

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

W. Faithorne sculp:

M. VER^{VS} AVRELIVS ANTONINVS
IMPERATOR ET PHILOSOPHVS.

ΜΑΡΚΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ
ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΒΙΒΛΙΑ 18.

MARCI
ANTONINI
IMPERATORIS

de rebus suis, *sive* de eis quæ ad se
pertinere censebat,
Libri XII,

*Locis hanc paucis repurgati, suppleti,
restituti:*

*Versione insuper Latinâ novâ; Lectionibus item
variis, Locisque parallelis, ad margi-
nem adjectis;*

*Ac Commentario perpetuo, explicati atque
illustrati;*

Studio operâque

THOMÆ GATAKERI
LONDINATIS.

CANTABRIGIÆ:

Excudebat *Thomas Buck*, celeberrimæ Academiæ Typographus.
Anno Dom. MDCLII.

Venerunt ibidem per Antonium Nicolson, Bibliopolem.

2.3.9

Viris eruditione pariter ac pietate præstantissimis
amicisq; sibi conjunctissimis,

In Academia

CANTABRIGIENSI

ad Sacrosanctæ Theologiæ Doctoratûs
gradum evectis;

D. ANTONIO TUCKNEY,

Coll. Emmanuelis,

D. JOANNI ARROWSMITH,

Coll. S. Joannis,

D. THOMÆ HILL,

Coll. S. Trinitatis,

Præfectis;

Operis hujus edendi Auctoribus & Promotoribus
præcipuis;

In animi benevoli gratiâq; testimonium, ac
monumentum,

Id ipsum, quicquid est, jure merito inscribit
dedicatq;

THOMAS GATAKERUS,

In Academia eadem Collegii

quondam *Joannensis* alumnus,

Sidnejsis Socius.

1. The first of these is the

second of these is the

third of these is the

fourth of these is the

fifth of these is the

sixth of these is the

seventh of these is the

eighth of these is the

ninth of these is the

tenth of these is the

PRÆLOQUIUM,

In qo de Disciplina Stoica, cum Sectis aliis, Peripatetica & Academica Vetere, Epicurea verò præcipuè collata; déqe eorum, qī hanc secuti sunt, qæ supersunt, Seneca, Epicteti, Marci nostri cumprimis, scriptis differitur: Operisq; hujus totius ratio atq; institutum exponitur.

Stoicam Disciplinam, præ cæteris Philosophorum priscorum Sectis ad dogma Christianum proximè accessisse, è nostris qī censuerint, non desunt. Et Josephus quidem Judæus, ubi *vite sue* rationem denarrat, de *Phariseorum*, qām apud suos αἰσιν ἀρετῶν fuisse ^a Paulus pronunciat, qām qe horum uterq; & Josephus & Paulus, aliquando sectatus fuerat; ^b ἡ Φαρισαίων, inquit, αἰσιν ἀρετῶν πολλῶν ἐστὶ τῇ παρ' Ἑλλήνων Στωικῇ ἀρχαίῃ. *Phariseorum Secta ei est asfinis, qæ Græcis Stoica nuncupatur.* Hieronymus verò noster verbis planè disertis, ^c *Stoici*, inquit, *nostro dogmati in plerisque concordant.* Etān multis quidem convenire, ambigi non potest, si quis instituti utriusq; τοῦ τῶν στωικῶν regulas legēs qe secum invicem contulerit: in pluribus etiam, opinor, qām Secta alia ulla, qum nulla, cædo, comperta sit, qæ pietatis ac virtutis studium exercitiū qe aut pluris faciat, aut aliū evēhat, aut fortius spiret, aut acrius urgeat, aut penitius inculcet, aut enixius provehat.

Hoc qo clariū elucescat, de Sectis eminentioribus quibusdam cum ista collatis videbitur. Atq; hīc mitto Pythagoræ, ^d mysticam an magicam dixerim, disciplinam, cujus rudera duntaxat & ^e αἰσιν διασπῆται jam supersunt. *Avreum* enim *carmen*, qod hujus nomine prostat, ejusdem esse notæ censent eruditi cum Phocylidæ *Monitorio*, supposititium utrumq; Sed nec in ullo numero habendam existimem, aut Cynicorum affectatam illuviem, foedæq; in propatulo etiam perpetrata, ^f χερσὶν ἡμῶν; (qos ^g à Stoicis tunica tantum distare, havd ritè pronunciāsse videtur Sary-

^a Paul. apud Lucam, *Act.* 26. 5.

^b Joseph. in *Vita sua*, de *Bello Judaic.* libris subjuncta.

^c In *Esaiam Comment.* cap. 12.

^d Videatur *Pythagoræ Vita*, apud *Lucret.* l. 8, & ab *Iamblico* conicriptā, cap. 13, 14, 23, 24. necnon *Iamblichi vita*, apud *Evnapium* in *Vit. Sophist.*

^e De qo videri

poterit, nī pudor prohibeat, *Dio Pruf. orat. 6.* in *Diogen.* sive, de *Tyrann.* & *Lucret. l. 6.* in *Diogen.* qo loco vim vocabuli non assecutum *Ambros. Camald.* Interpretem, non est mirum, qum *H. Stephanus* præterierit. ^f *Juvenal. Sat. 23.*

PRÆLOQUIUM.

Proinde Zeno
no αἰδῶν
αὐτοῦ τῶν κυνι-
κῶν ἀναχρηστί-
ας, à Cratete
defecit. Laert.
l. 7.

τὸ καὶ δαίμον
πάντων ἐν τῇ
φύσει τῶν ἀν-
θρώπων οὐκ ἐ-
χέται· καὶ ἐν πνι-
δαίμονι, καὶ τῇ
ἐν ζῶον καὶ ἐν-
τέτω. Epictet.
dissert. l. 4. &
per totum cap.

11. quod his
verbis claudi-
tur, Πᾶσα ἐκ-
πόνησθαι τὸ πῦρ
ἀνθρώπων ἴ-
σμεν· οὐτὰρ ὁ
ἐγγὺς ὅτι πᾶς
μὴ ἀνθρώπων
ἐστίν. Natura
homo mundum
est elegans a-
nimal est. Se-
nec. epist. 92.
Epictet. dis-
sert. l. 1. c. 5.
& l. 2. c. 20.
& Senec. ad
Lucil. ep. 88.

Cicer. Aca-
dem. l. 1.
Musica, Ma-
thematica,
Medica non
adjicio, quia
perisse viden-
tur, quæ de his
scripsisse disci-
mus ex Læc-
ticii laticulo:
sed nec Meta-

ricus, quum illi obscœnitates istiusmodi, sordēsque etiam, tan-
quam à natura humana alienas, sint averſati: aut Academiæ etiam
Novæ ἀκαδημία, quæ cum sensibus tam externis quàm & inter-
nis fidem omnem detrahat, mentisq; pariter atq; corporis oculoſ
penitus revellat, hominem nec rationis particeps esse animal
patitur.

Ad illos accedo, qui Philosophiam nobis excultiorem dede-
runt, Scholāsque frequentiores, ampliores, illustriores habuerunt.
Ex his sunt, qui è Platonis Gymnasio prodire, *Academici Ve-*
teres, & Peripatetici: quos, quia nominibus solis locisque (cum
Academiā alteri, *Lyceum* alteri tenerent) à se invicem *divisi*,
rebus interim *conveniebant*, unà junxisse, compendio dabitur.
Inter istos cumprimis emicuit Aristoteles. Is in scientiis disci-
plinisque omne genus tradendis, *Logicā*, *Rheticā*, *Pœticā*, *Politi-*
cā, *Oeconomica*, *Ethica*, *Physiologia*, ad miraculum usque tan-
tum præstitit, ut plus illi hac in parte totus eruditionis humanio-
ris circulus debeat, quàm priscorum, non dico uni alteri ali-
cui, sed eis, quorum saltem ad ætatem hanc scripta perennârunt,
etiam universis. Nam quod *Platonem* hujus Magistrum, fa-
miliæque illius utriusque parentem, excipere solent, qui huic alioqi
primas deferunt; hæc advertisse satis videntur, *Platonem* non
tam in disciplinis tradendis, quàm in sui temporis Sophistis,
sub persona Soeratis, defricandis, ludendis, traducendis, refel-
lendis, horum phaleris detrahendis, fucis detergendis, tricis
exolvendis, operam maxima ex parte collocasse. Unde na-
tum, ut in *Dialogis* plerisque, per anfractuosas disceptationum
ambages, artificio singulari sibi invicem implicatas & innexas,
in immensum ferme protractâ dissertationis serie, veri certique
sitiens lector, nisi quod dictionis amœnitate, inventionis varie-
tate, structuræque elegantia, quæ festum interim reficiant, dum de-
linitur detinetur, logis longis ac laciniosis penè delassatus, cum
quod pro certo statuatur nihil occurrat, in quo pedem figat, nec
jam animi pendens, opinatione dubitationeque omni depositâ,

physicam, quia nomen priscis illis ignotum; aliudque planè sonat τὸ φυσικόν. Talem esse u-
num hominem miraculosum est potius, quàm humanum. Averroës in *Proem. Physic.* Aristoteles meo
judicio in Philosophia prope singularis. Cicer. *Academ. l. 4.* Aristoteles, excepto Platone; Phi-
losophorum princeps. Cicer. *de finib. lib. 1.* Aristor. longè omnibus (Platonem semper excipio)
præstans ingenio diligentia. Idem *Tusculan. lib. 1.* Sophistas à Platone intelligimus lu-
pos à Socrate. Cicer. *de finib. lib. 2.* Platonis in libris nihil affirmatur; sed dum in u-
tramque partem multa differuntur, de omnibus queritur, nihil certi dicitur. Cicer. *Academ.*
lib. 1.

firmus

PRÆLOQUIUM.

firmus consistat, ac securus acquiescat, vix aut nè vix quidem tandem deprehendere queat.

Aristotelem itaque seligemus, qui in eis, quæ ad mores formandos, vitæque rationem ritè instituendam pertinent, (de his enim jam agimus) reliquorum nomine sententiam ferat. Is post Platonem, cum agmine utroque dicto, in tres classes *Bona* dispescit universa, *animi*, *corporis*, & quæ *extra horum utramque* consistunt, vitæ hujus adminicula. Quamvis autem *animi bona præstantissima* esse censeat, & *per se* maximè esse *expetenda* concedat; tanti tamen posteriora duo ista facit, tantumque ad sortem beatam constituendam momenti viriumque eis tribuit, ut virum virtute licèt universà instructum, sed alteris illis orbatum ac destitutum, *beatorum* numero eximat, præsertim si in adversa graviora, calamitatèsq; insigniores inciderit; ista siquidem, ubi incurfaverint, *beatitudinem*, quamquam *mutatu haud facilem*, *intercidere* tamen, *abrumpere* & *corrumpere* prorsus.

At Stoici, adedò nihil hanc in partem efficaciz corporeis externisq; istis permittebant, ut præ animi illis nec in *bonorum maiorumve* censu collocanda censerent; sed pro rebus *mediis* prorsus haberent, quæ in neutram partem momenti multum conferrent: cum *nihil bonum* statuerent, *nisi quod pium, iustum, humanum, honestum foret*; *nihil malum, nisi quod impium, iniustum, inhumanum, inhonestum* existeret. Proinde *miserum* esse *insipientem, iniquum, improbum, impium* quemque, quantumcunque, quæ aliis habentur, *bonis, corporeis exterisque instructus suffultusque vitam* exegerit; *beatum* contra *bonum piumque* quolibet, quantumcunque; *malum*, quæ cæteris reputantur, *obstrictus divexatusque avum transigerit*. Hunc denique solum *sapere*, verè *liberum* esse, *sui compotem, immuni charum*, *cujus sub tutela curaq; cum perpetim agat*,

ἡ τὴν εὐδαιμονίαν ἐκ πολλῶν ἀγαθῶν συντιθεμένη. Arist. Ethic. Magn. l. 1. c. 2. Περιδείκνυται γὰρ ὁ εὐδαιμόνιον τῶν ἐν σῶματι ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐκτὸς, καὶ τῆς ψυχῆς. Idem Ethic. Eudem. l. 6. c. 13. Multi & magni Philosophi hæc ultima bonorum junctio faciunt; ut Aristoteles, qui virtutis usum cum vita perfecta prosperitate conjunxit. Cic. de fin. l. 2.

Ἄπει τὸν εὐδαιμόνιον ἐκ καθήκοντος.

εὐδαιμόνιοι ἔ). Arist. Eth. Magn. l. 2. c. 2. ὁ μακάριος γὰρ, ὡς Περικλέης τῶν κατὰ πόλιν. Arist. Eth. Nicom. l. 1. c. 10. Οἱ γὰρ προσηγορεύοντες καὶ τὰς δυστυχίας μεγάλας ἀπεικνίσαντες εὐδαιμόνιοι ἔ) φέρονται, ὡς ἡ ἀρετὴ, καὶ ὡς ἡ ἀρετὴ. Idem Magn. l. 6. c. 13. Οὐκ ἐπιμαρτυροῦνται. Ὁ δὲ καὶ λυμναίεται πὶ μακαρίων. Ibid. Idem Eth. Nicom. l. 1. c. 10. Τὸν ὀντων, τὰ μὴ ἀγαθὰ ἔ). τὰ δὲ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀγαθὰ μὴ τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν εὐδαιμόνιον ἔ). ἡμετέρα δὲ, ἡ μὴ ἀρετὴ, καὶ τὰ βλάπτει, ὅς τινος, ἡμετέρας, ἡμετέρας, ἡμετέρας, ἡμετέρας, ἡμετέρας. Laert. l. 7. Zemon. Μὲν γὰρ καλὸν ἀγαθόν, εἶδεν ἡ βέλτερος φιλοσοφία. Clemens Alex. Strom. l. 5. Mox post nonnulla ejusdem notæ interjecta, ταῦτα φρονέουσιν οἱ Στωικοί. Unum bonum est, quod honestum est: cætera falsa & adulterina bona sunt. Seq. Epist. 71. Nihil est bonum nisi quod honestum est. Idem Epist. 120. Sed & Ambros. notat, idem Scripturam asserere, Offic. l. 2. c. 3. Media, sive indifferentia vocantur, quæ nec bona, nec mala, merum, dolorem, paupertatem, exilium, mortem. Sen. ep. 82. Virtus ad vitam beatam per se ipsa satis est. [Hæc prædicto] adijce cecitatem, debilitatem, dolores continuos & graves, non sis miser, Quam tam multa mala in miseram vitam non transferunt, nec ex beata quidem educunt. Sen. epist. 91.

solum

PRÆLOQUIUM.

ἔτι δὲ πο-
 ρεύσεται π
 ὅτι γενήσεται
 ἐν ἀνθρώποις
 ὅτι καὶ οἱ
 ἐν Κασσέας
 συγγένεια κα-
 τὰ τὴν φύσιν ἐν
 ἐστὶν αὐτοῖς δια-
 ροντίας, καὶ
 ἀποδοχὰς καὶ
 οὐκ ἐν τῷ πν
 ὅτι ἐν ἐκείνῃ πε-
 πτωχὸς καὶ πο-
 τὴ καὶ κηρύσσου-
 να, καὶ ἡ καὶ
 ἐκαστὸς περὶ αὐ-
 τῶν καὶ ὁ ὅτι
 Epictet. differt.
 l. i. c. 9.

"Εν τούτοις
 νομίζω διεσπάρ-
 χεν, ὅτι ἐκ ἑσῶν
 ἀνδρῶν ἀρχόν-
 των ἔθεν ἕτε-
 ρον, ὅτε πλ-
 ῶς ἴσθαι, ἐπε-
 ἀρρίπτεται· καὶ
 οὕτως τὰ τῶν
 ἀφ' ὧν.
 Socrat. apud
 Plat. in *Apol.*
 Nec certissimo
 habebatur, quod
 diffusus sum.
 Nec cuiquam
 notum quicquam
 mali evenire
 potest, nec vivo
 nec mortuo, nec
 unquam res eo-
 rum à Deo ne-
 gligenter. Cic.
 ep. *Plat.* *Tu-*
scul. l. 1. & E-
 piclet. *differt.*

lib. 3. c. 26. *ecquid hæc, quàm quæ Solomon Parvum. 1. 33. & Paulus Rom. 8. 28.* ^{αὐτὸν δὲ μὲν, ὁ}
Zeu, ὁ δὲ γ' ἡ παρορμητικὴ Ὀμοιοτης ^{ὁμοιοτης} *ὕμν ἐκείνῃ διατελεῖται.* ^{ὡς ἐκείνου γ' ἀκούσθαι.} *Clean-*
thes. Om̃i partis ἐκτέλειται ταῦτα. Epictet. encbir. c. 52. diff. 1. 3. c. 21. Duc me parens, celsiq; do-
minator poli, Quocunque placuit: nulla parendi mora est; Assum impiger. Sen. epist. 107. ^Ἰ *Ci-*
cero. de Deor. nat. lib. 1. ^Ἰ *Cicero. de finib. lib. 4.* ^Ἰ *August. de Civit. Dei. lib. 9. c. 4.* ^Ἰ *Cic-*
ero. de fin. lib. 3. ^Ἰ *Cicero. ibid. lib. 2.* ^Ἰ *ἡμετέρας, ἐκείνου γὰρ καὶ τοῦτο νόμον μὴ γιν. dura*
res, Matrona cum meretrice contestatio. Menand. apud Cyril. advers. Julian. lib. 7. ^Ἰ *Seneca. de*
Vit. beat. c. 13. ^Ἰ *Seneca. ibid.*

solum posse ^c *securum malique omnis metu immunem degere*, utpote ^d *cui mali nihil aut viventi aut morienti obtingere permixturus sit*, ^e *cui ipse regendum se totum permiserit: nec posse itaque fieri, ut vel sorte beatâ unquam excidat, vel in calamitates ulla ejusmodi incidat, qâ beatitudinem incidendo miserum faciant.* Et hæc quidem fuere Stoicorum dogmata, in quibus quatenus tam Peripateticos, quàm & Academicos veteres transcendebant, eò ad regulam populo Christiano præscriptam illis utrisque propius utique accesserunt.

Etiamſi avtem concedere nequeam, qđ poſt ^f Antiochum ^s Cicerō, poſt Ciceronem ^h Avguſtinus, ab iſtis illos *vocabulis* tantum *diſcrepantes rebus* interim *conveniſſe*, cū hoc apud ⁱ Ciceronem Cato nervoſe ac luculenter ſatis refellere videatur; nolim tamen diffiteri, qđ Orator celeberrimus ille, ^k *honestum ſaltem inter hos certamen fuiſſe*, cū omnis eſſet de *Virtutis dignitate contentio*; hoc tantum intereſſet, qđ partes *primas* alteri, alteri *totas* integrasq; *Virtuti* concederent. Cæterum Epicuri hortulos cum Zenonis porticu, *Voluptatis* Magiſtros cum *Virtutis* patronis, molles cum rigidis, diſcinctos & diſſolutos cum altè cinctis, arcè ſtriſtis committi & in certamen descendere, ^l indigniſſimum planè videtur, & à ratione omni alienum non immerito habebatur. Nec deſuere tamen iſtud qđ tentarent: idq; qđ mirum magis minùſq; ferendum, ex eis etiam, qđ Stoicis nomen dederant, horum ſaltem in claſſe locum ambiebant. Sed qđ in hunc ſenſum proferatur, avdiamus, ab eo qđ Stoicus ipſe haberi volebat.

^m *Non est, inquit, quod putes magnum, in quo dissidemus.* Exiguum scilicet spatium interjectum fuerat, quod utroque à se invicem displiceret, cum *Virtuti illi totum deferrent, Voluptatem isti pro bono vel summo, vel solo etiam haberent.*

Sed, ⁿ *Q*uam, inquit, *virtuti legem dicimus*, ille dicit *voluptati*. At Stoici *Virtuti legem non dicunt*, à *virtutis norma legem accipiunt* ipsi. Nec si eadem suis quæ & illi in nonnullis præcipiunt,

PRÆLOQUIUM.

ideo non longè à se invicem divisi existunt. Ecquis *Medicum* à *Philosopho* non distare multum dixerit? Eadem tamen suis in victu vitæque communi præcipiunt isti, præscribunt illi. Medicorum principem & parentem audiamus. ° Πόνος, inquit, στήνα, πύνα, ὕπνος, ἀρεσθόνια πάντα μίτρα. *Labores, esca, potiones, somni, venerea; moderata sunt omnia.* Ecquid aliud *Philosophus*, sive *Stoicus*, sive *Epicureus* etiam, sive alius quilibet? sed aliis planè rationibus, & diversis prorsus, singuli. ° *Finem* aiunt, *dare appellationem*, & *in re ethica forma rationem habere.* Istic ergò verè usurpatur, quod diverbio vulgari dicitur,

¶ Χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν δέσματα.

Fines Mysorum sunt Phrygumque dissi.

nec secus: *Medici & Philosophi, Epicurei & Stoici* fines sunt divisi. Medicus siquidem valetudini prospicit, nè in morbum mutet; Epicureus voluptati, nè in dolorem vertat, Stoicus virtuti, nè à tramite istius vel tantillum declinando, in vitium protinus proruat. Toto denique, quod ajunt, cœlo à se invicem sunt dissi, quorum alteri *Virtutem*, tanquam Reginam legitimam, Principem justam, cui cætera concedant omnia, in fastigio summo collocant; *Voluptatem* huic vix in famulitium etiam admittunt, quæ vel ad pedes subserviat, vel à tergo subsequatur; alteri *Virtuti* de Principatu dejectæ *Voluptatem* substituunt, cui in solio regali sedenti, ancillulæ instar, astet illa, hoc duntaxat officium suum ducens, Dominam in avrem admonere, caveat, ne quid perficiat, à quo dolor aliquis oriatur.

Sed, ° *sancta*, inquit, & *recta præcipit Epicurus*; imò *rigida & tristia, fortia etiam, si propius accesseris.*

Et propius igitur accedamus, quò penitius & accuratius introspeciamus. Idque eò lubentius, quia multos monet Orator hac officii allectos Epicureas partes sequi, quia *recta & honesta* ipsum plurimum facere putant.

Sancta ergò scilicet præcipit is, cui ° *numen rerum humanarum curam nullam planè gerit.* cui ° *πρωτόνμα ὁ θεός, ὅτε αὐτὸς ἔχει, ὅτε ἄλλοις παρέχει.* ° *negotii quicquam Deus nec ipse habet, nec alteri exhibet.* quod impii illi olim fœcibus suis immerfi infixique Judæi, ° *Deus nec beneficio nec maleficio quicquam est affecturus; nec propitius esse, nec irasci cuiquam potest.* quod denique, uti gloriantur alleclæ ipsius, ° *pri-*

• Hippocrat. epidem. l. 6. sect. 6. § 5. & ex Hipp. Galen. Flor. ut. c. 6. ° Oeif. e) ἐν τῷ τῆς τέλει. Aristot. Ethic. l. 3. c. 7. ° Strabo geogr. l. 12.

• Χωρὶς τὰ φιλοσοφῶν καὶ ἰατρῶν, ὡς περ πινὼν Μυσῶν καὶ Φρυγῶν δέσματα. Plut. de valetud. præcept. quod idem de Vitiis & Philosophis usurpavit Damascius in Vit. Isidori, à Svida adductus, quem ex Photio alibi restitutum damus.

• Videatur Cleanthi pictura apud Cicer. de fin. lib. 2.

• Senec. ubi supra epist. 33. & alibi.

• Cic. de fin. l. 1.

• Semota à rebus nostris, secundumque longes Nec bene pro meritis capitur, neque tangitur ira. Lucret. l. 1.

• Senec. Στοιχο-λογου. τὸ μακροτέρ. καὶ ἀκατα-ρῆτον, ὅτε αὐτὸ ἀπείρητον ἔχει, ὅτε ἀλλοις παρέχει. ὡς ὅτε ὁπ- γαῖς, ὅτε χάρις ἐνέχει. Epi-

cur. apud Laert. lib. 10.

• Cicer. de nat. Deor. lib. 1.

• Zeph. 1. 12.

• Cicer. in Pison.

• Lucret. de rer. nat. lib. 1.

PRÆLOQUIUM.

^d Cicer. de nat.
Deor. l. 1.

• Quia hæc be-
nevolentia con-
ciliant, & quod
aptissimum est
ad quiete viven-
dum, caritatem.

Torgar. apud
Cic. de fin. l. 1.

& *Qui tutiorem*
vitam, & vo-

luptatem effici-
unt pleniorē.

Idem *ibid.*
 * Nè iustitiam

quidem rectè quis
dixerit per se-

ipsum optabi-
lem; sed qia ju-

cunditatem af-
ferat. Idem *ib.*

τὰς ἀρετὰς διὰ
τὴν ἡλικίαν αἰε-

Επίκουρ. apud

Laert. lib. 10.
Nihil iustum

esse naturā, &
crimina vitan-

da esse, qia me-
tas vitari non

coffit Sen.cp.97
Torg.ubi sup.

Nihil tam
turpe, qd ho-

minum consci-
entia remoti

non facturus
ideatur. Cic.

Wide Sen. sup.

မိမိ၏အားကိုးရာကို
အားကိုးရာကို အားကိုးရာကို

Plus hinc in ipsa

ἔκ ἐστ' ἡ λύθησ.
ἵνα λον εἰ καὶ λήθη

cs non potest. Sen-
at. apud Cicer.

Πᾶσα ἡ σοφὴ ἀνέ-
τε, de fin. lib.

ἡμετέρας καὶ
ἐμφανέστα αὐτῶν

ἀνδρῶν ἑχυσται,

mus adversus numen cœleste oculos attollere est ausus, ^d omnemq; fun-
ditus (quantum in ipso fuerat) religionem sustulit.

Recta verò ab eis quænam, aut quorsum quis expectet? qui civitatem, fidem, justitiam, virtutem ullam, nisi proprii vel emolumentum, vel oblectamenti intuitu, nec colant, nec colendam censeant; (cum nihil horum per se bonum, suique causa expectandum existiment;) qui honestum ipsum inanem sine re subiecta sonum, nec tam solidum, quam splendidum nomen pronunciant; qui nec flagitio, facinore, scelere ullo, quod voluptatem conciliet, lucellumve pariat, propter se abstinendum statuunt, (cum huiusmodi nihil ex se malum reputent) nisi supplicii, damni, mali alicujus infecuturi metu coercerantur; nec à numine hoc (à quo iram vindictamve ob istiusmodi quicquam, vel expectare, vel formidare vanitatis & superstitionis nomine, non damnant tantum, verum etiam derident) sed ab hominum conscientia, qui ab iniqua & scelestâ perpetrantibus pœnas exigere, ac vindictam sumere, siue pro auctoritate publica, siue pro viribus privatis valent; hos autem latendi fiducia nulla possit unquam haberi.

Sed pergamus, & rigida ac tristia ista Epicurea videamus, ut imperitorum scil. errore sublato, ex horum patrono intelligamus, ea q. voluptuaria, delicata, mollis habetur disciplina, qm̄ gravis, qm̄ continens, qm̄ severa sit. ¶ Epicurus ergo ipse τοὺ ἀπολαύσεις καὶ ἀποτίσεις castigat & damnat, q. voluptatis specie objectâ affecti, præsentium deliciarum blanditiis delinuti, cupiditatēq. enormi corrupti & occæcati, luxuriis ac libidinibus constringendos se temerè tradunt, nec qid porro eventurum sit, qos morbos, qos dolores excepturi sint, provident.

Verùm qo fundamento istos reprehendat, extrema hæc satis liquidò produnt. ⁴ *Luxuriam* utiq; *severus* iste, per se, aut propter se reprehendendam non putat: siquidem ⁵ *Voluptas omnis*, inquit, *bonum est*: (ità nec ex turpissima re ulla perceptam excludit) Et, ⁶ *si ea,*

¹ ἡ ὑποψίαν ὀρέω, εἰ μὴ λύσει ὑπὲρ ἧς πλείων ἐρεσκόται χολασμός. Epicur. apud Laërt.

injuria detrimenti est, q̄am in eis rebus emolumentis, q̄e injuriā patiuntur. Torqat. ubi sup.
 ἡ παύσις παύσεται ὅτι ἀδικεῖ. καὶ μὴ ἐκείναις ὅσοι οὐ παύσονται ἀδικεῖν· μάταιον γὰρ χαλαιοποιεῖς

. Epicur. apud Laërt. Eleganter Epicurus, Potest nocenti contingere ut lateat, latendi fi-

de finib. l. 1. 1 Torqat. ibid. 1 Torqat. idem ibid. & Cicer. de finib. lib. 2.

2. 'Εἰ τὰ πεπικνῶσ' ἥν' ὅτε πρὸς ἀσώτης ἡδυνῶν ἔλυσεν τοὺς φόβους τῆς διανοίας, τίς τι

παντα καὶ ἀληθινός, ὅτι τὸ πᾶρας τῶν ἐπιθυμιῶν εἰδῶσπεν, καὶ ἂν ποτε εἶχεν ὅτι
ἴς, παντα γόξεν ἐμπληρωμαίς τῶν ἡδονῶν, καὶ ὕδαμόθεν μήτε τὸ ἀλγῶν, μήτε τὸ λυ-

ἐφ' ὅτι τὸ γὰρ. Laert. lib. 10. ingit

inquit,

PRÆLOQUIUM.

inquit, quæ sunt luxuriosis efficientia voluptatum, liberarent eos Deorum & mortis & doloris metu, docerentque, quæ essent fines cupiditatum, nihil esset eorum quod reprehenderem, cum undique complerentur voluptatibus, nec haberent ulla ex parte aut dolens aut ægrum, aut malum. Ità nec luxuriosos ob eam causam reprehendit, quia luxuriosè vivant; probat potius ac collaudat, quia voluptatibus omni ex parte complentur; modò cætera caveant, quorum primum quidem & præcipuum est, ut omnem numinis è mentibus metum excutiant. Quæ ergò ratione castigat afortos istos damnatque Epicurus? quia utique *Voluptates*, quas immodicè sectantur isti, *Voluptatem* ipsam multis modis conturbant & corrumpunt, dum istis procurandis & prosequendis, in morbos graves, in damna, in dedecora incurrunt, sæpe etiam legum judiciorumque pænis obligantur. Hæc scilicet rigida, hæc severa, hæc tristia sunt, quæ suis præcipit Epicurus. Voluptatibus vel foedissimis, vel obscœnissimis indulgeant, totòque se dedant, concedit; caveant duntaxat, nè usu an abusu immodico, vel morbum contrahant, vel facultates profundant, vel infamiam attrahant, vel legibus indicta in se arcessant supplicia.

Sed temperantes, sobrii, bonæque frugis fuisse referuntur, ex eis, quæ *Voluptatis* tamen patroni ac magistri extiterè, eamque pro bono summo habuerunt. * Gloriatur utique Epicurus ipse, asse non toto se pasci; Metrodorum, qui nondum tantum profecerit, toto. † disfluere se corpusculi voluptate proficetur, aqua & pane vescentem, epulasque sumptu magno comparatas despiciere ac despuere: ‡ aquam & polentam si habuerit, Fovi ipsi de felicitate controversiam facturum: § summam enim ista voluptatem exhibere, ubi indigentia affectus ea quis sumserit, ¶ nec minorem voluptatem ex victu tenuissimo, & contentissimis escis & potionibus percipi, quam ex rebus ad epulandum exquisitissimis, ubi quicquid dolorem creat, eis sublatum fuerit.

Et Evdoxo quidem, quæ Epicuro prior, de Voluptate huic gemina tenuisse & tradidisse videtur, ° temperantia & sobrietatis in victu insignioris testimonium perhibet Aristoteles luculentum. quæ etiam † vite ratione fidem dogmati suo est ampliorem consecutus, utpote quæ non affectu vitioso, aut partium studio, sed iudicio incorrupto

Ἡ τὰ πρῶτα ἡδονὰν πομπικὴν πολλὰ πλεονεκτήματα δὴ φέρει τὰς ἀρχαίας τῆς ἡδονῶν. Epicur. ibid.

* Torq. apud Cicer. de finib. lib. 1.

Senec. epist. 18.

† Βρυλάω τὸ κατὰ τὸ σωματικὸν ἡδονῇ, ὡς ἡ δὲ ἀφ' ἧς ἡμεῖς νοῦν καὶ πνεῦμα τῶν ἐν πολυτελείᾳ ἡδονῶν.

Epicur. apud Stob. tom. 2. tit. 17.

° Ἐλοῖμους ἔχειν καὶ τὸ Διὶ ὑπὲρ εὐδαμονίας ἀγωνίζεσθαι, μάλα ἔχον καὶ ὕδαρ. Idem apud eundem, sed vitiatum, & sic restituendus. quam vocem ἀσκήσιος notat. Clem.

Alex. Strom. l. 1. ac ampliùs intendit & extendit Seneca Epist. 110. Faciamus, inquit, oro te, etiam si ista desuerint. Et ipse Epist.

25. Intra hæc quisque desiderium suum clausit, cum ipso Fove de felicitate contendat.

† Καὶ μάλα καὶ ἰδὲν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. Aristor. Ethic. lib. 10. cap. 1. ° Ἐπὶ τὸν τοῦ ἡδονῶν ἀρετῶν. Ibid.

Ἰδὲν τὸ ἀρετῶν τὸ δίδωκεν ἡδονῶν, ἡ περὶ τὴν ἐνδεῶν τὴν αὐτὰ πλεονεκτήματα. Epicur. ibid. apud Cicero. de finib. lib. 2. ° Οἱ λίττοι γὰρ ἰσὺν πολυτελείᾳ διαίτη τὴν ἡδονῶν ἀρετῶν τὸ ἀρετῶν ἐξαιρεθῆναι. apud Laërt. lib. 10. ° Διαφερὲν τὸν ἡδονῶν ἀρετῶν. Ibid.

PRÆLOQUIUM.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ
ἀλκιμότης. Ibid.

ἡ πρῶτη ἀρετὴ
ἐστὶν ἡ ἀνδρεία.
τῇ ἡδονῇ. Ibid.
lib. 1. c. 12.

ἡ ἀνδρεία ἀναλίσ-
σασθαι ἡμετέρας
εἰς τὴν πρῶτην
ἀρετὴν. Laert.
lib. 10.

In epist. ad
Leontium mere-
triculam, & ad
disciplinā suā
obseruantes Mi-
tylenxos philo-
sophos.

Senec. epist.
18. ex Epicuri
ad Polyxum
epist.

Idem ibid.
Ibid.

ἡ δὲ αὐτὴ
ἀρετὴ δια τῆς ἀ-
λκιμότητος αὐ-
τῆς ἀναλίσσεται.
Epicur. apud
Stob. tom. 2.
tit. 17.

Torquat apud
Cicer. de finib.
lib. 1.

Idem ibid.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ
ἀλκιμότης ἡ πρῶτη
ἀρετὴ, ἡ πρῶτη
ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης
καταμαρτυρεῖται.
Alexis Crithi,
apud Athen.
lib. 4.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ
ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη
ἀρετὴ, ἡ πρῶτη
ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.
καταμαρτυρεῖται.

Nicomach. apud eund. lib. 2.

Torquat apud Cicer. ex Epicuri sententia, de finib. lib. 1.

Senec. epist. 95.

Idem ibid.

Ibid.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης, ἡ πρῶτη ἀρετὴ, ἡ πρῶτη ἐστὶν ἡ ἀλκιμότης.

¶ *Veritatis vi victus & de principatu pro voluptate sententiam tulisset.* de Epicuro verò ambigi non immeritò potest; quem Timochares narrat, non *assem nec totum*, sed *minam integram in victum diurnum quotidie impendere solitum*, idque ipsum alibi de se esse professum. Aliud itaque fuisse videtur, quod ex usu communi, aliud quod per exercitium peculiare facitabat. *Certos utique habebat dies, quibus malignè famem extingueret, visurus an aliquid deesset ex plena & consummata voluptate, vel quantum deesset, & an dignum quod quis magno labore pensaret.* sive, quibus tanquam *ad palum exerceretur, ne imparatum fortuna deprehenderet, & ut contra injurias fortuna inter ejusdem beneficia firmaretur.* Hoc per intervalla fecisse videtur, quod Evdocus forsitan jugiter. Victum autem tenuem simplicemque, quia de cavissa laetiori ac multiplici, perpetim usurpatæ præsertim, præferendam existimet, rationes ab ipso proditas habemus. Et primo quidem loco, *non ob luxum ipsum aut intemperantiam, quæ nec propter se fugiendam, uti nec temperantiam propter se expetendam, definiat; sed ob molestias graves, quæ inde provenire possint.* Quia nimirum ex largiore ac laetiore victu jugiter habito, ingentes in re familiari excitantur tempestates, quibus, dum epulandi modus nullus adhibetur, facultates funditus exhauriuntur, & patrimonia integra, quasi *pila in modum convoluta, ovi sorbilis instar, ita penitus deglutiantur*, ut rerum omnium egestas summa protinus consequatur. Sed nec in re familiari tantummodo tam gravia isthinc emergunt, sed & in corpore ipso, quod est illis *boni malique omnis, quia voluptatis & doloris, uti mox videbitur, sedes præcipua.* Consequuntur enim, inquit, *magni dolores eos, qui voluptatem ratione sequi nesciunt: dum quæ desiderantibus alimenta erant, onera fiunt plenis; multoque morbos multa faciunt fercula; & miserabilior ex cruditatibus quam ex fame enascitur macies; cæ denique crapulam ebrietatemque sequuntur capitis vertigines, oculorum suffusiones, cerebri aestuantis verminationes, artuum resolutiones, corporis totius affectus molestissimi, quos si vel præsentiscerent homines, vel prævisos*

haberent,

PRÆLOQUIUM.

haberent, negat ille apud Comicum Græcum, futurum, ut luxui vinolentiæque, aut toties, aut tantopere indulgerent. Adhæc prospectum hæc ratione volebant, cum ipse, tum & ipsius asseclæ, ut ^b cum in ipsa securitate animus ad difficilia se preparasset, nunquam expavescerent, quod sæpius experti, prius didicerant, minúsque molestè id perferrent, si necessitas incideret, cui antè assueverant. Porro ut experiundo addiscerent, ^c quàm exiguum natura satisfaciat, quantumque ex istis voluptatis percipi possit, ^d ubi indigentia affectus quis sumscrit ea. Denique ut ^e ex victu lautiore voluptas plenior accresceret, cum ^f voluptates usus ravior commendare atque ^g intendere sit natus; frequentior autem, & continuus magis multò sensum contrà obtundere atque hebetare consueverit. ac proinde assiduam escæ delicatioris usurpationem ^h sumit ut quàm oblectamenti amplius habere pronunciant. ⁱ Aciores utique ad res placitas intermissas revertimur: esuique ^k lenocinium est antecedens esuries, ut liberationis muneri metus. ^l Cibi itaque condimentum famem Socrates dicebat, potionis sitim. quemadmodum autem ille ^m ad cænam vespertinam famem se obsonare aiebat ambulando: Epicurus itidem ⁿ ad epulas infecuturas appetitum vehementiorem, ^o famem malignius extinguendo, aucupabatur, quàm amplior ex lautitiis haberetur voluptas. Cæterum ad virtutem veram, laudemque justam nihil habet momenti, quicquid non honesti causâ, sed vel lubentia ampliori conciliandæ, vel molestia majori amoliendæ suscipitur.

Ita rigida, severa, tristitia vidimus; fortia videamus. Fortis, inquit, est Epicurus, & fortia loquitur: ^p fortis, licet manuleatus; fortis, sed stolâ indutus. Ecqua re fortis? Quia non prudenter tantum, sed & fortiter agit. Etiam si enim ^q Voluptatem omnem in se bonum, dolorem omnem in se malum censeat; ^r bono tamen quandocumque tanquam malo utitur, & malo vicissim tanquam bono; ^s prout expedire vel non expedire visum fuerit. ^t siquidem & voluptatibus quibusdam quandocumque se abstinet, ob molestias, quas admisse essent paritura; ^u & labores doloresque graviores etiam ac diuturnos nonnunquam sponte lubensque sustinet, quò voluptatem inde ampliorem deinceps consequatur: (* istius enim

^b Sen. epist. 18.

^c Sen. epist. 18. ^d Epicur. apud Laert. lib. 10.

^e Epicur. apud Senec. & Laert. ibid.

^f Epicur. apud Stob. sup.

^g Torquat. apud Cicer. de finib. lib. 1.

^h Juvén. sat. 11.

ⁱ Τὸν ἡδὺν τὰ σπανιώτατα γινώσκων μέλιτα τέτυκται. Democrit. apud Stob. tom. 2. tit. 17.

^k ὁ ἄριστος οὐκ ἔστι τέρψις ἰδὴ καὶ ἐν τῷ πλεονέλειο. St. Alexis Amante. si ve, Δαπνίου σέβεται, ἡδονὴ δ' ἐστὶ ἡ πᾶσα. Idem Mentiente. Athen. l. 10.

^l Aciores sunt morsus intermissæ libertatis, quàm retentæ. Cic. Offic. l. 2.

^m Senec. de benef. l. 1. c. 11.

ⁿ Cicer. de finib. lib. 2.

^o Cicer. Tuscul. l. 5. ὁ δὲ τὸν εὐταγῆν πρὸς τὸ ἀσπασθαι. Laert. lib. 2.

^p Τὸις πολυτελέσιν ἐν διαλειμμάτων περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ διὰ τὸ εὖ καὶ ἔχειν ὁμιλίαν ἀγαθῶν καὶ ἀποφυγὴν κακῶν. Epicur. apud Laert. l. 10. ^q Χρισμὸς παρὰ ἀγαθῶν κατὰ τὰς κακὰς ὡς κακὸν τὸ ὅτι κακὸν τὸ ἡμιπαλιν ὡς ἀγαθόν. Ibid. ^r Τῇ συμμετέσσει καὶ συμμετέσσει καὶ ἀσμετέσσει βλάψαι τὰ τὰ παλιν καλὸν καὶ κακόν. ^s Ἔστι γὰρ ὅτι πολλὰς ἡδονὰς ὑπερβαίνει, ὅταν πλείον, ἢ μὴ τὸ δυσχερὲς ἐν τέτων ἔσται. ^t Καὶ πλείονας ἀλγυνδνας ἡδονῶν κρείττους νομίζοντες ἐπειδὴν μείζον ἢ μὴ τὸν παρακολούθῃ, πολλὴν γίνεσθαι καμίναν τὰς ἀλγυνδνας. Idem, ibid. ^u Τέτοι γὰρ χάριν ἀπὸ τῆς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ. Ibid.

consequenda.

PRÆLOQUIUM.

consequenda gratiâ universa & patrare & perpeti disertè proficitur) quod non prudentis duntaxat, sed & fortis est.

Verùm non est illico *fortis* pronunciandus, quicunque asperi aut adversi quicquam subire sustinuerit. Alioqi *fortes amantes* cum Nasone prædicemus, vel *amentes* etiam; quorum illi libidinis cæstro perciti, nihil non laboriosum sustinent ultronei; illi per mentis errorem arrepti abreptique, in nihil non periculi plenum citra formidinem ullam prouunt. *Fortis* fuerit Mutium agens maleficus, qui *tunicâ prasente molestâ*, in focum ardentem manum ultrò immittit. *Fortes* fuerint, qui *vita tadio, quam vita genere inquietam sibi fecerint ipsi, ad mortem confugiunt*; adversus quos Epicurus ipse pronunciat: *fortius* facturi, censente Epigrammatario, si refugerit ille; & sustinerent isti. *Fortes* contra, qui vitæ cupidine nimia, cruciatûs & tormenti nihil subire ac perpeti recusent, non tam quò vitam ulterius protollant, quàm quò mortem diutius protrahant. *Fortis* fuerit Mœcenas, mollitie infamis, si carmen illud horridum ex vero animi sensu emisit;

*Debilem facito manu,
Debilem pede, coxâ :
Tuber astrue gisferum ;
Lubricos gate dentes.
Vita si superest, bene est :
Hanc mihi, vel acutam
Subde, sustineo, crucem.*

suffigas, inquit, licet, & acutam sessuro crucem subdas. est tanti vulnus suum premere, & patibulo pendere districtum, dum differat id, quod est in malis optimum, supplicii finem. *Fortis* demum fuerit, quicunque dura pertulerit, quò vel naturæ necessitatibus urgentibus satisdet, vel affectui vitioso alicui gratum faciat. *Cavssa*, ajunt, non pœna, martyrem facit. nec fortem arguunt perpeffiones ipsæ, sed perpetiendi rationes. Ille duntaxat *fortis* jure censetur, qui *honesti cavssâ* istiusmodi strenuè pertulerit. Nunquam autem *honesti cavssâ* quicquam perpeti sustinuerit, cui *honestum* ipsum, voluptate semotâ, vel pro nihilo, vel pro re nihili habetur, utpote quod *umbram* nescio quam meram reputat, cui solidi nihil subfit;

^a Amor lib. 1. eleg. 9.

^b Mente lapsi, mortem non metuunt. Senec. epist. 36.

^c In matutina nuper spectatum arcus Mutius, imposuit qui sua membra focis, si patiens fortisque tibi durisque videtur, Abderitane pectora plebis habes. Martial. lib. 10. ep. 25.

^d Senec. ep. 24.

^e Idem ibid.

^f Nam cum dicatur, tunicâ prasente molestâ, Ure manum, plus est dicere, Non facio. Martial. ubi sup.

^g Rebus in angustis facile est continere vitam :

Fortiter ille facit, qui miser esse potest. Idem lib. 11. ep. 57.

^h Optat ultima malorum, & quæ pati gravissimum est, vitæ longioris mercede. Senec. epist. 101.

ⁱ Θάνατος, & βίον μακρότερον πλεον. Plut. de ser. num. vindict. Quid hujus vivere est? diu mori. Senec. epist. 101.

^k Apparct mollem fuisse, non mitem. Sen. epist. 114. cujus de eodem videri potest censura, cum ibi, tum & epist. 19. & epist. 92.

^l Apud Sen epist. 101. ^m Senec. ibid.

ⁿ Argult. in Psal. 34. & epist. 167. ^o Κολῶ ἐν ἐργῶ ὁ ἀνδρείος ἰσχυρῶς καὶ ἀπαρτὶς τὰ καὶ τὴν ἀνδρείαν.

Aristot. ethic. l. 3. c. 7. ^p Torqar. apud Cicero. de fin. lib. 1.

quique

PRÆLOQUIUM.

quique a fortitudinem ex rei natura nullam esse existimat, nisi quod utilitatis ratione dura tolerantur.

Sed fortia tamen Epicurus loquitur, extantque hujus revera quædam vaniloquæ magis quam magnanimæ voces. *Sapientē* utiq; suum affirmat, ^b *etiamsi torqueatur beatum fore*; imò, ^c *si in Phalaridis taurō peruratur, exclamaturum, Quam suave, quam dulce hoc est? quam hoc non curo?* Se verò decumbentem spiritumque extremum trahentem, ^d *supremum eundem & beatissimum vitæ diem agere proficitur*, ^e *cum tanti vesicæ viscerumque morbi cruciatūsque adessent, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere.* ^f *compensatam enim cum summis torminibus letitiam, quam ex inventorum suorum memoria capiebat.*

Cæterùm , & non qid dicat qis , sed qid sentiat , refert . Et ista qidem is dicere poterat , cui ^h *unum bonum honestum , unum malum turpitudò* ; cui ⁱ *nihil bonum malumq; sit , nisi bonus malusq; animus* ; cui ^k *virtus sola ad vitam beatam sufficit* , & ^l *ipsa per se satis est* ; cui per cruciatus qoscunq; , qantoscunq; ^m *de sorte beata nihil defringitur* , nihil decedit , nihil deperit ; cùm *virtus* , nec ⁿ *ad rotam unà ascendere* , nec *ad equalem unà descendere* , defugiat ; nec ad ^o *tunicam incendialem* admotam , avt indutam etiam deferat , sed in ea comes individua adhæreat , & ^p *per ignes illos ipsos* , qì corporis membra depascunt & absumunt , *colluceat* . his principiis imbutum istiusinodi proloqi fas est , qum decretis dicta sint consentanea , nec à dogmate sermo dissentiat . Ecqis verò est adeò avt mentis impos , avt sensûs communis expers , qì hæc ex animi sententiâ protulisse , aut proferre potuisse credat eum , qì ^q *Voluptatem* statuit esse *summum bonum* , *dolorem* & cruciatum *summum malum* ; ^r *omnesq; etiam animi voluptates & dolores* , ad corporis voluptate . & dolores pertinere contendit ; qì negat ^s *gavdere qengam nisi propter corpus* , avt ^t *animi gaudium esse ullum* , nisi qod à corpore oriatur & ad corpus referatur ; qì deniq; disertè profitetur , ^u *nec intelliger qidem se posse , ubi sit , avt qid sit ullum bonum* , præter illud , qod sensibus corporeis , ex cibis potioneq; , formarum aspectu , aurium delectatione , & obscænâ voluptate percipiatur .

* *Non est, inquit poeta, beatus, esse se qui non putat. astipulatur Epicurus; nec, qui non beatum se putat, dixisse contentus, et qui non beatissimum se iudicat, dixit. Quia autem, non jam, beatum, dico,*

¶ Senec. *de benef.* l. 6. c. 4. ¶ Epicuri dogma apud Laërt. *lib.* 10. & Cicer. *de finib.* l. 1, & 2. ¶ Cicer. *de fin.* l. 2. ¶ Torquat. *ibid.* l. 1. ¶ *Ibid.* l. 1, & 2. ¶ Οὐ γὰρ ἐπαρξαι ἐχόν τι νοήσας τὰ κατὰ δὲν, ἀπαρξέον τὰς διὰ χυλῶν ἡδονάς, τὰς δὲ ἀπορροίας, καὶ τὰς δὲ ἀνεπαμαύτων, καὶ τὰς διὰ μαρτύρων. Epicur. *l. de fin.* apud Laërt. l. 10. & Cic. *de fin.* l. 2, & Tusc. l. 3. ¶ Poëta nescio quis, apud Senecam *epist.* 9. ¶ Epicur. *ibid.* *putare*.

ἂ Τὴν ἀνδρείαν
φύσει μὴ γίνε-
σθαι, λοκισμῶ ὅ
τὰ συμφέροντα εἰς.
Epicur. apud
Laërt.

^b Ἐὰν σρεβλα-
 σῇ ὁ σφοδρὸς, ἔϊ)
 αὐτὸν ἑυδαίμει-
 να. Idem *ibid.*

* Idem, apud
Cicer. Tuscul.
l. 2. & l. 5. &
Senec. *etist.* 66.

^d Μαχαρίαν ἐ-
γενες καὶ ἄμα
τελευταίαν ἡ-
μέραν τῆ βίης

ἐξαιτούμεν ταυ-
τι. Epicur. ep.
ad Idomcn. La-
ert. l. 10. Cicer.

Tuſt l. 2. & de
fin. l. 3. Sen. cp.
66. & 92.
ε ſπαρρεία τῆ

παρῆκε λαθῆκε,
 καὶ δυσενίερε καὶ
 πάθη, ὡς ἐβόλῃ
 ἐκ ἀπολείπειν ἡ

τὸ ἐν εὐρυπύλῃς
μεγέθυς Ibid.
ἔ' Ἀθηναίως
τύττετε ὃ τέ-

τῆς πικρίας
καὶ χολῆς, ἐκ
τῆς ἁγίας γεγενέ-
των ἡμῶν διχ-

λογισμῶν μνή-
μη Ibid.
§ Senec. epist. 9.
h Idem de vit.

beat. c. 4.
ⁱ Idem *ibid.*
^k *Ibid.* c. 16.
^l Idem *cp.* 92.
^m *Ibid.*

• Tertull. ad
Nepotianum.

1, & 2. Cicer
ταχιστον, οφειλω
icur. l. de fin. apud
x Epicur. ibid.

Epictet. *ibid.*

PRÆLOQUIUM.

putare, sed beatissimum etiam judicare se poterat, cum non in summo tantum malo, sed in summi mali gradu supremo, quo altiorem aut intensiorem dari posse negat, verlatum se profitetur?

Sed diutius in harā hac, non quidem purgāda, sed lustranda
hæsimus. ab ea ad porticum, avræ liberiori ac salubriori captan-
dæ, & contrā, qām de se olim ^a Cynicus Lacædæmone Athenas
proficiscens, ἐκ τῆς γυναικόντιος εἰς ἀνδρώντιν, à *fæminis* ad ^b *viros*,
à *mulierculis* ad ^c *mæres*, transeamus.

Apud Stoicos ergò omnia, à veris saltem Epicureis illis, diver-
sa; inò eis adversa planè.

Numen isti cæleste ^d rerum humanarum curam gerere; nec uni-
 versi tantummodo, sed hominum etiam singulorum, & rerum quoque
 singularum; rebus humanis præsto esse, ^e generique humano, non
 ad bona verè sic dicta duntaxat, sed & ad vita hujus commoda
 & adminicula suppetias ferre. Deum itaque ante omnia ^f colen-
 dum, ^g ad omnia invocandum, ^h per omnia cogitandum, in omnibus
ⁱ agnoscendum, & ^k comprobandum, ^l de omnibus laudandum &
 celebrandum, ^m huic uni in omni negotio simpliciter obsequendum, ⁿ ab
 ipso, quicquid obtulerit, animo prompto ac lubenti excipiendum atque
 amplexandum; ^o nihil melius, ^p nihil convenientius, ^q nihil conduci-
 bilius, ^r nihil opportunius aut tempestivius, quàm id quicquid existat,
 quod ipse voluerit, existimandum; ^s quocumque ducere visum fuerit,

^a ἐκ τῆς ἐνδο-
νίπιδος εἰς τὴν
γυμνασίην.
Diogen. Laërt.
lib. 6.

ἡ ἀνδρῶν ἐστὶν
 αἰσῆς Στωικισμός.
 Lact. l. 6. in
 Antiquen. Stoici
 virilem ingressi
 riam. Sen. de
 constant. sap. c.
 1. Stoicorum ri-
 gida & virilis
 sapientia. Idem
 ad Helv. c. 12.

c Tantum inter
Stoicos & cæ-
teros sapientiam
professos inter-
esse, quantum in-
ter foeminas &
marces. Idem de
constant. c. 1.

^d Epictet. *dis-*
sert. l. I. c. 12.

& c. 14. & c. 16. Marc. l. 2. § 11. & l. 6. § 43. ' Marc. l. 1. § 17. & l. 9. § 27. & § 40. ' Τί ἀρετὴ ἄλλο, ἢ τοῦτο μὲν τίς ἐστιν ἡ εὐσημεῖν, ἀνθρώπος δ' εὐποιεῖν. Marc. l. 5. § 33. ' ἐφ' ἅπανσι δ' τοῖς ἐπιτελεῖται. Idem l. 6. § 23. καὶ πᾶν καὶ τὸ μικροῦτον ἅπαν ποιεῖν. Idem l. 3. § 13. ' ἐκ παλαιῆς ἐπὶ παλαιῇ μάλα εὐαγγελισμῷ μὴν καὶ θεῷ. Idem l. 6. § 9. ' ὅτι καὶ ἀνθρώπων τὸν δαίμονα τῆς ἐπὶ τὰ θεῖα συναμαρτῶν καὶ παλαιῆς, ὅτε ἐμπλην. Idem l. 3. § 13. ' τοῖς τοῖς συμφωνοῦν ἐπαγγελίᾳ ὅσα ἐκείνῳ διαθήκησι καὶ ἀποτεταχται. Idem l. 6. § 16. ' Ἐγὼ σοὶ ὑπὲρ ἀπάντων τέτων φέρω καὶ ἀνθρώπος ἀπολογησάμενος. Epictet. l. 2. c. 16. ' Ποτέ τις ἐγὼ ἡμέραν, νῦν δ' ἐκ ἐπ' ἔχει καὶ θεῷ. Idem l. 4. c. 4. ' Ἐφ' ἐκείνῳ ὅτι ἐκ κόσμου γεννηθὼν, ἐξείδον ὅτι ἐκώμασται πῶς περνοῖται, ἀν' αὐτοῦ περὶ ἑαυτοῦ, δύναμις τε συνορατικῇ καὶ κατὰ φύσιν, καὶ τὸ εὐχάριστην. Idem l. 1. c. 6. & apud Stob. tom. 1. l. 1. c. 4. ex quo emaculandi codices Epicteti. Idem lib. ejusd. cap. 16. post recentia varia providentiae divinae proleptemata, Ταῦτα, inquit, τίς ἐξαρκεῖ λόγος ὁμοίως αὐτὰ ἐπαυνοῦν, ἢ παρὰ φύσιν; καὶ γὰρ νῦν εἴρωμαι, ἄλλο τι ἔδει ἡμᾶς ποιῆν καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ, ἢ ὑμῶν τὸ θεῖον, καὶ εὐσημεῖν, καὶ ἐπιτελεῖν τὰς χάριτας; ἐκ δὲ καὶ ἡ κατέπλητοις, καὶ ἀρετῆς, καὶ ἐδιδότας, ὅτι τὸν ὕμνον τὸ ἐκ τῶν θεῶν, Μόλας δ' τοῦτο, ὅτι ἡμᾶς παρὰ φύσιν ὅργανα ταῦτα, δι' ὧν καὶ γὰρ ἐργασασθῆναι. Μόλας δ' τοῦτο, ὅτι χρεῖας δεδιώκειν, ὅτι κατὰ φύσιν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκείνους ἀελοφύλακας, ὅτι καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν. ταῦτα ἐφ' ἐκείνῳ εὐσημεῖν ἔδει καὶ τὸ μέγιστον καὶ θεοτάτα τὸν ὕμνον ἐκείνῳ ἐπὶ τὸν δαίμονα ἐκείνῳ καὶ παρὰ φύσιν ὅτι καὶ περὶ τῶν ἀρετῶν. Et quae sequuntur his gemina, homine Christiano qvis non indigna; Christum modò donatum nobis adiecisset. ' Ἐγὼ ἔχω πᾶν ὑποστέλλεσθαι, πᾶν πείθεσθαι δεῖ, καὶ θεῷ. Epictet. differt. l. 4. c. 12. ' Ἐκὼν σταντὸν τῇ καρδίᾳ συνεπέσθαι, παρὰ φύσιν συνήσασθαι, ὅστις ποτε παρὰ φύσιν βλάσφη. Marc. l. 4. § 33. ' Ἀρετῶν τοῖς καὶ ἐπὶ ὅλων ἀποτελεῖται. Idem ibid. § 25. ἀπαρτίζοντες ἐξ ὅλων τὴν ψυχὴν τὰ συμβαίνειν ἁπλῶς. Idem l. 3. § 4. ' Ἀρετῶν καὶ ἄλλο θέλει, ἢ ὁ δ' ὁ θεὸς θέλει. Epictet. l. 2. c. 17. Περιελατταχθῆναι καὶ πῶς ὁρᾶν τὸν θεὸν καὶ ἐκείνους θέλει, καὶ ἄλλο θέλει καὶ ἐκείνους θέλει, καὶ ἄλλο θέλει. Idem l. 3. c. 26. & l. 4. c. 7. ' Κρεττὸν γὰρ ἡγεῖσθαι, ὁ δ' ὁ θεὸς θέλει, ἢ ὁ ἐγὼ. Idem ibid. ' Μόνον οὐκ εἶναι τὸ εὐαγγεῖον συμβαίνειν καὶ ἀποτελεῖσθαι τὴν δ' ἀρετῶν πᾶσι; Marc. l. 7. § 57. ' Συμφέρει ἐκείνῳ, ὁ φέρει ἐκείνῳ ἢ ὅτι ὅλων φύσις. Idem l. 10. § 10. ' Καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνῳ φέρει. Idem. ' Τὸ θεῷ ἐπὶ μόνον ἀρετῶν παρὰ φύσιν. Marc. l. 12. § 27. & 31. Περιελατταχθῆναι καὶ ἀρετῶν καὶ ἐκείνῳ, συνήσασθαι, συνεργασθῆναι, ἀπλῶς συνήσασθαι. Epictet. l. 4. c. 7. Cleanthis votum, huic toties repetitum; Ench. c. 52. differt. l. 2. c. 17. & c. 23. l. 3. c. 22. & l. 4. c. 4. ' citra

citra

PRÆLOQUIUM.

citra tergiversationem aut murmurationem, sponte sequendum; ^u locum stationemque, quemcunque is assignaverit, strenuè tuendum, enixè tenendum, etiamsi mortem millies oppetere oporteret.

Hæc de *Numine* Stoici, & erga Numen affectu: de *Homine* qid, & officiis adversus congenerem sibi præstandis :

Hunc &^a corditus diligere, &^b curare, &^c sustinere, &^d injuri-
âq; omni (ut q^a &^c impietatis etiam notam inurat) abstinere, &^e be-
neficientiâ prosequi, & nec sibi soli genitum censere se, aut vivere, sed
^b in commune bonum ac beneficium ⁱ cunctis, pro facultate viribûsq;
semet exhibere; ^k re ipsâ, rei q; bene gesta conscientiâ, (^l nec hac
etiam ipsâ gadantennus reputatâ) citra ^m vestem, aut ⁿ mercedis spem,
^o commodivè proprii intuitum, contentum agere, & à beneficio uno
præstito ad aliud transire, & nec unquam benefaciendo defetisci; ^r sed vi-
ta telam, tanquam vivendi fructus hic sis, benefactis sibi invicem
continenter annexis ita totam pertexere, ^s ut nusquam interveniat ^t hi-
atus ullus vel minimus; ^u beneficii loco, quod benefecerit habentem;
^x sibi q; profuisse existimantem, si alii cuiquam usui esse potuerit; & nec
extra se proinde quicquam vel laudis humana vel lucelli, aut avcu-
pantem aut expetentem. Adhæc ^z nihil mœnis cultu antiquius, ^a ni-
hil honesti studio potius aut pretiosius habere: ^b ab eo deniq; quod of-
ficii sui esse nôrit, ^c nullâ vel vitæ, nedum alius rei cuiuspiam, cupi-

Optimum est
Deum, à quo
omnia proveni-
unt, sine mur-
muratione sequi.
malus miles est,
qui Imperatorem
gemens sequitur.
Sen. epist. 107.

ἢ ἂν χάριν
καὶ τάξιν ἐλ-
πίσκῃ, μνησθεὶς
ἀποθανῆναι
ὡς περὶ ἢ
ταύτην ἐκκα-
λεῖται. Εἰρη.
l. 3. c. 24. post
Socrat. in Pla-
ton. apolog.

α Ἰδοὺ τὸ ἀν-
 θρώπου ἐπὶ κα-
 ρδίᾳ φιλεῖν πρὸς
 ἀνθρώπους Μωϋ.
 1.7. § 12. καὶ ἐ-
 νοῦν αὐτοῖς, ὡς
 φίλοι φίλοις. I-
 dem 1.9. § 29.
 β Καὶ κήρυξ
 αὐτῶν. Idem 1.
 9. § 18.

^a Καὶ ἀνέχεσθαι αὐτοῖς. Idem I. 5. § 33. ^b Καὶ ἀνέχεσθαι αὐτοῖς. Idem ibid. ^c Ὁ ἀδικῶν ἀσέβει. Idem I. 9. § 1. ^d Καὶ εὐποιεῖν. Idem I. 5. § 33. ^e Καλεστέμεναι τὰ λογικὰ ἄλλα πλὴν ἑνὸς τὸ μὴ εἶναι θεωρητικόν ἐν τῇ τῷ ἀνθρώπῳ μένῃ τὸ κοινωνικὸν ἔχει. Idem I. 7. § 55. ^f Ἀρκεῖται ἡ φύσις, λογικῇ, τὰς ὁρμὰς ὅτι τὰ κοινωνικὰ ἔργα εἰς ἀνάγκην ἀπαιτεῖται. Idem I. 8. § 5. ^g Πάντων κηδεύς. Idem I. 3. § 4. ^h Ἀρκεῖ ἡ παρρησία ἀρχῆς κοινωνικῇ. Idem I. 9. § 6. ἰαυτοῦ ἀρκούντος δικαιοπραγῶν. Idem I. 7. § 28. ⁱ Οὐδὲ δίδειν ὁ πεποιθὲς κατ. Idem I. 5. § 6. dedisse dum daret, oblitus. Senec. de benef. I. 2. c. 6. ^k Οὐ δεινὸς ἀνθρώπου μάρτυρες. Marc. I. 3. § 5. In omnibus factis re, non teste, movere. Cicero. de fin. I. 2. ^l Μιᾶς γὰρ ἀνθρωπίνης ἀνθρωπὸν φιλεῖ, καὶ ἡ φύσις. Plutarch. de amor. prol. ^m Καλακλικὸς δίδναι, ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς εὐνοίας ἀπεικονεῖται πάντα τὴν καρπὴν. Marc. I. 9. fin. ⁿ Ἐνὶ τέτρῳ καὶ θεωρητικῶν, καὶ διὰ τὴν ἀρχῆς κοινωνικῆς μεταβάλλειν ἐπὶ ἀρχῆς κοινωνικῆς. Idem I. 6. § 7 & I. 5. § 6. ^o Καὶ μὴ κἀμύν. Idem I. 7. § 74. ^p Τῷ ζῆν ὑποτασσέιν, συνικτασθῆναι ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἀγαθόν. Marc. I. 12. § 29. ^q Ὡς μὲν τὸ βραχυτάτω διαδύμῃ ἀπολείπεται. Idem ibid. ^r Ἦτοι γὰρ περὶ τὴν σὺ μὴ ἔχει πλὴν ἀναστροφῆς, ἢτε θεωρητικῶν, ἢτε παθητικῶν, ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος, αὐτῇ διασφ. ἢ βίον. Idem I. 9. § 23. ^s Ἀνθρώπου ἐνεργητικῶς παθητικῶς ὅποῦν τι ἐνεργητικῶν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ μέσα συνενεργητικῶν ἀρχῆς, πεποιθὲς ὅτι καλεστέμεναι, καὶ ἔχει τὸ εἶναι. Idem I. 9. fin. ^t Ὁ περὶ αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἀφελεῖ. Ibid. § 74. ^u Ὅτιαι σὺ εἶ πεποιθὲς ἢ, καὶ ἄλλος εἰς πεποιθὲς, καὶ τὴν ἐπιτηδεῖται, ὥστε ἐν ἡμεῖς, πῶ καὶ δεῖται εἰς πεποιθὲς, ἢ τὸ ἀμείβεσθαι τυχόντα. Ibid. ^v Τὸ ἐν σοὶ κερῆσον πῶν, τὸ πῶς ἄλλοις χρῶμεν, καὶ ὅφ' ἢ ὁ σὺς εἰς τοῖς διοικῆται Idem I. 5. § 21. Πρὸς τῶν μόνῳ εἶναι ἀρκεῖ, καὶ τῶν γνησιῶν ἀναστροφῶν. Idem lib. 2. § 13. ^w Μὴδὲν κερτῆσον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ βίῳ δικαιοσύνης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας, ἑρ. τῶν τῶν τῶν πάντα μὴκροτέρα καὶ εὐταλότερα. Idem I. 5. § 21. Τὴν μίσην καλεῖται τῶν καὶ τῶν ἰδίων καλεῖται τῶν κινεῖταις καὶ ἰσχυρῶν. Idem lib. 6. § 16. ^x Ἐρῶ τὸ ἐμμενῆ κατῆκον ποῶν τὰ ἄλλα μετ' ἐλευσιν. Idem lib. 6. § 22. ^y Ὅτι ἀν πεποιθῇ, ἢ λέγει, ἐμὲ δεῖ ἀγαθὸν εἶναι. Idem lib. 7. § 15. Μνημονεύειν, ὅτι ἀγαθὸν σὺ εἶναι δεῖ, καὶ τὸ τῷ ἀνθρώπῳ φύσις ἀναστροφῆς, περὶ τὸ ἀμείβεσθαι. Idem lib. 8. § 4. ^z Μὴδὲ κινεῖται ὑποτασσέμεναι ἢ ζῆν ἢ τεθνῆναι ἀνδρείᾳ, ὅτι καὶ τὴν μὴδὲν ὅτι εἶ, ἀλλ' ἐκείνῳ μόνον σκοπεῖν, πότερον δίκαιον ἢ ἀδίκον ἀρχῆς, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθῶν ἔργα, ἢ κακῶν. Idem ex Platon. apol. I. 7. § 44.

dine

PRÆLOQUIUM.

dine abducendum, nullâ mortis, cruciatûsve ullius, nedum damni aut detrimenti, formidine abigendum, se p̄mittere.

Hæc Stoicorum sunt decreta & præcepta, & ipsorum principiis quidem planè congruentia, sancta, recta, severa, fortia; pietatem, caritatem, humanitatem, magnanimitatem spirantia: quibus priora illa, quæ sunt saltem verè Epicurea, nihil sapiunt, nihil sonant minùs.

Sed adversus Stoici nominis professores objiciuntur, raritas, hypocrisis, defectio, defectus. de singulis videbitur.

Ac primo quidem loco raritas sub animadversionem venit. Pavciores utique omni ævo reperiri, qui disciplinam hanc sunt amplexati, quàm qui ad sectas alias sese applicuerunt. Et hac revera in parte triumphant splendidè, atque efferunt sese Epicurei, qui ^a Epicurum tot amicos & sectatores nactum gloriantur, ut nec urbes integra eos capere possent. agnoscitque, qui in Torquato Epicurum oppugnat Cicero, ^b populum, qui vim maximam, auctoritatem minimam habet, cum Epicuro facere.

Nec reverà quicquam istic mirandum occurrit. Notum est Stratonis Physici illud, ^c Plures esse qui lavari, quàm qui ungi velint. hoc est, ad thermas plures itare quàm ad palæstras. ^d Semita utique arctiori atque asperiori pavciores insistant; latiore & leviori conseritim incediunt. ^e Multitudo numerum habet, pondus non habet. Calculi ubique numerosiores sunt quàm gemmularum. Diverbium vetus est, ^f Plures mali. ^g Turba pessimi indicium est. ^h eximia, raritate commendat natura. ⁱ nec unquam cum rebus humanis tam feliciter est actum, ut meliora pluribus placerent.

Verùm sicut in disciplinam hanc se pavciores dedere, ita ab eadem hac ad alias, Epicuream præsertim, complures desciverunt, cum ab aliis ad hanc rari deprehendantur transisse.

Nec hoc certè quàm illud mirum magis. Celebre satis est Arcefilai illud, qui percunctanti, cur à sectis aliis ad Epicureos tam frequentes deficerent, non contrà vicissim ab his ad illos, respondit, *Quia è viris Galli fiunt, non autem è Gallis viri.* Gallorum nomine non gentem aliquam, sed Cybeles mystas, qui testâ Samiâ resecti, virilitatem exuebant, volens intelligi. nos nostris familiari magis dictorio diceremus, *Quia è gallis capi fiunt, non è capis vicissim galli.* Nec gnarum minùs, quod Calistoni meretriculæ Socrates, glorianti Philosopho præferendam se, ipsum enim suorum neminem ad se pellicere posse, cum ipsa illius sectatores plerosque

^a φίλοι τοσούτοι
τὸ πλῆθος ὡς
μὴδ' ἐν πᾶσι
συν ὅλως με-
τεῖναι. Lært.
libi 10.

^b Cicer. de fin.
lib. 2.

^c Πλείους εἶναι
τοὺς λουόμενους ἢ
τοὺς ἀλειψόμενους
βαλυνόμενους.

^d Matth. 7. 13,
14.

^e Multi sunt, et
quis numeret?
stacoram profer,
appende: vide
contra pauca
grana quantum
paleam leves.
Avg. in Psal.

39.

^f Πλείους ἄνθρωποι.
Bias. Avson.

Lud. 7. 52.

^g Senec. de Vit.
beat. c. 2.

^h Idem ep. 42.

ⁱ Idem de Vit.
beat. c. 2.

^k Ἐκ τῶν ἀν-
δρῶν τῶν οἰκιστῶν
ἢ γάλλων ἀν-
δρῶν ἐκινούντων.
Lært. lib. 8.

^l Varro de re
rustic. l. 2. c. 7.
& l. 3. c. 9.

PRÆLOQUIUM.

plerosque ad se, si id vellet, traducere valeret; ^a *Probabile admodum esse quod dicat: ipsam enim ad declivia homines deorsum propellere, cum ipse contra ad ardua sursum impellat.* Ad voluptatem utique proclivis est via; ad virtutem ^b acclivis semita. cum autem *ingenium humanum* ex vitio innato sit sponte sua propensum ac ^c *proclive à labore ad libidinem*, ecquid mirum complures, itineris tædio devictos, hac desertâ, ad illam transcurrere.

Sed ex eis etiam qui in disciplinæ hujus professione perstiterunt, extitisse hæc paucos, qui à dogmate, quod mordicus tamen tenebant, & enixè interim tuebantur, vitæ rationem diversam & aversam planè instituerint atque institerint, cum ex studio vitæque instituto Epicurei, aut aliud quid potius quam Stoici jure censerentur, adversus Stoicos, post ^d Lucianum, qui hoc nomine sectam hanc passim infectatur, ab aliis pariter intorquetur.

Nec est scilicet hæc nova nuperve nata, sed antiqua querimonia, in secta unaqueque repertos, ^{*} *citharis, lyris, tubis, lituis compares, quæ eorum utique, quæ aliis modulantur, canunt, crepant, personant, & nihil quicquam audiunt, percipiuntve ipsæ.* Et in aliis sectis, non Stoicâ solâ, ^b compertum est deprehensos, quod ex Pacuvio Macedo, *homines ignavâ operâ, & philosophâ sententiâ*; sive, quod ex Epicteto Favorinus, *Verbis tenuis Philosophos, factis procul.* Quin & inter nominis Christiani professores, quod Scriptores quoque sacros & confessos & conqestos legimus, comparuere, qui ^k *Numinis notitiam, quam dictis jactitabant, factis abdicarent*; qui ^l *pietatis, cujus larvâ gerebant, vim virtutemque abnuerent*, qui ^m *gratiam divinam in lasciviam verterent*; qui ⁿ *libertatem Christianam nequitia improbitatisque velamentum facerent*; ^o *libertatemque aliis pollicerentur, cum in corruptela servitio agerent ipsi.* nec ex horum tamen moribus de religione Christiana sententiam ferre, æquum fuerit, quum politiæ Christianæ isti, nec viva, nec vera, nedum sana, aut integra membra jure censeantur, sed ^p *φύματα* potius mera ^q *ὑποκρίματα*, ut cum Marco nostro loquar, sive ^r *vomica & carcinomata*, ut de suis Augustus. Hæc est incelebre Cratetis illud, ^s *In malo Punico etiam probo, granum putre aliquod*; Varronis itidem,

^a Καὶ μάλα γὰρ εἰκότως· εὐὶ ἰδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν πάντα ἀγῶν, ἐν ᾧ ὅτι ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ἡ κλῆσις βιάσεται. ὁρθία ὅτι ἀνοδος, καὶ ἀνδρὸς τοῖς πολλοῖς. *Æl. hist. Var. l. 3. c. 32.*
^b Prov. 15. 24.
^c Terent.
Andr. 1. 1.

^d In *Vitarum* *aversione*, de *se-ctis*, *Micyllo*, alibi.

^{*} Κιθάραις μὲν δὲν διαφέρειν, τῶν σαυδῶν ἀγῶνται, ὅτι ποιεῖν τας δὲ. *Diog. Laert. l. 6.*

^e Ομοίον πᾶσιν τῶν λυγῶν, αἱ χαλᾶς ἀνὰ γὰρ ἀνδρῶν ὡς ἀνέκον. de *Peripateticis* *Cleanthes*. *Laert. l. 7.*

^f Σδλητῆρα *Antisthenem* vocabat *Dio-genes*: αὐτὸν γὰρ ὡς ἀνέκον φεβ-ροῦς μέγιστον. *Dio Prut. orat. 8.*

^g Μῆτε ἀνέκον, μῆτε αἰδῶνι-σαι. *Laert. l. 6.*

^h *Gellius Noss. Attic. l. 3. c. 8.*

ⁱ Ἀνδρὶ τῷ φράτῃ, μίχρῃ

^a λέγειν. Idem l. 17. c. 19. ^k Θεὸν ὁμιλοῦσιν εἰδέναι, τοῖς ὅτι ἐργῶν ἀρνῶνται. *Pavl ad Tit. 1. 16.*
^l Ἐχόντες κώρυκον εὐπείας, ὅτι ὅταν μιν αὐτὸς ἡντιμῶν Idem ad *Titum*. cp. 2. c. 3. v. 5. ^m Τὸν τῷ θεῷ χάριν μεταπέθετες εἰς ἀσέλγην. *Jud. epist. v. 4.* ⁿ Ἐπιδόρυμα ἔχοντες τὴν χαλᾶν ἐλδοθειάν. *Petr. cp. 1. c. 2. v. 16.* ^o Ἐλδοθειάν ἄλλοις ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δὲ οἱ ὑπάρχοντες τὸ φόβος. Idem cp. 2. c. 2. v. 19.
^p *Marc. l. 2. § 16.* ^q Idem l. 4. § 28. ^r *Sveton. l. 2. c. 85.* ^s Ἐν τοιαύτῃ καὶ χαλᾷ σαυδῶν πνα κώκων. *Laert. lib. 6.*

PRÆLOQUIUM.

Varro Leg. Man. apud Nonium, in Spicum.
^b *Σικερα.*
 Matth. 13. 25. 27. de q̄a voce alibi diximus.
^c De seculo suo, Salvian. de Dei gubern. lib. 3. Præter paucissimos q̄sdam, q̄i mala fugiunt, q̄id est aliud penes omnis cœtus Christianorum, q̄am sentina iustiorum?
^d Οἱ δὲ οὐκ ἔχοντες σῆλαι εἶ, Pavl. ad Galat. 2. 9.
^e Πῶς δὲ πάλαι οὖν ἀπάρτες. Jacob. 3. 1.
^f Beda in Jac. epist.
^g Ἐάν τις πωλεῖ, ἢ ἀμαρτίαν ἢ χρυσόν, ἑαυτὸς πτωχεύει. Joan. ep. 1. c. 1 v. 8
^h De Phariseo Luc. 18. 15. Bern. de grad. humil. & super b. Dum in se singulariter exultat, alii arroganter insultat; & se solum deripit, q̄m solum excipit, dum alios damnat.
ⁱ Avg. in 1. Joan.
^j Matth. 10. 2.
^k 1. Cor. 4. 9. & 14. 8, 9.
^l Gal. 2. 11.
^m Act. 19. 39.
ⁿ Stob. tom. 2. tit. 3. ^o Non dicebant, q̄madmodum ipsi viverent, sed q̄madmodum vivendum esset. Sen. de vit. beat. c. 18. ^p ἢ ὡς ἔλαβον, ἢ πεπεσινόμεναι ἐν ᾧ ἐμπλήρομενος καὶ σκοπὸν δυνάμεο. Pavl. ad Phil. 3. 12. 14.

^a Nec in segete bona nullum spicum neq̄am reperiri. In agro Dominico quoq̄ ^b xizania sterilesq̄e, non succrescunt tantummodo, sed ^c dominantur etiam aliquando avenæ: ex quibus tamen de segete tota judicari iniquissimum fuerit.

Quod denique præscribitur, insigniores etiam plerofq̄e non per omnia decretis præceptisq̄e suis consentanea præstitisse, sed à norma regulæq̄e, q̄am fixerant ipsi, in nonnullis declinasse.

Ecq̄em, q̄æso, mihi dabis, ex eis etiam q̄i sunt γήινοι Χριστιανοί, q̄i ab ea, q̄am profitetur, vitæ instituendæ ratione non q̄andôq̄e declinet. Ex eis inter hos fuerat, ^c q̄i columna & existimabantur & revera existebant, cujus ingenua vox illa, ^d In multis offendimus omnes; sive, *impingimus universi.* ad q̄æ verba Beda noster, Non; Offenditis, dixit; sed, Offendimus, inquit; & In multis pramisit; Omnes, subjunxit. Ex eisdem & q̄i illud, ^e Si dixerimus, q̄od peccatum non habemus, decipimus nos, (dum & peccantium utiq̄e numero excipimus) nec penes nos est veritas: ^f Nec, habuimus, (inquit Avgustinus) Sed; habemus, dixit; ne de vita præterita, (q̄æ per ignorantiam variâq̄e indè enatas cupiditates rota exacta est) dictum q̄is suspicetur. Ex apostolis ipsis, q̄i Christum proximè acceperant, q̄iq̄e lateri ejusdem comites individui adhæserant, ut reliquos mirtam, nec de proditore q̄icq̄am dicam, ⁱ primi & ^j novissimi, agmen q̄i ducit, & q̄i claudit, utriusq̄e etiam firmati jam, ^k nævi alq̄i in tabulis sacris proditi extant: ut apud exteros q̄osvis disciplinæ etiam severissimæ professores, sectæq̄e exactissimæ sectatores, à dogmate aliena nonnunquam deprehendi, minus mirum videri debeat. Oraculi vicem meritò sibi vindicat Æschyli illud,

^l Αὐτὸν δὲ πᾶσι καὶ σοφὸς σοφώτερος.

Sapiente q̄i plus sapiat, est cum labitur.

Stoici certè præceptis decretisq̄e suis, ^m non tam q̄id ipsi valerent, aut affecuti jam essent, q̄am ad q̄id contenderent, modisq̄e omnibus elaborandum atq̄e enitendum censerent, designatum volebant. q̄od & idem de se ^a Apostolus liberè ingenuèq̄e profitetur.

Veruntamen ex eis q̄i sectæ hujus in disciplinam seriò sedulôq̄e sese dederunt, per singulas q̄asq̄e fere ætates reperti sunt, q̄i fide dignorum Scriptorum suffragiis consensu consono attestantibus, ita dogmata sua factis consentaneis consignata, decretâq̄e vitæ

ⁿ Stob. tom. 2. tit. 3. ^o Non dicebant, q̄madmodum ipsi viverent, sed q̄madmodum vivendum esset. Sen. de vit. beat. c. 18. ^p ἢ ὡς ἔλαβον, ἢ πεπεσινόμεναι ἐν ᾧ ἐμπλήρομενος καὶ σκοπὸν δυνάμεο. Pavl. ad Phil. 3. 12. 14.

instituto

PRÆLOQUIUM.

instituto æqabili fere comprobata exhibuerint, ut nominis etiam Christiani professoribus plerisque pudorem incutere, ruborem suffundere merito queat. In his fuere; post Zenonem, cui testimonium dat insigne Atheniensium psephisma, qo ^a *virtutis ac temperantia nomine*, eò quòd ^b *visâ suâ eis qd differebat congruente cunctis in exemplum expositâ*, ad optima queque gogse incitaret, ^c *imagine arcâ, coronâ aureâ donandum*, ^d *sepulcrum sumptu publico extruendum*, ^e *pilâsq; duas, quarum utriq; testimonium istud incideretur, erigendas*, decernitur: post hunc, inquam, aliosq; q; in Scholâ hac eidem successerant, emicuere viri magni, disciplinâ istâ imbuti, virtutis masculæ imagines vivæ vivacelsq; conditionis eminentioris ratione, Scriptorum nobilium calamis celebrati, (ut Philosophiam disertè professos præteream) Cato Uticensis, Thraseas Pætus, Helvidius Priscus, & Marcus cum primis Antoninus, q; ista commentandi occasionem nobis præbuit.

Verum à disciplina ipsa, ad eos, qui eam scriptis suis illustrarunt, hos praesertim quos reliquos habemus, transeamus. Ex eis praecipui fuerant Zeno & Chrysippus: quorum alter Stoam primus condidit, unde & Straboni, ^{f o f} Στωικῆς αἰρέσεως ἀρχηγός & Galeno, ^{f o f} ὁ πατὴρ ἀπάντων τῆς Ἰ Στωικῆς αἰρέσεως *sefta Stoica totius princeps patérq;* & Balbo apud Ciceronem, ^b *Stoicorum pater*, dicitur. alter eandem adeò strenuè feliciterq; ⁱ *suftulit*, ut de eo dictum fuerit, ^k *Εἰ μὴ γὰρ Λόγος ὁ ἄρχηγός, οὐκ ἔπινε Στωα.*

Chrysippus nî fuisset, nec Stoa foret.

Et complura quidem uterque reliquit scripta: alter iste ^{usque ad septingenta quinque summenta}, sive ^{m opuscula}: cum ⁿ Epicuri ^{πολυγραφία} æmularetur, ° qem tamen assecutum negant; cum ^{p ad 9 volumina} ter centena usque iste pertigerit, qorum qodlibet utiqe ^{summenta} complura complectebatur: alioqi Chrysippum ^{πολυγραφία} non æqâisset, nedum scriptorum numerositate antecessisset. Cæterùm par scripta utriusq̃ fatum sunt experta. nec Zenonis siquidem, nec Chryssippi, qin nec seculi prisçi illius è Stoa cujusqam scriprum ullum integrum ad tempora nostra perennavit. Superfunt fragmenta duntaxat, ^{ἀποσπασμένα}, apud Plutarchum, † qi passim exagitat, Galenum, † qi plerumq̃ oppugnat, Laërtium, † qi simpliciter recitat, Ciceronem, °.qi in partem utramq̃ disceprat.

de, Laërt. l. 10. ° Πύλας ἀνὰβαλλόμενος πάλιν βιβλίαν. de Epicuro, Laërt. ° Κύλινδροι γὰρ ὡς τρο-
χοὶ εἰσὶ. Laërt. *ibid.* ° Κύλινδροι, volumina, qz cylindri figuram convoluta referebant. vocabulum notione
eā vix alibi repertum. ° In Stoic. repugnant. de commun. notitiis: & de paradox. ° In libris dogmas. Hip-
pocrat. & Platon. ° Lib. 9. in 2. & non. & Chrysip. ° In Academ. Tuscul. de finib. & de natur. Deor.

* ἀρετῆς ἐν αὐτοῖς.
καὶ σωφροσύνης.
psephisma apud
Lact. l. 7.

⁶ πρὸς τὰ βέλ-
πιστα, παρ' ὧδε-
γμα τὸν ἰδίον
βίον ἐκθεῖς ἁ-
πασιν, ἀκόλη-
θον ὅτι τοῖς
λόγοις, παρ-
αίωμα.

ἵκοντι χαλκῷ·
 χρυσῷ στέφανος·
 οἰκοδομήσουσι
 τάφον δημο-
 σίας·

ἔγγραψαι τὸ
ψήφισμα σὺ-
λαις δύο.

^f Strab. *geogr.* lib. 14.

3 Galen. de dogmat. Hippocr.
& Platon. l. 2.

c. 6.
Cicer. de nat.
Deor. l. 3. de
Zenone, non
Cleamhe, uti
inadvertentiâ,
an memoriâ,

lapius Lipius;
manuduct. ad
Stoic. philosoph.
dissert. 11.

Si fulcire pu-
tatur porticum.
Ejc. Acad. L. 4.

^k Laërt. l. 7.
^l Idem *ibid.*

« Les malins...
venire, en sen-

fu, qo post mor-

opuscula pen-
landa dixit. Si-

donius L 8. ep. f.
sæm. cum L.

plio, volumina

Ex Carnera-

s de dogmas. Hip

1947. Dec. 4

PRÆLOQUIUM.

Ceterioris ævi superant ex eis q̃i disciplinam hanc sunt affectati, quorum dissertationes commentationesq̃e ad manus nostras perverunt, Seneca, Epictetus, & Marcus noster iste.

Ætatis ratione Senecæ locum primum tribuo: quem dignitate tamen æstimationeq; verâ è duobus illis alterutri posthabendum existimem. ^a Habet ille revera multâ eximia, utilia, fortia, sublimia; & arguta, subtiliâq; complura; éstq; dignus admodum, q; non ab humanioris literaturæ tantùm, sed à Theologiæ etiam studiosis, sedulò qidem, sed judicio atq; examine justo adhibito, legatur. Verùm non est unius ejusdémq; ubiq; coloris; nec per omnia constat sibi. Neq; verò vitam attingo; qam Cassius tamen arrodit, ^b *tanquam à dogmate præceptionibûsq; qam maximè dissentaneam*: de scriptis ago. In his, ^c *qam foedè Clavdio*, dum apud superos, ex mente etiam Neronianâ, ^d *morabatur*; nec huic duntaxat, sed & in gratiam illius, ejusdem mancipio, ^e *licentia intoleranda mastigia*, Polybio, adulatur: qem tamen è vivis exemtum, ^f *ditione Satyricâ & sarcasticâ*, vernilitatis prægnate, acerbissimè proscidit, & publicè subfannandum propinavit. De animæ corpore excedentis statu, qam repugnantia statuit: dum τῇ ἀποβολῇ δ' αὐτοῦ, nunc ^g in sedes cœlestes integram subvehit, nunc ^h in statum halitúmve merum dispergit, tædæq; instar, materiâ, qâ alebatur, absumptâ, deficientis prorsus extingvit. Epicurum est ubi accusat, increpat, deprimit, damnat, ut ⁱ *degeneris & humillima mentis*, apud qem voluptas imperat hominem, ^k *voluptatis Magistrum* ipsum, scholam, ^l *voluptatis officinam*, nuncupat. Est contra, ubi (qo Lucilio suo forsitan hujus assecræ, qem ^m *Virorum optimi* titulo subinde cohonestat, gratum faciat) eundem non excusat tantùm, ut q; ⁿ *immeritus malè audiat & infamis sit*; sed comprobat etiam & collaudat, ut q; ^o *sancta & recta* præcipiat, & si propius accesseris, tristitia. Deniq; qod in ^p Chrysippo & ^q Zenone non semel reprehendit, contrâq; id ^r qod ipse

2 Multa in co
clarat'q; senten-
tia; multa etiam
morum gratiâ
legenda. multa
in co probanda,
multa etiam ai-
miranda sunt,
eligere modò
cura sit. Fabius
instit. l. 10. c. 1.

Πάντα ἐσ-
πώματα, οἷς ἐ-
φιλοσύρει παῖς
ἐλέγχθη. Dio
Cass. l. 61. in
Jo. Xiphilin.
EXCERPTA.

• In Consolato-
rio ad Polybi-
um.

^d *Merari cum
inter homines
desiisse, produ-
ctâ primâ syl-
labâ jocabatur.*
Sveton. lib. 6.
c. 33.

• Cū in scena
Pantomimus
illud protulisset, Ἀφ' ὧντος
ὅτιν ἐν τῷ χορῷ.
μαστίας, omni-
um oculos in
Polybium
hunc defixos

refert Dio Cass.
consol. c. 25. ad

^k Epist. 18. ^l 11
^p Chrysippi acumen
 perforat. Sen. de
 c. 3. ^q Liber r

nec morituro ris
dicis. nihil est a
Pro veritate si
serio loquantur, et

60. ^a *In ἀποκαλοκωδῶσιν.* ^b *Ad Lucil. epist. 102 ad Polyb. consol. c. 28. ad Marc. Helv. c. 17.* ^c *Ad Lucil. epist. 54. cum morti proximus videretur.* ^d *Ad Lucil. epist. 42.*

pist. 9. ^a Epist. 13. & 21. & 48. & quest. natur. prae fat. l. 1. ^b De vit. beat. c. 13. ^c Ibid.

habet. I. e. c. 4. Chrys. penes quem subsiste acumen est, totum librum suum bis inceptis replet. Ibid.

utrum incipimus quicquam quod quantum mori? (moriere epist.) nonnullam causam? non enim jocularis res, utrum movere? adversus mortem tam minuta jacularis? subulū leonem excipere? acuta sunt ista quae utique existit. quaedam inutilia et inefficacia ipsa subtilitas reddit. de Zenone. Idem epist. 82.

implicius agendum est. Ibid. At q̄i ingenia sanare, & officiorum memoriam ingerere volunt,
magnis viribus agant. Idem de benef. l. 1. c. 4.

præcipit,

P R A E L O Q I U M.

præcipit, ^a ingenii acumini nimio opere indulgens, ad subtilitates rei vacuas non raro delabitur, & argutiolis leviuſculis, frigidis etiam ineptiſque aliquoties ludit. Neque tamen hæc, quæ, nec primus, nec ſolus, dixi, ſed me priores, & eruditione & iudicio cum primis pollentes, ita ſumi velim, quaſi ^b à Senecæ lectione (quem tyronibus ſtudioſis de ſcriptoribus eligendis legendiſque conſultus, inter alios commendare conſueverim) abſtentum quendam, atque abſterritum, aut quod de viri tanti (quem eruditi quique indolis ingeniiſque acerrimi nomine ſuſpiciunt, imitandum etiam propoſuiſſe ſibi videntur haud pauci) magnitudine juſtâ quicquam detractum eam: ſed quod oſtendam, à virilitate illa Stoicis peculiariter ab ipſo etiam adſcriptâ (quam Chryſippus quoque ſubtilitate nimia enervâſſe, eidem ipſi ^c cum aliis inculatur,) deſciuiſſe; nec duobus illis alteris (Epiſtetum & Marcum dico) aut ſcripto, aut facto etiam, parem ſeſe præſtituiſſe: quod in ſorte diuerſa, vel aduerſâ etiam quam maxime, in ^e ſervitii gradu inſimo alter, ſummo alter in imperii faſtigio, poſiti, diſciplina hæc quanti ſit, quantumque in ſtatu quovis poſſit, tum præceptionibus ſanctiſſimis virtutis genus omne ſpirantibus, tum & vitæ formâ ad decreta ſua accuratè compoſitâ, uberrimè demonſtrârunt. Et noſter quidem (prout & ^d Epiſtetus eo prior, ^e cujus ex commentariis profeciſſe ſe profiteretur) ſui per omnia ſimilis, ſeruiſque ac ſeverus (quod ille poſcit, licet ipſe non ſervaverit) ubique deprehenditur.

Denique, ut ad illud revertar, quod in pagina liminari ex Hieronymo monueram, ad diſciplinam noſtram quod horum utriuſque ſcriptis monitiſque propius accedat, in exterorum præſcorum, quæ hodie extant, monumentis, nihil reperiri, ſidenter pronunciari poſſe exiſtimem. Certè quæcunque Dominus ipſe Chriſtus in con-

^a Rerum pondera minutiſſimis ſcimentis frangit. Fabius inſtit. l. 10. c. 1. Inſocius tamen illi, neſcio, qui apud Gellium (An Agellium, quod Lipſ. mauult) Noſt. Attic. l. 12. c. 2. Res atque ſententia, aut inepto inaniſque impetu, aut ut leui & quaſi dicaci argutâ, &c. Moderatus Eraſmus, præfat. ad Sen. Habent nonnihil veri, quæ doctiſſimi ſcriptores de illo pronuntiârunt. ſubinde ludis in Græculos, & interdum abſque cauſâ. Naſonem aliquoties attingit, quod indulſerit ingenio ſuo. at magis ipſe indulget ingenio ſuo in oratione proſa ac ſeriis argumentis, quam Ovidium in poematibus ple-

range ludicris. Jam hoc ipſum, quod in Seneca cum primis laudatur, corruptum eſt. Inſectatur mores hominum liberè ſalſeq; ſed non ſemper in loco; interdum immodicè; tum aliquoties affectatiùs, iſſeque modis, ut non ita multum abſit à ſcurrilitate. quadam vitia ſic deſcribit, dum inſectatur, ut videatur ridere potiùs quam odiſſe, æque doceat magis quam detrahere. quin ubique plurimus videtur jocorum affectator, etiam in rebus maxime ſeriis; in quibus optariſ illum aliquanto longiùs abeſſe ab ineptia, obſcœnitæ, vitiique ſcurrilitatis. Hæc inter alia Eraſmus. mitto enim ea, quæ cum Marci patris ſint, Lucio filio, nomine communi deceptus, aſcribit. Lipſius rigidi atque importuni illi, Cujus libros attingere nullum pretium oportet ſit. Noſt. lib. 12. c. 2. ^b Quod apud Gellium cenſores

rigidi eundem hoc nomine Plurarchus, Galenus, alii. ^c Δεῖλος Ἐπιπύρῳ ῥητέλω, καὶ αὐτῷ ἀνέμῳ, καὶ πύρῳ. Leonid. epitaph. Epiſt. ^d Epiſt. verus ac ſeverus Stoicus & Stoicorum vel maximus. Herodes apud Gellium l. 1. c. 2. Philoſophorum maximus. Favorinus ibid. l. 17. c. 19. ^e Marc. lib. 1. § 7. ^f Seneca de benef. l. 1. c. 4. & epiſt. 82.

cionibus

PRÆLOQUIUM.

^a Matth. 15.

19.

^b Matth. 5.

22, 28.

^c Matth. 12.

36.

^d Matth. 5. 20.

& 6. 33.

^e Matth. 5.

45, 48.

^f Matth. 6. 1, 3.

^g Matth. 5. 39.

^h Matth. 18.

15, 16.

ⁱ Luc. 14. 26.

33.

^k Matth. 22.

37.

^l Matth. 22.

39.

^m Matth. 7. 12.

ⁿ Matth. 5. 44.

Luc. 10. 37.

^o Matth. 5.

19, 20.

cionibus collationibusque suis Historiæ Evangelicæ insertis in-
textisque, de ^a mali cogitatione etiam abstinenda, de ^b affectibus va-
tiosis supprimendis, de ^c sermone otioso non insuper habendo, de ^d ani-
mo cum primis excolendo, & ^e ad imaginem divinam effingendo,
de ^f beneficentia simplicissimè exhibenda, de ^g injuriis æquanimiter
ferendis, de ^h admonitione & increpatione cum moderatione cautio-
nèque accurata exercendis, de ⁱ rebus quibuscumque, adeoque vitâ ipsâ,
ubi res ratioque poscit, nihili habendis, de aliis denique plerisque ^k pie-
tatis, ^l caritatis, ^m agnitatis, ⁿ humanitatis officiis ^o quam exquisitis-
simè obeundis exequendisque, præcepta dedit; apud nostrum hunc ea-
dem, perinde ac si illa lectitasset ipse, in dissertationum commen-
tationumque harum congerie inspersa passim, nec sine vehemen-
tia & vivacitate insigni, quæ in præcordia ipsa penitus penetret,
atque in animo infixos altius relinquat aculeos, inculcata subinde,
Lector quivis sedulus advertet, ingenuus agnosceret.

Sed ista forsitan dixerit quis, quorsum aliunde, ab extero præ-
sertim, eoque fidei Christianæ adverso, petantur? cum è pagina
sacra, in qua prostant, possint promptius haberi, & à Magistri ipsi-
us ore profecta, cum imperii auctoritate potiore præcipiantur,
tum & obsequii necessitate arctiore percipiantur.

Cui ego præscriptioni possum verbulo occurrere; pari utique ra-
tione rejici posse omnes in universum ab eruditis piisque concin-
natas Instrumenti sacrosancti utriusque enarrationes: ut eodem
tandem deveniatur, quo processerant apud nos hanc ita pridem,
par ferè geminum, cerebri certè parum sani uterque; quorum alter
præter paginam sacram nihil aut legebat, aut lectitandum cense-
bat; alter, postquam Anachoretæ cujuspiam instar, cum suis domi-
sue se concluderat, sibi (quam pro hominis privati sorte cen-
sûque amplam satis habebat) suppellectilem omnem, Bibliis sacris
exceptis, foco accenso, flammis absumentam tradidit; neuter
sanè, aut fundo justo, aut exemplo bono, & quod imitatione suâ
dignum sobrius quis sanusque sentiat.

Verum enimvero ratione non unâ utilis esse poterit nostri hu-
jus in his, cum animadversione seria conjuncta, lectio sedula.

Primò, quod quæ in Sermonibus Dominicis (quorum Capita
præcipua duntaxat, *sermões* plerumque apud Scriptores sacros ex-
tant delibata & digesta) summatim ferè proposita habemus, istic
latius diducta, fusiùs explicata, magnâ argumentorum insigni-
um varietate firmata, illustrata, ingesta, inculcata, ad vitæ usum
communem

PRÆLOQUIUM.

communem accommodata habeantur. quod ut est scriptis aliis cum isto commune, ita in hoc genere habet paucis istud præcellit.

Tum nec illud levis est momenti, quod dogmatis Christiani æquitas rationi etiam ipsi consentanea deprehenditur, dum ab ipsis etiam extraneis & adversariis comprobata & collaudata demonstratur. ^a *Grave est*, ponderisque non exigui (ut Isidorus Ægyptius) *testimonium ab inimicis profectum*. Et, (quod Dio Prusæus)

^b *Encomium ab eis, qui non suscipiunt, & suspiciunt tamen, palam est illius*, sive personæ, sive disciplinæ, *laudem esse præstantissimam*. Non nesciebat hoc Apostolus, cum ab ^c *exteriorum inscriptionibus scriptisque*, ei quod afferebat & promulgabat, dogmati asserendo, testimonia advocabat. Nec parum idcirco præcepti documentique Dominici æquitati ac ^d *rationabilitati* (si ita loqui licuerit) apud quosvis vindicandæ formandæque conduxerit, quod ab homine extero, nec nomini Christiano favente (cum nec mysterii nostri gnarus esset, nec fidei rationes assequeretur) tanta tamen cum vehementia, argumentisque tam validis, commendata ac confirmata habuerimus. ^e *Quis non intelligat*, (inquit gravis Actor) *bonam eos habuisse causam, qui eam apud medios iudices obtinere potuerunt*? quid eam dixerit quis, quæ apud averfos & adversos etiam, ubi ^f *hostes ipsi iudices confident, obtineat*?

Adhæc divina in istis relucet & providentia & benignitas, quod in homine à se dilapso imaginem sui non intercideret omnino & aboleri prorsus passus est, sed scintillulas quasdam asservavit reliquas; quas & disciplinis variis excitavit, & ad miraculum usque evehxit: partim, quod societati humanæ conservandæ ac continendæ prospiceretur, ne ^g *efferrati prorsus homines, belluarum ritu, in exitium mutuum proruere* universi, quum ^h *absque disciplina nulla homine truculentior aut immanior sit bellua*: partim, quod Numini ⁱ *diagnoscendo*, ^k *& indagando*, his adminiculis adjuti, possent operam dare; quæ si vel contemptum, vel neglectum haberent, ^l *ἀναπολόγητοι* planè haberentur. Verum est proculdubio Claravallensis illud, ^m *Imaginem divinam uri posse, exuri non posse*. ⁿ *Imaginem certe animæ rationali prinitus impressam funditus eradere*, ^o *facilem in mente hominis coelitus accensam penitus extinguere*, nec vitiositas humana, nec malignitas diabolica valere: (tertium quiddam, ^p *flamas gehennales adjecit ille*) quam inter ruinas & in-

^a Σεμνὴ γὰρ ἡ παρὰ τῶν ἐχθρῶν μαρτυρία. Isidor. Pelus. l. 2. epist. 228. et l. 3. ep. 335.

^b Τὸ ἐπὶ [μὴ] ἀποστρέφοντες τὴν ἐκκλῆσιαν ἐκ τῆς ἀληθείας, οὗτοι οὐκ ἐκκαθαίρονται. Dio Prus. orat. 51.

^c Act. 17. 23.

^d Ἀποκρίσεις λαοφιλίας. Rom. 12. 1. ἐπειδὴ τὸ λόγῳ καὶ τῷ ὄντι. Marc. l. 12. § 31.

^e Avg. ep. 170.

^f Deut. 32 31.

^g Μὴδὲν ἀσβεστον ἀνθρώπου, μηδὲ ἀνθρώπου, ὅταν ἀπὸ τοῦ ἀποθνήσκου. Polyb. hist. l. 1. & legat. 122.

^h Ὁ ἀνθρώπος πᾶσι δόξας μὴ τυγῶν, ἀγνοῦντας τὴν γίνεσθαι πάντων, ὅσα γὰρ γίνονται. Plato de legib. l. 6.

ⁱ τὸ γινώσκον τὸ θεῖον. Rom. 1. 19. & v. 21. γινώσκοντες τὸ θεῖον.

^k εἰ ἀπαγεῖται ἡ λαοφιλία ἀνθρώπων.

^l τὸν καὶ ἀποστρέφοντες. Act. 17. 27. ^m Rom. 1. 20. ⁿ Bern. in annunc. serm. 1. ^o Gen. 1. 27. & 9. 6. ^p Prov. 20. 27. Rom. 2. 15. Imago in gehenna ipsa uri poterit, non exuri; ardere, non deleri. Bern. ubi sup.

cendia

PRÆLOQUIUM.

cendia defectionem primitivam consecuta, in generis humani commodum, suorumque beneficium servatam confortamque volebat bonitas divina.

Quin nec divinæ erga nos misericordiæ gratiæque planè gratuitæ testimonium monumentumque luculentum minus in istis oculis nostris obversatur; cum ^a eis, apud quos dotes tam eximiæ, tam admiratione penè omni superiores, se produnt, præteritis, nobis, nobis, inquam, ^b in tenebris, umbræque ferali ac letifera cum illis pariter confidentibus, imò in vitiorum cœno altius longè demersis, foediùs contaminatis, tenaciùs etiam ac pertinaciùs infixis, lumen illud salutiferum, ^c *Sermonis sui sacri Spiritusque sancti ope operæque usus*, ^d effulgere procuraverit; ^e qo prævio ac prælucen-
te, per ^f seculi tenebricosi hujus caliginem plusquam Cimmeriam, aut ^g Ægyptiacam etiam, veritatis supernæ, vitæque verè sic dictæ, inter diverticula tam frequentia, à recto utrinque abducentia, tramitem & invenire, & inventum ad itineris exitum usque tenere possemus; & absque qo per obliqas & tortuosas mundi hujus nequissimi ac perturbatissimi semitas, sine luce, sine duce temere palantes, in exitii æterni voraginem horrendam præcipientes tandem prolaberemur. Subit me certè subinde (ità ista dum lego, affectum me sentio; & ingenuè agnosco) non stupor duntaxat, sed horror etiam, cum arcani divini admiratione vehementissima conjunctus, seridè apud me reputantem, quàm longè in multis ab eo absim, quod de se Vir iste, veri ad salutem perducentis tramitis ignarus, de se profitetur, nec quin verè & ingenuè, ambigi posse videtur. Ut proinde & Marco & Epiçteto altius assurgens, *Hymnum* ^h illius vel *maximo* majorem ac præstantiorem decantare jugiter debeam; ⁱ *Magnus*, ^j *divèsque misericordiâ Deus*, ^k *qi me miserum*, ^l *cum gente humana universâ collapsam* ^m *& perditum*, sed *cum paucis è turba reliqua* ⁿ *selectum*, ^o *masâ secretum*, ^p *mibi restituit*, ^q *sibi reconciliavit*, ^r *Filium misit*, ^s *qi redimeret*, ^t *Spiritum immisit*, ^u *qi refingeret*, ^v *culpam omnino omnem remisit*, ^w *qo & x supplicio culpa debito omni eriperet*, ^x *supplicii subeundi metum dirum eximeret*, ^y *nequitia servitio liberum emisit*, ^z *qo in famulitium suum adscisceret*, ^{aa} *& b in filiorum suorum numerum cooptaret*, ^{ab} *gratiam spiritualem impræsentiarum donavit*, ^{ac} *gloriam cælestem deinceps* ^{ad} *donaturum repromisit*.

^a Matth. 11.
25, 26.

^b Esai. 9. 2.
Luc. 1. 79.

^c Esai. 59. 21.

^d 2. Cor. 4. 6.

^e Luc. 1. 79.

^f Ephes. 6. 12.

^g Exod. 10.

23, 23.

^h Epiçteti *Hymnum* habes, supra ad marginem ex differt. l. 1. c. 16.

ⁱ Psal. 145. 8, 9.

^j Eph. 2. 4.

^k Rom. 3. 19, 23.

^l Matth. 18. 12.

^m Matth. 20.

16. & 22. 14.

ⁿ Rom. 9. 21.

^o Eph. 2. 5.

^p Col. 1. 21.

^q Gal. 4. 4.

^r Apoc. 5. 9.

^s Ezek. 36. 27.

^t Joann. 3. 5.

^u Cor. 3. 18.

^v Col. 2. 13.

^w Rom. 8. 1. Gal. 3. 13. 1. Thess. 1. 10. ^x Rom. 8. 15. Heb. 2. 15. ^y Rom. 6. 22. ^{aa} Eph. 2. 19.

^{ab} Rom. 8. 14, 15. Gal. 4. 6. ^{ac} Joan. 1. 16. ^{ad} Rom. 8. 18, 30. ^{ae} Rom. 6. 23. *deusque donativum Tertull.*

Est

PRÆLOQUIUM.

Est in his denique, quod ad altiora enitendi, nomen Christianum profeſſis, calcar acerrimum ſubjiciat, cum à fide ac familia ea exteros in tam celfa evaſiſſe adverterint; ac pudore merito ſuffundat, quod in imis adhuc ſubſelliis ſubſiſtant hæreantque; cum adminiculis fortiorib' firmiorib'que tam amplis ad ea conſequenda inſtructi ſint, & adjutari, nō nolint ipſi, poſſint. Certè plūſ poſſe naturæ jam collapſæ reliqas vires, diſciplinæ ſecularis accedentibus auxiliis, quàm gratiæ divinæ animis cœlitus illapſæ, cujus operi etiam promovendo eadem illa pariter inſerviunt, pro dedecore inſigni non immerito habeatur, eſtque quod probro eos, qui hujus participes ſe ferunt, jure merito afficiat, cum hoc ipſo nomine, nomini, quod profitentur, Chriſtiano * opprobrio eſſe ſenſerint, quod à nomine alienis hac in parte inferiores comperiuntur. Grande quippiam & inſigne viſus eſt, ſibi ſaltem, protuliſſe, qui adverſus mortis metum diſſertatiunculam claviſit monitu illo;

b Nec infantes, nec pueros, nec mente lapſos, timere mortem: & eſſe turpiſſimum, ſi eam ſecuritatem nobis ratio non præſtat, ad quam ſtultitia perducit. futile revera & frivolum eſt. Pari ſiquidem ratione Epicurus probaverit, *Turpiſſimum eſſe, aut Numinis offenſam ſubvereri, aut ſcleris conſcientiam formidare; cum neutrum hoc timeant, vel infantes, vel amentes, vel fatui; eamque nobis ſecuritatem non præſtare ſapientiam, ad quam inſcitia & deſipientia perducit.* *c* Fatui ſcil. laminam candentem contrectare non metuunt; *d* infantuli facis accenſæ flammæ manum admoveſcere non formidant. num turpiſſimum ideo horum alterutrum ſcientem prudentem timendo refugere, quia neutrum neutri illi timeant? Verum turpe eſt revera, dedecus, opprobria, damna, exilia, vulnera, tormenta, mortem ipſam, mortēque ipſā pejores gravioresque mortis moras, pro veritate divina, fide Chriſtiana, aſſerenda, conſcientia integra & intaminata cuſtodienda, nō deficere & delinquere velimus interminata atque intentata; ſi defugere maluerimus, aut detrectare, nec mente promptā, animo propenſo alacriter conſtantiſſe ſubire ac perpeti; cum hæc omnia pro pietate fidēque conſervandā, homines ethnici, & fortiter libenterque ſuſtinenda definierint, & ipſi ſtrenuè ſuſtinuerint. turpe eſt præcepta documentaque Dominica, *e de ſui ipſius abnegatione, f deque ſuorum omnium, honorum, opum, facultatum, neceſſitudinum, affectuum, viſaque adeo ipſius abdicatione* gravia, moleſta, dura, difficilia, triſtia, rigida, iniqua conquerendo ducere homines

* Chriſtiani in opprobrium & contumeliam Chriſti. Salvian. de provid. lib. 4.
b Senec. ep. 36.

c Fatui mentio ſit in Legend. Pontific. apud Diſcipul. de Tempor. qui ferri candentis maſſam ſine læſione contrectavit imprudens. Credat qui volet.

d Ind Joan. Chryſoſt. de ſtatui orat. 4. ait, eos qui mortem metuunt, peccatum non metuunt, τρωδὸν φόβου ποβέσθαι, puerulis compares, qui larvam timeant, lucernam non timeant.
e Matth. 16. 24.
f Luc. 9. 23.
g Luc. 14. 26, 33.

PRÆLOQUIUM.

Christianos; cū à religione Christianā alieni quoque, argumentis etiam validissimis adjectis, hæc eadem pia, iusta, æqua, rationi rectæ consentanea, naturæque humanæ congruentia censuerint; nec eam nobis magnanimitatem aut æqanimitatem præstare fidem veram, ad quam ratio illos, recta quidem, nec renata tamen & recocta adhuc, perduxerit. Insignis igitur Scriptorum istiusmodi usus, apud Christianos etiam, nomine non uno, vel ista quæ diximus, vel istis paria, seriò perpendenti, liquidò comperietur.

Illud interim observatu non indignum fuerit, aliâ ratione Epicteti, aliâ Marci monumenta fuisse ad nos transmissa. Epicteti siquidem a ore differentis excepta, Arriani operâ sunt scripto tradita, eisdem ipsis, quantum assequi poterat, quibus ille differebat verbis. quò modo à Domino Christo, dum in terris inter mortales agebat, habiti sermones, (cū nihil ipse scripsisset) ab audientibus memoriter conservati, Evangelistarum calamo, sed Spiritu Sancto assistente, & linguâ quidem aliâ, Græcâ utique, cū is Syriacâ usus fuerit, sunt evulgati. Id quod tam de Enchiridio, quàm de *Dissertationum* libris, ex *Epistola* ejusdem ad *Masgalenum*, cui scriptum illud dedicabat Arrianus, licet jam perierit, constare testatur, qui eam vidit, Simplicius. At Marci *dissertationes* & *commentatiunculas* istas, ex ipsius *Adversariis* desumpta liquet. quò modo Regis Sapientissimi *Paræmiarum* partem non exiguam ab Ezechie Regis amanuensibus ex ipsius autographis fuisse descriptam, docet *Capiti* 25°. præfixum lemma. In more namque habebat Vir iste summus, studiis philosophicis, sive domi, sive militiæ agebat, intentus, quæ inter meditandum succurrebant, chartis, quas ad hos usus jugiter præstò habebat, illinere: nullâ rerum ipsarum serie continuâ constanter observatâ; sed pro locorum temporumque, quibus vel ab ipso concipiebantur, vel aliunde in mentem memoriâque se ingesserant, ratione digesta. patet hoc ex locis alicubi, quibus scripserat, nominatim designatis; cujusmodi sunt *libris*, vel *primo* & *secundo* adnexa, vel *secundo* potius *tertiòque* (ut ego reor) præfixa lemmata, de quibus suo loco differuimus. Inde natum est, ut neque sibi invicem cohæreant pleraque (quoniam *Liber primus* uno quasi filo perpetuo totus pertextitur) eademque sæpius iterata reperiantur, prout mentem sæpius pulsabant: nec succinctè tantum, sed succisè quoque representata reperiantur complura; (prout in Ciceronis *ad Atticum* aliòsque

* Οὐκ ἔστιν αὐτὰ λέγειν, τὴν τα αὐτὰ ἐπεφύκειν αὐτοῖς ὁντομαρ, αἱ εἰς τὴν βίαν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν. Arrian. præfat. ad Dissert.

† Fictitiæ sunt enim *literæ* amœbæ Agbari ad Christum, Christi ad Agbarum, quomodo & Seneca ad Paulum. quarum meminere tamen Euseb. hist. Eccl. l. i. c. 13. & Hieron. in Scriptor. Eccl. catalog.

* Καθὼς παρὰ δόξαν ἡμῶν ὁ εἰς ἀρχὴν ἀβρόντας καὶ ὁμπότες Ἰουδαίων. Luc. præfat. Evang.

‡ Cui adjectum velim, ex perpetuo dictio- nis contextu, tot temporum variorum res singulas com- plexo, domi potiùs per or- tum, quàm mili- tiæ subpellibus agent. *Librum* primum conscri- ptumque videri.

PRÆLOQUIUM.

aliósq̃ *Epistolis*, Græca, formularúmque usitatarum havd pauca) q̃od ad rei ipsius notæ satis ac familiaris memoriam refri-
candam & reficiendam suffecerat, cùm ad usum privatum ma-
ximè destinarentur. q̃in & ἀκρίβεια, & q̃asi abruptè inchoata
nonnulla. q̃od & de Serpentis ad Evam dictione prima prout
à Mose refertur, opinantur. Interpretes q̃idam eruditi. Indè
alíis obscuriora multa, & de dictionis vel sensu vel scopo divi-
nationes incertæ; cùm vel q̃æ adnotantis mens, vel q̃æ adno-
tandi occasio fuerit, conjicere difficile admòdum existat. sed &
de locis variis, q̃asi vel mutilatis vel depravatis suspiciones fru-
strà conceptæ, de lectione q̃asi non sincera & genuina vel inte-
gra sollicitationes admíssæ, immutationes tentatæ; cùm non ali-
ter se habeant, q̃àm ab Avtoris ipsius calamo primitùs prodie-
rint. Verùm de istis, in *Commentario*, prout occasio dabitur, am-
plius videbitur.

* De hoc vi-
deri poterunt
Tremellius &
Junius; sed
inprimis Pi-
scator.

Atque hæc q̃idem suffecerint, cùm de *Stoica disciplina* ipsa,
tum & de eis hanc amplexis & secutis, q̃orum ad nos scripta
pervenère; Marco præsertim nostro, cujus impræsentiarum de-
nuo edendi consilium institutúmque paucis expositum ubi dede-
rim, in limine Lectorem non sum diutius detenturus. Anni
itaque ultra quadraginta jam excesserunt, ex q̃o, dum apud Ju-
ris nostratis Professores ac studiosos in Hospitio Lincolnensi,
q̃od est in suburbano Londinensi situm, agentes Præconis E-
vangelici munus sustinebam, in Marci Imperatoris scriptum
hoc, à Viro doctissimo, & in negotio hoc exercitatissimo Gul.
Xylandro Basileæ iteratò cum Græcis alijs q̃ibusdam editum,
inter codices à manu secunda (q̃od ajunt) verum expositos, in-
cideram. Hoc nactus, per vacationem à munere publico av-
tumnalem, ex Justitio solenni intercedente obvenientem, ori-
um aliq̃od adeptus, dum ruri ago, cùm diligentius evolvissem,
adeò meditationibus ac præceptionibus pietatem, gravitatem,
caritatem, magnanimitatem, virtutis nullum non genus spiran-
tibus; à capite ad calcem usque constipatum reperi, ut nec pos-
sem non perlecto summopere affici, nec lectione repetitâ etiam
affectui satisfacere; cùm nihil in hoc genere apud exterum gen-
q̃am (Epieteto uno excepto; q̃o nec inferiorem, nisi q̃od ille
amplior est, Marcum nostrum censuerim) eximium magis le-
gisse meminissem. Cùm avtem in multis vitiatum, mutilatum,
lacerum, luxatum animadverterem, nec Versionem Xylandria-

PRÆLOQUIUM.

nam Græcis commodè satis respondere, de recensione pariter & versione novâ instituendâ animum subibat cogitatio. Hæc meditantî ad manus venit scripti ejusdem editio altera Lugdunensis, à qua subsidium aliquod sperabam: sed frustra: cum Xylandriana ea, quâ usus fueram, inquinatiorem ac corruptiorem deprehenderem. jam autem ex viri doctiss. cujus *Versio* scripti hujus *Anglicana* post prodit, D. Merici Casavboni *prolegomenis* Editioni Græcæ à se nuper adornatæ præfixis, è Xylandri priore Tigurina (cujus in Basileensis *Præfatione* mentionem ipse facit, quamque nisi in Viri Doctiss. manibus, cum me comiter invisisset, quod in *Prolegomenis* illis ipse commemorat, nunquam oculis usurpavi) expressam edoctus sum. Cum autem codicum penuriâ laborarem, partim ex ingenio, partim ex Svida scriptoribusque aliis, qui ex libris his nonnulla laudaverant, partim eruditorum quorundam, quibuscum necessitudinem aut familiaritatem aliquam habebam, consilio operæque usus, loca quæ vitii quoque modo suspecta videbantur, restituere annitebar. Quamque in Viri Illustriss. D. Cl. Salmassii *commentariis* nullo non literaturæ humanioris genere refertissimis, Marci nonnulla secius, quam in eis, quos penes me habebam, codicibus expressa offendissem; unde editionem aliam aliquam secutum suspicabar, amici communis interventione usus, (aliter enim compellere ignotum planè verecundia prohibebat) Virum Clariss. per literas consulebam, quibus tum quid molirer significabam, tum & de locis tam illis, quos ab ipso aliter quam aut Basileensis, aut Lugdunensis habebat, exhibitos repereram, quam aliis etiam, ad quos hæsitabam, mensque tunc temporis suggererat, nec conjecturis de quibusdam propriis celatis, sententiam illius censuramque sciscitabar. Is pro eximia, quâ cum primis pollet humanitate, inter cætera, in hæc verba ingenuè rescripsit. *In tam utili ad vitæ præcepta scripto, & ad imbuendos virtute illâ forti & humanorum contemptrice animos, quam ponere operam destinas, summopere laudo. Editum illud scivi linguâ Anglicanâ à Merico Casavbono, sed ultra nihil: quid enim præstiterit, præ illius linguæ ignorantia hæud etiam scire mihi licuit. Hoc tamen mihi pronunciare certò posse videor, satîs opera esse in illo opere perfectè absolvendo quæ non solum duos, sed etiam plures fabros distineat. ita spissa est materia, vix multis cuneis evincenda, vix optimis runcinis dedolanda. Hæud alium puto autorem ex antiquitate Græca corruptiorem ad nos, injuriâ temporum*

PRÆLÖQIUM.

porum, fortean etiam hominum, qui cum interpolârunt, transmissum, ubique hiatus, & lacuna, quæ tamen solidum mentiantur. Transpositiones etiam multis locis commissa ab hominibus, uti videtur, sciolis, qui sententias plerumque minutis punctuunculis Stoico more signatas non capiebant. Præter ea, quæ observâsti, atque in schedam mihi missam conjecisti, alia toto passim opere vitio laborant. & quædam ex his tibi impertienda duxi, ut locum expleant eorum, quæ à te proposita dissolvere non potui. Hæc vir summus ille, qui & liberaliter admodum mecum, homine peregrino, nec de nomine etiam, opinor, antè noto, egit, cum non de eis duntaxat, quæ quæsieram, sed de aliis quoque, quæ inter ea disquirenda occurrebant, nec requisitus, animi sui sensum ultroque impertiretur; adjectâ insuper invitatione humanissimâ, quâ ad alia quælibet ulterius operam præstare promptum, tempusque eo sine negotiis aliis suffuturum, nec imputaturum profitebatur. Et de aliis quidem, pollicitatione tam liberâ, tam largâ animatus, per literas alteras Virum Clarissimum sum percontatus. Verum per subitanæ illius occasionibus quibusdam Lugduno-Batavorum in Gallias susceptam protectionem, (sive literis meis ad manus illius non pervenientibus, sive ab ipso ad acceptas responsione in reditum dilatâ: simul per amici communis, cujus interventu usus fueram, è partibus istis demigrationem, sponsionis repetendæ opportunitate sublatâ) factum est, ut à Viro Celebratissimo nihil amplius acceperim. Illud obiter monere visum est, *Editione Argentinensi* usum se scribere, sed quæ cum *Basileensi* per omnia convenire visa sit. Præter hunc operâ usus sum Viri Eruditissimi, lingvarumque peritissimi D. Arnoldi Bootii, Doctoris Medici, qui vir quantus in his sit, *Animadversionum Sacrarum* opus elaboratissimum uberrimè testatur. Is pro animi propensione, & humanitate singulari, sæpius consulenti non deerat. Sed nec Virum Doctissimum, nec comitatis nomine illorum alterutri postponendum, D. Patricium Junium fas est mihi hîc præteritum, qui & conjecturas mihi suas communicavit, sicut & ipse illi vicissim meas, & ubi ad Conventum Vestmonasteriensem evocatus fueram, in partibus illis occurrentem non semel de Antonino edendo sollicitabat. Ab his autem aliisque, quorum scripta pervolutaveram, quicquid accepi, suo cujusque loco mentione factâ, animo liberrimo lubentissimoque acceptum cuique gratanter fero.

Versione

PRÆLOQUIUM.

Versione siquidem jam confectâ, de *Annotationibus* succinctioribus porrò adjiçendis cogitare primò ceperam. post de *Commentario* justo & ampliore etiam, qđ Scriptum tam insigne dignum valde videbatur. Huic conficiendo inter curas operasq̃ pastorales, q̃ibus per annos ultra quadraginta eodem loci, qđ ab Hospitio dicto transferam, jugiter districtus insudavi, nisi qđ ante sexennium morbo gravi correptus, ad tempus aliqđ intermittere, tum reversus denuo remittere aliqđ; demum incidere ferè prorsus, coactus fuerim) inter horas subsecivas, q̃æ & rariores intervenerant, & per intervalla diductiora redierant, dum intendo, in molem eam opus istud excrevisse animadverteram, ut de evulgando spem omnem abjicerem; siquidem, contrâ qđ in Flacciano illo, *urceus institui* cū cepisset, *rotâ currente, amphora exiit*; expertus utiq̃, Bibliopolæ & Typographi nostri, qđ ægrè aliqđ etiam minoris negotii in hoc genere suscipiant. Verum cū annos apud me deliquisset havd paucos, amicorum tandem qorundam flagitatione frequente, q̃i & edendum poscebant, & de impensa ad id perficiendum prospectum iri, fiduciam faciebant, eorū in manus qđ confeceram totum contradidi, pro ipsorum optione, vel premendum, vel prelo subjiçendum, & in lucem publicam (qđ ab illis jam est effectum) emittendum.

Ipsè in hoc opere qđ præstiterim, præstare saltem conatus sim (dextrè ac feliciter, an seciùs alii viderint) sic habeas. Primo loco; post Scriptorum variorum, tam antiquioris qđ & ævi recentioris de *Marco* Scripti hujus *Avtore* *elogia* & *encomia*, deq̃ *Scripto* hoc ipso *testimonia* & *judicia*; *Marci contextus Græcus* exhibetur, (nisi si, dum affectus imponit, spes fallat) vitiis mendisq̃, q̃ibus antè passim scatebat, havd paucis sublatis, repurgatior; lacunis, q̃ibus hiabat, suppletis aliqor, integrior; loco motis q̃ibusdam ad sedes proprias revocatis, aptiùs havd pavlò concinnatus & compositus; interpunctionibus necessariis, & sectionibus, sive paragraphis, (ut Juriſtæ loqi solent) commodis (qđ Lugdunensis infeliciùs pavlò primus tentaverat) accuratiùs qđ antea, pro dictionis sensu genuino interſtinctus, pro materiæ subjectæ ratione distinctus: ad marginem adscriptis lectionibus variantibus, locisq̃ parallelis, in q̃ibus sententiæ, formulæ, vocolæ, vel eadem, vel geminæ, reperiuntur, ut nec ad *Commentarium* ampliorem in singulis

PRÆLOQUIUM.

gulis quibuscque recurrere necessum esset; & Marcus ex Marco ipso, vel explicatus, vel illustratus, haberetur. Adjecta est *Versio Latina* nova, ad Græcum contextum eo, quo superius est dictum, modo restitutum, accommodata. Sequitur *Commentarius* in Scriptum totum perpetuus, in quo Versionis à prioribus discrepantis, mutationis, suppletionis, commissionis, distinctionis, expunctionis cuiusque ratio redditur; *versionibus* etiam atque *annotationibus* antegressis, prout occasio se tulerat, examini subjectis, & pro ea, quæ probabilis tunc videbatur, ratione, vel admissis, vel rejectis: formulæ Marco usurpatæ, ex aliis, vel Græcis, vel Latinis, (nam & ex sermone Latino hominem Romanum, licet Græcè scribentem, mutuari non est insolens) sacris etiam nonnullæ Scriptoribus explicantur. Sententiæ & dogmata ex aliorum itidem, vel consentientium, vel dissentientium & dissidentium etiam, sive scriptis, sive dictis, sive moribus factisque, vel firmantur, vel illustrantur. ad eos, eorumque loca, à quibus, & è quibus, Marcus mutuo sumserit, aut excerpserit quicquam, quantum assequi datum est, digitus intenditur. de hominibus locisque, quorum mentio alicubi occurrit, ex monumentis historicis, quæ in manibus habentur, prout in horum etiam ruderibus ruspando deprehendi quicquam poterat, lux aliqua datur. Sacræ denique pagine periochæ formulæque nonnullæ, prout occasio intervenerat, obiter, vel è Marco ipso, vel aliunde enarratæ, aliorum quoque Scriptorum emendatæ insuper complures repræsentantur. In his autem quamvis diligentiam aliquam sumi usus, multa tamen sedulitatem meam subterfugisse nullus ambigo; plura quoque restare, quæ cum vel mihi forsitan sine cavsa *arbitrata* sint visa, vel dextræ minus tentata aut curata fuerint, medici peritioris manum opemque requirant. Nihil in hoc genere, vel in alio ullo, prodit, cui non aliquid (meis quibuscque plurimum; sat scio) adjecto opus sit. latus ampliusque satis adhuc patet istic campus, in quo ingenia feliciora, cum laude fructuque se exerçant. In meis his interim siquid præstitum sit, quod vel Theologiæ sacræ candidatis, vel literaturæ humanioris studiosis, vel aliis etiam quibuscunque usui esse poterit, laboris in eis suscepti insumtiqque merces ampla satis futura est. Siquid autem vel istic, vel in Opere toto, (quod evenisse sæpenumero suspicor ipse) humanitatis admissum occurrerit, quod notam seqiorem severiorémve mereri jure videbitur, Lectorem humanum rogatum pervelim,

PRÆLOQUIUM.

^a Τὸ μὴ εἶναι ἀ-
μαρτεῖν οὐτως
ὡς πρὸς ἀνθρώπων,
καὶ μὴ εἶναι θεῶν.
Gregor. Naz.
orat. 19
^b Terent. se
punit. 1. 1.

ut nè stricto jure agere volupe sit, sed ^a fortis memor humanæ, humanitatîsq; (prout in Schola loqi amant) suæq; sibi conscius, utpote q; ^b homo cū sit, humani nihil à se alienum censere avt sentire debeat, pro humanitate, qâ ingeniâ, qâ insitâ, humaniter ignoscat. Istam enimvero *dissertatiunculam*, mente, ratione non unâ minùs validâ, oculo à senio caligante à lema lippiente; manu tam à frigore, (cū nec rigens ignem propinquorem sustineam; qod nōrunt probè, q; me familiariter habent) qâm à morbo, tremulâ, (cū ad manum amanuensis nullus existeret) non tam concinnabam, qâm consarcinabam, conscribillabam magis qâm conscribebam, in agri Surrejensis pago Urbi natali adfiso Rotheriensi, mense Januario, hyeme sæviente, cui & gemina altera, ^c *ætatis & invaletudinis*, (qæ ^d rariùs sejunctæ reperiuntur) accesserat; Anno à Virginis *θεοτόκου* & *θεοτόκου* conceptu salutifero (secundū computandi ritum vulgò receptum) Millesimo sexcentesimo qinqagesimo primo; Ætatis propriæ, non tam currentis, qâm decurrentis & divergentis, septuagesimo octavo.

^c Χειμῶνα τῷ
ἐμῷ, senectutem
dixere, Py-
thagoras, apud
Laert. 1. 8. A-
ristoteles in
Chrys., Era-
tosthenes, &
Patrocles, apud

Stob. tom. 2. tit. 117. ^d - πῶς ἔχει, Μουσίου ἑρμῆα οὗτ' ἐπὶ γέροντι ἰσχύς, ἢ γῆρ' ἐν τῷ ἰδίῳ δὲ εὐ-
δῶς, ὅτι κακῶς ἔχει. Philem. apud Stob. & Maxim. *collectan.* c. 41. Τὸ γῆρας ὅτιν αὐτὸ νόσημα. Apollo-
dor. *Senectus ipsa morbus est.* Ter. *Phorm.* 4. 1. Senec. ad illud Virgilio ex *georg. lib. 3.* subeunt morbi,
tristisque senectus. morbos ex senectutem unâ ponit; non immeritò: senectus enim insanabilis morbus est.
epist. 108.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Τῶν ἀσκήσεων Βιβλίον α'.

I. B aucto meo Verò accepisse agnosco, moris esse candidi, & ab iracundia alieni.

§ 2. A fama memoriâq; genitoris mei, modestam simul ac masculam indolem.

§ 3. A matre, pietatis studium, & largiendi promptitudinem: nec à malo patrandò tacitum, sed cogitando etiam, continere. tum victu simplici, qiq; ab opulentorum more ac instituto abscedat qàm longissime, contentum esse.

§ 4. A proavo, qòd publicas exercitationes adierim; qòdq; bonis præceptoribus privatim sum usus; & qòd in res istiusmodi impensè erogandum intellexerim.

§ 5. Ab educatore, ne in certamine equestri Prasina, aut Venetæ factioni, nève in gladiatorio Thraci aut secutori favore fierem: ut labores sustinerem; minimo contentus agerem; operi manus admoverem: negotiis alienis nec nequiquam immiscerem; nec delationem faciliis ullam admitterem.

§ 6. A Diogneto, ne rebus inanibus studium impenderem: nève eis fidem adhiberem, qà à præfugiatoribus magisque de incantationibus, deq; dæmonibus averruncandis, aliisq; ejusmodi imposturis dicuntur: ne coturnices ad pugnam alerem, nève rebus istiusmodi animum adjicerem: utq; libere dicta aqnamiter sustinerem: eidem debeo, qòd philosophia me addiderim; qòdq; Bacchium primum, tum Tandahidem, & Marcianum audiverim: qòd dialogos, puer adhuc, conscripserim; qòdq; pro stratis gubaculum ac pellem expeverim; cæteraq; institutionis Græcicæ admimicula.

§ 7. A Rustico, qòd in eam cogitationem devenerim, morum correctione cura-

I. ΑΡΑ' τὰ πάντα ὅσα ἔχει, τὸ καλόντες, καὶ ἀσκήσαντες.

§ 2. Παρὰ τῆς δέξης, καὶ μήμενος τῆς αὐτῆς ἡρώσεως, τὸ αἰδέσθαι, καὶ ἀπρόσητον.

§ 3. Παρὰ τῆς μετῆς, τὸ διουσιεῖν: καὶ μεταδιδόναι καὶ ἑραπιδὸν ὁμιλῶν τῷ κακοποιῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπὶ ἐνείκας γίνεσθαι τοιαύτης ἐπὶ δὲ τὸ λιτὸν καὶ ἀκαταστατον, καὶ πῶρρον τῆς πλεονεκίας διαγωγῆς.

§ 4. Παρὰ τοῦ ἀσκήσαντος, τὸ μὴ εἰς δημόσιαν διατελεῖν φοιτῆσαι: καὶ τὸ ἀμαρτῶν ἀποκαταλεῖν καὶ εἶναι χρηστὸν: καὶ τὸ γινώσκειν, ὅτι οἱς τὰ τοιαῦτα δὲδ ὁρίσταις ἀναλίσκῃ.

§ 5. Παρὰ τοῦ ἑσθίου, τὸ μήτε Περσῶν, μήτε Βοννίσαντες, μήτε καλυμνολέας ἢ σκεπτεῖν γινώσκαι καὶ τὸ φέρειν, καὶ οὐκ ὀφείδειν, καὶ αὐτοκτονεῖν: καὶ τὸ ἀπολύμενον, καὶ τὸ δὲ συσπείρειν διαβολῆς.

§ 6. Παρὰ Διογνήτου, τὸ ἀκωδικοῦν καὶ τὸ ἀποκρίναι τοῖς ὑπὸ αὐτοῦ τεσσάρων, καὶ γινώσκαι τὸ ἐσθλόν, καὶ ἐπὶ δαίμονων ἀπονομήσειν καὶ αὐτὸς τοιαύτων παραβολῶν: καὶ τὸ μὴ ἀεὶ μετὰ τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τὸ ἀποκρίναι τὰ τοιαῦτα ἐπὶ ὁρίσταις καὶ τὸ ἀντιτάσσειν πῶρρον καὶ τὸ δικαιώσκειν φιλοσοφία: καὶ τὸ ἀκωδοῦν, ἀεὶ τὸν μὲν Βασιλέα, εἴτα τὸν Ταντάσιον, καὶ τὸν Μαρμιανόν, καὶ τὸν καὶ τὸν διαβολῶν ἐν πᾶσι καὶ τὸ σκεπτεῖν καὶ δοῦναι ἐκδομῶν, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐκδομῶν.

§ 7. Παρὰ Ρουτῆ, τὸ λαβεῖν φαντασίαν τὸν καλὸν διεσώσους καὶ δια-

Confer. 1.
6. § 48. 1. 9.
§ 29.
L. 2. §. 5.
L. 6. §. 30.
Inf. § 14.

τοῦ με, vel,
τοῦ ἐκ. Mer.

καὶ τὸ
τοῦ ἐκ. Jun.

συνιστῶν
Lipf.
L. 5. §. 5.
L. 9. §. 12
L. 3 §. 5.
L. 6. §. 39.
L. 9. §. 12.
Suid.

ὁρίζομαι
Suid.

Εὐτυχία.
Suid.
L. 9. §. 12.
Cal.

Μαρκίαν.
Suid.

1 Eurychi-
um, f.
2 Andro-
nem, f.

3 Marcia-
num, f.

L. 7 § 12.

* Inf. § 16.
 ω 1.6. § 30.
 π f.
 * Inf. § 9.
 11. ω 1.9.
 § 12.
 * Inf. § 17.
 ω 1.3. § 5.
 * ἀπολογ.
 Xyl. ω
 Lug.
 * σολίω
 Svid.
 * Inf. § 15.
 * ευαιαδι-
 δίκτως.
 Svid. ευδι-
 αλλέτως
 Xyl.
 * L. 3. § 36.
 ω 1.9. § 3.
 * πει [αι-
 πών] vel
 πει [άλ-
 λων] λαλ.
 Xyl.
 * L. 3. § 9.
 ω 1.9. § 7.
 * Inf. § 16.
 ω 1.3. § 6.
 ω 1.2. § 16.
 * Inf. § 16.
 ω 1.11.
 * Inf. § 16.
 ω 1.4. § 16.
 * σφωσ. E.
 Jun.
 * ταύτης
 Jun.
 * L. 3. § 4.
 ω 1.9. § 11.
 ω 1.11. § 9.
 * Inf. § 17.
 ω 1.3. § 4.
 ω 1.4. § 49.
 ω 1.5. §
 29 ω 1.7.
 § 55. ω 1.
 10. § 15.
 ω 1.12.
 § 32.
 * Lib. 1. § 5.
 ω 1.9. § 19.

πίας τῷ ἥθεος καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς
 ζῆλον σοφιστικόν, μηδὲ τῷ συγγράφειν
 ἐπὶ τῇ θεωρημάτων, ἢ θεωρητικῶς λε-
 γόμενα διαλέγεσθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως
 ἢ ἀσκητικόν, ἢ ἢ ἐυεργητικόν ἀνδρα δει-
 δείκνυδς καὶ τὸ ἀποτῆναι ῥητορικῆς καὶ
 ποιητικῆς, καὶ ἐσσεολογίας καὶ τὸ μὴ ἐν
 ὧ σὺν καὶ δικον πεπατεῖν, μηδὲ τὰ το-
 αῦτα ποιεῖν καὶ τὸ τὰ δεινὰ ἀφελῶς
 χαρῶν, διον τὸ ὅτι αὐτὸ τότε ἀπὸ Σι-
 νεύου τῇ μὲν μὲ χαρῶν καὶ τὸ
 πρὸς τοῦ χαλεπίναντος καὶ πημιμαλίστα-
 τας ἐναμαλῆτως καὶ ἐυδιαλέκτως, ἐ-
 πειδὼν τάχα αὐτοῖς ἐπιμαλῶν ἰδελ-
 σωσὶ διακρίδς. καὶ τὸ ἀκριῶς ἀναγ-
 νώσκων, καὶ μὴ ἀρκῶνται φενοῦντα ἐ-
 λογιῶς, μηδὲ τοῖς ἑλεαλῶσι ταχ-
 ως ἐγκρίσιν καὶ τὸ ἐπυρῶν τοῖς
 ἑπικρίσεις ἐπιμήμασιν, ὡς οἰκοῦν με-
 τέδωκε.

affentire. huic denique debeo, quod Epicteti commentarios legerim, quorum
 is ē domo suā copiam mihi fecit.

§ 8. Παρὰ Ἀπολλωνίου, τὸ ἐλευθε-
 ρον καὶ ἀναμριβῶλος ἀκρίβειαν καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀποκρίσιν, μηδὲ ἐπὶ
 ὀλίγον, ἢ πρὸς τὸ λόγον καὶ τὸ αὐτὸ ὁμο-
 ον, ἐν ἀντηρῶν ὁξείας, ἐν ἀποβολῇ
 τέκνῳ, ἐν μακράς νόστοις καὶ τὸ ἐπὶ πα-
 ραδείγματι ζῶντι ἰδεῖν ἐπαρῶς, ὅτι
 δύναται ῥα αὐτὸς σφοδρότατον ἔχει καὶ
 ἡ ἀντιμῆτις καὶ τὸ ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι
 μὴ διακρίσιν καὶ τὸ ἰδεῖν ἀνδραγον
 σφωσ. ἐλάχιστον. ἢ ἐμπεδὸν καλῶν ἐ-
 γνήσιον τῶν ἐμπειρίαν, καὶ τῶν ἐπεί-
 χων τῶν ἐπὶ τὸ παραδιδόναι τὰ θε-
 ρμῶν καὶ τὸ μαθεῖν πῶς δεῖ λαμβά-
 νειν τὰς διδόντας χάριτας ὡς φίλον, μὴ
 ἐξηγητὸν διὰ τῶν ταῦτα, μὴ ἀναιδ-
 τως παραπύσσιν.

oporteret, ut nec acceptis obnoxius fieret, nec citra sensum tamen omnē transmitteret.
 § 9. Παρὰ Σέξτου, τὸ ἐυνοῦν καὶ
 τὸ ἐξείργειν τῷ οἴκῳ τῷ πατρὶον-
 μῶν καὶ τῶν ἐγγόνων τοῦ καὶ φῶσιν
 ζῆν καὶ τὸ σιωπῶν ἀπαύτως καὶ τὸ
 σοφιστικόν ἢ εἶλον κηδεμονικῶς καὶ τὸ

tionēq; indigere me: quodq; ad ambitionem ambitionemq; Sophisticam nullus declinaverim, vel de theorematibus aliquid conscribendo, vel oratiunculas hortatorias declamando, vel exercitia obire operāsq; edere potis speciem præbendo, quod ad stuporem ac admirationem mei homines traherem. quod rhetoricam item, poeticamq; & dictionis elegantioris studiis abstinuerim. ne togatus intra aedes obambulare, neve ejusmodi alia, quæ fastum resiperent, facerem. epistolas etiam simpliciter scriberem, ad normam scilicet earum quas Sinuesā ad matrem meam idem ipse dederat. adhuc ut placabilis & reconciliatu facilis essem, adversus eos, qui offensionis causam dederint, aut deliquerint aliquid, simulatque illi in gratiam redire vellent. porro ut accurate legerem, nec comprehensione summaria contentus essem; nec garrulis quibusvis temerè

§ 8. Ab Apollonio, ut liber essem; firmumque ac certum citra fluctuationem omnem consilii ingeniiq; tenorem retinerem: neque aliud quicquam, vel minimum, præter rationem solam, intuerer: ut idem semper essem, in doloribus acerrimis, in liberorum amissione, in morbis diuturnis. adhuc, quod in ipso, tanquam in exemplari vivo, evidenter cernere licuit, posse eundem, pro ut occasiones se dabant, & vehementissimum & remissum esse. sed & quod in disciplinis tradendis nevtquam morosè se gereret: quodque hominem viderim, qui peritiam suam & in theorematibus tradendis solertiam, bonorum suorum minimum existimare se, palam faceret. ab isto didici, & quomodo beneficia, quæ dicuntur, ab amicis accipere, nec citra sensum tamen omnē transmittere.

§ 9. A Sexto, benevolum erga alios affectum: familiaris affectu paterno administratæ specimen: de vita naturæ convenienter instituendâ cogitationem: gravitatem. item nevtquam personatam: & sedulam agnitorum

cōrum observationem: & imperitorum, eorūque qī citra considerationem opinione merā ducuntur, tolerationem: & mores quibūvis accommodatos, itā ut quāvis cōvētudo ipsius adulationem omnem sūavitatē vicerit, in veneratione tamen eisdem ipsis eodem ipso tempore non minīs extiterit. adhūc dilucidā ac methodicā cū inventionem, tum & dispositionem, decretorum ejusmodi, q̄ ad vitam rectē instituendam conducerent. qōdque nec iracundiā, nec perturbationis aliū alicujus, indicium exhibebat; sed cū affectibus immunis prorsus existeret, ad affectū genuinū erat tamen propensissimū: favere promptus, sed sine strepitu: variēque, citra ostentationem, eruditus.

§ 10. Ab Alexandro Grammatico, increpationibus abstinere; nec probrose excipere, si quis barbarum quid, vel solæcum, vel absonum protulerit, sed illud tantum, quod dici debuerat, dextrè proponere; idque sub specie vel respondendi, vel calculum dictis contribuendi, vel de re ipsa, non autem de dictione, unà dispiciendi, vel per aliam aliquam istiusmodi scitam, sed quæ oblique facta sit, commonefactionem.

§ 11. A Frontone, ut scirem, quæ invidentia, versutia, simulatio tyrannidem consequatur: quodque ut plurimum quæ patricii nobis nuncupantur, ab affectu genuino alieniores existant.

§ 12. Ab Alexandro Platonico, nè crebro, nève nisi necessitate adactus, avt dicto avt scripto significem alicui, non vacare me: nève hoc modo sub negotiorum distinentium prætextu officia ea, q̃ vitæ hujus necessitudo à nobis exigit, solens deferam..

§ 13. A Catulo, ne infuper haberem amicorum querimonias, etiamsi ratio earum nulla subesset, sed in statum ipsos pristinum restituere anniterer: ut præceptores promptè impensèq; prædicarem; quod de Domitio atq; Athenodoro refertur; liberòsq; meos affectu sincero prosequer.

§ 14. A fratre meo Severo, famili-

[illegible]

§ 10. Παρὰ Ἀλεξάνδρῳ τῷ χαμ-
μαϊκού, τὸ ἀνεπίπληκτον· καὶ τὸ ἐμὸ
ὀπιθεσπῆς· ὀπιλαμείσθαι δὲ ἦν βάρβα-
ρον, ἢ σκολικόν τι, ἢ ἀπὸ χῆς περὶ συγ-
καίμενον, ἀλλ' ὀπιθεΐας αὐτὸ μόνον
ὀκείτω, ὃ ἔδει εἰρηδῆς, περὶ φράξας, ἐν τρέ-
φῃ ἀπυκρίστας, ἢ σωματικῶν πυρήσας,
ἢ σωματικῶν περὶ αὐτῶν τοῦ περὶ-
γμᾶτος, ὅχι περὶ τοῦ ῥήματος, ἢ δι'
ἐτέρου τινοῦ τοιαύτης ἐμμελῆς παρρη-
μύσεως.

§ II. Παρὰ φέρωντο, τὸ ἐπι-
 ῥῆσι, διαφί πυρηνική βαρκαία, καὶ
 ποικιλία, καὶ ὑπερβολαί· καὶ ὅτι αἱ
 ἐπίπαι οἱ καλλίωροι ἔτοι παρ' ἡμῶν ἐν-
 πατεῖσαι, ἢ ἀσθενέστεροι πως εἰσὶ.

§ 12. Παρ' Αλεξάνδρου ⁷ πατρι-
κῆν, τὸ μὴ πολλὰ κίς, μὴ δὲ χρεῖς ἀνάγκης
λέγειν πρὸς πνα, ἢ ἐν ὑποκλίῃ χάφιν, ὅτι
ἀσβολὸς ἐίμι· μὴ δὲ διὰ τοῦτον πρὸς οὐτε-
ρῶς παρελθὼς τὰ χτ⁸· τὰς πρὸς τοῦ συμ-
βῆντος γλώσσης καθήκοντα, σωθεῖσθαι δὲ
⁹ τὰ φεαυτὰ πρὸς γυμνάα.

§ 13. Παρὰ Κατάλα, τὸ μὴ οὐλύμενος
ἔχον φίλους ἀβιωμένους τι, καὶ πῶς ἀλόγως
ἀβιωμένους, ἀλλὰ πρὸς τὴν καὶ στομαστιζά-
ναι ἐπὶ τὸ σύνθεσις· καὶ τὸ πρὶν ἢ διδασκα-
λῶν ἐκθύμως εὐφημον, διὰ τὰ πρὶν Δομπί-
ναι καὶ Ἀθηνοδοῦτε στομαστιζομένους καὶ τὸ
πρὶν τὰ τέκνα ἢ ἀληθινῶς ἀγαπήμον.

§ 14. Παρὰ τὸ ἀδελφεῖν μου Σενέρι τὸ
B 2 φίλοι

avos, bonos parentes, bonam sororem, bonos præceptores, bonos familiares, necessarios, amicos, bona omnia ferè habuerim. tum quod adversus neminem eorum temerè aliquid deliquerim, etiamsi ita affectus fuerim, ut, si occasio incidisset, ejusmodi aliquid admisisset. cæterum numinis beneficio factum est, quod nulla ex rerum concursu occasio contigerit, quæ affectum illum proderet. ab eisdem fuit, quod apud avi concubinam non sim diutius nutritus: quod ætatis florem indelibatam servaverim, nec ante tempus justum virilitatis specimen dederim, sed ultra etiam quam opus erat, id facere distulerim. quod principi patrique eidem subditus fuerim, qui me à fastu omni alienum redderet; fidemque faceret, posse in aula ita degi, ut nec satellitio, nec vestitu insigniore, nec funeralibus stultisque istiusmodi, atque apparatu confimili opus sit: sed posse eum, qui rebus præest, ita contrahere sese, ut ad privati speciem proximè accedat, nec propterea tamen, vel demissius, vel remissius se gerat in eis, quæ pro republica ad morem imperatorium sunt exequenda. quod fratrem eum nactus sim, qui ad curam mei agendam suis moribus me extimularet, quique simul honore affectusque erga me suo animum mihi oblectaret. quod liberi mihi neque ingenio tardi, nec corpore distorti obtigere, quod progressus non fecerim ampliores in rhetorica, poetica, studiisque aliis ejusmodi, quæ me forsitan prædeditum detinuissem, si in eis me feliciter profecisse sensissem. quod nutritios meos ad honores, quod expetere ipsi videbantur mihi, maturè evenerim, nec spe distulerim, cum juvenes adhuc essent, deinceps id facturum me. quod Apollonium, Rusticum, Maximum nominum. quod de modo vitæ naturæ convenienter agendæ, claras satis ac frequentes eas, cogitationes in animo habuerim: ut, quantum ad Deos attinet, ac suggestiones, adjutationes, inspirationes ab ipsis profectas, nihil obster omnino, quo minus juxta naturæ præscriptum confestim vivam, nisi ipse tandem in culpa

πάππῳ, ἀγαθὸς γονεὺς, ἀγαθὴ ἀδελφὴν, ἀγαθὸς διδασκάλῳ, ἀγαθὸς οἰκνύς, συγγενεῖς, φίλους, ἡρόδῳ ἀπὸ τοῦ αἵματος. καὶ ὅτι ἐπὶ ἑνὶ αὐτῶν ὁ σπέρματος. ἀνιμωλῶσαι π, καὶ τοῖς διὰ δὲ σπέρματος τῆς αὐτοῦ, ἀφ' ἧς, εἰ ἐτύχε, καὶ ἐπαρξά π τοῦτο. ἢ θῶν ὃ ἐυποιεῖται τὸ μηδὲν σπουδαίον ἀγαθῶν γινώσκειν, ἥτοι ἐμὲ μὲν ἐλόμεν. καὶ τὸ μὴ πλὴν ἐκταρῆναι παρὰ τῇ πατρὶ καὶ τῷ πάπῳ καὶ τῷ πλὴν ὄραν διαδοῦσαι. καὶ τὸ μὴ ἀπὸ ὧρας ἀνταρῶσαι, ἀλλ' ἐπὶ καὶ ὁπλαστῆναι ἐν χρόνῳ τὸ ἀρχοῦν καὶ παρὶ ἐπιταχθῆναι, ὅς ἐμὲ πάλιν ταῖς πύροις ἀφαιρήσων με, καὶ εἰς ἐννοίαν ἀξεν τῷ, ὅτι δυνάτῳ ὅτι ἐν αὐτῷ βούλει, μήτε ἀνυποπόνητον χεῖρ, μήτε ἐδότην σημειωτῶν, μήτε λαμπρόν, καὶ ἀνδριάντων τοῦν δέ τινων, καὶ τῷ ὁμοίῳ κόμῳ. ἀλλ' ἐξέστη ἐγγυτάτω ἰδῶν τε συστῆλιν αὐτόν, καὶ ἢ διὰ τοῦτο ταπεινότερον ἢ βαθυμότερον ἔχειν πρὸς τὰ ἴσα ἢ κοινῶν. ἡρωικῶς παρὰ χθῆναι δ' ὄντα. τὸ ἀδελφῷ τοῦτον τυχεῖν, δυναμῆν ἢ διὰ ἧτος ἐπεχῆσαι με πρὸς ἐπιμύλιαν ἐμαυτοῦ, αἶμα δ' καὶ πῦρ καὶ σπέρμα ἐνφραίνοντός με τὸ παιδί μοι ἀφ' ἧς μὴ γινώσκειν, μηδὲ καὶ τὸ σωματικὸν διάσῃ. τὸ ἢ μὴ ἐπιπλεόν με σπέρμα ἐν ἐνδομῇ, καὶ ποικιλῇ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδύμασι, ἐν δὲ ἴσῳ ἂν κατεχθῆναι, εἰ ἐνδομῇ ἐμαυτοῦ ἐνδομῇ σπέρμα τὸ φάσμα, καὶ ἐν φάσμα ἐν ἀξίῳ καὶ καλῶσαι, ἢ δὲ ἐνδομῇ μοι ἐπιθυμῶν. καὶ μὴ ἀνακαλεῖσθαι ἐλπίδι, τῷ καὶ, ἐπὶ ἑνὶ ἐπὶ ἴσῳ, ὕστερον αὐτὸ παρῆναι. τὸ γινώσκειν ἢ πολλῶν, ῥῆσιν, Μαξίμου. τὸ φάσμα δὲ καὶ τῷ ἢ καὶ πρὸς βίην ἢ ἐνφραίνον καὶ πολλῶν, δι' ὅτι τίς ὅτι ὥς ὅσον ἐπὶ τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείνῳ διαδοῦσαι καὶ ὁ συνάγειν, καὶ ὁ ἐπιπλεόν, ἀμυνδὲν κωλύειν ἢ ἢ καὶ πρὸς ζῆν με, ἢ ἀπολείπειν ἐπὶ τῷ περὶ τῷ ἐμὲ αἰτίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ

[ἀγαθὸς]
ἡ. f.
ἡ σπέρματος
Lug.
L. 11. § 18

ἡ σπέρματος Lug.

L. 3. § 16.

ἡ δὲ Lug.

ἡ δὲ Δία
Lug. [Δία
μὴ] Δία
Mer. μὴ
Δία τ. f.

Sup. § 7.

ἡ δὲ Lug.

ἡ μ.

Sup. § 8.

7. 15.

Sup. § 9.

ἡ σπέρματος.

Mer.

L. 9. § 40.

ἡ δὲ 12.

§ 14.

ἡ ἐπιπλεόν.

Mer.

ἡ δὲ Lug.

L. 2. § 9.

ἡ δὲ 3. § 12.

ἡ δὲ 4. § 49.

ἡ δὲ 5. § 34.

ἡ δὲ 6. § 17.

§ 8. ἡ δὲ 18.

§ 35. ἡ δὲ 1.

9. § 11. ἡ δὲ 110. § 32.

ἡ δὲ 111. § 9. ἡ δὲ 112. § 8. 26.

⁴ Inf. § 4.
 Ch. 1. § 27.
 Ch. 1. 12.
 § 26.
⁵ L. 4. § 7.
 8. Ch. 1. 11.
 § 18.
⁶ L. 5. § 22.
 Ch. 1. 7. §
 26.
⁷ L. 3. § 4.
 Ch. 1. 4. § 3.
 Ch. 1. 5.
 16. Ch. 1. 7.
 § 55. Ch. 1.
 8. § 56. Ch.
 1. 11. § 18.
⁸ L. 7. § 13.
 19.
⁹ Inf. § 16.
 Ch. 1. 7. §
 24.
¹⁰ L. 3. § 16.
 Ch. 1. 6. §.
 32. Ch. 1. 12.
 § 3.
¹¹ Inf. § 3. et
 13. § 14.
¹² Inf. § 7.
 Ch. 1. 4. § 3.
 26.
¹³ Inf. § 5.
 17. Ch. 3. §
 12. Ch. 7.
 § 29.
¹⁴ L. 3. § 3.
 18. § 37.
¹⁵ L. 5. § 38.
 1. 6. § 15.
 Inf. § 1.
¹⁶ Inf. § 6.
¹⁷ L. 3. § 3.
 1. 7. § 55. L.
 11. § 19.
¹⁸ L. 3. § 5.
 17. § 72.
 1. 9. § 9. 23.

3.5 14.9.
 \$ 29.
 17. 4 3.5
 12. 1. 7.
 \$ 29.
 P.L. 3. 3.
 L. 8. 37.
 1. 1. 5. 38.
 L. 6. 15.
 " 17. 1.
 " Inf. \$ 6.
 " L. 3. 3.
 L. 7. 55. L.
 11. 19.
 " L. 3. 5.
 L. 7. 72.
 L. 9. 9. 23.
 27. L. 6. 10.
 " Inf. \$ 12. L.
 B. 4. 4. 46. L. 6.
 L. 8. 45. L. 9.
 \$ 4.

[illegible]

* L. 3. §. 5. 16. 1. 6 §. 16. 1. 7 §. 1. 29. 4. 12. §. 19. 1. Inf. §. 1. 3. §. 4. 16. * Land. Mo. 2. f. * L. 4. §. 27. 1. 6. §. 10.
 38. 4. 7. §. 9 * L. 3. c. 16. * Inf. §. 17. L. 4. §. 26. 1. 4. §. 26. 1. 8. §. 23. 1. 9. §. 39. * L. 4. §. 2. 1. 10. §. 28. * Inf. §. 12. 1.
 §. 58. 1. 8. §. 50. 1. 12. §. 23. * Inf. §. 4. 1. 4. 1. 9. §. 24. 1. 10. §. 6. * L. 4. §. 2. 1. 10. §. 28. * L. 4. §. 45. 1. 6.
 §. 1. 1. 7. §. 18. 25. * L. 3. §. 13. * Sup. §. 2. * L. 3. §. 3. 1. 8. §. 18. 1. 9. §. 37. * Inf. §. 17. L. 5. §. 33. 1. 8. §. 45. 1. 9.
 §. 3. 1. 2. §. 36. * 1. 4. 48. C 4.

ἐν τῇ ἄλλῃ ψυχῇ ἡγάτα, ἡ βα-
θύως τις ἄφθνη κακοδαίμων· τὸν
δὲ τοῖς τῆς ἰδίας ψυχῆς πνεύμασι μὴ
παρεκαλεῖσθους, ἀνάγκη κακοδαίμο-
ν.

§ 9. Ἐπειὶ αἰεὶ δεῖ μαμῶσαι, τίς
ἢ ἔσθ' ὅλων φύσις, καὶ τίς ἢ ἐμὴ, καὶ
πῶς αὐτὴ πρὸς ὁμοίῳ ἔχουσα, καὶ
α. ἐποῖόν τι μέρ^Θ, ἐπεί τοῦ ὅλου ἔσοι,
καὶ ὅτι ὡς ἐξ ἐκείνου καὶ ἀπολέσεται τῇ
φύσει, α. ἥς μέρ^Θ εἶ, πρὸς αὐτὴν τι αἰεὶ καὶ
λέγειν.

§ 10. φιλοσόφους ὁ ὁυβερνῶν ἐν
 τῷ συγκρίσει τῶν ἀμειβημάτων, οὐς ἂν πε-
 ς. κοινότερον τὸ πλεῖν τε συγκρίνῃ, φησὶ,
 βαρύνει· ἢ) τὰ καὶ ὀπθυμίας παρμμε-
 λήματα τῶν ἀμειβμένων. ὁ γὰρ θυμὸς με-
 τὰ πνυ λύπης καὶ λαληθίας συνάτης φαί-
 νεται ὁ λόγος ἀπερσφόμενος· ὁ ἢ καὶ ὀπ-
 θυμίας ἀμειβάνων, ὅφ' ἡδονῆς ἡπιάμουντο,
 ἀκαλαστήτους πως φαίνε), καὶ θηλυτέρας
 ἐν ταῖς ἀμειβίαις ὁρθῶς ἐν καὶ φησιστοίας
 αἰτίας ἐρη, μίζοντο ὀγκύμας ἔχοντες,
 τὸ μετ' ἡδονῆς ἀμειβανόμενον, ἥτορ τὸ μ-
 λυπης. ὅπως τε ὁ μὲν περσινδανύφ μάλ-
 λον ἔοικε, καὶ διὰ λυπῶν ἡσυχασμένην θυ-
 μωθῆναι· ὁ ἢ, ἀντίθεν σφεις πὸ ἀδικεῖν
 σφμηται, φερέμενος ὅτι τὸ περσζαῖ πνα
 καὶ) ἐπθυμίας.

[illegible]

ἵστανται, καὶ ἐπιπλάττει, καὶ ἀναλά-
 θως π. ποιῇ, ἢ λόγῳ. πέμψον, ὅταν
 παῖδες πνα ἐαυτοῖς καὶ ὁρμῇ, ἢ ἐπ'
 ἑδνα σκοπὸν ἀφίη, ἀλλὰ ὡς εἰκῇ, καὶ
 ἀφ' ἀναλυστικῆς ὁπῆς ἐκταγῇ. ὁ δὲ καὶ
 τὰ μικρότερα, καὶ πῶς ἐπὶ τὸ πᾶν ἀνα-
 φέρει γινώσκ. τέλει καὶ λογικῶν ζῴων, τὸ
 δ' ἐπὶ τῶν ὅς τῆς πόλεως καὶ πολιτείας ὅ
 προσβυτάτης λόγῳ καὶ ἐξ ὁμοῦ.
 § 17. Τὸ ἀνθρώπινον βίον, ὅς ὁ
 χρόνος, στήμι. ἢ ἡ ὥρα, ῥήσις. ἢ
 ἡ αἰδέσις, ἀμυδρά. ἢ ἡ ὥρα τοῦ σώ-
 ματος καὶ συγκρούσεως, ἐννοηθῇ. ἢ ἡ ψυ-
 χὸς. ἢ ὁρμῇ. ἢ ἡ τύχη, δυστέλεστον
 ἢ ἡ ὁφίμη, ἀκέραιον. συνελόντι καὶ ἐ-
 πῆν, πᾶσι, τὰ μὲν τοῦ σώματος, ἢ πο-
 ταμῶς. τὰ δὲ τῆς ψυχῆς, ὁ ὄνειρος καὶ
 ἡ πύξις. ὁ δὲ βίος, πᾶσι καὶ ἐν-
 ὁπῆσι. ἢ ἡ ὑπερφημία καὶ ἡ λήθη.
 τί ἐν τῷ περὶ τῆς ψυχῆς διαμείνον; ἐν καὶ
 μίτον φιλοσοφία. τοῦτο καὶ, ἐν τῷ περὶ
 τῶν ἐνδον δαιμόνων ἀνθρώπων, καὶ ἀσ-
 πῆ, ἢ ἡδονῶν καὶ πόνων κρείσσονα, ἢ μ-
 δὲν εἰκῇ ποιεῖται, ἢ μὴ δὲ μολογῶν-
 τος καὶ μετ' ἱσταντικῆς, ἢ ἀνταρτικῆς
 ἢ ἄλλων ποιεῖται, ἢ μὴ ποιεῖται. ἐπὶ καὶ
 τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπορριμώμενα δι-
 χύμενον, ὡς ἐκείνῳ ποθεν ἐρχόμενα, ὅ-
 θεν αὐτοῖς ἴσθαι ἐπὶ πᾶσι καὶ τῶν δαιμό-
 νων ἢ ἡλεφ τῇ γνώμῃ ἀπεμείνοντα, ὡς
 ἐκείνῳ ἢ ὡς ἡλύον τῶν στοιχείων, ἢ
 ὡς ἐκαστον ζῶον συγκρίνεται. ὅς ὁ δὲ αὐ-
 τοῖς τοῖς στοιχείοις μὴδὲν διατῆν ἐν
 τῷ ἐκαστῷ διατεταῖς ὡς ὅταν μετα-
 βάλλῃ, διὰ τὴν ὁ ὑπὸ δυνάμει πᾶσι
 πάντων μεταβολῶν καὶ διελύσεως; κα-
 τὰ φύσιν γάρ. ἢ ἐκείνῳ δὲ κακὸν καὶ
 φόνον.

simulat, ac fictē vel falsō agit quicquam, loqi-
 tūrve. q̄ntō, q̄oties actionem aut conatum
 suum ad nullum certum scopum destinat,
 sed temerē agit, & nescia ipsa, q̄id ve-
 lit. cūm etiam minutissima q̄æq̄ itā sint
 agenda, ut ad finem ipsum referantur.
 finis autem animantium rationis participum
 hic est, ut civitatis ac politiae antiquissimæ
 rationi legibūq; obsequantur.

§ 17. Vitæ humanæ tempus, punctum est:
 materia, fluida: sensus, obscurus: corporis
 universi fabrica, putrescere prona: anima,
 vaga: fortuna, res impervestigabilis: fama,
 res incerta: & ut verbo dicam, omnia, cor-
 poris quidem, fluvius; animæ verò, somnium
 & fumus: vita, militia, & hospitis in peregrino
 mora: fama posthuma, oblivio mera.
 quidnam est ergo, quod hominem deducere &
 transmittere possit? res sola & unica est,
 philosophia. ea autem in hoc consistit, ut
 genium quis suum interim conservet inte-
 grum, contumeliā ac læsione omni immu-
 nem, voluptate ac dolore omni superiorem,
 nihil temerē aut fictē simulatēq; agentem,
 sibi sufficientem, cūm ut alii faciant aut nē
 faciant quid, opus nil habeat: porro quæcunq;
 eveniunt ac destinantur sibi itā excipientem,
 tanquam inde obvenientia, unde venerit ipse:
 mente denique propitiā placidāq; mortem
 ipsam expectantem, tanquam elementorum
 eorum dissolutionem, ex quibus animal unum-
 quodq; consistit. si autem elementis ipsis ni-
 hil grave contingit, quod in alterum unum-
 quodq; eorum j̄giter transmutatur, cur cor-
 poris universi mutationem ac dissolutionem
 metuat aut suspectam quis habeat? secundum
 naturam quippe fit. nihil est autem malum,
 quod est naturæ consentaneum.

Τὰ ἐν Καρτίῳ β.

Quæ Carnunti.

§ 1. L. 4. § 5. L. 7. § 32. 50. L. 8. § 25. L. 8. § 18. 20. L. 10. § 7. L. 4. § 37. Sup. § 12. L. 2. § 1. 33. L. 10. § 7. L. 11 § 34. 1674 Lug.

§. 2. Etiam istud est observatu non indi-
gaū, qod ea qoq; qæ à naturâ genitis super-
veniunt, gratiam suam qandam & venustatē
obtinent. qemadmodum panis cū coquitur,
particulas quasdam diffindi cernimus. attamen
intercisa & hiantia ista, qamvis ab artis pi-
storis instituto aliena, decoris speciem qan-
dam præ se ferunt, & comedendi desiderium
suo modo irritant. siqus qoq; ubi plenē ma-
turerint, debiscunt. sed & in olivis præ-
maturis, illud putredini vicinum, gratiam pe-
culiarem qandam bacca conciliat. spicæ iti-
dem deorsum vergentes, & leonis supercili-
um, & aprorum ab ore diffuens spuma mul-
tâq; alia istiusmodi, qæ seorsim siqis intuea-
tur, sunt venustate omni procul, qia tamen
rebus naturalibus adnascuntur, & ornatū illis
adjiunt, & contemplantium qoq; animos
afficiunt. proinde, siqis animum ac cogitatio-
nem nôrit, aliis defigere in ea qæ in universo

[illegible]

μηδὲν, ἡδὲν ἰδὲν ἐχ' ὁρᾷς ἡμῶν, καὶ
 οὐ καὶ ἐπακλήσειον συμβαινόντων ἰδί-
 ως πῶς διασυντίθενται. ἔτι καὶ ἐν-
 εῖον ἀλλοτρία ἡδέατα, ἐχ' ἡμῶν ἰδί-
 ως ὁρίζεται, ἢ ὅσα ἡρώς καὶ ἀλάστον
 μιμήμενοι διηκύνουσιν. καὶ ἡρώς καὶ ἡρώ-
 τος ἀμύβω πῶς καὶ ὡς, καὶ τὸ ἐν
 αὐτοῖς ἐπαφρόδιστον, τοῖς ἑαυτοῦ σῶ-
 φροσιν ἐπαφροδιστοῖς ὁρᾷς διωκῆσαι. καὶ πα-
 λὰ τοιαῦτα ἐπὶ παντὶ παιδῶν, ὡς καὶ δι-
 τὰ πρὸς τὰς φύσιν, καὶ τὰ παύσης
 ὅσα γνησίως ἐκκαταρτίζονται.

ἐπὶ πᾶσι βίαι.

ὡς πᾶσι βίαι.

• L. 4. § 48.
 1. 6. § 47. 1.
 7. § 19.
 1. 8. § 29.
 • L. 4. § 32.
 48. 1. 6. §
 24. 47. 1. 9.
 § 32.

• L. 10. § 7.
 1. 11. § 1.
 • L. 2. § 3.
 1. 12. § 38.
 • L. 2. § 11.
 • L. 2. § 2.
 1. 11. § 19.
 1. 10. §
 38.

• ὅσοι ἐπὶ τὸ
 ὅσοι. Boet.
 ὅσοι π. Met.
 ὅσοι, vel ἢ [ὑ]
 π. τ. ὅσοι f.
 γ. κ...

1. L. 2. § 13.
 • L. 2. § 2.
 • L. 2. § 8.
 13.

• ὅσοι γ. α.
 ε. 5. Boet.
 ὅσοι γ. α. ε.
 vel, ἢ γδ σθ
 α. ε. πῶς
 f. vide Not.
 1. L. 2. § 7.
 1. 4. § 22.
 1. L. 2. § 5.
 16.

hoc sunt, nihil ferè etiam in eis, quæ quasi ap-
 pendicis cuiusdam loco res naturales conse-
 quuntur, deprehendet, quod non etiam cum
 oblectatione quadam huic ipsi commendare
 sese videatur. quia & idem ferarum rictus vo-
 ros hauri minore cum voluptate contuebitur,
 quàm pictorum fictorumve arte per imitati-
 onem expressos. tam vetulæ item vetulæ
 maturitatem quandam ac decorem, quàm &
 quicquid in pueris venustatis animum allicien-
 tis deprehenditur, castis oculis spectare po-
 terit. deniq; contingunt multa huiusmodi,
 quæ non cuius sunt grata, sed illi duntaxat
 animum habuerit probè conciliatum.

§ 3. Hippocrates, ubi multos sustulerat
 morbos, morbo tandem & ipse sublatiis est.
 Chaldaei, cum multorum mortem prædixis-
 sent, morti demum & ipsi concesserunt. A-
 lexander, Pompeius, C. Cæsar, cum tot urbes
 funditis evertissent, tot hominum myriades
 in prælio cecidissent, ipsi quoq; tandem vitæ
 excesserunt. Heracitus, de mundi conflagra-
 tione cum prolixè disseruisset, aqua intercute
 viscera distentis, stercoreq; oblitus bubulo,
 interiit. Democritum pediculi, Socratem etiā
 pediculi, sed aliismodi, sustulerunt. quorsum
 ista? navem conscendisti, navigasti, appu-
 listi: egredere. si ad vitam alteram; nihil,
 nè ibi quidem, minis est inane. si sen-
 su cariturus sis, defines voluptatibus ac
 doloribus distineri; defines vasi tan-
 to deteriori inservire. an non enim præ-
 stantius est id quod inservit? cum alter
 mens & genus, alter limus & sani-
 es sit?

§ 4. Quod superest vitæ reliquum, nè
 conteras in cogitationibus de rebus alien-
 nis, nisi siquid ad communem utilitatem
 spectaverit; puta, cogitando, quid iste vel
 ille agat, & quorsum hoc vel illud agat,
 quid loquatur, quid cogitet, quid machinetur,
 & cætera. etenim operis alieni observa-
 tio, à mentis propriæ custodiâ cogit eva-
 gari, oportet itaque in cogitationum serie
 frustraneum & superfluum omne declina-

[illegible]

L 9. \$ 18.27.
 L 10 \$ 13.1.11.
 \$ 18.
 L 6. \$ 57.
 \$ 52, 53.
 \$ 27.

vel minimum adungere visum fuerit, prae-
valebit confectum, & abripiet te. at tu sim-
pliciter liberéque id quod praestantius est eli-
gito, eiq; strenuè adhaerescito. praestat av-
tem id quod conducit. itaq; si conducere tibi
videbitur, qatenus ratione praeditus es, re-
tineas; sin, qatenus animatus es tantum,
repudies; iudiciūq; quò minus externā
rerum facie speciēque corrumpatur, inte-
grum servare curae sit, quò rerum examen

§ 7. Nihil unquam in pretio pro utili
habeas, quod eò te adigat. ut fidem fallas,
modestiam deferas, oderis quēquam, suspe-
ctum habeas, execreris, simules, appetas
quicquam, quod parietes circumjectos vela-
mentāque desideret. qui enim mentem geni-
umq; eundem suum, & virtutis huiusce ritus
sacros, caeteris omnibus antetulerit, is tra-
gœdiam nullam excitat, non ingemiscit,
non solitudine, non frequentia opus habet:
quod est maximum, victurus est, mortis nec
appetens, nec metuens. quin nec tantillum
interesse censebit, spatio temporis prolixio-
re an contractiore animā suā corpore in-
clusā utatur. utpote qui, si statim demigran-
dum fuerit, perinde promptus sit decedere,
ac aliud quid agere, quod modeste & decorē
agi oporteat. hoc autem unum per vitam
totam cavet religiosè, ne mens sibi quicquam
eorum subterfugiat, quæ animantis ratio-
nalis & civilis propria sunt munera.

§ 8. In hominis castigati atq; expurgati
animo, nihil suppurati, nihil impuri, nihil
subdoli offendas. neque verò vitam huius
non consummatam fatum unquam abrupe-
rit. perinde ac si tragœdum dixerit quis ante
fabulam peractam scenā cessasse. quin nec
servile quippiam in eodem aut affectatum
deprehendas, aut addictum, aut abscissum,
aut quod censuram refugiat, aut quod late-
bras respirat.

§ 9. Facultatem opinatricem venerare.
in hoc enim sita sunt omnia, ut menti tuæ
nulla insit cogitatio quæ vel naturæ, vel ani-
mantis ratione praediti conditioni non sit

οὐδὲς ὀλίγον ἐναρμύζειν διέξῃ, κατε-
κράτησεν ἀφ' αὐτοῦ, καὶ παρήγαγεν. οὐ δέ,
φημι, ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἐκδοθείας εἶναι τὸ
χρεῖτον, καὶ τὸ τέτυκτον ἀντίχου. κρεῖττον
ἢ τὸ συμφέρον, ὅ ἐστι μὲν τὸ ὡς λο-
γικῶς, τοῦτο γάρ ἐστι· καὶ τὸ ὡς ζῶν,
ἀποφύγειν, καὶ τὸ ἀπὸ φωνῆ φύλασσι τὴν
καίειν μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ἐξ-
τασιον ποιήσῃ.

exquiditiū instituas.

§ 7. ἂν μὴ πῶς ποτὶ ὡς συμ-
φῇ σταντοῦ, ὁ ἀναγκάσει σὶ ποτὶ
τὴν πῆσιν παρελθῇ, τὴν αὐτὴν ἰγνα-
ταλποῖν, μισοῖναι πῆσιν, ἀποθνήσκειν, ἐξ-
αερίσθαι, ἀποκρίσθαι, ἐπιθυμοῖν
τῶν καὶ τῶν παρεπισταμένων δι-
αδικῶν. ἐξ ὧν τὸ ἐκείνῳ εἶναι καὶ δαίμονα,
καὶ τὸ ὅρμα τῆς τέτης ἀρετῆς παρὰ
μὲν, ὅτι τῶν ἀρετῶν ἡ ποιῆσι, ἐστὶν ἡ
ἐκ ἐρημίας, ἡ πολυπληθείας * δει-
σται τὸ μέγιστον, ζῆσι, * μήτε δῶκαν,
μήτε φεύγον. * πῆσιν ἢ ἐπὶ πῶς
διδάσκειν χεῖρον τὸ σῶμα πῶς χαλκήν
τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπὶ ἑλαστον χεῖρονται, ἐπὶ
ὅτι αὐτῶν μάλιστα. * καὶ γὰρ ἡδὲ ἀποθνήσκει
σὺν δὲ, ὅπως ὁ ἐκείνῳ ἀποθνήσκει, ὡς
ἀλλὰ πῆσιν αὐτῶν καὶ κοσμίως ἐστὶν ἡ
διδάσκων ἐστὶν ἡ δὲ ἐκείνῳ ἐστὶν ἡ
πῶς ὅλον τὸν βίον ἐκείνῳ ἐκείνῳ, τὸ πῶς
διδάσκων ἢ ἐπὶ πῆσιν ὅτι οὐκ αὐτῶν πο-
λυπῆς ζῶν * ὅτι γὰρ γὰρ.

§ 8. ὅτι οὐδὲν ἂν ἐν τῇ διανοίᾳ τῇ
καλασμένη καὶ ἐκκαθαυμένη πῶς δὲ,
ἐπὶ μὲν μακροχρόνιον, ἐπὶ ὅτι ὅτι ἐκ-
εῖς * ἐπὶ ἀσυνέτῳ ὅτι βίον αὐτῶν ἢ πῶς
κατακτείνῃ καὶ κατακτείνῃ, * ὡς ἂν πῶς
ἐπὶ τὸν τετραγώνον, ἀπὸ τῶν τελευτῶν καὶ
διαδραματίσας, ἀποθνήσκειται. ἐπὶ δὲ
ἐπὶ δὲ ἐκείνῳ, * ἐπὶ κομῶν, ἐπὶ ἐκείνῳ
ἐκείνῳ, ἐπὶ ὅτι ἀποθνήσκειν, ἐπὶ ὅτι ὅτι
ἐκείνῳ, ἐπὶ ὅτι ἐκείνῳ.

§ 9. τὴν ἐκκαθαυμένην δύναμιν εἶναι.
ἢ ἐπὶ τῇ τῇ πῆσιν, ἢ ἐπὶ τῇ πῆσιν τῇ πῆσιν
καὶ τῇ πῆσιν καὶ τῇ πῆσιν ἀνακρίβηται
τῇ πῆσιν, καὶ τῇ πῆσιν καὶ τῇ πῆσιν.

^a L. 4. § 32.

^b L. 10. § 2. l.

^c 12. § 31.

^d ἄποφιν (L. 2.)

^e 12. l. 6. § 13.

^f Sup. § 6.

^g Inf. § 8. l. 6.

^h 10. § 9.

ⁱ Sup. § 3. f.

^j ἄρμα Lug.

^k ἄρμα Annot.

^l L. 5. § 28. l. 9.

^m § 29.

ⁿ Sup. § 4. f.

^o Inf. § 8. l. 6.

^p ἀποθνήσκει

Lug.

^q [τὴν δυνάμιν]

^r f. L. 9. § 3.

^s Inf. § 12.

^t L. 2. § 14.

^u Inf. § 8. l. 7.

^v § 49. l. 10. § 1.

^w L. 2. § 11.

^x Sup. § 5.

^y L. 6. § 2.

^z Sup. § 6.

^{aa} τῶν πῶν Lug.

^{ab} L. 9. § 3.

^{ac} Sup. § 7. l. 5.

^{ad} § 31. l. 7. § 69.

^{ae} l. 8. § 32. l. 10. §

^{af} 1. l. 11. § 1. 3.

^{ag} L. 12. § 36.

^{ah} Sup. § 1. l. 4.

^{ai} § 51.

^{aj} L. 8. § 34.

^{ak} Sup. § 7.

^{al} L. 5. § 21. l. 6.

^{am} § 16. l. 11. § 1.

^{an} L. 2. § 15.

^{ao} ἄρμα Lug.

qi ipse quidē quid naturæ suæ consentaneum sit nescit. ceterum ego, cum nōrim, ideo adversus illum benevolē iustēque me gero, juxta societatis legem à natura latam. interim tamen in mediis istis pro rei curā; æstimatione rationem ejusdem habeo.

§ 12. Si rationi rectæ obsecutus, id quicquid est, quod jam instat, sedulo, strenuē, placidē egeris, nec extra opus institutum accessorium aliquid respexeris; sed genium tuum purum integrumque servaveris, ac si illum statim redditurus esses: huic, inquam, si adhaereris, nihil ulterius expectans, nihil fugitans; sed quod præ manibus est juxta naturæ dictamen agere, & in dictis quibusque animo heroico veritatem liberē proloqui contentus; prosperē planē victurus es. hoc autem quia facias, qi impediatur, nullus est.

§ 13. Quemadmodum chirurgi instrumenta & ferramenta sua ad curationes subitaneas semper habent ad manum: ita tu dogmata in promptu apud te habeas, quorum ope res cum divinas tum & humanas dignoscas; & rem quamque, etiam levissimam, ita peragas, ut qi memineris duo ista esse invicem connexa. neque enim, homines quod spectat, quicquam rectē egeris sine habito ad res divinas respectu; nec vice versā.

§ 14. Nē diutius evageris. neque enim futurum est, ut commentarios tuos perlegas, aut Romanorum ac Græcorum principum res gestas, aut ex autoribus variis excerpta, quæ pro in senectute usui tibi essent, reposuisti. ad finem itaque festina, & spes vanas mittens, si rationem tui ullam habes, tibi consule; quod licet.

§ 15. Nesciunt quā variae significationis sint vocabula ista, furari, ferere, emere, quiescere, quid factū opus est videre, quod quidem non oculis corporeis, sed visu quodam aliufmodi efficitur.

§ 16. Corpus, anima, mens. corporis sensus sunt, animæ affectus, mentis decreta.

καὶ κοινωνῶ, ἀγνοῦνθ' μέντοι ὅππαι-
αὐτῷ καὶ φύσιν ἔστιν. ἀλλ' ὅταν ἐκ ἀ-
γοῶν. διὰ τοῦτο ἂν χρῶμαι αὐτῷ καὶ
τῶν τῆς κοινωνίας φυσικῶν νόμων, * ὕμνος,
καὶ θαλάσσης ἅμα μὲν τοῖς τοῦ κατ'
ἀξίαν ἐν τοῖς μέσσις συστοιχῶμαι.

§ 12. Ἐὰν δὲ τὸ παρὲν ἐκρηγῇς,
ἐπὶ μὲν τοῦ τῷ ὁρῶν λόγῳ ἀπαυδαμέ-
τως, ἐρρωμένως, ἔδωκας, καὶ μη-
δὲν παρεμβόλῃς, ἀλλὰ ὅσον τὸν ἐαυ-
τοῦ δάμνατα καθαρὸν ἐξέτα πρῆς, ὡς
εἰ καὶ ἡδὴ ἀποδύσαι δέαι. ἐὰν * τοῦτο
συνάψῃς, καὶ μηδὲν παρεμβάνῃς, μηδὲ
φύγῃς, ἀλλὰ τῇ παρῶν καὶ φύσιν ἐν-
εργῶν, καὶ τῶν λόγων καὶ φθόγγων,
ἡρώϊκῃ ἀληθείᾳ ἀρκυμένθ', συζήσεις.
ἂν οὖν ὅσον δὲ τὸ τοῦτο καλύπτει δινα-
μῶν.

§ 13. Ὡς οὖν εἰς ἰατρὸν αἰεὶ τὰ ὄρ-
γανα καὶ σιδερεῖα προχέουσα ἔχεισι πρὸς
τὰ ἀνρίδια ὅσ' ἀνέχονται αὐτῶν ἔ-
περ' αὐτὰ τὸ δόγματι οὐ ἔτιμα ἔχει πρὸς
τὸ πᾶν δέαι καὶ ἀνθρώπων εἰδέωναι,
καὶ πᾶν καὶ τὸ μικρότατον ἔτι ποι-
εῖν, ὡς τῆς ἀμφοτέρων πρὸς ἀλλη-
λα συνδύσεως μεμνημένων. ὅτε καὶ ἀν-
θρώπων π. ὅσον τῆς ἐπὶ τὰ δέαι
συναναπορέας εἰ περὶ εἰς, ὅτε ἐμ-
παλιν.

§ 14. Περὶ Μνηστῶν πλανῶν ὅτε γὰρ τὰ
ἐπισημασμένα σαφὲς ἀναμνησκῇ,
ὅτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων καὶ Ἑλ-
λήνων περὶ εἰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
των ὁμοίας, αἷς εἰς τὸ γρηγορῶς συντομῇ
ἀππῆναι. ἢ αὐτῶν ἐν ἐς τὸ κατὰ, καὶ
τὰς κατὰς ἐλπίδας ἀφῆς, ἢ συντομῇ
βοῆσαι, εἰ τί σοι μέλει στασιδ' αἷς
ἔστι.

§ 15. Οὐκ ἴσασι, πόσα σημαίνει τὸ
κατέλθιν, τὸ ἀπείρην, τὸ ἀνείδαι, τὸ
ἡσυχάζειν, τὸ ὄρεν τὰ περὶ εἰς, ὅ
ἐκ ὁρῶν καὶ γίνεται, ἀλλ' ἑτέρω πρὶ
ἔστι.

§ 16. Ὡς Σῶμα, ψυχὴ, οὖν σῶματος
αἰσθήσεις, ψυχῆς ὁρῶν, καὶ δόγματι.

L. 6. § 23. 1. 8.
§ 29. 43.

* ὕμνος Jun.
L. 6. § 46.

* L. 4. § 32. 1.
6. § 3.

L. 2. § 5. 1. 8.
§ 2. 32. 36. 44.

1. 9. § 1. 6. 1. 12.
§ 1. 3.

* L. 10. § 12. 1.
12 § 31.

Sup. § 3. 1. 4.
§ 25.

L. 2. § 16.
L. 2. § 5.

* τέττα. Mer.
Sup. § 7.

L. 1. § 17. 1. 6.
§ 58. 1. 7. § 16.

L. 9. § 11.

L. 2. § 3. 1. 4.
§ 3. 1. 6. § 48.

L. 12. § 24.
L. 12. § 29.

L. 6. § 7. 23.
17. § 68.

L. 2. § 3. 3. 7.

L. 2. § 4. 6. 3.
4. § 17. 26. 1. 6.

§ 47.
L. 5. § 36.

L. 2. § 2. 1. 5. §.
2. 1. 8. § 8. 55.

L. 12. § 1.
L. 10. § 26. 1.

L. 1. § 22.

L. 2. § 2.

- ^a L. 1. § 31.
^b L. 6. § 16. 18.
^c L. 2. § 2.
 * Vide Not.
 * [πῶ] π.
 Lug. αἰσθόν δ
 πῶν π. Xyl.
 [ὁπῶν] π. f.
^d Sup. § 7. 8.
^e L. 12. § 31.
^f Sup. § 4.
^g L. 2. § 3.
^h Sup. § 3, 4,
 5, 6.
ⁱ L. 12. § 3.
^j Sup. § 12. l.
^k L. 6. § 47. l.
^l L. 3. § 29.
^m Sup. § 1. l. 7.
ⁿ § 62.
^o L. 2. § 1. l. 5.
^p § 32.
^q L. 1. § 16. l.
^r L. 1. § 8. l. 12.
^s § 1. 14.
^t Sup. § 5. 7.
^u L. 10. § 28. l.
^v § 68.
^w L. 4. § 23.

ἐν μὲν ^a πῶσαι φαλαστικῶς, καὶ ἥν
 βοσκημάτων· τὸ δ' ^b ἐνδραπέδου
 ὀρμητικῶς, καὶ ἥν θηρίων, καὶ ἥν ἀν-
 θρωπίνων, καὶ φαλαστικῶς, καὶ Νέροντος·
 * τὸ [δ'] τὸν τὴν ἡγεμονίαν ἔχον ὅπῃ
 τὰ φαινόμενα καθόκοιτο, καὶ ἥν διὰ
 μὴ νομιζέσθαι, καὶ ἥν τὴν παρὰ
 ἑγκρίσεισιν αὐτῶν, καὶ ἥν * ποιήσας, ἐ-
 πειδὼν κλείουσι τὰς πόλεις. ἐν ἔν ^d τὰ
 λοιπὰ κοινὰ ἔστι πρὸς τὰ ἐφημέρια, λοι-
 πὸν τὸ ἰδίον ὅτι τῷ ἀγαθῷ, ^e φιλεῖ μὴ
 καὶ ἀσπαζέσθαι τὰ συμβαίνοντα, καὶ ^f συγ-
 κλωδόμενα αὐτῷ· ὅτι τὸ ἐνδόν ἐν τῷ
 στήθει ἰδρυμένον δαίμονα πρὸ φύρεν, μη-
 δὲ δουλεύει ὄχλῳ. φησὶ αὖτις, ἀλλὰ
 ἡ ἑσάν διατρέχειν, κοτμῶς ἰερόμενον
 αἰς θεῶν, καὶ μήτε φθεγγόμενον πρὸς
 τὰ ἀλλοτρία, μήτε ἐνεργεῖν πρὸς τὰ
 δικάζοντα. ^h ἐν δ' ἀποτίσιν αὐτῶν πάντες ἀν-
 θρωποι, ὅτι ἀπὸ αἰσῶς καὶ ἀδολφίας καὶ ἐν-
 δύμους βίῳ, ⁱ ὅτι χαλεπαίνει πρὸς
 τότων, ^j ὅτι παρὰ τὴν αἰσῶν καὶ ἀγέ-
 νης ὅτι τὸ τέλος τῷ βίῳ, ἐφ' ὃ δ' αἰετῶν
 καὶ πρὸς, πρὸς τὸν, ὁ ἑλκυστον, πρὸς αἰ-
 σῶς τῇ ἑαυτοῦ μοίᾳ ἡ συνωμωσμένη.

visorum imagines admittere, etiam pecu-
 dum commune est: affectibus tanquam fidi-
 culis agitari, atque abripi, feris quoque compe-
 tit, & effeminatis, & Phalaridi, & Nero-
 ni, & Deos negantibus, & patriam dese-
 rentibus, & postquam fores sibi occluserint,
 quidlibet perpetrantibus. Si cetera ergo eor-
 um, qui jam dicti sunt, communia fuerint,
 restat, ut viri boni hoc sit peculiare, in eis
 quæ officii sui esse videbuntur, mentis du-
 ctum sequi, & fati volentibus casus vitæ
 intextos lubenter amplexari; genium verò
 intra se in pectore situm, nec polluere,
 nec visorum congerie perturbare; sed
 placidum servare; huic tanquam Deo, de-
 center obsequi: nihil à veritate alienum
 proloquendo, nihil à justitiæ ratione de-
 vium exequendo. Quod si nemo illi fidem
 adhibuerit, quod simpliciter, modestè,
 tranquillè degat, neque id à quocumque agrè
 ferre, aut à via ea, quæ ad vitæ finem
 ducit, ideo divertere: ad quem par est
 accedere purum, pacatum, promptum,
 sponte suâ fato suo sese accommodan-
 tem.

BIBΛION δ'.

LIBER IV.

- ^a L. 10. § 38.
^b L. 7. § 64.
 * ἐστὶν Jun.
^c L. 3. § 4. 16.
 * ἑστὶν Jun.
 * πρὸς αὐτῶν
 Xyl. πρὸς αὐ-
 τῶν f. vel πρὸς
 αὐτῶν.
^d L. 1. § 20. l. 6.
^e § 50. l. 14. § 37.
^f L. 6. § 50. l. 7.
^g § 58. 68. l. 8.
^h § 32.
ⁱ L. 10. § 31.

ΒΙΒΛIΟΝ δ'· ὅ ^a ἐνδόν ^b κεκρυμμένον, ὅταν
 καὶ φύσιν ἔχῃ, ἕως * ἐ-
 στίμῃ, καὶ πρὸς τὰ συμβαίνον-
 τα, ὅτε ^c αἰετῶν τὸ
 δυνατὸν καὶ διδόμενον μετατίθεσθαι ῥα-
 δίας. ὅλλω δ' ^d ἀποτίσιν αὐτῶν ἐν-
 δύμους φιλεῖ· ἀλλὰ ὅρμῃ μὴ πρὸς τὰ * ἐ-
 γόμενα ^e μὴ ὅτι ἐξ αὐτῶν ^f τὸ δ' ^g
 ἀνίστασθαι αὐτῶν ὅλλω ἑαυτοῦ ποιεῖ· ^h αἰ-
 σῶς τὸ πῦρ, ὅταν ἐπιλατῇ ἥν ἐμπ-
 πύσιν, ὅφ' ὅν αὐτὸν μικρὸς πρὸς λυχνος
 ἐπὶ βίῳ· τὸ δ' λαμπρὸν πῦρ, τάχιστα
 ἐξερπύσσει ἑαυτοῦ τὸ ἐπιφορέματα, καὶ
 κατὰ λυχνον, καὶ ἐξ αὐτῶν ὀρείνων ἐπὶ
 μεῖζον ἥρδην.

QUAE intra nos pars principatum
 obtinet, ubi secundum natu-
 ram habuerit se, adversus ea
 quæ contingunt ita est compa-
 rata, ut ad id quod potest & concessum
 est, facili se transferat. neque enim de ma-
 teria certa ulla sollicita est: sed ad ipsa
 etiam præposita cum exceptione fertur:
 & quicquid eorum loco adversi se ingerit,
 id pro materia, in qua exerceat se, habet:
 quemadmodum ignis validior, ubi ea, vel
 obvia facta, vel injecta, corripuerit, quæ
 lucernam exilem citò extinxissent, accom-
 modat sibi & absumit, & ex eis ipsis incre-
 menta capit.

§ 2. Nihil operis est frustra temeré exequendum, neq; aliter qàm ut artis regulis qàm exactissimè respondeat.

§ 3. *Recessus sibi requirunt multi mul-
tos, villas agrestes, litora, montes. istius-
modi loca & ipse plurimum soles appetere.
hoc autem totum vulgarium cum primis
est hominum. cum liceat, quocunq; ipse vo-
lueris tempore, in teipsum secedere. nul-
quam enim aut quietior aut otii amplioris
cuiquam secessus datur, quam in suam ipsius
animam. præcipue, si quis ea intra se repo-
sita habuerit, quorum contemplatione sum-
mam extemplo tranquillitatem consequatur.
tranquillitatem eam dico, quæ in animi pro-
bè compositi statu consistit. hoc itaq; re-
cessu jugiter usus, te renova. habes autem
penes te breviam quædam & principalia do-
cumenta, quæ statim ubi succurrerint, om-
nem animi molestiam eluere tibi possint,
remittantq; te nihil ægrè ferentem eorum,
ad quæ reverteris. ecquid est enim, quod ægrè
ferre debeas? nunquid hominum improbi-
tatem? perpendens tecum dogma illud,
homines alterum alterius causâ natos esse;
tum æq̃animitatem esse iustitiæ portionem;
portò invitos delinquere; deniq; quàm multi,
ubi inimicitias exercendis, suspicionibus
fovendis, odiis, litigiis, vitam exegissent,
tandem defuncti & in cineres redacti sint,
define tandem tibi molestiam facessere.
At universi ipsius administratio, & inde
obvenientia, ægrè tibi faciunt. reduc tibi
in memoriâ disjunctivum illud, aut nu-
minis providentiâ, aut atomorum concu-
rsu constant universa: vel ea etiam argu-
menta, quibus liquidò demonstratur, mun-
dum istum civitatis instar obtinere. Verum
tangunt anguntq; te ea quæ corpus attin-
gunt. at tu considera, mentem tuam ubi
semel agitata vi propriâ, subduxerit sese,
spiritui sive leniter sive asperè moto nev-
riquam immisceri. quibus adjicias licet & quæ
de dolore ac voluptate audieris aligando, & assensu tuo comprobaveris. Sed
gloriolæ cupido forsan te torquet. cogita quàm citò oblivione sepeliantur omnia,*

^a Inf. § 50.1.
⁷ § 35.
^b Inf. § 33.1.
⁵ § 33.
^c L. 2. § 17.1.
⁸ § 52, 53.
^{Inf.} § 16.
^d L. 9. § 18.
^{* συνημν}
^e L. 9. § 30.
^f L. 8. § 24.1.
¹⁰ § 17.
^g L. 3. § 10.
^h L. 6 § 59.1.
⁷ § 62.1. & 8.
⁵ § 53.
ⁱ L. 7. § 28.
^k L. 2. § 2.
¹ Inf. § 32.1.6.
⁵ § 26.
^m L. 8. § 3, 4.
ⁿ L. 2. § 5.1.3.
⁵ § 51.
^o L. 3. § 13.
^p L. 5. § 19.1.
⁹ § 15.1.11.
⁵ § 11.
^q L. 8. § 47.
^r L. 2. § 12.1.7.
⁵ § 23.25.
^{* μεταβαλεῖ}
^{Jun.}
^s Inf. § 48.1.6.
⁵ § 56.1.7. § 18.
^t L. 8. § 6.1.9.
⁵ § 19.1.10.
⁵ § 7.
^u L. 2 § 15.
^x L. 7. § 8.1.9.
⁵ § 8.
^v νοερόν
^y L. 2. § 16.
^{sup.} § 3.
^z L. 3. § 4.
^a L. 9. § 8.
^b L. 5. § 13.
^c L. 11. § 35.
^d L. 5. § 4.13.

α τὸ χάθ' τοῦ ἐφ' ἐνέπερ. ἀπέρει
αἰάνθ', καὶ β τὸ κωνὸν τῆς ἀπηνόστατος,
καὶ γ τὸ συμετάβολον καὶ δ ἀκρίστον ὄψ'
* ἐφ' ἡμῶν δοκῶντων, καὶ ε τὸ σπυρδόν
τοῦ τόπου ἐν ᾧ περὶ ἀνέρεται. f ὅλη τε
ζδ ἡ γῆ στεγνὴ, καὶ h ταύτης πότον γα-
νίδιον ἢ κατώκησις αὐτῆς; καὶ ἐρταῖ-
δα πόσι, καὶ h δίοι πρὸς ἐκ ἐπικρασί-
μοι; λοιπὸν ἔν τ' ἐκ μέρους τῆς ἀσπαρ-
γίστου τῆς ἐς ἑξῆς τοῦ ἀρβείδιον ἐαυτοῦ.
καὶ περὶ παντὸς κ μὴ αὐτοῦ, i μὴ δὲ καλ-
εντίμης, ἀλλὰ ἐλαύθερος ἔστω, καὶ m ὅρα
τὰ περὶ γμαῖα. n ὡς ἀνὴρ, ὡς ἀνθρώ-
πῳ, ὡς πολίτης, ὡς δητὸν ζῶν. 'Εν
θ τῆς ο περὶ χειρὶ τῶν εἰς α' ἐγκύ-
λεις, ταῦτα ἔστω τὰ δνο. ἂν μ', ὅπ-
p τὰ περὶ γμαῖα ἔχ' ἀπ' ἧς τῆς ψυχῆς,
ἀλλ' ἔξω ἔστω ἀσπαργίστου q αἰ θ ὁ-
χλήσις ἐκ μόνου τῆς ἐνδον ἀπολήλειος.
ἐπερὶ θ, ὅπ' τ' πάντα ταῦτα ὅσα ὄψ' ε,
ὅταν ἐνδὸν * μεταβάλλει, καὶ ἐκ ἑπ' ἐστω
καὶ i ὅταν ἡδὴ, μεταβάλλει αὐτὸς περὶ
τετάρχαις, συναρῶς διανοῦ. r ὁ κόσμος,
ἀλλοίωσις. u ὁ βίθ' ἀπολήλειος.

§ 4. 'Εἰ * τὸ * νοερόν ἡμῶν κοι-
νόν, καὶ ὁ λόγος τοῦ ὄν λογικὸς ἔσται
κοινός: εἰ τῶν, καὶ ὁ περὶ σαρκὸς τ' ποι-
ήσων, ἢ μὴ λόγος κοινός: εἰ τῶν, καὶ
ὁ νόμος κοινός: εἰ τῶν, πόλεις ἔσται
εἰ τῶν, πολιτεύματός πινθ' μετέχουσιν
ἐν τούτῳ, γ ὁ κόσμος ὡσαύτως πόλις ὄσθι.
πινθ' ζδ ἄλλω φήσει τῆς z τὸ πᾶν αἰ-
δρώπων πᾶν γένος κοινῷ πολιτεύμα-
τος μετέχουσιν: ἐκεῖθεν θ ἐκ τῆς κοινῆς
ταύτης πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερόν καὶ
λογικὸν καὶ νομικὸν ἡμῶν, ἢ πόθεν; ὡ-
σαύτως ζδ α τὸ κοινόν μοι ἀπὸ πρὸς γῆς
ἀπομαμμεῖται, καὶ τὸ ὕψος ἀφ' ἐτέρου
σειχίς, καὶ τὸ πλάματτον ἀπὸ πηγῆς
πρὸς, καὶ τὸ θερμὸν καὶ πυρῶδες ἐκ
πρὸς ἰδίᾳς πηγῆς b (ἐδὲν ζδ ἐκ τοῦ
μυδενὸς ἔρχεται, ὡσαύτως c μὴδ' εἰς τὸ
ἐκ ὄν ἀπ' ἑρῆς) ἔστω δὲ καὶ τὸ νοερόν ἡκεῖ
ποδίν.

§ 5. d Ὁ δάνατος τοῦ ὄντος, ὡς γ'-

qamq; vastum chaos infiniti ævi utrinq;
constat: tum qam inanes planè applavus
isti; qam mutabile & iudicii expers faven-
tium vulgus; qam angusto denique spatio
lavs ista terminetur. siquidem & terra to-
ta puncti instar habet; huiusque ipsius ar-
gulus qam exiguus incolitur; istic av-
tem agentium qota pars, & hi qales
sunt, qui te celebraturi sint? proinde,
memento tandem in particulam istam se-
cedere: & cum primis, cave distraharis,
cave obnitaris. liber esto potius, resque
ipsas intuere, ut vir, ut homo, ut civis, ut
animal mortale. Ista avtem duso præ reli-
quis ad manum tibi sint maximè, ad qæ
jugiter intendas. alterum, quod res ipsæ
animam non attingunt, sed extrinsecus
innotæ manent: molestiæ avtem ab opi-
nione sola proveniunt. alterum verò, quod
universa qæ hic vides, mox sunt mutatura,
nec futura amplius. sed & perpende tecum,
qam multarum rerum mutationibus inter-
fueris ipse. alteratione mundus constar,
opinione vita.

§ 4. Si intellectus nobis communis est,
etiam ratio qâ rationales dicimur commu-
nis est. si ratio, etiam ea qæ qid agendum,
qid omittendum præscribit, ratio commu-
nis est. si hæc, lex quoque communis est. hoc
si conceditur, cives sumus: & hoc dato, po-
litiæ alicujus participes: & ex consequenti,
civitatis instar mundus est. ecquam enim ali-
am excogitaverit quisquam politiam, cujus
universum genus humanum sit particeps?
unde ergo nobis intellectu, ratione, atque
adeo lege agere posse, nisi inde, à com-
muni illa civitate? sicut enim qicquid in me
terreum existit, à terra aliqua mihi pro par-
te mea obvenit; qicquid humidum, ab ele-
mento diverso; qicquid æcreum, à fonte suo
aliquo; qicquid calidum & igneum item à
fonte aliquo peculiari: (nihil enim aut ex
nihilō provenit, aut ad nihilum redit) sic
& intellectus alicunde manat.

§ 5. Tale quiddam mors est, qale nati-
vitas;

nec partem sui ullam laudem habet. itaque laudando nec melius, nec deterius efficitur. atque hoc de eis quoque dico, quæ vulgari sermone bona dicuntur: puta, de rebus corporeis artiumque operibus. quod est igitur verè bonum, id nihilo ulterius indigebit, non magis quam lex, quam veritas, quam benevolentia, quam modestia. ecquid enim horum vel laude fit bonum, vel corrumpitur vituperio? smaragdus num deterior fit, nisi laudatur? quid aurum, ebur, purpura, pugio, flosculus, arbuscula?

§ 21. Animæ si perennant, quomodo eas ab æterno ceperit aër? quomodo verò, quæ ab ævo tam immenso in ea condita sunt, corpora terra capit? sicut enim hic corpora, ubi ad spatium aliquod temporis intra terra permanferint, mutata & dissipata, cadaveribus aliis locum concedunt: ita & animæ, in aërem translata, ubi aliquandiu ibi perfiterint, mutantur, funduntur, succenduntur, in seminalem universi rationem receptæ: locumque hoc pacto faciunt aliis intra sedes easdem insuper recipiendis. hoc respondere licebit, si pro concessio sumatur, animas corporibus esse superstites: quin & reputanda est non sepulcorum tantum hoc modo corporum multitudo, sed & animalium, quæ quotidie tum à nobis, tum à bestis, comeduntur. quam ingens enim horum turba absuntitur, & in viscentium visceribus hæc ratione quasi sepelitur? & tamen capit hæc omnia locus iste, dum partim in sanguinem, partim in aëriam, igneamque naturam transmutantur. quænam est istius veritatis notitia? elicitur ea per distributionem rei in materiam & formam.

§ 22. Noli divagari; sed in omni conatu tuo iustitiæ ratio habeatur, in omni vobis intellectus integer fervetur.

§ 23. Quicquid tibi convenit, ô Munde, convenit & mihi. nihil mihi immaturum vel seruum est, quod est tibi tempestivum. fructus instar id est omne mihi, quod tem-

λήγει, ἐκ ἔχον μέρους ἑαυτοῦ: ἢ ἐκ παντός ἔτι γὰρ χεῖρον ἢ κρείττονος γίνεται τὸ ἐκ αὐτῶν. τὸτο σῆμα καὶ ὅτι τὸ κοινότερον καλὸν λεγόμενον, ὅτι ὅτι ὅτι ὕλκων, καὶ ὅτι ὅτι τεχνικῶν καὶ ἀκαταμάτων. τὸ δὲ δὴ ἔντως καλὸν * πῶς χεῖρον ἢ χεῖ, ὁ μᾶλλον ἢ νόμος, ὁ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια: ὁ μᾶλλον ἢ εὐνοία, ἢ αἰδώς. τί τέτων διὰ τὸ ἐπανείδω καλὸν ἔστι, ὁ λεγόμενος φθίρεται; ὁ σμασφόδιον γὰρ ἑαυτοῦ χεῖρον γίγνεται, ἐὰν μὴ ἐπανήγῃ, τί δὲ χεῖρος, ἐλπίς, πορφυρεῖς, μαχαίριον, ἀνθύλλιον, δανδύριον;

§ 21. Εἰ διαμένουσιν αἱ ψυχαὶ, πῶς αὐταὶ ἐξ αἰδῆς χωρεῖ ὁ αἰὼν; πῶς δὲ ἢ γῆ χωρεῖ τὰ ὅτι ἐκ τούτου αἰὼντος διαπύματα σώματα, ἅπαντες γὰρ ἐνθάδε, ὁ τῶτων * ὅτις ἐν πᾶσι ἐπιδιαιμονίῳ μεταβολὴ καὶ διαλυσις χεῖρας ἀλλοίως τεκταίται πᾶσι. ἔτως αἱ εἰς τὸν αἰῶνα μετεστέμναι ψυχὰς, ὅτι ποσὸν συμμείναι μεταβάλλουσι, καὶ χροῦνται, καὶ ἐξ ἀπορίαι, εἰς τὸν ὅτι ὅλον ἀσπρηματικὸν λόγον ἀναλαμβάνουσιν, καὶ πῶτον τὸν πρῶτον χεῖρον ταῖς * σπρυνοικίζουσιν παρέχουσι. πῶτο δ' ἂν πᾶσι ἀποκρίναιτο, ἐφ' ὅσους * τῶ τῶ ψυχὰς διαμείνῃ. καὶ ὅτι μὴ μόνον ἐνθυμῆσαι τὸ πᾶσι * διαπύμενον ἔστωι συμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ἐνθάδε ἡμέρας ἐδομένων ζώων, ὅς ἡμέρας τῶ καὶ ὅτι ἄλλων ζώων. ὅσος γὰρ αἰετὸς ἀκαταλίπειται, καὶ ἔτι τῶσι πᾶσι διαπύσαι ἐν τοῖς ὅτι σπρυνομένον σώμασι, καὶ ὅπως διέχεται ἢ χεῖρα * αὐτῇ, διὰ τῶ ἐξαματωσέαι, διὰ τῶ εἰς τὸ ἀερῶδες ἢ πυρῶδες ἀλλοιῶσιν. ἢς ὅτι τότε ἢ ἰστέα ἢ ἀλγυθίας; διαπύσαι εἰς τὸ ὕλκων, καὶ εἰς τὸ αἰπῶδες.

§ 22. ὁ μὴ ἀπορρέμενός, ἀλλ' ὅτι πᾶσι ὅπως ὁ μὴ τὸ δίκαιον ἀποδίδου καὶ ὅτι πᾶσι φαῖλασις σῶζειν τὸ καὶ ἀληθινόν.

§ 23. ὁ πᾶσι μοι συναρμύζει, ὁ σοὶ συναρμύσων ἔστι, ὁ κόσμος. ὁ δὲ μοι μοι καρπὸς, ὁ φέρουσιν αἱ σοὶ ὅσους, ὁ

L. 6. § 2.

* [ε] πᾶσι, καὶ πῶς

L. 7. § 15.

* [ε] L. 6.

L. 2 § 3. 7. 6. § 15.

* [α] πᾶσι πᾶσι

L. 12. § 5.

Sup. § 14. 6. § 24.

* σπρυνο

* σὺ L. 6.

* αὐτῶ f.

L. 2 § 12. 1. 7. § 29. 1. 8. § 11.

L. 12. § 10. 1. 8. 29.

L. 2. § 7. 1. 3. § 4.

Sup. § 18.

inf. § 32.

L. 5. § 36. 1.

7. § 54.

L. 3. § 4. 16.

L. 6 § 39. 44.

45. 1. 7. § 57.

L. 10. § 20.

L. 11. § 13. 1.

12. § 35.

* L. 6. § 36. L.
 10. § 1.
 * L. 8. § 50.
 * Sup. 14. 21.
 L. 8. § 18.
 * Sup. § 3.
 * L. 3. § 11.
 * Democritus.
 * μηδὲν ἀμ. τῷ
 αἰ. Xyl.
 * L. 11. § 29.
 * L. 9. § 10. 12.

* Sup. § 18. L.
 22. § 2.

* L. 2. § 16. L.
 3. § 4.
 * L. 1. § 16.
 Sup. § 13.
 * L. 3. § 16. L.
 7. § 66.
 * L. 3. § 13.
 L. 7. § 3.
 * L. 7. § 16. L. 9.
 § 32.
 * L. 7. § 3. L. 10.
 § 9.
 * L. 9. § 4.
 20. 38.
 * L. 2. § 3. L. 5. §.
 3. L. 8. § 23. 27.
 * L. 2. § 17.
 * L. 2. § 4. L. 6. §.
 2. L. 8. § 44.
 * L. 1. § 16. L. 6.
 § 31.
 * L. 1. § 8.
 * Inf. § 45. L. 6.
 § 10. L. 9. § 39.
 L. 12. § 14.
 * L. 6. § 38.
 * Inf. § 40.
 * Sup. § 18.
 * L. 5. § 11.
 L. 9 § 39.
 * Inf. § 44. 46.
 L. 8. § 15. 49.

δ' ὅστις * ἐκ οὗ παύται, ἐκ οὗ παύ-
 τα, εἰς οὗ παύται. Εὐεῖον ὁμῶς φησι,
 πάλι εἰλη Κικέρωνος οὗ ἡ ἐκ ἑρῆς, ὡ
 * πάλι εἰλη διδῶς;

§ 24. * Οὐλὰ ἀπὸ τοῦ, ἔφησιν, εἰ
 μίλλας ἐυθυμῶσιν * μὴ ποτε ἀμυνον
 β' ἀναγκῆς περὶ αὐτῶν, καὶ β' οὐδ' ὅτι
 φῶσιν πολὺ καὶ ζῶν λόγος αἰρεῖ, καὶ αἰ-
 αἰρεῖ. οὗτο γὰρ ἡ μόνον τῶν ἀπὸ τοῦ κα-
 λῶς περὶ αὐτῶν ἐυθυμῶν φῶσιν, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ἀπὸ τοῦ ὀλίγου περὶ αὐτῶν. τὰ πλεῖστα
 γὰρ ὦν λόγου καὶ περὶ αὐτῶν, ἐκ ἀνα-
 κῆς ὀλῆς, ἐκ τῆς περὶ αὐτῶν, ἡ ἐυθυμῶ-
 τερ' καὶ ἀταραχίστερος ἐστί. ἔθνη δ' αἰ
 καὶ παρ' ἑκείνῃ ἐαυτὸν ἀπομιμήσκειν, μὴ
 π' οὗτο ἡ ὅτι ἀναγκῆς; Δεῖ γὰρ μὴ
 μόνον περὶ αὐτῶν μὴ ἀναγκῆς πε-
 ρὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῶν ὅτι περὶ αὐ-
 τῶν περὶ αὐτῶν ἐκαστοῦ ἐκαστοῦ.

§ 25. Πείρασον, πῶς οὗ καὶ καὶ ὅ
 * ἀγαθὸν ἀνθρώπου βίῃ, τῷ κ' ἀρετο-
 μῶν μ' τοῖς ἐκ ὅτι ὅλῃ ἀπομιμήσκειν,
 ἡ ἀρετῆς ἡ ἡ ἡ ἡ περὶ αὐτῶν
 καὶ ἡ διαδίδον ἐκαστοῦ.

§ 26. Εὐεῖον ἐκείνῃ; ἡ καὶ τῶν
 τα. σταντὸν ὁ μὴ τέρων. Ρ' ἀπὸ τοῦ
 σταντὸν. ἀμῶν ἐκείνῃ; ἡ ἐκαστοῦ
 τέρων. συμβεβηκέναι σοι π' καλῶς; ἡ ἐκ
 ὅτι ὅλῃ ἀπ' ἀρετῆς σοι συγκαταβῆναι,
 καὶ συγκαταβῆναι πᾶν τὸ συμβαῖνον τὸ
 δ' ὅλῃ, ἡ βραχὺς ὁ βίῃ. ἡ κερδαίνει
 τὸ παρὸν σὺν εὐλογιστῇ καὶ δίκῃ. ἡ ἡ
 * ἀνεμῶν.

§ 27. ἡ ἡ καὶ καὶ διατεταγμέν-
 ον, ἡ καὶ καὶ συμπεπορημένον μ',
 ἀλλὰ καὶ καὶ. ἡ ἐκ οὗ μ' περὶ καὶ καὶ
 ὑφίσταται δυνάμει, ἐκ ὅτι τῶν πα-
 ρη ἀκομῆς; καὶ τῶν τα, ἡ τῶν * πᾶν-
 των διακεκομμένων καὶ διακεκομμένων καὶ
 * συμπαθῶν.

§ 28. ἡ Μίλλας ἡ καὶ, ἡ καὶ ἡ καὶ,
 περικλῆς ἡ καὶ, ἡ καὶ ἡ καὶ, βοσκοματῶ-
 νος, παιδαριῶν, βλακῶν, κίβδηλον,
 βασιλῶν, καὶ καὶ, τερωνικόν.

§ 29. ἡ ἡ καὶ καὶ καὶ, ὁ καὶ

pestates tuas, ὁ Natura, ferunt. à te omnia
 sunt, in te consistunt, ad te redeunt. O urbs
 amica Cecropis, inquit ille: tu verò non di-
 cturus es, O urbs amica Iovis.

§ 24. Pauca agas, inquit, si tranquillus
 esse cupis. an non præstitit dixisse, quæ
 necessaria sunt agas, quæq; animantis civilis
 ratio dicat, & quomodo dicat. istud enim
 non eam duntaxat, quæ bona agendo, sed
 & eam, quæ pauca agendo comparatur,
 tranquillitatem producit. pleraq; enim eo-
 rum quæ dicere & facere consuevimus, cum
 necessaria non sint, si amputaverimus, à
 negotiis multò vacabit magis, minùsq;
 perturbata futura est nobis vita nostra.
 oportet itaq; ad singula sibi suggerere, an
 non istud ex earum numero est, quæ non
 sunt necessaria? nec actiones tantum, sed
 cogitationes etiam minùs necessariae sunt
 recidendæ. siquidem id agendo fiet, ut nec
 actiones consequantur supervacaneæ.

§ 25. Periculum facito, quomodo pro-
 cedat tibi vita viri boni. eum dico, qui rebus
 ab universo sibi assignatis acquiescit, & pro-
 priâ actione, quæ iustâ, affectione, quæ be-
 nevola sit, contentus agit.

§ 26. Illa vidisti? & ista vide. nè te con-
 turbes. simplicem te præstes. peccat aliquis?
 sibi peccat. boni aliquid tibi obvenit? ab in-
 itio tibi, quicquid contingit, ab universo de-
 stinatum & fato certo assignatum est. huc
 summa redit; brevis est vita: quod instat tem-
 pus lucrandum est, considerate iusteq; agen-
 do. in animo remittendo sobriè te geras.

§ 27. Mundus vel est ordine iusto dispo-
 situs, vel miscela temeraria, congesta quidem.
 ea, sed ut mundus sit tamen. quid enim? fie-
 rine potest, ut in te mundus quid sit & dis-
 positio concinna, in universo verò incon-
 cinnitas mera? idq; rebus omnibus ita quan-
 quâ discretis ac diffusis, conspirantib' tamen.

§ 28. Mores nigri, effœminati, præfra-
 cti, belluini, pecuini, pueriles, stolidi, sub-
 doli, scurriles, perfidi, tyrannici.

§ 29. Si peregrinus in mundo est, qui
 ignarus.

ignarus est eorum, q̄a in mundo existunt: perinde certè in mundo peregrinus est, q̄i ignarus est rerum q̄a in eodem geruntur. profugus, q̄i rationem civilem fugit. cæcus, q̄i mentis oculos clavfos habet. mendicus, q̄i alterius cujusq̄am indiget, neq; apud se habet, q̄icquid ad vitam conducatur. abscissus mundi, q̄i abscedit, seque à naturæ communis ratione sejungit, dum eis q̄a contingunt offenditur. hoc enim, q̄icquid est, profert eadem, q̄a à te protulit. abscissus civitatis, q̄i animam propriam à rationalem reliquorum anima, q̄a una omnium est communis, abscindit.

§ 30. Iste sine tunica philosophatur, ille sine libro: alius quispiam seminudus. panes, inquit, cum desint, rationi tamen insisto. mihi verò, inquit alibi, cum nec ex disciplinæ exercitio q̄i præberi solet, commeatus suppetat, persisto tamen.

§ 31. Qam didicisti artem, eam diligit, eidemq̄e acquiescito. q̄od autem vitæ reliquum est, ita exigit, ut q̄i Diis tua omnia ex toto animo commiseris; nulliq̄e homini vel servum vel tyrannū te exhibeas.

§ 32. Cogita, verbi gratiâ, tempora sub Vespasiano acta, eadem prorsus omnia, q̄a nunc sunt, deprehendes. nuptias contrahentes, liberos tollentes, ægrotantes, defungentes, militantes, ferias agentes, mercaturam exercentes, agros colentes, adulationi deditos, arroganter pervicaces, suspicionibus indulgentes, insidias struentes, mortem aliquorum expetentes, de rerum statu præsentente q̄irantes, opes congerentes, consulatibus, regnive appetentes. ita transiit, nec jam usq̄am est illorum vita: Rursus ad Trajani tempora te transferas. eadem demum cuncta comperies. istorum quoq; vita morte jam commutata est. pari modo tempora alia notâ peculiari aliq̄a designata, vel etiam gentes rotas, contemplare; simulq; considera, q̄am multi cum in rebus istiusmodi enixè se contendissent, paulò post occiderint, & in elementa sua resoluti

γινώσκον τὰ ἐν αὐτῷ ὄντα, ἐχ' ἥτον ξένον, καὶ ὁ μὴ γινώσκων τὰ γινώσκον λόγον ἂν τυφλὸς, ὁ καταμύων τὴν νοεῖν ὁμιλίαν ἢ πᾶσι, ὁ ἐπὶ τῆς ἐπείρας, καὶ μὴ πάντα ἔχων παρ' ἑαυτοῦ τὰ εἰς τὸν βίον χρήσιμα. ὁ ἐπὶ σῆμα κόσμος, ὁ ἀφιστάμενος, καὶ χωρίζων ἑαυτὸν τὸν κοινῆς φύσεως λόγον, διὰ τοῦ διαφερεῖν τοὺς συμβαίνουσιν. ἢ ἐκείνη γὰρ φύσις τοῦτο, ἢ καὶ ἡ τελευτῶν ἢ ἀπὸ τῆς πύλας ὁ πᾶσι ἰδίων ψυχῶν τῆς αὐτῆς λογικῶν ἀποχρῶν, ἢ μίαι φύσις.

§ 30. Ὁ μὲν χωρὶς χιτῶνος φιλοσοφῶν, ὁ δὲ χωρὶς βιβλίου, ἀλλ' ὅπως ἡμέτερον. ἀρετὴ ἐκ ἑχῶ, φησὶ, καὶ ἐμμένει τῷ λόγῳ ἐν ᾧ ἡ τρεφὰς τὰς ἐκ μαθημάτων ἢ ἐχῶν καὶ ἐμμένει.

§ 31. ἢ τὸ τέλειον, ὁ ἑαδὲς φίλοι, τὸτα προσωπαίου. ἢ τὸ ἡ ἀποδοκίμων τῷ βίῳ διέξελθε, ὡς ἡ ζωὴς ἢ ἐπὶ τῶν φῶς τὰ σπαιτῶ πάντα ἢ ἐξ ἑλκὸς τῆς ψυχῆς, ἀνδρῶν πῶν ἢ μηδενὸς ἢ μήτε τύραννον, μήτε δῆλον ἑαυτὸν κενώσας.

§ 32. Ἐπὶ τῶν λόγων χάρις τοῦ δᾶν ὅτι ὁμοιοπαθεῖς καὶ τῶν, ἢ ὅτι τῶν παύται παύται γαμῶντας, παιδοφύωντας, νοσούντας, ἀποδοκίμωντας, πολεμούντας, ἐκτρέφοντας, ἐκπαρδουμένους, γαστρῶντας, κολλασκόντας, ὁ αὐθιγὰς ἐμμένει, ἀποπνέοντας, ἐπὶ σῆμα ἑαυτὸν πινὰς ἐυχόμενους, γογγυζόντας ἐπὶ τοῖς παρῶν, ἐρωτῶντας, ἐπισκευάζοντας, ὑποπείας, βασιλείας ἐπιθυμούντας. ἐκόντων ἢ ἐκόντων μὲν ὁ τύτων βίῳ, οὐκ ἐπὶ ἑαυτοῦ. Πάλιν δᾶν τῶν καὶ τῶν τῶν τῶν μετέπειτα. πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. ἢ τῶν καὶ καὶ τῶν ὁ βίῳ. ὁμοίως καὶ τῶν ἀλλὰς ἀπὸ τῶν καὶ ἐλκὸς τῆς ψυχῆς, ἀνδρῶν πῶν ἢ μηδενὸς ἢ μήτε τύραννον, μήτε δῆλον ἑαυτὸν κενώσας.

^a L. 10. § 25.

^b L. 12. § 1. 13.

^c L. 2. § 17. 13.

^d L. 10. § 1.

^e L. 11. § 1.

^f L. 2. § 16.

^g L. 2. § 3.

^h L. 8. § 34. 1. 9.

ⁱ L. 11. § 8.

^j L. 9. § 8.

* ἔπος f.

^k L. 5. § 1. 9. L.

^l L. 7. § 43.

^m L. 8. § 1. 1. 7.

ⁿ L. 46. § 16.

^o L. 3. § 6. Inf.

^p L. 34.

^q L. 3. § 4.

^r vi Lug. An.

^s L. 7. § 66.

^t L. 11. § 18.

^u L. 2. § 14. 7.

^v L. 1.

^w τῶντα, vel

^x τὰ αὐτὰ

^y L. 12. § 27.

^z Sup. § 3. 19.

^{aa} L. 7. § 8.

^{ab} L. 8. § 25. 31.

^{ac} L. 3. § 3. Sup.

^{ad} L. 3.

^{ae} L. 1. § 4. 1. 7.

^{af} L. 10. § 18.

* Sup. § 3.

† Sup. § 19. l. 9 § 26.

‡ L. 3. § 6. l. 8. § 5.

§ L. 5 § 14. l. 8. § 7. 45.

§ L. 8. § 19. l. 10. § 11.

§ L. 8. § 32.

§ L. 3. § 11.

Sup. § 22.

‡ L. 5. § 9.

† L. 3. § 10. sup. § 19

‡ L. 8. § 25. l. 12. § 27.

† Odyss. a. v. 242.

‡ L. 6. § 47.

† Sup. § 3. 19.

‡ L. 6. § 47.

† Sup. § 18. 22.

Inf. § 37. 48.

‡ L. 3. § 4. 16.

‡ L. 2. § 3.

† Inf. § 44.

‡ L. 6. § 38.

‡ L. 3. § 4. 6.

Sup. § 31. l. 7.

§ 46. l. 10. § 8.

11. 14. 28.

† Sup. § 19. Inf.

§ 48. l. 3. § 10.

l. 8. § 21. 25. l. 9.

§ 14.

* [ἐπ] vel

[πῶς] π. vel

mox

‡ L. 7. § 18. 25.

l. 9. § 32. 33.

* γίνεσθαι

‡ L. 7. § 23. l. 8.

§ 6. l. 10. § 34.

‡ L. 7. § 30. l.

10. § 26.

* φανέσθαι.

καὶ μάλιστα δὲ ἀναπολαττόν ἐκείνους, ὥς
αὐτοὶ ἐγὼς * κατὰ συνήθειαν, ὅ αὐ-
φάντας ποιεῖν τὸ καὶ πάλιν ἰδίαν κα-
ταπαύειν, καὶ τοῦτο εὐφραδὲς ἔχου-
σαι, καὶ δὲ τέττα ἀρκείσθαι. ἀναγ-
κῶν ὅ δὲ τὸ μεμνησθαι, ὅτι καὶ
εἰ ὁ ἀποστολὴ ἔχει ὡς ἐπὶ περὶ
ἑ ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετεῖαι.
ἔτις γὰρ ἡ ἐκ ἀποδοσιν ἔχουσα, ἐάν μὴ
ὅτι πάλιν ἡ περὶ τὰ ἐλάσσονα
καταγίνῃ.

§ 33. Ἀνὰ πάσαις συνήθειαις λέξεις,
γλωσσῶματι τῶν. ἔτις δὲ καὶ τὰ ἐ-
νόμια ἐπὶ πάσαις πολυμήτων, τῶν
πρόσθεν πᾶσι γλωσσῶματι ὅτιν, Κά-
μυλλοι, Κάσιον, Ὀυόλεστοι, Λεοννά-
τοι, κατ' ὀλίγον ὅ Σκιπίων, καὶ Κά-
των, ὅτι καὶ Ἀντωνίνοι, ὅτι καὶ Ἀ-
δριανός, καὶ Ἀντωνίνοι. ἰδίᾳ τῶν γὰρ
πᾶσι, καὶ ἡ μὴ ὁδὸν ταχὺ γίνεσθαι
ταχὺ ὅ καὶ πανήλεις λήθῃ κατέχουσιν.
καὶ ταῦτα λέγει ὅτι ἐπὶ θαυμαστῶς πᾶσι
λαμψαίνων. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα τῶν
ἐκπαιδευμένων, αἱ αἰσῶν, αἱ πῦρ. ἡ ὅ καὶ
ἔτιν ὅλων ἀπομνησθῶν, ὡς ὅλων καλόν.
ἡ ὅ δὲ ὅτι, ὅτι ὁ δὲ ἀπομνησθῶν ἐπὶ
ῥαῖς; ἐν τούτῳ, ὅ δὲ ἀπομνησθῶν
ῥαῖς; ἐν τούτῳ, ὅ δὲ ἀπομνησθῶν
καὶ περὶ κοινοποιῶν, καὶ λόγῳ δι-
κῆτος διαφύσσεισθαι, καὶ διαφύσσει
ῥαῖς ἀπομνησθῶν πᾶν τὸ συμβαίνον, ὡς
ἡ ἀναγκῶν, ὡς ἡ γένεσις, ὡς ἡ ἀπὸ
ἀρχῆς τοιαύτης, καὶ πᾶσι ῥαῖς.

§ 34. Ἐκὼν σπαστὸν τῇ κλωθῇ
σπασσάμενος, παρέχον σπασσάμενος, οἷς πᾶ-
σι ποτε περὶ γαστροῦ βύλεθαι.

§ 35. Πᾶν ἐρήμωσεν καὶ τὸ με-
μνησθῶν, καὶ τὸ μεμνησθῶν.

§ 36. Θεώρει διηγεῖσθαι, * πᾶσι
καὶ μεταβολῇ γινώσκων * γίνεσθαι καὶ
ἐπὶ τῶν ὅλων, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ὅλων ἡ
ἐπὶ τῶν ὅλων, ὡς τὸ πᾶν ὅτι μετα-
βάλλειν καὶ ποιεῖν νέα ὅμοια. ἀπὸ
μα γὰρ πρόσθεν πᾶσι πᾶν τὸ ὅτι τῶν
ὅλων αὐτῶν ἐπομένως. καὶ οὐ δὲ μόνον
ἀπὸ μᾶλλον, καὶ φαντάζειν, τὰ εἰς γίνω,

sint. illi verò cum primis sunt memoria re-
colendi, quos ipse nōris aliquando se rebus
inanibus distinxisse, cum id interim facere,
quod conditioni propriæ consentaneum
erat, huic firmiter inhaerere, eodemq; con-
tentum esse, neglexerint. illud etiam istis
meminisse oportet, in actione unaquæ
eam, quæ adhibetur, curam, pro rei digni-
tate ac congruentiâ esse attemperandam.
ita fiet, nè quando fastidio corripiaris, si in
rebus minoris æstimationis, non diutius,
quàm par est, fueris occupatus.

§ 33. Quæ fuerunt usitata quondam vo-
cabula, glossematum loco nunc habentur.
pari modo & eorum, quæ quondam celeberrimi
fuerunt, nomina, quasi glossemata quæ-
dam nunc facta sunt: Camillus, Cæso, Vo-
lesus Leonnatus: paulo post Scipio, & Ca-
to: tum Augustus etiam: dein Hadrianus,
& Antoninus. evanida enim sunt omnia,
citòque fabularum instar obtinent; mox &
oblivione prorsus obruantur. atque hæc de
eis dico, quæ cum admiratione hominum ali-
quando claruerunt. cæteri enim statim atq;
expiraverint, ignoti ac nè fando quidem au-
diti fiunt. porro quidnam est hoc ipsum me-
moriam æternam consequi? mera vanitas.
ecquid est igitur, in quod studium conferre
par sit? unum hoc, ut mens sit justa, actio
socialis, dictio mentiri nescia, affectio quic-
quid contigerit amplecti prompta, ut neces-
sarium, ut familiare, ut à principio fonteq;
istiusmodi profluens.

§ 34. Fato sponte tuâ te dedas; ei per-
mittens, quibuscunq; libuerit rebus te destitit.

§ 35. Dieculæ ferè unius sunt, & quod
commemorat & quod commemoratur.

§ 36. Hoc jugiter considera, omnia
ista quæ fiunt, mutatione fieri. & assuesce te
cogitationi istâ, nihil quæ diligere universi
naturam, ac ea quæ jam existunt mutare, &
ex eis sic mutatis nova germinâ refingere.
seminis enim rationem habet quandam quic-
quid est, ad id quod ex eodem futurum est.
etenim semina ea sola opinari, quæ in ter-
ram

ram uterúmque deſiciuntur, plebeium eſt nimis.

§ 37. Jam jam moriturus es: necdum ſimplex es, imperturbatus. poſſe extrinſecus lædi ſuſpicionē immunis, cunctis propitius, juſtè agere unicam prudentiam ratus?

§ 38. Mentēs illorum intuerē, & ſtudia etiam, q̄alia fugiant, q̄alia proſequantur.

§ 39. In alterius mente malum tuum non eſt ſitum. ſed nec in mutatione & alteratione corporis animam ambientis. ubi ergò? in ea nimirum parte tui; q̄æ de malis opinatur. iſta malum nihil opinetur, & bene ſe habitura ſunt omnia. etiamſi, q̄od huic proximum eſt, corpusculum ſecetur, uratur, ſuppuretur, putreſcat, queſcat tamen pars ea q̄æ de iſtis opinatur. hoc eſt, nè cenſeat aut malum aut bonum eſſe, q̄od viro malo bonòq; pariter poteſt obvenire. quicquid enim & ſecundum naturam & præter eandem viventi ex æq̄o contingit, id ipſum neque ſecundum neque præter naturam eſt.

§ 40. Cogita jugiter, mundum eſſe animalis unius juſtar, q̄od materiam unam, animamque unam obtineat: item q̄omodo ad ſenſum huiusce, unum & illum, omnia referantur: unòq; quaſi impetu ferantur univerſa, & ad omnia producenda cooperentur; quis denique rerum connexus & contextus ſit.

§ 41. *Animula es cadaver geſtans*; aiebat Epictetus.

§ 42. Nihil mali eſt rebus mutationem ſubeuntibus, ſicut nec eis q̄æ mutatione interveniente conſiſtunt.

§ 43. Flumen quoddam & torrens rapidus, eſt ævum, ex eis q̄æ hic ſiunt conſiſtens. ſimul enim atque comparuerit quicquam, abripitur; & aliud quidem abripitur, illud verò denuo inferetur.

§ 44. Q̄odcumq; contingit, tam conſuetum tamque notum eſt, q̄am av̄ roſa ve-

ἡ μίαντα καταλήφει· τὸ τοῦ ἴδιου.

§ 37. Ἄ ἦν παθήσῃ, καὶ ἔπειτα ἀπὸς, ἔτι ἀτάραχος, ἔτι ἀνυποπότος βλασφημῶν ἀνέχεται, ἔτι ἰσως πρὸς πάντας, ἔτι τὸ φρονεῖν ἂν μόνον τῷ διαμαρτυρεῖν πρέπον;

§ 38. Ἐὰν ἡμμονικῶς αὐτῷ διαβλεπῇ, καὶ τὸ φρονεῖν, ἔτι αὐτῷ φρονεῖν, δια τὸ διώκον.

§ 39. Ἐν ἑλλοτρίῳ ἡμμονικῶς κακὸν σὺν ἑχέριστῳ ἔστι· ὡς ἐν πνιγνῇ καὶ ἑτεροῦσι τοῖς σπείροντι. ποτὶ δὴ; ἡ δὲ τοῦ σπεί κακῶν ἑσπεριόμορφον οὐκ ἔστι. ἰ ποτὶ δὴ μὴ ἑσπεριόμορφον, καὶ πάντα εὖ ἔχει· καὶ τὸ ἐγγενὲς αὐτῷ τὸ σπείρον, τὸ κακόν, διαπύσκειται, σπέννεται, ὅμως τὸ ἑσπεριόμορφον σπεί τῶν μορφῶν, ἡσυχάζει. τὸ * τὸ αὐτὸν ἔστι, καὶ κενεῖται μήτε κακὸν πῖν, μήτε ἀγαθόν, ὃ ὅπως δυνάται κακῶ ἀνδρὶ καὶ ἀγαθῷ συμβαίνει· ὃ γὰρ * καὶ τῷ κατὰ φύσιν βιῶντι ὅπως συμβαίνει, ἔτι τοῦ κατὰ φύσιν ἔστι, ἔτι σπείρον.

§ 40. Ὡς ἂν ζῶν τὸν κόσμον, ὁ μίαν ἑσάν, καὶ ῥῥωμὴν μίαν ἐπὶ τὸν αἰσχεῖς ἐπνοεῖν καὶ πῶς ἡ εἰς αἰδῆσιν μίαν πῶς τότε, πάντα ἀναδιδόται καὶ πῶς ὁμοῦ μίαν πάντα περιέχει καὶ πῶς πάντα πάντων ἑστὶν μορμῶν συνάπτα καὶ δια πῆ ἡ σμῆνσις καὶ συμμύρσις.

§ 41. Ἐν τῷ βασιλεὺς ἡ βασιλὸς καὶ ὡς ἐπὶ τῇ ἑσάν.

§ 42. Ὁ οὐδὲν ἔστι κακόν, πῶς ἐν μίαν καὶ μορμῶν· ὡς ἡδὲ ἀγαθόν ἐν μίαν καὶ μορμῶν ὑφιστάμενοις.

§ 43. Ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ῥῥωμὴν βίαιον, ὃ αἰὼν. ἡ αἰμα πῆ ὡς αἰμα ἑσάν, καὶ παρὲν πῆ, καὶ αἰμα ἑσάν, πῆ ἡ ἐν ἐσάν.

§ 44. Πᾶν τὸ συμβαίνειν ὡς αὐτῷ καὶ ὡς αὐτῷ, ὡς τὸ ποτὶ ἐν τῷ αἰμα, καὶ

Sup. § 17. h.

10. § 1.

L. 2. § 17.

L. 7. § 53. l.

10. § 12.

L. 8. § 26. l.

11. § 13.

Sup. § 25.

L. 9. § 18. 27.

* τὰς φρονή-

δας.

L. 7. § 34. l.

10. § 13.

L. 8. § 55, 56.

1.9. § 4. 38.

* μὴ

L. 9. § 15.

L. 2. § 15.

Sup. § 7.

L. 10. § 1.

L. 7. § 68.

* τὸ τῆς Χρ.

M. L. 2. § 11. l.

11. § 11. 18.

* [τῷ παρὰ

φύσιν] καὶ

M. L. § 8.

L. 7. § 9. l. 12.

§ 30. 32.

L. 6. § 14. l. 9.

§ 8.

Sup. § 27.

L. 6. § 42.

L. 6. § 38, 39.

1. 8. § 23.

L. 9. § 24. l.

10. § 33.

Sup. § 5. l. 7.

§ 23. l. 9. § 21.

l. 11. § 17.

L. 2. § 17. l.

7. § 19.

L. 5. § 23. l. 6.

§ 15.

Sup. § 32. l.

7. § 1. l. 9.

§ 14.

Sup. § 29. l. 7.

§ 29. 66. 68.

ei,

qot tyranni, postqam vitæ necisq; potesta-
 tem, tanqam extra mortis aleam positi,
 diro cum fastu exercuerant: qot etiam ur-
 bes, ut sic dicam, intermortuæ sint; Heli-
 ce, Pompeii, Herculaneum, aliæq; innume-
 rabiles. Percurre itidem qoscunq; noveris
 ipse, q; vice frequenti, alii alios ubi sepeli-
 erant, & ipsi tandem elati sunt: qámq; exi-
 guo hæc omnia tempore contigerint. ho-
 rum summa huc redit, ut humana omnia
 semper sic aspicias, tanqam qæ diurna &
 vilia sint: qod enim heri mucus fuerat, cras
 falsura sit aut favilla. útq; temporis ideo
 punctum hoc insecabile naturæ conveni-
 enter transigas, ac propitius decedas; per-
 inde ac oliva maturitatem adepta cecide-
 rit, naturam qæ protulit collaudans, arbo-
 riq; è qæ prodiit, gratias agens.

§ 49. Promontorii par esto, cui fluctus jugiter cum allidantur, ipsum tamen consistit, undarumque circumfusum sibi æstum compescit. Infelicem me, inquit ille, quod mihi istud contigerit. imò, felicem me, quod etiamsi contigerit, nil doleam tamen, nec aut presentibus frangar, aut futura reformidem. accidere enim ejusmodi quid cuivis poterat: at non quivis citra animi ægritudinem casum ejusmodi tulisset. quamobrem ergo illud infelicitatis potius, quam felicitatis istud loco habetur? num illud hominis infortunium dicis, quod naturæ humanæ nevtquam adversatur? aut naturæ humanæ adversari quicquam dixeris, quod secundum ejusdem voluntatem contingit? quid autem ea velit, non est ut nunc discas. nunquid casus ullus prohibeat te, justum esse, magnanimum, temperantem, prudentem, temeritate, errore immunem, modestum, liberum, aut aliud quid eorum, quæ ubi affuerint, naturæ humana sua obtinet universa? meminervis deinceps, quoties inciderit quicquam quod ad tristitiam impellat te, decreto hoc uti: Non est infelix casus iste, sed fortiter ferre hoc felicitatis est.

* ἔχ' ὅπ' τοῦτο ἀπέχημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ

πῶσι καὶ πύργων, ἐξ ὧν ψυχὴν ῥῶ-
 δυν φρουράμασθε, ὡς θάνατοι, κι-
 κλημένοι πῶσι καὶ πόλεις ὅλαι, ἐν ἕτοι-
 σί τε, ^a πεπλήκασιν, Ἑλίκη, καὶ Πομ-
 πηιοί, καὶ Ἡφθαλτοί, καὶ ἄλλαι ἀναεί-
 κτητοι. ἐπιβί καὶ ^b δοκεῖ διδάσκειν, ἄλλον
 ἀπ' ἄλλου, ^c ὅ μ' ἔσται καθεύδουσας, ἔπει-
 α ἐξεπείθω, ὅ καὶ ἐκείνον. πάντα καὶ ἐν
 βραχεὶ τοῦ γὰρ ^d ὅλα καπηδεῖται αἰετὰ
 αἰσθητὰ ὡς ^e ἐφήμεροι, καὶ ^f εὐτελεῖ
 καὶ ὅχις μ' ^g μυσάειον, αἰετον δὲ
 ἡ περὶ ^h καὶ ⁱ πέρεσσι καὶ τὸ ἀκα-
 εῖον δὴν τοῦτο τοῦ χεῖνι καὶ ^k φύ-
 σιν διαδύνει, καὶ ^l ἵκων καταλῦ-
 σιν ὡσανεὶ ἑλάνη πύπτει καὶ ἡμοῖ-
 νη ἔπαυται, εὐφροσύνη πῶς ἐπερχο-
 μεν, καὶ χεῖρον ἐνδύει τοῦ φύσσειν
 δένδρου.

§ 49. Ὅμοιον εἶναι τῇ ἀκρῇ, ἢ
διηγεῖσθαι τὰ κύματα θεωροῦνται·
ἢ ἔσκει, καὶ οὕτως αὐτῶν καμίζεσθαι
τὰ φασμαίνοντα τοῦ ὕδατος. Ἀν-
θρώπος ἐξῶ, ὅτι τὸ αὐτὸ μοι συνώδῃ· ἐμνο-
εῖν· ἀλλ' ἐντυγχῶς ἐξῶ, ὅτι ἂν τότε
μοι συμβεβηκέναι, ἄλυσθαι διὰ
λαῶν, ὅτε ἐπὶ παρὲν τῷ θανάτῳ,
ὅτε ἐπὶ παρὲν φοβέμεθα. συμβῆναι μὲν γὰρ
τὸ τοιοῦτο πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀλυσθαι δὲ
ὡς πᾶς ὅπου τέτρω ἀνθρώπος. διὰ
τὴν ἔνδεον μάλλον ἀνθρώπου, ἢ τοῦ
ἐντύχου; λέγεις δὲ ὅτις ἀπό-
ψυγμα ἀνθρώπου; ὁ ὡς ἐστὶν ἀπόψυ-
γμα τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου; ἀπό-
ψυγμα δὲ τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου
εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὁ μὲν οὖν παρὰ τὸ βέλγημα
τῆς φύσεως ἀπὸ ὅτι; ἢ ἐν τῷ βέλγημα, με-
μνημένος; Ρῆμα [ἐν] τὸ συμβεβηκός· ὅ-
τι καλῶς εἶπες διχασμὸν (1)· ἢ μεγαλοφυῶς;
σώφρονος; ἐμμενους; ἢ ἀσεβήτων; ἢ ἀδι-
αφόρων; ἀσέβων; ἀσεβήτων; ἢ ἀλ-
λα, ἢ ἀσυνπαρόντων ἢ φύσεως ἢ ὅτι
ἀνθρώπου ἢ ἀπὸ τῆς τῆς φύσεως· μέμνησο
λοιπὸν ὅτι πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις εἰς λύπην σε
προσβαλόντες, τέτρω ἔσθαι τῷ δόγματι.

F

\$ 50.

L. 9. § 3.

L. 5. § 5.

* Κακικλιδας f.

c. Sup. § 48.

d. Sup. § 47.

L. 5. § 10. 1. 9.

§ 3. l. 10. § 36.

L. 5. § 29.

c. Sup. § 3. l. 5.

L. 2. § 14. l. 2.

L. 2. § 14. l. 2.

§ 33.

L. 5. § 3. l. 8.

§ 50.

L. 8. § 30.

c. Sup. § 19. l.

II. § 18.

L. 3. § 5. l. 8.

§ 30.

§ 50. * Ἰδιωτὸν μὲν, δημοῦ δὲ ἀνυπακούον βοήθημα πρὸς θανάτου καταφύγιον, ἢ ἀναπόλησιν ἤν' ὁ γλῆχος ἐνδιατελλόμενος τοῖς ζῆν' ἢ ζῶν αὐτοῖς πένον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως πᾶν ποτε κείται, * Καδικιανός, Φαβίος, Ίουλιανός, Λέπιδος, ἢ ὅτι τοῦτο, * οἱ πολλοὶ ἐξήνεγκαν, εἴτα ἐξήνεγκαν. ἂν ὅλον μικρόν ἐστι τὸ διδύμα, καὶ τοῦτο δι' ὅσον, καὶ ἐμὲ δὲ ὅσον ἐξασπλάγχνον, καὶ ἐπὶ διὰ σωματικῶς; ἐμὲ ὅν ὡς περὶ γυναικα. βλέπει δὲ ὅπως τὸ ἀγνόν τῶν αἰώνων, καὶ τὸ πρῶτον ἄλλο ἀπειρῶν. ἐπὶ δὲ τῷ τῷ, ἢ πᾶν διαφέρει ὁ περὶ μὲν τοῦ περὶ γυναικα.

§ 51. Ἐπὶ τῷ σύντομον αἰὲν περὶ σωματικῶν ἢ ἢ καὶ φύσιν. καὶ ἐπὶ τῷ ὅσον τὸ ὅσον, πᾶν λέγειν καὶ περὶ αἰώνων. ἀπὸ γυναικα καὶ τοῦ αἰώνων, κόπων, σωματικῶν, καὶ πρῶτον ὁ δὲ κοινῶς, καὶ πᾶν κοινῶς.

§ 50. Vulgare quidem hoc est, efficax tamen ad mortem contemnendam administriculum, si eos recolas qui vitæ avidi fuerint eidem diu immorati. quid enim amplius illis, quam immaturè defunctis contigit? Omnino jacent alicubi defuncti & illi, Cadicianus, Fabius, Julianus, Lepidus, aut si quis alius hujusmodi, qui postquam multos extulerant, efferebantur & ipsi. exiguum enim omnino intercedit spatium; idque per tot molestias, cum quibus hominibus, in tali corpusculo exantlatum? nè ergo pro re momenti alicujus habeto. si enim ævi præteriti immensitatem adverteris. & futuri itidem infinitatem, quid tandem distabit,

§ 51. Viâ compendiosâ semper incendas compendiosa est ea, quæ secundum naturam est. in omni minaturum cum dictione, rum actione veri rectiq; curam habere. etenim propositum istiusmodi molestiis, militiâque, sed & dissimulatione omni atque ostentatione immunem præstabit.

BIBΛΙΟΝ ε'.

LIBER V.

L. 8. § 12.

L. 6. § 33.

L. 4. § 12. l. 7.

§ 73. l. 8. § 2.

19. l. 9. § 42.

Inf. § 6. l. 10.

§ 8.

* [d] f.

L. 6. § 33. c.

L. 8. § 16.

Ἐπεὶ δὲ ἔστιν ἀνθρώπου ἐξελίξιν, περὶ γυναικα, καὶ ἐπὶ τῷ ὅσον τὸ ὅσον, πᾶν λέγειν καὶ περὶ αἰώνων. ἀπὸ γυναικα καὶ τοῦ αἰώνων, κόπων, σωματικῶν, καὶ πρῶτον ὁ δὲ κοινῶς, καὶ πᾶν κοινῶς.

Anè, cum gravatim exurgis, in promptu sit tecum hoc modo differere; Ad opus humanum jam expergiscor. num verò ægrè feram, si ad ea agenda proficiscor, quorum gratiâ natus & in mundum productus sum? aut nunquid ad hoc conditus sum, ut stragulis involutum decumbens me foveam? At hoc, inquis, oblectat magis. Nunquid ergo ad oblectandum te natus es? non autem ad faciendum aut agendum aliquid? an non arbusculas, aviculas, formicas, araneas, apiculas vides eam quam in mundo stationem obtinent, excolere satagentes? tu autem, quæ hominis sunt, facere recusas? & non properas potius ad id, quod naturæ tuæ convenit? At quiete quoque opus

opus est, inquis. Est fateor; sed quiescendi modum etiam natura præscripsit. præscripsit & edendi atque bibendi. tu verò ultra modum, ultra id quod sufficit, in istis procedis. cæterum in agendo secus te geris, & intra id quod poteras, contines te. etenim verè temet non diligis. alioqui naturam tuam, quæ quæ illa vult, diligeres. siquidem artes suas quæ diligunt artifices, earundem operibus etiam intabescunt, illuvie inediâque affecti. tu verò naturam tuam minoris æstimas, quàm toriator tornaturam, aut histrio histrioniam, aut avarus argentum, aut ambitiosus gloriolam. & isti enim, ubi rebus hisce addicti fuerint, nec cibum, nec somnum capere magis expetunt, quàm ista, ad quæ tam enixè feruntur, promoveret. cum tibi actiones societatem humanam spectantes fordeant magis, quàm ut pari industriâ dignæ censeantur.

S 2. Quid facile est imaginationem omnem vel turbulentam vel inconveni-entem ita amoliri & abstergere, ut in summa statim tranquillitate consistas ?

§ 3. Nullum aut sermonem aut actionem indignum te censeas, quia naturae fuerit consentaneus. neque avertat ab eo te, quod sequi possit, quorumlibet hominum reprehensio aut vituperatio. sed si dictum factumve honestum fuerit, indignum te non existimes. habent enim illi mentem propriam, propterea ducuntur impulsu: quod tu noli attendere, sed recta perge, naturae tum propriae, tum & communi obsecutus. eadem enim est harum utriusque via.

§4. Per ea quæ naturæ sunt consentanea incedo, donec occumbens tandem conquiescam, eò expirando, unde spiritum quotidie haurio, eoque recidendo, unde & seminum mei pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit; unde quotidianum per tot annos cibum potumque accepi; quod calcantem, & ad tam varios usus eo abutentem me sustinuit.

§ 5. Acumen tibi non est, quod sic ad-

δῆ. ἔδοξα καὶ τότε μάττα ἢ φύσις.
ἔδοξα μὲν τοι καὶ τῷ ἐσθίειν, καὶ πίνειν
καὶ ὁμοῦς σὺν, ἰσθρὶ τὰ μάττα, ἰσθρὶ τὰ
ἀγκυρώτα περιχαρεῖς. * ἐν ταῖς περ-
ξέσι γ' ἔκ ἔπ, ἄμ' ἐν τῷ τῷ δωματί.
ἔ. γὰρ φιλεῖς σπανῶν. ἔπει τοι καὶ γ' τὴν
φύσιν ἄν σε, καὶ ^c τὸ βέλημα ταύτης
ἐφίλεις. ἄμοι τε ^d ταῖς τέχαις ἐαυ-
τῷ φιλῶντες, συγκραταθήκοιαι τοῖς
κατ' αὐτὰς ἄρτοις, ἀλνται καὶ ἀσπτοι.
σὺ τὴν φύσιν τὴν σπανῶν ἔλασσον π-
μας, ἢ ὁ πορφυρὸς τὴν τορφυρῶντι, ἢ
ὁ ἄρκτης τὴν ὀρχηστῶν, ἢ ὁ φιλαρ-
μο⁹ τὸ ἀργύριον, ἢ ὁ κανὼδ⁹ τὸ
διδάειον καὶ ἔτσι, ὅταν ^e περὶ πειθῶ-
σιν, ἔτε παρῶν, ἔτε κοιμαδῶναι. δὴ
ἀποστ μᾶλλον, ἢ πειθῶν πειθαυδῶν ἀπὸς
ἂν φέρονται. σὺ γ' αἱ κοινωνικαὶ περ-
ξέσι ἐντελέσειαν φαίνονται, καὶ ἡσυχ⁹
σπασθῆς ἀξίαι;

§ 2. Ως ἄνθρωπον, ἡ ἀπείσθητος καὶ
ἡ ἀπελθὼν παρὰ τὸν φανταστικόν νόμον
ὀχληθεὶς, ἡ ἀπείσθητος, καὶ ἐν τῇ ἡ
πᾶσι γὰρ ἡ

§ 3. ἵ Ἀξιον ἑαυτὸν κρίνει πα-
νὸς λόγος καὶ ἔργον τοῦ καὶ φύσιν· καὶ
καὶ μὴ σὶ παρεπιπᾶτω ἡ * ἐπακολου-
θῶσαι πῶτον μὲν· ἡ * λόγος· ἀλλὰ
λα 1* ἐκαλὸν πῶτα ἄρχει, ἡ ἐξη-
σται, μὴ σταυτὸν ἀπαξίν· ἐκείνοι μὲν
γὰρ, ἡ ἴδιον ἡρώωντων ἔχουσιν, καὶ ἴδια
ὄρμη ἡρώωντας ἡ αὖ σὺ μὴ πᾶσι λῶνται,
καὶ ὁ δουδίας πῶτον, ἡ ἀκαλουθῶν
σὴ φύσιν τῇ ἴδια καὶ τῇ κοινή· μία καὶ
ἐμφανιστῶν στέφανος ἡ οὐδός.

§ 4. Πορεύομαι διὰ τῆς φύσιν, μέχρι πᾶν ἀκαταστάσι, ὡς ἀποκαταστήσῃ τὸ τέλει, ἡ δὲ ἡμέραν ἀκαταστάσι, πᾶν ὃ ἐστὶ τέλει, ἐξ ὧς τὸ ἀποκαταστήσῃ ὁ πατήρ με συνέλεξε, καὶ τὸ αἵματιον ἡμῶν, καὶ τὸ θαλάσσιον ἡ Ἑσφίς, ἡ δὲ ἡμέραν τοῦτοις ἔπειτα βοσκομαι, καὶ ἀρδύομαι, ὃ φέρει με πάλιντα, καὶ οἷς τοσαῦτα ἀποκαταστήσῃ ἐαυτῷ.

§ 5. Δειμύτητα σε ἔχουσι θαν-

¹ Inf. § 31.

^b L. 8. § 26.

^c L. 4. § 49.

^dL.4. § 31.1.

11. § 5.

c. L. 12, § 32

L.4.5 3.18

\$ 47.1.12. \$

22. 25.

⁸ L.7. § 29.4

11. § 16.19
b 1 7 6 12

L.7.5 33.1
12.6 33.1

ⁱ L. II. 6. 16.

12. § 17.

^k L.I. § 16.1.

§ 25.1.6. § 2

* ὀπικωλύετο

Jun.
* 1000

* 40204 Jun.
17 1961

L. 17
* 6 x

^m Inf. § 25.

8. § 56.

^a L.7. § 55.

• L.8. § 57.1

10. § 11.
21 6 6

PL 6.5-14.1
10.6.2

1.9. § 2.
9 1. 4 6 4 2

4 L.4. § 4.2
L.6.6 15.4.7.

\$ 50.

^r L. 2. §. 2.

¹L. 10. § 26

¹ L. 10, § 7.

L.7.5 52.0
 1869

1. 8. 58.

quod dicis. Veruntamen, quod jam dictum est, si secius ceperis, ex eorum numero futurus es, quorum priore loco memineram. siquidem & illi rationis specie quadam probabili abducuntur. tu autem, si id quod dixeram recte intelligere volueris, noli metuere, ne hac de causa benefaciendi occasionem ullam sis omissurus.

§ 7. Atheniensium votum erat, *Plue, plue, chare Jupiter, super Atheniensium arva & prata*. aut nihil omnino precari, aut hoc modo simpliciter & ingenue precari par est.

§ 8. Cujusmodi illud est, quod dici solet, *Æsculapium* huic vel illi *coordinasse*, ut equitet, ut frigidâ proluatur, ut discalceatus incedat: ejusmodi quiddam est, & quod huic vel illi *coordinavit* universi natura, ut morbo teneatur, corpore mutiletur, liberos amittat, aut aliud tale quippiam. siquidem & ibi *coordinavit* illud, sensum hunc habet, ac si diceretur, hoc ad illud ordinavit, tanquam quod ad ejusdem sanitatem conducatur: atque istic pariter, quicquid unicuique contingit, ad illud ordinatur quodammodo quod fato congruum existat. atque hinc est quod ea convenire nobis dicimus: quomodo lapides quadratos in mœnibus aut pyramidibus convenire dicunt artifices, cum sibi invicem scite compositi coaptantur. omnino enim una quædam est rerum omnium compages. & quemadmodum ex cunctis corporibus mundus iste, quod corpus ejusmodi sit, consummatur; ita ex cavillis universis, quod cavilla sit ejusmodi factum conficitur. intelligunt hoc quod dico etiam rudissimi quique. dicunt enim: *culit hoc illi*, fors nimirum. hoc itaque illi ferebatur; istudque illi coordinabatur. proinde ita excipiamus ista, quomodo ea solemus, quæ Æsculapius præceperit. multa siquidem & in illis aspera sunt, quæ sanitatis spe tamen libenter admittimus. ejusmodi itaque quiddam videatur tibi, eorum quæ naturæ communi visa sunt, perfectio & consummatio, cuiusmodi est valetudo tua.

ὁ λέγεις· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον * παρα-
εκδίχῃ, διὰ τοῦτο ἔσθ' εἰς ἐκείνων, ὡς
ἑσώτερον ἐπιμελήσῃ. καὶ γὰρ ἐκεῖ-
νοι λογικῇ πρὶς πιθανότητι ἐδιδόχοντο.
ὁ δὲ δὲ δολίως σιωπῆσαι τί ποτέ
ἔστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῆ, μὴ πε-
ρὰ τοῦτο παρελπίης π' ἔργον κοινω-
νικόν.

§ 7. 'Ευχὴ Ἀθηναίων, ὕπον, ὕ-
πον, ὦ φίλε Ζεῦ, καὶ τῆς ἀερέρας
τῆς Ἀθηναίων καὶ τῆς πεδίων. ἦτοι ἔ-
δει εὐχεσθαι, ἢ ὅπως ἀπλῶς καὶ ἐλδι-
δέρας*.

§ 8. Ὅσοῖόν ἐστι τὸ λεγόμενον, ὅτι
συνέταξεν ὁ Ἀσκληπιὸς τὴν ἰππασί-
αν, ἢ ψυχρολουσίαν, ἢ ἀνυποδοσίαν
αὐτῶν ἐπὶ καὶ τὸ, συνέταξεν, τότε
ἢ τῆς ὅλων φύσεως φύσιν, ἢ πῆρσιν,
ἢ ἀποβολῶν, ἢ ἄλλο τι τῆς τοιούτων.
καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ συνέταξεν, τοιούτων π'
σημαίνει, ἔταξε τοῦτο ὡς τὸ, ὡς
κατάλληλον εἰς ὕψιστον. καὶ ἐταῦθα
τὸ συμβαίνειν ἐν τῇ φύσει πᾶσι πᾶσι
αὐτὰ κατάλληλον εἰς τὴν εὐδαιμονίαν.
ἢ ὅπως γὰρ καὶ αὐτὰ συμβαίνειν ἡμῶν
λέγεται, ὡς καὶ πᾶσι περὶ τῶν λί-
θων ἐν τοῖς τεύχεσι, * ἢ πᾶσι πε-
ρὶ τῶν συμβαίνειν οἱ τεχνίται λέγουσι,
συναρμύζοντας ἀλλήλους τῇ πᾶσι συν-
δέσει. Ὅλοι γὰρ ἔα ἁρμονία ἐπὶ μᾶ-
κα καὶ ὅσοι δ' ἐπὶ πᾶσι τῆς συμμάχων
ὁ κόσμος τοιούτων ὅσα συμπληρῶ-
ται; ὅπως ἐπὶ πᾶσι τῆς αὐτῶν ἢ
εὐδαιμονίᾳ τοιαύτη αἰτία συμπληρῶται.
νοῦσι δὲ ὁ λέγων, καὶ ὅτι τέλει ἰδιώ-
ται. φασὶ γὰρ, τοῦτο ἔφερον αὐτῶν
ἐκεῖν ὅτι τὸ τότε ἐφύετο, καὶ τῶ-
το τότε συνετάχθη. διὰ τοῦτο ἐν
αὐτῶν, ὡς ἐκεῖνα * ὁ Ἀσκληπιὸς
συντάχῃ. πολλὰ γὰρ καὶ ἐν ἐκεῖ-
νοισι ἐπὶ τεύχεσι· ἀλλὰ ἀσφαλόμεθα
τῇ ἐλπίδι τῆς ὑμείων. τοιούτων τί σοι
δοκίμα, ἀνυσι καὶ συντελεῖα τῆς τῇ
κοινῇ φύσει δοκούντων, ὅτι ἢ οὐ ὑμείων.

* [αὐ] π. f.

* -δεῖος Cal.

^a L. 3. § 4. l. 4.
^b § 10. 33. l. 6 §
16 l. 10. § 20.
l. 12. § 23.

^b L. 4. § 23. l. 6.
^c § 44. 45. l. 7.
^d § 57. 49. § 39.
^e καὶ ἐν τῷ Svid.

^c L. 4. § 27.
^d L. 4 § 40.

^e L. 6. § 44. l.
10. § 6. 20. l.
12. § 23.
^f Inf. § 9.
^g α, vel [α] δ

L. 2. § 3. l. 10.

§ 1.

* τὸ αὐτὸ f.

L. 6. § 44. 49.

L. 4. [26. l. 8.

§ 23. l. 10. § 5.

L. 2. § 3. l. 8.

§ 5.

L. 4. § 29. l.

10. § 25. L.

11. § 8.

f Inf. § 10.

L. 6. § 29. l. 7.

§ 70.

L. 4. § 32.

L. 9. § 29.

L. 6. § 11. l. 12.

L. 7. § 27.

L. 4. § 3.

L. 10. § 36.

Sup. § 8.

* ἐπιδείξεις

Boet. ἐπιδείξουσιν

σε, vel ἐπιδείξουσιν

ση τῷ π. Sal.

ἐπιδείξουσιν [eis]

τὸ π. vel ἐπι-

δείξουσιν [ii] τὸ

π. f.

L. 4. § 31. l.

6. § 12.

L. 6. § 30. l.

10. § 2. l. 11.

§ 20.

* η f.

L. 8. § 12.

* τὸ αὐτὸ Xyl.

L. 4. § 49.

L. 4. § 3. Inf.

§ 34. l. 10. § 6.

L. 3. § 5 l. 7.

§ 4.

ἢ ἔτι αἰσάξῃ πᾶν τὸ γινόμενον, καὶ ἀπενέσσειεν διὰ τὸ ἐλατῆς αἰεῖν, ἢ ἐπὶ πᾶσι τοῖς κίσμασι ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς Διόσι ἐνομίαν καὶ ἐνδοξίαν. ἢ γὰρ αὖν ὅσοι π. ἐρευνῶν, εἰ μὴ τὰ ἅλα σωθήσονται. ἐδὲ γὰρ ἡ τύχης φύσις φέρεται, ὅ μὴ τὰ διοικητῶν ὑπ' αὐτῆς καταλλήλων ὄντι. ἔκταν καὶ δύο λόγους ἔσθ' ἔχειν γὰρ τὸ συμβαῖνον σοι. καὶ ἓν αὐτὸ, ὅτι σοι ἐρίετο, καὶ σοι συνετάττετο, καὶ ὅπως σὲ πως εἶχεν, ἢ ἀνῶθεν ἐκ τοῦ ἀρεστούτων αἰσίων συγκαταδόξωρον. καὶ ἕτερον δ', ὅτι αὖ τὸ ὅλον διοικῶντι τῆς ἐνομίας, καὶ τῆς συνετατίας, καὶ τῇ δὲ τῆς συμμορίας αὐτῆς αἰσίων ὄντι. πρῶτον γὰρ τὸ ὀλόκληρον, ἐὰν καὶ ὅπῃ διακόψῃς τῆς συναρείας καὶ συνεταίας, ὡς ποῦ ἢ μείων, ἔτι καὶ ἢ αἰσίων. ἢ διακόψῃς δὲ ὅσον ὅτι σοι, ὅταν δυσχερῆς, καὶ τῶτον πῶς ἀναίρης.

§ 9. f Μὴ σκεχλίνειν, ἢ μὴ δ' ἀπαυδαῖν, μὴ δ' ἢ ἀποδυσχερῆν, ἢ εἰ μὴ καὶ ἀποκυνῆται σοι τὸ ἀπὸ θυμῶν ὁρῶν ἐκείνα ἀρεσάσιν· ἀλλὰ ἢ ἐκκρεδύντα, πάλιν ἐπανίνααι, καὶ ἢ ἀπενίξῃς ἐκ τῶν πλείων ἀνθρωπικώτερον, καὶ ἢ φιλεῖν τοῦτο, ἐπ' ὅ ἐπαύεσθαι καὶ μὴ ὡς ὅπως ἢ παυσαμένον τὴν φιλοσοφίαν ἐπανίνααι· ἀλλ' ὡς ὅ οἱ ὀφθαλμοὶντες ὅπως τὸ ἀσπράγιον καὶ τὸ ὠδόν, ὡς ἀλλ' ὅπως κατὰ πλάσμα, ὡς ὅπως κατὰ νόον· ἔτι καὶ ὅπως ἢ ἐπιδείξει τὸ ἀσπράγιον πᾶσι λόγοις, ἢ ἀλλὰ ἢ ἀρεσάσιν αὐτῶν. μάλιστα δ' ὅτι ἢ φιλοσοφία μόνον δίδει αὐτῇ φύσις σε δίδει· οὐδ' ἢ ἄλλο ἢ θέλεις ἢ καὶ φύσις. ἢ πᾶσι γὰρ τέτοιον ἀρεσάσιν· ἢ γὰρ ἢ ὅπως ἐκείναι δὲ ἢ καὶ ὅπως ἢ ἀρεσάσιν· ἀλλὰ ὅπως εἰ ἀρεσάσιν μεγαλοφυΐας, ἐλατῆς, ἀπότης, ἐννομοσύνη, ὁσότης. αὐτῆς γὰρ φρονήσεως ἢ ἀρεσάσιν· ὅπως τὸ ἢ ἀρεσάσιν, καὶ ἢ ἐρευνῶν ἐν αὐτῇ τῆς ἀρεσάσιν καὶ ὁσότης. ἀρεσάσιν ἐννομοσύνης.

eademq; modo, quicquid evenierit, quamvis asperius visum fuerit, libens admittito, quodque ad mundi integritatem Jovisque prosperitatem atque felicitatem ferat. neque enim tulisset is, nisi ad universi bonum contulisset. cum nec natura quolibet quicquam ferat, quod non ei mundo, qui ab ipsa administratur, congruens existat. ita duplici ratione diligas oportet, quicquid evenierit tibi. alteram, quod tibi natum, & tibi co-ordinatum, & ad te quodammodo affectum est, à cavillis antiquissimis retro tibi contentum. alteram, quod universi gubernatori prosperitatis & consummationis, atque adeo permanentionis ipsius procurandæ ex parte cavilla sit. mutilatur enim integrum ipsum, si quid vel minimum abscindas à connexionē & continuitate, ut partium universi, ita & cavillarum. abscindis autem, quantum in te est, quando molestè fers aliquid, tollisq; quodammodo.

§ 9. Noli ægrè ferre, aut animum despondere, aut stomachari, si juxta decreta recta agere volenti, habet perinde semper successerit. verum, ubi excussum aliquando te senseris, regredere, pluribusq; pro officii humani ratione gestis contentus sis, atque illud, ad quod regrederis, fac diligas. nec, tanquam ad pædagogum, ad philosophiam redeas; sed quomodo ad ovum & penicillum, quod oculis laborant, quomodo ad emplastrum alius, alius ad perfusionem, confugit. ita nihil deerit ulterius, quod rationis obsequia conciliet te, sed eâ sponte tua acquiesces. illud autem memineris, philosophiam ea sola velle, quæ natura tua ipsa velit. tu verò aliud aliquid velis, quam quod naturæ tuæ convenit? ecquid enim istis blandius fuerit? voluptas autem nonne hæc ratione nos fallit? sed vide, gratiorne sit magnanimitas, liberalitas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas. ipsa verò prudentiâ quid gratius compereris, cum facultatem intelligentiâ scientiâq; in te præditam ejusmodi cogitaveris, quæ nusquam impingat, sed in omni re prosperè feratur? § 10.

§ 10. Res quidem ipsæ adeo sunt abditæ, ut philosophis hæc paucis, nec vulgaribus eis, omnino percipi nil posse visum sit quin & Stoicis perceptu difficiles admodum videntur. Estque reverā assensus noster omnis labilis & mutabilis. ubinam enim gentium est, qui sententiam, falsus quodque, non mutaverit? ad subjecta jam ipsa si transieris, quàm caduca, quàm vilia sunt? quæque etiam cinædo, scorto, latroni in possessionem cedere possint. mores autem eorum, quibuscum degis, si adverteris, tales esse comperies, ut etiam gratissimum quolibet vix sustineas, ut nè adjiciam seipsum etiam vix sustinere quoniam. in hujusmodi itaque caligine ac sorde, tantoque materiæ, temporis, motuum, rerumque motarum fluxu, nihil possum comminisci, quod æstimatione studio dignum videatur. contrā potius solari se quemque par fuerit, dissolutionem sui naturalem operiendo, morumque interea hæc gravatē ferendo, dum duobus hisce acquiescit prorsus; altero nimirum, nihil obtingere sibi posse, quod non sit universi naturæ consentaneum; altero, in sua esse potestate situm, ut nihil faciat præter genii Deique sui voluntatem. hanc enim transgredi qui cogat, nullus est.

§ 11. Quid ad rem animā nunc utor meā? hoc te jugiter interroga, simulque percontare; Ecquid mihi nunc versatur in parte mei illa, quæ principalis dici solet? aut cuiusnam ego nunc animam gero? num pueruli? num adolescentuli? num mulierculæ? num tyranni? num jumentum? num bestia?

§ 12. Cuiusmodi sint, quæ plerisque bona videntur, hinc licet deprehendere. si quid eorum quæ reverā bona sunt mente quispiam conceperit, puta, prudentiam, temperantiam, iustitiam, fortitudinem, ista, inquam, si animo præconceperit, non sustinebit adjectum huic audire quicquam, quod non rei bonæ probè congruat. at verò quæ vulgo pro bonis habentur, ubi animo præconce-

§ 10. Τα μὲν πράγματα ἐν ταύτῃ τρέπον πᾶσι ἐγκαλύψει δὲ, ὥστε φιλοσόφοις ἐκ ὀλίγοις ἐδὲ τοῖς τυχεῖσιν ἐδοξε ἢ παντάπασιν ἀκατάληπτα εἶναι; πλὴν αὐτοῖς καὶ τοῖς Στωικοῖς δυσκατάληπτα δοκεῖ. καὶ πάντα ἢ ἡμετέρας συγκαταθέσσι, μετακινήσει γὰρ ὁ ἀματάλητος; ἂ μὲντι τοῖνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκειμένα, ὡς β' ὀλιγώχιστα, καὶ γ' ἐντελῆ, καὶ δ' ἀναιδέα ἐν κήσῃ κιναιδῶν, ἢ πόρνης, ἢ ληστοῦ. μὴ τοῦτο ἐπιδιδοῖς τὰ ἑφ' συμβιόντων ἦδη, ε' ὃν μόλις δεῖ καὶ τοῦ χαλεπότητος ἀναγκάσαι, ἵνα μὴ λέγω, ὅτι καὶ β' ἐαυτὸν περὶ * μόλις ὑποφέρει. ἐν ταύτῃ ἐν ζῳῳ, καὶ β' ῥύσῳ, καὶ πανταύτῃ * ῥύσῳ τῆς τοῦ σώματος, καὶ τοῦ χροῦ, καὶ τῆς κινήσεως, καὶ ἥν κινεμένων, π' περὶ δεῖ τὸ ἐμπιπτόμενον, ἢ τὸ ὅλως ἀπεδιδόμενον ἀναιδέων, ε' δ' ἐπινού. τὴν αὖτις γὰρ δεῖ ἐγκαταθέσθαι ἐαυτὸν ἡμετέρας καὶ φυσικῶν λόγων, καὶ κ' μὴ ἀγνοῖν τῇ διαφύσει, ἀλλὰ τοῖς μόλις ἡμετέρας ἀπαυδαῖς ἐν τῇ τοῦ, ὅτι μὲν ἐδὲν συμβιβόηται μοι, δ' ἐχ' καὶ ἡ γ' ὅλον φύσιν δεῖν. ἐτέρω δ', ὅτι ἡ ἐξ ἐστὶ μοι μὲν ἐδὲν συμβιβόηται ὅσα ἡ ἐμὸν ὀδῶν καὶ δαίμονα. Ρ' ἐδὲν γὰρ ὁ ἀναγκάσαι τοῦτον παραγγίλλει.

§ 11. Περὶ τί ποτε ἀρεὰν εὖν χροῦμαι τῇ ἐμῇ ψυχῇ; παρ' ἐκαστον τοῦτο ἐπαρωρώτων ἐαυτὸν, καὶ ἑξετάζειν, τί μοι δεῖ νῦν ἐν τούτῳ τῷ καίρῳ, ὃ δὲ ἡμετέρας καλεῖται; καὶ τίν' ἀρεὰν εὖν ἔχω ψυχῇ; μήτι παιδῶν; μήτι μετρώκων; μήτι γυναικῶν; μήτι τυράννων; μήτι κληνῶν; μήτι θηρίων;

§ 12. Ὅπως πᾶσι δεῖ τὰ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀγαθὰ καὶ ἐνέουσαν λαοῖς; εἰ γὰρ τις ἐπινοήσῃ ὑπάρχειν τὰ πᾶσι ὡς ἀληθῶς ἀγαθὰ, οὗ φέρησιν, συμφέρουσαν, δικαιοσύνην, ἀνδρείαν, ἢ αὖν ταῦτα ἀποποιήσας, ἐπὶ ἀκῶσαι δινηθεῖν. π' ὑποτὸν ἀγαθὸν καὶ ἐφαρμόσει τὰ δεῖ καὶ τοῖς πολλοῖς φαίνεσθαι ἀγαθὰ ἀποποιήσας.

^a L. 8. § 12.
^b L. 7. § 1.
^c L. 4. § 48.
^d L. 2. § 11.
^e L. 9. § 3.
^f L. 10. § 36.

^g L. 8. § 53.
^h L. 9. § 14.
ⁱ L. 9. § 14.
^j L. 6. § 15.

^k L. 2. § 17.
^l Inf. § 33. l. 9.
^m Sup. § 9.
ⁿ L. 6. § 12.
^o Sup. § 8. l. 8.
^p L. 12. § 26.
^q L. 2. § 2. l. 3.
^r L. 14.
^s L. 3. § 3. Inf.
^t L. 2. § 9.
^u L. 8. § 1. l. 10.
^v L. 24. 37. l. 12.
^w L. 33.
^x L. 12. § 37.
^y L. 4. § 28. l. 9.
^z L. 39.

^a L. 2. § 12.
^b Inf. § 33.

* π' ἀγαθὸν ὅσον ἐστὶν Sal. π', ὅσον τῷ α' ἐκ. ε' f.

πνοήσας

πινοίσας τις, ἐξακέσεται, καὶ ῥαδίως δέ-
ξεται, ὡς οἰκείως ἐπιλασσομένην τὸ ὑπὸ
τοῦ κωμικοῦ εἰρημένον. ἕως καὶ οἱ
πολλοὶ φαντάζονται τὴν διαφοράν. ἢ
ῥῶ αὖ * τὸτο μὲν ἐπεροσκόπῃ καὶ ἀ-
ποξίστο *. τὸ δὲ ὅτι τῷ πλάτῃ καὶ ὅττι
πρὸς τρυφὴν ἢ δόξαν ἐκκληρημάτων
παρελθόμενα, ὡς ἐκκενμένως καὶ ἀσε-
ως εἰρημένον. ἀπορίδι δὴ καὶ ἐρώτα, εἰ
τιμωτέον καὶ ἀγαθὰ ὑποληπτόν ταῦτα τοι-
αῦτα, ἂν περιποιηθῶνται, οἰκείως
αὖ ἐπιφύετο, τὸ τὴν καλῶμεν αὐ-
τὰ, ὑπὸ τῆς εὐπειρίας ἐκ ἔχον ὅποι
* χέσθ.

* θήσθ Boot.

* L. 2 § 2.1.6.

§ 32.

* L. 4. § 4.

* L. 2. § 3.1.6.

§ 15.1.7. § 18.

25.1.8 § 18.

1.9. § 28.

* L. 10. § 7. L.

11. § 1.

* L. 4. § 13. 25.

1.7. § 18.1.8. §

7.1.11. § 1.

* Inf. § 34.

L. 8. § 60.

* L. 4. § 18. § 1.

* L. 8. § 12. 26.

§ 13. α' Ἐξ αἰσώδους καὶ ὕλικου
συνέστηκε β' ἐξ ἵπτερον ἢ τέτων εἰς τὸ
μὴ ὄν φανήσονται ὡς ἐξ ἐξ ἐκ τῶ
μὴ ὄν ὅτι ὑπὸ α'. ἐκόν c κατὰ
χρήσονται πᾶν μέρθ' ἑμὸν καὶ με-
ταβολὴν εἰς μέρθ' π. π. κόσμῳ καὶ
παλιν ἐκείνῳ εἰς ἕτερον μέρθ' τὸ κό-
σμῳ μεταβαλεῖ καὶ ἥδη εἰς ἀπειρον.
καὶ τοιαῦτα ἢ μεταβολὴν καὶ ὑπὸ
εἰς, καὶ οἱ ἐμὲ ἡγήσασθε, καὶ ἐπαι-
δῶν εἰς ἄλλο ἀπειρον. ἐξ ἂν ῥῶ κω-
λύει ἕως φάναι, καὶ α' καὶ φερό-
δης πεπερασμένης ὁ κόσμῳ διει-
κῆται.

§ 14. Ὁ λόγῳ καὶ ἡ λογικὴ τέ-
χνη c διωάμεις εἰσὶν ἑαυταῖς ἀρκέμα-
ται, καὶ τοῖς κατ' ἑαυτὰς ἔργοις. ὁρ-
μῶσαι μὲν ἔν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀρχῆς
ἐξ ὁδύσεως ἢ πρὸς τὸ σκοπεύμενον τέλος.
κατὰ καταρδύσεως αἰ τοιαῦτα πρὸς
ὀνομάζονται, ὅτι τὴν ἐξ ὁδότης τῆς ὁδοῦ
σημαίνουσι.

§ 15. Οὐδὲν τέτων ῥητόν ἀνθρώ-
που, ἢ α' ἀνθρώπου, κατὰ ἀνθρώπου, ἐκ
ἐπὶ αἰσῶν. ἐκ ἐξ ἡ ἀπειρημένη ἀνθρώπου,
ἐξ ἐπὶ αἰσῶν αὐτὰ ἢ τῷ ἀνθρώπου
φύσει. ἐξ ἐπὶ αἰσῶν εἰς τῆς τοῦ
ἀνθρώπου φύσεως. ἢ τοῖνυν ἐξ ἐπὶ τῷ
λόγῳ ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶ ἀνθρώπου καί-
μενον, ἐξ ἐπὶ αἰσῶν τὸ τέλος τὸ
ἀγαθόν. ἐπὶ ἢ π. τέτων ἢ ἐπὶ αἰσῶν

perit quis, avtribus æqis accipiet, facilèq̃ ad-
mittet, tanquam aptè adjectum id, quod à
comico quandoq̃ dictum est, ita etiam vul-
gus hominum differentia istius habent ali-
quam notitiam. alioq̃ enim non offenderet
& tanquam dictum indignum repudiaretur, si
de illis enunciaretur, cum de divitiis eiq̃
fortunæ bonis quæ ad luxum pompæq̃ fe-
runt, tanquam aptè scitèq̃ dictum, admit-
tamus. Eas nunc & quæras licet, utrū in
honore habendæ, aut in bonis censendæ
sint res huiusmodi, quibus animo prius con-
ceptis illud commodè possit adjici, homini
istis instructo præ opulentia sua non sup-
petere, ubi ventris onus deponat.

§ 13. Formâ consto & materiâ. ha-
rum nevtra in nihilum interibit, quemad-
modum nec ex nihilo processit. omnis ergo
pars mei, mutatione interveniente, in mun-
di partem aliquam pro ratione sui redige-
tur. & hæc rursus in aliam mundi partem
mutabitur: & sic in infinitum. mutationis
avtem huiusmodi operâ & ipse extiti, &
qui me genuerant, atq̃ ita retro in aliud
infinitum. nihil enim vetas, quò minus
hoc dicam, etiamsi secundum periodos
finibus certis terminatas mundus iste dige-
ratur.

§ 14. Ratio arsq̃ ipsa rationalis, fa-
cultates sunt, quæ sibi operibusq̃ suis ipsæ
sufficiunt. à suo itaq̃ cientur prodeuntq̃
principio; at ad propositum sibi finem re-
ctâ proficiscuntur. unde & rectè facto-
rum appellationem fortitæ sunt actio-
nes istiusmodi, quâ viæ rectitudo signifi-
cetur.

§ 15. Nihil horum hominis esse dicen-
dum est, quod non ad hominem quâ homo
est, pertinet. ista enim nec ab homine
exiguntur, nec pollicetur ea natura hu-
mana, nec ad eam perficiendam ferunt.
nec proinde in istis consistit, aut naturæ
humanæ finis, aut bonum aliquid quod ad
finem hunc conficiendum conducatur. tum
siquid istorum ad hominem pertineret,
hominis

hominis non esset ea despectui habere, esseque sese opponere. nec laude dignus haberetur, quia istis minus indigentem se praestiterit. imò ne bonus quidem vir esset, quia sibi horum alicui interdixerit, siquidem ea verè bona existerent. atque contrà, quod quis horum hisque similium plura sibi detraxerit, aut ab aliis detracta æqanimitè sustinuerit, eò melior meritò censetur.

§ 16. Talis futura est mens tua, qualia ea sunt quæ creberrimè cogitaveris. imbuitur enim cogitationibus anima. imbue ergo illam cogitationibus istiusmodi. verbi gratiâ; ubicunq; vivere, ibidem & bene vivere licere. in avla verò vivere licere: ergo & in avla bene vivere dari. & rursus, cuius gratiâ quidque conditum est, ad id agendum esse conditum; ad quod autem agendum conditum est, ad id ferri: ad quod fertur verò, in eo finem suum situm habere: in quo autem finis rei cuiusque situs est, eodem utile bonumque ejusdem constare. bonum itaque animantis ratione præditi, societas est. ad hanc enim natos esse nos, suprâ demonstratum est. an non enim liquet planè, deteriora quæque præstantiorum gratiâ esse condita, præstantiora sui invicem præstant autem inanimatis quidem animata; ex animatis verò quæ ratione sunt prædita.

§ 17. Quæ fieri nequeunt sectari, insanum est. fieri autem non potest, quoniam istiusmodi quædam improbi agant.

§ 18. Nihil cuiquam contingit, quin à natura habeat, ut id ferre possit. aliis eadem contingere, quia vel casuum suorum ignari, vel animi magni specimen dare cupidi, immoti illarumque manserunt. indignum est autem ignorantiam & arrogantiam prudentiâ plus posse.

§ 19. Res ipsæ nullâ ratione animam attingunt; neque aditum ullum ad eam habent; neque mutare eam, aut movere possunt. ipsa sola sese mutat movetque. quæ

τῶ ἀνθρώπῳ, ἐκ αὐτῆς τὸ ἀφαιρεῖν αὐτῆς, καὶ ἡ μεταξὺ αὐτῶν, ἐπὶ δὲ λαὸν ὡς. ἐδὲ ἐπαινετὸς ἦν, ὁ ἀφαιρῶν τῶν τέτων αὐτὴν παρεχόμενος. ἐδὲ αὖν ὁ ἐλαττωτικὸς αὐτῆς ἐν πῶν τέτων, ἀγαθὸς ὡς, εἴθε ταῦτα ἀγαθὰ ὡς. νῦν δ' ὁ ὅσῳ ἐφ' αὐτῶν τῶν ἀφαιρῶν αὐτῆς τέτων, ἢ τοῦτων ἐτέρων, ἢ καὶ ἀφαιρέμεναι* πῶν τέτων ἀνθρώποι, τίς μᾶλλον ἀγαθὸς ἐστίν.

§ 16. Ὅσα αὖν πολλάκις φαντασθῆς, ταύτη σοι ἔσται ἡ διάνοια. βέλπεται γὰρ ὑπὸ τοῦ φαντασθῆναι ἡ ψυχὴ βέλπῃ ὅσω αὐτῶν, τῇ συγχεῖται τοῦτων φαντασθῶν ὅτι, ἐπὶ ὅσῳ ζῆν ἐστιν, ἐκείνῳ καὶ τοῦ ζῆν. ἐν αὐτῇ δὲ ζῆν ἐστιν ὅσον ἀρεὰ καὶ τοῦ ζῆν ἐν αὐτῇ καὶ πάλιν, ὅτι ἡ ἐφ' ἑνὲν ἐκαστον φαντασθῶν*, ὅσον δὲ ἡ ἐκαστον φαντασθῶν, ὅσον τοῦτο φέρεται. ὅσον δὲ φέρεται δὲ, ἐν τούτῳ τὸ τέλος αὐτῆς. ὅσον δὲ τὸ τέλος, ἐκείνῳ καὶ τὸ συμφέρον, καὶ τ' ἀγαθὸν ἐστίν. ἡ δὲ ἀρεὰ ἀγαθὸν τοῦ λογικοῦ ζῆν, κοινωνία. ὅτι γὰρ ἡ ἀρεὰ κοινωνίαν γινώσκουσα, πάλαι δίδουσι. ἡ ἐκ ἦν ἐναρξῆς, ὅτι ἡ τὰ χεῖρα τοῦ κρείττονος ἐνεκεν, τὰ δὲ κρείττονος ἀνθρώπων; ἡ κρείττονος δὲ τοῦ μὲν ἀνθρώπου, τὰ ἐμψύχου. τοῦ δὲ ἐμψύχου τὰ λογικοῦ.

§ 17. Τὸ ὅτι τὰ ἀδύνατα δυνάμει, μαρτυρῶν ὅτι ἀδύνατον ὅτι τὸ πᾶν φαντασθῶν καὶ ταῦτά πᾶν ποιεῖν.

§ 18. Πᾶν ὅσον ἐνὶ συμπαίρει, ὅτι ἐκείνο πᾶν φέρει αὐτῶν. ἀνθρώπων τὰ αὐτὰ συμπαίρει, καὶ ἦτοι ἀνθρώπων ὅτι συμπαίρει, ἡ ἐπὶ δυνάμει μεγάλῃ φερσύνῃ ἐκαστῶν, καὶ ἐκαστῶν μέρους. τὸ δυνάμει ἐν ἀνθρώποις καὶ ἀνθρώπων ἰσχυρότητας τῇ φερσύνῃ.

§ 19. Ὅσα ἐργασία αὐτὰ ἐδὲ ὁ πᾶν ψυχῆς ἀπὸ τοῦ ἐδὲ ἔχει εἰσοδῶν ἀφ' ἑνὲν καὶ ἐδὲ βέλπῃ καὶ κινήσει ψυχῆς δυνάμει. βέλπῃ καὶ κινήσει αὐτῶν αὐτῶν

Inf. 31. L. 8. § 8. L. 10. § 8. L. 8. § 39.

L. 10. § 33.

νός

L. 7. § 3. L. 12.

§ 1.

L. 3. § 4.

L. 8. § 45.

L. 10. § 33.

L. 1. § 17. L. 8.

§ 9.

L. 6. § 16. 40.

L. 7. § 55. L. 8.

§ 12.

[ὅσον τὸ

κατασκευά-

σαι.] π.

Sup. § 6. Inf.

§ 34. L. 6. § 7.

L. 7. § 74. L. 9.

42.

L. 2. § 1. L. 7.

§ 5.

Inf. § 30. L. 7.

§ 55. L. 11. § 10.

L. 6. § 23.

L. 6. § 50. L.

L. 1. § 18. 33.

Inf. § 28. L. 9.

§ 42. L. 12. § 16.

ἐκ. Lug.

L. 8. § 46. L.

10. § 3.

L. 6. § 10. L.

11. § 9.

L. 8. § 48.

L. 4. § 3.

L. 8. § 41. L.

11. § 6.

L. 6. § 52. L. 7.

§ 16.

L. 6. § 8.

τὴν μὲν καὶ οἷον ἀν' κριμάτων καὶ
ἀξιόσῃ ἐαυτῷ, ταῦτα ἐαυτῇ περὶ τὰ
πρὸς οὐρεῶντα.

^aL. 2. § 1.

^bInf. § 33.

^cL. 6. § 32. l.
^d§ 56.

^eL. 8. § 32. l.

^fL. 2. § 12.
^gInf. § 34. l. 10.
^h§ 33. l. 11 § 9.

ⁱL. 4. § 1.

^jInf. § 33.

^kL. 6. § 5. 9.
^lL. 3. § 9. l. 6.
^m§ 14. 16. l. 12.
ⁿ§ 1. 19.
^oL. 6. § 14.
^pL. 3. § 1. l. 7.
^q§ 55.

^rInf. § 35. d.
^s§ 44. 54. l. 8.
^t§ 55. l. 10. § 6.
^uL. 2. § 1. l. 7.
^v§ 26.
^w[δειξέον δὲ]
hinc, [ἀλλὰ
δεικν.] ἢ Inf. §
28. l. 10. § 4.
^xl. 11. § 13.

^yL. 4. § 43.
^zL. 2. § 17.
^{aa}Sup. § 10.
^{ab}L. 7. § 18. 25.
^{ac}l. 9. § 19. l. 11.
^{ad}§ 35.
^{ae}L. 8. § 6.
^{af}Inf. § 33.
^{ag}ἄλλος τοῦ f.
^{ah}L. 4. § 3. l. 12.
^{ai}§ 7.
^{aj}L. 2. § 12.

§ 20. ^a Καθ' ἑτέρον μὲν λόγον
ἡμῶν ὄντιν οἰκειότατον ἀνθρώπου, καθ'
ὅσον β' εὖ πεποιητόν αὐτὸς καὶ ἀνεκτόν.
καθ' ὅσον δ' ἐρίσονται πινεῖς εἰς τὰ οἶ-
κα ἕρξα, ^c ἐν π' ἤρ' ἀδιαφόρων μοι
γίνεσθαι ὁ ἀνθρώπου, ^d ἐχ' ἕλπον ἢ ἡλ-
ος, ἢ ἀνεμῶ, ἢ πτερίων. ^e ὑπὸ τέ-
των δ' ἐρίσεται μὲν τοι ἐμποδιζέσθαι ἀν'
^f ὁρμῆς δ' καὶ διαδοίσεως, ^g ἢ γίνεθ' ἐμ-
ποδία ^h διὰ τὴν ὑπερᾶρεσιν, καὶ τὴν
περὶ τὴν. ⁱ περὶ τὴν καὶ μεδίσθαι
παῖ τὸ π' ἐκρηγείας καὶ ἡμῶν ἢ διὰ-
νοια εἰς τὸ πρὸς γένεσθαι καὶ ἀπὸ ἐξ-
γῆ γίνεσθαι τὸ π' ἐργῶν τότε ἐρεκπ-
κῶν καὶ ἀπὸ ὁδοῦ, τὸ π' ἡμῶν ἀπὸ τῆς
ἐξουσίας.

§ 21. ^b Τὸν ἐν τῇ κόσμῳ τὸ
καθ' ἑτέρον ἥμα. ^c ἐστὶ δ' ὅσον, τὸ π' οἰ-
σθαι καὶ ἡμῶν διάνοιαν. ^d ὁμο-
ως δ' καὶ ἡμῶν ἐν σοι τὸ καθ' ἑτέρον ἥ-
μα. ^e ἐστὶ δ' ὅσον, τὸ π' ὁμοῦ ὁμοῦ
ἔσθαι. καὶ δ' ὅσον ἐν σοι τὸ π' οἰ-
σθαι καὶ ὁμοῦ ὁμοῦ, καὶ ὁ π' οἰ-
σθαι τὸ π' οἰ-
σθαι.

§ 22. ^m Ὅ τῃ πόλιν ἐκ ὅσων βλα-
στεῖν, ἐπὶ τὸν πολίτην βλάπτει ὅσον
πᾶσις τῆς π' βλαστῶν φαντασίας τῶ-
τον ἐπαγα τὸν κένονα. εἰ ἢ πᾶσις ὑπὸ
τῶν μὲν βλάπτει, ἐπὶ ὅσον βλάπτει
μα. εἰ δ' ἢ πᾶσις βλάπτει, ⁿ ἐκ
ὁρμῆς τὸν βλάπτει τὴν πόλιν. ^o π'
τὸ παρορμῶν.

§ 23. Πολλὰς ἐνθυμῶν, ^p τὰ
τῶν π' παρορμῶν καὶ ὑπερᾶρεσιν
ἤρ' ὄντων τε καὶ γινόμενων. ^q π' ἡ τε γ'
ὑπὸ ὅσων π' οἰσθαι ἐν διανοίᾳ ^r ὅσον
σε, καὶ ^s αἱ ἐρίσεται ἐν συνᾶσει με-
ταβολαῖς, καὶ τὰ αἵτια ἐν μετᾶς
^t ὅσον, καὶ γινόμεν ^u ἐπὶ τῶν, καὶ τὸ
παρορμῶν. ^v τὸ δ' ἢ ^w ἀπᾶρον τὰ τε
παρορμῶν καὶ μέλλοντων ἀγανέας,
^x ὅσον πᾶσι ἐναφανίζεται. πᾶσι δὲ.

galia avtem decreta fuerint, qibus ipsa in
se locum dederit, talia facit sibi adventi-
tia qzqz.

§ 20. Aliâ quidem ratione nobis con-
iunctissimus est homo; qatenus officii est
nostri juvare illos ac sustinere. at qatenus
in actionibus debitis obstitunt nobis qan-
doqz, hac ratione inter res medias etiam
mibi censetur homo; nihilo minùs qàm ave-
sol, avt ventus, avt bellua. hæc enim omnia
actum impedire mibi possunt. Verùm co-
natùs avt affectùs impedimentum non da-
tur, exceptionis atq; circumversionis be-
neficio. circumvertit enim mens trans-
fertq; effectiōnis impedimentum omne
ad id qod est potius. ità fit, ut & qod
opus meum hoc inhibet, ad opus condu-
cat; & ad viam conferat, qod viâ initat
obstibat.

§ 21. Eorum qz mundus complectitur,
qod præstantissimum est colito. hoc est
avtem illud, qod cæteris omnibus utitur,
qod reliqa omnia administrat. pari modo
& qod in te præstantissimum est, colito.
hoc est avtem, qod superiori illi affine est.
istud enim est, qod cæteris in te omnibus
utitur; & à qo vita tua gubernatur.

§ 22. Qod civitati non est noxium, nec
civi nocet. hanc ad ea omnia regulam ad-
hibe, qibus nocere tibi posse videbitur.
si civitati ab hac re nihil nocetur, nec
mibi: qin & etiam si civitati nonnihil inde
nocumentum accederet, pè sic quidem suc-
censendum esset civitati lædenti, sed
ostendendum in qo delinqat.

§ 23. Sæpe cogita, qanta cum celerita-
te abripiantur & subtrahantur, qz sunt fi-
untqz universa. est enim rerum natura in-
star fluvii cuiusdam, q in jugi sit fluxu.
effectiōnes verò mutationibus continuis, &
cavillæ ipsæ conversionibus innumeris sub-
jacent. nec qod consistat ferè qicqam est.
cogita itidem vastum istud urrinque adja-
cens præteriti ac futuri temporis immen-
sum, qo conduntur universa. q igitur non
pro

pro fatuo merito habeatur, qui istis vel inflatur, vel cruciatur, vel de re aliqua, quæ ad spatium perbreve molestiam exhibeat, quiritatur, quasi diu id fiat.

§ 24. Memineris & naturæ universæ, cujus particulam exiguam admodum obtines; & ævi universi, cujus spatium breve & momentaneum tibi assignatum est; & fati, cujus quantilla es particula?

§ 25. Peccat quis aliquid adversus me? ipse viderit: propriam habet dispositionem, operationem propriam. ego nunc habeo, quod nunc habere me vult rerum natura; faciōque quod nunc me facere vult natura mea.

§ 26. Quæ principatum ac dominium obtinet pars animæ tuæ, immota maneat, ad levem vel asperum carnis tuæ motum: nec se carni immisceat, sed circumscribat sese, & intra membrorum limites coerceat affectiones istas. quod si aliâ ratione se ad mentem subvexerint, quatenus nempe ea corpori unita est, tunc sensui, cum à natura sit, non est obnitendum, sed sistenda partis principalis censura, nè de his tanquam aut bonis aut malis sententiam ullam ferat.

§ 27. Cum Deis vivendum. hoc autem faciet, qui animum exhibuerit ita iugiter affectum, ut rebus sibi destinatis acquiescat; faciātque quæcumque; genius ille voluerit, quem sui particulam à se avulsam Jupiter cuique attribuit, præsidem ducēque eidem futurum. hic autem cujusque mens est & ratio.

§ 28. Num succenses ei qui hircum olet? num ei, cui halitus gravem os emittit? quid enim fecerit? ejusmodi os huic illi alæ sunt, ut fieri nequeat, qui tale quid ab utroque se proferat. at homo, inquit, ratione præditus est; potestque si advertat, dignoscere quid delinquit. Bene tibi sit. proinde, tu quoque ratione cum sis præditus, rationali facultate tuâ eandem in illo excitato, er-
rorem ostendito, commonefacito, siquidem

α μωρὸς, ὁ ἐν τέτοις φερόμενος, ἢ σπώμενος, ἢ χατλιάζων, ὡς ἐν πνι χέρον καὶ ἐπὶ μικρὸν ἐνοχλήσεται;

§ 24. Μήμνησον τῆς συμπάσης ἐσότητος, ἢ τῆς ἀλήθους μετέχεις, καὶ τῷ συμπαντι αἰῶνι, ἢ βροχῇ καὶ ἀεὶ αἰῶνι σοὶ διάστημα ἀφώκεται, καὶ ὁ ἐμψυμένους, ἢς πόνον εἶ μεθ';

§ 25. Ὁ ἄνθρωπος αἰσθηταὶ * πείσεται. ὁ δὲ ἰδίαν ἔχει διάθεσιν, ἰδίαν ἐνέργειαν. ἔστι γὰρ νῦν ἔχει, ὁ μὲν δίδει νῦν ἔχειν ἢ κοινὴ φύσις, καὶ ἡ φύσις ὁ μὲν νῦν περιέχει δίδει ὁ ἐμὴ φύσις.

§ 26. Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κενεῖον τῆς ψυχῆς σε μέρους, ἢ ἀσθενῆσον ἐσθ, ὑπὸ τῆς ἐν τῇ σαρκὶ λείας ἢ τρυφῆς κινήσεως, καὶ μὴ συγκεινῆσαι, ἀλλὰ περιεχέσθαι αὐτὸ, ὡς περικελευτῶν τοὺς πείσους ἐκείνας ἐν τοῖς μορίοις. ὅταν δὲ ἀναδιδῶνται καὶ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ συμπάσαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς ἐν σύμματι ἐνωμένῃ, τότε πρὸς τὴν αἰσθησιν, φυσικῶς ἔσται, ἢ περιεσπῶν ἀντιθέσθαι, ἢ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ, καὶ ὡς περὶ ἀγαθῶν ἢ κακῶν, μὴ περιεσπῶν διὰ τὸ ἡγεμονικὸν ἐξ αὐτοῦ.

§ 27. Ἡ συνῆξις διότις συζῆσις διότις ὁ συνεχὴς δεῖνός αὐτοῖς πᾶσι ἐαυτῷ ψυχῇ ὁ ἀραιοκομήσειν τὴν τοῖς ἀπονεμομένοις, ἢ ποιῶσαι ὅσα βέλεται ὁ δαίμων, ὃν ἐκείνῳ ἀπορροῦν καὶ ἡγεμονία ὁ ζεύς ἐδωκεν, ἢ ἀπορροῦσα ἐαυτῷ. ὅτι δὲ δεῖν, ὁ ἐκείνῳ νῦν καὶ λόγῳ.

§ 28. Ἡ τῷ χερόνι μὴτι ὀρχίζηται, μὴτι τῷ ὀχρόνι ὀρχίζηται; τί σοι ποιήσει; τοιοῦτον σῶμα ἔχει, τοιοῦτας μάλα ἔχει ἀνάγκη τοιοῦτῳ ἀπορροῦν ὑπὸ τοιοῦτον γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος λόγον ἔχει, φησὶ, καὶ δύναται συννοεῖν ἐπιστάντων τῶν πλημμελῶν. ἐν σοὶ γίνονται ποιεῖν καὶ ἐν σοὶ λόγον ἔχεις, ἀλλ' ἡ λογικὴ διάθεσις, λογικῶς διάθεσιν * δειξόν, ὑπομνήσκον, εἰ γὰρ ἐπαίει,

L. 4. § 44.

L. 2. § 9. l. 12. § 32.

L. 4. § 16.

L. 4. § 48. l. 11. § 18.

L. 4. § 26. l. 11. § 13. l. 12. § 26.

π. Xyl.

Sup. § 3.

L. 4. § 34. l. 7. § 57.

L. 6. § 22.

L. 4. § 3. Sup. § 19.

L. 7. § 16. 67.

L. 10. § 24.

αὐτὸς L. 7. § 68.

L. 3. § 6. l. 7. § 55. l. 8. § 26.

L. 4. § 8. l. 7. § 14.

L. 10. § 1. l. 12. § 5.

L. 2. § 17. l. 3. § 6. l. 7. § 54.

Sup. § 10.

L. 3. § 5.

L. 2. § 4. l. 12. § 26.

L. 11. § 15.

Sup. § 17.

L. 4. § 13. l. 11. § 39.

Sup. § 22. l. 6. § 27. l. 8. § 59. l. 9. § 11. l. 10. § 4. l. 11. § 13.

^a L. 4. § 31.

^b L. 3. § 7. l. 11.

§ 18.

^c L. 2. § 11. l.

11. § 3.

^d L. 8. § 47.

^e L. 2. § 11. l. 2.

^f ei f.

^g L. 4. § 50.

^h L. 1. § 16. l.

ⁱ 2. § 9. l. 8. § 48.

^j L. 1. § 9. l. 3.

§ 4. Sup. § 16.

l. 6. § 14.

^k Sup. § 16.

^l L. 8. § 59.

^m Sup. § 8. l. 9.

§ 1.

ⁿ L. 9. § 9.

^o L. 1. § 17.

Sup. § 11. l. 6.

§ 48 l. 10.

§ 37.

^p L. 2. § 14.

^q L. 3. § 8.

^r Sup. § 15.

^s Sup. § 1.

^t L. 7. 65.

^u L. 2. § 1. l. 3.

§ 16. l. 6. § 35.

^v L. 19 § 18.

l. 8. § 3.

^w L. 4. § 40.

^x Sup. § 13.

^y Sup. § 21.

^z Lib. 4. § 48.

^{aa} L. 12. § 27.

^{ab} L. 4. § 6. l. 6.

§ 13.

ἐπαίει, διαπραψύσεις, καὶ οὐ χρεία ὀργῆς. ^a [ἔτι ^b τραγῳδοῦς, ὅτε πέρ-
κω.]

§ 29. ^c Ὡς ἐξῆθ' ὅν ζῆν διαροῖ, ὅπως ἐπαυῖδα ζῆν ἐξέσιν. εἰάν τ' μὴ ὀπισθόπωναι, τότε ^d καὶ τοῦ ζῆν ἐξίδηι ὅπως μὲν ταί, ὡς ^e μὴδὲν κακὸν πάρον. * καὶ καπὸς δέτι, ἀπέρχουαι. τί αὐτὸ εἰ παρὰ γὰρ ἀνέκεις; μέχρις δὲ με ταῦτον ἐδὲν ἐξάγει, μὴδ' αὖ ἐλευθε-
ρῶ, καὶ ^f ὅδεος με καλύσει ποι-
εῖν ἂν δέλω. δέλω τ' ^g καὶ φῶσιν τῷ λογιῷ, καὶ κοινωνικοῦ ζῶν.
velim autem, quæ animantis ratione consentanea.

§ 30. Ὁ τοῦ ὅλου οὗτος κοινωνικός. πεπαισκη γὰρ ⁱ τὰ χεῖρα τῶν κρείτ-
των ἐνέκω. καὶ ^k τὰ κρείττω ἀλλή-
λοις συνήρμοσεν. ὅρας ^l πῶς ὁπότεταξε, συντάξε, καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπένειμαν ἐκείνους, καὶ ^m τὰ κατὰ φύσιν εἰς ὁμό-
ροισιν ἀλλήλων συνήγαγε.

§ 31. ⁿ Πῶς περὶ ἐνέηξαι μέχρι νῦν δεοῖς, γονεῦσιν, ἀδελφοῖς, γυναι-
κί, τέκνοις, διδασκαλοῖς, ἐφοῦσι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκίταις· εἰ περὶ παι-
τας σοὶ μέχρι νῦν δέτι πομπήτ' πνευ-
μάξαι ἐξέδοσιν, μὴτε εἰπῇ. ἀναμνησ-
σκυ τ', καὶ δὲ διων δειλήλυδας, καὶ δὲ αἰ-
πρωσας ἐσπμείναι καὶ ὅπ' ὁ πληρης ἦδ' οὐ
σοὶ ἰσοεία τοῦ βίου, καὶ ^p τελέα ἡ λει-
τεργία. καὶ πῶς αὖ πῶς αὖ καλὰ. καὶ
q πῶς μὲν ἡδονῶν καὶ πόσων λυ-
εἰδεις. * πῶς δὲ ἐνδεῶς παρῆδεις.
εἰς ὅσους τ' ἀγνώμονας ἐνυφάμων ἐ-
γίνε.

§ 32. ^r Διὰ τί συγχέουσιν ἀπὸ τοῦ
καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰς ἐντερεον καὶ ὀπισ-
μονα; πῶς ἐν ψυχῇ ἐντερεον καὶ ὀπι-
σμων; ἢ ἐνδεῶς ἀρχῶν καὶ τέλει, καὶ
x τὸν διὰ τῆς οὐσίας δίκοντα λόγον,
καὶ διὰ πῶς τ' αἰώνον. γ καὶ περὶ δέτι
τεταγμένα καὶ οἰκονομοῦσα τὸ πᾶν.

§ 33. Ὅσον ἐδῆπ' ἀποδῶς ἢ σέ-
λατ', καὶ ^b ἥτοι ὄνομα, ἢ ^c ἐνδεῶς ὄνομα.
quidem

enim te avdiderit, sanasti eum, nec irā
amplius opus jam erit. [Nec tragœdus,
nec scortum.]

§ 29. Qo modo vivere cogitas vitā
mox excessurus, eodem, si volueris, vivere
jam licet. sin id minūs permiserint, qibus-
cum hic degis, exeat licet ē vita; itā ta-
men, nē tanquam mali qid passus. si fu-
mus molestus est mihi, discedo. cur hoc
momenti alicujus esse videatur? interim
verò dum nihil me ad educendum me adi-
git, liber maneo; utpote qem nemo pro-
hibere possit, qo minūs faciam qā velim;
imbuti & ad societatem nati naturæ sunt

§ 30. Universi mens communionis mu-
tuæ amans est. itaq; deteriora qæq; præ-
stantiorum causā fecit: præstantiora sibi
invicem conciliavit. vides ut res singulas or-
dine justo subdiderit, congefserit, pro digni-
tate sua suum cuiq; attribuerit, præstantissi-
mas mutuo sibi invicē consensu devinxerit.

§ 31. Recole tecum, qo modo te ha-
ctenus gesseris erga Deos, parentes, fratres,
conjugem, liberos, præceptores, educato-
res, amicos, familiares, famulos; nunqid
hactenus adversus horum aliquem, qod mi-
nis deceat, qicqā vel factō, vel dicto etiam
admiseris. recole qoq; qā tranfegeris no-
gotia, qibusq; sustinendis suffeceris. cogita
& vitæ tuæ historiam jam esse consumma-
tam, munereq; tuo te jam defunctum. re-
cole itidem, qot præclara videris; qot vo-
luptates ac dolores speraveris; qot pro glo-
riosis habita neglectui habueris; qot im-
probis deniq; æquum te exhibueris.

§ 32. Quorsum arte instructum ac peri-
tum qenqam rudes animæ imperitæ qe
conturbent? verum qænam est anima pe-
rita artēq; instructa? Ea qæ principii fi-
nisq; rerum est gnara, rationisq; illius qæ
res omnes permeat, ac per ævum omne
statis periodis universum hoc administrat.

§ 33. Cinis jamjam futurus es, aut ossa
nuda; nomēq; tantum, vel nē nomen
quidem

quidem tui, superfuturum est. nomen autem ipsum nihil est aliud quam sonitus inanis & echo quædam. quin & illa ipsa, quæ in hac vita tanto habentur in pretio, vana sunt, putida, exilia, canicularum instar invicem rixantium, aut puerulorum secum invicem litigantium, & ridentium modo, mox plorantium. Cæterum fides, modestia, justitia, & veritas, Ad cælum, à terra longè latèq; parente, sese contulerunt. ecquid igitur restat quod te istic detineat? siquidem res sensui subjectæ, mutari pronæ, & consistere nesciæ, sensus ipsi hebetes & imaginēs falsas admittere proclives: animula ipsa, exhalatio à sanguine emissæ: apud eos, qui istiusmodi sint, celebrem esse, inane quiddam. quin ergo expectas placidus, vel extinctionem tui, vel translationem? istius tempus donec obvenierit, quid suffecerit, nisi ut Deos colas celebrèsq; hominibus benefacias, sustineas eos eisdemq; abstineas; meminerisq; ea omnia, quæ extra corpusculi animulæ quæ tuæ terminos consistunt, nec

§ 34. Prosperè tibi res tuæ sunt perpetuo processuræ, si ritè incedere potueris, rectèq; methodo & opinari & agere. communia sunt animæ ratione præditæ sive hominis sive alius alicujus animantis duo ista: alterum, quod ab alia re nulla possit impediri; alterum, quod in animis affectione actioneq; iustà bonum suum situm habeat, nec ultra hæc quicquam appetere necesse habeat.

§ 35. Si nec aut vitiositas hæc mea sit, aut effectum vitiositatis meæ; nec communitas eâ læditur, cur de re ista ipse differor? communitatem autem quid læserit?

§ 36. Nè imaginatione ullâ temerè abripiaris: sed opis tuæ indigis, prout potes & par est, opem feras. nec si in rebus mediis hisce detrimentum sustinuerunt, ideo lædi eos existimes. nihil enim mali subest. sed quemadmodum senex discedens alumni turbinem poscebat, cum turbinem tamen, hoc est, ludicrum quiddam, esse meminisset:

α τὸ ὅτι ὄνομα, ἴσοϑ. καὶ ἀπὸ ἡμῶν α L. 4. § 3.
 τα ὅτι ἐν τῷ βίῳ πολυτήματα, β κα L. 4. § 32.
 να, καὶ γ σαυτῶν, καὶ δ μικρῶν, κα L. 9. § 36.
 ε κυνίδια διαδοκονόμενα, καὶ ζ παιδία L. 6. § 36.
 φιλόνοκα, γαλῶντα, ἔτιτα ἐκ τῶν ε L. 7. § 3.
 οὔτα. πίστε ὅτι καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, κα L. 9. § 24.
 εὐλήθεια, θ ἀπὸς ὀλυμπον, ἀπὸ χθι-
 νος ἐννοούμενης. τί δὲ ἐπὶ τὸ ἐνταῦθα
 κατ' ἄλλαν, εἴη ἡ τὰ μὲν αἰδμήτα, συμ-
 μετρήματα, καὶ ἡ ἕξ ἔστω. τὰ δ' αἰ-
 δμήματα, κ ἀμυδρά καὶ ἐνταῦθα πω-
 τα. αὐτὸ δ' ἐπὶ τῷ ψυχρῶν, λ ἀνδρῶν
 μίαις ἀφ' αἵματός. μ τὸ δ' ἐννοή-
 μῶν ἐν τῷ τοῖσιν, καὶ ὅτι. * τί ἐν ὅτι
 μένεις; ο ἴλαος Ρ ὅτι ἐπὶ σβίσιν εἴτε με-
 τάστασι. ἔως δ' αἰώνος ὁ χρόνος ἐφεί-
 ται, τί γ ἀρκεῖ; τίς δ' ἄλλο ἢ ὁ χρόνος
 σέβειν καὶ εὐφραίνει. ἑ ἀνδράποδες δ' ἐν
 ποσειδῶ καὶ ἀνέχεται αὐτοῖς καὶ ἀπὸ
 χροῦ. ὅσα δ' ἐκ τῶν ὄρων τοῖς κρεσσύν-
 καὶ τοῖς πτωχῶν, ταῦτα μεμνηδὲς μὴ
 τε σὲ ὄντα, μήτε ἐπὶ σοι;

tua esse, nec in potestate tua fixa?

§ 34. Δύνασαι αἰεὶ ἐνδοῦν, εἴη καὶ γ ὁδύειν, εἴη καὶ ζ ὁδῶν
 ὑπολαμβάνειν, καὶ ἀνδραποδεῖν. * δὴ ο
 ταῦτα κοινὰ, τῇ τε τοῖς θεοῖς, καὶ
 τῇ τοῖς ἀνδράποδοις, καὶ πάντες λογ-
 κὰς ζῶντες ψυχῇ. τὸ α μὴ ἐμποδί-
 ζεσθαι ὅτι ἄλλο. καὶ τὸ β ἐν τῇ δι-
 καίᾳ διαδέχεται καὶ ἀνέχει ὅτι ἐν
 ἀνδρῶν, καὶ γ ἐνταῦθα τῷ ὄρειν
 ὑπολήγειν.

§ 35. Εἰ δ' μήτε κακία ὅτι τὰ το
 ἐμὰ, μήτε ἐνέργεια καὶ κακίαν ἐμὴν,
 ε μήτε τὸ κοινὸν βλάπτει, τί καὶ αὐτὸ
 διαφύλασσαι; ἢ τίς δ' βλάπτει τὸ κοινόν;

§ 36. Μὴ θ ὁλοκληρῶς ἡ τῇ φαν-
 τασίᾳ συναρπάζεσθαι. ἀλλὰ ἡ βοηθεῖν
 μὴ καὶ δύναμιν καὶ κατ' ἀξίαν. καὶ
 εἰς τὰ μέγα ἐλαττωμένη, μὴ μὲν τοῖς
 βλάπτει αὐτὸ φανταζέσθαι, κα-
 κὸν γάρ * εἶθι. ἀλλ' ὡς ὁ γί-
 ρων ἀπαλῶν τὸν τοῦ δρέπτης ῥόμ-
 ον ἀπώγει, μεμνημένον ὅτι ῥέπει

* γίνηται χαλὸν ἔτος ἔν κ' ὥδε. ἔπει τοι * γίνη χαλὸν
Xyl.
L. 9. § 29.
L. 4. § 44.
* ἐπ' εὐμ. Sal.
γένεω ἀν, δ' κ' εὐμ. Boor.
* ληθείας S.
B.
* ἀνδραπτε, π' εὐμ. ὁ κατ. S.
L. 7. § 17.
* - στί γρόπαι Sal.

ita & istic te geras. ad rostra ubi declamans fueris, an oblitus es, homo, hæc quidnam sint? memini satis, inqis; verum ea sunt, in quibus isti pretium studiūque ponunt. num ergo & te fatuum esse necesse est, quia illi sunt? quocunque loco deprehensus, felix futurus sis. felix est autem qui fortem sibi bonam comparaverit. fors verò bona si quid sit qaras, ea moribus bonis, motibus bonis, bonis deniq; actionib; constat.

BIBL'ON 5'.

LIBER VI.

a Inf. § 5. L. 7. § 23.

b L. 2. § 11. L. 10. § 7.

c L. 3. § 11. Inf. § 8.

d L. 1. § 16. l. 4. § 25. l. 5. § 3. Inf. § 7. l. 3. § 2.

e L. 7. §. 44, 45, 46.

f L. 3. § 7. l. 10. § 8.

g L. 8. § 32. l. 9. § 6.

h L. 2. § 5. l. 3. § 12.

i L. 3. § 11. l. 5. § 36. l. 7. § 29. 30.

k L. 5. § 23. Inf. § 15.

l L. 8. § 25. l. 10. § 7.

m - αδιόσεται Lug.

n L. 2. § 4. Sup. § 1. l. 10. § 25.

o L. 7. § 15. 65. l. 8. § 26. 42.

p L. 4. § 31.

Τῶν ἅλων ἑοῖα, ἐν-
πειθής, κ' εὐσεπής.
b ὁ δ' αὐτῶν διοικῶν
λόγῳ ἐδιδίκατο ἐν ἐ-

αὐτῶν αὐτῶν ἔχει τοῦ κακοποιεῖν. κα-
κίαν γὰρ ἐκ ἔχει, ἐδὲ π κακῶς ποιεῖ,
ἐδὲ βλάπτειται π ὑπ' ἐκείνου. c πᾶντα
ὅ κατ' ἐκείνον γίνεθ', κ' παραινέται;

§ 2. Μὴ διαφέρῃ, πότερον ῥιγῶν,
ἢ θαλαπῶν. το ἀνέπον ποιεῖς. κ'
πότερον νυκάζων, ἢ μακρῶς ὕπνου ἔχων.
d κ' πότερον κακῶς ἀκούων, ἢ εὐση-
μύμωνος. κ' c πότερον ἀποδύσκειν, ἢ
περὶ πῶν π ἀλλοῖον. f μία γὰρ ἡ βί-
στικῶν ἀφείρων κ' αὐτῇ ἐστ', καδ' ὡς
ἀποδύσκειν. g ἀρκεῖ δὴ κ' ἐπὶ ταύ-
της h το παρὸν ἐν δίδω.

§ 3. i Ἐπο βλέπε μνηδὸν περὶ-
γματοῦ μήτε ἡ ἰδία ποιότης, μήτε ἡ
ἀξία, παρεπτεχέτω σι.

§ 4. Πάντα τὰ ὑποκείμενα k τὰ-
χιστα μεταβάλλει, κ' l ἢτοι ἐκθυμωθή-
σεται*, εἴτῃ ἢνεται ἡ ἑοῖα, ἢ σκεδα-
σθήσεται.

§ 5. m Ὁ διοικῶν λόγος δεῖδε πῶς
διακείμενῳ, κ' π ποιεῖ, κ' ἐπὶ πνῶ
ὑλῆς.

§ 6. * Λεῖσθ' ὁρῶσθ' ὅτ' ἀμύνε-
ται. n το μὴ ἐξομολοῦσθαι.

§ 7. Ενὶ ὁ πέριπ κ' p περὶ ανα-

Univerſi materia oblegens est
& parere prompta. mens
rectrix ejusdem, nullam in
se maleficii cavillam habet;
cum malitiam in se nullam habeat; neque
malefacit cuiquam, nec à quoquam læditur.
secundum hanc verò fiunt & perficiuntur
universa.

§ 2. Pari loco habeas, frigore ri-
gens, an calore fatus, quod est officii tui,
feceris. item utrum dormituriens, an som-
ni fatur; malè audiens, an collauda-
tus; moriens itidem, an aliud quid agens.
nam ex vitæ hujus officiis, hoc est
etiam, quod morimur. & in hoc ergo suf-
ficit, quod præ manibus est ritè dispo-
nere.

§ 3. Introspecte, cavèq; nè rei cu-
jusq; qualitas dignitasve propria te fu-
giat.

§ 4. Præsentia hæc omnia quàm citissi-
mè mutabuntur; & vel in exhalationem
abibunt, (siquidem unita sit rerum omnium
substantia) vel dissipabuntur.

§ 5. Novit mens universi rectrix, quo-
modo se habeat, quid faciat, & in qua ma-
teria versetur.

§ 6. Optimus injuriam ulciscendi mo-
dus est, inferenti nè sis similis.

§ 7. Hoc uno te oblecta, in eoque ac-
quiesce,

quiesce, ut ab una, quæ communitatem juvet, actione, ad alteram transeas, numinis memor.

§ 8. Pars animæ principalis se suæ citat, se vertit; se facit, qualem ipsa voluerit; quæque contingunt quolibet, talia sibi videri facit, qualia ipsa voluerit.

§ 9. Secundum universi naturam perficiuntur singula. neque enim secundum aliam ullam, quæ vel exterius contineat, vel interius contineatur, vel extra etiam quasi appensa sit.

§ 10. Universum autem est cinnus quidam rerum, nunc concursu fortuito invicem implexarum, mox dissipatarum denuo; aut est compages rerum in unum ordine iusto convenientium, quæ providentiâ regatur. si prius illud, quid est, quod desiderem in temeraria miscela colluviæque istiusmodi ulterius commorari? aut cur aliud quicquam mihi curæ sit, quam ut quoque modo in terram redigar? quorsum etiam perturbor? quicquid enim egero, superveniet aliquando dissipatio. sin quod postenus est positum, rectorem veneror, eodemque fretus, firmus animi confisso.

§ 11. Si quando a rebus circumstantibus per vim quandam adactum perturbari te senseris, citò ad te redi, nec plus quam necesse est, ab animi tenore congruo recede. tenoris enim servandi valentior fies, ad eum jugiter recturando.

§ 12. Si novercam simul matremque haberes, etiam si & illam coleres, ad istam tamen frequentissime te reciperes. harum instar habeant apud te, avia & philosophia. ad hanc sæpius accede, hac acquiesce, ejus opæ, cum quæ ibi occurrunt tibi futura sunt toleratu facilia, tum & ipse in eis toleratu facilis.

§ 13. Quemadmodum de obsoniis atque eduliis ejusmodi cogitare licet, hoc piscis esse cadaver, hoc avis, hoc suis: ac rursus, de salerno, esse uvulæ succum; de purpura, esse oviculæ capillos concyhhii cruore tin-

παύς, τὸ ἀπὸ κοινῆς κοινωνικῆς μεταβαίνειν ἐπὶ πρῶτῃ κοινωνικῇ, ὡς καὶ μήνην δειν.

§ 8. c. Τὸ ἡγεμονικόν ἐστὶ, τὸ ἑαυτὸ ἐγχεῖν καὶ πείσασθαι, καὶ ποιεῖν μὲν ἑαυτὸ ὅς ἐστι καὶ δόξαι, ὁ ποιεῖν δὲ ἑαυτὸ φαίνει. ὅς πᾶν τὸ συμβαίνειν, ὅς αὐτὸ δόξει.

§ 9. c. Κατὰ τὴν φύσιν ὅλων φύσιν ἕκαστα πραινέται. ἢ γὰρ κατ' ἀλλήλων γίνεσθαι φύσιν, ἢ τοὺς ἑαυτὸν ἀνέχουσιν, ἢ ἐμπεριχωρούμεν ἐνδοξον, ἢ ἐξω ἀποπεριχωρούμεν.

§ 10. c. Ἡτοι κυκλὸν, καὶ ἀντεμπακλὸν, καὶ σπινθηροειδές. ἢ ἐννοεῖς καὶ τὰς εἰς, * πρῶτοι. Ἐ εἰ μὲν δὴ τὰ πρῶτα, τὰ καὶ ἐπὶ τοῦ αἰῶνος συγκρίματα, καὶ φερμὴ τοῦτο ἐνδοξεύουσιν; τί δὲ μοι καὶ μέλει ἄλλου πρῶτος, ἢ τοῦ θανάτου; * αἰὶα γίνεσθαι; τί δὲ καὶ ταχέως γίνομαι; ἢ ἢ γὰρ ἐγὼ εἰμὶ ὁ σπινθηροειδές, ὃ, πρὶν ἀντιπῶν εἰ δὲ δάπτειται, ἢ σίβω καὶ ἐλευσθῶ, καὶ δαψνῶ. τὰ δὲ τοῦτο.

§ 11. Οἷον ἀναγκασθῆναι ὑπὸ τῶν περικυκλωμένων εἰσὶν διαταραχῆσαι, * ταχέως ἐπαίδει. * εἰς ἑαυτὸν, καὶ μὴ ἐπὶ τὰ ἀναγκαστὰ ἐξέλθαι, ὅς βυθίῳ. ἔστι γὰρ ἐγκρατείας ἡ ἀρμονία, τὸ συνεχὲς εἰς ἀσπλύν ἐπιμένειν.

§ 12. Εἰ μὴ γὰρ ἂν τε αἶμα εἶχες καὶ μητέρας, ἐκείνῳ τ' ἀν' ἐξουσίας, καὶ θυμὸς ἢ ἐπαίδος σοὶ περὶ τῆς μητέρας συναρχὸς ἐγίνετο. εἴ ποτε σοὶ νυνὶ βῆναι ἢ εὐνοῖαν, καὶ φιλοσοφίαν ὅσα πολλὰ καὶ οἰκονομία, καὶ ἡ περὶ ἀναγκῶν πάντων, διὰ τὴν καὶ τὰ ἐκεί σοι ἀνεκτὰ φαίνοι, καὶ οὐ ἐκ ἀντοῖς ἀνεκτός.

§ 13. Οἷον δὴ, τὸ ἡ παλαιὰ λαμβάνειν ἐπὶ τοῦ ἐξω, καὶ τοῦ ἐνδοξου ἐπὶ νεκρῶς ἐξ ἰχθύος, ἐξ ὅς νεκρὸς ὄρνιθός, ἢ χοίρου καὶ πάλιν, ἐπὶ ὁ φάλαγγος, χαλαρόν ἐστι σα-

L. 1. § 6.

L. 3. § 13.

Inf. § 23.

L. 5. § 14. l.

11. § 1.

L. 3. § 9. l. 5.

§ 19. l. 7. §

14. l. 12. § 25.

Sup. § 1. 4.

L. 4. § 27.

* [x] op.

L. 2. § 11.

* Iliad. v. 99.

L. 7. § 46.

L. 5. § 21. 33.

L. 5. § 18.

Sup. § 5. 9.

L. 1. § 12. l.

11. § 9.

L. 4. § 3.

Inf. § 12.

* περὶ Lug.

Ad.

Sup. § 11.

L. 5. § 9. 10.

L. 3. § 11.

Sup. § 3. Inf.

§ 14. L. 7.

§ 29. 30.

L. 9. § 34.

² L. 4. § 48.

* δια, vel ὅ

^b L. 10. § 26.

^l 11. § 2.

^c L. 2. § 12. l.

¹⁰ § 9. l. 12.

§ 8.

* ἐφ' f.

^d L. 2. § 12. l.

3. § 6.

^e Sup. § 13.

^f L. 3. § 9.

^g L. 5. § 21. l.

12. § 30. 32.

^h L. 5. § 19.

* ἰσχυται f. Inf.

§ 16.

ⁱ L. 5. § 21.

^j Inf. § 42.

¹ L. 5. § 23.

Sup. § 4.

^m L. 2. § 3. l. 7.

§ 25.

* -ται [τὸν ἀ-
πειρον οἶονα.]

ⁿ L. 2. § 17. l.

7. § 19.

^o L. 5. § 10.

^p L. 5. § 23.

^q L. 4. § 43.

καὶ ἐπὶ ὧν καὶ πᾶς συνκρίσις, ἐντείν
ᾧδραται, καὶ μετὰ πᾶσι συμμῶν
μωζαρίων ἐκκρίσις. * δια δὲ αὐταὶ
εἰσιν αἱ φασίαι καὶ διδρασίαι αὐτῶν
ὧν περιγυμνάτων καὶ διδρασίαι δι' αὐ-
τῶν, ὥστε ὁρᾶν ἀπὸ τοῦ ὅτι. b ὅ-
πως δὲ παρ' ὅλον τὸν βίον ποιεῖν, καὶ
ὅπως λίαν ἀξιοκρατία περιγυμνά-
σασθαι, c ἀπορροδοῦν αὐτὰ, καὶ
τὴν ἐντέλειαν αὐτῶν καθεστῆναι, καὶ τὴν
ἰσοκρίαν, * ὅφ' ἡ συμμῶνται, περιγυμ-
νᾶσθαι ὅτι ὁ πῶτος παραλογισμὸς καὶ ὅτι
δοκίμης μάλιστα καὶ τὰ ἀνδράων κατὰ τὴν
δύναμιν μάλιστα κατὰ τὴν δύναμιν. d
καθ' ὅτι, πὶ ἐπὶ αὐτῶν ἡ ἐννοητέτης λέγει.

§ 14. c Τα πλείστα δὲ ἡ πᾶσι
δοκίμασι, εἰς γὰρ πλείστα ἀνάγκη,
τὰ ὑπο ἑξῆς ἡ φύσις συντρέχει, αἰ-
σθητός, ξύλα, σκευὴς, ἀμπέλεις, ἐλαί-
αι τὰ δὲ ὑπο ὧν ὀλίγα μεταστρί-
πων, εἰς τὰ ὑπο ψυχῆς, ὧν, ποί-
μας, ἀγέλας τὰ δὲ ὑπο ὧν ἐπὶ χα-
ριστέων, εἰς τὰ ὑπο λογικῆς ψυχῆς,
ἡ μάλιστα κατὰ τὴν φύσιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν
ἐκείνην, ἡ ἄλλως πως ἐστὶν ὡς, ἡ καὶ ψυ-
λὸν, τὸ πᾶσι δὲ ἀνδράσιν κατὰ τὴν
δύναμιν. f ὅτι ψυχῶν λογικῶν καὶ κατὰ τὴν
κλίω καὶ πολιτικῶν πᾶσιν, ὅθεν ἐπὶ
ὧν ἄλλων ἐπιστρέφεται πρὸς ἀπάντων
ἡ τὴν ἐαυτοῦ ψυχῶν ἡ λογικῶς καὶ
κοινωνικῶς * ἰσχυται, καὶ κινήσεων δι-
αστάζει, καὶ i τὴν ὁμογενεῖ εἰς τὸν
k συνεργεῖ.

neri suo cuilibet, ut hoc ipsum

§ 15. l Τα μὲν ἀνδράων, καὶ τὸν
μὲν δὲ ἡδὴ πὶ ἀπὸ τῆς πρῆσις καὶ
ἀλλοιώσεως, ἀναστῆναι [τὸν ἀπειρον
οἶονα] τὸν κόσμον διηγεῖται, ὡς
ἡ τὸν χρόνον ἀδιδρασίαν φέρει ἡδὴ
αἰὲν παρέρχεται *. ἐν δὲ τῷ πᾶσι
ποταμῶν, o πὶ ἂν τις τέτων ὧν ἀνα-
στῆναι ἐκπλήσσειν, p ἐφ' ὃ συναντῶν
ἑξῆς, ὡς εἴπῃ πὶ ἡ ἀντιπαραποταμῶν
συναντῶν φέρει ἀρχοῦν q τὸ δὲ ἡδὴ ἐξ

ctos; de coitu, esse intestini frictionem,
mucique cum convulsione quadam excretio-
nem: cogitationes enim istae ita res ipsas
attingunt, easdemque pervadunt, ut quae-
nam ex sint, penitus per hoc cernere de-
tur. ad eundem modum per vitam totam
agendum est, ut res eas etiam, quae compro-
batu dignissimae videbuntur, prorsus denu-
demus, vilitatemque earum intueamur, &
tollamus eam, quae evehi solent, narratio-
nis pompam omnem. gravis enim im-
por fastus est; & tum maxime effasci-
nat; cum circa ea quis versatur, quae stu-
dio digna videntur. Vide igitur, de
Xenocrate ipso. Crates quid dixerit.

§ 14. Eorum quae vulgus hominum ad-
miratur, pleraque ad generalissima reman-
capita referuntur, quae vel formam meram vel
naturam continentur; qualia sunt lapides,
ligna, ficus, vites, oleae: quae autem mode-
rationes paulo suspiciunt, ad ea referuntur,
quae animam sunt praedita, veluti greges &
armenta. quae vero politiores adhuc affici-
unt, ad ea pertinent, quae animam continen-
tur rationali, non quidem universali illa, sed
quae artium cultrix, aliasve solers existit, aut
quae mere talis, ut servitiorum turbam possi-
dere. ceterum qui animam rationalem uni-
versalem ac civilem veneratur, is reliquis
rebus omnibus insuper habitis, in hoc praeci-
pue incumbit, ut animam in eo statu su-
am conservet, quo rationi ac communioni
consentaneae se habeat geratque, & conge-
praestet, operam itidem mutuatur suam.

§ 15. Quaedam fieri properant, quaedam
fuisse: & illius etiam quod fit, aliquid jam
abcessit. fluxus & mutationes mundum
perpetim renovant, sicut temporis suc-
cessio nunquam intermissa aevum intermina-
tum exhibet novum subinde. in hoc igitur
flumine, in quo consistere non datur,
quorsum quis horum sic praeterlabentium
quicquam in pretio habeat? perinde ac si
avicularum praetervolantium aliquam di-
ligere quis inciperet, cum ea e conspe-
ctu

² L. 1. § 9.

τὸν σε ποιήσῃ, καὶ τοῖς κοινωτικοῖς ἀν-
αίσθητον, καὶ τοῖς θεοῖς σύμφωνον, τυτ-
τῆς, ὅ ἐστιν ἡ ἐναντιοῦσα ὅσα ἐκείνοι διατάσσουσιν
καὶ διατετάχασιν.

³ L. 1. § 8.

⁴ L. 9. § 28.

§ 17. Ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸ, καὶ τὸ, πο-
ρεῖται ὅτι ποιήσῃ. ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κί-
νησις ἐστὶν ἐν αἰσθητικῇ, ἀλλὰ διεισθε-
ρῶν π, καὶ ὁ δὲ εἰς διεισθητικῇ πορεῖ-
ται εἰς ἐνδοξον.

⁵ Sup. § 14.

⁶ Inf. § 22.

⁷ L. 7. § 13. l.

8. § 7.

§ 18. Οὐδὲν ὅτι, ὁ ποιῶν; τὸν
μὲν ὅτι τὸ αὐτὸ ἔχει, καὶ μετ' ἑαυ-
τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου ἐμφανῆς ἐστὶν ὁ δι-
ακρίνων αὐτοῦ ὅτι ἐστὶν ὁ ποιῶν μετακρίνω-
σαν ἐμφανῆς, ὅς ἐστιν ὁ ποιῶν ποτὶ,
ὅτι ἐφ' ὅν, ὅτι πολλὰ ποιῶν. τὸ
ὅτι ἐκείνους ὅτι τὸ λαμβάνειν αὐτὸν, ὅτι
ἐκείνους καὶ ὅτι ποιεῖται, ὅτι σε λόγους
ἐμφανῆς ἐπιτελεῖ.

⁸ L. 3. § 10. l.

8. § 44.

⁹ L. 12. § 6.

§ 19. Ἡ μὲν εἰς π αὐτὸν σε διεισ-
ταπύνητον, τὸ αὐτὸ ἀνθρώπου ἀδύνατον
ἐκλαμβάνειν. ἀλλ' εἰ π ἀνθρώπου
διαιτῶν καὶ οὐκ εἰς, τὸ αὐτὸ καὶ σταυρῶν
ἐφικτὸν νόμῳ.

¹⁰ L. 8. § 36. 46.

¹¹ L. 12. § 16.

* ποιεῖται

An. Lug. ἀφ' ἑαυ-

τοῦ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

καὶ, καὶ ἐκείνους

tum id te faciat, & communioni ac-
commodum, & Diis consentientem, dum
quæcunque illi attribuunt ac constituunt,
lavdas.

§ 17. Sursum, deorsum, in orbem fe-
runtur elementa. virtutis verò motus nul-
lâ harum viâ fertur. sed divinius est qid-
dam, viâq; havd facili apprehensu pro-
grediens, prosperè semper procedit.

§ 18. Qale, qælo, hoc est, qod fa-
ciunt homines? eos, q̃i eodem secum
tempore vivunt, lavdare cùm renuant;
ipsi à posteris, q̃i eos nec nōrint unquam
nec viderint, celebrari plurimi faciunt. hoc
avtem idem est propè, ac si qis contri-
staretur, qia homines prisçi encomiis eum
non sint profecuti.

§ 19. Noli, siq̃id tibi fuerit effectu diffi-
cile, opinari ideo, hominem nullum id pos-
se. Sed siq̃id fuerit, qod possit qisq̃am, ho-
minisq; sit munus, id te qoq; alleq̃i posse
existimes.

§ 20. Inter exercendum, siq̃is ungvibus
lancinaverit, avt capite alliso plagam im-
pegerit, nullam indignationis notam edi-
mus, nec offendimur, nec tanqam insidi-
atorem deinceps suspectum hunc habemus.
cavemus tamen nobis ab eo qantum pos-
sumus, sed nec tanqam ab hoste, avt. tan-
qam suspicaces, verum ita, ut animo pa-
cato declinemus tantum. eodem planè mo-
do & in reliqa nos vita geramus. nè ad-
vertamus illis animum, qæ ab eis, q̃i no-
biscum in vita qasi committuntur, hujus-
modi nobis multa contingunt. licet enim
illos cavere & declinare citra suspicionem
ullam avt odium.

§ 21. Si qis convincere me poterit, pa-
lamq; mihi facere, qod in re ulla minis re-
ctè vel sentiâ vel me geram, lato lubentiqe
animo mutabo. fector enim veritatem, à
q̃a nemo unquam læsus est. læditur verò, q̃i
in errore fuo & ignorantia persistit.

§ 22. Ego, qod mei est officii, exeq̃os.
reliqa me nevtiqam sollicitum habent. ave
enim

* τὸ εἶ.

* L. 1. § 25.

L. 7. § 15. 9.

L. 2. § 7.

enim sunt in anima, aut rationis expertia, aut aberrantia, vizque nefcia.

§ 23. Animantibus, adeoque omnibus in universum rebus ac subjectis rationis exortibus, utpote ratione præditus ipse qui sis, magno liberoque utaris animo. homines verò, cum rationis sint tecum participes, tanquam societate tibi conjunctos, habeas. in cunctis verò opem divinam advoces: nec interesse existimes, quamdiu hæc facturus sis. suffecerint enim sic exactæ vel horæ tres.

§ 24. Alexander Macedo, ejusdemque mulio, simul ac mortui fuerant, ad idem planè redacti sunt. vel enim in eisdem mundi rationes feminales recepti, vel in atomos pariter sunt dissipati.

§ 25. Cogita tecum, quot intra nostrum unumquemque, tam in corpore, quam & in anima, uno eodemque temporis momento simul fiant. ita fiet, nè miraculo sit, si plura multa, vel cuncta potius quæ fiunt, in hoc uno, gem mundum utique vocamus, universo, simul producantur.

§ 26. Si quis te rogaverit, Antonini nomen quomodo scribatur, nunquid cum vocis intentione elementa singula proferres? quid igitur? si irascuntur tibi, num tu vicissim, illis succensebis? & non potius literas singulas placide enumerare perges? proinde & istic pari modo memineris, officium omne quasi numeris quibusdam absolvi: quibus observatis, oportet te nec perturbatum, nec indignationem indignatione pensantem, sed rectam pergentem perficere quod præ manibus est.

§ 27. Crudele quiddam est, non permittere hominibus, ut ad ea ferantur, quæ ad se pertinere sibi que conducere opinantur: atqui hoc tu illis quodammodo non permittis facere, cum peccare illos ægrè fers. feruntur enim prorsus, cum peccant, ad ea de quibus ipsi sic opinantur. Verum res, inquis, aliter se habet. tu itaque illos doce, erroremque illis ostende, sed absque iracundia.

§ 28. ἡ ἀλογία, ἡ ἀνομία, ἡ βλαπτικότητα, καὶ τὰ ὅσα ἀνομιὰ.

§ 23. τοῖς μὴ ἀλόγοις ζώοις καὶ κατὰ τὴν φύσιν καὶ ἀνομιάν, ὡς λόγον ἔχον, λόγον μὴ ἔχον, καὶ μεγαλοφρονέας καὶ ἐλαφρόφρονες. τοῖς δὲ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχον, καὶ κοινωνικῶς. ἔπειτα ἀπὸ τῆς ἐπινοίας καὶ ἐκ τῆς διαφοράς πρὸς τὸ πᾶν χρόνον ταῦτα συμβαίνει. ἀρχὴν γὰρ καὶ τέλος ὅροι ταῦτα.

§ 24. ἡ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, καὶ ὁ ὀρεγκόμορος αὐτῶν ἀποθανόντες εἰς ταὐτὸ κατέστησαν. ἢ ἦτοι γὰρ ἐλύθησαν οἱ τῶν αὐτῶν τοῦ κόσμου σπέρματος λόγους ἢ διεσπασθέντες ὁμοίως οἱ τῶν αὐτῶν.

§ 25. Ἐνθυμώθητι πόσα καὶ τὰ αὐτῶν ἀκαταίσιμα χρόνον ἐν ἐκείνῳ ἡμέρῃ ἅμα γίνεσθαι συμβαίνει ὅμῃ καὶ ψυχῇ καὶ ὅπως ἐξ αὐτῶν, εἰ πολὺ πλείονα, πολλὰ καὶ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ κόσμῳ καὶ σύμπαντι, ὃ δὴ κόσμος ὀνομάζεται, ἅμα ἐμφαίνεται.

§ 26. Εἰ τίς σοι συμβαλεῖ, πῶς γράψῃ τὸ Ἀντωνίνου ὄνομα, μήτι καὶ ἐλεγχόμενος ἀποδείξῃς ἵνα σοὶ γινώσκῃς; τί ἐν; εἰ δὲ ὀργίζονται, μήτι ἀντιπαρῇ; μήτι ἐκ ἐξαρτημένης ἀνάγκης, ἀνάγκῃς ἵνα σοὶ γινώσκῃς; ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐλεγχόμενης, ὅτι πᾶν κατὰ τὸν ἐξ ἀεὶ μὲν πᾶν συμπληροῦται. τότε δὲ τῶντα, καὶ μὴ διὰ τὸ ἐλεγχόμενος, καὶ μὴ τῶν διὰ τὸν ἀντιπαρῇ, ὅτι περὶ τὸ ἀποδείξῃς.

§ 27. Πῶς αἰὼν ἐστὶ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὁμοῦ ἐστὶ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκία καὶ συμπέροντα. καὶ τὰ τῶν πᾶν ἐκ συγχρησῆς αὐτοῖς ὅσοι ποιεῖν, ὅσοι ἀναγκασθεῖς ὅτι ἀμείνωνται. φέρεται γὰρ πάντως ὡς ἐπὶ οἰκία καὶ συμπέροντα αὐτοῖς. ἀλλ' ἐκ τῆς ὁμοῦ ἐκείνης, καὶ τῆς διαιρέσεως ἐκ τῆς ἀναγκῆς.

H 2

§ 28:

* L. 7. § 38.
* L. 9. § 42.
* L. 3. § 15.

* L. 4. § 13.
* L. 5. § 36.
* L. 5. § 16. 30.
* Sup. § 7. 1. 9.
* § 40.
* L. 9. § 33.

* L. 3. § 3:
* L. 4. § 14. 1. 7.
* § 32.

* L. 4. § 40. 2.
* § 8.

* L. 4. § 3.

* παραγμάτων
Xyl.
* L. 3. § 1.

* Sup. § 20.
* Inf. § 21. 30.
* L. 5. § 31.

* L. 5. § 34.
* Πῶς [ἐκ] αἰ-
μῶν, vel αἰμῶν
πως?
* Inf. § 50. 1. 7.
* § 58.

* L. 11. § 18.
* L. 10. § 4.
* L. 11. § 13.

• L. 9. § 21.
• L. 3. § 16.
Sup. § 16.
• L. 2. § 2.
• L. 3. § 3.
• L. 1. § 17.
• L. 5. § 9. 12.
§ 15.

• L. 5. § 16.
* -πν Lug.
• L. 7. § 31.
• L. 3. § 1.

• L. 10. § 8.
• L. 1. § 9.
• L. 5. 21. 33.
L. 7. 31.
• L. 5. § 20.
36. 1. 7. § 46.
• L. 2. § 4. 17.
• L. 1. § 16.
* ευδίων Xyl.

• L. 1. § 16.

• Ibid.

• L. 11. §
13. 18.
• Sup. § 24.
• L. 1. § 16.
• L. 10. § 12.
• L. 1. § 1.
• L. 1. § 16.
• Ibid.
• Ibid.
• Ibid.
* μὲν εν τῷ
[κατὰ] μ.
Cal.

• Ibid.
• Ibid.
• Sup. § 21.
• L. 1. § 3.
• L. 2. § 11. 15.
§ 29.

§ 28. Θάνατος ἀνάπαιλα ἀν-
δρακῆς, ἀντητυπίας, καὶ ὁρμητικῆς ἐν-
εργασίας, καὶ διανοητικῆς διεξόδου, καὶ
δ' ὅς περὶ τὴν σάρκα λειτουργίας.

§ 29. Ἀρχὸν ἔτι, ἐν ᾧ βίῃ ἐπὶ
σώματι μὴ ἀπαυδᾷ, ἐν τούτῳ τὴν
ψυχὴν ἀποσπασθεῖσαν.

§ 30. Ὅσα μὴ ἀποικοδομηθῇς,
ὁ μὴ βαθεῖς· γινέσθαι γάρ. τήρησαι * ἐν
σταυρῷ ἡ ἀπλὴν, ἀγαθὸν, ἀκέραιον,
σκιμνὸν, ἰσοκρίνον, τῷ δικαίῳ φίλον, δι-
οσιεῖν, ἐυμάρῃ, φιλόστοργον, ἑρρηκμένον
πρὸς τὰ ἀρεπόμενα ἔργα. ἡ ἀγαθότης,
ἵνα τοῦτο συμμείνης, δίδόν σοι ἡ δι-
αληπὴ παιδεία φιλοσοφίας. ἡ αἰδοῦσα δι-
αίτις, ἡ σωζέουσα ἀνθρώπους. ὁ βραχὺς ὁ
βίβας· οἷς καρπὸς τῆς ἐπιγίης ζωῆς, δι-
αθέσις ὅσα, καὶ ἀράξεις κοινωμάτων.
Ἐ πάντα, ὡς Ἀντωνίνου μαθητῆς· τὸ
ὑπὲρ ἧς καὶ ἁγίου ἀρεσκουσμένων ἐντο-
νον ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχόθεν, καὶ
τὸ ὅσον, καὶ τὸ * εὐδίων τῶν ἀρεσκου-
σων, καὶ τὸ μακίχρον, καὶ τὸ ἡκανόδοξον,
καὶ τὸ ἀπὸ τῆς κατὰληψιν ἧς ἀρεσκου-
σμάτων φιλοπόμων καὶ * ὡς ἐκείνου ἐκ
αὐτοῦ ἡ ὁδὸς παρήκων, μὴ ἀρεσκουσμένων ἐν
μάλα κατὰδων, καὶ σαφῶς νοήσας καὶ
ὡς ἔρερον ἐκείνου τῶν ἀδίκων μεμ-
πομένων, καὶ μὴ ἀντιμεμφομένων καὶ ὡς
ἐπὶ ἐλπίν ἔσπευδον καὶ ὡς * διαβε-
βαιῶς ἐκ ἐλπίχου καὶ ὡς ἀκρίβους ἦν ἐξε-
τάσεις ἡδῶν καὶ ἀράξεων καὶ ὡς ὅθεν
δύσως, ὡς ἀποδοίχας, ὡς ἀποστήτας, ὡς
σπασίτας καὶ ὡς ἀδίκους ἀρεσκουσμένων,
ἡ οἰκίηται, φρονέει, ἐσθλῇ, ὑπερ-
ρεσίᾳ καὶ ὡς ὡς φιλόπονον, καὶ μακρόδου-
μον καὶ διὰ * μὲν ἐν τῷ μακρῷ ἐπι-
στροφῇ διὰ τῆς κατὰ δόξαν, ἀλλὰ τῶν
ἀποκρίνων τὰ ἀρεσκόμενα πρὸς τὴν
συνήθη ὥσπερ χεῖρ καὶ * τὸ βέλαιον
καὶ ὁμοίον ἐν ταῖς φιλαίαις αὐτοῦ καὶ τὸ
* ἀνέχου ἀντιπαρόντων παρήγοσι-
κῶς ταῖς γυναικαῖς αὐτοῦ, καὶ * χεῖρ
ἐπὶ τῆς δεικνύου κρίσεως καὶ ὡς ἔθετο
βίῃς χάρις διηρησμένης· ἡ β' ὅπως εὐσυνήθηται σοι ἐπὶ τῇ ἡ πλάττωσιν ὡς, ὡς ἐκείνου.

§ 28. Mors finem imponit sensuum
impressioni, & affectuum impulsui, & men-
tis discursui, & obeundo circa carnem mi-
nisterio.

§ 29. Turpe est in vitæ tuæ instituto,
prius animam tibi deficere, quam corpus
deficiat.

§ 30. Cave nè in mores Caesareos trans-
eas, nè inficiaris. Solet enim hoc fieri.
itaque serva te simplicem, bonum, integrum,
gravem, serium, iusti amantem, pium, placidum, affectu genuino præditum, in of-
ficio præstando strenuum. contende, ta-
lis ut persistas, qalem facere te philosophia
volebat. Deos verere, homines tuere. bre-
vis est vita. fructus unus hic terrestris vitæ
istius, dispositio pia, actioque benefica.
Tanquam Antonini discipulus, fac quacunq;
facis. imitare constantem illius in rebus ri-
tè gestis tenorem, in cunctis æqabilitatem,
pietatem, vultus serenitatem, comitatem,
gloriæ inanis contemptum, in rebus inda-
gandis studium; utque nihil omnino præ-
terierit, priusquam sedulo considerasset &
liquidò perspexisset: utque tulerit immerito
reprehendentes, nec eos vicissim redargue-
rit. ut nihil enixè aut festinè molebatur:
ut delationes non admisierit. ut morum
actionumque accuratus explorator fuerit,
non conviciator, non meticulosus, non
suspiciosus, non sophista. ut pavis con-
tentus, tecto nempe, strato, veste, victu,
servitio: ut laborum amans, irasci tar-
dus, eodem loci ad vespem usque, dilac-
tæ tenuis beneficio, manere potis; nec
excernere, nisi tempore conveto, ne-
cesse habens. adhæc constantiam & æ-
qabilitatem in amicitiiis colendis. utque
sententiis ipsius liberè se opposcentes susti-
nuerit; gavidus etiam, si quis melius quicquam
proferret. deniq; ut citra superstitionem
fuerit religiosus. hæc, inquam, imitare, ut
probe conscio tibi, sicut illi olim, superven-
iat hora novissima.

^a L. 7, § 2.
^b L. 4, § 46.
^c L. 2, § 17.

§ 32. d' Ἐκ σωματίων ἐμὴ καὶ ψυχῆς. ^d L. 2. § 2. l. 5.
 τὰ πᾶσι ἐν σωματίῳ πάντα ἀδιάφορα. ^e L. 5. § 10.
 ἡ δὲ γὰρ δύναται διαφερεῖν. ^e τῇ δὲ ^l 7. § 58.
 διαφορὰ ἀδιάφορα, ὅσα μὴ ὄντι αὐτῆς ^f L. 5. § 14.
 ἐκτεργήματα. ὅσα δὲ γὰ αὐτῆς ὄντι ^g L. 3. § 12. l.
 ἐκτεργήματα, ^f πᾶσι πάντα ἐπ' αὐ- ⁷ 7. § 54.
 τῇ ὄντι. καὶ τέτοιον μὲν τοι, β' α' πει- ^h L. 12. § 1.
 μόνον τὸ παρὸν ἀπεργματεύεται. ^h τὰ
 γὰρ μέλλοντα καὶ ἀπαρχακότα ἐκτεργή-
 ματα αὐτῆς, καὶ αὐτὰ ἤδη ἀδιάφορα.

§ 33. Οὐκ ἔστιν ὁ πόντος τῇ χερσὶ, καὶ τῇ παρὰ πρὸς τὸ ἐξ οὐ πόντος, μέγας δὲ παρὰ τὸ ὅτι τὸ πᾶν τῆς χερσὶ καὶ τῆς χερσὶ. ἔστιν δὲ τὸ ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων πᾶν τὸ ἐξ οὐ πόντος, μέγας δὲ παρὰ τὸ ὅτι τὸ πᾶν τῆς χερσὶ καὶ τῆς χερσὶ. καὶ τὸ ἐξ οὐ πόντος, καὶ τὸ ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων πᾶν τὸ ἐξ οὐ πόντος, μέγας δὲ παρὰ τὸ ὅτι τὸ πᾶν τῆς χερσὶ καὶ τῆς χερσὶ.

* τὰ Lug.
 i L. 1. § 1.
 k L. 2. § 17.
 Sup. § 1.

§ 34. Ἡ ἡμέρα ἡνέκα ἡδυνάτα λη-
σώ, ἡνέκαδοι, περὶ αὐτοῖς, τὴν ἐκείνους.
§ 35. ἡ ὄρα ὅρα πῶς οἱ βί-
α.

§ 35. ἡ ὄρχη ὁρᾷ πῶς οἱ βέλ-
 λονται· τεχνίται ἀρμύζοντι αὐτῇ ἄρχη
 πνος παρὰ τοῦ ἰδωτάτος, ὅταν ἦσαν μὲν
 τοὶ ἀντέχοντες ὅλον χρόνον τῆς ὄρχης, καὶ τότε
 ἀποστῆναι ἐκ τοῦ ἀνέμου; ὁ δὲ δεινός, εἰ δὲ
 ἀρχὴν ἔχων, καὶ ὁ ἰατρὸς μάλιστα ἀνέ-
 σταντα καὶ τὸ ἰδίαν τεχνίτην λαβόν, ἢ τὸ
 ἀνέχοντα καὶ ἑαυτοῦ, ὅς αὐτὸν κοινὸς ἐστὶ
 παρὰ τοῦ δεινός.

§ 36. Ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη, ὁ γέναι
 ἡ πόλις πᾶν πλάτος, τῶν ἡμέρων
 ἡ Αἰὼς ἡ βαλάντιον τῶν κόσμων πᾶν τὸ
 ἐκείνως τῶν χρόνων, ἡ στιγμή ἡ αἰῶνος.
 ἡ πάντα μικρά, ἡ ευρυπλή, ἡ εἰσφασι-
 ζόμενα ἡ πάντα ἐκείνην ἔρχεται, ἡ ἀπ'
 ἐκείνης ἡ κοινὸς ἡ γεωμετρικὸς ὁρίσματος
 ἡ κατ' ἐπακολούθησιν. ἡ * τὸ χάσμα
 ἐν ἡ κόσμος, ἡ τὸ δηλητήριον, ἡ πᾶσα
 κακουργία, ἡ εἰς ἡ ἀκαθία, ἡ εἰς βόρβωρον,
 ἐκείνην * ἡ ἀπὸ ἡ ἀκαθίας ἡ ἀκα-
 λῶς, ἡ ἐν ἡ αὐτῇ ἀκαθία τῆς αὐτῇ * ἡ

° L. 4. § 3. 18.
 § 21.
 P L. 12. § 32.
 ° L. 2. § 14. l.
 3. § 16.
 ° L. 4. § 48.
 ° L. 3. § 12.
 ° L. 2. § 3.
 ° L. 7. § 75.
 l. g. § 28. 39.
 * - τρις f.
 x L. 3. § 50.
 ° L. 8. § 50.
 ° L. 3. § 2.

^a L. 3. § 11.1.
⁴ § 33.4.8.
^b 23.
^b L. 2 § 14.1.
¹¹ § 1.
^c Inf. § 46.1.9.
[§] 35.
^d L. 4. § 40.
⁴⁵ L. 7. § 9.

* κιν. Xyl. συν-
 ησιν f. l. 4. §
 34.

^e L. 4. § 40.
^f L. 4. § 23.
²⁵ L. 5. § 8.
^L 8. § 23.
^L 3. § 16.
^L 4. § 34.
^L 10. § 36.
ⁱ L. 7. § 22.31.
^L 9. § 42.1.
¹⁰ § 38.
¹ Sup. 16. l. 5.
[§] 16.
^m L. 3. § 3.4.
⁵ 6. 16.
ⁿ L. 2. § 6. Sup.
[§] 15.
^o L. 9. § 1.16.
^p Sup. § 16.1.
⁹ § 1. l. 12.
[§] 31.

^q L. 4. § 37.

^r L. 3. § 6. 7.
^{*} κρινώδης.
^L 10. § 1.

^s L. 4. § 40.

βεις, παντάρ'· ἀλλὰ ἂ τὴν πάντων
 πηγὴν ὁπλοῖζεν.

§ 37. ^b Ὅτι τὴν ἰδὼν, πάντα ἐσ-
 ερχων, ὅσα τε ἐξ αἰδίου ἰγίνετο, καὶ ὅσα
 εἰς τὸ ἀπείρον ἔσται. ^c πάντα γὰρ ὁ-
 μοῦν, καὶ ὁμοειδῆ.

§ 38. Πολλὰ κινεῖσθαι ^d τὴν ὅλη-
 συνάρεσιν πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ,
 καὶ ἁρῶν πρὸς ἀλλήλας. πρόπον γὰρ π-
 να πάντα ἀλλήλοις ἐπιπίπτεσθαι,
 καὶ πάντα καὶ τοῦτο εἶναι ἀλλήλοις
 ὄντι. καὶ γὰρ ἄλλω ἔχει ὄντι τοῦτο, διὰ
 τὴν τοπικὴν * κίνησιν καὶ σύμφοιαν, καὶ
^e τὴν ἔνωσην τ' ὅσας.

§ 39. ^f Οἷς συγκαλήρωται ἀν-
 γμασι, ὅτε τοῖς συνάρμοζα σταντῶν καὶ
^h ὁδῶν συνέληχας ἀνθρώπους, ἰτέτες εἴ-
 λαι, ἀλλ' ἀληθινῶς.

§ 40. ^k Ὅργανον, ἐργαλεῖον, Σκεῦ-
 ος πᾶν, εἰ ⁱ πρὸς ὁ κατασκευάσας ποιεῖ,
 τοῦ ἔχει. καὶ τοῖς ἐκεί ^o κατασκευάσας
 ἐκποδῶν ὅτι ἢ τ' ὑπὸ φύσεως συνε-
 χουμένων, ^m ἐνδὸν ὄντι, καὶ περιμένει ἢ
 κατασκευάσας δύναμις· καὶ τὸ καλῶν
ⁿ αἰδέσθαι αὐτῷ ὅτι καὶ νομίζειν,
^o εἰάν καὶ τὸ βέλημα ταύτης ἔχῃ καὶ
 διεξαγαγῇ, ἔχει οὖν πάντα καὶ τὸν
 ἔχει ἢ ἕως καὶ πρὸ πατρί καὶ ἑὸν τὰ
 αὐτῶν.

§ 41. ^p Ὅ, πᾶν τ' ἀποκαρτέων
 ὑποστήσας αὐτῶν ἀγαθόν, ἢ κακόν, ἀ-
 γάγη καὶ τὴν περὶ πᾶσιν τοῦ ποι-
 ῆτε κακοῦ, ἢ τὴν ἀπὸ τῶν τοῦ ποι-
 ῆτε ἀγαθοῦ μέμνηται σε θεοῖς, καὶ
 ἀνθρώποις ἢ μυσταῖς τοῦ αἰτίως ὄντος,
^q ἢ ὑποκαταμένους ἐσθλαῖς, τῆς ὑπο-
 τεύσεως, ἢ τῆς περιπλοῦσας καὶ ἀδι-
 κῆμον ἢ πολλὰ, διὰ τὴν πρὸς ταῦτα
 διαφορὰν· εἰάν τ' ἴμενα τὰ ἐφ' ἡμῶν ἀ-
 γαθὰ καὶ κατὰ * κινώμεν, ἰδμεῖα αἰτία
 καὶ λαλῆται, ἢ ὅτε διῶ ἐγκαλέσει,
 ὅτε πρὸς ἀνθρώπον εἶναι εἶσιν πο-
 λεμικῶν.

§ 42. ^c Πάντες εἰς ὃν ἀποτέλε-
 σμα συνεκρύνον, οἱ μὲν εἰδότες

aliena opinari: sed rerum universarum ori-
 ginem tecum perpende.

§ 37. Qui praesentia vidit, cuncta vidit,
 tum quæ ab æterno fuere, tum quæ in æter-
 num futura sunt. cuncta enim & cognata
 sunt & uniformia.

§ 38. Perpende tecum jugiter rerum
 omnium, quæ in mundo sunt, connexio-
 nem mutuam, quæque ad se invicem affecti-
 onem habeant. sunt enim omnia quodam-
 modo sibi invicem implexa, atque eâ rati-
 one sibi invicem amica. alterum enim al-
 terius consequens est, & per connexionem
 localem, & per conspirationem mutuam,
 & per materiæ continuitatem.

§ 39. Qibus destinatus es rebus, eis
 te accommoda; & quibuscum vivere for-
 titus es, homines eos, idque veraciter fac
 diligas.

§ 40. Organum, instrumentum, vas
 quolibet, si id ad quod conditum est facit,
 bene se habet. ibi tamen opifex, qui condi-
 derat, jam abiit. at in eis, quæ à natura con-
 tinentur, intus est, ibique residet, quæ ea con-
 diderat, vis. proinde magis illam vereri
 oportet; existimandumque tibi, si secun-
 dum illius voluntatem te habueris dege-
 risque, omnia tibi ex animi sententia se ha-
 bere. sic autem & universo ex animi sen-
 tentia sui habent se sua.

§ 41. Siquid eorum, quæ extra arbitri-
 um tuum sunt, bonum malumve esse præ-
 sumpleris, necesse erit; ut tibi istud mo-
 di vel in malum incideris, vel bono ex-
 cideris, Deos incuses, oderis homines,
 qui horum alterutrum tibi vel avtores
 fuerint, vel etiam fore suspicaris. quia &
 multa iniquè agimus, dum ad ista con-
 tendimus. at si ea sola, quæ arbitrii sunt
 nostri, bona malaque censuerimus, nul-
 la jam supererit amplius cavilla, aut De-
 um inculcandi, aut inimicitias adversus
 hominem quæquam gerendi.

§ 42. Ad unum eundemque effectum
 opera confectunt universi suam alii scientes

[illegible]

L. 5. § 22..

L. 5. § 8.

§ 45. * Ὅτι ἐκαστὸν συμβαίνει, πῶτα τὸ ὅλον συμφέρει· ἤκει τοῦτο· αὐτὸ ἐπ' ἐκαστοῦ, ὡς ὅτι παρ' ὅσων παρὰ φύλῃς, ὅσων ἀνθρώπων * ἢ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις. ἐμοιότερον ἢ γὰρ τὸ συμφέρον ἐπὶ τῶν μέσων λαμβάνεσθαι.

* x. f.

L. 2. § 9.

§ 46. * Ὅπως θεωρεῖσθαι οὐ τὰ ἀμφὶ τῶν διατάξεων καὶ τοῖς τοιαύτοις χειροῖς, ὡς ἔχει τὰ αὐτὰ ὁρώμενα, καὶ τὸ ὁμοειδές, θεωροῦν τὴν διὰ τὸν ποῦν τῆς καὶ ἐπὶ ὅλῃς τῆς βίης πάρεσθαι. d πᾶν γὰρ αὐτὸ ἐστὶν τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν. μέχρι τίνος ἔστι;

* Ὅπως Eug.

Ὅπως Xyl.

L. 2. § 14.

Sup. 37.

L. 7. § 1. l.

9. § 28.

§ 47. Ἐννοεῖ συνελθεῖν ἑκατέρωθεν ἀνθρώπους, καὶ πατριῶν καὶ ἐπισηδωμάτων, παυλοδωμάτων καὶ ἐδωμάτων, τῶν ὧν αὐτοὶ κατέχουσιν τὸ μέγεθος φιλοτιμίας, καὶ τοῖς καὶ ὅσων ὁμοειδῶν. μέγεθος γὰρ ἐπὶ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκείνη καὶ μεταβαλεῖν ἡμᾶς δεῖ, ὅπως τοῦτο μὲν δεινοὶ ῥήτορες, τοῦτο καὶ ἑσμεῖοι φιλόποιοι, Ἡρόδοτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης, τοῦτο καὶ ἡρώες πρότερον· τοῦτο καὶ ὑπερὶ στρατηγίας, πύργων· ἐπὶ τούτοις καὶ ἑυδοξοί, ἱππάρχοι, Ἀρχιμήδης, ἄλλοι φύσεις ὁμοειδῶν, μεγαλόφρονες, φιλόποιοι, παυλοδωμάτων, ἀνδράδων, αὐτῶν τῆς δακτύλου καὶ ἀνδράδων τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χαλκῶν, αὐτῶν μέγεθος καὶ ὅσων τοῦτο. καὶ πᾶν τούτων ἐννοεῖ, ὅτι ἡ πάλαι κείνη. τί ἐν τούτῳ ἰδεῖν αὐτοῖς; τί καὶ τοῖς ἐκ μὲν ὀνομαζομένοις ὅλως; ἢ ἔστι πολλὰ ἄξιον, τὰ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης ἢ ἐμμενῆ τοῖς φεύγαι καὶ ἀδίκους διακτεῖν.

L. 3. § 3. l.

4. § 48.

L. 7. § 19.

L. 10. § 9.

Inf. § 56.

L. 7. § 23.

L. 4. § 33.

L. 2. § 17. l.

4. § 33.

L. 3. § 16.

L. 3. § 11.

L. 9. § 11. l.

11. § 9. 18.

L. 5. § 31.

L. 1. § 2.

L. 1. § 3. 14.

L. 3. § 13.

§ 48. Ὅπως εὐφραίνει σταυρὸν ἀνδρός, ὁ εὐθυμοῦ τὰ θεωρημάτων τῶν συμβαίνοντων. ὅς, τοῦ μὲν, τὸ δραστήσιον· τοῦ δὲ τὸ αἰσθητόν· τοῦ δὲ τὸ ἐμμενῆ. ἄλλος ἢ ἄλλος π. ἐκ δὲν γὰρ ἕως εὐφραίνει, ὡς τὰ ὁμοειδῶν τῶν ἀρετῶν ἐμφανόμενα τοῖς ἡβείοις καὶ συζώντων, καὶ ἀδελφῶν ὡς δίδόν τε συμπιπτόντα. διὰ καὶ ἀποχρεῖα αὐτὰ ἐκτείν.

§ 45. Quotumq; unicuique contingunt, universo conducunt. hoc sufficere poterat. sed & illud adjiciatur, quod in universum observatione habitâ deprehendes, quicquid alicui conducit, etiam aliis conducere. conducibilis verò vocabulum in sensu communi nunc sumatur, cum de rebus mediis adhibetur.

§ 46. Quomodo afficere te solent ea quæ in theatro locisq; ejusmodi representantur, ut eadem semper uniformiter exhibita, spectandi satietatem pariant: eodem modo & in vita tota sis affectus. universa enim sunt sursum deorsum eadem, & ex eisdem. quousq; igitur?

§ 47. Istud jugiter cogita, omnis generis, omniumq; tam studiorum, quam & nationum, homines, mortem obiisse. descendere hoc modo usq; ad Philistionem, Pbæbum, Origanionem. tum ad alias classes te transfer. eò nimirum nos concedere oportet, quò tot oratores diserti, tot philosophi verendi, Heraclitus, Pythagoras, Socrates; tot heroes præfisci; tot hos secuti imperatores, tyranni: Evdoxus insuper, Hipparchus, Archimedes; alia acuta, sublimia, industria, versuta, arrogantia ingenia: ipsi vitæ hujusce caducæ & in dieculam durantis subannatores, qualis Menippus, illiusque similes. hos omnes jam olim occubuisse memineris. at ecquid inde illis mali? ecquid & illis, quorum nè nomina quidem supersunt? unicum ergo istuc est, quod sit plurimum faciendum, ut veritatem justitiamq; colens ipse, cum mendacibus injustisq; benevolè degas.

§ 48. Oblectare te siquando libuerit, virtutes eorum, qui tecum vivunt, cogita; hujus industriam, illius modestiam, alterius liberalitatem, alterius aliam aliquam. nihil enim animum oblectat magis, quam virtutum imagines in moribus eorum qui unâ degunt nobiscum exerentes se, & quàm fieri potest confertissimè, mentis oculis se ingerentes. in promptu itaq; esto tibi istiusmodi.

§ 49.

§ 49. Numquid quod tot pondo, non avtem trecentorum sis, ægre fers? nec itaque, quod tot annos, non avtem plures, victurus sis, ægre feras. Sicut enim statuer, sic & temporis, quantum assignatum est tibi, tanto contentus sis oportet.

§ 50. Aliis quæ iusta sunt, persuadere annitatur. Sed invitis etiam facito, quod iustitiae ratio exegerit. quod si quis vi adhibita obstitit tibi, tu ad æquanimitatem & tranquillitatem te transfer, eoque quod obstat ad virtutis akerius exercitium fac utare. memineris etiam, quod cum exceptione opus aggrediebare, nec id appetebas, quod fieri non potest. quid ergo? conatum istiusmodi. hunc avtem assequeris, etiam si ea quæ conatus fueras, non fiant.

§ 51. In actione aliena ambitiosus bonum suum situm opinatur: in passione sua voluptuarius: in actione sua vir prudens.

§ 52. Licet de re hac vel illa nihil opinari, atque ita animi perturbationem omnem effugere. neque enim habent in se res ipsæ vim ullam iudicia nostra eliciendi.

§ 53. Assuesce eis quæ ab alio dicuntur animum sedulo adhibere, & quantum poteris dicentis animo penitus interesse.

§ 54. Quod examini non conducit, nec api conducit.

§ 55. Si gubernatori nautæ, medico ægroti maledicerent, eoque alium avscultarent? aut quo modo exegerentur illi, quod navigantibus salutem pareretur, ægrotantibus sanitatem?

§ 56. Quam multi eorum, quibuscum in mundum intraveram, ex eodem jam excesserunt?

§ 57. Avrigine affectis mel amarum videtur; a cane rabido morsus, aqua formidabilis: contra pueris pila pulcrum quid. quare igitur cuiquam succenses? an minus

§ 49. Μήν δυαρεσθῆναι, ἐπὶ τὰ σὺν δὲ πᾶσι ληπτὴν ἢ, καὶ ὁ τετακτισμένος; ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ μᾶλλον * τοῦτον δὲ ὁ πρὸ βιωτῶν σοι, καὶ ὁ μόνος παύσασθαι σοι εἴρηται, ἔτι καὶ ὁ ἐπὶ τῷ χρόνῳ.

§ 50. Ὁ Περικλῆς ἀνέειπεν αὐτῷ. ὁ περὶ τῆς καὶ ὁ ἀκρόατος, ὅταν τῆς δημοκρατίας ὁ λόγος ἔσται ἀγῶν. ἐάν μὲν τοι βία τις παρεμβῇ ἐνστάται, κατὰ τὴν δὴ τὸ εὐαρεστον καὶ ἀλυπον, καὶ συγχρῶς εἰς ἀπὸν ἀρετῶν τῇ καλῶς καὶ μέμνηται ὅτι ἐμὸς ὑπεξαίρετος ὁρμῆς, * ἐπὶ καὶ ὁ ἀδυνατῶν ἐκ ὁρμῆς. πῶς ἔν; τῆς * τοῖας δὲ πῶς ὁρμῆς. τῶν καὶ συγχρῶν, * ἐπὶ δὲ περὶ τῆς καὶ, πάντα * γινέται.

§ 51. Ὁ ὁ μὲν φιλόδοξος αἰσλομένην ἐνέργειαν ἰδίαν ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει. ὁ δὲ φιλόδοξος, ἰδίαν πᾶσιν καὶ ὁ τῶν ἑαυτοῦ, ἰδίαν περὶ.

§ 52. Ἐξῆς οὗτοι τῶν μὲν ὑπολαμβάνει, καὶ μὴ ὀφθαλμοῦ τῇ ψυχῇ. αὐτὸ δὲ τὰ περὶ τῶν ἑαυτοῦ ἔχει φύσιν ποιητικῆς τῇ ἡμετέρας κριτικῆς.

§ 53. Ἐξῆς σκαυτὸν περὶ * τὸ ὑφ' ἑτέρου λεγόμενον * γινέσθαι ὁ ἀπαρνησάμενος, καὶ ὡς δίδον τε ἐν τῇ ψυχῇ τὸ λεγόμενον γίνε.

§ 54. Ὁ τὸ τῶν σκαυτὸν μὴ συμφέρον, καὶ τῇ μελίσσῃ συμφέρον.

§ 55. Ἐκ τῶν καὶ τῶν * οἱ ναῦς, ἡ ἰατρονομία * οἱ κρῖνες καὶ ἑλκῶν, ἀλλὰ πῶς ἀνὰ ἀνέστη; ἡ πῶς αὐτοὺς ἐκτρέφει, τὸ πῶς ἐμπλέκει αὐτῶν, ἡ τὸ πῶς ἀνακατασκευάζει ὑμῶν;

§ 56. Ὁ Πόσειδος μὲν ὡς εἰσάγοντος εἰς τὸν κόσμον, ἡ δὲ ἀπὸ τῆς ἀπῆλθον;

§ 57. Ἐκ τῶν καὶ τῶν μὲν πικρὸν φαίνεται καὶ λυσοδύνητος τὸ ὑδὸρ φερέον καὶ παιδίοις τὸ σφαλεῖον καλόν. ἡ τῶν ἐν ὁρμῇ, ἡ δὲ οὐκ ἐν ἑλκῶν

* πᾶσι ληπτῶν

* τοῦτον δὲ

* L. 8. § 7.

* L. 2. § 4.

* L. 3. § 11.

* L. 11. § 9.

* L. 4. § 1.

* L. 7. § 18.

* L. 5. § 20.

* καὶ ἐπὶ

* L. 5. § 17.

* ὁρμῆς

* παύσασθαι πᾶσι

* [εἰ] ἐπὶ Χρῆ.

[καὶ] ἐπὶ f.

* -θῆς f.

* [μὴ] γ. vel

* τ[ῆ] f. γ.

* L. 2. § 7.

* L. 3. § 6. L. 10.

§ 32.

* L. 5. § 15.

34. § 1. 9.

§ 16.

* L. 5. § 2. L. 7.

§ 2. 14.

* L. 5. § 19.

* L. 7. § 4. 30.

* τῶν vel -ὁρμῶν

* L. 10. § 8.

* L. 5. § 22.

* -νῶντι Cane.

* οὐκ Cane.

* L. 4. § 3.

Inf. § 19.

* Sup. 26, 27.

* L. 8. § 14.

* L. 11. § 18.

ligere nihilominus, tanti quique effe-
quanti illud est in quo studium posuerit.

§ 4. In sermone, eis quæ dicun-
tur; in conatu omnia eis quæ sunt ani-
mum advertere oportet: & in altero
quidem, quid designetur; in altero ve-
ro, quorum referatur, consideran-
dum.

§ 5. Sufficitne ad istud mens mea,
nocet? si sufficit, est tanquam instrumen-
to ab universi natura mihi dato ad hoc
efficiendum utror, si non sufficit, aut
opus illi concedo, qui me melius id ef-
ficere potest, nisi aliter ad officium
meum pertinuerit; vel quod possum fa-
cio; eo adscito qui mentis meae operam
usus id possit, quod ad societatem hu-
manam est hoc ipso tempore tempe-
raturam ac utile. quicquid enim, vel per me;
vel cum alio fecero, ad id duntaxat ten-
dere fas est, quod est societati utile &
congruum.

§ 6. Quam multi quæ celebres admodum
olim existere, oblivioni nunc sunt traditi?
quam multi etiam eorum, qui istos celebra-
verant, iam olim penitus aboliti sunt?

§ 7. Auxilii ne te pudeat. hoc est e-
nim tibi propositum, ut quod est munus
tui facias, quomodo militi in dicatione
futurum: quid ergo, si ad propugnaculum
ascendere solus, quia claudus es, nequeas,
ab altero vero adjutus possis?

§ 8. De futuris sollicitus ne sis. acco-
des enim ad ea, si ita necesse fuerit, rati-
one instructus eodem, quia nunc ad præ-
sentia uteris.

§ 9. Omnia sunt sibi invicem amplexa,
& vinculo quodam sacro sibi invicem
se devincta, ut nihil alterum ab altero
sit alienum. coordinantur enim similes,
eundemque mandum cohonestant. etenim
& mundus unus, & Deus unus est in
omnibus, & materia una, & lex una;
ratio nempe affirmantium intelligentium
omnium communis, & veritas una; siquidem

μὲν τοι, ὅτι ἡ πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, ὅτι αὖτε ἡ δὲ ταῦτα ἐστὶν ἡ ἀλήθεια.

§ 4. ὁ δὲ καὶ λέγει παρακαλεῖν τοὺς ἀκούοντας, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

§ 5. Πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

§ 6. ὅτι πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

§ 7. ὅτι πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

§ 8. ὅτι πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

§ 9. ὅτι πᾶσι τὰ αὐτὰ ἔστιν ἡ ἀλήθεια, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀρμὰν προσέειπε. καὶ ὅτι μὲν τὰ ἐπι-
ρα, αὐτοὺς ὁρᾷ. ὅτι πᾶσι κοινόν ἡ ἀλήθεια. ὅτι ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι τὸ σπουδαῖον.

L. 5. § 16.

Inf. § 30. I.

6. § 13.

* Vide Not.

L. 2. § 16.

Inf. § 2.

Inf. § 4, 55.

L. 8. § 2. I. § 23.

L. 4. § 12.

L. 3. § 5.

10. § 12.

L. 10. § 2.

Sup. § 12.

10. § 12.

L. 10. § 2.

L. 8. § 36. I.

12. § 1. 3.

Inf. § 46.

L. 12. § 9.

L. 6. § 38.

L. 9. § 1.

9. § 1. § 8.

L. 4. § 23.

Inf. § 46.

L. 4. § 40.

L. 2. § 16.

L. 4. § 4.

L. 9. § 1.

curæ habeat, si possit, & quando patitur quicquam, congeratur. animula verò, quæ timet, quæ dolet, quæ super his omnino aliquid opinatur, nihil horum patietur, nisi si eam ipse in iudicium istiusmodi demiseris. nullius rei alterius per se indiga est mens, nisi ipsa sibi indigentiam creaverit. eademque ratione & perturbatione & impedimento omni immunis, nisi ipsa se perturbaverit aut impediverit.

§ 17. Felicitas est bonus genius, sive mens bona. quid igitur facis hic, ô phantasia? facesse hinc, per deos, uti accessisti: nihil enim opus te habeo. more antiquo accessisti. nec succenseo tibi tamen. facesse tantum.

§ 18. Cur mutationem quis metuat? ecquid enim fieri potest absque mutatione? ecquid autem aut gratius aut familiarius universi naturæ? ipse num balneo uti poteris, ni ligna mutationem fubeant? num nutrirî, ni edulia itidem mutantur? nunquid aliud utile quicquam perfici, nisi interveniente mutatione? an non vides simile quiddam esse & mutationem tui, nec universi naturæ minùs necessarium?

§ 19. Per mundi substantiam, tantam per torrentem, corpora transeunt universa, ipsa universo, prout membra sibi invicem nostra, coalita & eidem coeperantia. quod Chrysippos, quod Socrates, quod Epictetos jam dudum absorpsit & vum istud? idem tibi de quovis tum homine, tum re succurrat.

§ 20. Hoc unum me sollicitum habet, nequid ipse faciam, quod hominis conditio vel minùs velit, vel secus velit. vel nunc nolit.

§ 21. Instat tempus, quo tu omnium oblitus eris, instat, & quo omnes tui.

§ 22. Hominis est, etiam eos qui offendunt diligere. hoc fiet, si una succurrat tibi, tum esse tibi cognatos, tum inficere invitòsq; peccare: adhuc, paulò post

μεμνημένω, εἰ δύναται, καὶ λαλῶ, εἰ πᾶσι· τὸ δὲ ψυχρότερον, τὸ θερμότερον, τὸ λυγρότερον, τὸ σκληρότερον ὅλων ἡσυχάζοντων, ἐδὴν μὴ πάθῃ. * εἰ γὰρ ἔξεις * αὐτὸ οἷς χρὴσιν ταύτῃ. α. α. σερσίδης δὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν, τὸ ἡμιμονικόν, ἐὰν μὴ ἑαυτῶν ἔδῃται πρὸς. καὶ ταυτὰ δὲ καὶ ἀπεσπῶν, καὶ β. ἀντιποδῶν, ἐὰν μὴ ἑαυτῶν περὶ αὐτῶν καὶ ἡμιποδῶν.

§ 17. ε. Εὐδαιμονία δὲ, δ. δαιμον ἀγαθός, ἢ ἀγαθόν. * τὴν δὲ ποιῆς, ε. ὡς φαντασία; ἀπέρχεται, * τὸν δὲ σὺ, ὡς ἡλίας. ε. γὰρ χεῖρα σὺ. ἐλήλυδας δὲ καὶ τὸ ἀρχαῖον ἄνθρωπος. ἐκ ἐργάζομαι σὺ μόνον ἀπὸ.

§ 18. φεβύται περὶ μεταβολῶν; ε. τὴν δύναται χεῖς μεταβολῆς γινώσκαι; ε. τὴν δὲ φίλῃσιν ἢ δικαιοτάτοις τῇ τῇ ὅλων φύσει; σὺ δὲ αὐτὸς λίσσασθαι δύναται, ἐὰν μὴ τὰ ζῶα μεταβάλλῃ; πρᾶσθαι δὲ δύναται, ἐὰν μὴ τὰ ἐκδιδίμα-μεταβάλλῃ; ἄλλο δὲ τὴν τῇ χρησάμενον δύναται συντελεσθῆναι χεῖς μεταβολῆς; ἢ χ. ὅπως ἐν, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ σὺ μεταβαλὼν ὁμοῖον δὲ, καὶ ὁμοῖος ἢ ἀπεργαζῶν τῇ τῇ ὅλων φύσει;

§ 19. ε. Διὰ τὸ δὲ ὅλων ὅσας, ὡς διὰ χεμαῖον διαχωρεῖται) πάντα τὰ σώματα, καὶ τὸ ὅλον συμφῶν καὶ συνεργῶν, ὡς τὰ ἡμέτερα μὲν ἀλλήλοις. καὶ πόσους ἢ οὐ αἰὼν χρυσόπαιδες, πόσους Σικανότατες, πόσους Ἐπικλήτους ἐλαπίππωνες; τὸ δὲ αὐτὸ καὶ οὐ πᾶσι ὑποστῶν σὺ ἀνδρώπῃ τε καὶ περὶ γματῶν σερσπιδῶν.

§ 20. ο. Ἐμὲ ἂν μόνον φεβύται, μήτι αὐτὸς ποιῶν, ὃ ἢ κατασπῶν τὸ ἀνδρώπῃ καὶ δίδει, ἢ ὡς καὶ δίδει, ἢ π. ὃ νῦν καὶ δίδει.

§ 21. γ. Ἐγγὺς γὰρ ἢ σὺ περὶ πάντων λήθῃ. ἐγγὺς δὲ ἢ πάντων περὶ σὺ λήθῃ.

§ 22. ε. Ἰδὼν ἀνδρώπῃ φιλεῖν καὶ τὰς παλαιοτάτας. τὸ δὲ γὰρ καὶ, ἐὰν συμπερὶσπῇ σὺ, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δὲ ἀγνοῖαι, καὶ δὲ ἀκοντες ἀνδρώπῃ καὶ, ὡς καὶ μὴ δαί-

* εἰ ἂν ἄρῃς, vel παρῇς, αὐτὸ Salm. * αὐτὸ Kyl. * L. 3. § 5. l. 11. § 1. * L. 5. § 20.

* L. 5. § 36. * L. 10. § 13. * δὲν [ἀντιμονικόν]. * Inf. § 29. * [περὶ] τ. θ. σὺ Lug. An. * L. 4. § 3. 40. Inf. § 15. l. 8. § 6. l. 9 § 19. * L. 8. § 35. * 9. § 21.

* L. 2. § 3. * Sup. § 10. l. 4. § 43. l. 5. § 23. * L. 9. § 29. * L. 6. § 41. * L. 2. § 1. Sup. § 13. * L. 4. § 48. * L. 4. § 50. * L. 2. § 7. l. 6. § 22. l. 8. § 1. * Sup. § 2. l. 4. § 23. l. 5. § 25. * L. 4. § 19. Inf. § 34. l. 8. § 21. * Inf. § 16. l. 8. § 26. l. 9. § 27. * L. 2. § 1. l. 3. 4. l. 1. * L. 2. § 1. l. 3. § 11. * Inf. § 63. l. 4. § 3. * L. 4. § 3.

ἢ τὸν ἀνδράπινον βίον; ἀδύνατον, ἢ δ' ὅς. ἐκινῶν καὶ ἀνάτατον ἢ δεινόν τι ἡγήσῃ ὁ ποιητὴς; ἥκιστα γὰρ.

§ 36. Ἀντιδυσκόν. ὁ βασιλικόν, * μὲν ἔνι παρ' αὐτῶν, κατὰ δὲ ἡγεμονίαν.

§ 37. Ἀγαθόν ἐστι, τὸ μὲν ἀνθρώπου ὑπὸν ἔστι, καὶ χρηματίζεσθαι, καὶ κατακοσμεῖσθαι ὡς καλεῖται ἡ διάνοια, αὐτῷ δὲ ὅφ' ἐαυτῆς μὴ χρηματίζεσθαι καὶ κατακοσμεῖσθαι.

§ 38. Ὅτις παρ' αὐτοὺς γὰρ ἐχέει θυμῷ δουλεύει.

Μίλει γὰρ αὐτοῖς ὁδὸν.

§ 39. Ἀθανάτοις τε θεοῖς καὶ ἡμῖν χάριματά διδόντες.

§ 40. Ὅτις ἐπιτελεῖν, ὡς παρ' αὐτοῖς ἐστὶν.

καὶ * τὸ μὲν ἔστι, * τὸ δὲ μή.

§ 41. Ἐάντις ἡμῶν δὲ ἐστὶν ὁ δαίμων καὶ παῖς * ἐμὸς.

ἢ ἔχει λόγον καὶ τόπον. (ἴσχυον.)

§ 42. Ἐάντις καὶ μετ' ἐμὸν καὶ τὸ

§ 43. καὶ μὴ συνεπηρετῆν, ἢ μὴ σφύζεν.

§ 44. Πλάτωνος. Ἐγὼ δὲ τέττω ἀνδρῶν λόγον ἀνείποιμι ὅτι καλῶς λέγουσι, ὅτι ἀνδρῶν, εἰ δὲ δαίμων κινῶν ὑπολαβὴν ἐστὶν ζῆν, ἢ περὶ ἀνδρῶν, ὅτι πρὸς καὶ σπουδὴν ὁρᾷ. ἀλλ' ὅτι ἐκ τούτων μόνον σκοπεῖν ὅτι παρ' αὐτῶν, πρὸς δὲ δαίμονα ἢ ἀδικα παρ' αὐτῶν, καὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα ἢ κακῶν.

§ 45. Ὅτι οὕτως γὰρ ἔχει, ὅτι ἀνδρῶν Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ, ἢ ἀντιπρὸς αὐτῶν τῇ ἡγεμονίᾳ βέλτερον εἶναι, ἢ ὑπ' αὐτῶν τῇ ἡγεμονίᾳ, ἐκ τούτων δὲ, ὡς ἐμὸν δουλοῦ, μόνον κατασκευάζειν, μὴ δὲ ὑπολογίζεσθαι, μήτε δαίμονα, μήτε ἄλλο μὴδὲν παρ' αὐτῶν αἰσθῆναι.

§ 46. Ὅτι ἄλλο, ὅτι μακάριον, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ ἡγεμονίαν, καὶ τὸ ἀγαθόν, * ἢ τὸ σφύζειν τε καὶ σφύζειν. μὴ γὰρ παρ' αὐτῶν, τὸ ζῆν ὅπου σφύζειν, τὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀνδρῶν, * ἐατέον δὲ, καὶ

videri hominis vitam? Fieri, inquit, non potest. Neque mortem igitur grave quid reputabit. Minime verò.

§ 36 Antisthenis illud. Malè avdīre, cum benefacias, regium est.

§ 37. Indignum est, vultum animo obsequentem, pro ejus imperio conformare & componere semet; ipsum autem animum ad suipfius arbitrium non conformari & componi.

§ 38. Nam ne utiqum hominem rebus irasci decet!

Nil quippe curant ipsæ.

§ 39. Diis lato exemptis ac nobis gaudia dones.

§ 40. Spicas velut frugiferas, sic vitam meti:

Ut hic sit, ille non sit.

§ 41. Si me meosq; liberos Dii negligant,

Hujus etiam constat ratio.

§ 42. Equum bonumq; à me est.

§ 43. Lamentantibus nè collamentaris, neve commovearis.

§ 44. Platonis ista. Ego huic responsum hoc, justumq; illud, referrem. Parum rectè censēs, mi homo, si hominem, qui vel ullius sit utilis, existimas mortis vitæq; discrimen in numero aliquo habiturum; nec hoc duntaxat consideraturum, id quod agit, justum an injustum, hominisq; probi an improbi sit.

§ 45. Ejusdem. Sic enim se revera habet, viri Athenienses; quocunq; loco semet collocaverit quis, statum eum sibi optimum ducens, aut à principe fuerit collocat⁹, eum hunc tueri (ut mihi videtur) oportet, etiā si cum discrimine conjunctum id sit, nec ullius rei cujusq; ne mortis quidem, præ eo quod est turpe, rationem habere.

§ 46. Ejusdem. Verum, o bone vir, illud videris, annon aliud quid generosum esse bonumq; existat, quam servare & servari. neq; enim hoc est, quod, vir verè qui sit, tantopere expetere debeat, ut temporis

tantundem

a L. 4. § 31. 46
 l. 12. § 1.
 b Sup. § 8, Inf.
 § 51. L. 6. § 10.
 * 43 av 65
 c L. 4. § 31. Inf.
 § 56. L. 8. § 1.
 l. 12. § 3.

^dL. 8. § 26.1.
11. § 1.
^eL. 11. § 27.
^fL. 4. § 46.1 9.
§ 28.

L. 8. § 26. l. 9.
§ 30. l. 12. § 24.

^h Sup. § 3.
ⁱ Sup. § 9.
^k L. 6. § 46, 47.

¹L. 8. § 31. l.
10. § 27.
²L. 6. § 37.

• L. 2. § 14. l.
12. § 35.

* Eurip. Chrysa.
 † L. 5. § 4. l. 9.
 § 9. l. 10. § 7.
 † L. 4 § 21 l. 6.
 § 15.
 * *supra* Clem.
 † Sup. § 32.
 * *h*, vel, [*h*] *x*₂
 † Euripid. Sup-
 plic.

* μαζεύμασι
Eur. cod.
μαζεύμασι
Plut.
* ὁλεθροῖν Gros.
Sup. § 46.
L. 5. § 5.
* -κότρε [ὄν
ὄτις:] f.

• Inf. § 54.
• Sup. § 16.

• L. 2. § 17. l. 5.
§ 3. 14. l. 6. § 2.

• L. 12. § 23.

• Inf. § 74.

• L. 6. § 17.

• L. 10. § 12.

• L. 5. § 16. l.

10. § 32.

• L. 2. § 11. l.

3. § 12.

• L. 6. § 2. 32.

• L. 5. § 27. l.

20. § 6. 11.

• Sup. § 28.

• L. 4. § 33.

• παρόσι

• L. 4. § 22.

Inf. § 55. l. 8.

§ 7.

• L. 2. § 8. l. 5.

§ 3.

• L. 8. § 60.

• Inf. § 56. l. 8.

§ 1.

• L. 5. § 16.

• L. 5. § 30.

• Sup. § 13.

• L. 3. § 4. Inf.

§ 67. l. 9. § 23.

• L. 11. § 37.

• L. 3. § 6.

Inf. § 64.

• L. 3. § 16. l.

§ 26. l. 11.

§ 1.

• Inf. § 67.

• L. 2. § 2. l. 11.

§ 20.

• L. 5 § 21. Inf.

§ 68. l. 10. § 38.

• L. 3. § 9. l. 4.

§ 49. Sup.

§ 54.

• L. 5. § 14. 34.

• L. 6. § 26. l. 10.

§ 11. 12.

• L. 9. § 42.

• L. 11. § 1.

• Sup. § 46.

• L. 6. § 42.

ἐδ' α' ἐντακτικῶς ἐπὶ τοῖς συμβαί-
νουσι, ἐδ' β' ἐντακτικῶς πρὸς τὰ τῶν
παλαιῶν παρορμήματα.

§ 53. c' Ὅπως ἔργον ἐπιτελεῖται
δύναται καὶ τὸν δ' κοινὸν θεοῖς καὶ ἄν-
θρώποις λόγον, ἐκεῖ ἐδὲν δεινόν' ὅπερ
γὰρ ε' ἀφελείας πρὸς ἑξέσι, ε' διὰ τ'
ἐνδοξοῦς, καὶ καὶ τὴν κατασκευὴν πρὸς
ἰσότητος ἐκφράσεις, ἐκεῖ δ' ἐδὲν ἡμῶν βλα-
βὴν ὑποφασίζον.

§ 54. h' Παταχῶς καὶ διηρηκῶς
ἵδναι οὐ δύναται, καὶ k' τῇ παρόσῃ i' συμβαί-
ουσι θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, καὶ τοῖς πα-
ροσῇ m' ἀνθρώποις καὶ θεοῖς συνδυάζον-
τες φέρειν, καὶ τῇ * ὅση φαντασίᾳ ἐμψυ-
χολογῶν, ἵνα n' μήτε ἀκατάληκτον
παρεῖρη.

§ 55. o' Μὴ περιελαύνει ἀλλότρια ἡ-
γεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπει p' κατ' ἐν-
δύ, q' ἐπὶ τῇ σὺν ἡ φύσει ὁδῷ, ἥτε
ῤῥῶ ὅλα, διὰ τῶν συμβαίωντων σοι, καὶ
ἡ σὺ, διὰ τῇ περικύκλῳ σου. r' πε-
κτικὸν ὅ ἐκείνῳ τὸ ἐξῆς τῇ καλίστῃ
κατασκευᾷ σου ὅ τὰ β' λοιπὰ τῶν λογ-
ικῶν ἔκταν, ὡς περ καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν,
ε' τὰ χεῖρα τῇ κρηττόνῳ ἔκταν, ε' τὰ ὅ
λογικῶς ἀλλόλων ἔκταν. τὸ β' ἔν σοι
ηγέμενον ἐν τῇ ῥῇ ἀνθρώπῳ κατασκευῇ,
n' τὸ κοινὸν ἐκεῖ δεινόν ὅ, n' τὸ
ἀνένδοτον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις.
r' λογικῶς γὰρ καὶ νοεῶς κινήσεως ἵδναι
z' θεωρεῖν ἑαυτῶν, καὶ μήποτε ἡτῶ-
σαι μήτε ἀδυνατῶς μήτε ὀρεκτικῶς κη-
νήσεως. ζωὴς γὰρ ἐκείνῳ. α' ἡ ὅ
νοεῶς ἐθέλει θεωρεῖν, καὶ μὴ κα-
τασκευάζειν ὡς ἐκεῖν. διηρηκῶς
γ. b' πέφυκα γὰρ χρηστὰ πῶς ἐκεῖ-
ναι. τείνω ἐν τῇ λογικῇ κατασκευῇ
c' τὸ ἀσύνετον καὶ ἀνέξετον.
τότων δὲ ἐκείνῳ τὸ ἡγεμονικόν d' ἐν-
δὲν διαπεριγέτω, καὶ e' ἔχει τὰ ἑαυτοῦ.

§ 56. Ὡς ἀποθανόντα· δεῖ καὶ
μήποτε βίβωσι, ε' τὸ λοιπὸν
ε' οὐ τὸ φερόμενον, ζῆναι κατὰ τὴν
φύσιν.

nè ad casus quosvis obsequentior, nè ad-
versus aliorum errata placidior.

§ 53. Ubicunque effici poterit opus
ullum secundum rationem eam, quæ morta-
libus est cum Diis ipsis communis, nihil
ibi potest esse grave. ubi enim fructum
consequi licet actionis prosperè fluentis, &
juxta conditionis propriæ naturam pro-
gredientis, nulla ibi superest damni su-
spicio.

§ 54. Omni loco omnique tempore,
in te situm est; & casu præsentis pie
acquiescere, & cum hominibus præsen-
tibus secundum jus fasque versari, & vi-
sa præsentia peritè explorare, nequid in-
compertum clam subrepat.

§ 55. Nolito aliorum mentes circum-
spicere, sed eò rectâ intueri, quò natura te
ducit; natura, inquam, universi, in eis quæ
tibi contingunt, & tua etiam, in eis quæ tibi
sunt agenda. illud autem est unicuique a-
gendum, quod est conditioni ipsius con-
sentaneum. porro, condita sunt, reliqua qui-
dem rationalium gratiâ, quemadmodum
& in re omni alia, deteriora præstantio-
rum; rationalia verò sui invicem. itaque in
hominis natura primum ac præcipuum est
societatem colere; secundum, corporis af-
fectionibus nequiquam succumbere. est enim
hoc motus rationalis & intellectualis pro-
prium, circumscribere semet, & nec sen-
sus nec affectus motibus unquam supe-
rari: animalis enim uterque est. vis au-
tem intellectualis principatum sibi ven-
dicat, nec ab eis in ordinem redigi
patitur. jure quidem. etenim intellectus
natus est eis omnibus uti. tertium in
natura rationali est, lapsu & seductione
immunem esse. his igitur adhaerens
mens rectâ procedat, habetque quicquid su-
um est.

§ 56. Tanquam vitâ jam functus, ejus-
demque munere defunctus planè, quod re-
liquum est tanquam ex abundanti, naturæ
convenienter fac vivas.

§ 57.

1.41.915.

3

10

11

•

§ 63. ἡ Παῖσα ψυχὴ ἀλλοσε, φησὶ, σέρεθ, ἀλλοσεῖας· ἡ τὸς ὅτ ἡ ψυχὴ οὐκ ἐστὶν ἀλλοσεῖας, καὶ ἐμφεῖας, πάντες οὗτοι τούτοις. ἀναγκαστικῶν ὅτι διηκῶς τὸς μεμνημένοι· ἔσθ' ἂν ὅτι πάντας ἀναγκαστικῶν.

§ 64. Ἐπὶ μὲν παντὶς πόνοι, σπέρ-
 * L. 2. § 1.11.
 1.11. § 18.
 * L. 4. § 8. L.
 9. § 42.
 * Sup. § 33. L.
 10. § 3.
 * L. 8. § 49.
 * Sup. § 55. L.
 11. § 18.
 * L. 5. § 31. L.
 6. § 6. 26.
 Sup. § 15.
 * ἀπάνθ. f.
 * Plato Apolog.
 * ἀπὸς f.
 * L. 4. § 13. 25.
 1. 6 § 14. Sup.
 § 28.
 * L. 11 § 20.
 1. 12. § 1.
 * L. 4. § 31.
 Sup. § 1.
 * L. 4. § 29.
 44. Inf. § 68.
 * L. 8. § 46.
 * L. 5. § 26.
 1. 10. § 24.
 * [στ] τ' σ' f.
 τὸ σὺ συγκρι-
 μάτων Salmi.
 * Sup. § 55. L.
 11. § 1.
 * L. 3. § 4, 5.
 1. 10. § 9.
 * L. 2. § 5.

χέρον ἔγω, ὅτι ἂν αἰσθάν, ἢ ἐφ' ἧ τὴν
 διάνοιαν τὴν κυβερνήσαν χάρις ποιεῖ
 ἔτε. καὶ δὲ ὑλικὴ ὄν, ἔτε καὶ δὲ κοι-
 νωνικῇ, διαφθεῖρει αὐτὴν. ἐπὶ μὲν τοι
 οἷς πλείων πόνον, καὶ τὸ εἶν' Ἐπιμέ-
 σοι βοηθεῖται, ἐπὶ ἔτε ἀφόρητον, ἔ-
 τε αἰώνιον, ἔαν οἷς ὄρων μημιανεύ-
 ης, καὶ δὲ μὴ σπέρδοξας. κακίαν
 ἢ μίμητον, ὅτι πολλὰ πόνοι τὰ αὐ-
 τὰ ὄντα, λαμβάνει δυσχερὲς ἡδύα.
 οἷς τὸ νυσάζειν, καὶ τὸ καυματίζεσθαι,
 καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν ὅταν ἐν πνι τέτων
 δυσπερεῖς, λέγα ἑαυτῶ, ὅτι ἔ πόνω ἐν-
 δίδως.

§ 65. Ὅρα ἐμήποτε τοῦτον πά-
 θης σπέρ τοῦ ἀπαιθρῶπυς, οἷς ἂν * ἀν-
 θρώποι σπέρ τοῦ ἀνθρώπου.

§ 66. Πόθεν ἴσμεν, οἱ παλαιότεροι
 Σακράτης, καὶ διαδοσιν κρείστων λῶ. ἢ
 γὰρ ἀρκεῖ, οἱ Σακράτης ἐσθρότερον
 ἀπιδαν, καὶ ἐσθρότερον τοῖς σφι-
 σαῖς διελέγεται, καὶ καρτερώτερον ἐν
 τῇ πόγῃ διενυκτερίζει, καὶ ἐπὶ τὴν Σα-
 λαμίνιον καλῶς αἰσθάν, ἡνωαίτε-
 ρον ἔδοξεν ἀντιπῆσαι, καὶ ἐπὶ τῷ ὁδοῖς ἐ-
 βρενθῆτο. σπέρ ἢ καὶ μάλισ' ἂν πῆ
 * ἐπείσθησεν, εἰσὶν ἀληθῆς λῶ. ἀλλ'
 οὐκ εἶναι σκοπεῖν, πῶς πᾶσι τὴν
 ψυχῇ εἶχε Σακράτης, καὶ οἱ ἐδύνατο
 ἢ ἀρκεῖσθαι τῇ δίκῃ (ἢ) τὰ σπέρ
 ἀνθρώπων, καὶ ἐσθ' τὰ σπέρ δίδως,
 καὶ μῆτε εἰκὴ σπέρ τὴν καλῶς ὡσαυ-
 κλῶν, μὴ δὲ μὴ δὲ δυνάμει πῶς, ἀγνοῖα,
 ἢ μῆτε οἷς ἀπογεμῶν ἐν τῷ ἔλκῳ ὡς
 ἔξω πὶ δὲ δυνάμει, ἢ ὡς ἀφόρητον
 ὑπομῖνων, ἢ μῆτε τοῖς σὺ σπέρ δίδως
 πᾶσι τὴν ἐμπάρχον συμπαθῆναι τὴν.

§ 67. Ἡ φύσις ἔχ' ἔπος συνεκείσθαι
 * τὴν συγκρίσιν, ὡς μὴ ὁφείδω * πῶ-
 ελοῖσθαι ἑαυτῶ, καὶ τὰ ἑαυτῶ ὡς ἑαυτῶ
 ποιεῖσθαι. Πᾶσι γὰρ ἐσθ' ἔπος ἀνδρα-
 γανθῶς, καὶ ἐπὶ μὴ δυνάμει, ἡνωαίσθαι τῶ-
 τε μίμητα αἰετὶ καὶ ἐπὶ οὐκ εἶναι, ὅτι ἔσθ'
 ὁλιγροῖς καὶ τὰ τὴν ὑπομῖνων βίωσιν.

§ 64. In dolore omni hoc praeesto sit,
 nec turpem cum esse, nec mentem gu-
 bernatricem facere deteriore. neque e-
 nim eam, aut quatenus materiale quiddam,
 aut quatenus societatis est studiosa, corrup-
 pit. in plerisque verò horum Epicuri illud
 tibi adfit, nec intolerandum, nec æter-
 num esse, si terminorum memor fueris,
 nec opinionem adjeceris. illud etiam me-
 mineris, multa tædio nos afficere, quæ non
 advertimus eandem cum dolore rationem
 habere, verbi gratiâ, dormire, quando
 vigilare liber, æstu affici, fastidio labora-
 re. quoties ergo horum aliquid ægrè fers,
 dic tibi, dolori succumbere te.

§ 65. Cave erga inhumanos sic af-
 ficiaris, quomodo ipsi erga homines fo-
 lent.

§ 66. Unde constat nobis Socratem
 clarâ fuisse reliquiq; præstantiore indole?
 neq; enim hoc sufficit, quod mortem glori-
 osissimè oppetebat; aut quod cum sophistis
 acutissimè dislerebat; aut quod in frigore
 summo patientissimè sub dio pernoctabat;
 aut quod Salaminium illum sistere jussus,
 resistere generosissimè malebat; aut quod
 per compita fastuosè incedebat; quod ta-
 men an verum fuerit, meritò dubitaverim.
 verum illud considerare oportet, quomodo
 affectam animam habuerit Socrates. utrùm
 hoc contentus agere poterat, quod in re-
 bus humanis justus, in divinis pius exi-
 steret, nec malitiæ cujusquam frustra indi-
 gnatus, nec cujusquam inscitæ assentatus,
 nec ab universo assignatum quicquam; aut
 tanquam peregrinum quid excipiens, aut tan-
 quam intolerandum sustinens, nec caruncu-
 larum affectionibus mentem passus coaffici.

§ 67. Non ita commisit natura com-
 pagem tui, ut tibi nequeas terminos fi-
 gere, & quæ tui sunt muneris per te exe-
 qi. omnino enim fieri potest, ut divinus
 homo quis sit, & ignotus tamen cunctis
 degat. hoc semper memineris; sed & illud,
 paucissimis ad beatè vivendum opus esse.

quodq;

quodq; etiamſi desperes dialecticæ aut naturalis ſcientiæ peritiam, nihil eſſe tamen quod animam diſpondeas, quaſi liber & modèſtus fieri nequeas, & communis cultor, & obſequens Deo.

§ 68. Vi omni immunem, in summa animi hilaritate, vitam transigere licet, etiamsi quæ libuerit adversus te vociferentur homines universi, etiamsi massa istius corporeæ coalita & circumdata tibi membra feræ discerpant. quid enim obstat, quò minus inter hæc omnia mens tranquillam se servet, de rebus circumstantibus verè iudicet, objectisq; commodè utatur? ut iudicium occurrenti ac irruenti rei cuivis dicat, Hoc es revera, etiamsi opinione aliufmodi esse videaris. usus dicat eidem, Te quærebam. etenim semper mihi præsens res omnis materiam præbet virtutis rationalis & socialis, artisq; profus vel humanæ vel divinæ exercendæ, siquidem quicquid contingit, vel ad hominem spectat vel ad Deum, nec aut novum est, aut tractatu difficile, sed familiare & facile.

§ 69. Hoc in se habet morum perfectio, quod diem omnem tanquam novissimum exigit, nec aut festinat, aut torpescit, aut simulate quicquam agit.

§ 70. Dii, immortales cum sint, non
ægrè ferunt tamen, quod per ævum tam
immensum ipsos oporteat omnino, tot ta-
lesque qui sint, improbos jugiter sustinere.
imò, quod amplius est, omnimodam ho-
rum curam gerunt. tu verò, qui mox es de-
siturus, malos tolerando defetisceris? idque
cum ex eorum ipse sis numero.

§ 71. *Ridiculum est malitiam cum tu-
am, quod potes, non effugias, fugere te
velle, quod non potes, alienam.*

§ 72. Qicquid intellectualis socialisq;
facultas, nec ad intellectum nec ad usum
socialem facere deprehenderit, id ipsum in-
ferius se merito iudicat.

§ 73. Ubi bene tu alicui fecisti, & beneficio ille affectus est, quid stultorum instar

χ₂ ^a καὶ ὅτι ἀπὸ ἀλλήλων διαλεχθέντες ^a L. 5. 5 5 L. 8.
 καὶ φυσικὸς ἔσται, διὰ τοῦτο ἀπο- ^b 8.
 γνῶς καὶ ^b ἐλευθέρου, * καὶ αὐ- ^b L. 4. 5 49.
 τήμων, καὶ ^c κρινομενικός, καὶ ^d ὑπε- ^b L. 8. 5 1.
 ριῆς θεῶ. ^c - δίαιτος Mer.
^d Sup. 6 55.

§ 68. Ἐπειδὴ οὖν διαζήτει ἐν
 πλείη θυμηδία, καὶ πάντες καταβο-
 ῶσιν ἅπανα βέλονται, καὶ τὰ θεία
 διαπαῖ τὰ μαλὺρία τοῦ σπειθερέμ-
 ματος τέτε θυερέμαϊθ'. Ἐπὶ γὰρ κω-
 λυή ἐν πᾶσι τέτοις τὴν διάνοιαν σά-
 ζειν ἑαυτῷ ἐν γαλήνῃ, καὶ ὃ κρίνει
 περὶ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθείᾶν, καὶ ἡ χεῖ-
 ρις τῶν ὑποβελήμων ἐτοιμία; ὡς
 τὴν μὴ κρίνειν λήγειν τῇ ἀσυνέπειᾳ
 ἐκ τούτου ὑπάρχει κατὰ νόμον, καὶ κατὰ
 δόξαν ἀλλοῖον φάνη' τὴν δὲ χεῖρ
 λήγειν τῇ ὑποπείᾳ, σὲ ἐξήτην.
 Ἐὰν γὰρ μοι τὸ παρὸν, ὅλη ἀρετὴ
 λογικὴ καὶ ποιητικὴ, καὶ τὸ σύνολον τι-
 χεῖς ἀνθρώπων ἢ θέν' παρὰ τὸν συ-
 βαῖτον, ἡ δὲ ἢ ἀνθρώπων ἐξουκείνῃ,
 καὶ ἢ ἔτε κρινόν, ἢ δυνάμει χεῖρεται,
 ἀλλὰ ἢ γινώσκον καὶ ἐκτρέφον.

§ 69. Τοῦτο ἔχει ὁ ἡ τελείωσις τῶν
ἡμετε, Ρ τὲ πασαι ἡμέραι ὡς τελειώται-
σαν διξάγειν, καὶ ἡ μήτε σφύζειν, μήτε
ναυκαῖν, ἡ μήτε ὑποκρίνεσθαι.

§ 70. Ὁι θεοὶ ἀδάναντοι ὄντες,
 ἔνδον ἡγερέμενοι, ὅππῃ ἐν ποσέτω αἰ-
 ῶνι δέσσει αὐτὰς πῦρ τῶς αἰ τοῖς
 τῶν ὄντων καὶ ποσέτων φαύλων ἀνέ-
 χρωται· περὶ τῆς καὶ κήρυγμα αἰ-
 τῶν περὶ τῶς. σὺ τῆς ὅσον ἐξέτα λή-
 γην μέλων, ἀπαυδαῖς; καὶ ταῦτα,
 ὅς ἐστι τῶν φαύλων;

§ 71. Γελοῖόν ἐστι πῶς μὴ ἰδέσθαι κα-
κίαν μὴ φεύγειν, ¹ ἢ δ. καὶ δύνατόν ἐστι ² καὶ
³ ἄλλων φεύγειν, ⁴ ὅθεν ἀδύνατον.

§ 72. b Ὁ ἀνὴρ λογικὴ καὶ πολι-
τικὴ δύναμις ἐνείκη c μήτε νοσέον, d μή-
τε κοινωνικόν, ἐυλόγως c καταδείξουσιν
ἐαυτῆς κείνη.

§ 73. ὅπου αὐτὸ ἐν πτωχεύῃ
ἢ, καὶ ἄλλος ἐν πτωχεύῃ, πῶς ἐπὶ ζητῆς
Κ 3 τείτων

* L. 4. § 44.
b L. 8. § 1.

τείσιν παρὰ ταῦτα, ὥστε αἱ μωροί,
τὸ καὶ β δόξαι ἐν πεποιθήναι, ἢ τὸ ἀ-
μοιβῆς τυχεῖν;

* L. 5. § 61. 6.
§ 29.
d Sup. § 13. 53.

§ 74. Οὐδὲν γάρ μοι ἀφελόμε-
νον· ἀφαιρεῖται γὰρ πλεονεξία καὶ φρίσσιν.
ε μὴ δὴν γάρ μοι δ ἀφελόμενον, ἐν
τῷ ἀφελῶς.

* L. 6. § 38. 1.
9. § 1. 28. 1. 10.
§ 5.
* τὰ λογικά καὶ
κ' vel, ἀλογί-
στα, τὰ κ'
Mer.
f Sup. § 68.

§ 75. Ἡ γὰρ ὅλη φύσις ἐπὶ τῷ
κοσμοποίῳ ὁρμησεν· οὐ γὰρ ἔστι
πάν τὸ γενόμενον κατ' ἐπακολούθησιν
γένεσιν, ἢ * ἀλόγιστα καὶ τὰ κινεῖσθαι
τά ὄντα, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν
τὸ τῷ κόσμῳ ἡγεμονικόν. οἷς πολλὰ
στ' ἐγγλυότερον ποιεῖται, οὗτο μνη-
μονόμοιον.

fecerit te, hoc in memoria si habueris.

tertium quippiam ultra hæc quæras, puta,
beneficii hominis existimationem, aut be-
neficii accepti remunerationem?

§ 74. Emolumentum capiendo nemo
defatigatur. atque emolumentum est actio
omnis naturæ consentanea. noli ergo de-
fatigari emolumentum in eo capiendo,
quod alteri præstas.

§ 75. Ad mundum condendum uni-
versæ natura olim se intendit. nunc ve-
rò, aut quicquid fit, consequentiæ neces-
sariæ lege certâ producitur, aut prin-
cipalia etiam illa, ad quæ mundi mens
peculiariter intenta est, ratione nullâ
gubernantur. in multis tranquilliorē

BIBΛON N'.

LIBER VIII.

* L. 1. § 16.

ΚΑὶ οὗτο φέρει α τὸ ἀκα-
τάδεον φέρει, ὅτι ἐκ ἐπὶ
δύνασαι τὸν βίον ὅλον, ἢ
τὸν γὰρ ἀπὸ νεότητος φι-
λόσοφον βεβαιώσαι· ἀλλὰ πολλοὶς τε
ἀλλοις, καὶ αὐτὸς σεαυτοῦ δὴ καὶ γί-
νεται, πῶς φιλοσοφίας ἀν' ἑαυτοῦ ἐν-
ῶσι τῷ μὲν δόξαν τῷ δὲ φιλοσοφίᾳ
κλήσασθαι, ἐκίπῃ σοι ῥάδιον· ἀνταγ-
νίζεσθαι γὰρ καὶ ἡ ἀποδοῖς· ἡ γὰρ δὴν ἀ-
ληθῶς ἐαυτοῦ καὶ καί τῳ τὸ πρᾶγμα,
τὸ μὲν, β τὴν δόξιν, ἀφ' ἧς ἀρκιότης γ,
οἱ καὶ ε τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, ὅσον δὴ πο-
τε * ἢ οὐ φύσις δίδει βίωσιν * κα-
τανοῶσιν ἐν τῇ δίδει, καὶ δ ἀλλομυθῶν
ἀποσπάται. παντοῦρα γὰρ ε σελ πόσα
πασιθεῖς, ἡ δὲ καὶ εὐρεῖ τὸ ἐν ζῆν ἐκ
ἐν συλλογισμοῖς, ἐκ ἐν πλάτῃ, ἐκ ἐν
δόξῃ, ἐκ ἐν ἀπολαύσει, ἡ δὲ καὶ πᾶσι
ἐκ ἐν τῷ ποιεῖν, ἀ ἀπὸ τῆς ἡ γὰρ
ἀνταγνίσθαι φύσις πᾶσι δὴν ταῦτα πο-
ιοῖται * ἐκ πᾶσι δ δόγματα ἔχει, ἀφ'
ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ ἀποδοῖς. τίνα
ciat? si decreta nactus sit, a quibus appetitiones actusq; istiusmodi profuant. quæ nā,

ΠEc etiam ad inanis gloriæ stu-
dium minnendum conducit,
quod vitam totam, eam saltem
quæ a juventute hæc trans-
iit, non potes præstare philosophicè du-
ctam. siquidem cum aliis hæc pavis, tum
& tibi ipsi compertum est, a philosophia
longè te abesse. conturbatæ sunt itaq; ra-
tiones tuæ: neque adeo aut facile est tibi phi-
losophi existimationem comparare; & vitæ
etiam institutum adversatur. proinde si ve-
rè perspexisti, in quo res ipsa sita sit, missâ
existimatione, in hoc duntaxat incumbere,
ut vitæ quod superest, quantumcunq; id fu-
erit, pro naturæ tuæ ductu ac dictamine
transigas. tu itaq; illa quid velit, inuere, nec
te aliud quicquam molestum habeat. etenim
expertus jam es, per quam multa divagatus,
vitam bonam beatamq; nusquam inveneris;
non in syllogismis, non in divitiis, non in
gloria, nec in voluptate, nec ullibi. in
quoniam consistit? in eis faciendis quæ exi-
git natura humana. at hæc quomodo quis fa-
ciat, inquis,

b L. 7. § 73. 1.
10. § 11.
c L. 7. § 46. 56.
d [ἀφ'] ἢ f.
* -σις. Boot.
e L. 2. § 71. 7.
§ 20.
f L. 12. § 1.

* L. 7. § 54.
55, 56.
* -σις [πᾶσι] f.
e L. 3. § 13.
1. 7. § 2.

inquis, decreta? de bonis malisque; ut nihil nimirum homini bonum censeat, quod non iustum; temperantem, fortem, liberalem faciat; nihil malum, quod non istis contrarium.

§ 2. In omni actione interroga te; quomodo ista mihi sese habet? num futurum est, ut ejus poeniteat me? propè adest tempus, quo moriturus sum, omniâque mihi transitura. quid ergo expeto ulterius, quam ut illud quod impræsentiarum ago, opus sit animantis rationalis, socialis, eademque

§ 3. Alexander, Caius, Pompejus, quid ad Diogenem, Heraclitum, Socratem? isti siquidem res ipsas perspectas habebant, formasque earundem & materias. atque hoc modo instructæ erant mentes horum. illis vero, cum ea nevtiquam perspecta haberent, de quam multis sollicitos esse necesse fuit? quam multis rebus inservire?

§ 4. Eadem nihilominus facturos meminervis, etiamsi tu te ruperis.

§ 5. Inprimis nè commovearis. obveniunt enim secundum rerum naturam universa: ipse avtem pavlo post, nullus, nusquam futurus es, quomodo & Hadrianus, & Augustus. tum rem ipsam penitus intuitus, eam in se considera. simul meminervis, probum esse te oportere. quod avtem hominis à te natura exigit, hoc constanter facito, quodque iustissimum videbitur, loquitur; placidè duntaxat, modestè, citràque dissimulationem.

§ 6. Univerſi natura hoc solenne habet; quæ istic existunt illò transferre, res mutare, hinc tollere, illic deponere, omnia vices has subeunt: usitata sunt omnia, ut metuendum non sit, nequid novi emergat. Siremps denique omnibus de istis lex.

§ 7. Natura omnis sese prosperè procedente acquiescit, prosperè avtem procedit rationalis natura, ubi in cogitando nec falsò, nec incertò assentitur, impulsus suos ad opera, quæ societatem juvent, sola dirigit, appetitiones & aver-

δύματα; ἂν τὰ θεὸν ἀγαθόν, καὶ κακόν. Inf. § 14.
ὡς ὁ ἐλευθερὸς μὲν ἀγαθὸν οἶσι ἀνθρώπων, ὁ δὲ L. 2. § 11.
ἐχθρὸν ποιεῖ δίκαιον, σάφηναν, ἀνδρείον,
ἐλευθερίαν, ἐλευθερὸν δὲ κακόν, ὁ δὲ ἐχθρὸν ποιεῖ
τὸ ἀνατῆναι τοῖς εἰρησύνουσι.

§ 2. Καὶ ἐν ἑκάστῳ περὶ τὴν ἐρά-
τα σπαντὸν, πῶς μοι αὐτὴ ἔχει; καὶ
δὲ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ; ἐμὲ δὲ καὶ τὴν
δουλίαν, καὶ πᾶν ἐν μέσῳ. ἢ τὴν πᾶσαν ἐπι-
ζητήσας, εἰς τὸ παρὸν ἔργον ζῆσαι ἢ ποιεῖν,
καὶ κοινωνικῶς καὶ ὑπονομιᾷ δια-
cum Deo ipso lege agentis.

§ 3. Ἄλλεξανδρῶν δὲ καὶ Γαί-
ος, καὶ Πομπηίου, καὶ τοῦ Διογένη,
καὶ Ἡράκλειτον, καὶ τὸ Σωκράτην; οἱ
μὲν γὰρ εἶδον τὰ περὶ τὰς φύσεις, καὶ
τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλεις, καὶ τὰ ἡ-
γεμονικὰ καὶ αὐτῶν τὰ πάντα ἐκεί-
νῳ δὲ ὅταν σέβοντο; καὶ δὲ δούλῳ
πόσων;

§ 4. Ὅτι ὁ ἐν ἑκάστῳ τὸ αὐτὸ
ποιήσας, καὶ σὺ διαβήσας.

§ 5. Τὸ περὶ τὸν, ὁ μὲν περὶ τὸν.
ἢ πᾶν γὰρ καὶ τὸ πᾶν ἑκάστῳ καὶ ἑκά-
στῳ καὶ ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ, ὡς περὶ
ἐκείνῳ Ἀδριανὸς, ἐκείνῳ Ἀντωνίνῳ. ἐπειτα
καὶ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἀγαθόν, ἵνα αὐτὸν,
καὶ συμπεριλαμβανόμενος, ὅτι ἡ ἀγαθὴν σε
ἀνθρώπων ἐστὶν αἰτία, καὶ τὴν πᾶσαν ἀνθρώπου
ἢ φύσιν ἀπαιτεῖ, ἀπαιτεῖ τὸ πᾶν αἰμα-
τοκρατῆς καὶ οἷον, ὡς δικαιοσύνην φαί-
νεταί σοι μόνον καὶ ἐλευθερίαν, καὶ αἰσθη-
μόνας, καὶ τὴν ἀνυποκρίτους.

§ 6. Ἡ δὲ ἑκάστῳ φύσιν τὸ πᾶν ἑκά-
στον ἔχει, τὰ δὲ ἑκάστῳ ὅντα ἐκείνῳ μετατρέφειναι,
μεταβάλλειν, αἶρειν ἑκάστῳ καὶ ἐκείνῳ φέ-
ρειναι. καὶ πᾶν ἑκάστῳ. ἢ ὡς ὅτι φύσιν ἑκά-
στον, ὡς μὴ καὶ ἑκάστῳ καὶ πᾶν τὸ συνήθῳ ἀλλὰ
καὶ ἵνα αἱ ἀπονομήσεις.

§ 7. Ἀρκητὴν πᾶσι φύσιν αὐτῇ
ἐλευθερίαν φύσιν ἢ λογικῇ ἐλευθερίᾳ, ἐν
μὲν φασματικῇ, καὶ τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ τὴν ἀ-
λλοτρίαν συγκαταλαμβανόμεν. ὡς τὰς ὁρμὰς καὶ
ἐπὶ τὰ κοινωνικὰ ἔργα μόνον ἀπαι-
τεῖται. ἢ τὰς ὁρμὰς καὶ τὴν ἐγκλί-
σεις

Inf. § 14.
L. 2. § 11.
-δύον Mer.
L. 7. § 67.
L. 5. § 11.

Inf. § 10.
L. 7. § 70.
Inf. § 534.
L. 5. § 3. 6.
L. 6. § 2. 12.
10. § 1.

L. 7. § 72.
L. 9. § 29.
L. 7. § 66.
L. 5. § 32. Inf.
§ 5. 9. § 25.
ταῦτα Mer.

ταῦτα Xyl.
L. 9. § 29.
40. 1. 10. § 19.
L. 7. § 71. 1.
12. § 26.
L. 4. § 31. 5.

§ 23. § 9. § 29.
37.
L. 5. § 8. 10.
§ Sup. § 2.
Sup. § 3. 4.
§ 3.

L. 7. § 15.
L. 5. § 3. 1. 7.
§ 55.
L. 3. § 6. 1. 4.
§ 32. 1. 10. §
12. 1. 11. § 9.
L. 7. § 3.

L. 7. § 69.
L. 7. § 18. 23.
L. 4. § 3. 1. 5.
§ 23.
ὡς ἐκείνῳ.
L. 7. § 1. 1. 9.

§ 35.
L. 4. § 44.
Inf. § 6.
Inf. § 45. 1. 5.
§ 1. 4. 34.
L. 5. § 36. 1.

7. § 54.
L. 5. § 36.
L. 6. § 50. 51.

σεις ἢ ἐφ' ἑμὴν μόνον ποιοιούσης.
 * L. 2. § 17. 1. α τὸ δ' ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀπορριπ-
 3. § 4. μίων πᾶν ἀπαγομένη· β μέρθ· γ δ'
 * L. 2. § 3, 4. αὐτῆς ὅτιν' ὡς ἡ τῶ φύλλου φύσις τῆς
 τῶ φυτοῦ φύσεως. πολλὴ ὅπ' ἐκεί μ'
 ἢ τῶ φύλλου φύσις μέρθ· ὅτι φύσεως
 καὶ ἀναδίδου, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζε-
 δου δυναμένης· ἢ δ' τῶ ἀνθρώπου φύ-
 σης, γ μέρθ· ὅτι δ' ἀνεμποδίζου φύσεως
 καὶ νοεῖς καὶ διέαια· * εἰς εἶς καὶ
 * ἢ γα Mer. κατ' ἀξίαν καὶ εἰς μετρίαν χρόνον, ὑ-
 * Sup. § 6. σία, αἰτή, ἐσθρῆς, συμμάχους, ἐ-
 * L. 6. § 49. χρίσεις ποιεῖται σόφως δ', μὴ εἰ τὸ
 πρὸς τὸ ἐν ἴσον ἐυρήσει ὅτι πάντα
 ἀλλὰ εἰ συλλέξῃ τὰ πάντα * τὸ δ' ἔ-
 * τῷ Mer. πρὸς ἀδελφὰ τὰ τ' ἐπ' ἐν.

§ 8. Εἰ ἀναγινώσκῃς ἐκ ἔξου· ἀλ-
 λὰ ὅσον ἀνείργῃς ἔξου· ἀλλὰ ἡ ἰσο-
 νία καὶ πόνον καθυπερβαίνει ἔξου· ἀλλὰ
 ἢ δ' ἐξου καὶ ἀφ' αὐτοῦ ἔξου· ἀλλὰ
 * L. 2. § 1. 1. 9. καὶ ἀναδίδου καὶ ἀχρεΐας καὶ θυμῶν,
 * L. 4. § 3. πρὸς τὸ ἡδονῶν αὐτῶν ἔξου.
 * L. 3. § 4. 1. 7. § 9. Μήκῃ σε μηδεὶς ἀκούσῃ κα-
 * L. 5. § 16. ταμφομένη· τὸ ἐν αὐτῇ ῥέον, μηδὲ
 * οὐ Lug. * τὸ σταυτοῦ.

§ 10. Ηἱ μετανοοῦσιν ὁρίων· ἡ
 πρὸς αὐτῶν, ὡς ὁ χηρὸς πρὸς τὸν
 τὸ δ' ἀγαθὸν χηρὸς πρὸς τὸν δ' εἶναι, καὶ
 ὁ πρὸς τὸν αὐτὸν τὸν ἀγαθὸν καὶ καλὸν
 ἀνδρὶ· ἢ εἰς δ' ἀν καλὸς καὶ ἀγαθός
 ἀνὴρ μετανοήσειν, ὅπ' τὸ ἡδονῶν πρὸς
 ἀρεσκίαν· ἢ εἰς ἀρεσκίαν, ἢ εἰς
 ἀγαθὸν ἡδονῶν.

§ 11. ἢ τὸ πρὸς αὐτὸν καὶ ἰαντὸ
 τῇ ἰδία καὶ ἀσκαδῇ· τὸ μὲν τὸ ἰαντὸς αὐ-
 τῶ καὶ ὑλκόν· ἢ δ' τὸ αἰπῶδες· τὸ δ' ποιεῖ
 ἐν τῷ κόσμῳ πόνον δ' χρόνον ὑφίσταται.

§ 12. Εἰ ὅταν ἐξ ὕπνου διαγῶν
 ἐγείρῃ, ἀναμνησθεῖς, ὅπ' ἔχει τὴν κα-
 τασκευὴν σου ὅτι, καὶ ἔχει τὴν ἀνθρω-
 πικὴν φύσιν, τὸ πρὸς κοινωτικῶς
 ἀποδίδου· τὸ δ' καθύδιν, κοινὸν καὶ
 ὅπ' ἀλόγων ζώων· ὃ δ' ἔχει φύσιν ἐκά-
 στου, τὸ τοιοῦτον καὶ πρὸς φύσιν,
 καὶ δ' ἔχει πρὸς πρὸς πρὸς.

sationes ad ea sola, quæ in nobis sita sunt,
 adhibet, à rerum natura deniq; quicquid as-
 signatum fuerit, amplectitur. hujus enim
 pars est, ut folii natura pars naturæ est ar-
 boris. hoc tantum interest, quod ibi folii
 natura pars est naturæ sensus rationisq; ex-
 ortis, & impedimento obnoxia. cum ho-
 minis natura pars sit naturæ impediri ne-
 scia, rationalis, justæ. hæc autem & tem-
 pora, & materiam, & formam, & faculta-
 tes, & casus ex æquo distribuit singulis qui-
 busq; pro uniuscujusq; dignitate. id quod
 deprehendere licebit, si non seorsim unum
 aliquid in re ulla consideraveris, sed istius
 omnia cum alterius alicujus confertim
 sumptis contuleris.

§ 8. Adeo es illiteratus, ut nec legere
 possis. at potes contumeliâ abstinere, po-
 tes voluptate & dolore superiorem te præ-
 stare, potes gloriolam nihili facere, potes
 stupidis & ingratissimis non succensere, imò &
 illorum curam gerere.

§ 9. Nemo, aut vitam avlicam,
 aut tuam etiam, insimulantem te av-
 diat.

§ 10. Poenitentia est suiipsius repre-
 hensio quædam, ut qui utile aliquid omiserit.
 bonum autem quodq; necessariò etiam est
 utile; quodq; est ejusmodi, id viro bono
 proboque curæ esse oportet. at neminem vi-
 rum bonum probumq; poenituerit, quod vo-
 luptatem unquam ullam omiserit. neq; utile
 itaque, neque bonum voluptas est.

§ 11. Hoc quidam in se est ex consti-
 tutione suâ? quænam illius substantia sive
 materia? quæ forma? quid in mundo facit?
 quamdiu consistit?

§ 12. Quando somnum gravatim excu-
 tis, reminiscere, & conditioni tuæ & na-
 turæ humanæ consentaneum esse, ut acti-
 ones ad communis conductentes eas,
 cum dormire etiam brutis animantibus
 commune sit. quod autem est naturæ cu-
 jusq; consentaneum, hoc & familiarius,
 & aptius, & jucundius est utique.

L. 7 § 23. l. 9.
§ 17. l. 10. § 5.
l. 12. § 23. 36.

ἀναβάλλον τὴν σφαῖραν ἢ τί ἐν ἀγα-
θὸν τῷ σφαίρῳ ἀναφερόμενον, ἢ καλὸν
καταφερόμενον, ἢ καὶ πεπλοκῆ; τί δ'
ἀγαθὸν τῇ πομφόλῳ συνεσθῆ, ἢ
καλὸν διαλυθεῖται; τὰ ὅμοια δ' καὶ ἐπὶ
λύχνῳ.

* Ἐστρέφον
Lug. Στρέφον
Annot.
L. 3. § 11. Sup.
§ 11. l. 11. § 17.
* σάπτε, καὶ
σποπνέουσαι f.
L. 9. § 2.
L. 3. § 10. l. 7.
§ 6. l. 10. § 34.
L. 3 § 10. l. 6.
§ 36.
L. 4. § 3. l. 11.
§ 18.
L. 3. § 4. Inf.
§ 53.
L. 4. § 3. l. 10.
§ 17.
L. 4. § 32. l.
9. § 22.
L. 5. § 10.
L. 9. § 6.
L. 7. § 4. l.
10. § 8.
L. 9. § 26.
L. 4. § 17.
L. 10. § 6.
L. 2. § 17.
L. 6. § 36.
L. 5. § 10. Inf.
§ 37. l. 9. § 14.
L. 4. § 32. 33.
L. 10. Inf. § 31.
37. l. 9. § 30. l.
10. § 27. 34.
l. Inf. § 37.
* A. φ. ἔτα A.
K. A. ἔτα κ.
τ' π' Sal.
L. 4. § 48. l.
10. § 31.
* χάραξ Lug.
* ἰερεῖς f.
L. 9. § 29.
L. 4. § 35. 48.
l. 9. § 14.
L. 5. § 33.
L. 7. § 32.

§ 21. * Ἐστρέφον, καὶ διατάσσει διόν
ἐστὶ, γρηγόρας δ' οὗ γίνεται, νοσήσαν
δ', * πορνέουσιν. b βραχέσιον δ' καὶ ὁ
ἐπαυλὼν καὶ ὁ ἐπαυλόμενος, καὶ ὁ μη-
μορεύσας, καὶ ὁ μημολογούμενος. αἰσ-
επὶ δ' καὶ ἐν γωνία τέταρτος κλίμασθαι,
καὶ d ἐδὲ ἐν ταῦτα πάντα συμφωνῶσι,
καὶ e ἐδὲ αὐτοῦ τις αὐτοῦ. καὶ f ὅλη δ'
ἢ γῆ στρομῆ.

§ 22. Ἐπερίεχε ἢ τῷ ὑποκειμέ-
νῳ, ἢ τῷ ὄγκῳ, ἢ τῇ ἐσθρίᾳ, ἢ
* τῷ σημειομένῳ. i διαίσιος καὶ τα πάλ-
λαις k μᾶλλον δ' ὁ δόλιος ἀγαθὸς αὐ-
ριον γένος, ἢ σήμερον ἴδῃ.

§ 23. Περίεχε π; i περίεχε ἐπ'
ἀνθρώπων ἐπιστολὰς ἀναφέρειν συμ-
βαίνει τί μοι; m δόλῳ, δὲ καὶ τῷ
θεῷ ἀναφέρειν, καὶ n πάντων παρὸν,
ἀφ' ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμπεριέχῃ.

§ 24. Ὅπως σοι φαίνεται τὸ λεί-
σαι; ἔλαιον, ἰσχυρὸς, ῥύσθαι, ὑδαρ,
γλοιώδες, πάντα οὐκ ἀκατά. o ταῦτα
πάν μέρη οὗ βίβ, καὶ πᾶν ὑποκειμένον.

§ 25. P Λύκλλα Ὀυῆρον. ἔτα
Λύκλλα. Σέκονδα Μάξιμον. ἔτα Σέ-
κονδα. Ἐπιτύγχανθαι q Διότιμον. ἔτα
Ἐπιτύγχανθαι. * φαίνεται Ἀντιόχῳ.
ἔτα Ἀντιόχῳ. ταῦτα πάντα. Κέ-
λερ Ἀδριανόν. ἔτα Κέλερ. r δ' ὁ δρι-
μύς ἐμῶν, ἢ σερραστοί, ἢ τετυ-
φομένοι, αὐτὸς οὗ, δριμύς μ', * χι-
εῖς καὶ f Διμήτριος ὁ Πλατωνικός, καὶ
Εὐδοκίμων, καὶ ὁ πῶς ταῦτα. * πάν-
τα ἐρήμεια, τετυφώτα πάλαι ἔνιοι
μὲν ἐδὲ ἐπ' ὀλίγον μνημονοδιδόντες. οἱ
δ' εἰς μύθους μεταβαλόντες. οἱ δ' ἦδη
ἐκ μύθων ἐξήλθοι. τέτων ἐν μαμῶ-
σαι, ὅπ. x δίδοι ἦτοι. αἰεταδύναι
τὸ συγκριμένον σν, ἢ σβιδύναι τὸ

pilam mitti, pilae pariter rationem habet.
ecquid autem pilae, vel sursum missae boni,
vel descendenti cadentique mali? ecquid &
bullae vel consistenti boni, vel subsidenti
mali? de lucerna idem dictum sit.

§ 21. Inverte corpus tuum, atque in-
spice, quale sit, ubi senuerit; quale sit, ubi
morbidum fuerit; quale sit, spiritum ubi ef-
flaverit. brevis autem est vitæ & qui cele-
brat, & qui celebratur; & qui commemorat
pariter, & qui commemoratur. adhuc & in
plagæ istius angulo duntaxat id geritur;
ubi etiam neque omnes inter se consentiunt,
neque quisquam sibi. denique terra omnis pun-
cti instar habet.

§ 22. Animum adverte presenti vel
decreto, vel facto, vel dicto. merito hæc
pateris, qui bonus mavis cras fieri, quam
esse hodie.

§ 23. Facio quicquam? ita facio, ut
ad homines juvandos referam. contingit
mihi quicquam? ita excipio, ut ad De-
os referam, fontemque rerum omnium, à
quo, quæcunque fiunt, ordine præstituto de-
rivantur.

§ 24. Ipsum lavari quale quid tibi vide-
tur? oleum, sudor, fordes, aqua, strigmen-
tum; putida omnia. tale quiddam est & vitæ
pars quævis, & materia subiecta quælibet.

§ 25. Lucilla Verum extulit; mox &
Lucilla ipsa elata est. Secunda Maximum;
mox & Secunda Epitynchanus. Dioti-
mum; mox & Epitynchanus. Antoninus
Favstinam; mox & Antoninus. Celer
Hadrianum; mox & Celer. huiusmodi
sunt omnia. quin & solertes illi, aut futu-
rorum præcii, aut fastu inflati, ubinam jam
sunt? solertes, inquam, quales Charax, Deme-
trius Platonice, Evdæmon, & si quis alius
ejusmodi: omnia caduca sunt, & jam o-
lim morte sepulta sunt. alii nec brevem
sui memoriam sunt consecuti; alii in fabu-
las abierunt; alii etiam è fabulis evanue-
runt. horum ergo memineris, aut compa-
gem tui dissipatum iri, aut extinctum
spiritum,

spiritum, aut migraturum, atque alibi iri dispositum.

§ 26. Homini volupe est, quæ hominis propria sunt, facere. proprium autem est hominis, contribuli suo benevolum esse, sensuum motus insuper habere, visa probabilia discernere, universi naturam, eaque; quæ secundum hanc fiunt, contemplari.

§ 27. Affectiones singuli quique tres habent; unam, ad cavissam ambientem, alteram, ad cavissam divinam, à qua proveniunt omnibus omnia; tertiam, ad eos quibuscum in hac vita versatur.

§ 28. Dolor autem est corpori malum. quod si sit, corpus id censeat. aut animæ. at illi licet etiam inter dolores serenitatem suam tranquillitatemque; servare, nec opinari malum esse. omne enim iudicium, & imperus, & appetitus, & averfatio intus est; quod mali nihil ascendit.

§ 29. Imaginationes dele; sæpe tecum sic loquendo. In potestate mea nunc situm est, ut nulla in hac anima existat improbitas, nulla cupiditas, nulla omnino perturbatio: sed ut omnibus qualia reapse sint perspectis, pro existimatione sua singulis utar. memento potestatis hujus à natura tibi tributa.

§ 30. Et in senatu, & apud quemlibet privatim, curæ sit modeste potius quam diserte loqui. sano verò apud omnes sermone utare.

§ 31. Avgvsti avla, uxor, filia, nepotes, privigni, soror, Agrippa, cognati, familiares, amici, Arius, Mæcenas, medici, popæ, avla tota morti concessit. tum ad alia te transfer; mortemque cogita, non unius hominis, sed gentis totius, Pompejorum puta. nec illud minus, quod tumulis inscribi solet, *Ultimus hic generis sui*. dein reputa tecum, quam anxie egerint horum antecessores, ut successorem aliquem sibi superstitem relinquerent: cum necesse tamen fuerit, ut aliquis tandem ultimus

πρόμακτον, ἢ μεταστῆναι, καὶ ἀλλοτρίῳ καταχθῆναι.

§ 26. * Ευφροσύνη ἀνδρώεσσι, πινεῖν ἢ τὰ ἴδια ἀνδρώεσσι. ἰδίον ὃ ἀνδρώεσσι εὐνοία πρὸς τὸ ὁμόφυλον, δὲ ὑπερβόρσις ἢ ἀδελφικὴν κινήσαν, ὁ δὲ ἀκρίσις ἢ πιδανῶν φιλίασιν, ἢ ἐπιθεώρησις τῆς ἢ ὅλων φύσεως, καὶ ἢ κατ' αὐτῶν γενεῶν.

§ 27. Τρεῖς ὁ ἄνθρωπος ἢ ἢ πρὸς τὸ αἴτιον τὸ θεμελιώδυν ἢ ὃ πρὸς τὴν θεῖαν αἰτίαν, ἢ ἀπ' ἧς συμβαίνει πάντα. ἢ ὃ πρὸς τοὺς συμβεβηκότες.

§ 28. Ὁ πόνος ἦτοι τοῦ σώματος καὶ τῆς ἐκκέν ἀποφανώδυν ἢ τῇ ψυχῇ. ἀλλ' ἔξεστιν αὐτῇ τὴν ἰδίαν αἰτίαν καὶ ἡ γαλήνη διαφυλάσσειν, καὶ μὴ ὑποκαμδῆν ὅτι κακόν. πάντα γὰρ καίσις, καὶ ὁρμή, καὶ ὀρεξίς, καὶ ἐκκλίσις, ἢ ἐνδοῦ καὶ ἢ ἐξῆν κακόν ὅδε ἀναβαίνει.

§ 29. * Ἐξάλειψα τὰς φαντασίας, συνεχῶς σταυρῶ λέγων. ἐνὶ ἐσ' ἐμοὶ ὅτι, ἵνα ἐν ταύτῃ τῇ ψυχῇ μηδεμία πονηρία ᾖ, μηδὲ ἐπιθυμία, μηδὲ ὁλως παρέχῃ τίς. ἀλλὰ τὸ βλέπων πάντα ὅποια ὅτι, καὶ ἡρώμαι ἐξῆν κατ' ἀξίαν. μύησον ταύτης * τῆς ἐξουσίας καὶ φύσιν.

§ 30. Λαλεῖν, καὶ ἐν συγχλήτῃ, καὶ πρὸς πάνθ' ὀνπινοῦν κομῖαι, ἢ μὴ πεπραγῶς * ὅτι * λόγῳ χρῆσθαι.

§ 31. * Αὐλὴ Ἀυγύεσσιν, γυνὴ, θυγάτηρ, ἑγγονοί, ἀφόνιοι, ἀδελφεῖ, ἀρχιεπίσκοποι, συγγενεῖς, οἰκέται, φίλοι, Ἀρεῖοι, Μακεδόνες, ἱερεῖς, δούλοι, ὅλης αὐτῆς δάνατο. ἔπειτα ἔπειτα * τὰς ἀλλὰς, μὴ κατ' ἐνὸς ἀνθρώπου δάνατον, ὅς Πομπηίων. κακείνο ὃ τὸ ἐπικρατοῦν τῶν μήμασιν, ἔρατο * τὰ ἴδια γένος. ἐπιλογίζεσθαι, πῶς ἐπαυθῶσι οἱ πρὸ αὐτοῦ, ἵνα διαδοχῇ πᾶσι γενεαῖς. ἔπειτα, ὁ ἀνάγκη ἔρατον πᾶσι γενεαῖς.

γινώσκει· πάλιν ὅδε ὅλε γίνωσκει
ρατον.

- * L. 4. § 2. 25.
 26. L. 12. § 35.
 36.
 * L. 6. § 2. 32.
 L. 4. § 54. L. 9.
 § 6.
 * L. 4. § 49.
 * L. 2. § 91. 5.
 § 10.
 * L. 5. § 10.
 Inf. § 41.
 L. 10. § 12.
 * L. 4. § 11. 6.
 § 50.
 * Inf. § 35.
 * L. 7. § 16.
 * L. 3. § 5. 7.
 16. L. 10. § 14.

§ 32. ^a Συμπιπναι δειδ βιον, κτ'
 μίαν παρῆν· κτ' εἰ ἐν αὐτῇ παρ-
 ῆναι ὡς δίδον τε, ἀρκείδ· ἴνα δ' ὅ
 ἐαυτῇ ἀπὸ κτ', εἰ δ' εἰς σὺ κωλύται
 δύναιται. ἀλλὰ εἰσεται π' ἐξωθεν; εἰδὲν
 εἰς γὰρ τὸ δικαίως κτ' σφραγίσας κτ' ἐυλογί-
 στας· ὁ ἄλλο δ' ὅ τ' ἴσως ἐπερρηπναι
 καλυπναι; ἀλλὰ εἰ τῇ πρὸς αὐτὴν τὸ
 καλυπναι ἐναρτῶνται, κτ' τῇ ὅπ' τὸ δυνά-
 μων ἐυλογίᾳ ματαλάσει ἐνδὺς ἄλ-
 λη παρῆναι ἀπναιδῶν, § ἐναρμύστας
 εἰς τὴν σύνθεσιν, πρὸς ἧς ὁ λόγος.

§ 33. ^b Αὐτῶς μὲν λαβείν, ὅ-
 λυτως δ' ἀρτῶνται.

§ 34. ^c Εἰ ποτε εἰδὲς γοῖτα ἀπ-
 κεκομῶν, ἢ ποδα ὃ κεφαλῶν ἀπ-
 τετμήναι, γοῖς πρὸς ποτε ἀπὸ τῆ
 λοιπῇ σώματι κεμῶν, κτ' ταύτων
 ἐαυτῶν ποιῇ, ὅσον ἐρ' ἐαυτῶν, ὁ μὲν
 δύναιτο πρὸς μὲναιον, κτ' ἀπορῶν ἐ-
 αὐτῶν, ἢ ὁ ἀκοινῶν πρὸς πρῶτον.
 ἀπὸ τοῦ πρὸς ποτε ἀπὸ τῆς κατὰ φύ-
 σιν ἐνάστεως· ἐπρὸς κτ' ὁ μὲν
 νῦν σταυτῶν ἀπὸ κεφαλῶν. ἀλλ' ὅδε κομ-
 ῶν ἐμῶν, ὅπ' ἐξείσι σὺ πάλιν ἐν-
 σαι σταυτῶν εἴτο ἄλλω μέρει ἐν-
 δειδὲς ἐπὶ πρῶτον, γοῖς δύναι κτ' ἀποκο-
 πναι, πάλιν συνελθῆναι. ἀλλὰ σέξεται
 τὴν χρευστήναι, * ὃ τετμήναι πρὸς ἀν-
 δρωπον, κτ' ὅτι τὴν ἀρχὴν μὴ ἀπορ-
 ρῶν ἀπὸ τῆς ὅλε, ἐπ' αὐτῶν ἐπὶ πρῶτον
 κτ' ἀπορρῶν πάλιν ἐπὶ πρῶτον κτ' συμ-
 φῶναι, κτ' τὴν τῆς μέρους ταύτης ἀπολα-
 βῆν ἐπὶ πρῶτον.

§ 35. ^d Ὡς πρὸς τῆς ἀνδρῶν διω-
 μῆς εἰσεται ὃ ὅ λογικῶν γοῖς δύναι
 * ἢ ὃ ὅ λογικῶν φύσις, ὅπως κτ' πρῶ-
 τῶν παρ' αὐτῆς εἰληφάμεν. ὅν πρῶτον
 γοῖς ὅτι ἐμῶν πᾶν τὸ ἐν αὐτῶν κτ' ἀν-
 περῶν δύναι πρῶτον, κτ' κατὰ τῶν
 εἰς τὴν ἐν αὐτῶν, κτ' μέρει ἐαυτῆς
 ποιῇ, ὅπως κτ' τὸ λογικῶν γοῖς

existeret. atq; hic rursus gentis totius mor-
 tem considera.

§ 32. In singulis actionibus vitam
 componere oportet; ut si unaquæque quan-
 tum datur, quod suum est tulerit, in eo ac-
 quiescas. quod minus autem ferat, quicquid su-
 um est, prohibere nemo poterit. sed ex-
 terius aliquid obstat? nihil quicquam, quod
 minus iuste, sobrie, consideratè in ea te ge-
 ras. sed alius alicujus facultatis fortassis
 effectus impeditur. atq; dum impedi-
 mentum ipsum placidè fers, & ad id quod
 datur æquo animo te transfers, alia statim
 prioris vice actio emergit, qz ad eam, de
 qua sermo instituitur, vitæ compositionem non minus aptè conducat.

§ 33. Sic accipe, ne fastuosus fias; sic
 posside, ut dimittere proclivis sis.

§ 34. Si quando manum abscissam vi-
 disti, vel pedem, aut caput etiam amputa-
 tum, & seorsum alicubi à reliquo corpore
 situm; talem planè se facit, quantum in ipso
 est, qui abscindit sese, dum vel id quod con-
 tingit non vult, vel adversus societatis jus
 aliquid perpetrat. revulsam quodammodo
 abjecisti te aliquò ab ea quæ secundum na-
 turam est unione. pars enim naturà fueras
 nunc verò temet abscidisti. cæterum istic
 illud scitum est, quod unire te denuo licet.
 hoc autem nulli alii parti est à Deo con-
 cessum, ut revulsa semel & præcisa denuo
 coalescat. Verum benignitatem ejus con-
 sidera, quæ hominem cohonestavit: cum
 & in ipso posuerit, ne primitus ab univer-
 so revelleretur, & facultatem tribuerit,
 ubi fuerit revulsus, redeundi denuoque coa-
 lescenti, & partis ordinem, quem tenuerat,
 recuperandi.

§ 35. Sicut reliquas facultates ratio-
 nalium unusquisque ferè ab universi natu-
 ra accepit; ita hanc nos ab eadem fa-
 cultatem accepimus: quod quemadmodum
 illa quicquid obstat & renititur, in usum
 suum circumvertit, & in fato dispo-
 nit, atq; ita partem sui facit; ita
 & animal rationale, ex impedimento
 omni;

* τῆς τῶν λ'
 φύσεως Χyl. τ'
 ὅλων ο' f.
 * L. 6. § 42.

* L. 4. § 1.
 Sup. § 32.

δύναται πᾶν καὶ λυμεν ὑμῶν ἐκ τῆς ποι-
 ῆς, καὶ ῥηθῆναι αὐτῶν ἐν ᾧ εἶναι καὶ
 ὁρμησθαι.

§ 36. ^a Μὴ σε συγχαίτω ἡ τοῦ
 ὅλων βίαι φαρμακία· μὴ συμπαινεῖς ἀπί-
 στωτα δια καὶ ὅσα παίδων ^α ἐπιμαρ-
 τήσδαι· ἀλλὰ καὶ ἑσέως ἥβη παρόν-
 των ἐφ' ὧτά σεαυτῶν, ^β τί τοῦ ἔργου
 τὸ ἀφρίσθηται καὶ ἀνύπτειται· αἰχμηθεὶς
 καὶ ἀμαλγμήσῃ· ἔπειτα ἐναμίσηται σε-
 αὐτῶν, ὅτι ^γ ὅτε τὸ μάλλον, ὅτε
 τὸ παρρηγιῶς βαρεῖ σε, ἀλλὰ αἰεὶ
 τὸ παρὲν. ^δ τοῦτο δὲ καταπαυμένη
 καται, ἐν αὐτῷ μόνον φερούσης·
 καὶ ἀπειλογησῇ τὴν διάνοιαν, ὅς
 ἐσὶς τούτου φίλον ἀπείσχειν μὴ θύ-
 γειναι.

[illegible]

§. 38. ^h Εὐ δυνάμει ἄν βλέ-
πειν, βλέπει * κρίνει, φασί, σφω-
τάτως *.

§ 39. Διακοσμήσεις κατεφάσαντο
 κλῆν ἀρετῶν ἔχ. ὅρα ἐν τῇ τῇ ποικίᾳ
 ζῶν κατιστάτη. ἰ. ἡδονῆς ὅρα, πλὴν
 ἔρχεται.

§ 40. Ἐ' ἔαν ἀράλῃς ᾗ σὺν ὑπολή-
ψιν περὶ ᾗ λυτῇ σὲ δοκῇ, αὐτὸς ἐσ-
τὴ ἀσφαλεστάτη ἐστία. τίς αὐτοῖς, ὁ λό-
γος, ἀλλ' ἐκ ἐμῶ λόγος, ἔστω. ἡμῶν ὁ ἴ-
σος ὁ αὐτοῖς ἐαυτὸν μὴ λυπεῖται. οἱ
δὲ πᾶσι τοῖς κακῶς ὄχει, ἢ ὑπολα-
βῶν αὐτοῖς περὶ αὐτῶν.

541. ὁ Ἐμπολιτὴς αἰσίουτος, καὶ κόν
ζωπικῆς φύσεως. ἔμπολιτὴς ὁρμῆς, ὁμοί-
ως καὶ κόν ζωπικῆς φύσεως. ἔστ' ἂν π' αἴλλο

L. 3:

ὁμοίως:

* ဇာယုဂ်စာပေ

b L. 7. § 14.

41 22 607

* Kóps Lug.
Ann. éhrs Sal.
* χαείας Xyl.
Mer.
e Sup. 6 25.

^f Sup. §. 25.

U. L. 2. § 2. I.

3.6.3. Sup.

524.
* *ex l. o.*

536.

^b L. 10, § 12
* 15 /

* Keltor, vel:
Zúroz f. Salo.

* - одража.

Xyl. πρς. Sal

L. S. 5 15
k Sup. 6 28

Inf. \$47.

¹L. 7. 5 16. 1.

II. § 20.

¹³ Sup. § 28.

Sup § 32.

ἁμοίως ἐμπόδιον καὶ κακὸν τῆς οὐ-
πῆς καὶ ἀσκηδῆς. ἔτι τῶν ἐμπό-
δισμός νῦν, κακὸν νοεῖς φύσις.
πάντα δὴ ταῦτα, ἐπὶ σταντὸν μετα-
φρε. πόνθ, ἡδονὴ ἀπῆται σε; ἀ-
ψεται ἢ ἀδύνατος. ὁρμήσας ἐνσημα
ἐγίνετο; β εἰ μὴ ἀνυπεξαρκέτως ὤρ-
μας, ἡδὴ ὡς λογικὴ κακὸν· εἰ δὲ τὸ
κοινὸν λαμβάνεις, ἔπει βλάβαι,
ἐδὲ ἐμπόδιον. ἔπει μὴ τοῦ τοῦ νῦν
ἴδια ἐδὲς ἅλλθ· εἰδὼν ἐμπόδι-
ζεν· ἀτὰρ γὰρ ἐ πῦρ, ἐ σίδηνθ,
ἐ τυρανθ, ἐ βλασφημία, ἐχ ὅπῃν
ἀπῆθ· ἔδωκε γίνετα σφαῖρθ, κυκλο-
τερὴς μὲν.

§ 42. Οὐκ οἶμι ἀξιθ· ἐ ἐμαυτὸν
λυπεῖν· ἐδὲ γὰρ ἄλλον πῶποτε ἐκὼν ἐ-
λυπεῖται.

§ 43. Ἐυφραίνει ἄλλον, ἄλλο· ἡμῶς
δὲ, ἐάν ἵππῆς ἔχῃ τὸ ἡμῶνικόν, καὶ μὴ
ἀποσφραγισμένον, μήτε ἀνθρώπῃν πῖνα, μή-
τε ἄνθρωποις συμβαινόντων· ἄλλα
ἵππῃν ἐμμένοντι ὁφθαλμοῖς· ὁρᾷς καὶ δι-
χόμενον, καὶ ἡρώμενον ἐκαστὸν καὶ ἀξίαν.

§ 44. Τῦτον· ἰδὲ τὸν χροῖον
σταντὸν χρεῖται· οἱ δὲ πῶς ὑπερφη-
μίαν μᾶλλον διακρίσεις, ἐ λογίζονθ,
ὅτι ἄλλοι τοῦτοι μέλλουσιν ἐκείνοι ἐ-
ναι, διότι ὅσον ἔτι ἐς βαρύνθ· κα-
κίνοι δὲ θηπῶν. τί δὲ ὅλως περὶ σθ,
αὐτὸν ἐκείνοι ἢ φωναῖς τοιαύταις ἀπ-
χρῶσιν, ἢ ὑπερλήψιν τοιαύτῃν ἐπὶ σε
ἐχουσιν.

§ 45. Ἐγὼ μὲν καὶ βάλλω ὅσον
δίλεις. ἐκεῖ γὰρ ἔξω· τὸν ἡμῶν δὴ-
μινα ἴλεον, τῦτ ἔστιν, ἑαυτὸν μόνον
ἐχῶν καὶ ἐσφραγισμένον καὶ τὸ ἐξῆς· τῇ
ἰδίᾳ κατασκευῇ· ἄρα τοῦτο ἀξίον, ἵνα
δὲ αὐτὸ κακῶς μὲν ἔχῃ ψυχὴν, καὶ χε-
ρὸν ἐαυτῆς ἢ, ταπεινωμένην, ὀρεζομένην,
συνδυομένην, πηρομένην; καὶ τί ἐυρήσεις
τῦτε ἀξίον;

§ 46. Ἀνθρώπου ἐδὲν συμβαί-
νεν π δύνανθ, ὃ ἐκ ὅτῃν ἀνθρωπικὸν
σύμπτωμα· ἐδὲ βοῦ, ὃ ἐκ ὅτῃ βοϊκόν· ἐδὲ

vegetativam conditionem pariter impedi-
at, estq; malum ejusdem. mentis quoque per-
inde impeditio, naturæ intellectivæ ma-
lum est. hæc jam tu omnia ad te transfe-
ras. dolor, voluptas attingit te? viderit
sensus. aliquid molienti tibi obstitit quippi-
am? si citra exceptionem moliebaris, jam
tuum, qâ rationalis, malum est. at, si id
quod communiter fieri solet, tibi propo-
nebas, nondum aut læsus es, aut impeditus
etiam. mentis utiq; propria quæ sunt, nemo
alius impedire solet. hanc enim nec ignis,
nec ferrum, nec tyrannus, nec vituperium,
nec aliud quidlibet attingit, ubi facta fuerit
sphæræ instar, teres tota atque rotunda.

§ 42. Indignum censeo, ut me ipse
vexem, quia neminem unquam volens ve-
xarim.

§ 43. Alia oblectant alios. me ve-
rò, si mentem sanam habuerim, quæ
nec hominem quendam, aut humanum
quicquam aversetur; sed quicquid obvenit,
oculo benigno aspiciat excipiatq; & pro
sui existimatione singulis utatur.

§ 44. Hoc ipsum, quod jam adest, tem-
pus tibi met fac impertias. quia famam post-
humam affectant potius, non cogitant, ali-
os quosdam ejusmodi fore posteros illos,
quales isti sunt, quos nunc gravatim ferunt.
sed & utriq; sunt mortales. quid autem tuū
interest, si vocibus istiusmodi adstrepuer-
int illi tibi, aut existimationem hanc vel
illam de te habuerint.

§ 45. Tolle me, & quocumq; libuerit
proijce. etenim illuc quoque genium meum
habiturus sum propitium placidumq; hoc
nempe contentum, si pro conditionis suæ
officio habere se agereq; possit. num hoc
tanti est, ut hac de causa anima mea malè
se habeat, ac deterior fiat, dum deprimi-
tur, extenditur, confunditur, consternatur.
ecquid reperiam, quod tanti sit?

§ 46. Nihil homini cuiquam contin-
gere potest, quod non humanus sit ca-
sus; nec bovi, quod non bovis sit; nec
viti

Sup. 28. 40.

L. 4. § 1. 1. 5.
§ 10.

Sup. § 32.
Inf. § 47.

Sup. § 28. 1.
11. § 36.

Inf. § 48. 1.
11. § 12. 1. 12.

§ 3.
L. 7. § 16. Inf.
§ 47.

L. 6. § 34. 1.
10. § 10.

Sup. § 26.
L. 10. § 35.

Sup. § 34.
μήτε [π]

Lug. An.
Sup. § 7, 8.

L. 4. § 25. 1. 7.
§ 3.

ὁρᾷν f.
Sup. § 29.

L. 4. § 17. 26.
ἡδὴ f.

L. 2. § 17. 1. 4.
§ 19.

L. 4. § 3. 1. 5.
§ 33.

L. 10. § 15.
23. 33.

L. 2. § 13. 1. 3.
§ 17. 16.

Sup. § 7. 1. 9.
§ 26.

L. 5. § 16.
L. 9. § 37.

σωθῆναι f.
vel, σωρῆ-
σθῆναι

L. 5. § 18.
Sup. § 36.

viti, quod non vitis sit, nec lapidi, quod non lapidis ipsius sit. Si ergo contingit id cuique, quod & usui & naturæ ejus est consentaneum, quid est, ægrè quod feras? neque enim quicquam tibi tulisset natura communis, quod ferri non posset.

§ 47. Si qua te angit res externa, non est ea ipsa, quæ molestiam faceffit tibi, sed tuum ipsius de re ea judicium. hoc autem statim delere in te situm est. siquid verò in interna animi dispositione te angit, quis prohibere potest, quò minùs opinionem tuam corrigas? pari modo, si anxium te habet, quia hoc aut illud quod rectum tibi videtur, non facis, cur non facere potius quam angere velis? sed obstat, inquis, valentius aliquid, nihil est ergo quod anxius sis. neque enim non agendi cavilla in te est. sed nec vivere tanti est, ni id fiat. excede ergo è vita æq̃o animo, quò modo excederes si id agere daretur, simul etiam obstantibus ipsis propitius.

§ 48. Memineris, inexpugnabilem fieri mentem, quando in se contracta, ipsa se contenta manet, dummodo nil faciat quod ipsa nolit, tametsi non ratione, sed obstinatione merà instructa sit. quid ergo futurum est, si ratione in consilium adhibita consideratè de re aliqua sententiam tulerit? propterea arx est quedam mens perturbationibus immunis. neque enim aliud ullum habet homo hoc validius communium præsidium, ad quod ubi confugerit, in nullius potestatem possit deinceps venire. hoc quod non videt, imperitus; qui videt, nec eo recipit se, infelix est.

§ 49. Nihil ulterius tecum reputa, quam quod visa primario renunciaverint. nunciatur tibi, hunc vel illum tibi conviciatum. hoc nunciatum est. non & illud læsum esse te. video, puerulum agrotare. hoc video. at periclitari, non video. hoc igitur modo in primò visis consistit semper, nec amplius quicquam eis à te intus adjicias, & nihil tibi accidit, quod commoveat te. vel

ἀμπίλῳ, ὃ ἐκ ὧν ἀμπύλινον · ἐλθὲ
λίθῳ, ὃ ἐκ ὧν λίθον ἴδιον. ἂ εἰ
δύω ἐκείνῳ συμπαίῃ, ὃ καὶ ὁ εἰς
δύω, καὶ πύκνω, π' αὖν συρραίνουσι;
εἰ γὰρ ἀφ' ὁρῆτόν σοι ἔφραεν, ὃ κοι-
νὴ φύσις.

§ 47. ἃ Ἐἰ μὲν διὰ τὴν ἡμετέραν
λυπῆν, ἐκ ἐκείνῳ σοι ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ τὸ
σὺν αὐτῇ αὐτῇ κέῖμα. ἂ ἔτι τοῦ ἡμετέρου
ἐξελθεῖναι ἔστι σοι ὄρεσι. εἰ δὲ λυπῆ
σὶ τὴν ἡμετέραν τῇ σῇ διαδύσει, ὅπως ὁ
καλὺν διορθῶται τὸ δόγμα; ὅμως
ἢ καὶ εἰ λυπῇ, ὅτι ἐλθὲ τὸ δὲ τὴν
ἐκείνῳ ὕψος σοι φαινόμενον, π' ἐλθὲ
μᾶλλον ἐκείνῳ, ἢ λυπῇ, ἀλλὰ ἰσχυρ-
τέρῳ τὴν ἐκείνῳ. ἂ μὴ ἔν λυπῇ, ἢ
γὰρ αὐτῇ σὶ ἡ αὐτῇ τὸν μὴ ἐκεί-
νῳ. ἀλλὰ ἐκ αὐτῇ ζῆν, μὴ
ἐκείνῳ τέτυ. ἢ αὐτῇ δύω ἐκ
τὸν ζῆν ἐκείνῳ, ἢ καὶ ὁ ἐκεί-
νῳ ἀποδείκνυται, αἶμα ἢ ἑλκὸς τοῖς ἐκεί-
νῳ.

§ 48. Μένειναι, ὅτι ἡ ἀκατα-
μάχῃον γίνεται τὸ ὑγαιμονικόν, ὅταν
εἰς αὐτὸ συρραφῇ ἡ ἀκαταμάχῃ
αὐτῇ, ὃ μὴ ποιοῦνται ὃ μὴ δύναται,
καὶ ἀλόγως ἀκαταμάχῃται. π' δύω
ἢ ὅταν καὶ μετὰ λόγου ἀκαταμάχῃ-
ται καὶ ἐκείνῳ π' π' διὰ τὸ τοῦ
ἐκείνῳ ὄρεσι ὅτι ἡ ἐκείνῳ παρὰ
διάνοια. οὐδὲν γὰρ ὁ ἐκείνῳ
καταφύγων, ὅς ὁ καταφύγων ἢ
ἐκείνῳ λειπὼν αὐτῇ. ὃ μὴ
δύω μὴ ἐκείνῳ τὸν, αἶμα ὄρεσι
ὃ δὲ ἐκείνῳ καὶ μὴ ἐκείνῳ
αὐτῇ.

§ 49. ἂ Μὴδὲν πλεονεκτήσει αὐτῇ λέγει,
ὅτι αἰ ἐκείνῳ φαντασίας ἀναγγέλλει
λεπτοῦ ἢ ἡμετέρου, ὅτι ὁ δὲ ἐκείνῳ
λέγει. ἢ ἡμετέρου τῇ. τὸ δὲ, ὅτι βίβλα-
ται, ἐκ ἡμετέρου βλέπει, ὅτι νοεῖ τὸ
παιδίον; βλέπει. ὅτι ἢ καὶ ἐκείνῳ
ἢ βλέπει. ἔτι δὲ δύω μὴ αἰ ἐκείνῳ
ἐκείνῳ φαντασιῶν, καὶ μὴδὲν αὐτῇ
ἐκείνῳ ὅτι λέγει, καὶ ἐκείνῳ σοι γίνεται
μᾶλλον.

ἂ L. 10. § 3. l.
11. § 13.
ἂ L. 12. § 26.

ἂ L. 6. § 19. l.
7. § 66.

ἂ L. 4. § 7. 8.
l. 5. § 26.

ἂ Sup. § 29.
ἂ L. 6. § 52. l.

7. § 2. 14.
ἂ L. 9. § 11.

l. 12. § 25.
ἂ τὰ.

ἂ Sup. 32.
42. 45.

ἂ L. 5. § 29.

ἂ ἢ f.

ἂ L. 2. § 3.

ἂ Sup. § 42.

ἂ E. 7. § 28.

ἂ Sup. § 7.

ἂ L. 5. § 29. l.

10. § 33.

ἂ L. 11. § 3.

ἂ L. 5. § 18.

ἂ L. 1. § 9.

ἂ L. 11. § 36.

ἂ L. 7. § 64.

ἂ L. 4. § 7. 12.

² Sup. § 44.
* *id* Nov. Xyl.
Lug. § *id* Nov.
f. L. 11. § 11.

^b L. 3. \$ 4.7.
4. \$ 3.
^c L. 5. \$ 10.
^d L. 6. \$ 16.
Sup. \$ 10.

L. 6. § 16. 19
 § 8.
 L. 9. § 1. 1.
 10. § 21.

8 L. 5. § 35.
 2 L. 2. § 1. l. 4.
 § 7.
 1 L. 9. § 4.
 2 L. 2. § 11. l.
 7. § 71. l. 10.
 § 13.

1 L. 5. § 20. l.
 6. § 32.
 = L. 2. § 1.
 Inf. § 59.
 = L. 5. § 3. l.
 12. § 3.
 ° L. 2. § 1. l. 5.
 § 35.
 P L. 2. § 11.

1 L. 12. § 30.
Inf. § 60.
1 L. 10. § 33.

esse oportet, non effusionem utiq; sed extensionem, q̄q; adversus obvia q̄libet impedimenta non violentam & impetuosam collisionem adhibeat, nec etiam decidat, sed consistat, & illustret qicquid eam admisit. privabit enim semet splendore illius, siq; eam non transmiserit.

S. 58. Qi mortem formidat, vel sensus extinctionem, vel aliusmodi aliquem sensum formidat. atqi, si sensum nullum prorsus habueris, nec mali quicquam sensurus es; sin sensum aliusmodi, animal aliusmodi futurus es, nec vivere desines.

§ 59. Homines alter alterius causa nati sumus. itaque aut doce, aut sustine.

§. 60. Aliter sagitta, aliter mens-
fetur. mens enim tam cum cavet,
quam cum confiderat, recta fertur,
nec minus ad scopum sibi propositum
tendit.

§ 61. In mentem alterius cujusq; de-
scende; sed & in tuam ipsius descendere
quilibet patere.

LIBER IX.

Quod in iustis agit, impiis agit. cum enim universi natura animalia rationalia sui invicem gratiam condiderit, ut sibi invicem pro cuiusque dignitate profint, nec ullam ratione sibi invicem obsint, qui naturae placitum hoc violat, impiis prorsus agit adversus numinum omnium antiquissimum. etenim universi natura, rerum est omnium natura. omnia autem quae existunt necessitudine quidam mutua sunt sibi invicem conjuncta. sed & eadem, quae natura, veritas quoque nuncupatur, estque prima omnium quae vera sunt, causa. itaque qui sciens volens mentitur, impiis agit, in quantum fallendo iniuste agit; qui nolens nesciensque, in quantum universi ad ordinem pulchre compositum infringit, dum

[illegible]

§ 2. Χαλεστέρα μὲν ἦν ἀνδρὸς ἰα-
γὰν, τὴν φιλολογίαν, καὶ πόσης ὑπε-
κρίσεως καὶ πενήτης καὶ τῶν γενη-
μένων.

^a L. 8. \$ 26.
^b L. 2. \$ 11.
^c L. 6. \$ 16.41.

^d L. 11. \$ 18.

^e L. 3. \$ 12. L.
6. \$ 55. L. 10.
\$ 15.
^f L. 8. \$ 54. L.
10. \$ 21.
8 L. 11. \$ 16.

^h L. 2. \$ 11. L. 6.
\$ 34.
ⁱ L. 11. \$ 20.
^k L. 7. \$ 75.
Inf. \$ 26.

¹ L. 2. § 8.

qi injuste agit, sibi nocet, dum malum se facit.

§ 5. Sæpenumero contingit ut injuste agat, tam qi non facit aliquid, qam & qi facit.

§ 6. Sufficit præsens existimatio certa, & actio præsens communicativa, & affectio præsens casum omnem à prima renum omnium causâ convenientem lubenter excipiens.

§ 7. Imaginationes absterge; motus compesce; apperitionem extingue; mentem in potestate sui contine.

§ 8. In animantia irrationalia, anima una distribuitur; in rationalia verò anima una intellectiva dispertitur. quemadmodum & terrestrium omnium una est terra; unâq; luce cernimus omnes, & aere uno spiramus; quotquot visus vitæq; participes sumus.

§ 9. Quæcunque aliquid in commune participant, ad id quod est generis ejusdem secum promptè feruntur. ad terram mole suâ fertur terrestre quodvis; in idem confluit humidum omne; & aereum itidem quodcunque. ut necesse sit vi aliquâ intercludi ea, id ne faciant. sursum fertur ignis ob ignem elementarem. cum omni verò, qi istic est, igni adeo simul accendi proclivis est, ut materia omnis sicciore paulo incendi prompta admodum sit, eo quod minus sibi admixtum habeat, quod incendium prohibeat. proinde & quicquid naturæ intellectuales est in commune particeps, ad sibi cognatum pariter, vel multo magis etiam, promptè fertur. quod est enim rebus aliis præstantius, hoc est promptius. ei quod sui generis est commisceri & cum eo quodammodo coalescere. hinc apud irrationalia existunt examina, armenta, pullorum educationes, & quasi amores quidam. etenim istis animæ insunt; itaque in subiecto præstantiori vis illa congregativa intensior reperitur, qam in stirpibus, lapidibus, aut lignis. hinc & in rationalibus, respublicæ, amicitiæ, familiæ, concilia; item belli tem-

τάται. αὐτὸ δὲ ἀδίκων ἐαυτὸν κακοῖ, κακὸν αὐτὸν ποίων. L. 8. § 55. l. 11. § 18.

§ 5. Ἀδικεῖ πολλὰκις ὁ μὴ ποίων τι, ἢ μόνον ὁ ποίων τι.

§ 6. ὁ Ἀρκὴ ἢ ἐ παρῶν αὐτοῦ καὶ καλῶς πεποιημένη, καὶ ἡ παρῶσα ἐ παρῶν καὶ κοινοῦ, καὶ ἡ παρῶσα διάθεσις ἐ παρῶν καὶ παρῶν τὸ ἐ παρῶν τὸ ἐ παρῶν αὐτῶν συνεκκίνητον. L. 8. § 7. 22. l. 7. § 54. l. 11. § 3. L. 6. § 2. L. 8. § 26. Inf. § 23. L. 3. § 6. * παρῶν f. L. 7. § 29.

§ 7. ὁ Ἐξ αὐτῶν καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ ἐ παρῶν ἐ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν.

§ 8. ἡ Ἐἰς μὲν τὰ ἀλογα ζῶα, μία ψυχὴ διέχεται. ἡ δὲ τὰ λογικὰ μία ποιεῖται ψυχὴ καὶ καλῶς πεποιημένη. ἡ δὲ μία γὰρ ἐστὶν ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ καλῶν, καὶ ἡ δὲ παρῶν ἐ παρῶν, καὶ ἡ δὲ παρῶν ἐ παρῶν, καὶ ἡ δὲ παρῶν ἐ παρῶν. L. 4. § 40. l. 12. § 30. L. 4. § 41. 7. § 9. Inf. § 9. L. 8. § 57. l. 12. § 30. L. 8. § 54.

§ 9. ὁ δὲ καὶ παρῶν τῶν μετέχει, καὶ τὸ δὲ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. L. 5. § 41. 7. § 50. * Sup. § 9. * ἐπὶ τὸν ῥῶν f. Lug. An.

§ 9. ὁ δὲ καὶ παρῶν τῶν μετέχει, καὶ τὸ δὲ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. L. 5. § 41. 7. § 50. * Sup. § 9. * ἐπὶ τὸν ῥῶν f. Lug. An.

§ 9. ὁ δὲ καὶ παρῶν τῶν μετέχει, καὶ τὸ δὲ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. L. 5. § 41. 7. § 50. * Sup. § 9. * ἐπὶ τὸν ῥῶν f. Lug. An.

§ 9. ὁ δὲ καὶ παρῶν τῶν μετέχει, καὶ τὸ δὲ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. L. 5. § 41. 7. § 50. * Sup. § 9. * ἐπὶ τὸν ῥῶν f. Lug. An.

§ 9. ὁ δὲ καὶ παρῶν τῶν μετέχει, καὶ τὸ δὲ παρῶν αὐτῶν. ὁ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ παρῶν αὐτῶν ἐ παρῶν αὐτῶν. L. 5. § 41. 7. § 50. * Sup. § 9. * ἐπὶ τὸν ῥῶν f. Lug. An.

§ 15. Res ipsæ foris apud semet consistunt; nec de se quicquam aut norunt ipsæ, aut narrant nobis. quid ergo de eis pronunciat? mens.

§ 16. Non in passione, sed actione situm est, rationalis ac civilis animantis bonum malumque: quo modo nec virtus vitiumve illius in passione, sed in actione consistit.

§ 17. Lapidem projecto nihil est mali; quod deorsum feratur; quod sursum, nihil boni.

§ 18. Mentis hominum penitus introspice. videbis, quos iudices pertimescas; quales etiam de semet iudices sint.

§ 19. In transmutatione universa existunt. tu quoque in jugi alteratione, & corruptione quadam versaris; & mundus tecum universus.

§ 20. Quod alteri delictum est, apud eum relinquendum est.

§ 21. Actionis terminatio, intentionis aut operationis cessatio, mors eidem est quadam. veruntamen nihil in se mali habet. ad ætates transi, puerilem puta, adolescentiam, juvenilem, senilem. & harum mutatio omnis mors est quadam. sed nunquid grave? transi rursus ad ætatem subavo, tum sub matre, mox sub patre transactam: cumque alias hanc paucas differentias mutationesque; deprehenderis, interroga te, ecquid in his grave sit. pari igitur modo nec grave quicquam in vitæ totius terminatione, cessatione, mutatione.

§ 22. Recurro ad mentem tuam, ad universi, ad delinquentis cujusvis. ad tuam, ut ipsam iustam exhibeas: ad universi, ut recorderis, cujusnam sis pars: ad delinquentis cujusvis, ut consideres, inscius an consulto deliquerit; cogitesque simul esse tibi cognatum.

§ 23. Sicut ipse es ad cœtum civilem complendum constitutus: ita actio tua quævis ad vitam ejusmodi consummandam referatur. quæcunque igitur actio tua ad finem hunc vel immediate vel mediate

§ 15. * Τα πάθηματα ἔξω δυνάμει ἔσονται, αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν, μηδὲν μήτε εἰδέναι οὐδὲ * αὐτῶν, μήτε ἀποφαινόμενα. ὅτι πᾶν ἀποφαινεῖται οὐδὲ αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικόν.

§ 16. * Οὐκ ἐν πείθει, ἀλλ' ἐν ἐργασίᾳ τὸ δ' ἔργον λογικῶς πολιτικῶς ζῶν κακὸν καὶ ἀγαθόν. ὡς περὶ ἐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐτῶν ἐν πείθει, ἀλλὰ ἐν ἐργασίᾳ.

§ 17. * Τῷ ἀναρρίφειν λίθον ἐδὲν κακὸν τὸ καθέρεχθῆναι, ἐδὲ ἀγὰρ τὸ τὸ ἀνερεχθῆναι.

§ 18. * Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὅτε ἔτινας κατεῖς φαντασθῇς, ἡ δυνάμεις οὐδὲ αὐτῶν ὄντας κατεῖς.

§ 19. * Πάντα ἐκ μεταβολῆς, καὶ αὐτὸς σὺ ἐν διηλεκτικῇ ἀλλοιώσει, καὶ κατὰ πρὸς ὅσον καὶ ὁ κόσμος δὲ ὅλος.

§ 20. * Τὸ ἄλλο ἀμάχητον, οὐκ ἐστὶ καὶ ἀκαταπαύστον.

§ 21. * Ἐπορρῖας ἀπόληψις, ὅτι μὴ, * ὑπερλήλειος παῦλα, καὶ διὸν θάνατος, ὅ ἐστιν κακόν. μὴδὲ γὰρ ἐπὶ ἡλικίαν, διὸν ἢ παιδικῶν, τῶν τε μειραλίων, τῶν νεότητος, τὸ γῆρας, καὶ ὅτι τῶν πᾶσι μεταβολῶν, θάνατος καὶ θνήσκον; μὴδὲ γὰρ ἐπὶ βίον τὸ ἔσθ' ἐπὶ πάσῃ, εἴτα ἢ ἔσθ' ἐπὶ τῇ μητρὶ, εἴτα ἢ ἔσθ' ἐπὶ τῷ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἢ πολλοῖς διαφορῶν καὶ μεταβολῶν καὶ ἐκπονήσεων αἰσίων, ἐπεὶ πάντα σωματῶν, μὴτε θνήσκον. ἔτις τῶντων ὅτι 9 ἢ τῶ ὅλον σε βίον λήξῃς, καὶ παῦλα, καὶ μεταβολῇ.

§ 22. * Τρίχον ἐπὶ τὸ σωματικὸν ἡγεμονικόν, καὶ τὸ τῶ ὅλον, καὶ τὸ τῶ τότε. τὸ δὲ σωματικόν, ἵνα ἔρῃ δικαίων αὐτὸ ποιῶν τὸ ὅτι ὅλον, ἵνα συμμυσηται ὅτις * πρὸς μὲν ὅτι, τὸ ὅτι τότε, ἵνα ἐπὶ τῶντων * πότμος. ἀγνοεῖ, ἢ γινώσκῃ, καὶ ἅμα λογιστὴ ὅτι * συγκατέ.

§ 23. * Ὡς περὶ αὐτὸς σὺ ὑπερλήλειος συμμυσηταίος εἶ, ὅπως καὶ πᾶσαι πράξεις σε συμμυσηταίως ἐξ ὧν πολιτικῶν. * ἢ τις ἐστὶν ἢ πρὸς σε καὶ μὴ ἔχῃ ἢ ἀποφασίζῃ, ὅτι πρὸς σε, ὅτι πρὸς ἄλλον.

§ 23. * Ὡς περὶ αὐτὸς σὺ ὑπερλήλειος συμμυσηταίος εἶ, ὅπως καὶ πᾶσαι πράξεις σε συμμυσηταίως ἐξ ὧν πολιτικῶν. * ἢ τις ἐστὶν ἢ πρὸς σε καὶ μὴ ἔχῃ ἢ ἀποφασίζῃ, ὅτι πρὸς σε, ὅτι πρὸς ἄλλον.

L. 4. § 3.

* αὐτῶν
L. 4. § 39.

L. 6. § 51.
Sup. § 8, 9.

L. 8. § 20.

L. 7. § 61.
L. 5. § 32.
L. 3. § 4. l.

L. 5. § 23.
L. 7. § 18.
Inf. § 21.

L. 4. § 3.
L. 7. § 29.

Inf. § 38.
L. 12. § 23.
* [καὶ] ὑπὸ
L. 2. § 17. l.
11. § 34.

Sup. § 19.
L. 11. § 35.

L. 7. § 23.
L. 8. § 20.

L. 5. § 3. l.
8. § 7. 22.

L. 3. § 16.
L. 2. § 3. 4.

L. 11. § 18.
* ἀγνοεῖ

L. 2. § 1.
Sup. § 9. l. 4.

L. 2. § 16.
* ἢ τις ἐστὶν ἢ πρὸς

Lug. ἢ πρὸς ἄλλον
L. 11. § 19.

* L. 2. § 2. l. 4. § 29.
 * ἀσκητῶν Sal.
 * L. 5. § 33. l. 7. § 3.
 * L. 4. § 41.
 * L. 7. § 29. l. 10. § 26.
 * L. 3. § 11. l. 10. § 9.
 * L. 10. § 7. l. 12. § 30.
 * L. 4. § 32. l. 10. § 33.
 * L. 5. § 14. 15, 16.
 * πῶς τινος
 Arg. πῶς τινι
 Lug.
 * ἀλλ' ἀλλοῖα
 Boot. 'Αλλ' ἑ-
 ται ἀλλ' Sal.
 * Inf. § 37.
 * γὰρ f.
 * Sup. § 18.
 Inf. § 34.
 * L. 4. § 3.
 * L. 7. § 22.
 * L. 11. § 9.
 * Sup. § 11.
 * L. 1. § 17.
 * Inf. § 40. l. 11. § 10.
 * τὰ αὐτὰ
 Mer. Sup. § 14.
 * L. 4. § 32.
 * L. 2. § 14.
 * L. 7. § 1.
 * Inf. § 35.
 * L. 6. § 36.
 * ἢ
 * ἢ τι γινώσκει
 * τ' Boot. π.
 * τινι Sal. V.
 N.
 * ἀτομα Sal. f.
 ἢ αὐτ' [x] αὐ.
 f. Inf. § 39.
 * L. 2. § 11.
 * L. 6. § 44. l. 12. § 20.
 * L. 6. § 59.
 * L. 2. § 17.
 * L. 7. § 34.
 * Inf. § 29.
 32, 33.

πορρωθεν δὲ τὸ κοινοῦ τὸν τίλθ, αὐ-
 τὸν δὲ διασπῶ τὸν βίον, καὶ ἐκ τῶν ἑαυτοῦ
 καὶ σαυτοῦ δὲ, ὡς περ ἐν δόμῳ ὁ τὸ
 καὶ αὐτὸν μέγθ διδάσκει. ἀπὸ
 τῶν αὐτῶν * ἀμφωθίας.

§ 24. b Παιδίων ὀργαί, καὶ παι-
 γμια, καὶ πειράματα παρὸς βασιλέω-
 τα, ὡς ἐκφράσειν περὶ ποσὴν τὸ τῆς
 τακτικής.

§ 25. d 'Ἰθι δὲ τὸ ποσὴν τὸ αἰ-
 τῆς, καὶ ἀπὸ τῶν ὑλῶν αὐτὸν περὶ ἑαυ-
 τῶν. εἴπα καὶ τὸν χρόνον περὶ αὐτοῦ,
 ὅταν πλείον ὑφίσταται πῶς τὸ τῆς
 ἰδίας ποσὴν.

§ 26. ε' Ἀντίλας μωρία, διὰ τὸ
 μὴ ἀρκούντων τῶν σφ' ἡγεμονικῶν * ποῦ
 π. ταῦτα δια κατασκευάσαι * ἀλλὰ
 ἰ. αἷος.

§ 27. * Οἷος ἀλλ' ἴσως σε, ἢ
 μισθ, ἢ τοιαῦτά πῶς ἐκφράσειν *,
 καὶ ἔρχε δὲ τὰ ψυχάκια αὐτῶν, δὲ λ-
 δε ἔσω, καὶ ἴδε ποῖοι πῶς εἰσὶν ὅψι,
 ὅπ' ἰ. δὲ σε ποῖος, ἵνα τέτοις πῶς
 τε περὶ σε δοκῇ * ἐντοῦν μὲν τῶν αὐ-
 τῶν δὲ * φύσει καὶ φύσει. καὶ ὅς ἐστι
 ὅς περὶ αὐτοῦ βοήθειαν, π. δ' ἐντο-
 ρων, διὰ μεταβολῶν, περὶ ταῦτα μὲν
 τῶν, καὶ περὶ αὐτῶν διαφύκειν.

§ 28. * Ταῦτά ἐστι τὰ σφ' ἡγεμον-
 ῖα καὶ κλῆρα, ἵνα καὶ τῶν, ἵνα αἰών-
 οῖς αἰώντα. καὶ ἢ ἢ τῶν ἐφ' ἡγεμον ὀργαί
 ἢ σφ' ἡγεμον αἰώντα. ὅψι εἰ δὲ, ἀπο-
 δέχεται * τὸ ἐκείνης ὀργμῶν. * ἢ ἀπὸ
 ὀργμῶν, τὰ δὲ λαμβάνει καὶ ἐκπο-
 λίσκειν. καὶ * τῶν ἢ τῶν. περὶ γὰρ π-
 να * ἀτομοί, ἢ ἀμφοῖν τὸ δὲ ὅλον, γ. εἰ
 πῶς δὲ, ἢ ἔχει πῶς τῶν εἴτε τὸ εἶναι,
 καὶ καὶ οὐ εἶναι. * ἢ δὲ πῶς ἡγεμον
 καὶ καλύψει αὐτοῦ καὶ ἢ αὐτὴ μετα-
 βαλεῖ. καὶ αὐτὴ ἐκείνη εἰς ἀπὸ τῶν μετα-
 βαλῶν καὶ πῶς ἐκείνη εἰς ἀπὸ τῶν.

c καὶ καὶ ἐκπομῶν τῶν μεταβο-
 λῶν καὶ ἀλλοιώσεων ἐκπομῶν τῶν, καὶ
 d τὸ τῶν, περὶ δὲ τῶν καὶ ἀπὸ τῶν.

non tendit, ita vitam tuam divellit, nec
 unam eandemque esse patitur, & est sedi-
 tiosa, perinde ac in populo ille, qui faction-
 nis sunt homines à consensione istiusmodi
 in partes trahit.

§ 24. Puerulorum rixæ, & ludicra; &
 animulæ cadavera gestantes; ut vehe-
 mentius afficiat quod in Mortualibus ex-
 hibetur.

§ 25. Formæ qualitatem animo adi;
 & à materia abstractam contempla-
 re: tum & tempus tecum definito ad
 quod plurimum res sic affecta perdurare
 possit.

§ 26. Innumera perpeffus es, quia non
 didicisti mente tuâ contentus esse agente
 ea ad quæ condita est, sed ad alia eadem
 abuteris.

§ 27. Ubi te alii vituperaverint, vel o-
 derint, vel ejusmodi aliquid oblocuti fuerint,
 adi animulas eorum, penitus introspecte cu-
 jusmodi sint. facile videbis, nihil esse quod
 te angat, quicquid illi de te judicent. bene
 velle tamen illis oportet. sunt enim naturæ
 amici. quoniam & Dii ipsi omnimodam illis o-
 pem ferunt, per insomnia, per vaticinia,
 etiam in eis ad quæ feruntur illi.

§ 28. Eadem planè sunt mundana o-
 mnia, sursum deorsum, à seculo ad seculum,
 in orbem redeuntia. mens autem universi
 vel ad singula quæque se promovet. quod si fu-
 erit, ad quod illa se promoverit, tu excipe.
 vel semel operi se admovit; reliqua verò per
 consequentiam necessariam à primis illis ita
 profiunt, ut serie quædam continuâ unum
 quiddam constituent. vel atomi & corpora
 indivisibilia pro rerum principiis habenda
 erunt. denique, si quis Deus est, omnia bene
 se habent. sive temere ferantur; tu nè te-
 mere feraris, mox futurum est ut tellus nos
 omnes condat: dein & ipsa in alia muta-
 bitur: & ista in infinitum mutabuntur: &
 ista rursus in infinitum. siquidem qui mutation-
 es & alterationes fluctuum instar sibi in-
 vicem supervenientes, & vicissitudinum harum celeritatem consideraverit, nec ille
 mortale quicquid est despectui habebit.

§ 29.

§ 29. Torrentis est instar rerum natura; omnia secum abripit. quā viles autem sunt & mucici pleni, etiam politici isti, & ut ipsis videtur, philosophicē se gerentes homunculi? id agas, o homo, quod nunc te poscit natura. aggredere, quatenus tibi datur. nec circumspice, nunquā adsit, qui adverteat. nec Platonis rempublicam expecta. verum sufficiat tibi, si vel parum admodum res processerit; nec vel hoc ipsum parvum quiddam existimaveris. nam dogmata hominum quis mutaverit? & tamen absq; his mutatis, quid aliud supererit, nisi ingemiscantium, dum obsequium simulant, servitus. age nunc, & Alexandrum, Philippum, Demetrium Phalereum mihi refer. viderint illi, an quid natura communis poscat, norint, & ad hujus dictamen sese instituerint. sin tragicē semet ostentārint, qui ad illorum imitationem me addixit? simplex quiddam & modestum est philosophiæ opus. noli me ad fastum insolentem adducere.

§ 30. Intuere desuper armenta innumerabilia, & ritus innumerabiles, & navigationis omne genus, in procellis, in tranquillo mari, & rerum præteritarum, præsentium, decedentium differentias. considera & vitam quæ sub aliis olim est acta, quæ post te transigenda, quæ apud gentes barbaras jam agitur. & quā multi sint, qui nec norint nomen tuum; quā multi, qui mox ejusdem obliviscuntur; quā multi, qui cum te nunc lavdent, mox vituperaturi sint. quod denique, neque memoria, neque gloria, neque ejusmodi quicquam æstimatione illā dignum est.

§ 31. Mentis tranquillitas tibi sit in eis, quæ ab externa causa proficiuntur. justitiæ ratio in eis quæ ab interna efficiuntur. hoc est; intentio tua actioque omnis hunc solum sibi finē propositum habeat, ut ad societatem humanam quod conducat fecerit, ut pote quod naturæ tuæ consentaneū existat.

§ 32. Supervacanea multa, quæ mole-

§ 29. ἡ χαμάρρως ἢ ἡ δαυρ αἰτία πάντα φέρει· ὡς ἡ ἐντελὴ δὲ καὶ πολλὰ τὰ ταῦτα, ὡς οἶται, φιλοσόφος· ἀρετικὰ ἀνθρώπων, ἢ μὴ ζῶν μετὰ; ἀνθρώπων, ἢ τί ποτε σοφιστῶν, ὃ νῦν ἢ εὐσις ἀπατεῖ· ἢ δὲ μισον, ἢ ἀνδιδόται, καὶ μὴ ἀβλέσκει, ἢ τίς εἴσται· μὴ δὲ πῶς Πλάτωνος πολιτείαν ἐλπίει· ἀλλὰ ἔρχεται, ἢ τὸ βεβαίωτον σφίσι καὶ τότε αὐτῶν πῶς ἐβλάσκει, ὡς ἢ μὴ κεῖν τί ἐστὶ, διαρῶς. ἢ δόγμα· ἢ δὲ ἡ πρὸς μεταβάλλει; χάρις δὲ δόγματων μετὰ τοῦ, τί ἄλλο, ἢ ἡ δολοφία ἐνόντων, καὶ σφίσι δὲ σφιστοιμήτων. ὕπαρ νῦν, καὶ ἢ Ἀλέξανδρον, καὶ Φίλιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρεὺς μοι λέγει· ὅσον, ἢ ἢ εἶδον, τί ἢ κοινὸν φύσις ἤθελε, καὶ ἑαυτὸς ἐπαυδαργύρων. ἢ δὲ ἢ ἐτερογνώσκων, ἢ ἢ ἢ με κατακίεκα μὴ μὴ δαί. ἀπὸν δὲ καὶ ἢ αἰδῶμεν τὸ φιλοσοφίας ἔργον. μὴ με ἀπαρα ἐπὶ ἢ σπουδῆσαν.

§ 30. ἢ Ἀνδρῶν ἀνδραγαθῶν ἀγλαῖα μυρία, καὶ τελευτῶν μυρία, καὶ πλὴν παντῶν ἐν χαμάρρῳ καὶ γαλήνῃ, καὶ διαφορὰς γινόμενων, συγγινόμενων, διαγινόμενων. ἢ ἐπὶ τοῖς καὶ τὸν ὅσον ἄλλων πάλαι βεβαιωμένων βίον, τὸν μετὰ σφιστοιμήτων, καὶ ἢ νῦν ἐν ταῖς βαρβαρίαις ἔθνεσι βεβαιωμένων καὶ ἢ ὅσον μὴ ἢ ὅσον σε γινώσκων, ἢ ὅσον καὶ τάχιστα ἐπιλέσονται, ἢ ὅσον καὶ ἐπαυδαργύρων ὅσον νῦν σφισ τάχιστα φέρεται· καὶ ὡς ἢ ὅσον ἢ μὴ μὴ ἀξιολογῶν, ἢ ὅσον ἢ ὅσον, ἢ ὅσον ἢ ὅσον πὲρ τὸ σῶμα.

§ 31. ἢ Ἀποσφίον μὴ, σφισ τὰ ἀπὸ τῆς ἐκτὸς αἰτίας συμβαίνοντα. δηλώσει δὲ, ἐν ταῖς πρὸς τὸν σφισ αἰτίας ἐνεργημένοις· τὸν σφισ, ὅσον καὶ σφισ, ἢ κατὰ τὸν σφισ αὐτὸ τὸ κοινωνικὸν σφισ, ὡς τὸ τὸ σφισ κατὰ φύσιν ὅσον.

§ 32. Πολλὰ σφισ σφισ σφισ σφισ
N
σφισ σφισ

L. 2. § 17. d.
L. 7. § 19.
L. 2. § 12.
L. 4. § 48.
* - φρῆς Lug.

An.
* - σφισ
L. 8. § 16.
44.
L. 8. § 32.
L. 8. § 1.

L. 5. § 9.
L. 8. § 4.

Inf. § 40.

L. 8. § 3.
L. 8. § 25.
L. 8. § 3.

L. 3. § 7. l.
5. § 28.
L. 5. § 36. l.
7. § 18.
L. 1. § 2.

L. 1. § 9.
L. 7. § 48. l.
12. § 24.
* πῶς Xyl.

L. 7. § 49.

L. 3. § 10.
L. 8. § 21.
L. 4. § 19.
L. 3. § 4. l.
4. § 3.

L. 4. § 3. 19.
L. 6. § 16.

L. 7. § 54.
Sup. § 6.

L. 4. § 20.
L. 5. § 34.
Sup. § 23.

^a L. 2. § 15. l.
11. § 18.

^b L. 7. § 35.
* [πρὸ] τὸν

^c Sup. § 19.
28. Inf. § 33.

^d L. 5. § 24.

^e L. 4. § 3.

^f Sup. § 28.
32.

^g L. 8. § 25.

^h L. 2. § 14.
l. 4 § 50.

ⁱ Sup. 18. 27.

* χαλῶσι Lug.

^k L. 11. § 18.

^l L. 4. § 3. l. 8.
§ 18.

^m L. 7. § 18.

ⁿ L. 4. § 45.

^o Sup. § 28.

^p L. 12. § 5.

* ὅτι

^q L. 10. § 7.

^r Sup. § 14. l.
§ 33. l. 11.

^s L. 2. 17.

^t L. 8. § 37.

* [ἐν] ὅ

^u L. 6. § 13.

^v L. 2. § 2.

^w Sup. § 28. l.

10. § 1.

^x Sup. § 2. 26.

^y L. 2. § 3. l. 5.

§ 5.

^z L. 5. § 23.

^{aa} Inf. § 39.

^{ab} L. 7. § 1.

^{ac} L. 12. § 19.

^{ad} L. 7. § 29.

οὐχ ἄλλων σοι δύναιται, ^a ὅλα δὲ τῇ
ἐπολήσει σε κείνῳ. ^b καὶ πολλὰ ἐν-
ρυχειαν ἀπειποιήσεις ἢ δὴ σταντῶ,
^c ἢ ^d τὸν κόσμον ἀπειληθῆναι τῇ γυνά-
μει, καὶ ^e ἴδον αἰῶνα ἀπειροῦ, καὶ πῶ-
ς καὶ ^f μέρθ' ἔσται περὶ γαίης. ^g τα-
χῆαι μεταβολῇ ἐπινοῶν, ὡς ^h βροχὴ
ⁱ μὲν τὸ ἀπὸ φεύσας μέρθ' διαλύσας,
^j ἀχανὲς ὅ τὸ πρὸ ^k τῆς φεύσας, ὡς
καὶ τὸ μετὰ πῶς διαλύσιν οὐκ αἰ-
πειροῦ.

§ 33. Πάντα, ὅσα ὄρεται, ^f τάχιστα
φθαρήσονται. καὶ ^g οἱ φθιρόμενοι αὐτὰ ἐπι-
δύναται, τάχιστα καὶ αὐτοὶ φθαρήσονται. καὶ
^h ὁ ἐξατέγνωτος ἀποθανόν ἐκ τῆς κα-
ταστροφῆς τῶν περὶ αὐτόν.

§ 34. ⁱ Τίνα τὰ ἡγμονιῶν τέτων,
καὶ περὶ δια ἐπιδόχας, καὶ δι' δια
φύλαξι καὶ πᾶσι. γυνὰ νόμιζε τὰ
μυχέλια αὐτῶν. ὅτι. δοκῶσι βλάπτειν
ἐμνῆρες, ἢ ἀφελῆν ἐξυμνῶντες, καὶ
οὐκ οἴονται.

§ 35. Ἡ ἀποβολὴ ἐδὲν ἄλλῳ, ὅτιν,
^a ἢ μεταβολῇ. ^b τῶν ὅ καίρει ἢ πῶς
ἔλπον φύσις, ^c καὶ ἢ ἢ πάντα χαλῶσι γί-
νεται. ^d ἐξ αἰῶν' ὁμοειδῶς ἐρίνετο, καὶ
οἱς ἀπέρων τοιαῦτ' ἐτερεῖς ἔσται. ^e πῶς ἢ
ἀνέτης, ὅτι ἐρίνετό τε πάντα, ^f ὅ καὶ
πάντα αἰὲν χαλῶσι ἔσται, καὶ ^g ἢ ἐξ ἑμῶν
ἀρεθ' δύναιται ἐν τοσούτοις θεοῖς ἐξ-
έρδειν ποτε ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἀλλὰ
κατακλίσειται ὁ κόσμος ἐν ἀδιαιρέ-
τοις κακοῖς συνέχευται;

§ 36. ^a Τὸ σαφὲν τῆς ἐνέσφ' ἡσ-
κλήνης ὕλης, ὅσων, κόνις, ὅσπεια,
ἐχράσος ἢ πάλιν, πῶς γὰρ τὰ μέ-
γιστα, καὶ ἡσπασθῆναι ὁ χρυσός, ^b ὁ ἄργυ-
ρος, καὶ ^c τὰ ἐνέσφ' ἢ ἐδὲν, καὶ αἶμα ἢ πορ-
φύρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα τοιαῦτα. καὶ
^d τὸ πνευματικὸν ὅ, ἄλλο ταῦτον. καὶ
^e ἐν τέτων ἐκ ταῦτα μεταβάλλον.

§ 37. Ὅτι ἂν τὰ ἀδύνατα βίη, καὶ
ἡ γῆρυμῶν, καὶ πῶς γῆρυμῶν. ^a τί ταχέ-
ος; ^b τί τέτων χαλῶν; ^c τί σὺ ἐξίστησι;
^d τὸ αἶπρον; ἴδὲ αὐτὸ. αἰὲν ἢ ὕλη;

stiam tibi pariunt, præcidere, cum in opi-
nionē tua tota sita sint, animūmq; angu-
stis exemptum plurimū dilatare poteris,
si mundum totum & seculum in qo degis,
mente complexus fueris, & rei cujuscq; si-
gillatim transmutationem celerem consi-
deraveris, qamq; exiguum temporis spati-
um inter ortum ejuldem & interitum in-
tercedat; cum & immensum sit qd or-
tum præcesserit, & interminatum pariter,
qd interitum sit confecuturum.

§ 33. Corruptentur brevi, qæcunq; vi-
des: corruptentur brevi, & qī corrupti
hæc vident. & qī senectute extremā con-
fectus moritur, in eundem statum redige-
tur cum eo, qī immaturus obiit.

§ 34. Animulas hominum nudas intu-
ere, ut videas, qales mentes gerant, qibus re-
bus studeant, & qarum cavissā alios dili-
gunt ac honorent. tum quando vel vitupe-
rando obesse, vel laudando prodesse cui-
qam videntur, qanto cum fastu id faciant.

§ 35. Nihil est aliud amissio qām
mutatio. hac avtem gavdet natura, qæ
nihil non rectè facit. ab æterno ista
pariter facta sunt; & in æternum alia
ejulmodi fient. ecqis ergo dixerit om-
nia & facta fuisse, & semper factum
iri mala? nec penes Deos, qī tot fu-
erint, potentiam extitisse corrigendi
ista, qo minùs mundus ad mala ista
addiceretur, qibus perpetim teneretur im-
plicitus?

§ 36. Qām putida est subjecta rei
cuiq; materia? aqua, pulvis, ossicula, fordes.
avt rursus, calli terræ, marmora; sedimen-
ta, avrum, ac argentum; pili, vestis; san-
guis, purpura; & ejulmodi alia qævis. etiam
qd formæ rationem obtinet, & ipsum
aliud qiddam istiusmodi est; & ex aliis in
alia transit.

§ 37. Jam satis est vitæ calamitosæ,
& obmurmurationis, & nugarum. qid per-
turbaris? ecqid in his novis? qid te tandem
percellit? num forma? hanc vide. num ma-
teria?

teria? & hanc. extra hæc autem nihil est, quin erga Deos itaq; tandem aliquando simplicior meliusque affectus sis. perinde habet annis centum an tribus ista nôris.

§ 38. Siquis deliquerit, penes ipsum est malum. fortassis autem nec deliquit.

§ 39. Vel ab una mente, quasi fonte communi, tanquam uni corpori superveniunt universa: nec partem oportet de eis congeri, quæ à toto fiunt. vel atomi obtinent, nec aliud est quicquam quam cinnus & dispersio temeraria. quid ergo perturbaris? num menti dices, mortua es, corrumperis, egeris, armentitia es, pecudis instar pascersis, in feram belluam transiisti.

§ 40. Aut nihil possunt Dii, aut possunt. si nihil possunt, cur precaris? si possunt, cur non hoc potius ab eis prece poscis, nequid horum cupias, nequid de horum ullo anxius sis, quam ut horum quicquam vel eveniat vel non eveniat? siquidem enim omnino hominibus opem suam conferre possunt, etiam ad hæc possunt. sed dices fortasse, Deos ista in potestate tua posuisse. an non ergo potius fuerit eis quæ in potestate tua sunt cum libertate uti, quam ad ea quæ extra potestatem tuam sunt, cum servitute animique abiectione anxie ferri? quoniam quis dixerit, Deos nobis opem non conferre ad ea etiam quæ in nobis sita sunt? ista ergo Deos prece poscere incipias; videbis quid futurum sit. orat hic, quomodo fiet, ut illius mulierulæ concubitus obtineam? tu ora, quomodo fiet, ut illius concubitus non concupiscam? alter, quomodo illius imperium abiciam? tu, quomodo ut non abicere opus habeam? alius, quomodo filiolus non amittam? tu, quomodo non amittere metuum? huc, inquam, omnino vota verte tua, & vide quid futurum sit.

§ 41. Ego, cum decumberem, inquit Epicurus, non de corporis affectionibus cum eis, qui invasebant me, colloquia habebam, nec istiusmodi sermonibus illos alloquebar, verum eis, quæ circa rerum naturam

ἔστι; ἵνα αὐτοῖς. ἔξω ἡτέτων ἑδὲν ὄντι. ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν θεῶν ἥδη ποτὶ ἀπλή-
τους καὶ χρηστότερος * γίνω. ἂ ἴσον τὸ ἐγα-
τὸν ἔτισι, καὶ τὸ τοιοῦτ' αὐτὰ ἐσοῦμαι.

§ 38. Ἐπεὶ ἔτι μὴ ἔστιν, οὐκ ἔστι τὸ καλόν. ἢ τὰ δ' ἐκ μὴ ἔστιν.

§ 39. Ἦτοι ἂ ἀπὸ μιᾶς πηγῆς νοεῖται πάντα, ὥς ἐνὶ σῶματι, ἔστι συμβαίνει καὶ ὥς ἐν δυνάμει τοῖς ἄλλοις τοῖς ὅλοις μεταβολαῖς μεταβαίνει ἢ ἂ ἄτοιμα, καὶ ἑδὲν ἄλλο, ἢ ἰκυ-
κλῶν καὶ σπασμοῦ. καὶ π' οὖν τα-
ράσσῃ; ἢ τῶν ἡγεμονικῶν λέγεις, τί-
θηται, ὁρατοῦ * ἀποκρίνῃ, καὶ συνα-
* λαΐζει, * βόσκη.

§ 40. Ἦτοι ἑδὲν δύνασθαι οἱ θεοὶ, ἢ * [δυνασθαι] δύνασθαι. εἰ ἔτι ἐν αὐτῇ δύναμι, τί ἔτι καὶ; εἰ δὲ δύναμι, διὰ τί ἔτι μᾶλλον ἔτι καὶ, διδοῖν αὐτοῖς, ἢ τὸ μᾶτε φοβεῖσθαι π' ἑτέτων, μήτε ἐπι-
δυμῶν πρὸς ἑτέτων, μήτε λυπῶν δὲ πρὸς ἑτέτων, μᾶλλον * τῶ μὴ παρῆναι π' ἑτέτων, ἢ * τῶ παρῆναι; πάντως γὰρ εἰ δύ-
ναμι συνεργεῖν ἀνθρώποις, καὶ εἰς ταῦτα δύναμι συνεργεῖν. ἀλλὰ ἴσως ἔρῃς, ὅτι ὁ ἔσ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποιήσαν. εἴτα, ἐκρίωνον χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ σοὶ μετ' ἐλπί-
θεσίας, ἢ δ' ἀπαρῆναι ὅπως τὰ μὴ ἐπὶ σοὶ μετ' ἐλπίθας καὶ παρῆναι; τίς δὲ οὖν εἴπω, ὅτι ἔτι καὶ εἰς τὰ ἐπὶ ἡμῶν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν; ἔρ-
ξαι γὰρ οὖν πρὸς ἑτέτων εὐχῶν, καὶ ὅτι. ἔτι καὶ εὐχῶν, πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐλπίθας; οὐ, πῶς μὴ ἐπιθυμῶν τοῦ κοιμηθῶναι μετ' ἐλπίθας; ἀλλ' οὐ, πῶς περιθῶ ἐλπίθας; οὐ, πῶς μὴ χρῆ-
ζω τοῦ περιθῆναι; ἀλλ' οὐ, πῶς μὴ ἀποβάλλω τὸ τελεῖον; οὐ, πῶς μὴ φοβηθῶ ἀποβαλῆναι; ὅλας ὅσας ἐπὶ ἡμῶν ἔστιν εὐχῶν, καὶ θάνατος π' γίνεσθαι.

§ 41. Ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ὅτι ἐν τῇ φύσει ἐκ ἡμῶν αἱ ὁμιλίαι πρὸς τοὺς θεοὺς σωματικῶν παθῶν, ἑδὲ ὅπως τῶν εἰσόντων ταῦτα πάντα, ὅσων, ἐ-
λέων ἀλλὰ τὰ περιγυρόμενα φυσικῶν

* ἐγὼν Xyl.
γὰρ Lug.
L. 3. § 7. l.
6. § 23.

Sup. § 4. l. 12.
§ 26.

L. 11. § 18.
l. 12. § 16.

L. 2. § 3. l.
6. § 36.

L. 4. § 40.
L. 5. § 8.

L. 2. § 3.
Sup. § 28.

L. 4. § 27.
Sup. § 37.

L. 4. § 28.
l. 5. § 11.

ἢ λέγεις, τῶ
ἡγ. Sal.

* ἀποκρίνῃ.
Met. -reis vel

-ρη f.
L. 6. § 16.

* λαΐζει Lug.
* [τελεω-
σαι] β. Inf.

§ 40.
* π' ἀρῶσαι

Lug. An.
L. 4. § 49.

* τῶ
* τῶ

L. 2. § 11.
Sup. § 27.

L. 8. § 3.
L. 1. § 17. l.

12. § 14.
L. 6. § 23.

L. 10. § 35.
l. 11. § 33, 34.

οὐ δὲν γὰρ ἐξ ἀφορμῆς ἐκ τοῦ λόγου ἔ-
 χους πρὸς τὸ ἐνοηματοῦναι, ὅτι εἰκὸς ὅτι
 οὗτος οὗτος ἀμάρτυροῦνται, καὶ ὁμοῦς ἐπι-
 λαμβάνονται· αὐτοματίζεις-εἰ ἡμάρτυρα.
 μαλιστα γὰρ ἔστιν ὡς ἀπὸ τοῦ, ἡ ἀχρη-
 εῖσθαι μίση, εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέφει. πρὸς
 δὲ οὐκ ἐπὶ τὸ ἀμάρτυμα, οἷον πρὸς
 τοῦ ταυτοῦ τὴν διάνοιαν ἔχοντα·
 ὁπότε δὲ, ὅτι τὰ πρὸς φυλάττει, ὡς
 τὴν χάριν διδόν, ἢ μὴ καταληξι-
 κὸς ὡς ἡμῶν, μὴδὲ ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς
 οἷας ἀποδείξας ἐπὶ ἀπειληθῆναι πε-
 ς τοῦ καρποῦ. ὅτι γὰρ δὲ οὐκ εἶναι,
 ἐπὶ ποιήσας ἀνθρώπων· ὅτι ἐκ ἀνεί-
 σαι· καὶ οὐκ ἐπὶ τὴν πρὸς τὴν ἐπὶ ἀποδείξας
 τέταρτον ζητοῦν, ὡς αἰ· ὅτι ἐπὶ ἀποδεί-
 κας ἀποδείξας ἀποδείξαι, ὅτι βλάβει· ἢ
 οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν· ὡς γὰρ γὰρ
 ταῦτα πρὸς τὴν πρὸς τὴν γέννησιν, ὡς ἀπὸ
 καὶ τὴν ἰδίαν κατασκευῇ ἐπε-
 γέννηται· ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν ἰδίαν· ὡς γὰρ
 ἀνθρώπων· ὅτι ἐπεργητικὸς ἀποδείξας, ὅ-
 πόταν πρὸς ἐπεργητικὸν, ἢ ἀλλὰ εἰς τὴν
 μίση συνεργητικὸν ἀποδείξαι, ἢ πρὸς ἡμῶν
 ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν πρὸς, καὶ ἢ ὡς τὴν
 ἑαυτῶν.

L. 7. 5 55.

L. 3. 9 4.
1. 4 6 22

a L. 4. § 39.
 b L. 3. § 11.
 c L. 6. § 41.
 L. 7. § 41. L. 9. § 28. L. 11. § 5.
 d L. 3. § 4.
 e L. 2. § 3. L. 5. § 8.
 f L. 4. § 40.
 g L. 4. § 23.
 Inf. § 14.
 h L. 7. § 23, 25.
 i L. 5. § 27.
 k L. 3. § 11. L. 4. § 3. L. 12. § 36.
 l L. 6. § 41.
 L. 12. § 12. 24.
 m L. 3. § 6.
 L. 1. § 9.
 n Inf. § 33.
 o L. 3. § 6.
 p L. 9. § 9.
 16. 23.
 q L. 7. § 33. 64.
 r L. 8. § 46.
 s L. 5. § 28.
 L. 9. § 11.
 L. 11. § 18.
 t L. 11. § 13.
 u L. 9. § 41.
 v L. 5. § 8. L. 7. § 75.
 w L. 3. § 4.
 x 11. 16.
 y L. 9. § 28. 39.
 z ουσις Xyl.
 φύσις f. L. 11.
 § 18.

συμπερίσει· σπανίως ὅτι πᾶσι τοῖς πα-
 ρεσι, ἂν πᾶσι τοῖς ἐν ἔξει, καὶ ὅσοι
 διῶν παύσει, καὶ ὅσοι ἔξει ὅσοι φίλοι αὐ-
 τοῖς, καὶ ὅσοι μάλιστα διώσει· ἐπὶ σπ-
 πείῃ τῇ πλείῃ ἔχει, τοῖς ἀγαθοῖς,
 καὶ δικαίοις, καὶ καλοῖς, καὶ ὅσοι ὄντων πᾶν-
 τα καὶ συνήχοντο, καὶ ἀνέχοντο,
 καὶ ἀπολαύσαντο· ἡ διαλυμένη εἰς
 γένεσιν ἑτέραν ὁμοίαν; ἔσθ' αὐτῇ ἄρα
 ταύτῃ, οἷα ἡ δυνάμις τοῦ καὶ ἀνδρώ-
 πους ἔστι· συμπασιπενύτω, ὥς ἡ μήτηρ
 ἀμφωδὴ πᾶσι τοῖς, μήτε καταμνη-
 σκεσθαι οὐκ αὐτῇ;

§ 2. Παρατρεῖν ἢ τί σε ἢ φύσις
 ἀπὸ τῆς, ὥς ἂν φύσις μόνον δι-
 σκευάσῃ. ἔστι τοῖς αὐτοῖς καὶ ὁμοίως,
 εἰ μὴ ἔστι μάλιστα διαπείθεσθαι σε ἢ
 ὥς ἔστι φύσις. ἔστι ὅτι ἀπολαύσαντο, τί
 ἀπὸ τῆς σε ἢ ὥς ἔστι φύσις. καὶ πᾶν τὸ
 ἀπολαύσαντο, εἰ μὴ ἔστι μάλιστα διαπεί-
 θεσθαι, ἢ ὥς ἔστι λογικῆς φύσις. ἔστι ὅτι
 λογικὸν οὐκ ἔστι καὶ πολιτικόν· τέτοις δὲ
 καὶ οἱ λογικοὶ, καὶ οἱ πολιτικοὶ, καὶ οἱ
 καὶ οἱ λογικοὶ, καὶ οἱ πολιτικοὶ, καὶ οἱ

§ 3. ἢ πᾶν τὸ συμβαίνειν, ἢτοι
 ἔστι συμβαίνειν, ὥς πῶς αὐτὸ φέ-
 ρειν, ἢ ὥς ἔστι πῶς αὐτὸ φέρεται. εἰ
 μὴ ἔστι συμβαίνειν τοῖς ὥς πῶς αὐτὸ φέ-
 ρειν, μὴ διαφέρειν· ἀλλ' ὥς πῶς αὐτὸ φέ-
 ρει. εἰ ὅτι ὥς μὴ πῶς αὐτὸ φέρεται, μὴ
 διαφέρειν· φθαρῶν· γὰρ σε ἢ πῶς αὐτὸ φέ-
 ρειν, μάλιστα μάλιστα ὅτι πῶς αὐτὸ φέ-
 ρειν, καὶ ὅτι τῇ ὥς αὐτὸ φέρεται, ὅτι
 τῇ ὥς φερῶν καὶ ἀνεκτὰ αὐτὸ ποιεῖται,
 καὶ φασίαν τοῖς συμβαίνειν ἢ καὶ ἡ-
 κεν σπανίως τοῖς τοῖς.

§ 4. ἢ εἰ μὴ σφάλλῃ, διδάσκει
 ὅτι μάλιστα, καὶ ἢ τὸ παρρησιάζειν δι-
 κύναι. εἰ ὅτι ἀδυνατεῖς, καὶ σπανίως αἰ-
 παῖς, ἢ μάλιστα σπανίως.

§ 5. ἢ ὅτι ἂν σοὶ συμβαίνειν, τῇ-
 πό σοι ἐξ αἰῶνος· ὁμοίως καὶ ἔστι καὶ
 ἢ ὁμοίως τῶν αἰῶνων· καὶ συνέλπει,
 πᾶσι τοῖς ὁμοίως ἐξ αἰῶνος, καὶ
 πᾶσι τοῖς συμβαίνειν.

§ 6. ἢ εἰ τε ἀτομοὶ εἰ τε φῦ-

perfrakum habitura es, cuncta tibi ad-
 esse, cuncta tibi bene se habere; sed & à
 Deis provenire, benèq; habitura, quacunq;
 ipsis concedere visum est, & quacunq;
 concessuri sunt, utpote qz ad salutem
 faciant animantis perfecti, probi, iusti,
 honesti, qod cuncta ista, qz ut alia si-
 milia indidem oriuntur, dissolvuntur,
 generet, contineat, ambiat, complecta-
 tur? ecquando ità affecta futura es, qd
 cum Deis hominibsq; ità verferis, ut nec
 eos quicquam infimales, neq; ab eis ipse
 condemneris?

§ 2. Observa, qid natra tua exigit,
 qatenus à natura mera regitur. atq; id fa-
 cias & admittas, nisi natura tua, qà es
 animal, inde deterior futura sit. tum ob-
 serva, qid natura, qà es animal, exposcat.
 & hoc quicquid est, concede tibi, nisi natura
 tua, qà es animal rationale, deterius in-
 dè se habitura sit. qod est avtem rationa-
 le, protinus est & civile. his regulis usus,
 nihil ulterius sategeris.

§ 3. Qicquid contingit, vel ità contin-
 git, ut id ferre natus sis, vel ut non sis. si
 contingit ità, ut ferre natus sis, nè grava-
 tim te habeas, sed prout natus es, feras.
 sin ità contingat, ut ferre non natus sis,
 nec sic quidem graveris; ubi enim te absum-
 pserit, & ipsum concidet. memineris ta-
 men, naturà esse comparatum te, ad qid-
 libet ferendum, qod in opinione tua situm
 est, ut tolerabile faciat, vel conducere
 tibi, vel officii esse, ut illud facias, cen-
 sendo.

§ 4. Siquis fallitur, docendo co-
 miter huic errorem suum indica. avt
 hoc si nequeas, te culpa, vel nec te
 etiam.

§ 5. Qicquid tibi contingit, ab æter-
 no destinatum est tibi. caviarumq; series
 sibi invicem implexarum tui ipsius substi-
 tentiam cum casu illo ab æterno con-
 glomeravit.

§ 6. Sive atomi obtinent, sive natu-
 ra

ra regit universa; hoc primò statuatur, partem esse me universi à natura administrati. deinde, necessitudine me quadam partibus generis ejusdem esse conjunctum. siquidem ista recordatus; quatenus pars sum totius, nihil ægrè feram ab universo mihi attributum. neque enim parti potest esse noxium, quod universo conducit. neque habet quicquam universum, quod non sibi conducit. cum hoc naturæ omnes in commune sortiantur: mundi verò natura & hoc amplius obtineat, quod à nulla causa externa cogi possit, ut sibi ipsi noxium quicquam producat. ubi ergò meminerim, partem esse me universi istiusmodi, futurum est, ut quicquid evenierit, gratum mihi acceptumque sit. in quantum verò necessitudine quadam ejusdem generis partibus conjunctus sum, nihil facturus sum, quod communionis jus violet: sed cognatorum potius rationem habebō, omnemque conatum meum ad id dirigam, quod in commune conducit, & ab eo quod est huic contrarium, abstinere. his ita peractis, vita prospera mihi fluat necesse erit. quemadmodum civi illi vitam prosperè fluere quis existimet, qui in actionibus quæ civitatis secum ejusdem consortibus utiles sint, & quicquid civitas ipsi attribuerit, gratanter

§ 7. Universi partes, quotquot, inquam, mundi ambitu continentur, corrumpi necesse est. corruptionis nomine alterationem intelligo. hoc autem, cum sit necessarium, si & malum illis fuerit, cum universo sanè sequi ageretur, cum partes ejus in alteratione frequenti agerent, & ad corrumpendum multifariam essent comparata. nunquid autem dicemus, aut naturam ipsam instituisse partes suas malo afficere, & ita condidisse, ut in malum incidere non nata tantum essent, sed in malum etiam necessario inciderent? aut clam ipsa istiusmodi factas esse? neutrum est verisimile. sin, misso quis naturæ nomine, ita nata esse dicere voluerit, vide

σιν, πρὸς τὸν κοῖνον, ὅτι ὁ μέρος ἐμὸν
τὸ ὅλον ἔστι φύσις διοικημένη. ὅ-
τι τα, ὅτι ἔχω πῶς οἰκίῳ πρὸς
τὰ ὁμοφυῆ μέρη. τίτων γὰρ μεμνημέ-
νῳ, καὶ ὅτι μὲν μέρος ἐμὸν, ἔστι δὲ
ἀναρρήτου ἢ ἐν τῷ ὅλῳ ἀπορρη-
μένων. ἔστι δὲ βαλὼν τὸ μέρος,
ὃ τὸ ὅλον συμφέρον. ἔστι γὰρ ἔχει πὸ
ὅλον, ὃ μὴ συμφέρον ἐαυτοῦ. παρὼν
ἐστὶ φύσις κοινὴ ἐχούσῃ τούτῳ τῆς
ἢ τοῦ κόσμου περιεληφείας, τὸ μὲν
ἔστι πᾶσι ἐξῶθεν αἰτίας ἀναγκά-
σαι βαλὼν πὶ ἐαυτῇ ἡμῶν. καὶ
μὴ δὴ τὸ μεμνημένου, ὅτι ἔστι μέρος ἐ-
μὸν ὅλον τοῦ παντός, ἔστι ἀναρρήτου πᾶ-
σι τὸ ἀποκρίνον. καὶ ὅτι ἔχω
πῶς οἰκίῳ πρὸς τὰ ὁμοφυῆ μέρη,
τὸ ἔστι πρὸς ἀκονώντων. μάλιστα
ἢ ἡ σφαιρική ἢ ὁμοφυῶν, ἔστι πρὸς
τὸ κοινὸν συμφέρον πᾶσι ὁρίῳ ἐμαυ-
τοῦ ἔστι, ἔστι πᾶσι τῶν ἀναρρήτων ἀπὸ
ἐξῶ. τίτων ἢ ἔστι ἀναρρήτων, ἀ-
νάγκη τὸ βίον ἔχειν. ὅτι ἔστι
ἔστι πολιτείας βίον ὅσον ἐπιπονήσας, πρὸς
ἔστι διὰ πρὸς τῶν πολιτείας λυ-
πώτων, ἔστι ὅτι ἔστι πᾶσι ἀπορ-
ρήτων, τὸ ὅλον ἀναρρήτων.

, obeundis constanter perrexerit, acceperit.

§ 7. Τοῖς μέρει τοῦ ὅλου, ὅσα,
* φησὶ, πρὸς τὸν κοῖνον, ὅτι ὁ μέρος ἐμὸν
τὸ ὅλον ἔστι φύσις διοικημένη. ὅ-
τι τα, ὅτι ἔχω πῶς οἰκίῳ πρὸς
τὰ ὁμοφυῆ μέρη. τίτων γὰρ μεμνημέ-
νῳ, καὶ ὅτι μὲν μέρος ἐμὸν, ἔστι δὲ
ἀναρρήτου ἢ ἐν τῷ ὅλῳ ἀπορρη-
μένων. ἔστι δὲ βαλὼν τὸ μέρος,
ὃ τὸ ὅλον συμφέρον. ἔστι γὰρ ἔχει πὸ
ὅλον, ὃ μὴ συμφέρον ἐαυτοῦ. παρὼν
ἐστὶ φύσις κοινὴ ἐχούσῃ τούτῳ τῆς
ἢ τοῦ κόσμου περιεληφείας, τὸ μὲν
ἔστι πᾶσι ἐξῶθεν αἰτίας ἀναγκά-
σαι βαλὼν πὶ ἐαυτῇ ἡμῶν. καὶ
μὴ δὴ τὸ μεμνημένου, ὅτι ἔστι μέρος ἐ-
μὸν ὅλον τοῦ παντός, ἔστι ἀναρρήτου πᾶ-
σι τὸ ἀποκρίνον. καὶ ὅτι ἔχω
πῶς οἰκίῳ πρὸς τὰ ὁμοφυῆ μέρη,
τὸ ἔστι πρὸς ἀκονώντων. μάλιστα
ἢ ἡ σφαιρική ἢ ὁμοφυῶν, ἔστι πρὸς
τὸ κοινὸν συμφέρον πᾶσι ὁρίῳ ἐμαυ-
τοῦ ἔστι, ἔστι πᾶσι τῶν ἀναρρήτων ἀπὸ
ἐξῶ. τίτων ἢ ἔστι ἀναρρήτων, ἀ-
νάγκη τὸ βίον ἔχειν. ὅτι ἔστι
ἔστι πολιτείας βίον ὅσον ἐπιπονήσας, πρὸς
ἔστι διὰ πρὸς τῶν πολιτείας λυ-
πώτων, ἔστι ὅτι ἔστι πᾶσι ἀπορ-
ρήτων, τὸ ὅλον ἀναρρήτων.

L. 2. § 3, 4.
Sup. § 2.
L. 7. § 22.
Inf. § 11. l. 5.
§ 27.
Inf. § 20. l. 6.
§ 45.
Inf. § 33. l.
8. § 55.
Inf. § 7.
L. 2. § 9. l. 4.
§ 14. l. 8. § 7.
L. 7. § 54. 57.
L. 7. § 13.
L. 8. § 23.
L. 9. § 8. 9. 23.
L. 3. § 4.
L. 9. § 31.
L. 2. § 2.
L. 2. § 5.
L. 6. § 45.
* delet Lug.
An.
L. 2. § 3. l.
9. § 19.
L. 4. § 3. 4. 5.
L. 9. § 21. l.
12. § 23.
* ἀλλοίωσιν
Xyl.
L. 2. § 11.
L. 9. § 35.

L. 8. 5 18. 1.
9. 5 19.

L. 8 § 15.

L.2. § 17.1.

3. § 16.

L.2. § 17.6

4. § 5.

* ταῦτα .

c L. 6. § 4.24

£ L.17. § 50.

EL. 4. § 14.

L. 5. § 13.

L. II. § I.

L. 3. § 3.

L. 5. § 4.

1999

• L. 9. 5 25.

• L. 8. 6 22.

L. 8. § 7. 26.

L. 6. 6. 53.

Sup. & 6. Inf.

5 II.

L. 5. 25.

L. 5, § 26.

L. 6. § 2, 1.

3. 6 1.

L. 7. § 2.

714 631

χὺ ὡς γὰρ οἶον, αἶμα μὲν φάναι ὡς παρ-
 κινῆσαι τὰ μέρη τοῦ ὅλου μεταβάλλειν,
 αἶμα δὲ ὡς ἐπὶ πνι φῆναι φεῖσθαι φέρον
 συμβαίνει· ἡ δὲ θαυμάζειν, ἥ ἐν συ-
 ρεῖται; ἄλλως τε, καὶ ὅτι διελύσε-
 ρος οἷς ὅτι ταῦτα γενομένης, ἐξ ὧν ἔ-
 κασον συνίσταται. ἐν τοι γὰρ σκεδα-
 ρισμοῦ τοῦ οἷος ἐξ ὧν συνιστᾶται, ἡ
 τρεῖς, ἐν τοῦ μὲν σπέρματος εἰς τὸ γὰρ
 δεῖ, τοῦ δὲ πάλιν, εἰς τὸ ἀεὶ
 δεῖ. ὡς καὶ ταῦτα ὅτι ἀναλφεινται.
 εἰς τὸν τοῦ ὅλου λόγον, εἴτε ἡ καὶ
 εἰσὶν ἡ δὲ πνεύματος, εἴτε ἡ αἰσθη-
 τικῶς ἀναρτῶν καὶ τὸ σπέρμα
 καὶ, καὶ τὸ πάλιν, μὴ φανταῖς τὸ
 ἀπὸ τῆς φύσεως. πάντες γὰρ τοῦτο
 ἐχθρὸς καὶ τείνῃ ἡμεῖς, ἡ καὶ ὅτι
 πᾶν καὶ ἡ καὶ αἰσθη-
 τικῶς εἰσὶν. τοῦτο ὅτι ἡ καὶ
 μεταβάλλει, ἐχθρὸς ἡ καὶ πᾶν. ὡς
 δεῖ, ὅτι οἱ οἷος τὸν ὅλον φεῖσθαι
 ὡς τὰ ἴδια πᾶν, ἐφ' ὅτι οἱ οἷος
 τὸν ὅλον φεῖσθαι.

§ 8. ὀνόματα δέσμευται συντακτικῶς, ἀλλὰ οὐκ ἀντιθέτως, ἀλλήλων, ἔμφρων, σὺμφρων, ὑψίφρων, ἀφύσχη μήποτε μετανοήσῃ, καὶ ἀπολλύειν ταῦτα τὰ ὀνόματα, καὶ ταχέως ἐπείγει ἐπ' αὐτὰ. μέμνησο ὅτι, ὅταν τὸ ὄνομα ἔμφρων, ἐξέλιγτό σοι ὁ σημαίνειν ὅτι πῶς ἐφ' ἑκάστα διαλλαχθῇ καὶ ὁρίσασθαι, καὶ ὅτι ἀπαρενθύμητον τὸ σὺμφρων, ὅτι πῶς ἐκείσθαι ἀπεδείξιν τῶν ὡς τῆς καίτης φύσεως ἀπονομαζέμενον· τὸ ὄνομα ὑψίφρων, πῶς ὑψίφρων τοῦ φρονέοντος μοῖναι· ὡς λέγειν ἢ τροχῶν κίνησιν τῆς σφαίρας, καὶ τὸ δοξάζειν, καὶ τὸν δόξαν, καὶ ὅταν τοιαύτη. ἐάν τι διαπαρεῖς σιωπῇ οὐ τῷ τοῖς ὀνόμασι, ἀλλὰ καὶ γλυχόμεναι τῷ ὄνομα ἄλλων καὶ ταῦτα ὀνομαζέμεναι, ὡς ἐπερος, καὶ ἐκείνους ἐκκαλεῖσθαι ἑαυτοὺς. τὸ γὰρ ἐπὶ ταῦτον ὅτι, διὸ μέγχι νῦν γίνονται, καὶ ὅτι ἐκ βίῃ τοῖς αὐτοῖς ἀπορροσθέντες καὶ μολύνεσθαι, λέγειν ὅτι ἀναμιθῆτε καὶ

quàm ridiculum sit, ut quid dicat universi partes mutare natas, idem hoc ipsum mutare illas, tanquam quod præter rerum ipsarum naturam contingat, miretur & ægrè ferat: præsertim, alia ut mittam, cum in eadem ipsa resolvatur unumquodque, ex quibus constiterat. aut est enim elementorum, ex quibus concretum fuerat, dissipatio, aut conversio, quicquid est solidi in terram, quicquid aërii est in aërem; ut & ista in universi rationem redigantur, sive illud certo temporis spatium revolutum deflagret, sive vicissitudinibus perpetuis jugiter renovetur. quin & solidum illud aut aëreum nec cogites, quod ab ortu primo exitit. hoc enim, quod nunc habes, omne heri ac nudius tertius ab alimentis aëreque attracto influxit. hoc ergo mutat, quod post acceptum est, non quod mater primo peperit. quoniam ponatur, illud ipsum te valde addicere huic peculiariter sic affecto, nihil tamen obstabit, quo minis verum sit quod jam dictum est.

§ 8. Nomina tibi ubi fumpferis ista , boni , modesti , veracis , prudentis , unanimis , magnanimi ; cave nequando transnomineris , & amittas denuò nomina ista ; celeritéq; (siquid tale contigerit) ad ea revertaris. inemineris avtem , prudentis nomen tibi denotare singularum rerum considerationem , animadversionemq; sedulam. unanimis nomen , exceptionem eorum omnium spontaneam , q̃a à natura communi fuerint assignata. magnanimi verò , subvectionem mentis supra omnem lenem asperumve carnis affectum , supra gloriolam , supra mortem , & ejusmodi universa. Intra nomina igitur ista si te continueris , nec ut alii his te titulis cohonestent concupiveris , alius jam futurus es , q̃am pridem fueras , aliãq; initurus vitæ rationem. etenim talis persistere , q̃alis hæctenus fueris , & in vita istiusmodi fœdè volutari ac discerpi , hominis est sensus expertis plane vitæ q̃

vitzæq; nimis avidi, nec bestiaris illis ab-
similis, q; semiadefi, vulneribus faniq;
oppleti, in diem crastinum tamen reser-
vari supplicant, iisdem unguibus morsu-
bûsq; iisdem ejusmodi planè obijciendi. tu
verò in nomina pauca hæc inde te. & si-
quidem in illis persistere potes, persistas,
tanquam in fortunatorum insulas quasdam
trajectus; sin excidere, nec statum tueri
posse te senferis, in angulum aliquem, ubi
possis aliquid, avdacter te conferas; vel
etiam è vita omnino discedas, nec iratus
tamen, sed simpliciter, liberè, modestè,
hoc unum duntaxat in vita memoratu di-
gnum executus; quod è vita sic exieris. ad
nominum avtem istorum recordationem,
multum conducet meminisse Deorum,
quodq; nolunt illi ratione præditos ipsis
adulari, sed similes ipsis fieri. meminisse
& , sicut esse quæ ea quæ fictis sunt facit;
canem, quæ canis; apem, quæ apis; & homi-
nem pariter, quæ hominis.

§ 9. Mimus, bellū, terror, torpor, servit?
decreta illa sacra tua caveas, ni expungent
quotidie, quæcunq; è studiosa rerum naturæ
contemplatione concepta in mente recon-
dis. oportet avtem unumquodq; ita & con-
siderare & agere, ut & activa facultas
consummetur, & contemplativa simul ex-
erceatur, & fiducia ex certa rei cuiusq;
scientia orta fervetur, latens quidem, nec
abscondita tamen. tunc enim simplicita-
te, tunc gravitate frueris; tunc rei cuiusq;
notitiâ distinctâ, quid ex natura sua exi-
stat, quem locum in mundo habeat, quam
diu duratura sit, ex quibus conflata sit, qui-
bus possit obvenire, qui dare eam & av-
ferre possint.

§ 10. Aranea muscam ubi ceperit, se
effert tanquam magni quid egerit; alius ubi
lepusculum, alius, ubi reticulo apuam ce-
perit; alius, ubi apros; alius ubi urfos; alius
ubi Sarmatas, nam & isti, qui hos capiunt,
quid latronibus distant, si mentes ac decre-
ta utrobique spectaveris?

φιλονύχου, καὶ ὁμοίῳ τοῖς ἡμετέροις θη-
ριομαχοῖς, οἱ πνεύσας τραυμάτων καὶ
λύθρου, ἀποσπασθῶσιν ὁμοίως ἢ εἰς τὴν αὐ-
τοῦ φυλαχθῆναι, περὶ ἑλπίδος ἡμῶν τοῖς
ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὄντι καὶ ὄντως. ἐμ-
βίσκον ἔν σπυγνὸν εἰς τὸ ὅλγον ταῦ-
τα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτῶν μένειν
δύνη, ὁ μὲν, ὡς πρὸς εἰς μακρότερον πρὸς
ἡσυχίαν μετὰ ἡμῶν. ἐάν τ' αὖτε ὅτι ἐκ-
πύρρις, καὶ ἐπὶ σπυγνῶν, ἀπὸ δὲ παρὸν εἰς
ῥογίαν πρὸς, ὅπου κατὰ τὴν ἡμετέραν
παρὸν ἐξίθι τ' εἶναι, μὴ ὀργίζομενος, ἀλ-
λὰ ἀπαύτως καὶ ἐλπίδος, καὶ αἰσθημάτων,
ἐν γὰρ τῷ τῶν μόνον περὶ εἰς ἐν τῷ βίῳ, τὸ
ἔπος ἐξελθεῖν. φέρει μὲν τὸ ἐμμετῶδες τ'
ὀνομάτων, μαγὰς συλλήψεις οὖν, τὸ μα-
μῶδες δὲ τῶν, καὶ ὅτι φέρει καὶ καλὰ καὶ ἐν-
ταῖς δόξαις, ἀλλὰ ἐξομοιωθῶντα ἑαυτοῖς
τὰ λογικὰ πάντα καὶ τῶν, τὴν μὲν σκεπ-
τὰ σκεπῆς ποιῶν, τὸν δὲ κύρια, τὰ κυ-
ρὸς, ὅς τινος δὲ μέλλουσιν, τὰ μέλλουσιν,
καὶ τὸν δὲ ἀνθρώπον, τὰ ἀνθρώπων.

§ 9. * Μῖμος, * πῶλεμος, πῶλεμος,
νάρκω, δουλεία, καὶ ἡμέραν ἀπαλει-
ψατὶ σὺ τὰ ἑνὸς ἐκείνα ὀνόματα,
* ὅπως ἢ ὁ φυσιολογητὴς φαντασθῇ
καὶ ὁ ἀπὸ τῆς δόξης τῶν πάντων καὶ τῶν βλε-
πομένων καὶ περὶ αὐτῶν, ὡς καὶ τὸ περὶ αὐτῶν
ἅμα συντελεῖται, καὶ ἅμα τὸ θεωρητικὸν
ἐκτελεῖται, καὶ τὸ ὅτι τῆς αἰσθητικῆς ἐπι-
στήμης ἢ αὐθαδῆς αἰσθητικῆς λαμβάνον,
καὶ ὁ χρυσοκόμος. ὁ πῶς γὰρ ἀπὸ
τῆς ἀπολαύσεως, * πῶς τ' ἐκ τῆς συμφορῆς,
* πῶς τ' ἐκ τῆς ἐκείνης γυναικείας, ἢ τῆς
ἐκείνης καὶ ἐκείνης, καὶ τίνα γὰρ ἐκείνη ἐκείνη
τῶν κίσεων, καὶ ἐκ τῆς πύσης πύσης ὡς
ἐκείνης, καὶ ἐκ τῆς πύσης συγκρίνεται, καὶ τίς
δύναται ὡς παρὸν, καὶ τίς δύναται αὐ-
τὸ δίδναι τε καὶ ἀφαιρῆναι.

§ 10. ἢ Ἀράχην μὴν θηροφύ-
λακον, ἀλλὰ δὲ λαλῶν, ἀλ-
λὰ τ' ἐκ τῆς αἰσθητικῆς, ἀλλὰ τ' ἐκ τῆς
δουλείας, ἀλλὰ τ' ἀρκυς, ἀλλὰ Σαρ-
μάτας. ὅτι γὰρ ἐκείνη, ἐάν τ' ὀνόμα-
τα ἐξιστάται;

^a L. 4. §. 15.
47. 50.

^b L. 2. § 5.

^c L. 6. § 30.

^d Inf. § 32 l.

^e § 47.

^f L. 6. § 2.

^g L. 3. § 11.

^h L. 5. § 1.

ⁱ L. 8. § 26.

* Λοιμὸς, Χυλῖς

* πῶλεμος,

* πῶς Mer.

^j L. 8. § 13.

* ἀρυστολογη-
ται f. L. 9. §

41. Inf. § 31.

^k L. 8. § 26, 27.

^l L. 6. § 47.

^m L. 7. § 67.

ⁿ L. 3. § 7, 8.

* Sup. § 1.

* τῶς f.

^p L. 7. § 29.

^q L. 3. § 11.

^r L. 9. § 25.

^s L. 8. § 43.

§ 11.

^a Sup. § 1.19.

§ 32, 33.

^b L. 4. § 36.1.

8 § 22.

^c L. 3. § 11.

^d Inf. § 15.1.7.
§ 70.

^e L. 4 § 34.

Sup. § 8.

^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv}

§ 14. Cuncta danti pariter ac recipienti naturæ, homo probè institutus ac modestus dicet, *Da quod vis; repete quod vis.* nec elatus hoc dicet, sed obsequens tantum, & benevolo adversus eam affectu.

§ 15. Exiguum est quod superest vitæ tuæ. vive tanquam in monte. nihil enim interest hîc an illîc, siquis ubicunque in orbe, tanquam in urbe, degat. viderint, nō rîntque homines, hominem verum, qui naturæ convenienter vivat. sin non sustinent, occidant. hoc enim satius est, quàm ita vivere, uti ipsi vivunt volūntve.

§ 16. Nè ulterius occupare totus, differendo qualis vir bonus sit, sed enitendo ut ipse sis.

§ 17. Ævi totius, & naturæ totius cogitatio tibi crebrò occurrat. quodque particularia omnia, substantiam quod attinet, milii sunt instar; tempus quod attinet, te- rebri circumvolutio.

§ 18. Rerum præsentium unamquamque advertendo, considera eam jam dissolutam, & in mutatione & quasi putrefactione quadam, aut dissipatione, constitutam, five ut mori quodammodo nata sit.

§ 19. Cogita, quales sint homines vescentes, dormientes, coeuntes, excernentes, alia ejusmodi agentes. rursus, quales, ubi infantur, efferuntur, irascuntur, tanquam in sublimi siti aliquos increpant. paulo autem antè, quàm multis & quàm mercede, inferiebant; & paulo post, quo in statu futuri sunt.

§ 20. Confert cuique, quod fert cuique natura universi. & tum confert, quando illa fert.

§ 21. Amat imbrem tellus. amat & almus æther. amat & mundus facere quicquid futurum est ut fiat. dico itaque mundo ipse, *ecquid tu amas? idem ipse annos.* annon illud ita & fit & dicitur vulgò, *Amat*, hoc vel illud fieri.

§ 22. Vel istic vivis, & vitæ huic jam assevesti; vel foris vadis, & hoc volebas;

§ 14. Τῇ ἅ πάντα διδόνῃ καὶ ἀπολαύσαντῃ φύσει, ὁ πεπαιδευμένος καὶ αἰδέμενος λέγει· ὁ δὲ ὁ δόξης ἐκτρέφεται δόξης, λέγει ὅτι τοῦτο δὲ καὶ ἀπολαύσας, ἀλλὰ περιβαρύνει μόνον καὶ ἐνοχλεῖ αὐτῇ.

§ 15. Ὁ οὐκ ἔχων οὐδὲ τὸ ὑπολείπει μὲν τοῦτο. ἔστι τὸν ὅς ἐν ὅρῳ. ἔστι δὲ ἐν γὰρ διαφέρει ἐκεῖ ἢ ἔδῃ, ἐάν τις παύσῃ, ἢ ὅς ἐν πόλει, τῇ κόσμῳ. ἰδὲ τῶν, ἰσορροπῶνται οἱ ἀνθρώποι ἰσὺν δρασσὼν ἀληθινὸν καὶ φύσιν ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιν, ἀποκρίνεται τῶν. ἰσὺν τῶν, ἢ ἔτω ἔτι.

§ 16. Μικρὸν ὅλως περὶ τοῦ οἶον πᾶσι τῇ ἡ ἀγαθὸν ἀνδρὰ διαλέγεται, ἀλλὰ ὅτι τῶν τοῦτων.

§ 17. Τὸ ὅλον αἰὼν, καὶ τῆς ὅλης ἐστὶς συνῆχας φαντασία, καὶ ὅτι πᾶσι τὰ καὶ μέρῳ, ὡς ὅτι τοῦ ἐκείνου, καὶ χρομῆς ὡς ὅτι τοῦ ἐκείνου, τῶν τῶν περὶ τοῦ.

§ 18. Ἐν τῇ ἐκείνῃ τῇ ὑποκειμένην ἐπίστασι, ἡ ὁπιοῦν αὐτὸ ἡδὴ διαλυόμενον, καὶ ἐν μετέωρῳ, καὶ ὅτι σῆψις ἢ σκεδασίς γινόμενον, ἢ καὶ ὅτι ἐκείνου πύκνωσις, ἢ ὅτι τῇ τῇ.

§ 19. Ὁ οἷος ἐστὶν ἐκείνους, καὶ ἐκείνους, ὁ ἐκείνους, ἀποπαύοντες, τὰ ἄλλα. εἴτα οἷος ἀνδρομέμενοι, καὶ γαυρομέμενοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ἐκ τῇ τῇ ἐκείνους ἐκείνους. περὶ ὁλίγου δὲ ἐκείνους πύκνωσις, καὶ ὅτι οἷος καὶ μετ' ὁλίγον, ἐν τῇ τῇ ἐκείνους.

§ 20. Ὁ συμφέρει ἐκείνους, ὁ φέρει ἐκείνους ἢ τῇ ὅλων φύσις, καὶ ὅτι τότε συμφέρει, ὅτι ἐκείνους φέρει.

§ 21. Ἐρᾷ μὲν ὅμους γὰρ ἐρᾷ ὅτι ὁ σπινθὴς αἰδῆς ἢ ἐρᾷ ὅτι ὁ κόσμος ποιῶνται ὅτι ἂν μέλλῃ γίνεσθαι. λέγω ὅτι τῇ κόσμῳ, ὅτι ἐσσι συνεῖς. μὲν δὲ ὅτι καὶ ἐκείνους γίνεσθαι καὶ λέγεται, ὅτι ἐκείνους τῇ γίνεσθαι;

§ 22. Ἦτοι ἐνταῦθα ζῆς, καὶ ἡδὴ ἐκείνους ἢ ἐκείνους ὁπιοῦν, καὶ τῇ τῇ ὅλων;

Sup. § 1. L.

§ 23.

L. 3. § 6. l.

§ 31.

L. 8. § 33.

L. 9. § 3.

L. 2. § 2. 6.

Sup. § 11.

Inf. § 22, 23.

L. 8. § 45.

L. 4. § 3, 4.

Sup. § 8.

Sup. § 2.

L. 9. § 2.

ὁλ.

L. 4. § 17.

L. 7. § 35.

L. 11. § 1.

L. 4. § 3.

L. 5. § 24.

Sup. § 7.

L. 4. § 48. l.

§ 21.

Sup. § 13.

L. 8. § 3.

L. 6. § 59.

L. 3. § 3. l. 4.

§ 48. l. 8. § 37.

ὁπιοῦν f.

L. 4. § 23.

L. 11. § 13.

Enripid.

L. 7. § 18. 25.

L. 9. § 1.

L. 9. § 35.

L. 12. § 6.

L. 12. § 36.

ἢ ἀποδότης, καὶ ἂ ἀπλητέργη-
σας. παρὰ δὲ ταῦτα εἶδεν· ἔκιν ἐν-
θύμει.

* -πὸ [π, οῦ]

ἐκ f.

Sup. § 15.

c Plato Thea-
et.

* τὸ πῆχες] φ

L. 5. § 11.

L. 12. § 33.

L. 5. § 8.

L. 7. § 66. 67.

L. 5. § 26.

L. 4. § 29.

L. 11. § 8. 9.

* ὅπ β f.

L. 6. § 1. 5.

L. 4. § 10.

L. 7. § 7.

L. 5. § 4. 1.
12. § 26.

L. 4. § 48.

L. 6. § 13.

Inf. § 38.

L. 4. § 36.

L. 7. § 29 30.

L. 9. § 25.

L. 12. § 30.

L. 3. § 15. 1.

L. 5. § 12.

L. 2. § 14.

L. 7. § 49.

L. 6. § 44.

§ 23. Ἐναργὲς ὅτι αἰεὶ τί, ὅπ ποι-
ῦτο * ἐκείνο ὁ ἀρχὸς ἐστὶ καὶ πῶς b παι-
τα ἐστὶ ταῦτα ἐσθλά τοῖς ἐν ἀκρῶ. πρὶ
ὅρει, ἢ ἐπὶ τῷ αἰμαλῷ, ἢ ὅπου θίλεις.
ἀντικρὺς γὰρ εὐρήσεις τὰ τῷ Πλάτωνι
c σπικνὸν ἐν ὅρει, φησὶ, * ἀειδαλλόμε-
[καὶ βαλάν βλήμα].

§ 24. d τί ἐστὶ μοι τὸ ἡμιμονικόν
μᾶ καὶ ποῖον π ἐρῶ αὐτὸ ποῖα νῦν· καὶ
e σεὶ τί ποτε αὐτῷ νῦν χρώμαι. μήπ
κινῶν γὰρ ἐστὶ μήπ ἀπέναντον καὶ f ἀπ-
αντιστάμενον κοινωνίας· εἰ μήπ σεὶ τετυκός
καὶ ἀνακαταμύμενον τῷ σαρμίδει, ὥς
h τότε συντρέψαντα.

§ 25. i Ὁ τὸν κύειν φεύγων,
δραπέτης, κύει καὶ j ὁ νόμος καὶ ὁ πα-
σανομῶν, δραπέτης, αἶμα καὶ k ὁ λυπέ-
μενος, ἢ ὀργιζόμενος, ἢ φοβούμενος.
* ὁ βέλεται π γίνεσθαι, ἢ γίνεσθαι, ἢ
γινέσθαι, ἢ γὰρ ἔσθαι τὰ πάντα διοι-
κῶν τὸ πειραζόμενον, ὅς ἐστι νόμος,
m νέμων, ὅσα ἐνδεῶς n ὁμοειδῶν. ὁ δὲ
εἰς φοβούμενος, ἢ λυπέμενος, ἢ ὀργι-
ζόμενος, δραπέτης.

§ 26. o Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφεί-
σας ἀπὸ χρόνου, καὶ πρὶν ἄλλα αἰτία πα-
ραλαβὼν ἐργάζεται, καὶ ἀποτιλεῖ βρέ-
εος· p ἐξ οὗ, ὅς; πάλιν ὁ φύλος διὰ
φάσγυγι ἀφῆκε, καὶ λοιπὸν q ἄλλη αἰ-
τία παραλαβὼν αἰδοῖται καὶ ὁρμῶν
θλον ζωῆς καὶ ῥώμης, καὶ ἄλλα (ὅσα καὶ
δια) ποιεῖ. r ταῦτα ἐν τῷ τοιαύτῳ
ἐγκαλύψει φερόμενα θεωρεῖν, καὶ τῷ
δυναμὶν ἔως ὅραν, ὥς καὶ f τῷ βέλ-
θουσιν, καὶ τῷ ἀνωφερῶν, ὁρῶμεν, r ἔ-
καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' ἔχ ἥπῳ
ἐναργῶς.

§ 27. Συναχθεὶς ἐμπροσθεν, πῶς n πάν-
τα τοιαῦτα, ὅσοι αὖ νῦν γίνονται, καὶ
πρὸς αὐτὸν ἔχοντες καὶ x ἐμπροσθεν φησὶ μέ-
να, καὶ γὰρ ὅλα δράμασι καὶ σκηναῖς ὁμο-
ειδέας, ὅσα ἐκ πείρας πῆς οὔσι, ἢ πῆς

vel moreis, & munere defunctus es:
præter ista nihil restat. bono itaque sis
animo.

§ 23. Illud tibi semper constet, ejus-
modi quiddam agrum esse, cujusmodi est lo-
cus alius quilibet. eadēmq; esse omnia istis
agentibus, quæ eis, qui in montium vertici-
bus, vel in litorum crepidinibus, vel alibi
ubicunque volueris, versantur. palam enim
invenies Platonis illa, *Urbis mure, ut
caule septo circumdatus*.

§ 24. Quidā est mihi nunc mens mea?
vel qualem ego eam præsto? ad quidnam eā
jam utor? nunquid est intellectu vacua?
nunid a societate communi soluta & re-
vulsa? nunquid carunculæ ita agglutinata
& permixta, ut cum illa mutetur una?

§ 25. Quid dominum fugit, fugitivus
est. dominus autem est lex. ergo qui le-
gem transgreditur, fugitivus est. idem est
& qui ideo angitur, vel irascitur, vel me-
tuit, quod secus, quam ipse velit, aut factum
sit, aut fiat, aut futurum sit eorum quic-
quam, quæ ab universi rectore sunt consti-
tuta, qui est ipse lex unicuique; quod suum est
tribuens. fugitivus est igitur, qui metuit, vel
angitur, vel irascitur.

§ 26. In uterum semen qui misit, absee-
dit. hoc alia deinceps excipiens natura, for-
tum fabricat & absolvit; ex quasi qualem? ali-
mentum rursus mater per gulam demittit;
quod alia insuper cavsa ubi exceperit, sen-
sum, motumq; adeoque vitam ac vires & alia
(quod ea numero & qualia?) conficit. hæc
tantā licet involvantur caligine, contem-
plari oportet, facultatēq; ita intueri quæ
ista facit, prout vim eam cernimus, quā vel
deorsum, vel sursum corpora feruntur, non
oculis quidem externis, sed nec minus clarē
tamen.

§ 27. Cogita tecum jugiter, qualia
nunc sunt omnia, talia prius actita-
ta; cogita & talia futura esse. propo-
ne tibi ob oculos, fabulas totas scenasq;
uniformes, quæcunque vel ex noticia tua, vel

ex

ex historia antiq̃a cognita habueris; av-
lam Hadriani totam, totam Antonini,
illam item Philippi, Alexandri, Cræsi.
ejusdem planè modi fuerunt omnia illa,
nisi quòd per alios agebantur.

§ 28. Hominem de re ulla dolentem,
atq̃e agrè ferentem quicquam, similem ha-
be porcello, q̃i dum mactatur, calcitrat &
vociferatur: cujusmodi est & q̃i decum-
bens tacitè solus secum sortem deplorat
suam. considera & fato nos illigatos te-
neri: & rationali animali soli datum esse,
ut eis q̃æ eveniunt, sponte obsequi possit;
cūm sequi ipsum omnibus sit necessarium.

§ 29. Consideratâ seorsim, qam insti-
tuis, re omni, percontare te, num ideo
mors gravis habenda sit, qia eâ te priveret.

§ 30. Ubi peccato alicujus offenderis;
translatione factâ perpende tecum, annon
ipse ejusmodi aliquid pecces. puta, argen-
tum in bonis habendo, vel voluptatem,
vel gloriolam, vel aliud istiusmodi. hoc
enim si adverteris, ira statim tibi excidet.
præsertim, si succurrerit unâ, cogi homi-
nem. quid enim faceret? aut, si poteris, tu
illum vi illâ expedis.

§ 31. Satyrionem ubi videris Socrati-
cum, Eutychem cogita vel Hymenem. &
Euphratem ubi videris, Eutychem cogita
vel Sylvanum. & Alciphronem viso,
Tropæophorum cogita; & Xenophonte,
Critonem vel Severum. & temet ubi re-
spexeris, Cæsarium aliquem. & in quolibet
cogitando, geminum ei quempiam. tum
mentem tibi subeat, Ubi nunc sunt illi?
nūquam sanè: aut ubi tandem? ita enim
perspectum jugiter habebis, humana om-
nia fumum ac nihil esse, præsertim, si si-
mul fueris recordatus, quicquid semel mutâ-
rit, per spatium temporis infinitum non
esse amplius futurum. tu verò spatii illius
quantulum occupas? cur ergo tibi non suf-
ficit spatium hoc tam breve, prout te de-
cet, transigere? quàm pulcrum bene agen-
di materiam occasionemq̃e subterfugis?

προσβυτίαν ἰσχυρίαν ἔχων, πρὸς ὁμιλι-
ῶν πείθειν. ὅς * αὐτῶν ὅλῳ Ἀδρι-
ανῶ, καὶ αὐτῶν ὅλῳ Ἀντωνίνῳ, καὶ αὐτῶν
ὅλῳ Φιλίππῳ, Κροῖον· πάντα γὰρ ἐκεί-
να τοιαῦτα ἦν, μόνον δὲ ἑτέραν.

§ 28. Φαντάζε πάντα τῶν ἐν ᾧ ἄπ-
ρὶν λυπεύμενον, ἢ δυσχερὲς ὄντα, ὅ-
μοιον τῷ θυομένῳ χοιρείῳ, ἀπολαλίζ-
ουσι καὶ κακουργοῖ. * ὁμοιον καὶ ὁ δι-
μύζων ἐπὶ τῷ κλινιδίῳ μόνῳ· σπασ-
σῇ τὴν ἐνδοκίαν ἡμῶν· καὶ ὅτι μόνῳ τῷ
λογικῷ (ὡς δὲ δὲ), τὸ ἐκείνῳ ἐπιδοῦναι
τοῖς γινόμενοις. ὁ δὲ ὅς ἐπιδόσθαι ψιλόν,
πάντα ἀναγκάζον.

§ 29. Κατὰ μέρος ἐφ' ἑκάστῳ ὄν-
τοις ἐρισάνων, ὅρῳτα σαυτῶν, ἐπὶ ὅ-
σῳ αὐτοῖς θινόν διὰ τὸ τέτυκτο γένος.

§ 30. Ὅταν προσκρούῃς ἐπὶ πη-
λῶν, ἐκθύς μετακίε, ἐπιλογίζου, εἴ πῃ
παρόμοιον ἀμφοτέρων· ὅς * ἀργύρεον ἀ-
μαδὸν εἶναι κείνων, τὴν ἡδονῶν, ἢ τὸ δ-
ξάειν, καὶ γὰρ εἶδος. σῶμα γὰρ ὁμοειδὲς ἄλ-
λων, ταχέως ἐπιλήσῃ τῆς ὁργῆς συμ-
πίπτουσι τῷ, ὅτι ἐβιάζετο. ἢ ἡ γὰρ
ποιήσει; ἢ ἰδύσθαι, ἀρετὰ αὐτῶν τὸ
βιάζεσθαι.

§ 31. Σατύριονα * ἰδὼν Σωκρά-
τιον, φαντάζε ἢ Εὐτυχίῳ, ἢ Ὑμί-
νῳ. καὶ Εὐφροσίῳ ἰδὼν, Εὐτυχίονα,
ἢ Σιλβανόν φαντάζε. καὶ Ἀλκιφρόνῳ,
Τροπαιοφρόν φαντάζε. καὶ Εὐφρόνῳ
ἰδὼν, Κρίτονῳ ἢ Σεβέρῳ φαντάζε. καὶ
εἰς ἑαυτὸν ἀποδόν, ἥ * Καίσαρων π-
ρὸ φαντάζε, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τὸ ἀνα-
λογον. εἴπα συμπερασματικῶς σοι. ἐπεὶ
ἐν ἐκείνῳ; ὁμοίον· ἢ * ὁμοίον. ἔ-
τις γὰρ συνεχῶς διασθ. τὰ ἀνθρώ-
πινα, ἡ κατὰ τὸν, καὶ τὸ μὴδὲν. μάλι-
στα ἐὰν συμμνησθῇς, ὅτι m. τὸ
ἀπᾶς μεταβολὴν ἐκείνῳ ἔχει ἐν τῷ ἀ-
σείρῳ χρόνῳ. οὐδ' ἐν ἐν τίνι; τί δ' ἐν
ᾧ ἀρκεῖ σοι ὅτι βραχὺ τοῦτο κοσμί-
ως διαπερῇς; Πόθεν ὅλῳ καὶ ὑποθε-
σιν φεύγεις; τί γὰρ ὅτι πάντα ταῦτα
quid enim sunt aliud hæc omnia,

L. 8. § 24. 31.

L. 11. § 18. L. 12. § 27.

* ὁμοίον.

Sup. § 8.

L. 2. § 3. L. 4. § 42.

L. 12. § 31.

L. 7. § 26. L. 11. § 18.

L. 5. § 28. L. 8. § 14.

L. 12. § 16. L. 9. § 11.

* ὁμοίον.

L. 7. § 28. L. 8. § 25. 31. L. 12. § 27.

* ὁμοίον.

L. 2. § 17. L. 12. § 33.

L. 4. § 3. L. 6. § 2. L. 9. § 6.

L. 4. § 26. L. 7. § 28. 68.

• L. 6. § 20.
• L. 8. § 26.
• L. 10. § 9.
• Inf. § 35.
• L. 4. § 1.

* ἄλλο, πάλιν ἡ γυμναστικά λόγῳ ἐκ-
καλύπτει ἀκρίβειαν καὶ ἐφυσολογίας τὰ
ἐν τῇ βίῳ; μὴν ὅν, μέχρι ἐξοικειώσεως
αὐτῶν καὶ ταῦτα ὡς ὁ ἑρμηνεύει ἐν-
μαχῶ πάντα ἐξοικειοῖ, ὡς τὸ λαμ-
πρὸν πῦρ, ὅ, πρὸν βλάπτει, φλόγα ἐξ
αὐτοῦ καὶ ἀνυλὼ ποιεῖ.

• L. 11. § 13.
• L. 12. § 1.

§ 32. Ἐν δὲ τῇ ἐξέσει εἰσπῆν ἀλη-
θεύοντι περὶ σοῦ, ὅ, πρὸν ἔχῃ ὡς ἀπλῆς, ἢ
ὡς ἐκ ἀγαθοῦ· ἀλλὰ ἡ δὲ δόξα, ὅτι
τότων πρὸ σοῦ ἡ ἀπορία. ἢ πρὸν
ἢ τοῦτο ὅτι σοῦ. ἢ καὶ γὰρ ὁ καλὸς
ἀγαθὸν εἶναι καὶ ἀπλῆν; σὺ μόνον
κρίνον καὶ μηκέτι ἔτι, εἰ μὴ ποιεῖς
ἑσθ. ἐδὲ γὰρ αἰετὶ λόγῳ μὴ πῶ-
τον ὄντα.

• L. 5. § 5.
• L. 8. § 32.
Inf. § 33.
• Sup. § 8.

§ 33. Ἐν δὲ τῇ ἐξέσει τοῦτο πρὸν
ὅτι δὲ δόξα, ὅτι τὸ ὑπόστατον ἀρε-
τήναι; ἢ ἡ δόξα; ὅ, πρὸν ἂν τοῦ-
το ἦ, ἢ ἐξέσει αὐτὸ ἀρετῆς ἢ ἐ-
πῶν. καὶ μὴ ἀρετῆς, ὡς καλὸς
• L. 9. § 26.
• L. 6. § 51.

! Sup. § 12. 31.

• Sup. § 32. 1.
11. § 9.

• L. 9. § 26.
• L. 6. § 51.

• L. 5. § 16. 1.
6. § 16. 40.
• L. 6. § 7. 1. 8.
§ 26. 43. 1. 11.
§ 16.
• L. 7. § 54. 1.
8. § 45. 1. 11.
§ 7.

• Sup. § 2.

• L. 5. § 10. 20.
1. 8. § 7. 32. 41.

• L. 7. § 73. 1.
8. § 2.

• L. 4. § 41. 1.
12. § 33.

• L. 4. § 7. 11.
• L. 8. § 56. 57.

• L. 8. § 28.
• L. 8. § 55.

• L. 5. § 10. 20.
1. 8. § 7. 32. 41.
• L. 7. § 73. 1.
8. § 2.
• L. 4. § 41. 1.
12. § 33.
• L. 4. § 7. 11.
• L. 8. § 56. 57.
• L. 8. § 28.
• L. 8. § 55.

qam mentis, qæ, hac in vita qæ contin-
gunt, naturam eorum rimata, accurate
perspexerit, exercitationes. persifte ergo,
dum & ista tibi familiaria effeceris, qo mo-
do stomachus robustus cuncta sibi ac-
commodat, ignisque validus, qicqid inges-
feris, flammam inde ac fulgorem edit.

§ 32. Nulli liceat verè de te dicere,
non esse te simplicem, avt non esse te
bonum. sed mentiat, qisqis horum
qicqam de te opinatus fuerit. hoc av-
tem totum in te situm est. qis enim te
bonum simplicemve esse prohibuerit? tu
tantum statuas, nec ulterius vivere, qam
talis futurus sis. neq; enim ratio id poscit,
m talis sis.

§ 33. Ecquid est, qod de materia ista
rectissime vel fieri vel dici possit? qicqid
enim hoc fuerit, vel facere idipsum, vel
dicere licet, nec obtendas, impediri te.
antè ingemiscere non desinas, qam eo te
adegeris, ut qod voluptuariis hominibus
est luxu diffluere, hoc tibi fuerit de sub-
jecta qaqe oblata tibi materia ea facere,
qæ humanæ constitutioni convenient. et-
enim pro oblectamento esse tibi debet,
qicqid secundum naturam tuam agere tibi
datur. datur avtem hoc ubiqe. siquidem
cylindro qidem non conceditur, ut motu
proprio ubiqe feratur; sed nec aqua, nec
igni, nec alii rei cuiquam, qæ à natura
mera, vel anima regitur irrationali. qæ
enim coerceant & obstant, multa sunt.
verum mens & ratio per obstancia qæ-
libet, prout nata est, & prout vult
ipsa, procedit. tu ergo ob oculos istud
habens, rationem per omnia facilitate
ferri eadem planè, qæ ignis sursum, la-
pis deorsum, per declive cylindrus, nihil
qæras ulterius. reliqua enim obstacula, vel
sunt corporis, qod cadaveris instar ha-
bet, vel opinione, & rationis inclina-
tione semotà, non infringunt, avt mali
qicqam efficiunt. alioqi ea q patitur,

Sup. § 31.

* L. 8. § 43.

ασπῆ· καὶ πάντων αὐτῶν ὑμᾶν ἐκείνων δι-
νοῖται ὡς πάλιν διὰ τὰ συμβαί-
νοντα ἐπὶ μὲν ὅ. ἢ ὅ λῆγεται, ἢ τὰ
πικρία σφίγγει, καὶ πάντες ὅ, πᾶν
πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, ὁφθαλμὸς δὲ τὰ
χλωρὰ ζῆναι, ἢ ὁδόντες τὰ ἀπαλά.

* L. 5. § 10. l.

9. § 3.

§ 36. * Οὐδὲν ἐστὶν ἕως ἐπι-
μῆ, ὅ ἀποδίδωται ἢ παρὰ τὴν ἐπι-
μῆν ἀποδίδωται τὸ συμβαίνον κακόν.
συνδύει καὶ σφίγγει. μὴ τὸ παρὰ
ταύτην ἐστὶν τίς ὁ καὶ αὐτὸς λῆγεται;

* συμβῆ

* L. 5. § 9. l.

11. § 18.

ἀναπνεύσει· μὴ ποτε ἀπὸ τούτου
παυσαμένη. Καλὸς μὲν ἐστὶν ἡμῶν
ἢν ἄλλα ἡδονάμεν, ὅ, πᾶν κατὰ
μῆναι. ταῦτα μὲν ἐν ὅ, πᾶν
συνδύει. ἐν ἡμῶν ὅ πᾶσα ἄλλα δὲ,

* L. 4. § 50.

δὲ αὐτοὺς ἢ ἀπαλλοτριῶν ἡμῶν. ὅ τῶ-
ν ἐν ἐννοήσεσι ἀποδίδωται, καὶ ἐκ-
λάττειν ἐξελύσει, λογίζομεν, ἐκ
ταύτης βίαι ἀπέρχεται, ἐν ὅ αὐτὸς ἐν
κοινωνίᾳ, ὅ, πᾶν τὰ πᾶσα ἡμῶν
ἐκμῶν, ἡμῶν, ἐκμῶν, αὐτὸς ἐ-

* L. 5. § 10.

* L. 7. § 15.

* L. 7. § 22.

* L. 2. § 3.

* L. 3. § 5.

* L. 6. § 39.]

καὶ ἐκμῶν, ὅ, πᾶν τὰ πᾶσα ἡμῶν
ἐκμῶν, ἡμῶν, ἐκμῶν, αὐτὸς ἐ-

καὶ ἐκμῶν, ὅ, πᾶν τὰ πᾶσα ἡμῶν
ἐκμῶν, ἡμῶν, ἐκμῶν, αὐτὸς ἐ-

καὶ ἐκμῶν, ὅ, πᾶν τὰ πᾶσα ἡμῶν
ἐκμῶν, ἡμῶν, ἐκμῶν, αὐτὸς ἐ-

* L. 3. § 5.

* L. 2. § 12. 17.

* L. 2. § 16. l. 7.

§ 4.

* L. 3. § 5. l. 5.

§ 11.

* L. 2. § 2.

* L. 7. § 59.

L. 8. § 28.

* L. 12. § 33.

§ 37. * Ἐθιστον ἐπὶ παντός, ὅς δὲ
τῶν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, ὅ, πᾶν
ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, ὅ, πᾶν
ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, ὅ, πᾶν

§ 38. Μῆναι, ὅ, πᾶν τὰ πᾶσα ἡμῶν
ἐκμῶν, ἡμῶν, ἐκμῶν, αὐτὸς ἐ-

dita est. pari igitur ratione & mentis est
fana, ad obvenientia quæ; idoneam esse.
quæ verò dixerit, *Liberos mihi saluos ve-*
lim; & Omnes quicquid fecero laudent, ve-
lim; oculi est instar viridia poscentis, vel
dentium tenella postulantium.

§ 36. Nemo quisquam adeo felix est,
cui morienti non adstabant aliqui, qui præ-
senti latentur malo. bonus sapiensque fue-
rit, annon ad extremum futurus est qui de
illo dicat, *Respirabimus jam tandem à*
padagogo isto. non erat reverà asper nostrè
cuiquam: sensi tamen tacite illum damnasse
nos. hæc igitur de viro bono. at nos quod
attinet, quàm multa sunt alia, ob quæ à no-
bis liberari desiderent haud pauci? hoc si
inter moriendum cogitaveris, libentius
discedes; cum ita tecum rem putaveris, *Ex*
ea vita discedo, in qua ipsi ejusdem mecum
participes, pro quibus tam multa exanti-
lavi, supplicavi, procuravi, illi, inquam, ipsi
elatum me optant, tanquam qui levamen
foran hinc aliquid sperent. cur ergo diu-
tius istic moram trahere quis cupiat? nec
propterea tamen minus illis propitius dis-
cedas, sed moris tui tenax, amicus, be-
nevolus, mitis. quin rursus, nec tanquam
vitæ avulsus, sed, prout eis. quibus mortis
felicitas quædam obtigit, animula à cor-
pore leniter exolvitur, talis & tua ab istis
etiam esto discessio. eis enim te natura
annexuit & conjunxit. at nunc disjungit.
disjungor itaque; tanquam à necessariis, non
abstractus tamen, sed sponte discedens.
nam & hoc ex eis est, quæ sunt secundum
naturam.

§ 37. Solenne tibi sit, in cuiusque
(quod ejus fieri potest) actione omni, a-
pud te quærere, *Istud iste quod sine facit?* à
temet avtem avspicere, teque primo loco
scrutare.

§ 38. Memento illud quod te velut
fidiculis citat, esse intra te reconditum
quiddam. illud est svadela, illud vita,
illud

^a L. 10 § 1.
^b L. 12 § 1.

μῶν, ὅσο ἴδιον καὶ νόμος ἔστω ἀρ' ἐ-
δὲν δὴν ἀγαλὸν λόγῳ ὁρῶς, καὶ ἂν ἀ-
γῶν διαμοιρῆται.

^b L. 10 § 18.

§ 2. Ὡς δὲς ἐπιτερεῖς, καὶ ὀρχή-
σις, καὶ παγκρατίς καταφρονήσεις, ἐ-
άν τῶν μὲν ἐμμελῶν φωνῶν ἢ καταμε-
ρίσης εἰς ἕκαστον ἥν ὁδογῶν, καὶ καθ'

^c L. 8 § 36.

ἕνα πύθῃ σταντοῦ, εἰ τῆς ἥλων εἰ-
ς διατερεῖται γὰρ. ὅτι ἡ ὀρχήσις
τὸ ἀνάλογον ποιήσας καθ' ἐξέλιξιν κί-
νησιν ἢ ῥέσιν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὅτι τοῖς
παγκράτις. ὅπως ὅταν χρεῖς ἀρετῆς,
καὶ ἥν ἀπ' ἀρετῆς, μέμνηται δ' ἐπὶ τὰ
καὶ μίρῳ τρέχων, καὶ τῇ διαίρειται αὐτῇ
εἰς καταφρονήσιν ἵνα τὸ δ' αὐτὸ καὶ
εἰ δὴ ἡ βίον ὅλον μεταφρεῖ.

^e L. 6 § 13. l.

^f L. 10 § 26.

^g Sup. § 1. l. 2.

^h § 5. 11.

ⁱ [N.] 1. f.

^j L. 5 § 33. l.

^k L. 8 § 25.

^l L. 8 § 48. l.

^m L. 9 § 13.

ⁿ L. 3 § 1.

^o L. 1 § 16.

§ 3. Ὡς δὲν ἡ ψυχὴ ἢ ἔτιμος,
ἐάν ἥδῃ ἀπολυθῆναι δὴν τὸ σώμα-
τος, καὶ ἢ ἡτοὶ σβειδῆναι, ἢ σκεδα-
θῆναι, ἢ συμμῆναι; τὸ δ' ἢ ἵτοιμον ἔσ-
τω, ἵνα ἀπὸ ἰδικῆς κείσας ἐρῇ, ἢ
μὴ καὶ ψυχῇ πᾶσι παύσιν, ὡς οἱ Χρι-
στianoὶ, ἀλλὰ ἢ λελορημένως, καὶ σ-
μῶς, καὶ ὡς καὶ ἄλλων πείσας, καὶ
τερεῖται.

^p L. 7 § 13. 74.

^q L. 5 § 6.

§ 4. Πρώτη καὶ π κοινονικῆς;
ἢ καὶ ὡς φέρεται. τοῦτο ἵνα αἰὲν ὡς
ἔχον ἀπαντᾷ καὶ μὴ μεμνημένον παύσιν.

hoc tibi semper succurrat: nec

^r L. 4 § 1. l. 6.

^s § 31.

^t Sup. § 1. l. 8.

^u § 26 Inf. § 12.

^v L. 5 § 16. Inf.

^w § 20.

§ 5. Τίς σε ἢ ἡ τέχνη; ἀγαθὸν
ἢ τοῦτο ἢ πᾶς καλῶς γίνε, ἢ ἐκ
δωρεμάτων, ὅ ἥν μὲν πᾶς τῆς ὅ-
λε φύσεως, ἢ ἥν ἢ πᾶς τῆς ἰδίας τοῦ
ἀνθρώπου κατασκευῆς;

^x L. 4 § 29. l.

^y § 53.

^z L. 12 § 36.

§ 6. Πρώτον αἰ τετραγώνια παρ-
ήχθηται ἀπομνηστικῇ ἢ συμβαινόν-
των, καὶ ὅτι ἡ ταῦτα ἔστω πύρκα γίνε-
ται, καὶ ὅτι δὲς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ψυχαρα-
γῆται, τότε καὶ μὴ ἀχθῆται ὅτι ἡ με-
ζοὺς σκηνῆς. ὅσον γὰρ, ὅτι ἔστω δὲ πᾶς
τα μετρίως, καὶ ὅτι φέρων αὐτὰ καὶ οἱ
καχεῖντες, ἢ ἢ Κιθαράων. καὶ λέγει
δὲ πᾶς ὅτι τὰ δρᾶματα ποιούντων
χρησίμως. δὴν δὲν ἐμῶν μάλα.

^{aa} L. 7 § 41.

ἢ ἢ δὲ ἐμῶν ἐκ δὴν καὶ πᾶς
(ἐμῶν)

ferre, quod & legis est proprium. ita inter
rectam rationem & justitiæ rationem nihil
interest.

§ 2. Cantilenam jucundam, saltatio-
nem, pancratium contemnes, si voce con-
cinnâ in sonos singulos divisâ, de his si-
gillatim te percontatus fueris, *Nam istud
me videtur habere?* erubescas enim id fateri.
de saltationis motibus gestibusque singulis,
de pancratio itidem, si gemina feceris, fu-
turum est ut pari modo adversus hæc affi-
ciar. itaq; virtute solâ exceptâ & virtu-
tis actionibus, in reliquis omnibus ad par-
ticulas seorsim consideratas recurrere me-
mento, ut ab harum disjunctione res ipsas
contemptum eas. hoc autem ipsum & ad
vitam totam transferas.

§ 3. Qalis est anima ea, quæ parata est
jam statim, si oportuerit, e corpore emi-
grare, & vel extingvi, vel dispergi, vel per-
manere? ita paratam dico, ut à judicio pe-
culiari promptitudo hæc profluat, non ab
obstinatione mera, pro Christianorum mo-
re: ut mortem obeas consideratè, com-
positè, citra tumultum, quod & aliis idem
svadere possis.

§ 4. Nunquid feci, quod in commune
conducatur? beneficium hoc ipso accipi
desinas unquam.

§ 5. Qam artem profiteris? bene vi-
vendi. hoc quo modo melius fit, quam do-
cumentorum ope, quorum alia sint de uni-
versi natura, alia de hominis conditione
propria.

§ 6. Primò tragœdiæ invade sunt, quæ
casuum & eventuum homines commonefa-
cerent, quod & ista sic fieri nata moneren-
tur; nec quibus in scena oblectarentur, ea
in scena majori, gravatim sustinerent: cum
viderint non posse hæc aliter transigi, &
quod perferant ea etiam illi qui exclamant,
Eheu, Citharon. & revera dicuntur à
dramaticis poetis utiliter nonnulla. quale
illud est imprimis;

*Si me meosq; liberos Diis negligunt,
Hujus*

*Hujus etiam constat ratio. Et rursus,
Nam neutiquam hominem rebus irasci
debet. Et,*

Spicas velut frugiferas, sic vitam meti.
 & cætera quæ sunt ejusmodi. Tragœdiæ
 successit vetus comœdia, quæ libertate ma-
 gistrali instructa, nec obliquâ sed disertâ
 oratione usâ, fastum dejicere non ineptè
 satagebat: quò fine & Diogenes ex his
 quædam adhibuit. considera & quæ deinceps
 fuerit media comœdia, & quorsum tandem
 introducta sit nova, quæ in inimicum arti-
 ficium pavlatim defluxit. (nam & ab istis
 utilia dici nonnulla, nemo est qui nesciat.)
 sed & quò spectet totum hoc poësis hu-
 jusmodi & fabularum agendi institutum.

§ 7. Quid liquidò compertum habes, nullum aliud vitæ institutum ad philosophandum magis esse idoneum, quàm hoc in quo jam versaris?

§. 8. Ramus à ramo cui proximè adhæsit abscissus, non potest non à stirpe totâ abscindi. ad eundem modum ergo & homo ab homine qovis rescissus, communitate totâ excidit. porro ramum alius abscindit; homo verò se ipse à proximo suo separat, dum eum odit & averfatur: ~~nec advertit~~ interim, quòd unâ semet à societate civili totâ absciderit. veruntamen hoc à societatis hujusce conditore Jove indultum sibi habet, quòd ei liceat denuo coalescere, cui priùs adhæserat, & ad universi complementum locum recuperare suum. qanquam hoc frequentius si fiat, dissociatio istiusmodi & difficilius refarcitur, & restitutio agrè procedere consuevit. omnino denique non pariter se habent surculi duo, qorum alter à primâ germinatione cohaesit, & cum stirpe reliqua constanter quasi conspiravit; alter post abscissionem insertus est: quem plantarum cultores dicere solent, *confraticari* quidem, sed non *configurari*.

§ 9. Qi ad rationis rectæ normam

² ἔχει λόγον καὶ τούτο, --- καὶ πάλιν,

2 τοῖς πλεονασμοῖς καὶ ἐν συμ-
μα. Κυ.

* Βίς διεΐζει, ὥςτε χάρπιον αἶχην.
 ὅσα ποιῶντα. μὴ δὲ πλὴν τετραγώνου
 ἀσχετὰ κατωφλία παρῶν, ἡ πα-
 ντοκράτωρ παρρησία ἔχουσα, καὶ τῆς
 σπουδῆς καὶ ἀξιώσεως δι' αὐτῆς τῆς οὐ-
 νανόρου μουσικῆς ὑπομνημάτων. ὅπως δι-
 πλὴ καὶ διανοήσεως ταυτὶ παραλάμβανε.
 καὶ ταῦτα πρὸς ἡ μίση κατωφλία, καὶ
 ὅπως ἡ νῆα ὅπως τὶ ποτε παρείκη-
 νται, * ἡ κατ' ὁλίγον ἐπὶ πλὴν ἐκ μι-
 νίστης φιλοτεχνίας ὑπερῶν, ὁδῶσιν.
 τὸ μὴ ἔλκεται καὶ ὑπο τῶν πρὸς
 ἐχρήσιν, καὶ ἀγνοῦνται. ἀλλὰ ἡ ἑλ-
 πίδα ποτὲ σκόπον ἀπέβλεπε.

§ 7. Πῶς ἐπαρχὺς κερεπίπῃ, τὸ
μὴ ἔῃ ἄλλω βίᾳ ὑποδεσιν εἰς τὸ φιλο-
σοφεῖν ἔπως ἐπιπείθον, ὡς ταύτῃ ἐπὶ
ἡμῶν ὦν τυγχάνει.

§ 8. ἡ Κλαῖθι· οὗ αὐτοῦ χυλὸς κλαῖθι
 δὲς ἀποκοπῆς, ἐ δὲνα· μὴ καὶ τοὶ ὅλοι
 φυτὲ ἀποκαθίθαι. ἔτω δὲ καὶ ἡ ἀνδρω-
 πῶ, ἐνὸς ἀνδρώσας ἀποκαθίθεις ὅλην
 τῆς καινωρίας ἀποπήληκε. κλαῖθον μὲν
 ἐν ἀλλῶ ἀποκόπη· ἡ ἀνδρωπῶ· οὗ
 αὐτοῦς ἐαυτῶν τῶ πλησίον χωρίζει, με-
 σῆθας καὶ * ἀποτρεφεί· ἀγροῖ· ἡ ἔπ χ
 τῶ ὅλε πολιτευμάτων ἅμα ἀποτέτ-
 μικαν ἐαυτῶν. πάλιν ἐκείνῳ γὰρ δῶρον τ
 συσχεταλὲς πάλιν καινωρίαν Διός. ἡ ἔξε-
 σι γδ πάλιν ἡμῶν συμφῶναι τῶ αὐτοῦ
 εἶχε, καὶ πάλιν τοὶ ὅλοι συμπλη-
 ρωτικοί· * γινέσθαι. πλεονάκας μέγας
 τοι γινόμενον τὸ καὶ πάλιν παυσίτε
 διαίρεσιν, διπλῶντον καὶ διεσποκω-
 ζῶντον αὐτοῦ χυλὸν ποιεῖ. ὅλους τε ὁ
 ζωαῖ· ὁ κλαῖθι· ὁ δὲ ἀγροῖ συμ-
 βλασθήσας, καὶ σύμπας συμμέσας
 μετὰ πάλιν ἀποκοπῶν αὐτοῖς ἐγκυπτε-
 λείπ· ὁ, πὶ ποτε λέγεται οἱ φυτὲ
 γαί, * ὁμοδοματεῖν μὲν, καὶ ὁμοδο-
 ματεῖν δέ.

§ 9. Οἱ ἐν ἱσυχασμοῖς ἀσκήσαντες οὐκ ἐπὶ τῷ

P 2

¹ *Ibid.* § 38.

• Eurip. *Hylf.*

Ibid. § 40.

* Bio

^c Inf. §. 18.

* *

^d L. 2, § 16.1.

8. § 34.

68

§ 1 L. 4. § 29.

Inf. § 9. 22.

2013

L. 8. § 34.

* - πρόματς

2 Jun.

* ὁμοπαθεῖν,
vel ὁμοιοπαθεῖν
Boet. ὁμοσυσμα-
τεῖν Salm. ὁμο-
συσματεῖν f. l.
9. § 3.

^a L. 3: § 16. l.
8: § 132.

L. 3. § 11.1.6. τὰς ὁ μὲν δὲ τῆς πόλεως αὐτὴς ἐκκεκλήσθαι
 § 47. 50. ἐκκεκλήσθαι· ἀλλὰ οὐ λείπει αὐτῶν ἐπ'

L. 5. 648.

L. 7. § 26. ἐπὶ δ' αὖτ' ὁπότε τοὺς καλὸν ἐπιχειρῶν-
 56 65 L. 9. § 27. τας, ἢ ἄλλως συζητούντας παρόν-
 11. 48.

^e Inf. § 18. τοις καὶ γὰρ τοῖς ἀδελφεῖς, τὸ χαλε-
^f L. 10. § 12. παίνει αὐτοῖς, ὥστερ ^f τὸ ἀποσῆναι ἢ

§ L. 10. § 25.

Sup. § 8. Inf. ἰσχυρέσαι, ὃ ὅ^h ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τ^h
§ 10. εἴσειⁱ συναγῆ, καὶ^k οἶλον.

1. 2. 6 7.

^k L. 9, § 27.

¹ L. 7. 6 35.

■ L. 5. § 16.

Inf. § 16.19.
§ 27.

• L. 3. 59.

P. L. 5, § 10.

1 E. 4. S. 3.

¹ E. 4. § 29.

6. 9 5 15.

¹L. 9. 6 1.

* L. 8,541,48.

² L.3. § 15.

Y L. 8, § 26.

Sup § 1.

* $\partial \tilde{u} / \partial \tilde{t}$

^a L.S. § 25.32.

410.51.32.

• Lk. 6 37:47.

\$ 36, Sup. \$ 9.

ἃ ὁρῶν λόγον, ὥσπερ ^α ἀπὸ τῆς ὑγιᾶς
 παρ᾽ ἑαυτοῦ ἀποσπέντα σε ἡ δυνήσων, ἡ-
 τως ^β μὲν τῆς τοῦ αὐτοῦ ἐκδιδόντος
 ἐκκρούεται· ἀλλὰ ^γ φύλασσε καὶ τὸ ἐπ'
 ἀμφοτέρων ὁμοίως, μὴ μόνον ὅτι ^δ τῆς
 ἐκτατῆς κείνης καὶ παρ᾽ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ
 ἐπὶ ^ε τῆς τοῦ καλῶν ἐπιχειρῶν-
 τας, ἢ ἄλλως συζητούντας παρότη-
 τας καὶ γὰρ ^ς τοῦτο αἰνῶδες, τὸ χαλε-
 πώτερον αὐτοῖς, ὥσπερ ^ζ τὸ ἀποσπῆσαι τὴν
 παρ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ ἐκδιδόναι καταπλάγναι· τὸ
 ἀμφοτέρωθεν γὰρ ὅπως ^η λυποῖσθαι, ὁ μὲν
 ἀποσπέντα, ὁ δὲ ^θ ἄλλοτελεσθεὶς τοῦ αὐ-
 τοῦ ἐν ἰσχυρῇ, καὶ ^κ οἶλον.

Σ 10. Οὐκ ἔστι χεῖρων ὑδμία φύ-
 σις τέχνης. καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις
 μιμνῆνται· εἰ δὲ τοῦτο, ἢ παστὴν ἢ
 ἄλλαν πελαγομένη καὶ πελαγομένη τέ-
 χνη φύσις, ἐκ αὐτῆς ὑπολείπεται τῆς τεχνικῆς
 ἐκμηχανίας. Ἰσαῖος δὲ καὶ τέχνη καὶ
 χρησιθὺς ἐνεκεν τὰ χεῖρα ποιῆσιν· ἐ-
 κὰν καὶ ἡ κοινὴ φύσις· καὶ δὲ ἐνθεν
 μέν γενοισι δικαιοσύνης, ἀπὸ δὲ παύ-
 τας αἱ λοιπὰ ἀρεταὶ ὑφίστανται· καὶ γὰρ
 τηρεῖσθαι τὸ δίκαιον, ἐὰν ἦτοι ἡ δια-
 φεράμεθα πρὸς τὰ μέγα, ἢ ὁ εὐσεβ-
 αώτατος καὶ σωφρονικὸς καὶ ῥωμαίω-
 τικὸς ὄμιλος.

§ II. 'Εἰ γὰρ ἐρχεται ἐπὶ σὲ τὰ
πνεύματα, ὥς αἱ διώξεις καὶ θυμοὶ το-
ρυβῶσι σὲ, ἀλλὰ πρόπον πᾶς αὐτὰ ἐπ'
ἐκείνη ἐρχῇ· τὸ γυν κείμεν τὸ πρὸς αὐ-
τῇ, ἡ πυχὰς ἐστὶν κελύφη μόνος ἀβέβη-
τος, καὶ ὅτε διώκων ἔτε φεύγων ὁρᾷ σὴ.

§ 12. Ὁ Σπείρεις ἰσχυρῶς αὐτοπει-
θῆς, ὅταν μὴτε ἐκτελεσθῇ ὅτι π,
μὴτε ἐπο σωτηρίῃ, μὴτε σμιζέ-
ται, ἀλλὰ φωτὶ λαμπρῆται, ὡς ὅτι τὴν
ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν παύσαν, καὶ τὴν
ἐκ αὐτῆς.

§ 13. ἡ Καταργήσεται με. τίς; ὁ-
φθαί. ἐγὼ δ' ὁφθαί. ὅτι αὐτὴ κα-
ταργήσεται. ἀξίον προσέσθαι ἢ λέγων
ἐκείνους. μισήσεται; ὁφθαί. ἀλλὰ ἐ-
γὼ δ' ὁφθαί. καὶ ἐν τῇ παύσει, καὶ τῇ

progredienti obſiſtunt tibi , ſicut & rectè
agendo avertere te nequeunt , ita nec be-
nevolum erga illos affectum excutiant tibi.
ſed ad utrumq; horum teneas te , ut &
in judicio actioneꝛque conſtanti perſiſtas,
& in manſuetudine erga illos , q̃i vel im-
pedire te conantur , vel alio modo q̃o-
piam moleſti tibi ſunt. etenim tam hoc
imbecillis eſt animi , ſuccenſere iſtis , q̃am
ab actione deſiſtere , & conſternatum ſuc-
cumbere. uterq; enim ex æq̃o ſtationis
deſerta reus eſt , & q̃i metu percuſſus , &
q̃i naturâ cognatum ſibi atq; amicum fue-
rit averſatus.

§ 10. Nulla natura arte inferior est. naturam enim imitantur artes. hoc si datur, sequetur, naturam eam quæ est consummatissima, ceterasque omnes in se complectitur, artificis solertiæ nevtquam concedere. atqi in artibus omnibus deteriora quæque præstantiorum gratiâ fiunt? à communi ergò natura hoc idem fit. atque hinc sanè iustitia oritur: ab hac verò reliquæ nascuntur virtutes. neque enim quod est iustum æquumque servabitur, si vel ad res medias anxie feramur, vel deceptu faciles & temerarii & inconstantes fuerimus.

§. 11. Si, quærum persecutio & fuga
perturbat te, res eæ ad te non accedunt,
sed ad illas ipse quodammodo accedis, cum
ipsæ interim immotæ maneant; iudicium
proinde tuum de eis quiescat, easque nec
prosequeris amplius, nec fugies.

§ 12. Uniformis prorsus est anima: sphaera, cum nec ad exterius quicquam se extendit, nec cum eodē ullo intus concurrit, nec confidit & comprimatur; sed lumine illo illustratur, quo veritatē, tum rerum omnium ceterarum, tum & in ipsa sitam, cernit.

§. 13. Contemnit me quisqum? ipse viderit. ego mihi cavebo, nequm contemptum dignum vel egisse vel dixisse deprehendar. odit me quisqum? ipse viderit. at ego mitis esse ac benevolus cuiqum; pergum; & huic etiam

^a L. 10. § 11.
^{15.}

^b L. 8. § 26. l.

¹⁰ § 33.

^{* f. e. c. a. m.}

^c L. 10. § 2.

^d L. 4. § 12. l.

^e § 3

^c L. 6. § 27.

^f L. 3. § 41.

² L. 9. § 36.

^h L. 8. § 18. l.

^{12.} § 24.

ⁱ L. 8. § 21. l.

^{10.} § 19.

^h L. 4. § 42.

ⁱ L. 8. § 27.

^m L. 2. § 1.

ⁿ L. 9. § 39.

^o L. 10. § 6.

^p Sup. § 10.

^q L. 5. § 16.

^r L. 3. § 4.

^f L. 8. § 14.

^r L. 9. § 34.

^{* f. h. l. c. v. p.}

ⁿ L. 7. § 62.

ⁿ L. 2. § 1.

^r L. 7. § 63.

² L. 8. § 19.

^a L. 7. § 26.

^b L. 7. § 70.

^{* - λωσ f.}

^c L. 1. § 17.

^{* e. x. h. e. i. s.}

^d L. 9. § 38.

^e L. 4. § 51.

ἔθ, ἐνθὺς ἐξαλείψει. ὅπ' ὀλίγῃ
χρόνῳ ἔσται ἡ τοιαύτη περικοπή, καὶ λοι-
πὸν παλαιόν· ὁ βίβ. τί μάντοι δὲς-
καλον καλῶς ἔχειν ταῦτα; ὁ δὲ μὲν
καὶ καὶ φύσιν ἔχει, καὶ αὐτοῖς, καὶ
ἐξ ἑαυτοῦ ἔσται· εἰ δὲ παρὰ φύσιν,
ἐξ ἑαυτοῦ καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ σῶμα φύσιν.
καὶ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀδελφόν·
καὶ πᾶσι καὶ συγγνώμην τὸ ἴδιον ἀγαθὸν
ζητῶν.

§ 17. Ἐπὶ τὴν ἐλπίδα ἔκαστον, καὶ
ἐν τῇ πᾶσι ἔκαστον ὑποκείμενον, καὶ ἡ ἐν τῇ
ματρίκα, καὶ ἡ ἐν τῇ ματρίκα, καὶ ἡ ἐν τῇ
καὶ ὡς ἐν τῇ καλῶν πείτῃ.

§ 18. [καὶ] περὶ τὸν, ἡ πᾶσι ἡ περὶ
αὐτοῖς καὶ ὅσοις καὶ ὅπ' ἡ ἀλλήλων ἐ-
νεκὸν γινόμενον. καὶ καὶ ἔτερον λόγον,
περὶ τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς περὶ
τοῖς καὶ, καὶ τῶν ἀγέλης. ἀνθὶν καὶ
ἐπὶ, καὶ τῷ, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν,
καὶ τὰ ὅλα διοικῶσα. εἰ τῷ, ὡς τὰ
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ.

Δεύτερον καὶ, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ.

Τρίτον, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ.

Τέτατον, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ.

Πέμπτον, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν, ὡς ἐν,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ,
καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ, καὶ τῷ.

culum irreperint, statim obliterare: quodq;
ad breve admodum tempus opus futurum
est cautela hac: tum vita terminabitur. ec-
quid est autem in his difficile? siquidem enim
naturæ congrua sunt, eis oblecta te, & fa-
cilia futura sunt. sin præter naturam, in-
vestiga, quid sit naturæ tuæ congruum, &
ad hoc te accinge, etiam si minus glorio-
sum sit. venia enim cuiq; habenda est, q;
bonum suum sectatur.

§ 17. Cogita tecum, unde prodierit
unumquodq; & ex quibus consistat, & in
quid mutet, & ubi mutaverit, quale futurum
sit, & quod mutando mali nil patitur.

§ 18. De eis qui adversus te delinquant
cogita: Primò, quæ relationem ad illos ha-
beas. quodq; alteri alteri causâ nati sumus:
tu autem speciali quadam ratione etiam illis
præfectus, ut gregi aries, armento taurus.
quin & aliis rem repete: vel atomos obti-
nere, vel naturam universa disponere. hoc
si est, deteriora constat præstantiorum cau-
sâ esse condita, præstantiora sui invicem.

Secundo cogita, quales sint ad mensam,
in lectulo alibi. præsertim verò, quæ a de-
cretis intus sitis necessitates perpetuantur:
quantæque cum prudentiæ opinione hæc ipsa,
in quibus delinquant, agant.

Tertiò, quod, si hæc rectè faciunt, æ-
grè ferre non oportet: sin minus, nolentes
utique & nescientes agunt. omnis etenim
anima, prout veritate privatur invita. sic
etiam erga quemque pro dignitate cuiusq;
gerendi se peritiâ. itaque injustos, ingra-
tos, avaros, vicinis injurias dici se non
sustinent.

Quartò, quod & ipse multa peccas, & a-
liis ejusmodi es planè, quales illi sunt. atque
etiam si peccatis quibusdam abstineas, habes
tamen intra te habitum talia perpetrare
proclivem. licet vel ignavia, vel fama, vel
alius alicujus ratione a peccatis paribus te
cohibeas.

Quintò, quod nec an peccaverit etiam,
nostri facis. multa enim per dispensatio-
nem

manent, donec dissolutionis signum detur. an non iniquum est ergo, mentem tantum tuam immorigeram esse, nec statione suâ acquiescere? & huic tamen nihil violentum injungitur, sed ea sola quæ ei secundum naturam sunt. nec sustinet tamen, sed in contrarium fertur. motus enim omnis ad injurias, luxus, dolores, formidines, nihil est aliud, quam à natura defectio, quoniam & mens, quoties eventum aliquem ægrè fert, stationem tunc suam deserit: ad æqanimitatem enim & pietatem est condita, non minus quam ad justitiam. siquidem & ista ad communionem tuendam faciunt; imò actionibus justis antiquiora sunt.

κατανοήσεις, μάλλον δ' ἰσχυροτέρως ἢ διανοησόμενα.

§ 21. Cui non unus idemque semper vitæ scopus est, hic unus idemque per vitam totam esse non potest. non est satis quod dixi, nisi illud etiam adjeceris, qualis scopus hic esse debeat. quemadmodum enim opinio eadem non est de omnibus quæ vulgò hominum quoque modo bona videntur, sed de certis quibusdam, communibus nempe: ad eundem modum & scopum illum qui est civilis & communioni congruus proponi oportet. qui enim ad istum conatus suos omnes direxerit, is actiones suas omnes sibi similes præstabit, & hoc modo semper idem futurus est.

§ 22. Murem agrestem & domesticum cogita. hujusque pavorem ac trepidationem.

§ 23. Socrates plurimorum decreta latissimè appellabat, puerulorum terriculaamenta.

§ 24. Lacedæmonii in spectaculis suis, peregrinis in umbra sedilia collocabant, ipsi ubicunque obtigerat, confidebant.

§ 25. Perdiccæ accersenti excusabat se Socrates; nè pessimo, inquit, exitio peream, cum gratiam collatam referre nequeam.

ὅτι βία, ἰδιόμορτα, μέγιστος δὲ ἐκείθεν πάλιν τὸ ἐνδοξίμον τὸ διαλύσας σημήν. ἂν δὲ ἐνδὸν ἔν μόνον τὸ νοεῖν σε μέγιστος ἀπεχθὲς ἔστι καὶ ἀναναλίσιν τῇ ἐαυτοῦ χάριτι; καὶ τοὶ δὲ ἐν τῷ βίαιον τέττον ἐκπύσονται. ἀλλὰ μόνον, καὶ εὐσυνέδῳ αὐτοῦ ἂν μὲν τοὶ ἀνέχονται, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον φέρεται. ἢ γὰρ ὅτι τὰ ἀδικήματα καὶ τὰ ἀκολασήματα, καὶ τὰς λύπαις, καὶ τὰς φόβους κινήσεις, ἐνδὸν ἀλλὰ δεῖν, ἢ ἀφιστάμενος τὸ φύσας. καὶ ὅταν δὲ πῶς συμβαινόντων συσχεθῇ τὸ ἐπαινετικόν, καταλείπει καὶ τότε τὸ ἐαυτοῦ χάριτι. πρὸς ἑῶς πῶς καὶ ἐξουσιάζει κατεσκεύασται, ἐχθρὸν ἢ πρὸς ἐξουσιάζουσιν. καὶ γὰρ ταῦτα ἐν εἰδὲν δεῖ πῶς ἐκκαταστήσονται.

§ 21. Ὡς καὶ εἰς καὶ αὐτὸς δεῖν αἰετὶ βίῃ σκοπὸς, ὅπως εἰς καὶ αὐτὸς δεῖ ὅλα τὰ βίῃ ἔστι ἀνάσσειν ἐκ ἀρετῆς τὸ εἰρημένον, ἐὰν μὴ κακίῃνο πρὸς ἑαυτὸν, ὅπως δὲ τῶν τῶν σκοπὸν. ὥστε γὰρ ἐχθρὸν ἢ πῶς τῶν ἑαυτοῦ ὅπως πλείονος δυνάμεως ἀγαθῶν ἐπὶ ὁμοίᾳ δεῖν, ἀλλ' ἢ ὅτι πῶς πῶς πῶς, τῶς τῶν κοινῶν. ἔτι καὶ τῶν σκοπὸν δεῖ τῶν κοινῶν καὶ πολιτικῶν ἐπὶ ὁμοίᾳ δεῖν. ὁ γὰρ εἰς τῶν πῶς τῶν ἰδίας ὁμοίᾳ ἀποδύων, πῶς τῶν πρὸς ἑαυτὸν ὁμοίᾳ ἀποδύσει, καὶ καὶ τῶν αἰετὶ ὁ αὐτὸς ἔσται.

§ 22. Τὸν μὲν τὸν ὁρενδόν, καὶ τὸν κατηκίδιον, καὶ πῶς πῶς τῶν τῶν διασέβουσιν.

§ 23. Σακερῆτης καὶ τὰ τῶν πολλῶν ὄργανα, λαμβάνει ὁμοίᾳ, καὶ πῶς δὲ τῶν δειμάτων.

§ 24. Λακεδαιμόνιοι τοῖς μὲν ἑταῖροις ἐν πῶς διακρίνεται τῶν τῶν τῶν βασιλέων ἐπὶ τῶν αὐτῶν τῶν ἑταῖρων ἐκκαταστήσονται.

§ 25. Τῷ Περδίκκᾳ ὁ Σακερῆτης πρὸς τὸ μὴ ἔρχεσθαι παρ' αὐτὸν, ἵνα, ἔφη, μὴ τῶν κακίῃν ὁλοκαυτῶν κατεστῇ, μὴ τῶν πῶν ἐν δυνάμει ἀνταποδοῖται.

Q

§ 26.

L. 9. § 9.

L. 5. § 9.

[α] κ.

Sup. § 8.

Sup. § 9.

Sup. § 4. 6.

L. 7. § 66.

L. 9. § 1.

Sup. § 13.

L. 9. § 1.

L. 2. § 7. 16.

L. 1. § 8.

L. 5. § 16.

L. 9. § 23.

Inf. § 27.

L. 7. § 3.

L. 2. § 12. 1.

4. § 44. 1. 7.

§ 68.

L. 7. § 66.

* Ἐπικυρεῖ-
ων f.

* L. 7. § 47.

* Sup. § 21 l.
9. § 9.

* L. 10. § 1:
l. 12. § 2.

§ 26. Ἐν τοῖς τ' Ἐπικούρειοις χαί-
μασι, ὡς ἄλλοτε, συνεχῶς ὑπο-
μιμνήσκουσιν τὰ παλαιῶν πρὸς τὴν ἀρετὴν
χρησιμίων.

§ 27. Οἱ Πυθαγόρειοι, ἑαδὲν αἰ-
τῶν ἑαδὲν ἀφ' ἑαδὲν, ἐν ὑπομιμνήσκου-
μεθα τῶν β' αἰ' χ' τὰ αὐτὰ καὶ ἀπο-
τῶς τὸ ἑαυτῶν ἔργον διαφύοντων, καὶ
τῆς τάξεως, καὶ τῆς καθαρότητος, καὶ
τῆς χρηστότητος. ἔδεν γὰρ ἀποτάλμα-
μα ἀρετῆς.

§ 28. Ὅτι οὗτος ὁ Σωκράτης τὸ καὶ δι-
ον ὑπεζωγράφηκε, ὅτι ἡ Σωκράτους λα-
βὼσα τὸ ἰατρίαν ἐξῆλθε. καὶ ἂν
εἴποιεν ὁ Σωκράτης τοῖς ἐπαινεῖσι αἰδε-
δοῖσι καὶ ἀναχρήστον, ὅτε αὐτὸν εἶ-
δον ἔτος ἐπαλμμένον.

§ 29. Ἐν τῇ χάριτι καὶ ἀν-
τιπρὸς τὴν, ἡ ὡς ἄλλοτε ἀρετῆς, ὡς
ἀρετῆς. τὸ τοῦ πολλοῦ μᾶλλον ἐν τῇ
βίῳ.

§ 30. Ὁ δὲ πρὸς τὴν ἀρετῆς, ἡ μέγισ-
τοι λόγος. (λον καὶ).

§ 31. --- Ἐμὸν δ' ἐγὼ λατρεῖν φι-
λοῦμαι.

§ 32. Ἐμὸν δ' ἐγὼ λατρεῖν φι-
λοῦμαι. ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 33. Σὺ γὰρ χαίρων τὴν ἡμετέραν,
ἡ μέγιστοι ἀρετῆς. ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 34. Καταφύλλοντα τὸ πάλαιον,
ἡ μέγιστοι ἀρετῆς. ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 35. Ὁμοφροῦν, σαφὲς, σαφές,
ἡ μέγιστοι ἀρετῆς. ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 36. Πρὸς τὴν ἀρετῆς, ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 37. Τὸ γὰρ τὴν ἀρετῆς, ἡ μέγιστοι ἀρετῆς.

§ 26. In scriptis Epicureis præcipitur,
ut in mente ac memoria semper habeamus
antiquorum aliquem eorum, qui virtutem
coluerint.

§ 27. Pythagorei manè cælum suspi-
cere præcipiebant, quod eorum commonea-
bat, quæ eundem perpetuò cursum ser-
vant, eodémq; modo peragunt opus suum;
utq; ordinem eorundem observemus, &
puritatem, & nuditatem. astri siquidem
velamentum nullum est.

§ 28. Cogita Socrates qui fuerit pelle
succinctus, quando Xanthippe veste ipsius
sumptâ foras se proripuerat. quæque amicis
suis dixerit, pudore suffusus pedémque re-
trahentibus, cum sic indutum illum con-
spicarentur.

§ 29. Nec in scribendo, nec in legen-
do aliis præcipias, nisi prius præceptum
fuerit tibi. in vita multò magis sic se
habet.

§ 30. Cum liber habuisti, ius legendi
non habes.

§ 31. --- at cor carum mihi risit.

§ 32. Dura suos fundendo incessens
verba parentes.

§ 33. Insani est, ficum hyeme quærere.
assidet huic, qui puerulum requirit, cum non
amplius conceditur.

§ 34. Filiohunc deosculanti præcipiebat
Epictetus, intus apud se diceret, *Cras for-
san moriturus est*. at malè ominata sunt
ista. mali ominis nihil est, quod minus na-
turale ullum designat. alioqui spicas etiam
demeti, infavistum fuerit.

§ 35. Uva acerba, matura, passa; im-
itationes sunt omnia ista, non in id quod
non est, sed in id quod nondum est.

§ 36. *Voluntatis latro nullus est*, in-
quit Epictetus.

§ 37. Artem assensum præbendi in-
veniendam idem monebat. & conatus ita
cohibendos esse, ut cum exceptione fi-
ant, ut societatis jus spectent, ut pro rei
cujusq; dignitate adhibeantur. & appetitu
quidem

* Tragic. N.
Q. Philo de
beni libert.

* Homer. Odyss.
1. v. 413.

* Hesiod. Oper.
lib. 1. v. 184.

* Hesiod. Oper.
lib. 1. v. 184.

* L. 5. § 17.
Sup. § 18.

* L. 9. § 40.

* L. 10. § 34.

* L. 12. § 17.

* L. 7. § 40.

* L. 9. § 21.

* L. 1. § 23.

* L. 4. § 4.

* L. 8. § 41.

* L. 7. § 34.

* L. 8. § 7.

* L. 4. § 1.

* L. 7. § 72.

* L. 8. § 19.

* L. 10. § 1.

quidem abstinendum prorsus; aversationem verò in re nulla adhibendam, quæ nostri juris non sit.

§ 38. Non est itaque, inquit, de re vulgari certamen, sed de eo, utrum insaniamus, necne.

§ 39. Socratis dictum. Quid vultis? rationalium, an irrationalium animas habere? rationalium. quorumnam rationalium? sanorum an pravorum? sanorum. quare ergo non quæritis? quia jam habemus. cur ergo pugnatís & contenditis invicem?

μὴ πάντα παρὰ τὴν ἀσφάλειαν ἂν ἐκκλίνῃς; οὐ γὰρ οὐδὲν μὴδὲν ἔστι ἐν ἡμῶν χειρὶν.

§ 38. Ὁ δὲ τοῦ τυρόντος ἔφη, ὅτιν οὐδὲν ἀγῶν, ἀλλὰ περὶ τοῦ μαινομένου, * εἰ μὴ.

§ 39. Ὁ Σωκράτης ἔλεγε· τί θέλεις; λογικῶν ψυχῶς ἔχειν, ἢ ἀλόγων; λογικῶν. τίνας λογικῶν; ὑμῶν. τί * ἐν ζήτησι; ὅτι ἐχόμεν. τί ἐν μάχῃ καὶ διαφύξει;

^a L. 10. § 25.
^b L. 5. § 17.
* ἢ μὴ.

^c L. 10. § 35.
* ἐν [ε] Xyl. Lug.
^d L. 4. § 13.
L. 5. § 28.

LIBER XII.

BIBAI'ON 18.

Sta omnia, quæ per ambages assequi contendis, jam consequi potes, si tibi ipse invidias. hoc autem fiet, si præteritum omne missum feceris, futurum omne providentiæ divinæ permiseris, & quod præsens est tantum ad pietatis ac justitiæ normam direxeris: ad pietatis normam, dum quicquid destinatur tibi diligis; cum & tibi hoc natura tulerit, & huic te: ad justitiæ, dum liberè & sine ambege ulla quæ vera sunt proloqueris, & quæ legi consentanea ac pro rei cuiusque dignitate sunt, facis: nec impediverit te, quo minùs sic te geras, aut aliena sive vitiositas, sive opinio, sive sermo, aut sensus etiam cingentis te massæ istius carneæ. viderit enim id quod patitur. si igitur, cum in exitu ferè jam sis, missis cæteris omnibus, id duntaxat, quod in te principatum gerit & divinum est, in pretio ac honore habueris; nec hoc metueris, nè vivere desinas aliquando; sed nè secundum naturam vivere tandem occipias; mundo, qui te protulit, dignum te præstabis, desinèsq; in patria tua peregrinus esse, eaq; quæ quotidie eveniunt tanquam inopinata admirari, & ex hac vel illa re suspensus teneri.

Ἄντα ἐκείνα ἐπ' αὐτῶν διασπείδεις· εὐχὴν ἔλθῃν, ἢ ἔχειν δύνασθαι, ἐὰν μὴ σωματικῶς φρονῇς· οὗτο δὲ ὅτιν, ἐὰν πάν τὸ παρελθὸν καταλίπῃς, καὶ τὸ μέλλον ὁπότερῃς τῇ σπουδαίᾳ, καὶ τὸ παρὸν μόνον ἀπαθύνῃς. ὥστε ὁσὸν τὴν καὶ δικαιοσύνην. ὁσὸν τὰ μὲν, ἵνα β. φιλήσῃ τὸ ἀπονεμώμενον· ἢ πὶ δ. αὐτὸ ἢ φύσις ἐρεβῇ, καὶ σὺ τέτρω· δικαιοσύνην δ' ἵνα ἰ. ἐλδοτέρως καὶ χαλεπῶς ἀπειλοκῇς κ. λόγῃς τε τ' ἀληθείᾳ, καὶ περὶ τὰ ἰ. καὶ νόμον, καὶ κατ' ἀξίαν. π. μὴ ἐμποδίζῃ δὲ σὺ, μήτε κακία ἀλλοτρία, μήτε ῥ. ὑπόληψις, μήτε φωνή, μὴδὲ μὲν ἡ ἀδύναμις τοῦ σωματικῶς σοι σπουδαίου. ὅθεν τὰ γ. τὸ πάρον. ἐὰν ἔν ὅτε δύνῃς σὺ ἐξ ὁδῶ γένῃ, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον τὸ ἡγεμονικόν σοι, καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῶν τιμήσῃς, καὶ τὸ μὴ παύσασθαι ποτὲ ζῆν φρονῇς, ἀλλὰ τῇ καὶ μὴδὲ ποτὲ ἀρετῇ καὶ οὐσίᾳ ζῆν· ἔστι ἀνδραπ. γ. ἀξί. ὅτι καὶ χαλκ. τοῦ κόσμου, καὶ παύσῃ α. ξέν. ὡν β. πῶς παιδείας, καὶ δ. θαυμάζων ὡς ἀπερὶ σ. κητα δ. τὰ κατ' οὐκ ἐστὶν καὶ τῶδε. ε. καὶ μὴδὲ καὶ οὐκ ἐστὶν καὶ τῶδε.

^a L. 8. § 1.
^b L. 3. § 14. 1.
8. § 55.

^c Inf. § 2. 1. 6.
§ 32.
^d L. 7. § 8. 46.
^e L. 3. § 12.
^f L. 11. § 20.
^g L. 3. § 16.
^h L. 5. § 8.
ⁱ L. 7. § 31.
^k L. 3. § 16.
^l L. 10. § 11.
^m L. 11. § 37.
ⁿ L. 5. § 34.
^o L. 5. § 35.
^p L. 5. § 3.
^q L. 7. § 15.
^r L. 7. § 68.
^s L. 7. § 16.
^t L. 6. § 2.
^u L. 2. § 12.
* μὴ το π.
L. 3. § 3.
^v L. 10. § 1.
^w Inf. § 5. 14.
^x Inf. § 26.
^y L. 4. § 29.
^z L. 6. § 44.
^a L. 8. § 15.
^b L. 4. § 46.
^c L. 9. § 26.

^a L. 11. § 13.
^b L. 10. § 38.
^c Inf. § 8.
^d L. 2. § 12.
^e L. 2. § 1.
 Inf. 26.

^f L. 2. § 2. 7.
^g Inf. § 3. L.
 10. § 1. 38.

* Συζω. f. uk
 L. 4. § 18.

^h L. 2. § 2.
ⁱ L. 5. § 33. l.
 10. § 2.
^k L. 10. § 38.

* δὲ
^l L. 4. § 18.
 * ἄλλοι

* καὶ
^m L. 6. § 32.
ⁿ L. 7. § 7.

* αὐτοὶ
^o Sup. § 2.
^p L. 2. § 2.

^q L. 4. § 26.
 * [x] ὅσα

^r L. 10. § 12.
^s L. 2. § 17.

^t L. 3. § 12.
^u L. 5. § 1.

* Sup. § 1.

^v L. 8. § 41.
 * Σφαῖρ' ὡς

Salm.
 * ὁμοῦ

Idem.
^w L. 2. § 14. l.

3: § 10.
^x L. 8. § 44.

^y L. 7. § 46. § 6.
^z L. 3. § 16.

^{aa} L. 2. § 6.

§ 2. ^a Ὁ Θεὸς πάντα τὰ ἡμῶν-
 καὶ, γυναικῶν ἢ ὑμῶν ὁ ἀγγέλιος καὶ
 φλοῖον καὶ καθαριμάτων ὅρα. μόνον γὰρ
 τὸ ἑαυτῶν νοεῖν μόνον ὁ ἀπὸ τοῦ ἑξ ἑ-
 αυτῶν εἰς ταῦτα ὁ ἐρρηκῶν καὶ ἀπαχι-
 τωμένων. ἐὰν δὲ καὶ σὺ τῷ τοῦ ἐδῶν ποι-
 ῇ, ἢ τὸ πολλὸν ἀπελασμένον σταυτῶ ἀπε-
 αἰρήσῃ. ὁ γὰρ μὴ τὰ ἀκακίαια κρα-
 δια ὁρῶν, ἢ καὶ ἐδῶν, καὶ οἰκίαν, καὶ
 δόξαν, καὶ τὴν τοιαύτην ἀκακίαν καὶ
 σκηνὴν διατίθεται, * ἀσφαλίζεται.

§ 3. Ἡ Τεία ὅτιν ἐξ ὧν συνέστηκε,
 σωματικόν, πνευματικόν, νῆς. τῶν τάλ-
 λα ἡ μέρις τῇ ἐπιμελειᾷ δέει, σά-
 δει· τὸ δὲ τείτον μόνον ἡ κωλύει σὺν.
 * ὁ ἐὰν χρεῖσθῃ ἀπὸ σταυτῶ, τετέστιν,
 ἀπὸ τῆς σῆς διανοίας, ἢ ὅτι * ἄλλα
 ποιοῦσιν ἢ λόγους, * ἢ ὅτι αὐτοὶ ἐ-
 ποίησας ἢ ἑκασ, καὶ ὅσα ὡς μέλλοντα
 ταχέως, καὶ ὅσα τῷ ἀκακίαν σὺν
 σωματικῇ, ἢ τῷ σωματικῷ πνευματικῷ,
 ἀποκαταστα τῶν σῶν, καὶ ὅτι ἡ ἐξωθεν
 ἀκακίαν δὲν ἐλάσσει, ὡς ἡ συν-
 ἡρμένων ἐξημένον καθάρεσθαι τὴν νο-
 εῖν δύναμιν * ἀπολύτον, ἐρ' ἑαυτῆς
 ζῇ, * ποιοῦσιν τὰ δύναντα καὶ ἐλά-
 σαι τὰ συμβαίνοντα, καὶ λόγους τ' α-
 ληθῆ, ἐκ χρεῖσθῃ, σῶν, τὸ ἡμῶν-
 νικῆ τῷ τῷ ἀπορητικῷ ὅτι * ἀπο-
 παθείας, καὶ * τὸν χρόνον τὸ ἐπὶ μέναι, ἢ
 τὰ παρηκῶν, ποιήσῃ τῇ σταυτῶν,
 διὸ ὁ ἐμπεικῶν,

Τ Σφαῖρ' * κυκλοτερὴς * κοινῇ ἀπε-
 ἡθεῖ γαίαν.

μόνον τῇ ζῇ ἐκμετασθῆς τὸ ζῆς,
 τετέστι, τὸ παρὸν, δυνήσῃ τῷ μέ-
 χρι τοῦ ἀποθανεῖν ὁ ἀπολυμένον, ἀ-
 ταχέως καὶ ἐκμετασθῆς, καὶ ἡ ἐλάσσει τὴν
 σταυτῶ δάμονι διαβίωνται.

§ 4. Πολλὰς ἐθαύμασα, πῶς ἐ-
 αὐτὴν ἢ ἑκαστὸν μᾶλλον πᾶν φι-
 λῶ, ὁ τὴν ἢ ἑαυτῶν πᾶν ἀπο-
 ληψὶν ἐν ἐλάσσει λόγῳ πᾶν, ἢ τὴν
 πᾶν ἄλλαν. ἐὰν γὰρ πᾶν διδῇ ὅτις,
 ὁ διδασκαλῶν ἐμφαν, καλέσῃ, μη-

§ 2. Mentēs omnes, vasis hīscē cor-
 poreis, & corticibus, & sordibus Deus
 denudatus intuetur. solā enim mente
 suā, illas à sese demanantes & deriva-
 tas, attingit. hoc idem tu si feceris,
 multā temet molestiā liberabis. qī e-
 nim circumjectam sibi carnem non re-
 spexerit, nec de vestitu, domicilio,
 fama, aut apparatu instructūque reli-
 q̄o cogitando, negotium ullum facef-
 set sibi.

§ 3. Tria sunt, ex quibus constas; cor-
 pusculum, animula, mens. horum priora
 duo hactenus sunt tua, utpote quorum cu-
 ra commissa est tibi. tertium tantummo-
 do propriū tuum est. proinde si à te, hoc
 est, à mente tua sejunxeris, quæcunq̄ alii
 dicunt faciūntq̄; & quæcunq̄ ipse ali-
 quando dixeris fecerisq̄; & quæcunq̄ te
 tanquam futura conturbant, & quæcunq̄
 vel circumdati tibi corpusculi, vel huic
 coalitæ animulæ, arbitrii tui non sunt;
 deniq̄ quæcunq̄ externa rerum vertigo
 jugis volvit, itā ut mens tua rebus fato ob-
 venientibus exempta, pura ac libera apud
 se vivat, iusta faciens, destinata volens,
 ac vera proloq̄ens. si à mente, inquam, tua
 hæc sejunxeris, quæ ex affectu vehemen-
 tiore ei adherere solent, & temporis
 quicquid vel præteritum vel futurum est; fe-
 cerisq̄ te talem, qualis mundus hic Empe-
 docli dicitur,

*Orbis habens instar jugi vertigine gau-
 dens.*

illudq; tantummodo, quod vivis, hoc est,
 quod impræsentiarum adest, vivere satege-
 ris; poteris tandem, quod superest vitæ tuæ;
 ad mortem usq̄, tranquillè, generosè, ge-
 nioq̄ tuo propitius transigere.

§ 4. Sæpenumero sum miratus, qī fi-
 at, ut cum sese præ cæteris omnibus di-
 ligat uniusq̄que, suam tamen de se exi-
 stimationem minoris faciat, quā ali-
 enam. itaq̄ si vel Deus vel præceptor
 prudens quis astans præceperit cuiq̄am; nè
 quid

δὲν καὶ ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖναι καὶ διαποθεῖσθαι,
 α ὁ μὴ ἑμὰ γὰρ γινώσκων ἔξοπται, ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 πρὸς μίαν ἡμέραν σὺτο καταμύθι· ἔτω
 τοῦ πύλας μάλλον αὐδ' ἑμὰς τί ποτε πε-
 ρὶ ἡμῶν φερόσονται, ἢ ἑαυτὸς.

§ 5. Πῶς ποτε πάντα χαλῶς καὶ
φιλανθρώπως διατάξαντες οἱ θεοί, πᾶ-
σι μόνον συμφέρειν, τὸ εὖ εἶναι ἑκά-
στου καὶ πάντων χρηστὸς, καὶ πλεῖστα σω-
τὴρ τὸ θεῖον. ὡς περ συμβόλαια θεομένων, καὶ
ἐπὶ πλεῖστα δι' ἔργων ὁσίων καὶ ἐλευθερι-
ῶν ἢ συνηθείας πρὸς θεῶν γινόμενες, ἐ-
πειδὴν ἀπαξ ὑποδύναντο, μικρὴν αὖτις
γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ παλαιὸν ἀποσβηκί-
ναι; τῆτο δ' εἴθε καὶ ἕτως ἔχει, ὅτι ἴδι, ὅτι
δ' εἰ [ὅς] ἐτέρως ἔχειν εἴδει, ἐποίησαν
αὐτ. οἱ δὲ δίκαιον ἦν, ἢν αὐτὸ καὶ δυνατὸν.
καὶ ἐκ τῆς φύσεως ἠνεύχαν αὐτὸν καὶ φύσις.
ἐκ δὴ πᾶσι μὴ ἕτως ἔχειν; εἴθε καὶ ἕ-
τως ἔχει, πρὸς τοὺς τοὺς μὴ εἴηται
ἕτως γίνεσθαι. ὅρας γὰρ καὶ αὐτὸς, ὅτι
πρὸς τὸ θεῖον καὶ δίκαιον καὶ σωτὴρ τὸν
θεόν. ἕκ αὐτὸν δ' ἕτοιμ διελθόμενα τοῖς
θεοῖς, εἰ μὴ αἰετοὶ καὶ δικαιοπατοὶ εἴ-
σιν. εἰ δ' ἐπὶ τούτῳ, ἕκ αὐτὸν πρὸς τοὺς
ἀδίκους καὶ ἀλόγους ἡμελειόμενον ἑκά-
στη διακοσμήσει.

§ 6. Ἐθίσι καὶ ὅσα ἀπορινώσκει.
καὶ γὰρ ἡ χεὶρ ἡ ἀεστερὰ πρὸς τὰ ἄλλα
διὰ τὸ ἀνέκτιστον ἀργὸς εἶναι, τοῦ χαλι-
νὸς ἱερῶν καὶ ἄλλων ἡ δὲ διὰ κατὰ τὸ
το γὰρ ἔθις αὐτῆς.

§ 7. ὁ ὁποῖον δὲ καταλιφεῖται
 ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ σώματι καὶ ψυχῇ,
 ἡ πῶς βραχυτάτα τοῦ βίου, ἡ πῶς ἀχα-
 ρισαν τοῖς ἐπίσω καὶ ὁρόσω αἰῶνι, ἡ πῶς
 ἀνίσταται πάσης ὕλης.

[illegible]

§ 9. Ομοίον δ' ἔστι διὰ τῆς δι-
γμάτων χρήσεως, * παλαιοπραγῆς, * χ' μο-

L. 5. § 27:

L. 10. § 1.

Inf. § 23.

^c L. 4. § 21.

^d L. 9. § 35.

L. 7: § 41.

f L. 6. § 19. C

l. 10. § 22.

3 L. 10, § 22.

^b L.2. § 11.13.

§ 5.1.11. § 5.

ⁱ L. 5. § 24.

^k L. 4. § 3.48.

¹ L. 9. § 33.36.

W Sup. § 2.

^a L. 10, § 37:

• L. 7. § 33.2

P L. 5. § 26.

¶ L. 7. § 33.

L. 6. § 16.

¹ L. 9. § 26.

L. 5-5 340 2

^a L. 2. § 15.

* L. 7. 55m.

§ 17. Nî decorum sit , nè feceris ; nî
verum sit , nè dixeris. ad ista enim duo
semper intentio tua tendat.

§ 18. Considera semper, quid illud sit, quod cogitationem tuam afficit; curaque sit tibi hoc ipsum in formam, materiam, finem, & tempus, intra quod desitutum sit, distinguendo explicare.

§ 19. Sentias tandem aliquando, aliquid esse in te præstantius ac divinius eis quæ affectus in te excitant, & quasi ridiculis quibusdā distrahunt te. quæ mihi nunc dicas tibi mens est? num metus? num suspicio? num libido? num aliud aliquid istiusmodi?

§ 20. Primo vide, nequid temere, aut absque certo aliquo fine. secundo, ne ad ullum alium finem, quam qui societati conducatur, referatur.

§ 21. Cogita tecum, brevi fore, ut nec ipse ullus usquam futurus sis, nec quicquam eorum quæ vides, nec horum quisquam qui nunc vivunt. omnia enim mutare ac verti & interire nata sunt, ut nova alia serie perpetuâ producantur.

§ 22. Omnia in opinione sita sunt: & hæc ipsa in te. qandocunq; ergò volueris, opinionem tolle, & sicut promontorium prætervecto tranquillitas, sic stabilia tibi futura sunt omnia, & sinus æstu immunis.

§ 23. Operatio unaquæque, quæ tempore suo definit, nihil inde mali patitur, quia definit: nec auctori ejus, cessationis hujus ratione, mali quicquam contingit. pari ergo modo actionum omnium complexio, quæ vita dicitur, si tempore suo defierit, nihil inde quicquam mali patitur, quia definit. nec quia tempore opportuno seriem hanc terminavit, male ideo afficitur. tempus autem & terminum assignat natura: eaque; quandoque peculiaris, ut in senectute fit; semper verò communis, cujus partibus assidue mutantibus novus perpetuo vegetusque mundus permanet universus. bonum autem semper ac tempestivum est, quod universo conducit. proinde vitæ cessatio

§ 17. ^a Εἰ μὴ κενόηται, καὶ ὁρε-
ξῆς· ^b εἰ μὴ ἀληθεύῃς ὅτι, καὶ εὐσεβῶς ἢ γὰρ
ὁρμὴν σε εἶπεν*.

§ 18. Ἐἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὁρᾶν, ἢ ὅταν αὐτὸ ἐμῆνόν τὸ τίμω φαντασίαν σοὶ ποιῇ, καὶ ἀναπύσῃσιν διακρινέτω, εἰς τὸ αἰπεῖν, εἰς τὸ ὑλιχόν, εἰς τὸ ἀναφορᾶν, εἰς τὸ ῥέον, ἐν τοῖς ἑπεπαύσας αὐτοῦ διήσῃ.

[illegible]

§ 20. Πρῶτος, τὸ ἢ μὴ εἶναι, μὴ ἢ L. 2. § 16:
δὲ ἀνὰ ἀναρροῖς, δευτέρως, τὸ ἢ μὴ ἢ L. 5. § 16.
ἐπ' αὐτὸ π, ἡ ἐπὶ τὸ κοινοῦ ἐκόν τέλ-
τῳ ἀναγωγῇ ποιεῖται.

§ 21. Ὅτι καὶ αὐτὸ ἐπὶ πάλιν, ἡδὲ
ἐλπίς ἐστίν, ἡδὲ τέτων πᾶν νῦν βλέ-
πει, ἡδὲ τέτων τοῦ τοῦ νῦν βιούντων.
ἡ πάντα, ὅς μεταβάλλει καὶ ἵσταται καὶ
φθίγγει πύον, ἡ ἵνα ἕτερα ἕτε-
ρα γίνῃ.

§. 22. Ὅτι πάντα ἡ ὑπόληψις = Sup. § 8.
 καὶ αὐτὴ ὅτι σοι. P. A. 6. § 52.
 λησι, πῶς ὑπόληψιν, καὶ ὡς καὶ ἐμψαφιστὴν P. L. 8. § 40.
 πῶς ἀπεργάζετο γαλῶν, καὶ αὐτὸς πάντα, L. 5. § 2.
 καὶ κόλπον αὐτοῦ.

§. 23. Μία καὶ ἡσυχία ἐνέργεια καὶ
καρτὸν πανσυνδύη, ἡ δὲ κατὰ πάρε, ἡ L. 9. § 21.

καὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς οὐδὲ οὐδὲ ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱός·
 πάντες, κατ' αὐτὴν φύσιν, καὶ ὁ πᾶς
 πνεῦμα, καὶ ὁ πᾶς λογισμὸς ὁμοῦ· ἔν
 τὸ ὅτι πάντες ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκείνου, ὅτι

διὸν ὁ βίβλος, καὶ ἐν ταύτῃ παύσῃ, ἡ
 διὸν κακὸν παύσῃ κατ' αὐτὸν τρόπον, καὶ
 ὁ πῖπαι· ἡ δὲ καὶ αὐτὸς αὐτὸς ἐν ταύτῃ
 ῥῆσιν ὁρμῶν τούτων, κακὸς διατρίβει· ἡ γὰρ
 ἡ κακὸς· ἡ δὲ ὁρμὴ αὐτὴν ἐν ταύτῃ τῇ
 6. § 20.

ἢ καὶ ἰδία, ὅταν ἐν γῆρα, πάντως ὃ ἢ
 ἢ ὅλων. Ἐπεὶ ἡ καρὸν μεταλλάσσον, Ἐ Sup. 5 22.
 ἡ καρὸς ἀπὸ καὶ ἀκαλῶς ὁ σῶματος σώματος Ἐ L. 7. 5 25.
 διακινῶν. Ἐ καὶ ἡ ἡ πᾶν ἡ καρὸς πᾶν

συμψέρον τῇ ὁλῳ. ἡ δὲ καὶ ἀπαισις 7 βίη, 1. 9. § 8.

• L. 2. § 11.
 L. 8. § 1.
 • L. 7. § 72.
 • L. 10. § 20,
 21.
 • L. 2. § 3.
 • Sup. § 5. l.
 7. § 53.

ἐξέσθαι ἢ κακὸν μὲν, ὅτι ἐν δὲ αἰσχρὸν
 εἶναι καὶ ἀπορροαίετον, καὶ β' ἐκ ἀκαί-
 νωνητον ἀγαθὸν δ', εἶσθαι ἢ τὸ ὅλον
 καίετον, καὶ δ' συμφορὸν, καὶ συμφορὸν μὲν.
 ἔσθαι γ' καὶ θεοφόρητον, ἢ ὁ φερόμενος
 καὶ τ' αὐτὰ διὰ, καὶ ὅτι τ' αὐτὰ τῇ γυνά-
 μι φερόμενος.

• Sup. § 20.
 • Sup. § 1.

• Sup. § 14.
 • L. 8. § 17.

• Sup. § 12.
 • Sup. § 10. 18.
 * ἀσπίδα, καὶ
 vel ἀσπίδα, καὶ
 τοῦ L. 10.
 § 26.

• L. 3. § 11.
 • L. 11. § 17.
 • L. 7. 48. 49.

§ 24. Τεῖα πάντα διὰ πείρας
 ἔχον, ὅτι μὲν ὧν ποιεῖς, εἰ μὴτε εἰσὶν,
 μὴδὲ ἀλλὰς ἢ αἵ αὐτὲς ἢ δίκαι αὐτῇ
 ἐνέργησαν, ὅτι δ' ἡ εἰσὶν ἐξουθεν συμβα-
 νόντων, ὅτι ἢ ἡτοι κατ' ἐπιτυχίαν, ἢ
 καὶ ἀφ' ὅτου. ἢ ἔτε δ' τῇ ἐπιτυχίᾳ
 μακρότερον, ἢ ἔτε τῇ περὶ αἰσχύνης
 ὄν. δευτέρων, τὸ ὅσοιον ἔκαστον ἀπὸ
 * ἐνέμαρτον, μίχρη ψυχρότητας, καὶ ἀπὸ
 ψυχρότητας, μίχρη πᾶν ψυχρὸν ἀπο-
 δύναι, καὶ ἢ ἐξ ὧν ἢ σύγκρισις, καὶ
 ἢ εἰς διὰ ἢ λύσις. πέτον, ὁ εἰς αὐτὸ
 μετῴναι ἐξαρθεῖς καταστέφανοι τὰ ἐν-
 θρώπεια, καὶ πᾶν πολυέπαιον ὅτι κα-
 τανοήσεις συνιδὸν αἶμα, καὶ ὅσον τὸ πε-
 ροικῶν, ἐναρθεῖς καὶ ἐναρθεῖς [χ]
 ὅτι ὅπως αὐτὸ ἐξαρθεῖς, ἢ τ' αὐτὰ ὅψαι,
 ἢ τὸ ὁμοίως, ἢ τὸ ὁμοίως, ὅτι
 τύποις, ἢ ὁ τύπος.

§ 25. Βάλε ἐξ αὐτῶν πᾶν ἀπολήψαι,
 τίς ἐν ὁ καλῶν οὐκ ἀλλήλῃ;

§ 26. Ὅπως δυσφορῆς ἐπὶ πᾶσι, ἐ-
 πλάθει τὸ, ὅτι ἢ πάντα καὶ πᾶν ἡ
 ὅλων φύσιν γίνεται καὶ τὸ, ὅτι ἢ τὸ ἀ-
 μύστην μὲν ἀλλόγειον. καὶ ὅτι τῶν
 τῶν, ὅτι ἢ πᾶν τὸ γινόμενον ἔως αἰ-
 ῶνι, καὶ ἢ γινόμεται, καὶ νῦν πανταχῶ
 γίνεται τῶν, ἢ ὅτι ἢ συγγένεια ἀνθρώ-
 πων πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπινον γίνε-
 ται ἢ γ' αἰματίς ἢ ἀσπίδα, ἀλλὰ νῦν
 κοινότης. ἐπελάθει δ' καὶ τῶν, ὅτι ἢ ὁ
 ἐκείνους νῦν δεῖς, καὶ ἢ ἐκείνους ἐρρύνηκα
 τῶν, ὅτι ἢ ἐν ἰδίῳ ἐνός. ἀλλὰ
 καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωματόν, καὶ αὐτὸ
 τὸ ψυχρὸν ἐκείνους ἐλάλυνεν. ἢ, ὅτι
 ἢ πᾶν ἀπολήψαι, ἢ, ὅτι ἢ τὸ πᾶν
 μόνον ἔκαστον ἢ, καὶ τῶν ἀποδίδει.

§ 27. Σιωπῶν ἀναπολήν, ἢ πᾶν

non est malum cuiquam, quia nec inhonestum: siquidem nec optionis sit nostrae, nec communitatis legibus adverfetur. imò bonum est; siquidem universo tempestivum, eidemq; conducens & continuum. ita numine divino fertur; qui eadem, quae Deus, via fertur, mentem; sua ad eadem fertur.

§ 24. Tria haec in promptu habenda sunt. in eis quae agis, nequid frustra, aut secus fiat, quam jus ipsum fecisset. in eis verò quae extrinsecus eveniunt, vel fortè fortunam quodque vel providentiā obvenire. atque nec de fortuna conquerendum est, nec providentiam incusandum. secundum, quatenam unumquodque sit à satione usque ad animationem, ab animatione usque ad animam emissam. item ex quibus conflat, & in quam resolvitur. tertium, si in sublimi subiectus res humanas despiceres, ubi varietatem earum quanta esset perspexisses, simulq; uno conspectu comprehenderes, quantum undique aëriorum & ætheriorum sedes suas habeat, quod quotiescunque subiectus esses, eadem semper occurrerent. ejusdem enim generis sunt omnia, & ævi brevis. & de his tamen insolescimus.

§ 25. Opinionem ejice; salvus es. ejicere autem ecquis impediat?

§ 26. Quando molestè fers quicquam; oblitus es, omnia secundum universi naturam fieri. item peccatum alterius nihil ad te. adhuc, quicquid fit, ita semper factum, semperque futurum, & nunc etiam ubique fieri. porro, quia homini cuivis cum toto genere humano intercedat cognatio. neque enim tam sanguinis aut seminis, quam mentis existit communio. oblitus es, & mentem cujusque Deum esse, & divinitus defluxisse. &, nihil esse cujusquam proprium; sed & filiolum, & corpusculum, & animulam ipsam inde prodixisse. sed &, opinione constare cuncta. & quod tempus denique praesens tantum cuique & vivitur, & amittitur.

§ 27. Eos apud te crebro recolas, qui de

• L. 9. § 28.
 • L. 6. § 37.
 • L. 7. § 1.
 • L. 6. § 13.
 • Sup. § 22.

• L. 5. § 8.
 • L. 4. § 26.

• L. 7. § 1.
 • L. 8. § 4.
 • L. 3. § 4.

• L. 2. § 1.
 • L. 5. § 10.
 • Sup. § 1, 2.
 • L. 2. § 3.

• L. 4. § 23.
 • Sup. § 22.
 • L. 2. § 14.
 • L. 7. § 58.

re aliqua vehementer indignati fuerint, qui vel in summa gloria, vel in insigni miseria, inimicitia, fortunâ quolibet exitere. tum sciscitare, *ubi ista nunc sunt omnia?* fumus utique sunt, & cinis, & fabula, vel nê fabula quidem. succurrat tibi simul & quicquid est ejusmodi, quæ est Fabius Catullinus in agro, Lucius Lupus & Stertinius Bajis, Tiberius Capreis, & Velius Rufus; omnesque omnino cum exultatione in re ullâ eminentia. quàmque vile sit omne in quod studium tantopere impenditur. quantumque sit philosophiæ magis consentaneum in oblata sibi materia justum, temperantem, Deis obsequentem se simpliciter præstare. fastus dein de fastûs contemptu inflatus omnium est maximè intolerabilis.

S 28. Interrogantibus, ubi Deos conspicatus, aut unde esse compertum habens, hos ita veneraris, responsum sit. Primum etiam visu percipi possunt. deinde, animam meam, cum nullus unquam viderim, in honore tamen habeo. pari igitur ratione & Deos, cum eorum potentiam jugiter experiar, propterea & esse compertum habeo & veneror.

§ 29. In hoc vitæ salus sita est, ut n-
nūquodq; qid sit in universum discernas;
qidq; materia, qid forma habeat. atq; ex
animo toto iusta facias, & vera dicas.
qid enim superest, nisi vitâ frui, bonum
bono ita adnectendo, ut ne minimum-qi-
dem intervallum bono vacuum relinqatur.

§ 30. Unum solis est humen, licet parietibus, montibus, alijs innumerabilibus dispeſcatur: una materia communis, etiamſi corporibus peculiaribus affectionibus diſtinctis innumerabilibus diſpeſcatur: una anima, etiamſi naturis innumerabilibus, & circumſcriptionibus peculiaribus diſpeſcatur. una anima rationalis, etiamſi dirimi videatur. alia ergo ſerū diſtinetur particula, ſocietas nempe & materia ſenſus expertes, neceſſitudinis vinculo non connectuntur ſibi invicem. & iſta tamen mens univerſi conti-

ἐπὶ πνι λῖαν ἀγαπητάτα, * πὺ
 ἐν μερίσιν ἐδύσαι, ἢ συμφορῶν, ἢ ἱ-
 χθύων, ἢ ὁπωσιασὲν πύλαι ἀμύμασι-
 τας, εἴτα ἐρίσαντην, ^β πῶς νῦν πάντα
 ἐκείνη, ^γ ἔσπῃς, καὶ ^δ ποσὸς, ^ε καὶ μύ-
 θῳ, ἢ ἐξ μύθου συμφορῶν πηλὴν καὶ
 τὸ ποιῆτο πάν, ^{στ} ὅς, Φείδος Καταλλί-
 νος ἐπ' ἀρχῇ, καὶ * Λιούθ Λιούθ,
 καὶ Σπέρηνθ ἐν Βαίαις, καὶ Τιςέλιθ
 ἐν Καφάραις *, καὶ Οὐλίθ Ρέφθ, καὶ
 ἔλως ἢ πρὸς θῆν ^ζ μετ' ἐπίσης Διαφ-
 ρῶ. καὶ β' ὡς ἐντελὲς πᾶν τὸ κρηνηφό-
 ρον. καὶ ὅσω φιλοσφώτερον, ἢ τὸ ἐπὶ
 τῆς διδασκας ὕλης αὐτὸν διέγνω, σφω-
 ρος, ^ι τοῖς ἐπὶ μόνον ἀφελῶς παρήγειν.
 ὁ γδ' * ἔσθ' ἀπύρια * πύθ' πυφίμ-
 μῶθ, πάντων χαλεπώτατος.

§ 28. Προς τὸν ἐπὶ τῶν πνεύματων, ὡς
 τὸν ἰσὺν τοῦ θεοῦ, ἢ πῶθεν κατεληλυθὸς
 ὅτι καὶ εἶπεν, ἔγωγε σέβεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ
 καὶ εἶπε ὁ ἁγίος εἰπὼν. Ἐπεὶ γὰρ μέντοι ἡ-
 διέ πῶς ἰσχυρὸν πῶς ἐραυτῷ ἐπέγραψα,
 καὶ ὁμοῦς ἡ ψαῖον. ἔτι οὖν καὶ τοῦ θε-
 οῦ, ἐξ ὧν τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἐκείνου
 ἀπερῶμαι, ἐκ τούτων ὅτι τὴν εἰς κατε-
 λελευμένην, καὶ αἰδιόμαι.

§ 29. «Σοφεία βίη, ἔκαστον δι' ὅλου αὐτοῦ τί ὅτιν ὀρέσθ, πῶς αὐτοῦ τὸ ὑμῶν, πῶς διὰ τὸ αἰπὸν αἶς ὁ ἔξ ὅλων τῶ ψυχῆς ῥτὰ σῆμα ποιεῖν, καὶ τὰ λήθη λήθην, τὸ λοιπὸν, καὶ ἅ ἀποκλίνῃ ῥ ζῆρ, τὸ συνάτηντα ἄλλο ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὥστε ῥισπὶ τὸ βροχύτατον διάστημα ἀποκλίνῃ;

§ 30. Ἐν φῶς ἡλίου, καὶ διέρι-
γεται τοῖς χροῖς, ὅρεσιν, ἀλλοῖς μυελίοις.
Ἡ μία ἐστὶ κατὰ, καὶ διέριγρη) ἡ ἰδίῳ
ποιοῖς σῶμασιν μυελίοις. Ἡ μία ψυχὴ,
καὶ φύσιν διέριγρηται μυελίοις, καὶ ἰδί-
αις θεωρησῶν. Ἡ μία νεφερ ψυχὴ,
καὶ διακατείδωται διὰ τὴν τὰ μὲν ἐν ἀλ-
λα μέρη τῆς εἰρημίας, διον πᾶν-
ματα καὶ ὑποκατείδωται, ἀναδίνουται καὶ
ἀνοικνεύεται ἀλλήλοισιν καὶ τὰ καὶ καὶ
να ἡ τὰ ἐν σωματι, καὶ τὰ τὰ ἐν
et, & facultas illa, cujus vi eodem

^a L. 3. § 3.
^b L. 10. § 31.
^c L. 2. § 17.
^d L. 4. § 48.
^e L. 8. § 25.
 * *Δύκκος* Xyl.
 Mer.
 * = *capitatus*
^f L. 9. § 34.
^g L. 2. § 12.
^h L. 7. § 86.
 i L. 10. § 11.
 * = *cmg*, vel
 * = *cmg*, vel

* L. 2:5 11.

L. 3. 59.

^m L. 7. § 2.
ⁿ Sup. § 18.
^o L. 3. § 4.
^p Sup. § 1. 3.
^q L. 3. § 6.
^r L. 5. § 6.
^s L. 3. § 13.

¹ L. 9. § 8.
² L. 8. § 33.
³ L. 4. § 40.
⁴ L. 9. § 25.
⁵ Inf. § 32.
⁶ Sup. § 26.

* τὸ γ. ὤν f.
 b L. 10. § 16.
 * ἐνὶ τὰ f.

σητε αὐτὰ βεῖδον. διὰ τὰ δὲ ἰδι-
ως ἂ ἐπὶ τὸ ἐμόφλον γίνεται, καὶ
συνίσταται, καὶ β' ἐπὶ τὸ κοινω-
νικὸν παθῶ.

§ 31. Τί ἐπιζητῶς; τὸ διαμέν-
σαι; ἀλλὰ τὸ αἰσθάνεσθαι; τὸ ὀρμᾶν; τὸ
αὐξάνεσθαι; τὸ λόγον αὐτοῖς; τὸ φωνὴν χρῆ-
σαι; τὸ διανοεῖσθαι; ἢ τί τούτων πᾶσι
συνέστιον δοκεῖ; οἱ δὲ ἕκαστος ἑαυτοῦ
ταφροσύνην, περὶ οὗτοι δὲ τὰ τελευταῖον, τὸ
ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει, καὶ τῶν θεῶν. ἀλλὰ
β' μάχῃ τῶν πᾶσι ταῦτα, τὸ ἀχθεῖσθαι, ἢ
δ' ἀπὸ τῶν περὶ τὴν αἰσθάνεσθαι πρὸς αὐτῶν.

§ 32. Ἰ Πόσον μέρος τοῦ ἀπειρου
καὶ ἀχαρῆς αἰώνιος ἀπομεινέτω ἐν-
σω; καὶ τὰ ἅπαντα δὲ ἐκτελεσθῆναι τῶν
αἰδίων. ἰ πᾶσι δὲ τῆς ὅλης ἐστὶς;
πᾶσι δὲ ἢ τῆς ὅλης ψυχῆς; ἢ ἐν πᾶ-
σι δὲ ὁ βολαφῶν τῆς ὅλης γῆς ἐστὶς;
πᾶσι ταῦτα ἐκτελεσθῆναι, μηδὲν μέ-
γα φαντάζεσθαι, ἢ τὸ ὅτι ἐν ἡμῶν ἢ ἐν φύ-
σιν ἄνθρωποι, πᾶσι δὲ, ἢ πᾶσι δὲ, ὡς ἡ κοι-
νὴ φύσις οὖρα.

§ 33. Ἰ Πᾶς ἑαυτὸν χρῆται τὸ ἡ-
γεμονικόν; ἢ ὅτι τὸ πᾶν ἐστὶ τὰ
ἢ λοιπὰ, ἢ περὶ αὐτὰ ἐστίν, ἢ ἀπερ-
αίρετα, ἢ περὶ καὶ καπνός.

§ 34. Περὶ διατάξεως καὶ ἀρε-
την ἡγεμονικῶν, ὅτι καὶ ὅτι τῶν
ἡδονῶν ἀγαθὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν
κρίνοντες, ὅπως τούτοις κατεργασθῶν.

§ 35. Ἰ Ὡς, ἢ τὸ εὐαίμονον μόνον ἀ-
γαθόν, καὶ ἢ ὅτι τὸ πλείονος καὶ λόγον
ὀρθόν περὶ αὐτῶν ἀποδύναι τῶν ἀληθο-
τέρας, ἐν ἴσῳ ἐστὶ, καὶ β' ὅτι τὸν κό-
σμον διακρίνει πλείονος ἢ ἐλάττωτος ἡδονῶν
ἢ διαφορῶν, τότε ὅτι ὅτι δὲ διατάξῃ
φοβερῶν.

§ 36. Ἰ Ἀνθρώπου, ἢ πολιτεύσεσθαι ἢ
τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; ἢ πᾶσι δια-
φέρει εἰ πάντες ἐπὶ τοῖς; τὸ δὲ καὶ τῶν νό-
μων, ἴσον ἐστὶν. ἢ ἔνδεον, εἰ
τῆς πόλεως ἀποπέμψῃ οἱ ἐν τῶν
ἐν, ὅτι δικαστὴς ἀδικῶν, ἀλλ' ἢ ἢ
φύσις, εἰς ἀρχὴν; ἴσον, εἰς καμνόν.

loci feruntur. intellectus verò adversus
contribulem suum peculiariter afficitur,
eidémq; confociatur, nec potest commu-
nionis appetitus prorsus revelli.

§ 31. Quid expetis? num existeres? num
sentire, movere, crescere, denasci? an tur-
sus voce uti, cogitare? ecquid horum tibi de-
sideratu dignum videtur? si ergo contem-
ptu digna satis ista videntur omnia, ad il-
lud perge, quod ultimum restat, Deo nempe
ac rationi obsequi. atq; instituto huic repu-
gnat, siquis ægrè ferat, quod istis morte pri-
vandus sit.

§ 32. Quantula pars infiniti ac im-
mensi ævi unicuique assignatur? ab in-
terminato enim quàm celerrimè absorbe-
tur. quantula item totius materiæ? quan-
tulum & animæ universæ? in quantula
etiam telluris totius glebulæ repis? hæc
omnia cum cogitaveris, nihil magnum
reputa, hoc solo excepto, ut ea facias ad
quæ natura tua te ducit, ea sustineas. quæ
natura communis infert.

§ 33. Vide, quò modo se mens utatur
tua. in hoc enim sunt omnia. reliqua, sive
arbitrii tui sint, sive non sint, cadavera
sunt & fumus.

§ 34. Nihil magis ad mortem contem-
pendam incitaverit, quàm si consideres, etiam
eos qui voluptatem in bonis, dolorem in
malis habent, eam tamen contempsisse.

§ 35. Cui illud tantummodo quod
tempestivum est, bonum habetur; nec in-
teresse putat, plures an pauciores rationi
rectæ consentaneas actiones ediderit, mun-
dumque longiori an breviori temporis spa-
tio contemplatus sit; huic nec mors for-
midabilis esse poterit.

§ 36. In hac magna civitate versa-
tus es, homo. quid tuâ refert, si quinque
duntaxat annos? etenim quod secundum
leges fit, id omnibus æquale est. ec-
quid igitur grave pateris, si te non ty-
rannus, nec iudex iniquus, sed natura, quæ
induxit, emittat; perinde ac si hystionem
prætor

2 L. 3. § 11.
1 L. 9. § 9.

1 L. 3. § 6. 16.
1 L. 2. § 12.

1 L. 3. § 12.
1 Sup. § 27.

1 L. 9. § 1.
1 11.

1 L. 10. § 28.
1 L. 5. § 24.

1 L. 5. § 23.
1 L. 5. § 24.

1 L. 6. § 14.
1 L. 3. § 10.

1 L. 6. § 36.
1 L. 6. § 58.

1 L. 10. § 2.
1 L. 10. § 14.

1 L. 10. § 24.
1 L. 3. § 9.

1 L. 2. § 12.
1 L. 10. § 31.

1 L. 9. § 41.
1 Sup. § 23.

1 L. 8. § 2.
1 L. 9. § 37.

1 Inf. § 36.
1 L. 10. § 1.

1 L. 3. § 11.
1 Sup. 35.

1 L. 8. § 20.

ator qui conduxerat, è scena dimitteret.
 sed actus fabulæ quinque nondum absolvi.
 rectè dicis. ceterum in vita etiam tres
 actus fabulam integram faciunt. terminat
 enim hanc, qui ejusdem olim componen-
 dæ cum fuerit, nunc & dissolvendæ auctor
 est. neutrum autem horum à te est. dis-
 cede ergo propitius. nam & qui te dimit-
 tit, propitius est.

ἄπολοι = τῆς σκηνῆς ὁ ἐξελαλῶν τρα-
 γῆς· ἀλλ' ἔκ ἧσιν τὰ πέντε μέρη,
 ἀλλὰ τὰ τρία καλῶς ἦπας· b ἐν
 μὲν τοι τὰ βίη τὰ τρία ὅλον τὸ δρά-
 μα ἔστι. γ δὲ τέλειον ἐκείνῳ· οὐκ εἶς,
 c ὁ τίτε μὲν τῆς συγκρίσεως, νυνὶ δὲ τῆς
 διαλύσεως αἶπῳ· σὺ δ' ἀναίτη· ἀμ-
 φοτέρων· d ἀπὸ τοῦ ἔν ἱλασε· γ δὲ ὁ
 ἄπολοι ἱλασε.

L. 11. § 6.

L. 9. § 37.

L. 11. § 20.

L. 2. § 3.

*Finis duodecim librorum
 Antonini.*

Τέλος τοῦ τῷ Ἀντωνίνῳ
 ἱβ' βιβλίου.

δὲς ἀνὴρ ἦν, καὶ ὑπὸν ἀποποιεῖται· εἶχε. θαύματα μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ παιδείας ἀφελήθη, ἐν τε τοῖς
 ῥητορικοῖς, ἐν τε τοῖς ἐν φιλοσοφίᾳ λόγοις ἀσκηθεὶς — πλείστον δὲ ὅμως ὑπὸ τῆς φύσεως ἐξέρδν·
 καὶ γὰρ ὅτι ἐκείνους ὁμιλεῖται, ἰσχυρῶς πρὸς ἀρετὴν ὤρμητο. ποῖς τε γὰρ συγγενὲς πᾶσι, πολλοῖς
 καὶ δυνατοῖς πλουσίοις τε ἔστιν, ἔτω πῖ ἐπὶ πᾶσι ὧν ἤρεσεν, ὡς ὑπὸ πάντων ἀγαπᾶσθαι· καὶ διὰ
 τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀδριανῶ, ὅτι μάλιστα εἰς τὸ γίνεσθαι ποιηθεὶς, ἔχ' ὑπερφρονῆσεν. Ἑλλήνων τε καὶ Λα-
 τίνων, ῥητορικῶν τε καὶ φιλοσόφων λόγων αἰεὶ διεπύμπλατο.

Herodianus histor. l. i.

Τῷ βασιλεύοντι Μάρκῳ, ἀρετῆς μὲν πάσης ἐμμελὲς αὐτῷ· λόγων τε ἀρχαῖοντι· ὡς ἔρεσεν, ὡς
 μηδενὸς μὲν τῶν Ῥωμαίων μὲν τῶν Ἑλλήνων ἀπολείπειται. διλοὶ δὲ ὅσα καὶ εἰς ἡμᾶς ἦλθεν, ἢ λεγόμενα
 πρὸς αὐτὸν ἢ γραφόμενα. παρὲν καὶ καὶ τοῖς ἀρχαίοις αὐτῷ ὁπικῇ καὶ κίττειον βασιλεία, καὶ ὅτι ἀρετῆ-
 οντας διζήμενος, κωλύων τε καὶ τοῦ περὶ αὐτὸν δορυφόρος ἀποποιεῖται καὶ ἐπὶ τυχάνοντας· μάλιστα
 βασιλῆων φιλοσοφίαν ἐ λόγους, ἔδδ' ἀρχαίων γνώσεις, στωικῇ ὅτι ἦεν, καὶ βίᾳ πᾶσι φρονι, ὁπρῶστα· πο-
 λὺ τε πᾶσι ἀνδρῶν σοφῶν ἡγεῖται, καὶ ὅτι ἐκείνους κερῶν φέρει. φιλεῖ γὰρ πᾶσι αἰεὶ τὸ ὑπὸ κρον
 ζήλω τῆς τοῦ ἀρχαίου γνώσεως βίῃ.

Τὰς θυγατέρας ἐν ὥρᾳ ἡγουμένης ἐξέδδο ἀνδράσι τῆς συγγενῆς βουλῆς τοῖς ἀείροις, καὶ τοῖς γί-
 νους μακροῖς διαδοχαῖς ἐπαυτεῖδας, ἔδδ' καὶ πᾶσι περὶ αὐτῶν λαμπροῖς, κοσμίαις δὲ τὸ τρέπον,
 καὶ σφύροντας τὸ βίον, γαμβροὺς αὐτῶν ἡγεῖται διότι ταῦτα γὰρ μόνον ψυχῆς ἰδίας, καὶ ἀναφαίρετα
 ἡγεῖται κτήματα.

Τελειώσας καὶ τῇ Μάρκῳ ἐπὶ δὲ διεφύλατται ἡ φήμη, πᾶν τε τὸ παρὸν τραπικόν, καὶ τὸ δημόσιον πᾶ-
 ρθ' ὁμοίως πίνδαι κατεῖχετο· ἔδδ' καὶ πᾶσι ἀνδράσιν τὸ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ὅς ἀδελφικῶς τῶ-
 αὐτῷ ἀγγελοῦ ἐπὶ ἐξέλεο· πάντες δὲ ὡς περὶ ἐκ μᾶς φωνῆς, οἱ μὲν πατέρες χερσὶν, οἱ δὲ ἀγαθὸν βα-
 σιλεία, γυναικῶν δ' ἐπερι τραπικόν, οἱ δὲ σφύροντας καὶ κοσμίον ἀρχαίαν ἀναγλάν· καὶ ἔδδ' ἐ-
 λείπειται.

Aristides oratione in Regem.

Ἄλλ' ἔμοι γὰρ δοκεῖ τὸ καλὸν εἶναι, ἐν ἑορτῇ καὶ ἐν ἱερῶν, μεμνηδαί π καὶ λόγων, περὶ τοῦ δόξαι καὶ
 φιλαδελφείας βασιλείας. καὶ γὰρ δὲ δὲ καὶ, καὶ ὅτι αὐτῶν αὐτὸν ἀρετῶν, ἐπειτα ἀπορήσιν λόγων,
 ἀλλὰ μὴ τὰ τοιαῦτα ἢ τὰ ὑπάρχοντα τῶν βασιλέων, ὡς μεμνημένα εἶπεν ἀξίως ἐν συνηθῆσαι
 περὶ αὐτῶν. Ἐγὼ δ' ὅτι χροῖον πᾶσι ἰκανόν, ὅτι λόγον ὑδένα ὅρῳ τοῦ βασιλέως ἀξίον, ἔδδ'
 * ὅς [* ὡς τις f.] αὐτὸν ἰκανῶς ἐγκωμιάσαι δύνησται.

Ἐν μὲν ἐν τοῦτο φρονῶν καὶ μέγιστον ὑπάρχει λέγειν περὶ αὐτοῦ, ὅτι καὶ πρῶτον ἢ καλεῖσθαι εἰς τὴν
 ἀρχῇ, ἀξίον τῆς βασιλείας ὡς. — ἔπε γὰρ φέρεται πρὸς αὐτὸν, εἴτε αὐτῷ τῷ κρείσσοντι, εἴτε
 γνώμῃ τῇ βελτίᾳ καὶ δικαιοτάτῃ συγχρεῖν οἶονταί δέον, πῶς ἐκ ἐξ ἀπάντων τέτων φανερόν, ὅτι
 ἐχρῆν εἶναι τὴν βασιλείαν.

Τὸν γὰρ μαδὸντα ἀ χρῆν, καὶ παιδιδόντα, καὶ μηδενὸς τὸ καλὸν ἀμελήσας, μηδὲ ἀμαθῆ ἡγε-
 ῖται, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς τῆς ἀρετῆς μέρεσι καλῶς ἐκτρέφεται τῷ ψυχῇ, εἰκὸς ὡς πάσης ἐξω ἡγε-
 ῖται ἀνδρίας. ταῦτα τῶν καὶ παιδῶν, καὶ ὁ βασιλεὺς παιδιδόν, καὶ πάντων τὸ καλλίστων με-
 παρόν, τὸ μὲν καὶ ὑπὸ φύσεως ὑπερῆσαν αὐτῷ, τὸ δὲ καὶ ὑπὸ παιδείας ἡγουμένης, καὶ μέσους, ἔδδ' ὡς περὶ
 τοῖς ἄλλοις πᾶσι, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἐνέσται, ὡς μὲν μέγα ὄρεται τῇ βασιλείᾳ καὶ ὅτι εἰς ταῦ-
 τῷ καλεῖται. Ἐπεὶ δὲ ἢ πάντα διοικῶσα φρόνεια καὶ διαπύπνοια, καὶ τὸτον ἐνδύσιν εἰς τὴν βα-
 σιλείαν φρόνον, τὸ δικαιοτάτον, καὶ ὁσιτάτον βασιλείαν. — ὡς ἀν ἐμμελῶτατ' βασιλέων, καὶ γὰρ
 με πρῶτον, — ὅτι ἐξήγετα καὶ διέπει τὸ τῆς ἀρετῆς, ὅπως χρῆν τρέπον· τῷ ἐυσέβει καὶ
 δικαιοσύνῃ, ἐπὶ ὅ σφύρονται, καὶ ἐγκρατεῖα, καὶ φρόνησιν, καὶ τῷ ἄλλῳ κομῶν γὰ ἀρετῇ ἡ-
 γείτο

ἔατο μὲν γὰρ ὡς αὐτὸς ἀποτίκει, ἀπὸ ἐυσταθείας διεξῆλθε ἢ καὶ διὰ τῶν ἄλλων μερῶν τῆς ἀρετῆς. τίς μὲν γὰρ δικαιοσύνης; τίς ἢ φιλευθροπίας; τίς ἢ τῆς ἄλλης ἀρετῆς τοσαῦτα δόγματα καὶ τοιαῦτα, ὅσα καὶ [δια] ὁ βασιλεὺς εὖ ἐξήνεγκε;

Ὁ δ' ἐπίδειξεν, ὅτι καὶ ἰδιώτῃσι ὄντα καὶ βασιλεία διόν τε ἐξ ἧς αὐτὸς διὰ τίνας ἦν. τοιούτων μὲν καὶ τῆς βασιλείας παρῶν ἐαυτῶν, ὥστε δικαίως ἀξιοῦσθαι ταύτης· ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ, ἐκ ἐκείνης ἐαυτοῦ, ἀλλὰ τῷ αὐτῷ ἢ καὶ τρέψῃ χρημύθῃ.

Verum videnda integra oratio; quam, ad Commodum deflectione factā, sic claudit.

Σὺ δ', ὦ παῦ ἡνωαῖε ἡνωαίων, κατ' ἴχθη εἰν βαίνειν τῷ πατρί. τὸτο γὰρ ὡς καὶ ἐν βραχέϊ πλείστον εἰρήδω.

Idem oratione in Romam.

Ὁ γὰρ μὲν νῦν ἄρχων μέγας, διὸν ἀγωνιστὴς ἡγεμὼν, τοσούτων ὑπεράγει καὶ περὶ αὐτῶν [καὶ] τῶν πατέρων, ὅσων, ἐδ' εἴπῃν ῥάδιον, ἑτέρους αὐτὸς ὑπεράγει· καὶ δὴ φαίη τις αὐτὸν δικαιοσύνην καὶ νόμιμον ἔχειν τὸτο ὡς ἀληθῶς, ὅ,τι κτείνειν εὖ.

Idem in Panegyrica Cyzicena de Marci imperio.

Ἄξιον ἢ καὶ τῆς πύχης ἔνεκα ὑμῶν σωθῆναι ἐπιτρέψασθαι μὲν γὰρ τῷ ἄριστον ἦν εἰς ἐκείνον τῷ χεῖρτον βασιλεῶν· ἥκει ἢ ὑμῶν τὸ ἔργον περὶ τέλος ἐν τοῖς δὲ τοῖς καλεῖται, οἱ τὰ χαλῶν αὐτῶν καλῶς ἐλάττωσαι, καὶ ὑπερὶ ὧν δικαιοσύνην ἂν χρεώσθαι τοιούτων ἐπὶ τοῖς δικαίοις, ἐπιδείξῃς ἢ ῥάδιον μὲν μὲν ζῶν ἐξάρεται.

Στρατηγοὶ μὲν στρατηγὸς ἦδη ἐν κινδύνοις περιέλαστο· καὶ πόλεις ἀλλήλας ἐπὶ χαλῶν παράλαστον καὶ βασιλεῖς περὶ βασιλείας φίλας καὶ σωθῆναι ἐποίησαντο, καὶ ὅτι τῆς χείρας ὡς τὰ πολλὰ ἠπλῆθοντες, καὶ μέγας τότε κοινωνίας ἴσχυρ ἡμοῦν. Βασιλεὺς ἢ ἐκείνων, βασιλεία δὲ περιέλαστο ἐαυτῶν ἦν ὅλων, καὶ μόνον ἦν ἐκ τῶν πατέρων αἰῶν, ἐκ ἀρχῇ περιελαστὴν μάλλον ἐξήνεγκε, ἢ βασιλεία περιελαστὴν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔσσι. ὁ καὶ ἦν εἰς μήνυμι ἡκόντων ἐν λόγῳ θαυμαστάτων, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν γένειαν τε καὶ παιδείαν ἔχει συλλαβὴν, καὶ ἔτ' ἰδιώτης ἐδὲς δύναται σιωπᾶν, πόλεις τε ἅπασα καὶ γῆν ἅπασαν ἀνθρώπων ἐκπύπληκται.

Idem Palinodiā in Smyrnam restavratam.

Τοῖς τε πάντα ἀείσοις βασιλεῦσιν πᾶσας πόλεις ὑφ' ἐαυτοῖς ἔχουσι πῶς καλλίστῃ οἰκίσαι φιλοτιμία ἔχει· τῇ τε πῶς τὸ διὰ τέτων ἀνεγερθῆναι, καὶ τοιούτοις ἀρχηγῶν ἐπιτρέψασθαι, πῶς συμφορᾶν εἰς ἐυφραδίαν μετέλαβε. περὶ τὸν μὲν γὰρ Θεοῦ καὶ Ἀλέξανδρον ἡδύμην· τῷ μὲν γὰρ ἐν Ἑλλήσποντι μακρὰ, φιλευθροπία· τῷ δὲ συμπασι τῶν βασιλέων μάλα δὴ θαυμαστάτα τῆς εἰς τὸν πόλεμον πόλεως ἐνεκα· νῦν δ' ἐπὶ λαμπροτέρας καὶ μέζονας οἰκισαὶ περιελαστὴν. δις πᾶσα μὲν γῆ καὶ θάλασσα ὑπὸ τοῦ, ἐκ πατέρων τε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ περιεκίπτεται, σοφίας δὲ καὶ δικαιοσύνης, καὶ ἀληθείας, καὶ χρηστότητος, ἐκ ἑλπίων, εἰ μὴ καὶ πλέον τ' ἐν τοῖς ὅλοις ἰχθη ὥστε.

Philostratus in vitis Sophistar. L. 2. in Philisco.

Ἀντιόντ' δ' ὡς αὐτοκράτωρ ὁ γὰρ φιλοσοφία παῖς.

Idem in Herode.

Ἐπιδείξῃς μὲν ὁ αὐτοκράτωρ Μάγνητ' ἀπὸ Σέξτον τ' ἐν Βοιωτίας φιλόσοφον, θαμίζων αὐτῷ, καὶ φειτῶν

φοιτῶν ὅτι δύεσσι. ἄρτι ὃ ἦκον ἐς τὴν Ῥώμην, ὁ Ἀλέξανδρος ἔπειτα τὴν αὐτοκράτορα περιέλαυνε, καὶ ἔπειτα δίδει, καὶ ἐφ' ὅπῃ; καὶ ὁ Μάρκος, καλὸν, ἔφη, καὶ ἡγεσάμεν τὸ μυστήριον· αἶμα δ' ὅπως ἐβόητο δ' φιλοσοφόν, μαθησόμενος αὐτὸν οὐκ ἔπειτα διδάσκει. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐξάγει τὴν χεῖρα ἐς τὴν ἕρπον, ὁ δὲ Ζεὺς, ἔφη, ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἡγεσάμενος οὐκ ἄλλοι ἐξ ἡμετέρων ἐς διδασκαλίαν φοιτᾷ. ὁ αὐτὸς δὲ παύσας ὁ δ' ἑμὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὅσο καὶ τριφύλια ἐπὶ ἀπιδάμενος.

Ibid.

Ὁ Μάρκος εὐφραίνει ἀμφιμάστιγες, *De loco, & Herodem Sophistam qd' patientia Marci eulert, refert.*

Idem in Theodoto.

Περὶ τὴν καὶ τὴν Ἀθηναίων νεότητος περὶ τοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας μιν αἰσῶς, καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸν λόγῳ ἄξιον ἔστι καὶ πάντες οἱ ἐπιμαρτυροῦντες ἐν ὅροις τούτοις, λόγῳ ἄξιον· ἀλλ' ὅτι πρὸς μὲν Πλατωνεὺς, καὶ πρὸς ἄλλους τῶν σοφῶν, καὶ ἐν Περικλέει, καὶ αὐτὸν Ἐπίκουρον [* αὐτὸν Ἐπίκουρον] περὶ τῆς βασιλείας ὁ Μάρκος τοῦ Ἡρώδου κείνου· ὃ δ' ἀνδρᾶ τούτου, ὅσο τῆς αὐτῆς αὐτὸν δίδει αὐτὸς ἀπὸ τῆς τοῖς νόμοις, ἀγαθῶν τῶν πολιτικῶν περὶ τῶν λόγων, καὶ ἡθελούσης ὅρα.

Idem in Hermogene.

Ἐρωγίτης ἐστὶν ἐν τῇ γενεῇ, ἐφ' ἣν μὲν περὶ τῆς τῶν σοφῶν δίδει, ὡς καὶ Μάρκος βασιλεὺς ὅρα καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἀκούσας. ἐκείνου γὰρ ἐπὶ τῆς ἀκρόασις αὐτῶν ὁ Μάρκος καὶ ἡδὴ μὲν διαλεγόμενος, ἐθαύμαζε δ' ἡρώδης οὐκ ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ λαμπρὰς ἔδωκεν.

Idem in Aristide.

Ὅτις τὴν καὶ τὴν Ἀρκεσίδη τῆς Σμύρνης, ἐκ ἀλλοτρίων ἔπαινος, ἀλλὰ διὰ τὸν τῆς καὶ ἀληθείας λόγους. ὃ δ' πόλιν ταύτην ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ σεισμῶν τε καὶ χαλμάτων, ὅταν πάλιν ἀναστήσῃ περὶ τὸν Μάρκον, ὡς τῇ μὲν ἄλλῃ μορφῇ, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, ὅταν τῇ καὶ, ζήλοισι ἐπὶ αὐτῇ καὶ ταπεινῶσι, καὶ δάκρυα τοῦ βιβλίου ἐπὶ αὐτῇ. — Καὶ ἐπὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ καὶ τῇ βασιλείᾳ, ἀνοικισθεῖσαν ἀποκαταστήσῃ πόλιν, ὡς τοῦ ἐθαύμασεν· ἀλλ' ὅτι αἱ βασιλεῖς τε καὶ ἀνοικιστοὶ φύσεις, ὡς περὶ τῇ αὐτῇ ἐνδοξία καὶ λόγῳ, ἀναλαμβάνουσι μᾶλλον, καὶ περὶ τὸ ποιεῖν ἐν τῇ ὁρμῇ φέρουσι. *Επὶ τῇ αὐτῇ qam familiariter Marcus habuerit, ibid. vide.*

Ibid. in Adriano.

Κατὰ τὴν καὶ τῇ γενεῇ, ὡς ὁ αὐτοκράτωρ Μάρκος Ἀδριανὸς καὶ μυστικῶν ἐστὶν, ἐκείνου μὲν ἡδὴ τῇ τῇ σοφῶν ὅρα ὁ αὐτὸς ὅρα. ἐν μέρει δ' ὁ Μάρκος τῆς τῇ Ἀθηναίων ἰστορίας [ἐπὶ τῇ] μιν τὴν ἐκείνου σοφίαν, ἀγαθῶν. καὶ ὃ δ' ἐπὶ τῇ αὐτῇ τοῖς νόμοις, ἐκ ἀκούσας βασιλείας, ἀλλὰ ἐθαύμαζον τῇ αὐτῇ ὅρα. — ἀγαθῶν αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ ὅτι μὲν ἦρε ἀγαθῶν τε καὶ ὅρα. καλῶ δ' ὅρα μὲν, τὰς τε στίβους, καὶ τὰς ἀκρόασις, καὶ τὰς ἀπειλίας, καὶ τὸ ἐρᾶσαι, καὶ ὅρα ἄλλα λαμπρῶν ἀνδρῶν ὅρα. ὃ χυτὸν, ἀργύριον, ἵππους, ἀνδράποδα, καὶ ὅρα ἐρμηνεύει πλῆτον ὡς αὐτὸν τε ἀνέπλησι καὶ γὰρ τῇ ἐκείνου πάντας.

Galenus de Theriaca ad Pisonem.

Τὸν δῆλον Μάρκον καὶ ἡμῶν οἰδμεν ἐθελήσας ποιεῖ βασιλεύοντα, καὶ ἀκούσας αὐτῶν διὰ τὴν οὐκ ἐστὶν τῇ συγκρούσει τῇ σωματικῇ παρὰ τὴν ἀνδρείαν.

Idem

Idem de libris suis.

Ἐπευθύβην ἔξ ἀνάγκης. ἐλπίζων ὃ τεύξεσθαι παραίτησας. ἤκουον γὰρ ἦν ὃ ἕτερον αὐτῶν τῶν
προσβύτερον, ἐυγνώμονά τε καὶ μέγιστον, ἡμέρην τε καὶ πρῶτον, ὃς ἐκαλεῖτο μὲν ἀρχὴς ΒῆρΘ, Θ·c.

Idem lib. περὶ τοῦ περιγινώσκον.

Χρησθὲν τε ὅντα καὶ φιλόανθρωπον αὐτῶν ἐδωκέναι πείσαι καὶ αλεῖσθαι με ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Marcellus in Regillæ Epitaph.

Καὶ βασιλεὺς Διὶ πατρὶ φύλῃ καὶ μήτην ἔχουσι.

Athenæus Dipnosophistarum l. i.

Ὁ παῖς ἄριστος βασιλεὺς Μάρκος.

Zofimus histor. l. i.

Ἐπευθύναν ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡγεμονίαν ὀφθαλμοῦντες, Νερῶας τε καὶ Τερῶανδς, καὶ μὲν τέτον Ἀδριανὸς,
ὅτε ἐυσέβης ἈντωνίνΘ, καὶ ἡ ᾗ ἀδελφῶν συμμαχίῃς ΒῆρΘ καὶ ΛύκμΘ, πολλὰ ἦν λελοσμημένον ἡξίασαν
διωρῶστας καὶ ὃ μόνον, ἀπὸ ἔχον ἀπολωλοκότες οἱ σὺν αὐτῇ ἀνεκλήσαντο, ἀλλὰ καὶ πᾶσι ἦν ἐκ
ὅλων ἀπορῶστας.

Julianus in Symposio.

Ἐλθῶς ὃ ἔν ὃ Μάρκος, τὰ τε ἄλλα θαυμάσιος περὶ ἦν, καὶ σὺν διαφασίῃ, ἃ τε διμῶς διαμνηστέον
ἀλγῶν ὃ ὅπου χεῖρ, καὶ σὺν ὅπου χεῖρ.

Justinianus in Novellam. tit. 22.

Τὸ ὃ ἐν μὲν ἀρχαῖς, καὶ φιλοσοφία, ἐξίσταται Μάρκος.

Ibid. tit. 108.

Ὁ φιλόσοφος ἐν βασιλεύσει Μάρκος.

Lucius apud Justinum apologiā 1.

Ὁν ἀνέστη ἐυσέβης αὐτοκράτορι, ἐν φιλοσοφῇ καὶ πᾶσι, ἐν τῇ ἱερᾷ συγκλήτῃ καὶ
καὶ, ὃ Ὀυρεῖνα.

Justinus apologiā 2. ad Adrianum, Antoninum Pium, Marcum, & Lucium.

Ἐυσέβης, καὶ φιλόσοφοι, καὶ φύλακας διανομήντες, καὶ ἐξασαί πᾶσι ἀνάγει πᾶσι καὶ.

Melito lib. ad Imperatorem apud Eusebium hist. Eccles. l. 4. c. 26.

Σὺ ὃ καὶ μάλλον περὶ τέτων πᾶσι αὐτῶν ἐκείνοις ἔχοντα γνώμην, καὶ πολλὰ γὰρ φιλοανθρωποῦσαν καὶ φι-
λοσοφούσαν, πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι, ὅσα σε δέομεθα.

Athenagoras in legatione pro Christianis, ad M. Antoninum, & Commodum.

Ἀυτοκράτορι Μάρκῳ Ἀυρηλίῳ, καὶ Λύκμῳ Ἀυρηλίῳ Καίσαρ, Ἀρμενίαις, Σαρματίαις, τὸ ὃ μὲν
γινόντων φιλοσοφῶν, τὸ πρῶτον ὃ μὲν καὶ ἡμεῖς, καὶ τὸ πρῶτον ἀπαντα εἰρηνικὸν καὶ φιλόανθρωπον θαυμάζοντα

τες, οἱ μὲν καθ' ἑνα ἰστομύουσι· αἱ δὲ πόλεις πρὸς αἴξαν τῆς ἰσῆς μετέχουσιν τιμῆς· καὶ ἡ σύμπασα οἰκουμένη ὑμῶν τε βασιλείας ἐφελύχθη ἀπολαύσασθαι. — ἢ δ' αὖ δέῃ πρὸς ὑμᾶς πάντα λόγον καλὴν καὶ καλῶς, ἢ ποιητὰς μνημονεύειν; ἢ καὶ ἑτέρας δόξας ἐξετάζειν;

Ἰστέον δὲ καὶ ὑμῖν ταῦτα ἀξιολογώτερον, ὥς ἂν ἐν πάσι, καὶ ὑπὲρ πάντων τοῖς παλαιοῖς συγγινώσκουσιν·

Οἶδα γάρ, ὅτι ὅσον σωῖσιν καὶ ἰσχυρὴ τῆς βασιλείας πάντων ὑφ' ἡμῶν, τοσούτοι καὶ τὰ πάντα παιδείας ἀκρίβειαν πάντων κρατεῖται· ὅπου καθ' ἑκάστην παιδείας μέγας καὶ οὐκ ἐλάττω, ὥς ἔδ' οἱ ἐν αὐτῇ μέγαν διασημώμενοι.

Τμῆς δὲ, ὅς πάντα ἐν πάσι φύσει καὶ παιδείᾳ χρηστοί, καὶ μέγιστοι, καὶ φιλόθεοι, καὶ τῇ βασιλείᾳ ἀξιοί.

Jo. Zonaras annal. tom. 2.

Ἦν μὲν ὁ Μάρκος αἰδυνὸς πρὸς τὸν Ἰσχυρῆ, ὅτι ἐλάττω τῇ τοῖς λόγοις ἔπει, ὥς καὶ αὐτοκράτωρ ἡγεμῶνες, ἐκ πρῶτον ἐς διδασκαλίαν φοιτᾶν, ἀλλὰ Σίξτω σωμαφιλοσόφει, τῷ Βοιωτῷ, καὶ Ἐρμιόγην τῷ ῥήτορι συμμαθήσαντες, μάλλον δ' ἀνέστησαν οὗτοι Στωϊκοί.

Οὗτοι δὲ καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς ἦρχον, ὥς καὶ ἐν φιλικότητι πολλοῖς μετὰ τῷ σωφρονισμῷ πρὸς τὸν στρατῶν ἐπέειν, μετὰ τῷ φόβῳ ποιεῖσθαι.

Ὅτε δὲ μὴ πολλοῖς ἢ ῥολοῦσιν, ἐδίδκαζεν καὶ τοῖς ῥήτοσι πρὸς ὕδωρ λέγουσι πλείον ἐγχεῖσθαι τὸ ὕδωρ ἐκλάλει, ἢ ἔχει πάντοθεν τὸ δίκαιον ἀκρίβειαν. ἦν δὲ καὶ φιλόπονος, ὥς καὶ νυκτὸς διακρίνει καὶ ἔδιν ἐν σφαιρίῳ ἢ ἐποίησιν, ἢ ἐξαφέν, ἢ ἐλεγα· μὴ δέῃ νομίζων τὸν αὐτοκράτορα ἐν σφαιρίῳ περὶ μὴδὲ τελευτᾶσθαι καὶ ταῦτα σάματ' ὡς τυχὼν αἰδυνός.

Ἀεὶ ἐν ἀρχῇ μετήλλαξεν. — ὡς γὰρ καὶ φύσει ἀγαθὸς αἰσθη, πλείστα δὲ καὶ ὑπὲρ παιδείας βελτίων ἐγένετο. ἡ μὲν τὰ ἀξίως τῇ ἀρετῇ ἐδιδάσκοντο. ἐπεὶ οὖν δὲ πολλοὶ διαμαρτάνοντες ἂν τις αὐτὸν, ὅτι ἀλκιμότης, καὶ ἐξαισίσι χρησάμενος περὶ γυμνασίου, αὐτὸς τε σφαιρίῳ καὶ τῷ ἀρχῷ διακρίνοιο.

Constantin. Manasses in annal.

Οὗτος ἐν πάσι πάλαιον σοφὸς καὶ παιδύων.

Καὶ χάρισι τῆς ἀρετῆς κατὰ κομῶν ὑπῆρχε.

Καὶ πάσας κατηγορίας ἢ ἀρετῆς ἰσχύει.

Διὸ καὶ προσεφίετο πᾶσι σοφοῖς ἐπίμνη.

Καὶ σωφρονιστὴν ἦρδεν τῆς μεγαλοδυνείας.

Adrianus apud Jul. Capitolinum in Marco.

Ab Adriano Annius Verissimus vocatus est:

Ad quem locum If. Casavbonus.

Antè dicebatur Annius Verus. Hadrianus iussit dici Annium Verissimum. quare? quòd tuò sã Papaian p̃p̃uat & iroiat, inquit Dio. hoc est, quod esset veritatis amantissimus & tenacissimus; magnum recta indolis argumentum, & animi verè generosi.

Jul. Capitolinus in Marco.

Marco Antonino in omni vita philosophanti viro, & q̃i sanctitate vita omnibus principibus antecellit, &c. Erat enim ipse tanta tranquillitatis, ut vultum nunquam mutaverit mœrore vel gaudio. Philosophia deditus Stoica, q̃am & per optimos q̃osq̃ magistros acceperat, & undiq̃ ipse collegerat.

Quamvis esset constans, erat etiam verecundus: erat frangi sine contumacia, verecundus sine ignavia, sine tristitia gravis.

In imperio ita civiliter se gessit, ut lenitatem Pii nemo desideraret.

Dabat totum se philosophia, amorem civium affectans.

Cum populo non aliter egit, q̃am est actum in civitate libera.

Fuit per omnia moderatissimus, in hominibus deterrendis à malo, invitandis ad bona, remunerandis copiâ, indulgentiâ liberandis; fecitq̃ ex malis bonos, ex bonis optimos. Cum igitur in amore omnium imperâset, atq̃ ab aliis modò pater, modò frater, modò filius, ut cuiusq̃ etas sinebat, & diceretur, & amaretur, octavo-decimo anno imperii sui, sexagesimo & primo vita, diem ultimum clausit. tantûsq̃ illius amor die regii funeris claruit, ut nemo illum plangendum censuerit; certis omnibus quòd à diis commodatus, ad deos rediisset. Deniq̃, priusq̃am funus conderetur, ut pleriq̃ dicunt, (quod neq̃ antea factum fuerat, neq̃ postea) Senatus populûsq̃ non divisis locis, sed in una sede propitium Deum dixit.

Tantum sanè valet boni principis vita, sanctitas, tranquillitas, pietas, ut ejus famam nullius proximi decoloret invidia. Deniq̃ Antonino, cum suos mores semper teneret, neq̃ alicujus insinuatione moveretur, non obfuit gladiator filius, uxor infamis; Deusq̃ etiam nunc habetur.

Vir tantus & talis, ac diis vitâ & morte conjunctus.

Vulcatius Gallic. in Avidio Cassio.

*Antoninum hoc nomine (Dialogista) significans; q̃i tantum enituit in philosophia, ut iturus ad bellum Marcomannicum, timentibus cunctis ne quid fatale proveniret, rogatus sit, non adulatione, sed serio, ut philosophia precepta ederet. nec ille * timuit, * [renuit Cas.] sed per ordinem paraxeum, id est, preceptionum, per triduum disputavit.*

Avidius Cassius apud eundem, & epistolâ ad generum suum.

Marcus homo sanè optimus, q̃i dum clemens dici cupit, eos patitur vivere, quorum ipse non probat vitam.

Marcus Antoninus philosophatur, & querit de elementis, & de animis, & de honesto ac iusto; nec sentit pro republica.

Idem in Opilio Macrino.

Marcus nomen illud sanctum (Antoninorum) vita genere auxisse videtur, Verus autem degenerasse.

Avrel. Victor in Breviario.

Iste virtutum omnium, celestisque ingenii extitit; arumnisque publicis quasi defensor obiectus est. Etenim nisi ad illa tempora natus esset, profecto, quasi uno lapsu ruisissent omnia status Romani.

A principio vita tranquillissimus, ut ab infantia vultum nec ex gaudio nec ex dolore mutaverit.

Philosophia studens, literarumque Grecarum peritissimus.

Constat tantum Marco sapientia, lenitudinis, innocentie ac literarum fuisse, ut is Marcomannos cum filio Commodo petiturus, philosophorum obtestantium vi circumfunderetur, ne se expeditioni aut pugne prius committeret, quam sectarum ardua & occulta explanavisset. ita incerta belli, ejus salute, doctrinae studiis metuebantur: tantumque illo imperante florere artes, ut illam gloriam etiam temporum putem.

Quod de Remulo agere creditum est, omnes pari sensu praeferunt; Marcum caelo receptum esse.

Eutropius hist. Rom. l. 8.

Marcus Antoninus, quem facilius quis admirari quam laudare possit.

A principio vitae tranquillissimus, adeo ut in infantia quoque vultum neque ex gaudio neque dolore mutaverit. Philosophia deditus Stoica: ipse etiam non solum vita moribus, sed etiam eruditione philosophus. tanta admiratione adhuc juvenis, ut eum successorem paraverit Adrianus relinquere.

Hic cum omnibus Romae aequo jure egit, ad nullam insolentiam elatus est, imperii fastigio.

Cum igitur fortunatam rempublicam, & virtute & mansuetudine reddidisset, obiit imperii anno xviii, vitae Lxi, & omnibus certatim adnitentibus, inter deos relatus est.

Æl. Spartianus in Severo.

Sed ut omittamus adoptivos, ne nobis Antonini Pius & Marcus, numina reipublicae occurrant.

Si Marco feliciter fuisset, si Commodum non reliquisset heredem?

Pescennius apud eundem.

Amavit de principibus Augustum, Vespasianum, Titum, Pium, Marcum; reliquos femineos vel venenatos vocans.

Flavius Vopiscus in Caro.

Romana respub. Domitiani vulnerata immanitate, per Nervam atque Trajanum usque ad Marcum solito melior.

Idem in Avreliano.

Sed ex his, optimi, ipse Augustus, Flavius Vespasianus, Titus, Cocceius Nerva, Divus Trajanus, Divus Adrianus, Pius & Marcus Antonini.

Manliantus

Manlianus Statianus apud eundem in Probo.

Si rectè cogitemus, non nobis Aurelianus, non Alexander, non Antonini, non Trajanus, non Claudius, requirendi sunt, omnia in uno principe constituta sunt; rei militaris scientia, animus clemens, vita venerabilis, exemplar agenda reipub. atque omnium prerogativa virtutum.

Gordianus senjor referente Jul. Capitolino.

Scripsit praterea, quemadmodum Virgilius Aeneidos, Statius Achilleidos, & multi alii Iliados, ità etiam ille Antonineidos; hoc est, Antoninum Pium, & Antoninum Marcum, versibus disertissimis; libris triginta, vitam illorum, & bella, & publicè privatimque gesta perscribens.

Æl. Lampridius in Anton. Diadumeno.

Ut scirent omnes Antoninos pluris esse quàm deos, ac trium principum amorem, quo sapientia, bonitas, pietas consecrata sit; in Antonino pietas, in Vero bonitas, in Marco sapientia.

Idem in Heliogabalo.

Compensationem sibi lector faciet, cum legerit Augustum, Vespasianum, Titum, Trajanum, Adrianum, Pium, & Marcum; contra hos prodigiosos tyrannos.

Alex. Severus Imper. referente Æl. Lampridio.

Antoninorum nomen, vel jam numen potius, quale fuerit, meminit vestra clementia. si pietatem, quid Pio sanctius? si doctrinam, quid Marco prudentius?

Diocletianus referente Jul. Capitolino.

Eum vosipsi, sacratissime Imperator Diocletiane, inter numina vestra, non ut ceteros, sed specialiter veneramini; ac saepe dicitis, vos vitam & clementiam tales esse cupere, qualis fuit Marcus; etiamsi in philosophia, nec Plato esse possit, si revertatur in vitam.

Constantinus Imper. referente Æl. Lamprid.

Quod [Antoninorum nomen] tu Constantine sacratissime, ità veneraris, ut Marcum & Pium inter Constantios Claudiosque, velut majores tuos; aureos formaveris, adorans virtutes veterum, tuis moribus congruentes, & tibi amicas charasque.

Ammianus Marcellinus rerum gest. lib. 21.

Marci illius dissimilis principis verecundi.

Tertullianus apologet. cap. 5.

Marcus Aurelius gravissimus Imperator.

Quales ergo leges ista, quas adversus nos soli exequantur impii, injusti, turpes, truces, vani, dementes? quas nullus Pius, nullus Verus impressit?

Pavlus Oroſius hiſtor. l. 7. c. 17.

Marcus Antoninus graviffimus ac modeſtiſſimus Imperator.

Joan. Bapt. Egnatius de Rom. princip. lib. 1.

Quam leta felixque ſucceſſio optimis; piis, philoſophis, imperatoribus, referendis! nam hic eâ ingeniî bonitate, hic virtutibus excelluit, ut exemplum deſit. & ea temporum calamitas affuit, ut ſolus arumnis publicis obſtiterit. niſi enim hic profuiſſet majeſtas Romani nominis facile tum concidiſſet. — Feliciſſimus certè princeps, niſi heredem Commodum reliquiſſet.

Clavdianus de Honorii conſulatu 4.

*Non tantis patriæ ſtudiis ad templa vocatus,
Clemens Marce rediſ. — Et mox: — omne tonantis
Obſequium Marci mores potuere mereri.*

Avſonius in Cæſaribus.

*Post Marco tutela datur, q̃ ſcita Platonis
Fecit ad imperium, patre Pio melior.*

Joan. Aventinus annal. Bojor. l. 2.

Marcus Aurelius Antoninus Pius, antè Anninus dictus, ſapientiſſimus graviffimūſque principum; omni virtutum genere ſe exercuit: literarum ſtudio, nemini Græcorum Romanorumque ſecundus. quæmobrem philoſophus & cognominatus eſt, & fuit.

Admodum clemens & civilis erga omnes, adæuntium cuius dextram placidè dabat: Tranquillitati ſumma ſucceſſerat, quæ manifeſta ſunt rerum humanarum volumina, ſæviſſima tempeſtas: cui divinitus Marci prudentia conſtantiæque objecta eſt. niſi hiſce virtutibus præditus rector contigiſſet, de Romano imperio actum fuiſſet.

Conradus Urſpergenſ. in Chron.

Hic omnes virtutes, & cæleſte habebat ingenium, & in calamitatibus publicis factus eſt quaſi deſenſor. et ſi in illis temporibus ipſe non fuiſſet, ſine dubio gloria Romana periſſet.

Martinus Polonus, in ſupputationibus.

Iſte optimus fuit.

Philippus Bergom. ſupplement. Chron. l. 8.

Marcus Antoninus, q̃ & Verus, cognomento Philoſophus: quem certè ob ejus præſantiſſimam virtutem, laudare plurimum licet. quippe q̃ ad nullum rei eventum unquam ſe extulit. tanta enim fuit ſoliditatis, ut ejusdem vultus, quævis fortunâ adverſâ, ſemper fuerit habitus. literarumque ſemper ſtudioſus; & quæ maxime philoſophia. nec propterea ipſa philoſophia illum à rebus imperii & bellicis retardavit. propterea ita diligebatur amabaturque, ut ſacrilegi nomen incurreret, q̃ imaginem ejus domi non haberet. — Et omnibus acclamantibus inter deos relatus eſt.

Warnerus

Warnerus Rolevinkus fasciculo temporum.

Hic bonus & victoriosus fuisse describitur. Dicitur quod tanta severitatis & constantia fuerit, quod ad nullum eventum unquam vultum mutaverit, sive ex latitia, sive ex amore, &c. dum adhuc esset puer. Tanta fuit humanitatis, ut quidam vice, cum jam exhausto arario nihil haberet quod militibus daret, nulli volens esse molestus, magis elegit vasa aurea & ornamenta uxoris, & alia suppellectilia vendere, quam senatum, vel provincias praegravare. sed victoria habitâ, & illa recuperavit, & provinciis tributa relaxavit.

Jo. Carion, Chron. lib. 13:

Princeps optimus fuit, sapiens, justusque, modestus, beneficus, amans, & intelligens doctrinarum.

Fra. Petrarca, de officio & virtutibus Imperatoris.

Adde his M. Aurelium Antoninum longè sapientissimum. cum dico, quod philosophum maluit quam Caesarem nomen.

Idem in libro Avgustali.

Fuit enim magnus philosophus, sanctitate vita omnibus praeponendus; nunquam mutans vultum. quod virtute virtutis, poterat dici felix, si uxorem Faustina, & filium Commodum non habuisset.

Lilius Gyraldus, historiae de poetis dialog. 3.

Fuit hic unus inter Caesares omnes aequissimus, ac optimus, expressum illud certè in eo est, quod à philosophis queri solet, cur ex optimis parentibus pessimi plerumque filii nascentur. Nam quod M. Antoninus melior & iustior, eò filius Commodus immanior & sceleratior.

Sebast. Munsterus, Cosmograph. lib. 2.

Fuit M. Antoninus vir omnium virtutum, & sanctitate vita praecipuus, caelestisque ingenii; in omni vita philosophia deditus.

Pandulph. Collenutius in panegyrico Maximilian.

Ipse rerum omnium sator, à quo princeps terrarum gubernaculis inponitur, — fessas res humanas pro sapientia sua luce, bonos interdum principes indulgendo sublevar, erigis, solatur, fovet. Sic Octavianum post civilium bellorum lacrymas dedit: sic Vespasianum post Neronem; post Domitiani crudelitatem Trajanum & Antoninum; post Commodi favores Severum; post Heliogabali vesaniam, Alexandrum: sic alios plures quasi distinguendis malorum principum ordinibus, sedandisque reipub. fluctibus moderatores dedit. Haec virtutes (pietas, prudentia, iustitia, mansuetudo, magnitudo animi, clementia, liberalitas) Augustum consecraverunt; Trajanum, Antoninum, omnesque bonos principes, caelestes planè viros effecerunt.

Joan.

Joan. Boterus de illustr. politia l. 1. cap. 20.

M. Aurelius in imperio constitutus, nihil magis aut timuit, aut deprecatus est, quàm avaritia infamiam, quàm ut deterrimum malum, & imperii labem detestatus semper fuerat.

Jo. Bodinus de repub. lib. 6.

Quis Aurelio Imperatore moderatius unquam se gessit?

Ibid. lib. 4.

Commodum Imperatorem Aurelii patris virtus amabilem fecit: etsi patri omnino dissimilis esset.

Bapt. Fulgofus memorabilium lib. 2. c. 5.

Legitur Antoninum philosophum, propter doctrinam, virtutemque in eam venisse estimationem majestatemque, ut eo imperante ferrent palam, Platonis impletum esse verbum, quod dicebat; Tum orbem terrarum feliciter habiturum cum contigisset, ut philosophi rerum potirentur:

Idem l. 3. c. 2.

Fiducia ingentis verbum, sed non majoris tamen, quàm illius virtus, & morum sanctitas requireret. quod dixit, Non ita nos cum diis hominibusque gerimus, ut Aufidius nunquam bello vincere nos deberet.

Ibid. lib. 5. c. 1.

Omnes clementia atque humanitate, M. Antoninus philosophus Imperator longè superat.

Ibid. l. 8. c. 7.

M. Antoninus phil. Imp. ultra publicas curas quas nunquam deseruit (cujus rei argumentum est, quod diu paratum tenuit Romanum imperium) plurimum studii literis impendit, cum de philosophia vel scriberet vel disputaret. itaque ejus dicta scriptaque, inter philosophos eo tempore magni facta fuerunt.

Cæs. Baronius annal. tom. 2. ad annum 164.

Quod in philosophia Stoicos sectatus esset, sic se vultu, animoque compositum esse monstravit, ut nec tristibus & adversis doleat, nec jucundis & prosperis lataretur.

Rich. Dinothus de rebus & factis memorabilibus l. 3. c. 4.

M. Antoninus adeò philosophia studiis addictus fuit ut Stoicorum præcepta perfectè didicerit; in aliarum sectarum placitis, non segniter versatus. ita ut Philosophus peculiari inter Imperatores cognomine fuerit vocatus.

Seth. Calvisius in opere chronologico.

Marcus Imperator ipse philosophus & philosophis deditus, eos Romam evocat & stipendiis fovet.

Gul.

Gul. Canterus novar. lection. l. 7. c. 1.

Marcus Aurelius Antoninus Imperator optimus, atque idem philosophus tantus, ut hoc meruerit proprium cognomen.

Just. Lipsius monit. politic. l. 1. c. 8.

M. Antonino Philosophi cognomen habet, quod supra alios in eo studio deditus esset. Stoicam etiam sectam professus: & quis tamen vita-melior, imperio mitior, aut felici-or dabitur?

If. Casavbonus ad Athen. dipnosophist. l. 13. c. 8.

M. Antoninus Imperator, re, & nomine philosophus.

Idem ad Persii satyr. 1.

Sapientissimus ille Imperator Marcus ὁ ἐν βασιλείᾳ φιλοσοφῶν.

Idem ad Capitolini Marcum.

Vir ille divinus, neque satis unquam vel cognitus, vel laudatus. Optimus, nec ambitiosus princeps.

Sapientissimus princeps, jam inde à puero philosophans.

Cl. Salmasius ad Capitolini Marcum.

Princeps optimus, in cujus vita, ac moribus nihil fictum aut simulatum.

Princeps Philosophus, Stoica philosophia plurimum deditur: plurimus in philosophic studiis.

Meric. Casavbonus præfat. in versionem Marci Anglicanam.

Antoninus, opam ac magnitudinis secularis ratione, hoc Solomone longè major, quo re-gnorum plurimum magnorum (ausum dicere) dominus, quàm opidorum per totum regnum magnorum Solomon fuerat. Bonitatis verò ac sapientia nomine, ab omnibus dum viveret in ea estimatione honorèque habitus, quàm nemo unquam vel ante ipsum, vel, quod novimus, post ipsum fuerit.

Ad Antonini illustris huiusce laudem nunquam intermorituram dictum sit, prout scripserat vixisse.

Hac igitur Antonini laus esto, prout dixerat scripseratque vixisse: meditationes illi actiones erant, cum sententiis actionibus conveniebat.

Nunquam ita conspirarunt scriptores in tribuendo cuiquam quicunque poterant bonita-tis, integritatis, innocentia, cujusvis denique tituli apud Ethnicos speciosissimi testimonia. Celebrant illum non tantum ut principem optimum, sed simpliciter atque absolute, ut ho-minem optimum, & philosophum optimum omnium qui unquam extiterunt. Estque hoc ipsius peculiare encomium; quod cum ita pradicetur, citra exceptionem ullam pradicatur. Si quid adversus illum in vulgus sparsum fuerit, tanquam rumore merum commemorant, non tanquam apud illos fide dignos fidem meruerit.

De hoc Scripto.

Svidas in Μάρκος.

Οὗτος ἔγραψε τὸ ἴδιον βίον διαγωγῇ ἐν βιβλίοις ἑβ'.

Anonymus quidam eis βιβλίον Μάρκου, qod ex vetustis membranis exhibuit Cl. Salmasius ad Vulcatii Cassium.

Ἐι λύπης κρατῖεν ἐθέλης,
Τὴν δὲ μάκρουν ἀναπύσων
Βίβλον, ἐπὶ ῥαυ ἐσθλώς.
Ἦς ὑπὸ γούμῳ ὀλίστῃ
Ῥεῖά καν ὀλεαι, ἐσθλόνων,
Οὐτων, ἡδὲ παροισμένων
Τερπάλῳ ἀνίλῳ τε
Καπνῷ μηδὲν ἀρροτῖλῳ.

Nicephorus Callist. histor. Ecclef. l. 3. c. 31. incertum tamen de hoc an alio aliquo.

Πᾶν γε εἶδέναι χρεὼν, ὡς ὁ Μάρκος Ἀβωνῖν ἔτ' ἐν βιβλίῳ παιδείας τῷ παιδὶ Μάρκῳ συντάξῃ πάσης κοπιτικῆς ἐμπειρίας ἐν παιδείᾳ μόνον.

Themistius in Philadelpho.

Οὐδέ σοι προσεῖδ' ἤβ' Μάρκος παραγγαλιμάτων, ἐδ' ἔπ' χρεὼν ὁ δὲνα τῷ αὐτοκρατορῶν ῥήμα προσήκατο.

Jo. Carion. chronic: l. 3.

Extat M. Antonini liber de seipso, q̄ recens. editus est. in eo libro sunt commonefactiones, de virtutibus principi necessariis, de justitia, de beneficentia, de patientia in ferendis injuriis.

Ibid.

Marcus in libris de vita sua.

Ilius Gyraldus de poëtis histor. dialog. 3.

Dignus & [ut inter poëtas connumeretur] Marcus Antoninus, Pius cognomento, Philosophus. cujus licet versus non legerim, tanta tamen eruditionis, & doctrina fuit, ut meritò cum his laudandus sit.

Ejus certè librum græcè scriptum, legi. cujus titulus Μάρκος Ἀβωνῖν ἐκ τῷ καθ' ἑαυτὸν. ex qo variam illius & multiplicem sapientiam facile colligere possumus.

Gul. Canterus novar. lect. l. 7. c. 1.

Duodecim conscripsit de officio suo libros; maxima pietatis, humanitatis, temperantia, eruditionis, aliarum rerum praeclararum testes plenissimos: Et cum quibus multorum philosophorum operosa praecepta collata meritò sordere possint.

Iust.

Just. Lipsius ad Tacit. annal. l. 1.

Marcus Antoninus in libris Vita sua.

Idem in Saturnal. l. 2. c. 24.

Antoninus Imperator in Vita sua.

If. Casaub. in Jul. Capitolini Marcum.

In primo aureolorum Marci librorum.

Res humanas, non ridere, sed ritè suo pretio aestimare solitus hic vir sapientissimus. Hoc ille nos docet divinis illis suis libris; non enim mihi tempero, quin mellitissimi doctoris verba adscribam.

Idem in Baronii annales exercit. 1. § 10.

Multa in hanc sententiam scribit M. Antoninus Imperator in suis illis divinis libris.

Idem in Persii satyr. 1.

Quam sententiam Imperator Marcus iis, quæ de se scripsit, sæpe inseruit.

Ibid. in satyr. 2.

Antoninus in tertio eorum quæ de scripsit.

Et in satyr. 3.

Speculat eodem sapientissimum Marci præceptum.

Cl. Salmasius ad Capitolini Pium.

Marcus Antoninus de vita sua. Et mox: Locus Marci Philosophi insignis est.

Idem ad ejusdem Marcum.

Marcus in vita enumerans omnes per quos, aut in literis, aut in vita & moribus profecit.

Annotator Lugdunensis.

Marci Philosophi scriptio abscessa & horrida est, sed firma & potens, quæ sapit Imperatorem, & in qua multa silentur quæ suppleri oporteat. Utitur vocibus planè suis, quæ rarò apud alios auctores invenias.

Jo. Rualdus in vit. Plutarch. c. 5.

M. Antoninus, in primo aureolorum librorum, quos de vita sua composuit.

Admissa & omissa in prægressis nonnulla, quæ sunt momenti
aliquis, sic poterunt restitui.

In Præloquio.

*** pag. 1. lin. 9. beneficium l. 11. testem *** 2. p. 1. l. 11. instituerint, titulo habitûque dunca-
rat speciem Stoicam præferentes, cum

In Contextu Græco.

Pag. 6. lin. 20. εως ibid. ελ- p. 7. litteræ s = &c. sunt minus rite dispositæ: sed Lector intelli-
gens seriem justam facile dignoscet. p. 21. l. 1. ὅτι πὶ p. 22. l. 15. ὅλην φιλοσοφίαν p. 23 l. 13. πᾶσαν ἐν-
μαρτυρίαν p. 24. l. 28. ἢ μὴ, p. 33. § 49. l. 19. μαθητὰς. p. 37. § 8. l. 20. τῶν. p. 45. l. 17. πὶ δ' ἄλλοι. § 7.
l. 4. ἢ ἢ p. 59. § 5. l. 8. καὶ, p. 79. § 49. l. 2. φιλοσοφίας p. 81. § 56. l. 3. πρὸ μαθητῶν p. 83. l. 23.
ἔχει) p. 84. l. 3. θεωρητικῶν p. 85. § 9. l. 23. λίθων p. 86. § 11. l. 7. * εἰ εἰπέ παρ. * ἢ l. p. 92. l. 4.
ἰδιῶν § 42. l. 25. χεῖρας p. 99. § 18. l. 1. ἀποκαταστήσας p. 101. § 30. l. 8. ἢ εἰ δὲ § 31. l. 14. μέγα-
βαλὼν p. 104. § 37. l. ult. ἐξέταξεν. p. 113. § 21. l. 8. τυτῆσι

In Versione Latina.

P. 4. 2. § 22. l. 3. noceri. p. 45. § 34. l. 4. prædicit, sive Dei, sive l. 7. animi p. 60. § 13. l. 3. præ-
dicit p. 62. § 27. l. 1. Non tam hinc. ult. tegerit p. 64. § 39. l. 1. læto p. 70. l. anæpea. quoniam ergo p. 74.
§ 25. l. 3. Secunda. Epirynchanus Dioti- p. 89. l. 19. quis p. 97. § 9. l. 2. tua, nō caveas, p. 109. l. 3.
cupiam p. 110. l. ult. nōlli p. 116. l. 3. denudatas p. 120. l. 5. & congruum

In Elogiis.

R 4. p. 1. l. 29. ἡ ταῦτα p. 2. l. penult. ἐν δὲ ἰσχυρίαι § 2. p. 2. l. 30. Quid M.

Annotations in Titulum.

M A'PKOT 'ANTON'NOT
 'Αυτοπατριος.] De Marco Antonino
 Imperatore τῆς συγγραφῆς istius, uti
 Svidas vocat, auctore, q̄i ab Antonino
 Pio Adriani iussu adoptatus, nominis
 id adeptus est, cum ex patris aviq; paterni, *Annus*
Venus, ex proavi materni nomine, *Catilus* amē dice-
 retur, videndi cum primis Jul. Capitolinus, & Dio
 Cassius à Joanne Xiphilino in compendium reda-
 ctus; Aristides etiam Rhetor *oratione eis βασιλῆα*, &
 in *Panegyrica Cyzicena*. Philosophiæ, Stoicæ cum
 primis, serid deditum, etiamsi illi nulli dicerent,
 commentarii isti, q̄os præ manibus habemus, cumu-
 latissimè testarentur de q̄ibus consuli poterunt Gvil-
 Canterus *novæ lection.* l. 7. c. 1. Cl. Salmas. *annot.*
ad Jul. Capitol. Marc. Il. Calavbon. in *Commentar.*
ad Pers. Sat. 1. Meric. denique Calavbon. (τὸ πᾶσις
 τὸ πᾶσις) in *Prolegom.* ad versionem suam Angli-
 canam.

Τὸν εἰς αὐτὸν.] de vita sua, Scaliger, Lipsius,
 Salmasius, Xylander; Svidam forsitan secuti, q̄i τὸ
 εἰς βίῃ διαγορεύω Marcum asserit scripsisse. q̄an-
 quam aliud est vitam suam scribere, aliud *vita* insti-
 tutum describere. Calavbonus, de sc. ita fuerit eis
 αὐτῶν, de se; q̄o modo eis αὐτῶν, de eo. Lucæ, *Act.*
 c. 2. v. 25. & Pavlo ad Ephes. c. 9. v. 32. eis Χριστῶν,
 αἱ εἰς ἐκκλησίαν, de Christo, & de Ecclesia. q̄d facit &
 q̄d god de Marco nostro Svidas, *Αἰεὶ αἱ ἀλλοὶ μὲν*
εἰς αὐτὸν ὁ Δίας. & q̄d ad Latinum sic
 usurpari quandoq; monent Critici nostri. Plavio
Aulul. 3. 5. Nimirum lapidè fecit verba ad parsimoniam.
 pro, de parcimonia. & Symmacho, *lib. 4. ep. 56.* Post-
 quam vos ad virtutem verba fecistis. i. c. de virtute. nec
 ipernenda forsitan Calavboni filii argutia, q̄i exponi po-
 tular ex Apuleii dicto illo in *de Socratis Deo*. Inve-
 nies in rationibus multa profusa, & in semet nihil; in
 sui, dico; *damonē cultum*. Canterus, q̄d non impro-
 bant, de officio suo, h. e. de eia, q̄æ ad ipsum se spectare
 ac pertinere, sive officii sui esse duxebat: ego laxius
 tamen malim, de rebus suis, q̄o modo *Pantianus in*
Attic. Ταῦτ' εἰς Τολπίδου, περὶ τῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν
 γῆλα. Et in *Corinth.* de Medusa, τὰ ὅσα εἰς αὐ-

τὸν, & ἐν ἐκείνῃ. de Tolmida rebus ista accepimus
 & alia res ejus dicta sunt. Et de Aygea Elian. 1.
 'Οἱ ἱερομυῦντες τὰ εἰς αὐτὸν, &c. Si res illas
 attollunt, non Elei, sed Helii, i. e. Solis filium fuisse
 dicunt. & Evnapius de se in *Proares.* Τὰ εἰς αὐτὸν
 διὰ τοῦ θεοῦ τῶν γυναικῶν. Agnoscat scriptor
 ipse res suas divine providentia hanc expertes fuisse.
 Addere liceat & alteram conjecturam, licet præ prio-
 re illa minus placeat; posse τὰ εἰς αὐτὸν esse, q̄æ propter
 se, in sui gratiam, in usum suum descripterat, & in ad-
 versaria miserat. q̄o modo eis αὐτῶν V. C. Ludovi-
 cus de Diev posse accipi existimat, Arabemq; acce-
 pisse docet, apud Lucam *Evang.* c. 16. v. 16. Propter
 ipsam, in gratiam ipsius: & Paulus Apost. ad Tim. ep.
 1. c. 4. v. 10. dixit, εἰς τὸ τοιοῦτον. hujus rei
 gratiā laboramus. Alii viderint: Cæterum Lilius
 Gyraldus de *Poetis* l. 8. titulum his verbis conceptum
 legisse ait; M. 'Αντωνίου ἐν τῷ κατ' αὐτὸν. tanquam
 illa tantum excerpta sint q̄ædam ex eis q̄æ apud se in
 usum suum reposita habebat. & τὰ κατ' αὐτὸν ea nun-
 cupantur, q̄omodo Synesi *Dionem* inscriptum volunt,
 κατ' αὐτὸν αὐτῶν, vel κατ' αὐτῶν (q̄od Vulgari co-
 dices κατ' αὐτὸν præferunt) *διαγορεύς*. Themistius
 in *Philadelpho*, τὰ Μαρκῆ παραγγέλματα, i. e. Marci
 præcepta, nuncupasse videtur. nisi fortè ad illa respexit
 præcepta philosophiæ, q̄æ per ordinem *paraneseon*, q̄oita
 diano suorum convitio efflagitatus, ut cum Fabio lo-
 qar, antequam expeditionem Marcomannicam iniret,
 per *vidiam* à Marco nostro disputata refert Vulcatius
 in *Avidio Cassio*: vel etiam ad *Institutiones Imperiales*
 librum, q̄em πῶτος κορυφαῖος ἐκτελέσας αἱ παύσις μ-
 ερ, seculari peritiā, & eruditione omnimodā refertum;
 Commodio filio reliquisse avtor est Nicephorus Cal-
 list. *hist. Eccles.* l. 3. c. 31.

Βιβλία 18'] Ita Svid. ἐν βιβλίων 18'. q̄æ tamen
 distributio operis in libros duodecim, utrum à Marco
 ipso fuerit, an ab aliis, q̄i postea in unam congeriens
 eacta digesserunt, q̄æ ab illo per varias occasiones
 concepta, sparsimq; chartis commissa fuerant, (q̄od
 in Solomonis *parentis* factum novimus) ambigi po-
 test non immerito: atq; in istam partem mihi mens
 propendet magis.

A

Anno-

dem analogiā, q̄a Ἀλαδμιακός, pro q̄o vulgō Ἀλαδμιακός dicitur, ad divites pertinens, sive divitiis solentis ἢ familiaris. Neque enim H. Stephano, q̄i idem q̄od πλείον, vel πλείων proinde, esse vult, possum assentiri: malimque opulentius, q̄am opulentiam, cum Kyl. & Cal. cōmittente, sive cōmittente, vettere. Est enim à πλείον, non à πλείων, cōmittitum. Διαγωγὴν avtem πλουσιανὴν Marcus dixit, q̄od δ' ἔχμα πλουσιανὴν Plutarchus de nobilitate. porro illam epularum sumptuosam ac magnificam, q̄a apud ditiores exhiberi solet. At Alexīs apud Athenaeum lib. 13. πλείονων ἡρώων etiam magnificentiam dixit verbis illis, q̄os Casavbonus felicius q̄am Suerpianus restituit.

§ 4. Τὸ πρῶτον τῶν Προσφύγων, Ἀννίου Περσίου, ματρίων, Κατίωνος Σενατῶν. Capitol. illum opinor hic voluit.

Τὸ μὴ εἰς δημοσίαν διαγραφῆαι ποσῶν] τὸ μὴ εἰς δημοσίαν, sive πρὸς Δημ. &c. negativā prorsus expunctā legit Meric. Casavb. ductus illis præcipue Jul. Capitolini verbis; *Frequentius ἢ declamatorum fabulas publicas.* Qod est idem prorsus cum eo, q̄od de se Marcus istic. De Pertinace Herodianus lib. 2. *Οὐ τοῦ γὰρ αἰσῆος ἢ ἰσχυρῶς ὡς, οἷς ἢ τὸν ἰδὼν αὐτὸς ἢ δι' ἡμετέρων ὄντα, μήτε εἰς τὴν βασιλῆον αὐτῶν ἀναγχεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ τῆς πατρὸς μνήμῃ διατάξαι, ἢ εἰς τὰ σωφίστην φρονίμων διδασκαλῶν ἢ γυμνασία, ἢ ἰδίᾳ δὲ ἰατρικῶν τῶν λαοῖν ὡς αὐτῶν τῇ ἢ τῶν πρὸς τὸν, ἢ δὲ αὐτῶν τῶν ἢ πρὸς τὴν πρὸς βασιλῆον.*

Ὅτι εἰς τὴν πρὸς τὴν βασιλῆον ἀναλίσκων] ἐκείνους ἀναλίσκων potest esse, vel prompte, alacriter, sic enim Hesych. *Ἐκτενός, προσδύμων* vel studiose, cōbementiter: Suid. *Ἐκτενός, ἐλαφύων* vel impense, prolixē. Pollux, *Ἐκτενός, ἐλαφύων* q̄od & pro ἐκτενός Phrynicius subtilius monet. Vult cetē Marcus fieri contra planē q̄am in Seoptica illa Crateris Thebani, q̄am Laertius exhibet, Ephemerides;

Τῆς μαγείρας μὲν δὲ, ἡμετέρας δ' ἔχμα Κόλας τὰ δὲ αὐτῶν πρὸς, συμβόλων καὶ πρὸς τὰ λατῶν, φιλοσόφῶν τῶν ἰσχυρῶν. Coqus minas decem, medicus drachmam feras; Talenta quinq; scurra, sumum consulens; Severum talentum, philosophus triobolus. avt q̄am suo seculo fieri solitum non sine Romacho monet Juvenalis Sat. 7. q̄o loco, post impensas in ædificia exornanda exornandaq; immanes enarrates, hæc subjicit:

Laticunq; domus, veniet q̄i forculæ doctæ Componit, veniet q̄i palmentaria condit. Nas inter sumptus, sesteria Quiritiana, (Nis multum) duo sufficiens. res nullæ minoris Constabit patri q̄am filius. cui hic scil. erudiendo conducitur. Hæc avtem ratione se tutabatur Aristippus, q̄od à discipulis pecunias mercedis loco vel exigeret, vel acciperet saltem notatus: ἀργέιον λαμβάνειν ἑπὶ τῶν, ὡς ἴνα αὐτὸν χρεῖται, ἀλλ' ἴνα εὐδοίῃ, εἰς τῶν δὲ χρεῖται τοῖς ἀργείοις. referi Laertius lib. 2.

Qin & de Alexandro Gramm. pariter Aristides: *τῆς πρὸς τὸν τῶν ἡρώων λαμβάνων* ἔδκεν γὰρ αὐτῶν λυσταρεῖν τοῖς τοῖς μαθηματικῶν ἡρώων τοῖς πρὸς τῶν. Et Libanius in *orolog.* *Τὸ μὴ δέναι, ἡ δὲ μαθηματικῶν πρὸς. τὸ γὰρ εἶναι πρὸς, λαβεῖν, ἢ δὲ πρὸς μαθηματικῶν πρὸς λαμβάνειν.* ὡς γὰρ πρὸς τῶν πρὸς, τὰ τὰ ἐν ἀργείῳ μὴ λαβεῖν. Nec incelebre illud à Philostrato laudatum Damiani Sophistæ dictum, cū mercede data nequiquam Vulgari, Aristidem, Adrianūq; Rhetores audivisset, Πανδρὸς δὲ οἱ εἰς τὰ τὰ δὲ πρὸς πρὸς, ἢ δὲ πρὸς τῶν πρὸς, ἢ δὲ πρὸς πρὸς. Lavdantur Principes hoc nomine, Alexander Macedo, q̄i præterquam q̄od in Philosophos Anaxarchum, Xenocratem, Callisthenem, alios, munificus admodum extitit, in unam illam Stagiritæ animalium historiam octingenta talenta dicitur contulisse. ut Athenæus *de philosoph.* l. 9. Vespasianus, q̄i licet aliq̄i pecunie avidior, ingenia ἢ artes vel maxime fovit, primisq; & fisco Latine, Græcisq; Rhetoribus annua centena constituit: Sueton. l. 10. c. 18. Antoninus Pius, q̄i Rhetoribus ἢ Philosophis per omnes provincias ἢ honores ἢ salaria dedit. Capitol. in *Pio.* q̄od & ab Alexandro Severo, q̄em post Marcum nostrum summe (suscipiendo) Svidas censet, & continuatum & dilatatum, avtor est Lampridius. Marcus ipse, q̄i & Philosophos omne genus ὅτι μὲν πρὸς proficentes Athenis instituit, uti ex Luciano & Philostrato, ad Capitolini Pium docuit Clar. Salmastius. Nec tacendi videntur, avt M. Severus civitatis princeps, q̄i

30 *Lutatium Daphnidem Grammaticum* TIMDCC (vel ut Budzus, de *asse CCCMDCC*) sesterii emerat, pretio hominis in servitio geniti maximo ad hanc diem, inquit Plinius l. 7. c. 39. q̄anquam à Q. Catulo, & ducentis millibus nummis emptum, ac brevi mammissum, apud Suetonium habetur de *illustr. Gram.* c. 3. Ave Leo Macelles, q̄i cū annotam Evlogio Philosopho dari præcipienti, dixisset Eunuchus quidam, in milites potius ista esse infundenda, respondit; *Ἐὰν γίνωτο ὅτι τὸ ἐμὸν χρεῖται, ὥστε τὰ τῶν πρὸς πρὸς εἰς τὸν δὲ δαυδῶν πρὸς πρὸς.* Utinam meū id temporibus cōtingeret, ut militum stipendia ad doctores transferrentur. Svidas, Ceterum nolim omisium, q̄od doctis, Patr. Janius, pro eis τὰ τῶν πρὸς, suspicatur e's τῶν τῶν πρὸς legi debere: utrumvis ceptis, eodem redibit: ἢ ἰστῖν ἰστῖν, vel homines instruentes, vel instruit ipsa.

§ 5. Τὸ πρῶτον] Educatores suos mortuum flevisse Marcum, refert Capitolinus. Verū is q̄i fuerit, nullus dicit. Vide infra ad § 8.

50 *Μίττε προσφύγων, ἡμετέρας δ' ἔχμα* factiones *Præfina & Veneta*, ad vestium, q̄as habebant, coloribus sic nuncupatz, de quibus videndi Tertullian. de *spectac.* c. 9. Calliodor. *Var.* l. 3. *epist.* 51. & Onuphr. de *Lud. Ctes.* c. 10. De L. Vero Marci consorte, Capitol. *Amavit ἢ avrigas, præfina faciens, ἢ Volacti ego Præfina avrum simulacrum* sece-

rat, quod secum portabat. at Venetæ contrâ Vitellius, qui quidam de plebe, quod Venetæ factioni clarè maledixerant, interemit. Sveton. l. 9. c. 14. Marcus quod hisce se neviqum immiscuerit, educatori suo, quicquid is fuerat, acceptum refert. Plinius min. l. 9. epist. 6. de Circensibus, populòq; ad eos spectandos confertim iugiterq; confluentem locutus; Si tamen, inquit, aut velocitate eorum, aut hominum arte traheremur, esset ratio nonnulla: nunc favent panno, pannum amant: et si in ipso cursu, mediòq; certamine, hic color illuc, ille hic transferatur, studium favorq; transibit, et repente agitantes illos, quos procul noscitant, eorum clamitant nomina, relinquent. tanta gratia, tanta auctoritas in una vilissima tunica; misto apud Vulgus, quod vilis tunica est; sed apud quidam graves domines.

Πάμμουλαι & οὐλαίει] Πάμμουλαι, Parm. larius. Mevrs. in Glossar. & Πάμμουλαι, ὀνομα κλειον. Svidas. quod idem & de Basilardis pronuntiat. falsus uterq;. Est enim Πάμμουλαι, Parmularius, literâ asperiore in leniore immutata, ut κοιλαννον, coriandrium, κοιλαννον; sarcimen, φάμιμλωι; barca, σάδης; cardinalis, καδμουλαι; κελαν, κελαν, clibanus; λειον, libium; γαργαρον, γαργαρον, gurgulio; μυρμιλον, myrmillo; nec est proprium personæ, sed sectæ studiique vocabulum; si cuius reliqua quæ istic simul recensentur. Parma, sive parmula, & scutum, inter arma gladiatoria, illa Thracum, istud Samnitum; uti ex Festo & Livio docet Lipsius in Saturnal. lib. 2. c. 9. & c. 11. Martialis magnitudine maximè discrepasse docet, l. 14. epigr. 113.

Hæc quæ sæpe solet vinci, quæ vincere raro,

Parma, tibi scutum pumilior erit.

& Nonius: Parma scutum breve. Quamquam Parmæ militares benè magnæ videantur fuisse. Polybius de disciplin. Rom. Παισις δὲ οὐ τὸ ἥμισυ, τελεσσοῖται τὸν δισκουλον. Et de Velitibus Livius l. 38. Hic miles tripedalem parma habet. Χυλιδει, Scutarius. Xyland. & Χυλιδει, scutarius, scutatus. Mevrs. in Glossar. eandem scripturam agnoscit & Svidas in Περιστοις. quod si legimur, alterius factionis studium designabitur, cui scutum parma loco fuerit. Verùm Lipsius hic, non οὐλαίει, sed οὐκτοει legit, ubi suprâ c. 24. Ità Parmularius, qui Thracibus, scutarius, sive secutorianus, qui secutoribus favebat; de quibus videri poterit Lipsius idem ibid. c. 7. Martialis l. 9. epigr. 70.

Vincenti parma cum sua turba favet.

Hos autem Parmularios nuncupatos ex Svetonio discimus; qui l. 12. c. 10. patremfamilias gendam, quod Thracem Myrmilloni parem, munerario imparem dixerat, refert à Domitiano canibus obiectum cum hoc titulo; Impie locutus Parmularius. Ad quod facinus respexit in Panegyri. Plinius, ubi dicit; Jam quàm libera spectantium studia? quàm securus favor? nemini impietas, ut solebat, obiecta, quod odisset gladiatorem. nemo spectator spectaculum factum, miseras voluptates

unco et canibus expiavit. Marcus ergo nulli gladiatorum factioni addictus: contrâ planè quàm filius, imperii patrum, non & instituti, hæres; qui, ut Lamprius, gladiatoribus convixit, et gladiatorem sepe per factum exhibuit: Secutoribus cum primis tam impensè favens, ut (Dione autore) eorundem armorum uteretur, & inter triumphalia nomina gestiret audire, Περίοπαλ & Σαυτορον quæ de voce videatur, post Lipsium & Scaligerum, V. Cl. Salmastius in Lamprid.

10 Τὸ αὐτοργὴν] manibus propriis operari; sive operi manus ipsasmet admoveere, quisque id nonnumquam manibus exequi, quod alienis, si veller, poterat. De Danao Lucianus dialog. marin. 6. Σιληγοργεῖ τὰς θυγατέρας, καὶ αὐτοργεῖν διδόνει. Catonis majoris τὸν αὐτοργὴν prædicat Plutarchus, καὶ ἡ ἱστορία ἐργάζεσθαι soliti. De Quintio Dictatore apud Svidam avtor innominatus: τὸν αὐτοργὴν ἡγάπα εἶπε. Pacatus panegyri. Theodosi. Detrahit lævæ patientia inopias majoris exempli est labor sine necessitate. Lavs ea Trajani apud Svidam, ex avtore incerto: Καὶ ἐξέλετο ἐξίσει πάντα τοῖς ἄλλοις τείνοντι πεινᾶν. At verò mollitiem hominum, qui alienis ad omnia manibus utuntur, falsè tetigit Cynicus, qui (referente l. 6. Laetio) ex his quædam à famulo calcæari conspicatus, dixit, ὅπου μακάριος εἶ, ἀνὴρ σὺ καὶ ἡ ἀπομύχης; τὸτο ὃ ἔσται παρῶντι σὺ τοῖς χεῖρας. Nondum (at beatus es, nisi te alter etiam emungat (non, ut Erasmus reddidit, absterget) quod si mancus fueris, futurum est, id quod de Aristagora suspicata est Gorgo puella Laccena, quem cum idem faciliare animadverteret, ad patrem (Cleomenes is erat) conversa, Πότερ, inquit, ὁ ξίφος ὅτος χεῖρας ἔχει. Patet, bosper id manibus caret. Plut. in Apophth. Itaq; adulatori nimis Constantino Panegyrista; Deceat te, Imperator, bossem ferire et imò non deceat laborare. De Imperatore nimirum censuit, quod de Deo sensis, qui Aristotelis nomen præfert, Avtor de Mundo c. 6. Μὴ αὐτοργεῖν: μὴτε καλὸν μὴδὲ ὠφελίμον αὐτοργεῖν τὰ ἐπὶ γῆς: τὸτο γὰρ ἔστι ἀνθρώπων ἡγεμονία ἀρωγίαν, παρὶ καὶ τὸ τυχερὸν ἐπιστάς περὶ γαμψ. Quod Apuleius sic περὶ ἀφροῦ, Non ut orbem manibus suis instruxerit: talis quippe humilitas dejecti et minus sublimis officii; nec cum homine quidem convenit qui sit pavulum conscientia celsior, talis militia princeps, et Curie proceres, et urbium ac domorum rectores, ut id suis manibus factum velis, quod sit cura levioris. Atque de Deo nos aliter docent literæ sacræ, etiam τὰ ἐπὶ γῆς αὐτοργεῖν non dedignari prorsus etiam ad phurima exequenda creaturarum ministerio utatur. Qin & apud Homerum (qui id Hæcibus suis dedecori non esset summa opinatus) αὐτοργεῖν ἄρως; sicut; αὐτοδύκωνος, ut Eustathius monet ad Iliad. 1. αὐτοργεῖν Ulysses, & Achilles ipse; αὐτοργεῖν deprehenditur ab Ulysside Læertes. quod observat Ælianus bist. var. l. 7. c. 5. eo utique semet exercent opere, quod in Cyro minore admiratus est Lylander apud Xenophontem in Oeconomicis; & quod

nihil

collocetur, vel τὰ τῆς παιδείας καὶ γλώσσης, res ludicrae. qd nomine Iaco quidam Athenienses notabat, qos dicebat, *μαζαλα αἰδωμένον*, τὴν ἀσπίδα εἰς τὴν παιδείαν καὶ γλῶσσαν. Plut. de glor. Athén. five ὁ σωφροσύνην τὴν πλὴν καὶ ποσειδῶνος ἀσπίδος παύσασθαι. Idem *Sympos.* l. 7. c. 9. qd & recte subiungit; Τῶ γὰρ οὐκ οὐκ αἰδωμένοι. Et Cato Major dicere solebat, τὴν ἀσπίδα οὐκ αἰδωμένοι, ἐν τοῖς γλώσσι, ἐν τοῖς ἀσπίδοις οὐκ αἰδωμένοι. Idem in *Aphorismis*. Itaq; Isocrates. ad Demon. § 23. μήτε αἰδῶ τὰ γλώσσια ἀσπίδων μήτε αἰδῶ τὰ ἀσπίδια τῆς γλώσσας χάρον. Vel etiam τὰ περὶ τὰ καὶ μάταια, qz licet seria sint, fructus tamen & emolumenti inanis existunt. qales ματαιότης γλώσσια illz, qas commemorant damnantq; simul, Galenus, *horrat.* c. 6. & Fabius, *instit.* l. 2. c. 21. τὸν τὸ τῶ & βλαβερόν, ut Iudorus Pel. lib. 3. *epist.* 185. qsq; nihil esse aliud, qam γλῶσσαν παραπλοῖμα, Aelianus pronunciat, *var. hist.* lib. 1. c. 17. sed & tristes illz incertia, uti Cæcilius apud Senec. *epist.* 113. & *nuga* difficiles, ut Martialis loquitur, l. 2. *epigr.* 86. qas Seneca idem (licet eisdem ipse indulgentior paulo, & in quibus Chrysippus nuntius fuisse videtur) tantopere exaginat toties, *epist.* 45. c. 48. c. 49. c. 88. c. 106. c. 111. & de *benef.* l. 5. c. 12. Vide lib. 4. § 32. κατὰ ἀσπίδας. Optime Plut. de *commun. nois.* c. 4. Ἄλλο γὰρ ἰσχυρὸν φαιδρόν τὸν κατὰ ἀσπίδων ἀποδείκνυται ἐν τοῖς ἔργοις οὕτως πολλὰν, ἢ τὸ τὸν κατὰ τὴν φωνήν πρὸς τὴν ἀδελφότητα, τὸν δὲ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀσπίδων, καὶ λυσισελῶν.

Τὸ ἀπιστικόν] Recte: nec cur ἀπιστικόν legisse Xylindrum velit Mercurius noster, cavissimam ullam video: etiam τὸ πρὸς ἀπιστικόν infra § 15. legatur. at Svidas codices istine omnino corrigendi, qz ὁπιστικόν perpetuam exhibent: nam qd vir eruditus admitti posse existimat; & περὶ τὸ ἐπιστικόν ἵπτος ὁπιστικόν deductis, qas eis Marcus ex parte saltem animorum adijecerit nec Grammatica ratio id patitur, qz περὶ τὸ ἐπιστικόν τὸ ὁπιστικόν, (non τὸ ὁπιστικόν, qd ab ὁπιστικῷ oritur,) & ὁπιστικόν deductis: nec præter tantum, sed contra prius, auctoris ipsius mentem esse videtur. Οὐδὲ γὰρ μάλλον συννοήσις καὶ συνέσις ὁ Μάρκος χάριτος ἰσχυρῶς. Joan Xiphilin. in *M. Anton.* Neq; enim magister consuetudini aut præceptis deditum fuisse Marcum quisquam meminit. & ipse etiam hoc loco id aperte diffusetur, qz ratione subnixam Xiphilinus idem fabulam illam refutatum in à Dionæ allatum, de pluvii in aquarum penuria insigni, Arnauphis magi procuratore impetratis, de quibus infra ad huiusce libri calcem dicitur. Qm & scripturam receptam probat Jos. Scaliger in *Euseb.* qd & ad Dionis Claudiani; vaniloquentiam consociendam, non posse celum testimonio hoc efficacius inveniri avtum, siqz omnem industria sua vim intendat. Cui enim, inquit, potius qm ipsi Marcus de se scribenti, Magis nunquam fidem adhibuisse, qz ab eorum vanitate ipsum evertisse Diogenem? Accedit qd Paulus in *Digest.* l. 48. tit. 19. de *paris.* lib. 30.

Marcum, ait, rescriptisse, in insulam relegenda, qd aliqd faceret, qd leves hominum animi superstitione numinis terreverunt. qd Modestini nomine laudat Is. Casarb. ad *Capitol.* Christianos autem qd hoc loco à Marco notatos Mercurius existimat, fieri potest revera, ut ad illos etiam spectet illud αἰδῶ δαίμονων ἀποπομπῆς; de quibus Tertull. *apolog.* c. 32. *Dæmonas* adiungere consuevimus, ut illos de hominibus exigamus. Latius tamen se extendere Marci verba, & ad Ethnicas superstitiones pertingere, etiam pater ipsius ὁ μαρτυρεῖται censet. Verum de istis utcumq; se res habuerit, τὸ ἐπιστικόν, cum sit planè vox navis, nullà ratione hic admitti meretur: nec cur scriptura recepta aut muretur, aut sollicitetur, quicquam compar. Xylindri lapsum geminum habes infra, § 11. ἐπιστικόν.

Περὶ δαίμονων ἀποπομπῆς] Huius generis est superstitionis mos ille, qd æris innitit luminaribus cœli laborantibus, uti rebantur ipsi, succurrere solebant. Alex. Aphrodis. *problem.* l. 1. p. 46. Κενὸς γὰρ χυλὸν καὶ σίδηρον, ὡς τὸν δαίμονα ἀπὸ λαϊνῶν δι-
τι κατ' αὐτὸν τὸν χυλὸν οἱ φωνῆς ἐν ἐμπύκνυσι
τῇ γὰρ ἀποπομπῇ ἀναδύονται, καὶ λαϊνῶν αἰδῶν
δαίμονων. Pariq; ratione *Manes* exigi prodit Naso *Fast.* lib. 5.

Rursus aquam tangit, Temesidaq; concrepat ara,

Et rogas ut cesset exeat umbra sui.

Cum dixit noviter, Manes exire patet,

Respicis; et paræ sacra peracta putas.

Cui gemina planè Papicolæ superstitionis, qd campanis tintinnabulisq; pulsus dæmonas abigi credunt, Vide Pavl. Girland. de *sortileg.* & Hier. Magium *miscell.* l. 4. c. 14.

Ὀπρὸς γλῶσσιν] At Svidas non ὁπρὸς γλῶσσιν, sed ὁπρὸς γλῶσσιν hinc legit. Id ludi genus Græcis familiariter designat: de qd consuli possunt Svidas *ibid.* à Leopard. l. 1. c. 5. emendatur: Aristophanis Scholiastes ad *aves*, ab eodem laudatur: & Pollux lib. 9. c. 8. à Mevrio de *lud. Græc.* adductus. Meminere Plato in *Alcibiad.* 1. Plut. de *legend. poet.* & Aulien. *diplom.* l. 11.

Περὶ τὰ πρὸς τὴν ἐπιστικόν] rebus istiusmodi deditum, five additum, eiusq; nūmiopere affectum esse. Vide ad l. 4. § 19.

Τὸ ἀντιχρὲς παρηγορία] De Marco Capitol. *Modestus* nonnullorum cavillationes ferebat: male loquentium diffis, vel literis, vel sermone, respondebat. & de Marco Lucioq; pariter: *Adopti imperium* is à civili-
ter se ambo egerunt, ut lenitatem Pæi nemo desideraret,
cum eos Marullus sui temporis mimographum cavillando
impudè perfringeret.

Baxxus] Bacchum iste quis fuerit, nulqam comperio. neq; enim quoniam hoc nomine inter illos reperio, quibus Marcus noster in disciplinam se dedisse perhibetur: *Eulux* forsitan ipse scripteris qd in Baxxus, literis fugientibus an confusus, per exscriptorum erro-

rem transferit. Eutychnus *Proculus Sienensis* certe inter Grammaticos Latinos, quibus Marcus usus est, à Capitolino ponitur. Verùm in re tam incerta quid statuas certi? Vide l. 10 § 31.

Taxidius] Depravatum esse etiam nomen istud Calpurnius ad Capitol. censet, & suspicatur Andronem posse reponi, quod Magistro Musicae ac Geometriae usus est Marcus. De *Basilide* hanc minùs forsitan probabilis conjectura fuerit; quoniam Marco præceptorum quoque extitisse, ex Eusebio auctores sunt Georgius Monachus, & Marianus Scotus.

Maquarvū] Quid si conjecturis indulgere libuerit, istic nihilominus oboriri possit suspicio, pro Marciano Marcianum substituendum, de quo Capitol. studuit et juri, audiens L. Vulsianum Marcianum. Haec perinde mutatio proclivior fuerit, si cum Calpurnio, non Marcianum, sed Marcianum legimus. ex leg. 17. de jure patronatus. ut τὸ Μαρκιανὸν αὐτὸ τὸ Μαρκιανὸν interpretetur, deflexione plane levissimā.

Τὸ γὰρ τοῦ διαλόγου] Ingenii scilicet & calami exercitandi cavis. Alioqui tangit hominem Epictetus apud Arrian. l. 2. c. 1. quod hoc tantum re magnā gloriabatur, ἵνα τοῦ διαλόγου συντάξῃ. Ecce quomodo dialogos componant. Hinc autem Dialogistam Cassio Marcum dictum, referente Vulcatio, avum Calpurnii in not. ad Vulcat. Vide ad § 7.

Ἐν παιδί] In puerili aetate, Xyland. five, puerum esse. phrasis insolens; nec illecta tamen. De Maximino Herodianus, l. 6. Περὶ τῆς αὐτοῦ ἐν παιδί παιδείας, &c. pro quo Lucianus etiam ἐν παῶν dixit, in *Neconomantia*. Ἐγὼ γὰρ ἀγχι αὐτὸ ἐν παῶν λέω. quoniam ibi ἐν παῶν potest verti, inter pueros versari, & puerorum numero esse. Sed eodem plane modo Philostratus ἐν μακρυῶν dixit in *Hermocrate* Sophista, ὡς αὐτὸς διακρινὼν ἐπ' αὐτὸς τοῖς ἐκείνου ἀπομνημονεύμασι, ut nec lacrymam emitteret Calpurnius ad mortem istius in adolescentia defuncti. Obtervavit & Calpurnius ad Atheni l. 13. c. 8. Τὰ παῖς pro ἡλικία παιδικῇ usurpatum ab Hermocrae & Colophonio in *Elegia* illa quae in *Leontium* metriculum composuit, ubi inter alia de Hefiodo,

Πόλλ' ἠμάρταν, πῶς ἢ λόγον ἀνέχεσθαι τοῖς βέλαις

ἔμελλεν, ἐκ παῶν παιδὸς ἐν γυναικί.

& in *Praxinote* apud Theocritum *Idyll.* 15.

Ἰππὸν καὶ τὸν ψυχρὸν οὐρανὸν παλαιὰν Ἀδελφῶν

Ἐν παιδί.

quod Marc. *Evangel.* c. 9. v. 21. παιδίον. à puero, i. à puerili aetate. Paul. ad *Timoth.* ep. 2. c. 3. v. 19. ἀπὸ βέλους dixit. Plato *Hipp. maj.* ἐν παιδίον ἐν παιδίον ἀφ' ὧν. quomodo Lucianus etiam, plurali usus numero, cum de *Demonacte* sole, & Longinum in de *Fine*, apud Porphyrium in *Plotini vita*, cum de se solo loqueretur. sed & quod ἐν μακρυῶν Epictetus dixit, in epist. ad *Idomeneum* apud Laert. l. 10. verbis illis Σὺ γὰρ αἰτίας τῶν ἐν παῶν πεποιθὼς πρὸς ἑαυτὸν καὶ φιλοσοφῶν, &c. id ab adolescentia, Cicero de *fini-*

bus l. 2. Sed ut, ut dignum est tua erga me & philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, &c. Aliud tamen phrasis illa, ex puero, apud Sidonium sonare videtur, ubi dixit l. 8. ep. 6. *Audivi cum adolescentis atque adhuc nuper ex puero.* hoc est, cum nuperim ex ephebo excessisset. ut Ter. *Andr.* 1. 1. vel, ut Cicer., ad Brut. *adulescentulus* & penè puer. Sidon. ipse l. 9. ep. 14. *adulescens, vel penè adhuc puer.* ut ex illic eam vim obtineat, quam in illis *Exprobratus, Exadvocatus, &c.* nec puerilem aetatem includat, sed excludat potius.

Συμπέδον καὶ δάσος] i. Prostratis grabatulum & pellem, ceteraq; Graecica instituta; eorum nempe quae à Philosophis Stoicis instituebantur. Calpurn. ad Pers. Sat. 3. v. 53. faciunt haec quae de Marco nostro Capitolinus: *Stoicis enim ingressus habitum philosophicum assumpsit: & deinceps tolerantiam; cum stunderet in pallio, & humi cubaret, vix autem, matre agente, in strato pellibus testudo cubaret.* quae verba de lectulis lucubratorum, quibus pelle instratis philosophi studebant, exponunt Calpurn. & Salmast. de quibus vide in illum ad *Sueton.* l. 2. c. 78. Plena manu, vel etiam ὅταν τὸ δουλεῖον congererent, cui ego acervo adiciam tantum illud Gellii ex *Nest.* *Attic.* l. 19. c. 10. de Corn. Frontone; *Offendimus enim cubantem in scimpodio Graecensis; circum undique sedentibus multis doctrinā, aut genere, aut fortunā nobilibus.*

Ἐνδοτικὸν ἀγώνη] quoniam & παιδείαν Ἐνδοτικὴν, Plut. in Alex. de *Barrene*.

§ 7. *Postum*] *Auduit, & praecipue, Junium Rusticum, quoniam & reverentius est & sectatus, quod domi militiaeque pollebat, Stoica disciplina peritissimum, cum quo omnia communicavit publica privataque consilia.* Capitolin. Alius ergo iste à Junio Rustico, cuius meminit Plutarch. de *curiositate*. quoniam; *Suetonius* l. 12. c. 10. à *Demiriano* casum narrat, quod *Peti Thrasez & Helvidii Prisci* laudes edidisset, appellassetque eos sanctissimos homines. Stoicus tamen uterque; unde priorem illum, quoniam & *Plinius Atrulemum, Regulus* ille, ex *Modesti* elogio, *bipedum omnium nequissimus, Stoicorum simiam*, per contumeliam appellabat. *Plin. min. lib. 5. ep. 5.*

Τὸ γὰρ καὶ ἀποδίδωμι] Quia nimirum opus habent & praestantissimi quoque; unde & *Basilias Ciliar. epist.* 77. posuit à suis χαρμῶν, ὅτι τὸ παίδειαν, ἀποδίδωμι. ἐν ἀφ' ὧν γὰρ, inquit, μείζων ἀποδίδωμι ἡμεῖς, ἀποδοῦναι ὅτις, καὶ ἐν ἀφ' ὧν τῶν. *Senecca, epist.* 6. *Intelligo non emendari me tantum, sed transfigurari; nec hoc promitto jam aut spero, nihil in me superesse, quod mutandum sit. quid nisi multa habeam quae debeant corrigi, quae exenuari, quae moliri? & hoc ipsum argumentum est in melius translati animi, quod vicia sua, quae adhuc ignorabas, vides. quid istam agere gratulatio sit, cum scipios agros esse senserunt.* Epictet. apud *Stob.* tom. 2. tit. 1. *Εἰ βίβας ἀγαθὸν εἶ, ἀπ' αὐτῶν τίς δίδωμι, ὅτι γὰρ.* Vide ad lib. 11. § 39.

Ζῆλον σοφιστῶν] quem exagitat passim apud Platonem Socrates ille Sophistomastix: de quo & Plutarc. Τὸν ὃ πρός, ὡς φησὶ κριτὸν πᾶσι φιλοσοφίας εἰς τὸν σοφιστῆς ἀποσταλμένος, &c. lib. de Socrat. genio. Vide lib. 7. § 66. Hoc autem genus hominum Dio Prus. q1 & ipse tamen Sophista avdiuz nunc Pannonibus con-
ferre, oras. 12. Ταῖς πικύλαις, ὅδῃς καὶ μαθηταῖς ἐπαυ-
ερωμένους, ὃς ἤθελε. nunc Sraodonibus libidinosis:
oras. 4. Ὅτι ἔστιν διαφέρει σοφιστῆς ἀνδρῶν ἐντοχῇ
ἀκολούθῃ. τῶν γὰρ φασὶν οἱ ἀποχρηστικῶς, ἀνδρας εἶναι
καὶ ἔργῳ ἥσιν γυναικῶν, καὶ συγκαταδύοντι αὐταῖς, καὶ
ἀποχρηστικῶς, γίνεσθαι ὃ ἔστιν πᾶσι, ὃς ἀνὰ τὰς τε νύκτας
καὶ τὰς ἡμέρας συνωπιοῦν αὐταῖς, καὶ παρὰ τοῖς σοφιστῆς
πολλὰς ἐντοχὰς γινώσκοντας ἀναδείκναι, πολλὰ πάλιν
παρακαλεῖσθαι τοὺς λόγους, ὡς τὸν Ὀδυσσεὺς φησὶν Ὅ-
μηρος ἐν τῇ Ὀδυσσειᾳ, καὶ φησὶ τρεῖς εἰς ἑκάστου ἀνδρὸς οἷον
ὡς φησὶ ἐκείνου, ἢ γινώσκῃ ἀπὸ ἀγαθῶς λέγων τε καὶ
αἰκνῶν.

Μὴδ' οὐ συνωχάρων] leg. forsan, μὴδ' τὸ συνωχ-
αίον; contra Marci mentem sensus futurus est, si ar-
ticulum τὸ ad ἐκπατῆσαι, quod proximè præcessit,
retuleris, neq; enim probare possum, quod ad παντα-
σίαν λαβεῖν referre videtur Cl. Casarb. malim cum
Mer. filio, q1 sic legisse videtur, μὴδ' τὸ συγχε-
ρῶν neq; conscribendo, vel neq; ut conscriberem. nisi
forte an τὸ fuerit ἀπὸ τῶ ὄς.

Ἡ σεμνότητις λόγια διαλέγου] Colligit
hinc Casarb. ad hist. Rom. penitusque Marcum scripti
illius dialogi comprehendi, cujus meminuerat supra §
6. quod id genus scriptionis multa habeat παντασι-
πικύλαι, & ad ostentationem comparata. Citatq; idem
hic Marci verba, Παρὰ Ρ. τὸ λαβεῖν παντασίαν τὴν
ἐκείνου σεμνότητις λόγια καὶ διαλέγου. Vi-
derint alii. Certè aliud est exercitationis cavisā, ali-
ud ostentationis & æmulationis, argumentum aliqod
tractare, ut ne adjiciam, illud in ætate puerili factum,
cum adolescentis jam studia ista attingantur.

Φαλασσιπλήκτος ἀσκητὴν] Φαλασσιπλήκτος,
Vocabulum, opinor, ὅς ἀπὸ λαγυμῶν. quod nul-
quam certè alibi legisse commeminerim. Φαλασσι-
πλήκτος ἐπιεικνῶς est cum eo apparatus, eoque ostent-
ationis studio aliquid moliri atq; edere, ut in stuporem
et admirationem summam spectantes audientesve con-
ficiat. Idē φαλασσία hic eandem significationem ob-
tinet, quam apud Lucam habet Ἀβ. ε. 25. v. 23. ubi
Agrippa Rex, conjugē Reginā comitante, καὶ πολλὰς
φαλασσίας, i. e. cum pompa insigni, speciosiorq; admodum, si-
ve splendidissimo, apparatus, auditorium ingressus di-
citur. Sed & apud Polybium, cujus vocabula solens
usurpar Evangelista, in Excerpt. l. 16. de P. Scipione
à Carthagine debellat reverto, μεγάλῃ τῇ συν-
ταγῇ πάλιν φαλασσίαν περὶ τὸν ἀνδρα, magnam speci-
em ejus pompæ habuit. quem locum adducit Cl. Ca-
sarb. bonus in notis ad N. T. Cui adjici possunt & illa à
Camerario Lavdatis; ex Posidonii narratione de Athe-
nionē apud Athenas apud l. 5. ἔστιν ὅς τὸ Πρωμαίων ἐν

ποσῶν φαλασσίᾳ καὶ ἀσκητῇ τῇ Ἀθηναίων, τα-
πο cum apparatus, vel tanta cum ostentatione. ex Hip-
pocrate, περὶ ἐκπαίδ. ποιῶν ὃ κέρτα μὴδ' αὐτῷ
ἀσκήρων, μὴδ' καὶ φαλασσίᾳ nihil curiosè, vel
ostentatorie facere. ex Aristotelis Rhetor. l. 3. c. 1.
Ἄπαντα ταῦτα φαλασσία ἐστίν· hac omnia ad rem-
pam et speciem tantum faciunt. inde Clementi, Pa-
dag. l. 3. c. 1. καὶ οὗ φαλασσιάζων, forma, siue de-
cor ostentatorum, siue ostentationi expostum. Et cau-
tè τῶν verbum, apud Herodotum l. 7 ubi Artaba-
nus Χαίρει, τὰ ὑπερβολὰ ὡς κεραινοὶ ὁ δὲ δὲ, ὅς
ἐκ φαλασσίας. neq; pariter efferre et ostentare se
quomodo plumis expansis pavō solent. Sed & τὸ ἐμ-
φαλασσιάζων Marco nostro l. 2. § 12. Vim voca-
buli optimè explicabit nobis Dio de Regno, ubi Ty-
rannos ait διαμαρτυροῦνται οὐκ ἐκπλήξῃ φαυνοῦντες,
q1 miracula edant, cum aspicientium stupore visen-
dos se præbere; & amplius adhuc, si pro φαυνοῦντες,
φαλασσιάζων dixisset. De exercitiis autem ad ostent-
ationem adhibitis Epictetus in dissertat. l. 3. c. 12.
Τὰς ἀσκήσεις εἰ δὲ διὰ τῶν παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν
ποιῶν ἐπεί τοι ὅς διαμαρτυροῦνται ἔστιν διότι μὴ
εἰ λήθῃς αἰδοῦσθαι. Νικόληος δὲ τὸ καὶ τὸ ἐπὶ
χορῶν ἀσκητῶν καὶ τὸ μόνον δύσκολον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
κλειδίων. τίττε ἄρα δὲ καὶ ἡμᾶς μολοῦντες, ἐπὶ χο-
ρῶν ἀσκητῶν, ἢ φοινίκας ἰσχυρῶς, ἢ ἀνδραγαθίας πε-
ριλαμβάνοντες; ἔδαμῶς· ἢ ἐπὶ τὸ δύσκολον πᾶν καὶ
ἐπιεικνῶς, ἐπιεικνῶς ὡς ἀσκητῶν ἀλλὰ τὸ φησὶ
φασὶν τὸ σεμνότητις ἐκπατῆσαι· ἢ δ' ἐστὶ τὸ
σεμνότητις ἐκπατῆσαι; ὁρᾷ καὶ ἐκπλήξῃ ἀκα-
λύτως ἀναστρέφει. Quod autem dicit, ἀνδραγαθίας πε-
ριλαμβάνοντες, Diogenem Cynicum notare videtur,
q1 gelu cunctis rigentibus, statuas æneas infestantes
populo circumjectis brachia amplexi solebat. Laert.
l. 6. Καὶ θύρας μὴ ἐπὶ ἱερῶν ζῶντι ἐκπλήξῃ πε-
ριλαμβάνει· ὃ ἀνδραγαθίας καχοῦσι καὶ ἀνδραγαθίας
περιλαμβάνοντες ἑαυτὸν συνασσοῦν. Itaq; vanitatem ho-
minis perstringens Plato, cum aliquandò ἀσκητῶν
μὴδ' id est, gelidā undiq; perfusus in turba media
confisteret, miseranti populo, εἰ βέλαι, inquit, αὐτὸν
ἐλεῖν, ἀσκήσῃ. Si misereri vultis illius, scedite.
Sed & alii hac ratione tolerantie gloriam ambiebant;
ut ille apud Plut. in apoph. Laconic. cui Spartanus,
ὡς ἀλγεῖν, dolorem inde percipere illum neganti, τί
ἐν μέγα ποιεῖς; quid ergo, inquit, magni facis? Sub-
jungit autem prioribus illis Epictetus: Ὅσα τὰ ἀν-
θρώπου σεμνότητις ἑαυτὸν ὅς γυναιάζωνται αὐτὸ, ἀν-
θρώπου δ' εἰς πᾶσι τοῖς ὅδῃς καὶ ἐκπλήξῃ, εἴη
αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἀσκητῆς. ἀνὴρ ὃς ὡς ἐπὶ δὲ τῇ, ἔξω
νερδῶν ἐστὶ, (quod Plut. ἔξω βέλαιων dixit; vide
ad l. 9. § 19. eandem leg. forsan, ἔξω νερδῶν
ἐστὶ, sunt ejus q1 extrapromineat, Volph. ut cum
sequentibus cohzreat aptius) καὶ ἀλλὰ πὶ θρηνησῶν,
καὶ διαταῖς ἑαυτὸν τὸν ἑαυτὸν ὡς μεγάλῃ ἀνδρα-
γαθίᾳ. Concludit deniq; differtationem suam Apollo-
nii cujusdam monito, ἐπὶ ὅτῳ δὲ καὶ αὐτὸ ἀσκη-
ται.

σαι, διὰ τὸν τοῖς καύμασι, ἐβέλκυσαι βέλγρον ψυχροῦ, καὶ ἐκπύσων, καὶ μηδὲν εἴπης. Apollonii verò illius, quisquis is fuerit, (vix enim crediderim esse, de quo proxime Marcus) dictum, videtur librariorum incuriā pervenisse ad nos minus sincerum. nec satis animo facit illud, ἐβέλκυσαι βέλγρον ψυχροῦ. cogitabam aliquando βέλγρον illud expungendum, vel etiam usum forsan Apollonium verbo βελγρίσσαι, quod ἀντὶ τῆς βοήθειας positum in problemat. Aristoteli tributis l. 7. q. 3. verbis illis, τὸ μὴ πίνειν, ἀλλὰ καὶ βελγρίσσαι. ut dixisse potuerit, ἐβέλκυσαι βελγρίσσειν ψυχροῦ. Verum Etymologo, quem Favorinus transcripsit, βελγρὸς est ὀλίγον ποῦμα. & Hefychio, βέλγρος, ῥέφρημα. ῥέφρημα, opinor. Sorbire, pro eo quod sorbetur, hoc si admitterimus, nihil mutato erit opus. Frigide, inquit, aliquantulum sorbillando sumas, ἢ nemini dixerim. Epictetus ipse lib. i. §. 14. Ὅταν τις ὕδωρ πῖνῃ, καὶ ποιῇ τι ἀπαιτήσιον, ἐκ πάσης ἀφορμῆς λήγῃ αὐτὶ πρὸς σπύλιν, Ἐγὼ ὕδωρ πίνω. διὰ τὸ τοῦ ὕδατος πίνειν, διὰ τὸ ὕδωρ πίνειν; ἀνθρώπων, εἰ σοι λυσιτελεῖ πίνειν, πίνειν εἴ τι μὴ, γαλαίᾳ ποιεῖς. εἴ τι συμφέρει σοι, καὶ πίνεις, σπῆσαι. Ὅπως, ἂν φέρῃς τὸ μηδὲν αἰχρῶν, ἢ μὴ κτερεύων; Quin et vitium hoc corrigens, encheir. c. 45. Μηδὲ ἂν ὕδωρ πίνῃς, ἐκ πάσης ἀφορμῆς λήγῃ, ὅτι ὕδωρ πίνεις. καὶ ἀσκήσῃς ποτὶ πρὸς πότον θάλας, σπῆσαι, καὶ μὴ τοῖς ἔξω, μὴ τοῖς ἀνδράσιν, αὐτὸν ἀπαιτῆσαι. ἀλλὰ [καὶ] διὰ τὸν ποτὲ σφοδρῶς, ἐπάσασθαι ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ἐκπύσων, καὶ μηδὲν εἴπης. ἐπάσασθαι ψυχροῦ ὕδατος hīc dixit, quod illic ἐβέλκυσαι βελγρίσσειν ψυχροῦ. quāquam illīc non tam moderationis, quān tolerantiae exercitium insinuari videtur, cūm de expuendo, non demittendo illud subjiciat. qomodo hydropicos qī curant, aqā illos oī colluere permittunt, qam demittere tamen prohibent. De statuis amplexandis qid voluerit, ex supra dictis patet satis. Qod eō magis moneo, qia Simplicius illīc ab Epicteti mente qam longissime aberravit. Vide Aristid. in Euseb. ad l. 9 § 29. vide & lib. 9. § 12.

Ἐνδραγιδίων] ut ὀυνυλινδρ, infra § 14. sed ὀυνυλινδρ, Xyland. optimè, opinor. ὀυνυλινδρ δι-
 δρα ὀνδραεινδρ, bifariam potest intelligi: vel de eo,
 qui occupatissimus esse se simulat, & qui multis variisque
 negotiis distinetur: vel de eo qui virum roboris; cor-
 poris ostentandi gratiâ sese exercet. Nos anglicè sic
 distingvimus, ut alterum dicamus, *A man of acti-
 on*. hoc est, *actuosus*; alterum, *A man of active
 man*. hoc est, *actiuus*. Prioris generis fuit Axtalus ille,
 de quo Martial. l. i. epigr. 80.

*Semper agis cavissas, & res agis, Aistale, semper:
Est, non est quod agas, Aistale, semper agis.
de quo eodem videndus & idem l. 2, epigr. 7. Sed &
Juridicus ille, de quo festivè Chavcerus noster in fabu-
lis suis quæ Cantuarienses indigitavit,*

A busier man then he no where there nas;
And yet he seemed busier then he was.
Nota vitium hoc Seneca epist. 62. Simulans occupati-

entes, & augent, & ipsi se occupant. Notat & Marcus-
noster, infra §. 12. ubi morem tangit quorundam, qui
vel cum ad suos scriberent, vel ab eis conuenerunt,
occupationes & negotia præterdere solenne habebant.
Ad posterius pertinet, quod de studio æthetico verbis
proximis dixerat: quod eodem & ista referri possunt.
De Marco siquidem in istis quoque non infeliciter ver-
satus, ex Cassio Xiphilinus, *Τοσαύτη ἐνεχία ἀπ' ἀρ-
χῆς χειροῦ* Ⓞ, *ὥστε καὶ ὁπλομαχεῖν, καὶ σὺν ἀρχαῖς ἐκ
στῆρας καλεσθῆναι καὶ ἱππῶν.* Et Capitol. *Amicus pu-
gilatum, lucifamina, & cursum: & aucupatum, & pilâ
apprimè lufis, & venatus est.* Sed ab omnibus his in-
tentionibus studium cum Philosophiæ abduxit, seriatimque
et gratum reddidit. De Constantino maiore Libani
us orat. 3. *Ὁν γὰρ πόνησ' εἶναι καθ' ἑμῶν ἐπυροῖ, ἀλλ'
εὐδὺς καὶ ῥαυμῶν ἐσθρῶς ἰδεῖν αὐτό.* Mox de Con-
stantino: *Αὐτὸς ἐργαῖς βωτῶν τε χεῖρας καὶ τὸν ἀν-
τιμόνον, καὶ ἔτε ἡμέρας φανεῖς, ἔτε νυκτὶς ἐπιβύσσει,
μαχὶ τις ἀνείηεν, ὑπὲρ λαγῶν, ἢ σωμαφορτῶν, ἢ
παιγῶν γε δατῆται.*

Tò δὲ αὐτοῦ λόγῳ ῥητορικῆς, καὶ ποιητικῆς] Zeno certe Stoicus, auctore Læctio l. 7. dicere solebat, *μὴδὲν ἔστι πῶς πῶς ἄλλοτριώτερον πρὸς καλὴν ἡμῶν ὅψιν ὀπινύσῃ*. qm & idem non rhetoricam solum, sed & dialecticam iugillasse videtur, cum diceret, *Ἑοικέναι τὸς διαλεκτικῆς λόγος τοῖς ἀραχνίοις, ἃ καὶ τοὶ δοκῦντα τυχρῶν πῖμαρται, ἀρचना δέτι*. Denique, si Cassio Scriptori ab eodem adducto fides, *τὴν δὲ εὐκλείην παιδείαν ἀρχῆς ἀπέρται*, arrium liberalium orbem integrum inutilem prorsus pronuntiavit: nec Seneca ipse hac in parte à Zenone longè didicisse videtur: qm videas licet *epist.* 88. prolixius ista differentem, qnam *ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ ἐγκύκλιος παιδείας, dixit*. Chrysippus; nec id omnino distiteri avus est Seneca. Cæterum Marcus, cum istis, tum & *infra* § 17. gratulari sibi, qd vel ab istis abstingeret, vel havd magnos in eis progressus fecerit, utpote qz animum à gravioribus magisq; necessariis advocatur fuissent.

⁸⁷ Ἀστερολογία.] Ἀστρολογία. Xyland. Seneca epist.
88. Venio nunc ad illam, quæ celestium novitiâ gloriatur,
⁸⁹ &c. Et Gregor. Naz. in Hieron. Ταῦτα (philosophicæ utiq; præcepta salubria) οὐκ ἀνολογιστέον
ἐν τοῖς γασμῶν, ἐν τῇ κακότητι πρὸς τὰ ἀστέρων, ἀλλ'
καὶ μακρῷ φεβηµόσιν τις εὐρεθόντων; Εἰκότως ἐνδυµ-
δαίς, ὅτι σωματάρχων μὲ πάντων, ἢ γαλαταρχούντων, ἢ
ἀφρονειδούντων, ὡς δὲ ἀνὴρ βίου ἡµῶν παρὰ τὸτο ἀφι-
λιδεύει, ὅτι µὴ ἐπὶ τὰ πάντα λυσιδύσειται. Bgo tamen.
nihil istis movendum censuerim : quum ἀστερολογία,
sermonis elegantiam sive festivitatem indicetis cuius
studium cum Rhetorica ac Poetica apprime conjun-
gitur. Seneca epist. 75. ubi orationem, quam Philo-
sopho vult convenire, describit: Non delectent verba
nostra, sed proficiat: si tamen contingere eloquentia non
sollicito potest, aut si parata est, aut parva constat, assit:
et res pulcherrimas prosequatur. si talis, ut res potius
quam se ostendat. alia artes ad ingenuitatem totæ pertinent:

bis animi negotium agitur. Verum, eloquentiam ut aliqua ex parte admittat, seivitatem certe illam sive probamitatem, quæ facilius jocisque plurimum constat, quamque in oratore probant laudamque dicendi magistri, in philosopho Stoicorum gens severa vix ferat. Si quidem illi, ut Laert. in Zenon. Ἀντικρὺς ἔασιν ἐν πάσαις τῶν ἀνθρώπων, τῶν μὴτε αὐτῶν περὶ ἡδονῶν οὐκ εἶναι, μὴτε παρ' ἄλλων τὰ περὶ ἡδονῶν περὶ δόξης, καὶ ἑλλας ὅτι ἐν αὐτοῖς, παραφροσύνης ἀπορροήων τῶν αὐτοῖς εἶναι, ὅτι περὶ αὐτῶν σαρκωπορῶν ἔχοντες, περὶ ὅτι περὶ αὐτῶν ὅτι πᾶν. Stob. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 8. αὐτοῖς λέγοντες τὴν ἀνδρείαν, καὶ ὅτι ὅτι περὶ αὐτῶν πᾶν, ὅτι περὶ αὐτῶν τὴν περὶ ἡδονῶν λέγει. Itaque Epictet. Enchir. c. 3. 2. ubi characterem tyrannicæ certum delineat, quem in congressibus ac conventibus observari postulat, § 13. Ἀντικρὺς ὅτι καὶ τὸ γὰρ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ὅτι τὸ πρῶτον εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ αὐτῶν ἰσχυρὸς τὴν αὐτῶν πρὸς οὐδὲν πλησίον ἀντι-
 10 Marcus ipse l. 3. § 5. Μὴτε κομψότητα τῶν δεινῶν οὐ καλλωπίζοντες.

Tὸ μὴ ἐν σολῇ κατ' ὅσον ἀπαρτῆν] domi neque vestitu, neque aliis huiusmodi rebus utendum. Xyl. quod merito notat Annocor Lugdunensis. Quæ vero, inquit, domi nudum ambulare oportet. tu verò, ne domi stola fœminea, vel talari, quæ est Syrma Citharædorum et Scenicorum, utaris. id enim est stola. Fuit revera stola vestis muliebris. unde illud Tullii in Antonium Philipp. 2. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Et Petronii illud de cincedo; Quid ille alter, qui toga virilis die stola sumit? ita enim restituenda traiectione vitiata dictio. Fuit et Citharædorum ac Scenicorum Syrma; (quamquam Syrma proprie non tam vestis ipsa, quam pars vestis oblonga, quæ solum vertit, cauda quibusdam nostris trabs dicta, aut ejusmodi saltem, qualis illa:) ac fœmineo amictu, et citharæ dico aut Scenico multo minus, nec domi, nec foris indutum conspicit Marcum nostrum ullo modo oportebat. Stola itaque (ut nihil dicam de Medorum stola peculiariter sic dicta, quam describit Xenophon pad. l. 8.) laxius noster hic usurpasse videtur, pro toga, sive prolixiore qavis veste, quæ induti in publicum procedere solebant. Aliam enim domesticam vestem habebant plerique, qui notæ saltem alicujus erant, aliam forensem. Cicero de finibus l. 2. Aut ut vestitum, sic sententiam habeam, aliam domesticam aliam forensem. Cato in carmine de moribus, apud Gellium l. 11. c. 2. Vestiri in foro honestè, mos erat; domi, quod satis erat. Plutarchus Sylla; ἐδύτα ὅτι ἀλλὰ καὶ ὁμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀγορὰν περὶ δόξης. Vestem aliam, cum domi maneret, aliam cum ad forum procederet. Sueton. l. 9. c. 8. de Vitellio: Subito à militibus ἐ cubiculo raptus, ita ut erat in veste domestica, Imperator est confuditus. De Maximo et Balbino Imper. Herodianus, Ἀρπάζουσι τὸν παρῶντα, ἀντὶ τῆς αὐτοῦ τῆς ὅτι εἶχεν περὶ τοῖς σώμασιν ἐδύτας λυτὰς,

ἢ τὴν ὁμοίαν ἀπορτίστοι. Seneca utrumque, corripuit, laceratisque vestibus quæ gerebant, vilioribus sanè, utpote domi se continensium, &c. De Hunnis Ammian. hist. l. 31. Nec est alia illis domestica vestis, alia forensis. Itaque tam domi forensi veste uti, cuius olitatis ac fastus, quam foris domestica, rudicitatis ac rusticitatis fuerit. Romanis Forensis Toga. Nonius Toga à regendo dicta, vestimentum, quod in foro amicumur, quod et Testum dictum antiquis tradit idem ex Titinnii Geminâ; (ita restituerunt Lud. Carti-
 10 ne antiq. lexi. l. 1. c. 11.)

--h tus

Cum scorto instituit ire, claves illico

Abstrudi jubet, rectè si sit copias.

id est, Toga rustica, inquit Nonius: nimis forsitan de suo liberalis. siquidem togam, quam in foro, sive foris, gestare solebant, Romani (quod Bayrius de re vesti. observat) ubi domum redierant, componere et seponere consueverant: nisi si qui fastuosiore forsan fuerant. Hoc autem quod à Rustico accepisse se Marcus scribit, potuisse & à Pio patre, observat Clariss. Casaub. item & visum ab amicis cum privatis vestibus, (id est, sine toga, tunicam tantum, aut, si frigus esset, pœnulatium) et domestica quadam geremem, refert Capitolinus. Verto itaque, ne togâ indutus intra ades obambulare. narrat enim de se Marcus, non præcipit. Nec illud prætereundum pro ἐν σολῇ Svidam hic, ἐν σολῇ legere. quod vestem philosophicam H. Stephanus esse vult, ad stola instar talarem. 30 Amictus certe istiusmodi usum, tanquam fastus gravitatisque affectatæ indicium, in Phariseis notat D. Christus, re eisdem planè cum Marco verbis; ὅτι δὲ λάρων ἐν σολῇ ἀπαρτῆν. qui stola, sive togâ, vestibus prolixis ad talos demissis, induti, libenter obambulavit. Marc. c. 12. v. 28. & Luc. c. 20. v. 46. Fastus itidem, sed & mollicitie simul, Flaccus epod. 4. in Mena Pompeii Magni liberto.

Videtur sacram metiente te viam,

Cum bis ter ulnarum togâ,

Ut ora vertat huc et huc euntium

Liberrima indignatio.

hujus Cicero itidem in Catilina affectis. Rex capillo nitidos, manicatis ac talaribus tunicis, (ita Nonius, tristis, metito exerto, reddit) Velis amictos, non togis.

Tὰ ἐπιτολὰ ἀπολῶς γράφει] Seneca epist. 75.

Lucilio conquerenti, quod minus accurate scriberet: Quis sermo meus esset, si unâ sederemus aut ambularem, illaboratus et facili; sales esse epistolas meas volo, quæ nihil habeant accersitum, nec fictum. 50 Philostratus item de characterē epistolico; Ἐχέτω ὅτι τὸ ἐνυκμον ἐν τῷ μὴ ἐκχυμῶν. Ἐν τῷ χυμῶν μὲν, φιλοπρῆδός ἀπορτῶν φιλοπρῆδός ὅτι ἐν σολῇ μενεχμῶν. Quid & idem ex Regibus Marcum asserit in hoc inscriptionis genere primas tulisse: περὶ τῶν, inquit, τῶν κακῶν τῶν λόγων, καὶ τῶν ἐδύων τῶν ὁμοῦ ἐστὶ τὸ πᾶν τοῖς γράμμασι. Si quidem præter limatum in

Marcus usus videtur *lib. 4. § 36. & lib. 9. § 3.*

Μινδὲ τοῖς *φειλαῖσι* τὰ γένε *συγκαταπίδωξ*]
φει [*δῖλων*], vel *φει* [*αὐτῶ*] λαλῶσι, Kyland.
 ut vel de *calumniasioribus*, vel de *ardelionibus*, qos
 Græci *φειαυτολόγως*, cavtio data intelligatur. Ve-
 rùm retineri potest istud *φειλασίς*, ut *blasphemer*,
 garruli, nugacisque designentur. Aristoph. *concio-*
natr.

Μὴ φιλομαγεῖν.—

Idemq; de Euripide in *Nebulis*, si Laërtio l. 2. in
Socraticis credimus, [Ἐυριπίδης δ' ὁ τὰς τραγωδί-
 ας ποιῶν [τὰς ἀφελήσους, ὅτι ἐστὶ τὰς σφά-
 ιὰς Svidas adductis etiam Marciis verbis. *ἀ-
 λαῖστον. ἀπὸ τοῦ ἀφελήσους, φλυαῖον. Hinc πε-
 ειραλήμια, vocabulum eidem restituendum, in Κα-
 ταγλωτισμια, pro quo perperam ibi ἀφελήμια
 legitur. Sic enim Etymologus: συμμάχια,
 ἀφελήματα. & Svidas alibi, Κομψόν, ἀφίτρα-
 νον, ἀφίλμον. Cui suffragatur & quod Scholiastes
 ad Sophoclii *Antigon.* Κομψόν, ἀφελή: κομψόν
 γὰρ ἔλκρον, ὅς τιν' ἡμέτερος ἀφ' αὐτοῦς καὶ πευλάτης φα-
 νός. qz novissima laudans D. Heinsius, in *ad Cor.*
 ep. 1. c. 13. v. 4. ἀφίτρος καὶ ἀφελήος legit. Inde
 & Aristophani in *Ran.*, Ἀφελήλητος. quod Schol.
 pessimè, ἐκ εἰδῶτα λαλῶν, est interpretatus. Vide
 Gellium l. 1. c. 15. melius Svidas ὃν ἐκ αὐτοῦ πε-
 ειραλήσους. qem loquacitatem vel superare vel com-
 pescere nullus possit.*

Tò ἐπιτελεῖν] qdā incidērim. Caf. melius forfan, nactūs fim; cum non cafu fortuito, fed amici hominis Marci comamodo proſpicientis, beneficio an' officio, commentariorum illorum compos ſit factus. qo ſenſu & ἐπιτελεῖν pro adſcipi uſurpatur. Verūm Xyl. vertit, qdā commentarios legerim. nec ſpernenda ea verſio, ſiquidem χάμματι ἐπιτελεῖν eſt ſcriptum legere. Apud Herodianum l. 4. Antoninus Severi filius, καὶ δὲ Μακρίνῳ ἀποστείνα τὴν ἰδιόδατον, ἐπιτελεῖν τοῖς χάμμασι, καὶ εἰ τι ἐπέμεινον εἶν, δηλοῦσαι αὐτῷ. Macrinum jubet, ubi ſeceſſerit, literas ad ſe datas ſibiq; in manum tradatas, privatum legere, & ſi qdā contineant, qd proſperato opus ſit, id ſibi indicare. atq; irā accipere licuerit etiam in illis Dioſcorid. in præſat. Oper. Παρακαλεῖσθε δὲ σὺ, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς; τοῖς commentaρίοις. qī commentarios iſtos lecturi ſint, tam poteſt verti, qām, qī in eoſdem incidituri, vel eoſdem nacti fuerint.

Τῶς ἐπιμνηστικῆς ἀπομνημονεύσεως.] Itā in operis pro-
oemio indigitat Arrianus ipse dissertationes Epicteti,
qas diligentē illius debemus. Idemq; qod havd per-
indē vulgō innotescit, *Enchiridion* qoq; concinnavit
ex ejusdem discipuli collectione, qod ex epistola ad Mas-
galenum qendam, cui commentarium illum inscrip-
sit, constare monet Simplicius in *prolegomenis* ad
eundem. Verū peririſſe videtur epistola illa, unā
cum Philosophi ipsius *visa*, qam & proluxē descrip-
ſit Arrianum eundem ex eodem autore discimus : q

cum Epicteto superstes fuisse videatur, & post obitum ejusdem tum *differtationes distiq; collectanea*, tum & *historiam* illam conscripisse, hæc sit probabile, quòd Svidas refert, Epictetum ipsum ad Marci imperium pertigisse. Vide ad l. 7. § 19. & l. 8. § 31.

§ 8. Ἀπολλωνίου] *U*sus est & Apollonio Chalcidonio (Chalcidensis, Salmast. & Casaub. quoniam & Evseb. χαλκιδωνιον.) Stoico Philosopho. Jul. Capitolinus. q̄i & in imperatorum dignitatem jam adscitum
 10 ad domum Apollonii discendi causâ ventitasse testatur. De eodem idem in Pio : Cùm Apollonium, qem Chalcide acciverat, ad Tiberianam domum, in qâ habitabat, vocâisset, ut ei Marcum Antoninum traderet, atq; ille dixisset, Non magister ad discipulum debet venire, sed discipulus ad Magistrum; risit eum, dicens, Facilius fuit Apollonio à Chalcide Romam venire, qm à domo sua in palatium: cujus avaritiâ etiam mercedibus notavit. Qin & Lucianus eundem à Demonaeste Cynico peritricum meminit, cùm de ipso accomitari ejus ad Imperatorem proficiscentis, per ludibrium diceret, *En Apollonium & Argonavis ejus* : quasi vells avrem petiturus, hoc est, qstus causâ, se ad avlam regiam conferret. Hunc autem Apollonium Nicomediensem Dio cur dicat, alii discipiant. Ac fieri potest ut Arriani nomen interciderit, qem & Philosophum vocat Evsebius, & Nicomediensem fuisse testatur, & inter Marci nostri magistros recenset. Cæterum Apollonius idem hic esse videtur, qem Epiphan. l. 2. tom. 1. hæc § 6. Ἀπὸλλωνίου ἐπὶ τὴν
 30 vocât, & à qo Bardeesanem de fide deserenda frustra sollicitum refert.

Ἀναμφιβόλων ἀνὺδ' ἔστω.] De hoc ipso, inter alia, loco, cum clarissimum virum dominum Cl. Salmasium, cui ob operam in hoc opere defungendo lubentissimè ac candidissimè præbitam, plurimum debere me semper agnoscam, per epistolam consuluisse, is in hæc verba responsum dedit; Τὸ ἀναμφιβόλων ἀνὺδ' ἔστω. Hominis est q̄ certo semper proposito & consilio res agit; q̄ non fluctuat in deliberatione sua, nec quicquam incertis fortune casibus eorum q̄ acturus est committit: q̄d q̄ faciunt, κῦδ' εἶναι τοῖς προήμασι Græci eos dicunt. τὸ ἀνὺδ' ἔστω igitur in eo est, q̄ nihil aggreditur, nisi cuius certus est futurus eventus. κῦδ' εἶναι ἐν τῷ βίῳ Græci dicunt, q̄ vitam suam periculis exponunt. Κῦδ' εἶναι & κῦδ'ον ἀναρρίθην πολέμου, ille dux vel Imperator dicitur, q̄ prælium cum hoste committit, de exitu securus, qem fortuna commendat. Incertus evictor apud Svidam: Τὲ στρατὸν ἀδυνατῶν ἔχει. κῦδ'ον ἀναρρίθαι πολέμου ποῦναι. Polybicus apud eundem: Οἱ μὲν ἀδυνατῶν καὶ μανίαν ἔρασαν εἶναι, τὸ παρεβάλλειν καὶ κῦδ' εἶναι τῷ βίῳ. q̄d ipse exponit, Παρεβάλλων π̄ περὶ τὸν βίον κινδυνώων. (q̄bus adjici potest, q̄d Svidas idem: Κῦδ' εἶναι, κῦδ'ον, εἰς κινδύνον στρατῶν. καὶ παρεβάλλειν, (καὶ) κῦδ' εἶναι τῷ βίῳ. Et rursus, Ἐγκυκλίσαν τοῖς προήμασι, τὸ βίον κινδυνώων π̄ ἀρρῆσθαι, καὶ ὀπλίσθαι, ἑρρίσθαι κῦδ'.

Ἐ. quod tamen ad τὸ κωδῆσεν, κωδῆς τὸ ἐπὶ κατα-
λῆξιν, rectius ille retulisset) q̄i certā itaq; ratio-
ne omnia agere instituit, is τὸ ἀνυπόμῳ habet. Κωδῆς
etiam ἀνυπόμῳ eodem sensu usurpatur ab Apostolo eo
loco qem notāsti. (simul enim de loco illo Ephes. c. 4.
v. 14. q̄sieram) puerorum enim aetas improvida, q̄i
nondum certā rationis usum habent, paulo momento huc
& illuc impellitur. κωδῆς ἀνυπόμῳ Apostolus ap-
pellat actiones hominum temerarias & fortuitas, q̄a
nullo certo consilio explicantur. Veteres tamen κωδῆς
παρρησίας interpretati sunt. qod minus placet. nam
de παρρησία sequitur statim. Eō referenda hac Suida
glossa. Κωδῆς, παρρησία. Interpretes qoq; Arabes exponit,
ἄρᾳ, qod est fallacia & astutia, certē in ludo
referario, τῶν κώων ut veteres sis lude-
bant, non solum fortuna locum habebat, sed etiam ars,
cūm id qod male ceciderat ex referarij iactū, arte corri-
gebant; ut ex Platone & alijs auctoribz explicavimus
ad historiam Augustam. Hæc vix ille illustrissimus.
Cujus verbis novissimis & illud adjici potest, non ar-
tem solum in iactibus disponendis, sed fraudem etiam
in procurandis, in eo ludi genere frequenter nimis in-
tervenire: qd & Apostolus forsan reppererat. Eō
certē loci, more ipsi non insolente, ῥητορικῶς πᾶν,
metaphoras, tanquam tessellas quasdam, orationi suæ
varias intexit. prima est à puerulis ducta, q̄a pomis,
crepundijs, rebus leviculis qibzvis pellicias facile &
traducas q̄o ipse velis. altera à navibus, q̄a ἀνδράν-
των, & justo sine pondere labant,

Perq; mare instabiles nimis levitate feruntur,
ut Nalo Metam. l. 2. tertia, posteriorem hunc si ad-
mittimus sensum, ab astutiā ac fraudibus aleatorum,
qibus ludi ignaris aut improvidis facile imponunt;
prout Iulandri dictum celebre illud docet, qod q̄i-
dam tamen Philippo Maced. ut Ælianus l. 12. c. 7.
alii Dionysio majori, ut Plutarchi nom. auctor de A-
lex. l. 1. tribuunt; Τὸς μὲν παιδῶν κώων & ἀπαρχο-
λοῖς, τοὺς δ' ἀνδρῶν ῥήματα & δεκάς ἐξ ἀπαιδῶν δέει.
Plut. in apoph. & in Lyfand. & Symposi. l. 9. c. 20.
& Dio Prus. orat. 74. itaq; κωδῆς, Erasmus versus-
am; Augustinus illusionem reddidit. de Civit. Dei, l.
22. c. 18. Apostolus ipse forsitan per παρρησίας ex-
positum volebat. Ad eum avtem Apostoli locum re-
spexisse videtur Clemens Alex. in hortat. ubi myste-
ria exotica appellat, μακρὰ ἀνδράπων αἰτίων σφί-
σεως, & πλάγῃ ἀεγῶν κωδῆς. q̄a verba novis-
sima cūm excriptorum incuria exciderint, ex Evlebio
reparat. l. 1. c. 5. Clementi sunt restituenda. Verūm
de loco Apostoli viderint eruditi: Marci mentem q̄i
vir literatissimus clarissimè explicaverit, ambigi vix
potest.

Πρὸς μὲν ἄλλο βλέπειν] Vide suprā ad § 7.
ex Epictet. l. 3. c. 12. Idem Epichir. c. 50. (ἀνέ-
της ἕως ἀπὸ τῆς ἐλπίδος, ἐπὶ πᾶσαν ἀνέχων ἑαυτὸν, μὴ
ἀνὶ ἄλλῳ σπέρῳ, ἢ τῷ λόγῳ.

Μὴν ἔπ' ὀλίγον] Vide ad l. 3. § 6. Synes. de

de provident. "Ὁσθ' ὃ ἑδὼν ἡ ἀράτι οὐκ ἔα κατὰ σπέρ-
μα διελθεῖν, σπέρμα πλεον αἰετὶ πικρὸν, & τελευτῶσα
κατὰ τὸν εἰς πλεον τὸ ἀνικέμενον ἕως ἰδοὶ πᾶ-
ς αὐτὸν & ἐπὶ τῷ νῶν γινόμενον, & τὸ σμικρὸν εἰς δια-
φορὰν, πλεον ἀφίστοι σπέρμα.

Αἰ ὁμοῖον] Vide infrā ad § 16. Senec. epist. 10.
Maximum hoc est & officium sapientia, & indicium,
ut ipse ubiq; par sibi idēq; sit. De Marco nostro
Dio. l. 71. "Ὁμοῖο δὲ πᾶντων ἔχοντο, & ἐν ἑδνῇ
ἡλυσίῃ. qod est illi argumentum, ὅτι ὁ σπέρμα-
τος, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς πᾶσα ἔκρεττε. ἕως, inquit, ὡς
ἀληθῶς ἀγαθὸς ἀνὴρ ὡς, & ἑδν σπέρματος ἐχ-
Deodem Svidas. "Εκ ἀρετῆς ὃ δὲ τῆς ἡλικίας ἐ-
καδῶν & ἡνύχων βίον ἰσχυροῦσιν, ἕτε ἡτ' ἑδ-
ἕτε ἡτ' ἡδονῶν τραπεζῇ τὸ σπέρμα ὡς πᾶντι.
Capitolin. item, Erat ipse tanta tranquillitatis, ut
vultum nunquam mutaretis matore vel gaudio. Et Av-
rel. Victor. A principio tranquillissimus, addit ut ab in-
fancia (in infantia qoq; Eutrop.) vultum nec cu-
gaudio, nec ex matore mutaveris. Cui geminum de
Socrate marito suo Xanthip dictum refert Ælian.
l. 9. c. 7. Αἰ ὁμοῖον ὡς τὸ πᾶν (ὡς ἀρετῆς σπέρματος,
& σπέρματος ἐκ τῆς οὐσίας, & ἐκ τῆς οὐσίας αἰετὶ
qod de eodem Epictet. differt, l. 3. c. 9. Τὸ αὐτὸ
σπέρματος αἰετὶ & ἐκέρχον & ἐκέρχον. & l. 1. c. 25.
ἢ ἔχον σπέρματος αἰετὶ διαφέρει. Plinius l. 7 c. 19.
Ferunt Socratem clarum sapientiā, eodem semper vi-
sum vultu, nec aut hilario magis aut turbato. Hinc
Seneca epist. 104. ubi Socratem senem perpeffitum,
per omnia aspera (quæ & recenset q̄am plurima) ja-
staturum dixerat: Hac, inquit, usq; eō animum Socratis
non moverunt, ut nē vultum quidem moverint. illam
mirabilem laudem & singularem usq; ad extremum
servavit: non hilariorum q̄isqam, non tristiorum So-
cratem vidit. æqualis fuit in tanta inæqualitate fortu-
næ. Idēq; de tra l. 2. c. 6. Quid indignū, q̄am sa-
pientiæ affectum ex aliena pendere neq̄itiā? desinet
illū Socrates posse eundem vultum domo referre, qem do-
mo extulerat. De Socrate tamen Hieronymo fidem
non faciunt. Sic enim adv. Pelag. l. 3. Eundem
semper vultum habere non possumus, qod de Socrate fal-
sō Philofophi gloriantur, q̄od magis animum? E-
rasim. in Annot. ad eund. Is agelaſtos est dictus, sem-
per eodem vultu habitu, nec alio fuit, cūm ebiberet ci-
cutam, q̄am qo solebat vinum bibere. De Alexandro
Mammææ filio, Lampridius; Fronte semper pari, &
latius ad omnia. De se tale quidpiam pollicetur Flaccus
ad Florum, l. 2. epist. 2.

—ego utrūm

50 Nave ferat magnā an parvā, ferat unum & idem.

Quinquā de Marco Dio refert, q̄od Favlinæ uxoris
mortem ἔχρηξεν ἐπὶ νῆσῳ, vehementius luxerit: πλεον
ἢ σπέρμα, plausum convenerat; Julianus, q̄i hoc no-
mine Marcum notat in symposio. & Capitolinus, q̄od
educatorem suum mortuum flevit; unde cūm ab auli-
cis ministris notaretur ab ostentatione fuit, dixit
Pius

Pius, *Permitte illi, ut homo sit neque enim vel philosophia, vel imperium, tollit affectus.* ut in hoc saltem vel Apollonio, vel Socrati dispar videatur. Verum Dio de animi moderatione sinceritatemque minimè fucatam, non de affectibus istiusmodi, locutus videtur. Capitolino quod secum consistere possit, ipse viderit. Ceterum Svidas, vel alius quis apud Svidam, Apollonio Tyanensi tribuit, quæ de Chalcidensi Marcus istuc, in *Acē.* *Acē* γὰρ τὴν σαρὰν ἐστὶν ὁμοίαν, ἐν ἀλγυνοῖς ὀξείας, ἐν ἀποβολῇ τῶν, ἐν μακρῇ νόσῳ. διος δὲ Ἀπολλωνίου, ὁ ἵνα ἴδῃ. Ad quem locum Portus mirum in modum, sed inessum, se torquet.

Est παγεδίσματος (cortis) Ennodius, l. 1. ep. 1. Domi habes, unde adhortationis mea vires sionas exempli. Qam autem vim habeant vires exempla ista, docet Seneca Epist. 6. *Plas tibi, inquit, vires vox, et convitiis, quæ oratio proderit. in rem presentem vonias oportet. primum, quia hominis amplius oculis quam auribus credimus. deinde quia longum est iter per præcepta, breve et efficax per exempla. Zenonem Cleantes non expressisset, si eam tantummodo audisset. Vita ejus inseruit, secreta perspicit, observavit illam, utrum ex formula sua viveret. plus Plato ex moribus quam ex verbis Socratis traxit. Mettrophum, et Hermetachum, et Polyannum, magnos viros, non schola Epicuri, sed contubernium fecit. Itaque Aristides in Alex. Epitaph. ex Platone, Phædr. concludit, Παλαιὸν τὸ δὲ τὸν ἐν τοῖς χειμασσι, πρὸς τὰς οὐλίας αὐτὰς ἐστὶν σφῶν ἀνδρῶν.*

Οἱ δὲ αὐτῶν οὐδὲν σφοδρῶς τε ἔδ, καὶ ἀνιδνῶν [] posse eandem et vehementissimum esse, et remissum esse. pro rerum scilicet in quibus versatur, varietate. quod de Pio infra, § 16. De patre suo Gregor. Naz. in epistaph. *Ἀλλ' ἦν ὁ αὐτὸς, ἡμεῖς μὲν, εἰ καὶ πρὸς ἀλλῶν ἐστὶν ὁ δὲ, καὶ τὸ ἡμεῖς. Nō γὰρ τῶν αὐτῶν αὖς τὰ πολλὰ μακρῶν ἀλλήλους καὶ ἀντιδικαμῶν, ἀπὸ τῆς καὶ τῆς αὐτῆς, καὶ τῆς αὐτῆς τῆς αὐτῆς ἐχέουσιν καὶ τὰ ἀποκρίν, τῆς ὅτι ἀποκρίν δὲ τὰ φιλανθρώπων, ἐκείνῳ συνῆλθε δαμνῶσιν ἀμφοτέρω. ἀπὸ τῆς αὐτῆς, καὶ αὐτῆς, καὶ τῆς αὐτῆς ὑπὸ τῆς, αὖς ἀποκρίν, καὶ ὁ ἐστὶν αὐτῆς.*

Τὸ ἐν ταῖς ἐξήγησιν μὴ διαφερόμενον [] ut in percipienda doctrina me non morosum praeberem. Xyl. tanquam in differentes audiendi morositatem eam notaret, quam in auditoribus hanc parvis observat multisque exagitat Plut. lib. de audiendo. at Cas. cui assensior potius, in disciplinæ tradendis morositatem omni inimicum vult intelligi; utpote qui audiendum ac discentium, vel importunitate, vel incapacitate, nevtquam offenderetur. Siquidem ut ex Philemone Comico Theophilus ad Autolyc. l. 3.

Χηρὸν δὲ ἀνθρώπου ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου.

Ἴν' ὅτι ἀνθρώπου ἔχ' ἑωτὴν μέμνηται.

Molesta res est fatuus auditor sedens:

Se namque præ stupore non redarguit.

Vide infr. § 9. *Τὸ ἀνεκτικὸν ἐστὶν ἰδιότης.*

Καὶ τὸ ἰδὼν ἀνθρώπου σαρὰν;] Sed circumspice rem de homine. Xyl. ut cum clausula priore cohaereat. quod non videtur. ex multis verum hominibus. Cas. ad verbum, *et quod videtur hominem.* pro σαρὰν avtem σαρὰν legendum conjicit doctissim. Junius. utrumlibet consistere poterit. vel quod manifeste id in fermire se ostendebat, vel quod sapienter agebat, quod id femiret.

Ἐκείνῳ δὲ ἰαυτὴ ἀλλήλων ἡγέμενον πᾶσι ἐμπελάς] Eodem sensu Horacius apud Laert. l. 9. Πολυμαθὴν ἦν ὁ διδάσκει. *Ἡτοδοῦ γὰρ ἐστὶν ὁ δὲ Πυθαγόρου.* Quod Philosophi dictum ab Ambrosio Camald. Laertii interprete pessimè acceptum; à Gellio, cujus codicibus jam diu exciderat, in praesentione operis adductum, restituit simul explicatque Salmasius exercitè in solis. Apud Athenæum *ἡπονοσφ. l. 13.* lectus parvo sic effertur; Πολυμαθὴν ἦν ἔχειν, ὁ διδάσκει. qo loco etiam Hipponis Aethel, & Timonis Philasii in eandem fere sententiam dictum refertur, qo pronunciat, *πᾶσι*

Πολυμαθισμὸς ἐν τῷ κωμικῷ ἀλλο. Clemen itemdem *Strom. l. 1.* ubi Platonis illud, tanquam ex Democrito, quod in *Βερεῖ,* legitur, (ubi Socrates πολυμαθὴν aliud à philosophia esse multis contendit) adduxisset; *Μὴ δὲ ἡγῆσθαι τὸ φιλοσοφῆν λέγειν, ἀλλὰ τὰς τέχνας καταδύσασθαι.* *Ἦν, ὅτι πολυμαθὴν, ἀλλὰ ἀλλῶ π.* Subjungit, *Ἡδὲ γὰρ, διμασ, αὖς ἀρετῆς ἢ πολυμαθὴν ἦν ἔχειν ὁ διδάσκει καὶ ἡτοδοῦ.* q. locus cum sit depravatissimus, ex M. S. Helchaliis legendo, αὖς ἀρετῆς πολυμαθὴν ἦν ἔχειν, ex parte satis feliciter restituit; sed mendum omnium foedissimum intactum reliquit. legendum ergo, Πολυμαθὴν, ἦν ἔχειν ὁ διδάσκει. atq; ita fortasse etiam Athenæum scripserat. Denique tanquam Democriti idem fere laudat Stobæus tom. 2. tit. 4. Πολλοὶ πολυμαθεῖς, ἦν ἔχ' ἔχον. quod apud nostros vulgari discernio est celebre, *Pertinissimos quoque non est prudentissimos esse. The greatest dainties are not always the most useful men.* Ceterum Apollonius bonorum suorum minimum censet, quod alii in se summum reputant: hi vero inane prorsus ac futile quiddam pronunciant. Vide infr. § 9. Τὸ πολυμαθὴς ἀνεκτικόν. Optime verò sive Democritus, sive Heraclitus (alterius enim dictum esse nullus ambigo, etiam si nomen nullum adscriptum extet) apud Stob. tit. 34. Πολυμαθὴν καὶ τὰ μὴ ἀρετῆς, καὶ τὰ βλάπτει τὴν ἔχοντα. ἀρετῆς μὲν τὸν δεξιὸν ἀρετῆς βλάπτει τὸν ἰσχυρὸν φανερῶς πᾶν ἔπος, καὶ ἐν ταῇ δὲ. Nec dispar Aristippi illud, *ὅτι πολυμαθὴς σιωπηλὸς.* *Ὅτι ἔχ' ὁ πᾶσι ἐδιδότῃς καὶ γυμναζόμενοι ὑπαισιν μάλιστ' ἔστι τὰ θεῖα ἀποφραδύναν.* ἔπος; ἔχ' ὁ πᾶσι, ἀλλ' ὁ γυμναζόμενος ἀναγνώσκοντες, εἰσι σιωπῶντες. Porphyrius denique de abstinent. l. 1. *ὅτι ἐστὶν ἡ εὐδαιμονικὴ ἡμῶν θεωρία, λόγων ἀδρόσις, καὶ μαθημάτων πᾶν, ὅτι δὲ πρὸς ὡπείκῃ.--- ὡς γὰρ ἔστιν ἡ ἐκ*

ferè esse affirmat. Qod autem in Ulysse Homerus, idem in Cyro prædicat apud Xenophontem *pad. l. 8.* his verbis Chrylasmus. Πάλας μὲν δὲ καὶ ἄλλοτε κατενόησα, ὅτι ἄρχων ἀγαθὸς εἶναι διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ. καὶ τὸ γὰρ πατὴρ ἐσθλὸς οὐκ ἔστι παῖδων, ὅπως μήποτε αὐτοῦ τὰ κατὰ ἐπιλείψῃ. Κύρος τί μοι δοκεῖ νυνὶ συμβαλεῖν ἡμῖν, εἰς ὃν ἂν μάλα εὐστατομένους διατελοῖν. & Xenophon ipse, lib. eodem: καὶ ὅτι ἀρχόμενος πατὴρ καλεῖται. addit etiam, & à servis, ὅτι εἰς τὸ δαδῶν κατενοῦσαν. Idem hoc de se ad populum ipsum provocacione factâ, proficitur Tullius Rex, apud Dionysium Halicarn. l. 4. Πᾶσι τοῖς πολέταις, οἱ πατὴρ παῖδες οἷός ἐστέ καὶ καλὸν. Qodque ille de Cyro, de Antonino nostri patre Paviſianus in *Arcadio*. Τὸν Εὐσεβίῳ τῷ βασιλεῖ ἐκάλειον οἱ Ρωμαῖοι, διότι ἐς τὸ θεῖον πῦρ μάλα ἐφάρτετο καλῶν. Ἰδὲν δὲ εἰς τὸ ὄνομα τῷ Κύρῳ φέροντο ἂν τὰ ἀρεσβύτερα, πατὴρ ἀνδράπων καλεῖται. idem & in Justiniano celebrat Procopius de *structura orat. 1.* & *Arcadio* commendat Synesius de *Regno*. Libanius, *orat. 12.* Εὐκταί μοι πατρὶς τῷ βασιλεῖ. Et Erasmus in *instit. princip.* Bonus princeps non alio animo debet esse in suos cives, quàm bonus paterfamilias in suos domesticos. quid enim aliud est regnum quàm magna familia? quid Rex nisi plurimorum pater? His opponuntur οἱ παρὰκαίοντες τὰ πάτρια, καὶ διαπονοῦντες ἀρχῆς ὀργισμένοι. Aristot. *polit. l. 5. c. 10.* Hoc nomine Cambysem notabant Persæ, cum dicerent, οἱ Δαρείῳ μὲν ἦν ἀσπίς. Καμβύσης δὲ Λακων. Κύρος δὲ πατὴρ. *Dartius* iustitorem esse, quia nundinabatur omnia; Cambysem herum, quia asper & insolens; *Cyrum* patrem, quia mitis, bonus, benignus, beneficus. Herodot. *l. 3.* Optimè Th. Morus noster:

Legitimus immensissimè

Rex hoc tyrannicè interesse

Servos tyrannus qos regit,

Rex liberos putat suos.

Putat? imò habet. pro liberis habet, & habet liberos. Idem: Princeps pius nunquam carebit liberis:

Totius est regni pater,

Princeps abundat ergò felicissimus

Tot liberis, qos oribus.

Kal τῷ ἐνοίᾳ] omisit Xyl. propositum, Cal. red-didit. cogitationem, oportuerat. Vide § 3.

Tὸ καὶ ὅτι Ζήν. J. Refert. Laert. l. 7. in Zenon. Citatur Zenonem primum in lib. de nat. hominis tractasse. Tῶν δὲ τῶν ἀρεσβυτικῶν τῶν φῶνι Ζήν. qod idem esse τὸ καὶ ἀρετῶν Ζήν. ὅτι ἀρετῶν. τῶν τῶν ἡμῶν ἐστὶν. (qod & Cicero *Offic. lib. 3.* Qod à Stoicis dicitur, convenienter naturæ vivere, id habet hanc, ut opinor, sententiam, cum virtute congruere semper.) Eum secutum Cleanthem lib. de volup. Hecatonemq; & Posidonem lib. de finib. Verum Id. Stobæus collectan. tom. 1. l. 4. lib. 2. § 5. Zenonem

assecit τὸ τέλ. dixisse, τὸ δὲ ὁμοιωτικῶς Ζήν. qod cum posteriores deficientius dictum existimarent, Cleanthem primum τὸ τῆ φῶνι adjecisse. Subjicit autem ipse, ἰσοδυναμῶν ταῦτα, τὸ καὶ φῶνι Ζήν. καὶ τὸ καλῶς Ζήν. καὶ τὸ εὖ Ζήν. Retinuerunt istud deinceps Stoici. Noster l. 3. § 4. Τῶν ὁμοιωτικῶν τῆ φῶνι βίοντων qod Cicero de finib. lib. 3. Congruenter naturæ convenienterq; vivere. Senec. *epist. 5.* Nempe propositum positum est, secundam naturam vivere. Et de vit. beat. c. 31. Solemum dicere, summum bonum esse secundam naturam vivere. Philo Jud. de migrat. Τὸ καὶ τὸ κατὰ τῆς δεξιᾶς φιλοσοφίας ἀδελφον τέλ. τὸ ἀκολουθεῖν τῇ φύσει Ζήν. γινώσκῃ, ὅτι οὗ τοῦ εἰς τὴν ἀρετὴν ἀπερχομένου ἐλθόντος ἰχθ. ὁρῶν καὶ βαλόν, καὶ ἐπιλαίοντος, ὅτι σφραγίσαντος αὐτὸν διαμνησκόμενος, καὶ πάσης οὐκ καὶ παλαιᾶς ἔργου τε καὶ καλῆς βουλήσιν. Idem vult esse, secundam natu-ram vivere, rectæ rationis semitam tenere, & Deum sequi, mandatis ipsius per omnia obsequendo. Vide infra ad § 16. & ad lib. 2. § 9, & lib. 4. § 42. & ad lib. 5. § 3.9.

Τὸ σιμὸν ἀσπλάς. Itā l. 2. § 5. καὶ σιμὸν ἀσπλάς. Vide notas ibi. Contrā L. Vero im-petii cum Marco consorti, callidam severitatis simula-tionem impingit Jul. Capitolinus in Marc. Nec à nota saltem aliqā hac in parte Marcum ipsum immu-nem evasisse idem indicat, dum refert datum ei vitio, qod & filius fuisset, nec tam simplex quàm videretur, aut quàm vel Pius vel Verus fuisset. Vero certè simplici-tatem tribuit Alexander Severus, ubi Antoninorum virtutes peculiare commemorans, dixit: Quid Pro-fectus? quid Marco prudentius? quid Vero simplici-us? quid Bassiano fortius? Lamprid. Qin & de Vero Capitolinus ipse in Pio: Amavit tamen Antoninus Pius simplicitatem ingenui, puritatemq; vivendi: bor-tatusq; est ut imitaretur & fratrem, ubi puritatem vivendi, καὶ ἀσπλάς, i. munditiam, interpretatur Calaub. qz vitio quandoq; affinis est. Verum Capi-tolino de Vero secum convenite qd possit, viderint alii. mihi locus ille prior in Marco mendi suspectus est: nisi si itā accipi debeat, qod ad Marci mores per tempus aliqod ille fespécie saltem tendens accommoda-vere. ut fuerit qod in Senatoribus quibudam Plin-ius perstringit, lib. 6. *epist. 13.* temporaria gravitas, vel potius gravitatis imitatio. cō inclinatem lubens, nisi ut vitium ingentium avtor notāset. Qod avtem de Sexto Marcos hic, de Licinianio quātor pariter Sidonius Apollinar. l. 3. *epist. 9.* Nihil effectum simulatūmq; vero potius: severitas, quā severitatis imitatio. Vide infra ad § 14. φιλόδοξος.

Τὸ τοῦ κατὰ τῆς φύσεως. In consulendo amicis sa-gacitatem. Xyl. ut τοῦ κατὰ τῆς φύσεως hic sit consiliarius, & conjectando sagaciter indagare, qd quis velit, qdve opus habeat. Atq; itā Marcus usus est infra, § 14. καὶ δὲ τοῦ κατὰ τῆς φύσεως sed melius Cal. Am-icorum ingenua sedulo observare. ut τοῦ κατὰ τῆς φύσεως obser-

καὶ ἦν (inquit Julianus *epist.* 12. expertus ipse for-
san, nec ejusdem expert, egeret licet, cum Basilium
eā ipsā tam blandē compellet & ad se invitet, quem
non poterat non odisse) ἐπαυρῶντες, μισοὶ φιλικῶ-
τον μῦθος, ἡλικον ἔδῃ τοῦ πλεμιστωτάτος. & Po-
lybius, *hist.* l. 4. Καὶ οὗτος γὰρ δὴ τις ἔστις εὐριπταὶς τρι-
πύς διαβολῆς, τὸ μὴ φέροντας, ἀλλ' ἐπαυρῶντας
λυμαίνοντες τοῦ πύλας. εὐριπταὶς ἢ μάλα καὶ πρε-
στον τοιαύτῃ κακῇ τρέχοντα καὶ βαρκαρία καὶ δολοί,
ἐκ τῆς αὐτῆς τῆς αὐτῆς διατριβῆς, καὶ τῆς τοιαύ-
των πρὸς ἀλλήλους ζήλοισι καὶ πλεονεξίας. Hoc
est, quod in vita Agricole Tacitus: *Pessimum ini-*
micorum genus, laudantes.

Εὐπαυρῶντες ἀσυρρότεροι] De Tiberio Sveton.
l. 3. c. 52. Filiorum, neque naturalium Drusum, neque
adoptivum Germanicum patriā charitate dilexit. Scil.
ut Nasso *Metam.* l. 2.

Non bene conveniunt, nec in una sede morantur
Majestas & amor.—

Certe q̄ istiusmodi hominum emulationes fœdas
dirasq̄, q̄as cum natura sibi conjunctissimis exer-
cuerat, q̄arum prægnaus est omnis omnium ætatum,
omniūq̄ gentium historia, animo recoluerit, ora-
culi vicem obtinere merito censebit, quod à Fronto-
ne nostro hic se accepisse profiterur.

§ 12. Αλεξάνδρου τῷ Πλατωνικῷ] Plures hoc
nomine tum philosophos, tum Sophistas recenset
Svidas. Verum noster iste an ex illis sit, certū sta-
tuere nullus habeo. Alexandri Cilicis Sophistæ in-
ter ceteros meminit, de quo latius etiam Philostratus
in *vit. Soph.* l. 2. q̄i πολλοπάτων dictus fuerit.
Platonem nimirum, si non dogmate, dictione saltem
æmulatus videtur. unde declamantem ubi avdive-
rat quidam ex Herodis Antici Sectatoribus, τὸν μὲν
πρὸς εὐρηκῆναι dixit, τὸν δὲ Πλάτωνα ζητῆν. A
Dionysio autem accitum, ab *epistolis Græcis* eidem
fuisse, auctor est Philostratus. q̄i & Favorini γνη-
σώτων ἀκροατῶν exitisse eum ait. Favorinus av-
tem iste in eorum albo censetur, q̄i & philosophi si-
mul & sophistæ etiam habebantur. Fieri itaq̄ po-
test ut Alexander ille is ipse sit, quem hic Marcus
Platonium appellat. Meminit & Galenus *lib. 3.* αὐτῷ
τῷ περιγινώσκοντι Alexandri cujusdam, q̄i eisdem
temporibus Romæ vixerit, Damasceni. Cæterum
istum ait γινώσκον μὲν τὰ τῷ Πλάτωνα, ἀλλὰ
τοῖς Ἀριστοτέλους περὶ φυσικῆς μάλλοι. & φυσικῆς
nomine à plerisque notatum. Ad priorem illum itaq̄
potius inclinaverim.

Ἦ ἐν ὁπωσὶν γράφειν] non ineptè istud in A-
lexandrum illum conveniat, cujus operā ad episto-
las Marcus est usus.

Ὅτι ἀρχαῖς εἰμι] Vide *supra* § 7. Ἀρχαῖ,
ἢ μὴ ἐκκαίρων. ὅλην γὰρ ἢ ἐν τῇ λεγούμην συνη-
θείᾳ ἐκκαίρει. Svidas. q̄i & hæc ipse Marci sub-
jungit. *Cicer. ad Attic.* l. 1. ep. 11. Verior, ne pu-
tulum sit, scribere ad te, q̄am sim occupatus.

Τὰ καὶ τὰς πρὸς τοῦ συμβιβόντος χάριτας καὶ δι-
κοντα] Epictet. *Enchirid.* c. 29. Τὰ καὶ δικοντα
ὡς ἐπ' αὐτῶν τὰς χάριτας παραμυθεῖται. Officia ut
plurimum pro relationibus & qualitibus personarum
(q̄as invicem gerant) definiuntur. Χάριτες autem,
sive relationes & affectiones mutuas, vel sunt natu-
rales, vel adiectitiae. Epictet. *differt.* l. 3. c. 2. δι-
κοντες δὲ τίς, ὁ περὶ τὸ καὶ δικον. ἢ δὲ γὰρ μὴ
ἴ) ἀπαθῆ, ὡς ἀνδράτα, ἀλλὰ τὰς χάριτας π-
ρὸς τὰς φύσεις καὶ ἐπιτάτας, ὡς εὐπείῃ, ὡς
ὑδὲν, ὡς ἀδελφόν, ὡς πατέρα, ὡς πλῆτιν. quod
idem habet & *lib. 2. cap. 14.* Cæterum de his
amplius vide sis Simplicium in *Commentario ad*
Epicteti Enchiridium, & Calavbonum *ad Persi*
Sat. 3. v. 70. Sed & Marcum ipsum *infr.* l. 8. §
27. & l. 11. § 18.

Τὰ πειραστά παράμαλα] id est, ut Demost.
Olynth. 1. ἀπ' αὐτῶν ἡμῶν πειρῶν τὰ παράμαλα. q̄æ
autem Marcus πειραστά παράμαλα. ea Plutarch.
πειραστὰ παράμαλα dixit de superstitione. Τοιαύτη γὰρ
ἐν τοῖς ἀνθρώποις καὶ πειραστοῖς λεγούμεναι πειρα-
μασι καὶ χρεῖς ἢ διανοητικῆς βελτίαν ἢ ἐν
ἐν τοῖς ἡδίστοις τῆς ἀδελφότητος. Clemens simpliciter
τὰ πειραστά. Itā *Strom.* l. 7. τῆς ἀνδρείας, sive
fortitudinis munus inter cætera statuit, τὸ π-
ειραστὰ παρὰ τὸν. & *lib. 5.* Pios sæpenum-
to ad virtutis exercitium Deo permittente, τοῖς
πειραστοῖς πεμπτεται. denique *lib. 4.* ἐν μάλα
τοῖς πειραστοῖς ἀπασιν διόν τε ἴ) καλῶς χρεῖς
τῶν γινώσκον. Galen. in *hortat.* ad art. c. 2. πει-
ραστοῖς παρὰ τὸν dixit. Καὶ τὸ βίον μετ' ὅσον
ναυαγίων αὐτῶν πολλὰς οἰκας γινώσκοντες, ἢ αὐτῶν
αὐτῶν καὶ θάλασσαν, ἐκ ὁποῦ γινώσκοντες ὅτιν,
ὁπωσὶν αὐτῶν ἐν τοιαύτοις πειραστοῖς παρὰ τὸν
τοῦ ἡδίστου, μὴ αὐτῶν βελτίαν ἐστειλ-
ει. Idem de sanis. *tuend.* l. 2. c. 1. Πολλοὶ γὰρ
ἐν ἀνθρώποις μὲν πειραστοῖς παρὰ τὸν ὁ βίος
καὶ βλάπτει καὶ ἀνακαλὸν ὅτιν αὐτοῖς, ἀποστῆναι δ'
ἢ δυνατὸν. inde *βίος πειραστοῖς*, Origeni *adv.*
Celsum l. 1. *Vita negotiis molestisq̄e implicita*, cui
opponitur ὁ ἀπολαυστικός. Sed & *Laert.* l. 7. in Ze-
non. ex stoicorum sensu; Τὸν καὶ δικοντὸν τὰ καὶ
ἀπὸ πειραστοῖς τὰ πειραστὰ παρὰ τὸν ite-
dem pro negotiis & molestis. in Aristophan. *ranis*
act. 1. *scen.* 4.

Τὸ ἐς ἀναπαύειν ἐν κακῶν καὶ παρὰ τὸν
Quæ in regiem ex malis vult & molestis.

Menander in *Agricola*, ab Aristoph. *Schol.* ad-
ductus ad *Plut.* *act.* 3. *Scen.* 2.

Ἐν παρὰ τὸν, ἐν μάλας—

Molestis in negotiis, in pratiis.

Epicturus apud Laërtium, in *Epic.* & Senecam, in
Claud. *Παράμαλα* ὁ δὲ, ἐν αὐτῶν ἐστίν, ἐν
ἐλλοις παρὰ τὸν. id est, veniente Cicerone de *Nat.*
Deorum lib. 1. *Negotium Deum nec ipse habet*,
nec alius exhibet. Eodem sensu & πειραστοῖς di-
cuntur.

mus *supra* ad § 9. sed & Capitolin. de eodem, *Erast.* inquit, *motum simplicium, & qd adumbrare nihil posset.* Verum istud infirmitatis potius *χ' ἡλιθιότητος* quam candoris ingenui *χ' φιλαληθείας* fuerit. *nihil potuisse*, dicitur; *nihil voluisse adumbrare*, non dicit. Siquidem idem eidem alibi impingit, (quod & *supra* notavimus) *callidam severitatis simulationem* quā nimirum per imperii initia, graviter se, & ad Marci mores egerit. Ceterum *membrana tenuis, & bracteata* tantum (ut cum Seneca *epist.* 115. loquitur) erat illa severitas, cujus fucus facile deprehendi poterat. nec personam illam diu sustinuit; sed ad ingenium indolentem; pravam citò deflexit. docuitque; verum esse, quod Gregorius Naz. *orat. in Jul.* 1. *ὡς ἰδὲν αἰσχυροτέρων, λόγιον. ἰ. qd simulata sunt, diuturna esse non posse.* ut Ambrosius de *Offic.* l. 2. c. 22. Ego interim non video (quod & prius monui) quomodo Capitolinus sibi ipse constet, qd in Vero modò simplicitatem prædicat, modò *callidam simulationem*, tanquam vitium illi ingentium, notat. At Marcum hac ratione *pro Vero Verissimum* appellabat Adrianus. *Cass. & Capitol.*

Φιλοδίκαιον] Verum Pio an Marco (nam ambiguit locutus est) *fidem, non & amorem exhibuisse*, auctor est Capitolinus. Est autem *fides iustitia pars*; ut Cicero, *Offic.* l. 1. Ceterum *fides* ab amore se-juncta, *φιλοδικαία* elogium nequam meretur. Utrumque autem hoc & *φιλαλθείας* & *φιλοδίκαιον* interpretes Anglici. (quā ratione motus, mihi incertum) omisit.

Θερασία] De Thrasea Pæto, Tacit. *annal.* l. 16. Dio *Cals.* in *Neron.* & in *Dioclet.* Sveton. l. 6. c. 37. & l. 12. c. 10. Arrian. in *Epictet.* *disf.* l. 1. c. 1.

Ελπίδων] De Helvidio Prisco, Thraseæ genero, Tacit. *ibid.* & *hisor.* l. 4. Dio *Cals.* in *Vespas.* Sveton. l. 10. c. 15. & l. 12. c. 10. Arrian. l. 1. c. 2. & l. 3. c. 26. & Plin. *min.* l. 9. *epist.* 23.

Κάτωρα, Δίονα, Βρύτων] De his, præter cæteros historicos, fusissime Plutarchus; qd ex professione res gestas horum omnium descripsit. Verum quid cum heroibus istis L. Vero, homini *victorum Cæsarum, & Neronianorum, & Vitellianorum æmulo, & in pluribus Neroni?* Capitolini sunt de Vero verba. Nero scilicet alter Thraseam Marco concilia-verit, & in notitiam ipsius eum insinuaverit? Accedit, quod ex hic positis videri possit, Marcum Lucio in disciplinam quodque datum; & ab eodem, in eis, quæ referuntur istis, aliq̃ saltem ex parte, institutum. Verum repugnans planè sententiæ huic, tum utriusque ætas, cum Marcus Lucium antecesserit, utpote qd Pii filiam ideo duxerit uxorem, quod Lucius, cui ab Adriano destinata fuerat, impar ætate videbatur, fili-
amque suam Lucillam nomine eidem Vero jam trans-nominato nuptum dederit: tum etiam quod Lucius hic, post septimum annum in familiam Avrelia-

traductus, Marci moribus & auctoritate formatus perhibetur. Vide Capitolinum in Marco (sed à Salmasio restitutum) & in Vero. Alius igitur est necessarius Marci frater requirendus, in quem ista pos-sint competere.

Πολιτεία ἰσότητος] *Πολιτεία ἰσότητος* & noster istis, & Plut. in *sep.* 7. *sympos.* appellat *τὴν δημοκρατίαν*. in qua singulis quibusque civibus jus ex æquo competit. *Ἰσότητος* eandem appellat Herodotus; apud quem Otanes l. 3. *Πληθὺς δ' ἄρχον, πρῶτα μὲν νόμοι πάντων ὁμοῖον ἔχει ἰσότητι.* Eūmq; se-cutus Thucydides, qd l. 3. *Οἱ ἐν ταῖς πόλεσι αἰετὰς, μὲν ὁνόματι ἐκτέρεθαι συμφορῶν, πλεονε-
τε ἰσότητος πολιτικῆς, ὃ ἀεισημελίᾳ σώρεον & *μερομυθίας, τὰ μὲν κοινὰ λόγῳ διαπραδόντες, ἀλλὰ ἰσότητι, &c.* Quāquam autem, ut Sen. *ep.* 30. *Prima pars æquitatis est æqualitas.* non immerito tamen Plutarchus, *Πατρὸν ἀδικῶν μαγίστην τὴν ὀχλή-
κω ταύτῃ ἰσότητι, pronunciat, in *sympos. probl.* l. 8. c. 2. & *æqualitate istā nihil inæqualius*; Plin-
ius min. l. 2. *ep.* 12. Nec sanè minùs veritati con-sonum quicquam, quā Lactantii illud *instit.* l. 5. c. 14. *ubi non sunt universi pares, æquitas non est.* Itaque non infruente Lycurgus, monenti *democratiam* in-duceret, Tu, inquit, *eam primò domi tuæ instituas.* Plut. *sep. sympos.* & in *apoph.* qd & eo nomine eun-dem laudat, *sympos. probl.* l. 8. c. 2. quod *proportionem arithmeticam*, tanquam *δυσμερομήκω* & *ὀχλή-
κω, repudians, geometricam ejus loco in rempubl. à
se efformatam induxit. *Ἡ μὲν γὰρ, inquit, ἀειδιμῶ
τὸ ἴσον, ἢ ὃ λόγῳ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπονέμει.* Vide Ca-sarvbon. ad Sveton. l. 2. c. 51. Potest tamen & *πολιτεία ἰσότητος* à Marco dicta videri, in qua juxta legum præscripta jus cuique ex æquo redditur. Ità Plin-
ius in panegyr. Trajano: Dicitur auctori, atque etiam procuratori tuo, *In jura veni, seque ad tribunal nam
tribunal quoque excogitatum principatus, (ita Lipl.) est
par cæteris. Sors & urna fisco judicem assignas. eod-
dem foro utuntur principatus & libertas. quæ praci-
*pua tua gloria est, sæpe vincitur fisco; cujus mala
cruxsa nunquam est, nisi sub bono principe. Sed & de
Marco ipso Eutropius, Hic cum omnibus Roma æq̃
jare egit. Ceterum tale potius est regum regimen,
quale verbis sequentibus depingit.*****

Τὴν ἐλπίδα] *ἐλπίδα* & *ἀρχαίων*] Clavian. in *Strilicon.*

*Fallitur egregio quisque sub principe credit
servitium, nusquam libertas gratior extat.*

Optimè itaque Euripid. *Ægeο* à Stobæo laudatus, *50 tom.* 2. tit. 47.

Ἀνδρὲς δ' ἐπὶ δαδὲ τὴν παρὰ τοῦ καλόν.

Perferre regnum rege sub bono juvat.

Certè Marcus noster, si Capitolino credimus cum populo non aliter egit, quā est actum sub civitate li-bera. Itaque cum pecunias ex publico ad bella geren-da à Senatu postulare, *Ἡμεῖς γὰρ, inquit, ὅτις ὁδὸν*

phīā nec Plato esse possit, si reuertitur in vitam. Quid
 & a Casaribono nostro ad Pers. Sat. 1. elogio hono-
 ratissimo planē amplissimōq; isto ornatur, sapientis-
 simus ille Imperator Marcus, ὁ ἐν βασιλείῃ φιλοσο-
 φικώτατος. In eam deniq; propter doctrinam vir-
 tutumq; existimationem venisse dicitur, ut eo im-
 perante ferrent palam, Platonis impletum esse verbum,
 qd dicebat, Tum orbem terrarum feliciter habiturum,
 cum consigisset ut Philosophi rerum potirentur. Ful-
 gol. memorab. l. 2. c. 1. De Leone cognomine Sa-
 piente, Baronius, annal. tom. 10. ann. 911. ubi ora-
 tionem ejusdem qandam piam admodum ac erudi-
 tam recitaverat: Itā planē cum vel Philosophi Chri-
 stiani regnant, vel reges philosophantur. E nostris,
 De Henrico I. Gvilelmus Malmesbur. l. 5. Eue-
 runt illi (ut verē confirmo) litera, qmvis tumultuarie
 libata, magna supellex ad regnandi scientiam, juxta
 illam Platonis sententiam, qā dicit, Beatus esse rem-
 publicam, si vel Philosophi regnarent, vel reges philoso-
 pharentur. Et de Jacobo Rege Andr. Dunaxus, ἐν τῇ
 διέξισει. Πέφυκα σωθῆναι οὐκ, μάλα γὰρ ἐξωστὰ καὶ
 ἀφ' ἑλπίος φερόμενος, ὅς σου γὰρ ἔδωκεν ἡ πόλις ἐξ ἡμῶν
 ἀφαιεῖται. ἡ δὲ πόλις ταυτὴν πρὸς φερόντες καὶ σω-
 φρονεῖν ἡ μάλιστα δυνάμεις ἐν ἀνθρώποις ἐμμελῆς, τότε
 πολιτείας αἰετῆς, καὶ νόμων ὅτι ταύτων φύεται γένεσις,
 οἷοι περ Πλάτων. Denique in hanc eandem mentem
 Doctores Hebraei: למדך ראו' ראו' אדם
 חכם הוא מלך ש' דרוש החכם
 Equis homo est regno dignus? vel sapiens, vel rex
 sapientia studiosus. Quāquam Platonis sententiam il-
 lam, tot autoribus tantisq; comprobaram, ridet exa-
 gitatur multis apud Athenæum disphosob. l. 1. f.
 Mafurius, Themistius etiam censuræ subicere est
 ausus. Sic enim ille ad Fovianum Imp. orat. 12.
 Πλάτων μὲν ἐν, εἰ καὶ τὰ ἄλλα πάντα δεῖται καὶ
 αἰδέσθαι, ἀλλὰ τὸ πρὸς τὰ ἀπείρητος ἀποκαταναλωμα-
 τος σφίγγατο λόγον, ὅτι μὴ σφίγγον τὰ κατὰ
 λόγον τοὺς ἀνθρώπους, ὅτιν ἂν ἡ φιλοσοφία βασι-
 λείωσιν, ἡ βασιλεία φιλοσοφίωσιν. Mox Aristo-
 telem Platoni opponens, qd dixerit ē contrariio, φι-
 λосоφῆν μὲν τῷ βασιλεῖ, ἐκ ἔπος ἀναγκαῖον εἶναι,
 ἀλλὰ καὶ ἐμποδῖν τὸ καὶ φιλοσοφῆν ἀληθινῶς ἐν-
 τυχάνειν, ἐν πενθῇ καὶ συήκοον. hunc probans, ἐ-
 γων γὰρ ἀγαθῶν, inquit, τὸν βασιλέα ἐκπαύσκει,
 καὶ ῥημάτων. qsi in verbis, non in factis philoso-
 phia consistat. Concludit ipse; Ἀγαθῶν γὰρ, εἰ
 φανερὸν ποτε βασιλεὺς, ἐκ αὐτῶν αὐτῶν φιλοσο-
 φῶν, τοῖς καὶ φιλοσοφῶν ἀληθῶς ἐνταυθὶ καὶ ἐπὶ
 καὶ. Atq; a regibus sacre philosophiæ, an-
 theosophiæ, studium etiam codex divinus exigit, Deut.
 6. 17. v. 16, 17. Cæterum, missis his, qz hic Mar-
 cus, qd possint Lucio competere, non video, cæius
 vita, tum principis, tum & privati, à philosophica
 disciplina fuit semper alienissima.

Td πεισμένον ὅτι τὸ κατὰ φύσιν οἶον φιλοῦται]
 Apud Livium l. 22. Accedus Hispanus; unde ubi

quis credi; & habita fides ipsam plerumq; obligat
 fidem. Et Seneca, epist. 3. Fidelem si putaveris,
 facies. De amore pariter habeas. Imò idem de
 utroq; Plut. in præcept. conjugal. Ποιεῖ γὰρ καὶ τὸ
 περὶ αὐτῶν, δοκεῖν περὶ αὐτῶν. καὶ τὸ φιλεῖν, φιλεῖται.

Td ἀνεπίρροτον] Verum revera Capitolinus
 (qd & suprā non semel monuimus) ait fuisse
 morum simplicium, & qd adumbrare nihil posset. nec
 tamen eum esse existimo, de qd Marcus illuc. Cer-
 10 tē fratrem suum, quisq; is fuerit, talem Marcus hic
 depingit, qalem Achillem (puto) Ennius apud
 Gellium lib. 19. cap. 8. -- ego, inquit, ingenio

Natus sum, amicitiam atq; inimicitiam in fronte
 promptam gerere. De Clearcho itidem Xeno-
 nophon, expedit lib. 2. Td συζῶν, τὸ τε παρὶς
 αὐτῶ ἐν τοῖς σφισσῶν ἐκαστοῦ φαίνεται. vid. l. 11.
 § 15.

Td καὶ δεῖται συζῶν καὶ φίλος αὐτῶ, δεῖται
 πὶ δελεῖ, ἢ πὶ εἰ δελεῖ.] Contrā prorsus qām Do-
 mitianus, qd χρυψῆναι Dionī Cassio prædicatur. &
 qām Tiberius multo magis qd sensus itā privatos
 obtegere est solitus, ut ancipiti eventu, qd expec-
 teret, qd averfaretur, ariolari suos necesse fuerit, &
 gravissimam sæpe officiis eis offensionem incur-
 rent, qibus potissimum demereri se posse sperabant.
 Eum nobis sic Cassius lib. 57. depingit. φύσει γὰρ
 ἐπιτάττει ἐκέρχεται. ἔτι γὰρ ἂν ἐπιδύμει σφισσῶν
 εἰς τὸ π, καὶ ἂν ἐλεῖται, ἔδεν ἂν εἰπὴν ἐβέλτε. ἀλλ'
 ἐκαστὸς τῶν τῶ σφισσῶν τοῦ λόγου πεινῶνται,
 30 πάν τε ὁ ἐπὶ αὐτῶν ἡρεῖται, καὶ πᾶν ὁ ἐμμελῆς σφισσῶν
 νεπο. ἀρχῆς τε ἐν οἷς ἡλικία ἐδυμῆτο, καὶ ἐπει-
 κῆς, ἐν οἷς βαλῆται ἡλικία, ἐδύκει ἐπὶ ἡλικία τε
 ἐδύκει, ὅς σφισσῶν ἐκείνῃ, καὶ ἐχρηστούμεν, οἷς
 σφισσῶν τε τῶν τε ἐδύκειν ὅς ἐκαστὸς αὐτῶν ἐδύκει
 ἔτι ἐδύκει, καὶ τῶ φιλάτῃ ὅς ἀλλοτεριωτάτω σφισ-
 σῶν τε τῶ πύμῃ, ὅς ἡλικία τὸν αὐτῶν ἐδύκει
 κατὰ δὲ τῶν ὡν φερεῖται ἐπὶ καὶ ἐπὶ μὲν ταύτ'
 ἐλάν, ἀφύλακτος ἂν τοῖς εἰς σφισσῶν αὐτῶ ἐδύκει
 ἂν σφισσῶν γὰρ τῶ τῶ ἐκαστῶν πάντα ἀγαλα-
 40 βανόντες, ἐκ τῶ ἰσὺ τὸ τῶ μὴ ἐβέλτε δὴ πὶ αὐτῶν
 τῶ πάνυ ποδῶν, καὶ τῶ ὀρεγνῶν πύμῃ τῶ μὴ
 ἐβέλτε ἐνομῶν. νῦν γὰρ ἀρχῆς τε, οἷς αὐτῶ σφισσῶν
 φερεῖται ἐλάντε καὶ πολλὰς ἐδεν ἄλλο σφισσῶν, ἢ ὅτι
 σφισσῶν αὐτῶν, ἐκαστῶν ἐλάν, ἀπὸ τῶν. ὅς
 καὶ ἐπὶ μὲν ἂν αὐτῶ σφισσῶν ποτὶς πολλὰ γὰρ
 ἔτι σφισσῶν τῶ λεγόμεν, ἀλλὰ μὴ σφισσῶν τῶ βελ-
 50 γων σφισσῶν οἷς, ἐκαστῶν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶ
 σφισσῶν τῶ τῶ γὰρ ἐπὶ τῶ σφισσῶν αὐτῶ κατὰ
 ἐλάν, καὶ τῶ τῶ ἀβέλτε αὐτῶ κατὰ τῶν. μὴ
 10 ἐν, ὅς ἐπὶ τῶ τῶ σφισσῶν ἐδεν, δι-
 γνῶντο, ὅς ἐπὶ τῶ τῶ σφισσῶν αὐτῶ, ἐπὶ ἡλικία
 ἐπὶ γὰρ; ἔτι περὶ αὐτῶ ἡλικία, ἔτι
 ἐδύκει, αὐτῶν γὰρ ἂν ἐπὶ σφισσῶν, ἐμμελῆς
 γὰρ πολλὰ ὄχλον παρῆναι, ἢ τῶ τῶ ἐκαστῶν οἷς
 ἐλάν, ὅς τῶ σφισσῶν αὐτῶ, ἐπὶ τῶ ἀληθῶς
 ἔτι, τῶ τῶ σφισσῶν βέλτε. πάντως τῶ πᾶσι σφισ-
 σῶν ἐπὶ τῶ.

ἐκπερὶν ἐναρτυμένους ἔχει, καὶ διὰ τοῦτο, πῶς μὲν
πῆς ἀληθείας, πῶς δὲ πῆς δοκίμου ἐνεκῆς ἤχαιρε.
Sed & de Domitiano, Cassius idem, lib. 6, 7. Καὶ
τοὶ καὶ τοῦτο δινοτάτον ἔχον, ὅτι καὶ κολακείας
ἤδου, καὶ αἰμοφθόρας ὁμοίας ἠδύτο, καὶ τοὺς ἀρε-
πάζον, καὶ τοὺς μὴ τοῖς μὲν, ὅτι ὠπάζον, τοῖς δὲ
ὅτι καλὰ ἄρεσιν ἔδιδον.

§ 15. Παράδειγμα Μαξίμου] Maximus me ad-
hortatus est. Xyl. Verum addititium videtur [καὶ
αἰ;] illud. lego, Παρεῖ, ut supra. atque ita citare
comperio If. Casavbonum ad vitam Marci. Lege-
re tamen videtur Salmast. ibid. Παρεῖ Κατέλυ καὶ
Μαξίμου. Sed cum Catuli supra § 13. meminerit,
quare denuo, præter morem suum, eundem reponere,
cavissimam nullam video. minisque jam placere
sibi, quod olim voluerat, vir candidissimus profite-
tur. Meric. Cal. Παρεῖ Κλ. Μαξίμου, ἀ Claudio
Maximo. Cl. Maximus inter Stoicos ἀ Capitolino
recensetur, quibus Marcus noster in disciplinam se
dederit. Verum nec viro clarissimo ea lectio pro-
batur; quum nec in aliis citandis duplici nomine sit
ulius, παρὰ ἑνός, παρὰ Διογνήτου, παρὰ Περσίου,
παρὰ Κίετι, παρὰ Φερίωνος, παρὰ Κατέλυ.
Ergo & hic scripsit, inquit, παρὰ Μαξίμου. Et sic
legendum censeo. Cui accedit & ad Capitolinum
Casavboni patris calculus, qui solis cognominibus
Casulum Maximūque monet, ἀ Marco in hoc scripto
nuncupatos. Etiam si avtem Μαξίμου Τύκιον Evle-
bium in canone chronico (ut ex Georgio mona-
cho patet, qui eundem transcripsit) inter Marci no-
stri præceptores collocaverit; unde & supplendus
videtur Marianus Scotus, apud quem Maximi nomen
intercidit, Tyrii remanet; vix adducor tamen ut
credam quod Viri illustres Jos. Scaliger notis in Eu-
sebio & Jac. Cappellus histor. Eccles. cent. 2. avtu-
mant, Maximum hunc, Tyrium illum esse, cuius ex-
tant διελίξεις, cum ille quanta quanta est, totus
Platonius esse videatur, illum Stoicum extitisse con-
sentiunt auctores. Sed & Tyrium istum sub Com-
modo, non sub Marco, Romæ διατρέψας Svidas
prodiderit.

Τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ] ut suo exemplo meipsum re-
gerem. Xyl. ad verbum, se continere, vel, sui con-
tinentem, sive potentem esse, ut Flaccus, Carm. l. 3.
od. 29. & Seneca, ad Marc. c. 20. vel etiam, Sibi
imperiosum, ut Flaccus idem Serm. l. 2. c. 7.

Quam igitur liber? Sapiens, sibi qui impe-
riosus.

Sic κρατεῖν πῆς χειρὸς apud Plutarchum Aristides,
de Themistocle quem peculatus reum agebat, ex
Tragico an Comico aliquo;

Corps μὲν αὐτοῦ, πῆς δὲ χειρὸς ἐκρατῶ.

Sapiens quidem vir, sed manus non continens.

h. c. manum (ἀ publico, sive alieno) continere ac
cohibere hæv potis. Et κρατεῖν ὀργῆς. Dionysius
Halicarn. apud Stob. tom. 2. tit. 20. Ὅτι μὲν ἄλλοι

καὶ δούκντος δὲ καὶ δὲ τῷ κρατεῖν ὀργῆς, ἢ ἀεὶ
νοῖα καὶ ἢ φυλακὴ τῷ μὴ ἀφίπσειν μέλιν. Ὁρ-
γῆς κρατεῖν dixit, quod ὀργὴν κρατεῖν Menander.

Ὅσοι τὸ κρατεῖν ἐστὶ τῷ ὀργὴν ποῖ; ὅ;

Cohibere quanta impetus est ira labor!

Rex sapientissimus, Proverb. c. 16. v. 32. Potior
est longanimis robustus, qui in animum suum impe-
rium obtrinet, expugnante civitate. Græc. Κρε-
σσὴ ἀνὴρ μακροθύμου ἰσχυρὸς ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς,
καταλαμβανούμην πόλιν. Optime, Siqidem, ut
Plut. de ira cohib. Ἀνδρώπων μὲν κρατῶσι, καὶ
χειρὸς βαλόντων, ἀπὸ ἑστὶ τὸ ἐν ψυχῇ σπασί
καὶ θυμῷ πτόποιον, μέγας δὲ καὶ νικητικὸς ἰσχυρὸς.
Socratis dictum est, ἀ Stobæo relatum tom. 1. l. 2.
tit. 7. μείζων μὲν ἀρχὴν ἔχει τῷ βασιλείᾳ, ἀε-
σιν δὲ τὸ ἑαυτῷ ἀρχειν. & de Alexandro Plut. τῷ
νικῶν τῷ πολλοῖς, τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ βασιλικά-
τερον ἡγεῖτο. Seneca, de Benef. l. 5. c. 7. Gentes
facilior est barbaras impatiensque alieni arbitrii re-
gere, quam animum suum continere, & tradere sibi.
Et, epist. 75. Hac est absoluta libertas, in seipsum
habere maximam potestatem. inestimabile bonum est
suum fieri. Et, epist. 113. Sibi imperare maximum
est imperium. Et, quest. nat. l. 3. Nulla major est
victoria, quam vitia domuisse. innumerabiles sunt, qui
urbes, qui populos habuere in potestate; paucissimi, qui
se. Horat. Carm. l. 2. od. 2.

Latius regnes avidum domando

Spiritum, quam si Libyam remotis

Gadibus jungas, & uterque Panus

Servius uni.

Et Claud. de 4. Conf. Honor.

--tunc omnia jura tenebis,

Cum poteris rex esse tui.

Rectius enim is appellabitur Rex, (qui hoc præsti-
terit,) quam Targinius, qui nec se nec suos regere po-
tuit. Cic. de fin. l. 3. Dio Prul. Orat. 49. Τὸ
γε ὅπως φιλοσοφῶ τὸ ἔργον, ἢ ὑπὲρ ἀρχῆς. Τὸ δὲ
τῷ ἀρχῶν ταύτης ἰσχυρῶς καὶ ἑκράτως ἐχρῆται, καὶ
χρηστέον ἡδὴ καὶ συμπάτων ἀνδρώπων κρείττω γί-
νεται. Et rursus, Ὁ τοίνυν φιλοσοφῶ ἀεὶ αὐτοῦ
ἀρχῆς ὁ πᾶσι χρησιμώτερος, ἢ συμπάτων μὲν
ἐλλήνων, συμπάτων δὲ βαρβάρων βασιλεύειν. Vide
l. 2. § 2. & l. 11. § 29.

Κατὰ μὲν δὲ παρῆρσιν] ita Basil. Verum με-
λοποιον vox est navci. παρῆρσιν D. Junius vult.
quod Xyl. etiam legisse videtur, quum præcipitem ver-
tit. Est enim παρῆρσιν proprie qui transversus ab-
ripitur, eiq; optime opponitur, qui in suo sui impe-
rio se continet. ita Herodian. l. 8. de quibusdam
qui fluvium transire volentes in aquas una cum equis
se dederant, παρενχθέντες ἀπώλοιστο. Vi fluminis
abrepti perierant. inde ἢ παρῆρσιν ἀ torrente flu-
mine translatus, l. 5. § 23 & l. 12 § 14 ὁ καὶ
δὲν παραφύκει, assus abripere, dicitur. at Lugd.
ἀείροισιν exhibet. quod securus M. Casavb. cir-
cinnatum

summa reddidit. atque ita ἀφ' ἑαυτοῦ etiam usurpatur ab Apostolo, de hominibus instabilibus, qui cum iudicio certo nulli timentur, ab aliis facile circumaguntur, ad Eph. s. c. 4. v. 14. κλυδωνιζέμενοι καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ παρ' ἑαυτῶν διδασκαλίας. metaphora ducta à navibus ἀνωμαλίαις, ut prius dictum, ad § 8. Sed prius illud magis aridet. Vide l. 2. § 7.

Ἐν ταῖς ἄλλαις ἀφ' ἑαυτοῦ] ἀφ' ἑαυτοῦ istic, ut Galeno supra ad § 12. adducto, pro rebus ejusmodi nos circumstantibus, quæ negotium nobis molestiamque aliquam facessant. de qua vocabuli hujus significatione dicitur ulterius ad l. 9. § 13.

Τὸ εὐκρατὸν τῷ ἥθει] mores bene temperati. siue morum insigne temperamentum. De Avfidio Cicero ad famil. l. 12. ep. 37. Est autem ita temperatis moderatisque moribus, ut summa severitas, summa cum humanitate jungatur. Idem de Lentulo ad Attic. l. 4. epist. 6. Virum bonum, et magnam hominem, et in summa magnitudine animi, multa temperatum humanitate. Tractum videtur ab ætici constitutione temperata, quando nec æstu torret, nec vexat frigore. Æliches (hujus enim esse docent Laert. Athen. alii) Ἀχιχό: ἔτι γὰρ χεῖμα σφοδρὸν, ἔτι δαλὰς ἐγγίγνεται, ἀλλ' εὐκρατος αἰεὶ χεῖμα, ἀπαλάττει ἡλὺς ἀκλίτων ἀνακρινόμενος. Potest & à vino aqua mitigato. in quibus miscendis si justa ratio habita fuerit, (artis autem id esse docet Athenæus l. 10.) ἀραιώσει ἡ κρῆσις τῷ οἶνῳ τὸ βλάπτον, ὃ συναιρείται τὸ χεῖρομεν. Plut. de leg. 30 port. Inde δὲν εὐκρατὸς, Polluci l. 6. c. 3.

Οὐ χατλιος κλεισρασιδὸν ἐπὶ περικλειμένῳ] Ne quæ insituisse, expeditæ, nec magnâ cum molestia perficerem. Xyl. Negotia, quæcumque ea fuerint, cum existisset, tum sine quritione, excepit. M. Casavb. Bæque sensu τὸ κλεισρασιδὸς usurpasse Xenophon videtur, memorab. 4. Καὶ τοι γὰρ πᾶσι ταῦτα οὐκ ἐν δὲ κλεισρασιδὸς φαίνεται, ὅσην ὅρ πλείονα ἐπὶ πᾶσι περικλειμένῳ, ἰδαίως δὲ κατ' ἐπεὶ κλεισρασιδὸς γίγνεται. Thucydides etiam l. 4. "Οὕτω τῇ παρ' αὐτοῦ χάρις χεῖρομεν, ἔστιν οἷον μὴδὲν οὐκ ἐκλεῖναι, ἀλλὰ καὶ τὰ δὲ αὐτῶν ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ ἀπορροῦσα μεγάλη τῷ οἷον καὶ ἐκλεῖναι παρασχεῖν κλεισρασιδὸς. Vir. del. l. 9. § 12. Usurpatur & de cibis digerendis concoquendisque unde alimena ἐκλεῖναι, concoctum facilia, & δὲ κλεισρασιδὸς, concoctum difficilia, in medicorum scriptis frequentissima. & inde forsitan mutatum fuerit.

Πλάτωνα αὐτὸν ἀνδρῶν] De Xenocrate Laert. l. 4. Ἦν γὰρ καὶ ἀκρίβους σφοδρῶς. ἀντὶ μὲν ἔξω, ἀντὶ μὲν ἑαυτοῦ, τῶν μὲν συνεχόμεν' Ἀδελφῶν. Tanta apud suos fidei excusationem obtinuit, ut quod nemini cuiquam alioque licitum, huic etiam injurato testimonium perhibere Athenienses permitterent. Vide ad l. 3. § 5. Eadem ferè apud eosdem auctoritate fideque pollebat Aristides: sed & apud Romanos

Cato Uticensis. Unde factum, ut de rebus fide omni prorsus indignis παρομιμῶδες diceretur, Τῆτο μὲν ἐπὶ Κάτωνος λόγος ἐπιδανὸν ἔστιν. Hoc nec Catone prædicante fidem meretur. Plut. in Caton. Malè autem Xyl. istic, Dicebat sibi verba facienti, &c. quasi hoc de se prædicasse Maximus diceretur, quod tam à Maximi moribus quam & à Marci mente alienum est.

Ὅτι ἔκλεος πρὸς τὴν] Geminum de Jesu nostro elogium populi apud Marc. c. 7. v. 37. καλὸς πάντων ἀνθρώπων. Sed & de Davide dictum bist. Regum l. 2. c. 3. v. 36. Populo rectum videbatur, quicquid rex fecerat.

Τὸ ἀδαίμαστον καὶ ἀνέκπληκτον] alterum horum interpres Ang. omisit. Videt. l. 2. § 13. Zenonis placitum est apud Laert. l. 7. τὸν σφοδρὸν ἐξεν δαίμασιν. Qin & Zenone prior Democritus apud Stob. tom. 2. tit. 3. Σοφίῳ ἀδαίμαστον, ἀξίῳ πάντων καὶ πρὸς τὴν, pronunciavit. Nec Democritus in hoc prorsus quicquam adversatur Heraclitus: βλάσιν ἀδαίματος ἐπὶ τῷ λόγῳ ἐπιδανὸν φαίει. quod usurpat Plutarch. de Poet. leg. c. 10. & de audient. Verum illi moderantius. At utroque isto antiquior longè Pythagoras, Zenoni planè σύμμετρος, hunc sese ex philolopia fructum percepisse professus est, τὸ μὴδὲν δαίμασιν, quod nihil admiraretur, sive quod nihil admiratione sua dignum duceret. quod tamen perperam à quibusdam acceptum monet Plut. de audient. Hinc Horat. l. 1. epist. 6.

Nil admirari prope res est una, Numici, Solæque, quæ possit facere et servare beatam.

Ex adversum tamen Plato in Theæteto: μάλα φιλοσοφῶν τὸ τὸ πάντως, τὸ δαίμασιν καὶ γὰρ ἄλλῃ ἀρχὴ φιλοσοφίας ἢ αὐτῇ, καὶ ἔστιν οὗ τὸν ἱερὸν Θαιμῆα ἐκ τῶν οἰσῶν, καὶ καλὸς ἡμετέροισιν. Cui & Clemens Alex. calculum contribuit suum, Stromat. l. 2. Τῆς ἀληθείας ἀρχή, inquit, τὸ δαίμασιν, αἱ Πλάτων ἐν Θεαίητῳ λέγει. καὶ Μαρτῶν ἐν παραδόξῳ παραπάνω, Θαιμῶν τὸ παρ' ἡμῶν. βαδμὸν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπὶ κείνῳ γνώσεως ἀποσπείροντες. ἢ καὶ τὸ καὶ ἑβραῖος ἐναγγέλιον. Ὁ δαίμασιν, βαδμὸν, ἡμετέροις καὶ ὁ βασιλῆος ἀναπαύσκει. Nec in hac parte à Magistro suo dissentiens Aristot. ἐπὶ μὲν τῇ ἐπιστῇ, l. 1. c. 2. Διὰ τὸ δαίμασιν οἱ ἀνθρώποι καὶ τῶν καὶ τῶν ἡμετέρων ἡμετέροις εἰσορᾷ, ἐξ ἀρχῆς τῆς πρὸς κείνῳ ἀνθρώπων δαίμασιν, ἐπὶ τῇ μὲν περὶ τῶν, καὶ τῇ τῶν καὶ τῶν δαίμασιν. Et mox: Ἀρχεται μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς δαίμασιν πάντες. Verum conciliari poterunt istæ, quæ ex diametro repugnare sibi invicem videntur, sententiæ: si de tirone philosopho, Platonis istud, de veterano sapientiæ jam apicem summum affecero, priora illa acceperimus. Cyrus denique Persas suos ita instituisse refert Xenophon, l. 8. ὡς μὴδὲν ματαστροφίμους παρεγὶ οἷον, αἱ ἐπὶ δαίμασιν. Καὶ μὴδὲν ἐπὶ τῇ κείνῳ, ὃν ἔστιν. quod l. 7. § 69. dixit,

69. dixit, μήτε σφύζην, μήτε ταραξάν.

Ἡ ἀμυχανὴν] ἀμυχανεῖν proprie in eis esse angustia, ē quibus nulla ratione, nulla machina expellere vel extricari te possis. itaq; verito, perplexum esse.

Ἡ ὁμοιωσις] Suspecta vox. forsitan ὁμοιωσι-
δος, ut gemina litera altera exscriptoris vitio excide-
rit, qd modo in ὁμοιωσιζουμένης, l. 4. § 16.
Xyl. neq; mēsitis, neq; gaudii nimium. Cal vide-
re, vertis; sed ita ut risus excessum designet. Mihi
aliō inclināt animus. σπονδῖνα est qd Latinis, rin-
gi, vel etiam dentibus renidere. usurpatur plerumq;
de risu simulato, qualis eorum, qui Græcis antiq;
γυμνασίου ἀλλοτρίους, recentioribus ἑταῖς παρειαῖς
γυμνασίου, uti Evliath. ad Odyss. σ. malis alienis ridere,
Latinis dicuntur, ut Placco Sat. 3. lib. 2. vel etiam
de indignatione, dissimulata quidem, led qz istiusmo-
di oris habitu se prodat, qz cūm risum, vel irrisiōnem
præ se ferat, ab animo tamen exacerbato proveniat.
Ita ringi Latinis, non simpliciter irasci, ut exiliter
nimis Nonius, sed tacitum stomachari, cūm aliud præ
te ferat, uti Donatus, in Terentiano illo Phorm. 2. 2.
ubi risui vero opponitur;

—ille ringitur, tu ridas.

Sidonius carm. 23. v. 87.

Multum ringitur otiosa virtus.

Marcus noster l. 11. § 18. Τὸ εὐμενὲς ἀνθρώπων,
ἐὰν γνήσιον ἢ καὶ μὴ σπονδῖς, μὲν ἑταῖροις. Si vo-
rum ac genuinum fuerit, non personatum & ementi-
um. qale eorum, qz vultu orisq; habitu externo of-
fensionis speciem nullam læsi proferunt, sed injuria-
rum despectum qendam præ se ferunt, cūm animus
tamen intus odii oculis æstuet. Apud Svidam,
Procopius, opinor, Ἐν τοῖς ἀρεκτότοις, Αἰών ὃς ἐς
τὴν τοῦ ἡμετέρου ἡγεμονίης καὶ ἐστῆται. Valde ad-
versus eam exacerbata erat, & ringebatur. ut sic illic
ὁμοιωσιζουμένης, sive σπονδῖνας τοῖς π. ad rem aliquam,
sive ad occasionem aliquam ringi, hoc est, vel excrabi-
ri, vel renidere aliquem, ad risum qendam adsciti-
um composito vultu, cūm animo tamen angeretur.
id qd affectionem canina æqanimitatis stupore for-
matam, nuncupabile videtur Tertull. de Patient. c. 2.

Καὶ τὸ εὐσυννομιόν] De Demonaste Lucia-
num vide ad l. 5. § 22. Præclarè sanè Catonis ma-
joris, referente Plutarcho, vox illa, Πᾶσιν αἰ τοῖς
ἀνθρώποις χάρις ἐστὶν δὲ οὐκ ἐπὶ σπονδῖς. Cui ge-
mina Plinii minoris ista, l. 8. epist. 22. Optimum &
emendatissimum existimo, qz ceteris ita ignoscit, tan-
qam ipse quotidie peccet, ita peccatis abstinet, tanqam
nemini ignoscat. Concinnæ & Senecæ illa, de benef.
l. 1. c. 10. Hoc tu cave, tanqam maximum crimen,
ne admittas: ignoscas tanqam levissimum, si admissum
est. & ad Mart. c. 4. Nec quicquam pulchrius existimo
in sustigio collocatis, qam multarum rerum veniam
dare, nullius petere. In qam ferè sententiam de Mar-
co Dio Cals. l. 71. Ἀνδρὲς ὡς ἀπάντων ὅς ἀνδ-
ρῶν ἀπειχάται, καὶ ὅτε ἐκὼν ἐπὶ αἰῶν ἐπὶ αἰῶν

λεῖ. τὰ δὲ ἐν ὅς ἄλλων ἀνδρῶν, καὶ μέγιστα τὰ
ταῖς γυναικὶς, ἔφερε, καὶ ὅτε ἐπὶ αἰῶν ἐπὶ αἰῶν, ὅτε ἐκί-
λας. Cæterum Stoicorum placitis ista adversari
protius videntur. Censent siquidem illi ut Laert. l. 7.
in Zenon. sapientes, ἐκείνους μὴ ἰδ. συννομιόν
τε ἔχειν μηδὲν. Et Stob. Collectan. tom. 2. tit. 46.
Ἐὰν μὴδὲν τοῖς συννομιόν ἔχειν μηδὲν, τὸν ποδὶν
ἐχόντα. καὶ δὴν ὡς λέγει τὸ μὴδὲν συννομιόν ἔχειν
τοῖς ἀμαρτάνουσι. Hæc tum commemorat, tum &
10 exagitat Cicero Orat pro Murræna. Fuit quidem sum-
mo ingenio vir Zeno, cuius inventorum æmuli Stoici
nominantur. hujus sententiæ sunt & præcepta bu-
jusmodi; sapientem gratiā nunquam moveri; nunquam
cuiquam delicto ignoscere. neminem misericordiam
esse, nisi stultum & levem. Viri non esse, neq; exora-
ri, neq; placari. Et mox: Supplices aliqui vinnat, mi-
seri & calamitosi? sceleratus & nefarius fuerit, si
quidquam misericordiæ adductus feceris. Facitur ali-
quis se peccasse, & ejus delicti veniam petit? nefarium
20 est facinus, ignoscere; exorari, scelus, miseri, fla-
gitium. Et rursus sua illorum præceptis opponens.
Nihil ignoveris. Imò aliquid, non omnia. Nihil gra-
tia causā feceris. Imò ne resistito [al. persistito] gra-
tia, cūm officium & fides postulat. Misericordiā
commotus ne sis. sed tamen est etiam in dissolvenda se-
veritate laus aliqua humanitatis. Agnoscit, sed expli-
cate ac mollire conatur Seneca de clement. l. 2. c. 5.
Scio malè audire apud imperitos sectam Stoicorum
tanqam nimis duram. Obijciunt enim illi, qd sapien-
tem negat miseri, negat ignoscere. hæc si per se po-
nantur, invisæ sunt. videntur enim nullam spem re-
lingere humanis erroribus, sed omnia delicta ad pœnam
deducere. Qd si est, qd hæc scilicet durius, qd dedi-
scere humanitatem jubet, porro neq; alicuius fortunam
certissimum, mutuum ac vilius cludit? sed nulla se-
ctæ benignior leniorq; est, nulla amantior hominum, &
communibus bonis attentior. Et, c. 7. At, quare non
ignoscas, dicam. Venia est pœna meritis remissio. ei
igitur ignoscitur, qz puniri debuit. Sapiens autem
nihil facit, qd non debet; nihil prætermittit, qd
debet. Itaque pœnam, qam exigere debet, non donat:
sed illud, qd ex venia consequi vis, honestiore tibi viā
tribuit. Parcit enim sapiens, consulit, & corrigit.
idem facit, qd si ignosceret, nec ignoscit. quoniam qz
ignoscit, facitur aliquid se, qd fieri debuit, omisisse.
Aliquem verbis tantum admonet, pœnā non afficiet,
aratem ejus emendabilem intuent: aliquid invidiā
criminis manifestè laborantem, jubebit incolorem esse;
qia deceptus, qia per vinum lapsus: hostes dimittit sul-
vos; aliquando etiam laudatos, si honestis causis pro
fide, pro federe, pro libertate in bellum accincti sunt.
Hæc omnia non venia, sed clementiæ opera sunt. Ve-
rūm hæc sunt Stoicorum argutiolæ spinosæ, & subtili-
tates supervacaneæ, qas Marcus noster, solidior qam
subtilior, minùs curasse videtur: imò meræ sunt, Se-
necæ ipsa censente, λογισμαί. Sic enim ipse demum
ibidem.

ibidem. De verbo, ut mea fert opinio, qæstio est; de re quidem convenit. Sed de istis ampliùs, ad lib. 2. § 13. De Pio certè Capitolin. Ad indulgentias pronissimus fuit. Et, His qos Adrianus damnaverat, in Senatu indulgentias petiit. Idemq; de Marco. Fuit per omnia moderatissimus, in hominibus deterrendis à malo, invitandis ad bona, remunerandis copiâ, indulgentiâ liberandis: fecitq; ex malis bonos, ex bonis optimos: moderatè etiam cavillationes nonnullorum ferens. & rursus: Erat mor iste Antonino, ut omnia crimina minori supplicio qàm legibus plecti solent, puniret: qamvis nonnunquam contra manifestos & gravium criminum reos inexorablem permaneret. Køn ägα συμμὴν ποτὶ τὴν τιμωρίαν ἐπαρκεῖν, ἢ τὸ πᾶσι καὶ δυνάμει δίκην δέδωκεν, ἀλλὰ μὴ μόνον ἀπεπαρκεῖν, κέρως πείθειν Aristid. de eodem. De Agricola Tacitus: Omnia scire, non omnia exegi: parvis peccatis veniam, magnis severitatem committere: nec pœni semper, sed pœnitentiâ sæpiùs contentus esse. Vide 20 infr. § 16. τὸ ἡμαρ.

Kαὶ ἀδιαφόρῳ μάλλον ἢ διορθοῦν κατὰ τὴν παύσιν] magisq; constantiam erroris securam, qàm erroris correctionem prae se tulisse. Xyl. obscurius pavló. Hoc vult. Cùm sit prima felicitas, à recti norma ne minimùm quidem, vel discedere, vel distorgeri: secunda, siq; qoso modo deflecterit, ὁ διορθοῦντος ῥέξῃν, (ut ipse de se dixerat, suprà § 7.) ad rectitudinis statum pristinum denuò reduci; qum, qod naturâ bonum est, neq; emendari, neq; 30 corrigi se possat, ut l. 2. Arnobius; eam in Maximo rectitudinis firmitatem & stabilitatem extitisse, ne ope alterâ istâ nihil opus habuerit, τὴν διορθοῦν ἢ ἀρκεῖν, qod de Deo Aristot. de mund. c. 6. ita saltem in bonum transfiguratur, ut nihil in eo supererit, qod mutandum videretur, ut Seneca, epist. 6. In gem eundem sensum & illa accipi possunt, qæ habentur l. 3. § 5. Ὁρδὸν ἔν τῳ γῶ, ἢ ὁρδῶν. Et l. 7. § 7. Ὁρδὸν, ἢ ὁρδῶν. Neq; enim ἀδιαφορία live pertinaciâ illam Marcus noster in Maximo aut offenderat, aut si offenderet, prædicaret; qâ nihil in natura sua magis laudare ac probare, palam profuebatur, portentum illud hominis, Cajus Caligula, ut Sveton. l. 4. c. 29: cùm nihil sit hâc magis aut devinandum, aut detestandum; ab eâq; Marcus & ipse se com- 40 primis abhorrere doceat, l. 6. § 21. & alios itidem serid seduloq; dehortetur, l. 4. § 12.

Ὅστι παύσιν ἀνὰ κρίσειν αὐτῶν αὐτῶν ἀνολαζόν] Miranda de hominis præstantiâ aliorum omnium consensio, cui nemo quisq; deprehensus est, q; exæquare se avus esset. Suspenda etiam, non suspicienda duntaxat, in tanta universorum existimatione, hominis modestiâ, q; neminem quengam unquam neglectui aut despectui habuerit.

Kαὶ τὸ ἐπαρκεῖν] Nec occurrere alibi

vocem hanc existimò; & hoc loco mihi suspecta est planè. Sigidem χαιεντάρως live urbanitas, parum distare videtur, vel ab ἀστερολογίᾳ, qam repudiat Marcus suprà § 7. vel à καμψιᾳ etiam, qam non semel damnat l. 3. § 5. & 8. & l. 4. § 51. unde τὸ χαιεντάρως τὸ καμψιδῶδες à Platone coniunguntur, polii. l. 4. εἰ ἐπὶ μάλλον χαιεντάρως τὸ ταῦτα λέγον, καμψιδῶδες. qm & Svidas τὸ καμψιδῶδες exponit per χαιεντάρως, qod Marco itidem in vitio ponitur, l. 5. § 5. forsan tamen existimaverit qis, τὸ ἔν τῳ ἰδίῳ adiectum, urbanitatem ita condire posse, ut suo modo, suâq; tempestate adhibita, (qod non observant ἢ χαιεντάρως οἱ ἐν τῷ χαιεντάρως, uti Dionys. Halic. in Lysia loquitur) etiam citra Stoicæ severitatis violationem ullam locum suum obtineat. qum τὸ ἐν χαιεντάρως in Pio prædiceret ipse infr. § 16. Xyl. liberaliter qogæ factum esse. qod tam à Maximi instituto, qàm & à Marci, puro, ingenio, aberat procul. Verùm ego Marco ipso auctore, τὸ ἢ χαιεντάρως rescribere non dubitem; atq; ita Marcum ipsum scripsisse, pignore etiam interposito, contendere avsim. τὸ χαιεντάρως certè in legiorem partem usurpavi, docent, cum ex Aristophanis illo, χαιεντάρως (τὴν f.) ἢ κατὰ τὰς ἡμέρας καὶ βωμολοχίᾳ, apud Etymologum & Svidam; q; & χαιεντάρως exponunt ἐν τῷ ἀπὸ χαιεντάρως, οὐκ ὀλίγους. tum & ex Glossario, ubi χαιεντάρως, Carinari. Carinari autem in Isidori Glossis est illud qre. Et Carinantes apud Festum, probra ob- 50 jectantes, live objicientes. qibus accedit, qod Carinare, Servius ad Æn. l. 8. obrectare. adductis Ennii illis, --neq; me decet hanc carinantibus edere chartis. & Contra carinantes verba atq; obscena profatus ubi in priore versu pro hanc, haic, live hæc Merula; in altero, pro atq; atq; live, atq; Castricomius legendum censet. porro Carinare à navium carinis dictum vult Festus, an hujus mutilator Paulus; qod ut infima navis pars carina, ita sortis infima homines, qibus commata id genus jacere usus esset. at Jos. Scaliger, & hunc secuti Merula ad Ennium; & ad Strabonem Casavbonus, carinari Latini eodem modo dictum statuunt, qo Græcis γαυρεῖν. nec indicant tamen unde nominis id tractum velint: à Carinis ne loco in urbe sic dicto; an à navium carinis, ut ad navis usitata convivia respiciat, de qibus Flaccus serm. l. Sat. 5.

Tum pueri navis, pueri convicia navis ingerere. nam Festo qæ tribuitur notario nec navis est. ego sanè à χαιεντάρως ipso carinari vel deductum, vel corruptum, nullus ambigo.

§ 16. Τὸ παρὲς] Patremne velit naturalem, Annium Verum, de qo suprà § 2. an adoptivum, Antonium Pium, ambiget forsan quispiam. Verùm hunc potius designatum existimem, cùm qia ille, Marco nostro impube adhuc, excessisse videtur; ut ex Capitolino conjicere est, tum qia hæc eadem (qæ

--utbi pater est, utbique maritus

In commune bonus.--

In Galbā, Plur. in Galb. Ο ὅ γὰρ Galb. ἀνὴρ καὶ δὴ
 λ. 9. περὶ τοῦ ἰδίου τοῦ κοινὸν πρὸς ἑαυτὸν. In Severo,
 Galenus ad Pisonē de Theriac. Νομίζεται τὸ μέγιστον
 ἐν ᾧ τῆς βασιλείας μέγας, τὸν δὲ κοινὸν οὐκ αἰσθάνεται.
 In Atheniensibus priscis, Demosth. Olynth. 3. Οὐ
 γὰρ οἱ ἀλλήλους ἐπὶ τῷ αὐτοῦ, αὐτοῖς τὰ τῆς πόλεως
 ἀλλὰ τὸ κοινὸν αἰσθάνεται ἐκείνους αἰσθάνεται. In Lacedæmonii
 cum primis, Plur. in Lycurg. Τὸ δὲ ἅλων, 10
 inquit, εἰδέναι τὸν πολίτην μὴ βέλτερόν τι ἔχει
 αὐτῷ κατ' ἰδίαν ἢ τὸν ὅσον τῆς μετὰ τῆς πόλεως
 κοινῆς συμφορῆς ὅστις αὐτῷ, καὶ μετ' ἀλλήλων εἰσπνεύ-
 νει αὐτῷ τὸν ἀρμόνιον, καὶ τὸν δὲ ἐκείνους αὐτῷ
 ἐκείνους αὐτῷ φιλοπονοῦν, ὅστις ἔστι τῆς πατρί-
 δος, vide l. 7. § 4.

Cæterum in diversum abis & reclamat hic Xyl-
 landro de vocabuli huius interpretatione par illud in
 republica literaria honoratissimum, Isaacus Casav-
 bonus & Claud. Salmastius, in eruditissimis suis ad
 historiam Augustum commentariis. Ille, Propria,
 inquit, Marco vox est ista, eruditissimo interpreti mi-
 nus intellecta. Sic autem appellat civilitatem, & vir-
 tutem illam, per quam censeri communi cum cæteris ci-
 vibus jure æquo animo aliqui patitur. Hierodiani vo-
 cat τὸ μέγιστον καὶ ἰσομεγέθυν. vide post in Diatribis
 7. φιλων. Iste pariter pro eo vult sumi quem commu-
 nem sensum vocat Juvenalis l. 3. Sat. 8. verbis istis:
 Hæc satis ad juvenem, quem nobis fama superbum
 Tradit & inflatum plerumque Nerone propinquo.
 Rarus enim ferme sensus communis in illa
 Fortuna.

Significat, inquit, modestam illam, moderatam, iusta-
 tam, & ordinariam, ut ita dicam, hominis mentem,
 quæ in commune quodammodo consilii, nec omnia ad
 commodum suum refert, respectumque etiam habet eo-
 rum cum quibus versatur, modeste, modice de se senti-
 ens. Eodemque refert uterque quod in legentibus adji-
 citur, tanquam vocabuli istius interpretamentum, de
 facilitate animi in concedendo amicis, ne se com-
 mitarentur, aut secum convivari cogerentur, si
 id ipsi nollent: quæ & in Marco notat Galenus,
 qui in comment. αὐτῷ τῷ ἐργασίῳ, φιλοπονοῦν
 καὶ χεῖρα δὲ τοῦ ἀπὸ ἰδίου βέλτερον, μετὰ
 τῶν καὶ οὐκ ἀπονομιῶν, nuncupat. Juvenali Se-
 necam adjungere licet, ad Lucil. summi epist. 105.
 Odium ex offensa sic vitab, neminem laceſcendo gra-
 tias: à quo te sensus communis tuebitur. De Tho.
 Moro nostro Erasmus epist. ad Mr. Huttenum, No-
 mo minus ducitur vulgi judicio: sed rursus nemo
 minus abest à sensu communi. Nec multum distat
 quod Apostolus ad Rom. c. 12. v. 16. Μὴ τὰ ὀφει-
 λόμενα ποιεῖν, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς σωματίζεσθαι.
 Commune sensum in Traiano hunc prædicat
 Plin. in paneg. Non de tyranno, sed de cive: non
 de domino, sed de parente loquitur. summi ille se

nobis putat; nec minus hominem se quam hominibus
 præesse meminit. In Marco Eutrop. hist. Rom. l. 8.
 Hic cum omnibus Roma æquo jure egit ad nullam in-
 solentiam clausus est imperii fastigium. Etiam post
 imperium collatum & susceptum, τὸν αὐτὸν τὸν
 πρὸς τὸν χεῖρα. Aristid. orat. in Marc. De
 Claudio Sueton. l. 5. c. 12. In semet parvus atque
 civilis, præ nomine Imperatoris abstinuit, nimios ho-
 mores reculavit. Sed c. 35. non sine nota aliqua, ja-
 10
 tuatur civilitatem. De Pio ipso Jul. Capitolinus,
 Imperatorum fastigium ad summam civilitatem de-
 duxit. De Marco denique nostro Capitolinus idem.
 In imperio ita civiliter se gessit, ut lenitatem Pri
 mo desideraret. Et mox; Cum populo non aliter egit,
 quam est æquum in civitate libera. Deque eodem Jo-
 an. Aventinus annal. Boior. lib. 2. Admodum cle-
 mens & civilis erga omnes, adveniens curvis dex-
 tram placide dabat.

Kai τὸ ἐξῆς τοῖς εἰλοῖς μὴτε συνδραμεῖν αὐ-
 20
 τῷ πόντῳ] Lamprid. de Alexandro Severo: Cum
 amicis tam familiariter vixit, ut communis esset eis
 sæpe consensus, itet & ad convivia eorum: aliqui
 autem haberet quotidianos etiam non vocatos, quoti-
 diani igitur illi con- tunc imperatorum, etiam non vo-
 cati aderant, & adesse quodammodo cogebantur, quod
 sine illis esse non posset princeps. non tenuit autem
 hunc morem Marcus, sed amicos liberabat hæc ne-
 cessitate veniendi, & gratiam illis faciebatur secum
 convivandi, ubi ipsi collibuerat; Parrem Pium, ut
 36
 hoc loco ipse testatur, imitatus. quod sequius tamen
 interpretati sunt quidam, & ad mores Marci arro-
 gantes referre conati sunt, qui fastigium principis
 servare cuperet. Dederunt criminis, inquit Capitoli-
 nus, quod ævlicam arrogantiam confirmaverit, submo-
 vendo amicos à societate communi atque à convivio.
 Salmast. ibid.

Μὴτε σωματίζεσθαι] dicere nimirum solebat,
 Gravem esse provincialibus comitatum principis et-
 40
 iam nimis parci. Capitol. Verum Marcus hac re-
 tione Pium prædicat professionem communem
 amicis condonasse, ne illis ipsis gravis potius ac
 molestus officio minus necessario existeret. quo no-
 mine Marcum item commendat Galenus locis par-
 10 ante adductis. Χρὴς τ' ὅτι, inquit, καὶ φιλο-
 δραμον αὐτὸν ἐδωκεν πρὸς τὸν καλεῖσθαι ἐν τῷ
 Πάμῳ κα.

Αὐτὸς δὲ ὁμοίως αὐτὸν καλεῖσθαι ἐν τῷ
 διὰ χρεῖας τινὰς ἀπελευθερῶν] M. Casavb. de
 negotiis accipit, quæ cum necessaria aliqua occasione
 50
 interveniente, priusquam conscribi possent, abrupte
 cogebatur, eundem illum, hoc est, pariter affectum
 pariæque sentientem, ubi ad illa jamdiu intermissa
 rediret, semper deprehenderent. At Xyl. (cui ac-
 cedo potius, svadente dictionis ipsius serie) de per-
 sonis, amicis puta, familiaribus, ministris; quod ci-
 10
 tem cum necessitate aliqua eum cogitanti non fa-
 rant,

sunt, aut etiam ob causas necessarias, quod minus id
possent, aut ipso, cum aliquo proficisceretur diutius
forsan abiiturus, reliqui, eundem tamen tam absen-
tes quam praesentes experti sint. Vitium illud no-
tasse videtur crebrum nimis, à quo Pius immunis
fuerit, quod absentium amicorum rationem nullam
aut exiguum saltem habere solent perique, quos prae-
sentes tamen colere cum primis prae se ferant. Quod
trahit Athenaeus *deipnosoph.* l. 5. tritum sermone
vulgari illud, quod ille *πῶς μου ἀνδραποδέτω ὅτι* 10
παροικῶν indigitat;

Τὰς φίλους ναίοντες, ἢ ἐὶς οἶον φίλοι.

Amici, amici non sunt, qui degunt procul.

Est revera sicut apud Romanos lege *Pompeia*, ab
honore petitione absentes *abmoventur*; Sueton. l.
1. c. 28. ita & plerisque, bonis etiam candidisque,
absentium bene meritum quoque oblivio quandoque
obrepit. Ceterum quod in Pio Marcus hic prae-
dicat, Epicuri dogma vult esse Laert. l. 10. qui sapi-
entem dixerit, huncque solum, *ἄδειν ἔξω φίλοις* 20
καὶ ἀπὸ πῶν ὁμοίων, διὰ τὸ ἀδῆν. ὅτε μὲν πε-
ριέχεται, ἔνθα καὶ μῦθε καὶ οἰμῶζει. descripsi &
quae ad praesens negotium nihil faciunt, quod loco
male habenti medelam tentarem. Sic vertit Ambros.
Camaldun. *Gratiamque amicis praesentibus aequae ac*
absentibus habiturum sapientem, solum, atque item in
itinere: qui tamen cruciatur, & ingemiscit & eju-
labat. Verum, quid hoc est, in itinere gratiam habere
aut quod spectat? tum quae arena sine calce? aut
quam bella commissura illa? *quoniam tamen cruciatur*,
&c. quid enim istud ad gratiam amico habendam?
eod, uti videtur, reflexisse voluit, quod ante dictum
fuerat, *Καὶν σπασθῆναι δ' ὁ σφόδρ, ἢ αὐτὸν εὐδαί-*
μονα. forsitan avtem illud, *διὰ τὸ ἀδῆν*, ad sequentia
pertinebat; ut sensus sit, etiam in itinere, si gem tor-
quenti videat, commiseratione affectum, sortem homi-
nis deploraturum. Sed revera prioribus illis postre-
ma ista sic conjungenda avtumo, ut legatur; *Καὶν*
σπασθῆναι δ' ὁ σφόδρ, ἢ αὐτὸν εὐδαίμονα. ὅτε
μὲν τοι σπασθῆται, ἔνθα καὶ μῦθε καὶ οἰμῶζει. ita
sensus erit, sapientem, etiam in tormentis quoque con-
flictus beatus sit, inter torquendum tamen ingemiscere
atque ejulare. *μῶθεν ingemiscere*. de Delphino Ari-
stox. *hist. animal.* l. 8. c. 2. *ἔσθ' ἢ καὶ πλὴν ῥέοντα,*
μῶθεν καὶ εἶναι. atque inde *μῦθος*, ὁ γὰρ *μῶς*.
Svid. tum subiungenda, *μόνον τὸ ἄδειν ἔξω τὸν σφ-*
οδρ &c. quae ad praesens infinitum pertinent.

Καὶ τὸ ὑποκρινόμενος καὶ ὀπίμοτος· ἀλλ' ὅ
τὸ *παραπῆν*.] Ex conjectura adscripti, qui ὅτι ἡ *παρα-*
πῆν, ejulmodi aliquid exigente sensu, & dictionis
serie. Verum D. Boetius mavult, ἀλλ' ὅτι *παρα-*
πῆν. quod & Annotator Lugd. censuit. D. Jun.
ἡ *παραπῆν* καὶ ἀνυπόστα. Illud avtem Merici,
ὀπίμοτος ἄλλο, quod de *patronia* vult intelligi in ali-
is *audientibus*, ego concoquere non possum: sicut nec,
quod ex paternis commentariis adducit, ἀλλ' ὅτι;

Παραπῆν &c. ac si alterius enjuspiam dictum ci-
taretur. De Pio pariter iterum Marcus l. 6. §
30. *Καὶ τὸ πρὶν καὶ ἀπὸ πῶν φίλων φιλοτιμῶν*
καὶ αἰετῶν ἢ ἐν τῇ πῶν παρῶν, μὴ πρὶν
ἐν μάλᾳ καλῶν καὶ σαφῶν νοήσας. Ubi vides
& sententiam eandem; & geminam haec, quam nos
damus, seriè etiam dictionis. De eodem Jo. Xi-
philin. *Λέγεται δὲ ὁ Ἀρτωνίνος ζητητικὸς ῥημάτων,*
καὶ μὴ πρὶν τὰ μικρὰ καὶ τὰ πυχρὰ τῆς ἀκρίβειας
καὶ ἀρίστης ὅθεν αὐτὸν οἱ σκαπτόντες καὶ κυμνωπεί-
ων ἐκείνῳ. Nec haec in parte Pio dispar Marcus;
de quo Cassius, *Διὰ τὸν τὰς τε πίσεις καὶ τὰς ἀκρί-*
βειας ὅτι μακρότερον ἵποιστε, ὅτε *παρῶν* ἔχον
τὸ *δύσῳ* ἀκρίβειαν. — φιλοτιμῶν ὅτι, καὶ ἀκρίβειας
σῶσι τῶν τῇ ἀρχῇ περὶ ἑκαστοῦ περὶ ἑκαστοῦ καὶ ὅθεν ἐν
παραπῆν ὅτι ἐλαφύ, ὅτε ἔχοντες, ὅτε ἐπὶ οἰκίᾳ· ἀλλ'
ἔστιν ὅτι καὶ περὶ τὸ βραχυτάτῳ ἡμέραι ὅλας ἀνήλκεν,
καὶ ἔστιν τὸν αὐτοκράτορα ἐξ ὁμοῦ ῥημάτων πρὸς τὸν
Pertinet avtem huc Platonis illud in *Phaedon*. *Ἐ-*
μοὶ δοκεῖ πρὶν ὅτι τούτων, τὸ μὲν σαφὲς εἶδέναι ἐν
τῷ νῦν ὄντι, ἢ ἀδύνατον ἔστι, ἢ παρῶν ἔστιν π. τὸ
μὲν τοι αὐτὰ λαμβάνειν πρὶν αὐτῷ μὴ ἔχει πᾶσι τῶν
πρὶν ἔλθον, καὶ παραπῆν πρὶν ἐν παρῶν σκα-
πῶν ἀπὸ πῶν τῆς, πᾶν μαλᾶ δακνὸν ἔστι ἀνδρῶν.

Τὸ διαπαρῆναι ὅτι φίλων.] l. 6. § 30. τὸ βί-
βαιον καὶ ὁμοιον ἐν ταῖς φίλαις. De Augusto Sve-
ton. l. 2. c. 66. *Amicitias neque facile admittit, et*
constantissime retinet. Et de Constantio Liban.
Orat. 3. *Ἐπεὶ δὲ τὸν πρὶν ὀπίμοτον καλῶντος, ὅθεν*
καὶ ὀπίμοτος ἔχοντος ὅτι ἔχοντος ἀπὸ πῶν, καὶ ἐ-
κείνῳ ἐξελείφον ἢ ἀναλίσκον χεῖρ τὸ φίλον.
ἀλλ' ὀπίμοτον τῇ σπουδῇ τὸν πῶν. Solonis id
monitum, φίλος μὲν παρὼν κλῶν ὅτι δ' ἐν κλῶν, μὴ
ἀποκλῶν. Laert. l. 1. De Pio Capitol. *Ami-*
cis suis in imperio suo non aliter usus est, quam priva-
tus. Et rursum; *Conversus cum amicis et privata*
communicavit et publica. *Frequentavit et ipse amico-*
rum suorum convivium. Verum haec potius ad civili-
tatem referenda fuerint.

Καὶ μὴ δαμῶς ἀμύχανον, μὴ δὲ ὀπίμοτον] scil.
furor & fastidium, sive amor insanus, & praepropere
societas, apud animos versatiles per vices obtinent,
sibiq; invicem succedunt. καὶ Thameam forem
Amnon Davidis filius, quam paulò ante insanè depe-
derat, expleta libidine, mox penitissimè est aver-
sus. *Hist. Reg.* l. 2. c. 13. v. 15. *Πῶς δὲ αἱ πρὶν*
ὀπίμων καρδίαι, inquit Clemens paedag. l. 2. c. 10. καὶ
ὁσωνυται μετανοῶν τὰ φίλτρα ῥημάτων ἢ πολλὰ
καὶ τὸ εἶναι ἐς τὸ μῶθεν. ὅποτε δὲ αὐτῶν τῆς κα-
ταστάσεως ὁ κλῶν. Apud Senecam *Tragedum Me-*
dea, 3. 1.

Si quis odio misera gem statuas modum,
Imitare amorem. —

Ita quod Plauto *poetic.* l. 8. *Τὸ ὅτι τὸ ἀγῶν τὸ ποιεῖν,*
μεγάλῳ φίλοι ἐκ τῶν πρῶτων μεταβολῶν ἀναποδεί-
ναι. Hoc est quod in juvenibus notat Aristoteles
C Rhetor.

Ἀπάντων δ' μὴ δεῖξαι] τότε γὰρ δεόμεθα, ὅταν
διὰ τὸ μὴ παρῆναι ἀλγῶμεν. Epicur. ad Me-
nec.

Kal tò μὴτε ἂν πνα εἶπεν] rectè Xyl. Νεμο
fuit, q̄ cum esse diceret. id est, verè dicere posset:
per opprobrium scil. neque enim ἐγνωσας ἐστι
qz sequitur, ut eruditus interpret Anglicanus opi-
natur; Sed. οὐκ ἐστὶν potius x̄ διασπινθη.

Μῦθε ὅτι σοφιστὴς.] Allusit ad ἥλιον σοφιστικόν, quem supra attigerat, § 7. De eodem l. 6. § 30. & σοφιστῆς. Et Capitolin. Fuit vir formā conspicuū, ingenio clarus, — Singularis eloquentia, nitida litteratura, — & hac omnia cum mensura, & sine ja-ctantia. Nam quod vir doctissimus *Sophista*, aut Scholastici etiam nomen in meliorem partem hic accipi lavdisque loco haberi opinatus est, ab auctoris mente quam longissime aberravit. quod & illud ex l. 6. planissime adstruit. Marci sensum optime explicabit

[illegible]

ῥῶλον καὶ διατριβὰς ἀπερὶ αὐτὸν ἐν ἑσπρί καὶ φιλοπ-
 ρίαις ἔχοντες, λαβὼν δὲ καὶ ῥησμονίαν ὡς ἔστιν. Itaque
 Dio Prof. orat. 4. Evnuchis illos confert, qos, ut
 illa apud Comicum, αἰνὴν multorum esse amatores
 maximos, sed nihil posses, saltem, siquid quā maxime
 moliti fuerint, nihil procreare, est certo certius.
 Vide supra ad § 7. & ad l. 9. § 29.

Μήτε ὅτι οἰκοφύης ἐξανάκληται] Οἰκοφύης ad
verbum, qī Hebræis יֵלֵךְ בֵּית, feret. c. 2. v.

14. quāquam Mericus noster glossēma esse merum
cenſet, quod ē margine in textum irreperit. Verūm
de hoc alii viderint. Servi interim, ut Moſis Græ-
cū interpres, *Genef. c. 17. v. 13.* vel ſunt ἀρπα-
ντοι, vel ὁμορφος. eandem habes diſtinctionem
apud Tragicum in *Oedipo Rege*; ubi opilio regi-
us ἦν δ' ἄλφ, ἢ ἀντὸς, ἀλλ' ὁμορφος. Hi
Latinis *Fernæ, vernula, vernaculi*, quod hic noſter
uſurpavit. De Macrino Capitol. In *vernaculis vel*
avilicis, tam impiis, tam aſper, ut ſervi illum ſui

non *Macrinum* dicens, sed *Macellinum*. Seneca de
benefic. lib. 6. cap. 11. Alter apud proximum circu-
latorem refedit, & dum vagus atque erro vernaculis
congregatur & ludis, &c. Horum avtem, cum sub
oculis ipsorum educarentur parvuli, petulantia &
procacitate oblectabant sese familiariter patroni. Ta-
lis ille, q̃ Seneca epist. 12. Non cognoscis me? in-
quit. Ego sum Felicio, cui solebas figillaria afferre.
Philoftri villicus filius, deliciolum tuum. Martial. l.
14. epigr. 54.

*Si quis plorator collo tibi vernula pendet,
Hæc quætiat tenerâ garrula fistrâ manu.
Et de Brotio vernula sua, sic enim appellat l. 5. epigr.
38. Deslere non te vernula pudet mortem?
ibid. ep. 35.*

Inter ius veteres ludat lasciva patronos,
Et nomen blaso garrat ore meum.
Seneca de provident. cap. 1. Cogita filiorum nos modestia delectari, vernularum licentia; illos disciplina tristiori contineri, horum ali audaciam. Inde verni procaces dicti Horatio *Serm. lib. 2. Sat. 6.* ὁ vernίλος ἀνὴρ τῆς βαρμολογίας. Martial. lib. 1. *epigr. 42.*

Urbanus tibi, Cæcili, videris.
Non es, crede mihi. quid ergo? Verna es.

Et l. 10. epigr. 3.
Vernaculorum dicta, sordidum dentem,
Et fæda linguæ probra circulatricis.

Cicero Bruto. § 172. Ego memini T. Tincam Pha-
centinum, hominem facitissimum, cum familiari no-
stro Q. Granio dicacitate contendere. Sed Tincam
non minus multa ridiculè dicentem, Granium obre-
bat nescio qo sapore vernaculo. Ammianus hiji. l.
17. Julianum appellantes loqacem talpam, licticionem
Gracum, & huic congruentia plurima atq; vernac-
ula iactantes. De Virellio Suetonius l. 9. c. 14.
Nullis tamen infensior qàm vernaculis & malthema-

sic. quam scripturam tamen sollicitat Jos. Scaliger, propugnare Just. Liphius. De mancipiis pariter Senecae de Sap. constant. c. 11. Nos mancipiorum nostrorum urbanitas, in dominos contumeliosa, delicta: quorum auidacia ita demum sibi in conviciis ius facit, si cepit a domino. Quid autem ex Epicteto differt. l. 4 c. 2. ἰδὺν τοὺς αὐτοῦ, sive officiosum atque obsequiosum hominem, vir doctus hic designari existimavit, nullā id certē ratione aiti videtur; cum istud τὸ ἀπεικὸν magis quam vernulum sapiat; & prociacem potius, ac pro vernularum more leviculē se gerentem Marcus voluisse videatur; sive ut Plavtinā lingiā loqar, ex Mil. 4. 2.

Caeciliorum factum magis quam convivium commodum.

Meliūs certē Annot. Lug. dicendus, qales sum vernule.

Μᾶτε ἐπὶ σχολᾶς] homo de schola, Xyl. atque ita Cicero de Orat. l. 2. homo de schola, atque a magistro. & Graecis literis eruditus. De Maximinis patre & filio Alexander Mammarum in epist. ad matrem, quam Capitol. in Max. min. exhibuit. Sed timeo, nē suor mea Graecis munditiis erudita, barbarum socrum ferre non possit; quāvis ipse adolescens. & pulcer, & scholasticus ad Graecas munditias eruditus esse videatur. Quo loco, barbaro scholasticus opponitur, hoc est, cultu liberaliore studiisq; imbutus literariis. prout cl. Casavb. adnotavit. Verū istic τὸ ἀνδρὲς πεπαιγμένους, i. viro maximo ὁ σχολᾶς διππότετα. ut eum designet qī in scholis sub praepore adhuc agit, aut agere etiam opus habeat. Indē Plutarcho de auidend. μελέτης σχολᾶς, qo loco notat, τὸς τὸς ἴψιν παύσιν, ἢ παρρησιασθῶν ἐπὶ τοῖς σχολᾶς μελέτης; ὅπως ἐπὶ τοῖς φιλοσοφῶν μελέταις. Vel ejusmodi etiam, qī pro scholastico se vendit. qod in munditiis scriptoribus (ita avtor loquitur) in epist. ad Salon. reprehendit Salvianus. Omnes, inquit, in scriptis suis causas tantum egerunt suas; & propriis magis laudibus, quam aliorum utilitatibus consulentes, non id facere admissi sunt, ut salubres ac salutiferi, sed ut scholastici adforti haberentur. Facitque huc, qod sequitur, τὸ ἀνολάουτον. Qin & scholasticus quandoq; pro declamatore sive rhetore adhibetur, qī in schola, tanquam in scena, confictas causas controversasq; tractat, & ab oratore determinatur, qī in foro iudicatio veras agit. Virgilius istorum disciplina vale-dicens;

Ite hinc inanes Rhetorum manipuli; ite hinc

Inflata rore non Aethaico verba;

Et vos, Sile, Albui, Argitici, Parridae,

Scholasticorum natio madens pingvi,

Ite hinc, inanis cymbalon juvenialis.

Tacitus, an Fabius, de causis corrupte eloquent. At nunc adolescentuli nostri deducuntur in scenas scholasticorum, qī rhetores vocantur. Eas mox ex Ciceroe, ludum impudentiae nuncupat. additq; simul: Deducimur in scholas, quibus non facile dixerim, utrumne

locus ipse, an condiscipuli, an genus studiorum plus mali ingenitis afferant. nam in loco nihil reverentiae, sed in qem nemo nisi imperitus aqē intrat. in condiscipulis nihil profectus, cum pueri inter pueros, & adolescentuli inter adolescentulos pari securitate dicant & audiantur. Ipsa verō exercitationes magna ex parte contraria: — Sufiora, & controversia. — Sequitur autem ut materia abhorrenti a veritate declamatio qog. adhibeatur. In eandem ferē mentem Petronius in Saryric. istorum exercitantia insectando; Hae ipsa tolerabilia essent, si ad eloquentiam iteris viam facerent: nunc & rerum timore, & sententiarum vanissimo strepitu, hoc tantum proficiunt, ut cum in forum venerint, putent se in alium terrarum orbem delatos: & ideo ego adolescentulos existimo in scholis stultissimos fieri, qia nihil ex eis qē in usu habemus, aut audiunt, aut vident; sed piratas cum catenis in litore stantes, sed tyrannos edicta scribentes, &c. — sed mellitos verborum globulos, & omnia dicta factaq; quasi papaverē & sesamo sparsa: qī inter haec nutriuntur, non magis sapere possunt, quam bene olere, qī in culina habitant. & qe leq. Fabius ipse deniq; insituit. l. 12. c. 11. Nam ut de nostris potissimum studiis dicam, qid attinet tam multis annis, tanquam in more est plurimorum (ut de iis, a quibus magna in hoc pars aetatis absunt, taceam) declamare in schola? cum satis sit modico tempore imaginem veri discriminis, & omittenda dicendi exercitatio; sed quia non ejus specie consensendum. cognoscere enim, & praepcepta vivendi perdiscere, & in foro nos experiri potuimus, dum scholastici sumus. indē scholastica epistola Plinio l. 9: cp. 2. qz ficta habent argumenta, & exercendi styli cavisa exarantur. Nisi forte volumus scholasticas tibi, atq; (ut ita dicam) umbraticas literas mittere. Plinius idem l. 2. cp. 3. de Illo. Diebus & noctibus nihil aliud agit, nihil audit, nihil loquitur. annum sexagesimum excessit, & adhuc scholasticus tantum est: qo genere hominum nihil aut simplicius, aut sincerius, aut melius, nos enim, qī in foro verisq; litibus terimus, multum malitia, quāvis notimus, addiscimus. schola & auditorium, & ficta causa, res inermis & innoxia est. At non sum tamen ejusmodi ista, qz virum maturum, vel arguant, vel deant. Est enim is, qalem Romanum sapientem Fabius describit, insit. l. 12. c. 2. qī non secretis disputationibus, sed rerum experimentis, atq; operibus, se verē civilem virum exhibeat. Marci interim mentem genuinam ista nisi clarissime aperiant, ego nihil video. Neque enim laudi, qod eruditus interpret Angl. existimavit, fed vicio, qod & annotator Lugd. observavit, vituperio saltem, scholastici nomen istic tribuitur. Tanquam reticere religio est. qod Epictet. habet differt. l. 1. c. 11. Ὁρᾷ ἔρ, ὅτι σχολᾶς οὐ δεῖ ἡμεῖς (ῥῶτο τὸ ῥῶον, ὃ πάντες ἀγαλλῶσιν) εἰς τὴν ἀγῶν ἀνέκον ἐπισκεῖν ἢ σὺ αὐτῷ

αὐτὸ τὸ δὲ πρ. Ἀδριανός. Vel etiam, καὶ τοῖς ταυτέροισι: αὐτὸ τὸ δὲ πρ., &c. ut supra. De sensu satis constat: Moderatum fuisse Pium in iis omnibus exhibendis, quibus animi hominum plaususque capari solent: hominemque ejusmodi qui respiceret ad id quod agi oporteret, non ad gratiam gloriamque quae inde consequeretur. De T. Aristone. Plin. min. l. 1. ep. 22. Ornat hac magnitudo animi, quae nihil ad ostentationem, omnia ad conscientiam refert: recteque facti, non ex populi sermone mercedem, sed ex facto petit. hoc est, quod Naso Tristium l. 3. eleg. 14.

—pretium cui virtus ipsa petuum.

Plinius idem ipse, l. 1. ep. 8. Major animi bonestatis in conscientia quam in fama reponitur. Liberaliter satis de se ad Constantium in Claudio Trebellius; Testis est, tua conscientia, et vita mea, nihil unquam cogitasse, dixisse, fecisse gratiosum. De se id perhiberi fidem habeat, qui vult. Interim quod de Pio Marcus hic, pro viti optimi caractere Epistulae habet, differt. l. 3. c. 24. ἡ δὲ ἡδὴ ἔτι ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ πρὸς τὸ δέξαι ἄλλους, ἀλλὰ τὴν παράδειον καλῶς; Vide lib. 3. § 12. & lib. 9. § 42.

Οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ λόγῳ] Non utebatur alieno tempore balneis. Xyl. quomodo illi, qui, ut Flaccus l. 1. epist. 6.

—crudi tumidique lavantur.

Perf. Sat. 3.

Turgidus hic capulis atque albo ventre lavatur, Gurgure sulphureas lentè exhalante mephites.

Et Juven. Sat. 1.

Pena tamen praefens, cum tu deponis amictus Turgidus, et crudum pavonem in balnea portas.

Hinc subita merces, atque infecta senectus.

Nulli lavisse semper horà balneari, et sibi commodà et iis qui circa ipsum. Casavb. ad Capitol. ad illud, quod exhibet Basil. omittit Salm. & Lugdun. retinet Casavb. ego vel expunxerim, vel si retinere visum, ἀνείρα legerim; quomodo Græc. Pfab. 119. v. 146. αὐτὸς δὲ αὐτῶν ἐν ἀνείρῳ. Sed illud, puto, potius.

Οὐχὶ φιλοκοιδῶν] ὁλῆς ἀρκύνει, ὅς δὲ ἀκύνει, φρονιμῇ, ἐδότη, τρεφῇ, ἀναρῶσι. l. 6. § 30. De Augusto Sveton. l. 2. c. 73. Insuperamenti ejus et suppellectilis parsimonia apparet etiam nunc, residuis levis atque mensis, gorum plerumque vix privata elegancia sunt. nec tō quidem cubuisse ament, nisi humili et modice instrato.

Οὐ δὲ τὰς ἐδωδὰς ἐπινοῶν.] non circa vitium curiosus, aut studiosus. anxius, Xyl. ἐπινοῶ, ἐπιτίδωκα. Helych. ἐπινοῶντας; vox insolentior, qualia apud Marcum non pava.

Αὐδ ἀνὲ σώματος ὀρεας.] non de forma corporis elegantia anxius. Xyl. qem & Cal. sequitur. de Pio ipso uterque accepit. ut sit idem quod prius de eodem dixerat, αὐτὸς καὶ λωπομάχῳ γὰρ ἴδιον σῶμα ὡς

ὀπταλμικόν. Ego aliter proflus velle existimo, nec idem (quod Marcus non solet) repetitum. Verto itaque non circa corporum, id est, famulitii & servitiorum, speciem. σῶμα enim pro servis sive famulis dicebant. Antholog. l. 1. c. 12.

Σῶμα πολλὰ πρέπον, καὶ δῶμα πολλὰ ἀνείρετον, Ἀρσάκος εἰς πῦλιν δὲν σωματῶν.

Corpora multa alere, ac simul ades condere multas, Multam ad pauperiem perbreve pandis iter.

10 Corpora. i. e. Servos. In eam mentem accipio Menandrianum illud quod ad l. 3. § 3. plenius exhibebitur, Ἀυτῶς τὸ δέξῃ, καὶ κῶμαν ὅλῳ σωματῶν.

Harpocration in Πένδυμας, ex Nicandri Colophoniæ. l. 6. ait Solonem σῶματι ἀπορροῦντα ἐν αὐτῷ. ἐπὶ τῆς τῆς σῶμα διὰ τὸν νότον, &c. quo nomine à Philemone Comico in Delphis laudatur, referente l. 13. Athenæo. Aristoteles Rhetor. l. 1. c. 5. eternam felicitatem constituit ἐς ἀθανάτων κλημάτων καὶ σωματῶν, καὶ δυνάμεως φιλοκτηνῆς τε καὶ ἀνείρετον τῶν. ποικ. σωματῶν illud quasi explicatio quæ velis, ἀνδραπόδων, inquit, πῶδες, καὶ μὴ πῶδες, καὶ πῶδες διαφερόντων. ut frustra sit Pollux, qui l. 3. c. 7. § 2. σῶμα ἀνδρῶν, inquit, καὶ ἀνείρετον, ἀλλὰ δὲ σῶμα. Romanorum autem curiositatem, an luxuriam, in servitiis speciosissimis undique conquirendis, excolendis, disponendis, tangit inter ceteros, Juvenal. Sat. 5. v. 95.

Flas Asia ante ipsum pretio majore peratus, Quam fuit et Tulli casus pugnae, et Aene. Et nō te teneam, Romanorum omnia Regum Frivola. — nescit tot millibus emptus Pauperibus miscere puer. Sed forma, sed atas Digna supercilio. —

Et Seneca epist. 95. Transco puerorum infelicium greges: quos post exacta curvicia, alia cubiculi contentumelia expectant. transco agmina excoletorum, per nationes coloratę descripta, ut eadem omnibus levitas sit, eadem prima mensura lanuginis, eadem species capillorum, neque cui rectior est comæ, crispulis miscetur. transco pistorum turban, transco ministrorum, per quos signo dato ad inferendam ænām dicuntur. Dii boni! quænam baminum unius venter exerceat, Gregor. Naz. de amar. pauper. orat. 16. Παιδὺς ὁ περιτῶναι τὸν πόλιν ἐν κόσῳ καὶ ἐρεῖς, ἀντί τῶν τὰς κομῶν, καὶ ἀνδρωρίας, καὶ τῶν καὶ αὐτῶν κέρτα ἀπεμαρτυμένους πλείους ἢ δὲ σὺν συμφορῇ, λήγῃς ὁρδαλμοῖς κακοσμημένους. τὸν δὲ τὰς κῶμας ἐπὶ ἀκρον ἀκροτάτων ἐρεῖς, ὅς δὲ τὸν ἐν ἀντιπροσώπων καὶ ἀσφαδῆσιν τὸν δὲ τὸν κατὰ τὸν ἀνταγωνιστὴν τῶν σφικτωδῶν, καὶ τῶν ἐν χειρὶ αἰσῶν τὸ πᾶντος ὅς σαρκῶν ἀναλίσκῳ.

H δὲ χεῖρὶ σὺν] lecus iste, siquis alius, inquit, clariss. Salmatus, in hoc scripto corruptissimus. Itaque Mericus noster, lacuna contextui suo interjecta, ut depositum, conspecto proavis omisit. (τολλῷ προ comitatu Xylander accepit. Sed & Annoiator

Lugdun. qđ p̄. & legi postulat frustra. cum de vestitu agatur. Salmat. ad Capitol. ἐπιμαίει, legit. Calavb. δὴ χόελι, retinet. de sensu utriusque convenit, placuisse Pio vestem πλὴν ἐπιμαίειον, indigenam, non exoticam, sive πλὴν δὴν χόελι, hoc est, qalis vulgā fiat, & quidem δὴν τῆς ἐπιμαίειας, ē villa propria, & ferē de reditionis Lavinii. itā Calavb. ad vitam Pii. De Augusto ibidemodi quiddam Sveton. l. 2. c. 73. Vestē non temerē alia qām domestica usus est, ab matre & sorore & filia nephibusq̄ confecta. De sc Seneca, de tranquill. cap. 1. Placet non ex arcula prolata vestis, non mille ponderibus aut tormentis splendere cogensibus pressa, sed domestica & vilis, nec servilis nec fumenda solennit. De Pio Capitolin. Visus est sēdē ab amicis & cum privatis vestibus. &c. Ceterum editio Lugdun. pro χόελι nobis Λοελι exhibet. Hoc si non sit tyrochetaurum mendum, quod suspicari forsitan quō possit, Lorium villam designat, in qua Pius & educatus, & versatus plurimum, cum palatium ibi construxisset, & tandem etiam defunctus est, avore Capitolino. Hanc autem legendō lectionem, Salmasius innuit, h̄ ἐν Λοελι γὰρ ut de toga accipitur, qā in secessu Lortia villa uni solitus erat. cum togam ipsi venisse dicat δὴν τῆς γῆς ἐνταύθα. de qua proxime videndum.

Ἀνδρῶνα δὴν τῆς γῆς ἐνταύθα] τὸ γῆρας istud Calavb. emittit. D. Boet. legit, ἀνδρῶν ἐν τῇ γῇ ἀγρὸν ἐνταύθα. id est, communis ruri in villa. ut γῆς ἀγρὸν adjectum sit, quod villa ista à suburbanis distingueretur. Constat autem ē Capitolinū, Pium in agros atque propriis fundis plurimum vixisse, etiam postquam imperium tenuit. ἐπαυλις certe hic, non casa, ut Xyl. veris, sed villa Philo in vit. Notis l. 1. λέγει ὅτι πολλοὶ ἄγας ἐν παρῳκίῳ, ἢ ἐν τῇ θυμῳ, ἢ ἐν τῇ ἐνταύθα πῶς ἀγρὸς ἐνταύθα. Idemq̄ de vit. contempr. πλὴν μὲν ἐν ἀσφάλειαις αἱ ἐν κύλῳ παρέχουσιν ἐπαυλεις τὰς καὶ πῶς. Credit aliqando. Inq̄s clariss. Salmasius, vicinia hoc nomine Roma appellari, ut quō vulgare toga fiebat ac venum ibant. ceteriorum & ulterioris viciniae nomen apud Sextum. quidni & si militer inferior & superior ex ratione sitis? dicitur igitur hanc Imperatorem, cum Lorii esset, usum esse vilis ac vulgari togā, quales veniebant in villa inferiore Roma. an potius in γῆς ἐνταύθα villa aliqua vestes infra Lorium, ubi ejusmodi toga fiebat ἐπαυλεις certe villam, & etiam pagum significat. quicquid sit, oportet vitem esse & vulgarem togam, non imperatoriam, quā in Lorii secessu utebatur. hac enim exempli affert, ut ostendat, in ἐπιμαίειν fuisse vitem & δὴν τῆς γῆς ἐνταύθα.

Καὶ γὰρ ἐν Λαυβίῳ] Calavb. nihil mutat; sed ad vestis materiem refert, sive locum unde ea petebatur, ut supra visum. At Salmasius, Notat, inq̄t, quibus in locis quoniam habitum usurpare solitus fuerit,

itaque lectionem duplicem proponit. vel ut legatur, ἀγρὸν ἐν Λ. τὰ πολλὰ, τὸ φάσμα ἐν Τ. π. ἐγχείστω veliq̄ Marcus Sine tunica Lavinii egisse Pium: more, ut videtur, antiqui Ciceronis, qđ solo campēstri accinctus, super id togam accipiebat; & quidem etiam cum prator jus redderet, ut ex Val. Maximo constat l. 3. c. 6. & Asconio. quod idem in Cicerone minime etiam Plautus notat, κατὰ τὴν τῆς ἀγρὸν ἀποπέμψας τὴν ἀγρὸν, ἀπεπέμψας πῶς ἐν οὐνοδῶν. Vel etiam ἐν γῆς ἐν Λαυβίῳ τὰ πολλὰ, sive γῆς ἐν Λ. τὰ π. ut in sola tunica concessum illum Lavinium transegisse dicatur, quomodo plerumq̄ Romani ruri solent & in provinciis: Hinc tunicata quies, item saepe Martialis commendata & laudata l. 10. ap. 51. Hic ille.

Ἐν Λαυβίῳ] Lavinium Italica opidem juxta viam Appiam situm, de quo Strabo l. 5. ubi Lavinio pro Lavinio Casaribonum reposuit. In villa interim Lavinia natum Antoninum Pium, avtor est Capitolin. &c. ē municipio Lavinio ortum, Victor Avrelius. quoniam Calavb. in Capit. codices Manucriptos Lavinia exhibere testatur, cunctumq̄ locum existimat designari, ubi avtor idem de Marce: Ex Asia & Syria reverso, exinde Lavinium profectus est. Certe Lavinium & Lavinium idem esse utrumq̄ Jos. Scaliger contendit, Cat. Sigonio ad Livii l. 8. refragante, & renitente.

τὸ φάσμα ἐν Τύσκαλον παρατυφίῳ ἐν ἐγχείστω] Inter Lavinios plerumq̄ Tusculano publiciano utebatur, etiam deprecans. Xyl. ut ad omnia referatur. Annot. Lugd. lego, inq̄t, παρατυφίῳ, quasi excusans & deprecans utebatur. Salmat. τὸ φάσμα ἐν Τύσκαλον, ut Τύσκαλον, παρατυφίῳ ἐγχείστω. cum in Tuscos, an Tusculanos, agros secederet, non jam tunicata ibi agebat, ut Lavinio, sed penulam superinducta: quod cum faceret, excusabat tamen se, & quasi veniam deprecabatur. hoc est, quod ait, παρατυφίῳ ἐγχείστω. Penula, inq̄t Nonius, est vestis, quā supra tunicam accipimus. ea adversus pluviam maxime munit se solent. Juvenal. Sat. 5. v. 78.

—frenaret fatus eam grandine vorasse Juppiter, & multo stillaret penula nimbo.

Indē Varro periculis jocus in virga divina, dum virtutis τὸ ἀστυρίαις praeclatus Non est querenda homini, qđ habet virtutem, penula in imbro. contra pluviam quāt Lucil. l. 15. qđ penulam per imbrem iter obsecunt, sapientia ipsa utiliore esse pronunciat. certe etiam sapienti, vel in imbre vel in frigore, Stocicis ipsis fatentibus, saltem evigilans futura est: quoniam ut Philo de provident. apud Euseb. praepr. l. 8. c. ult. ὡς μὲν ἔστιν ἀνδρῶν τὸν πορὸν, οἱ ἐν ἀστυρίῳ διατρίβοντες, κατὰ βῆμα βῆμα βορῆς ὅτι ἰσχυρὸς κατὰ πῆμα ὀρτός, ἵσθαι παρὶναι ὅτι ἰσχυρὸς. Sed & L. Galbae, cuidam penulam roganti, Non possum commodare, domi maneo; cum cornaculum ejus perplueret. alteri item.

item ejusdem usum poscend, Non pluit? non est opus tibi: si pluit, ipse uat. Refert Fabius insit. l. 6. cap. 4.

Kai nūs ō rōtōros rōtōros] Xyl. gem & secutus est Mer.) cum sequentibus conjungit, dum sic reddi; Omnibus in ejus moribus nihil inerat inbumanum. Verum præcedentia potius claudere videntur. Itaque D. Boet. legit, xj nūs ō rōtōros rōtōros. Tōtius denique vīs facies erat, qalem suprà depinximus.

Eos idōtōros] Suspecta ista & salebrosa Xylandro. Sed immerito. est dictum proverbiale, à medicis mutuatum, qd exercitii modum illi mensurancq justam ac legitimam in affectibus quibusdam præscribant. Memini V. cl. Tho. Plaisrum adolescentem me sacre Theologiæ apud Cantabrigienses nostros professorem, Apostoli verba ad Hebr. c. 12. v. 6. enarrantem ex Avore medico (cujus nomen jam excidit) protulisse monitum aliqd istiusmodi, Ad ruborem, non ad sudorem, cum Apostolus de fidelibus eo loci dicere visus sit, Ad sudorem, non ad sanguinem. Qd videri possit alluisse, qd de Diogene Cynico Laërtius, Xenodax, domini sui liberos exercuisse, in ἀδυναμία, ἀλλ' ἐποδύσαντες, xj ἐνέσταλ, non athletico more, sed quantum ad ruborem bonæque corporis habitudinem conduceret. nisi qd ἐπὶ δυνάμει ibi colorem vividum valetudinis iudicem potius designare docent adjuncta ἐνέσταλ. Hoc proculdubio Marcus hic voluit, Pium nulla in re nimium fuisse. ita lib. 6. § 29. αὐτὸν ἐπὶ δυνάμει ἐνέσταλ.

Οὐδὲν ἀνελύει] Indè forsan Pim dictus, qd verè naturà clementissimus; & nihil temporibus suis asperum fecit. Sigdem & sub Adriano, cūm consiliū illius adesset, mihiorem sententiam semper ostendebat, & principis sui initio cūm multis aculearentur, & ad supplicium nominatim etiam deposcerebant, nōninem tamen interfici passus est, cūm diceret, non oportere se principum suam salutē ejusmodi evipicari. Quid & deinceps, seditiones ubiqueq factas; non erudicasse, sed modestiā & gravitatem compressit. Capitot & Xiphil.

Συμφορὰ ἐκ τούτων] De eodem l. 6. § 30. Τὸ ἑκαστὸς παύειν. & de Apollonio suprà. § 8. Τὸ αὐτὸ ἔμαθον. Qd de historia Lucian. Χρὸς ὁμοία τὰ πάλαι xj οὐκ ἔχοντες ἔδ, xj συμβᾶν τῇ παραλῇ τὸ αὐτὸ σῶμα, αὐτὸ μὲν ζεῦσθαι ἐπὶ τὸ κρεῖσθαι, αὐτὸ δὲ πάλιν γαλᾶσθαι ἐκ βακχῶν πόνων, ἢ ἐκ διμυμένων συμπαρὸν οὐγκυκατὰ πύλιν, xj ἢ ἀπὸ τῶν οὐκ ἐν τῇ, xj ζεῦσθαι ἐπὶ τῶν κρημνῶν. De poemate Horat. in art.

Deniq; sit quodvis simplex dumtaxat & unum: Primo nē medium, medio nē discretes imum.

& de persona idem,

— servatur ad inum

Salū ab incipio processeris, & sibi constet.

De Sroica philosophia Ciccr, de finib. l. 1. Mirabi-

lis est apud Stoicos contextus verum. respondens extrema primis, media utriq; , omnia omnibus. De vita Senec. epist. 20. Exagis philosophia, ut ipsa inter se vita unius, sine actionum dissensione, coloris sit. Idemq; ep. 23. Verum bonum nuda subeat, interroga; ex placido vita & continuo tenore unam premens vitam. Et, ep. 31. Huc & illud accedat, ut perfecta virtus sit, æqualitas ac tenor vita per omnia consonans sibi. Et, epist. 120. Virtutem ostendit constantia, & omnium inter se actionum concordia, quando idem semper quis est, & in omni actu par sibi. Et nota: Magnam reputa, unum dominum agere. præter sapientem autem nemo unum agit. catcri multiformes sunt. modò frugi tibi videbimur & graves, modò prodigi & vani; alternis Cæones, alternis Vatinii mutamus subindè personam, & contrariam ei sumimus, quam exuimus. hoc ergò à te exige, ut qalem institueris præstare te, saltem usq; ad exitum ferves. Et, ep. 35. Ante omnia hoc cura, ut constes tibi. Hoc est qd Zeno voluit, cūm finem statueret, Τὸ ὁμοιογενέστερον ἔσθαι, ἢ. καὶ δ' ἴνα ἀλγὸν xj οὐκ ὁμοιογενέστερον ἔσθαι. ut Stob. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 5. Vide suprà ad § 9. Sed & l. 11. § 27. Ambros. epist. 82. Vetus dictum est, Adfuesce unus esse: ut vita tua quandam pñcturam exprimat, eandem servans semper imaginem, quam accepit. Optimè Aristoteles, Ethic. Nicom. l. 9. c. 4. Ἐοικὸς γὰρ, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπου, καὶ ἀπὸ ζώου, ἢ ἀπὸ ἀνθρώπου, xj ὁ ἀνθρώπου. ἔστι γὰρ ὁμοιογενέστερον ἔσθαι, xj ὁ ἀνθρώπου. ἔστι γὰρ ὁμοιογενέστερον ἔσθαι, xj ὁ ἀνθρώπου. De Adriano contra Avr. Victor: Varius, multiplex, multiformis, ad vitia atq; virtutes qasrarditer gemens, impetus mentis quodam artificio regens. Et Abl. Spartian. Idem severus, lætus; comis, gravis; lascivus, cunctator; tenax, liberalis simulatq; severus, clementis, & semper in omnibus varius. De Avidio item Calp. Valerius: Fuit his moribus, ut nonnunquam trux & asper videretur, aliquando mitis & lenis; sape religiosus, aliàs contemptor sacrorum; avidus vini, insorim abstinentis; cibi appetens, & inedia patiens; veneris cupidus, & castitatis amator. At de Epaminonda & Ageliao Plutarch. libi de adulat. Πλεῖστοις ὁμοιογενέστερον ἔσθαι, xj τῶν αὐτῶν, τὸ πλεῖστον ἴσους αὐτοῖς παρὰ τῶν, xj ἐπὶ τῶν, xj ἀπὸ τῶν, xj ἐπὶ τῶν. Et de Placone: Ἐν νεότητι, διὸς ἐς ἀκαδημία; xj πρὸς διανοήσιν, διὰ πρὸς διανοή.

Τὸ ἐπὶ τῷ Canpōtō] De Socrate Xenophon memorial. l. 1. Ἀντί τῷ πρὸς ταῦτα (τὰ ἀπορρίπτα) παρὰ τῶν ἡρώων, καὶ ἀπορρίπτων, ἢ ἐπὶ ἀλλοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀπορρίπτων. καὶ ἐπὶ δὲ βραχέως, xj πρὸς τῶν ἀπορρίπτων ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν, xj ἐπὶ τῶν ἀπορρίπτων ἡρώων, καὶ πρὸς τῶν ἀπορρίπτων ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν, καὶ πρὸς τῶν ἀπορρίπτων ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν. Atq; hunc locum forsan præ oculis habuit Marcus, cūm ista scriberet. Kuz

Καὶ ἀπὶ χαρῆς καὶ ἀπολαύσεως. Quid de se Apostolus ad Philip. c. 4. v. 12. "Οἶδα δὲ ταπεινῶς, εἶδαι καὶ περιστέλλειν ἐν παντί καὶ ἐν παντί μὴ ἡμιμαρ, καὶ χαρῆς εἶδαι καὶ πέναν, καὶ περιστέλλειν καὶ ὑπερῶς, quod supra, παρὸντων ἰδίᾳ ἀπὸ εἰδῆς, ἀπὸντων ὅ μὴ εἶδαι.

Τὸ δ' ἰστέον καὶ ἐπὶ καρτερεῖν] ἔπ' qid hic velit, nullus video. ἐπικαρτερεῖν forsan scripserat Marcus, vel quod utilitarius est, ἐγκαρτερεῖν, ut mox ἐν- νήσεται.

Οἷος ἐν τῇ νόσῳ τοῦ Μαξίμου] Istud an ad superiora respectum habeat, quod Xylander censuit, ambigi potest. commodè posse vix videtur. Ego itaq; tanquam distinctum quid posui. De Demonacte Cynico refert Lucianus, quod cum cetera ἀπαθὴς planè videretur, μόνον αὐτὸν λυτὰ φίλου νόσῳ ἢ θανάτῳ. ὡς αὖ καὶ τὸ μέγιστον ἔπ' ἐν ἀνθρώποις σφαιδρῶν, τὴν φίλων ἡγάθησαν. Tale quippiam in Pio Marcus forsan advertebat. & οἱ forsan legendum fuerit.

§ 17. Παρὰ θεῶν] P' Marcus noster hic divinx procuratori plurima adscribit, qz fortunæ pleriq; solent tribuere.

Πάππῳ] Avus patrum, Annia Verus (de quo supr. § 1.) maternus, Calvisius Tullus. Jul. Capitol.

Γονίᾳ] Vide supr. ad § 2, 3.

Ἀδελφῷ] Habuit et sororem natu minorem, An- niam Cornificiam. Capitol.

Διδασκάλῳ] quorum supr. meminerat: § 5, 6, 7. &c. quibus & alios adicere licet ex Jul. Capitolino. Origenes ad Cels. l. 3. Καὶ Ἕλληνας ὅ φησιν, καὶ ἐν τοῖς νομικοῖς ἔδ' ὑποφύτοις, καὶ πολλὰ τὴν εὐνοχίαν ἔδ' αἰτῶν. ὅς περὶ διδασκάλων τα- ῶνδε, καὶ τὴν περὶ τοῖς κρείττοσι. ὄντων καὶ ἔπ' τοῖς ἐσώτοις αἰρέσεσι διδασκόντων καὶ περὶ ἀναγερ- φῆς τῆς ἐν βελτίοσι. πολλοῖς γὰρ καὶ τῆς ἀναγερ- φῆς τοῖς γίνονται, ὡς μὴ δὲ φαντασίαν ἐπιτα- πλῶσαι ἔπ' κρεττίονων λαβεῖν ἀλλ' ἀπὸ καὶ ἐν ἀν- θρώποις ἡλικίας, ἥτοι ἐν παιδικαῖς ἔδ' ἀπολαύσαν ἀνδρῶν, ἢ δακρυῶν, ἢ ἐν ἄλλῃ πνι καλῶς τὴν ψυχῇ ἀναβλέπειν κακοδουμονία. τὰς δ' περὶ τῶν αἰτίας, πάντων ἰδίᾳ εἶδος ἔδ' ἐν τοῖς τῆς προνοίας λόγῳ πῶθεν ὅ αὐτὰς εἰς ἀνθρώπους, καὶ εὐχερῆς. Vide sectionis istius verba novissima, deprehendes cum Origenianis istis qam svavissimè concinere. De Platone Plur. in Mario : Πλάτων ἰδίᾳ ἔδ' ἰδίᾳ πρὸς τὴν περὶ τῶν ἡρώων, ἡμῶν τὸν αὐτὸν δαίμονα καὶ τὴν ψυχῇ, ὅπ' ὥρατον ἰδίᾳ ἀνδρῶν, ἔτα ἔλ- λω, καὶ Βάρβαρῳ, καὶ ἄλλοις τῇ φησιν θεῶν γένεσι- σος ὅς τῆς, ὅπ' τοῖς Κορυθαῖς χεῖρον ἀπώ- τησον ἢ γένεσι αὐτῶν. At Lactantius insituit. l. 3. c. 18. Plato aiebat se gratias agere naturæ; Pri- mum quod homo natus esset, potius qam mutuum animal: deinde quod mas, potius qam femina; quod Græcus, qam Barbarus: postremo, quod Atheniensis, et quod tempori-

bus Socratis. Quod comendit ipse, immerito tamen; Nunquam quicquam dictum esse in rebus humanis deliri- us. Idemq; ibid. c. 19. ubi Socratem acrius, & in quibusdam iniquius etiam pavlo, perstrinxerat; In cuius temporibus natus se homo sapiens gratulatur. Quid autem in Platone tantopere exagitat Lactanti- us, id is à Socrate accepisse videtur; q, ut Dio Pruf. stat. 64. Ἐπὶ πολλοῖς αὐτὸν ἡμαρτῆς, καὶ ὅπ' ἑὸν λογικόν, καὶ ὅπ' Ἀδελφῷ. Socrates à The- 10 lete; q, ut Lact. l. 1. Ἐφασκε τριῶν τέτων ἡε- κα χρεὶν ἔχειν τῇ ψυχῇ ὥρατον ἰδίᾳ, ὅπ' ἀνδρῶ- πῳ ἡγαθῶν, καὶ ὅπ' ἑὸν ἔτα, ὅπ' ἀνδρῶν, καὶ ὅπ' ἡγῶν, τῆς, ὅπ' ἔλλω, καὶ ὅπ' Βάρβαρος. Postre- mum tantummodo de suo addidit Plato. Nec reti- nendum quod Iudæi habent in preculis suis viro- rum peculiaribus: Benedictus es, Domine Deus, quod me virum creasti, non mulierem: quod Israelitam, non alienigenam.

Σχεδὸν ἀπαντα χεῖν] supplendum, ἀγαθὰ, 10 quod excidisse existimem. ut sit [ἀγαθὰ] σχεδὸν ἀπαντα χεῖν.

Τὸν θεῶν ὅ ἐν πᾶσι] Digna Christiano quovis providentiæ divinx, qā factum fuerit, ut nē peccatis occuparetur, cum peccare prona dispositio non dees- set, agnitio. Agnoscit ipse de se, quod Deus Abime- leco; Ego te cohibui, ne peccares, Genes. c. 20. v. 6. Habent his paria è nostris, Bern. de temp. serm. 79. Prima miseria quod à multis adbus peccatis in seculo positum custodivir. qis enim non videas, quod sicut in multis cecidi, sic et in alia poteram cecidisse peccata, nisi omnipotens pictas conservasset? Qi & argumen- tum idem tractat fufius, de divers. serm. 13. Av- gustin. homil. 23. Hic multa commisit, et multorum debitor factus est: ille gubernante Deo pauca commisit, cui deputat ille, quod dimisit, huic et isto deputat, quod non commisit. Adulter non fuisti in vita illa tua praterita, plenè ignorantia? Hoc tibi dicit Deus tuus; Regem te mihi, servabam te mihi, ut adulte- rium non committeres. Svasor defuit? ut svasor de- 40 esset, ego feci. Locus et tempus defuit? et ut hoc deesset, ego feci. Affuit svasor, non defuit locus; non defuit tempus: ut non consensires, ego terrui. Agnosce ergo gratiam ejus, cui debes et quod non ad- misisti. Mihi debet iste, quod factum est et dimissum vidisti: mihi debes et tu, quod non admisisti. Nullum est enim peccatum quod facit homo, quod non possit facere alter homo, si desit rector à quo factus est homo. Pius- 50 simè, & ad nostri mentem plenissimè.

Πρόσωπον πλημμελήσει π] Lugd. περίπτοι. quod probare non possum. Xyl. quod nihil deliqui. ple- 50 nius rectiusq; Cal. quod nihil temere aut precipitan- ter deliquerim. περίπτοι, prociro, praecepti seror. in- de περίπτοι, praecepti: & περίπτοι praeceptanter, temere, inconsideratè. Vide l. 3. § 9. ἀπεπλήσι- ας. alioqui suspicari quis posset, scripisse Marcum πε- 50 ρήσας. Sicut pavlo inferius, τὸ εἶπαι τὸν προ- φῆτη ἐν ἀζύμῳ καταγεῖναι. Μηδ

Μὴ πλεον ὑπερβύλαι παρὰ τῇ παιδείῃ τῇ πατρὶς] Sigidem in domo avi sui Vcri educatus est in aetate teneriore, uti Capitol. docet. Pari autem ratione gratularur Alcmon Poeta sibi, in *epigrammate* (god Alexandro Aëolo exercit. in *solinum* Salmalius vindicar) apud Plut. *de exilio*, quod origine Lydus cum esset, Sardibus tamen diutius educatus non sit, ubi Iulcus forsan sacerdos, aut Gallus tympanotriba evasisset; sed Spartam nactus puerilis indolis formaticrem, ubi Mularum disciplinis initiatus & enutritus fuerit.

Kαὶ τὸ τιμὴν ὄργην διασώσαι] ὄργη flos aetatis,
ut *Vet anni*. unde Periclis illud ab Aristotele rhetor.
l. 1. c. 7. & l. 3. c. 10. laudatum, Τιμὴν νεότη-
τατιν ἀπολαύσειν ἐς πολὺν αἶσαν ἡραίνου ἐκ τῆς
πώλει, ὅσῳ εἴπῃ τὸ ἄρ ἐκ τῆς σφαιρῆς ἐξέλ-
η. Tempestas nimium quam lubrica, & lapsibus ex-
posita. Praesertim ubi natalium splendor, status hone-
stior, educatio delicatior, res laetior, & forma venu-
stior accesserint. Πολλοὶ γὰρ διὰ τὸ κάλλος καὶ
οὐ τοῖς ἀρεαῖς περὶ αἰσθητικῶν διαφθείρονται.
Socrates apud Xenophont. *memorial*. l. 4. Indè Ju-
ven. *Sat* 10.

I nunc, & juvenis specie lætare tuâ, qem

Majora expectant discrimina.—

Tò μὴ περὶ ὧρας ἀνδραβλήειν.] Lugd. *περὶ*
ὧρας. perperam. Verum aliud hic *ὧρας*, ab eo quod
supra. *ὧρα* enim illic, non tam *flos atatis*, quàm ἐν
καρπῷ, *tempus opportunum & idoneum* rei alicui vel
aggrediendæ, vel absolvendæ. Timon Philiæus de
Dionyſio Heracleota, q̄i & Metarthenos dictus,
quod ætate divergente à ſecta Stoica ad Epicuram
tranſiſſet, apud Athen. l. 13.

‘Ηνίκ’ ἔχεν δυνάτην, καὶ ἀρχαίαι ἡ δυνάτις.

ὦρῃ ἐρᾶν, ὦρῃ τε χαμῶν, ὦρῃ τε πύκνυναι.

Ita Thales, referente Stobæo tom. 2. tit. 68. Conjugium svadentem marem elusit, natu minor cum esset, ἔπειτα καὶ οὐκ· nondum tempus profectioni factus, ἔπειτα καὶ οὐκ· non amplius tempus esse, live nuptii idoneam ætatem jam præterisse, respondendo. Beneficii ergo non contemnendi loco ducit Marcus, quod non præmaturo se rebus veneris dederit. hoc est enim hoc loco τὸ ἀνδραδιδῶσαι, virum fieri, live virilitatis specimen dare. quomodo γυνῶναι γίνεσθαι, mulierem fieri. Ita Democritus dicitur puellam, quam pridie παρθένον, cum nocte proximâ viciata esset, postridie γυναικὸς nomine saluâsse. Laert. l. 9. & Cicero objurantibus, quod puellam virginem homo sexagenarius duxisset, Cras, inquit, mulier erit. Fabius in suis l. 6. c. 4. Clarissime Helych. Ἀνδραδιδῶσαι, συγγινῶσαι, & Ἀνδραδιδῶσαι, ἀνδρὲς συναινεῖν, διακρίνειν i. e. virum experta, ut Flaccus; devirginata, ut Petronius. In hunc sensum usurpavit Hippocrates in lib. πη. παρθένον. Locus est insignis, sed ab Anutio infeliciter tentatus, & sub correctionis prætextu corruptus planè. Verba sic

habent: Ἄς ὁ παρθένος, ὁκόσῃσιν ὦν γάμω πρῶτον
δρῶμαι, τὸτο μᾶλλον πάχυστο. ea contra edito-
rum prius omnium consensum sollicitat vir doctissi-
mus, & cui Medicorum pater princepsq; ille alioqi
plurimum debet, & ex Regio MS^o. ὥρως referribi
postulat. Vertit autem, *Virgines*, quibus propē
nuptiarum tempus inſtat ut viro conjungantur. explicat
in *Oeconomiā*, q̄a ad nobiles annos ὅτ' *virilitatem*
propē accedunt. b. c. q̄a propē sunt *maturæ* viro, ὅτ'
virilitatem aut *maturam* viro *atatem* ingrediuntur.
Verūm primò, *virilitatem*, sive *virilem atatem*, de
virgine dictam nūquam deprehendi exiſtimo. Tum
ἀνδρῶν Græcis, ubi de muliere usurpatur, non viro
maturam esse, sed virum experiri significat. Porro
cūm ὁκόσῃσιν ὦν γάμω dixisset, quid opus erat, ἐκ τῆς
ῥῆσις, q̄od idem prorsus valeret, τὸ πρῶτον δρῶ-
μαι, subjicere? q̄od concisa nimis respuit dictio.
Hippocratica. Deniq; aliud est ἀνδρῶν, aliud
παρθένων, uti mox indicabitur. Nihil igitur
mirarum ego quidem velim, sed admissā lectione jam
olim receptā, commatisq; notulā duntaxat post γά-
μω, interſistā, sic veterim. *Virgines* quibus nubendi
tempus adest, ni virum experiantur, affectui isti magis
fiunt obnoxie. Atq; hanc esse genuinam Hippocra-
tis mentem, ē sequentibus planē perspicuum fit. Si-
quidem ubi incommoda ea recensuerit, q̄a ex affectu
istò virginitatis jam viro tempessuerit, ut Horatius lo-
quitur, q̄as ἀνδρὺς ὥρως Græci dicunt, obtingere
conſeuerunt, remediū loco subjungit, Κελεύει δ'
ὥρως τὰς παρθένους ὁκῆσαι τὸ πρῶτον πρῶτον.
ὥς τὰ γὰρ ἐκωνοκῆσαι ἀνδρῶν. ἢ γὰρ κηρύσσον,
ὥς τὸ γίνεσθαι. εἰ δὲ μὴ, αὐτῶν ὅμοι τὸ ἦεν,
ἢ μὴ μὲν ὕστερον ἀλῶσται, εἴτε μὴ ἀνδρῶν.
Præcipit sic affectis, ut q̄am primum nubant. si-
quidem indē futuram conceptus spem; q̄i malo isti me-
deatur: q̄od nisi virum expertas affectarum esse
probabile. itā τὸ ἀνδρῶν ἔστι, Hippocrate ipso
interprete, ἀνδρὺς σωμακῆσαι. τὸ ἀνδρῶν verò
q. c. virum experiri, eodem auctore, oppositum τὸ
παρθένων. h. c. ἀνδρῶν, neglectum halorū,
& viri, sive thalami, ut Marcus, nuptiarum, ut Flac-
cus, experiri cōſe. & παρθένος παρθένωμαι,
q̄as ὥρως τὸ γάμω Anaxandrides dixit, re-
ferente rhetor. l. 3. c. 10. Aristotele. Nihil cer-
tius, nihil clarius.

'Αλλ' ἔτι καὶ ὀπλάζειν πρὸ χρόνου] *Sed tempus exspectavi.* Xyl. *sed nec ὀπλάζειν ejusmodi aliquid habet significatum; & ἐν illud aliud prorsus innuere videtur.* Rectius M. Caf. *Sed longius etiam, quam necesse erat, differat.* Itā ὀπλάζειν πρὸ χρόνου erit de tempore, quod liberum datur, aliquid sumere, quod cum possis frui, nolis tamen. Phrasīs duriuscula, fateor, & insolens. Sed ea proculdubio Marci mens istīc, non quā Xyl. voluit.

Δωματόν ὄζειν ἐν αὐλῇ βιβντα] Ιὶὰ Ι. 6 16.

Δικαλ-

Διωξπὶν ἀφ' αὐτῆς τοῦ ζῆν ἐν αὐτῇ. qem locum vide.

Ἐδὴ τὸν σημεῖοντις] five σημεῖωντις, ut Lugd.
 qod uisitatus est, & eodem recidit. utrumque enim
 vestes notabiles & insigniores five splendidiore
 designat. Hoc eo, quoniam, ut Jesus noster, Luc. c. 7.
 v. 25. 'Οι ἐν ἱματισμῷ ἐνδοξοῦ καὶ θρυφῇ σαράρει-
 τες, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θ. Ἐδὴ τὸν σημεῖωντις,
 inquit, Annottator Lugd. Vocat imaginibus trossas,
 pictas, palatas, χρυσοῦντες, curo vel purpurā cla-
 uisatas. De Augusto Sueton. l. 2. c. 73. Togis usus est
 neque restrictis, neque fufis, clauo nec lato, nec angusto.
 De Antonino Pio Capitol. Virgis est sand ab amicis
 cum priuatis vestibus, & domestica quadam gerens.
 Et de Alexandro Severo, Lamprid. Gemmas de cal-
 ceamentis & vestibus sulit, quibus usus fuerat Elaga-
 balus. veste albā usus est, nec auratā, penulis so-
 gisque communibus.

Μῆτις λαμπάδων καὶ ἀνδριάντων τοῦτον ἄντικρυ
Just. Lipsius ad Tacit. *annal.* l. 1. *principatus in-*
signia intelligi vult, inter quae ignis *praelatus*. Hero-
dian in *Commodo* de Lucilla sorore ejus, καὶ τοῦ πύρος
σεπταμύκδων αὐτῆς. Et de Marcia ejusdem Con-
cubina, πάντα καθήκον, ὅσα σκεῆθ' ἅλῳ τῷ πυ-
ρός. De Pertinace, Καίληδον ὅτι το σπασίδιον,
ὅτι το πύρ ἰσάως ἰσάως σεπταμύκδων, ὅτι π
ἄλλο οὐδ βασιλικῶν συμβόλων εἰς ὕψος ἀρδῆναι.
Qibus addas licet & ex eodem de Nigro, καὶ σε-
πταμύκδων τῷ πυρός. Bum ignem lampadem fu-
isse adfirmat ex hoc Marci nostri loco; quorum nŕum,
ut in *Deorum cultu*, sic & in *Imperatorum*, extitisse.
Accedit huic & Annotator Lugdun. *Lampadas*, in-
quit, vocat, quae praeferebantur *Imperatoribus*, ut ignis
Regibus Persarum. Corippus de adventante Impe-
ratore in theatrum,

--prænunciis ante

Signa dedit curſor, poſita de more lucerna.
Vtrum Meric. Caſavbonus in adverſum contendit;
Lampadęſq; & ſtatuſ ſive imagines eodem reſert, ad
ſimulacra ſcil. lampadaſ manib; geſtantiſ, de q-
bus Lucret. l. 2.

*Si non auro sunt juvenum simulacra per ades
Lampadas igniferas manibus retinentia dextris,
Lumina nocturnis epulis ut suppeditentur.*

Et Lucretio prior, poetarum princeps, *Odyss.* v. v.
100. Alcinoi avlam describendo,

Χρίσται δι' αρεα κῆρε, ἐν δ' μήτων ἐπὶ βασιλῇ
Ἔστασαν, αἰδομένης δαΐδας μὲ χρῶν ἔχοντες,
φαίνοντες νύκλας καὶ δώματα διατυμύοντες.

Ubi Eustath. *χρῆσις λόγος, ἀνδραγαθία* exponit. Idco autem Marcum *τοῦτον ἄνθρωπος* adiecit, ut à *υψηλότητι, q̃a in edibus plebcis etiam pleriq̃e uteruntur, imagines hasce distingueret.* Ego verò inter summos istos viros arbitrum me neuiquam interponam: aliorum, uter Marci mentem attigerit proprius, per me iudicium fuerit.

Εργυράτω ἰδιώτε συσένηεαυτόν,] De Mar-

co Capitol. Adoptatur in aulicam domum, omnibus
parentibus suis tantam reverentiam, quantum privatus,
exhibuit. oratio haud secus rei fuit quam in pri-
vata domo parvus ac diligens, pro instituta patriis
volens agro, dicere, cogitare. Et Aristid. orat. in
regem: Επιδέξην, ὅτι καὶ ἐστὶν αὐτῷ θεῶς καὶ βασιλεὺς,
δίδναι τε ἐπὶ τὸν αὐτὸν εἶ) διὰ τούτων. τοῦτον μὲν
ὡς τῆς βασιλείας παραχρῆν ἑαυτὸν, ὡς δὲ δικαίως
ἐξελθὼν αὐτῆς ἐν τῇ ἐν ἑκατῷ ἑαυτῷ, ἀλλὰ
τὸν αὐτὸν καὶ τὸν ἑαυτῷ καὶ τῷ αὐτῷ. De Pio pa-
riter Capitolinus; Imperatorium fastigium ad sum-
mam civilitatem deduxit. nec omnino quicquam de vitae
privatae qualitate mutavit. vindemias privatus modo-
cum amicis egit. quum sibi et filijs honores peteret,
omnis quasi privatus fecit. quin et Senatus tantum
desulis Imperator, quantum cum privatus esset, deferre
sibi ab alio principe optabat. De civilitate hac quum
in Augusto laudat Sveton. lib. 2. c. 53. Vide Ca-
sarbonum ibidem. Sed & quae superius ad § 16.
καὶ νομοθεσίᾳ.

Kal. vñ dñs vñto tu pñvñtñy] Lugd. vñ dñs.
Sed legendam, mñ dñ. Sive ut M. Caf. vñ dñs.
mñ dñs vñto. Rem quod attinet; nihil demissior? imò
tantiò major, tantiò avgtior. Sigidem, ut schñs-
mè, sed & verissimè, Plinius in panegyr. Qui nihil
ad evgendum fastigium superest, hoc uno modo cre-
scere potest, si se ipse demittat, securus magnitudi-
nis suæ. neque enim ab ullo periculo fortuna princi-
pum longius abest, qàm humilitatis. De Pio Capi-
tolinus, postqàm civilitatem ejus descripsit, urqè
species imperatorias superfluas à se amandaverat; Co-
tanen, inquit, ingenti auctoritate apud omnes gentes
fuit.

'Αλλὰς] Marci fratrem hunc adhuc q̄erimus,
nec reperire hactenus potuimus.

Δυναστεία ἐστὶ δὴ ἥτις ἐννοεῖται μὲν] At tantum ab eo abfuit Lucius, ut Marcum moribus suis ad rem bene gerendam excitaret; ut contra post illius obitum Marcus solus rempublicam tenuerit, multo mellior et feracior ad virtutes: quippe qui multis Veri jam impediretur aut simulacris callida severitatis erroribus, aut his, quibus præcipue dissipectas Marco jam inde à primo ætatis sue tempore, vel institutis mentis pravæ, vel moribus. Capitolin.

Τὴν δὲ σοφὴν ἐπαρκεῖσθαι με] Honorem quidem Marco exhibuisse Lucium, si susciperet, obsecrum, ut legatum proconsuli, vel praesidem imperatori (ad quae verba videndum Salmas.) auctor est Capitol. q. de amore tamen idem negare videtur.

'Εν δὲ τοῖς ἀν κρυπτοῦν] Senec. de brevità.
 vit. c. 14. Dubitare se Fabianus noster aebat, an
 satius esset nullis studiis admoventi, quàm bis impleri.
 Ipse Senec. ibid. c. 13. Doctus nemo dubi-
 tabit, quin operose nihil agant, qui in literarum inu-
 titium studio detinentur. Idemq̃ epist. 88. Ista li-
 beralium artium confectatio molestos, verbosos, in-
 rempeticos

videtur ex Capitolino, Marci mater, antequam filius imperium Pio defuncto adiret: quā tamen ætate fato concesserit, incertum.

Οικῆται μετ' ἐμὴ τὰ παλαιὰ ἔτη] Capitol. Ab Adriano adoptatus, iussusque in Adriani privatum domum migrare, invitus de maternis hortis recessit.

Ὅτι ἐκ ἐστὶ μοι χρέμαλα] Quid nec defuerit unquam, unde aliquid poscenti se subveniret; nec eō fuerit redactus, ut ab aliis flagitare cogeretur, pro magno ducit beneficio. Agnoverat nimirum illud Servatoris nostri; Μαχέριν δὲ διδόναι, μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. Añ. c. 20. v. 35. & quod optimum quicque censere Gregorius Naz. asserit orat. pro pauper. Τὸ εὐπορεῖν τὸ πάρειν πτωχότερον, καὶ ἀπολαύσασθαι καὶ εἶναι.

Τὴν γυνῆνα τοιαύτην] Habuit uxorem Anniam Faustinam consubrinam suam. Capitol. Et reverā, galis istic depingitur uxor, numinis donum, havd ē minimis, havd ē multis, censeri meritō possit. Verūm an ejusmodi Marci nostri Faustina existerit, licet Pii filia, Marcus ipse viderit. Certē si vera narrant Cassius & Capitolinus, nihil min⁹ illa fuerit.

Τὸ ἐπιτηδεῖν ἡρώων εἰς τὰ παλαιὰ εὐπορεῖται] Itā Philippus Macedo epist. ad Aristotelem. Ἰδὲ γὰρ οὐδὲ μοι ὅν πολλὴν ἐν τοῖς θεοῖς χάριν ἔχω, ἐκ ἧτος ἐπὶ τῇ ἡρώεσσιν ἐν παλαιῷ, ὥς ἐπὶ τῷ καὶ πᾶσι πᾶσι ἡλικίαι αὐτὸν γενομένην. ἰσχυρὸν δὲ αὐτὴν ἔσθ' οὗ τραχέστερα καὶ παλαιότερα δέξων ἑσθλὸν καὶ ἡδύ, καὶ τῆς αἰσθητικῆς διαδύτης. Filium mihi genitum scias; quod nomine Divi gratias ago, non tam proinde, quā natum, quā quod cum nasci contigerit temporibus vitæ tuæ. Spero enim fore, ut à te edoctum eruditiusque, dignum evadat, qui & nobis, & rebus à nobis susceptis succedat. Refert Gellius l. 9. c. 3. Commodum avtem Marcus & suis præceptis, & etiam magnorum atque optimorum virorum operā erudire conatus est. habuit literatorem Græcum, Onesicratum; Latinum, Capellam Aristum; orator ei Anticus Sanctus fuit. Sed tot disciplinarum magistri nihil ei profuerunt. Lamprid.

Τὸ δ' ἐπιτηδεῖν βοηθήματα] De remediis istiusmodi per insomnia indicatis supersticiosa multa in sermonibus sacris Aristides; sed & Cicero de divinatio. l. 1. r. tangit & noster, l. 9. § 27.

Καὶ τὸ ἐν καὶ καὶ ὅτι ὅτι χρεῖται] locus mutilis; quod & Xylander monuit. forsā, inquit in notis, ὅτι χρεῖται ὁμοῖοις. At in versione, sicat Chrysa: ac si loci alicujus nomen proprium esset. quod inclinatur & Mericus; sed ut viri, non loci, appellatio sit, & χρεῖται legatur. quasi dicat Marcus; Cajeta, quæ in regione Campana maritimum est opidum, se deū vota facientem, saeva retulisset, prout & Chrysa Phæbi sacerdoti olim contigerat supplicanti pæges. διὰ πλεονασμὸν δαλῶν. l. 1. α.

Eruditus vir D. Bootius χρεῖται legendum suspicatur: χρεῖται idem quod χρεῖται, ut χρεῖται in terdum pro χρεῖται dicitur. ut sensus sit, gemadmodum sibi divinitus remedia ad quosdam morbos monstrata fuerunt, ita etiam cum Cajeta aliquid agens versaretur in periculo alicujus morbi alteriusve casus, auxilium, quod cum depelleret, ostensum fuisse, idque tanquam oraculo, cum aliis in ea urbe oracula nulla edi solerent. Idem ferè vult Annotation. Lugd. qui legit, καὶ τὸ ἐν καὶ. ὅτι χρεῖται. ac vertit, Hicque Cajeta, tanquam oraculum quoddam. Clariss. Salmas. sine aliquo εὐπορεῖται (quales Marcus istic loquitur) εὐπορεῖται sanum fieri locum vix posse censet. conjecturam tamen duplicem adjungit. legendum scilicet, vel, καὶ τὸ ἐν καὶ, ut loci meminere, in quo monitum illud à numine acceptum: vel, καὶ τὸ ἐν καὶ, ὡς χρεῖται, ut & remedii præcepti mentio fiat, quod circumlinere sibi aliquid iussus sit. In re tam ambigua ipse statuere nihil ausum.

Ὅπως τὸ ἐπιτηδεῖν] [τὸ] ὅπως τὸ ἐπιτηδεῖν. sic ut in præcedentibus passim. Salmas. forsā, τὸ, ὅπως ἐπιτηδεῖν. ut τὸ ex τὸ factum sit.

Ἀποκαθάρσιν ἐπὶ τῷ συγγράμῳ] Lugd. ἀποκαθάρσιν. forsā ἀποκαθάρσιν. utilitatis avtem ἐπὶ τῷ συγγράμῳ diceretur. Sed & Thucydides l. 1. καθάρσιν ἐπὶ τῷ ἔργῳ, dixit. Epictet. dissert. l. 2. c. 6. ἐκ ἧν τοῦτο, τοῦτο, καὶ ἀκαθάρσιν, ποσὶν τὸ γράμῳ, ποσὶν τὸ γράμῳ. Verum ἀποκαθάρσιν, quod Marcus hic usus videtur, differtius est vocabulum. Significat enim desiderium & ignaviam assidere. Polux l. 3. c. 24. inter ignaviam ac desiderium denotantia vocabula, ἀποκαθάρσιν & ἀποκαθάρσιν collocat. Verus Editum Censorio ex Sveonio de clar. Rhetor. à Gellio l. 15. c. 11. exhibebim: Recusatum est nobis, esse homines, qui novum genus disciplina instituerunt; ad quos juvenis in ludum conveniat: eos sibi nomen imposuisse Latinos Rhetoras: ibi homines adolescentulos totos dies desiderare. hoc est, quod Marcus, ἀποκαθάρσιν.

Θεῶν βοηθῶν καὶ πῶς δέεται] Expressisse videtur, quod Plato de leg. l. 4. & ex Platone Maximus Tyr. orat. 3. & Stobæus tom. 2. tit. 58. Θεῶν καὶ πᾶσι καὶ καὶ πῶς καὶ καὶ τὸ ἀνδράντα διακρίνειν εὐμῶν. quāquam πῶς nomine providentiam divinam intelligere videtur, vel casus potius fortuitos rerumque contingentiam providentiā divinā dispositam & gubernatam. quomodo & Solomon Rex usurpavit, Eccles. c. 9. v. 11, quod loco. quod Plato πῶς καὶ καὶ, Solomon ὅτι καὶ dixit. Stoici enim omnia fato fieri statuebant; & fortuita etiam quæ dicuntur, eodem referebant. Itā Aristoteles Rhetor. l. 2. c. 19 § 8. Ἐν δὲ ἀποκαθάρσιν βέλτερον ἢ τὸ ἐν τῷ καὶ, ὅτι φιλοσοφία ἐστὶν καὶ ἔχειν περὶ τὸ θεῶν πᾶσι περὶ τῶν, διὰ τὰ γινώσκοντα.

ἡρα ἀγαθὰ ἀπὸ τοῦ πύχου. Vide & Marcum l. 3. § 11. Plinius minor. lib. 4. epist. 8. Sed nimirum q̄a sunt in manu domini, & mihi & multis contigerunt. illud uero, ut adipisci arduum, sic etiam sperare nimium est, qod dari non nisi à Diis potest.

Τὰ ἐν Κυδδῶ] Ambigi potest, utrum ad antecedentia lemma istud, an ad subsequencia pertineat. Ex usitata siquidem formula, si antegressa spectaret, dicendum videatur, τὰ ἐν Κυδδῶ apud Qados ista; concepta nimirum, vel conscripta sunt. Istud autem, Τὰ ἐν Κυδδῶ. hoc est, Qa apud Qados, agentis scilicet concepta & conscripta; tituli præfixi potius, qam subjunctæ clausulæ significationem præ se fert. Atque in hanc partem hoc in loco M. Calavbonus accepisse videtur; in libro proximo exeunte illam alteram secutus. Ipse interim eâ disceptatione in medio relicta, ad hunc locum libro primo terminum dare nihil quicquam dubitavi: cum & huc usque seriem quandam continuam, q̄a hic planè inciditur, avtor ipse tenuerit, miscelam deinceps meram exorsus; & sectunculam illam ipsa, à q̄a liber secundus in hæcenus exculis inchoatur, ad præ-

ximè præcedentia respectum habeat satis clarum. [Κυδδῶ] Qadi Germaniz populus, de quibus Ptolemæus geogr. l. 2. & Tacitus in tractatu de morib. German. Adversus istos Marcomannis junctos non sine prospero successu bella gessisse Marcum nostrum, avtores sunt Dio Cassius & Jul. Capitolinus. Sed & Lucian. in pseudomanti, cujus hæc sunt verba, ὅτι οὗτοι Μάρκος ἦν τοῖς Μαρκιανῶσι καὶ Κυδδῶσι οὐκ ἐπιεικῶς. Eam expeditionem celebriorem reddiderunt Christianorum suppliciis impetrati cœliiis imbres, cum exercitus siti ferè confectus jam esset. Meminere Tertull. ad Scapul. & in apolog. c. 5. & ex eodem atq̄ Apollinario Evseb. hist. Eccl. l. 5. c. 5. & Chron. l. 1. c. 2. Niceph. Callist. l. 4. cap. 12. Zonar. Annal. tom. 5. Xiphilinus in Marc. Oros. hist. l. 7. c. 15. Ortho Frising. chron. l. 3. c. 25. Jo. Aventin. annal. Boior. l. 2. alii. qanqam istud Cassius, Arnuphis Ægyptii, vel Juliani, ut apud Svidam alius nescio quis, Magicis prostrationibus, Marci ipsius precibus Capitolinus, moribus pietatq̄e Clavdianus, Christiano nomininiq̄ores, adscribant. Videatur Scalig. ad Evseb. chron. & Xiphilin. supr. ad § 6.

Ad Librum II.

§ 1. Ωθεν ἀγαθόν] δὴ, (ut l. 1. § 1.) χρὴ μύμνησθαι, (ut l. 8. § 13.) vel tale quid, subintelligendum. qod cum in scriptis istiusmodi est frequentissimum, rum nostro istic cum primis familiare. Cæterum Xyl. εἰδὼς legit, vertiq̄e, solebas is sibi prædicere. Sed monentis potiùs qid velit, qam qid adiverit narrantis, dictio videtur. qin nec in persona tertia, qam dicunt Grammatici, de se Marcus loqi affic-

Σωτὴρ τοῦ ἀγαθοῦ, ἀγαθὸς] Seneca, de ira l. 2. c. 10. Placidus sapiens & æquus erroribus, non bestis, sed corrector peccantium, hoc quotidie procedit animo; Multi mihi occurrent vino dediti, multi libidinosi, multi ingrati, multi avari, multi furis ambitionis agitati. Omnis ista tam propius aspiciam, qam agros suos medicus.

Παρά τινος ἀγροῦ] crebertimè istud inculcat noster, uti in locis collatis videre licet. vide infr. ad § 13. Sed & Epictetum latius idem differentem, l. 1. c. 18. & c. 28. Lactant. instit. l. 5. c. 8. Mali sunt ignorantia recti & boni.

Ἐγὼ δὲ τὸ ἀγαθόν] Ità l. 3. § 11. ἀλλ' ἐγὼ ἐν ἀγροῦ. qod & urget vehementius, dilemmate

usus. l. 17. § 26. Vel inscitia rerum pari & ipse laboras; & pariter affecto ignoscendum: vel perspicacia majore imbutus es; & caliganti æquior esse debes. Vide & infr. ad § 13.

Τὸν εὖ οὖν τὸ ἀγαθόν, ὅτι καλόν, καὶ τὸ κακόν, ὅτι αἰσχρόν] Imò solum illud bonum, hoc solum malum esse. Sic enim statuunt Stoici, apud Laërt. l. 7. in Zenon. Hecato de bonis l. 3. & Chrysip. de honestis; Μόνον τὸ καλὸν ἀγαθόν, καὶ τὸ πᾶν ἀγαθόν καλόν, καὶ ἰσοδυναμεῖν τὸ καλόν τὸ ἀγαθόν. & Seneca, epist. 76. Unum est bonum, qod honestum. De Helvidio Prisco Tacit. bist. l. 4. Doctores sapientia secutus est, q̄i sola bona, q̄a honesta; mala tantum, q̄a turpia; potentiam, nobilitatem, ceteraq̄e extra animum, neq̄e bonis, neq̄e malis annumerant. Vide infr. ad § 11.

Εὐθύμης, ὅτι αἰμαῖα, καὶ αἰσχυρὰ τὸ αὐτὸ] Ità l. 12. § 26. Ὅσα ἡ εὐγυνεῖα ἀνδρώσων ποιεῖ πᾶν τὸ ἀνδρώσειον γένος. καὶ ὅτι αἰματὶς καὶ πρὸς ματὶς, ἀλλὰ καὶ καὶ καὶ καὶ. Non hac duntaxat, aut præcipue ratione: sed & ista tamen. Pavlus Apost. apud Lucam Act. c. 17. v. 26. Ἐμῖν οὖν τὸ ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔσθ' ἀνδρώπων. Et Lactant. instit. l. 6. c. 10. Si ab uno homine, gem Deus finxit, omnes optinet, certe consanguineus sumus. Itaq̄e τὸ

μύρον hic subintelligendum, cuius frequens passim Ellipsis. Xenoph. expedit. l. 3. Οὐδὲνα γὰρ ἀνθρώπων θεοῦ τι, ἀλλὰ τὸν θεὸν σεβασκούμεν. *Hominem Dominum nullum, sed Deos solos adoratis.* Itā supplet Christus apud Matth. Evang. c. 4. v. 10. Κίεον τὸν θεόν σε σεβασκούμεν, καὶ αὐτὸν μόνον λατρεύομεν. Quid omittā particulā illā Moles dixerat, Deut. c. 6. v. 13. Dominum Deum tuum adorabis, eidemque servies. Paulus ad Rom. c. 4. v. 9. Ο μακροειπὶς εἶπεν ἐπὶ τῷ ἀπειταμῶν, ἢ καὶ ἐπὶ τῷ ἀπεχέστη; *Benedictio ista ad circumcisos (solos) an et ad præputiatis pertinet? Quid Castellio, cum minus adveniret, perperam reddidit; Hæc beatitudo in circumfisionem ne cadit, an potius in præputium?*

Ἀλλὰ νού? Synes. de provident. Εἰς δὲ ἡ μία ψυχὴ καὶ σαρμῶν συγγένεια. ἢ γὰρ τὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ γῆς ἐκπύειν γένειον, τότῳ περιέχειται ψυχῆς, ἀλλὰ τὸ ἐν μίᾳ: φύλιναι πρὸς γῆ; q̄i tamen fontes, unde deriventur animæ, duos statuit; terrestrem alterum, alterum celestem; inde Osiridi, Typhonī hic animam contigisse. At contrā Lucret. l. 2. & Lucretio ψυμῆς Laetant. institut. l. 6. c. 10. eodem, qd̄ Marcus istic collineans; Si ab uno Deo, inquit, inspirati omnes et animati sumus, qd̄ aliud qd̄m fratres sumus? et qd̄m conjunctiores, qd̄m animis, qd̄m q̄i corporibus. itaq; non errat Lucretius, cum dicit;

Denique celesti sumus omnes semine oriundi:

Omnibus ille idem pater est.---

Subjungit Laet. nostro consentiens: Ergo pro bellicis immanibus habendi sunt, q̄i hominib; nocent. — Ob hanc enim necessitudinem germanitatis docet nos Deus, malum nunquam facere, semper bonum. Idēq; l. 5. c. 8. ex Ciceroe. de legib. l. 1. Sicut in ea eadēq; naturā, mundus omnibus partibus inter se congruentibus coheret ac nititur: sic omnes homines inter se naturā confusi, pravitatē dissentiant; nec intelligunt se esse consanguineos, et subiectos omnes sub unam eandēq; tutelam. qd̄ si teneretur, Deorum profecto vitam homines viverent.

Καὶ θεὸς ἀνομιόλογος μόνος. [Deia ἀνομιόλογος i. e. portuicula divina, οὐ πῆς ἡ mens, live anima rationalis hic dicitur. sicut infra § 4. τὸ τὸν νόμον νοικῶν. ἀνομιόλογος. & l. 5. §. 27. τὸ διδὸς ἀπονομα. de quibus, suis locis dicitur. Eadem Epicteto differt. l. 1. c. 1. Τὸ διδὸς μέγας. Seneca epist. 92. Dei pars est. & de otio sapient. Divi ni spiritus pars ac veluti scintilla quadam. Horat. serm. l. 2. Sat. 2.

—divina particula aura.

q̄o modo Ammianus, tanquam ex Physicorum sententia, l. 21. Sol mens mundi nostras omnes ex sese, velut scintillulas, diffundit. Et Manilio Astron. l. 2.

—pars ipsi deorum est:

Plutarch. quest. Platon. l. 1. Ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ μ-

ταχῶς καὶ λογισμῶν, ἢ ἔργον δὲ τὸ θεὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ μέγας, καὶ ἡ αὐτὴ, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ γένεσι. Sanius Augustinus, epist. 157. Animam Dei non particulam esse, sed creaturam. & de anim. orig. lib. 1. c. 4. & l. 3. c. 3. ab illo, non de illo factam. qem & amplius vife sis de civit. Dei l. 13. c. 24. Tertull. de resurrect. c. 7. Deus anima sua umbram, spiritus sui auram, oris sui operam, vilissimo alicui commiserit? Animam loquitur humanam corpori inditam. Pulcherrimè Gregor. Naz. Augustino sensu consentiens, q̄mvis modo loquendi dispar, apologet. § 33. Πᾶσι ψυχῶν ἡ συνήθεια, τῶν ἐν θεῷ καὶ θεῶν, καὶ τῆς ἀνωθεν ἐκπύειν μετέχουσας; καὶ πρὸς ἐκείνους ἐπεργαζόμεναι, εἰ καὶ τῶν χεῖρον συνισθῶν. Modestissime Epiphanius, in ancorat. § 55. Οὗτοι μέγας θεὸς ἀλόγιστος ἐστὶ τῶν ψυχῶν, καὶ ἀλόγιστος τοῦ ἐμμενῶντος. (Ita enim legendum avtumo, qd̄ ἐμμενῶντος vulgò legitur) πῶς ὃ τὸ λεγόν τὸ τοῦτο ποιεῖται θεὸς μόνος ἐργασαί. Sed & Synesius epist. 105. τὸν νῦν indigitαι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ μοιῶν τῶν θεῶν.

Οὗτοι βλαβῶναι τὸ πᾶν ἀντὶ δυνάμεως. Argumentum à nostro crebrius repetitum, uti in collatione indicatum, nostris etiam non insolens, q̄i lædi neminem, nisi à sese, posse contendunt. Habes à Joanne Chrysost. fusè pertractatum, Edit. Savill. tom. 7. orat. 2. cuius titulus; Ὅτι τὸν ἑαυτὸν μὲ ἀδικῶντα παραβλάσαι ὁδεῖς δύναται. Inter exteros verò Maximus Tyrius dissertationem eadem de re ingeniosam admodum instituit, numero 2^m. q̄a & Socratis dictum illud celeberrimum lavdat, à Platone in apolog. positum, à Plutarcho de tranquill. ab Epicteto enchiridio extremo, & differt. l. 1. c. 29. & l. 3. c. 23. à Clemente Strom. l. 4. repositum, à Thrasea etiam apud Dionem in Nerone usurpatum. Εἰμὲ δὲ Ἀντιπας καὶ Μελίσι. ἀπικλῖναι μὲ δυνάται, βλάσαι δὲ ὄ. Me Antysus et Melitus occidere qd̄m possunt, sed lædere non possunt. In eundem huic sentent. & Dominus noster de suis apud

Lucam Evang. c. 21. qibus etiam prædicet, fore ut morte ipsa multarentur (καὶ θανάτωσιν ἐξ ὑμῶν § 16.) subijcit tamen, nihil inde ad ipsos damni, nè vel minimum qd̄m, rediturum. καὶ δεῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν ἡ μὴ ἀπάλητος. nec capillus à capite vestri cuiusq̄m periturus est. v. 18. ἢ γὰρ δέ-μυς, inquit Maximus, ἀγαθὸν ἀνδρὶ τὸ ποτὲς δ βλαβῶναι. qd̄ Plato, καὶ γὰρ θρησκὺν ἀμείνονι ἀνδρὶ τὸν χεῖρον. βλάπτει. neq̄ enim jmo sibi patitur, ut vir bonus q̄spiam ab improbo q̄q̄m lædatur. Vide ad l. 9. § 4. Itaq; cum nostro consentiens planè Joan. Chrysost. in Matth. orat. 87. Εἰ δὲ ὁδὸν πάρεχας θεῶν, πῶθεν ὀργίζῃ τὴν μὴ ἐν σε θάδιντι καλόν; Si malis nil pateris, cur ei succenses, q̄i te malo non affectit? Julianus denique de Cynism. orat. 2. Καὶ τις ἐτίρας ἔχει πρὸς αὐτὸν καδῶσθαι, πολλοὶ πρὸς θεῶν. οὐκ ἐν μὲ ἢ ἐν ἐχθρῶν.

ἰδὲ τὸ βλαβερόν· αὐτὸς δὲ αὐτῷ, βαρύνειν ὁμι-
θεῖς τιμίαν πλὴν τοῦ χρεῖστος ἀγνοῶν, ἵσχυος
τῆς ἐκείνου περὶ αὐτοῦ.

Αἰσχρο γὰρ μὲν αἰεὶς περὶ ἀλλοῦ] αἰσχρο περ-
εἶδεν, ut & καὶ περὶ ἀλλοῦ, infra § 11. meta-
phora ab amictu sumpta, q̄i corpori circumjicitur,
q̄oq̄ corpus ipsum involvitur. q̄alis illa Plakx P̄lak
109. v. 18, 19. ἀνδρῶν κατὰ τὸν αἰματισμόν·
— ἀνδρῶν αὐτῶν αἰματισμός, ὁ αἰματισμός του.
καρπ, inquit, aliquo nemo me involverit. q̄is virtutem
scil. nemo eripere cuiquam potest, in q̄a sola τὸ καλόν,
& in cuius solius privatione τὸ αἰσχρο Stoici collo-
cant. Αἰσχρο τὸ μόνον τὸ καλὸν ἀφαιρῶν (ἢ) τὸ
τὸ ἀρετῆς. Lact. Zenon. & Senec. de vit.
beat. c. 22. Sapientibus nostris unum bonum est vir-
tus. & de constant. c. 5. Unum malum illis est turpi-
tudo. Vide Cicer. Parad. 1. q̄i & idem ad Attic. l.
10. ep. 4. Nihil esse bonum, nisi q̄od honestum: nihil
malum, nisi q̄od turpe sit. itaq̄e τὸ αἰσχρο περὶ ἀλλοῦ,
& τὸ καὶ περὶ ἀλλοῦ, Marco nostro idem sunt.
Maximus Tyr. orat. 2. Ἀδίκη δὲν ἀφαιρέσει ἀ-
γαθόν. τὸ δὲ ἀγαθὸν τί ἐν εἰς ἀλλήλῃ ἀρετῇ; ἢ τὴν
ἀρετὴν ἀφαιρῶν. ἢ ἀδικησάντων τῶν αὐτῶν ὁ πῶς
ἀρετῆς ἔχον· ἢ ἢ ἐστὶν ἀδικία, ἀφαιρέσει ἀγαθόν.
ἢ δὲν τὸ ἀγαθὸν ἀφαιρῶν, ἢ δὲ ἀδικησάντων, ἢ δὲ ἐλε-
γμένων ὡς λυσῶν. Bodemq̄ Chrysostomus, in argu-
mento hoc, telo pugnat. Telephus Accianus apud
Macrobi. Saturn. l. 6. c. 1.

— nam si regnum a me fortuna atq̄, opes

Eripere quiv, as virtutem non quiv.

Ληστὴς τὸ πονηρὸς αἰεὶς γίνεσθαι. Epictetus apud
nostrum l. 1. § 36. Prædo virtutis nullus est. Itaq̄
Maximus: Ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ δίκαιος κατὰ φύσιν
συνταχθεὶς ἀφαιρῶν, ὅταν τὸν ἀδίκον ἐν αὐ-
τῷ ἀρετῆς ἀφαιρῶν, βουλόμην τὴν δρῶν, δρῶντας
δὲ ἐστὶν ἀδικία καὶ ἀπαιρῶντων ἐκείνων, βοήσεται
τὸ τοῦ Ἀρχιλλέως, Iliad. l. 604.

— φρεσὶν τὸν τιμωρὸν Διὸς αἰσθ.

καὶ ἀφαιρῶν τὰ χεῖματα, φρεσὶν αἰσθ. πάλιν
καὶ ἀφαιρῶν ἀφαιρῶν, καὶ ἀφαιρῶν, ὡς ἡδὴ
πυρετὴ καὶ ἡδὴ, ἢ δὲ ἀφαιρῶν φρεσὶν καὶ ἀφαιρῶν.
Senec. de constant. sap. c. 5. Injuria
propositum hoc habes, aliquem malo afficere: malo autem
sapientia non reliquit locum. unum enim malum illi
est turpitudine: q̄a introit ed, ubi jam virtus hone-
stissime est, non potest. injuria ergo ad sapientem non
pertinet. nam si injuria alicuius mali patientia est,
sapienter autem nullius mali est patientia: nulla ad sapi-
entem injuria pertinet. Vide ad l. 8 § 1.

“Οὐτε ἐργάζεσθαι πλὴν ἀγαθῶν δυνάμει, ἢ τὸ
στρεβλόν αὐτῷ] Epictet. Enchirid. c. 42. Πάν
πράγμα δύο εἶναι καλόν, πρὸς μὲν κοινῶν, πρὸς
τὸν αἰσχροτῶν. ὁ ἀδελφὸς ἐάν ἀδικῇ, ἐστὶ δὲ αὐτὸ μὴ
καλόν, ὅτι ἀδικεῖ. αὐτὸν δὲ καλὸν ἐστὶν αὐτῷ ὡς
πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ ἐκείνου μάλλον, ὅτι ἀδικεῖ. ὅτι ἐπὶ τῷ
καλῷ αὐτὸ, καδὲ ὁ φρεσὶν ἐστὶν. Idem differt. l. 3.

c. 10. “Οὐκ ἔστι ἡμῶν περὶ ἀλλοῦ δυνάμει τὸν ἀδικῶν
φόν. ἢ ἀλλὰ τὸ τοῦ αἰσχροτῶν ὁφείλει. ἐγὼ δὲ ὡς
ἀνδρῶν ἐστὶν αὐτῷ, ὡς δὲ χρεῖστος τῶν ἀδικῶν
ἐκείνου. τὸ τοῦ ἐμὸν δὲ, ἐκείνου δὲ ἀλλοτρίον
τὸ τοῦ αἰσχροτῶν δυνάμει αὐτῷ ἐκείνου καλόν. Vi-
de l. § 22.

Γενόμενός περὶ σωφροσύνης. Quid l. 4. § 3. τὰ
λογικὰ ζῶα ἀνθρώπων ἐνέαν γενόμενός. & l. 8. §
56. “Οἱ ἀνθρώποι γενόμενός ἀλλήλων ἐνέαν. & l.
5. § 16. περὶ κοινωνίας γενόμενός. & l. 7. § 13.
περὶ μίαν πᾶσα σωφροσύνη. Vide infra ad § 2.
Senec. de ira l. 1. c. 5. Homo in adiutorium mu-
tuum generatus est. & epist. 95. Natura nos ca-
gnatos edidit, cum ex eisdem & in eadem gigneret.
hæc nobis amorem invidiam minimum, & sociabiles fe-
cit: illa æquum justumq̄ composuit: ex illius consti-
tutione misericordiam est nocere q̄am ladi: & illius im-
perio parata ad juvandam manus. iste versus & in pe-
ctore & in ore sit:

Homo sum: humani nihil a me alienum puto. Ter.
Heaut. 1. 1. Habemus in commune, q̄d nati sumus
Societas nostra lapidum fornicationis simillima est
q̄a casura, nisi invicem obstarent: hoc ipso susti-
netur.

“Ὡς πόδες] Idem, πᾶν τὸ ἡνέκον ἐξ ἀνάγκης
ἀρετῆς ἔχει πᾶν πόδες. Aristot. de animal. inesset.
c. 8. & hist. anim. l. 1. c. 5. & problem. l. 10. q. 18.
& 23. Hierocles “Εν τῷ περὶ φιλαδελφίας apud
Stob. tom. 2. tit. 81. “Οἱ ἀδελφοὶ τρεῖς πᾶσι τὰ
αὐτῶν μέρη τῶν χεῖρας, ὅσῳ δὲ ὁφθαλμοί, καὶ τὰ
σκέλη, καὶ αἱ χεῖρες, καὶ τὰ λοιπὰ. ὅσῳ ἔν ὃι ὁφ-
θαλμοί, καὶ αἱ χεῖρες, ὅσῳ ἐκείνων ἐστὶν ἡ ψυχὴ
καὶ νοῦν ἔχον, ὅσῳ αὐτῶν ἐστὶν ἡ ψυχὴ καὶ νοῦν
ἐκείνων διὰ τὸ πᾶσι κοινωνίαν, τῷ μὲν αὐτῷ
τὸ ἴδιον ἔργον διὰ τὴν ἐξ ἑαυτοῦ καλῶς διχα-
στὴς ὅτι ἐπὶ τῶν παρῶν, ὅτι τὸ καὶ ἡμᾶς ἀνδρῶν
καὶ ὅτι, καὶ τῷ ψυχῇ (τοῦ) καὶ ψυχῇ μᾶλλον.
Vide ad l. 4. § 4. annot. 1. & § 29. annot. ult. &
l. 9. § 8. & l. 12. § 30. Ὁμοιογενεῖας ἔχον, μη-
δὲν περὶ αὐτῶν ἀντιδρῶν, ὡς τὸ τοῦ δεινῶτος περὶ
ρεῖς τοῖς ἀδελφοῖς. καὶ τὸ αὐτὸ καὶ πλεονεξία πᾶσι
τὰ μέρη συλλαμβάνειν ἀλλήλους ἀδελφοὶ πε-
φύκασι. οἱ τὸ δὲ ὁφθαλμοὶ μὴ ὁρῶν ἀλλήλους
περὶ τῶν περὶ, καὶ χεῖρ περὶ τῶν περὶ παρῶν
χεῖρ παρῶν ἢ ὁ ἀδελφῶν συμπάσης ἀλλήλους
παραχέσθαι πᾶσι δὲ περὶ τῶν περὶ τὰ κοινὰ δια-
φρεσίν, καὶ διεκδικῶν πᾶσι, μᾶλλον δὲ ἡμᾶς
χρῶν ἀλλήλους ὁρῶν, καὶ μὲν ἐκείνων ἢ τὸ δεινῶ-
μα. Itā enim locus ille insignis, sed fœdissime viti-
atus, ex parte saltem restitui poterit. Basil. Carl.
epist. 68. Αἰσχροτῶν εἰδότες, ὅτι πλέον ἡμῶν τῶν ἐκείνων
ἐκείνων ὅτι ἀδελφῶν ἐπικλείας δυνάμει, ἢ ὅσον ἢ
ἐπὶ τῶν χεῖρας τῶν ἐκείνων. ἐπεὶ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν
τοῦ σωματός ἡμῶν καλῶς καλῶς, τὸ ἀναγκάσιον τῶν
κοινωνίας ὁ καὶ ἡμᾶς ἐκείνων ὅτι περὶ αὐ-
τὰ τὰ αὐτῶν ἀντιδρῶν τὰ μὲν ἡμῶν, ὅτι ἐν ἡμῶν

ἰουλιὸς πρὸς ἐπίγονον αὐταρχεῖ. ἔτε γὰρ αὐτὸς πρὸς ἀσφαλῶς βαδίσαι, μὴ συνυποσπείσῃ τὸ ἐπὶ ἔτε· ἔτ' αὐτὰθαλμῶς ὕψους ἴσθι, μὴ κοιτανὸν ἔχων τὸν ἔτερον, καὶ μετ' αὐτὸν συμφάνους πρὸς ἑλλαν τοῖς ὁρατοῖς. καὶ ἀκοῇ ἀκριβεστερα, ἢ δι' αἰσθῶν τὸν πρὸς τὴν φωνὴν διανοῦν καὶ ἀντί- ληψις κροταυτοῖς τῇ κοιναρίᾳ ὅτ' ἀκτύλων. καὶ ἀπαξάπλως ἔδεν ἔτε ὅτ' ἐκ φύσεως, ἔτε ὅτ' ἐκ παλαιόθεν κατ' ὁμοειδῶν ὄρα, ἀνὰ τῆς ὅτ' ὁμο- φύλων συμπίοις ἐπιτελέωμεν. Ceterum de usu 10

ἡστέ; Marcus, de necessitate Basilii loquitur.
[Ὦς χεῖρες] De manibus Galen. de usu part.
l. 1. Συμμετρὸν ἑτέρα τῶν ἑτέρων ἢ φύσις ἀπονο-
ταῦτα ἄρα καὶ πρὸς ἀλλήλους τενδύσασιν· ἀλλήλων
γὰρ ἑνὴ καὶ γὰρ ἑνὴ. Inde nata proverbialia illa
Menandrianum apud Gnomologum;

Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα, καὶ πόλις σὺν πόλιν·
Χεῖρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλος τε δάκτυλον.
Servat virum vir, civitatem civitas:
Digitum lavatque digitus, et manum manus.
Epicharmum apud Aëchinem in Aëchio. & Stob.
tom. 2. tit. 20.

Ἄ ἢ χεῖρ τὰς χεῖρας νίπτει δὲς τι καὶ τι λαμβάνει.
A manu manus lavatur: da quid, quid accipe.
ἡστέ; Marcus, de necessitate Basilii loquitur.
Epicharmum apud Aëchinem in Aëchio. & Stob.
tom. 2. tit. 20.

— μὴ δὲ χεῖρ δὲς τὴν μὴ χεῖρ.
Invalida pugna est, una quam gerit manus.
Virgilius an Septimius in Moreto:
Admovet inde manus operi, partitus utriq;
Laeva ministerio, dextra est intentus labori.
Hæc totas assiduis gyris, et concitat orbem.
Interdum fesse succedit laeva sorori,
Alternatque vices.—

— Ὦς βλέπειν) quæ ad oculi regmen & tutelam
amicæ conspirant.

— Ὦς οἱ σὺν χεῖρ ὅτ' ἀδελφῶν] qd veluti in mola ca-
millus & metis, mutuas sibi invicem operas jugiter
prestant.

Τὸ ἔν' ἀντιπαρασθῆναι ἀλλήλοις παρὰ φύσιν] Se-
nec. de ira l. 2. c. 31. Illud ante omnia cogita, fa-
dam esse et execrabilem vim nocendi, et alienissimam
homini, cuius beneficio etiam sæva manifestescunt.
Apud Xenophontem commentariorum l. 2. Socrates
fratres duos diffidentes his verbis alloquitur. Νῦν
μὲν ὑποδιδάσκετε, ὡς ὅτε εἰ τὴν χεῖρα, ὡς ὁ θεὸς
ἐπὶ τὸ συλλαμβάνειν ἀλλήλους ἐπιτίσιν, ἀφ' ἑαυτῶν
τάτου, πρᾶττοντο πρὸς τὸ διακωλύειν ἀλλήλους ἢ
εἰ τὴν πόδα δεξιὰ μαλακὰ πεπονημένους πρὸς τὸ συ-
λῆναι ἀλλήλους, ἀμειλίχων τε τάτου, ἐμπροσθίον
ἐλλήλους. ἢ ἂν πολλὰ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαμ-
νία τοῖς ἐπ' ἀφελείᾳ πεπονημένοις ἐπὶ ἐλαβῶν χεῖ-
ρας καὶ μὴ ἀδελφῶν γε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὁ θεὸς
ἐπιτίσιν ἐπὶ μὴ ἐπὶ ἀφελείᾳ ἀλλήλους, ἢ χεῖρας

καὶ πόδα, καὶ ὁδομαχίαν, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἀδελφὰ ἐν-
σιν ἀνθρώποις.

§ 2. Σαρκία δὲ, καὶ πνεύματι καὶ τὸ ἡγεμο-
νικόν] Eandem distributionem habes sapienter repeti-
tam. l. 3. § 16. & l. 6. § 32. & l. 12. § 3.
Idem ferè aliis verbis Apoll. ad Thessal. ep. 1. c. 5.
v. 23. Τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχή, καὶ τὸ σῶμα. qd
loco τὸ σῶμα est qd Marco hic σαρκία· ἡ ψυ-
χή, qd πνεύματι· τὸ πνεῦμα, qd τὸ ἡγεμο-
νικόν.

Ἄφες τὰ βιβλία] Vide infra ad § 3. sed &
Epictet. dissert. l. 4. c. 4.

Μικρὴν αὖτ' ἰτά] Ità l. 4. § 3. πρὸ πάντων μὴ αὖτ',
μὴ κατὰ τὴν φύσιν. qd eleganter admodum sic ex-
pressit Pers. Sat. 5. v. 154.

En quid agis? duplici in diversum scinderis humo.
Huncine an hunc segetis? subeas alternus oportet
Ancipiti obsequio dominos; alternus oberres.

Οὐ δίδωται] Non datum est. Xyl. ai Lugd.

20 Non licet. nam quod Nē stude, reddidit Annotator
Lugd. & μικρὴν αὖτ' ἰτά, mavult legi; à Marci
mente alienum est. M. Cal. Non est futurum. non
dabitur. qd exponi vult ex illis l. 3. § 14. Μικρὴν
παρὰ τὸ ἔν' ὅτ' τὰ ἀντιπαρασθῆναι ὅτι μὴ δὲς ἀνα-
γνώσκων, &c. Noli te fallere. neque enim futurum est
ut Commentariorum tuorum et excerptorum, vel alie-
norum de antiquis gestis rebus scriptorum, evolvendi
et perlegendi copia tibi suppetat. & est reverà proba-
bilis fati expositio. Videatur tamen an non forsan
ἐρωτηματικῶς legi debeat, ὅτ' δίδωται; annon datur?
30 annon est in potestate tua positum, ut hoc facias? hoc
est, ut distractione & perturbatione omni immunem
te reddas. Ità l. 4. § 1. τὸ δυνάσασθαι καὶ δίδωμεν.
& l. 9. § 29. ὁρμησιν, ἔαν δίδωται. Epictet. dif-
fert. l. 3. c. 26. δίδωται σοι τῶτοι & ἐφ' ὅσον ἂν
δόν τε ἡ, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν δίδωται & Rufus
Thrasea apud eundem l. 1. c. 1. ὅτ' εἰς τὴν μελε-
τῶν, ἀρκεῖται τὸ δίδωμεν; hinc δὲς φυσικῶν. l. 4.
§ 19. qd nimirum

— natura beatis

Omnibus esse dedit, siquæ cognoverit uti.
Clavd. in Ruffin. l. 1. Occurrit nimirum objectio-
ni vulgari illi, de qua Seneca, epist. 104. eodemque
planè, qd Seneca, modo occurrit. Totiens, inquit hic,
mibi occurrunt isti, qd non putant fieri posse, quicquid
facere non possunt, et aiunt nos loqui maiora, quam quæ
natura humana sustineat. At quid ego de illis me-
lius existimo? ipsi quoque hæc possunt facere; sed nolunt.
Denique quæ unquam ista destituerent antem? cui non
faciliora apparere in actu? non quia difficilia sunt,
non audemus; sed quia non audemus, difficilia sunt.
Quem vide amplius ad l. 6. § 19. Eodem planè
sensu Hebræi Doctores in Patrium dictis c. 3. §
15. נתונה הרשות Potestas data est. τὸ αὐτ-
όμοιον scilicet.

Δύστος] Ità l. 3. § 3. γὰρ καὶ λύστος. & l. 8.

§ 37.

§ 37. *χρόνον πᾶν ὅτε, καὶ αὐτὸν ἐκ θυλάκου.* Eustath. ad Il. 7. αὐτὸν, ὁ τῷ αἵματος μακροῦ ἀνεκμυστῶν. τῇ κόνει. *cruior pulveri commistum.* dictum à λῶν, unde & λῶμα, τὸ πῶμα. per theta scribi, ut à λῶγον distingvatur. Eadem serè & ad Il. 1. & ad Odys. 7. Utrumque autem, & αὐτὸς & αὐτὸν dici monet idem ad Il. 1. plenius paylō Heracleo in Schol. ad Il. v. Τὸ καὶ κινιστὴ καὶ ἰδρωτὸς ἀνδρώπειον αἶμα, αὐτὸς καλεῖται sanguis pulveri & sudori commistus. itaq; de athletis usurpat Clem. Alex. Strom. l. 2. Verum istic potius est Marco idem quod ἰχθὺρ αἱμάτων, Oppiano κυνιγ. l. 2. v. 279. Janies cruenta. σῆμα γὰρ αἱματος, ἰχθὺρ. Clem. Alex. prorept. quāquam cruentem vult tantum & sanguinem ipsum: sed quē ad rei vilicitatem exprimendam sic nuncupat.

Κροκύφατον] reticulum malum cum Xylandro, quā cum H. Stephano perplum. tum quia κροκύφατον τὸ κακροφάδω idem statuit Eustath. ad Iliad. 7. tum quia sequitur mox, ἐν νύκτι, φλεβίων, ἀετμεῖον πλεῖματιον. κροκύφατον autem dictum vult Schol. ad Aristoph. Vespr. ὅτι διὰ κρόκος φάσγαν. Ex qo Svidas corrigendus, apud quem perperam legitur, ὅτι διὰ κρόκος υποφαίνεται. Verum illis omnibus constanter, contrā quā nostro, κροκύφατον formā masculā dicitur. *Reticali* verò nomine, nec omentum, licet id Polluci νύκτι πλεῖμα dicatur; nec cutem ipsam, cum Merico nostro, designari istic existimo; sed contextum illum integrum, (cutē tamen non exclusā prorsus, siquidem τὸ δέρμα ἐν φλεβίδι καὶ νύκτι, καὶ ἀρτηρίαι, cutis etiam ex istis consistit, Aristot. nom. de spir. c. 5.) q; per corpus totum permeat, venarum, nervorum, articularum intercurfantium, sibiq; invicem implexorum, qo corporis moles quasi continetur & constringitur: ὃ δὲ καὶ οὐρανὸς τοῦ πᾶν καὶ πλεῖμα inquit Plato in Timæo. ad qz verba forsan & Marcus responderit, ubi πλεγματιον idem nuncupat. de eo loco videri poterit Galenus in explicatione eorum qz in Platōnis Timæo medicè sunt dicta.

Ἀνεμος] Anima ergo ventus sive spiritus & flatus Stoicis: quod confirmat Laert. l. 7. & Plut. de Philos. placit. l. 4. c. 3. Itā Marcus denuo, l. 6. § 14. εἶον ἢ αἶρ. αἶματος ἀναθυμιάσις, καὶ ἢ ἐν τῷ αἵματι ἀνάπνευστος. Qin & Tertull. de anim. c. 5. Et Stoicos allego, q; spiritum dicunt animam: penè nobiscum. penè, inquit: non prorsus. nec hoc tamen, quasi nostri non & spiritum dicant, ex Salomone Eccles. c. 12. v. 7. & aliis: sed quia aliā ratione sive spiritum sive flatum animam nos dicimus; non tanquam aëreum quiddam sit, ut Marcus istic, qualis spiritus ille quē spirando trahimus; sed spiritum, quia propriam quandam habet naturam corporis expertem, & mundanæ molis elementis omnibus excellentiorem substantiam, ut Avgustin. epist. 28. flatum, quia Deo est insufflante creata, ut ex Moise l. 1. c. 2. v. 7. idem

de Civit. Dei l. 13. c. 24. qo etiam loco, nè Stoicis calculum dare suum videretur, q; de substantia divina mentem saltem derivaram tradiderunt, subjungit: sicut autem nos possumus non de nostra natura, quā homines sumus, sed de isto aëre circumfuso quē spirando & respirando ducimus ac reddimus, flatum facere, cum sufflamus: itā omnipotens Deus non de sua natura, neq; de subjacente creatura, sed etiam de nihilo potuit facere flatum, quē corpori hominis inserendo inspirasse vel insufflasse commodissime dicitur, incorporeus incorporeum, sed immutabilis mutabilem, quia non creatus creatum. Lactantius certè contrā planè quā Marcus hic, de opific. Dei c. 17. Animam q; ventum putant, hoc falluntur, quod ex aëre spiritum ducentes vivere videamur. Varro itaq; definit: Anima est aër conceptus ore, deservectus in Pulmone, repositus in corde, diffusus in corpus. hæc apertissime falsa sunt. Anima non est aer ore conceptus: quia multo prius gignitur anima, quā concipi aer ore possit. Et hoc contrā quā Stoici, q; à partu animam in corpus ingenuari statuebant; quod & Lactantius ibidem monet; & Plut. de Stoic. contradiç. c. 38. Vide l. 12 § 24. Attamen in Carminibus Orpheo attributis dicitur, τὸν πυλὸν ἐν τῷ ἄνθρωπῳ εἰσέναι, ἀναπνεύοντα ἐκροκύνειν καὶ τῷ ἄνθρωπῳ. Aristot. de anim. l. 1. c. 5. Latinis etiam Animus & Anima παρὰ τὸν ἀνεμὸν. Serv. ad Æn. l. 1. & Pseudo-Cypr. de dupl. Martyr. Qin & animas veniunt tribui multis docent, Joan. Zinzerling. in promuls. critic. & Mevrl. critic. Arnob. l. 1. c. 3. ad illa Arnobii; Nunquid suas animas expiraverunt venti? Animam enim dictam, quod corpus animat, ut Pseudo-Avgustin. in defin. oribod. c. 20. & de spir. & anim. c. 9. præposterum est planè; cum contrā hoc ab illo duci dicique manifestum sit. Vide amplius ad l. 5. § 4. *Idem dies*] in horas. Xyl. & § 5. Singulis horis. idem. Singulis horarum momentis. Cas. omni tempore, jugiter. ut l. 8. § 53. Hinc tractum illud in tibicinis, sive subulones dictærium, cujus l. 40 § 8. meminit Athenæus:

Ἀνδρὶ μὲν αὐλητικῇ θεοὶ νόον ἐκ ἐνέκτου.
Ἄλλ' αἶμα τῷ φούρῳ καὶ βῶθ' ἐκπύεται.

Est tibicinis mens calidius indita nulla:

Nam simul ac inflant, avolat illa simul.

Ἐξερμύδρον] Itā Maro Æn. l. 9. v. 354.

Purpuream vomis ille animam.

idem enim ipsum in morte semel fieri, quod in respiratione sit jugiter, vult Marcus noster, l. 5. § 4. sicut autem animam vomere, itā spiritum expuere dixere. Seneca de ira l. 3. c. 43. Jam ipsum spiritum expuimus interim, dum trahimus. qz tamen verba aliter distingvit Lipsius. Idem (si idem, nam Marco potius tribuunt hayd pavci) in Thyeste v. 244.

Ferro peremptus spiritum inimicum expuit.

& Troad. v. 1168.

ad Pers. *Soc. §. change intelligit, qz. ut Persius, -- extrinsecus intrat & nervos agit. Xyland. alieno impetu raptari. atqz est illud revera, τὸ volēs-σας εἶναι de qmox dicitur. Verum ὅρμη ἀπο-κινῶντες videtur patius motus, sive impetus, aut im-
pulsus ejusmodi denotare, qz à natura communis ge-
neris sive humani communione ac commoditate alieni
sint. quod & Mer. Calavbonus advertisse videtur, qz
affectus, motusqz nevissimi sociabiles venit. In-
culcat enim Marcus passim, esse hominem ζῶον κο-
ινωνικόν l. 3. § 4. & l. 5. § 16. 30. & l. 9. § 9.
actiones ejusdem motusqz exigit, ut sint ὁρμαὶ κα-
ταστάσεις κοινωνικαὶ l. 9. § 23. & l. 11. § 37.
damnata ubiqz τὸ ἀκοινωνικόν. l. 3. § 5. l. 7. §
72. l. 9. § 9. 23. & l. 11. § 8. desiqz l. 7. § 55.
Περικλῆον, inquit, ἐξέσω τὸ εἶναι τῇ κοινολογίᾳ κα-
ταστάσεων ὅς τὰ λοιπὰ ἀλλήλων ἐπέκεν. τὸ ἐν
θεσμίοις ἐσ τῇ ᾧ ἀνδραπὴν καταστάσῃ, τὸ
κοινωνικὸν εἶναι. vide supra ad § 1.*

Nolopascens Divus] *neuropastorum* more impelli, 20
& in diversa motu alieno moveri. Vocabulum à
nostro sæpe usurpatum; ut ex locis collaris patere
poterit; tractum à *figillaribus* sive *neuropastis*, quæ
cum per se *divinula* existerent, verticillis quibusdam
nervisq; movebantur. horum meminit & noster l.
7. § 3. dum res ludicras contemptiq; dignissimas
recenset; ad qm locum de eis uberius & opportuni-
us dicitur. De usu vocabuli ad rem Ethicam tralati
videatur Casavbonus ad *Perfi* illud *Sat.* s. v. 128.

Te nihil impellit, nec quicquam extrinsecus intrat,

Quod nervos agitet?—

god ex Horatio expressum monet, qđ *Serm. lib. 2.
Sat. 7.*

Tu mihi q̄ imperitas, aliis. servis misce, atq̄

Duceris at nervis alienis mobile lignum.

vel ex Platone potius ab utroque desumptum; cuius hæc verba, *legum* l. 1. Τὸ πᾶν ἐν ἡμῶν ἐστὶν ἡμεῖς καὶ πρὸς ἑαυτοὺς, ἀπὸ τοῦ τε ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἀνθρώπων, ἐναντίας ἑσται, ἢ ἐναντίας πρὸς ἑαυτοὺς. Hinc & Tertulliano *adv. Valentin.* c. 18. ductus sigillarius. A q̄, inquit, occultis nihil sensientis ejus, & velut sigillario extrinseca ductu, in omnem operationem movebatur. Et motus sigillarius eidem, de anima, c. 6. velut sigillario motu, supersensientius intus agitante, Gellius, in Favorini adversus Genethliacos dissertatione, l. 14. c. 1. comprehensâ: Ut planè homines, non, quod dicitur, λογικὴ ζωὰ: sed ludæa & ridenda quædam volupçatosa esse videantur, si nihil suâ sponte, nihil arbitratu suo faciunt: sed ducentibus stellis & arcentibus. vide ad l. 10.

§ 37. Quid autem hoc loco dixit Marcus, καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκρίσας αὐτοῖς, ἵπτε ὀπίμῳ ἀποκρινόμενος. ἵπτε, ipse optime explicat l. 3. § 5. ubi veta, ἐπελπίειν μήτε ἀποκρίνεσθαι, μήτε ἀνδραγαθίζεσθαι. hoc est enim τὸ νδραγαθίζεσθαι, καὶ ἀνδραγαθίζεσθαι νδραγί πᾶσι, ut Plato. Dio Prus.orat. 30. μὴδὲ πᾶσι ἐχρην ἐς αὐτοῦ, ὅ

δι' ἡμέρας καὶ νυκτὶς, ὑπὸ τέτοιον αἰὶ κατεσθῆς
καὶ σφελῶν.

ΜΗΝΕΤΙ ΤΟ ΣΗΜΑΡΙΦΟΝ, ἢ ΠΑΡΩΝ ΔΥΣΑΓΓΕΛΙΑ] hoc
est, quod Rufus supra apud Epictetum, ἀρκύνει το
ἀδελφόν. & l. 3. § 4. ἀρκύνει το συμβασιονία
χ; ἰστανεμεινόν. quod autem sitc μὴ δυσάγγελον, idem
infra § 5. μὴ δυσπερίον, dixit.

Ἡ μέλλων ὑποσυνδῆξ] vel impendens subscr-
ge. Xyl. qem & Mer. legitur. at ὑποσυνδῆξ, est
subire, qod est subscrugendi verbo promissu ad-
verbum. forsitan ergo ὑποσυνδῆξ legerant; qod est clam
elabi. verum non est istud in cuspisqum potestate su-
tum, ut effugiat τὸ εὐμαρτυρίων sed nec τὸ μέλλων
ὑποσυνδῆξ commodè satis diceretur. malim ergo,
ὑποσυνδῆξ, nec futura pavere; ὑποσυνδῆξ enim ὑπο-
συνδῆξ. Svid.

§ 3. Τα ἔξ' ὧν θεωροῖται μετὰ] Ἀβελον γδ
 διδόν ἐπὶ ὀπρῶσσι γάδιον. Infra l. 6. § 44. ga-
 lem tamen fingeant sibi Epicurei.

Tα τῆς φύσεως καὶ ἀπὸ φύσεως καὶ ἀβλαβήτων]
non sine natura aut consilio, etiam fortuita quæ-
ritur Arist. physic. l. 2. c. 6. Ἐστὶ τὸ αὐτάρκτως καὶ
ἡ φύσις αἰτία, ὅν ἂν καὶ οἱ νῦν γινώσκω αἰτία, ἡ φύσις
δύναμις καὶ συμπεριλαμβανὴ αἰτιῶν τὸ γινώσκον τῶσαν αἰ-
τίαν. Et c. 5. Ὅσα τε ἀπὸ δυνάμεως, καὶ ὅσα ἀπὸ φύ-
σεως ποιεῖται, ὅσων καὶ συμπεριλαμβανὸς γινώσκον, ἀπὸ
φύσεως ποιεῖται καὶ. Tὰ τὸ ἀνεκείσθων, sive subiectum
causæ fortuitæ cuiusvis est, vel à natura, vel à consi-
lio profectus actus aliqvis. Causam verò rerum omni-
um primam summamq; si spectemus, illius providen-
tiā diriguntur ac gubernantur, etiam qz maximè
fortuita videntur. god de sorte ipsa, qā nihil incer-
tius, rex sapientissimus pronuntiavit, Prov. c. 16. v.
33. Deum ergo, ac dispositionem divinam si specte-
mus, god Senec. de provid. c. 5. veniunt cuncta, non
incidunt. god et idem Marcus mox.

συγκλωπίων καὶ ὀπτακίης.] Vide ad l. 3 § 11.
συγκλωπὸν, & § 16. συγκλωπιδίον.

Πάντα ἐκείθεν ῥῆι] Itā de prima principēte
 mente, l. 6. § 36. πάντα ἐκείθεν ἔρχεται. de pro-
 videntia divina l. 8. § 27. ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι
 ψύλα. Vide & l. 9. § 35. de fato Liban. orat. 31.
 μὴ ζῶντι καὶ ἐκείθεν πάντα ἐκείθεν. Apostolus pariter
 de Deo, ad Rom. c. 11. v. 36. Ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ,
 καὶ ἡς αὐτοῦ τὰ πάντα. Et ad Cor. ep. 2. c. 5. v. 18.
 τὰ καὶ πάντα ἐν τῷ θεῷ. Lavdar itaq; cum primis
 Chrysippus Homicum illud, Il. d. v. 109. de
 Jove enunciatum;

Τῷ ἑκάστῳ ὅτι ἦσαν ὑμεῖς χαλκὸν πύσσας ἐν ἑστέ.

● H အံ့ဝှံး—

*Pendet ab hoc, quod cuncte malorum bonorumque
Immissum fuerit.—*

Plut. de Stoic. contrad. c. 47. γανγαν. ἢ ἀγανδὴν
illud apud Homerum non habetur, sed videtur esse
Chryssippi, cui non infregens illud, Homericis à se
lavdatis de suo aliquid liberalius adicere.

Et l. 1. ep. 60.

Cras te victurum, cras dicis, Postume, semper.

Dic mihi, cras illud, Postume, quando venis?

Cras vives: hodie jam vivere; Postume, serum est.

Ille sapit, quisque, Postume, vixit bene.

Et, *Quam vivere, cum sciat, moratur?* ibid. ep. 21.Et, *—properat vivere nemo satis.* l. 2. ep. 90.

Et l. 8. ep. 44.

Titulle, moneo, vive semper: hoc serum est.

Sub pedagogo ceperis licet, serum est.

At tu, miser Titulle, nec senex vivis.

Vide ad § 2. γάρ ἡ. Nigrinus pariter, referente Luciano, Παρήκει τοῖς σωῶσι, καὶ ἀναβάλλει τὸ ἀγαθόν, ὅσο τοῦ πολλοῦ ποιεῖν, σφειδισμῶς διέκομῶντος ἑορταί, ἢ πανηγύρεος, οἷς αἰν' ἐκείνων ἀρξοτέλους ἐν μὴ λελούχῃ, καὶ οὐ τὰ δῖοντα ποιοῦνται. ἡδὺν δ' ἀμείλιχον ἢ τῶν σφειδ' τὸ ἀγὸν ὀρμῶν. Praecipiebatur auditoribus suis ne bonum differrent, id quod multis faciunt, praestituentes sibi diem certum aliquem, festum quoddam. solenne consuetudine celebrem, ad quod nihil amplius mentiri, eoque quod oporteat excipi incipiunt. postulas enim ut semel cunctatione omni, quod beneficium esset, aggrederentur. Sed & dilationem geminam tangens taxatque Gregorius Naz., orat. de Beap. Ti τὸ καὶ τὸ οὐδέποτε, καὶ σφειδισμὸς ἐν ἀμαρτίαις, μὴ τὸ τὰ ῥατὰ τὸ ἀγαθὸν μοι πρὸς τὰς τῶν πανηγύρεων ἐκτελέσας. Beatus Cass. exhort. ad Beap. Ti οὐκ οἶμαι, καὶ βελούχῃ καὶ διαμύνῃς καὶ περιεργίᾳ διὰ βίου; καὶ τὰς ἀποστολὰς μὴ καὶ γὰρ; σπουδῇ, τὸν παντὶ καμνὸν ἐκτελέσας τῶν πάλιν, ἀναλύσας τὸν ἐπὶ ὅντα. ὅσα καὶ ἐν ἐκείνῃ μακροτέρας τῆς ζωῆς τὰς ἀποστολὰς ποιήσας. καὶ οὐδὲν, τί τέλειται ἢ ἐπὶ σπουδῇ καὶ ἀποστολῇ τὰ μὴ αἰ. Epictetus denique exhort. c. 30. Ἀν πῶς ἀμαρτίας, καὶ ῥαθυμίας, καὶ ἀεὶ ἀσφιδισμῶς ἐξ ἀσφιδισμῶν ποιεῖς, καὶ σφειδισμῶν ἐν σφειδισμῶν, καὶ ἡμέρας ἄλλας ἐπ' ἄλλας οὐδέποτε, αἷς σφειδισμῶν σπαιτῶν, ἀλλοῖς σπαιτῶν ἢ σφειδισμῶν, ἀλλ' ἰδιώτης διατελέσας καὶ ζῶν καὶ ἀποδιδόντων. Vide ad l. 3. § 4. & l. 8. § 22.

Οποῦτος σφειδισμῶν λαβὼν, ἢ καὶ αὐτῶν.] Nihil adest, inquit Xylander, ad quod illud αὐτῶν referri possit. itaque mutila esse suspicatur ista. Sed immerito. Adest enim ad quod referatur, σφειδισμῶς collective sumpta. estque transitio à numero ad numerum hanc infregens. Sic enim Pythagoras in aut. aut.

Βαλδὲ δ' οὐδ' ἔργα, ὅπως μὴ μωρὰ πιδῶται. Euripid. Helen.

—ὅστις ἐν παρρησίᾳ καμνὸν γένηται.

Eis τῶν ἡλθε τοῖς τελευτῇ τοῦ πρόπτος.

Synes. in laud. Calvis. 'Ei δ' καὶ ἡ παρρησία σοφὸν πῶς δ' ἔχ' σοφὸν, αὐτὸς ὅν Ἀριστοτέλης φησι, ὅτι παλαιὰ εἰσι φιλοσοφίας ἐλκυσταλέμματα; &c. Liban. in Elocens. orat. 14. Διαφύγει δ' οὐδ' ἄλλοις ἄλλοις ὅς ἐστι πολλοὶς εἶδον δ' οὐκ ὁμοίως εἰς ἕνα γένος

ἀποφύγει, ὁποῦτος ἐν αὐτῇ τὸ πᾶσι δ' ὁρίσας. Epiphani. haeres. 67. § 4. 'Αἱ ἐδιδάκται αἱ παλαιαὶ διδασκαλαὶ πᾶσι περὶ ἑαυτῶν, καὶ ἐν τῷ σῶματι αὐτῶν φαίνονται. Dio, an Xiphilinus, in Severo: Δεδιδάκται πολλοὶ καὶ παλαιὰ, ὅς ἢ λίαν μακάριος ἀσφιδισμῶν. Marcus ipse l. 4. § 50. ἢ ἐπ' αὐτῶν, ὅς πολλοὶ ἐσφιδισμῶν. &c. l. 5. § 6. ubi dicitur: ὅς πᾶσι σφειδισμῶν καὶ δὲ δὲ. —&c. ἀποδοῦναι δ' ἀποδοῦναι. Subjungit, ἐν τῶν ἐν τῷ δὲ. Virgil. En. l. 8.

50 Fulmen erat, tota genitor quae plurima calo

Defecit in terras.—

Terent. Eunucli. 1. 2.

—cunctum dixi velle te,

Quia sola vivunt hic regina.—

Et in prologo.

Si quisque est, qui placere se studeat bonis

Quem plurimum, et minime multos laedere;

In his poeta hic nomen profectus suum.

Cicer. pro Milone: Si tempus est ullum hominibus necandi; quae multa sunt. In sacra pagina, Rex Plakes Psalm. 127. v. 5. de liberis agens, quos sagittis superius contulerat: Beatus vir ille, qui pharetram suam istis impleverit: non confundens, ubi cum adversariis suis in porta discipulabat. Et Psalm. 140. v. 9. Ne concedas improbo desiderium ipsius, cogitationem sceleratam ejus ne provehas: alioqui offerens illi Jesse. Rex Parcomiastes c. 24. v. 24. Discentem improbo, fustis es, execrabitur populus:— corrigentibus vero illos, pulvere eris. Paulus denique ad Timotheum.

30 epist. 1. c. 2. v. 15. Cuiusmodi δ' δὲ τῶν ἀποστολῶν αὐτὸς μὴνῶν ἐν τῇ καὶ ἀγῶνι. &c. quod posterius membrum non ad liberos, ut Hicronymus voluit ad Salvin. & adv. Jovin. l. 1. q. 1. sed ad mulieres ipsas referendum esse, claret per se factis, & ab interpretibus plerisque tum antiquioribus tum & recentioribus agnoscitur. Nihil itaque opus, cum Annotatore Lugd. pro αὐτῶν istis αὐτῶν reponere: non uteris, inquit is, illis, quae in aliud tempus differunt. imo, non uteris occasionibus. et opportunitatibus ad ista tibi divinitus concessis. Vide l. 4. § 20. Neque tamen manum de tabula, nisi & si Petri illud ex epist. 2. c. 3. v. 1. cum tam geminum sit Marci huius, quam est ovum ovo, lac lacti, adjectero: καὶ οὕτως ὁμοῦν καὶ ὁμοῦν ἐπὶ αὐτῶν, ἐν αἷς διγύρῳ οὐκ ἐν ἀποστολῇ τῶν εὐαγγελιστῶν διαποικίλῃ. Secundam hanc epistolam scribo, in quibus, vel, quibus, mentem frueram vobis munitione reposita. iussit.

Tiv & κόσμος μέγας ἐστίν Idem scilicet supra § 3.

50 & infra § 9. & l. 10. § 6. Vide ad l. 3. § 4. & Calavb. ad Pers. Sat. 3. v. 72.

—humanā quae parte locatus es in te.

Tiv & διακρίνεις τὴν κόσμον ἀποδοῦναι] secundum partem potiorē dictum hoc, mentem videlicet, quam Solan ἀποδοῦναι superius dixerat § 1. Itā Sapientiā Pseudo-Solomoni, sive is Philo, ut videretur quidam, sive alius qui fuerit, dicitur. c. 7. v. 15. ἀποδοῦναι.

ἡσυχία τῆς τοῦ πνεύματος ἡσυχίας. Et Clemens Alex. in hortat. Πάντων γὰρ ἀπαξιδωτός ἐστὶν ὁ πνεύματος ἡσυχία. ἡσυχία γὰρ τοῦ πνεύματος λόγος ἐνδοαγέτης, ἐνδοαγέτης τῆς ἡσυχίας τοῦ πνεύματος. Idemque Strom. l. 1. ex Platonis sententia; ἡσυχία ἐστὶν τῆς ψυχῆς ἀεὶ ἡσυχία. ἡσυχία τῆς ψυχῆς.

Ὁρῶντες οὖν τὸν πνεύματος ἡσυχίαν. Idem Job. c. 7. v. 1. Annon est tempus praesentium homini? id enim ΝΟΥ designat, à re militari tractum vocabulum. atque ita reddidit Junius ibid. c. 14. v. 14. Idem c. 14. v. 5. Praesentis sunt dies hominis: et penes Deum numerus mensium ejus: ipse terminus vitae illius constituitur, quos transgredi nequeat. Fuscus, apud M. Senecam Suasor. 2. Statuta nascentibus in finem vitae dies est. L. Senec. ad Marc. consol. c. 20. Fixus est cuique terminus; manebit ubi positus est; nec illum aut diligentia aut gratia promovebit. Idemque Herc. fur.

Certo veniunt ordine Parcae:

Nulli jussa cessare licet,

Nulli scriptum proferre diem.

Vide ad l. 8. § 20. & l. 12. § 23.

Ὁ, ἔάν τις τὸ μὴ ἀπαυδαῖται ἡσυχίαν. Legendum transpositis vocalibus, Ὁ, ἔάν τις τὸ ἀπαυδαῖται ἡσυχίαν, vel, Ὁ, ἔάν τις τὸ ἀπαυδαῖται μὴ ἡσυχίαν. Vulgaris liquidem lectio auctoris menti in diametro est adversa. Est autem τὸ ἀπαυδαῖται, ἀπαυδαῖται ἡσυχίαν ἀπαυδαῖται, serenare, sive nubibus diffusis serenitatem inducere: cui opponitur συννεφεῖν, quod est τὰ νέφη συναγαγεῖν, nubes cogere & obducere, sive obnubilare. docet id Svidas ex Aris-
taphanis isto;

—τὴν γὰρ τοῦ Ζεὺς ποιεῖς.

Ἀπαυδαῖται τὰς νεφέλας, ἢ συννεφεῖς.

—Fugiter quid nunc agit?

Caeli faciem serenat, anne obnubilat?

ἔστι γὰρ ἡ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄλλο πλὴν αἵματος ἀπὸ τοῦ αἵματος, αἵματος πλὴν αἵματος. Avtor de Mund. ad Alex. c. 3. De mentis serenitate Marcus postea hic usurpavit; eodem quo de Superis sensu Lucret. l. 2.

—proh sancta Deum tranquilla pectora pace.

Quae placidum degunt aequum, vitamque serenam!

Et de sole, sed nimium quam soli tribuens, Plinius l. 2. c. 6. Hic caeli tristitiam discutit, atque etiam humani nubila animi serenat. id est, ἀπαυδαῖται. Sicut contra caligare Pacuvius de tristitia dixit, in Atalanta,

Quid istuc? vultum quae caligat tristitas?

ita lege, pro eo quod apud Nonium perperam editur, alligat tristitias, pro loco legendum & Tristitias (non Tristitias) pro tristitia. & διαδολῶν Apollonius apud Philostratum l. 1. c. 5. de vino, διαδολῶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ αἰδέσθαι. Sudum ac serenum mentis obnubilare, sive turbidum ac nubilum reddere. Et Boethius consolat. l. 1. c. 7:

Nubila mens est,

Hac ubi regnatis.

Et devultu quidam apud Gellium l. 1. c. 2. Ac nobis quidem aut vultus serenitatem Stoici hominis unquam ullā posse agritudine obnubilari. Denique ἀπὸ τοῦ αἵματος πλὴν αἵματος eodem sensu in eodem argumento usurpavit Marcus, l. 8. § 28. Miror autem quid editori Lugdunensi in mentem venerit, ut quae Xyl. recte venterat, Quod quidem tempus si non impendit tranquillitati animi paranda; corrumpere voluerit sic reddendo, Quod qu. 1. si citius intra parietes consumpsit. Verum non uno in loco bonum ille Xylandrum noxā istiusmodi afflixit.

Ὁρῶντες οὖν τὸν πνεύματος ἡσυχίαν. Senec. de vit. brev. c. 9. Clamat ecce maximus vates, et vult divino furore instinctus, salutare carmen canis;

Optima quae dies miseris mortalibus avi

Prima fugit.—

quid cunctari inquit, quid cessare? nisi occupas, fugit enim occupaveris, tamen fugies. itaque cum celeritate temporis, utendi velocitate certandum est. velut ex torrente rapido, nec semper casuro, citò hauriendum est. & ad Lucil. epist. 108. Egregium illud Virgillius: —fugit irreparabile tempus.

Et, Optima quae dies— &c.

Prima fugit—

Nunquam dies dicit ire, sed fugere: quod currendi genus concitatissimum est. quid ergo cessamus nos ipsi concitare, ut velocitatem rapidissimae rei possimus aequare? Vigilandum est: nisi properamus, relinquitur: agit nos, agit atque velociter dies. inscii rapimur. omnia in futurum disponimus; et inter praecipitia lentissimus.

Kai αὐτὸς ὅς τις ἡσυχίαν J Cicero de finib. l. 2.

Non potest esse sapiens dies, qui semel fuit. Lucret. l. 1.

—fugit irrevocabilis aetas.

Et Virg. Georg. l. 3.

—fugit irreparabile tempus.

Et Enclid. l. 10.

—breve et irreparabile tempus.

Omnibus est vita.

—ut, Stygis irremcabilis unda.

Eidem l. 6. Ovid. art. l. 3.

—eunt anni more fluminis aqua.

Nec quae praeteriit, cursu revocabitur unda.

Nec quae praeteriit, hora redire potest.

Avlon. epigr. 13.

Nec revocare potes, qui periere, dies:

Augustin. in Psalm. 38. Momentis transvolantibus cuncta rapiantur: torrens rerum fluit: nihil de praeterito revocatur. Seneca epist. 123. Fluunt dies: et irreparabilis vita decurrit. Et de vit. brev. cap. 8. Nemo restituit annos; nemo iterum te tibi reddit. ibi, quae cepit, aetas, nec cursum suum revocabit aut supprime. Avdacijs paulo, denique, Phaedrus fab. 89.

--tempus.

—compus elapsus scilicet

Non ipse possit suppetere reprehendere.

Quod autem illi de tempore in universum, de occasione, quæ est, ut Cicero de invent. l. 5. pars temporis habens in se alicujus rei idoneam faciendi aut non faciendi opportunitatem, hanc minis aptè dici potest. Pofidipp. antholog. l. 4. c. 14. οὐ καὶ καὶ ἄλλοι.

Ἡ δὲ κίβητις πᾶσι τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν ἀνάγκη.

Nā dicitur, τὰς ἐπὶ τῶν περὶ τὴν γαλακτοπῆλιν.

Τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀλλοῦ πρὸς τὸν ἀνθρώπου μετὰ τὴν

οὐκ ἐστὶν ἡμεῶν ἀνάγκη ἐξ ἑαυτῶν.

Callistarchus item imagin. 6. Ἡ δὲ τὸ μὲν πρὸς αὐτὴν τὴν δὲ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν ἀνάγκη. ἐπὶ περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἄλλων παραδίδωμι. Ἡ δὲ τὸ πρὸς αὐτὴν ἀνάγκη οὐκ ἐστὶν ἀνάγκη ἐξ ἑαυτῶν. Salubriter etiam Gregor. Naz. dicitur, οὐκ ἐστὶν τὸν καὶ τὸν πάλιν τυχὸν αὐτῶν.

§ 5. φέρειν εἰς τὸν καταστάσει. Cal. ut cum φέρειν conjugatur. et Xyl. ut fortiter peragat. tanquam si ad peragendum, quod sequitur, referatur. et huc potius accedo.

Ὅτι Ρωμαῖοι καὶ ἄλλοι. Calanb. ad Pers. Sat. 1. adductis istis nostris verbis, in quibus tamen, Ὁ Ρωμαῖοι legit, (quod γὰρ αὐτῶν ἀν μνημονίων σόδαμα fuerit, incertum est) Mollia, inquit, fāta, dicitur nec Romano nec masculi spiritus viro conveniunt. Noster infra l. 3. § 5. Ὁν οὐκ ἐστὶν ἀνάγκη εἰς τὸν καὶ τὸν Ρωμαῖοι, et l. 4. § 3. Ἐὰν δὲ τὸν καὶ τὸν Ρωμαῖοι, et l. 4. § 3. Ἐὰν δὲ τὸν καὶ τὸν Ρωμαῖοι. Cognatum adag. Ἀνὴρ Ρωμαῖοι. et Gvil. Xylandrum ad Plut. Paul. et Mylium. Calliodor. l. 2. ep. 3. Vixit inter nos, non consuetudine peregrinatus, sed gravitate Romanus. Nec gravitatis tantum, sed strenuitatis nomine prædicantur Romani. unde Cordi Cremutii illud, qui C. Cassium Romanorum ultimum dixit. Tacit. l. 4.

Tō ἐς χροῖν i. e. τὸ πρὸς τὸν, id quod in manibus, vel præ manibus est. ut infra l. 3. § 12. et l. 6. § 2. Livius, l. 4. Cum tantum belli in manibus esset. et l. 26. omittere id quod in manibus erat, bellum coegerant. Plin. min. l. 1. ep. Non vacat, quia vindemia in manibus. Senec. de benefic. l. 4. c. 1. Nihil tam necessarium, aut magis cum cura deendum, quam quod in manibus est. Plaut. Bacchid. 4. 3.

Reddidi patri omne aurum, mihi quod fuerat præ manu. Atque est revera τὸ πρὸς τὸν in manu nostra. Senec. supr. ad § 4. de brev. vit. c. 9. Quod in manu fortune positum est, disponit; quod in tua, dimittit. Quod autem ἐς χροῖν hic Marcus, Pindarus τὸ πρὸς τὸν, et τὸ πρὸς τὸν dixit. Vide ad l. 4. § 21. quod Terent. Adelph. 3. 3. quod ante pedes est, dixit: Istus est sapere, non quod ante pedes modo est.

Videte, sed etiam ista, quæ futura sunt.

Ἀπὸ τοῦ συμβότου] commendat gravitatem

simplicem ac genuinam, cui opponitur ἡ καλὴ καὶ βαρὺς, ut Plut. de audiend. quam et συμβότου πρὸς καλὴν καὶ βαρύν, Iocrates in Archidamo; οὐκ ἀπὸ τοῦ συμβότου ἀντικείμεν, Clemens dixit, pedag. l. 3. c. 11. i. e. gravitas scilicet, sive videtur severitatis assumulata, ut Ammian. l. 14. sive callida severitatis simulatio, ut Capitol. in Marc. quia nihil ineptius pronunciat Petronius. ita frontem asseverare, dixit Apuleius, meminerunt. l. 8. i. c. scilicet severitatis personam induere, ut Cassiod. l. 1. ep. 4. ita enim malum, quam inducere, quod vulgati exhibent. De Sexto supra l. 1. § 9. τὸ συμβότου ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ. De P. Crasso Cicero in Bruto § 12. Erat sine arrogantiæ gravitate, sed sine segnitie verecundia. De Perseo Rege contra Polybium apud Svidam, καὶ τὸν ἐπιφάνει εἶχεν ἐπιστομῶν. Pulvis speciem præ se ferebat ad severitatem compositionem. Vide ad l. 3. § 2. Et de Aristippo Tertullian. apolog. c. 46. Aristippus in purpura sub magna gravitatis superficie nepotatur. Plut. in Pericle. Tis δὲ τὸ Πισικλῆος τὸν συμβότου, ἀδικοποιῶν τε καὶ τὸν ἀντικείμεν, ὁ Ζωίκοι παραδίδωμι αὐτῶν πρὸς τὸν ἀδικοποιῶν, ὅς τις ἀντικείμεν αὐτῶν ἔστι καλὸν ἀντικείμεν πρὸς ἀντικείμεν (ἢ οὐ καλὸν ἀντικείμεν).

Ἀν δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ πρὸς τὸν ἀντικείμεν ἐστὶν ὁρῶν. Pulcerrimum plurimique momenti monitum. quod et infra denuo inculcat. § 11. Ὅτι ἡδὴ διανεσθῆναι ἐξ ἑαυτῶν τὸ πρὸς τὸν ἀντικείμεν καὶ διαρῶν. Et l. 3. § 12. Ἐὰν τὸ πρὸς τὸν ἀντικείμεν ἐστὶν ὁρῶν, ἀντικείμεν ἀντικείμεν. et τὸν καὶ τὸν ἀντικείμεν καὶ τὸν ἀντικείμεν. Et l. 7. § 29. ἐν ὁρῶν τὸν ἀντικείμεν ἀντικείμεν. In eadem sententiam Zaleucus in legum suarum præfatio, apud Stob. tom. 2. tit. 42. Δεῖ ἕσται παρ' ἐξ αὐτῶν ἀντικείμεν ἀντικείμεν τὸν τὸν τὸν ἀντικείμεν καὶ τὸν ἀντικείμεν. ὅς δὲ καὶ τὸν ἀντικείμεν καὶ τὸν ἀντικείμεν. Seneca epist. 114. Quid facies, respice ad mortem. Idemque de se epist. 61. Hoc animo tibi hanc epistolam scribo, tanquam cum maxime scribentem mors evocata sit. paratus exire sum. Vide et ad l. 3. § 12.

Ἀπὸ τοῦ αἰσῶντος ἀδύναμις] ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἀδύναμις. à meliore ratione, rescribi postulat Annot. Lugd. nam interpres uterque τὸ αἰσῶντος illud insuper omnino habuit. Verum nec mutandum quicquam, et vertendum, à dissente ratione, sive à rationis dissamine. Utilitatem est λόγος ἀντικείμεν. i. e. ἀντικείμεν, distat, poscit, exigit. Vide ad l. 4. § 19. Restituenda vox eadem apud Epictetum ἐπὶ τὸν. c. 50. ubi διαρῶντα ἀδύναμις, ἀπὸ τοῦ αἰσῶντος, perpetuum legitur. Vide ad l. 3. § 4.

Συμμεταμένοισι] quod l. 3. § 16. συγκλασμάτω.

Ὅμοι ὅς ἐστιν] Antisthenes apud Laert. l. 6. Τὸν ἀντικείμεν ἔστι τὸν ἀντικείμεν, καὶ τὸν ἀντικείμεν ἀντικείμεν, καὶ τὸν ἀντικείμεν ἀντικείμεν. Hinc Alexandro Diogenes

ogenes apud Dionem Prut. 4. Καὶ οὐ, ἐνίκαρ
ὡς πρὸς αὐτὸν, ἴδω τὴν ἐνστάσιν ἀνδρῶν, ἰκανὴ
ὡς ἐπὶ μὴ ἀρετῇ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς οὐκ ἀρετῇ
καὶ τῷ πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ πρὸς αὐτὸν
καὶ τῷ πρὸς αὐτὸν. Senec. epist. 106. Paucis opus
est ad mentem bonam litteris. Et epist. 94. Infinita,
inquit, praecepta sunt. Falsum est: nam de maximis et
necessariis rebus non sunt infinita. tenues autem dis-
ferentias habens, quae exigunt tempus, loca, persona.
sed his quae dantur praecepta generalia. Fabius in-
finitus. l. 12. c. 11. Brevis est infinita vita honesta
bona, si credas. (cedas s. liquidum in voluntate plu-
rimam possum contendit) longam enim facit ope-
ram, quod repugnans. De Antonio Niceph. Cal-
list. hist. eccl. l. 8. c. 40. Γεγυμμένα δὲ μὴ μα-
κρὰ, οὐδὲ τὸν εἶδον διὰ θαυμασίου εἶχον. οὐδὲ δ' ἀγα-
θόν, οὐδὲ γεγεμμένας ἀρετῶν ἐπεὶ καὶ τὸν αὐτὸν
ἐπετίμων, μέλα ἐπὶ πᾶσι. μὴ δὲ δ' ἵ) τὸν αὐτὸν
καὶ τὸν εἶδον ἐπετίμων. Vide l. 7. § 66.

Εὐρον καὶ εὐδαιμονίαν εἶπον] εὐρον εἶπον dixit,
et istuc, et l. 10. § 6. pro vita beata, prospera, in qua
omnia ex voto succedant et quae suavitatis metaphora ab
eis quae secundo flumine feruntur. Ita Stoici reliqui.
Jo. Stob. eclog. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 5. Zenonem
aut εὐδαιμονίας finivisse εὐεργίας εἶναι: eaq; definitio-
nem ulos etiam Cleanthem, Chrysippum, eorumque
posteriores. Chrysippus centē αἰετὶ τὸν πρὸς αὐτὸν, referen-
te Laetio l. 7. in Zenon. Cit. Εἶπον δ' αὐτὸ τὸν
πρὸς αὐτὸν εὐδαιμονίας ἀρετῇ καὶ εὐεργίᾳ εἶναι, ὅτι
πολλὰ περὶ αὐτῶν καὶ τὸν συμμαχίαν πρὸς παρ' ἐπὶ
εὐδαιμονίας ἀρετῇ καὶ τὸν εὐδαιμονίας εἶναι.
Epictet. dissert. l. 1. c. 4. Οὐκ ἄλλως τὸ εὐρον καὶ
εὐδαιμονίας ἀρετῇ καὶ τὸν εὐδαιμονίας εἶναι, ὅτι
εὐδαιμονίας ἀρετῇ καὶ τὸν εὐδαιμονίας εἶναι.
Et mox: Ἡ ἀρετὴ τὸν πρὸς αὐτὸν εὐδαιμονίας εἶναι,
εὐδαιμονίας ἀρετῇ καὶ τὸν εὐδαιμονίας εἶναι. Inde
verbum εὐεργίας istis oppido quam humiliter. Vide
infra ad l. 1. § 34. et l. 10. § 6.

Θεοὶ] i. e. divi. Etiam divinam, divina
parent. Ita Homer. Odys. l. 7. v. 121. et l. 7. v. 196. 40
ὡς θεοὶ, mens divina, Deo similis.

καὶ οὐκ οὐκ εἶναι θεοὶ θεοὶ.

et divus deus. Odys. l. 7. v. 165. animus divi-
nus; — divus deus, deo similis.

et Apollon. Argonaut. l. 2. ἀνδρες θεοὶ, homi-
nes divini, Deo similes, in illis.

Ζεὺς αὐτὸν τὸν ἴκας ἐμὴν ἀρετῇ

ἀνδρῶν ἰκανὸν, ὅτι τὸν εὐδαιμονίας, οὐδὲ πρὸς αὐτὸν.

Et Marco perinde εἶναι θεοὶ, vita divina, ei quae
divinum est per prorsus. Vide hac in parte typhum 70
Stoicum ad l. 3. § 7.

§ 6. Ὑπερβαίνει αὐτὸν, ὁ ἰσχυρὸς] Prava
sine dictio, depravataque proculdubio lectio. neque
enim est fœce hominum quisquam, nedum Marcus no-
ber, ut ipsa sese contumelia afficiat, animam sancta
horretur suam. legendum, vel ὑπερβαίνει, vel, quod na-

lim, ὑπερβαίνει. ut contumelia, non adhorrens sine
Nam quod lectionem receptam securus, quasi ὑπερ-
βαίνει dictum M. Calv. accipit, mihi nevigam vo-
ro simile videtur. Marcus siquidem nusquam ironiis
usus deprehenditur. Plato de legib. l. 5. Τῆς δὲ
τῆς ἰσχυρῆς αὐτῆς, ὁ ἰσχυρὸς αὐτῆς, ἡμῶν ὑπερ-
βαίνει αὐτῆς. 30 loco, et quibus rationibus ani-
mas suas contumeliose habeam pterique, cum honora-
re videantur, multis dissentit docetque; quomodo et no-
ber infra § 16.

Eu 70 ὁ εἶναι ἰσχυρὸς] M. Calv. legendum
avtumay. Eu 70 ὁ εἶναι ἰσχυρὸς [παρ' αὐτῶν] vel
etiam, respectu quod mox sequitur, [αὐτῶν] ἰσχυ-
ρῶν. ut sensus sit, felicitas cuiusque pendet a sese
vel, felicitas cuiusque in eo consistit, ut reverentiam
sui habeat. Verum nec video, quomodo verba ipsa
hunc sensum exhibere possint: et proclivior mihi ac
germanior emendatio, futura videtur, si legamus,
prout ad marginem ex conjectura adscriptus, 70
70 70 ὁ εἶναι ἰσχυρὸς. Per l. 3. v. 193.

Vive memor leti. fugit hora: hoc quod loquer inidē est.

Naso Fall. l. 5.

Tempora labuntur, tacitūq; senescimus annos.

Et fugiunt frano non remorante dies.

et Amor. l. 1. c. 8.

Labitur occidit, fallitq; volatilis aetas.

Et celer admissis labitur annus eglo.

i. e. quam concitissime ac concitissime fugit.

Itaq; Metam. l. 10. subiungit, idem plane locutus.

Et nihil est annis velocius.

et cl. 21. Dum loquer, hora fugit.

Quod Horat. Carm. l. 1. Ode 12.

— dum loquimur, fugerit invidia

et l. 10. carpe diem, quam minimam credula postora.

Sittus bell. Pm. l. 15,

— currit mortalibus aevum;

— fugit hora, rapitq;

Tartarus torrens.

Pulcritime Anacreon. Carm. 4.

Τεχνοῦ ἀρετῆς 70 ἴκα.

Heu τοῦ περὶ καλῶς.

Rota nam velox curula;

Properat velox aetas.

Sen. Hec. fur.

Properat cursu vita ch. 10.

Valerius die rota praestitit

Verum anni.

Idemque, si idem utriusque, amor, epist. 99. Respice
celeritatem rapidissimi temporis: cogita brevitatem hu-
jus spatii, per quod citatissimi currimus. Qm et ad
Marc. Consol. c. 10. quod ad nostri mentem proximē
accedit: Rapina rerum onustum est; (miseri, nesci-
tis?) et fuga, vivere. Vide supra ad § 4. ἀρετῆς
70 Hoc si minus placuerit, habes D. Arn. Boetii
ingeniosam hanc, nec temere aspernamam, conje-
cturam, ut legatur: 70 70 ὁ εἶναι ἰσχυρὸς Unica
enim.

cui est unicuique vita: nec altera ulla, istic saltem, expectanda. Epicurus supra. Γενόμεθα ἀπαξ. δὴς ὅς ἐστι ἡμεῖς.

Nec nasci bis posse datur. — Silius l. 25. id quod Euripides voluit, ubi dixit in Alceste.

Ψυχὴ μὲν ἑστὶν, ἡ δὲ οὖν ὁρεῖσθαι.

Unam agere vitam, non duas nobis datur.

Quem & in supplic. idem pluribus congestum supra monuimus. Verba ipsa, quia ad lectionem istam illustrandam cum primis faciunt, exhibere istic 10

Οἷμας τὴν δὴ βροτοῖσιν ἐκ ἑσπ. τὸ δρ, Νῆξ δὲ δὲ, καὶ γὰρ ἡ δὲ πάλιν. Ἀλλ' ἐν δὲ μοῖς μὴ μὴ καλῶς ἐστ. Γενόμεθα ὑπερβαλόντες ἐξ ὁρῶμεθα. Ἀνατὰ δ' ἐκ ἑσπ. εἰ δὲ ἡμεῖς ὅς δὲ καὶ γὰρ ὅς, εἰ περὶ ἐξ ἡμεῖς, Διὰ δὲ βίον λαχόντες, ἐξ ὁρῶμεθα δρ.

id est, vertere Grotio:

Prob scia: cur non est datum mortalibus

Duplici iuventutē, duplici senio frui?

Intra penates siquid habet incommode,

Fas seniore corrigi sententiā:

Hoc vita non permittit. at qui bis foret

Juvenis senexque, siquid erratum foret

Priore, id emendaret in cursu altero.

Idemque ibid. — τὸ τὸ μόνον βροτοῖς

Οὐκ ἔστι τ' ἀναλόμεν. ἀναλόμεν λαβόν, Ψυχῇ βροτοῖς γημεῖται δ' εἰσὶν ἡμεῖς.

unicum mortalibus

Hoc est, semel quod perditum recipi nequit,

Hac vita: reliqua copia est reparabilis.

εἰ δὲ πῶς, οἱ τὸν παρόντα μὴ βίον ἢ ἑσπ. ἀλλὰ παρελθόντα πολλὴ ἀνδρῶν, ὡς ἐπὶ πᾶσι βίον βιωσόμενοι, ὅς τὸν παρόντα καὶ ἐν τῷ φελεῖται μὴ ὅς ὁ γόνος ὄντα. Anaxiphon. apud Stob: tom. 2. tit. 16. ubi leg. forsan ἀφελῆται μὴ. Gels. παρελθόντα. Quibus adjici possunt & Bionis errorem hunc corrigentia illa ex Idyl. 5.

Εἰ μὴ γὰρ βίον διπλὸν γόνον αἰὼν ἔδωκεν,

Ἡ Κρονίδης, ἡ Μοῖρα πολὺτροπος, ὡς ἀνδρῶν

Τὸν μὴ ἐς εὐφροσύνην καὶ χαρμῶνα, ὅς ἐστι μὴ γόνος,

Ἡν τὰ γὰρ μὴ γόνος πᾶσι ὅς ὁ γόνος ἐς βίον ἔδωκεν

Ἀνδρῶν, καὶ τὸν ὅς βροτοῖς καὶ μόνον πάντων,

Ἐς πόσον, ὅς δὲ δὲ, χαρμῶν καὶ ἐς ὅσον πορεύμεθα;

Nam si vivendi nobis geminata dedisset

Tempora seu Fatum, seu Fuppiter, esset ut aevi

Alteri latuisse pars, altera dicta labori,

Responsura quies tandem sudoribus esset.

Sin vita spatium miseris mortalibus unum

Concessere Dei, modicūque id sine coercent,

Quid juvat in tristes animos impendere curas?

Grot. Itaque Lucian. de merced. conduct. πᾶσι ἄλλοις ὁ ματαιὸς ἐμμελὲς βίος, τὸν παρόντα τὸν ἄλλο βροτοῖς; Attamen, ut scit Martialis. l. 10. epigr. 23.

Amplius atque spatium sibi viv bonis: hoc est

Vivere bis, vitā posse priore frui.

Ceterum clariss. Salmatius lectionibus hūc omnibus praefert; βροτοῖς ὁ βίος ἔστω. quomodo Hippocrates aphorism. 1. Sed & Marcus ipse l. 4. § 26. Ego in medio ista lectioni relinquo.

Οὔτως δὲ σοι γὰρ δὴν δίνωται, quod supra § 2. dixerat; γὰρ ἔστι. tanquam ipse se alloquatur. Et l. 10. § 15. ὁλόν τὸ τὸ καταπαύσασθαι τὸ πᾶν.

Μὴ αἰσθάνησθαι σταντῶν] De Catone Plutarchus in Apophibet. Μαλιστα ὅς ἐν ὁμῶς δὲν ἔστω ἀνδρῶν.

Unde emendandus Stobaeus, tom. 2. tit. 31. apud quem pro μὴ δὲ, μὴ δὲ legitur. Theophrast. ibid.

Ἀνδρῶν σταντῶν, καὶ ἄλλοι καὶ ἀπομνησθῶν. Mufonius

itidem: Ἀνδρῶν παρὰ πᾶσι δὲ δὲ ἔστω, ἐν ὁμῶς

τὸν ἀνδρῶν σταντῶν ἀνδρῶν. Omniumque optimē

Democritus: Φαῦλος, καὶ μόνος ὅς, μὴτε λῆξαι

μὴτε ἔστω. μαλιστα ὅς πολλοὺς ἄλλους ὅς ἄλλους

αὐτὸν ἀνδρῶν. Idemque ibidem tit. 46. Μὴ δὲ π

μᾶλλον τὸν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἔστω μὴ π

μᾶλλον ὅς ἐξ ὁμῶς ἔστω, οἱ μᾶλλον μὴ δὲ εἰδέναι,

ἢ εἰ πάντες ἀνδρῶν. ἀλλ' ἔστω μᾶλλον ἀνδρῶν

ἔστω, καὶ τὸν ὅσον τὴν ἡμεῖς καὶ δὲ δὲ, ὡς μὴ

δὲ πᾶσι ἀνδρῶν. Quod Isocrat. ad Democritum.

Μὴ δὲ μὴ δὲ ἀνδρῶν ποιεῖται, ὡς ἔστω καὶ

ἔστω καὶ ἀνδρῶν καὶ δὲ, σταντῶν γὰρ σταντῶν.

Quid autem proderit non habere consilium, habetis

conscientiam? Ex Seneca Laetant. institut. l. 6. c.

30 24. At verò, ut Diphilus, si Stobaeo tit. 24. referenti, Philistio, si Maximo c. 40. fides;

Ὅς δὲ αὐτὸς αὐτὸν ἐκ ἀνδρῶν

καὶ δὲ αὐτὸς αὐτὸν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Πῶς τὸν γὰρ μὴ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν;

Quid non veretur ipse semet, conscientius

sibi mali facinorae, quod commiserit,

Hic quomodo alios nefcius reverentia? Grot.]

Vide l. 12. § 4. & Galenum ad l. 10. § 9.

§ 7. Πῶς τὸν πᾶσι τὸν ἔστω ἐμμελὲς.]

Scriptura mendi manifesta. Meric. Cas. transposu

unā voculā legere videtur, Τὴν ἀνδρῶν πᾶσι; cur te

distrahant? &c. Ego malim, restitui quā excidie

negante particulā, (quia sequitur καὶ) [Μὴ] ἀνδρῶν

πᾶσι πᾶσι &c. nē distrahant sc. quod & Xylan-

drum secutum video. Sic l. 8. § 1. ἄλλο μὴ δὲ

ἀνδρῶν. Et l. 4. § 30. Ἀλλὰ τὸ δὲ δὲ πᾶσι

ἀνδρῶν. Et l. 7. § 2. Ἐμὲ ἂν μόνον ἀνδρῶν.

Basil. Caesar. in Psal. 45. Τὴν γὰρ μὴ δὲ πᾶσι

πᾶσι καὶ ἐμμελὲς πᾶσι ἀνδρῶν πᾶσι πᾶσι,

ἔστω πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι πᾶσι

copulativa loco adversativæ. Sic in *Evang. Matth.* c. 12. v. 43. *Ἰπὸν ἀνέσπασεν, καὶ ἐξ ἐκείνου το-
ποις ἦεν, sed non invenit. & c. 16. v. 4. ἡμεῖς
πορνέα σημεῖον ὀμιλήσει, καὶ σημεῖον ἡ δόξης αὐτοῦ
αὐτῇ. generatio prava signum requirit verum signum
illud non dabitur. Luc. c. 4. v. 2. καὶ ἐκ ἐκείνου ἡ δόξ
ἐν τοῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ σωτηρία δόξων αὐτοῖς,
ἡ δόξων ἐκείνων. Nihilque per dies illos comede-
bat: sed eis consummatis postea esuriit. & c. 20. v. 19.
καὶ ἐκείνου ὀμιλήσει ἐπ' αὐτὴν τὰς χεῖρας καὶ
ἐκείνου τὴν λαόν. Querebant manus ei injicere;
verum à populo metuebant sibi. *Matth.* c. 7. v. 42, 43.
Μὴ σφάμα καὶ δόσις σφισιν ἔσται μοι; — καὶ ἀνα-
λάβετε τὴν οὐκὴν τὴν Μολοχ. Nunc vittimas
hostiasque obtulistis mihi? — Sed Molochi tabernacu-
lum bajulastis. Plato *Theætet.* adducendus infra ad
§ 13. τὰς περὶ τὴν φύσιν ἐκείνων ἐστὶν ἀπο-
δοξᾶς, ἐκ τῆς περὶ τὴν φύσιν αὐτῶν συγκατασκευῆς.
Omnes ubique universi totius naturam perscrutantes;
verum ad eorum quæ sunt propè, nihil sese demittens.
Senec. *epist.* 57. exhibendus ad lib. 4. § 21. Per-
metare non posse, & statim spargi. pro, sed statim
spargi.*

Παύσαι βεβούληται. Sic l. 4. § 22. Μὴ ἀπο-
βέβουληται. & l. 3. § 4. περὶ ἀποβέβουληται. βεβού-
ληται & ἀποβέβουληται à re instituta, vel etiam absque
acta re ulla instituta, temere hoc illuc divergit.
Jo. Chrysost. in *epist.* 1. ad *Timoth.* homil. Tod vob
πολλὰς ἀλλὰ καὶ βεβούληται, ἢ χεῖρ αὐτῶν ἐλ-
κεται. Attente sepenumero alibi divagantes, sponte in-
verim moveatur manus. Plutarch. de curiosis. Δεῖ δὲ
μὴ καὶ ἀποβέβουληται ἀνάγκη, ἐκ τῆς βεβούληται
τὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἀποβέβουληται τὴν τῆς φύσεως
ἐπὶ τὰ περὶ τὰς φύσεις, σωτηρίας αὐτοῖς ταχὺ
καὶ διαγνώσκων. ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν λογισμῶν,
καὶ σφισιν αὐτῶν. Idemque eodem, quo noster hic
sensu, quod à corpore ad animam transiit, de commun.
notis. c. 13. Νῆσαν γὰρ ἐκ τῆς φύσεως ἀπερὶται,
ἀλλὰ βεβούληται τὰς ἀποβέβουληται καὶ κακοδο-
μούντες. Expressit avtem pulcrè, quod noster hic,
Senec. de tranquill. c. 12. Circumcidenda est con-
cursatio. [Circumcursatio potius] quæ est magna
partis hominum, domos, & theatra, & fora percrant-
ium, alienis se negotiis offerunt, semper aliquid agen-
tibus similes, horum si aliquem excurrente domo inter-
rogaveris? Quid tu? quid cogitas? respondebit tibi;
Non mehercule scio: sed aliquos videbo, aliquid agam.
Sine proposito vagantur, querentes negotia: nec quæ de-
stinaverunt, agunt; sed in quæ incurrerunt. Incon-
sultus illis vanisque cursa est: quæ sit formicæ per ar-
busta repensibus; quæ in summum cacumen, deinde in
imam, inanes aguntur. Idemque *epist.* 95. Vita sine
proposito vaga est. i. e. βεβούληται, ut Marcus infra § 17.
Vitam avtem istiusmodi graphicè itidem depingit
nobis Ennius in *Iphigenia* à Gellio l. 19. c. 10,
lavdatus, quem à Scriverio, Salmasioque emaculatam
restituimusque exhibemus.

Ozio qui nescit uti, plura habet negotii,
Ozi minus, quam cum est negotium in negotio.
Nam cui quod agat institutum est, in nullo negotio
Id agit; studet tibi, mentemque atque animum dele-
ctas suum.

Otioso in otio animus nescit, quid quidem velit.
Hoc ita est, neque nunc domi nos, neque nunc militia
sumus.

Imas huc, hinc illuc: cum illuc ventum est, ire illinc
lubet.

Incertè errat animus, præter propter vita vivitur.
h. e. ut vir clariss. *ἐν τῇ βίῃ τῇ.*

Τὴν ἐκείνου ἀποβέβουληται οὐκ ἐκείνου] D. Jun. *παρ-
φορὰ* maxillæ: quomodo de Maximo l. 1. § 15. di-
xerat, καὶ τὴν μὴ δὲ παρφορὰ. παρφορὰ revera
mentis errorem, balucinationem, delirium, desipientiam
creberrimè denotat: unde & à *Γαίη* pro leviori
mentis emotione; & à *Φαίη*, pro graviore etiam in
medicorum libris sumi observatum est. Ceteram &
ἀποβέβουληται nihilo minus pro errore, mentisque obturba-
tione usurpari Budæus testimoniis hanc paucis com-
probat. inter quæ illud est ex Græcis Solomonis in-
terpret. *Eccles.* c. 2. v. 12. ἰδὲν οὐκ ἐστὶν καὶ παρφορὰ
καὶ ἀποβέβουληται. Et rursus ibid. c. 2. v. 2. τὸν γὰρ
τὴν ἐκείνου παρφορὰ: risum reputavi errorem. Vulg.
quibus & adjici potest illud, c. 7. v. 26. γὰρ τὴν ἀ-
ποβέβουληται καὶ παρφορὰ. itaque nihil forsan
mutandum fuerit.

Μὴ ἐκείνου σκοπὸν] Infra § 16. inter ea, quibus
anima contumeliam sibi facit, hoc ponit, Ὅταν
ἀποβέβουληται τὴν αὐτῆς καὶ οὐκ ἐκείνου σκοπὸν
ἀποβ. *Perf. Sat.* 3. v. 60.

Est aliquid quod tendis, & in quod dirigis arcum?

An passim segeris corvos testage, ludasque,

Securus quod pes ferat, atque ex tempore vivis?

Metaphora autem est ἀποβέβουληται τὴν αὐτῆς, ut Lucian.
in *Lucari.* quod nos dicimus, τὰ θύοι ἀποβέβουληται,
seu at randome. Vide *Callavbon.* ad *Perf.* & in-
fra ad § 16. & ad l. 10. § 37.

§ 8. Παρὰ τὸ μὴ ἐπιστῆναι, τὴν ἐν τῇ αὐτῇ
λύχῃ] Cohibere vult τὸ ἀλλοτρίοις σκοπῶν, ut
Petrus loquens, *epist.* 1. c. 4. v. 15. ut istis, sic
infra § 13. & l. 3. § 4. & l. 4. § 18. & l. 7.
§ 55.

Τὸς γὰρ τοῖς τῆς φύσεως λύχῃς συνήμασι μὴ παρ-
κολληθῆναι] Quis suissius animi moribus non obse-
quitur. *Xyl.* Imò, quod motus non assequitur. quod &
M. *Callavbonum* observasse video. παρακολληθῆναι,
sicut & simplex ἀποβέβουληται, est eorum, quæ dicuntur
aut aguntur etiam, ex animadversione observationeque
diligenti, intelligentiam consequi. Id usico tantum,
cum, frequentissimum sit, ex *Galen*i scriptis loco fir-
matum fuerit, quæ ad l. 1. § 5 infra exhibebimus.
Qin & *Xyl.* ipse τὸ παρακολληθῆναι intelligere venit.
l. 7. § 24. Et *Sextus Empir.* adv. disciplin. l. 1.
c. 13. duo ista ἐν τῇ τῇ παρακολληθῆναι pōiunt. *Ποδ*

ζάρ τις δυνάτα ἢ ἀρραυμένων χαμματικῶν Ἡ-
ράκλειτον συνάγειν. καὶ Πλάτωνι παρακολυθῆσαι;
Inde Marco l. 5. § 9. ἡ παρακολυθῆσθαι καὶ ἐπι-
σημοῦσθαι δυνάμεις. Vide & l. 7. § 4.

§ 9. Τίς ἡ ἡδὺ ἔλων φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ] Vi-
de supra ad l. 1. § 9. Laert. Zenon. Cirt. φύσιν ἢ
χρῆσις πρὸς ἑαυτὴν, ἢ ἀπολαύσεως δέῃ ζῆν, πλὴν
τε κοινῶν, καὶ ἰδίως τῷ ἀνθρώπῳ. Ὁ δὲ Κλεάνδρῳ ἢ
κοινῶν μόνῳ ἐνδέχεται φύσιν, ἢ ἀπολαύσειν δέῃ, ἢ καὶ
ἢ πλὴν ἐπὶ αἰέσις. Conciliat utrumque Marcus noster,
q̄i idem planē utrumque statuit esse, juxta naturam pro-
priam ἢ juxta communem vivere. Vide l. 5. § 3.

καὶ ὁ πῶτον τι μέγας ὁ πῶν τὰ ἐλα] Vide supra
ad § 3. & Calabron. ad illud Persi Sat. 3. v. 12.

— qem te Deus esse

Fussit, ὡς bamanā qā parte locatus es in re.

Οὐδεὶς ὁ καλῶν] Hoc passim inculcat, bonam
mentem nihil impedire posse. Itā l. 1. § 17. μὴδὲν
καλῶν καὶ φύσιν ζῆν. & l. 3. § 12. ἔσεις ὁ τῶτο
καλῶν δυνάμει. & l. 4. § 49. μὴ τι καλῶν ἐπὶ
δύναμις ἔῃ, μαζαλοφύρον, σφύρα, ἐμφύρα; &c.
& l. 5. § 29. ἔσεις με καλῶν ποιῆν ἂν δέλω. &
l. 6. § 58. καὶ λόγον τῆς σῆς φύσεως βίβῃ σὺ ἔσεις
καλῶν. & l. 9. § 10. εἴπῃ τίς ὁ καλῶν. & l. 8.
§ 47. τίς ὁ καλῶν διορθῶσαι τὸ δόγμα; & l. 12.
§ 25. πλὴν ὑπολήψιν τίς καλῶν ἐκβάλλειν; &
aliis verbis l. 8. § 41. τὰ τῶ νῦ ἰδία ἔσεις ἄλλῳ
εἰσῶν ἐμποδίζειν. Et l. 11. § 9. Ὁι ἐνιστάμενοι
ὡρεῖσθαι σοὶ καὶ τὸν ὁρδὸν λόγον, ἀπὸ τῆς ὑγίης
ὡρεῖσθαι ἀποφύγειν σὺ ἂν δυνήσῃ. Et l. 12. §
8. ἔσεις ὡς ἄλλῳ ἐμποδίζεσθαι qod & ipsum l.
5. § 34. & l. 10. § 32. Νῦν καὶ λόγος διὰ πάντας
τῶ ἀντιπρόσθετος ὅπως προδεδῶκε δυνάται, ὡς πέρι-
γα, καὶ ὡς δέλω. Hoc est avtem verē liberum esse.
Epict. differt. l. 1. c. 12. Ἐλθέτω ἔστιν, ὃ γίνε-
ται πάντα καὶ ὡρεῖσθαι, καὶ ὃν ἔσεις δυνάται κα-
λῶν. Et fastuosius, vixq̄e pic̄ satis idem ibid. c. 1.
πλὴν ὡρεῖσθαι ἢ ἔστι ὁ Ζῶν νικῆσαι δυνάται.

Ἡς μέγας εἶ] Idem supra § 3. & 4. & infra
§ 16. Apud Laertium Zenon. Cirt. Chrysippus de
finibus: Μέγας γὰρ εἶσιν αἱ ἡμετέρας φύσεις τῆς τῶ
ἐλα.

§ 10. φιλοσόφως ὁ Θεόρετος] Philosophicē
Theophr. Xyl. rectē. φιλοσόφως: id est, φιλοσοφίᾳ
ἀξίως. uti ipse se Marcus mox explicat. itaq̄e ut
cum Annot. Lugd. φιλόσοφῳ ὁ Θεόρετος lega-
mus, qod f̄vadeat nihil est. nec est commoda satis
loquendi formula.

Ὡς ἂν τις κοινότερον ταῦτα συκρίνει] q̄ate-
nus ex communiore hominum sensu ὡς sententiā
vulgari ista q̄is inter se contulerit. Itā Senec. epist.
59. Permite mihi uti verbis publicis, nec illa ad
significationem Stoicam revoca. & epist. 82. Malē
nunc sic accipe, q̄ematmodum à populo dici solet.
Hoc avtem ideo Marcus illic, q̄ia Stoici peccata
omnia paria prorsus esse statuēbant. Eodem modo

l. 6. § 45. κοινότερον ἢ νῦν τὸ συμβῆσθαι ἐπὶ τῶ
μῶν λαμβανέσθω. Contra l. 4. § 10. καὶ τὸ γενέ-
σθαι ἰδίως.

Βαρύτερον τὰ κατ' ἐπιθυμίαν πλημυλήματα]
Idem multis contendit Aristoteles Ethic. Nicom.
l. 7. c. 6. nimirum, ὅτι ἡ πῶν αἰσθητὰ ἀφρασία
ἢ τὰ θυμῶν, ἢ ἡ ἐπὶ ἐπιθυμιῶν καὶ ὅτι αἰσθητὰ ἢ πῶν
ἐπιθυμίας ἀφρασία, τῆς πῶν τὸν θυμῶν.

Ὁ γὰρ θυμῶν κατὰ πῶν λύπης] Itā A-
rist. ubi prius; ἔσεις ἐβείλει λυγμῶν; ὁ δ' ὁρῶν
πῶν πῶν, ποιεῖ λυγμῶν; ὁ δ' ὁβείων, μεδ-
ῆδῶν. Et Rector. l. 2. c. 2. Ἐστὼ ἢ ὁ ὁρῶν, ὁβεί-
με, λύπης πῶν πῶν, &c. & ibid. c. 5.
Ἡ ὁρῶν με, λύπης.

Ὁρῶν ἔν] Itā qod Flaccus Serm. l. 1. Sat. 1.

Quis paria esse ferē placuit peccata, laborant,
Cum veniū ad verum est: sensus morēsque repugnant,
Atque ipsa utilitas, justis q̄ogē mater ὡ aq̄i.

Τὸ μεδ ἡδῶν] Hoc argumento contendit Se-
ptimius noster, gravioris esse reatus, adulterium per-
petrāsse, q̄am pecunarium metu abnegāsse Christum.
de pudicit. lib. extremo. Urget nos dicere rei indi-
gnitas. contaminata potius corpora revocabis q̄am
cruentata? q̄a penitencia miserrabilior, titillatam
prosteruens carnem, an verō laniatam? q̄a justior
venia in omnibus causis q̄am voluntarius, an q̄am
involuntarius peccator implorat? nemo volens negare com-
pellitur, nemo nolens fornicatur. nulla ad libidinem
vis est, nisi ipsa: negat, qod liber, cogi. negationem
porro quanta compellunt ingenia carnificis, ὡ genera
pecuniarum? q̄is magis negavit, q̄i Christum vexavit,
an q̄i delectatus, amisit? q̄i cum amitteret, doluit,
an q̄i cum amitteret, risit?

Ὁ δὲ θεωρητικῶν] Ἐπὶ φανερῶν γὰρ ἀδικίᾳ
ἢ ὁρῶν ὅτιν. Aristot. Ethic. Nicom. l. 5. c. 8. &
Eudem. l. 4. c. 6. Itaq̄e qod ex Aristarcho Athe-
næus dipnosoph. l. 13. ex Chæremonis Therfite
Svidas; ex Menandri Olynthia Zenobius paratm.
à Demosthene etiam, vel quisq̄is is est, in orationis
adversus Naxaram ingressu ipso, usurpatum;

Ὁυκ ὡς ὑπάρχων, ἀλλὰ πῶν πῶν.

Ut non q̄i prior incipiat, sed se vindicans.

iratus quisq̄e facere videtur, qod facit. Hoc avtem ex-
cultationis defensionisq̄e satis justē speciem prae se
ferre videtur. Demosth. idem ipse, ἀντιπροσθέντων αὐ-
τῶ πῶν πῶν τὸν ὑπάρχων. Plato Gorg. δικαίως
χρηστὴς τέττοις (armis scilicet viribusq̄e) ἐπὶ πῶν πο-
λεμίας ἀδικίᾳ, ἀμυνόμενος, μὴ ὑπάρχων. Be-
llicarius apud Procop. Vandalic. l. 2. necessarios ado-
riri coactus, ἐχρησθῆ ἢ τῶ κατὰ πῶν πῶν πῶν ἢ,
ἀλλ' ἢ τῶ κατὰ πῶν πῶν πῶν, ἀλλ' ἀμυνόμενος
ἐς τὸν κίνδυνον κατὰ πῶν πῶν. Thucyd. l. 2. δικαί-
ως τῶν αὐτῶν ἀμυνόμενος, διασπῶν καὶ ὁκνεῖν ὑπέρ-
ξω. Ideo & Aristoteles ubi supra, intemperantiam
iracundiā, non αἰσθητὰ tantum, sed & ἀδικώτερον,
pronunciat.

Φερέμεν.

ἔρῳ φέρει ὅτι τὸ πρὸς αὐτὴν καὶ ἐνδομίας] pessimo consilio ista à superioribus avulsa cum pe-
tiocha legente commisit editor Lugd. quæcum nihil
commune habent.

§ 11. Ὡς ἡδὴ διωτὰ ἐξέιναι τὴν βίην] Vide
suprà ad § 5. & infr. ad l. 3. § 8. Ex Pythagoræ
præceptis illud erat, βίωσθαι ἐνδομίας τὸ σπῆμα τὸ
δομῶν. (leg. τὸ σπῆμα τὸν δομῶν. quod alii, τὸ
σπῆμα αὐτὸ σπῆμα δομῶν ἔχον) eo significans, ὡς
ἐνδομίας ἐστὶ τὸ τελευτῶν, καὶ εἶναι αὐτὴν σπῆμα διασπῆ-
ναι τὴν καὶ ἐνδομίας τῆς ἐκείνῃ πορείας. Porphyg.
apud Stob. tom. 1. l. 1. tit. 40. Senec. epist. 93.
Non ad cum diem me aptavi, quem ultimum mihi spes
avida promiserat, sed nullum non tanquam ultimum
appexi. & epist. 101. Sic formemus animum, tanquam
ad extremum ventum sit. nihil differamus: quotidie cum
vita paria faciamus. Vita nostra non promineat, sed
in se colligatur.

Ἐξέιναι τὴν βίην] quod ἐξέιναι τὴν ζῆν, & ἐξελ-
θεῖν simpliciter. l. 5. § 29. Plin. l. 3. cp. 9. Videtur
voluisse exire de vita, cum defendi non posset.

Ἐξ ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς βίης] Plato apolog. ὅς δὴ
δομῶν, ὁ δὴνατος. Et Plut. ad Apollon. Ἀπ-
δομῶν, ὁ δὴνατος, καὶ τῇ ἐκ κοινῶν πα-
τείδας πορείας, q̄i & Socratem dixisse perhibet, πε-
ραλῆσιν ἐστὶ τὸν δὴνατον, ἵτοι τὸν βαδιστὰν
ὅπως, ἢ ἐνδομίας μακρὰ καὶ πολυχρόνιον, &c. Joan.
ὁ χρυσόστομος de statuâ orat. 5. Τί ποτέ ἐστι δὴ-
νατος; ἐνδομίας ἐξέιναι. ὅπως μακρότερος
τῶ σπῆμα. Simocrat. epist. 25. Ἐπὶ μακρὰν ἐνδο-
μίας ἐκ πεδονώσεως ἐκτείνου. De Proteo philo-
sopho Marcellinus histor. l. 29. cum mundo digredi
statuisset. Et de Constantio l. 22. mundo citius di-
gressurum. De Demonacte Lucian. πῶτον ἐνδομ-
ίας, ὁ δὴνατος τὴν βίην. Tertull. de patient. c. 9.
Profectio est, quam mortem putamus. Hieron. ad Sal-
vin. Sic extulit, ut cum profectum crederes, non amis-
sum. Non emori, sed emigrare. Idem in Nepotian.
ut de Metello Velleius hist. l. 1. de vita migrare
potius quam mori. Et, abiit, non obiit. Ambros. de
Theodos. Mors siquidem migratio est. Cicer. Tuscul. l.
1. aut finis, aut transitus. Senec. epist. 65. imò,
non finis, sed transitus. Cyprian. de mortal. Non est
exitus, sed transitus. quomodo Christus apud Joan.
cap. 13. v. 1. κατέβησιν αὐτὸς τὴν θάνατον καλεῖ,
ut observant Jo. Chrysost. & Theodoret. Et exitus
tamen, sed sensu suo; quomodo ἐξέβησιν dicitur, Lucæ
c. 9. v. 31. & Petro epist. 2. c. 1. v. 15. Excessus
scilicet de corpore. ut Tertull. de resurr. c. 43. Itaque
quod dubitanter Senec. cp. 63. Fortasse quem putamus
perisse, præmissus est. Sed adventius epist. 99. Quem
putas perisse, præmissus est. Et ad Marc. c. 19. Di-
missimus illos; imò consecutus præmissimus. Fiden-
tissimè nostris; nec immerito, firmiore fulcro sub-
nixi; Præcesserunt, non deceperunt. Avg. de di-
vers. serm. 43. præmissi, non amissi. Idem epist. 6.

& 120. Clavdam locum hunc Cypriani monito in-
orat. de mortal. Non sunt lugendi fratres nostri ac-
censione dominicæ de seculo liberati; cum sciamus
eos non amitti, sed præmitti, recedentes præcedere, ut
proficiscentes & navigantes desiderari eos debere, non
plangi. Vide & infrà ad § 17. & l. 11. § 3.

Κακὴν γὰρ σὲ ἐκ ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς βίης] Consumili-
phrasi suprà dixerat, § 1. ἀλλὰ γὰρ με ὁδεῖς πε-
ραλῆσαι. Deum autem neminem posse malo affice-
re statuunt Stoici, quia ipse bonus. Noster l. 6. § 1.
Ὁ πῶν ὅλων ἐστὶν διοικῶν λόγος, ἐξέιναι ἐκ αὐ-
τῶν ἀπὸ τῆς βίης τὴν κακότητα. καλὰν γὰρ ὅς ἐκ ἐξεί-
ναι, ἐκ τῆς κακῆς πορείας. ἐκ τῆς βλάπτει τὴν βίην.
Est reverà Deus non ἀγαθὸς duntaxat, sed καλός
ἀγαθός. Math. c. 19. v. 17. quod Hermes Trismeg.
Pam. c. 6. Τὸ ἀγαθὸν ἐκ ἐξείναι, εἰ μὴ ἐκ καλῶς τὸ
δῶν μᾶλλον γὰρ τὸ ἀγαθὸν αὐτὸς ἐξείναι. Et
Tertull. adv. Marc. l. 2. c. 6. Bonus naturā Deus
solus. qui enim quod est sine initio habet, non insti-
tutione habet illud, sed naturā. Melius multo quam.
Senec. epist. 95. Idem immortalis nullam didicere vir-
tutem, cum omni editi; & pars naturæ eorum est,
esse bonos. Porro cum Deus optimus, diabolus pessim-
us, non magis à bono aliquid mali, quam à malo
boni aliquid potest editum videri. Tertull. de patient.
c. 5. Porphyrius item, de abstinentia ab usu animant. l.
2. Δεῖ ἐμπειρῶς πίπειν, ὅτι ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν βλάπτει
ποτε, ἐστὶ τὸ κακὸν ὠφελεῖ. καὶ γὰρ θρῆσκῆς, ὡς οὐκ
Πλάτων, τὸ βλάπτει, ἀλλὰ τὸ ἐναιεῖ. ἐκ τῆς δὲ
καὶ τὸ βλάπτει τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ αὐτὸ ἐκ ἀν-
ποτε γίνονται. δικαιοτάτων ὅς ἀγαθὸς πάντων τὸ
δεῖν, ἐστὶ ἐκ τῆς ἀνθρώπων. Senec. epist. 95. Quæ
causâ est Diis benefaciendis natura. errat, si quis pu-
tat illos nocere velle: non possunt. nec accipere in-
juriam queunt, nec facere. Lædere etenim lædique con-
iunctum est. Summa illa ac pulcherrima omnium na-
tura, quos periculo exemis, nec periculosos quidem fecit.
Et de ira l. 2. c. 27. Quidam sunt, quæ nocere non
possunt, nullamque vim nisi beneficam & salutarem
habent: ut Diis immortales, qui nec volunt obesse, nec
possunt. natura enim illis mitis & placida est, tam
longè remota ab aliena injuria, quam à sua. Itaque
Deos nemo sanus timet. furor est enim metuere salutem
viam. Idem de benef. l. 4. c. 19. Cavete tamen, &
cum grano salis, quod dicitur, ista admittenda. Nam
ut Senec. idem epist. 95. Hi nec dant malum, nec
habent: Catrum castigant, & coercent, & pœnas
irrogant, & aliquando specie mali puniunt. Itaque
Deus & ob maiestatem suspiciendus, & ob bonitatem
verendus, & ob iustitiam etiam formidandus est.
Qi & (quia iustus) quod Tertull. adv. Marc. l. 2. c.
2. tunc maximè est optimus, cum tibi non bonus. si-
cut sol tibi, etiam quando non patet, optimus & uti-
lis; & cum acrior & infestior, rationi tamen suæ par
est. Verum Marcus istuc malum Stoico more pro
vitio accepit, quod illis solum malum, non summum
intuitum.

Hacvil. in Psal. 102. v. 2.] q̄i providentiam divi-
nam similem dixerunt οἰκὸς τεχνικὸς πᾶν γε-
γνημένον, τὴ τοῦ πωλοῦντος πᾶν ὁρῶν, ut
Gregor. Naz. orat. in Athen. epitaph. hoc est, ima-
gini eo artificio concinnatae, ut in astantium unum-
quemque oculos defigere videatur; imò sic astantium
unumquemque intueri videatur, ac si ipsum solummo-
do intueretur. Balbus denique ex Stoicorum senten-
tia, (nam de Chrysippo, q̄m hac ipsa de cavsa taxat
Plutarchus, tanquam q̄i numen καὶ πάσης φασὶν
dicetur ad. l. 7. § 32.) apud Ciceron. de nat. De-
or. l. 2. Nec verò universo generi hominum solūm,
sed etiam singulis à diis immortalibus consiliū & pro-
videri solet. Vide ad l. 1. § 4. 17. & l. 6. § 30.

Ἐν αὐτῷ τὸ πᾶν ἔδωτο] Humanis viribus
nimium quantum hac in parte Stoici videntur tribu-
isse: sed nec isti soli. Cicero Paradox. 2. ex Stoi-
corum mente: Nemo potest non beatissimus esse, q̄i
est totus aptus ex sese, q̄i in se uno sua ponit omnia.
Et ad Luc. famil. l. 5. ep. 13. Hanc laudem sapien-
tia status esse maximam, non aliunde penderet; nec ex-
trinsècus aut bene aut malè vivendi suspensas habere
rationes. Senec. epist. 31. Unum bonum est, q̄d bea-
te vita causa & firmamentum est, sibi fidere. Excu-
sari hoc forsitan, si eo sensu sumeretur, q̄o Plato di-
xit in Epitaph. Ὅτι οὐδὲν εἰς αὐτῶν ἀνίστη-
ται πάντα τὰ πρὸς δουλομυῖαν ἐκείνη, ἢ ἡγρὸς
τόντι, καὶ μὴ ἐπὶ ἄλλοις ἀνδράσι αἰρημένοι, ἃς ὦν
ἢ ἐν, ἢ κατὰ προέδοκον παλαιῶν ἡρώων καὶ
τῶ ἐκείνῃ, τῶν δὲ καὶ παρονομασίας ἔχον, — δια-
τὸ αὐτῶν πτωχιδίαι. id est, veniente Cicrone
Tuscul. l. 5. § 36. Nam cui viro ex seipso apta sunt
omnia, q̄a ad beatè vivendum ferunt, nec suspensa
aliquid aut bono casu aut contrario, pendere ex alio-
rius eventis & errare coguntur; hinc optimè vivendi
ratio comparata est; — q̄d semper in seipso omnem
speciem reponat sui. Quamvis religiosius Juliano. in
Constant. orat. 2. Ὅτι ἀνδρὶ εἰς τὸν διὸν ἀνίστη-
ται πάντα, &c. Cui viro ex Deo apta sunt omnia,
&c. Verùm ulterius progrediamur Seneca, non ut
hominum tantum opes operūq̄e, sed ut numini etiam
opem excludat. Turpe est, inquit, etiamnum Deos sati-
gare. q̄id votis opus est? fac te ipse felicem. Et rur-
sus, Nec est summum bonum, q̄d si occupas, incipis
Deorum esse socius, non supplex. Quidam, inquit, isto
pervenitur? Tutum iter est, iucundum est, ad q̄d na-
tura te instruit. dedit tibi illa, q̄a si non deserueris,
par deo surges. Et epist. 41. Facis rem optimam, &
tibi saluarem, si, ut scribis, perseveras ire ad bonam
mentem. q̄m stultum est optare, cūm possis à te im-
petrare? non sunt ad talum cleveanda manus. &c.
Idem tamen epist. 10. Votorum tuorum verbum licet
Diis gratiam facias, abia de integro suscipi: roga
bonam mentem, bonam valetudinem animis deinde
corporis. Hoc est q̄d Juvenal. Sat. 10. v. 396.
Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.

q̄i subicit tamen v. 363.

Monstro q̄d ipse tibi possis dare. Scita certe
Tranquilla per virtutem patet unica vita.

Et Flaccus l. 1. epist. 18.

Hac satis est orare forem, q̄i donas & auferis,

Det vitam, det opes: equum mi animum ipse parabo.

Sed & Cotta Academicus apud Ciceronem de Nat.

Deor. l. 3. extremos; q̄o loco latius ista differuntur:

Judicium hoc omnium mortalium est, fortunam à Deo

potendam, à seipso sumendam esse sapientiam. Et

rursus; Atq̄e hoc quidem omnes mortales sic habent;

omnem commoditatem prosperitatēq̄e visa à diis se

habere: virtutem autem nemo unquam acceptam Deo

retulit. Impiè planè, fallòq̄e. Quam in eandem

ferè mentem Synes. de provident. Μὴ γὰρ ἐν ἐν-
χλῆσι τοῖς θεοῖς, ἵκεται, καὶ ἐν ἀνθρώποις, ἀνὰ τὸν
σὺν ἑαυτοῖς. αὐτὸς γὰρ πᾶσι ἐκείνῳ ἑαυτῷ τὸ τοῦτο
(τὸ ἐνδοκίμως εἶναι) ταῦτα, ἀγαθὸς εἶναι βού-
λεται. Pium magis q̄d Marcus l. 9. § 40. etiam

ad ista manum nobis suam numen porrigere. In

quam sententiam & Seneca ipse epist. 41. Bonus vir

sive Deo nemo est. an potest aliquis nisi ab illo adjutus

exurgere? ille dat consilia magnifica & erecta. in

unumq̄e bonorum virorum,

Quis Deus incertum est, habitat tamen Deus.

(q̄d non ex Naso. metam. ut Lipius opinatur;

sed ex Maronis & En. l. 8. sumptum est) nisi q̄d

in ambiguo reliquisse videtur, de numine ipso divi-

no, an de animo humano corlicus indico, gem & cum

nostro Deum familiariter appellat, intelligi huc vo-

luerit. Vide l. 5. § 10. Certe, q̄d Plut. de

Stoic. contradiat. c. 27. ex fundamentis à Stoico eti-

am dogmate desumptis: Ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀπερὶ τοῦ εἶναι
ἢ εἶναι ἀνθρώπων: ἀλλὰ τὸ καλὸν αὐθαίρετον
ἐστὶ πᾶν ὃ καὶ ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ἀπείρητον ἢ
ἀπερὶ. Deus si non virtutem hominibus largiatur,

sed amfibi ip̄i tribuat mortales; opes verò corpo-

risq̄e valetudinem aīna virtutem largiatur; ne ille

hominibus nihil quicquam prodest. Verissimum ni-

hilominus, q̄d noster infra l. 8. § 56. & l. 9. §

40. Non esse in aīna cuiusq̄e potestate, ut malum

miseramur quicquam faciat. Ovidius ὅς ὁ παρακί-
ναι ἀναγκαῖον, nemo fugiens est, q̄i cogere gen-

quam possis, ut rectè bonisq̄ rationem transgrediamur.

l. 5. § 10. nec veram certamve minis, Nullius

cuiusq̄e felicitatem ab aliorum deis, factis, por-

passionibus penderet q̄d & Marcus infr. § 17. eis

verbis voluit; ἀντὶ τοῦ τοῦ αἰῶνος ποιοῦν, ἢ

καὶ &c.

Μὴ δὲ παρακίνῃ] Observat Mer. Casarb. rectè

tangere illuc, & ex parte corrigere Marcum, Stoi-

cum dogma quoddam minis pium, & potentie di-

vine imminutivum, q̄o censabant illi ideo bona ma-

lāq̄; externa hāc quibusvis ex æquo obvenire, q̄d

Deus aliter ista disponere neq̄ibat. Ita Epictet. dis-

sert. l. 1. c. 1. Ὁ θεὸς ἐν τῷ αἰῶνι, τὸ καλὸν ποιοῦν

E

ἀπάντων

ἀνάντων καὶ χρεῖσθον ἐν θεοῖς μόνον ἐπ' ἡμῶν ἐπιόν-
των τὴν χεῖρον τὴν ἐξωθεν τῆς ψυχῆς αἰτίας, τὰ δ'
ἀλλὰ ἐκ ἐπ' ἡμῶν. ἀραγὰς ὅτι ἐκ ἡδονῶν; ἐγὼ μὲν
δοκῶ, ὅτι ἐκ ἐδωκέντο, καὶ κείνα δὲ ἡμῶν ἐπιτρέ-
ψαν ἀπὸ πάντων ἐκ ἐδωκέντο. Senec. epist. 58.
Miramur animum ad ea quae aeterna sunt; miremur in
sublime volitantes rerum omnium formas, Deumque
inter illa versantem et providentiam, quemadmodum
quae immortalia facere non potuit, quia materia prohibe-
bat, descendat à morte, ac ratione vitium corporis vin-
cat. Et de benef. l. 2. c. 29. Quicquid nobis negatum
est, dari non potuit. — magna accepimus, majora
non cepimus. Vide supra ad § 3. οὐδέστι δὲ καὶ
ἀναγκαῖον.

Δόξα καὶ ἀδοξία] Famam & infamiam in me-
dici ponit. Vide ad l. 4. § 19. Stoici ἀπὸ τὸν φασιν
εἶναι τὸν σφῆρ. ἴσως γὰρ ἔχει ὡς τε τὸ ἐνδοξόν
καὶ ἀδοξόν. Laërt. l. 7. in Zenon. & ex Laërtio
sortitus Svidas, qui pro τὸν, τὴν exhibet.

Πόνος καὶ ἡδονή] Gregor. Nyss. orat. catactet.
3. Εἰς τὸν τῇ φύσει μόνον δεῖν ἀγαθόν, ὃ ἢ αἰσθη-
σις ἐκ ἐπαπτείας καὶ μόνον ἐκείνο κακόν, ἢ τὸ δ'
γαδὸν ἀν ἐπείσεως. Πόνος γὰρ καὶ ἡδοναίς τὸ καλὸν καὶ
τὸ κακὸν κείναι, τῆς ἀλόγου φύσεως ἰδίων δεῖν, ἐπ'
αὐτὸν τὸ ἀλάνθως καλὸν καὶ κακὸν εἶναι, διὰ τὸ μὴ μὲν
χεῖν αὐτὰ καὶ ἡ δαρούται, χαίρει ἐκ ἑξ.

Πάντα ταῦτα ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῖς τε ἀγαθοῖς
καὶ τοῖς κακοῖς] Idem hominum sapientissimus,
Eccles. c. 9. v. 2. Omnia iustis et sapientibus, quae
aliis omnibus, contingunt, et unus idemque est bonis
atque malis eventus. Quis potest accipere, quod cui-
quam potest. P. Syrus apud Senec. de tranqill. c. 11.
& ad Mart. consol. c. 9. Senec. ipse ibid. c. 17. Mo-
ueret hoc me, si esset cuique pro moribus fortuna, nun-
quam mala bonos sequerentur. Nunc video exempto dis-
crimine, et eodem modo, malos bonisque jactari.
Nimirum, ut Hieron. advers. Jovin. l. 2. q. 4. In
eodem mari navigantibus eadem tranquillitas est,
eadem tempestas. Pie prudentisque August. de Ci-
vitat. Dei lib. 1. cap. 8. Placuit divina providen-
tia preparare in posterum bona iustis, quibus non
fruenter iniusti, et mala impiis, quibus non excrucia-
buntur boni. ista vero temporalia bona et mala
utrique voluit esse communia, ut nec bona cupidinis ap-
petantur, quae mali quoque habere cernuntur; nec mala
surpiter evitentur, quibus et boni plerumque afflicti-
antur. quibus gemina ferè habet Gregorius Rom. pa-
stor. l. 3. c. 1. Hom. Odyss. ζ. v. 188. apud Stob.
aem. 1. l. 1. tit. 3. reponendus:

Ζεὺς δ' αὐτῶν ἔμειν ὁλόν τε δόλιμος ἀνδραπόνησι
ἐδοῖς, ἡδὲ κακῶσι, ὅπως ἐθέλοντι ἔχουσιν.

Dei iustis pariter iustisq; maliq; supremus

Supplicet ipse sui pro numinis arbitrio das. Gror.

Out ἀρ' ἀγαθὰ, ἔτε κακὰ] Concludit hinc, ex-
terna ista nec in bonorum, nec in malorum esse nume-
ro habenda, quia promiscue possunt vel bonis vel malis

contingere. Isocrat. ad Demon. § 32. Τὸ αὐτὸν χρεῖ-
τον δικαιοσύνην χρημάτων, ὅσοι ἐκείνων ἰσὺ τῶν
φύλων μέγιστοι, ταῦτα καὶ τοῖς μοχθηροῖς ἀδυνά-
τον μαλαραεῖν. Vult ille bonum istud praestanti-
us esse, Stoici solum & singulare. Senec. epist. 71.
Summum bonum est, quod honestum est. et quod magis
admireris, unum bonum est, quod honestum est. Cetera
falsa et adulterina bona sunt. quod & latius profe-
quitur epist. 76. & 85. Idem epist. 120. Hac duo
(bonum et honestum) apud alios diversa, apud nos
tantum divisa. ista duo quidem facimus, sed ex uno.
nihil est bonum, nisi quod honestum est. quod honestum,
est utique bonum. Bonum putant aliqui esse, quod utile
est. itaque hoc et divitiis, et ego, et vino, et calceco
nomen imponunt: tanta est apud illos vilitas boni, et
adeo usque ad sordida descendit. Nihil nobis bonum
videtur, quod quod male uti potest. Vides autem divi-
tiis, nobilitate, viribus quam multi male utantur. &
epist. 117. Id medium atque indifferens (hoc est, nec
bonum nec malum) vocamus, quod tam malo contin-
gere quam bono potest; tanquam pecunia, forma, nobi-
litas. Et epist. 87. Quod bonum est, bonos facit
fortuita bonum non faciunt. ergo non sunt bona. quod
idem & Cicero Paradox. 1. Potestne bonum cui-
quam malo esse? aut potest quisquam in abundantia bo-
norum ipse esse non bonus? atqui ista omnia talia vi-
demus, ut etiam improbi habeant, et obsint probis.
Et rursus ibidem; Verum est ergo, quod contemptis-
simo cuique contingit, bonum non esse. E nostris Ba-
sil. Caesar. in P sal. 1. Τῶν ἐν δὲν ἀγαθὸν τῇ
ἐαυτοῦ φύσει, ὃ μόνον κατὰ τὴν φύσιν ἔχει τὴν ὡς
τὰ ἐκείνη περὶ τὸν καλόν, ἀλλ' ὅτι μὴ δὲ ἀγαθὸς δι-
ναται τοῦ καλῆς φύσεως ἀποτρεῖν. Augustin. concio-
n. solenn. 236. Bona sunt ista, unde facias be-
ne; non quae te faciant bonum. non quae bonum faci-
ant, sed unde bonum fiat. Vide l. 4. § 39. &
l. 5. § 10. & l. 8. § 1.

§ 12. Πάντα ταχέως ἐναφανίζονται] Itā l. 4.

§ 14. Ἐναφανίσθη τὸ φῶς τῶν καλῶν. & l. 6. § 9.

40 Πάν τὸ ἐνυλον ἐναφανίζονται τάχα τῇ τῇ δυνά-
μει. & l. 9. § 33. Πάντα οὐα ὅρα τὰ καλὰ φθα-
ρήσονται, καὶ οἱ ἐκείνων αὐτὰ ὀπίσθους τάχα καὶ
αὐτοὶ ἐκείνων.

Ἡ τὴν πῶρ διαβέβηκεν] Itā l. 6. § 13.

Δενδὲ γὰρ ὁ τὸ φῶς περὶ τὸν καλόν. Vide & l. 12.

§ 24.

Ἄν αἱ ἰσότητες καὶ αἱ φαντασίαι τῶν ἐνδοξῶν

supplendum, παρέχονται, καὶ ἔχονται, ἀντ' αἰ-
νὸν ἐκείνων. Ista enim malim, quam cum Annot.

Lugd. ἀφαιρῶν, εὐφρανται. nisi si utrumque, quod &
potest, supplere libuerit. Vide infra § 17. &

l. 3. § 4.

Τὰ ἐμπαρταχθῆναι αὐτὰ] quibus, tanquam lar-
vis horrendis, instructa mors imaginationi nostrae se-

mō obijcere solet. Sensus propterea vocabulum.

Vide l. 1. § 7. παραστασιασθῆναι. Itā Epictet. dif-

ferre.

fert. l. 2. c. 6. Πολύς δυσκολία ἔχει, τὸ ῥυθμὸν
 φερέσθαι; τὸ ὅδε ἔστιν ἡ μάχαιρα ὅτι, ἡ προοίς,
 ἡ δαλασσα, ἡ καρχαρία, ἡ πύραυλος. ἡ σὺ μέλει,
 πῶς ὁδὸν καταβῆς εἰς ἀδύ; ἰσὺ πᾶσι εἰσιν. εἰ ὅ
 δὲλες αἰχμαί τ' αὐτῶν, σωτηριώτερά, ἢ πῦρ περὶ
 πύραυλον. ἔστι πῦρ ἔστι πύραυλος ἔξ μὲν πᾶσι
 ἔσφαζε· πυρετὶς ὅ καὶ ἐναιώτα πᾶσι. ἔσφαζε
 ὅτι ταῦτα πᾶσι, καὶ κῆρυκα κατὰ ὀνομάτων. quibus
 gemina habet & l. 4. c. 7. Quod autem de morte istic
 Marcus, de rebus quibulvis externis idem infra l. 6.
 § 13. ἔτι περὶ ὅλον τὸν βίον ποιεῖν, καὶ περὶ λίαν
 ἀξιοσημειώτα περὶ ματα φαντάζεται, ἀπορρυμὴν
 αὐτῶν, καὶ τὴν ἰστέαν, ἔφ' ἡ στυμνύεται, σφαιραῖται.
 Plutarch. de exil. τῶν (ὧν ἡ φύσις ἔδδεν ἔχει κα-
 χὸν, ἀλλὰ ὅλον καὶ πᾶν τὸ λυτὸν ἐκ κατὰ δόξης ἀνα-
 πλάσσει) δὲ, καὶ δὲ τῶν τοῖς δειδωκόσι τὰ φερέ-
 σθαι πᾶσι, ἔστι καὶ ἔσφαζε πᾶσι καὶ ἀνα-
 σφαιρῶντες ἐδδὲ κατὰ φαντασίαν, ἔτι καὶ ἐπὶ ἁπλο-
 κῶν καὶ συρτάδων τὴν λογισμὸν, τὸ σφαιρὸν καὶ τὸ
 κατὰ καὶ τὴν φαντασίαν ἀποκαλύπτει. Senec. ep. 24.
 Illud ante omnia memento, demere rebus tumul-
 tum, ac videre quid in qaqe re sit: scies nihil esse in
 istis terribile, nisi ipsum timorem. quod vides accidere
 pueris, hoc nobis quoque majusculis pueris evenit. illi
 quos amant, quibus assueverunt, cum quibus ludunt, si
 personatos vident, expavefcunt. Non hominibus tan-
 tum, sed et rebus persona demenda est, quod reddenda
 facies sua. Quid mihi gladios & ignes ostendis, &
 turbam carnificum circa te frementium? tolle istam
 pompam, sub qua lates, & stultos territis. mors es,
 quam nuper servus meus, quam ancilla contempsit. quid
 tu rursus mihi flagella & eculeos magno apparatu
 explicas? quid singulis articulis singula macchinamen-
 ta, quibus extorqueantur, aptata, & mille alia instru-
 menta excarnificandi particulatim homini? pone
 ista, quae nos obtusescunt. jube concisecere gemitus,
 & exclamationes, & vocum inter lacerationem elisa-
 rum acerbisatem. nempe dolor est, quem podagricus
 ille contemnit, quem stomachicus ille in ipsis deliciis
 perferet, quem in puerperio puella perperit. Et epist.
 14. Timetur inopia; timentur morbi; timentur quae
 per vim potentioris eveniunt. ex his omnibus nihil
 magis nos concutit, quam quod ex aliena potentia impen-
 det. magno enim strepitu & tumultu venit. natura-
 lia mala, quae retuli, inopia atque morbi, silentio sube-
 unt, nec oculis, nec auribus quidquam terroris incutiunt.
 ingens alterius mali pompa est: ferrum circa se &
 ignes habet, & catenas, & turbam ferarum, quam in
 viscera immittit humana. cogita hoc loco carcerem &
 crucces, & eculeos, & uncum; & adalatum per me-
 dium hominem, qui per os emergat, stipitem; & dis-
 tracta in diversum actis cruribus membra; illam
 tunicam alimentis ignium & illitam & intexam;
 quicquid aliud praeter haec, commenta servitia est. non
 est itaque mirum, si maximus bujus rei timor est, cujus
 & varietas magna, & apparatus terribilis est. nam

gemadmodum plus agit tortor, quod plura instrumenta
 doloris exposuit; specie enim vincuntur, qui patientia
 restitissent: ita ex his, quae animos nostros subigunt
 & domant, plus proficiunt, quae habent quod ostendant.
 illa pestes non minus graves sunt; famem dico &
 sitim, & praecordiorum suppurationes, & febrem vi-
 scera ipsa torrentem. Sed latent. nihil habent, quod
 intuent, quod praerant. haec, ut magna bella, aspectu
 paratius vicerunt. Idem quast. nat. c. 59. Consemne
 mortem, & omnia, quae ad mortem ducunt contempta
 sunt; siue illa bella sunt, siue naufragia, seu morsus
 ferarum, seu ruinarum subito lapsu procurrentium
 pondera. nunquid amplius facere possunt, quam ut
 corpus ab anima resolvant? haec nulla diligentia vi-
 zat, nulla felicitas domat, nulla potentia evincit. Et
 ibid. l. 6. c. 32. Quid ad me quam sint magna, quibus
 pereor? ipsum perire non est magnum. Vide ad l. 7.
 § 68.

Φύσις ἔργον] Ita l. 11. § 34. φυσικὸν ἔργον. L.
 4. § 5. φυσικὸν μυστικόν. Et l. 9. § 3. φυσικὸν ἐν-
 ἔργημα. Senec. in quast. natur. l. 6. c. 32. Mors na-
 tura lex est: mors tributum, officiumque mortalium.
 Παιδίον δὲ] Senec. ep. 110. Talis est animo-
 rum nostrorum confusio, qualis Lucretio visa est:
 (l. 2.)

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia caccie
 In tenebris metuant: ita nos in luce timentus
 [Interdum, nihilo quae sunt metuenda magis, quam
 Quae pueri in tenebris pavitant, finguntque futura.]

Quid ergo? non omni puero stultiore sumus, qui in
 luce timentus? & epist. 36. Denique finem faciam si
 hoc unum adjecero, nec infantes, [fatuos. f.] nec pue-
 ros, nec mente lapsos timere mortem: & esse turpis-
 simum, si cum securitate nobis ratio non praestat, ad
 quam stultitia perducit. Vide eundem supra ex epist.
 24. & de Constant. c. 4. ad l. 8. § 48. Vide &
 ad l. 4. § 3. αἱ ἀνὴρ. Epictet. dissert. l. 3. c. 24.
 Πῶς ταῦτα ὑποδιδόντες εἰς τὴν πόλιν ταῦτῶν εἰ-
 ηρημένως, καὶ ἡδὴ ἔτι ἀνδρὸς ἔργων ὀφείλων ἀπιδέξ-
 40 πτασθαι ὀμπλοδαῖς καὶ μάμμῳ, καὶ κῆρυκα σὺ καὶ
 κατὰ δὴ λῶν καὶ αἰσθητῶν καὶ μυστικῶν, ὅπως ἔδδεται
 παύση παιδίον ὧν νήπιον; καὶ δὲ δὲ ἐπὶ τὰ παι-
 δία ποιῶν, ὅσῳ φρεσβύτερος, πόσῳ χαλεπότερος;
 Vide l. 11. § 23. Idem ib. c. 19. ὅπως καὶ αἰσθη-
 τῶν φανόμενα παιδία. παῖς γὰρ ἐν μυστικοῖς, ὁ
 ἀμύστος ἐν χηματισμοῖς, ὁ ἀρχαίματος ἐν βίῳ, ὁ
 ἀπαιδιδότος.

Καὶ συμφορὰ αὐτῶν] quia scilicet rerum natura
 rerum mutationibus istis constat; ut sup. § 3. Et si-
 cut Musa rhetor, referente M. Senec. praefat. con-
 50 trov. l. 5. de nobis, Mortibus vivimus; ita morti-
 bus mundus renovatur vigetque, uti noster lib. 6.
 § 15.

Πῶς ἀπιδέται δὲ ἀνδραπόδ. καὶ καὶ τὴν αὐτῶν μί-
 ες] Pendent à superioribus ista; ut novam istinc
 sectionem ordiri neviqum sit consentaneum.

factum ad corrigendam suam, ut scitit Avg. confess. l. 10. c. 2.

Περὶ μὲν τοῦ ἔνδον] Opportunum itaque hic monitum illud Homericum Odyss. β. v. 392.

Ὅστις τοι ἐν μαχάρεσι καλὸν ἀγαθὸν τι τέτυκ'. gem verſum Socrates pra omnibus semper rebus sibi cordi esse dicebat, ut Gellius scripsit noſt. Attic. l. 4. c. 6. eidemque in ore crebrum fuisse, tradidit Demetrius Byzantius, ut Laert. l. 2. qd à naturæ rerum aliarum physicâ speculatione abduceret homines ad ethicæ sive moralis philosophiæ studium, qd animum cuiusque proprium discutiendi, dignoscendi, corrigendi, perpoliendi, modus methodicæ demonstratur. qm & eo sine usurparum, à Diogene, prodit Diocles apud Laert. l. 6. in Menodem. Cynic. ab Aristippo, Evſeb. præpar. Evang. l. 1. c. 5. Laudant & Plutarch. in præcept. Salub. & de Commun. notit. c. 10. Sext. Empir. de philosoph. l. 1. c. 1. & l. 10. c. 1. Dio Prus. orat. 40. Opimæ Plut. de Curios.

Τί τ' ἀλλόθεν, ἀνδρῶν βασιλευσάντων, Καὶν ἐξυδρῶν, τὸ δ' ἴδιον παρεβλήσαντες; μακάρις ἔξωθεν, καὶ μακάριον εἶναι τὴν περὶ μελέτην.

Τὸ ἔνδον αὐτοῦ δαίμονι] Mentem cuiusque nunc dæmonem, nunc & Deus dicit. Sic l. 3. § 3. Ὁ μὲν γὰρ τὸν καὶ δαίμονα. & § 16. τὸν ἔνδον ἐν τῷ στήθει ἰδρυμένον δαίμονα. & l. 5. § 27. ὁ δαίμων, ἐν ἑαυτῷ σεβαστὴν καὶ ἡγούμενον ὁ Ζεὺς ἰδρυμένον. & ibid. § 10. τὸν ἔνδον θεὸν καὶ δαίμονα. & l. 3. § 5. ὁ ἐν σοὶ θεός. Plato in Timæo: Τὸ δ' ἐν αὐτῷ κεκοσμημένον παρ' ἡμῶν λυγρὸν εἶδος διαφωτίζον δὲ τῷ θεῷ, ὡς ἀπὸ αὐτοῦ δαίμονα θεὸς ἑαυτοῦ ἰδρυμένον. ὁ δ' ὁ θεὸς οὐκ ἐν αὐτῷ κεκοσμημένον, ἀλλ' ἐν αὐτῷ κεκοσμημένον, ὡς ἀπὸ αὐτοῦ δαίμονα θεὸς ἑαυτοῦ ἰδρυμένον.

Καὶ τὸν γυναικὸς διαπραΐων] Plato Timæo post superiora illa: Τὸν δ' αἰετὶ διαπραΐοντα τὸν θεόν, ἔχοντά τε αὐτὸν ἐν μέγα κακοσμουμένην τὴν δαίμονα ἐξυδρῶν ἐν αὐτῷ, διαπραΐοντα ἐξυδρῶνα. & ibid. διαπραΐοντα δ' ἐν πάντῃ πάντες μίαν, τὰς οὐκίας ἑαυτοῦ προφῶς καὶ κινήσεις, ἀποδιδοῦναι τὸ δ' ἐν ἡμῶν θεῷ ἐγγυμένον εἰς κινήσεις, αἱ δ' ἐν παντὶ ἀνοήτως καὶ ἀνοήτως. Apul. de Socrat. gen. Si gottidiana eorum ara dispungas, invenies in rationibus multa prodigè profusa, & in semet nihil, in sui, dico, dæmonis cultum. Et Senec. epist. 41. Sacer intra nos spiritus sedes, malorum benorumque nostrorum observator & custos. hic prout à nobis tractatus est, ita nos ipse tractat.

Καθάρον πάθος] τῶτον κ. α. Svidas in Έκταί. qd & mox deῖ pro διατ. Affectus autem Socios prorsus sustulisse, nulli non notum.

Καὶ εἰκαστική] Έκταί. ματαίων, ἀναφαλῶν. Svid. adductis Marci verbis hūc.

Φίλα δὲ συγγένειαν] Eam nimirum, de qua superius § 1. Sed & l. 9. § 27. φῶς γὰρ φίλοι. Et l. 11. § 8. φῶς συγγένειαν καὶ φίλους.

Τέτον πᾶσι ἐλεεινὰ] Ità l. 7. § 26. ὅτι qd in te peccaverit, cogita statim apud te, qd illud fuerit, qd bonum malumve ratus, id culpa admisit: τὸτο γὰρ ἴδιον ἐλεεινὸς αὐτῷ. hoc enim perſectio, miserereberis hominē, qd tali nimirum opinione imbutus fit. Et sunt verè improbi homines ὅκτι μᾶλλον ἢ ὁδὸν ἀξίους, (contrà qm de rebus suis Andocides orat. de reditu.) miseratione potius qm indignatione digni. Nam sicuti corporum languor, ita vitiōſitas quidam est qd moribus animorum. cum itaq; agros corpore minime dignos odio, sed potius miseratione iudicemus, multo magis non inſegendi, sed miserandi sumus, quorum mentes omni languore atrocior urget improbitas. Boeth. Consol. phil. l. 4. c. 4. Et Hilari. in Psal. 118. § 7. Sanctus quis cum caditur, non humilitatis suæ qd casus est, sed

insolentia ejus qd cadis, miseretur: ut à vesano filio pater, ut ab amene agroteo medicus contumeliam passus, dolorem, non ex eo qd perſus fuerit, sentit; sed ob id, qd ille gem sanum esse cuperet, injuriam sibi vesanus intulerit. Libanius itidem orat. 12.

Τὸν παρεφρονήσαντα ἀνδρῶν, ὁ καλῶς ἐν νόμῳ, ἀλλ' ἐλεεινὸν καὶ περὶ τὴν τῷ ἑαυτοῦ ἐπ' αὐτοῦ. ἔστι δ' ὁ πᾶσι τὸν μακρόθυμον, ὅς ἐστιν ἡμῶν νόον ποιῶν, τὴν νόον κατηγορεῖ. Stoicis autem improbi omnes amenes habentur. Ità Epi-

ctetus differt. l. 1. c. 18. Περὶ ἀνθρώπων δὲ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. χαλεπαίνει ἐν δὲ αὐτοῖς, ἢ ἐλεεινὸς αὐτοῖς; qd diceret, istud potius. Et Marcus l. 7.

§ 25. δὲ ἐν συγγενέσιν ἰγνῶσκει oportet. Sed & l. 1. § 15. τὸ συγγενέσιν, à Maximo, qd & Stoicus ipse, didicisse se profuitur. Verum cavet istic & cum restrictione aliqua, τὸτον πᾶσι ἐλεεινὰ, id est, modo qdam misera dicit, ne in dogma Stoicum peccare videatur, qd statim ἐλεεινὸν καὶ πᾶσι ἐλεεινὸν ἀλόγον, misericordiam esse agri-

tudinem sive perturbationem, contractionemq; animi, à ratione alienam. itaq; τὸν σοφὸς ἐλεεινὸς καὶ ἡ

Sapientes non esse misericordes. Laert. lib. 7. in Zenone. de qd & Lactant. instit. lib. 3.

c. 22. Illud satis est ad coarguendum hominis errorem, qd inter vicia & morbos misericordiam ponit. Cicero orat. pro Muren. ex Zenonis sententia, cūm inventorium amali sint Stoici, Ne-

minem misericordem esse, nisi stultum & levem. cum Plato & Aristoteles contrà docuerint, Viri

boni esse miseri. Qm & Evripid. contrà prorsus qm Stoici, in Antiope apud Stob. tom. 2.

zit. 3.

Ἐνταῦθα δ' ἔμπειρος, ἀμαθὴς καὶ ἰδιώτης, ὁσοῖσι δ' ἀνδρῶν. καὶ γὰρ ἐκ ἀνθρώπων.

Ἐνταῦθα ἐνταῦθα τοῖς σοφοῖς διασφραγίσθαι.

Non imperitis metus est miserescere.

Sed est viri sapientis, noxaeque imminet,
Cum sapere sese qui putant: sapiunt nimis.

Et Senarius Graecus,

Ἀνθρώποις ποινὴν ἀπὸ τῆς ἁλῆος ἔχει.

Miserescere haud scit impij cordis rigor.

Nec incelebre, aut incitum, Phocionia illud apud eundem, tit. 1. "Οὐτὲ ἔξ ἡμεῶν βρωμὴ, ἢ ἐν τῇ ἀνθρώπων οὐσίᾳ ἀκαρτέριον τὸν ἕλεον." Nec ē templo aram; (ad quam militer & verax receptus sit) nec ex vita humana tollendam misericordiam. Ista siquidem sublata, quod Plinius l. 7. c. 19. Exis his animi tenor aliquando in rigorem quandam incitatēque natura duram & inflexibilem, affectūque humanos admittit. Verum Stoicorum dogma istud Seneca clarissimè explicat, de clement. l. 2. c. 4, 5. Misericordiam plerique ut virtutem laudant, & bonum hominem vocant misericordem: hac autem vitium animi est. Est enim vitium pusilli animi, ad speciem alienorum malorum succidentis. itaque pessimo cuique familiarissima est. Et mox: Misericordia est agritudo, ob alienarum miserationum speciem. agritudo autem in sapientem virum non cadit. Denique c. 6. Misericordia vitium est animorum, nimis miseria severitatem quam siquē a sapiente exigit, propē est, ut lamentationem exagat, & in alienis funeribus geminus. Porro ista, quia durius asperiusque dicta videri poterant, mitigare conatur idem ibidem, ubi subjicit, c. 5. & 6. Sapiens ergo non misertur; quia & sine miseria animi non fit. Caterum omnia, quae qui misereantur, dolentes facientes, hic libens & alacri vulgi faciet. Succurrit alienis lacrymis, non accedit: dabit manum navfragis, oculi hospitium, egentis stipem, donabit lacrymis matris filium, & carceris solvi jubebit, & ludo eximet; & cadaver etiam noxium sepeliet. ac facies ista tranquillā mente, vultu suo. Ergo non miserebitur sapiens, sed succurret, sed prodigis, ac communi omnium natus ac publicum bonum, &c. Itaque Plur. de tranquill. "Εν τῷ φιλοσώφει καὶ τῷ ἑλεον. ὡς οὐκ ἀποχρηστικὸν ἀνθρώπων γινώσκων, οὐ καλῶ τὸ βοηθεῖν, ἢ συναλλεῖν καὶ συναδελφεῖν τοῖς πληστοῖν ἐν τῷ δὲ καὶ μισῶν ἐστίν, ἔστι αὐτῷ ἀποφύγετον καὶ διακινῆσαν φαύλας τὸ ἄδω ἀδελφικῶς ἀδμεῖν καὶ δυσχερὲς εἶπεν, ἀλλὰ διακινῆσαν ἀδελφικῶς τῷ καλῶ. Scilicet talem volunt esse sapientis affectum, qualem nostri misericordiam divinam praedicant. Quia, ut auctor libri de pietate. sub Augustini nomine, sive Hugo is de S. Victore, sive alius quis est, c. 1. Zelus sine aliqua molestia, transiit sine aliqua perturbatione, misertur sine aliquo dolore, patiens est sine ulla passione. Si, tanquam vestra illa cogitamus, in illo nulla sunt. Videtur Anselm. prolog. c. 8. & Thom. Aquin. summ. l. 1. q. 21. a. 3. Quia & Avg. ipse de morib. Eccles. Cathol. l. 1. c. 27. Quare illa omnia, quibus iniquissimi malis incommotivae resistunt, qui officiosaeque humanitati praebent, misericordes vocantur, etiam si sapientes usque adeo

sunt, ut jam nullo animi dolore turbentur. nam quis ignoret ex eo appellatam esse misericordiam, quod miserum cor faciat condolentis alieno malo? Quamquam revera misericordia potius dicta, quod cordi sit aliena miseria. Zanch. de natur. Dei, l. 4. c. 4. q. 1. Verum pergit Avg. Es quis non concedat ab omni miseria liberum esse debere sapientem, cum subvenit inopi, cum vestit nudum, cum peregrinum lecto accipit, cum oppressum liberat, cum denique humanitatem suam usque ad sepulcrum porrigit. mortuorum? etiam si id faciat mente tranquilla, nullis aculeis doloris institutus, sed adductus officio bonitatis, misericors tamen vocandus est. hinc enim nihil obest nomen, cum absit miseria. Verum & ea Graeco vocabulo abest. quod & Zanchius observavit, itaque de nomine tantum controversa est. Verumtamen mox Stoicos oblique perstringens, quibuscum tamen de re ipsa consentire plane videtur; Stulti vero, inquit, cum misericordiam quasi vitium docent, quia officio sapientis nequeunt, si nec perturbatione commoventur, congelascunt potius rigore inhumanitatis, quam rationis tranquillitate serenantur. Itaque multo prudentius Deus etiam ipse misericors dicitur: qui gemadmodum dicitur, restat intelligere illi, qui sese idoneos religionis studioque praefecerint. Vides, ut Seneca gemina fore, quod sensum, loquatur de vocabuli usu duxit Seneca nevitam concedens. Nam quod vocat l. 1. c. 7. de sapientibus quod hic dictum est, non sic accipiendum monet, quasi defunctis, in hac vita esse tales sapientes, quandoquidem non, cum sint, sed etiam si sint, dixeris. Nec hoc a Stolo dogmate abhorreere profus videtur, qui, quis sapiens sit, aut fuerit, inquit Cicero Academ. l. 4. nec ipsi solent dicere. quique sapientem, vel sapientis ideam potius, talem nobis delineant, qualem nemo mortalis est unquam consecutus, ut idem de amicis. "Est id est idem quod, id est idem, ut Plur. de Stoic. contradist. c. 13. Quamquam avdentiū Senec. de sapient. constant. c. 7. Non est, quod dicas, ita ut solet, hunc sapientem nostrum nusquam venire. non fingimus istud humani ingenii vanum decus, nec ingentem imaginem falsa virtutis concipimus, sed qualem confirmamus, exhibuimus & exhibemus. Non te certe, Seneca, quod & ipse alibi facietis. Ad veritatem propius accessere illi, qui (Stobaeo referente collectam. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 8.) καὶ τὸ ἀπὸ τῶν χρόνων οὐκ ἔστι καὶ γινώσκων νομίζον hoc est, primis temporibus, ante lapsum nimirum primævum, sapientem existimant quendam omnino. Verum haec uxorque ne habuimus, poterit hinc interim, cur non iter istis oratione suspensū usus, τὸ πᾶν πᾶν, non ἀπλῶς, ἐλεεινὰ dixerit.

Δὲ ἀγνοίας] Vide supr. § 1. & l. 11. § 18. Polyb. hist. 12. Δεῖ τοῖς ἀπὸ κατ' ἀγνοίας παρρησιασθῆναι, δίδοναι συγγνώμην καὶ τῷ ἀκαρτέρι, ἀγλαῶν καὶ ἄλλων. Sic Pers. Sat. 3.

— caret culpa, nescit quid perdat. —

Verum

sum est, inaequali esse concedatur, cum longiam his, illis brevius extiterit: si id Marci illatio illo modo pareatur. Verum illud tantum amitti, quod habetur, coarctandis: & utrumque infecabile esse concludit, & quod amittitur & quod habetur.

Ἀρκεσίον] Infrā § 17. Τὸ ἀνδραγαθὸν βίη ἐστὶν χεῖρον ἢ σῆμα. & l. 3. § 10. Μικρόν ἢ ἄριστον τὸ παρὲν οὐτὸ τὸ ἀρκεσίον· τὸ δ' ἀλλὰ ἢ βελτίοναι, ὃ ἐστὶν ἀδύνατον. Senec. de brev. vit. c. 10: Singulis tantum dies, & hi per momenta praesentes sunt. & ibid. In tria tempora vita dividitur: quod est, quod fit, quod futurum est. Ex his quod agimus breve est, quod egimus certum, quod acturi sumus dubium. Et in hoc igitur sensu verum est, quod Poeta nescio quis, apud eundem. ibid. c. 2.

Exigua pars est vita, quam nos vivimus.

quod esse ex Menandri plocio traductum, unde istud. Stobaeo tom. 2. tit. 108. lavdatur,

Μικρόν πὶ τὸ βίη καὶ σενὸν ζῶντος χεῖρον, docet Janus Rutergerius Var. lect. l. 4. c. 17.

Ὁ γὰρ ἐν ἔχει, πῶς ἀντὶς οὐτὸ αὐτὸ ἀφελῶς.] Hinc proverbialia illa, Plaut. Aflinas. aff. 1. scen. 1. v. 79. ——— maximas pugnas agis.

Nudo detrudere vestimenta me jubes.

Tēne ego defraudem, qui ipsi nihil est in manu Apul. fabul. Miles. l. 1. Quid viatori de summa pauperie latronis a se ferre possunt? an ignoras, inepte, nudum nec a decem paleftriciis despoliari posse? Joannes ille oris avari in Martib. homil. 83. nec a centum. Ἡ ἐν αἰκίᾳ, inquit, τῆς πικρίας δαγόντος, ὅτι πόν πικρία καὶ γυνὸν ἐδὲ ἡμεῖς οὐκ ἐμελόντες ἀνίσταται ἀποδιδόναι πόντι.

Πάντα ἐξ αἰδίου ὁμοειδῆ] Itā l. 6. § 37. Πάντα ὁμοειδῆ καὶ ὁμοειδῆ. & § 46. αἰὶ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ὁμοειδῆ. & l. 9. § 35. ἐξ αἰώνος ὁμοειδῆς ὄντα, καὶ εἰς ἀπείρον τῶν αὐτῶν ἔπεα ἔσται. & l. 7. § 1. πάντα συνάδου, καὶ ἐδὲ καὶ καὶ. & l. 12. § 26. πάντ' τὸ γυνέμενον ὅτι αἰὶ εἰσὶν, καὶ ἡρόντα, καὶ πῶν πάντα καὶ γίνεσθαι. Idem tractat argumentum & l. 4. § 32. & l. 10. § 27. Lucret. l. 3.

— eadem sunt omnia semper.

Ἀναμυκτέμεθα] Sic l. 9. § 28. Ταῦτά ἐστι τὰ τῶν πέτρων ἐν γυνέμεθα, ἀνὰ καὶ, ἐξ αἰώνος ἐν αἰώνῳ, Asitico. Physic. l. 4. c. 14. & Problem. l. 17. q. 3. Καταστὰς φασί, κύκλον ὅτι τὰ ἀνδραγαθία. qo loco & Alcmeonis illud festivum commemoratur, καὶ ἀνδραγαθίᾳ δὴ οὐτὸ ἀνδραγαθίᾳ, ὅτι ὁ ἀνδραγαθίᾳ τῶν ἀρχαίων τῶν τῶν ἀνδραγαθίᾳ hoc est, ἐκπαινεύμενοι πάντων ὅτι τῶν ἀρχαίων, καὶ σὺν καὶ πᾶσι. itaq; circulationem istam intelligendam de rebus, non numero, sed specie iisdem recurrentibus. & Plato Timaeo: τῶν αἰώνων πάντων, ὅτι πᾶσι ἀεὶ ἀναμυκτέμεθα, γίνεσθαι. Seneca. epist. 24. Nullum rei finis est: sed in orbem nexa sunt omnia: fugiunt ac sequuntur. diem nox premis, dies noctem: astra in autumnum desinunt, autumnum hyeme insit, quae vix compefiscitur. omnia

transcunt, ut revertantur. Velut in orbe aut pila, motus ordo mutatur, & quae sequebantur praecedunt, & quae occidebant oriuntur; omnia, quomodo cunctae iterant, in idem revertuntur. Idem de benef. l. 5. c. 8. Tertull. de resurr. c. 12. post superius exhibita ad § 3. Tormbic orbis revolvibilis rerum, &c. Tacit. annal. l. 3. Rebus cunctis inest quidam velut orbis. Et Avrel. Victor. in Aurelian. Quarta in orbis modum vertitur: nihilque accidere, quod rursus natura vis ferre negetur. 10 aui spatio. ita restituit sententiam optimam, pessimam habitam Cl. Salmasius ad Spart. Scuer. Sophocli. Trachin. Ἐνὶ πῶν καὶ χαλκῶν πᾶσι κυκλῶνται, αἰὶ ἀπὸ τοῦ προαἰσίου κινεῖσθαι. Et Aristot. Ethic. l. 1. c. 10. Τὰς πῶν πολλὰς ἀναμυκτέμεθα, καὶ τὰ αὐτῶν.

Οὐδὲν διαφέρει] Nihil, inquit, refert per breve aliquod temporis spatium, an in perpetuum ista videris. quare? quia nimirum, ut l. 6. § 36. Ὁ τὰ ὁδὸν ἰδὼν, πάντα ἐσέσθαι, ὅσα τε ἐξ αἰδίου ἔχοντο, καὶ ὅσα εἰς τὸ ἀπείρον ἔσται. πάντα γὰρ ὁμοειδῆ καὶ ὁμοειδῆ. Itā l. 9. § 37. Ἴσον τὸ ἕκαστον ἔσται, καὶ τὸ πᾶν ταῦτα ἴσότηται. & l. 12. § 35. Τὸν κόσμον διαρῶσαι πολλοὶ ἢ ἁλοῦσι καὶ ἄλλοι, ὅτι διαρῶσαι. Itā quod Senec. ep. 101. Nihil interest inter dicere & seculum. Vide & l. 3. § 7. & l. 7. § 49. Menander supposititio, apud Stob. tom. 2. tit. 122.

— τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν γῆν.

Ὅστις διαρῶσαι αὐτῶν, Παριφύων. Τὰ σῶμα τὰ δ' ἀπὸ τῶν αἰώνων, ἔδεν ἡλδεν ταχὺ. Τὸν ἡλδον, τὸν κοῖτον αἰών, ἔδεν, ἔσται, ἔσται. Πᾶν. τὰ δ' αἰώνων ἔσται ὅτι βελόνται. Ὅστις παρὲν καὶ ἐπὶ αὐτῶν οὐδὲν ἄλλοι, καὶ ἔσται τῶν αἰώνων ὅτι βελόνται. i. e. vertente Grotio,

— hunc credo felicissimum,

Quicumque spectaveris, Parmeno, placide Desunt Augusta dona, redit tui unde venerat: Faber, inquam, solis publicum, nubes, aquas, Ignem, namque annos quatuorcentum vixeris, Eadem videbit: sitque licet aevi brevis, Tamen istis nihil est conficiari pulchius.

Itā Epictet. l. 2. c. 16. congerenti exuli quod Achaenae non videret: Πῶς ἐν Αἰθίᾳ πάλιν ὄψομαι, καὶ πῶς ἀποβύσσομαι 3 τάλας ἐν ἀρκίᾳ σοι, ἀ βλῶντες καὶ ἡμεῖς: πρὸς τὸν πὶ ἔχει ἢ μείζον ἰδὼν σὺ ἡλδον, τῆς οὐλῆς, ὅτι ἀπὸν, τῆς γῆς ἔλδον, τῆς θαλάσσης 3

Ὁ τάλας καὶ τὸν ἐξέμεθα] Deprehenditur vox eadem haec l. 3. § 10. de qua licet mihi bona cum venia dissentire ab Henr. Stephano, licet rerum Gracarum periculissimos qui τὸν ἐξέμεθα vult esse futurum secundum, sive paulo post futurum, ut Grammatici vulgò nuncupant, ἀ τὸν ἐξέμεθα: eoque notat, quod thema fingunt inavudum, τὸν ἐξέμεθα nimirum, cuius futurum sit τὸν ἐξέμεθα. Quam tamen neutrum horum necessarium sit ad vocabuli istius analogiam statuen-

dam.

referenda? Et Marcus eremit. de leg. spir. § 54. ὁ
ἀσκήσιμος ὁδὸς πορεύων, ματαίωπον ἦσιν.

'Εἰκὴ.] temere, hoc est ἀδὲ ἀναποδείξι: ut l. 11. § 10. citra respectum habitum ad finem aliquem certum. Epictet. l. 3. c. 23. "Ἐγὼ οὐ γὰρ τίς μοι οὐδ' ἡμῶν, ἀν' ἡμῶν ἐστὶ μὴδὲ ἀναπαύουσα, εἰκὴ πείσομαι. ἔαν δ' ἐγὼ μὴ εἶμι, διαπορεύομαι."

Kal ἀπαρκουδῆτως] nullāq̄ consequentiā. Xyl.
ed hoc esset ἀνακούδῆτως potius. Sine iusta ratio-
natione et consideratione, ad finem communem con-
quisitur, necq̄. Cal. παρκουδῆσθαι intelligere, intel-
ligendo assequi vel consequi. ἀπαρκουδῆτως igitur ἐρ-
εῖν, est facere aliquid, neficim qd̄ agas, aut qd̄ velis.
Icut ἀπαρκουδῆτως ἐν ποτεῖν, itā bene facere cui-
em, qasi neficias, aut non adverteas qd̄ agas. l. s. § 6.

Δθεν καὶ τὰ μικρότατα καὶ τὴν ὅπιν τὸ τέλει
 ἀναστρέφει μινδὲς] Siquidem ut noster apoc. l. 9. §
 2. Ὁ τις σφεδῆς κινῇ ἕνα ἀναστρέφει, αὐτὴν
 ἀναστρέφει τὸν ἑαυτοῦ ὄντος ἀσίου, qd ad finem debuit
 spectatum, vel propinquum vel remotum saltem, non
 subvertit, vitam nostram qd in partes distribit, bibique
 sistunt per omnia consentientem reddit. Plurarch.
 p. profect. indic. Καὶ γὰρ αἰμασιὰ πνεύματι ἐργον
 κοδοῦσιν ἐ διαφέρει ἕξον τὸ τυχερὸν, ἢ λίδον ἐπι-
 λαβεῖν χυδαίον, ἢ σάλιν ὑποδείναι παρεμπούσαν
 τὸ μνηματός, οἷα ποῦσιν οἱ φύλλοι, πᾶσι ἐργασίας
 περὶ τὴν, δὲ ἐπὶ τῇ, συμφορῆς τῆς ταυτοῦ καὶ
 ἀποδοῦναι ἄλλ' ὅτι ἐστὶν ἐστὸν τὸν, δὲ καὶ
 ἐστὶν πρὸ τοῦ οἰκοδομῆματος καὶ βασιλικῆς τῆς βί-
 βου καὶ τῆς χυδαίον χρηστῆς, ἔστιν ἐκτὸς ἐστὶν
 ναυαγίᾳ, ἀλλ' ὅτι ἐστὶν τὸν λόγον ἐστὶν
 καὶ ἐστὶν ἐστὶν ἐστὶν ἐστὶν.

Kal τὰ μικρότατα] Epiδact. *differt.* l. 2. c. 11.
 ἀνάνθη ἐνεργεῖ, ἀπαρσβατος χρομαδα, δίχα αὐ-
 τῆς μολῆ πιν δακτυλὸν οὐκ εἰσφέροντες. Julian. Imper.
 αἰ. κ. Νόμος δὲ παλαιὸς παρὰ τῷ πρώτῳ οἴλω-
 φαν ἀνδράποδοις φησιν αὐτοὺς ὕποπτον κληθεῖν, ἀπὸ
 τῆς ὥσως τῶν ἀρετῶν τῆς ὥσως τὸ κληθεῖν ἐκαστοῦ
 πηπιδόειν ἐν λόχοις, ἐν ἔργοις, ἐν ζωμοταῖς, ἐπὶ
 τῶν ἀπλῶς τοῖς χτ' βίον ἀποροῖς καὶ μετέστι τῶ
 ὅτι πάντως ἐφείκετ'. ubi Petav. pro ἀποροῖς, με-
 τέστι substituit. at Svart. *anactf.* l. 3. c. 17: ἀποροῖς
 maximè eo vocabulo vult designari.

Tò ἐπαυξ τῶν τ' πλείων καὶ πολιτείαις τ' ἀπορροβ-
 ῖται λόγῳ καὶ διαμορφῶ] Orbem, ubi ac civitatē
 stat habere vult: in qua homines universi, cives
 omnes sunt, civitatis istius legibus ac institutis confor-
 mationem per vim agere ipsos oportet. Hanc autem
 vim, quae pulcherrima est sane, frequenter admodum
 urpat. Itē l. 3. § 11: ἀνδρώπων πολιταὶ τῶν πε-
 ντακτακτῶν τ' ἀναστάται, ἧς αἱ λοιπαὶ πόλεις, ὥσπερ ἐκεί-
 ναι εἰσιν. & l. 4. § 3. Ὁ πόρομ' ὥσπερ πόλεις. &
 l. 5. § 23. Διὸς πόλεις. & l. 6. § 44. πόλεις καὶ
 πόλεις μου, ἀνδρώπων, ὁ πόρομ'. & l. 12. καὶ
 ἀνδρώπων, ἐπαυξίσω ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πε-

λει. Ad nostri planè mentem Epicteti. *differt. lib. 1.*
c. 12. Πάσα ἐν ταῖς ὁ κόσμος καὶ ἀναδὸς ἐπι-
 σκομυθῆται, τὴν αὐτὴν γνώμην ὑποτίταχε καὶ δι-
 ούκ ἐστι τὰ ὅλα· καὶ δὲ αὐτὸς ἐν ἀναδὸς πλείπται καὶ δι-
 μω τὸ πόλεος. *Idemque lib. 1. c. 14.* Τίς τὸτο ἐπιτί-
 πωμεν; ὁ ἡγεμὼν, ἢ ὁ στρατῆς, ἢ πόλις, ὁ τὸ πό-
 λεος νόμος. δεῖ γάρ με ἀεὶ τὸν νόμον περὶ εὐδίας ἐν
 παρτί. *Chrysippus de finib. l. 1. c. 12.* *Laetius lib. 7.*
in Zenon laudatus: "Ἴσον ἐστὶ τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν,
 καὶ κατ' ἐμμελίαν καὶ φύσει συμβαινόντων ζῆν·
 μέτρον γὰρ εἶναι αἱ ἡμετέρας φύσεις τὸ σὺ ὅλε. διδοῖτο
 τέλει· γίνεται τὸ ἀκούδως τῇ φύσει ζῆν ὅσοι ἐστὶ
 κατ' ἀρετὴν αὐτοῖς, καὶ κατ' αὐτὴν ὅλων, ἐν δὲ ἐν-
 γένεια ὅν ἀπαγορεύειν εἰσθῆναι ὁ νόμος ὁ κοινὸς, ὅσοι
 ὅσιν ὁ ὀρθὸς λόγος διακρίπτει ἐν γένει· ὁ αὐτὸς
 ἐν τῷ διακρίπτειν πάντα τὰ κατ' ὄντων διοική-
 σιαι ὄντι. *Vide ad l. 10. §. 1.* *Avtor de Mundo c.*
6. ubi de politizæ humanz ratione ac instituto pluri-
 bus differuerat; ὅπως ὑποκρίπθω καὶ κατ' ἐμμελίαν
 πόλεως, λέγει, καὶ τὸ κατ' ἐμμελίαν πόλεως ἡμῶν καὶ
 ἡμῖν ἰσοκλήνης ὁ δὲ δὲ, ἐμμελίαν ὑποδιδάσκω· διδο-
 ῶμεν καὶ μεταδίδωμεν κρείττω καὶ θυμῷ καὶ βελανδύ-
 ρει καὶ ἐν κέρει ἀναγχεαμυθῶμεν· ἡγεμονίαν δὲ
 ἀκινήτως αὐτὴ καὶ ἐμμελίαν, ὁ σύμματος διοικουμενὴ
 διακοσμοῦ· ἔρανον καὶ γῆς, &c. *Et Philo de Joseph.*
 Ἡ μὲν καὶ μεγαλοπρεπείας, ὅδε ὁ κόσμος ἐστὶ καὶ μετ'
 ζῆται πολιτείαν καὶ νόμον ἐντὶ. λόγος δὲ ἐστὶ φυσικός,
 φυσικακῶς καὶ ὅν φυσικῶς, ἀπαγορεύει καὶ ὅν
 ἐν ποικίλῳ· αἱ καὶ τῶν αὐτῶν πόλεως, ἀφ' ἑ-
 κατέρω τε εἰσιν ἀεθρῶν καὶ πολιτείαις χροῦνται δια-
 φερῶσιν, καὶ νόμοις καὶ τοῖς αὐτοῖς. *Vide l. 7. §. 9.*
& l. 11. §. 20.

§ 17. 'Ο ὅτι χρόνος ἴσως] *Cronulus* χρόνος, Græci; & *punctum temporis*, Latini, pro spatio angustissimo dixerunt: uti observat Donatus ad *Terent.* *Phorm.* 1.4. translatione id dicitur ὅτι *μέγας ἔστιν* ut *Euclid. element.* 1. 1. § 1. Idemque est infecabile, nec pro quanto habetur. Eoque sensu noster hic; *Τὸν ἀρ-
δεσμένην βίην, ὃ ἴσως χρόνος ἐστίν.* & 1. 6. § 36. *πᾶν τὸ ἐπὶ τοῖς χρόνοις, ἐστίν ὅτι αἰὼνός ἐστι.* Idē Plut. *de puer. educ.* *Ἐστίν* χρόνος, πᾶς ὁ βίος. & *Senec. epist.* 49. *Punctum est quod vivimus;* & adhuc *puncto minus*: quod à Simonide forsitan acceptum est. illius enim Plutarchus dictum hoc in *Consol. ad Apollon.* refert: *ὅτι τὰ χίλια ἔτη τὰ μίλια ἐστίν, ἐστίν τις ὁ ἐπὶ ἀβυσσὶ, μᾶλλον ὅ μόνον τὸ βρα-
χύτατον ἐστίν.* Quod autem illi *ἐστίν*, id est, *punctum*, Jo. Chrysost. in *epist.* ad *Philip. orat.* 2. *ποῦν*, id est, *momentum*, dixit. *Ποῦν ἔστιν ἄπας ὁ βίος.* αἱ μίλια δὲ ποῦν, ἐπὶ τοῖς πᾶσι νῦν αἰὼν τοῖς ἐπὶ αἰῶνα τοῖς ἀπείροιν. Vide *suprà*, ad § 14. & *infr.* ad 1. 5. § 24. & 1. 6. § 36.

Ἡδὲ ἐστὶν, πῶσα] L. 5. 5 35. Τὰ ἀνθρώπων ἐμ-
 μείδονται, καὶ ἐχ' ἑσώτα. De Stoicis Plur. de com-
 muni, ποτὶς, c. 39. Συλ' ἡγοῦσθ' ἔτσι, τὰς μετ' ἐν μί-
 ρει:

Ab istiusmodi ergo profecta, pērq; eorum ora volitans fama, nil mirum, si fuerit, ut Virgilius cecinit *Æn. I. 1.*

Tam flūti praeque tenax, qām nuncia veri,
aut recti etiam dilavatrix. Vide *supr. § 12.*

Τὰ μὲν τὰ σῶμα. [Ita l. 4. § 43. *ποταμός τις ἢ ῥέμα βίαιον, ὁ αἰὼν & l. 5. § 23. 'H γὰρ ὕστα, ἐν ποταμοῖς, ὅρα θύλακας ἰδίους & l. 6. § 15. 'Εν δὲ τῶν ποταμῶν. Sicut autem*

his in locis res humanas & corporeas fluvium gentem, qia in perpetuo sunt fluxus; ita eandem alibi, ob fluxus illius cursum rapidissimum, *χειμάρην* etiam, i. e. *torremtem* appellat. l. 7. § 19. Διὰ τῆς ἡλὸν ὕστα, ὅρα χειμάρην διαπορεύεται πάν-
τα τὰ σῶματα. & l. 9. § 25. *Χειμάρης ἢ ἡλὸν αἰτία. Senec. ep. 58. Corpora nostra rapiuntur fluminum more. Et ex Origen. in Psal. 1. Methodius orat. de resurr. apud Epiphani. *baref. 64. § 14.**

Οὐ κακὸς ποταμὸς ἀνέμαται τὸ σῶμα, διότι ὡς πρὸς τὸ ἀεὶ κελεῖ, τάχα ἐν δυνάμει ἡμῶν τὸ πρᾶ-
τον ἰσχυρότερον ταυτὶ ὄν. Ceterum etiam τὰ τῆς ψυχῆς fluminis instar habere Heraclitus censuit, si Numinis fides. Sic enim is de bono l. 1. apud Evseb. *præpar. Evang. l. 15. c. 17. de Heraclito locutus, Βυλόμενος γὰρ ἐμπαύσκει, ὅτι αἱ ψυχὰς ἀναδυμύδουσαι νοεῖσι ἀεὶ γίνονται, εἰκαστὴν αἰ-
τὰς τοῖς ποταμοῖς, λόγων ὅτιος. Ποταμοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐμβάλλουσιν ἕτερα ἢ ἕτερα ὑδάτα ἐπιρρεῖ. καὶ ψυχὰς δ' ἐπὶ τῶν ὕδατων ἀναδυμύδουσαι. Vide ad l. 4. § 37. Arnold. Bonavallens. de op. 6. dier. c. 7. *Aquam nomine hominum generationes intelli-
ge; q̄a sicut de fonte in rivum, de rivo in fluvium labiuntur; ita homines de conceptu in partum, & de infanti-
litatis ætate in senium iniquis volumine proferant & decurrunt. Verum Marcum nostrum autumno Platonis illa in *Timæo* respexit, quibus animas ait in or-
tu primo eis σῶμα ἐπιρρεῖν καὶ διαρρεῖν, inditas & innexas. & mox de eisdem, αἱ δ' eis ποταμὸν ἐμειδέσκει πολὺν, &c. ubi corpus dīcentē flumen appellat. Vide ad l. 10. § 28.**

Τὰ δ' τῆς ψυχῆς ὄντες. [Homer. *Odys. l. v. 221. Ψυχὰ δ' οὐκ ὄντες ἀποπνεύσαντες πεπότηται. Avolat illa, velut somnum q̄a fallit, imago.*

Ita l. 6. § 31. ὅτι ὄντες οἱ ἡνῶχον. Vana, scil. q̄asi per somnum visa, animos afficere solent humanos, & dormientibus velut illudere. Refert Lært. l. 6. ex Hecatonis *Chriarum l. 1. Metroclem, postquam Cræti in disciplinam se dederat, commentariis suis in ignem missis, dixisse,*

Τὰ δ' ἐς ὄνειρον ὑπέρτατον παντομάχα.

Hæc somniorum sunt imaginacula.

Q̄in & Evripideum illud ex *Iphigen. Tauric.*

Ψαδὸς ὄνειρος χαλπερ' ὡδὲν ἄτ' ἀεα.

Valte vana, nil cratis, somnia.

de vanis animi affectibus ac perturbationibus, usurpant, tum Clem. Alex. in *protrept.* tum & Plut.

de *profect.* iadic. qem exhibuimus infra ad l. 6. § 31. Optimè Basiliius Cæsar. *epist. 42. Τα ἀνθρώπινα ταῦτα σκιάς ὄντι ἀμυδρότερα, καὶ ὄντων ἀπαλλοτρίωτα & q̄a sequuntur. Plutarc. ipse eam, qam istic de rebus divinis noticiam habemus, in somni rationem obtinere alicui. In *tracit. de El. Delph. ὡς δ' ὅντι ἐν τῷ καλίστῳ ἡμῶν ἐνυπνίον τῶν Θεῶν ὄν-
εσπολύητες & in *Erosic. Διὰ δ' αἱ δὲ τῶν ἐνυπνίων ἢ ψυχῇ δαυάζονται καὶ τῶν τῶν καλίσ-
σον καὶ δεύταλον.***

Ἀμφὶ δ' αἱ δὲ δόξα φιλοσοφία χαλόν ὄντα. Maxim. Tyr. animi totam in hoc corporis domicilio degentis vitam. *dissert. 28. Ὅς δ' αἱ ἐν γῇ βίος ταῖς ἡμῶν ἀνθρώπων ψυχῇς ὄντα εἶνα μακρὰ καὶ πολυεῖ. eodē illam de Epimenide fabulam recit.*

Καὶ τὸν. [τὸν hic quod alibi *καπνός, l. 10. § 31. & l. 12. § 27. Est enim τὸν καπνός idem quod καπνός, fumus; etiam si pro fastu frequentius καπνός ulurpetur. inde notat Evlabi. ad *Odys. β'. πυροχρησῆς καὶ πυροδότης senes σιωπῆτικὸς nuncupari, live quod ob peritiam variam experientiā longā multipliciq; conquestum fastuosius plerumq; gere-
re se soleant; live, διὰ τὸ δύνῃ τὸν πυρὸς ἡτοι νεκρὸς καίεντες τὸν πυρὸς, q̄asi jam in fumum dari-
ous, concrematis nimirum cadaveribus, oporteat. De Socrate Plut. lib. de Socrate. *Damon. Τὸν δ' ὄντα, ὡς πρὸς πνα καπνὸν φιλοσοφίας, εἰς τὸν σοφιστὰς δια-
σκαδίσκας. Et Apollon. *Argonau. l. 2. de api-
bus agens, quod & Xylander observavit,****

—ὄντας δὲ λυγροῦν.

Καπνὸν πυροδότην πύρρις ἐνδὲ αἰσάνων.

Ubi Schol. καπνὸν πυροδότην, ἀντὶ τῆς καπνίζουσαι. sed & terra Troica Evripidi in *Hecub.* dicitur, καπνὸν πυροδότην κατερείπει. Potest tamen Marcus hic, ad *Monimi placita*, cuius paulo ante memine-
rat, respexisse, q̄i τὸν ὄντα ὄντας πᾶσα τῶν pronun-
ciaverat. Vide *suprā ad § 15. Sapientia Solomonis* avtor c. 2. v. 2. *Καπνός, ἢ πνοή ἐν ῥοῖν ἡμῶν. καὶ ὁ λόγος, ἀντιδρὸν ἐν νηυσὶ καρδίας ἡμῶν. Et Lucret. l. 3.*

—naturam animæ

Dissolvi, ceu fumus in altas aëris auras.

Ο δ' ἡμῶν, πόλεμος. [Ita vulgō vertunt illud Jobi c. 7. v. 1. *Militia est vita hominis super terram.* Certē Christiani hominis vita, in sacris iicris, tan-
quam jugis militia passim prædicatur. Vide Pavlum ad *Ephes. c. 6. v. 12. Petrum epist. 1. c. 2. v. 11. Jacob. c. 4. v. 1. Minut. *Octav. Quid corporis bu-
mana vitia sentimus & patimur, non est pæna, militia est. Cyprian. l. 1. ep. 5. Adhuc in seculo sumus, ad-
huc in acie constituti. Chrysost. in *Act. orat. 15. Ἀγὼν ὄντι ὁ παρὼν χρόνος. πόλεμος ὄντι καὶ μάχη. Et in 1. ad Thess. hom. 3. Πολλοὶ καμνοῦσιν, πᾶς ὁ τῶ ἐν χρόνῳ. Et in *Genes. orat. 3. Διπλοῦς ἡμῶν ὄντι ὁ πόλεμος, καὶ ἀναχωρῶν ἐν ποταμῷ ἔχων. Avg. adv. Julian. l. 4. c. 16. Nullum sine bello in-
testino****

refino diem duci. Epictetus ipse differt. l. 3. c. 24. *ἡσυχία τὸ ῥῆμα. ἡσυχία τίς ἐστιν ὁ βίος* *ἡσυχίας, καὶ αὐτὴ μακρὰ καὶ ποικίλη.* Et Hierocles πρὸς ἐπαδελφίαν apud Stob. tom. 2. tit. 81. *Ὅλος ὁ ἐνδουμνέτωρ, ὡς βίος ἡμῶν κινδυνεύει μακρός τις* *καὶ πολυπλοῦς πόλεμος.* Senec. epist. 96. *Vivere, militare est.* & epist. 51. *Nobis quoque militandum est: quod idem genere militiae, quo nunquam quies, nunquam otium datur.* Et de provident. c. 5. *Optimum quicquid militare & operas edere.*

Καὶ εἶναι ἐνδημία.] In Senecae excerpt. *Morieris. peregrinatio est vita. multum cum deambulatoris, domum redeundum est.* Hoc & sacra pagina subinde inculcat. Apud Moysen l. 1. c. 47. v. 9. *Jacobus Patriarcha Pharaoni: Dies annorum peregrinationis meae sunt centum triginta anni: pauci malique fuerunt dies annorum vitae meae; neque attigerunt dies annorum vitae patrum meorum, quibus illi sunt peregrinati. ad quem locum August. q. 156. incolitas dicitur sanctorum vita.* David Rex, *Psal. 39. v. 12. Peregrinus sum istic & inquilinus, prout & majores omnes mei; hoc est, πάροικοι καὶ παροισίμωι.* ut Petrus Apostolus epist. 1. c. 2. v. 11. allusione habitam ad sortem ipsorum, quibus epistolam suam inscripserat, tunc temporis παροισίμων. Arguitur tamen forsitan, quam solidius Hieronymum. de terr. promiss. *Sancti terrae Judaicae non habitatores, sed accola & peregrini; ubique terra habitatores peccatores intelliguntur.* Optime & accommodatissime ad rem praesentem Paulus Apost. ad Corinth. epist. 2. c. 5. v. 6, 8. *Εἰδότες ὅτι ἐνδημῶντες ἐν τῷ σώματι, ἐνδημῶμεν ἀπὸ τοῦ κελύφους. ἐνδοκῶμεν μᾶλλον ἐνδημῶμεν ἐν τῷ σώματι, καὶ ἐνδημῶμεν ὅπως τὸν κελύφους.* Quem locum respiciens Bernard. de consider. ad Eugen. l. 5. *Repatriasse eris hoc; exisse de patria corporum in regione spirituum. ipsa est Deus noster, maximus spiritus, maxima mansio spirituum beatorum: à quo interim absumus dum istic sumus.* Vide sup. ad § 11.

Ἡ ἡσυχία τὸ ῥῆμα. ἡσυχία τίς ἐστιν ὁ βίος *ἡσυχίας, καὶ αὐτὴ μακρὰ καὶ ποικίλη.* Et Hierocles πρὸς ἐπαδελφίαν apud Stob. tom. 2. tit. 81. *Ὅλος ὁ ἐνδουμνέτωρ, ὡς βίος ἡμῶν κινδυνεύει μακρός τις* *καὶ πολυπλοῦς πόλεμος.* Senec. epist. 96. *Vivere, militare est.* & epist. 51. *Nobis quoque militandum est: quod idem genere militiae, quo nunquam quies, nunquam otium datur.* Et de provident. c. 5. *Optimum quicquid militare & operas edere.*

Παροισίμωι καὶ παροισίμωι] Metaphora, vel à deductione honorifica, vel à funebri pompa & exequiarum solennitate traducta. De Platone Laert. lib. 3. *Ἐταίρις ὁ ἐν τῷ Ἀγαθῷ, καὶ παροισίμωι παροισίμωι ὅτις ἐστὶν αὐτόν.* Una, inquit, est virtus, quae magnifice transmittere potest, non ad rogos, sed ultra rogos, ad posteros. quomodo de se Ennius, apud Cic. Tusc. l. 1.

Nemo me lacrymis decoret, nec funera fletum Faxit. quae volito vivam per ora virum.
Et Naso Ponti l. 3. eleg. 2.

Corpora debentur maestis exangvia bustis:
Effugiunt struictos nomen honorque rogos.
Occidit & Thesens, & qui comitavit Orestem;
Sed tamen in laudes vivit uterque suas.

Et Maro *En. l. 10.*

—sed famam extendere factis,
Hoc virtutis opus.—

Senec. epist. 93. *Laudemus itaque & in numero felicitium reponamus eum, cui quantumcunque temporis contigit, bene collocatum est.* Vidit enim veram lucem; non fuit unum è multis. & vixit, & vixit. — quid queris, quamdiu vixerit? vixit ad posteros usque transfiliit, & se in memoriam dedit. Nec ad posteros tantum, sed ad Superos etiam: Maro *En. l. 6.*
—ardens evexit ad aethera virtus.

Flaccus *carm. l. 3. Od. 2.*

Virtus recludens immeritis mori
Caelum, negat à tentat iter. vii; &
Spernit humum fugiente pennâ.

10 Silius *bel. Pun. l. 3.*

—ire per ora
Nomen in aeternum paucis mens ignea donat,
Quos pater aethereis caelestium destinat oris.

Et l. 15. Sub persona virtutis:

Me cinctus lauro perducit ad astra triumphus.

Manil. *Astron. l. 1.*

An fortes anima, dignatæque nomina caelo,
Corporibus resoluta suis, terræque remissa
Huc migrant ex orbe, suumque habitantia caelum,
Aethereos vivunt annos, mundique fruuntur.

30 Lucan. l. 9. de Pompeio:

At non in Pharia manes jacuere favillas;
Non cinis exiguus tantam comescuit umbram:
Profluit busto, semiustæque membra relinquit
Degeneræque rogi, sequitur convexa Tonantis,
Qua niger astriferis connectitur axibus aer.
Quodque patet terras inter Lunæque meatum
Semidei manes habitant, quos ignea virtus
Fecit, & aeternos animam collegit in orbes.

Senec. *Herc. Oct. Act. 4. Scen. 4.*

Sed locum virtus habet inter astra.

40 Et *Act. 5. Scen. 4. Hercules.* —virtus mihi

In astra, & ipsos fecit ad Superos iter.

Ibid. Scen. 2.

Non est gemendus, nec gravi urgendus nece,
Virtute quisq; abstulit satis iter.

Æterna virtus Herculem fieri vetat.

Et *Scen. 5.*

Nunquam Stygias fertur ad undas
Inclita virtus. vivite fortes;
Nec Letheos sæva per amnes
Vos fata trahent; sed cum summas
Exiget horas consumpta dies
Iter ad Superos gloria pandet.

Euripid. *Andromach.*

Οὐ τοι λείψαται τῆς ἀθανάτου
Ἀνδρῶν ἀφαιρέτου ῥῆγον.

"Α δ' ἀρσά κ' ἑλάνει λαμπρῶς.

Quod reliquum bonis

Post mortem superest, nulla abolet dies.

Virtus incolumis post cineres micat. Grot.

Idem Temen. apud Stob. tom. 2. tit. 1. & Sext. adv. Gram. c. 13.

Ἀρσῇ δ' ἑλάνει λαμπρῶς, ἢ ἀπολλύται

Ζῆ δ' ἢ ἐκ τ' ὄντες σώματα. κακοῖσι δ'

Ἀπαντα φέρεται σωθάνονδ' ἕως θρόνου.

Virtus, ubi quis interit, non interit;

Sed vivit post corpus. at si quis malus

Interceat, ejus cuncta sub terram cadunt. Grot.

Præclare Socrates apud Platonem Phædonē: Ἐγὼ μὲν οὐ δυνάμει τῶ πάντες ἀπαλλαγῇ, ἔρμαιον δὲ ἢ τοῖς κακοῖς ἀποδιδῶσι, τῶ δ' σώματος ἅμα ἀπὸ λείψανος, καὶ τ' αὐτοῦ κακίας, καὶ τ' ψυχῆς. νυνὶ δ' ἀπειρὸν ἀδύναται φαίνεται ἡ σῶσα, ἡ δὲ μὲν δὲ εἴη αὐτῇ ἄλλῃ ἀποφυγῇ κακῶν, ἢ δὲ σωτηρία, πάλιν τῶ ὡς βελτίστην τε καὶ φερεννοτάτην ἡμῶν. ἔστιν γὰρ ἀλλοτρίως αἰσθῆναι τὴν ψυχὴν ἐρχεται, πάλιν δ' παύεται τε καὶ προεῖς αὐτῇ καὶ λέγει μάλιστα ἀφαιρῆναι βλάστην τῶν τελευτήσωντα εὐδὲς ἐκ ἀρχῇ τ' ἐκείσιν πορείας. Senec. epist. 98. Egregie Metrodorus in epistola ad fororem, Mortale est omne mortalium bonum. de his loquitur bonis ad qd concurritur. nam illud verum bonum non moritur. certum est sempiternūq; sapientia & virtus. hoc unum contingit immortale mortalibus. & epist. 93. Vix scire qid inter hunc interstis vegetum contemptiorēq; fortunæ, functum omnibus vitæ stipendiis, atq; in summum bonum eversum, & illum cui multi anni transmissi sunt? alter post mortem quæ est, alter ante mortem perit. Itaque Aristhenes dicere solebat, τὸν βελούχον ἀδανάτους εἶναι, δὲν ζῆν εὐσεβὲς καὶ δικαίως. & Pindarus Olymp. 8.

"Αἰδὲ τοι λάδεται Ἀρμύρα παρὰς ἀνὴρ.

Orci obliviscitur, Quis congrua gessit.

Atq; hæc quidem de virtute vera verissime dicta fuerint. Cæterum quod de jure justitiæ Cicero Offic. lib. 3. § 69. Veræ germanzq; virtutis solidam miseri illi & expressam effigiem nullam tenebant, umbra & imagine solâ efferebantur.

Ἰγέρη τὸν ἄνδρα δαίμονα ἀνύσειον] animum five mentem vult, qam & demonem five genium supra dixerat, § 13. & quomodo contumeliâ afficiatur, monuerat § 16. Sic l. 3. § 16. τὸν ἄνδρα ἐν τῷ σῶμα ἰδρυμένον μὴ φύρειν, &c. vide ad lib. 6. § 30. Dio Prus. stat. 4. Ὁ ἴδιος ἔχων νῦν, ἕως δὲ δαίμων τῶ ἔχοντες ἀνδρός. Sed & Plat. in Phædo, αἰδέσθαι κέλευκα μυστικῶς, τὸν τὸν διὸν τὸν ἐροῦν αὐτοῖς, τὸν λόγον, διαφθερόντας καὶ μακρόναιας, τὸ ὄντι ἐφ' αὐτοῖς, ἐπ' αὐτῶν παθὼν οἰκειώσιν. Clemens paedag. l. 2. c. 10.

Ἀσινῇ, ἡδονῶν καὶ πόνων χρείασι] quod l. 3. § 4. ἀρχαῖον ἡδονῶν, ἀσινῶν ἕως πάντες πόνοι. Senec. epist. 75. Non cupiditas nos, non timor pellet: in-

agitati terroribus, incormpti voluptatibus, nec mortem horrebimus, nec Deos.

Ἀνευδῆ τῶ ἄλλον ποιῶσι πῇ μὴ] Itā l. 10.

§ 1. πῇ ἔστι καὶ ἀνευδῆς. contrā qam, ὁ μὴ ἔχων

παρ' αὐτοῦ πάντα τὰ εἰς τὸν βίον χρῆσιμα. l. 4.

§ 20. Vide Platon. in Epitaph. supr. ad illa § 11.

ἐπ' αὐτῶ τὸ πᾶν.

Τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα] Signatē di-

ctum. uti & l. 3. § 4. τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονε-

μόμενα πάντα. & l. 7. § 66. τὰ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπο-

νεμόμενα. & lib. 6. § 16. ὅσα ἐκείνοι διακρίνουν.

quia nimirum πάντα νομοῖ. ut infra l. 7. § 31. καὶ

ἀπὸ τῶν ἀπονεμῶν τὸ κατ' ἀξίαν. l. 4. § 10.

Ὅς ἐκείδιν ποδὲν ἐρχόμενα, ἔστιν αὐτῶς ἡλδεν]

Vide supr. ad § 3.

Ἰλεω τῇ γυνάμει φεμενῶντα] Itā l. 5. § 33. πῇ

καὶ φεμενῶντα ἰλεως; vide supr. ad § 3. At quomo-

do hoc præstitit Cato tuus, Seneca? quem tantopere

suspicias, & de quo tamen, epist. 24. Impressit deinde

20 mortiferum corpori vulnus. qo obligato à medicis,

cum minus sanguinis haberet, minus virium, animi

idem, jam non tantum Casari, sed sibi iratus, nudas

in vulnus manus egit, & generosum illum contempto-

remq; omnis potentia spiritum, non emisit, sed

ejecit.

Λύπην τῶν σοιχείων] Mors σοιχείων λύσις: ut

contrā γένεσις five ortus, ἐκ τῶν σοιχείων σύγκρι-

σις. l. 4. § 5. Sic l. 7. § 50. ἡ διλλυσις τῶν ἐκ

ταῖς ἀτμοῖς ἀντιμπαλῶν, καὶ κακοπραμῶν πῇ τῶν

30 ἀπαθῶν σοιχείων. quod l. 8. § 25. σκεδαῖναι τὸ

συγκριμένον dixit mortemq; σοιχείων ἐξ ὧν σωε-

κλῖθι σκεδαῖσιν. l. 10. § 7. Itā Epicharm. apud

Plat. ad Apollon. (ωκεῖθι καὶ περικλῖθι. Concre-

tum est, in ortu scilicet; & discretum est, in interitu

nempe.

Ἐκαστον εἰς ἕτερον δινηκὼς μεταβάλλει] al-

terum in alterum mutando transire. Vide l. 5. §

13. Itā l. 8. § 18. καὶ αὐτὰ καὶ μεταβάλλει, καὶ ἐπὶ

γῶγῃ. Vide & l. 10. § 7.

Ῥιπιδνται] finistrâ suspicetur. Xyl. peruat. Cal.

40 hard incommodo uterq; nam ὑποφωμῶν, ὑπονε-

ων, φεμῶν. Helych. ὑποφωμῶν ergo tam φε-

μῶν, qam ὑπονεων. siquid suspicionis pediseqa

solet esse formido. Vide l. 4. § 37. & l. 7. § 53.

& l. 10. § 12.

Κατὰ φύσιν] Itā suprā § 12. φύσις ἔργον. &

l. 10. § 36. ἡ φύσις διαλύει & l. 9. § 3. ἐν τῷ

ὧν ἡ φύσις ἐδίδει. Itā & Aristot. phys. l. 5. c. 6.

Ἐπὶ γένεσιν καὶ φθορῇ οὐ αὐτὸς λόγος. ὅτι γὰρ ἡ

50 καὶ γένεσις καὶ φύσις, ἡ δὲ φθορὰ παρὰ φύσιν τὸ γὰρ

γῆρας καὶ φύσιν pari ratione καὶ τὸ τελευτῆν. Itaq;

Joan. Chrysost. de statu 5. Εἰ δὲ τὸ τελευ-

τῶνται ἀλγύνει, ἀλγύνει δὲ τὸ ἐδιδόκει καὶ δὲ τὸ

πίνοντα. ὡς γὰρ γὰρ τὸ φυσικόν, ὡς κακόν. καὶ

λυπεῖται σὺ τὰ τὸ φύσις λυπεῖται σὺ τὰ τὸ πο-

νηγῶς κατὰ φύσιν.

Ὅσιν.

Ἄνδρες ἡμετέροις καὶ φίλοις] Ita lib. IX. § 34. Ἄνδρες ὑποφύων φρονόσι τῶν ἐγγύς συναρτήτων. & l. 6. § 33. Ἐι παρὰ φύσιν ἐν ἑστῇ, ἐν ἑστῇ καὶ.

Ta ἐν Καρπύῳ] De Inscriptionibus istiusmodi vide q̄ ad finem libri primi adnotavimus. Lugd. Καρπύῳ] sicut & Avrelīi Victoris codices; in *broviarto*, *Carniaco*. Verum illud, opinor, potius. Est autem Καρπύς, Καρπύσιον, ut Ptolemæus *geograph.* l. 2. sive Καρπύσιον, ut Marcus hic, q̄ ad Latinarum Carnuntum propius accedit; *Pannonia* opidum, cuius meminit & Plinius *hist. nat.* l. 4. c. 12. & l. 37. c. 3. & Ammian. *hist.* l. 30. q̄ *Illyriorum* tamen opidum dicit: ad q̄d Marcum nostrum triennio iugiter militum delectum habuisse, cum bellum Marcomanicum præ manibus haberet, avtor est Orosius *hist.* l. 7. c. 15. & Eutropius; Cum apud Carnuntum, inquit, jugi triennio perseverasset, bellum Marcomanicum confecit. Q̄n & Dio Cassius (an Jo. Xiphilinus?) in M. Antonino narrat, eundem, cum per totam ferè vitam bello illo implicatus teneretur, τὸν Παιονίαν ὀρμητικόν, *Paoniam* pro *statio*, sive pro eo loco, in q̄ copias suas contineret, & ex q̄ in adversarios excursiones subinde faceret, habuisse. Verum apud Dionem avt *Παρροίαν* legendum fuerit, avt *Paoniam* avtor pro *Pannonia* acceperit; q̄modo Seb. Munsterus *cosmogr.* l. 4. de Hungaris agens, *Paonones* asserit olim *Paonas* dictos; & Gvil. Xylander apud Strabonem *Paoniam* cum *Pannonia* confundit; cum tamen Strabo ipse *geogr.* l. 7. diversas has esse longeq̄ à se invicem distitas tum regiones, tum gentes, diserte statuat. Ego prius illud lubentiùs admiserim, librarii subesse culpam, q̄ lapsa calami proclivi, pro *Pannonia* *Paoniam* exhibuerit: (nisi si à Xiphilino erratum est) non solam, q̄ia *Paonia* (cum Axio flumini adiacens, & Macedoniæ contermina, ejusdemq̄; etiam portio habitata fuerit, ut Homer. in *Iliad.* Justin. l. 7. Liv. l. 45. Strabonis è l. 7. *exceps.* Cassius ipse

l. 49.) situs non patitur, ut eo sine ului esse Marco potuerit adversus gentes illas Istri accolæ militanti: verum etiam q̄d *Pannoniam* postea avtor idem tanquam sedem exercitus Marciani commemorat. cui accedit, q̄d Capitolinus narrat in *Marco*, *Marcum Pannonias*, *Marcomannis*, *Sarmatis*, *Vandalis*, simul etiam *Quadi* extinguis, servitio liberasse; & in *Vero composito*, in *Pannonia* bello, in urbem destinatum esse. Illud deniq̄ palmarium argumentum in hac causa fuerit, q̄d Cassius idem, non ille operâ alienâ contractus, sed integer *hist.* l. 49. (q̄o loco se post patrem etiam *Pannonia* præfuisse commemorat) Græcorum q̄orundam, q̄ commiscebant ista, errorem ipse refert, rejicit, refellit. Ex eorum avtem numero fortæan Herodianus fuerit, q̄ Marcum scripsit ἐν Παιονίᾳ, in morbum novissimum, unde & obiit, incidisse. Sed & Philostratus is, q̄ sophistarum vitas descripsit. Iste siquidem in *Herode de Marco* agens; Ἐκείνῳ, inquit, ἐν τῇ Παθρία ἑστῇ, ὀρμητικῷ τῷ Σιπυλῷ ἡγεμένῳ. & rursus; τὰ ἐν τῇ Παροίᾳ. q̄o utroq̄ loco *Pannoniam* esse intelligendam docent, & Marci historia, & *Sirmium* ipsum *Pannonia* inferioris opidum, uti testatur Ptolemæus l. 2. & Plinius l. 3. c. 25. cum *Probi* Imperatoris natalibus, ut *Æl. Vopiscus*; tam & Marci obitu, q̄ spiritum ibi havit novissimum, uti Tertullian. *apolog.* c. 25. factum illustrius. Nec tacendum, q̄d Strabo l. 7. *Segeticam Pannoniam* urbem dicit esse, ἐν τῇ ὀρμητικῇ τῇ περὶ Δαυδὸς πόλει, locum idoneum & opportunum admodum, unde *Daci* bello impetantur. q̄i & ipsi ex Strabone vicini fuisse videntur gentibus illis, q̄s subegisse Marcus perhibetur. *Carnunti* ergo apud *Pannonios* agens Marcus horum nonnulla commentatus est: non inter strepitus *Baianos* fremitusq̄ *balnearios*, aut clamores vociferationesq̄; *Circenses*, q̄d tanquam magnum quiddam de se prædicat *Seneca* *epist.* 56. & 83. sed inter motus bellicos, ac tumultus militares, philosophiæ studiis serid seduloq̄ addictus.

Ad Librum III.

§ 1. Α' ἐν τῇ ἀντικειμένη ἀνατολῇ αὐτοῦ ὁ βίος] Flaccus *epist.* 2. l. 2. Singula de nobis anni prædantur euntes.

Annus, inquit ille: imò & dies, horæ, momenta ipsa. Singuli dies aliquid subtrahunt viribus. *Senec. ep.* 26. & Memor, si Scaligero credimus, non *Seneca* certè, *Officiis* 2. 2. Florem decoris singuli carpunt dies.

Q̄d de viribus ille, de decore iste, de vita Marcus. Sed & *Seneca* ad *Lucilium* ep. 24. Memini te illum locum aliquando transisse, non repente nos in mortem incidere, sed minutatim procedere. Quotidie morimur. quotidie enim demitur aliqua pars vitæ: & tunc q̄q̄ cum crescimus, vita decrescit. usq̄ ad besternum, q̄icquid transiit tempus, perit. hunc ipsum, q̄m agimus, diem cum morte dividimus. Quamodum clepsidram non extremum stillicidium exhaeris, sed q̄icquid ante defluxit:

fluxus sic ultima hora, quæ esse definimus, non sola mortem facit, sed sola consummat. tunc ad illam pervenimus, sed diu venimus. & epist. 120. Vide in tanta cæcitate mens nostra sit. Hoc quod futurum dico, cum maximè sit, & pars ejus magna jam facta est. nam quod proximè tempus, eo loco est, quod erat antequam proximè. erramus autem, quia ultimum timemus diem: cum tantum in mortem singuli conferant. non ille gradus lassitudinem facit, in quo deficiamus; sed illo proficetur. ad mortem dies extremus pervenit, accedit omnis. carpit nos illa, non corripit. & epist. 4. Ex quo natus es, ducere. Vide eundem ad Marc. c. 20. ad l. 9. § 21. Manil. Astron. l. 4.

Nascentes morimur, fuitque ab origine pendet.

Morus noster:

Nugamur, mortemque procul, procul esse putamus:

At mediis latet hæc abdita visceribus.

Scilicet ex illa, quæ primam nascimur, hora,

Prorepunt juncto vitæque morisque pede.

Partem aliquam furtim quæ se metitur, & ipsam

Surripit è vita quilibet hora tua.

Pavilam morimur: momento exstinguimur uno:

Sic oleo lampas deficiente perit.

Ut nihil interimat, tamen ipso in tempore mors est:

Quin nunc, interea dum loquimur, morimur.

hoc est novissimum, quod Flaccus l. 1. Od. 11.

—dum loquimur, fugerit invida Ætas—

& Pers. Sat. 5. v. 153.

Vive memor lesi: fugit hora; hoc quod loquor in dæ est.

& quod in Camilli Aquilei epitaphio legitur,

Illæ eadem vitam quæ inchoat, hora rapit,

Expressum è Senecæ illis in Herc. fur. 3. 3.

Et carpsit hora vitam, prima quæ dedit.

Quid si ex illo quæ incipit mori, ex quo in ipso agi ceperit ipsa mors, id est, vitæ destructio, profectò ex quo esse incipit in hoc corpore, in morte est. quid enim aliud singulis momentis agitur, donec ea consummata morte, quæ agebatur, impleatur, & incipiat jam tempus esse post mortem, quod cum vitæ destrueretur, erat in morte? Avg. de civit. Dei. l. 13. c. 10.

Μῆκος ἡλικίας αὐτῶν καὶ ἀλλοιύται] Avg. de Civit. Dei. l. 13. c. 10. Quicquid temporis vivitur, de spatio vivendi demitur; & quotidie minus minisque restat. Idem de verb. Dom. serm. 17. & de temp. 113. Cum crescunt pueri, quasi accedunt illis dies, & nesciunt quia minuantur: & ipsa est falsa computatio. crescentibus enim decedunt potius dies quam accedunt. consuevit enim homini nato, verbi gratia, 80 annos: quicquid vivit, de summa minuit. Idem latius profectur & de Verb. Dom. serm. 1. Gregor. moral. l. 13. c. 27. Ipsa suis augmentis vitæ ad detrimenta impellitur: quæ inde deficit, unde proficere videtur.

Ἀδελφόν, εἰ ἐκάρηται ἢ δάνατα] Nempe, si morbo mens sepelitur, ut Apul. in apolog. ait, ut Terull. de anima, prodigitur. Phrenitis, inquit, mentem prodigit. Ideo vult maturius studiis bonis in-

cumbendum, quia nec vitæ prolixioris certitudo; & hæc etiam si prorogetur, incidere possint, quæ intelligentiæ vim vigoremque imminuant, imò usum liberum superstiti etiam penitus tollant.

Τὸ μὲν διαπνεῖν] Spirare. Xyl. respiratio. M. Caf. verum aliud longè est τὸ διαπνεῖν, quod à Marco ipso etiam plantis tribuitur, & ἄνθρωποι δὲ διαπνεῖν discrete distinguitur infra l. 6. § 15. Aristor. problem. l. 1. q. 21. Ὅσοι δὲ ἐν ζωῇ ἀναπνοῇ, ὅσοι ἐν τῷ σώματι διαπνοῇ διὰ τῆς ἀρτηρίας. Idemque (ejusdem saltem nomine; sunt enim qui Alexandro potius accenseant) de spiritu c. 5. Τὸ δὲ ἄρμα ἐν φλεβῶν καὶ νερῶν καὶ ἀρτηρίων. —ἔξ ἀρτηρίων δὲ, ἐπὶ διαπνοῇ ἔχει. quam ἄνθρωπος ἀναπνοῇς αὐτοῦ idem determinat. ibid. c. 4. Galenus idem commentar. in Hippocrat. de diet. salubr. ubi illud Hippocr. aphor. 18. sect. 1. adduxerat. Ὁσέως καὶ ὁδινότητος στήθα δις ἐκαστόν τε φέρεται, χειμῶν ὁρῶν, ἡρος ἀδύστερ. Ex aphor. 15. rationem dicit subjungens, Ἀλλὰ καὶ αὐτῶν, inquit, χειμῶν καὶ ἡρος ὁρῶνται ποσόν. (quæ verba sunt Hippocratis) διότι τὸ πνεῖν ψυχρὸν ἐν χειμῶνι γινώσκον, καὶ καὶ αὐτῶν ὁρῶν ἐν τῷ βῆθει τοῦ σώματος ἐν τῷ θέρει διαφύεται μὲν τὸ διὰ τῆς διαπνοῆς διὰ τῆς ἀναπνοῆς, ὅτι καὶ τὸ πνεῖν ἐκ χειμῶν ὁρῶν ἐν τῷ ἀναπνοῇ μὲν, πῶς διὰ τῆς στήθων ἔξω τε καὶ εἰς φέρεται τῷ πνεύματι διαπνοῇ, πῶς δὲ ἐν τῷ σώματι ὁμοίως γινώσκον. Idemque explicatius ὑμνησὼν l. 1. c. 12. Τὸ μὲν δὲ ἀναπνοῇ πνεῖν ὁρῶν ἐκ χειμῶν, πῶς τε τῆς ἐκ χειμῶν θερμότητος εἰς ἰδέαν ἀτμοῦ λυβύοντος, ὅσοι τε βίαιαι κινήσεις ἀφ' ὧν ἐκρηγνύμενον. ὁρῶνται καὶ τὸ μὲν ἔνθα ἐκ χειμῶν ἰδρῶν, τὸ δὲ ἔπειτα, ὅταν ἔχον ὄνομα, ἐπὶ ἔδῃ γινώσκονται τοῖς πνεύματι, ἀπὸ τῶν ἐν χειμῶν καὶ λεπτῶν, ἀπὸ αὐτῶν αἰσθάνει διαπνοῇ καὶ αὐτῶν πῶς αὐτῶν πῶς φέρεται αὐτῶν πῶς λογισμῶν καὶ πῶς δὲ πῶς ἀπὸ αὐτῶν αἰσθάνει διαπνοῇ ἐκ χειμῶν πῶς καὶ τοῖς παχύτερσι πνεύματι. Ἀναπνοῇ ergo respiratio, quæ pulmonum operâ perficitur, quæque aer sive spiritus externus iste per os, tanquam per ostium aliquod, introducitur, emittiturque denuo. διαπνοῇ sive perspiratione, quæ non spiritibus tantum illi per arterias distribuuntur, sed vapor quædam illis diffunditur (quomodo Moschio, referente Terulliano, de anima c. 15 animam dixit per totum corpus ventilari) idemque per poros sive meatus quosdam obscuros oculatâ quadam ratione latenter exhalatur. quod & Avgust. obsecuravit de ver. relig. c. 40. Vide & Galenum eundem in Hippocr. aphor. l. 2. § 28. Hinc ὕπνος τῶν καὶ ὕπνος σῶμα. Aristoreli problem. l. 2. q. 10. Ὑπνος δὲ τῆς κεφαλῆς τῶν. facile perspirabilis est capitis locus. quod inde confirmat, τὸ μανδρὶν ἔνθα, quod cutem raram habeat. Et mox. q. 10. Ὁ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ γῆς δὲ πᾶσι καὶ τῷ φέροντι. Idem l. 1. q. 53. & l. 5. q. 34.

fit. Plin. min. l. 1. epist. 22. Impetu quodam et instinctu currere ad mortem, commune cum multis: deliberare verò, et causas ejus expendere, atque suaserit ratio; vita mortisque consilium suscipere vel ponere, ingentis est animi. Deliberationem ea de re scriam instituit Tullius Marcellinus apud Senecam epist. 77. cogitationem & consultationem Titus Aristio apud Plin. epist. supradicta. Verum hoc delirus & mente motus, vel per morbum, vel per ætatem, inquit Marcus, jam non potest.

Παραποδίζονται] Ita l. 12. § 15. παραποδίζονται de quo Lucretii illud usurpari poterit, l. 3. Mortua cui vita est prope jam vivit atque videns. atque hoc est, quod Seneca de tranq. c. 3. Ultimum malorum censet, ex vivorum numero excedere, autem quam moriari.

Χρηθὲν ἐπείγειν] Vide Senec. ep. 76. ad lib. 2. § 2.

Τὸ ἰγυρίζω τὸ δανέτω ἐνδοτὸ γίνεω] D. Jun. f. d. p. Verum τὸ cum verbo infinito idem valet ac δα τὸ. Alex. Aphrodis. problem. l. 1. q. 36. τὸ τὸν φεῖ αὐτὸς ἀφ' αὐτοῦ. i. e. διαττ. cō qdō aēr eis circumspūsus afficiat. Theophr. de causis plant. l. 1. c. 16. Μαγνὰς οὐδὺς διαποδὶς ἔχουσιν οἱ καρποὶ, τὸ ξυλῶδες, ἢ μάδες, ἢ ἐνεοί, ἢ λαπεοί τὸν φύον ἔδ. cō qdō vel lignosi, vel terrei, vel ficti, vel pingues sint naturā. Idem ibid. l. 6. c. 5. Εἰ μὴ ἀφ' αὐτῶν ποτὶς ἐλθεῖν ἀν πε ἀπιδότω, τὸ μὴ ἀρμώττειν. nisi si quis poros in causa esse existimaverit, cō qdō minus sint congrui. quem locum frustra sollicitat cl. Jul. Scaliger. & c. 14. Ἐπει καὶ τὰ γ' ἐν πῖσι ἀλμυρῶδες φύονται, τὸ ἔχειν ἀλμυρεῖα πηλ, ἢ ἄλογον, — ἴνια καὶ ἀνυλῶτερα καὶ βελτίω γίνεω. cō qdō falsedinem quandam habeant. Atque hæc de Syntaxi. Sententiam quod attinet; Avg. de Civitate Dei l. 12. c. 12. Ex quo quæ in isto corpore morituro esse ceperit, nunquam non in eo agitur, ut mors veniat. Hoc enim agit ejus mutabilitas toto tempore vitæ hujus, ut veniatur in mortem. nemo gippe est, qui non ei post annum sit, quam ante annum fuit, et cras quam bodie, et bodie quam heri, et nunc quam paulo ante propinquat, ut omnino nihil sit aliud tempus vitæ hujus, quam cursus ad mortem. Senec. ad Marc. c. 10. Habebis quippe, quantum illi dies primus adscripsit: ex illo quo primum lucem vidit, iter mortis ingressus est, accessitque sato propiori: et illi ipsi qui adiacentibus adolescentis annis, vitæ detrahebantur. — quod facilius obrepit mors, sub ipso vitæ nomine latet. incrementa ipsa si bene compues, damna sunt. Idemque epist. 120. Quotidie propius ab ultimo sumus, et illo unde nobis cadendum est, hora nos omnis impellit.

Nam vita morti propior est quotidie. Phædrus fab. l. 4. Quod Poeta recentior pluribus sic extulit: Velut secundo vecta navis flumine Scnsim propinquat littoribus sic indies

Vivendo morti appellimur propinquus.

Hinc Gregor. Rom. l. 6. epist. 26. Vita nostra navigationi est similis. et namque qui navigat, stat, sedet, jacet, vadit, quia impulsu navis ducitur. ita ergo et nos sumus, qui sive vigilantes, sive dormientes, sive tacentes, sive loquentes, sive ambulantes, sive quiescentes, sive volentes, sive nolentes, per momenta temporum quotidie ad finem tendimus.

§ 2. Τὰ ἐπιγινώσκοντα] qz & ἐπιγινώσκοντα dicuntur, l. 6. § 36. Quæ rebus eis, quas vel natura vel ars ex intentione primaria producit, aut casu aut necessitate etiam, sed præter intentionem utriusque superveniunt aut interveniunt. Maxim. Tyr. dissect. 25. Καθ' αὐτὸ ἐν τοῖς ἑστὶ τέχνων χειρουργίας, τὰ μὲν ἢ τέχνη ἀπορριπτοῦσθαι, σοφὸς αὐτὴν τὸ τέλος, τὰ δ' ἐπὶ τῇ χειρουργίᾳ, ἢ τέχνῃ ἐργα, ἀλλ' ὅλως πάνθ' αὐτῶν τε ἐξ ἀκμῶν, καὶ οὐ βαρύνει ἀιδωλῶς, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλων πάντων ἀναγκαῖον μὲν τῇ ἐργασίᾳ, ἢ ἀπορριπτοῦσθαι τὸ τέχνην. ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ ὅσα φεῖ γὰρ πάνθ' ἰγυρίζω, αἱ καλῶς κακῶν ἀνθρώπων ἐμβολαί, ἐπὶ αὐτὰ. ἡγήσαντο ἀντίστοιχα καὶ τὸ τέχνην, ἔδ' ὅσα ταῦτα τῆς τε δὲ ἀνθρώπων ὡς ἐστὶ πᾶσι ἐποικίας καὶ ἀναγκαῖας φύσεις. Quod idem ferè Philo de provident. (habes apud Eusebium præpar. l. 8. c. ult.) 'Αἱ οὖν σοφίαν μὴ ἀβόλοι ταῦτα συνίστην, ἢ ἀπορριπτοῦσθαι ἐργα φύσεως, ἀλλ' ἐπὶ αὐτὰ τοῖς ἀναγκαῖοις, καὶ τοῖς ἀπορριπτοῦσθαι ἐπακοῦσθαι. Idemque ibid. ad Marci mentem aptissimè: "Ὅσα ὃ ὁμοῖα προπῆ ἐπακοῦσθαι, ἐκ ἐργα φύσεως ἀπορριπτοῦσθαι, φυσικοῖς δ' ἐπιποικίας ἐργα, ἢ μὲν ἀλλὰ παρὶς πᾶσι καὶ ταῦτα ἡγεῖας ἀναγκαῖας τοῖς ἀπορριπτοῦσθαι."

Ἄρτα ἐπιγινώσκοντα] Cum panis pinfitur. Xyl. ac panis non pinfitur, sed far vel frumentum ad panem. Varro de ling. Lat. l. 4. Pilum, quod eo far pinfunt. id ubi fit, pistrinum. & de re rustica. l. 1. c. 63. Far, quod in spicis condideris per messem, promendum hyeme, ut in pistrino pinfatur et torreatur. Idem Nonio laudante, in τὰς Μερίας. Nec pistorum ullum noscent, nisi eum qui in pistrino pinferet farinam. Sed nec farina pinfunt, sed far, unde farina fiat. far ergo rescribendum. Sicut enim & idem ibidem ex de vita P. R. l. 1. Nec pistorum nomen erat, nisi ejus qui ruri far pinsebat. Verto itaque, panis cum coquitur. nec sum incipis Græcis aliud ἔλιν, aliud ὀλίον sonare. Ex Philochoro Athen. l. 14. de Atheniensibus, Τὰς ἀεὶς δούλεις ἐκ ὀλίον, ἀλλ' ἔλιν τὰ κῆρα. contra planè quam Hebræis indictum, cum agnum Paschalem immolarent, Exod. c. 12. v. 9. Diogenes etiam eodem l. 8. referente, querenti uter piscis præstaret, congruus an laprus, ὁ μὲν ἑσθὸς, ὁ δ' ὀλίος: quod nos Angli diceremus, the one boiled, and the other broyled. Itaque si vocabuli Græci significatum peculiarem sequamur, panes torrere potius, quam coquere diceremus.

& fruges quidem tostas etiam Latini dicunt, uti & far
suprà *torteri* Varro. Maro *En. l. 1.*

—frugésque receptas

Et torrefe parant flammis & frangere saxo.

Verum panes, ut nec pinferi, sic rariuscule torrare, ut plurimum coquere dicunt. Plin. l. 18. c. 11. *Panis varia genera;* — à cogendi ratione, *non furnaceis, vel artopititii, aut in clibanis cocti.* Varro de vit. P. R. l. 1. *Epula, qd coquebans panem, primum sub cinere, postea in furno.* Cato de re rust. c. 74. *Panem despitium, ubi bene subegeris, defingito, coqtivq; sub testu.* & c. 75. *Libum in foco caldo sub testu coquito leviter.* & c. 76. *Placemiam videto bene et otiose percoqas.* Vocabulo etiam eodem, Nonio referente, usus est Cicero, qd Xenophonis illud ex Oeconom. exprimeret, in ὅ ἡ ἀπὸ τοῦ καὶ τοῦ ἡλίου, torram ab sole percoqui.

Περὶ δὲ τῆς τοῦ θεοῦ πλὴν προφῆς ἰδέας ἀνακρινεῖ]
Itā Nālo remed. l. 2.

Non facitê esuriens viſã retinebere manſã :

Et multum saliens incitat undasq; sitim.

alii, *multam*. quid si nullam legerimus? ut sic sensus;
satis suscitatur, etiam ubi nulla prius fuerit.

Ta οὖν, ὁμοῖα ἀπαυτράζει ὄσι, καὶ χυμῷ] Nature vi scil. sed & artis ope nonnunquam, quæ etiam ad-
modò dicta, Theophrast. l. 2. c. 9. Ficis caprificum
permiscetur. is culices parit, q̄i ad ficum adscitum vo-
lantes, non sūq̄e crebro ficum ora (an coria, ut Dale-
champ.) apertientes, atq̄e ita penetrantes, minus so-
lem primò secum adducunt, cerealēsq̄e avras immis-
sunt foribus apertis. Plin. hist. nat. l. 14. c. 19.
τὸ χαίειν autem & de malis punice usurpavit Cas-
sianus Bassus, sub Constantini Cæsaris nomine, ex
Africano, geopon. lib. 10. c. 30. ὁμοῖα ποιάς μὲν
χαίειν.

Δρυπῆϊς ἑλαίας] Δρυπῆϊς, Xylandi. alii,
 Δρυπῆϊον. illud potius, si aut notationem respiciamus,
 aut Grammaticis eadem adhibemus. dictus enim
 Δρυπῆϊς sive ἑλαίας, sive ἑλάσις, παρὰ τὸ
 πέπλον τὰς ἐν τῷ δένδρῳ πτανομένας, monet
 Eustath. ad Il. β. & Odyss. μ. & Suidas. ac verò
 Δρυπῆϊς, παρὰ τὸ πένιον, τὰς ἐν δένδρῳ πτη-
 νουμένας, ὠμαί, Helych. nec dissensit Plinius hist.
 nat. l. 12. c. 27. *Drypa* vocatur, priusquam cibo ma-
 turafis, jam tamen colore mutatis. & l. 15. c. 1.
 Quanto maturior bacca, tanto pinguius succus, mo-
 nusque gratus. optima ætas ad decerpendum inter co-
 piam bonitatemque, incipiente bacca nigrescere. iuxta
 vocant *Drypas*, Græci verò *Drypetes*: vel, ut alii
 codices, *drypetidas*. Obiter restituenda in Theo-
 phrast. de caus. plant. l. 6. c. 11. vox Δρυπῆϊς,
 vel Δρυπῆϊς, latem, ubi perperam in excohis Ven-
 net. ὑδρόπῆϊς, Lugd. ὑδροπῆϊς, legitur.

Tò ἐν τῇ τῇ σίμῳ] καὶ δὲ ἡ ἀποστολὴ ἐν σί-
μοι. Theophr. de caus. plant.

²¹ Ἰδὲν π. κ. α. λ. θ.] Senec. epist. 12. Gratissima

suas poma, eius fugiunt. pueritia maxime in exitu
decor est: decedit uno positio extrema delectat, illa
que merget, quae cunctas summam manum imponit. quod
ita se iucundissimum omnia voluptates habet, in finem
se differt. iucundissima est aetas devota iam, non ta-
men praecipua. Et illam quoque in extrema regula stan-
tem, iudicio habere suas voluptates: aut hoc ipsum
succedit in locum voluptatum, nullis egere.

'Or sexus J. natus vides] quod est grandi-
tatis gravitatisque indicium. Plut. de profect. indic.

[illegible]

—ταφυλῆας μόνα βείδουσιν ἀλωεύ.

8t. de arboribus iridem pomiferis, *Odysf.* 7. v. 112.

—Σείδησι δ' δένδρεα καυκῆ.

god Luciet. l. i.

—crescunt ipsae, fructūq; gravantur.

fré & de papavere, *Iliad.* *l.* v. 306.

Μήκων ὡς ἐτάρωσε πύρην βάλαν, ἥ τ' ἐνὶ κήτρῳ
Καρπῷ βειδυμένη--

Segerem autem istiusmodi inter pulcherrima simul ac
iucundissima ponit Tragicus nescio quis apud Platonem
epist. I. verbis his:

Οὐ χρυσὸς ἀγλαὸς ἀπανοιάτοισι,
 Ἐν θαλάσῃ δεικνύουσιν βίην,
 Οὐδ' ἄλλαντες, ἐπὶ ἀργύρῳ κλέπτει,
 Ἀνδρόπαυτον δαμνύμενον ἀνδραπάρχεις πρὸς ἄλκην,
 Οὐδὲ γὰρ οὐκ ἐλευσάντο χυρνοίαι
 Πειδιππία ἀνταρπύου γυναι,
 Ὡς ἀγλαῖον ἀνδρῶν ἐλευσέσθαι οὐκ ἐθέλοντι.

Vide Pfa. 64. v. 13.

Tà tē léontos épaxkíōn] épaxkíōn nunc in
teruēntis indicio. Isā de Leone usurpavit Home-
rus *Iliad.* p. 20. 136.

Πᾶσι δὲ τ' ἀποκυβίσσον ἅπαντα ἔλατ' ὅσπερ καλὸν ἦεν.
Lapina dapiššūnare šarēcišium odukebāe.
ed. de Harp. in Thesocritus Isth. 24. v. 126.

— τὸν ἐδ' αὖ τίηλοδ' ἰδοῦσαν·
Θαρπυλίας περ ἔμινεν ἀεθλῶδ' ὄν' ἐν ἀγῶνι·
Τότ' ἐπισπῶν' ἑλκεσὶν ἐπ' ἔμπεδον προσέειπε.

—procul deus contra iudaeos facti

Constans iustitiam, erga eam certamen obiret:

Tale supercilium torve ingruentis faciei.

aliquando—

l. 6. § 47. Basil. Cæl. in illud, *Attendo tibi. Πα-
εὐλαίαι τὸν σὺ εἰς τὰς ἀνθρώπων ἀφαιρέ-
ται ἐξ ἐπαδύνας. πῶς οἱ τὰς πολλὰς ἀνθρώπων
περὶ ἐκείνου καὶ πῶς οἱ ἀνθρώποι ῥήτορες πῶ
οἱ τὰς παρὰ τὸν διὰ τὸν δὲ λαμπερὲς ἰσπε-
σφοδοὶ καὶ οἱ τραυροὶ καὶ οἱ σατράπαι καὶ οἱ πύργνοι καὶ
πάντα κόνις καὶ πάντα μῦθος καὶ ἐκ ἐν ὁλίγοις ὁσίοις
τὰ μνημόσυνα τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Vide l. 6. § 22.
Menander in *certamine cum Philistione an Philemo-
ne* à Jan. Rutgersio var. lect. l. 4. vulgato.*

"Ὅταν εἰδῇται δέλης σπαιτὸν ὅστις εἶ,

"Ἐμβαλεῖται εἰς τὰ μῆμαθ' ὡς ὀδοπορεῖς.

"Ἐταυθ' ἐνίστη ὅσα καὶ κίση κόνις

"Ἀνδρῶν βασιλέων, καὶ ποταμῶν, καὶ σοφῶν,

Καὶ μέγα φρονέων ἐπὶ γένει καὶ χεῖμασιν,

"Αὐτοῦ τε δόξα, καὶ χάρις ὅς σωματων

Καὶ ὅδιν αὐτοῦ ὅς ἐπὶ κίση καὶ χεῖμασιν.

Καὶ τὸν ἄδελφον ὅς ἐπὶ πάντες χεῖμασιν.

Πεὶς ταυθ' ὅρων γινώσκω σαυτὸν, ὅστις εἶ.

Noviss. si vis, quibus aut quibus fieri

Hominum sepulcra, quae secus viam, inspicere.

Hic ossa, pulvis atque inanis claudatur,

Regum, tyrannorum, et virum sapientium,

Superbientiumque opibus et propagine,

Suaveque gloriae, atque formae corporum.

Communis est diis omnibus mortalibus.

Hac intuendo discito quibus fieri.

Cur autem ὅς σωματων corporum αὐτοῦ αὐτῶν μα-
him quàm corporis cum Rutgersio & Grotio reddere,
discas licet ex annotatione ad l. 1. § 16. περὶ σωματων
ὁσίοις. certe antithesis illa inter αὐτοῦ δόξαν, & ὅς
σωματων χάρις, sensum eum quem ibi posui, exi-
gere videtur. alioqui per metri rationem nihil obsta-
bat, quo minus tam τὸ σῶματι quàm ὅς σωματων
dicere potuisset. [Ὅλας πόλεις ἀρπάζει τὸ σπαιτὸν
ἀνθρώπων, καὶ πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων.]

Ἡράκλειος] de philosophia in genere pariter
l. 4. § 48. & l. 6. § 47. & l. 7. § 19. & l. 8. § 25.

Πεὶς τῆς τῆς κόσμου ἐκπύρωσις] Ità Laert. l.
9. ex Heracliti sententia, "Ἐνα ἔστι τὸν κόσμον, ἡ-
ναῖται τε αὐτὸν ἐκ πυρὸς, καὶ πάλιν ἐκ πυρὸς
καὶ αὐτὸς πᾶσι ἀνθρώποις ἐκπύρωσις τὸν σύμπαντα κόσμον.
Ab Heraclito forsam Stoici. Vide Lipsi. *Physiolog.
Stoic.* l. 2. c. 22, 23. nec nostri diffidentur, nisi
quod conflagrationem unicam duntaxat agnoscunt.
Vide Petr. ep. 2. c. 3. v. 7, 10, 12. & quae
concessimus in *Orat. de Noe obedientia in Hebr.*
c. 11. v. 7.

"Ταυτὸς τὰ ἔργα πληρωθεὶς] festivè; hominem qui
de mundo igne assumendo primus dogma protulerit, ip-
sum aq̃a interius imandante oppletum, diem extremum
obiisse. Aq̃a oppletum certe obiisse consentiunt plerique,
ab aq̃a, q̃a oppletus sit, non delunt qui negent. Si quidem,
ut Laert. l. 9. refert, plerique aq̃a intercutere cū labora-
ret, à medicis aiunt quævisse, et dīcāi] ἐξ ἐπὶ κίση καὶ
ὁ χεῖμασιν ποτῶν, cum ex dilectio fecerim inducere

possem. Atq; ita Plut. in *praecept. salubr.* quod cum
illi quid vellet non intelligerent, in boum stabulum
condidisse se fimo circumquaque obrutum, quo humo-
rem, si id fieri posset, evaporaret. id cum neviq̃am
succederet, à morbo interiisse. Hermippus verò me-
dicos percontatum esse, numquid eorum compressis in-
testinis humorem educere valerent. quod fieri posse negan-
tibus, ad solem stercore bubulo oblitum, vel obrutum
potius, ipsum se exposuisse. ita decubentem, ab ex-
iccato induratoq̃e fimo convulsis artubus diem obi-
isse, Tatianus; à canibus dilaceratum esse tradit
Neantes. Cæterum Hippobotus & Aristot. etiam,
referente Sotione, hydropem curatā, superstitem, alio
nescio quo morbo interiisse, in scriptis suis sunt testati.

Διμήκρην ὃ δὲ φθίρει] Atq; Laert. l. 9. ex
Hermippo, senio contestum duntaxat obiisse, cū
animā penè defecētā panis ē furno calidi vapore per
triduum in vita se continuisset, quo Cerealis super-
stes esset. de pediculis nē quod idem. cū tamen l. 1.
Pherecidem juxta quosdam morbo scædo hoc periisse:
quod cū epistola ipsius ad Thaletem datā, tum &
Aristoteles confirmat *hist. animal.* l. 5. c. 32. & l.
3. ex Philone & Myroniano de Platone idem retu-
lerit, unde *Platonis pediculi*, in proverbium abierint.
de aliis qui pari fato defuncti sint *Plin. hist. nat.*
l. 11. c. 33. & alii. De Democrito nusquam legisse
mensini. Lucretius etiam contrā l. 3. & ex Lucre-
tio Laert. *instit.* l. 3. c. 18.

Denique Democritum postquam matura vetustas

Admonuit memorem mortis languescere mentis,

Sponte suā leto caput obvius obtulit ipse.

dēque eodem Anton. meliss. l. 1. c. 58. (quo autore
tamen, nescio) ὅτι νοστήσας καὶ ἀνδραγαθὸν ἀφαιρέσας,
ὡς ἀνένηψεν, ἐδὶν με, ἐπὶ, ἐξ ἀπαρτίων ἢ φιλο-
ζωῆς, καὶ ἐξ ἡγεμονίας ἐαυτὸν τὸ βίον. Quæ cum La-
ërtii narratione hanc planè conveniunt. Cæterum
etiam diversa à se invicem de Democriti obitu tra-
dant auctores isti, at à Marco istis omnes dissen-
tiant.

Ἐκπύρωσις ὃ ἀλλοι φθίρει] Falsum est, in-
quit Xyl. itaq; substituit, *historiam* (ut ait) *secutus*,
Socratem cuncta absumpsit. Verum illud, ἀλλοι, Xy-
landrum monere poterat, de aliis modis pediculis Mar-
cum locutum, qui philosophum illum sustulerint.
Anytam mirum nē & Melitum voluerit; quos *pedicu-
los* non absurdè nominat, quasi animalcula vilissima,
nulli prorsus usui, nisi hominibus infestandis & con-
ficiendis. Nec ablutit quod Epictetus l. 2. c. 9. "Ὅρ-
μὸν ἡμῶν μετὰ δὲ θνητῶν εἶσιν" οἱ δὲ θνητοὶ κα-
κοῦν καὶ μικροί, ἀπὸ ὧν ὅτιν εἶπεν, Ἀπὸν με καὶ
φασγάνῳ. Tyrannos & militares viros iconibus, lupis,
animantibus feris, sed generosioribus aut robustiori-
bus confert; sycophantas, delatores, & id genus ho-
minum, *animalculis vilissimis*, sed noxiis, cujusmo-
di sunt *viperæ, vermiculi*, &c. De leonibus paria
Plautus *Cursul.* act. 4. sc. 2.

Item genus est leprosum inter homines, mox quidem animo,

Unde muscae, culicisque, pedesque, pulicisque.

Odio et malo et molestia; bono usui opis nulli.

Ubi pedes pro pediculis, quod & Non. Marcellus ita alibi usurpatum monuit. Sed & de parafitis atque adulatoribus festivè admodum Anaxilaus apud Athenzum l. 6.

Ἐστὶν ὃ κολάσας τῷ ἔχοντι ὑπὲρ
Σκώληκας εἰς ἕν ἀχαιὸν ἀνδρῶπων τρέπον

Ἐστὶς ἕκαστος ἐδίδει καὶ δόμῳ,

ἵας αἶψα, ὡς αἶψα πνεῖν, ἀποδίδει καὶν.

Ἐπειδ' ὁ μὲρ λέμμι δέξιν' ὁ δ' ἑτέρος δόμῳ.

Adulatores, quos adulant, divitum
Sunt veluti vermes. namque in hominem simplicem
Sese infnuant, huic assidentes excedunt,
Trititicum ut granum, donec vacuescant.

Ita hic jam gluma est: ille alios admordicat.

Ἐνέχης, ἐπὶ δόμῳ, κατὰ τῆς ἐκείνου Νεωγ-

10 τῆς vitam confert: (quā imagine usus est & Epictetus Enchir. c. 7. exhibendus infra ad § 5. sed aliā

ratione) mortem portui. quomodo & Plut. de tranquill.

Ἐν τῷ δὲ λιμνῷ, καὶ πόρῳ τῶν ἀπορρέοντων τῶν οὐκ αἰσθη-

15 τῶν ἐροῦντων μὴ ἐν τῷ ὄντι. Juncus itidem lib. de

senect. apud Stob. tom. 2. tit. 113. Δοκεῖ δέ μοι

ἐκείνῳ αὐτῷ (ὃ, τὸ γένος ἀποθανόντων, καὶ ὁ νεός)

εἰσὶν αὐτοῖς ἀπορρέοντες δέξιν, ἢ τοῖς ἄλλοις

καὶ ὁ μὲρ λιμνῶν τὸ μέγα πλῆθος, ὅσοι δὲ

ἀέριον πνέοντες, κατὰ τὸν πᾶν λιμνῶν, τὸ κ-

εἶρεται καὶ δόμῳ, ἀπὸ τῆς τῆς νεῖας ἢ πνέοντες

κατὰ τὸν πᾶν, καὶ τὸ σφάτον πνέον, ἀπο-

τάττεται τῇ ἀρῇ. ὅς ἑτερος ἐστὶ μὲν τῷ

πόρῳ τῆς θαλάσσης διαφάρεται, μὴ δὲ λιμνῶν τὸν

περικείμενον αὐτῷ πλῆθος, ὡς ἢ πολλὰς ἐνέχου-

10 τῶν πνέοντων ἐν τῷ σφάτι, καὶ ἀπορρέοντες

ἐκείνου. Et Juncus sanius Seneca epist. 70. No-

20 tissimè incipit ostendi publici finis generis humani.

Scopulum esse illum putamus, demensissimi? portus

est, aliquando petendus, nunquam recusandus. in quem si-

25 quē intraprimos annos delatus est, non magis geri de-

bet, quā qui citò navigavit. alium enim, ut scis, venti

scoges ludunt ac detinent, et tranquillitatis lentissimo

radio lassant. alium pertinax fluxus celebrerimè per-

30 fert. alios vita velocissimè adduxit, quò veniendum

erat etiam cunctantibus, alios maceravit et coxit.

Vide eund. ad Polyb. c. 28.

Ἐνέχης ἢ ἡμεῖς, navem conscendere. Apud

Svidiam avtor innominatus; Ἐνέχης ὃ γὰρ ἀπο-

χεῖται τῇς ἐνέχης. Liban. orat. 11. Ὅστις τὸ

μὲρ ἀνασπᾶνται, (ἢ ἀνασπᾶντες) τὰ δὲ ἀν-

τιμολογούμενοι, ἐνέχουσι εἰς τὰς νεῖας ἐν ὁρθα-

15 τῶν κατεῖναι τὸ πᾶν μὲρ ὅς ἐν τῇ νεῖα φε-
ρῶνται: τὰ δὲ ἀπὸ δεινῶν πᾶν τέχνῃν ἐν τῇ δέξιν ὅς
ἀρχαίαν ἀδύντες. ut partim accelerando, partim re-

sistendo, ceciderim ad nares, &c. Morell. imò,

ut hisce reclusis, illis substitutis, nares conscen-

derint. de simulacris loquitur per eandem subre-

ptis.

Ἐν τῷ δὲ ἐν τῇ νεῖα βίον] Itā de statu anima-

rum post mortem ambigendo passim Marcus ter-

monem instituit. Vide ad l. 4. § 14. & l. 7. § 32.

Sed & Plut. ad Apollon. pag. 190. quā, quā proli-

xior est in hoc argumento, transcribere poterit. Sen-

epist. 71. Ἀντὶς ἐν μελιόρῳ ἐμίσθῃ τῷ νεῖα, lucidius

tranquilliusque inter divina manifestum: aut certe sine

10 ullo futuro inconvulso, natura sua remanebitur,

et revertetur in totum.

Πάσαν πόνον] Gemina his habes l. 6. § 28.

Θέλεις πόνον ἀποδοῦναι ἀλλὰ καὶ κακόν. unde

τὴν αὐτὴν λέγουσι Pindaro dicta. Plut. ad A-

pollon. & ibid.

Ἄλλῳ γὰρ ὅπως ἐν τῇ ἀπείρῳ νεῖα.

Nam morte finis nullus attingit dolor.

quod Aeschilo tribuit Stob. tom. 2. tit. 121. & So-

phocl. Trachin.

Τοῖς γὰρ δυνάμει μὲν ὅτις ἐστὶν ἀσθενεία.

Nam morte finis nullus attingit labor.

Lucr. l. 3.

Tu quidem, ut es lecto sopitus, ficeris aui

Quod superest, cunctis privati doloribus aegris.

Senec. epist. 24. Moriar? hoc dicis. Desinam agro-

15 rare posse; desinam alligari posse; desinam mori posse.

Cicero apud Salust. in Catilin. Mortem arummarum

regem, non cruciatum esse: eam cuncta mortalium

20 mala dissolvere: ultra neque cura, neque gaudis lo-

cum esse.

Καὶ ἡδονῶν ἀνεχόμενοι] πόνον καὶ ἡδονῶν ἀνε-

χεῖται, dolores voluptatesque sustinere. quasi non sit

minor molestia istis, quā illis distineri. Cenē quo

modo Terentiana illa parturiens, Aetop. 3. 4.

— Miseraam me, differtor doloribus:

codem planè Plautinus adolescens, gaudii pragnans,

Trucul. 4. 1.

— ut ego. Latus sum, et ketiā differtor!

diserētē Seneca epist. 39. Quis hostis in quem tam

40 contumeliosus fuit, quā in quosdam voluptates sua

sunt? quorum impotentia atque insana libidini ob hoc

unum possis ignoscere, quod fecore, patiuntur. Ce-

lebre est Antisthenis illud, Marcibus μάλλον, ἢ ἡ-

δονῶν. Insanire dicitur potius, quā voluptatē offici.

Refert Laert. l. 5. & Senec. comment. l. 10. c. 2. &

Pyrrhon. hypoth. lib. 3. c. 22. Hinc Clemens

Strom. l. 5. & ex Clem. Euseb. prepar. l. 13. c. 13.

Ἀντιθέτως ἢ μάλλον μάλλον, ἢ ἡδονῶν ἀνεχόμενοι.

Et ab eadem mente Senec. epist. 82. Male tibi esse

50 malo, quā mollior. Sophocles itaq; jam senex cum

ab eo quæreretur, nam rebus Veneris adhuc uteretur,

Ἐνθάδε, inquit, ὁ ἀνδρῶν ἀπορροῦσθαι καὶ

πᾶσι αὐτοῖς ἐπιτρέπον, ὡς αὐτῶν λυσιπείρῳ πᾶσι ὁ ἀνδρῶν

ἀπορροῦσθαι δυνάμενοι. Bona verba, mi homo: libentis-

simè istinc, tanquam à domino agresti ac furioso profugā

Plano Relu. l. 1. Cicero. de senect. Vol. Max. l. 4.

o. 3. Plur. de avaris. & de sene polit. Clemens p. dag. l. 2. c. 10. Stob. tom. 2. tit. 113. ubi videnda etiam Junci de eodem argumento dissertatio. Qod autem ille senectuti beneficium tribuit, morti Marcus hic, & quidem merito magis, adscribit. Spectat horum Crateris festivum illud, qod Laert. l. 5. & Suid. in Crat. exhibent.

Ἐρωτα παύεις λιμῶν· εἰ δ' μὴ, χεῖρον
Ἐάν δ' τάπεις μὴ δυνῇ χεῖρος, βέλτερον.
Fames amorem sedas; aut (saltem) diess:
Si non medentur ista, idem lazus fa. is.

Λατρεῖαν ποῦτον χεῖρον] Plur. ad Apollon.

Ὁ μαθητὰς τοῦ θεοῦ τὸν βίον μεταλλάττει, ἀπα-
λαγῶν τῆς τοῦ σώματος λατρείας, καὶ τῆς ἀσκήσεως
ἵνα τὸ πνεῦμα ῥησῇ καὶ συμφρονῇ. Et ibid. τὸ δὲ
μὴ δευλαδὲς σαρκὶ καὶ τοῖς παθήσει ταύτης διαφέρει,
ὅς ὃν καταπαύει· ὁ δὲ τῆς θνητῆς ἀναπυ-
πλάτου φλυασίας, ἐνδεδυμένον π κακῶτερον. qo lo-
co & ex Platonis Phaedone, ἀρχαίας καὶ φλυασίας re-
censet varias, quibus servitii hujus ratione obnoxia sit
anima. Cujus illud inter alia: Μυεῖται ἡμῶν ἀρε-
τῆς παρέρχεται τὸ σῶμα. Vide Senec. e. ist. 65. sup.
ad l. 2. § 2. vide & infr. l. 6. § 28. Sed & Gre-
gor. Naz. ad l. 2. § 1. τὸ χεῖρον σωματικόν. &
Tertull. ad l. 7. § 66. Hinc querula voces illæ
qorundam apud Epicetum differt. l. 1. c. 9. ἡ ἀπὸ
ἀνθρώπων καὶ τῶ σώματος τὰς δευλαδὲς, καὶ τὸ
πνεῦμα, καὶ πνεῦμα, καὶ ἀναπαύονται, καὶ κα-
ταπαύονται, ἵνα δὲ αὐτὸ συμβαλεῖται τῶ πνεύματι
τοῦ σώματος. Ipse apud Stob. tom. 2. tit. 119. Θάυμα-
σὴ ἡ φύσις, καὶ ὡς οἱ σκεπτόμενοι, φιλοζῶν. τὸ γὰρ
σῶμα, τὸ πάντων ἀνδραγατῶν καὶ βυπαρξάντων, ἐν-
τρυφῶν καὶ διατρέφεται. Et ὁ δὲ πᾶσι μόνος
ἡμέτερος διατρέφεται τὸ πνεῦμα χεῖρον σῶμα, καὶ ἂν
καταπαύεται. ὅρα δὲ διὸν δεῖ, ἵνα δὲ ἀναπαύ-
ται, τρέφειν τὸν ὁδόντας τὸν ἀλλοτρίους, καὶ π καὶ ἀν-
αρχαίων ποιήσαντα, ἀποκτείνει ἐκείνους τὸ πνεῦμα. τὸ
ὅτι θαυμαστὸν δεῖ φιλεῖν πνεῦμα, ὅ πᾶσα λει-
τουργία καὶ ὅ ἐστιν ἡμεῶν. τὰς τῶν τῶν
δουλοῦν εἴτα κενόν. π τὸ τὸ βαρύτερον; ἀλλὰ
δεῖ δὲ με καταπαύειν. διὰ τὸ τοῦ σώματος, καὶ ἀνέχε-
μαι ἵνα τὸ δύναντο τὸ σῶμα πᾶν, χρεῖται, σκε-
πῶν ἵνα αὐτὸς ἐπὶ. Ἀρεῖ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ μὴ ἐπὶ
πνεῦμα ἐξ. ubi τὰς τῶν Gelnertus vertit, sarcio.
cum sarcio potius debuisset. hoc est enim, non il-
lud, licet usitatum minus, τὸ τὰς, qod & τὸ πνεῦμα
verit, infercio. Sed & istud forsitan avtor ipse usurpa-
verit.

τὸ ἀγγεῖον] corpus ἀγγεῖον sive vasculum ap-
pellat, qomodo σκεῦος Apostolus ad Thessal. epist. 5
1. c. 4. v. 4. Neque enim Bilio nostro in decalog.
leg. 7. accedo, qd τὸ σκεῦος sive vas vult eo sensu
ibi accipi, qd apud Comicum sumitur, in Pamel.
act. 4. scen. 2. ubi Milphio:

Facio qod manifestὸ μάχι haud ferme solent.

refera vasa saluta.

Ita anima vas, corpus, Lucretio l. 3.

--corpus, qod vas qas constituit ejus.

Cicer. Tusc. l. 1. Corpus est qas vas animi, aut ali-
qod receptaculum. Idemq. Laert. l. 7. c. 12. Vi-
de & l. 10. § 38. & l. 12. § 2. M. Cal. domici-
tium sive casam vertit; qod à Marci schemate lon-
gialculc abscidit.

Ἡ ἀρετὴ τὸ καταπαύειν] Xyl. qinetiam qod ser-
vit, id supererit. Verum hoc Marcus hic non as-
serit. in priore membro tanquam incertum posuit. in
posteriore, qas non superesse dato, qid futurum tunc
sit, differtit. Locus est proculdubio perpetam habi-
tus. Legendum opinor vel, ἢ ἀρετῇ, qo illud qod
inferuit prastantius est: vel, ἢ [ἢ] ἀρετῇ τὸ κατα-
παύειν, annon prastantius est id qod inferuit? firmare
videntur, qz sequuntur. Senec. epist. 65. Major sum,
qz ad majora genitus, qam ut mancipium sim mēi
corporis: qod equilem non aliter afficio, qam vincu-
lum aliquod libertati meæ circumdatum. Vide & in-
fr. l. 5. § 21. & l. 11. § 19. Verum D. Boot.
mavult, ὅς τὸ τὸ καταπαύειν & exponit, qod in-
servire debet. ut τὸ καταπαύειν animo, τὸ καταπαύειν
corpori adscribanur. M. Calavb. ὅρα ἀρετῇ τὸ κα-
ταπαύειν vasculo inservire tantò deteriori, qantò id qod
inferuit prastantius existit. At clariss. Salmās. hæc
mutiara suspicatur; cum in avtore isto disjuncti-
vum ἢ non reperiat, qin præcedat ἢ π. ex in-
sequentibus itaqz sententiā supplēt, locum totum sic
reconcinnat, ἢ π δὲ ἀλλοτρίους ἐπὶ, ὅτι πνεῦμα μὴ τῶ
καταπαύειν ὅτι π κοιναρχεῖται πνεῦμα ἢ ἀρετῇ τὸ κα-
ταπαύειν aut aliud qod agas, non habes; cum relatio-
nem non facis ad aliqui in commune profuturum; aut
qod servire debet in te dominatur. ἀρετῇ τὸ κα-
ταπαύειν, superiores fert, superat. Grammatici ἀρε-
ται ἀνθρώπων interpretantur. unde ἀρεταὶ τῆς
πόλεως. & ἀρεταὶ τῶν ἀνθρώπων. Incertus avtor
apud Svidam; ὅτι ἄλλοις ἀρεταὶ τῶν ἀνθρώπων θει-
μὴ καὶ ἀρεταὶ πατριῶν. Accederem libens, nisi
obstaret, qod de animæ statu post mortem sermo
instituitur. itaqz ἐπὶ π, animusqz inclinar potius
ad sententiam D. Bootii, si liberius refingendi de-
tur licentia, ut legatur, ὅς π ἐκὼς καταπαύειν qod
inservire aqum efficit. viderit alii.

Nēs καὶ δυνάμει] Vide supr. ad l. 2. § 13.

Ἰν καὶ λυτῶ] Vide ad lib. 2. § 2.

§ 4. Ἐν ταῖς πρὸς ἐπὶ τὸν ἀνθρώπου] Curio-
sitatē coerceat. ut supr. l. 2. § 13.

Ἡ πρὸς ἀλλῶν ἐργα ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων βελ-
τὸν ἵνα ἡγεμονικὴ παρατηρήσας] lego: ἢ π π δὲ
ἀλλῶ ἐργα πρὸς π, vel ἢ π δὲ τὰ ἀλλῶ ἐργα πρὸς π.
qanqam vir eruditus, qod supr. monuimus, ante-
gressis ista inserferit. At D. Bootius pro π π vult
π π legi. dehortatur, inqit, ab inquisitione in alienos
mores. poterat aliqz qerere, qid in eo malit occurrit,
dammum esse presentaneum; qia jam, eodem videli-
cet temporis spatio qo id facis, privatis sive impedi-

τὴν ἀπ' αὐτοῦ ὅτι, ἡ αὐτὴ ὁρμή ἴδ' ἴσ' ἡλεμονικῶς παρετήρηται. Verum de istis aliorum iudicium esto.

Τυτῆς, φανταζόμενος] σολοικοφάνης, sive ἀνακρίων, ἢ ἀνακρίωνος esse videtur; quod locutionis genus apud avtores etiam celebrioris occurrit quandoque, atque in hoc quasi tumultuario & αὐτοχρηστικῷ scribendi genere jure veniam mereatur: in pagina Stoica praesertim; cum his Chrysippus de rhetor. l. 1. permiserit, avtore Plutarcho de Stoic. contradiçt. c. 25. ἢ σολοικισμὸς, ἐφ' οὗ ἄλλοι ἀναισχρονοῦνται ἐκ ὀλίγοι, etiam Solaccismus eos admittit in scriptis suis, quorum alios baud paucos dispuderet. Verum sic Homer. ll. β. v. 350.

Φημι γὰρ ἐν χειρὶ ἀνέσθαι ἑσπερίαν Κερυνῶνα, &c. Ἀσπράτων ἐπιθέξ' ἐνίσχυμα σήμαλα φάνων. Et ibi Euriparh. ex Euripide

Πάλας δὲ σ' ἐξερωτήσαι θέλων
(χολή μ' ἀπείργει. -- & -- πολλὰ ὃ
Πάλας ἀσπράτων, ὅτι πόντος με δὲ.

Terent. Eunuch. act. 5.

P. Cur ergo in his ego te confisitor regionibus?

T. Vobis fretus. — Idemque

Νορommer, quibus est alicunde objectus labor,
Οἷα quod est interea tempus, priusquam id rescitum est, lucro est.

Hujusmodi videntur esse in sacra pagina, illud Lucæ Evang. c. 22. v. 20. Τὸ τοῦ ποτήριον, ἢ χυμὸν διαθήκη ἐν τῷ αἵματι μου, τὸ ὑπὲρ υἱοῦ ἐκχυνέμενον. Illud item Joannis Apoc. c. 1. v. 5. Καὶ τὸ Ἰησοῦ χρεῖν, ὃ μαρτυρῶ ἐπὶ τοῖς, &c. & mox. τῷ ἀγαπήσαντι, ἢ ἀγαπῶντι ἡμᾶς, ἢ ἐποιοῦντι ἡμᾶς βασιλεῖς. Sed & illud ejusdem Evang. c. 1. v. 14. Καὶ ἐμαρτυρεῖται τῷ δέξαντι αὐτόν, δέξαν ὡς μονογενὲς πατρὸς πατρὸς, πλήρης χάριτος ἢ ἀληθείας. de quo tamen loco Beza videatur, qui prius membrum παρὶνδενον facit; & Heinsius ad Nonnum, qui cum Theophylacto πλήρης legit. Illud etiam Pauli ad Coloss. c. 3. v. 16. Ὁ λόγος τοῦ χρεῖν ἐνοικεῖται ἐν υμῖν πνεύματος, διδασκόντες ἢ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, &c. Syntaxin denique huic geminam habes & l. 4. § 48. ἄλλον ἐπ' ἄλλω, ὃ μὴ τῶτον κηλεύσας, &c. & l. 8. § 31. Ἀλλ' Ἀυγέην, γυνή, θυγάτηρ— ἑλπίς αὐτῆς θάνατος. Verum potest istic, non parenthefis ab avtore, sed metathesis sive transpositio ab extipatore, subesse, atque in hanc demum ipse partem propendeo; totamque periochen ita existimo & esse concipiendam, & à Marco ipso fuisse conceptam: Μη κατατρέψας τὸ ἐσπληνύμενον τὸ βίς μέγας ἐν ταῖς ἀπὸ ἑτέρων φαντασίαις τυτῆς, φανταζόμενος] τί ὃ δὲνα πελάται, ἢ πῖνθ' ἔειπεν, ἢ τί λέγει, ἢ τί ἐκδυμῆται, ἢ τί τεχνάζεται, ἢ ὅσα πιαῖτα. ἢ γὰρ τὸ ἄλλο ἔργον πῆρσις, ποιεῖ ἀπορρημειδὸς τῆς τῆς ἰδίας ἡλεμονικῆς παρετήρησις. Ità concepto, tam in proclivi sunt omnia, quam est imber cum pluit.

Ποιεῖ ἀπορρημειδὸς] Ità l. 4. § 22. μὴ ἀπορρημειδὸς. Vide ad l. 2. § 7.

Τὸ εἶναι, ἢ μᾶλλον] Vide l. 2. § 16.

Ἐν τῷ εἰρημῷ ὅτ' ἐφ' αὐτῶν] in cogitationum serie. ubi scilicet cogitatio cogitationem serit: prout usu venire solet.

Πεσεύσας] fugere, & declinare. Xyland. qo sensu Paulum vult usurpasse ad Timoth. ep. 2. c. 2. v. 16. verbis illis; τὰς ὃ βαβύλους κερωνίας ἀφίστασθαι. qo loco & Laxinus interpres Vulgatus ita vertit, Devita: sicut & in illis ad Tit. c. 3. v. 9. Μόχους τοιαύτας ἀφίστασθαι. An antiqui tamen avtores sic usi fuerint, nescire se proficetur. Ceterum ex exteris, baud valde antiquis tamen, loca suppeditant non pauci viri clarissimi Isaac. Casavbonus ad Athen. l. 15. c. 5. & Andr. Dunxus ad Joan. Chrysost. in epist. ad Tit. orat. 6. & ad Hebr. orat. 38. quibus τὸ πεσεύσας significat, παραστῆσαι, ἐκτρέψαι, Vitare, fugere, fugiendo declinare. Ego tamen in locis illis

ex Apostolo productis malim τὸ πεσεύσας in cohibendi, sive coercendi significatione sumere. qomodò Beza & Stephanus reddidit. quum utrumque utrobique monet Apostolus & Timotheum & Titum, ut vanilogia profana ille, litigia legalia iste, in aliis potius compescat, quam ut ipse alteruter devitet, quod patet ex verbis ad Timotheum proximis vers. 17. alioque τῷ παραστῆσαι vocabulo utitur, ubi virum sanctum illum admonet, quid ipsi cavendum spernendumque velit. epist. 1. c. 4. v. 7. & epist. 2. c. 2. v. 23. Oecumenius utramque significationem admittit, in epist. ad Tim. πεσεύσας, ἢ παραστῆσαι, ἢ περιεσῆσαι ἑαυτόν, eis τὸ πᾶσι καὶ κωλύσαι. Et in ad Tit. ἀποτρέψας ἢ παραστῆσαι. De Apostoli loco quid sentiam dixi: de Marci loco isto Xylandro non invitus concesserim. Verum de istis alibi fusius pleniusque ea disserui, quibus istic recitandis commentarium istum necessariò minus nolim oneratum.

Μόνα φαντάζομαι, ὅτι ἂν ἐπὶ ἀγνῶ ἐπαύετο] Vult nihil cogitari, quod proloqui pudeat pigrescere. cujus contrarium tangit notatque in plerisque l. 12. § 4. Hoc avtem argumento sani nihil honestive Alcæum animo volutare Sappho concludit; qz dicenti illi,

Θέλω τί τ' εἰπῆν ἄλλα με κωλύει αἰδώς.

Dicere velim aliquid, praepediret nē pudor.

respondit, (Aristotele referente Rhetor. lib. 1. c. 9. Scaligero ad Cirin. restituyente,)

Αἰ δ' ἴτα σ' ἐπὶ τῶν ἡμετέων ἢ καλῶν,

Καὶ μὴδὲν εἰπῆν γὰρ ὅτι ἐκείνη καλὴ,

Αἰδώς καὶ ὅτ' εἰχὼν ὁμμάτ',

Ἄλλ' ἐλεγεῖς ἀπὸ τῶν δικαίων.

At si boni quid cor tibi tangeret,

Nec turpe linguæ suggereret malum,

Avdacter absque omni pudore.

Proloquereris benefica qavis.

Quod avtem de cogitatis istic Marcus noster, de eisdem

dem Marcus alter Offic. l. 3. Vir bonus, non modò facere, sed nè cogitare quidem quidquam audebit, quod non audeat predicare. Quid & de consultis idem lib. eod. Ea deliberanda omnino non sunt, in quibus est turpis ipsa deliberatio. atq; etiam in omni deliberatione celandi atque occultandi spes opinioq; remouenda est. De vocis Perſius, Sat. 2. v. 3, &c.

— non tu prece poscis emaci;

Qua nisi seductus nequeas committere Divi.

Haud cuius promptum est, murmurque humilisq; susurros

Tollere de templis, & aperto vivere voto.

Contrà scilicet. quàm bona pars procerum tacitè quæ libat, accerrè &c. Labra movet metuens audiri— ut Horat. l. 1. epist. 16. Itaq; Pythagoras suos monebat, ὅπως εὐχεσθῆς, i. e. clarà voce precari. Οὐχ ὅτι τὸ θεῖον ἔστω μὴ δυνάμεθ' ἥψ' ἡνυχῇ φθονοῦντων ἱππῶν, ἀλλ' ὅτι δικαίαι ἐβόλητο ἐν ταῖς εὐχαῖς. Clemens Strom. l. 4. prope finem. Ità Seneca epist. 10. Tunc scito esse te omnibus cupiditatibus solutum, cum eo perveneris, ut nihil Deum roges, nisi quod rogare possis palam. nunc enim tanta dementia est hominum? turpissima vota diis insusurrant: si quis admo-verit aures, conticescent, & quod scire hominem nolunt, Deo narrant. Et mox: Sic vive cum hominibus, tanquam Deus videat: sic loquere cum Deo, tanquam homines audiant. Respexit horum Macrobi. Saturn. l. 1. c. 7. ubi dixit: Præceptum est philosophia: sic loquendum esse cum hominibus, tanquam dii audiant; sic cum diis, tanquam homines audiant. Hinc Martial. l. 1. epigr. 40.

Si quis eris recti custos, imitator honesti,

Et nihil arcano quæ roges ore deos.

De factis, vitæq; totâ, Seneca idem epist. 43. Tunc felicem te esse iudica, cum poteris in publico vivere, cum te pariter tui regens, non abscondens, quæ plerumq; circumdator nobis iudicamus, non ut tutius vivamus, sed ut peccemus occultis. Rem dicam ex quæ mores æstimes nostros. Vix quæquam invenies, quæ possis aperto ostio vivere. janitores conscientia nostra, non superbia, opposuit. Sic vivimus, ut deprehendi sit, subitò affici. Quid autem prodest recondere se, & oculos hominum avertisse vitare? bona conscientia turbam advocat; mala etiam in solitudine anxii atque sollicita est. Si honesta sunt quæ facis, omnes scient: si turpia, quid refert neminem scire, cum tu scias? Ob te miserum, si contemnis hunc testem. Idemq; de vis, beat. c. 20. Populo teste fieri credam, quicquid me conficio (excubi pessime, nescio) faciam. Galen. de affect. cur. c. 5. Ἀνερχόμενος οὐκ ἔστι διαπαντός τῆς δικαιοσύνης ἐξέω τοῖς συνήθεσις εἶναι πάντα κρυπτόν, ἢν ἔπος ἢ παροκλασμένον. Διὲς ἔνθα φέρειν, ὡς ἂν ἥς εἰσόντων ἐνέλακτος μὲν καὶ κλεισμένην ἐμψύχον. ὡς δ' ἄλλοι πάντες διὰ τοῦ πρῶτου δόξας εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ παντὶ πικρῶν τοῦ πρῶτου κόπον. ἔτω καὶ σὺ καὶ τὴν ἰδίαν ὁμιλίαν.

περίηται. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν αἰδέμενοι τοῦ ἀλλοῦ [τοῖς ἄλλοις f.] ἀμφοτέρω πρὸς ἐπιθυμίαν, μόνος αὐτὸς ἐν αἰδέσσει. σὺ δ' αὐτὸν αἰδῆς μάλιστα, πεισόμενος τὸ φάνη. Πάντων δ' ἡ μάλα ἀκριβέστερον φανέν. De se denique fidenter satis; verè necne ipse viderit, profiteretur Apuleius in apolog. Nihil unquam cogitasse, quod elogi non audeat; nullumq; suum factum vel dictum extare, de quo differere publice non possit. Vide ad lib. 1. § 3. & infra § 7. & 15. & l. 6. § 16.

Ἐπὶ τῇ ἀρχῇ διαβέβητο] Facit huc Zenonis monitum illud: Πάντα περὶ ἡμῶν, οἷς ἀπολογησώμεθα ὀλίγον ὕστερον παυσαμένης. Galen. de affect. cur. c. 4. De viro bono ac iusto Cicero apud Laërtium l. 17. c. 24. Itaque talis vir, non modò facere, sed nè cogitare quidem quicquam audebit, quod non audeat predicare. Vide & quæ sequuntur ibidem.

Ἀπολαυστικὰν καρποσμάτων] Vide infra ad §. 6. ἀπολαύειν.

Οὐκ ὅτι ἀπὸ δειδέμενον τὸ ὅς ἐν αἰείστοις ἦν ἔ]] Notat procastinationem studii & conatibus ad optima enitendis, ut illic, ita l. 8. § 22. verbis illis: Μάλλον δ' εὖ δέξαι ἀγαθὸς ἀνείων ἦν δ' ἢ σήμερον ἔ] Epictet. Enchir. c. 50. Ἐς πόρον ἐπὶ χεῖρον ἀναβάν, τὸ ὅς βελτίων ἀξίον στατήν, καὶ ἐν μὲν διὰ παρελθόντων τὴν διαφύκτον λόγον; quod loco pro διαφύκτον, εἰρησται legendum ex Marco monuimus, ad l. 2. § 5. Vide & Epicturum epist. ad Menacrum, ad l. 2. § 4.

Ἐπὶ τῇ τῇ] Scob. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 4. de Stoicis; λέγουσι δ' καὶ ἱερὰ μόνον ἔ] τὴν σοφίαν, ὁ δὲ καὶ ἡ μυστήρια. Porphy. de abstinent. l. 2. Ὁ ἴσως εἰδότες, τὰ ἐπὶ πᾶσι θεοῖς ἱερὰ. Ità viri sancti quicquid in pagina sacra nuncupantur, Basilicis καὶ ἱερῶν τῶν θεῶν Ἀποκ. 1. v. 6. & c. 5. v. 10. &c. ἱερῶν τῶν θεῶν, ibid. c. 12. v. 6. & ἱερὰ τῶν θεῶν ἀποκ. καὶ βασιλικόν, Petr. ep. 1. c. 2. v. 5. quod eodem recidit: ut eruditè docet Calaub. ad Athen. l. 1. c. 9.

Καὶ ἀνερχόμενος δειν] Ità Epictet. l. 3. c. 24. Diogenes, τοῦ διδὸς δεινόν. Et viri boni, τὰ θεῶν δεικνύοντες καὶ μαρτυροῦντες. ibid. c. 26. Et Galenus in hortator. c. 2. ἐπαρχοῖς πρεσβύτοι καὶ ἀνερχόμενοι τοῦ θεοῦ.

Τὸ ἄνδρ' ἰδρυμένον] Vide ad l. 2. § 17. & infra § 15.

Πάντος ὕστερος ἀνέπαυτον, πικρὸν ἀναιδέτην πρὸς τοὺς ἄλλους] Insatiū a libidine, inficiū omnis malitiæ. Xyl. ut ad ipsius affectum utrumque referatur, & libidine omni & malitiā alieni. Cui immunem omni injuriā, live contumeliā, quæ ipse sibi inferat, ex l. 2. § 16. incipiam malum illius, ab aliis scilicet illati. ne verum satis arripit. Ego de molitionibus alienis utrumque ceperim. Ἐλεος ἀνέπαυτον, injuriā live contumeliā insatiū. Siquidem injuria ad sapientem non pervenit. Senec. de constant. sup. c. 5. Nulla ad sapien-

*fapientem injuria pertinet. majore enim intervallo & contactu inferiorum abductus est, qm̄ ut ulla vis noxia usq; ad illius vires suas perferat. Ibid. c. 4. agat-
dntur morbelas, improbitatis, alienae scil. nō sensu
gidem nullo affectus. hoc est, adversus eam perinde
affectus ac q̄ nē sentiat gidem, morbelas sumit, qo-
modo dicitur Apost. ad Hebr. c. 12. v. 4. ἔτι
μικρὸν ἀμάρταν ἀναγκάζει; ὁμοίως τῷ ἀμαρταν
ἀναγκάζει ὁδοῦ.*

[illegible]

*ἡμετέρας σέβας. & ad Philipp. c. 3. v. 14. κα-
τά σπουδὴν διώκω, ὅτι τὸ βραβεῖον τῆς ἀνὰ κλή-
σεως τοῦ Θεοῦ ἐσὶ Χρυσὴ ἵνδοσ. Habes certamen
preclarissimum, & in exitu felicissimum. Indè Pa-
tribus analogi Christiani omnes, martyres cum pri-
mis, Dei, Christi, fidei, pietatis asstetæ dicî.*

Τὸ ὑπὸ μνηστῆρας πιάδης κατεβληθῆναι] *luctatoribus translatum vocabulum : de quo dicitur amplius, ad l. 7. § 52. Vide & ad l. 7. § 61. Ac-*
cusissimè pariter atq; elegantissimè Joannes Chry-
sost. in ad Ephes. orat. 22. Παλαιόντων καὶ διαπα-
τῶς κατήχωνται ἀν παλαιόντες ἐξελθόντων, νεο-
παλαιόντων. ἢ γὰρ οἷς ἐπὶ τοῖς ἀδελφοῖς, ὅπως καὶ ἐ-
ταῦτα. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀν μὴ καταβέβηκε, ἢ νεώτερον
κατ. ἐνταῦθα, ἀν μὴ καταβληθῇ, νεώτερον, ἀν
μὴ καταβληθῇ, κατέβηκε. οἷόντος. ἐκεῖ μὲν γὰρ
ἀμφοτέρω ὑπὲρ νίκης ἀποδείξει, καὶ ὅτερος κα-
ταβληθῇ, ὁ ὅτερος στεφανώσεται. ἐνταῦθα δὲ ἔχ-
ῶτος ἀλλ' ὁ διαβάλλων ὑπὲρ τῆς ημετέρας ἡττίας
ἀποδείξει. ὅταν ἐν αὐτὸν ἀφαισώμεαι τόπο ὑπὲρ ὃ
ἀποδείξει, ἐνίκησα. ἢ γὰρ ὅτε καταβέβηκεν, ἀλλ'
ὅτε συγκαταβέβηκεν ἐπείγειται. αὐτὸς γὰρ ἡδὴ βέ-
βηκεται, καὶ ἐν τῇ ἀπώλειᾳ ὄντιν ὅτε ἀν μὴ κα-
ταβέβηκε, μὴ καταβληθῇ γὰρ, νεώτερον. Diogenes
Olympionicam quandam conspicatus in scortum quod-
dam oculos defixum, Ἴδεν κενὸν ἀρεμειδιον, ὡς
ὑπὸ τυγχόντος κοροσίου τραχηλίζεται. Επαινεῖται
Martium, quomodo à viili puella profertur. Lacert. l.
6. fivē, ut Plut. de curios. Ορεῖται τὸν ἀδελφόν
ὑπὸ παιδισκαλῆς τραχηλίζοντος. Videte athle-
tam ab ancilla elisum. Idemq; in Isthmiis cor-
nam victoribus tribui solitam, tanquam sibi merito
magis debitam poscebat. Πολλὰ γὰρ, ἔστι, ἀταγὰς
νίκας νεώτερον καὶ μᾶλλον, ἢ δια ταῦτά ὄντιν τὰ
ἀνδραγαθήματα, τὰ νυνὶ ἐνταῦθα παλαιόντα καὶ δι-
σκολόντα καὶ πρῶτοντα πρὸ παντὶ τῷ χαλεπωτέρ-
ως, πνίγι, καὶ φυγῇ, καὶ ἀδελφίᾳ ἐπὶ τῷ ὄρῳ
τι, καὶ λυπῇ, καὶ ἐκδυμῇ, καὶ φόβῳ, καὶ τῷ
πάντων ἀμαχάτατον ἢ καὶ δυσμαχάτατον θυμῷον,
ὑπελον καὶ μάλιστα, ἰδοντοῦ. ἢ ὡς ἐστὶ τοῖς Ἑλ-
λῶσι, ὅτε τοῖς βαρβάρων ἔστιν μάχης καὶ πορεί-
ων, τῇ ψυχῇ κερήσας. ἀλλὰ πάντες ἡλίψωται
καὶ ἀπειρηκασί φέρει τὸν ἀγῶνα τῶτον, Πέρας, καὶ
Μῆδε, καὶ Σύεσι, καὶ Μακιδόνες, καὶ Ἀσιωαῖοι, καὶ
Λακιδαιμόνιοι, πλὴν ἐμὲ. Dio Prul. orat. 9. Ma-
gnificè admodum & gloriōsè te prædicas, ὁ Cynice,
verum cogita tecum, quàm turpe sit, postquam hæc om-
nia superaveris, à fastu, quem Plato tibi non sine cau-
sa objecerat, superari ; ut nec adjiciam, quàm miseran-
dum tibi sit, post ista omnia consultata, diabolo manci-
patum teneri.

Δικαιοσύνη θεοποιητοῦ εἰς βάθους] hoc est, quod
 Persius Sat. 2. vers. penult. dixit ;

Compositum jus fasq; animi, sanctosq; recessus
Mentis, & incoctum generoso pectus honesto.

ubi incoctum pectus, animus non leviter tinctus co-
lore

lore virtutis, sed perfectè, &c, ut Græci dicunt, ἰσ-
βδός ac διδασκαλὸς βαρὺ. Thomas Mag. in col-
lect. Διδασκαλὸς, ἢ οἷς βδός βακαμυλὸν βαρὺ, ita
Marcus istic: Et Plut. de Stoic. contradiçt. cap. 5.
ὅτι Κάδω ἐλαγαννύει τοῖς φρονήσι λόγους. Sen-
nec. epist. 36. Perseveret modò colere virtutem, per-
bibere liberalia studia; non illa, quibus perfundi sa-
tis est, sed hac quibus tingendus est animus. Et nat.
quest. l. 1. c. 3. Purpura, interese, gaudia macerata
sunt: sapius mersa sit et excotta, an semel tincta.
Idem epist. 71. Quomodo lana quodam colo-
res semel ducit, quodam nisi sapius macerata et re-
cotta non peribit: sic alias disciplinas ingenia, cum
accepte, protinus prastant; hac nisi alse descendit,
et diu sedit, animum non colorat, sed infectis ni-
hil ex his quæ promiserat, prastat. Huic βαρὺ, quæ
nunquam remittit, (unde διδασκαλὸς τὴν καὶ ἀναπό-
ντοια Synesio, ep. 44.) contraria est ἡσυχία, ex
eodem tinctorum officina vox petita. (quò & Cle-
mens alludit Strom. l. 1. ubi philosophiam dicit eis
παρεργάζων τῇ ἀλνδρείᾳ, ad veritatis verage vir-
tutis tincturam suscipiendam hominum animos præ-
parare, θεωρητικὸς καὶ θεωρητικὸς τὸ ἴδιον, mores
præfigurando et præsubigendo, quomodo lana ad co-
lores imbibendos præparatur.) æstis autem ἡσυχίᾳ
Fabius institit. l. 10. c. 2. Sic expressit: Non
sufficit imaginem virtutis effingere, sed solam, ut sic
dixerim, cutem, vel potius illas Epicuri figuras, quæ
e summis corporibus dicit effluere. Hæc ferè Ca-
savi. ad Pers. adjicias licet, opponi etiam huic βα-
ρὺ διδασκαλὸς colorationem illam, quæ a sole con-
trahere observat in eodem ambulantes Cicero de
orat. l. 2. in cute tantum & superficie corporis ex-
teriore exceptam, non ulterius altiusve in interiora
penetrantem. ἢ ὅτι ἀνακαίον ἔστι τὴν χροὴν μαλά-
κων ἢ πάλιν μέλαινα. neque enim necesse est, quæ cu-
tem nigram habent, reliqua omnia (etiam interna)
pariter habere colorata. Aristot. de gener. animal. l.
2. c. 2. quò loco Herodorum refutat, qui l. 3. Æthio-
pum genituram nigram esse dixerat. Itæ Plato epist.
7. Οἱ ὅντως μὲν καὶ φιλόσοφοι, δέξασθαι δ' ὀπ-
καχρωμένους, καδὰ τὸ οἱ τὰ σώματα ὑπὸ τῷ ἡλίῳ
ἐπικαχρωμένοι. Nec sleri digna ejusdem illa poli-
tic. l. 4. quibus de fortitudine, sed fufius, gemina his
quæ de justitia strictim Marcus hic, disserit; ἐκὼν
διδασκῇ οἱ βαρὺς, ἐκὼν δὲ βυλνθῶσι βαλῆαι ἑα, αἷ-
στε ἢ ἀλφρα, θεωρῶν μὲν ἐκλόνον. ἐκ τού-
των χρωμάτων μάλα φύσιν τὴν καὶ λαλῶν ἔπι-
τα θεωρητικὴν αἰσῶν ἐκ ὁλῆς παρεργάζων δια-
πλάσσει, ὅπως δίδωσιν ὅτι μάλα τὸ ἀνδρὶ καὶ
ἔτι οὐ βαρὺ καὶ ὁ μὲν ἀν τῇ τῇ πρὸς τὸν
βαρὺν, διδασκαλὸν γίνετα τὸ βαρὺν. καὶ ἡ πῶσις
ἔτ' ἀπὸ ῥυμμάτων, ἔτ' μὲν ῥυμμάτων διώταται
αὐτῶν τὸ ἀνδρὸς ἀραιεῖς. ἀ δ' αὖ μὲν διδάσκει
χρίσται, ἐάν τι τῶν αἰσῶν χρωμάτων βδός, ἐάν τῇ
καὶ ταῦτα μὲν θεωρητικὸς, ἐπὶ ἐκπύλῃ καὶ γέ-

λοῖα; ταῦτα τὸν τὸν ὑπόλαβῃ καὶ διώταται ἐργά-
ζων καὶ ἡμᾶς, ὅτε ἐξελεγχόμεθα τὸν φρονήσι καὶ
ἐπιδιδασκῶν μὲν καὶ ῥυμμάτων: καὶ μὲν οὐ
ἄλλο μηχανάσθαι, ἢ ὅπως ἡμῶν ὅτι κλόνον τὸν ῥυ-
μῶν ποδόντες δίδωσιν, ὅπως βαρὺν, ἢ δὲ διδασ-
καλὸς αὐτῶν ἢ δέκα γλῶσσοι καὶ αὐτῶν δεινῶν καὶ ἐπὶ
ἑπὶ ἄλλων, διὰ τὸ τὴν τε φρόν καὶ τὴν θεωρίαν ἐπὶ
την δεινῶν ἐργάζων καὶ μὲν αὐτῶν ἐκπύλῃ τὴν βα-
ρὺν τὰ ῥυμματα ταῦτα, διὰ ὅσα ἐκκλόνον, ἢ
τῇ ἡδονῇ, ταῦτα χαλαρὰς διανοίας, ἐπὶ τὸ
ἀρῶν καὶ κοίτης, λυπῇ τῇ καὶ φόβῳ καὶ ὀδυμῇ,
ταῦτα ἄλλα ῥυμματα. τὴν καὶ τοιαύτην διώ-
μῃ καὶ σωτηρίαν διαπύρτος δίδωσιν ὁρδὸς ἀνδρείαν
ἐργάσθαι καλῶ καὶ πιδωμῇ. virtus itaque ubi penitus
hoc modo se in animum inducit, quod de Musica
Aphrodis. problem. l. 1. q. 121. quasi σωσιμῶν τῇ
ψυχῇ καὶ φόνος καδίστα, ut Gregor. Naz. orat. 13.
animasque in ea quæ didicit, transfiguratur, ut Senec.
epist. 6. & 94. Et sicut lanarum colores, quibus sim-
plex ille candor mutatus est, elui non possunt: Fabi-
us institit. l. 1. c. 1. nec illarum conchyliis quædam
in pristinum candorem revocet. ita, Difficulus tra-
ditur, quod in hunc modum rudes animi perbiberunt,
Hieron. ad Latam. Itaque adv. Rufin idem: Si li-
teras didicisses, oleret testa ingenioli tui, quò semel
fuisse imbuta. lanarum conchyliis nulla aqua diluunt.
Et de talibus Greg. Naz. pronunciat, ἐργάζεσθαι
ἢ τὸ μέλας ποτὶν, ἢ ἡμῶν ἀπ' ἀρχῆς ἀγρόν. Al-
ludit eodem & Plutarch. cum in Dionis de Diony-
sio diceret, τὴν βαρὺν ἐκ ἀνίπῃ τῆς θεωρητικῆς,
ἐκ πολλῶν χρόνων διδασκαλὸν ἔσται καὶ διωκτικῶν.
Attaliæ & Clemens Strom. l. 6. Καδὰ τὸ τὸν
ἐκείνους ἢ εὐφροσύνης τῆς βαρὺς ἐμμενέσται, τὴν ἰδὴ τῇ
καὶ παρεργάζων τὸν τὸν λαοὶ παρὸν καὶ ἑα: ὅπως
καπὶ τῆς ψυχῆς, ὁ μὲν πόντος παρὰ τῇ, μὲν καὶ τὸ
καλόν καὶ τὸ μὲν ἡδὺ καλὰ ἐκπύλῃται, ἀραιεῖται
καὶ αἰσῶν. αὐτῶν καὶ ἐκπύρτος ψυχῆς χαλαρῆς καὶ
ποδόντες, ἀπ' ὧν γινώσκονται. Quod non advertens
eruditus interpret Herveus, aliter longè accepit, quàm
avtor ipse voluerat, & ac si lana colore aliqui tincta
& imbuta, ad alium eundem transferre diceretur,
cum ille tincturæ moram diuturnam post operam
in macerando tingendoque insumptam designatam
veller. Alluisse videtur Musonianum illud à Gel-
lio l. 16. c. 1. lavandum. Ἄν τι πρόξῃ καλὸν μὲν
πόντος, ὁ μὲν πόντος οὐ καλόν, τὸ καλὸν μὲν αὖ π
ποδόντες καλὸν μὲν ἡδονῆς, τὸ καλὸν οὐ καλόν, τὸ καλὸν
αἰσῶν μὲν. Quod Cato in oratione Numania
habita sic extulit. Si quid vos per laborem rectè fo-
ceritis, labor ille à vobis citò recedet, benefactum à
vobis, dum vivitis, non abscedet. sed si qua per vo-
luptatem nequiter feceritis, voluptas citò abibit, nequi-
ter factum illud apud vos semper manebit. Vide ad
l. 5. §. 16. & l. 6. §. 30. καὶ βαρὺς. & l. 10. §.
34. τὴν δὲ διώμῃ.

Ἄρα τὸν τὸν ἐκ ἐκ τῆς ψυχῆς τὸν συμβαίνον-
τα.]

77.] Ιαδ l. 2. § 17 & infr. § 16. & l. 4. § 23, 25, 16.
 & l. 2. § 11. Vide & l. 4. § 31. ἐξ ὧν τ' ἵσταται.
 Συμβαδόντων.] Vide infr. § 11, 16. & l. 4.
 § 26, & 34.

Καί κείνα μὴ καλὰ παρέχεται] Itā Epi³ctet. dif-
fcti. l. 4. c. 10. Ἀρκεῖ μοι, ὡν ἔχω ἐξουσίαν. ταῦ-
τά με δεῖ κρίναι παρὰ σοῦ.

Taitra ὁ ἀρχιδά [1] πέντεται] ὡς ἰσὺς τῆς δει-
 σης γυνάμης ὀμπτελεῖται. Epictet. Enchir. c. 38.
 Ἰὰ Charidemus Dionisi Pruf. orat. 30. Τὰ ἑξ ἑ-
 ὄν ἔργα, ὅσα καλὰς ἰσοῦμαι (Hom. li. γ'. v.
 65.) ὡς ἀπὸ τῆς ἀρχιδά ὄντα, καὶ ἐπ' ἀρχιδῇ γ-
 γνόμενα. Expressit quod Apostolus ad Rom. c. 8. v.
 28. Ὁμοίως δ' ἐπὶ τοῖς ἀρχιδῶσι τὴν διδόν πάντα
 συναρτῇ ἐκ τοῦ ἀρχιδόν. Vel Ezechiel potius regis
 illud, Elix c. 39. v. 8. Bonum est, quod locusus es,
 verbum Domini. bonum est, quicquid Deus vult, quic-
 summe bonus nisi bonum velle non potest. Vide ad
 l. 2. § 11. & l. 4. § 10. & l. 6. § 44. & l. 9. §
 35. & l. 10. § 1.

Ἡ γὰρ ἐξέλιξις νενομισμένη μοῖρα] ἢ ἐμπυρην live factum cum Stoicis noster passim inculcat. Vid. l. 5. § 8.

Συμφορεται τι η συμφορη) locus mihi subob-
securus, eoque magis quod vocabula à Marco hic usur-
pata, nisi sint, quod suspicari forsan quis possit, vitiosa,
nulgam alibi deprehendisse meminerim. Xyl. Et
constat aliunde, & secum aliud adfert. Versio textu
ipso etiam obscurior. Tentemus an è Marco ipso
elicerè possimus mentem ejus. L. 12. § 23. ἀνα-
δόν γ', inquit, εἴη τοῦ θαλάσσιου καίοντος, ηὗ συμφο-
ρεῖται. Bonum est, siquidem univ[er]so opportu-
num & conducens, & collatum, vel congruum. Et l.
10. § 20. Συμφορεῖ ἐκείνου, ὁ φέρει ἐκείνου ἢ ἐπὶ
ὅλων οὗτος. Confert cuique, quod fert cuique natura uni-
versæ. Et lib. 4. § 9. ἡνάγκασται ἢ τὰ συμφορευ-
σι φύσις τοῦτο ποιεῖν. Cogebatur hoc facere natura
conducibilis, vel natura ea quæ in commodum inferre-
bat. denique l. 5. § 8. formulas illas urget, à vulgi-
ari sermone petitas, τοῦτο ἔργον αὐτοῦ, hoc illi tulisti
& τοῦτο τίτλον ἐφέρετο, id est, σωτηρίαν. hoc illi la-
tum, id est, præscriptum est, à medico nimirum,
tanquam utile & salutare. &c. de universi natura, imò
Jove ipso, ἕκαστος τοῦτο τὸ πᾶν, ei μὴ τὸ ὅλον
συνέβηεν. Non tulisset ejusmodi aliquid, nisi univ[er]so
id contulisset. Illud itaque forsan & hic voluit, Et
præscriptum est, à mundi nimirum administratore
Deo; & conduci etiam: (ut idem sit τὸ συμφο-
ρεῖται, quod τὸ συμφέρει) vel, Et in nos inferunt,
nos etiam secum fert; eò nimirum quò destinamur.
Sensum priorem secutus est M. Cal. qui vertit, &
inevitabile est, & utile. eodemque faciunt, tum Mar-
ci ipsius verba proxime atgressa, ταῦτα γ' ἀναδόν
ἐπὶ πάντας. tum & Sophoclis illud, Oedip. Colon.

Τὸ φέρειν ἐν θεῷ, καλῶς
 Χ: ἢ φέρειν.
 Quid fata ferunt, id ferre decet. Γροτ.

ubi Schol. ἐμμελὲν παρὰ τοῖς ἐλαιομέτεροις παρὰ
 δὲ τοῖς ὀρεοῖς καὶ φησὶ, καὶ τὸ ἐν τοῖς ἐμμελεῖσι
 παρὰ. Ad posteriorem illud Palladæ, in antholog.
 l. 1. c. 13. Et Stob. tom. 2. tit. 98.

Ἐἰ τὸ φέρειν σὲ φέρει, φέρε καὶ φέρει· εἰς ἀγαπητοὺς,
καὶ σαυτὸν λυπεῖς, καὶ τὸ φέρειν σὲ φέρει.

Si te fata ferunt, ferto fertorque gravatim
Si fers, te crucias; nec minus illa ferunt.

Vel ut Maximus exhibet *collectan. c. 18.*

Ὡς καὶ εἴλη· τὸ φέρον σε φέρει, φέρει· εἰ δ' ἀπὸ θύρας,
καὶ ταυτὸν βλάψῃς, καὶ τὸ φέρον σε φέρει.

Qò tua ferre volunt te fata, ferare. recusas?

Te ladic; Le sum sic qoqe fata ferens.

Quod utrumque in versione sua expressit elegantissime
Jo. Grotius;

Si gem fors agat atque ferat, ferat atque feratior:

Ni ferat, et feret hunc fors, maeis et feriet.

Nec unquam satis prædicatum Cleanthis votum il-
lud, quod *ἐν μέρει* *ἀποφύγετον* vult esse Epictetus.

Enchir. c. 52.
 "Αγε Ν μ', δ' ἔω, καὶ σὺ γ' ἡ παρρησία

Ὅπως πρὸς ὑμῶν εἶμι διατεταγμένη·
Ὡς εἴποιμαι γ' ἄκουσθε· ἢν δ' μὴ θέλω,

Seneca sic reddidit epist. 107. & ex Seneca Avg. de Civit. Dei, l. 5. c. 8.

*Duc me, parens celsiq; dominator poli,
Locumq; placuit. nulla parendi mora est:*

Assum impiger. fac nolle. comitabor gemens:

Malusque patiar, quod bono licuit pati.

Vide l. 10. § 28. Adde tertiam D. Boot. interpretationem, qđ τὸ συνωστίζεσθαι in accommodandi

sensu hîc sumit; ut hoc sit qd Marcus velit, *facere*
 & nobis accommodari, & facere etiam ut nosmet

ipſos eidem accommo^{de}mas. in qam ferè ſententiã
 Marcus l. 4. § 23. Πᾶν μοι συναμύβῃ, ὃ σοι ἐν-

ἀρμόσόν ὅσον, ὡς κόσμος. Εἰς 1. 5. § 8. Τὸ συμβαί-
νον σοι ἀποστατήν σοι, καὶ ὡς σὲ πως εἶχεν. Εἰς

1.3. § 16. ἀβιδεῖται τῇ ἑαυτῇ μοίρᾳ σωτηρευομένην.
 Et 1.7. § 57. μόνον φιλεῖν τὸ ἑαυτῇ συμβαῖνον

molentis à se, Cajni vox illa, Numquid ego custas
sum fratris mei? Gen. c. 4. v. 9. Ad quæ verba Jo-
annes ille δὲ χειρὶ ῥήμων in Gen. erat. 19. cum Mar-
co nostro planè consentiens; Καὶ τοὶ εἶπον χεῖρ
ἀπαρτὰ ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ, καὶ χεῖρ τῆς φύσεως
ἐκείνου, ἐχρήσθη οὗτοι οὗτοι λέγοντες ὅτι
ἀδελφεὶ καὶ ἀδελφῇ σου. Et Ambros. de
Cajni c. Abcl. l. 2. c. 9. Requisit fraternam munus
custodia, quæ exors natura. Contra Julian. Imper.
de se epist. 12. Ἐπεὶ καὶ ἐχρησάμεθα, καὶ ἡμεῖς ταύ-
τῃ μὴ ὄντες, ἢ καὶ ἡμεῖς ἄλλων ἀνάντων, οὗς εἰκό-
τε, χεῖρ ἔχοντες. De Demonaste Lucianus: φίλος μὲν
ἐστὶν ἀπὸ τοῦ καὶ ἐστὶν ἐν πνεύματι οὐκ οὐκ οὐκ οὐκ
ἀδελφῶν καὶ οὐκ ἀδελφῶν. Ità Apostol. ad Galat. c. 6. v.
10. ἐργάζεσθε τὸ ἀγαθὸν καὶ πάντες. Facie
huc et parabola illa Lucæ c. 10. quæ ostendit D. Jesus
tunc πάντων ἡμῶν communis esse, cui, cum ope nostrâ
indigeat, subvenire possumus.

Δόξης δὲ καὶ τῆς πατρὸς πάντων] Plato La-
chet. c. 17. καὶ τοὶ οὗτοι ἐκείνους ἐστὶν καλὰς, καὶ ἀ-
φ' αὐτῶν ἀξίαν τῶν ἀγαθῶν. Hecce apud Nazium,

Latus sum laudari me abs te, pater, laudato viro.
Cicer. Tusc. l. 4. § 67. & epist. famil. l. 5. ep. 12.
& l. 15. ep. 6. ubi subjungit: Ea est enim profectò
jucunda laus, quæ ab iis proficitur, qui ipsi in laude
vixerunt. Idemque Seneca explicans, epist. 102.
Cum Tragicus ille apud nos ait, Magnificum esse lau-
dari à laudato viro; laude digno, ait. Et ibid. Cla-
ritas, bonorum virorum secunda opinio est. vel laus est
à bono bonis reddita. & mox, claritas est à gloria
distingvens; Gloria multorum iudiciis constat, clari-
tas bonorum. Itaque Lucilius Sat. 14. apud No-
nium proficitur,

Patris se malle et sapientibus esse probatum,

Ἡ πᾶν νεκρὸν καὶ ἀφ' αὐτῶν ἀνδρῶν.

Τὰς ἀποφάσεις τῆς φύσεως βιωτῶν] quod
natura convenienter vivere, Flaccus, l. 1. epist. 10.
& Cicero Offic. l. 3. Idemque de Finib. l. 3. Con-
gruenter natura convenienterque vivere. & Tuscul. l.
5. Congruere natura, cūque ea convenienter vivere.
Vide ad l. 1. § 9.

Οὗ δὲ καὶ ἑὸς βίβλης, ἀπὸ τοῦ] Idem ferè l.
9 § 18, 27. & l. 10. § 13. & l. 11. § 18. Ci-
cero pro domo sua: Laudatio hominū turpissimī, mihi
ipsi erat penè turpis. Senec. epist. 52. Quid latius,
quod ab hominibus iis laudari, quos non potes ipse lau-
dare? Idem in excerptis. Non potest ullam auctoritatem
habere sententia, ubi quæ dammandum est, damnat. Ma-
lis displicere, laudari est. Bern. epist. 248. Non po-
test bonus non esse, qui bonis placet: nec minùs vali-
dum argumentum mihi videtur, quod bonus sit, si malis
e regione displiceat. At editor Lugdun. hic ne-
gativam omittit, in dictionis Marcianæ fravdem
non ferendam.

Καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν] notūque et inter-
diu. ità Marinus in Proculo c. 3. ad l. 4. § 59.

repræsentandus; νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν. quod lo-
co non erat, quod Heraldus animad. in Iambi. c.
4. Scripturam editam submoveret, & μεθ' ἡμέραν
substitueret. etenim μεθ' ἡμέραν est interdiu, ut
Marco istic, ità aliis passim. Aristophan. Pluto 4.3.
"Οἱμοὶ πάλας ἀνδρῶν μεθ' ἡμέραν.

Va misero mihi, spoliis istis interdū.

Demost. in Midiam. Καὶ γὰρ ἐχθρὸς ἦν, καὶ μεθ'
ἡμέραν εἰδὼς ὕστερον. et interdū, sive ipsa luce,
sciens prudensque contumeliā afficiebat. Polyb. l. 1.
γνοῦντων δὲ πλείονων ἀδικημάτων καὶ νύκτωρ καὶ
μεθ' ἡμέραν. &, potè ἡμεῖς ἡμέραν, potè δὲ
νύκτωρ ἀποκαταστήσῃ. Plut. in Publicol. Ὅσα μὲν
ἡμέραν τῶν Πρωκλῶν ὁρῶντες &c. nihil tritius aut
pervulgatius. Adjiciam tamen unum amplius locum
ex Luciani cataplo, quia ad Marci mentem facit. ibi
Lychnus sive Lucerna, Rhadamanto coram adver-
sū Megapentheum testimonium perhibens; Ἐγὼ
τὴν μεθ' ἡμέραν μὲν ἐκ τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν
νύκτωρ ἐκ τῆς νύκτος, ἐκ τῶν ἀνδρῶν. Vide
l. 10. § 13.

Οἱοὶ μεθ' οἷον οὐδέν τι] ac quibus se homini-
bus admisceant. Xyl. Et potest reverà ex necessi-
tudinibus & familiaritatibus de hominum affectu
conjectura sepe numero hanc vana fieri. juxta il-
lud Phæacis Euryidei, quod laudat Æschines
advers. Timarch. Diodor. Sic l. 12. & Plin. min.
l. 4. ep. 27.

Οἷος δὲ ἀνδρῶν ἡ φύσις καὶ ἀνὴρ
Οὐ πᾶν ἡμῶν, γινώσκων ὅτι
τοῖσιν ἐστὶν οἷος. ὅτι ἡ φύσις οὐκ οὐκ
Si quis malorum pascitur consortio,

Inquire ultra parco; comertum hoc habens,

Talem esse quæque, quali amicitia uiuor. Grot.

Ceterum hanc plenè satis Marci verba expressit in-
pleniùs exactiusque Cal. quales cum quibus voluntantur,
sive commiscendo sese invicem foras et inquinant.
Est enim metaphorà à limo lutove, quod et terra fit,
humido aliquo commaceratâ. unde & ὑμῶν non est
tantum μῆλον, vel μανδύον, sed & μολύνει.
& ὑμῶν, ὑμῶν, μῆλον, μολύνει. Helychi
unde foras & nostrum, quod Cal. usus est hic. molle.
Vide l. 7. § 67.

Παρεστὶν τοῖσιν ἄλλοις] Cicer. de fin. lib.
2. Nihil est turpius quàm sapientis vitam ab insipien-
tium sermone pendere. Idemque de Oratore perfect. §
41. Ego quàm à nostro Catone laudabar, vel repre-
bendi, me à ceteris facile patiebar. Sic Socrates vi-
detur testimonio Platoni aliorum iudicia debere con-
temnere. Senec. epist. 52. Quanta dementia ejus
est, quæ clamoribus impericorum bilatem ex auditorio
dimittit? Apud eundem Epicurus epist. 29.
Nunquam volui populo placere. nam quæ ego scio, non
probat populus. quæ probat populus, ego nescio. Sub-
jungit Seneca: Idem hoc omnes tibi ex omni domo
conclamabant. Paripatetici, Academicus, Stoici, Cy-
nici.

ἀνελήξῃ ἢ βολαέσῃ, τεταύχ [αἱ. τάψαχ] ὅ
 δεῖ τὴν διάνοιαν ἐπὶ τὸ πλοῖον, καὶ συνεχῶς ἐπι-
 σφραγίσῃ, καὶ τὰ σὺ γὰρ ὁ κυβερνήτης καλῶς, καὶ τότε
 πάντα εὐεῖα ἀφίαναι, ἵνα μὴ δολιχὸς εἰσβλη-
 σῇ, [ἐκβληθῇ vulg. perperam.] ὡς τὰ σφραγι-
 σῇ. ὅταν καὶ ἐν βίῳ, εὖν δὴδῶται ἀπὸ βολῆς καὶ κε-
 χαλῶν, μιανασκεῖται καὶ πωλεῖται, ὅταν καλῶς. ἔσθ
 ὅ ὁ κυβερνήτης καλῶς, ὅρα καὶ ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀφίει
 εὐεῖα πάντα, μηδὲν ἐπισφραγίσῃ. ὅταν ὅ γάρων
 ἦ, καὶ ἀπαλλαγῇ ποτὶ τὸ πλοῖον μακρὸν, μή-
 ποτε καλῶς ἐλθῇ. Vide ad l. 9. § 3. & l.
 11. § 20. qo loco, qod ἀνελήξῃ ἢ βολαέ-
 σῃ idem dici videtur.

Εὐλότης] Citat Svidas e Marco ista, sed non
 explicat. Sic infr. § 7. εὐλότης ἀπὸ τοῦ. & § 16.
 εὐλότης. Potest autem τὸ εὐλότης ἰσθῆναι a vestitus
 sive calceatus translatum videri, qd minus arde-
 altingitur, eò facilius exolvitur & exiit. De
 Iphicrate Diodor. Sicul. l. 15. Τὰς ὅ τινος ἑσθλότης
 πῶς τραπὸντος εὐλότης καὶ κῆρας ἐσθλότης, τὰς ὅ
 καὶ τὴν εὐκράτους ἀπὸ εὐεῖα καλῶς. Inde
 Luc. 5. 3. v. 16. ἄνθρωπος τὸν ἐμαυτὸν τὸν ἑσθλότητος.
 quem locum tractans, & more suo in allegoriam tra-
 hens, Clemens Strom. l. 5. γίνεσθαι γὰρ τὸν καλῶς πο-
 λῶν, εὐλότης τὸν σῶματι, καὶ τὸν τῶν ἀνθρώπων
 τὸν ψυχῇ, ὡς τὸν τὸν σῶματι τὸν πόδα. Ita Lucret. l. 7.

—vita quoque omnia

Omnia e nervis atque ossibus exolvitur.

—veluti cum lubrica serpens

Exiit in finis vestem—

Sicut idem l. 4. & l. 3.

—vestemque relinquere ut anguis,

Gwderex.— de anima corpus exuente. De Di-
 ogene Cynico Epictet. l. 3. c. 26. ἐλθὼντος ἡν,
 ἐπὶ ἀπὸ βελήκας πῶς τὰς τῶν σωμάτων καλῶς
 πάντα εὐλότης εἶχε, πάντα μὲν. ἀπὸ τῶν σωμάτων.
 omnia appensa tanquam, non adstricta habebat. Senec-
 pres enim doctissimus perperam reddidit; Omnia
 a seipso pendentia. Potest & a fructibus maturis,
 qz sponte sua decidunt, cum immatura valde ad-
 hæreant. Theophr. de caus. plant. l. 5. c. 4. Περ-
 παρδῆς, γὰρ ὁ καρπὸς, αὐτῶντος ἀπὸ τοῦ ὅτι
 πᾶν θῆται, μᾶλλον ἢ καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων. Vide
 l. 12. § 3: Cicero de Senect. sicut poma ex arbori-
 bus, si cruda sunt, vi avelluntur, si matura ex coctis,
 decidunt: sic vitam adolescentibus vi auferit, sen-
 bus maturitas: qod Senec. epist. 30. Senectus leni-
 ter emittit, non repente avulsam vitam, sed minuta-
 tim subducit. Vide l. 9. § 3. Apertissime ad Marci
 mentem, Idem in Oedip. 4. 2.

Animam senilem molles exolvit—sopor.

Conferendi autem possunt cum Marci istis Epicteti
 illa differt. l. 2. c. 6. Ἀλλὰ χρυσανίης, καὶ πᾶσι
 μέλλον τὸν πόλεμον, ἀπὸ τῆς οὐλῃς καὶ ἡμῶν
 ἀνακαλῶν, ἀνέγει. ὅταν ἀφαιρῶντες ἐλθῶν αὐ-
 τῶν, τὸ τὸν κρατὸς ἀφαιρῶν, ἢ τὸ ἴδιον πᾶσι.

ἡμῶν ὅτι ἐλθῇ ὁ πόλεμος, καὶ τῶν ἀνθρώπων καλῶς, ἐν-
 κύτως ἀνακαλῶν αὐτῶν, ἀλλὰ ἐλατύντες καὶ σῶσι-
 τες ἀνθρώπων. ἀπὸ τῶν καλῶν. & fortasse istis etiam
 εὐλότης fuerat. vide ad l. 9. § 33. l. 9. § 3.

Μήτε ὅρκον δίδωμι] Juramentum omne viro
 ejusmodi, qalem Marcus istis delineat, variis ratio-
 nibus nēvquam necessarium videri possit. Ea primò
 quidem διὰ τὸ ἀξίον. qia, cum veracem se iugi-
 ter ac constantissime exhibuerit, etiam injuriam a
 10 qibuscumqz fides adhibebitur, καὶ γίνεσθαι τοῖς ἀνθ'
 ὅρκων ὁ ὅρκος ut Libaniusorat. 28. In qam sen-
 tentiam arguit Clemens Strom. l. 7. Τὸ καλῶς εἶναι
 καὶ τὸν ὅρκον, καὶ συμφωνίας τῆς καὶ τὸ ἀληθὲς
 γίνεσθαι τὸ εὐοκῶν [ita Heinl. qod vulg. εὐρεῖν.]
 ἢ συμφωνίας καὶ τὴν κατὰ φύσιν τὴν ἐν τοῖς καλῶ-
 ῖς. πῶς τοῖς ἐπὶ τὸν ὅρκον γένεσθαι, τὸ καὶ τὸν
 ἀληθείας βίβη; Clarius Idor. Pelus. l. 2. epist.
 148. Ὁ καὶ ἐν βίῳ τῶν ἀνθρώπων ὅρκος πᾶσι τοῖς καλῶ-
 ῖς πᾶσι τῶν ἀνθρώπων συμφωνίας φέρει. καὶ, εἰ
 19 πᾶσι τῶν ἀνθρώπων συμφωνίας ἐν βίῳ. Sed & Pythago-
 ras, sectatoribus suis præcipiebat, Μη ὀμνῶναι δεῖς
 ἀπὸ τοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀξίοντος παρῆναι. Laert. l.
 8. Qod Gregor. Naz. in Iamb.

Ὅρκον ὅτι οὐδὲν ἀδικῶ. πᾶσι ἐν τοῖς καλῶ-
 ῖς, ὅρκον τὸν τὸν ἀνθρώπων συμφωνίας.

De Essenis Josephus capitu. Jud. l. 2. c. 12. πᾶν
 ἰσθῆναι τὸν ὅρκον ὅτι ἀπὸ τοῦ ὅρκου τὸ ὅτι ὀμνῶ-
 ντες αὐτοῖς ἀφίστανται, καὶ ἐν τῇ ὀμνῶντι ἀπο-
 λυγάνονται. ἡν γὰρ δὴ κατὰ φύσιν, καὶ τὸν ἀπὸ
 30 ὀμνῶντος ὅρκου δεῖ. Cicero pro Balbo: Athenis ai-
 unt, cum quidam apud eos, qz sanctè graviterqz vixis-
 set, & testimonium publice dixisset, ex utraque Grae-
 corum est, jurandi causa ad aras decedere. mē voce
 omnes judices, nē se juraret, reclamasse. Xenocrates
 is fuit, qui docet Laert. l. 4. in Xenocr. Hic γὰρ, in-
 quit, καὶ ἀξίοντος ὀμνῶντος ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου
 μαρτυρεῖν, τὸν καὶ τὸν ὀμνῶντος ἀνθρώπου. Sed &
 Val. Max. memorab. l. 2. c. 10. qz hoc ipsum ubi
 reculeat, subjunxit iudices, qd sibi ipse post
 40 modum dicenda sententia loco remissuri non erat,
 sinceritatis ejus concedendum existimavit. Vide qz
 de Maximo Marcus l. 1. § 15. Plaut. Amphitr.
 Act. 5. Sen.

Nam injuriam scire plus credet mihi, qam jurato tibi.

Ita qod apud Stob. tom. 2. tit. 27. Aeschylus;

Οὐκ ἀδύνατον ὅρκος ἦν, ἀλλ' ὅρκων ἀνὴρ.

Dat fidem vir juramento, non juramentum viro.

Sive ut Grotius reddit,

—vir sacramento fidem

Debet mactari, non sacramentum viro.

Deinde, διὰ τὸ ἀξίον καὶ τὸ ἀσφάδῃ. qia, cum
 sit sponte sua xqz boniqz tenacissimus, juramento
 nihil opus habiturus sit, cujus religione ad officium
 suum præstandum adigatur. Etenim quemadmodum
 de legibus Demonax Cynicus apud Lucian. de ἀγάρ-
 ροι. νόμον ἔσθ, nimirum, πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις
 50 δίδ.

διὰ τὸν λόγον, ἀλλοὶ δὲ διὰ τὸν νόμον. οἱ δὲ ἀλλοῖς φιλοσοφῶντες μόνοι πῶς οὖν ἐκείνους, ἀ ποίουν ἀνοῦντες οἱ λοιποὶ διὰ τὸν νόμον, ὡς ὅτι καὶ πᾶσι κωδὸς ἢ γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων ἀποφασισμοῖς, καὶ πᾶσι τὸ δένειν ἀποβλέποντες. Xenocrates apud Plut. adv. Colot. & de virt. moral. Et Constantius Imper. orat. pro Themistio: 'Εἰ δὲ πᾶσι τὸν ἦν πᾶσιν ἀνθρώποις φιλοσοφῶν, πᾶσι ἐκ τῶν νόμων ἀνάγκη ἐκ τῶν ἦν χρεία. ὡν δὲ νῦν διὰ τὸ ΝΘ ἀπὸρροῦνται, ταῦτα ἀν' ἐμῶν ἐκ παρακέρσεως. Itaque Aristippus, τί πλέον εἶχουσιν οἱ φιλόσοφοι, requiritus, respondit, referente Laertio: 'Εάν πάντες οἱ νόμοι ἀνακερδῶνται, ὁμοίως βιώσονται. Eodem quo tempore vivunt modo victuros philosophos, etiam leges omnes tollentur. Siquidem id sua sponte facient, quod legibus facere coguntur. De juramento pariter dici poterit, nihil istoc viro bono opus, quod ad id quod est officii sui obeundum, vel impellatur, vel obstringatur: quum sponte sua facturus sit illud, quod alii vix etiam juramenti vinculis constricti exequantur. Ita M. Fabius fugientibus cohortibus post Q. Fabium in praelio occisum: Hoc jurasti, inquit, milites? fugientes vos in castra rediuros? adeo ignavissimos hostes magis timeas, quam Jovem Martemque per quos jurasti? at ego injuratus aut victor revertar, aut prope te hic, Q. Fabi, demicans cadam. Liv. l. 2. De Numa Livius idem l. 1. Eā pietate omnium pectora imbuerat, ut fides ac iururandum, propius legum ac penarum metu, civitatem regerent. Ceterum Fabium fides pietasque in patriam etiam citra juramentum in officio continebant. Atque hoc est quod Solon, ut Laert. l. 1. Κόρυθα δὲ οὐκ ὀκνήσας ἐχε. Quamquam nec injuratus peroris vir bonus: Sacramento, non vulgari tamen illo, adactus, sed sanctiore etiam, si quid in istis aliud alio sanctius existimatur, quodque facit, ut illius, idcirco nullus indigeat, Senec. epist. 37. Quod maximum vinculum est ad bonam mentem, promissisti virum bonum. Sacramento rogatus es. & epist. 61. Sapiens, affectu quoque sapientiae, velut sacramento rogatus, &c. Et de vit. beat. e. 15. ad hoc sacramentum adacti sumus. Ceterum ego sensui, quem priore loco proposueram, ἐμυδάω. Tertio denique (id quod Marcum illic cum primis velle, nullus ambigo) ὅτι τὸ αὐτῶν καὶ μὴ ἐστὶν αἰετῶν, quia eo sit animo eaque sui fiducia, ut juramentum interponere nihil habeat necesse, si dicenti fides derogata fuerit: cum ab aliorum de sese opinionibus ac judiciis bonum suum ac beatitatem nevitquam pendere periclitum habeat. quod spectat & quod sequitur, ut nec juramentum proprium, ita nec testimonium alienum, sic affecto, ului (necessario saltem) futurum.

Μὴτε ἀνθρώπων πρὸς μέρητες. Ita l. 7. § 62, καὶ ὁμοειρημένης ἀφῆσιν. Et infr. § 16. εἰ δὲ ἀπὸ τῆς οὐλῆς, &c. parum pressi habuerunt, αἰετῶν μὴ ἵππιδες ἀδιδιχῆται, talem esse revera, qualem

pra se fert. Tūc δ' ἐρεῖ τις ἢ ὑπερβλήται ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς εἰς τὸν βάλλεται. lib. 10. § 11. aliud est autem quod lib. 9. § 29. μὴ ὑπερβλήται, εἰς ἐστὶν.

Ev τὸ quod dicitur] Vitiosa proculdubio scriptura. ambigua satis emendatio. Eruditus Vir D. Boet. vult ev τὸ, quasi dicat: hoc unum cum primis attendatur, vel agatur. quomodo Apost. ad Philip. c. 3. v. 13. ἐν δὲ. Unum hoc est quod ago, quod attendo. Ego existimaverim legi posse, ev δὲ, vel, quia id forsitan poetarum est peculiare, evi τὸ, ἀντὶ τῆς ἐρεσῆς τὸ, inest autem hujusmodi, quam supra delineaveram, animi constitutioni alacritas jugis καὶ αὐτοκέρεια. Vel si cui minus hoc arduum, quia moniti seu precepti rationem praecedentia habent, ἐν τὸ, aut ἐν τῶ τὸ, inest autem, aut inesto verò, &c. Ceterum aliorum arbitrium esto. ego nihil statuerim.

Τὸ quod dicitur] Apul. in apolog. Ceterum Platonica familia nihil proximis nisi festum et letum, et solenne et superum et caeleste. Senec. epist. 60. Talis est sapientis animus, qualis mundi status super Lunam semper illic serenum est.

Ὁρδὸν ἐν τῷ ῥῆθι, ὡς ὁρδὸν ὁρδῶν] Rectum igitur esse oportet, non autem erectum. hoc est: qui recto ipse per se jugiter consistat incedatque talo, ut Horatius loquitur, l. 2. epist. 1. non qui lapsus, vel lapsabundus aliena manu erigi opus habeat, quomodo de Hectoris Homer. l. 6. v. 372.

— δὲ δ' ὑπὸ τῷ ἱεταρίδῳ

30 Ἀσπίδ' ἐχέμεθα δὲ δ' αὖτ' ὁρδῶν. Apollon. Et de Evryalo l. 4. v. 694.

Ὡς πᾶσι γὰρ ἀνέπαλ' αὐτῶν μακάριος ἔστι καὶ καὶ λαβὼν ὁρδῶν. Sophocles Oedip. Colon.

Ἰάσονται δ' ὁρδῶν, φάσονται, ὡς νῦν πῶς.

Frustra, in juvenia lapsus, erigitur senex.

Plutarch. ad praefat. induct. ἵνα τὸ πᾶσι τοῖς ὁρδῶν, ἵνα διδασκῶν ἀγνοῦντος. Neque enim aut erigere alios idoneus est, qui ipse cadit, aut docere, qui ipse nescit. Vide ad l. 1. § 15. Svid. Ὁρδὸς ἀνέπαλ' καὶ ὁρδῶν. Μάρκος. Ὁρδὸν τὸ (i. δὲ) τὸ καὶ μὴ ὁρδῶν. Verum sapius illic jam nominatus & deinceps nominandus, non sine grati animi significatione, D. Boet. aliorum haec accipit. Esset, inquit, plus quam stoica rigiditas, ἀναμαρτυρία exigere a sectatoribus sapientia, cum illa non nisi ipsi sapientibus competat. deinde sibi ipsi contradicere, ut qui passim monent à peccatis quidem cavendum esse omni cura et diligentia, sin in aliqua pralabaris, resurgendum esse, et meliora monstranti obtemperandum. Vide l. 4. § 12. & l. 5. § 9, 10. & l. 6. § 11, 21. & l. 8. § 16. Quid et l. 7. § 12. iisdem verbis, quae hic difficultatem pariat, sed sensu diverso. Ὁρδὸς, ἢ ὁρδῶν. Sensus itaque, ut fallor, hic est. Ὁρδὸς inter alia valet, quod Latinis erectus vel surrectus, ut ἱεταρίδης καὶ ἀνὴρ βλάπτει, καὶ μὴ συγκαταδίδωκε.

Græci Grammatici exponunt. Itā Xenoph. in
Sympos. Μετὰ τῷ κύλλῳ εἰσνήχθη πείματος
ἕξαν ὀρνῶν. Theophr. l. 5. de caus. c. 4. καὶ τῶν
τομῶν, ὅταν ὀρῶν σαθῇ, πλεῖν ὕδωρ ἀρίστη. Lucian.
ἀπὸ τοῦ ὅτι μάστις σπαιώσονται, μαστὶ δὲ πᾶσι καὶ δι-
χῆς ὀρνῶν ὀρῶν. Vult igitur Marcus, & disciplina
sua placitis, ut rectus insistas, idque per te, ita ut ex-
ternis veluti fulcris non indigeas: alioqui fore, ut
semper verseris in metu ruinae, videlicet fulcris illis
(honore, divitiis, liberis, &c.) in quæ te inclinabas,
ac quibus te probe sustentum putabas, subactis; quod
facillimè ac multis occasionibus fieri potest. igitur
hæc verba nihil aliud volunt, quàm illud tritissimum
Stoicorum dogma, Virò sapienti debere omnem se-
licitatem intra sese repositam esse, ita ut non pendeat
à rebus externis, extra ipsius potestatem sitis. Itaque
sic interpretor, Oportet ut stes erectus, non ut erectus
tenearis ab aliis. Vide Platon. in Menex. supr. ad
l. 2. § 11. Marcus ipse l. 7. § 2. Τὸ πᾶν, καὶ
ὁρῶν εἶ. favent huic interpretationi, & antegressa
illa, τὸ ἀποσπᾶσθαι τὸν ἕξωθεν ταραχάς, &c. quibus
adjungi possunt et Epicteti illa, l. 3. c. 24. Ταῦτα
ἔχων αἰεὶ ἐν χερσὶ, καὶ τρέφων αὐτὸς παρὰ σαυτοῦ,
καὶ ἀποχρεῖα πᾶν, ὥστε οὐτε δέησιν οὐ παρηγορη-
μῶν τὸ ἐπιπικνωμένως. Quod fuerit, sed à corpore
ad animum traductum; quod de se Umbricius apud
Satyricum (sa. 3. --pedibus nre

Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo.

§. 6. 'Εἰ μὲν κρεῖττον ἐνείσκης] Itā Epistēt.
lib. 4. c. 9. 'Εἰ πῶς ἄλλα τῶν μείζονα ζητεῖς, 3^ο
πῶς ἄ ποιεῖς.

'Αρχαῖος ἐαυτῇ] *supra* § 5. teste nullo, ope
operāve nullā indigens. Vide l. 9. § 26.

Kαὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ.] Vide an non [ἐν] illud inducendum sit: ut sententia sic procedat, ἀφ' οὗτος αὐτῇ, in eis qz rationis ope administrantur, καὶ τῇ ἐπιστολῇ, in eis qz ἀσυνέτητος contingunt vel decernuntur potius.

Tū δὲ τῶν ἐνελπουμένων Σοφλαίων Ἰτα l. 12. § 29. dixit Σοφλαίων τὸ ζῆν. Senlium pręgnans 40 dictio. Est enim Σοφλαίων, sive frui, cum oblectatione quadam in re adepta prorsus acquiescere. Ideo mediis usi, sine frui dicimur. indē tritum illud in schola Theologica, peccatum in hoc omne consistere, quod aut fruimur uicinis, aut uitamur fructibus. Videatur Avgust. de doctrin. Christ. l. 1. c. 22. 32, 33. Et de Trin. l. 9. c. 8. & t. 10. c. 10, 11. & 83. qęst. 30. Petr. Longob. sent. l. 3. dist. 1. & Thom. Aquin. sum. part. 1. 2. qęst. 11. art. 3. 4. Verum Mateo ipso nemo melius τὸ Σοφλαίων istud nobis 50 explicaverit. Is l. 10. § 32. Σοφλαίων, inquit, δὲ Σοφλαμεβάρεν, πῦν ὁ ἔστι καὶ πλὴν ἰδίας φύσιν ἔργων. Σοφλαίων sive fruitionem oportet ducere, quicquid secundum naturam suam creęti datur. hoc avtem quomodo fiat, ibidem docet. nempe, cum eo loco ista nobis sunt. ὁ δὲν ἔστι καὶ ἰδίας φύσιν ἢ τινος

q̃o delicia & luxus sunt hominibꝯ voluptati dediti, q̃i in ea nimirum summum bonum statuunt, & q̃orum vita βίη & ἀπολαυστικός dicitur Aristoteli Ethic. Nicom. l. 1. c. 5. & Eudem. l. 1. c. 4. & ipsi ἀπολαυστικοί. ibid. lib. 2. c. 4. q̃o seu βίη & ἀπολαυστική φαντασματά, supra § 4. q̃a ἡδοναί. ibidem. Senec. de benef. l. 4. c. 13. Viri officium est, inter alia, & beneficium dare. gare ergo dari nē non det, (q. d. nē officio suo defuit) nē occasione beneficiendi perdat. vobis voluptas est, inertis otio affuescere corpusculum, & securitatem soporis simillimam appetere, & sub densa umbra latitare, terrrūmque cogitationibus, q̃as tranquillitatem vocatis, animi marcentis oblectare torpore, & cibis potionibꝯq̃ intra horarum latebram corpora ignavia pallentia saginare: nobis voluptas est dare beneficia, vel laboriosa, dum aliorum labores levent; vel periculosa, dum alios ē periculis extrahant; vel rationes nostras aggravatura, dum aliorum necessitates & angustias laxent.

Ἐὶ δὲ μὲν ἐν κρείττονι φαίνεται] qod Flacc. l. r.
ep. 12. — si cuncta putas κτὰ virtute minora.

Τὸ ἐνδοκρινόμενον ἐν τοῖς δαίμονι [Vide lib. 2.
 § 13.

Τὰς φαντοσίας ἐξ-επ' ἄνους] Explicat, quod su-
pra dixerat § 5. μήτις ἀνεξήτους. Episcet. l. 3.
c. 12. Ὡς γὰρ ὁ Κασπαρίας ἐλεῖν, ἀνεξήτους πει-
νὰς ἔχον ὅτους ἀνεξήτους φαντασιῶν μὴ παρο-
δῆχ' αὐτῶν· ἀλλὰ λέγειν, ἐκείναι, ἀρεῖ, ἰδὼν τί εἶ, καὶ
ποῦθεν ἔρχη· ὡς οἱ νυκτοφυλάκες, δίδωκεν μοι τα-
συνδύματά· ἔχεις τὸ παρὰ τῆς φύσεως σύμβολον, ὃ δὲ
τίλι πᾶσα ἀνθρώπων φύσις ἔχειν φαίνεται; Cx-
terum etiam supra miraculum omne cautionem
ἀπρίεσταιν idem proponit, l. 3. c. 2. ἵνα μὴ
ἐν ὕπνῳ λήθῃ τις ἀνεξήτους παρὰ φύσιν φαντα-
σίαν, μὴδ' ἐν οὐρώσει, μὴδ' μαλακώδους· qz de
eadem ferè habet l. 2. c. 17. qo loco, nec immeri-
tò, istud pollicenti succellat, Ὡς δὲ εἶ, δ' ἀνδρα-
πὶ· σὺ μεγάλαις ἔχεις ὀπβολάς. neque enim reverà
natura humana ferè ista : sed nec divinaria paritur.

40 Τὸν αἰσθητικὸν πείσων, ἀς ὁ χολερικός ἐλε-
 γμ, ὡσπερ ἀρεσκυλός. ⑥] πείσων Sydas τὴν
 πείδω, id est, suadelaem, suasionem interpretatur. atque
 ita Xyl. istic accepit, & per suasionem reddidit.
 Verum πείσις, pro morbo, affectu, sive perpeffione
 qavis corporeā, havi infregens deprehenditur in
 medicorum aliorumque etiam scriptis. Hippocrat.
 de loc. in hom. ἡ τις βέλτερος τῷ σώματι ὑπολαμβάνει
 μέγας πένος ποιεῖν τὸ σπληνέον, πᾶς τὸ σῶμα
 αἰσθάνεται τὴν πείσιν, ὅποιον δὲ τις ἦ. Galen. de
 50 scff. optim. c. 10. § 18. ἐπὶ πένος πείσις, καὶ ἐπὶ
 σπληνὸς πείσις. in hepatis ⑥ splenis affectibus
 sive, in hepate atque in liene affecto. Alex. Aphro-
 diff. problem. 1. 1. q. 138. τοπικὴ καὶ γίνεσθαι τῷ
 σώματι τῆς γλώττης πείσις. est enim topica petuo-
 rum lingua affectio. Cuius problem. q. 59. ἡ χο-
 λερὰ πένις ἐστὶ τὸ σωμαχὲν Cholera ventriculi af-
 fectio

αρεσκέειν καὶ δυσκολαίνειν, ὅλλος ὅστις ἦδον το καὶ θα-
 εῖν κτωμένη· ἰαυτὸς, καὶ ὅς ὅπου ἔστιν ἀξίον ῥυπα-
 νειας. το δὲ μὴδὲν οὐδὲν, καὶ ἂν Ἀιολον, μίση,
 μὴδ' ἔχειν, ἐνχαρείς πρὸς τὰ μικρὰ ποιεῖ καὶ ὀλι-
 γώρεα. Vide supr. ad l. 2. § 16. sed & l. 1. § 8.

Κατεχράτησαν ἀφ' ὧν] Tatian. AByr. adv. Graec. c.
 47. Τὴν γὰρ πορνείαν οὕτως ἐοικυῖαν τῇ τ' βραχυτά-
 τῃν ἀπορρώγων ἰσχυρῇ ὅς τις διὰ μικρὰ ἀφορμῆς τὴν
 πορνείαν κραυαλιδόντος. Epict. diss. l. 4. c. 3. Ὀλίγων γὰρ
 χρεῖα ὅτι πρὸς τ' ἀπολλέειν, καὶ πάντων ἀνατροπὴν, μι-
 κροῦς ἀπογορῆς τὴν λόγῳ. ἢ ὁ κωκερῆτης ἀνατρέψῃ
 τὸ πλοῖον, ἢ χρεῖαν ἔχει τ' αὐτῆς παρεσκόμῃς, ὅπως
 εἰς τὸ σῶμα· ἀλλὰ μικρὸν πρὸς τὴν ἀνέμου ἀν-
 ὀπρῆς. [ὀπρῆς. f. permiserit, non obverterit,
 ut Volph.] καὶ μὴ αὐτὸς ἐκὼν, ἡτοπαρῆνδμυ-
 ὦν δὲ, ἀπαλεπε. πῦτόν δὲ π καὶ ἐνδεδε· μικρὸν
 ἀν ἡτοπυαίης, ἀπὸ πάλαι. Idemque Enchir. c.
 30. Ὅτι παρὰ μίαν ἦσαν καὶ ἐνδοσιν, ἢ ἐ, ἢ ἀπὸ λ-
 λυται πρὸς τὴν, ἢ οὐδέστι. Itā refutit Il. Calan-
 bonus; qem non avdio tamen ventemem, semel vi-
 ctum esse. & cessisse, av non, destruit qod perfectum
 est, vel servat. πρὸς τὴν liquidem profectum, non
 perfectum sonat. at qod perfectum est non proficit.
 sed ea forsan mente Laert. l. 7. Zenon. Δοκεῖ ὅ
 αὐτοῖς κατὰ τὴν διαφωρίαν ἀδισταδὺς φιλοσοφίας·
 ἐπὶ τὸ λόγῳ τὸτῳ πρὸς τὴν δλον τὸν βίον, ὅς
 καὶ Ποσειδώνιος· ἐν τοῖς πρὸς τὴν πάλαι. qem locum
 tamen minus sincerum existimo. Non dissimile his
 qod de pictura Aristid. πρὸς τὸν ἐξερρακίδης· ἡ
 γραμμὴν οὐδέστι τὸ πᾶν ὥσπερ. linea una servata
 totum servat. minus enim clarè Canter. linea ob-
 servata totum absoluit opus. Senec. epist. 85. Si in
 nostra potestate non est, an sint affectus; nē illud
 quidem est, quanti sint. si ipsi permisisi incipere, cum
 celsus sit, quantis crescent, tantique erunt, quanti fient. Ad-
 jice nunc, qod ista, quantivis exigua sint, in majus
 excedunt. nunquam perniciose servasti modum. - quant-
 vis levia initia morborum, serpsit; & agra corpo-
 ra minimis interdum mergit accessio. Illud verò cu-
 jus dementia est credere, qorum rerum extra nostrum
 arbitrium posita principia sunt, earum nostri esse ar-
 bitrii terminos? qomodo ad id finicundum satis va-
 leas, ad qod prohibendum parum uluist cum facilius
 sit excludere, qam admissa comprimere. Et epist.
 116. Nullum vitium est sine patrocinio; nulli non
 initium est verecundum. & eorabile: sed ab hoc
 latius funditur. non obtinebis ut definas; si incipere
 permisisse. imbecillus est primò omnis affectus: de-
 inde ipse se concitat, & vires, dum prosedit, parat:
 excluditur facilius qam expellitur. Aristot. politic.
 l. 6. c. 4. Ὀλίγων καὶ πορνείαν παρῶνται· πελὺ
 ὅ γινώσκον ἐν ὁδοιπορίᾳ μάλιν ὅτι. Marcus
 cremit. de leg. spirit. § 91. Τὰ μικρὰ ἀμαρτήμα-
 τα ἐξυπατάει ὁ διάβολος· ἄλλως γὰρ ἐπὶ μέγαν
 κακὸν ἀγαγεῖν ἢ δύναται. Et § 128. Μὴ ἀφ' ὧν
 ἀνεξέλεστον ἀμαρτίαν, καὶ βραχυτάτην τυγχάνει,

ἵνα μὴ ὑπερῶν ἐπὶ μέγαν κακὸν κατασύρῃ σι. Gre-
 gor. Naz. orat. 31. Τὸ καὶ μέγαν ὑπερῶν κακὸν,
 ἀνεπαίδωτον μὴ τὴν πρὸς τὸ παρὸν ἔχει βλάβην,
 εἰς τὸ κακὸν ὅτι τῆς κακίας ἀπαιτῇ. Qi & in
 monitiis ergo ad Virgines, carm. 4.

Μὴ μικρὸν ἐν κακῇ δέσῃς ποτὶ. μὴδὲ τὸ μικρὸν
 τυλδεῖς ἀνίστασθαι, χερσίσιν ἔποτε κύρσις.
 Joannes ὁ χρονογράφος in epist. ad Rom. orat. 12.
 Τὴν ἀρχὴν φυλαττέμεθα, καὶ τὰ μικρὰ φώγμεθα
 10 κατὰ. τὰ γὰρ μεγάλα ἀπὸ τούτων πικτεῖ. ὁ γὰρ κατ'
 ἔκατον ἀμαρτήματα μαζὸν λέγειν, ἔδεν παρὰ τούτο,
 καὶ μικρὸν πάλαι ἀπολλέει. τὸ γὰρ τὴν κακίαν
 ἐκίχηται· τὸ τὰς θύρας ἀνέστη καὶ ληστὴ· τὸ
 τῆς πόλεως τὰ τέλη κατέβηκε, τὸ κατ' ἔκατον λέ-
 γειν, ἔδεν παρὰ τούτο. ἔτω καὶ ἀπὸ τῶν σωματικῶν
 τὰ μέγαν ἀρῆσαι νοσήματα, ὅταν τὰ μικρὰ κα-
 ταφῇ. Idem in Matthe. orat. 49. Μὴ τίνω
 λέγει, ἔδεν παρὰ τούτο, ἔδεν παρ' ἐκείνο. τὸ γὰρ,
 τὸ πᾶν ἀπολλέειν. Et rursus: Τὸ πάντων αἰ-
 20 πον. καὶ κακὸν τούτο, τὸ καὶ μικρὰ ταῦτα δοκεῖν
 εἶναι τὰ ἀμαρτήματα, καὶ διὰ τούτο ἀμελεῖσθαι. Idem
 ibid. orat. 86. Διὸ καὶ πάλαι ποιεῖν, ὥς τὰς ἀρ-
 χὰς τῶν ἀμαρτημάτων ἀναρῇ. καὶ γὰρ διὰ πρὸς τὴν
 φύσιν ἰδὴς τὰ ἀμαρτήματα, ἐπὶ μικρὰ, ἀλλ' ὅτι
 μεγάλα γίνεταί βίαια ἀμαρτήματα. εἰ γὰρ καὶ π καὶ
 θαυμαστὸν εἶπεν, ὅτι οὕτως δὲ ἀνέστης τὰ μέγα-
 λα πημελίματα, ὥς τὰ μικρὰ καὶ ἐυτελεῖ. ἐκεί-
 να μὴ γὰρ αὐτὴ ἡ φύσις τῆς ἀμαρτίας ἀποφύγει
 παρῶντα· τὰ γὰρ μικρὰ αὐτὴ τούτο εἰς βραδυ-
 30 μίαν ἐμβάλλει, καὶ ἐν ἀρῇ θύρας ἀναρῇ
 πρὸς τὴν αὐτὴν ἀναρῇ. διὸ καὶ ταχέως γίνεταί
 μεγάλα κατὰ δόξαν τὴν ἡμέραν. τούτο καὶ ἐν τοῖς σῶ-
 ματι συμβαίνει ἰδίαις πρὸς ἀν· καὶ πάλαι ὅτι τὰ κα-
 κα ἐν τούτοις ἰδίαις ἀν γινώσκονται. ἔδεν γὰρ ταχέ-
 ως ἀδρόν ἐπὶ τὴν κακίαν ἐκπιδεῖ. ἔχει γὰρ, ἔχει
 πρὸς αἰσθῶν ἐγκλημῶν ἡμῶν ἢ ψυχῇ, καὶ πρὸς τὰ
 κατὰ τὸν κατὰ τὸν κατὰ τὸν κατὰ τὸν κατὰ τὸν
 40 μικρὸν ἀπολλύται, ἔτσι αἰμαλῇ· ἀπὸ μὴ ἐν τῇ
 μικρῶν ἔτω τὰ μεγάλα εἰσάγει ὁ πορνείας δάμων
 ἐκείν· ἀπὸ τῆς τῆς μεγάλων τὸ ἀπορῶσκειν, ἀλ-
 λω ταύτῃ μὴδὲν ἐκ ἐλάττωσιν τῆς πρὸς τὴν
 ὑπερῶν. Idem in orat. de statuis 19. Τὸ δὲ τὴν τῶ-
 το ἀμαρτήματα καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸν κατὰ τὴν. πολλά-
 κας γὰρ οὐκ αἰσθῶν δικοδομῶντες ἀνθρώποι, καὶ πρὸς
 ὅσον ἐπιδέκνται, μὴς κερεμῶν ἀπορῶντα, ἔστις
 καὶ πορνείας ἀπορῶν, ὁλοκληρῶν τὸν δικὸν ἀπὸ-
 λῶν. καὶ ἐπὶ ἡμαρτίαν γὰρ τὸ αὐτὸ τὸ συμβαίνει
 50 ἰδίαις πρὸς ἀν. καὶ γὰρ ἐκεῖ μικρὸν βίαια θύρας ἀν, καὶ
 καὶ βαρύν, πελὺ τὸ ὅσον ἐπιδέκνται. τούτο καὶ ἐπὶ τῇ
 κατὰ τὴν συμβαίνει πάλαι: καὶ γὰρ ἐκείναις μι-
 καὶ αἰς ἀν ἐπιδέκνται μὴδὲν εἰσάγει, ὁλοκληρῶν
 τὸ βίαια εἰσάγειν. Et in ep. 1. ad Corinth. orat. 8.
 ἔδεν μὴδὲν κατὰ ἀρῶν εἶναι, ὅτι δὲ τὸ μικρότατον
 ὁ γὰρ μικρὸν ἀπορῶν, καὶ πολὺ πρὸς ἀπορῶνται· καὶ
 γὰρ τὸ σῶμα, ἀν μικρὰν ἀπὸ. ἔστις δὲ τῶν εἰσάγειν
 τῶν.

ται, διαφείρεται. καὶ ἡ οἰκοδομὴ, καὶ μικρὸν δια-
χρᾶν, καταλύεται καὶ τῆς ῥίζης τὸ κλῆμα, καὶν μι-
κρὸν ἀποκοπῆ, γέγενεν δρχησον. ὥστε τὸ μικρὸν τῶ-
τος καὶ ἐστὶ μικρὸν, ἀλλὰ γὰρ τὸ δλον δέον. ὅταν
ἐν μικρὸν πὶ πλημμελήσωμεν, ἢ καὶ βαθυμώσωμεν,
μὴ παρὰ τοῦτο τὸ μικρὸν ἐπὶ ταχέως παρορθεῖν
αὐτὸ μέγα γίγεται. ὅταν καὶ ἰσχύον ἀρχὴν λαβὼν
ῥήγνυται καὶ ἀμαλῆθεν, δι' ὅλα τὸ ὄγκωμα σεσημασ-
ται. καὶ ὁσφορὸς ὁλίγων καρχήμων κλαπτομένων παρορθεῖς,
ὁλόκληρον τὸν δίκον κατὰ λύγχα. ταῦτ' ἐν ἡμῖν
λαχνοὶ οὐδ' οὐκ, μηδέποτε ὅτ' μικρὸν κλαπτομένων,
ἵνα μὴ εἰς τὰ μεγάλα ἐμπέσωμεν. Jason Siraci-
des Soph. c. 19. v. 1. ὁ ἐξυδανὼν τὰ ὀλίγα, καὶ
μικρὸν ποιεῖται. Qem locum laudans Avgustin. de
Trinit. l. 12. c. 11. Non ad turpissima simul & se-
mel profilitur. (quod Juvenal. Sat. 2. v. 83.

Nemo repente fuit turpissimus.)

Sed quomodo coluber non apertis passibus, sed squa-
rum minutissimis nisibus reptat: sic lubricus deficien-
di motus negligentis minutatim occupat, & qui sper-
nit modica, paulatim decidet. Idemque bomil. 42.
Vel levia, vel minuta ne contemnantur. de minutis
guttis flumina implentur, per angustas rimulas in-
sudat aqua, navis impletur: & si negligitur sentina,
mergitur navis. Quid autem interest ad navisragium,
utrum uno grandi fluctu navis operiatur, an paula-
tim subrepens aqua in sentinam, & per negligentiam
derelicta atque contempta impleat navem atque sub-
mergat? Idem epist. 108. Et in Joan. tract. 12.
Etiam minuta si negligantur, occidunt. minuta sunt
gutta, quae flumina implent. minuta sunt arenae gra-
nae; multa tamen imposita premittit & opprimit. hoc
facit sentina negligita, quod facit fluctus irruens. pau-
latim aqua per sentinam intrat, sed diu intrando &
non exauriendo mergit navem. Videri non indignus
idem in orat. dominic. & in Psal. 118. conc. 3. &
de divers. ferm. 12. & 34. & in Psal. 39. & Ruf-
fin. ibid. Accedit quod de peccatorum paritate disse-
runt Stoici. Cicer. Paradox. 3. Est peccare quasi
transilire lineas. quod cum feceris, culpa commissa est:
quam longe progrediare, cum semel transieris, ad au-
gendam transiendi culpam nihil pertinet. Nec ab-
nuvit Demosthen. Philipp. 3. Τὸ ὃ εὐσεβὲς καὶ τὸ
δικαίον, ἀν' τ' ἐπὶ μικρῷ πρὶ, ἀν' τ' ἐπὶ μεγάλῳ
παρεβαίνειν, τὴν αὐτὴν ἔχει διώμαν. Certè quod
Jo. Chrysof. in Act. orat. 24. Ἐν λύρᾳ παραμυ-
νίῳ καὶ πικρίῳ ἐκδασμῶν, ἀν' ἀμαλῆθ' ὃ τυ-
χόν, τὸ πᾶν ἡμελῆται καὶ διαρραπᾶται. Clavdantur
illa monito illo Hippocratico, quod tam in re Ethica
quam in Medica est observatu dignissimum, Μηδὲν
εὐχῇ, μηδὲν ἄσπορῶν. epidem. l. 6. c. 7. § 17.

Ἐλθ' τὸ κρείττον] Pythagoræ monitum; ἐλθ' ἕ-
βιον δέοντων ἡδυν δ' αὐτὸν ἢ σωήθῃα ποιήσει.
Plut. de sanit. & de tranquill. & de Exil. Galen. de
affect. dignosc. & cur. c. 6. Stob. tom. 2. tit. 29.
Quod Senec. de vit. beat. c. 8. Præceperunt veteres,

optimam sequi vitam, non jucundissimam: ut roste
ac bona voluntatis, non dux, sed comes voluptas sit.
Basil. Cael. orat. 24. Μηδὲ ὅτ' χαλεπὰ ταῦτα καὶ
ποῦν δεινὰ, διὰ τὰς ἀποκρίσεις αὐτῶν ἀλλ' ἀπαρη-
δίτως τὸ παραινέσαντες, ὅτ' εἰς βίον ὡς δέον
ἔχοντες σεσπείρηται, ἡδυν δ' ὡς ἐσθλὰ τῇ σωτη-
ρίᾳ ἡμῶν, ἐλ' ἡγεῖν τοῖς βελτίστοις. Allusit
eodem Niceph. Callist. hist. Eccles. l. 8. c. 40. de
Antonio Eremita agens, Ἡδὲν γὰρ μὴ τὸν δέοντων
βίον τῇ σωτηρίᾳ ἡδυν ἐσθλῶν, εἰ καὶ χαλεπὸς πε-
ρὶ ταπεινῶν. Diogenes apud Laert. l. 6. Δέον
ἐν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς πόνων τοῦ καὶ φύσιν ἐλομέ-
νους, ζῆν εὐδαίμονας, παρὰ τὸ ἀνοίαν κακοδαιμονίῃσι.
καὶ γὰρ αὐτῆς τ' ἡδονῆς ἡ καταρτίσις ἡδυνάτι σεσπεί-
ρηται: ὅτ' ὅσους οἱ συνεδιδότες ἡδύας ζῆν, αὐτοὺς
ἐπὶ τῶν αὐτῶν μετῴσιν' ὅταν οἱ τῶν αὐτῶν ἀναδύν-
ται, ἡδὲν αὐτοῖς τ' ἡδονῶν κλαπτομένων. vid. l. 12. § 6.

Καὶ τὴν ἀντίθεσιν] Itā l. 4. § 32. ἀπὸ τῆς ἔχ-
Quod Paulus ad Thess. epist. 1. c. 5. v. 21. Πάντα
δοκιμάζοντες, τὸ καλὸν κατέχετε. Clemens Strom.
l. 1. ex nescio quo scripto. Γίνεσθαι ὃ δοκιμαίον
πρὸς τὰ ὡς ἀποδοκιμάζοντες, τὸ ὃ καλὸν κατέ-
χετε. Εἰρήνη. Enchir. cap. 50. Πάν τὸ βλάπτον
φανερὸν ὡς οὐ νόμος ἀπαρτίσθαι. Vide Sect.
proximam. Seneca epist. 16. Plus operis est in eo,
ut proposita custodias, quam ut honesta proponas. per-
severandum est, &c. vide l. 10. § 8.

Κρείττον ὃ τὸ συμφέρον] Plato polit. l. 5. Καλ-
λιστα γὰρ δὴ τὸ καλὸν καὶ λελέσθαι, ὅτ' τὸ
ὡς ἀνέλεον καλὸν τὸ ὃ βλάπτον ἀνέλεον. Idem
in Alcibiad. 1. multis differit, τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ
συμφέροντα. Cicero ex Posidonii sententia of-
fic. l. 3. Nunquam potest utilitas cum honestate pug-
nare. Et mox: Accepimus, Socratem solitum ex-
crari eos, qui primum hac naturae coherentia, opinione
distraherent. cui quidem ita sunt Stoici assensu, ut
quidquid honestum esset, id utile esse conferrent; nec uti-
le quidquam, quod non honestum. vide l. 6. § 43.

Τὸ ὡς λογικὸν] Vide Marcum plenius de his
40 sese explicantem l. 10. § 2.

Ἀπόφας πόλασται τὴν κρίσιν μόνον] Judicium
integrum retine. Xyl. q. & clavulam sequentem vet-
tere neglexit. M. Cal. à conclusionē ista species om-
nes externas & apparentias plausibiles diligenter ar-
ceto. Vultque; respexisse Marcum ad typhum, quod
deinde παρορθεῖν appellat. l. 6. c. 12. Assentior.
Veruntamen vertere malim, judicium tantummodo
à typho, sive pompa externa, quae fascinari solet & cor-
rumpi, immune servare curae sit, quod rerum istarum
50 examen exquisitius instituas. addo etiam posse τὸ φε
nomine τὴν ὁπιν, sive opinionem vanam intelligi:
quod modo Monitum usurpasse Sextus monuit ad l.
2. § 15. exhibitus. Ceterum utrovīs sensu ceperis,
videtur ἀποφον potius quam ἀπόφας legendum. Ba-
silius Cæsar. orat. 12. Ἐπειδὴ πὶ ἑκάστῳ παρ' ἐλ-
τοῖς κρείττον φυσικόν, δι' τὸ καλὰ τῆς περὶ τοῦ
δοκίμου,

διακείνομεν, ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐν τῇ ἐκλογῇ ἔσθ' περὶ τῶν ὁρῶν ποιῆσαι ἔσθ' περὶ τῶν πραγμάτων τὰς διακείνομεν, καὶ διὸν πᾶσα δικαιοσύνη, ἴση καὶ δικαιοσύνη γυναικὶ τοῖς ἀνθρώποις βραβεύοντα, πᾶσι δὲ καὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ ἀδελφότητι καὶ τῷ καλῷ. ὅς πορνεία καὶ αὐτοφροσύνη παρὰ σοὶ κείνεται καὶ ὑψηλὸς αὐτοφροσύνη σὺ δ' οὐκ ἀποφροσύνη τὸ δ' ἀποφροσύνη καὶ ἡ καὶ ἡδονὴ σωτηριῶν τῇ πορνείᾳ. ὅς ὁ δὲ τὸ δ' αὐτοφροσύνη σωτηριῶν σωτίζεται. ἐάν δ' ἐν καλῷ καὶ καλῷ τῷ ἀμαρτῶν, δὲς ὅς νικῶν τῷ σωφροσύνη, εὐδαιμονία ἐπιτύχῃ τῷ κείνῃ τῷ περὶ πραγμάτων. ἐάν δ' τῇ ἡδονῇ δὲς τῷ καλῷ, αὐτοφροσύνη ἀποφροσύνη δ' ἀμαρτῶν, σκολιὰ ἐπιτύχῃ τὸ καλόν.

§ 7. Ὁ ἀναγκάσει σὺ ποτε τῷ πᾶσι παρὰ σοὶ. Justin. apolog. 2. Ἐκ παντὸς τρόπου, καὶ περὶ τῆς αὐτῆς ψυχῆς, πῶς φιλαλήθῃ, καὶ δαίμων ἀσπείδῃται, τὰ δίκαια λέγειν τε καὶ περὶ τῶν αἰρετῶν δὲ. Polyb. l. 4. Ἀλλὰ μοι δοκῶν οἱ γυναικὶ καὶ ἀνδράσι, καὶ κοίτῃ καὶ κατ' ἰδίαν ἐκπύουσι περὶ πόλεον. ὅς δὲν ποιῶν τὸ καλόν. Cicero. Offic. l. 1. Nemo justus esse potest, qui mortem, qui dolorem, qui exilium, qui egestatem timeret, aut qui ea quae sunt contraria, aequitati antepōnit. Juvenal. Sat. 8. v. 80.

— ambigua si quando citare testis

Incertus rei, Phalaris licet impetret, ut sis

Falsus, et admo do dicet perjuriam lauro,

Summum crede nefas animam praeferre pudori,

Et propter vitam vivendi perdere causas.

Senec. ep. 88. Fides sanctissimum humani peccatoris bonum est, nullā necessitate ad fallendum cogitur, nullō corruptitur praemio. Hic, inquit, caede, occides, non produm: sed quod magis secreta quæret dolor, hoc illa alius condam. Idemque epist. 76. Vir bonus, quod honeste se facturum putaverit, faciet, etiam si laboriosum erit, faciet, etiam si periculosum erit. rarius quod turpe erit, non faciet, etiam si pecuniam affert, etiam si voluptatem, etiam si potentiam. ab honesto nullā re deterretur, ad turpia nullā spe invitabitur. Huc animosa illa nescio cuius in Euripidis Telepho verba; quæ Stob. tom. 2. tit. 13. exhibet.

Ἀγχιμυνοῦ, ὅς ἐπὶ πύλασιν ἐν χειρὶν ἔχων,

Μαλὸν περὶ τῶν τεχνικῶν ἐμβάλεν ἔμῳν,

Συγχοῦμαι, δίκαια γ' ἀνθρώπων ἔχων.

Non, si minante jam securigera manu

Cervix sub istu stare, Agamemnon, mea,

Munitus ego liberam vocem premam. Grot.

Illā etiam mulieris, sed virilia proflux, apud Tragicum incertum verba:

Ἀ δ' ἐκπύουσι τῆς αἰῶνος χρεῖς οὐρανός,

Οὐτ' ἀν καλῶν, ἔτι κρατὸς ἐξ ἀχρῶ

Δεινὸς κατὰ τῶν πείονα εἰς ἀχρῶ πόδας.

Πύδους αὖν, ὅς εἰδόμεν πολλὰ σπασίλους.

Quæ sciscitari de meo vix potare,

Non si cremes me, aut dente si ferri aspero

Seces ad imos vertice ad summo pedes,

Non invidiam vitæ si aggerem, interitales. Grot.

Refert Clemens Strom. l. 4. qo loco & quamplurima constantia in hoc genere suspiciendæ exempla congeffit: è quibus complura & Tertullianus habet in epist. ad Martyr. Vide & ad l. 6. § 48.

Τοίχων καὶ παραπλάσματος δεινότητων. Plut. Sympos. l. 7. c. 5. Οὐδεμία ἔστι τούτων πόδων. ἀποκρυφὸς δὲν, ὅς σκότος διαφύει, καὶ ἔστι τοίχων ἀποκρυφῶν, ὅς αἱ γυναικὶς λέγουσι. Vide quæ ex Seneca supra adduximus ad § 4. verba illa; Μόνα

κατὰ τῶν, ὅς ἐν εἰς ἀφ' ἑαυτῶν ἐπαρθεῖτο, τί τῷ διαφύει; καὶ παρρησία περὶ τῶν ἀποκρυφῶν, ὅς τῷ, καὶ π. Facit huc quod Dominus noster apud Joan. c. 3. v. 20. Πᾶς ὁ φάλα περὶ τῶν μυστῶν τὸ φῶς &c. Si male agit quisque, lucem odit. Scilicet ut Seneca ep. 122. Gravis mala conscientia lux est. Et Bernard. de considerat. l. 5. Et turpius pena Deus est. lux est enim. Et quid tam invisum obsecris flagitiosisque mentibus? Si quidem ut Apostolus ad Ephes. c. 5. v. 12. Τὰ κρυφὰ γινώσκοντες ὅς ἀνθρώποι,

αἰσχροὶ δὲ καὶ λέγουσι. Turpe est ac pudendum etiam profari illa, quæ in occulto isti perpetranti. Τὰ δ' πᾶσι τὰ ἐλεγχόμενα ὅς τῷ φῶτι φανεῖται. τῶν γὰρ τὸ φανερόν, ὅς δὲ. Omnia autem manifesta fiunt, cum in lucem protrahantur ab eadem arguuntur. Et enim lux est, quæ res omnes conspicuas facit: ita si quidem malum locum illum interpretari. ut τὸ φανερόν, significatum transeuntem habeat, & πᾶν eadem in regimine substituitur; quæ cum Syro & Latino veteri interprete, quos Zanchius & Beza sequuntur, Omne quod manifestatur, sive conspicuum facit,

lumen est; ut τῷ πᾶν adiectum sit τὸ φανερόν. vel etiam, quod omnium minimè probandum videtur, cum Græco Scholiaste, cui Piscator adhereret, Quicquid manifestum, sive conspicuum sit, lux est. ut τὸ φανερόν non enanant, sed immanentis significationem obtineat. Verum ista crudioribus dijudicanda & censenda dimitto. Hinc verò τὰ τῷ σκότειν ἔργα, tenebrarum opera, peccata quælibet nuncupantur eidem Apostolo, ad Rom. c. 13. v. 12. & ad Ephes. c. 5. v. 11, 13. sed & τὰ νυκλὸς, noctis, nocturna. ad Thesal. ep. 1. c. 5. v. 6, 7. improbòsque, Job c. 24. v. 13. --17. ait tenebras optare & aucupari, diem odisse, lucem matutinam pro umbra letali habere. Itaque ex illorum voto Horat. lib. 1. ep. 16.

—pulchra Laverna,

Da mihi fallere, da justum sanctumque videre,

Ngstem peccatis, et fraudibus objice nubem.

Epictet. l. 3. c. 22. Ὅτι ἄλλοι ἀνθρώποι πᾶσι τοῖς κακοῖς ἐκείνων, καὶ τῶν δικῶν, καὶ τὸ σκότος, ὅς τῶν πᾶσι τούτων ποιῶν, καὶ τὰ κακοῖς πολλὰ ἔχον. τῶν δ' κακῶν ὅς δὲν δὲ ἀποκρυφῶν πᾶσι ἔστι αὐτῶν. Sophocles. Electra.

—πᾶς τῶν, ἐπὶ καλῶν,

Τῶν σκότους δὲ;

Si quidem est honestum opus hoc, quid est tenebrarum opus?

Qd & illud Martial. l. 11. epigr. 2.

regula morum,

Siquid & in tenebris non sumus.—

Elegantissimæ Tertullianus apolog. c. 1. *Quod verè malum est, nè ipsi quidem, qui rapiti, defendere pro bono audent. Omne malum aut timore, aut pudore naturæ profudit. Denique malefici gestiunt latere, devitantes apparere; trepidant deprehensi, negant accusati; nè torti quidem faciliè, aut semper, confitentur. Quæ eadem ferè habet & ad Nationes l. 1. c. 1. Cæcilius apud Minut. Honesti semper publico gaudent, scelera secreta sunt. Plutarchus denique apud Stobæum rom. 2. tit. 6. ex libro adversus voluptatem: Τι δ' ἔστι πάντων ὁράντων ἀναγκάδιον, ἀλλὰ καὶ σαυτὸν αἰδέσθαι· ἐφ' ὧν, νυκτὶ καὶ σὺν τοῖς ἀμαρτύροις πᾶσι τὸν τιμὴν ἔχειν· ὥστε καὶ οἱ ἐπὶ ἐλαφὶν ἔργων σκότης περὶβᾶσιν, τὸ φῶς αὐτοῖς μαρτυρεῖν αἰσινυμένων· ἀλλὰ ὅλον ἅμα τὴν κόσμον ἥλιον ἡμέραν, ὥστε καὶ ἡμετέροισι, βύθιαι· ἅν. ἅπαντα δ' ἡμεῖς ἐρεῖται ῥημὶ φιλᾶσθαι, σκίπτει περὶβᾶσθαι τὰ πάθη. Vide infra § 8. & 16. & l. 10. § 9.*

Τὸν ταυτὸν νῦν ἔχ' ἀτάκτονα] Vide supra l. 2.
 \$ 13.
 Καὶ τὰ ὅρνια τῆς τέτυς ἀρετῆς] *Sacra virtu-*
tis ejus. *Xyl. recté, à myſtériis Ethnicis translatio.
 ὅρνια Lugd. edit. malé. nec melius Annot. ὅρνα.

Τραγῳδία ἡ ποιη] Neque tragicè sc̃e gerit,
 quod τραγωδεῖν dicit l. 9. § 29. eodẽmq̃ videtur
 spectare, quod l. 5. § 28. dicit, ἡ τε τραγωδὸς ἡ τε
 πόρον. vel, neque tragicus de se materiam suppeditat.
 Τί γὰρ ἄλλο ὅτι τραγῳδία, ἡ ἀνδρῶν καὶ πατρὶς τι-
 δαυματοῦν τὰ ἐκεί, διὰ ματρὸς τοῦδε ἐκδοτὸν
 μύθου; Epictetus l. 1. c. 4. Quid enim aliud est Tra-
 gœdia, quàm metro quodam ex:ress, externa ista admi-
 rantium hominum affectus? Hoc autem cum non ad-
 mittat iste, quem hic Marcus depingit, tragœdiæ ar-
 gumentum fieri non potest.

Ὅυκ ἐρημία, ἔ πολυπληθεία δέσινται] malim
 cum Lugd. δίσινται. Nec solitudine opus habebis;
 qia ubicunque est, & quocunque loco consistit, sibi ipsi va-
 cat, & suus est: ut Senec. epist. 62. "Nec ullus homi-
 num aviumque contentus incurrumpit cogitationes bon-
 nas, solidasque, & jam certas. Idem ep. 56. Vel
 etiam, qia, qod suprà monuerat, nihil faciat, qod
 aliorum conscientiam affectumque refugiat. Sed nec
 multitudine; cum nemine esse aut spectatore indige-
 at, ut suprà § 5. sed conscientia sit contentus suá.
 suprà § 6. & Senec. ep. 8. insuper etiam ejusmodi
 sit, qí sibi tuto credi possit; contra qám imprudenter,
 qorum nemo est, qí relinqi sibi debeat: idem ep. 12.
 Huc Antisthenis illud, qí interrogatus, qd ex philo-
 sophia lucri cepisset, respondit, Τὸ δυνάσασθαι ταυτὸ
 ἐμὲαίεν. qod possit secum, ubicunque foret, conversari
 & colloqi. Laërt. l. 6. Senec. qæst. nat. l. 4. præfat.
 Turbar rerum hominúque desiderant, qí sepati ne-
 sciunt: tibi tecum optimè conveni. quaqam nec dei-

ostia illud est incommodum propterea. Siquidem timor conscientiae ac frequentiam hominum vitante, qui parietibus eam excludere satagunt; quod superius tetigerat. Solitudinem autem pavorem infligere, nemini non est notissimum.

Ζῆλον, μήτε δῶκον, μήτε φάγῳ] deesse ali-
 quid nemo non viderit. & suspicetur quis legendum
 μήτε δῶκον [τι] μήτε φάγῳ. qo modo infra §
 12. dixit, μὲν ἐπεφύκον, μὲν φάγῳ. Ver-
 10 rum aliud est πεφυκῶν, aliud δῶκον. nec
 idem utrobique lenitas est. vel etiam qo modo l. 11.
 § 11. ἔτε δῶκον, ἔτε φάγῳ, cum de eis prius
 egisset, qorum αἱ δῶξες χυ φυγαὶ perturbant nos.
 Verum, qia aliò qz sequuntur spectant, malim, [τὸν
 δῶκατορ] μήτε δῶκον, μήτε φάγῳ. Commem-
 tarii vicem præstabit, præter proximè hic adjecta,
 lib. 9. periocba 3. Est qod Martial. l. 10. epigr. 47.

Summum nec metuit diem, nec optat.

Si quidem ita formatus est, ut illi nec amor vita, nec
 10 odiū sit; nec vita radio sit, nec mors timori. Senec.
 epist. 65. & 78. Itaq; nec spē mortis patienter dolum
 nec radio doloris libenter moritur. hunc fert, illam
 expetit. Idem eo. 98.

Πότερον ὃ ἐνὶ πάντων διαφέροντα] Nihil, inquit, sapienti intererit, diuturniorem an breviorē in corpore moram faciat, quia alicuius vitam temper perfectam & consummatam habet: ut *infra* § 8. & 12. & l. 10. § 1. Vide & l. 2. § 14. Chrysippus apud Plutarch. de Stoic. contradiçt. c. 23. *Ὅτι πᾶσι τὴν πλεονεξίαν χροῖον ἔδεν μάλλον ἐυδαιμονέσθαι, ἀλλ' ὁμοίως καὶ ὅπως τοῖς τὴν ἀρετὴν χροῖον ἐυδαιμονίης μάλα ἔχουσιν.* Et de commun. notis. c. 7. *Ὅτι αἰσθόν ὁ χρόνος ἢ αὐτῇ περιγυρόμενος, ἀλλὰ καὶ ἀνεκρὶς πᾶσι χρόνῳ περιγυμνῶνται, ἔδεν ὡς ἐυδαιμονίης ἀπολαύσασθαι τὴ τὴν αἰῶνα περιγυρόμενος τῇ ἀρετῇ, καὶ μακρότερος ἐν αὐτῇ καθεστῆναι.* cum tamen idem alibi asserat: *ἔδεν δὲ ἀρετῆς ὅρατος ὁλιγροχρόνῳ.* Cicer. de finib. l. 2. *Si bonum omne in virtute ponit, si potest dicere, perfectam beatam vitam perfectione virtutis. negat enim summo bono adferre incrementum diem.* Et l. 3. Recta affectio, item convenientia, denique ipsum bonum, quod in eo positum est ut natura consentiat, crescendo accessionem nullam habet. Ut enim opportunitas non sit maior productione temporis: sic haec, de quibus dixi, non sunt temporis productione maiora. Ob eamque causam Stoicis non videtur optabilior, nec magis expectanda beata vita, si sit longa, quam si brevis. Ut si coburni laus sit, ad pedem apte convenire, neque multi coburni paucis anteponerentur, neque maiores minoribus: sic quorum omne bonum convenientia atque opportunitate finitur, nec plura paucioribus, nec longiora brevioribus anteponuntur. Senec. epist. 101. Mens stabilita sit, nihil increpse inter diem & seculum. Et epist. 85. Beata vita una est. in optimo illam statu ponis qualitas sua, non magnitudo, iniqua ego est longa & brevis.

vis potest, etiam si ortu obhūque, tanquam cancellis
septisque quibuldam, eam definiamus, & ab illo ad
istum pertingentem consideremus. Vide l. 4. § 26.
& l. 11. § 16. considerat. 6.

Μικρόν ὃ τὸ τῆς γῆς γωνίαν, ὅπου ἔῃ] Itā l.
6. § 36. Ἡ Ἀσία, ἢ Ἑυρώπη γωνίαι τοῦ κόσμου.
Et l. 8. § 21. καὶ ἐν γωνίᾳ τούτῳ τῶν κλίματος. &
l. 12. § 32. ἐν ποσὶ βασιλείᾳ τῆς ὅλης γῆς ἔσ-
ται.

Μικρόν ὃ ἢ μικροῖς ὑπερσφύμα] διὰ τὸ τὰς 10
τῆς πάντων λήδης. l. 4. § 3. βεβαρύνειν δὲ καὶ ὃ
ἐπαινοῦν καὶ ὃ ἐπαινεῖται, καὶ ὃ μνημονεύειν, καὶ ὃ
μνημονεύεται l. 8. § 21. Vide l. 2. § 17. &
l. 4. § 3. 19 & l. 7. § 6. Cicero de repub. l. 6.
in somno. Scipio ipse autem, qui de vobis loquitur,
quā diu loquitur? quatenus si cupiat proles illa fu-
tutorum hominum deinceps laudes uniuscujusque no-
strum à patribus acceptas posteris prodere, tamen
propter eluviones excussionisque terrarum, quas accide-
re tempore certo necesse est, non modò non æternam,
sed et diuturnam quidem gloriam assequi possumus. Et
max: Sed loquitur de te. Sermo autem omnis iste, et
angustius cingitur iis regionum, quas vides, nec un-
quam de ullo perennis fuit; et obruitur hominum in-
seruit, et oblivione posteritatis extinguitur.

§ 11. Tois ἢ εὐνηδίοις παρεστῆμασι.] Xyl.
præceptis. ac si παρεστῆμασι, παρεστῆμασι, vel
παραινῆμασι legisset. M. Cal. auxiliis. Estque re-
verā πειραὶς εἶναι, adesse, auxiliari. itaque quan-
quam παρῆμα hoc sensu nusquam occurrit, fieri po-
test tamen, ut Marcus eo istuc usurpaverit. ut πα-
ρεστῆματα hic dixerit, quæ infra βονδῆματα l. 4.
§ 50. quia τὸ πειραῖς est βονδεῖν. potest forsi-
tan & documentis reddi. nam παρῆμα, quod ejus-
dem est originis, etiam pro documento sumi can-
doce docet Budæus.

Γυμνόν] Vide supr. l. 2. § 12. & l. 9. § 34.

Διηρηδῆς] Vide l. 4. § 21.

Οὐδὲν γὰρ ἔστιν μεγαλοφροσύνης πινυκόν]
Idem l. 10. § 11. Vide Calæb. ad Pers. Sat. 3. 40
v. 72.

Ὅσα καὶ ἀλυσία] Vide ad l. 1. § 9.

Πολίτευ ὅστις πόλεως τῆς ἀνατολῆς] Vide ad
l. 2. § 16. & ad l. 4. § 3. & 23. & l. 6. § 44.
In eundem sensum Epictetus differt. l. 2. c. 10.
Πολίτης εἰ τοῦ κόσμου, καὶ μέγας αὐτοῦ. Mundi civis,
ejusdemque pars est. Idemque l. 1. c. 9. Τὸ ἄλλο ἀπο-
δεδῆλται τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι τὸ κοινόν, μὴ ἐ-
ποτα σὺν τὸν πνυκόν, ποταπὸς ὅστις, εἰπὼν
ὅτι Ἀδριατικὸν ἢ Κορινθίον, ἀλλ' ὅτι Κόσμου. 30
Quod Cicero Tuscul. l. 5. Socrates cum rogaretur, cu-
jatem se esse diceret, Mundanum, inquit, totius enim
mundi se incolam et civem arbitrabatur. Et de fi-
nib. l. 4. ex Stoicorum sententia: Mundum hunc
omnem, oppidum esse nostrum. ut Cicero qui habites,
hunc omnem mundum suum municipium esse existi-

met. Diogenes pariter apud Laert. l. 6. interroga-
tus unde esset, respondit Κοσμοπολίτην. de quo E-
pictet. lib. 3. c. 24. Πᾶσα γὰρ πατρίς ἢ οἰκίαν
ἐξείρεται ὃ ὁδία. Et Bahlius Cælius epist. 41.
ad Maximum Philosophum, (ὃ ὃ πολίτευ αὐτὸν
τῆς οἰκουμένης ἐποίησας. Tu te mundi totius civem
efficisti. Senec. epist. 68. Sapientis tempus. ipso di-
gnam dedimus, id est, mundum. Væum fuit illi
mundani, sive mundi civis. hoc nos illis Christiani
libenter concedimus. At nos potius, qui è mundo
nos esse diffinimur, Joan. c. 15. v. 19. & c. 17. v.
16. Sumus reverā, quod Marcus istuc, τῆς πόλεως ὃ
ἀνατολῆς πολίτευ, ἢ πολίτευ ἐστὶν ὁ ἑσπερος.
ut Paulus ad Philip. c. 3. v. 20. Municipium no-
strum in caelis est. Siquidem, ut Tatianus Assyrius
adv. Græc. c. 33. κόσμος ἢ καὶ χριστιανὸν, καὶ τὸ
ὃ ἐν αὐτῷ πολίτευ, φαύλον. Nobisque, quod Se-
neca epist. 102. Patria est, quodcumque suprema et
universa circumitus suo cingit. ut verè liceat nobis
Luciani illud in Hermot. usurpare; Οὐδὲν αἰς ἡ μά-
την, ὡς ἀπὸ μικρὸν χερμακίον, πολίτευ ἐπιδομεύ-
ται. γὰρ ὡς ὅτι καὶ καὶ ἐνδομῶν πόλεως. Hi-
ceat cum Anaxagora (Laertio l. 2. referente) di-
gitto in coelum intendentes dicere, Ἄντι πατρίδος. ista
nobis est patria, civitas ista. Siquidem Christiani
quique genuini sunt ἑσπεροπολίται, ut Isidorus Pelusi.
l. 2. epist. 251. civis nimirum, τῆς ἀπὸ καὶ ἐπὶ ἡμε-
ρῶν ἡσπεροπολίται, suprema celestisque illius Hierusalem,
quæ est fidei sanctæque universorum metropo-
lis: ut Apostolus ad Galat. c. 4. v. 26. & ad Hebr.
c. 12. v. 22. ἑσπεροπολίτης nomine dignior longè,
quàm Marci, quàm Antoninus, ut ipse loquitur, patrias
quæ eo nomine insignire Athenæ visum est, ἀσπο-
σοφ. l. 1. Rectè Philo de agricult. Παροικεῖν, ἢ
ἐσπεροκτεῖν ἡλδομεν. τὸ γὰρ ἐν πᾶσι ἡμερῶν
παροικεῖν ἡμερῶν, καὶ ὃ ἐν πᾶσι ἡμερῶν. Itaque
eò revertuntur, ubi hinc recedunt, πατρίδα πᾶ-
ν ἡμερῶν ἡμερῶν, ἐν ὃ πολίτευ, ἡμερῶν
τὸν δὲ τὸν ἐσπεροκτεῖν, ἐν ὃ παροικεῖν, νομι-
ζομεν. Idem de lingu. confus. Clemens denique
Strom. l. 4. extremo: Λέγουσι γὰρ καὶ οἱ Γραικοί, τὸν
ἡμερῶν ἡμερῶν πᾶν τῶν ὃ ἐν πᾶσι ἡμερῶν
ἐκαστὴ πόλεως λέγουσιν ἡμερῶν, καὶ ὃ Ν. ἀπο-
δοῖον γὰρ ἡ πόλεως, καὶ ὃ δῆμος αἰετὶς πὺς σῶμα καὶ
πᾶς ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ κοινού.

Τὸ ἐστὶν, τὸ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιεῖ] Quid
est, quod modò cogitationem animo meo atulit. Xyl.
quid est, in quo defixa est nunc phantasia mea. Cal.
malim, quid sit, quod phantasiam meam afficit impræ-
sentiatur. ut & sententia continetur, ad σωτη-
ρίαν respiciens: & τὸ ποιεῖν à ποῖον, non à
ποιῶν ducatur. Vide Aphrodis. supr. ad § 1. &
Marc. l. 12. § 18. quāquam & φαντασίαν ποιεῖ
etiam dicitur. Nemesian. de nat. bom. c. 6. Ex
Stoicorum sententia, φαντασίαν ἡμερῶν λέγουσιν τὸ πᾶ-
ς τῆς ψυχῆς, τὸ ἐκτενέμενον αὐτῷ τε, καὶ τὸ πᾶ-
ποιικῶς

οὐκ ἔστιν ἀνθρώπων. αἱ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἔργα
καὶ πάλαι, ὅταν αἰδῶται, ἔτι καὶ ἐν τῇ ψυχῇ,
ὅταν ἐννοήσῃ, ἔκτονα δὲ ἐκ ταύτης ψυχῆς καὶ τῶν
τοῦ. ἐκτασθῶν δὲ, τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκτασθῶν αἰ-
σθητοῦ. Utriusque modo sumptis, eodem recidet.

[Αὐταρκαίᾳ] ex quibus ex me apud sum. Xyl.
Sed hoc lachum nimis; quia de virtute aliqua pecoli-
ari agatur. *Contentatione*. Cal. ego, *frugalitate*. Itā
Polybius usurpavit, Budzo referente; Ἀλκιβιάδης
ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὴν δαυμάτιν, μέγιστον δὲ
τῆς αὐταρκαίᾳ τοῦ εἶναι. *frugalitatis* nomine cum
primis.

Τὸ τοῦ περὶ τοῦ θεοῦ ἔστιν. Itā l. 2. § 3. πάντα
ἀνθρώπων εἶναι. Vide & l. 8. § 20. & l. 9. § 1. &
l. 10. § 1. Ἀπὸ τῆς αἰτίας συμβαίνει πάντων
ταῦτα. Idem l. 8. § 23. Exagitat Stoicos passim
Plutarchus in libris de *Stoicis contradictionibus*, &
de *communibus notitiis*; quod etiam mala humana,
bella, caedes, pestes, & consimilia (quae illi tamen
malorum loco non habebant) Deo adscriberent, &
divinius contingere afferrent. Verum Stoicis hac
in parte suffragium contribuit suum codex facit
hanc semel. Apud Elaiam c. 45. v. 7. Deus ipse
Ego sum, qui et lucem produco, et tenebras obduco;
qui statuo pacem, malumque creo. Ego foveo ista omnia
facio. Jeremias, Thren. c. 3. v. 37, 38. Ego di-
centis existis quicquam, nisi Dominus id praeciperit? Ex
ore altissimi annus prodit, tam malum quodque quam et
bonum? Amos. c. 3. v. 6. An eris malum in civi-
tate, quod fovea non effecerit? Itaque sicut de bono
Psaltes, *A Domino factum est istud*, Psal. 118. v.
23. Itā de malo pariter Vates: *A Domino excitis
istud*. Historiae Regum l. 3. c. 12. v. 24. Job san-
ctus, tam praedonum manu absciso pecore, quā et
gregibus igne coelitus misso absumptis, liberisque
aedium ruinā turbine impulsarum oppressis; Do-
minus, inquit, dedit; Dominus abstulit. Jobi c. 1.
v. 21. Uxorique per animi impotentiam, cum ulce-
re foedo jam oppletus in cinere volutaretur, minis
sana consilia suggerenti; Scilicet bonum a Domino
acceperimus; et non malum etiam latere finimus? Ibid.
c. 2. v. 10. Denique Rex prius a malefico rabula
convitiis impetitus: Iste, inquit, maledixit, quia Do-
minus edixit. Reg. l. 2. c. 16. v. 12. Itaque Obmo-
tueram, ait, silentiumque mihi indixeram, quia tu, Do-
mine, istud feceras. Psal. 39. v. 9. Nec resurgatur
exterior. Homer. Od. d'. v. 237.

Ζεὺς ἀγαθὸν τε καὶ κακὸν τε δίδωσι.

Ipse bonumque malumque foveo dat.

Idemque Odyss. d'. v. 63.

—δίδωσι δ' ἀγαθὸν τε καὶ κακὸν τε.

—dedit ipse bonumque malumque.

& Iliad. d'. v. 109.

Τὸ ἔχει, ὅτι καὶ ἡμεῖς κακὸν πημπροσθεν ἐκδοῦν
ἢ ἀγαθόν.

Itā eisdem legi Chrysippus, secus quam nunc ha-

berur, à Plutarcho de *Stoic. contradiçt.* cap. 47. ad-
ductus.

Ipse malum quodcumque bonumve immiserit ulli,

Acceptum huic fertur.

Sophocl. *Ajace* Levat.

Εὐὶ τοῦ θεοῦ πᾶς καὶ καλὰ καὶ κακὰ.

Quis docet, vel ridet, ut visum Deo.

Idemque ibid.

Ἐγὼ μὲν εἶναι καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντα ἀεὶ
θαύομαι, ὡς ἀνθρώποισι μάχωνται θεοί.

Ego haec et alia quae accidunt mortalibus

Venire cum haec nunc dixerim Deum.

Vide Epict. l. 3. c. 24 ad l. 2. § 16.

Κατὰ ἐξουσίαν καὶ τὸν ἀνθρώπου φύσιν οὐκ ἔστιν
ὅτι καὶ δὲ οὐκ ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν.

supr. § 4. & infr. § 16. οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν.

Ad Parcarum (quae inde καὶ καλὰ καὶ κακὰ
dictae Odyss. n. v. 197.) flamma ducemium &
sua incrementum figmentum poeticum. Itā & l. 4.

§ 21. οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν. Et l.

5. § 8. οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν. & l. 8. § 20. οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν.

Seneca pariter epist. 107. Quae impigri aequae
aestimationis imperia; nec deorum hunc operis
praecurrunt cursum, cui quicquid patitur, interitum est.

Figmentum avtem de Parcis illud auctor libri de
mundo, qui sub Aristotelis nomine profluit, c. 7. Sic

explicat: Τρεῖς μὲν αἱ μοῖραι, καὶ τὸν χρόνον με-
μερισμέναι, ἡμεῖς δ' ἀνθρώποι, τὸ μὲν, ἐκτετακμένον

τὸ δ', ἐκτετακμένον τὸ δ', ἀνθρώπων. τὰ μὲν
καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

καὶ καλὰ καὶ κακὰ πάντα ἀνθρώπων εἶναι. καὶ τὸ μὲν

*Εὔρωσ.] D. Junius maxime εὐρώσας. Sicut sup.
§ 4. πάλιν ἀπὸ τῆς εὐρώσας. Et inf. § 12. εὐμ-
νώσας. quibus addas licet, l. 6. § 45. εὐμώσας. Verum
nihil obstat, quo minus ἑνὸς ἰστικεῖ retineatur. sicut
l. 9, § 26. *Εὐρωσὲν ἰδύμεν αὐτοῖς δέ. etiam si enim
Phrynichus in Atticis, ἑῷσας; ἵδεν dici vetet, εὐ-
ρώσας loco illius usurpari iubeat; non est tamen
Marcus nostri elegantiarum istiusmodi curiosus.

'Kar' ἄξιαν] Itā Epictet. l. 2. c. 23. Ἄλλὰ
 καὶ ἄξιαν ἔχουσιν ἀνθρώποι. Vide l. 4. § 32. & l.
 1.8. § 29, 43. Τὸ καλόν, hoc est, bonefio, vite virtuti,
 quod in solio maiestatis collocabant, utpote quod sum-
 mum, imo solum, bonum censabant, ὑπερίκλυον ἄξιαν,
 i. e. maximam dignitatem, sive, ut Stoicē loquamur,
 ἀσπίμωσιον tribuebant Stoici. Cetera omnia, eti-
 amsi pro ἀδιὰφορῳ rebus; mediis ducerent, utpote
 quæ verē boni partem nullam obtinerent, quædam ta-
 men extis in pretio atq̃ æstimatione aliq̃a habe-
 bant, quæ ideo πρῶτον μὲν, vocabulo à Zenone ex-
 cogitato, i. e. προῦκτῳ, ut Seneca ep. 74. promotā
 sive προpositā, ut Cicero de finib. l. 3. nuncupabant.
 Ideo avtem istis ἄξιαν τινὰ, i. e. ἀσπίμωσιον προτι-
 μωγε aliqod tribuebant, ut Laert. l. 2. δὲ τὸ μέγιστον
 τινὰ δυνάμει ἢ ἡγεῖται ἔχειν, οὐ μὲν ἀλλὰ τοῦτο περὶ τὸ
 ἄριστον ἔστιν i. e. quā mediam quandā vim ὑψίστην ha-
 berent, ad vitam secundum naturam usum condu-
 centem. Ex istis rursus, Τὰ δὲ ἔχειν πολλὰ καὶ ἄξιαν, τὰ
 δὲ βραχέϊα, alia majoris ἀσπίμωσι, alia minoris
 censabant, ut Stob. tom. 1. l. 2: tit. 4. § 6. Et Seneca
 epist. 82. Est et horum, quæ media appellamus, gran-
 de discrimen. Atq̃ hoc est, quod Marcus, tum istic,
 tum alibi, τὸ κατ' ἄξιαν in rerum usu observandum
 iudicat. Illud interim observatū non indignum,
 Stoicos, cūm in vocabulorum usu, ulgæ ad ineptias
 etiam, non minutias tantūm, superstitioni existērent,
 sicut promotā sive προpositā illa, ἀντίστα μὲν, ἀλλ' ὅχι
 αἰρεσις, δικαία, ἀλλ' ἐκ θάλασσης, χροῖσμα ἦτοι ἐν-
 πνευσα, ἀλλ' ἐκ ἀφελήρια, dici sanxerunt; quod ridet
 Plut. de commun. notis. c. 17. ita τινὰ ἄξιαν, ubi
 ἀδιὰφορῳ usurpatur, noluisse reddi, dignitatem, sed
 ἀσπίμωσιον; quā voce usus est Cicero de vita beati. l. 3.
 vel pretium; quā usus est Seneca de vita beati. c. 22.
 Pretium quidem, inquit, aliqod erit; certē dignitas
 non erit.

· Συνοχίζομαι] Conjecturam facio. Xyl. malim,
rationem habeo. Vide Τὸ συνοχίζον, l. 1. § 9.

—god adest memento

Componere equis,—

Ἐπόμενος τῷ ὁρῶ λόγῳ] It. l. 10. § 12.
 Τῷ λόγῳ καὶ παρ' ἐπόμενος. Et l. 12. § 31. ἐπι-
 δεκτικὸς τοῦ λόγου καὶ τοῦ διδόντος.

· Καὶ μὴδὲν παρεμπόδιμα] Neque prater istud
quod proposueris tibi, accessorium aliquid vel captaveris
vel admissoris. deesse videtur verbum aliquid, μὴν puta,

50 Τὸν αὐτοῦ δαίμονα] Idem infra § 16. Vide
ad l. 2. § 14.

Καθεὼν ἑαυτῶν] Clemens Strom. l. 4. "Εὐ-
 ζῶν κἀπεινὸν εἰρηπία, ἴδιον μὴ λυγρῶν, ἀλλὰ νόον κα-
 ταφύλ. ἀγνεία δ', θύμια, τελεία, ἢ σφ' ἑνὶ καὶ
 σφ' ἑρῶν καὶ σφ' διαποικιλῶν, πρὶν δ', καὶ σφ'
 λόγων εἰλικρινεία, καὶ τελειότης, ἢ καὶ ταύτην αὐτήν.

ἀκαμαρτία. ἐστὶ δὲ hæc revera καὶ ἀρετὴ ἐῶσα, ut cum Marco loquamur, qm̄ depingit Clemens. Ceterum cum ista in carne constitutis sit ἀνέπικλος planē, ideo rectē subiungit, ἰκανὴ ὃ, ὅμαι, ἀνδρῶν πρὸς καὶ ἀρετῆς, μετὰ τὰ ἀρετῆς καὶ βέλαια.

Ὡς εἰ καὶ ἡδὺν ἀποδύναται δούλῳ] Vide ad l. 2. § 5. 11. Epictet. Enchir. c. 22. 'Ο δάνατος πρὸς ὀφθαλμῶν ἐστὶ οὐ καδ' ἡμεῖς, καὶ ἰδὲν ἰδὲν πρὸς ταπεινὴν ἐνδουμωσίν, ἔτι ἀγαν ἐνδουμωσὶς πνίς. Senec. ep. 101. Qui hoc modo se aptabit, cui vita sua quotidie fuit tota, securus est. Flacc. carm. l. 3. v. 29.

— ille potens fuit

Latiusque deget, cui licet in diem.
Dixisse, Vixi.

Ἐὰν ὅτο σωματῆς] Itā si perseveres. Xyl. ar. Cal. si huic, genio nempe tuo, adhaerēs. ac si τέτρω σωματῆς legeris. σωματῆς pro hærete vel adhaerere. Theophrasto usurpatum de plant. l. 4. c. 9. φύεται ὃ καὶ ἔτερον ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ τοῖς λίμναις, ὃ καὶ σωματῆς τῇ γῇ. In lacubus ac paludibus nascitur, sed terra non adheret: 'Οὐδ' ὅτι βίαν, αἱ καδ' ὕδατος ὀχύνται, πῆξιν ἔκ ἔχουσιν. ut de plantis istiusmodi Gregor. Naz. serm. 1.

Μηδὲν σωματῆς] Senec. idem ep. 12. Ille beatissimus & securissimus est sui possessor, q̄i crastinum sine sollicitudine expectat. Et epist. 1. Sic fiat, ut minus ex crastino pendens, si bodierno manum inieceris. Porphyri. de abstinent. l. 1. 'Ουτος ἔδῃ αὐτὸ πῶς ἐπὶ πλείον ποθῶσι, ἔδῃ τὰν χεῖρον, ὡς περὶ ἀσπὶν αὐτῶν μεῖζον ἀγὰδ' ἄλλ' ἐν αὐταρκείᾳ τὰ παρὲν καὶ χερσὶν ἡδὺν μῆνι. ἐν δ' ἀγωνίᾳ, μὴ τὴν πλείονα χεῖρον σωματῆς.

Εὐδαιμονία] Aristot. ethic. Nicom. l. 1. c. 8. Σωφροσύνη καὶ τοῦ λόγου, καὶ τὸ ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐν ποτῆσει τὴν τὴν εὐδαιμονία. ὁ δὲ καὶ εὐδαιμονία περὶ αἰσθημάτων, καὶ εὐπραγία. Et Alex. Aphrodis. de virtut. sufficiens. Τὸ ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐν βίῳ, καὶ τὸ ἐν εὐδαιμονίᾳ, εὐδαιμονία οὖν αἰσθημάτων. Et mox; ἀγαθὰ ἐν ᾧ ὁ χαρῆς ἀρετῆς, καὶ ᾧ καὶ ἀρετῆς καὶ ἀρετῆς τῆς ἐν δ' ἀρετῆς πνίς ἡ εὐδαιμονία ἀνδρῶν. — ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ὅτι ἐργαζομένων καὶ ποθῶν ἡ εὐδαιμονία καὶ ἡ εὐδαιμονία. Itaq; εὐδαιμονία, quod est nostri peculiare vocabulum, est felicitatem esse, sive felicem degere, quod in virtute prorsus situm Marcus hic statuit, contra q̄m Aphrod. q̄i concludit ibidem; ὅτι ἐκ αὐταρκείας καὶ ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονία περὶ εὐδαιμονία.

Οὐδεὶς καλῶς] Vide supr. ad l. 2. § 9.

§ 13. Ὡς οἱ ἱστροὶ αἰετὰ τὰ ὄργανα καὶ σιδερεῖα πείθει.] Solebant Stoici suos mone- re, ut eorum q̄ in scholis didicissent summa capita sic memoriz infingerent, ut illa semper ad manum haberent, & ad omnem occasionem eis uterentur. hæc sunt, q̄ πείθει καὶ ἐνδουμωσίν Epictetus appellat: neq; alio sine Enchiridium ab illo, an ab alio quodam ipsius sectatore Ariano dixerit: forsan, ut ex

Simplicio videretur, est scriptum, quod & nomen testatur, Manuale: nam Pugionem q̄i reddidere, ab auctoris mente aberrarunt prorsus. Itaq; Marcus hic medicos & chirurgos imitandos dicit: & ut illi parata semper artis suæ instrumenta habent, itā in promptu habenda dogmata. prout Calavb. ad Pers. Sat. 3. observavit. Eodem allusit Epictetus locis à Calavbono ibidem indicatis; differt. l. 1. c. 27. Τὰς πείθει καὶ ἐνδουμωσίν καὶ ἐνδουμωσίν καὶ πείθει. Et h. 3. c. 10. Ἐξ ὧν δὲ καὶ πείθει καὶ πείθει αὐτὸ ἐχέει δὲ: ἐν αἰσθημάτων, τὰ πείθει αἰσθημάτων, τὰ πείθει αἰσθημάτων. Verum, quod Bernardus olim conquestus est, de consider. l. 2. Sic se habent plerumque mortalium corda. quod scimus. cum necesse non est, in necessitate nascimus. Permoniti istius utiq; inadvertentiam atq; incuriam.

Ὁυτοὶ τὰ δόγματα οὐ ἐπιμαίει] indē ἐπιμαίει vocat (l. 4. § 3.) huiusmodi præcepta ad usum semper parata. Apud Senecam de benef. l. 7. c. 1. Demetrius Cynicus; Plus prodesse, si pauca præcepta sapientia teneas, sed illa in promptu tibi. & in usu sint, q̄m si multa quidem didiceris, sed illa non habeas ad manum. Idemq; Hæc utraq; manu tenere proficientem jubet, nec usq; dimittere, imò affigere & partem sui sacre, eaq; quotidianā meditatione produci, ut sua sponte occurrant salutaria, & ubiq; ac statim desiderata præsto sint. Et Seneca ipse epist. 94. Subinde reducendus es in memoriam: non enim reposita præcepta esse debent, sed in promptu. Et hæc Caus. ibid.

Πάν καὶ τὸ μικρότατον] Monitum avro, non avrichalco tantum, contra, minimè charum, ut in minimis etiam ac levissimis q̄ibusq; qatenus nimirum rei subiectæ fert ratio: tam divini, q̄m & humani officii respectus habeatur. Idem prorsus, licet aliis verbis, Apostolus ad Corinth. ep. 1. c. 10. v. 31, 32. Ἐπεὶ ἰδὲν, ἔπειτα πνίς, εἴτε τί ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν τοῦ κυρίου. ἀπερχομεν ᾧ καὶ ἰουδαίους καὶ ἔλληνες καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ. Sed & Epictetus, à quo Marcus forsitan sumptis, differt. lib. 2. c. 19. Εἰς τὸν Θεὸν ἀπορῶντας, ἐν παντί μικρὰ καὶ μεγάλα. R. Jofes. in Pirke Aboth. c. 2. § 12.

Ὡς οἱ ἱστροὶ αἰετὰ τὰ ὄργανα καὶ σιδερεῖα πείθει.

Fiant opera tua omnia ob nomen cali, i. e. propter Deum cœli Dominum fiant.

Τὴν ἀπορῶντας καὶ ἀλλὰ σωματῆς] Res divinx ac humanæ, cum quod theoriam, tum & quod ad πείθει sunt invicem conjunctæ. Minuc. in Octav. Itā coherentia, connexa, concatenata sunt ista; ut nec Homo quid sit, unde sit, quare sit, hoc ipsa explorare & crueret, sine universali inquisitione possim; & nisi divinitatis rationem diligenter excusseris, nescias humanitatis. quod Calvin. instit. l. 1. c. 1.

Multis

Multis vinculis inter se ita connexa sint cognitio Dei & cognitio nostri, ut utra alteram præcedat, & ex se pariat, non facile sit discernere. De praxi Joann. ep. 1. c. 4. v. 21. Hoc mandatum à Deo habemus, ut qui Deum dilexerit, etiam fratrem suum diligat. qd & crebro ab alterius horum dilectione vel posita vel negata, ad alterius vel statuendam vel tollendam concludit.

Ουτε ἀνθρώπων τι ἀπὸ τῆς ἐπὶ τὸ θεῖα συναρπάσας] Hoc est, qd & nostri jugiter inculcant, In Deo, & propter Deum, hominem esse diligendum.

§ 14. Μή τι πλανῶ] Non erra amplius. Xyl. & M. Cal. forsan melius, Νέ ευαγερὶς διαιτῶς: ut sit idem hic πλανῶν, qd ἀπορρηκτικῶς, supr. § 4. utrumvis sensum verba ferent.

Τὸ εὐαγγελισμὸν σου.] Deo ipse se gratias agnoscit debere, qd non istis diuturnius assederit. l. 1. § 17.

As eis τὸ γέγραπτον ἀποτίδω] Commentarios, inqis, componis, multaq; ex antiquis auctoribus excerpta congeris, qz in senectute scil. evolvere cogitas, & ad vitæ tuæ usum accommodare, cum vita ipsa interit defluat, ad cuius usum ista comparas. Hoc est qd Cato major disciplinam Isocraticam suggillans dicebat, γρηῶν παρ' αὐτῶν τοῦ μαθητῆς, ὡς ἐὰν χρησιμὸς ταῖς τέχναϊς, & διήκεις ἐξέρχεται. Plut. in Cat. Pari ratione Hermotimum suum ludos facit Lucianus. Cum enim philosophorum scriptis evolendis scētisq; ac sententiis discutiendis tot annos assignasset, ut octogenarius necessariò priùs fuerit futurus, qm veritatis cognitionem certam, si quando tamen, assequi posset. Καὶ τῆς, inqis, ἐγγρηῆς ἐστὶ σοι, ὅτι βίωσθαι ποσάττα; ἐστὶ καὶ ἐς πτόσιν ἐπὶ τῇ λογικῇ χερόν ἀπολαύσεις αὐτοῦ, γάρων ἡδῶ, & πάντος ἡδῶ. Ἐπειὶ οὖν, & τὸν ἔπρευν ὁδοῦ, φασὶν, ἐὰν τῇ σφῆρῃ ἔχων; εἰ μὴ πῆς ἄλλον βίον θεωρηματικῶς σκαυτῶν, ὡς ἐκείνου ἀειδῶν, ἀμεινον διαζῶμεν, εἰδὼς δὲ πῶς τρέπον χρὴ βίον.

Σπῶδ' εἰς τὸ τέλος] Senec. ep. 27. Non quidem cessaturus adhibere, sed non festinatur. multum restat operis. in qd ipse necesse est vigiliam, ipse laborem tuum impendas, si effici cupis. vel ut Lipsius legit; Non quidem cessaturo, sed festinaturo multum restat operis.

§ 15. Οὐκ ἴσται] Ab his verbis interpretes novum paragrammum exorisi, sic vertunt: Nesciunt quā multa significet vocabulum furari, &c. Eam lectionem sequi si libuerit, habes D. Bootii explicationem: Dicit idcirco nihil rectè intelligere; neq; furari, qd de pecuniis solum aliisq; talibus audiunt, cum majus ac pejus sit furium, aliqum in errorem conjicere, atq; ita veritatem furari: nesciunt qid sit serere, emere, cum ista in vitæ ac corporis subsidium data, isti in longè alios usus, ad satisfaciendum voluptatibus suis, atq; ad procedendas divitias; ne-

sciunt qid sit quiescere, cum illi non aliam norint quietem, qm si à nulla re extrinsecus incidente turbentur, cum vera quies non alibi qm in animo querenda sit, ubi in mediis quoq; negotiorum atq; periculorum fluctibus manet imperturbata: non intelligunt qid sit, facere qd agenda sunt, utpote qd omnia ex propriis commodis atq; affectibus meriantur. has autem res dicit illos non perspicere, qia urut oculis bene valeant, è mente tamen laborant, ad quam rerum dignotio pertinet. Confer. cum scē. 33. l. 10. Hæc ille. Fieri potest tamen ut interpunctione locus laboret, & periodi nota, post ἐκ ἐξέρχου, qd præcesserat, tollenda sit. Qd si admiserimus, sensu continuato sententia sic concepta fuerit, ὡς ἐξέρχου ἐκ ἰσται, ut τὸ ἴσται illud, participium, non verbum sit, & Marci mens existat ista: Id qd sciendi potestas est etiam nescientibus, qm varia sint vocabulorum istorum significata. qsi diceret: Possunt sibi ipsis ad bene vivendum suppetias ferre, etiam qd Grammaticas de vocum significatis præceptiunculas, vel Dialecticas etiam de eisdem argutiolas minus callent. Vide ad l. 1. § 6, 7. 17. & l. 5. § 5. & l. 7. § 67. & l. 8. § 8. & Senec. epist. 45, 48, 49. qd & Idem epist. 88. Grammaticas circa curam sermonis versatur; & si latius evagari vult, circa historias; jam ut longissimè fines suos proferat, circa carmina. qd horum ad virtutem viam sternit; syllabarum enarratio, & verborum diligentia, & fabularum memoria, & versuum lex ac modificatio? qd ex his metum demit, cupiditatem eximit, libidinem frenat? Et inter alia multa, epist. 45. Qid mihi vocationis similitudines distinguunt, quibus nemo unquam, nisi dum disputat, captus est? res fallunt. istas discerne. & epist. 48. Hoc mihi ab istis subtilibus præcipi malo, qd amico præstare debeam, qd homini, qm qd modis Amicus dicatur, & Homo qm multa significet. Hoc est dicere, qd istic Marcus, si hoc modo concinnare libuerit. Ego tamen re in medio relicta, Syntaxin receptam securus sum.

Ἐτέρῃ τινι ὄφει] mentis scil. oculo. qem supra retigit l. 2. § 13. & infr. l. 4. § 29. Vide & l. 10. § 26. & l. 11. § 12. De isto Plaltes, Psal. 119. v. 18. Aperis oculos meos. Et Christus Pavlo, Act. c. 26. v. 18. ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Et Paulus ad Ephes. c. 1. v. 18. περισσπεόμενος τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς διανοίας ἐξῆς. De Livio Drulo. Val. Max. l. 8. c. 7. Scenem illum natura, cæcum fortuna potuit facere: at neutra interpellare valuit, ne non animo & videret & videret. Plato in Symposium. Ἡ τοι τῆς διανοίας ὁρμὴ ἀρχαίη ἐξ ὅς ἐκλείπειν, ὅταν ἡ τοι ἐμμάτω τῆς αἰκίας λήθην ἐπιχειρῇ. Et Theodor. therapeut. l. 1. ἡρεῖα πάλιν νῦν καὶ νοερῶν ἐμμάτων, εἰς τὴν τοι νοητὴν κατανόησιν. καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ τοῦ σώματος ὀφθαλμοῦ εἰς τὴν διανοίαν τοῦ ὁρατοῦ, ὅταν δώσω ἡρεῖα πάλιν, εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ δεινῶν μάλιστα ὅς ἑσται.

νοτομῶντες φύσιν. Tales tamen extitisse hanc pav-
cos gentium omnium historiz testantur. Ceterum
aliā ratione ἀνδρῶν ab initio conditum Ada-
mum fignunt Talmudistæ Judaici. bicorpoream
enim plant, & à parte quidam anteriore marem, à
posteriore foeminam, utriusque quasi glutino quodam
per dorsi spinam sibi invicem commissis, fabula-
tur extitisse. id quod partim ex Genes. c. 1. v. 27.
partim ex Hymn. 139. v. 5. non juxta rei veritatem
ac Spiritus sancti mentem pie simpliciterque enar-
ratis, sed misere detortis, ridiculæque atque irreligi-
ose habitis elicium eunt. de quo commentio videri po-
terunt Moses Majmonides in perplexorum edoctræ,
& Manasses Israelitis in Conciliatore ad Genes.
qass. 8. eandem fabulam & sub Aristophanis per-
sona in Symposio suo Plato, à quo & Mercurius Lar-
vatus ille in Pamandro mutuatus est, verbis istis
proposuit: 'Ανδρῶν γὰρ ἐν τῷ πύρῳ ἦν καὶ εἶδος
καὶ ὄνομα, ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τὸ τε ἄρρεν καὶ
θῆλη. γυνὴ δ' ἐκ ἐσῖν, ἀλλ' ἡ ἐν ὀνόματι τῷ
καίμῳ. ἐν ὀνόματι, inquit, καίμῳ, id est, probrose
nunc sumitur nomen hoc. siquidem non solum pro
corpore portentofo natis humerum, verum etiam pro
molibus, effeminatis, imbellibus. 'Ανδρῶν γὰρ
ἀδελφὴν, ἀνδρῶν. Hesych. Et Pollux de cinadi
usurpari docet, l. 6. c. 30. Itā Theodoreti. ἰσχυρῶς.
l. 8. de Baccho γυνὴν ὄν, καὶ θηλυδαίμον, καὶ ἀν-
δρῶν γὰρ. Et Clem. pædag. l. 3. c. 2. 'Ανδρῶν γὰρ
τῷ Ἑλλάδι ἡ βάρβαρος φιλοκοσμία, καὶ ἡ ἀνδρῶν
γὰρ πρὸς. de Paride loquitur. Philo etiam de
vis. contempt. (quod loco Platonis quoque fabulam illam
obiter tangit) 'Ανδρῶν μὲν τῶν βιωφελῶν
ἀρετῶν καὶ πόλεμον καὶ κατ' ἐπιβίον ἀφαιρούμεν,
θηλυδαίμον δ' ὅσον τὰς ψυχὰς ἀπαρτίζουσαν καὶ
ἀνδρῶν πρὸς ἀρετὴν, ἐξ ἐχθρῶν πᾶσι τοῖς
σπέρματι ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. Qm̄ &
γυνῶν εἶδος eodem dictis reperio. Svidas. γυνῶν
εἶδος, κιναιδὸς. 'Ο γυνῶν εἶδος τε καὶ μάλλον τῶν
εἶδον. ἀπὸ τῶν κιναιδῶν. Sed & Nēn Valentini-
anum, qem Irenæus ad Valent. a. 1. Masculosæmi-
nam, Tertullianus advers. eosdem c. 10. Feminam
marcm dixit. Inge hanc partem cepisse Marcum
istic ex conjunctis & consociatis manifestum sit.
Quamquam nolim cum interprete Anglicano redditum,
et monstris, qales Phalaris Nergæ fuerant: de istis
siquidem divinum loquitur, etiam in hoc ipso consen-
tientibus, quod neurospastorum more moveantur.
Ceterum aliā, & adversā prorsus, ratione Andro-
gynem dictam Amaziam Sentiam refert Val. Max.
l. 8. c. 3. quia sub specie fæmina virilem animum
gerebat. Cum isti planē contrā: quod elegantissi-
mè notavit epigrammate quodam quo portenta homi-
num istiusmodi perstrinxit anonymus quidam, Flori-
legii l. 2. c. 5.

'Ανδρῶν ἡρώων, καὶ ἐκ ἐξ ὁμοῦ γυναικῶν.

'Οὐκ ἀνδρῶν ἰσχυρῶν, ἐπεὶ πᾶσιν ἔργα γυναικῶν.

'Οὐδὲ γυναικῶν ἴσασιν, ἐπεὶ οἱσιν ἔλλαχον ἀνδρῶν.
(quod de Enochis spontaneis Epiphani. l. 2. tom. 1.
her. 58. § 3. ἐπεὶ γὰρ ἀνδρῶν εἰσὶν, διὰ τὸ ἀνθρωπεί-
ον) ἐπεὶ γυναικῶν δὲ ἀνθρωπῶν, διὰ τὸ παρὰ φύ-
σιν.) denique.

'Ανδρῶν εἰσὶ γυναικῶν, καὶ ἀνδρῶν εἰσὶ γυναικῶν.
Itā Curio pater in oratione quadam, J. Cæsa-
rem omnium mulierum virum, et omnium virorum mulie-
rem appellavit. Sueton. l. 1. c. 52. Et de Verre Ci-
cero Verr. 2. Vir inter mulieres, inter viros mulier-
cula. Idemque de Clodio pro domo sua: Impurus
atque impius, qui contra fas inter viros sapere mulier, et
inter mulieres vir fuisse. Vide & de Alcibiade quod
Pherecrates ad l. 4. § 3. ὡς ἀνδρῶν. Ad Roman. c.
1. v. 27. Jo. Chrysostomus. 'Εἰς ἡμεῖς ποιεῖν
πᾶσιν ἀνδρῶν καὶ λοχδεῖν, ἐκ ἀν ἐπὶ ἀνδρῶν δυ-
μῶν, ἀλλὰ χαλεπώτερον ἑαυτοῦ χαλεπώτερον, οἱ τὰ
ποῦτα λυπῶντες. καὶ γὰρ ὅτι ἰσὺν, εἰς γυναικῶν
μεταβῆναι φύσιν, καὶ ὡς ἀνδρῶν ἀνδρῶν γυναι-
κῶν, μάλλον δ' ἢ μήτε τὸτο, μήτε κείνο.

Τὸ δ' ἢ τὸν νῦν ἡγεμόνα] Ista loco mota ac luxa-
ta, καὶ πολλῶ ὄλῳ. Quid enim? mentis rationis-
que ductum (juxta Solonis monitum apud Laert. l. 1.
Nūn ἡγεμόνα ποιεῖ) sequi atheos, in nuptem, in pa-
triam impios, maleficos quoque, Marcus noster unquam
dixerit? Itaque post illa, καὶ ἢ ἀνδρῶν γυναικῶν, καὶ φησὶ
δὲ καὶ Νέρος, subjungendum immediate, καὶ ἢ θεῶν
μὴ νομιζόντων, καὶ ἢ παρὰ τὴν ἐκταλεπτόντων, καὶ
ἢ [ὅπῃ] ποιόντων, ἐπειδὴν κλείσωσι τὰς θυγά-
30 τῶν periodus nova inchoanda; & particulā unicā
expunctā, alterā interjectā legendum: 'Εἰ ἔν τῷ
λοιπῷ κοινῷ ὅτι σπέρμα τὸ εἰρηκόμα, λοιπὸν ἰδὲν ὅτι
τὸ ἀνδρῶν, τὸ δ' ἢ τὸν ἡγεμόνα ἔχειν ὅτι τὰ φανερὰ
καὶ ἀνθρώπων, καὶ φιλεῖν ὡς, &c. Marci mentem quis-
quis fuerit affecurus, calculū dare suum nullus detrectabit

Καὶ ἢ ποιόντων ἐπειδὴν κλείσωσι τὰς θυγά-
40 τῶν Deesse aliquid liquidō constat. Annot. Lugd. ἀνὴρα
reponit. Xylander in versione sua, Nihil non tur-
pes, interseruit. ut sit, καὶ ἢ [ἀνδρῶν ὅπῃ] ποι-
όντων. ego sufficere opinor τὸ ὅπῃ, ut sit, ἢ
[ὅπῃ] ποιόντων. etiam eorum qui quilibet, sive,
nihil non, perpetrant, quodcumque illud fuerit, ubi fori-
bus occlusis hominum conspectum summoverint et
excluserint. De istiusmodi Apostolus ad Ephes. c.
5. v. 12. Τὰ κρυφὰ νουθεῖα καὶ αὐτῶν, ἀνδρῶν
ἔστι καὶ λέγειν. Præclarum autem & opportunum
hic illud Epicteti monitum differt. l. 1. c. 14. 'Ὅταν
κλείσῃς τὰς θυγά-
50 τῶν καὶ οὐκ ἐνδον ποιήσῃς, καὶ οὐκ ἐνδον ποιήσῃς,
μὴ μὴ μὴ μὴ λέγειν, ὅτι μόνον ἔστι καὶ ὅτι ἔστι ἀλλ',
ὅ ὅτι ἐνδον ὅτι, καὶ ὅ ὅτι ἐνδον δὲ καὶ τῶν
τῶν καὶ ὅτι ἐνδον, εἰς τὸ βλέπειν τὸ ποιῆσαι;
ubi fores clauseris, tenebras vobis intrā feceris.
nolite dicere, solos jam esse vos: neque enim estis:
sed et Deus intus est, et genius vester (hoc est,
mens ipsa, ut Marcus mox) intus est. quid autem
lumine opus est istis, quod conspiciant ea que perpetratis?

Huc faciunt Senarii illi celebres; Menandri apud Clem. Strom. l. 5. Et Evleeb. *præpar.* l. 13. 13. (quem Philemoni tamen tribuunt Justin. de Monarch. & H. Steph. in *Comic. fragm.*)

Ο γὰρ θεὸς βλέπει σὺ πάντων παρὼν.

& apud Plutarch. *advers. Colot.* c. 9.

Πέρας γὰρ ἕως οὗ θεὸς ἐγγυρῶν ἐλέπν.

& apud veterem Gnomologum tit. 28.

Πάντα γὰρ ἐστὶν, πάντα τε βλέπει θεός.

Adest ubique, nilque non spectat Deus.

Vide & *supr.* ad § 4. & 7. sed & ad l. 1. § 3.

Φιλεῖν μὲν καὶ ἀπαρτίζεσθαι τὰ συμφαινόμενα] Vide *supr.* § 4. & l. 6. § 44. & l. 10. § 21. Seneca *epist.* 96. Nihil unquam incidet, quod tristis excipiam, quod malo cultu.

Συγκλωθόμενα] Idem *supr.* § 4. Vide ad §

11. & ad l. 4. § 26.

Τὸν δὲ ἔνδον ἐν τῷ στήθει ἰδρυμένον δαίμονα] Vide ad l. 2. § 13. & 17. Pīe Porphy. de abstinent. l. 4. ab Evlebio etiam *Præpar.* l. 4. c. 8. adductus, de pio qovis: Ο δ' αὐτὸς δὲ ἐαυτῷ περισπῶν τὸ θεῶν, ὅς ἐν τοῖς ἀνθρώποις αὐτῷ ἀπαρτίζοις ἰδρυται, σὲ τὸ αἰσίου βίη ἀπὸ ἀπείρου ὅλος ἐκείνους. &c. ἰδρυμένον, ὡς ἐν ἐδῇ, In pīi anima, sed & in corpore, tanquam in deo libro quodam, collocari atque habitare vult numen divinum. quod & Apokolus insinuat, ubi Dei; Spiritusque sancti templa, sanctos, atque adeo eorumdem corpora, nuncupat; ad Cor. ep. 1. c. 3. v. 16. & c. 6. v. 19.

Ἐπὶ δ' ἀπερὶν] Vide *supr.* ad § 5.

Τῇ ἐαυτῷ μοίᾳ συμπερυσμένον] Vide l. 4. § 23. & l. 7. § 57.

Ad Librum I III.

§ 1. Ο ἔνδον κρυπτός] hoc est, τὸ ἡγεμονικόν. quod & περιτρίψω appellat, l. 3. § 5. & l. 7. § 64. τὴν κρυπτόσαν. & l. 4. § 12. τὴν βασιλικὴν καὶ νομοθετικὴν.

Stoici apud Laert. l. 7. Zenon. Ἡγεμονικόν ἢ τὸ κρυπτότατον τῆς ψυχῆς. Cicer. de nat. deor. l. 2. Principatum id dico, quod Græci ἡγεμονικόν, quod nihil in quoque genere nec potest, nec debet esse præstantius.

Περὶ τὸ δυνάστην καὶ διδόμενον μεταπίδεδως] Itē l. 5. § 20. περιτρίψω γὰρ καὶ μετρίσω πᾶν τὸ σὺ ἐνργεῖαι καὶ λυμῆν ἢ δυνάστην εἰς τὸ περιτρίψω.

Ἦ τάλω γὰρ ἀποπεταγμένῳ ἡμῶν φιλεῖ] neque enim materiam aliquam sibi propriam subjectam habet. Xyl. Nunquam enim certo alicui subjecto absolute se se addicit & applicat. Cas. ad Marci mentem propriam. quoniam ἀποπεταγμένῳ ἡμῶν possis reddere, attributam & assignatam sibi materiam. at D. Junius vult ἀποπεταγμένῳ subjectam sibi materiam, quod & Xyl. forsitan legerit. Hoc est quod vult, de materia circa quam se exerceat non est sollicitus; neque enim hoc in potestate ipsius situm est, eligere quam ipse velit; sed quomodo circa eandem se gerat. materiam ergo assignatam sibi nullam diligit, quia mediam quidam esse novit; in hoc totus est, quomodo naturæ convenienter eā uti possit, artēque suam in ea ritē elaboranda exercere, Epictet. l. 2. c. 5. Δεῖ γὰρ πάντας σὲ πᾶσι καὶ ἐκείνους ἡμῶν φιλοτεχνεῖν, ἀλλ' οὐ καὶ ἐκείνους ἀποπετρίψω, ἀλλ' οἷα αὐτὸν ἐκείνους πᾶσι αὐτῶν φιλοτεχνεῖν ἐπιτρέποντα. ὅπως

καὶ ὁ ὑπόστης; καὶ ἕκαστος ποιῇ, ἀλλ' οἷα αὐτὸν παραλέγει, μετὰ αὐτῷ φιλοτεχνεῖ. Hoc interest inter eam de qua Marcus hic, ceterasque artes; quod illæ certam aliquam materiam habeant, circa quam versantur; ista nullam respiciat. Synes. de provident. Bīe γὰρ εἰδὲς, οἷα καὶ ἡμῶν ἀλλοτρίως ἢ ἑαυτῶν μετεκείμεθα; ἡμεῖς δὲ τὸ χροῖον ἐνδοξόν, ἀμείνους καὶ χεῖρας αὐτῷ ποιήσας τε καὶ δευτέρως, ἀγωνισαί (ὡντων δυνάστην. ταῦτ' ἀπὸ ὧν ἐκείνους ἐκείνους αὐτὸς ἀμεινότητος καὶ μελαμεινότητος. Vide amphius ad l. 12. § 36.

Ὅμοιόν ἐστ' ἐκείνους] Hoc est, cum exceptione, quales illæ apud Senecam de sap. secess. c. 30. Epicuri; Non accedet ad rempub. sapiens, nisi siquid intervenerit. Zenonis; Accedet ad rempub. sapiens, nisi siquid impedierit. Verum ad Marci mentem explicatissime Seneca idem de beneficia l. 4. c. 34. Sapiens ad omnia cum exceptione veniet, si nihil incidet, quod impediat. Ideo omnia illi succedere dicimus, & nihil contra opinionem accidere: quia præsumit animo, posse aliquid intervenire, quod destituta prohibeat. Imprudentium ista fiducia est, fortunam sibi spondere. Ceterum sapientis est (ut idem de tranquill. c. 13.) semper de fortuna cogitare, & sibi nihil de fide ejus promittere. Navigabo, nisi siquid incidet; &, Prætor siam, nisi siquid obstitit; &, Negotiatio mihi respondebit, nisi siquid intervenerit. Hoc est, quare sapienti nihil contra opinionem dicamus accidere. non illum casibus hominum exceperimus, sed erroribus; nec illi omnia, ut voluit, cedunt, sed ut cogitavit. In primis autem cogitavit, aliquid posse propositis

δοῦναι, δὲ αὐτὸν οὐδὲν ἔργον, πάντα ταῦτα τῷ βασιλεῖ τῷ Ἑρμῇ ἀφάλημα ἔσται. τὸν θάνατον τὴν ποιήσεις; τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἵνα σε κοσμήσῃ; ἢ ἵνα δείξῃ τὴν ἔργον δι' αὐτὸ, τὴν ὅτιν ἄνθρωπος τῷ βασιλεῖ τῆς οὐσίας παρεχόμενός; τὴν νόσον τὴν ποιήσεις; δείξω αὐτῇ τὴν φύσιν διατρέψω ἐν αὐτῇ, εὐσαπῶσω, εὐεχῶσω. — τί ἐπὶ ἄλλο ζητεῖς; πᾶν δ' ἐν δόξῃ, ἐν αὐτῷ ποιῶσι μακρόν, εὐδαίμωνικόν, σεμνόν, ἡλιωτόν. Evge, Epictetel erubescamus Christiani.

Καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκείνων ἐπὶ μείζον ἦρδεν] Scil. ut Nalo tristitium l. 4. eleg. 3.

Quae laet, inquit bonis cessat, non cognita, rebus, Apparet virtus, arguiturque malis.

Epictet. l. 1. c. 6. "Ἡ τί οἶσι ὅτι Ἑκατλής ἀν ἀπίσῃ, εἰμὲν λέων τοῦτες ἴγαντο, καὶ ὕδρα, καὶ ἑλαρος, καὶ οὗς, καὶ ἀδικοὶ πῖνες ἀνθρώποι; Sen. epist. 13. Cicuta Socratem magnum fecit. Catoni gladium affertorem libertatis extorqe, magnam partem detraxeris gloria. Idem de provid. c. 3. Magnum exemplum, nisi mala fortuna, non invenit. De P. Popilio, Cicer. pro demo sua: Fortis et constans in optima ratione civis P. Popilius semper fuit: tamen ejus in omni vita nihil est ad laudem illustrius, quam calamitas ipsa. Et de Q. Metello: Q. Metelli praeclarum imperium in re militari fuit, egregia censura, omnis vita plena gravitatis: tamen hujus viri laudem ad sempiternam memoriam temporis calamitas propa- gavit.

§ 2. Μὲν ἐκῆ] Vide lib. 2. § 5. Plut. in paedag. Κἀγὼ γὰρ τοι, μὲν ἐκῆ μὴ τε λήγειν, μὴ τε παύσθην. Cicer. Offic. l. 1. § 10. Omnis autem actio vacare debet temeritate et negligentia.

Κατὰ θεωρίαν συμπληρωτικὴν τῆς τέχνης] Secundum contemplationem, quae artis defectus completur. Xylindm, ut artis regulis undequaque plenissime respondeat. Vide l. 8. § 32. Ab artificibus tractum, qui etiam in minutissimis quibusque artis suae & praecepta observant, & specimen edunt. Itaque Apelles ex linea unica ductu solo Protogeni innouit. Plin. l. 37. c. 10.

§ 3. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ἡτῶν] Secessus sibi gerunt, et solitudines. Frustra, Avdi Basilium Celsar. epist. 1. Κατίσπευ μὴ πᾶς ἐν δόξῃ διατρέξας, ὡς μὲν ἄλλων ἀπορίας, ἐμῶν δ' ἔγωγε ἀπορίαν ἡδυνάδην. ἀλλ' ὁμοίως εἰμι τοῖς ἐν θαλάσσῃ ὑπὸ τῆς χεῖρ πλὴν ἀπικτείας ἀπολυμένους καὶ ναυπηγῶν, οἱ τῷ μεγάλῃ τῷ πλοῖο διχαράσσον, ὡς πολλὰ τὴν σάλον παρεχόμενοι, καὶ ἀγῶν ἐπὶ τὸν λέμνον ἢ τὸ ἀκρίπον μεταβαίνοντες, παρταχῶ ναυπηγῶν καὶ ἀπορῶνται συμματρίζεται γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀνδρία καὶ ἡ χολία. τοῦτον ἔν τῃ καὶ τῇ ἡμέτερον. τὰ γὰρ ἐνοῖκα παρὰ θεωρίαν ἐκείνης, παρὰ γὰρ καὶ τῇ ὁμοίως δορυβάν ἐσμέν, ὥστε ἕδιν μέγα τῆς ἐρημίας ἀπογάμεθα ταύτης. Et Isidor. Pel. l. 1. epist. 191. Ἡμεῖς τὰς πύλεις ὡς δορυβάτες παρὰ γὰρ καὶ τῇ

δορυβάν ἐπὶ τῆς ἐξαπῆς ἐνρηκόμενοι. Basilium quod dixit, Plutarchum imitatus videtur, cujus haec sunt, de tranquil. "Ἀλλ' ὅσοι οἱ δειλοὶ καὶ ναυπηγῶν ἐν τῷ πλῆν, εἴτα ῥῶν οὐδὲν οὐδὲν διατρέξον, ἐὰν εἰς γαυλὸν ἐξ ἀκρίτου, καὶ πάλιν ἐὰν εἰς τῆς ἡμέρας μεταβῶσιν, ὕδιν παρταχῶν, τῷ χολῶ καὶ τῷ δειλῶ συμματρίζοντες ἐμῶν τῶν αἰ τῇ βίαν ἀντιμεταβῶσιν ἐκ ἐξαιρέσεως τῆς λυγρῆς τῇ λυγρῆς καὶ τῇ ἐξαιρέσει. Senec. epist. 82. Quid prodest secessisse, tanquam non trans maria nos solitudinem caussa persequantur? quae latebra est, in quam non intret metus mortis? quae tam munita, et in altum subducta vita quies, quam non dolor terret? Quocumque se abdidit, mala humana circumstrepens. multa extra sunt, quae circumcunt nos, quod aut fallant, aut urgent: multa intus, quae etiam in media solitudine exas- fuent.

Ἰδιωτικώτατον] ut infr. § 50. ἰδιωτικόν, vulgare. atque ita hic verterim, vulgarium cum primis hominum est.

Ἐκ ἐαυτῶν ἀναχωρεῖν] Senec. de Sap. secess. c. 27. Proderit primo in seipso secedere. Nunc vero quod non seceduntur ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν, μὲν ἐπὶ τῇ αἰσθητικῇ ἐπὶ τὸν κόσμον διατρέχοντες, ἐπὶ τῇ μὲν πρὸς ἐαυτὸν, δι' ἐαυτὸν ὅτι πρὸς τὸν τῷ θεῷ ἐννοῶν ἀναλαμβάνει. Basil. Celsar. epist. 1. Non multum autem ad hoc locus confert, nisi se sibi praestet animus, qui secretum et in occupationibus mediis, si volet, habebit. at ille qui regiones eligit, et otium capiat, ubique, quod distringatur, inveniet. Senec. epist. 104.

Quid prodest mare transire, et urbes mutare? si vis ista, quibus urgetur, effugere, non alibi sis oportet, sed alius. Idem scil. ut Flaccus l. 1. epist. 12. Gallum non animum, mutant, qui trans mare currunt.

Vide ad l. 8. § 9.

Ἐνδὸν ἔχον τοιαῦτα] δὲ μάλιστα nimirum ex- cepta καὶ ἐτοιμα, h. in promptu et quasi ad manum semper in mente recondita, de quibus l. 3. § 13.

Ἐκ ἐκλύσεως] ad quae introspiciens. Sic infr. c. 3. τῶν πρὸς θεωρητικῶν, ἐκ ἐκλύσεως, etc. τὸ παρεκλύπειν etiam eadem notione usurpavit Jacobus Apostolus c. 1. v. 25. Ὁ ὅτι παρεκλύπειν ἐκ νό- μων. utrumque autem, τὸ τε ἐκλύπειν καὶ τὸ παρεκλύπειν, metaphoram in se habet tractatam ab eis qui caput inclinant, quod accuratius ac penitius intrucantur rem aliquam, vel in locum aliquem introspiciant.

Ἐν πλῶν εὐμαρέα εὐδὺς γίνεται] Secessus, inquit, iste, quod in se ipse secedit, itaque ipse ac sua lustrat, secessuum omnium quietissimus ac placidissimus futurus est illi, qui pectus decretis atque institutis ejusmodi instructum habuerit, quae animum statim tranquillum ac bene compositum constituent. Aliter affecti, nihil mirum, si, quod Plut. de Curios. τὸν ἴδιον βίον, ὡς ἀπερπύσσον διάμα, θεωρεῖν ἐκ ὑπομνήσεως, ὡς ἀνακλάσει τὸν λογισμὸν, ὡς φῶς,

φῶς, ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ παραγαγεῖν. quia possit de illis dici, quod ex Euripidis *Philostene* (ut Dio Prus. orat. 59. docet) auctor idem usurpavit,

Δυσμορφα πάντα τάνδον ὄνιν εἰσιδεῖν.

Sunt uiventes, quæ intus his, deformia.

Itaque, si *ψυχὴ αὐτῆς γήμωσα κακῶν παντοδραπῶν*, καὶ φεῖται καὶ φοβέσθην τὰ ἑνδόν, ἐκπιδέει δὲ ὄρα-
ξαι, καὶ παντάνα ὅσα τ' ἀλλότρια. Idem ibid.

Εὐμαρίαν λέγει ἑνδὸν ἄλλο, ἢ εὐμορίαν] observat Svidas *εὐμαρίαν* apud Marcum *εὐμορίαν* significare. hunc locum in animo habuit. *βίη εὐμαρίαν* πρὸς, uti Marcus ipse, l. 1. § 16. ideo autem per *εὐμαρίαν* quid istic designatum velit, monet : quia est &, quæ quibusvis obtingere potest.

Συνεχῶς ἐν δίδω σταντὺ ταύτῃ τῷ ἀναχθῆ-
ρσιν] L. 6. § 11. Ταχὺς ἐπὰντι εἰς ἑαυτὸν. Senec. epist. 15. Quid facies, citò redi à corpore ad animum. Et epist. 25. Tunc precipue in te ipse secede, cum esse cogèris in turba, si bonus vir, si quietus, si temperans es : alioquin in turbam à te recedendum est. istic enim malo viro propius es.

Ἀνατὺ σταντὶν] renova te; vel renova memoria tui, eorumque quæ apud te habes reposita. ut mox, ἀνανεωτήριον. vel, recrea te. Sic enim renovare etiam Latinis in usu pro reficere sive recreare. Fabius instituit. l. 6. c. 4. de Rifu. Tristes solvit affectus, et animum ab intentione rerum frequenter avertit, et aliquando etiam reficit, et à satietate vel à fatigatione renovat. Id Mutius uno verbo recensare diceret. Nonius: Recentari honeste positum pro novari (sive, renovari) quod est Græcis ἀνατῆν. Mutius:

Jam jam albificat Phœbus, et recentatur.

ex quo forsan emendari poterit Alex. Trallianus l. 11. § 5. φεῖ σπερματόν. λαμβανόντων ἢ πο-
σάτε, ἢ ἀνατῆν, ψυχῆς ὅσας οὐσώτων, καὶ δα-
τῶν εἰσάσαι ποιεῖν οἱ Ῥωμαῖοι. τὸ καλῶν ῥα-
κινάτων. leg. βελαντίων. ut sit Recentatum idem quod τὸ ψυχεῖδον, quod refrigeratione renovatum & quasi recens denuo factum sit. Quamquam & βελαντί-
ων illud ferri potest, eodem commate, quo apud Svi-
dam *βελαντίων*, pro *Recentore*, ex Græcorum recentio-
rum scriptis legitur.

Βραχὺς ὃ ὅσων] Vult illa, sive decreta sive præcepta, de quibus supra (ed enim ista referenda sunt) breviter esse; galia illa, inquit Calabon. ad Pers. sat. 3. quæ κομματικὰ λόγια appellant philosophi.

Καὶ στοιχειώδη] elementaria, id est, elementarium vicem obtinentia; ut Xyland. sive, quæ elementa contineant doctrinæ universæ; ut Calab. quid si summaria dixerimus? quæ rerum summulas comprehendant. Talia sunt decem illa verba Domnica, uti Moses appellat, Deut. c. 10. v. 4. quæ legis æternæ summulas in se continent. Aristotel. ὅς μὲν τὰ φυσικὰ l. 4. c. 3. τὸ μικρὸν καὶ ἀπλὸν, στοιχειὸν λόγῳ, ὅδον ἐλάττω τὰ μέγιστα καὶ δύναντοι στοιχεῖα

ἔδ, ὅτι ἔχουσιν αὐτῆς ἐν ὃν καὶ ἀπλὸν, ἐν πολλοῖς ἀσπῆραι.

Eis τὸ πάσων αὐτῷ ἀποκλίσαι] quæ totum perfundant animum. Calab. Verum tunc *ψυχῆς*, id est, animi nulli in præcedentibus fit mentio; nec occurrit quicquam, quod τὸ αὐτῷ istud respiciat. Quid & ambigi possit, an ἢ *ψυχὴ ἀποκλύσεται* dici possit citra ἀνεμολογίαν πᾶσα. Ego itaque ad Xylandrum potius accedo, qui vertit, Quæ omni te molestia libe-

rent. ut ἀνίαν, aut legerit, aut legendum saltem censuerit : quod & ipse nullus ambigo. itaque reddiderim, Quæ anxietate omnem elucet et exacerget uideant. ἀποκλύσεται ἢ *ψυχὴ*, ἀποκλύσεται ἢ ἀνία. Liban. vit. suā : ἐκ τῆς τῆς ῥαβδίας τὸν λυπῆρα ἀποκλύσεν. D. Jun. ἀπολύσαι manuit; quod & dissolvere, sive diluere, veritas.

Τὸ κρίμα] κρίμα hic, uti l. 5. § 19. et 47. et l. 8. § 4. idem est quod ὄγκος. ibid. l. 9. § 29. decretum, prout Seneca reddit, epist. 95. ita καὶ κρίμα, decrevi : Corellii Rufi ad mortem spontaneam obfirmati vox, apud Plin. l. 1. epist. 12. quod de Didone Virgil. et n. l. 4.

Decrevisse mori.—

& κέρριται, decretum est. Vide Epictet. l. 2. c. 15.

Τὰ λογικὰ ζῶα ἀνθρώπων ἔνεκα] Vide supr. ad l. 2. § 1. Plato ad Archyt. epist. 9. Ὅτι μὲν ἐν ἡδυσὶν ὄντι ἐν τῷ βίῳ, τὸ τὰ αὐτὰ φράσσειν, ἄλλως τε καὶ εἰ περ ἔλοιστο τοιαῦτα φράσσειν δια καὶ σὺ, γὰρ ἐν παρτι δῆλον. ἀλλὰ κέρρινο δὲ σὺ ἐδωμέ-
30 δῃ, ὅτι ἔχουσιν ἡμῶν, ἐκ αὐτῶν μόνον γέροντες, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας ἡμῶν τὸ μὲν πῖ ἢ παρτι μετέλπει, τὸ δὲ πῖ οἱ ἡμετέρας, τὸ δὲ οἱ λογικὰ ζῶα. Quod Cicer. offic. l. 1. Non nobis solum nati sumus : ortusque nostri partem patria vendicat, partem parentes, partem amici. Idemque de finib. l. 2. Atque, ut ad Archytam scripsit Plato, non sibi soli se natum meminere, sed patria. ut perexigua pars ipsi relinquatur. Latius multo Gregor. Naz. orat. in Hieronem Πανταχὺ δὲ τὸ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸ κοινὸν συλλαμβάνειν, *ψυχῆς* ἔδῃ τελευτάτης τε καὶ φιλοσοφίας ἐνόντες, ἔδῃ δὲ ἑαυτῷ γρηγορῶς μόνον ἔχουσιν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν, ὅσαι τῆς αὐτῆς μετῆ-
40 χουσι φύσεως, καὶ παρτι τῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς γερόντων. Hoc est quod de Carone Lucan. l. 2.

Nec sibi, sed toti genitum se credere mundo.

Pulcre Seneca epist. 48. Consortium rerum omnium inter nos est : nec secundi quicquam singulis, nec aduersi. in commune vivitur. Non potest quicquam beate degere, qui se tantum intuetur, qui omnia ad utilitates suas convertit : alteri vivas oportet, si vis tibi vivere. Hæc societas diligenter et sanctè observanda est, quæ nos omnes omnibus miscet, et judicat aliquid esse commune jus generis humani. Vide ad l. 1. § 16. κοινωνισμοσώων.

Τὸ ἀνέχεσθαι μέρος τῆς δικαιοσύνης] καὶ l. 5. § 33. ἀνέχεσθαι καὶ ἀπῆχεσθαι.

Ἀπορτάς.

*Αὐοῦντες ἀμαρτάνουσιν] Idem habet l. 7. § 22. & l. 11 § 18. cujus sententiae rationem reddit, l. 7. § 63. & l. 8. § 14. ibi visé.

Διαδοξαπιδέντες] Confossi. Xyland. Malim, velantes, sese mutuo impetentes. Δοξαζόμενοι, δοξα μαχόμενοι. Hesych. Et Salmat. in Solin. διαδοξαζέμεν, hastis velitaré: ut διαξοφίεμεν, gladiis certare; διακορτίεμεν, cornibus pugnare. inde διαδοξαπισμοί, velitationes: infra l. 7. § 3. Senec. de brev. vit. c. 20. Interim dum rapiuntur & rapiunt, dum alter alterius quietem rumpit, dum mutuo sunt miseri; vita est sine fructu, sine voluptate, sine ullo profectu animi; nemo in conspectu mortem habet. Vide ad l. 7. § 22.

*Εκτίττανται] Extensi. i. e. mortui, defuncti, sunt. & infra § 48. εἶτα ἐξέτταν. deinde ipse extensus, i. e. defunctus est. & l. 11. § 16. & μετ' ὀλίγον πάντες ἐξέτταν. & paulo post omnes extendimur. i. e. defuncti jacemus. Tractum à gestu sive conlocatione mortuorum, quibus non pedes tantum, sed & corpus totum dirigitur atque extenditur. Homer. Il. φ. v. 119. de Lycaone ab Achille caelo;

Κεῖτο ταδεῖς.—

Extensus jacuit.—

quod idem & de Harpalione dictum Il. i. v. 655. & de Sarpedone Il. π. v. 485.

—κεῖτο ταυδεῖς.

Eodem retulisse priscos Grammaticos & τὸ ὀρεχθῆναι, i. e. porrigi; docet Eustath. in illis Il. ι. v. 30.

Πολλοὶ μὲν βόες ἀρῶν ὀρέχθον ἀμφὶ στήθεσσι Σφαζόμενοι.—

ὀρέχθον, inquit, ἀπὶ τοῦ ἀναρῆμενοι ὠρέοντο, ἥτοι ἐξετεινόντο, ἢ καὶ τὸν ποιητὴν εἰπὴν, τανύοντο. Apollonius Argonau. l. 1. v. 1040.

—πολεῖς δ' ἐπαρηγόρες ἄλλοι

*Εκτάδην.— ἀντὶ τοῦ ἐκτάδηναι. quod vel à κτείνωμαι, vel ab ἐκτείνωμαι, analogiā pariter favente, deduci potest. Phlegon. de mirabil. Τὸσαῦτα εἰπὼσα, παραχρῆμα ἔλκετο νεκρά, ἐξετίετο τὴν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐμφανὲς τὸ σῶμα. Euripid. Hippolyt. coronat. de Phaedra, postquam suspendio perierat:

Ὁρῶμαι ἐκτείνοντες ἄλλιον νεκροί.

Miserum cadaver dirigendo extendite.

Et mox:

Μὲν γὰρ, ὡς νεκρὸν, νῦν ἐκτείνεις δέη.

Cadaveris nunc instar, illa extenditur.

Inde & Latinis calcos extendere, de mortuis. Pers. Sat. 3. v. 105.

In portum rigidos calcos extendis.—

Et extendere simpliciter, pro occidere. Statius Theb. l. 1. v. 700. de Phoebo;

—tu matris honori

Terrigenam Tityon Stygiis extendis arenis.

extendis, i. e. ἐκτείνεις, κτείνεις: ἢ Τὸν οὐρανὸν

um sequimur. nam & alia insuper Tityi extensio celebris habetur. Ceterum sic de Arcentis filio à Mezentio occiso, Maro & En. l. 9.

—multā porrectus extendit arenā.

Cui & geminum est illud Diodori l. 16. extrinsecus, de Philippi Macedonis percussore Pavia, τὸν βασιλῆα νεκρὸν ἐξέτεινεν. Moribundi item, sive animam agentis mortisque proximi positus formulā eadem exprimitur. de Alexandro ex sanguine copiosius emanante deliquim passio, Curtius l. 9. c. 5. Lingueque animo Rex, & caligine oculis effusa, veluti moribundus extendi.

Τετάρτανται] in cineres redacti sunt, sive cinerati sunt, ut Lucretius loquitur l. 3. & ex Lucretio Nonius habet. respexit ad busta, de quibus ibi Lucretius. Sic infra § 39. τέτρεται, ἢ τέρεται. Allusit eò Bio Boristhenit. qd, Laetio l. 4. autore, κτερίνωσκε ἥτις τὸν ἀνδρῶν κτελεσθῶντων μὲν, ὡς ἀνακτινῶν παρεχόμεντων γ', ὡς αἰδομένων. clausulam alteram interpretis Ambrosius omisit proorsus, cum quid vellet, assequi nequiret. Erasmus sic reddidit, damnabat homines qd sic excurrerent, qd sensu vacarent; sic adurerent, qd sentirent. & ad bellatores ferro flammā; omnia vastantes retulit. Verum sensu nequaquam idoneo. Forlan κτελακαιοῖται, vel κτεκαιοῖται, fuerat. damnabat eos, qd defunctos suos cremabant, ac si sensu vacarent; desererent interim, ac si flammam vim persentirent. Porro illud miraculo ferè deputari potest, quod fertur corpori reliquo in cineres redacto, dentes integros superesse. Dio Prus. orat. 4. Ἀλλὰ καὶ ἐμπαρήση τις τὸν ἀνδρῶν, ὡς τὸν ἡρακλῆα φασὶν αὐτὸν ἐμπαρῆσαι, μὲν αὐτὸ τὸ στήθος ἐν τῇ ψυχῇ κτεσθῆναι, ἥτις κτελακαιομένην νεκρῶν τὸν ὀδόντας φασὶ διαμῆναι, τὰ ἄλλα σπῆλαι & διαπυρρῆσαι. καὶ τὰ πνεύματα. Plin. l. 7. c. 16. Dentes tantum invicti sunt ignibus, nec cremantur cum reliquo corpore. Hinc Tertull. de resurr. c. 42. Constat & dentes incorruptos perennare; qd ut semina retinentur fructificaturi corporis in resurrectione. Itā ista, ut cum Platone loquar in Phadone, ὡς ἐπ' εἰπὴν, ἀδανάτα εἶναι. & tamen, quod subijcit Plinius ibidem, idem flammis indomiti, tabe caccantur pituita.

*Αναρωσόμενοι] quod supra ἀναλογισόμενοι. tecum reputans, animoq; revolvens, sive in memoriam reducens tibi. itā Suid. Ἀναρωσόμενοι, ἀναμνηστές, εἰς ἐννοιαν ἐλθόντες. Subintelligendum in clausula tum membri hujus, tum & insequentium, πᾶσι περὶ. quod superiora clauserat, vel ejusmodi aliquid. alioqui suspensa futura est sententia, nec suppetet quippiam, in quod vel τὸ ἀναρωσόμενοι ἵστικ, vel τὸ ἐνοήσας, καὶ τὸ ἀπὸ τὸν se reclinet. nani quod Annot. Lugd. pro ἐνοήσας, ἐννόησον legi postulat; non satis fuerit, nisi & τὸ ἀπὸ τὸν pari modo immutaveris. nam quod istuc legere se proficetur, μέμνηται, ὅτι ὁ θεὸς ἀναρωσόμενοι, Delium poscit natatorem. Τὸ

inter amicorum vixit et inimicorum odia; & paren-
tum vota, pro execrationibus haberi, utpote quæ sunt
eo inimiciosa, quod cessare fecerunt. Siquidem, ut idem
epist. 31. Bono animo male precantur, ita Clemens
Alex. Strom. l. 7. Ἡ δὲ πολλῶν εὐχαῖα, δυσφη-
μία ἐστὶν διαφρεῖ, Fulgi, inquit, comitis sepeve-
niero à vituperiis nihil distat; cum & pravo læ-
pissime nitantur fundamento, eisque in quos confe-
runtur dedecori potius quam decori existant. Aristi-
des itaque cum præter morem suum populo quædam
indulserit, & eo nomine magnopere ab eis effrete-
tur; ὅτε μὲν, inquit, πῶς δὲ καὶ αἱ εἰς ὑμῶν ὑπερ-
πεπληκιδῶν ἐστὶν ὅ πολλὰ οὖν καὶ αὐτὰ κατὰ
σχετὶμα τοῖς κλέπτεισι, διαμαρτὶς δὲ δοκῶ πολί-
της αὐτὸς μὲν ἔν ἀφρονίᾳ τῇ καὶ τῇ μάλλον,
ἢ τῇ ἀφρονίᾳ καὶ ἀφρονίᾳ συνάχθαι δὲ ὑμῶν, παρ-
δὲς ἐνδοξότερον ὅτι τῷ σωζέειν τὰ δημόσια τὸ χα-
εἰσέειν τοῖς πονηροῖς. Vide ad l. 3. § 4.

Tò τερὸν τῷ τόνῳ, & ὅ ἀετρεπεται] Pari
planè ratione adversus famæ nominis cupiditatem
pugnat M. Cicero de repub. l. 6. In Somnio Scipi-
onis; ubi Africanum Corn. Scipionem sic alloquen-
tem inducit: Tu quàm celebritatem sermonis homi-
num, aut quàm expectandam gloriam conspici putes? vi-
des habitari in terra rarè & angustis in locis; & in
ipsis quasi maculis, ubi habitatur, vastas solitudines
interjectas: hosque qui incolunt terram, non modò in-
terruptos ita esse, ut nihil inter ipsos ab aliis ad alios
manare possit; sed partim obliq̃os, partim auctos,
partim etiam adversos stare vobis, à quibus expecta-
re gloriam quidam nullam potestis. tum ubi docuerat,
quanta pars terræ, vel pruinâ ita obrigeat, vel solis
ardore torreatur, ut cultum ac incolatum respuat
omnem, concludit tandem; Ex his ipsis cultis no-
tisque terris, num aut tuum aut cuiusquam nostrum
nomen, vel Cuvacasum hunc, gem cernis, transcendere
potuisti, vel illum Gangem transnare? quæ in reli-
quis Orientis aut abeuntis solis ultimis, aut Aquilo-
nis Austrivæ partibus tuum nomen audiet? quibus
amputatis, cernis profectò, quantis in angustiis vestra
gloria se dilatarì velit. Boethius item Consol. l. 2.
c. 7. Fama quàm fit exilis & totius ponderis vacua,
sic considera. Omnem terræ ambitum ad cœli spaci-
um, puncti constat obtinere rationem: id est, ut si ad
cœlestis globi magnitudinem conferatur, nihil spatii
prorsus habere iudicetur. Hujus igitur tam exigue
in mundo regionis quarta serè portio est, quæ à nobis
cognitis animantibus incolatur. Huic quarta, si quan-
tum maria paludisque premunt, quantùmque sit vastâ
regio distenditur, cogitatione subtraxeris, vix angu-
stissima inhabitandi hominibus area relinquitur. In
hoc igitur minimo puncti quodam puncto circumsepti,
atque conclusi, de pervulganda fama, de proserendo
nomine cogitatis? At quid habet amplum, magnifi-
cùmque gloria, tam angustiis exiguitque limitibus ar-
ctata? Adde quod hoc ipsum brevis habitaculi septum

plures incolunt nationes, linguas, moribus, totius vitæ
ratione distantes: ad quas tum difficultate itinerum,
tum loquendi diversitate, tum commercii insolentiâ,
non modò fama hominum singulorum, sed ne urbium
quidem pervenire queat. Videtur igitur quàm fit angus-
ta, quàm compressa gloria, quam propagare ac dilatare
laboratis? Vide & l. 9. § 30.

H γῆν σῖλῶν] Cicero Tuscul. l. 1. Persuadens
Mathematici terram in medio mundi sitam, ad uni-
versū cœli complexum, quasi puncti instar obtinere, quod
κέντρον illi vocant. Senec. ad Marc. c. 20. Terram
hanc cum populis urbibusque & fluminibus, & am-
bitu maris, puncti loco ponimus, ad universa refe-
rentes. Idemque quasi. nat. præfat. l. 1. Punctum est
istud, in quo navigatis, in quo bellatis, in quo regna des-
ponitis. Et rursus, Hoc est illud punctum, quod inter
tot gentes ferro & igni dividitur. Macrobi. in Somn.
Scip. l. 2. c. 9. Licet apud nos Atlanticum mare,
magnum vocetur, de cœlo tamen deficientibus non po-
test magnum videri: cum ad cœlum terra signum sit, &
punctum, quod dividi non possit in partes. Ammian. hist.
l. 15. Ambius terre cœtus, quæ nobis videtur im-
mensa, ad magnitudinem universitatis instar brevis
obtinere puncti. Plut. de exil. ex Scob. tom. 2. tit. 40.
restituitur ac suppletur: Τί ἐν τῇς οὐρανῶν κέντρον,
ἢ τῇς γῆς ἀπόκλις, ὅτερον ἐτέρῳ μακρόν ἐστι, ἢ
ὡς ἀποκλίνοντες ἐπὶ μαθηματικοὶ σημειῖν λέγουσιν ἔχουσιν
ἀδιαστάτου πλάτους τὴν ἕξαστον; ἀλλ' ἡμῶν ἀστρο-
νομικῆς ἡ μέτρον, μαθηματικῆς μὲν ἡ κυκλικῆς ἐκ-
παστότης ἀδιαμετρήτου καὶ ἀμετρήτου, ἐκ εὐθέως,
ἢ ἐκ μαθηματικῆς οὐκ αἰὰ τὸ πᾶν ποιεῖται καὶ πο-
μίζειν, ὡς οὖν ἐστὶ. Σημειῖον dixit, quod scripsit Mac-
rob. κέντρον Cicero, punctum Seneca, signum Ma-
crobius, eleganter autem uti istuc γῆν σῖλῶν, ita πῆ-
λαρος γάρων, Marco dixit, l. 6. § 36.

Γαυδῖον] Vide l. 3. § 10.

Es τὸ τοτὸ ἀετρεπιδόν] in cor nimirum: de quo
Plin. hist. nat. lib. 11. c. 37. Ibi mens habitas. (quan-
quam de cerebro idem ibid. Hic mentis est regi-
men.) quodque ejusdem domicilium statuebat Stoi-
ci, quos Plutarch. de communi. notis. c. 40. hoc no-
mine exagitat, quod cum ἀρετῆς, καλῆς, τέχνης,
μυθίας, ποταπίας, ὁμιλίας, πᾶθι, σῶματι esse sta-
tuerent, τόνον πᾶσι τέτοις ἑνα τὸν ἐν τῇ καρδίᾳ
πῶς σῖλῶν ἀπὸ πᾶν, ὅτι τὸ ἡγεμονικὸν συ-
σῶναι τις ἰσχυρῆς. Laert. l. 7. in Zenone: Τὸ
ἡγεμονικὸν ἐστὶ ἐν τῇ καρδίᾳ. Plutarch. de philo-
soph. placit. l. 4. c. 5. ubi de Principali loco agit.
Πλάτων, Δημόκριτος, καὶ ὅλη τῇ καρδίᾳ. Ἐπει-
τα φησὶ πᾶσι μὲν τῶν τῶ ἐκκαρδία, καὶ ἐκκαρ-
δία λέγει. Ἡρώδης ἐν τῇ τῶ ἐκκαρδία περιλή-
ξῃ περὶ τῆς καρδίας. Παρμενίδης, ἐν τῇ περὶ θεοῦ
καὶ ἐκκαρδίας. Ὁς σπαικοὶ πᾶν ἐν ὅλῃ τῇ
καρδίᾳ, ἢ περὶ καρδίας πᾶν ματ. Διογένης ἐν
τῇ ἀρτεμικῇ κοιλίᾳ τῆς καρδίας, ἢ περὶ πᾶν
ματῆς, Ἐμπεδοκλῆς, ἐν τῇ τῶ αἵματος συστάσει. &c.

αὐτῶν δὴν ἐστὶν. Seneca excopt. Male de te lo-
quuntur. Bene nesciunt loqui. Ita sup. § 3. "Ανορτίς
ἐμπαρτέρει. Et l. 8. § 12. ἀναγνώσωνται ἑνὸς
ποσει. Et l. 10. § 29. Ἰδὲ Ζεῦ. Eodem modo ille
apud Epicharmum in Herculi. sur. se excusans, refe-
rente Evfrat. in Aristot. cith. l. 3. c. 5.

Ἄλλὰ μὲν ἐγὼ ἀναλαίστα τὰ δὲ πάντα ποίω.

Hæc ego ex necessitate facto, quæ factio, omnia. G. c.
Neque tamen Zenonis servulo præscriptio ea prode-
rat, quæ cum ob furtum à Domino castigatus, ἐμπα-
τέρει μοι κλέπτει, in fasie sibi diceret fuisse, ut furare-
tur; respondit ille, καὶ ἀπαίρει in fasie isdem fuisse
et ut caderetur. Sed nec Spartani servo, qui
cum inter flagella, subinde clamaret, Ἄκου ἡμάρ-
την, Inuitus peccata; regessit herus, Ἄκου τοῦτον
καὶ καλῶς. inuitus ergo plectere. Vide ad lib. 7.
§ 63.

Θίλει τὴν οὐκὴν ἐνὸς μὲν ἔχει. Idem planè
l. 12. § 16. affine quippiam & l. 8. § 15. Lactia
autem sive liquoris ficulnei meminisse videtur, ὅτι
οὐκὴς ἐπὶ πάντων ἀρμυράταις. ut Aristot. prob-
lem. l. 10. c. 18. sive, ut Plin. l. 23. c. 7. quoniam
fici succus lacteus aciei naturam habet: itaque coaguli
modo lac contrahit. quod aliter paulò Diocorid. l.
1. c. 149. πικρὸς ἐστὶ γάλακτος, ὁ δὲ ἄλλος ἢ ὑγίαι-
ναι ἢ τὸ πικρὸς, ὁ δὲ ἄλλος ἢ ὑγίαι-
ναι. Sed & aliis do-
tibus hæc parvis succus is nobilis, quæ apud eisdem
videre licet. Ad Marci mentem Senec. de ira l. 2.
c. 10. Non irascitur sapiens piscantibus. quare? quia
scit neminem sapientem nasci, sed fieri. Scit paucis-
simos omni ævo sapientes evadere. quia conditionem
humanae naturæ perfectam habet. nemo autem na-
tura sanus irascitur. quid enim si mirari velit, non
in silvestribus dumis poma pendere? quid si miretur
spicula sentesque non utili aliq̃ fruge compleri? ne-
mo irascitur, ubi vitium naturæ defendit.

Εὐτὶς ἀλγίστην χεῖρα καὶ οὐ καὶ ἑὸς τετρήξει.]
Ita l. 7. § 22. μετ' ἀλγίστην ἀμφοτέρω τινὲν ἔχει. Se-
nec. de ira lib. 3. c. 41. Nulla res adversus iram
magis proderit, quàm cogitatio mortalitatis. sibi quisque,
ut alteri, dicat: Quid juvat tanquam in æternum ge-
nitos iras inducere, et brevissimam ætatem dispa-
re? Quid ruinas in turbam? quid certamina nobis
acceramus? quid imbecillitatis oblitus, ingentia odia
suscipimus, et ad frangendum fragiles consurgimus?
jam istas inimicitias, quæ implacabili gerimus odio,
febris aut aliud malum corpore vetabit geri. jam
per æcerrimum media mors transiet. quid tumultua-
mur, et vitam seditiosè conturbamus? stat super ca-
put satum, et percurrentis dies imputat, propiusque ac
propius accedit. istud tempus quod aliena destin-
as mortis, fortasse [hæc] circa tuam est. [circa l. 1. p.]
Et rursus: Quid potius vitam brevem colligit, pla-
cidamque et tibi et ceteris præstat. quoniam potius ama-
bilcm te, dum vivis, omnibus desiderabilem, cum ex-
cesseris, reddis. Quid servo, quid domino? quid regi,

quid clienti tuo irascere? sustine paulum. vents ecce
mors, quæ nos parces faciat. Ridere solemus inter ma-
tutina arena spectacula, tauri et ursi pugnam inter
se colligatorum; quos cum alter alterum vexarit, suis
consector expectat. Idem facimus. aliquem nobiscum
alligatum laceffimus: cum victo victorique suis æquè
maturus imminet. numquid amplius isti cui irasco-
ris, quàm mortem optas? etiam te quiescente moriturus
perdis operam: facere vis, quod futurum est. Quid
potius pacatque, quantumcumque superest, transigamus.
sive de ultimis suppliciis cogitas, sive de levioribus,
quantulum est temporis, quod aut ille penâ suâ torgeat-
ur, aut tu malum gaudium ex aliena percipies? jam
ipsum spiritum expuimus interim, dum irascimur.
dum inter homines sumus, colamus humanitatem.
non timori cuiquam, non periculo simus. detrimenta,
injurias, convitia, vellicationes contemnamus, et
magno animo brevem feramus incommoda. dum re-
spicimus, quod aium, versamurque nos, jam mortali-
tas aderit. Pervulgatum est illud, ad quod ille re-
spexit, quodque Aristoteles exhibet, rhetor. lib. 2.
c. 21.

Ἀδύνατον ὄρῳ μὲν εἶναι. Idem. Idem.

Itam cave immortalitatem mortalis geras.

Sive, ut Gnomolog. vetus;

Ἀδύνατον ἔχειν οὐκ εἶναι. Idem. Idem.

Mortalis odia nē gere immortalia.

Quod latius exulit Evripid. in Philoctes. apud Stob.
tom. 2. tit. 20.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὅς ἐστιν καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν ὅρα.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος, μὲν δὲ τὴν ὄρῳ ἔχει.

Ἀδύνατον, ὅτις ἀσφραγίστην ἐστὶν.

Mortale quando corpus est homini datum;

Nec odia debet gerere immortalis,

Quisq̃ magistra sapientia naturæ volat. Grot.

Romanis, ab Hetruscis missi de Tarquinio legari,
apud Dionysium Halicarn. l. 5. Δὲν ἀνδρώπῳ
ὄντας, μὲν δὲ ἄνθρωπος τὴν ἀνδρώπῳ φύσιν ὀρε-
νῶν, μὲν δὲ ἀνδρώπῳ ἔχει τὰς ὀργὰς ἐν ἀνθρώποις
ὄντας. Et Marcio mater apud eundem lib. 8.
ubi Deos etiam, per gravem atque atrocem peccantibus
iratos, muneribus precibusque leniri dixerat, ei μὲν
αὖ, inquit, ἀδύνατον, τὰς ὀργὰς ἔχειν ὄντας ἀνθρώπους
ἔχει, τὰς δὲ ἄνθρωπος, ἀδύνατον. Creontamem
apud Sophoclem in Oedip. Colon.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὅς ἐστιν καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν ὅρα.

Ira senectus unica est, vite exitus.

Et ulterius etiam Phalaris epist. 51. Τὴν μὲν ὅρα
ἄλλαν ἔχεις ὅρα τὴν καλὴν μὲν ἀνδρώπῳ, ὡς πε-
ραταίς, καὶ ἀνδρώπῳ ὄντας. ὄντας δὲ ὄντας, ἀδύ-
νατον ὄρῳ ἔχειν, ὡς παρὶς πῶς, ὡς παρὶς. τὴν
μὲν τὴν, πῶς δὲ ὡς καὶ τὴν ἀνδρώπῳ, ὡς μόνον
ἔχει, ἀλλ' ὡς δὲ ἀνδρώπῳ, ὡς πῶς συμβαίνει τοῖς
πῶς ἀνθρώποις, ἀνδρώπῳ.

Ὁ δὲ ὄρα μὲν ὡς καὶ ἀνδρώπῳ. Vide infr.
§ 23. & l. 8. § 25. Hebeo, op. l. 1. v. 153.

Roma.

Βῆσαν ἐς ὑπὸνύα δόμον χρυσῆ ἀΐδα,
Νώνυμοι. —

qđ loco (ut obiter adnotem) *εὐρεσεν*ta malim vertere, *situ oblitum*, qđm cum interpretibus, *latum*.

§ 7. *Ἀείν τῶν ὑποκλιφιν, ἥρται τὸ βάδισμα*] Idem ferè l. 7. § 14. & l. 8. § 35. 41. 47. & l. 12. § 22. 25. Huc illud Menandri, apud Plutarch. *de tranquill.* & *de exil.* & apud Stob. *tom. 2. tit. 109.*

‘Ουδὲ γὰρ ποῦν τις εἰσὶν, εἰ μὴ ἀφροσύνη.

Nil passus es mali, ipse ni prae te feras.

Ερίεται Encbirid. c. 29. Σε γὰρ ἐβλάφη, ἀνὰ μὲν
 σὺ δέλης. τότε ἡ ἔσθ' βελταμμένη, ὅταν ὑπο-
 λάβῃς βλάπτειν.

§ 8. Ο χείρα αὐτῶν αὐτῶ ἀνδραμον ἡ ποίη]
 god l. 7. § 64. ἡ τὴν διὰ τὴν αὐτῶν τὴν αὐτῶν
 χείρα ποίη. qia scil. *Animus cujusque, is est quisque.*
Cicer. Somn. Scip. Vide l. 2. §. 1.

§ 9. Ἡράκλειτος] Itā l. 2. § 3. Πλεῖστοι δὲ τῶ ἀναγκαστοί. ibi vide. commentum autem hoc superfluous addigit Cef. sequentibus praefigit Xyl. cum neutra satis cohaeret. dictionis series huius est, & deesse aliqd videtur. ad sequentia potius dicti mens vergit: ut rationes varias simul congerat, ob quas æquanimiter contingentia quæque ferre oporteat; quia nempe necessaria, utilia, iusta.

\$ 10. "Οτι τὰς τὸ συμβαίνειον, *Incursus vul-*
Calvus] καὶ solent excerpta sua, vel *χρησιμώτατα*;
 vel adnotata ordiri, "Οτι τὸδε, καὶ τὸδε, ut videre
 est passim apud Photium, Eustathium, alios. Ali
 quando tamen plenius, *ἵστων ὅτι*, aut ejusmodi aliud
 qdā, gale & istic subintelligendum. Qod autem
omnia qæ contingunt nobis, jussu contingere dicit,
 intelligendum est, quod primam causam. Nec ab
 horret ab hoc philosophia Christiana, sed cum pri
 mis inculcat. *Plafes Psal. 119. v. 139. Justus es;*
Domine, justæque sunt judicia tua. & v. 75. Nevi;
Domine; recta esse judicia tua; justæque te afflixisse me.
 Et *Psal. 145. v. 17. Justus est Dominus in omnibus*
viis suis, sanctusque in operationibus suis. Vates etiam
Jerem. c. 12. v. 1. etiamis ægrè ferre videatur, qd
bonis malè, malis bene sit hoc tamen pto fundamen
to immoto peccius subternit, Tu, Domine, corè
justus es. Senec. epist. 107. Quæcunque fiunt, debu
isse fieri potest; nec velis oburgare naturam. & epist.
96. Solec fieri, parum est: debuit fieri: decernuntur
istæ, non accidunt. Galen. in Hippoc. de fract. l. 1.

§ 2. Ὅταν ἐκείνῳ περιέμῃ. τὸ οὐκ εἶναι φυλάττει-
ται, διὰ τοῦτο ἔχει τὴν χεῖρα διακείμεν. οὐκ εἶναι δὲ ἔστιν
ἄλλο παρὰ τὸ χεῖρ φέρειν. ad Marci mentem aptif-
simè.

Κατὰ τὸ εἶναι ὧς ὁ secundam verum ac causarum
ἐπιστάδων, sive connexionem ac consensuationem
gandam, quam imaginabantur Stoici. Vide infra
§ 45. & l. 6. § 38.

* ὑπὸ πρὸς ἀπέναντον [Θ τὸ κατ' ἀξίαν.] nihil

poterat piè magis ac religioſè dici, quàm omnia provenire à cauſſa quadam ſuprema, aſſignante quaſi certâ lege cuique, quod ipſi maximè ſit congruum. Vide *l. 7. § 31. & l. 10. § 25.*

Σὺν τῷ ἀγαθῷ ἐῖ] Syntaxis τῇ ποσεί. Sic-
cut l. 7. § 66. ἀρετῇ τῇ δίκῃ ἐῖ. atque ita
Lugd. Bonum autem fore dicit, si iuste evenien-
tibus se sponte summiserit. quod Cleanthes sup. a.
ad l. 3. § 4.

10 *Malúsque patiar, qod bono licuit pati.*

Kαὶδὲ νερόντα ἰσῖος ὁ ἀρχιδος] Virum bonum
dicit; non quomodo omnes candidatos bonos viros dici-
mus; quomodo obuios, si nomen non succurrit, dominos
salutamus: ut Senec. epist. 3. sed perfectum, absolu-
tum; quem malum facere nulla vis, nulla necessitas pos-
sit. Idem epist. 34. Itaque τὸ ἰσῖος νερόντος οὐ ἰστικ
opponitur τὸ κοινότερον λεγόμενον, l. 2. § 10. ali-
tudine hic τὸ ἰσος, aliud τὸ ἰστικόν, infra § 50.
Fabius insit. l. 12. c. 1. cum Oratorem virum bo-
num definitivisset. Ego secundum commune loquendi
consuetudinem saepe dixi dicamque perfectum Orato-
rem esse Ciceronem, ut amicos & bonos viros, & pru-
dentissimos dicimus vulgo; quorum nihil nisi perfectè
sapientia datur. Sed cum propriè & ad legem ipsam
veritatis loquendum erit, eum quæram oratorem, quem &
ipse quærebat.

§ 11. Μὴ τοιαῦτα ἐπιλαμβάνει] Senec. de
sap. constant. c. 17. Genus ultionis est, eripere ei q̄
fecit contumelia voluptatem. Solent di. ere, Misericor
30 me. p̄so. non int̄ llexit ¶ adei fructus contumeliæ
in sensu & indignatione patientis est. Tertulli. de
patient. c. 8. Nempe idcirco q̄s te ladis ut dolcas:
quia fructus omnis lacentis in dolore lēsi est. ergo cum
fructum ejus evertēris non dolendo, ipse doleat necesse
est amissione fructus sui.

§ 12. Ἐτοιμότητις] i. e. δόγματα ἑτοιμα. ut
l. 3. § 13.

40 Ο τῆς βασιλικῆς καὶ νομοθετικῆς λόγος.] i. e. τῆ
 ἡγεμονικῆς, five mentis, qam & τὸ κρείττον, suprā
 § 1. & τῶν κυβερνήτων. l. 7. § 64. vocat. Vide
 Ambros. Hexameron. l. 6. c. 9. suprā ad § 3. Ve-
 rum nobis, Unus est Rex idem & Legislatoz, Jovis.
 Esajz c. 33. v. 22. cuius & legem νόμον βασιλικόν
 Jacobus indigetaz. c. 2. v. 8.

Meta 5da] Vide ad l. 1. § 15. 16. & l. 6.
§ 21. Notum illud Hesiodium *op. l. 1. v. 291.*

Ουτος μὲν πάντας, ὃς αὐτὸς πάλιν νοῖται,
φρασάμενος τὰ κ' ἔπιστα, καὶ εἰς τέλος εἰσιν αἰείων.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κακύνθ', ὃς οὐ ἐπὶ νόμῳ πίθηται.

80 Ὅς ἂν καμῖτ' αὐτὸς ποῖν, καμῖτ' ἄλλω ἀπέων
 Ἐν θυμῷ βέβληται, ὃ δ' αὖτ' ἀρχήσιος ἀνὴρ.
*Ille quidem ante omnes, per se ipse quid uisile, quid non,
 Quod uidet, & longè fines prospectat agendi :*

*Si bene consultis didicisti parere, secundus.
At qui consilium pollet nihil ipse, nec audit
Svadentes alios, nullus homo vivit ad usus.*

Ita vertit apud Stob. tom. 2. tit. 3. & 4. Grotius
quem mirum autem reposuisse denuo, cum in Stobæo
prius autem legeretur. præsertim cum & in versione
illud potius expresserit, & Hesiodum avdare potue-
rit, de scriptura gemina monentem in notis ad Hesio-
dum ubi & hæc habet: ο αὐτὸς νοῶν πάντα, est, ο
χρὶ πάντα αὐτὸς, τετρίη, χρὶ αὐτὸν, σοφὸς ὄν.
Ο αὐτὸς νοῶναι, itaq; dixit Hesiodus, hoc est, q̄
ipse; non autem, ο αὐτὸς, q̄ sibi, sapit, juxta illud
Enripideum:

Μισὸ σοφιστῶν, ὅς τις ἔχ' αὐτῶ σοφός.

Odi professum sapere, sibi q̄ non sapit.

à Stobæo tom. 2. tit. 3. relatum, à Ciceron. famil.
l. 13. epist. 15. Lucian. in apolog. Plur. de Luend.
ab Alexandr. apud eundem in Alex. usurpatum. op-
ponitur autem ο αὐτὸς νοῶναι, τῷ διὰ ἑτέρου πινῶ νο-
σητῆτος σοφὸς γερονότῃ. Eandem hanc lectionem
confirmat Aristides rhetor. in orat. Platon. 1. non
quidem ut vulgò legitur, sed ut à Phorio exhibetur,
biblioth. cod. 247. q̄ ubi Hesiodia illa recitaverat
subjungit: Πρῶτον μὲν ἔδειπτο τὴν αὐτὴν ἐνέκλιναν τὰ
βέλπιστα. ἔφαθον δ' ἀμαθία, τὸν ἔτε σωκλήνα, ἔτα
πειθαρχήσαν. μέσον δ' ἀμφοτέρων, ὡς ἔφ' ἐν ἀειδμῶν
ὄρεσι, τὸν τῷ σωκλήνῃ πειθαρχία, πούτῃ χεῖρα
τῷ νοήσαντος, ὅσα βελτίω τῷ μὴ εἰπόντι,
μῆτε πειθέντι. Et mox: Τὸν μὲν ταῦτον ἀνδρα,
ὃς δεινὸς καὶ δεινὸς ἐξ ἑδῶς πατρὸν καὶ μετῆρον μὲν
ἔδειπτο, ὅς καὶ αὐτὸς πούλα νοήσαι τὸν δ' ἀμαθία
καὶ μαδῶντα δάτερον. Sed & Aristoteles ethic.
Nicom. l. 1. c. 4. & Diogenes Laërt. l. 7. apud
quem Zeno Hesiodi versiculos illos non sine nota ali-
qua refingit, ut dicatur,

Καί τις μὲν πάντα νοῶναι, ὃς ἐν εἰπόντι κρίνεται.

Ἐξ ὧν δ' αὖ καί τις νοῶναι, ὃς αὐτὸς πάντα νοῶναι.

Κρίνεται γὰρ ἢ τὸν αὐτὸς καλῶς διανοήσαν τὸ
λεγόμενον καὶ χρῆμα, τὸ δ' αὐτὸς τὸ πᾶν σω-
νοήσαντος. τὸ μὲν γὰρ ἢ μόνον τὸ σωκλήνα τὸ
δ' ἐν πειθέντι πειθαρχία καὶ τὸν περὶ. Qod eti-
amsi Themistio in orat. quingennal. placuisse videos
mihi tamen eodem loco habetur, q̄ Zenonis ejus-
dem cavillum illud, q̄ Phocylidis monitum nemini
non probatum eludere conabatur. (Sms.)

Μὴ δὲ δίκην δικάσῃ, πῶν γ' ἀμφοῖν μῦθον ἀν-
δεο γὰρ videri poterit Plurarch. de Stoic. contradi. c. 4.
Verum propius accessit Ariabani apud Herodor.
l. 7. ἴσον, inquit, ἐκείνο παρ' ἐμοὶ κέρειται, φε-
νέει τε ἐν, καὶ τὸ λέγοντι χρῆμα ἐδέχεν πειθαρχία.
Cæterum Hesiodo suffragatur p̄orius Aristoteles
ethic. Nicom. l. 1. c. 4. q̄ loco non primus tan-
tūm versiculus ad auctoris mentem ritè efformatus re-
peritur; sed & quartus, q̄ hoc admisso, prout superius
retulimus, emendandus fuerat, integer exhibetur. si-
quidem μὴτ' αὐτὸς ibi legitur, q̄ μὴτ' αὐτὸς apud
alios, etiam q̄ mendum prius iustulerant, mendosè
habetur. Gregorius etiam Naz. epist. 43. Ἀνά-
στασις; (τὸν γὰρ εἰπεῖν μέτριον) εἰ μήτε αὐ-

τὸς σωφράς τὸ δὲον δ' ἡς φράσις ἐστὶν ἢ ἐπαι-
νεῖται καλῶς; μὴ δ' ἄλλω ἐν εἰπόντι καλῶς καλεῖται
σεῖ; δ' ἡς δ' αὐτῆς. Basil. Cæf. orat. 24. Ἐμὲ
ἐν σωφράς δὲ καλῶς τὰ λεγόμενα, ἡς δευτέρως
ἢ ἐπαινεῖται ἐπὶ τῷ παρ' ἑαυτοῦ τῆς εἰς. εἰ
δὲ μὴ, ἐγὼ μὲν ἔδην ἐν ἐπιμῇ διαγέρει αὐτὸς
δ' ἐμμενῶν ἢ ἐπὶ τῷ διαγέρει, ἐν δὲ ἐκείνῳ ἡ-
σὶ. ἀεὶς μὲν ἢ τὸν παρ' ἑαυτοῦ τὰ δίκοντα ἐμμε-
ρῶντα ἐδίδον δ' καλῶν, τὸν τοῖς παρ' ἑτέρων

10 ἀποδείχθαι εἰς ἐπὶ μὲν τὸν δ' περὶ ἐδὲ πῶς
ἐπὶ τῷ δὲον, ἀρετῶν εἶναι παρ' ἑαυτοῦ. Jo. Chry-
sost. in epist. 2. ad Cor. orat. 18. Ὡς ἔφ' ὁ καλῶς ὁ
τὰ συμφέροντα εἰπόν, σοφός; ἔπος ἡμεῖς οἱ κα-
τὰ δὲ ἐμμερῶν, καὶ αὐτὸς σωφράς καὶ ἐννοησώμενος
καρπώσασθαι ἐπαινον. ubi, q̄d monet Dunze-
us noster, illum primæ notæ σοφὸν, hunc se-
cundæ σωφρόνῃ nuncupat. Cicero pro Cluent. Sa-
pientissimum esse dicunt eum, cui q̄d opus sit ipse veni-
at in mentem: proximè accedere illum, q̄ aliterius

10 bene inventi obtemperet. in stultitia contrā est. mi-
nus enim stultus est ἢ, cui nihil in mentem venit,
q̄m ille, q̄ q̄d stultè alteri venit in mentem, com-
probat. Minutius apud Livium l. 22. Sape ego audi-
vi, cum primum esse virum, q̄ ipse consulat, q̄d in rem
sit; secundum eum, q̄ bene monenti obediat; q̄ nec ipse
consulere, nec alteri parere scit; eum extremi ingenii
esse. nobis quoniam prima animi ingeniique negata fors
est, secundam ac mediam scemamus, & cum imperare
discimus, parere prudenti in animum inducamus. Se-
neca item de benefic. l. 1. c. 22. Moneri, velle ac posse

30 secunda virtus est. sive ut scholia Manuscripta in co-
dice meo, (nam & Lipsius locum maneam esse ad-
vertit). Non moneri, (hoc est, monitum non indige-
re) prima virtus est: velle ac posse secunda. Et mox:
Animus, q̄d parvus, sui rectior, optatus: proximissimus,
q̄ admoniti in viam redeunt. Tales esse nē pudeat
pigeat, Marcus vult istis non tales Nicetas Con-
stantinopolitanos suos describit in Isaac & Alex. c.
1. μὴτ' αὐτὸς δὲν ἐπαινετοῖς παροτρύνει, μὴτ'
40 ἑτέρω πειθαρχία ἐννοησώμενος τὰ λώονα. Facit huc
Philippidæ Comici in Ananias, apud Stob. tom.
2. tit. 1. illud;

Ὅτ' ἐν ἀμαρτάνῃ τις, χαῖρ' ἡτλώσας.

Μελέτω γὰρ ὅτι σωκλήνα τὸ συμφέρον.

Νέ τιρπε vinci, siquid errare, puta:

Hæc namq; vera est ad bonam frugem via. Grot.

Sophocl. Antigone. — ἔγωγε σὺν πρὸς δὲ τὸν πάλω,

Φωμὰ τὸν ἀνδρα πάντ' ὁππῶς πᾶσι

Ἐἰ δ' ἐν (φιλίᾳ γὰρ τὸ το μὴ ταῦτα ῥέπειν)

Καὶ ἢ λεγόντων ἐν καλὸν τὸ μαδῶναι.

Hoc mi videtur, expedire plurimum,

Sciens iā plenus si quæ existeret:

Si minus hoc, (namq; hic res baud nata est verge-

Bonum est à bene momento quous discere. Grot.

Et ibidem:

Ταῦτ' ὦν, τῶν καλῶν, φέρουσιν ἀνδράποισι γὰρ

Τοῖς

Τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τὴν ἡμαρτανέναν.
Ἐπει δ' αἰμαρτη, καὶ οὐ κατ' ἐς ἀνὴρ
Ἀνελθ' ἐξ ἀνολέθ', ὅς τις ἐς χαλὸν
Περὶ ἀλείται, μὴδ' αἰνιγνὸς πᾶσι.
Ἀυδαδία τοι σκατόντι' ὀφλισσάμεν.
Hac ut modesto peccatore evocato, rogo:
Errare cunctis infestum mortalibus:
At ille nec sine mente, nec vacuus spei,
Remedia q̄ recepta implicitus malis,
Nec perniciam addit errori suo. Grot.

Senec. Agamem. 2. 2.

Remecum illuc, unde non decuit prius
Abire; sed nunc casta repetatur fides.
Nam fera nunquam est ad bonos mores via.
Quem penitus peccasse, penē est innocens.

Andocides orat. de restitu: Καὶ οὐτοχρεῖται ἡδὲ,
οἱ ἐλπίδα ἔχοντες ἡμαρτανόντες σωφρονέσθαι, οἱ δὲ
τῶν μεταμνήσκων. Gregor. Naz. in patr. su-
um. Τὸ ἡδὲ μὴδὲν ἡμαρτεῖν, ὅντως ὑπὲρ ἀνδρα-
πον, καὶ μόνον δεῖ. τὸ δ' ἔχοντες ἡμαρτανόντας ὀφεισθῆναι,
ἀνδραῶν ἡδὲ, ἀλλ' ὀφεισθῆναι, καὶ τῆς σωφρονέσεως
μελέτης τὸ γὰρ ἀνδραῶν, τῆς πορνείας καὶ ἀντι-
κειμένης ἐστὶ φύσεως, καὶ οὗ καὶ ἐκείνης ἐνεργημέ-
των. Idem in Apolog. καὶ εἰ τὸ πρῶτον τὸ λόγῳ
μὴ πείσκειν, ἀλλὰ τὸ γὰρ δάπτειν ἐκείνη, τὸ ἡμαρ-
τανόντας μετατρέφει. τὸ ἡδὲ γὰρ ἀνδραῶν, τῆς πορ-
νείας φύσεως, καὶ τῆς ἀνδραῶν τῆς ἀνδραῶν, ἢ παρ-
πον ἀπὸ τῆς, καὶ οὗ καὶ ἵαν ἰσχυρὸν τὸ σῶμα καὶ τῶν
ἐλπίδων, τὸ δὲ διατρέχειν, καὶ εἰς ἀλλήλους ἐπι-
αδῆναι, τὸτο λογισμὸς, καὶ τῆς χάριτος. Idem in enic.
1. & adv. Julian. 2. Μία μὴ τὸ μὴδὲ τῶν ἀρ-
χῶν τυχὲν ἡμαρτανόντας, ἢ μὴ τὰ μέγιστα ἔπει-
δὴ τὸ παρτελῶς ἀναμάρτητον, ὑπὲρ τῶν ἀνδραῶν
ἡδὲ φύσιν ἔταξεν ὁ θεός. δάπτειν ἢ, ὅς ἐμοὶ γὰρ
δικαί, τὸ πειστέρας τῆς καὶ παιδιδόξιας, ἐπιμένει.
Isidor. Pel. lib. 1. ep. 381. Καλλίκεν ἡδὲ τὸ μὴ
ἡμαρτανέναν, καὶ πρὸς θεὸν ἔχον ἐγγύτητα καὶ ἡδὲ
καὶ τὸν ἡμαρτανόντα γνωσισμῶν, καὶ ταχέως ἐξα-
νασῆσθαι τὸ πειστέρας. Idem ibid. ep. 435. Τὸ
ἀναμάρτητον δεῖ μόνον, καὶ ἐπὶ ἀνδραῶν ὅτι ὑπάρ-
χει. τὸ δὲ μὴδὲν ὁδοῦν ἡδὲ καὶ γὰρ γινώσκων ἀν-
μαρτανόντων, ἀνδραῶν ὅτι ἐυαγῆς καὶ τὸ μὴ πολλοῖς
πεπαισμένον ἡδὲ ἀπαιτῶν, ὅτι οὐ κατ' ἐγγύτητι θεῷ
βουλομένων. καὶ τὸ ἡδὲ ἡδὲ ἐκείνων, βῆσον ἢ πολ-
λοῖς, τὸ μὴ ὅτι μὴ κατὸν ἐμὸν τῶν ἡμαρτανόντων.
Cyprian. epist. 3. Primus gradus felicitatis est, non
delinquere: secundus, delicta cognoscere. illa inno-
centia q̄ ferat: haec medela, q̄ sanat. Gregor.
Rom. in Job. l. 6. c. 17. Prima virtus peccata non
perpetrare, sed vitare: secunda, perpetrata corri-
gere.

Κοινοφιλῆς] Vide l. 1. § 16. κοινοφροσύνη.
& l. 7. § 4.

Οὐχ ὅτι ἡδὲ] Avg. contr. Julian. l. 5. c. 7.
ubi illud Lucani l. 2. da Catone elogium retu-
latur.

In commune bonasi nullusq̄ Catenis in affus
Surrepsit, partemq̄ tulit sibi nata voluptas.

quoniam, inquit, q̄ quod non faciebat sine voluptate,
non faciebat propter voluptatem. Cicer. Academ. l.
4. § 140. Virtus esse nulla potest, nisi sit gratuita.
nam q̄ voluptate, quasi mercede aliqua, ad officium
impellitur, ea non est virtus, sed fallax imitatio
simulatioq̄ virtutis. Senec. de vit. beat. c. 10. Sapi-
ens nihil voluptatis causā faciet. Allusum est for-
san ad Gorgiaz Leontini dictum, q̄ interroganti,
πῶς διαίτη χρῆται; ὅπως ἐμμελὲς καὶ κατ' αἰσθη-
σίας ποιεῖν χρῆται; ὁσπερ, respondit, ἐπὶν πᾶσι
ποτὶ ἡδονῆς ἔνεκα ποιεῖται. ex Clearcho vitarum
l. 2. Athen. c. 18. Chrysippus ἐπὶ τῶν πᾶσι πολιτεῖ-
ας, ἐπὶν ἡδονῆς ἔνεκα ποιεῖται, ὅτι παρεκδιδο-
ντες πᾶσι πολιτεῖας. Antisthenes verò suis praecepit,
μὴδὲ δακτύλον ἐκτείνειν ποτὶ, ἐνεκα ἡδονῆς, ut ne
digitum quidem voluptatis causā unquam extenderent.
Theodoret. therapeut. l. 12. cujus illud item cele-
bratur; Μανίῳ μᾶλλον, ἢ ἡδονῇ. Furor malim,
q̄m voluptate perfundi. Laert. l. 7. Sext. Empir.
adv. Ethic. cap. 2. & Pyrrhon. hypoth. l. 3. c. 23.
Clem. Strom. l. 2. Theodoret. therap. l. 3. Gell.
l. 9. c. 5. Veruntamen etiam Stoici ipsi in hanc
partem secessionem quandoque fecisse visi sunt. quod de
Aristone Magistro suo festivè Eratosthenes apud
Athen. lib. 7. τὴν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μυστικῶν
διουσίοντες, καὶ ἀναφανιδίως παρὰ τῇ ἡδονῇ.
Neque tamen ullo modo admittendum, quod Epipha-
nii codices habent, adv. haer. l. 3. tom. 2. epilog.
§ 9. Chrysippum statuisse τὸ τῶν πᾶσι πᾶσι τὸ
ἡδοναδὲς ἔστι. nec id sanè Epiphanius unquam di-
xerit. Verum aut vitaria ista, & ἀποδὲς pro ἡδ-
ναδὲς legendum; aut loco mota, & Diogeni Rho-
dio, cujus dogma proximè refert, quocum istud pro-
bè convenit, τὰ σωματικά σωματικά ἐξ ἡδονῆς.
voluptate constare omnia, tribuendum. Cæterum
in dogmatum priscorum illorum recensione Epipha-
niana haud pauca istiusmodi, vel depravata, vel per-
peram relata occurrunt.

*H ἐνδεῶν] Contrā q̄m illi, q̄ nihil honestum
esse putant, nisi quod in vulgus gloriosum. Cicer. A-
cadem. l. 4. Senec. de beat. c. 20. Nihil opinionis
causā, omnia conscientia facta. Et epist. 113. Ni-
hil sit illi cum ambitione & fama: sibi placeat. De
T. Aristone Plin. min. l. 1. ep. 22. Nihil ad oscen-
tationem, omnia ad conscientiam refert. Vide l. 1.
§ 16. & l. 5. § 3. & l. 6. § 2.

§ 13. Τὴν ἐν ἐχθρῷ] Bern. de bon. deser. &
in Cant. serm. 34. Ipsi etiam bestiis bestialior est
homo, (hoc est, ut Simecat. epist. 13. οὗ ἀλόγων
ἀλογώτερος) ratione vicens & ratione non vivens.
Τὴν ἀλλο δόξαν] puta laudem, aut mercedem.
ut l. 7. § 73. & l. 9. § 42. Vide & l. 9. § 26. &
l. 10. § 51.

ἔρχασθαι. nisi mors praevenisset. Vide l. 2. § 4. & l. 6. § 30. & infra § 26.

Ἐως [ἔως, ἔως, ἔως] Quod Apostolus ad Galat. c. 6. v. 10. ὡς καί ποτε ἔρχομαι, ἐργάζομαι τὸ ἀγαθόν. & quod Petronianus ille, sed sensu seqiore; Ergo vivamus, dum licet esse bene.

§ 18. Οὐλοῦ ἀρχοῦν] Imò ευχαλῶν. ita infr. § 24. ευχαλόπτεσθαι. & l. 12. § 2. ευχαλῶσθαι. Magnam sibi tranquillitatem conciliat, q̄i aliena dista, facta, cogitata non attendit. Contrā, ut Rex sapientissimus Prov. c. 26. v. 17. Prebendit auribus canem, q̄i liti aliena immiscet se. In ejusmodi ergo homines qadrat diverbium à Zenobio ac Svida relatum, Ἀρσεί Λύδῳ περὶ γυναικῶν ἐκ τῶν ἀλλ' αὐτῶν ἀγαθῶν ἐπελαιο. Lydo negotia cum nulla essent, fortas profectus conquisivit. Vide ad lib. 2. § 7. & l. 3. § 4.

Ἀλλ' μόνον τὴν αὐτὸς ποιεῖ] Vide ad lib. 2. § 8. 13.

Ἡ χεῖρ τὸν ἀγαθόν] Xylandro libens accedo, q̄i pro ἀγαθόν, Ἀγαθῶνα substituit, cujus illud, τὸ μέλαν ἦδος, quod sequitur, fuerit. Annot. Lugd. amplius mutat, vultq̄, δεῖ χεῖρ τὸν Ἀγαθῶνα. Verum D. Junius ἀγαθόν illud retinendū unū censet: totūq̄q; locum, uti mox dicitur, reconcinat.

Μὴ μάλα ἦδ' ὅτε μετεβλήπιδες] non circumspici nigros mores. Xyl. aliorum, nimirum. Meric. ut activo sensu verbum accipiat. arguit l. 7. § 3. Μὴ μετεβλήπιδες ἐλλόγηται ἡγεμονίῳ. & l. 5. § 3. ὁ σὺ μὴ μετεβλήπιδες, ἀλλ' εὐθείαν πύλαι. Ceterum D. Boot. mavult μετεβλήπιδες legi, ut respondeat τῷ τρέχειν ὁρδόν, quod mox sequitur. Nē eorum instar, q̄i nigri ingenii sunt præditi, circumagari, & obliqua ac tortuosa incedas. D. Junius denique neq̄e de Agathone, neq̄e de moribus nigris illic quicquam vult dici. Sic itaq̄e conjecturā sanē probabili admodum, mutatione havi enormi, locum avumat posse restitui, ut cum præcedentibus cohzreas; & ὅσον, & ἀγαθόν μὴ ὡς τοῦδε αἰ μετεβλήπιδες, &c. ut quod facit, sit justum. & pium, & bonum: neq̄e cum pigritia & segnitie. live quod segnitium ac pigrorum est, circumspiciat; sed rectā procedat. Quid si Xylandre lectione ex parte admissa, sic concinnaverimus? ἦ χεῖρ τὸν Ἀγαθῶνα μὴ μέλαν ἦδος ἦ. δεῖ δὲ μὴ μετεβλήπιδες &c. Viderint alii.

Ἐπὶ τῆς γεγραμμένης] q̄asi ad lineam ductam. Sic Terull. adv. Marc. l. 4. c. 17. Linea insistere, pro in instituto persistere ac permanere. & adv. Hermog. c. 39. Linea excidere. pro, ab instituto & proposito decurrere & divagari. quod à re Geometrica tractum censet Hadr. Jun. cent. 6. adag. 75. à re Gymnica, Petr. Faber agonist. l. 2. c. 7. cui potius accedo.

Τρέχειν ὁρδόν] Itā l. 5. § 14. κατεβόσκειν ὀνομασθῆναι, τὴν ὁρδοῦσαν τῆς ὁδοῦ σημαίνουσαι. quod l. 8. § 57. κατ' εὐθὺν φέρεται. & l. 10. § 11. εὐ-

θεῖας παραύειν. Apostolus ad Galat. c. 2. v. 14. ὁρδοποιεῖν. sicut Lucas, sed citra metaphoram istiusmodi, Act. c. 16. v. 11. & c. 21. v. 1. εὐδουδρομεῖν.

Μὴ διερίμωδον] Non vagum. Xyl. nunc in hanc partem, nunc in illam procurrentem, & incerto quodam animi æstu iactum & abreptum, & quasi disiectum. quod in sacris Scripturis occurrit toties, neq̄e ad dextram neq̄e ad sinistram, i. e. ne utrobique declinando. Deut. c. 2. v. 27. & c. 5. v. 32. & c. 17. v. 11. 20. & c. 28. v. 14. Prov. c. 4. v. 25, 26, 27. Job. c. 1. v. 7. & c. 23. v. 6. Reg. hist. l. 1. c. 6. v. 12. & l. 2. c. 2. v. 19. 21. & l. 4. c. 22. u. 2. & Annal. l. 2. c. 34. v. 3. Esaj. c. 30. v. 21. quia τρέχειν ὁρδόν præceperat. Potest tamen ab oculorum affectione sumptum esse; cā nimirum, qam Galen. comment. in Hippocr. prognost. 1. ἰσπιν dici testatur, quando oculi sunt ἀσθεῖντοι, & κινῶντο διὰ τοῦτο, id vitiū aliquando insitum, aliquando est adventitium. de isto Hippocr. prænot. Coac. §. 218. πονεῖν & τὸ τὰς ὀφθαλμῶν διαρίπτεν. hoc est, ὁρδάλμους διερίμωδους εἶναι. Et huc allusum fuerit, si μετεβλήπιδες retineatur.

§ 19. Ὁ μετ' αὐτὸν ἐπεσφραγίσαντος] Retundi merito digna vanitas illorum, q̄i de nomine suo propagando & ad posteros transmittendo solliciti satagunt. nec tamen, qam sui sit memoriam relinquiturus, cum & in honorem numinis & in bonum publicum conducatur, incuriosus proflus esse quoniam fas est. Optime Plauto epist. 2. Ἀνάγκη γὰρ, ὡς ἔοικε, μέλειν ἡμῖν & τὰ ἐπειτα χεῖρα ἐπειδὴ & πυγχανοὶ κατὰ πνεύσαν, οἱ μὲν ἀνδραποδοῦνται ἐνὶ φρονίῳ αὐτῶν, οἱ δ' ἐπιπύσανται, πάντων τε, ὅπως ἀνέειπεν τὸν ἐπειτα χεῖρον ἐν ἀκείῳ. Verum ἐπὶ ὁρδῶν μετ' αὐτὸν, est rei alicui nimio opere additum esse, ut ad eam quasi attonitus & pertullus consistas, aut saltem pro re eximia & admiratione dignā habeas: quomodo erga famam posthumam affici; est à ratione omni alienum. Socrates apud Platonem in Phædone, σωφροσύνην definit, τὸ μετ' αὐτῶν ἐπιθυμίας μὴ ἐπὶ ὁρδῶν, ἀλλ' ὀλιγώπως εἶναι & κοροῖως. Cupiditatibus non esse vehementius additum, sed parvi pendere & modeste habere. Aristot. hist. animal. l. 6. c. 18. χεῖρ πύτων & ὅλ' ὧν κοινόν, τὸ μετ' αὐτῶν ἐπιθυμίας & τὴν ἡδονὴν ἐπὶ ὁρδῶν, τὴν δὲ τῆς ὀφθαλμῶν μάλα. Ibid. l. 9. c. 8. Οὕτως & σφόδρα, & ὀφθαλμῶν, & οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπὶ ὁρδῶν & τὴν ὀφθαλμῶν, ὡς εἰς τὸν θρόνον αἰετῶν, & πολλὰς & ἐν ὁρδῶν ἐπὶ τῶν κοροῖων. quod Plin. l. 10. c. 33. vertit; Rabie quidem tantā feruntur. quomodo Flacc. serm. l. 2. Sat. 3.

Insanit veteres statuas Damaspus emendo. hoc est, ἐπὶ ὁρδῶν μετ' αὐτῶν ἀνδραποδῶν. Marcus ipse l. 1. § 6. μὲν μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν. neq̄e rebm istiusmodi additum esse.

*Επεστὶ τῷ μεμνημένων] Vide ad l. 7. § 17. & infra § 35.

Διὰ ἐπισημίων] Per attonitos inani famā. Xyl. ut de gloriam ambientibus dictum sit. non accedo. hunc enim jam rebus humanis exemptum prælumit. Melius Cal. per admirantes. alius est ὁ πρὸς τὴν ὑπερβολὴν ἐπισημίων, qd de fama post-huma laborat, & circa eam insanit quodammodo. alii δὲ ἐπισημίων istic, qd cum vitā jam functum admirantur, celebrantq; quasi cum stupore quodam. Heraclitus apud Plut. de leg. Poet. Βλαβὲς ἀνδρῶν ἐστὶ παύσι λόγῳ ἐπισημίων φιλεῖ. quod idem lib. de audiendo. ἔστι δαμναστικὴν esse ait, coram qd nihil non admirari laudibusq; efferre solenne habent.

Τί ἐν τούτῳ σέως σὺ] Senec. epist. 77. Ad nos nihil pertinebit posterorum sermo. Boeth. Consol. l. 2. c. 7. Quid est qd ad præcipuos etiam viros, qd virtute gloriam pctunt, de fama post resolutum morte supremā corpus attineat? nam si, qd nostra rationes credi vident, toti moriuntur, nulla est omnino gloria: cum is, cuius ea esse dicitur, non extet omnino. Sin verò sibi mens bene conscia terreo carcere resoluta, cælum libera petat, nonne omne terrenum negotium spernet, qd se, cælo fruens, terrenis gaudet exemptam? Festive lusi in hanc mentem, quisq; fuit, Antholog. l. 3. c. 6.

*Οὐνοῦμαι μοι. τί ὃ τὸς πατρὶς ἐξ μοι. ἐς τί ὃ τῶν;

Κλεῖν δὲ εἰμι γένος. ἐς γὰρ ἀφαινετάτης

Ζήτους ἐσθλῶς, ἐλπίων βίον. *Εἰ γὰρ ἀσθλῶς;

Κεῖμαι δ' ἐν δαδὶ γού. τίς πνι ταῦτα λόγους;

Πρὸς τὸν Ζῆνα τί ὃ ἐπαύθη;] siquidem, δὲ α. 30 ἀσθλῶς, ἔστι ἀσφαρότης εἶναι. ut supr. l. 2. § 11. Deinde, ut Aristot. ethic. l. 1. c. 5. Δουεῖ ἢ μὴ ἐν τοῖς πᾶσι μᾶλλον εἶναι, ἢ τῶν πινυμένων. itaq; non est δικαίον π. Vide infr. § 20.

Δὲ οἰκονομία τινά] hoc est. ὥς μὴ μόνον πικρὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀξίωμα ὁρᾶν. Clem. padag. l. 3. c. 11. Itaq; Julian. de viduit. c. 22. Nobis necessaria est vita nostra, aliis fama nostra. Et Avg. nom. ad frat. in crem. orat. 52. Conscientia nobis necessaria est, fama proximo: qd conscientia fidens famam negligit, crudelis est. Verum ut nostri mentem melius alleqamur, dogma Stoicum ἅπλῃ δόξης καὶ ἐπαύ-

σι, sive de fama & laude, penitus pavd est introspicendum. Illi, ut Laert. l. 7. in Zenone, ἐν τοῖς ἀσφαρότοις, i. e. in rebus mediis, qd nec bonæ nec malæ sunt, ista ponebant: qd & noster facit, l. 2. § 11.

Verum ἀδιάρρητος illa cum distinguerent, in τὰ σπινθηρία καὶ τὰ ἀποσπινθηρία, in præposita & rejecta, ut Cicero vertit: de quibus vide ad l. 3. § 11.

in præpositis, i. e. qd æstimationem & pretium aliquod haberent, ut Senec. de beat. c. 22. τῶν ἐσθλῶν habebant. Cum autem rursus præposita sive præferenda illa in tres ordines dispecerent, ut quædam per se præponenda dicerentur, quædam propter usum, quædam propter utrumq; πρὸς τῶν ἐσθλῶν, de bonā fama, in qd trium istorum ordine ei sedem tribuerent,

inter se Stoici dissentiebant. Siq; idem, ut Cicero de finib. l. 3. § 57. Chrysippus & Diogenes, Utilitate detractā, nē digitum quidem ejus cavissā porrigendum esse dicebant, (atq; hoc est, qd Marcus hic dixit, εἰ μὴ δι' οἰκονομίαν τινά) qd autem post eos fuerunt, cum Carneadem sustinere non possent, Propter se præpositam & sumendam esse dixerunt, esseq; hominis ingenui & liberaliter educati, velle bene audire, à parentibus, à propinquis, à bonis etiam viris, idq; propter rem ipsam, non propter usum: dicuntq; ut liberis consultum volumus, etiam si posthumi futuri sint, propter ipsos; sic futuræ post mortem fama, tamen esse propter rem, etiam detracta usu, consulendum. Verum si cui otium & animus est, adeat Senecæ epist. 102. in qâ is de claritate, qam à fama secernit, utrum bonum sit necne, argutiolis Stoicis adscitis, fusissimè disceptat. Dio quidem, Præf. orat. 24.

*Επεὶ τὸ γὰρ ἐπαυθῆναι καὶ εἰ αὐτὸ ὑπὸ ἀνδρῶν πῶν, οἱοί πρὸ εἶναι οἱ πολλοί, ἢ τὸ δυνάμει ἐν τοῖς τοι-

βοῖς, ἢ τὸ ἡδύς ἔχειν, ἢ δὲν ἀν' ἀσφαρότης πρὸς ἐνδομολίαν, τὸ ψεῦδος, καὶ μὴ δὲν ἰσχύειν, καὶ ὁμ-

νήτως ἔχειν. Attamen, ut Galen. therapeut. lib. 7. c. 1.

*Ὁ γὰρ τοῖς ἔστι πολλῶν ἀνδρῶν τὸ ἐπαυθῆναι, εἰς μὲν ἡγεῖται τινὰς ὁπτηδίων ὄργανον εἶναι, καὶ ἄλλοις τοῖς ὥσιν ἀποδιδόναι, καὶ ἄλλοις ὡνίτην, ἀσφαρότης ἔστι ὥνιτην εἶναι. Marcus ipse etiam si hanc mul-

tum istud alioq; facere videatur, l. 3. § 16. & infr. § 51. hac tamen ratione, prout testatur Capitolinus, Erat fama sua curiosissimus: & male loquentium di-

ctis, vel literæ vel sermone respondebat. idēq; Nihil magis timuit & deprecatus est, qam avaritia famam: de qâ se multis epistolis purgat. Nec silen-

dum hic Chrysippi illud in lib. de rhetoric. "Οὐτὸς ἡνιοχέω καὶ πᾶσι δίδωμι τὴν σφῆρα, ὥς καὶ τὸ πᾶν τὸ ὅλῳ ἀγαθῷ, καὶ τῆς δόξης, καὶ τῆς ὑμετέρας. Plut. de Stoic. contradiç. c. 1. dum nimirum ad aliorum rationem captumq; sese accommodat. Estq; ista etiam οἰκονομία τις, ut Marcus hic loquitur.

Vide ad l. 11. § 18. Πολλὰ καὶ οἰκονομία γί-

40 νεται.

Πάδες γὰρ νῦν] Xyl. Omite enim natura mu-

nus huic temporis non conveniens, de qd suo loco erit differendum. Verum ista ex contextus verbis qd ratione erui possint non video. Lego itaq; πάλιν. ο-

mittis enim nunc & amittis, τῶν φυσικῶν δόντ, qd natura tibi concessit. nimirum, ut qd tui est ob-

scilicet agas, tuā solius conscientia contentus degas, omniāq; tua in te reposita habeas. ut supr. § 3. 8. & l. 2. § 11. 13. & infr. § 29. sic infr. § 32. ἀ-

φόντας ποιεῖν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατὰσκέψαι, καὶ τὸ ἀρκεῖν. & lib. 6. § 16. τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατὰσκέψαι κατεῖναι, καὶ ἰσχεῖν. Vide l. 5. § 36.

*Ἄλλοι τινὲς ἐχέμενον λόγον λοιπόν.] lego, ἐχέμεν. dum ab alterius sermone pendes. nisi si placuerit cum D. Bootio legere, παρὲντες, & ἐχέμεν λόγον, omittimus qd nostrum est, dum alterius rei,

qz

qæ scil. parum ad nos facit, rationem habemus. Sensus, utrumvis admiseris, idem futurus est. Cæterum λοιπόν illud vult idem esse novæ pericliæ initium; ut legi debeat, λοιπόν, πᾶν τὸ καὶ ὁπωσὺν κληόν, &c. Denique quicquid pulcrum est, isā ex se pulcrum est, ut aliena laus et nihil adiciat. cui libens assentior. Siquidem parvi modo Marcum bis usurpasse superius § 3. deprehendo. quæquam & τὸ λοιπόν satis crebro etiam sententiam claudit. Sic Epictet. l. 1. c. 29. Cἀποτα λοιπόν. Taceto deinceps. Et Chrysost. in Rom. orat. 8. Δείξας τοίνυν ὑπὸ τῷ Ἀβραάμ ὄντος, καὶ τὸν Δαβὶδ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, &c. Itaque distinctionem receptiorem in versione secutus sum.

§ 20. Πᾶν τὸ καὶ ὁπωσὺν κληόν] Itaque Galen. *hortator. c. 8.* Τὸ ἀληθινὸν καὶ ἀκριβὲς ἐστὶ δὲ αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἀπορρίπτον ἀπάντων γυμνασίων. Vide l. 6. § 40. & l. 9. § 31.

Οὐκ ἔχον μίσην πὶ αὐτῷ τὸν ἔπαινον] Est enim ὁ ἔπαινος ὅς ἐστι. ut *supr.* § 19.

Οὐτε γὰρ χεῖρον ἢ κρείσσον τὸ ἐπαινέμενον] *Gregor. Naz. de pace orat. 3.* Εὐδὲ δ' ἐκ ἀμειλίχων οἱ εὐρημῶντες, ἢ δυσρημῶντες, ὥστε οἱ βορβοροὶ μύρον ἀναμυγνῶντες, ἢ μύρον βορβορον, καὶ τὰς κίττας τῇ ἐπιμείλῃ συζέοντες, ἵνα δυσχερὲς αὐτοῖς μετισταθῇ, ἢ πολλὰ ἀνὰ κατεβόλον χεῖματα τοῖς ἐπαινέταις, εἰ με βλήται τοῖς ἐπαινοῖς ἐπιδόρον. νῦν δ' ἔχ' ἑποπτοῦ ἔχει. πάντες; ἀλλ' ὅσοι εἰμὶ, τὸτο μὲν καὶ δυσρημῶντες καὶ δυσμετῶντες. Apud *Plur. de adulat. Bio.* 'Εἰ τὸν ἄχρον ἐμμελὲς ἐπαινεῖν εὐφροσύνην καὶ εὐχρηστον, καὶ ἀναιδέα τὸν ἄνθρωπον ἰδοῦναι, τὸτο ποῶν μᾶλλον ἢ σκάντων καὶ ἀσέβητων ἔχον. ἢ τίνων ἐπ' ἀνδρωποῦ ἀπὸς ἀν εἰν ἐπαινεῖν, εἰ τοῖς ἐπαινέμενοις ὀφθαλμοῖς δεῖ καὶ πᾶσι. Verum hoc rejicit, subijcitque *Plutarchus*: Ο μὲν γὰρ ἄχρος εἰ γένοιτο χεῖρον ἐπαινέμενον ἄνθρωπον ἢ τῷ ἄχρῳ καὶ ἀναιδέει οἱ ἄλλοι καὶ παρ' ἀξίαν ἐπαινέουσι. Cæterum ē contrarij, Virtutem laudatam crescere, & immensum calcar gloriæ habere, nec parvas animo vires addere; *Nasio* monuit *Ponti l. 4. cl. 2. & trist. l. 5. cl. 12.* Sed hoc est, quod *Marcus* vult, nihil rei cuiusquam bonitatis, eo ipso quod laudatur, vel accedere vel decedere.

Τὸ δ' ὅτι ὄντως κληόν πινος χεῖρον ἔχει.] Leg. τὸ δ' ὅτι ὄντως κληόν [ἢ] πινος χεῖρον ἔχει, sententiæ exigentiæ & contextus serie. nisi si ἐρωτηματικῶς legere placuerit, πινος χεῖρον ἔχει 3. eadē re indignat. Sed illud potius adjecta poscere videntur. τὸ ὄντως κληόν Stoicis est virtus sola. Vide ad l. 2. § 1.

Σμαρτῶν δὲ αὐτῷ χεῖρον] *Annot. Lugd.* negativam hic sine causa interserit, quæ oratio etiam in edit. *Lugd.* sit erotemastica. *σμαρτῶν* aviam diminutē dixit, ut & mox, *μαχαλεόν*, *δενδύφον*, *ἀνδύλλον*. & l. 2. § 2. & l. 7. § 3. ὁσάκις. & *infr.* § 41. *μαχαλεόν*. galia ab *Aristophane* in *Babyloniis* usurpata *Aristoteles* monuit *thetor.* l. 3. c.

2. *μαχαλεόν*, *μαχαλεόν*, *μαχαλεόν*, *μαχαλεόν*. eadē qd̄ αὐτῷ τὸ ἔλασιν πτεῖν, ad rem qd̄ de agitur, deprimendam & elevandam conducere plurimum. nec alio sine usurpat *Marcus* noster. Vide *infr.* § 48.

Εὐεγία] Vide ad l. 2. § 5.

§ 21. Χωρεῖ ὁ δὲ] inde enim animam esse tenebant Stoici, l. 2. § 2. eodēque reverti. l. 7. § 50.

10 Πᾶς δ' ἢ γῆ] Et quomodo terra. *Xyl.* ac si qæstio proposita continuetur. cum sit subjectio, & responsio, licet interrogandi formulā enunciat; quod & *Cas.* advenit. q. d. idem de animis in ærem emissis sentias, quod de corporibus terrā conditis.

Περὶ ἢν πᾶσα ἐμδιαμενῶν] in alium, quācumque sit fuerit, subsistendi modum. *Cas.* quod nescio an vocabulum istud ferre possit. ego *Xylandro* assentior vertenti, quā aliquandiu in terra delituisse, vel permanere. idem enim his verbis de animis, vult dicere, quod de corporibus mox illis, αὐτῷ ἢν πᾶσα ἐμδιαμενῶν.

Ἐπὶ ποσὴν συμμέναντα] Animam corpore exutam longævam quidem, non æternam tamen aut immortalem prout Stoici statuebant. *Laërt. l. 7.* in *Zenone*: Τὸ ψυχὴ καὶ θάνατον ἐμπεριέχειν ἐδαπτῶν ἢ ἢ. *Cic. Tusc. l. 1. §. 77.* Stoici vitæ usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus: diu mansuros (alios) animos, semper, negant. Verum nec hac in parte secum invicem conveniebant. Nam, ut *Laërt. ibid.* Κλαύδιος μὲν πάσις ἐμδιαμενῶν ἐστὶ μέγας ἐκπυρώσεως. *Χρυσίππος* δ' τὰς ἑστῶν μόνων. *Cleantes* universas ad mundi conflagrationem usque permanere: *Chrysippus* verò sapientum duntaxat. *Seneca* tum saltem etiam beatorum animas interituras; ad *Marc. c. 26.* Nos quoque felices animæ, & æterna sortite, cum Deo visum erit iterum ista moliri, labentibus curstis; & ipsi parva ruine ingens accessio, in antiqua elementa vertentur. Apud *Euseb. præpar. l. 15. c. 17.* Numerius de bono l.

40 1. (quem cur, de nostris, appellet *Lipsius* *physiolog. Stoic. l. 3. c. 11.* Ubi horum pleræque retulit, ego nullus affector) ex Stoicorum sententiis διακρίνει τὰς ἑστῶν ἀποθανόντων ψυχάς. Et mox: Τὸ ψυχὴν ἡμῶν τε καὶ θάνατον λέγουσιν ἐκ ἐσθῆτος ἢ τοῦ σώματος ἀπαλλασθῆναι ἐσθῆτος, ἀλλ' ἐμμελῆσαι πᾶσι χρόνῳ καὶ αὐτῷ. τὸ μὲν ἑστῶν αὐτῶν, μέχρι τῆς εἰς πῦρ ἀναλύσεως ἑστῶν πῦρον τὸ ἑστῶν αὐτῶν, αὐτῶν πᾶσι πᾶσι χρόνῳ. Responxit horsum *Dionysius Halicarn.* (etiam si leviculè nimis *Lipsius*, q̄ vel hoc argumento *Stoæ* vindicat, nisi si *Stoicus* statim censendus, quicquid Stoicum dogma aliquod recent.) ubi dixit, *antiq. l. 8.* 'Εἰ δ' ἀεδαρται μέχρι τῆς πάντος τολήσεως αἱ ψυχὰς ἡμῶν ἐπὶ, κατὰ τὸ ὁριζοῦται πᾶσι, ἢ χρόνῳ, καὶ τὸ ἀπαλλασθῆναι πᾶσι ἑστῶν αὐτῶν, ἐπὶ ἀναλύσεως, μὴ μόνον μὲν αἱ ἑστῶν ἀεδαρται ἀνδρῶν, ἐπὶ ἀναλύσεως.

ἢ αἰ ᾧ καὶ ἄν. &c. Respexit & Tacitus in *Agricola*, ab eodem adductus; (quem tamen nemo, opinor, Stoicum fuisse suspicabitur) ubi ait; *sed*, ut sapientibus placet, non cum corpore extinguuntur anima Magna. Nam quod, ut Seneca *epist.* 57. existimabant animam hominis magno pondere extritam, perire non posse, & statim spargi, quia non fuerit illi exitus liber. quod & Statius *Theb.* l. 6. de aversatore montis ruinā oppresso;

—latet intus, monte soluto

Obtritus, ac penitus fractum obductūque cadaver Indignantem animam propriis non reddidit astris. Ridet ac refutat Senec. *ibid.* Quomodo enim, inquit, flamma non potest opprimi: nam circa id diffugit, quod urgetur: quomodo aer verberare aut ictu non laeditur; nec scinditur quidem: sic animus, qui ex tenuissimo constat, deprehendi non potest; nec intra corpus affigi: sed beneficio subtilitatis suae, per ipsa, quibus affligitur, erumpit. Servius verò, unde habeat, nescio, quod de Stoicis asseruit ad *Æneid.* l. 3. dicere eos tam diu durare animam, quam diu durat & corpus. ideoque Ægyptios sapientia peritos, condita diutius reservare cadavera, (quasi scilicet à Stoicis dogma istud arripuerint) ut anima multo tempore perduret, & corpori sit obnoxia, nec citò ad alia redeat.

Μεταβάλλουσιν, καὶ χάνονται, καὶ ἐξέρχονται] Non ergo usque ad ἐκπύρωσιν, sive conflagrationem, ut illi superius adducti, permanere vult Marcus noster: sed solvi, immutari, refundi, redaccendi, ut aliis succedentibus & subeuntibus quotidie locum faciant: prout de corporibus dixerat in terram resolutis. Atque hoc est fortasse quod Epiphanius voluit, ubi de Stoicis dixit. l. 1. *hæc*. 9. μεταγίγνεται τε ψυχὴ καὶ μετασomaτῶσιν καὶ σώματος εἰς σῶμα καὶ σώματος εἰς σῶμα μεταβάλλουσιν, ἢ δ' ἐν πάλιν ἐκδύσας καὶ ἀναπαλιν θνῃσκύουσιν. Et ex Epiphanio Joan. Damasc. in *lib. de hæres.* Stoici animam de corpore in corpus migrare volunt. Quomodo Pythagoreis adjungit Stoicos Lactantius *institut.* l. 3. c. 18. Superesse animam post mortem Pythagorici & Stoici dixerunt: cæque non nasci, sed insinuari in corpora, & de aliis in alia migrare. Ambigit certe Seneca *epist.* 65. Semel, inquit, hæc mihi videnda sint, an scæ. Verum aliud longè hac in parte Stoicus noster hic, quam Pythagoras olim censēbat. nec consentienti sibi invicem in Stoicorum dogmate recensendo, aut Epiphanio Lactantius, cum ille animas dicit ἀναπαλιν θνῃσκύουσιν; iste, non nasci, sed insinuari duntaxat; aut etiam sibiipsum Epiphanius, in eo quod subiungit καὶ μένει ὅτι καὶ ἀθάνατον τὴν ψυχὴν ἡγούμενοι quomodo enim immortalem statuunt, quam nasci sapiens contendunt? Utrumque verò Stoicis falsò tributum ab Epiphanio asserit Dionysius Petavius. Habent tamen aliquid Stoici dogmati Pythagorico affine, quod ex animarum materia quasi

conflata & recocta novas procudi & produci statuant. Verum hac ratione, non magis anima quam corpori immortalitatem asserunt, non minus anima quam corpori corruptionem & mortalitatem adscribunt. Atque hac ratione forsitan accipi voluit, quod, referente Luciano, Demonax Cynicus, interroganti, εἰ ἀθάνατος ἢ ψυχὴ, respondit, ἀθάνατος, ἀλλ' οὐ πάντα. Vide l. 8: § 18. Tale quid & Oraculum apud Stob. *tom.* 1. l. 1. tit. 4. de Animis;

10 "ΑΝΘ' ὃ' ἐξ ἀλλυ θνῃσκύουσιν, ἢ ἀναβλάσκουσιν, ψυχὴν γὰρ οὐκ ἀσπιδόμασιν καυοῖς.

Ex alio tamen est alius, semperque novatur.

Natura insinuans sese genitalibus arvis. Grot.

Servius interim, loco superius recensito, Stoicos autem mediam viam secutos, cum Plato animam perpetuam dixerit, & ad diversa corpora transiitum facere statim pro meritis vite prioris: Pythagoras verò, non μεταμύθησιν, sed παλιγγενεσίαν esse dicat, hoc est, redire, sed post tempus.

20 "Εξέρχονται] connectuntur. Xyl. perperam.

Verro, accenduntur, vel succeduntur. Senec. pariter *epist.* 54. Nos quod, & accendimur, & extinguimur. Allusum est ad eorum dogma, qui animam igneam statuebant. in quo censu cum aliis habet paucis & Stoici. Plur. de *Philos.* placit. l. 4. c. 3. de Anima natura: 'Οἱ δὲ Ἀναξαγόρας ἀερεῖδι ἔλεγον.

οἱ (στωικοὶ) πνεῦμα θέρμιν. Δημόκριτος πυρῶδες σύγκριμα. Stob. *tom.* 1. l. 1. tit. 46. Ἀναξαγόρας, Ἀναξίμανδρος, Ἀρχέλαος, Διογένης, ἀερεῖδι. 30 'Οἱ (στωικοὶ) πνεῦμα ποτερόν, θέρμιν. Παμφίδης ὃ καὶ Πήραδος, πυρῶδες. Δημόκριτος, πυρῶδες σύγκριμα. Λάκωνας, ἐν πυρὶ εἶναι. Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης, ἐξ ἀέρος. 'Ιππών ἐξ ὕδατος. eo loco pro Πήραδος leg. 'Ιππας. Sic enim Theodoret. *iber.* *apud*. l. 5. Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Ἀρχέλαος, ἀερεῖδι τῆς ψυχῆς πᾶσι φύσιν εἰρήσκουσιν οἱ δὲ καὶ (στωικοὶ) πνευματικῶς πλείους μετέχουσιν τῷ θερμῷ. Παμφίδης ὃ καὶ 'Ιππας καὶ Ἡρόκλητος πυρῶδες ὃ καὶ Ἡρακλείδης,

40 φωτεινῶς. Ἐπίκουρος ὃ τετάρτων πᾶν ποιότητων κράμα, πυρῶδες καὶ ἀερεῖδες καὶ πνευματικῶς καὶ τετάρτης τινὸς ἀσπενομενῶς ὃ καὶ Ἐμπεδοκλῆς, μέγιστα ἐξ αἰθέρος καὶ ἀερεῖδος ὕδατος. Κεῖται ὃ, ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ὕδατος. De Democrito etiam Aristot. *de anim.* l. 1. c. 2. πῦρ π καὶ θερμὸν οὖσιν ἀντίω εἶναι. Terull. *de anima* c. 5. Animarum effingunt Hipparchus & Heraclitus, ex igni; Hippoc & Thales, ex aqua; Empedocles & Critias, ex sanguine; Epicurus, ex atomis; Critolaus & Peripatetici ejus, ex quinta natura quia substantia: Stoici, penè nobiscum, spiritum prædicant; verum hunc ignem.

50 Apud Lært. l. 7. Zeno & Posidonius, Πνεῦμα ἐν θερμῷ εἶναι τὴν ψυχὴν. Galeni *de anim. seq. corp. temperat.* c. 4. Stoicis animam esse κράσιν ἐκ συμμετρίας γλυσσώδους τῆς ἀερεῖδος καὶ πυρῶδος ὕδατος. Cicer. *Tuscul.* l. 1. Zenoni Stoico animus ignis videtur. Et de natur. Deor.

Deor. l. 3. Omnia Stoici solent ad igneam naturam referre; Heraclitum, opinor, secuti. Et mox: Dicunt omnem vim esse ignem. itaque & animantes cum calor defecerit, interire: & in omni natura rerum id vivere, id vigere, quod calcat. Itā Chrysippus de provid. l. 1. Διότι μὲν γὰρ ὅν ὁ κόσμος πυρώδης, ἐνδὺς καὶ ψυχὰς ἔχειν ἐαυτῶς καὶ ἡγεμονικόν. Idemque de Sole pariter, quem ἐμψυχον καὶ πνεύνον, alitrisque, quæ etiam animata censentur, de natur. l. 3. Οἱ δ' ὅστις: ἐκ θαλάσσης καὶ τῶ ἡλίου ἀναστάντων. Quem idcirco hoc nomine exagitat Plut. de Stoic. contrad. c. 38. & de commun. notit. c. 41. quod cum animam statuatur τῇ μετεψύξει καὶ πυκνώσει, ὅς σωματικὴ πνί, hoc est, infirrigatione, & condensatione, ferri infusur, quod obfirmandi causa, candens etiamnum, aqua tingitur, produci; unde & ψυχὴν παρὰ τὴν ψύξιν dictam. (vide ad l. 12. § 24.) idem tamen, ὅταν ἐκπύρωσι γένωνται, διότι καὶ ζῶν καὶ ζῶν, tunc vivere cuncta atque animari dicat, cum ignitio quasi quadam obvoluerit; itaque potest etiam τὴν ἀναψιν, potest etiam τὴν μετεψύξιν, ἀρχὴν ἐμψυχίας πνίον, nunc infirrigationem, nunc accensionem principium animationis consistere. cumque animam, quam πῦρ νοερόν, i. e. ignem intelligibilem definit, μετεψύξει πνί produci velit; torqueri posse in Chrysippum, quod Cleanthes olim respondit, narranti cuidam, vidisse se ἑρχόμενον ἐν ὕδατι θερμὸν ζῶσαν, anguillas quæ in aqua calida degenerant; ἑκὼν ἐν ψυχρῷ αὐτὰς ἐψήσαντο, In frigida igitur exstimus eas. Sed & Porphy. ad Boethium de anima, apud Evseb. præpar. l. 15. c. 8. Πῶς δὲ ἐκ αἰσθητῶν γένωνται, ὁ πνεύμας πῶς ἐκ αὐτῶν ἀποδίδωται, ἢ πῦρ νοερόν, τῇ μετεψύξει καὶ ὅς ἑαυτὴν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀναφθίν, ἢ σωματικῶν; Verum de ignea animæ natura Stoici consentiunt, Phurnutus, an Cornutus, de Deis c. 3. Καὶ γὰρ αἱ ἡμετέρας ψυχὰς πῦρ εἶναι. Varro de ling. Lat. l. 4. Ignis nascendo, quod hinc nascitur omne: & quod nascitur, ignescit; ideo caret: ut qui de nascitur, ignem amittit, ac frigidescit. Et ibid.

Ova parire folles genu' pennis condecoratum;
non animas, ut ait Ennius.

Inde venit, pulvis divinitus insinuans se,

Ipsa anima: —

sive, ut Zeno Citivus, animaliam semen ignis, qui anima & mens; qui calor è celo, quia hic innumerabiles & immortales ignes. Itaque Epicharmus Ennii de mente humana dicit;

Istic est de Sole sumptus ignis, isque mentis est.

Sic enim Scalliger restituit. Idemque Ennius in Epicharmo à Prisciano l. 6. prolatus:

Terra corpus est; at mentis ignis est.

Virgilius & En. l. 6.

Ignis est solis vigor, & celestis origo.

B nostris etiam Lactant. de opific. Dei c. 8. eo (capite scil.) mens, & ignis ille divinus, tanquam celo, regitur. Cum autem anima ignis haberetur, quo accen-

so homines vivere, extincto emori necesse existeret; enatum est hinc delirium illud, de quo Servius ad & En. l. 1. Grave nimirum esse, ferre navfragio, quia anima est ignea, & perire videtur in mari. id quod tangit etiam Synesius in epist. 3. digitum simul intendens ad dictum quoddam Homericum, quod huc ubi solbat; Odyss. d. v. 511.

Ἄλως δ' ἐξ ἀπώλων, ἔπει πῖν ἀλμυρὸν ὕδαρ.

Ajax differtit, postquam bibit æquis undam.

10 Eius πῖν ὅς ἔδωκεν σαρμαλικὸν λόγον ἀναλαμβάνειεν] Laert. l. 7 in Zenone; de Stoicis agens: Δοκῆ δὲ αὐτῶς καὶ ψυχὴν αἰσθητικὴν ἔχει τὸ σωματικὸν πνεύμα: φανερὸν γὰρ ὅτι: τὴν γὰρ ὅς ἔδωκεν ἀφ' ὧν, ἢ μὲν εἰ καὶ τὰ ἐν τοῖς ζῴοις. Quid clarius? Hinc tamen immortalem esse animam concludebat Pythagoras, referente Laertio l. 8.

Εἶναι γὰρ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον τὴν αἰσθητικὴν — ἀθάνατον τε εἶναι αὐτὴν ἑπειδὴ καὶ τὸ ἀθάνατον αἰσθητικὸν. Numenius de bono l. 1. Ἐπαι γὰρ τὴν ψυχὴν ἐν τῷ διαφανί, ὁ χαλκὸν αἰσθητικὸν — τὰς γὰρ λοιπὰς φερεταιρετικὰς ταύτης. Et mox: Ἐνιοὶ γὰρ τὴν μὲν γὰρ ἑλκυστὸν τὰς γὰρ λοιπὰς συμμύωνος ἐπὶ τῇ αἰσθητικῇ εἰς ἐνέλην. Videmus hic, quis sit ille λόγος σαρμαλικός, de quo istic, & supr. § 14. & denuò l. 6. § 24. Unam scilicet animam communem & universalem somnabant Stoici, unde reliquæ omnes essent quasi deciesive sive quæ reliquarum omnium fons quidam existeret; in quem etiam denuò quasi refunderentur. Vide supr. § 4. 30 infr. § 23. & 34. & l. 9. § 7. Verum Mercurius Ægyptius, referente Tertulliano de anim. c. 33. dicit, animam digressam à corpore non refundi in animam universi, sed manere determinatam.

Ταῖς φερεταιρετικαῖς ἀφ' αὐτῶν] adventantibus. Xyl. insuper excipiendo, atque intra sedem eandem recipiendo. Sed quo modo veterer, legendum videtur, φερεταιρετικαῖς ἀφ' αὐτῶν. nam Cal. dum vulgaram sequitur scripturam, Marci mentem minus cepit. Par mendum apud Tatianum adv. Græc. c. 29. animam 40 vertere licet. Πῶς ὅλη ἑλκυστὸν φερεταιρετικὴν τὴν εἰς τοῦ μακρότερος βοήθειαν, καὶ μὴ τῷ διαφανί leg. φερεταιρετικὴν. iterum litera scriptorem minus cavum fugerat. Quod autem de animabus Marcus, idem de hominibus pariter Epictet. l. 3. c. 26. Ἐξελθὲν δὲς ἀλλοῖς τόποι. δὲ γὰρ καὶ ἄλλος, ἐξελθὲν καὶ ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἡμετέρας ἔχειν χάριν, καὶ διανοίας, καὶ τὰ σπινθηρὰ. ἀν δ' οἱ ἀφ' αὐτῶν μὴ ἐξελθόντων, ἢ σπινθηρῶν;

Ἐφ' ἀποδόσει τὰ τὰς ψυχὰς διακρίνει] Nichil itaque certi hic statuit Marcus. Sed & ambiguit passim loquitur. l. 3. § 3. εἰ μὴ εἰς ἕτερον βίον. & l. 6. § 24. ἵπτοι ἐλθόντων εἰς τοῦ τὰ κόσμου σαρμαλικὸν λόγον, ἢ διακρίνειν εἰς τοῦ ἀπ' αὐτοῦ. & l. 7. § 32 ἵπτοι σέβονται ἢ μεταστάται. quibus gemina habet, & l. 7. § 50. & l. 8. § 25. 58. & l. 10. § 7. Nec aliter Seneca, qui vestigium quæ si-

gat, incertum placet se prodire; hanc in hanc partem, nunc in alteram inclinans, prout argumenti, in quo versabatur, ratio trahere aut propellere videbatur. Polybium de fratre defuncto compellans, c. 28. Nē divideris fratri tuos: quiescit tandem tutus, tandem acrius est. fruidur nunc aperto & libero celo: ex humili & depresso in eam emicuit locum, quāvis ille est, qui solutus vinculis animas beato recipit sinu. Erras: frater tuus non perdidit lucem, sed securiorem fortitius est. non reliquit ille nos, sed ansecessit. Helviam matrem de filii exilio moerore plenam refocillans, c. 17. *Quem me cogites, accipe. latum ac alacrem, velut optimis rebus. Sunt autem optima, quoniam animas — ad summa prorumpit, & pulcherrimo divinatorum effectu frui, eternitateque suae memor, in omne quod fuit, futurūque est omnibus secus, vadit.* Marcia de filii excessu dejectae animum erigens c. 25. Non est quod ad sepulcrum filii tui curras. pessima ejus, & ipsi molestissima istic jacet, ossa cineresque: non magis illius partes, quam vestes, aliāque tegumenta corporum. Integer ille, nihilque in terris relinquens, fugit, & totus excessit: paulūque supra nos commoratus, dum expurgatur, & inhaerentia vitia suūque omnem mortali aevi excutit; deinde ad excessa sublati, inter felices currit animas; excipitque illum ceteris, Scipiones, Catonesque, utique contemporores vitae, & mortis beneficio liberi. & quae sequuntur. Lucilio fidem ubi animum vult addere, & adversus mortis horriditatem confirmare, epist. 102. Cum venerit diu illi, qui mixtum hoc divini humanique scernat, corpus hoc ubi inveni, relinam: ipse me diu reddam. nec nunc sine illis sum, sed gravi terrenūque detineor. per hos mortales aevi moras, illi meliori vitā longiorque prole durat. quomodo enim novem mensibus nos tenet mater in utero, & preparat, non ibi, sed illi loco in quem videtur emitti, jam idonei spiritum trahere, & in aperto dare: sic per hoc spatium, quod ab infantia pueri in senectutem, in aliam naturā sumimur partem. alia origo nos expellat, alius rerum status. nondum certum nisi ex intervallo pati possumus. Proinde in-trepidus horam illam decretoriam proficere: non est animo suprema, sed corpori. Dies iste, quem tanquam extremum reformidamus, aeterni natalis est. Depone onus. quid curas, quasi non prius quae relicto, in quo lrebas, corpore ceteris? Hares, & reluctaris. tum quae magno nisu matris expulsi es. gemit, ploras. & hoc ipsum flere, nascentis est. sed tunc debebat ignosci. rulis & imperiis omnium veneras: ex materno viscere cadido mollique fomento, affluit aera liberior. Nunc tibi non est novum separari ab eo, cuius ante pars fueris. ago animo membra jam supervacua dimittis; & istud corpus inhabitatum disponere. scindetur, obruetur, abolbitur. quid contristaris? ita solet fieri. pereunt semper velamenta nascentium. quid ista sic diligis, quasi tua? isti operis es. Veniet, quicquid re-veter, dies, & ex consubernato fœdi atque olidū ventris

educat. Hinc nunc quae tu, quantum poteris, subvolsam hinc altius aliquid sublimiusque meditare. Aliquando natura tibi arcana reteguntur: discitque ista caligo, & lux illam clara percussit. tunc in tenebris vixisse dices, cum totam lucem totus aspexeris: quam nunc per angustissimas oculorum vias obscure intueris, & ea non admiraris tam procul. quid tibi videbitur divina lux, cum illam suo loco videris? haec cogitatio nihil sordidum animo subsidere finit, nihil humile, acervitatem proponere. Vides, quam magnanimē, quam magnificē se effert, dum mulierculis solamina adhibet: dum Lucilium suum altius erigere conatur: dum Tyranni liberto foedissimē adulatur: & poeisis & sapientibus avayioicētrous de istis pronunciat. Verū, ut idem ille epist. 82. Magna haec verba excidunt, cum mors propius accessit. Vis igitur, quibus animam jam agens, rationibus ac cogitationibus ipse se susculciebat: & (si Lucretio saltem fidem adhibemus, qui de morti propinquis cecinit l. 3.

Nam vera voces tum demum pectore ab imo Ejiciuntur, & eripitur persona, manet res.) Quid revera Seneca ipse hac in parte senserit? Audi Lucilium suum alibi sic alloquentem, epist. 54. Vni morbo quasi affligatus sum. satis apud dici suspitum potest. nullum mihi videtur molestius. aliud enim quicquid est, agrotare est. hoc est animam agere. itaque medici hanc, meditationem mortis vocant. faciet aliquando spiritus ille, quod saepe conatus est. Ego vero & in ipsa suffocatione non desii cogitationibus laetis ac fortibus acquiescere. Quid hoc est? inquam. tam saepe mors experitur mei faciat. at ego illam diu expertus sum. Quid? inquit. antequam nascerer. Mors est, non esse. id, quod ante fuit: sed quae sit, jam scio, (ita sunt distinguenda, quae in excusis, serie continuata, sententia nullo bono, leguntur) hoc erit post me, quod ante me fuit. Si quid in hac re tormenti est, necesse est & fuisse antequam prodiremus in lucem: atqui nullam sensimus tunc vexationem. Rogo, non stultissimum dicas, siquid existimet lucerna pejus esse cum extincta est, quam antequam accenderetur? nos quae accendimur, & extinguimur: medio illo tempore aliquid patimur: utrinque vero alia securitas est. Libet illud Tragicorum Phrynici hic usurpare,

Ὅδ' Ὀδυσσεὺς πρὸ τοῦ κλέειν αἰσχύματα.
& Homericum illud Odyssei. π. v. 181.

Ἀλλοῖς μοι, ἔστιν, ἐφ' αὐτῶν νόον, ὃς πάρος ποτε.
quantum enim Seneca ipse ab illo mutatus, qui de animae immortalitate tam erecte, tam elacē disserbat, tam diserte, tam clarē, tam fidenter pronuntiabat? Etenim quid ista sunt aliud quam quod Euripides Troad.

Τὸ μὴ θνήσκειν τοῦ θανέειν ἰσὺς λόγος.
Non esse natum, & mortuum esse, idem puto.

Quod Lucretius l. 3.

Respice item, quam nil ad nos antea venisset
Temporis aeterni fuerit, quam nascimur, ante.

quæ, aliæ reitum variis generibus cum magno labore persequitur. nullis animalibus, nisi ex fastidio, pax est.

Δόχται] indè αὶ τῆς γαστρὸς δεξιόφρου Philo de agric. Ἡ δ' ὅρασις πᾶν στίον τι καὶ ποτὶν ἀφ' ἑαυτοῦ ὁρμώσασα, τὰτ' ἤδη εὐτερεπιδιώτῃ ἐπιλέσεται, καὶ πείναν ἀληκίον καὶ ἀπῆλσον ἰσχυρὸν ἀπέναντον, ὡς καὶ αὖ τῆς γαστρὸς ἀποπληρωθῆσι δεξιόφρου, μαργώτων ἐπὶ καὶ μαμώσων τῶν ἀπὸ καλῶν ἐπιθυμιῶν ἀφελόμενα, καὶ ἀφαιρούμενα, μὴ τί περ παρεστὰν λείψανον ἀφείλον, ἵνα καὶ τὸτο παμφόγῃ πύρις δίκην ἐπιλεχμῶσιν.

Διὰ τὰς ἐξαματώσεις] ad verbum, ob sanguificationes: quia pars nimirum in sanguinem convertitur. Alex. Aphrodisi problem. l. 1. q. 118, Vegetativæ animæ operationes recensens, τὰς πῆλιν ὅσας ὁρῶν, καὶ ὅσας χυμῶν τὰς μεταβολὰς, καὶ τὰς ἐξαματώσεις, καὶ ἀναδύσεις, τὰς ἐρίων, τὰς ὁμοιώσεις. Galen. ad Glenc. l. 2. Γεννῶντες δ' ἡμῶν τὸ μεταβολικὸν φεῖταιμα ἐν ἡπατι καὶ τῶν ἐξαματώσεων, ἀνάλογον τῇ καὶ τὸν δυνον τρυγί. Et indè ἡ ἐξαματώσις, sanguinem generandi facultas. Aphrodisi. ibid. l. 2. q. 63. Ἡ δὲ τρυγί καὶ ὕστερ συμμεισθῆς κράσις τῆς ἡπατὸς βλαστάνει τῶν ἐξαματώσεων δυνάμει, ἡ φυλάσσει κατὰ πᾶν ἢ δ' ἐξαματωτικῇ, ἥτοι τῶν ἐξαματώσεων ἢ δ' ἐξαματώσεως, δεικνύει τὸ ἔργον, αὐτὸ τὸ αἷμα. Idem de αἵματι. Galen. de dogmat. Hipp. et Plac. l. 8. c. 7. Ἡ πῆλιν ἡ στίων, ἡτ' ἀνάδύσις, ἢ δ' αἱματώσις, ἡτ' ἐρίων. Idemque, αἱματωτῆτι ἡ τρυγί τὸ ἡπαρ. In jecore alimentum in sanguinem vertitur. Scitè Clemens Alex. paedag. l. 1. c. 6. ut ostendat ex sanguine lac consistere. Ἐν πίνῳ ἡ μὴ καταρρασία τῆς τρυγίς ἐξαματωτῆτι, τὸ δ' αἷμα ἐκλαλακίται, παροσπῆν γίγνεται τὸ αἷμα πὺ γάλακτος. Et mox, ut totam corporis humani fabricam ex sanguine; καὶ δὴ τὸ καὶ γαστρὸς, τὸ μὲν ὁρῶν ὕστερ δὲ σῆσιν γαλακτοειδῆς. ἐπεὶ τὰ ἐξαματωτῆτι σῆσιν ἢ σῆσιν αὐτῇ πυγνυμῆν ἢ ἐν τῇ ὁρῶν κατὰ τὸν σῆσιν καὶ τρυγί πύρις, ὅς ἐστι διαπλάσσειται τὸ ἐμμερυν, ζωογονεῖται. Vide l. 10. §. 25.

Ἐκ τῶν ἀερίων ἢ πυρῶν] scil. διὰ τῶν ἀερίων καὶ τῶν ἀναδυμένων, per vapores et exhalationes, quorum illi ad ætheream, an aëream potius, istæ ad igneam naturam propius accedunt. Vide Aristot. meteor. l. 1. c. 3.

Διαιρέσεις οἷς τὸ ὑλῶδες καὶ οἷς τὸ αἰσθητὸς] hoc est, in materiam et formam, ut vulgò dicitur. De eadem hac divisione monet et l. 7. §. 29. et l. 8. §. 11. et l. 12. §. 29. addit tamen membrum tertium, τῶν ἀναφορῶν, l. 12. §. 10. et quartum etiam, τὸν χυμῶν, ibid. §. 18. Verum ista duo sunt ὅς ἐστι ἀνακατασκευῆς. duo illa tantum τὰ συστήματα. Lactant. l. 7. in Zenon. Δοκεῖ δ' αὐτοῖς ἀερίος ἢ πυρῶν δυο, τὸ πῦρ, καὶ τὸ πῦρ. τὸ μὲν ἔν πῦρ

ἢ τῶν ἀπῶν ὑπὸ τῶν ὑλῶν τὸ δ' οἷον, τὸν ἐν αὐτῇ λόγον, τὸν θεόν. ὅτων γὰρ οὐκ αἰδίων διὰ πάσης αὐτῆς δημιουργεῖν ἔλασσον. Vide l. 12. §. 30. Seneca epist. 64. Dicunt Stoici nostri, duo esse in rerum natura, ex quibus omnia fiant, causam et materiam. materia jacet iners, res ad omnia parata, cessatura, si nemo moveat. causam autem, id est, rationem, materiam format, et quocunque vult, versat: ex illa varia opera producit. Et post aliis verbis: Nempe universa ex materia et ex Deo constant. Deus ista temperat, quæ circumfusa rectorem sequuntur et ducem. Potentissima autem est quod facit, quod est Deus, quæ materia patientis Dei. Lactant. Instit. l. 7. c. 3. Stoici naturam in duas dividunt partes. unam, quæ efficiat; alteram, quæ se ad faciendum tractabilem præstat. in illa prima esse vim facientis; in hac materiam: nec alterum sine altero esse posse. Reliqua paulò post exhibebimus.

§ 22. Μὴ ἀπὸρρέουσις] Vide ad l. 2. §. 7. ne aberres, vel tantillum, aut ab ægitate in conatibus, aut à veritate in assensionibus.

Ἐπὶ πάσης ὁρμῇ τὸ δὲ καὶ ἀποδοῦναι] Vide Senec. ep. 89. infr. ad §. 32.

§ 23. Πᾶν μοι σωματώζει, ὃ σοι ἐνὸρμος ἐστὶ, ὃ κόσμος] quia nimirum ipse mundi pars sum. Mundus autem Stoicis Deus ipse. Vide ad l. 10.

§ 21. Plut. de Philosoph. placit. l. 1. c. 7. Ὅθεν καὶ κόσμον, καὶ ἀστέρας, καὶ τῶν γῶν λόγον. τὸν δ' ἀνατάτῃ πᾶν τῶν, νῦν ἐν αἰθέρι. Epiphani. heres. præfat. Στωικοὶ τὸν ἀνατάτῃ τῶν κόσμον θεόν νομίζουσιν. et l. 1. her. 5. de eisdem: φέροντες εἶναι τὸν τῶν θεῶν, ἡ πατὴρ τῶν ὁρατῶν κόσμος, ἐπεὶ τὸ φημι καὶ γῆς, καὶ ἄλλων, ὡς ἐν σωματι ψυχῇ. Arius Didymus in epitom. apud Euseb. præpar. l. 15. c. 11. Οἱ Στωικοὶ δ' ὅθεν τὸν κόσμον, οὖν τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ, ἀεὶ ἀνατάτῃ θεόν. Seneca gust. nat. l. 2. c. 45. Vnde Deum mundum vocare? non fabuleris. Ipse enim est totum quod vides, totus operibus suis inditus, et se sustentans vi sua. Idem epist. 94. Totum hoc, quod continemur, et unum est et Deus est: et socii ejus et membra sumus. Manil. astronom. l. 1.

Quæ pateat mundum divino numine verti,

Atque ipsum esse Deum.—

Plin. nat. hist. l. 2. c. 1. Mundum et hoc, quod nomine alio caelum appellare libuit, cuius circumflexu teguntur cuncta, numen esse credi par est. Pertinet huc Æschyli illud, apud Clement. Strom. l. 5. et Euseb. præpar. l. 13. c. 13.

Ζεὺς ἐστὶν αἰθέρ, Ζεὺς δ' ὅς γ' ἦν, Ζεὺς δ' ἡγεμὼν.

Ζεὺς τοι τὰ πάντα, καὶ ἐπὶ τῇ δ' ἐστὶν ὁρῶν πύρις.

Æthera, tellusque, et poli arx est Jupiter:

Est cuncta, et ista quicquid est sublimis.

Cui affine Ennii illud ex Epicharmo à Varrone laudatum. l. 4.

Istic est Jupiter, gem dico, gem Græci vocant

K

Acetm;

*Acrem; q̄i ventus est, & nubes, bimber postea,
Atq̄ ex bimbre frigus; ventus post fit, aer denuo.*

Hæc propter Jupiter sunt ista, q̄a dico tibi.

Pertinet & Evripidis illa toties repetita, à Cicero-
ne de natura Deor. l. 2. § 65. Plur. de exil. ad
princ. indoct. & phys. quæst. 29. Lucian. Jove
Traged. Athenag. in legat. Clem. Alex. hortat.
& Strom. l. 5. Evlebe. præpar. l. 13. c. 13. Stob.
tom. 1. l. 1. tit. 3. aliis.

Ὅπως τὴν ὑψὺς, τὸν δ' ἀπ' ἡμεῶν αἰθέρα,
Καὶ γὰρ μετὰ ἔχονθ' ὑπεῖς ἐς ἀρχαλαῦς;
Τῶν νόμων ἔστι Ζεῦ, τὸν δ' ἡμεῖς δέον.

Qod Cicero licentius vertit;

Vides sublime fufum immoderatum æthera,

Quæ tænero terram circumvolu amplexatur,

Hunc summum habeto divum, hunc perhibeto Jovē.

caligatiūs Grotius :

Sublime fufum cernis immensum æthera,

Cujus tenetur uvidis amplexibus

Terræ hoc putato numen, hoc perhibe Jovem.

Et ex Evripide Ennius in *Thyeste* (unde & ex Ev-
ripidis tragœdia cognomine fuisse desumpta, procli-
vis est conjectura) apud Cicer. de nat. Deor. l. 2. &
3. Apul. de mund. Festum in sublime :

—adspice hoc

Sublime candens, qem vocant omnes Jovem.

Uterq̄ Chrysippum expressit; q̄i, ut Cicero ibidem,
disputavit, *Æthera esse eum, qem homines appellant*
Jov. em. Qod & Pato Comicus;

Αἶψ, ὅ, ἀπ' οὐρανοῦ καὶ Δία.

Aer, qem nuncupare q̄s Jovem qeat.

Respect eadem & Lucretius verbis verbisq̄; illis
lib. 5.

Deniq̄ jam tuere hoc, circum superæq̄, qod omnem

Continet amplexu terram: qod procreat ex se

Omnis; qod quidam memorant; recipit; perempta.

Cato apud Lucan. l. 9.

Jupiter est qodcunq̄ vides, qocunq̄ moveris.

Idem de Deo dogma Judæis Ethnicis affingebant.

cum enim simulacra nulla *administerent*, manus tan-
tū inter precandum cœlos versū expandentes,

Cælum eis pro numine habere avumabant. Diodo-
rus Sic. l. 40. apud Phorium cod. 244. de Mose Ju-
dæorum legisatore verba habens. *Αγαλμα ὃ θε-
ῶν τὸ σωματιον ἔχοντες διὰ τὸ μὴ νομίζειν
ἀνθρώπων εἶναι τὸν θεόν· ἀλλὰ τὸν περὶ
τοῦ κόσμου πᾶν ἡμῶν μόνον εἶναι θεόν, καὶ τῷ
ἐκείνου κέντρον. Indè illud Juvenalis Sat. 14.

Nil præter nubes, & cæli numen adorant.

Cœli numen, i. e. cœlum ipsum, qod numen illis

est. ut numina Deorum, pro Diis ipsis. qo modo

de Judæis iustitiam Petronius,

Et cæli finitima advocat auriculas.

q̄nq̄a n nec desunt, q̄i lumen legant. Sed ad exte-
rios, Stoicos maxime, redeamus. Varro apud Avg.

de Civit. Dei l. 7. c. 6, Deum se arbitrari animan

mundi : & hunc ipsum mundum esse Deum. q̄a ver-
ba explicans Avgustinus: Sicut hominem sapientem,
cum sit ex animo & corpore; tamen ab animo dici nus-
sapientem : ita mundum Deum dici ab animo, cum sit
ex animo & corpore. Ea explicatio Avgustiniana lu-
cem dat verbis, cum Chrysippi apud Ciceronem, ubi
suprà; Vm divinam in ratione esse positam, & uni-
versa nature animæ itaq̄ mentio : ipsūq̄ Mundum
Deum dici, & ejus animi fusionem uni- & sam- & &

10 Senecæ quæst. nat. præfat. Quid est Deus? Mens uni-
versa. Quid est Deus? Totum, qod vides; & qod non
vides, totum. Atq̄ hæc est διαίρεσις εἰς τὸ ὕλην καὶ
τὸ ἀπὸ ὕλης, de qua supr. § 21. Distinctiūs pavlo

Laërt. l. 7. in Zenon. λέγειν ὃ κόσμον περιέχει
αὐτὸν τε τὸν θεόν, ἐκ δ' ἀπὸ τῆς φύσεως ποιεῖν (sicut

τὴν ὕλην ἀπὸ τῆς φύσεως contra dicunt) ὃς δὲ ἀπὸ φύσεως
ἔστι καὶ ἀνάνητος, δημιουργὸς ὅν τῆς διακοσμήσεως

καὶ αὐτῷ ὃ τὴν διακοσμήσιν ἔχει ἀστέρον καὶ τει-
ται, τὸ συνεκτικὸν ἐξ αὐτοῦ. Verum sexariam di-

10 ci Κόσμον, sive Mundum, ex Diodoro monet Jos.

Scalig. qem vide sis ad Manil. l. 5. ubi inter cæte-
ra, Κόσμος ὅστις ὁ διακοσμητὰς; πᾶσα ἡ οὐρα καὶ τὸν

ἢ πᾶσι τοῖς ἀστέροις.

Οὐδὲν μοι πᾶσι τοῖς ἀστέροις, τὸ σοι εὐκα-
ρον] Propert. l. 3. eleg. 3.

Optima mors, parca q̄a venit ipsa die.

i. e. τῇ παραυτίκῃ. Scalig. de cæteris singulis pari-
ter. Ità l. 11. § 13. ἢ δὲ καὶ τὸν τῇ τῇ ὕλην

οὐρα εὐκαρον;

30 Πᾶν μοι καρπὸς] Ità l. 2. § 3. Πᾶντι ὃ ἐν-
στασι μένει ἀγαθόν, ὃ φέρεται ἢ τῇ ὕλην φύσει. & lib.

10. § 20. Συμφέρεται ἐν ὕλην, ὃ φέρεται ἐν ὕλην
ὕλην φύσει. καὶ τότε συμφέρεται, ὅτε ἐκείνη φέρεται.

καρπὸς autem istic pro emolumento, qod ex re capi-
am provenit, ut fructus ex stirpe vel arbore. Ità

Apostol. ad Philip. c. 1. v. 22. καὶ τῷ μοι καρπὸς
ἔστιν. καρπὸς ἔργου, qod opera pretium Latinis. Vide

l. 6. § 30.

ἢ οὐρα] qomodo Mundum, ità & Naturam

40 Deum dicebant. Senec. de benefic. l. 4. c. 7. Quid
enim aliud est Natura qam Deus, & divina ratio, to-
ti mundo & partibus ejus inserta? & quæst. nat. l. 3.

c. 41. Vis illum Naturam vocare? non peccabis. est
enim ex qo nata sunt omnia, cujus spiritu vivimus.

Ità isti (Laërtii sunt verba superius pavlo politis
statim subjuncta) uno Naturæ nomine res diversissi-
mas comprehenderunt, Deum & Mundum, artificem
& opus. dicuntq̄ alterum sine altero nihil posse, tan-
quam Natura sit Deus Mundo permixtus non inter-
dum sic confundunt, ut sit Deus ipsa mens mundi, &
Mundus sit corpus Dei.

Ex τῷ πᾶσι τοῖς ἀστέροις, ἐκ τῷ πᾶσι τοῖς ἀστέροις]

Medius ista Apostolus noster de Deo. ad Rom. c. 11.

v. 36. ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ
πάντα. Vide l. 12. § 26. Paeuvius Chryse apud

Varron. ling. Lat. l. 4. & Cicer. de divin. l. 1. & 2.

Hoc vide circum, supràq; qd complexu continet
Terram: nostri cælum memorant, Grati perhibent
Æthera.

*Quicquid est hoc, omnia id animat, format, auget,
alut, creat,*

*Scpelit, recipitq; in sese omnia; omniũmq; idem est
pater.*

*Indidémq cadémq oriuntur, de integro cadémq
occidunt.*

Ista enim cum primis illis connexa vult Jos. Scalig.
q̃z Vossius mavult adnecti versiculo ejusdem illi ex
Nonio, & Varrone *ibid.* (jugat.

Mater est terræ; ea parit corpus, animam æther ad-
 'Ev σοι πάντα] Ἐκτός γὰρ τοῦ παντός ἔστιν. οἷ
 γὰρ τὸ δέειν, ἐν τῷ παντί δεῖ. Ocul'us Lucan. de
 univerſ. c. 1. § 8.

Ω πόλις φίλη Κέρκρας] Ex Tragædo aliquo, de
Civitate Atheniensi dictum.

Ω πόλις εἰλη Διδος] Mundum appellat Διδος
 πόλιν. qomodo & Dio Pruf. orat. 36. Τὴ Διδος
 πόλιν μάλιν ἢ δίκον, qippe cujus epist. L 3. sit po-
 τius, qām paterfamilias : etiam Epictet. R 3. 6. 22.
 Ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει ταυτῇ ἐστὶ πρὸς τὸ οἰκοδεσπότης.
 Estq; reverā illa Διδου πόλις multo potius nuncu-
 panda, qām illa Ægyptiaca, de qā Stephanus By-
 zanz. Verūm potiore adhuc jure, ἢ τὰς τῶν πόλιν
 illa, de qā Plates psalm. 87. v. 3. Apostolus ad
 Hebr. c. 12. v. 22. Joannes, Apoc. c. 3. v. 12.

§ 24. Ὀλίγα ᾄδοντες, φησὶν,] dicere solent.
 Cal. καὶ. imò, inquit ille, ἐνσὶ. Qis autem hoc
 dixerit, docet nos Senec. de ira l. 3. c. 6. Proderit
 vobis illud Democriti salutare praeceptum, qo mon-
 stratur tranquillitas, si neque privatum, neque publice
 multa aut majora viribus nostris egerimus. Et de
 tranquill. c. 12. Hoc secutum puto Democritum, idē
 capisse? (hoc est, volumen egregium, qod Θεὶ ἐυ-
 θυμίας inscripsit, ut Sen. ibid. c. 2. ab hoc monito
 exoritur) *Ἐν* tranquillè volēt vivere, nec privatim
 agat multa, nec publice. Græca integra exhibet Sto-
 baeus tom. 1. tit. 100. Τὸν εὐθυμειῶς μέλλοντα, qd
 καὶ μὴ πολλὰ ἀράσων, κατὰ ἰδίαν, κατὰ ξυνή-
 μιαν δ' ὅς ἂν σφραγίσῃ, καὶ τε διδάσκων αἰετὶ πῶς
 εὐατῆς καὶ φύσας. Marcus noster, lib. 3. § 5. Mntē
 πολυφρόνων, κατὰ πολυπράγμων ἐστ. Euripides
 Pariter :

Ὁ πρῶτος πρῶτον, ὅς ἐστι ἀσφαλεῖ εἶναι.

Res agere multas, tuta vitæ habet est via. Lips.

Idemque Antiopâ: apud Stob. rom. 2. tit. 58.

Ἦς ὃ πρῶτον πλὴν, μὴ πρῶτον παρὸν,

Μῶρως, παρὸν ζῆν ἡδέως ἀπερ' ὕμνα.

Qui multa facit, nulla ubi necessitas,

Quoniam suaviter, agens nil, vivat, desipit.

Et in Ocnom40:

‘Ο πλείστα πρὸς τῶν, πλείω’ ὁμαρτάνει βρετῆς’.

Peccare quisque plus solet, quò plus agit. Grot.

Verùm Democriti illud rejicit Plutarch. *de tranquill.*

in ipso ferè libri limine. Ὁ μὲν ἔν εἰπὼν, ὅτι δει-
πὸν εὐδυμεῖν ἑλλοισι, μήτε πῶδ' ἀφῆσεν, μήτε
ἰδίᾳ, μήτε ἑωπῇ, σφῶτον μὲν ἦν πλουσίῃ τῷ
εὐδυμῶνι καὶ δίσπῳ, ἡγοῦμαι δὲ ἀπερξέσθαι.
ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ἐστὶ τὸ εὐδυμεῖν τοῦ μὲν πολλὰ
ἀφῆσεν τας. εἰς γὰρ εὐδυμότερος ἔστι γυνῆρας ἀ-
δρῶν, ἡμεῖς δὲ τὰ πολλὰ σωμαίους. εἰς γὰρ καὶ τὸ μὲν
πρῶτον οὐδὲ πολλὸς εἰς εὐδυμῶν καὶ δίσπῳ. Nec
abs re Ennius in *Iphigenia*, apud Gellium *lib. 19.*

10 6. 10.

Otīo q̄i nescit uti, plus habet negotii,

Oti minus, qàm cùm est negotium in negotio.

Nam cui quod agat institutum est, nullo negotio

Id agit, studet ibi; mentem atque animum delectat
suum.

Otioso in otio animus nescit qid qidem velit.

Hoc ita est: neque domi nunc nos neque nunc militia
sumus.

*Imus huc, hinc illuc, cū illuc ventum est, ire illinc
libet.*

Incertè errat animus; præter propter vitæ vivitur.

Ita versus elegantes sanè sed misèrè deartuatos re-
fingunt collatis symbolis viri clarif. Hugo Grotius,
Cl. Salmasius, & Jean. Vossius; q̃i Chori verba
esse monet, q̃i militibus constabat Græcis, de orio
suo, dum ob maris malaciam Avlide moram trahe-
bant conq̃erentium. Sed & Marcus hic Democriti
præceptum refingit, & ad recti normam *παρακινῶς*
παύει defingit. Vide & l. 3. § 5.

30 ΜΗΤΕΡΕ ΑΜΕΝΟΝ Τ' ΟΥΚ ΑΝΘΡΩΠΩ ΠΡΟΣΘΗΝ] Frustra
Xylander, qem & Caf. est fecutus, ista, dum Marci
mentem non est affecutus, immutavit, & conjectu-
ram suam in textum inulit, μηδ' εμενον τδ αν-
θρωπω προσθη. At Marcus; Democritus, inquit,
consultit ei, qī tranquillū animi statū obtinere vult,
ut nē multa agat: at tu vide, nē ad hunc finem con-
ducas potius, ut necessaria qī agat, & qz constitu-
tioni suz sunt accommoda. Deest ετα, vel βλεπω,
vel ejusmodi qīppiam: qd non animadversum Xy-
landrum in fravem induxit. P. out & similis ellipsis
40 ab Apostolo usurpata, ad Tim. cp. 2. c. 2. v. 25. in
verbis illis; Εν μελαγχολια παροδοντα τευ αν-
δραν διδωεις, μηποτε δι' αυτου ε' σεβς μηδεναι,
&c. cum lenitate erudientem eos, expectando sive
experiendo, num aliquando Deus illis sit resi isenti-
am daturus; non observata, vulgato interpreti impos-
suit, amāque dedit utendi, Ες qī resistunt, negan-
tes Deus dei illis penitentiam, qā eo modo dictum
sit, qd illud Matth. c. 13. v. 15. ΜΗΤΕΡΕ ΙΔΕ ΟΙ Χ'

30 *σωωσιν* et *ἐπαρξέτωσαν* quum, ut recte Isidor. Pel. l.
 2. *πιστ.* 270. *μετανοήσιν ἁπλοῶς*, *ἐκ δὲ αἰσιν* *ἐμ-*
φαινεῖν. Contrā planē, qām in Eliaze loco c. 6. v.
 9. ab Evangelista prolato; in qo interpretando
 lapsus est et contrario bonus Isidorus. qin et idem
 D. Jo. Leifildum *τὴν μακροτέρην* fugiens, in causā
 fuit, qod Apostoli verba illa interpretatus est de

opposita prorsus voluntati divinæ in natura humana dispositione, quæ homines ita affecti sunt, ut resipiscantiam dare parato numini renitentur. quod eò monco, in eundem lapidem ne impingat quicquam denuò. Occurrunt ellipses huic geminæ in scriptis factis apud Mosem l. 1. c. 3. v. 22 & c. 11. v. 4. & c. 42. v. 4. Mathæum Evang. c. 25. v. 9. Lucam Act. c. 5. v. 39.

Τ' ἀναλκᾶ περὶεν] Supervacuas & minimè necessarias occupationes rescindere monet, eisq; duntaxat intendere, quæ aliquā saltem ratione necessaria existant. quod monitum & rursus repetitum dat, l. 12. § 18. At nobis in supervacuis, non subtilibus, ut Senec. epist. 106. Sed tempus, imò vita ferè tota, ut idem epist. 49. & 88. iteritur: dum, quod olim Agathosclic dicit, apud Athen. diptosoph. l. 5. & Clem. Strom. l. 5.

Τὸ μὴ παύειν, ἔργον αἷς, ποιῆμαθ'.

Τὸ δ' ἔργον, αἷς παύειν ἐκποιῆμαθ'.

Operose id agimus, agere quod non est opus.

At in eo quod opus est, opera persunftoria est. Grot. Eodemq; alludens Isidor. Pel. l. 5. epist. 108. Τὰ μὴ ἔργα, παύειν ἔν' ἡγούμεθα· τὰ δ' παύειν, αἷς ἀναλκᾶς, ἀνυπόβ'.

Vide infr. ad § 21.

Λόγος αἰρεῖ] ratio deligit. Xyl. mandas & injungit. Cal. melius. λόγος αἰρεῖ, ratio distat, evincit, postulat, exigit. Sic & l. 10. § 32. Οὐδὲ γὰρ αἰρεῖ λόγος, neque enim ratio poscit. & l. 2. § 5. ὅτι αἰρῶντες λόγ'· à ratione distantes, sive rationis distamine. Herodot. l. 2. Καὶ δι' αὐτὸν ὁ λόγος ἔργος αἰρεῖ. ratio ipsa distat, evincit. Gregor. Naz. apud Svidam: Καὶ ὁ λόγος αἰρεῖ, μὴ πείθειν ἀποδοκιμα. ratio ipsa postulat. Apud Plutarch. Consol. ad Apollon Plao: Ὅπως ἐν πλάσσει κούων, περὶ τὰ πεινυλάτα πείθει τὰ ἐκείν' ἀποδοκιμα. ὅτι λόγος αἰρεῖ βέλπ'· ἔχειν. prout ratio evincit optime habebiturum. Et Plut. ipse de commun. notion. c. 19. Ἀέλιον δ' ἔχει τὴν μεγίστην, ὁ πολλὰς αἰρεῖ λόγος ἀπὸ τῆς μὴ ἀγαθῆς περὶδ'· ratio postulat.

Ἀπὸ τῆς κλῆσ' περὶεν ἐνδυμῶν] Ità Plut. de tranquill. Δεῖ γὰρ μὴ κλῆδ'· μὴδ' ἐλπίδ' περὶδ'· ἀλλὰ τὴν κλῆδ' καὶ τὴν ἀεὶ τὴν ἐνδυμῶν δεῖξιν καὶ τὴν ἐνδυμῶν. ἔν' τὴν κλῆδ' ἢ παραληψ' ἢ ἔν' τὴν φιλίαν ἢ περὶδ' ἀνιστ'· ὅτι καὶ τὰς ἀεὶδ'· ἰδέμεν de sene polii. Ubi Cani tibicinis dictum posuisset, ἀγροῖν τὸν ἀνδρῶντες ὅτι μάλιστα αὐτὸν αὐτῶν ἢ ἑτέροις εὐραίνει· λαμβάνειν γὰρ αὐτῶν, ὅτι δίδναι, τὸν αὐτῶν ἐδιδόντας. Subjungit: Ἀπὸ ἐκ ἐπὶ τοῦτο ἡλικίας ἡδονῆς αἱ ἀρεταὶ τοῖς χειρῶντες ἀπὸ τῆς κλῆσ' περὶδ' καὶ τῆς κοινωνικῆς ἔργον καὶ φιλανθρώπων παραλαβ'· ἔστιν· ἢ κλῆσ' ἢ δίδναι, τὸν αὐτῶν αἱ εἰς σάρα λεία καὶ φρονεῖς γινώσκαι κινήσεις· ἀλλ' αὐτὰ μὴ ἐκπῶντες καὶ ἀεὶδ' αὐτῶν καὶ μεμνημένον στυγμῶ ἔχον· αἱ δ' ἐπὶ τοῖς κλῆσ' ἔργος ἢ τὰς· ἐκείν' δ' ἔχοντες πτέρυξιν, ἀλλὰ τοῖς Πλάτωνι-

κοῖς ἐκείνοις καὶ ἑτέροις πτεροῖς ὅμοια, τὴν ἀνελὼν μεγέδ' καὶ φρονεῖα μὴ γινώσκαι λαμβάνοντες ἀναρῶντες.

Ἐυχολάττερος] majore otio utetur. Xyl. otii multum lucrabitur. Cal. Verto, quietior, vel à negotiis quietior, futurus est. Ἐυχολάτ', ἡσυχος, quietus. Et ευχολών, ἡσυχίαν ἄγον, ἢ ἡ δαίνοια ἢ διασωπῶν. Vide Epict. ad l. 11. § 19. & l. 12. § 2. ευχολάττερος καὶ ἀταρακτύτερος ἔσται, pro eo quod initio dixerat, ἐνδυμῶν.

Ἄλλα καὶ καθίσταται] refecari vult non actiones tantum non necessarias, verum & cogitationes. quomodo & supr. l. 3. § 4. Ità Dominus noster, non solum πᾶν ῥήμα ἀεὶδ'· verbum quodque otiosum, Matth. c. 12. v. 36. Sed & cogitationes vanas ac inanēs, amandas monet. Jer. c. 4. v. 14.

Οὕτως γὰρ ἐδὲ περὶδ' παρὰ λυμῶν] radice nimirum ipsa evulsā. Siquidem, ut August. de persever. c. 13. Cogitantes agimus, quicquid agimus, & cogitantes loquimur, quicquid loquimur. atq; ex cordis abundantia, non os tantum loquitur, Matth. c. 12. v. 34. Sed & manus operatur. Ibid. cap. 15. v. 19. Chrysippi dictum apud Stob. som. 2. tit. 3. τὴν δαίνοια ἢ λόγων πηγῶν. orationis fontem esse cogitationem. Verum non orationis tantum is, sed & operationis fons existit: itaq; qui hunc custodierit, pro Solomonis monitu, Prov. c. 4. v. 23. etiam sermones actionesq; suas in potestate habebit.

§ 25. Πείρασον, πῶς σοι χωρεῖ] Epictet. l. 4. c. 1. Πείρασον γὰρ· ἐκ ἐστὶν ἀρετῆς ἢ πείρα. Et l. 2. c. 19. ἢ ἀρετῶν ἡσυχῶν καὶ τὰς ἡμέρας αἰδῶν, ἀεὶ ἐκ ἀρετῆς. καὶ δ' ἡμέραν εἰδῶν ὅτι καὶ τὴν πᾶν ἡμέραν ἔτα παραδ'· ἔτα παραδ'· ἀεὶ γὰρ πᾶν κοινὰ παραλήπτ', ἐπιδύοντες τὴν δαίμ'· ἢ γὰρ ἔστιν ἐκείν' ἢ ἀρετῶν ἔτα καὶ παντελῶς ἀναρῶνται σήμερον ἐκ ἐκείν' αὐτῶν, ἐδ' αὐτῶν, ἐδ' ἐπὶ τῆς δαίμονος καὶ πεινυμῶν· ἀλλὰ περὶδ' χωρὶς μνησῶν πᾶν ἐρεδισκῶν. γινώσκ'· ὅτι καμῶν σοι ἐστ'.

Πῶς σοι χωρεῖ] quomodo cadit. Xyl. & Cal. malim, quomodo progreditur, quos progressus rectum faciat. Apud Svidam historicus: ἢ χωρεῖντων αὐτῶν ἐπὶ ἐν (καλῶς) περὶδ' αὐτῶν καὶ τῶν. Cum res illi ex animi sententia non procederent.

Ἀρεσκῶν] Vide l. 3. § 4. & l. 10. § 1.

Ἐκ τῆς ἐλπίδ' ἀποταμιεύει] Vide ad lib. 7. § 31.

Ἀρεσκῶν γὰρ τῆς ἐλπίδ' περὶδ'] Vide l. 3. § 6. & l. 5. § 34. & infr. § 51.

§ 26. Ἐδραμεῖς ἐκείνη] Antegressis ita annexit istud Cal. ut ad vitæ prioris leciās administratione experientiam referant. Ego potius monita superius data rescipere opinor: ut lib. 3. § 11.

Ἀμαρτάνει τῆς ἐλπίδ' ἀμαρτάνει] Ità l. 9. § 4. ὁ ἀμαρτάνει ἐαυτὸν ἀμαρτάνει. & § 38. ἢ ἐκείν' ἀμαρτάνει.

ἡμαρτες, ἐνθα τὸ κενὸν ἴταγε, τὸ ἄλλο ἀμάρτημα, οὐκ αὖτε κελαικῶν. *ibid.* § 20. Clem. Strom. l. 4. ἢ ἀποκαθάρσιν ἄλλω πρὸς ἀν' ἀδελφῶν εἶναι κενόν, ἢ τὸ ἀποκαθαρθέντος.

Ἀπ' ἀρχῆς οὖν συγκαθάρτο καὶ συνεκλήβετο. Vide *supr.* § 10. l. 3. § 11. & *infra* § 34. Apud Lucianum Proclesius in *νευκαίσις*. Οὐ γὰρ ἐν τῶν αἰσθητῶν, ἀλλ' ἢ Μόρσι, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦτορ ἐπικαλῶν. Ita passim Homer. de Ulyss. *Odys.* a. v. 16.

Ἀλλ' ὅτε δὲ εἰς ἡλκὴ ἀπικλυθῶν ἐναισθησάμενος, τὸ δὲ ἐπικαλῶντο θεὸς διδόντες ἴσασθαι.

Apud eundem Telemachus *Odys.* γ. v. 208.

Ἀλλ' ἔμοι τίττον ἐπικλῶντο θεοὶ ὄλκον.

Ulysses *ibid.* λ. φ. 138. à Tiresia sciscitatur,

— τὰ μὲν δὲ πρὸς ἐπικλῶντος διδοὶ αὐτῷ.

Bvntius *ibid.* π. v. 64.

Πλαζομένης δὲ γὰρ οἱ ἐπικλῶντες τίδε δαίμων. Alcibius *ibid.* δ. v. 179.

Τὸν δὲ θεὸς μὲν τρέφει, ἐπικλῶντο δ' ὀλεσθῆναι.

Ἀνδρῶν περὶ τὰς ἡμέρας ἐπικλῶντων αἰδομένων.

Achilles denique *Il.* ω. v. 925. gem locum laudat Plot. de *legend. poet.* c. 4. & c. 6. & in *consol. ad Apollon.*

ὅς γὰρ ἐπικλῶντο θεοὶ θεοῖσι βροτοῖσι,

Ζεὺς ἀχνοειδὲς.

Leo Imper. in *oraculis* apud Jan. Rurgerf. *Var. lect.* l. 5. c. 8.

Συλῶν γὰρ ὁ θεὸς ἐν πῶλοις καὶ λαοῖς.

Senec. de *benefic.* l. 6. c. 23. Dii in prima illa constitutione, cum universa disponent, etiam nostra videmus, rationemque hominis habuerunt. in nostras utilitates in principio rerum praemissa mens est, & is ordo mundo datus, ut appareat curam nostri non inter ultimam habitam. Idem de provident. c. 5. Fata nos ducunt, & quantum vitae restet, prima nascentium bona disposuit, causa pendet ex causa, privata de publicis longius ordo recedit, non incidunt causa, sed veniunt. Omnis constitutum est, quid gaudere, quid fletis, & quantum mixtum videatur varietate singulorum vita distinguit, summa in unum venit.

Βεσχυρὸς ὁ βίος. Flaccus *serm.* l. 2. Sat. 6.

Summ' licet, — ubi beatus.

Fit memorem quam sis avi brevis.

R. Simeonin Pirke Aboth.

היום הזה והמקום הזה והמזל הזה

Diei brevis, & opus multum. Ex Betti-Syri magistro ob amorem repellenti, An nescis diem brevem, & opus multum esse? Drus. in *apophth.* Hippocr. *aphor.* 1. O μὲν βίος βεσχυρὸς ἢ γὰρ τὴν μακρότητα. Senec. de *brev. vit.* c. 1. Major pars mortalium de natura malignitate congeritur, quod in exigua aevi gignitur, quod hac tam velociter, tam rapide dati nobis tempora praeterita decurrant, adeo ut exceptum admodum paucis, ceteros in ipso vite apparatus omni destituant. Inde illa

maximi medicorum exclamatio est, Vitam brevem esse, artem longam. Et c. 16. Tempus breve est & praecipit: matutinoque sit brevis vita nostro. Vide l. 5. § 24.

Βεσχυρὸς καὶ ἀκαταλὸν διάστημα. Zeno apud Stob. *rom.* 2. tit. 96. Οὐδενὸς ἡμῶν ἦτορ πινυδὲς, ὡς χροῖα. Quod Laert. l. 7. in Zenon. Μνηστὸς ἡμῶν ἦτορ ἐν δὲ δὲ, ὡς χροῖα. Βεσχυρὸς γὰρ ὁ βίος ὁ βίος, ἢ γὰρ τὴν μακρότητα, καὶ μάλλον ἢ τὰς πύλας τῶν νόμων ἰσχυρὸς διατάξας. Lucian de *scyth.*

καὶ γὰρ μνηστὸν καλεῖν παρὲναι, εἰδὲται ἀλλοτρίως τὸ τὸ καὶ ἰατρῶν, ὡς ἀπὸ βεσχυρὸς μὲν ὁ βίος, μακρὰ δὲ ἡ τέρη. καὶ τοῖς ἐκείνῳ ἰατρικῶν πύλας ταύτης ἐλατῶν, οὐ μνηστὸν πρὸς μνηστὸν. φιλοσοφία δὲ καὶ μακρὰ τὸν χρόνον ἀνταρῶν, ὡς μὲν πύλας πύλας ἐκείνῳ, ἀπὲν δὲ καὶ γὰρ τὸν ἀποκλείειν εἰς αὐτῶν. Itaque Philo de *vita contemplat.* Χρόνος γὰρ ἐκείνῳ ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸν χρόνον ἰατρικῶν ἀποκλείειν, ὡς μὲν βίος βεσχυρὸς ἢ δὲ τὴν μακρότητα.

Seneca de *brev. vit.* c. 32. Non multum accepit bono tempore, etiam si totum illud sibi vindicat. Cui licet nihil facilitate eripi, nihil negligentia patiat excidere, tamen ad immortalium cognitionem nimis mortalis est. & *epist.* 48. Etiam si multum superesset aetatis, patet jam dispensandum erat, ut sufficeret necessarii. nunc quia dementia est, supervacua discere in tanta temporis egestate? Alludit ad Zenonis illud superius relatum. Et *epist.* 117. Non tam benignum at liberale tempus natura nobis dedit, ut aliquid ex illo vacet perdere. Ex hoc tempore tam angusto, & rapido, & nos auferente, quid juvat majorem partem mittere in vacuum? Contra tamen Methodici (secta ea est medicorum) Galeno referente, de *sestis* c. 6.

Τὸ γὰρ βεσχυρὸν ἐστὶν ἐν τῷ χρόνῳ, τὸ δὲ τὸν χρόνον μακρόν ἐστιν ἐν τῷ χρόνῳ γὰρ ἀπὸ τοῦ χρόνου μὲν βεσχυρὸν ἐστὶν, τὸν γὰρ χρόνον μακρόν. Sed & Seneca ipse de *brev. vit.* c. 1. Non accepimus brevem vitam, sed fecimus: nec inopem ejus, sed prodigi sumus. Non exiguum temporis habemus, sed multum perdimus. satis longa vita, & in maximarum rerum consummationem largē data est, si tota bene collocetur.

Καὶ δὲ τὸν χρόνον τὸν χρόνον Vide ad l. 2. § 6. & *supr.* § 17. & l. 6. § 2. Plinius *epist.* 7. l. 3. Sed tantum magis hoc quicquid est temporis suum & caduci, si non datur satis; nam horum materia in aliena manus nos cerere studiis proferamus, & quatenus nobis denegatur diu vivere, relinamus aliquid quod nos vixisse restemur. Sen. *epist.* 49. Infinita est velocitas temporis, quae magis apparuit respicientibus. Nam ad praesentia intentos fallit: adeo praecipitis fuga transitus levis est. Punctum est quod vivimus, & adhuc punctum minus: cuius brevitate aliquando futuram cogitamus.

Non solebat mihi tam velox tempus videri: nunc incredibilis cursus apparuit: five quia admodum lineae ratio, five quia attendere cepi, & computare damnum meum. Eo magis utique indignor, aliquos ex hoc tempore.

K 3

god sufficere nec al necessaria scilicet potest, etiam si custodit diligenter fueris; in superuacua maiorem partem erogare. Non vado ad istas inettas, ingens negotium in manibus est. mors me sequitur, fugi vitia. adversus hac me doce aliquid. effice ne ego mortem fugiam, vitia me non effugiat. Hoc est quod ἐξαρροῦν τὰ κακὰ, i. e. occasionem, live opportunitatem redimere, dixit Apostolus ad Ephes. c. 5. v. 16. Plut. in pedag. Στιμὴν χρεὶν πᾶς ὁ βίος ἐστίν. ὅν κ' ἡ παροχὴν οὐκ ἔχει. παροχὴν dixit, quod Ennius Iphigena. apud G. l. 19. c. 10. à V. C. Salmatio in exercit. Plinian. relicturus; —præter propter vitam vivitur.

Quod Senec. de brev. vit. c. 9. Perdis hodiernum. god in manu fortuna positum est, disponis; god in tua, dimittis. Itaque quod Plaut. Piccol. 2. 3.

Certa amittimus, dum incerta appetimus: atque hoc evenit,

In labore atque in dolore ut mors obrepit interim.

Nōpe ἀεὶ καὶ ὅτι Julian. Imper. epist. 12. "Εὐδὲν ἐστὶν ἡμῖν, ἀνευθεῖς τε ἀνδρῶν, καὶ ἀνδρῶν μὴ ταλαπωγῶν. Et Gregor. Naz. in Basilium. Τὴν ἀνὴν ἐκλυσιν μὴ παύσασθαι, hoc est, frontem remittere, non resolvere. Multum avtem interest, remittas aliquid, an solvas. Seneca de tranquill. c. 15. Itaque Ambros. offic. l. 1. c. 20. Cavendum, ne dum animum relaxare volumus, omnem harmoniam et quasi concentum solvamus. Et Martin. Dumien. de morib. Sapiens animum habebit, aliquid remissum, nunquam solutum. Valer. Max. l. 8. c. 8. Otium industria subiecti debet, non quod evanescat virtus, sed quod recreetur. Et Cicero. Offic. l. 2. Lucendi modus quidam retinendus est, ut ne nimis omnia profundamus, elatque voluptate in sursum dilabamur. Quod de Musica præcipiebat Pratinas,

Μὴ σὺντονον δίπλα, μὴτ' ἀνεμῶν.

Intensor nec esto, nec solutior.

"Ανεμῶν. c.] Vide ad l. 5 § 1. Senec. de tranquill. c. 15. Danda esse remissio animis: nec in eadem intentione aequaliter retinenda mens, sed ad jocos revolvenda. meliores acriterque regenti surgent. ut fertilibus agris non est imperandum: citius enim exhauret illos nigras intermissa fecunditas: ita animorum impetus assiduus labor frangit; vires recipient paulum resoluti et remissi. nascitur enim ex assiduitate laborum, animorum hebetatio quædam et languor. Aristot. ethic. l. 10. c. 4. Πᾶν τὸ ἀνδραπεία ἀδυνάστη σὺντονος ἐρεχθῆν. Ovid. epist. 4.

Quod caret alternâ regie, durabile non est:

Hæc reparat vires, membræque fessa levat.

Itaque sapientis esse, remittere interdum aciem rebus gerendis intentum. Avg. de Music. l. 2. c. 14. Siquidem ut Nalo Ponti l. 1. cl. 5.

Otia corpus alunt, animus quoque pascitur illis;

Immodicus contra carpit utrumque labor.

Et S. Sylv. l. 4.

—vires instigat, atque

Tempestiva quies: major post otia virtus.

Hinc de arcu lyrae imago illa tantopere celebrata. Dio in æconom. apud Stob. tom. 2. tit. 62. Ἀνέσσει παροξυσμικὰ πόνων ἐστὶ καὶ πένθος, καὶ λύπη, καὶ ἀνδραπεία, ἀμυλᾷ δὲ ἀναπαύσιναι. Ibid. tit. 3. Socrates: Ὁ βίος, ὡς ὁργανον, ἀνέσει καὶ ἐμπάσει ἀρμολογῶν, ἡδὺν γίνεσθαι. Democritus apud Anton. meliss. l. 2. c. 45. Ὁσὸν ὃ ὄργανον ἀνέσει καὶ ἐμπάσει λαμβάνει, ἡδὺ γίνεται. ὅτω καὶ ὁ βίος. god idem Plutarcho tribuit Maxim. collectan. c. 32. Verum in collectaneis illis avtorum nomina sæpius permutata, confusa, depravata deprehendas. Plutarch. in Pedag. Ὁ βίος ἡμῶν οἷς ἀνέσει καὶ ἐμπάσει δὴρῆται, καὶ ἡ ἀνέπειστος ὅς πόνων ἀρμολογῶν. (id quod idem in Lycurg. Παιδεία πόνος ἡδυσμα. quo eodem schemate usus est & Aristot. ethic. l. 9. c. 10.) καὶ τὰ πένθα, καὶ τὰς λύπας ἀνέσει, ἵνα ἐμπάσει δυνάσθω. καὶ δὴ καὶ σῶζεται, σῶμα καὶ, καὶ εἰς καὶ πληροῦται, καὶ ὅτι ἀνέσει καὶ πόνος. Amasis apud Herodot. l. 7. Τὰ πένθα οἱ κακῶν ἐστὶν ἐπὶ τὴν μὴ δύνανται χρῆσθαι ἐμπάσει ἐπὶ τὴν καλῶν, ἐκλήσκει. οἱ γὰρ δὴ τὸν πόνον χρεὶν ἐκτεταγμένα εἶναι, ἐκτεταγμένα ὅτι ἀνέσει τὸ δύνανται. ἀνέσει αὐτοῖσι χρεὶν. ὅτω δὴ καὶ ἀνδραπεία κατὰστασι, εἰ εἰδὼς καλὰ ἀνέσει καὶ εἰς, καὶ εἰς πονῶν τὸ μέγιστον ἐκτεταγμένα εἶναι, καὶ οἱ ἡτοίματοι καὶ ἐκτεταγμένα εἶναι, καὶ οἱ καὶ ἐκτεταγμένα εἶναι. Gregor. Naz. post reddit. ex agro: "Εὐδοκίως τοῦ πόνου αἰ τὰς τοιαύτας ἀδυνάτει ἀνέσει. ἐπεὶ καὶ νύκτα φέρε τὸ σῶπρον αἰ τεινοῦσθαι καὶ δὴ τὰ πένθα πένθα πένθα ἐκτεταγμένα εἶναι, εἰ μέλλοι ταδῆσθαι πάλιν, καὶ μὴ ἀχρεὶς εἶσθαι τὸ πένθος. καὶ ἀνέσει καὶ καὶ καὶ χρεὶν. Nalo epist. 4.

Arcum ni cesses tendere, mollis erit.

Æsopus Phædri l. 3. fab. 53.

Cito rumpis arcum, semper si tensum habueris:

At si laxaris, cum voles, erit utilis.

Sic lusus animo debet aliquando dari,

Ad cogitandum molitur ut redeat tibi.

De Joanne Evangelista gemina hic referunt Abraham Abbas apud Joan. Cassian. collat. 24. c. 22. Thom. Aquin. sum. p. 2. q. 168. a. 2. & Hen. Herp. specul. aur. in præcept. 3. serm. 2. sed & de Antonio Eremita balistæ exemplum eodem trahente, Antonin. sum. 2. par. 2. tit. 1. c. 23. § 1. & Gril. Pepin. de confess. tract. 2. par. 3. c. 6. ex Virg. patrum. Quod avtem ex adverso, Plut. de sene posit. τόσον μὲν ἐμπάσει πόνον γίνεσθαι. καὶ δὴ ἀνέσει. Unde de Theophrasto Lært. lib. 5.

Πόνον πόνος σῶπρος τὸν ἀνέσει, hoc est, ut Publius Syrus:

Arcum intensio frangit: animum remissio.

id de solutiore illa remissione capiendum est, quam vitandam cavendamque hic Marcus monet.

§ 27. Ἦτοι κόσμος διατεταμένος.] Vide infr. § 45. & l. 2. § 3. Plin. hist. nat. l. 2. c. 4. Quam κόσμον Græci nomine ornamentum appellaverunt, cum nos à perfecta absolutaque elegantia, mundum. nihil enim omnium rerum melius est mundo, nihil prastabilius, nihil pulchrius. utpote in quo universa ita constructa sunt, ut neque ad usum meliora esse poterint, neque ad speciem pulchriora. Cicero de Nat. Deor. l. 2. & Senec. ad Helv. c. 8. Mundo nihil neque majus, neque ornatiùs, rerum natura genuit. Avtor de Mund. c. 2. Κόσμος ὡς ἐν δεξιᾷ οὐρανῷ ἐξ ὧν τῆς γῆς, καὶ τοῦ ἐν ταῖς ἀστέροις φωτὸς ἀναστῆναι τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀστέρος κόσμος, ἢ τοῦ ὅλων τῆς γῆς καὶ διατεταμένος ὡς δὲ τῆς γῆς διὰ τὸν οὐρανόθεν. & Eustath. ad Il. a'. Κόσμος ἢ τῆς γῆς ἐν τῇ κοίτῃ. ὡς ἢ καὶ πᾶν τοῦ οὐρανοῦ, κόσμος, ὅτι ὡς τὸν οὐρανόθεν ἢ οὐρανοῦ ἐκτεταμένον. Apul. de mund. Mundus est ordinata ordinatio, Dei munere. & rursus: Quid mundo prastantius? Lauda, quam putas speciem: portio à te laudabitur mundi. admirare quam volles temperantiam, ordinationem, figuram. hic & per burz illud quodcumque est, invenitur esse laudandum. nam quid, oro te, ornatum atque ordinatum videri potest, quod non ab ipsius exemplo imitatura sit ratio? unde κόσμος Græcè nomen accepit. Tertull. apolog. c. 17. Quod colimus, Deus unus est, qui totam molem istam cum omni instrumento elementorum, corporum, spirituum, verborum, quod fuffit, ratione, quâ disposuit, virtute, quâ posuit, de nihilo expressit, in ornamentum majesticis suis: Unde & Græci nomen mundo κόσμον accommodaverunt. Greg. Naz. de pace 1. Κόσμος τῆς δεξιᾷ λέγεται καὶ κόσμος ἀστέρων.

Ἦ κακὸν.] Cinnus. Ità l. 6. § 10. Ἦτοι κακὸν καὶ ἀντιπαρῶν, καὶ οὐδὲν κακόν. quibus verbis κακὸν quid velit, explicat. & l. 9. § 39. κακὸν καὶ οὐδὲν κακόν.

Συμπεφοικημένος ὡς, ἀλλὰ κόσμος.] Vide Heracitum infrà.

Ἐν οὐδὲ τῷ κόσμῳ.] in te scilicet, qui es μικρὸς κόσμος πῆς. (quomodo τῶς μικρὸν κόσμον, τὸν ἀνθρώπον dixit Clem. Alex. in hortator. & Mundi instar habere fabricam humani corporis, Ambros. hexam. l. 6. c. 9.) & majoris illius imaginem geris. Macrobius in somn. Scip. lib. 1. c. 12. Idem physici Mundum magnum hominem, & hominem brevem mundum esse dicebant. Si est ergo, inquit, in te fabricaque tui ordinata rerum dispositio, in mundo ipso multò magis. Siquidem, ut Terull. de resurr. carn. c. 30. Esi figmentum veritatis in imagine est, imago ipsa in veritate est sui: necesse est esse prius sibi, quam alii configureretur. de vacuo similitudo non competit; de nullo parabola non convenit. Idem Adv. Hermogen. c. 40. Confusa res erat, nunc verò composita est. & vis ex compositis incomposita præberi? nulla res speculum est alterius non coequalis. nemo se apud seipsum pro homine multum infertit: nisi si, qui

putat in hac extruitione mundi disposita jam & completa, informem & incultam materiam respondere. quid hodie deforme in mundo? quid retrò speciatum in materiis, ut speculum sit mundus materia? cum ornamentum nonne sit penes Græcos Mundus, quomodo inornata materia imaginem referat? Nec materia certe mundus imago esse poterit, si compositus ille & exornatus, confusa verò & inornata ista; nec homo mundi, si in homine ordinata partium membrorumque dispositio, in mundi compage nullo ordine legēve certā disposita, sed commissa commistaque temere universa. Quamquam mundum non minorem, sed maiorem imaginis divinæ ratione habet absurdè prorsus dixit Gregor. Naz. in Pasch. τὸν ἀνθρώπον ὁ δημιουργὸς, διὸν πᾶσα κόσμον ἔτερον ἐκ μικρῶν μέγεθος ὅτι γῆς ἴσται. At verò Synes. de provident. 1. non hominem tantum integrum, sed caput hominis ipsum mundum minorem indiget, in quo mens tanquam numen quoddam resideat. Ἀνα ὡς ἐν ἀστέροις, κατὰ τὴν κεφαλὴν οὐρανοῦ διὰ τὴν ἀστέρων, ἢ εἰς δικὸν οὐρανὸν ἐκ κόσμου κόσμος μικροί. Reflexit, opinor, id quod in philosophor. placitis Plutarchi nomine evulgatis, l. 4. c. 21. Stoicis perperam tribuitur; τὴν ἡγεμονικὴν αὐτῶν, ὡς ἐκ κόσμου, κατὰ τὴν κεφαλὴν οὐρανοῦ εἶναι κεφαλὴν. Quod autem ille de capite, de corde Avlon. monosyll.

Cor vegetum mundi instar habens.--

Vide supr. ad § 3. Quomodo avtem Marcus istic illos perstringit, qui eum in semetipsis agnoscunt ordinem, ornatum, eundem mundo, cuius & ipsi sunt partes, negant: pari modo & Epicuri sectatores Senec. præsit. quæst. nat. l. 1. hoc ipso notat nomine, quod cum animum putent esse sibi ipsis, eumque providum & singula dispendiantem, universum interim, in quo & ipsi sunt, experti esse consilii ac temerè ferri contendunt. Vide ad l. 2. § 11.

Ἐν τῷ παντὶ ἀνομοία.] Nihil minùs. Avtor de mundo. Κόσμον δ' ἐπίμνηται τὸ σύνταγμα, ἀλλ' ἐκ ἀνομοίας ὀνομαστέος ἀν. Reverà, ut Plur. de anim. gener. Ἀνομοία δ' ἢν ὅτι τῆς τοῦ κόσμου ἡμοιωσέως. Erant siquidem primò omnia, ut Moses l. 1. c. 1. v. 2. וְכָל הָאָרֶץ חָרָה עָשָׁן, id est, ut Naso Metam. l. 1.

—rudis indigestaque moles.

Nec quicquam nisi pondus iners, congestaque eodem

Non bene junctarum discordia semina rerum.

Verum hanc Deus (is est melior potiorque natura illa) licet diremit, molem discretis: κόντευθεν κόσμον ἢ τὸν ἀνομοία ἐλάμβανεν. ut Gregor. Naz. πρὸς εὐταξίας. Atque hoc est quod Anaxagoras apud Laert. lib. 2. Πάντα ὁμοία τῷ οὐκ. ἔτα τῷ ἐλάτῳ, αὐτὰ διακόμωσι. Sive ut Timon in Sillius;

Πάντα συντεθήκωσιν ὁμῶς τεταρασμένα ἀεὶ δύν. Et apud Hermiam in διασπ. Ἀρχὴ πάντων ὁ νοῦς καὶ ὅτι αὐτὸς καὶ κῶς ἐπὶ ὅλων καὶ παρέχει τὰ ἐν τοῖς ἀτάκτοις, καὶ κίνησιν τοῖς ἀκίνητοις, καὶ δια-

nam fieri potest, quod & aliis placuisse video, ut meo-
xelo integram illa conficiant, quia Marcus scilicet. mores
varios fide dispositiones atque ingenia recensuerit, quos
stylosuo perstringeret, vitandosque moneret, nigras
scilicet. effumigatas, praefrastas, ballatas, &c. Sicut
autem candor pro ingenuitate & sinceritate, & mores
candidi pro ingenio, sinceritate, integritate, benignitate, be-
nivolentia. Ovid. trist. l. 3. eleg. 6.

Quae est in obaribus animi tibi candor amicis.

Idemque Pont. l. 4. el. 14.

Tam felix utinam, quam pectore candidum, effom.

& alibi. — sed sunt tua pectora laeta.

Et non calcata sandalione nive.

Horat. epod. 15.

Contraque lucrum nil valere candidam

Pariteris ingratum.

& epist. 4.

Albi nostrorum fermorum candidae judas.

& Satyr. 5.

— anima, galatnape candidiores

Terra tulit.

Ita mores nigri, pro malignis, improbis, malivolis di-
cti. Salsus Solon, apud Laert. l. 1.

Περὶ τὰς γὰρ ἀνθρώπων ἀνδρῶν ἔχοντες

ὅσα καὶ ἀνθρώπων ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

potius. neque enim illa, sed ista est Hicetis davis.
Inde provenit. ἡ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν. Can-
didorum virorum nullus est usus. quasi imbelles illi
plerumque ac inutiles sint. qualis Nireus,

— ὁ κἀλλος ὁ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Adl. ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν. Il. l. 6. v. 673.

& Paris, cui scilicet.

ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες ἔχοντες

Il. γ. v. 45.

10. Πραγματὶς] ἡ δὲ, mores praeduri, praefrasti,
rigidi, nefrasterii. Ita Sophocles. Ajax. Loner.

— μετακλινῶν ὀφθαλμοί.

11. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν. Schol. a ferro translatus trogi-
— αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν. Schol. a ferro translatus trogi-

— αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Βαρύ. ὁ ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Et in ἀνδρῶν. ubi ingeniarum istiusmodi eni-
tum elioet.

Αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

12. Πραγματὶς] ἡ δὲ, mores praeduri, praefrasti,

rigidi, nefrasterii. Ita Sophocles. Ajax. Loner.

— μετακλινῶν ὀφθαλμοί.

13. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

14. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

15. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

16. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

17. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

18. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

19. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

20. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

21. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

22. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

23. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

24. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

25. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

26. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

27. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

28. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

29. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

30. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

31. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

32. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

33. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

34. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

35. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

36. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

37. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

38. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

39. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

40. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

41. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

42. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

43. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

44. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

45. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

46. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

47. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

48. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

49. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

50. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

51. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

52. αἱ δὲ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

§ 29. **ἕν** & **κόσμου** ἵγια τὰ **κόσμου** ἔθνη ἰπλ.
videntur. *infr.* § 46. Vide & l. 8. § 15. & l. 12.
§ 1. & 13. *Peregrini* enim videtur esse, qz civi-
tatis, in qua agit, sint solennia, ignoreare. Huc illud
Luc. c. 24. v. 18. **Σὺ μὲν** & **παγκοσμίως** ἱερραμένη.
χὶ ἐκ ἑνὸς τὰ **γαρόφανα** ἐκ αὐτῆς Itaq; & Pe-
trus Apost. *epist.* 1. c. 4. v. 12. *pious persecutionem*
ad mundanias persequos, (cum ἐν τῷ κόσμῳ ἐλ-
θῇ, i. c. in mundo atq; ad mundo, qz ipso domo ha-
biturus sit, *afflictos fore* Dominus ipse præmonue-
rit, in *Evangelio* Joan. c. 15. v. 18. & c. 16. v. 33.)
verat **ἔθνη** τῶν ἐκ αὐτοῖς *παράγει* πρὸς *πνεύ-
ματι γινώσκοντες*, ὡς ἔθνη αὐτῶν *συμκαίοντες*. Itaq;
hac in parte, prout Marcus illic, non vult Chri-
stianos esse ἔθνη **κόσμου**. Alioqi ἔθνοι **κόσμου** χὶ
παρεπίδημοι, *peregrini* & *inquilini mundi* istius, qo-
ad vitæ rationem & institutum, prædicantur pii
omnes, idq; illis laudi ducitur. Avtor ad Hebr. c. 11.
v. 13. & Petr. idem *ep.* 1. c. 2. v. 11. Joan. Chry-
sost. in *epist.* ad Hebr. *orat.* 24. Ἡ ἀρετὴ ἀρετῆ, χὶ
ἡ πίστις ἀρετῆ, τὸ ἔθρον ἵδ' τὰ **κόσμου** τῶτα χὶ *πα-
ρεπίδημοι*, χὶ *μὲν* κερδὸν ἔχοντες τὰ ἐνταῦθα
πενυμια, ἀλλ' ἀσπρητῶς αὐτῶν, ὡς ἔθνοι. vel
ut alii, ὡς ἔθνοι.

φυγὰς] *Deapitius* idem l. 10. § 25. Philo al-
legor. l. 2. φυγὰς ὁ φανῶ. *fugitivus vitiosus*
civis.

Τυράλος, ὁ καλούμενος τῷ ποταμῷ ὀμματι. J. 1. c. πῶς
 τῆς καρδίας ἐφθάλην. ut Paulus ad Eph. c. 1. v. 18.
 ἔνεθ' ὅτι γεμεύεται. ut idem ad Cor. ep. 2. c. 4. v. 4.
 Ita Petrus, ep. 2. c. 1. v. 9. τυράλος ἐστὶ καὶ μωπώ-
 ζων. Unde diversum Domino Christo usurpatum;
 Marth. c. 15. v. 14. Ὁδὴν εἶπα ποταλὸν ποταλὸν.
 τυράλος ἢ τυράλον εἶπα ὀδὴν, ἀμάρτυροι εἰς βάθυνον
 πρὸς ἑνταῦτα. Et Paulo ad Rom. c. 2. v. 19. τυράλον
 ὀδὴν. Et Angelo Ecclesie Laodicee Dominus
 Joannis Apoc. c. 3. v. 17. Οὐκ ἴδεις ὅτι τυράλος
 εἶ. Vide suprà ad h. 2. § 14. Sophocles Oedip.
 reg.

Ἰνυρλὸς τὰ τ' ὄντα, τὸν τε νῦν, τὰ τ' ὄμματι.
Mentémqe (9) aures easque est, qm̄. loquētia.

Τῶ νοερῷ ὁμοίαν] Avtor de mund. c. 1. Ἡ
 γὰρ ψυχὴ διὰ φιλοσοφίας λαβεῖσα ἡγεμόνα τὴν
 νῦν, καὶ διὰ τῆς ψυχῆς ὁμοίαι τὰ θεῖα ἐκτελεῖται,
 &c. Vide ad l. 3. § 15.

Πρωτός] Irà de Ecclesiæ Laodicenæ Angelo,
Apost. c. 3. v. 18. πῶτος, καὶ τετῆρος. mendicans
est carnis.

'Ο ἑσθλὸς ἄνθρωπος] Vide l. 3. § 5. & l. 9. § 6. & l. 11. § 1. Επιστάς. differ. l. 4. c. 8. "Εγὼ μὴ πε
βλάψαι δυνάμει, ἐγὼ ὅδιν ποιῶ εἰ δὲλον ποιηθῶ
ἵνα με ἀπαλίσῃ, ἐγὼ ὅδιν εἶμι. Si me quis laedere po-
teat; nihil ago; si alacritum opem expecto, q̄ me juvet;
nihil sum ego.

Ἀπόστημα κόσμου] Ἰακ. 1. 2. § 16. ἄποστημα καὶ
 οὖμα τῆς κόσμου.

Ἐκείνη γὰρ φάσι τὸτο, ἢ καὶ στ' ἦντοσαν] Itā
d. 12. § 1. Soli γὰρ αὐτὸ ἢ οὗτος ἕκαστος, καὶ στ' ἦ-
σαν. τὸτο, cum τοῖς συμμεταίεσι prius dixisset. transi-
tio ἀνυμερο ἀδ numerum. plurali ad singularē. sicut
vice versa ab hoc ad illum l. 2. §. 4. Itā Plaso
Hipp. Καὶ πᾶς ἀνὴρ ἐκόντες ἀδικῶντες, καὶ ἐκόντες
ἐπιβλάσσαντες, καὶ κατὰ ἔργα παλαίον, βαλπίος ἀν
εἶν οὗ ἀκόντων, οἷς πολλὰ δοκεῖ συγγνώμην εἶναι,
εἰν μὴ εἰδὼς τις ἀδικῶν, ἢ ἴδιοντα, ἢ δὲ δὲ π
κακὸν ποιῶν. Paulus ad Cor. epist. 1. c. 4. v. 1.
Οὕτως ἡμεῖς λαλῶμεθα ἀνθρώποις, οἷς κληροῦντες
Χριστοῦ, καὶ οὐκ ὡς σοφίᾳ μυσταῖον Θεοῦ. δὲ λαλοῦντες ἡ-
γεῖται ἐν τοῖς ὁμοκρίτοις, ὡς πρὸς τὴν καρδίαν. Sic
& ad Galat. c. 6. v. 1. Ὑμεῖς οἱ ἀνδραγατικοί, κα-
τατρίβετε τὸν ποιῶν, σχολῶν σπουδῶν; μὴ καὶ π
περὶ αὐτοῦ. Salust. in Catilin. Interdū servitū re-
pudiabatur, cuius rei initio ad eum magna copia con-
tribuebatur. Terent. Eumuch. 2. 1.

*Adeone homines immutari ex amore, ut non cog-
noscas eundem esse?*

Idem. Cujus maxime mos est consimilis vestrum, hi
se ad vos applicant.

Plaut. Pseud. 7. 2.

Si quò hic gradietur, pariter progredimur.

Manum si protollet, pariter profecto manum.

Usum huius enallages, q̄i & Hebræis familiaris (de q̄o videantur Fr. Jun. *ad Proverb.* c. 13, v. 1. & Jo. Druf. *q̄est.* l. 3. c. 33.) in distributionibus solennem, monet M. Seneca *Synopf.* 2; q̄i ubi Corn. Severi illud de militibus Romanis laudaverat.

—strategie per bambini.

Hic meus est, dixere, dies. ---

Illud, inquit, Porcellus Grammaticus arguebat in hoc versu, inquam solacium, quod cum plures indicij esset, diceret, Hic meus est dies, nam, Ubi est est noster. Et in sententia optima desinabam id quod erat optimum. -- nam quasi proverbii loco est; Hic dies meus est. Cum ad sensum revertaris, ne Grammaticorum quidem calumniam habebis locum. dixerunt enim; non omnes simul, sed singuli ex his, Hic meus est dies. Nec secus in Historia laeta Reg. l. 4. c. 5. v. 13. de Normanne, Allocati sunt eam servigij, dicentes, Pater mi, &c. i. e. horum quasi scortum singuli. Sic hoc loco v. 1. i. e. tunc est cum Cantuarii esset. Sed de istis alibi fusius differemus.

Ἀπόνομα πολέας] hinc illud l. 3. § 8. Ὀυ-
 δὲν ἀπονομήσας. Cal. q̄ in ciuitate seditionem su-
 scitat. Xyl. frustum à ciuitate amputatum. ego ma-
 lim, q̄ uno verbo exprimam, insolenti forsas uti vo-
 cabulo, q̄alē & Marci ip̄um est sed analogiā eādē,
 q̄ā abscisus, formato, abscissum ciuium, vertere.
 Ejusmodi avtem hominem nunc membro abscisso,
 l. 8. § 34. nunc rano avulso, l. 1. § 8. nunc ciui
 sedizioso, l. 9. § 23. Similem pronunciat. Qin &
 τὴν ἀντιπάλαν vocabulum etiam de ciue istiusmodi
 usurpauit Plurarch. in praecip. polit. Δει δὲ ἄλ-
 λος

ἔργον μὴδὲν ναυίῃ πολίτῳ, ἢ. μὴ τῇ, δι᾽ Ἀλυσίων, ἢ Νάβις, ἢ Καπλίνας, νόσημα καὶ ἀπονημα. πολλὰς ἐγγίνετο.

Μιάς τῆς [Animam totius unam statuebant Stoici, cujus singulae omnes quasi membra essent. Vide supr. § 21. & infr. § 40. & l. 9. § 8.

§. 30. Χάεις χιτῶν φιλοσοφῆς] alia sine toga philosophatur. Xyl. imò, sine tunica. Ità Cynici. Salmast. ad Tertull. de pallio. Graeci generis omnes cum tunica, cum interculum simul indutui habebant, haud minus qàm Romani sub toga. Soli Cynici praeter omnium Graecorum morem, tunicam non gerebant, sed interculam tantum. Lucian. in Cynica dialogo. Τί ποτε, ὦ τοι, πύχρωνα μὲν ἔχεις καὶ κάλυψ, γὰρ τῆς καὶ ἔχεις; Dio. Chrysost. περὶ ἡμιμῆτος. orat. 72. Τὴν γὰρ μὲν κάλυψιν ἐκφορὰ ὄντωντες περὶ τῆς καπλίνας ἀναχωρήματα, ἔτι ποτε ταυτὰ ἐστὶ κατελεῖν. δ' αὖ τὴν αὐτῶν, ἢ μὴ ὅπως ἐνακιδεσμένους ἔειν, ὡς αἰκεῖν τὰ ἡμιμῆτος ἐκφορῶντος τῇ ἐργασίᾳ, ἢ μὴ λαχέειν ὄντων, ἐπειδὴν πᾶσι ἰδιώταις ἀχίτωμα καὶ μῆτις, καμῖτα πᾶσι κατὰ φύσιν καὶ τὰ γένεια, καὶ ἀπὸ τῆς ἐστὶ περὶ τῶν ἡλικίων ἀχίτη, καὶ σὺ γὰρ παρὰ τοῦτο ἀλλ' ἐκείνου, καὶ ἐπιδέχῃ, καὶ ἡτοι κατελεῖται. ἢ ἐλαιοῖται, ἢ εἰσὶν ἐλαιοῖν ἐπιδεσμένους. καὶ ταῦτα εἰσὶν ὁδοί, ὅτι τῶν καμῖτων φιλοσοφῶντες ἐκινῶντες ὄντων ἢ σὺν αὐτῇ, καὶ τῶν πᾶσι ἀποδιδεσμένους. Philosophus, inquit, confectus hic habitus; Cynicus nimirum, non & ceteris. Et hæc illis cavsa pallii duplicandi, quod sine tunica essent. Unde Diogenem tunicam petentem iussit Antisthenes, πύχρωνα δοῦναι. (Indè Teles apud Stob. tom. 2. tit. 94. de Metrocle jam Cynico: ἡμῶν μὲν χιτῶν παρὰ τοῦτον ἡμιμῆτος. ἐστὶν ὁ δὲ διδασκὼς πᾶσι τῶν κατὰ φύσιν, τῶν πᾶσι ἀποδιδεσμένους ἔχειν.) De Antisthene Laërtius; τῇ μῆτις ἔχρητο μόνον quod scilicet tunicam non haberet. idemq; de Cynicis, τῇ βίῳ μόνους χιτῶν ἀχίτωμα ἵναque erant Cynici, & q̃ Cynismum profiteri volebant, tunicam deponebant. Vetus epigramma,

Ἐρμῶδῳ τῷ δόξῃ τὸ πάνσοφον εἶπες ἀχίμῃ, Μῆτις πινάτω, θεῖς τὸ χιτῶνδεον.

Hermodoti sapiens dogma hoc: si defuerit cui & s. posita tunica, ne amplius esuriat.

hoc est, si quis esurit, & viam reperire vult, q̃ non amplius esuriat, deposita tunica habitum Cynici capebat. speram viri docti διὰς χιτῶνδεον accipiunt ibi pro induere. Hinc Joven. Sat. 13. v. 121.

— Stoica dogmata tantum

A Cynicis tunica distantia.—

quia Stoici tunicas, ut reliqui philosophi, & Graeci omnes gestabant, quibus carebant Cynici. Hæc ibi fecit Salmast. & ad Marci nostri vitam à Capitolino delineatam. q̃ non advertit vir doctissimus Jo. Cameron in præf. ad Math. c. 18. v. 15. ubi

dixit, Stoicos à Cynicis pallio distasse. à Stryci Scholiastæ forsan Vetere decipitur, q̃ Cynicos pallio usos negat. pallium enim utrique Sectæ amictus ex æquo communis erat. Qin. & Romanos prius ἀχίτωμα egisse, auctor est Gellius. l. 7. c. 12. Viri, inquit, Romani, primò sine tunicis togâ solâ amicti fuerunt.

Χάεις βιβλίον. Vide ad lib. 2. §. 2. Clemens Strom. l. 4. Ἐξέστ' ὃ πρὸς καὶ ἡμῶν παρὰ τὸν δόξῃ καὶ ἀπὸ χαμῖτων φιλοσοφῶν. Qin & c. nostris quidam de librorum supellestili interrogatus; Fabricam mundi, Creaturasq; eodem comprehensas librorum vicem abundè sibi supplere respondit. Τὸ ἐμὸν βιβλίον ἢ φύσις τῆς γῆς ὅσων καὶ ἀνθρώπων, ὅτι βίβλουμαι, τοῦ λόγου ἀναχρῶσθαι τῷ θεῷ. Natura, inquit, rerum mihi liber est, in q̃. De oracula, ubi libuit, legere licet. Ex Evagrii scripto Nicephorus Callisti l. 11. c. 43. Eum avtem q̃ hoc dixerat, Antonium is Justum appellat, qem alii cum Sozomene Magnam: q̃ & bish. Eccl. l. 1. c. 13. de eodem, χαμῖτα ὃ ἔστι ἡπικατο, ἡδὲ ἰδοῦμα ἐστὶν ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ὡς ἀπορροῦσθαι τῶν χαμῖτων, καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῷ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Literas nec nôrat, nec suspiciebat. Sed mentem bonam, tanquam eis antiquitatem, ipsamq; carundem inventricem collaudabat.

Ἄλλ' ὅπως] malim, ἄλλ' ὅπως. alius quipiam. Ità Demosth. adv. Midiam. ἀλλ' ὅπως ἵπποτ' ἢ ἀνὰ δῆ, &c. Liban. orat. 22. καὶ τῶν ὅπως ἵπποτ'.

Ἡμιμῆτος] De Cynicis Cyprian. orat. de patient. Exerit ac seminudi pectoris inveteranda jaſtantia. De Alcidiamaux Cynico Lucian. in sympoſ. Es τῶν καὶ χαμῖτων ἐσὺν τῶν, ἐκείν' ἡμῶν χαμῖτων. Senec. epist. 62. Demetrium virum optimum, mecum circumfero, & relictiſ conchyliis, cum illo seminudo loqor, illum admiram. At de eodem ep. 20. Ego certè aliter audio, q̃a dicit Demetrius noster, cum illum vidi nudum, q̃nò minus q̃m stramentis incubantem? tunc enim non præceptor veri,

sed testis est. De Christianis Cæcilius apud Minucium: Purpuras despicunt ipsi seminudi. Cæcilius peculiari q̃dam ratione Cynici seminudi; nimirum, q̃ia (Cl. Salmastii verba habes, ad Tertull. pall.) partem pallii de sub dextro humero super sinistram rejiciebant; & sic excluso dextro, obvelato sinistro erant: ità pallium Cynicum humerum laevum duplici textu tegebat, & dextrum nudabat, cum commune in utroque humero simplex sederet. Ammianus in Cynicum antholog. l. 2. c. 52. πωρῶνιον, ὅμιον ἔω. indè ἐξωμῶς vestis, q̃a ei utebantur. Sextus Empir. Pyrrhon. hypotbes. l. 1. c. 14. §. 10. Καὶ ὁ μὲν Διογῆνης ἀπὸ ἐξωμῶς περὶ τῆς ἡμῶς ὃ ὡς ἐξωμῶς. Et ab hac Cynici ἐξωμῶς. Lucian. βίον περὶ τῆς, de Cynico, ἐστὶ, ὃ τῷ σῶμα ἐκρημῶς, ὃ ἐξωμῶς. frustra est vir Cl. H. Stephanus, qum ad humerorum altitudinem refert. Indè &

de Cynicis Tactis. c. 41. *Θαίτην δὲ αὐτὸν ἐξαμελεῖν. quem nudum scilicet & exortum, ut Cyprianus habebant.*

"Αγρὸς ἐκ ἐξω] hoc vult. nihil impedire, quod minus q̄siam, etiam in summa rerum omnium indigentia, operam det philosophiz, in eaq̄ persistat. Sen. epist. 17. Licet ad philosophiam etiam sine viatico peruenire. Legas sis totam epistolam. Epictet. Enchir. cap. 11. § 1. *Ἐὰν πορεύῃαι θέλεις, ἀφ' ὧν πύθεται διαλογισμὸν ἐὰν ἀμύλησιν ἐπὶ ἐμῷ, ὅν ἐξω διαπορεύεις. κρείσσον γὰρ λιμῶν ἀποδεσμεῖν, ἢ ζῆν ἐν ἀρδύτοις παρακώλυθον.*

Γεωργίας τὰς ἐκ μαθημάτων] educationis bonae instructionesq̄e alimentis. Cal. Ex discipulis suis alimenta. Xyl. huic potius accedo.

§ 31. Τὸ τεχνίον ὁ ἱμαδὲς, ὅλης] Senarius proverbialis ab Aristophane in *Περίῳ*, à Stratonico (sed cum levī inflexione) apud Athen. l. 8. usurpatus.

Ἐρδοί τῆς, ἢ ἔργους εἰδὲν τὴν γῆν.

Straton. *A. d. i.* Quod Cicero *Tuscul. l. 1.*

Quam quisq̄e nobis artem, in ea se exerceat.

Horat. l. 1. epist. 14.

Quam scit uterq̄e, libens censendo, exerceat artem.

Apostolus ipse ad Corinth. ep. 1. c. 7. v. 20, 24.

Ἐργὸς ἐν τῇ κλίμῃ, ἐν ἣ ὁ κληῖθι, μὲν ἔστι παρὰ τοῦ θεοῦ.

Τὴν ποικίλας] Intra limites istius te contine: nec ad alias artes, aliāve studia animum adjicias; eisve te intermiscas. quod Apostolus appellat, τὴν ἰδίαν ποικίλιν, ad Thess. ep. 1. c. 4. v. 11. apelles sutorem, quem de crepidarum ansis reprehendentem lubenti gratōq̄e animo pridē audierat, de crucis efformatione postredē cavillarem monuit, Nō sutor supra crepidam judicaret. quod & ipsum in proverbium venit. Plin. *hist. nat. l. 35. c. 10.* Martial. *pariter l. 3. epig. 16.*

—sed te, mihi crede, memento

Nunc in pellicula, cerdo, tenere tua.

Allusio ad proverbium; Intra pelliculam suam se continere. Stratonicus isdem Mynaco sutori, de re Musica secum disceptanti, ὁ ποικίλιν αὐτῷ ἐρη, ὅτι ἀνὴρ ὅν τὸ σὺν ἄλλοις λέγει. parum se scire, quid ille dicat, cum supra talum loquitur. Athen. l. 8. nam quod Mynacum fabrum opinatus est Erasmus, & ultera massen locutum à Stratonico dictum, in eo falsum esse summum illum virum, docet Leopard. *emero. l. 10. c. 2.* Qin & idem Ptolemaeo de re citharistica item intendenti, *Ἐρεῖν ἐδιν, ὁ βασιλεὺς, οὐκ ἄλλος, ἔτερον δὲ πᾶν κῆρον.* Aliud est, inquit, ὁ Rex, streptum, aliud autem plectrum. Apelles etiam Megabyzo avlico, ut Plurarch. de adulat. Alexandro ipsi, ut Plin. loco sup. memorato; de pictura different; *Ὅρξ τὰ παιδεία ταῦτα πῶς μαλίστα γρίσσοντα; πάντων οὐ ποικίλιν τὴν νῦν σιωπῶν, καὶ πῶς πορεύεαι ἐδαίμαζέ καὶ τὰ χερσὶα*

νῦν δὲ σε καταγῆ, καὶ ὅν εἰ ἀμαρτάνεις ἀρετῶν καλῶν. admonuit nempe derisat esse illum pueris, qui colores terebant. Sed & Basiliius Cæsar: Demostheni Valentis imperatoris culinæ præfecto de re Theologica, sed imperitè barbarōq̄e, cum Episcopo disceptanti; subridens, *Ἐδεαπαμῶνα καὶ ἀντιποδὲν ἀρχαίματων.* Etiam Demosthenem, inquit, illiteratum vidimus. ampliusq̄e succulenti; *Ἰὼν δὲ τῆς τῆς ἰσοῦ καρπίας φρονέειν. ἀρχαίμων γὰρ*

16 *ἴσων ἰσίων εἰς ἄνατον, βελούμναι ἔχον τὸς ἀκούας.* Tuum est putimentorum conditura cuitare: neque enim dogmata poteris audire divina, qui vortis sordibus oppletas geris. Narrat Theodoret. *Hist. Eccl. l. 4. c. 19.* Nec supprimi dignum illud Butleri nostri medicinæ nomine celeberrimi, quem cum Juridicus quidam insignis in convivio frequenter de re medica jactantius parvò se esserens, subinde compellaret, quereretq̄e inter alia, quoniam in Galeni opere dictum quoddam invenitur, respondit, In decimo-20 *tertio Henrici octavi;* alludens ad leguleis nostris solennem legum capitā citandi formulam, tanquam jure suo contentum, intraq̄e limites ejusdem se continerem, in messum medicum falsum mittere, nevisq̄am oportuerit. Verum, contra quā Pindarus apud Plut. de virt. mor. & de tranquill.

Ἐρ ἀμαρτάνει ἱππὸς, ἐν δ' ἀλόγῳ βῆς.

Curram equus, aratrum bos trahat.

Optat ephippia bos piger, optat arare Caballus.

Flaccus l. 1. epist. 14.

—nec quisquam fere, quam sibi sortem

Avaritio dederit, aut fors objecerit, illi

Contentus vivit; lædus diverso sequenter.

Idem *Serm. l. 1. Sat. 1. Itā;*

Cui places alterius, sua nimirum est odio fors.

Idem ep. 14. In hoc, quod nunc præ manibus habemus, negotio, id cum primis ulu venire, idem monet l. 2. ep. 1.

Navem agere ignarus navis timet; agrorum agro

Non audit; nisi quod didicit; dare: quod medicorum est

Promittunt medici; tractant fabrilis fabri;

Scribimus innotat dedige.--

Atq̄ ut Plut. de tranquill. πάντα πάντων ὅτιν. ἀλλὰ δὲ τὸ πλεονεχῆς γεῖμασι περὶ ὁμοῦ, αὐτὸν καταμαθεῖν. ἔτα γὰρ οὗτος ποῖς ἐν ὁ πῆρκα, καὶ μὴ ἀλλοτὶ ἀλλοτὶ βῆς ἡλὸν ἐλκεῖν, καὶ περὶ βῆς αὐτῶν πῶς ὄν. Vide l. 6. § 43. & l. 7. § 5.

Περὶ ἀναπαυῆς] Apost. ad Rom. c. 2. v. 17. *Ἰσθὶς ἐπὶ τὸν νόμον, καὶ ἐπὶ τὰς ἀνάγκας τῶν νόμων.*

50 *So crates apud Platon. in Criton. & apud Epictet. Enchir. cap. ult. & dissert. l. 2. c. 4. & l. 3. c. 22.* *Ἐστὶν τῶς θεοῖς φίλον, ταῦτα ἡμεῖς ἀγαπῶμεν.* Davida nosster; Facias me Dominus, quod illi visum fuerit. Reg. *hist. l. 2. c. 15. v. 26.* Cujus & monita passim pia illiusmodi, *יְהוָה דְּרַכְךָ* Devolve super Deum viam tuam. Psal. 37. v. 5. & Psal.

Psal. 55. v. 22. **הַשִּׁלְךָ עַל-יְיָ יְהוָה**
Rejice ad Deum munus omne tuum. Et Solomon fi-
lius; Prov. c. 16. v. 3. **גִּזְלֵי אֱלֹהֵי מַעֲשֵׂיךָ**

Devolve ad Deum opera tua. Et Petrus Apost. ep. 1.
c. 5. v. 7. Πάσαν τὴν μέμνην ὡμῶν ἐμπό-
πῆσαι ἐπ' αὐτῶν. Vide infr. ad § 34. Sed & Ju-
venal. Sat. 10. v. 346. ad l. 5. § 7.

Ἐξ ὧν τῆς ψυχῆς] Phrasis Marco familia-
ris, ita supr. l. 3. § 4. ἀσπαρμένον ἐξ ὧν τῆς ψυ-
χῆς τὰ συμβαίνοντα. & l. 12. § 29. ἐξ ὧν τῆς
ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τὰ ἀνάηκτα. &
l. 2. § 3. ὅπου καρδίαν ἐνδεύει. Quid idem
in sacra pagina toties occurrit. Deut. cap. 6. v.
5. Diliges Dominum Deum tuum **דְּבַר לְיְהוָה**

וּדְבַר לְנַפְשְׁךָ. Ubi Græcus interpres; ἐξ ὧν
τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὧν τῆς ψυχῆς σου. Sed &
Lucas Evang. c. 10. v. 27. & Marc. c. 12. v. 30. At
Matth. Evang. c. 22. v. 37. Ebraïans magis; ἐν ὅλῃ
τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ.
Ἀνθρώπων ὁ δαίμων] Annot. Lugd. μὲν-
τῶν. qorlum, qzlo ?

Μὴτε πῦρνον, μὴτε δαίμον] Neque præter
jus fāsque qendam opprimendo, neque præter decorem
alicui interfervendo. Illud Apostolus ad Thess. ep. 1.
c. 4. v. 6. Τὸ μὴ ὑποβάλλειν ἢ πλεονεξεῖν ἐν τῷ
πράγματι τὸν ἀδελφόν αὐτῶν. Istud idem ad Co-
rinth. ep. 1. c. 7. v. 23. Μὴ γίνεσθαι δαίμον ἀνθρώ-
πων. Atque hoc forsitan fuerit, quod Marcus voluit ver-
bis illis, l. 5. § 28. ὅτι τετραγώνος, ὅτι πύργου. La-
xius tyranni nomine abusus Seneca ep. 114. Ani-
mus noster modò rex est, modò tyrannus. rex, cum bo-
nesta intuetur, salutem sibi commissi corporis curat,
et nihil imperat turpe, nihil sordidum: ubi verò im-
potens, cupidus, delicatus est; transit in nomen dete-
stable ac durum, et fit tyrannus. Illud interim ob-
servetur, quæ hic junctæ Marcus posuit, tyrannicè
nimirum agere, & serviliter assensum, in eisdem per-
sonis conjunctim frequentissimè deprehendi. De
Pseudopropheta Judas Apost. epist. v. 16. Τὸ σῶ-
μα αὐτοῦ λαλοῦν ὑποκρίσιν. δαίμων ὅντις ἐν ὁμοίᾳ
δολεῖται γένει. De sui temporis Episcopis, Isidor.
Pel. l. 2. ep. 125. Ὅς τὰ πολλὰ, ὅτι μὴ ἀρχισι,
τοῖς ὅ δαίμονι καὶ τοῖς μὴ ἐπιτάσσουσιν, τοῖς ὅ ὑπο-
τασσῶν καὶ τοῖς μὴ κακῶς ποιῶσιν, τοῖς ὅ χαλεπῶς
τοῖς μὴ ἐπιτασσουσιν, τοῖς ὅ ἀποπνέουσιν καὶ πο-
τεῖται μὴ τέτυκε, μωρῶνται ὅ ὑποτέττων. De Car-
thaginienſibus Plur. præcept. polit. Καρχηδονίων δέ-
μου ἡ δὲ ὑποκρίσιν τοῖς ἀρχισι, βαρὺ τοῖς ὑποτακτοῖς,
ἀφ' ἑκαστοῦ ἐν οἷσιν, ἀρχιστάταις ἐν ἐργαῖς. De
Persæ Regis avlicis, Livius hist. l. 45. Servire re-
gibus humiliter, aliis superbè imperare affecti. Et de
turba in genere, l. 24. Hac natura multitudinis est;
aut servit humiliter, aut superbè dominatur. Hinc

illa Senecæ expostulatio, de benef. l. 3. c. 28. Ser-
vum tu genam vocas, libidinis et gula servum, et
adultera, imò adulterarum commune mancipium? no-
gas tibi beneficium à servo tuo posse dari, cui osculum
alieni servi beneficium est? quæ est tanta animi dis-
cordia? eodem tempore servos despicis, et colis: impe-
riosus intra limen, atque impotens; humilis, fortis; et
iam contemptus, quàm contemnens. neque enim ulli ma-
gis abiciunt animos, quàm qui improbè tollunt: nullique
ad calcandos alios paratiores, quàm qui contumelias fa-
cere accipiendo didicerunt. Ita quod Peripateticus qui-
dam apud Procop. in ineditis. Τὰ ἐκταπτόμενα ἐν
ἀνθρώποις οὐκ ἐνυμναίνονται, ἀλλὰ ἐν ὅτις χαλεπα-
τῶν τῇ μέλει, quod & Marcus ipse monuisse videtur.
l. 11. § 14.

§ 32. Ταῦτα πάντα] forsitan ταῦτα, ut μοι,
τὰ αὐτά. eadem quæ nunc vides. Vide ad l. 2. § 14.
Ἀνδραδολογῶν] iactabundos. Cal. hoc est, ἀλα-
ζονδολογῶν. præstratos se gessisse. Xyl. Malim, ar-
roganter peruvicaces, vel contumaces.

Ἀποδαίνειν πῶς ἐνδεύειν] mori optantes. Cal.
quod Joannes Apoc. c. 9. v. 6. ἀποδαίνειν ἐν θανάτῳ
dixit. & Xyl. votis mortem vocasse. Verum ali-
ud, opinor Marcus voluit. aliorum mortem voto, sive
proce expectantes. quod, optione datâ, non petivisse
Salomonem, Deo gratum fuit. Annal. l. 2. c. 12. v. 11.

Οὐκ ἐπ' ἐδάμ] idem argumentum tractat,
l. 8. § 25. et 31. Vide & supr. § 3. & l. 7. § 58.
& infr. § 33.

Ἐπιγραφὰς χρόνων] periodos. Cal. περιγρα-
φαί. Malim, signaturas, sive signationes, consul-
to Tacitus an Fabius de caus. corrupt. eloq. Pri-
mum hoc regabo, quos vocetis antiquos, quoniam oratorum
etatem signatione istâ determinatis: ut ἐπιγραφὰς
χρόνων, sint tempora regis alicujus imperio, aut ejus-
modi notâ aliqâ insigniore designata.

Κατενταδύσιν] cum ad summum contendissent.
Xyl. Cum hoc aut illud entis contendissent. Cal.
optimè. Vide supr. § 3. μὴ κατεντείνω.

Ἐπεσον, καὶ ἀνελθόντες οἱς τὰ σωχεῖα] quod
Plates Psal. 146. v. 4. Abscedis spiritus; ad pul-
verem suum redit: eo ipso die intercedunt omnia co-
gitata ejus.

Κατὰ ἀνωτέρους] Vide l. 2. § 2. supr. § 3.
μὴ αὐτῶν.

Ἀρτίαι] ita supr. § 19. καίτοι καὶ ἀντίποινα τῶν
φυσικῶν δόντων.

Ἡ ἐπιγραφὴ καὶ ἐκείνῳ περὶ] ἐπιγραφὴ
hic Marco, quod ἐπεροχὴ Episcopo dicitur. l. 4. c. 12.
Τὴ ἐκείνῳ τῶν ἐπεροχῶν φυλάσσοντες σήμερον
παύσαι θέλω. τί ἐν; ἢ εἰ ἐπεροχῆς ἔσται. τί ἐν
καλῶν ἐπεροχῶν; καὶ καὶ ἐκείνῳ τῶν μὲν πῶ
βίῃ, ἐπ' ὅ ἢ ἀποταίνε τὸ ἐπεροχῶν. Saltem ἐπε-
ροχὴ illa jugis, via est ad ἐπεροχῶν talem qualem Mar-
cus hic præscribit, præstandam, quoniam nimirum post se-
riam rei cujusque considerationem ad sedulam debi-
tamque

tāmpē pro rei natura & dignitate circa eam se geren-
 di curam animus accingitur. Vide ad sequentia Sene-
 cam. Vide & A. 10. § 15. Quod autem *αεσολυ-
 σιμωσιν* Epictetus, id *αυτὴν γὰρ ἐμπαλιν αεσολ-
 υσις ἐστὶν τοῦ ἡ σωτηρίας* appellat Helychius noster in
 asetic. c. 1. § 7.

Ἰδὲν ὁζῶν ἔχει τὴν συνουσίαν] i. e. pro-
rum. circa q̄s verit̄ur, & in q̄ibus exercetur, naturā
locosq̄ se gerit. Vide h. 1. § 6. Sic h. 3. § 11. *ἡμα-
ρτίαι τοῦ τοῦ ὁζῶν ἐν τοῖς μέσσις συνουσίαις*.
Hoc est, q̄d Lucilius, referente Lactantio *in* 4.
tut. l. 6. c. 5.

Virtus, Albine, est pretium persolvere verum

Qc is ni versamur, qe is viti'mu, rebu' potesse.

Virtus est homini, scire id, quod quæque habeat res:

Virtus, quærendæ rei finem sive modumque:

Virtus, dicitur, pretium persolvere posse:

Virtus, id dare, quod re ipsa debetur honori.

Senec. epist. 89. Philosophia moralis pars prima est, inspectio suum cuique distribuens, & æstimans quanto quidque dignum sit, maximè utilis. quid enim est tan necessarium, quàm pretia rebus imponere? secunda, de impetu; tertia, de actionibus. primum enim est, ut quanti quidque sit, iudices secundum, ut impetum ad illa capias ordinatum temperatumque; tertium, ut inter impetum tuum actionemque conveniat, ut in omnibus istis tibi ipse consensias. tunc enim vita sibi concors est. ubi actio non destituit impetum; impetus ex dignitate rei concipitur, perinde remissus actiorve; prout illa diena est peti.

Οὐκ ἀποδυναστεύεις] Non agere feceris, animo con- sider. Sic. l. 5. § 9. μὴ ἀποδυναστεύειν.

Ἐὰν μὴ ἐπὶ πλέον ἢ ὀρεσθῆαι οἷ τὰ ἐλάττω
 καλῶν. Si non plaris quam par est, rem ullam
 feceris; vel plus quam dignum est, in ea studii po-
 fueris.

§ 33. Ἐπὶ πάλαι συνήθεις λέξεις, γλωσσῆματ' αὖν] Male accepit ista Xylander, cum verit. Usitata quoniam ista vocabula, nunc interpretationis loco sunt. Imò, interpretatione potius opus habent. Hinc Sext. Empiric. adv. Grammat. l. 1. c. 13. Διὸν γε γὰρ ὅσον, ἢ βαρβάρους λέξεις ἐπιμνησθεὶς γίνεσθαι, ἢ πῶς καὶ γλώσσῃν περικυβεῖται, ὁμοίως καὶ ἀσυνήθεις ἡμῶν. Et, *Qi glossemata interpretati sunt*: inquit Varro de ling. Lat. l. 6. Galenus in glossario Hippocratico, ita enim potius quam lexico dixerim, cum in ipso limine ipse τῶν λέξεων ἡ γλῶσσα distinguῖται. Ὅσα πένοντο ὀνομαστικῶν, ἐν ᾧ τοῖς πάλαι χρόνοις ἐν συνήθει, νυνὶ δ' ἐκείν' ἔστι, γλώττιαι καλεῖται. Fabius etiam instituit. l. 1. c. 14. *Glossemata, voces minus usitatae, glossae, linguae secretiorem, interpretantur*. Dionysius Halicarn. de compos. nomin. Ἐστὶ τις ὀνομαστικὴ ποιητικὴ, γλωσσῆματ' αὖν τε καὶ ἔξωθεν ἐτεσπικῶν ἡ πεποικισμένη, οἷς ἡδυνάται καὶ πένοντες. Idemque in Thucydidis historia observat quendam γλωσσῆματ' αὖν, καὶ ἀπ' ἀρχαίων ὅπως καὶ

δούσακα τοῖς πολλοῖς. *Plur. de Iph. & Ofirid.*
 Οὐ δὲ δὲ θαυμάζειν ἢ ὀνομάτων τῶν εἰς τὸ
 Ἑλληνικὸν ἀνέπλασιν. καὶ γὰρ ἄλλα μυρία τοῖς με-
 τισυμβόλοις ἐκ τῆς Ἑλλάδος σμικροπρεπόντι, μέγ-
 νυν παρεμβόλῃς ἔχουσιν παρ' ἑτέροις, ὧν ἕνα
 τῶν πηλικῶν ἀνακαταβόλῃς διαλέκτων ἀς βαρ-
 βαρίζουσι. Hoc ideo *Plus.* quia γλώσσαν τῶν ἀπῆξαν-
 μόβῃν διαλέκτων dixere, ut *Evliath. ad Il. a. &*
γλώσσας, ἀπειροπληγίας ὥσπερ τις βαρβαρὸν φωνᾷς,
Clem. Strom. l. 1. q. as à dialectis idem ibidem dis-
terminat. Atque hinc ὁ γλῶσση λαλῶν, *Apostolo*
ad Cor. ep. 1. c. 14. v. 4. i. e. lingua barbarā & pere-
grinā, ideoque minus intellectā, cui ea de cavilla si-
 lentiam indicit, v. 28. Ἐὰν μὴ ἡ διερμηνεύης. i. e.
ni interpretes adfuerit. *Glossosmetam* autem vox, quam
 ex nullo Græco scriptore affert *Hien. Stephanus*
 asserit, apud nostrum hoc loco, nec semel usurpata,
 reperitur. *Horat. in arte poet. ad nostri mentem,*
 & à rebus & personis ad sermones ac verba argu-
 mentatus. quemadmodum *Marcus hic ἀνερπρόφως* à
 verbis ac sermonibus ad personas resque ipsas:

Ursylux foliis pronos mutantur in annos:

Prima cadunt: ita verborum vetus interit aetas:

Et juvenum ritu, florent modò nata vigéntae.

Debemur morti nos nostraque. sive receptus

Terrâ Neptunus, classes agilonibus arcet,

Regis opus; sterilisque diu palus. aptaque remis.

Vicinas urbes alit, & grave sentit aratrum:

Seu cursum mutavit iniquum frugibus amnis

Doctus iter melius. mortalia facta peribunt:

Nec dum sermonum stet bones & gratia semit

Multa renascuntur, quæ nunc cecidere, cadēnt.

Quæ nunc sunt in honore vocabula si volet usus

Quem penes arbitrium est, & ius, & norma loq

Vide *ad l.* 10. § 34.

Kóμyn ⊕] de qo videndus Livius l. 5. & 6.
& Plutarch. q̄ *vitan* illius conscripfit.

Kalauer] Cælonis nomine insignes plures extiterunt. è quibus Cæso Fabius, de qo Liv. l. 2. Unus ille vir ipse Consul rēpub. sustinuit, &c. Cæso Quintius. legis Agrariæ, prout alter ille, oppugnator de qo Liv. idem l. 3. Unus impetus tribunis popularisq; procillas sustinebat. Dictos autem Cæsones à caso matris utro, q̃ necatū matribus nati sunt, trad. nt. Plin. hist. nat. l. 7. c. 9. Et Val. Prob. de nomin. Unde & Cæsari nomen ortum sumptisse, sunt q̃ opinentur, ut Æl. Spartian. in Æl. Vero, & Sord. in Æn. 10. alijs tamen in alia causis.

Ὀυδάρης] Sævitiā atq̃e immanitate insignis
præ cæteris hoc nomine Voleſius Meſſala, (ita Lipli-
ex Tacit. l. 3.) de q̃o Senec. de ira, l. 2. c. 5. Voleſ-
ius nuper ſub Divo Auguſto præſulit Aſia, cum
C C Cuna diſco ſecuri percuffiſſet, incedens inter ca-
daver a vultu ſuperbo, gaſi magnificum quiddam confi-
ciendūq̃e feciſſet, Græcè proclamavit: O rem regi-
am!

γίνεται, πῶς δὲ γίνεται; αἱ δὲ διτάξαι αὐτὰ δὲ
 ἀπατοῦσιν. Hinc Thymæridas apud Jamblychum
 in vit. Pythag. amico, qui discedenti tanquam favista
 omnia precatus, dixerat, Ὅσα βέλαι, παρὰ τῆς θεῶν
 γίνονται σοι. Dii tibi dent, quæcumque velis. regeffit,
 εὐχόμενος ἀλλὰ βολομένῳ μάλλον, ὅσα μοι παρὰ τῆς
 θεῶν γένηται. Bona verba, q. 10. Velim ipse potius,
 quæcumque dii dederint. Hoc est quod Rufus Thralex
 in Epicteti dissert. l. 1. c. 1. Ὁ θεός θέλει καλεῖσθαι
 ἀρχὴν τοῦ δαδωμένου; Non vis discere in eo, quod
 est tibi datum, acquiescere? Sic ē nostris Eli sacer-
 dos, Reg. hist. l. 1. c. 3. v. 17. Κύει αὐτῶν τὸ
 ἀγαθὸν ἐν ὧν ποιεῖ. Dominus ipse est:
 faciat, prout ipsi bonum videbitur. & l. 2. c. 10. v.
 12. Joab imperator; Κύει ποιεῖ τὸ ἀγαθὸν
 ἐν ὧν ποιεῖ αὐτῶν. Faciat Dominus quod placuerit
 ipsi. Judas Maccabæus, Maccab. hist. l. 1. c. 3. v. 60.
 Ὡς δ' ἂν ὁ θεὸς θέλῃ, ὅτι θέλει, ὅτι ποιεῖ. Fa-
 ciat Deus prout ipse voluerit. Sigidem cælum ibi
 pro Deo; sicut Matth. c. 21. v. 25. & Luc. c. 15.
 v. 21. Πῶς ἂν, ἂν. c. 21. v. 14. Τὸ θέλει τοῦ
 κυρίου. Fiat Domini voluntas. Jesus Domi-
 nus prout suos Deum orantes docuit dicere; Tamen
 θέτω τὸ θέλει σου. Fiat voluntas tua. Matth.
 c. 6. v. 10. & Luc. c. 11. v. 2. sic & ipse Patrem
 suum comprecatus; Matth. c. 26. v. 39. & Marc. c.
 14. v. 36. Πάλιν ἔχ' ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.
 Verintamen non quod ego volo, sed quod tu vis, fiat.
 Vide, (inquit, Jo. Gerson. consol. l. 2. c. 1.) utrum
 aquus sit, aut te voluntati divinæ conformando subde-
 re, aut ut ipsa tuæ subserviat voluntati. Sed & Se-
 neca, sed idiomate suo, id est, naturali, locutus;
 epist. 93. Utrum aquus judicās, te naturæ, an tibi
 parere naturam? Respondet Epictetus dissert. l. 4.
 c. 7. Αἱ μὲλλον θέλω τὸ γινώσκον; κατὰ τὸν γὰρ
 ἀνθρώπου, ὃ ὁ θεὸς θέλει, ἢ ὁ ἐγὼ θέλω. Et l. 2.
 c. 7. Ἄλλο γὰρ πὶ θέλει, ἢ τὸ ἀμυνόν; ἄλλο ἐν τῷ
 ἀμυνόν, ἢ τὸ τῷ θεῷ δοκῶν; Augustinus item
 epist. 149. Rectum est enim quicquid Domino placet.
 Et nos potius si volumus quod ille vult culpandi sumus,
 quàm ille non rectè aliquid facere vel finire existiman-
 das est. Itaque quod Senec. ep. 74. Placeat homini,
 quicquid Deo placuit. Sic enim homo ab humanis in
 divina dirigitur, cùm voluntati humana voluntas
 divina præfertur. Avg. in Joan. traff. 12. Vide
 & l. 10. § 14.

Συνήστω] sicut & συγκαταστω & συμμύρωστω,
 inlere, sive innectere & intexere; tractum à fabu-
 losis Parcarum fufis. Sic infr. § 40. Ὅσα πῶς ἢ
 συνήστω & συμμύρωστω. Epictet. dissert. l. 1. c. 12.
 Σκέπεις ἐν μοι καὶ τὴν πεποικωμένην; ἀνδραγαθῶς,
 ἔτα δὲ ἐν σκαλιδίων τοῦ κόσμου ἐν καλῶν; ἐκ
 ἐπιδόσεως αὐτὸ τοῖς δλοῖς; ἐκ ἀποδοῆς; ἢ χαίρων
 παραχωρήσεως τῷ δαδωκῶν; ἀναγκαλῆσθαι; ἢ δι-
 αμύνεσθαι τοῖς κατὰ τὸ δλοῖς διακλιδιῶν; ἀκού-
 ντ' ἢ μὴ μοῖραν παρῶν & ἐπικλιδιῶν; οὐ

τὴν γένεσιν ὤσεις & διτάξαι; Vide l. 3. § 11.
 & supr. § 26.

§ 35. Πᾶν ἐφήμερον] Ità l. 9. § 14. Πᾶν
 ἐφήμερον. Verùm istic de personis, ibi de rebus: de
 hominibus ipsis hic, ibi de humanis. de utriq; Thu-
 cydides l. 2. ἐφήμερα τὰ τε σώματα & τὰ γέμα-
 τα ὁμοῖα. Vide & l. 8. § 25. Allusum est autem
 ad animalculi illius historiam, de q. Aristot. l. 5.
 c. 19. Περὶ τὸν ὕπνιν πλάμῶν ζῶον πηρωδόν,
 τετραπύρρον & πτερυγὶ μέγας δειλῆς. καὶ ἀφ' ἐ-
 μῆς δὲ τῶν πλῶν ἀπομαραινέται, & ἅμα δουδῶν
 ἀποδνήσκει, βίον ἡμέραν μίαν διδὼ καλεῖται
 ἐφήμερον. Et Alian. l. 2. c. 4. q. & vini fœcibus
 innasci tradit; Ζῶα ἐφήμερα ὅτι καλῶνται, λα-
 βῶντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέγας τοῦ πτερυγίου βίον.
 Plin. l. 11. c. 36. Ad Hypanim Ponis fœvium vo-
 lucre quadrupes, nec ultra diem unum vivit, unde &
 Hemerobion vocatur. De eisdem Cicet. Tusc. l. 1.
 Ex bestiolis quæ unum diem vivunt, quæ horâ octavâ
 mortua est, provocat ætate mortua est quæ occidente sole
 decrepita. confer nostram longissimam ætatem cum
 æternitate, in eadem propemodum brevitate, quæ illa
 bestiole, reperiemur. Plutarch. item consol. ad Ap-
 pollon. Ἐπεὶ & τῶν ζῶων ἐκείνων, ἀπὸ ἰσοῦσι,
 καὶ τὸν Πόρον γινώσκον, τὴν ζωὴν ἔχον ἡμε-
 ροῖαν, ἐκείνῳ μὲν γινώσκον, μέντοι δ' ἡμέρας
 ἀμυδρῶν, ἀλλὰ δὲ γινώσκον, & πελαγῶν τὸ ζῶον,
 ἐκ καλῶν μὲν ἂν τὸ κατὰ ἡμᾶς πάθος, ἀπὸ
 συχῆς πῶς ἀνδραγαθῶν & λογισμῶν ἐκείνων ἐκείνῳ,
 ταῦτα δὲ πῶς ἂν συνώπλιεν; ὥστε τὰ περὶ
 μέντοι τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἀνθρώπου παρέχειν &
 δάκρυα, τὰ δὲ διμυροῦσιν πάντα ἂν ἐνδύμω-
 νίζω. Inde ad hominem translatus; Evlarth.
 ad illud Odys. φ. v. 8.

Νήπιος ἀνθρώπου, ἐφημέρια φρονήσις
 Καλῶνται ἐφήμερα ζῶοντα μίαν μόνον ἡμέραν
 ζῶντα. λέγεται δὲ τὸ ἐφήμερον & ἐπὶ ἀνθρώπῳ.
 Ità Silenus apud Aristotelem in Eudemo, referente
 Plutarcho ad Apollonium genus humanum vocat
 ἀνθρώπου ἐφημέριον & τῶν καλῶν ἐφήμερον
 ἀνθρώπου. Certe Gregor. Naz. Carm. de natur. hu-
 man. ἐφημέριος simpliciter pro hominibus posuit,
 ubi dixit;

—τὸ σὺ πάμπαν

Γλῶσσαι ἐφημέριον ἔκρυπες ἀνθρώπων.

Sicut Homerus Iovis fœm monales pro eisdem,
 ubi adjecto epitheto passim dicit, θεοῖσι βροτῶν.
 & quod amplius est, θνητοῖσι βροτῶν. Sed & Pin-
 darus, teste Scholiaste ad illud Aristophan. in
 Nubib.

—τί με καλεῖς ὁ ἄνθρωπος

—quid tu me vocas, homo?

in illis, Ὁ πάμπαν ἐφήμερον. Ampho apud Stob.
 tom. 2. tit. 96. Τὸ ζῶον καλεῖται ἐφήμερον τὸ
 μικρὸν τοῦ βίου ἡμέρα μὴ. ἐφήμερον igitur πᾶσι.
 i. c. totum genus humanum, quia βροτῶν ἐκείνων & ἐλ-
 λῶν

§ 45: Σωφίστου ἑλλογος] Lib. 6. § 38. ἐπι-
σωφιστος. & l. 7. § 9. συνδιστος ισος. Vide supra
§ 40.

Σωφιστικῶν] Vide l. 5. § 8.

§ 46. [Ἦν δὲ δάνατος, ὕδωρ ἡρώδης] Inter Hera-
cliti dogmata, apud Laert. l. 9. τὴν μεταβολὴν
ἔδωκεν ἄνθρωπος τὴν τε κόσμον γένεσιν καὶ ταύτην.
πυκνῶν ὅτι τὸ πῦρ ἐξυφανθέν, σωματικῶν
τε γένεσιν ὕδωρ πάλιν ἔδωκεν ὅτι τὸ ὕδωρ, εἰς γλῶ-
σσιν ἑρπύλλας πάλιν τε αὐτὴν πῦρ γλῶσσαν, ἐξ ἧς
τὸ ὕδωρ γένεσιν. &c. Quid Ocellus Lucan. de universis.
c. 1. § 14. Πῦρ μὲν εἰς ἂν σωματικῶν, ἄρα ἀπο-
φύγει, ἀπὸ τῆς ὕδωρ, ὕδωρ δὲ γλῶσσαν καὶ γλῶσ-
σιν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, καὶ γένεσιν πυρὸς, ὅθεν ἡ-
ἐκαστοῦ μεταβάλλεται. Plut. de E I Delph. ὅτι μὲν
νοῦ, ὡς Ἡρακλείτου ἐλάττω, πυρὸς δάνατος, ἄρα γέ-
νεσις, καὶ ἄρα δάνατος, ὕδωρ γένεσις ἀλλ' ἐπὶ σαρ-
φῶν ἐν αὐτῷ ἰδίῳ. Vide ad l. 9. § 21.
Eodem pertinent, qz apud eundem, de Orac. de-
fist. leguntur, ista: "Ὅταν ἐν γλῶσσιν ὕδωρ, ἐν δὲ ὕδω-
τος ἀπὸ, ἐν δὲ ἄρα πῦρ ἡνωμένων ὁρίζεται, τῆς
ὑσίας ἄρα φράσεται ὅταν ἐν μὲν ἀνθρώπων εἰς
ἥραν, ἐν δὲ ἥραν εἰς δάμονας, καὶ βελτίους ψυ-
χαὶ μεταβολῶν λαμβάνουσιν. &c. Idem de prim.
frigid. Ἐπει δὲ ὁ φράσεται μεταβολῶν περὶ ὅτι φε-
ρεῖται εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, σκοπῶν, εἰ καὶ
ἐρπύλλαι, τὸ πυρὸς δάνατος, ἄρα γένεσις. ὁρίζεται
ὅτι τὸ πῦρ, ὅταν ζῶν, ἢ εἰς φανερῶν, ἢ δὲ
αὐτὸ μαρτυρῶν. ἢ μὲν ἐν σφίσι φανερῶν
ποῖσι πῦρ εἰς ἄρα μεταβολῶν αὐτῶν, &c. Maxim.
Tyr. dissert. 25. Ὅρα τὰ πάθη, ἀτὰρ ἐν μὲν καὶ
φθορῶν, ταυμαστέον τῇ τῇ ἐπιπρόσθεν ὁδῷ, ἐν δὲ
τῇ σπουδαίᾳ ταυμαστέον τῇ τῇ διαδοχῇ με-
ταβολῶν. μεταβολῶν ὅρα ταυμαστέον καὶ ἡρώδης, ἀλ-
λα καὶ ἔδωκεν ἄνθρωπος καὶ ἡρώδης, καὶ τὸ Ἡρακλείτου καὶ
αὐτὸν αὐτὸν ὡς τὸν ἐκείνου βίον, (δάνατος
leg. ex sequentibus liqet) ἀποφύγειται καὶ πῦρ
ἐκείνου ζῶν. ὅτι πῦρ τῆς γλῶσσης δάνατος, καὶ ἀπὸ
τῆς τὸν πυρὸς δάνατος. ὕδωρ δὲ τὸν ἄρα δάνα-
τος, γλῶσσαν τὸν ὕδατος. διαδοχῶν ὅρα βίον, καὶ με-
ταβολῶν ταυμαστέον, ταυμαστέον τὸ ὅλον. Verum apud
Clementem Alex. Strom. l. 6. secius paulo, sive
Heracliti ista, sive ejusdem iidem propinqua, leguntur,
ψυχῶν δάνατος, ὕδωρ ἡρώδης. ὕδωρ δὲ δά-
νατος, γλῶσσαν ἡρώδης. ἐν γλῶσσιν ὕδωρ γένεσις, ἐξ ὕδω-
τος δὲ ψυχῶν. Quorum priora & Philo refert, mul-
tisqz explicat lib. de mundi immortal. ubi & ψυχῶν
pro ἀποφύγειται monet Heraclitum mortisqz no-
mine μεταβολῶν, non ἀφαιρῶν designasse. Inter
alia, quibus ista enarrat, τὰ σοφίσματα, inquit, τὸ λόγον
ταῖς εἰς ἀλλήλα μεταβολαῖς, τὸ παραδοξότατον,
θνήσκον διὰ τὰ ἀπαθανάτισται, ἀλχηδιότα-
τον, (διωλεσμένον) melius dixisset, prout & alibi
locutus est) καὶ πῦρ αὐτὸν ἔδωκεν ἄνθρωπος καὶ ἡρώδης
συναρῶν ἀμοιβῶν. ἢ μὲν ἀφαιρῶν ὁδὸς ἀπὸ γλῶσ-
σιν ἡρώδης, καὶ εἰς ὕδωρ μεταβαλλόμενον πῦρ

μεταβαλλόμενον τὸ δὲ ὕδωρ ἐξαπυρρῶν εἰς ἄρα.
ὁ δὲ ἀπὸ λαπυρρῶν εἰς πῦρ. ἢ δὲ κατὰ τῆς ἀπὸ
καρδίας, συνίλλοιτο καὶ πυρὸς καὶ πῦρ ὁρίζεται εἰς
ἄρα. συνίλλοιτο δὲ, ὅπως συνιλλίσκοιτο, εἰς ὕδωρ
ἄρα. ὕδατος δὲ πῦρ πολλὰ ἀναρῶν καὶ πῦρ εἰς
γλῶσσαν πυκνῶν μεταβολῶν. De eodem videri po-
terit & R. Moses Majmonides de fundamentis le-
gis cap. 4. § 10, 11. Heraclitum autem vult Cle-
mens hanc ab Orpheo sumpsisse, qz Heraclito prior
ceccinerit.

Ἐστὶν ὕδωρ ψυχῶν, δάνατος δὲ ὁ δάνατος ἀμοιβῶν.

Ἐκ δὲ ὕδατος γένεσις, τὸ δὲ ἐκ γλῶσσης πῦρ ὕδωρ.

Ἐκ τῆς ψυχῆς ἄρα ἀφαιρῶν ἀλλοτρίως.

Quibus subiecti non indigna, qz ex Heracliti ejus-
dem sententiā etiam Plut. ad Apollon. habet. Ἡ,
ἐστὶν Ἡρακλείτου, ταύτην ἐν τῶν καὶ τῶν καὶ
καὶ τὸ ἐκπρόσθεν καὶ τὸ κατὰ πῦρ, καὶ τὸν καὶ γένεσιν
ταῦτα καὶ μεταβολῶν, ἐκείνῳ δὲ, καὶ πῦρ πῦρ
μεταβολῶν, ταῦτα. Vide ad l. 2. § 3. & l. 5.
§ 8. & l. 8. § 18. & l. 10. § 19.

Καὶ τὸ ἐπὶ λαπυρρῶν ἢ ἢ ὁδὸς ἀπὸ] Vide-
tur vel ad historicum aliquid, vel ad dictum aliquid
proverbiale respexisse, de homine ignaro, qd via,
qam insitit, ducat. Accommodari potest, vel ad eos,
qi nullo certo vitæ actionūqz sine proposito sibi,
temerè huc illuc divagantur. quemadmodum Senec.
epist. 71. Ignoranti qem portum petas, nullus suus
veniens est. Vide l. 2. § 16. Vel ad eos etiam qi
ad bonum aliquid tendere sese opinantur, cum ad
exitum suum properiter cant. qalis fatuus ille,
qem depingit rex sapientissimus, Parm. c. 7. v. 22.
qi macham sequitur, tanqam bor, qi ad mactationem
abib, aut tanqam stultus, qi ad cippum ducitur, vel
tanqam avis, qz ad laqueum festinat; nescius vitam
suam peti. Vide & lib. 6. § 20. τὸν ἀγνοῦντα
ἔδωκεν. Suboritur tamen ista pensiculationis recogitanti
suspicio, locum hanc esse satis integrum, & He-
raclitum etiam istuc, qomodo & in sequentibus, di-
ctum aliquid qasi ἀκτυλοδεδειγμένον, ejusmodi for-
tean, qale de via fursum deorsumqz ferente superitis
allatum est.

Ὁ, μάλιστα θνητῶν ἐμὴν λόγον, τὸ τὰ ὅλα
διωκῶν, τὸ τὸν διαφύγειται] Nec hæc abcedunt
longè ab Heracliti illis, qz Sextus Empiric. habet
adv. Logic. lib. 1. c. 2. Δεῖ ἐπεὶ τὸ ζῶν. τὸ
λόγον δὲ ἔσθις ζῶν, ζῶντι δὲ πολλοί, ὡς ἰδὲν
ἐκ τῆς φράσεως ἢ δὲ ὅτι ἐκ ἀλλῶ τῶν ἀλλ' ἐξ ἡ-
γῶντος τὸ πῦρ τῆς τῶν πῦρ διωκῶν. διὰ καὶ
τὸ, ἢ ἐν ὑπὸ τῆς μνήμης κοινανήσεται, ἀλλ' ὁ δὲ
πῦρ δὲ τὸ ἐν ἰδέσθῳ, ἀδιδῶντα. A ratione
prima ac supræma, cujus numine reguntur, discre-
pant & dissentiunt, sive cum eadem litigant, dum
privatas rationes, ab universali & communi illa di-
versas, perperam affectantur.

Ὅτι καὶ ἡμῶν ἐκ τῶν ταῦτα αὐτοῖς ἐξ ἡ-
ρώδης] qod l. 12. § 1. dixit, ταυμαστέον, ὡς
L 4
ἀφαιρῶν

et littora, et ipsum mare in servitutem sati venit. & l. 3. c. 16. Sunt abrupti in infinitum biatus, qui saepe illas urbes receperunt, et ingentem in alto ruinam condidierunt. Itaque mirum dixisse eundem, ubi incendium Lugdunense Lucilio suo narrat, epist. 91. Terrarum vix unquam tam grave et perniciosus fuit motus, ut tota opida everteret. nunquam denique tam infestum ulli exarset incendium, ut nihil alteri spereset incendio. Tot pulcherrima opera, quae singula illustrare urbes singulas possent, una nox stravit: una nox fuit inter urbem maximam et nullam. Denique diuina illam tibi perisse, quam periri, narro. Mirum, inquam, hoc Seneca excidisse, vix unquam tam gravem et perniciosum terrae motum extitisse, cum ipse idem dicat loco superius nominato, Asia duodecim urbes simul perdidit. & in eadem ipsa epistola haud ita multo post subiiciat: Quoties Asia? quoties Achaiae (ubi fortean, pro quoties, quot, legendum) urbes uno tremore ceciderunt? quot opida in Syria? quot in Macedonia decorata sunt? Cyprum quoties vastavit haec elades? quoties in se Paphos corruit? frequenter nobis enunciati sunt totarum urbium interitus. Et nos, inter quot frequenter ista nuntiatur, quod pars omnium sonus? Idem mox, ibid. Omnium istarum civitatum, quas nunc magnificas ac nobiles audis, vestigia quoque temporis erant. Non vides quemadmodum in Achaia clarissimum urbium jam fundamenta consumpta sint, nec quicquam extet, ex quo appareat illas saltem fuisse? Non tantum manu facta labuntur, non tantum humana arte atque industria posita versus dies: iuga montium disfluunt, tota descendere regiones. Opera sunt fluctibus, quae procul à conspectu maris stabant. Vastatis ignis colles, per quot elucebat, erosit, et quot altissimos vertices, solatia navigantium ac speculas, ad humilem arenam deluxit. Ipsius naturae opera vexantur. Et ideo ego animo ferre debemus urbium excidia. Casura omnia extant: omnibus exitus manet, siue interna vis statusque praeclusi violentae pondus, sub quo tenebantur, excusserint, siue torrentium in abditio vis obstantis effregerit; siue flammarum violentia compaginem soli ruperit; siue vetustas, à qua nihil tutum est, expugnaverit minutasque, siue gravitas celi eiecerit populos, et situs deserta corruptis. enumerare omnes factorum vias, longum est: hoc unum scios omnia mortalium opera mortalitate damnata sunt: inter peritura vivimus. Adjici poterant his, nisi fabulosa meritis haberentur, quae de Atlantide insula Plato in Timaeo, & ex Platone Philo de mundo: Ἡ δὲ Ἀτλαντὶς νῆσος, ἅμα Λιβύης καὶ Ἀσίας μετ' αὐτῆς, ἡμῶν μὲν καὶ νυν, στερηθῶν ἐξαισίων καὶ κατακλυσθῆναι ἤρξατο, ὅπως καὶ θαλάττης, ἐξαισίων ἰκανῶς. Sed & Tertullianus apolog. c. 40. Memorias et Plato majorem Asia vel Africa terram Atlantico mari creptam. & ad nation. l. 1. c. 9. Vel quam Plato memorat majorem Asia aut Africa in Atlantico mari mergam. Et rursus, de Pall. c. 1. In Atlantico

Lybiam aut Asiam adagans geritur. Quoniam & fabulosis istis aliquid etiam veri suberat. Siquidem quod temporibus illis quasi demersa latebat, novissimis his emerit quodammodo, & in notitiam nostram se dedit, ultra mare Atlanticum, Lybiam aut Asiam, ut ille loquitur, adagans terra, forsitan etiam ἅμα Λιβύης καὶ Ἀσίας μετ' αὐτῆς, praesertim si utriusque hujus quantum Platonis diebus innotuerat sumplerimus, certe Eriopaeo orbe potior insula, ut cum Ammiano loqui fidenter licet.

17. ἔτι πάλιν, πιδύνατον J Itā l. 10. § 19. Ἐξέστη πύργων ὡς αὖ θύνηται. Gregor. Naz. ep. 39. ad Olymp. Διὸς μὲν καὶ ἀνδρῶν δαμάσθ' πολλὰ καὶ δυνάστεων, πολλὰ καὶ ἀποδαιν. Serv. Sulpitius (quod & Xyl. observavit) in consolatoria ad Cicronem epistola, quae ad famul. l. 4. ep. 5. habetur. Ex Asia rediens, cum ab Aegina Megaram versus navigarem, capsi regiones circumcirca prospiceret post me erat Aegina, ante Megara, dextra Piraeus, sinistra Corinthus: quae opida quodam tempore florentissima fuerunt, nunc prostrata et diruta ante oculos jacent. Capi egomet sic cogitare: Hec, nos hominuli indiguamur, si quod nostrum interit aut occisus est, quorum vita brevior esse debet, cum uno loco tot opidorum cadavera projecta jaceant? Et Sulpitium imitatus Ambrosius ad Faustin. ep. 8. Doles quod dudum florentissima repente occiderit. Verum hoc nobis commune est, non solum cum hominibus, sed etiam cum civitatibus terrisque ipsis. nempe de Bononiensi veniens urbe, à tergo Claternam, ipsam Bononiam, Mutinam, Rhegium derelinqebas; in dextra erat Brixillum, à fronte occurrebat Placentia, veterem nobilitatem ipso adhuc nimine sonans; ad lavam Apennini inculta miseratus, et florentissimorum quondam populorum caestella considerabas, atque affectu relegebas dolenti. rogitur semirutarum urbium cadavera, terrarumque sub eodem conspectu exposta funera non te admonent unius, sancta licet et admirabilis faminae decessionem consolabiliorem habendam? praesertim cum illa imperpetuum prostrata et diruta sint; haec autem ad tempus quidem trepta nobis meliorem illis vitam exigat. De Sodomā & Gomorrhā pariter Tertullian. de pallio c. 2. Haecenus Sodomā, et nulla Gomorrhā, cunctis omnia, et propinquitates maris juxta cum solo mortuum iuit. ita ex M. S. restituit Cl. Salmast. mortuum iuit. i. e. mortua est. Aliter autem ad maris mortui appellationem. Insulas etiam Tenon & Delon, alteram vivere adhuc, alteram non item, dixit. Anticipat in in epigr. anthol. l. 1. c. 18.

Νῦν δὲ σὺ καὶ ζῶεις, ἢ δ' ἔτι ἐστ. τίς καὶ ἐλάττω; Ὁ δὲ αὖτις Διὸς ἀποδοτῆρος; quod tamen carmen Alphæo Mytilenæo tribuit Cl. Salmast. ad Terent. Pall. Vivere autem quod dicitur, cur non & mori dicatur? Aut quid est aliud non amplius vivere, quam mori? Sic enim urbes mori ita & sepeliri dicuntur. Mito Maroniarum illud & Enid. l. 2. Inuol.

Inuadunt urbem famulo unusq; sepulchrum.
urbem enim pro incolis posuit: Incertus poeta in
HecTORis epitaph.

—cum quo sua Troia sepulta est:

Conduntur pariter, q; perire simul.

De Cremona Tacitus hist. l. 3. Ceterum affidere
sepulchra urbis ruinis, noxia tabo humus, haud diu per-
misi. sed & domum sepulchrum Catullus, ac alia ra-
tione. ad Manlium ep. 64.

Tecum una tota est nostra sepulta domus.

& quemadmodum civitatum cadavera illi, ita ex an-
tiquis nescio quis earundem sepulchra dixit, busta Plini-
us, de Athenis, Mycenis, aliisque urbibus jam dirutis
ille epigr. hoc,

Ha sunt, qas merito quondam est mirata vetustas:

Magnarum rerum magna sepulchra vides.

Iste l. 2. c. 93. Motus enim terrae fileantur, & qic-
quid est, ubi saltem busta urbium, (sepulchrorum M. S.)
erant. Qin & qomodo Marcus civitates mori dixit,
ubi devastantur: ita e contrario Aristides revivisce-
re easdem, ubi instaurantur denuo. Α. τὴν καὶ θύμῃ
(inquit Marco nostro, Commodoque supplex pro
Smyrna restituenda) ταύτην ἡμεῖς τῇ πόλει ἡ-
μεῖς, ὡς ἀναστῆναι δι' ἡμῶν. eandemq; ab eis re-
stauratam, ποίνικος δένδρον, ἀνακαθίσταμεν, παλινodiā
in eandem composuim. & orat. in Romam: Αὐτὴν ἀνέ-
χρησεν καὶ τὸν Παμφύλου μῦθον, εἰ καὶ μὴ Πλάτων
ἔσθ' ὅτι τῇ πυρᾷ ἥδη κειμένη αἱ πόλεις, ὑπὸ
τῆς περὶ ἀλλήλων εἰσόδου καὶ τῆς ἀφ' ἑαυτῶν ἐξέ-
στροφος ἡ γὰρ ἀνιστάται, καὶ ἡ ἀνακαθίσταται. Histo-

riam an fabulam Eris Armenii gente Pamphylia re-
spexit, quam narrat Plato polit. l. 10. & a Platone
mutuati Val. Maxim. l. 1. c. 8. Macrobr. in somn.
Scip. l. 1. c. 2. Clem. Strom. lib. 5. Aeneas Gaz.
de anim. immortal. ex Platone corrigendi novissimi
duo, cum apud alterum ὅτι pro ἡσέ, apud alterum
Ἀρμόνιον pro Ἀρμόνιῳ sit scriptum. Vide Leopard.
emend. l. 9. c. 2. Ceterum sicut urbibus etiam
mortem Marcus, & mortalitatem Seneca supra lavda-
tus; ita partibus quibusdam corporis humani immor-
talitatem quondam & immortalitatem à morte Plato

tribuit in Phaedone: Ἐνία δὲ μὴν τῷ σώματι
καὶ τῷ σαρκεῖ, ὡς αὐτὴ καὶ νῦν καὶ τὰ παλαιὰ πᾶ-
σι δυνάμει, ὡς ἔπος εἰπὼν, ἀθάνατον ἔσθ'. de cadave-
ribus loquitur Aegyptio more conditis. Qin & Ter-
tull. de resurr. c. 42. Nec gigantum autem antiquissi-
ma cadavera devorata consistit, quorum crates adhuc
vivunt. & mox constat, non tantum ossa durare, ve-
rum & dentes incorruptos perennare; quia ut semina
remanent fructificandi corporis in resurrectione. de
dentibus certe Plinius l. 7. c. 15. Dentes tantum
invicti sunt ignibus, nec cremantur cum reliquo corpore.
Subjicit tamen, Idem flammis indomitis, tabo cavetur
pulsura. Vivere itaque in istis est perdurare, sive
perennare, mori avem corruptum, deficere, destrui.
Moritendi vocabulo usus est Marcus, qia de morte

hominum differebat: τὸ δὲ ἀθάνατον Plato &
Tertullianus, qia animae immortalis futurae ille,
ille carnis ad vitam resurrectionis causam agebat.

Ἑλίκη ἢ Helice, Achaiae urbs, de qua Strabo ge-
ogr. l. 1. Βίβρα καὶ ἡ Ἑλίκη, ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ
ἡ δ' ὑπὸ τοῦ ἡμεῖς ἡμεῖς. & l. 9. καλεῖται
δὲ Ἑλίκη ὅτι ἐν τῇ πόλει ἡ ἀρχαία πόλις
ὑπὸ τοῦ ἡμεῖς ὑπὸ τοῦ ἡμεῖς. qia loco
ex Heraclide calamitatis illius, cum historiā,
cum & causam ab ira Neptuni fabulosam commo-
morat. Adjungit idem l. 1. & Burae Bizonam Illy-
ricam urbem, ἡς κατεπόδη (inquit l. 7.) πολὺ μί-
κρον ὑπὸ σεισμῶν. ut in priore loco lectionem re-
ceptam mutare nihil sit necesse, ut σεισμὸς substitua-
tur, cum eadem existat utrobique. Plin. hist. nat. l.
5. c. 92. Helicen & Buram in sinu Corinthio pontus
abstulit. Senec. natur. quest. l. 6. c. 26. Illa va-
lida concussio, qe duas suppressit urbes, Helicen & Burin,
citra & eam constitit. de quarum interitu, cum E-
phorum scripserit, idem refert, quest. nat. l. 7. c. 16.
cum & Callisthenem cladem eam libro peculiari de-
scripserit. Ibid. l. 6. c. 23. & l. 7. c. 5. Ipse eodem
trahit, qd Marcus istic, l. 6. c. 32. Ego, inquit, perire
timeam, cum terra ante me percat? Helicen Burtinque
totas mare accepit. Ego de uno corpusculo timeam?
Sic ut opida duo navigantur. duo autem, qe novimus,
qia in nostram notitiam memoria literis servata per-
duxit. qam multa alia aliis locis mersa sunt? qot po-
pulos aut terra in se, aut mare inclusit? Ovid. Me-
tamorph. l. 15.

Si quae Helicen, & Burin, Achaiae urbes,

Invenies sub aquis.—

Meminare etiam cladis istius Aristotelis nomine
Auctor de Mundo c. 4. Aristoteles ipse Meteorolog.
l. 2. c. 7. Diodor. Sicul. l. 15. Pausan. in Achaie.
Polyb. hist. l. 2. Evseb. anno 1137. Oros. l. 3. c. 3.
Favorinus apud Stobaeum tom. 2. tit. 105. q; ubi
Simonidis illud retulisset, qd & e threnis ejusdem
auctor idem seorsim commemorat, (estque locus alter
ex altero supplendus) & attingit, qae Dio Prus.
ornt. 74.

Ἀρχαῖος γὰρ ἔσθ', ὑπὸ τοῦ ὄνομα, ὅτι γὰρ ἡ ἀνετορ,
Μηδὲ ἀνδρῶν ἰσθῶν δακρυοῦ, ὅσον χερσὶν ἔσεται
ἡμεῖς γὰρ, ὡς τὰν πᾶν τῶν μῶν

Οὐτως, ἀ μεταστῆναι.

Clavfula illi, Μηδὲ ἀνδρῶν. Subjungit, ἀλλὰ μὴ δὲ
δικον. ἀσφ' αἰμῆς δὲ ποιητῆς διαφέρεται, τὴν δὲ
Σοφοκλέων ἀνδρῶν ἀπαλειν. ἥδη καὶ ἡ πόλις, παρ'
ὁ ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν γινώσκον ἀνδρῶν αἰ
ὑπὸ τοῦ πνεύματος. αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ πνεύματος
ἐπαλθόντες. αἱ δὲ Ἑλίκη κατεπόδη. ποδ Βίβρα
καὶ αὐτὴ κατεπόδη. ὅτι πόλις Ἑλίκη ἀπὸ τοῦ
ἀπὸ τοῦ πνεύματος. qia loco ὁ ποιητῆς ποδ est Homerus,
ut Gelsnerus est opinatus, sed Simonides, q; Scopas
darum interitum ex aedium ruinā (cui miraculo
quodam creptum Simonidem ipsum subductum re-
ferunt

ferunt. Cicero de Orator. l. 2. Val. Maxim. l. 1. c. 8. Fabius l. 11. c. 2. Svidas. alii nec interitum tantum deservit, sed res gestas etiam (ut ex Theocrito Idyl. 16. videre est) carmine celebravit. neq; tamen ideo necesse a bitror, cum Leopardo emendat. l. 10. c. 10. pro ἀμύλας, ἐν μέλει rescribere, qia mellicus Simonides. quum ἀμύλας, utiq; verbi gratiā, possit commodē (suis) consistere. Philo iudem lib. de Mund. immortal. q; & Helicæ Buræ'q; tertiam addit Ægyptam his verbis:

Κατὰ Πελοπόννησον φασί τρεῖς πόλεις,

Ἄργεον, Βύρρον τε, καὶ ὑψηλὴν Ἑλικῶν, αὐδαίμωνος τὸ πάλαι ἡνωμένης, πολλῶν τῶν πλεόντων διακλυθῆναι φορέῃ. Verum Ægyptam Plinius illarum cladi superfluisse significat. Sic enim loquitur bist. nat. l. 4. c. 5. Achæia opida, Helicæ, Bura; in qua refugere, haustis prioribus, Sicyon, Ægira, Ægion, Erineos. Nec subicendum, qod de Helicæ Ælian. bist. animal. l. 11. c. 19. Μαλλὼν δ' inquit, οὐκίας καὶ λαφροῦς αἰδητικῶς ἔχουσιν ὅτε ἐν αὐτῇ μύτι, καὶ μὴ τοι καὶ γαλαί, καὶ φθάνει τὴν κατὰ φασίν, καὶ ἐκονήσονται. τῶν τοι καὶ φασίν ἐν Ἑλικῇ ἡμῶν. καὶ πᾶν τὸ ἡμῶν τὸ ἀναμῖναι τὴν Ἑλικῇ, ὅσοι μὴ ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαί, καὶ ὅσοι, καὶ σχολόπινδραι, καὶ σφοδύλαι, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἢ τιαντὰ, ἀδρῆα παύσει τῇ ὁδῷ τῇ εἰς Κορίαν ἐκφερέσθαι. ἐπὶ δ' ἀνεχώρησαν τὰ περὶ ἐν Ἑλικῇ ζῶντα, νυκτὶν χέεται σεισμὸς καὶ συνζάει ἡ πόλις, καὶ ἀπυλῶται. πολλὰ δὲ κύμαλα, ἡ Ἑλικῇ ἡφανίσθη. Ammianus denique rerum gestarum l. 27. ubi Nicomedis urbium Bithyniæ matris cladem, quam Constantio rerum potio pertulit, miserabilem pluribus descriperat; Finit, inquit, terrarum motus modicæ quatuor: aut enim brasmatia sunt, q; buium intus suscitantes, sursum propellunt immansissimas moles, ut in Asia Delos emerfit, & Hiera, & Anaphe, & Rhodus, & Eleusini in Bæotia. & apud Tyræ rhenos, Vulcania insulæ plures: vel climatia; q; limis ruentes & obliqui, urbes & adificia, montesq; complanant: aut chasmatia, q; grandiori motu patefactis subito voratrinis, terrarum partes absorbent, ut in Atlantico mari, Europæ orbe potior insula, & in Crisea, Helicæ, & Bura, & in Ciminea Italia parte opidum Succaniense, ad Erebi profundos hiatus abacta æternis temetibus occultantur. Inter hæc tria genera terra motuum mycematia sonitu audiuntur minatoris, cum dissolutis elementa compagibus ultro adfiliunt, vel relabuntur confidentibus terris. tunc enim necesse est velut taurinis reboare mugitibus fragores fremitusq; terrænas. Buræ atq; Helicæ exitii ratione partes facit Sardes Eianor in epigram. antholog. l. 1. c. 70.

Σάρδεις, αἰτὸ πάλαι Γύγης πόλις, καὶ τ' Ἀλιδίη, Σάρδεις, ἀβασιλῆα Πύρρον ἐν Ἀσιᾷ. ἔσθ. Ἀλιδίη τὸ πάλαι ἡμεῖς ποιεῖν μέγαδρον, Ὅλβον Περικλῆος βόμην δ' ἔσθ' ἔσθ'.

Νῦν δ' ὅλας ὁδὸν ἐς ἐν ἡμεῖς ἀρπαδίον, Ἔς βυδὸν ἐξ ἀχανὺς χάσμαλα. ἡλπετε, Βύρα καὶ ἐν Ἑλικῇ καλῶς μύλας αἰ δ' ἐν χερσὶ Σάρδεις, ἐν βυδὶας εἰς ἐν ἐκείνῳ τέλα.

Sardibus obigit hæc clades sub Tiberii imperio: refert Strabo l. 12. sed non folis. Plinius l. 2. c. 84. Maximus terra, memoriā mortalium, exiit motus Tiberii Casaris principatū, duodecim urbibus Asia unā nocte prostratis. de numero, Tacito l. 2. cum Plinio convenit. Evlebius verò tredecim numerat & nominat, quarum una forsitan reliquis celebris minus.

Καὶ Πομπηῖοι] Pompei, Campaniæ opidum, Plin. l. 3. c. 5. De hoc Senec. nat. quæst. l. 6. c. 1. Pompeios, celebrem Campaniæ urbem, in quam ab altera parte Surrentinum Sabianūq; litus, ab altera Herculanense conveniunt, maris ex aperto conductum amano sinu cingit, descidisse terra motu, vexatis quæcunq; adiacebant regionibus, audivimus; & quidem diebus hibernis, qos vacare à tali periculo majores nostri solabant promittere. Nonis Febr. fuit hic motus, Regulo & Virginio Consulibus. & c. 27. Aium sexcentarum ovium gregem exanimatum in Pompeiana regione. Strictum Tacitus annal. l. 15. Motu terra, celebre Campaniæ opidum Pompeii, magnā ex parte prorsit. Cæterum & altera urbis illius clades nihilo minus insignis memoratur, de qā infra dicendi locus dabitur.

Καὶ Ἑρкулανεύον] Herculanæum etiam Campaniæ opidum, Plinio ibid. Seneca de Pompejorum motu locutus, loco superius adducto: Campaniam nunquam securam huius mali, indemnem samen, & totiens defunctam metu, magnā strage vastavit. nam & Herculanensis opidi pars ruit, dubieq; stant etiam qæ relicta sunt. & ibid. c. 26. ubi dixerat ex Callisthenis sententia, insulas esse certioris soli, urbēq; eò intiores, qd propius ad mare accesserunt. falsa, inquit, hæc esse, Pompeii & Herculanæum sensere. De utroq; Dio Cassius l. 66. in Tito. ubi Vesuvii montis incendium inamane descriperat; Καὶ πόλεις δύο ὅλας, τὸν Ἑρкулανεύον καὶ τὸν Πομπηῖον, ἐν Σαρδῶν τῇ ὁδῷ αὐτῇ κατὰ μὲν κατὰ χερσὶ. Duplex ergo tum Pompeios, tum & Herculanæum clades afflixerat: à terræ motu altera, altera ab igne, q; è monte vicino eruperat. illa sub Nerone contigit, ista sub Tito. prior Senecæ, Dioni posterior memoratur. Marcus utram voluerit, ambigi potest. hanc magis, opinor, qia post priorem illam revixisse quodammodo videtur, prioriori malo reservata. de hac certe Tertullianus de pallio c. 2. postquam Sodomæ ac Gomorrhæ cladem retulerat; Ex huiusmodi nubilo & Tuscis Vulcanios pristinos deusta, qd magis de montibus suis Campani speret, erepta Pompeios. Sed & in apologet. c. 40. Vulcanios de celo, Pompeios de suo monte persudit ignis. qod cum idem eisdem planè verbis inscripto

adver.

gi, *falsura* à Columella, l. 8. c. 17. & l. 12. c. 53. latius extendi, animadverteram. Verto itaque, *falsura* vel *favilla*. Tertull. de resurr. carn. c. 27. Sepulcra cellas promas dixit (Esaïas c. 26. v. 20.) quia in cellis promis caro saluta & usui reposita servatur, deprecanda illinc suo tempore. proinde enim & corpora medicata condimentis sepultura, murosque & monumentis sequestrantur, processura inde cum jussu dominus. Respexit Marcus ad mores ritusque, quos circa defunctorum cadavera observabant Aegyptii, ac cum Græcis pariter Romani & eorum alteri condiebant suorum corpora, alteri cremabant. Euseb. ad Il. a. "Ελληνες μὲν τὸν νεκρὸν ἔχοντες, τὰ ὅσα μὲν κατέχοντες καὶ διακρίνοντες εἰς μὴνυλὸν ὅτι καλεῖσθαι Ἀγυρία καὶ τὸν νεκρὸν ἐπαρχιδόν, ἢ αὖλον τὸ σῆμα (ἀν σῆμα) ἐν πυτὶ ὥστος ἔχουσιν εἰς μὴνυλὸν ὥστε. ita apud illos cadaver fit *ταρχιδόν*, id est, *falsura*, sive *mummia*, uti appellant recentiores Medicorum filii, ab Arabico *Mum*, id est, *Cera*; quia ceramene etiam in eo negotio utebantur; apud istos *ταρχιδόν*, id est, *favilla* vel *cinis*. De Aegyptiis Herodotus l. 3. à Stobæo etiam relatus tom. 2. tit. 121. Τὸν νεκρὸν ταρχιδόν, ἢ αὖλον καλεῖσθαι. ὡς ἐὼν ἐν αὐτῷ καταβροθῇ. Et Seneca Empir. Pyrrhon. hypobes. l. 3. c. 24. Ἀγυρία καὶ τὰ ἔντα ἐξελάντες, ταρχιδόν αὐτῶν. q. & Persa ait, ἵππῳ ταρχιδόν. Ex Chrysippo Cicero Tuscul. l. 1. § 108. Conducunt Aegyptii mortuos, & eos domi servant: Persa etiam cera circumlitos condunt. quod præterea Herodotus l. 1. dixit. Verum condunt, non conducunt legi postulat Victorius var. lect. l. 10. c. 6. Sic enim Herodotus; ἑλκυσσάμενοι τὸν δὲ τὸν νεκρὸν Πέρσαι, καὶ κρήνησιν. Hinc Plato in Phædon. Συμψύσσον τὸν τὸ σῆμα καὶ ταρχιδόν, ὥστε εἰς Ἀγυρίαν ταρχιδόντα, ὅλῳ αὖλον καὶ ἀμύχανον ὅσον χέρον. Et Lucianus in Nectamæ. apud inferos vidisse se in defunctorum congerie, τὸν μὲν πηγάς νεκρὸν καὶ ἐν ῥαπτοῖναι, καὶ ἀμύχανον, τὸν δὲ νεκρὸν, καὶ συσπυκταῖς, καὶ μάστιγι τὸν Ἀγυρίαν αὐτὸν, διὰ τὸ πηλὸν τῆς ταρχιδόν. Inde *ταρχιδόν* Diodoro Sic. l. 1. dictū, q. id muneris obibant. Q. & de Api bove, quem colunt Aegyptii, Nymphodorus Amphipolita lib. de ritibus moribus Asiaticis, à Clemente Strom. lib. 1. lavdatus; Τὸν ἄνθρωπον ταρχιδόντα τὸν νεκρὸν καὶ ταρχιδόντα, εἰς σῶμα καὶ ταρχιδόντα. Unde *ταρχιδόν*, quasi *Storachid* dicatur. Et de Osiride Athenagoras in legat. sive apolog. pro Christianis: ὁ μόνος ὁ τῶν ὅτι Ὀσίριδος δεικνύται, ἀλλὰ καὶ ταρχιδόν. Osiridis apud Aegyptios, non sepulcrum tantum, sed & conditura ostenditur. Itaque apud Tacit. hister. l. 5. de Judæis, quod vulgò legitur, Corpora condere, quàm cremare, è more Aegyptio. Condere malim. Vide Mosen l. 1. c. 50. v. 2. Et Joan. Evang. c. 19. v. 39. Ad riam cremandi alludens Marcus supr. § 3.

ἐπὶ τῶν, ταρχιδόν. De utroque Luciani adjectis etiam gentium aliarum ritibus aliis, in *differt. de luffu*. Ο ἰσὶ ἑλλῶν ἔχουσιν, ὁ δὲ Πέρσαι ἔχουσιν, ὁ δὲ Ἰνδοὶ ἔχουσιν, ταρχιδόν καὶ Ἀγυρία. Q. loco (ut id obiter adnotem) ἔχουσιν nomine, nec, cum Erasmo, adipem suillum; & *stercus suillum* multò minùs; designari existimem; (quamvis alterum è duobus necessariò intelligendum censet M. Casaub.) quum neutrum horum usquam ita nuncupari comperiam. Sed nec assentiri possum Lilio Gyraldo, de Var. sepult. rit. pro ἔχουσιν, ἔχουσιν, quod medullam is interpretatur, legenti. ἔχουσιν potius ex Gortiazo, *elestri* sive *succini* genus, vitri instar, pellucidum, intellexerim: quod & Plinius l. 37. c. 3. à Germanis *glessum* (glas nostrum agnoscas) indeque l. 4. c. 16. *insulas*, q. & *Elestrides*, *Glessarias*, monuit appellari. *elestrum* autem sive *succinum* apud Indos copiosè haberi Ctesias prodit in *Indick*; unde excerpta habes in Photio cod. 72. 20 Quamquam & vitro etiam inclusa cadavera suorum, γυφισσάμενοι, (id est, γυφισσάμενοι, quod de Britannici corpore veneno sublati à Nerone factum refert Dio l. 61.) cum calce, sive creta priùs illuissent, vel *ταρχιδόντα* (ut Diodor. Sic. l. 2. c. 15.) ubi *falsamentum* instar condidissent, asservare Solitos Aethiopes, avtor est ibidem Herodotus. idemque narrans Strabo l. 17. ὅτι δὲ κατέχουσιν ἑλκυσσάμενοι ἔχουσιν, & Diodor. l. 2. ἑλκυσσάμενοι αὐτοὶ πολλὰ ἔχουσιν. ita enim legendum, quod libri ἔχουσιν perperam exhibent. q. & ex Ctesia subicit, priùs avtrè, vel argentea, vel fictili, pro defuncti opibus staturè, thecà quadam, ad corporis dimensiones ac lineamenta accuratè effictà, includi solita refert cadavera, quàm vitro sive succino perfunderentur. Indorum autem nomine Aethiopes apud veteres venisse, ut alios nē dicam, docebit Maronis illud de Nilo, quem ab Indis fluere ait, Georg. lib. 4.

Usque coleratis annis decessus ab Indis. Videtur Jos. Scalig. de emend. temp. l. 7. in Comment. Aethiop. Sed & ἑλκυσσάμενοι ἔχουσιν Ἀθιοπὸς παρὰ τὸν, Aethiopes ab Indis ortos ac profectos, ritibus patriis retinuisse, vulgò creditum ex Philostrato discimus in vit. Apollon. l. 6. c. 9. Verum aliud est ἑλκυσσάμενοι, includere, aliud ἑλκυσσάμενοι, immingere, quod, ut calci sive creta convenire possit, vitro commodè sive succino, vix potest. quid si ergo, vel pro ἔχουσιν γυφισσάμενοι, vel pro ἑλκυσσάμενοι legatur, ubi, vel gypso oblinunt, vel vitro includunt addam & aliam conjecturam, ἔχουσιν περὶ τὸν, quàm ἑλκυσσάμενοι, quod Strabo habet, ritè dicitur. Quamquam si qui codices illud ἔχουσιν exhiberent, levicula mutatione posset in μύλον desingimelle autem inuncta, quod distinctius servarentur, cadavera, nemini ferè non est notissimum. De Assyriis Herodotus l. 1. Ταρχιδόντα καὶ αὐτὸν. Lucert. l. 3.

Nam si in morte malum est, malis moriſque ſcrarum
Traſſari; non invenio, qđ non ſit acerbim
Ignibus impoſitum calidis torrefcere flammis;
Aut in melle ſitum ſuffocari; atq; rigere
Frigore, cū in ſummo gelidi cubat aqore ſaxi;
Urgerive ſupernē obritum pondere terræ.

Varro ſpī tαζής apud Nonium in *Vulgus*: *Quæ*
Hæraclides Ponticus plus ſapit, qđ præcepit ut com-
burent; qđ *Democritus*, qđ ut in melle ſervarent;
qđ ſi *vulgus* ſecutus eſſet, peream, ſi centum dena-
riis calicem muſci emere poſſimus. *Plin. hiſt. nat. l.*
23. c. 24. Mellis natura talis eſt, ut putrefcere cor-
pora non ſinat. Idemq; *l. 7. c. 3.* *Hippocentaurum*
Claudii Cæſaris principatu allatum illi ex Ægypto
in melle vidimus. Refert *Xenophon. Comment.*
Græc. l. 5. *Agæſipolis Spartani regis cadaver melle*
conditum, qđ Spartam reduceretur ad regalem ſep-
pulturam. *Agæſilai* verò, per mellis penuriam, cerā
obductum, avtor eſt *Plut. in Agæſil.* *Silius* autem
Italicus, qđ varia itidem ſepultura apud gentes varia
genera belli *Punici l. 13.* recenset, à Ponti in-
colis ora ſuorum murbata, id eſt, myrrbā condita,
in longum ævum reponi adſcribat. Cæterum de *Lu-*
ciani loco viderint eruditiores: quibus & conjectu-
ras hæc noſtras liberè cenſendas libenter relinqui-
mus. Qod autem *Marcus* iſtic, *τίςτος ἢ τίρεξ*,
idem eidem, ſed inverſo ordine, *l. 5. § 33.* *αὐδὲς*
ἢ οὐδὲς dicitur.

Τὸ ἀγχαῖον] Vide ad lib. 2. § 10. & ſupr.
§ 16.

Κατὰ φύσιν διαλῶν] Vide *l. 1. § 9.* & *16.* &
l. 2. § 9.

Ἰλῆος χαλαῦσαι] Vide *l. 2. § 3.* *χαλαῦσαι*
dixit, qđ *ἀναλῶσαι* *Pavlus* ad *Philippens. c. 1. v.*
23. Sed & *Epictet. diſſort. l. 1. c. 9.* *Ὅταν ὁ θς*
ἀναλῶσῃ ὑμᾶς τῆς ἀναισθησίας ταύτης, τότε ἀνα-
λῶντε περὶ αὐτῶν.

Εὐφημῶντα] itā *l. 2. § 3.* *εὐχέμενος.* *Epictet.*
l. 3. c. 26. *πεῖθονμαι, ἀκολουθεῖν, ἐπιδεικνύσθαι τὸν ἡσ-*
μόνα. *Senec. epiſt. 30.* *ſam* verò ſi cui contigit,
ut illum ſenectus leniter emitteret, non *repugnans*
ſum vitæ, ſed *minuatorem ſubducendum*, ne ille grati-
as agere *Diis* omnibus debet, qđ ſatiatus ad re-
quiem homini neceſſariam, laſſo gratiam, perductum
eſt.

§ 49. *Ὅμοιον ἢ τῇ ἀρχῇ*] Similitudine eā-
dem uſus eſt *Attius*, & ex *Attio*, cū *Papirius*
Pætuſ ad *Cicero* nem, tum & *Cicero* ipſe ad *Pætu-*
ſam. *l. 9. ep. 16.* Illam *Attii* ſimilitudinem non
modo jam ad invidiam, ſed ad fortunam tranſe-
ram: qđ exiſtimo levem & imbecilem, ab animo
firmo & gravi, tanquam fluctum à ſaxo frangi oport-
ere. *Seneca* alias item adjecit, de *conſtant. ſap. c. 3.*
Quomodo quorundam lapidum inexpugnabili ferro du-
ritia eſt, nec ſecari *adamas*, aut cadi vel deteri po-
teſt, ſed incurſſentia ultro retundit: qđ admodum

qđdam non poſſunt igne conſumi, ſed flammæ cir-
cumſuſi, rigorem ſuum habitumq; conſervant. qem-
admodum proſecti in altum ſcopuli mare frangunt,
nec ipſi ulla ſervitia veſtigia, tot verberati ſeculis
oſtentant: itā ſapientis animus ſolidus eſt, & id ro-
bore collegit, ut tam turba ſit ab injuria, qđ illa
qđ retuli. Idem de vit. *beat. c. 27.* *Socratem* ſic
loquentem inducit: *Duritia* ſilicet nulli magis, qđ
ſerientibus nota eſt; nec ulli magis intelligunt, qan-
ta ſic virtus mea, qđ qđ vires ejus laeſſendo ſen-
ſerunt. præbeo me, non aliter qđm rupes aliqua in
vadoſo (undoso, *Lipſius*) mari deſtituta, qđ fluctus
non deſinunt undecumq; moti ſunt verberare; nec ideo
aut loco eam movent, aut per tot ætates crebro incur-
ſu ſuo conſumunt. *Eſtath. ad 11. β. v. 396.* *Ἰστέον*
ὅτι ἐστὶ πότε τὸν καρπὸν ἀνδρα καὶ ἀνδρὸς ἀνι-
εὐκλόντων, τὸν τε περὶ αὐτῶν σκοπὸν εἶναι, ὅν
ἢ πότε κινῶνται λείπει.

Παρτίων ἀνέμων, ὅταν ἔρδα καὶ ἔρδα γίνονται.
Atq; itā de Achiviis *Homer. Il. o. v. 618.*

Ἰστέον ὅτι πῦρ γινώσκον ἀνεστέλλει, πῦρ πύρην
ἡδὲ καὶ μετὰ, πολλὰς ἀλὲς ἐγγὺς εἶναι,
ἢ τε αὖτε ἀγίων ἀνέμων λαλῶν καὶ ῥέοντα,
Κύματα τε προσηνέα, τὰ τε περὶ ὅλης αὐτῆς
ὡς Δάριος Τρῶας ἰδὼν ἐμπεδόν, ἔδ' ἐπέσολο.

De Latini conſtantia *Maro* *Æn. l. 7.*

Ille velut pelagi rupes immota reſiſtit:
(qem de *Homero* verſiculum ulurpavit *Macrob.*
Sat. l. 6. c. 3.)

Ut pelagi rupes magno veniente fragore,
Quæ ſeſe multis circumlatrantibus undis
Mole tenet: ſcopuli nequicquam, & ſpumæ circum
ſaxa fremunt: latrige illiſarefunditur ægæ.
Et de *Mezeren* fortitudine *l. 10.*

Ille velut rupes, uſſum qđ prodit in æqor,
Obvia ventorum furis, expoſtæq; ponto,
Vim cunſtam atq; minas perſert cæſiq; marisq;
Ipsa immota manet.—

Achelus apud *Nafonem* *Metamorph. l. 9. v. 39.*
Me mea defendit gravitas: fruſtræq; *procedunt*;
Hæc ſecus ac moles, qđ magno murmure fluctus
Oppugnant, tenet illa, ſuæq; eſt pondere tutæ.

De *Andronico* majore *Nicephorus Gregoras* *hiſt.*
Rom. l. 8. c. 10. *Πολλὰ γὰρ τὰ παράγµατα εὐνεκῶς*
διατρέχοντες κινῶντες, διὸ καὶ διαδεδέµενοι νεφέ-
λαι ὁππῶτα εἰς σφοδρὰν ἀπεκρίναι, καὶ μικρὰ πᾶντων
ἐδῶν ἐφ' ἡµᾶς κινῶντων, ὅταν σφοδρῶς, ὥστε ὡς
οὐκ ἔκταρα εἶναι Νέβη, µὲντοι αὐτὸς τὰς ἐμβολὰς
εἰς σκαυτὴν ἀναδιδράσκουσιν, ἔτσιον φρονήµασι, περὶ
πολλοῖς περὶ αὐτῶν, πολλὰς περὶ αὐτῶν κινῶ-
των, ἀκινῶντος κινῶντος. &c. *Nicephorus Chon. in*
Manuel. l. 2. c. 1. *Ἄλλ' ἀνδρείων ἐπὶ τῶν νῦν δι-*
οικουµένων, ἀπικύβητον, οἷ εἰ καὶ περὶ πολλῶν περὶ ἑα-
λὸν ἀπικύβητον. Idem in *Alex. Man. c. 13.* de *The-*
odoro Patriarcha; *ἵτε γὰρ ἡ Ἀνδρεονίου μεγαλειό-*
της καὶ σφοδρότητος, ἐδ' ἡ αὐτῆς λόγων ἐκτελέει
δυναµίς

πδόντες, ἀγάπησθε ὡς ἀγαπήκεν ὁ πατήρ, ὃς ἑαυτὸν ἑἰς τὸν κόσμον ἔπεμψε, ὅπως πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ κόσμου σωθῶσι διὰ τοῦ ὁνόματος τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκλεκτοῦ. ὁ υἱὸς τοῦ ἀγαπῶντος τὸν κόσμον, ὃς ἑἰς τὸν κόσμον ἔπεμψε τὸν υἱόν, ὅπως πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ κόσμου σωθῶσι διὰ τοῦ ὁνόματος τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκλεκτοῦ. ὁ υἱὸς τοῦ ἀγαπῶντος τὸν κόσμον, ὃς ἑἰς τὸν κόσμον ἔπεμψε τὸν υἱόν, ὅπως πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ κόσμου σωθῶσι διὰ τοῦ ὁνόματος τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκλεκτοῦ.

Οὐχ ὅπ' αὐτὸ ἀπύχνημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ ψυ-
 ραίαν, οὐλύχνημα.] Transponendum opinor, legen-
 dumque. ὅπ' ε ἴστω, five ὅπ' ἐχ' ἢ τ. &c. Vide *supra*
ad §. 1. & *ad* l. 7. § 58. Epictet. *differt.* l. 2.
 c. 10. ε γὰρ δαίναϊς, ἢ πόντος φρεσὶν (ἢ χ' πο-
 νηέρι) ἀλλὰ τὸ φρεσὶν πόντος ἢ δαίνατον. lav-
 datur itaque, *qi dixit*,

*'Οὐ κατθανεῖν γὰρ θενόν, ἀλλ' αἰχρῶς θανεῖν.
Neque enim est mori miserum, sed turpiter mori.
sive ut Gnomologus extulit,*

*Tò yd' daretin en aigedon, all' aigedōs daretin.
Mors ipsa non est fœda, sed fœdè mori.*

Tacitus Stoicorum placita tangens, *annal.* 1. 6: Neque mala vel bona, quae vulgus putet, multos qui confidit adversis videantur, beatos ac periosque, quamquam magnas per opes, miserrimos; si illi gravem fortunam constanter tolerant; hic prospera inconsulte utantur. Bias apud Laërt. 1. 1. Ἀτυχῆν δὲ, τὸν ἀτυχῶν ἢ οὐ βέλεια. Senec. *herc. fur.* 2. 2.

L. Lemcunge miserum videris, boni nem scias.

A. *Quemcumque fortem videris, miserum ne ges.*
Vide Senecam Philosophum istud fusissimè dispu-
tantem. *epist. 66. & ep. 67.*

§ 30. ἰδωλῶν] non ἰδον, ut *supr.* § 8. sed καὶ ὁβύτρων, ut l. 2, § 10. argumentum *vulgare*, non Stoicorum *peculiare*, q̃i altiora spirant, & validioribus firmamentis adversus vitæ hujusce cupidinem incedunt muniti. inq̃e ἀρχίων οἱ ἰδωλῶν conjunxit Hermog. de *invent.* l. 2. c. 1.

Τῶν γλίσσρων ἐδιατερίψαντων τῷ [ῥῆν] γλίττων
ἐδιατερίβειν τῷ [ῥῆν] non est simpliciter, quod Xy-
lander avtumat, *diu vivere, sive vitam in longissi-*

tum tempus extraheret; sed viua quasi pertinaciter in-
 habere, & aegre gravatimque ab ea divelli. hoc enim
 τὸ γλίσχρος illud designat. Apud Svidam avtor in-
 nominatur: Ἄλλ' ἐγὼ πῖς ἀεὶ δυσάπαλλαξι· ἢ
 ἀπὸ ᾧ ποίητον, ἢ γλίσχρος ἐπὶ εἰρήμῃ πῖς αὐ-
 τῆς ἀλνδείας, αὐτὴ αἰς ἀλνδεῶς ὄναρ πλετήσας. Est
 enim τὸ γλίσχρον, quod & Xylander ipse nos monet,
 ipsūmq; significatū hujus τῆς γλίσχρος monere po-
 terat, lentum, τελέαχος idque τῆς γλίας τρῶτον, glutin-
 osus instar; unde forsan & vocabulum istud ortum
 habuerit. itaque τὸ γλίσχρον ἢ κολλῶδες, tanquam
 συνώνυμα copulantur, ab Aristot. problem. l. 2. q.
 22. & γλισσεύειν, κυκλῆσαι, vel potius lentum εἶ-
 ναιεναι esse. Sunt itaque οἱ γλίσχρος ἐνδοιαστῆς οἷος
 τῶν ζῴων, ἢ γλισχρόμοι τὰ ζῷα, ut Aristot. loquitur po-
 liisic. l. 3. c. 4. Ἀπλον δ', αἰς καρτερεῖσι πολλὴν κα-
 κὰ πείθειαι οἱ πολλοὶ ᾧ ἀνθρώπων, γλισχρόμοι τὰ
 ζῷα αἰς ἐνός πινος ἐμμελείας ἐν αὐτῷ ἢ γλισ-
 χρόμοι. Quod ille γλίσχρος, Plato γλισχρὸς ἐπιθυ-
 μῇν dixerat in Critone: Ὅπ' ἢ γέρον ἀνὴρ μικρῷ
 χέρον τῷ βίῳ λοιπῷ ὄντος, αἰς τὸ εἶκος, ἐτόλμη-
 σαι ἔγω γλισχρὸς ἐπιθυμῇν σὺ ζῷα, νόμος τῶν με-
 γίστων παρὰ δὲ αὐτοῖς ὅς ἐστιν Afflictum autem, gem
 poster hic notat, graphicè deprimis videtur Plut. in
 lib. de tranquill. his verbis: Τὸν ῥῶν ἰδ' ἀνόντον ὁ τῷ
 θανάτῳ φέει, ἢ ὁ τῷ ζῷν πόθος, ἐκκρημαδὺς
 τῷ σώματι ποιεῖ ἀσπεπταγμῶν, ἀσπὸ τὸν Ὀ-
 λούται τῷ βίῳ, διδοιχότα τῷ χέρουδιν ὑπο-
 κενώδην.

Ἐνδ' ἔτ' ῥ' ἰμμενιν ἄνεμος, ἔτ' ἐμπλήν' ἐσθ',
 καὶ πρὸς ταῦτα διακρίσεις, καὶ πρὸς ἐκείνα σφαιραῖς
 ἐρεῖα. De Ulysse qd̄ refert, habetur *Odys.* μ. v.
 432. Senarius est ex Æschyli *Philocete*, proverbii
 vicem adeptus, qd̄ ex Diogeniano discimus; & ab
 Aristzeno *l. 1. epist.* 27. ultratus: in qo τὸ ἐμ-
 πλὴν est à Grotii manu in *excerptis*, cum vulgò
 σπλὴν tantum legatur. Sin Plutarchi illa minùs plac-
 cent, qia mortis formidini magis qam vitæ cupidini
 affectum illum tribuit, Antiphaneis advocetur, cujus
 ὁ *Geminis* ista apud Stob. *tom. 2. tit. 122.* leguntur:

—ὅδεῖς πώποτε,

ὦ δάσντ', ἀπίδαν', ὑποθανεῖν ἐν ὄνυμος ὤ.
Τὸς γλινχιδύς ὃ ζῆν καλίσσῃ τὸ σέλευς
Ἀκονίαις ὁ χίρων.—

—nemo unquam here,
Moriendo alacrem vitæ imposuit terminum
Sed avidos vitæ pedibus Orcus detrahit
Restantes frustra.—
Vel Lucianus, qui in *Cataplo*, de tyranno quodam:
Ἀπαυλὸν ὁ ἥξας, ἐν δὲ δίδ' ὄπας, καὶ δὲ
ἰξῶν πρὶ. περιέχεται τοῖς ταῖς πρὶ ἡ ψυχῇ, καὶ ἐν
ἐδῶν ἀπαυλῶν, ὅς τις, ἀπὸ αὐτοῖς πάλαι περι-
τετακῆα. μάλλον ἢ ὡς ἀρρήκτο: πρὸς δὲ ὁ δεισιπ-
δῶν, ὃ δὲ δὲ δὲ ἐν αὐτοῖς. gem & amplius
ibidem vides sic. Spectat horum & quod in Evan-
gelio Luc. 6. 12. p. 10. de locuplete illo dicitur, qui

Lucianus, Pueri quinquennis epitaphio, *Antibolog.*
l. 3. c. 9.

Ἀλλὰ με μὴ καλοῖς· καὶ γὰρ βίῳ τοιοῦτο μετέχον
πταῖν, καὶ παύσαν ἢ βίῳ τοιοῦτο χαλῶν.

Nemo tamen me flere velit; quia tempora vitæ ut
paucæ tuli, vitæ sic mala paucæ tuli.

Euripid. *Alceſtid.*

Ὁ βίῳ ἀλυσθῆς, ὁ βίῳ, ἀλλὰ συμφορᾷ.

Haud vitæ verè est vitæ, calamitas mæra est.

Idemq; apud Plut. ad *Apollon.* restituentem Grotio;

Ὁ βίῳ γὰρ ὄνομα ἔχει, πένος δ' ἔργον πένος.

Vita hæc vocatur vitæ, reverè est labor.

& Menand. *Citharist.* apud Plut. de *tranq.* Lært.

l. 7. in Zenon. & Stob. *tom.* 2. tit. 98.

Ἄρ' οὐκ ἀνθρώποις πένος καὶ βίος;

Τρυφερώ βίῳ σιωπῇ ἀνδρῶν βίῳ

Πένος. ὁ δὲ πένος ἀνθρώπων πένος βίῳ.

Res sunt cognatæ, vitæ & anxietudines.

Vitam sequatur mollem; vitæ fulgida

Non absunt; vitæ consenscunt pauperi.

Plinius denique l. 7. c. 50. Incertum ac fragile ni-
mirum est hoc munus naturæ, quicquid datur nobis; ma-
lignum verò & breve etiam in illis, quibus largissimè
contingit, universum misce ævi tempus intuentibus.
quid quod affirmatione nocturna quietis, dimidio quæque
spatio vitæ suæ vivit? pars æquæ morti similis exigitur,
aut pæna, nisi contingit quies. nec reputantur infan-
tiæ anni, qui sensu carent, non senectus in pænam vi-
vacis. tot periculorum genera, tot morbi, tot metus,
tot cura, toties invocata mors, ut nullum frequentius sit
votum. Natura verò nihil hominibus brevitate vi-
tæ præstitit melius.

Καὶ μετ' ὧν] Vide l. 5. § 10. & l. 9. § 3.
& l. 10. § 36. & adde piorum quærimonias illas
Psal. 120. v. 5, 6. & *Psal.* 55. v. 6, 7. & *Psal.*
57. v. 4. & *Jerem.* c. 9. v. 2, 3.

Ἐξαιτλήσων] A sentina navis, quæ molestias
multas exhibere solet exhaustiendâ tractum, & ele-
ganter hic positum, ad vitam molestiis laboribusque
creberrimis infestam designandam. Pari modo τὸ
ἀντλήν καὶ ἐξαιτλήν usurpatum alibi deprehendas.

Æschyl. *Prometh.*

Ἐγὼ ὅτι πῶς παύεται ἀντλήσων τὸ χάλυ.

Idemque *serm.*

Τὰ καὶ γὰρ ἄλλα τλημῶν ἦν τλην καλῶ.

Euripid. *Cresphont.*

— ἄλλαι μύται

Τὸν αὐτὸν ἐξωτλήσων, ὡς ἐγὼ, βίον.

Et in *Cyclope;*

Παπῶ. τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαιτλήεις ἐμῆ.

Marinus in *Procopio*: 3. Ἀδελφεῖς ὅτι ἰσθὺς σωματι-
κῇ, ἀπαθὴς καὶ ἀπο χαλῶν καὶ καμμάτων, ἀσφαλὴς
ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς μοχληρότης καὶ ἡμιλημῶν διαίτης, καὶ
πένος ἐμῶν, ὡς νύκτωρ τὴ καὶ μετ' ἡμέραν ἐξ-
ωτλήν. quem locum frustra sollicitat Heraldus in
Iambli. c. 4. Vide ad l. 3. § 4. νύκτωρ τὴ καὶ μετ'

ἡμέραν. Plaut. *Amphitr.* (si Plauti saltem ea sint)
Att. 4. Sc. 4. v. 20. & Nonius Attio tribuit.

Fata istæc me premunt, pertolerarem vim tantam
cladesque

Exantlarem impatibiles.—

Lucil. *Sat.* l. 30. apud Nonium;

Quantas quæque modo arumnas, quantosque labores

Exantlârû.—

Ennius *Andromach.*

Quantis cum arumnis illum exantlavi diem?

Cicero de *divinat.* l. 2. § 64.

Tot nos ad Troiam belli exantlabimus annos.

Et apud eundem *Tuscul.* l. 2. § 20. Attius *Trachin.*

Quæ multa distu gravia, perpassi aspera,

Quæ corpore exantlavi, atque animo pertuli!

Exantlare, sive exantlare, utrovis enim modo scri-
bas, ciccum haud interduis; idem est quod Græcis τὸ
ἐξαιτλήν. ut rectè Stephanus monuit: nec opus fuit,
ut hæc rejectâ, aliam ei originem darent Turneb.

advers. lib. 3. c. 10. & Camerar. *problem.* cent.
5. q. 5.

Μὴ ἔν' αἰς περὶ γυμνα] Oratio elliptica, forsan
mutata. Nè igitur mortem pro re difficili accipe.
Xyl. & sic l. 5. § 19. τὴ αὐτὴ περὶ γυμνα δυνεῖς; ma-
limum tamen, Nè igitur vitam diuturniorem, tanquam
rem alicujus pretii aut momenti habeas, aut exitiis
expetas. ut supra § 46. & l. 12. § 32. μὴ δὲν μέ-
γα. — quid quæsi magnum, inquit ille apud Persium
Sat. 5.

Nempe diem donas?

quid itidem tu quasi magnum quid possis, aut optas? Vi-
de Senecam *infra.* & l. 6. § 9. Ità Stoicus quidam
Tullio Marcellino, (referente Senecâ *epist.* 77.)
Noli torqueri, tanquam de re magna deliberes. non est
res magna vivere. Omnes servi tui vivunt, omnia
animalia. Magnum est honestè mori, prudenter, forti-
ter. Mori velle, non tantum prudens, & fortis, aut
miser, sed etiam fastidiosum potest.

Βάλετ γὰρ ὁπίσθω τὸ ἀχαιδῆ] Istud non semel
inculcat Marcus; supra § 3. & l. 5. § 14. & l. 12.
§ 7. Senec. ad Marc. c. 20. Omnia humana brevità
& caduca sunt, infirmi temporis nullam partem occu-
pantis. Terram hæc non populis, urbibusque, & flu-
minibus, & ambitu maris, puncti loco ponimus. mi-
norem portionem vitæ nostræ, quàm partem puncti ha-
bet, si temporis computetur omni; cuius major est men-
sura quàm mundi, utpote cum ille se intra huius spati-
um toties remeantur. quid ergò interest id extendere,
cujus quantumcumque fuerit incrementum, non multum
adibit à nihilo.

Καὶ τὸ φέρων ἄλλο ἀπαιτῶν] Basil. *Cæsar.*
epist. 60. Καὶ ἄλλον τὴν αἰῶνα τὸν ἀνθρώπου βίον,
ἀμικρότατον διάστημα πῶταλως συγκρίσει καὶ αὐτὸν ἀ-
παιτῶν αἰῶνα τὴν αἰῶνα τὴν ἀνθρώπου βίον. Philo
de *Joseph.* Ἐνυμῶν δ' εἰς τὰς ἀνθρώπων καὶ γὰρ
ὁ μακροβιότατος, ὁ μακροβιότατος ἀνθρώπων βίον
αἰῶνα. M 3 Ti

Τὴ διαφέρει ὁ πενήμης τῷ περιγεννῆναι] Seneca. epist. 77. Nulla vita est non brevis. nam si ad naturam rerum reflexeris, etiam Nestoris et Stasilie brevis est; quae inscribi monumento suo iussit, annis se nonaginta novem vixisse. & epist. 99. Omnes, quantum ad brevitatem aevi, si universis compares, et juvenes et senes in aequo sumus. minus enim ad nos ex omni aetate venit. quam quod mini num esse quis dixerit. quoniam quidem minimum aliqua pars est: hoc quod vivimus, proximum nihilo est. Ibid. Si consenuit, quantum vincit infantem? propone profundi temporis vastitatem, et universum complectere. deinde hoc, quod aetatem vocamus humanam; compara immenso. Videbis quam exiguum sit quod optamus, quod extendimus. Πᾶς γὰρ ἐστὶ γὰρ ὁ ἐν παιδὶ μαχρὸν πρεσβύτης γέρων. πρὸς πάντα ὀλίγος περὶ αὐτῶν. Plato de repub. l. 10. Τότε πολὺ ἄνθρωπον ἢ μικρόν, ἔστιν διαφέρειν δοκεῖ πρὸς τὸν ἀπείρου ἀφωρώτον αἰῶνα. καὶ γὰρ ὁ μακρότατος βίος ὀλίγος ἐστὶ καὶ συγκμαῖ πρὸς τὸν ἀπείρου αἰῶνα. Plut. ad Apollon.

Τὸ περιγεννῆναι] Allusit ad aetatem Nestoris, qui via hominum secula degisse perhibetur: unde περιγεννῶν & περιγεννῶν dictus. Athen. diplom. soph. l. 10. Πλεῖστον δ' ἐπὶ τῷ μὲν ἡρώων Νέστωρ ὁ περιγεννῶν, & epigramma antholog. l. 3. c. 10.

— ἴδμεν γὰρ περιγῶν Πύλιν.

§. 51. Ἐπὶ τῷ σωτομον αὐτὸν γέρε] Vide l. 12. §. 1. Jactare solebant Cynici σωτομον τῷ αὐτῷ εὐδαιμονίαν ὁδὸν reperiisse se. Vide Cratetis epist. 6. Sed & epigrammatarius apud Laert. l. 6. Diogenem praedicat solum ostendisse mortalibus ζωὴς ὁδὸν ἐλαφρότατον. Quamquam, Galenus, de cras. cur. ind. c. 3. ῥῆσιν καὶ σωτομον ἐπ' ἀρετῇ ὁδὸν pro eo quod disciplinam Cynicam esse magistri hujus profitebantur; verius censuisse affirmat alios quosdam, qui σύντομον ἐπ' ἀλαζονείᾳ ὁδὸν esse dixerunt. Quod autem Marcus viam compendiosissimam semper insistere consilii, aliud consilium suggerere videtur Julianus de cynism. oras. 2. qui praedicantibus hoc idem Pseudocynicis quibusdam, τῷ σύντομον ὁδὸν καὶ σύντομον ἐπὶ τῷ ἀρετῇ seque insistere. (quod & Plutarchus de professione Cynica in Amatorio,

σωτομον ὁμῶς καὶ σωτομον εὐρηκάναι περιγῶν ἐπ' ἀρετῇ) ὁραδὸν, inquit, καὶ ὑμεῖς τῷ μακρῶν ἐπορεύεσθαι. ῥῆσιν αὖ δ' ἐκείνης ἡλθετε. καὶ ἴτε ὅτι μεταλάσας ἔχουσιν αἱ σωτομοὶ τὰς χοληπόνητας; ὥστε ἐν ταῖς λεωφόροις, ὁ μὲν τῷ σωτομον ἔλθειν δυνάμεται, ῥῆσιν ἐκπελαστοὶ τῷ κύκλῳ ὑπὲρ μύθοις τὸ ἀνάλαινον ὁ κύκλος πορεύεσθαι, ἔλθειν αὖ πάντως καὶ τῷ σωτομον. Ceterum ille eos alloquebatur, qui nihil praestabant minus, quam quod profitebantur, cum a virtutis sede, semitisque etiam ad eam ducentibus; quam longissime essent diffusi, viasque eas sectarentur quae a virtute ipsa insistentes abducerent: deinde aliter se habere istis, quam in itineribus corporeis, in quibus via compendiosissima est saepenumero prorsus interclusa; cum istis nulli sit nisi suo vitio suaque pravitate stoliditateque obvallata. Quin & Julianus ipse ὁδὸν σωτομον eandem ibi agnoscit, quam & Marcus hic, τῷ καὶ φύσιν.

Σωτομος ὃ ἢ καὶ φύσιν] nimirum quia εὐδαιμον περιγῶν. l. 5. §. 3. recta incedit. Via autem recta, eadem & brevissima. Optime Veemesus noster de leg. mor. l. 1. exerc. 1. Lex divina, lex recta. Ps. 19. v. 8. in Mathematicis linea rectissima, linea brevissima. Via itaque ad beatitudinem brevissima est legis divinae, quae est rectissima, observatio.

Κατὰ τὸ ὑμῖν] Itā l. 8. §. 30. ὑμῖν λόγῳ γρη῏ς. Vide & Platonem ep. 10. ad l. 3. §. 5. adductum.

Πιδὸς οἰκονομίας] Vide sup. §. 19. Ἐπὶ μὲν δὲ οἰκονομίαν πιδῶ. & l. 11. §. 18. πολλὰ κατ' οἰκονομίαν γίνεται. itaque Casaubono potius assentior, qui dissimulationem, quam Xylandro, qui rei familiaris curam, reddidit.

Κομψείας] Sollicitudine, Xyl. ostentatione, Cast. melius. siquidem κομψεία illa, sive discretionis elegantiam, sive sermonis festivitatem designet, jactare se atque ostentare soliti sunt, qui avram captabant popularem. unde κομψέειν & pro ostentare se, & pro adulari etiam usurpatur. Hesych. κομψέειται, κομψάουσι. possit & versutiam vertere. Siquidem, ut Erotian. in locis. Hippocr. Ὁρ' ἡπικὸς τῷ πανουργίᾳ κομψείας ἀδύσει, καὶ τὸ σπείλδεν κομψέειν. Vide l. 3. §. 5.

Ad Librum V.

§. 1. Πῶς] Idem tractat argumentum l. 8. §. 12.

Ὁν ἔρεκεν γέροντα] l. 2. §.

1. γέροντα μὲν πρὸς σωφροσύνην.

Ἴνα κατακείμην ὁ πῶς σπουδαιότης] Plut. de tranquill. adversus Democriti sen-

tentiam differens; quae negotiis abstinere se monet eum, qui vult tranquille degere. Πρῶτον μὲν, inquit, ἡμῖν πολυτελεῖ τῷ εὐδαιμονίᾳ καὶ δόξῃ, γυναικίᾳ ἀνὴρ ἀπεργάζεσθαι. ὃς ἀφ' αὐτοῦ, παραπῶν ἔσται. Μὲν δ' ἀτακτοῦ ἀπείμας οὗτος ἐστὶ δαιμόνιος, i.e. Manes, miser, quies in fragulis suis; φρεσίν.

μαρτυρίας] Plut. de tranquill. adversus Democriti sen-

κοινῶν, ut Plut. de sen. polit. q. pecuniis numerandis lucrandisq. nunquam defatigatos se sentiant.

Ο καυόδεος τὸ δόξαιον] Themistocles post Miltiadis pugnam, victoriāq. Marathoniam, ἔκπεσε καυόδεος, idē ῥαθυμείν, τὸ μακρὰν χρόνον Plut. in apophth. & in Themist.

Όταν σπερμαδῶσι] cum vehementius istis addicti fuerint. Vide ad l. 12. § 3.

Όυτε φαγεῖν, ὅτε κοιμῶνται] Ita Diotima Socrati in Platoni Sympos. Τὸς καλὰς ὁρὰν ἐπιπληθεῖαι, καὶ εἰμῶς εἰ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὁρῶντες τὰ παιδικά, καὶ ζυῶντες αἰεὶ αὐτοῖς, εἰ πως εἰδόντ' ἢν, μὴτ' ἐδίδν, μὴτε πίνειν, ἀλλὰ θάδεξ' ὁμόν καὶ ζυῶνται. De alacritatibus gemina Liban. orat.

31. Τὶς πόποτι δεικνύει ἑνὴν ἡγάρεσιν ἀρχυομένην, ὥς ἐκείνο τὸ ἀνέστημα τὸς κακωφύτας τε καὶ μαζωχῶν ἀπετρέπον ὕπνῳ, πείδον ὡς ἀρχαῖς αἰμαίνε, πείδον δ' αὐτῶν ὑπερερεῖν ἥδη δὲ σὺ καὶ προῆς αὐτῆς σωφροσύνη καὶ εὐλόγητοι νύκτας ἡμέρας ἀσπῶν καὶ ἀποτῶν καὶ ὑδνῶν ἡδονή σέβει.

§ 2. Ός ἑυκόλον ἀπώσας καὶ ἀπαλείψαι πᾶσαν φασίαν] Vide l. 7. § 29. & l. 8. § 29. 47. & l. 11. § 16. 19. & l. 12. § 25.

Έν πάσῃ γαλήνῃ] ὅσῳ ἡμῶν τῶν ἀρχῶν, ut est, l. 12. § 22.

§ 3. Μὴ σε παρεπάρῃ] Nege te aueriat. Xyl. vel seducas. ut sit idem τὸ παρεπείρειν, qd τὸ παρεπείδειν, καὶ ἡπερεπείρειν. atq. ita Homerus usurpavit Il. a. v. 555. ubi Jovi Juno,

Νῦν δ' ἀγνοῖς δειδύκα καὶ ὄφρα, μὴ σε παρεπείρῃ Ἀργεῖνός τε θεῖος.

hoc est, ne te seduxeris, pellexeris.

Έπακολούθησεν] Consequentes. Xyl. & Cal. at D. Jun. ἐπικολούθησεν legi mavult. prohibentes. utrumvis constare potest.

Μέμψα] Senec. epist. 81. Si gratum esse non dicbis, nisi ut videar ingratus, si reddere beneficium non aliter qm per speciem injuria, potero, aq. sismo animo ad beneficium consilium, per mediam insaniam tendam. Nemo mihi videtur plurius affirmare virtutem, nemo illi esse magis doctus, qm q. boni viri famam perdidit, ne conscientiam perderet. & ep. 113. Non vis esse justus sine gloria? at mehercule saepe justus esse debetis cum infamia. & tunc, si sapi, mala opinio bene parata delectat. Vide l. 6. § 2.

Μέμψας ἢ λόγος] D. Jun. ἢ λόγος. qd valde placet.

Α σὺ μὲν περὶ λέπτι] Vide ad l. 2. § 8.

Έυδῆαν πύραυς] rectā progrediatis, viā rectā ingressis. ita l. 7. § 55. εὐδῆα πύραυς. & l. 10. § 11. εὐδῆαν περῶν δὲ τῷ νόμῳ, καὶ εὐδῆαν φράσσοντι ἐπὶ τῷ νόμῳ.

Ακολούθων τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ καὶ τῇ κοινῇ] Vide ad l. 1. § 9. Stoicis τὸ τέλει, i. e. proprium, sive summum bonum est, τὸ τῇ φύσει ἀκολουθεῖν, sive τὸ κατὰ φύσιν ζῆν. naturae ductum sequi. & secun-

dum naturam vivere. Verumtamen ea natura effect, cujus ductum sequeretur, in hoc habd satis ipsis inter se conveniebat. Siquidem ut Laert. l. 7. in Zenon. φύσιν χρύσιοντος μὲν ἑξακῶν, ἢ ἀκολούθως δὲ ζῆν, τῷ τε κοινῷ, καὶ ἰδίᾳ τῷ ἀνθρώπινῳ ὅ δὲ Κλειώδης τῷ κοινῷ μόνῳ ἐκείνῳ φύσιν, ἢ ἀκολουθεῖν δει, ἔκατ' ὅ τῷ ἐπὶ μέρε. Marcus Chrysippum sequitur, eodēq. utramq. naturam, & universalem & humanam, collimare & qasi collinearē, contendit. Vide l. 6. § 13.

§ 4. Αναπαύσμαι] Ita l. 6. § 28. δύναιος ἀναπαύλα. Charon apud Aristoph. in Ran.

Τὶς ἐς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ περιστάσεων Ζῆς ἀδ' ἡμεῖς ἐκ κακῶν καὶ περιστάσεων

Joan. Apocal. c. 14. v. 13. ἴνα ἀναπαύσονται ἐκ τῶν κόπων. Herodian. l. 1. de Marco nostro, πυκνὸς τε καὶ ἡμέτερος ἐπικρίσεως μῆς ἀναπαύσεται. Tractum ab eo, qd mortem somno similem perhibeamus. Naf. amor. l. 2. cl. 9.

Stulte, qd est somni gelida nisi mortis imago? Longa quiescenti tempora fata dabunt.

Έραποπνύσους] Vide ad l. 2. § 2. & l. 4. § 21. & l. 6. § 15. & l. 7. § 50. & l. 9. § 2. Ita Homer. θυμὸν ἀποπνέοντα dixit, Il. d. v. 524. & γ'. v. 654. Eodēq. sensu in sacra pagina ἐραπνύσας, Marc. c. 15. v. 35. 39. & Luc. c. 23. v. 36. qd Matth. c. 26. v. 50. ἀπνέουσι τὸ πνεῦμα.

Joan. c. 19. v. 30. παρεδόθη τὸ πνεῦμα. Latini pariter, efflare animam, dicunt. & apud Cicer.

Tuscul. l. 2. Attius in Trachin.

Frondens efflavuit graviter extremum halitum.

Ποτὼν ὅτ' ἐπὶ τέττυ] In Senarii geomichi: Ἰὴ πᾶντα ἤκτει, καὶ πᾶν καμῆσται.

Tellus ut edit, ita resurget omnia.

Plin. hist. Natur. l. 2. c. 63. Terra uni rerum naturae partium, eximia propter merita cognomen indidit matrem a venerationis. illa nos nascentes excipit, natos alit, semelq. editos sustinet semper, novissime complora gremio jam a reliqua natura abdicatos, tum maxime, ut mater, operiens. Ennius iam in Epicharmo, à Varrone relatu doliog. Cat. l. 4. & l. 8.

Qua dedit, illa capis, nege diffendi facit bilum, de quo versu videtur Jos. Scaliger ad Varron. sed & infr. ad l. 8. § 18.

Πατρίδα] indē terram, olim terram, volunt dici, qd incendium pedibus teratur. Aelius, Varro de ling. Lat. l. 1. Isidor. orig. l. 4. c. 1. Janil. in Genes. Honor. in imag. mund. c. 3. Hinc Ambros. Epitaph. Theodos. Adhuc in terris es, qas terris & in celo possides. Et Brymolog. Βάττω, τῷ γῆν, Μεσλῶσι. ita Adarasti Ops à calando, qd Hebraeis בָּרַךְ dicitur. Fr. Jun. in Terall. & פָּרַךְ

terra eisdem & פָּרַךְ Parvus in Genes. Verum alii aliunde. Jos. Scal. à Græco δῶρα terra, terra, ut δῶς, δῶδς, τὰδ, δῶναι, τῆσδ. H. Stephan. ab

ἔρα, et præfixā. Avenar. Lexic. & Gvichard. Harmon.
ling. ab Hebraico עָרָא *erets*. Schindler. pentaglot.
ab Arabico عَرَبٌ *terra*, *lutum*. Canin.
Hellenism. à Punico *ert*, *terra*, ut *ἔρη* ros, factā
metatethi.

§ 5. Δευνότης σου] *austeritatem tuam*. Xyl.
asumen potius *ingenii*, & *sagacitatem*. M. Caf.
Mercurium describens Galenus in *hortator*. c. 2.
φαίδρος τὰς διανοίας. Διδόρκα ἢ δριμύ. ubi aliud est
δριμύ Διδόρκα, qām δευμύ βλάπτει Aristophani.
Siquidem τὸ δευμύ βλάπτει, Comico idem est, qod
τὸ ὑπόδρα ἰδεῖν passim Homero: id est, *torum*
tueri: unde & δευμύ βλάπτει Herodiano, *vultus*
torius ac truculentus. at δευμύ Διδόρκα Galeno,
acre five *acriter*, verum μὲν φαίδροστοι, cum *bila-*
ritate five *semitate* quadam, *intueri*. ut τὸ δευμύ,
cum τὸ σωστόν illud designet, qod vocabulo isto
Euripidem significasse ex Aristophane Grammatico
observat Evstath. ad *Odyss.* γ'. qo sensu & Herodi-
anus dixit, *δευμότης* οἱ σπεῖς τὰς ἐνοίας. ἢ
καὶ ἑνὸς τῶν ἀσπαλῶν ἀνδρῶν. cum etiam si-
mul comprehendat τὸ ἡδὲ illud, qod Homeri se-
culum secutos Rhetores eo nomine nuncupasse do-
cet idem Evstath. ad *Iliad.* λ. qum τὰς ἐνοίας καὶ
λίξεις illas δευμότης dicerent, αἱ γλῶσσαι ἐπιεί-
νεσαι. Atque ita Marcum hic cepisse nullus ambi-
go. qod uno vocabulo expressisse hanc facultatem.
Julian. *orat.* 5. Christianos perstringens, ἐμὸς ἢ
δοκῇ τὰς πόλεις περὶ ἑνὸς μάλλον τὰ πᾶσι, ἢ
ταῖς τοῖς κοινότησι, ὅν τὸ μὴ εἶναι δευμύ μὲν,
ὅμως ἢ ἑδὲν εἶναι. Geminum autem huic argumen-
tum habet, in fr. l. 7. § 52. & l. 8. § 8.

Οὐκ αἰδῶναι ποῦ καὶ παρὰ χαλκὸν Δευμότης]
Hoc est qod Joannes ille ὁ χρυσόπῃσαν passim In-
culcat, non tam ἀδωμάριον καὶ αἰδῶναι, qām πα-
θυμῶν καὶ διγρυμῶν obdare, qo minùs vitam rectè
prieque institutum plerique. de *Composit.* ad *Demetr.*
Apostolorum exempla ad imitationem proposita hoc
per textu repellentibus, qod paria illis nevtquam pos-
sint. Ei μὲν, inquit, νεκρὸς ἀκαθάρτου ἐμειλόμαθα,
ἢ ὀφθαλμοῖς ἀνοίξας τυφλῶν, ἢ καρδιαῖσι λεπτῶν,
ἢ χροῖας ἀνορθῶσαι, ἢ δειμῶν ἐκαθάρσαι, καὶ τὰς
ἀλλὰς τὰς πᾶσι τοῖς ἰατρῶν ῥήσι, κερδὲν ἂν εἴη τοῖς
τῆς ὑπεροχῆς ταύτης ἡμῶν εἰ ἢ πολιτείας ἐξέτα-
σις σφαιρῶν γυν, καὶ ὑπακοῆς ἐπιεικείας, ποῖον
ταῦτα σπεῖς ἐκείνων ἂν εἶναι λόγων; καὶ γὰρ καὶ οὐ
δοῖας ἀπλῶς χρεῖται βασιλικῶν, καὶ πᾶσι
μυθῶν, εἰ καὶ μὴ σπεῖς τὸ τὰ σημαῖα ποι-
εῖν, ἀλλ' ὅσοι ἀρκεῖ σπεῖς τὸ πολιτείας ὀρθῶν καὶ
ἡρεσῶν καὶ λαβεῖν, αἵτε παθυμῶν μόνον τῆς ἡμε-
τέρας ἔστιν ἡ διαστροφή. Et in *Genes.* *orat.* 14. Πολὺ
τῆς ἐποχῆς τὸ ἀρεσκῆσαι. ἀλλὰ δεινὸν ἢ παθυμῶν.
ὡσπερ αὐτὴ καὶ τὰ ὑποκα, δύσκολα ἡδὲν φαίνεσθαι
ποῖσι. ἢ τῶν ἢ σπεῖς καὶ ἢ ἀρεσκῆσαι καὶ τὰ δύσκολα
καὶ ὑποκα ἡμῶν ἀρεσκῆσαι. Idem in *Psal.* 111.

Τὴν δύσκολαν ἢ καὶ ἢ σπεῖς σφαιρῶν ὅσοις, ἀλλ'
ἢ σπεῖς πολλῶν παθυμῶν ποῖον εἶναι. αἵτε τῆς με-
τὰ παθυμῶν δύσκολαν, καὶ καὶ ἢ σπεῖς αὐτὰ ὀφείλει
εἶναι. Et mox: ἢ παθυμῶν σπεῖς πολλῶν καὶ τὰ ὑ-
ποκα, δύσκολα φαίνεσθαι ἢ σπεῖς καὶ δύσκολα
ταῖς, ἢ σπεῖς. Videantur plura in *Cor. ep.* 1. *orat.* 2.
et 9. Et ad *Philip. orat.* 2. ubi illud crebrius inge-
rit, prout noster istic. hoc vel illud non potes, at
istud potes, &c.

Γλιχέναις] *cumfari*. Xyl. malim *tenacem esse*.
Vide ad lib. 4. § 44. γλῆχοι, *tenaces*. Aristot.
Ethic. l. 4. c. 1. "Οἱ μὲν ἐν τῇς ποιότητι σφαι-
ρῶν, αἱ σφαιρῶν, γλῆχοι, κίμωλοι, πᾶσι τῇ
δοσι ἐλλείπονται. Obiter vocabulum istud apud La-
cētium restituemus. H. lib. 4. de *Lacyde*. Τέτον
φασι καὶ σπεῖς τῶν οἰκονομῶν γλῆχοι καὶ ἐκκῆνοι
qod Ambrosius Camaldun. reddidit, *Amni illius*
et circa rem familiarem se sedissimè habuisse. Vi-
gerus, ad *Eusebium*, lepidissimè mavult. Ceterum
tu me sponse rescribito, γλῆχοι καὶ ἐκκῆνοι. Sio
enim de eodem ex *Numenio Evlebio* præparat.
lib. 14. c. 7. "Ην μὲν δὲ Λακύνος τῶν γλῆχῶν
τερος, καὶ πᾶσι τῶν οἰκονομῶν. *Erat* καὶ παυλὸς *fordidior*. *Vigerus*, malim, *tenacior*.
nos dicemus, *tenacior* neque, and a great
insuband. miror autem virum eruditissimum vitio-
sam eam lectionem non animadvertisse, cum *Euse-*
bium simul sub oculos haberet. nec possum pro-
bare, qod "Οικονομῶν literā majusculā præfixā
scribit, vñque eorum aliquem eo tempore notissimum
designari, qd ἡδὲ τῆς ἀρεσκῆσαι οἰκονομῶν οἰκονο-
μῶν. vulgò nominabatur. Cum tevera. "Οικονο-
μῶν istic appellativum, five epitheton commune sit
eumque designet, qd rei familiaris, dispensandæ,
curandæ, tuendæ peritus, vel qd negotio huic ad-
dictus est, eidem sedulo intentus. De *Polypo-pisce*
Aristoteles *hyst. animal.* l. 9. c. 37. "Ο ἢ πολυπό-
ς, αὐτόντος μὲν ἔστι οἰκονομῶν δ' ἔστι πᾶσι τῇς
συλλήγου μὲν εἰς τὴν δαλμῶν, καὶ τῇς κατὰ
καὶ. Qod *Plinius* l. 9. c. 29: Cum alioq bratius
habeatur animal, in re quodammodo familiari collect:
omnia in domum comportat. nec de *Lacyde* aliter
enunciatur.

Ἀρεσκῆσαι] *Sortem tuam improbare*. Xyl. at hoc
esset potius *disparere*, καὶ ἐν ἀρεσκῆσαι malim ex-
gò ἀρεσκῆσαι, ut lib. 11. § 14. *assentari*, *blan-*
diri. qod est finitum τῶν καλῶν εἶναι, verum ho-
nestius paulò vocabulum. Sed nec mutari forsati
quoque necesse fuerit. Siquidem & τὸ ἀρεσκῆσαι
hoc eodem sensu usus videtur *Plutarch.* in *radia-*
gog. δι μὲν τῇς σφαιρῶν ἀρεσκῆσαι ἡπὶ ἀρεσκῆσαι
καίας, εἰσι ἢ καὶ οἱ δεινῶν χαρῆς ἀρεσκῆσαι
ἡδὲ οἱ ἀρεσκῆσαι, δι παντὸς σπεῖς ἡδὲν ἐπαι-
σις, καὶ ἡδὲν ἀντιπῆκοντες, ἀλλὰ δὲ ἡδὲν ἐπαι-
σις τοῖς ἐπὶ τῇς καίας. Aristot. *Ethic.* l. 4.
cap. 6. qd. & τὴν ἀρεσκῆσαι τὸ καλῶν. *accusare*
causare.

μόνον ἔπρεσ' ἡ πλείων ἀνδρῶν ἐκάλει, ἀλλὰ ἡ πα-
ρκαλυπτότα ἐξ ἀρχῆς τοῖς πρέσβυσι. ut sit &
ἀνδρῶν illic, quod illic ἐξ ἀρχῆς. Eodem sensu usur-
pat Paulus Apost. ad Timoth. epist. 1. c. 4. v. 6. ἐν-
πρεσβυμὶ τοῖς λόγους τῆς πίστεως ἡ τῆς καλῆς
διδασκαλίας, ἡ παρκαλυπτότα. & epist. 2. c. 3.
v. 10. (ὃ δὲ παρκαλυπτότα μὴ τῇ διδασκαλίᾳ,
&c. qo loco cur Erasmi, affectatus es, malit doctiss.
Sanctus, qam Vulgate ac Bezzæ, affectus es, cav-
sam nullam video. ratio siquidem, qam assignat, havd
est firma satis. Ad sequendum atq; imitandumhorta-
tur. at qomodo sequi poterit, q; jam affectus dicitur?
responsio proclivis est. aliud est notitia & intelligen-
tia, aliud usu & actu atq; vel, si brevis vis, aliud
nosse, aliud posside. illud Timotheus jam affectus
erat, istud havd isdem adeptus. monet itaq; Apo-
stolus, ut qz de se nō esset, ἵπτοι αὐτῶν τῆς ἡρώδης,
ἢ ἐξ ἀκρίως ἰσορήσας, ea imitari adniteretur. Vide
& l. 2. § 9. & l. 7. § 3. 4.

Μὴ παρὲνδυμίζω] Nē eam subinde cogitares.
Xyl. nē eā nimium afficiaris. Cal. imō, non negli-
gens, non negligens habens, sed qm in se est, tar-
ditatem habitudinemq; tuam corrigere & sanare
contendens. παρὲνδυμίζω, animum non advertere,
negligere, negligens habere. de gubernatore Epi-
ster. l. 4. c. 3. Κἂν μὴ αὐτὸς ἐκόν, ἀποπαρὲνδυ-
μίζῃ, ἀπολατῇ. Si vel parum neglexeris, animum
non adverteris. Marcus ipse l. 6. § 20. πᾶσα πα-
ρὲνδυμίζω, negligamus multa, non animadver-
tamus. & l. 10. § 8. τὸ ἀπαρὲνδυμίζω, animad-
versionem sedulam, à negligentia & inadvertentia
immunem. & l. 6. § 50, πᾶσι τοῖς ὅς ἐστιν λαγ-
νίσκος, γίνεσθαι ἀπαρὲνδυμίζω, sedulo attendere
atq; animum adhibere eis qz ab alio dicuntur. Epist.
l. 1. c. 2. Τί ἐν, ἐπὶ αὐτῶν ἀφῶς εἰμὶ, ἀποσῶ τῆς
ἐπιμελείας τῆς ἐνός, ἢ μὴ γινώσκω. Ἐπίμνηθ' ὅ-
τι χρῆσθαι Σωκράτους ἢ ἐπὶ εἰ δὲ μὴ, ἢ χεῖρον,
ταῦτά μοι ἰκανόν ἐστιν. ὅδ' ὅδ' Μίλων ἐσμαι' ἡ ὁ-
μῶς ἢ ἀμείω τοῦ σῶμαθ' ἢ δὲ Κρίσιος' ἡ ὁ-
μῶς ἢ ἀμείω τῆς κλίσσας' ἢ δὲ ἀπὸς ἄλλο πῶς
τῆς ἐπιμελείας, ἀδ' πῶς ἀπογινώσκω ὅδ' ἀπὸν, ἀφί-
σκησθα. Flacc. epist. 1.

Non possis oculo quantum contendere Lynceus;
Non tamen idcirco contemnas lippus inungi:
Nec qia desperes invicti membra Glyconi,
Nodosā corpus nolis probidere chiragrā.

Est quādam prodire temus, si non datur ultra.
Ita quādam Graio nostro lubens lego, non, quodam. qz
damtenus saltem procedere & proficere licet.

Μὴ δὲ ἐμυλῶνδρῶν τῇ τοδείᾳ] leg. τοδείᾳ, vel
ut Annot. Lugd. τοδείᾳ. nege tarditate & insci-
tiā, sibi complacentem. qod havd pavorum viti-
um est. Vide Solom. Prov. c. 1. v. 22. Avg. in
illud Psal. 36. v. 3. Nōluis intelligere. Videtis, qia
voluntati illud tribuit: sunt q; volunt intelligere, &
non valent: sunt & q; volunt intelligere, idē non
intelligunt.

§ 6. Πέρχουε λογισαδὺ αὐτῶ πῶς χέειν] χέ-
ειν λογισαδὺ, beneficium imputare. qod ab expro-
batione quadam havd multum distat. Juvenal. Sat.
6. v. 179. de uxore insigniori,

Quē tanti gravitatis qz fama, ut se tibi semper
Imputet?

Martial. l. 5. ep. 82.

Non totam mihi, si vacabū horam
Dones, & licet imputes, Severē;
Dum nostras legi exigitq; nugas.

& l. 2. epigr. 48.

Imputet ipse Demū necesse mihi, fiet acetum;
Et Vaticanī perfida vappa cadi.

Senec. de benef. l. 2. c. 17. Multi sunt tam prave
natura, ut malint perdere qz praestiterint, qam rece-
pisse, superbi & imputores. & l. 6. c. 12. Quidam
qz homines sibi praestant, aliis imputant. Tria scil.
Marcus beneficia collocantium genera ponit. pri-
mum est eorum, q; palam imputant: secundum eo-
rum, q; etiam si id palam non faciant, apud se tamen
tanquam de debito cogitant: tertium eorum, q; tan-
tum abest ut impudent, ut nē cogitent quidem.

Ἄλλος μὲν τοῖς] f. ἀλλὰ vel ἀλλ' ὅς' αὐτῶν illud &
ex linea proxima huc irreperit.

Ὅς ἐπὶ χεῖρα δαροῦται] At Senec. de benef.
l. 1. c. 2. Demus beneficia, non fateremur. dignus
est decipi, q; de recipiendo cogitavit, cum daret. hoc
est, qod Marcus hic, ὅς' μετ' ἡμῶν δαροῦται. Et
mox: Beneficiorum simplex ratio est: erogantur tan-
tum, non computantur. si reddet atiquid, lucrum est: si
non reddet, damnum non est. Ego illud dedi ut darem.
nemo beneficia in calendario scribit: nec avarus ex-
actor ad horam & diem appellat. nunquam illa vir bonus
cogitat, nisi admonitus à reddente. turpis fāneratio
est, beneficium expensum ferre. Idem l. 3. c. 14. In-
teritura est rei tanta dignitas, si beneficium mercedem
facimus. & l. 4. c. 3. Beneficium virtutis est, &
turpissimum id causā ullius rei dare, qam ut datum
sis. se intruere & commodum suum, istud non est bene-
ficium, sed famus. & c. 14. Nō est beneficium qod
in qstūm mittitur. hoc dabo, hoc recipiam, avetio est
ut ait Ovidius,

Quē qia non licuit, non dedit, illa dedit
Eodem modo, q; beneficium ut reciperet, dedit, non
dedit. Et Cleanthes ibid. l. 6. c. 13. Multum à
beneficio distat negotiatio. Dominus Christus, Luc.
c. 6. v. 35. Ἀγαθὸν ποιῆτε, ἡ δαροῦτε, μὴ δὲ
ἀπολατῶντες. & v. 34. Ἐὰν γὰρ δαροῦτε παρ'
ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποῖα υμῶν χάρις ἔστι;
Ὅτι δὲ δίδιν ὁ πτωχικὸν] Senec. de benef. l.
2. c. 6. Qm dulce, qm pretiosum est, si gratias sibi
agi non est passus, q; dedit; si dedisse, dum dat, oblitus
est? Chilo apud Avlon.

Tu bene si qid facias, non meminisse fas est.
Verūm quadrat ad hoc Domini Servatoris præce-
ptum hyperbole elegantissimā conceptum, Marit.

o 6. v. 6. Παύλ[ος] ἐλεημοσύνην, μὴ γράτω ἢ αἰκεσθ[ῆναι], τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ. Facientis elemosynam nesciat sinistra quid dextra faciat. Ambrosius offic. l. 1. c. 30. quod & Euthymius inclinatur, ita interpretatur, quasi dictum esset, ut frater tuus, qui est tanquam dextra tua, quod facis nescias. Sic facias, ut proxima nescias uxor, uti Persius loquitur. Melius Jo. Chrysost. orat. 19. 'Οὐ χεῖρας ἀνίστηται, ἀλλ' ὑποβολικὰς αὐτὸ τὸ δεῖκναι. 'Εἰ γὰρ διὸν τε δεῖ, φησι, καὶ σταυτὴν ἀγνοῶσαι, περὶ ὧν δεῖται ἐστὶν οὐ τὸ τοῦ, καὶ αὐτὰς διωκτὴν ἢ τὰς διακονήσας χεῖρας λαβεῖν' ἔχ, ὡς πρὸς φασιν, ὅτι τοῦ σκαῖς δὲ κρύπτειν ἀνθρώπους· πάλαι γὰρ ἐν ταῦτα λαμβάνειν ἐκέλευον. Nam quod de dextra, quæ sit amor divinus, sinistra, quæ favor humanus existat, arguantur Hieronym. in Math. Hilar. ibid. Avg. in Psal. 121. & in 1. Joan. tr. 6. & de temp. 60. Gregor. in Job. l. 3. c. 21. Theophylact in Math. alius est merum ipsorum commentum. Rectius Clem. Stro. l. 4. 'Αλλ' ὡδὲ αὐτὸς ὁ ἐλεῶν, ὅτι ἐλεῖ, μὴ οὐκ ἐλεῖται. Aliud est quod Senec. de benef. l. 6. c. 8. Beneficium aligis nesciens accepit, nemo à nesciente. Beneficium nisi sciens volensque dare nequit: verum beneficium qui dat, quod beneficii præstiti imputationem, perinde affectus esse potest, ac si quid faciat feceritve nescius sit. aque hoc est, quod, post Christum nostrum, Marcus voluit. Geminâ planè mente Plato in Theæteto, de Philosopho genuino. Ταῦτα μᾶλλον αὐτὴν λέλειπεν, ἢ οἱ τῆς ἀληθείης λεγόμενοι χεῖς. καὶ ταῦτα πάντα, ὡς ὅτι ἐκ δεξιᾶ, δεξιᾶ. ὡς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ χεῖρας τῶν δουλικῶν χάρις, &c. Optimè formulæ istius sensum expressit.

"Ομοίως δὲν ἀμπελ[ος]] ita mox: ὡς ἀμπελ[ος]. Μὴδὲν ἄλλο περὶ ἐπιτηδεύσεως] Vide ad lib. 7. § 73.

'Οὐκ ἐπιβοᾷται] quod Dominus Christus Matth. c. 6. v. 2. ὅταν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ οὐλαῖσιν.

Μεταβαίνειν ἐπ' ἄλλου] Vide l. 6. § 7. & l. 11. § 4. & l. 12. § 29. Senec. de benef. l. 1. c. 2. Quisunque priusquam eveniens est, persevera in alios convertere. Melius apud ingratos jacebunt. nē cessaveris; opus tuum perage, quæ partes boni viri exegere. alium re, alium fide, alium consilio, alium præceptis salubribus adjuva. & l. 4. c. 14. Ad beneficium non adducit cogitatio avara, nec sordida, sed humana & liberalis, cupiens dare etiam cum dederit, & augere novis ac recentibus vetera. Hoc est quod suo more, id est, Comico, Plaut. Trinummi. Act. 2. Sc. 2. v. 39.

Is probus est, quem non pœnitet quā sit probus: Benefacta beneficiis aliis pertegit, nē perpluat. Serio magis alius quispiam apud Plut. de sene polit. & adv. vit. Epicur.

Καὶ μὴ πρᾶσιμα δρῶντας ἴδω βεγνέει. Vide l. 7. § 73. Plin. l. 3. ep. 5. Antiquiora be-

neficia subvertas, nisi illa posterioribus cumules.

Ἐν τέτοις ἐν δὲ ἱ] Interrogantis tanquam ex aliena persona, esse volunt hæc verba, Xyl. & editor Lugd. affirmantis ac præcipientis ex sua Cas. illud malim, quia subsequens, vau. ἀλλ' αὐτὸ τὸ τοῦ, &c. subjectionis sive repositionis formam habent.

'Απερχομένης] Sic ut non possint intelligi: Xyl. imò potius, sic quasi non intelligant ipsi. ut in præcedentibus, ὡς δὲ δεξιᾶ. Sic l. 2. § 15. sed ratione diversâ ἀπερχομένης ἐν γὰρ γιν. Vide suprâ ad § 5. διαπερχομένης τὸ τερεος.

Βυλεῖς καὶ τὸν κοινὸν αἰδῶς] Ità reverà beneficium conferenda, ὡς αἰδῶς, ut sentiat sibi gratiam factam is cui beneficit, ut infrâ l. 11. § 15. Verum ut beneficii avitorem, quis is fuerit, dignoscat, nihil quicquam est necesse. Senec. de benef. l. 2. c. 9. Interdum & ipse qui juvatur fallendus est: ut habeat, nec à quo acceperit, sciat. Exemplum subjicit Arcesilai, qui amici paveris, sed pauptatem per verecundiam dissimulantis, ac per agritudinem decumbentis, pulvillo sacculum clam subjecit, ut quod desiderabat, inveniret potius quàm acciperet. Cretibium hunc nominat Laert. l. 4. Appellem Chium Plut. de adul. & amic. quem & fravde amicâ utilique deprehensâ, dixisse, 'Αρχιστὰς τὸ πείγνιον, ille δ' 'Αρχιστὰς τὸ πὲρ κλίμα, ille refert. Ibid. Plut. τῇ τῇ φίλῃ χάριτι ἐπιθετικὸν ὡδὲν ἔστιν· ἀλλὰ πολλὰς, ὡς καὶ ἱατρὲς λαβὼν ἐδραστηρίους, καὶ φίλῃ ἀφίλων ἐπὶ τὴν ἢ διαλυσιμὸν, ἀγνοῦν.]

ἐπιμαλινθεῖς. Sed ad Senecam redeamus paria Marco interrogantem. Quid ergo? ille nescit: à quo acceperit? Primum nesciat, si hoc ipsum beneficii pars est. Denique ille nescit accepisse se: ego sciam me dedisse. Perum est, inquit. Perum, si senescere cogitas, sed si dare, quo genere accipienti maxime profuturum eris, dabis. contentus eris te teste: alioquin non benefacere delectat, sed videre benefecisse. Volo, inquit, sciat. debitorem quæris. Volo utique sciat. Quid si illi utilius est nescire? si honestius? si gratius? non in aliam partem abibis? Volo sciat. Idem tu hominem non servabis in tenetibus? Beneficia in aëta non mitto. quid? ego illi sum indicaturus me dedisse; cum inter prima præcepta & maxime necessaria sit, nē unquam exprobre, imò nē admoneam quidem? hæc enim beneficii inter duos. lex est, alter statim oblivisci debet dati, alter accepti nunquam.

Τὸ γὰρ λεγόμενον παρελθόν] non intelligit. Cas. sic ex Polybio Svidas, ἐκ ὁρῶς τοῦ νῦν πατέρους ἐκείνη λόγος. i. e. νοῆς, ὑπολαμβάνειν. Svidas.

excipe. Xyl. ut sit παρελθόν, idem quod ἐκείνη, excipere. nevtrum satis ardet. ego conditionalem particulam desse puto, [ἀν] παρελθόν, si fecius ceperit. Ità enim significat τὸ παρελθόν, Evlebius hist. eccles. l. 3. c. 39. Papiam narrat, τὰς ὑποσταλκὰς παρελθόντων διανοήσεως, ex relationibus Apostolicis fecius acceptis, communitia multa tradidisse.

tradidisse. quod verbum & in H. Stephani thesaurum poterit immitti.

Εἰ δὲ σωῖναι] forsitan σωῖναι intelligere. qanquam & σωῖναι eo sensu usurpatum invenias. Itā enim Herodot. l. 5. Ἐγὼ μὲν δὴν σωῖναι πὶ ἐδέλετο λέγειν ἡῦν τὸ χροῖσκειον. Demosth. pro Corop. ὅτε οὐμὰς οἰμαι μανθάνειν, ὅτ' αὐτοὺς ἐδυνάμην σωῖναι. ubi tamen quidam codices σωῖναι. Herodian. lib. 2. de Germanis. Ὁμοῖον τὰ σώματα θυμαίνονται καὶ μεγάλοι εἰσιν, ὥστε καὶ τὰς διανοίας παρῆς, καὶ μὴ βραδύως σωῖναι δύναμιοι, εἴπερ μετὰ πανουργίας ἢ δόλου λήροιο ἢ περὶ τοιοῦτο. Clemens Strom. l. 1. Ἀλλὰ καὶ δαῖσος καὶ ἀνὰ γραμμάτων πῖτον εἰς διωκτὸν φαμέ. ὅπως σωῖναι τὰ ἐν τῇ πύκτι λεγόμενα ἐκ δίων τε μὴ μαδούσῃ, ἐμολογέμεν. & l. 4. ὅτε τὰς πῖμας τὰς μὲν δαῖσος ἔσθ' οὕτως βασιλευσάντων, ὅτε τὰς κολάσεις ἔσθ' ἀδίκως καὶ ἀσυνήτως πομπηδωμένων σωῖναι βέλονται. Et apud Svidam in Sexto avtor incertus, μηδὲ σωῖναι τὸ λεγόμενον δυνάσκει.

Μὴ ποῦν, μὴ παρὰ τούτο] forsitan, μηδὲ παρὰ τούτο] Nā metuas, neve hac de causa opus atiquid sociale omittas. Veruntamen nihil temere mutatum velim.

§ 7. Ὡς φέρεται Ζεῦ] Indè Ζεὺς ὕψιστος, ὁμοῖον, idemque ὧς & Δεὺς, & ὧν dictus. Hesych. ὧς, Ζεὺς ὁμοῖον. Aristot. nom. de mundi. c. 7. ὧς τὸν ὕψιστον καλεῖται. & Phurnut. de Deis c. 3. Παρὰ ποι τὴν καὶ Δεὺς καλεῖται, τὰ καὶ τὸ δέον τιλ γλῶσ. Lucian. dialog. Jov. & Gan. Δίδε δὲ ἐκ ἡρώων ὄνομα, ἐπὶ βωμῶν εἶδες ἐν τῷ Γαργάρι τὸ δούσι; Pausan. in Attic. meminit βωμῶν ὁμοῖον Διός. Athenis verò refert esse γλῶσσαι, ἡμετέρας οὐαὶ οὐ τὸν Δία. ὅτε ὁμοῖον λέγουσι Ἀθωναίους, ὅτε καὶ τοῖς πῖσιν Ἕλλησι συμβαλεῖ αὐχμῶς. At de Aegypto Nilum allocutus Tibull. l. 1. eleg. 7.

Te propter nullos tellus tua postulat imbres;
Arida nec pluvio supplicat herba Jovis.

Et Schol. ad Pindar. Pyth. od. 4. Κερνίδιω πλὺ Νεῖλον ὅσον ὡς Παριφών, Ἀργυρίῃ Ζεὺς Νεῖλος, ἀναλογεῖν γὰρ τοῖς τοῦ Διὸς ὁμοῖον τὸ τοῦ Νεῖλου ὕδωρ, καὶ ὡς ἀπὸ ἀλλήλων πᾶσι σέβεται τὸ Διὶ ἱδ. Verum Deus verus vivisque solus est Ζεὺς ὕψιστος, non Nilus, non nubes ipsa, non ulla apud extraneos in pretio habita Deanculorum mendacia atque mendicabula. Vide Jerem. c. 14. v. 22. Job. c. 38. v. 25, 28, 34, 37. Psal. 65. v. 10, 11, 12. Zech. c. 10. v. 1.

Κατὰ τῆς ἀρετῆς ἔσθ' Ἀθωναίων] Existimat Xylander improbare Marcum istic commune illud & damnosissimum viciū, quo plerique ea tantum expectant, quæ sibiipsis privatim profinēt; nihil solliciti de communi bono: & Athenienses notare, utpote quod injustè & illiberaliter suis tantum agris pluviam & fertilitatem poscerent, reliquorum hominum nullam

rationem habentes. At contrā planè preces istiusmodi probat Marcus, quibus homines non sibi solia privatisque suis rebus, sed civitati reique publicæ universæ, in qua degunt, à numine favita prosperaque comprecantur; quales fuisse monet Atheniensium illas. quos etiam in supplicationibus suis, non suæ tantum regionis, sed totius insuper Græciæ; memores fuisse ex Pausania supra didicimus. Verum quod Gregor. in Job. l. 18. c. 3. & Hieron. nom. in Thren. c. 3. v. 41. quæ indè constat Hieronymi non esse, quia ex Gregorio mutuatur. Et oratione operatio, ut operatione fulcienda est oratio. itaque precibus opera sunt adjicienda. & tam pro bono publico conatus adhibendi, quam supplicationes concipiendæ. Habentque reverà locum hic Menæcei pro patria se devovetis illa à Xylandro etiam laudata, ex Evripidis Phœnissis;

Εἰ γὰρ λαβὼν ἔσθ' ὅ, π δ' αὐαὶ τῆς
Χρησὸν, δ' ἐλδοῖ τὸ πῶ, καὶ εἰς κοινὸν φέρε
Πατριδὶ, καὶ ἄν αἰ πῶλες ἐλασώσων
Πατριδῶν, τὸ λοιπὸν ἐν τῷ οἴκῳ αἰ.
Si quisque quantum quiveris boni, lubens
Patriæ offerat, donetque publicæ rei
Minus malorum civitates prenderet,
Et ampliores redderetur indies.

Siquidem, ut rectissime Andocides orat. adv. Alcibiad. διὰ τὸ πῶ καὶ ἰδίῳ ἐπιμελεμένῳ ἔδιν αἰ πῶλες μῆκος καὶ δύνανται διὰ τὸ πῶ κοινῶν, μεγάλα καὶ ἐλδοῖσθαι γίνονται. Vide ad l. 1. § 16. & l. 7. § 4.

Ἦτοι ἐ δὲ εὐχεῶς, ἢ ὅπως ἀπλῶς καὶ ἐλδοῖσθαι] ἐλδοῖσθαι legit Casaub. ad Pers. Sat. 2. quæ & τὸ ἀπλῶς καὶ ἐλευθέρως εὐχεῶς, orationem simplicem & liberalem opponi censet τῇ εὐχῇ ἐμπροσθεν i. e. precī emaci, ut Persius loquitur: quam interpretatur, vel eam quæ habet conjunctum sacrificium majoris alicujus victimæ, aut votum rei consecrandæ; quod sit velur pretium diis repensum, ut fit in emptione contrahendæ; vel quæ toties fuit repetendæ, & tam assidue ac lascivè καὶ ἐκπνέει faciendæ, ut hoc ipsum pro loco censi fieri possit; quia, ut ait Seneca, Nulla res carius constat, quam quæ precibus emptæ est. Mihi videtur Marco, τὸ ἀπλῶς εὐχεῶς, orationis simplicitatem quandam denotare, qualis illa Atheniensium formula, quæ generali quadam ac familiari ratione Jovem compellat, nec terminos illi rerum tribuendarum anxie sollicitè præscribit. qualis itidem ea formula, quam amicis suis poeta quidam præscripsit, à Platone in Alcibiad. 2. laudatæ;

Ζεὺς βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐλδοῖ καὶ εὐχόμενοις, καὶ ἀνδύοις
Ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχόμενοις ἀπαλλέξου.
vel, ut Antholog. l. 1. c. 31. habetur

— τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχόμενοις ἀπερὶ οὐκ.

Tu Rex summe, dato nobis bona, siue rogemus,

Seu non: at mala vel poscentibus usque negato.

Sed & Lacorum, quæ ut Plato ibidem, καὶ ἰδὲ καὶ δ' αὐτῶν.

μοῖσιν ἐκδοῦναι παρακλησίαν εὐχολοῖαι, τὰ
καλὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν θεῶν διδόναι καὶ δύνανται
αὐτοῖς αὐτοῖς. Unde & Jupiter Ammon dixe-
rit, βέλεδ' αὐτῶν τῶν Λαλαδαιμονίων εὐφημῶν
ἢ) μᾶλλον, ἢ τὰ συμπεπλησμένα ἢ) ἐλλυμένων ἱερῶν. Quid
& Xenophon de Socrate memorial. l. 1. "Εὐχετο δ'
αὐτῶν τῶν θεῶν ἀπλῶς τὰ ἀγαθὰ δίδοναι ὡς τῶν
θεῶν χάρις εἰδότες, ὅποια ἀγαθὰ ἔστι. Respicit
eodem Juvenal. Sat. 10. v. 346.

Nil ergo optabunt homines? fit consilium vix,
Permittes ipsis expendere numinibus, quid
Conveniat nobis, rebusque sit utile nostris.

Nam pro jucundis aptissima quæque dabunt Dii.
Charior est illis homo, quam sibi.

Atque hoc est quod R. Simeon in Pirke Abot. c. 2.

§ 13. עֲבַדְתָּהּ עֲבַדְתָּהּ עֲבַדְתָּהּ

Orationem tuam fixam nē feceris. hoc est, nolis
inter orandum terminos numini figere, legemque
quid factururus sis, Deo præstare; sed vota tua sim-
pliciter, prout illi visum fuerit, præstanda ipsi per-
mittito. At τὸ ἐλευθερίως εὐχεσθαι, sive liberali-
ter precari, (ita enim cum Xylandro malim, quam
cum Merico, libere) est ejusmodi orationem ad-
hibere, quæ alios etiam contribules, conterraneos,
aut extraneos etiam nobiscum unā comprehendat,
qualis ea est, quam hic Marcus retulit, Antica suppli-
candi ratio: qualis itidem, quam Xylander hic ad-
ducit, Persarum veterum, de quibus Herodot. lib. 1,
apud quos lege sic cavebatur; εἰσὶν ὡς δὲ τῶν
θεῶν ἰδίῃ μέρει, ὅ ἐστι ἐγγίνεται ἀεὶ ἀγαθὰ. ὅ
δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ δέχεται ἐν γένει, καὶ
τῶν βασιλέων. Sed ὡς δὲ τῶν ἀπασιν Πέρσῃσι καὶ
αὐτοῖς γίνεται. Sed liberalior hic Christianorum lita-
nia. Paulus Timotheo epist. 1. c. 2. v. 1. præcipit
ποιεῖν δέουσι; αἰετίζεσθαι, ἐπιδίδεσθαι, εὐχαριστῆσαι,
καὶ ἐν παντὶ ἀνθρώπων. Liberalissima verò omni-
um λειτουργία Judaica, si Philoni credimus, de mo-
nach. l. 2. Τῶν ὡς δὲ ἄλλων οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
καὶ οἱ εἰσὶν καὶ πολλοὶ αὐτῶν (αὐτοὶ forsan)
μόνον εἰσὶν αὐτοῖς τῶν εὐχῶν καὶ ψαλμῶν ἐπιτελεῖν.
ὅ ἐστι ἡ ἱερὰ ἀρχαὶ, καὶ ὁ μόνος καὶ ἀπαι-
τεῖται ἀνθρώπων γένος, ἀλλὰ καὶ καὶ ὡς τῶν φύ-
σως μερῶν, γῆς, ὕδατος, αἵματος καὶ πυρὸς, τὰς
εὐχὰς καὶ τὰς εὐχαριστίας ποιεῖται, τὸν κόσμον, ὅσα
ἔστι τὰς ἀληθείας, παρτίδα ἢ) ἐκαστὴν νομίζων,
καὶ ὡς ἡ πᾶσι καὶ ἡ πᾶσι εἰσὶν ἐξουσίαν τὸν
ἡγεμόνα, πνευματικῶν τῶν ἐπικρατῶν καὶ ἡ πᾶσι φύσως
αὐτῶν μεταδίδοναι τὸν ἡγεμόνα.

§ 8. Σωτήρα ἐν ὁ Ἀσκληπιάδης τέτρω] Σωτῆ-
ται, inungere, præcipere, præscribere, quomodo æ-
grois medici hoc vel illud lumbendum. Plur. in
Pomp. Επειδὴ νοσῶντα σωτῆρα κίχλιν οἱ ἰατροί.
quod in apophth. νοσῶντα κίχλιν οἱ ἰατροὶ λαβεῖν
παρατάξαι. ἐστὶν vocabulum hoc frequentius. Sed
altero illo potius usus Marcus videtur, quod σωτῆ-

ἐν ἢ σωτῆρα ποῖον. n. designaret. itaque verbo,
quod Marci mentem exprimam, insolenti licet voca-
bulo. coordinavit. alioque σωτῆρα etiam simpli-
citer pro præcipere sumitur. Svid. Σωτῆρα, ἐλ-
λαβὼν. adductis ex Polybio istis; Σωτῆρα
ἐλαβεῖν καὶ αὐτῶν ὅσων ἔχει δυνάμεις.

Ο Ἀσκληπιάδης] Æsculapium medicinz præ-
dem Deum per insomnia remedia sibi suggerere
opinabantur. in quo argumento frequens admodum
est Aristides in orationibus sacris. Orat. 1. ἀλλοῖ-
αν αἰσθῆναι ὁ θεός. & ibid. ἀποτῆναι ὀπτασίαν. &
Orat. 2. ἀνυπνῶντον αἰσθῆναι, &c.

Σωτῆρα ἐν τῶν ἢ ὅς ὅτε νοσῶν] Ita l.
4. § 45. σωτῆρα καὶ ἡμετέρας τὰ ὄντα. & l.
6. § 16. ὅσα οἱ θεοὶ νοσῶντος καὶ διατεταχῶσι.
Verum illic ad rem medicam respectum habet, quæ
si medicinz rationem universa ista obtineant. Pla-
to Sophist. Ἰατρικὴ πῆς ἢ κολαστικὴ. Aristotel. E-
thic. lib. 2. c. 3. Ἰατρικὴ πῆς ἢ πῆς πῆς. Idemque
rhetor. lib. 1. c. 14. Et Æneas Gaz. de anim. im-
mort. Ἰατρὶς ἢ κολασίς. Medicina quædam est cor-
ruptio divina. Ambros. in Psal. 37. & Hieron. in
Ezech. Quæ putatur pena, medicina est. sicut enim
quædam datur cathartica, ut noxius humor, qui inest
corporibus, egeratur: sic et dominus dat calicem
tormentorū meracissimum, ut quicquid fellis amari-
tudinisque est, auferat a peccatoribus, & pristinae
eos restituat sanitati. Optime Simplicius distin-
guit in Epictet. Enchirid. ad duo artis medicæ
munera respiciens, vel ægritudinem profligandi, vel
valetudinem sanitatēque conservandi; mala exter-
na, calamitatēque omne genus esse, ἢ νοσῶντων δε-
ραπείας, ἢ νοσῶντων νοσήσας, vel agrorum me-
dicamina, vel saniorum exercitia.

Κατάλληλον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν] ad factum, si-
ve factum, congruens et consentaneum. Ita κατὰλλη-
λα φάρμακα, medicamenta congruentia, Dioscoridi,
& προφὰ τοῖς νοσῶσι κατὰλληλα, alimenta ægro-
tantibus congruentia. referente Budæo. & Marco
nostro φαντασίαι κατὰλληλα, cogitationes vel,
apprehensiones congruentia. l. 7. § 2.

ὅς καὶ τὸν ἄλδιν συμβαίνει] Vide l. 4. § 23.
& l. 7. § 57. Ludit autem hic in ὁμοιότητι ver-
bi συμβαίνει, quod et evenire & convenire signifi-
cat. Verum de hoc usu vocabuli in re architecto-
nica, nihil dum comperi. nisi quod Fabius insinuat.
l. 9. c. 4. Fit sæpe, inquit, aspera et dura et dissi-
luta et hians oratio, si ad necessitatem ordinis sui
verba redigantur. differenda igitur quædam et præ-
sumenda; atque ut in structuris lapidum impositorum,
loco quo convenit, quidque ponendum. quod hic convenire,
alibi congruere dixit, eadem utrobique imagine usus:
Non enim ad pedes verba dimensa sunt. ideoque ex
loco transfiguntur in locum, ut jungantur quo con-
gruunt maxime, sicut in structura saxorum rudium
etiam ipsa enormitas invenit, cui applicari, et in quo
possit

possit infistere. Svidas hæc ipsa Marci verba nobis exhibet sub hoc titulo: (quod idem & apud Helychium legitur) Συμβουλία, συμπαύσις. qo sensu apud eundem avior innominatus: Τὸ τοῦ σκοποῦν, εἰ συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις τὰ πρὸς τὰ σώματα. Et Synes. epist. 18. ἀποταῖνα ἡ ἡ γλῶττα τῇ γνάμῳ συνέλαυνε. Et Aristid. orat. 28. οὐδὲ τὸ παρὰ τὴν γλῶτταν. [Ὁ δὲ ἀπαιτῶν, ἵππευ δὲ ὄρεον, ὅμιμα ἢ τῆς καρδίας ὄν, πρὸς τὰ σώματα ἐπὶ συμβαίνει. Et Liban. orat. 28. μέγιστος ἀδελφὸν ἢ συμβαίνει τὸ νόμον. Jo. Chrysost. in ad Cor. ep. 2. orat. 30. ἐστὶ καὶ τὸ αὐτὸ φερεῖν, καὶ μὴ εἰρηδεῖν, ὅταν ἐν τοῖς δόγμασι συμβαίνει πῶς, ἐν ἢ τοῖς πρὸς ἀλλήλους διαστασιάζουσιν. Theodoret. item, ἐκαστὸν. l. 1. fidem ad τὰ νομὰ speculanda necessarium contendit; ἐπειδὴ οὐδὲ οὐκ ἔστιν ἀδελφὸν αὐτοῖς συμβαίνει τὸν δῖον π. Idemque l. 1. de prædicationibus propheticiis. Ἐξάστους τοῖνυν τὰς τῶν θεῶν καὶ χρημάτων ἀσφάλειας. καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοῖς πρὸς τὰ σώματα συμβαίνει, ἀλλὰ ἀδελφῶν καὶ τῶν καλλόντων τὴν διαποσίωνα. & ante omnes hos Plato in Protag. Ἐγὼ δὲ ἔν καὶ ἡθικῇ καὶ συμβαίνει, συμβαίνει ὑμᾶς, ὅταν ἐν τῷ διαποσίῳ ἡμῶν συμβαίνει τῶν εἰς τὸ μέν. Æschylus denique à Plutarcho in Theseo laudatus,

τοῖς δὲ πρὸς τὰ σώματα;

Τὴν ἀντιτάξω τῶν δὲ; τὴν οὐκ ἔστι;

Ἀρμονία δὲ μὴ;] Sext. Empir. advers. Math. lib. 6. c. 1. Καθ' ἀρμονίαν διακρίνεται τὸν κόσμον. Vide ad l. 7. § 48.

Ὁ κόσμος τοῦτον οἶμα συμπαύσις] Vide l. 4. § 40.

Ex πῶτον ἢ ἀπὸ τῶν ἢ ἐμπαύσις] Senec. de benef. l. 4. c. 7. Nihil aliud est fatum quam series implesse casuum. Vide lib. 6. § 37. & l. 7. § 8. & l. 10. § 4. Tacitus annal. l. 6. Sed mihi hæc & talia audienti, in incerto iudicium est, satōneres mortalium & necessitate immutabili, an forte voluntur. quippe sapientissimos veterum, quæ ceteram eorum amulantur, di. ceros reperies. ac multis infirmam opinionem, non initia nostri, non finem, non denique hominem Divi cura. ideo creberrima & tristitia in bonos, lata apud deteriores esse. Contrā alii, fatum quidem congruere rebus patens; sed non & vagis stellis, verum apud principia, & nexus naturalium casuum. ac tamen electionem vitæ nobis relinquit, quam ubi elegis, certum imminens ordinem. — nec plurimis mortalium eximi, quoniam primo cuiusque ortu ventura desinentur. Epicureos & Stoicos designari apertissimum est.

Τὸ τοῦτο ἔστιν αὐτῶ] Vide ad l. 3. § 4. & l. 10. § 20. & l. 12. § 23.

Ὡς ἐκεῖνα ὁ Ἀσκληπιοῦ] leg. ὡς ἐκεῖνα, & Ἀσκληπιοῦ, vel [ὁ] ὁ Ἀσκληπιοῦ. σιωπῶν.

Πολλὰ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ τὰ κατὰ] Plato Gorgias. Ἀρ' ἐν τῷ ἱατρικῷ καὶ ἐν τῷ καὶ χαίρων

ὁ ἱατρικῷ καὶ ἐν τῷ χαίρων. Ἀλλ' ὁφείλου γέ. Firmic. de errore Gent. Morbo pro salute hominis sollicita medicina se opponit: asperi cibi, amari potus ingeruntur: & si convalescit malum, ferrum & ignis adhibetur. Itā Senec. Agamemn. 2. 1.

Et ferrum & ignis sæpe medicina loco est.

Naso comed. l. 1. v. 215.

Dura aliquis præcepta vocet mea: dura fateamur

Esse: sed ut valeas multa dolenda ferres.

Sæpe bibi succos, quantumvis invitum, amarus

& ger: & oranti mensa negata mihi est.

Ut corpus redimas ferrum patieris & ignem

Arida nec fissens ora lavabis aqua.

Ut valeas animo quicquam tolerare negabis?

At pretium pars hac corpore magis habet.

Prudent. de Coron. hymn. 10.

Horretis omnes hæc carnificis manus?

Num mistiores sunt manus medicum,

Lanica quando secuit Hippocratica?

Vivum secatur viscus, & recens cruor

Scalpella tingit, dum pitredo abraditur.

Putate ferrum triste chirurgos micis

Inferre vestis, quod secat salubriter.

Non est amarum, quod reformatur salus.

Videntur isti carpere artus tabidos?

Sed dant medelam rebus intus vividis.

Quod Senec. ad Marc. c. 22. Adjice lacerationes medicorum ossa vivis legentium, & rotas in viscera manus demittentium, non simplici dolore pudenda curantium. Tertull. in Scorpiac. c. 5. Est hac perversitas hominum, salutaria excusare. exitiosa suscipere, periculosa quæ medicamina vitare, mori denique vitis quam curari desiderare. (transpono, peric. quæ desiderare, med. vit. mori d. c. c. Vel sic etiam;

med. vit. peric. quæ def. mor. dan. cit. q. cur. at Ri-

galt. periculosa quæ vitare, medica malè vitare, &c.)

& est planè quæ savitia, medicina de scalpello, dæge

caviterio, de sinapio incendio, non tamen secari, &

inuri, & extendi, morderique idcirco malum, quia do-

lores inter affert. nec quia tantummodo contristat. re-

cusabitur; sed quia necessariò contristat, adhibebitur.

horrorem operis fructus excusat. ululans denique ille, &

gemens, & mugiens inter manus medicum, postmodum

easdem mercede cumulabit, & artifices optimas præ-

dicabit, & sævas jam negabit. Et si martyria desol-

viunt, sed in salutem; licebit & Deo in vitam æternam per ignes & gladios & acerba quæ curare.

Senec. de provident. c. 3. Illud dico, ista quæ tu vo-

cas aspera, quæ adversa & abominanda, primum pro

ipsis esse quibus accidunt; deinde pro universis, quo-

rum major Divi cura est, quam singulorum. difficillimum videtur, quod primum dixi, pro ipsis esse quibus

eveniunt ista, quæ horremus ac tremimus. pro ipsis

est, inquit, in exitium projici, in egestatem deducti,

liberos, conjugem efferre, ignominia affici, debilitari?

Ἐν γὰρ καὶ ἡ συμπαρόν ἐπὶ συμπαρόν κατατεῖσθαι,
καὶ πνεῦμα τοῦ ἁγίου, τὰ καὶ μέγα καὶ τὰ γένηται.
Sic quatuor modicum modico superaddere pergas,
Idcirco: atq; sic ut, magnus conjungat asseruus.
ἢ πρὸς ἀργυρίῳ μόνον αὐξησιν εἰρηται καλῶς, ἀλλ'
εἰς ἀπάντα πύει, μάλιστα δ' εἰς ἀρετῆς ἐπίδοσιν,
πολλὰ καὶ τελεσιτερὸν ἐν τοῦ λόγου περὶ λαμ-
βάνῃ. ☩

ἅλλ' ἐκκρυφέντα] *quomodo Chryseippus in τοῖς*
πρὸ ἀνεμολογίας, à Plutarcho de virt. mor. lav-
datus: Ταῖς ἐπιμύθευσι πάντῃ ἐκκρύβει τοῦ λογι-
σμοῦ εἰς τὰς ἐναντίας πράξεις βιολῶς κρυφέντα.

Πάλιν ἐπαρίηται.] Vide l. 4. § 25. Habes av-
tem Epicteti pulcerrimam de argumento isto differ-
tationem apud Arrian. l. 1. c. 25, q̄i & summam
l. 4. c. 9. Πρῶτον μὲν κατὰ γινώσκον τῆς φύσεως.
ὅτι παλαιότες μὲν ἔργων ἐστάναι, μὲν δὲ πᾶσι τὸ
τῆς ἀφύου ἀνθρώπων, δι' αὐτὰς ἐκρίναι, εἰς ἀν-
επίλογον ἐαυτοῦ· ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τῆς παιδοσφίσεως
πέπλοκε τὸ παλαιόν. ἀναστὰς, φησι, πάλιν πάλαι,
μέγας ἂν ἰσχυροποιήσῃ. τιθέντι π' ἐν σὺ πάθε.
Hebraei doctores in codice Sanhedrin. *Qui discit le-
gere, nec redit ad eam. similis est homini, q̄i scripsit, sed
non exciuit.* Vide l. 6. § 10.

Ἀσθμίζεν εἰς τὰ πλείω]: ego animo plerique
 batmata ferre. Xyl. at Cal. de acrisbusive afflic-
 tibus propriis interpretatur. qibus, pro humana infir-
 mitate, crebro sit expositus. nevtrum placet. ἀσ-
 μίζεν εἰς τὰ πλείω ὀνδρακώτερη, est pluribus
 animaniter afflicto acquiescere, consentium esse. quod de
 alijs-ceniendis Eiacus l. 1. Sat. 3.

Æquas compenſet vitiis bona; pluribus hiſce,

Si modò plura illis bona sunt, inclinet.—

god Libani. orat. 4. δὲς τῷ κρείοντι πῶς ῥοπή, ἀ-
 ρουή, consentum esse, libenter acquiescere. Aeschin.
 ep. 5. Ἀλλὰ καὶ σφοδρὰ ἀσπυρίζω τῇ συμφορᾷ καὶ
 ἀνὴρ μοι δοκεῖ τὸ βίην ἢ σπένδαζεν τῆς αὐτοῦ πολ-
 υτρίαι. god & mox interpretatus ipse, ὡδρασα πῶς,
 inquit, τὸ παρὲν τοι. Marcus iudem l. 7. 27. καὶ
 διὰ τὸ ἔπος ἀσπυρίζω αὐτοῖς, nē dum isti libenter
 acquiescēt, indē συνήρουν καὶ φιλῆτον. Clemen. Alex.
 paedag. l. 1. c. 3. & ἀσπυρίσων, acquiescendum. Hip-
 pocrati. Marcus ipse l. 12. § 14. ἀσπυρίζε, gratum
 habes, contentus esto. & l. 7. § 27. διὰ τὸ ἔπος
 ἀσπυρίζω αὐτοῖς.

ὧς ποῖς παιδευμένων] i. e. zgrē & gravatim
 qomodo ad pz:agogum [scholam]ve pueri commean-
 ti ludum talarium literario pzoptant. Vide L. 10.
 §. 35. De Clearcho Xenophon expedit. l. 2. Τὸ
 ἐμῶν ἐκ εἶχεν, ἀλλ' αὖτε χαλεπὸς καὶ αἰσὸς ἦν.
 ὥς τε δίκοντο ποῖς αὐτῶν οἱ στρατιῶται, ὥς τε πύ-
 δες ποῖς διδασκαλῶν καὶ δὲν φιλικῶ καὶ κυνῶν
 ἐπιφύσας ἤνιπὸς εἶχεν. &c. Ambrosi. hexam. l. 6.
 c. 6. Itā sunt hæc antipædagogus parvulis, amari viden-
 tur, acerbi & molesti, formidabiles verbere, libera-
 tum lascivienti negant, necessitatem disciplina exi-

gunt, pueriles animos, nè luxu diffuant, terrore con-
stringunt. Persius de se Satyr. 3. v. 43.

*Sepe oculos, memini, tangebam parvis olivo,
Grandia si nollem morituri verba Catonis
Reddere, non sine multum laudanda magistro,
Quae pater adductis sudans audiret amicus.*

*Fure: etenim id summum, qid dexter senio ferret.
Scire, erat in voto; damnoſa canicula quantum
Raderet; anguſta collo non fallier orca;*

Nè quis callidior buxum torquere flagello.

Vide *Perfui glossas*; & *Turneb. adversar. l. 23. c.*
 12. Alijque censent ad *ambrosium* ad *philosophum*.

12. Alioqi tanquam ad pædagogum, ad philosphiæ præceptorem accedere oportet; ut discamus, non ut oblectemur: *μαθηματικοί, οὐκ εἰς ἐστέρησιν, εἰδὲ οἰδεῖν, ἀλλ' εἰς ὁρμήν καὶ διδασκαλίαν ἀφικνῶνται*. Plur. de profess. contra qam illi, qos, ut Seneca epist. 108. Ingilimos philosphorum, non discipulos dixeris. qz veniunt ut audiant, non ut discant; sicut in theatrum voluptatis causâ ad delectandas aures, oratione, vel voce, vel fabulis ducimur. --qz cum pugillaribus veniunt, non ut res excipiant, sed verbas qz tam sine profectu alieno discant, qm sine suo audiant. --qibus philosphi schola diversorium est ostii. nec id agunt, ut aliqua illic vitia deponant, ut aliquam vitam legem accipiant, ad quam suos mores exigant; sed ut oblectamento auriu perfruantur. Itâ assuescit animus delectare se potius qm sanare: & philosphiam oblectamentum facere, qm remedium fit. Idem ep. 117.

30 φῖαν recutere, tanquam laborantes ad medicinam,
 qz dolorem mitiget, morbum amoveat. Nam qd
 Xylander annotat de p̄ceptis salutaribus in prom-
 ptu habendis, qd sup̄ra l. 3. § 13. monuerat, est
 hic planē ἀεργάζεσθαι. Epictet. differt. l. 3. c. 23.
 ἰατρικὴν ἐστὶ τὸ φιλοσοφῆσαι. ἡ δὲ ἡδονὴ ἐξ-
 ἰατρικὴν ἀλλ' ἡσυχίαν, ἐρχέσθαι γὰρ, ὅχ ὑμῖν,
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄγων ἐκείσεσθαι, ὁ δὲ ἡσυχίαν ἔχειν,
 ὃ ἡ καρδιαγῶν· εἴτ' ἔγωγε καὶ τίτας ὑμῖν λόγῳ νομι-
 πα καὶ σπονηνιμαπα, ἵν' ὑμεῖς ἐπαυνοῦσάτε με
 40 ἐξέλασσε, ὁ μὲν πὺν ἄγων, ἀποφῶν διον εἰσελκεῖν,
 ὃ γὰρ πῶν κακὰ πὺν δίδουσι ἔχουσιν, ὃ γὰρ πῶν σῶ-
 εσθαι, ὃ γὰρ τὸ ἡσυχία. Et ibid. aliis insuper adje-
 ctis imaginibus. Φιλοσοφῶν δ' ἐπ'
 ἀφρόσιν παρκαλεῖ; * ὅχι· ὡς ὁ π̄-
 ῖθ' ὁ ἀρεμ αὐτὸς ἐπ' αὐτοῦ, ἡ πε-
 φῆ, ἔτω γὰρ ἐπ' ὁ ἀρεμ πῶν ἀφελ-
 * in interruptio, qz perperā con-
 tinuati codices vulgati.

Διπορφος. πῖς ἰατρὸς παρκα-
 λεί, ἵνα τις ἀπὸ αὐτῆς θεραπεύῃ; καὶ τοι νῦν
 ἀκούω, ὅτι καὶ ἰατρὸς παρκαλῆσιν ἐν Ῥώμῃ· πάλιν
 ἐπ' ἐμὴ παρκαλῶντο. De philosophia Marcus, de
 philosopho Epictetus.
 Τὸ σπυγγαρον] penicillum. De spongiis Plin.
 nat. histor. l. 31. c. 11. Mollissimum genus earum
 penicilli, oculorum tumores levans ex mulso impositi.
 iidem abstergendæ lippitudini utilisimi: eosque tenu-
 issimos et mollissimos esse operies. imponuntur spon-
 gia

gia ipsa epitherii ex posca. Nec mutandus iste Plinii locus, quod quidam volunt, ut legatur, genus earum & quibus penicilli. nam praterquam quod Pliniana Syn-taxis id non patitur, lectionem receptam ex Celso firmamus, quod penicillum docet spongiolam ejusmodi dici, & huic usui adhiberi. de re medic. l. 6. c. 6. § 1. Neque ab ratione abhorret etiam penicillo potissimum uti expressos si levior impetus est, ex aqua si major, ex posca.

Kai τὸ ὄβρι] Plin. l. 29. c. 3. Ova per se infusa
candido oculis epiphoras cohibent, urentesq; refrige-
rant. quidam pro aqua miscens collyriis. infantibus
contra lippitudines vix aliud remedium est. Sed de
multiplici ad oculos ovi usu consulatur Celsus,
l. 6. c. 6.

· Κατάπλασμα] φάρμακα τὰ μὲν πρῶτα, τὰ δ' ἄλλα, τὰ δ' ὀπίσσω. *Britan. ad II. d.* Verum quatuor genus, quod is omisit, adiecit Scholiastes ad Aristoph. *Plut.* τὰ μὲν πρῶτα, τὰ δ' ἄλλα, τὰ δ' ὀπίσσω, τὰ δ' πλασά. πρῶτα sunt, quae potantur; ἄλλα quae inunguntur; πρῶτα live ὀπίσσω, quae inspergantur; πλασά live καὶ ὀπίσσω, quae illiuntur, unguentis crassiora: unde et κατὰ πλάσμαλα nuncupata sunt.

Kαὶ αὐτὸν] *perfusionem*. cujus in re medica
usque frequens & multiplex. Evfrath. *ad Odyss.* δ. ex
Athenaei *apud* l. 1. Αὐτὴ ἡ καταιὼς καὶ ἡ καται-
ωσις ἢ καὶ καταιὼς. Theodoret *ibidem*. l. 1. de
medicis infans curantibus. καὶ δισμὰ αὐτοφάνου,
καὶ καταιωσὶς βία τὰς καρδίας. Et mox: Καὶ αὐ-
τὴ, ὡς ἀφροσύνας καταιωσιν αὐτὴν, καὶ τὰ σωτήρια
καὶ παιδιὰ αὐτοφάνου καὶ φάρμακα. Et l. 4. Οὐκ
ἐκπαιδίζου, ἀλλὰ τὴν αὐτογὰν καὶ λόγῳ καταιω-
σιν τὴν ἀσπίδα τὸ πᾶν. Et l. 6. Καὶ τὴν καὶ
βατρεὺς ἐκείνης δαυμάσσει, οἱ ἑκ ἄλλος αὐτοφάνῳ
ἐνὶ σφραγίσσει καλῶσι, ἀλλ' αὐτοὶ τὴν ἀμνη-
στὴν γυμνάζουσι, καὶ τὴν καταιωσὶν διαδοχῶνται,
τὴν οὐδὲν ματαίησιν, καὶ τὴν τοιαύτην ἀφροσύ-
νην, καὶ δισμὰ ἀνέχεται, καὶ τὴν ἰσχὺς διέχεται τὰς
βασιλίδας, καὶ καταιωσιν τὴν αὐτογὰν, καὶ τὰ φάρμα-
κα ἐμπαιξίει, &c. Dio Prus. *orat.* 17. Τὰ γὰρ
φάρμακα αὐτὴν οὐκ ἐκπαιξίει, ἀλλ' οὐδὲν ἀνέχεται
τὴν πρῶτην καταιωσιν, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ποιῇ
καὶ, ἐμπαλῶν καὶ ῥᾶν ἐξέρχεται ὁμοίως καὶ τὴν
καὶ τὴν καὶ πολλῶν ἐκπαιξίει, ἐκπαιξίει, ἐκ-
παιξίει αὐτὴν, ἀνέχεται τὸ λόγῳ καταιωσιν.
qi locus, quum nostrum cum primis illustret, à Na-
ogeorgo tamen ita est versus, ut id minus compare-
at, quum ἀμνηστὴν reddit, rem gratam feceris, pro
quo quod debuit, suffeceris, sufficiens fueris, [at bab-
eris,] si crebris allocationibus aliq̃ui profeceris, quo-
modo Marcus illic, ne agra ferat, si non confertim
omnia ex voto proesserint; & l. b. 9. § 25. ἀμνη-
στὴν ἐκπαιξίει, si vel paululum res procceris. Ità
τὸ ἀμνηστὴν sumitur in illo Epicuri dicto, apud
Lucr. l. 10. Συκοπῇ δ' (φατὴν) ὄνησιν μὲν αὐτῷ.

ποτε. ἀγαπῶν δ', οἷ μὴ χ' ἔβλαψεν. Coitus
ajunt, nunquam prodest: sat fuerit, si non obfit. at bo-
nus interpretes Camaldunensis, quod est illi solenne
nimis, cum antegressis committens ista sic vertit,
neque item oratoria daturum operam, dicens illam
nihil quidem unquam profuisse, plurimum verò etiam
obfuisse. Sed nec tempero mihi, extra oleas jam eva-
guus, qm & his proxima illa in versione Ambro-
siana attingam; Probos quoque amaturum sapientem
neget; neque sepultura curam habiturum: neque à Deo
amorem immitti Diogenes refert. an Epicurum pu-
tamus tam existimationis suæ prodigum fuisse, ut
negaret sapientis esse probum quæquam diligere? tum
quorsum hic Diogenis scita? Vtium interpunctio
visiosa forsan interpreti imposuit. Læntius dictio,
vocalis primores restituente Cl. Casavboro, sic
se habet τὸς τε ἀνὰ τὴν καλῶς (quod vulgò
ἐτε καλ. οἰκ. legitur) ἐλθέτω (σιν, malim) ἰσχύ-
τι, καὶ συγγνώμῃ πινὶ ἔξεν ᾧ ἀνδρὶ ἄνθρω-
ποι τοὺς σφόν ἐδοκεῖ αὐτοῖς: ἐπὶ ταῦν φρον-
τίειν ἐπὶ δεινότητι δ' τὴν ἐρώτα, ὡς Διογένης
ἐν τῷ β' φησιν. Servus supplicio quidem affecturum:
miserituum tamen, veniam ipsorum quibusdam habi-
turum, qui probi fuerint. amaturum sapientem nec
existimant: nec sepultura rationem habiturum: nec
amorem à Deo immitti: ut Diogenes (qi Epicuri
dogmata collegit) l. 12. refert. Cæterum & ista
aut loco mota & transposita liquet, aut certe nullo
planè ordine habito, per Saryram tumultuariè Læc-
tius Epicuri sui placita concessit. qis enim non videt
illa, ἐξεδόκησεν ἡ σφὼν ἐδοκεῖ αὐτοῖς & ἐπὶ δει-
νότητι δ' τὴν ἐρώτα. qibus de sepultura illud nullà
planè ratione interjectu est, eodem prorsus pertinere?

Οὐδὲν ὁμολογεῖται τὸ περὶ παρῶν τῶ λόφῳ] Iou-
 cus, ut mihi videtur, mendi manifestus: emendatio-
 nes: hanc perinde proclivis. leg. forsan, ὡδὲν ἐπὶ δὲ
 ὡς. [εἰς] τὸ π. nihil amplius opus erit, quod in-
 ducet te ad obsequendum rationi. vel etiam, ὡδὲν
 ὁμολογεῖται [ἢ] τὸ π. nihil amplius, vel, nihil
 aliud, desiderabile, nisi ut rationi obsequaris. ἢ, pro ei-
 us, nisi, ut Joan. c. 13. v. 10. qod & Evstath. ob-
 servat in Νόμῳ. Sic l. 10. § 33. μὴ πρὶ μὲν
 ὁμολογεῖται. Nec abscedit multum D. Salmast. q̄ i-
 gendum censet, vel ὡδὲν ὁμολογεῖται οὐ περὶ τῶ
 λόφῳ. vel ὡδὲν ὁμολογεῖται τὸ π. τ. λ. non opus ha-
 bere, non indigebis rationi parere. At D. Boet.
 ὁμολογεῖται mavult. Sen. epist. 103. Ipsam philosophiam
 non debetis jactare: & mox; Licet sapientia
 sine pompa. atque eod. etiam Casl. abit.

50 Ἄλλα θεωρητικαὶ αὐτῶν] Itā lib. 6. § 12.
 ἡ θεωρητικαὶ ταῦτα. de philosophia itidem.
 Sed & de arte lib. 4. § 34.

Μόνα δίδει, ἀ ἡ γούτις σε δίδει] Hoc est quod
Juvenal. Sat. 14. v. 322.

Nunquam aliud natura, aliud sapientia dicit.
Verissimè, si conditam, non corruptam intelligess.

Vide infr. § 29. & lib. 1. § 9. & lib. 11. § 20.

Σὺ δ' αὖτο ἡμεῖς ἢ καὶ εὐνοῖν] Tu autem aliud quippiam volebas. Xyl. qm̄ illud scil. qd est secundum naturam. M. Cal. erotemacicē effert. Tu aliud vis qm̄ qd est secundum naturam? forsitan leg. αὖτο εὐνοῖς ἢ κ. ο. quoniam & receptam lectionem retinere posse censet Salmas. at in aliud volebas, qd secundum naturam non est. Vide l. 8. § 10.

Τὶ γὰρ τίτῳι θεωρητέον] Senec. de ira l. 2. c. 13. Non, ut quibusdam dictum est, arduum in virtutes & asperum iter est. plano avertatur. Non vana vobis auctor rei uenio. facilius est ad beatam vitam via. multo difficilior est facere ista, qe facitis. qid enim quicquid otiosius? qid trā laboriosius? qid elementia remissius? qid crudelitate negotiosius? vacat pudicitia: libido occupatissima est. omnia

denique virtutum tutela facilius est; vitia magis colluntur. Idem hoc argumentum, ὅτι δυσκολώτερον ποδὲ τῆς ἀρετῆς ἢ κακίας κροτάτερον ἢ καὶ ἥδιον τῆς κακίας ἢ ἀρετῇ inculcat pluribus in locis, plurimisque docet argumentis, Joan. Chrysost. in Matth. cap. 11. v. 28, 30. orat. 38. ibid. orat. 56. in Coloss. orat. 8. in Philipp. orat. 14. in Psal. 124. alibi.

Ἡ γὰρ ἡδονὴ ἐξ ἧς ποδὲ σφαλλόμεν] leg. cum Xyl. διὰ τοῦτο σφ. qia θεωρητέον ἢ blandius quiddam esse videtur, cum nihil minus existat. Senec. epist. 8. Et fera, & pisces ἢ aliqua oblectamento decipiunt. Indē Platonis dictum, Escam malorum esse voluptatem, qā capiuntur homines, ut bantur pisces, Cic. de Senect. Sed & Plaut. Mercat. 5. 3. tamquam sapientum dictum, hoc idem sic extulit.

Voluptas est malorum escā; qd ea non minus hominē quam homo capiuntur pisces. — (nes, qī tamen verius, cum aliis eisdem adjunctis, in editionibus quibusdam nevigam comparant.

Τὸ ἀρετέον] qd alibi τὸ ἀδύνατον aliud est enim τὸ ἀρετέον. l. 7. § 4. Vide ad l. 3. § 9.

Καὶ ἔτιον] Vide l. 2. § 5. & lib. 4. § 3. & infr. § 34. & l. 10. § 6.

§ 10. Πᾶσι πᾶσι ἀπαλῶντα] imperceptibilis, live, imprensibilis. Gellius l. 11. c. 5. & l. 14. c. 1. Laërtius lib. 9. Pyrrhonem ait primum induxisse τὸς ἀπαλῶντας καὶ ἐποχῆς αἰδῶ. Eum paribus ferē passibus secutus est Arcesta. Siquidem & ipse asseruit, αὖτις πάντων ἐποχῆν δεῖν ἢ γὰρ πάντα ἀπαλῶντα. Euseb. præpar. l. 14. c. 3. de quo videndus Ibyd. c. 4. & § 5. Numenius Pythag. l. 1. de Academic. à Plat. diffens. Verūm in τὰ αὖτις τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς ἀπαλῶντας δὴ γὰρ, Socrati, Platoni, Parmenidæ & Heraclito accepta ferebat. ut Plut. adv. Colot. c. 8. Et sane celebre est Socratis illud, ποτὶ κερὲν εἶναι, ὅτι εἰς δὲ δεῖν. nihil scire se nisi hoc unum, qd nihil sciret. Laërt. l. 2. Plut. adv. Colot. c. 5. & Laërt. in situr. l. 3. c. 27. qī & ibidem adicit; Hinc Academia disciplina manavit; si tantum disciplina divi

potest, ita qe ignorantia & discitur & docetur. Et q. Socrates etiam secuti Academici scientiam sustulerunt, novūqne non philosophandi constituerunt philosophiam. Itaqe Aristoteles de philos. l. 8. apud Euseb. præpar. l. 14. c. 17. Ἐγὼ μὲν εἰς φιλοσοφίαν οὐκ αὖτις οὐκ αὖτις αὐτῶν, ἀναφύοντες γὰρ τὰς τῶ φιλοσοφίᾳ ἀρετῆς. quoniam restrictiōis paulo de se Socrates ipse apud Platon. in Apolog. & Lucian. de sect. à μὲν διδῶν, εἰς οἷον εἰδέναι qā non novi, nec nōsse opinor me. At de Heraclito diserte Strob. tom. 2. tit. 21. ὅτι ἡδὲ αὐτὸν μὲν εἰδέναι ideo juvenis cum esset sapientiorē reliquū habitum esse, qd se nihil scire, scire se profiteretur. Ceterum idem, ut Laërt. l. 9. v. 14. & ὅτι ἔπειτα μὲν εἰδέναι τῶν μὲν ἡρώδου παῖς εἰδέναι. juvenis cum esset, nihil scire se, vir factus, nihil non nōsse dicebat. De se Iliodoro Pelus. lib. 3. epist. 241. Ἐγὼ δ' εἰδῶ σφαῖς, ὅτι εἰδῶ διδῶ. Ego pro certo hoc novi, nihil me nōsse. Nec abscedit multum Apostolus, ubi dicit, ad Corinth. epist. 1. c. 8. v. 2. Ἐἰ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, εἰς τὸν εἰδῶν εἰδέναι, καὶ οὐκ εἰδῶν. Si quis opinatur nōsse se quicquam, nonūm ἢ quicquam, prout nōsse debet, novit; Anaxarchus verō istis longius progressus, μὲν εἰδῶν ποτὶ εἰδέναι, ὅτι εἰδῶν διδῶ. nec hoc quidem scire aiebat se, qd nihil sciret. De Homero Senec. epist. 88. Modō stoicum illum faciunt, virtutem solam probantem, & voluptates refugientem; — modō Epicureum, laudentem statum quicquid civitatis, & inter convivia cantūqne vitam exigentis; modō Peripateticum, bonorum tria genera inducentem; modō Academicum, incerta omnia dicentem. At certe Pyrrhonii, live Sceptici, Academicæ novæ fundatores aut favores, Homerum ipsum, nec Homerum solū, sed Hesiodum, Archilochum, Euripidem, & antiquissimos fere quosque vel poetas, vel sapientiarum nomine celebratos, in partes suas atrahere satagebant: ut docet Laërt. in Pyrrh. De Homero videtur, qī Plutarchi nomine de eodem extat libellus.

Exagitant istos Seneca idem epist. 88. Audi quantum mali faciat nimia subtilitas, & quā infesta veritati sit. Protagoras ait, de omni re in utramque partē disputari posse ex aequo, & de hac ipsa, an omnis res in utramque partem disputabilis sit. Naussiphanes ait, ex his qe videntur esse, nihil magis esse, qm̄ non esse. Parmenides ait, ex his qe videntur, nihil esse in universum. [unum esse universum. Ipsi.] Zeno Eleuter omnia negotia de negotio deiecit; ait nihil esse. Circa eadem ferē Pyrrhonii versantur, & Megarici, & Eretrici, & Academici, qī novam inducunt scientiam, nihil scire. Hac omnia in illam superuacuum studiorum liberalium gregem conijce. Ibi mihi non profuturam scientiam tradunt: bi spem omnem scientiæ eripiunt. Satiū est superuacua scire, qm̄ nihil. Illi non praferunt lumen per qd acies dirigatur ad verum: bi oculos mihi effodiant. Si Protagora credo, nihil in rerum

Δυσκαλιαντα.] Et Stoici ergo magna in incertitudine ac difficultate, an obscuritate, pleraque censent versari: unde & de Chrysippo iactare solebant, καὶ πάντων ὅμις ἦν Ἀκαδημαϊκῶν λόγος εἰς ταῦτα συμπεριφέρεις, ἢ ἀξίως ἢ περὶ αὐτῶν, διὰ Χρύσιππον ἔγραψεν εἰς διαβολὴν ἡ αὐτῶν. quod Plut. tamen ἢ ἀπειρίας, ἢ φιλαυτίας ἢ pronuntiat, de contradiſſi. Stoic. c. 6. facietur tamen fuisse Chrysippum, ἡ αὐτῶν δολιμῶν κατῆρον διειρημένον ἢ σωμῆρον. Verum non hoc Stoicis solis vilum, sed & aliis. Avdianus Lactantium instis. l. 3. c. 27. Anaxagoras pronuntiat circumfusa esse tenebris omnia. Empedocles angustas esse sensum seminis geritur, tanquam illi ad cogitandum ibedā & quodrigis opus esset. Democritus quē in puteo quodam sit alio, ut fundus sit nullus, veritatem iacere demersam. nimirum stultē, ut cetera. non enim tanquam in puteo demersa est veritas; qd vel descendere vel etiam cadere illi licebat: sed tanquam in summo montis excelsi vertice, vel potius in calo, qd est verissimum. qid enim est, cur eam potius in imum depressam diceret, qm in summum levatam? nisi forte mentem quoque in pedibus, aut in imis calcibus consistere malebat potius qm in pectore aut in capite. Democriti dictum de veritate in fundo, sive in profundo demersā, refert Cic. in Lucul. Sen. q. 8. met. l. 7. c. 32. sed & Lact. in Pyrrhon. l. 9. his verbis: Ἐπεὶ δ' ἐν ἰσμεν ἐν βυθῷ δ' ἢ ἀλήθεια. ira enim legendum ex sexto Empir. adv. Logic. l. 1. c. 2. qd ἡ ἀλήθεια interpretatur id quod est à Democrito dictum: cum utrobique tamen αὐτῶν corrupte habeatur. Dissertissimē verō ex eodem de Pyrrhon. hypoteses. l. 1. c. 30. ubi etiam in excusis ἐπὶ legitur, & αὐτῶν τοι ἀλήθεια à Democrito positum à Sexto dicitur. Optimē Aristoteles ἡ αὐτῶν τὰ φυσικὰ l. 1. min. c. 1. Ἡ μετὰ τῆς ἀληθείας διαιεῖται, τῇ ὡς χαλεπῇ, τῇ δ' ῥαδίᾳ. συμμίον δ', τὸ μὲν τῆς ἀλῆας διωαδὸς πυχρὸν αὐτῆς, μήτε πάντως ἀποτυγχάνει. Et mox debilitatem humani cōfatus ingenii: Ὅσα δ' ἢ τὰ ἡνικατέστατα ὅμματα σπέν τὸ φῶς ἔχει τὸ μὲν ἡμετέρον αὐτῶν ἢ τῶν ἡμετέρας ἰσχυρὸς οὐκ ἔστι τὰ τῶν φύσει φανερώτατα πάλιν. Cicero apud Lactant. l. 3. c. 14. Mibi autem, non modō ad sapientiam caci videmur, sed ad ea ipsa, qe aliqua ex parte cerni videntur, hebetes & obus. Et Academic. l. 4. Omnis cognitio multū est obstruſta difficultatibus, eaque inest; & in ipsis rebus obscuritas, & in iudiciis nostris infirmitas, ut non sine causa & doctissimi & antiquissimi invenire se posse quod cuperent dissi fin. Certē in perſeque. quod magnus ille Scaliger de subtil. exerc. 307. § 21. Sicut à ciconia vulpes delusa, vitreum vas lambimus, pulkem haud attingimus, rerum corticem potius qm res ipsas apprehendimus. Vide Basilium Cæsar. epist. 168.

Παλιν ἢ ἡμετέρας οὐλοῦσας μάλιστα.] A.

Scepticorum dogmate ista haud longē abeunt. Sed nec quod Sen. epist. 65. Fer ergo iudex sententiam, & pronuncia, qis tibi verissimillimum videatur dicere, non qis verum dicat. id enim tam supra nos est, qm ipsa veritas.

Ποδ δ' ἀμετάπλοισ.] Qd Cicero ad famul. l. 9. ep. 2. Qis est tam Lyceus, qis in tantis tenebris nihil offendas, nusquam incutias? Verum nusquam ergo tetrarum sapiens vester, nusquam quisquam verā avi scientiā avi virtute imbutus. Siqdem Stoici, ut Stob. rom. 1. l. 2. tit. 4. § 4. ὁμοῦ, sive scientiam, definiunt, καλῶν-τῶν ἀσφαλῆς ἢ ἀμετάπλοισ ὡς λόγῳ. Comprehensionem firmam & immutabilem ratione innixam. Vel, ἔξιν φαντασῶν δ-αλλῶν ἀμετάπλοισ ὡς λόγῳ. Habitum sive dispositionem phantasiarum receptivam, à ratione firmitatem eam habentem, ut non possis convelli, sive qm convellere ratio nullis possit. Eamque sapienti tribuunt suo, qem habere asserunt (Platarchi sunt verba de Stoic. paradox.) τὴν πλῆστον, ἀπορρ φερόμεν, ἀδύνατον ὁμοῦ, ἢ ἀμετάπλοισ ἔξιν. Mentem perfectam, prudentiam summam, scientiam opinione immunem, habitum mutationis expertem. Qis tamen exaginat avtor idem de commun. notis. c. 4. 1. quod τὰς νοήσας ἀπεκρίσας τινὰς δευτέρας νοήσας, μήματα δ' μνημὸν ἢ ἡλίκα τυπώσας, τὰς δ' ὁμοῦ καὶ παρ-τοῦτοι πλῆνεις, ὡς τὸ ἀμετάπλοισ ἢ βέλαιον ὅχους, εἴτα τούτοις ἀποτινῶναι βάσιν ἢ ἔλεον οὐκ ἀδύνατον ἢ οὐκ ἔστιν ἢ φερόμεν αὐτῶν καὶ πρὸς οὐκ ἔστιν. qalem esse animam humanam asserunt. Vide l. 2. § 1. Interim potest hoc consistere, ut nemo sit prius ἀμετάπλοισ, nec tamen πᾶσα ἡμετέρα οὐλοῦσας μάλιστα. cum possint ab ea certō comprehendendi non parca, qd de multo pluribus tamen incertus existat.

Ὅς ἀνιόχοντα.] l. 7. § 1. ἀνιόχοντα. sed. & ἀνιόχοντα. ut παλινχοντα, Theophr. de caus. plant. l. 5. c. 25.

Εὐτελῆ.] Ὅς παλιν παλιν ἐντελῆ. Jo. Chrylost. ad Olymp. epist. 13. & 17.

Ἐν ἀλλοις κινῶν.] Vide l. 2. § 11. & l. 4. § 39. Sen. epist. 81. Qd contemptissimo cuique contingere ac turpissimo potest, bonum non est. opes autem, & lenoni & lanista contingunt. ergo non sunt bona. Eupriides & Solo, laudatus à Plut. de leg. poet. c. 16. Athen. dynos. l. 4. Sext. Empiric. adv. Grammat. l. 1. c. 13. Stob. rom. 2. tit. 5. & tit. 93.

Μὴ πλῆστον οἶπῃ.] ἢ δ' ἀμετάπλοισ, ἢ δ'.

Ὅρ ἢ ὡς ἡμετέρας οὐλοῦσας μάλιστα.]

Laudere Platum parce: non veneror Deum;

Qis pessimorum sepe sit possessio. Gro.

Hinc Plato de legib. l. 5. Πλεῖστον δ' αὖ σφῶν καὶ ἀγαθῶν, ἀδύνατον. Et Cicero in orat. Cornelianā 2. à seipso adductus in Orat. perfect. & à Fabio instis. l. 9 c. 4. Nam neque me divitiā movet: quibus omnes Africanos & Lelios multi venalissarii mercatorēque

etiorisque superarunt: neque vestis aut calatum aurum
et argentum; quod nostros veteres Marcellos Maxi-
mosque multi Eunucho ē Syria et Egypto vicecum:
neque verò mouent me ornamenta ista villarum, quibus
L. Paulum et Mummiū, qui rebus his urbem Ita-
liamque ornauit refererunt; ab aliquo video: perfacile
Deliaco aut Syro potuisse ferari.

Tà ἑστὶ συμμεινῶν ἡδὴ] hinc illud, lib. 4. §
50. μὴδ' ὅμων. Vide & l. 9. § 3. & l. 10. § 36.

Ὡς μάλιστα ἐστὶ καὶ τὸ χαριστικὸν ἀναγκάζει] χα-
ριστικὸν illud, vel ad eum referri potest cūq; mores
ferantur. vix est etiam gratissimū et urbanissimū isto-
rum mores ferre. vel ad eum etiam, qui viventium unā
mores ferat. quod vix feceris etiam qui gratissimē ad
maxima cum comitate se gesserit. Sed illud potius.
Vide l. 10. § 35.

Ἐαυτὸν πρὸς μόνον ἀποκρίνεται] Vide l. 3. § 4.
& l. 8. § 53. Senec. epist. 53. Incredibilia sunt quae
tulerim, cum me ferre non possem.

Ῥήτοι πρὸς τὴν νόστον καὶ τὴν ἡγεσίαν] leg. ῥήτοι, 20
vel ῥήτοι, ut infra § 24. ἢ τὴν νόστον; ὅς παταμοί,
ἐν δυνάμει ῥήτοι.

Πελευδιῶν πλὴν οὐσιμῶν λύσιν] Vide sup. l. 3.
§ 1. Epictet. dissert. l. 1. c. 9. Ἀνδρῶν τοι, ἐκ δὲ
ἑαδῶ τὸν διόν' ὅταν ἐκείνῳ σμύνην καὶ ἀπολύσῃ.
ἡμᾶς ταύτας τῆς ἀποκρίσεως, τότε ἀπολυτέως
αὐτὸν. ἐπὶ ἧς οὐ παρόντος ἀνάγκη ἐκείνῳ ταύ-
των πλὴν ἡγεσίαν, εἰς ἣν ἐκείνῳ ἡμᾶς ἐταξεν. ἐλ-
λῆος ἀπὸ τοῦ διον. ὅπως τῆς ἐκείνου, καὶ ἐκείνῳ
τοῖς ὅτοι διακρίσθαι. Apud Cicero. de repub. l.
6. P. Scipioni dicenti, Quid moror in terris? quia
hic ad vos venire propero? respondet Paulus pater;
Non est illud. nisi enim, cum Deus hic, cuius tem-
plum est omne quod consistit, isti se corporis custoditis
liberavistis, hic tibi adiutus pater non potest.

Μὴ ἀγῶνισαι τῷ διακριτέῳ] Quid Eliae forsitan
obrepit. Hist. Reg. lib. 3. c. 19. v. 4, 14. Jona
certō, c. 4. v. 3, 9. Contra Paulus, qui etiam ad
Christum transigrare. quā primū cum primis
cuperet, ad Philip. c. 1. v. 23. tamen, ut Avg. in
Joan. epist. 1. Serm. 9. patienter vivitis libenter mo-
ritur. auge ut Clem. Strom. l. 3. ἐκδηλῆται σαφῶς,
τῷ μὴ εἶδῃ τὴν σαρκατικὴν πλὴν ὅτις διὸν ἀγῶνισαι
ταύτων. ἡ δὲ τῆς ἐν σαρκὶ παρουσίας, πλὴν ἐν ἡγε-
σίαν διὰ τὴν σαρκατικὴν διακρίσιν ἀποκρίσιν. ita enim
locus ille restituendus videtur.

Οὐχ ἔστι καὶ τὸ ἑλῶν φῶς] vid. l. 2. § 3. & sup. § 8.
Ἐξῆς μοι μὴδὲν προσήν] Plut. de tranquill.
ubi Menandri illud attulerat,

Οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ὄντι, τὸ τὸ ἐπὶ σῶματι,
Subjungit statim; ἄλλ' ἐστὶν ἐν τῷ ὄντι, τὸ τὸ ἐπὶ
πνεύματι, ἢ ἰδίῳ μοι; ἢ ῥαδονοῦ, καὶ ἀποκρίσιν,
καὶ ἐπὶ σαρκατικῶν. τὸ τὸ ἐπὶ ἡμῶν κείνον, ἢ μικρὸν,
ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν ἐκείνου πᾶν.

Θεὸν καὶ δαίμονα] τὸ ἡγεμονικόν, sive mentem
vult, quae nunc Deum sive numen, nunc Daemonem

sive Genium appellare consuevit. Vide ad l. 2. §
13. & lib. 3. § 5. & infr. § 27. & l. 12. § 26.
Clement. Strom. lib. 2. Ταύτην καὶ Πλάτων ἐν
Φιλιπποῖς, ἀδύνατος κλέπτει μυστικῶς, τὸν τὸν διὸν τὸν
ἐκείνου αὐτοῖς, τὸν διὸν, διακριτέως καὶ ἡγεμον-
ταί, τὸ ἐκείνῳ ἐπὶ ταύταις, ἐν τῷ ἑστὶ παρὰ τὸν ἰόντα
δόν.

Οὐδὲν γὰρ ἐν ἀνάλυσει τῶν πραγμάτων]
Vide l. 2. § 9. & l. 10. § 32, 33. Perazius ad

Demetriad. quod sub Hieronymi nomine profat:
(illius enim esse constat ex Orosii apologet. & Av-
gust. de grat. Christi l. 1. c. 37.) Neque verò aper-
tā contra nos pugnat acie spiritus nequam; nec pub-
licā nobiscum fronte concreditur; sed dolo vincit.
ac fraude, nostrāque contra nos utitur voluntate. de
confessu adversariorum vires accipit, nostrāque nos,
ut dici solet, jugulat gladio. infirmus hostis est, qui
non potest vincere nisi volentem. dat ille quidem con-
siliū; sed nostrum est vel eligere vel respicere, quod
sugerit. non enim cogendo, sed suadendo nocet: non
excoget a nobis consensum, sed expetit. Hieron. ipse
in Matib. c. 4. v. 6. Diabolus, qui semper omnes ca-
dere deorsum desiderat, persuadere potest, precipita-
re non potest. & ibid. ad c. 15. v. 19. Diabolus ad-
iuvor et incensor malorum cogitationum esse potest;
autor esse non potest. Et in Ephes. c. 4. v. 27. Re-
stas diaboli non in illius temeritate, sed in tua est
voluntate. paratus irrumperet, ostium pulsat: sed tu nisi
aperueris, ingredi non potest. Avg. hom. 12. suadere dia-
bolus et sollicitare potest, cogere omnino non potest. dat
ille consiliū; sed nostrum est vel eligere vel repudiare
quod suggerit. Et de divers. Serm. 20. Etsi diabolus ali-
quando aliquid suggerit, consentientem tenet, invitum
non cogit. & in Psal. 91. Habes ille astutiam, suadendi,
non potestatem cogendi. & in Joan. tract. 12.
Non habes cogendi potentiam, sed persuadendi ver-
suriā. Si avtem nec Spiritus nequam cogere potest,
quis poterit? Hinc Hercules magnanimae voces illas
in Euripidis Syleo, quas ad l. 8. § 8. exhibebimus.

ibi plura vide sis.

§ 11. Πρὸς τὴν πρὸς ἀπὸ τῶν ἡγεμονικῶν] Gemi-
na his l. 8. § 2. & l. 10. § 24, 37. & l. 12. §
19. ista avtem, quae periocham hanc ordiuntur, hinc
avulsa, superiori annexuerat Lugd. ille operis, non
tam editor, quā mutilator.

Τὸν δὲ ἀπὸ τῶν ἡγεμονικῶν] Vide l. 4. § 28.
& l. 9. § 39.

Παυλῶν] cui scilicet ἡδὸς παρακρίσιν. l. 4. § 28.
Γωαγγελίῳ] cui δῆλον ἡδὸς. ibid.

Κτήνη, θῆλα] utpote cui ἡδὸς βασανιστικῶς,
ἢ θῆλα. l. 4. § 28. Sive cuius τὸ ἡγεμονικόν
βλάται, ἢ τὸ θῆλα. l. 9. § 39. Epictet. dif-
fert. l. 1. c. 3. Ἄλλ' ἔχεις τὴν χρεῖαν τῶν σαρκῶν
αὐτῶν. τὴν ἡγεμονικῶν, τὴν τῶν σαρκῶν; διὰ ταύ-
των τῶν συγγένων (quā cum animantibus cor-
poris respectu habemus, ab ea quā mentis ratione
cum

ταυτα, hanc mirum est. legendum forsitan, *ἐκ τῶν ταυ-
των πεποιημένων*, ἐπὶ αὐτῶν διωθέντων π, ὅθεν τὰ
ἀγαθὰ ἐκ ἀγαθῶν. *Sic*, inquit, eorum aliquid
quod verè bona sunt, puta iustitiam, temperantiam, pru-
dentiam, fortitudinem, animo ac cogitatione præceper-
is, his semel mente præceptis nihil vel ipse subungere,
vel adjectum ab alio quopiam audire sustinebis, quod non
apertissime cum boni natura confisus. Membrum
proximum, huic ἀντιστρέφον, lectionem hanc firma-
re videtur.

Τὸ ὅδ τὸ κοινὸν] à Comico dictum: illud
utique quod in perichoræ hujus clausulâ extremâ po-
nitur.

Οὐ γὰρ αὖ γέτο ἰδὲ ἡ περὶ κοινῶν καὶ ἀπὸ κοινῶν
τοῦ ὅ ἐστι τὸ πᾶν] Lego, ἡ γὰρ αὖ γέτο ἰδὲ
[ἐπ' ἐκείνων] ἡ περὶ κοινῶν καὶ ἀπὸ κοινῶν ἐπὶ δὲ
τὸ πᾶν, &c. Sive ad Scripturam vulgaram pro-
pius accedendo, quod D. Salmasio visum magis, ἡ γὰρ
αὖ ἐπὶ τούτων ἰδὲ ἡ περὶ κοινῶν, &c. forsitan & se-
quentia tunc ita concepra fuerint. ἡ περὶ κοινῶν καὶ
ἀπὸ κοινῶν τοῦ ὅ ἐπὶ γὰρ πᾶ. &c. Alioqi, inquit, Co-
mici istud non offenderetur ut indignum repudiaretur,
si de bonis illis verè bonis enunciatum fuisset,
contra admittitur ex plausu exciperetur, tanquam
commode admodum ac urbane dictum, ubi de divitiis
etq; bonis usurpatur, quæ bonorum loco vulgus homi-
num habet.

Τὸν καλὸν ὅσον αὐτὸ, ὅδ τὸ κοινὸν ἐκ ἐχόν
ἴσως ἔστι] Cujusnam Comici istud sit, nihil hanc
liquet. Aristophanis forsitan fuerit, cujus multa inter-
ciderunt. Hoc inauit, omnia apud illum nescio
quem per summam opulentiam jam ita esse exornata
& depicta, ut locus, in quo ventris onus deponatur,
nullus superfit. Qomodo Aristippus, si Laertio l.
2. credimus, vel Diogenes potius, si Galeno in hor-
tæ. c. 5. (Cynicam enim proterviam redolet ma-
gis, quam urbanitatem Aristippum) in locupletis
cujusdam faciem inspuisse legitur, quod in ædibus
omni ex parte splendidissime exornatis locum, in
quem spiritum demitteret, nullum deprehenderet.
Cæterum D. Salmas. *ἡμεῖς* mavale, ut à divite
aliquo infelice & luxurioso in scena pronunciatum sit,
qui dixerit, Se ὅδ τὸ κοινὸν ἐκ ἐχόν ὅσον ἴσως.
quod à tali viro dictum populus pronis auribus & cum
plausu accepit. at de prudente, aut iusto, aut forti ac
temperante non ita facile diceretur, nec dictum cum
favore & attentione audiretur. Utravis modo le-
geris, Aristophaneum illud in Concionatrici-
bus respicit, ubi Praxagoræ maritus, Ἄλλ' ἐν καλῶν
τῶν πᾶν τῶν ἀνθρώπων πύχιν, *At in vasculo alicui
ubi catere dabitur* & D. Bootius verò legendum ex-
istimat, ὅτε θύει αὐτὰ. ut sic locupletis alicujus,
cum illo Lucæ, c. 12. v. 17. congerentis, non sup-
petere amplius, ubi opes suas reponat. quod de exter-
nis istis commodis satis dictum conferetur, cum qui
ista possideat, præ nimia copia non habere, quid illis

agat. at de verè bonis, iustitia, temperantia, &c.
enunciatum, ineptum planè etiam vulgo hominum
haberet. Hæc illi.

§ 13. Ἐξ αἰσῶδος καὶ ὀλκῆς] hoc est, ex forma
et materia; ex anima & corpore. Vide l. 2. § 2. l.
4. § 21. & l. 6. § 32.

Οὐδ' ἔστιν ἑτέρον εἰς τὸ μὴ ὄν] Vide l. 4.
§ 4. Jul. Scalig. ad lib. 1. de plant. Si è nihilo
nihil fieri potest; igitur id quod est aliquid, in nihi-
lum reverteri nequit. Par enim ratio creationis et cor-
ruptionis.

Πᾶν μέγας ἰσὺν] Vide l. 7. § 50.

Εἰς μέγας π' οὐ κόσμος] Vide l. 8. § 18. & l.

10. § 7. Gregor. Nyssæ. orat. catechet. c. 8. Λύ-
ται τὸ αἰσθητὸν, ἐκ ἀφανίζεσθαι. ἀφανισμὸς ἰδὲ γὰρ,
ἡ εἰς τὸ μὴ εἶναι μετακίνησις. λύσις δὲ ἡ εἰς τὸ τοῦ
κόσμου σφίχθαι πάλιν, ἀφ' ὧν τὸ πᾶν πάλιν ἵδου-
διάλυσιν. τὸ γὰρ ἐν τούτοις ἀφανισμὸς ἐκ ἀπώλει-
ας, καὶ ἐκφύγη τῷ κατὰ τὴν τῆς ἡμετέρας αἰ-
δίου.

Εἰς ἕτερον κόσμον μέγας μεταβάλλει] mutabit,
i. e. mutatione interveniente, sive mutatum, transi-
bit. μεταβάλλειν mutare; pro μεταβάλλειν μετα-
σφίγγει. Sic Plato polit. l. 8. Ὅτι πᾶσι πολιτεία μεταβαλ-
λει ἐξ αὐτῶν ἑκάστη τὰς ἀρχὰς, ὅταν ἐν αὐτῇ τε-
τῶν ἡ γὰρ ἐγγενῆται. Aristot. polit. l. 5. c. 1. ἐν
τῶν γὰρ αἱ πολιτεῖαι μεταβάλλουσιν, — καὶ ἐν ποί-
αν εἰς πᾶσι μέγιστον ἐκδραμεῖται. Et ibid. c. 3. καὶ
εἰς ἄλλα ὧν μεταβάλλειν ἐκδραμεῖται. & c. 4. Μετα-
βάλλει γὰρ ἡ πολιτεία ἐκ δυνάμεως ἐκδραμεῖται,
&c. Theophrastus de caus. plant. l. 6. c. 10. Μετα-
βάλλειν γὰρ ἡ φύσις μεταβάλλει πάλιν συλλαβὰς ἰδὲ ἀπὸ
τῶν ἀπώλειας καὶ γὰρ μὴ μὴ δὲ ὅταν ἡ μετακίνησις, ἡ
ἐπὶ τῆς τῆς ἀπὸ ἐπὶ πᾶσι παρακίνησις. qo loco &
τὸ παρακίνησις πάλιν pariter usurpatur. de vino lo-
quitur. sed plausum usurpat Marcus ipse; l. 2. § 17.
l. 4. § 3. prope finem. & § 16. & l. 8. § 15. Mu-
tare eadem Latinis passivè sumitur. Lysius l. 5.
Ἀνθρώπων αἱ μεταβάλλονται. & l. 6. § 15. Ἄνθρωποι μετα-
βάλλονται. Tertull. de pallio. c. 2. Mutavit ex totis orbis
aliquando. & Mutavit rursus orbis, alius idem. &
Lata mutant. & Laudans orbem mutantem, quid de-
notat hominem? & c. 3. Chamaeleon mutare totius,
nec alius, valet. μεταβάλλειν etiam simpliciter pro
sedem mutare, de loco in locum migrare. Vide ad. l.
6. § 45. ἐκ τῆς μεταβάλλειν ἡμεῖς δὲ. eodem con-
cedere, migrare nos oportet.

Ἦσαν οὖν ἀπὸ τοῦ] Vide l. 2. § 3. & l. 6. § 15.

Κατὰ τοιαύτην μεταβάλλει κατὰ τὸν αἰσθητὸν] Vi-
de l. 4. § 5. & l. 7. § 18.

Καὶ κατὰ τοιαύτην μετακίνησιν] etiam, in-
quit, mundus per fixa quedam intervalla dissolveretur,
nec in æternum integer perseveraret, generationis
tamen & corruptionis series vel sic etiam in infinitum
prorogaretur. Vide l. 10. § 7. Apud Laert.

1. 7. Zenon. Stoici volunt, Deum mundi conditor-
rem, καὶ χεῖνων παῖδας περὶδους, ἀναλίσκειν εἰς
ἐαυτὸν τὴν ἀπασαν οἰαν, καὶ πάλιν ἐξ ἑαυτοῦ ἡμ-
νῶν. Indē perioidikai illz παλιγγενεσία γαρὺν me-
minit Marcus I. 11. § 1. qásq Philo de mundo his
verbis oppugnat: Ἀμύχανον παλιγγενεσία τὸν
κόσμον λαβεῖν, ἀμείνων ἐντετυρωμένη σαρματικῇ
λόγῃ, πάντων ἢ διαπυρρῶντων, ἢ ἰδὴ ἄλλαν
ὑπὸ πυρρῆς, αὐτὴ ὑπ' αὐδρίας. Taisan. ad. Græc.
c. 41. Εκπύρρουν ἀποκαλεῖν καὶ χειρὶς λέγει.
ἐν τῷ ἐκείνῳ. Et latius, ὅχ ὡς οἱ Στωικοὶ δι-
ματῆσαι, κατὰ πᾶσιν κώλων περὶδους γινώσκον
αὐτὴ καὶ ἀποκρινόμενον ἢ αὐτῇ, καὶ ὅτι π χρεσι-
μοῦ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αἰῶνος παρρησιάζονται,
καὶ εἰς τὸ παρτελεῖ δια μένων ἢ ἀνθρώπων τὴν
συστασιν ἐκείνῃ, καὶ ἐν κελύφῃ. Cæterum non Stoicis
solis hoc placuit, sed & longē ante Stoicam disci-
plinam enatam, Heraclito, qὶ ἐκπύρρῳ τὸν κόσμον
κατὰ πᾶσιν περὶδους ἐκκαλεῖ, asserbat, auctore l. 9.
Laërtio.

§ 14. Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη] Non est
assecutus Xylander, qὶd Marcus hic vellet, cum opti-
namus est id voluisse, qὶd Aristoteles ethic. l. 1. c. 1.
& Plato in Lachete, non esse in rebus ad vitam hu-
manam pertinentibus tam certitudinem atq̃e constan-
tiantiam, q̃z est in scientiis & artibus. Etenim aliud
est profeas, qὶd hic Marcus monet, nec semel av-
iterum tantum alibi inculcat; rationem nimirum ar-
temq̃; rationalem, (de qa l. 11. § 5. τῆς οὐκ ἡ τι-
γνῆς ἀγαθὸν ἦ) esse ejusmodi facultates, q̃z si-
bi ipsi sufficiant, nec ullius rei extra se adminicu-
lo opus habeant, vel ad opus suum exercendū, vel
ad finem suum consequendū. Vide l. 4. § 40.

Καταρτιστικῆς] rectas effectiones. Cic. fin. l. 3.
καταρτιστικὰ Stoicis rectē fuisse; qibus opponuntur
οικονομικῆς καὶ πρακτικῆς, sive ut Pers. Sat. 3. v. 51. curvi
mores, q̃i ad rectē rationis obrulsam non sunt exacti.
Cassavb. ad Pers.

Τὴν ὁρθότητα τῆς οὐκ] de qa l. 4. § 51.

§ 15. ὁπότε ἀλλοι] homini, qὶd homo est, convenit.
Xyl. & Caf. malim, ad hominem, qὶd homo est, perti-
net, sive qὶd ad officium hominis ἵκνεται, qὶd homo est.
atq̃e ita mox Caf. vertit, ὡς ὁπότε ἀλλοι τὸν ἀνθρώ-
που. ex eis effert, q̃a ad hominem pertinentem. Vide
ad l. 7. § 7. Galenus de optim. sect. c. 11. Ἡ δὲ
πρωτὴν χρίσις οἰκονομικῆς, καὶ ἐκ ταύτης ὁπότε ἀλ-
λοι. Judicium ejusmodi ad Philosophos, non ad Me-
dicos pertinet.

Οὐκ ἐστὶ ἀπατημάτα ἀνθρώπου] Epiet. l. 4.
c. 5. ὁπότε ἀλλοι οὐ τὸ ταμῆιον, ἰδὲ πᾶσιν διω-
μῆς ἔχον ἐκκαλεῖται. ἵπταθ' ἐν ποτ' ἀδελφὸς ἐστὶν;
ὅταν ἢ οὐσιπῶν διωμῆς ἐστὶν; ὅχ ὅταν μὴ
διωμῆς κοκκίῃ, ἀλλ' ὅταν μὴ βέχει. ὁ δὲ κέ-
ων, ὅχ ὅταν πᾶσι καὶ μὴ διωμῆς, ἀλλ' ὅταν μὴ
ἔχον ἀλλ' μὴ ποτ' ἐν ποτ' καὶ ὁπότε ἀλλοι διωμῆς
ἐστὶν, ὅχ ὁ μὴ διωμῆς ἀλλοι καὶ πᾶσι, ἢ αὐ-

δριάντας ἀποκαλεῖται; ἢ δὲ ποτ' τὸν διωμῆς
πᾶς ἔχον ἐκκαλεῖται παρὰ τὸ φυσικόν; ἀλλ' ἀποκαλε-
καὶς τὸ εὐνομιον, τὸ πῶν. τῶν σωμῆδους
ἀρῶν, εἰς ὅσα καὶ ἐκκαλεῖται; ὅχι, μὴ Δία,
τὸν οὐρανόν, ἢ τὸν τεινικῆς; ἀλλ' ὅς ὅταν
σωμῆδους ἀποκαλεῖται τὰ ἴδια, ἢ τὰ παρὰ τὸν
ἀγαθόν, καὶ τὸ δικαίον, καὶ τὸ παρὰ τὸν
δυσάμειον; τῶν δὲ ἐστὶν ἴδιον τὸ ἀνθρώπου ἐστὶν.
& q̃z sequuntur.

10 Τετρεσθῆναι] Vide l. 8. § 8. Longin. de sub-
lim. ὅταν ἀφαιρῇ μέγα, ἢ τὸ τετρεσθῆναι ἐκ μέ-
γα, ὅς πᾶσι, τιμῆς, δόξης, πρεσβυτείας; καὶ ὅσα
δὴ ἄλλα ἔχει πᾶσι τὸ ἐξ αὐτοῦ παρρησιάζονται.
ἴδιον, καὶ ἐν τῷ γὰρ φρονίμῳ δόξεν ἀγαθὸν ὡς
βῆλλον, ἐν αὐτῷ τὸ τετρεσθῆναι ἀγαθόν ἢ μέγισ-
τον. Διαμῆδους γὰρ ἢ ἐξ ἴδιον αὐτῷ μάλλον τοῦ
διωμῆς ἔχειν, καὶ διὰ μεγαλοφυΐαν ὡς φρονί-
μου.

Κατεξαισάμενος] Vide l. 8. § 39. omisit Xyl.

20 Ὅυδ' ἐπαυλὸς ἦν] At cum primis laude di-
gnus censetur, q̃i externa ista vel contemplerit, &
pro supervacaneis habuerit, vel honesti cavillā libens
etiam a se abdicaverit. Epiet. enchir. c. 15. Ἄν δὲ
καὶ παρὰ τὸν οὐρανὸν οὐ μὴ λάβῃ, ἀλλ' ἀποκαλεῖται, τῶ-
ν ἢ μόνον συμπίπτει ἢ τῶν ἴσθ, ὅλῃ καὶ σωμῆ-
δους. ὅταν δὲ πᾶσιν Διογῆνης; καὶ Μεγίστη; καὶ ὅς
οἱμοιοι, ἀδελφοὶ ἐκείνῳ καὶ ἐκείνῳ. Sen. epist.
18. (ex Maron. & Eneid. 8.)

Αὐδεχοφῆς contemnere opes, & se quoq̃e dignum
Finge Deo—

30 Νέμο αὐτὸς ἐν Deo dignum, q̃m q̃i opes contempsit.
Socrates apud Laërt. l. 2. & Xenoph. memoral.
l. 3. τὸν ἐλαχίστον δεινόν, ἔργα ἦν δεῖν.

Ἐλαττωτικῆς] Bona ista nevigata esse, indē
probat, q̃ia tum bonus neq̃aq̃am esset, q̃i se istis ulla
ex parte priveret, ἵκα ἐκ illis cohiberet; cum boni ca-
sit ratio, ut qὶd majus ampliūq̃e, eὶd etiam melius ac
laudabilius sit. Eodem argumento adversus volupta-
tem depugnat Seneca de vit. beat. c. 14. Voluptas
nocet nimis: in virtute non est verendum, ne qὶd ni-
miam sit. Non est bonum, q̃d magnitudine laborat
sua. Et adversus iram, de ira l. 1. c. 13. Q̃a habenda
sunt in bonis, qὶd majora, eὶd meliora & optabiliora
sunt. Si iustitia bonum est, nemo dicet meliorem fu-
turam, si detractum ex ea fuerit: si fortitudo bonum
est, nemo illam desiderabit ex aliqua parte diminui.
Ergo & ira, qὶd major, hoc melior. q̃i enim ullius
boni accessionem recusaverit? atq̃i augeri illam inu-
tile est: ergo & esse. non est bonum, qὶd incremento
malum sit.

30 Ἡ ἀφαιρέσις τι τῶν ἀνέχεται] Omisit
clavfulam hanc Latinus interpres. mendum scriptu-
re subesse liqet. leg. ἡ ἀφαιρέσις τι. Tam su-
stinere æquanimiter damna rerum istarum, q̃m ad
eis se continere, virtutis est. Hoc est, vel plus hoc
etiam qὶd Apostolus de Hebræis fidelibus, c. 10. v.

34. Καὶ τίς ἀπαγὰς οὗ ὑπαρχόντων οὐκ ἔστι
 χρεὶς θεωρεῖσθαι. Itaque Joannes ὁ χριστοφό-
 ρος in epist. 1. ad Theoph. orat. 3. Εἰκότως τὸν
 μᾶλλον θαυμάζομεν τὸν ἱππείας εὐχαιεῖς ἐ-
 ροῦντα, ἢ τὸν ἐκὼς διδόντα. Et de statuis 1. Τὸ
 γὰρ ἐλεημοσύνην δύναι, τὸ πύτοις πεπιστόντα
 περὶ γυμνασίου (de Jobi damnis verba facit) εὐχα-
 εῖσθαι τὸν θεόν, πολλοὶ μὲν ἔχουσιν. ἢ γὰρ ἂν
 δι' ἐλεημοσύνην δοῖν, ἀλλὰ καὶ ἂν παρ' ἐπεί-
 ρων ἀφαιρῶντες ἐνέλωμεν γενναίως, καὶ ταῦτα
 πολλοὶ ἡμῶν φέρει τὸν καρπὸν, καὶ δοκιμασίους ἢ
 ποιῇ, καὶ πείνοια θεωρεῖν τὸν μισθόν. Et mox: Τὸ
 γὰρ ἐν πλάτῳ ζῶντα ποιῆν ἐλεημοσύνην, τὰ πάντα
 ἀφαιρῶντα ἡνναίως ἐνελεῖν καὶ μὴ εὐχαιεῖς
 πολλοὶ μὲν ἔχουσιν.

§ 16. Οἷα ἂν πολλοὶς φαλαδίῃς] Clemens
 Strom. l. 4. Ὁ ἀνδρῶν, καὶ πύπῳν ἐργονο-
 μῶν τῇ ψυχῇ, ὧν αἰρήσονται, χρεωπείσονται.
 Itaque Jeremias de Judæis cap. 2. v. 5. Vanitatem
 scotando vani evaserunt. Et Xylander in præfat. ad
 Marc. Apud sancti iudicii homines tanti unumquemque
 fieri, quanti sunt ea res pretii, in quibus is operam
 suam industriamque ponit.

Βάπτει τὸν γὰρ θεὸς φαντασιῶν ἢ ψυχῇ] Iiā
 l. 6. § 30. καὶ βαπτίζει, γίγνεται γὰρ. Epictet. l.
 3. c. 3. Οἷον εἶναι ἢ λεκάνῃ τὸ ὕδατος, τοῦτον ἢ
 ψυχῇ, ὅς ἢ αὐτῇ ἢ θεωρεῖται τὰ ὕδατος, τοῦ-
 τόν αὖ φαλαδίαν.

* Εἰν αὐτῇ καὶ ἐν αὐτῇ] Pii 2. Papæ di-
 ctum à Platina refertur: Ut in mare flumina omnia
 sic vitia in magnas aulas influere. De aula itaque
 Papali Bern. ad Eugen. l. 4. Plures in eā probasti-
 mus defecisse bonos, quā profecisse malos. Hinc E-
 pigrammaticum cuiusdam (nomen enim non suc-
 currit) illud,

Paucos beavit aula, plures perdidit.

Sed hos quoque ipsos, quos beavit, perdidit.

Licet tamen etiam in aula, inquit Marcus, bene vive-
 re, licet in aula Neronis etiam piæ & Christianæ.
 Philip. c. 4 v. 22. neque necessarium ideo proflus, 40
 ut, quod l. 1. Lucanus,

—exeat aula,

Qui velit esse pius.—

De se Julianus in aula agens epist. 12. Συνέμενον
 ἀλλήλοις ἢ καὶ τῆς αὐλικῆς ποικιλίας ὄντος, ἀλλὰ
 καὶ τῆς ἀλλήλων θεωρητικῆς ἐλπίδος. Vide l.
 1. § 17. & l. 8. § 9, 45. Senec. epist. 28. Bene
 vivere omni loco positum est. nam quid tam turbidum
 fieri potest quā forum: ibi quoque licet quiete vivere,
 si necesse sit. & epist. 55. Non multum ad tran-
 quillitatem facit locus. animus est qui commendat omnia.
 Vidi ego in villa hilaris & amena maestas: vidi in
 media solitudine occupatis similes. & epist. 104. Pū-
 ta venisse te Athenas, puta Rhodum: clige arbitrio
 tuo civitatem: quid ad rem pertinet, quos illa mores
 habeat? tuos afferes. & epist. 51. Neminem Cano-

pus esse frangi vetat. Sic ergo componendus est ani-
 mus, uti Flaccus l. 1. epist. 11.

Ut quocumque loco fueris, vivisse libenter

Te dicas.—

ut quocumque fueris, bene agere possis. Clemens
 Strom. l. 1. Ὡς ἐν παντὶ βίῃ ὁρῶς εἶναι βίον· ἐπὶ
 καὶ ἐν πενίᾳ ἔστιν.

Οὐ γὰρ ἔνεκεν ἔκτατος κατεσπιδάσαι, ὥς δὲ ἢ
 κατεσπιδάσαι, ὥς τὸτο εἴρεται] deest prioris
 membri claviula posterior, ita supplenda: ὥς ἐνε-
 κεν ἔκτατος κατεσπιδάσαι, [ὥς τὸτο κατεσπιδά-
 σαι] Vide l. 6. § 16, 40. & l. 7. § 55.

* Ὅτι ὥς κοινωνίας γίγνεται παλαιά δίδεται]
 L. 2. § 1. & l. 3. § 4. & l. 4. § 3. Sic & l. 11.
 § 18. ἀλλήλων ἔνεκεν γίγνεται. Hierocles de
 nupt. apud Stob. tom. 2. tit. 67. Ἄπει το γὰρ
 ἡμεῖς ἐν ὥς κοινωνίας. Sic enim mihi perspicere
 videor, ita natos esse nos, ut inter omnes esset socie-
 tas quædam, major autem, ut quisque proxime accede-
 ret: itaque cives potiores sunt quā peregrini
 40 propinqui quā alieni. Cicero de amic. Vide l. 9. §
 7. Basil. Cæs. an Eustath. Sebast. regul. prolixior.
 ad quæst. 3. Τίς ἐκ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς καὶ κοινωνικὸν
 ζῶον ὁ ἀνθρώπος, καὶ ἐκ μοναστικόν, καὶ ἀγριοῦς
 εἶναι γὰρ ἴδιον τῆς φύσεως ἡμεῶν, ὥς τὸ κοινο-
 νεῖν ἀλλήλοις, καὶ χρεῖν ἀλλήλων, καὶ ἀγαπᾶν τὸ
 ὁμόφυλον.

Τὰ χεῖρα οὗ κρεττόντων] Vide infr. § 30. &
 l. 6. § 23. & l. 7. § 55. & l. 11. § 18.

Κρεττόν οὗ μὴ ἐμψύχων τὰ ἀνέχεται] Ex
 Chrysippo Laert. l. 7. Τὸ ζῶον τὰ μὴ ζῶει κρετ-
 τόν. Plutarch. item de Isid. & Ofir. Μὴδὲν ἐμψύ-
 χον ἐμψύχῳ, μὴδὲ ἀνείδωτον ἀειδαυδῶν κρεττόν.
 ita enim legendum, contra planè quā ibi in vul-
 gatis habetur, ἐμψύχον ἀνέχεται. Hinc Avg. de du-
 ab. anim. contr. Manich. c. 3. & 4. Musica animam
 solis Lunæque Luci; Muscam ipsam hac ratione So-
 li ipsi Lunæque præferre videtur.

Τῶν ἢ ἐμψύχων τὰ λογικῶν] Plato Timæo.
 Οὐδὲν αἰσθόντων τὰ νῦν ἔχοντες δλον ὅλα πᾶλλον.
 Dionys. de divin. nomin. c. 5. οὗ ὄντων μὴ τὰ
 ζῶντα, οὗ ἢ ὅσα ζῶντα, τὰ αἰσθητικῶν καὶ τέτων τὰ
 λογικῶν περιέχον.

§ 17. Τὸ τὰ ἀδύνατα δίδωκεν, μακρίν] L. 6.
 § 50. ἀδύνατον ἢ ὅ ἔστιν. Pindar. Nem. od. 11.

Ἀποσπικτων ἐράτων ἐξυτεται μαρία.

Et od. 8.

—καρὸν ἐλπίδων γαυδῶν τέλει.

Gorgias apolog. pro Palamed. Μαρία γὰρ εἶναι ἑ-
 ρεῖς σπινθηρὸν ἀδύνατον. Epictet. l. 3. c. 24. Τὸ
 μὴ δυνατὸν ἐπὶ τοῦ ἀδύνατου ἐστὶν ἡμῶν, ἔστι
 το, διαμαρτυρεῖται. Bias etiam apud Laert. l. 1. ὁ-
 σον δυνατὸν, τὸ ἢ ἀδύνατον ἐστὶν. Plut. de tranq.
 καὶ ἡμῶν πίνω δαδωμῶν καλῶν τὸ μὴ συμμέ-
 τραις χρεῖς ὥς τὸ πᾶσι κοινῶς δυνατὸν ὁ-
 ρᾶν, ὡς ἴσως, ἀλλὰ μείζονων ἐπιεικῶς τῶν
 ἐλαττωτέρων.

ἐλατύνει, εἴτ' ἀποπληγόντας, ἀπὸ αὐτῶν δαίμονας καὶ πύλους, ἀλλὰ μὴ ὅτι αὐτῶν ἀβελτησίαν. ἔτι γὰρ οὐ πύλους τὰ ἀεὶ ἔχοντα βολούμεθα, καὶ τὰ βολὰ λαγῶ κυνηγεῖν, δυσχερὲς ἔστιν ἔτι τῶν χείροισι καὶ σαγήναις ἐλατύνει καὶ λαμβάνοντι, καὶ εἰς δαίμονας ἐκ-
αυτῶν καὶ μοχθήσας, ἀλλ' ἀβελτησία καὶ μοχθηρία τοῖς ἀδωμάτοις ἐπιχειρεῖσι. Vide l. 7. § 4.

Ἀδωμάτων δὲ πὺ τῶν φανερῶν καὶ πασιπύλων. Itā l. 11. § 18. Τὸ ἀξίον μὴ ἀμαρτάνειν τῶν ἐπὶ αὐτοῖς, μαρτυρῶν ἀδωμάτων γὰρ ἔστιται. Vide 10
& infr. § 18. & l. 9. § 42. & l. 12. § 16.

§ 18. Οὐδὲν ἔστιν συμβαίνει, ὃ ἐπὶ ἐκείνῳ πύ-
φυκεν φέρειν αὐτῶν] transponendas opinor voculas
duas; ὃ ἐπὶ ἐκείνῳ φέρειν πύφυκεν αὐτῶν. Vel im-
mutandas potius, ut sic legatur; ὃ ἐπὶ ἐκείνῳ πύ-
φυκεν φέρειν αὐτῶν: nihil homini cuiquam contingit,
quod ipsum is non natus sit ferre. id est, quod non à
natura habeat, ut ferre possit. neque enim interpre-
tibus assentior, alteri, qui ad naturæ destinationem;
alteri, qui ad ordinarios in rerum natura eventus re-
fert: cum ad ferendi potestatem à natura tributam
repperisse Marcum subsequenter doceant, quibus
alios eadem pertulisse monet, vel per ignorantiam, vel
per offensionem. Vide l. 8. § 46. & l. 10. § 3.

Ἦτοι ἀγνοῶν] Sive rei ipsius ignarus. neque
enim nondum relicta quæquam movere possunt in-
fortunia etiam gravissima. Hinc Euripidis illud
Ἀντιοπᾶ, apud Stob. tom. 2. tit. 99.

Ἐρεσὺ δ' ὃ πάρος καὶ τὰς ὃ μυχὸν κακόν.

Τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει πᾶν.

Νοσῶντα· κέρδος δ' ἐν κακοῖς ἀγνοῶντα.

Intelligo quæ patior: haud leve hoc malum.

Quædam est voluptas abstrahi à sensu malis;

Interque damna castus ignorantia est. Grot.

Sive etiam rei naturam non intelligens, aut quid inde
possit ipsi mali vel molesti saltem obtingere. Itā
Aristot. ethic. l. 3. c. 8. Ἀνδρείου δὲ φανόντων καὶ
οἱ ἀγνοῶντες. Et Epictet. l. 4. c. 7. Τί πτεῖ φο-
βέον τὸν πῆραννον; οἱ δὲ δουρτοῖσι, φησὶ, καὶ αἱ μά-
χαιραι αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπὶ καὶ αὐτῶν, καὶ οἱ ἀποκλείον-
τες τοὺς εἰσόντας. διὰ τί ἔν, ὅτι πασιπύλων αὐτῶν
σπερμαγῶν καὶ ὅτι δουρτοῖσαν ὄντι, καὶ φοβέται; ἢ
ὅτι καὶ αἰδανόντες τῶν τῶν πασιπύλων; ἀν' ἔν ὅτι δὲ
δουρτοῖσαν πρὸς αἰδανόνται, καὶ ὅτι μάχαιρας ἔχοντες,
ἐπὶ αὐτῶν δὲ τῶν σπερμαγῶν αὐτῶν, θέλων ἀποδα-
νεῖν διὰ πᾶν ἔργισαι; καὶ ἡμεῖς τῶν ἄλλων πασιπύλων
οὐδὲν ἐκείνων, καὶ πρὸς φοβέται τοὺς δουρτοῖρας; θέλω
γὰρ ἔντο, δι' ὃ φοβέρεαι εἶσι, ἀν' ἔν πρὸς μὴτ' ἀπο-
δανεῖν, καὶ τῶν θέλων εἶσι ἀπάντας, ἀλλ' ὡς ἀν'
εἰδόνται, σπερμαγῶν αὐτῶν, τί καλῶς καὶ δειδιό-
νται σπερμαγῶν αὐτῶν; ἔστιν. Indē Sen. epist. 36.
ubi submonuerat, nec infantes, nec pueros, nec mente
lupos, sicure mortem, subiungit, Esse turpissimum,
si eam securitatem nobis ratio non præstat, ad quam
stultitia perducit.

Ἦ ἐπὶ δὲ καὶ ἡμεῖς μεγαλοφρονῶντες] Senec.

epist. 78. Asbleta quantum plagarum ore, quantum
toto corpore excipiunt? ferunt tamen omne tormen-
tum gloriæ cupiditate. nec tantum quia pugnant, ista
patiuntur, sed ut pugnent. exercitatio ipsa tormen-
tum est. Textull. ad Martyr. epist. c. 4. Timebit
forsan caro gladium gravem, & crucem excelsum,
& rabiem bestiarum, & summam ignium penam, &
omne carnificis ingenium in tormentis. Sed Spiritus
contra ponat sibi & carni, acerba licet ista, à multis
tamen ego animo accepta, imò & ultro appetita, fa-
ma & gloria causā, nec à viris tantum sed etiam à
feminis. Lucretia vim stupri passa, cultrum sibi ad-
egit in conspectu propinquorum, ut gloriam castitati
sua pareret. Mutius manum suam dextram in ara
cremavit, ut hoc factum ejus fama haberet. Minus
fecerunt Philosophi: Heraclitus, qui se bubulo stercore
oblutum exussit: item Empedocles, qui in ignes Ἄ-
ræni montis desiluit; & Peregrinus, qui non olim se
rogo immisit: cum semine quoque consperserint ignes.
Dido cum post virum dilectissimum nubere cogeretur
item Asdrubalis uxor, quæ jam ardente Carthagine,
nè maritum suum supplicem Scipionis videret, cum
filiis in incendium patriæ devolvit. Regulus dux
Romanus captus à Carthaginensibus, cum se unum
pro multis captivum Carthaginensibus compensari nol-
let, maluit hostibus reddi, & in arca genus stipa-
tus, undique extrinsecus clavibus transfixus, tot cruces
sensit. bestias semina libens appetiit, & utique hor-
ridiores, affides serpentes, taurus vel urso, quæ Cleo-
patra immisit sibi, nè in manus inimici perveniret.
Sed mortis metus non tantus est, quantum tormentorum.
Itaque cessit carnifici meretricis Atheniensis, quæ con-
scia conjurationis, cum propterea torqueretur à tyran-
no, & non prodidit conjuratos, & novissimè lin-
guam suam comestam in faciem tyranni exivit; ut
nihil agere se scirent tormenta, & si ultra perse-
verarent. Apud Lacedæmonios ante aram nobiles quæ
adolescentes flagellis affliguntur, astantibus parenti-
bus, & propinquis, & uti persequerent adhortantibus.
ornamentum enim & gloria depromitur; majore qui-
dem titulo, si animus potius cesserit plagis, quam cor-
pus. Omisso nunc gloria causā. eadem omnia sa-
vitia & cruciatūs certamina jam apud homines af-
fectatio quoque & morbus quidam animi contulcavit.
quod otiosus affectatio armorum ad gladium locat? certe
ad feras ipsas affectatione descendunt, & de morfi-
bus & de cicatricibus formosiores sibi videntur.
jam & ad ignes quidam se autoraverunt, ut certum
spatium in tunica ardente conficerent. alii inter ve-
natorum tauræas scapulis patientissimis inambulave-
runt. In eandem sententiam multa habet, & ex istis
quædam repetita, in apologet. c. 50.

Εὐσεβίου] fortiter, constanter perferit. Plut. Ly-
corgo: Οὗτοι γὰρ εἰς τὸν ἔτε διουδὸν ἐγγυεῖσθαι πλεο-
νέστερα τοῖς ἑαυτοῦ διακινδυνεύουσιν ἔστιν ἔργον, ἀλλ' ἐν-
συνδίδεσθαι μετ' ἐλπίδος καὶ ἑσθλῶς. Idem in
Publicol.

Publicol. de Horatio in Capitolii dedicatione, etiam filii morte nuntiata, persistente: Θάνατος δ' ἀνὴρ τῆς εὐσταθείας. Vide ad l. 6. § 10.

Δεινὸν ἔν ἀγροῖαις καὶ ἀεισέτασι ἰσχυρτέρας ἢ οὐρανίας] Senec. epist. 76. Conspira vulgo et formidata, inconsulto impetu plerique calcantur. Inventus est qui flammis imponeret manum; cuius risum non interromperet tortor; (servus in domini ultionem Asdrubalis interfecto, de quo Val. Max. memor. l. 3. c. 8. Justin. hist. l. 44. Liv. hist. l. 21. & rursus Senec. epist. 78.) qui in funere liberorum lacrymam non mitteret; qui morti intrepidus occurreret. amor, ira, cupiditas, pericula depoposcerunt. Quid si hoc potest brevis obstinatio animi aliquo stimulo excitata, quanto magis virtus, quae non ex impetu, nec subito, sed aequaliter valet, cui perpetuum robur est? quem & ex epist. 36. supra adductum vides: & ex epist. 4. ad lib. 12. § 34. Tertull. ad martyr. c. 4. Igitur si tantum terrena gloria licet de corporis et animi vigore, ut gladium, ignem, crucem, 20 hestias, tormenta contemnunt sub praemio laudis humanae; possum dicere, modica sunt ista passiones, et coruscationem gloria caelestis, et divinae mercedis. Tanti vitreum? quanti verum margaritum? quis non libentissime tantum pro vero habere erogare, quantum alii pro falso? Hae non sine causa Dominus in seculum admittit, sed ad nos, et nunc exhortandos, et in illo die confundendos, si reformidaverimus pati pro veritate in salutem, quae alii affectaverunt pro vanitate in perditionem.

§ 19. Τα σέγγματα] Idem supr. l. 4. § 3. & infr. l. 11. § 16.

Οὐδὲ τρέλαι, οὐδὲ κινῆσαι] Idem l. 6. § 49. & l. 7. § 15. & l. 11. § 11, 16.

Οἷον ἀν κριμάτων] Hoc est quod supra scriptum, in opinionum iudicioque nostro totum situm esse. l. 2. § 15. & l. 3. § 9. & l. 4. § 3, 7. & l. 8. § 47. & l. 11. § 16.

§ 20. Ἐν ποιήτων καὶ ἀνέκτων] Infr. § 33. ἀνθρώπος ὃ ἐν ποιῆν, καὶ ἀνέκτων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ 40 χρεός. Charitas vera est, amare quos toleras, tolerare quos amas. Gregor. Rom. in Job. l. 10. c. 5. & in Evang. hom. 35. Epict. lib. 3. c. 13. Ἐκὼν πάσι, παραχωρῶν, ἀνεχόμενος ὅπως αὐτὸς ὀφείλει καὶ μὴ κατέχευα αὐτοῦ τὸ σπυγὲ φλέγμα. Ilocrat. Panathen. Τὸς ἀρεστὸν καὶ δικαίως ἐμιλλάντας τοῖς αἰεὶ πονοῦντες, καὶ τὰς μὲν ὅσας ἀλλὰ ἀνδρίας καὶ βαρύνειας εὐκλείας καὶ παύσιος φρονίας σφῶς δ' αὐτῶν, ὡς δυνατοὶ ἐλαφρτέρως καὶ μετρίωτάς τοῖς σιωπῶσι παρέχεται.

Καθ' ὅσον ὃ εἰσέρχεται] Ita l. 8. § 41. δεινὸν ἐν σῆμα ἔχοντος & lib. 11. § 9. οἱ εἰσέρχονται. Ἐν τῷ ἀδιαφύκῳ] Vide l. 6. § 32. & l. 8. § 56.

Ἐνέργεια μὲν τοῖς ἐμπόδοις] Vide lib. 8. § 32.

Ὁρμῆς καὶ διαστοῆς ἢ ἄνευ ἐμπόδια] Vide l. 8. § 41. & l. 10. § 33.

Διὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν] de qua lib. 4. § 1. & l. 6. § 50.

Καὶ τὴν ἀνεργονίαν] de qua ibidem.

Περίτρεπται γὰρ καὶ μεδίσσιν] Ita Plur. de tranquill. Ἐξέρχεται γὰρ μεδίσσιν τὴν τῶν ἐν ὅσῳ ἀβυσσῶν.

Ἐκ τῶ ἀνεργονίῳ] ad ea quae praecesserunt. 10 Xyl. havd satis commodé. ad illud quod intendit. Cal. ex mente forsitan Marci, sed non ad sensum vocabuli. malim, ad id quod est potius. Vide ad l. 3. § 1.

Περὶ ἔργου γίνεται τὸ σὺ ἔργον ἐφεκτικόν] Ita Paulus ad Philipp. c. 1. v. 12, 13. Τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς σερχομένην σὺ ἐπαγγελίᾳ ἐλήλυθεν, &c. eleganter avtem Marcus, illud ait ad opus nostrum cum primis esse conducibile, quod opus ipsum impedit, illud ad viam perficiendam conferre cum primis, quod in via nobis obstitit, hoc enim τὸ σὺ ἔργον & σὺ ὁδὸς significat: uti multis exemplis docent Budæus in Commentis. & Duxerus noster ad Demosth. de pace, quae ab illis petas licet. Indè Hesiod. l. 2.

Ἦος ὃ σερπείν μὲν ὁδὸν, σερπείν δ' καὶ ἔργον. Aurora et confert ad iter, confert ad opusque. Gregor. Naz. in Cyprian. Ὅστις γὰρ καὶ διὰ τοῦ ἐκ- 30 αρτίων τὰ ἐκάρτια διοικουμένης, ἵνα καὶ μᾶλλον δαυμάληται.

§ 21. Τὸ κρείσσον τιμα] Diogenes [perperam Diotogenes in excusis] Pythagoricus de regno, apud Stob. tom. 2. tit. 48. Δεῖ γὰρ τὸ ἀείρειν ὑπὸ τῶν αἰσῶν τιμᾶς, καὶ τὸ ἀρκεμονῶν ὑπὸ τῶ ἀρκεμο- 30 νόντος.

Τὸ πᾶσι χρώμενον, καὶ πάντα δέκον] numen scilicet τὸ πᾶν κόσμον διοικῶν. l. 2. § 4. & l. 6. § 5. ὁ διοικῶν λόγος. & § 42. ὁ πᾶν δὲ διοικῶν. & infr. § 32. ὁ διοικουμένης τὸ πᾶν. quod Senec. epist 71. cuncta temperans Deus. Manil. l. 2.

Insuperque Deum caelo terrisque fretoque.

Ingentem aequali moderantem federe molem.

Τὸν ἐν σοὶ τὸ κρείσσον τιμα] quod supra l. 3.

§ 9. Τὴν ὑπερληπτικὴν δύναμιν οὐδὲν. & lib. 6.

§ 16. ἢ τῆς ἰδίας δυνατοῦς αἰδέσθαι καὶ τιμᾶν. & l. 12.

§ 1. μόνον τὸ ἡγεμονικόν σε, καὶ τὸ ἐν σοὶ εἶπον

τιμῆς. & l. 7. § 55. ἢ τοσούτῳ ἐδέχεται ὑπερ- 50 στέγειν, καὶ μὴ καταπραΐναι. Cicero. de repub. l. 6.

in somn. Deum te scito esse. Si quidem Deus est, qui

viget, qui sentit, qui meminit, qui praevidet, qui tam ro-

git et moderatur, et movet id corpus, cui praepos-

itus est, quam hunc mundum princeps ille Deus: et

ut ipsum mundum ex quadam parte mortalem Deus

aeternus, sic fragile corpus animus sempiternus, mo-

vet. Senec. epist. 65. Sem in hoc mundo locum De-

us obinet, hunc in homine animus: quod est illuc

materia, id nobis corpus est. Servians ergo deteriora

melioribus.

tius; ἢ ἄλλῃ ἀμαρτάνει. τί εἰς ἐμέ; Peccat alim.
qul hoc ad me? ipse viderit. Verum nihil moverim.
l. 4. § 26. & l. 9. § 4. εἰς τὴν ἀμαρτάνει σibi pec-
cat. Epictet. l. 2. c. 13. Τί ἂν σοι μέλει περὶ τῆς
ἀλλοτριῶν; ἢ ἐνείκῃ ἀμαρτάνει, πῶς γὰρ δὲ δῶκα-
ται δὲ ἄλλῃ ὡς εἶναι ἀμαρτάνει, ἀλλὰ δὲ κακῶς ἔ-
στιν ἀλλοτριῶν περὶ τῶν ἀλλοτριῶν;

[Ὁρᾷ] Viderit ipse: αὐτὸς μελέτω, qul dicat,
Qid ad me? sive, nihil id ad me perinet. Sic Cic.
Acad. l. 4. Viderit hoc Epicurus. Naso Art. l. 1.

Viderit Atrides, — q. d. nihil ad me.
causam ipse suam taceatur. & l. 3.

Viderit utilitas. — q. d. utilitatem ipse ni-
hil moror. Sic l. 8. § 41. & l. 9. § 27. & l. 11. §
13. & l. 12. § 1.

Ἰδὼν ἔχει δάδων] sup. § 3. ἰδὼν ἡγα-
γὼν ἔχει.

Ἐγὼ νῦν ἔχω ὅμα δέλει νῦν ἔχει] Hoc ar-
gumentum compescit fues rex pius à viro nequam ac
necario maledictis impetibus. Regum hist. l. 2. c. 16.
u. 12. Sinitte istum: Ipse enim maledixit, qia id
Dominus edixit. Vide ad l. 4. § 34.

Καὶ πρὸς αὐτὸν, ὃ μα νῦν πρὸς αὐτὸν] Ità l. 6. §
22. Ἐγὼ ἢ ἐμαυτὸν καὶ δῶκα πρὸς. Epictet. dis-
sert. l. 1. c. 12. Εὐκρίνοι ὡς ποιήσῃσι τὰ φαινόμε-
να αὐτοῖς; ἡμεῖς ὃ ἔδῃν ἥτον καὶ φύσιν ἔξωθεν.
Sen. ep. 103. Tu ità cogita, qod ex homine pericu-
lum sit, ut cogites, qod sit hominis officium. alterum
insuearis, nē ladaris; alterum, nē ladas. commodis
omnium lacteris, moucaris incommodus; & memineris
qā prestare debeas, qā cauere. Verum illa non ad
Stoicam amulsum exacta prouis.

§ 26. Ἄγῃ τοῖς ἐν τῇ στερὰ λείας ἢ τραχέας κί-
νήσεις] i. e. à volupstate vel dolore. eadem peri-
phralis supra l. 4. § 3. λείας ἢ τραχέας κινήσεις.
Epictet. dissert. l. 2. c. 1. Πῶς ὃ τί ὅτι; μορμυ-
λῶκεν. ἑρῶν αὐτὸν καὶ κατὰ μαδί. τραχέας κινή-
σεις στερὰς, εἴτα πάλιν λείας. ἂν σοι μὴ λυσιτελῇ,
ἢ θυγὲ ἡγεῖται ἂν λυσιτελῇ, φέρε. Senec. de beat.
c. 15. Quomodo hic potest Deo parere, & qicquid eve-
nit bono animo excipere, nec de facta qerit, casuum suorum
bonum interpret, si ad doloris voluptatūmque run-
tium casus concutitur? Vide l. 10. § 8.

Μὴ συγχρινέτω] Nē admittat persuasiones.
Xyl. tanquam si de principalis partis iudicio agatur,
qod in casibus istiusmodi inhibendum toties incul-
cat Marcus l. 4. § 39. & l. 8. § 28, 44. & l. 11.
§ 9, 16. & istic etiam in mox subjunctis, τὴν ὑπε-
ρλίαν μὴ πρὸς ἡδονήν. Verum melius Cas. nē
immisceatur, sive nē immisceat se. Vide l. 7. § 67.
& l. 10. § 24.

Περὶ περιέτω αὐτὸ] Circumscribat eam. Xyl.
Verum αὐτὸν potiùs legendum. atq; ità Cas. cir-
cumscribat se.

Τὸς πρὸς αὐτὸν] Persuasiones, Xyl. perpassiones, vel
affectiones potiùs; de quibus & l. 3. § 6. & l. 7.
§ 55.

Πῶς τὴν αἰσθησὶν φησὶν αὐτὸν ὡς πρὸς αὐτὸν
[Calvini] frustra enim id foret. Senec. de ira l. 2.
c. 2. Omnes enim motus, q non voluntate nostrā fi-
unt, inuicti & inevitabiles sunt: ut horror frigidā
affectus, ad quidam istius affectatio, ad peiores nunci-
os subriguntur pili, & rubor ad improba verba suffun-
ditur, sequiturq; vertigo praeputa cernentes. gorum,
qia nihil in nostra potestate est, nulla qd minus fians
ratio persuadet. Sensum enim hominis nulla excuit vir-
ratio persuadet. Sensum enim hominis nulla excuit vir-

10. tas. Idem epist. 85. & epist. 17. Nullā sapiētiā
naturalia corporum aut animi vitia ponuntur. qicquid
infixum & ingentum est, lenitur arte, non vincitur.
qibusdam etiam constantissimū in conspectu populi su-
dor erumpit, non aliter qām fatigatis & aestuantibus.
solet: qibusdam tremunt genus disturk: quorundam
dentes colliduntur, lingua risubas, labra concurrunt.
haec nec disciplina, nec usus unquam excuit: sed na-
tura vim suam exerceat; & illos vitii sui etiam ro-
bustissimos admonet. inter haec ruborem esse scio, q:
20. gravissimis quoque viris subitus offunditur. magis quidem
hoc in juvenibus apparere, qibus & plus caloris est,
& tenera. frons: nihilominus veteranos & senes
tangit. — non accidit hoc ab infirmitate mentis, sed à
novitate rei; q inexercitatos etsi non concutit, mo-
vet, naturalis in hoc facilitate corporis pronos. nam us-
quidam boni sanguinis sunt, ità quidam incutiunt & mo-
biles, & citò in os prodeuntis. Haec nulla sapiētia
abigit. alioquin haberet verum naturam sub imperio,
si omnia eraderet vitia, quāque attribuit conditio
30. nascendi, & corporis temperatura, cum multum se
dūque animas composuerit, haerebunt. nihil horum vi-
tari potest, non magis qām arceffi. — nihil adversus
haec sapiētia promittit, nihil proficit: sui juris sunt;
injussa veniunt, injussa discedunt. Idem epist. 57.
Illius quoque in qem sua fortuna perdidit, scrietur ani-
mus, mutabitur color. quidam enim nulla virtus ef-
fugere potest: admonet illam natura mortalitatis suae.
itaque & vultum adducit ad tristitiam, & inbor-
scet ad subita, & caligabit, si vastam astitudinem in-
40. crepidine ejus constitutus despexeris. non est hic
timor, sed naturalis affectus inexcipibilis rationi.

Τὴν ὃ ὑπερλίαν μὴ πρὸς ἡδονήν]
In eandem sententiam Stoicus quidam apud Gellii-
um l. 19. c. 1. eadem ferè affectione, qā Seneca
epist. 57. in crypta Neopolitana, in processu vehe-
mentiori dum navigat, ipse correptus, ex Epicteti
dissertationum ab Arriano digestarum, q nōne non
prostat, l. 5. Vifa animi, qae partitio Philosophi
appellat, qibus mens hominis primā statim specie ac-
cidentis animum rei pellitur, non voluntatis sunt,
neque arbitraria, sed vi quidam suā inserunt sese ho-
minibus. nesciendi probationes autem, qae vulga-
to dictis vocant, qibus eadem vifa nesciuntur ac di-
judicantur, voluntariae sunt, si utaq; hominum arbi-
tratu. propterea cum solum aliqis formidabilis, aut
50. caelo, aut ex ruina, aut repentinum nescius [nullus]
periculi

periculi nunciam, vel quid aliud ejusmodi factum; sapientis quoque animum paulisper moveri, & contrahi, & pallefcere necessum est. non opinione alicujus mali percepta, sed quibusdam motibus rapidis & inconsultis, officium mentis atque rationis praevertentibus. mox tamen ille sapiens ibidem rās τω αὐτῷ παρτασάς, vīsa istae animi sui terrifica non approbat, hoc est, ὡς οὐκ ἀντιτάττω ἐδὲ σέβανδ' αἰετ', sed abjicit respuitque: nec ei metuendum esse in his quicquam videtur. Atque hoc inter insipientis sapientisque animi differre dicunt, quod insipiens galia sibi esse primo animi sui pulsa vīsa sunt sava & aspera, talia esse verē putat, & eadem incepta, quae quasi jure metuenda sunt; suā quoque assensione approbat, & σέβανδ' αἰετ' sapiens autem, cum breviter & strictim colore atque vultu motus est, ὡς οὐκ ἀντιτάττω, sed statim vigorē quoque sententia suae retinet, quam de humani visus semper habuit, ut de minimē metuendis, sed fronte falsā, & formidine inani territantibus. Seneca etiam epist. 71. Non educto sapientem ex hominum numero, nec dolorem ab illo, sicut ab aliquo rupe nullum sensum admittente, submoveo. memini ex duabus partibus illum esse compositum. altera est irrationalis: haec mordetur, uritur, dolet. altera rationalis: haec inconcussa opinio habet, intrepida est & indomita.

§ 27. [Ὑψὺν θεοῖς] L. 10. § 1. θεοῖς συμπάλλειν. In sacra pagina itidem, **אֲמַלְכָּם אִתָּךְ** Ambulare cum Deo. de Benochio dictum, Genes. c. 5. v. 24. Aliud est, quod apud Minucium Octavius, de Deo: Non tantum sub illo agimus; sed cum illo, ut propē dixerim, vivimus. Quamquam dictionem emollire aut deminuire nihil fuit necesse. amplius ac fidentius Paulus Atheniensis, referente Lucā Act. c. 17. v. 28. ἐν αὐτῷ ᾧ ζῶμεν, & κινεῖμασθαί, καὶ ἵστανται. Sed & Minucius ipse alibi; Non solum in oculis ejus, sed & in sinu vivimus. Verum istud, inquam, aliud est ab eo quod hic Marcus. istud enim necessitatis; illud voluntatis est.

[Ἀποκομίζω μὲν τοῖς ἀπονεμαζομένοις] Vide l. 2. § 17. & l. 3. § 16. & l. 4. § 33. & supr. § 8. & l. 10. § 11. & l. 12. § 11.

[Ὁ δαίμων] Vide l. 2. § 13. & l. 3. § 12, 16. & supr. § 10. & l. 12. § 26.

[Ἀπονομαζομα ἐαυτῷ] In eundem sensum lib. 2. § 1. ἀπόμεγε, & § 4. ἀπονομαζομα, quo istae ἀπονομαζομα τῷ Διὶ, humana mens dicitur. Laert. lib. 7. in Zenon. ex Stoicorum sententia; "Εμψυχον ὃ τὸν κόσμον, ὅλος ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ψυχῆς ἐκείνου ὅσης ἀπονομαζομα. Epictet. dissert. l. 1. c. 14. "Αἱ ψυχὰς μὲν ὅπως εἰσὶν ἐνδεσφύλαται καὶ σωματικαὶ τῷ σώματι, ὅτε ὡς μὲν αἰσάνται καὶ ἀπονομαζομα. Et l. 2. c. 8. Θεῶν ἔργα καὶ κινήματα ὄντα, ἀλλ' ὡς σωματικὰ, ἐδὲ μὲν δαίμων (ὃ δὲ σωματικὸς ὅς, σὺ

ἀπονομαζομα ἐν τῷ σώματι). Pythagoras apud Laert. l. 8. "Εἶναι ὃ τὸ ψυχῶν ἀπονομαζομα αἰσάντας. Cujus sententiam impugnans Cicero de nat. Deor. l. 1. Pythagoras, qui censuit Deum animum esse, per naturam rerum omnium intentum & committentem, ex quo nostri animi carperentur, non vidit distractione humanorum animorum discepi & dilacerari Deum; & cum miseri animi essent, quod plerisque contingeret, tum Dei partem esse miseram, quod fieri non potest. Philo de insomni. "Εν ἀνθρώποις ὁ νῦν ἀπονομαζομα θεῶν. Idemque de Cajni insid. Πῶς ᾧ εἰκὸς βεβήκω ὅπως ἐν τῷ τῶν ἀνθρώπων νῦν μὲν ὄντι, ἢ κατὰ βεβήκω ὄντως ἐγγελαίαντο, μετὰ δὲ ἔσαν καὶ ὅπως χαρῆς πύστος, εἰ μὴ τῆς θεῆς καὶ εὐδαίμων. "Εν τῷ ἀπονομαζομα ἢ ἐν διαπετόν. Quid Manilius astronom. l. 2.

Quæ cælum possit, nisi cæli munera possit,

Et reperire Deum, nisi qui pars ipsa Deorum est?

Verum primum, uti vulgò concipitur, quid velit, non assequor. ego sic potius concipiendum censuerim,

Quæ cælum possit, nisi cæli munera possit?

Cicer. de divinat. lib. 1. A natura divina haustus animos & delibatos habemus. Et Tusc. l. 5. Humanus animus decerptus ex mente divina. Et Manichæi diserte, referente Epiphonio hæres. 66. § 9. τὸ ψυχῶν μέγεθός τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀπονομαζομα. cavius paulo Hermes in Parnandro. c. 12. "Ὁ νῦν ἐκ ἐστὶν ἀποτιμωρῶν τῆς ἐσότητος τῷ θεῷ, ἀλλ' ὡς ἀπὸρ ἡπλωσθῶν, κατὰ τὸ τῷ ἡλίῳ εἶναι. Quid Philo de Cajni. insid. proximè post superius adducta; Τέμνεται ᾧ ὅθεν τῷ θεῷ κατ' ἀπέρτησιν, ἀλλὰ μόνον ἐκείνεται. Verum nevier tamen cavere satis. Vide ad l. 2. § 1. & 4.

§ 28. Τὸ γέλασι] ita restituit Xylander, cum in membranarum δεξτέρῃ reperisset. γέλασι, ὃ γέλασι ὄν, ut Aristor. problem. l. 4. q. 31. & l. 13. q. 9. Sive ὃ κινέεας ὄν, ὡς ὃ τῷ γέλασι, ut de Cyclope Lucian. in Galat. unde & παραμαζαλ Aristophani in pace, qui, cum Gorgonio Horatiano, hircum olet. γέλασι, quo vocabulo Marcus quoque usus est l. 9. § 36. factor ille, qui hircus, ut est apud Horatium, cubat gravis hircus in alis. autem ἡμῶν τὸν γέλασι ἐν ἀπονομαζομα. De Persis Alexandri milites pugnari inuituri. Plut. in apophth. quo loco tamen H. Stephanus non γέλασι, sed γέλασι legit, & ἀλλὰ μόνον, sive clamorem ac vociferationem à militibus in congressione acierum edictum solitum interpretatur, qui Vegetio l. 3. c. 18. & Ammiano l. 16. c. 12. & l. 26. c. 10. & l. 31. c. 8. harritus dicitur. Pollux l. 2. c. 4. § 14. ἢ ἐν τοῖς τελέταις δυνάμει, καὶ ἢ ἐν τοῖς μαζαλαῖς κινεῖται κληῖται, καὶ γέλασι. Et Etymologus. Γέλασι, ὃ ἐν τοῖς ἐρίοις ὅς σελάτων σωματικῶν εἶναι, καὶ ἢ ὅς μαζαλῶν δυνάμει. Et Suidas ē Marco

noſtro emaculandus; Γάτος, ἡ δυνάμις ἐφ' ἣν τρέφονται. καὶ γὰρ ὁ ἀνθρώπος, ὁ δυνάστης. τὰ γὰρ ὄντων μὴ ὀρθῶς. leg. τὰ γράσσων μὴ ὀρθῶς; lo- cum enim istum dubio procul adduxerat. quem Xyl. etiam (quem Cal. quoq. legitur) sic veterat. *Nē irascaris ei q̄i bircum olet, aut cui anima faet.* Ego verò ἐρωτηματικῶς legendum, vertendūq; omnino censuerim. *Nunquid ei irascaris, q̄i bircum olet? nunquid ei, cui anima faet?* Sicut in lana lucidiorē sordes contraxit gravem mittunt odorem, ita ex pilorum hirsutiae ac sudore crebro sordes in alis collectae: qualis hircis cum sit familiaris, a lanis ad hircos, ab hircis ad homines translata vox est. Ad Marci mentem pulcrè Gregor. Naz. Πρὶς εὐταξίας. "Ενδεῖα π̄ τῆς τοῦ ἀλαφροῦ δυνάμεως, ἡ ὕψος, ἡ δοκῆς, ὁ τῷ πνύματικῷ μύρῳ συλμαχρισμῶς, ἵνα μεταφρᾷ τέτρω τῆς σῆς ζωῆς, καὶ ἐστὶν ἐχθρὸς ἰδὸς τῆς κακίας, ἢ ὅπως τὸ πνύματικὸν φελεῖται. ὅθεν, δυνάμεις, ἡ καὶ διαφάνεια, καὶ ὅτι τὸτο ἡ συν- γνῶμιν φέρουσι τὸ θεῖον ἢ ἀποκρίνοντι· ἀλλ' οἱ μὴ οἱ δυνάμεις, κακείνον διαγράφουσιν· οἱ δὲ μὴ, τὸ γὰρ ἀποφᾶς ἔχκει, ἐν τῷ μὲνδρ αὐτὸς τῆς μορφῆς μεταλαμβάνειν. ὅσμι τὶς ἐκεῖ ἀνδρὶ τὸ ἐκείνη πάθος, καὶ ἀπὸλασι πῶρον. τὸ σὺν ζωῆς ἐκφρηνήσονται κατὰ, καὶ ἐλθῶν π̄ τοῦ-τεν ὑπὲρ τὰ ὁμο- φύλα καὶ συγγενεῖς συμπαθείς. &c. Hinc meretricula- rum scōmata illa, apud Athenzenum l. 13. Θαῖς σπεῖς γέγονατα πορνοδύμην ἐγυῖαν, ἐπεὶ τίς αὐτῇ πρῶτα τῇ πορνοδύμῃ, εἶπεν,

Ἀρχὴ συνωνύμων τῶ Παρθένου.
 Θεὸς συνωνύμων ποτὶ ῥεῖον, ἄεστα ποείντω,
 Δεῖξ, εἴπ, ὃ ἐκπαράγας. ἄλλυτ altera ad voca-
 bulum αἰὲς, quon̄ *aepram* significet, quod Ἐγχι no-
 men includere videtur; altera ad πᾶς, quod *bir-*
xim designat, qasi πᾶς, hoc est, *birce* di-
 xisset.

Τῶ ἀζωπικῶ] Itā Lucian. *Antilog.* l. 2. c. 14.
ἀδωπικὸς ἐξορκιστής.

—cui scilicet agris

Faucibus exuperat gravis balitus,—

Guttur sulphureum lenè exhalans Mephites.
vel Perf. Sat. 3. unde *guttur meditatorum efficitur*
larrinarum, ut Hieron. adv. Jovinian. l. 2. dum ni-
mirum,

Tò σῆμα γὰρ πρᾶκτες ταυτὸν ὄντι,
ut ille in *Anisolog.* loquitur. ut possint illi ex ve-
tari Stoicorum decreto aq̃e liberi crepitus atq̃e ructus
esse. ut Cicero ad Pætum suum jocatur, *lib. 9.*
epist. 21.

Ἀνάγκη τοιαύτου. Σμάρρα] corpus ita affectum non potest non ejusmodi odorem emittere: nec improbi animus talibus dogmatibus imbutus, non ejusmodi actiones, & operationes edere. Vide *supr.* § 17. & l. 11. § 18. & l. 12. § 16.

Εὐ σοὶ γένοιτο] formula ironica: qđ & Epict.
l. 2. c. 7. & alibi utitur. Sed & nos Angli; well

fare thee. aliud est qd Xyl. bene res habes. Tu
ex. h 10. §. 1.

$\Delta\eta\xi_{07}$]. Vide *supr.* § . 22.

Ἐἰ γὰρ ἐπάτει, *ἑξαπλάσει*] *Ita Dominus Christus, Matth. c. 18. v. 15.* Ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδη-
σαι τὸν ἀδελφόν σου.

Οὗτοι τραγῳδοὶ, ὅτε πόνον] Ista istis quid ve-
 lint, ego nescire me. fateor. cum sequenti periocha
 committuntur plerique . ita: vertit Xyl. ac si legisset,
 10 ὅτε οἱ τραγῳδοὶ, ὅτε οἱ πόνον, οἱ ἐξελδοῖτε ζῆν δια-
 νοῦν, ὅτω ἐτραυδοῖ ζῆν. Vertit enim, Non ita
 hic vivendum est tibi, ut tragædo aut scorto, qui
 egrediens vivere cogitat: quod ego plane quid sit,
 non capio. M. Cal. ubi nec vociferator nec scorta-
 tor futurus es? [qui istud] quomodo vivere statuis,
 ubi ad locum ejusmodi secesseris, ubi bonum neuter
 existat, ita istis licuerit. D. Salmat. sic legit. ὅτε
 τραγῳδοὶ, ὅτε πόνον, οἱ ἐξελδοῖτε ζῆν διανοῦν.
 ὅτω ἐτραυδοῖ ζῆν ἐστί. neque hisior. neque scort-

20 *tum scenicum: ita in theatro vivere cogitant, ut inde exeant. Sic et hic etiam vivere licet. Si tragædus, inquit, & kōrtum, q̃i operam suam scenæ addiderunt, perpetuū in eo exercitio, quavis turpi & infami vivere destinant, nec ab eo vitæ genere recedere cogitant; q̃id ni & liceat nobis manere in hac turbulenta vitæ rutaba? Avdeamus in loco penē conclamato & nostram, licet min⁹ dextram forsan, conjecturam interjicere. Quid si voluit Marcus, q̃od l. 4. §. 31. *μὴ πύραρον, μὴτε δῖλον*.*

30 *q̃odq̃e Plato epist. 7. *μὴτε ἀπὸ δαίμωνος μάστιγι νυθίζοντα, μὴτε δὴ χαλανδόντα* γῆ, κατῆναι αὐτοῖς. Vide l. 11. §. 18. Itā certē usurpavit τὸ παραγῶντι l. 9. c. 29. εἰ ᾔπαυαρόνους, καὶ οἷς μα κατακρόνῃ μαμῶνδ.*

§. 29. *Ἡ δὲ ἐκείνη ἡμετέρα ἐστὶν ἡμετέρα*] Turpe & periculosum est in eo statu vivere, in quo nolis mori. Verum nihil impedit, inquit Marcus noster, quo minus quisque in eo statu vivat, in quo mori ac defungi desiderat atque in animo suo habet. Vide *supr.* l. 2. §.

40 11. & *infr.* l. 11. § 3.
 Ἐξελθὼν Ἰ. ~~αὐτὸν~~ ἀ vita scil. ut l. 2. § 15:
 ἐξήλκε τὴν βίαν. pro mori. Ἐξελθὼν & ἀπαλθὼν
 simpliciter pro mori. Itā Epistict. l. 2. c. 19. συν-
 ὄντων ἴνα ἐξέλθῃ. Liban. Monod. in Daphn.
 ἀπὸ τοῦ τερπ. ὃς νυμφὶς πρὸς, ἀπαλθὼν ἡδυσ-
 φάναν, ἀπαλθόντος. nam qd M. Caf. de Seceffe-
 re, sic ἀναχαρίων intelligit, qalem l. 4. § 3. lo-
 quitur; mihi nevirquam probandum videtur.

50 Τότε οὐ γὰρ [ἦν ἔξω] ἰτά 1. 8. § 47. ἀποδο-
 ῖν ἐν τῷ [ἦν]. Stoicism hoc dogma, pictari parum
 confutandum : de quo vide ad l. 3. § 1. Apud Sto-
 baeum tom. 2. tit. 1. Musonius, opinor, ἐὰν μὴ ἐκ-
 ποῖν παντοδαπὰ ἰδίῃς ἐν τῷ βίῳ οἱ δὲ μὴ, ἔ-
 δῃς ἀπολλομένης, ὅσαρ ἐν παντοδαπῇ, οὐκ οὐ
 ἐν τῷ βίῳ. καὶ δὲ οὐ γὰρ ἐξ ὁμοίας, οὐκ οὐ
 ἐξ ὁμοίας [ἦν] α, ὅσαρ τὴν ὁμοίαν οὐ μὴ δῃς οὐ κα-
 μῶν βίῳ,

μυάλας τέρας, ὡς τὸ διαδῶν τὰ κατὰ τὸ ἔργον, γίνονται. Martial. l. 10. epist. 23. de M. Antonio.

Præteritæque dies, & totos respicit annos.

Nulla recordanti lux est ingrata gravisque.

Nulla fuit, cuius non meminisse velit.

Amplius ætatis spatium sibi vir bonus: hoc est

Vivere bis, vitâ posse priore frui.

De aliis autem Marcus aliorumque bene gestis l. 6.

§ 48. quod de se suisque istis.

Μάτε πᾶς βέβαι ἐξέλθων, μήτε εἰπεῖν] neminem unquam vel factis vel dictis lasisse. Syntaxis gemina Homericæ illi Odys. c. v. 15.

Δαιμόνι ἐπὶ π σέ βέβαι χαλόν, ὅτ' ἀγορεύει.

Ὅτι θεοῦ χάρις ἐπαρμέναι] Hoc nomine Deo gratias agnoscit deberi, l. 1. § 17. διὰ τὸ ἀνπαρεῖν τὸ σῶμα ὅτι πῶσπιν ἐν πίστῳ βίῳ, quod laboribus tot tantisque exantlandis par fuerit, in corpusculo iam infirmo.

Πλήρης ἦδη σὺ ἐπεία τὸ βίῳ] Vide l. 3. § 8. & l. 9. § 33. & l. 10. § 1. Luc. et. l. 3.

Cur non, ut plenus vitæ conviva recedis?

De Pollio Stat. Sylv. l. 2. Sylv. 2. v. 127.

--dubio gem non in turbine rerum

Deprendet suprema dies; sed abire paratum,

Ac plenum vitæ--

Καὶ τελεία ἢ ἐπὶ σπύλα] Vide l. 12. § 36.

Ἀνθρώπων ἐυφρόνων] ita restituit Xyl. quod in membranis ἀσφάτων sensu planè adverbio legatur.

Θάω ὃ καὶ εἶναι] Vide supr. § 9.

§ 32. Διὰ τὴν συζῆσιν] Anacharsis illud in Græcis, quos cæterogque suspiciebat, quasi rationi minus consentaneum notabat, ὅτι παρ' αὐτοῖς ἀγωνίζονται ὡς οἱ τεχνίται κερταῖς ὃ οἱ μὴ τεχνίται. quod in certaminibus de peritis imperiti iudicarent. Quod respexit Tertullianus, apolog. c. 1. Quam magis, hos Anacharsis denotasset imprudentes de prudentibus iudicantes, quàm immuscos de muscis? Horum ergo iudicia peritum prudentemque gemlihet contemptum habere vult Marcus nonner. Cui accedit Demetrius Cynicus, qj, ut Seneca epist. 91. dicere solebat, eodem loco sibi esse voces imperitorum, qo ventre redditos crepitus. Varro Mergopolis:

--stultos contemnite docti.

Vide l. 2. § 1. & l. 3. § 11. & l. 6. § 34.

Ἀτεχνοὶ καὶ ἀμαθεῖς ψυχαί] rerum naturæ ac conditionis ignari. Avion. lud. 7. sap.

Bias Prieneus dixit, Ὅτι πλείους κακοί.

Quod est Latinum? Plures homines sunt mali.

Sed imperitos scito, quos dixit malos.

Et mox:

Bias Prieneus dixit, Ὅτι πλείους κακοί.

Latine dictum suspicor, Plures mali.

Dixisse nullo. Veritas odium parit.

Malos sed imperitos dixi & barbaros,

Qui ius, & æquum, & sacros mores negligunt.

Epictet. l. 1. c. 29. Ἐτα μισοὺς μὴ καὶ ἐμπερεται αὐτὸ ἀποφανομένη καὶ τῆς νήτης, ἢ ἀδελφῶν. ἔδὲ γυναικείας, ἀν' ἐπιτήρησιν τὰς ἀπο κινήσεως τὸν μικρόν περὶ πηλίσκου μὴ ἢ ἴσως ὃ τῶς ἀληθείας πεπαιδευμένη, ἀνδρῶν ἀπαίδευτος ἐμπερεσθῆναι, ἐμπειροῦς π' αὖτε οἷν καὶ ἀνοσῆς, καὶ ἀδίκης καὶ δίκης; ὁ πολλῆς ἀδικίας ἐπὶ

10 πεπαιδευμένων. Vide reliqua. Idem l. 4. c. 5. Τί ἐν; ὁ δὲ με καλαρεστέως; ὡς πᾶν; ὡς εἰδόντων; καὶ πᾶς καλαρεσθήσονται οἱ εἰδότες τὰ παρὰ καὶ αἰδόμενοι; ἀλλ' ὡς ἀγνοούντων; π' οὐ μέλει; ἢ πνι γὰρ ἄλλοι τεχνίται ἐπὶ ἀτέχνων. Vide & eundem ad l. 9. § 26. ἀμαθεῖς autem ψυχὰν, anima imperita, pro hominibus imperitis. quod est Hebræis ac Hebraïstantibus valde familiare. Vide ad l. 1. § 16. ubi σῶματα, id est, corpora, pro servitiis. Moses lib. 2. cap. 1. v. 5. Fueruntque omnes anima, quæ ἐ Jacobi femore prodierunt, septuaginta anima. quod Stephanus apud Lucam Act. c. 7. v. 14. Græcam secutus versionem, ἐν ἐβδόμῳ κληρονομήσαντες ψυχῶν. Idemque c. 27. v. 37. ἦδη ὃ ἐπὶ τοῖς αἰ πάσῃ ψυχῇ διακρίσται ἐβδόμῳ κληρονομάξ. Paul. ad Rom c. 13. v. 1. Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίας ὑποχέσται ὑποτασσέσθω. Nec abhorrent Latini. Tertull. de anima c. 13. Enimvero quis non anima dabit summam omnem, cuius nomine totius hominis mentio titulata est? Quantas animas pascor?

30 ait dives. & animas salvas optat gubernator. Cicer. familiar. l. 14. epist. 14. Vos meæ charissima anima. quàm sepiissime ad me scribite.

Ἡ εἰδὴ ἀρχὴ καὶ τέλος] Vide l. 8. § 3.

Τὸν διὰ τῆς εἰσῆς δίνοντα λόγον] Animam scilicet oecumenicam, vel catholicam potius, de qua supr. § 30. & l. 4. § 40. & l. 6. § 14.

Κατὰ τοῖς τεταλειῶν] live κατὰ τὰς τεταλειῶν, ut Apollolus Act. c. 17. v. 26. Vide tamen supr. § 13.

40 Οἰκονομῆσαι τὸ πᾶν] Vide supr. § 21.

§ 33. Σαυδὲ, ἢ σκελετῆς] cinis, aut selectus: quod supr. l. 4. § 48. Τένος, ἢ τίος. ibi vide. Apud Plutarchum Antonius posttridie de rerum summa cum Cæsare decertaturus ad cœnam suos jubet, σκευμήτασιν ἐνωχέειν ἀδελφόν γὰρ εἰ τῶτο ποιήσων αὐτοῖς, ἢ διαπύσας ἐπὶ τοῖς ὑποθήσων, αὐτοῖς γ' κησθῶσι σκελετοῖς καὶ τὸ μὴ δὲν ὑπομῶσθαι. Teles Pythagoricus, de exilio, apud Stob. rom. 2. tit. 40. Ἡμεῖς μὲν καὶ ἴσθιν καὶ ἀφελᾶς οὐκ ἐμὲν οἱ ὃ σκελετῶντες ἐνδὸν ἔχουσιν, ὡς καλὸν π, καὶ ἐν ψυχᾷ τοῦ νεκρῆς λαμβάνουσιν.

50 Ἡτοι ὄνομα, ἢ ἔδ' ὄνομα] Vide l. 4. § 33. & l. 12. § 27. μῦθος, ἢ ἔδ' μῦθος.

Ψόφθ' καὶ ἀπήχημα] Lib. 4. § 3. τὸ κατὰ τῆς ἀποχρήσεως. & l. 6. § 16. χρόνος γλωσσῶν.

Κατὰ, καὶ σπινθὲρ, καὶ μινθὲρ] Vide lib. 2.

§ 12.

§ 12. & l. 6. § 13, 36. & l. 7. § 3. & l. 9. § 36.

— *πρός Ὀλυμπον*] Ex Hesiodi *oper.* l. 1. v.

195. de quarto agens seculo :

Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χόρου εὐρυοδείης

Ἀδανάτων μετα φύλον ἴτων, περιπλόντ' ἀνθρώπων,

Ἀιδὸς καὶ Νέμεσος. — (*πρὸς,*

Et Arat. *Phaenom.*

Καὶ τότε μυσήσασα Δίκη κύνων γλῶτ' ἀνδρῶν,

Ἐπ' αὖτ' ἑταρῶν.

qod Felt. Avienus :

Sic iusta in populos mox Virginis inculcata

Exarserunt odia, & caelum pernicious intrat

Divus alii. —

& Cicero,

Deseruit prope terras iustissima virgo,

Ex Jovis in regno, caelique in parte rediit.

Refert Lactantius, sed ita in vulgatis, quasi Cicero-
nem istud negare dicatur. Sed non, ait Cicero, *ἔξ*
Jovis in regno, &c. cum deberet esse, sed non, ut ait
Cicero. hoc, inquit, non est verum, quod Cicero dixit,
Jovis in regno Justitiam residisse, cum Jupiter ipse
injustissime se gesserit. De eodem hoc Naso *Me-*
tamorph. l. 1. v. 129.

— *fugere pudor, verumque fidesque.*

& mox, v. 149.

— *ἔξ* virgo cade madentes

Ultima caelestium terras Astraea reliquit.

Juvenalis itidem. Sat. 6.

— *ad supertos Astraea recessit,*

Hac (pudicitia scil.) comites, atque duae pariter fu-
gere sorores.

Scilicet, ut Lactant. *instit.* l. 5. c. 5. Hi plane in-
tellexerunt, abesse justitiam a rebus humanis, eamque
fixerunt offensam vitiis hominum, celsisse terram, in
caelumque migrasse. Alludit huc Val. Flaccus *Ar-*
gonaut. l. 2. de procellis cladibusque agens caelitus
immissis :

— *tunc flagitat iras*

In populos, Astraea Jovem, terrisque reliquit

Invocat assiduo Saturnia fida gestu.

Alludit & Maro ipse *Georg.* l. 2. ubi de agricolis
dixit,

— *extrema per illos*

Justitia excedens terris vestigia liquit.

Inde ludens Lucian. *in bis accusato* πῶς Διὶ *in-*
ducit Jovem patrem ne in terram denuo mittatur
deprecantem verbis illis : *Ἀνδρὶς ἐς πῶς γλῶτ', ἵν' ἐξ-*
ελευνομένη πρὸς αὐτῆς, δεσπιδῶ παλιν ἐκ πύ-
βης, πῶς ἀδικίαν ἐπαγγέλλω καὶ φέρων; Ceterum,
Marco nostro imperante, *Δίκη καὶ αἰδοὶ* ἀποδεδίωται
καὶ ἀποδίδει εἰς ἀνθρώπους. justitiam ac verecundiam ad
homines regressas, asserit Aristides orat. in Romam.
Idemque de Severi cum filio Antonino imperio ce-
cinat Oppianus *αἰκιδ.* β. prope finem,

— *πῶς γὰρ σὲ, Δίκη, θρέψῃ τις πολίων*

Γνώσκω μέγιστον σωτήριον ἢ δὲ σωματοκ,

Ἐξ ἡμοὶ κράνεται μέγας θρόνον ἱμερόεσσαντες

Ἀμφὶ θρασυαίους τε πατὴρ καὶ παῖδες υἱός.

Scripta enim hac Severo superstitie, etiam si non ante
defunctum jam publicata. Qin & idem plane futu-
rum pronunciat Porphyr. *de abstinent.* l. 3. si ad vi-
ctum simplicem ac innoxium reduci posset genus hu-
manum. *Ἡ δὴλον, inquit, ὡς εὐδαιμονήσων ἀδ-*
κίας καὶ ἐξουσιότητος ἀπ' ἀνθρώπων, δικαιοσύνης
ἢ πολιτείας καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ ἀπὸ καὶ ἐν ἐρανῶ.

10 Ceterum Didymus Cynicus apud Plut. *de orat. de-*
bit. *Θαυμάζον ὄντι, εἰ ποσά τις εἰς [ἡμᾶς] κακίας*
κατακρυμμένης, ἢ μόνον, ὡς περὶ πῶν ἡσίοθ' ὁ, αἰ-
δῶς καὶ νέμεσος τὸν ἀνθρώπων βίον ἀπολελοιπασιν,
ἀλλὰ καὶ πρὸς τοιαύτῳ συστάσασαυτὴν τὰ χρηστὰ
παντὰ ἔχον οἰοῦται. Ita enim restituendum locum
illum avtumo: nisi quis & ἔξ ἐν interjiciendum existi-
met, ut sit *θαυμάζον ὄντι* ea enim dubio procul
Cynici mens est. Vise Ammian. l. 22. c. 10.
p. 239. & l. 25. c. 6. de Juliano. Vise & sis Hie-
ronym. *adv.* Pelagium l. 3. c. 5. gem viduz cuidam
in epistola ad eam data adeo socie adularum refert,
ut justitiam, qe esse jam non nisi in caelo credatur, a-
pud illam solum dicas inveniri in terris.

Τὰ καὶ αἰδῶντὰ, συμπατάληα, καὶ ἐχ' ἐς αὐτὰ]
supra § 23.

Τὰ δὲ αἰδῶντῃ αἰμυδρῇ, καὶ εὐπαρεπύπτῳ]
Vide ad l. 2. § 17. & l. 6. § 16.

Ἀναδυμῆσιν ἀπ' αἰμῶντ'] Ita l. 6. § 15. ἡ
ζωὴ ἐκείνη, ὅς ἡ ἀπ' αἰμῶντ' ἀναδυμῆσιν, καὶ ἡ ἐκ
τῶν αἰσῶν ἀναπνεύσις.

30 *Τὸ ὃ εὐδοκίμειν παρὰ τοῖς καλόν]* l. 3. § 4.
& l. 4. § 3, 33.

Τὶ ἐν περὶ αἰσῶντ' ἵλεως τῶν] Quid ergo aliud ope-
riri, nisi vel &c. Xyl. frustra legendum enim, *τὶ*
ἐν περὶ αἰσῶντ' &c. Cur non propitio lubentique animo
mortem expectas, sive ea destructio est sive demi-
gratio?

Ἐπεὶ οὐδὲν, ὅτι μαρτυροῦν] Ambigüe loqui-
tur iste Marcus, uti saepe alibi. Vide *supra.* ad l. 4.
§ 21. sed *ἔξ* l. 8. § 25. & l. 11. § 3.

Σέβειν] sic l. 4. § 21. *ἐξ ἀπὸντῳ.* qia igneum
quiddam animam existimabant. Ignis autem & ac-
cendi & extingvi dicitur.

Θεὸς καὶ σέβειν καὶ εὐνομεῖν, ἀνδρῶντος ὃ ἐν περ-
εῖν] Eadem monita salutaria, l. 6. § 30. Vide ibi
adnotata.

Ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀνέχεσθαι] Ita l. 4. § 3. τὸ
ἀνέχεσθαι μετὰ δικαιοσύνης. & *supra* § 20. *εὐ-*
πειθέων καὶ ἀνταγείν. Epictetus solitus est dicere,
(ut ex Favorini relatione Gellius, *noft. Attic.* l. 17.
c. 19.) duo esse vitia m. Id omnium gravissima ac te-
rissima, intolerantiam & incontinentiam. itaqe fu-
turum plerage impecabilem, vitamque victurum tran-
quillissimam, qz haec duo verba cordi habeat, cāqz sibi
imperanda atqz observanda cures, *Ἀνέχεσθαι καὶ ἀνέχε-*
σθαι. sustine & abstine. Atqi Tertullianus etiam incontin-

inentiam sub intolerantia comprehendit, continentiam sub tolerantia contineri contendit. de patient. c. 5. Ut compendio dictum sit, omne peccatum impatientie ascribendum. malum impatientia est boni. nemo impudicus, non impatiens pudicitia, & improbus probitatis, & impius pietatis, & iniquus quietis. ut malus unusquisque fiat, bonus perseverare non poterit. Et ibid. c. 15. Omnia Dei placita tuctur patientia &c.

Μήτε σὺ, μήτε ἐπὶ σοὶ] Evcher. in orat. hortat. 10
Esse tu, inquit, tibi charior, quam tua. Verum Marcus hic ista, & quicquid extra corpusculi animulæq; fines consistit, tua esse tibi negat. sed & Lucilius apud Senecam epist. 8.

Non est tuum, fortuna quod fecit tuum.

& Publius Syrus,

Alienum est omne, quicquid optando venit.

ideo nimirum, quia, ut Lucilius idem,

Dari bonum quod potius, auferri potest.

In eandem sententiam Bernard. de bon. descr. Di- 20
vitia ista nec vera, nec vestra sunt. si vestra sunt, vobis cum auferret. Quod enim hic relinquitur, non nostrum sed alienum est. Ambros. epist. 9. Basil. Cæsar. explicans illud Mosaicum, Περὶ τοῦ σώματος τούτου, μήτε τοῖς σόει, μήτε τοῖς πατέρι, inquit, ἄλλὰ τοῦ σώματος. ἄλλο γὰρ ἐσὶν ἡμεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄλλο τὰ ἡμέτερά, καὶ ἄλλο τὰ πατέρα. ἡμεῖς γὰρ ἐν ἐαυτῇ ἡ ψυχῇ, καὶ οὐκ ἡμετέρεν δὲ τὸ σῶμα, καὶ αἱ δὲ αὐτῶν αἰσθήσεις, περὶ ἡμᾶς δὲ τὰ χεῖματα, αἱ τέχναι καὶ ἡ λοιπὴ τῶ ἐν καὶ σαρκὶ. Cæterum Epictetus nec regulam. nec corpusculum etiam, tuum esse tibi concessit. Sigidem, illud etiam explicans, quod Marcus hic, μήτε ἐπὶ σοὶ, sic inquit, differt. l. 1. c. 1. Τί λέγεις; Ζεὺς; Ἐπιπτεῖ, [ira distingvendum, secus quam in vulgatis] εἰ ἐόντες ὑμεῖς, καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχή, καὶ τὸ κλειστόν, ἐπὶ ἡμῶν ἀνελθόντες, καὶ ἀπαρμυρόμενοι. νῦν δὲ καὶ τὸ λαμβανέον. τὸτο καὶ ἐστὶ σὺν. Cui concinit & Pythagoras referente Stobæo tom. 1. tit. 1. Πάπεισο, μὴ εἶναι σὺν κτήματι, ὅτι καὶ ἐστὶ διαβολῆς ἔχους. Epictetus idem 40
enchir. c. 1. § 2. Τὰ μὲν ἐπὶ ἡμῶν εἰσι φύσις ἐλαδίζουσα, ἀκάλυπτα, ἀπαρμυρόμενα, τὰ δ' ἄλλα ἐπὶ ἡμῶν, ἀδελφὴ, δόξα, καλὸν, ἀλλότρια. εἰ δὲ ἐν τῷ φύσει δόξα ἐλαδίζουσα ἐκείνης, καὶ τὰ ἀλλότρια ἴδια, ἐμυρόμενα, — καὶ τὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. εἰ δὲ τὸ σὺν μόνον ἐκείνης σὺν εἶναι, τὸ δ' ἀλλότριον, ἀσπύρον εἶναι, ἀλλότριον, εἰδὲς σε ἀναγκάσει εἰδέσθαι, εἰδὲς σε καλῶσαι, εἰ μὴ καὶ εἰδὲς, καὶ ἐγκαλῶσαι πρὸς, ἔκταν περὶ σε εἰδὲς, εἰδὲς σε βλάψαι, ἐχθρὸν ἔχῃς; εἰδὲς γὰρ βλαβερὸν πρὸς σε. Vide & Marcum ipsum l. 12. § 3, 16.

§ 34. Ἐυχεῖν] Vide l. 2. § 5. l. 10. § 6. Epict. differt. l. 1. c. 1. ἐυδυνῆναι καὶ εὐχεῖσθαι. & c. 4. εὐχεῖσθαι καὶ ἀπαρμύχειν βλάψαι. Ei opponitur τὸ εὐχεῖσθαι. Epictet. l. 1. c. 18. Ὅπου τὸ πρᾶτον καὶ μόνον αἰπὸν εἶναι καὶ κατὰ φύσιν ἢ ἀμαρτάνειν,

τὸν, τὸν εὐχεῖσθαι ἢ εὐχεῖσθαι, τὸ ἀνυχεῖν ἢ ἐνυχεῖν. cum res scilicet ex voto & animi sententia non succedunt, non fluunt ab eis tractum, quia æstu adverso constitantur. Idem l. 2. c. 17. Θέλεις τὰ δυνάμει, καὶ τὰ σοὶ δυνάμει; τί ἐν ἐμπόδι; καὶ διὰ τί εὐχεῖσαι; καὶ φέρεις τὰ ἀναγκαῖα; διὰ τί ἐν ἀνταρτίᾳ πρὸς; διὰ τί εὐχεῖσαι; διὰ τί δόλοισι σε πρὸς, εἰ γίνεσαι, καὶ μὴ δόλοισι, γίνεσαι ἀποδείξας γὰρ μέγιστον εὐχῆς καὶ κακοδαμνοῦτος.

Ὅδ' εἰν] supra § 14.

Ὅδ' ὑπολαμβάνειν] certam in opinando rationem methodicèq; observare. Vide ad l. 1. § 9.

καὶ περὶ αὐτῶν δύο ταῦτα] Distinctio plena post περὶ αὐτῶν est collocanda. quod & advertit Cas. dum non attendit Xyl. sententiam corruptio.

καὶ παρὶς (ὡς λογικῶς)] hoc ideo, quia philosophi λογικὸν ζῶον, five animal ratione instructum non homini soli, sed Deo etiam, demonibus & heroibus genus commune constituebant; uti ex Plur. de orac. cessat. Xylander hic monet.

Τὸ μὴ ἐμπόδιον εἶναι ἄλλο] supra § 10. & 20. & l. 3. § 12. & l. 12. § 8. Epictet. apud Stobæum tom. 1. l. 2. tit. 7. ex enchirid. c. 13. Νόσος σώματος εἶναι ἐμπόδιον σωτηρίας, καὶ εἰ μὴ αὐτὴ δόξα. χαλᾶς οὐκ εἶναι ἐμπόδιον, σωτηρίας δὲ καὶ ἔλασεν ὅτι ἐμπόδιον ἄλλο πρὸς ἐμπόδιον, οὐδ' ἔτι.

Τὴν οὖν ἀπολήγειν] Vide l. 4. § 37, 49. & l. 6. § 50. & l. 7. § 28. & supra § 14.

§ 35. Εἰ μήτε κακία εἶναι] Vide supra § 25. Μήτε τὸ κοινὸν βλάπτει] Vide supra § 22. Τίς δὲ βλάπτει τὸ κοινόν;] vide l. 8. § 55. Epictet. differt. l. 4. c. 7. Τί μάλιστα ἀπολλύει καὶ ἐν τῷ κόσμῳ; si tibi vita etiam erepta fuerit?

§ 36. Μὴ λογαζέσθαι τὴν φαλατὴν συναρτῶν] Hoc velle videtur, ne in opem egenis afflicteve aliis. quibusvis, quia ejusdem indigent, ferendo, id statim admittamus, quod imaginatio forsan nobis nostra ad aspectum primum suggesserit: miserum nimirum hominem illum esse, five mali aliquid illi obtingisset; unde & nos ipsi pariter afficiamur. id quod l. 7. § 43. dixit, μὴ συναρτῶμεν, καὶ σφύζειν. Epictet. enchir. c. 16. Ὅταν κακίᾳ ἴδῃς πρὸς ἐν πτωχεῖ, ἢ ἀποδημίᾳ, ἢ πένῃ, ἢ ἀπολατῇ τὰ εἰρησώδη, σφύζει καὶ σε ἡ φαλατὴ συναρτῶσα, καὶ ἐν κακίᾳ οἷον αὐτῇ τοῖς ἐκείνῳ. ἀλλ' εὐδὲς διαίτῃ παρ' αὐτῶν, καὶ λήγει ἐπὶ εὐχρηστῇ, ὅτι τῶν δόξαι, ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ εἶναι τῶν. locum integrum apposui, quia minus integer videtur, quod integritati restitutum fuit. Excidisse aliquid Hier. Volso suboluit: sed in supplendo parum feliciter versatus est. in annotatis interfert, ἄλλον γὰρ δόξαι. cuius rationem subjungit, ὅτι ἄλλο ἐχ' ἀπείπει. Alium, inquit, non erigit, quia non tangit. ut sit quod Comicus,

Facile

videatur. Ego, etsi in loco suspecto, nihil muto; sed καλῶν illud pro participio habeo, non pro nomine. Verto itaque; Quando ad rostra clamitans fueris, sive honorem ac dignitatem aliquam aut tibi ipsi, aut cui faves cuiquam ambiendo, sive item aliquam vel propriam vel alienam prosequendo. Verum D. Salmas. καλὸς mavult. i. e. splendide vestitus & pulcher. ut allusum sit ad magistratus, qui pro rostris splendide amici concionem habebant. ἐμβόλα sive ἐμβόλοι, rostra: locus in foro Romano, navium Antiatium, qas in pugna ceperant, rostris instructus; uti Livius l. 8. Πρὸς τοῦ καλῶν ἐμβόλῃς εἰς τὴν ἀγορὰν. Polyb. l. 6. & ἀναβὰς εἰς τοῦ ἐμβόλου. ibid. & apud Svidam avtor incertus, Τὸν ὅς παρὰ καλῶν ἵστα πρὸς τὴν πόλεμον στρατὸν καλασάσας ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου, ἐποίητο τοῦ λόγου. Praeterea, qui populum ad bellum hortabatur, cum detraxisset, verba ipse faciebat, vel, concionem ipse habebat. quem locum Svidam de aciei genere, quod apud Tacticos ἐμβόλον dicitur, perperam cepisse monuit & toties hic nominandus mihi clariss. Salmas.

* Ἀνθρώπου, ἐπλάθῃ] hoc tibi, inquit, occurrat, ubi in foro consistis, locum forsitan honestiorem dignitatemve aliquam vel tibi ipsi vel alii cuiquam enixius ambiens: O homo, an istarum rerum conditionis oblitus es, quod ea, tanquam si boni quidpiam eis inesset, tam studiosè persequaris? sive, Nescis, o homo, qualia hac sint? pulcrum putas ac beatum magistratum capessere, ac pro rostris concionari, & affari populum?

Ναὶ ἀλλὰ τί τοις ἀπεισέδωκε] Respondet, quia ex ambiens persona. Agnosco revera esse ejusmodi, qualia tu suggeris; adiaphora scilicet. Verum ea sunt, quæ isti in æstimatione cum primis habeant; quæq; ambiunt & affectant omnes.

Διὰ τὸτ' ἐν χ' οὐ μωρὸς γίνῃ;] Regerit huic: An ideo & testium fieri, & inter stultos nomen tuum profiteri necesse est, quia stolidè sese illi habuerint? Quod in Scholio apud Athen. l. 15.

Σὺ μοι μακροτέρῳ μαίνομαι, συσσωρενήσω σωφρονί. Tu velis mecum insanire, sano ego conspiciam tibi. Et Callias apud Clem. Strom. l. 6.

Φασὶ μὲ μακροτέρῳ

Χ' ἡμεῖς μαίνεσθαι πᾶσι.

Atque insanos omnibus aiunt

Esse insanire decorum. Grot.

Vide & Apollodorum Adelp. ad l. 9 § 3. Atque ut Menelao Agamemni. apud Euripidem in Iphigen. Aulid. v. 406.

Συσσωρενήσω σοι βέλομαι, ἀλλ' ἐ σωφροσύνῃ.

Conspicere, non confurcare sum promptus tibi. Grot.

Conspicere, non despicere tecum debeo. Lips.

Eodemque alludens Plut. de amico genuino;

Συσσωρενήσω γὰρ, ἔχ' ἡ σωφροσύνη ἐφ'.

Et ex Sophocle;

Οὐ γὰρ σωκεῖσθαι, ἀλλὰ συμπελεῖν ἐφ'.

Καὶ τὴ δία, συγκληροῦν ἐ συμπελοκαλεῖν, ἐ συσπαρτάειν, ἢ ἐ συσπαρτάειν. Marcus ipse supra § 29. 'Εἰ δ' ἐπεσφώδισαν, ἢ εἰς με καλακίρι- κα μμείδω. mores autem, i. e. stultos supra l. 4. § 38. pronuntiaverat eos omnes, quos res illiusmodi solent, συρραίνειν ἢ λυπεῖν, si concedantur & adhaerent, latos, si negentur, tristes faceret.

Ἐφ' ὅρῳ ποτὶ, ὁπότε ποτὶ καλακίρις, ἔμμο- ρος ἀνδρῶν &] Locum morbi manifestus; sed cui citra codicum opem havd facile medicina fiat. Mer. Calavb. illud ἐφ' ὅρῳ ποτὶ ad priora refert, eoque periocham vult clavdi. vertit itaque, Fueram quandoque [id sufficit.] In praefatione sic παρὰ τοῦτο Num ἐφ' tu idcirco stultus futurus es? sufficit quod tam diu citianum fueris. Xylogentibus congruitur, reddidit; Aliquando, utcumque reliquis, factus sum felix, ut πῶς δὴ τὴν non ὅρα δύναται legendum fuerit. quod, si cui admittendum videbitur, malum; Quid nunc nescio quod pacto neglectum habeo, fui quando felicior eram, forteque fueram meliorem. Ut verba sint indignè terentis, aliis jam posthaberi se, cum praelatus aliquando fuerit. qualis illa Menandriana apud Sext. Empir. Pyrrhon. hypoth. l. 1. c. 19.

Τὴ γὰρ ἐφ' ὅρα καλακίρις;

Verum Calavb. καλακίρις, non καλακίρις lo- git, vertitque; παρὰ τοῦτο, Mors me, ubicunque voluerit, deprehendat ipse felix futurus sum. Atque ita Marcus l. 12. § 7. Ὅστιον δὲ καλακίρις ἔσῃ τὸ δυνάται. Et simpliciter Epictetus l. 3. c. 5.

Τὴ δέλεα ποτὶ καλακίρις, videndus ad l. 6. § 30. Lectionem eam probat D. Boot. sed pro ἐφ' ὅρῳ mavult γένοιτο ἂν ποτὶ. ut sit sentius; Qucunque loco deprehensus, felix fueris, sive esse poteris: in tua est potestate situm, ut sis felix, quemadmodum l. 1. § 1. dicit, in mentis potestate situm esse, ut vitam sibi plenam ac consummatam efficiat, ὅρα ἂν καλακίρις, ubicunque vel quodocunque morte superveniente deprehensa fueris. Vel, γίνε ποτὶ. Fias aliquando vir felix: fac te felicem. istud tibi atque, ut, quocunque loco deprehensus fueris, felix sis. Hoc verò sensu admissio, à superioribus ista sejungenda sunt, ut periocham integram cum eis quæ sequuntur consueant. D. Salmas. denique se concinnat, ut dialogismus prior continuari videatur. Ἐφ' ὅρῳ ποτὶ ἔμμορος. Ἀνδρῶν, οὐ δ' ἔμμορος, ὁπότε καλακίρις, ἀναδύω μοῖραν σταυτὸ ἀπὸ νέμειας. Felix aliquando fui. Mi homo, tu verò felix, ubicunque deprehensus, si bonam ipse tibi sortem feceris. quod quomodo fiat, mox subjicit. Hoc est quod Plaut. Trinum. 2. 2.

Nam sapiens quidem pot ipse fingit fortunam sibi. Cicet. in paradox. 5. Nec est ulla res, quæ plus apud sapientem possit quam ipsius voluntas atque iudicium, cui quidem etiam, quæ vim habere maximam dicitur, Fortuna ipsa cedit, sicut sapiens poeta dixit;

Suk ea cuique fingitur moribus.

Ar. quis is poeta sapiens? Forſan docebit id nos Saluſtius. Is etenim orat. ad Caſar. 1. Res, inquit, docuit id verum eſſe, quod in carminibus Appian ait,

Fabrum eſſe ſua q̄enge fortune.

Sed & Corn. Nepos in viſa Attici;

Sui cuique mores fortunam fingunt.

Et de Cardine Livius l. 39. In hoc viro tanta viſi animi ingenique ſuit, ut quocunque loco natus eſſet, fortunam ſibi ipſe faſturus fuiſſe videretur.

Tò ὁ εὐμοιεύς, ἀγαθὴν μοίην σταυρὸς ἀνοίμας.] Iſtis aut corrigi Marcus ſententiam homi-

nis, q̄i ideo felicitatem tribuebat ſibi, quod in dignitate aliqua petenda res ex voto nonnunquam ſucceſſerant. aut exponit etiam clariuſque explicat, nē q̄is perperam accipiat, q̄id τὸ εὐμοιεύς vocabulo intelligi velit. *Eumoiēus*, inquit, ſive *felix* (unde & l. 2. § 6. *εὐμοιεία felicitas*) is verē dicitur, q̄i μοίην ἀγαθὴν, id eſt, ſortem bonam ſibi naſtus eſt. Sors autem bona, non in mediis iſtis, ſed in bona mentis diſpoſitione, bonisq̄ conatibus atq̄ actibus inde profluens, conſiſtit. Vide lib. 7. § 17. In his etiam ἀγαθὸν ἥθος πρό ἀγαθῶν τε γυναικὶς reſcribendum monet D. Salmſt.

Ad Librum VI.

S I.

Τὸν ἄλλαν ὅσα ἐνταῦθα ἔστι ἐνταῦθα.] *Univerſi materia eſt obſequi ac fingenti parere promp- ta.* Verūm hoc in dubium vocat Seneca *q̄ſt. natur. l. 1.*

praſat. ubi inter alia q̄rendum proponit; *Deus materiam ipſe ſibi formet, an datā utatur.* Deus quicquid vult efficiat, an in multis rebus illum tractanda deſtituant; & a magno artifice prave formentur multa, non q̄ia ceſſat ars, ſed q̄ia id, in q̄o exercetur, ſepe inobſeqens arti eſt. Idemq̄e ſidentius in adverſam partem, de providētia. c. 50. *Quare Deus tam iniquus in diſtributione faſi fuit, ut bonis viris paupertatem, vulnera, & acerba funera adſcriberet? non poteſt artifex mutare materiam. hac paſſa eſt, quādam ſeparari a quibuſdam non poſſunt, coherent, individua ſunt.* Scilicet Deum neſciebant illi materię autorem, q̄am illi Deo ſuo coævam ſomnia- bant. nec mirum ſi inobſeqentem experiretur, in q̄am lege creandi juſ nullum obtineret. Videatur adverſus *Hermogenem*, q̄i paria illis ſentiebat, *Tertullianus*.

Ὁ ὅ τὰν τῶν δικαίων λόγος.] Vide ſupr. l. 4.

§ 40. & l. 5. § 21, 30. & infr. § 4.

Ὁὐδὲ μὴν ἐν ταῦτα αἰτίαν ἔχει τὴν κακοποιεῖν.]

Ὁ ὅ δὲ ἀντίεστιν ὅτι κακόν. Jacob. c. 1. v. 13. Vide ad lib. 2. § 11. *Quomodo ergo, inq̄ies, ipſe de ſe Blaiz c. 45. v. 7. Ego Dominus creans malum.* & *Amos c. 3. v. 6. An erit malum in civitate. quod Dominus non effecerit?* Reſpondet *Baſil. Caſar. orat. 8. κτίζει κακὰ τὰ τῶν, μεταχομεῖ αὐτὰ ἔτι βελτίωσιν ἀγέρ ὡς ἀποδείκναι τὸ ὅτι κακὸν τὸ τὸ καλὸν φύσιν μεταβάλλειν. ὡς τὸ κτίζειν, Pſal. 51. v. 10. & ad Eph. c. 2. v. 10. ἢ καὶ τὸ μὴ ὅπως παραβαίνει, ἀλλὰ τὸ ὅπως μεταχομεῖν.* Verūm reſpondet ſecundō, diſtinguendo de malis. *Κακόν*, τὸ μὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν αἰδον τὸ ὅτι ὡς πρὸς τὴν αὐτὴν φύσιν. τὸ

μὴ ὅτι ὡς φύσει κακόν, ἔξ ἡμῶν ἥρπται. κακόν ὅτι τὸ ἡμῶν ἐπίπονον ἔξ ὀδυνηρῶν πρὸς τὴν αἰδον τὸ τὸ φρονεῖν ἔξ ἀγαθῶν διαπορῶν, πρὸς τὸ συμφρονεῖν ἡμῶν ἐπάργεται. Et rurius: *Τὸ μὴ καλὸν κακόν ἢ ἀμαρτία, ὅτι μάλιστα ὅτι τῆς τὸ καλὸν φρονεῖας ἀξίον, ἐκ τῆς ἡμετέρας φρονεῖας ἥρπται.* ὅτι ὅτι λοιπὸν, τὸ μὴ ὡς ἀγαθὸν, ἔξ ἀντιθέτου ἀνδρός, πρὸς ἀλλήλῃ τὰ ὅτι, ὡς ἀγαθὸν, τὸ ἡμαρτηθῆναι ἐπάργεται τὰ ὅτι, ὡς ἀγαθὸν, ὅτι τὸ σωφρονεῖν ποιεῖν τὸ πρὸς ἀμαρτίαν ἐπὶ καλῶν. *Gregor. Rom. in Job. l. 3. c. 6. Neque enim mala, q̄a nullā ſuā naturā ſubſiſtant, a Domino creantur; ſed creare ſe mala Dominus indicat, cum res bene conditas nobis malē agentibus in flagellum format; ut ea ipſa & per dolorem, q̄o feriunt, delinquentibus mala ſint; & per naturam, q̄a exiſtunt, bona. Unde & venenum, mors quidem eſt homini, ſed tamen vita ſerpenti.* *Tertull. adv. Marcion. l. 2. Quia mala dicuntur, & delicta, & ſupplicia, conditores malorum intelligi volunt, ut malitia autor renunciatur. Nos adhibita diſtinctione utriuſq̄e formę; ſeparatis malis delicti & malis ſupplicii, malis culpę & malis pęnę; ſuum cuiq̄e parti deſignimus autorem, malorum peccati & culpę diabolum, malorum pęnę & ſupplicii Deum creatorem, ut illa pars malitię deputetur; iſta juſtitię mala condenti judicis adverſus mala delicta. de his ergo creator conſtitetur malis, q̄a congruunt judici: q̄a quidem illis mala ſunt quibus rependuntur; ceterum ſuo nomine bona, q̄a juſta, & bonorum deſenſoris; & delictorum inimici. Ita *Irenęus adv. Valent. l. 4. c. 77. Mala eis in q̄os incidunt; bona q̄ia ex Dei judicio procedunt.* Et *Auguſt. ep. 120 c. 19. Mala non peccata, ſed ſupplicia. Malum autem malo non malē redditur; nam & ei cui redditur malum eſt, q̄ia ſupplicium eſt; & ei a q̄o redditur bonum eſt, q̄ia rectē faſtum ejus eſt.* Idem ad *Pelag. ep. l. 2. c. 7.**

Πάρτα.

Πάντα γὰρ ἐνὶ ὧν γίνεται] Vide lib. 2. § 2, 17. Vide & de passerulo, de pilo, Domini nostri pronunciat, Marth. c. 10. v. 29, 30.

4. § 2. Κακὸς ἀνὴρ, ἢ ἐυνομιμῶν] Vide l. § 25. & l. 1. § 3. & infr. § 7. & l. 7. § 36.

& l. 8. § 2. & l. 10. § 11. Epictet. enchir. c. 49. "Ὅτε περὶ τῶν, τέτοις, ὡς νόμοις, καὶ ὡς ἀποφύγων παρασκευῶν, ἐμμελῶς. ὅ, π' αὖ ἐπὶ π' αὖ οὐ, μὴ ὁπρὶν, τὸ γὰρ ἐκ ἐτ' ὅτι οὐν.

Μία ἢ βιωτικὴν περὶ τῶν] Vide l. 3. § 7. Sen. ep. 77. Quid tu nescis unum esse ex vita officium, & mori?

Τὸ παρὲν ἐν δὴδ] Hoc est quod noster passum inculcat; l. 3. § 10, 12. & l. 4. § 26. & infr. § 32. & l. 7. § 6. 29. & l. 8. § 2. Pittacus, π' αἰετον; interroganti, respondit, τὸ παρὲν ἐυποιεῖν. Laert. l. 1. quod postea in proverbium abiit. Svidas. τὸ παρὲν ἐυποιεῖν. παροίμια. q' & subjungit Platonis locum ἐ Gorgia. Καὶ, ὡς εἰπὼν, ἀνάγκη μοι, καὶ τὸν παλαιὸν λόγον, τὸ παρὲν ἐυποιεῖν, καὶ τὸ Νέχως τὸ διδόμενον παρὲν. Et Cratini ex Pylae.

"Ανδρὰς σοφὸς χεῖρ, τὸ γὰρ παρὲν περὶ μ' αἰετὸν, εἰς διώκων ἐν πῶν.

Sapientis hoc opus est probe disponere, Quod impraesentiarum adest.

Apud Procopium Gothic. l. 1. Vitiges;

"Εμὲ γὰρ π' παλαιὸς εἰσέχεται λόγος,

Τὸ παρὲν ἐν πῶν, καλῶν.

Basil. Caesar. in Esaj. & ex eodem Simeon cancellar. orat. 21. Μὴ πολυπραγμονεῖν τὸ μέλλον, ἀλλὰ τὰ παρὲν αἰετὸς τὸ χρίστοςμον διατίθεσθαι. "Αλλὰ γὰρ τὴν παρὲντα καμὲν περιελάμβανον, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς καλῶν τὸ παρελθόν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνταμῶν. Basil. idem, orat. 24. Et Sim. or. 1. Apud Athenzum l. 10. incertum auctoris;

"Επὶ τοῖς παρὲν τὸν βίον διατάττει.

Viam explicat ex praesentibus rebus tuam.

Hesych. Τὸ παρὲν ἐν πῶν. παροίμια, ἢς καὶ Πλάτων ἐν Gorgia μνημονεύει. In adagii autem illius expositione lapsum Erasmus repperit Stephanus. Spectant eodem Pindari illa; Isth. ed. 8.

Τὸ ὅτι παρὲν ποδὸς ἀρετῶν αἰετὸς,

Χρῆμα πᾶν. δὴδ καὶ αἰὼν,

"Επ' ἀνδρὶν χρῆματι

"Ελπίων βίοντα παρὲν.

Et Pyth. 10.

Τὸν δ' ἔχοντος ὄρεται,

Τυχὸν κιν' ἀρπακτὴν χάρις φερτοῖα τὰν παρὲν ποδὸς.

Τὸ δ' εἰς ἐκτακτὴν ἀντικειμένην φερτοῖα.

Aristippi etiam monitum apud Aelian. l. 14. c. 6. ἐφ' ἡμέραν τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ αὐτὴν πᾶν τῆς ἡμέρας ἐπ' αὐτῇ τῇ αἰετῇ, καὶ δ' ὅτι ἔχοντος ὄρεται π' ἢ ἐννοεῖ μόνον γὰρ ἡμέραν τὸ παρὲν, καὶ π' ὅτι τὸ φάσκειν, μὴ τὸ φερτοῖα.

epist. 101. Ille ex futuro suspenditur, cui tritum est praesens. Denique quod Lucianus in Νεκρωμομῆτις, ex Tiresia Menippo datum fingit consilium, Τὸ μόνον ἐξ ἀπαυτοῦ διαφύγει, ὅπως τὸ παρὲν ἐν δὴδ καὶ, παραδεδωκεν τὰ πάντα, καὶ οὐ μὴδ' ἐπαυτοῦ.

§ 3. "Εὐν βλέπει] Aliud hic, εὐν βλέπει aliud ἐνδον βλέπει l. 7. § 59. ibi vult hominem in mentem suam introspicere; istuc in rerum externarum naturam ipsam internam, missa specie externa. Vide l. 3. § 11. & l. 5. § 36. & l. 7. § 29, 30.

"Η δὴδ] Vide l. 3. § 11.

§ 4. Πάντα τὰ ζωνούμενα] Omnia quae subiecta sunt. Xyl. Substantia omnes. Cas. Malim, praesentia haec omnia. τὰ ζωνούμενα, praesentia. quod lib. 9. § 33. Πάντα ὅσα ὄρεται. Vide ad lib. 8. § 24.

Τὰχιστα μεταβάλλει] Vide l. 5. § 13, 23, 33.

"Η π' ἐκδυμαδίσσεται] Vide l. 8. § 25. & l. 10. § 7. Lugd. ἐκδυμαδίσσεται. tanquam ab ἐκδυμαδίσσεται. quod nescio an legatur. ἐκδυμαδίσσεται, in fumos, exhalationes, vapores abire. quomodo ea solent, quae adolentur. est ergo ἐκδυμαδίσσεται Marco hic, quod πᾶν πᾶν Plaltes dixit, Ps. 37. v. 20. ubi Scripturam receptam cur sollicitaretur Piscator, nihil erat.

"Εἰς ἡν ἡν ἡν ἡν] Siquidem compacta sit eorum substantia. Xyl. ut de subiectis singulis intelligatur. at Cas. si in unam eandemque substantiam redigenda sint omnia: Vel, si rerum omnium substantia sit inter se unita, & in unum compacta. firmat simul & explicat Marcus ipse, § 9. ἢ ἐννοεῖ καὶ τῆς.

§ 5. "Ο δοικὸν λόγος] supr. § 1. incertum est autem, istane ad priora illa pertineant, an aliud spectent, & seorsim ponenda fuerint. Illud Casaubono, hoc Xylandro placuit. quod & ipse securus sum. De sensu convenit. Menti universi restricti, quid de singulis faciat, & quod sine quidque faciat, & quale id sit, in quo se utrumque suam exerceat, satis perspectum ac praespectum esse; etiam si illa nos quam creberrime lateant.

§ 6. "Αεὶςος τῆς τοῦ αἰμύνης] Avrea gnomē. Diogenes interroganti, Πᾶς αἰμύνης τὸν ἐχθρὸν; respondit, "Αυτὸς καλὸς καὶ ἀγαθὸς καὶ εὖδωμος. Refert Plutarch. de util. ex inimicis. q' & de leg. poet. c. 5. Περὶ ὅτι τὸν γελοῖον, Ποτὶ τὸν πονηρὸν καὶ ἀχρηστὸν ὅπως ποιεῖται, τῶν πᾶν συνεξομιμῶν καλῶν καὶ τοῖς πονηροῖς, τὸ τὸ διορίσκειν παρὰ δὴδ ἐστίν. ἐρωτῶντες γὰρ ὅπως αὐτὸς αἰμύνηται τὸν ἐχθρὸν. "Αυτὸς, ἔφη, καλὸς καὶ ἀγαθὸς γενομένη. Atque hoc est quod ille apud Comicum nescio quem (avtore eodem de exil. referente) qui cum de infelicitate sua querentem amicum τὴν τὴν αἰμύνης iussisset, interrogatus quā ratione id essetum

ἢ τὰ σπία. Idem denique apud Anton. Ἐὰν ἀεὶ μνημονεύεις, ἐπὶ ᾧ ἔργον ἔχει ψυχὴ ἢ σῶμα θεοὺς παρέστηκαν ὁμοῖοι, καὶ πᾶσαι σε ταῖς ἀρεταῖς καὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀμάρτης, ζῆσις ὅτιν διδὼν σώοικον.

§ 8. Τὸ ἡγεμονικὸν ἐστὶ τὸ αὐτὸ ἐγχεῖσθαι καὶ ἔρπον.] Supr. l. 5. § 14. & l. 11. § 1.

Ποῦν δὲ αὐτὸ φαίνεται πᾶν τὸ συμμεῖνον.] Vide l. 3. § 9. & l. 7. § 2, 14.

§ 9. Κατὰ τὴν εὐάνθυον ἔκστασιν παραίναται.] 10 Supr. § 1, 4.

§ 10. Ἦτοι κυκλῶν.] Idem l. 4. § 27.

Ἐννοεῖται καὶ τῆς, ἀρετοῖα.] leg. [καὶ] ἀρετοῖα. Τὴν καὶ ἐκφυγὴν εὐκαίρως συκοφαντῶν.] Itā l. 2.

§ 11. Τὴν μοῖαν ἐν ἐκδομῇ ἀρετοῖας κενῆς.] Αἶα γίνεσθαι. Αἶα, γαῖα, terra. Porro in terram verti, live terram fieri, pro mori; ex consequenti. itā in sacra pagina, Gen. c. 3. v. 19. in terram reverteris, pro morieris. & Eccles. c. 12. v. 7. Et pulvis in terram, quod prius fuerat, redieris. & Psalm. 22. v. 15. In pulverem mortis reduces me. & Psalm. 146. v. 4. Quod die spiritus eorum recesserit, ad terram suam revertuntur. Allusum monet Xyland. ad illud Menelai. Iliad. n. v. 99.

Ἀλλ' ὅμοιός μοι πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γίνονται.

Vas in aquam & terram cunctis convertere opto.

Plat. adv. Epic. vit. Τὸ δὲ ἀναλίσκιν τὸ λυθῆναι, (itā exiplo superius Plutarcho restitutum) καὶ μὴδὲν εἶναι ἀρετῆς ἡμᾶς τὸ ἀναλίσκιν, ἐκ ἀναρῆς τὸ εὖ διακρίνει. Αἶα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἀποδείξιν αὐτὴν ἀρετῆς. αὐτὸ δὲ τὸ εὖ δὲν ὁ δίδωκεν ἢ φύσις,

Ἀλλ' ὅμοιός μοι πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γίνονται, τὴν εἰς τὸ μὴ φεγγῆν καὶ αἰδανόμην δάλυσιν τῆς ψυχῆς. Idem, eiusdem saltem nomine, de Homeri vitā ac poesi differens, ait verbis hīc poetam σημαίνειν τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὰ ῥημτικὰ στοιχεῖα εὖ παντός. indē Xenophanem traxisse dogma sumum illud, τὰς ἀρετὰς ἀρχαῖς εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γαῖαν. Et Alexand. Aphrodisi. problem. l. 1. q. 79. Τὰ νεκρά, inquit, σῶματα, ἐνεθ' καὶ ψυχὰς πύρκα.

40 itaq; Homerum, cum dīssēt τὰ μὲν εἶναι στοιχεῖα φεγγῆτα, αἱ δὲ λειψομένη καὶ νεκράτα, (ignem scilicet & aerem) τὰ δὲ εἶναι (terram scilicet & aquam) παραμυθία εἶναι τοῖς νεκροῖς σῶμασι dixisse,

Ἀλλ' ὅμοιός μοι πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γίνονται. id est, ἐνεθ' αὐτοῖς καὶ ψυχῆταται. itā siquidem legendum quod codices vulgati perperam exhibent, mendo manifeste: ἐνεθ' αὐτοῖς καὶ ψυχῆταται. Simplicius Hesych. Ἦτοι καὶ γαῖα γίνονται. διαλυθεῖν καὶ, ἀποδείκνυται. & Evstath. νεκροθεῖν, καὶ τὸ μὲν ζωὴν περματωδῶς δρᾶν περιδείναι. γίνονται δὲ γῆ καὶ ὕδωρ, αἱ δὲ ἐκπαύσει τοῖς νεκροῖς σῶμασι. Subiungit tamen alios exponere, ἐπὶ τῷ ἀντισημαίνειν (ἀντισημαίνειν autem loco supra citato habet Aphrodisi.) τὸν εἶναι εἰς τὰ στοιχεῖα τῶν στοιχείων καὶ ἀκίνητα καὶ ὑμῶν ὁμοία ἀναλυθεῖν.

Ἦτοι αὐτὸν ἔκστασις ἀνέχοι.—

alios autem, duobus elementis hic nominatis etiam duo reliqua comprehensa & subintelligenda; sicut in illo Hesiodi op. 1. ubi ad Pandoram consciscendam,

Γαῖαν ὕδωρ εὐρεῖν.— Vulcano iungitur. nec alio sensu dixisse Xenophanem,

Πάντες γὰρ γαῖαν τε καὶ ὕδατος μεμνημένοι.

In proverbium autem uli frequenter ac familiari devenisse Homericum illud monent Grammatici. quod alluserit παραφύστος Val. Cato in diris, observante Scaligero, ubi dixit,

Quantus ignis eris, quantum aqua, semper amabo.

Ceterum Marcus hic elementum unicum adduxit. expressit, terram: quomodo & Evripides, in illis ex Chryippo à Cicerone mutuatis,

Reddenda est terra terra; cum visis omnibus

Mesenda ut fruges; sic iubet necessitas.

Est Evripidis in Hypsipyle, uti ex Stobæo discimus, 20 tom. 2. tit. 108.

—κατὰ δ' ἀρχονταί βροτοῖ

Ἔς γὰρ φεγγῆται γαῖαν ἀναλίσκεις δ' ἔχει βίον ζῆναι, ὅτι κερματίζονταί γε.

Vide lib. 7. § 40. & l. 11. § 6. Scribit interim Tullius ex Antiochi relatione, Carneadem solitum Chrysippum reprehendere, quod Evripideum carmen illud laudaret: negabat enim (quod & Plur. supra) genus hoc orationis quicquam omnino ad levandam ægritudinem pertinere. id enim ipsum dolendum esse dicebat, quod in tam crudelem necessitatem incidissemus. Illud adiecerim fieri posse, ut alius alicujus poetæ hemistichium fuerit, quod hic Marcus usurpavit,

—ὅπως ποτε αἶα γίνεσθαι.

Ἦτοι δ' ἐπ' εἰς ὁ σκελετὸς, ὅ, π' ἂν πῶν.] Pindarus apud Plur. in Marcell.

Τὸ δὲ παραμυθίον

Οὐ πῦρ, καὶ σιδερεὺς ὅσον τέχνη.

Arceat namque fata, nec

Ignis, nec æneus valet murus.

Archinus apud Clemens. Strom. l. 6. Πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ἐρείλεται ἀποδείξιν, ἢ ἀρετῆς, ἢ εἰς ὕψος. Demosthen. de Coron. ibid. & apud Lucian. in Demosth. Πᾶσι δ' ἀνθρώποις τίλει εὖ βίος διαβασίς, καὶ ἐν οὐκίσκῳ πρὸς αὐτὸν καθεῖρας τῆς δὲ τὸν ἀγαθὸν ἀνδρᾶ ἐλχεῖν μὲν ἀπασιν αἰετοῖς καλοῖς, φέρεται δὲ, ὅ, π' ἂν ὁ τοῦ διδῶν γυναικός. quod ab Homero mutuatum, Clemens & Plur. de Homero, volunt, quod dixerit, Il. 2. v. 488.

Μείραρ δ' ἐπὶ πᾶσι παρὰ μὲν ἐμὴν ἀνδρῶν, 50 Οὐ καλὸς, καὶ μὲν ἐδῶκεν, ἐπὶ τῷ τὰ ἀρετὰ γίνεσθαι.

At nemo (fidens dico) fatum effugit unquam.

Estq; malus, bonus esto; humano sanguine cretus.

Idem tanquam ex Achillis monuit: Il. 2. v. 318.

Ἦτοι μὲν ἐξ ὕδατος, καὶ ἐκ γαῖας παραμυθίον.

Belland.

Bellantēque manet fors aequa domitque manentem.

Et v. 330.

Καὶ τὸν δ' ὁ μῶν, ὅτ' ἀργὸς ἀνὴρ, ὅτε πολλὰ ἰορῶς.

Tam, cui nil gestum est, obit, ac q̄ multa paravit.
gem verum in ore frequentem habuisse Demona-
tem-vrior est Lucianus.

Et *Iliad*, μ. v. 322. sub Idomenei persona;

Ἄ πεπὼν, εἰ μὴ γὰρ πόλεμον φει τὸν δὲ θυρήτης,

Ἄναι δὴ μέλοισιν ἀνὴρ τ' ἀδανάτω τε

Ἔστω δ', ὅτ' ἐν αὐτὸς ἐνὶ φράστοισι μαχόμεν, 10

Οὐτε καὶ σέλοισι μάχην εἰς κωδιάνεον

Νῦν δ' (ἐμπης γὰρ κήρης ἐφασάν) θανάτωιο

Μύλαι, ἀς ἐκ ἐστὶ θυγὴν βροτῶν, ὅδ' ἰσχυρῶς

Ἰαυρῶ, πῶ τῷ κῦδος ὀρέξομαι ἢ τῇ ἡλῆν.

Ο πεπὼ, s̄ leticie exors, durage senectæ

Vita foret, bellum subterfugientibus istis,

Nec egidem aut acies primas ipse inter obirem,

Nec cibranda tibi mandare munera Martis.

Nunc cūm circumfrens nos mille pericula mortis

Extra etiam pugnas, & inevitabile fatum,

Ibitum, ausuri famam nobiscū, aliisve.

Unde Plutarchus etiam sumpsisse vult *Æschylum*

ista;

Ἄλλ' ὅτε πολλὰ πρῶματ' ἐς ἐτέρον λαῶν,

Θνήσκει τις, εἰ μὴ τίμα σωτηρίας εἰς

Οὐτ' ἐς ἐτὴν τις ἡδύο παρ' ἐστὶ

Φόβει πῶ μὲν οὐ τὸν περὶ μῦθον μῶν;

Non tela sibi pectus intra acceperis,

Moritur, avi fata nisi dent terminum:

Nec ad focum q̄s confidens in adibus,

Fatum hoc magis sibi destinatum effugeris.

In q̄m eandem sententiam & *Euripid*. *Ægeō*, apud

Stob. tom. 2. tit. 119.

— καὶ θανέιν δ' ὀφείλεται

Καὶ τὸ κατ' εἶκος ἐκείνους ἡδύο πένων.

— mortis est debitus,

• Etiam laborum immunis q̄ sedet domi.

Et *Simonides* ibid.

Ο' δ' αὖ θάνατ' ἴστω καὶ τὸν θυρήμαχον.

quod *Flaccus* l. 3. *Od.* 2.

Mors & fugacem persequitur virum.

Nec parcis imbellis juvenis

Poplitibus, timidōge tergo.

Tyræus, ut *H. Stephanus*, an *Callimachus*, ut *Ca-*

merar, an *Callinus*, ut *Stob.* tom. 2. tit. 51.

Οὐ γὰρ κὼς θανάτῳ γὰρ θυγὴν εἰμαρμένον ὄσιν

• Ἀνδρ', ὅδ' εἰ περὶ γένος ἡ γλῶσση ἀδανάτων.

Πολλὰ μὲν δὲ πῶς θυγὴν καὶ δῖον ἀκόντιον

Ἔρχεται ἐν δ' ὅκω μῶν καὶ χλὴν θανάτω.

A fato nulli mortis fit gratia; non h̄

Autores gentis fit numerare Deos.

Sape fugā elapsū circumfrudentia tela,

In lare privato, mors inopinā rapit.

Sōlon apud *Demosth.* de legat. malē obit.

Οὐτὼ δὲ πρῶτον κακὸν ἔρχεται διὰ δ' ἰσχυρῶ

Ἀνέται δ' ἐτ' ἔχει καὶ ἰσχυρῶς θύρα.

Τὴν γὰρ δ' ὅδ' ἔρμος ἰσχυρῶς, ἔρμος ὅδ' ἰσχυρῶς,

Εἰ γὰρ τις ἡ φύσις ἐν θυγὴν ὅδ' ἰσχυρῶς.

Cujusque irruptis pestis popularis in ades:

Valva ferrata nec prohibere valent.

Septem etiam sublime superfluit, atq̄ latentem

Prendis, siue habeas angulus aut thalamus.

Martial. l. 4. epigram. 60.

Nullo fato loco possis excludere, cum mors

Venerit, in medio est Tibure Sardinia.

& *Propert.* l. 3. eleg. 16.

Ille licet ferro cautus se condas & aere;

Mors tamen inclusum praebrabit inde caput.

Vide ad l. 7. § 46. *Avguſt.* de divers. ferm. 28.

Mors differri potest; auferri non potest. Et de Veris.

Apost. 18. Mortem differunt ista, non auferunt.

Sed est tardius q̄s moritur, ideo non moritur & Idem

de temp. 74. Quid autem ad rem pertinet, quamdiu vi-

tes, quod evitare non possis? *Senec. epist.* 93. Quid

interest q̄m cito exeat, unde excludendum est? ibid.

20 Vide l. 4. § 50.

Εὐσαθῶ] Verbum Stoicis familiare, q̄ con-

stantem illi & immotum prorsus animi tēorem desi-

gnabant. eundem & εὐσαθῶν appellabant, & τὸ

εὐσαθῶν. Vide l. 5. § 18. & *Epicet.* differ. l. 2.

c. 29. & l. 2. c. 5. & l. 3. c. 9, & c. 24. Ὁ γὰρ

δὴς πάντας ἀνθρώπους ἐπὶ τὸ εὐδαιμονεῖν, ἐπὶ τὸ

εὐσαθῶν ἐποίνει. q̄ loco tamen, prout & apud

nostrum, potest status animi placidus & tranquillitas

designari, qualis est ægoris in malacia. Καὶ γὰρ γα-

λῶν ἔστω, καὶ εὐσαθῶν τὸ πᾶν. *Lucian.* ideo

& idem l. 2. c. 5. εὐσαθῶν καὶ ἀταρῶν conjunxit:

& q̄d huic cognatum nosse, l. 12. § 22. σαθῶν

πάντα, καὶ κόλπον ἀνθρώπων.

Θαπρὸν τὸ δοικῶν] *Psalm.* 122. v. 7. de viro

pio. Stabile est cor ejus, confisum in Domino. hoc

est, ἐπικρατεῖ καὶ καρδία αὐτοῦ, ut *Græc.* interpretes,

ἐπικρατεῖ ἐπὶ τὸν κρείον. vel *Marci* nostri verbis,

εὐσαθῶν καὶ θαπρὸν τὸν κρείον.

§ 11. Τὸ δὲ θαπρὸν ἀνθρώπων] q̄ l. 1. § 12.

40 πειστικῶς πρὸς γὰρ. & § 15. θαπρὸν dixit.

Ταχὺς ἐπανάδιν] *Ita* l. 5. § 9. ἀκρυδύντα

πάλιν ἐπανίναι. Vide & sectionem huic proxi-

mam.

Ἐπανάδιν εἰς αὐτὴν] *Ita* de filio prodigo *Do-*

minus, *Luc.* c. 15. v. 17. *Εἰς αὐτὴν γὰρ ἐλθὼν, ad*

semetipsum reversus. q̄i extra se posuit ante fuit-

set, cū cupiditatibus ac libidinibus abripiendunt

se praeberet. *Publ. Syrus*:

Homo extra corpus est suum, cū irascitur.

50 imō extra mentem potius: juxta illud *Plut.* adu-

iracund.

Ὁ γὰρ θυμὸς, ἐχ ἡ φησὶν ὁ *Μετὰ δὲ*,

Τὰ δὲ πρῶτα παρὰ τὰς ἀνθρώπων μετακίσεις,

ἀλλ' ἐξοικίσαις τελέως καὶ ἀπεκρίσεις. Sicuti contrā,

ὁ λογισμὸς τὰ δίγματα πράττει καὶ μέτρα, τῷ ὁ-

γλῶ καὶ τὸν θυμὸν ἐκπῶν διέφω. Idem de pro-

viii.

vid. divin. Quid & de reliquis etiam affectibus Chrysippus in lib. *περί ἀνομαλογίας*, referente eodem in *tract. de virt. moral.* Τὰ ἐπιγνώμια πένθη, inquit, αἰσχροῦ τοῦ λογισμοῦ. Idge Menandri testimonio comprobatur, cuius ista sunt;

Οἱ μοι, πάλας ἔργον, πῶς ποῖς αἰσχροῦς
Ἡδὴ ἐκείνον ποῦν ἐς τὸ σῶμα
Τὴν καρδίαν, ἢ ταῦτ', ἀν' ἐκείν' αἰσχροῦς.
Eheu me miserum, quamnam in partem corporis
Mens nostra se proripuit illo tempore,
Cum nimium vecors hac ego illis praeuli? Grot.

Inde phrasus obtinuit, inquit Plut. in *collat. terrestr. & aëre.* *περὶ τοῦ παρορροῦντων, μὴ δὲ παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκπύκνωσιν τοῦ λογισμοῦ.* Vult itaque Marcus, sicuti tale quid contigerit, qum celeritme ut ad te redens. Cicero ad *Attic. l. 7. ep. 3.* Id quod animum induxerat, pavissim non tenuit, sed cito ad se rediit.

Εἰσι δὲ ἰχθυατίστες.] Refarciendo jugiter post remissiones atque interurbationes animadversas, validior evadet animi tenor. Itā ossa confracta, si fuerint probe restituta, robustiora fiunt. Sed & asbleta, quicunque magni spiritus, nec projecit animum proiecitus; & quies cecidit, contumacior surrexit. Sen. de *benef. l. 2. c. 13.* Et *quest. nat. l. 3. praefat.* Fidelissimus est ad honesta ex penitentia transitus. Et quod Plutarch. in *amator.* Ὡς ἢ ἄλλοι ἐκ νεφῶν καὶ παρ' ὀμύχλῳ θρηνητοῦς ὕτως ἔρως κατ' ὄργην καὶ ἡλιότηας ἐραυδῶς ἀπαλαγνίσθῃ, ἢ δὲ ἡν καὶ θρηνητοῦς. Plut. item *Amphitr. act. sc. 2.*

Ita interveniunt; redeunt rursus in gratiam.

Verum ita si qe forte eveniant huiusmodi

inter eos, rursus ubi revertunt in gratiam est,

Ita tamen amici sunt inter se qam prius.

§ 12. Ὡς πολλὰς ἐπανδρῖ.] Senec. *epist. 103.* Quātam potes, in philosophiam secede. Illa te finis suo proteget; in huius sacratio eris aut tutus, aut tutior. Vide & *sup. § 10.*

Περὶ ἀπακαίῃ ταύτῃ.] Vide *l. 5. § 9.* & § 34. & *sup. § 7.*

§ 13. Νεκρὸς δὲ ἰχθύς.] *Cadaver piscis.* Plut. de *esu carn. l. 1.* Ἐγὼ δὲ δαυμάω πινὶ πᾶσι καὶ ποῖα συχρῖ ἢ λόγῳ ἐφ' ὅσους ἀνδρῶν ἢ ἡσπερ φῶν ἐμπαῖ, καὶ τεθνηκότος ὥς χεῖλεσσι περὶ ἡσπερ σαρκός. καὶ νεκρῶν συμπαῶν καὶ εἰδύλων περὶ θύμῳ πρᾶπται, οὐδ' καὶ περὶ πρὸς ἐπὶ εἰσὶν [ἐπὶ λημῶν] τὰ μικρὸν ἐμπερὸν βρυχέμεθα μέρη καὶ ὀδύνη ὀδύνη καὶ κινέμεθα καὶ βλάπτῃ. Itā enim restituendum existimo locum illum, qum aliter Stephanus. Νεκρὸς γὰρ κοπεῖον ἐκλειπτότεροι, καὶ Ἡερῶν κρῖας ἢ πᾶν νεκρὸν ἐστὶ, καὶ νεκρὸ μέρος. Idem *Sympos. l. 4. c. 4.* Indē νεκροσκομοὶ μὲν γενοὶ εἰδὴν in libello superiore dicti: & in *sep. conviv.* Ὁ γαστήρ, τάρταρος πρὸς νεκρῶν μελέων. Orcus quidam cadaveribus constipatur, venter dicitur. Vide ad *l. 4. § 21.*

Χυλαίον σαυλῆ] *sive sanguis uvae* ut Jacobus Patriarch. apud *Mosem l. 1. c. 49. v. 11.* & *Moses ipse l. 5. c. 32. v. 14. i. e. αἷμα σαυλῆ.* ut *Jalon Sircid. c. 39. v. 26.* & *c. 50. v. 15.* & *Massab bist. l. 1. c. 6. v. 34.* At *Cassiodor. Var. l. 12. ep. 4.* de vino acinatico, suo more lasciviens: *Hyemale mistum, uvarum frigidus sanguis, in rigore vindemia, cruentus liquor, purpura potabilis, violaceum nectar.* Ad nostri mentem propius *Hesiod in Bucolic.* referente *Fulgent. mytholog. l. 3. c. 1.*

—βοτρυών δέσπον αἱματίαν.

Et propius adhuc *Empedocles*, ab *Aristotele* notatus, *Topic. l. 4. c. 5.* ab auctore etiam *problemata. nat. sub Plutarchi nomine q. 2.* lavdatus, q cum *Empedocle* vult πῖν esse σῆν πνᾶ,

—ἐξ ἑλκὸς σαπνὴν ὕδωρ.

Est enim, ut ex *Platone* auctor idem *q. 9.* Ὁ χυμὸς ὕδωρ ἡδὴ μῆλον διὰ εὐνῆ. Itaque *Athen. dīpnoēph. l. 1.* Ἀφ' ὕδατος ἐδὲν φέεται. ἔδεν γὰρ ἔταρθον ἔστιν δὲν, ἢ ὕδωρ ἢ ἀμπλὴ ποιοῦμενον. Et *Nemes. de natur. homin.* Ἀπὸ τῆς αὐτῆς νοτιδῆς, ἐς τῇ μὲν ἀμπλῇ δὲν σῶνεται, ἐς τῇ τῇ ἐλαίᾳ τὸ ἐλαον. *Sext. Empir. Pyrrhon. hypotes. l. 1. c. 14. § 1.* Ὑδωρ ἐκ καὶ μνοσίδες, ἀναδιδέμενον εἰς τὰ δίδεμα, ὅπου μὲν γίνονται φλοῖδες, ὅπου καὶ κλάδους, ὅπου καὶ καρπὸς, καὶ ἡδὲ σῶν, καὶ ῥοῖα, καὶ αἰλῶν ἐλασον. *Epiphani. in anacrat. § 66.* Ὁ ὑπερὶ δίδεμα καὶ εὐνῆς συμφορῶν κατεργάζεται, καὶ καρπὸν καὶ ῥοῖα γίνονται ἐλασον. ἢ ἐς μὲν τὸ ἐλαίᾳ ἐλαον πῶν γίνετ' ἐς ἢ ἀμπλῇ δὲν καὶ καὶ ἐς ἢ σῶν σῶν γλυκαίνεται. *Gregor. Nyssen. de homin. opific.* Τὸ γὰρ αὐτὸ ὕγειν, πικραίνεται ἐς τὸ ἀλγῖνον, ἐς σῶν καὶ γλυκαίνεται διὰ τῆς ἀμπλῆς ἢ βέβρυ καὶ δὲν γίνετα. Ἀπὸ τῆς γῆς γὰρ τῆς ἀμπλῆς τῶν ῥοῖα ἐλασον. ἢ δὲν σῶνεται, *Jo. Chrysost. in tit. Orat. 3.*

Τερχίᾳ περὶ κάλι.] *Plin. bist. nat. l. 9. c. 47.* Ut boves vitulum hominum excolunt, ita corporum tela pecori debetur. Hinc *Demonax Cynicus*, cum adolescentem quendam καὶ εὐκαρίως splendide vestitum, animadverteret de purpura laticlavio se se efferentem, apprehensā veste, Τῦτε, inquit, καὶ τὸ περὶ σὺ περὶ κάλιον ἐσθῆς, καὶ ἢν περὶ κάλιον *Diogenem* Canem forsan imitatus, q adolescentulo cuidam pariter affecto prius dixerat, ἢ παύσῃ, μετρίων, καὶ περὶ κάλιον δὲ σῶν σῶν καὶ. Refert *Anien. Mebiff. l. 2. c. 74.* ubi dicti gratiam tollunt procius, q pro δὲ σῶν, ἀπὸ ἢ substitutum eunt. In eandem mentem *Sotades*, (quod apud *Stob. tom. 2. tit. 22.* & *Maxim. c. 56.* reperitur.)

Ἀν' εὐκαρίως, ταῦτα περὶ σὺ περὶ κάλιον εἶχε. Si veste nites, at bene prius oves tuleris.

Philo de provident. lavdante *Eusebio praepar. l. 8. c. ult.* Ἐδῶντες γὰρ μὲν, περὶ κάλιον εἰσιν, ὡς οἱ ποικίλα πρὸς γαστρί, ἀνδρῶν. *Neotericus* quidam;

Purpureis, te effers, quod amictus vestibus? ante

Te gestavit ovis, cum tamen esset ovis.

Sericis, effers, quod amictus vestibus? ante

Te bombyx habuit, tum quoque vermis erat.

Ἀμικτὸν κόρυς δαδιδυῖα] indē concyliata nuncupantur. De conchis istis, quorum sanguine an sanie, purpura tingitur, videantur Aristor. hist. animal. l. 5. c. 15. Plin. hist. nat. l. 9. c. 36. & ibid. c. 38. & Aelian. hist. animal. l. 16. c. 1. Narmach. apud Stob. tom. 2. tit. 94.

Ἐμῶν δ' εἰσάλιν ἐρυθραίνεται ἀμικτὸν κόρυς.

At, quod lana rubet, sanguis de murice fluxit.

Et Lucian. in Cataplo. μακαρίζων ἐπὶ τῷ ἀμικτῷ ἐστὶ τῇ λακωνικῇ δαδιδυῖᾳ κόρυλιν. de tyran- ni purpura loquitur. Operat. adv. Donatist. l. 5. Sic alba lana regalem transit in purpuram, quomodo cate- chumenus in fidelem: utique dum incipit esse quod non erat, definit esse quod fuerat. (ita enim interstingven- da sunt ista) lana & colorem mutat, & nomen. & homo & vocabulum mutat, & mentem. Considerata sunt effectus: retractanda sunt efficiencia. Dicis a te datum esse, quod homo fidelis effectus est: si hoc totum est, dicat & operarius artifex purpure, quod non

— admixto sanguine piscis, purpuram

solo tactu conficiat.

Ἐντεῖν παρῆναι] Huc Diogenis αὐτοψ- γαλῆ illud, "Εἶδε καὶ τὴν κοιλίαν ἢν περὶ τῆς ψυχῆς μὴ πεινῇ. Laert. l. 6. five ut Plut. de Stoic. contradi. c. 18. ex Chrysippi politia, "Εἶδε καὶ τὴν κοιλίαν ἢν περὶ τῆς ψυχῆς ἐδιδάμην. Et quod Socrates apud Xenophont. memorab. l. 1. de Critia, ὅτι οὐκ ἔδωκεν ἄλλῳ τὰ ὕδια τοῖς λίσσοις.

Μετὰ τινος σωματῶν] Itaque Hippocrates, referen- te Gellio l. 19. c. 2. Τὴν μὲν live σωματίαν dixit esse μικρὸν ἐμπληῖαν. Est autem epilepsia, πᾶν τὸ σῶμα τοῦ σωματῶν, corporis totius convulsio quæ- dam. Galen. de loc. affect. c. 2. & Fæsius ad Hip- pocr. de morb. vulg. l. 2. tom. 5. quædam dictum il- lud Democrito tribuit Clem. Alex. paedag. l. 2. c. 10. Eryximacho, Stob. tom. 2. tit. 6. q. & Demo- criti non absimilem, aliam tamen, de eadem ibidem sententiam refert, Ἐννοεῖν, ἀποπληξὴν μικρὴν. Apo- plexiam autem definit Celsus l. 3. c. 27. resolutionem nervorum totius corporis. Et Epilepsia gravio- rem etiam pronunciat Gorrhæus. Cæterum nec illud si- lentio prætereundum, quod contra monent Oribasius collect. l. 6. c. 38. & Aërius l. 3. c. 8. "Ὅτι καὶ πᾶν ἐμπληῖαν ἐπ' αὐτῆς τὸ μισγέσθαι, quod illi, nec soli, eliciuisse videntur ex Hippocratis verbis hæc, de morb. vulg. l. 6. tom. 5. § 25. Τὸς ἐπ' αὐξίας νό- σος, πῆξις. quæ aliter tamen longè interpretatur Ga- lenus.

Μετὰ τινος ἐκκρίσεως] Vide l. 4. § 48. ἐκκρίσις ὡς μὲν de ior. indē per stuporem illud, l. 10. § 26. ἐκ- κρίσις;

"Οἶον δὲ αὐτῶν] leg. vel, διαίδη, vel ὅδ δὲ, quæ- le quiddam; live, quæadmodum; quia ὅπως sequitur.

Ἀπορρομῶν] Vide l. 2. § 12. & l. 3. § 11. Quod de dictione Longin. de sublim. μή τινα μαζέ- δος φασίας ἐχέτω, ἢ πλὴν σέξκεται πὶ εἰκῇ πρὸς ἀναπλάττοντον, ἀναπλάττοντα ἢ, ἄλλως ἐν- εἰσκόλο χαίνα, ὅν τὸ δαυμάζειν τὸ σπέρμεν ἐν- ὁρῶντων. Et ibid. καὶ ἐκείνους αὐτῶν πρὸς αὐτῶν ἀνασκοπῆς, ἐκ τῶ φερέει κατ' ὁλίγον ἕκτος ἐπὶ πρὸς τὸ ἐκκαταφρόντων.

Ἐπὶ τῇ σιμωνίᾳ] ἐπὶ τῇ porius. Vide l. 12. § 27.

Δεινὸς γὰρ ὁ τῷ παρῶναι] Τῷ παρῶναι, (quod vocabulo utuntur etiam inferioris ætatis scrip- tores Latini, Arnobius, Augustinus, alii) propria, fastus: quod nomine comprehenditur, quicquid rei alicui obtenditur, quod vel desiderabilius, vel admirabilius, vel formidabilius videatur, fucum, Xyl. reddidit. & officium revera faciunt, ut cum Plinio loquar, repræ- sentationes istiusmodi. Cæterum aliud est τῷ παρῶναι, aliud φῦκος, quod is forsitan legerit. Philo in decalog. "Οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ὁ μὴ κακὸς δόλῳ τὴν τὴν γνῶσις τὴν νό- δων παρῶναι, καὶ τὰ ληθῆ ἢ εἰκότων, ἃ φῶσι ὡς κατὰ δόλῳ, πῶν δὲ ἢ ἡσυχῶν φασίας πρὸς ἀπάτην ἐν πόλεσι, ἢ καὶ ὁ πάντων ἐπιβόλῳ φῶσι τῷ παρῶναι, ὅν πνευ τεθήσασιν καὶ σπέρμεν, τὰς κίνας δίδας σιμωνίᾳ, διὰ χρυσῶν σπέρμεν καὶ ἀλυσίδων, καὶ πᾶν δὲ διαπρό- πων καὶ ὀχνημάτων, ἐπὶ ὅν οἱ λεγόμενοι μακροί καὶ ἐυδαίμονες μετῶν φέρωνται. &c. Ἐπιβόλῳ τῷ dixit, quod Marcus δεινὸν παρῶναι. Vide l. 2. § 12.

Ὁ Κράτης] Crates iste Atheniensis, an Theba- nus, quæ & Cynicus? hic opinor. Cæterum Crates hic de Xenocrate quid dixerit, non reperio. Si quidem Xylander à Græcis recessit, dum vertit, quid de hoc Crates, quid Xenocrates dicat. Videri potest ex an- tecessis Cynicum, suo, hoc est, canino more, Xe- nocrati fastum objecisse, prout Diogenes objecerat aliquando Platoni, cum illum tamen ἀποφάταιν ex- titisse asserat Laert. l. 4.

§ 14. Τὰ πᾶντα] eodem spectat hæc perio- che, quod & prior illa.

Τὰ κατὰ φύσιν ἢ φύσιν σωματῶν] Si sub ha- bitu vel natura continentur. Xyl. quæ conditionalem cur intersereret, nihil erat: comprehendi possunt sub rebus merè naturalibus vel naturaliter affectis. Cal. potius, quæ ab habitu vel natura continentur. neque enim sunt hæc generum capita, quibus comprehen- duntur; sed formarum, quibus continentur, differen- tiæ. Cæterum, requiri potest non immerito, quomodo ligna aut lapides, ὡς φύσιν, i. e. ab habitu (hoc enim xylus vox ea sonat) contineri dicatur. "Εἴτιν itaque Galenus observat, præter usitationem illa significata, dupliciter sumi; altquando pro solida ipsa corporis compage, quæ partes fluidæ magis, continentur. ita de febr. differ. l. 1. indē ἐκτικὸς πρὸς φέλις, febres he-

ἄκας, nominis id adeptas vult, ὅτι τὴν ἔξιν τῷ σώματος ἀπὸ τῆς καὶ λήρασιν tum ἔξιν qid significet, explicando, subiungit; ἔτι δὲ ἐν ὁδοῦσιν ὀνομαζέειν τὰ σπέρμα, τοῖς ὄρεσι ἀντιδιακρίβειν. ita vocans solidas corporis partes, qd ab humidis distinguant, sive in partium distributione humidis oppositas. aliquando verò pro spiritu sive forma, qæ partes rei cuiusque continet. ita H. Stephanus auctor est eundem alibi ἔξιν definire, πνεῦμα σωέχον καὶ συγκροτὸν τὰ μέρη, spiritum illum, qd partes compingit et continet. spiritus autem appellatione formam designari, alibi docemus. Vide ad l. 1. 2. § 30. Sed & ἔξιν πνομαζέειν eandem Philoni dicta de mundi immortalis. verbis illis; Ἀνθρώπος μὴ ἔν ὄντι, πῦρ ἐν ὅσῳ γεῶδες, ὁ τρέφειν ἔξωθεν πνευματικῆς περὶ ἀλλοτρίᾳ δι' ὅλης ὁρμῆς περιέχων τεταμένον. Unde & ἐκτικὴ ζωὴ ex Platoniorum sententia Nemefio, de natura hom. l. 2. Ζῆν μὴ λέγουσι καὶ πάντα ἀψυχα ἐκτικὴν ζωὴν. καὶ δ' ὁ συνέχευε τὸ ἀπὸ τῆς ὅτι παρὸς ψυχῆς, τὰ ἔξιν (sive ut alii legunt eis τὸ ἔξιν) καὶ μὴ διαλυεῖται. Et κωσολοκλῶν magis Philo, ἐκτικὴ δυνάμεις νῦν, inquit, πολλὰς ἔχει δυνάμεις, ἐκτικῶν, φυσικῶν, ψυχικῶν, λογικῶν, διανοητικῶν. Et mox, Ἡ μὲν ἔξιν κοινὴ καὶ ἡ ἀψυχὴ ὄντι, λίθων καὶ ὑδάτων, ἥς μετέχει καὶ τὰ ἐν ἡμῖν εὐκρίτα, ὅσατα. Ἐξίς igitur hoc in loco, vel compagem corpoream vitæ inanem, vel formam potius meram, sive spiritum ζωτικῆς δυνάμειος, i. e. facultatis vitalis (strictius loquendo) exortem designaverit; qam ζωτικὴν ἔξιν, qam meram ὑπαρξίν sive existentiam, Sextus nuncupat, & ἀπὸ τῆς φύσεως Marcus istuc distinguit. Siquidem in eandem planè mentem Sextus Empiric. adv. Mathematicas. l. 8. c. 2. qo loco his gemina planè leguntur ista. Τῶν ἡνωμένων σωμάτων, τὰ μὲν ὑπὸ ψυχῆς ἔξωθεν συνήχεται, ὡς λίθοι καὶ ὑδάτα· τὰ δ' ὑπὸ φύσεως, καὶ δὲ τὰ φυτὰ· τὰ δ' ὑπὸ ψυχῆς, τὰ ζῶα. Philo itidem de numin. immutab. gradus quosdam rerum naturalium constituens; Τῶν σωμάτων, inquit, ὅς τ' ὅλον ποιητῆς, τὰ μὲν ἐνεδύσαστο ἔξιν, τὰ δ' οὐσός, τὰ δ' λογικῆ ψυχῆς. idemq; de mund. immortal. disertius adhuc; Τῶν ἑνωσιν ἡν διακρίτων, τῶν ὑδάτων καὶ λίθων ἔξιν, ἀσπερτῆς τε καὶ δένδρων φύσιν, ψυχὴν δ' ἑῶν ἀπάρων, ἀνθρώπων δ' ἡν καὶ λόγον. Vides omnino cum Marco istuc, ἔξιν lignis et lapidibus, φύσιν satis stirpibusque tribui: habesque res quatuor, sed eas sibi invicem subordinatas, quibus compages omnis corporea continetur, partēsque ejusdem sibi invicem uniuntur; ἔξιν, φύσιν, ψυχὴν, ὄντι· ἔξιν λίθων, φύσιν φυτῶν, ψυχὴν ζῶων, νῦν ἀνθρώπων. eodem planè ordine, qo hic Marcus. qin, nē qid desit eorum, qorum Marcus hic meminit, subiungit, ἀρετῶν δ' ἀσπερτῶν τελεωτάτων qod est idem profus cum illo Marci, ὁ ψυχὴν λογικὴν καὶ δολικὴν καὶ πολιτικὴν τιμῶν. Adjici potest, qd non Philo tantum & Galenus dixere σπέρμα sive semen in φύσιν primò, tum in ζωῶν transire; id qd Aristoteles dixit, ζῆν τὸ

σπέρμα τὸν φύτῃ βίον, de gener. animal. l. 3. c. 2. sed & Stoici ipsi, τὸ σπέρμα semen, πνεῦμα spiritum esse: hunc in utero foetum, φύσιν primò; tum ab aëre refrigeratum, ψυχὴν fieri. ita σπέρμα ἀπὸ τῆς φύσεως, τὴν φύσιν ἀπὸ τῆς ψυχῆς distinguunt: & semen sive πνεῦμα volunt dici, donec in utero vitam vegetativam adeptum sit. Vide ad l. 1. 10. § 26. & l. 12. § 24. Accedit & qd Zeno ἔξιν sensu isto accepisse videtur, apud Laert. l. 7. ubi dicit, Τῶν ψυχῶν δ' ὧν μὲν, ὡς ἔξιν καὶ ζωοποιεῖται, ὡς δ' ἔξιν ὅσον καὶ ἡν δ' ὧν δ' ὡς νῦν, ὡς δ' ἔξιν ἡν γεωμικῶν. Vide ad l. 12. § 30. indē ἐκτικῶς διαμένειν, Porphyrio dictum de abstinent. l. 4. "Οὐτως γὰρ καὶ λίθοι τρέφονται, τὸ αἷον τῶν συμμένων ἐπὶ τοῖς ἀνδρῶν (τῶν) ἐκτικῶς διαμένειν καὶ φύσιν, τὴν διατρέψαν ἐν τῷ αἵματι ἡ καρποποιεῖν καὶ ζωὴν σπέρματι· τὴν τρέψαν αὐτὰ τὴν οὐρανόν. Εἰ igitur, inquit, qæ vel formā merā continentur, ut ligna et lapides; vel naturā (i. e. animā) vegetativā ἀπὸ τῶν φύσιν sic dictā, unde φυτὰ plantæ) ut ficus, vitæ, oleæ, &c. Vide & Marcum ipsum l. 10. § 2. ubi φύσιν μόνον ἀπὸ τῆς ζωῆς φύσεως distinguit. Non erat itaq; qd vir summus in ad Epictet. et Stymphlic. notis, aut voces illas ἔξιν καὶ ἐκτικὴν apud Philonem ac Clementem mendi suspectas haberet; & ἔσιν atq; ἐκτικὴν rescribendum præscriberet; aut Philonis solius arbitraretur esse ἔξωθεν vocabulum hac ratione usurpatum, qum & Sexti, & Zenois etiam, aliorumq; itidem existere sit clarissimè demonstratum.

Τὰ δ' ὑπὸ τῆς ὀλίγης μετριοτέρων] qæ subarrioribus aliquantū. Xyl. & mox: Siga paulò plus habent gratiæ; perperam, & præter Marci mentem, ad res retulit, qd de hominibus dictum est. οἱ μετριοτέροι, qd modestiores et moderatiores sunt. Ψυχὴν λογικὴν καὶ δολικὴν] vide l. 4. § 40. & l. 5. § 21. & l. 12. § 30, 32.

Ἐχουσιν καὶ κινεμένω] forsitan ἰσχυρῶν. ut hinfra § 16. κινεῖται καὶ ἰσχυρῶν. nam & ἔξιν παθητικῶς qandoq; usurpatur. Arrianus de Indis fluminibus, Χερμῆος ἰσχυρῶν, ὀλίγοι τε γίνονται.

Τῷ ὁμογενεῖ συνήχεται] Congeneri suo cooperatur, vel homini, ut l. 2. § 1. vel Deo etiam, ut l. 5. § 21. de illis Xyl. intellexit, de isto Cal. ego utrumq; opinor respexisse.

§ 15. Τὰ μὲν ἀπὸ δ' αἵματος γίνονται] διὰ τὴν ἵνα ἡ σπέρματος ἀντιπὸ τῆς φύσεως. χρῆσαν γὰρ ἔχει, ἡν μὲν ἐνισχυμένων, ἡν δ' ἐκ μείοντων, ἡν δ' ἐκ ὑποσμένων. Epictet. l. 2. c. 1. Idemq; l. 3. c. 24. ἀνάγκη τε ἐλὸν τινὰ ἔξιν καὶ παρὰ φύσιν ἄλλων [ἀλλων ποτιῶν] ἄλλοις, καὶ τὰ μὲν διαλυεῖται, τὰ δ' ἐπὶ γίνονται, τὰ μὲν κινεῖται ἐν τῷ αἵματι, τὰ δ' κινεῖται. Ocellus de univers. Τὸ μὲν διαλλαγήν γερονότω, τὸ δ' γίνονται ἀπὸ γονότων. Empedocles apud Aristotel. Physic. l. 8. c. 1.

— ἡ μὲν ἔν ἐν πλεονον μεμεδῆκα φύσιν

Ἡ δ' ἄλλαν διαφωτισὶ ἐνός, πλεον ἐκτελέδου

dant, vel non intrando, vel non exundo: ita hoc tertium stabile alimentum, quia in nobis manere non finitur, nec immorando corrumpitur, sed egeritur mox ut ingeritur, non alios, sed eisdem meatibus, id est, os, aut nares, aut urumque, & quia intraret, & quia exiret, accepit. In seipso proba tibi ipse quod dico. emitte spiritum flando; & vide urum dures si non receperis: recipe respirando; & vide quos patiaris angustias si non rursus emiseris. hoc igitur facimus, quando urem inflammas, quod facimus ut vivamus. nisi quod tunc paulo plus ducimus, ut paulo plus emitamus, ut spiritum stabilem, id est, venium in urem implendum & extendendum non gietē spirantē & respirandū, sed abulandi impetu coarctemus. nisi ergo, quod impendis ad urem implendum, ad te eisdem alendum aditu patefacto redierit, quid tibi, non solum unde illum inflare, sed unde tu possis vivere, remanebit? Hinc illud Epicharmi apud Clem. Strom. l. 5. Ἀνθρώποι ἀνδρώπων, ἀσχοὶ περυσινῶν. Vide & l. 8. § 54.

Πνεῦμα. Σποπιδεῖν δὲ δυνάμιν σποπιδεῖναι. Hinc ex formulæ & in sacris scriptoribus. ἀρχὴ τοῦ πνεύματος. Spiritum emisit. Matth. c. 27. v. 50. & παρῶκε τοῦ πνεύματος. Spiritum tradidit. Joan. c. 19. v. 30. & ἐξέπνευσε. expiravit. Marc. c. 15. v. 37. & Luc. c. 23. v. 46. Lucian. etiam in votis: Σποπιδεῖναι τὸ ψυχρὸν ἀποποιεῖν. animā efflatā abicit.

§ 16. Ὡς τὰ φυτὰ, τίμων ἕτε τοῦ διαπνεῖναι. Male luxata & confusa ista: sed restitutio proclivis. leg. Τίμων, ἕτε τοῦ διαπνεῖναι, ὡς τὰ φυτὰ. & Estimatione dignum est, non perflari, quod & plantarum sive stirpium est. Tò διαπνεῖναι autem de stirpibus usurpatum apud Xenophontem habemus in sympo. Verbis hinc à Stobæo tom. 2. tit. 19. adductis; ab Athenæo etiam l. 11. laudatis; apud quem emendatoria, quā in vulgaris Xenophontis codicibus, exhibentur: Δοκεῖ ὡς τοι μοι τὰ φυτὰ ἀνδρῶν σώματα [συντόστα ταῦτα, codices. malé.] τὰ αὐτὰ πάγειν, ἀπὸ καὶ τὰ φυτὰ ἐν τῇ γῇ εὐοδῶν καὶ ὁ δὲ ἀνθρώπος ὅταν ὡς αὐτὰ ὁ θεὸς ἀγὰρ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡ δυνάμει ἐρδνῶν, ἡ δὲ τῆς αἰσῆς διαπνεῖναι. Id Latinis perflari dicitur. Columella l. 4. c. 19. Fructusque summus à terra, minus putrescit: & hoc uno modo perflatur ventis, qui nebulae & rorem festiferum celeriter adfascant, multumque ad deflorescendum, & ad bonitatem vini conferunt. & c. 18. Quæ distinctio plus Solis & venti viribus præbet. & c. 7. Nam & sic facilius insolatur humus, & fructus percoquitur, perflaturque salubriorem habet. Id quod Plin. l. 7. c. 21. de cereto Vitis genere: Melior ea vino, quando sibi ipsa non obumbrat, affluente sole coquitur, & afflatum magis sentit. διαπνῶν in animantibus quid sit, quidque ἀπὸ τῆς ἀναπνῶν distet, ex Aristotele ac Galeno docuimus, ad lib. 3. § 1. Nec omitendum videtur, quod Xenophon loco. superius adducto in collatio-

nis membro altero τὸ ἀναπνῶν meminisse, quasi istud in animantibus τὸ διαπνεῖναι illi in arboribus respondere. Οὕτω καὶ καὶ καὶ, inquit, ἢν ὡς ἀδελφὸν τὸ ποτὶν ἐλθῶν, ταχὺ καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ γυνῶμαι σφδηνται, καὶ ἐπὶ ἀναπνῶν, καὶ ἐπὶ λαβεῖν π, δυνάμειδα. Etiam si verò τὸ διαπνεῖναι istud, quod hic stirpibus tribuitur, distat multum reverà ἀπὸ τῆς ἀναπνῶν illius, quæ animantium peculiaris est; in hoc tamen consentiunt, quod spiritus sive flatus quodam utrumque perficitur, & quod ad conservationem τῆς διαπνεῖναι, cujuscunque generis illud fuerit, utrumque conducatur. Verum præter διαπνῶν illam externam, quæ ab avra liberiorē stirpibus eis obvenit, quæ locis patentioribus succrescunt, aliam etiam internam nobis Theophrastus insinuat, quæ per singulas stirpis cujuscunque partes, animæ, quæ vegetativam dicimus, virtute, spiritus quasi vitalis quidam diffunditur, ejusdemque itidem pars excrementitia dissipatur & dispellitur. Is enim de caus. plant. l. 5. c. 15. ubi de morbo quodam picæ arbori familiari, quæ δάδωσιν vocat, verba faciens, hæc habet: Ἔοικα παρεπλήσιος τὸ συμβαίνειν τὸ ἐπὶ τῇ ζωῇ, ὅταν ἀναπνῶνται καὶ δυνάμειδα καὶ ἔλκεν τὴν πολὺν, ἐπὶ ὅλας τὰς πλάμας καὶ δὲ τὴν συμπεραξὶν καὶ τὴν πύκνωσιν, ἐκείνη τε σποπιδεῖναι, καὶ αἱ πύκνωσι. διὸ καὶ ἐκείνη οἱ ὁρίσονται τὸν νόμον τῆς διαπνῶν. καὶ γὰρ ἀναπνῶν τὴν πύκνωσιν διὰ τὴν πόσην. πάντα καὶ, ὡς εἶοικε, δέχεται πύκνωσιν πνῶν, ἡ μαρτυρεῖται ἢ πνῶν. Et l. 6. c. 15. ἐπὶ πάντων καὶ δάδωσιν, ἀπλῶς τὰ δένδρα συμπεπληρωμένα καὶ ἐπὶ μίαν ἐχόντα διόδον τὴν πλάματι. Qin & Jul. Scalig. ad l. 5. c. 20. ad illud Theophr. c. 15. de arboribus dictum ætate diuturnā exarescentibus, ὡς ἀναπνῶνται καὶ μαρτυρεῖται. Metaphora, inquit, est ab animalibus, quibus spirandi, atque vitæ idem finis est, ac quædam est πύκνωσις plantæ; tamen utuntur beneficio διαπνῶν. Omne enim vivens διαπνῶν. calor enim vitalis eget in multis refrigeratione, in omnibus instaurazione. instauratur autem celesti calore circumfuso, qui sese induit in omnia. Percunt ergo plantæ quasi suffocate, ubi πνεῦμα δάδωσιν ex ἐγὼν pereunt itidem, quasi expirantes, ubi copiosius illud ἐξελμύεται. quod & ἀπὸ πνῶν πνα Theophr. dixit l. 2. c. 20. De seminibus quibusdam Galenus περὶ πρῶτον δυνάμειος l. 1. c. 10. Πνεῦμα πλάματι καὶ ὑπόστασι ταῦτα ἐχέει, καὶ διὰ τὸτο μὲν τὴν συσκευασίαν ἡ σφδηνται αὐτοῖς καὶ κατὰ δυνάμειος ἢ ἐν τόποις ἐνεῖς εἶναι ἐν χροῶν πνῶν, τὸ μὲν πνῶν δυνάμειος τῆς πνῶν ὑπόστασις, τὸ δὲ πνῶν δυνάμειος, μέγιστον ἐν ἐπιδόμειος πνῶν. (quo loco quod Galen. διαπνεῖναι, Theophr. ἀναπνεῖναι dixit de caus. plant. lib. 3. c. 7. ἐκ ἐνδὺν ἀποδιδόντα τὸ πνῶν καὶ ἐπὶ πνῶν ἀπὸ πνα λαβεῖν ἐν αὐτοῖς οἱ πνῶν καὶ δυνάμειος, ἀπὸ πνῶν

σωτος τῷ ἀλλοτρίῳ.) sequitur apud Medicum, Ἀπορ-
ρεῖ γὰρ ἀπὸ τῶν θυμῶν τε καὶ σπυρμάτων καὶ καρπῶν,
ἐπειδὴν συκορμιδνται καὶ ται, πρῶτον μὲν ὅσον ἐν
αὐτοῖς ὑδατῶδες τι καὶ λεπιδὸν σπείσσιμα, καὶ
ταῦτα δὲ καὶ αὐτῆς πρὸς τὴν φύσιν ὑγρῶν. Quid
ἔστι quod διαπνεύει hoc sensu avtoribus supra lan-
datis, idem ἐξαιρούμενος quibusdam dici Theophras-
tus idem avtor est in *hystor. plant.* l. 8. c. 10. ἐν
πνεύσει, inquit, μεγάλη καὶ πλείω χερόν ἐπιγνώσκει,
ἐκφαίνει καὶ ἀναυγίνει ὁ καὶ οὗ πνεύς ἐξαιρούμενος.
quod Plin. l. 18. c. 17. *unc enim exinanimus grana-*
quem locum Hesychius ob oculos habebat, quoniam ἐξαι-
ρούμενος, ἐκφαίνει exponeret, ipse ἐξαιρούμενος
dixit, de *causs. plant.* l. 1. c. 1. qo loco ἐξηγη-
σας, utrumque conjunxit, διαπνεύει καὶ ἐξαιρούμε-
ται. atque hoc est quod de aëre ventis agitato Vi-
truv. l. 1. c. 6. *Vitiosus corporibus detrahit succum,*
et efficit ea exilliora. Eodem sensu acceperim ego &
τὸ ἐξαιρούμενος, qo loco de conceptu agens Aristot.
hyst. animal. l. 10. c. 3. hæc habet: Ἐστὶ δὲ πνεύς
αἰ πάροςτι πρὸς τὸν, ὃ καὶ οὗ ἐξαιρούμενος. ὅτι δὲ τὸ
πρὸς τὸν πᾶσι, ὅταν συγγίνωνται τῷ ἀνδρὶ, ὅτε
σπείσσιμα δὴλαί τὸ σπέρμα, ὅτε κύσσομαι. δὲ καὶ
πλείον ἐξαιρούμενος, etiam si enim vir Maximus
interpretetur *frustrari*; sicut ἐκλυόμενα ὡς dicun-
tur *sua irrita*: eodemque respexisse velit Maronem,
cum *egras dixit vento gravidas fieri*: ipsum etiam
philosophum verbis illis l. 7. c. 4. *ἀνδραματικῶν ἡμο-*
κρίων ὅ ὅστερῶν, vim τῷ ἐξαιρούμενος declarasse. aliquid
tamen amplius eò loci hocce vocabulo subindicari
saltem avtumo. cum nec idem πᾶσι: utrobique de-
scribatur, sed loco altero, quod congressum præcedat,
altero verò, quod subsequatur: & philosophus ipse
verbis prius adductis subjungat statim; αἶνον δὲ τῷ
πᾶσι ἢ ὑπὲρ, ὅταν ἢ λίαν ἐκέρσῃ. ἐκλυόμενα γὰρ
σπείσσι τῷ ὑγρῷ, αἰσινον ἐξῶ τὸ δὲ κατὰ σπεί-
σσι. hoc est, quod Theophr. *ἐκφαίνει* καὶ
ἀναυγίνεται. Verum de hoc alii videntur. Hæc
dissimiliter certe Hippocrates τὸ ἐξαιρούμενος usurpa-
vit, *lib. de natur. puer.* ἐξαιρούται γὰρ ὑπὸ τῷ ἀνέμῳ,
καὶ τὸ πνεῦμα δὲ αὐτῷ διπνέει. de aqua loquitur: cui
ἔστι ipse, nec huic soli, sed terræ quoque *transpirationem*
quandam ibidem tribuit. Si quidem rationem assignans,
cur terræ inferiora hyeme caleant, *πυκνότερη δὲ*
ἔστι ὑπὸ τότε (ὅπ πᾶσι) ἐστὶ ἐν ὅλῃ καὶ ἐκ ἐξ
διαπνέου ὑγρῶν. Et mox de rebus congestis com-
prensissis quibusvis, ὑπὸ σφοδρῶν αὐτῶν ἐκδραμάνωνται,
καὶ ἐν ταῖς καρπῶ σπένται. ἢ γὰρ δὲ οὗ πνεύ-
μα δὲ αὐτῶν, ὅτε πυκνῶ ἔσονται. Ità perspiratione
cum defectus, tum & excessus, nocumentum tam
animatis quàm & inanimatis inferre solet. Proinde,
quia in *perspiratione* ista, ubi nimia fuerit, partes
etiam utiles decedunt, & vis naturalis deperit, inde
natum videtur, ut τὸ διαπνεύει, quod & ante mo-
mentum, in *interius* significacione non raro usur-
petur. Ità de animalibus, Aristotel. *de anim.* l. 1.

c. 5. Δοκεῖ γὰρ τὴν αἰσθησιν πολλὸν ἢ ψυχρὴ τὸ σῶμα
συνέχειν· ἐξαιρούμενος γὰρ διαπνεύειται καὶ σπένται.
Et Plato *Phædon.* iidem de corpore: ὃ σπένται
διαπνεύει καὶ διαπνέει καὶ διαπνέει. de plantis;
Theophrast. de *causs.* l. 6. c. 23. Ταῦτα μὲν ἐν τρι-
τα πάντα, πᾶσι καὶ οὐσιν ὅσοις τὰ δὲ αἰσθη-
ται διαπνεύειται, καὶ δὲ τὰ ταῦτα. cisd euanescunt,
euanescunt. de fructibus Aristot. *problem.* l. 32. q.
17. ἐν τῷ πλεονεξίῳ (caricas loquitur) διαπνέει-
ται καὶ ἐξαιρούμενος καὶ τὸ ὑγρὸν τὸ πλείον τῷ γλυκύ.
de seminibus Chrysippus *physic.* l. 2. referente Laert.
lib. 7. in Zenon. πνεῦμα καὶ τῷ ὑγρῷ τὸ σπέρμα,
ὡς δὴλον ἐκ τῶν οὗ τῷ γλυκύ κατὰ βλαστάνων
σπυρμάτων, ὡς παλαιωθέντα ἐκ ἐπ ἐνέται, δια-
πνέει καὶ αὐτοῖς πᾶσι διαπνέει. alterum enim
post οὗ τῷ, ὡς δὴλον, inducendum prorsus videtur,
nisi si quis in ἀλλοτρίῳ mutandum censuerit. Ceter-
um aliis ego despicendum libens proposuerim τὸ
διαπνεύει Clementi Alex. quid velit, quod demoni-
bus ille tribuit, *Strom.* l. 7. qo loco τὸ διαπνέ-
ει, καὶ ἐμπνέει, καὶ σπένται, καὶ ἀνασπένται ἐν se
invicem determinat, primumque demonibus, secun-
dum aqatilibus, tertium insectis, quartum animanti-
bus pulmonum ope aerem attrahentibus assignare
videtur. Mihi interim suspicio oboritur, locum
mendo neququam immunem esse, legique debere πό-
τερον διαπνέειται, ὡς τὸ τῷ δυνάμει, vel τῷ δύν-
δρον (non avtem τὸ τῷ δυνάμει) γένεσι. eò
magis, quia & stirpibus istis Marcus τὸ διαπνέει
attribuat; nec verisimile sit à demonibus exorsum
Clementem, cum in reliquis gradatim ab inferiori-
bus ad superiora ascendat, ab aqatilibus ad insecta,
ab insectis ad animantia perfectiora. Viderint eru-
diti.

Τυπνέει γὰρ τυπνέει, sive impressionem quandam ad-
mittere in se ab externis objectis, sensus tam exte-
riores, quàm & interiores dicuntur. inde ἀπὸ πᾶσι αἰ-
σθητικῶν. *infr. § 26. & αἰσθητικῶν οὐκ αἰσθητικῶν.*
l. 5. § 33. *Epictet. lib. 1. c. 6. ἐπὶ πᾶσι τοῖς πᾶσι*
αἰσθητικῶν, τυπνέειται ὑπὸ αὐτῶν. Ex Chrysippo de
anim. l. 12. Laert. l. 7. in Zenon. *φαντασία δὲ*
ἔστι τύπος ἐν ψυχῇ, τυτρίον, ἀλλοτρίος ἢ γὰρ
δεκτικὸν τῷ τύπῳ οἷον τύπον σφραγίσματος
*ἔστι ἀνέκτικον ὅτι πολλὰς τύπας καὶ τὸ αὐτὸ γί-
νεσθαι νοεῖται ὅτι ἡ φαντασία ἢ ὑπὸ ἀρχόντος καὶ*
τὸ ἀρχὸν ἐκαστοῦ καὶ οὐκ ἐκαστοῦ, καὶ ἐκαστοῦ καὶ οὐκ ἐκαστοῦ.

Nature assensuē & *infr. § 28. φύσις αἰσθητικῶν*
ὁμογενῶν. Vide & l. 2. § 2. Ταῦτα φύσις αἰσθητικῶν
καὶ οὐκ ἐκαστοῦ καὶ οὐκ ἐκαστοῦ τῷ αὐτῷ ἀρχόντῳ
τῆς κατὰ φύσιν ἐκαστοῦ τῆς κατὰ φύσιν καὶ ἐκ
ἀρχῆς ἢ γὰρ οὐκ ἐκαστοῦ ἐκαστοῦ τῷ αὐτῷ ἀρχόντῳ
καὶ οὐκ ἐκαστοῦ καὶ οὐκ ἐκαστοῦ. *Syncl. de provident.* l. 1.

Κρόσις γλυκύων] Ità l. 4. § 3. τὸ κατὰ φύσιν
ἀπὸ γλυκύων. Vide & l. 8. § 52. κατὰ φύσιν γλυκύων
P 3 qod

l. 3. c. 15. *Ἔτι αὖ ἀγῶνι παρέρωσθαι δεῖν*, &c. unde & athletis ὁ δαλμοὶ σφαυρυμῶς, Galenbortator. c. 11. & Pausan. in Lacon. de pube Spartana: *Μάχην ταις ἑ καὶ χερσὶ, καὶ ἐμπροσθεν λαβὴ, δάκτυλοι, καὶ ποδὶ ἐρδαιμὸς ἀντιπύκνισι*. Philostratus. tamen imagin. l. 2. in Arrichion *καὶ σφύρῳ σφριπαλίσκῃ, καὶ τῷ χεῖρῳ σφριβῶσι, σφριβόντι τὴν πύκνιν καὶ ἐνδεδυκέν τῷ πρὸς τὴν παλινδρομῶν ἐργῶν, πάλιν τὸ δάκνιν καὶ ἐρύτλιν*. aliis igitur saltem nec ista interdicta, unde καὶ ἀδύρπειδός ἀναγωνίσταν non poterat non creberrime contingere. quod Varro, descobinaris supercilii dixit, apud Nonium, ex Satyr. *Ἦ αὖ οὐκ ἴσθι. Pugilis spectatores, qui miserum putatis vinci, q̄ro a vobis, si adversarius supercilii mihi cecis descobinārit, num q̄m vestrum sua mihi q̄i daturus? Itā Apollon. Argon. l. 2. v. 109*

Δρύψα δὲ ἐν ἑλέραρον, γυμνὴ δ' ἐσπλήνῃ πῶν. Vide ad l. 12. § 16.

Καὶ τῇ κεφαλῇ ἐβάζεις] Mendum subesse suspicatur. Annot. Lugd. *ἐβάζεις* legit, & exponit, caput capiti affringens. quod minus placeat, quia a Scriptura vulgata longius abicedit. Ego, si quid mutandum videretur, *ἐβάζει*, vel *ἐναρξαι* legerim. & capite collisus, venterim. Verum *ἐβάζεις* forsitan pro *ἐναρξαι* fuerit, quod apud Libanum in vita sua historici reperitur. *Τοῖς ἐν μέσῳ τῶν κίωνων λίθοις ἐναρξάντων τῷ κεφαλῇ, δεικνύμενοι τὸν ἐκπάλον*. Pausan. in Messen. *Οἱ κριοὶ ἐπὶ τὸν βοῶν ὠπταμένοι καὶ βία τὸ κεῖμα ἐναρξάμενοι, ἀποδύνονται*. Quod allusum putat a Diogene Cynico Petr. Faber, *agonist. l. 1. c. 11.* quando Olympicam, *κρίον ἀρξάμενον*, i. e. arietem Martium dixit, referente Laërtio l. 6. quia luctatores nimirum arietino quodam more capita conferebant, frontesque collidebant *συνηδονέτας ὡς τὸ οἱ κριοί*. De Athletis Anacharsis apud Lucian. de exercitiis. *καὶ τὰ μέτωπα σωμαρῶν τινων, ὡς τὸ οἱ κριοί*. inde arietare dictum, pro adversis frontibus concurrere, sive collidere. quod de pzeliancium congressu usurpavit Sen. de ira l. 2. c. 3. *Magno imperatori, antequam inter se acies arietarent, cor exiluit*. de nubium conflictu; *gast. nat. l. 5. c. 13.* Nubes resolvit modò ipsa arietatio, ut magnam inter se corporum attritus. (id quod Lucretio l. 6.

—nubes
Frontibus adversis concurrere—)

de dentium collisus, de ira l. 3. c. 4. *dentis inter se arietati*. de oppositionibus hominum mutuis, quod & Marcus illic respexit, *epist. 103.* *Non arietant inter se, nisi in eodem ambulantes*. de fortuitis casibus, quibus corpora humana sunt obnoxia; *ad Marc. c. 11.* *fastidii, non tempestate magnā, ut dissipari, est opus*. ubicunque arietaveris, solveris. Apud Tertull. in Scorpiae c. 6. ubi de athletis agitur pugni gessant, *oculcs arietant*. quo loco, *calva arietant*, legi vult Faber *agonist. l. 2. c. 9.* ego nihil mutandum existimem. de aedificiis terrae tremore commisisse, Plin.

nat. hist. l. 2. c. 82. *Innoxium, & cym concurrentia recta contrario istu arietant*; quoniam aliter motus alteri renititur. Quamquam nec arietum tantum duntaxat est conflictatio illiusmodi, sed & tavorum. Virg. *Georg. l. 12.*

Cum duo conversis inimica in praelia tauri

Frontibus incurruunt.—

Marial. l. 4. *epigr. 35.*

Frontibus adversis molles concurrere damas

Vidimus, & fati sorte jacere pari.

Unde leves animi tanto caluere furore?

Sic pugnant tauri; sic cecidere viri.

Itaque & istis pugiles conferri solent: De Amyco & Polluce decertantibus Apollon. *Argon. lib. 2. v. 86.*

Σταίνε ὃ βαῖον ἀποδὴν ἀπωμύξαίτο μετώπῳ ἰδρῶ, ἄλλος χαμῆλῃ ἐν αὐτῷ αὐτοῦ ὡς οὐκ ἔστι

Ἄλ δ' αὖτις συνδρασκὼν ἐναρξί, καὶ τὴν ταύρῳ φερβόδοις ἀντὶ τοῦ κριοῦ τὸν δεινὰ δόσον.

De Hercule & Acheloo pariter colluctantibus Naf. *Metam. l. 9.*

Digredimur pavillam, rursusque ad bella coimus,

Inge gratuloscimus, certi non cedere: cratque

Cum pede per junctus, totoque ego pectore pronus

Et digitos digitis, & frontem fronte premebam.

Non aliter vidi sortes concurrere taurus,

Cum pretium pugnae toto mihiissima saltu

Expetitur conjux.—

De Hercule denique Antaeoque Lucan. *bell. Pharf. lib. 4.*

Conseruere manus, & multo brachia nexu,

Colla diu gravibus multum tentata lacertis,

Immotumque caput fixa cum fronte tenetur.

Quamquam nec illud omisum velim quod Synesius commemorat *orat. de calvit.* circulatorum quandam vidisse *τῆς κεφαλῆς τῷ ῥόμφῳ ὀπιδεξομένην, διακχεῖται δὲ ἀδίδακτοῦ κριῶ, πρὶν αὖτε ἐν μάλα τὸν πίπλον κατασεύσῃ*. de quo plane dixeris, quod alibi Synesius, *τὸ κρατὶον ἀπερραγῶς ἀντ' αὐτοῦ σιγῶν*.

Ὅτε ἐπισημαινόμεθα] observat hic Xylander *τὸ ἐπισημαινέας* in malam partem usurpatum, prout & apud Appianum *ἐμφυλίων l. 5.* de milite, qui ludis publicis in subellia equum ascenderat, verbis illis: *ὃ δ' ἔμῃς ἐπισημάνετο*. populus murmur indignitatem rei detestatus est, vel indignationem suam significavit & expressit. cui adici potest illud ex Polyb. l. 6. *ἐπισημάνετο τὸ γινώσκον καὶ ἀναρῶν τὸς παρῶν*. Vide ad l. 7. § 49. Epictet. *iti- dem enchir. c. 24.* *Κόρεται ὅταν μὴ αἰσιν κακοῦ γῆ- — τῶν ἐμοὶ ὅταν ἐπισημάνεται, ἀλλ' ἢ σωμα- τῶν μου, ἢ τῶν ἀλλοτρίων μου, ἢ τῶν θεῶν, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναικί. ἐμοὶ δὲ πάντα αἰσῶ σημαί- νεσθαι, ἵνα ἐγὼ δῶμαι*. Cum tamen plerumque in partem meliorem accipitur. Sicut Polyb. l. 1. *τὰς περὶ ὁμοῦς τῶν περὶ ἑαυτὸν ἐπισημάνετο*. *ἀφίονες ἰ- legiti-*

legitimas acclamationes approbare, live acclamando approbationem illarum significare. & h. 2. τὰ κἀκεῖ καὶ δίγεια ἢ ἄργον ὁποιαυμένων. Et rursus τίς ἐκ τῶν ὁποιομένων καὶ θαυμάσιον τὸν θεωρημένον ὄντι τέτοις ἡγεμόνα; Inde ὁποιαυσία pro applausu & acclamatione. Polyb. l. 6. Ἐκδὸς μὲν τὴν ταύτην ὡς τὸ πάλιν ὁποιαυσίας πύχαιον εὐνοίας καὶ συμπληρῆς τὴν ὅτι πάντας τὰς ἀρετὰς καὶ ἀνδρείας καὶ ἀνδραγαθίας καὶ ἀνδραγαθίας. Cicet. ad Attic. lib. 1. ep. 13. Mirandas ὁποιαυσίας sine ulla pastoris fistula auscrebamus. h. e. sine sibilo ullo, quod displicentiae nota est.

Οὐτε θεωρητόμεν] neque offendimur. Xyl. atque ita τὸ θεωρητόμεν aliquoties usurpatum deprehendere est apud Novi instrumenti scriptores θεωρητόμεν. Paulus ad Rom. c. 14. v. 21. ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου θεωρητόμεν ἢ σκανδαλίζεται. Et Petrus ep. 1. c. 2. v. 8. οἱ θεωρητόμεν τὸν λόγον sed & Polyb. l. 6. διαπερθεῖν καὶ θεωρητόμεν, & διαπερθεῖν καὶ θεωρητόμεν conjungit non semel. potest tamen verti, non irruiamus, non impetum in eum facimus. ita enim Iulianus Math. c. 7. v. 27. qo loco dicuntur procellae turbinisque θεωρητοῦται τῇ ὀκλίᾳ. Sed illud potius opinor. In gemina ferè cavilla Senec. de benef. l. 6. c. 9. Quid est iniquis homine qui cum odit, à quo in turba calcatus, aut resper-sus, aut qd nollet impulsus est? Idem, sed aliâ ratione, ab athleticis exercitibus iram summorum it. de ira l. 2. c. 14. Nec, cum ira suadet, ferunt; sed, cum occasio. Pyrrum maximum praeceptorem certaminis gymnici solum ajunt his qos exercebat præcipere, nec irascere. ira enim perturbat artem, & qd noceat tantum, non qd caveas, afficit. At Septimius noster eadem, qd Marcus, ratione, nisi qd agonothetam non antagonistam loquitur, Scorpia. c. 6. Quid nulla sunt prælia, nonnulla vulnera. (ita enim distinctim legendum claritatis gratiâ) pugni cassant, calces arietant, cestros dilaniant; nemo tamen agonis praesidem sibilaverit. sed, quantum li-vores illi & cruores & vibices negotiantur, intendet. pyles ipse non queritur dolere se, nam vult. corona premit vulnera, palma sanguinem obscurat; plus vi-ctoria tunc, qm injuria. hinc tu lesam existimabis, qm vides lætum? sed nec vidit ipse de agono-thera casum suum exprobrabit. Proinde frustra fuit Anacharsis, qd Græcos mirari se dicebat, πῶς καὶ ἢ ὕβρις ὅσων κακοδοτεῖντες, τὸν ἀδελφὸν τ. μ. ὡς ὅτι τὸν πύλην ἀλλήλων. neque enim est ὕβρις τὸν pulsat illa mutua, sed virum ac virtutis peritizque specimen.

Πολλὰ παραδιδυμένα] idem de aliis senti-entur. Xyl. nec aliter Cal. verum παραδιδυμένα est negligere, negligitiam habere, non animum adver-tere. Vide ad l. 5. § 5. verito itaque, negligitiam ha-beamus, non advertamus. Qd facit Solomonis mo-nitum Eccles. c. 7. v. 21. Ad omnia qd de te di-

cuntur, (vel etiam adversus te perpetrantur) μὴ ὄντις καὶ ὁδῶν σου, animum ne adhibeto, ne advertito. nec si famulum tuum tibi maledicentem audieris. Sed Davidis regis ad instar, Psal. 38. v. 13, 14. Reg. l. 2. c. 16. v. 11, 12. Surda aure praterito. decus enim est homini injuriam illatam, non ulcisci, ave-vertere etiam, sed praterire profus. Paræm. c. 19. v. 11. Ita Cato in balneo à quodam per impru-dentiam percussus, veniam petenti, offensamque de-precanti, At ego percussus me non memini. No-tamque ex Plutarcho Bionis illud, qd indicium suis dedit, qd in virtutis studio profectus fecisse se digno-scere, si adversus conviciantes ita affecti forent, tanquam ab eis audivissent;

Ὁ ξὺν, ὅτι ἐν ταύτῃ ὅτι ἀρετὴ ἐστὶν ὁδὸς, οὐδὲ π, καὶ μὴ καὶ ἄλλῃ διὰ τοῦτο ὁ δὲ καὶ ἀρετὴ. h. e. tanquam benigne ac benevole compellati.

Τὸν δὲ θεωρητοῦμεν] Senec. de ira l. 2. c. 8. Non alia qm in lulo gladiatorio vita est, cum iisdem viventium pugnantiumque. Et de provi-dent. c. 4. Perberat nos, & lacerat nos fortunæ fe-ramus. non est seditia, certamen est. Elegantissime Epictet. l. 3. c. 20. Ἐστὶν ἀπὸ πάντων ἀρετῶν ἀρετὴ καὶ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν τοι. τί δὲ ἀρετὴ τὴν ἀδελφῶν δὲ θεωρητοῦμεν; τὴν μίσην. καὶ ὅτις [ἔπε leg.] ἐμὲ θεωρητοῦσιν ζήνται τὸ ἀντικριν με-γυνάξει, τὸ ἀδελφῶν, τὸ πρῶτον. ἢ ἀλλ' ὅτι τὸ πρῶτον ἐν δόξῃ, καὶ τὸν δόξῃ με καὶ τὸν ὅπως κατατρίβων, ἀρετὴ με, καὶ ὁ ἀδελφῶν καλῶς ποιεῖν λέγει, ὅσον ὡς ἀμφοτέρω; καὶ ὅσον ἐμὲ θεωρητοῦσιν ἐστὶν ἐμὲ, πᾶσι τὸ μάλλον ἀρετῶν ἐστὶν; εἰ δὲ τίς πρὸς ἀδελφῶν με ζήνται, ἢ ἀρετῶν ἐμὲ; Eundem ex l. 2. c. 6. Vide ad l. 9. § 12. Sed & Tertull. Scorpia. c. 6.

§ 21. Ἐν τῇ ἐκλογῇ] Cicero de fin. lib. 1. Certe pertinax non ero: tibi si mihi probabis ea qd dicit, assentiar. Hieron. apolog. ad Pammach. Reprehenses non audio; sequor magistros.

Χαίρων μελαδίσματα] Vide l. 1. § 16. & l. 4. § 12. & l. 8. § 16. De Pio infra § 29. Τὸ ἀντιχρὸς ἀντιβαινόντων παρησιαστικῶς τὴν γνώ-μην αὐτῶν, καὶ χαίρειν εἰς τὴν δεινὴν κρείττον. Ci-cer. Tuscul. l. 2. § 5. Nos reselli redarguit pa-tiamur. qd hi ferunt animo inigo, qd certis qibus-dam destinatis sententiis quasi additi & consecrati sunt, eaqe necessitate conficti. ut etiam qd non pro-bare soleant; ea cogantur constantia causâ descen-dere. Et Academ. l. 4. § 9. Plurique errare malunt, eamque sententiam quam adamaverunt, pugnacissime defendere, qm sine pertinacia, qd constantissime di-catur, exquirere. Pulcrè Senec. de benefic. l. 4. c. 38. Non est levitas ab errore jam cognito discedere. hoc verò superba stultitia perseverantia est, Qd semel dixi, quaecumque est, fixum ratumque sit. Et Vincent. Victor. apud Avg. de orig. anim. l. 2. c. 16. Opti-mi est propositi, laudandique consilii, facile ad veriora transi-

ἐάντο δ' ἐπ' ἀλλήλους ἀμαυροῦν καὶ ἀσπαι, καὶ ἐδὲν
ἐπὶ τοῖς παρ' ἡμῶν φυλάττοντες· αἰεταί περὶ τὸν ἐν
ταυτῇ σκελετῇ κειμένον, καὶ πάντων ὁμολῶν ὑπο-
συν αὐτῶν ἐμεινόντων, ὅτι πιν διακρίναμι τὸν ὁρῶντι
ἀπὸ τοῦ καλῆς Νιφῶς, ἢ τὴν ματαίῳ· ἵεν ἀπὸ τοῦ
φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυρρίαν τὸν μαγιστὸν ἀπὸ τοῦ
Ἀγαμέμνονος· ἐδὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς παλαιῶν γυναικῶν
τοῦ αὐτοῦ παρὰ τὸν, ἀλλ' ὁμοία τὰ ὅσα τὴν, ἀδελφὰ
καὶ ἀντιπαραφά, καὶ ὅσα ἐδὲν ἐπὶ διακρίσεως δυνά-
μει. Et mox: Οἱμαὶ σὺ καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς σελῆς πολ-
λάκις ἐμεινόντων καὶ πρᾶξις ἐποκρίσεις τέτοις,
ὅπως τὰς χεῖρας τοῖς δεξιμαῖς, ἀπὸ ἰδὲ Κρόνους,
ἐπὶ τοῖς Πεισμάς γινόμενης ἢ Ἀγαμέμνονος, καὶ ὁ
αὐτὸς, εἰ πύχοι, μικρὸν ἐμεινόντων, μέλα στυμῶς τὸ
τὸ Κρόνος ἢ Ἐρεχθίδος ὅμοια μιμησάμενος, μετ'
ὁλίγον οἰκίστης ἀπελθὼν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κακὰ δυνά-
μει. ἡδὴ γὰρ πρὸς ἐχθροὺς τὰ δεξιμαῖς, ἀπὸ δυνάμει
ἐκαστος αὐτῶν τὴν χεῖρα τῶν ἐκείνου ἐδύναται, καὶ τὸ
ἀποκρίσας ἀπὸ δυνάμει, καὶ μετὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἐμει-
νόντων, πρὸς τὴν ταπεινὴν ἀπελθόντων, καὶ ἐπ' Ἀγα-
μέμνονος ὁ ἰσχυρὸς, ἐδὲν Κρόνος ὁ Μενοικίης, ἀλλὰ
Πάρος ὁ Χερμῆλως Σενιδὸς ὀνομαζόμενος, ἢ Ζήν-
τος ὁ Θεογείτωνος Μαρεσσίου. ταῦτα καὶ τὰ τοῖς
ἀνθρώπων σφραγίσματα. Vide l. 11. § 6. Non in-
conmodè igitur aut incongruè calculus computatorii
similes feruntur mortales, qui inter computandum o-
bolum alter, alter talentum præfert, idemque nunc
istius, nunc illius pro computantis arbitrio vicem
sustinet; putatione demum finitâ, in eundem sacu-
lum pyxidémve immittit, eodem planè loco nume-
rôque habentur universi. qz collatio pulcherrima,
cùm à Polybio de vita avlica præcipuè fuerit usur-
pata, bist. l. 5. his verbis. Ὅπως γὰρ, inquit, εἰσιν
ἐτοὶ παραπλήσιοι ταῖς ἐπὶ τοῖς ἀβακίῳ ψόφοις. ἐκεί-
νοι τε γὰρ καὶ ταῖς τοῖς ἀβακίῳ ψόφοις, ἀπὸ χη-
μῶν, καὶ ἀποκρίσεως τὰ λατρίαν ἰσχύουσιν· οἱ τε αὖτε
αὐτὰς καὶ τὸ τὸ βασιλέως νοῦμα μαγιστοὶ καὶ πα-
ραπρόσως ἐλαστοὶ γίνονται. ab interprete Latino
eumque securo Bisciolâ est misere depravata, pro cal-
culis putatorii, suffragia nobis supponentibus, dum
sic reddunt, Hi enim similes sunt suffragiis, qz in
publicis consiliis dari solent. nam, ut illic pro eorum
qz consulant voluntate, qz modò anea fuerunt, nunc
autem dantur, etc. qz à Polybio mente & verbis
etiam longissimè abeant.

Σφραγματικὸς λόγος] Ex Stoicorum sententia
Laër. l. 7. in Zenon. Ἐστὶ γὰρ εἰσὶν ἔξιν ἐξ αὐτῶν
ἡγεμονῶν καὶ σφραγματικὸς λόγος, &c. Plut. item de
Philosoph. placit. l. 1. c. 7. & Athenagor. legat pro
Christi. Θεὸν πῦρ τεχνικῶν ὁδῶν βασιλέων ἐπὶ τῶν
ἐπὶ κόσμῳ * ἐμπεριειληγὸς πάντας
τῶν σφραγματικῶν λόγων, καὶ ὅς
ἐστὶ καὶ δ' εἰμαρμένῳ γίνεσθαι.
qo loco σφραγματικοὶ λόγοι, sive

feminales rationes pro ideis quibusdam sumi viden-
tur, quales Plato imaginatus est in Deo. A qo nec

abhorret Joan. Damasceni illud, de fide orthod. 4.
13. Πάσιον ἄποιο, καὶ πάντων τῶν λόγους τοῖς ὄντων,
καὶ τὰς αἰτίας ἐν ἑαυτῷ ἀποκρίσεως. Vide l. 4. §. 14.
& l. 7. § 32. & l. 8. § 25. & l. 10. § 7. Sen.
epist. 71. Aut in meliorem emittitur vitam, aut na-
tura sua remiscebitur, & revertetur in totum. Ser-
vius in Eccl. 1. 3. Romani cadavera comburebant,
ut statim anima in generalitatem, id est, in suam re-
dires naturam. qo loco cur materiam pro natura po-
suerit clariss. Calavb. ad Baron. appar. nescio.

§ 25. Πόσα καὶ τὸν αὐτὴν ἀρχαίων χρόνον] Si
consideraveris, inquit, qm multiplicia variâqz uno
eodemque temporis momento in mundo minore tuo
anima exequatur, minùs miraberis Deum sive ani-
mam universi in mundo majore illo tam innumèris
peragendis sufficere. à minore isto ad majorem illum
ratiocinatur, sicut isticitâ & l. 4. § 27. Vide & supr.
§ 4. Epict. l. 1. c. 14. Ἀλλὰ σὺ μὲν περὶ τῆς θείας
δικαιοσύνης, καὶ περὶ ἐκάστου τῶν θείων ὅμοι καὶ ἀνδρα-
πῶν σφραγισμάτων ἐνδυμῶν δυνάσται, καὶ ἅμα ἰδὲ
αἰδηλικῶν ἀπὸ μυνίων σφραγισμάτων κινεῖς, ἅμα γὰρ
δανονικῶν, ἅμα γὰρ τοῖς μὲν συγκαταδελφικῶν, τοῖς δὲ
ἀνανδρῶν καὶ ἱερικῶν, τύπτει τε τοσούτοις ἀφ' ἑ-
κτὸς πολλῶν σφραγισμάτων ἐν τῇ αὐτῇ ψυχῇ φυλάτ-
τεις, καὶ ἀπ' αὐτῆς κινήσεις εἰς ὅσας οἱ ἐκείνους
ἐμπέτεις τοῖς πρώτοις πετυπωμένοις τέχναις τε
ἄλλαι ἐπ' ἄλλαι, καὶ μήματα ἀπὸ μυνίων σφραγι-
σμάτων διασπείρεις· ὁ γὰρ θεὸς οὐκ οἶός τίς ἐστι πᾶσι ἐφο-
ρῶν, καὶ πᾶσι συμπαρόντων, καὶ ἀπὸ πάντων πᾶσι
ἰσχυρὸν διαδόντων. Habet & Stob. tom. 1. l. 1. tit. 5.
sed valde depravata.

§ 26. Μὴν κατελεγενομένης] omisit planè Xyl.
annon mente est in te defixa. Cal. imò, nunc cum vo-
câ intentione, sive contentione, literas singulas profer-
res? affirmatè interrogat, & interrogando negat.
non ita proferres. quorum enim? μήν, num. ut l.
5. § 28. & infr. § 42. κατελεγενομένης intendere
contendere vehementer. ut l. 4. § 3. μὴν κατε-
λεγενομένης.

Τὶ ἐν ἐάν ὁρῶντι] de vocabuli Scriptura
litèr moveant, &c. Cal. siqz irascuntur. Xyl. qsi
hypothesin de nominis Scriptura non continet his
verbis, sed propositio suo accommodet. Verùm aliò
trahit illud χαμῶντων, pro qo ille πρὸς ματῶν
minùs necessariò substituit.

Πᾶν κατὰ τὸν ἐξ ἀειδμήν τινος] Vide ad l. 3.

§ 1. τὸν τὸ κατὰ τὸν δεξιμῶν ἀρχικῶν.
Μὴν τοῖς διακρίσεως ἀντιπαραπρόσως] qod
l. 5. § 33. ἀντιπρόσως αὐτῶν καὶ ἀντιπρόσως. Ità de
Domino Christo Petrus epist. 1. c. 2. v. 23. ὁ λοι-
πῶν ἀντιπρόσως. Hoc est qod Paulus ad
Rom. c. 12. v. 21. Μὴ νικᾷς ὑπὸ τῷ κακῷ. Gvido
Cathul. medietas. c. 1. Vir rapis in te id qod in alio
tibi difflicet? iram scilicet. irascris ergo, qia ille
irascitur. imò jam tibi irascere, qia irascris. Si ira
ipsa tibi verè difflicet, non admittes illam, sed
fugies

* It leg. ex Aithen.
monia Lipf. Phyl.
Stoic. l. 1. c. 6.

est, ut si res patitur, non sit ipsa mors otiosa. Vide l. 7. § 73. Cicero de senect. Senectus non modo languida & iners non sit, verum etiam sit opcosa, & semper pro eis, quas habet, viribus, agens aliquid & moliens.

§ 30. Ὁρα μὴ ἀποκαταρῶντις] hoc est, cave ne postquam ad imperium adscitus fueris, instituti pristini vitæque philosophicæ oblitus, quasi Cælianus quidam efficiaris, & in Casarum mores totus transcas. qales autem Cæsares atque Imperatores Romani plerique extiterint, & quomodo se in imperio gesserint, notius est, quam ut dicto opus sit: & oblique notat Marcus ipse, lib. 1. § 11. Certè de Marco Petrarch. lib. de Imper. offic. Philosophicum maluit quam Cæsareum cognomen. Et Eutropius: Ad nullam insolentiam elatus est imperii fastigio. Et Capitolin. Suos mores semper tenuit. Sed omnium dilectissimè Aristid. orat. in Marc. ubi Pausaniæ mores adversos planè descripserat, Ὁ δ', inquit, ἐπίδειξεν, ὅτι καὶ ἰδιώτῃ οὐτὰ καὶ βασιλεία διὸν τε δὴ τὸν αὐτὸν εἶδ' διὰ τέλους τοῖσιν ὡς πρὸς τῆς βασιλείας παραφῶν ἑαυτὸν, ὥς δικαιῶς ἀξιοῦναι ταύτης ἐν τῇ βασιλείᾳ, ἢ ἐκείνης ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸν νῦν καὶ λόγῳ χρῶμαι. Ἀποκαταρῶντις vocabulum Marco confectum, prout Charmidari & Recharmidari Plavto, Trinum. aët. 4. Sc. 2.

Proin tu te itidem ut Charmidatus es, rursus recharmida.

sicut enim Recharmidari Comico, est in Charmidem reverti; ita ἀποκαταρῶντις, pro eo quod est, in Casarem converti, Casarem, sive Casarianum fieri, in mores Casarianos transire Marco istuc noxiè dictum; sed eadem analogià; quā ἀποσπῶντις, in carnem concrecere, Aristot. probl. l. 1. q. 53. & l. 5. q. 34. quā ἀποθνήσκοντις, feram bestiam fieri, Polybio l. 1. Et Epicteto l. 1. c. 5. quā ἀποσπῶντις, in stirpem, sive, arboris naturam transire; quod de eis Plotinus extulit qui facultati altrici excolendæ toti se dedunt: Svidas in Κόσμου. de Daphne in arborem conversa, Lucianus bist. ver. l. 1. de hedera usurpavit, Theophrastus bist. plant. l. 3. c. 18. arborem fieri, vertit Plinius l. 16. c. 34. & ἀποκαταρῶντις, hederascere, sive hederam fieri; his eisdem ibidem. & ἀποπαπῶντις, in pappos converti; eidem Theophr. l. 7. c. 11. quā ἀποκαταρῶντις, Avtori de mundo c. 3. quod Sinuari, Apuleius, sive, in sinus absumi; quā ἀπογυῶντις, in terram redigi, Philoni de mund. immort. ἀπολεῖσθαι, in lapidem transire, Aristot. problem. l. 14. q. 11. quod de Academicis Epictetus l. 1. c. 5. ἀποπύρῶντις, igniri, Avtori de mund. c. 4. & ἀποκαταρῶντις, in carbonem redigi, Lucian. dial. marin. 10. quā denique ἀποθεῖσθαι, Deum fieri; quo modo Amelius apud Theodoretum therap. l. 2. αἰνέει καὶ ἀναλυθέντα πάλιν ἀποθεῖσθαι καὶ θεὸν εἶναι, διότι ἡν πρὸς τὸ εἶς τὸ σῶμα καὶ τὴν πᾶρκα καὶ τὸν ἀνθρώπον καὶ λαχθῆναι. sive, inter Deos referri: quia Romanorum Imperatoribus honos haberi soli-

tus. unde de nostro Lucianus in Pseudomans. Θεὸς Μάρκος ἦν. & Tertullianus apolog. c. 34. Maldictum est ante apotheosin Deum Casarem nuncupare. alludit eò Seneca cum Claudio illudens ἀποκαταρῶντις tanquam ἀποθεῖσθαι dixit, idque tituli Satyræ suæ in ejusdem obitum conscriptæ dedit, ut Dio Cassius testatur l. 60. de quo videndus V. Cl. Hejnsius. Frustrà siquidem est hic Xyl. cum τὴν ἀποκαταρῶντις suspicatur significari, imperio aut rerum summā deponi. quem tamen secutus est Jo. Mevrius in Lexic. Græcobarb. ubi τὸ ἀποκαταρῶντις, adducto etiam Marci loco hoc ipso, ἀ Casarὶ dignitate dejici, exponit. Sed & Annotator Lugd. de Casari statu dejici, ut ἀποκαταρῶντις sit imperium amittere, & Casareatu quasi devestiri; quomodo ἀποπαρῶντις sive ἀποπαρῶντις δειδῶς Hippocrati de acr. loc. & aq. est virginis deponere, sive devirginari, ut Petronius loquitur. & quomodo ἀπολεῖσθαι Marco l. 10. § 21. munere defunctum esse, & ab eodem jam cessare. cum eandem in istis τὸ ἀπὸ vim obtineat, quam τὸ ἐξ huic finitimum in illis, ἐξυδαῖσθαι, in aquam liquecere, Dioscorid. l. 1. c. 88. ἐξελαιῖσθαι, in oleum verti, Theophrast. de caus. plant. l. 6. c. 9. & 11. ἐξαρεῖσθαι in acrem abire, cum eidem l. 1. c. 27. cum & Luciano de mort. Peregr. & Hippocrati de nat. infant. ἐκπύρῶντις, igniri, & in ignem transire: unde ἐκπύρωσις Stoica, quā avtumabant illi fore, ut ignis tandem omnia absumeret, & in substantiam suam redigeret; quod eis ἑαυτὸ μελᾶσθαι καὶ ἐκλαμβάνειν Plutarchus dixit, de esu carn. 1. & de commun. notion. c. 27. ἐξαρῶντις, virum fieri, in virum evadere; Svid. quod idem ἀπαρῶντις, in virum evadere ex puero, Clemens Strom. l. 1. in virum ex famina converti, dixit Theodorus in Theolog. Orient. ἐξαρῶντις, ex libero in servitutem redigi, Plutarch. Anton. ἀνδρῶντις denique, Deum evadere, Clem. paedag. l. 1. c. 12. nec aliâ ratione uniones exaluminati, pro alumine tincti, Plinio dicti l. 10. c. 35.

40 Μὴ βαφῆς] ne mergaris & obruaris. Xyl. imò ne tingaris, ne inficiaris: ne mores avlici genuinum animi candorem obsuscet, quod inginemmentum combibere, Septimius dixit, de spectac. c. 14.

Ὅς ὅτε τις τ' ἐλέσταν' αὐτὸν γυνὴ φοινίκου μήνην. ut Hom. loquitur Il. δ. v. 141. i. ut Maro & En. l. 12.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro
Siquis ebur.

50 quod nos diceremus, that you be not stained. nam quod Græci μάλινειν & βάπτειν, nos dicimus to stain. Eum autem Homeri locum respexit Plut. de E I Delph. ubi dixit, eadem usus, quā hic metaphorice Marcus, voce; τὸ ἐν εἰλικρινεί καὶ καθαρείν. ἐτέρη γὰρ μῆτις περὶ ἑτορὸν ὁ μισοῦς ὡς περ καὶ Ὀμηροῦ ἐλέσταν' πᾶν φοινισσόμενον βαφῇ μάλινεσθαι εἴποι καὶ τὰ μυγνύμενα ἐπὶ χρομάτων διβαφῆς φθέρειν, καὶ φθέρειν τὴν μῆτιν ὀνομαζέσθαι. Unde

Unde emaculandus auctor idem in Sympos. l. 8. c. 5. Πάντα τὰ μεμυμένα ἢ ἀμύμιον ἐπιορασκετε· πρὸς σὴν· ἔστι ποιητὴς ἢ μέγας μάχης, ἢ ὁ μαχὴ μελέσθων· μεταβολὴ δὲ τις ἐν σὴν. διὸ πάντες τοὺς μέγας ἢ ἡρώδας διὰ τὸ ἀγαθὸν φθόρος θορυμίζουσιν, καὶ τὸ βλάττει διδύμω κέλλανεν ὁ ποιητής· μὴ μὴ legendum. Sicut & Latinis itidem tingere, inficere, & colore aliquo tincta dicuntur infecta. Idem in Roman. problem. c. 26. Μόνον ἔν το ἀλκόν, εἰδικρυπνὲς καὶ ἀμύμιον ἢ ἀμύμιον ἔστι βαρὺ καὶ ἀμύμιον. Sed & Porphyry. de abstinent. l. 4. Καὶ ὁ πολυσμῶς καὶ ἡ μανσις ἀνοὶ πῶς μέγιστον τὸ ἐπεστροφῆς ὡρὸς ἐπεστροφῆς καὶ μέγιστον ὅταν δὲ ἐκκρίνῃ ἀνθρώπων. ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν βαμμυμένων, αὐτὸ δὲ διὰ μέγιστον σωφρανταί, εἰδὲς ἄλλω ἄλλω συμπληρουμένων, μάλιστα φασίν.

Ὅς δ' ὅτε τις τὴν ἐλεφαντῖνα γυνὴ φοῖνικι μύνη·
 καὶ ἔμπαινον τὰς μίξεις φθορὰς οἱ ζωηράφοι λέγουσιν.
 ἢ δὲ σωθήσεται τὸ αἰμικλον καὶ κατὰσεν, ἀφ' αἰσίου καὶ
 ἀκραινῆς καὶ ἀκέραιον. Eadem haec metaphorā usus
 est Paulus 1. 5. §. 16. ubi dixit; βάπτισμα γὰρ
 ὡς ἐστὶν φαντασίαν ἢ ψυχῆ. & l. 3. §. 4. Sedin
 partem meliorem acceptā, ubi de viro bono, δικαιο-
 σωμῇ βεβαιωμένον εἰς βάθος. Vult ergo κατὰσεν
 ἔρπειν διανοίαν, ut l. 8. §. 48. ait, ut mox sese ipse
 explicat, ἀπὸ τῆς ἀκέραιον. Senec. epist. 59. Elui
 difficile est. non enim inquinati sumus, sed infecti, i. e.
 ἔμμεμασμένοι, ἀλλὰ βεβαιωμένοι.

Γίνεται ὃ δ' scil. Vulgari dicitur, *Homores mutant mores*. Polybius (Svidā citante) Πάντας μὲν ὃ οἱ βασιλεῖς καὶ οἷον στρατηγὸς καὶ συμμάχους τῶν κοινωνομένων οἱ αὐτοὶ ἐλπίδων καθι-
κόμενοι ὃ οἱ περὶ τὸν παρεπόμενόν ἐστιν ἐπιδεικνύμενοι
ἐπὶ τῇ δεικνύμενῃ ὡς ὡς ἐπὶ τῇ δεικνύμενῃ (ita enim
ista legendum avtumo). Ἀλλὰ ὅδε, ὡς μὲν τῆς
βασιλείας χρῆσθαι καὶ μάλιστα ἡδὺς ἐμφανῶς ἐπι-
δείξαι βασιλείας ὃ ἐπιδεικνύμεν, καλεῖται καὶ βίαιον ἐπὶ
τῇ τῇ ἀρχῇ, inquit Arithides orat in Marc.
Qz et vitium hoc notat in Pausania Cleombroti F.
Ὁς οἱ καὶ μὲν, ἐδωκεν στρατηγὸν at imperator
designatus, et cum imperio foris agens, ἐπιδείκνυτο
μὲν οἱ οἱ, ἐπιδείκνυτο ὃ αὐτὸς παντὶ ὃ μᾶλλον
ἐπιδείκνυτο, ὃ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ καὶ οἱ μὲν καὶ ἐπὶ
αὐτῷ τῇ συμμάχῃ ἀκόλαστον ὃ καὶ ὕβρις
περὶ τῇ διαταγῇ στρατηγικῇ καὶ περὶ τὸν στρατὸν.
Graphicē verò admodum idem καλεῖται Ev-
ripid. in *Phigien*. *Aulides*. sub persona Menelai
Agamemnonem alloquentis : (lion

Οὐδὲ, ἔτ' ἐσπόμενος ἄρχην Δαναΐδων πρὸς Ἰ-
 τῷ δοκεῖν μὴ ἐπὶ χερσὶν, πῶς βέλεις θέλον,
 ὧς παρηνός ηῖς, ἀπασιν δίδως περιτιγνάνων,
 καὶ θυρὰς ἔχων ἀλλείψας πῶς θέλοναι δημῶν;
 Καὶ δίδως πρῶτον ἑξῆς πᾶσι, κ' ἐι μή τις θέλοι,
 τοῖς ἡρώταις ἑσθλὴν περὶ αὐτὸν φιλοκτήμον ἐκ μέσων.
 Καὶ τ' ἐπεὶ χερσὶν ἄρχας, μεταβαλὼν ἄλλους
 τρέψας, (ρίλους,
 τοῖς φίλοις ἐκείν' ἦεναι ταῖς περὶ ὧς περὶν

Δυσπρόσπινος, ἔστω τε κλέϊσιν ἀσπίς. ἀνδρᾶ
 δ' ἔχθρων
 Τὸν ἀγασθὲν, περὶ αὐτοῖα μεγάλα, πρὸς τρέψας με-
 τίσταται.

Ἄλλα καὶ βέλαιον εἶ) τότε μάλισα τοῖς φίλοις,
Ἡνίκ' ὠφελεῖν μάλισα δ' ὡς ἀπὸς ὄσιν εὐτυχῶν.

Sic, puta, Trojam petentis principatum Gracia
Velle cum nolles videri, maxime velles tamen,
Ut modicus, & benignus, dexteris preserveris.
Tunc tue semper patebant civibus cunctis fores.
His dabas responsa blandus, hos salutabas prior;
Moribus tibi quod parares gloriam in medio sitam.
Nunc sed imperiis posito vertitur vite modus:
Non amicos nunc priores, ut solebas, diligis;
Durus imprimis adiri, nec frequens inter larem.
Non deest mutare mores magna curantem virum;
Cujus hoc magis probanda tunc amicus est fides,
Quod magis florens amicis adjuvandi sufficit. Grot.
Sicilicet, quod Menander in Gubernat. à Prisciano l.
relatus.

Oblitus est se ipse, qui esset.

(vide l. 9. § 3.) quod de Largio Macedone Plin.
min. l. 3. ep. 14. *Superbus dominus & servus, & qui*
servisse patrem suum parum, imò minimum, meminisset. Ità, quod Martial. l. 11. ep. 6.

Ardua res hæc est, opibus non tradere mores.

Et Avgurin. homil. 13. & conc. solenn. 205. Apostoli illa ad Tim. ep. i. c. 6. v. 17. Τοῖς πλουτοῖς περὶ γὰρ οὐκ ὑποκαταβαίνειν, respiciens: *Primusque ad peculiariter divitiarum vermis est superbia. Idemque conc. solenn. 212. Morbus divitiarum est superbia. grandis animus, qui inter divitias isto morbo non tenetur. magnus dives est, & major divitis suis, qui non tenetur. magnum se putat, quia dives est.* Οἱ γὰρ πολλοὶ καὶν αὐτὸ μόνον αὐτὰ βεβηχῆναι πνέουσιν ἐν ψυχῇ αὐτῶν, οὐσὼς καὶ πνέουσι μεγάλα, καὶ λαλοῦντες ἀνὰ θυμὸν ἑαυτῶν, καὶ διὰ μαλακίαν τοῦ παρονοήσιμου καὶ τῆς ἀχθῆς, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἀπεκαθίσιν, ἀφίστησι καὶ ἀλλοιῶσι τῆς εὐπρεχίας ἐν βαθεῖα παρ' αὐτοῖς ἐν μαλά σφραγισμένοι, μηδὲ μίχρη τῆς ὑστερίας ἰσότητος διαμυθῶντες ἐν ὁμοίᾳ. Philo de vit. Mosi l. i. de talibus & Sotiphasian apud Stobzum tom. 2. tit. 22.

Ἄν δ' ἐπιυχεῖτε, μηδὲν ὄντες, ἐνδέως

*Is' ४२५०७३६८९७८---

*Si fauerit fortuna, cūm sitis nihil,
Cælo leuatis capita.---*

Pium itaque illud Placillæ Imperatricis Theodosio
conjugi datum monitum, Ἀεὶ σε, ὦ ἀνδρ, σεβήσεται
λογίζεσθαι, τί μὲν ἴδεται πάσαι, τί δὲ γέρονται νῦν.
Theodoret. *bist. Eccles.* l. 5. c. 18. Vide *ad*
l. 10. §. 19.

§ 17. Pavlus Timotheos, epist. 1. c. 5. v. 22. Σ-
αυτὸν ἀγρόν τηρεῖ. & Jacob. c. 1. v. 27. ἀποκλιν
ἑαυτὸν τηρεῖν. & Joan, epist. 1. c. 3. v. 18. τηρεῖ
ἑαυτὸν.

ἑαυτῶν. **Επιφαι. l. 2. c. 8.** Τί δ' ὅτι ἐ μόνον σὺ
καλοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνον ἐπιστάσι καὶ παραγί-
ναι, ἐν τῷτο ἐ μνησθῆναι; ἀλλὰ καὶ καλῶς ὡς
τίς ἐπιτελεῖται; εἰ δὲ σοὶ ὄφρα ὅτι τινὰ ὁ θεὸς παρ-
έδωκε, ὅπως ἀν' αὐτῶν ἡμέλει; παρὰ δὲ δὸς σοὶ σι-
αυτῶν, καὶ λόγου, τῶν μοι οὐλοῦσι τοῦτον, δι-
πύρκα, αἰδμήνοια, πύρκα, ὑψιλόν, ἀκρίβητορ,
ἀπαδῆν, ἀτάραχον. εἴτα σὺ ἐ φιλᾷσας;

Ακουσθ. Vide l. 3. § 5.

Ἀγωνισμὸς, ἵνα τοῦτ' συμμείνης.] Est hic re-
vera, si dextre accipias, ὁ καλὸς ἀγὼν ille, quem de-
certare Timotheum hortatur Apostolus; decertasse
jam se testatur ipse. **ἀγωνίζεσθαι**, inquit, τὸν καλὸν ἀγῶ-
να τῆς πίστεως. **epist. 1. c. 6. v. 12. &** τὸν ἀγῶνα
τὸν καλὸν ἡγωνισμαί. **ep. 2. c. 4. v. 7:** neque enim
sine certamine iugi seduloque ad salutem pertingi-
tur. **ἀγωνίζεσθαι εἰσελθεῖν** inquit Dominus; **Luc.**
c. 13. v. 24.

—labor ad nitendum intrare volenti.

Silius bell. Punic. l. 15.

ἵνα τοῦτ' συμμείνης.] Itā l. 10. § 8. μήπο-
τε μελοποιῇ καὶ σοὶ νόοις. **Plin. min. l. 1. ep. 23.**
Tuam personam tibi imponas: quæ sapienti viro itā
aptanda est, ut perferatur.

Ἄιδ' ὁ θεός.] Numinis reverentia jure merito
primas hic obtinet, utpote quæ sit sapientia, non
πρῶτον principium duntaxat, **Prov. c. 9. v. 10.** sed
& **Π' ὡν** caput, principale, ac præcipuum; **Prov.**
c. 1. v. 7. imò sapientia ipsa; **Job. c. 28. v. 28. &**
summa totius. **Eccles. c. 1. 2. v. 13.** Itaque exigenda
vita cuique **μὲν αἰδῶς θεοῦ καὶ εὐλαβείας.** **Aposto-**
lus ad Hebr. c. 12. v. 32. atque ut **Silius bell. Pu-**
nic. l. 15.

Idem iustitiae cultor, quæcunque capesses,
Testes factorum stare arbitrare divos.

Nam mihi pro certo constat, omnium mortalium vi-
tam divino numine invisi. neque bonum neque malum
facinus cuiusque pro nihilo haberi, sed ex natura diver-
sa præmia bonos malosque sequi. **Salust. ad Cæsar. &**
Juvenc. bist. Evang.

Nil absente Deo loquimur: nil abdita clausum

Pectoris antra regunt. cernit Deus omnia præsens.

Prudent. cathemer. hymn. 2.

Speculator adstas desuper:

Qui nos diebus omnibus,

Atque nostros prospicit,

A luce prima in vesperum.

Hic restis, hic est arbiter,

Hic intuetur, quicquid est,

Humana quod mens concipit:

Hunc nemo fallit iudicem.

Aug. de verb. Dom. orat. 10. Oculum in te non in-
tendit iuum, qui fecit tuum? **Plav. captiv. 2. 2.**

Est profectò Deus, qui quæ nos gerimus, auditque &
videt.

Is autē tu me hęc habueris, proinde tuum illis cura-
verit.

Bene merenti bene profuerit, malè merenti par eris.
Boeth. consol. l. 5. extremo: Manet etiam spectator
desuper cunctorum præsciens Deus, visitansque ejus præ-
sens semper æternitas cum nostrorum actuum futura
qualitate concurrat, bonis præmia, malis supplicia dis-
pensans. **aversamini igitur vitia, colite virtutes.**
magna vobis est, si dissimulare non vultis, necessitas
indicta probitatis, cum ante oculos agitis iudicis cun-
cta cernentis. **Autor Oculi moralis, sive is Robertus**
Capito Lincoln. sive quis alius; c. 15. § 2. ubi
Bernardi illud adduxerat; Quis loco, quis angu-
lo reverentiam habe angelo, qui te custodit, nisi illo præ-
sente facere audeas, quod me præsentem non auderet. Hic
est, inquit, magni consilii Angelus, cui patens est omnis
angulus. Unde quidam;

Quid quid turpe paras, quod me spectante ruberes,

Cur, spectante Deo, non magis inde rubes?

Vide l. 1. § 4. & l. 2. § 11. & l. 11. § 26. &
l. 12. § 2.

Σὺ δ' ἐ ἀνδρώπῳ.] **Ovid. Ponti l. 2. cl. 9.**

Regia, crede mihi, res est succurrere lapsis:

Convenit & tanto, quantum es ipse, viro.

Conveniens homini est, hominem servare, voluptas:

Et melius nullā queritur arte favor.

Hac enim ratione fit, ut iuxta paræmiam à Svida in
litteras relatum, **ἀνδρῶν ἀνδρῶν δαίμονιον** effi-
ciatur. **Marcus noster, prout à Juliano in Casari-**
bis inducitur, à Sileno interrogatus, Τί μᾶλλον ἐδῶ-
κεν τῷ βίῳ τέλει; respondit, **Τὸ μμεῖναι τῷ**
θεῷ. Et secundò querenti, **Τί ποτε ἐδόμεν ἐν τῷ**
θεῷ μέμνησιν. Ille rursus, **Δεῖξ μοι ἐλαχίστων,**
ἐν πλείν ὅς ἐστι μάλιστα μμεῖναι. **Pythagoras**
verò, à Eliano referente, l. 12. c. 59. **Ὁνο ταῦτα ἐμ**
ῶν δὲ τῶν τοῖς ἀνδρώπῳ δειδῶν καὶ δειδῶν, τῷ τῷ
ἀλλήλων, καὶ τὸ εὐορθεῖν ἐοικέναι ὅ τοῖς θεῶν
ἐργοῖς ἐκτελεῖν. At **Strabo l. 10.** **Ἐν μὲν εἰρηταῖ**
καὶ τῷτο, τῶν ἀνδρώπῳ τῷτε μάλιστα μμεῖναι τῷ
θεῷ, ὅταν εὐορθεῖν. ἀμεινον δ' ἐν λόγῳ πῶς,
ὅταν εὐδαίμονον. qo loco **Xylander εὐδαίμονον**

40 numina rectè colere, cur sit interpretatus, ego nullus
assegor. Cicer. de natur. deor. l. 1. **Quoniam pluri-**
ma homini ab homine vel commoda vel incommoda so-
lent oriri; & Deo proprium est vel servare vel bene-
facere; idcirco qui in gravi periculo succurrit, quæ in-
genti quoniam afficit beneficio, quoniam Dei quasi vice
fungitur, ei cui prodest, Deus dicitur existisse. Et
Plin. bist. nat. l. 2. c. 2. **Deus est mortali juvare**
mortalem: & hac ad æternam gloriam via. hic est
vetustissimus referendi bene merentibus gratiam mos,

50 ut tales numinibus ascribant. Verum novissima ista
minùs pia. Piè Gregor. Naz. orat. pro pauperib.
Γὰρ τῷ πᾶσι πρὸς τὸν θεόν, καὶ τῷ εὐνοῖα καὶ ἡσυχία
τῷ. γὰρ πᾶσι ἀπὸ τοῦ θεοῦ, τὸν εὐνοῖα καὶ ἡσυχία
μμεῖναι. Ἐν δ' ἐπὶ τῷ, ὅς τὸ ἐν πλείν, ἀνδρῶ-
πῳ ἐστὶ θεός. Et ad cives suos in angustiis consti-
tutos: dum præfectum ad clementiam & condona-
tionem

tionem cohortatur. Μίμνου δὲ τὰυτὰ θεῶν φίλων
δραπίας. οὗτο ἔχει μάλιστα θεῶν ἀνδραποῦ τὸ εὖ
ποιεῖν. ἔστι τοι θεὸν ὁμιλῶν μὴδὲν ποιεῖσθαι. μὴ
πρὸς τὸν χαλεπὸν τῆς θεότητος. Qod ῥητορικώτερον
pavlo, liberiusque Clavdian. de Honor. Coll. 4.

Sis pius imprimis. nam cum vincamur in omni
Munere, sola Deos aget clementia nobis.

Vide l. 5. § 33.

Βερεῖς ὁ βίῳ] Vide l. 2. § 17. & lib. 4.
§ 17, 16.

Εἰς καρπὸς τῆς ἐσθλείης ζωῆς] fructum vitæ
appellat, inquit Calavb. quem Philosophi dicunt fi-
nem. itaque quod de Heliogabalo Lamprid. Eum fru-
ctum vitæ præcipuum existimans, si dignus atque
aptus plurimum libidini videretur. Diodorus in
famili sententia, l. 1. ἀπολαύδων βασιλείας ἐν-
δύμων ὅν τιλῶ, τὸ πάρος γεῖν τῆς ἡδ-
υαίς ἀνεπαλύντως. causas vitæ Juvenalis dixit,
Sat. 6.

Et propter vitam vivendi perdere causas.

Et Plin. l. 5. epist. 5. Si voluptatibus dediti quasi
in diem vivunt, vivendi causas quotidie finiant. Et
l. 1. ep. 12. de Corellio Ruto. quoniam plurimas vi-
vendi causas habentem, optimam conscientiam, opti-
mam famam, maximam avaritatem; præterea fili-
am, uxorem, nepotes, sorores; interque tot pignora ve-
ros amicos. Hæc ad Lamprid. Calavbon. quoniam,
causas vivendi in novissimo hoc de Corellio aliud
planè quam finem qui Philosophis dicitur, designare
videtur. Notat Lucret. l. 3. hominibus ἀπολαύ-
σῳς solenne esse,

—ubi discubuerit, tenentque

Pocula plena manu,—

—innumbrant ora coronis,

Ex animo ut dicant, brevis hic est fructus hominis.
Ita illi vitæ fructum, τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῶν, ut Pe-
trus loquitur, ep. 2. c. 2. v. 13. existimant: at Mar-
cus istuc, δίδασκον δόξαν, καὶ πρὸς ἑκὸς κοινωνίαν: hoc
est, linguā nostrā (Christianam volo) εὐσεβείαν
καὶ ἀγάπην, pietatem et charitatem: sive ut Aposto-
lus ad Gal. c. 5. v. 6. Πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργεῖ-
ται. ita Pavle illi nostro οὗτο καρπὸς, οὗτο κέρδος,
Christo Domino suo, Christianisq. fratribus suis,
inservire; ad Philipp. c. 1. v. 21, 22. de quo loco
videndus venerandus Airayus, qui solus interpretum
videtur Apostoli mentem affecutus. Vide l. 4. §
24. & l. 12. § 29.

Πάσα ὡς Ἀγρωίνης μαθητῆς] De Marco no-
stro itidem Capitol. Pro instituto patris volens age-
re, dicere, cogitare. Pium vult uterque, cui in adopti-
onem ab Adriano datus est Marcus. Vide l. 1. §
16. ubi pleraque eadem, quæ istuc, deprehendas. De
Tiberio pariter Strabo: καὶ νῦν ὁ δαδεδωκὸς
ὡς ἐκείνου, (Augustum scil.) κανόνα τῆς διοική-
σεως καὶ οὗτο ἀπολαύδων ἐκείνου ποιῆται. Et ipse
de se Tiberius apud Tacitum annal. lib. 4. Si

omnia facta distinge ejus vice legis observem. Ve-
rùm hoc cum ad speciem tantum veteratorie, quod ho-
minum animos sibi conciliaret, & ad tempus breve
nimis, non constanter observasse, ex Dione discas
licet.

Τὸ ὑπερ ὅς τις λόγον παραλαβὼν εὐπνοῦν]
Ita lib. 1. § 16. τὸ μὴ ὁμιλῶν ἀπολαύδων ἐπὶ οὗ-
το ἔξεταστέον καὶ κρίνεται. ibi vide.

Τὸ ὁμαλὲς πάντα καὶ] Ita l. 1. § 16. πᾶσα
συμφωνία ἑαυτοῖς. Senec. ep. 74. Virtus conveni-
entiā constat. omnia opera ejus cum ipsa concordant
et congruunt. Et ep. 20. Maximum hoc est et of-
ficiū sapientiæ et indicium, ut verbis opera con-
cordent, ut et ipse utique par sibi idemque sit, observa-
itaque, numquid vestis tua domusque dissident: num-
quid in te liberalis sis, in tuos sordidus: numquid co-
nes frugaliter, adifices luxuriosè. unam semel ad
quam vivas regulam prende, et ad hanc omnem vitam
tuam exæqa. Vitium est hæc diversitas, et signum
vacillantis animi, et nondum habentis tenorem suum.
quid est sapientiā? semper idem velle, atque idem nolle:
non potest cuiquam semper idem placere, nisi rectum.
Et de vit. beat. c. 8. Hoc modo una efficitur vis ac
potestas concors sibi: et ratio illa certa nascetur, nec
dissidens, nec basitans. quæ cum se disposuit, et par-
tibus suis consensit, et, ut ita dicam, concinuit,
summum bonum ictigit, nihil enim pravi, nihil lu-
brici superest; nihil in quo arictet aut labet. quæ av-
daster licet proficereis, summum bonum esse animi
concordiam. virtutes enim ibi esse debemus, ubi con-
sensus atque unitas erit: dissident vitia.

Τὸ δοτὸν] Hoc Antonino (si Pavaniz in Ar-
cad. credimus) καὶ ἡ ἐς τὸ θεῶν πρὸς, τὸ εὐσεβές.
id est, Pii appellationem acquisivit. quoniam Capito-
linus ex aliis alias appellationis hujusce causas ad-
ducit. Bandem & Marco Svidas eum aliis tribuit.
Vide ad l. 1. § 16. ἡμεῶν.

Τὸ εὐδὸτον τὸ παρῶντα] εὐδὸτον Xyl. rectè.
Vultu sereno. Flacc. arm. l. 1. Od. 37. & Frontu
serenā. Martial. l. 7. epigr. 11. huic opponi vide-
tur τὸ ἐπὶ κότεον τὸ παρῶντα. l. 7. § 23.

Μὴ ἀντημυροῦν] Vide supr. § 26. μὴ
ἀντημυροῦν.

Ὡς ἐπὶ ἐδὲν ἑσπερῶν] nihil enixè aut festinè
moliebatur. utrumque enim designat τὸ ἀσπερῶν,
sicut & τὸ ἐπὶ ἑσπέρην (unde de Maximo Marcus l.
1. § 15. καὶ μὴ δαμῶν ἐπὶ ἑσπερῶν.) & festinè ad
rem aliquam ferri. Homer. Il. 9. v. 293.

—τὴν μὴ ἀσπερῶν καὶ αὐτὴν ὀτρύνει;

Et Theognis; v. 401.

Μὴδὲν ἀγῶν ἀσπερῶν καὶ ἐπὶ πᾶσι δαίμοσι.
& enixè in rem aliquam incumbere. Hesiod. clyp-
v. 364.

Πᾶσι μὴ ἐπὶ ἀσπερῶν.—

Et Theogn. idem v. 335.

Μὴδὲν ἀγῶν ἀσπερῶν πάντων μίος δαίμων.—

τυ τίς ἰστίς, ὡς ἐπ' ἑδὲν ἑσπεύον, ἐφδ L. 1. §. 16.
 ἐδὲν ὡς ἀντιπαθεῖν ποτε, ὡς ἰδρωτός. Aristotel.
 ethic. lib. 4. τ. 3. in caractere τῷ μαλακοφύχῃ,
 urumque his verbis expreſſit: ὃ γὰρ ἀσθενὲς, ὁ ἀπὲ
 ὀλίγα σπασθεῖσων ἔτι σωπύονθ, ὁ μὲν δὲν μέγα
 οἰοῦμαι. De Confinitio Liban. orat. 3. τοῖς μὲν
 χαλεποῖς ὑπακείων ὀξέων· ὁ μὲν τοι τῶν ὀξέτητων σὺν
 παρασχῇ ποιούμενος.

Μὴ ἀποστρέφον ἐν μάλα πολλοῖν] Vide l. i. § 16. Agapet. paranes. ad Justinian. § 42. Νυνεὶ γὰρ ἀποστρέφει τοὺς οὐκ ἀγαπῶντας τοὺς ἀγαπῶντας. οὐδὲν γὰρ ὅτιν ἡ τοῦ δικαίου εὐερεσις, ῥαδίως ἀποστρέφεται τοὺς μὴ ἀγαπῶντας.

Διαβολὰς ἐκ ἐδύχετο | Vide l.i. § 5.

'Ου φοφοδὲς] φοφοδὲς, δειλὸς, τὸν φόβον φο-
βῶν. Suid. *pavidus, q̄ strepitus metuit.* sive ut
Maro *œn.* l. 2.

Omnes gem terrent auræ, sonus excitat omnis.

Et hunc imitatus Silius l. 6.

--gens sorus omnis & astra

Exterret.—

imò cui strepitus, ubi nullus est, videtur esse. ut

Ἀπαρτα γὰρ τὰς οὐρανίων φορεῖ.

Facile anima metuens audit aut fingit sonos.

god de malè sibi conficio Eliphaz Jobi c. 15. v. 21.
 Senus pavoris acribus ejus jugiter infonst. ut So-
 phocles *Acrifto*, à Scobroz tom. 2. tit. 8. lardatus.
 indè pro superstitioso, & sufficiose sive meticulofo
 animæ cavo ufurpatur. De Judeis ad *Diogne-*
num Justinus: Τὸ γὰρ αἰὲν ἔβροχον αἰσῖς ἡ-
 ποσῆς, καὶ τὴν αἰὲν τὴν σαρκῶς ἐκστατικὴν.

Οἱ αὖ ἐν τῷ μέγῃ ἱερῶος] leg. δι-
 μέλειν ἐν τῷ [αὐτῷ] μ. 6. tanta victus renuitate
 usum. ut à mane ad vesperam loco eodem posset du-
 rare, sine ulla alvum levandi, aut vesicam, nisi sta-
 tuis horis, necessitate. Calarbon. ad Capitol. Pium.
 Apud Etymologum in *Καρδαλέ* mendum ge-
 minum, (quod & Sylburgium video observasse)
 ubi terribilia visa dicit *μελέων τῷ λυγρῷ ὄφ-
 ῃ* ὡς ἔφωτον τὸ ὄφει, ἃ μὴ εἶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄφει. re-
 spondendum ἐν τῷ αὐτῷ ὄφει. Quid avtem hic Marcus
 de Pio; Dionem de Marco narrare refert, sed memo-
 riā, puto, lapsus V. C. Salmasius ad *Capitolini Pium.*
Καλεπν, εἰπε δαυτοῦς χρῆσιν] Vide Marcum
 in hoc Pii æmulum, *supr.* § 21. Lavdat hoc &
 in Constantio Themistius *orat. quinquen.* q. ubi
 Nestoris consilium Agamemnoni datum retulerat
ex Iliad. 1. v. 74.

Πολλὸν δ' ἀγρυπνῶν, τῇ πείσῃ, ὅς κεν αἴσῃη
βελῶν βελύσῃ. —————

Sec. & reprehensionem ejusdem, *ibid.* v. 108.

--μάλα γάρ τοι ἔγνω

Πολλ' ἀπικυθόμεναι. --

Subjungit ad Imperatorem versio orationis filo; (Col
 δ' ἐκ ἐσι μέγχι γὰρ νῦν, ὅστις ἀν' ἔχει ἀποσταλέντης,
 ὅς τ' ἀποστῇν αὐτῷ [αὐτῷ δ.] συμβέλῃ ἀποστα-

ερως παροχήμα, ἀλλ' εἰ [ἦ] καὶ σαυτὸν πα-
 λαῖον τὸ δῖον ἐξεύρες, ἢ τὸ ἔργον ἐπίγειον τῷ
 πατρ' ἄλλῳ καλῶς ἐνυμμήσας. Et de eodem Iliban-
 oras. 3. ἀν' ἡμῶν οὐτὸς ἐνέειπεν, τῶτον τῷ βασιλεῦ-
 εἰς μῦθον ἔργον τῶν ἡδ' ὅτι πάλα συμβουλίας, ἐκ
 αὐθαδείας φασιλίζων, ἀλλ' ἔργον τὸν παλαιὸν λόγον
 βεβαιῶν, οἱ ἄρα ἐν οὐτῷ γε φερύσσοντας, τὸ τοῖς
 βασιτέουσιν εἰδέναι τῷ ἄρῳ πῶς εἶδε. Recte, ἡγι-
 deon, quod Iocetas. de pace. Πῶς ἂν ἀνδρῶτον κε-
 λῶς διαμειδέει, ἢ κρίνας περὶ τοῦ γενησόμενου, ἢ
 βασιλῆως περὶ τοῦ μαιλόντων, εἰ μὴ περὶ ἡμῶν λι-
 γνός τοῦ καταπεμψέντος παρὰλλήλους ἐξαπέλυσας, αὐ-
 τοῦ ὃ αὐτὸς κατὰς ἀμφοτέρους ἀκροατὰς παρέρχου-
 σιν. Et apud Herodotum l. 7. Artabanus ὁ βασι-
 λεύς, μὴ λεχθίστην μὴ γραμμένην ἀπάναν ἀλ-
 λήλας, ἐκ ὧν τῷ ἀμείνων αἰρετέμενον ἐλάνθη, ἀλλὰ
 δεῖ τῇ εἰρημῇ χρεῖς λεχθίστην ὃ, ἐστὶ. ὥστε, τὸν
 χρεῖστον τὸν ἀμείνεστον, αὐτὸν ἡμῶν ἐπ' ἐκαστῇ ἡ
 διαμνόνουμένη ἐπαρὲς ὃ παρεστῆ-λεμὴν ἄλλῳ χρε-
 σῶ, διαμνόνουμένη τὸν ἀμείνεστον.

Θεοτικὴς χαρακτὴρ ἀποδιδωμένος [religiosus citra
superstitionem, nisi si religiosum eo sensu accipi vo-
limus, qd Nigidius apud Gellium l. 4. c. 9. in an-
tiko carmine,

Religentem esse oportet; religiosum nefas.

ut religiosus sit is, qui nimis & superstitiosa religione sese alligaverat, quæ res vitio assignabatur. Quamvis victo isto laborasse cum primis Romanos avtor est Polybius l. 6. ubi statum Romanum cum Carthaginiensi componens, Μερσιν δὲ μοι δυνει, inquit, διαγορὰν ἔχειν τὸ Ρωμαίων πρὸς τὸ Ἑλλήνων, ἐσ τῇ περὶ θείων ἀρχῶν καὶ μοι δυνει τὸ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἐνεδύεσθαι, τὸν σιωπῆν τὰ Ρωμαίων περὶ τὰ κατὰ τὴν φύσιν ἀποκαλύπτειν. ἐπὶ τοῦτων δὲ ἐκτραφέμεθα καὶ παραστήνῃ τὸν τὸ μέγιστον παρ' αὐτοῖς εἰς τε τοῦ κατ' ἰδίαν βίαν, καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως, ὥς καὶ περὶ αὐτῶν ἐκταλέσθαι. Quid nec Marcum nostrum cum morbo immunem prorsus fuisse, cum ex Capitolino in Marce, tum & ex Luciano in *Alexandra*, colligi posse videtur: nisi siquis gentis potius quam regis vitium illud fuisse dixerit.

‘[Ὁ] ἄρα ζωοποιεῖται οὐκ’] par hunc Aristippi
votum, qui cum ab eo quæreretur, quomodo Socrates
diem obisset, respondit, *ὅτε ἂν ἐγὼ ζωοποιεύμην*, pro-
bat ipse operaverim. Laert. l. 2. nec dispar Belami-
arioli illud, apud Moſem l. 4. c. 23. v. 10. *Moria-
reus anima mea morte iustorum 3 regis finis meus,*
quæis illius est. Interest, quod Marcus Pio vitæ com-
par. esse desiderat, me morte sit dispar, sed cum vitæ
retro salubriter actæ conscientia placidas defungi
quæ: Belami contra more compar esse piis ambit,
cui vitam eorumdem æmulari ac sectari recuset: hoc
est, ut poetaster ille apud Capitol. de Macrinis

*Impius & Felix sic simul esse cupit;
Ne nolit pius esse, velit tamen esse beatus.*

Quod natura negat, nec ratio patitur.

Siquidem, ut Isidor. Pelus. l. 1. epist. 468. Ὁὐδὲν ὅσο ἐπὶ ἐὶν, ἢ δέλεον μὲν σωφρονείας τυγχίνει, μὴ δέλεον δὲ πικρὸν τὰ φέρει αὐτῷ συμβαλλόμενα. Quidam autem quicquid à morte deprehendi oporteat, optimè docet Epictet. l. 3. c. 5. Τί παύσας καταλαβεῖν ὀφείλει δάνατος; τὸν γεωργὸν γεωργεῖντα καλαμίδαν, τὸν ναυικὸν πλέωντα. σὺ τί δέλεον ποῶν καλαμίδωαι; τί ποτε γὰρ παύσας σε δεῖ καλαμίδωαι; εἰ πᾶσι τότε κρείσσον ποῶν καλαμίδωαι, ποῖος ἐκείνου. ἐμοὶ αὖ γὰρ καλαμίδωαι χέροντο μηδὲν ἄλλω ἐπιμαλόμενον, ἢ τῆς φεραϊστῶς τῆς ἐμῆς, ἢ ἀπαλῆς, ἢ ἀλάλῃς, ἢ ἀναναρχῶς, ἢ ἰαλῶν. ταῦτα ἐπιμαλόμενα δέλεον εὐρεθῆναι, ἢ εἰσέναι διωγόμενα τῷ θεῷ, μήτι παρὲς σε τὰς ἐνπλάεις, μήτι περὶ ἄλλα ἐχρησάμενος τὰς ἀφορμαῖς, αἱ ἐδόκεις; μήτι τὰς αἰσθήσεων ἄλλας; μήτι τὰς φρονημάτων; μήτι τοῖς περὶ ἐκείνων; μήτι ἐμμελῶς οὐ τῷ διοικῶντι; ἐπιμαλόμενα, εἰ πᾶσι τότε, εἰ πᾶσι σημαίνει; νῦν με δέλεον ἀπαλῶν ἐκ τῆς πανηγύρεως ἀπειμ. χρεῖν σοι ἔχει πάσαι, ὅτι ἐξίσταί με συμπανηγυρίσαι σοι, καὶ ἐξὲν ἔργα τὰ σὰ, καὶ τῇ διοίκησει σε συμπαρακλιδῆσθαι σοι. Ταῦτα με ἐνδυμύμενον, ταῦτα γεφφονία, ταῦτα ἀναμύσθοντα καλαλῶσι ὁ δάνατος. His gemina habet & l. 4. c. 10.

§ 31. Ἀνάγκη. Respice, ad mentis sanitatem revertere: ab eis translaturum, qui ubi crapulam edormierint, veternūque qem vini haviu copiofiore cognatant, excusserint, ad pristinum mentis flatum jam redeunt. Ità τὸ ἀναμύσθοντο est Apollolus ad Timoth. ep. 2. c. 2. v. 26.

Ἀνακλῶ παύσας. Metaphora, ab eis, qui animæ deliquit passu, vel inclamatione, vel aliâ aliqâ ratione revocantur.

Ἐξυμνῶντες. l. 4. § 46. εἰ δὲ ὅτι καὶ δόδοις ποῖν καὶ λέγον. Excitandus è somno & vellicandus est animus. Sen. ep. 20.

Ὁνειρὶ σοι πρόχλεον. Pari imagine usus est Plur. de profect. indic. dum Stoicos ridet, qui hominem subito καὶ ἐκ ἀκαρτί χεῖν ἐκ pravitatis ac stultitiae altissimum gurgite, ad bonitatis sapientiaeque apicem celissimum emergere aiebant: Ἀν δὲ ὅτι τὸν, inquit, σωπύχην τὰ τῆς μεταβολῆς, καλὰς ἀρδέντα φαύλον, ἀνέχων σφοδρὸν, καὶ φερεκτείν, ἐκ τῆς ψυχῆς μεδικοτά τῆς χιτῆς ἀβελτησίας καὶ ἀπάταις.

Ἐδίδως ὄνειρὶ χαίρει. εἰδὲν ἔτ' ἀρε. τῆς ἀγνοήσεως αὐτὸν διαφορὰν ἐκ αὐτῷ παλαιῷ φρονήματι, καὶ φερεκτείν ἀδρόν ἐκλεμύσαν; Vide l. 2. § 17. Τὸ γὰρ τῆς ψυχῆς, ὄνειρος.

§ 32. Τὴν δὲ διανοίαν ἀδιδόχα. corrupt hic Xylandri versionem editor Lugd. & mentem Marci perversit planè, dum reddit, rationi autem inter ea discrimen habetur. cum Xyl. Marci verba rectè explicans, discrimen nullum dixisset.

Πάντα ἐσ' αὐτῷ. Vide supra § 8. & l. 5. § 13. & l. 11. § 1.

Πεὶ μόνον τὸ παρὲν. Vide supra § 2. & l. 3. § 12.

Τὰ γὰρ μέλλουσα. Senec. epist. 117. Quæ nescit hoc ipso non esse bonum id quod futurum est, quia futurum est; nam quod bonum est, utique prodest: nisi presentia prodest non possunt. Si non prodest, bonum utique non est: si prodest, jam est. Vide l. 7. § 8. & l. 8. § 26.

§ 33. Οὐκ ἔστιν ὁ πόνος. Senec. epist. 121. Nemo agere molitur artus suos; nemo in usu sui hæsit: ad hoc edita protinus faciunt. Vide l. 5. § 1. & l. 8. § 26.

Τὸ πᾶσι παρὲν. Lugd.

Οὐ ἔστιν, εἰδὲν γὰρ ὅτι ἔστιν. Lugd. καὶ ὅτι, εἰδὲν κακὸν ἐκ ἔστιν. fortan, καὶ ἔστιν, εἰδὲν κακὸν ὅτιν. ut ex posterius in locum, quod est vitiosum, succedat.

§ 34. Ἡλικας ἡδονὰς ἡδονῶν λησῶν. Seneca de vit. beat. c. 7. Voluptas etiam ad vitam turpissimam venit. & infelices quidam, non sine voluptate, imò ob ipsam voluptatem sunt. & c. 8. Quid, quid tam malis quàm bonis voluptas inest? nec minus turpes dedecus suum, quàm honestos egregia delectant? & rursus c. 10. Quis ignorat plurimissimos esse voluptatibus vestris stultissimos quæ, & nequitiā abundare jucundis? & c. 11. Multos offendam voluptatibus obsessos, quos facere necesse est malos. hos esse in voluptatibus dices: nec tamen illis bene erit, quia non bono gaudent. Ergo voluptas in adiaphoris Marco habetur. l. 2. § 11. & l. 9. § 1. Vide & l. 10. § 10. & l. 8. § 40. Cæterum Plato in Timæo ita ἡδονῶν καὶ εὐφροσύνης distinguat, ut ἡδονῶν μὲν τὰς ἀρετῶν, εὐφροσύνης δὲ τῆς ἡμετέρας attribuat. Idem in Philebo. Ἐν ὅσῃ μείζων ἡδονῶν, καὶ πλεον ἔχει. & mox: Ἀλλὰ, ὡς ἐν πνεύματι ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἐκ ἐν ἀρετῇ, μείζων μὲν ἡδονῶν, μείζων δὲ καὶ λυτὴ γίνονται.

§ 35. Ἀρκεῖ ὅσῃ μὲν ἀρετῇ πνεύματος φέρει τὸν ἡδονῶν. Respondeo aliquo imperitiam parum distans. Cal. melius Xyl. Usque ad certum finem privatis hominibus se accommodant. l. e. quodatenus illis concedunt, eisque se attemperant.

Ἀντέχοντα τοῦ ἀρετῆς τῆς τέχνης. Vide ad l. 4. § 31. quæ de Stratonicò & Apelle. Páltes quidam ignobilis cum apud Antigonom regem specimen artis ederet, rexque nunc hanc, nunc illam chordam adstringere moneret, indignatus ille, Μη γινώσκω σὺ ὅτι κακῶς, ὁ βασιλεῦς, ὡς ἐμὸς ταῦτα ἀκρίβως μάλλον. Sive, ut Plur. (qui Philippo dictum constanter asserit, in apoph. de adulat. de Alex. orat. 2. Sympos. probl. l. 2. c. 1.) ita ἐμοὶ τοῦτα βέλτιον εἰδῆς. Absit, inquit, ὁ rex, tam malè tecum agatur, ut in istis me peritior existas. Alian.

l. 9. c. 36. Itā regibus etiam in artis suae ratione concedere nefas habent artifices etiam infirmi quique. Apollodorus itidem architectus, cum de operibus suis apud Trajanum verba habenti, Hadrianus obstreperet, "Ἀππλιδε, inquit, καὶ τὰς κολοκώδους γὰρ ἐστὶν τῶν ὧν ἔστιν ἐπιστάτης. Ἀβίε' cucurbitas pingit ibi istarum enim rerum nihil nōssit. Dio Cal. l. 69. "Οὐλας ἐφ' ἐκείνης ὕλης, τὸν ἔμπροσθεν τῆ ἀπειρῶς κρεῖσσιν πάσῃ ἀνάγκῃ. Epictet. l. 3. c. 26. Idemque l. 4. c. 12. "Ἐπεί τινι πάσῃ ἐπιστῇ καλὰ ἐρευνῆται ἔστι τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἀγνοήτων, καὶ ὁ μόνον αἱ ἐπιστῆμαι, ἀλλὰ καὶ αἱ τέχναι. φέρεται δὲ βέλεις, σκυτῆα, ὅν θέλεις τέκνονα· καὶ τῆς πολλῶν καλὰ γὰρ ἐστὶ τὸ αὐτὸ ἔργον. Vide l. 5. § 32.

Τὸν ἑαυτοῦ] Quam arsest ista propria hominis, quā hominis? sed quam cum Diis communem habet, Marcus ipse docet l. 11. § 5. ἀγαθὸν ἴδ' ὁμοῦν esse.

§ 36 Γωνία] Itā l. 3. § 10. Μικρὸν τὸ τῆς γῆς γωνίδιον. & l. 4. § 3. Πόθεν γωνίδιον ἢ κατὰ κήσιν. & l. 8. § 21. ἐν γωνίᾳ τέτρετ' ἡ κλίμα.

Σταγὼν τοῦ κόσμου] Apollonio querenti utra major esset, terra an mare, respondit Iarchas Indus, terram mari majorem: πῶς γὰρ θαλάσσης αὐτὴ ἐξέσται terra mare continet. scilicet πῶς θαλάσσης λίμνην, mare lacum effecit, non autem πῶς οὐκ ἐκλήθη γῆσιν, terram potius insulam, ut Strabo l. 1. quod cum contentis & Plin. l. 2. c. 66. tellurem praeclatam circumfusum mari. & Aristot. de mundo c. 3. ἢ σύμπασα μία νῆσος ἐστὶ, ἑκὸς τῆς θαλάσσης περὶ ἑαυτὴν, quod Mela. c. 1. ambitur omnis Oceano: at verò ἰσχυρὸν ἔσται, sive aqua elementum, terrā longē majorem: καὶ γὰρ ἐκείνῃ τὸ ὕδωρ εἶρεται, terram frigidam ab aqua sustinet. Itā ille aequi elementi mare partem minimam opinatus videtur, utpote qui subter terram aquarum nescio quas somniabat abyssos, quibus ea quasi supernataret, cum aquas contra terram sustineat, ut recte Plin. l. 2. c. 65. Verum Marcus guttula instar obtinere vult ad mundi hujus universi ambitum, cui eleganter, ut γῆ στυγὴ, l. 4. § 3. itā πύλας σταγῶν, hoc loco dicitur. Apud Esaiam itidem c. 40. v. 15. Numini divino collari populi universi, dicuntur esse, ὡς σταγὼν ὕδατος, ut gutta fistula, hoc est, instar guttulæ, quæ sive inter effundendum deciderit, sive post effusum liquorem in fundo subsisterit, de mensura justa nihil minuitur: & ut pulvis lancium, (nam Græci βολήν ὕδατος perpetam reddunt) hoc est, instar pulvisculi, qui post aromata effusa lanci adhæret, nec de justo pondere tamen quicquam deperisse deprehenditur.

"Αδὼς βολιδεῶν] l. 12. § 32. ἐν πύρρῳ βολιδεῶ τῆς γῆς: ἔσπεκεν πῶς παρὰ τὸν βόλον. i. e. glebam patriam, pro agro sive fundo dixit Synes. epist. 38. & Apul. Miles. l. 1. Hymettos Attica, & Isthmos Ephryæ, & Tanaros Spartiaca, gleba fertiles, æstrum libris felicioribus condite, mea vetus prosa-

piæ est. Itā enim habet editio Colviana. Tanaros, inquam, non Tanados: ut nihil opus sit, quod Cl. Salmastius voluit, prolegomena in Solin. pro Spartiaca Spartiacam substituere, cum Tanaron in tractu Laconico agnoscant Pānias & Stephan. de urbibus. Athon autem ideò forsan nominat Marcus istuc, quia tanquam magnum & stupendum quoddam commemorant Athon montem à Xerxe perfoissum, cum in Græciam trajiceret. quid enim magni perfoissus 10 Athos, si βαλιδεῶν fuerit, si glebulæ duntaxat rationem obtineat.

Στηγὴ τῆ αἰῶνος] Vide l. 2. § 14, 17.

"Εναφανίσηται] Vide l. 2. § 12. & l. 4. § 14. & l. 7. § 10. & l. 12. § 32.

Πάντα ἐκείδιν ἐρχέται] Vide l. 2. § 3. & l. 4. § 23. Avtor de Mund. ad Alex. c. 6. Ἀρχαῖος πάλος καὶ πατρίος ἐστὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐκ θεῶ τὰ πάντα, καὶ διὰ θεῶ ἡμῖν σωθέντων ἐδιδόμια ἢ φύσις, αὐτὰ κατ' ἐσότην αὐταρκῆς, ἐρημω- 20 δέσσει τῆς ἐκ τῆς σαρκοῦ. Quod Apostolus ad Coloss. c. 1. v. 16. 17. ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα. & mox: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ, καὶ ἐκ αὐτοῦ ἐκτίσθη καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ σωθέντων. Et ad Rom. c. 11. v. 36. Ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα.

Τὸ κοινὸν ἡγεμονικόν] quod l. 7. § 75. τὸ τῆς κόσμου ἡγεμονικόν. anima universi. Vide l. 4. § 40.

"Ορμησάτω, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν] forsan ὁρμησάτω. Vide l. 7. § 75. & l. 9. § 28. Vide 30 & Brissonem infra ad § 38.

"Επὶ τὴν κλίμα] Vide ad l. 3. § 2. Ocellus Lucan. de univers. c. 1. § 8. Πάντα ἐξοὶ τὸ πᾶν, καὶ μὴ ὡς μέρος, τὸ ὅς ἐστὶ κλίμα. eadem & ἐπακολούθημα Philo dixit libro de provident. cujus fragmentum, imò ἀποσπασμάτιον bene magnum exhibuit Evseb. præpar. l. 8. c. ult. ubi inter alias καὶ μὴ δὴ τὸ πᾶν φύσις ἀναγκαστάων ἔργον· ἐπακολούθημα ἢ τὰς καπνὸς· ἀλλ' ὁμοῦς παρ- 40 ἔχεται τινα ἀφέλειαν ὅτι καὶ αὐτῆς.

καὶ τὸ δηληνέον] Virgil. Georgic. l. 1.

Ille malum virus serpentibus addidit atris. quasi veneni expertes ante fuissent: quod & nostris nonnullis, sed frustra, placuisse videtur.

Πᾶσα καχυργία] Vide ad l. 3. § 11. τῆς παρὰ θεῶ.

"Αναδα] vide l. 8. § 30. Joan. Chrysost. in Genes. c. 3. v. 18. ἀνάδας vocat καλιδεῶς ἀπομνήματα· non tamen quasi ab initio ista non fuerint, ut Augustinus censuit, de Gen. contra Manich. l. 1. 30 c. 13. Sanius idem ipse de Gen. ad liter. l. 3. c. 18. Ab initio creata, in suo genere utilia, & ad universi ornatum perfectionemque conducentia, pœna loco haberi, quod in loco ab homine cultis frequentiora existens. neque aliud Joan. voluit.

§ 37. Ο τὰ εἶν ἰδὼν] Idem argumentum tractat, l. 2. § 14. & l. 4. § 32. & l. 9. § 32. & l. 11. § 1. & l. 12. § 24, 35. § 38. Τῶ

§ 38. Τὴν ἐπισημῶσιν] Itā l. 4. § 34. σω-
νῆσις καὶ συμμῆσις. & ibid. § 45. σωμῶσα ἐν-
λογος. & l. 7. § 9. σωμῆσις ἰσά. Vide & Se-
nec. de benef. l. 4. c. 7. ad l. 5. § 8.

Πάντα ἀλλήλοις ἐπισημῶσαι] Itā l. 7. § 9.
πάντα ἀλλήλοις ἐπισημῶσαι. Hoc est quod Briso in
Oeconomico ad Stobaeum adductus tom. 2. tit. 82. ὅπως
ἔχει πῶτ' ἀλλὰ τὰν θρόνα περὶ ματα, καὶ δά-
σφ καὶ τὰς ἀλύσιθ τὴν κρίκει. τίνοι γὰρ ἐξ ἀλλά-
λων ἀρτῶνται, ἀλλήλοις τ' ἀκολουθεῖν, καὶ ἐνὸς ἐξ
αὐτῶν ἑλκυθέντες ὅπως τ' ἀποκα, καὶ τὸ πῶλον, καὶ τὸ
ἐξ ἀρχῆς ἀκολουθεῖ. καὶ ἥν τῶ βίῃ ὃ περὶ μῶτων
ὅποιον ἀν βέβη ἐλάδς, ἐυρήσις καὶ τὰ λοιπὰ ἐξ
ἀνάγκης, καὶ τὸ ἐξ ἑῶς ἀλλήλοις ἐπισημῶσαι.

Πάντα φίλα ἀλλήλοις] Itā l. 7. § 9. ὅθεν ἀλ-
λῶσιν ἄλλο ἄλλω.

Διὰ τὴν τοπικὴν κίνησιν] per motum localem.
κίνησιν. Xyl. & Cal. forsan, σωμῆσιν, connexionem.
l. 4. § 34.

Καὶ συμπνοίαν] Vide ad l. 4. § 27. συμπνοῖαν.
Stoici apud Laert. l. 7. in Zenon. Ἐνα τὸν κόσμον
τῶν, καὶ τῶν πνευμασμένων ἐν τῷ κόσμῳ μὴδὲν
ἔῃ κατὸν, ἀλλ' ἡρώδης αὐτὸν τῶν γὰρ ἀναγκάζειν
τὴν ἥν ἑργῶν πρὸς τὰ ὅπρεια συμπνοίαν καὶ
σωτηρίαν.

§ 39. Ὅς συγκαλῆρῶσαι] Itā l. 4. § 26. συμ-
καλῶντο πᾶν τὸ συμβαῖνον.

Σωμῶσαι ἐαυτὴν] ἢ γὰρ ἀρμυδιώτες] l. 7.
§ 57. Vide & l. 3. § 16. & l. 4. § 34.
Φίλει, ἀλλ' ἀλλήλων] quod Petrus epist. l. c. 1.
v. 22. φιλαδελφία ἀνυποκρίτως.

§ 40. Πρὸς τὸ πατισθῆσαι] Vide l. 5. §
16. Senec. ep. 76. Quae conditio rerum, eadem est
hominum est. navis bona dicitur, non quae pretiosis
coloribus picta est, nec cuius tutela ebore caelata est,
nec quae fideis et opibus regis pressa est; sed stabilis
est firma, est juncturae aquae excludentibus spissa, ad
incursum ferendum maris solida, gubernaculo parens,
velox, est consentiens vento. gladium bonum dices,
non cui deauratus est balteus, nec cui vagina gem-
mis distinguitur; sed cui est ad secundum subtilis
acies, est munitio munimentum omne rupturus. regula,
non quam formosa, sed quam recta sit, queritur. Apul.
de Deo Socratis. Aequè divites spectari debere, ut
egos miramur. neque enim in emendis equis phalaras
consideramus, est baltei polimina inspicimus, est or-
natissima cervicis divitias contemplamur, si ex ar-
gento est auro est gemmis monilia varia gazae de-
pendent, si plena artis ornamenta capiti est collo cir-
cumiacent; si frana calata, si ephippia fucata, sin-
gula aurata sint. Sed istis omnibus exarvis amotis,
equum ipsum nudum, est solum corpus ejus est ani-
mum contemplamur, ut sit ad speciem honestus, est
ad cursum vegetus, est ad vecturam validus. jam
primum in corpore si sit

Argentum caput, est brevis alvus, obscūque terga.

Luxuriēteque toris animosum pectus honestis.

præterea, si duplex agitur per lumbos spina. volo enim
non modo perniciousiter, verumetiam permollius percu-
bat. Vide & Joan. Chrysostr. edit. Savil. tom. 7.
orat. 2. Vide & Galen. ad lib. 4. § 19. sed & l. 9.
§ 31.

Ἐχει ὃ ἔπος καὶ τὸ πᾶν] de homine quovis,
perperam cepit Xyl. de universo, sive universi re-
stote, Cal. recte.

§ 41. Μὴ ματαίᾳ σε θεοῖς] Idem sup. § 16.
& l. 9. § 1. Epictet. l. 1. c. 27. Πόρκεν ὁ ἀν-
θρώπος, μὴ ὑπομένων ἀραιεῶς τὸ ἀγαθόν, μὴ
ὑπομένων ἀπειπλεῖν τὸ κακόν. ἔτα τὸ τελευτῶν,
ὅταν μὴτε περὶ μᾶλα μεταθεῖται διανοῖα, μὴτε
τὸν ἐμποδίζοντα ἐκφυλάσσει, (quod modo Ulysses
Cycloperum) καὶ θῶται, καὶ σένη, καὶ ὁ διδάσκει, λοιδο-
ρεῖ τὸν Δία, καὶ τὸν θεὸν τὸν ἄλλω. prout impii
illi, Eliaze c. 8. v. 21. Idem l. 4. c. 7. Ἐάν τις ἐν
τέτοις μένοις ἡγήσεται τὸ ἀγαθόν τὸ αὐτὸ καὶ
συμφορὴν τοῖς ἀκαλοῦσι καὶ ἐφ' αὐτῶν, ἐλπίσιν
ἔσται, εὐφροσύνη, ἀβλαβής, μεγαλόφρων, εὐσε-
βής, χάριν ἔχον ὑπὲρ πάντων τῶν θεῶν, μηδὲν
μεμφομένη καὶ μὴδὲν ἥν ἐφ' αὐτῶν θυμώδων, μη-
δὲν ἐγκαλῶν. ἀν δ' ἐν τοῖς ἐκτός καὶ ἀσεβεί-
αῖς, ἀνάγκη καλῶν ἐκτός αὐτῶν, ἐμποδίζον, δι-
δάσκει τοῖς ἐκείνων ἔχοντι ἐξουσίαν, καὶ τιθαίμακα
καὶ φιλοῦται ἀνάγκη δ' ἀσέβῃ ἔῃ, ἀπὲρ βλάπτει
ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τῶ θεοῦ καὶ ἀνιστοῖ, ὡς αἰεὶ αὐτῶ τῶ
πείθειν ἀπειποῦν. Badem proflus dicit, quæ
Marcus, sed inverso ordine, hoc loco.

Τὰ ἐφ' ἡμῶν ἀγαθὰ καὶ κακὰ κινῶν] bona est
mala tractaremus. Xyl. ad ea inclinaverimus. Me-
ric. verum leg. κινῶν. judicaverimus. quod sensu
ὑποθέσιν prius dixerat. atque ita Athen. de soph.
l. 15. Ὅι δ' ἀρχαῖοι καὶ τὸν θεὸν ἀνθρωποειδεῖς
ὑπονοοῦντο. At prisca homines humanam formam
præditos Deos existimantes, sive, ut vulgò loquimur,
supponentes. Tollemus obiter per mendum ex A-
ristotelis codicibus, ethic. Eudem. l. 7. c. 6. Ubi
vulgò legitur; Καὶ τέτρω γυνώσκον καὶ νοῦν, καὶ
τὴν πρὸς τὸν ἄλλω φιλοῦν. leg. κινῶν. quod &
Aretinus advertit, qui, judicant, veris.

Διὰ τὴν πρὸς ταῦτα διαφορὴν] propter hanc
rerum differentiam. Xyl. Si eam opinione differen-
tia ad res istas inclinaverimus. Cal. Quasi διαφορὰ
τῶν ἀδιαφορῶν opponatur. Verum Marco τὴν δια-
φορὰν πρὸς τὴν, est ad rem aliquam adipiscendam, vel
simpliciter ferri, ut idem usurpat l. 5. § 1. vel cum
solicitudine est animi anxietate ferri. Vide lib. 9.
§ 27, & 38. Verto itaque, dum ad ista contendunt.
non in eo sensu contendendi vocabulo usurpato, quod
διαφορὰν πρὸς τὴν, de re aliqua contendere, sed
quod πρὸς τὴν, ad rem aliquam, quam studiosè prosequi-
tur, contendere quis dicitur.

§ 42. Πάντες εἰς ἓν ἀποτελεσμα σωμῶσαι]
id est, non πάντες tantum, sed & πάντα. σωμῶσαι

πες ἐν' Apostolus ad Cor. ep. 2. c. 6. v. 1. Et, πάλιν σιωπῶν. ad Rom. c. 8. v. 28.

Οἱ μὲν εἰσὶν καὶ περὶ κοινῆς φύσεως, οἱ δὲ ἀνεπιστάτως] Xyland. pars scientes & certo ordine, pars insciti. Videtur εἰσὶν legisse, quāquam eodem recidit, utrumlibet admiseris. Verum περὶ κοινῆς φύσεως, intelligenter potius, vel intelligentes etiam reddidisset. ἀνεπιστάτως, citra considerationem. ἀνεπιστάτως, citra cognitionem. hoc an illud legeris, ciccum havi interest: nisi quod istud πὸς εἰδὼς, illud πὸς περὶ κοινῆς φύσεως, potius respondere videatur. Bernard. de grat. & lib. arb. Operatur Deus salutem suorum, aliquando per creaturam sine ipsa, aliquando per creaturam contra ipsam, aliquando per creaturam cum ipsa. multa enim sunt hominibus salubria per insensibilem, & item per irrationabilem creaturam: quia idcirco dixi fieri sine ipsa, quod non queat, intellectu carens esse vel conscia. Multa quoque multorum saluti utilia facit Deus per in los, sive homines, sive angelos, sed quoniam invidios, ideo contra ipsos. nam dum nocere cupientes, juvant, quantum [quantumvis] aliis valeat utilis actio, tantum [tamen] ipsis perversa nocet invidia. Porro per quos & cum quibus operatur Deus, boni sunt, vel angeli, vel homines: quia quod vult Deus & agunt pariter & volunt. nec sunt operis tantum ministri per effectum, sed & operantis quodammodo socii per consensum. Et mox: Utitur ergo Deus in salutem suorum irrationabili item & insensibili creatura, tanquam jumento vel instrumento, quia jam expleto opere, nusquam crunt. utitur creatura rationali, sed malivolā, quasi discipline virgā, quam correctio scilicet in ignem projiciet, tanquam sarcinentum inutile. utitur & angelis & hominibus bonae voluntatis, tanquam commilitonibus & coadjutoribus suis, quos peractā victoriā amplissime munerabit. Syncl. epist. 57. Αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις ἐν κόσμῳ σιωπῶντες μὴ τῇ χάριτι τῆς θεογονίας. καλῶς γὰρ πὸς αἴτιος καλῶς ἐστὶν. εἰσὶ δὲ οὐκ εὐνοίας τε καὶ ἀποτρόποι. καὶ γὰρ διὰ τὴν πλὴν γυναικὶν ὁ πτωχὸς ἢ δαίμων ἢ ἀνθρώπος, ὡς λεύσσει ταύτην εἰσέρεσθαι θεῷ· ἀλλὰ τὸ μοχθηρὸν τῆς αὐτοῦ χάριτος καὶ τῆς κοινῆς συμφουρίας ἐπεχέουσαν. Exemplum habes in Assyrio rege apud Esaiam c. 10. v. 5, 7.

Καὶ πὸς καὶ ἀδύναται] Etiam dormientes co-operari ad ea quae in mundo geruntur, Heraclitum dixisse asserit. cum tamen Heraclitus idem dixerit, referente Plut. lib. de superstis. Τοῖς ἐχρησσοῦν ἐνα καὶ κοινὸν ἀπομυον ἐν, καὶ ὅτι καὶ κοινῶς ἐχρησσοῦν εἰς ἰδὸν ἀπομυον. Vigilantes in mundo uno eodemque omnium communi, versari; dormientes in suum cuiusque proprium nescio quem concedere.

Ἐκ πενίας δὲ] Supervacaneā operā. Xyl. quantum in se est. Cal. abunde, sive ex abundanti, malum. Galen. de opt. sect. c. 18. ἐκ πενίας γὰρ

ἐκ καὶ πὸς καὶ ἀδύναται, ὅτι ἀρχαῖος καὶ κατὰ ἀνάγκην πᾶσιν. ex abundanti est, istud ostendere. ἐκ πενίας, sive ex abundanti agere dicitur, quia liberaliter, ultra id quod exigi poterat aut necesse fuerat, aliquid vel concedit, vel largitur, vel quocunque modo facit. inde apud Rhetores, τὰ ἐκ πενίας καλῶς περὶ κοινῆς, de quibus Hermogen. de invent. l. 1. c. 3. & ἐκ πενίας περὶ κοινῆς, & ἐκ πενίας λέγειν, ibidem; ubi alia ac graviora, quam ea quae objiciant, objicere posse se crimina alicui praetendunt. eodem sensu, ἐκ τῶν πενίας Marcus dixit l. 7. § 56. Ex abundanti, inquit, & istiusmodi homines ad mundi opus operam conferunt suam, quia fati effectum, dum eidem renituntur, illustant.

Ὁ μετὰ τοῦτο] qui objurgat naturam; & Deos mavult emendare, quam se. Senec. epist. 107.

Καὶ ὁ ἀνθρώπινος περὶ κοινῆς] Dum in bonum usum male facta vertuntur, ejus consiliis militans, etiam quia ejus consiliis repugnant. Greg. Rom. in Job. l. 6. c. 14. ita Assyrius Esai. c. 10. v. 6, 11. Deusque de eis qui faciunt quae non vult, facit ipse quae vult. Avg. de corrept. & grat. c. 14. Et enchir. c. 100. Per eam creatura voluntatem quae factum est quod creator voluit, implevit ipse quod voluit. hoc enim ipso, quod contra voluntatem Dei fecerunt, de ipsis facta est voluntas ejus. Vide l. 8. § 35.

Τὸ πᾶν ἐχρησσοῦν ὁ κόσμος] Vide l. 9. § 42. Chrysipp. de natur. lib. 2. à Plutarcho relatus de contrariet. Stoic. c. 31. & de Commun. notis. c. 13. Ἡ χάρις περὶ τὸ λοιπὸν συμπόματα ἐχρησσοῦν γίνονται γὰρ αὐτῇ πᾶσι καὶ τὴν τῶν ζώων λόγον καὶ ἴν' ἑταίρῳ. ἐκ ἀρχαῖος γίνονται περὶ τὸ ἐλατὸν καὶ γὰρ ἐν τὰς ἀδύναται. Vide infr. ad illa, εὐτε- λῆς καὶ γὰρ ἐστὶν. Sed & Plato in Theat. à Theodoretō etiam adductus therap. lib. 12. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀδύναται τὰ κακὰ δύναται· ὁ δὲ ἀνθρώπος γὰρ πᾶν ἀγαθὸν αἰετὶ ἀράσκει. Non necessarium propterea, at conducibile tamen, nec nostri negant. Lactant. l. 5. c. 7. Virtutem aut cerni non posse, nisi habeat vitia contraria; aut non esse perfectam, nisi exerceatur adversis. hanc enim Deus honorum ac malorum voluit esse distantiam; ut qualitatem boni ex malo sciamus, item mali ex bono: nec alterius ratio intelligi sublato altero potest. Deus ergo non exclusit malum, ut ratio virtutis constare posset. Avg. enchir. c. 10. Ab hac summē & immutabiliter bona Trinitate creata sunt omnia, & nec summē, nec aequaliter, nec immutabiliter bona, sed tamen bona etiam singula. Simul verò univērsa valde bona; quia ex omnibus consistit admirabilis pulcritudo. in qua etiam illud quod malum dicitur, bene ordinatum & suo loco positum, eminentius commendat bona, ut magis placeant & laudabiliora sint. neque enim Deus omnipotens, rerum cui summa potestas, cum sum-

me bonus sit, nullo modo fineret mali esse aliquid in operibus suis, nisi usque adeo esset omnipotens & bonus, ut bene faceret etiam de malo. Et c. 96. Quamvis enim ea quae mala sunt, in quantum mala sunt, non sint bona, tamen ut non solum bona, sed etiam sint & mala, bonum est. nam nisi esset & hoc bonum, ut essent & mala, nullo modo fineretur ut omnipotente bono, cui proculdubio quam facile est quod vult, faceret tam facile est quod non vult, esse non finere. Melius ergo iudicavit de malis bene facere, quam mala nulla esse permittere. Ibid. c. 27. Vide Petr. Lomb. l. 1. diff. 46.

Εκείνῳ παρίσσι σοὶ καλὰς χεῖρας.] Disertè ac eleganter hoc differit Clemens Strom. l. 1. Ἀἱ ἡσὶ δαυσαπὸνῶν εὐλαί τε καὶ ἐνδρρηλαί, μετὰ καλὰς ἔσσαι, γίνονται μὲν ἐκ φαύλης διαθέσεως, καὶ δὲ αὖ καὶ αἱ ῥοῦσι αἱ σομαλικάι κυβερνῶνται δὲ ὑπὸ τῆς καδὸλῃς φρονέας ἐπὶ τὸ τέλῳ ὑπενδόν, καὶ νοσοπωοὶς ἢ ἢ αἰτία. μέγιστον γὰρ τῆς δειάς φρονέας, τὸ μὴ εἶσαι πλὴν ἐξ ἀποστασῶς ἐκαστὴ φρεῖσαν καλίαν, ἀρχήσων καὶ ἀνωρελῇ μόνον, μὴδὲ μὴ καὶ πάλιν ἀναδραῖον αὐτῶν γινώσκῃ. τῆς γὰρ δειάς σοφίας καὶ ἀρετῆς καὶ διωδύμους ἔργον ὄντι, ἔ μόνον τὸ ἀγαθοποιεῖν. φύσις γὰρ ὡς εἰπείν, αὐτὰ τὰ δειά, ὡς τὰ πύρεθ τὸ θαυμαίνεσθαι, καὶ τὰ φαῖδς τὸ φατῖεσθαι, ἀλλὰ κακίνο μάλα, τὸ διὰ κακῶν ἐπιτροπῶν φρεῖς τινων, ἀγαθόν τι καὶ χρῆσθαι τέλῳ ἀποτελεῖν, καὶ ἀρελῆμους τοῖς δοκῶσι φαύλους χεῖρας. Inculcat idem passim & Augustinus. adv Faust. l. 16. c. 21. Deum bene utitur etiam malis. epist. 141. Sicut mali, Dei bonis male utuntur, dum non corriguntur; sic contra Deum, etiam malis eorum bene utitur, ad iustitiam suam & exercitationem suorum. Et epist. 59. Sicut illorum nequitia est, male uti bonis operibus ejus; sic illius sapientia est, bene uti malis operibus eorum. Idem in Psal. 54. Ne putetis gratis esse malos in hoc mundo, & nihil boni de illis agere Deum. omnis malus aut ideo vivit, ut corrigatur, aut ideo vivit, ut bonus per illum exerceatur. Et in Psal. 36. Habet aliquem hic asum peccator? habet. utitur illo Deus ad probandum justum. est quod de peccatore agatur. locus hic ejus est ut palca in fornace artificis. ardet & alea, ut aurum purgetur & scavit impius, ut justus probetur. Et in Psal. 77. Utitur eis, qui bonus est, bene. i. e. convenienter & iusti sicut de contra iniqui creaturæ ejus bonis utuntur male. Et in Psal. 104. Deus bene utitur malis operibus hominum: sicut illi contra male uti nuntur bonis operibus Dei. Et est ipsa illa mirabilis Dei bonitas; quia bene utitur etiam malis, vel angelis vel hominibus. cum enim ipsi vitio suo mali sint, ille de malo eorum bene facit. Idem enchir. c. 101. Summe bonus non fineret fieri male, nisi omnipotens etiam de malo facere posset bene. Et de c. ninent. c. 6. Tanta est omnipotens ejus bonitas, ut etiam de malis possit facere bona, sive ignoscendo, sive sanando. sive ad utilitates piorum coaptando atque vertendo, sive etiam iustissime vindicando. omnia namque

ista bona sunt, & Deo bono atque omnipotenti dignissima, nec tamen sunt nisi de malis. quid igitur melius, quid omnipotentius eo, qui cum mali nihil faciat, bene etiam de malis facit? Possent & alia plura coaccervari. Verum ista forsitan quibusdam nimia videbuntur. Chrysippus certe ipse gemina ferè his habet, de Divis l. 1. referente Plutarcho de Stoic. contradict. c. 33. Ὅτι ταῦτα (τὰ κακὰ) ἀποτέμνεται χεῖ τὸν Διὸς λόγον, ἢ τοῖς ἐπὶ καλῶσι, ἢ κατ' ἄλλω ἔχουσιν φρεῖς τὰ ἐλα οἰκονομίαν.

Ὅ τὰ ὅλα διοικῶν.] Vide l. 5. § 21, & suprā § 5.

Τῶν σωρηγῶν.] ita l. 7. § 19. τῶ ὅλῳ σωρηγῶ. & infrā § 43. σωρηγῶ εἰς ταῦτα.

Οἷον ὁ εὐτελής καὶ γελοῖος εἶδος.] Locum hunc illustrat nobis Plut. de commun. notis. adv. Stoicos c. 13. adductis ipsis Chrysippi verbis, quæ in animo proculdubio Marcus habuit, cum hæc scriberet. Ea ex l. 2. de natura sic habent: Ὡς ἂν καὶ αἱ κατωφθαλμοὶ ἐπιτηρηματὰ γελοῖα φέρουσιν, ἀ καὶ ἑαυτὰ μὲν ὄντι φαῖλα, τῶ γὰρ ὅλῳ ποιήματι γινώσκοντα φρεῖσιν ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ὡς αὐτῶν ἐφ' ἑαυτῶν τὴν καλίαν τοῖς ἄλλοις ἐκ ἀρχῆς ὄντι. Interest tantum, quod Marcus εἶπον εὐτελής, Chrysippus ἐπιτηρηματὰ φαῖλον, sed uterque γελοῖον, dixerit: ille ad hominem pravum, hic ad pravitatem hominis ipsam retulerit. Avdi tamen ex parte Plutarchi, quæ subjunxit, censuram: Πρῶτον μὲν ἔν, inquit, πλὴν καλίαν γεγενῆσθαι καὶ πλὴν τῶ δειά φρεῖσιν, ὡς ἂν τὸ φαῖλον ἐπιτηρηματὰ γινώσκοντα καὶ πλὴν τῶ ποιήματι βύλησιν, πᾶσαν ἐπιτοίαν τῆς ἀποπίας ὑπερβαίνει. ἔπειτα δὲ τὸ μὲν φαῖλον ἐπιτηρηματὰ πλὴν κατωφθαλμοῦ κομῶν, καὶ σωρηγῶ φρεῖς τὸ τέλῳ αὐτῶν, ἐπὶ τῶν γελοῖων ἢ κατωφθαλμοῦ τοῖς δειάσις. ὁ γὰρ πατρῷος καὶ γελοῖος καὶ δεικνύει Ζεὺς, καὶ ἀειστέχνης, καὶ Πίνδαρον, καὶ δεικνύει δὴ πᾶς μέγα καὶ ποικίλον καὶ πολυμαθὲς δημιουργὸν τὸν κόσμον, ἀλλὰ δεικνύει ἀνθρώπων ἀπὸ κοινῶν σωρηγῶν ἀποπίας μὲν δεικνύει καὶ ἀρετῆς δημολογίας καὶ μακαρίας, πὶ φρεῖς τὸ καλὸν τῶν τῶ καὶ σιμνότελον τέλῳ ἐδίδου λησῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ πατρῶν καὶ περὶ αὐτῶν, (quod Marcus supr. τῶ πᾶσι ἐχρῆεν ὁ κόσμος) ἐπὶ δὲ ἡδὴ τῶ δειά καὶ κομῶν ἢ καλίαν γινώσκοντα φρεῖσιν. ἐπὶ τὸ μὲν φαῖλον ἐπιτηρηματὰ πλὴν ποιήματι πολλοσύνετον ὄντι, καὶ μικρὸν ἐπὶ τῶν παρὰ πᾶσιν ἐν τῇ κατωφθαλμῶ καλῶν καὶ ἐπὶ πλεονάζει τὰ ποιαῦτα, ἐπὶ τῇ εὐ πὶ ποιήματι δεικνύων ἀπὸ τοῦ καὶ λυμῶνται τὸν χρεῖν τῶ καλίαν ἀναπλάσσει πάλιν περὶ μάλα, καὶ πᾶς ὁ βίος ἐν δὲ ἐν παρὸς καὶ ἀρχῆς ἀρετῆς κομῶν ἀρχῆς καὶ ἐκπῆσθαι, καὶ πατρῶν καὶ μὴ ἐν ἔχον μέγας καὶ δεικνύει μὴδὲ ἀνεπληρωσῶν (ὡς ἐπὶ λησῶν) ἀρχῶν ὄντι δεικνύων ἀπὸ τοῦ καλῶν καὶ ἀνεπληρωσῶν. Quænam pro Chrysippo Marcōque multa forsitan dici possent, si candidam saltem ac benignam interpretationem verborum utriusque admiserimus: verum

ulterius de his impræsentiarum non lubet disserere. Illud tantum adiciamus; in Plutarchi animadversione verba illa, παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, viciata videri. qid enim habet commune παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ; Et primâ quidem facie videri possit, leviculâ inflatione παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ legendum. certè δὲ παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ. Deus pater nostris dicitur. Elaiæ c. 44. v. 6. & Joan. Apocal. c. 1. v. 17. & c. 2. v. 8. & c. 22. v. 13. Verùm locum istic τὸ παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ quem habeat, non video. Itaque malim Plutarcho ipso faciem præferente legere, παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Sic enim Plut. de Stoic. cons. tradit. c. 29. "Ὡς περὶ τὰ Διὶ τὰ σωτῆρας, καὶ ἡμετέρας καὶ πατρὸς δίκης καὶ εὐνομίας.

§ 43. Μηδὲ ἵλαται.] Lucian. itidem de astrolog. τὰ ἔργα ἐνθάδε αὐτῶν διαείπονται, τῇ Ἀρεσίδῃ τῃ μὲν εἰπόν, Iliad. l. v. 429.

Ἀλλὰ σὺ γ' ἡμετέριον μετέρχο ἔργα γαίμοιο. τὰ ὅ τὰ πολέμους.

Ταῦτα δ' Ἀριστοφῶς καὶ Ἀδύνη πάντα μελήσει. Geminio utitur argumento Plutarchus in lib. de tranquill. dum quorundam omnia ambientium vanitatem retundit. Ἀλλ' ἐννοῖ, inquit, τὸ μὴ Στοιχείους διόντων πάλιν, ὅταν ἀκρόασι τὸν σοφὸν παρ' αὐτοῖς μὴ μόνον ἐξέμινον καὶ δίκην καὶ ἀνδρείον, ἀλλὰ καὶ ἡμέτερον καὶ κρατῆρὸν καὶ πομπὴν καὶ πλάσιον καὶ βασιλείαν ἀκαταρρόγητον αὐτοῦ δ' πάντων ἀξίως τέτων. Καίτοι καὶ τῷ θεῷ ἀλλ' ἄλλω ἔχον διαίταν, ὁ μὲν Ἐνυάλιος, ὁ δ' ἡμετέρος, ὁ δ' κερδῶς ἐπικυμῶν καὶ τῷ Ἀρεσίδῃ τῷ οὐ Ζεὺς, ὡς ἡ μετὰ αὐτῇ πολυεμεκὴν ἔργων, ἐπὶ γαίμοις ἀποτέλλει καὶ διαλύει. Et mox: "Οὐ πάντα πάντων ὅσιν ἀλλὰ δὲ τῷ Περδικῷ χρέματι πενιθροῦν, αὐτὸν καταμαθεῖν ἔτα χρεῖα θεοῖς ἐν ὁ περὶ, καὶ μὴ θεοῖς ἀλλὰ ἀνέτε βίαν ἔχον ἔλκεν καὶ παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ τῷ φύσιν. Vide ad l. 4. § 27. sed & Epictet. differt. l. 3. c. 22.

Διόρθευε μὲν.] Vide ad l. 9. § 9. Senec. quest. nat. præf. l. 1. Occasus siderum atque ortus, & tam diversis concordantium vias.

§ 44. Ἐν ἧν ἢ illud παράλειπον videretur. est enim novi argumenti exordium. Vide l. 8. § 3.

Καλῶς ἐβελόταί σοι.] Itā l. 3. § 4. Ταῦτα δ' ἀγαθὰ ἢ πέπτεται. & l. 9. § 28. "Εὐ ἔχει πάντα. Vide & l. 7. § 41. Epictet. differt. l. 3. c. 24. Τῷ ὄντι καλῶς δοικέται τὰ ὅλα, εἰ μὴ ἐπιμαλῆται ὁ Ζεὺς ἑαυτῷ πελὶ ἧς, ἢ ὡς ὅμοιοι αὐτῷ ἀλλὰ ταῦτα, ὡς θεοῦ, καὶ ὅσα ἐνδομυθίαι. Et c. 26. Καὶ κρατῆρὸς δὲ ἀγαθὸν ἡ λείπει ὁ μισοδότης, ἐδὲ ἐρῶν, καὶ οὐκ αἰσθεῖς τῷ δ' ἀγαθῷ λείπει; ἔως ὁ θεὸς ἀνελεί τῷ αὐτῷ ἐπιευχάτωρ, τῷ διακόνον, τῷ μαρτυρῶν; εἰς μόνους χρεῖται παρὰ τοῦ καὶ θεοῦ τὸ ἀπαιδῶδες, ὅτι καὶ ὅτι, καὶ καλῶς δοικέ τὰ ὅλα; καὶ ὅτι ἀνδρὶ ἀγαθῷ ἢ ἐν ἐπὶ καλῶν, ὅτε ζῶντι, ὅτε ἀποθανόντι. qæ novissima Socratis sunt. ex Platon. apolog. mutuata. Vide ad l. 10. § 34.

Ἀβύλον δὲ θεῶν.] Vide l. 2. § 11.

Ἀσπείδης καὶ σέρρειν.] ἀσπείδης & acquiescere. hoc est enim τὸ σέρρειν, φιλῆν καὶ ἀκαταρρόγητον, ut Marc. l. 4. § 31. Demosthen. de coron. "Εἰ δ' ὅσον οὐδ', δεικνύει κατὰ σέξω, καὶ σωπῶμαι. acquiescam, & conticescam. Illocrat. ad Demonit. Στέρρει τὰ παρὲν. presentibus acquiesce, contentus esto. Plut. Antonio; Νῦν δ' τὰ παρὲν σέρρειν. nunc rebus presentibus contenti simus. Polybius à Svida laudatus: Νῦν δ', ὡς θεοῖς ἡμῶν δὲ ὀπορεύειν, τὰ παρὲν σέρρειν. Incertus avtor apud Stob. tom. 2. tit. 108.

Πάντων ἀέκον μὴ βιάεσθαι δαίς

Στέρρειν δὲ μοίγεον.

In celites vim non parare est optimum,
Sed amare satum. Grot.

Et apud eundem tit. 109. Sophocles:

Στέρρειν δ' ἀτακτοῦντα, καὶ δαίς ἀνέπει,
Σοφὸν κυβέτην, ἀλλὰ μὴ σέρρειν τὸ χίλιν.

Amare oportet casus, ac disponere,

Non genere fortem, ut aleatorem bonum.

Itā enim accipio illa, Σοφὸν κυβέτην, quomodo Flaccus dixit in art. —fidus Interpretes— pro, sicut filius interpret. & l. 1. ep. 2.

Rusticus expectans, dum defuit amnis—

pro, Rustici instar est expectantis. Vide l. 3. § 16. & l. 5. § 8. & l. 7. § 38. & l. 10. § 6, 11. Theodoret. denique therap. l. 1. "Ἐκαστος τῷ ἀνθρώπῳ, τὴν μὲν μαθεῖν ἐθέλων τινὰ, ποιεῖ μὴ τὸ διδάσκειν ἐπαυθῆναι, σέρρει δ' τὰ ἀκαταρρόγητα παρ' ἐκείνῳ μαθήματα. Et mox: καὶ ὁ μὴ ἔχει τῷ γινώσκοντι τὸ γινώσκον ὁ δὲ σέρρει τὸν πῶν. ubi malè vertit Acciaolus, disciplinas colit, & fidei innititur: cū verendum potius fuerit, documentis acquiescit, & fide contentus est. hoc est enim quod prius dixerat, πρὸς τοῖς λεγούμοις, καὶ ἐν ἀντιλέγει τῷ διδασκόντι. Et in syntaxi diversa, apud Illocrat, in Panathen. Ἀνάγκη σέρρειν τοῖς ἡδὺ συμβεβηκόσιν. eis qæ jam obtigerunt acquiescere necesse est. Idemq; de pace. ὁρῶσι δὲ ἡμῶς ὡς σέρρειν τὰς ἀν' ἐχθρῶν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πλέον & ὀρεζοῦνται. non contentios, sive acquiescentes eis, qæ possidentur. de Scopa Polybius Svidā referre: καὶ σέρρει τοῖς παρὲν, ἀλλ' ἀκρόες. ἢ. quod mox quasi interpretatus ipse, καὶ ἀρκυεῖς τῶν, inquit. Lucianus item à Budzō adductus: εἰ δὲ τις ἀνδραίρεται, εἰλεπ, σέρρειν δὲ δίκην τοῖς ἐγρωσώμοις. acquiescere eis qæ decreta & statuta sunt. Et apud Svidā avtor innominatus τ' Ἐκείνῳ εἰμαι διαλύει σέρρειν ἀναγκάζει τῶν: illis contentios esse cogebatur. Liban. orat. 3. de Alexandro; ἐδὲν καλῶντος, ὁ σέρρειν ἀξίον, ὅτι χρεῖται τῷ πλέονι. Greg. Naz. in Julian. exalt. Ἄλλ' ἔκαστος ἐν ἡ ἐκλήθῃ τάξει, ἐν ταύτῃ μενῶν, καὶ ἡ τῷ χρεῖσθον ἀξίον. ἐν ὅ σέρρει τὸν παρὲν, πλέον ἐνδομυθῶν, ἢ ἐν τῷ ζῆτειν, ἢ ἐν ἡλῶς. Eodem sensu & τὸ

ἀγαθῶν

ἀπατῶν usurpatur. Liban. vit. suā. ὁμομακρόν ὃ
ἦν τοῖς παρὸν ἀπατῶν. praesentibus consentium
fore.

Ἡ μὲν δὲ Διὶ μὲν, μὲν δὲ εὐχόμεθα] Apul. de
Deo Socrat. Nullus, inquit, Deus rebus humanis in-
tervenit. cui igitur preces allegabo? cui votum nun-
cupabo? cui victimam cedam? quem miseris auxilia-
torem, quem bonis factorem, quem adversarium malis
in omni vita ciebor? quem aenige, quod frequentissimum
est, iurejurando arbitrum adhibebo?

Ἐξέστ' οὐκ ἐπὶ βελδὲς.] ὁ θεοῖσι καὶ
ἀσθενοῦσιν, ut Tatianus contr. Grac. Itā l. 9. §
28. μὴ καὶ οὐ εἰκῇ.

Κατὰ τὴν αὐτῆς κατωκιδῶ] Vide sup. §
16, 40. & l. 5. § 16. & l. 9. § 28.

Πόλις καὶ πατρίς, ὡς καὶ Ἀνακρινος μοι ἡ Πά-
μην] Itā Cicero. contr. Rulium 2. Roma communis
patria omnium nostrum. & Modestinus in Pandect. l.
50. tit. 1. leg. 33. Roma communis patria nostra
est. Seneca verò ad Helv. c. 6. de eadem, sensu
hæd pavlo latiore, ratione hominum ex omnibus
locis terrisque de confluentium, ibique sedes figenti-
um suas; Quæ velut communis patria potest dici. quo-
modo de Italia Plinius hist. nat. lib. 3. c. 5. Una
cunctarum gentium in toto orbe patria. Et Aristides
orat. in Romanos, ratione civitatis gentibus aliis com-
municatæ: Τὸ Πρωμαῖον, ἡ πόλις, ἀλλὰ γένος ὀνο-
μα κοινὴ τῇ. καὶ τότε καὶ ἐνδὲς ὅς πάντων,
ἀλλ' ἀνθρώπων πᾶσι τοῖς λοιποῖς. πολλοὶ γὰρ, inquit,
ἐν ἐκείνῃ πόλει πολλὰς ὑμέτεροι, καὶ ἥλιον ἢ ὅς
ὁμοφυλοῦν, καὶ ἰδιώτες πρὸς τῆς αὐτῆς τῆς πόλεως.
τοσούτων ἐξηγάγετε τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. Cicero de
legib. lib. 2. Ego mehercule municipibus omnibus
duas esse censeo patrias, unam naturæ, alteram civi-
tatis. ut ille Cato, cum esset Tusculi natus, in populi
Romani civitatem susceptus est. itaque cum ortu Tus-
culanus esset, civitate Romanus, habuit alteram loci
patriam, alteram juris. Tum, ubi in Atticis idem
ostendisset, unde & Evripides Ione,

—πατρίς γὰρ δ' Ἀθιναίων πόλις.

subjungit, Sic nos quoque eam patriam dicimus, ubi na-
ti; Quæ illam, quæ excepti sumus. Sed necesse est ci-
vitate eam præstare, in qua resipit. nomen quoque univer-
sa civitatibus est. dulcis autem non multis secus est ea
quæ genuit, quæ ea quæ excipit. itaque ego esse hanc
meam patriam prorsus nunquam negabo, dum illa sit
major, Quæ hac in ea contineatur. Duplici ergo no-
mine patria Marco Roma, & ortus ratione, & civi-
tatis. nam & Roma natus est. Capitol.

Ὡς ὁ ἀνθρώπων, ὁ κόσμος] Itā Theodorus A-
theus, ἐν πατρίδι τὸν κόσμον. Laërt. l. 2. in A-
ristip. quod idem & alii. Vide ad l. 2. § 16. & l.
3. § 11. Herculis est apud Tragicum vox, & Plut.
de exil. & Stob. tom. 2. tit. 40. lavdata:

Ἀργεῖος, ὁ ὀνόματι. καὶ γὰρ εὐχόμενος

Μῆας ἀπὸς μοι πύργος Ἑλλήνων πατρίς.

Argivus an Thebanus: hæd unam mihi
Adscribo; patria urbs est Graia quilibet.

Verum latius patriam suam porrigit Crates The-
ban. apud Laërt. l. 6. in Hipparchias

Οὐχ εἰς πάτρα μοι πύργος, ἡ μία εἶναι

Πάτρως ὃ γένος, καὶ πόλις καὶ ὁδός

Ἐποῖα. ὅτι μὴν ἐστὶν αὐτῆς πάτρα.

Mihi patria non urbs una, non una est domus:

Verum quæ urbes, quæ domos tellus habet,

10 Totidem mihi sunt aqua ad hanc vitam loca. Grot.

Sed & Socrates, de quo Plut. ibid. Ὁ δὲ Κακῆδης
βέλτορος, καὶ Ἀδριανῶς, καὶ Ἑλλῆς, ἀλλὰ Κόσμος
ἐν φήσας, ὡς ὅν τις ἔβδω. ἔπειτα, ἡ Κορὴ δὲ
ἐπὶ μὲν ὀνόματι, καὶ τὰν αὐτῶν, καὶ τὰν Κεραυρίων
ἐνέλεσεν αὐτῶν. Subjungit Plut. ex Evripido.

Ὅπως τὸν ὕψος τὴν δ' ἀπέχειν αἰθέρας,

καὶ τὴν πρὸς ἐξέσθ' ὕψους ἐν ἀρχαῖας

ἔπειτα τῆς πατρίδος, καὶ ὅτι ἐστὶν. Senec. epist. 102.

Primum humilem non accipit patriam; Ephesum, aut

20 Alexandriam, aut si quod est etiamnum frequentius in-
colis, latius tellis solum. illi patria est, quodcunque

suprema quoque universa circuitu suo cingit. hoc omne

convexum, intra quod jacent maria cum terris, intra

quod aer humana divinis secernens etiam conjungit,

intra quod disposita tot numina in ætius suos excu-
bant. Democritus item apud Stob. tom. 2. tit. 40.

Ἀνδρὶ σφεδρὸν πᾶσα γὰρ βλάττει, καὶ γὰρ ἀνθρώπων

πατρίς ὁ σύμπας κόσμος. Quod Evripides ibidem

lavdatus ex Mufonii de exil.

Ἄπας καὶ αἰὲρ αἰετὸς ἀφάριστος

30 Ἄπας, ὃ καὶ ἀνδρὶ ἡνδρὶ πατρίς.

Patec omne cælum præpeti Jovis alitis

Itā terra quavis patria est forti viro. Grot.

Et in eundem sensum Næo Fast. l. 1.

Omne solum forti patria est; ut piscibus ægor,

Et volucris vacuo quicquid in orbe patet.

In Homeri epitaphio ē veteri marmore à Falken-
burgio ad Nonni Dionysiacæ representato;

Πατρίς ἐμὸν καὶ τὸν πᾶσα.

40 Patria mi terra est omnis.

De Christicolis Justin. ep. ad Diognet. Πᾶσα ἔστιν

καὶ πατρίς ἐστὶν αὐτῶν. καὶ πᾶσα πατρίς, ἔστιν. Di-

scip. l. 2. c. 5. Tū γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπων καὶ αἰὲς πόλις, καὶ

καὶ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν καὶ

τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

καὶ τῆς αἰὲς ἐγγὺς καὶ ἀνθρώπων, ἡ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς

utrique reipublica dant operam, majori minoriſque, quidam tantum minori; quidam tantum majori. E primo genere eſt Marcus nolter.

Τὸ πᾶς πόλεσιν] Vide l. γ. § 22. & *infra* § 45, 54.

§ 45. Τῷ ὅλῳ συμμέρει] Vide l. 2. § 3. & l. 5. § 8.

3. *ὅτι ἀνθρώποις ἢ ἐτέροις ἀνθρώποις*] leg. for-
 san, *ἢ ἐτέροις* hoc est, ea q̄ hominum alicui eue-
 niunt, non universo tantum, sed hominibus etiam
 alijs alio modo conducere. 10

κοινοῦσθαι] Sed nunc vocabulum utile accipimus latius; ut etiam rebus medicis pateat. Xyl. imò, τὸ συμμίζειν, sive conducibile, nunc vulgari modo accipiunt, qatenus de rebus mediis enunciatur. Ità l. 2. § 9. ὡς ἂν τις κοινόσθαι συκρίνει. τὸ συμμίζειν enim sive conducibile de rebus mediis dici Stoici vix concesserint. qz illi ἡνέσιμα ἢ ἐν χρεσσι esse aiebant, ἀλλ' ἔκ ὧφέλιμα. id est, utilia, sed non conducibilia. Vide ad l. 3. § 6, 11. & l. 8. § 7. Ità Porphy. de abstinent. ubi Carnædis illa re-
gulerat; "Ἐκαστον ἑῷ φύσει γεγραπὸν, ὅταν τὸ παρὰ
τὸ πύρρην καὶ μέγαν, τυγχάνῃ τέλος, ὠφελεῖται" sub-
jungit, κοινόσθαι τῆς ὠφελείας, ἣν ἐν χρεσσίαι
ἔστι λέγουσι, ἀκέραιον.

§ 46. Ὁσως σεσιςται] ὅς Xyl. legisse videtur. Lugd. ὅσως exhibet. σεσιςται, aliquando offendere, molestum esse, tadio efficere. Itā Dionys. Halic. de dictione Isocratica. πᾶς ὁ ὅς χρημάτων κόσμος πάλυς ἐστὶ παρ αὐτῷ, καὶ λυπεῖ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλων κατασκευῶν, σεσιςταὶ δὲ τῶν ἀρχαῶν. id est, obfiscens a: res & offendens. qd̄ alibi dixit idem, κόπλων τῶν ἀρχαῶν. confirmat avtem hoc discretē id qd̄ à Marco hic dicitur, tenorem unum eundemq̄ visorum dictorumve continuum, fastidium asferre. cāquam contrā Jo. Chrysost. in ad Cor. ep. 2. orat. 8. αὐτὴ ἡ χρονομετρία πᾶσι σεσιςται. innovat ipsa gosq̄ offendebat. Idem itidem in ad Hebr. orat. 8. de rudimentis pietatis Christianæ primis, q̄α λατρίᾳ nomine apud Apostolum designantur; Ὁσα γὰρ πὺν ἡμῶν ταῦτα σεσιςται (τῶν τελείων, utiq̄) ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπηρεῖν, ὅσα μὲν σεσιςταὶ αὐτῶν. Vide qomodo nos adultiores ista nunc offendant; cū illos tamen rudiores tunc alerent, ipsos nevtiq̄am offendentes. atq̄ isto quidem sensu καὶ σεσιςταὶ hic sumi oportebat, si ὅς legeremus. Verūm ὅς malim; qia tñt̄ sequitur; ut significet, hic potius σεσιςταὶ, cōtingere, usu venire, qomodo Plato in Theætet. ταῦτα εἰς ὅναρ πρόηεν σεσιςται αὐτῶν. Hac eis nē in somnīs quidem facere usu venit. Et Porphy. de abstinent. l. 1. Platonicon illud explicans, eis ὃ εἰς τὰ κατὰ ναι εἰς ὅναρ, φησι, σεσιςται.).

Ἄς τὰ αὐτὰ] *Quærit Aristot. problem. l. 21.*
 q. 14. Διὰ τί τὰ αὐτὰ συνεχίζονται περὶ ἡδὺα
 φαίνεται, καὶ λίαν συνεχῶς περιφερειομένους ἔχῃ ἡδὺα.

Summa solutionis est. ὅτι τὸ μὲν ἔδος ἔστιν δεκτικὸν παντὸς ἐν ἡμῶν ποιεῖς, ἐκ πληρώσων τὸ δ' σωεργῶς περὶ ἐρεθεῖται. πηροὶ δ' ἐπιθυμία, καὶ κατὰ τὴν αἴαν. leg. χύ expunctio, κατὰ τὴν ἀργείον. Et in proximis, pro ἐστὶ γὰρ π χύ ἡ ἐπιθυμία. ἔστι γὰρ [κατὰ τὴν ἀργείον] π ἡ ἐπιθυμία. adfirmant sequentia : αἱ μὲν ἔξεις γυμνασίου καὶ αἰῶνται καὶ ἐπιθυμῶσι τὰ δ' ἀργεῖα σαφηνύει καὶ ἐν μείζονι γίνεται. ἰδοὺ τὸ μὲν ἔδος, ἐν γυμνασίῳ, αἰεὶ πτω δεκτικὸν ἔστιν τὸ δ' σωεργῶς περὶ ἐρεθεῖται, οὕτως μὲν καὶ πηροὶ πτω ἐπιθυμῶσι ἢ πληρωθείσης, ἐκπύ περὶ μεῖζον. Plutarch. in *paedagog.* Monachia, κατὰ τὴν καὶ ἄλλους ἀπασι, ἐκ ἀκρίμασι καὶ δεδωμένοι, πληρώσων τε καὶ περὶ ἀντίθετον ἢ δ' ποικιλία τερπνόν. *Isochr. ad Demon.* § 12. Τὰς ἐπιδόσεις αἱ πηροὶ περὶ τοῖς αὐτοῖς, μὲν δὲ μακρὰς ἐστὶ τὴν αὐτὴν πληρωμὴν γὰρ ἀπάντων. *Contrā* — μεταβολὴ πάντων γαλκῶ.

Euripid. *Orest.* Idemq. *Antiop.* apud Stob. *tom. 2. tit. 63.*

Κόρος ὁ πάντων. καὶ ὁ ἐκ καμήνων
 Λέκτροις ἐν αἰχμαῖς ἦσαν ἐμπληγμένοι.
 Δαιψίς ὁ πληρωθεὶς πρὶ ἀσμεῖ· πάλιν
 φαῦλη δαΐτα προσέβλεπεν ἡδὴ σῶμα.

Rerum satietas omnium est. turpes toros
Vidi sequentem, pulchra cui conjunx domi:
Et plenus epulis aliquis è vili cibo,

Novitate commendante, cepit gaudia. Grot.

Gregor. Naz. de pace, orat. 3. Τ-ορῆς καὶ ὕπνου καὶ
 30 φθῆς κότες ἐσσι, καὶ τ' αἰσχρὸν, ἐς λείψα καὶ πλοσυροῦ
 πάντων, καὶ τ' ἀλγῶν μόνον, ἀλλ' ἦσαν καὶ τ' ἰδίστων
 καὶ πάσης εἰς ἀνάστα ἀνταχρεῖ τε καὶ ἀνταρτίῃ. In
 animo forsan habebat Pindari illud *Nem. od. 7*.

Κόρεν δ' ἔχει καὶ μέλα, καὶ παῖ τέρεπ' ἄνδρ' ἀφροδί-
Vel Homeri illud Il. v. v. 636. (σα.

Πάντων μὴ κόρος ὄσι, καὶ ὕπνου, καὶ φιλόποτος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
vel etiam Moschi illud *Idyll.* 4. v. 71.

— καὶ εὐφροσύνης πόρος ὄσι.

40 Idémq̃ de Theolog. orat. 1. 'Οὐ τὸ μεμψῆς δι-
νεκῶς καλῶς, τὸ θεολογεῖν δὲ ὑπὲρ τῶν θεολογι-
αν, ὡς περ (ὅπερ f.) εὐσεβείας, ἀλλὰ τῶν ἀρετῶν
ὑπὲρ τῶν διδασκαλίαν, ἀλλὰ τῶν ἀμαρτιῶν ἢ τῶν
μειλῶν πληρομένη καὶ κόπης ἐκείτων ἐργαζομένη, καί-
περ ὄντες μέλιτες. Alludit ad Regis sapientissimi
dictum, Proverb. c. 25. v. 16. *Mel si offenderis,*
god sat̃is est comedas, nē saturatus illo, evomas rur-
sus: Itā pedem tuum studiosē contineas ab edibus
vicini tui, nē satur tui cum fueris, odio te habeat.
50 scil. *Saturatus stomachus, non oblata solūm renuit,*
sed ingesta etiam rejicit. Evcher. in Gen. q. 1. Itaq̃
Salvian. ep. 1. *Gratiā meorum rogatus utor interdum,*
sed tamen parcē, et apud paucos, nē gratiā ipsā in-
gratē utor. In Petron. fragm.

*Non ano contenta valet natura tenore,
Sed permutatas gaudet habere vices.*

Taurus amat gramen mutatâ carpere valle :

Et fera mutatis sustinet ora cibus.

Ipsa dies ideo grato nos proluuit hauftu,

Quod permutatis hora recurrit equis.

Cassiodor. l. 7. sp. 36. Nemo dubitat, homines suâ varietate recreari: quia in continuatione rerum magnum mentibus esse constat fastidium. dulcedo mellis, si assidue suatur, horrescit. Screna ipsa, quamvis magnopere desiderantur, jugiter adcepta sordescunt. & l. 2. ep. 3. Ipse quoque annus temporum pater, quadrifariâ se diversitate componit: nec desiderium caperet, si novitatis gratiam non haberet.

Τὰ ἀμυρὰ τῶν θανάτων] De Circensibus Plin. min. l. 9. ep. 6. Nil novum, nihil varium, nihil quod non semel spectasse sufficiat. quod magis miror tot milia virorum tam pueriliter identidem cupere, currentes egos, insistentes curribus homines, videre. Quod & ideo miratur, non vulgus tantum, sed quosdam quoque graves homines, in re inani, frigida, assidue, tam insatiabiliter desiderare. Vide ad l. 7. § 3.

Καὶ τὸ ὁμοειδὲς] Cicero. de invent. l. 1. Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Et Fabius l. 9. c. 4. Virtutes etiam ipse tedium pariunt, nisi gratiâ varietatis adjuncta. & mox: Ex similitudine tedium & satietas creatur.

Παύσα ἀνὰ χρόνον] Alludit ad Heracliti dogma illud apud Laert. l. 9. Τὴν ὑλισθαίνω, ὁδὸν ἀνὰ χρόνον. Vide l. 2. § 14. & l. 4. § 32. & supra § 37.

Μέγας τὴν ἐν] Apud Senecam epist. 77. Stoicus quidam: Cogita, quamdiu jam idem facias. cibus, somnus, libido: per hunc circulum curritur. ipse epist. 24. Quosdam subit eadem faciendi videndique satietas, & vitæ non odium, sed fastidium: in quod prolabimur, ipsâ impellente philosophiâ, dum dicimus: Quisq; eadem nempe expergitur, dormiam, satiabor, esuriam, albebo, aestuabo: nullius rei finis est: sed in orbem nexa sunt omnia: fugiunt ac sequuntur. diem nox premit, dies noctem: æstas in autumnum desinit, autumnus hiemem instat, quæ vere compefcitur. omnia transiunt, ut revertantur. nihil novi video; nihil novi facio. fit aliquando & huius rei nausea. multi sunt, qui non acerbum iudicant vivere, sed superfluum. Idem de tranquill. c. 2. Hoc quosdam egit ad mortem, quod proposita sæpe mutando, in eadem revolvebantur, & non reliquerant novitati locum. fastidio illis esse cepit vita, & ipse mundus: & subit illud * rabidarum. [* tabidarum, Lips.] deliciarum, Quisq; eadem? Lucret. l. 3. hoc argumentum sub Naturæ persona mortis subeundæ æquanimitatem suadet, subituri quiritationem oburgat:

Quid tibi tantopere est, mortalis, quod nimis agris

Luctibus indulges? quid mortem congenis, ac fies?

Nam si grata fuit tibi vita antea, priusq;

Es non omnia pertusum congesta quasi in vas

Commoda perfuxere, atq; ingrata interire;

Cur non, ut plenus vitæ conviva, recedes?

Sin ea, quæ fructus cunque es, perire profusa,

Vitæque in offensa est, cur amplius addere queris?

Rursum quod percas male, & ingratus occidas omnes?

Nec potius finem vitæ facis atq; laboris?

Nam tibi præterea quid machiner inveniamque

Quod placeat, nihil est eadem sunt omnia semper.

Si tibi non annis corpus jam marcescit, & artus

Confecti languent, eadem tamen omnia restant;

Omnia si peragas vivendo vincere secula.

Et paulo post:

Præterea versamur ibidem, atq; infusus usque

Nec nova vivendo procedunt ulla voluptas.

Quod idem Sen. epist. superius memoratâ. Ecquid habes propter quod expectes? voluptates quæ te morantur ac retinent, consumpsisti: nulla tibi nova est: nulla non jam odiosa ipsâ satietatē. nihil tibi luxuria tua in futuros annos intactum reservabit. Ille autem jugis rerum tenor Chironem etiam immortalitatis tædio affecit, si Luciano in περὶ κλοῆς credimus. Τὸ γὰρ ἡδὺ, inquit, ἐργον ποικίλον τι, καὶ ἐκ ἀπὸν ἡγεῖται τῷ ἐργῷ ὃ ζῶν δέει, καὶ ἀποκαίων τῶν ὁμοίων, ἡλπίς, φιλία, τελευτή, αἰσῶναι αἰσῶναι, καὶ τὰ γενόμενα ἀπάρτα, ἐξῆς ἕκαστου, αἰσῶν ἀκολούθοντα, διατεροῦν διατεροῦν ἐκαστὸν ἑαυτοῦ γὰρ αὐτοῦ. & γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ δέει, αὐτὸ καὶ ἐν τῷ μεταχρῆν ὄντα, τὸ τερονδὸν ἡν. vide l. 12. § 35.

§ 47. Τεθραῶλας] vide l. 3. § 3. & l. 4. § 48, 50.

Φιλιστίνος] Philistionis Nicæi Comici Socrati coætanei meminit Svidas. Philistionis Locri, quem & antiquum appellat, Plut. sympos. l. 7. c. 1. & ex Plut. Gell. l. 17. c. 11. Et is forsan est, cui libros de diatæ, qui Hippocratis nomen præferunt, à nonnullis adscribi auctor est Galenus in Comment. ad lib. de diat. in morb. acut. quicquid à Plinio inter eos, è quibus sua delibavit, recenseretur.

Ἐκεῖ δὲ ὑλισθαίνειν ἡμᾶς δέει] Eò nos commigrare & concedere oportet, quod tot ante nos heroes, principes, tyranni, oratores disert, artifices periti, philosophi tum graves, tum & rerum humanarum irrisores, concesserunt. ad domum scilicet. viventi cuique destinatam. ut Job. c. 30. v. 23. vide l. 3. § 3. & l. 4. § 48, 50. Senec. epist. 77. Eò ibi, quod omnia eunt. quid tibi novum est? ad hanc legem natus es. hoc patri tuo accidit, hoc matri, hoc maioribus ante te, hoc omnibus post te. Series involta, & nullâ mutabilis ope, illicat & trahit cuncta. quantus te populus moriturorum sequetur, quantus comitabitur fortior, opinor, esses, si multa millia tibi commorcerentur. atq; multa millia hominum & animalium hoc ipso momento, quo tu mori dubitas, animam variis generibus emittunt. tu autem non putabas te aliquando perventurum ad id, ad quod semper ibas? nullum sine exitu iter est. Idem δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὑλισθαίνω Marcus dixit: quomodo μετακινῶν Plato Phædonē: "Εὐχόμενος γὰρ

τοῖς θεοῖς ἐξέρχεται καὶ ἡ γῆ τὴν μετακίνησιν τὴν ἐκ-
δύνει ἐκείνῃ ἐντυχὴ γῆνδε. μεταβαλεῖν, muta-
re, sed & sedem mutare, de loco in locum migrare.
Ita Aristoteles hist. anim. l. 8. c. 12. de gruibus,
μεταβάλλουσιν ἐν ᾧ Σκυθικῶν εἰς τὰ ἐπὶ τὰ
ἀνα τῆς Αἰγύπτου. & de picibus, οἱ μὲν ἐν τῇ Πόν-
τῃ, ἢ εἰς τὴν Πόντον μεταβάλλουσιν. inde μεταβολὴ pro
migratione. Aristot. ibid. τὰ μὲν ἐν ᾧ ἐγχοῦς πο-
τῶν πεύκωρα τὰς μεταβολὰς, τὰ δὲ καὶ ἐν ᾧ ἐχά-
πων. Thucyd. l. 1. Μάλιστα δὲ γῆς ἢ αἰεὶς αἰεὶ τὰς
μεταβολὰς ᾧ δεικνύοντες εἶχον. Vide ad l. 5. § 13.

Φιλόσοφοι] Vide l. 3. § 3. & l. 7. § 19.
Στρατηγοί, πύρραιοι] Vide l. 3. § 3. & l. 4.
§ 32. 48. Tragicus à Plutarc. ad Apoll. lavdatus:

Πῦρ δὲ τὸ στυμὰ κείνα; πῦρ δὲ Λυδίας
Μέγας δυνάστης Κροῖστος, ἢ Ἐφῶνης βασι-
λέως; Ζαῖς δὲ βασιλεὺς αὐχέν' Ἑλλησποντίας;
Ἀπᾶντες αἰδαν ἡλδον εἰς λήδης δέμους.
Ubi ille quondam factus? ubi nunc Lydia
Dominator ingens Croesus? & Xerxes grave
Diratibus aqor junxit Hellepontium?

Abripuit omnes orcus ad Leibes domum? Grot.
Ἐυδῆς] Ἐυδῆς Ἀργῆς Κυβέλης, ἀστρολό-
γος, γεωμήτρης, ιατρὸς, νομοθέτης. τῶν ἀντὶ τοῦ

Ἐυδῆς ἀνδρῶν ἐκάλετο, διὰ τὴν λαμψύτητα τῆς
ἐνυμίας. Laert. l. 8. q. 1. vitam ejus breviter de-
scripsit. de eodem & Svidas. Strabo operis initio.
Diodor. Sic. l. 1. Aristot. ethic. Nicom. l. 1. c.
12. & l. 10. c. 2. (qos libros ideo Nicomacho
filio, non Aristoteli patri tribuere videtur Laertius)
Plut. de Isid. & Ofir. in Marcell. & adv. Color. &
adv. Epicur. qo loco memorabile istius votum com-
memorat: ἡ γὰρ παρὰ τὸ ἡλίον, καὶ ἡλιαμα-
ζῶν τὸ γῆμα τὸ ἄστρο, καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος, ὡς
ὁ φαίδων, καὶ ἀσφελγύων. Senec. qast. nat. l. 7.
c. 3. Gell. l. 17. c. 21. Philostrat. in Sophist. Vi-
truv. l. 9. c. 7. 9. Petron. in Satyr.

Ἱππάρχος] Hipparchus Nicæus, insignis item
Mathematicus, qem consiliorum natura participem,
Plinius vocat, hist. nat. l. 2. c. 12. & ibid. c. 26.
nunquam satis laudatum; & qo nemo magis approba-
verit cognitionem cum homine fidem, animasq; no-
stras partem esse cæli. Et mox: eundem usum, rem
etiam Deo improbam, (hominem loqi meminereis po-
tentiz divinæ minùs gnarum, qàm vates sacer præ-
dicat, Psal. 147. v. 4.) annumerare poteris stellis,
ac sidera ad nomen expungere, (itâ malim, qàm, ad
normam expandere) — cælo in hereditate cunctis
relictò, si quisqam, q cretionem eam caperet, inventus
est. De eodem Strabo l. 1. & 2. & Ptolom. in
astronomic.

Ἀρχιμήδης] Archimedes celeberrimus geome-
trici & machinali scientiâ. Plin. l. 7. c. 37. de qo
vide cùm alios, tum Plut. ex Marcell. vit. ad l. 5.
§ 1. sed & qe ille ibidem de eodem plura: qo loco
inter alia refertur istius ad Hieronem arrogantissima

vox illa. ὡς εἰ γλῶσσαν εἶχεν ἰτέρον, εἰκάζοντο ἂν ταύ-
τῃ, μεταβάλλει εἰς ἐκείνην. vel ut Pappus in mechan.
Δὲς μοι ποδὸς σῶ, καὶ κινῶ τὴν γλῶσσαν. Des ubi confi-
stam, & dimoturus sum terram. sive ut Lud. Vives
de art. corrupt. l. 5. Si alter foret terra globus, se
illum ad hunc tracturum, vel hunc ad illum impulsu-
rum. Cicero. Tuscul. l. 1. Astrorum conversiones
motusq; omnes qo animo vidit, is docuit similem ani-
mum suum ejus esse, qe ea fabricatus in cælo esset.

nam cùm Archimedes Lunæ, Solis, qinq; errantium
motus in sphaeram illigavit, effecit idem, qod ille, qe in
Timao mundum edificavit, Platonis Deus, ut sardi-
tate, celcritate dissimilimos motus una regetet con-
versio, qod si in hoc mundo fieri sine Deo non potest, nê
in sphaera qidcm eisdem motus Archimedes sine divino
ingenio potuisset imitari. de qo artificio vide Clav-
diani epigram. 21. De eodem attem Archimede
videri possunt etiam Polyb. hist. l. 8. Diodor. l. 5.
c. 9. Viruv. l. 9. c. 3. Cicero. Verrin. 4. pro Clu-
ent. & Tusc. l. 5. Athen. l. 5. c. 7. Syncl. de in-
form. Procl. in Euclid. l. 2. c. 3. Eustath. ad Il.
α'. ubi ἐκείνῳ γέγονεν. & ad Il. ε'. ubi καρπυνοό-
λον dictum refert. Rhemn. Fann. de ponder. &
Pisid. apud Svid. in Δωμάρι.

Ἀυδῆδες] Contumaces. Xyl. peremptorii, fi-
dentes. Cal. arrogantes, malim. qangam nec hoc
satis aridit, neq; enim in partem seqiorem usurpâ-
se videtur Marcus istic. vixq; est ut uno verbo
exprimam, qod voluisse sentiam. qe de inventio
suis sumptu opere placebat sibi. Vide ad l. 10. § 9.

Χλιδασαῖ, ὁ δὲ Μένιππος] De Menippo Cyni-
co Laert. l. 6. Φέρει μὲν ἔν σπουδαίῳ ὄντιν. τὰ δὲ
βιβλία αὐτοῦ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἡμέτεροι, καὶ πῶς ἴσων
τοῖς Μαλεάχῳ τῷ κατ' αὐτὸν ἡμετέροι. Mitius ta-
men de Menippo Strabo l. 16. Ἐκ δὲ τῶν Γαδάρων
ἦν Μελέαχος καὶ Μένιππος ὁ σπουδαγλοῖ. Hinc
attem de Menippo Diogenes Polluci ab inferis re-
versuro in Luciani mortalibus mandata dans: Ἦν
περὶ ἰδὼς Μένιππον τὸν κωῖα, (ὅστις δ' ἂν αὐτὸν
ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον, ἢ ἐν τῇ Λυκείῳ,
ᾧ ἐκείνωνται πρὸς ἀνδάνους φιλοσοφῶν καὶ ἀγα-
θῶν) εἰπὲν πρὸς αὐτὸν, ὅτι σοι, ὦ Μένιππε,
καλῶς ὁ Διογένης, εἰ σοι ἰκάνως τὰ ὑπὲρ γῆς
καταβέβηκας, ἵκεν ἐκείνῳ πολλῶν πᾶσι σπυγε-
λασάμενον. & in diis κατηγορευόμενον, eundem appel-
lat Dialogus, φοβέμενον πᾶσι κωῖα καὶ τὸ δῆγμα λα-
θραῖον, ὅσα καὶ γελῶν ἅμα ἔδωκε. Porro à Me-
nippo isto, scripta χλιδαστικὰ καὶ σαρκαστικὰ,
peca dici solenne habent, ut Varronis Satyræ, & Lu-
ciani dialogi. Qm & libellos illos ipsos, qe illius no-
mine vulgò circumferebantur, ab aliis, Dionysio
nempe Zopyrōq; Colophonis, sub Menippi perso-
na fuisse compositos, non desse qe tradant, Laerti-
us ostendatur.

Ἐν ὁδῷ πολλὰ ἄξιον] Vide l. 4 § 32. & supr.
§ 16. Dio Prus. orat. 16. Ἀντὶ ἐκείνῳ ἐνδυμ-
345

ἴσῃ, ὅπῃ μὲν δὲν ὅλος τῷ βίῳ χεῖρος, ἀλλὰ πάντες οἱ μακροὶ καὶ λίαν ἐνδύμνους δοξαίσις ἔχῃ, πεδνήκῃ καὶ οἱ πάρεσιν ἔχῃ τὸ πῶς, καὶ ἐπὶ πλείον ἔλθῃ τῷ βίῳ· πολλὰ λίγρον ἡγήσῃ καὶ μακρὰ ἐνδύειαν, τὸ ποιεῖν ὅλος πεινῶν ἔχῃ γιγνομένην, ἢ μέγα, ἢ θαυμαστὴν, δέχα γε ἔνδε, τὰ χρεῖς λίπῃ καὶ ὅβρι καὶ τῶν τοιαύτων παθῶν διαμαρτύνῃ. Aristid. in Euseb. Οὐ δὲ δὴ φιλοφρονεῖν, ἐδὲ τῷ ἐνδύμνῳ τὰ μαρτύνῃ, εἰ τις αὖ πλείον ἔχῃ περὶ μέγα, ἐδὲ εἰ τις τῷ μακρῷ γίγῃ ἀπλάουσιν, δια δὴ ἀπλάουσιν εἰσάσῃ ἀνδρῶν· ἀλλ' ἡγεῖται τῶν πλείων ἔχειν, ὅστις τῷ δόξῃ αὐτῷ τῷ βίῳ μίσην ἐσ τοῖς καλλίστοις ἐξέσῃ, καὶ ὅστις, ὡς πικρῇ, ποδύτων ἀκούῃ ἐπὶ καὶ ἔρῃ, κατέλυσεν τὸ δέμα.

Εὐφροῖν] Itā l. 3. § 11. ἐνὸς. & l. 9. § 11. καὶ εὐφροῖας. & l. 7. § 9, 18. καὶ εὐφροῖας καὶ ἀπρόσῃ. & l. 7. § 22. φιλεῖν καὶ τῷ πλείοντα. Vide & l. 9. § 27.

§ 48. Τα ὁμοιώματα ἔχῃ ἀρεῇ] Nihil tam candoris ingenui proprium quam virtutes, quas ipse habet, in aliis etiam admare: quum in alio sua gemque natura delectet: ut Plinius minor in Panegy. & multo adhuc magis, in aliis etiam suspicere, quibus ipse careas. Phin. idem l. 1. ep. Neque enim ego, ut multis, invideo aliis bonum, quod ipse careo: sed contra, sensum quandam voluptatēque percipio, si ea quae mihi denegantur, amicis video superesse. & epist. 17. Scias cum plurimis virtutibus abundare, quod alienas sic amas. Hieron. apolog. ad Pammach. Virginitatem in celum fero; non quia habeam, sed quia magis mirer quod non habeo. ingenua et verecunda confessio est, quod ipse careas in aliis predicare.

Τὸ ἐυφροδύειν.] Pavl. ad Tim. ep. 1. c. 6. v. 19. ἐυφροδύειν. Vide l.

Περὶ νεφῆ.] Vide l. 3. § 13.

§ 49. Ὅπῃ τῶν πῶν λυγρῶν εἰ] Quid de corporis pondere Marcus, de robore Tullius in Cato. Ne nunc quidem vires desidero adolescentis; non plus quam adolescens etiam vires tauri aut elephantis desiderabam. Objurgatque eos Senec. de beneficiis. l. 2. c. 29. quod eis corporis dotibus non contenti, quas natura ipsis assignavit, querunt quod magnitudinis corporum non agemus elephantis, velocitatis cervos, levitatis aves, impetu tauris; quod sagacitate nos narium canes vincant; quod acie luminum aquila, spatio atatis corvi, multa animalia nandi facilitate. Et de x-tatis spatium rursus lib. de brev. vit. c. 1. Major pars mortalium de naturae malignitate congeritur, quod in exiguum aevi gignimur; quod hac tam velociter, tam rapide dati nobis temporis spatia decurrant: adeo ut, exceptis admodum paucis, ceteros in ipso vita apparata vita diffinuat. Et mox, vitium hoc non vulgi solius esse peculiare ostendens: Indē Aristoteli cum rerum natura exigenti, minime conveniens sapienti viro hē est: illam animalibus tantum indulgisse, ut

quā aut densa secula edurent, homini in tam multa ac magna genito, tantō cicerotem terminum stare. Verrum Theophrasto, non Aristoteli querelam hanc attribuit Cicero Tuscul. l. 3. Theophrastus moriens accusasse naturam dicitur, quod cervus et cornicibus vitam diuturnam, hominibus tam exiguum delisset. Cum Aristoteles contrarium potius statuat, de gener. animal. l. 4. c. 10. Πάρτων γὰρ ὁ ἀνθρώπος πλείον ἢ χεῖρον, πάλιν ἐλάττω, ὅσον δὲ ξιόπῃ 10 σὺν ἐχμῷ τῷ πέτρῃ. fuerit itaque forsan Seneca σφάλμα μυμιονίων. Pedonis gemina in Maecen. obit. querimonia:

Vivacēne magis cervus decet esse pavescentes,

Si qorum in torva cornua fronte rigent?

Vivere cornices multos dicuntur in annos;

Cur nos angustā conditione sumus?

De utriusque & molis & x-tatis mensura decreto numinis acquiescere quēque Marcus hic monet. certe de utraque sollicitum anxiumve esse nec expedit, nec proficit. Tis γὰρ ἡμῶν μεμνῶν δυνάμει 20 περδύειν ἐπὶ τῷ πλείον αὐτῷ πῶν ἔνα; Domini Christi verba sunt, Matth. c. 6. v. 27. quae verba etiam si de statura accipiant plerique; at de aetate intelligenda Andr. Dunxus noster contendit; eūque sensum verba facile admittunt.

Τῶν δὲ ἐπὶ ἴτῃ] Itā Bas. τῶν δὲ ἐπὶ. Lugd. ἴτῃ expuncto. Ego, transposito malum τῶν δὲ ἐπὶ, aut etiam τινῶν, ut in membro priore. Ὅσον ἀρώεσσαι] Vide ad l. 8. § 17. & l. 12. 30 § 23.

Στέργεις] Acquiescis et contentus. hoc est enim στέργειν π, vel τινι. Vide supr. ad § 44. quod sensu & τὸ ἀπαρῶν havy infregens deprehenditur. Plato Timaeo. Ἀλλ' εἰδὼν ἀγαθὸν μὲνδὲ, ἥλλον παραχρῆμα εἰκόται, ἀπαρῶν χεῖ. i. e. contenti esse debetis, si probabilia dicuntur. Cicero, de universis. Lucian. in Nesciam. Ἐπειδὴ δὲ Αἰακὸς ἀμνηστῆσιν ἐπέσῃ τὸν τύπον (δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον ἢ πλείον ποδὲς) ἀνάγκη ἀπαρῶν κατακτείνῃς πρὸς τὸ μέγιστον σω- 40 ἐσθλὸν· necesse est, ut ea, quae assignata est, mensura contentus jaceat. Idem in Toxari. Ἀλλ' ἐκ ἐκείνοι γε ἡπάπομαι, ἔως ἀφαιδῶν· non contenti fuerunt, vel, non sat habuerunt sic dimitti. Phocione apud Plut. in vit. & in apophth. Ἐπειδὴ ἐκ ἀπαρῶν, ὅτι καὶ Φωκίωνος ἀπαρῶν; An non sat habes, quod cum Phocione moriturus sis? Isocras. in panegy. Ὅστις καὶ τῷ ἀπαρῶν μάλιστα τῷ ἐνδύειας ἀπαρῶν, non contentos esse libertates; non sat habere quod liberi existerent. Demosth. Philip. 2. τὰ 50 παρῶν ἀπαρῶν. rebus praesentibus contentum fore. quod alia syntaxi Lysias ἀπαρῶν τοῖς ἀπαρῶν ἀπαρῶν· nec dispari significatu Hebraeorum פָּלַח adhibetur. Psal. 116. v. 1. יִכְוֹנֵן sat habeo. Jun. indē ἀπαρῶν ἴτῃ· satis habendum.

§ 50. Περὶ πῶν πείθειν αὐτῶν.] Xyl. Superiori

Mea bona meâ morte cognatâ dicam, inter eos par-
tiam.

Illi apud me edunt, me curant, visunt quid egam,
ecquid velim:

Præusquam lucet, affunt: rogitant, noctu ut som-
num ceperim.

Eos pro liberis habeo. quin mihi mittunt manera.
Sacrificanti dant inde partem mihi maiorem, quam
sibi:

Abducunt ad exta: me ad se ad prandium, ad ca-
nam vocant.

Ille miserrimum se retur, minimum qui misit mihi.

Ille inter se certant donâ. ego hac mecum nullis

Bona mea inhiant: certatim dona mittunt et mu-
nera.

Fædiora sunt, quæ Hieron. ad Nepot. etiam de Cle-
ricis quibusdam. Audio præterea in senes et anna
absque liberis quorundam turpe servitium. ipsi apponunt
matulam, obfident lectum, purulentiam stomachi et
pblegmata pulmonis manu propria suscipiunt. pavent
ad introitum medici: tremensibusque labiis, an com-
modius habeat, sciscitantur. et si paululum senex
vegetior fuerit, periclitantur; simulatque latitiâ, mens
intrinsecus astra torquetur. timent enim ne perdant
ministerium. et quanta apud Deum merces, si in pra-
senti pretium non sperarent? quante sudoribus bare-
ditas cassa exspectat? minori labore margaritum
Christi emi poterat.

Ο αἰὼν πάρετα χαλὺ-φει.] ita l. 9. § 27. τὰ-
λας ἡμᾶς γὰρ χαλὺ-φει.

Ad Librum VII.

§ 1. Εἰς τὸν ἡγεῖα, τὸν δὲ πολλὰς εἰδὲς] Et post: οὐ
μὲν ἰστέλει, αἱ παλαιαὶ, αἱ
μῖται, αἱ ἰσχυροί. Senec. e-
pist. 97. Erras, mi Lucili, si
existimas nostri seculi esse vitium, luxuriam et ne-
gligentiam boni moris, et alia quæ obijcit suis quæque
temporibus. hominum sunt ista, non temporum. nulla
etas vacavit à culpa. et fient, et facta sunt ista. Et
de benefic. l. 1. c. 10. ubi seculi sui mores contami-
natissimos acerbius paulo proscidisset. Itaque sic fi-
niamur, inquit, ne in nostro seculo culpa subsidas. hoc
majores nostri qæsi sunt, hoc nos gerimus, hoc posteri
nostrum gerentur; everfos esse mores, regnare nequitiam,
in deterius res humanas et in omne nefas labi. Ea est
Flacci gerimonia, carm. l. 3. ode. 6.

Etas parentum, pejor avæ, tulit
Nos nequiores, mox daturos

Progeniem vitiosorem.

At ista, inquit ille, stant loco eodem, stabuntque, paulu-
lum dumtaxat ulstro aut citro mota; ut fluitus, quos
æstus accedet longius extulit, recedens interiore lito-
rum vestigio tenuit. non expectant uno loco vitia; sed
mobilia, et inter dissidentia tumultuantur, pel-
lunt invicem fuganturque. Cæterum idem semper de
nobis pronunciare debemus, malos esse nos, malos fu-
isse; invicem adjiciam, et futuros esse. Erunt homici-
dæ, tyranni, fures, adulteri, raptores, sacrilegi, pro-
ditores. Et, epist. 97. Omne tempus Clodios, non
omne Catones feret. Vide ad l. 8. § 15. οὐ ποῦς
ὁ χρόνος.

Ἄνω γὰρ τὸ αὐτὸ] Vide l. 4 § 32. & l.
6. § 46.

Οὐδὲν γὰρ] Solomon, Ecclef. 4. 1. v. 9.

Id quod fuit, idem est cum eo quod futurum est: et id
quod factum est, idem cum eo quod fiet: neque est novi quid-
quam sub sole. Estne aliquid de quo dici possit, Ecce hoc
novum est? imò jam fuit per secula, quæ ante nos
fuerant. Tertull. de resurr. c. 12. Quodcumque con-
veneris, fuit: quodcumque amiseris, nihil non iterum est.
Arnob. l. 1. Novi sit nihil: vetera sunt omnia, et
nullis antiquitatibus inavida. Vide ad l. 2. § 3.
vide & Senec. epist. 24. ad l. 6. § 44. Terent.
Eum. prolog.

Nullum est jam dictum, quod non sit dictum prius.
Hoc argumento fabulas poeticas eversum in Palæ-
phat. de incredibilib. "Οσα ἔειπεν ἡ μοῖρα εἰσι λε-
γόμενα, αἱ νῦν ἐκ εἰσὶ, τὰ παλαιὰ ἐκ ἐνέρετ." εἰ
χὶ τότε, χὶ ἄλλοτε ἦνεν, χὶ νῦν ἦνεν, χὶ ἀδῆ
ἔσται. Lavdâque illud Melissi & Lamisci Samii, "Ε-
στιν ἃ ἐγένετο, χὶ νῦν ἔσται" quæquam illi forsan scri-
plerint: ἐστὶν, ἃ ἐγένετο, νῦν χὶ ἔσται. De vitiis
moribusque pariter Diogenianus apud Plut. sympos. l.
8. c. 9. "Εκ τῶν νοσούντων, εἰς χὶ ζώον. ἰδία δὲ
ποικίλα νόνον ἐκ ἐστίν, ἀλλ' αἱ τῶν μαζῶν
εἶναι ποῖς ἡμᾶς, χὶ πᾶσι μετὰ ταῦτα πᾶσι
τῶν φύσιν ἐπιλαβόντων χὶ τὰ τῆς ψυχῆς νοσούν-
τα χὶ πᾶσι κοινῶν πᾶσι χὶ πάσῃν ὁδῶν βαδίζον
χὶ καὶ νῦν ἐστὶν ἐκ τῶν παλαιῶν ἀνιστόρων ἐλθόν-
των καὶ αἰδῶν. Eodem accommodat & Sopho-
clis illa ex Antigone:

Οὐ γὰρ τι νῦν γὰρ καὶ χῆρ' εἶς, ἀλλ' αἱ πᾶσι
Ζῆ ταῦτα, χὶ ἐστὶν ὁ δῖος ἐξ ὅτι φανν.
unde emendandus idem de commun. morit. ad
Stoic. c. 7.

Non ista nunc dicunt vel nuper vigent,
sed ævo ab omni initia in occulto latent

Πάντα χὶ σῶνται ὁλοκαύρῳ] leg. transpelis
vocalibus

vocalibus, *π. ο. κ. δ.* Vide l. 6. § 37. & l. 9. § 14. Item l. 5. § 10. & infr. § 23.

§ 2. Τὰ δόγματα.] *Dogmata*, inquit, *aboleri non possunt, nisi phantasia, unde ortum habens, fuerint cōtinua.* φαντασίαν autem νοήσις, id est, cogitationes intelligit; (sic enim Chrysippus apud Laërt. l. 7. in Zenon. φιλοσοφία λογική, ἢ τοῦ λογικῶν ζῴων, νοήσις εἶσις) sive ὑπολήψεις, uti ipse se in sequentibus explicat.

Νεκρωθῆναι.] ita νεκρωσθαι τὰς ἐνθυμίας dixit Apost. ad Coloss. c. 3. v. 5. & νεκρῶσαι φαντασίαν, ut δόματων Marcus, in ἐνεργητικῶν Ἀντιστοχῶν, *πύλιν*.

Νεκρῶσις ὁρῶν, νεκρῶσαι ἔστι φαντασίαν.

Ὡς δὲ δυνατὸς ἀναλωπυρεῖν.] leg. ὡς, φαντασίας nimirum. in potestate, inquit, tua situm est phantasias sive opiniones veras rectasque, quas prius animo conceperas, verum, tanquam sub cineribus igniculi, scopitæ quodammodo & sepultæ jacent, resuscitare ubi volueris. Itā Paulus Timotheum monet, *epist.* 2. c. 1. v. 6. ἀναλωπυρεῖν τὸ πνεῦμα τὸ θεῖον.

Δυνατὸς ὅτι τέτοι οὗτοι δὲ ὑπολαμβάνειν.] Itā l. 6. § 51. Ἐπειὰ τοῦ τέτοι μὲν ὑπολαμβάνειν. est autem ὁ δὲ ὑπολαμβάνειν, idem ferè hic, quod ὁ δὲ ὑπολαμβάνειν. l. 5. § 34.

Τὰ ἔα.] Itā l. 4. § 3. τὰ πάθηματι ἐκ ἀπείρου τῶν ψυχῶν, ἀλλ' ἔα ἔσται. idem l. 5. § 19. Τὸν παῖδα, & ὁρῶς εἶ.] Vide ad l. 3. § 9. & infr. § 12. Senecæ *epist.* 71. *Da mihi adolescentem incorruptum & ingenio vegetum: dico fortunatorem sibi videri, qui omnia rerum adversarum onera rigida cervicē sustollit, qui supra fortunam exstet. non mirum est in tranquillitate non consumi: illud mirare, ibi extolli aliquem, ubi omnes deprimuntur, ibi stare, ubi omnes jacent. quid est in tormentis, quid est in aliis quæ adversa appellantur, malis hoc, ut opinor, succidere mentem, & incurvari, & succumbere: quorum nihil sapienti viro potest evenire. stat rectus sub quolibet pondere, nulla illum res minorem facit: nihil illi eorum quæ ferenda sunt, displicet.* 40

quid est in aliis quæ adversa appellantur, malis hoc, ut opinor, succidere mentem, & incurvari, & succumbere: quorum nihil sapienti viro potest evenire. stat rectus sub quolibet pondere, nulla illum res minorem facit: nihil illi eorum quæ ferenda sunt, displicet. 40 nam quicquid cadere in hominem potest, in se cecidisse non queritur: vires suas novit: scit se esse oneri ferendum. Vide ad lib. 6. § 19. & lib. 7. § 67. & l. 8. § 46.

Ὡς ὁρῶς.] *qas anis vldisti.* ὡς, Xyl. non accedo. res, inquit, cum eadem ipse maneam, tu eodem modo intueri nunc, ubi vacillare te sentis, quomodo antè speculabaris, cum de eis ritè judicabas. Sic l. 6. § 3. πάλιν ἐξηγεῖται βλῆν.

Ἀναλίσκειν.] reviviscere quodammodo tibi licet, τὸ ἀναλωπυρεῖν τὰς φαντασίας, cogitationes illas, prout dixit, resuscitando. Itā Apost. ad Eph. c. 3. v. 14. Ἐπειὰ ὁ καὶ δίδωμι, & ἀνάστα ἐκ τοῦ νεκρῶν. atque hoc est, *μὲν ὅς ἐστιν τὸ ἀναλίσκειν τὴν πρῶτην.* Joan. *Apost.* c. 20. v. 6. partem habere suam in resurrectione priore: illā nimirum,

quæ ὁ νεκρὸς τῆς πρώτης τοῦ ἔα τοῦ ἀναλίσκειν, ζῶν. Joan. c. 5. v. 25. Vide l. 6. § 31.

§ 3. Ποικίλῃ κακοποιῶν.] Vana viliq; varias coacervat; quibus paria geminæque ferre vult ea esse pleraque, quibus hominum vita conserti solet. consimilia istis habuimus sup. l. 5. § 33. nec ab similia priores infra § 48. Plinius min. lib. 9. ep. 7. ubi vanitatem eorum exagitaverat, quæ Cirenensibus tantopere capiebantur, *Capio*, inquit, *aliquem voluptu- 10 rem, quod hoc voluptate non capiat.* Vide ad lib. 6. § 44. Gregor. Naz. *adv. Arrian.* Ἀνὴρ ὁ κατὰ πάθος αὐτῶν, & τὰ γὰρ ταῦτα τῆς ἀποκατάστα- 20 τῆς πύλης τῆς σκηνῆς γὰρ πύργος. Et in *Ca- 30 sar. fr.* Πότῃ οὐκ παύσει τὸ κινεῖν & ἀρετὴν ἢ, 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150 160 170 180 190 200 210 220 230 240 250 260 270 280 290 300 310 320 330 340 350 360 370 380 390 400 410 420 430 440 450 460 470 480 490 500 510 520 530 540 550 560 570 580 590 600 610 620 630 640 650 660 670 680 690 700 710 720 730 740 750 760 770 780 790 800 810 820 830 840 850 860 870 880 890 900 910 920 930 940 950 960 970 980 990 1000

το rem, quod hoc voluptate non capiat. Vide ad lib. 6. § 44. Gregor. Naz. *adv. Arrian.* Ἀνὴρ ὁ κατὰ πάθος αὐτῶν, & τὰ γὰρ ταῦτα τῆς ἀποκατάστα- 20 τῆς πύλης τῆς σκηνῆς γὰρ πύργος. Et in *Ca- 30 sar. fr.* Πότῃ οὐκ παύσει τὸ κινεῖν & ἀρετὴν ἢ, 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150 160 170 180 190 200 210 220 230 240 250 260 270 280 290 300 310 320 330 340 350 360 370 380 390 400 410 420 430 440 450 460 470 480 490 500 510 520 530 540 550 560 570 580 590 600 610 620 630 640 650 660 670 680 690 700 710 720 730 740 750 760 770 780 790 800 810 820 830 840 850 860 870 880 890 900 910 920 930 940 950 960 970 980 990 1000

Διαδραγμαῖοι.] *velitationes, basiludia.* Xyl. rectè. nec cur vocabuli significationem minus in- telligere se proficeretur, quicquam erat. *δραγμαῖοι*, *δραγμαῖοι* *μαζοῖοι*. Helych. & inde *δραγμαῖοι* pro *velitationibus*. quia velites hastis levioribus, sive jaculis utebantur, ut videre est apud Liv. *hist.* l. 8. & l. 26 & l. 38 & Veg. *de re militi.* 3. c. 16. Erant autem *velitationes*, vel *serice*, ut hostiles, præliorum quasi præludia quedam, vel ludicra ac exercitatoriz, quibus cirones ad munia bellica idonei magis redderentur. inde ad *concentrationes* quasvis translarum est vocabulum. l. 4. c. 3. *διαδραγμαῖοι*. *sele matuo impetentes.*

Κυνὸς ὁρῶς ὁρῶν ἐπὶ μὲν.] Itā Apollolus ad Philip. c. 3. v. 8. prae fide iustitiæque Christiana, veræque ac solida Christi notitia, *οὐκ ἔστιν ὁρῶν τὰ πάθη.* 40 loco οὐκ ἔστιν, quasi *οὐκ ἔστιν* di- 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150 160 170 180 190 200 210 220 230 240 250 260 270 280 290 300 310 320 330 340 350 360 370 380 390 400 410 420 430 440 450 460 470 480 490 500 510 520 530 540 550 560 570 580 590 600 610 620 630 640 650 660 670 680 690 700 710 720 730 740 750 760 770 780 790 800 810 820 830 840 850 860 870 880 890 900 910 920 930 940 950 960 970 980 990 1000

bus projectorum meminit ad magis Marcus, qui ea rixam inter illos creare affolent. unde verius proverbialis,

Dum canis es rodit, socium, gem diligis, odit.

quod & Gregor. Naz. epist. 22. ad Basil. *καὶ σπῆμα πρὸς ἐν μὲν καὶ ἀλλήλων ὀλέγει.* Inde Platonis illud, *καὶν ὅσον μινύειν*, obic objectio canes inter se committere, in epigrammate quod in Alexin amasium suum composuisse à Laetio Apulejoe perhibetur. de quo alibi diximus.

Ψαμίον οἷς τὰς ψῆς ἰχθύων δεξαυδίας] leg. *δεξαυδίας*. in piscinas. Xyl. recte est enim *δεξαυδία* aquarum receptaculum sive conceptaculum, aut etiam, si cum Frontino loqui libuerit, *conceptela*. ita enim legendum apud hunc avum, de *Aqueductibus commentario*. Irriguis agros, tabernas, cenacula, & conceptelas, pro quo in editis, *corruptelas*, corrupte legitur. inde *δεξαυδαί, ὑδίων δοχταί*. Helych. *aquarum conceptaculas* sive illa cisternae, sive piscinae fuerint. ita de Roma Strabo. *geogr. lib. 5.* *ὅτε πῶτον ὕδατος χάσιν δεξαυδίας ἔχουσιν.* id est, cisternas. Alexand. *problem. lib. 1. q. 34.* *ἔαν οἱ θεοὶ μὴν δεξαυδίας κατέλθωσι πρὸς.* si quis in calidum lavacrum aut solium descenderit. Et Galen. *method. medend. l. 10. c.* *πρὸς ὕδωρ ἰσχυρὸς ἰδίαις τοῖς μὲν πρὸς οἷς τὴν λυγρὰν δεξαυδία.* id est, *καλυμβόδας*, in piscinam. Laert. l. 7. in Zenon. *Ἀνὴρ δὲ, τὸ μεταξὺ τῶν τε κοινῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν, ἀρετῶν, πολιτικῶν θραυρεῖν, ἔτα καλυμβόδας, οἱ καλυμβόδας τὸ ἐν τῇ δεξαυδῇ ὑδὸν καὶ κύβητος ὑδὸν τὸ ἀμειλυνόμενος λίαν.* Dabitur hinc genuina interpretatio loco cuidam Procopii ἐν τοῖς ἀναιδύτοις, eam à lavatore, tum ab editore secus accepto. narrans avtor ille Photii cuiusdam à Justiniano in custodiam missi historiam: *Τὰ μὲν πρῶτα*, inquit, *ἐπὶ τῇ πόλει οἱ τὸν ναὸν τῆς θεοῦ, παρὰ τὴν ἰσχυρὰν τεταμέναι ὕδατος:* (leg. *ἰσχυρὰ*) *καθότι τὸ δὲ δούτιον ἐς τὴν οὐρίαν τὸ ἱερὸν ἦσαν, ἐς αὐτὴν περὶ τὴν θείαν δεξαυδὴν ἐξαπαταῖς ἐνέδισιν, ἢ καὶ μάλα πάντων νενομισθῶσι οἱ χειριστοὶ οὐδέν.* qo loco Svidas *δεξαυδὴν* intelligit mentem sacram, *τὴν τεταμένην* τὴν τῇ θείᾳ δεξαυδῇ errore supino nimis. cum fugae Photianae geminae mentio fiat à Procopio, prioris, qd ad mentem sacram in Virginis Deiparae templo confugerit; alterius, qd ἐς τὴν δεξαυδὴν in Sophiae fano se contulerit. Svidae *παράγωγα* istud advertit Nic. Alemannus, sed in aliud havi minus crassum foedumque incidit ipse, cum *δεξαυδὴν* emissivum est interpretatus, & *ἀντὶ τῶ ἰσχυρῶς*, pro *eloaca*, quam appellat Gregor. in *Evang. hom. 17.* accipis hoc est, pro conceptaculo illo, in quod aqz, postquam sacra perficiendis inservierant, deducebant. ut qia *eloacam* illam, *sacram*, multo minus divinam, dicebat? quis apud Christianos eam in maxima esse veneratione? imò loci istius villitatem à veneratione

remotissimam insinuat Gregorius, cum sacerdotibus malos assimilat aqz baptismatis, qz peccata baptismatorum diluens, illos ad regnum coeleste mittit, & ipsa postea in *eloacam* descendit. est igitur Procopio ἡ θεία δεξαυδὴ nihil aliud, qm ipse fons sacer, qm *βαπτιστήριον* & *καλυμβόδας* patres praefici, Alemanno etiam agnoscente, passim nuncupant. Oculum in piscinas missam commemorat, qia hoc spectaculo sese oblectare solebant piscinarum domini, cum ad *eloacam* immisissam pisces accurrentes contingerent. Ambitionem avtem luxumque veterum quorundam, in piscinis extruendis piscibusque alendis, ex Varrone solo satis discere licet, qd de *re rustic. lib. 3. c. 17.* narrat. Mirum cum circum piscinas suas ex edificis duodena milia sesteria caperet, eam omnem mercedem *eloae*, qas datus piscibus, consumpsisse. Qm & de Hortensio idem ibid. Non satis erat illi non pasci piscine, nisi eos ipso pascere ultro: ac majorem curam sibi haberet, ne ejus *eloacae* nulli, qm ego habeo nē mei in *Rosca* *eloacae* *asini*: & quidem utraqz re, & cibo & potione, cum non paulo sumptuosius, qm ego bk, ministraret victum. ego enim uno servulo, *hordeis* non multis, aqz domesticis, meos multissimos *eloacae*. ille primum qd ministrarent, piscatores habebat complures: & ii piscinales minutos aggregabant frequenter, ut à majoribus absumerentur. praeterea *salsamenta* in eas piscinas empitia conjiciebat, cum mare turbaret. Adtinge: *celerius* voluntate *Hortensii* ex equi educeres *roedarias*, ut tibi haberet mulas, qm à piscina *barbatum* nullum. nec minor cura ejus erat de *agrotis* piscibus, qm de *minis* valentibus servulis. itaqz minus laborabat, ne servus *ager*, qm *aquam* frigidam biberens sui *piscis*. *Alban. bist. animal. l. 12. c. 1.* refert in Myrensi *Lycaez* sumum esse *Apollinis* templum, cui piscina sit adita: *τὸ δὲ τῇ θείᾳ ἰσχυρᾷ πρὸς μύθον διατακτικὸν ὅτι τῇ θείᾳ δεξαυδῇ καὶ ὅπως δὴ καὶ τὸν ἰχθύος ἀδρῶς περιεῖναι, διαδῶναι καὶ καὶ δακτυλῶν καὶ χαρῶν τὸν δούτιον, καὶ τὴν τῶν θείων πρὸς τὴν ὁρίαν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο ἀγαθόν.* Idemqz l. *ebd. c. 30.* *χειρὶς δὲ ἰχθύος, καὶ ἰσχυρῶς τῇ κλήσει, καὶ ὅπως ἀδρῶς δεχόμενοι, πολλὰ καὶ ἐστὶν, καὶ περιεῖναι.* Quoniam avtem piscium istiusmodi ad signum datum oculamque missam certatim facto concursu ludos sibi facere domini eorum solebant, idēd *piscinas* illas Varro dixit, magis ad oculos, qm ad vesicam pertinere. Sed & τὰς τῆς γαστῆρος δεξαυδίας. id est, ventris

so receptacula Philo dixit. *vile ad l. 4. § 16.* *Μυρμικὸν θαλασσιναὶ καὶ ἀχθοοεῖαι*] Seneca de occupatis quibusdam, sed nullo sine certo sibi proposito saggentibus, de *tranq. c. 12.* *Inconsultus illis vanaeque circus est: qualis formicis per arbuta repentibus, qm in summum cacumen, deinde in humum imiter aguntur.*

Μυστήριον ἐπισημαίνον διαδορμαί] Itā de eisdem Horat. *serm.* l. 2. sat. 6.

Currere per totum pavidis conclave, magisque

Exanimis trepidare. —

gibus ille opes confert, earumque usufructuarios. Vide l. 11. § 22.

Σιγιδάκια νδρεσάσασα] Gloss. sigillari.

Νδρεσάσας. forsan, sigillaria, Νδρεσάσας. vel

etiam, sigillarii. Νδρεσάσας. Sigillaria, live sigil-

la, parva sunt signa, icunculae live imagunculae.

Macrob. Saturn. l. 1. ubi Sigillarium celebrat-

um Saturnalibus adjectam dixerat, c. 10. Subjick,

c. 11. Quis verò sapiens quicquam sigillaria, quae lusum

repanti adhuc infantiae oscillis fictilibus prae-

sentat officio religionis adscribere. & in fine capi-

tis, sigilla vocat, quae arte fictili fingerentur. Sve-

ton. l. 5. c. 5. de Clavdio: Tiberius patruus pe-

ssenti honores, consularia ornamenta detulit: sed in-

stantius legitimos flagitanti, id solum codicillis re-

scripsit, Quadringenta aureos in Saturnalia & sigil-

lar a misisse ei. Senec. epist. 12. Ego sum Felicio,

Philosii villici filius, delictolum tuum, cui solebas

sigillaria mittere. Tertull. adv. Valent. c. 12. Ut

autem tantum sigillarium extrinsecus quoque inorna-

rent. Et de orat. c. 12. Cum perinde faciant na-

tiones, adoratis sigillaribus suis residendo. Arnob.

contr. gent. lib. 6. Deos esse sigillaria ipsa censetis.

Sigilliola eidem lib. cod. In sigilliolis parvulis con-

trahere se Deos, & alieni ad corporis similitudinem

epistolarum: at verò in vasis porrigere se longius atque

in maximitate producere. Porro sigillaria νδρεσά-

σάσας, ut Marcus hic, live ἀνάματα νδρεσάσας,

ut Herodot. l. 2. & Lucian. de Dea Syria 3 sunt

sigilla itā concinnata, ut nervorum live verticillo-

rum quorundam ope, pro tractantis arbitrio attra-

ctaue, modò in hanc, modò in illam partem mo-

verentur, figurásque subinde varias exprimerent. A-

ristot. de mund. c. 6. & δὲ νδρεσάσας μίαν μί-

ανδον ἐκασταπέμψας, πῶς καὶ αὐχίνα κινεῖται καὶ

χέει τὸ ὕδωρ, καὶ ἄμυν καὶ ὀρθοῦται, ἵνα δ' ὅτι

πάντα τὰ μέρη, μὲν τὴν ἐνὸς ἐνὸς μίαν. Quid Apul.

de mund. Etiam illi, qui in lignaculis hominum figu-

ris gestus movent, quando filum membri quod agitare

solent, traxerint, torquebitur cervix, nutabit caput,

oculi vibrabunt, manus ad ministerium praestiterunt,

nec invenisse totus videbitur vivere. Erant ea ple-

rumque lignea, ut Apul. hic. Horat. item *serm.* l. 2.

sat. 7.

— nervis alienis mobile lignum.

Verum & argentea quandoque, Petron. in *satyr.* Lar-

nam argenteam attulit serum, sic aptam, ut articuli

ejus vertebrae locatae in omnem partem scitteren-

tur. hanc cum super mensam semel iterumque abje-

cisset, & catenatio mobilis aliquot figuris exprime-

ret, &c. Marcus ad animi motus exprimendos ima-

ginae hinc ducta frequenter est usus. Vide ad l. 2.

§ 7.

§ 2. & l. 6. § 16. Usus est & Clemens Alex,

non semel. sic enim *strom.* l. 2. Νδρεσάσας κα-

τὸν ὃ ἡμῶν, ἀφύχον δίκην, φυσικῆς ἐκτροχίας,

τότε ἀκρίστον παρῆλκε, ὅρμητις ἢ ὁ σπινθηρὶς τῶ-

των καὶ ἐκτὴν ἐργασίαν ἐκποῶ ζῶν ἅπτο, ὃ τὸ ὁρμητ-

κὸν ἀνάγκη ἀλλοίχεον ὑπὸ τῆς ἐξωθεν αἰτίας κ-

σάσας. Vide & eund. ad l. 1. § 19. Ista au-

tem sigillaria νδρεσάσας inter res ludicras nec

ullo in pretio atque estimatione habendas jure mo-

rito recenser Marcus iste. Itaque Siracusanus ille in Xenophontis *symposio*, qui eis exhibendis vitam tolerabat, atque hoc praecipue gloriabatur, quod hac ratione stultis hominibus illuderet; *ἔτι καὶ*, inquit, τὰ ἐμὰ νδρεσάσας δαΐδωροι σπῆρσι με. Solenne habebat, quocumque terrarum veniret, καρπῶν ὑπὲρ ἀπορίας, ὁρῶν ὃ ἀπορίαν, φρούσιον κορίαν, μεντὴν inopiam, loci incolis comprecari.

Εὐφροῦς] *placidē*. ita l. 8. § 47. ἀνδρὶ ἐν τῷ ζῆν εὐφροῦς. Sed ἀσύντως. tubenter. De verè Chris-

tiano Clemens *strom.* lib. 4. Ἀσύντως κατὰ τὴν δὲ βίαν ἀπολυτῶσαι καλεῖται ἰσὺς καὶ τὸ πᾶν αἰτίαν

παρεχούσης τῆς ἐνδοῦς ἐξόδου, καὶ τὸ πᾶν ἐπι-

βουλὴν τεχνισμένην ἐργασίαν, ἀσύντως ἐκλογὴν λαβὼν, ἢ ἐκ αὐτῆς παρεχόν, ἐκτὴν ἐκδοῦσαν, ὅς

ἐστὶ, τὸ πᾶν δὲ ἀσύντως, δὲ ἀγάπης ὃ καλεῖται. inde δαΐδωκεν Marco, l. 5. § 9. & *infr.* § 27.

Vide ad § 58. ubi ἀσύντως Plutarchus, quod ἀσύντως Herodotus dixerat.

Τοῦτον δὲ ὁ ἕκαστος] Vide l. 5. § 16.

§ 4. Κατὰ λέξιν] Vide l. 6. § 53. non est enim κατὰ λέξιν hic verbatim, ut interpretes opinati sunt: sed in sermone, live in oratione, inter locu-

dum. ut κατὰ λέξιν ὅρμητις, in omni conatu, live molitione. Sed nec ὅρμητις ἐκαστος, sed τοῖς γινούσας

παρεχόμεναι, non omni conatui, live proposito, sed in omni conatu live proposito, eis quae sunt, sicut in sermone omni, eis quae dicuntur, animum advertendum monet.

Παρεχόμεναι] quod *infr.* § 30. συμπαρεκλή-

νεν τὸ πᾶν νῦν. Vide ad l. 2. § 8.

Καὶ κατὰ λέξιν ὅρμητις] haec est ἐμπροσθὶ illa κατὰ λέξιν παρῆλκε, consideratio live actionis live molitionis conjunctiva, de qua *supr.* l. 4. § 32. & *infr.* § 30.

Καὶ ἐπὶ τῷ τῷ ἑτέρῳ] aut ista loco mota sunt, aut ὑστερον πρῶτον Ὀμπρῶν, ut ille loquitur, quae ad membra priora pertinent, Marcus ipse subjunxit. itaque in vertendo prius dictorum ordinem sequi praecipiam.

Ἐπὶ τίνα σκόπον ἢ ἀναφορὰν] Vide l. 2. § 16. & l. 10. § 37.

Τὶ τὸ σημαίνουσιν] Varro de ling. Lat. l. 4. Cum uniuscuiusque verbi natura sit dua, à quae re, & in quae re, vocabulum sit impositum.

Priorem illam partem, ubi, cur & unde sint verba, praesentant, Grati vocant ἐπυμολογίαν illam alteram vel ση-

μασιολογίαν, ut ille loquitur, quae ad membra priora pertinent, Marcus ipse subjunxit. itaque in vertendo prius dictorum ordinem sequi praecipiam.

Ἐπὶ τίνα σκόπον ἢ ἀναφορὰν] Vide l. 2. § 16. & l. 10. § 37.

Τὶ τὸ σημαίνουσιν] Varro de ling. Lat. l. 4. Cum uniuscuiusque verbi natura sit dua, à quae re, & in quae re, vocabulum sit impositum.

Priorem illam partem, ubi, cur & unde sint verba, praesentant, Grati vocant ἐπυμολογίαν illam alteram vel ση-

μασιολογίαν, ut ille loquitur, quae ad membra priora pertinent, Marcus ipse subjunxit. itaque in vertendo prius dictorum ordinem sequi praecipiam.

Ἐπὶ τίνα σκόπον ἢ ἀναφορὰν] Vide l. 2. § 16. & l. 10. § 37.

Τὶ τὸ σημαίνουσιν] Varro de ling. Lat. l. 4. Cum uniuscuiusque verbi natura sit dua, à quae re, & in quae re, vocabulum sit impositum.

μειναιδον. Ita enim distinguenda dictio Varro-
niana.

§ 5. Πότερον ἐξαρκεί] Prudentissimum mo-
nitum, ne viribus nostris majora moliamur. Siqui-
dem, ut Propert. l. 3. eleg. 7.

Turpe est, quod nequas, capiti committere pondus:

Est pressum inflexo mox dare terga genu.

Jason Siracid. Sapient. c. 3. v. 21. Χρηστέοντα
μὴ ζήτες· καὶ ἰσχυρότερά σε μὴ ἐξέταξ. quod Jun.
vertit, Difficiliora capiti tuo ne q̄aras temerē: &
valentiora viribus tuis ne exquiras insipienter. Phae-
ronti Phœbus apud Euripidem à Clement. Alex.
adductus pædag. lib. 3. c. 2. ex restitutione Gro-
tiani;

τὸν ἡμῶν, παῖ, μὴ δίγης ἀπειρεσ ἄν,
Μηδὲ ἀναγῆς τὸν δίρεον, ἐλαύνειν μὴ μάδω.
Ab parce habenas tangere ignarâ manu,
Currusq̄, fili, scandere eq̄tandi rudis.

Eypolis Amicis;

Οὐκ ἐπαρξήσῃς, ὦ ὀρεσβύτα, τὴν κατέστιν
τῷδε λαμβάνων ἀφῶ, πρὶν καὶ μάθειν τὴν ἱπ-
πικὴν.

Pol, senex, parum sapuisti, q̄i tam cito stipendium
Hoc eq̄estre sumpsisti, priusquam rectè equitare di-
diceras.

Flaccus in art.

Sumite materiam vestris, q̄i scribistis, aq̄am
Viribus, & veritate diu, qid ferre recusent,
Sid valeant humeri. —

Spectat horum Christi Domini monitum, Luc. c.
14. v. 28. de ædificare cogitante, ὅτι πρῶτον κα-
τίσας ἑαυτοῦ τὴν ἀπὸ πάντων, εἰ ἔχει τὸ πρῶτον ἀπαρ-
τιμῶν, q̄d primò considens sumptus secum reputat,
num suppetat unde perficere possit; ne si posito fun-
damento fabricam absolvere nequiverit, ludibrio ex-
ponatur dicentium, Ὅτι ἔτις ὁ ἀδοξωτός η̄ξαστο δι-
κοδομῆν, καὶ ἄν ἰσχυρὸν ἐκτελέσῃ. Homo iste adifi-
care cœperat, verum perficere non valebat. Nūc ὅ
μὴ διαμείβοι πρὶς τὸν ψαμὸν καταπίνειν, σω-
τάξῃς ἀρροχόντες ἐπιβάλλοντες ἰδέσθω. διὰ τὸτο
ἐμῶν, ἢ ἀπὸ τῶν εἰτα ὀρεοῖς, καὶ κατέβροισι, καὶ
πυρετοῖς. Epictet. l. 1. c. 26. Q̄i & idem enchir. c.
59. Ἄν ἄνθρωπος ἀναλάβῃς τὴν ὀρεοπῶν
καὶ εἰ τὸτο ἡμετέρας, καὶ ὁ ἰδὲ αὐτοῦ ἐκπληρῶ-
σαι, παρέλπις. vide ad lib. 4. § 31. & lib. 5.
§ 17.

Παραχωρῶ τῷ ἔργῳ τὸ διαμείβω] Ita Lio-
des Odys. φ. v. 152. ubi arcum Ulyseum inten-
dere frustra tentaverat,

ὦ φίλοι, ἔμὲ ἐγὼ παύω —

vel uti Dionysius Metathemenus apud Athen. l.
10. sed sensu parum honesto usurpans, extulit,

— ὁ διαμείβω παύσαι· λαβέτω ὅ καὶ ἄλλοι.

Ἐάν ἄλλος τὸτο μὴ καδῇ·] It̄ Jason Sirac.
loco prius adducto, monito suo prudentissimo sanè
illi, subiungit; Ἄ σπευτέ· τῇ σοι, ταῦτα διαμείβω.

Uterque vult & Jason & Marcus, non deferendum
esse id, q̄d est officii nostri, etiamsi ad effectum
pro desiderio nostro perducere nequeamus. Siquidem
in his obinet, q̄d Naso Pontii l. 3. cl. 4.

Deniq̄ opus nostra culpetur ut undaq̄ cura,

Officium nemo q̄i reprehendas, erit.

Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas:

Hæ ego contentos auguror esse Deos.

Περὶ παραλαβὴν τὸν διαμείβω] Plut. in poli-
tic. præcepti. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας
ἐμπειροῦ ὄντα, δεῖ πρὶς ὃ χεῖρεν ἐτέρῃ πείρακι,
αἰρεῖσθαι τὸ μάλλον διαμείβω.

Ἐἰς τὸ κοινῇ χρῆσιμον] Vide l. 1. c. 16. & l.

4. § 12. & l. 5. § 7.

§ 6. Ὅσοι μὴ πολυμήμοντες] Idem argumen-
tum habes l. 3. § 3, 10. & l. 4. § 33, 48. & in-
fr. § 10. & l. 8. § 21, 25.

Ὅσοι ὅ τέτυκτο ὑμῶν ὄντας] Scil. q̄i aliis im-
mortalitatem æternitatemq̄e q̄dam encomiis
suis scripto traditis & posteritati consecratis concili-
are ac largiri profitebantur, etiam ex ipsis illis
hæd pauci oblivioni sunt traditi, memoriæq̄e illo-
rum unâ cum scriptis ipsis intercidit. Hoc est enim,
q̄d poetæ cumprimis, nec soli tamen, solent pæ-
tronis, favoribus, familiaribus suis polliceri. The-
ocrit. Idyll. 16.

Μυθῶν ὃ μέλιστα πρὶν ἰσπερς ἑωφύτης

Ὅρεσ κα καὶ εἰν αἰδῶο χαρυνόμενος, ἑδλὸς ἀκόντος,

Μηδὲ ἀλλὰ μὴναι ὅτι λυγρὸς Ἀχαιῶντος, &c.

Tibull. l. 1. cl. 4.

Qem referens Musa, vivet, dum robora tellus,

Dum cælum stellis, dum vebit annis aq̄as.

Flaccus carm. l. 4. Od. 8.

Dignum laude virum Musa vetat mori:

Cælo Musa beat. —

q̄i & argumentum idem odē proximâ fusè prosequit-
ur. Naso amor. l. 1. cl. 10.

Scindantur vestes, gemmæ franguntur & aurum;
Carmina q̄am tribuent, fama perennis erit.

q̄em & vide sis q̄am magnificè idem hoc prædicer,
ibid. cl. 15. Plinius major præfat. nat. hist. Apion
q̄idem Grammaticus, hic q̄em Tiberius Cæsar cymba-
lum mundi vocabat, cum publica fama tympanum
potius videri posset, immortalitate donari à se scripsit,
ad q̄os aliq̄a componebas. De majore ipso minor l. 6.
ad Tacitum suum ep. 16. Video mortis ejus, si cele-
bretur à te, immortalē gloriā esse propositā. q̄am-
vis enim pulcherrimarum clade terrarum, ut populi,
ut urbes, memorabili casu, q̄asi semper victurus occi-
derit, q̄amvis ipse plurima opera & mansura condi-
derit, multum tamen perpetuitati ejus scriptorum
suorum æternitas addet. eq̄idem beatos puto, q̄ibus
Deorum munere datum est, aut facere scribendū, aut
scribere legendū; beatissimos verò, q̄ibus utrumq̄e.

Idomeni Epicurus: Si gloriâ tangeris, notiore te
epistola mea facient, q̄am omnia ista q̄æ colis &
propter

propter quæ coleris. Refert Seneca ep. 21. Subjungi- que. numquid ergo mentitus es? quibus Idomenia nefe- rit, nisi Epicurus illum suis literis incidisset? omnes illos megasthenes & sarrapas, & regem ipsum, ex quo Idomeni titulus petebatur, obliuio alia suppressit. Nomen Atitici perire Ciceronis epistole non sinit. nihil illi profuisset genus Agrippæ, & Tiberius pro- gener, & Drusus Cæsar pronepos: inter tam magna nomina taceretur, nisi Cicero illum applicuisset. Pro- funda supra nos altitudo temporis venit, pauca in- genia caput exerent, & in idem quandoque silentium abitura obliuioni resistunt, ac se diu vindicabunt. Quod Epicurus amico suo potuit promittere, hoc tibi promitto, Lucili. Habebo apud posteros gratiam; pos- sum necum duratura nomina educere. Virgilius nos- ter duobus memoriam æternam promisi & præ- stat.

Fortunati ambo, si qid mea carmina possunt;

Nulla dies unquam memori vos eximet ævo:

Dum domus Æneæ Capitolî immobile saxum

Accolet, imperiūmq; pater Romanus habebit.

De Niso & Evryalo *En l. 9.*

§ 7. *Mū aggra condauē. ⑦*] Periochen superius proximam, à librariis aliunde interjectam censer Xylander: quia quæ hic dicuntur, eodem pertineant, quod priora illa § 4. & sunt revera argumenta ejusdem & hæc & illa periocha. Verum nihil obstat, quod minus ita fuerint à Marco ipso digesta, quia prout in mentem nunc hæc nunc illa venerant, chartis illinere solenne habuit, quod & *infra* § 14, & 16. animadvertere licebit. Rectè autem idem monet locum hic habere Diomedem illud, quod & in proverbium jam abiit, *Iliad. x.*

(ὡς τε δὲ ἐρχομένης.

Utrupavit Plato in *Protag.* & Cicer. *famil. l. 9.*
ep. 7. & *ad Attic. l. 9. ep. 4.* Sed & Aristot. *po-*
lit. l. 3. c. 12. Τὸ δὲ ἐνός ἐστι διό, ἀγαθὸν βέλτιον
 (agnoscis Salomonis illud, *Eccles. c. 4. v. 9.*) τὸ το
 γὰρ ὅτι τὸ,

Συὶ τε δὴ ἐοχονεῖς.

Idémq̃e *ethic.* l. 8. c. 1. *Κὺν τι δὲ ἐπὶ τοῦ αἵματος, νοῦτου καὶ πνεύματος διακρίσεις.* Et Cicero. *offic.* l. 2. *Omnia ratio & institutio viis, adiumenta defendat.* Itā generalius acceptum jure probabitur, q̃d de animi virtute viq̃e corporis Sallustius in *Catilin.* *Utrumq̃e per se indigens, alterum alterius auxilio eget,* de natura & arte Flaccus in *art.*

--aliterius sic

Altera poscit opem res, & conjurat amicé.

Vide *ad l. 2. § 1.*

Ἐπερὶ τὸ ἐπιβάλλον ἰf god tibi incumbit,
 at te pertinet, cui est officii & muneris exeqi. itā
 l. 5. § 25. α αἰσχροπρω, 19. δ' αὐτοφωτος εἶναι, ἐκ
 ἐπιβάλλον. & l. 10. § 24. οἱ ἐν ἐξέφω ἐπιβάλλον.
 qd unicuique conveniunt. ad eūque pertinet. He-
 rodot. l. 4. Ἀπλὰς ἐν τῷ κτημάτων τὸ ἐπι-

ἑαλλων. Sortitam facultatem, quæ ad ipsos pertine-
 bat, portionem. dixerat enim superius, ἀπλάχετε
 ὑψὺ κλημάτων τὸ μέγεθος. Et cum μέγεθος, Lucas E-
 uang. c. 15 v. 12. Δὲς μοι τὸ ὀπταῖλλον μέγεθος
 τῆς ἰσχύος. da mihi bonorum partem, quæ ad me per-
 tinet. Demosth. de corona: Τῆς ὑψὺ ἀλλανδανθεό-
 πων πύξης τὸ ὀπταῖλλον ἐφ' ἡμέας μέγεθος μετελη-
 γόμεθα νομίζω πλὴν πόλιν. fortuna cum aliis nobis
 communis estam atque ad nos pertinetur portionem

10 tulisse. Sed & ῥῆσιν ἐπιβάλλουσιν, Procop. Go-
tic. l. 1. ἡ τῶν Γότθων ἐπιβάλλουσιν ἐν Γάλλοις μοί-
ραν λαβόντας. accepta, qd apud Gallos ad ipsos
ferebatur, portione. Basil. Cael. in Psal. 1. Ὁ κῆρ
ἐν ἐν πρὶν βίῳ τυλχάνων, ὑπομ. μακροίστες, διὰ τὸ
ἀφ' ἑαυτῶν τῆς ἐκβάσεως· ὃ δ' συμπληρώσας τὰ ἐπι-
βάλλοντα, ἡ ἀνακτῶν τὴν τιλὴν τῶν ζῶν κατα-
κλείσας, ὅπως ἦδη ἀσφαλῶς μακροῖζεται. Aristot.
poliis. l. 1. c. 13. Δεῖ μὴ μωτέρην πάντα, ἀλλ' ἡ πὺν
αὐτῶν πρόπον, ἀλλ' ὅσον ἐκάστῳ φέρει τὸ αὐτῷ ἔρ-
20 γον. διὰ τὴν κῆρ ἀρχαῖα πλείων ἔχον δὲ τῶν
ἡδυνῶν ἀρετῶν· ὅφ' δ' ἄλλων ἕκαστον, ὅσον ἐπι-
βάλλει αὐτοῖς· quantum ipsis conveniat, vel, ad ipsos
pertinet. & l. 2. c. 3. "Ἡμεῖς δ' ἐπιμεινῶν τυλχά-
νων τὸ πρῶτον κρινόν· ὅφ' δ' ἰδίῳ μάλιστα φερ-
τίζουσι· ὅφ' δ' κοινῶν ἥπλον, ἢ ὅσον ἐκάστῳ ἐπιβάλ-
λει. quantum ad unumquemque attinet. & l. 7. c. 1.
Ἐκάστῳ τῆς δουλομανίας ἐπιβάλλει πῶτον, ὅσον
πρὸς ἀρετῆς καὶ φρονήσεως, καὶ τὸ πρῶτον κατ' αὐ-
30 τῶν. tantum ad unumquemque felicitatis contingi;
quantum virtutis est prudentia. Et l. 3. c. 4. καὶ τὸ
κοινὸν συμπάσιν σωθῆναι, καὶ ὅσον ἐπιβάλλει μέ-
γας ἐκάστῳ τῷ ζῆν καλῶς. etiam publica utilitas
homines in unum cogit, proponit qd bene vivendi
pars ad singulos pertinet.

§ 8. Τὰ μέλλοντα μὴ παρεστέτω] Basil. Czf.
 ia Efej. Μὴ πολυπραγμονεῖν τὸ μέλλον. ἢ ἔορε-
 λθ' ἐν τῷ περιλαβῆναι πῶς γινώσκῃ; εἰ καὶ γὰρ
 ἀγαθὸν ἔσται τὸ ἐπινοῆσαι, ἤξει, καὶ μὴ περινοῶς· εἰ
 γ' ὑπομενῇ, τὶ σοὶ τὸ μέγεθος περινοημάτων τῇ λύ-
 πῃ: Ex Solonis mente Avlon.

Certa si decreta, fors est, qid cavere proderit?

Sive sint incerta cupiſſa, q̄d timere conuenit?

Senec. epist. 74. Si verò aliquod timetur malum, ed-
perinde, dum expectatur, quasi venisset, urgeatur: &
quicquid ne patiarur timet, jam metu patitur. gemad-
modum in corporibus futuri languoris signa præcur-
runt; gadam enim segnitia nervis ineſt & sine la-
bore ullo lassitudo & escitatio & horror nocturna
percurrunt: sic infirmus animus, multò anteqvam op-
50 primatur malis, gætitur: præsumit illa, & ante
tempus cadit. quid dementiùs autem, gad angustia su-
ris, nec se tormento referre, sed accerere sibi
miserias, & admovece, quas optimum est differre, &
discutere non possis? vis scire, futuro neminem de-
bere torqueri? quicunque audierit post quingagesimum
annum sibi patiendæ supplicia, non perturbatur, nisi

si medium spatium transilierit, & se in illam seculo post futuram sollicitudinem immiserit. & epist. 24. Quid necesse est mala accersere, & satis cito patienda cum venerint, praesumere, ac praesens tempus futuri metu perdere? est sine dubio stultum; quia quandoque sis futurus miser, esse jam miserum. Item ep. 98. Salaminio, us est animus futuri anxius, & ante miseris miser. nil est nec miserum, nec stultius, quam praetimere. quia ista dementia est, malum suum antecedere? Vide eundem epist. 13. & ad l. 8. § 33. & l. 6. § 31.

Ἡξῶν γὰρ ἐπ' αὐτὰ, φέρον τὸν αὐτὸν λόγον] itaque eisdem, quibus nunc es, armis adversus ea instructus. Vide l. 12. § 9.

§ 9. Πᾶντα ἀλλήλοις ἐπιπείκω] Vide ad l. 6. § 38. & l. 10, § 4.

Σωίδης ἰσχύ] Trahit huc σπειρὴν χρυσίου illam Homericam Il. 9. v. 19. Αἰθιδες οἶας. in σπειρῇ Ἀπολλῶνι τῆς Διὸς τῷ πάντων πατρὸς δυνάμεως ἔχουσα ἔχει, καὶ ἀπερχοῖς καὶ τῷ Ὀμήρῳ σπειρὴν ἀπὸ τοῦ εἰς αὐτὸν διηγνέται, καὶ πάντα ἐξ αὐτῆς ἐκπύει. πολὺ χαλκῶν ἄλλους αὐτῇ ἢ καὶ χρυσῶν πᾶσι, καὶ εἴ πᾶσι ἀλλῶν τις ἐπιπείκω. Vide l. 10. § 5. Greg. Naz. de pace, id est, τοῖς τῆς δουλείας δαίμοσι, δὲ περχίτης λόγος, τὸ πᾶν σωίδης. Reddenda Clementi vox ista, Strom. l. 1. (ὁ γὰρ, ἔχῃ ἢ ὅθ' ὅλον σωίσις. leg. σύνδωσις. Vide ad l. 12. § 30.

Συληγατῆταιλαι] Vide l. 4. § 45. & l. 5. § 8.

Συκομοῖ] Vide infr. § 48.

Κόσμος εἰς] Vide l. 4. § 40.

Νόμος εἰς] Vide l. 2. § 16. Clemens Strom. l. 1. Νόμος εἰς, καὶ νόμος εἰς: ἐν δὲ γὰρ, τῷ καὶ ἐνδὲ, ὅ, τε τῆς φύσεως, ὅ, τε τῆς μαθήσεως νόμος εἰς.

Λόγος κοινός] Vide l. 4. § 4. & infr. § 10.

Ἀλήθεια μία] Vide l. 9. § 1. Julian. de cypistm. orat. 1. Μία τὴν ἑὴν ἀλήθειαν, καὶ φιλοσοφίαν. & rursus: ὡς αὐτὴ ἀλήθεια μία, ὅταν καὶ φιλοσοφία. Plut. sympos. l. 8. c. 9. Ἀληθεύειν μὲν γὰρ ἀπλῶς: ἰδιόδικον δὲ ἀπειραχόως, παρέχει τὰ πράγματα. Hinc illud: Πᾶν τὸ ἀληθεύον σωιακὸν δόκει. Si- q̄uidem, ut Aristot. φεῖ ἐσμὸς. c. 19. Ἀληθὴ ἀληθεῖ ἐκ ἐνδύχεται ἐναντίας ἐξ, ὅτε δὲ ξαν, ὅτε ἀντίθετον. ἐναντία μὲν γὰρ αἱ φεῖ τὰ ἀντιθέμενα. φεῖ τ' αὐτὰ δὲ ἐνδύχεται ἀληθεύειν τὸν αὐτὸν, ἀμὰ τε ἐκ ἐνδύχεται τὰ ἐναντία ἀπέρχεται τῷ αὐτῷ. Et analyt. prior. l. 2. c. 2. ἐξ ἀληθῶν καὶ ἐκ ψευδὸς συλλογισμῶν. Q̄ui & quod de virtute idem ethic. l. 1. c. 6. Τὸ μὲν ἀμαρτάνειν, πολλὰ- χῶς ἐστὶ τὸ δὲ κατὰρθεῖν μοναχῶς.

Εἰς αἰὶν μὲν γὰρ ἀπλῶς, πανταπόως ἔχειται. Et Plut. de virt. mor. Ἐκαστον ὧν περὶ αὐτοῦ αἰετὶ μοναχῶς μὲν κατὰρθεῖται, πανταπόως δὲ ἀμαρτάνει, τὸ γὰρ ἐκείν τὸν σκοπὸν, ἐν δὲ καὶ ἀπλῶν ἀσχεχῶς

δ' ἄλλοτε ἄλλῳ, ὑπερβαλλόντες τὸ μέτριον δὲ περὶ ἀπολήγοντες. idem de veritate, quae & virtutis genitrix, quam cum virtute eandem (teste Seneca ep. 71.) Socrates dixit, verissimum est. Itā Clem. Alex. Strom. l. 1. Μία ὅτιν ἡ ἀλήθεια: αἰς καὶ μία καὶ διωκόμεν ὅτιν ἡ ἀρετὴ, καὶ ὅτι τὸ ἐνδοξαμονεῖν. Μία ἐστὶν ὑπερίσχυς: prout & virtus una; καὶ ἀρετὴ felicitas, quam virtus facit. Et ibid. Μία ἡ τῆς ἀληθείας ὁδός. Veritatis via una est. At erroris multiplex. Πολυμεθεῖς γὰρ παρὰ τὴν ψαύδους αἱ ἀσχεχῶς. Theodor. ibi. l. 1.

—velut lybis ubi passim.

Palantes error certo de tramite pellit;

Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit.—

Flacc. l. 2. Sat. 3. Sed Clementem avdiamus, quem transcriptum dare non pigebit. Μίας τοῦτον ὅτιν τῆς ἀληθείας: τὸ γὰρ ψευδὸς μυεῖας ὁμοιωπίας ἔχει καὶ δάσφ αἱ βάσχει τὰ τῷ Περὶ δὲ διαφορῶσαι μέλη, αἱ δὲ φιλοσοφίαι τῆς τε βαρβάρου τῆς τε Ἑλλαντικῆς αἰρέσεις, ἐκαστὴν ὅθ' ἔλαχεν, αἰς πᾶσι αὐχέει τῷ ἀλήθειαν φασὶν δ' ὁμοῖα, ἀνατολὴ πάντα φασίγεται. Et mox: Ὁ γὰρ αἰὼν τῷ χρόνῳ τὸ μέλλον καὶ τὸ ἐπείκει αὐτῷ δὴ καὶ τὸ παρερχόμεν, ἀπέρχεται [ἀπέρχεται, vel -ίσαις.] σωίσις: πολὺ δὲ πλεον διωκόμεν τῷ αἰὼν: ἡ ἀλήθεια σωια- γαίνει τὰ δικαῖα ἀντιθέμενα, καὶ εἰς τῷ ἀλλοδα- πῶ ἐκπύει γὰρ. Denique: Ὁ δὲ τὰ διηρημένα σωιδεῖς αὐδὲ καὶ ἐποικίσις, τέλειον τὸν λόγον αἰν- δύναι ἐν ἰσθ' ὅτι κατὰρθεῖται τῷ ἀλήθειαν. Et in cod. lib. αἰς δὲ ἄνδρες τῷ ἐνδοξαμονεῖν αἰτίας πύχαιον αἱ ἀρεταὶ πλείονες ὑπερβαλλόντες καὶ αἰς τῷ θεομαίνεσθ' ὅτι ἡλῶ, τότε πυρ, βόηταιον τε καὶ ἐδῶς: ὅταν μᾶς ὅτιν τῆς ἀληθείας, πολλὰ τὰ συλλαμβανόμενα εἰς ζήτησιν αὐτῆς. Rursusque ad Stoicum dogma de virtutibus propriis accedens; quae quoniam luculentiora sunt, fusius exhibebimus. Et γὰρ σκοποῖσθαι, μία καὶ διωκόμεν ὅτιν ἡ ἀρετὴ: ταῦτ' αὖ καὶ συμπίπτειν τέτοις καὶ τοῖς περὶ μασιον ἐγγενομένῳ λόγῳ φέρησιν: ἐν τέτοις δὲ σωρο- σιν, ἐν τέτοις δὲ ἀνδρείαν, ἡ δικαιοσύνην. ἀντὶ τὸν αὐτὸν ἔν λόγον καὶ μᾶς ὅτιν ἀληθείας, ἐν γενο- μενῇ μὲν γεωμετρίαι ἀλήθειαν, ἐκ μυστικῇ δὲ μου- σικῇ, καὶ φιλοσοφίᾳ τῇ ὁρῇ Ἑλληνικῇ εἰν ἡ ἀλή-θεια. μόνη δὲ ἡ κυρία αὐτῇ ἀλήθειᾳ ἀπέρχεται- ρηθῆ, ἢν παρὰ τῷ ἡμῶν τῷ δὲ παιδ' ἀδύμῳ. Frustrā igitur sunt qui veritatem aliam Theologi- cam, aliam Philosophicam esse volunt, quasi alibi aliquid verum esse possit, quod alibi falsum sit. quae sententiam, absurdam sanē & rationi adversam, refutantem, & contrariam ei demonstrantem, vide- sis Calmannum in problem. marin. ad finem quest. 1. a. Sed quomodo ergo alia; & alia? Audi Clementem. Ὁν τρεῖς τῶν μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀσχεχῶς, τῷ μὲν ταυκλήτῳ δόδεξις. ἀρετῶς γὰρ τῷ δὲ ταυκλήτῳ, τῷ δὲ καὶ ἐπὶ αὐτοῖς μὲν τῷ ταυκλήτῳ μισθὸν δὲ, τῷ διδασκάλῳ καὶ τῷ π-

περίορον, ἀόρατῶνα. Optimè Cicero Academ. l. 4. Nostri, inq̄ies, sola vera sunt. certè sc̄la, si vera. plura enim vera discrepantia esse non possunt. Et de oratore l. 2. Plurē uno verum esse non potest. De unica interim veritate q̄a arguantur Scholasticī, vide apud Alexandr. Halens. part. 1. q. 15. m. 5. & Thom. Aquin. sum. part. 1. q. 16. a. 6.

§ 10. Ἐναεσάν[ησαι] Vide l. 2. § 12.

Ἐκ τὴν ὅτι ὁλον λόγον] Vide l. 4. § 14, 18. & l. 6. § 23. & supr. § 6.

§ 11. Κατὰ φύσιν ὅτι καὶ κατὰ λόγον] Eadem inq̄it, actio creaturæ rationalis est secundum naturam & secundum rationem. q̄ia nimirum de natura rationalis est, esse præditum ratione. Sen. de vita beat. c. 8. Naturā ducere utendum est. hanc ratio observat, hanc consultit. idem est ergo beatè vivere, & secundum naturam. Sed & ex consequenti, idem secundum naturam vivere, & secundum rationem.

§ 12. Ὁσὸς, ἢ ὁρῶντο] Xyl. ἐρωτηματικῶς legit: Rectus, an q̄i erigatur? q̄asi dixerit; cogita rectum, uter horum sis, q̄i rectus ipse consistat, an q̄i ab alio erigi opus habeat. M. Calavb. μὴ legisse videtur. vertit enim; Rectus ipse, non directus. q̄omodo ferè legitur l. 3. § 5. Vide q̄a sunt ibi adnotata. Mihi hoc velle videtur, vel ut rectus consistas ipse, vel si labi contigerit, erigentis opem nē spernas. Vide ad l. 1. § 7. & l. 4. § 12. Utriusq̄e horum imaginem havi inceptam subministrat Synchus in calvit. "Ὅτι καὶ γενομένων πιδὲς ἀπὸ τῆς ὁρμῆς ὅτι ὁρῶντων ἐνὶ τοῦ σωτηρίας, ὡς εἰς ὁρῶν ἀπὸ τοῦ βέλους τῆ καὶ πύρου, ὅσα μὴ αὐτῶς τὰ παρ' αὐτῶς ἐξίχοντο, κολλοῖς αὐτὰ καὶ χεῖρας ἐν τῷ σώματι. Planta, inq̄it, q̄adam sup̄e vi ὁρῶνται i. e. rectè crescunt, alia q̄a sponte nequeunt, arte & ope, sive adminiculū ὁρῶνται. i. e. erigi necesse habent.

§ 13. Ἐν ἡνωμένοι] Ἠνωμένα καὶ διεσπῶνται, de quibus tum hic, tum & l. 9. § 9. Marcus nostrer, sic distinguit Sextus Empiric. advers. Physic. l. 1. c. 2. Τῶν σωματικῶν τὰ μὲν εἰν ἡνωμένα, τὰ δὲ ἐκ σωματικῶν, τὰ δὲ ἐκ διεσπῶντων. ἡνωμένα μὲν ἔν ὅτι, τὰ ἐπὶ μίας ἔχουσιν κεφαλὴν, καὶ ἀπὸ τῆς καὶ ὅσα ἐκ σωματικῶν, τὰ δὲ ἐκ διεσπῶντων, καὶ πρὸς ἐν π. κεφαλῶν ὡς ἐν σωματικῶν, ὡς ἀνθρώποι, καὶ πύργιοι, καὶ νῆες ἐκ διεσπῶντων, τὰ ἐκ διεσπῶντων καὶ ἐκ κεχωρισμένων, καὶ καὶ αὐτὰ ἑσπῶντων συγκεντρωμένα, ὡς κρατὰ καὶ πόλεις καὶ χεῖρες. Plutarchus itidem in præcept. conjug. l. 1. Τῶν σωματικῶν φιλοσοφία τὰ μὲν ἐκ διεσπῶντων λέγουσιν ἵδ; καὶ ἀπὸ τῶν καὶ ἐκ σωματικῶν, τὰ δὲ ἐκ σωματικῶν, ὡς οἰκίαν καὶ ναυὶ. τὰ δὲ ἡνωμένα καὶ συγκεντρωμένα, καὶ ἀπὸ τῶν καὶ ὅσα ἐκ σωματικῶν. Quod Pompon. digest. l. 41. tit. 3. leg. 30. Tria genera sunt corporum: unum, q̄od continetur uno spiritu, & Graecè ἡνωμένον vocatur; ut homo, lignum, lapis, & similia: alterum, q̄od ex conjungentibus se, hoc est,

ex pluribus inter se coherentibus constat, q̄od συννημμένον vocatur; ut ædificium, navi, armarium tertium, q̄od ex distantibus constat; ut corpora plura, non soluta, sed uni nomini subiecta; veluti populus, legio, grex. Senec. ep. 102. Q̄adam continua esse corpora, ut hominem: q̄adam composita, ut navem, domum, omnia denique q̄orum diversa partes juncturæ in unum sunt coacta: q̄adam ex distantibus, q̄orum adhuc membra separata sunt, tanquam exercitus, populus, Senatus. illi enim per q̄os ista corpora efficiuntur, jure aut officio coherent, naturā diducit & singuli sunt.

Τὰ μέλη τῶν σωματικῶν] inculcat hoc Apostolus passim de Christicolis, q̄od Marcus hic de omnibus in universum hominibus. Ad Ephes. c. 4. v. 4. Ἐν σῶμα, καὶ ἐν πνεύματι. & ad Rom. c. 12. v. 5. Ὅτι πολλοὶ ἐν σῶμα ἰσχυρὸν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καὶ ἐκ ἀλλήλων μέλη. item ad Cor. ep. 1. c. 10. v. 17. Ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἰσχυρὸν. & c. 12. v. 12. Καὶ ὡς τὸ σῶμα ἐν ὅτι, καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τῶν σωματικῶν τῶ ἐνὸς πολλὰ ὄντα, ἐν ὅτι σῶμα ἕτω καὶ ὁ Χριστός. (q̄o loco ὁ Χριστός, pro corpore Christi politico, non physico sumitur, prout & ad Gal. c. 3. v. 16.) Καὶ ὡς ἐν ἐνὶ σῶματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἑσπῶντο, καὶ πάντες εἰς ἐν πνεύματι ἐσπῶντο. & rursum, v. 27. Ὅτι ἐκ σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέν. Gregor. Naz. orat. pro pauper. Θεογενοῦς τὸν καὶ ἡπὶ τὰ ὅτι ἀποστόλων, ἡ ἐκαστὸν τὰ αὐτῶν πάντες καὶ ἐν ἰσχυρὸν ἐν χερσίν: καὶ μία κεφαλὴ πάντων, ἐκ τῆς πάντων, Χριστός: καὶ ὅτι ἐκ ἀλλήλων τὰ μέλη, τὰ ἐκαστὸν ἐκαστῶν, καὶ πάντων ἀπῶνται. Senec. de ira l. 2. c. 31. Quid si nocere velint manus pedibus? manibus oculis? ut omnia inter se membra consentiant, q̄ia singula servari, totius interest: ita homines singuli p̄ceant, q̄ia ad c̄atum geniti sumus. Salva autem esse societas nisi amore & custodia partium non potest.

Πρὸς μίαν πρὸς σωτηρίαν] Vide ad l. 2. § 11. Μία ἐμὴ] Itā Sen. 95. Omne hoc q̄od videt, q̄o divina atq̄e humana conclusa sunt, unum est; membra sumus corporis magni. Et Marcus pariter, l. 4. § 40. ὅτι ἐν ζωὸν ὁ κόσμος. Vide & ad l. 2. § 13, 4, 9. Verum restringit hic ad σύμψυχον λογικόν. Vide ad l. 3. § 3. συγληνὲς πᾶν τὸ λογικόν.

Ἐν τῷ δὲ τῷ σώματι καὶ χερσίν] Verba illa δὲ τῷ σώματι καὶ χερσίν glossēma forsan fuerint. Μία autem & μέγας itā Marcus distinguit; ut μέγας animantibus duntaxat competat, μέγας etiam inanimatis. Aliter pavlō Strabo l. 2. q̄i non animationis, sed configurationis ratione, istud ab isto determinat. Ἡ καὶ μία καὶ τῶν, inq̄it, ἡ ἄλλη καὶ μέγας διαφέρει, διπλὴ ἡ καὶ μία λαμβάνει ἀπὸ τοῦ σώματος ἐκαστῶν, ὁρῶνται πρὸς τὴν τῶν σωματικῶν καὶ τὰ ἐκαστῶν, (Odys. 1. v. 291.)

Τὸν δὲ διαμεινῶντα ταῦτον] — ἡ δὲ ἐκαστὴ τῶν καὶ & accuratius Aristot. hist. animal. l. 1. c. 1. Τὸν ἐν τοῖς σώματι μέλων, ἵνα καὶ μὲν καὶ μέλη, ἀλλὰ καὶ μέλη

μέλη καλεῖται. ταῦτα δ' ὄντιν, ὅσα ἔστι μέρων ὅλα ὄντα, ἢ περὶ μέρη ἐστι ἐν αὐτοῖς ἰδίᾳ· ὅς κε αὐτῶν, καὶ ὅς κε αὐτῶν, καὶ ὅς κε αὐτῶν, καὶ ὅς κε αὐτῶν. ταῦτα γὰρ αὐτὰ τὰ ὅσα μέρη ὅλα, καὶ ἐστὶν αὐτῶν ἐπεὶ ἐκ μέρους. Membrum ergo unumquodque etiam pars est corporis, verum non itidem e converso.

Καταληπτικός ἐνταῖς· ἰμὸ κατεληπτικός. vocabulum signatum. ita delectat, ut ulterius nihil requiras. Vide ad l. 9 § 42. ubi vox eadem repetitur.

Εὐφραίνει τὸ εὐργάζειν] Plut. de vit. Epicur. adversus Epicureos agens· Αὐτοὶ δὲ πρὸς λέγουσιν, ὅς τὸ εὐ ποιεῖν ἥδιον ὅτι τὸ εὐ πάσχειν. Et de bibliophorum convivii cum principibus· Ἐπίκουροι, τὸ εὐ πάσχειν τὸ εὐ ποιεῖν, ἢ μόνον χαλῶναι, ἀλλὰ καὶ ἡδονὴν εἶναι φησι. χαρὸς γὰρ ἡδὺν ἐπὶ γόνιμὸν ὄντιν ὡς χάρις. ἀλλὰ σφόδρην ὁ ταῖς χάρισι τὰ ὄντα ματαῖα δίδωσι· Ἀγλαῖω καὶ Εὐφροσύνῃ, καὶ Θάλασσῃ· τὸ γὰρ ἀγαλόμενον καὶ τὸ χαίρειν ἐν τῷ δίδοντι χαίρειν πλείον ὅτι καὶ καθαρώτερον. διδὼν γὰρ πάσχειν ἐν αὐτῷ ὄντι πολλὰ καὶ αἰετὶ ἀγόμενοι τὸ εὐ ποιεῖν. Idem de Socrate. gen. Ποῖον γὰρ ἔπαινον σκοποῦ βάλλοντα καὶ πυχὴν ἥδυν, καὶ διαμαρτάνειν ἀνιέρειν, ὡς ἀνιέρει ἐν πασὶν ἀξίῃ διὰ χαλῶντος ἐρίμους· Et in Erotico de amantibus. Ὅστις χαίρειν τοῖς ἐρωμένοις δίδωσι, ὡς παρ' ἑτέρων ἡ χαίρειν αὐτῷ λαμβάνοντες. De Christo Domino Gregor. Naz. in bari. Δίδωσιν ἥδιον ἢ λαμβάνοντες ἔτι περὶ.

Ὅς αὐτῶν ἐνταῖς] Phalaris epist. 17. Ὅς δὲ δῶναι χάριτας ὁμοίαι δωρεῶν ἀγαθῶς ἀνδράσι, ἀλλὰ πολλὰ μᾶλλον παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. Et epist. 119. quem locum libentius, quod emaculem, transcribo. Οὗτοι τὸν παραδιδόναν ὡς χαρὸς, μὴ λαδῶν ὡς φιλάττας, καὶ σφόδρα (σφ) τῷ ὄντι καὶ χρεῖν μὴδὲν ἀπασαυμένης (ἀπασαυμένης). culpam enim quodammodo, quod nihil prius petierant. εὐχαριστοῦσι γὰρ πλείοντες, ἢ καὶ αἰτέοντες, ἀπὸ ὧν αὐτοὶ οἱ λαβόντες, δίδωσι τοῖς ἀλλοδαποῖς. δίδωμαι γὰρ ὡς χάρις τῷ αἰτέοντι. ἐγὼ γὰρ ὡς μὴ πλείοντες δίδωμι ἀλλοδαποῖς μᾶλλον, ἢ δίδωμι. τί γὰρ ἀπὸ φιλοπρέπειδος ἥδιον καὶ μεγαλοφρονέστερον, ἢ δοκεῖν τῷ αὐτῷ πολίτῃ εὐ ποιεῖν; Aristid. in Panathen. de populo Atheniensium· Εὐ γὰρ ποιεῖν, καὶ εὐ πάσχειν, περικλυτὸς ἦδον καὶ μισθὸν ὀφείλον αὐτῶν τοῖς εὐ ποιεῖν τὸ ἀλλοδαπὸν, ἀλλ' ὡς αὐτῶν εἶναι παρ' ἑτέρων μισθὸν τῆς ἀρετῆς λαμβάνειν· ὅς ἐπὶ κέρδι φιλεῖν τῷ δόντι αὐτοῖς· ὅς γὰρ μᾶλλον, ἢ τῷ πλείοντι καὶ γοναῖς ἐπὶ κέρδι φιλεῖν· ἀλλὰ καὶ μὴ ἔστι ἀναλωμάτων ποιεῖν τῷ ὡς καὶ οὐκ ἐκείνους τὰς γνώμης διακρινόμενος. P. Syr. [Beneficium dando accepit, quod digno dedit.] Imo sibi ipsi beneficium, inquit Marcus, qui benefacit alteri; quia & is qui benefacit & is cui benefacit, ejusdem corporis membra sunt. Sigidem manus cum pedi benefacit, sibi ipsi etiam benefacit in pede. atque hoc est, quod infra § 74. ὡφελόμενος, ἐν τῷ ὡφελόμενῃ. Et l. 11. § 4.

§ 14. Τοῖς πεδύσιν ἐν τῇ σωματικῇ σώματι μέρους] hoc est, corpusculi mei membris. τοῖς μελὲσιν τῷ σωματικῇ σώματι τῷ, ut infra § 68. Sive τοῖς κακωμένοις μέρεσιν, ut l. 8. § 28. cur autem Annot. Lugdun. τὸ σωματικῇ hic submoveret, σωματικῇ supponeret, nihil erat, cum τὸ σωματικῇ τὸ σωματικῇ. Sed & τὸ σωματικῇ. infra § 68. reperitur. frustra & Xyl. de aliorum casibus hac accepit, quod de corporis proprii affectionibus dicta sunt.

Ἐκείνα μὴ μετὰ τὰ παθόντα] malim μὴ μετὰ, congerantur ea, si voluerint, quod percipiuntur. Vide infra § 15. & l. 8. § 28. Verum mutato nihil opus. μὴ μετὰ dictum fuerit, ut ὁ μετὰ, videris. l. 12. § 1.

Ἐγὼ γὰρ] id est, τὸ ἡγεμονικόν. ut § 16. quod Xyl. cum non animadverteret, Marci mentem hic non cepit. Ita Cicero in somn. Scip. Mens cujusque est quicquid. Apostolus, sed sensu parum diverso, quia mentem pro parte regentia sumit, ad Rom. c. 7. v. 17. καὶ ἐγὼ (id est, ὁ νῦν μὲν. v. 25.) ἀλλ' ἢ ἐνομεῖται ἐν ἐμοὶ ὁμοίᾳ.

Ἐάν μὴ ἡσυχάζω] Vide l. 4. § 7. Plut. de tranquill. Καθόλου γὰρ, ἐπεὶ ἔστι ἀσκήτων, τὰ μὲν εὐποροῦν τὸ λυπεῖν καὶ βαρύνειν ὁφείλει, τὰ γὰρ πλείονα δέξῃ δυσχαίρειν ἐδιδόμαται καὶ μαρτυροῦν. καὶ ἀχρηστὸν ὅτι σφίσι ταῦτα μὲν ἔχον αἰετὶ τὸ τῷ Μενέανδρῳ σφίσι χρεῖν.

Ὅθεν πείποντας δεινὸν, ἀν μὴ σφίσι σφίσι. πὶ γὰρ σφίσι σφίσι, φησὶν, ἀν μὴ τὸ σαρκὸς ἀσκήτων, μὴ τὸ λυπεῖν, σφίσι γὰρ τὰ φῶσι δικαιοσύνη λυπεῖν, ἐκείνο τὸ εὐεργετῶν.

Ὅμοι. πὶ δ' ὁμοίᾳ, σφίσι τοῖς πείποντας. ὅθεν γὰρ ὅτι τὸ παθόντα κατατρεφόμεν καὶ ὀλιγαίροντες ἀνταναγκάζονται λόγος, ὡς ὁ τῆς κοινῆς καὶ φυσικῆς ἀνάγκης ἀνταναγκάζονται ποιεῖν, ἢ διὰ τὸ σῶμα μαρτυροῦν ὡς ἀνδραγαθῶν, μόνον ταῦτ' ἐν τῇ πύχῃ λαβὼν δίδωσι, ἐν γὰρ τοῖς κλεινῶσι καὶ μεγάλῃσι ἀσκήτων ἐστὶν. Hæc à Stoicis habet procul abest. Idem de exil. τὸ λυπεῖν καὶ τὸ σφίσι εὐποροῦν, ὅτι πάντα μὲν ἀχρηστὸν ὅτι καὶ νυκτὸν καὶ ἡμέρας, ὅτι πάντα τὰ σφίσι ἀπὸ τῆς πύχης μαρτυροῦντα καὶ ἀνακαλυφόμενα σφίσι εὐποροῦν εἶπαι, ὅθεν τὸ πᾶν τὰ δεινὸν, ἀν μὴ σφίσι, κομῶν γαλοῖν ὅτι, καὶ τῆς σαρκὸς πᾶν δεινὸν, πὶ πᾶν τὸ, μὴδὲν λυπεῖν, ἢ διὰ τὸ σῶμα τὸ καὶ χρεῖν ἡγεμονῶν, ἀλλὰ τοῖς ἐξωθεν σωματικῶν· ἐν γὰρ σωματικῶν διασπασίμους καὶ τῆς λυπῆς. Verum Marcus ad ea etiam quod corpori lexionem inferunt, argumentum istud extendit.

§ 15. Ἐμὲ δὲ ἀγαθὸν ἔστι] Vide l. 4. § 18. & l. 6. § 22. & l. 8. § 5. Huc illud Iosue decretum, c. 24. v. 15. alii quicquid fecerint, se cum familia sua in recto Dei veri cultu perseveraturus. Ἡ ἡ παρῶν] Vide de purpure, quod ex Epicteto adducitur ad l. 11. § 18.

“Ο, τις δὲ ποιῇ] leg. 3, π δὲ τις ποιῇ, ex mem-
bro 16. deinde.

§ 16. Τὸ ἡγεμονικὸν αὐτὸ ἐαυτοῦ ἐκ ἐνοχλεῖ
ἃ λέγω, ἢ φοβεῖ ἐαυτὸ εἰς ἐπιθυμίαν.] manca
hæc esse, ex sequentibus satis claret; nec quid possit
suppleri, est adeo difficile conjectura. Verum qui
enunciative capiunt, à Marci mente quàm longissi-
mè recedunt. is enim passim inculcat, molestiam
omnem, non à rebus externis, sed ab animo ipso &
opinione de eis concepta, nobis obtingere: hoc est;
mentem ipsam sese conturbare, solam sibi molestiam
omnem facessere. Videantur quæ supra § 14.
& l. 4. § 7, 39. & l. 5. § 2. & l. 6. § 3, 52. &
infra § 68. & l. 8. § 40, 42, 47. & l. 9. § 13,
15. Itaque D. Boet. per interrogationem concipi-
postulat: cui ego libens assentior; & quæ desunt,
itâ supplenda existimarem. ἐκ ἐνοχλεῖς ἃ λέγω,
ἢ φοβεῖ ἐαυτὸ; [ἢ λυπεῖ;] εἰς ἐπιθυμίαν [ἢ
κατεῖ; vel ἐκ ἀγέ;] sicut Galen. de optim. sect.
c. 6. ἐὰν μὴ λυπῇ, οὐδὲ εἰς ἀδύναμι ἡμῶν ἀγῇ.

Mens an non ipsa sese perturbat? exempli gratia:
nonne scispian terre? nonne tristitia afficit? nonne
in cupiditates concipit? &c. vel etiam, αὐτὸ ἐαυ-
τοῦ ἐκ ἐνοχλεῖ; ἢ λυπεῖ (ut sit hoc illius, ἃ
λέγω loco) ἐαυτοῦ; ἢ φοβεῖ; &c. Sensem ipsam,
quicquid de verbis fuerit, confirmant sequentia. ἐὰν
μὴ ἐαυτὸ παραδῶ. Verba autem felicius paulo
videtur restituisse sic D. Salmasius. ἃ ἢ φοβεῖ, ἢ
ἀγέ; εἰς ἀδύναμι. ἀγέ; εἰς ἀδύναμι idem est ac si
dixisset ἐαυτὸ λυπεῖ. nam ἀδύναμι est λυπη, ut ἐν-
θυμία hilaritas. unde εὐδαίμων, hilari sit animo, itâ
l. 4. § 38. ἢ ὅσα τοῦ μωροῦ εὐφραίνει ἢ λυπεῖ.
istiusmodi aliquid supplendum ex sequentibus liquet,
ubi hæc duo simul repetit, εἰ δὲ τις ἄλλῃ αὐτὸ
φοβεῖται ἢ λυπεῖται διώταται, ποιεῖται. & post, τὸ
ἢ λυκαίον τὸ φεύκιδον, τὸ λυκαίον. confir-
mant eadem & sensum verborum Marci, quem asse-
rimus genuinum. Si enim nihil aliud potest menti
hiscæ modis molestia facessere, ipsa sibi facessat
necesse est, quodcumque molestia aliqua afficitur. 40

Itâ Epictet. l. 3. c. 19. Περαιρῶν γὰρ ἑνὲν διώτα-
ται κολύσαι ἢ ἐλθεῖν ἀποκαίρειν, εἰ μὴ αὐτὸ
ἐαυτοῦ. ἑνὲν ἄλλο παραχρῆς ἢ ἀπετασασίας αἰσίν
ἔστιν ἡ δόγμα.

Αὐτὸ γὰρ ἐαυτὸ ὑποκαταλείπει ἢ τρέφει] Ipsa
enim sese (si volet) opinando non movebit istis
motibus.

Τὸ σωματικὸν μὴ πάθῃ] Vide infra § 33.
& l. 8. § 28.

Οὐ γὰρ ἔχεις αὐτὸ εἰς χροῖον ποιῆσαι] Locus 50
iste mihi planè depositus, absque clariss. D. Salma-
sio fuisse, cui non ego magis debeo, quàm Marcus
ipse, is manum medicam favito sydere admovit.
Mare, inquit, Xylander αὐτῷ pessime locum hunc
sic vetit, Animo nullus metus, dolor, aut opinio
bonum occidere potest; neque enim ei sunt habitus ad

hæc. Sic vertendum illi fuit; Animula verò, quæ ti-
met, quæ dolet, quæ super his omnino aliquid opinatur,
nihil coram patitur, si non illam in hoc iudicium
demittas. legendum igitur in Græcis, ἑνὲν μὴ πά-
θῃ, εἰ ἐκ ἀγέ; αὐτὸ εἰς χροῖον ποιῆσαι. vel, εἰ ἐκ
παρέχῃς αὐτὸ εἰς χρ. τ. Nihil verius. Epictet.
dissert. l. 2. c. 6. Τίς γὰρ οὐ ἀναγκάσαι διώταται
ὑποκατεῖν π, δὲ ἢ δέλε;]

Ἀποκαίρει] ἀπὸ τῆς τοῦ ἡγεμονικοῦ αὐταρκεί-
ας, Vide supra l. 5. § 14. & infra l. 11. § 1.

Ἀντιπαρῶν] Vide l. 5. § 20. Epictet. l. 2.
c. 19. ἔτι πᾶντες ἔστιν ἐν ἡμῖν, ἑνὲν ὕλη, ἔτι
δέλε, ἔτι ὅλο π ἀπὸ τοῦ, πᾶν ὅρῃ χροῖον παρτα-
σῶν. ἔτι ἀκόλυτον φύσιν μόνον, ἔτι ἀνεμπό-
δον.

§ 17. Ἐυδαίμονία δὲ δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀγα-
θόν] deesse vocabulum aliquid videtur, quod mem-
brum posterius expleat. forsitan [ἡγεμονικόν] ἀγα-
θόν, fuerat, in hoc enim Marco censente, τὸ πᾶν.

Vide ad l. 2. § 15. idemque eadem δαίμων iste.
Vide ibid. § 17. & l. 10. § 13. quo loco ait τὸν
πᾶν, ubi voluerit, ἀγαθόν δαίμονα fieri. Nam M.
Casaribono, τὸ ἢ ἀγαθόν expungenti non accedo.
Conjecturam meam firmat, quod ex Platone Cle-
mens Strom. l. 2. Αὐτὸς δὲ ὁ Πλάτων τὸν εὐδαί-
μονίαν, τὸ ἐν τὸν δαίμονα ἔχειν δαίμονα ἢ λε-
γόμεν, τὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἡγεμονικόν. Cui geni-
na, ex innominato aliquo, ista Svidas exhibet: “Ὅτι
ὁ σπυδαῖος εὐδαίμων ἔστι. ὁ γὰρ ἐν τὸν δαίμονα
ἔχων, σημαίνει δὲ δοκεῖ τὸ τὸν εὐδαίμονα ὀνόματι.
εἰ δὲ δαίμων ἑστὶν ἢ ψυχῇ, καὶ δὲ εὐνοεῖται
δοκεῖ, εἴη ἂν εὐδαίμων, ὁ ἐν τὸν ψυχῇ ἔχων.
ἔν ἢ τὸν ψυχῇ ἔχει ὁ σπυδαῖος. σπυδαῖος δὲ
ἀγαθὸς εὐδαίμων. Accedit & Pythagoræ scitum il-
lud, εὐδαίμονεῖν ἀνθρώπων, ὅταν ἀγαθὰ ψυχῇ
προεργάζωνται. Laërt. lib. 8. Apul. de Deo Socrat.
Nam quodam significat. ut animus humanus, etiam
nunc in corpore situs, Damon nuncupatur, [Maro
de N. l. 9.]

—Ditne hunc ardorem mentibus addunt,

Evryalet an sus cuige Dem sit dira cupidō
igitur ex bona cupido animi, bonus Dem est. unde
nonnulli arbitrantur, εὐδαίμονος dici beator, quorum
Damon bonus, id est, animus virtute perfectus est.
quem nostrâ lingua, ut ego interpretor, posterâ Geni-
um vocare, quod ἢ Deus, qui est animus sui cuige,
quoniam sit immortalis, tamen quodammodo cum homi-
ne gignitur. Vide dissertationem hac de re Dionis
Prul. orat. 23.

Τί ἐν ὧν ποιῇς, ὧν παρτασία;] Quid est opus
imaginatione, five opinatione, cum mens ipsa quod
suum est & fecerit & habuerit? Vide ad periclyon
proximè superiorem extremam: & infra § 29.

Ἀπὸ τοῦ τοῦ δέλε; οὐ] forsitan [π] τὸν δέλε;
atque itâ M. Casarb. nam Xyl. omisit; maleque red-
didit, ὧν ἡλδῃ, unde venisti. cum vertendum fu-
erit,

erit, ut venisti. *faceffe hinc, per Deos, ut venisti.* Sed nec fortasse in particulâ illâ interjectâ opus fuerit. Siquidem D. Salmaf. formulam usitatam esse monet, *τὸς θεὸς σοι, συμβαδί ὄραυμι.* eamque locutionem occurrere in *hemiambris* Anacreonteis, & in *differtationibus* Arriani. Itâ certè Anacreon *carm.* 31.

**Ἀφες με, τὸς θεὸς σοι, Πιέν, πένει δμου.*

Arrian. in Epicteti *dissert.* l. 3. c. 26. Παῦσαι, τὸς θεὸς σοι, ἐμπαιζὼν μοι τῇ ψυχῇ. Et c. 23. Παύσων, τὸς θεὸς ὑμῶν, καλὰ ὀνόματα καὶ πρῶματα χαταμνησθῆναι. & ad formulam Christianam propius, *ibid.* c. 7. τὸν θεόν σοι. quem locum corruptum frustra suspicatur Volsius. restituenda eadem, c. 22. ubi, τὸν θεόν σοι, vixiosè legitur; quod interpretem eundem, cum non adverteret, in alia abduxit. & diversâ rursus formulâ, sed ellipsi càm, l. 3. c. 23. θαυμαστὸν, νέμε, τίω ἐμῷ σοι σωτηρίαν. contra dicitur etiam l. 2. c. 19. λόγα μοι, τὸς θεὸς, δὲα πρῶτον ἔλεγε. Si locus saltem integer fuerit. facit enim suspectum, quod Gellius l. 1. c. 2. exhibet, λόγα μοι σὺ τὸς θεὸς. quod fortasse fuerit, τὸς θεὸς σοι. quin integram quoque idem ex tulit, l. 3. c. 10. ὁμῶν ἡμῶν πᾶσι θεὸς, ὅτι πρῶτον. Locus ergo sincerus & integer est. nec ullâ ratione admittenda Annot. Lugd. interpolatio, ἀντί-
χα πρῶτον τὸς θεὸς σὺ.

**Οὐ καὶ ὁρίζομαι σοι*] Hoc enim dogmati Stoico adversatur; non tamen & Christiano, quod ὁρίζομαι καὶ μὴ ἀμαρτάνειν monet, ad Ephes. c. 4 v. 26. Diogeni autem Stoico, non Cynico (quod Brasimium fugerat) de dogmate isto differenti, cum adolefcens quidam protervus, velut periculum facturus, an re præstaret quæ docebat, in faciem inspuisset, *Non quidem irascor*, inquit ille; *sed dubito tamen an irasci oporteat?* Narrat Seneca de ira, l. 3. c. 38. Fidentior Symmach. l. 9. ep. 109. Nullius tam vobemens nequitia est, ut motu meo digna sit.

§ 18. Τί γὰρ διώκται χρεὶς μεταβολῆς γινε-
σθαι;] Vide l. 4. § 46. & l. 5. § 13. & lib. 6. § 15.

Τί δὲ φίλτερον] *infr.* § 21. & l. 4. § 36. & l. 9. § 32.

§ 19. Ὡς διὰ χειμᾶρος] Vide ad l. 4. § 43. & l. 5. § 23. Avg. in Psal. 38. Momentis transvolantibus cunctis rapiuntur. torrens rerum fuit.

Συνεργᾷ] Vide l. 6. § 41.

Ὡς τὰ αἶμα] vide l. 2. § 1. & *supr.* § 13.

Πόσος ἦν ὁ αἰὼν Χρυσόπηνος] vide l. 3. § 3. & l. 4. § 48. & l. 6. 47.

Πόσος Ἐπικλήτος] ē superis ergo excesserat jam Epictetus. Accedit quod Gellius Herodi Autico, qui sub Marco floruerat, æqualis ferè, de Epicteto, tanquam qui jamdudum decesserat, ita verba facit, l. 2. c. 18. De Epicteto philosopho nobili, recentior est memoria, quàm ut scribi, quasi oblitiscatum, debueris. vide ad l. 1. § 7. & ad l. 8. § 31.

§ 20. Ἐμὲ ἐν μόνον σελιστᾷ] Hoc unum me sollicitum habet. itâ τὸ σελιστᾷ sæpius usurpat l. 2. § 7. & l. 6. § 22. Estque hoc quod prohietur cumprimis utile piùmque, si sollicitudo universa eo sine adhibeatur, ne quid unquam obrepat, quod officii sui non sit. vide *infr.* § 66. & ad l. 8. § 3. Sic l. 8. § 1. ἄλλο μὲν σελιστᾷ.

§ 21. Ἐγγύς] Vide l. 4. § 16. Petrus ep. 1. c. 4. v. 7. Πάντων ἡ τὸ τέλῳ ἡγγικα.

**Ἡ σὶ σελ πάντων λήθῃ*] vide Solom. Eccles. c. 1. v. 11.

§ 22. Ἴδον ἀνδρῶν φιλεῖν καὶ τὸν πᾶσι] Hoc est quod Avg. in Joan. tract. 66. & in concion. solenn. 235. Etsi medico similis; qui odit morbum, amat agrotum. Itâ Marcus etiam lapsos & errantes diligi vult. Amplius aliquid Christus Dominus; non lapsos tantum & errantes, verum in nos ipsos delinquentes. Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν ἐν καρδίᾳ τοῦ καρδιακοῦ ὑμῶν καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς πρῶτον χαρὰς ἵνα ὑμεῖς ἐκπληρωθῆτε ὑμῶν, καὶ διακονήσῃτε ὑμᾶς. Matth. c. 5. v. 44. Hinc Isidor. Pel. l. 2. ep. 259. Παρεῖ μὴ ἀνδράπων ἴσον εἶδός τε, τὸ εὐργάτας μὴ ἀμείβεσθαι, καὶ ἐχθροὺς μὴ ἀμυνέσθαι. παρεῖ ἡ τῇ θεῷ φιλοστοφία τὸ μὴ ἀμείβεσθαι τοῦ εὐργάτας κατὰ τὸ ἡμῶν τοῦ ἐχθροῦ ἐχθρὸς ἀλλὰ παντὶ τῷ θεῷ ἀντιδικεῖν, εἰσὶ δὲόν τε, καὶ εὐεργετῆς. Contra placet quàm Pindarus *Pyth.* od. 2. φίλον ἐν φιλεῖν ποτὶ δ' ἐχθρὸν ἀτ' ἐχθρὸς ἐὼν, λυκοῖο δίκην ὑποδύσσομαι, ἀλλ' ἄλλοτε πατὴρ ὀδῶς σκολιᾶς. Epictet. l. 3. c. 22. Cynicum instituens, Δάρεσθαι δὲ αὐτὸν, ὡς ὄνον, καὶ διεργάσθαι φιλεῖν αὐτὸν τὸν διεργάσαι. De Christianis Justin. ad Diognes. Ἀγαπᾶσι πάντας, καὶ ὑπὸ πᾶσι διακονοῦνται. Atque hæc est revera charitas sincera, amare quos toleras, tolerare quos amas, ut Gregor. Rom. in Evang. serm. 39. Quid & Marcus ad eos etiam respexit, qui adversus nos ipsos fuerint injurii, quæ subjecit, ostendunt. Vide ad l. 11. § 18.

**Ὅτι καὶ συγκλητὸς*] Vide ad l. 2. § 1. Hippis apud Platon. in *Protag.* Ὁ ἀνδρὶς οἱ παρὸντες, ἡγῆμαι ἐγὼ ὑμᾶς, συγκλητὸς τε καὶ οἰκίης καὶ πολιτείας ἀπάντας εἶδ', φύσει, ἢ νόμῳ τὶ γὰρ ὁμοῖον τῷ ὁμοίῳ, φύσει συγκλητὸς ὄντι.

Δι' ἀγνοίαν, καὶ ἀδικίαν] vide l. 2. § 1. & l. 4. § 3. & l. 8. § 14. & l. 11. § 18.

Ὡς μετ' ὀλίγον ἀμετέπερι τιδήσεται] Vide ad l. 4. § 6. & *infr.* § 58.

**Οὐκ ἐβλαβήσῃ*] Vide l. 2. § 1. & l. 9. § 38.

§ 23. Ἡ δὲ ὅλων φύσις, ἐν τῇς ὄντις φύσεσιν, ἀς κερῶ] Eleganti similitudine hoc illustrat, non Lucianus ille, Epicuri de grege, ὁ χαλδαικός, sed de schola Platonica Leo, (Byzantius fortitan) uti ex Athen. *dipnosoph.* l. 11. & Lært. l. 3. in Platon. patet; in dialogo, quem *Alcedinem* inscripsit, & inter

inter Luciani opuscula, à quibus dictionis mollitie venâq; candidiore plurimum discrepat, extat vulgò. Tò μὲν γὰρ πῦτον, inquit, καὶ τὰ πιδύεα τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλάτριν ἐπισκῶντα, πιδόν ἢ κηρὸν ὅταν λάβῃ, ῥαδίως ἐκ τοῦ αὐτῶ πολλάνης ὄγκου, μετασχηματίζει πολλὰς ἰδεῶν φύσεις. Eisdemq; placè insitens vestigiis Plur. ad Apoll. 'Ὡς γὰρ ἐὰν τὰ αὐτὰ πιδῶ δυνάται τις πλάτριν (ὡς συγχέειν, καὶ πάλιν πλάττειν καὶ συγχέειν, καὶ τὸτο ἐν ποίει ἀδιαλείπτως) ὥτα καὶ ἡ φύσις ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης, πόλαι μὲν τοῦ περὶ φύσιν ἀνέχον ὅσα σωαρχεῖς αὐτοῖς ἐγγίνεσθαι τῆς κατὰ φύσιν, ὅσα ἡμῶς, ἢ τ' ἄλλος ἐπ' ἄλλοις ἀνακυκλῆται' καὶ ὅτ' ἡ φύσις πολλὰς ὁμοῦ ὁμοῦ ἡμῶς ῥῶν ἐπὶ τῇ φύσει, καὶ πάλιν ἐξ ἀναρχίας αὐτῶ ὅτ' ἡ φύσις ὁμοῦ. Cui non absimile quod Aphrodisi. probl. f. 1. q. 49. 'Ὡς ὅταν ὁ ἀνδριαντοποιὸς τὴν χαλκὴν ἵππον ἢ βῆν, ἢ π. τοῦτον ζῶν χαλκῶς ῥῶν ἢ ἐλάσας, πλάσσει ἀνδραπόδον, ἢ ἵππον π. τοῦτον, καὶ ὅτ' εἶδος εἰς εἶδος μεταβάλλει τὴν ὕλην. Luitis autem puerilis illius, quo animalium icunculas ē cetera solent effingere, meminit & Lucianus in *in somnio* verbis huius; 'Ὅποτε γὰρ ἀπεδείκναι τὸν οὗ διδασκάλον, ἀποδείξει ὅτι πῦτον, ἢ βῆν, ἢ ἵππον, ἢ καὶ τὴν δι' ἀνδραπόδον ἀνδραπόδον. Demetr. Phaler. q. dicitur: Πῦσι ἐμμελίας, καὶ ὅλας τῆς φύσεως τὴν αὐτὴν κηρὸν, καὶ μὲν τις κῶμα ἐπλάσσει, ὅτ' ἵππον, ὅτ' ἵππον ὥτα καὶ περὶ γὰρ ταῦτα τὸ μὲν ἀποφανομένη καὶ κατηρησὶν ὅσιν. Et Fabius instiuit. l. 10. c. 5. Nec aliena tantum transserre, sed etiam nostra pluribus modis tractare possumus, vel sententias easdem quàm numerosissime variare: ut eadem cetera alia atque alia forma duci solent. De cera ipia Plinius min. l. 7. ep. 9.

Hæc laus est ceræ, mollis cedensq; sequatur

Si doctos digitos, iussiq; fiat opus;

Et nunc informet Martem, castamq; Minervam;

Nunc Venerem effingat, nunc Veneris puerum.

vide infra ad § 25.

Δεικνὸν ὅτ' ἐστὶν τὸ διαλυθῆναι τὸ κατὰ φύσιν] vide l. 4. § 40. & l. 6. § 47. & infra § 25. & 50. & l. 11. § 17. Aedius apud Eunap. in *Maximo*: 'Ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐμὴν ἐκ ἀγνοίας πηλικαύτως ἀκούεις ἀπερῶναι. τὸ δὲ ὅσον αὐτῆς σωροῦς ὅπως διακεῖται, τῆς γομφώσεως καὶ πῆξως διαλυομένης οἷς τὸ σωτηριῶν.

§ 24. Tò ἐπικόνον τῷ περὶ φύσιν λῶν παρὰ φύσιν, ὅταν πολλάνης ἐναποθήσκῃ ἢ περὶ γὰρ, ἢ πλάτριν ἀποσέβῃ] Periochen hanc misere mutilatam ac vitiatam esse, satis indicant tam discrepantes à se invicem interpretum versiones; quæ ejusmodi sunt etiam, ut ē verbis sensus illi, quos ipsi præferunt, nullā artis grammaticæ ope elici possint. In textu Xyl. nihil mutat. Meric. duntaxat disjunctivæ loco conditionalem substituit: sed nec sic quidem citra vim insignem, exprimitur ea, quæ ipse Marco affingit, sententia. D. Booritus (cui ego assensuri

maluerim) sic effert: Tò ἐπικόνον τῷ περὶ φύσιν λῶν παρὰ φύσιν. ὅταν πολλάνης [γίγνηται,] vel etiam transpositione tantum factā, ἢ) ἐναποθήσκῃ καὶ τὸ περὶ γὰρ τὸ πλάτριν ἀποσέβῃ, ὥστε ὅλας ἐξαφαιλέσαι μὴ δύνασθαι. Torvitas vultus est valde præter naturam. ubi sæpius contigerit, immori solet; vultusq; decor isā inde extinguitur, ut decus omnino reaccendi nequeat.

Tò ἐπικόνον τῷ περὶ φύσιν] Torvitas vultus: quod 10 κότος sive latens intus animus infestus atque infensus se prodit. huic opponi videtur, τὸ εὐδον τῷ περὶ φύσιν. l. 6. c. 30. Helych. 'Ἐπικόνος, ἐπικόνος, ἀ πῶς ἀν τῇ μέμψει. Σοφοκλῆς, Ναυπλῶ καὶ πλῶν. leg. Ναυπλῶ καὶ πλῶν. ad distinctionem alterius ejusdem fabulæ eidem cognominis, quæ Ναυπλῶ πύραξι dicebatur. 'Ἐπικόνος esse vult, quod iratum et infensum jure faciat; at Marcus pro offensione sive infensione animi, quæ in vultu indicium facere solet. Aëchyl. *Prometh. vinct.*

Ὁ δ' ἐπικόνος αἰ διὰ τὸ ἀγνακτῶν νόον. At ille mentem infensam pervicax gerens.

Περὶ γὰρ] ἢ ἐναποθήσκῃ τῷ περὶ φύσιν, ut Jacob. Apoll. ep. c. 1. v. 11. decor vultus, qui tristitia, iracundia, acerbitate animi, offensione, indignatione non immutari tantum & deturpari, sed & tolli prorsus sæpenumero solet. Seneca de ira l. 2. c. 35. Non est ullius affectus facies turbator. pulcherrima ora sedavit; torvos vultus ex tranquillissimis reddidit. 30 liget decor omnis iratos. galem intra putas esse animum, cuius extra imago tam sedata est? & l. 3. c. 4. Nulli certe affectui peior est vultus. ferarum minus tetra facies est, etiam cum venatorem suum semianimes morsu ultimo petunt, quàm hominis irā flagrantis. Hinc illud Nafonis de Niobe *Metam.* l. 6.

Et quantum ira finit, formosa. —

& de Proclia l. 7.

Tristis erat, sed nulla tamen formosior illa

Esse potest tristi. tu collige galis in illa,

Phoece, decor fuerit, quæ sic dolor ipse decebat.

Imò, quod Marcus illic, dum affectus istiusmodi exprimeret atque induere vultus frequentius cogitur, usu in naturam veniente, ita tandem decor ille extinguitur, ut nullā restitui ratione possit. De Phariæis ad suos Christus, Math. c. 6. v. 16. Μὴ γίγνησθαι, ὥστε ἵστανται, συνδραμῇ ἀφανίσαι τὸ περὶ φύσιν αὐτῶν. q. locus istum mirifice illustrat. plus enim esse videtur τὸ ἀφανίσαι τὸ περὶ φύσιν, quàm τὸ αἰσθῆναι καὶ ἀγαλλῆσαι ποιεῖν, ut ex Homero atque Eustathio Beza. Basil. Cæf. ep. 1. 'Ἐπειτα τὸ ταπεινὸν καὶ κατεστραμμένον φρονήματι, ὅρμα συγγενὲς καὶ εἰς γλῶσσαν συναναχθεῖς. — ὥστε ἀ πῦτον οἱ πιδύεσθαι κατ' ἐπιτάξειν, ταῦτα ἐκ τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῶν ἐκπαύσθαι. Nicostr. de puer. apud Stob. *serm.* 2. tit. 70. 'Αἱ γὰρ δὴ ὁμοῦ αἱ χροῖαι ἔχουσιν ἀν τῇ πλάσει τῶν ὁμοῦ καὶ ψυχῆς καὶ ἐκ ἐνὶ, ὥστε συνμύκρον, ὥτε ὁμοῦ, ὥτε χαλκῶντα, τὸ περὶ φύσιν 40 quæ est

φαιδρὸν ἔχον τι καὶ χαλεπὸν. εἰ δὲ τις παιδῶν καὶ
 χρυφίνος, εὐδὸς ἰδὼ καὶ τὸ ὀδυρμὸν παρεβλά-
 πει, καὶ δειδὼν δέδοκεν. ὅς τις μείρα εὐνοῖας, τῆς
 πόλεως καὶ τοῖς ὀδυρμῶσι ἀναπύσσεται. ὅταν ὀ-
 δυρμῶσι καὶ παρεβλάπτονται. ὁ δὲ συνάγων τὰς
 πόλεις, σκαῖος ὅτι καὶ ὅταν ἐπαυδαὶ ἐκ ἐρύθνης,
 ἀλλὰ αἰσῶς τε καὶ νεῖθε, τότε τι καὶ συρὴ ἰδμεν
 ἀλλὰ αἰσῶς εὐνοῖας. quibus verbis extremis gra-
 phice depinxisse videtur τὸ ὀδυρμὸν istud τὸ αἰσῶς
 ὡς. nos dicimus, a louting loob. Vide infr.
 ad § 59. Sed nec minus Sueton. l. 4. c. 50. in
 Cajo. cui frontem torum ubi tribuebat, Vultum,
 inquit, naturā horridum ac terribilem, etiam ex industria
 efferebat, componens ad speculum in omnem terrorem
 ac formidinem. Ceterum D. Salmast. ista & luxata
 & perturbata suspicatur: jungi sic debere, τὸ ὀδυρ-
 μὸν τὸ αἰσῶς πῶς ἴαται παρὰ φύσιν, αὐτὸς γὰρ τὸν
 παρὰ φύσιν περὶ, ὅτι παρὰ τὴν λόγον. atque hæc
 subsequi post illa quæ supra § 10. habebamus. τὸ
 λογικὸν ζῷον ἢ αὐτὴ περὶ φύσιν εἶναι καὶ καὶ
 λόγος. Si in animali rationali eadem affectio secun-
 dum naturam et secundum rationem; ira in vultu
 effervescent, quæ præter naturam est, etiam præter ra-
 tionem. Illud, ἢ τὸ πλεονέκτην ἀποβῆναι, ὡς ὅλος
 ἐξ αὐτοῦ περὶ δυνάμει. ad præcedentia § 22.
 censet idem pertinere, & de lucerna dici, quæ ali-
 quando sic extinguitur, ut possit iterum accendi, ali-
 quando verò, ubi in totum oleo defecta est, ita ex-
 tinguitur, ut denuo accendi nequeat. Suspiciatur ergo
 post exemplum arcule, cui grave non esse dixit
 solvi, ut nec compingi, addidisse & simile de lu-
 cerna, (prout & l. 8. § 17. post exemplum bullæ
 idem fecit) cui non est grave extingui, ut nec ac-
 cendi, etiam sic ed modò extinguitur, ut non pos-
 sit lumen suum recuperare. reliqua aliunde irrephisse
 avtumat; quibus de medio sublatis, periochen hanc
 antegressam cum proximè sequenti commodè coha-
 suram. & sunt vera lectio 22. & 24. prout nos
 eas distinximus, ejusdem planè argumenti.

Ἐπὶ γὰρ καὶ ἡ συναιδέσθαι τὸ ἀμαρτάνειν ὀχλήσι-
 ται] Mer. interserit negativam, ut sit τὸ [μὴ]
 ἀμαρτάνειν, & de innocentia confidentia intelligatur.
 Melius opinor, Xyl. Nam si etiam sensus pec-
 cati nullus erit. hoc est, nam si ed usque in vultus
 obfirmatione processeris, ut jam peccati sensum
 omnem amittas, quid amplius tibi vivere proderit?
 Galen. de differ. puls. lib. 4. σπερμὸν, inquit, appel-
 lant veteres, τὴν αὐτὴν τῆς φασματικῆς γενεῆς αὐ-
 τὴν τὴν καὶ νοτον συναιδέσθαι. Idemque therapeut.
 l. 13. c. 1. Ἡ τις ἀμαρτάνειν καὶ τὴν αὐτὴν
 ἐπὶ τὸ μόνον, ἢ τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, αὐτὴν τε καὶ
 νοτον δὴ τῆς ἰδίας νοσητικῆς συναιδέσθαι.
 Ita medicis familiaris an peculiaris vox ista vide-
 tur, affectionem illam denotans, quæ æger eorum
 quæ in corpore suo fecius se habent, ipse sensum ob-
 tinet. A corpore ad animum transfudit, ut Marcus

hic, ita & Epictet. l. 2. c. 11. Ἀρχὴ φιλοσοφίας
 συναιδέσθαι τὸ αὐτὸ ἀδυναμία καὶ ἀδυναμία. (Clemen
 generalius de utroque pariter usurpavit, Strom. lib. 1.
 Eupetikon γὰρ τὸ ὀπορτικὸν ἢ συναιδέσθαι, ὀπο-
 ρικὸν πᾶσι δὲ ἀναπείθουσα συναιδέσθαι τὸν ὀπο-
 ρικὸν, ἢ εἰς ὀπορτικὸν συναιδέσθαι. Idem vult, sed
 significantius paulo dictum, quod Gregor. Naz.
 epistol. in Patr. Eupetikon γὰρ τὸ πᾶσι. & ad
 cives suos in angust. Τολμᾶν ποιεῖν τὸ ἀλγεῖν.
 Tunc ergo ἢ τὸ ἀμαρτάνειν συναιδέσθαι ὀχλήσι-
 ται, cum crebro peccandi usu, πολὺν χρόνον ἢ πολὺν
 callum quasi quendam contraxit animus, ὡς μὴ ἐπι-
 σκεῖν ὕστερον ὅτι ἀμαρτάνει, ut deinceps non peccare
 quidem se animadvertat. Epictet. l. 2. c. 18.

Tis ἐν τῷ [τῷ αἰσῶς] Vide l. 9. § 2.

§ 25. Πᾶσι δὲ ὅσοι ὀφείλει] De Cæone Senec.
 epist. 71. Quid ni ille mutationem recipit. fortis &
 ægo patere animo? quid enim mutationis periculo
 exemptum? non terra, non calum, non totas hic re-
 rum omnium contextus: quævis Deo agente ducatur,
 non semper tenebris hunc ordinem; sed illam ex hoc
 cursu aliquis dies deiciet. certis eunt cuncta tempo-
 ribus nasci debent, crescere, extingui. quæcumque
 des supra nos currere, & hæc quibus innixt æque im-
 possi sumus velut solidissimis, carpenter ac desinunt.
 nulli non senectus sua est. in æqualibus ista spatia eod-
 dem natura demittit. quicquid est, non erit: nec peri-
 bit, sed resolvetur. nobis solis perire est. proxima
 enim intuemur: ad ulteriora non prospicimus: nec he-
 bes, & quæ se corpori addixerit. alioqui fortius finem
 sui suorumque patere, si speraret omnia illa sic in
 vitam mortemque per vias ire, & composita dissolui,
 dissoluta componi: in hoc opere æternam artem cuncta
 temperantis Dei verti. Vide supr. § 23. & lib. 9.
 § 33.

Καὶ πάλιν ἀλλὰ] Naso Metamorph. l. 15.

Nil eadem durare diu sub imagine eadem
 Crediderim.

Nec species sua cuique manet: rerumque novatæ

Ex aliis aliis reparat natura figuras. 40
 Senec. epist. 30. Quæ geri potest, in ea conditione se
 esse, in qua nemo non est? prima enim pars æquitas
 est æqualitas. Sed nunc supervacuum est naturam cau-
 sam agere, quæ non aliam voluit legem nostram esse,
 quam suam. quicquid composuit, resolvit: & quicquid re-
 solvit, componit iterum.

Ἰνα δὲ νεαρὸς] hoc est quod Maxim. Tyr. orat.
 25. ad l. 4. § 40. διὰ τὴν τὴν δὲ δὴ καὶ νεαρὸν. Vi-
 de l. 2. § 3. & l. 6. § 14. Aristot. de gener. &
 corrupt. l. 1. c. 3. Ἐπεὶ αἱ πᾶσι ὅσων ἀπὸ τοῦ
 τῶν, διὰ τὴν πᾶσι ἐκ ἀνέλωτος πάλαι καὶ ὀρεδὸν τὸ
 πᾶσι: διὰ τὸ τὴν τῶν εὐδοκίαν ἀλλὰ τὴν γένεσιν,
 καὶ τὴν τῶν γένεσιν ἀλλὰ τὴν φθορὰν, ἀπὸ τοῦ
 ἀναλκῶν τὴν πᾶσι μεταβολῶν. Γένεσις γὰρ γένεσιν
 διαδεχόμεναι, καὶ φθορῶν ἀπὸ τοῦ ἀναλκῶν βάλ-
 λου. Clem. Strom. l. 4. & Philo de mund. immort.

κρίτων ἢ συγκρασίῃν τῷ βίῃ τὰ παλαιοῖς, τοῖς δὲ
 χρηστοῖς ἀνδράσι καὶ συγκρασίῃς ἐπιβάλλουσιν,
 ὁμοίον τῇ πῆλ ἀνελδομένη καὶ φιλαργυρίας πα-
 ρόν, ἡ πολλὰ συνέρχεται ἡ χρηστὴ παρὸν,
 ἀλλὰ θρῆνυσι καὶ ἀποφύσσιν ὑπολαμβάνον. Et μοι:
 'Οὐ γὰρ ἐστὶ ταῦτα μεγάλα μὴ τοῖς στεγνοῖς ἀ-
 γαθῶν, μικρὰ δὲ τοῖς ἰσχυροῖς.

Μὴ δὴ τὸ ἔτος ἀσμενίζω] Δὴ τὸ, Annot.
 Lugd. sed utrumvis confisteret probē. ut dicit, vel per,
 vel propter huc significet; dum isti libenter acquiescunt,
 sive, isti delectando, & acquiescendo; vel eō quod
 isti delectantur & acquiescunt. ego illud malim, ob
 ἵδιον. Hefych. Ἀσμενίζειν, χαίρειν, ἀγαλλῆται.
 Ἀσμενίζω, καὶ χαίρειν, ἰσχυρῶς, ἐκλήρω, ἀσμενίζω,
 ἰσχυρῶς. Vide ad l. 5. § 9.

Ἐκπύῃν αὐτὰ] Flaccus lib. 1. epist. 10.

Pemres plus nimio delectavere secunda,

Matura quiescit. Si quid mirabere, ponas

Invisum. — Marci mentem expellit optime.

Ὅτι εἰς ποτὶ μὴ παρῇ, πρῶτον ἀποδοῦναι] Itā
 consideranda nobis commoda ea, quae ex praesentibus
 rebus decerpimus, ne tamen erga hoc eo animo affi-
 ciamur, ut ex amissione earum perturbemur. Plut.
 de tranquill. Ὅ, ἡ δὴ δυνάμις τοῦ πῶς πῶς ἀδύνατος καὶ
 ἀσθενέστατος ἐστὶν ὁ λογισμὸς.

Ἐπὶ μὲν, πῶς πῶς φέρω, ἀλλὰ γὰρ δ' ἀρετῇ, ἢ ἀπολείπειν,
 ὅταν ἡδύτατα ποιεῖ χρεῖσιν τοῖς παρὸν τὸ διαρραλ-
 λῶν, καὶ μὴ δυνάμεν αὐτῶν τῶν ἀποδοῦναι, αἱ ἀρεταί-
 αιν. Sen. de vit. beat. c. 20. Ego divitias & praesentes
 & absentes aequē contemnāmi nec si alicubi face-
 ant, tristior; nec si circa me fulgebunt, animosior, for-
 tunam non venientem sentiam, nec recedentem. Flac-
 cus Carm. l. 3. ode 29. de Fortunā;

Laudo maventem: si celeres quiescit

Pennae, refugio quae dedit: et mea

Virtute me involvit probaque

Pauperiem sine dote quæro.

§ 28. 'Εἰς αὐτὸν σωμαλῶ] Itā l. 8. § 41. &
 42. & l. 11. § 12. & l. 12. § 3. Τὸ ἡγεμονικὸν
 οἷς αὐτοῦ συγκατατίθεται, σφαιρῶς κυλινδρῶς καὶ αὐτο-
 δυνάμει. Quod Plato in Phaedon. τῶν ψυχῶν
 αὐτῶν οἷς αὐτῶν ἐκπύῃσιν καὶ ἀποδοῦναι. & rur-
 sus, σωματικαὶ αὐτῶν αἰσθητικαὶ αὐτῶν. & de Sarapione
 Demetrius (opinor) apud Svidam: Ἐκπύῃν
 αὐτοῦ αἰσθητικῶν, αἱ δὲ τῶν πῶς πῶς τὸ αἶσθη-
 τὸν καὶ τὸ ἀσμενίζω. Verum Marcus cum σωμαλῶν
 dixit, Epicuri sive Epicuri imaginem in animo ha-
 buisse videtur,

Ὅς ἔστιν ὁ δόξαν διελών ὁρμῶν μέδων,
 Ἐπὶ σφαιρῶν αὐτῶν ἀκρῶν ἐκπύῃσιν ἀμῶν,
 Κεῖται δυνάμει καὶ ἀρετῇ ἀμῶν.

Qui simul ab aliis impeti se scit feris,

Denso sub orbe sentium corpus tegens,

Morsisque ab omni tutus ac tutus jacet.

hoc est quod Marcus, l. 8. § 45. ἀναταράχην γί-
 νεται, neque enim Grotio accedere possumus, quod posite-
 ma illa virtus,

Mordere & ultro tangere ignarus, jacet.
 melius Campens. si metri rationem habuisset;
 Sic jacet ut nec attingi nec morderi queat. Et Erasmus.

Tum jacet morsusque tactusque omnium.
 Versus Ionis sunt Tragicis in Phœnice, quos exhibent
 Plut. in collas terrestr. & aquas. Athen. dipnos.
 l. 3. Schol. ad Aristoph. eqis. & Zenobius in pro-
 verb. Alian. bist. animal. l. 6. c. 54. Μὲν ὡν ἀλι-
 στευθῶν αὐτῶν σωμαλῶν, ἀλλὰ πῶς ἐπὶ αὐτῶν. Op-
 pian. item alio. l. 1. v. 363.

Φραζέσθαι πικρῶς καὶ πῶς πῶς αὐτῶν ἀρετῇ
 'Επὶ αὐτῶν σφαιρῶν, ὅς ἐστιν ἡ γὰρ φυλάσσειν,
 'Επὶ αὐτῶν σφαιρῶν.

Itā Plin. l. 8. c. 37. Ubi sensere venantem, com-
 misso ore, pedibus, ac parte omni inferiore, quā raram
 & innocuam habens imaginem; convolvuntur in
 formam pille, ne quid comprehendi possit præter acule-
 os. Et Ambros. hexamer. l. 6. c. 4. Ecce hinc ipse
 terrens, quem vulgo hericium vocant, si quid insidia-
 rum praesenscrit, spiritus suis claudis, atque in sua se
 arma colligit, ut quicunque eum contingendum puta-
 verit, vulneretur. Inde natum proverbium,

Πολλ' ὅσιν ἀλόνει, ἀλλ' ἔχοντες ὅς ἐστιν.
 Ars varia vulpi est, una echino maxima. Erasmus.
 Facere huc videtur & Horatii illud supra laudatum,

Meā virtute me involo.

'Εαυτῶ ἀρετῇ δυνάμει ἐπὶ αὐτῶν] Vide l. 5.
 § 14. & l. 8 § 7. Sen. ep. 74. Una hac via est
 ad tuam videntem, & externa despicere, & bono-
 contentum esse. Idem. ep. 76. Illud est quod imperios
 in vexatione corporis male habet; non assuetudinis ani-
 mo esse contentis.

§ 29. 'Εξάλεον τῶν παλαιῶν] Expunge;
 dephantasiam, sive imaginationem: non omnem
 tamen, sed falsam & fallacem. Vide l. 6. § 13. &
 suprā § 2. & l. 8 § 29. & l. 9 § 7.

Σπῆσον τῶν εὐδαιμονιστῶν] Vide l. 2. § 2.

Προέχον τὸ ἐπὶ αὐτῶν] Vide l. 6. § 2. &
 l. 8. § 31.

Διέλαι] Vide l. 4. § 21.

'Ενθόπου τῶν ἐκπύῃσιν αὐτῶν] Vide ad l. 2. §
 5. & l. 3. § 12. Basil. Caesar. orat. 13. de bapt.
 Περιέχει καὶ τὴν ἀρχαίαν τῶν βίῃ, ἐν ὁρμῶν
 ἔχον τῶν πῶς πῶς. Senec. ep. 12. Mortem ju-
 veni ante oculos debet esse, quam sen. Epistulas en-
 chirid. c. 22. Θάνατος καὶ πόθος, καὶ πάντα τὰ
 διὰ φανερὰ καὶ ἐκπύῃσιν ἐκπύῃσιν ἐκπύῃσιν
 καὶ μέγιστος ἡ πάντων ὁ θάνατος. καὶ ἔστιν ἡδύ-
 ποτος ταπεινὸς ἐκπύῃσιν, ὅτι ὅταν ἐκπύῃσιν
 πνός. Musonius apud Stob. tom. 2. tit. 1. 'Οὐκ
 ἐστὶ τῶν ἐκπύῃσιν πῶς πῶς ἐκπύῃσιν, μὴ πῶς πῶς
 αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν ἐκπύῃσιν. Lactant. institut.
 l. 6. c. 24. ex Ciceronis Verrin 4. semper itā vi-
 uemus, ut rationem reddendam nobis arbitremur; pu-
 temusque nos momentis omnibus, non in aliquo orbis
 centro ab hominibus; sed desuper spectari ab eo,

q̄i & iudex & testis idem futurus est. Idem autem, ut Joan. Chrysost. tom. 6. orat. 67. ἡ δὲ τὰ το ἀδελφόν ἡμῶν ἐπὶ τὸν πλὴν τελευτῶν, ἵνα ἐν δόξῃ πικρῶς αἰσθῆται τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν. hoc est; ut Avg. homil. 13. Ultimum diem lucere voluit, ut omnes observarentur. Et quod Gregor. Rom. in Job. l. 12. c. Dies ultimus salubriter ignoratur, ut semper proximus esse crederetur. Quomodo enim de die in diem differendo peccas, cum extremum diem, an iste sit, nescias? Avg. epist. 145. Senec. ep. 61. Id agō, ut mihi in ista totius vita sit dies. non tanquam ultimum rapio, sed sic illum aspicio, tanquam esse vel ultimus possit. Idemque epist. 114. Quicquid facies, respice ad mortem. Nulla res magis proderit, quam cogitatio mortalitatis. Idem de ira l. 3. c. 42. & ep. 12. Sic ordinandus est dies omnis, tanquam cogas agmen, & consummet atque explicat vitam. Si omnes dies, tanquam ultimum ordinas; nec optat crastinum, nec times. Idem de brev. vit. c. 7. Horat. l. 1. epist. 4.

Omnen crede diem tibi diluxisse supremum. Martin. Dunicens. in ethic. Dies omnis pro ultimo habetur. Et Hieron. in Matth. c. 24. Sic quotidie vivamus, quasi die illa iudicandi simus.

Τὸ ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἔστιν] quod ab altero peccatum est, illi dimitte, cuius est, & ad quem pertinet. Idem l. 9. § 20, 38. Sua vitia quique fugias: nam aliena non nocebunt. Grigo meditat. c. 2. § 7.

§ 30. Συμπαράκλησιν] Vide supra § 4. & l. 6. § 3, 53.

§ 31. ψαλῶν] Vide l. 3 § 5. & l. 4. § 26.

Φίλων] Vide supra § 22. & l. 3. § 9. Ἀπολόγησιν δὲ] Senec. de vit. beat. c. 15. Sapiens semper habebit in animo illud verum praeceptum, Deum sequi. Vetusissimum sanē. Etenim Mosi tribuit Philo de migrat. Abr. Τὰ αὐτῷ ἐν δόξῃ καὶ τῇ ἐρωτάται Μωσὴν, τὸ ἐπαύξαι δὲ. Ceterum alii aliis tribuunt. Pythagorae Boëthius consol. l. 1. c. 4. Instillabas auribus cogitationibusque meis Pythagoricum illud, ἔπειτα δὲ. Homero etiam Stobaeus eclog. tom. 1. l. 2. tit. 3. Ὀψὲ ἀνιέσθαι ἀδὲ Ὀρμενεν εἰπὶν ἄλῃ,

— καὶ ἔχοντα βούτῃ δόξῃ. ab eo Pythagoram sumpsisse. Alicui ē septem sapientibus Cicero de fin. l. 4. Lege sunt vetera praecepta sapientum, Deum sequi se nūq̄, &c. & Socrates apud Stob. tom. 2. tit. 3. Zenoni Epicurus apud Arrian. dissert. l. 1. c. 10. Τὰ αὐτῷ ἐπὶ τὸ ἐπαύξαι δὲ. Vide l. 10. § 11. & l. 12. § 27, 31. Πάττα νομίζῃ] hoc est, quod Manil. l. 4.

— certā stant omnia lege.

Nasometam. l. 3. — fatali lege geruntur.

Hemistichium videtur poetæ cuiuspiam: ideo prae-misit, καὶ ἔπειτα μὲν ἐστὶν. auctor nimirum ille, quisquis fuerit, ut l. 4. § 18. quāquam Xyl. de Deo accipit, quasi hoc dicat. illud malum cum M. Cal. Manil. idem l. 1.

Sed nihil in tota magis est mirabile mole, Quam ratio, & certe quod legibus omnia parent. Pindar. Nem. ed. 5.

— τίς ποτε ὃ κείναι

Συγγενὲς ἔργον πρὸς Πάτρων.—

Senec. de provid. c. 5. Scito omnia certā & in aeternum dictā lege decurrere. non, ut putamus, incidunt cuncta, sed veniunt. (quod in Herc. fur. 2.

Certo veniunt ordine Parca)

olim constitutum est, quid gaudas, quid fleas. & epist. 96. Decernuntur ista, non accidunt. Idem epist. 76. Virum bonum concedas necesse est, summae pietatis erga deos esse. itaque quicquid illi acciderit, aequo animo sustinebit. (sciet enim id accidisse lege divinā, quā universa procedunt. Et in quest. nat. l. 3. praefat. Quid est praecipuum? posse laeto animo adversa tolerare, quicquid acciderit, sic ferre, quasi tibi volueris accidere. debuisses enim velle, si scisses omnia ex decreto Dei fieri. Et epist. 75. Magna animus Deo parat, & quicquid lex universi jubet, sine cunctatione patitur. vide ad l. 10. § 5.

Ἐπὶ εἰ δαίμονα τὰ στοιχεῖα] locus corruptus; nec quī certō abique codicum opere restitui possit. Xyl. ἐπὶ εἰ δαίμονα τὰ στοιχεῖα. quōd si divina sunt etiam elementa. Cal. Τί δὲ εἰ μὴ τὰ στοιχεῖα; quid verō si elementa sola ferantur lege? Boet. ἐπὶ μὲν δὲ εἰ δαίμονα τὰ στοιχεῖα etiam magis, si permanent elementa. Lectoris esto arbitrium, vel eligendi si quod ex istis libuerit, vel proferendi, si quid potuerit istis probabilius certiusve eruere.

Ἡ δὲ δαίμονα ὁλῆα] Xyl. ἡ δὲ δαίμονα, sed supplet simul quod deesse videbatur, aut admodum pauca [secus.] D. Boet. εἰ μὴ δαίμονα ὁλῆα. atque ea proculdubio Marci mens; pauca admodum fortunae relinqui. De viro ceterū sapiente Epicurus ipse in sceler. sentent. apud Laert. l. 10. & Stob. tom. 1. l. 2. tit. 7. Βεβηχῆα σὺν πύχῃ παραμυθίῃ. τὰ δὲ μέγιστα καὶ κλειώτατα ὁ λογισμὸς δίδωκε, καὶ κατὰ τὸν σωματικὸν χεῖρον δίδωκε καὶ δαιμόνιον. hoc est, ut Senec. de constant. c. 15. Rarō sapienti intervenit fortuna. Vt tu, inquit, fortius loq̄, & illam ex toto submovere? ut Cicero de fin. l. 2. Exiguam fortunam intervenire sapienti: maximasque ab eo & gravissimas res consilio ipsius & ratione administrari. ut Vitruv. praefat. l. 6. Pauca sapientibus fortunam tribuere. quae autem maxima & necessaria sunt, animi mentisque cogitationibus gubernari, Itaque Aristot. in ethic. magn. l. 2. c. 8. Οὐ πᾶσι δὲ νέεσι καὶ λόφοις, ἐν ταῦτα ἐλαχίστη πύχῃ & ὅ ἐλαχίστη πύχῃ, ἐν

ταῦτα πλείους ἴσῃ. De Deo ac providentia divina multo magis hoc sentire diem est, nihil esse quod sit lege divina exemptum. Eximunt tamen, ut paucula, sed dubitanter, hic Marcus, ita parvula & exigua non pauci. Balbus ex Stoicorum sententia apud Cicero de nat. Deor. l. 2. Magna dii curant, parva negligunt. Euripid. apud Plur. de leg. poet. c. 7.

Ζαῦς γὰρ τὰ μὲν τοιαῦτα φερύσκει βροχῇ.
Τὰ μικρὰ δ' ἄλλοις δαίμονιν παρὰ τῆς.
Nāmq̃ id genus res Jupiter mortalium
Curat, minora ceteris linquit Deis. Grot.
Idemq̃; — ἥ δ' ἄρα μὲν ἀνέστη
Θεός· τὰ μικρὰ δ' εἰς πύχλιν ἀνέις ἐφ'.

—res enim summas Deus

Traslat: minores ire, q̃d fors fert, finit. Grot.
Lavdat idem Plut. in præcept. polit. & in lib. de iracund. coerc. subjungens tamen. Ἐγὼ δ' τῇ πύχλῃ μὲν ἔδιν διμαί δὲν ὀπιτέπειν, ἔδιν παρορῶν πὺν ἔχοντα πεδὲν δ' ἡ χρῆσθ, τὰ μὲν γυναικί, τὰ δ' ὀκιάτῃς, τὰ δ' φίλοις, &c. ut Jupiter scil. Euripideus minora q̃dam diis minorum gentium. Stoicos interim notat in sene polit. q̃d Jovem depingant, Ἐπὶ πάλῃ παρνεύοντα ἡ πᾶσι καλὰ μὲν γυναικί, ἡ δὲ commun. notis. c. 17. q̃d eidem tribuant, ἀνὸντῃν πνα φέρονται ἡ καὶ ὀπιτέπειν. q̃d non intelligere se prohietur, q̃l possit cum Dei vel maiestate vel beatitate consistere: ignarus interim ipse immensæ vel potentæ vel prudentiæ divinæ. Chrysippus cenē providentiæ numinis nihil prorsus quicquam subrahit. Apud Plut. ibid. c. 30. ex de natur. l. 1. Οὐδὲ τὰ δὲ χρῆσθ ἐπὶ μέρων ἔχειν ἄλλας, ἀλλ' ἡ καὶ πῶς τὰ διδὸς βέλῃσιν ἄλλὰ πᾶν μὲν ἐμψυχον ὅπως ἰστέθ, ἡ ἔως κινέθ πύρκα, ὡς ἐκείνῃ ἄγει, κακείνος ὀπιτέπειν, ἡ ἰστέθ, ἡ διαπίνουσιν. Et apud eund. de contradict. stoic. c. 30. Οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἄλλας ἥ καὶ μέρων φέθ, ἔδιν τὰ δὲ χρῆσθ, ἡ καὶ πῶς κοινὴ φύσιν, ἡ καὶ τὸν ἐκείνης λόγον. Ὅπ δ', inquit Plut. ἡ κοινὴ φύσιν ἡ ὁ κοινὸς τῆς φύσεως λόγος, εἰμαρμένη ἡ φέθῃα ἡ Ζεὺς ἔστιν, ἔδιν τὸν Ἀπὸ πύρκα ἀλλὰ πᾶν παρὰ καὶ γὰρ τὰ ταῦτα δρυλλέται ὡς αὐτῇ. ἡ πῶς.

—Διὸς δ' ἐπέλεστο βελή.

ex Iliad. a. v. 5. Faciunt huc q̃z Dominus ipse Christus, de passerculo, de pite. Matth. c. 10. v. 29, 30. q̃z Petrus etiam Apostolus de Christi Dominō ipsius q̃zede: apud Luc. Act. c. 2. v. 23. & c. 4. v. 28. Verūm non est animus ista ulterius profeq̃i. Marcus pauca forsan excipī posse avrumat, Chrysippus omnino nihil. Huic accedit & Epictet. l. 3. c. 24. δὲ γὰρ ἔδιν ἥ μὲν ὀπιτέπειν πύρκα ἀλλὰ πᾶν. Addubitare tamen videtur Chrysippus de essentia l. 3. ubi de malorum origine q̃zestione institutā, Πότερον, inquit, ἀμειψέων πᾶν, καὶ δὲ ἐπὶ οὐκ αἰσ μεῖζον παρὰ πῆν πῆν, ἡ πῆν πῆν πῆν πῆν, ἥ δὲ ἄρα ἡ οὐκ αἰσ μεῖζον πῆν πῆν, ἡ πῆν πῆν πῆν πῆν, & sic Marcus istic. Vide ad l. 2. § 11. & ad l. 8. § 10.

§ 32. Ἐπὶ σκεδάσμοις, ἡ ἀπμοι, ἡ κῆρσις] Xyl. & Cas. pro ei legunt n. ut quinque membra constituantur; Elementorum dissipatio, in atomos resolutio, annihilatio, extinctio, transmigration. potest tamen retineri conditionalis, ut dicatur, siue dissipatio, siue resolutio, siue annihilatio detur, omnino unum

de duobus istis consequatur necesse est, ut vel extingatur anima, vel transferatur. sicut l. 5. § 33. ἔπὶ σέσιν, ἔπὶ μελᾶσι. Coniunguntur autem σκεδάσμοις & ἀπμοι l. 6. § 24. distinguntur infra § 49. διὰ λυσις ἀπμοιολογῶν ἀπμοιολογῶν, & σκεδάσμοις σκεδάσμοις. & l. 8. § 25. σκεδάσμοις, σέσιν, μελᾶσι. & l. 11. § 3. σκεδάσμοις, ἡ σκεδάσμοις, ἡ συμμείναι. q̃d distributioni tamen priori favet. Qam ambigua avtem in istis Marcus; sed & exteri plerique. vide ad l. 4. § 21.

Ἄπμοι σέσιν, ἡ μελᾶσι] Sen. ep. 65. Mors q̃d est? aut finis est, aut transiens. nec desinere timeo; idem est enim q̃d non cessasse: nec transire q̃ia nūquam tam angustē ero. & epist. 24. Mors nos aut consumit aut emittit. emissis meliora restant, onere detractō. consumptis nihil restat: bona pariter, malāq̃ submota sunt. & epist. 72. aut in meliorem emissit vitam, lucidiū tranquilliusq̃ in divina mansurus: aut cerē sine ullo futuro incommodo. natura sua remiscebitur, & reverteretur in totum. & de provid. c. 6. Contemnite mortem, q̃z vos aut finit, aut transfert. Apud Plut. consol. ad Apollon. ex Platonis apoloq̃. Socrates, παρὰ πῆν ἡ τὸν θάνατον ἡτοι τὸ θάνατον ἡτοι, ἡ θάνατον μακρὰ ἡ πύρκα, ἡ πῆν φέθ, τινι ἡ ἀπμοιολογῶ τῇ τε σκεδάσμοις ἡ τῆς ψυχῆς κατ' ἔδιν δ' ἐπὶ τῶν κακῶν ἡ].

§ 33. Τὸ μὲν ἀδρόνῃ ἐξάγει τὸ δ' ἡρόνῃ φερύσκει] Aeschylus:

Θάροτι πύρκα γὰρ ἀδρόν ἐκ ἔχει χέρον.

Confide: tempus haud habet summus dolor.

Et Sophocl. Philoet.

Ὀξεία ποίη, ἡ ταχέῃ ἀπέρχεται.

Acerrima accedit, fugit acerrima.

Aeschylus autem illud ubi lavdaverat Plut. de leg. poet. c. 17. subjungit, Τῷ δ' ἐπὶ τὸ παρ' Ἐπικύρῳ δρυλλέων δὲ καὶ θανάτου δρυλλέων, ὡς οἱ μεγάλοι πῆνι σωτήριος ἐξάγειν, οἱ δ' ἡρόνι μέγας ἐκ ἔχουσιν. ὦν τὸ μὲν εἰρηκῶν ἀπμοιολογῶν, τὸ δὲ τὸ εἰρηκῶν παρὰ πῆν ἔστιν. οἱ γὰρ μέγας ἡ σωτῆρος ἡ παρὰ πῆν πῆν, οἱ ἐπὶ μέγας ὁ παρὰ πῆν, ἔδιν διαπίνουσιν. Epicurus in κλειῶν δέξαι, apud Laert. l. 10. ἡ ἡρόνι τὸ σκεδάσμοις σκεδάσμοις ἐπὶ τῇ σκεδάσμοις τὸ μὲν ἀδρόν πῆν ἐλᾶσθιν χέρον παρὰ πῆν αἱ δ' πύρκα ἐπὶ ἀπμοιολογῶν παρὰ πῆν ἔχουσιν τὸ ἡρόνι ἐπὶ τῇ σκεδάσμοις τὸ ἀλλᾶν. Et rursus: Οἱ μεγάλοι πῆνι σωτήριος ἐξάγειν οἱ δ' ἡρόνι μέγας ἐκ ἔχουσιν: q̃d idem & ex Epicuro Plut. de leg. poet. c. 17. § 30. Cicer. de fin l. 1. § 40. Dolor in longinquitate levius, in gravitate brevis solet esse; ut ejus magnitudinem celeritas, diuturnitatem alleviatio consoletur. Et l. 2. § 22. Jam doloris medicamenta illa Epicurea, tanquam e naribecio promant; si gravis brevis; si longus, levius. & rursus, § 93. Maximus dolor brevis est. summus dolor plures dies manere non potest. Verūm

De Maxentio Nicephorus l. 7. c. 91. Ἐπὶ συμ-
μετρίᾳ τῶν ἀντιθέτων, τὸν αὐτὸν δερυφόρος τοῖς
ἰσχυρίσιν ἀντί, μὲντοι πολλῶς ἐδίδασκεν. Leui de
caussa immisso satellitio, innumerabilem populi mul-
titudinem demerebat. Vide & nostrum l. 11. § 34.

Καὶ τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ οὐκ εἶναι.] leg. τὸν μὲν, τὸν δὲ.
cum Plut. Stob. Clem. Sic supr. τοῖς μὲν, τοῖς δὲ,
ἀνδράσι τοῖς.

§ 41. Ἐπὶ δὲ ἡμετέραν] Ex incerto Tragico,
sed pietatis prægnaans professio. Gemina planè
Epicteti illa, *dissert. l. 2. c. 16.* his verbis Deum
compellantis: Χρὼ μοι λοιπὸν, εἰς ὃ ἐὰν θέλῃς.
ὁμολογῶ σοι. ἵπες εἰμὶ. ἐξὲν παρατῆμαι ὅτ'
οὐκ ἐκείνην. ὅπου θέλεις, ἀγε. ἢν θέλῃς, ἐδῶτα
σείσεις. ἀρχὴν με θέλεις, ἐξιστάμεν, ὡς ἐπὶ, ὅτι
γὰρ, πῶς ἐστὶν, πολλὰν; ἐγὼ σοι φεῖ ἀπάντων τό-
των περὶ τῶν ἀνδραπόων ἀπολογίσουμαι. Vide l.
11. § 6. & l. 12. § 5.

Καὶ πᾶσι ἐμὸν] Lugd. edit. καὶ πᾶσι ἐμῷ.
quod eodem recidit. quoniam illud malim. nam quod
Annotator, qui corrumpit læpius quàm corrigat, vult
πᾶσι ἐμῷ rescribi, metri ratio reclamat.

§ 42. Τὸ δὲ εἶναι μετ' ἐμῷ] Est Aristophanis
ex *Acharn.* act. 2. quod in proverbialem loquendi
formulam cessit. Ità usurpantur Cicer. ad *Attic.*
lib. 6. ep. 1. & l. 8. ep. 8. & Clem. Alex. *strom.*
l. 6. Vide Pavl. Leopard. *emend. l. 5. c. 25.*

§ 43. Μὴ σωμαπληροῦν] Epictet. l. 3. c. 24.
Τὸ ἄλλο παρὰ φύσιν σοι κακὸν μὴ φησὶν. ἢ γὰρ
σωμαπληροῦς περικαλὸς, ἢ δὲ σωμαπληρὺν, ἀλλὰ
σωμαπληρὺν. De amico Plutarch. *lib. de discrim.*
amic. c. 4. adulat.

Σωμαπληροῦν γὰρ, ἢ γὰρ σωμαπληρὺν ἐστίν.
Idemque de *exil.* Δεῖ τὴν παρὰ φύσιν φιλίαν καὶ φιλίαν
βοήθειαν λόγον, παρηγορίαν εἶναι, καὶ μὴ σωμαπληροῦν
τὴν ἀντιθέτως. ἢ γὰρ σωμαπληροῦν τὴν σωμαπληροῦν
νύκτων, ὡς ἂν χορὴν τραγικῶν, ἐν τοῖς ἀβυλῆτοις,
χρεῖαν ἐχούσιν, ἀλλὰ παρηγορίαν καὶ διδασκαλίαν
τῶν, ὅτι τὸ λυπεῖσθαι καὶ τὸ ταπεινῆν ἑαυτὸν, ὅτι
παιτὴ μὲν δρῶντες ὅτι καὶ μὴ δρῶντες κακῶς καὶ ἀνοή-
τως. ὅπου δ' αὐτὰ τὰ περὶ γυμνασίου δίδωσιν ὑπὸ τοῦ
λόγου φιλαρμονίας καὶ ἀνακλυρδῶντα περὶ ἑαυτὸν
εἰπεῖν.

Οὐδὲν πέπονδας θένον, ἀν μὴ σωμαπληρὺν,
καμῶν γυμνασίου ἐστίν, μὴ τῆς σωμαπληροῦς πωδῶντος τὴν
πυλῶν, μὴ δὲ τῆς πυλῶς, εἰ δὲ τὸ σύμπλασμα τοῦ
τοῦ χεῖρον γένον, ἀλλὰ τοῖς ἐξωθεν σωμαπληροῦν
τοῖς καὶ σωμαπληροῦς διδασκαλοῖς χρεῖας τῆς λυ-
πῆς, καὶ τὰ μὴ νοσήλια σωμαπληροῦν ἀνακλῶν. ut ex
Aethio idem ad *Apollon.* qo loco subjungit optimè.
Οὐ δὲν σωμαπληροῦν, κατὰ τὸν παῖδα, ἐχρῶν
τὸ πλῆθος τῶν βοῶν, ἀλλ' ἐδίδασκεν τὴν πυλῶν,
ὅτι τὰ κατὰ γένος φησὶ τὸ ἰαδῶν τε καὶ ἐπαυρῶν
τὸ πᾶσι τε καὶ γυμνασίου, ἐκ τῆς δὲ δρῶντος ἀνακ-
λῶν. Gregor. Naz. *epist. 28. ad Euseb.* ἐκ ἀρκεί-
τῶ. ἀποδίδωσθαι μόνον ἀπὸ τῶν ἀλλῶ δὲ πᾶσι.

καὶ φαρμάκῳ φεῖ τὴν πυλῶν. Aristot. *ethic. l. 9. c. 11.* Οἱ μὲν ἀνδράδες τὴν φύσιν, ἐυλαβεῖνται
συλλυπεῖσθαι τὸν φίλον αὐτοῖς. καὶ μὴ ἐκείνῳ τῇ
ἀλυπῆ τὴν ἐκείνῳ γενόμενῳ λύπῃ, ἢ ἐκείνῳ
ναι. ὅπως τε σωμαπληροῦς ἐκείνῳ, διὰ τὸ μὴ
αὐτοῖς εἶναι δρῶντος. γυναικαὶ ἢ καὶ οἱ τοῖς αὐτοῖς
τοῖς σωμαπληροῖς χεῖρον, καὶ φιλίαν ὡς φίλος καὶ σωμα-
πληροῦς. μὴ μὲν δὲ ἐκείνῳ δὲ δρῶντος τὴν
βελτίαν. Aristippus itidem suis quibusdam tristitia
mœstitiāque sese macerantibus; Ἀλλ' ἐγὼ γὰρ ἡμῶν
παρ' ὑμᾶς, ἢ ὡς συλλυπεῖσθαι, ἀλλ' ἵνα παύ-
σω ὑμᾶς λυπεῖσθαι. *Ælian. var. hist. l. 7. c. 3.*
Quoniam permittit Epictet. *enchir. c. 16.* μὴ γὰρ
τοῖς λόγῳ σωμαπληροῦς καὶ σωμαπληροῦς, si usus
fuerit. Vide ad l. 11. § 18. κατ' οἰκονομίαν. Vide
ad l. 5. § 36.

Μὴδὲ σφύζειν] σφύζειν, *terridere, concuti, pal-*
pitate, insigniter commoveri, ut indicio externo ani-
mi affectus se prodar. σφύζειν καὶ σφύζουσι de spiri-
tuum in arteriis motu pulsiūque naturali jam com-
muniter usurpantur. nec aliud quicquam intellexit
Aristoteles *hist. animal. l. 3. c. 19.* ubi dixit: (σφύ-
ζει ἢ τὸ αἷμα ἐν τοῖς φλεβῶν, ἐν αἵματι πάντῃ αἵματι
τοῖς ζώοις. venas enim promiscuè pro arteriis etiam
dixere. Verum monet Galen. *de dogmat. Hipp. ac*
Plat. l. 6. c. 1. & in *prognost. Comment. l. 1. & c.*
3. à veteribus plerumque aliud quiddam eis vocabulis
designatum; nempe τὴν σφύζουσαν εἰς τὸν αἷμα
ἀρτηρίαν κίνησιν, ὡς καὶ σφύζειν ἐκείνῳ τὴν αἵματι,
αἵματι τὴν αἵματι τὴν αἵματι, id est, motum
arteriarum ad eam vehementem, qualis in inflammatio-
nibus contingere solet, ut ipso affectu etiam, ante-
quam manu attingas, facile possis deprehendi. idque se
alibi demonstrasse dicit, & ostendit revera de *puls.*
differ. l. 4. c. 1. & de *loc. affect. lib. 2. & alibi.*
Vide Anut. *Fœt. æconom. Hippocr.* Indè transla-
tum est τὸ σφύζειν ad motum quolibet ab affectibus
vehementia animique impotentia in corpore sese exe-
rentem. Helych. *σφύζει, πᾶσι, φλεβῶν.* Apud
Svidam *Pindides;*

Σφύζει, Ἀχιλλεῦ, καὶ μεδύσκη τὰς φρένας.
Turges, Achilles, mentis hæud compos tue.
Marcus, *infr. § 69.* μήτε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν.
Hoc itaque vult, quod l. 5. § 36. dixerat, μὴ ὀλοχ-
ρῶς τῇ φαντασίᾳ σωμαπληροῦς. Motum autem
istiusmodi φαντασίᾳ expressit in Agamemno-
nis persona Homerus *Iliad. χ'. v. 91.* ab Epictet.
differ. l. 3. c. 24. Ciceron. ad *Attic. l. 9. c. 4.* &
Chrytip. apud Galen. *de dogm. Hipp. c. 10.* Plat. l. 4.
c. 10. lavdatus verbis hisce:

Ἀνὼς γὰρ Δαναῶν φησὶ δειδῶν. ἐδὲ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλὰ λυκῆναι κατὰ τὴν δέ μοι ἐξ
Σπιδῶν ἐκδρόσκη, τρομῶν δ' ὑπὸ φάσμα γυῖα.
§ 44. Ἐγὼ δὲ] Ex *Platonis apolog.* Vide au-
tem his gemina l. 3. § 6, 7. & l. 6. § 2.

§ 45. Οὐδὲν πᾶσι αὐτὸν τὰς] Sumptrum
hinc.

καὶ διαφέρουσιν ὡς ἄλλα, τὴν ὡς τὸ ὅλον
 οὐκ ἐκείνη διαφέρει. Senec. *q. nat. l. 7. c. 27.*
 Non vides quā contraria inter se elementa sint
 gravia & levia sunt, frigida & calida, humida &
 sicca. tota huius mundi concordia discordibus constar.
 non ad unam naturā formam opus suum præstat, sed
 ipsa varietate se jactat. alia majora, alia velociora
 aliis facit? alia validiora, alia temperatiora: quædam
 autem eduxit e turba, ut singula & conspicua pro-
 cederent; quædam in gregem misit. Apul. de mund.
 Mirum quibusdam videri solet, quod, cum ex diversis
 atque in se pugnantibus elementis mundi natura con-
 flatā sit, aridis atque fluxis, glacialibus & ignitis,
 tanto rerum divorcio nondum sit ejus mortalitas dis-
 soluta. quibus illud simile satis faciet, cum in urbe ex
 diversis & contrariis corporata rerum inæqualium
 multitudo concordat. sunt enim pariter dices &
 egentes, adolescentum ætas permixta senioribus, igna-
 vi cum fortioribus, pessimi cum optimis congregati.
 aut profecto, quod res est, fateantur, hanc esse civilis
 rationis admirandam temperantiam, cum quidem de
 pluribus una sit facta, & similis sui tota, cum dis-
 similia membra sint, receptrixque sit naturarum ad
 diversa tendentium, & fortunarum per varios fines
 exiturus tendentium. sic mare & fœmineum secum
 junguntur, ac diversus utriusque sexus ex dissimilibus
 fœmile animal facit: artēsque ipsa naturam imitan-
 tes ex imparibus paria faciunt. Pittura, ex discordi-
 bus pigmentorum coloribus, atris, albis, luteis & pu-
 nices confusione modicā temperatis, imagines his quæ
 imitatur similes facit. ipsa etiam Musica, quæ de
 longis & brevibus, acutis & gravioribus sonis con-
 stat, tam diversis & dissotis vocibus harmoniam con-
 sonam reddit. &c. Et mox: *Quæ quippe omni-
 um diversitas, gravissimorum, levissimorum, ferven-
 tium, frigidorum, docente ratione natura, diversis
 licet rebus, æqualitatem deferre concordiam, omnia
 parentis mundi amanitatem æternitatemque reperit.*
 Quæ omnia sunt translata ex Aristotelis nomine de
 mundo inscripti libelli cap. 5. Vide ad l. 4. § 27.

§ 49. Τὰ θεωρητότατα] Vide l. 6. § 46, 47.
 Ἐξέστι καὶ τὰ εὐκλεῖα θεωρητότατα] Vide ad l.
 6. § 37. & *supr.* § 1. & l. 2. § 14. Plutarch.
 de EI Delphic. Μαυρικὴ τέχνη ἐστὶ καὶ τὸ μέ-
 λλον ἐκ τῆς παρόντων ἢ παρορμητικῶν. ἔστι δὲ
 ἡ ἀνάγκη ἢ γένεσις, ἢ ἀλλοτρίωσις ἢ φθορά.
 ἀλλ' ἐπεὶ πάντα τοῖς γεγονόσι τὰ γυνόμενα, τὰ
 τε φθινομένη καὶ τὰ γινόμενα ἐκτεταται καὶ σωθή-
 νται, καὶ διέξωδον ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος παρα-
 σκεύη, ὅ τας αἰτίας εἰς ταῦτα συνιστάντι τὰς ἄλ-
 ληλα καὶ συμπλέκοντι φυσικῶς ὁπταμένῳ, διδῶν καὶ
 θεωλόντι τὰ τε ὅλα, τὰ τ' ἐωσμένα, καὶ τ' ὅσα.
 uti Homer. Il. α'. v. 70. Vide l. 10. § 5. Ve-
 rum de solertia ac sagacitate non fatidica, sed poli-
 tica, Plin. min. l. 1. ep. 5. Mavricum prædicans:
 Vir est gravis, prudens, multis experimentis crudi-

tus, & qui futura possit ex præteritis providere. In-
 ter alias historiarum laudes, hanc non ultimam ponit
 Niceph. Gregoras *hist. Rom. lib. 1.* ὅτι θεωρητάς
 τούτων πᾶν τὸν μνηστῆρα ποιεῖ, ἐκ τῆς εὐδοκί-
 ας ἡμετέρας τὰ μέλλοντα. Polyb. *hist. l. 6.* Τὴν
 γὰρ γένεσιν καὶ ἀνθρώπων ταύτη διαφέρειν καὶ ἄλ-
 λων ζῶν, ἢ μόνοις αὐτοῖς μέτεσι νῦν καὶ λογισμῶν
 φανερῶν, ὡς ἐκ ἐκείνης παρεστῆσιν αὐτοῖς τὴν θεω-
 ρητικὴν διαφύλαξιν, καὶ δαπάνην ἐκ τῆς ἄλλων ὁ-
 ρῶν, ἀλλ' ἐπισημαίνοντες τὸ γινόμενον, καὶ διαφαι-
 δν τοῖς παρόσι, θεωρητικῶς τὸ μέλλον, καὶ συλλο-
 γιστικῶς, ὅτι τὸ παρακλήσιον ἐκείναις αὐτοῖς συλ-
 λήσιν. Cicer. *offic. l. 1. § 11.* Inter hominem &
 belluam hoc maxime interest, quod hæc tantum, quan-
 tum sensu movetur, ad id solum quod adest, quodque
 præsens est, se accommodat, parvulum admodum sen-
 tiens præteritum aut futurum. Homo autem, quia ra-
 tionis particeps, consequentia cernit, principia &
 causas rerum videt, earumque progressus, & quasi an-
 tecessiones non ignorat, similitudines comparat, &
 rebus præsentibus adjunctis atque annexis futura;
 facile totius vitæ circūsum videt, ad eamque degendam
 præparat res necessarias.

§ 50. Καὶ τὰ ἐκ γῆς] Evripidis ista sunt ex
 Chrysippo. quod ex Clemente Alex. *strom. l. 6.* di-
 dicimus. refert & Philo de mund. immort. ex quo
 sic restituenda & disponenda sunt; accessione non
 contemnenda insuper adavcta.

Καὶ τὰ ἐκ γῆς καὶ ἐκ αἵματος
 Φύσιν εἰς γαῖαν τὴν ἀπ' αἵματος
 Βλαστὴν γῆς εἰς ἕρπινον
 Πόλον ἥλθε πάλιν θνητὴν δ' ἔστιν
 τῶν γινόμενων διακρινόμενον
 Δ' ἄλλο ὡς ἄλλο
 Μορφὴν ἔτερον ἐπέτεξε.
 Retróque meant, quæ terra dedit
 Iterum in terram: quod ab ætherio
 Venerat ortu, caeleste poli
 Revertit templum. quæ sunt, horum
 Nihil emoritur, sed secretum
 Illud ab isto
 Alia sub imagine parat.

Ita Grotius legit veritque: nisi quod pro ἐπέτερον, quod
 Philo Clementisque habent, ἰδίαν substituit, & pro-
 pria reddit. mihi, illud retinere potius antiquiusque
 visum est: etiam si Philonis codices uno loco istud
 exhibeant, quum uno amplius cum Clementis con-
 veniant. Evripides idem in *supplic.* quod Moschion-
 nis nomen frustra præfert, apud Stob. *tom. 2. tit.*

124.
 Ὅθεν δ' ἔχοντες εἰς τὸ σῶμα ἀφίκατο
 Ἐνταῦθα ἀπαλθῆναι πνεῦμα μὲν ὡς αἰθέρα
 Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν.
 Et unde nostra quodque natura est datum
 Ed reverti. magnus æther spiritum,
 Corpus recipiat terra. — Grot.

Epicharmus apud Plat. ad Apollon. *Κωερχιδν χ
δερχιδν χ ἀμνιδν ὄδν πνθε πάλιν. γὰ μὲν εἰς
γᾶν, πνῦμα δ' ἄνα. τί σφδς χαλεπὸν χ ἐδ' ἐν.
εἴ τι ἐνὶ ἐνὶ δὲνι debent, q̄ vitia in vulgatis ha-
bentur. Concretum est, & discretum est, eodēq̄
revertit, unde venit: ad terram terra, sursum spi-
ritus. caed̄ horum grave est? nihil qicqam. Lu-
cret. l. 2.*

Cedit enim retro, de terra quod fuit ante,

In terras: & qod missum est ex aetheris oris,

Id rursum cœli rellatum templa receptant.

• Solomon ipse Eccles. c. 12 v. 7. Rediſſe pulvis ad terram, quod prius fuerat: ſpiritus autem ad Deum, qui primò dederat. Heraclit. epiſt. ad Amphidamant.

Εάν ὁ φθάρτων ὑπὲρ πάντων γένται τὸ σῶμα, δύ-
σεται εἰς τὸ ἐμπαρμεύον. ἀλλὰ ὁ ψυχὴ δύσεται
ἀλλὰ ἀθάνατον ἔσται χεῖμα εἰς ἕρπον ἀναπήσσει
μετάρρηθ. Δέξονται δὲ με αἰθέριοι δομοί.

Hinc de Sibylla prima fabulosum illud ex Sarapionis Epici apud Clem. *strom.* l. 1. μὲν ἀποδαίνουσι λῆξαι μαρτυκῆς καὶ τὸ ἔλ' εἰς ἀβυσσὺν χωρεῖται αὐτῆς κτ' πλάττω, ταύτ' ἐγὼ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κληθεὶς ματὰ δαΐμονος τὰ δ' εἰς γῆν μετακαλόντες σώματα, πῶς, ὡς εἴκοις, ἀναρρήσεις, ὅσα ἂν αὐτῷ ὀπτιμωθῇ θρέμματά, ἀκριβεῖ δια ᾧ σπαλάχρων θεωροῦμεν τὸ μέλλοντος διλογον τῷ ὃ ψυχῇ αὐτῆς ἐδ', τὸ ἐπ' τελευτῇ καινουργοῦσιν. quod et potius refero, qia lucem dat loco Plutarchi de sera num. vindictā ubi de Sibylla dicitur, ἄθεν αὐτῷ σοφίᾳ πολλόντων ἐπ' αἰσθησέων τῆς τελευτῆς φετεισεμφύλω. Vide l. 5. § 4. & l. 4. § 5, 14, 21, 23.

¹ Ἡ τὰ το διόλυσιν καὶ ποιῦντες πε σκορπισμοῖς] leg.
ποιῦντες. vel, [ἡ] καὶ τ. Vide supr. § 32.

§ 51. Kai *οτις*] Kai istuc superfluum videtur. verus sunt ex Eyrpid. *Supplic.* à Plutarcho etiam in *Consul. ad Apollon.* laudatis; qđ loco ver-
sculus proximè hos prægressus iste prægigitur;

Μισὸν δ' ὅπου χεῖρας ἐκείνων βίον &c.

sunt autem variè admodum in Evrip. cod. apud Marc. apudq; Plut. concepti, quod est vitiorum indicium satis clarum.

Σίπειν καὶ πότιν καὶ μαγαδιάμασ] At Plur.
Βρωτοῖσ καὶ ποτοῖσ καὶ μαγαδιάμασ.

Hyrip. cod.

Ναυτοῖσι καὶ στρατιῶσι καὶ μαθηταῖς.

ubi Brod. *παρρησία*, *q̄ietē*, *laboris fugā*. quod in-
rind rejicit Canter. & Plutarcho adhæret. qem itā
probat Grot. ut opinetur tamen esse potuisse, *παρρη-
σία* & *παρρησία*. quod mihi omnium minimē val-
detur verisimile; *morbis* enim vitam protelari, fal-
tem horum ope uti homines ad mortem remoran-
dam, quis dixerit? at Camer. *ὑποδοχή*, vehiculis, le-
gendum suspicatur. Ego vel Marcum seqar lubens,
vel Plutarchum, q̄i ut verbulo differant, casu con-
veniunt.

Καὶ μαγάρμῃσι] Evripid. cod. *μαγάρμῃσι*,
oraculis, qibus moniti casus futurus declinent.
 Brod. Plur. *μαγάρμῃσι, cārmine*. Grot. ut ad cu-
 rationes magicas referatur. ego nec Marci nostri
μαγάρμῃσι spreverim. cūm & *φίλτρα* & *εἰδέ-*
ματα magica ἐο̃ quoq̃ vocabulo usitatissimē de-
 signentur. Q̃zanq̃n alio forsan seruo istis accipi
 queat, pro *scitamentis* nempe, sive *cupēditis* q̃modo

10 *ἡλικίας πενήτης καὶ τὰ μαγείων καὶ ὁμοιοῦν μαγανδύματα καὶ κομψύματα*, conjunxit. Et Plin. l. 1. c. 50. *Dedere & Partibz coqis suos mores. nec tamen in hoc mangonio gicgam totam places.* Vel latiori etiam sensu, pro artificio omni, qđ corpus humanum accurari solet. Unde *Mangonium ars: & venalitiūm mangonia*, Plin. l. 21. c. 26. & *puerorum mangonisatio*, ibid. l. 32. c. 10. qđ pubem eorum retardari procurabant mangones, sicut artificijs & accurationibus his, *οἱ φιλόψυχοι* senectutem & mortem etiam, quantum poterant, ipsam. 20 ceterum & de magicis ac ferilibus illis Plinius l. 28. c. i. *Qvis ista invenit ostenda? quis veneficia innocentiora effecit, qđam remedia? procul à nobis vestrisq; literis absint ista. nos auxilia dicemus, non piacula.* Tum subjungit, qđ Tragicę mentem accedenti prope; *Pitam* quidem non adeo expetendam censemus, ut quq; modo trahenda sit.

Παραστρέφοντες ὁρεῶν] *avertentes currum*.
 30 Xyl. qasi ὁρεῶν legerit. nisi typographetarium mendum
 fuerit. *canalem, aut fluvii cursum*. Annot. Lugd.
cursum divertentes, metaphora ab his. q. fluvius de-
rivans & defleat. Brod. ἄλεσθαι mavult Grot.
 ego nihil mutem.

Θεός, ὃ πῶς ὅτι ἔστι] Hæc aliunde sunt.
 Καμάτοις ἀνδύτοις] Laboribus luctu lachry-
 misq; calentibus. Xyl. ctiams miseria nostram
 lugeamus Cal. at qid si ἀνδύτοις, minimè flendis
 aut lugendis, veriterimus? possit enim etiam obiri
 suspicio, scripsisse Xyl. carentibus non calentibus. ut
 sit ῥήματοι ἀνδύτοι, labores, si cum Flacco lo-
 quamur, illachrymabiles; vel eò sensu qđ Plutonium
 ille illachrymabilem dixit, *carm. l. 2. Od. 14. qos*
lugere fraterge frustra fuit: (τὶ γὰρ ἐλαφρὸν ἔσ-
 τ' εὖ ἀφρατὶ ὀδυρόμενον δένειν κολλᾶν;

Nam qid leuat tandem mala;
 Laffare corda luctibus?
 Bacchylides apud Agab. tom. 2. tit. 109.) vel qđ
 fortes illos pŕiſcos Aſtameſſone pŕiores illacryma-
 biles ignotoſq; l. 4. od. 9. qđ minime lugeantur;
 ſive qđ lugendi non ſint, ſed ſtrenue alacriterq; per-
 ferendi. Senec. ep. 107. Malus miles eſt qđ impe-
 ratorem gemens ſequitur. Et quaſt. nat. l. 3. praſat.
 Flere, qerri, ingemere; deſciſcere eſt. qanquam & au-
 ſpiciuſ eſt. *ſελουſιν, κλαίου, ſβιδæ.* atq; inde po-
 terit *τὸ ἀνδρῶν* deduci.

§ 52, Κατὰ νότον] professor. D. Boos. ut sit

fit *ἐπὶ τῷ καταβάλλειν dependere, impendere, insu-*
mere. qomodo Svidas ex Amphi^z machi^z

Καὶ οὐ μὲν ἥλας, καὶ ἑλάνθων τριώβολον.

id est, καταβαλόν. inde καταβαλή. Svidas idem,
κατάβαρ ἐι ἐρευνῶν τὰς καταβολὰς ποιῶνται ὅς
χρημάτων. Et Gregor. Naz. de pace 3. ad l. 4. §
20. πλὴν αὖν καταβαλόν χρημάτων. & sit sensus,
fieri potest, ut profusior sis; ut tamen nihilo libera-
lior cā ratione existas. Falluntur enim, quibus luxu-
ria specie liberalitatis imponit. ut Tacit. hist. l. 1.
& ut Plin. in paneg. Ambitio, & iactantia, & ef-
fusio, & quidvis potius qām liberalitas existimanda
est, cui ratio non constat. Itaque Senec. epist. 121.
Non voco ego liberalem, pecunie sua iratum. mul-
tum interest, utrum quis dare sciat, an servare nesci-
at. multi sunt, qui non donant, sed projiciunt. id est,
καταβάλλουσιν, sive καὶ καταβάλλουσιν, prout Hesiod. in
Theogon.

Κόστος ἐπὶ πόντῳ.

In mare projecit.

de talibus Tacit. libro superius indicato. Perdere
iste sciet, donare nesciat. Et Epicharmus apud Plut.
in Pelopid. & de garrul.

Ὁυ φιλόδωτος σὺ γὰρ ἔαρ' ἔχει νόσον, χαίρεις
διδίξας.

ita enim est concipiendum, ut versus consistat.

Liberalis haud ei ipse: morbum habes, lubet dare.

Ego malim καβαλικώτερος. qomodo mox κοινο-

νικώτερος. (ita enim scribendum, non κοινωνικό-

τερος) & cum Xyl. λυτὰ peritiorē intelligi. nam

καβαλόν pro λυτῶν, quod Xyl. avumat dici,

exemplo carere existimo. καβαλῶν deiecit, pro-

sternere, de colluctantibus est frequentissimum: quos

ait Galen. in Hippocr. arbor. 3. αὐτὸ αὐτὸ ἔργον

ποιεῖν καὶ τὸν βίον ἀπαιλῶ, τὴν διατριβὴν ἐν

γυμνασίοις τὸ καβαλῶν ἐπίσης ἔνεχα. Eustath.

ad Hom. Il. l. v. 206. Τὸ καβαλῶν, ἢ ἀπὸ αὐτῶν ἀντὶ

τῆς ἐξάγειν, ὅ δὲ ἐστὶν ἢ βαστάζειν ἀνὰ, ἢ τὰ ἐγ-

κλῶν ἢ τὸν ἐν πάμασι καταβάλλει τὸν ἀντι-

πλῶν. itaque artem istorum Galenus idem lib. ad

Tibull. non tam γυμνασικῶν dici postulat, qām

καταβαλνικῶν sive, ut Lacones efferebant, καβα-

λικῶν. qī & i, ique is, καβαλνικώτερον εἰαυτῷ γὰ

φασὶν ἢ τὸν ἐν ταύτῃ πεδερμίδων, ἢ ἰχθυί-

τερον. in hoc studio enutritas, non validiores sese

diciunt esse, sed prosternendi peritiores. Atque ita re-

vera Spartanus quidam avtore Plutarcho in apoth.

de antizonista suo, à quo in certamine superatus &

prostratus fuerat, dixisse fertur, ἐ μὲν ἐν κρείσσων,

ἀλλὰ καβαλνικώτερος. non est melior me aut for-

tior, sed deiciendi sive prosternendi peritior. Qd &

repperisse Marcum illuc, mihi probabile admodum

videtur: quasi dixerit, Καβαλνικώτερός σου ἐστὶν ἢ

vel, ἀλλ' ὅτις ἐστὶ; est aliquis te λυτὰ peritior, sive

corporis robore viribusque validior? at te benignior,

aut modestior, &c. nē existat. hoc enim in te po-

nitum est: illud non item. vel, hoc si minùs exti-

terit, nihil est quod ea in re, aut ille superiorem te

esse sese gloriatur. Aut ipse ab ullo superari te dedecus

ullum existimes. Quid Agellus aliquandò Persa-

rum regem magnum predicanti, Τί δ' ἐμὲ γὰρ μεί-

ζον ἐκείνῳ, εἰ μὴ καὶ δικιωτέρης; Plut. de se

laudand. quod contractius & λακωνικώτερον dici

poterat, Τί μείζων, εἰ μὴ ἀμείνων; Plato ep. 4.

Ἀνδρεία μὲν γὰρ καὶ ταχέως καὶ ῥάμην διενεκεῖν, δὲ

ἔστιν αὖν καὶ ἑτέρων ἐν πῶνι ἀληθεία καὶ καὶ δικιω-

σύνη, καὶ μεγαλοφροσύνη, καὶ τῇ ὅρι πάντα ταῦτα

εὐρημοσύνη, συμπαῖν περὶ αὐτὸν ἀντιποικίλους τὰ

ποιαῦτα τιμᾶν, ἐκόντας ὅς ἄλλων διατρέψιν. ὅρι

τότων δ' ὁ μέγιστος ἐστὶν ἄγων. Nihil, opinor ad

Marci mentem aperiendam accommodatius dici po-

tuit. Vide ad lib. 3. § 4. Epictet. enchir. c. 42.

Οὐτοὶ οὖν λόγοι ἀνυπακοῆς, ἐγὼ σε πειστώτερος εἰ-

μι' ἐγὼ σε ἀεὶ κρείσσων' ἐγὼ σε λογιώτερος' ἐγὼ

σε ἀεὶ κρείσσων. ἐκείνοι δ' μάλλον σωματικῶς ἐγὼ

σε πειστώτερος' ἢ ἐμὲ ἀεὶ κήποις τῆς σῆς κρεί-

σσων' ἐγὼ σε λογιώτερος' ἢ ἐμὲ ἀεὶ λέξιν τῆς σῆς

κρείσσων. οὐ δὲ γὰρ ἔτι κήποις εἶ, ἔτι λέξιν. Ge-

mina habes l. 5. § 5. & infr. § 66. Adnotave-

rat nescio quis ad periochæ hujus caput verba hæc.

ἢ ἐστὶν ἀρετὴ τὸ, ἀλλὰ ὅς ἂν ἀνωτέρω ὅς ὅτι

Πλατωνικῶν σωματικῶν. quod in contextum postea

cum irrepsisset, nos denuo furcillavimus: eò magis;

quia etiam frivolum, falsum est, non alienum duntaxat.

Εὐτακτέτερος ὅτι τῶς συμβαίνεισιν] Trans-

latum à re militari, in qā de eis usurpatur, qī, qic-

quid obvenit, ordinem non turbant, qicquid fuerit

in junctum, citra tergiversationem aut quæmoniam

exequuntur. Xenophon. Cyri institut. lib. 1. Εὐ-

τακτοτέρως καὶ ἐνπειθετέρως ποιεῖ. Epictet. l. 3. c.

24. Ὁ κἀγὼς καὶ ἀγαθός, μαμνημένος, τίς τ' ἐστὶ,

καὶ πόθεν ἐλήλυθες, καὶ ποῦ πῦρ ἔχον, πῶς μόνον

τέτρω ὅτι, πῶς τὴν αὐτὴν χρεὼν ἐκπαρῶν ἐν-

τάκτως καὶ ἐνπειθεῶς τῷ θεῷ.

§ 53. Ὅπου ἔργον] Vide l. 5. § 3, 14.

Κοινὸν τοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον] Vide ad l.

3. § 4. συγγενὲς πᾶν τὸ λογικόν.

Ὁρεαίαις τυχεῖν] ita infr. § 74. Ὁρεαίαις

περὶ εἰς καὶ εὐσύν. Et l. 11. § 4. πεπίνκα π κοι-

νωνικῶς; ἢ ἢν Ὁρεαίαις.

§ 54. Πανταχὺ καὶ διλυκῶς] Vide l. 8. §

45. Senec. Medea, 2. 1.

Nusquam potest non esse virtuti locus.

Ἐπὶ σοὶ ἐστὶ] Vide ad l. 2. § 11. ἐπ' αὐτῷ

τὸ πᾶν & l. 10. § 32.

Τῇ παρῶν συμβαίνει] ita deinceps leg. καὶ τῇ

παρῶν συντάσσεται.

Θεοσιβῶς ἐναρκεῖν] Vide ad l. 6. § 2, 32

& l. 10. § 21. Epictet. dissert. lib. 3. c. 26. ἢ πε-

ρίσιν καὶ ἐνοεῖ, ὅτι ἴαν τῷ θεῷ συνεκτατάξῃ

ἑαυτὴν, διατάσσεται ἀσάμῳ. πῶς λόγους συνεκ-

τατάξαι; ἢ δ' αὖ ἐκείνῳ. δὴ καὶ αὐτὸς δὴ καὶ

καὶ δ' αὖ ἐκείνῳ μὴ δῖαν, τὸτο μὲν αὐτὸς δῖαν. Vide infra § 56. Sen. ep. 74. Placeat homini, quicquid Deo placuit.

Ἐπιλοτεχνεῖν] compositio duriuscula, sed gemina illi Epicteti *dissert.* l. 2. c. 20. ἡ περὶ φιλοτεχνεῖν &c. Sunt autem compositiones istiusmodi apud Stoicos nimis quam familiares. Vide Epictet. l. 2. c. 5. ad l. 4. § 1.

§ 55. Τὸ ἐξῆς τῇ καλασδῇ] Vide lib. 5. § 16. & supra § 53. ita l. 12. § 12. Τὸ ἐξῆς τῇ εἰσῇ. Clem. Alex. *strom.* l. 1. φύσει δ' αὖ κοινωνικὸς καὶ δικαίος ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐδημιούργησεν.

Τὰς σωματικὰς πένεις] Vide ad l. 3. § 6.

Ἡ νοσεῖ ἐξέλει περὶ πένειν] Vide ad l. 2. § 2. *ψυχὴς τῆς ἡγεμονικῆς*. Plut. *adv. Epicur.* & in ista principatum obtinet τὸ ἡγεμονικὸν κατ' ἐξοχὴν sic dictum. Ἀποπνέει τὸ κρῆσσον καὶ βελούταται πρὸς ἐν ἡμῶν ἡπείδῃ καὶ πνέει. Aristot. *ethic. magn.* l. 2. c. 6. Et *Eudem.* l. 5. c. 12. Ἀποπνέει αὖ ἐν τῷ χρεῖον ταύτης δὲ, κωλύει τε αὐτὴν ἐξαι. Idemque *polit.* l. 1. c. 4. Τὸ ζῶον σπῶνται σωθεῖσθαι ψυχῆς καὶ σωματός· ὃν τὸ μὲν ἀρῶν ἐστὶ φύσις, τὸ δ' ἀρχαῖον. δὲ δ' σκοπεῖν ἐν τῇ φύσει ἔχουσιν μάλλον τὸ φύσις, καὶ μὴ ἐν τοῖς διεφθαρμένοις. — ἐστὶ δ' ἔν τῳ σπῶνται ἐν ζῳῳ διαρῖσσι καὶ διασπῶνται ἀρχῇ καὶ πολυτεχνίῳ. ἢ μὲν γὰρ ψυχὴ τὸ σῶμα καὶ ἀρῶν, διασπῶνται ἀρχῇ· ὁ δ' ὅς τις τῆς ἀρχῆς, πολυτεχνίῳ καὶ βασιλικίῳ. *Salust. bell. Catilin.* Nostra omnis vis in animo & corpore sita est. animi imperio, corporis servitio magis utimur. *Tertull. de bapt.* c. 4. Spiritus dominatur, caro famulatur. Et *Aug. homil.* 37. Anima dominatur, caro servit: anima superior est, caro subiecta est. Recte itaque *Hesych.* in *ascetic.* c. 1. § 33. Μὴ ἀννοεῖται τῷ κυρίῳ καὶ ἀσθάρτον ἢ φθαρτὴ πηλὸς καὶ δῖαν. Vide infra l. 10. § 38.

Τὰ μὲν λοιπὰ πρὸς λογικὴν ἐνεχον] Vide l. 5. § 16. & Epictet. *dissert.* l. 2. c. 8.

Χρηστικὴ πᾶσιν ἐκείνοις] Probat hinc mentis principatum Epictet. l. 2. c. 23. Vide ad l. 5. § 21. & l. 10. § 39. *Clemens strom.* l. 1. Ἐν μὲν γὰρ ἡρώδῃ, καὶ τοῖς μαχίμοις ζωὸς, δὲ ἐμψύχων τῇ καὶ ἀψύχων, ψυχὴ τὸ τῶν ἐκείνῃ καὶ τῇ τοῖς τῆς ψυχῆς πᾶσι, ὃν ἐμπρακτικῶν τῇ ἀρετῇ, λογισμός ἐστὶ τὸ ταχικόν.

Τὸ ἀπερῶτον] Vide ad l. 3. § 9.

Ἐυδία φραίνετο] Vide ad l. 10. § 11, 12.

Ἐχει τὰ αὐτὰ ἀπύχει, forsitan. quod est significantius, & Marco familiare. Vide ad lib. 4. § 49.

§ 56. Ὡς ἀποτεθνήκωτα καὶ μὲν νῦν βελούτα] Periochae istius Seneca meliorem interpretem frustra quaesiveris. Sic ille *epist.* 12. Sic ordinandus est dies omnis, tanquam cogat agmen, & consummet atque expleat vitam. *Pacuvius* qui Syriam usu suum fecit, cum vino & illis funeris epulis sibi pa-

rensaverat, sic in cubiculum ferebatur ad caena, ut inter plausus exolitorum hoc ad symphoniam caneretur, βελούτα, βελούτα. nullo non se die exulit. hoc quod ille ex mala conscientia faciebat, nos ex bona faciamus, & in somnum ituri, lati hilarisque dicamus, Vixi, & quem dederat cursum fortuna peregi. crastinum si adjecerit Deus, lati recipiamus. ille beatissimus est & securus sui possessor, qui crastinum sine sollicitudine expectat. quisquis dixit; Vixi, quotidie ad lucrum surgit. Quod *Flacc.* l. 1. *epist.* 4.

Omitem crede diem tibi diluxisse supremum.

Grata superveniet, quae non sperabitur hora.

Idem *Sen.* *epist.* 101. Sic formemus animum, tanquam ad extrema ventum sit. nihil differamus: quotidie cum vita paria faciamus. *Martial.* l. 4. *ep.* 54.

Si sapiis, utaris totis Coline, diebus:

Extremamque tibi semper adesse putes.

Evmolpus apud *Petronium*: Ego sic semper & ubique vixi, ut ultimam quaque lucem, tanquam non redituram consumerem. Vide ad l. 3. § 8.

Ex τῷ πρῶτον] idem quod lib. 6. § 41. ἐκ πρῶτος. ex abundantia.

§ 57. Μόρον φιλεῖν] hoc est, quod Epictet. *dissert.* l. 1. c. 1. ἀρῶν τῷ δολιχῷ. Vide ad l. 3. § 4. & l. 10. § 12. Vide & *Democritum* supra ad § 27.

Τί γὰρ ἀρμόδιότερον] Vide ad l. 4. § 18. & l. 10. § 20. Epictet. l. 2. c. 7. Ἄλλο γὰρ πρὸς δόλεις, ἢ τὸ ἀμείνον· ἄλλο ἔν τῳ ἀμείνον, ἢ τὸ πρὸς δόλεις; & l. 4. c. 7. κρείττον ὁ δὲ θεὸς δῖαι, ἢ ὁ ἑρῶ. male ista cum sequentibus commisit *Xyl.*

§ 58. Οἷς τὰ αὐτὰ σωθεῖσθαι] Itā solatur se *Merope* in *Euripidis Cresphontae*: (*Plut.* exhibet in *Consol. ad Apollon.*)

Τεθῆσσι πᾶσις ἐκ ἐμοὶ μὲν βροτῶν,

Οὐδ' ἀνδρὸς ἐσθλῶν. ἄλλαι μὲν εἰσι

Τὸν αὐτὸν ἐξώτρηναι, οἷς ἑρῶ, βίον.

Orbata natis mortuis, spoliis viro,

Non sola ego hominum: mille sunt alia, quibus

Toleranda fuit haec vita, quae nunc est mihi. *Gros. Juvenal. Sat.* 13.

— nec rara videmus

Se pateris: casus multis hic cognitus, ac jam Tritus, & e medio fortuna ductus aceruo.

Itaque ut *Menander*:

Πατρὸς τὸ καὶ δὲ ἑτίαν κακόν.

Solari alienis ex damnis velis tuis.

Siquidem ut *Senec. Troad.* 4.

Ferre quam sortem patiuntur omnes,

Nemo recusat.

Quem & vide ulterius id argumenti ibidem proclan-tem. Vide & ad l. 11. § 12. de *Tragœdiarum* usu. Facit huc *Democriti* techna illa, quae *Dario* uxoris obitum impotentius simul ac obstinatius hugenti illust. Spem faciebat regi posse se illam vitam restitueret, si res ad id perficiendum necessariz suppeditaerentur. re-

ge nihil non libentissime suppeditaturum se pollicente, reliqua quidem omnia sibi suppetere aiebat, unicum tantum deesse. id quidnam esset percontanti, respondit, 'Εἰ πρῶν ἀπὸνδρῶν ὀνομασία τῶ τάφῳ τῆς γυναικὸς ἐπιγραφέσθην, εὐδὺς αὐτῷ ἀναβιάσασθαι. h. e. Si uxoris tumulo tria tantum nomina inscriberet hominum, qui sine luctu vitam exegissent, fore statim ut revivisceret illa. Narrat Julian. Imperat. epist. 38. ἀπὸνδρῶν autem nomine intelligo potius, qui neminem luxissent, quàm cum Gallo interprete, quos nemo luxisset. Subjungit enim Julianus Democritum, cum rex μινδῖνα ἀνδρα, virum nē unum quidem istiusmodi reperisse posse se proficeretur, more suo ridentem subiecisse, 'Ἐν, ὃ πάντων ἀποπύτατε, θρηνηεῖς ἀναβιάσθαι, ὡς μόνον ἀλλήνων τοῖς τε συμπαλαῖς, ὁ μὲν ἕνα ἦν πρόποτε γερνόντων ἀμωρεῶν οὐκείας πένδους ἔχον ἑυρεῖν; Et te, omnium ineptissime, non pudet lugere, quasi solus malis istiusmodi confisteretur, cum nē unum quidem ex omnibus qui unquam fuerint, reperire possis, cui ejusmodi nihil quicquam obtrigerit? Interpretationem vocabuli confirmat & Lucianus in vita Demonastri Cynici, quem ille Herodi Autico filii mortem immoderatius lugenti, pari technā illusisse refert, τὸ παιδὸς τὸ εἶδον ἀναχαγεῖν pollicitum, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς πέναι ἀνδρῶν οὐνομάσας μινδῖνα πρόποτε πένειν. Ἰνκώταις, quod ille cum prestare nequiret, subiecisse Cynicum, 'Ἐν, ὃ γέλοιος, μόνος ἀφῳρητὰ πάσκει νομίζεις, μινδῖνα ὁρῶν πένδους ἀμωρεῶν; Itā Luciano qui ἀπὸνδρῶν dicitur, idem Luciano πένδους ἀμωρεῶς nuncupatur. Nec inficetum Socratis illud, quod Plut. ad Apollon. sic refert. 'Εἰ σωτηρὴ καμῶν εἰς τὸ κυρτὸν τὰς ἀνυχίας, ὥστε διελέσθαι τὸ ἴσον ἔχον, ἀσμένους ἀν τὸν πένους τὰς αὐτῶν λαβόντας ἀπαλᾶν. Herodot. l. 7. his verbis expressit: 'Εἰ πάντες ἀνδρῶν τὰ οὐκίαν καὶ εἰς μόνον σωτηρῶν, ἀλλὰ ἑαδὲς βυλῶν τοῖς πᾶσι ποιοῦσιν' ἐκὼν-λαβόντες ἀν εἰς τὰ ἦν πάλαι καὶ, ἀσπασίως ἔχον αὐτῶν ἀποφραγῆντο ὅπῳ, τὰ ἴσων ἔχοντες.

Peccei τὸ πῶς ἡμεῖς αὐτοῖς ἐλθὲν γινώσκω] Utile admodum documentum, ut non tam animo obturbemur de eis quæ nobis sectus obtrigerint, quàm cogitationem in hoc totam defixam habeamus, quomodo eventus illos adversos probè utendo, in rem nostram convertamus. Facit huc cumpremis totus ille Plutarchi tractatus de utilitate ex inimicis capienda. Sed & Maximi Tyrii differt. 35. 'Ὅτι ἐὰν καὶ ἐν ἡμεῖς ἀφῳρητῶν ὀφελῆδες. Et Epicteti l. 3. c. 20. 'Ὅτι ἀπὸ πάντων ἡμεῖς ἐκ τῶν ὅτιν ὀφελῆδες.

Ἔλθω σε ἔσται] σοι, malim. Vide ad l. 4. § 1, 49. & l. 10. § 33. & infra § 68. Epictet. l. 4. c. 10. 'Ἐξέστι σοι παντὶ τῷ ἀποβάνῃ χεῖρ καὶ εὖσιν καὶ εἰς τὸ καλῶς δυνάμει. μακάρι ἔν σοι λῆγει, πῶς γίνηται πῶς ἀποβῆ; ὅπως γὰρ ἀν γίνηται, σὺ αὐτὸ δύνῃς καλῶς, καὶ ἔσται σοι τὸ ἀποβάν ἐν τῇ χεῖρ.

Μόνον περὶ σε, καὶ εἰς σε αὐτῶν καλῶς ἔσται] Nihil vitiosa sit Scriptura; σε αὐτῶν καλῶς, i. e. tibi bonum, dicit, non ἐδ' ἑνὶ, quod Iakob Siracid. c. 14. v. 5. 'Ὁ ποιεὶς ἐαυτῷ, τίτι ἀγαθὸς ἔσται; Si sibi nequam, cui bonum? quod Paltas Psal. 49. v. 18. (Cum tibi benefeceris, collaudabunt te homines. aut quod Evripides versu illo celebratissimo, apud Platon. Hipp. maj. Cicer. ad famul. l. 13. ep. 15. Plut. de latend. in Alex. & Cason. maj. Lucian. apolog. Stob. 10 tom. 2. tit. 3. alios.

Μισῶ σοφιστὰς, ὅτις ἐκ αὐτῶν σοφός.

Odi professum sapere, sibi qui non sapit.

Sed quod Apostolus dixit, ad Rom. c. 14. v. 22. Πίστιν ἔχεις; καὶ αὐτὸν ἔχεις ὅρατον τὸ ὅρα. Fidem habes? habet apud te in conspectu Dei. i. e. sis tibi ipso Deo teste contentus. καὶ πομπῆς, μινδ' ἐλαζονδῶ. Epictet. l. 3. c. 23. quod Socrates in Platonis Sympos. tibicinam jubet, αὐλεῖν ἐαυτῷ, sibi canere. Unde Imenias, eundemque imitatus Julian. in misopog. Ταῖς μέσους ἄσας, καὶ ἑμαυτῷ. ex Antigenidis præceptoris monito, qui populo minius placentem iussit, sibi canere ἐν Μυσίς. Cicer. Bruto. quod Epictet. l. 4. c. 8. Σαυτῷ φιλοσόφῃσιν. qui & ibid. de Evphrate, Καλὰς 'Ευφρατὸς ἐλεγε, ὅτι ἐπιπολὺ ἐπειράμην λαοδάνειν φιλοσοφῶν, καὶ ἦν μοι, σοφί, τὸτο ὀφελίμῳ. παρῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶς ἐπείν, ὅτι ἐδ' ἀπὸ τῶν διατὰς ἐπείν, ἀλλὰ δὲ ἑμαυτῷ. ἡδὺον ἑμαυτῷ καλῶς, κατεδῶν ἑμὸν ἔχοι, τὸ βλέμμα, τὸν ἀπείλῳ. πάντα ἡμοὶ καὶ τῷ δῶ. Greg. Naz. ep. 60. Τὸς μὲν πολλὰς ἐὰ χεῖρ, καὶ ἐδ' ὁ καλῶς ἡσπῶν ἀπὸ δὲ καμῶν. αὐτὸς δὲ αὐτῷ καὶ καλῶς καὶ τῷ δῶ. Vide infra § 67. & l. 9. § 26. & l. 10. § 9. Xyl. Stude, ut tibi ipsi in omnibus actionibus honestatem consecutus videaris. quem & Calavb. sequitur. Cæterum, ut quod revera subesse sentiam, liberè eloquar; hæc omnia præter Marci mentem profus existero avitumo; locumque, qui traiectione laborat, ita operâ leviculâ restituendum. μόνον περὶ σε, σε αὐτῶν καὶ εἰς σε αὐτῶν καλῶς ἔσται] ὅτι πάντος ἐπὶ ἀφῳρητῶν formula familiaris in eis, quibus cavio præcipitur, monitis. περὶ σε, σε αὐτῶν καὶ ἀφῳρητῶν. Siracid. c. 29. v. 23. Luc. Evang. c. 17. v. 3. & c. 21. v. 34. & Act. c. 5. v. 35. & c. 20. v. 28. pro quod & Pavlus, ἐπεί σε αὐτῶν, dixit, ad Tim. ep. 1. c. 4. v. 16.

Καὶ μὴ μισῶ ἀμωρεῶν, ὅτι καὶ ἀφῳρητῶν ἐπὶ ἐπὶ ἀφῳρητῶν] leg. forsan, καὶ μὴ μισῶ ἐπὶ ἀμωρεῶν. ὅτι ἀφῳρητῶν, ἐπὶ ἐπὶ ἀφῳρητῶν. in utrisque avitem illis, hoc est, tum in illis sibi dimittendis, qui secius se gerunt, tum & in rerum istarum, quæ contingunt, usu, medium quiddam esse, nec bonum scilicet nec malum, illud circa quod actio tua versatur. Hæc ex conjectura non improbabili. nam interpretes quæ representant, quomodo ex lectione, quam admittunt, elici possint, nullus video. Epictet. l. 2. c. 5. 'Αἰ

ἐλαί.

ἡ δὲ χεῖρες αὐτῆς ἐκ ἀδάρους.

§ 59. 'Ενδον βλέπει.] Vide ad lib. 6. § 3.

'Ενδον ἢ πηγὴ τῆ ἀγαθῆς.] In mente scil. Plat. de animis. Σπέρμα ὅς περὶ τὴν διάνοιαν ἀρχὴ καὶ πηγὴ τῆ βίης τὸ ἦθος. Idemque de tranquill. διὰ τὴν πηγὴν τῆς οὐδυνίας ἐν αὐτοῖς ὅταν ἡμῶν ἐκιδάσκωμεν, ἵνα καὶ τὰ ἐκτός, ὡς δικαία καὶ εὐλα, καὶ χαλεπὴς χειρὸς συμφορῆται. Solomon Prov. c. 4. v. 23. Prae omni custodia custodi cor tuum: inde enim prodit vita. Vide infra § 61. & l. 8. § 45. Epiet. enchir. c. 46. 'Ιδιώτῃ γὰρ καὶ χαλεπῇ. ἔστι ποτε ἐξ ἐαυτοῦ περὶ δικαιοσύνης ἢ βλάδων. φιλοσοφῶν γὰρ καὶ χαλεπῇ πᾶσαν ἀρετήν καὶ βλάδων ἀφ' ἐαυτοῦ περὶ δικαιοσύνης. Senec. ep. 74. Omnium bonorum vis et origo in ipsa est virtute. quid refert, an aqua decurrens interceptiatur atque abeat, si fons ex quo fluxerit, saluus est?

'Αἱ ἀναβλύνει διωαυθὴν, ἑάν αἱ οὐκ ἐπὶ τῇ.] Alludit ad naturam fontium, quod altius fodias, crebrius haurias, eodem magis ebulliunt & scaturiunt uberius. Clem. Alex. paedag. l. 3. c. 7. Τῶν ὁρώτων ὅσα πύργα βρύνει, ἀναβλύνει εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναπαύει μύστον. quod ille ad liberalitatem transfert.

§ 60. Δεῖ καὶ τὸ σῶμα πεπηγμένον.] Huc Chilonis illud monitum, Laetii l. 1. 'Εν ὁδῷ καὶ σπέρματι. & λέγοντα μὴ κινεῖν τὴν χεῖρα· μαρτυρῶν γὰρ. Plutarchi nom. avtor de fort. Rom. Τῆς μὲν ἀρετῆς ἀρχὴν τὸ βάδισμα, καὶ τὸ βλέμμα καλεσθῆναι· quod βλέμμα πεπηγμένον, cum nostro, Epictetus dixit l. 2. c. 8. ὁρῶντων πεπηγμένα, in Marco Sophista Philostratus. Basil. Caesar. epist. 1. Τὸ βάδισμα μὲν γὰρ ὁρῶν, ὡς ἐκλύει τῆς ψυχῆς χαλάρωσιν· μὲν αὖ σφοδρὸν καὶ σποσθημένον, ὡς ἐμπόδιον αὐτῆς τῆς ὁρμῆς καταστάσει. Galenus in hortat. c. 2. Fortunae affeclas depingit, δέσση τῇ δαμονίᾳ σωθίσιας. at de Mercurii sectatoribus, πάντες μὲν, κόσμιοι· inquit: ἔδωκεν ἡ, ἐν βοῶσιν, ἐν ἀλλήλοις μάχονται. Anacharsidem describens Maxim. Tyr. dissert. 15. Ἄνθρωπος σοφίαν ἔχει πολυρρήμονα, ἔδει λαλόν. ἀλλ' ἢν αὐτῆς τὸ κατόλιον, βίῃ ἀκριβῆς, καὶ γνώμῃ ὕψους, καὶ λόγῳ βραχυῆς, εὐστοχῆς, εὐκόως ἢ πλῆτασιν μισθοφόρῳ ἀποροφῶντος δέοντι, ἀλλ' ὁπλίτη βάδιν ἵσταν, καὶ κινῶν ἀσφαλῶς. Alexis apud Athen. l. 1.

'Εν γὰρ νομίζω τὸτο ὅτι ἀναβλύνει.

'Εἶναι, τὸ βάδισμα ἀρρύθμους ἐν ταῖς ὁδοῖς,

'Εξὸν καλῶς.

Quod Plav. Pannul. 3. 1.

Liberos homines per urbem medico magis par est gradu

Ire: servile esse duco festinatim currere.

Alex. Severus apud Lampri. Ingenium currere nisi in sacro certamine non debere. Clem. Alex. paedag. l. 3. c. 11. Ἀνδρὲς θύρασι σημεῖον ἔδωκεν ἵδ' οὐκ ἀσφαλῆς ἐν τῷ περὶ τῆς μαλακίας· ἀλλ'

ἔδωκεν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῷ σῶματι· καὶ πότῃ μὲν ἐν κινήσει, μὲν ἐν ἡσυχίᾳ εὐφραίνει ποτὶ ἢ ἀποροφῶν τῆς ἡσυχίας. Vide Siracid. cap. 19. v. 26, 27.

'Επὶ τῷ περὶ τῆς.] ὅτι σωτηριώδεις τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν δὲ αὐτῆς. ut Galen. hortat. c. 2. Achil. Tat. l. 6. 'Ο γὰρ ἔμοι δεικνύει λελεχθῆαι καλῶς ἀρετῇ· ἢ περὶ τῆς φαινεται γὰρ ἀκριβῶς, ὡς ἐν κατὰ τῆς, τῷ περὶ τῆς. Phraates apud Philostrat. in vit. Apollon. l. 2. c. 12. Πολλὰ μὲν ὁρῶμεν ὅτι ἀνδραγαθῶν ἡδὴν ἐρμηνεύουσιν· πολλὰ δ' ἐν ὁρῶσι καὶ παρακαλεῖται, γινώσκουσιν καὶ διδάσκουσιν. ἀφ' ὧν σοφὸς τῆς καὶ φυσικοῦ ἀνδρὸς, ὡς ἐν κατὰ τῆς ἡδὴ, καὶ τῆς ὅτι ἀνδραγαθῶν διαδιδόνται. Cicet. in Pison. Vultus sermo quidam tacitis mentis est. & de Orator. l. 2. sensus animi plerumque indicant vultus. Tercull. de resurr. c. 15. Voluit aliquid animus, vultus operatur indicium: facies intentionum omnium speculum est. Vide supra § 23. Apud Clem. Alex. paedag. l. 3. c. 11. Zeno adolescentis modesti imaginem sic delineat: 'Εστὶ καλὰ ἐν τῷ περὶ τῆς ὁρῶν μὲν καὶ κατὰ τῆς μὲν δὲ ὅμοια ἀναπαύει, καὶ ἀνακαταπαύει· καὶ ὅτι ὁ περὶ τῆς μὲν δὲ ἀναπαύει καὶ τῷ σῶματι· μέλλει ἀλλὰ τὰ μετὰ τῆς ἐν τῷ σῶματι· ὁρῶν. [* ὁρῶντος. Arceet.] ὅτι τῶν λόγων ἐξῆς, καὶ κατὰ τῆς ὅτι ὁρῶν εὐφραίνει. καὶ χαλάρωσι καὶ κινήσει μὲν ἐν τῷ σῶματι, καὶ ἀποκαταπαύει ἐν τῷ σῶματι. αἰδῶς μὲν ἐπὶ τῷ σῶματι, καὶ ἀρρύθμους. Ita Isidor. Pel. l. 3. ep. 287. 'Ὅτι σφοδρὸν γὰρ ἐπὶ τῷ σῶματι τῆς ἀρετῆς τὰ σύμβολα φέρουσι, τὰς ὅτι ἀποκαταπαύει ὁρῶντων καλῶς περὶ τῆς· ἐστὶ καὶ σφοδρὸν ψυχῇ ἐπὶ τῷ αἰδῶντος φέρουσι τῆς ἀρετῆς τὰ σωθίσια, τὰς ὅτι διαρρηκτικὴ αὐτῆς τῷ σῶματι βελονῶν διακρίσει ἐν τῷ σῶματι. Et ep. 288. 'Ὅμοια γὰρ ἀναδίδει, καὶ αὐτῷ μετὰ τῆς, καὶ ὁρῶν σωτηρίας κινήσει, καὶ βάδισμα σποσθημένον, &c. τεκμηρίον ψυχῆς ἐν αἰδῶντος, καὶ ἀρετῆς ὅτι ἐκείνῃ περὶ τῆς χαλάρωσι καὶ ἐν τῷ σῶματι τῆς σῶματι. Vide l. 11. § 15. De Bruto Fabius instituit. l. 2. c. 1. Scias enim sentire quia dicit.

Σὺ τῷ ἀντιπαραστήτῃ.] Huic opponitur τὸ παραστημι· ἐν αὐτῷ περὶ τὸ σφοδρῶν. ut Basil. Cael. orat. 1. de jejuni. quod in Phariseis notat D. Christus Matth. c. 6. v. 16. verbis illis: 'Ὅταν ἡ κεφαλὴ σου γινώσκῃ, ὡς οἱ ὑποκαταπαύει, σφοδρῶς ἀρρύνει γὰρ τὰ περὶ τῆς αὐτῆς, ὅπως γινώσκῃ τοῖς ἀνδραγαθῶν γινώσκοντες. Est autem elegans παρήχησις in vocibus illis, ἀρρύνει, ὅπως γινώσκῃ. unā cum latente itidem oxymoro quod ille quod apud Lucam observavit Calaub. Ath. c. 5. v. 41. 'Ὅτι κατὰ τῆς ἀντιπαραστήτῃ, ita γινώσκῃ & ἀρρύνει, sensu planē contraria. non accedo tamen Basilio, quod τὸ ἀρρύνει sic explicat, ἀρρύνει.

ἀφαιρέσει) τὸ πρῶτον, ὅταν ἡ ἰσχυρὴ δυνάμις ἐπιπλά-
σῃ ὁρμηται τὸ ἐξωθεν ἐποικοῦν, ὡς ὅταν ὑπὸ παρὰ-
πτασματι τὸ ἰδίον καλυπτομένην, vid. sup. ad § 23.

§ 61. Ἡ βιωτικὴ τῇ παλαιᾷ ὁμοιοῦται.]
Artem vivendi luctatoria magis q̄m saltatoria si-
milem esse dicunt, primò, q̄ia hoc est in utraque illa
principale, cavere nē deiciaris, sed consistas jugi-
ter: cū in saltando, non tam de consistendo, q̄m
de gesticulando laboretur. Itā Apost. ad Ephes. c.
6. v. 11. ὡς τὸ δυνάμει ὑμᾶς σῶσαι· ὅτι ὅτιν
ἡμῶν ἡ πάλιν, &c. Et mox: v. 12. ἵνα δυνήσῃτε
ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πορνείᾳ, καὶ ἀπαντα κα-
ταργᾶσθαι οἱ σῶσαι. Vide sup. ad § 51. & Petr.
Fabr. agonist. l. 1. c. 11. deinde etiam, q̄ia in sal-
tando staticis & gesticulationes omnes præmedi-
tatas apud se saltator habet, suòq̄ in illis expri-
mendis exhibendisq̄ artificio simul & arbitrio uti-
tur. cū in lucta ad adversarii technas conatusq̄
attendere atq̄ accommodare se is q̄ luctatur, necesse
habeat. q̄a ratione & τῇ καλῶς τῇ ἡ βιωτικῇ con-
fertur. Vide sup. ad § 38. aliā autem ratione
saltatoria dissimilem fecit artem vivendi, lib. 11. §
1. & l. 12. § 9. ibi vide sis.

Οὐ παρὰ γινώσκοντα.] q̄z ideo graviora videri
solent, q̄ia minùs præviia sunt. siquidem præmoniti
præmoniti; q̄d vulgò dicitur. Bern. in concion.
solenn. 33. & de divers. argum. 37. & præviia
jacula minùs feriunt. Gregor. Rom. in Evang.
bom. 35. Et contra, Ταρβήσῃ τὸ παρὰ γινώσκοντα
καρδὸς, καὶ πολλὰ παρήξει ἀδυνάμει. Demosth.
Olynth. 1. & Thucyd. apud Theophylact. ep.
30. Δυλοῖ τὸ φρόνημα τὸ αἰνιδιον καὶ ἀπερὶδεύου-
ν, καὶ πῶς παρὰ λόγον ἐυμεινόν. Itaq̄ Se-
nec. ad Marc. c. 9. Necesse est magis corrumpamur,
q̄ q̄si ex inopinato ferimur. q̄a multo antè præviia
sunt, languidius incurramus. hic nos error decipit,
hic effeminat, dum patimur, q̄a nunquam pati nos
posse prævidimus. aufert vim præsentibus malis, q̄
futura prospexit. & ep. 76. Præcogitati mali mol-
lis ictus venit. Et de tranq. cap. 11. Si non quicquid
fieri potest, pro futuro habes, das in te vires rebus
adversis, q̄as infregit, q̄isq̄ prior vidit. Ex ad Helv.
c. 5. Illis gravis est fortuna, quibus est repentina.
facile eam sustinere potest, q̄ semper expectas. nam
et hostium adventus cos proferri, q̄s inopinatus
occupavit: at q̄i futuro se bello ante bellum parave-
runt, compositi & adaptati, primum, q̄ tumultuosissi-
mus est, ictum facile excipiunt. Gregor. item in
Job. l. 13. c. 8. Improvidi dum mala q̄a ventura
sunt, prævidere nesciunt, tanto eis graviora sunt, quanto
ab eis inopinata tolerantur. firmi autem mentibus re-
pente adversa non veniunt, q̄ia priusquam veniant,
prævidentur. Vide ad § 68. & l. 4. § 46.

§ 62. Ἀκρίτως ἴσταισι.] Etiam leges veniam
concedunt, ex involuntate & necessitate delinquenti,
ut Tertullian. apolog. c. 45. Ἐγγνωμον γὰρ ὅτι

τὸ ἀκρίσιον. Cleon. apud Thucyd. l. 3. Et Athe-
nienles in purgatione sui apud eundem l. 4. Πᾶν
δ' εἶδος τῶν πολέμων καὶ θανάτων καὶ ἐκείνων
συγγνωμὸν πὶ γίγνεται, καὶ ὡς τὰ δῆμ. καὶ ὅτι
ἀκρίσιον ἀμαρτημάτων καταφύγιον τῷ τοῦ βασι-
λεως, παρανομίαν τε ἐπὶ τοῖς καὶ ἀνέγκη καλοῖς ὀνο-
μαδῆναι, καὶ ἐκ ἐπὶ τοῖς ὅτι ἐυμορφῶν πὶ πολυ-
στοι. Demosth. pro corop. Ἀδικεῖ τις ἐκὼν; ὁρῶν
καὶ πινυλὴ κατ' αὐτὸ. ἐξήμαρτε τις ἄκων; συγ-
10 γνῶναι ἀπὸ τῆς πινυλῆς ταῦτα. Maxim. Tyr. dis-
sert. 41. Ἐλεῖται τὰ ἀκρίσια· μισεῖται τὰ ἐκρίσια.
Aristoteles ipse ethic. Nicom. lib. 3. c. 1. ἐν ᾧ
τοῖς ἐκρίσις ἐπαινοῖ καὶ ὅροι γινώσκονται· ἐν ᾧ τοῖς
ἀκρίσις συγγνωμὴ, εἰδότες ὅτι καὶ ἐλεῖ. & lib. 5.
c. 8. Ἀδικεῖ ἄλλος καὶ διανοησάμενος, ὅταν ἐκὼν πρὸς
παρὰ πῃ· ὅταν δ' ἄκων, ὅτε ἀδικεῖ, ὅτε διανοησά-
μενος ἀδίκημα, καὶ καὶ διανοησάμενος ἀδικεῖ
ἐκὼν καὶ ἀκρίσις. ὅταν δ' ἐκρίσις ἢ, ὅταν ἀμα-
ρτῇ καὶ ἀδίκημα τότε ὅτιν ὅτε ἀδίκημα πὶ ἐκὼν ἄλλος,
20 ἀδίκημα καὶ ὅτιν, ἐάν μὴ τὸ ἐκρίσιον παρὰ πῃ. e-
adem habet & ethic. Eudem. l. 4. c. 6. Verum cū
in istis ἀκρίσις vel ignorantia semper vel vis aliqua
intercedat: ignorantiam q̄am facti vocant, intelli-
git Aristoteles; juris sive officii, vel veritatis saltem
dogmatumq̄ in quibus illud fundatur, Marcus no-
ter. pariq̄ modo ille vim eam intelligit, q̄a à
principio externo infertur, ὡς ὅταν εἰ ἐκρίσις πρὸς λα-
βὼν τῷ χρίσῃ τὸ δῆμα πῃ τῇ ἐκρίσι. iste eam,
q̄a ab interno proficiscitur ac profuit. Vide l. 8.
30 § 14. & l. 10. § 30. & l. 11. § 18. Clemens
autem Strom. l. 1. ὅτε ὅτι ἐπαινοῖ, ὅτε οἱ ὅροι,
ἢ δ' αἱ πινυλῆς, ἢ δ' αἱ καλοῖς, δίκαια, καὶ τῇ ἡ-
χῇς ἐκρίσις τῷ ἐκρίσις τῇ ὁρμῇ καὶ ἀφορμῇ,
ἀλλ' ἀκρίσις τῇ κακίᾳ ὅτις. ἐπὶ ὅτι ἀμαρτη-
μάτων παρὰ πῃς καὶ ὁρμῇ κατὰ πῃς διμαρτημένη
καὶ ὁρμῇς ἐπὶ ὅτε κρατεῖ, ἢς ὁρμῇς καὶ ἀμα-
ρτίας ὅτις ἀμαρτημάτων ἀποστῆναι, εἰδότες αἱ καλο-
σεις. καὶ ὅτι τὸ πρὸς πῃς ἀκρίσιον· ἀλλ' ὅταν δ'
ἐκρίσις πρὸς καὶ δ' ἀκρασίαν πρὸς πῃς, αἰτιώμεθα τῇ-
40 τῶν. ὅς δὲ καὶ τῇ κακίᾳ ἀκρίσις ὅτις. καὶ ὅτι αἰρέ-
ται πρὸς κακὸν, τῇ ὅτι αὐτὸ ἡδονῇ συναπαρ-
σθῇ, ἀλλὰ δὲ ἀπολαβὴν ληπτὴν ἡγείται. ὅν ὅτις
ἐκρίσις, τὸ ἀπαρτῆσθαι τῇ τε ἀγνοίᾳ, τῇ τε
αἰρέσει τῇ ὁρμῇ καὶ ὁρμῇ, καὶ ὅτι τῶν
τὸ μὴ συντάττειν τῇ ἀπαρτῆσθαι ἐκρίσις ἐκρίσις
τασίας, ἀποκρίσις ἐν ἡμῶν. Itā & peccatum aliquo
modo nevtiq̄am voluntarium facit, nec peccantem
tamen ideo poenæ merito liberat: q̄ia nimirum non
est ἀπὸς ἀκρίσις, sed κατὰ πῃ tantum, q̄atenus
50 corrumpitur iudicium καὶ ὅτι παρὰ πῃ καὶ ὅτι ἐκ
τῇς ἀμαρτημάτων ἐκρίσις, ut Marcus loquitur.
l. 12 § 3.

Οὐτε ἀμαρτημάτων δῆμα.] neq̄ testimonio
egebis, opus habebis, interpres uterq̄. malim, neq̄
testimonium, id est, approbationem, ab illis petas. ratio
annexa, ab eorum dispositione. interiore, huc trahis.

Ἐργον δ' ἐστὶν ὄνειδος —

Marcus autem istuc de labore an de dolore agat, (πρό-
τε σιγίαν vocabulum utrumque designat) ambi-
guum faciunt ea quæ sequuntur: & forsitan utrumque
voluit.

Οὐτε ἀφόρητοι, ἔτι αἰώνιον] Vide supra § 33.
καὶ μὴ περὶ δόξης] opinionem ne adjeceris.
nihil amplius ex opinione tua adjeceris, quam quod
sensui ipse renunciaverit. περὶ δόξης enim Mar-
cus dixit, quod περὶ περὶ δόξης Epictetus, referente
Gellio l. 19. c. 1. Vide ad l. 8. § 49. ubi Marcus
ipse explicat, quid istuc velit.

Πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ἔργα, λαμβάνει διαφρα-
γνύμενα] occulto modo, sive clam & extra sensum no-
strum, molesta sunt. ita interpret uterque. at quomodo
nec sentientibus molesta esse possunt? itaque in-
terpunctione mutata, & post λαμβάνει addibitā, ver-
to, multa quæ tadio nos afficiunt, non animadvertimus
eiusdem esse cum dolore natura. Senium hunc con-
firmant verba illa novissima. Ὅταν ἐν τῶν πρὶ
ἡμετέρῳ, λέγει ἑαυτῷ, ὅτι πόνῳ ἐκείδω, quod an-
te forsitan non advertitis.

Ὅτι πόνῳ ἐκείδω] hoc vult. molestiam nobis
facessere multa, quæ laboris in se vim atque naturam
habeant, etiam in eis minime laborare videmur.
hujus generis esse gravedinem, æritum, maliciam,
navicam, & similia. itaque in istis etiam cum animi
tenorem remittimus, à labore nos superari. Ejusmo-
di quiddam est, quod habet Tertull. de patient. c. 3.
Impatientsia sola matrix est ad omne delictum. atque ne
compendio dictum sit; omne peccatum impatiensia
ascribendum. malum est impatiensia boni. nemo im-
pudicus non impatiens pudicitia, & improbus probi-
tatis, & impius pietatis, & iniquus quietis. Ita etiam
quietem ipsam, non minus quam laborem, sæpenumero
molestiam esse, & quietis quoque impatiensia laborare
contingit. Plutarch. de tranquill. ad l. 4. § 24. lav-
datus: Ἐπὶ δὲ καὶ τὸ μὴ προσεῖν αὐτὸ πᾶσι
καὶ οἷς ἀδύναμι καὶ δύναμι. Ennius Iphigen. apud
Gellium l. 19. c. 17.

Otio qui nescit uti, plus habet negotii;

Quam negotioso cum quis fuerit in negotio.

Nec dissimile quod Avg. in Psal. 84. Pugnas con-
tra nos quotidie famas & fures; pugnat contra nos lassitudo
carnis, pugnat somni delectatio, pugnat oppressio.
vigilare volumus? dormire volumus. jejunare volumus?
esurimus & sitimus. stare volumus? desatigamur.
querimus sedere? si hoc diu facimus, deficiamus. quo-
quid nobis providerimus ad refectiōnem, illic rursus in-
venimus defectionem. Esurientes cibo te reficere vole-
bas: hoc age semper; hoc agendo, in eo quod adhibueras
ad refectiōnem, ibi invenies lassitudinem. multum se-
dendo fatigatus eras; surgis, deambulando reficere;
persevera in eo quod reficere; multum deambulando las-
saris; sedere iterum queris. inveni mihi aliquid unde
te reficias, ubi non, si perseveraveris, iterum defici-
as.

Et mox: Si perseveraveris in eo quod te reficere, etiam
moriere. Persevera in multum manducando: ipsa res
te interficiet. persevera in multum jejunando; inde
moriere. sede semper, ut nolis surgere, morieris inde.
ambula semper, ut nolis quiescere, morieris inde. vi-
gila semper, ut nolis dormire, morieris inde. dormi
semper, ut nolis vigilare, morieris inde.

§ 65. Οἷον οἱ ἀνθρώποι] Imò dicitur οἱ ἀνθρώ-
ποι. q. d. Ne sis tu immisi animo etiam adversus
inimicos ipsas: ne id ipsum in te admittas, quod in il-
lis dammare videri vis. Vide ad l. 6. § 6, 26. &
supra § 15. Affine monitum Senecæ illud epist.
103. Tu ita cogita, quod ex domine periculum sit, ut
cogites quid sit hominis officium. alterum intueri, ne
ladarius, alterum, ne ladas. Sed videndus omnino
Epictetus, dissertas. l. 4. c. 3.

§ 66. Ἐν Σακρατίῳ ἐκδοξότερον ἀπιδαν]
Senecæ. ep. 13. Cicuta Socratem magnum fecit.

Ἐνταυθα πρὸς τοὺς σοφιστὰς διαλέγομαι] Quod
ex Platonis dialogis passim apparet. De eodem A-
ristides orat. Πλεῖν τὸ παρερρασιασθῆναι. ὅς τις τὸν
σοφιστὰν ἡλεῖ, ἵππιδον δὲ κατὰ τὸν ἀνταγωνιστὴν.
Et Theodoret. therap. l. 2. καὶ μὴ αὐτῶν ἀντι-
πλεῖν. Itaque quod de Ulyssæ Homerus Iliad. β'.
Ὅν πᾶσι μὲν βασιλῆα καὶ ἔσθον ἀνδρα ἐφθρεῖ,
τὸν δ' ἀγαθὸς ἐπέωπεν ἐρητύσας περσέας.
Ὅν δ' αὖ δῆμι τ' ἀνδρα ἴδρι, βοσώντῃ τ' ἐφθρεῖ.
τὸν σκίπτειν ἐλάσσειον. — [c. 1.

Id ad Socratis morem se cum istis gerendi Maximus
Tyr. transulit, dissert. 16. Ἀλλ' οἱ ἐ δούκ, in-
quit, αὐτὸν τὸν, οἱ καὶ ὁ Σωκράτης τὸν μὲν βασιλῆ-
α καὶ ἐξ ὅρων ἀνδρα ἀγαθὸς λόγος γεραιῶν καὶ
ἀποδύχων, Τιμῶν πᾶσι, ἢ Περικλέει, ἢ Ἀλ-
λον βασιλέων ἔχον, ὃν δ' αὖ δῆμι τ' ἀνδρα ἴδρι,
βοσώντῃ τ' ἐφθρεῖ, τὸν ἐλάσσειον τὸν λόγῳ, Θεο-
σύμαχον πᾶσι, ἢ Κηφισίῳ, ἢ Ἀλκον λωβητῆα καὶ
ἐπιστόλον; Itaque enim supplevit Cosm. Paccius, quod
codices Græci mutilum exhibent.

Κατακλιθεὶς ἐν τῷ πόνῳ διετυκνύει]
ad verbum, in glaciis pernoctabat. hoc est, cum gelu
constituta esset terra, in frigore extremo. Πόνος,
λύγος. Helych. πόνος, gelu, glaciis ut πόνος
pneus. ejusdem originis vox utraque. Plut. de prim.
frigid. πᾶσι ταῖσι παντάπασιν ἀπὸ τῆς λυγρό-
της παρῶναι διδὲ καὶ πάρος καλῶνται. Cate-
rum aliud constantia tolerantiaque in hoc ferè ge-
nere Socraticæ specimen à Scripturibus celebratur:
quod in bello ad Potidæam gesto factum commemo-
rat Lært. l. 2. ἀποκρίν, inquit, πύλιν δυνεῖς ἐν
ῥήματι αὐτῶν φασί. Αὐτοὶ εἰσι inter ceteros Pla-
ton in sympos. q. non tantum πύλιν δυνεῖς, sed ἐξ ἑ-
καστοῦ μέλους ἑαυτῶν, καὶ τὸν πύλιν, καὶ μέλος ἑαυ-
τοῦ καὶ ἡλίου ἀνέγει. Id ipsum autem Socratem
non semel, sed sæpius egidisse refert Favorinus: Πᾶσι
καὶ ἐξ ἡλίου οἱς ἡλίου ἐκαστοῦ ἀνέγει, καὶ
ἐκαστοῦ. Gell. l. 2. c. 12. Stare solitus dicunt, per-
sistaci.

tinaci statu perditus atque pernox, à summo luck ortu ad solem alterum orientem, inconnivens, immobilis, iisdem in vestigiis, & ore atque oculis eundem in locum directis cogitabundus, tanquam quodam secessu mentis atque animi factò à corpore. Verum de bello ad Potidæam quod narratur, Athenæus l. 5. in dubium revocat. Cæterum quod Marcus hic attingit, de excubiis in Pago (Martio forsan) frequentius habitis Cas. intelligit.

Τὸν Σαλαμίνιον κελύδεις ἄγειν] Salaminis iste Leo dicebatur (neque enim, quod interpretes sensisse videntur, Salaminis illi nomen fuerat) homo locupletissimus, ad quem comprehendendum, quod morte afficeretur, nulla iusta de causa, Socrati unà cum quatuor aliis in mandatis dederant triginta tyranni, penes quos summa rerum tunc Athenis residebat. Verum is illorum jussis obtemperare recusabat. Meminere Plato in *apolog.* & *epist.* 7. Æschines *Atioch.* Laërt. l. 2. Epictet. l. 3. §. 26. & l. 4. c. 7.

Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐβρενθύετο] Alludit ad Aristophanum illud de Socrate in *Nubib.*

Ὅτι βρενθύει ἐν ταῖσι τοῖς ὁδοῖς, καὶ τὸ ὁδοῦμα παρὰ δόλῳ.

Fastuosus per vias vadit, oculos circumferens. quod & Plato in *sympos.* respexit, ubi Socratis incestum, fugientibus sociis post pugnam Potidææ commissam, describens, Ἐμοὶ γὰρ, inquit, ἰδοὺς, ὃ Ἀεχέωνες, τὸ σὺν δὴ τῷτο καὶ ἐμοὶ διαπορεύεσθαι, ὡς καὶ καὶ ἐν δόλῳ, βρενθύεσθαι καὶ τὸ ὁδοῦμα παρὰ δόλῳ, ἡρέμα παρασκοπῶν καὶ τὰ φίλοι καὶ τὰς πολέμους, &c. quod ridet etiam exagitatque Massurius apud Athen. l. 5. βρενθύεται, ἡσυχαστάται, μέγα φερεῖ, ἐπαίεται. Helych. & βρενθύεσθαι, εὐαφρονέσθαι. Zonaras *anapl.* tom. 3. in Michaeli; Ὁ μὲν ἐν τοῖς τοῖς, ὡς μέγα πὲρ κατὰ τὸν ἐβρενθύεσθαι. τοῖς δ' ἄλλοις ἀνοηταῖς ἐκείνῳ.

Περί δ' καὶ μάλλιν' ἀντὶς ἐπιτίθει] leg. ἀπὸ σέ. quod & interpretes viderunt. neque enim hoc ab adversariis objectum Socrati, etiam si animi magni excelsique specimen dare quibusdam videatur, Marcus tanquam verum admittere, ac non confictum potius, credi voluit. incestum scilicet gravem & τὸ πικρὸς illud, de quo noster *supr.* § 60. factum nescio quem interpretabantur illi.

Ἀρκίως τὸν Πίχου (ἢ)] Hoc enim profitebatur Socrates in Platon. *apolog.* Ἐμοὶ μὲν θανάτου μέλει ὅδ' ὅπῃ τῷδε μὲν ἀδικῶν μὲν ἀντίστοιχον ἐργάζεσθαι, τῷδε δὲ τὸ πᾶν μέλει. Vide *supr.* § 20.

Μὴτε δ' ἀνοημοσύνην] & hoc idem de se *ibid.* Τῷν ἐπιτίθει καὶ τὸν δὴ χρῆναι περὶ ἐμῆ, ὅτι μέλλει ἐμοὶ τε αἰεταῖ (ἢ) καὶ ὅμῳ. Et προκινδυνεύει γὰρ μοι τὸ συμπεσέσθαι σὺν ἀγαθὸν γενομένῳ. Et rursus : Οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου γέγονεν· ἀλλὰ μοι δὴλόν ἐστι τῷτο, ὅτι ἔστιν ἐπιδόξαι καὶ ἀπηνάχθαι περὶ μάλιστα, βέλπον

ἢν μοι. denique Eriton. Ἐν ταῖς τοῖς τοῖς φίλον, ταῖς τοῖς τοῖς. quod laudat Epictet. *encheir.* c. ult. & *differt.* l. 1. c. 4.

§ 67. Ἡ φύσις ἐκ ὧν συνεκέρχεται τὸ σὺν-κέρματι] deesse aliquid in quod transeat illud τὸ συνεκέρχεται, clarius est quam ut monitu opus sit. Xyl. videtur legisse, ἐκ ὧν συνεκέρχεται τὸ σὺνκέρμα, vel τὸ σὺνκέρμα. quum vertit non ita confudit omnia. Ego suspicor pronomen σὶ intercidisse, cum syllaba σὶ continenter iteratum occurreret, ut scriptum fuerit, ἐκ ὧν συνεκέρχεται σὶ τὸ σὺνκέρμα. non ita te, id est, mentem tuam, natura corporis tui compagini commiscuit. Aristophanes *Pluto.* 4. 3.

Ὅπου πολυπόρῳ σὺνκέρχεται δαίμονι.

Mali tam furto sum commissus dæmoni.

Hoc si cui minus ariserit, alteram habet conjecturam; coheruisse cum priore periocham istam, & sic fuisse conceptam; [ὅν] ἡ φύσις ἐκ ὧν συνεκέρχεται. quam (mentem scilicet) ἔν, quod superiora clauserat) natura, &c. Cæterum D. Salmasii (qui nec prius illud improbat) si conjecturam alteram adjectum, ut τὸ σὺνκέρματι, vel τὸ σὶ σὺνκέρματι, legatur, ea reliquis illis, opinor, præferenda videbitur. pro salvia sua quisque censeat. Tertull. de *resurrect.* carn. c. 7. Animam Deus inseruit & immiscuit carni; tantā quidem concretionem, ut incertum haberi possit, utrumne caro animam, an carnem anima circumferat; utrumne anima caro, an anima appareat carni. Sed & magis animam invchi atque domari credendum est, ut magis Deo proximum. Vide l. 10. § 24. & § 36. σὺν-καὶ σὺνκέρχεται.

Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ γινώσκοντος] De Democrito Laërt. l. 9. ex Demetrio agnoscitur : Δοκίμῃ καὶ Ἀβύλῳ ἐλάττω, καὶ μὴ ἀποδοῦναι γινώσκοντος, δόξας καὶ ἀποδοῦναι καὶ εἶναι μὲν σωφράτῳ, ἀγνοῦντος δὲ καὶ αὐτῷ. ἰλλόν γὰρ (ὁπότε) εἰς Ἀδύλῳ, καὶ ἐπὶ μὲν ἐν γινώσκοντος. de Socrate Epictet. l. 4. c. 8. & l. 3. c. 23. Ὅπως ἐλάττω παρὰ τοῖς πλείοσι σωφράτῳ καὶ ἤρχοντος αὐτὸν δὲ μὴ φιλosophος συγκαταδίδωμι. Et Senec. ep. 79. Quidam videbatur furere Democritus? vix recepit Socratem fama. quidam Catonem civitas ignoravit? respuit: nec intellexit, nisi quam perdidit. De Epicuro idem Vides Epicurum quantopere non tantum eruditiores, sed hac quoque imperitorum turba miretur? hic ignotus ipsis Athenis fuit, circa quas delituerat. multis itaque jam annis Metrodoro suo superstes, in quadam epistola ait, nihil sibi & Metrodoro inter bona tanta nocuisse, quod ipso illa nobilis Gracia non ignota solam habuisset. sed panem inauditos. De Sarapione incertus auctor, (Damascius, opinor, qui Isidori vitam conscripsit) apud Svidam : Γέννη ἐποποίησε φίλον ὁ Ἰσίδωρος· τὸν λαδόντα πάντας ἀνθρώπους ἐπὶ εὐσεβείᾳ τε καὶ δυνάμει φιλοσοφία, καὶ αὐτῷ τῷ Ἰσίδωρ. ποσὸν δὲ τὸ ἀνδρὶ περὶ τῷ ἀληθῶς τρέψῃ τε καὶ λόγῳ, τῷτε ἐν παροιμίᾳ λέγεσθαι εἰς δὲ τῷ.

δότης, ἔργον ἢ βέλαιωδύτης, καὶ ἐκείνη, τὴν Ἀδὰμ
βιάσας, ὥστε ἕδνα τῆς τέττι ἀντὶ τὸν ἀνδρῶπων, ἔτι
καὶ νεωτέρων, ἔτι καὶ παλαιότερων, ἐλπίσασιν ἀν
εἰδέναι ὅτι λέγει. ὅτι ἔργον πρὸς ἀλλήλους δι' ὃ
ἀραπίων ἐκείνη. ὅτι ἀν ἔργον καὶ ἐπὶ τῷ μῦθῳ,
οἱ μὴ σοὶ ὁ αὐτὸς φιλόσοφος. καὶ ἀνδρῶπων τὸν (ἀρε-
σκίωνα τὸν λόγον. ὅτι ἔργον ποτὶ ἔσθ' ἐπὶ τῷ
αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἀνδρὶ. Itā iste (avtori si fi-
dem habemus) ἔσθ' ὅτι πᾶσι ἀνδρῶπων (ὡς ὡς,
ἀλλ' ἀπεργάζεσθαι εἰπεῖν, ὥστε ἡμεῖς πᾶσι τῶν
παρ' ἀνδρῶπων, ὥστε ὅτι ὄνομα αὐτῶ ἢ τῇ πόλῃ,
& qd Flacc. l. 1. epist. 17.

—natus moriensque fefellit.

Ἐν ἀνδρῶπων καὶ τῶν. Vide ad l. 2. § 5. & l. 5.

§ 34.

Ὅτι ἀπὸ λυσιτελείας. Vide ad l. 5. § 5.
& supr. § 52. & l. 8. § 7.

Ἐλπίσας.] liber. Xyl. liberalis. Cal. ἐλ-
πίσας. sic l. 8. § 1.

§ 68. Ἀδὰμ διαζήσας.] Et hæc forsan erant
superioribus connexa, copulativā intercédente. [καὶ]
ἀδὰμ διαζήσας. quasi dicat, ne desperes, quin pos-
sis, etiam si nec dialecticam nec physicam fueris, &
liber existere, & modestus, & liberalis, & pius
evadere, & a coactione omni immunitē vitam trans-
igere.

Καὶ πάντες καταβῶσιν.] Est qd καταβῶσιν legi
malit, qd τὸ ἀδὰμ responderet. alii viderint.
ego nihil mutem.

Τὰ μέληδρα τὰ σφίτερος.] corpora hu-
jus molis membra. Xyl. Vide ad l. 12. § 1. Idem
l. 4. § 39. τὸ σφίτερος. & l. 12. § 2, 3. τὸ σφί-
τερος dicitur. & μέληδρα ista, ὅργανα σφίτε-
ρος. l. 10. § 38.

Φυλάκας.] φύλαξ, massa lutea, sive γῆ ὑγρὴ
φυλάκας, ut Svidas; ex qd figulus vasa fictilia
conficit. Apostol. ad Rom. c. 9. v. 21. ἡ γῆ ὅτι
ἐξωτίας ὁ κεραμὶς τὸ πλῆθος, ἐν τῷ αὐτῷ φύλα-
κας πᾶσι σκεῦος. &c. Et Plut. in collat. ter-
rest. & aq. de Alcedone, ὁ ευρύς τε πλῆθος. Idemq;
in symp. Ἐπὶ ἢ μᾶλλον ἀργυρέων μέληδρα
ἐν ἡμῖς, ἔργον αὐτῶ μὴ καὶ, καὶ οὐκ ἐκείνη ἀπορ-
ροντας, ἐν τῷ σφίτερος. & φύλαξ, καὶ φύλαξ πλῆθος.
Alluse autem hic Marcus ad corporis humani qd
ex massa ejusmodi coagmentationem. Eadem usus
metaphorā Moses Genes. c. 2. v. 7. de creatione
Adæ: Finxit Deus hominem ex limo terre. Et Job.
c. 10. v. 9. Tanquam argillam effinxisti me. sed &
apud Hesiodum Vulcanus Jovis jussu ad Pandoram
concinnandam, dicitur

Γαῖαν ὕδρι φύλαξ.

Elegantissimè verò Epictet. differt. l. 1. c. 1. corpus
humanum dixit esse πλῆθος κομψὸν περυσμῶδες.
lutum affabre maceratum. Et Tibertus, post Im-
peratorem, puerum adhuc, Theodorus Gadareus
rhetoricæ præceptor, prælagio sanè plus nimio felici

ac veraci, πλῆθος ἀμαρτῶν περυσμῶδες, lutum san-
guine maceratum. Sueton. l. 3. c. 57. qd tamen
Svidas, ab Alexandro Aegæo philosopho Peripate-
tico, de Nerone, cui præceptor fuerat, dictum ré-
fert. Nota est & de Prometheo fabula, qm è luto
corpus homini effinxisse fabulantur. unde ὁ Προ-
μηθεὺς πλῆθος humanum genus Archiloeo dictum
versibus his;

Ἦν καὶ ἐνταῦτες, ὅτι ποτὶ πλῆθος,

Καὶ τὸν Διὰ δαίμονα, καὶ τὸ τετράπτερον, ὥστε

Ἐδίδεγγας, ὥς ὁ πλῆθος ὁ Περυσμῶδες.

qos Clemens nobis exhibet, Strom. lib. 5. & ex
Clem. Bvseb. præpar. l. 13. c. 13. componitur cum
Homeri illis;

Ἀλλ' ὑμεῖς ἐν τῷ πάντες ὕδρι καὶ γαῖα γίνονται.

de qibus vide ad l. 6. § 10. ut auctem ille genus
humanum lutum Prometheum, itā Columella l. 10.
primos homines, cretam Prometheam dixit. Liban-
orat. 31. Τὰ σφίτερος ἡμῶν, ὥς ἐν τῷ πλῆθος, ἐν
τῷ αὐτῷ πλῆθος πάντα. Gregor. Naz. orat. pro pau-
per. Ἐκείνη τε εἰμὶ τῷ δαίμονι, καὶ τὸ πλῆθος σφίτερος
μαί. Epiphani. tom. 1. l. 3. hæc. 37. de Deo ho-
minis lepsi miseros; ἐν τῷ ὄντος ὅτι τεχνίτην,
κεραμῶν δίκην, ἐπιμαλθῶν ὅτι ἰδίῳ πλῆθος
τε καὶ ἀργῶν, ἐπὶ πλῆθος ὅτι, καὶ αἱ ὑποστάσεις
ἀπορρῶν μαχρόν, καὶ ἰδίῳ ὄντος, ἀλλὰ μεταβα-
λῶν εἰς τὸ ἀρχαῖον φύλαξ. Blasius c. 64. v. 8. ex
versione Græca, qz LXX. dicitur, Κεῖν καὶ πατὴρ
ἡμῶν ἐν ἡμῖς ὁ πλῆθος. ἔργα χειρῶν σου πάντες.
omiserunt, qd præcipue hæc omisium oportebat
σὺ κεραμῶν: tu pater posset: nos lutum: tu figulus
nos manuum tuarum opus universi. Nec inficetum
Helychii Hierosol. enigmaticum illud (apud Pho-
tium extat in excerptis Col. 275.) in Davidem
Θεοπάτορα. (Matth. c. 22. v. 45.) Τὸ κεραμῶν
πατὴρ ὁ πλῆθος. lutum figuli pater. Eodem spectat,
& qd Apostolus ad Cor. ep. 2. c. 4. v. 7. corpora
nostra nuncupat σκεῦος ὄντος, Vasa testacea.
de qo videndus Gregor. Nyss. orat. catechet. c. 8. Qm
& nostris φύλαξ dicitur corpus humanum. Joan.
Damascen. de fide orthod. lib. 3. c. 49. Christum
Deum assumpsisse ait, σάρκα ἐκ χειρὸς τοῦ
λογικῆ τε καὶ νεφέ, ἀπαρχῶν τῶν ἡμετέρων φύ-
λαξ. Et Joannes Chrysost. in Matth. Orat. 1.
eos refellens, qd Christum aiebant, ὡς περὶ δαίμονος
σκέυος, per virginem duxerat, tanquam per fistu-
lam aquam, transiisse, ἐν τῷ ἦν, inquit, ἀλλὰ τίς ὅτι
ἐκείνη ἡ παρὲς ἐν τῷ σφίτερος τῶν ἡμετέρων.

§ 70. Ἐν γαλῶν.] Vide l. 4. § 39. & l. 8. § 18.
Epictet. l. 2. c. 18. Ἀσπὶν τὸν φέρον τὸ δαίμονα, καὶ
σφίτερος ὅτι δαίμονος βεβηλῶς καὶ ἀσπῆρας, καὶ γνῶσιν
ὅτι γαλῶν ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρων καὶ ἐν τῷ.

Τὸ δαίμονος κατ' ὅσον.] Sen. ep. 91. Quid
quid invidetis, sciamus non esse tam magnum, qm ru-
more jactatur. Et ep. 110. Vane sunt ista qd nos
movenet,

movent, quia attonitos habent. nemo nostrum quid veri esset, excussit, sed merum alter alteri tradidit. nemo ausus est ad id quod perturbatur accedere, et naturam ac bonum timoris sui nosse. itaque res falsa et inanis habet adhuc fidem, quia non coarguitur. Et ep. 104.

Terribiles visu forma, letumque labesque: egregie Virgilius noster, non te dixit terribiles esse, sed visu. id est, videri, non esse. quid in istis est tam formidabile, quam fama vulgavit? quid est, cur timeas laborem viri, mortem hominis? Vide ad l. 2. § 12. & lib. 4. § 3.

Σὲ ἀζήτων] Senec. epist. 64. de Sextio: In quacunque positione mentis sum, cum lego hunc, libet omnes casus provocare, libet exclamare: Quid cessas fortuna? congrederi. paratum vides. illius animum induo, qui queris ubi se experiatur, ubi virtutem suam ostendat:

Spumantemque dari procora inter inertia votis
Optat aprum, aut solum descendere monte leonem. 20
libet aliquid habere quod vincam, cuius patientiam exerceat. Idem de provid. c. 3. Ignominiam iudicat gladiator cum inferiore componi: et scit eum sine gloria viri, qui sine periculo vincitur. pudet congrederi cum homine vincti parato. alium circumspicit, cum quo conferre possit manum. Et c. 4. Opus est ad notitiam sui experimento. quid quisque possit, nisi tentando non didicit. itaque quidam ultro se cessantibus malis obtulerunt, et virtuti itura in obscurum occasionem, per quam enitesceret, quaesierunt. gaudent aliquando 30
magis viri rebus adversis, non aliter quam fortes milites bellis. ego Mirmillonem sub C. Caesare de raritate munusculum audiri querentem; Quam bella, inquit, atas perit? auida est periculi virtus; et quod tendat, non quid passura sit, cogitat. Epictet. l. 1. c. 29. Κληθέντων εἰς πῖνα τοιαύτων ἀφίστανιν εἰδέναι δεῖ, ὅτι ἐλέλυθεν ὁ χρεὼς τῶ ἐπαδείξαι, εἰ πεπαιδευμένα. νῦν, ὃ ἀπὸ πολλῆς ἀπείρας εἰς ἀφίστασιν, ὁμοῦς ὅτι τῶ μαμαλετικῷ συλλογισμῷ ἀναλύει καὶ πῖ συλλογῶν αὐτῶ φεστέιν, λέγει, μᾶλλον μοι πεπαιδευμένος κομῶς φεστέιναι, ἵνα γυμνασθῶ. καὶ οἱ ἀθληταὶ τῶ κύβου νεαροῦς διατρέχοντες ἔβαζον εἰς μὲν, ὅπως ὅταν ἐκφυῖς τῷ, ὁ ὠδίνων αὐτοῖς ἐρ' εὐαῖα, καὶ λῆρον, ἐμοὶ γὰρ φεστέιν μὴ ἐρχοῦ τοιαύτων, ὅπῃα τῶν ἐλέλυθεν, ἐμὲ γὰρ κατὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμέρας ἐν γυμνασίῳ τεταρταρῶναι. Οὐάματα; ποῦ τις ἐμοὶ κατὰ μὲν τοῖς ἀγῶνα; ὅπως ἔχον εἶναι πάντας ὑμᾶς. ἀλλ' ἐρ' ὡς ποῖς Καλαμαῖ μονομάχους; εἰσὶ πῖνες, οἱ ἀγανακτοῦντες, ὅτι ἐπὶ αὐτοῖς φεστέιν, ἐρ' ἐλθόντες, καὶ ἐκχρῶνται τῷ δέφῳ, καὶ φεστέριναι ποῖς ἐπαρῶν, δεινῶν μονομαχῶν ἐξ ὑμῶν δ' ἐπὶ οὐρανῷ τοῖς τοῖς; Arq. Diogenes, cum in calus queldam adversus incidisset, Euge, inquit, si tuus, ὅτι με ἀφίστας φεστέιναι. Stob. tom. 2. tit. 106.

Τῇ ἀρετῇ] Vide l. 4. § 1. & supr. § 58.

Ita Gregor. Naz. epist. 57. ὁ δὲ ἀρετῆς ποικίλους τὴν ἀδωρῆαν. Idemque orat. 28. ὁ δὲ ἀρετῆς ποικίλος τὸ λυμενῶν.

Scilicet adversus probitas exercita rebus, Tristi materiam tempore laudis habet.

Naso trist. l. 5. el. 5. laudis; quia virtutis, cui laus debita.

Θῶ ἢ ἀνδρῶν πρὸς ἐξοικεῖσιν] Qin & ad utroque hosce spectat, aut spectare debet, quicquid molimur, 10 Marco ipso assertore, l. 3. § 13.

Οὐτὲ κενὸν] Senec. epist. 77. de viro sapiente. Vanas humanarum mentium formidines securus audit, et dicit,

— non ulla laborum,

O virgo, nova mi facies inopinave surgit.

Omnia praecepi, atque animo mecum ante peregi.

(Aeneas apud Virgil. aEn. l. 6.)

tu bodie ista denuncias; ego semper denunciavi tibi, et hominem paravi ad humana. at stultis et fortunata credentibus omnis videtur nova rerum et inopinata facies. magna autem pars est apud imperitos mali, novitas. Idem ep. 91. Tota ante oculos fors humana conditio ponatur. nec quantum frequentiter evenit, sed quantum plurimum potest evenire, praesumamus animo, si nolumus opprimi, nec ullis inusitatis, velut novis obfuscescere. Vide supr. § 61.

Οὐτὲ δὲ κατὰ χρεῖς] Senec. ep. 104. Nihil illi videtur grave, nihil asperum, quod virum incurvet. Vide supr. ad § 2.

§ 69: Ἡ τελειότης] Vide lib. 3. § 7. & l. 5. § 31.

Πάσαι ἡμέραι εἰς τελευτήν] Muson. apud Stob. tom. 2. tit. 1. Οὐκ ἐστὶ τῷ ἐπερχομένῳ ἡμέραν καλῶς βιώναι, καὶ σφραγισμένην αὐτῷ, ὡς ἐπὶ τῷ βίοντι. Vide ad lib. 2. § 11. & supr. § 29, 56.

Μῆτε σφύζεν, μήτε ναρχάν] antithesis observanda. Vide supr. § 43. ambigi tamen potest, an eodem istic, quod illic, sensu usurpetur το σφύζεν. Svid. σφύζεν, ἐπείγειν. potest autem torpori, live stupori opponi cum trepidatio, (nam & istam ille tollit) tum & motus concitatio, live incitatio quavis, constabit satis alterutra significatio; nec utram sumpleris, multum refert. Vide l. 1. § 15. Gregor. Naz. οὐδὲ εὐταξία. Μῆτε ναρδεῖς ὡς ποῖς τὸ καλόν, μήποτε ἁπαλῶς ναρδεῖα καὶ ὑπὸ σφύζοντι; μήτε διάπνευσιν ἀλογίαν, ἵνα μὴ ἐκφρασεύμεθα ἐν γὰρ πᾶσι τοῖς πάντως, ἡ κάρτερον δεινῶν διὰ τῶν ναρδεῖαν, ἢ χρημυζόμενοι διὰ τῶν σφύζοντων. ἀμφοτέρων γὰρ, ὅσον χρησιμῶν ἔστι λαβόντες, πῶς μὴ τὸ φρόν, πῶς γὰρ τὸ ἥλον; ἀμφοτέρων, ὅσον ἔστι βλαβερῶν διαφραγόμενοι, πῶς μὴ τὸν ὀκνον, πῶς γὰρ τὸ δειδόν; ἵνα μήτε τὸ ἐλλείποντι ὡς ἀκαρπῶν, μήτε τὸ ἀπερῶντι καὶ διαφραγόμενοι. ὁμοίως καὶ ἀρχαῖα καὶ ναρδεῖα ἀκαρπῶν, καὶ σφύζοντες ἀπαί- 50
δῶτον.

δαδὶ Θ. ἢ μὲν ἐκ ἐγγύζου τοῦ καλῶς, ἢ δὲ ἀπὸ
 πικρίας. quod antea istis vādrōn, idem cum
 Marco vārkliu pavlō superius dixerat. αὐτὸ δὲ ἀν-
 τὶς, καὶ περὶ ἀρετῶν καὶ πρὸς καλὰς οὐσίας
 ναθεῖς καὶ δουλεύοντες, εὐδ. ἐπίστεως μέγα νόημα,
 δια ὅτι ναρκοντιν κινήματα, αἱ φωναὶ καὶ καὶ
 δερμαὶ φέουσιν, λόγῳ μὲν αὐταῖς παιδαγωγῶντος καὶ
 διδασκούντος μέγα πρὸς ῥῆμα πρὸς ἀρετῶν ὁπλη-
 τώσας καὶ ἐπιστάτας καὶ λόγῳ, τὸ ἴσον εἰς καλὰς ἐν-
 ερίστονται.

§ 70. [Οὐ δὲ ἐν ἀρχαίῳ] Efficacissimum sanè & Christiano quovis dignum ad pravorum hominum tolerantiam (vadendam), à numinis divini exemplo desumptum argumentum. Vide ad l. 9. § 27. & l. 8. § 8. & l. 9. § 11. Sed & Joan. Chrysost. in Matth. c. 6. v. 45. oras. 18. Tertull. de patient. c. 2. Disciplina celestis Deum ipsum offendit patientiæ luxuriam jamprimum, q̃ * florem [* rorem, al.] ejus hujus super justos & injustos æqualiter spargit; q̃ temporum officia, elementorum servitia, totius genituræ tributa dignis simul & indignis patitur simul occurrere; sustinent ingratiſſimas nationes, ludibria artium, & opera manuum suarum adorantes, nomen, familiam ipsius perſequentes, luxuriam, avaritiam, iniquitatem, malignitatem quotidie inſoleſcentem, ut suâ ſub patientiâ deſtrabat: plures enim dominum idcirco non credunt, q̃a ſeculo iratum tam diu neſciunt. Cyprian. de bon. patient. Patientiam magiſterii celeſtibus diſcimus. eſt enim nobis cum Deo virtus iſta communis. inde patientia incipit: inde claritas ejus & dignitas caput ſumit. origo & magnitudo patientiæ Deo autore procedit. diligendæ re: hominũ, q̃a Deo chara eſt: bonum, q̃d amat divina majeſtas, commendat. Quis verò in Deo & tanta patientia, q̃d in contumeliam ſua majeſtatis & honoris inſtituta ab hominibus proſana templa, & terrena ſigmenta, & ſacra ſacrilega patientiſſimè ſuſtinent, ſuper bonos & malos æqualiter facit diem naſci, & lumen ſolis oboriri; & cùm imbribus terram rigat, nemo à beneficiis ejus excluditur, q̃d minùs juſti ſimiliter & injuſti indiſcretè pluvias largiunt. Videmus inſeparabili æqualitate patientiæ nocentibus & innoxis, religioſis & impiiſ, gratias agentibus & ingratis, Dei nutu tempora obſequi, elementa famulari, ſpirare ventos, fontes fluere, grandæſcere copias meſſium, fructus miſcere vinearum, exuberare pomis arbuſta, nemora frondeſcere, præta florere. & cùm crebris imò continuis exacerbetur offenſus Deus, indignationem ſuam temperat, & præſtitutum ſemel retributionis diem patienter expoſcit. cūq̃e habeat in poteſtate vindictam, mavult diu tenere patientiam, ſuſtinens ſcil. clementer & differens, ut, ſi fieri poteſt, multum malitia protracta aliquando muſcet, & homo in errorum & ſcelorum conſigione volutatus, vel ferro ad dominum convertatur.

Τοσέτων θαύλων ἀνέχουζ] Justiniano Imper.

Prasini supplices, referent Theophañe apud Ale-
mannum in *notis ad Procop.* l. 9. Ἐπὶ εἰρημῷ θα-
λάσσης, μὴ ἀνανακτῆσαι τὸ κατὰ σὺ τὸ γὰρ θεῶ-
ν πάντων ἀνέστηται. Theophañ Liban. *orat.* 12.
Τίνα γὰρ δὴ πρὸ τοῦ θεοῦ συζητῶμεν τοῖς τὰ κατὰ
ἡμᾶς ῥήματα ἐκ αὐτοῦ ἀφίενται, ὅταν τὰ παρὰ
τοῦ περὶ ἡμῶν λυγρῶν; καὶ τί πολλὰ αὐτῷ
σφᾶς αὐτὸς ἀπολυοῖται. ἀλλ' οἱ μὲν συνεχροῦσιν·
οἱ δ' ἀνέχονται. καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ πρὸ τοῦ ἀνδρα-
πῶν γινῶσι. εἰ δ' εἴπωσι πᾶσιν ἀμαρτανῶν δίκαια,
σφῶντες αὖ ὁλίγον ἦν τὸ σωζόμενον. ὅπως ἔν ἐο-
κέναι βύλεται θεῶς, ἀφίενται πικρῆς χαλεπῆς μά-
χης, ἢ λυμῶσιν. *Ecce clarius adhuc orat.* 13. Τί
γὰρ δὴ πρὸ τοῦ θεοῦ ἀνέχονται μὲν ἀπὸ τοῦ κατὰ
ἡμᾶς, ἐν δ' τοῖς ἐπὶ τῆς καὶ λυγρῶν καὶ περὶ-
ταυτοῦ, ἀδικημάτων πολλὰ γὰρ ἄντα, καὶ δὴ καὶ ὅταν
δὲ αὐτοὶ ἀνδραπῶν περὶ πᾶσι κακῶς, ἀδικήσιν
τὸ λέγοντι παρὰ κρίσιν, ἐμβλέποντες εἰς τὴν ἑ-
ρανδόν, ἡδυνῶν ἀπερχομένη ῥήματος. εἶδον ἱερὰ πᾶσι
καὶ λίδας ἐκ αὐτῶν ἀφίενται. οἱ δ' ἐν ταύτῃ δι-
νομένη τῷ κατὰ σὺ δίκαια, εἰ βυλῶσιν, ὄντες, εἰ
βύλεται. οἱ δ' ἀπαντα εἰπών τοῖς ταῦτα καὶ
δίκαια, πάντα αὖ ἦν κατὰ ἡμᾶς ἀπολυομέ-
νον πάνα. καὶ ἐπὶ ἀνέχονται οἱ (ὄντες πρὸς τὰς
ταφάς. νῦν δ' καὶ αὐτῶν τίτω τὸ κρείττεον εἰ) δι-
κῶς, πρὸς μὲν δίκαια καὶ κατὰ τὸν πολλόν. *τι-
de ad l. 8. § 51.*

Καὶ κήρυξεν αὐτοῖς] Quid Christus Dominus,
 Marth. c. 5. v. 45. Τὸν ἅλλον αὐτὸς ἀνατίλλει ἐπὶ
 πυνθίς καὶ σταδίοις, καὶ βράχει ἐπὶ δικαίᾳ καὶ ἀδελ-
 φείᾳ. & Luc. c. 6. v. 35. Χρῆσθαι ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀ-
 γαλίου καὶ πυνθίᾳ. Et Paulus Aff. Apost. c. 14.
 v. 15, 16. Ἐταπείνω πάντα τὰ ἔθνη ποδοπατῶ ταῖς
 ὀδοῖς αὐτοῦ. καὶ τὰ σταδία ποδοπατῶ, ὑμῶν δὲ οὐ
 τοῦ διδῶντος καὶ κυρίου καρποφόρους, ἐμπληρῶν τρο-
 φῆς καὶ εὐφροσύνης καρπίας αὐτοῦ. Senec. de benef.
 l. 1. c. 1. Non est quod tardiores facias ad bene me-
 rendum, turba ingratorum: ne Deos quidem immorta-
 les ab hac tam effusa liberalitate sacrilegi negligen-
 tiaeque eorum deterrere. munera naturæ suæ, incunctan-
 tēque illos ipsos munerum suorum malos interpretes
 juvant. hos sequamur duces, quantum humana imbecilli-
 tas patitur. Et l. 3. c. 25. Proposuit enim nobis se-
 cundum rerum naturam vivere & deorum exemplum
 sequi. si deos imitari, da & ingratis beneficia. nam
 & scelcratis sol oritur, & piratis patent maria. vide
 tamen & eundem ibid. c. 28. Idem l. 7. c. 31. Non
 est mihi relata gratia: quid faciam? quod Dii omnium
 rerum optimi auctores. qui beneficia ignorantibus dare
 incipiunt, ingratis perscrutant. Vide l. 9. § 12, 17.

Ὅσον ἔστι πῶς λίαν μέλλων ἀπαυδᾶς.] Eodem utitur argumento, l. 8. §. 5. Senec. de ira l. 3. c. 43. Magno animo brevia feramus incommoda.

Εἰς αὐτὴν ἤν' ἐπαύλων] quod latro ad crucem so-
cio suo, Luc. c. 22. v. 40. ἐν τῇ αὐτῇ κείματι
T 2 ὧν.

ἐπεὶ Xenophonte *memorab. l. 1.* dicere solitus est, ὅς ἐκ ἐστὶ καλλίων ὁδὸς ἐπ' εὐδοξίαν, ἢ δὲ ἥς ἂν περ ἀγαθὸς τε γένοιτο καὶ μὴ δοκεῖν βλάπτεται. At Marcus hic qd aliis videaris, missum prorsus vult facias, Æschyli illud pervulgatum in Theb. imitatus;

Ἄνδρ' ὃν δοκεῖν ἀείρους, ἀλλ' ἔτι δέλει.

Esse, haud videri, enim elaborat optima.

Qod ē tragico de Amphiarao prolatum, ad Aristidem corona transtulit. Plut. in *Aristid. vit. c. 9.* Apoph. qd & lavdat de poet. leg. c. 13. De Isidoro & de Maximo etiam extulit Damascius in *vit. Isid.* apud Phor. b. bl. cod. 242. Catoni par elogium tribuit Salust. in *Cutlin.* Esse, qm videri, bonus malebat. qd subjungit tamen: ita, qd minus gloriam petebat, eod magis alii qebantur. qod suprà Socrates. De se Gregor. Naz. adv. eos, qd sedem Constantinopolitanam ambire ipsum insinulabant. Ἀλλ' ἔγωγε, ἐνός, δοκεῖ τοῖς πολλοῖς. τί δέ μοι διαφέρει, εἴ τῷ ἔτι δέλει ὁ λόγος, μᾶλλον ὅτι πᾶσι; τῷτο ὃν ἡ χρεῖται κενον, ἢ ἐδικαίωσεν, ἢ ἀδελον πεποιτικαν, ἢ μακρότερον, τὸ ὅν δοκεῖν ἔδεν πρὸς ἡμᾶς. ὡσαν ἔδεν ὅσα ἀλλότριον. *Ex mox:* Τὸ δοκεῖν ἔν, ἂν μὲν ἡμεῖς, ὁ δὲ δοκεῖται ἔν, ἔπειτα πᾶσι ἀνθρώπων, ἂν ὅτι ἀντιπῆλη, χαίρειν ἐδουλώ, καὶ ἔδεν τῷ ἔτι δέλει τὸ δοκεῖν ἀπαιρησώμεν. De Socrate Epictetus *differt. lib. 4. c. 8.* Ἀπὸ τοῦ, ἐν ἀρχαῖς τῷ ἔτι φιλοσοφῶν, χαίρειν ὅ, καὶ ὅτι μὴ δοκεῖν, ἐκ ἐδικαίωσεν. Qm & idem apud Platonem in *Gorgias* Παντὶ μᾶλλον ἀνδρὶ μαλετιόν, ὅ τὸ δοκεῖν ἔτι ἀγαθόν, ἀλλὰ τὸ ἔτι, καὶ ἔδελ καὶ δημότης. Epictet. *enb. c. 24.* Ἐάν ποτε σοι γένται ἐξω σπαρῶναι, πρὸς τὸ βελανθῖναι ἀρῶσαι πνι, ἔδεν ὅτι ἀπώλεσας πῶς γάρ. (ita malim pro ἔσας, qm cum Volhis. ἐπασον) ἀρῶς ἔν ἐσ πᾶσι, τῷ ἔτι φιλοσοφῶν, εἴ ὅ καὶ δοκεῖν βέλει, τῷ εἶναι σωτῆρα φαίν, καὶ ἰκανὸς ἐσ. ubi tamen τῷ ἔτι superflua esse suspicatur meritò Volhis. Eratosthenem verò vitii illius, qd à Marco hic tangitur, insinulat Strabo *geograph. l. 1.* Μᾶλλον ἔν, inquit, τῷ τε βελανθῖναι φιλοσοφῶν, καὶ τῷ μὴ διαφύγειν ἐγχειρίζων. ἐάντων εἰς πᾶσι ἀποδοσὶν ταυτί, ἀλλὰ μόνον μὲν τῷ δοκεῖν πρὸς ἑαυτῷ.

Εἰ γὰρ τὸ λοιπὸν τῷ βίῳ, ὅσον ἄνθρωπος ἢ σὴ φύσις δέλει βιώσει. D. Boot. ὅσον ἄνθρωπος ἢ σὴ φύσις δέλει, βιώσει. Si reliquum vitæ, quantumque natura tibi concesserit, transegeris. emendationi assentior. Verum mihi aliquid insuper, qd desit, suppleandum esse videtur. Sequitur enim, κατανύσσον ἔν τῷ δέλει. *considera* ergò qd ea velis. non quamdū, sed quomodo vivere te velit. unde liqet, de ea re monitum aliquod antecessisse. forsan ergò legendum fuerit, εἰ γὰρ τὸ λοιπὸν τῷ βίῳ, ὅσον ἄνθρωπος, [ὅς] ἢ σὴ φύσις δέλει, βιώσει. Si reliquum vitæ, quantumque id futurum sit, prout natura tua vult, te exigit, transegeris.

Ὁυδὲμὲν εὐρες τὸ εὖ ζῆν] Contendit non immeritò Mer. Casaub. Antonini ista, cum Solomonis illis, *Eccles. c. 1. v. 13. & c. 2. v. 1.* — 11. quibus per multa, imò universa ferè, qz sub sole geruntur, pervagatur Rex, nupsiam vitam beatam verèq tranquillam deprehendisse se proficitur. qd tamen illud, ὁυδὲμὲν, apud Marcum, qd & denuò repetitur, malim, nupsiam, simpliciter, gam, in istorum nullo, verisset. Adjici potest Severi Imper. illud, 10 *Omnia sui, qd nihil expedit.* Spartan. potius tamen, prout ab Avrelio refertur: *Ortus Lepri, humili patre, primò licetis, deinde imbutus foro: qd parum commodante, ut rebus artibus solet, dum tentas aut exquiris varia meliora, consendis imperium. ibi graviora expertus, laborem, curas, metum, qd incerta prorsus omnia; qd testis vita mortalium, Cuncta, inquit, sui, conducit nihil.* Qod de Marco filius, de Severo pater ὁ μαργαρίτης, ad Spart. *Quatuor verbis complexus est integri libelli ejus (finem solam excipimus)* qd à sapientissimo rege Solomone, super humanarum rerum vanitate, divinitus planè qd διαπορεύσας, est compositus. Finem meritò exceptis; qem frustra statuit hic Marcus, qd τῷ ποιῶν ἀ ὁμῶς τῷ ἂν ἀνθρώπου φύσις. qanqam haud ineptè proflus, si naturam diceret, qualis est ab initio condita ac creata: jam enim corrupta & defecta, non valet suis viribus eod etiam adspirare, in qd uno bonum ipso verum ac sincerum consistit. Melius itaq Solomon, utpote *σευδὶ δακλῶ, qd τῷ δέδον ὁφείδης, καὶ τῷ ἐν πολὺς αὐτῷ εὐλασάν.* Vñ, inquit, post hac omnia summam rei? Deum revere, qd præcepta ejus observa: hoc est enim totum hominis. *Eccles. c. 1. v. 13.* Epict. l. 3. c. 24. Τὰ ἀγαθὰ ἐξω μὴ ἵπτεται. ἐν ἐαυτοῖς ἡστέ: εἴ ὅ αὐτῷ, ἐχ εὐρήσεται. at quomodo apud se bonum istud offendet quis? subjungit; ὅλῳ πρὸς τὴν δέδον τεταμῶ, καὶ τῷ ἐκείνῳ ἐν πολὺς καὶ τῷ πρὸς ἑαυτῷ. ecqd aliud Rex sapientissimus?

Ἐάν δόγματά ἐχῃ] Vide Epictet. *differt. l. 1. c. 11.*

Ὁ ἐχ ποιῶν ἀκαλον] Bonum nihil est, inquit, nisi qd habentem bonum facis. At de bonis, qd dicimus, externis, verè Avg. concion. solenn. 236. Omnia ista bona sunt; sed unde facias bene, non qd te faciant bonum. habeto bona, qd te faciant bonum. bona sunt qd habes. esto qd tu bonus inter bona tua. esto bonus mansurus inter bona peritura. crubescere bonis tuis. noli esse malus in eis, nè pereas cum eis. Vide l. 2 § 11. & Senec. ep. 76.

Ἐλδοθεῖν] liberum. at interpretes, *liberalium* ἑλδοθεῖν. sic l. 7. § 67.

Ὁ ἐχ ποιῶν πάναντία] Contrà, nihil malum est, nisi qd habentem malum atq improbum facit: qd externa ista non possunt. Vide l. 2. § 1.

§ 2. Μὴ μέλαροσσε ἐπ' αὐτῷ] Epicharm. apud Stob. tom. 2. tit. 1.

Ὁυ μέλαρ εἶναι, ἀλλὰ πρὸς ἑαυτῷ καὶ τὸν ἀνδρα τὸν σφόδρ. Cuncta.

Cuncta sapiens praevidet; panitebit sic nihil.

Plaut. Stich. 1. 2.

— cotidie

Pridie caveat, ne faciat, quod pigeat postridie.

& Bacchid. 4. 9.

Prius te cavisse ergo, quam pudere aequum fuit.

Pindar. Pyth. od. 5. Περσασιν esse ait, ἐμὴν δὲ αὖτ' ὁμῶς θυγατέρα. Vult itaque nos Marcus esse Promethei non Epimethei liberos, ne Prophasin, i. e. excusationem, sive pretextum, sororem nobis adsciscere necesse habeamus. Vide infra § 10.

Μικρὸν, ἢ πέντατος, ἢ πᾶν ἐν μέσῳ] Qod nos vulgari diverbio dicere solemus, Ego cum interii, totus mundus mihi intercidit. Prosper, ad uxorem:

Esti concluso superessent tempora seculo,

Ut posset longos mundus habere dies:

Nos tamen occasum nostrum observare deceret,

Et finem vitae quæq; videre suæ.

Nam mihi quid prodest, quod longo flumina cursu

Semper inexhaustis prona serantur aquis?

Multa quod annosa vicerunt secula silva?

Quidque suis durans floreatura locis?

Ista manentis nostri se non mansere parentes:

Exigui vitam temporis hospes ago.

Avg. de verb. Dom. serm. 16. & de 10. chord. c. 2. & homil. 28. Longè est quidem dies iudicii: sed uniuscujusque hominis dies ultimus longè esse non potest, quia brevis est vita, & vitæ brevis incerta. Vide ad l. 4. § 26.

Τὶ πλεον ἐμὴν ἰσὺ] Ità Gregor. Naz. ad Episc. 150. ὃ γὰρ αὐτὸ π ἐμὴν ἰσὺ. Vide ad l. 5. § 6. & l. 6. § 2. & l. 7. § 13. & l. 9. § 40. Epictet. l. 3. c. 24. οὐ γὰρ οὐκ εἰς πᾶσαν ἀνδρὶ ἀγαθὸν μέλλον τὸ καλὸν ἢ δίκαιον περὶ τὴν; Plaut. Amph. 2. 2.

Virtus premium est optimum.

Ἰσχυρὸς δὲ] quia nimirum fortioris νόμου ille cujus meminit l. 3. § 11. sive θεοῦ, ut nuncupat l. 2. § 16. hominibus communis cum diis ipsis à Stoicis statuitur. unde & hominem sapientem, qui ad legis istius normam vitam exigit suam, nihilo faciunt minorem Deo ipso. Epictet. l. 1. c. 16. Ὡς κατὰ γὰρ τὸν λόγον, ἐδὲ χεῖρον ἢ τὸ θεῶν, ἐδὲ μικρότερον λόγον γὰρ μέγιστος ἢ μένεις, ἐδὲ ἢ σε κρινεται, αὐτὰ δὲ γινώσκεις. Vide ad l. 3. § 7.

§ 3. Ἀλέξανδρος] Alexander verò, quasi à prioribus penderet. sed τὸ γὰρ παρίσκειν videtur. sicut τὸ ἐν. l. 6. § 44.

Τὶ πέδε Διογένην] Juvenal. sat. 8.

Libra si dentur populo suffragia, quæ tam

Perditur, ut dubitet Senecam præferre Neroni?

Καὶ τὰ ἡγεμονικά βδ' αὐτῶν ταῦτα] lectionem hanc si admittimus, sensus erit, Eadem erant mentes illorum: sive per omnia sibi invicem consensiebant. id quod sapientum est, & rationis recta, quæ una eademque apud omnes est, avspicium ductumque assstantium, quum insipientes & animi affectu & vitæ instituto,

tum secum invicem, tum & à seipsis etiam dissentiant. Cæterum M. Caf. ταῦτα legisse videtur & G. Xyl. ταῦτα, cum vertit, ita erant eorum mentes instructæ. ejusmodi nimirum mentes habebant, quæ rerum naturas acutiùs introspicere, & sagaciùs introminere se poterant. hunc sequor. inde ergo factum, ut cum rerum naturam perspectam haberent, & cui usui inferrent, nec multis opus esse sibi ad bene ac feliciter agendum intelligerent, nec avidius quicquam, quam par erat, appetterent.

Ἐκεῖ γὰρ ὅσον ἀείνοια; ἢ δολεία πόνων;]

Xyl. ibi verò, quibus in rebus esset prudentia & servitium. ut ad philosophos illos, illorumque peripateticam referatur. M. Caf. ad reges ac imperatores potius, quos prius dixerat, retulit. in quo calculum ei lubens contribuo meum. Verum quod vertit, quousque se extendebat error eorum, eousque eorumdem & servitus, non video quæ possit cum avtoris verbis consilire, nisi πόνων aut πόνων pro πόνων substituere libuerit.

30 Mihi nihil movendum videtur. erotemacè tantum concipiendum existimo. Apud illos, cum rerum naturam, ac per consequens usum, non rite assequerentur, de quod rebus alioqui minus necessariis, sed quæ ipsis necessariæ vitæ sunt, satagere illos necesse fuit, quousque rerum sese servituti addiceret? Ἄμα γὰρ τῇ ἀρχῇ πολλὰ τὰ ἀναγκαῖα ἀναπαύσασθαι. Telcs collat. divit. & pauper. apud Scob. tom. 2. sit. 94. Notum est illud Philippi Macedonis, qui cum quo loco destinaverat, castra statuere, commodè non posset, quod pabulum jumentis defore diceretur? Οὐ γὰρ ἔστι μὴ δὲ σίτη βῆτι, inquit, εἰ καὶ οὐδὲ τὴν ἡμέραν καὶ ὁρεῖλαιον ἔχῃς, quæ vitæ nostra est, quibus ad asinorum opportunitatem ea est exigenda? Refert Plut. in apophth. & in præcept. polit. ita asinis etiam ac jumentis inservire rex magnus necesse habebat; non pastores tantum aut bubulci: quos ita conquerentes induxit Sophocles, referent eodem in Agide;

Ταῖς γὰρ ὅντες διαβόται δὲ ἀδρόθυμοι,

Καὶ ἡσὶ δ' ἀνέγκη καὶ σιωπῶντων χλευεῖν.

Famulamur istis, qui tamen domini sumus,

Quousque taceant, nos ea avide est opus.

Contrà non est vulgatum minus Socratis illud, qui ut Laert. l. 2. cum rerum venalium forum ac tabernas pertransiret, dixisse fertur, Ἴδουσαν ἐγὼ χρεῖαν ἔχειν; Quam multis ego nihil opus habeo? vel, ut Cicer. Tusc. l. 5. cum in pompa magna vii auri argentique ferretur, Quam multa non desidero? inquit. Itaque illa nescio cujus in ore crebro habebat, quæ & à 50 Clemente Alex. paedag. l. 2. c. 10. laudantur, sed ita ut metri rationem non habuerit;

Τὰ δ' ἀργυρομαλ' ἔστιν, ἢ τὴν πορφύρεν,

ἢ τὸν πελαγῶδες χερσὶν, ἢ τὸν τὸν βίον.

Argentæ ista vasa & ipsa purpura,

Tragicam ad pompam faciunt, ad vitam nihil.

In quam sententiam Plutarch. de avar. ubi Scopæ

Thessali dictum commemoraverat, q̄i à vicino è domo sua rogatus quidpiam, q̄od is q̄i petebat, superfluum ipsi ac supervacuum esse dicebat, respo dit, ἡλλὰ μὴν τὸ τοῦτο ἐστὶν. ἡμεῖς ἐνδοξάμενοι καὶ μακάριοι τοῖς θεοῖς, ἀλλ' οὐ ἐμνησθὲν τοῖς ἀγαθοῖς. At verò ista superflua & supervacanea sunt q̄e nos divites ac beatos faciunt, non autem necessaria illa · subjungit, istud videri παραπλῶν καὶ παρηγορεῖ μάλλον ἢ βίον ἐπαύειν [Θ]. pompam aut panem r̄in potius, q̄am vitam laudantia. additq̄e felicitatem istiusmodi θεοῦ καὶ μαρτύρων, ἢ μὴδὲν εἶναι, aut nullam esse omnino, aut spectatorum, non dominorum esse; certè absq̄e illis nullam revera existere. Itaq̄e ῥογήα ista, q̄am hic Marcus tangit, eadem fere est cum qua Apostolus notat, ad Rom. c. 13. v. 14. ubi vetat, τοῖς σαρκὶ θεύοις περὶ τοῦ εἶναι οὐδὲν, nec oblitat ab hac multum sollicitudo illa, cujus Martham illam sedulam nimis Christus infimulat, cum ait, ὅτι μεμνημένη καὶ θεοῦ πολλὰ περὶ αὐτοῦ. εἰς τοῦτο δὲ οὐκ ῥογήα. Vide l. 7. § 20. & l. 9. § 40.

Δαλεία πρῶτων] De regibus Solomon, & ipse

rex, Eccles. c. 5. v. 9. מֶלֶךְ לְשָׂרָה וְעָבָר
etiam rex agro servus est. dum eum scil. colendum
necessario curat. ut Chald. paraphr. & Rohobamo
Solomonis filio atque in regno successori consili-
arii seniores, *hier. Reg. lib. 3. cap. 12. ver. 9.*

תְּהִיָּה עֲקָר לְעַם הַזֶּה servus sis o-
portet populo isti. Siquidem, ut Augustin. de Civ. Dei
l. 19. c. 15. Etiam q̄ imperant, serviunt eis, q̄ibus vi-
dentur imperare. Itaq̄e non immeritō pronuntiavit
Antigonus, τὴν βασιλείαν, ἐνδούξον τὴν δουλείαν. re-
gnum esse nobilem servitutem, Aelian. l. 2. c. 20. &
magnam servitutem magnam esse fortunam, Seneca
ad Polyb. c. 26. cūm, in maxima fortuna minima sit
licentia, ut Cæsar apud Sallustium in Catilin. E-
dem facit & Senarius Græcus ille.

ἜΙΣ ὅΤΙ ΔΕΛΘ' ἑκίαι, ὁ Δεσπότης.

Unus familiæ servus, ipse aded est berus.

Et Hebræorum doctorum illud ; המלכור

חֵן עָבְדֶּךָ *Servitus est tibi regnum.* Ἀν-
 δεινός ἐστί μοι μικροῦ ἄνθρωπος, τίς ἐστι δ', ὡς εἰσὶν
 ἀλλοιοί, μεγαλοῦ ἄνθρωπος. *Epist. l. 3. c. 26.* Ἰσὰ, qod
 idem l. 4. c. 1. καὶ ὁ δούλος τῆς ἡς περὶ περὶ
 νοῦ ἡδὲ διαφέρει. *Vide l. 10. § 19.* Sed &, qod
 multa dñi servit, iisdem sapientero

—ritus & in jecore agro
Nascuntur domini.

qos alteri subeans oportet Obsequio ancipiti. Persi-
 fas. 3. & 5. & Ambros. ep. 7. Intra se dominos ha-
 bens: intra se servitium intolerabile patiturus; tot
 dominorum, qos vitorum servi. Avg. de civit. Dei
 l. 4. c. 3. Unde Diogenis dictum; Ἰὼς μὲν οὐκ ἔστι
 δουλεύειν δουλεύειν τῷ θεῷ οὐκ ἔστι δουλεύειν. La-

ert. l. 9. & sicut de Roma Avgust. de civit. Dei l. 15. c. 4, *Urbs victrix gentium, captiva visitorum.* Ita de Romanis Cicer. Verrin. 3. *Judiciorum domini, cupiditatum servi.* ut nē illud adjiciam, quod Plin in paucy. *Principes multi, civium domini, liberorum servi.* & quod Ambros. ep. 7. *Emunt sibi dominos, captivarum suarum captivi.* Dabo (inquit Sen. ep. 47.) *consularem ancilae servientem: dabo ancillula divitem.* Itaque Democritus apud Stob. tom. 2. tit. 6, & 7. *Ἐνιοι πόλεως ἢ διακρίσειν γυναικὶ δὲ διαλέσθαι.* Honestius tamen pavlo, quod de Persa Plut. ad praefect. innot. *Ὁ Περσῶν βασιλεὺς πάντας ἥτοιπε δούλους, πάλυ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, ἧς μέλεια διαδοῖκε ἀφαιλεν ἔδ.* Et quod Cato major, de ingenuis legitimisque conjugii si accipias; *Πάντες ἀνδρῶπων ἢ γυναικῶν ἀρχαὶν* ἡμεῖς ἢ πάντων ἀνδρῶπων *ἡμεῖς ἢ αἱ γυναῖκες.* Plut. apoph. vide l. 2. §. 2. & l. 9. §. 38.

§ 4. Ὅτι] principium ἀκράτου, sive abruptè
20 exoritur. Hoc, inquit, animo tuo obversetur, vel
præsto tibi ad manum & ad mentem sit, ubi homi-
num aut injuriis, aut flagitiis commoveri te senseris,
eamdem facturos, etiam tu te indignatione con-
feceris.

Kān sū diārragēs,] etiam si tu rumparis. Itā Demosthenes ἀνὶ τοῦτον, 'Οὐδὲ ἂν σὺ διαρραγῇς. Lucian. Timon. ὅπως οἱ κίλακες ἐκείνοι διαρραγῶσι τῆς φθόνου. Et Evnarp. Ædesio. 'Οἱ δ' παροδωμῶς διοῦντες, ῥηγνύμενοι τῆς φθόνου. Marc bucol. 7. —invidiā rumpantur ut ilia Codro.

& Martial. l. 9. epigr. 99.

Rumpatur, quisque rumpitur invidia.

& l. 8. *epigr.* 61.

Livet Carinus, rumpitur, furit, plorat,

Et qærit altos unde pendent ramos.

Non abs re ipsa itaque aberravit prorsus M. Cas. cum pro more nostri idiomatis reddidit, *etiāsi tu te suspenderis*. qomodo & Epictet. l. 2. c. 20. ἀνδρῶν ξαδὶ ἀν' αὐτὸν ἐκίνοα πνύοντες. Malim ta-

40 men Marci phrasin retentam. Siquidem, ut *invidia*,
sic & *ira*, *rumpi* dicuntur, q̃i exardescenz suz in-
dalgent nimis. Epictet. *differt.* l. 1. c. 13. Ὅταν ὁ
θεῖον αἰσθῆναι σὺ μὴ παύσῃς ὁ παῖς, ἢ πα-
ύσῃς χυλάρῃτες ἐπὶ τῇ, τὸ μὴ χαλεπῆται,
μὴδὲ γινώσκῃ. de ebrio Basil. Czf. *hemil.* 1. λοι-
δορεῖται, τύπεται, ἀπειλεῖ, δίδονται, βοᾷ, διαφῆ-
γνυται. Liban. *vit. sua.* Ὅι τῇ δίδῃ τῷ ἐν ταῖς
ἀρχαῖς ἡντιμύτοι. Morell. q̃i ex sententia magi-
stratuum angebantur. imō, q̃i eorum q̃i in magistratu
50 consuevi gloriā, dum invident, rumpuntur. Plaut.
Buchid. 4. 2.

PA. Suffraganeus ille hic veniet. PL. directum velim.

Flacc. *l.* 1. *sat.* 3.

De dolore pariter Cicer. ad Attic. l. 7. ep. 1

86. Unum omnia posse, dirumpuntur ii, qui me aliquid posse.

posse doluerunt. Eodem sensu τὸ διαπραδὺς usurpatum Lucæ Act. c. 7. v. 54. de qo alibi diximus. sed & fundi Persio sat. 3.

---τὴν γέφυραν τῆς βίτης---

Findor. --- i. e. ἡ γέφυρα τῆς χάριτος, ἢ λακκά. II. Calavb.

§ 5. Ολίγον χρόνον ὑδαίς ὑδαίς ἐστίν] qod usitatus ac plenius ὁρῶν ὀλίγον χρόνον dicitur. quasi dicat, annon ad breviculum temporis spatium perpeti potes? sicut Plātes Psal. 37. v. 10. adhuc paululum, *et improbus non eris.* ita Marcus hic; Adhuc paululum, *et ipse non eris.* qid autem interest, tu, an ille, tollaris? vide l. 7. § 79. At M. Caf. legisse videtur, ὑδαίς ὑδαίς ἐστίν. cūm venit, intra tempus brevissimum cuncta finem habitura sunt; nec cuiusquam ultra memoria erit. qd & Africanus pro Adriano cur substituerit nescio, cūm & Basil. & Lugd. 'Adrianus, exhibeant.

Περίσον τὸτο ἀμύλαρεπτι] ita ut te nequitiam a faciendo dimoveri aut revocari patiaris. ita lib. 10. § 12. ἀμύλαρεπτι τὰν τῶν χωρῶν. Clemens Strom. l. 5. Μαδόντες ἡ ἀεὶ τῆς ἀληθείας τὴν ὁδὸν, ἐν δὲ τῶν β. διζωρῶν ἀμύλαρεπτι. Plato de legib. l. 9. Τὰς ἡ γὰρ καλὴν ζωὴν οἶον φεῖνε ἀμύλαρεπτι.

§ 6. Μεταπείναι] Nalo met. l. 15.

---cūm sint huc forsitan illa,

Ἦας translata illuc; summa tamen omnia constant.

Μεταβῶν] Vide l. 7. § 18, 23. & l. 9. § 33.

Πάντα τερπαί] omisit clausulam hanc interpres Angl. Nalo Met. l. 15.

---omnia verti Cernimus.---

Sic. l. 9. § 19. πάντα ἐν μεταβολῇ. Sed & ἐμμεταπείναι etiam in abstracto, ut hic, sic lib. 11. § 35. πάντα μεταβολαί. & lib. 4. § 3. ὁ κόσμος ἀλλοίωσις.

Οὐκ ὄντι φεῖναι, καὶ τὴν καλὴν πάντα σωῖν] transposita videntur ista, quibus rerum transpositionem alternatim fieri solitam describit Marcus: mihi sic collocanda videntur; πάντα τερπαί πάντα σωῖν. ὅτι ὅτι φεῖναι, καὶ τὴν καλὴν. receptam lectionem Xyl. dum sequitur, Marci textum convellat & distrahatur. vide lib. 7. § 1, 58. & l. 9. § 35.

Ἰσοὶ αἱ ἀπομεμῶσαι] i. e. τὰ ἀπομεμῶσαι, ut l. 2. § 17. & infr. § 6. qz ex lege quasi quadam divina assignantur cuique, paria eademque sunt. Siqdem, ut Rex sapientissimus, Eccles. c. 9. v. 2. Eadem omnibus eveniunt; iusti, iniusti; mundi, immundi; pii, impii; summi, infimi. &c. Et Senec. ep. 107. ideo nulli querenda, qia paria sunt omnibus. nam etiam qd effugit aliqui, pati potuit æquum autem jms est, non qd omnes usi sunt, sed qd omnibus latum est. vide infr. § 43. vel etiam ita sunt æqualiter proportionem. non Arithmeticā, sed Geometricā distributa, ut unicuique id qd est ipsi congruum maximè & consentaneum attribuitur. ut l. 5. § 39. & infr. § 7.

§ 7. Ἀρκῆται πάσα φύσις ἐαυτῇ ἐνοδῶν] Sufficit hoc naturæ sive creaturæ cuique, si munus sibi proprium ac peculiare exequatur, bonum sibi congruum & consentaneum assequatur. Siqdem, ut philosophus, ethic. Eadem. l. 1. c. 8. Τὸ φάναι πάντα τὰ ὄντα ἐφ' ἑαυτῇ ἐνός πρὸς ἀγαθόν, ἐκ ἀλλήδης. ἔσται γὰρ ἡ δὲ ἀγαθὴ ὁρῶνται. & in hoc igitur acquiescit.

Φύσις ἡ λογικὴ ἐνοδῶν] Itā natura rationalis tunc prosperè agit, cūm munia sibi propria & peculiaris obit, qalia sunt qz istis Marcus recenset. Nam ἐνοδῶν, ἐννοησία. Helych. vide l. 5. § 14, 34. pro eo autem qd ἐνοδῶν Marcus istis, ἐφ' ἑαυτῇ dixit Joannes Apost. epist. ad Galium v. 2. φεῖν πάντων ἐννοημάτων ἐν ἐνοδῶν ἡ ἐννοησις, καὶ τὸ ἐνοδῶν τὸ ἐν ἑαυτῇ.

Τὰς ὁρῶντας ἡ ἐγκλίσεις ἡ ἐφ' ἑαυτῇ μόνον] Hoc est qd passim inculcat Episcopus. enchir. c. 1, & 2. differt. l. 1. c. 1. & 27. & l. 2. c. 13. & l. 3. c. 24. & l. 4. c. 1, 4, 10. alibi. huc autem plurimum facit, qd inter alia l. 4. c. 1. ἐλεύθερον sive liberum hominem eum definit, ὅς αἱ ὁρμαὶ ἀνεμπόδιστοι αἱ ὁρῶντας ἐν τῷ δικαίῳ αἱ ἐκλήσεις ἀπελευθερώσιν.

Εἶνε] ἡ γὰρ M. Caf. rectè. ut de natura universali, sive anima universi, quæ portio quædam animæ hominis cuiusvis est, intelligatur.

Ἰσοὶ αἱ κατ' ἀξίαν τῶν μεμεμῶσαι] ita sicut. § 5. ἴσοι αἱ ἀπομεμῶσαι. Verum est æqualitas ista, ut Aristoteles loquitur, ethic. l. 5. c. 3. ἡ κατὰ τὴν γὰρ μεμεμῶσαι ἀναλογία. in qz τὰ κατ' ἀξίαν cūmpri-
39 mis ratio habetur. τὸ γὰρ δίκαιον ἐν ταῖς διανομαῖς ὁμολογεῖται πάντας κατ' ἀξίαν τῶν δὲ εἶναι ἴσους. Plato leg. lib. 6. Διὸς γὰρ δὴ κρίσις ὅτι. τῶν μὲν μεμῶσαι πλείων, τῶν δὲ ἐλάττωσι συμμεμῶσαι ἴσους, μεμῶσαι δὲ ὅσα πρὸς τὴν αὐτῇ φύσιν ἐκτελεῖται.

Μὴ εἶ τὸ πρὸς τὸ ἐν ἴσους ἐννοησις ἐπὶ πάντας, ἀλλὰ εἰ συνέκλειον τὰ πάντα. τὸ γὰρ πρὸς ἀξίαν] divulsā viciatqz ista M. Caf. feliciter, mutatione levissimā, restituit, legendo, τὰ πάντα τῶν πρὸς ἀξίαν τὸ ἐπὶ. Proportionis istius, inquit, æqualitatem deprehendens licet, non si unum aliqd in unoquoque consideres; sed si istius qzqz, cūm alterius cuiusqz affectibus ac dotibus a natura eidem collatis universis simul sumptis contuleris. qd esse proportionis geometricæ monet philosophus ethic. Nicom. l. 5. c. 3. & Eudem. l. 4. c. 2. Ἐν γὰρ τῇ γεωμετρικῇ συμβαίνει ἡ τὸ δλον πρὸς τὸ δλον, ὅτι ἐκτελεῖται πρὸς ἑαυτῶν. Itaqz Avg. de ver. relig. c. 40. Tota simul consideranda sunt, si velimus rectè iudicare. Plinius l. 4. ep. 14. Sapiens *et* subtilis (rerum æstimator) debet non diversis conferre diversa, sed singula expendere, nec deterius aliqd putare, qd est in suo genere perfectum. Itā siqdem unumqzqz in suo genere perfectum existere patefiet, nec muscæ aut culicis magis quicquam deesse, qd ad muscæ culicisve naturam ac constitutionem pertineat, qām elephantī

elephanti aut leoni: Verum deprehenderetur Phinianum illud, l. 11. c. 2. Rerum naturam nusquam magis, quam in minimis, totam esse. Si quidem de cunctis naturae operibus dici potest quod de partibus humani corporis Hippocrat. de loc. in hom. Τὸ σώμα ἐστὶ τὸ σμικρότατον πάντα ἔχει, οὐκ ἔστιν ἢ τὸ μέγιστον. Et tunc: ἐν τῷ σμικρότατῳ πάντ' ἐνὶ τῷ μικρῷ. In hanc mentem Galenus, de usu part. l. 17. extremo, ubi insignissimum illud summæque mirandis prædicaverat artificium, quod in humani corporis fabrica deprehenditur, Έναρτή, inquit, τὰ τῆς φύσεως ἐστὶ καὶ πάντα τὰ ζωα. καὶ δὲ διὰ τῆς ἀνθρώπου ἀπολαύσεως μόνον ἢ τοσαύτην τέχνην, ὅσω δὲ τῷ ἄλλῳ ἐργασίῳ λόγος, ἀλλ' ὅτι ἐν ἐσθλοῖς ἔτερον ζῶον, ἵσταν ἐνδείξεται σοφίαν τὴν αἰμα καὶ τέχνην τοῦ δημιουργοῦ καὶ ὅσω γὰρ ἡ μικρότερον, τοσούτω μείζον τὸ θαύμα, καὶ δὲ ὅσα διασυναινοντες ἐν μικροῖς οὐσίαις οἱ δημιουργοί. Cui concinit & Plinius loco supra memorato: Restant, inquit, immensa subtilitatis animalcula, nusquam alibi spectatiore natura rerum artificio. In culice hic instat, in pulce illic: videri dignissimus uterque: quibus & ex Plutarcho de solert. animal. formicam licet adjungas. ὅδ' ἐστὶν ἡ μικρὸν ἢ φύσις ἔχει μείζονα καὶ χαλλείων ἡγεμονίαν, ἀλλ' ὅσων ἐν ταύτῃ καὶ θαυρά πόντος ἐστὶν ἀπείρητος ἐμφάνει. Quid & Tertull. de anima c. 10. Hoc magis credas. si Deum recogites tantum artificem in modicis, quantum et in maximis. Eundem vide sis adu. Marcion. lib. 1. c. 13, & 14. Ambr. hexam. l. 6. c. 6. Mirabilis igitur natura in maximis: mirabilis etiam in minimis. Sicut enim non minus plana camporum, quam montium alta miramur, nec plus altitudinem cedri stupemus, quam vitis aut olea brevis fecunditatem: ita non amplius miror elephantium, quia procerus est, quam murem, quia terribilis elephantio est. est enim donata prerogativa quædam singulis creaturis, ut quibusdam privilegiis propriis fulciantur. Avtor denique questionum Vet. ac Nov. Test. quæ Augustini nomine possunt, quest. 123. An quia præstantior est homo cæteris animalibus, idcirco illa imperfecta dicenda sunt? aut quia sancti angeli non sunt quod est Deus, imperfecti sunt absque omnia enim pro locis et gradibus suis firma et perfecta sunt, ut impleant id ad quod facta sunt.

§ 8. Ἀναγνώσκων ἐν ἑξῆσι. Recte ista Mer. Casaub. à superioribus, quibus virtuosè cohaeserant, separavit; novæque hinc periochæ initium dedit. vide lib. 3. § 14. & l. 5. § 5. & l. 7. § 67.

Οὐκ ἔστι non est otium. Cal. per negotia non licet. vel etiam, non potes, non datur. adeo forsitan es rudis & illiteratus, ut nec legere quidem queas. quanquam de vita avlica quod sequitur, si ad hanc periochen pertinet, à qua tamen Xyl. Lugd. Cal. ipse sejungunt, illi potius interpretationi favere videtur. forsitan enim vitam avlicam cavillantem inducit, quasi per eam Scriptorum evolvendi facultas aut oppor-

tunitas negetur. Verum aliud illud quod sequitur, pertinere videtur.

§ 9. Τὸν ἐν αὐτῇ βίῳ vide l. 5. § 16. Flaccus l. 1. epist. 17.

Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum:

Stultus uterque locum immeritum cavassatur iniquè.

In culpa est animus, qui se non effugit unquam.

Senec. ep. 50. Dicimus, Non ego ambitiosus sum; sed nemo aliter Romæ potest vivere. non ego sumptuosus sum, sed urbs ipsa magnas impensas exigit. quid nos decipimus? non est extrinsecus malum nostrum: intra nos est, in visceribus ipsis sedet. Et ep. 55. Non multum ad tranquillitatem locus confert. animus est qui commendat omnia. vidi ego in villa hilari et amena maestos; vidi in media solitudine occupatis similes. vide l. 4. § 3.

Μὴδὲ τὸν σκαυτῶ quasi dicat, sorte tuâ contentus agas. quod Apost. ad Philipp. c. 4. v. 11. ἑμαυτὸν ἐν δὲ εἰμι, αὐτάρκεις ἴδ'. nam quod Lugd. exhibet, ἴδ' οὐ εἰμὶ, nec navci est.

§ 10. Ἐπίκλησις τῆς εὐνοῆς penitencia, inquit, est suipius reprehensio. vide l. 12. § 16. ubi non reprehensio sui tantum, sed condemnatio etiam dicitur. Ex Gallo Asinio, & Largio Licinio, Gellius notat. Attic. l. 17. c. 1. Penitere tum dicere solemus, cum quæ ipsi fecimus, aut quæ de nostra voluntate nostroque consilio facta, ea nobis post incipiunt displicere, sententiamque in eis nostram demusamus. Plut. de tranq. ex Eucipid. Orest. & Stob. tom. 2. tit. 24.

Ἡ σύνθεσις ὅτι σύνθεσις δὲν ἐργασίῳ, ὅς ἐστι ἐν σαρὶ, τῇ ψυχῇ τὴν μεταμέλειαν, αἰματώσαν ἀπὸ τῆς φύσεως ἐναπολείπει: τὰς αὐτὰς δὲ ἀλλὰ ἀναίρει λυπὰς ὁ λόγος: τὴν δὲ βαρύνον αὐτὸς ἐργάζεται διακονοῦν σὺ αἰσθύνῃ τῆς ψυχῆς, καὶ κατακονοῦν ὑπὸ αὐτῆς: οἱ δὲ οἱ ἐργῶντες, ἢ πᾶσι τοῖς πνεύματι *διακονοῦντες [* διακονοῦντες Gelfnet. sed ita Galen de affect. dign. et cur c. 6. πνεύματι διακονοῦντες.] καὶ ταῦτα παρόντων ἐξῶθεν ἰσὺ καὶ μαλ' ἢ κρῖν μαλλόν ἐσχαλῶνται, καὶ κρῖν ἐχῶν ἕως ἐλαφροτέρως ἔχει τὰ πνεύματα τὰς λυπὰς, ὡς ἐξῶθεν ἐπηρεαζομένης τὸ ἦ. Οὐκ ἐμοὶ γὰρ * ἀλλ' ἐπαινεῖται, ἀλλ' ἐργῶ αὐτῶς, [* ἀλλων vulg. perperam] ἐπιδρωμένον τοῖς ἀμαρτανωμένοις ἐνδόν ἐξ αὐτῶς, βαρύτερον πᾶσι τῷ σιγῶν τὸ ἀλγεῖν.

Ἦν χρηστέον πὶ παρεκκῶτι. Est tamen poenitentia reprehensio sui, tam de malo admisso, quam de de bono omisso. Verum ad Marci propositum, membrum alterum suffecerat.

Ἀγαθὸν χρηστέον π. Stoicum hoc dogma, nihil uti nisi quod bonum & honestum. Lact. l. 7. Zenon. & Stob. tom. 1. l. 2. tit. 4. § 8. Πῶν ἀγαθὸν συμφέρον ἴδ', καὶ λυσιτελεῖ καὶ χρηστέον. χρηστέον, ὅτι χρεῖαν ἀρετῆς παρέχεται. live, ὅτι ἐν τῇ χρεῖᾳ ἀρετῆς. Socrates apud Platon. p. lit.

lit. l. 1. Κάλλιστα γὰρ διὰ τούτου καὶ λέγεται καὶ λα-
λέσθαι, ὅτι τὸ ὡς ἀρέσκων καλὸν τὸ δὲ βλαβε-
ρὸν αἰσθῆναι. Idemque in Alcib. 1. Τὰ ὡς δίκαια,
καὶ τὰ δὲ κατὰ ἀρετὰ τὰ δὲ ἀρετὰ σὺ μὲν
τὰ δίκαια δεῖξαι συνηθύνῃς. Cic. Offic. l. 2.
§ 9, 10. Summā quidem auctoritate philosophi, qui-
quid iustum sit, id etiam utile esse censent: itemque
quod honestum, idem esse iustum. ex quo efficitur, ut,
quicquid honestum sit, idem sit utile. in quo verbo lapsa
consuetudo flexit de via; sensimque quod deducta est,
ut honestatem ab utilitate secerneret, et constitueret
honestum aliquid, quod utile non esset: quā nulla per-
niciēs maior hominum vitæ potuit asferri. vide tam-
en hac de re porcius argutiolas, ad l. 3. § 11. &
l. 6. § 45.

Μετανοήσαντες ὅτι τὸ ἡδονικὸν πᾶν παρεκκλίνει
indē probare vult voluptatem nec bonum esse, nec
utile; quod probus nemo de voluptate ulla neglecta
omissāve, poenitentia tangatur: sicut l. 5. § 15.
idem indē concludit, quod eandem despexisse ac
sprevisse laudi sæpe atque decori habeatur.

§ 11. Τούτο τί δέον] vide ad l. 3. § 11.

§ 12. Ὅτι ἐξ ὧν] vide ad l. 5. § 1.

Κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν] Cic. de fin.
lib. 5. Apparet nos ad agendum esse natos. Itaque
appetit animus semper aliquid agere. Ibid.

καὶ ἐν τῷ ἐργῷ δοκεῖ τὸ ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ βυ-
Aristot. ethic. l. 1. c. 7. vide l. 9. § 16.

Τὸ δὲ κατὰ δὲ κατὰ φύσιν καὶ τὸ ἀλόγων ζώων]
Aristot. ethic. lib. 1. c. 13. tanquam dictum vulgo

30 jactatum refert, ἔδωκε διαφέρειν τὸ ἥμισυ τῶν βίῃ
καὶ εὐδαιμονίας καὶ ἀδελφῶν. nihil per vitam di-
midiam distare felices infelicibus. quia nimirum vitæ
pars dimidia edormitur. τὸν γὰρ δὲ, ὡς περὶ τελέ-
ως, τὸ ἥμισυ ἀφαιρῆς τῶν βίῃ. Aristo apud Plut.
de ign. ex aq. καὶ τὸν ἥμισυ ἡμῶν τῶν βίῃ συνδι-
αίρειται γέγονεν. Clem. Alex. pedag. lib. 2. c. 9.

Vitam nobiscum dividit somnus. Senec. epist. 117.

& ita, dimidium ex hoc (quod videmur vivere)

edormitur. Idem ep. 99. (vide ad lib. 4. § 50.)

Per somnum ergo nihil felices ab infelicibus distare
dicit ex vulgi sententia Aristoteles: at Marcus istuc,
nihil homines à jumentis. Si quidem, ἀρετὰ δέον ὁ

ἔστιν ὅτις λυγρὸς, ὁ λέγεται ἀνδρεία καὶ φιλο-
Aristot. ethic. l. 1. c. 8. Οὐδὲν ἀγαθὸν ἐπὶ τῷ δὲ
κατὰ δὲ κατὰ φύσιν. Itaque Plato leg. l. 7. Κοιμώμεθα καὶ ἐπὶ
ἐπὶ τῷ δὲ κατὰ φύσιν, ὡς περὶ καὶ ὁ δὲ κατὰ φύσιν. Eustath.

ad Il. 1. & Plin. prefat. hist. nat. Vita profecto
vigilia est. Et revera plus vigilare, plus vivere est.

Quid enim tam mortis simile quam dormientis aspectus?

quid tam vitæ plenum, quam forma vigilantis? Petr.

Chrylog. serm. 24.

Ὁ καὶ φύσιν ἐκείνη] vide lib. 5. § 9. Aristot.

bist. animal. l. 8. c. 1. Τὸ καὶ φύσιν, ἡδύ. & c. 2.
Περὶ τῶν ἐκείνων τὸ καὶ φύσιν.

§ 13. φιλολογεῖν, παθολογεῖν, διακρινεῖν
de] Senec. epist. 89. Philosophia tres partes esse
dixerunt et maximi et plurimi auctores: moralem,
naturalem, et rationalem. prima componit animum;
secunda rerum naturam scrutatur: tertia proprieta-
tes verborum exigit, et structuram, et argumen-
tationes, ne pro vero falsa surrepant. His ergo tribus
monet uti Marcus, quatenus id commodè potest, ad
unumquodque, quod imaginatio suggererit. At Xyl.
ista cum sequentibus conjungit, quasi dixerit Marcus;
ubi de natura, affectibus, aut aliis rebus disserere
cum quopiam contigerit, &c. quam contextus seriem
verba ipsa nequitiam admittunt. Lugd. avtem hoc
loco periclasia ita disposuit, ut Medæ Absyrtum
nobis representare voluisse videatur.

§ 14. Ἡ γὰρ καὶ φύσιν] Lugd. ἡ γὰρ. forsan
ἡ καὶ. nam τὸ γὰρ ex proximo membro irrepsisse
huc videtur.

τὸ καὶ πᾶσι δόγματα ἔχον] leg. τὸ καὶ [γὰρ]
πᾶσι δόγματα ἔχον. Sedi suz cavillati restituta, &
pro verbo substituto participio, orationis serie id
poscente. potest & priore loco ὁ γὰρ legi, ut senten-
tia continueretur sic, ὁ γὰρ καὶ φύσιν καὶ λόγος &c.

— τὸ καὶ πᾶσι δόγματα ἔχον. qui enim de vo-
luptate ac dolore, &c. dogmata habet istiusmodi,
esse nimirum ista bona vel mala, non avtem adia-
phora. Hæc Xyl. cum non animadverteret, à Mar-
ci mente istuc plurimum aberravit. De hoc avtem
subjecto, vide lib. 6. § 27. & l. 7. § 26, 61. &
supr. § 1.

ἀναγκαζέσθαι ἔπος ποιεῖν.] Itā l. 10. § 30.
βιάζεσθαι. cogitur facere quod facit. non à vi aliqua
externa, sed à principio interno, falio nimirum do-
gmare, pravo perversoque judicio. nec dissimili mo-
do Lucil. apud Varron. orig. Lat. l. 4.

Via est vita, videtur, quæ nos facere omnia cogit.
quod tamen nevitquam spectare cum Doula casico ver-
ficulum apud Enomologum illum,

Βίη καλεῖται δ', ὅς ἐστι πειζέσθαι.

30 Sive ut Grot. legit,
Βίη καὶ ληταὶ δ', ὅτι βία πειζέσθαι.

Vi quæ paratur vita, vita dicitur.

vel potius,
Vi quæ paratur victus, vita dicitur.

Cæterum diluere nimis, & præter Marci mentem
Xyl. cogitabo, ita opus esse fieri. Vide l. 4. § 6.
& l. 6. § 27, 57. & l. 7. § 62, 63. Certe Ter-
tull. de anim. c. 16. Id quod accidit ex serpentis in-
stinctu, exinde inolevisse et co-doluisse in anima, ad
instar jam naturalitatis, quia statim in natura pri-
mordio acciderit. Et Bernard. de grat. & lib. arb.

Corruit homo de posse non peccare in non posse non
peccare, amissā ex toto consilia libertate. itemque de
posse non turbari, in non posse non turbari, amissā ex
toto complacitis libertate. De populo suo Jeremias
c. 13. v. 23. An mutare potest Ethiops cutem
suam?

suam? an pardus potest maculas suas? ei si hoc potuerint, etiam vos possitis bene facere, qui male facere edocui estis. Et de Massiliensibus suis Salvia. de provid. lib. 6. c. 14. Invenit in nobis malorum omnium labe, aliter jam non vitiosi esse non possumus, nisi ut omnino non simus.

§ 15. Μένισμα] Μένισμα. Lugd. edit. cogitabo, Xyl. qui antegressus annectit. Sed illud malo, sicut lib. 2. § 4. & mox § 16. in priore avtem μένισμα, nō vitiosum fuerit, transiit est à persona ad personam. de qo ad lib. 6. § 50. diximus.

Αἰσθὼν ἑστὶν ἄνθρωπος] Petr. epist. 1. c. 4. v. 12. Μὴ ἑστὶν ἄνθρωπος τὴν ἐν ὑμῶν πυρρὸς, ὡς ἔστι ὑμῶν συμβαίνοντος. Ilocasius sub Leone Magno Qæstor, in iudicio cūm sisteretur, monenti præfecto, videret qo in statu constitutus esset. Opā, inquit, ἢ ἔστι ζῶμα, ὅτι ἀνθρώπος ὢν, ἀνθρώπου τοῦ ἀνθρώπου συμμορφῶς. Zonaras Annal. tom. 3. vide l. 4. § 29. & l. 12. § 1.

Ἐἰ ἡ σὺνὴ σὺν ὅροις] Jacob. epist. c. 3. v. 12. Μὴ διατάττει σὺνὴ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἀμπελῶ σὺν; Et Dominus Christus, Matth. c. 7. v. 26. Μὴ σὺν ἑσθλῶν σὺν; ἔτι πάντων ἀνθρώπων ἀγαθῶν, κατὰ τὴν ποιῆσαι τὸ ὅτι σὺν ὅροις ἀνθρώπων κατὰ τὴν ποιῆσαι, ἔτι ἀνθρώπων σὺν ὅροις ἀνθρώπων κατὰ τὴν ποιῆσαι, ἔτι ἀνθρώπων σὺν ὅροις ἀνθρώπων κατὰ τὴν ποιῆσαι. Luc. c. 6. v. 44. qia nimirum, ἔτι ἀνθρώπων σὺν ὅροις ἀνθρώπων κατὰ τὴν ποιῆσαι. Mos Genes. c. 1. v. 11. vide l. 4. § 6. & l. 12. § 16.

Ἄν ὅτι ποιεῖ] Quid enim malis moribus in mundo provenit uberius? aut cuiusnam rei, qām impietatis, improbitatis, impunitatis, pravitatis, feracior est orbis universus? Plavt. Trinum. 1. 1.

—mores mali

Λασι βοτρυ irrigua, succrevit uberrime.
Neque quicquam vile nunc est, nisi mores mali:
Eorum liceat messim metere maximam.

Flaccus l. 1. epist. 2.

Seditione, dolis, scelere, atq; libidine, et ira
Iliacos intra muros peccatur et extra.

Juven. sat. 13.

La tam festa dies, ut cesses prodere furem,
Perfidiam, fraudes, atq; omni ex crimine lucrum
Latinum, et partos gladio vel pyxide nummos?

Vide in sacra pagina sanctorum querelas, Psal. 12. et 14. Jer. c. 9. Mich. c. 7. &c. Itaq; Syncl. de provident. 1. Ἐν γὰρ τῷ τόπῳ ὅσῳ καλῶν, ἢ δαυμασῶν ἔστι καλῶν, ἀλλὰ δαυμασῶν, ἢ τὴν καὶ μὴ τοῦτον ἐνταῦθα. ὅσοι γὰρ μάταιον καὶ ἀλλοτριον. qomodo Diodor. Sicul. l. 18. παρὰ τὸν ὅσον, ἢ ἐκ ἐκ γήρονος πὶ παρὰ τὸν ὅσον, ἀλλ' ἐκ ἐκ πᾶν ὅσον τὸ γήρονος ἀνάλυστον. Et Juvenal. sat. prænotat:

Egregium sanctamq; virum si cerno, bimbembri

Hoc monstrum pueri, et miranti jam sub aratro
Piscibus inventis, et sæpe comparo mula.

Ruri quippe bene vix sunt numero totidem, qoe
Thebarum porta, vel divitis ostia Nili.

Ubi pro miranti. qidam mirandis legi volunt; ego (si qid mirandum fuerit) mutatione leviori liras. malim. Varro de re rustica. lib. 1. c. 29. Tertiū cum arant iusto semine, boves liras dicuntur; id est, cū tabellis aditis ad vomerem, simul et satum frumentum operiunt in porcis, et sulcant fossas, qd pluvia aqua delabatur. vide & Plin. hist. nat. l. 18. c. 20.

§ 16. Τὸ μεταπίθεαι] animi sententiam mutare. Itā Epictetus differt. l. 2. c. 15. homini ad se inedia tollendum mente obfirmato, Ἐἰ μὲν ὁρῶντες ἐκριναι, ἰδὲ σιωπῶντες ἰδὲ ἀλόγως ἐκριναι, μεταπίθεαι. Et Gregor. Naz. ad Episcop. 150. Οὐχ ἡ μεταπίθεαι τὸ αἰσθὼν ἔχει ἀλλ' ἡ τὴν κατὰ τὴν ποιῆσαι, τὴν ἀποκρίναι. inde Dionysius Heraclitus ὁ μεταπίθεαι dictus, ut Laert. l. 5. in Heraclit. & in Zenon. ὁ μεταπίθεαι εἰς ἡδονήν. qia nimirum ἀντικρὺς τοῦ ὁρῶντος ἢ ἀποκρίναι καὶ ἀντικρὺς τοῦ ἀποκρίναι, ἐκ τῆς virtutis stola, adversamq; planē indutus, à Stoica secta jam senex ad Epicuream transilivit. de qo itaq; festivē Timon in Sikkis

Ἦνικ' ἐχέλω δαίμον, οὐκ ἀρχαίαι ἡδονῶν.
Athen. dipnosoph. l. 7. apud qem malē transpofitorem vertit Dalechamp. cū, immutatum potius reddere debuerit, qod & Calarb. monuit. ad Athen. l. 10. c. 10. vide ad l. 4. § 12. & l. 6. § 21, 29. Cæterum de vocabulo ἰθο à scrupis calculus luforiis traducto fufius alibi egimus.

Ἐπιπῶν τῷ διορθῶν ὁμοίως ἐλευθερίῳ ἔστι] æq̃ liberum est, inquit, qdque animum ingenium nihilō magis dedecet, verum docenti, ubi erraverit quis, obsequi, atq; recte vix, ubi eam certo iudicio elegerit, constanter libertate insistere. Corrigit nimirum vult absurdum qorundam errorem, qd qd semel imbibierint, nolunt deponere, (ut Cypri. l. 2. ep. 1.)

et pervicaciam constantia loco habentes, rectiora monenti parere serville ducunt ac illiberale. Adversus cuiusmodi homines sese accingit & Epictetus loco superius memorato. Ὅτις ἀνθρώποι τινες τῶν ὅσῳ λόγων, ὅτι βίβαντες ἔστι δει, καὶ ἡ μὲν περὶ τῶν ἐλευθερίῳ ὅσῳ καὶ ἀναγκῶν. καὶ ἡ ἀλλὰ καλῶν, ἀναγκῶν, δει, ἀλλοτριῶν, παντίζονται, ὅτι δει παντὶ τῷ κατὰ τὴν ὅσῳ ἀνθρώπων ἀναγκῶν ἐμμελῶν. ἀλλὰ τῶν ὅσῳ ὅσῳ δει τὸ κατεμμελῶν. δει γὰρ ἔστι τῶν ὅσῳ ὅσῳ, ἀλλ' ὡς ὑμῶν ὅσῳ. ἔτι δει μοι ἐρευνῶν τινες ὅσῳ ἐδεκαῖν, καὶ ἀλλ' ὅσῳ ἔτι αὐτοῖς, ἔτι σοι, ὅτι, ἀνθρώπων, ἔτι πᾶν ἀναγκῶν. ὅσοι ἐκ ἐκ τῶν ὅσῳ, ἀλλ' ἀπορία. Νον enim, qia rigidum aliquid, ideo reñum; nec qia stupidum est, ideo sanum; Avg. de civit. Dei l. 14. c. 10. Verum pergit Epictetus, & ubi pervicaciam qorundam exempla proposuerat, ὡς ἐκ ἐκ μεταπίθεαι, qd à

In superos aër tenuissimam emicat ignes.

Indè retro redeunt: idèmq; retextitur ordo.

Ignis enim densum spississimam in aëra transit:

Hinc in aquas: tellus glomeratâ cogitur undâ.

Vide l. 4. § 40.

§ 19. Καὶ ὁ ἥλιος ἐπεὶ ὥρην γήρην.] ita Bal. at Lugd. ἐπεὶ ὥρην πὶ ὥρην γήρην. potest dicere cuius rei causâ factus est. Xyl. de se dicit, alicujus gratiâ factus sum Cal: quid si legas, καὶ ὁ ἥλιος ἀπὸ ὥρης πὶ γήρην. etiam sol utique alicujus rei gratiâ extitit.

Καὶ ἐν λοιποῖς θεοῖς] Sidera nimirum, quæ animata esse putabant, & Deorum loco habebant. vide l. 9. § 35. & l. 12. § 18. Itâ & sapientes Aegyptii, θεοὶ ἦν ἥλιος καὶ σελήνη. Laert. proem. & Pythagoras, ἥλιόν τε καὶ σελήνην, καὶ τοῦ ἀλλοῦ ἀστέρος, ἦν θεοί. Idem l. 8. De sole Heraclit. ad Hermodorum. ep. 1. Αἰθέρι, θεῶν μαρτυρὲς ἔργα δὲ μαρτυρεῖν, δια ἥλιου. νῦν αὐτὸ καὶ νῦν μαρτυρεῖται ὡς αὐτὸ μαρτυρὲς. καὶ ὅλη καρποφοῦσα μαρτυρὲς σελήνης ὁ κύριος ἐκείνη ἐργα, ἔργου μαρτυρεῖται. Imò testimonium perhibent ista omnia solis conditori, non soli. vide Psal. 8. v. 1, 3. & Psal. 19. v. 1, 2, 6. & Psal. 74. v. 16, 17. & Psal. 104. v. 19. & Aë. c. 14. v. 14. Vide tamen, si operæpretium id videbitur, de sole Apollineæ impii Juliani Imperatoris orationem auctorem dignam. Plaro in Cratylō, à Theodoro adductus interpretatur. l. 3. Φαίνονται μοι οἱ ἀστέρες ἀνθρώπων οἱ περὶ τῶν Ἑλλάδων, τῶν μὲν ἡρώδης θεοί, ὡς περὶ νῦν οἱ πολλοὶ τῶν βασιλέων, ἥλιος, καὶ σελήνη, καὶ γῆ, καὶ ἄερα, καὶ ἕρπον. ἀπὸ αὐτῶν ὁρῶντες ὅλη δρόμω καὶ δρόμῳ, πρὸ ταύτης τῆς οὐρανόσ, τῆς γὰρ θεῶν, θεοὶ αὐτὸ ἐπονομάσω, Clemens item in prolept. Οἱ δὲ καὶ εὐδαίμων ἀπὸ τῆς ἕρπον θῶν ἀπατάμενοι, καὶ ὅσοι μὴ πεπαιδευμένοι, τῶν ἀστέρων τὰς κινήσεις ἐπιδαίμενοι, ἐθαύμασαν τε, καὶ ἐξέθεισαν, θεοὶ ἐκ τῶν θεῶν ἐπονομάσαντες τοῦ ἀστέρος καὶ ἀστέρος ἥλιον, ὡς Ἰνδῶν καὶ σελήνην, ὡς Πέρσης. &c.

Σὺ δὲ ὥρην πὶ τὸ ἥδης.] vide ad l. 5 § 1. & l. 9. § 9.

§ 20. Ἡ φύσις ἐξήχεται ἐκείνῃ] natura finem suum habet in rei uniuscujusque fine. Cal. ut τεχά-
ζει hic fit collimare. at Xyl. consilium iniiit. ad Marci mentem propius, rationem habet. hoc est enim ἐξήχεται Marco illi: ut l. 1. § 9. τὸ τεχαστικὸν τῶν φίλων. vide ibi adnotata. Tertull. adv. Marc. l. 2. c. 5. Universa Deus disponendo præcivit, & præsciendo disposuit. Cyprian. epist. 3. ubi Domini Servatoris illud ex Matth. c. 10. v. 29 laudat. nec passerulum quidem, qui assario dimidio veneat, citra Dei nutum ad terram decidere. Cum Christus nec minima fieri sine voluntate Dei dicat; existimat aliqui & summa & magna, aut non scient, aut non permittent, in Ecclesia Dei fieri? Trithem.

ad Casar. quest. 8. Magna divina providentia commendatio, quæ non solum hominum curam habet, sed avium quoque minutarum. Hieron. quidem in Abacuc. c. 1. v. 14. Sicut in hominibus etiam per singulos Dei currit providentia; sic in cæteris animalibus generalem quidem dispositionem & ordinem cursumque rerum intelligere possumus. v. g. quomodo nascatur piscium multitudo & vivat in aquis, quomodo reptilia & quadrupedia orientur in terra, & quibus alantur cibis? Cæterum absurdum est ad hoc Dei deducere maiestatem, ut sciat per momenta singula quæ nascantur culices, quæve moriantur; quæ cimicum & pulicem, & muscarum sit in terra multitudo; quanti pisces in aqua nascent; & quæ de minoribus majorum præda cedere debeant. Non finis tam futuri adulatores Dei, ut dum potentiam ejus etiam ad ima detrahimus, in nos ipsos injuriosi simus, eandem rationalium quam irrationalium providentiam esse dicentes. At Bernard. de grat. & lib. arb. Attingit illa (sapientia divina) à fine ad finem: hoc est, à maximo angelo usque ad minimum vermiculum: ab ortu creatura usque ad finem destinatum à creatore, sive in quem urget natura, sive quem accelerat causa, sive quem concedit gratia; dum nihil horum evenit, quod non prout vult, potenti præordinet providentiâ. Attingit autem, non quidem mobili discurfione, vel subiecta creatura quasi officiali administratione, sed substantiali quadam & ubique præfenti fortitudine, quæ utique universa potentissime movet, ordinat, administrat. Adjici poterat quod de capillis numeratis, Christus, Matth. c. 10. v. 30. de folio ab arbore cadente. Bern. conc. solem. 8. & 99. Trithem. ubi super. vide ad l. 7. § 31. Senec. quest. natur. l. 3. c. 29. Sive anima est mundus, sive corpus; natura gubernante, ut arbores, ut fusa, ab initio ejus usque ad exitum, quicquid facere, quicquid pati debeat, inclusum est; ut in semine omnis futuri ratio hominis comprehensa est; totius enim corporis & sequentis ætatis in parvo occultoque lineamensæ sunt. Sic origo mundi, non minus solem & lunam & vices siderum, & animalium ortus, quam quibus mutarentur terrena, continuit.

• Τῆς ἀπλήξεως] Fuscus apud M. Senecam, Sutor. 2. statua nascentibus in finem vita dies est. Habebit quippe quantum illi dies primus ascripsit. L. Senec. ad Marc. c. 20. sic lib. 6. § 49. ἀπλήξεως. & l. 12. § 23. ὅτι δὲ δίδαν. vide l. 2. § 4.

• Ὡς ὁ ἀναβδύων τῶν σπυρίων] Sejungunt ista à superioribus G. Xyl. & M. Cal. mihi continuanda prorsus videntur. quemadmodum, inquit, qui pilam mittit rationem apud se habet, non tantum quomodo motus ille ineatur, sed quæ feratur, & quò loco terminetur; sive quæ permeet pila, quò pertingat, ubi cadat; ad eundem modum natura consilium iniiit, non de ortu tantum, sed de obitu etiam, ac progressu cujusque rei. Plavus alio, nec ab hoc ra-

men prorsus abhorrenti, sensu, Captiv. prolog.
Enimvero Di nos quasi pilas homines habent.

Τὶ ἐν ἀγῶνι τῷ σφαιρίῳ] vide l. 4. § 42. & l. 7. § 23.

Τῇ περιόλῳ] Notum est proverbium, Homo billa. quod Varro retulit, praefat. in libr. de re rust. Apud Lucianum Charon Mercurio, ἐδύλω γέν σοι εἶπεν ὅππῃ τοῖκῶμαι μοι ἐδῶξαν οἱ ἀνδρες, καὶ ὁ βίῳ. ἄλλος αὐτοῦ. ἤδη ποτὲ περιόλῳ καὶ ἐδύλω, ὡς χρὴν πνι κατὰ γῆλοντι ἀνισα- μῶμας τὰς φυσικὰς λέγων, ἀφ' ὧν συναγέμεται ὁ ἀρετῆς, ἐκείνων τοῖνυν αἱ μὲν πνις μακρὰ εἰσι, καὶ αὐτὰς ἐκμαρῆσαι ἀπὸ τῆς φύσεως, αἱ δ' ἐπὶ πᾶσον διαρκέσι, καὶ περὶ φύσιν αὐτῶν ὅτι ἄλλων αὐτὰ ἐκμαρῆσαι, εἰς μέγιστον ὄγκον αἰσθῆται, εἴτα μὲν καὶ πάντων ἐξέρραγῃ ποτὲ ὁ γὰρ δὶόν τε ἄλλος ἡμῶν, τὰ δὲ ἐν ὧν ἀνδρῶν βίῳ. ἀπαντες ὡς πνιμαῖς ἐκμαρῆσαι, οἱ μὲν μὲν, οἱ δ' ἐλάττω. καὶ οἱ μὲν ἐκμαρῆσαι ἐχῶσι καὶ αὐτῶν τὸ φύσιν, οἱ δ' ἄμα τῷ ἐκμαρῆσαι ἐπαύ- 20 σονται. πᾶσι δ' ἐν τῷ παρῳαῖ ἀνακαίον.

Ἐπὶ λύχῳ] Senec. epist. 41. Rogo, non stultissimum dicas, si quis existimes lucerna pejor esse cum exincta est, quam antequam accenderetur? Nos quoque accendimur & extinguimur: medio illo tempore aliquid patimur. utrinque verò alia securitas est. quid refert utrum non incipias, an desinas? utriusque rei hic est effectus, non esse.

§ 21. Ἐκρεῖον] ἐκρεῖον Lugd. edit. unde annot. Σφαιρίον. convertito te. Omnino praeter 30 Marci mentem. Qui vult non ut ipse se convertat quis; sed ut illud potius, in quo cogitationes defixas habet, non tam convertat, aut circum vertat, ut Cas. quàm invertat, quò naturam ejus penitus introspiciat & perspectam habeat. Aristophan.

Ἐκρεῖον ὡς τὰ χεῖρα τοῦ σωτῆρος τῶν ὁσίων
Inverte quàm celerrimè mores tuos.

Ubi Schol. ἀπὸ μεταφορῆς ὅτι ὁ σωτὴρ ἡμῶν καὶ ἐκρεῖον. ἐκρεῖον ἢ ἡμῶν, τὸ ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸς τὸ ἐσω μέρος, ἔξω. Eadem & Svidas. vide l. 3. § 11. Verum ibi de re qavis, istic de corpore humano, ipsòque cum primis cujusque proprio agere videtur. Boeth. consol. lib. 3. c. 8. Quod si, ut Aristoteles ait, Lynceis oculis homines intuerentur, et eorum visus obstantia penetraret, nonne introspicere visceribus, illud Alcibiadis superflue reus pulcherrimum corpus, turpissimum videretur? igitur te pulcrum videri non tua natura, sed oculorum spectantium reddit infirmitas. qui nimirum, si interiora intueri valeret, aliter plane censens. Alludit ad vulpis maxime morem de qua Plut. in Collat. agas. 50 et terrest. Ἡ δ' ἀλότῃς ἀλῶσα, ἐνδὺς ἐκτρέπεται πῦρ καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς καὶ ὑπερῷα μεταβάλλει τὸ σῶμα καὶ σφίγγει, ὥστε, ὅτι ἐπὶ τοῖς καὶ ὑπερῷα, ἀποπνίγει τὸ ἀγῶν. quāquam de scolopendra idem refert autor idem de fera vindicta.

Τῆς ἡνέγκας ἐκτρέπεται τὸ ἐνδὺς ἔξω τῷ σωτῆρι, ἡνέγκας παρὰ φύσιν, καὶ ἄμα καὶ πνι- μῶμας, ὡς πνι κατὰ γῆλοντι ἀνισα- μῶμας τὰς φυσικὰς λέγων, ἀφ' ὧν συναγέμεται ὁ ἀρετῆς, ἐκείνων τοῖνυν αἱ μὲν πνις μακρὰ εἰσι, καὶ αὐτὰς ἐκμαρῆσαι ἀπὸ τῆς φύσεως, αἱ δ' ἐπὶ πᾶσον διαρκέσι, καὶ περὶ φύσιν αὐτῶν ὅτι ἄλλων αὐτὰ ἐκμαρῆσαι, εἰς μέγιστον ὄγκον αἰσθῆται, εἴτα μὲν καὶ πάντων ἐξέρραγῃ ποτὲ ὁ γὰρ δὶόν τε ἄλλος ἡμῶν, τὰ δὲ ἐν ὧν ἀνδρῶν βίῳ. ἀπαντες ὡς πνιμαῖς ἐκμαρῆσαι, οἱ μὲν μὲν, οἱ δ' ἐλάττω. καὶ οἱ μὲν ἐκμαρῆσαι ἐχῶσι καὶ αὐτῶν τὸ φύσιν, οἱ δ' ἄμα τῷ ἐκμαρῆσαι ἐπαύ- 20 σονται. πᾶσι δ' ἐν τῷ παρῳαῖ ἀνακαίον.

Πορνῶσαι] vitiosum videtur. forsitan Σπορνῶσαι fuerat. ut l. 9. c. 2. Σπορνῶσαι. corpus, inquit, considera, gale fiat, vel morbo languidum, vel senectute emarcidum, vel ab anima jam derelictum.

Βεραχῶν ἢ καὶ ἐπαυῶν] Annotator Lugd. 30 qo codice ulus, nescio. Βεραχῶν ὁ βίῳ καὶ ἐπαυῶν &c. sed forte, inquit, βεραχῶν qz Marci vox est. Certe siq exemplaria cum lectionem adfirmarent, legerem libens, βεραχῶν ὁ βίῳ. βεραχῶν ἢ καὶ ἐπαυῶν, &c. vide lib. 4. § 16, & 33. & l. 7. § 5.

Ἐν γὰρ] vide l. 3. § 10. & l. 4. § 3.

Ἡ γὰρ στυγὴ] vide l. 4. § 3.

§ 22. Πέριος] Potest hæc perioche non uno modo intelligi. Potest enim sumi quasi moneat Marcus, quodnam debeat esse τῆς περὶος, five ἐπι- 40 στροφῆς, ut lib. 4. § 26. loquitur, i. e. considerationis subjectum: idqz quodplex esse velit: Nimirum vel subjectæ rei cujusque materiam, nè pluris eam quis quàm par est facias (vide l. 5. § 10.) vel dogma ac decretum suum, ut sit rationi recte consentaneum. (vide lib. 7. § 2. & sup. § 1.) vel actionem suam, ut utrique illi respondeat. (vide l. 6. § 22.) vel vocabuli significationem: ubi dicentem attendere oportebit. (vide l. 7. § 4. & l. 10. § 8.) atqz hoc inclinare videtur Xyl. nec abiecit Cas. Verum potest & in aliam, quam mox dabimus, mentem sumi. Lugd. Editor ad tria membra restringit, dum τῷ ὑποκειμένῳ ὅρῳ conjungit, vertique subjecta opinioni. de distinctione accedo, quia disjunctivam Marcus τῷ ὑποκειμένῳ non præfixit. Verum ecquid sibi vult opinio subjecta? Verto itaqz, adverte, vel attende, presenti, aut de- 50 creto, aut actioni, aut significato. Τὸ ὑποκείμενον, praesens, quod adest. Polyb. l. 3. Πῶς δ' ἂν ἐνδὺ καὶ τῷ πρὸς τοῖς ὑποκειμένοις, τὸ βεβαίως τῷ αὐτῷ παραίρουν, καὶ διαφυλάσσοντα, τῷ κατὰ τὴν, παρῳαῖ δικαίως, εἰ μὴδὲν εἰδὴ τῆς ὅτι περὶ γὰρ ὁ πρὸς τῷ ὑποκειμένῳ, qz praesentibus acquiescit. τὸ ὑποκείμενον τῆς περὶος ὁπ- 50 ponuntur. Plutarch. Publicol. collat. cum Solon. Δὲ ἢ περὶ τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τῆς περὶος, Sunt res ex temporibus praesentibus percipienda. sic l. 6. § 4. πάντα τὰ ὑποκείμενα, praesentia cuncta. & l. 10. § 18. ἔχοντες ὅτι ὑποκει- μένων. Monet ut ad id quod prae manibus est, five decretum illud, five factum, five dictum sit, ani- 50 mum sedulo advenamus. ut & l. 2. § 5. & l. 3. § 12. & l. 6. § 32. & l. 9. § 6.

Δικαίως ταῦτα πρὸς] separat ista à praecedentibus

dentibus M. Calavb. possunt tamen ad idem argumentum pertinere. Merito multa pateris, quia ad id quod præ manibus est non attendis, sed de rebus futuris anxius, animique suspensus es, & quod præcipue te spectat differs. vide lib. 9. § 25. & lib. 12. § 1.

Μάλλον § Σίλεος] Hæc integra satis videntur ista; forsitan scribendum fuerit [ὅτι] μάλλον δὲ &c. ut ratio reddatur, quare tot molestiis conficitur quia nimirum sui emendationem de die in diem infrunitus differt. Legi possunt tamen & ἐρωτηματικῶς, [τί] μάλλον § &c. quasi dicat. Cur crastino die malis bonus fieri, quam hodie esse? vide l. 2. § 4. Pers. sat. 5.

Cras hoc fiet. idem cras fiet. Quid? quasi magnum Nempe diem donas. Sed cum lux altera venit; Jam cras hesternum consumpsimus, ecce, aliud cras Egerit hos annos, & semper parvum erit ultit. Nalo remedi. l. 1.

Sed propera, nec te venturus differ in horas: Qui non est hodie, cras minus apus erit. Nam quod sequitur,

Dicimus assidue, cras quæ fiet idem; non de instituti mutatione in melius; quod Calavb. in Persium, sensisse videtur, dum memoriâ sicut codicem non consulit; sed de perseverantia in cæpta vitæ mollioris ac dulcioris usura dictum est. Petron. Arb. sarr. Quid hodie non est, cras eris: sic vita triditur. Quod tamen eruditissimus ille vir, etiam cum duplici negatione exhibet; Quid hodie non est, cras non erit. Certe quod Naso supra verbo monuerat, idem fusius Epictet. dissert. l. 4. c. 12. "Οτι παρὰ τὸ σήμερον ἀμαρτάνειν, εἰς τὰλλα χεῖρον ἀνέλκει οἱ τὰ περὶ μάλ' ἔχειν. πῶς τιν ἰδὲ, τὸ χροεπώτατον, ἐδὲ τὸ μὴ σφύζεσθαι ἐγγίναται. εἴτα ἔδος τὸ ἀναβάλλεσθαι τὴν σφροσύνην, αἰεὶ δ' εἰς ἄλλον καὶ ἄλλον χεῖρον ἀπαυδαίν, (ita Calavb. restituit quod eiōδει legebatur) χροεπώτατον τὸ εὐροεῖν, τὸ εὐχαριστεῖν. εἰ ἰδὲ ἢ λυσitteλὲς ἢ ὑπερδεσὶς εἶναι, ἢ παντελὲς ἀποστασις αὐτῆς ἐστὶ λυσitteλες; εἰ δ' ἢ λυσitteλεῖς, τί ἔτι διωκεῖ τὴν σφροσύνην σὺλάσκει; Verum Marci verbis gemina proposita sunt, & ad ea fortasse respexit etiam, quæ in fine dissertationis illius Epictetus disceptat. γὰρ δ' ὅπως εἴπης, εἴτ' αὖτε σφύζεσθαι, ἰδὲ ὅτι τὸ το λέγεις, σήμερον δοῦμαι ἀναλίσκωντος, ἀκαίρετος, ταπεινός, ἐπ' ἄλλοις ἔσται τὸ λυπεῖν με· ὅρμηδισμα σήμερον, ὁδοῖσιν· βλέπει ὅσα κακὰ σταντὸ ὁπότε πεν. ἀλλ' εἰς αὖτε καλῶς ἔχει· πόσω κρεῖττον, σήμερον; εἰ αὖτε σφύζεσθαι, πολὺ μάλλον σήμερον, ἵνα καὶ αὖτε διωκεῖς, καὶ μὴ πάλιν ἀναβῇ εἰς τὴν πῆλιν. Joan. Chrysostom. de statu orat. 19. Μὴ μοι λέγε, ὅτι κατ' ἡμέραν, καὶ εἰς τὴν αὖτε ἀναβάλλω. ἢ γὰρ αὖτε ἀνέποτε λαμβάνει τὴν αὖτε. vide ad l. 3. § 4, 6.

§ 23. "Επ' ἀνθρώπων εὐπορίαν]. Hoc est, τὸ

καταναλίσκειν καὶ εὐδαιμονίαν quod passim inculcat. καὶ γὰρ ἔστιν κατὰ τὸν νόμον τοῦ θεοῦ κατὰ τὴν ἀνθρώπων φύσιν, ὅπως μὴ τὸ καλὸν εἰς ἑτέρον διαδίδεται. Joan. Chrysost. in ep. 1. ad Cor. c. 10. v. 33. orat. 25.

Δέχουμαι, ἐπὶ τοῦ θεοῦ ἀναλίσκων] Ita pii passim, Deo adscribunt, quæcumque ipsis obigerint, universa. Job. c. 1. 21. Psal. 18. v. 39, 40. & Psal. 44. v. 1, 8. vide l. 12. § 36.

Ἀφ' ἧς πάντα] Ita ad Cor. 2. c. 5. v. 18. 10 Omnia à Deo sunt. vide & Thren. c. 3. v. 37, 38. & Marc. l. 2. § 3. & l. 4. § 23, 33. & infr. § 27.

§ 24. "Οπῶν σοι φαίνεται] vilitatem rerum humanarum exterarumque omnium, de materis, ex qua consistit, ignobilitate perspicendam proponit. (quod idem agit & l. 5. § 10. & l. 6. § 13. & l. 9. § 14.) Illa siquidem, πῶς τιν πᾶν μέγεθος τὸ βίον, καὶ πᾶν ἀποκατάστατον, malim ad priora de lotione, cum G. Xyland. & M. Calavb. referre, quàm periochæ sequenti cum Cl. Salmasii connectere. Senec. epist. 107. Eadem vita conditio est, quæ balnei. Sed aliud ille respexit, quàm Marcus istuc. vide ad § 43.

§ 25. Λύκιλλα "Ουδὲν ἔτα Λύκιλλα] Rectè distinguit ista, prius confusa, explicavitque, à Xylandro parùm intellecta, Cl. Salmasius ad Capitol. Marc. Lucilla, inquit, Verum exulit. post & ipsa facta concessit. Itaque in singulis subaudienda verba illa ἐξήνεκα & ἐξήνεκα. Lucilla Marci filia L. Vero imperii consorti nuptui data, eidemque superstita. Capitol. Ver.

Σύμφωνα Μαξιμου] de quo l. 1. § 15. "Επιτυχῶν Διότιμον] Epitynchani nomen ex inscriptionibus sepulcralibus Salmasii ibidem exhibet. Verum quis iste Epitynchanus, vel Diotimus, cui is supervixerit, & successerit, nescire me fateor. Diotimi tamen ut Adriano supersticis mentio sit rursus, infr. § 37.

Φαυστίαν "Αντωνίου] "Αντωνίου φαυστίαν. Salm. Annia Faustina Antonini Pii uxor. Capitol. Pio.

Κέλδ "Αδριανόν] Caninius Cæter orator sive Rhetor quæ & Marcus & Lucius audierant. Capitol. Marc. & Ver. ab Adriano forsitan eidem in disciplinam traditi. Nam quod Mavflac. in dissert. criticæ. quæ Harpocrationi à se edito attexit, Caninium & Cæterem, quasi duos, recenset, quorum Marcus Caninius alter sit dictus, neminem (puro) σύμψυχον habet. post illa verò, εἴτα Κέλδ, subiungi postulat item Salmasii. ταῦτα πάντα quod suo loco morum fuerat.

Δεμεῖς] austri. Xyl. sed & Calavb. qui tamen de ingenii acumine exposuerat, aptius lib. 5. § 5. vide ibi adnotata. & ad l. 6. § 44.

Χαράς] depravatum opinor. forsitan ἱεράς fuit. Hieracii certe apud Stobæum reperiuntur fragmenta ex lib. de iustitia. vel χαράς etiam, siquidem

Charax Philosophus Pergamenus Svidæ memoratur. & Lugd. edit. Χάραξ habet.

Διμύστης ὁ Πλάτωνικός] *Phalereum*, puto, vult è familia Platonica, Theophrasti auditorum; de quo Lært. l. 5. Svidas, Marc. ipi l. 9. § 29. quāquam potest etiam *Demetrius* Byzantinus Peripateticus, cuius & Lærtius ibidem meminit, Marco dictus intelligi. Verū illum potius exilitem designatum, qia inter homines acuminis & subtilitatis lavde insignis hic à Marco proferatur. De eodem autem Cicero offic. l. 1. *Demetrius Phalareus* in hoc numero haberi potest, disputator subtilis, orator parum vehemens, sed dulcis; ut Theophrasti discipulum possis agnoscere. Itaque de eodem idem in *Bruto* § 37. *delectabas magis Athenienses quā inflammabat, et suavis maluit videri quā gravis; sed suavitatis eā quā perfunderet animos, non quā perfringeret.* Eandemque illi suavitatis lavdem tribuit in oratore. § 92.

Εὐδαίμων] *Eudamon* inter Astrologos celebrior es recensetur à Vitruvio. l. 9. c. 7. qo tamen loco *Æmar*. *Ranconetus Euehemon* legendum credebatur. Turneb. advers. l. 11. c. 3.

Πάντα ἐφήμερα] vide ad lib. 4. § 35, 48. & l. 9. § 14.

Οὐδ' ἑπ' ὄλιγον μετμενομένην] vide lib. 4. § 33. & l. 5. § 33. & l. 12. § 27.

Ἦτοι σκεδανθῆναι] vide ad l. 4. § 21. & l. 5. § 33.

§ 26. Εὐεγοῦντι ἀνθρώπῳ] ἀνθρώπου, malim. vide ad l. 5. § 1. & l. 6. § 7, 33. *Lætitia* est homini facere quæ sunt hominis: verū lætitia est homini Christiano, facere quæ sunt Dei. Joan. ep. 1. c. 5. v. 3. *Psal.* (12. v. 1. *Elai.* c. 58. v. 13. *Joan. Evang.* c. 4. v. 34. *Job* c. 23. v. 12, 13. *Cæterum*, quæ sunt hominis, quæ hominis, ad creatoris imaginem conditi, ejusdemque legi conformis, eadem sunt itidem & Dei. vide Marc. l. 3. § 13.

Ἴδον ὃ ἀνθρώπου εὐνοία] *Lætitia*, inquit, homini & voluptas esse debet facere quæ officii sunt sui. Nihil autem magis humani est officii, quā erga genus humanum humanitatem exercere. Hoc itaque læto animo lubentique faciendum est. *Naso Pont.* l. 2. & 9.

Conveniens homini est hominem servare voluptas. & vera benefaciendi cupido utilitates relinquit, ipso benefaciendi opere latissima. *Senec. de benef.* l. 4. c. 14. vide ad l. 3. § 6.

Ἐπιδαρσις τις ὅτ' ἔδωκε φύσις] Ex Stoicorum sententia Lært. l. 7. in *Zenon*. Γεγονέναι τοῦ τῆς φύσεως ὀπίπτης τὸ λογικὸν ζῶον ὡς εἰδέναι καὶ παρῆν' τὸν γυν ἐνάρκτον, διαρηκτὸν ἔδ, καὶ ἀρεκτικὸν ὅτ' ἐπιπνέων. ita enim ex Svida leg. ibid. Unde & illud apud *Plutarchum de placit. Philosoph.* l. 1. præfat. Peripateticorum quorundam esse, "Ἀνθρώπων τέλειον, ὅτ' ἔδωκε φύσιν, ὅντων διαρηκτὸν,

ὅτ' ὃ λέοντων ἀρεκτικόν. vide ad l. 7. § 48. *Epictet.* l. 1. c. 6. Τὸν δὲ θραππὸν διατὶ εἰσάγαγεν (ὁ θεός) αὐτὸ τὸ καὶ ὅτ' ἐργων ὅτ' αὐτὸ καὶ ὁ μόνον διατὶ, ἀλλὰ καὶ ἐξηγητὶ αὐτὸς. ὁρᾶτε ἐν μὴ ἀθέατοι τέτων ἀπεδάντη. vide his & quæ sequuntur lectu dignissima.

§ 27. Τρεῖς ὁρεῖς] vide ad l. 1. § 12.

Ἄσπιον ἀεικείμενον] corpus ambiens te, sive amictus instar circumjectum tibi, cingensque te. vide l. 10. § 1. sed & ibid. § 38. qo loco, τὸ ἀεικείμενον ἀγγῶδες, dicit, quatenus organi sive vasis instar animæ est usui; quod hic τὸ ἄσπιον ἀεικείμενον, quatenus ea ab isto afficitur. de eodem, ἀεικείμενα κρεδῖα. l. 12. § 2. & ἀεικείμενον σωματιον. ibid. § 3. qj locus hunc illustrat planè.

Ἄσ' ἢς συμβαίνει πᾶσι πᾶν] vide supr. § 23. & l. 2. § 3.

§ 28. Ἀσθεῖαν καὶ γαλιῶν] Translatio duplex; altera à cœli facie, unde ἀσπασθεῖαν dixit, l. 2. c. 4. altera à maris statu, unde ἐγγαλιῶν τὸ βῆμα; *Epicuro* dictum, ὀψι. ad *Hierodot.* apud Lært. l. 10. quod γαλιῶσιον ποιεῖν postea exponit. Ità γαλιῶν καὶ ἐσθῖαν *Epictet.* l. 2. c. 18. vide ad l. 7. § 68. Sed & de argumento isto infrà. § 40. 47. & supr. l. 7. § 14, 16, 33. & l. 12. § 22.

Πᾶσα γὰρ κείσιν, καὶ ὄρμη, καὶ ὀρεξίς, καὶ ἐκκλίσις ἔσθον.] *Epictet. enchir.* c. 1. ἔρ' ἡμῶν ἀποληψίς, ὄρμη, ὀρεξίς, ἐκκλίσις.

Οὐδὲν κακὸν ὅτ' ἀνασθάνει] vid. infr. § 48.

§ 29. Ἐξάλεψε] vide l. 7. § 29.

Χρῶμαι ἐκείνῳ κατ' ἀξίαν] vide ad l. 3. § 11. & infr. § 43.

§ 30. Μὴ περὶ πάντας ὑγιεῖ λόγῳ χρῆσθαι.] *Sanā oratione* non est aperte semper utendum. *Xyl.* gem & *Calavb.* sequitur. atqj sanam orationem nūquam non adhibendam, *Marcus* censuerit, qj τὸ ἀλυσθῆναι simpliciter apud omnes passim exigit. vide l. 3. § 12, & l. 6. § 43. Alia ergo lectio istis quærenda; *Marci* mens alia eruens. ego malim καρίως, μὴ περὶ πάντας ὑγιεῖ [ὃ] λόγῳ χρῆσθαι. Et publice in *Senatu* & apud unumquemque privatim, tam sermonis rationem habeas, ut non tam discrete & eleganter, quā modeste & decenter loqaris. *Oratione* verò sanā & salubri semper utaris. vide ad l. 1. § 7. ἀστυλορία. & l. 3. § 5. κομψεία. Siquidem κομψὸν περὶ πάντων, φιλαλον. *Svid.* *Antigonus* narrat. mirab. 52. de *Callimacho* *Ægyptio*, περὶ πάντων ἢ βαλόντι. cum desertum videri veller. & *Etymologic.* Σπυριλλεῖς, τὸ περὶ πάντας λέγειν. Alioqj περὶ πάντων, σαφές, i. e. clarum & perspicuum denotare, docet *Svidas* adductis hisce inter alia testimoniis, ex autoribus, quorum nomina subicit.

Ἰσμεν γὰρ ἐδὲν περὶ πάντων, ἀλλ' ἀλλότῃ.

Incerti erramus, nec certi quid novimus.

(Est ex *Sophoclis Ajax*) & περὶ πάντων ἢ ὅψις

ὅτις τῆς ἀκοῆς, visus auditu clarior sive certior est. quod Joan. Chrysof. in Evang. Joan. orat. 7 c. τῆς αἰσθητικῆς τρανότητος ὅτιν ἡ οὐκ. at Philo de confus. ling. πρὸς τὴν οὐκ τῆς ἀληθείας κατὰληψιν μακροτέρων οὐκ ὑπερέχει ἀκοῇ. Et, post Herodotum, Julian. epist. 22. ὅτι οὐδὲν ἀπὸ πρῶ. & τρανός, φωνός, Etymolog. Tum ex consequenti, quia veritate nihil clarius certiusque, hinc fit ut τρανός & τρανόν etiam ἀληθές verum significet, Helychiod monente; & Sophoclis etiam Scholiastæ. πεπλεγ- νός etiam eodem sensu Synesias de regno. τέτων τὰ καλὰ δ' ἀνοήματα & ῥήματα τοὺς ἀκαῖς ὑμῶν ἐσαμύλλεται μᾶλλον, ἢ νῆς ἐκ φιλοσοφίας ἐν γλώτῃ πεπλεγμένη & προγγύλη. verum pro dif- ferto plerumque sumitur, eāque significatione apud Hellenistas, q̄ dici solent saltem, etiam simplex τρανός reperitur. Auctor sup. Solom. c. 10. v. 21. ἡ σοφία ἡνωθεῖ σώμα κωρὸν, & γλώσσας νηπίων ὅπως τρανός. linguas infantium difertas reddit. Jun. Interpretes Græci, Esai. c. 35. v. 6. & τρα- νή ἔσται γλώσσα μοιλάων. difertus erit. Philo item de vit. Mos. l. 1. τὰ μέλλοντα χυθεῖς διηγ- νήσεται τρανωτέρα φωνῇ πνεύμα. filentio q̄vis voce difertiore. Turneb. Qanquam nec illud infici- cias iverim, videri Epictetum consilium dare, nē sanā apud insanos, qales illi plerisque reputabant, oratione semper utamur: & diffimulationem qan- dam hac in parte, cum vulgo hominum agentibus, non concedere tantum, sed præcipere & probare. Etenim sic l. 1. c. 29. ἥ ἐν ᾧ λέγειν δεῖ ταῦτα πρὸς τοὺς πέντες; ἵνα τίς & γὰρ ἀκούῃ, τὸ αὐτὸν πεπλεγμέν; τοῖς γὰρ πωσιόσι, ὅπως πεπλεγμένον κερ- τῆς, & λέγει, Σίνικος Σατορνάλια ἀγαθὰ, λέγε- μόν, & ἐπὶ ἀγαθὰ ταῦτα; ὁδαμῶς. ἀλλὰ & αὐ- τοὶ ὁππερὶ τούτων. & οὐ πίνω, ὅταν μιλιᾷται πρὸς ἡ δυνά, γίνωσκε, ὅπ πωσιόσι δεῖ, & ὁπ- κρεται αὐτοί. εἰν γὰρ μὴ τὸ δελεῖν, πάντα λοιπόν. qibus addas licet q̄ ad finem capitis ejusdem habet idem. Verum Marci mens hoc in loco videtur, fa- ni potius, moribusq̄ congrui sermonis, qam nitidæ elegantissq̄ dictionis, rationem jugiter habendam. Cæterum D. Boot. qamvis sensum utimq̄ istum τῷ πεπλεγμένος vocabuli istic probet, proxima ta- men illa, ὑμῖν λέγω χεῖν ad periocham seque- rentem pertinere cenlet; qam ab illis ordinari opinatur. qasi dicat, ut quod verum sumimq̄ estf dicatur; autam Augusti totam, &c. mōr occupavit.

[ῥηρὶ λόγῳ] *Sermone* *sermo*, i. e. *vero*. ὕμης λόγος, *verum*, *sermum*, *simplex sermo*. cui opponitur proverbiale illud ex *Evipridis Andromach.* 50 — ἑλατὸν πᾶσι, καὶ ὕμης ὕμης. i. e. ut *Lucil. Pergula pictoris; veri nihil, omnia ficta.* & *νοσῶν λόγος* apud eundem in *Phœniss.* vide ad *l. 12. § 1.* Sed & apud *Sophoclem* in *Trachin.* (sic restituente *H. Stephano*) τὸ γὰρ νοσῶν τι ληρεῖν ἀνδρὸς ὕχι οὐ πρὸν &c. νοσῶν π. i. e. *νοσῶν τὰ πνεύματα*, ut *Evipridæ*.

§ 31. 'Αυτὴ' Αὐγύστη] observes nominativa illa absolutè posita.

Πρόγονοι] *posteri* Xyl. *Ἀπογονοι* forsan, *privi-*
gni. ita enim in jure quandoque dicuntur.

*Aper.] *Arcei Philosophi*, cujus contubernio
 usus est *Avguſtus*; meminit *Sveton. l. 2. c. 89.* ad
 quem locum *Casavb. Avguſti & Arcei amicitiam &*
ſympliciorum celebrant plurimi ſcriptores. *Strabo, lib.*
14. Senec. ad Marc. c. 4. Plutarch in Anton. &
apoph. Dion. Caſſ. l. 51. Themist. orat. ad Jovian.
12. & qingq. 17. Julian. in Caſarib. & in epiſt.
ad Alexandrin. avtores ille nominat, ipſe loca indi-
 cavi. Cæterum qd̄ *Themistius* in *qingenn.* ait,
Antoninos duos, Pium ſcil. noſtrumq̄, Epictetum,
pari modo evexiſſe, qd̄ Arium Avguſtus, Thraſyl-
um Tiberius, Dionem Trajanus; unde conſtare,
 avt q̄ eſſe poſſit, nullus aſſeq̄or: etiamſi *Svidas*
 etiam ad *Marci principum* pertigiſſe ſcribat: qum
 à *Neronis imperio* (ſub qo *Epictetum* non vixiſſe
 tantum, ſed in exiliſtimatione magna exiſtiſſe, ex
 ipſius diſceptationibus ab *Arriano* editis clariſſime
 liquet) ad *Marci regnum* anni ſerè centum interce-
 dant. Accedit qd̄ nec apud *Marcum* ipſum, nec
 apud eorum quenq̄m, q̄ *Marci* res geſtas ſcripto
 conſignârunt. *Epicteti* ulla mentio comparet inter
 eos, q̄ is in honore habuerit, *Philosophos*: cùm
 ſedulò tamen hos recenſcant. Deniq̄ cur *Junio*
Ruſtico tantam gratiam agnoſcat, qd̄ *Epicteti*
 commentariorum copiam ſibi fecerit, q̄ ab *Epicteto*
 ipſo, qem familiariter habebat, nullo negotio com-
 parare ſibi poterat? vide *l. 1. § 7. & l. 7. § 19.*

Maximæ] Mæcenatis cum Augusto familiaritas, præterquam quod Scriptores iidem commemorant, ex Maronis & Flacci scriptis etiam pueris nota est.

· Θύραι] sacerdotes. Xyl. aruffices. Cal. victi-
marii, popæ. Δύτης Æolicè φύτης popæ; ut δύλλης,
θύλλης foliis. Salmas. ad Solin.

Pompeianor gentem sive familiam dicit; cujus dignitatem si spectemus, princeps & primarius Pompejus ille magnus; de q*uo* l. 3. § 3. non urbem, de q*ua* l. 4. § 48.

• Πόρον ἐκείνου] vide Abramum; qm̄ solici-
tus ageret, qd̄ prolem successuram non haberet.
Genes. c. 15. v. 2. Jephtham, qm̄ anxius, cū
habiturus non esset. *Judic. c. 11. v. 35. 37.* Me-
nander apud Stob. *tom. 2. tit. 75.*

Ὁ δὲ κερδὸν ἔσται ἐντυχθῆναι τῷ εἴῳ,

"Εξείν ἔτημον διαδοχε πλὴν οὐκίαν.

Instructa inopiâ miserâq̃ est felicitas,

Divitiæ heredem cum non inveniunt suum. Grot.

Et Pindar. *ὕμν. 10.* Πᾶς ἐξ ἀλόγῃ παρσι-
 θενοῖς ἤκουσεν ὑπὸ πᾶσι νῆδιν, μάλα δὲ τις περ
 μᾶνεν φιλότατος νόον· ἐπεὶ πᾶσιν ὁ λαὸς δι-
 αψύταν ἐπακτὺν ἀλλότριον θυμὸν ἐν στήθεσσι
 Clemens denique Alex. *strom. 1. 2.* Ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, φασί,
 τῆς χτὶ φύσιν τελειότητος ἀπολείπεται, ὅτε μὴ ἀνι-

αὐτῶν τῆς ἡσυχίας, δια δὲ τις αὐτὸν εἰκόσεν ἢ δὲ
δὲ ἀφαιρῦντες δὲ καὶ ἡσυχίαν ἀλλοῦσαν, ὥστερ' ἐπὶ
ἐπὶ σαρκαν ἀφαιρῦνται. sed & ἀφαιρῦντων mul-
to magis. Senec. de beat. c. 22. Mibi divitiae si
effluerint, nihil auferent nisi semetipsas: tu stupe-
bis, & videberis tibi sine te relictus, si illae & te re-
cesserint. utpote cui pecunia sua obhasit, nec sine
sensu avelli potest. Idem de tranqu. c. 8. Bonum
igitur ejusdem monitum epist. 74. Omnia ista nobis
accendant, non harent; ut si abducantur, sine ulla no-
stri laceratione discedant.

§ 34. Ὁ ἀποχρῶν ἐαυτὸν] vide l. 2. § 16.
& l. 4. § 23. Apost. ad Cor. ep. 1. c. 12. v. 25.
ὡς μὴ ἡ ἡμέρα ἐστὶν τοῦ σώματος.

Ἐξέρχεται οὖν πάλιν ἐν ὧσιν σταυρῶν] Itā Apost.
ad Rom. c. 11. v. 20, 23. Τῇ ἀπιστίᾳ ἐξελθόν-
τες ἐκ αὐτοῦ, οὗ δὲ τῇ πίστεϊ ἀνακαταστήσονται, καὶ κείνοι
δὲ, ἐὰν μὴ ὁπμήνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ πάλιν ἐγκαταστή-
σονται. Senec. epist. 98. licet reverti in viam: li-
cet in integrum restitui.

Ἀλλ' ὡς μέγας ἐστὶν] Plutarch. de amor. frat.
Ἀνιστοῦ μὲν τε φίλοι καὶ συμπαῖτες, κλειτοὶ δὲ καὶ καὶ καὶ
σωμῆται, οἳ ἄνθρωποι, ὥστερ' ὅπως ἂν ὁρῶνται,
διακρινόμενοι. ἀλλ' ὅτι δὲ ἀνάγκη τις ἐκ ἐστίν, ὥστερ'
ἐπὶ χειρὶ ἀνακαταστήσονται, ἐπὶ ὅπως ἐγκαταστήσονται.
Itaque Hegesistratus πάλιν. Ἐὐλίων coactus est sibi
comparare, τὰ ὅμοια σερραδεῖς. Herodot. l. 9.

Ἐστὶν αὐτῷ ἐπινοήσας] Et erat hoc revera in ho-
minis potestate à primordio positum, ne à sui ac
universi potius hujus conditor, cui inhærebat tunc, 30
scire, nō veller ipse, divelleret. vide l. 2. § 11.

Συμφορῶν] quod Apost. ad Rom. cap. 6. v. 5.
συμφορῶν ἡσυχίας.

§ 35. Ἡ δὲ λογικὴ φύσις] Xyl. τῆς δὲ
λογικῆς φύσεως legisse videtur, cum verit, qm ad-
modum singula ferè rationis compositae naturae ab
ea ceteras facultates accipiunt. Ego malim τῆς δὲ
ἑλκων φύσεως. & verterim, sicut ceteras facultates
ratione præditi etiam unusquisque ab universi naturae ac-
cepit. etenim τὸ λογικὸν illud ex priorē parte sen-
tentiae huc translatum videtur.

Πᾶν τὸ εἰσακλῆτον καὶ ἀντιβῶνον ἐπισημασμένον]
Natura, inquit, universi, i. e. numen ipsum, sive po-
tentia ac providentia divina, obstantia & renitentia,
ac opponentia sese quæque circumducit quodammodo
ἐν in suum usum convertit. Hoc est enim τὸ ἐπι-
σημασμένον, sensum prægnans vocabulum, cujusque
v. m. circumlocutione etiam prolixiore vix satis ex-
primas. vide ad l. 6. § 42. sed & Elajam Prophet.
c. 10. v. 5, 19. & Michæam c. 4. v. 11, 12, 13. 30
Petrum Apost. apud Lucam. Αἴ. c. 2. v. 23. &
c. 3. v. 14, 15, 17, 18. & Pavlum ad Rom. c. 9.
v. 17, 22. & ad Phil. c. 1. v. 12, 13, 14.

Πᾶν κάλυμα ὕλην] vide supr. § 32. & l. 4.
§ 1. & l. 7. § 68.

§ 36. ἀλλ' οὐδὲν χεῖρον ἢ τὸ ὅλον βίαια καταστροφή]

vide ad lib. 7. § 8, 27. & l. 9. § 6. Flaccus. carm.
lib. 3. od. 29.

Prudens futuri temporis exitum

Caliginosa nocte premit Deus,

Ridesq; si mortalis ultra

Fas trepidat. —

Μὴ συμπαύσῃς ἐπὶ τῇ νύκτι καὶ ὅτι πᾶσαν ἐπι-
καταστροφήν] Neque animum adverte eis, quæ multa do-
lorem videntur posse asserere. Xyl. dilucē & restri-
ctē nimis. sed nec minis laxē nimis Cas. neque ani-

mus huc illuc divagetur & in cogitationibus suis
coarctet unā molestias multas cas gravesq; cala-
mitates; quibus tu æquē ac alius quivis obnoxius es.
Neque enim tam communis ex æqo cum reliquis
omnibus conditionis consideratio mentes mortalium
conturbare solet, quā eorum malorum, quæ nobis
ipsis obventura esse suspicamur, cogitatio, & per
præmeditationem quædam quasi præsensio. Itaque ver-
to. Noli animo complecti, quales quantisque molestias
20 superventuras tibi fore, πᾶσαν νύκτι, scil. probabile
aut verisimile est. Monitum idem est cum eo quod l. 7.

§ 8. dederat περὶ τῆς μελλόντων. itaque in futuro ἐπι-
καταστροφῆς malim quā in præterito ἐπισημασμένῃ. Neque
enim præterita jam amplius perturbare solent mala
etiam molestissima: imò ejusmodi jam elapso dul-
cis est memoria & recogitatio: τό γε dulcor recorda-
tio, quò sensus & perceptio molestior graviore fuerit.

—Olim hæc meminisse juvabit,

inquit, ad tolerantiam suos hortando, Heros ille Ma-
ronianus. & n. l. 1. Libanius idem tom. 2. orat.

21. in Ellebich. hoc negare videtur. Ἀνδρὲς μὲν
ἐστὶν, inquit, παρελθόντων μνησθῆναι κακῶν, ὃ δὲ μνησθῆναι
συμφέρει τὸν ἀρχὴν ἔχει, σπῆρας οὖν τις αὐτῶν.
Attestatur tamen ipsa populi vox, & senarius ille
proverbialis, gem inter incerti Tragicæ an Comici
in excerptis suis posuit Cl. Grotius, sed Evripidis
esse docet Cicero de fin. l. 2. Quid si etiam, in-
quit, jucunda memoria est præteritorum malorum? ut
proverbia nonnulla veriora sint, quā vestra dogmata,
40 vulgò enim dicitur,

Jucundi acti labores. —Nec malè Evripides,

Suavis est laborum præteritorum memoria.

Et ex ejusdem Andromeda Stobæus. tom. 2. tit.
29.

Ἀλλ' ἡδὺ τοι σπῆρας μνησθῆναι πόνων.

Aristoteles item rhetor. l. 1. c. 11. Τὰ μὲν μνη-
σθῆναι τὰ ἡδέα ὄντι, ὃ μόνον ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ,
ὅτι παρὶς, ἡδέα ὡς, ἀλλὰ ἡδὺ ἐκ ἡδέα ὄντι
καὶ τὸ το εἶρηται, Ἀλλ' ἡδὺ τοι σπῆρας μνησθῆναι
πόνων. καὶ — μὲν γὰρ τὴν καὶ ἀλλοτρίαν τὴν ἀντι-
μνησθῆναι, ὅτι πάλιν πάλιν, καὶ πάλιν ὄντι.

Est ex Odys. o. v. 400. quod tamen in Homeri co-
dicibus pavlo secius legitur.

Ὅστις δὲ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πολλὰ ἐπιπλάθῃ.

Plutarch. sympos. l. 2. c. 1. Καὶ μὲν αἱ σπῆρας γὰρ τὴν
χρῆσιν ὁ Οἰδίπους (in Sophoclis Oedip. Colon)

Διηγεῖται

Δενδρὸν ἰσθὶ τὸ πάλαι κλέμενον ἡδὺν καὶ ἡδὺν,
 ὡς εἶναι, ἐπαγγέλλεται. ὡς δ' Εὐεπίδης τὸ ναντιον,
 ὡς ἡδὺν πὶ τὸν σὺνδρῶνα μεμνηθεὶς πόνων.

Ex qo Macrobi. Saturn. l. 7. c. 2. ὡς ἡδὺν. Nam
 qod Gnomologus vetus exhibet ὡς ἡδὺν πῶς οὐ
 ποῖσι, librorum culpa contigisse avtumo, qῖ οὐ
 ποῖσι pro σὺνδρῶνα scripserat. Antonius avtem Melis-
 sail. l. 1. c. 54. Epicteto dictum geminum tribuit,
 qῖ ex poeta forsan mutuatus fuerit. ὡς ἡδὺν τῶν
 δαίμωνων ἡδὺν γῆς ὄραν; ὡς ἡδὺν τῶν σὺνδρῶνα
 μεμνηθεὶς πόνων. qz poetz esse alicujus liget sa-
 tis. postūque levi operā numeris suis restitui, si τῶν
 γῆς articulum addideris, τῶν πόνων sustuleris, &
 pro ὡς, ὡς, qod idem valet, substitueris. Claret
 ex his justam caviam subesse, cur futurum illū in
 præteritum desinamus.

Ὅτι βαρεῖν οἱ αἰ τὸ παρὸν] Senec. ep. 66. Non
 potest ferre sententiam sensus nisi in rem presen-
 tem adductum est: Nec futuri providus est, nec præ-
 teriti memor; qid ferre consequens nescit. Et ep. 74.
 Et qz præterierunt, & qz futura sunt, absunt
 neutra sentimus. non est avtem nisi ex eo qod sen-
 tias dolor. Cic. de finib. l. 1. § 35. Corpore nihil nisi
 qod præsens est, & adest, sentire possumus. Et § 107.
 Corpore præsentia sola sentiuntur. Aristot. de me-
 mor. & remin. c. 1. Ἐστὶ γὰρ τὸ ἡδὺν παρὸν] αἰ-
 δντος τὸ ὃ μὲν αἰδν] αἰδν] τὸ ὃ γυναικὶς μὴ-
 μν. & rheor. l. 1. c. 11. Ἀιδανόντων ἡδὺν τὸ
 παρὸν] αἰδν] μὲν αἰδν] τὸ γυναικὶς αἰδν] αἰδν] αἰδν]
 τὸ μὲν αἰδν] Porphyr. de abstinent. l. 1. εἰσὶ
 γὰρ ἀντίγινωμος τὸ ἀπὸν] τὸ ἀλογον. Qod av-
 tem βαρεῖν illū Marcus dixit, Grammaticorum se-
 rulam vix evasit. Sic enim Thomas Magister: βα-
 ρύνειν χρησίων] βαρεῖν ὃ ἀρχοντος παρὰ τῶς δοκι-
 μωταῖς ὃς παλαιόν, πάλιν ὅτι τὸ παρακειμένη
 οἷς παθητικὰ σημασία. negat τὸ βαρεῖν apud an-
 tiquorum probatissimos usurpari, nisi in præterito
 tantum, patiendi sensu, prout Aristidz oras. sacr. 4.
 Ὅς δ' ἡκον οἶνον βαρυνέμετες: οἱ ναῦται. Accessere
 vno gravati naves: vide tamen infr. ad § 44.

§ 37. Τὸ τὸ κλέμεν σὺνδρῶνα ἢ Πέρσης]
 Domini tumulo: Xyl. Domini sui. Cal. ego men-
 dum cūm subolfacere viderer, pro κλέμεν Κύρῳ se-
 scribendum opinabar. qod & annotatorem Lugd-
 moniū polica deprethead. Memineram nimirum
 Pansbeam Abradatz uxorem à Xenophonte præ-
 dicari. ped. l. 5. qz cūm Cyro majori in prædam
 cessisset, marito polica in prælio, dum Cyro mi-
 litat; cæso, sese insuper extratoracinæ inaccesser-
 rat. Memineram & Parisam Eynuchum narrare
 Plut. in Artaxax. Cyri minoris in pugna occisi
 corpori assidentem ab Artaxya deprehensum. Mar-
 cum: itaqz suspicabar memoriā lapsum historis
 imbec: confudisse, & Pantheam pro Pacifica solu-
 isse Sed & Pergamum de qo Marcus illū; ex Ev-
 nuchis forsitan eis fuisse, qῖ occubenti Cyro ado-

erant. Plures enim perhibentur extitisse. Verūm
 suspicionem, simul ac errorem hunc, exemit mihi
 V. D. Cl. Salmasius, qῖ Οὐνὺς legi postulat, cu-
 jus Panthea liberta, Pergamus libertus fuerit; cui
 ego calculum ed pronius contribuo, qia Veri scot-
 tillum à Luciano in imaginibus depingi, D. Boor-
 tio facem præferente, deprehendo; cui cum Abra-
 datz illius conjugē celebri, nomen commune fue-
 rit. ἐμῶνυμος γὰρ ἐστὶ (Lucianum avdis) τῇ τῇ
 10 Ἀβραδὰττι ἐκείνῃ τῇ καλῇ.

Παρακλῆντας] ritum alludit sepulcris eorum,
 qos defunctos conditisqz lugebant, assidendi. Indè
 illud Hermogenis de invent. l. 3. c. 8. εἰ ἐδελχνοῖς,
 ἢ ἂν ἐρεθίσῃ: οἱ παρακλῆντας τῶν τάφῳ, ἢ ἂν ἐμῶ-
 νον. Ex Ctesiz Persick, Pliotius cod. 70. Ὁ Βαζα-
 πάτης τὸ σῆμα Δαρῆος παρακλῆντας ἐπ' ἐπ' αὐτῶν.
 De Niobe Æschylus ab Hefychio laudatus, ἐρεμῶν
 Τάφῳ, τίκατος ἐπὶ τῶς τῶς τῶν τῶν.
 — tumulo insidens.

Νατί, ut ovē, incubabas mortuū.
 20 idqz donec lapidis instat, cui insidebat, obrigescens
 cum illis pariter defungeretur. Respexit eodem Ta-
 cinus ad l. 4. § 48. adhibitus, ubi urbē sepulta ru-
 inis assidere, dixit. De canibus etiam, qῖ domino-
 rum suorum, vel sepulcris, vel cadaveribus inse-
 pulis pertinaciter, sive astando, sive assidendo, per-
 stiterint, videantur, Ælian. bist. animal. l. 6. c. 35.
 & l. 7. c. 10. Plut. in. collat. agat. & terrestr. &
 Plin. bist. nat. l. 8. c. 40.

Χαυεῖας] nomen dubie procul depravatum χα-
 30 ρεῖας Xyl. & Cal. reponunt.

Διότμ] vide ad § 23.
 Γεγον] vide ad l. 5. § 28. qanquam γεγόνος
 hic malim. ut l. 9. § 3.

Αἰδν] vide ad l. 2. § 2.

Ἐν δὺλακῳ] Epictetus à Stobæo laudatus;
 Νατῶ τῶν τῶν δὺλακῳ. vide ad l. 3. § 3. Ισο-
 crates ad Dionys. ἢ ἡμεῖς μὲν τῶς τῶς τῶς
 φόν] ἐπ' τῶν δὺλακῳ ἔχεις δεξιότατον. Anaxar-
 chus cūm Nicocreontis Tyranni Cyprii iussu pi-
 40 stillis ferreis in mortario ad necem ulqz cæderetur,
 Πῶς τῶν Ἀναξάρχῳ δὺλακῳ. Ἀναξάρχῳ ὃ ὃ
 αἰδν] Τῶνδε, inquit, Anaxarchi sacculum, Ana-
 xarchus etenim non τῶνδε. Tangunt strictim,
 Cic. Tuscul. l. 2. Ovid. in Ibin. v. 57. Gregor.
 Naz. in Julian. 1. Plutarch. de virt. moral. Nar-
 rant plenius, Clem. Strom. l. 4. Gregor. Naz.
 oras. 17. ad Eudox. Origen. adv. Cels. l. 7. qῖ ta-
 men pro Nicocreonte Aristocreonem exhibet.
 50 Terrullian. apolog. c. 50. qῖ Anaxarchi sollem reddi-
 dit. (vide ad l. 9. § 3.) Philo de viri boni libert.
 qῖ ἀσόν, i. e. utrem pro δὺλακῳ posuit. Laert. l.
 9. adjecto epigrammate suo.

Πῶς τῶν μᾶλλον ἐπ', ἢ μᾶλλον δὺλακῳ ἐστὶ
 Πῶς τῶν Ἀναξάρχῳ δ' ὃν Διὸς ἐστὶ πάλαι,
 Dix. Pruf. oras. 37. qῖ & subjungit; αὐτῶς ἢ ἢ
 V 3 πῶς τῶν,

πιστεύει, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ὅρῳ ἔπυχε ἀφικεῖν. ὁ αὐτὸς φασὶ Πρωτὴν τοῦ ὁμοτίμου λαμβάνειν πλη-
 ρεῖς ἀντὶ τοῦ σωματός· τὸν κενὸν δὲ Πέροναι μὲν ἔν,
 ἐπὶ τοῦτο διανοοῦσιν. "Ελλὼν δ' ἀνὴρ παρ' ἑα πύ-
 ρειον τὸ σῶμα, ὡς κενὸν, ὡς ἱμάτιον. qd loco
 rescribendum videtur pro τὸν αὐτὸν, τὸ αὐτὸ. pro
 ἐπὶ τοῦτο, ἐπὶ τούτω. qd modo Simocat. ep. 25.
 ἐπὶ τῷ πᾶσι διανοοῦσιν pro κενὸν, κενὸν
 κενὸν enim non κενὸν dicitur. Sed & inversione
 mutari postulat, qd δὲ λακον ἀντὶ λακον vertit Nao-
 georgus; cūm saccum aut sacculum debuerit. Nisi
 cum Erasmo Aporph. l. 7. manticam qis maluerit.
 Synes. epist. 133. Δείσας δ' ἐποδίσσεν, ἐταυῶσα
 τὸ φιλοσοφίαν ὄρεα, τὸ μὲν ἵππεδον δὲ δεινὸν,
 ἀναχρῆστα τὰ δὲ λακον ἦν χρυσίον. Augustini
 Nom. manual. c. 24. & Bern. medis. c. 3. Nihil
 aliud est homo, qm spermata fatidum, saccus stercor-
 um, cibus utrumvis. Aliā ratione de homine bi-
 bace, & qd in hoc tantum vivit ut bibat, Senec.
 epist. 77. Nihil interest centum per vesicam tuam,
 an mille amphorae transcant; Saccus es. Indē natum
 proverbium, ejus meminit in Hesione Alexis refe-
 rente Athenzo l. 11. ubi Herculis bibacitatem si-
 mul ac edacitatem notat.

— κατὰ τὴν πλὴν παροιμίαν,

'Αὐτὸς ποτ' αὐτὸν ἀνδρὸς, αὐτὸς δ' ὄρεα,

'Ανδρὸς ποτ' ὄρεα. — vulgò qd dici solet,

Homo semper aliās saccus est, aliās uter. Grot.

Saccum opinor, edacitatis nomine dixit, bibacitatis
 utrem. Nam qd saccum Seneca dixit, saccos vi-
 narios (ita Plin. vocat. l. 24. c. 1.) respexit, qibus
 vina (cum eodem l. 19. c. 4. coqor) castrabantur,
 i. c. colabantur; qd leniora mitoraqe, sed & de-
 fecatiora ac puriora, fierent. Indē Lucil. apud Cic.
 de fin. l. 2. vinum cui sacculus absterulerit nil. & Mart.
 l. 12. epig. 61. — Ut liquidum potes Alauda merum,

Turbida sollicito transmittere caecuba sacco.

Verum eadem planē, qd Marcus hic δὲ λακον, Lu-
 cilius, qd eodem redit, folliculum. Nonius: Fol-
 liculum Lucilius posuit pro corpore, l. 26. Ego qis sim,
 qd folliculo nunc sum indutus, non qaro. Arno-
 bius item adv. Gentes, l. 2. Nihil enim est nobis
 permittum ad hanc vitam; nec in caruncula hujus fol-
 liculo constitutum, opus aliquid sponsum est appetitq
 decretum. Idemq ibidem, corpora nuncupat, ster-
 eorū utres, & saccati obsecrissimus serias.

§ 38. Βλέπει κελών, φησὶ, σφοδρῶτα. Lo-
 cus valde depravatus mihiq abqz codicum ope,
 conclamatus plant. Xyl. σφοδρῶτα legisse videtur,
 cum vertit, qm sapientissimē judica, inqit ille.
 Caf. [ἐν] σφοδρῶτα; in rebus judicij, discrecio-
 nisqz maxime. D. Boot. φησὶ ὁ σφοδρῶτα. ait
 vir sapientissimus. Mihi aliquid ejusmodi dixisse vi-
 detur, qale l. 10. § 12. reperitur. Si acutē incu-
 eris, rerumqz naturam penitus inspiciere; id
 facias sedulo, oculis ad id usus tuis; sin minus hoc

vales, sapientissimos qosqz ad eam rem in consiliū
 adhibeas tibi. D. Salmasius locum vitiarum potius
 qm mutilum censet. Lego, inqit, εἰ δὲ λακον ὅζῳ
 βλέπειν, βλέπει. Κέλων φησὶ σφοδρῶτα. Athe-
 nienſis ille philosophus, Socratis discipulus, qd &
 apologiam pro Socrate scripsit, cujus verba hic usur-
 pat Marcus. sed fortasse aliter distingvendum, εἰ
 δὲ λακον ὅζῳ βλέπειν, βλέπει, Κέλων φησὶ σφο-
 δρῶτα, δικαιοσύνης κατ' ἐλασιν κελῶν ἔχ' ὅρῳ.
 &c. ut ista potius sint Critonis. Possit & legi, Ζή-
 νων φησὶ σφοδρῶτα. Si nobis constaret esse Ze-
 nonis. Hæc ille. vir autem tantus ubi φησὶ, mihi
 certius aliquid discernere temerarium nimis foret.

§ 39. Ἰδόντις δ' ὅρῳ] Vide lib. 5. § 15.
 & lib. 6. § 34. & sup. § 8. voluptatem non
 esse bonum probat, qia bonum bono non ad-
 versatur, qum adversus voluptatem tamen con-
 tinentia, qz virtus est, æ per consequens bonum, se
 accingat. Senec. pariter de vit. beat. c. 10. Hæc
 omnia virtus discuit, & autem percellit, & volu-
 ptares æstimat, anteqm admittat; nec qas probavit,
 magni pendit; nec usu earum, sed temperantiā lata
 est. temperantia autem cūm voluptates manuāt, sum-
 mi boni injuria est. Tu voluptatem complecteris, ego
 compesco. Cic. Academ. l. 4. Tu, cūm honestas
 in voluptate contemnenda consistat, honestatem cum
 voluptate tanqam hominem cum bellua copulabis?

Tu ἐν κατέταται] sed & τὴν σωφροσύνην. Si-
 qidem ὁ σωφρον φησὶ τὰς ἡδονὰς. Aristot. ethic.
 l. 7. c. 11. ἔτι δ' ἡδοναί, οἷς μάλα οὐκ ἀνέλα-
 σος, ἀλλὰ μάλλον διυπερβαίνει. ibid. l. 3. c. 11.

§ 40. Ἐὰν ἀσκήσῃ τὴν ἀντολήν] vide l. 7.
 § 14, 16. & sup. § 28. & infra 41, 47.

§ 41. Ἐμποδισμὸς αἰσθησιμῶν] cūm impeditum
 somnus, aut appetitus. Logd. Somnus, illud unde
 sit nescio. nam Xyl. Basil. Sensus, rectē.

'Εμποδισμὸς ὁμοῦ δὲ ὁμοῦ κακῶν ζωτικῆς φύ-
 σιος] Repugnare sibi primā facie potest Marcus
 videri. Siqidem l. 5. § 20. concedit qidem τὴν
 ἐνέργειαν ἐμποδισμῶν, actum sive effectum im-
 pediri posse; negat verò dari ab externis. ulla τῆς
 ὁμοῦ, & διαδοτικῆς ἐμπόδια, appetitus sive impe-
 ditus ac dispositionis impedimenta: cūm hoc loco etiam
 ὁμοῦ ἐμποδισμῶν admittat, eūmqz parti non λο-
 γικῇ, sed ζωικῇ adscribat. verūm facili conciliari
 poterunt ista, si ὁμοῦ distingvamus in internam
 externāqz, qarum illa ab externis impediri neq-
 at, hæc possit. vel etiam in ὁμοῦ ἀλλοτρίῳ, sive ap-
 petitionem à ratione alienam, qz cūm sit, ut Marcus
 hic loquitur, ἀντιεαίματος, citra exceptionem ullam
 concepta, est idcirco impedimento obnoxia; &
 eandem rationi consentaneam, qz est μὲν ὑπὸ
 ἐαίματος, cum exceptione. l. 4. § 1. & l. 6. § 50.
 atqz ideo nevtiqm aut frustratur, aut à re ulla ex-
 terna impeditur, qd minùs, qd sibi proposuerit, ex-
 sequatur. l. 5. § 20.

Ὁλεται ἢ ἀδύνασι] *Videris sensus.* Ità Cicer.
ad Artic. 7. 6. ep. 4. *Sed hoc fortuna videris: con-*
silio non multum uti licet. Florens apologet.
c. 16. *Videris habitus, dum materia qualitas eadem sit;*
videris forma, dum idipsum Dei corpus sit. & c. 42.
Viderint, q̄ per capillum odorantur. q. d. illis istud
curæ esto: nos ex illis non sumus. *Aff. Apost. c.*
18. v. 15. *Judæis Gallico, 'Εὐ ζήτῃα δὲ σὺ ἀργὴ*
καὶ δοματίων, καὶ νόμις τῶ κατ' ὑμᾶς, ὅλας αὐτοί.
κρίσις δ' ἐγὼ τίτωμι καὶ βίβομαι ἱδ. *Videl. 1. § 10*
27. & 2. 11. § 13.

Ἀντιξαρτέως] vide, L. 4. § 1. & L. 5. § 20.
& L. 6. § 50.

α. 1. 5 § 30 καὶ οὐ ποτὶ κοινὸν λαμβάνει· J Si id quod communi-
ter fieri solet, tibi proposueris, nempe posse aliquid in-
tervenire, quod rei propositae tibi prosecutionem im-
pediat. Senec. ad Marc. c. 9. *Quicquam tu putas non
futurum, quod multis sciri posse fieri, quod multis eve-
nissse?* Cuius potest accidere, quod cuiquam potest.
Vide eund. de Traugil. c. 11. ad l. 7. § 58. & epist.
91. ibid. ad § 68. vide & infra § 46.

[illegible]

20. & 1.7. § 117. & 1.7. § 68. &
 21. *Οὐ πῦρ ἐσθλές*] vide 1.4. § 39. & 1.7. § 68. &
 22. *ἡμεῖς* § 28. Epict. 1.1. c. 29. *Τὴν ἀρεαίαν ἐν ἑαυτῷ ἄλ-*
 23. *λο ἐκένει δ' αἰσίου, καὶ αὐτὴ αὐτῷ.* Hercules
 24. in Evripidis *Sylos.* apud Philon. *de allegor. de Jo-*
 25. *seph. & de boni viri libert.* & apud Euseb. *præpar.*
 26. *Evang.* 1.6. c. 6. & apud Grotium in *excerptis*, ubi
 27. versus primus deest, ex illis restituendus, q̄i etiam
 28. in *Phemij.* ejusdem reperitur v. 524.

Πρὸς ταῦτ', ἵτω μὲν πῦρ, ἵτω δὲ
θάλασσαν.

* τίμονες, *Erseb.* * Πίμπρες, κῆπαιδε σῶρας, ἐμπλή-
 ῳπῇ μου.
 Πίνον χαλαρὸν αἷμα παρὰ δὲ κῆπαι
 Γῆς εἰσιν ἄσρα, ἦν δ' ἀνθ' οὗ εἰς αἰθέρα
 Πλεῖν ἐξ ἐμῇ σοι θῶπ' ἀπαλλήσου
 λόγον.

*Ad hac, adesto ferrum & ignis insuper;
Ure, (live, seca) hac cremâq; membra & impletor
mei*

Potans rubentem sanguinem: in terram prius

Descendet æther, terra se in cælum feret,

Indi Philosophi Alexandro; Σώματα μὴ μεταξες
οὐκ ἔστιν εἰς τὸ πᾶν· ἡμεῖς δ' ἡμετέρους, ἐκ ἀνα-
λήψεως πρὸν αὐτὸ μὴ βεβόημεν· πρὸ ἀνθρώπων μὴ

γινον καλαστικωρ· τότε ημεῖς καταφρονήσωμ. Clem.
 Strom. l. 4. & Philo pleniùs ex Calani ad Alexan-
 drum epist. lib. de libert. ex Clemente tamen sup-
 plendus. φίλοι πείθεισιν χρεῖς ἡ ἀνάγκη σφρα-
 γίσκειν Ἰνδῶν φιλοστοίκοις, ὅδ' ἐν ὕπνῳ ἐπαρηκότες
 ἡμέτερος ἔργα· σωματὰ δ' μιμήσεις ἐκ τότε εἰς
 πότμον· φυλάξαι δ' ἡ δούλωσαι [ἀναγκάζειν] πα-
 ρὲν ἂ μὴ βαλόνται, ἡ μάλλον πλίνδυναι ἢ ὕλη φε-
 ρὴν ἀφείναι. πῶρ μέρμερ τοῖς ζωσιν σωμασι πό-
 νος ἡ φθορὰν ἔργασται· τότε ἡδυνῶν ημεῖς γ-
 νόμωσιν, ζῶντες κρυμμένω· ἐκ ἑστ βασιλίδος, ὅδ'
 ἀρχὼν, ὡς ἀναγκάζουσιν ημεῖς παῖσιν ἂ μὴ σφραγίσμε-
 νω. vide ad l. 5. § 10.

Ὁυ τύραννος ἐστὶν ἀληθής. I. II. § 36.

*Οὐτε γὰρ οὐκ ὁμοῖον ἀλλοτρίῳ ὄντι.] Al-
ludit ad dictum quoddam Empedoclis, apud Parmeni-
dis, quod apud Stob. in *eclog. physic. l. 1. tit. 11*. sed
corrupte, sic legitur,

Σφαῖρες κυκλοτερὲς μίμης, &c. unde subit animum, locum istum mendo non vacare prorsus, & ἄλλοι illud aut irreptitium esse, aut vitio nevtquam immune. Verum de dicto ipso amplius videbitur ad l. 12. § 3. qd̄ autem a superioribus ista diuinae Iud. editor. & interpret Anglic. mihi minime commodè factum viderur. idem enim planè argumentum spectare, etiamsi eo modo sumatur, qo ipsi & legunt & vertunt, givis facile perspexerit. Qanquam ego malim dictionis serie continuatà legere, τότε γὰρ — ἂν ὁπὺν ἀνίσταται, ὅταν γίνῃται σφαῖρες κυκλοτερὲς, &c. vide infr. § 48.

§ 42. Ἐμαυτὸν λυπεῖν] vide l. 7. § 16. & infra § 47.

'Οὐδὲ γὰρ ἄλλον πάποτε ἐκὼν ἐλύπησα.] Vide
 de Marco l. 1. § 15. ad illud, συγγραμμικόν.
 Cæterum de Platone Diogenes, cum is à quodam
 lavdaretur: Τί γ' ἐμὲν © ἔχει σμυρὸν, ὃς τιθέντων
 γρόνον φιλοσοφῶν ἐλπίνα ἐλύπησεν; sed & Chari-
 laum eo nomine notatum deprehendes ad l. 9. § 5.

Ὁπ εἰς τοῖς πονηρεῖς παρὲς. εἰς τοῖς κακοῖς κα-
 λῶν. Episcopus ipse differt. l. 3. c. 23. Ἰα-
 τρεῖον ὡς τὸ φιλῶσαν ὁλοτερον ἢ δὲ ἡδύτατον
 ἐξέλεσθαι, ἀλλ' ἀλγιστάτω. qumodo de Petri conci-
 one illi, Aff. c. 2. v. 37 κλειανύττες τῇ καρδίᾳ.
 à Christo etiam adolescens ille, Math. c. 19. v.
 22. ἀπῆλθε λυτῆσθους. Verbis nimirum Domi-
 ni contristatus. Addas licet his, nec Elium sacer-
 dotem, nec Davidem regem, notā aliqā immu-
 nes habitos, qđ suos perpetram etiam agentes,
 contristare deprecantur. *Histor. Reg. Israel.* l. 1.
 c. 2. v. 29. ὧ c. 3. v. 13. & l. 3. c. 1. v. 6. Ὁ-
 modo ergo Marcum, vel qđ οὐκ ἐπ' αὐτῷ βασιλεύς,
 vel qđ ἐν βασιλείᾳ φιλοδοξῶ, culpa liberabimus,
 si is neminem unquam ququam contristavit? Forlan
 τὸ ἐκὼν, sive sponte, illud adjectum satisfecerit ad
 Marcum à censura omni hac in parte vindicandum.
 Neque enim ultro sive sponte tristitia poenise alios

afficit, q̄ lege mandante, moribus ipsorum exigentibus, id facit, sed coactus quodammodo ἀνασσι γὰρ δου-
μω, ad supplicia etiam iustissima ac meritiissima de-
scendere. Talem nobis Deum depingit Jeremias
vates, Ebrn. c. 3. v. 33. *Qui non affligit ex animo
suo, massitiūq̄ afficit mortales.* De suo optimus de
nostro iustum: optimen ex natura proprietate; iustum
ex causae necessitate. Tertull. de resurr. carn. c. 14.
Unde Salvian. de provid. l. 5. c. 8. Nos vim Deo
facimus iniquitatibus nostris. Nos nolentem ulcisci
cogimus. Nos parcere volentem non permittimus. &
l. 8. c. 2. Nos calamitatum nostrarum auctores su-
mus. Deus enim p̄mis & misericors est, & q̄ nemi-
nem velit perire vel ledere. Nos vero nos Deo nolente
cruciamur. A Deo quidem punimur, sed ipsi facimus
ut puniamur. Cum autem punire nos ipsi facimus, cui
dubium est, q̄n ipsi nos nostris criminibus puniamus?
q̄ia quicunq̄ de causam q̄d puniatur, ipse se punit.
Talem principem suum Nalo Pont. l. 1. eleg. 3.
*Est piger ad p̄nas princeps, ad p̄mia velox;
Et q̄e dolet, goties cogitur esse feroci;*
*Multa metu p̄na, p̄na q̄ p̄uoca coërcet,
Et iacet inuita fulmina rara manu.*

Erg. 2. eleg. 2.
*Qui cum iusto aliquid statuit, fit tristis & ipse:
Culge ferē p̄nam sumere, p̄na sua est.*
*Visa tamē uitio est buis clementia nostra:
Venit t̄ ad vires ira coacta suas.*

En Trist. l. 4. al. 2.
*Ergi illum demens in me scire cōegi,
Altius immensus q̄o nihil orbis habet.*
Talem & Marcus ipse se profecti videtur.
§ 43. Εὐφραίνει ἄλλον ἄλλο] Hoc est q̄d
Flaccus epist. 1. — alius alius rebus studiūq̄ teneri.
& l. 2. epist. 2.
Denique non omnes eadem mirantur amantq̄.

Pypdar. Pyth. 10.
Καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς ἑτέροις ἄνθρωποις ἐκινεῖ οὐρανὸν
Namq̄e aliis aliarum rerum cupidō pangit pectora.
& Petron. — non omnibus unum est, *Q̄d placet.* —
Hom. odyss. ξ. v. 228.
Ἄλλος γὰρ τ' ἄλλοισιν ἄνθρωποις ἐπιτίθηται ἔργα.
Namq̄e homines aliis alii rebus capiuntur.
Et Archilochus apud Sextum Empir. aduers. e-
pist. s. 3.
Ἄλλος ἄλλος ἐπὶ ἔργῳ κραδίῳ ἵαυεται.
q̄d σωτομώτερον Clemens Alex. q̄ & ex Homero
mutatum vult, sic extulit, Strom. l. 6.
Ἄλλ' ἄλλος ἄλλος καρδίῳ ἵαυεται.
Ast alia res aliis cor iuvat magis.

En Virg. Hippolyt.
Ἄλλοισιν ἄλλα δῶν' ἔτι καὶ ἀνθρώπων μέλει.
Cor di alia hominibus aliis sunt studia, & Deū.
Idemq̄ Oenoe apud Clement.

Ἄλλ' ἄλλος ἄλλος μάλλον ἥδεται τῷ πνεύματι.
At aliis aliis moribus capitur magis.

Indē illa Tragici incerti apud Sext. Empir. Pyr-
rhon. l. 1. c. 14 § 2.

Δεινὸν γὰρ ταῦτόν τοῖς μὲν ἀνδράσιν βροτῶν,
τοῖς δ' ἐχθρῶν.]

Miserum, q̄d eadem saepe res, hominum his placet,
illis in odio est. —

Prout de se Lucilius; *Q̄d tibi magnopere cordi
est, mihi vehementer displicet.* Cicer. Tuscul. l. 5.
§ 43. Sic se res habet, te tua, me delectant mea.

10 Stipidem, q̄d ex Euripidis Phœmiff. Sextus ibid.

Εἰ πᾶσι τ' αὐτοῖς ἡδὺν ἰσὺ σπονδὴ δ' ἄμια,
οὐκ ἔν ἂν ἀμφιλαλῶν ἀνθρώποις ἔεσ.

Si idem probarent omnes, si saperent idem,
Dissidia generi nulla mortali forent.

Νῦν δ' ἔσ' ἑμοίων ἔδεν, ἔτ' ἰσὺν βροτῶν.

Dissimillima nunc sunt ingenia mortalibus.

Perf. sat. 5. v. 52.

Mille hominum species, & rerum discolor usus.

Velle suum cuiq̄e est, nec voto vivitur uno.

20 Scil. q̄d Terent. Phorm. 2. — ita est:

Q̄d homines, tot sententia; suis cuiq̄e mos.

Vide Flaccum carn. l. 1. ad. 1. & Marc. l. 10. §

10. sed & Achanasii qui nomen praefert, auctorem
in definition. inter hominum δέλημα φυσικόν,
q̄d in omnibus idem sit, & γυναικόν, q̄d in aliis
aliud, distinguentem, apud Calanb. in Perf. sat. 5.

Εμὲ δ', εἰάν τις ἐξω τοῦ ἡγεμονικόν] Consi-
milis huic locus apud Epictetum differt. l. 3. c. 5.
ubi ex persona Socratis; ὡσπερ ἄλλος τις χαίρει &

30 ἔχον τὸν αὐτὸν πῶς κρείσσονα, ἄλλος τὸν ἴσπον-
τοπος ἐγὼ καὶ ἡμέτερος χαίρει παρακαλούδων ἐμαυτῶν
βελτίονι θυμῷ. vide supr. § 26. & l. 10. § 35.

Μήτε τίς ἀνθρώποις συμβαίνειν] Annot.
Lugd. μὴτε τίς ἀνθρώπων, v. vide infr. § 46.

Ἀλλὰ πᾶν συμβαίνειν ἐν δυνάμει ὁρᾶν] Syn-
taxis poscit ὁρᾶν. q̄ia praecefferat τοῦ ἡγεμονικόν.

Κρείσσονος ἐνός κατ' ἀξίαν] vide l. 3. § 11.
& supr. § 29.

§ 44. Τῶν ἰδὲ τὸν χεῖρον] ita Bas. & Lugd.
§ 44. Τῶν ἰδὲ τὸν χεῖρον] ita Bas. & Lugd.

40 ego ἤδη malim. q̄d, l. 4. § 26. καρδῶν τὸ πᾶν.
τῶν ὑπεροφῶν] vide l. 2. § 17. & l. 4. § 19.

οὐς βαρύνει] q̄os agere ferunt. Schol. ad Al-
lud Thucydidis l. 2. ἐβαρύνοντο δ' ἡ χαλεπὸς

ἐρεγγ. ἢ δὲ, inquit, λίγην, ὅτι ἐβαρύνοντο, ἢ βαρύνοντο,
ἀλλὰ βαρύνοντο, &c. hoc nimium sensu, opinor,

negat τὸ βαρύνειν usurpari. Alioq̄ Plato etiam in
sympo. dixit, ὅτι Πόλεως μὲν δυνάμεις τὸ νίκησθαι,

eis τὸν τὸ διδοῖ κῆπον εἰσελθεῖν, βεβαρύνειν τὸν
διν. vino, an somno, grauatus dormiebat. Marcus

50 supr. § 36. βαρύνει σὺ αὐτὸν τὸ πᾶν. Ceterum τὸ
βαρύνειν μεταβαρύνειν, prout Marco istit, usupa-

patum, haud temere alibi deprehendes. Herodianus
tamen lib. . . ἐβαρύνει τὸν αὐτὸν τῶν ἐμμένων.

Εὐρίμωγε nobilitatem agere, sive grauati, ferebant.
Τὶ δ' ἄλλος αἰεὶ σὶ] ita l. 4. § 19. τὶ ἂν τῶν αἰετῶν σὶ
Ἀπὸ γὰρ] ita l. 4. § 3. τὸν καὶ τὸ ἀπὸ γὰρ.

§ 45. Ἀεὶν με, καὶ βαλὺν ἐνὶ θύλῃς] vide Calani ad Alex. epist. supr. ad § 41. In Senec. excerpt. Exulabib. Non patria mihi interdicatur, sed locus. In quacunque terram venio, in meam venio. Nulla terra exilium est. Altera patria est. Patria est, ubicunque bene est. illud autem per quod bene est, in homine, non in loco est. In ipsum potestate est, quae sit illi fortuna. Si sapiens est, peregrinatur; si stultus, exulat. vide l. 1. § 16.

Ἐκεῖ γὰρ ἔξω τὸν ἐμὸν δαίμονα ἴλεον] Locus non faciet, quoniam mentem in statu recto & erecto custodiam. Philemon exul, interrogantibus, ut dixerim, quomodo prosperè ageres, respondit, uteris idem ut dicitur ἐν τῷ πεδαιωθῶ. ἔγω γὰρ δὲ αἰεὶ ἀγαθὸς εἰν διατελῶ. Vos minùs optinamini, quia in hoc statu me videtis. Ego enim semper bonus esse perfisto. propter, ut vel ex lego, ut sensus constet. Refert ex Telle de exilio Stob. tom. 2. tit. 40. Epictet. lib. 4. c. 7. Ἀλλ' ἐξορίσθαι σὺ. ὅπου ἂν ἀπὸ τῶν, οὐκ ἔστι μοι κἀκεῖς ἔσται καὶ γὰρ ἐνθάδε, ὅτι δὴ τὸν τόπον ὡς μοι κἀκεῖς, ἀλλὰ δὴ τὰ ὅργανα, ἀ μὲν καὶ μετ' ἐμὸν γὰρ ἀποφύγεσθαι. ἐν γὰρ δὴ δὴ τὰ πᾶσι ἀφελῶς αὐτῶ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐμὰ εἶναι ἐστὶ ἀναγκαῖα, καὶ ἀρκεῖ μοι παρῆντα, ὅπου ἂν ᾖ, καὶ ὅπου ἂν ᾖ. Senec. ad Helv. c. 5. Adversus ipsam mutationem locorum, satis hoc remedium putat Varro, quod quocunque venimus, eadem rem naturam utendum est. M. Brutus, quod licet in exilium cunctibus virtutes suas ferre secum. utraque in unum collata plurimum possunt. quantum enim est, quod perdidimus? duo, quae pulcherrima sunt, quocunque nos moverimus, sequuntur; Natura communis, et propria virtus. vide l. 7. § 53.

Συνδουλεύειν] anxia. Xyl. confusa Cas. ut συγχουλεύειν, vel συγχουλεύειν legisse videatur. quid si συνδουλεύειν legatur? una cum corpore confistricta, & vinculis quodammodo obnoxia. Apostol. ad Tim. ep. 2. c. 2. v. 9. ἐν τῷ χαλοπαδῶ μίγξει συνδουλεύειν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν. Epictet. lib. 1. c. 18. Ἀλλ' ὁ πόρεν ὁ δὴ σὺν τῷ; τὸ σκέλεος; ἀλλ' ἀφελῆσθαι αὐτὸ τὸν τρυχάρον. πῶς ἐν ἡμῖν, ἐν ἀφελῆσθαι; τὸν ἀφελῆσθαι. Vel curis anxietateque confistricta, ac vincula. ut Boeth. consol. l. c. Nabilia mens est, vinculaque frangit, hac ubi regnam. Verum illud, opinor, potius fuerit, quod Cas. secutus videtur. ita Epictet. enchir. c. 28. Ἐν γὰρ τὸ σῶμα οὐ περὶ ἐπιτηδεύειν τὸ ἀπαιτῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τὸ σαυτὸ ἐπιτηδεύειν τὸ πνεῦμα, ἵνα εἰς τοὺς ἀποδιδόναι σὺ, περὶ γὰρ δὲ ἐκείνη ἐν τρυχάδῃ, ἐν αἰσῶνι; Marc. ipso lib. 5. § 32. Διὰ τὸ συγχουλεύειν ἀπαιτῆσαι καὶ ἀμείβεσθαι συγχουλεύειν καὶ ἐπιτηδεύειν;

Ἀεὶ τὸν ἀεὶ] Simmach. l. 9. ep. 105. Nullius tam vehemens nequitia est, ut mori meo digna sit. quid enim indignius, quam sapientiam anxiam ex aliena pendere nequiat? Senec. de ira l. 2. c. 6. Epictet. enchir. c. 11. Ὅταν καλῶς τὸν πᾶντα, ἐνδομῶ

ἐν δὴ τῶν καὶ μετακίβηται, καὶ μετακίβηται, καὶ μετακίβηται ὡς δὴ τῶν. ἀλλ' ἐν τῶν δὴ τῶν καλῶς, ἵνα ἐν τῶν δὴ τῶν καὶ καὶ τὰ παραχρῆμα. Victimam subesse Volphio suboluit. itaque pro τὸ καὶ, τὸ καὶ substituit. & pro δὴ, ἐν. vel ἄν mavult. at rectius Stob. tom. 2. tit. 19. ἵνα ἐν τῶν δὴ τῶν καὶ τὸ καὶ τὰ παραχρῆμα, quoniam perpetam apud Stob. τῶν pro τῶν legitur. Melius pro ἐνδομῶ ἀναγινώσκει. Nam quare pro ἀλλ', καὶ. Volf. pro ἡμῶν, αὐτῶν; Gefner. nihil erat. Hoc, inquit, secum cogita, non tam feliciter agitur cum servo meo, ut me perturbare in illo sit sitam. Vide supr. § 42.

§ 46. Ἀνδρῶν ἐστὶν συμπαροῦς πὶ δὴ τῶν δὴ τῶν ἀνδρῶν] Senec. ep. 71. Nihil eorum quae ferenda sunt displicet. Nam quicquid cadere in hominem potest, in se incidisse non geritur. vires suas novit; scit se esse osti ferendo. vide & lib. 4. § 11. & l. 6. § 19. & lib. 7. § 2. Enripid. Orest.

Οὐκ ἐστὶν ἐν τῶν δὴ τῶν, ὅτι ἐν τῶν δὴ τῶν. Οὐδὲ πᾶσι, ἐν τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. Hic ἐν τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. Nulla adeo fando terribilis oratio est, Vel fors, vel ira calidum inestum malum, Natura quoniam humana patiundo id ferat. Orest.

Epictet. l. 1. c. 2. τὸ δὴ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. vide ad § 15. Ilocasi dictum. Καὶ ἐν τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. vide supr. § 41. τὸ καὶ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. & l. 4. § 33, 46. & l. 7. § 58. Senec. epist. 107. Nihil horum insolitum, nihil inexpectatum est. offendi rebus istis tam ridiculum est, quam quicquid, quod spargari in publico, aut inguere in ludo. eadem vita condita est, quae balnei, urbae, itinere: quaedam immittentur, quaedam incident. Non est delicata res vivere. Longam vitam ingressus es. & tabaris oportet, & arctes, & cunctas, & lassas, & exclames, O mors, id est, mentiris. Alio loco comitem relinques, alio efferes, alio timebis: per ejusmodi offensas emeticandum est confragationem hoc fieri. Et mors: -- Quicquid dixeris, multis accidis. -- Nihil miremur eorum, ad quae nati sumus: quae ideo nulli horrenda; quae parva sunt oneribus. ita dico, parva sunt. Nam etiam quod effugit ulique, pati potuit. neque enim jus est, non quod omnes affici sumi, sed quod omnibus latum est. impetetur aequitas animo, & sine querela mortalitatis tribus pendamus.

§ 47. Οὐκ ἐκείνῳ ἐν τῶν δὴ τῶν, ἀλλὰ τὸ οὐκ ἐκείνῳ ἐν τῶν δὴ τῶν] vide supr. § 40. Epictet. enchir. c. 5. τὰ παραχρῆμα τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν, ὅτι τὰ παραχρῆμα, ἀλλὰ τὰ καὶ τὰ παραχρῆμα τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. & lib. 1. c. 3. c. 19. Οὐδὲν ἄλλο παραχρῆμα, ἢ ἀνελυκαγίας αὐτῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. Οὐδὲν γὰρ δὴ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν, ἀλλὰ τὸ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν καὶ τῶν δὴ τῶν δὴ τῶν. Dio. Prus. orat. 16. Senec. de sup. constant. c. 4. Ad tamis ineptias percontantur est, ut non dolore tantum, sed dolore optimo vexantur, more sacerdotum quibus me-

tus incutit umbra, & personarum deformitas, & depravata facies, lacrymas vero evocant nomina parum grata auribus, & digitorum motus, & alia quae impetu quodam erroris improvidi refugium.

Εἰς αὐτὴν οἱ οἱ οἱ ὅτι] Itā Clem. in borsator. ἐξ ὧν ἀπομάχεται τὰ ἐμπόδιον τῆ σωτηρίας. vide l. 5. § 2. & supr. § 29.

Οὐ γὰρ παρὰ σὲ ἢ αἰτία τῆ μὴ ἐργασίας] Nē contristeris, inquit, si honesta molienti obiectum fuerit, quod effectum & successum impediatur; cum tu quod in te est, quodque tui est officii feceris; nec à te sit quod effectum successuque caruerit. Hoc ipso argumento pii homines, Dei ministri cum primis, solari sese solent, ubi conatus suos advertunt, fructu, oprato etiam magis quam sperato forsitan, destitui. Elajas. c. 49. v. 4. Etiam si frustra laboraverim, & inaniter, atque incassum vires meas consumpserim; officium tamen meum penes Deum est, opus meum penes Deum meum. Joan. Chrysost. in Joan. Evang. orat. 13. 'Οὐ γὰρ διὰ τοῦ γυναικός, τοιαῦτα καὶ τὰ τοῦ δουλοπρότερον ὅτι. ὁ γὰρ γὰρ γυναικὸς καὶ τοῦ ἐκείνου πολλὰς μάχας, καὶ τὴν τελευτήσαν ἐκείνου, καὶ τὴν ἰδούσαν, ἀν μὲν ἐξενέγκη τοῦ πόνου ἀξίον ἢ γὰρ, παρ' ἐδῶς ἐτέρου διώζαται τοῦ πόνου πᾶσα παρομυδία ἑνὲν, ἀλλ' ὑποσφίγγει μετ' αἰσῆς καὶ κατὰ φύσιν ἀπὸ τῆς αἰσῆς τοῦ ὁπλίου, καὶ τὴν γυναικὰ καὶ τὰ παιδία, ἐξ ἧς ἔχον ἀπαυτῆσαι τῆς φιλοπονίας τῆς μακρᾶς τὴν ἀντίδοτον. ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ὅτε τῶν ὁδῶν. καὶ γὰρ ἡ γυναικὸς γὰρ μὲν ἐξενέγκη καρπὸν, ἡμεῖς πάντα ἐμπεδισμένων πόνου, ὁ καὶ ταυτὶ καὶ ἡμεῖς κύνει. ὁ φησὶ καὶ κατὰ φύσιν ἀπαυτῆσαι ἐλπίσιν, ἀλλὰ δίδωσι τὸς ἀμειβόμενους. Εὐχαριστοὶ γὰρ φησὶ, τὸν ἴδιον μὲν λήγεται καὶ τὸν ἴδιον κόπον. (Apostoli sunt ad Cor. ep. 1. c. 3. v. 8.) καὶ τὸν κόπον, καὶ καὶ τὸ τοῦ ἀπογυμνάσιον τέλει. Et Bern. ad Eugen. de consider. l. 4. Unusquisque propriam mercedem accipiet secundum laborem suum, non secundum proventum. Fac quod tuum est: Deus quod suum est, absque tua sollicitudine atque anxietate curabis. Planta, riga, ser curam, & tuas explicuisti parces: incrementum, ubi voluerit, dabit Deus, non tu, ubi forte noluerit, tibi deperit nihil. Securus labor, quoniam nullus valet evacuare defectus. Quod & ibidem alia imagine non minus idonea illustrat. En plagam. tibi incumbit curatio. fides me forsitan, fore incurabilem persuasus. Noli dissidere: curam exigeris non curationem. Audisti, Curam illius habere. (Luc. c. 10. v. 35.) Et non cura, vel sana illum.

Non est in medico semper relevator ut aeger.

Cui adici poterit, & illud Hieronymi in epist. ad Pammach. ep. Ocean. Quae Aethiopem invitat ad bilneas; etsi nigredinem non auferat illi, certe vel pecuniam accipit sibi: & licet in illius candore non gaudcat, certe vel suo in lucro latatur. Itā sine

dubio inobedientem qui divina sermonibus monet, quavis refragantis peccata non tollat, mercedem tamen de ministerio vera caritatis sibi acquirit. Itaque illic non Aethiops frustra lavatur, nec operam ludit perditur, qui in eo etiam laborem impenderit. Siquidem ut Apostolus ad Cor. ep. 2. c. 2. v. 15. Ευωδία ἐσὶν τῷ σπὶ ἐν τοῖς σαρκοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις. Καὶ ὁ κόπος ἡμεῶν ὡς ἐστὶ κενὸς ἐν Κυνεῖ. Idem ad eosdem ep. 1. c. 15. v. 58. Neque tamen consideratio haec, est piorum animis omnem proptus anxietatem, ac tristitiam eximit. Sicut enim καρπὸν καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν suum ducunt suorum profectus. ad Thest. ep. 1. c. 2. v. 19. itā contrā, etiam si non inutile planē, triste tamen & cordolium gravissimum est ipsis, ubi conatus hac in parte suos frustratos adspiciunt. ad Hebr. c. 12. v. 17. & Jerem. c. 13. v. 17. Ideo Bern. in Cant. 42. Animam meam liberaui. non capio consolationem, dum mortem filii intrucor. Quae enim mater, etiam si omnem quam potuit curam & diligentiam egrotanti adhibuisse se sciat, si demum frustratam se vidcrit, & omnes labores suos esse penitus inefficaces, illo nihilominus moriente, propterea unquam à fletibus temperavit? Verum haec rigidior iusto Stoica disciplina non admittit.

Οὐκ ἀξίον ἦν μὴ ἐργασίας τέτυ] Hoc est quod Clem. Strom. l. 4. de Philosophis quibusdam: Αὐτὰρ εὐλογεῖν ἐξαγωγὴν τῶν ἀποδιδόντων συγχαρῶν, ἐπὶ πᾶσι περὶ αὐτῶν τῶν παρῶν αὐτῶν, ὡς μὴ καὶ ἐμπλεεῖσθαι αὐτῶν μὲν ἐλπίδα τῆς ἀποδοξίας.

Αὐτὸν ἔν ἐν τῷ ἦν] Itā l. 5. § 29. τῷ ἦν ἐξιδι. de Constantio Ammian. l. 22. Abiit ē vita. & de Theodosio Ambros. epist. Abiit non obiit. Cicer. Tuscul. l. 5. Mihi quidem in vita servanda videtur illa lex, quae in Graecorum convivio obtrinetur, Aut bibat, inquit, aut abeat (ἢ πίνει, ἢ ἀπείνει) aut enim fruatur aliqui cum aliis voluptate potandi, aut ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, antequam discedat. Sic injurias fortuna, quae ferre nequeas, dis fugiendo relinquant. Et subiungit: hac eadem, quae Epicurus, totidem verbis dicit Hieronymus. Non soli ergo Stoici istiusmodi dictabant. Senec. epist. 91. In eum mundum intravimus, in quo bene legibus vivitur. Placet? pare. Non placet? gacurque vix, exi. & epist. 70. Hoc est unum, cur de vita non possimus queri. bono loco res humana sunt, quod nemo nisi vitio suo miser ferat. Placet? vive. Non placet? licet eod reverti, unde venisti. Epictet. l. 1. c. 24. τὸ κατὰ φύσιν, μέμνηται, ὅτι ἡ φύσις ἡνοικταὶ μὴ γίνεσθαι παιδίων δευδότερος ἀλλ' ὡς ἐκείνη, ὅταν αὐτοῖς μὴ ἀρῶσιν τὸ ἀπαρῆμα, λήγει, ὅτι ἐκ ἐπὶ παλαιῶ. καὶ οὐ, ὅταν σοι παλαιὰ πᾶσα ἦ τοιαῦτα, εἰπὼν. ἐκ ἐπὶ παλαιῶ, ἀπαλλάττει μένων τῷ, μὴ ὀφείλει. sed vide ad l. 3 § 1.

Ἡ καὶ ὁ ἐπερῶν] Xyl. aut Caf. quid hic legitur,

re vocabulum, adducit Gellius l. 19. c. 1. ubi sapientem dicit obiectis visis terrificis. ὁ συγκρατηδυνός, ὁ δὲ συνεκταδυνός, nec adsentiri nec ulcitur aliquid adijcere, ὡς opinari, quā quod visum ipsum renunciat. Neque enim duo ista, quod Gellius fecisse videtur, confundenda prorsus & pro eodem habenda existimem. In hanc eandem sententiam Philemon Com. apud Stob. tom. 2. tit. 108.

Μεῖζον τὰ κατὰ πῶσι πολλοί, δάσολα,
 Ἄντι δ' αὐτῶν, ἢ πύρκα τῇ φωνῇ.
 Οἷον, πένθιμον ἴδεν, ἢ μῆτην τινί,
 ἢ τὴν Δί', ἄλλων ἢ ἀναγκάων γὰρ πῃ.
 Εἰ μὲν λάβῃ τὸν, Ἀπείδω, ἀνδραγαθὸν γὰρ ἦν.
 Τοῦτον γὰρ τὸν καλὸν, ἡδύκατον φησὶ.
 Ἐὰν δ' ἀβῶν ὁ εἶς, ἢ ἐν ὁλομαί,
 Ἀποκλῶν, ἐν ἑαυτῷ ἐν τῷ σκοπῇ,
 Πρὸς τοῖς καλοῖς ὅς ἐστις οὐλλήρει καλῶ.
 Ὁ δὲ τῷ λογισμῷ πέντα παρ' ἑαυτοῦ σκοπῶν,
 Τὸ καλὸν αἰσθάνεται, ἀγαθὸν ἢ λαμβάνει.
 Hoc, per se, homines graviora efficiunt mala
 Ipse sibi ipse, quā ea sunt naturae sua.
 Excessus visus a natu, aut mater putat,
 Aut proxima aliqui ex necessitudine.
 Id si quis sic accipiat; Nemp̄e obiit diem
 Homo natus, quantum fuerat, tantumdem est malum.
 Quid si sic Perit; non tuebore amplius;
 Nec vita inuita: quia ista secum deputat,
 Et ad malum alia sibi consarcinat mala.
 At quia rationis cuncta ad arbitrium vocat,
 Is quod dolo deducit, retinet quod p̄nat. Grot.
 Senec. ep. 78. Levius dolo est; si nihil illi opinio ad-
 jecit.

Γραειζων] vide l. 4. § 6. & l. 6 § 3. & l. 7.

§ 29.

§ 30. Τί δὲ καὶ ἐν τῷ ταῦτα;] Vide l. 6. § 36. Epictet. dissert. l. 1. c. 6. Ἀλλὰ μὲν μοι βίος. τίς ὁ ἐν ἐνταυ χρεῖς ἔχει, ἀνδραγαθὸν; ἢ ἵνα καὶ ἀπομύνης σπαντῶν; τὸ ἐν ὕλο-
 γον μὲν γὰρ γινώσκῃ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ πῶς κρεῖτ-
 τόν ἀπομύνης; οἱ, ἢ ἐγκαλεῖς vide q̄ sequuntur.
 Chrysostom. orat. de stat. 1. Μὰ λέγῃς, τίς ὁ
 ἐρεῖαν συνεχώρησεν ὁ Θεὸς τὰ καλὴ μῆλα; διὰ
 οὗτο γὰρ συνεχώρησεν, ἵνα σὺ πῶς περὶ μῆλα τοῖς
 πολλοῖς δείξῃ μάλλον.

Ἐξω ὕδην ἔχει] Hoc est quod Seneca ep. 93.
 Omnia quae usquam erant, clupis & seipsam (sui finem)
 fecit de natura principali. Et Empedocles pariter
 à Plutarcho laudatus, de placit. Philosph. l. 1. c.
 18. à Theodoro therapeus. l. 4. & à Stobæo
 tom. 1. l. 1. tit. 2. de mundo sive universo,

Οὐδὲ π τὸ πῶτος κενὸν πᾶσι, ἢ δὲ φεικῶν.
 Nil est in toto vacuum super vacuum. Grot.

Ἐκ ἑαυτοῦ μελαδένον] vide l. 7. § 23, 25.

§ 51. Μῆτε ἐν ταῖς πράξεσιν ὁμιλεῖν] Plu-
 tarchi, Xyl. tardum & remissum esse; Cāl. tardū ma-
 lē. ὁμιλεῖν, languide agere; tractam ab eq̄is, quae

pud Medicos veterinos ὁμιλεῖν dicuntur, cum i-
 lia trahentes languide incedunt, τὰ ὁμιλῶντες
 ἐπὶ τὰ ἑμπεδία, καὶ ἀποφρονῶντες, ὥστε ἀλλή-
 λους συγκραῖν. ut Aristot. hist. animal. l. 8.
 cap. 24.

Κλίνων, κρενωμοῖς.] Τὸ κρενωμεῖν proprie
 de visceratione usurpatum, in qua carna rēman, carnes
 distribuuntur. Homer. Il. 1. v. 216.

Πάσροκα] ἢ ὅτιον ἑλὸν ἐπὶ τοῖς πρᾶξι
 10 Καλοῖς ἐν κρενωμοῖς ἀπὸ καλῶν κρενωμοῖς. Ἐνσθ. ibid.
 i. c. ἐκρενωμοῖς, inde enim κρενωμοῖς. Ἐνσθ. ibid.
 Verum Marcus noster istuc aliter accipit, de
 immanium atque effectorum hominum truculentia,
 quae congenere sibi mactant, ossaque eorum diffin-
 gunt tanquam ad ollam, carnes in frustra secant, velut
 ad lebecem: ut Micheas loquitur. 3. v. 3. quod Cle-
 oni minatur ille in Aristoph. eq̄is.

Πασιχρῆματ' ἐὰν σὺ σάδῃς. i. c. καὶ μέγας
 κρενωμοῖς τὸ σάδῃς. Schol. Itā vocabulum usur-
 pavit Constant. Manasses in breviario historico de
 20 Domitiano, (παρ.)

Δι-λὸν ἀμάλ] καὶ σπαρῶν, καὶ μέγας ἀνδρα-
 Κρενωμοῖς ἀμάλ] ἀμάλ] ἀμάλ] Sed & Cle-
 mens Alex. in hortas. ubi Penthei discerptionem
 Νίταρον κρενωμοῖς appellat: Idemque de Bacchi-
 cis orgiis ibid. & ex eodem Evlebius præpar. l. 2.
 c. 5. ex Clementis codicibus emendandus. Διόνυ-
 σον καὶ τὸν ὀργᾶντον Βάχχοι, ἀμφοτέρω πῶς
 ἑκατέρω ἀνδραγαθῶν, καὶ τῶν καλῶν κρενωμοῖς
 30 ὅτι φθῶν. Eodem sensu τὸ κρενωμοῖς ab Ho-
 rodoto usurpatum, l. 7. ubi de Pytheo Iſchenoi filio,
 ὅς ἐστι τὸν ἀντίχρῃ μαχόμενος, ἢ ὁ κρενωμοῖς
 γινώσκῃ ἀπὸς. donec velut in laetitia, frustrationem con-
 ciscit: κατεκρενωμοῖς.

Οἷον ἐπὶ πρᾶξι πρᾶξι διαγῆν, καὶ γλυ-
 νήσ, βλασφημοῖς αὐτῶν.] Senec. de benefic. l. 7.
 c. 31. Non est mihi relata gratia, quid faciam? quod
 dii omnium rerum optimi auctores: qui beneficia igno-
 rantibus dare incipiunt, ingratis perseverant. Alima
 40 illis obijcit negligenciam nostram, alius iniquitatem, ali-
 us illos contra mundum suum præjiciat & ignavos, be-
 betesque, sine luce, sine ullo opere, destituit. Alius
 solem, cui debemus, quod inter laborem quietemque tem-
 pus divisiimus, quod non vanebris immergi, consuevit
 æterna noctis effugimus, quod annum cursu suo tempe-
 rat, & corpora alit; sata crescit, perque fructus, sa-
 xum aliquid, aut fortissimum ignium globum, & quid-
 vis potius quā deum, appellat. Nihilominus tamen
 more optimorum parentum, qui maledictis suorum

50 infantium arriuant, non cessant dii beneficia com-
 gerere de beneficiorum auctore dubitantibus: sed aequali
 tenore bona sua per gentes populosque distribuunt, unam
 potentiam sortiti, prodesse. Spargunt opportunitas imbribus
 terras, maria flatu movent, fiduciam cursu notant
 tempora, byemes aestasque interuentu lenioris spiritus
 molliunt: ætorem labentium animorum placidat, auge
 proprii

propitii fuerunt. imitemur illas. Meliusq; multo Dominus Christus. Mar. c. 5. v. 44, 45. Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταραζομένους ὑμᾶς, χαλεπὸς ποιῶτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ φερούμενοι ὑπὲρ ὧν ἐπιβλασάντων ὑμᾶς, καὶ διανοόντων ὑμᾶς ὁπωρ, γίνεσθε ὡς τὸ πατὴρ ὑμῶν, τὸ ἐν τοῖς ὕδασι, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτὸς ἀνατέλλει ὅτι πονηρὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ βράχει ὅτι δικαίος καὶ ἀδίκος. Sive ut Luc. c. 6. v. 35. καὶ ἵσατε ὡς τὸς ὕδασι. ὅτι αὐτὸς χεῖρ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀγαθού καὶ πονηροῦ. vide l. 7. § 14, 69. Minus est quod de lapide Epist. l. 1. c. 25. quā quod Marcus hic de fontis. Πρεσβυτέρους λίθων λαοδρόν, καὶ τὴν ποιήσας; ἂν ἔν τις ὡς λίθος ἀκόν, ἢ ὅρατο τὸν λαοδρόν; ἂν δ' ἔχει τὴν ἀδινειαν τὸν λαοδρόν ἐπιβάδων, τότε ἀνέει π. Itā lego conjunctim, quod codices sed perperam dividunt ὅτι βάδων exhibent. unde vet. lex. βάδων proculdus quod scalam significet.

Περὶ αὐτῶν ἀνναγν] fontem perennem; qui non fallat, ut torquentes Temar, Joba c. 6. v. 14, 20. Naso remed. l. 2.

Flumine perpetuo torrens solet alius ire:

Sed tamen hac brevis est, illa perennis aqua.

Coys, apud Anton. Meliss. l. 2. c. 1. ἐπεὶ ἔχει μέρους πολλὰς μείζους ὧν ἀνναγν, ἀλλ' ὀλίγον ἔχει. Senec. ep. 95. Non promittet talem in periculum, qui casu bonus est. facit hac quod de gratia divina, quā suavis imbuat, Christus. Joana. c. 4. v. 14. γινώσκεις ἐν αὐτῷ πνεύματι ὅτι αὐτὸς ἀλλοιῶν ἐστις ὡς αὐτὸν αἰώνιον.

Quis scaturiens componere, Xyl. gigne, te, Calphrasis duriuscula, & synaxis insolens. itaque suspecta, mihi, lectio. quā tamen si retinere libueris, quia alia commoda non occurrit, malim venire, congenitam, quā quā natiā fac tibi usumque industriū jugē libertatem. In hoc te assiduo exerce, ut virtus quali, in paratam transeat tibi. quod Clemens Strom. l. 7. τὸ ἀπὸ ἀνατρεχόντων πνεύματι ἀσπίον γινώσκον πεπρωμένον, συνίσταται. ἢ ἔστι; καὶ καὶ ἀπὸ τῶν λίθων τὸ βάδων ὡς τὸ δὲ ἐπὶ τῷ ἀναπνεύματι. 40

§ 54. Τὸ ἐμφανὲς καὶ σοφὸν τὸ πιν ὧν προσέχοντων ἔμπαν φεύγων ἡδίων ἢ ὅτι ἐδ'] Itā Basil. quod Xyl. & Lugd. in ἡδίων veterum. Xyl. sic redidit, ut verū tibi elegantior videtur, ἢ quā plaudentium fugit laudem, an illi, qui neque ubi, neque qui sint, cognoscunt. ergo juxta Xylaudum etiam transponenda fuerint verba; legendūque τίς ἐν ἡδίων φ. σοφ. vel τίς ἐν φ. c. ἡδίων &c. Calavb. quid legerit, hanc est conjectura proclive. ceterum ὡς illud in clausula novissima excludit. Sic enim venit; Quid ergo censet illud esse, qui tanquam rem momenti alicuius proponit sibi strepitum plausūque hominum, qui nec ubi sint, nec qui sint, ipsi morini Forlan, φεύγων ἢ δίκων fuerit. ut l. 11. § 12. ὅτι φεύγων ἐπὶ δίκων ἐρδισι. itā legendū. vel sic po-

test concipi; Quid ergo tibi & videtur, qui vno hominum plausus vel auferatur, vel accipitur; (siquidem is ad quid natus sit non videtur attendere.) vel iustitiam, qui nec ubi sint, nec qui ipsi sint, nōrunt; vel etiam Calavbonum legendo, qui v. h. p. v. av. v. avc. qui nec ubi sint, &c. Licet bona cum lectoris venia, aliam insuper de loco isto suspicionem meam proponere. Fieri potest, ut Marcus scripserit, ὁ τὸν ὧν κερταίωντων ἔμπαν ἢ εὐφρομῶν δίκων, ut ex ἢ εὐφρομῶν, illud φεύγων ἢ enarum sit; vel etiam ὁ τὸν ὧν κερταίωντων ἢ [φύγων] φεύγων, ἢ ἔμπαν δίκων, ut φύγων intercederet, ἢ alterum in proximam clausulam transierit, per excriptoris oscitantiam. Si quidem ἔμπαν φεύγων, sive laudem vanorum hominum fugere, res est laudis potius quā vituperii. vide l. 10. § 13. Ceterum alii viderint. τίς autem, ἀλλ' ὅτι πῶς-τις frequentius est, quā ut multis moneri opus sit.

§ 53. Ὅς ἐκ ἀρεσκείας ἐαυτοῦ] vide ad l. 3. § 4. Senec. de tranquill. c. 2. Innumerales proprietates sunt, sed unus effectus vini, difficile se sibi. Διαφθεύεται γὰρ ἐαυτοῦ (ὡς φαίλοι) καὶ ἑτέρων πρὸς ἐπιθυμῶν, ἀλλὰ ὅς βέλωνται. Aristot. eth. l. 9. c. 4. Senec. idem ep. 102. Putas tu posse sententiam unam omnium esse? Non est unus una. Flaccus epist. 1.

Idem eadem possunt horam durare probantes? quasi dicat, non possunt.

§ 54. Συμπνεῖν] Arnob. l. 2. Auris accipiunt narium, per anhelitum recipiunt reddunt; & nos spiritum consimiliter, & respiramus commemoratibus crebris. vid. l. 9. § 8.

Συμπερνέειν τὸν θεόν ἔχειν πάντα νεσθῶ] i. e. Deo sive numini divino, consentire; quod ὁμογενήματα. ἢ dixit, l. 9. § 1. συνεῖν. l. 10. § 21.

Ἰάντην καὶ καὶ διαπολιτικῇ] animam mundi, sive mentem, vult in omnia diffusam, & permeantem universā; de qua ad l. 4. § 40. eam Deum esse agnoscunt Stoici ipsi, quē & Jeremias c. 23. v. 24. ait, cælum & terram implere; intra nimirum omnia, nec inclusum, extra omnia, nec exclusum; ut Hildebertus in symbol. Unde dictum Empedocli, Deum esse sphaeram intelligibilem, ejus centrum ubique, circumferentia usquam. Trithem ad Caesar. q. 1. tanquam Jo. Gerlon super Magnificat. conc. 3. suppleendum monet; nisi in seipso. Ceterum Jul. Scalig. de subtil. exerc. 363. Trisnegistum, sed pessimē, dixisse, Deum esse; ejus medium in centro, circumferentia ubique. Optime Hieron. ad Marcell. q. 5. In omnibus infusus, & circumfusus; ut cuncta penetret interior; & contineat exterior.

§ 55. Ὅθεν βάδων τὴν κόρην] Itā l. 5. § 35. τίς βάδων τὴν κόρην; Ὅθεν βάδων τὴν ἐπὶ τῇ] vide ad l. 2. § 1. Μῆνυ ὅς βάδων ἐπὶ] Malkia sive victum, habenti.

habenti solummodo malum est, & domino suo duntaxat nocet. Hierax Pythagoricus in lib. de justitia apud Stob. tom. 2. tit. 10. 'Ο κατάρχων αὐτὸς πρὸς τῷ ἀδικεῖν μαλλόντων ἑαυτὸν ἀγνοῶν ἀδικεῖ. ἐν μὲν γὰρ μόνον ὅτι τὸ ἀδικεῖν ἐκ παντὸς ἢ ψυχῇ τὸ δ' ἀδικεῖν, καὶ ἐπιβαλεῖν ἢ κακίαν, καὶ ἐν τῷ ἀδικεῖν, καὶ κατὰ τὸ ἀδικεῖν ἀλλὰ δ' ἐν ἐλαπίδι (ἐλαπίει), ἢ δ' ἐν πλείονι ἐλαπίδι μὲν δ' ἀδικεῖν μένοντα, πλείον δ' ἀδικεῖν διαρούμενον. ἔπειτα καὶ ἀπ' αὐτῆς τὴν κίνησιν λαμβάνει καὶ τὴν ἔπαρσιν. 10 ἔργον δὲ πίνω, καὶ τεκόντα πρῶτον ἀνασπῶ, καὶ πειν πικρὴν ἐν τῷ ὀδῶν φλέει, καὶ ὀδῶν λυμνίεται, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ἰσχυρὸν δόσον ποτὶ τὴν βαρύνει. ἔπειτα γὰρ τὸ πνεῦμα τῷ τεκόντι ὕλῃ διαλεῖν δύνατον [ὡς] τῷ τῷ ἄλλων λυμνί, πειν παρ- 15 τῶς αὐτῷ ἀναλῶσαι. ἔπειτα καὶ πᾶς ἀδικός, αὐτὸς τῆς κακίας πρῶτος γινέσθαι, πειν εἰς ἄλλας ὁφί- ναι. Itaque efferos hocce animi affectus, sive πάθη, Themistius orat. quinquagesima confert σαλκεῖς νοσήμα- σιν, ὡς αὐτῷ πρῶτον πικρὸν φάρμακον καὶ δαπανῶντα 20 τῷ ψυχῇ, καὶ ἐντέλεια. Itā siquidem Panteus lo- cum corruptum dubio procul censet restituendum. cetera forsitan feliciter satis: ultimum illud ἢ ἐντέ- λεια, quod ille vērit, cui intabuit, minus placet, malum ἢ ἐντέλεια, cui innascitur; gemadmodum Aristoph. vesph. νότον ἀρχαῖαν ἐν τῷ ποδὶ ἐντετο- 25 χῶν. Senec. epist. 81. Minimum ex nequitia levissi- mumque ad alios redundat: quod pessimum ex illa est, ἔσ' (ut ita dicam) ἰσσιμώτα, domi remanet, ἔσ' promit habentem. gemadmodum Atrius noster 30 dicere solebat, Malitia ipsa maximam partem veneni sui bibit. Illud venenum, quod serpentes in alienam perniciem proferunt, sine sua continent, non est buis simile: hoc habentibus pessimum est. Verum ulterius istis Marcus noster progreditur. Maleficus quisque se primum, se praecipue laedit, inquit illi: se so- lum, iste. Veneni sui maximam partem exorbet ipse, aiunt illi, totum prorsus, iste. vide infra § 59.

Ὁ πότος πρῶτος ἔπος διήση] In ipsius, in- 40 quit, est arbitrio, quamprimum ipse voluerit, malitiam suam deponere. vide lib. 2. § 11. & l. 7. § 71. Senec. Hippolyt. 1. 2.

Pars sanitatis, velle sanari fuit. Irā Iacconus noster in symbol. part. 2. lib. 2. c. 6. § 3. pars est morbi nolle sanari: pars sanitatis, velle sanari. Secus nimirum, quam in corporis affe- 45 ctibus. ἢ δὲ βάλονται ὑγιαίνειν, ὑγιαίνουσιν. Aristot. eth. Eudem. l. 7. c. 2. Joan. Chrysost. in Gen. orat. 19. ἢ γὰρ κατὰ τὸν ὅτι τῷ σωματικῶν 50 τραυματικῶν ὅτιν ἰδεῖν, ἔπειτα καὶ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς. ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ σωματικῶν, ἀκίνητα ὅτι πολ- λάκις τὸ τῆς φύσεως πάθος ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἔδεν τυχεῖν. ἀλλ' ἐστὶ πολλὰκις διήσησται καὶ πν σαύλον μεταβαλὼς αὐτομολῆσαι καὶ χυμῶς 55 καλόν, καὶ τὸν καλὸν βαθυμῶσται ὡς τῷ κακί-

αι ἐξολοθῆσαι. ἐπὶ ἔν αὐτῇ ἔσπον ἡμῶν τῷ εὐ- σιν εἰργάσται ὁ δὲ ὅλον διδῶν, — ἐκ ἀνάγκης ἐπιπιδῶν, ἀλλὰ τὰ φάρμακα κατὰ δύναμιν ἐπιπιδῶν, ἀρίστην ἐν γινώσκῃ τὰ κείμενα τῶ κακίαν τὸ πᾶν. vide ad l. 10. § 13.

§ 56. Ἀλλήλων ἔρεαν γινώσκω] vide l. 2. § 1. & infr. § 59.

Ἡ τὴν πλῆθος κακία ἐμὸν κακόν] vide suprā § 50. & l. 4. § 43. Epictet. l. 3. c. 18. Τί σοι καὶ τὸ ἀλλοτρίον κακόν; & c. 24. τῷ δ' ὅτιαν τῷ ἀγῶνι καὶ τῷ κακί, ὡς ἀπὸ ἀξίον, τὸν κακὸν ἡμῶν καὶ παρὰ τὴν πνευματικῆν, ἐν τῇ ἰδίῳ. ubi restituenda vocula una quae intercidit, dicit, ut τῷ δὲ, quod praecesserat, respondeat, & ἐν τῷ κοινῷ supplendum ὁ δὲ.

Οὐκ ἔδοξε τῷ δὲ] vide l. 2. § 11.

Ἦνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῷ ἀπυχεῖν] Epictet. enchir. c. 25. ἢ διώσται ἐν κακῷ εἶναι δὲ ἄλλοι, ἢ μάλλον ἢ ἐν αἰσῶ. Senec. epist. 70. Bono loco res humanae sunt, quod nemo nisi vitio suo misere est. Jo. Chrysost. de statu orat. 18. Ὑποδῶν γὰρ ἡμᾶς ἀδελφὸς ποιῆσαι διωθήσεται, ἐάν μὴ ἑαυτοῦ ποιή- 20 σωμεν. ὡς ἐν ἐμῷ μαχεῖται, ἐάν μὴ ἑαυτοῦ ἐργασώμεθα καὶ τῷ τῷ δὲ κακίαν. vide l. 10. § 13.

§ 57. Ὁ ἡλιος κατακαίει δόκει] Simile 35 quiddam de Deo & mente humana, Senec. de beat. vit. c. 8. Mundus cuncta complectens, rectorque uni- versus Deus, in exteriora quidem tendit, sed tamen in totum undique in se redit. idem nostra mens faciat: cum secuta sensus suos, per illos se ad externa por- 40 taret, ἔσ' illorum ἔσ' sui potens sit, ἔσ' in se re- vertatur. Et epist. 41. Gemadmodum radii solis contingunt quidem terram, sed ibi sunt unde mittun- tur: sic animus magnus, ἔσ' sacer, ἔσ' in hoc demis- sus ut propius divina nossemus, conversatur quidem nobiscum, sed habet origini suae: illinc pendet, illuc spectat, ac nititur: nostris tanquam melior interest. Minut. in Octav. Deo cuncta plena sunt: ubique non tantum nobis proximus, sed infusus est. in solem 45 adeo rursus intendit. Caelo affixus est: sed terris omnibus sparsus est, pariter praesens ubique interest, ἔσ' miscetur omnibus.

Ὁ μὲν ἐκέρχεται] De sole item Julian. orat. 2. Τὸ ὅτι ἢ ἔσ' αὐτὸν ἀραιεῖται. ἀλλ' ἔσ' αὐ- 50 τὸν ἀραιεῖται ὅτι, τῷ στελλίῳ ἐξ ἐκείνης ἐκείνης ἀραιεῖται, καὶ μεταδίδῶν αὐτῇ τῆς αὐτῆς φύσεως. ἔσ' πνευματικῆς καὶ θαυμαστὸν τῶν κόσμων ἐκείνης αὐτῆς [αὐτῷ vulg. αὐτῇ emendant perperam.] καὶ ἡμεῖς. ἔσ' ἐν ἐμῷ ἀραιεῖται ἀραιεῖται μεταδίδῶν ἄλλῳ, τῷ μεταδίδῶν μένον ἔχον ἔραρον ποτὶ. De face pariter Tatian. ad Graec. Ἀπο μᾶς δαδὸς ἀνάπτεται μὲν πρῶτα 55 πολλὰ, τῆς δ' πρῶτης δαδὸς διὰ τῷ ἐξελίγει τῷ πολλὰν δαδὸν ἐκ ἐλαπίται τὸ φῶς. Quod Ennius apud Cicero. offic. l. 1.

Homo, qui erranti comiter monstrat viam,
Quasi lumen de suo lumine accendat, facit:
Nihilominus ipsi lucet, cum illi accenditur.

[Ακτίες τῶν οὐ καὶ ἐκτείνουσαν λέγονται] In notati-
onibus ludere, & conatu parum felici, Chrysippo
Stoicisque solenne fuit. Marcus istuc ἀκτῖνας dici
vult solis radios πρὸς τὸ ἐκτείνουσαν ab extendendo;
minus probabiliter. Neque enim solis præpositio-
nes in deductis hac ratione immutari. Melius
Grammatici πρὸς τὸ ἀγειν deducunt: ἀζω, ἀζω,
ἡχα, ἡγμαι, ἡκω, ἀκτίς. Neque enim Etymologo
accedo derivanti πρὸς τὸ ἀζω, τὸ φέρω, ὅτι πάνυ
ἐκτεταμένη (quod & Marcus illic) πάντη φέρεται.
Malim πρὸς τὸ ἀγειν ἢ τοῖς ἀγρεύειν, τὸ κλέπειν. i. e.
frangere: unde & ἀκτὴ litus, ad quod undæ allisæ
franguntur, & ἀκτῖνες solis radii, quod φέρει τὸ τε-
ρμεινόν ut Marcus loquitur, i. e. ad corpora solida re-
fringuntur.

[Ἦδὲς τὰ ἀπαρτῖστα καλωτέρα] Senec. epist.
92. Sed quædam soli quæque obstant. At solis vis & lux
integra est etiam inter opposita: & quævis, aliquid in-
terjaceat, quod nos prohibeat ejus affectu, in opere est,
cursu suo fertur. quoties inter nubila luxit, non est se-
reno minor, nec tardior quicquam, quoniam multum in-
terest, utrum aliquid obstat tantum, an impediatur. Eo-
dem modo virtuti opposita nihil detrahunt. non est
minor, si minus fulget: nobis forsitan non æquæ ap-
paret ac nitet; sibi eadem est, & more solis obscuri, in
occulto vim suam exercet. hoc itaque adversus virtutem
possunt calamitates, & damna, & injuria, quod ad-
versus solcm potest nebula.

[Ἐπιφάνειαν τὸ ἀρχαῖον] Tren. alv. heres.
l. 4 c. 28. qui in lumine sunt, non ipsi lumen illumi-
nant, sed illuminantur & illustrantur ab eo.

[Αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ σερῖον] Corpus opacum solis
radios non admittendo, lucis beneficio sece privat,
soli nihil detrahit. ita qui officium suum præstanti
se opponunt, bono, quo frui poterant, se privant, av-
tori live actori nihil obsunt.

[§ 58. Ἡ τοὶ ἀναδιδόναι φεῖται, ἢ αἰδῶν] 40
ἐπερίαν] Frigidum sanè, frivolumque nimis ad-
versus mortis metum solamen; aut nullum es post
mortem sensum habiturus, aut aliusmodi quam nunc
habes. Hoc est, quod Senec. epist. 82. adversus mor-
tem minuta jaculari; subulâ leonem excipere. potest
enim & sensus, qui nunc est, manere, manebitque in
improbis, ut tamen aliusmodi cruciatus perferant,
quam dum hic viverent, unquam experti fue-
rint.

[Ἀλλοῖον ὧν ἔστι] nihil hoc est necesse.

[Τὸ δὲ ἔν τῇ παύσει] Atque hoc est ipsum miseri-
arum omnium cumulus & culmen; quod improbis
ἀπὸ τῆς ἀποδείξεως ἀποκρίνεται. ad Hebr. c. 9. v. 27. se-
mel tantum mortem obire liceat. quod Sophocl. a-
pud Stob. tom. 2. tit. 120.

[Θαλίαν δὲ καὶ ἔστι τοῖς αὐτοῖς δῖς.]

• Namque homini eidem bis datum non est mori.

Post mortem semel obitam, in morte secunda, quæ
sic dicitur Apoc. c. 20. v. 14. quæ ὅσους ἐβλήθη-
σαν εἰς λίμνην τῆς πυρὸς τῶν χαλεπῶν ἐς δεῖψιν,
ibid. c. 19. v. 20. iteratò mori non detur. Bern.
ad Eugen. de consier. l. 5. alludens ad illud Esajæ
c. 66. v. 24. & Marci c. 9. v. 44. Ubi vermis
nunquam moritur; nec ignis unquam extinguitur. Hor-
reo vermem mordacem, & ignem vivacem. Horreo
incidere in manus mortis viventis, & vita morientis.
10 Hæc est secunda mors, quæ semper occidit, nunquam ser-
occidit. quis det illi semel mori, ut non moriantur in
æternum? qui dicunt montibus, Cadite super nos, &
collibus, Operite nos. (Luc. c. 23. v. 30. & Apoc.
c. 6. v. 16.) quid nisi mortem mortis beneficio, aut fi-
nire, aut evadere volumus? denique, invocabunt mor-
tem, ait, & non venit. Apoc. c. 9. v. 6. Quam
miserum est avtem, ut Adrianus Imper. olim, mor-
tem optare, & mori non posse? sive, ut chorus apud
Senec. Agamem. 3. 2.

Quam miserum est nescire mori!

Imò, quid misrius, quam, quod Bern. ibid. semper vel-
le quod nunquam eris, & semper nolle quod nunquam non
eris? Non est dubium multo fore deterius his qui sic
erunt, quam his qui omnino non erunt. Idem in Cant.
serm. 35. siquidem anima in eo statu posita, & beata
esse perdit, & esse non perdit. quæ se cogitur sem-
per, ut & mortem sine morte, & defectum sine defe-
ctu, & finem sine fine patiat; quatenus ei & mors
immortalis est, & defectus indeficiens, & finis infi-
nitus. Gregor. Rom. dialog. l. 4. c. 45. five, ut
idem, si utriusque avtor idem, in Job. l. 9. c. 48.
Fit ergo miseris mors sine morte, finis sine fine, defe-
ctus sine defectu, quia & mors semper vivit, & finis
semper incipit, & defectus deficiere nescit. Itaque, erunt
illuc homines semper in morte, ac per hoc nunquam vi-
ventes; nunquam mortui, sed sine fine morientes, vita
moriuri, & morti sine fine victuri. Nunquam avtem
erit homini pejus in morte, quam ubi erit mors ipsa sine
morte. Avgust. de civit. dei l. 13. c. 11. & ho-
mil. 16. Atque hoc Joan. Chrylostomus opinatus
est voluisse Apostolum, ad Cor. epist. 1. c. 3. v. 15.
cùm diceret, Σωθήσεται, ὅπως ὃς διὰ πυρὸς. ac si
σωθήσεται διὰ πυρὸς, idem sit quod ἐν πυρὶ σωθή-
σεται. Verum aliud proflus illud est, de quo videatur
Joh. Scaliger. notis ad N. T. Cæterum hinc querelæ
illæ apud Jobum c. 3. v. 18. Cur arumoso lux
amplius datur, & vita amaris animo prorabitur? qui-
bus mortem postulantibus non adest illa, quamvis eam
præ thesauris abditissimis regirant: qui letarentur ac
50 præ gaudio exultarent, si sepulcrum adire aut repetere
liceret. Et Avson. idyl. 15.

— Futurna reclamant,

Quod vitam dedit æternam? cur mortis adempta est
Conditio? sic Caracalla sub rupe Promicibus
Testatur Saturnigenam, nec nomine cessat
Incensare Forum, data sit quod vita perennis.

Ita

Ita, quod Plin. l. 25. c. 3. *Evita conditio est, ut mori etiam optimi porus sit; siquidem ut Philemon apud Stob. tom. 2. tit. 122.*

Θαυνὲν αἰσθὲν ἔστιν, ἢ τὸν ἀθάνατον.

Satiur mori, quam vivere infelicitur.

Et Sophocl.

Τὰ μὴ γ' εἶναι κρείσσον, ἢ τὸ τῶν κακῶν.

Non esse praeferat quippe quam male vivere.

Et Aeschylus Ixionis

Ζωὴς πορνῆς δάνατος εὐπορότερος

Τὸ μὴ γενέσθαι δ' ἔστιν, ἢ περὶ κῆρας

Κρείσσον, καὶ τὸ περὶ κῆρας.

Laboriosa aetate mors felicio:

Natumque non fuisse, quam esse existimo

Melius viro illi, seculo cui toleranda sunt.

quantò magis ea si aeterna fuerint, & in aeternum subeunda: quomodo idem in *Prometh.*

— κρείσσον εἰσατάξαι θάνατον,

“H τὰς ἀπάσας ἡμέρας πάρεστιν κῆρος.

— satius est semel mori,

Quam trahere miseros. vita quod numerat, dies.

Hoc est, quod Christus Dominus, *Math. c. 26. v.*

24. *Καλὸν ἢν αὐτῷ, εἰκὼ ἐγγενέσθαι ὁ ἀνθρώπος*

εἶναι. Cui ego credere malim, quam viro

eruditissimo, qui in contrarium contendit, deterioris

conditionis esse, omnino non esse, quam esse in miseria

poenae interminatæ. Rectius solidiusque Lysias

adv. Phanium ab Athenzo l. 12. laudatus: ubi Cinesiam

acerbissime pertrinxerat, *ὅς δὲ δόξασαν*

ἀπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονότα,

καὶ τοιαῦτα πρὸς θεῷ ἐξαμαρτόντα, ἃ τοῖς ἄλλοις

αἰσθέρων ἔστι καὶ λείπει. Nec non congerones illius

Ἀντὶ Νυμφιασῶν Κακοδαιμονιστῶν σπρίαν αὐτῶν

τὴννομα θανάτου, ὅς τῷ θανάτῳ καταγελοῦσαι

subiicit statim, Εἰκόων μὲν ἔν ἑσθῶς ἀπόλαστο, ὡς αὐτῷ

εἰκὼς τοῦ ταύτης πᾶν ὃ ὑπὸ πλείστον γινώσκου-

μετρον δι θεοῦ ἔπος δίδωται, ὥστε τοῦ ἐχθρῶς αὐ-

τὸν βέλεσθαι τῶν μᾶλλον ἢ τεθῆναι, παραδειγμα

τοῖς ἄλλοις. — Τὸ μὲν γ' ἀποθανεῖν, ἢ καμῖν νε-

μῖνας, καὶ τὸν ἀποπιν ἡμῖν ἐστὶν τὸ δ' ἔπος ἐχθ-

ρα τοῦτον χεῖρον διατελεῖν, καὶ κατ' ἐχθρῶν ἡμῶ-

ρον ἀποθνήσκειν μὴ διαβάσθαι τελευτῆσαι τὸν βίον,

τότοις μῖνοις προεγγίκει τοῖς τοιαῦτα, ὡς ἔ-

στῶν, ἐξημαρτηκόων. Spectant horum illa Senecæ

Medea 5.

Jas. Infesta memet perime. MED. Misereri jube.

Et Agamem. 5. 3.

E. Concede mortem. C. Si recusares, darem:

Rudis est tyrannus morte qui penam exigit.

E. Mortem aliquid ultra est? C. Vita, si cupias mori.

Sed & Svetonii illa de Tiberio l. 3. c. 61. Mori

volentibus vis adhibita vivendi. Nam mortem adeo

leve supplicium putabat, ut cum audisset unum ex re-

bus, Carnubium nomine, anticipasse eam, exclamaverit,

Carnubius me evasit. Et in recognoscendis custodiis,

precanti cuidam poenæ maturitatem, respondit: Non.

dum tecum in gratiam rediis. Deus certe cum inforti æternæ addidit nunquam in gratiam est deinceps rediturus, utpote quibus interminetur (nec vanæ sunt minæ Dominicæ) & memoriam certissimam damnatorum, & oblivionem plenissimam damnatorum; uti diserte Rufinus; videndus comment. in Oseam l. 1. ad c. 1. v. 6. Frigidum ergo solamen, vitam non desitutam, ubi morte ipsa potest esse vita millies multo acerbior.

10 § 59. *Ἀνδρῶν ἐνέχον*] vide ad l. 2. § 1. & suprā § 56.

Διδασκαίει ὁ φόρος] vide l. 5. § 28. & l. 6. § 25. Varro *satyr. Menipp.* de mariti officio; referente Gellio l. 1. c. 17. *Vitium uxoris aut tollendum, aut ferendum est. qui tollit vitium, uxorem commodiorem praeferat: qui fert, sese meliorem facit. Male autem Xyl. διδάσκαλιν disce: imò, doce, corrige, evince, redargue.*

20 § 60. *καὶ ὅταν ἐυλαβῆται, καὶ ὅταν πρὸς τὴν σκέψιν ἐρίσῃ*] Xyl. & Cal. τὸ ἐυλαβεῖσθαι καὶ πρὸς τὴν σκέψιν ἐρίσῃ, eodem referunt, cum diversas & disparatas mentis operationes designari, καὶ ὅταν illud bis positum clare satis ostendat. Non est itaque istuc τὸ ἐυλαβεῖσθαι cautum esse, quod neque simpliciter unquam, opinor, significat; sed cautè agere, sive cautè in re aliqua versari: hoc autem in loco potius, declinare, sive cautè defugere. Sicut Latinis metueri, pro, cavendo fugere & effugere. Flaccus *carm. l. 2. od. 2.*

Illum aget pennā metuerie solvi

Fama superstes.

i. e. solvi cavente, & cavendo effugiente, nè solvatur; & l. 3. od. 11.

Quæ velut laevis equa trima campis,

Ludit exultim, metuitque tangi.

i. e. tactum declinat. ita Græcis τὸ ἐυλαβεῖσθαι, cautè declinare, aversari, fugere. *Hoccat. ad Demon. § 9.* ἐυλαβεῖ τὰς διαβολὰς, καὶν ἰδούσας ὁ-

σιν. i. e. evasare, declina. *Plato polit. l. 2.* ἐυλα-

βεῖσθαι πνίαν ἢ πόλεμον. *Fugientes raperantem aut bellum. Mens, inquit, secus quam sagitta aut jaculum fertur.*

Sagitta namque non recta fertur ubi à solidiore materia, in quam inciditur, resistit sed nec cum scopum petit remotiorem, quam ut recta perme-

ando assequi possit. *Mens autem & cum declinat affi-*

gid, & cum in rei alienius consideratione volutatur, ad quam ea necessarii requiritur, etiam tunc quoque ad scopum sibi propositum recta fertur nihilo minus, quam cum aut prosequitur recta, aut cum consideratione

vel omissa, vel peracta, jam rem ipsam aggreditur.

ἔρεται κατ' εὐθερίαν] vide l. 6. § 16. & l. 10. § 11. recta scilicet mens utrobique fertur, tum qui rati-

onis recta ductum utrobique sequitur. l. 7. § 55. & l. 5. § 14. tum qui via brevissima & expeditissima

etiam tunc quoque procedit. l. 4. § 51.

Οὐδὲν ἥϊον, καὶ ὅτι τὸ ἀποφύγετον εἰσέναι εἰ-

το

ἅπα ἡρώα φιλοσόφων πῶδες, πάντα ὅσα πράτ-
τουν οἱ ἄνθρωποι, ἀποσπράγειν καὶ ἀπεθεῖν νομή-
ζουσιν.

[Ἐκεῖν ἀλλήλων] vide l. 2. § 1. & l. 5. § 30.
[τὴν ἀρετὴν βυβάτῃν ὅψ] δεῶν] τὴν ὅψ ὅλων
φύσιν. vide ad l. 4. § 23. qam & τὴν ἀλήθειαν
postea indigitat. καὶ ὅψ ἄλλων ἀληθῶν ἀπάντων
ἀρετῶν ἀγίας. prout avtem natura naturans, (ut
scholæ lingvæ loquamur) ita & prima veritas Deus
est. אֱלֹהִים אֱלֹהִים i. e. Deus veritas, dictus

Jeremix. c. 10. v. 10 non אֱלֹהִים אֱלֹהִים duntaxat
i. e. Deus veritatis. Psalm. 31. v. 5. ejus iidem

tex & sermo, אֱלֹהִים Psalm. 119. v. 142. non λό-
γος ἀληθείας tantum, Jacob. c. 1. v. 18. sed ἀλή-
θεια ὁ λόγος, veritas ipsa. Joan. Evang. c. 17. v. 17.

Τὰ δὲ γε ὅσα, ὅρα τὰ ὑπάρχοντα πάντα] Hac
avtem omnia inter se. Xyl. ut idem prius valeat
utrumque, τὰ ὅσα καὶ τὰ ὑπάρχοντα. at Caf. quicquid
nunc est ad id quod prius fuerat, initiumque illi dedit.
ut τὸ ὑπάρχον hic idem sit quod τὸ ὑπάρχον. Sicut
& τὸ ὑπάρχον in illis usurpatur, qz ad l. 2. § 10.
laudavimus. Utrumvis conitare potest. illud sim-
plicius videtur.

[Ὁ ἰδὼν & ἀπεθεῖ] Falsa, inquit, qisqz lo-
quitur, impietatis est reus, sive volens id, sive nolens
fecerit. Si volens sciētiqz qia fallere vult. Falle-
re aviem est injustitiæ pars. Si nolens, qia rerum
naturæ veritatiqz adversatur. Videantur Avgustini
de mendacio, & contra mendacium, ad Consentium,
scripsi libelli.

[Ἀφορμὰς] occasiones. Xyl. instinctus & oppor-
tunitates. Caf. Ma' i. n. subsidia. Subsidia & admini-
cula à natura accepit, ita usurpavit Xenoph. œcon.
ἐργαζομένης πινὰς ἐργίας καὶ ἀφορμὰς, ἀφ'
ὧν διακινῶνται αὐτῶν τὸ οἶκος. & adminicula qz
dam unde rem familiarem augere possint. Demosth.
ἐν ῥήματι ἐν ἐργῇ παρ' οὐκ ἔστιν ἀφορμὴν ὅ-
δεῖται τὸ πολὺ. Nec subsidium ullum ad bel-
lum.

[Ὁ τοῖς ἡρώας ὡς ἀγαθὰς δυνάμεις, τὸν δὲ πῶ-
τος ὡς κατὰ φύσιν, ἀπεθεῖ.] Senec. epist. 74.
Ab hoc discede iudicio, (ut ullum præter virtutem
bonum putes) non pietas constabit, non fides. Mul-
ta utramque præstare cupienti patiēda sunt, ex his
qz mala apprehendantur; Multa impendēda ex his quibus
indulgemus, tanqz n bonis. & epist. 76. Si hanc
opinionem receperis, aliquid bonum esse præter bone-
statem, nulla non virtus laborabit. nulla enim obtineri
poterit, si quid iam extra se respexerit.

[Μέμφει καὶ πῶδες τῇ καὶ ἡ φύσει] vide l. 6.
§ 6. 40. vide & piorum etiam hac in parte qere-
las. Psalm. 73 & Jerem. c. 12. Sed & qerelis isti-
modi occurrentes; Senec. de provid. c. 2. &

Salvian. de gubernat. Dei. l. 1. c. 2. Πῶς δὲ καὶ ὅσον
ἀπὸ ἡρώας τὸ βελήσιν θεῷ γερῶντος; Apollon.
Tyan. epist. 66. Itaqz quod Epist. l. 1. c. 27. τὸ
σύνολον, ἐκείναι μεμνησθῆς, ὅτι εἰν μὴ ἐν τῷ αὐτῷ
ἢ τὸ εὐτελές καὶ συμφορὴν, ὅτι διωσται σωθῆναι τὸ
εὐτελές. Idemqz enchir. c. 30. ὅρα qd τὸ συμφο-
ρὴν, ἐκεῖ καὶ τὸ εὐτελές. ὅρα ὅτι ἐπιμαλῆται τὸ
ὀρέγναι ὡς δεῖ, καὶ ἐκκαλῆται, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ εὐ-
σελίας ἐπιμαλῆται. & ibid. τῆς περὶ τοῦ θεῶς
εὐσελίας, ἰδοὺ ὅτι τὸ κρείττονον ἐκείνῳ ὄρα, ὅ-
ρα δὲ ἡσυχίας περὶ αὐτῷ ὄρα, ὡς ὄντων καὶ δι-
οικῶντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ δικαίως καὶ σωτῆρ
τὸ κατὰ τὰ φύσιν, τὸ ἀείθερος αὐτοῖς, καὶ εἰκεν
πᾶσι τοῖς γινώσκουσιν, καὶ ἀκολοῦθῃν ἐκόντα ὡς ἡσυχίας
τῆς ἀγίας φύσεως ἐπιταλῶντος. ὅρα qd ὅτι
μέμφει ποτὲ τοῖς θεοῖς, ὅτι ἐγκαλῶνται, ὡς ἀμα-
λῶντος. ἀλλὰ ὅτι ὅχι δὲ τὸ πᾶν γινώσκῃ, εἰν μὴ
ἀπὸ τῆς φύσεως ἢ ἐκ τῆς φύσεως ὅτι ἡμῶν μένοισι θεῶς
τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ καλόν. ὡς ἂν γε τὸ ἐκείνων ἡσυχίας
καὶ ἀγαθὸν ἢ καλόν, πᾶσι ἀνάγκη ὅρα ὅτι
τὸ καλόν ἐν θεῷ, καὶ ἀειπάσης ὅτι μὴ θεῷ,
μέμφει ἀδελφῶν καὶ μισοῖν τοῦ αὐτοῦ.

[Ὁμογενόμενος ὅρα] Qod l. 8. § 54. συμφο-
ρῇ & l. 10. § 21. συνέραν dixit.

[Ὁς ἐπίσης] vide l. 2. § 11.

[Ὁρῶν πνι ἀρχαῖα τῆς σαρκοῦ] Vide ad lib.

7. § 75.

§ 2. [Ἀγῶν ἰδὼν ἰδὼν] ita Origen. adu.

Cels. l. 1. τῆς καὶ ἀγῶντος. Sed de Christo.

30 At malitiæ & pravitatis expertem prorsus excedere
qz detur, cum ea intincti etiam, & qidem devota-
πῶ βατῇ, καὶ ἀεικλύτῳ, non ἀεικλύτῳ tan-
tummodo, ex utero in lucem prodeamus. Psalm.
51. v. 5. & 58. v. 3. Job. c. 14. v. 4. Esai.
c. 48. v. 8.

Τὸ δ' ἐν κορεδῆσαι γε τῶν] vide infra § 37.
& ad l. 5. § 29. ita Lucret. l. 3.

Cur non ut plenus vitæ convivia recedat.

Flaccus sat. 1.

40 Rarus, qz exacto contentus tempore vitæ

Cedit, ut convivia satur.

Talem tamen proficitur se Seneca. ep. 61. Vixi
quantum satis erat: mortem plenus expecto. Et Ci-
cer. de senect. Omnino rerum omnium satietas vitæ
facit satietatem. Vitæ avtem satietas tempus matus-
rum mortis affert. Habet enim natura, ut aliarum
omnium rerum, sic vivendi modum. Verum vitæ sa-
tietatem loquuntur illi. vitæ & malitiæ satietatem
Marcus hic. Nec minus ista qam illa expleri pati-
tur, anima pravitatis penitius infecta, de qz Ber-
nardi illud usurpari potest, de consider. l. 5. Pecca-
tum in anima, atramentum in chara bibula. fa-
cilius chara detritur qam litura eraditur. qz qz
ut Moses lib. 5. cap. 29. v. 19. ebrietas sitis ad-
ficere solet: temulentorum in morem, de quibus Si-
mocat. epist. 52. Δρῶσιν οἱ μέθυσοι ὅτα κορε-
θῶσι

δῶν τὰ δῶν, καὶ σφίζοντα τῇ μένῃ μέδης ἐπι-
τασιν. διὰ τὸ πᾶν εἰς ἀκρον ἐκείαν φέρει τὴν ἐ-
κείαν διὰ τὴν μεταστροφήν, ἀφ' ἧς τὸν δῶν
τὸν οὐκ ὀνύχου καὶ ἐκείαν. Itā de M Antonio
verba habens Plin. major l. 14. c. 22. Ebrius jam
sanguine cruium, & tantò magis cum sitiens. Namq̃
& hac necessitas vitium comitatur, ut bibendi con-
suetudo augeat aviditatem: Scitamusq̃ Scytharum
legati, q̃ntò plus biberint tantò magis sitire Par-
thos. Ab hac peccandi, q̃z improborum animos oc-
cupat, aviditate inexplibili justè fit quod Gregor.
dialog. l. 4. c. 44. ut culpa q̃ cum fine perpetrata
est sine fine puniatur. Quoniam iniqui, q̃ idco cum
fine deliquerunt, q̃ia cum fine vixerunt, voluissent
utiq̃, si potuissent, sine fine vivere, ut potuissent sine
fine peccare.

[Ἀποπνεύσαι] Vide ad lib. 1. § 4. Cypriani
nomine de dupl. marty. part. 1. Q̃amdiu pulmonis
officio attrahitur vicissim ac redditur halitus, cer-
tum vitæ indicium est: unde loquendi consuetudi-
ne *spirare* dicuntur, q̃ vivunt; & *expirasse* q̃ vitam
finierunt. id quod istis *ἀποπνεύσαι*, lib. 4. § 33. *ἀ-
πνεύσαι* dicitur. eodem sensu Lucian. in votis. *ἀπ-
νεύσας* τὸ *ψυχίδον ἀπειρῶν*. Et Homer. Il. d'.
v. 524.

— Θυμὸν ἀποπνέειν.

[Ἀδύτεις πᾶς] formula proverbialis à nautis
desumpta: *ὥς πᾶς* dicitur, ὅ *ῥεῖ*, ἢ τοι *ῥεῖ*
cum vento *favente* & *adspirante*, navigatio
instituitur. *ἀδύτεις πᾶς*, ὅπως *ῥεῖ* ἀποπνέοντες,
κῶπας πλέσσει quando vento destituti, ad remigium
se conferunt, ut docet ex Pausania Eustath. ad
extremum *Odys.* β'. utriusq̃ simul meminit Synes.
ep. 148. *ἔλατο ναῖς, πρὸς ἕβρον αὐτῇ, κῶπας
ἐκείνην*. Usurpavit Plato in *Phileb.* *Καὶν ὡς, τὸ
ἐμπνεύματα μηχανήσαντες τὴν σφίγγιν*. *ἀδύτεις δ'
ῥεῖ* πᾶς δοκεῖ, μὴ λανθάνειν αὐτὴν αὐτὴν. Ari-
stot. *ethic.* lib. 6. c. 9. *Ἐπεὶ ἂν τὰ μέγιστα πνεῦν
ἀκρὸς χαλεπὸν, καὶ τὸν δ' ἀδύτεις ὁσὶ πᾶς, τὰ
ἐλάττω λατῶν ῥεῖ χαλῶν*. Synes. in Dione: *Οἱ
ῥεῖ πᾶς ἔδ' οἰκοδὸν ἐκινῆθησαν, ἀλλ' ἔδ' ὅτι, τὸν
δ' ἀδύτεις λεγόμενον πᾶν, ὡς τῆς γούνης εἰς τὴν
διεγείρεται*. Usam paromiaz docet Niceph. Gre-
goras *hyst.* Rom. lib. 8. c. 11. *Ἐνθάδε εἰς παροι-
μίας ἡ δ' ἀδύτεις πᾶς ἐξήντηται* καὶ ῥεῖ *ὥς
τῶν ἀποπνέοντες ῥεῖ ἀδύτεις ἀπὸ τῆς ἀπῆλ-
τῆς ὥς* idè τὸ καὶ λαμπρὰ καὶ πυρρὴ κα-
λέμεται, ὥς ἐοικέναι τῆς τὰ πάντα βοσκόν-
τος λαμπρὸς ἀπὸ τῆς ὥς εἰ πᾶς ἀδύτεις ἐκ μι-
χαλῆς ἡλίου *περὶ τὸν τὸν νύκτι*. Et q̃z sequen-
tur. Eodem sensu Ignatio Martyri *epist.* 1. *ἀδύ-
τεις ἡμιῶν* dicitur. Κρίνον ὡς *χαλῶν* ὥς
λαμπρὸς ἀπὸ τῆς ὥς ἡμιῶν καὶ ὥς *χαλῶν*
τῶν. Ubi notanda paromiaz à paromigraphis,
quod memini, nusquam observata.

[Ἡ φωνὴ τῆς φωνῆς τῆς τῆς καλῆς] ante mi-

grare è vita, q̃m illa vitæ probare. Xyl. Imò mor-
tem potius optare, q̃m moram in malo. itaq̃ Lugd.
rectè restituit, si distinctionem tantum adiecisset
φωνῆς ἢ φωνῆς. Spectat horum geribun-
da illa Apostoli exclamatio ad Rom. c. 7. v. 24.
*Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τῆς
σωμάτων τῆς θανάτου τῆς*. Possunt & huc trahi si
de malis istiusmodi morum mentisque accipiantur,
q̃z referente Stobæo, tom. 1. tit. 122. suprà ad-
ducta sunt ad l. 8. § 5. ex Philemone Com. &
Æschilo Tragic. cujus & illud *ibidem* est.

● Βίη πονηρὰ θανάτου ἐκκαλεῖται

Vita notata labe mors illustrior.

Et Euripid. *Erechth.*

— ἐγὼ ὅτι τοῦ καλῆς τεθνηκότες

Ζῆν ἐμὴ μάλλον τὰ βέλτερος μὴ καλῆς

— Mihi illi morte q̃ pulcrâ jacent,

Q̃m vita q̃m turpis est, vivunt magis. Grot.

Et Democrates (teste Porphyrio de abstinentia à car-
nib. lib. 4.) dicere solebat, τὸ καλὸς ζῆν καὶ μὴ
φρονίμως καὶ σωφρονῶς καὶ ὁσίως, ὅ καλὸς ζῆν ἔδ',
ἀλλὰ πᾶν ζῆν ἀποδύσκειν. Socrates itaq̃
apud Xenophontem in *Apolog.* *Αἰρήσωμαι τελευ-
τῶν μάλλον, ἢ ἀνελθῶν τὸ ζῆν ἐπὶ φρονίμως,
καρδία τὸν πᾶν χεῖρα εἶναι ἐπὶ θανάτῳ*. Xe-
nophon ipse in *Lacedæm. polit.* *Αἰρήσωμαι ἔδ'
τὸν καλὸν θάνατον ἀπὸ τῆς αἰσῆς βίης*. Sed & Pla-
to de leg. l. 9. ad Marci mentem planissimè, ubi
homini icclecto remedia quædam præscripserat; *ἐάν
σοι δῶνται ταῦτα λατῶν τὸ ἰσχυρὸν*. Si-
quidem his adhibitis auxiliis morbus remiseris, bene ha-
bebit. (id enim supplendum, *ἐστὶ ἐλλipsis Atticis
familiaris, qualis Lucæ c. 13. v. 9. & alibi passim
vide Eustath. ad Il. a'*.) εἰ ὅτι καλῶς θάνα-
τον σκεψάμεθα, ἀπαλλάττει τὸ βίον. Et *ibid.* *Τοῖς
ἀνθρώποις εἰς τὴν καλὴν ἔχουσιν, ἔδ' αὐτοῖς ἐπὶ ζῆν
ἄμεινον*. Et in *Timæo*, *Ἐνθάδε τὸ πλεῖον βίον
φαιδρότερον ὅτιν ἐλάττω ὄντα * πάντα [* παρ-
τη, al.] πάντως φαιδρότερον*. Itaq̃ Justin. *dialog.*

cum Tryph. *Ἐρμῶν ὡς ἀλλοτρίους κακοῖς τὸ
ἀποδύσκειν*. In hanc eandem sententiam & The-
mist. in orat. *gingenn.* *Πᾶν δὲ ἐπὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν ποι-
τῶν, οἱ αἶμα ὅτι αὐτὸν ἀνθρώποις ὁμοῖος ἐκ ἀγα-
θῆς μοίρας, τὸ φρονίμως εἰς χεῖρον πλεῖον τὸν βίον,
ἀλλὰ μόνος τῶν ζῶν καὶ δικαιοσύνης φρονίμως
καὶ τότῃς ἐλπίς γλυκεία συνδιατάττει καὶ
ἀγαθὴ γνησιότης φρονίμως καὶ ἐν φρονίμως
εἰς τὸ τῆς φρονίμως καταγόμενον. ἢ ὅτι τῆς καλῆς ἀπα-
λατῆς, ὅσῳ ἂν δῶνται τῆς φρονίμως, ποσὴν μάλλον
τοῖς καταληφθεῖσιν ὡς αὐτὸς συνειννοῦσιν. ὅτι
ἔα πλεῖον φρονίμως πλεμνιμῶν. At Chry-
sippum in hac parte notat Plutarchus de Stoic. con-
tradict. c. 10. & de commun. notis. c. 12. ut vari-
um, minusq̃ sibi constantem; dum in libr. *ἡ δὲ τῆς
φρονίμως*, modò Antisthenem laudat, q̃ dixerit,
δὲν ἡ δὲ τῆς φρονίμως, parandum autem *mentem*,
aut*

αὐτὸ λαγῆμ. Et Theognidem taxat, q̄i dixerat,

Χρὴ πεύλω, cūm dicere debuisset,

Χρὴ κακίῳ φέρωντα, καὶ ἐς βαδύκῆτα πόντον
ῥίπναι, καὶ πετρῶν, Κύρρε, δι' ἡλικάτων.

Modò ē diverso Platonem fugillar, q̄i dixerit, ὅπ
πὸ μὲν μαδόντι, μὲν δ' ὀπισθεύοντι, λυσίτελει
μὴ ζῆν. statuitq̄ ipse, ὅπ καὶ τοῖς καλοῖς περὶ
καὶ ἰσχυρὸν ἐν τῷ ζῆν. & de natura lib. 3. ὅπ λυ
σίτελει ζῆν ἀρετῆν, ἢ μὴ βίον, καὶ μὴ δύναται
μέλλει φερόμενον. At contrā Marcus & istic, & ali
bi. vide l. 10. § 8.

*Οὕτω τε ἐστὶν ἡ πᾶσα πείθει φέρειν ἐν ὅ
λοιμῷ.] Diodor. Sicul. hist. lib. 12. ἡ κακία καὶ ἡ
καλοσύνη, καὶ δὲ αὐτὸν λοιμὸν ὅπως, ὀπιέμεται τὸν
βίον ὅς ἀνθρώπων, καὶ νοσούντων τῶν ψυχῶν ὅς
αἰσίων. Joan. Chrylost. in Joan. serm. 57. Δεινὸν
γὰρ δευρὸν, ἢ ὅς περὶ τὴν συνήθειαν. ὅς ἔτω τα
χέως λοιμὸς ἀπέρχεται, καὶ ψυχὰς διαφθείρει, ὅς ἢ
ὅς πομπῶν κακία ἀνδρῶν φείρεται γὰρ ἡδὴ καὶ
ὁμιλίας κηναί. q̄od & Apostol. ad Cor. epist. 1. c.
15. v. 33. adducit ex Menandri Thaide, uti Schol.
Graec. adnotavit. Itaq̄ q̄od Gregor. Naz. in opu
lentia, q̄od pauperes, vitio vertit, de omnibus in
universum, q̄od peste correptos, respectu corporis,
de pietatis, virtutisque studiosis, q̄od improbitatem,
impuritatem, impietatem, palām praeferentes, ani
mi respectu, non incommode usurpatur; & q̄od
illos quidem nullā mutatione factā. ὅς ἡμετέρων
συνμάχων ἀσφάλειαν, τὴν τέτοιν φέρει νομίζοντες
ἐπὶ καὶ τὴν αὐτὴν ἀσφάλειαν, καὶ μὴ διαφείροντες
q̄od istos, voculā unā immutatā, & ψυχῶν voca
bulo pro συνμάχων substituto. Atq̄ in eam men
tem Senec. de tranq. c. 7. Serpunt vitia & in proxi
mum q̄emq̄e transiliunt. Itaq̄ ut in pestilentia ca
vendum est, ne corruptis jam corporibus, & morbo
flagrantibus affideamus, q̄ia pericula trahemus, af
fistūq̄e ipso laborabimus: itā in amicorum legendis
ingeniis, dabimus operam, ut q̄am minimē inqi
natos afficiamus. Adjicere lubet Marci ipsius ver
ba ferē novissima ad amicos, moribundum deslen
tes; Quid me fletis, & non magis de pestilentia &
communis morte cogitatis? q̄od res humanas ridendo
protulisse eum dicit Capitolinus, cūm deploran
do potius dicere debuerit: q̄od & Jos. Scaliger
observavit.

Λοιμὸς γὰρ] Philo de provident. apud Evseb.
praepar. lib. 8. c. ult. κατὰ φύσιν ὁ λοιμὸς καλ
λόν, ἢ ὅς ἵππερ, & ποσειδῶν ἐστὶν ἡ κακία.

Διαφθερὰ διαφθείρει] Itā Paulus ad Tim. epist.
1. c. 6. v. 5. διαφθερὰ τὸν νῦν. & Petr. ep. 2.
c. 1. v. 4. διαφθερὰ ἐστὶν ἐν κόσμῳ ἐν ἐκείνῳ
ὁ πῶς. Sed & ψυχῶν διαφθερὰ, ἀδικίας dixit.
Plato apud Plur. de Stoic. contradiit. c. 12. Τὸ
γὰρ ἀδικῶν μὴ αἰσέται, καὶ σωέται, πὸ δ' ἀδικῶν
μὴ καὶ ἀπώλῃ. Epictet. l. 4. c. 1.

§ 3. Μὴ κατὰ φύσιν δυνάμει] Mortem con

temni vetat. Unde & Scaliger Capitolinum notat,
q̄od Marcum illa q̄a superius retulimus mortem
contemnendam dixisse asserit. Verūm q̄id dicemus
ergo creberrimis illis philosophorum, cūm extero
rum, tum & nostrorum, dissertationibus, quibus ad
mortis contemptum mortales cohortantur, ani
māq̄e? Responsio proclivis satis videtur; con
temnendam esse mortem, q̄asi bonis saltem q̄icq̄am
obesse possit; Non contemnendam, q̄atenus est na
turae munus, q̄od Marcus istic, vel q̄a divinz dispo
sitionis, & dispensationis effectus.

*Εὐαρέσει αὐτῷ] Vide l. 2. § 3. & infr. § 6.

*Εὐὸς ὄντος, ὡς ἡ φύσις ἐθέλει] Vide lib. 2. §
17. & l. 3. § 7. & l. 6. § 2.

Λελογισμένον.] Hominem consideratum, q̄omo
do Cicero pro Caelin. Illud considerati hominis esse
putavit, q̄a de re jure decernere oportebat, armis non
contendere. Porphy. de abstinent. l. 1. ταύτην δι
επνοοῦνται φαίνεσθαι ὁ αὐτὸς τῷ φαύλῳ ὅπ
μὴ πάντα τὰ τὸν λογισμὸν ἔχει παραβῆτα καὶ
κρατῆντα καὶ ἡνιογῆντα τὸ ἀλογον ὅς πολλὰ
πρόσθεν παρὰ τοῦ λογισμοῦ, καὶ οὕτω τὴν προ
τίαν ἀπὸ προῆς διὰ καὶ ὁ μὴ ἀλόγως λέγεται, ὅ
ς λελογισμένον. q̄i locus parum integer videtur;
itā forsitan restituendus ὁ δὲ π. πρόσθεν τὸν λο
γισμὸν καὶ σ. τ. πρόσθεν ἀ π. multa facit ratione
neglectā, & cum ista (parte scil. irrationali) facit
q̄a facit.

Μὴ ἐλογισμένον, μὲν δὲ ἀπὸ φύσεως, μὲν δὲ ἐκ φύσεως
αὐτοῦ τὸν δυνάμει ἔχει] Vide lib. 3. § 7. Se
nec. epist. 30. Vides q̄osdam optantes mortem, &
quidem magis q̄am rogari solet vita. Nescio utros
existimem majorem nobis animum dare, q̄i deposcunt
mortem, an q̄i bilares eam, q̄ietq̄e opprimuntur: q̄oni
am illud ex rabie interdum ac repensam indignatio
ne fit, hac ex judicio certo tranquillitas est. Venit
aliquis ad mortem iratus morti: venientem nemo bi
laris excipit, nisi q̄i se ad illam diu compesuerat.
Multos spei cōvi abruptantes vitam; sed plus mo
menti apud me habent, q̄i ad mortem veniunt sine
odio vitae, & admittunt illam, non attrahunt. Idem
epist. 24. Objurgas Epicurus non minūs eos q̄i mor
tem concupiscunt, q̄am eos q̄i timeant, & ait; Ridi
culum est, currere ad mortem radio vitae, cūm, ge
nere vitae, ut currendum esset ad mortem, effeceris.
Item alio loco dixit: Quid tam ridiculum, q̄am appe
tere mortem, cūm vitam tibi inq̄ietam feceris, metu
mortis? His adjicias & illud ejusdem nota licet;
Tantam hominum imprudentiam esse imō demensiam,
ut quidam timore mortis ad mortem cogantur. Itā
Arcefilaus apud Plurarch. ad Apollon. Πολλοὶ διὰ τὴν
ἐκείνην, καὶ τὴν πρὸς τὸν δυνάμει διαβολὴν, δια
φθείρονται, ἢ μὴ διαφθείρονται. Atq̄ ut Diogenes;
Οἱ μὲν ἐν τῇ κατὰ φύσιν ζωῇ, ὅς ἀφαιρῶντες κα
τασκευάζει τὴν ναῦν, καὶ πρὸς τὸν ναυτικὸν ἐπιστραφεύει.
Lucet. l. 3.

Et saepe usque adeo mortis formidine, vita
Percepit humanos adium, luctus videnda,
Ut sibi consciscant merenti pectore letum.

Atque, ut Martial. l. 2. epig. 80.

Hoc, rogo, non furor est, ne mori, mori?

vel etiam metu mortis mortem precari? ut Plin. l. 6. epist. 20. Senec. epist. 70. Stultitia est, timore mortis, mori. venit qui occidat. expecta. quid occupas?

quare suscipis aliena crudelitatis procuracionem? Utrum invidēs carnifici tuo, an parci? Scribonia Drusi Libonis amita, consilium habenti, utrum conscisceret sibi mortem, an expectaret, Quid te, inquit, delectat alienum negotium agere? Sed pergit idem ep. 24. Confirmit animum vel ad mortis vel ad vitae patientiam. In utrumque monendi ac firmandi sumus, et ne nimis amemus vitam, et ne nimis oderimus. Etiam cum ratio suadet finire, non temere nec cum procuratu capiendus est impetus. Vir fortis ac sapiens non fugere debet à vita, sed exire. (quoniam de Catone quid ibidem dicat, vide ad l. 2. § 17.) et ante omnia ille quod vitetur affectus, libido moriendi. Est enim ut ad alia, sic etiam ad moriendum inconsulta animi inclinatio: quae saepe generosos atque acerrime indolis viros corripit, saepe ignavos iacentesque illi contemnunt vitam, hi gravantur. Vide amplius ad l. 6. § 46. Plinius min. lib. 1. ep. 22. de T. Aristone agens. Nam impetu quodam et instinctu praecurrere ad mortem, cum mune cum multis deliberare verò, et causas ejus expendere, atque suaserit ratio, vita mortisque consilium suscipere vel ponere, ingentis est animi. Elegantiissime avtor libri de duplici martyrio, quod Cypriani nomen praefert, sive Erasmus is, sive alius quis fuerit: Plurimum interest inter barbaricam immanitatem et Martyrium modestissimum constantiam, in se imbecillum, in Christo fortem. Sunt qui certis artibus corpus stupefaciunt, ne sentiant cruciatus: Sunt et affectus imponentes, qui sensum adimunt animo, ita ut vel mortem impavidi perferant. Sed placidum illud ac mansuetum; illud humiliter sublime, et sublimiter humile, non videmus nisi in Christi martyribus.

Μὴ δολοχρῶς] Xyl. istic à Marci tum mente, tum & verbis, longissime recessit. Accessit propius Mer. sed δολοχρῶς istud prorsus omisit; de vocabuli sensu incertus forsitan. Mihi hoc loco ἀντὶ τοῦ σπέρματος, temere, positum videtur. de quo vide ad l. 5. § 36.

Μὴδὲ ὠσικῶς] Svid. ὠσικῶς, τὸ μὲν βίαι καὶ ὠσικῶς. μὴδὲ ὠσικῶς καὶ μὲν βίαι καὶ δολοχρῶς ἔχον. Hunc Marci locum dubio procul adduxit, verum id καὶ μὲν βίαι, à Lexicographo; opinor esse, non ab auctore. Svidam ex parte secutus Mer. violenter vertit. Ego, impetuosè, malim: quando cum impetu quis ad aliquid impellitur. Ita nec temere vult hominem in mortem profligare, priusquam apud se serio ac sedulo penderit, iusta necne suppetat vitam

exponendi aut excludendi occasio, de quo vide ad l. 3. § 1. nec etiam ubi iusta causa id faciendi suberit, cum impetu quodam ad mortem obducantur ferri. Tractum ab eis, qui dum ad rem aliquam quam avidè expectant, potiundam confertim ruunt, alii alios protrudere, & propellere solent: hoc est quod Svidas, καὶ ὠσικῶς ferri, cum, ut illi Adonia spectatum in aviam regiam confluentes.

Ὡς δὲ οὐδ' ὤσπερ ὤσπερ.

Theocrit. idyl. 15. sive ut Philosophiae nomen e mentiti, avri accipiendi spe impulsit, eis ἀκροβόλον ὠσικῶς, in Luciani piscatore. vel etiam ut civis Athenienses in Pnycem καταβήκοντες ἀπὸ τοῦ

Ἀλλήλους ὠσικῶς τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ

atque ἑαυτοῦ τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ

Aristoph. Acharnan. ὠσικῶς itaque τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἔχον, qui spiritum, non placidè emittunt, sed cum impetu ejiciunt, ut de Catone ipso Seneca, ep. 25. vide ad l. 2. § 17. Potest & à belluis ferisque tra-

ctum videri, quæ in ferrum, quo impetuntur, sponte ipsæ ac cum impetu obviam feruntur. Ὡς δὲ οὐδ' ὠσικῶς, ὅτι τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ τῶν ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ. Marci mentem expressit optime Gregor. Nazian. in Julian. orat. 2. Ἐπὶ Πάρσας κραδίει, θεός σου ἀλόγιστον καὶ ἄνθρωπον ἢ ῥώμης ἀσφαλεία, καὶ ὡς οὐδ' ἐκείνο συνιδεῖν δυνάμεις ὁ σπέρματός σου, ὅτι δαρσὺς καὶ θεός σου, καὶ εἰ τοῖς ἰσχυροῦς καὶ πλείον αὐτῶν τῇ δυνάμει καὶ ἀνδρείᾳ τὸ ἦν φαιδρὸν καὶ ἀνδρεία. Τὸ μὲν γὰρ ἐν τοῖς πλείον τοῖς δαρσύν, ἀνδρείας ὄντι, ὡς τὸ τὸ ὠσικῶς, ἀλλὰ ἡ δὲ πλείον ὁ κινδύνος, ὁμοῦς καὶ ὡς οὐδ' ὠσικῶς, ἀλλὰ καὶ κατέχον, θεός σου ὡς τὸ κατέχον, ἀσφαλεία, quod & ferinum potius quam humanum idem censet, καὶ δαρσὺν οὖν τὸν θεόν τῶν κατέχον τῶν κατέχον ὡς τὸ ὠσικῶς. Vide l. 11. § 3. Senec. de ira l. 3. c. 3. Hic barbaris forte ruentibus in bella exitus est. aguntur, quod dolor traxit, incompotiti, interriti, incauti, pericula appetentes sua: gaudent feriri, et instare ferro, et vela corpore urgere, et per suum vulnus exire.

Μὴδὲ ὠσικῶς] hoc est, quod Senec. ep. 70. Quid est stultius quam fastidiosè mori? Aliud est enim quod Tertullianus ad nation. l. 1. c. 19. fastidium mortis, est spes resurrectionis. Siquidem huic fastidium mortis, non navleatio ad mortem, sed mortis cum fastu quodam, sed pio illo, despectus. Vide l. 3. § 7.

Περὶ τῆς ἐκείνου ἐν τῇ κατὰ τὴν

Πότε ἐκείνου ἐν τῇ κατὰ τὴν] Senec. ep. 102.

Quammodum novem mensibus nos tenet mater uterum. et prae parat non sibi, sed illi loco, in quem videtur emitti. iam idonei spiritum trahere, et in aperto durare: Sic per hoc spiritum, quod ab infantia patet in senectutem, in aliam naturam sumimus partum: alia origo nos expectat, aliam rerum status. vide ulterius ad l. 4. § 21.

Τὸ ἔλκυσιν τὴν ἐκπορεύουσαν] ἔλκυσιν dicuntur folliculi illi, quibus semina continentur & involvuntur nonnulla, nec omnia tamen: sunt enim & γυμνώσασκεν. Theophrast. *hist.* l. 1. c. 18. & Plin. l. 19. c. 7. quod Basil. hexaem. *orat.* 5. Τινὰ μὲν γυμνά, πνὴ δ' ἐν ἔλκυσσι κακαλυμμένα. Plinio *inquit.* Varroni l. 1. c. 3. *vagina*, dicuntur. Hesych. ἔλκυσιν, δίσκη, δισκή, λέπτερον, ἐνέλημα, κάλυμμα, σκέπασμα. de seminibus usurpat etiam Dioscorides, l. 2. c. 111. & l. 4. c. 167. his autem dehiscens semina jam maturæ proflus, ipsa sponte sua decidunt. Unde illud Plinii l. 18. c. 30. *Oraculum vero, biduo celerius mactem potius facere, quam biduo scripsi.* Et de leguminibus Theophrast. l. 8. c. 10. Θειζῶσι δ' ἐνυλότες τὰ χερσὶν, πρὸς τὸ μάλλον κ' ἔσθ' οὐκ ἔξαι ταχὺ γὰρ κατάρχει. Ἐλὺσθαι, sive integumento, & involuto istiusmodi corpus humanum confert Marcus nostrer, quod cō anima quasi involvatur. tempusque nos praestolari monet, quo tanquam semen maturum jam, ea folliculo isti excidat. Eodemque in eundem senium vocabulo usus est Admetus poeta quidam ignobilis, in versiculo isto, quem cippo suo inscribendum destinaverat;

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτην ἔλκυστον. Ἐν δ' εἰς δὲδν αὐ-
Refert Lucianus in *vita Demosthenis*. Arnobius pariter corpus, nunc folliculum, nunc pelliculam nuncupat. *lib.* 2. extremo. *nec in caruncula* huius folliculo constitutus, opis aliquid sponsum est. & amox: *Non vitam eripitis nobis, sed pelliculis re-*
velatis & caribus nos. Itaque quod vir spiritus ingentis Basilii Valenti mortem minuantem referente Sozom. *hisor. eccles.* l. 6. c. 16. Μερίμνη δόσιν χρεῖν, αἱ (δὲ) ἑγ. ἐν τῇ ἐξ ἡμῶν τῶ σωμα-
τος ἀπαλλάξεται. id. Gilius nostrer in *infr.* suorum ingreptoria sic reddidit; quia maturius Basilium de nodo solis huius solveret. Quin & Tertullian. in *apolog.* c. 50. *Anaxarchi follem* dixit, quod Graeci, *δύλαρον* alii, alii *δοκόν*. vide ad l. 3. § 5, 7. & l. 8. § 37. & l. 10. § 36. Quamquam & corpus animæ ἔλκυστον dici potest, quatenus *theca* sive *vagina* generalius sumptæ significationem habet. vide Plutarchum *sympos.* l. 4. c. 2. *infr.* ad § 9. *ἐνθόν*. siquidem in lingua Aramaea corpus etiam

ἡνῆρ
dicitur Daniel c. 7. v. 15. quæ vox *vaginam* significat; & *annal. sacr.* l. 1. c. 21. v. 27. atque ita Tertull. de *resurr.* c. 9. corpus humanum, afflatu divini *vaginam* nuncupat. Plinius l. 7. c. 52. de Hermetimo Clazomenio: cremato corpore inimici remicanti anima quasi *vaginam* ademerunt. Verumque hic quod Theodoret. *therapeut.* l. 9. αἱ τὰ πᾶντα ἑστ' ἀγὰν πνιούτων ἔλκυστος ἐντελής καλύπτει. Nec aliter ferè Senec. *epist.* 92. Quis unquam vestimenta aestimavit arculi? Nec bonum, nec malum *vagina* gladium facit. de corpore idem existima me

dicere. Prout autem corpus ἔλκυστον Marcus ita κάλυπτον Epictetus dixit: l. 1. c. 20. τὸ κοχλίας ἀγαθόν, ἐκ εἰκός, ἔν' ἐν τῷ καλύπτει τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, εἰκός; & c. 23. de Epicuro, ἐν τῷ καλύπτει θεῖς τὸ ἀγαθόν ἡμῶν. Idemque Anacharsis Æsopum in Plutarchi *symposio*. αἱ κοχλίας ὡς καλύπτει τὸ κάλυπτον, φησὶ μὴ τὸ ζῶν. quoniam potuit & Marcus respectu ἑλκυστος, sive *theca*, involucta illa, & *impedimenta*, uti Tertullianus appellat, de *carn. Christ.* c. 4. quibus infans, & dum in utero consistit, involvitur, & quibus exurus atque evolutus excidit quodammodo, cum in lucem hanc prodit. *Sapientia Solomonis* Avter, de se matris utero edito. c. 7. v. 1. κ' εἰς τὴν γλῶσσαν κατέπεσον.

Ἐν δ' ἡ ἰδιωτικὴν παρεργίαν ἀνέλεον δέ-
λων] Citat ista his Svidas, in *παρεργίᾳ* & in ἀ-
λεγον, & ἀνέλεον quæm codices nostri exhibent, utrobique illic adjectione his, πρὸς τὴν δόξαν εἶπω. istic hi cæ, ἰριστηται ἀπ' τὰς τῆς καρδίας ἀνέλεον. quæ tamen postrema forsitan Svidæ ipsius fuerint, τὸ ἀνέλεον exponeris. Idem *παρεργίαν* interpretatur *κατὰ τὴν εὐνοίαν, regulam*, additque esse & εἶδος τῆς ἀρετῆς ἀπονομικῆς. quod modo usurpavit Vitruvius. l. 9. c. 7. de quo videri potest Turneb. *advers.* l. 11. c. 3. hoc loco, *documentum* Xyl. reddit. *remedium* Calaub. atque ita Marcus ipse l. 4. § 44. βεβήρημα, quoniam vim vocabuli si respicias, *machinamentum* potius, sive *ad-*
miniculum, dixeris. nam quod priore Svidæ loco *παρεργίαν* legitur; & Poras *dementia* facinus vertit, *παρεργία* est *χρησιμὸν* ex posteriore corrigendum. *ἰδιωτικὸν* quod dicit vide ad l. 4. § 44. Οὐκ ἔστι ἡ ἐμπαινεύουσα] deest substantivum. ἡ *λύξ* forsitan. Nam quod Annot. Lugd. articulum ἡ delet, ut ad ὀπίσθας participium referatur, minus placet.

Οὐκ ἔστι ἀνθρώπων ὁμοθυματέρων] Menander *Philadelph.* Stobæo referente *tom.* 2. *tit.* 122.

Ὅς ἡδὺ τὸ ζῆν εἰ μὴ ὅν κείνῳ τις ἀ-
τῆρ' ἐστὶ τὸ ζῆν ἡδὺ δ' ἀποκρίσται, ὅτῳ
Ζῆν μὴ πάρεδ', αἱ βόλεται —

Quam dulce vita est, si quibusdam discipulis
Transigere aetatem datur: at dulce est mori,
Cui vivere non est ex animi sententia.

Et Apollodor. *Adelph.*

Ἀρεργίανος ζῆν ἡδὺ μὲν ἔστι βίῃ
Καὶ σμυδός, ἀν' ἡ καὶ ἑτέρον ἀρεργίανων.

Ἐν δὲ καὶ ἡ πᾶσι τοῖς ὄντα δὲ
ἔστιν ἡδὺ δ' ἀποκρίσται βίῃ.

Vita otiosa plena beatitudinis,
Si cum otiosis alii vitam transigas.

Cum simis feris que agentem finiam

Fieri necessesse est. ὁ vitam arumabilem. Grot.

vide l. 4. § 50. & l. 5. § 36. & l. 10. § 36.

Τὰ τῶντα ὁμοθυμαλῶς] forsitan τὰ αὐτὰ δ' eadem dogmata colentes, eadem sentientes. quod supra ὁμο-
θυμα-

λογιστῶναι dixit. atque ita interpret uterque ac-
cepit.

Μὴ περὶ αὐτοῦ ἐπιλαθῶμαι ἑαυτὸν] Ne dum
inter tot ingeniorum atque institutorum dissidia ver-
sor, ipse proprii, meique etiam ipsius godammodo obli-
tus, ab eodem deficiam & defeiscam tandem. Vi-
de ad l. 6. § 29. Est autem proverbialis formula
ista, de iis qui à nativā indolē degenerant. qm̄ & Se-
neca usus est de clem. l. i. c. 1. Nec enim pericul-
um est, nē te subita vis capias oblitio. Cicer. ad fa-
mil. l. 9. ep. 12. Gratulor Baio nostris : siquidem,
ut scribis, salubres repente facti sunt : Nisi forte te
amant, & tibi assententur; & tam diu, dum tu ades,
sunt obliti sui. Menander gubernatoribus, à Pri-
sciano l. 28. laudatus.

Ἐπελάθοντ' αὐτὸν, ὅστις εἶη.

Oblisus est se ipse qui fiet.

De viro probō pioq̃e, sive Enocho, ut pluribus placet. Avtor sapientiæ Solomonis c. 4. v. 10. Ζών μεταδ' ἀμαρτωλῶν μετετίθης ἥρπαζον, μὴ νύχαι ἀλλὰ ξηρὴ σὺνέσθης αὐτῶ, ἧ δ' ἄλφ' ἀπατήσθ' ἰσχυρίῳ αὐτῶ. βασιλεία γ' οὐρανοῦ τῷ ἀμαρτεῖ τὰ χαλὰ κ' ῥεμβασμοὶ ἐπιδυμίης μελαλκοῖσι ποδὶ ἀνέκον. Allulerit fortasse hic Marcus ad historiam Messiae Cervini oratoris, quem *nomēs ctiām sui oblitus* fuerunt. Flin. bist. nat. l. 7. c. 24.

§ 4. *Evangelii quadragesimae*] Ita Augustinus post
collat. cum Donat. c. 6. de verbis Apolliti ad Cor.
ep. 1. c. 11. v. 29. agens. *Judicium manducat &
bibit sibi ipse, non alteri. vide l. 5. § 25, 35.*

[Ἐαυτὸν ῥηκοῖ] vide l. 2. § 1. & l. 8. §. 35.
Epictet. l. 4. c. 5. Μεγάλη βλάβη τῷ ἀδικούντι αὐτῇ ἡ ἀδικία. Dio Prus. orat. 75. ἴσθι κακὰ ἐξ ἑσῶς αὐτὸς αὐτῷ βλαβερά. & orat. 75. Τὸν ῥωμῶα ἐπὶ τοῖς ὀφεί τοις ἀδικήσιν. ὅτι γὰρ παρελθόντων τὸν νόμον ἕσασιν, ἐκ ἀμείνων, αἰὲν αὐτῶν βλάβεται. Clem. Alex. paed. l. 2. c. 10. Πᾶς ὃς ἀμαρτάνει, καὶ ἀδικεῖ, ὅχι ἕσται τὸ πῦλας ἐλπίσει, ἀς αὐτοῦ· ὅτι πάντων ἑαυτὸν χεῖρωνα διασφραίνει· ὃ γὰρ ἀμαρτάνων, παρ' ὅσων διαμαρτάνει, χεῖρων ἐ' αὐτὸς αὐτῷ· vide de novissimo hoc Epictet. diffinitionem insignem apud Arrianum, l. 2. c. 18. Festive Simocat. epist. 40. Ἀδικεῖται μὲρ ἑδείς ἀδικῶσι καὶ πάντες, αὐτομάτως ἐξ ἑσῶς αὐτὸν ἀδικῶν ἀρετὴς γὰρ καὶ κακὰ ἐσθλὴν αὐτοκατέργει, ὡς ἐν ἀδικίᾳ, ἐκ ἀδικήσας ἐκ ἀνδραγαθίας καὶ τὴν Ὀμηρικὴν ἡρωαίαν καὶ καλὰν ἀρετὴν ἐλπίει βλάβειν, ἀδικεῖν ἐξ ἑσῶς καὶ ὅτι τῷ πενήτι διασφρασίς, ἡ τῷ ἀδικήσας κατασφρασίς. Chrysippus in demonstrat. de justit. ἀδικεῖσθαι ἐστιν ὅτι ἑαυτὸν τὸ ἀδικῶντα, καὶ αὐτὸν ἀδικεῖν, ὅταν ἄλλων ἀδικῇ, γούρην αὐτοῦ τῷ παρεσθῆναι αἵματι, ἐλπίσθαι παρ' αἰσίου ἐκείνου. q. tamen idem in hoc repugnans fibi, in libris adversus Platonem scriptis, ἐπιπύνας οὐκ ἀνέχοντα τὸ ἀδικεῖν αὐτὸν (ὃ) γὰρ πρὸς ἐπεί, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀδικεῖν. Plut. de Stoic. con-

tradit. cap. 12. vide Aristot. ethic. lib. 5. c. 11.

S 5. Ἀδελφὲ πονηρὸς οὐ μὴ πιστὸν ἢ Robert. Capito Lincoln. Episc. Pontificum Romanorum malleus nuncupatus, epist. 48. Ἐπεὶ iniquitas est non punire nocentes, ac punire innocentes. Et Bern. ad Eugen. de consider. lib. 2. Non eris innocens, si aut punias eum, cui parcendum esset, aut parcas ei, qui fuerat puniendus. Georg. Godvin. in epitaph. D. Jacob. Mauritiij.

Nec faciendo nocens, nec patiēdo fui.

In mente forsan habuit illud Publ. Syri;

Bonis nocet, quisque pepercit malis.

Qem & Avion. imitatus in sap. iud. sub Cleobuli persona dixit; *Parcis ἡγε bonis, perdere vult malos*. Cato apud Salsut. in Catilin. Dum paucis sceleratius parcunt, bonos omnes perdidimus cum. Et hylce omnibus prior longē Pythagoras, referente tom. 2. tit. 46. Stobzoe: Οἱ μὴ καλὰ ὄντες τοὺς κακούς, βύλωνται ἀδικεῖν, τοὺς ἀγαθούς. Agapet. παραινέσ. § 28. Ἴσον τῷ πλημμελεῖν, τὸ μὴ καλῶν τοὺς πλημμελῶντας λογιζέσθαι. καὶ γὰρ τίς πηλιδέναι μὴ ἐνδοξίμους, ἀνέχεται ὃ τῶν βιώντων ἀδόξους, σὺνδράς τῶν κακῶν παρεῖν. Σὺν κρινεῖται. Hoc est quod Cato Seneca refert Plut. in apophth. τοὺς διωκομένους κολῶναι τοὺς κακῶς ποιῶντας, ἵνα μὴ καλῶνται, κατὰ καλὸν. id est, ut Senec. Troad. 2. 2.

Qui non vult peccare, cum possit, iubet.

Vel ut τὸ κωλύειν illud disertius exprimatur,

30 Peccare q̄i non prohibet, cūm possit, iubet.

Narrat Plut. in Lycurgo, Archelaum Spartanum
cuidam apprimi sibi consorem Charilaum tanquam
virum agniti bonum probumque collaudanti, re-
gessisse; Πῶς δ' [ἐκ] τῶν ἐν τῇ Χαιλῇ ἀνὴρ ἀγα-
θός, ὅς ἐστι πομπῶς χαλκῆς ὄν. Quid vero potest
esse vir bonus Charilaus, qui ne malis quidem durus
est? Expungendam enim esse negativam pri-
orem, quod Erasmus in apophth. monet, aut si loco
saltem ἔν (quod non disconvenit) substituendum,
clare docet non uno loco Plutarchus ipse. qui in a-
pophth. ubi Archidamidæ dictum hoc tribuitur, &
Charilas alter dicitur, eo nomine prædicatus, αἱ
ἀρεταὶ ἀναγὰς ἑκὼς πρὸς, sic extulit; Καὶ πῶς
πρὸς ἀναγὰς ἀν' ἐκαστὸν, εἰ καὶ ἀρετὴ πρὸς πᾶσι
πρὸς ἔστι; Idemque in lib. de amic. & adulat. de
Charillo Laconem dixisse; Πῶς χρὸς, ὅς ἐστι
τοῖς πομπῇς καλός; Eodemque prorsus modo in
frag. de invid. & odio, nisi quod pro Lacone τὴν
συμπεριεῖλα, pro καλός, ut suprà, χαλκῆς posuit.
Quod autem αἰεὶ πρὸς ἀναγὰς Marcus, idem αἰεὶ τῷ
ἀνδρὶ, Andocides de mystic. Νεμίοντι πύρρον
ἀσκήμα ἔδεν ἐκαστὸν, τὸν μὲν δὲ ἡδονικώτα
ἀσκήειν καταγνῶναι, ἢ τὸν ἡσυχαιώτα μὴ πρῶ-
τον. Doctores Hebræi חסידות על דבר שמים

Ἐπὶ δὲ τοῦ λογικοῦ ζῶον πολιτεία] Ari-
stot. polit. l. 1. c. 2. φανερόν, ὅτι οὗτοι ἢ πόλεις εἶναι,
καὶ ὅτι ἀνθρώποι οὗτοι πολιτικὸν ζῶον. καὶ ὁ ἀπολλυ-
μένος εἶναι, καὶ ὁ διὰ τὸ χυλὸν, ἢ τοὺς φάλλους εἶναι, ἢ
κρίεσθαι ἢ ἀνδραποτῆσθαι. Ἐπὶ δὲ πολιτικὸν ὁ ἀνδρα-
ποτῆσθαι ζῶον, πόσις μελίσσις καὶ παύσις ἀγέλας.
ζῶον μάλλον, δῖλον. Οὐδὲν γὰρ, ὡς φασὶν, μάλλον
ἢ οὗτοι πλεῖ. λόγον δὲ μόνον ἀνδραποτῆσθαι ἔχει τὸ
ζῶον. quod supra Marcus. Πάν τοὺς νοσῶντας ψυχῆς
μέγιστον, ἢ καὶ μάλλον. Juvenal. inter alia huc spe-
ctantia, sat. 15.

Sensum à caelesti demissum traximus arees

Cujus egeat prona, et terram spectantia: mundi

Principio indulsit communis conditor illis

Tantum animas, nobis animum quoque mittens ut nos

Affectus petere auxilium, et praestare juberet,

Diversos trahere in populum. — &c.

Cicero de amicis. Quid si hoc apparet in bestiis, volu-
cribus, natantibus, agrestibus, cicuribus, seris, ut re-
quirant atque appetant, ad quas se applicant, ejusdem ge-
neris animantes, idque faciunt cum desiderio, et cum
quodam similitudine amoris humani; quanto id magis in
homine sit natura? quocirca à natura, quae solitarium
nihil amat, mihi videtur potius, quam ab imbecillitate
aut indigentia orta amicitia. quae enim potest esse sine
haec vita vitalis, ut ait Ennius? Quod Euripid. O-
rest.

— Τί γὰρ ζῷον ἐστὶν αἰτεῖται ἀλλή-
τῃ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δοκεῖται τὸ ζῷον ἀρδύσιον τῆς
κοινωνίας. Porphy. de abst. animal. l. 3. siqui-
dem, ut Senec. ep. 6. Nullius boni sine socio jucun-
da possessio est. & Cicero. ibid. Societate sublata,
omnis est et vita sublata jucunditas. aufert enim fru-
ctus voluptatum omnium solitudo. Nec sine societate
ulli potest esse jucunditas. Idem pro Plancio. Proinde
Aristot. Eudem. l. 7. c. 1. Δευότατον ἡ ἐρημία.
Ἀνδρὶ γὰρ φίλων ὄψις ἀν' ἑλπίσιν ζῆν, ἔχον τὰ λοι-
πὰ ἀνὰ ἀσπασίαν. Idem ethic. Nicom. l. 8. c. 1.
Nec in caelo etiam jucundè satis sine socio aliquo astu-
rum se dicere solebat, Archytas Tarentinus, refe-
rente Cicero. Porro, quomodo solitudo in odio
est, sic in dulcedine appetitio societatis, Senec. epist. 9.
August. de bon. conjug. c. 1. Sociale quiddam est
humana natura. Nihilque est homini amicum sine ho-
minis amico. Idem epist. 121. c. 2. Vide l. 5.
§ 16.

Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου] vide l. 6. § 43. & l. 11. § 27.
Καὶ ἐνδιεσπόμενον γένος πρὸς τὰ] etiam ex di-
versis modis. Xyl. quasi disjunctum legerit, ἐν δι-
εσπόμενον, quod Lugd. ἐνδιεσπόμενον conjunctim le-
git. Et hoc malim. ut τὸ καὶ vel redundet, ut in δι-
κονοῦν, δικονοῦνται. atque ita Marcus mox, ἐν διεσπόμε-
νον & l. 7. § 13. vel intendat, ut in ἐκμεταλλοῦ-
ται, ἐκμεταλλοῦνται, quod Clemens usurpavit Iroem,
l. 2. atque ita Caiarib. cepit, quia, naturā longe à se
invicem distantia, verit. Ego simpliciter, loco dis-
ta, sive distantia, dixerim. Hesych. διέσπιν, διαχω-
ρεῖται.

διεσπίν, διαχωρεῖται. Διέσπινον, διαχω-
ρεῖται, ἐκμεταλλοῦνται. Certe quae noster istic ἐν-
διεσπόμενον, eadem Sextus Empir. adv. Physic. l. 1. c. 2.
nunc διέσπινον vocat, nunc διαχωρεῖται. Unde
τὸ διαχωρεῖται verbi exemplum lumere poterat Le-
xicographorum princeps ille. Ex quo ad l. 7. § 13.
aliisque ibidem laudatis, lux loco isti luculentissima
dabitur. Astra autem quae hic διέσπινον, eadem l. 6.
§ 43. διδραμον dicuntur. Verum ibi forsitan affe-
ctionum effectuumque differentiam; hic scitis locique
distantiam designatam volebat. Hoc certe utrobique
voluit. exercitum illum, (prout nuncupat sacra pa-
gina) sive instructuram coelestem, licet astris con-
stet innumeris, eisdemque loco diffisit, affectione
disparatis, ad munus tamen suum obeundum pulere
ac concorditer conspirare. ut in eis verè censeris pos-
sit, de quibus Senec. epist. 102. Quidam ex di-
stantibus constant, quorum adhuc membra separate
sunt, tanquam exercitum, populus, senatus. Illi enim,
per quos ista corpora efficiuntur, jure aut officio coha-
rent, naturā diducti et singuli sunt.

Μόρα τὰ νοσῶν τὸν ἐπιλόλυνται τῆς αἰετὸς ἀλ-
λῃλα σπασίς] Lacrymarum non imbre sed forte
uberrimo & perennante, deplorari dignissima queri-
monia de naturae humanae pravitae insignissima, ab
institutione primæva solitarii degenerantis. Homo,
inquit, solus, ex omnibus creaturis originis officique
oblitus est sui. Joan. Chrysost. in Genes. orat. 12.
ubi docuisset creaturas ceteras creatori suo debitum
obsequium jugiter præstare. Ὁ δὲ ἀνθρώπος, inquit,
τὸ ἡμεῖρον ζῶον, τὸ λογικόν, τὸ σπείκεται, τὰ ἐλα-
τῖα τῇ ἀκεῖναι εἶναι διαπεφύλακται, καὶ διὰ τὴν
παρὰ φύσιν εἶναι τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀσπασίαν [* ἐμωρ-
τήτα, f.] ἐμωρὴν ἐξέχει. Idem deplorat Basil. Cae-
sar. in Psalm. 49. v. 12. & in Esai c. 2. v. 9. Ve-
rùm hoc ipso in genere, de quo Marcus istic, homi-
nem plus feris ipsis naturæ legem transgredi, monet
Juvenal. sat. 15.

Sed jam serpentum major concordia: parciit
Cognatis maculis similis fera. Quid leoni
Fortior eripuit vitam leo? quo nemore unquam
Expiravit aper majoris deprecibus arri?
Indica tigris agit rabida cum tigride pacem
Perpetuam: sævis inter se convenit ursis.
Ast homini ferrum lethale in cude nefanda
Produxisse parum est. &c.---

Objurgat Seneca epist. 95. Non pudet homines mi-
tissimum genus, gaudere sanguine alterno, bella gere-
re, gerendæque liberis tradere, cum inter se etiam mu-
tuæ ac feræ pax sit? & epist. 103. Nunquam illas ad
vivendum nisi necessitas erigit: aut sume, aut timore
coguntur ad pugnam: Romani perdere hominum
libet.

Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀσπασίαν
καὶ τὴν ἀσπασίαν] Hoc est quod Cicero. de amicis. Quinciam
si quis et asperitatem est, et immanitatem naturæ, et non-
gressus

gressus & societatem hominum fugiat atque odicit, qualem fuisse Athenis Timonem nescio quomodo accepimus, tamen is pati non possit, ut non acquirat aliquid, apud quem omnia virtus acerbitatis suae. Sed in gravissime Epicteto l. 2. c. 10. adversus Epicureos agens, qui dogmatibus suis societatem tollebant, cum ad proprium commodum cuncta referent. *Ὅς ἰσχυρὸν π καὶ ἀνικτὸν ὄντι ἢ εὖτος ἢ ἀνδραπνὴς πὺς γὰρ δῶταται ἀμπαλῶ μὴ ἀμπαλικῶς κινῆσθαι, ἀλλ' ἐλαϊκῶς; ἢ ἐλαία πάλιν μὴ ἐλαϊκῶς, ἀλλ' ἀμπαλικῶς; ἀμύχανον, ἀδιδανόν. ἢ τίς μὲν ἐδ' ἀνδραπνὴν ἐδὲν τε παπταλὸς ἀπλῶτα τὰς κινήσεις τὰς ἀνθρώπων. καὶ, ὅς οἱ ὑπερβολὴς ἀφαιρῶν, τὰς γὰρ σπουδαίας τὰς αἰσθῶν ἀποκρίσας ἢ δυνάμεις ἔστω καὶ Ἐπίκουρος, τὰ μὲν ἀνδρῶν πᾶντ' ἀπακρίσας, καὶ τὰ θεοκράτους, καὶ πελῆτες, καὶ εἰς τὰς γὰρ σπουδαίας τὰς ἀνθρώπων ἢ ἀπὸ κριτικῶν, ἢ ἡδονῶν, ἢ μᾶλλον ἢ οἱ Ἀρχαίμαχοι τὰς αἰσθήσεις τὰς αὐτῶν ἀποβαλὲν ἢ ἀπὸ πλεονασμοῦ δυνάμεις, καὶ τὸ τοῦτο μάλιστα πᾶντων ἐκπυκνῶντες.* Ceterum & Stoicis idem dici poterit, qui affectus humanos à natura indentos, exuere & extirpare incassum conati & connixi sunt. Huc facit Varronis illud, longe fugit, qui suos fugit. de quo videndi Avl. Popma. & Turneb. advers. l. 15. c. 5.

§ 10. *ἦρεν καρπὸν* vide l. 8. § 19. Nihil est in rerum natura otiosum, infructuosum nihil. Vide Eccles. 11. v. 1, 2, 3. ad Philip. c. 2. v. 11. Galat. c. 5. v. 22. Matth. c. 7. v. 15, 20. & c. 12. v. 33, 35.

Ἐν ταῖς οὐκείαις ὁραὶς ἔσται] quod Plaltes Psal. 1. v. 3. *יְהוָה ἐν πλάγῳ ὁρᾷ.* Epictet. l. 3. c. 24. Indè illud Marci c. 11. v. 13. *ἔθεν ἔρπεν εἰ μὴ φύλλα* & γὰρ ἦν καρπὸς οὐκ ὄντων. de quo loco, quod difficultate se quādam expediat, D. Leifeldus nostras, & *μαρμαίρει* ita arguitur, ut olivæ non fuisse ajat, οὐκ ὄντων peculiariter sic dictorum neger. Verum nē sic quidem exolveri nodus videtur, quem more solenni dissimulant prorsus interpretes. V. Cl. Heinsius, spiritu duntaxat accentuē (ceteroquinē litterulā quidem immutatā) adjectis, notulæque eorundem indicibus appictis, sensum commodum satis ac contextui reliquo congruentem elicit, ut legatur, *ἔ γὰρ ἦν, καρπὸς οὐκ ὄντων. Ubi enim erat, tempus erat fructus. vel tempestiva & matura erant fructus.* quod ipse eruditissimè expendendum censendumque dimitto.

Ἐἰ γὰρ ἢ σωήθηα κελὸς τέτροον] Itā Basil. sed Lugd. melius *τέρπειν, τριῦν.* Sic Cicer. de fin. l. 3. *Rerum nomina novarum, quae nunc consuetudo diuturna triuit.* Xyl. autem illa non cepisse nil mirum; cum scripturam veram non animadvertit.

Ὁ λόγος καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον καρπὸν φέρει] quia nimirum, τὸν καρπὸν, ὃν φέρει, αὐτὴ καρπῶται. l. 12. § 1.

§ 11. *Ἐἰ μὲν δυνάσται, καὶ ἀδιδανός*] Vide l. 5. § 18. & l. 8. § 59.

Περὶ τῶτο ἢ ἐμωφεία] Itā infra § 42. *ἀντιφάρμακον ἢ πρᾶσις.*

Καὶ οἱ θεοὶ γὰρ ἐμωφείας πῶς πύσται] Vide l. 7.

§ 70. Eodem utitur argumento apud principem Poetarum Phoenix Achillem alloquendo, *Iliad. i. v. 491.*

Ἄλλ', Ἀχιλλεῦ, δάμασσαν θυμὸν μέγα. ἐδὲ πρὸς Νηλεὺς ἦτορ ἔχον, σπῆσι δὲ τε καὶ θεοὶ αὐπὶ, τῶν σφ' οὗ μέγαν ἀρετὴν, πῶν τε, βίη τε.

Οὐτος εἰσι χρεοὶ] τὴν τὴν δὲ χρεοῖται istam prædicat Apostolus ad Rom. c. 2. v. 4. & c. 11. v. 22. & ad Tit. c. 3. v. 4. sed cum primis ad Rom. c. 5. v. 6, 10.

Ἐξῆς γὰρ καὶ σοὶ] quia nimirum περὶ τῶτο ἢ ἐμωφεία σοὶ δέδοται, quod supra dixerit. sic Matth. c. 5. v. ult.

Ἐἰ εἰπὲ, τίς οὐ καλύων] lege ἢ εἰπὲ quod & Cal. vidit.

§ 12. *Πόνει*] Lepida illa Crateris epistola ordine 4. *Ἐἰδ' αἰρετὸν οὐ πόνος, πόνος ἔτε φάλλον, πόνος, ἵνα μὴ πόνος. διὰ γὰρ τοῦ μὴ πόνου ἢ φάλλον πόνος, τὸ γὰρ ἐναντὶ καὶ δυνάται.* forsan, τὸ γὰρ ἐναντίον.

Μὴ οὐκ ἀδελφῶν] siquidem πόνος ἔστι ἀδελφῶν ὄντων. l. 3. § 4. neque itaque miserum facere potest. De Hercule Dio Prus. orat. 8. *Πόνος μὲν καὶ ἀγωνισμὸν ἔχων, καὶ ἔρασαν αὐτὸν ἀνδραπνὸν ἀδελφῶν καὶ διὰ τούτο ἀδελφῶν ἐκάλων τοῦ πόνου αὐτὸ καὶ τὰ ἔργα, ὅς τιν' ὀπίπνεν βίον ἀδελφῶν ὄντων.* Verum istos objicienti Lyco apud Senecam in *Herc. furen. 2.2.* respondet Megara, *Quemcumque fortem videris, miserum neger.*

vide l. 1. § 15. & *κατὰ τὴν κατεργασμένην ἢ σπουδαίαν.*

Μὴ οὐκ ἐλεεινὸς ἢ δαυμάλως θύλων] quod vitium in Diogene notavit Plato, qui cum is frigida perfusus aliquando, aliquandiu consisteret, quod aditantiū oculos ad se intuendum converteret, illi autem hominis quasi frigore rigentis misereri prae se ferrent, *εἰ βούλεται αὐτὸν ἐλεῆσαι, ὑπόστη, si misereri hominis vultis, discite, inquit.* ἐνδοκίμως φιλοδοξῶν αὐτὸν, inquit Laert. l. 6. *vanitatem gloriolae cupidinem arguens in homine.* utpote qui nemine inspiciente ipse spon te sua se vexare defineret. Vide l. 1. § 7.

§ 13. *Ἐξῆς δὲν πάσης φεισάσται*] Vide ad lib. 1. § 12, & 15. *φεισάσται* autem vocabulum, etiam si laxius acceptum circumstantias quascunque casuve emergentes citra discrimen comprehendat, uti observant Sext. Empiric. *Pyrrh. hypothef. l. 1. c. 14.* Hermogen. *art. rhet. l. 3. c. 3.* & Fabius *instit. l. 3. c. 5. & l. 5. c. 10.* a quo itā Democritus apud Athenzum l. 10. usurpavit, ubi de Alcæo dixit: *καὶ πᾶσι δέαν, καὶ πᾶσι φεισάσται, τίτιαν*

πίνων ὁ πομπὴς ἔτος ἐνέπικετα· hoc est; vertente, qd̄ Dalechampium corrigat, Casaribonos *Quamq̄ anni tempore, & quicunq̄ rerum suarum statu, sive tristi, sive læto, potia hic potans reperitur.* & ad *Apollo. consol.* Plut. "Ὡστερ γδ̄ ἐν οὐτίς, πετὲ μὲν πολυχρησταί γίνονται, ποτὲ δ̄ ἐκάρπαι, καὶ ἐν ζῳαίς πετὲ μὲν πολυροαί, ποτὲ δ̄ καὶ ἀροαί, καὶ ἐν Σαλατίῃ, εὐδαί τε καὶ χειμῶνες" ἔτω καὶ ἐν βίῳ πολλοὶ καὶ περικλαιο φρίσασσι μνῶναι, σπερ τὰς θανάτιος φρίδαυσι τοῦ ἀνθρώπου τύχα·. Eā tamen, qā hic Marcus adhibuit, loquendi formulā, in sequiorem partem sumitur; pro ejusmodi casibus q̄ molestiam nobis aliquam facessunt. qd̄ & frequenter fieri Budæus monet. Itā Svidas. *Εὐμοροῦ Θουκυδίδης τῷ ἀπὸ φρίσασσαν δυσυχία, καὶ ἐκ ἐξοικείας ἀβελίας κακοπεχρία.* Et Phrynich. *Πειραστοὶ ἢ συμφοραὶ* Stoics familiare esse eo sensu adnotans. Maxim. Tyr. in titulo dissert. 35. "Ὅτι ἐξέστ καὶ ἐν τῷ φρίσασσαν ἀνελείδῃ. Huc generosa illa gnostici vox apud Clem. Strom. lib. 4. "Ὡ κλέει, οὗς πείρασιν, καὶ λάβε ἐπιτέλῃν. qd̄ latius paulō exultit Epictet. apud Arrian. dissert. lib. 1. c. 6. Φέρε τῷ, ὦ Ζεῦ, μὲν δέλεος, φείρασιν" ἔχα γδ̄ παρεκδιδῶ ἐν σὲ μοι διδιδυλῶ καὶ ἀφομάς σπερ τὸ κοσμήσαι διὰ τῷ ὁπικαυόντων ἑμαυτῶν & ibid. c. 24. cuius & titulus, Πῶς σπερ πειράσεις ἀγωνιστῶν. Αἱ πειράσεις εἰσὶν, αἱ τοῦ ἀνδραυ δεικνύσαι· qd̄ Nalo trist. l. 4. eleg. 3.

Quæ latet, inque bonis cessat non cognita rebus, Apparet virtus arguunturque malis.

Et Senec. Herc. fur. 2. 2.

Imperia dura tolle, qid virtus erit?

sed pergit Epictet. Λογισθῶ, ὅτις ἑμπετὴ πείρασεις, μέμνησο, ἐπὶ ὁ δῖος σε, ὡς ἀλείπῃς, πρᾶξι καὶ νουσιῶν βέλῃκων· ἵνα τίς φησὶν ἵνα δολιμοποιῖς γένῃ· δὶχα δ' ἰδρωτὸς ἔρινετω. Ibidemq̄ l. 2. c. 6. "Ἡμεῖς δ' ἑδῶς δέλει, ὅδε δ' ἀνάγκης καλῶσις οὐλύτως ὑπακῶσαι αὐτῇ· ἀλλὰ καλῶντες καὶ γένοντες παράμυθι, ἃ παράμυθι, καὶ φρίσασσι αὐτὰ καλῶντες. ποίας φρίσασσις, ἀνδραυ; εἰ φρίσασσις λέγεται τὰ φριεσκότα, πάντα φρίσασσις εἰσὶν εἰς ὡς δύσκολα καλεῖς, πῶς δύσκολον ἔχει, τὸ γυμνασίου φαρμακίαις Clementis item Strom. l. 7. Ταῦτα ἐδῶποτε, πειράσεις καὶ γυμνασίου, τῆς ἰδίας ἕξεως ὁ γυμνασίου ἐξέστα. ἑμπεδος γδ̄ καὶ ἀεταβλήτος ἢ τῷ ἀγαθῷ ὁπσημυκῇ κλήσει. Plura adjici poterant: verum ista suffecerint, & vocabuli rationem explicando, & usum apud Stoicos hoc sensu sæquentem comprobando.

[Ἐξέδω] Vide l. 5. § 2. & l. 8. § 40. & l. 12. § 22, 25.

"Ἐξω γδ̄ ἐκ ἡν." Vide l. 7. § 16. & l. 8. § 47. & l. 10. § 38.

§ 14. Πάντα ταῦτα] forsan potius πάντα τ' αὐτά· omnia eadem sunt, q̄ prius fuerant. vide l. 4. § 42, & l. 7. § 1.

Σωὴδον μὲν τῇ στήρᾳ] Vide l. 4. § 44.

"Ἐρήμεα δ̄ πῶ χεῖν"] ita l. 4. § 35. Πᾶν ἐρήμεον. & § 44. τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐρήμεα, id est, diuturna, non diuturna; sive brevia evi. ὀλιγοχεῖνια. ut l. 7. § 1. ita enim τὸ ἐρήμεον ultrapatur. Clem. radag. l. 2. c. 8. "Αὐτίκα δὴ μάλα καὶ διελέχθη τὸ ἐρήμεον αὐτῷ· ἀμφοὶ γδ̄ μαρτυροῦν, καὶ τὸ αὐτὸς καὶ τὸ χεῖν." & Timæus de anim. Θανάτῃ τε καὶ ἐρημείᾳ (σα.

"Ρυπαρὰ] Vide l. 5. § 10. & l. 8. § 24.

§ 15. Τὰ περὶ γυμνασία ἐξω θυρῶν ἔσταν] Itā lib. 4. § 3. "Ἐξω ἔσταν ἀγρυμνῶντα. & lib. 5. § 19.

Τὸ ἡγεμονικόν] Vide l. 4. § 39.

§ 16. Οὐκ ἐν πείρῃ, ἀλλ' ἐργαίᾳ] Vide l. 6. § 51. & l. 8. § 12.

§ 17. Τῷ ἀναρρίθῃντι λίθῳ] Idem de pila. l. 8. § 20.

§ 18. Διέλεθε σοὺ εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῷ] Vide l. 4. § 38. & l. 7. § 34.

Τίνας κριτὰς ποῦς] Pythagor. apud Stob. tom. 2. tit. 46. Ποιεῖ δ' κριτὴς εἶ) καλῶς, καὶ πῶς μάλιστα ἀδελφεῖν· φαυλῶ γδ̄ κριτὴς πάντῃς καλῶς περὶ γυμνασίου, ὅλῳ δ' ὁ δὲ ὦν ἀντὶ ἐπαύσεως κατὰ σφίγῃς, καὶ τῷ φθῶν κατὰ σφίγῃς. Cleanthes apud Clementem Strom. l. 5.

Μὴ σπερ δόξαν ὄρεα, ἐδῶκα σοδοὶ αἶψα γυμνασίου. Μὴ δὲ φοβῆ πολλῶν ἀκριτῶν καὶ ἀνασθῆ δόξαν.

"Οὐ γδ̄ πᾶντος ἔχει σωτηρίαν κελσιν, ὅτι δικαίαν, οὐτὲ καλῶς· ὀλιγοῖς δ̄ παρ' ἀνδράσι τυτὸ καὶ ὑπερί.

qd̄ is à Comico γυμνασίου τερσιν ἐν βραχεῖ conceptum sserit his verbis,

Αἰσθῶν δ̄ κείνῃ τὰ καλὰ τῷ πολλῶν λόφῳ.

ita enim quidam legi postulant, & cum Clementis scopo probè congruit. Cæterum lectio recepta,

Αἰσθῶν δ̄ κείνῃ τὰ καλὰ τῷ πολλῷ λόφῳ,

aliud sonare videtur, eoque respicere, qd̄ à Demosthene dictum est, ὡς τοῦ μὲν ὑποκριτῆς ἐκ τῆς φωνῆς, τοῦ δ̄ ῥήτορος ἐκ τῆς γνώμης δὲ κείνῃ.

Secius planè qām Philico Marti nostri filius, referente Philostrato, τὸν μὲν ἀνδρα δεικνύσιν ἢ κόμην, τὸν δὲ ῥήτορα ἢ γαστήρ. Sed & qd̄ Caphesias tibicen, cū μεγαλοβόας πρᾶdicaretur, & post Caphesiam Zeno ac Demosthenes, ἐκ ἐν τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν κείνῳ, ἀλλ' ἐν τῷ ἐν τῷ μέγα.

Referunt hoc Laert. lib. 7. Athen. l. 14. Eustath. in odyss. 1. prius illud Stob. tom. 2. tit. 4. Svidas. Plut. in vita 10. rhet. Quidam & πᾶν λόφῳ ille ad acclamantium, καὶ ἐρημνῶν δεικνύτων λόφον,

50 cui opponitur illud τὸ νοσημον ἀφορμῇ lib. 1. § 9. non incommode referri potest. de ea vide sis Plinium min. l. 2. ep. 14. ubi inter cætera, si quando transibis per basilicam, & volēs scire quomodo quisque dicat, nihil est qd̄ tribunal ascendās, nihil qd̄ prabeas aurem, facilis divinatio; scito eum pessimè dicere, q̄ laudabitur maximè. In Senecæ excerptis:

Malè de te loquuntur homines. Sed malì. Moverer
 si de me M. Cato, si Lælius, si aliter Cato, si duo
 Scipiones ista loquerentur. Nunc malis displicere
 laudari est. Non potest ullam auctoritatem habere
 sententia, ubi q̃ damnandum est, damnat. Malè de te
 loquuntur moverer, si judicio hoc facerent; nunc mor-
 bo faciunt. benè nesciunt loqi. faciunt, non qd̃
 mereor, sed qd̃ solent. gibbadam enim. canibus sic
 innatum est, ut non pro feritate, sed pro consuetudi-
 ne laurent. vide ad l. 3. § 4. & l. 4. § 3. Τὸ
 ἀπὸ τοῦ ὅτι ἐπιμαρτυρεῖται δόξαντων.

¹⁰ *ὅτι καὶ περὶ αὐτῆς*] *Lib. 3. § 4* & *lib. 8. § 53.*

§ 19. Πάντα ἐν μέταλλῳ] Itā lib. 4. § 3.
& l. § 23, vide & Aristot. de gen. & cor. l. 1. c.
3. ad l. 7. § 25.

'ΑΥΤΗΣ Οὐ] Vide *infra*. § 21.

Ὁ κόσμος ὅλος] Lib. 4. § 3. Ὁ κόσμος ἀλλοίωσης.

§ 20. Ἐκὴ δὲ καταλυπεῖν] Idem lib. 7. § 29. vide & *infr.* § 38. cum sequentibus avtem ista Xyl. absurdè connectit.

§ 21. Ὁρμῆς, ὡσαύτως παῦλα καὶ ὅς θάνατος ἐστὶν κακόν] fortis ὁρμῆς καὶ ὡσαύτως παῦλα, ὅς θάνατος. *Actionis finis & motus, sive externi, sive interni, cessatio actionis sive motus, illius quasi mors est. Nihil tamen mali subest. ut mox, τέτων πάσα μεταβολὴ θανάτου· μὴτι θένον; potest tamen sententiā continuatū legi, ὁρμῆς, ὡσαύτως παῦλα, καὶ ὅς θάνατος, ἐστὶν κακόν. actionis, motus, orinationis cessatio & quasi mors, nihil mali in se habet. illud Cas. hoc Xyl. securus est.*

vide l. 12. § 23. Diverſa pavlo ratione de aqua & aëre mortis vocabulum uſurpavit Philo de mundo. Ἐι μὴ σῶς; ἀνθρώπου ῥηπτότο τὸ ὕδωρ, ἀλυσίον ἐσθῆν, ὑφ' ἡσυρίας νεκρῆται μεταβάλλει γὰρ, καὶ τὸ δυσωδίστατον γίνεται, διαφυγῇ ἀφρηπιδίων ζώων. αἱ γὰρ μὲν ἀέρες φθοραὶ, παντὶ τῷ ἔλαιον. ποσὶν ἔτι καὶ ἐσθῆν καὶ τρέπον πνῆστος δὲ ἵσκειν περὶ κενὸν ἵππῃ τῷ ἄνθρωπῳ, καὶ σφαζ' ὠμῶς ὀνομάτων εὐπρεπείας, ἀλλὰ τὸ ἀληθές, ἔπειτα μοι λοιπὸν εἶδ', ἅλῳ ἀέρες θάνατον, τὸ δὲ κενὸν πάθος ἀναχρῶντος ὅτι ἐσθῆν ἀπ' ἀπώτων, ὅσα ζυγὰς μεμώεσται. Cæterum ad Marci mentem planè Augustinus in Jo-an. tract. 38. Res quælibet, si mutabilis est, non verè est: non enim est ibi verum esse, ubi est & non esse. quicquid autem mutari potest, mutatur, mutatur quod erat. Si non est quod erat, mors quædam ibi facta est: peremptum ibi aliquid, quod erat & non est. nigredo mortua est in capite albescentis senis; pulcritudo in corpore fessis & incurvis: mortua sunt vires in corpore languentis: mortua est statio in corpore ambulantis; mortua ambulatio in corpore stantis; mortua & ambulatio & statio in corpore jacentis, mortua locutio in lingua tacentis, quicquid mutatur, & est quod non erat, video ibi vitam quandam in eo quod est, & mortem in eo quod fuit. vide l. 10. § 18.

Τῶν πᾶσα μεταβολή, δάνατος] Plut. de EI
Delph. 'Ου μόνον, ὡς Ἡρακλείτης εἶπεν, πρὸς
δάνατος εἶναι ἄνεσις, καὶ ὁμοῦ δάνατος ὕδατι γί-
νεσις· ἀλλ' ἐπὶ σφοδρτέρῳ ἐπ' αὐτῇ ἰδὸς αὖν φθίρει-
ται καὶ ἀμείψαν ἡυοιδῶν γέροντος· ἐφ' ἧσιν ὁ νέος
εἰς τὴν ἀμείψαν, καὶ ὁ πῦρ εἰς τὴν ὕδρα, εἰς τὴν πῦρ δὲ
τὸ ὕδρον· ὁ τε χυδὸς εἰς τὴν σήμερον τείδηνκεν, ὁ δὲ σή-
μερον εἰς τὴν αὐριαν ἀποδύσκει· ὡς δὲ ἡμεῖς, ἐδ' ἔστιν εἰς. qz tamēn ipse tanquam arguta magis, qām
solida notat. in lib. de tranquill. & de tarda Num.
vindict. Senec. ad Marc. c. 20. Ex illo qo primūm
lucem vidit, iter mortis aggressus est: & illi ipsi qī
adsciebantur adolescentie anni, vitā destrahbantur.
in hoc omne errore versamur, ut non putemus ad
mortem nisi senes inclinatosq; jam vergere: cūm
illd infantia statim, & juvenia, omnisq; aetas fe-
rat. agunt opus suum fata: nobis senium nostra ne-
ci auferunt: qōq; facilius obrepit mors, sub ipso
vitā nomine latet. Infantiam in se pueritia conuer-
tit, pueritiam pubertas: juventutem senectūs abstu-
lit. incremēta ipsa, si bene computes, damna sunt.
vide ad l. 2. § 1. Hæc avtem luculentissimē ex-
plicantem Nafonem, ab anni tempestatibus ad ter-
ritis hominis traductā imaginē, habes metamorph. l.
15, à v. 199, ad 234. de se, & de Christianis sui
temporis, Clemens Strom. l. 4. Καθὰ τὸ ἡλικίαν
μεταβολῶν, ἢ τὸ καὶ βίῳ ἀλλαντῶν ἡλικίαν
ποιεῖται.

'Οὐδὲ ἡ τῆ ὄλα σε βίη λῆξις] Plur. ubi *supr.*
 Ἀλλ' ἡμεῖς ἕνα φοβόμεθα γελοῖας θάνατον, ἡ δὲ
 πᾶσιν τεθνησκότες καὶ θνήσκοντες. Πότε γὰρ ἐκ
 ἡμῶν αὐτῶν ἐκ ἑσῶν ὁ θάνατος; Idem ad Apollon.
 Itaque, si timenda mors est, semper timenda est. quid
 enim tempus mortis exemptum est? Senec. epist. 30.

§ 22. Τέτρα. ἐν τῷ ἡγεμενικῷ.] Videntur
ista eodem spectare, qđ illud *periocha* 19. & for-
tasse primò cohererant. Vult enim ut in offensis
injurijs ab alio nobis illatis, respiciamus ad *men-
tem triplicem*; ad *mentem propriam*, qđ eam in ju-
stitiæ tenore contineamus, nec nocentis odio *inno-
centiam* perdere velimus. prout l. 7. § 15. & l. 8.
§ 51. ad *mentem universi*, cujus cū pars sumus,
æq̃o animo ferre debemus, qicquid illā dispensante
nobis obrigerit, & in illius etiam usum bonūq̃e ces-
serit. l. 2. § 3. & l. 5. § 8. & l. 6. § 8, 44. &
l. 8. § 5. & l. 10. § 6. Ad *mentem injuriam in-
ferentis*, ut consideremus, *αἰτῶν ἀγνοία ἢ γνῶσις*
(ita enim legendum avumo) utrū per ignoran-
tiam meram, an de industria, pravo aliquo affectu,
q̃i ex dogmare perverlo provenire solet, seductus
peccaverit : in utroq̃e siquidem casu est leniter ha-
bendus l. 2. § 1. & l. 3 § 11. & l. 6. § 27. &
l. 7. § 26. & l. 11. § 18. subjicit item de *cogna-
tione communi* monitum, qam & locis eisdem sedu-
lò incucar.

§ 13. "Hm̄ b̄ar ḥp p̄ḡz̄is os } Edit. Lugd.

ἔπει ἐάν νῦν π. σ. corruptit. itaq; Annot. lego, ἐάν ἡ π. σ. deleo ἥτις & ἰὺν. ardafter pariter ac infelicitate; ex formula loquendi non animadversa, ἥτις ἐάν pro ἥτις ἀν, γαυνη. sicut *Levit. c. 20. v. 2. ἀνὴρ ὅς ἐάν λαβὴν γυναικα*. & *Matth. c. 11. v. 36. πᾶν ῥῆμα ἀγρόν, ὃ ἐάν λαλήσωσιν*, &c.

Ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλῳ] vide l. 1. § 16. κοινοποιουμένων. & l. 2. § 2. ὅρῳ ἀκοινώνησιν. vide & l. 8. § 7. & infra § 31. ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς περὶ αὐτοῦ.

Στοπιδίς] vide l. 2. § 16. & l. 4. § 29.

Ἀπὸ τῆς πωλείας συμφωνίας] Asterisco ista, tanquam mutila, notavit in versione Xylander. D. Salmasius pro συμφωνίας συμφωνίας legi vult. & cum sequentibus, q̄ ad argumentum superius pertinere censet, ita committit, ut post ὁ διίστασθαι sententiam claudat antegressam. Sic enim ille. *Nihil magis sibi discordans, q̄m animus puerilib. Ludunt, irascuntur; & paulo momento huc illuc impelluntur: tales, inquit, sunt & homines, q̄ actiones suas non referunt πρὸς τὸ κοινωνικὸν τέλῳ, & re vera sunt.* Mihi tamen superioribus potius annectenda videntur; ut sit, ὁ διίστασθαι ἀπὸ τῆς πωλείας συμφωνίας: q̄ sequitur, aliò spectare existimo: eodem nempe, qd̄ illa, q̄ recensuerat itidem l. 5. § 33. ad vanitatem vilitatemq; insignem rerum omnium ferè humanarum designandam.

§ 24. Πωλείων ὅρῳ] ὅρῳ mavult D. Bootius, q̄a πωλεία legitur. Ego nihil mutarim. præsertim cum πωλεία φιλόνομα legam loco superius indicato; ubi argumentum idem prorsus tangi videtur.

Πάροπα νεκρὸς βασίζοντα.] Spiritus q̄i cadavera gestant. Xyl. *animula misera cadavera sustinentes*. M. Calavb. quomodo ex Epicteto Marcus, l. 4. § 35. *Ψυχρίων εἰ βασίζον νεκρόν*. qd̄ & D. Salmas. inclinat. Sed ut huc irrepsisse ista ex superioribus suspicatur. D. Boot. vult ὀχνηματα v. β. qd̄ si admittere placuerit, ὀχνηματα malim.

Ὡς ἐν ῥήματι περὶ τὸ τῆς νεκύας] Ut nē tam cito cadant: sicut in nēnia vulgari dicitur. live, ut mortuorum numerus tardius compleatur. Cal. ut eo efficacius accidat id qd̄ in Necyā. Xyl. atq; hoc malim. ut sensus sit: qd̄ ea q̄ in Necyā, live eorum q̄ apud inferos haberi existimantur, (unde *Olyssæ lib. 11. Νεκύας* nomen adhaesit) repræsentationē agunt, efficacius peragantur, spectantiumq; mentes vehementius afficiant. (ita Platoni de legib. l. 1. *σεμνέσσι περὶ τὰς Λυχίας*) vel qd̄ Necyā, live *magica animarum evocationis op̄e* efficacia procedat. ut Necyās nomine mortuorum evocatio ope magica procurata intelligatur. (quomodo Herodianus l. 4. usurpavit, ubi de Antonino Severi filio, Materniano cum mandasse, νεκρὰ χειρομαζόν, μαζόν ἐπὶ τῷ τέλει τῷ βίῳ αὐτῷ) & πωλεία

qd̄ præcesserat, ad *spiritus* impuros live *dæmonas* referatur. Verum illud malim, eò magis, q̄a festi live solennitatis cuiusdam à Græcis celebrari solite meminit Svidas, q̄a Νεκύα dicta fuerit, in q̄a spectacula forsan istiusmodi exhibebantur. Νεκύα, inquit, ἡ ὅψι νεκρῶν ἑορτή. cur enim Νεκύα legat Castellan. de Græc. festis ego nescio. Sed nec q̄a ratione Hefych. Τένεσις & Νεκύσις pro eisdem habeat: fieri tamen potest, ut utroq; illo nomine, &

10 Νεκύα & Νεκύσις celebritas eadem dicta fuerit. Res itaq; humanas & occupationes mortalium, partim puerulorum lusuibus dissidiisque, partim spectaculis vanis, q̄ simpliciorum animos afficere consueverunt, consimiles, imò pares planè, pronunciat.

§ 25. Ἴδι ἐνὶ τῷ πύκνῳ τῷ αἰτίῳ] Vult in re q̄aq; considerari, formam & materiam: vel formam seorsum à materia abstractam, & durabilitatem ejus. Vide l. 4. § 21. & l. 7. § 29. & l. 8. § 31. & l. 12. § 18.

Τὸ τὸ ἰδίῳ πύκνῳ] Vide l. 10. § 7.

§ 26. Διὰ τὸ μὴ ἀρκεῖν τῷ σὺ ἡγεμονικῷ] vide l. 6. § 41. & l. 8. § 48. Senec. *epist. 20.* Huc ergo cogitationes tue tendant. hoc opta, omnia alia vota Deo remisimus, ut contentus sis incertis, & ex te nascensibus bonis. Nullum enim bonum mansurum est, nisi qd̄ ex se sibi invenit. Idem *epist. 27.* Epictet. l. 4. c. 6. Πῶς ἐπὶ ὁρᾷ δόγματα ἔχῃ. καὶ ἀρκεῖν εἶναι ὅς εἰμὶ, ἀλλ' ἐπιπομπήν. ἔπει τῷ δοκεῖν;

Πῶς π ταῦτα δια κατεσθασαί] Argentinenf. editio, q̄a usus D. Salmas. πῶς πρὸς ταῦτα δια κατεσθασαί: qd̄ ipse reddit, *q̄alia hac ex q̄ali fiunt!* ut sit exclamatio; πῶς habes ἡγεμονικόν, ex qd̄ δια oriuntur? q̄alis illa vulgaris, δια ἐξ διων; sed & Marci illa l. 10. § 25. ἐξ οὗ ὅψι verum malim qd̄ & Lugdunensem exhibere video, πῶς π ταῦτα, vel etiam πωλεία, δια κατεσθασαί, πῶς εἰν utiq; ex membro priori supplendum; vel ταῦτα eis ᾱ κ. eodem utrumq; recidit: non es contentus ἡγεμονικῷ tuo ea faciente ad q̄a natum est. Lectio nem hanc firmat, qd̄ l. 8. § 45. habetur, ἀρκεῖνον εἰ ἔχοι, καὶ ἐρῶν καὶ τὸ ἐξῆς τῇ ἰδίᾳ καλασθῶν.

Ἄλλῃ. ἄλλῃ] Locus defectus; forsan & depravatus. Hoc D. Boot. suspicatur, legitq; ἀλλ' ἀλλοία. inde multas tibi facessis molestias, q̄a non acquiescis mentis tue operatione ea ad q̄a nata est, sed ἀλλοία molientis. meam addo conjecturam, fuisse ἀλλῃ ἄλλῃ ἔσω. Verum sufficiat, qd̄ haecenus hac in parte tibi ipsi injurius fueris. quemadmodum infra § 37. ἄλλῃ τῷ ἀλλῃ βίῳ. vel etiam, ἀλλῃ ἄλλῃ, sed hac satis. Putat tamen Salmas. cum sequentibus jungenda ista, & scribendum, ἀλλ' ὅταν ἀλλῃ ἄλλῃ σι &c. & expungendum illud ἄλλῃ.

§ 27. Ἡ πωλεία πνα ἐκφανῶσιν] leg. forsan ἐκφανῶσιν,

ἐκφώνησιν, ut prius λέγει ἢ μὴ dixerat. alioqui erit transitio dura satis à numero ad numerum. vel quid si τοιαῦτα πῶς ἐκφώνωσιν, legerimus?

Διάλθε.] ut supra § 18.

Οὐ δὲ σε ἀπώδω, ἵνα τέτοις τί ποτε αὐτὸν οὐ δεῖ.] Vide ad l. 3. § 4. & l. 8. § 53. Euphrates apud Epictet. l. 4. c. 8. Τί κακόν, ἐν δὲ τοῖς ἐπείκων ἐπιγινώσκουσιν τὸν φιλόσοφον, ἐν δὲ τοῖς συμβούλοις μὴ; βλέπει πῶς ἐδίω, πῶς πίνω, πῶς περὶ δίδω, πῶς ἀνέχομαι, πῶς ἀπύχομαι, πῶς σω-
10 ερῶ, πῶς ὀρέξαι χροῖμαι, πῶς ἐκκλίσει, πῶς π-
ρὼ τὰς χάριτας τὰς φυσικάς, ἢ ἐπιδέχεται, αἱ ἀσυν-
χρητοί, αἱ ἀπαρεμποδίστοι. ἐκείθεν με κείνη, εἰ δ' αὖτε εἰ δ' ἔτα κωρὸς εἰ καὶ τοφλός, ἵνα μη-
δὲ τὸν Ἡρακλῆα σπουδαμὲνους καλὸν Χάρκεια, ἀν-
τὶ τὸ πλὸν ἴσως αὐτὸν καλῶν ἀσυνε-
κτων, τί κακόν ὑπ' ἑτοῦς ἡλίου κειτὸ ἀγνοῶντος;
vide & ad l. 5. § 32. Cicero de finib. l. 2. Nihil est iurprie quàm sapientis vitam ab insipientium sc-
10 mone pendere. vide l. 6. § 20.

Εὐνοῶν μὴ τοι αὐτοῖς δὲ.] vide ad l. 6. § 47. & l. 7. § 22.

Φύσει γὰρ φίλος.] vide l. 11. § 9. Epictet. l. 3. c. 24. Πάντα φίλον μετὰ; φῶτον μὴ θῶτον, εἴτα καὶ ἀνθρώπων, φύσει πρὸς ἀλλήλους ἀκαιο-
10 μῶν.

Καὶ οἱ θεοὶ γ.] vide supra § 11.

Δι' ὁνείρων, διὰ μασιῶν.] vide ad l. 1. § 17. prope finem. Hermogenes apud Xenoph. in sym-
pos. Οὗτοι τοίνυν οἱ πάντα μὴ εἰδότες, πάντα
30 γὰρ δυνάμει θεοὶ, ἔγω μοι φίλοι εἰσιν, αἵτε διὰ
τὸ ἐπιμελεῖσθαι με, ἔγω τε λήθω αὐτῶν ἔτε νυκλὸς
ἔθ' ἡμέρας, ἔθ' ὅποι ἀν' ὀρυμίμαι, ἔθ' ὅπ' ἀν
μῶν πρὸς τὴν. διὰ γὰρ τὸ περὶ εἶναι, καὶ ὅ, π' ἐξ
ἐξέως ἀποκρίσται, σημαίνουσι μοι, πῶς περὶ τὴν ἀγ-
χίαν, εἴμαι καὶ ἐμπνία, καὶ δυνάεις, αἵτε δεῖ, καὶ
αἱ ἐχθ' ποιῶν. δις ἐγὼ, ἔγω μὴ σέβωμαι, ἔ-
θ' ὅποι μοι μαλακίαι. ἡδὴ δὲ ποτε καὶ ἀπὸ τῆς
ἐκκολάδω. Ammianus l. 21. Amat enim beni-
gnitas numini, seu quod merentur homines, seu quod
40 tangitur eorum affectione, his quoque artibus prodece
qa impendunt.

Πρὸς ταῦτα μὴ τοι, πρὸς ἀ' ἐκεῖνοι διαφέρον-
ται.] Cum sequentibus ista coniungit Xyl. dum sic
vertit. Hæc quidem, de quibus ii certant, circulus sunt
rerum mundanarum. Videtur autem αὐτὸν ὅν legis-
se, vel etiam αὐτὸν ὅν quomodo in argumento hanc
dispari Dio. Præf. orat. 30. ubi vitam humanam
symposio conculcavit, in hoc ait convivio, ἐτέρως
μὴ περὶ εἶναι, καὶ γὰρ ἀσφαλῶς παύειν. ἡδὴ δὲ
50 τὸν περὶ τὴν τε καὶ ἀσφαλῶς, ἔχ' ὅπως ἡμεῖς ἐνο-
μασθώμεθα, ἀλλὰ τὸν μὴ χροῖται, καὶ γὰρ ἀρ-
γυρῆς, ὁ δὲ νόμισμα καλῶμεθα ἡμεῖς, καὶ γὰρ δὲ διαφέ-
ρουν ἐκαστὸν πλεονεκτεῖν. Quamquam αὐτὸ π
διαφέρεται dicitur. Clemens Strom. l. 5. διαφε-
ρου γὰρ ἡδὴν πρὸς τὰς ἀρχάς. Verum ibi διαφέ-
10 ρεται

est dissentire, & diffidere potius, quàm ligare aut
contendere: quod illic locum non habet. neque enim
de rebus istis secum invicem tantopere contenderent,
nisi de iisdem gemina sentirent: quin & par mendum
habuimus l. 4. § 43. ἀ συμπαρόντων, pro ὄν.
Porro posset & Xylanderi verbius haecenus defendi, si
τὸ πρὸς hic ἀπὸ τῆς διὰ sumatur. quomodo Thu-
cydides aliquoties usurpasse deprehenditur. l. 1. περὶ
ταῦτα, proprietate. & μὴ π' αὐτὸς τὰ παρὲντα τε-
10 ατελείωσιν, nã quid novi propter præsentem rerum
statum molirentur. & l. 8. αὐτὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδάρ-
εως ἐπιστολὰς ἐπιστάδων αὐτῶν, ob Pedariti epi-
stolas suspectum illum habebant. Cæterum nẽ sic qui-
dem cum textu versioni conveniret. quid enim fiet
priori αὐτὸς? nam geminum exhibet lectio vulgaris.
Revera ab interpunctione laborantem securus est
codicem Xylander. inde factum, ut & conjungen-
da divulerit, & dirimenda commiserit. Ad ante-
gressa siquidem pertinet ista, & cum eis planè cohæ-
rent; αὐτοῖς βοηθῶν--- αὐτὸς ταῦτα μὴ περὶ, πρὸς
20 αὐτὸς, &c. opem illis dii ferunt--- ad illa utiq; ad qæ
&c. idem enim est illic αὐτὸς ταῦτα βοηθῶν. quod
infra § 38. eis ταῦτα συλλαμβάνειν. & supra §
21. eis εἰς τὰ συνδύειν, galia ibi commemorat, de
quibus & illic. Segentia novam ordiuntur periochen.
quod & Merico visum.

Πρὸς ἀ' ἐκεῖνοι διαφέρονται.] qæ ab eis (Deis
nempe) tanquam momenti alicuius sint, expetunt.
Mer. Casiverum significationis huius, verbi τὸ δια-
30 φέρεται exemplum requiro: nec occurrit. Malim
itaque ad qæ (consequenda scilicet) illi, aut simplici-
ter feruntur; (quomodo l. 5. § 1. de eisdem dixit,
αὐτὸς ἀ' φέρονται) aut, si præpositio illic empha-
sin aliquam habere censuerim; tanquam in salo iactat
temerè feruntur; (quomodo Lucas Act. c. 27. v.
27. Διαπερὶ μὲν ἡμῶν ἐν τῇ Ἀδρίᾳ, cum in
Adria buc illuc iactarentur) vel etiam, cum animi
solicitudine anxietate & distractione feruntur, & quasi
differuntur: sicut Flavrus amore differri, dixit Milit.
40 4. 4. idemq; cupidine differri, Pænu. 1. 1. hæc enim
mente usurpatum Marco τὸ διαφέρεται deprehendas;
cum in loco huic gemino infra § 40. tum & l. 11.
§ 10. unde & διαφερόντων eisdem, l. 6. § 41.

§ 28. Ταῦτά ἐστι.] Leg. Τ' αὐτά, vel Τὰ αὐ-
τά, Eadem sunt. sicut l. 2. § 14. & l. 6. § 46.
Par mendum notavimus & sustulimus, supr. § 24.
& l. 4. § 32. & l. 10 § 7.

Τὰ τὰ κόσμον ἐκώχουν.] qæ sursum deorsum ro-
tantur, & in orbem quendam cuncti redeuntque, mun-
dana ista. Circulus mundanos dixit Arnob. lib. 2.
50 Vide ad l. 2. § 14. Ἀνακυκλώματα. Quamquam aliã
etiam ratione illic, quàm qæ illic, ἀπὸ τῆς κο-
σμικῆς mundana ista dici videntur: quia dominos
nimirum permutare solent, & ab istis ad illos per
vices quædam, sed incertas eas, transire; unde fit, ut
homines quoque ipsi eisdem nunc accedentibus, nunc
82

& recedentibus denuo, quasi rotæ cuidam versatili alligati modò in sublime attollantur, modò ad infima rursus devolvantur. Adagii inslar celebratur illud, Τερχὸς τὰ ἀνδράπνια· ἦν γὰρ ἐπιματῆς βασιλ. Apostolus proutb. 1863. Phocylides.

Καὶ τὰ πάντα πῦρ, ὁ βίος προγὰς, ἀστατος ὅλος ἐστί.
Fors eadem omnis vita rota, instabilis status omnis.
Cyro Croesus apud Herodotum lib. 1. citaneæ idem Srobæo tom. 2. tit. 102. ὡς κύκλῳ ἐστὶ ἀνδράπνιον ἐστὶ πρηνισμάτων. Φειρερεθίδου ὅτι ἐκ ἐπ' αὐτῶν αὐτὸς εὐτυχεῖν. Et priscus nescio quis apud Plut. ad Apollon.

Τερχὸς φειρερεθίδου ἄλλοδ' ἡτέρα
Ἄφης ὕψος γίγνεται, ἄλλοδ' ἡτέρα.

Qd facit, quod Selsokri Ægyptio, ē regibus subactis, qos jumentorum loco currum sibi trahere quandoque cogebat, qidam regessisse fertur, rotam cur tam crebro respiceret, a tyranno requisitus, Ἐκπλήττομαι ὅς ὢν ἀσάτως φερέμεν τὴν τερχὸν, καὶ ἄλλοτε ἄλλως κυλιέμεν καὶ ποτὲ μὲν ταπεινῶντα τὰ ὕψη, αὖθις δὲ τὰ ταπεινὰ ὕψεντα. Historiam eam Chagani Abarm. regi priscum Romanum recitasse tradit Nicephorus Callisti l. 18. c. 29. eāque relatione Chaganis ferociam mitigatam; prout & responsione ip' a primitus Selsokrem inductum, ne reges deinceps jungeret. Imaginis ejusdem consideratione, Regis Franci, cujus in potestate tunc fuerat, delinivit animum Agarenorum Imperator. quum enim per biennium integrum ridere nunquam fuisset conspectus, in risum erupisse tandem aliquando accepto, accessit hominem rex jussit. q' risus cavissim sciscitanti, his verbis respondit; uti Zonaras ea retulit annal. tom. 3. in Basilii historia: Τερχὸς ἀμείβετο εὐφρων, ὡς τὸ μὲν σπέρμενεν ἡμῶν, τὸ δ' ἦρτο μετῴρων· ἔτα τὸ μὲν μετῴρων χατῆκτο σπέρς ἡμῶν, τὸ δ' σπέρμενεν μετῴρων· ἔτα δ' εὐφρων καὶ τὰ ἀνδράπνια πρηνίσματα κινεῖσθαι καὶ μεταφρέσθαι, ἐξ ἑλπίσιν λογισμέσθαι, ὡς ἐκ ἀδυναμίας, ὅπως διατεθῆναι καὶ τὰ κατ' ἐμῶν, καὶ ὥστερ ἐξ ὕψος κατὰ πύχθυς εἰς ταπεινότητα, ὅπως αὖθις ἴσως ἐκ χθαμαλότητας εἰς ὕψος ἐπαρθῆναι καὶ γὰρ καὶ μεταρσιῶν. Apud Sophocodem Menelaus, lavdante in Demetrii vita Plutarchos;

Ἄλλ' ἡμῶς αἰεὶ πότμος ἐν πυκνῷ θεῷ
Τερχὸν κυλιέται, καὶ μεταλλάσσει εὐπν.
Ὡστερ στελῶν δ' ὁ βίος εὐφρονας δὴ
Σπῖναι θύλαται ἂν ἢ ποτ' ἐν μορῇ μῆφ,
Ἄλλ' ἐξ ἀδύλων πρῶτον ἔρχεται νῆα
Πρόσωπα χαλλίωται καὶ παρηγνῆν
Χ' ὅπως φρ' αὐτῶν εὐφρονας φανῇ,
Πάλιν διαφρεῖ κατὰ μῦθον εὐχεῖ.

Lunæ confert, mutabilitatis nomine, sublunaria ista omnia qomodo & Joannes in apocal. c. 12. v. 1. Gregor. Naz. ad suos ob Præsidis offensionem de-
jectos. Κύκλῳ περὶ ἐστὶ ἀνδράπνιον πρηνίσμα-
των· φειρερεθίδου γὰρ τὰ πάντα βεβήως, καὶ μεταλα-

ρεῖ, καὶ ἀντικαθίσταται ὡς αἶρας ἔδ' ἡμῶν περὶ-
εν, καὶ χαμῶναι τῶς κατ' ὕψους, ἢ ἀνδράπνιον
εὐφρονας. Et ad Sophron. epist. 51. Ὅρας δια
τὰ ἡμέτερα, καὶ ὅπως κύκλῳ περὶ ἀνδράπνιον
φειρερεθίδου πρηνίσματων, νῦν μὲν ἐστὶ, νῦν δ' ἐστὶ
ἀνδάντων, καὶ ἀσπαδάντων, καὶ ὅτι τὸ ἐκπρῆσθαι
ἐξ ὧτος ἡμῶν, ὅτι τὸ δυσυχνῆν, ἀλλὰ τὰ γενα
ματῆναι; καὶ μεταπρηνίσματων· ὡς αἶρας δεσ. ut
supra. & in orat. pro parricet. Οὐδὲν ἐστὶ ἀνδρά-
πνιον βεβήμων, ὡς ὁμαλόν, ὡς ἐπὶ ἐστὶ αὐτῶν ἰσά-
μενον· ἀλλὰ κύκλῳ περὶ ἡμετέρων φειρερεθίδου
πρηνίσματων, ἄλλοτε ἄλλως ἐπὶ μᾶς ἡμέρας πλ-
λάμεις, ἐστὶ δ' ὅτι καὶ ὅπως, φρεν μεταβολῆς &
qz sequantur. & μοκ: τὰ μὲν γὰρ ἐστὶ πάντα βε-
βήω, καὶ σπέρμενεν, ὡς ὥστε ἐν πυκνῷ φρεν, ἄλ-
λοτε εἰς ἄλλως μεταπρηνίσματων καὶ μεταπρηνίσματων.
Agaper. parricet. § 11. Κύκλῳ περὶ ἀνδρά-
πνιον φειρερεθίδου πρηνίσματων, ἄλλοτε ἄλλως εὐφρων
αὐτὰ καὶ σπέρμενεν. Diodor. Sicul. hist. lib. 18. Ὁ
γὰρ κοῖτος βίος, ὥστερ κατ' ἐμῶν πρηνίσματων διακί-
μεν, ἐσφαλῆς ἀγαθῶν τε κακοῦ τε κυκλῶται
πάντα τὸν αἶονα. Trahit horsum Clemens Strom.
lib. 5. ex Dionysii. Thracis Grammatici in libro
qo trochiscorum sive rotularum significati-
onem explicat; τὴν τε προγὰν, τὴν σπέρμενεν
ἐν τοῖς ἐστὶ δυνάμει, καὶ τὸ ἐστὶ δυνάμει
διδόμενον τοῖς σπέρμενεν. allatis in eam men-
tem Orphei versibus illis:

Θάμνον δ' ὥστε βρολοῖσιν ἐπὶ χθονὸς ἔργα μέμνηται,
Οὐδὲν ἔχει μίαν αἶσαν ἐπὶ φρεσὶν, ἀλλὰ κυ-
κλῶται.

Πάντα πρηνίσματων εἶναι καὶ ἐν μέρει καὶ ἐν ὅλῳ.
Ἄλλ' ἔχει, ὡς ἡρεσται, θέρμην μέρῳ ἰσῶν κρῶτος.
Hinc & celebris ille fortuna rota, de q' Cicero
(qanqam a Fabio, an Tacito, in dialogo de causis
corrupt. eloquent. eo nomine notatus) orat. in Pison.
Nè tam qidem, cum illum suum saltatorium versa-
ret orbem, fortuna rotam perrimecebat. Sed & alii
non pauci. Senec. Hippolyt. 4. 2.

Quanti casus humana rotantur?

Et Tibull. l. 2. eleg. 5.

Versatur celeri fors levis orbe rota.

Plautus item (si Dion. Lambino, & Joan. Guliel-
mo verisimil. lib. 2. cap. 17. credimus) in Tru-
cul. 2. 1.

Vertit sese rota vicissim; stultus est q' id admiretur.

Boeth. consol. lib. 2. c. 1, & 2. Hanc continuum
ludum ludimus; rotam volubili orbe versamus; infi-
ma summis, summa infimis mutare gaudemus. Tu

verò volventis rota impetum retinere conaris. Am-
mian. hist. lib. 26. Quid beatus versa rotæ fortu-
na ante vesperam potest esse miserrimus. Vide ad
lib. 4 § 42. ἐφῆμερ. Qod autem illi rotam, Se-
neca etiam, avdaciùs pavlo, petarum nuncupavit.
Sic enim ille epist. 98. oblitus hujusce petarum, qo bu-
mana jactantur; sibi uni fortuitorum constantiam
spondet

spendet (unusquisque.) & Plutarch. in frag. de virtuosorum miseria; *πεινῶντες καὶ σκοτοδινίους* *οὐδὲν τὸν τῆς τύχης παταύεισθαι.* vide lib. 8. § 5. Mericis autem noster *ἐκκύκλια* istis *ordinaria* vertit. *havi* incommode proflus, siquidem *ἐκκύκλια* dicuntur *vulgaria, communia, obvia* *qaeq.* Helyoh. *Ἐκκύκλιον, τὸ πωλίσχον κυκλῶν.* Et, *Ἐκκύκλια, καὶ ἐκκύκλιον* *τὰ βίον καὶ σωτήριον.* Nec male igitur Cœl. Secundus *thes.* *Ordinarius, ἐκκύκλιος, qd in orbem redit, vulgaris.* Itā Aristoteles *polit.* l. 2. c. 3. *διακονίας ἐκκύκλιος* dixit, *operas obvias* *εἰς* *vulgares* *qasū.* *Ἐπὶ ὧν* *δραγόντων* *τότοις* *μάλιστα* *οὐρανόθεν, οἱς* *πλείστα* *οὐρανόθεν* *ταῖς* *διακονίαις* *ταῖς* *ἐκκύκλις.* *qae* *καὶ* *ἐκκύκλια* *διακονήματα, ibid.* lib. 1. c. 4. *λαμβάνων* *πρὸς* *μαδόν, ἐδίδασκα* *τὰ* *ἐκκύκλια* *διακονήματα* *τοῦ* *πῦδας.* & unica voce *ἐκκύκλήματα, σκοποῖ.* lib. 2. c. 1. sed & *ἐκκύκλια* simpliciter, *polit.* lib. 2. c. 7. ubi pronunciat, *τῶν* *δραγόντων* *ταῖς* *ἐκκύκλις* *ἐκκύκλιον* *χρησίμων* *εἶναι,* *ἀλλ' ἑστὶν* *οὐδὲν* *τὸν* *πόλεμον.* Unde & *ἐκκύκλιος* dicuntur *Ilocrati de pace, οἱ* *πυρρῶντες* *ἦτοι* *ἐπιπυρρῶντες* *ἀνδράπων, plebei* *γινῶν.* Πάλιν ἐν τῶν *ἐκκύκλιον* *ταρᾶς* *πορεύει* *καθ' ἑκαστον* *ἐνιαυτόν.* & *Ἐκκύκλιον* *τὸ* *μυστήριον, mysterium* *divulgare* *εἰς* *in* *profanorum* *aures* *sive* *notitiam* *efferre.* Clemens *strom.* lib. 7. ἢ *ἡ* *ἐκκύκλιον* *χρησὶς* *τὸ* *μυστήριον.* qd *ἐξορραδῶς* *frequentius* *dicuntur.* nec est verò verbo abusive Marcum eò magis hoc vocabulo usum qd rerum istarum, qas tanti faciunt miseri mortales, non solum τὸ σωτήριον καὶ τὸ γνόμενον, ut alibi loquitur, sed & τὸ εὐτελές subindicaret. vide l. 4. § 38, 42.

Ἄνω κατὼ] Itā Plato *Phil.* b. *Ἀεὶ ὅδ' ἀνω κατὼ* *καὶ* *κατὼ* *εἶναι.* Greg. Naz. *orat. pro pauperibus;* *Παύλος* *ἡμᾶς* *εἰς* *τοὺς* *ὀφθαλμοὺς, ἀλλ' οὐδ' ἄλλως* *μεταβλεπόντων* *καὶ* *μεταβλεπόντων* *καὶ* *ἀνω* *καὶ* *κατὼ* *ὁφθαλμοῖς* *τε, καὶ* *μεταβλεπόντων.* & Philo in *vit. Moysi:* *τὸ* *κατὼ* *ἀνω* *κατὼ* *τὰ* *ἀνθρώπων* *πρὸς* *ἀλλήλους.* Indè quāvis Diogeni jocus, qd cum ὁ *ἀνθρώπων* *devers* *facie, sepeliri* *se* *mandasset,* *causam* *querentibus,* *respondit,* *ὅτι* *μετ' ὧν* *ἐκκλινῶν* *τὰ* *κατὼ* *ἀνω* *κατὼ,* *qia* *παρὸ* *ποῦ* *ἐστὶν* *ἐκκλινῶν* *ἐστὶν,* *ut* *qae* *deorsum* *sita* *sunt,* *sursum* *vertantur.* qd loco malim *ἀνω* *κατὼ* *legere.* qomodo & Cambyles minatus est, *Ἀνθρώπων* *τὰ* *κατὼ* *ἀνω* *κατὼ* *δι-σεν* *τὰ* *κατὼ* *ἀνω* *κατὼ.* Herodot. lib. 3. Quāquam potuit & alluisse Marcus ad Heracliti illud, qd τῶν *μεταβλεπόντων* *dixit* *esse* *ὅδ' ἀνω* *κατὼ.* Habes ad lib. 4. § 40. indè Tertullianus *atu.* Marc. l. 2. c. 28. *Qd enim ait* *Heraclitus* *ille* *tenebra-
sus, eadem* *via* *sursum* *εἰς* *deorsum.* vide lib. 6. § 44. *Ἐξ* *αἰῶνος* *εἰς* *αἰῶνα*] qd Hebræi dicere solent, *עוֹלָם עוֹלָם* *אָלְמֵי עוֹלָם* *à* *seculo* *in* *seculum.* *Psalm.* 90. v. 2. & *Psalm.* 103. v. 17. & *וְיָרֵד עוֹלָם* *in* *seculum* *εἰς* *seculum* *Psalm.* 90.

vi. 1. & *Psalm.* 100. v. 5. id est, per secula *qaeq.* Tertull. de *speculac.* c. 25. *Qale* *est,* *ex* *ore* *qo* *A-* *men* *in* *sanctum* *propter* *gladiatori* *testimonium* *reddere?* *eis* *αἰῶνας* *ἀπ' αἰῶνος,* alii omnino dicere *nisi* *Deo* *εἰς* *Christo?* doxologia formulas *Io-* *hannes* *responderit;* *simul* *allusum* *&* *ad* *illud* *Com-* *modo* *pugilem* *agenti* *acclamatum,* *referente* *lib.* 72. Dione. *Νίκας* *νικῶντες* *ἀπ' αἰῶνος.* qd & Rigaltius observavit. Vult itaqe rerum istarum semper & esse & fuisse sortem & naturam eandem; ut mutationibus & vicissitudinibus essent obnoxia, & vertigine perpetua sursum deorsum ferrentur, talēq; esse earum conditionem, ut, qd de *Forse* illi cecidit, *trist.* l. 5. cl. 8.

Sit tantum constans in levitate sua.

Gregor. Naz. ad cives suos in *august.* *constitut.* *Οὐδὲν* *ἀκίνητον,* *ἐστὶν* *ὁμοῦν,* *ἐπ' eis* *τέλεθ* *ὁμοῖον,* *ἢ* *τὸ* *παρὸν,* *ἢ* *τὸ* *μέλλον,* *ἢ* *τὸ* *ἡμέτερον,* *ἢ* *τὸ* *ἀλλόττερον,* *ἢ* *μικρόν,* *ἢ* *μεῖζον,* *ἢ* *χρὶς* *τι* *ἀν* *ἑαυτοῖς* *πρὸς* *καὶ* *τοῦτο* *ἵσταν* *ἢ* *ἀνίσταται* *ἐκ,* *τῶν* *ἀεὶ* *πάντα* *μεταβαλλῶν.*

Καὶ *ἦτοι* *εἰς* *ἑκαστον* *ὁμοῦν*] vide ad l. 6. § 36. & l. 7. § 75. & *supr.* § 1. Hinc autem *leg.* *no-* *vam* *orditur,* sed absurdissime, ut aliās saepe, *peri-* *ocham.*

Ἡ *ἀπαξ* *ἑρμηνεύει*] *h* leg. est enim alterum distributionis membrum.

Καὶ *τὶ* *ἐν* *τῇ* *πρὸς* *τὸν* *πᾶν* *ἄτομον* *ἢ* *ἀτομῶν*] *εἰ* *qid* *unum* *alicui.* *godam* *enim* *modo* *atomi.* *Kyl.* *qi* *&* *locum,* *ut* *mendosum,* *asterisco* *apposito* *nota-* *vit.* *cuncta* *indivisi* *godammodo* *εἰς* *inseparabiliter* *à* *se* *invicem* *pendent.* *M.* *Cal.* *qi* *qid* *legerit* *ex* *versione* *ariolari* *non* *possum.* *D.* *Salmat.* *καὶ* *τὶ* *ἐν* *πᾶν.* *si* *semel,* *inquit,* *omnia* *ab* *atomo* *directa,* *ταῦτα* *λοιπὰ* *κατὰ* *ἐπακολουθίαν,* *reliqua* *ab* *illo* *semel* *constituito* *ordine* *pendent,* *εἰς* *indivisibili* *serit* *invicem* *connexa* *sunt,* *εἰς* *semper* *aliquid* *in* *aliquo* *est.* *qia* *god* *sequitur* *ab* *eo* *god* *præcedit* *generatur,* *εἰς* *causa* *prior* *sequentem* *producit;* *qia* *hic* *Demo* *ab* *initio* *omnis* *or-* *dinavit,* *hic* *godammodo* *atomi* *sunt,* *non* *illi* *Demo-* *criti,* *εἰς* *Epicuri,* *sed* *alii:* *qia* *vimirum* *insecabilis* *ille* *est* *atq;* *indivisibilis* *ordo* *rerum* *ac* *concatenatio* *causarum,* *in* *qae* *semper* *seque* *à* *priore* *dependet,* *ut* *divelli* *non* *possint* *nec* *separari.* *Mavult* *itaq;* *ἀτομα,* *qām* *ἄτομοι.* *Adjicere* *licet* *&* *conjectu-* *ram* *nostram.* *ἑστὶν* *πᾶν* *πᾶν* *ἀεὶ* *τὶ* *ἐν* *πᾶν,* *vel,* *καὶ* *ἐν* *πᾶν* *πᾶν* *ἑστὶν,* *ἢ* *ἄτομοι* *καὶ* *ἀτομῶν;* *vel* *reliqua* *à* *primis* *illis* *pendent,* *atq;* *ex* *serie* *hac* *con-* *tinua* *unum* *qid* *confit,* *aut* *atomi* *atq;* *insecabilia* *cor-* *pora* *pro* *rerum* *initis* *substituenda* *erunt.* *In* *hanc* *suspicionem* *eò* *magis* *propendeo,* *qia* *distributio* *ista* *Marco* *solens* *est.* *vide* *infr.* § 37. & l. 4. § 3. *ἦτοι* *ἑστὶν* *ἢ* *ἄτομοι.* & l. 10. § 6. *D.* *Boor.* *καὶ* *τὶ* *ἐν* *πᾶν,* *legit* *εἰς* *unum* *qidam* *fit,* *sicut* *case-* *na* *scil.* *una* *constat* *ex* *annulis* *gamlurimis* *sibi* *invi-* *cent* *annexis.* itā de genere humano generationis

Τὴ ποτὶ πόλιν, ἢ πῶς οἱ πόλιν ἀποκαταστήσῃ. Post
τὴ ποτὶ διακρίσιν Interpres Anglicanus, & exo-
tematicè legit, πὴ ποτὶ; O homo, quid negotii facessis
tibi? Xylandruxa forsitan securus, q̄ sic prior red-
didit; Quid facitūdu est? quod nunc patitur p̄ficio, cō-
sultande, &c. Veram contextus series ista vix ad-
mittit, & distinctiones à Xyl. ipso in contextu
positæ respuunt omnino. Verto itaque, Facias tan-
dem, & homo, eorum aliquid, q̄a nunc a te p̄ficio, &c. exi-
git. Da mercede vide l. 6. §. 2. & l. 7. §. 54, 55.
& supr. §. 6. & infr. §. 41. & l. 10. §. 12, 33.
nē eadem identidem apposita denno navisem pa-
riam.

Μὴ δὲ ἀνελθὼν εἰς τὴν πόλιν. Vide lib. 1. §. 7.
9. & l. 7. §. 58, 67. & l. 8. §. 1. Epictet. lib. 3.
c. 24. Μόνον μὴ ποιεῖν αὐτῷ μὴδ' ἀναλ-
τὴν ἐν αὐτῇ ἀλλ' ἔργον δεῖναι καὶ μὴδὲ
ἀναδύσθαι, ὅρῳ αὐτὸς ὑμῶν καὶ εὐδαμονοῦν.
Senec. epist. 79. Mac nos oportet agere, & in hoc
ire impetu totu, licet pauci sciant, licet nemo vide-
at. Et, epist. 113. nihil ad rem pertinet, q̄m multi
cogitatione tuam novierint. Optime Plur. de p̄fess.
indis. 'Ei γὰρ ἀληθινὸς ἔσται μὴδὲ ἢ γυναικὸς, ἢ
ῥητῆς κέρτυς, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὸ ἡδὺ, καὶ κρύ-
φα κατ' ἐργασίῃ τῶν πόδων ἐπὶ μᾶλλον οὐκ ἐπὶ
τὸν φιλόσοφον, καὶ φιλόσοφον σμῖνται διὰ τῆς πρῆ-
ξιν τῆ ἀρετῆς καὶ γυναικὸς, αὐτὸν ἐπὶ ἑαυτῷ στα-
τῇ μέγα σεβνέειν, ἐπαινεῖν καὶ ἀκροατῆρ μὴδὲν
ἐδόμῃ. Διὸς ἔν ὁ κατ' ἐκείνῃ δικὸς τῷ δι-
εργασίῃ, καὶ βούλῃ, ὁδῶν, διανοσίᾳ, πικρῶν
πεπρωμένων, ἔσται ὁ ποιῶν τὴν κατὰ καὶ αἰσίν,
ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀνθρώπων, καὶ φροσῶν πανταχῇ, δι-
λὸς ἐστὶν ἔξω βλάπτον ἐπὶ, ὅς ἐστιν ἐλπίς, ὅς
ἐπὶ τῆ ἀρετῆς γενεῖς διαπίς, ἐπὶ ὑπάρ, ἀλλ'
ὅσα αὐτῆς ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ οὐκ ἐν βλάβῃ, ἐπὶ
ἀσπερ ζῶντων περὶ τῆς ἐπὶ διατὸ πᾶσι
γυναικῶν. quemadmodum avtem Plur. ab amantibus
iconem traxit, ita Aristid. in Eicon. à sumentibus.
ἀσπερ οἱ διδόντες σιωπῇ πίνουσιν. quod & Dio
Prus. stat. 27. 'Οἱ διδόντες ἐπὶ ὁδοποροῦν ἐπε-
δὲν ἐλθόντι ἐπὶ κρήνῃ πνῆ, πίνουσιν ἐπὶ καὶ ἑαυτοῖς
ἐμπληθύνοντες, καὶ τὸ διδόντες ἀποβιβάζοντες, ἡσ-
χὴ ἀπαλλάσσονται, ὥστε καθένας, ὥστε εἰπόντες π.
vide Epictet. l. 3. c. 12. ad l. 1. §. 7. q̄i & istos
vanæ gloriæ inhiantes, & famæ popularis avcupes
avidos, scenicis confert; q̄i nisi turbā inspectante
non cantant, non agunt. l. 3. c. 14. 'Ὅς οἱ καλοὶ
τραγῳδοὶ μόνοι αἶμα ἢ δύνανται, ἀλλὰ καὶ πολ-
λῶν. ubi, mali Tragedi, Volfius cur redderet, nihil
video.

Μὴδὲ πῶς Πλάτωνος πολιτείαν ἔλαττε] De
Catone Cicero, ad Attic. l. 2. ep. 1. Dicit tanquam
in Platonis politia, non tanquam in Romuli sæce,
sententiam. Quid Plurarchus in Phocione sic reddit,
ἀσπερ ἐν τῇ Πλάτωνος πολιτείᾳ καὶ ἐν τῇ
Ρωμαίων πολιτείᾳ. Plurarchus.

quam finxit politia idem, tanquam unquam reperta
est, aut repertam unquam unquam icti p̄fessit. Theo-
doret. therapeut. l. 9. 'Αλλ' ὁ μὲν φιλόσοφος πεί-
θε νόμον ἐννοῖ, καὶ τὸν νόμον πείθεται, ὁ δὲ
πολιτικὸς ἢ πολιτικῶν, ἢ ἐξουσίᾳ, ἢ ἀσπῇ, ἢ γαστριμαρ-
χῇ ἄλλω, ἢ βέλῳ, ἢ δόλῳ, ἢ ἐλπίδι, ἢ ἐκ
ἀνδρῶν, ἢ γυναικῶν, ἢ τῶν, ἢ πρὸς τῶν, ἢ λόγῳ
ὁρτοδραμῶν, ἢ λόγῳ ἀμύνων, καὶ τῶν δὲ βούλων
τῶν νόμων. Hinc apud Athenæum ille dīpnosor.

l. 11. 'Εοικὼς ἔν ὁ Πλάτων μὴ τοῖς ἄνδρα-
ποις γαστρίᾳ τῶν νόμων, ἀλλὰ τοῖς νόμοις αὐτῶν δια-
πλάττειν, ὥστε καὶ ἡγεμονίᾳ καὶ χρησιμότητι
ἐρεῖ, ἔν, ἀπὸ τῶν νόμων, ταῦτα καὶ γαστρίᾳ, καὶ
μὴ ταῦτα ποιεῖν τοῖς νομοφίλοις, ἀλλὰ τοῖς ἄνδρα-
μαρτυροῦν ἀντινομίᾳ. q̄a postrema eruditus in-
terpres minime assensurus est. debuit, inquit, Plato
imitari non vota facientes, q̄i impossibilia s̄ape optant
sibi, sed eos, q̄i res p̄fessibiles suscipiunt, ac
moliuntur. Quam iniquior forsitan hoc nomine Pla-
toni atq̄e aliis rerum publicarum ideas delineanti-
bus Gregorius Naz. (non solus tamen is) q̄i in
Julian. inveni. 1. Πῶς δὲ διαμαρτυροῦν ἀξίον τῶ-
ν, ὅς ἀπὸ πλεονεξίας τοῖς νόμοις ὀφείλου-
νται διαμαρτυροῦν; Non possum avtem erudito inter-
preti Anglic assensurum, q̄i ista cum segenibus tan-
quam ex aliena persona à Marco prolata existimar.
Sunt enim Marci ipsius, cum qem alloquitur invi-
tantis ad id quod est naturæ ipsius consentaneum
agendum & conandum, quantum in se est: monen-
tisq̄ simul animum nē despondeat, etiamsi non pos-
sit hominum mores ita reſingere, ut reipub. Plato-
nicæ inducendæ spes detur, avt eam hominum in
beno promovendo conspirationem experiri, q̄a in
ea, quam Plato sibi finxit, republica expectari pote-
rat; sed successibus etiam leviusculis & processibus
perexiguis contentus agat, p̄gredatq̄ nihilominus in
instituto. quod idem & de se, p̄fessitq̄e suo, cuique
ſuadere conatur, l. 5. §. 9.

Ὅς ἢ μικρὸν πὴ δέ] Non est parum, inquit, si
vel parum studio tuo proficere poteris, in tam am-
pla validaq̄e hominū morūq̄e corruptela; si vel
supprimere saltem valeas, quod corrigere non datur.
Siquidem dogmata tenacius animi medullis infixā,
imīs de pulmonibus revellere p̄ofius, plus q̄am
Herculeus labor fuerit; quod tamen nisi fiat, nihil
liberè ac lubenter, sed servo fucorq̄e affectu pera-
gitur, quicquid à talibus p̄fessatur. Male ista cepit
accipitq̄e Xyl. dum legit Δόγμα γὰρ αὐτῶν πᾶσι
ταῦτα εἶναι; veritq̄e, Musas aliquis illorum sumit pla-
citum? sed & Xylandri vestigiis insistentem Anglos.
cum πᾶσι illud sit ὁρτοματικόν. Equis enim dogma,
sive iudicium, illorum natura est? Senec. de ira l.
2. c. 10. Numquid ille cuius navigium multam, un-
dique laxatis compagibus, aquam trahis, navis ipsiq̄e
navigio irascitur? Occurrit potius; & aliam exclu-
dit undam, aliam egerit, manifesta foramina perclu-
dit,

C. 25. Ὅπως, ὅτι οὐ σαυτὸς ἐννοεῖται παρῶν, οὐ σαυτὸν δίδωμι; & mox, καὶ δὴν ὅδ' ἐννοεῖται μῆτις, ὅτι ἐαυτὸς δίδωμι, ἐαυτὸν ἐννοεῖται μῆτις. τοῦτο, τὰ δυνάμει ἡμῶν δίδωμι καὶ ἐννοεῖται. Talem sibi procuraverat ἐννοεῖται Pellaeus ille, qui

et stuat infelix angusto limite mundi,

U. Gyari clivus scopulis, parvæq; Scripbo.

Juvenal. sat. 10. atque hoc est vere ἐννοεῖται τὸν κόσμον, uñ Epictetus idem, sed sensu paulo diverso dixit l. 3. c. 16.

Τὸν ὅλον κόσμον περιελθεῖν τὴν γῆν] quod animo percurrere, Seneca ep. 71. vide l. 7. § 47. & l. 13. § 1.

Ἀγῶνις ὅτι τὸ πρὸς τῆς φύσεως] vide l. 4. § 3, 50. Greg. Rom. in Job. l. 7. c. 10. Et immensum est, quod sine termino sequitur. Et parum est, quicquid finitur. Longum quippe nobis ridere non debet, quod cursu sui temporis tendis ut non sit: quod dum per momenta ducitur, ipso hoc momenta sua quae differunt, impellunt. atque ante tenerè cornitur, inde agitur, ut non teneatur.

§ 33 Παῖρα ὅσα ὁρεῖ, ταῖς αἰσθητικαῖς] quod videt ad l. 2. § 12. & l. 4. § 48. & l. 7. § 25. Seneca epist. 71. Omne humanum genus, quodque est, quodque erit, morte damnatum est. Omnes quae usquam rerum possunt, urbes, quaeque alienorum imperiorum magna sunt deserta, ubi fuerint, aliquid quaeritur, et vario exitii genere tolluntur. alias destruent bella, alias desidia paxque ad inertiam versa consumet, et magnis opibus exitiosa res, luxur. Omnes hos fertiles campos repentina maris inundatio abscondet, aut in subitam cavernam coincidentis solis lapsus abducat. quid est ergo quare indignor, aut doleam, si exiguo momento publica fata praecedo?

Ὁ ἰσχυρὸς ἀνδραγαθὸς] Vide ad l. 2. § 14. & l. 4. § 50. Hieron. in Nepot. Si nongentos excederemus annos, et Methusala tempora nobis donarentur, tamen nihil esset praeterita longitudo, quae esse desisset. etenim inter eam qui decem vixit annos, et eum qui mille, postquam idem vitae finis advenerit, et irrefragabili mortis necessitas, transactum omne tantundem est. Augustin. de verb. Dom. serm. 42. & homil. 1. & 18. & de 10. chor. c. 2. Tota vita brevis est; et prima infantia usque ad decrepitan senectutem, spatium breve est. Quod tam diu vixeris, quid adeo profuisset, si hodie mortuus esset? Si adhuc viveret, et hodie moreretur, quid illi vita longitudo profuisset? quid enim diu est, ubi finis estis quantum est in hac vita, quod eris aliquid finitum? quicquid fuit futurum, ubi praeteritum factum est, iam tale habetur, ac si non fuerit. Gregor. in Job. l. 19. c. 2. Si ab ipso humani generis exortu usque ad hoc tempus, in quo sumus, mentis oculos ducimus, omne quod finiri potuit, quam breve fueris videmus. Penam enim gemibos hominem a primo decem mundi conditum, usque ad hodie

etiam diem vitam ducere, hodie tamen eandem vitam, quam quasi longam ducere videbatur, finire: ecce finis adest, praeterita iam nulla sunt, quia cuncta transierunt. futurum in hoc mundo nihil est, quia nullum ad vitam vel brevissimum restat momentum. Ubi est ergo longum tempus, quod inter initium finemque depressum ita consumitur, ac si nec breve unquam fuisset. Seneca epist. 49. Meo amisse te video: quid enim non modo est, si recorderis? modo apud Sotionem philosophum puer sed i: modo: causas agere cepi modo desisti velle agere, modo posse. Infinita est velocitas temporis, quae magis apparet refficientibus. Nam ad praesentia intueus fallis: adeo praecipitis fuga transito levius est. Causam huius rei queris? quicquid temporis transiit, eodem loco est: pariter adfiscitur, una jaces: omnia inde in profundum cadunt. Et alioqui non possunt longa intervalia esse in aere; quae tota brevis est. Idemque ep. 99. Omnes quantum ad brevitatem aevi, si universo compares, et juvenes, et senes, in aequo sumus. minus enim ad nos ex omni aetate venit, quam quod minimum esse quis diceret. quoniam quidem minimum aliqua pars est; hoc quod vivimus, procerum nihil est.

§ 34. Δι' ἵνα φιλοῦν] quae amant. Xyl. imò, propter quae amant, alios scilicet. atque ita Cas. et Lugd. πολὺν, quasi mens esset, propter quae succensens aliis. quod πολὺν ταῖς potius diceretur.

Τυμὴν ὁμοῦ καὶ τὰ λυγρὰ αὐτῶν] vide l. 2. § 12. & l. 3. § 11. & l. 7. § 62. Seneca ep. 47. (quam transcripsit, more suo, tacito auctoris nomine, Macrobi. Saturn. l. 1. c. 11.) Quomodo stultus est, qui caprius equum, non ipsum inspicit, sed stratum ejus et frangum: sic est, quiboniam ex veste, aut conditione, quae vestis modo nobis circumdata est, aestimandam putat. Et ὅτι ἵνα φιλοῦν πολὺν λαμπρότητα, ὅτι πολὺν αὐτῶν, ὅτι πολὺν αὐτῶν καὶ τὴν αὐτῶν, ὅτι τὴν αὐτῶν γὰρ τὴν αὐτῶν. Socrates apud Stob. tom. 2. tit. 1. quod Plutarchi nomine exhibet, Aeneas. meliss. l. 1. c. 31. Seneca idem ep. 41. Quid est stultius, quam in homine aliena laudare non facinus meliorem equum avari frangi. Et epist. 90. Quod de veste dicit. idem de corpore me existima dicere. Nam hoc quoque natura, ut quandam vestem, animo circumdedit. Vestimentum ejus est. qui auctum unquam vestimenta aestimavit arcu? nec bonum, nec malum vagina gladium facit. Itaque ut idem epist. 80. Omnium astorum personata felicitas est. conzonet illos, si despoliaverit. Equum comparat, solus jubet stratum, deinde vestimenta venalibus, ut quae vicia corporis laacent. Hominem involutum aestimant Mangones quicquid est quod displiceat, aliquo lenocinio abscondunt. itaque ementibus ornamenta ipsa suspecta sunt. sive crux alligatum, sive brachium aspicies, nudum juberes et ipsum tibi corpus ostendi. Vides illum Scythia, Sarmatia ut regem, insigni capitis decorum

decorum? Si vis illum aspicere, totumque scire quid sit, fasciam solve. Si ponderare se voles, sponde pecuniam, domum, dignitatem, intus teipsum considera. Quid ad rem pertinent multa saginata, unus omnes colorist quid ista vehicula celsata

-instrati ostro alipedes, piliisque repeti;
Aurea pectoribus demissa monilia pendenti;

Tecti vero fulvum mandunt sub dentibus aurum.

Ista nec dominum meliorem facere possunt, nec mulam. Idem ep. 87. quod Flaccus, serm. l. 1. sat. 2.

Regibus hic mos est ubi equos mercantur,

* τοι Λιψ.

ορω, viis. Inspiciunt: ne si facies, in saepe, decora perpetam.

Molli sulca pede est, emptorem inducas hiantem,

Quod pulcra clunies, breve quod caput, ardua cervix.

Hoc illi recte, ne corporis optima Lyncis Contemplant oculis; Hypocri caciior, illa

Quae mala sunt spectes.

quae verè mala, quae mentis malas: haec enim sola verè mala Stoz. Nec desunt nostri. Joan. Chrysost. edit. Savil. tom. 7. orat. 2. π ποτ' εδν ιππι

αρετη; δεα το χροσεν εχεν χαλιον, η τελαμονας τοισις, η γραμματων θρονον εν ονεικων νη

ματων συγκεχυον, η ταπεινας ποιικις η χρυσος πασας η παλαρα λιδοκόλλητα, η ποικιλις χρυ

σοις χρυνοις συμπαλαμυθους η το δεσμικον εδ, η ευοκελις, η βασιλειν ευρυθρια, η οπλεις εχεν

ισαυα ορεπικους θροναυ, η ανδρειαν καλικοη τιω εο αποθρηιας μακραις, τιω εο πολλοις αμολυ

σαι, η δυναδς η εο παροαξαι η πολλη φαίνεαδς τα παροαματ, η τεταπς θρονοις οαζειν τω ανααατω; εν ευθυλον οπ ταυτα ισαυα αρετη, εν

επεινα; π δε; θρον η ημεθων ποιας φαίς αρετω εδ; ο η δυναδς μετ' ευκολιας εχδοφορειν, η βα

δριας τας οδδς διαυιν, η πιδας εχεν τερροτη πιτρας μυκηδνς; μη τα εζωδεν αυτις επικα

μλια σωλεειν π περς τιω οικεαν αρετω αυτ' φησιν; εδαμω. αμπελον η ποια δαυμασμεδα; τιω πτς ούλοισ κομωσαι, η πτς κλημασιν, η τιω

τω καρπυ βειδομυλς; ποιας η αρετω ελαας εινα φαεινς οταν μεγαλς εχ η το κλαδς; η πολ

κλω τιω απο ης ουλλαν κυλιω, η οπ τιν οικειον καρπον δαμλν η παλαχς διασπαρμυθον εμφαίνη; οτω δη η οπ ης ανθρωπων ποιαμρ. διακειτη

σωμρ τιω αρετω τιω τε ανθρωπος, η βαδελω εδ; κηελω νομωμρ, τιω αυτη λυματωμυλς η εν οδν αρετη ανθρωπος χημλδα, ινα πωριαν

δισκς εδε υληα σωματς, ινα φοειθης νοσρ; εδε η ης πολλων λαπολνις, ινα λαδνς οδδαν ποηεινς εδε το ειν απλως η εινη, ινα φοειθς

οι γηνηται ο δανατ; εδε εδαμλδα, ινα δαλειαν εφνς; αλλ η ης αληθων δογματων εκπ

βεια, η η ης τον βιον ορδοτης. vide ad lib. 6. § 40.

* Οση ειναις] quae est illa opinio? Xyl. imò, quod l. 11. § 17. μεθ' ου νους; quanto cum factu? & l. 12. § 17. μετ' εθωρας. grande scil. ac grave

quippiam, & quod magni faciendum sit, fecisse sese opinantur ac prae se ferunt, ubi aliquem vel perstrinxerint, vel collaudarint. atque hoc est quod Marcus l. 10. § 13. dicit, hos in aliorum laudibus vituperisque

ορδωλδα, Euripid. Glauco, referente Stob. tom. 2. tit. 22.

Βαρύ τὸ φρόνημα, δινοῦς ἀνθρώπου κακόν. Fastum mali hominū, res est intolerabilis.

§ 35. Ἡ ἀποβολὴ τῶν ἀνὸ τοῦ εἶναι, & μεταβολῇ Senec. ep. 71. Quicquid est, non erit; nec peribit, sed dissolvetur. Nobis solvi, perire est. proxima enim intuemur: ad ulteriora non pervenit mens bebes. vide lib. 7. § 18. 23. 25. & lib. 8. § 18.

Καθ' ἣν πάλιν χαλῶς ἵσταται] vide ad l. 3. § 4. ἀγαθὰ ἢ πόνους.

Ο ἢ πάντα] id illud Lugd. ejecit. ego retineo & expleos sed & in locum suum, unde excidit, re-

stituo, legendo, η ὅτι π.

Εν ποσῶν τοῖς] inter tot Deos. Atque Stoicis una νουφ. ἡν, una anima universalis intellectioni praeiata. l. 4. § 40. & l. 6. § 14. & l. 9. § 8. i. c. Deos anim. Vide Epiphan. ad l. 4. § 18. Itā differē Lacr. l. 7. Zenon. si Lipsii distinctionem de Stoic. Physiol. l. 1. c. 9. Ambrosii Camald. versionem sequimur; ἐν τῇ εἰς.

καρμυλιν, η Δία, πολλὰς τε ἐστρας νομαστας ορεστωμλδα. Verum ego, cur interponendo recepta sollicitetur, nihil video. ἐν τῇ εἰς, η νῦν, &c. sin moreatur, ενα potius legerim. Ad manum interim adest conciliatrix ratio. Deum summum unicum agnoscebant, qem & Δία five

Ζευτε nuncupabant, mundi istius conditorem, πάντων δημιουργόν, η ἀρδαρην μόνον. alios interrim Deos inferiores statuebant εδαρδς, corruptelae obnoxios, five (ut Plut. de commun. notis eisdem decidentis) πολλὰς fusiles, ὅσων κρείνους η κατ'επεινς,

tanquam si cerei aut flannei existerent. in his & astra ponebant. Itā Plut. de Philosoph. placit. l. 1. c. 7. Θεόν η η τὸν κόσμον, η τὸν ἀστέρας, η τὸν γλῶ, τὸν δ' ἀνωτάτω πάντων νῦν ες αδδς. Verum Epiphan. haeres. lib. 1. haeres. 5. Deum asserit Stoicos in hac quasi membra quaedam dispersitos. Μελέων η τὸν μίαν εἰς πῶν εἰς πολλὰς μεμεγς

εστας, εἰς ἡλιον, η σελυλιν, η ἀστρα, εἰς ἡνυλιν, η ἀσρα, η τὰ αλλα. vide l. 8. § 19. & l. 12. § 28. vide & Athenag. in legat. pro Christian.

Εὐρεθῆν] reperta est, existit. ut supr. § 8.

§ 36. Τὸ σαμῶν] Vide supr. § 14. & l. 8. § 24.

Γράσεις] Itā l. 8. § 37. γράσεις πᾶν τὸν. Πάρεσι γῆς τὰ μαρμαρα] nullei terra. Cas. calli. Xyl. Aliā ratione Philo de provid. γῆς εἰσιν ὁγκοι

Y. 4

(terra

(terra tubera sunt) *ἔτι ὅν σωματὸς καὶ ἀδίδακτο*
πύλεμα. Theodor. Prodrum. in provident.

"Εὐρημα κύνος ἢ σιγάσθ' ὑπερβύσθ'.

Ὁ μάργατος κύμα φαύλον ὄρεον.

Λίθοι τὸ σὺμπαρ, οἱ χρυσόγοντες λίθοι.

Ὁ λαμπρὸς δίκτος ἐν πύλῃ καὶ ἐξέων,

Ὁπλὸν τε πλίνθον, καὶ λίθον ἐξομῶν.

Ἰσὺς πύλῃ, γῆς ἐξέων, γῆς πάντες λίθοι.

Τὴν γῆν ἢ πύλῃ, καὶ σῶμα, ἐκ αἰσθητῶν

Augusti hominis purpura, inventum est canis;

Libido, margarita, vilis ostrei:

Summa est la illis, quod glabell'a saxa sunt.

Ex calce, lignis, splendida ornata domus,

Cosq'q' latere, fossiliq'q' marmore est.

Calx nata terra, ligna, lapides terra sunt.

An terram honorans, erubescere hanc velis? Svart.

Ἰπποκράτης ὁ χρυσός, ὁ ἀργυρός. f. ὁ χρ. [χ.]

ὁ ἀργυρός. facies autem subve sedimentum terra ita

vocat, quia inter liqandum subsidit, quod est purissimum

metalli atq' pretiosissimum; quomodo in vino

& urina solet τὸ χρυσάκι, sive ἡ χρυσάκη, vo-

cabulum Henrici Stephani thesauri adiciendum,

cum ex Marco; tum ex Helychio, apud quem repe-

rias. Ἰπποκράτης, χρυσία, χρυσ. & Σκαρπία, ἡ χρυ-

σθία ἐν [ἰσὺς χρυσί] χρυσάκι. ita enim locum

illum defectum integrandum sentio. Sed & ex La-

ert l. 7. q. in Zenon. ait Stoicos eadem ratione dixisse

χρυσάκιον πάντων τῶν γῆν. quoniam nec hi

soli. nam & Porphyre. de abstinens. l. 3. nos ait

mundi inferioris χρυσάκιον οἰκεῖν. & Synes. de

provident. l. 1. τῶν χρυσάκιον ὅτι ὄντων, mundi

inferiora ista appellat. Levcippus item apud Her-

miniam in Philos. irrif. τὰ πικρὸν καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον καὶ τὸ χρυσάκιον

gas cupiditas nostra caliget, terra, quae quicquid utile
 futurum nobis erat protulit; istas defecit & mer-
 sitis est, ut noxiis rebus, ac malo gentium in medium
 prodituris, toto pondere incubuit. Qod Plinius nar-
 bist. l. 33. praefat. Haec summa sui parte tribuit,
 quae profuit. illa nos premunt, illa nos ad inferos a-
 gunt, quae occulit autem demerfit. Sed non aliter sa-
 tis, si Senecae credimus, qui mox ibidem. Possum de
 rerum natura queri, quod aurum argentumque, non in-
 terius absconderit, quod non majus, quam quod detrabi
 posset, pondus injecerit. Idem denique ep. 92. de vi-
 ro bono Aurum argentumque illis, in quibus jacere
 tenebris dignissima, non ad hunc aestimas splendo-
 rem, quod imperitiorum verberant oculos: scit erui de coe-
 no, ex quo illa secrevit cupiditas nostra, & effodis. In
 sacris literis, divitiae, quae istis cumprimis constant,
 עֲשֵׂיִם voce composita id est, densum lutum

sive caenum dicuntur. Abacuc. c. 1. v. 5. sed &

עֲשֵׂיִם i. e. faeces, sive χρυσάκιον, ut Mar-

cus istic, Sophoniz. c. 1. v. 12. si Drusio fides:

proverb. class. 1. l. 2. prov. 28. quoniam eod loci,

concretum esse super faeces: vel de securitate ac fi-

ducis, cum Piscalores vel de oblatione in malis,

cum Junio, & pace tranquillitateque jugi natā, malim

intelligere: ex gemina ferē formula, quae Jeremiae

c. 48. v. 11. reperitur.

Τετρία ἡ ἑσθία] vide ad l. 6. § 12.

Τὸ πνευματικόν] etiam quae spiritu constant, Xyl.

etiam vita sua. Cal. i. e. anima, quasi πνευματικόν le-

gerit. τὸ πνευματικόν, est formale, sive quod forma

rationem obtinet: Opponitur enim τῇ σωματικῇ

ὅλη τὸ πνευματικόν, sicut τὸ ὑλικόν τὸ αἰσθητὸν,

l. 4. § 16. & l. 5. § 13. ubi idem planē quod ἴστικ

argumentum tractatur; & l. 7. § 29. & l. 8. § 9.

quod l. 12. § 10. ὅλη καὶ αἰσθητὸν dixit. & ibid. §

18. αἰσθητὸν καὶ ὑλικόν. πνεύματα verò forma sunt.

l. 12. § 30. πνεύματα καὶ σωματικὰ.

Ἐκ τούτων εἰς ταῦτα μεταβάλλον] quia nimi-

rum elementa, ex quibus & spiritus ipse sive anima

juxta Stoicos conflatur, in se invicem transmutan-

tur. vide l. 4. § 21, 46.

§ 37. Ἄλλος τὸ ἀθλὸν εἶν καὶ χορηγεῖν] So-

crates apud Suidam. tom. 2. tit. 4. τίς παιδίοις μι-

κρά πεπραγμένος εἰς τὸ κλαῖεν ἱκανός. Apost. ad Co-

rinth. ep. 1. c. 10. v. 10. Μὴδὲ χορηγεῖτε, καθά-

περ καὶ πνεῦμα αὐτοῦ ἐχορηγεῖ.] de Israelitis loqui-

tur in eremo subinde ex occasione gavis murmura-

rantibus.

Πιθηκισμὸς] imitationis. Xyl. dissimulationis.

Cal. at Suidae πιθηκισμοὶ sunt ἀσάτοι καὶ χαλαροί.

μαζα. (apud quem pro μινικῆς, ut vixis leg.) ex

Aristoph. in Egis. ubi Cleon adversarius suo;

Ὅμοι τῆς αἰσῆς, διὸς πιθηκισμοῦ καὶ ἀσάτου;

& mox: Ἄλλ' ἔχ' ὑπερβαλεῖς με θυμίας.

Et.

Et apud eundem in Vesp.

Ταῦτα ἰδὼν, ὡς ὃ μακρὸν ἐπαθήσασα·
paululum adulatus sum. Verum Marco παθηκίεν
viderur esse *smiarum more*, qz gesticulationibus van-
nis ludos faciente, *nugari*. qd Apollodor. in A-
delph. dixit

·-ἐν πιδήκοις ὄντα δὲ Πύθικον 72.---

hoc est, *inser nugaces nugacem esse, sive pariter nugas meras agere. habes supr. ad l. 9. § 3.*
 siquidem summa risus lususque foliis gratia in ædibus habetur. Plutarch. in *adulato*. *ὄρας τὸν πιδνικὸν ἢ δῦρα* τὴν πλὴν *ὀρίαν* φουκάπειν, *ὡς ὁ κύων, ὡς δὲ βασιλεύειν, ὡς ὁ ἵππος, ὡς δὲ ἀρὲν τὴν γλῶσσαν, ὡς ὁ βόας* ὕβειν ἐν φέρῃ *ἢ βασιμαχοῦντας, καὶ πωπιδίας ἀνέχεσθαι, γίλαστο* ὅρανον ἐμπάρονον. facere tamen pro *Xylandro* versione videri possit Epicteti illud *enchir. c. 35.* quod idem totidem ferè verbis habetur & differt. l. 3. c. 15. ταῦτα πάντα ἐπακταίμεθα, ἀρχὴ ἐπὶ τὸ ἀλλεῖν· ἐῖς δὲ μὴ, ὡς τὰ πάντα, ἀναγραφῆς, ἀ νῦν μὴ παλαῶς παύει, νῦν δὲ ἀλλήλας, νῦν δὲ μοιρομαχίας, εἴτα σελπίζει, εἴτα τραγωδοῖ· ἔτι καὶ σὺ νῦν μὴ ἀλλήλας, νῦν δὲ μοιρομαχος, εἴτα ρίπτει, εἴτα φιλέσθω, ἔτι δὲ τῇ ψυχῇ ὑδὲν, ἀλλ' ὡς πιδνικος, πῶσος δέ αν, πῶ αν ἰδὸς, μῦθον, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλης σπ· ἀρέσκει, τὸ συνήδες δ' ἀπερίσκει. verum qid est hoc vago & defultorio viæ inikinito nugacii? vide l. 4. § 16. Idem l. 2. c. 4. de philosphorum professo, sed viæ iniquatissimæ homuncioniæ: Ἀρχήν μου τῶντων νοῶν, μοιχὸς ἰδοῖ, καὶ ἀπιστος, καὶ ἀπὶ ἀνθρώπων λυκος ἢ πιδνικος. τί γὰρ διαφέρεις Diogenes *epist. 17.* cuius initium, an inscriptio, cum intercederit, ita potest relinui. [*Ὁ κύων τοῖς ἑλλήσι νομοκαυδίας ὀνειμίζειν.*] ὑπάρχει δὲ τῷ ὕμνῳ, καὶ ἐγὼ μὴ λέγω. οὐτως γὰρ τοῖς μὴ ὀφείσιν ἀνδρῶσι, τοῖς δὲ ψυχραῖς πιδνικος, καὶ σπασαῖς ἀνέχεσθαι, γινώσκειται δὲ ὑδὲν. reliqua ferè tota *epistola* πιδνικῶν illorum graphice describit.

Τί τέπων χαλνόν] ad t. 7. § 1.

Τί τί ἐξίστησι] *quid terreste?* Xyl. *ad quid obstu-*
pescis? Cal. *Malim, quid te percellis? sive de mentis*
statu dimoveri?

Ἄλλα ἢ πρὸς τοὺς θεοὺς ἢ κατὰ ἀπλυστέρ ἢ
 χεστότερος γὰρ.] *Quin & jam erga deos simplicior*
& maior es factus. Xyl. quasi eximie legeretur. at
 Lugd. ἡμῶν recté. gem & Cal. securus est, esto
 jam tandem erga Deos simplicius ac benignius af-
 fectus.

**Ἰὼν τὸ ἑκατὸν ἔτη* vide ad l. 3. § 7. & l. 6. § 23. & l. 12. § 35. potest autem hæc clausula fuisse à prægressis se juncta; & hoc velle, opera naturæ lustris brevioris spatio an prolixiore, nihil interestesse; cum eadem visurus sis.

§ 38. Ἐκεῖ τὸ κακὸν] vide *supr.* § 4. Ὁ 201

§ 39. Από μᾶς πρὸς τοὺς πατέρας].
vide l. 6, § 36.

[Ὡς ἐνὶ σώματι] vide ad l. 4. § 40.

'Ἐπισυμβαίνει] vide ad l. γ. § 8.

Tί ἐν ταύτῃ τῇ ἡγεμονικῷ λέγεις; τί δὴ πκαε, ἐφ' ὧραυ, ἀποκρίνη, συναγελάζη, βόσκη]. Quid ergo perturbaris? menti tua dicte, mortuus es, peristi, effertus es, simulas, es in actu, alerti? Xyl. illud advertit vocabulum θνεϊσμου, qod in periocha legenti inferctum sensum facit extensom, istuc esse retrahendum. & est prorsus. sed πθνεϊσμου leg. &, me avatore, ultimo loco potius collocandum. At Caf. (qi à præcedentibus, illa πθ ηγεμονικῷ λέγεις &c. divellit, tanquam aliò spectantia) Dicte parti illi ratione prædita, mortua es, corruptio apprehendit te? num ex hac enucleamenta egeris? num pecudum ritu depascitur? ut nimirum corporis infiste morti obnoxia sit. Ità τὸ φθείρειν vult ea esse corruptæ affectum, qz interium rei corruptæ asserat : quon de mente aliâ ratione τὸ φθείρειν dicatur Marco sup. § 2. vult legi, ἀπκρίνη, βόσκε; (nam τε συναγελάζη rationem nullam habuisse videtur.) & novum ista conficere ᾠρτήματα. vult deniq; τὸ ἀποκρίνειν illud exercendi significum habere. D. Booc. autem aliter ista interpretatur. siquidem argumentum superius ad τὸ ηγεμονικῷ claudit. tanquam si scriptum esset, τί ἐν ταύτῃ τῇ ηγεμονικῷ; Quid mentie tuæ consturbaris? inde avumat & ipse novam sequi materiam, cujus verba sic concipienda sint. Λέγεις, πεδιώρικα: ἐφ' ὧραυ, ἀποκρίνη, &c. Dicte contemplans, live, in contemplatione versatum te. verum corruptus es, simulas, pecudum ritu degis, effertus ser. ἀποκρίνη certe istic bistriōnem agere mihi significare videtur; eo sensu nimirum qd ex carmine Petron. Joan. Sarisber. dixit, politerat. l. 3. c. 8. totum ferè mundum bistriōniam exercere. quāq; nec spreverim ipse prorsus, qod Caf subindicit, ut ἀποκρίνη in media forma significatu activo legatur. qd magis già Marcus ipse l. 6. § 14. τιμωρ, ingit, ἔτε το συναγελάζεις, ἔτε το φείδεις εστο πδ ομοιον τῷ ἀπκρίνειν τῷ πετιόμαλα πῆς προφῆς. qod autem πθνεϊσμου dicit, Epistetus forsitan explicabit, qv de evidentijs rerum oppugnantis bus, ait, differt. l. 1. c. 5. ἐπιτέμνωτο το αὐθιμων αὐτῶ, κ; κατὰ πλίκον; κ; το λοχόν ἐν ἀποτίμηται, ἀλλ' ἀποπθνεϊστω. Vel Cranor etiam apud Plur. ad Apollon. nam πεθνεϊσμός τῷ ηγεμονικῷ est idem Marco, qd Craniori πθνεϊσμός τῷ ψυχῷ, in illis; πεθνεϊσμός πδ εἰκός, ἐπει μὲ σῶμα πῆσιν, εσταυδα & ψυχῷ. Verum locus insigniter depravatus videtur. Nec certi qiò statueren avim. D. Salmas. de hoc loco pro literas consuluit, de θνεϊσμου huc retrahendo consentit: periodum tctum sic concinnandam censet. Τί ἐν ταύτῃ, μή τι τῷ ηγεμονικῷ λέγεις, τί δὴ πκαε, ἐφ' ὧραυ, ἀποκρίνη, συναγελάζη, βόσκη, θνεϊσμου, νεῖσμου; nunquid ηγεμονικῷ τῷ δικῷ; qd mortuum est, qd corruptum, qd aliud agit aliud simulat, qd congregetur, pascat.

& supra § 27. *Δουλεία τυρόντων*. Sic nimirum servi & mancipia sunt, suntque revera avarum rerum, quas tanta cum anxietate requirunt, & quibus *ἄνθρωποι* *παύσονται*, ut Marcus nosser, l. 5. § 1. Flaccus l. 1. epist. 10.

Imperat aut servus collecta pecunia cuique,

Tortum digna sepi potius, quam ducere funem.

Hoc est quod Seneca epist. 8. ex persona fortunæ muneris enixe anxietate avocantur. Hoc miserrimi fallimur: habere, nos putamus; habemus. i. e. putamus res esse in nostra potestate; cum nos potius in illarum potestate sumus; dum illarum servi & quasi mancipia sumus.

Καὶ εἰς τὰ ἐφ' ἡμῶν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν] Avg. de grat. Christ. l. 1. c. 15. *Cur petitur, quod ad nostram pertinet potestatem, si Deus non adjuvat voluntatem? & de pecc. meritis. & remiss. l. 2. c. 6. Quis optat, quod in potestate sit habet, ut ad faciendum nullo indigeat adjumento? Tūc ὅτι, ὁ ἐξ αὐτοῦ τὴν ἔχον, πεισισθεὶς ἐκ τῆς μάταιας παρ' αὐτὸν λαμβάνων.* Epictet. l. 1. c. 9.

Οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν] Indē l. 1. § 17. *συλλαμβάνει* *θεὸς* *ἡμῶν*. Sed difficultas patet Marco Pavlo nosser ad Rom. c. 8. v. 26. *τὸ πνεῦμα συναρπάζει* *ὑμᾶς*. vicissim auxiliatur; quasi mutuas confert operas. Itā & nos Deo *συνδράμει* oportet: Ap. ad Cor. ep. 1. c. 6. v. 1. & nobis operantibus *συνδράμει* Deus. Marc. Evang. c. 16. v. 20. unde & Apost. de se ad Cor. epist. 1. c. 15. v. 10. *Πεισισθεὶς ἐκ τοῦ κυρίου πάντων ἐκπορεύων* *ἐκ ἐγὼ δὲ γὰρ οὐκ ἔχω* *ἐγὼ* *ego*; vel, non solus ego (quomodo ad Gal. c. 1. v. 10. *Ζῶ ἔτι, ὡς ἐγὼ*, quāquam de loci illius interpunctione ambigi merito potest) *ἀλλ' ἢ χάρις τοῦ θεοῦ, ἡ σὺν ἡμῶν*. nec gratia Dei sola, nec ipse solus; sed ipse cum gratia, gratia cum ipso est cooperata. Bern. de grat. *ex lib. arb.* Itā nec gratia divina cum agnoscit, ingratis, nec opus fretus divina, excipit otiosus; verum & opus gratiam numini tribuit, & bene etiam operam suam contribuit. Hoc Epicharmi illud;

Τὸν πόνον πολλοὺς ἡμῶν πάντα ταῦτα οἱ θεοὶ.

Dii sunt labore dotes esse venales volumus. Grot.

Καὶ τ' ἑργαζόμεθα πάλυ οἱ αἰτίαι, ὅτι ἀδυνάτουσιν

Τῷ δὲ θεῷ νουθετοῖσι καὶ ἀνέρες, ὅς κιν ἄρρη.

Ipse sudantem & clementius officium Dei:

Ignatum odetum pariter superique hominēque.

Method. oper. l. 1. Sed & Aeschyl. Pers.

Ἀλλ' ὅταν ἀνδρῶν τις αὐτὸς, καὶ ὁ θεὸς συνάδῃται.

Quod quāvis propter, illius adiuvat cursum Deus.

Idemque. Philo. 3. *τὸν ἡμῶν συνάδῃται* *θεός*.

Habet laborans collaborantem Deum.

Et, Tūc δ' αὖ πόνον καὶ θεὸς συλλαμβάνει.

Adesse gaudet, sed laboranti, Deus.

quod Evripidi tribuit Stob. tom. 1. tit. 29. Et Clem. Strom. l. 6. & post Clementem Theodoretus Clementis compiler, therap. l. 1. Verum ille ex Ev-

rip. Hippolyto, hic ex Eustimeno (sive ut Grotius avumat ex Chymene) esse vult: qui & illud Socratis in Minoe eodem refert:

Ὅν ἐστι τοῖς μὴ δρῶσι σύμμαχος τύχη.

Fortuna non est socia nil constantibus.

Indē proverbium apud Laconas, *τὰν χεῖρα πῶτι-
εἴσονται* *καὶ τῷ τῷ ἐπιταλῶν*. Plut. in apoph.

Lacon. sed & apud alios Græcos, referente Suida,

Τῷ χεῖρα ἀνταρῶνται τὸν θεὸν καλεῖν.

10 Et, *Αὐτοῖς πὺν δρῶν, ἔτα τὸν θεὸν καλεῖ.*

Deum invocare oportet admodum manu.

Et, Molire primus ipse, mox Deum invoca.

Ἀρχὸς γὰρ ἔστι, θεὸς ἔχων ἀνὰ στήνα

Βίον δυνάει *ὡς ἐυδῶναι ἀπὸ πόνου.*

Evrip. Electr.

Expers laboris atque inops nemo potest

Rem facere, quāvis saepe compelleret Deos. Grot.

Synel. denique de providentia. 1. *Καὶ τὸτο ἀνθρώποις,*

δὲ ἢ ἐξέστ' ἡμῶν ῥαδιούργους, ἀλλὰ χειρὸς δις

παρ' αὐτῆς ἐχόμεν, πάντα πάντως ἐυδαίμονας ἔσονται.

ἢ γὰρ ἐστὶν ἡ ἀνθρώποις καὶ τῷ μητρεῖ τῷ νομοῦ

βίον, ἢ δὲ ἀνθρώποις ἐχόμεν, ἀποσβέσσειν τὰ

ἀνθρώπων καὶ λυσιπύριον *ἐκείνους γὰρ ἀπὸ τῆς ἐπὶ*

καὶ δικῶν ἀδολογητῶν. ἀλλὰ κατ' ἐκείνους ἡμῶν

ἐχόμεν καὶ αὐτὸ καὶ ὁπλοῦσα, καὶ κατὰ κατὰ

ἀνθρώπων. ταῦτα τὰ πάντες ἀνθρώποις

ἐκείνους καὶ δὲ ἀνθρώποις νομῶν, καὶ ἐκείνους

πῶν, ἐκείνους τῆ καὶ ὁπλοῦσα καὶ γὰρ καὶ καὶ

ἐκ ἡμῶν καὶ δὲ ἐκείνους καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

tatem primo loco, tum corporis Deum poscit.

Καταφρονήσεως] Xyl. καταπλάττειν legisse videtur. quasi Pindaricum illud voluerit, γυῖος περὶ ἀπλῶν πέντε δὲν φάρμακα. Pyth. od. 3. idemque medicum adhibuit omnino negare Epicurum frustra avitum; cum negat duntaxat eo animo adhibere, ac si magni momenti haberet illud, quod à medico præstaretur. Ego verò existimabam τὸ καταφρονήσεως illic esse munire corpus adversus vim morbi. Somnia nimirum mera comminiscimur nobis, ubi genuina non occurrit scriptura. Verum somnium istud excussit planè mihi Vir clariss. Salmasius; dum legendum suggerit, καταφρονήσεως. quo verbo usus est & Marcus l. 7. § 3. & l. 10. § 12. unde & φρούραγμα pro fastu. μετὰ δὲν οὐδὲν φρούραγμα, l. 4. § 42. non melicis, inquit, præbebam me, ut de me magnos spiritus sumere possent, quasi aliquid opera pretium fasturi, in sanitate mihi restituta. Nihil certius. Quod autem Marcus hic καταφρονήσεως, id in eodem planè argumento ὁρῶν ἐπάραι 10 Epictetus dixit, disserit. l. 3. c. 10. πῦν κατακρύψας τὸν ἱατρὸν; πὶ λήξει, εἰάν δέληε, κύριε, καὶ ὡς ἐξας τὸ παρέχεις αὐτῷ ἀπορῶν τὸ ἐπάραι ὁρῶν; hoc est, τὸ καταφρονήσεως. de eisdem sensu diverso Marcus, τὰς ὁρῶς ὑπὲρ ἧς ἀρρώστων συσπᾶται dixit. l. 4. § 42. Certè ὁρῶν & καταφρούραγμα conjunxit & proeodem usurpavit Epictetus l. 3. c. 26. ad l. 10. § 19. representandus. καταφρονήσεως optime exprimit quod Hebræi dicunt 777777 30

i. e. inquit Jairus ad Judic. cap. 7. vers. 2. 777777 vultis, to vultis.

ΑΜ' ὁ βίῃ ἦστο ἐν κ' καλῶς] M. Calavb. ἦστο ἐπὶ, legisse videtur. D. Boot. (cui accedo) ἦστο mavult. Senec. ep. 92. Epicurus, cum illum hinc urine difficultas torqueret, hinc insanabilis ulcerati dolor ventris, bestissimum, inquit, hunc ὧ ultimum diem ago. quod idem & ep. 66. tangit. Epicuri verba ipsa habes ex epist. ad Idomeneum apud Laert. l. 10. τὴν μακρείαν ἀγνους καὶ ἅμα τὴν ἀλγῶντες ἡμέραν τὴν βίῃ ἐξαφροσύνην ὑμῶν ταυτί σπαρραξία τε παρικολληθήκη, καὶ δυσαντεία παρὰ δὲν, ἐξ ὁβολῶν καὶ ἀπολείπεται τὸ ἐν ἑαυτοῖς μεγέθος ἀντιπαρτάλλοτο ὅ τῶν τοῦ καὶ ψυχῶν χαίρειν, ἐπὶ τῇ ἧς γενότων ἡμῶν διαλογισμῶν μνήμη. Eam Cicero, qui ad Hermachum scriptam asserit, sic vertit, Tuscul. l. 3. cum ageremus vite beatum, & eundem supremum diem, scribebamus hæc. tanti autem morbi aderant vesica & viscerum, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere. 50 compensabatur tamen cum his omnibus animi latitia, quam capiebam memoriæ rationum inventorūque nostrorum. Meminit & Epictetus disserit. l. 2. c. 23.

Ταῦτα] Leg. τ' αὐτά. τ' αὐτὰ ἐκείνῳ, eadem quæ ille. quod non advertens Xyl. sententiam mutilavit.

Μὴ ἀρίστα φιλοσοφία ἐν δὲς ἀνὴρ τῆς σεξ-πύλῃ] Quod de Theoderico Gotho aleam tractante, Sidon. l. 1. ep. 2. In bonis jactibus tacet, in malis ridet, in neutris irascitur, in utrisque philosophatur.

Μήτε τὸ ἐλάνη καὶ φυσιολόγῳ συμελευρεῖν] at Epicurum supra ajebat dixisse, ὅτι τὰ σεμνύμενα φυσιολόγων διατέλει. & l. 10. § 30. monet Marcus ipse, φυσιολόγους ὁρᾶν τὰ ἐν τοῖς βίῃ ἱατρῶν illud καὶ φυσιολόγῳ Xyl. prorsus omisit. Verum potuit ibi speculationes naturales designasse, quæ ad rem præsentem mentemque firmandam faciebant, istic vanas, futiles, curiosas, inutiles, notare, quæ ad mores formandos nihil conducunt. Suspicio tamen hæc prorsus spernenda forsitan fuerit, scripsisse Marcum καὶ μὴ φυσιολόγῳ, vel καὶ αἰσολόγῳ, & rerum naturæ imperito. vide l. 10. § 9. μὴ συμελευρεῖν autem dixit, quomodo συνεπιτρέφειν. l. 7. § 42.

Πρὸς μόνῳ τῷ νῦν σεξωμεῖν] Vult nos, quod vulgò dicitur, hoc agere. Flaccus in art. Ut jam nunc dicat, jam nunc debentia dici. Ità Marcus, ut jam nunc facias, jam nunc fieri debentia. vide ad l. 6. § 2. & supra § 6, 19. & l. 10. § 1.

§ 42. 'Οὐ δύναται] itaque ἐκ τῆς κόσμου ἐξελθὼν ἀρρίκων, ut Apost. ad Cor. ep. 1. c. 5. v. 10. ἐκ mundo emigrare nos oportet, si ejusmodi vitare velimus homines, quales in mundo non possumus non esse frequentes. Verum necessitatem illam, quam somniabant Stoici, quasi citra malum bonum nē consistere quidem posset, Christiani nevtquam agnoscimus. vide ad l. 6. § 41. & l. 8. § 15.

'Οὐ δύναται ἐν τῷ κόσμῳ] Tertull. adv. Prax. c. 10. Oportebis enim ὅς μίττος esse ὧ βαρβάρους. Allusit ad illud Apostoli, ad Cor. ep. 1. c. 11. v. 19. Δεῖ δὲ καὶ αἰρέσεις εἶναι] sed & D. Christus, Matt. cap. 23. v. 7. ἀνάγκη γάρ ἔστιν εἶναι τὰ σκάνδαλα.

Τίνα ἐδωκεν ἡ φύσις ἀνθρώπῳ πρὸς τῆς] Vide supra § 11. Epictet. enchir. c. 9. ἐὸν ἐγὼς ἧς σεξπηθόντων, μὴ μὴν ὁπότερον ἐπὶ σταυτὴν ἐλτύν, τίνα δύναμιν ἔχεις πρὸς τὴν χεῖρὸν αὐτῆς. εἰάν καλὸν ἴδῃς ἢ καλῶν, εὐφροσύνη δύναμιν πρὸς ταῦτα ἐγκρήσθαι. εἰάν πένθους περὶ τῆς, εὐφροσύνη καρτεῖται. ἀν' λοιδορίας, εὐφροσύνη ἀνεξίτητον, καὶ ὅπως ἐκτὸς ὁρῶν σε, ὧ συνεπράσσειν αἱ φαινομένη.

Πρὸς μὴ τὴν ἀγνώμονα τὴν φαινομένη] Ità Apost. ad Titum c. 3. v. 1. πᾶσαν ἐσθλευμένης φαινομένη πρὸς πᾶν. & quia objici poterat, multos esse ἀγνώμονας καὶ ἀνοήτους, mox subjicit, v. 3. ἡμῶν περὶ καὶ ἡμεῖς ἀνοήτοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, &c.

Μεταδοδόντων τὴν πηλαγημένη] quod Jacob. Apost. ep. c. 5. v. 19. τὴν ἀπὸ τῆς ἀληθείας πλανη-δέντα

στὴν αὐτὴν πλάττει δὲ αὐτὴ ἐνερθεῖαι. vide supra § 11. & ad l. 8. § 59. Hoc est avium quod ipsa natura lex luxque postulat. Cicar. offic. l. 1. Omnium communia hominibus videntur ea, quae sunt generis ejusdem, quod ab Ennio est positum.

Homo qui erranti comiserit monstrat viam,
Quasi lumen de suo lumine accendat, facit;
Ut nihilominus ipsi luceat, cum illi accenderit.

Huc praeceptio Moisaica Deut. 6. 22. v. 1. de vicini pecude jumentoque ubi erraverit, reducendo. De qua Tertull. adv. Marc. l. 4. c. 35. Pecora quoque fratris tui, si errantia in via inveneris, prohibes despicias, quod minus ea reducias fratri tuo; nedum ipsum sibi.

Ἀρεσμενέες τῶ ὀρεκτικῷ] Bonum enim sibi quicquid suum etiam in eo quod peccat, proponit, quum tamen peccando malum quicquid attrahat sibi suum. Hoc est quod Augustinus passim inculcat ep. 121. c. 4. Beatae vitae habere omnes homines volunt. etiam qui pessime et perdidit vivunt, nullo modo ita viverent, nisi eodem modo se esse vel posse fieri beatos putarent. Hoc est ergo quod cupiunt et boni et mali; sed ad quod perveniunt non nisi boni. Et ibid. c. 5. Dicunt nonnulli, beatum esse, qui secundum suam vivit voluntatem. absit verum credamus, quid si enim noscitur velit vivere? nonne tanto miserior esse convinctus, quanto facilius mala ejus voluntas impetrat? Mox, post adducta ex Ciceronis Hortensio ista, (quae laudat etiam de Trinit. l. 13. c. 5.) Omnes aiunt, beatos esse qui vivunt ut ipsi velint, falsum id quidem. Velle enim quod non debeat idem ipsum miserrimum: nec tam miserrimum est non adipisci quod velis, quam aliquid velle quod non oporteat. Testimonium, inquit, hoc verum est. ille igitur beatus est, qui quicquid vult habet, et nihil vult quod non debet. & in Psal. 118. conc. 1. beatum esse iam magnam est bonum, ut hoc et boni velint et mali. nec mirum est, quod boni propterea sunt boni; sed illud est mirum, quod etiam mali propterea sunt mali, ut sint beati. Nam quicquid libidinibus deditus, luxuria superque corrumpitur, in hoc malo beatitudinem querit, et se miserum putat, cum ad concupiscentiae suae effectum non pervenit, et beatum jactat, cum jam pervenit. Sic avarum ad hoc opus congregat, ut beatus sit et secleratus quicquid in secleribus beatitudinem querit. ita omnes beatitudinem concupiscunt: sed quomodo ad eam perveniatur, plurimi, dum percipiunt, per itinera caecurunt, quae misera sunt, et ad maiorem miseriam ducunt. His gemina apud eundem, de lib. arb. l. 1. c. 14. de Trinit. l. 13. c. 3, -8. de natura et grat. c. 49. de Stic. et Epicur. c. 3. & alibi. Sed & apud Salvian. de provid. divin. l. 1. & ad Eccles. Cathol. l. 3.

Παλάντω] Ita l. 6. § 10. παλάντω καὶ τῷ ὄντι ἐν ὀργῶνται. De se David, Psal. 119. v. 176. ἐπ' αὐθιγὰ ὡς ὀψέσθαι ὀπταλμός. Esajas, c. 53. v. 6. πάντες, ὡς ὀψέσθαι, ἐπ' αὐθιγῶν. & Pet. ep. 1. c. 2. v. 25. ἥτις γὰρ ὡς ὀψέσθαι πλά-

νῶνται. alludunt ad ovium naturam, de qua sum simpliciter & procliviter ad decurrendum, videri poterit Aristot. hist. animal. l. 9. c. 3.

Ἐξ ὧν ἡ ἀπορία ἐν χοίρων] Vide lib. 7. § 22.

Ἐς ὁ ἀπορία δὲ τὰ τῷ ἀποσπῶντι περὶ αὐτῶν] Senec. de ira l. 2. c. 31. Αὐτὸς ἰgnorantia naturam, aut insolentia iracundus facit. ignorantia. quid enim mirum est malos mala facinora edere? quid novum est, si inimicus nocet, amicus offendit, filium labitur, servus peccat? Terent. Andr. 4. 5. Mirum verò, impudenter mulier si facit meretrice vide ad l. 4. § 6. & l. 12. § 16.

Σαυτὴν καὶ ἄλλον ἐν καλῶν, ὅτι ἡ ἀρεσμενέας] & paulo post, οὐκ ἐν ἀμάρτυρι] Ita Martia marito insimulanti, quod a se accepta Caesaris arcana in exitum suum impermerici prodiderat. Δικαίως. justò, inquit, haec patitur; "Ὅτι μοι ταύτην συνουσίαν ἔχοντα, ἐν ἔγνω, ὡς ἐν καλῶν πῶς ἀρεσμενέας" quod cum tam diu mecum vitam exegeris, incontinentiam linguae, vel non adversariorum, vel non caveris. Verum apud Plutarch. Fulvium perperam pro Fabio legi docent, Lips. ad Tacit. annal. l. 1. & Munet. var. lect. l. 11. c. 2. Plutarch. de ira c. 10. Ἐκ τῶν καλῶν ἐστὶ τὸ ἀρεσμενέας καὶ τὸ ἀποσπῶντι. Δὲ δὲ, ὡς περὶ Παυσανίου ἐστὶν, καὶ τῶν Ἀναξαγόρου, καὶ καὶ τῶν καλῶν ἐστὶν τῇ τελευτῇ τῶν καλῶν ἐστὶν, ἔδωκεν ὅτι διήτην ἐν ἔγνω, τὰ τοῖς παροξύνουσιν ἔργον ὁποῦντι ἀναρτήματα, ἔδωκεν ὅτι σφόνδε ἐκ ἐπειρήμων ὄδον, ἔδωκεν ὅτι ἀπὸ τῆς πύλης ἐκ ἐλπίδων, ἔδωκεν ὅτι τὴν γυναικα γυναικα εἶχεν Senec. loco proxime memorato. Turpissimam autem Fabium imperatori excusationem esse, Non putavi: ego turpissimam homini puto. Omnia puta, expecta. etiam in bonis moribus aliquid exiit asperum. Semper futurum aliquid quod te offendas, existima.

Μὴ καλῶν καλῶν ἐδοκεῖ] phrasis notanda; quam & supra restitutumus, l. 7. § 13. καλῶν καλῶν ἐδοκεῖ quis dicitur, quando affectio dandi, sive doni collatio, ἐπ' αὐτὸ τὸ δίδωναι, ἢ πῶς κατανέμειν πῶς εἶναι, καλῶν καλῶν. ut supra § 32. καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ δοῖς ἀποδοῖς. ut l. 5. § 34. Nihil aliud spectat, nec ultum finem utilitatem habet praesentis ac propostum sibi, nisi ut datum ac largitum sit. (quomodo Seneca, de benef. l. 1. c. 2. dedit ut darem. & l. 4. c. 13. das, ne non dederis) ὡς πῶς τὸν κατὰ ἀποδοῖς, καὶ ut omnem profus fructum donationis in eo ipso quod dederit, & posuerit, qui dat, & accepit se existimet. ut Marcus mox: de quomodo largiendi vide plura, l. 5. § 6. & l. 7. § 72, 73. Senec. epist. 115; Pecunia ex quo in honore esse cepit, verum iterum honor cecidit: mercatorisque et venales invicem facti, quoniam non qualesit quid, sed quanti. ad mercedem pii sumus, ad mercedem impij: honesta quamdiu aliqua illi spes inest, sequimur; in contrarium transiituri, si plus scelera promittant. quod Juvenal. sat. 10.

— quis enim virtutem amplectitur ipsam

Pramia si tollas? —

Sed pergit Seneca.

Quid est autem turpius, quam aliquem computare quanti vir bonus sit? cum virtus nec lucro invitetur, nec absterreatur damno; adeoque neminem esse ac pollicatione corrumpi, ut contra se impendere jubeas, ac sapim in ultro-tributis sit. Quid consequor, inquit, si hoc fortiter, si hoc grate fecero? quod feceris. nihil tibi extra promittitur: si quid forte obtuleris inter accessiones numerabis. rerum honestarum pretium in ipsis est. Idem de benef. l. 4. c. 1. ad quæ Lipf. factum ipsum, facti merces. Idem epist. 113. Sacra res est justitia, alicuium bonum spectans; nihil ex se petens, nisi usum sui. me justum esse gratis oportet. parum est. me in hanc pulcherrimam virtutem ultro etiam impendere juvet. non est quod spectet, quod sit justa rei pramium majus, quam justum esse. Sed &, de clem. l. 1. c. 1. Recte factorum verum fructus, fecisse. nec ullum virtutum pretium dignum illis extra ipsas est. Et de vit. beat. c. 9. Interrogas, quid petam ex virtute ipsam: nihil enim est melius; ipsa pretium sui est. Silius bell. Pun. l. 13.

Ipsa quidem virtus sibi et pulcherrima merces.

& brevius adhuc Clavdian: de Mallii coff.

Ipsa quidem virtus pretium sibi —

& Tragicus nekio quis latius, apud Clem. Strom. lib. 4.

“Ὅς ἐν ἐκ ἀρετῇ ἥς ἐν ἀνθρώποις μὲν

“Οὐκ ἐν θυραίων ταπείνῃ λαμβάνει

“Αὐτὴ δ’ ἐαυτῷ ἀδία ἥς πόρῳ ἔχει.

Hoc in tot una rebus humanis habet

Virtus, quod extra pramium non accipit;

Dignum laboris ipsa, sed pretium sui est. Grot.

Epictet. l. 3. c. 24. Τί ἐν ὁρᾷ αὐτῷ τῷ περὶ-
Εἰ καλῶς; τὸ περὶ ἑαυτοῦ ἐπιδόλον ἐν ὧν; οὐ δὲ
Ζητεῖς ἐπιδόλον ἀνδρὶ ἀγαθῷ μείζον τῷ καλῷ καὶ
ἀίχμη πρᾶττεν; vide l. 1. § 16. Spectat hoc
plane illud Pavli Apost. ad Philip. c. 1. v. 21. “Ε-
μὲν γὰρ τὸ ζῆν Χριστῷ, καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδι-
ον in loco (præfiscini dictum sit) solus interpretum
reverendus D. Airzus noster Apostoli mentem asse-
cutus videtur. Parum, inquit, pensi habeo, quid de me
fiat, modo sive vitæ sive mortis meæ Christo honor ul-
lus accrescat. mihi siquidem, cum in vita, tum et in
morte, quæstus est Christus. hoc est, quæstus omnia, si-
ve merces omnis, quem ego mihi vel vivendo vel mo-
riendo propono expecto; Christus est; sive is est,
ut Christo deserviam. vide l. 8. § 2. Malè autem

hic Annot. Lugd. quæ καλακτηκῶς διδέναι expo-
nit, ita dare, ut in accipiente desinat. pejus quod κα-
τακτηκῶς, rescribi postulat. pessime quod hoc ita
sumi vult, ut significet, seipsum spectando: quod est
Marci menti ex diametro adversum.

Τὸν μὲν δὲ [ἡμεῖς] θαυμάζομεν ὅτι ἐν τοῖς
διδόχοις, (inquit Plut. de amore proli) τὸ,

Μὲν γὰρ ἀνθρώπων τις ἀδράστην οἰεῖ;

Ergo hominem homo mercede quæquam diligit?

magna scil. laus est, si homo mansuetus homini est.

Senec. epist. 95. Cicero de legib. l. 1. Id enim ip-
sum injustissimum est, justitia mercedem gerere. &

ibid. Si non ipso bono movemur, ut boni viri si-
mur, sed utilitate aliqua atque fructu, callidi sumus,

non boni. Et mox: Quid liberalitas? gratuitane est
an mercenaria? si sine pramio benigna est, gratuita;

si cum mercede, conducta: nec est dubium, quin is qui
liberalis benignusque dicitur, officium, non fructum se-

quatur. Ergo item justitia nihil expetit pramii, nihil

pretii, per se igitur expetit. Eademque omnium vir-

tutum causa atque sententia est. Idem academ. l. 4.

charitas, amicitia, justitia, reliqua virtus esse nulla po-

te est, nisi eris gratuita: nam quæ mercede aliqua ad officii-

um impellitur, ea non est virtus, sed fallax imitatio si-

mulatioque virtutis. “Ἀμείδος γὰρ ἡ ἀρετὴ ἵνα καὶ ἀρε-

τῇ μὲν, καὶ τῇ καλῶν μόνον βλέπωσα. Gregor.

Naz. ad Episc. l. 50.

“Ὅς ἐν οἱ ὁρᾷμοι? vide ad l. 2. § 1. de cor-

poris membris, Ambros. hexam. l. 6. c. 9. Videas

30 su: singula gratuito stipendio militare.

“Ἀπὸ τοῦ ἰδίου? Insignis Annotatorem Lugd.

non emendandi, sed in deterius demutandi pruritus

tenuit, qui proverbii plane immemor, καλὸν ἐν κεί-

μῶν καὶ κερὶν monentis, etiam καλὰ ἐν κείμῃ

passim sollicitat, nec sollicitat tantum, sed sedibus

suis pellit prorsus. Is hoc loco, Lego, inquit, ἔχω

ἴδωρ. qui idem tamen libro 11. ἀπὸ τοῦ ἔχω pro ἔχω

posuit vult. Locus is est, l. 11. § 1. ἐγὼ ἀπὸ τοῦ

ἔχω. sed & l. 4. § 49. ἡ φύσις ἡ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ

40 τοῦ ἰδίου. ad quem locum quæ adnotavimus si

consultare libuerit, Marci sensui mutatione ista ner-

vos plurimum accisos facile deprehendes. nam nu-

merum mutari, ubi nevra sunt nomina, docere po-

terant eum & sub Orbili serula adhuc agentes,

Consultius fecisset si pro ἀπὸ legisset ὅχι. neque

enim relativum illud ad τὰ ὅσα, h. e. membra ope-

rantium, sed ad τὸ ὅτι, sive opus, ad quod condita

sunt, respicit.

Ad Librum X.

§ 1.

Ση ποτὶ] *Erū, spero, aliquando*:

Cal. Ego malim ἑρωτηματικῶς

legere. *Erīsne tandem aliquan-*

do? expositulare liquidem videretur cum anima sua, quod ista nondum assecuta sit. prout & l. 4. § 37. & infra § 9. ut receptam lectionem sequamur. sic Jerem. c. 13. v. 27. non mundabis te? quando tandem futurum est?

Ἀπλὴ καὶ μία] vide ad l. 6. § 30. τὸ ὁμαλές.

Γυμνὴ] vide lib. 11. § 27. Flacc. *carm.* lib. 1. ad. 24

Incorrupta fides, nudāq; veritas.

Et Nālo amor. l. 1. cl. 3. . Nudāq; simplicitas —

φανερότης τῶ ἀπικεινῶν σωματῶ] vide infr. § 37. & l. 12. § 2, 3. At Epictet. l. 3. c. 22. τὸ ἅλιν καθαρώτερον ἡμιμονικόν, ait. & Joan. Chrysost. in ep. 1. ad Cor. orat. 40. τίω τῷ βαπτισθῆντι? ψυχῇ αὐτῇ καὶ ἡλικίᾳ ἀκλίῳν καθα-
ροτέρῃ.

Πνευματικὴ] Itā Dio Prus. orat. 37. de Ana-

xarcho: ὅσα μὲν περικεινῶν. vide ad l. 8. § 34. corpus vestī, sive indumento, confert; qomodo &

Apost. ad Cor. ep. 2. c. 5 v. 4. Joan. Chrysost. de

statu orat. 5. πὶ πῶς ἔν ἐν θανάτῳ; ὅσα ἐστὶν

ἱμάτιον ἀποδύσας, καθάπερ καὶ ἱμάτιον, τὸ σῶμα

τῷ ψυχῇ περικείται καὶ τῷ σώματι περικείται διὰ

τῆς τελευτῆς ἀποδέχεται; λαμβάνει τὸν ἀπολυ-
μαδα πόλιν. Lucret. l. 3. Si immortalis, inquit,

nostra foret mens, (quod esse nos novimus) vestem

relinquere, ut anguis, gauderet. At Tertull. de re-
surrect. c. 7. carnis tunicam, cutem dicit. carnem,

inquit, pellicea tunica, i. e. cūctis superaddita vestie-
runt. usque adeo si detraxeris cutem, nudaveris car-
nem. Porphyr. de abstinent. l. 1. Ἀπολυτίον ἔσθ

καὶ πολλὰς ἡμῶν χιτῶνας, τὴν τε ὀρεγνὴν τῶτον καὶ

σάκκινον, καὶ ὅς ἐστιν ἱματισμαδα, περιεχέει

ὄντας τοὺς δερματίνους. & l. 2. Ἐν τῇ πῶ νῶν τῷ

πατρὸς, τῷ κόσμῳ τέττα, τὸν ἔσθον καὶ ἐκτός ἡ-

μῇ χιτῶνα τὸν δερματίνον, ὃν ἄγρον περιεχέει

διατρεῖν. Certe Origenes tunicas pelliceas, quibus

protoplastas Deus induisse Moysi dicitur Gen. c. 3.

v. 21. corpora vult esse, quibus animæ amiciuntur.

Verum delirium hoc refutat Methodius apud Epi-
phan. hær. 64. § 23. Ambros. hexam. l. 6. c. 6.

Caro bodie sumitur, cras deponitur. non igitur caro

tu es. caro amicus est anima, quæ se induit quodam

corporis vestimento. non igitur tu vestimentum es,

sed q̄ vestimento uteris. Gregor. Roman. in Job.

l. 9. c. 29. vestimentum est corpus terrenum, q̄ in-

ducta anima tegitur, nē in subtilitate substantia sue

nada videatur. Senec. ep. 92. Quid de veste dixi,

idem de corpore meo existima dicere. nam hoc quoq;

natura, ut quandam vestem, animo circumdedit. vo-
lumentum ejus est.

Τῆς φιλικῆς καὶ χρημικῆς] χρημικῆς istud istic

non concoco. Xyl. omisit, Cal. de affectibus &

desideriis ab exterioribus istis penitus abstractis ex-

posuit. Sed leviculā mutatione, lectio recta restitu-
tur, χρημικῆς rescribendo. dilectionem talem com-

mendat sibi, qualis est σοφία, sive naturalis affe-
 ctio, q̄a prolem suam parentes diligunt; hoc est,

10 veram, simplicem, gratuitam, non mercenari-
 am, non fucatam, non efficiam. de q̄a videatur

Plut. περὶ τῆς εἰς τὰ ἔκγονα φιλοσοφίας.

Πλήρης καὶ ἀνευδύς] vide ad l. 2. § 17. & l. 3.

§ 5, 7, 8. Apostol. ad Phil. c. 4. v. 18. ἀπὸ τοῦ

πάντα καὶ περιούσιον, πληροῦμαι. Clem. Strom. l.

7. de Gnostico. Ἀυτῆς καὶ ἡρώδης, ἀνεί-

δης ἢ καὶ ἄλλων, Epictet. l. 3. c. 24. ἡ δὲ πῶς δ'

ἐστὶν δόντ' εἰς τὸ ἄλλο ἔλθειν, εὐδαιμονίαν καὶ πῶ-

σον καὶ ἡ παρόντων. τὸ δὲ εὐδαιμονίαν ἀπῆχον

20 δὲ πάντα ἀ δύναι, πληροῦσθαι πῶς εὐκταί. ἡ

δύναμις δὲ περιεστῆναι αὐτῷ, ἡ λίμνη. vide l. 11.

§ 1.

Οὐδὲν ἐπιποθεῖν] Vide l. 11. § 37.

Ἀρκαδίστη τῇ παρῶν] Vide l. 7. § 54. & l. 8.

§ 2. & l. 9. § 6. Apostol. ad Philip. c. 4. v. 14. Ἐ-

μαθὸν ἐν δὲ εἰμι αὐτῆς εἶναι. Clemens Strom.

l. 7. ὁ γνωστικός ἡδὲ ὀρεγνεται πῶς καὶ ἀπὸν-

των, ἀρκαδίστη τοῖς παρῶν elegantī imagine illu-

strat hoc Epictetus enchir. c. 15. ubi convivio vi-

30 tam confert suis verbis. Μέμνησο, ὅτι, ὡς ἐν συμ-

ποτίῳ δὲ σὺ ἀναστρέφῃς. περιεστῆναι ἡρώδης π

κατὰ σὺ; ἐκτείναι τὴν χεῖρα, κοσμίως μεταλα-

βεῖ παρῶνται, μὴ κατεχεῖσθαι ὅπως ἡκεῖ; μὴ ὀπίθα-

λε πύρρον τὴν ὀρεγνῇ, ἀλλὰ περιεστῆναι, μίχρως ἂν

γίνηται κατὰ σὺ. ὅπως περὶ τέλμα, ὅπως περὶ γυ-

ναῖκα, ὅπως περὶ ἀρχαί, ὅπως περὶ πάλιν καὶ ἐπὶ

ποτὶ ἔστι καὶ δὲ σὺν συμποτίῳ. ἐν τῇ καὶ παρῶν-

δύντων σοὶ μὴ λάβῃς ἀλλ' ὑπὸ δύνῃς, τότε καὶ μὴ

ἐν συμποτίῳ καὶ δύνῃς ἐπὶ, ἀλλὰ καὶ συνάρατον.

40 ita leg. ex Simplicii commentario, non περιεστῆναι

των, quod codices impressi proferunt. Hunc imita-

tus ex Charidemī persona Dio Prus. orat. 30. Πα-

ροτρῆς εἰς τὸν κόσμον τῶν ἀνθρώπων ἐστῆσαν

ται, ἐπὶ εὐωχίαν πᾶσι καὶ δύνῃσι λαμβάνει κα-

κλινῆς. tum de convivarum variis moribus disse-

rens, inter alia, πᾶσι καὶ αὐτῇ, μὴ ἀρκείῃς τοῖς

παρῶν, ἀλλὰ ἐπὶ τὰ πῶρῶν διατεῖναι τοῖς

χεῖρας. ὅς μεστῆς ὄντας, ἰχθύων ὀρεγνῶν, καὶ

παρῶντα ἔχειν. Talis, monstrum id hominis,

Heliogabalus, q̄i ad mare piscem nunquam comedit;

in longissimā a mari locis omnia marina semper ex-

hibuit. Lamprid. Synesius de provident. 1. Ἀυθίς

τε καὶ πολλὰς εἰσὶν ἔστιν ἀνθρώπων ἀπαυδῆ-

σας

[illegible]

α. Ἡδίστη τοῖς παρῶν πᾶσι] Vide l. 3. § 4. &
 lib. 4. § 23. Clem. Alex. Strom. l. 7. ἔτι δ' ἡ-
 σος, ὁ παπαμένει δ' αἰετα δοικαίτω τὰ καὶ τὴν
 κόσμον, αἰετὴν πᾶσιν ἐναρπάζει τοῖς συμβαλυσίν.
 Πάντα σοι παρέσι] Apost. ad Cor. ep. 2. c. 6.
 v. 10. ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.
 qia ut Marc. leg. spirit. § 2. Ὁ Χριστὸς τὰ πάντα
 τὰ πνέοντα γίνεται quod Pyladi Orestes Evripi-
 deus.

— πάντα ὅσα τὰς ἐν τῷ μοι.
Πάντα σοι εἶμι] Vide l. 4 § 39. Apost.
ad Rom. c. 8, v. 28. πάντα σῶσιν εἰς ἀγαθόν.
Julian. orat. 8.

Οὐδὲν μέλει μοι· τίμα καὶ χαλῶς ἔχει. ubi
pro καὶ malim γὰρ qz in compendiosa scriptura fa-
cile commutantur.

Παρά τῆς Θεῶν πάρεσι] Vide ad lib. 3. § 11.
Ἐπὶ συνίκη τῷ τελευτῇ [ω]ν] Mundi scilicet five
Dei Vide lib. 4. § 40. & lib. 5. § 8. Laert.
Ζησιν. l. 7. Θεὸν ὃ τῷ ζῶν ἀδάπανον, λογικόν,
τέλειον, ἡρώδην, ἐν οὐρανῶν, καὶ πάντων ἀντί-
στατον, ἀσποράσιον κόσμον τε καὶ τῆς ἐν κόσμῳ.

Γερρῶντες πάντα] Vide L. 4. § 23.

Kai σωτηροσιν] Videlib. 12. § 30. De Christianis idem Justm. crist. ad Diognet. ὁπρ ὅτιν ἐν σώματι ψυχῇ, τίτ' εἰσὶν ἐν κόσμῳ χριστιανοί· ἑσταισι χτ' πάντων τ' τῶ σώματι· ἁλὼν ἡ ψυχῇ, καὶ χριστιανὸν χτ' τὰς τῶ κόσμῳ πολλὰς. οἰκεῖ μ' ἐν τῷ σώματι ψυχῇ, καὶ ἔστι τ' ἐκ τῶ σώματι· καὶ χριστιανὸς ἐν κόσμῳ οἰκεῖσιν, καὶ εἰσὶ τ' ἐκ τῶ κόσμῳ· ἀόρατον ἡ ψυχῇ ἐν ὁρατῷ φανερεῖται τῷ σώματι· καὶ χριστιανὸς γινώσκεται μόνοντις (leg. divinum μόν ὄντες) ἐν τῷ κόσμῳ, ἀόρατον τ' αὐτῷ ἡ θεοποίησις μένει· ἐκκλίσσεται μὲν ἡ ψυχῇ τῷ σώματι, σωθῆναι τ' αὐτὸ τὸ σῶμα· καὶ χριστιανὸς κατέχεται μὲν ὡς ἐν ἀερά τῷ κόσμῳ, αὐτοὶ τ' σωθῆναι τὸν κόσμον. vide reliqua : sunt enim elegantia.

Διδυμόβια εἰς γένεσιν ἑτέρων] Vide lib. 4. §
21. & l. 7. § 23, 25.

Θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις συμπολιτεύειν] *Ita*
mundus, ex Stoicorum sententia deus et ἀνθρώ-
πων ἄνθρωποι συνπολιτευόμενοι καὶ δίκης καὶ ἀρετῆς
διολογούμενοι καὶ μαγιστεῖν. a Deo conditus, dici-
tur. Plut. de commun. notis. c. 13. & Cic. de
nat. Deorum l. 2. Mundum esse censent quasi com-
municem urbem (ἢ civitatem) populum ἢ Deorum.

8c Senec. ad Marc. c. 18. urbem diis hominibúsque communem. Diodorus à Scalig. ad Manil. lib. 5. adductus. ο κόσμος ἔστι σύστημα ἐν δῶν καὶ ἀνδρῶνται ὡς ἐν τοῖς λέλοις, πόδες δὲ ἐν ἐξ ἀρρῶνται καὶ ὁρῶνται. Votum clarissimè Cicer. de leg. l. 1. Quid est, non dicam, in homine, sed in omni cælo, atque terrâ, ratione divinâ? qæ cùm adolevit atque perfectâ est, nominatur ritè sapientia. Est igitur, quomam adivile fit ratione melius, eadè et in homine et in Deo, prima homini cum Deo rationis societas. inter qos autem ratio, inter eosdè recta ratio communis est. qæ cùm fit lex, lege qæqæ conficiati homines cum Diis putandi sumus. inter qos porrò est communio legû, inter eos communio juris est. qibz autem hæc sunt inter eos communia, et civitatis ejusdè habendi sunt. unde etiam universus hic mundus una civitas communis doctus atque hominam existimanda est. Vide Chrysipp. de finib. ad l. 2. § 16.

20 Θεοῖς συμπολιτεύειν] De Christianis Pavlus
ad Philip. c. 3. v. 20. *ἡμεῖς γὰρ πολίταιμα ἐν ἑσ-*
νοῖς. Et Justin. ad Diognet. ἐπὶ γῆς διατρίβουσιν·
ἀλλ' ἐς ἑσπερὸν πολιτεύονται. & ibid. τότε θείας
πυλῶνας ἐπὶ γῆς, ὅπν θείος ἐς ἑσπερὸς πολιτεύ-
ται. qo loco Sylburg. mavult, ὅπν θείος ἐς ἀνδρά-
πεις πολιτεύεται· at qid si legamus, ὅπν πυλῶνων
ἐπὶ γῆς ἀνδραπεις, ὅν ἑσπερὸς πολιτεύεται; alii
viderint. Clemens Alex. in *protript.* Ὡς τῆς ἀγίας
καὶ μακαρίας ταύτης συνάξεως, (pictare ac reli-
gionem veram vult) δι' ἧς ἀνδραπεις συμπολιτεύ-
30 εται θεός. Qi & padag. lib. 2. c. 10. Joannem
Baptistam ait in eremo κατὰ γαλιλαίαν τῷ θεῷ πο-
λιτευεῖν. vide l. 5. § 27. *σὺν τοῖς θεοῖς.*
Ὅς καὶ μεμφομένω π αὐτοῖς] qod Epiſter.
l. 2. c. 19. ἐμολογησάμενος τῷ θεῷ καὶ μακαρί, καὶ
θεῷ, καὶ κατ' ἀνδραπεις μεμφομένω. vide lib. 12. §
12, 24.

ΜΗΤΕ ΚΑΤΑΓΙΝΩΣΚΕΙΣ ἡμᾶς ἀντὶ τούτου] hoc est quod
Apost. ad Rom. c. 14. v. 18. ἐν ἑαυτοῖς τῷ κυρίῳ, καὶ
40 ὁδοῦ τοῖς ἀνθρώποις.

§ 2. Τί σε ἡ φύσις ἐκζητεῖ, αἱ ἀποφύσεις
μὲνον διακυβεύει] *Observa quid natura tua requirat,*
quippe quia tantum à natura gubernaris. Xyl. nec ab-
scedit multum Cels. ego malim, *qatenus gubernari*
tur à natura mea. i. e. anima vegetativa, quam φῖ-
σιν meram appellat scriptus Marcus. hoc est qatenus
nec sensu, ut bruta animantia, nec ratione, ut ho-
mo, ducitur. Sic *infr.* § 33. ὅσα ἀποφύσεις ἡ
ψυχὴ ἀλλοτρίως διακίετω. De Socratico Galenus *vib.*
§ 0 qd animam differet corporis craspi *segi. c. 4.* πνέ-
μα ἢ τίω ψυχῇ τῇ βέλονται, ἡ δὲ αὐτὴ καὶ τίω
φύσιν ἀλλ' ὑπερτέρον αὐτὴ καὶ ὑπερότερον τῇ φύ-
σει, ἐπευτέρον ἢ καὶ θερμότερον τῇ φύσει
ὅτε καὶ τῷ ὕλιν καὶ τῇ ἀκείᾳ τῇ ψυχῇ ἐστὶ τὸ
πνέμα, τὸ ἢ ὕλιν εἶδος. Hæc ergo Marci genea-
na. permiſſe tibi, inquit, *et admittit in se ea na-*
tura

tura inuoloscere videtur, qā est vegetatiuū facultate
praditaz, nisi, si id tibi qā animal, id est, vitā tua
sensitiuā, aduersari videbitur. tum qod natura tua,
qā es animal, expectere visā fueris, nisi id tibi qā es
bomo, & virtuti rationali, minus consensaneum ex-
stiterit. Itā nihil vult admitti, qod natura hominis,
aut qā vitam meram cum stirpibus, aut qā sensum
cum animantibus communem habet, si rationi re-
stat, cujus imprimis ratio habenda est, repugnave-
rit: vide l. 12. § 3. Marco Seneca lucem scōne-
rabit epist. 92. Quid ergo, inquit, si virtutem nihil
impeditura sit bona valetudo, & qies, & dolorum
vacatio, non petes illa? qidni petam? non qia bona
sunt, sed qia secundum naturam sunt, & qia bono a
me iudicio sumuntur. Et luculentiorē adhuc A-
ristotelen, ethic. ad Eudem. l. 7. c. 15. Δεί σφες
τὸ ἀρχον (hū, & σφες τὴν ἐν κτ' τὴν ἐκέρχων
τὴν τε ἀρχοντος) ὅς δὲλον σφες δευότα. ἐπει
δ' & ἀνδραπὸς εὐσεὶ σωίστηκεν ἐξ ἀρχοντος &
ἀρχουδὲς, & ἐκαστὸν δὲ δέοι σφες τὴν αὐτοῦ ἀρ-
χὴν ἔχειν. Et mox. "Εἰ τις ἂν αἰρᾷς & κήσας ἑστ'
φύσει ἀγαθὸν ποιήσει τὴν τὸ θεοῦ μάλα δια-
είαν, ἢ σέμας, ἢ χυμᾶτων, ἢ εἰλὸν, ἢ ἑστ' ἀλ-
λων ἀγαθόν, αὐτὴ ἀείσει, & ἐστ' ὁ θεὸς χάρις
ἔστι, ἢ δ' ἐνδείαν, ἢ δ' ἑσθὺλὸν καλῶς τὸν δι-
δόν δεχέσθαι & θεωρεῖν, αὐτὴ δ' εὐαίαν.

Μὴδὲν ὑπερβαίνει] Nihil ages superuacaneum.
Xyl. at verba momentis sunt, non promittentis. itaq;
Caf. rebus otiosis nē facessas negotium tibi. Malim
simpliciter, nihil satage, vel, nihil satageris; de re
nulla ulterius sollicitus sis.

§ 3. Φαράση] γὰρ σὶ ἐπαυαλῶσαν] vide ad
l. 7. § 33, 64. & l. 8. § 46.

Ἐπὶ τῇ ἀπολήσει ἐστὶ τῇ σὶ φορητὴν πένεω]
Senec. epist. 78. Leuē illū, dum putas, facies.
Τὸ συμφέρον] qid enim valetudinis & sanita-
tis causā non sustineas? vide ad l. 5. § 8.

Ἡ τῇ καθήκειν] officii causā qid non debes?
vide Apostolum ad Roman. cap. 8. vers. 35,
36. ad Hebr. cap. 11. vers. 35, 36; 37. ad
Phil. c. 1. v. 20, 21. & c. 2. v. 17. Lucam Act.
c. 20. v. 23, 24. & c. 21. v. 13. vide & lib. 3.
§ 6.

§ 4. Σταυτὸν ἀπὸδός, ἢ μὴδὲ σταυτῖ.] Te
(inquit) accusa, qī succenseas alteri ob illud, qod
corrige in ipso non vales: vel etiam nec te accu-
saueris, qod corrige nequeas: sed feras qod corri-
gere non poris. Possit tamen aliter intelligi. Tu-
am agnosce imbecillitatem, qī non porueris erroris
illum convincere, qanqam nec hoc qidem vitio
tibi vertendum fuerit. curam enim exegeris, non
curatorem; ut scitē Bern. ad Eugen. de confider.
l. 4. Cautē itaq; Epictet. l. 3. c. 24. Ἐγὼ τὸ μὴ
ἐμὸν παῖσιν ἐξ ἀπαιτοῦ ἐπ' ἐμοὶ γὰρ ἐστὶ. τὸ δ'
ἀνὴρ ὅστις πεισάσθαι κτ' διώμαρ' ἐξ ἀπαιτοῦ
δ' ἐπιδέσθαι. qī etiam in eandem cum Marco

sententiam, l. 2. c. 24. Δείξον μὴδὲ, & ἀποσῶ-
σιναι ἀνδρὶ μὴ δεικνύς, αὐτὸς αὐτὸν μᾶλλον ἐκεί-
νου, ἢ τὸν μὴ πειδευμένον. Et lib. eod. c. 12. Δεί-
ξον αὐτὸν τὸν ἀλθινοῦ, & ὅλεις ὅτι ἀπολαύει. μὴ
χρᾷ δ' ἀνδρὶ μὴ δεικνύς, ὡς ἐκεῖνος κατὰ γὰρ, ἀλ-
λὰ μᾶλλον αὐτὸν τῆς ἀδωκυμίας τῆς σωτῆ-
Eudem vide & l. 4. c. 5. hoc idem differentem.
vide ad l. 8. § 59. & l. 9. § 11, 42.

§ 5. Ἐξ αἰώνου] idē l. 5. § 8. ἐκ ἀποσῶ-
10 τῶν αἰώνων. vide lib. 4. § 26. & lib. 8. § 20,
23.

Προεγγραφέτω] vide ad l. 7. § 31. A-
postol. apud Luc. Act. c. 4. v. 28. Ὅσα ἢ βελή σε
σφάξουσιν & ὀφθαλμοῦ. Et Pet. ibid. c. 2. v. 23. Τὸ
ἀεισμένον βελή & σφάξουσιν τὸν σφῶ. Et Jacob. ib.
c. 15. v. 17. Κύριος ὁ ποιῶν πάντα πάλαι, & ἐξ-
γινώσκει ἀπ' αἰώνου αὐτὸν. Sive, ut alii codices
exhibent; Γινώσκει ἀπ' αἰώνος ἐστὶ τὸν σφῶ πάντα
ἐργὰ αὐτοῦ. Gregor. in Job. l. 12. c. 1. Nulla, qā
in hoc mundo hominibus fiunt, absq; omnipotentis
Dei consilio occulto veniunt; nam cunctū Deus secu-
20 tura praesciens, ante secula decreuit, qualiter per secu-
la disponantur.

Ἡ ὀμπλοκή τῶν αἰώνων] i. e. Series implexa
causarum: ut Senec. de benef. l. 4. c. 7. siue im-
mutabilis causarum coherentium series, ut ad Helv.
c. 8: Idem de provident. c. 5. Causa pendet ex
causā; privata ac publica longus ordo rerum tra-
hit. sed & Cicero de divinaz. l. 1. Βιωματὸν
i. e. fatum definit ordinem seriemq; causarum;
cūm causa causa nexa rem ex se gignit. Et latius
adhuc de Nat. Deor. lib. 1. fatalem quandam ne-
cessitatem, qā qicquid accidit, id ex aeterna veritate
causarūq; continuatione fluxisse dicatur. Idēq;
eodē respiciens de Fato: Nisi ex aeternitate caus-
sa causam ferens hoc erit effectura. ut sit qasi ἐπ-
αὐτὸς πρὸ αἰώνων sic dicta. Nec consultē satis H.
Stephanus, cūm in Lexic. Ciceron. aliam esse Græ-
cē, aliam Latine vocis notationem affirmat. sero
enim Latinum, unde series & scriptum est, omnino
ἐπὶ Græcum. vide ad l. 7. § 9, 49, 75. Trahit
autem huc If. Calavb. Persii illud, sat. 3. v. 66.

Discite, & miseri, & causas cognoscite rerum:
i. e. causas eorum, inquit, qā homini eveniunt; qā
Stoici referebant ad legem factorum. quibus & Marci
ista subijcit.

Συνελαβέτε] Vide l. 3. § 11. & l. 4. § 26.

§ 6. Ἐἰ ἀπαιτοί, εἴτε εὐσεῖς] Malim εὐσεῖς.
ut l. 11. § 18. Ἐἰ μὴ ἀπαιτοί, εὐσεῖς ἢ τὰ ὅλα
δοικῶσι. at Xyl. εὐσεῖς legisse videtur. Sive naturā
constat mundus.

Μέγας εἰμὶ τὸ ὅλον] vide ad l. 2. § 3. & Ca-
lavb. ad Pers. sat. 3. v. 73.

Οὐδὲν ἐλαβόν τὸν μέγαν] vide l. 5. § 22.
& l. 6. § 45. Τὸ αὐτὸ συμφέρον τὸν μέγαν & τὸν
ὅλον. Aristot. polit. l. 1. c. 4. Siqidem in toto pars
est.

Discernenda est demutatio ab omni argumento perditionis. Aliud enim demutatio, aliud perditio. porro non aliud, si ita demutabitur caro, ut pereat. prebit autem demutata, si non ipsa permanserit in demutatione. Servius ad *Æncid.* l. 6. Elementorum perire, mutari est.

Εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων] ἀλλοίωσιν Xyl., γεθέ.
quia ἀλλοτρίωσι praecefferat.

Τὰ εἰς τὴν μέν καὶ τὴν Ratiocinatio gemina
superiori; nisi quod ibi ab impotentia, istic ab igno-
rantia, quarum neutra universi naturæ computat, ar-
gumentatio instituitur. *Malum ergo damnosum aliquid,
illa nec nolens, nec nesciens admisit.* vide ad l. 6.
§ 41. & l. 8. § 12. & l. 9. § 34.

§ 41. & l. 8. § 1. & l. 9. § 3. 4.
[*Et si non x. adpēdū.*] Haud recte satis ista inter-
pretes cepisse videntur. Ex aliorum quasi mente ista
supponit: *Si quis*, inquit, *misra natura illius univer-*
salis ordinatione, quam ipse forsitan non agnoscit, ita
res esse ex suapte natura constitutas dicat, ut ea rati-
one corruptioni & mutationi sint obnoxie, is sane ex
suis ipsius rationibus stultitiz redarguetur, quod mi-
reter & indignetur mutari quippiam quod mutari na-
tum sit. Vis autem consequentia minus claret, nisi
primum illud ex aliena sententia presumptum &
substratum intelligatur. vide ad l. 4. § 5.

Θαυμάζειν] Senec. ep. 101. Quid est stultius,
quam mirari id, ullo die factum, quod omni potest fieri?
vide l. 8. § 13.

vide l. 8. § 13.
Τὰς διαλύσεις εἰς ταῦτα] forlān, εἰς ταῦτα,
ἐκ καθένος. vide l. 4. § 5. Ἐπίδιδ. l. 3. c. 13. 'Εἰς
ὕδεν θινδόν, ἀλλ' ὕδεν ἰγνόν' εἰς τὰ φίλα καὶ σω-
φρονίᾳ, εἰς τὰ σοφίαια. ὅσον ἦν ἐν σοὶ πῦρ, εἰς πῦρ
ἀπέειπον ὅσον ἦν γινώσκω, εἰς ἡθλον ὅσον ἀνδραμα-
τίαι εἰς ἀνδραματίαι ὅσον ὑδάτι, εἰς ὑδάτιον. "Α-
παιλα γὰρ εὐδείρται εἰς ταῦτ' ἐξ ὧν ἔστιν. Aristot.
metaphys. l. 2. c. 4. Itā Gregor. Nalysn. de homin.
origib. c. 26. "Ομολογούμεν τὴν διαλύσιν τῶ σω-
ματι, εἰς τὰ ἐξ ὧν σωσέντα γίνεσθαι καὶ ὁ μέ-
νον τὴν γῆν εἰς τὴν γῆν ἀναλίσκεις ἀλλὰ καὶ εἰς
ἀέρος, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀεραχρῶν τὸ ἰσοκύβητον καὶ τὸ
ἄρδον καὶ ὁ πῦρ περὶ τὸ σκληρὸν εἰς τὴν μετα-
χώρησιν γίνεσθαι.

* Ητοι ὁ σχεδιασμός] vide l. 7. § 32. & 49.

'Εἰς πῦ· ὅλη λόγον] vide ad l. 4. § 14, 21.

Κατὰ θεοδωρὸν ἐκ πυρρῶν] vide l. 3. § 3. &
l. 5. § 13, 32.

Ex δὲ τῆς τελευτῆς τῆς φράσεως Ἡρι & νυκτῆς
 τῆς ε. nupturimē. proverbialis formula, de re
 habd ita nudem gesta. Sed usitatius pro eadem
 τῆς ε. nυκτῆς dicuntur Aristophan. *ranis*:

-χαίμεθα. Τότοις τοῖς πονηροῖς χαίρεις

Χρὶς τε καὶ ἀπολλύει καὶ οὐκ ἐστὶν τοῦ κακίστου κομμάτι.
Plato de legib. l. 3. Τὰ δ' ὅλλα ἄλλοις παραπονεῖται,
ὡς ἔφ' ἑστίν, χρὶς καὶ ἀπολλύει γεγενητά. Idemq;
Alcib. 2. Οἶμαι δὲ σὺ ἐκ ἀνηκουσίου, εἴη ἄρα
χρὶς καὶ ἀπολλύει γεγενητά. qomodo Jobi 6.

8. v. 9. χριδαί ἔσμεν. vide ad l. 4. § 42. Strabo l. 1. de dydero Canopo: Καλὴν Κάτωρος ἐχθρὸς καὶ ἀπὸ τῶν πατριωνομασθόνων. Plut. de igne ὅτ' ἀγα: "Τῶν μὲν, ἃ ἐκ ἐστίν, ὅτε καὶ ἢν ἀνθρώποις" ἃ δ' οἱ εὐρετῆς λέγεται διῶν ἢ ἀνδρώπων" ἢ ὅτι πνεύς χρεῖσιν ἐχθρὸς ὅσιν καὶ ἀπὸ τῶν ἰσθμ. Περσ. δὲ καὶ [ἑρμῆς] τοῦ ὅτ' ἴσθμ. [ἐστὶν] [ἀνδρ.] πνεύς, ἢ ἀνδρ. ὅτ' ἐστὶν. ἢν. ita enim locum illum supplendum autem. De Conflantino Calamano Nicet. Chon. in Manuel. l. 4. c. 5: "Ὅς τὸ πνεύς ἀπὸ πνεύσων" καὶ ἐχθρὸς καὶ ἀπὸ τῶν, εἰ ἐπὶ ὅλως, ἰσθμ. ὅτ' ἐστὶν. nuper natus, nuper notus. Pro codice vñ καὶ χριδὸς dixit Sophoc. in Antigona.

Οὐ γάρ τοι νῦν τε καὶ ἄθες, ἀλλ' αἰί ποτε
Ζῆ ταῦτα, κ' ἔσθις δίδειν ἐξ ὅτε φάη.

Hæc namque iura non hodie ac heri vigent.

Sed ævo ab omni: initia in occulto latent. Grot.

Ex quo emendandi Plutarchi codices, qui in *sympo-*
l. 8. c. 9. & de commun. not. c. 27. eodem alluſit.
 • *χρῆς ἡ τῆς* Heliodor. *l. 7. τὸ ἔργον με-*
ποιον περὶ τῆς αὐτῆς, χρῆς ἡ τῆς πα-
εισδιδυκός. Expressit hoc Carull. in *epithalam.*

Sordebant tibi villicae

Concubinæ hodie atque berí.

γυνὴ καὶ νεωστὶ, Aristot. polit. l. 7. c. 10. "Εοικα δ'
ὡς γυνὴ, ὡς δὲ νεωστὶ, τὸ τ' εἶναι γυναικῶν πᾶσι, ὡς δὲ φι-
λοσοφίας φιλοσοφεῖσιν. Hebræi dicunt, **חַמֵּה**

five ושלשום אתמול quod Græci vertunt,

cum Marco nostro, $\chi\delta\epsilon\varsigma$, sive $\epsilon\chi\delta\epsilon\varsigma$ κ $\tau\epsilon\iota\tau\omega$,
 & $\tau\epsilon\iota\tau\omega$ $\eta\mu\epsilon\gamma\epsilon\varsigma$. Genes. c. 31. v. 2, 5. Deut.
 c. 19. v. 6. Reg. l. 1. c. 4. v. 7. & c. 10. v. 11.
 & c. 21. v. 5. & lib. 2. c. 5. v. 2. Annal. l. 1.
 c. 11. v. 2. aliquando etiam $\epsilon\chi\delta\epsilon\varsigma$ κ $\tau\epsilon\iota\tau\omega$. Reg.
 l. 4. c. 13. v. 5. qanqam laxius isti, non pro nuper
 tantum, sed pro jam olim etiam usurpant. Moles Ex-
 od. c. 4. v. 10. $\text{מִשְׁלָשׁ וְעַתָּה}$

40 quod Græc. *καὶ τῆς χερσὶς, & καὶ τῆς τοῦ σώματος*
μέλεος. Lat. *ab heri & nudius tertius*. sensus est, *in-*
quam antichæc. Cæterum à priori illa formula habet
 multum abludit Platonis illud in *Euthydem.* *πῶς οὐ*
ἢ ἀνέμωρον. Πῶς οὐ ἢ ἀνέμωρον ἕκαστος ἴστω
σοφῶς. Posteriore Xenophonis illud *Hellen. l. 3.*
Νῦν τε καὶ πῶς οὐ σοφῶς οἱ αὐτοὶ εἰσὶν τε καὶ πῶς οὐ
σοφῶς nunc & olim iidem sumus.

Τὸ πρῶτον δ' ἐλάττει, μεταβάλλει, ὡς δ' ἡ μυστὴρ
ἐπικρύβει] Aliud, inquit, est quod nunc geris corpus, sed
et anima (cūm æreum quiddam hoc statueret) ab eis,
quæ mater tua enixa est: cūm à cibo, quò uelceris, ære,
quò attrahis, maximam sui partem, ex quæ ea nunc
constant, acceperint. vide ad l. 9. § 20.

ὁπότε δ' ὅπ ἐκείνῳ σὺ λίαν ὥρως ἀπῆλκε τῆς ἰδ-
 ιας ποίῃ, ἔδωκε ὄρνι, δῖμαι, ὡς τὸ γινῶ λυβύμ-
 νον.]] Istis, ut vitii suspectis, Xyl. notam adfixit.
 Cas. qld securus fuerit, non possum ex versione as-

est. Eriphan. heres. 66. § 9. πλοῖα γὰρ εἶλεν λέ-
γεν ἡλὶον τε καὶ σελήνην. *Navigia dicit Solem &
Lunam.* Joan. Evang. c. 7. v. 17. Ἐάν τις εἴλῃ
τὸ εἶλημα αὐτῷ ποιῆν. *Si quis voluerit facere.* i. e.
Si quis fecerit. ita pro eo quod Matth. c. 20. v. 26,
27. & Marc. c. 10. v. 43, 44. ὁ εἰς εἶλην ἐν ἑ-
μὴν μέγας ῥηθήσεται, & ὁ ἡγούμενος. *Disertissime Ait.* c. 2. v. 12. τί ἂν εἴλοι τὸ τοιοῦτον;
Quid hoc esse velis? Quid hoc sibi vultis? live, Istud,
quid est? nos dicemus id quod magis tibi de. Senec.
de ira. l. 2. c. 9. quid si quis irascatur? & mox, quid
si irasci velis? & c. 10. quid si mirari velis. i. e.
quid si miretur? uti mox ibidem. vide ad l. 4. § 6.
& l. 5. § 22.

Διαλεπτικὸν ἐπιστάσιν] scientiam de singulis
rebus percipiendi. Xyl. percipiendis, forsan scripse-
rat. melius Cal. objecti cuiusvis enixam & intelli-
gentem considerationem. ἐπιστάσιν, non ἐπιστήμην
malim tamen διαλεπτικὴν disceptationem reddere.
quomodo διδάσκειν pro disceptatione Marcus usurpa-
vit, l. 1. § 10. ἐν τριτῷ συνδιαλέλαται.

Ἀπαρνούμεν] Sine distractione. Cal. qui co-
gitationibus alienis non occupatur. Xyl. imò, animi
adversionem sedulam, & negligentiam & inadver-
tentia immunem. id est, ut nihil negligat, & minus
animadversum transmittat, ita l. 5. § 5. μὴ παρην-
δουμένη. non negligens, non neglectum habens.
& l. 6. § 50. γινώσκω ἀπαρνούμεντος. sedulo at-
tendere, atque animum adhibere. Sane avtem vocabu-
la ista porticus peculiaris, quæque vix alibi reperias.
aliud pavlo videtur, quod l. 7. § 54. μήτη ἀκατά-
ληπτον παρέρου.

Σύμφορον] Prudens, Xyl. Concors, potius, live
consentiens, quod & explicatio adjuncta docet.

Τὸ δὲ ὑπερφρον] in sequiorem partem vocabulum
hoc sæpius usurpat. ita ὑπερφρον, ὁ ἀλαζών, in-
solens, arrogans. ὑπερφρον ὁ ὅτις ὁ Πολέμων, οἷς
πόλεσις ἀπὸ τοῦ ὑπερφρον, ὁ δὲ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ
ὑπερφρον, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ἰσοδιδόντος. Philo-
strat. in vit. Sophist. quo loco & quam insolenter erga
Antoninum Pium se gesserit, narrat. Et inde ὑπερ-
φρονεῖν, ὑπερφρον καταφρονεῖν. contemnere despe-
ctui habere. Thucyd. l. 3. in Cleon. orat. Πύρρος
καὶ ἄλλοι ἀνδράσιν τὸ μὴ διεκτιμῶν ὑπερ-
φρονεῖν, τὸ δὲ μὴ ὑπερφρον δαυμάζον. verum hic cum
de voluptatum dolorum, mortis ipsius contemptu
ac quasi conculcatione, superatione saltem agatur, quo-
modo & Plut. in Lacon. insit. ὑπερφρον ὑπερφρονεῖν
voluptates despiciere; & τὸ ὑπερφρον pro animi sub-
limitate. Thucyd. l. 2. dicitur: laudis ac decoris
potius significatum obtinet. nec diverso sensu τὸ
καταφρονεῖν καὶ ἡ καταφρονεῖς apud eundem Thu-
cyd. eodem lib. in Pericl. orat. usurpat: ubi suos
hortatur, ἵνα τοῖς ἐχθροῖς ὁμῶς, μὴ φρονεῖν μὴ
νον, ἀλλὰ καταφρονεῖν. ἀνέχεται μὲν καὶ ἀπὸ

ἀμαθίας ἐντυχῆς καὶ δειλῆς πνι ἐγγινεῖται καταφρο-
νησιν δὲ, ὅς ἐν καὶ γράμμι περὶ τῶν ἐναντιῶν
φρονεῖν.

Τὸ ὑπερφρον τὸ φρονεῖν] μοῖον ὑπὲρ λέαν
ἢ τεραχίας κίνησιν] Elevationem, live elevationem
mentis supra omnem voluptatem & dolorem. usitata
enim est Marco periphrasis illa hoc sensu, λέας καὶ
τεραχίας κινήσας. vide l. 4. § 3. & l. 5. § 26.
ὑπερφρον vocabulum satis infrequens. Verum ver-
bum ipsum ὑπερφρον crebrius usurpat, eodem
ipso sensu, quo nomen hic sumitur. Sic enim Ari-
stot. ethic. l. 3. c. 1. ἀ καὶ τὸ ἀνθρώπῳ οὖσαν
ὑπερφρον, καὶ μὴ δὲ ἀνὴρ ὑπομένει. quæ naturam
humanam transcendunt, nec sustinere quæquam possit.
Et Thucyd. lib. 2. ἀπὸ καρχαίων δύο ὑπερφρον
ὑπὲρ τὸ τέρας. Ex duabus antennis murum tran-
scendentibus, live supra murum se attolentibus. &
inde ὑπερφρον, τὸ ὑπερφρον. Svid.

Μὴ γλυχόμην] τὸ ὅτι ἄλλων καὶ ταῦτα ὀπο-
μαζέω] Flaccus pariter l. 1. epist. 16.

Vir bonus ac prudens dici delector, ego ac tu.

Si dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet, ut si

Detulerit fasces indigno, detrahit idem.

Pone, meum est, inquit, pono, tristsque recedo.

Idem si clamer furem, neget esse pudicum.

Comendat laqueo collum pressisse paternum,

Mordeat opprobriis falsis? muscivore colores?

Falsus honor juvenat, & mendax infamia terret,

Item nisi mendosum & mendacem? —

Senec. ep. 59. Illud præcipue impedit, quod citò no-
bis placemus: si invenimus, qui nos bonos viros dicat,
qui prudentes, qui sanctos, agnoscimus. nec sumus mo-
dicâ laudatione contenti: quicquid in nos adulatio sine
pudore congestit, tanquam debitum prendimus. optimos
nos esse, sapientissimos, affirmantibus assentimur;
cum sciamus illos sæpe mentiri. adeoque indulge-
mus nobis, ut laudari velimus in id, cui contraria
quædam maxime facimus. Lips. cent. 1. epist. 77.
Mibi sententia de me, nisi apud me, non fertur;
nec quis sim, alios rogo. hoc est quod Apost. ad Cor.
ep. 1. c. 4. v. 2. Ἐμοὶ δὲ ἐλάττω ὄντι, ἢ αὐτῷ
ὑμῶν ἀνακρινῶ, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων ἡμῶν.

Φιλοψύχῃ καὶ ὁμοίῳ τοῖς ἡμετέροις θνητοῖς] *Philoprophica & hominibus nostris mortalibus]*
Allusit eodem Seneca, quod Marcus istic epist. 94.
videndus ad l. 4. § 47. Verum ille moræ tan-
tæ brevitate notans in mortis dilationem enixius
experientibus; Marcus miseram sædamque vitæ sor-
tem ipsâ morte etiam minus tolerabilem. de qua &
Senec. epist. 101. Indè illud Mæcenatis turpissi-
mum votum, quod debilitatem non recusat, & de-
formitatem, & novissime acutam crucem, dummodo
inter hæc mala spiritus prorogetur.

Debilem facito manu,

Debilem pede, coxâ:

Tuber astrue gibberam;

Lubricos gate dentes.

Vita dum superest, bene est.

Hanc mihi, vel acutam

Subde sustineo crucem.

(ita restituit, Lipsio felicius, puto, Acidalius, quæ corruptissima prius prostabant) quod miserrimum eras, si incidisset, optatur; & tanquam vita petitur, supplicii mora: contemptissimum putares, si vivere vellet usque ad crucem. Tu verò, inquit, me debilitas licet, dum spiritus in corpore fractus & inutili maneat: depraves licet, dum monstroso & distorto temporis aliquid accedat: suffragas licet, & acutam sessuro crucem subdas. est tanti, vulnus suum premere, & patibulo pendere districturn, dum differat id quod est in malis optimum, supplicii finem. est tanti, habere animam, ut agam. quid huic optes, nisi deos faciles? quid sibi vult ista carminis effœminata turpitudō? quid timoris dementiſſimi passio? quid tam fœda vitæ mendicatio? huic putas unquam recitasse Virgilium,

Usque alcœne mori miserum est? —

optas ultima malorum, & quæ pati gravissimum est, 20
extendi & sustineri cupis: quæ mercede? scilicet, vitæ longioris. quid autem hujus vivere est diu mori. invenitur aliquis qui malis inter supplicia tabescere, & perire membratim, & totiens per stillicidia amittere animam, quàm semel exhalare? invenitur qui velit ad ætrem illud infelix lignum, jam debili, jam prævum, & in fœdum scapularum ad pectoris tuber elisus, cui multa moriendi causa etiam citra crucem fuerant, trahere animam tot tormenta tracturam? nega nunc magnum beneficium esse naturæ, quod necesse est mori. Multi pejora pacisci adhuc parati sunt: etiam amicum prodero, ut diutius vivat, & liberos ad stuprum manu sua tradere, ut contingat lucem videre tot consangui seclerum. Excutienda vitæ cupido est: discendūque nihil interesse, quando patiari, quod quædāque patiendum est. quàm bene vivas referre, non quædā. sæpe autem in hoc esse bene, nē diu. Vide ad l. 4. § 40. & lib. 8. § 58. & l. 9. § 2. Augustin. ep. 45. Quamvis laboribus agitur, ut longiore tempore laboretur, & mors cum impendere ceperit, ideo cavetur, ut diutius timeatur? quibus excruciantur doloribus, qui curantur a medicis, & secantur? nunquid ut non moriantur? non, sed ut aliquanto serius moriantur. multi cruciatibus suscipiuntur certi, ut pauci dies adjiciantur incerti. Et nonnunquam ipsi doloribus victi consensum moriuntur, quos mortis timore suscipiunt. Et cum omnino non eligant vitam finire, nē doleant, sed dolere nē finiant, occidis eis: ut doleant & finiant: non solum, quia & sanati utique vitam finiant post dolores, quæ tantis comparata, nec sempiterna esse potest, quia mortalis est; nec diuturna, quia tota brevis est; nec de ipso brevi spatio sui secuta, quia semper incerta est: verum etiam, quod aliquando eam dolore finierunt, quàm nē finirent, dolere voluerunt. Sophocles. Ajax:

Ἀρεὶν γὰρ εἶδ' ἐγὼ τὴν μακρὴν γῆν ἐν βίῳ

Κακοῖον ὄντις μὲν ἐξ ἀμάρτυται.

Τὶ γὰρ παρ' ἡμᾶς ἡμέτερον τέρπειν ἔχει
Προδόντα, κατὰ δέοντα τὸ γὰρ κατὰ δέοντα;

Ὅντις * κακοῖον ἑλπίον διαμαί- * καλοῖον
νέται.

H. Steph.

Ἄν' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς περὶ πικρῶν
τὸν ἑαυτοῦ γὰρ. πικρὸν ἀνέκωκα λόγον.

Optare vitæ spacia longæva vitæ
Deforme, nullum cui levamentum est mali.

Nam quid dici rursus & rursus dies
Adjecta prodest, amplians semper mori
Me iudice ille nullum pretii est homo,
Cui spes inanis credulam mentem fovet.
Pulcrum agere vitam, nobilem, aut pulcrè decet
Obire. habes quodcumque dicendum fuit. Grot.

Idemque Electræ:

Τὶ γὰρ βροτῶν ἂν τοῖς κακοῖς μαρτυρήσῃ,
Θνήσκων ὁ μέλλων εὖ χεῖρον κέρδος ὄφει;

Morte appesente, quæ cingunt hominem mala,
Dilectio brevicula quid lucris ferat? Grot.

Ὅντις τὸ μὴ ζῆν κρείσσον ἐστὶν ἢ ζῆν κακῶς.

Indecorè vitæ satius est non vivere.

Euripid. Pirithoo, apud Stob. tom. 2. tit. 122. con-
trà planè quàm apud eandem Iphigenia in Aulide,

— μαίνεται δ' ὄντις εὐχεται

Θανεῖν κακῶς ζῆν κρείσσον, ἢ θανεῖν καλῶς.

— Desipis qui vult mori:

Meliusque vivere malè, quàm mori bene. Lips.

30 Sive ut Grot. — qui mori properat, furit.

Molesta vita melior, quàm pulcrè mori.

ubi modesta pro molesta perperam proſtat. Senec.
epist. 77. Cæsar, cum illum transcurrentem per Lati-
nam viam, unus ex custodiarum agmine, demissa usque
in pectus veteri barbâ, rogaret mortem, Numquid enim,
inquit, vivis? Et de Herodico Plato polit. lib. 3. Et
ex Platone Plut. de terd. namin. vind. qui cum in
morbum insanabilem incidisset, quumque multo iustior
xñ primus hominum adjunxit, eadē ratione vitam
diutius sustinuit, ὅτι μακρὸν ἐποίησεν τὴν θάνατον
αὐτοῦ, & τοῖς ὁμοῖοις νοσήσιν. non vitam illum sed
mortem sibi, similiterque laborantibus diuturniorem
reddidisse. Plurimum autem refert, vitam aliqui ex-
tendat, an mortem. Senec. epist. 68. Hinc Oedipi
querela illa de filiz pietate importuna in Senecæ, &
Senecæ lakem, Thebaid.

— Quid me, nata, pestifero tenes

Amore utrumvis sumus extendis meum.

Longasque vivi duci excoqias patriam.

Aliquando terrâ corpus inuisum roge.

Peccas honestâ mente, pietatem vocas

Patrem insepultum trahere, qui cogit mori

Nolentem, in ago est, quæ properantem impedit.

Occidere est, vetare cupientem mori.

Non tamen in ago est: alterum gravius reor.

Malo imperari, quàm eripi mortem mihi.

Gregor.

Gregor. Nyssen: *orat. catech. c. 8.* Τὸ ζῆν διὰ τοῦ κατὰ φύσιν σαυλοῦσι αἰρετὸν ὅτι τοῖς τῷ βίῳ μετέχουσιν ὡς εἴη πρὸς ἐδωκυίας διαβίων, παρὰ πολὺ τῷ ποτέτω τὸ μὴ εἶναι τῷ ἀλγυνῶς εἶναι ἀποσιμώ-
πουν χρίεται.

Θνητῶν] *qi cum bestiis depugnaturi com-*
mittebantur, vel eisdem laniandi objiciebantur, be-
stiarum, inde θνητῶν *Paulo Apost. usurparum,*
ad Corinth. epist. 1. cap. 15. v. 32. sed sensu, puto,
diverso. de quo alibi, cum Deo bono discuti su-
mus.

Τοῖς αὐτοῖς ὄντιναι καὶ δῶμασιν] *Micyllus apud*
Lucian. in cataph. πρώτων ἢ πρώτων ἐν αὐτοῖς
ὁδόντες ἀφαιρέσιν. vide ad l. 4. § 47.

Ἐμβριζάω ἔν σαυτὸν εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα ὀνό-
ματα.] *M. Cas. metaphoram esse avumata a na-*
vetum consendentibus ductam, atque ita τὸ ἐμβριζά-
ζεν quandoque usurpat. Libanius de senit. orat.
31. ὡς τῆς μίσεως εἰς τὸν ἐμβριζάσθαι, ἀπὸ τῆς
ἀνέρεως πλάζοντες τρέμει. Plato ἐμβριζάω σι εἰς
πλοῖον. Eo magis forsitan, qia de insulis subjunctum
est, potest tamen & ab aq̄, live balneariis, live
εἰσβολῆς tractum videri. de his enim τὸ ἐμβριζά-
ζεν quoque dicitur. Dioscorid. lib. 1. c. 189. ἐμβρι-
ζάω ἐν βλαστῶν. & Galen. ad Glaucon. lib. 1. c.
ἐμβριζάω σι τὸ ὕδατι. ut sit sensus, inde, immi-
te,ingere, immerge te penitus in istas ut eis, qasi to-
ta immittas sis. Sicut δικαιοσύνη βεβαμμένη dixit
l. 3. § 4. Ita Ischomachus apud Xenophont. in
œconom. περιῶμαι ἐμβριζάζεν εἰς τὴν δικαιοσύνην
τὸν οἰκίαν. Synes. de regn. Ἄντεις ἐαυτὸν ἐμβρι-
ζάσας τὸν τοῖστω τῆς ζωῆς εἶδει. Eligat quis quod
arriperit magis.

Εἰς μακάρων πῦλιν νήσους μετακισμένῃ] *Ita*
Aristides orat. sacr. ἡδὴ μὲν πρὸς καὶ ἀλλῷ γενοῦ
πρὸς αὐτὰς συμβάντες, καὶ βαλόντες ἐνδεδέχθη
τὴν ἡδονήν, ἔπειτα, ὡς ἀπὸ εἰς πάλιν ἢ διπλάσι
γεγονόσι ἀλλῷ δὲ πρὸς, ὡς ἐν μακάρων νήσοις εἶναι
δοκοῖν. Senem forsitan Aristophaneum in animo ha-
buit, qi in Vesphr

Ἡὺ ἀνὸ μὲν ἀνέων
Καὶ μακάρων διὰ ζῆλον
Ἄντεις ὡς εἶνα νήσοις,
Ἡὺ ἀνὸ μὲν ἀνέων

Liban. Naniā in Daphn. Apoll. incend. τῆ δ' ἂν
ἐπὶ τοῖς τοῖς μακάρων νήσοις, qie non beatorum
insulis locum illum præoptasset? Allusit uterque ad
insulas illas, μακάρων Græcis dictas, fortunatas, &
fortunatorum, Latinis: de quibus Strabo geograph.
lib. 1. & 3. & ex eodem Eustath. ad Odyss. d. &
Casavb. ad eund. Diodor. Sicul. lib. 5. extremo.
Philokrat. vit. Apollon. lib. 5. c. 1. Plut. in Scior.
Plin. hist. nat. l. 6. c. 32. Melā l. 2. c. 7. Plavt.
Terentium. aff. 2. sc. 4. Eas depingit nobis Flaccus
epod. 16. & Muret. var. lect. lib. 5. c. 1. Eo post
mortem migrare credebant, an fingeant, animas eo-

rum, qi hic pie probèq̄ degerant. q̄a de re visendi
Hesiodus lib. 1. v. 169. Pindar. olymp. 2. Plato in
Gorg. & ex horum utroq̄ Plut. ad Apollon. &
Clem. Strom. l. 4.

Ἀπὸ τοῦ σαυτὸν εἰς γυναικα πνῆ] *Simile q̄d-*
dam Epictetus lib. 2. c. 13. Philosophiz nomen
ambienti cuidam, qi quod profuturi volebat, præstare
non poterat: Σὺ δ' ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἐδίδες, καὶ ἐκεί-
νον ἀποσῆς μηδὲ ποτε εἰς τὴν γυναικα ἀπαιδῶν
κἀδῃσιν, καὶ πάλιν συλλογισμῶν, καὶ ἀλλῶ ἀετέτεινε.
ἐκ ἑσὶ δ' ἐν σοὶ πόλεως ἡγεμὼν ἀνὴρ.

Ἐξιδὼν τὸ βίῳ] *vide ad lib. 9. § 2. Diogenes*
cuidam excusanti se, tanquam περὶ φιλοσοφίαν ἀνε-
πιπτόειον, Philophrasia studio inidoneum; Τί ἐν ζῆν,
εἰ τὸ καλῶς ζῆν ἔμειναι σοι; Quid igitur, inquit,
vivis, si bene vivere non curas? Laert. lib. 6. Dio-
geni ex parte accedit Aristot. ethic. lib. 3. c. 9.
ὅσῳ ἂν μᾶλλον περὶ τὴν ἀρετὴν ὅσον πᾶσαν, καὶ ἐν-
δομονόεστες ἢ, τὴν τοῖστω μάλιστα ζῆν ἀξίον. Cyni-
cus idem humerum saucius, cur è vita non excederet
sciscitanti, respondit, τὸν εἰδῶτα ἂν δεῖ πρῶτον ἐν
τῷ βίῳ, καὶ ἂν δεῖ λῆγειν, τότε γὰρ ζῆν ἀρετικόν·
τοῖς δ' ἂν εἰδῶσι τὰ τε λεκτέα καὶ τὰ ἀρεκτέα,
ἀποδιδῶν ἐν καλῷ εἶναι. Ælian. l. 10. c. 11. id quod
Flaccus l. 2. epist. 2.

Vivere si rectè nescis, discede peritis.

Ἐν γὰρ μόνον τὸ πρῶτον] cum id unum in
vita egeris, ut eo modo discedas. Xyl. atq̄ nihil
minus in vita egit, qi ignavè prorsus insipienterq̄
se gesserit. melius itaq̄ Cas. (qi Xylandri tamēna
illud etiam in contextum suum admisit) cum hoc
unicum in vita laude dignum gesseris, quod hoc modo
è vita exieris. id quod Orthoni Sylvio competere
possit; de quo Dio Cas. lib. 64. Κακιστὰ γὰρ μὲν
ἀνθρώπων ζῆσος, κάλλιστα ἀπιδαν· καὶ κακιστὰ
τάτα τὴν ἀρχὴν ἀπιδαν, ἀεὶ αὐτῆς ἀπιδαν
γν. Itaq̄ ut Plut. in Osbon. Ἀπιδαν δ' ἐπὶ ἀπολι-
πὼν καὶ χεῖρνας, μὲν ἐλάττωται, ἢ τὸν βίον
αὐτὸν λελόντων, τὸν ἐπαινεύοντας τὸν θάνατον. βιω-
σους γὰρ ἐδὲν ἐπαινεύουσιν Νίρω, ἀπιδαν ἐν-
δομονόεστες. Per q̄a factum putem (inquit Sueton. l.
8. c. 12.) ut mors ejus minime congruus vitæ, ma-
jori miraculo fuerit.

Ὅτι κακῶς εἰδὼς εἶπεν Σίλυσον] Deus à morta-
libus non adulationem, sed imitationem & obsequi-
um poscit. Hinc reprehensiones illæ, Psal. 50. v.
16, 17. & Psal. 78. v. 36, 27. Esaj. c. 1. v. 11,
-16. & c. 66. v. 3. Jerem. c. 7. v. 9, 10, 21, 24.
Ezech. c. 20. v. 39. Luc. c. 6. v. 46. Non pos-
sum continere me, qin subjiciam insignes illos è sce-
na, qi cothurnum certè, non soccum respiciunt, ver-
sus; qorum meminere Porphy. de non edend. ani-
mant. l. 2. & Clem. Strom. l. 7. & Cyrill. advers.
Julian. l. 9.

Τίς ὡς μωρὸς καὶ λίαν ἀνευθύνος
Ἔντις ἀνδρῶν, ὡς ἐλπίσιν ὡς

Ὅσων ἀσέβων, καὶ ὁλοῖς πυρῶδους,
 Ἄ καὶ κούνη πεινάσων καὶ βροῦμα,
 Χαίρειν ἀπαρχῇ, καὶ χάρις λαχέιν τί δέ,
 Τέτων τε τίσι δρῶσιν ἐκίπνεν χάριν,
 Κἀν ἀρετῇ, καὶν πέρεται, καὶν πύρανοι δὴ
 Τύχασιν ὄντες; —

Quæ gentie in hominum tam superâ credulus,
 Aut stultus adeo est, qd deos existimet,
 seu bilis usq; sive nudorum ossium,
 Projecti qæ vix tangat esuriens canis,
 Gaudere donis, idq; bonori ducere,
 Facientibusq; gratiam reponere,
 Sive i' latrones, sive pirata sient,
 Sive & tyranni?

*Εὐπορος ex Porphyrio repofuit, qd apud alios ἀπ-
 ερος legitur. Εὐπορος, qd Εβραϊς ἸΠΘ credulus, sa-
 ius, de qo Solomon, Prov. c. 14. v. 15. ἀκαλὸς
 πεσθεῖ παντὶ λόγῳ. Extrema, qæ reliqui omiserunt,
 sed cumprimis ad rem præsentem faciunt, ex Cle-
 mente attestui.

*Εξομολογῶς ἑαυτοῖς] Marcus à Juliano in Ca-
 sarib. inducitur Sileno percontanti, τί κάλλιστον τῷ
 βίῳ τέλει; respondens, τὸ μιμηθῆναι τοῦ θεοῦ.
 verum amplius aliquid sonare videtur τὸ ἐξομολογῶς.
 hoc est enim qd Apostolus, ad Cor. ep. 2. c. 3. v.
 18. εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ εἰκόνα μεταμορφώσθαι ὡς
 συμμέτοχους ἡμεῶν. ad Rom. c. 8. v. 29. ἀγίους, κα-
 θὼς ἐκείνῳ ἀγίους εἶναι. Levit. c. 19. v. 1. & Pet,
 ep. 1. c. 1. v. 16. ἀγνούς, καθὼς ἐκείνῳ ἀγνούς.
 Joan. ep. 1. c. 3. v. 3. δικαίους, καθὼς ἐκείνῳ δι-
 καίῳ. ibid. v. 17. ἐλεήμονας καθὼς ἐκείνῳ ἐλε-
 ήμων. Luc. c. 6. v. 36. πελοῦς, denique, ὡς ἐπὶ ἐκεί-
 νῳ τέλει. Matth. c. 5. v. 48. Gregor. Nyss.
 de profess. Christi. Χριστιανισμός ἐστὶ τῆς θείας φύσε-
 ος εἰς διώταται μιμητὴς ἀνθρώπου ἡμεῶν θεοῦ.
 ὅστις ὃδὸ τὸ τῷ πλησίον ἀναδέχεται βάρῳ. ὅς ἐστι
 ὁ κρείσσων εἶναι, ἔτερον ἢ ἐλαττωμένον εὐοργαλῆν
 ἐδίδαι, ὅσα παρὰ τῷ θεοῦ λαβὼν ἔχει, θεὸς γίνε-
 σθαι λαμβανόντων ἔπει μιμητὴς ἐστὶ θεοῦ. Sed &
 Plato, cujus verba forsitan respexit hic Marcus, leg.
 li. 4. Τίς περὶ εἰς φίλον καὶ ἀκόλουθός θεός; πᾶς καὶ ἕνα
 λόγον ἔχουσα ἀρχαίον, ὅτι τὸ ὅμοιον τὸ ὁμοιον
 φίλον αὐτῇ. unde colligit Clemens Strom. l. 5.
 Philosophiæ finem à Platone statui, ὁμοιωσιν θεῷ,
 Deo similem fieri. Idemq; de eodem l. 2. beatitu-
 dinem collocasse, ἐν ὁποίῃ τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐν ἑξο-
 μοίῳ τῇ θεῷ. Similitudinem autem
 hanc in eo consistere, ut quis justus, piusq; cum pru-
 dentia existat. qd & dogmati nostro esse consenta-
 neum, qippe qibusdam ē nostris, Mosi illud Genes.
 c. 1. v. 26, 27. ita sumi, ac si dictum sit, Τὸ ὁμοί-
 ον εἰκόνα, οὗδ' ὅτι καὶ τὴν γένεσιν εἰληφέναι τὸν
 ἀνθρώπον. τὸ καὶ ὁμοίῳ ἢ ὑπερῶν καὶ τὴν
 πελοῦσιν μέλλειν ἀπολαμβάνειν. Verum argutum
 nimis hoc, nec qd possit admitti; cum utrumq; ho-
 mini primitus condito discretè tribuatur.

*Εἶναι τὴν σικλὴν τὰ σικλῆς ποιῶσα] Christus
 Dominus Matth. c. 7. v. 16. ἀπὸ τοῦ καρπὸν αὐ-
 τοῦ ἐπιγινώσκете αὐτούς· μή τι συλλέγῃσιν ἀπὸ τοῦ
 ἀκάρου σαφυλῶ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἁγίου οὕτως; &c. vide
 l. 9. § 9.

Μέλιον τὰ μέλιτος] εἰδὲς ὃδὸ πῶποτε κα-
 φέῖα εἶδεν ἀπὸ γῆρας ἡμοῦδ' ὡς μέλιον. Plur.
 de sene politis.

Τὸν ὃ κούνα, τὸ κούνα] Bliszo, qam atrocias
 10 perpetraturus is esset, prædicanti, Hazael Syrus,
 Num tu servum tuum canem esse autumas, qd ejusmo-
 di in me admittam? hist. Regum l. 4. c. 8. v. 13.
 Ità canem esse non diffitetur, hanc hominem, qd
 ejusmodi faciat. Vide ad l. 5. § 11.

Τὸν ὃ ἀνθρώπου τὰ ἀνθρώπου] vide l. 5. §
 1. & l. 8. § 23. & infra § 15. ἀνθρώπου ἀληθι-
 νόν, verum hominem, qd facis scilicet. qæ hominis sunt.
 Epictetus l. 1. c. 16. Εἰ ἀνδρὶν ἡμῶν, ἐποίησεν τὰ
 τοῦ ἀνδρὸς. εἰ κούνα, τὰ τῷ κούνα· νῦν ὃ λο-
 20 γικὸς εἶμι· ὑμῖν με δὲ τὸν θεόν· ποῦ αὐτόν;
 vide ad l. 6. § 7. Idem l. 2. c. 9. Οὐκ ἐστὶ τὸ
 τυχὴν αὐτὸ μένον, ἀνθρώπου ἐπαγγελίαν πληρῶ-
 σαι. τί γάρ ἐστιν ἀνθρώπου; (ῥῶν, ῥησι, λογικὴν
 διητήν· οὗδ' ἐστὶ τὰ λογικῶν τῶν χαλεκῶν με-
 τοῦ θεοῦ· καὶ τῶν ἄλλων, ὅτι σεβάζον, καὶ
 ὅτι ὁμοίον. ὅρα τί νῦν, καὶ πῶς ὡς θεοῦ πα-
 ῖσι· εἰ ὃ καὶ ἀπολαύσει τὸν ἀνθρώπον· ἐκ ἐπλη-
 ρωσας τὴν ἐπαγγελίαν. ὅρα καὶ πῶς ὡς σεβάζον·
 εἰ ὃ καὶ, καὶ ὅπως ἀπολαύσει τὸν ἀνθρώπον. τίνα ἔ-
 30 ποιῶμεν ὡς σεβάζον; ὅτι τῆς γὰρ τοῦ θεοῦ, ὅ-
 ται ὅτι αἰδούμεν, ὅτι εἰρήνη, ὅτι ῥησι, ὅτι
 ἀντιπροσώπων· ποῦ ἀπὸ ἐκείνου; ὅτι τὰ σεβάζ-
 ον· τί ἀπολαύμεν; τὸ λογικόν. ὅτι καὶ κα-
 χή, καὶ βλαβερὰ, καὶ θυμικὰ, καὶ ὁστικὰ, ποῦ
 ἀπὸ ἐκείνου; ἐπὶ τὰ θεοῦ λοιπὸν οἱ καὶ ἡμεῖς
 μετὰ θεοῦ εἰσιν, οἱ δὲ θεοῦ κακοῦ καὶ
 κακοῦ, ἀπὸ αὐτῶν εἰσιν, ἅπαντα καὶ φα-
 τῶν. διὰ πάντων ὃ τῶν ἀπολαύσει ἢ τὸ ἀνθρώ-
 πῳ ἐπαγγελία. πότε ὃδὸ σεβάζον συμπεπληρωμένον;
 40 ὅταν τὴν ἐπαγγελίαν πληρώσῃ. πότε καὶ κα-
 χή; ὅταν τὴν ἐπαγγελίαν πληρώσῃ. πότε αἰδοί;
 πότε λύρα; πότε ἡπῶς; πότε κούνα; (εἰ πότε
 αἰδοί; πότε &c.) τί ἐν θαυμασῶν, εἰ καὶ ἀνθρώ-
 πῳ αἰσάνται καὶ σεβάζον, αἰσάνται δὲ ἀπὸ αὐτοῦ.
 Ità de Christiano homine Salvian. de provident. l.
 4. c. 1. Cum hoc sis hominis Christiani fides, fideliter
 Christi mandata servare; sit absq; dubio, ut nec
 fidem habeat, qd infidelis est, nec Christianum credat qd
 Christi mandata conculat. ac per hoc totam in id re-
 50 voluit, ut qd Christiani nominis opus non agis, Chri-
 stianus non esse videatur. Itaq; Ambros. serm. de
 Abr. apud Gratian. c. 22. q. 2. c. 20. Mendacium
 est, se Christianum dicere, & opera Christi non facere.
 § 9. Μίμος, πλόκαμος, πλοία] Xyl. Λοιμὸς
 cur pro Μίμος inferciat, nihil video. in πλόκαμος τὸ
 7 ex sequenti vocabulo irreptū; istud autem cum tem-
 perantibus

gentibus ad illud ἀπαλείψαι, Xylandrum secutus, referre malim, quam pro absolute positis, aut ad ἀπαλείψαι relatis cum Cafavbono habere; qī & ἀπαλείψαι illud passivē sumit; quod ego nolim.

Ὅποια ὁ φυσιολόγος ἐαυτῷ ἐκ παρατήρησεως] Quia multa sunt, quae cum tanquam physici meritis, secundum naturam eorum nudē speculatus fueris, citra usum ulteriores transmissis? Cal. qī pro ὁποια, πόσα legisse videtur: & per interrogationem extulisse. at Xyl. hac quotidie debeant sacra illa tua placita, quae de contemplatione naturae rerum hausta circumfers. cui accedo potius, nisi quod το παρατήρησεν, circumferre, vertit: cum sit, prout Cafavb. rectē, transmittere. Ceterum transmissionem intelligo, qualem Maxim. Tyr. differt. 28. verbis illis delineat: "Απε ἔν ἐν θεωρηματικῇ ψυχῇ αἱ αἰδήσεις ἰδρυμένα, ἐπειδὴν πνέουσι φάλογτος ἀρχῆς, καὶ παραδίδωσι τὴν νῦν, ἐπιλαβόμενοι ταύτης, διοράται λοιπὰ καὶ διεξέρχεται ἐπὶ τὰ ἀκόλουθα. qī in consequentibus τὴν παρατήρησιν etiam vocabulo, in hac eadem re illustranda atque explicanda, utitur. ut sit, decreta illa, quae ex rerum natura serio seduloque considerata in mentem transmitti, atque ibi recondi. ita Hermogen. de inventis. Σὺ δὲ παρατήρησας τὴν νῦν τὰς θεωρίας. Scopos tamen forsitan si fuerit placet, gemi Cafavb. veluit; Speculationem naturae, nō praxin conjunctam habeat, otiosam fore; facileque abolitam iri, nisi cautio jugis adhibeatur, quicquid indidem hauseris. Epictet. l. 3. c. 21. "Ὅτι τὰ θεωρήματα ἀναλαμβάνει ψιλὰ, ἐνθαυτῷ αὐτὰ ἐξέμισαι θέλουσιν ὥστε σοματικοὶ τὴν θεωρίαν. πρῶτον αὐτὸ πείσονται, ὅτι μὴ ἐξέμισαι: εἰ δὲ μὴ, ἐμετέρι τὸ ὄντι γίνεται, πρῶτον ἀνέχοντο καὶ ἀφροντο. ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ ἀναδεδίοντων διεξόντων πᾶσι καὶ ἡνελισσόμενοι τὴν ἡγεμονικὴν σὺ σταντὶ, ὡς ἐν ἀληθείᾳ τὸν ἄμους ἀφ' ὧν ἐγυμνάσθου καὶ ἔραρον, ὡς οἱ τὰς τέχνης ἀναλαμβάνοντες ἀφ' ὧν ἐμάδον. ἐκ ἐρχεται ὁ τέλειον καὶ λείον, ἀκίωσται μὴ διηγερομένη πρὸς ἀρχηγεμονικὴν" ἀλλ' ἐκμυδνωμένοι οἰκίας, ταῦτα καὶ ἡλιασχευόμενοι δείκνυσιν ὅτι ἔχει τὴν τέχνην τοῦτον π καὶ οὐ ποιοῦν. φάγας ὡς ἀνδρῶν, πᾶσι ὡς ἀνδρῶν, κοσμηθῆναι, γάμισον, παιδοποίησιν, πολιτοῦσαι, ἀτάκην λοιδορεῖν, ἐνεργαίαι ἀνελκόν ἀγνώμονα, ἐνεργαίαι πατήρα, ἐνεργαίαι υἱόν, γέγονα, σιωποῦν. Ταῦτα ἡμῖν διέξον, ἵνα ἰδωμεν ὅτι μακάριος ταῖς ἀληθείαις τι πρὸς φιλοσόφον. Addam tamen, quae se ingerit impraesentiarum, conjecturam. Quid hic ἀρυστολογητός legerimus? qomodo & l. 9. § 41. ἀρυστολογητόν. ut sit mens Marci, quae absque naturae ipsius contemplatione seria ac considerata, temere imaginariis, & citra examen justum admittit. hoc enim passim inculcat Marcus, ut rei cujusque naturam sedulo investigemus, eamque probe perspectam habeamus, priusquam de ea sententiam censuramve ullam feramus. Ita l. 2. § 12. & l. 3. § 11. & l. 6. § 3, 13, & l. 7. § 29, 66. l. 8. §

13. (90 loco & de visio quavis primo loco φυσιολόγος πρᾶξις) & l. 10. § 11, 17, 18. & l. 11. § 2. 16. & l. 12. § 8. Nec mirum videri debet, si dogmata ea, quae in rei ipsius, de qua statuitur, natura penitus perspecta, fundamentum non habent, occasione quavis occurrente, aboleantur facillime. Trahit horum, quod πρὸς τὴν γνώμην, de natura rei cūctus vivis excutienda & dignoscenda, statim istis subjungitur: inquam mentem & τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς πρὸς ὅλων φύσεως commendat, l. 8. § 26. & l. 10. § 31. λόγον ἐωρεῖσθαι ἀκριβῶς καὶ φυσιολόγους πρὸς τὴν φύσιν. qin & bene vivendi fundamentum unicuique statuit, ἐν θεωρήμασι πρὸς τῆς τὴν ὅλων φύσεως, καὶ τῆς ἰδίας τῆς ἀνθρώπου καὶ ἡλιασχευόμενος, l. 11. § 5. In speculationibus illis sive theorematibus inde deducit, quae vel universi naturam, vel suam cujusque conditionem statuere nos docent. Vide Athenagoram ad l. 3. § 6. laudatum.

Καὶ τὸ θεωρητικὸν ἅμα συνείδειν] Apud Laert. l. 7. Zeno; τὸ μὴ εἶναι καὶ ἀντικείμενα ἀνὰ θεωρητικῶν τὰ δὲ θεωρητικὰ καὶ ἀνὰ θεωρητικῶν τὰ δὲ, ὡς καὶ ὁμοιωμένα καὶ ἀντικείμενα, καὶ τὰ θεωρητικὰ καὶ ἀντικείμενα, τὸ πρῶτον ἐαυτῷ, καὶ τὴν καὶ ἡσυχίαν διακρίνειν. ut τὰ θεωρητικὰ sint officia ea, quae molestiam aliquam adiunctam habeant. Verum Marcus istic laxius usurpat pro quolibet negotio, quod muneris nostri existat. vide ad l. 9. § 13. & l. 8. § 25, 26.

Καὶ τὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκείνους ἐπιθέσεως αὐτοῦ συνείδειν] αὐτοῦ θεωρητικῶν, sicut καὶ ἔρρεται, supr. § 8. in meliorem partem istic sumi videtur, (quod rariùs opinor deprehendas) vel pro certa animi fiducia ex rerum naturalium contemplatione orta, de qua l. 3. § 11. & infr. § 11. vel pro animi affectu sibi placenti, acqiescentisque, in veritatis, quam adeptus est, cognitione, quod vocabuli notio, per se media, designat. siquidem ut Arist. ethic. Mag. l. 1. c. 29. ὁ αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ τῆς ὅτι, ἀπὸ τῆς αὐτοῦ αὐτοῦ ἀρεσκείας. ita Senec. ep. 59. Ipse te consule, si per dies nostris per te aequalis animi tenor, crecti & placenti sibi est: pervenisti ad humani boni summam. Ortum vocabuli sensumque, non usum, secutus est Marcus. nec aliter forsitan usurpatur, l. 6. § 47. qin & Isocrates in Archidamo, ubi αὐτοῦ αὐτοῦ καὶ συμποτικῶν conjungit, in dexteriores itide partem sumpsisse videtur.

Λαυδοῦν] quod Apost. ad Rom. c. 14. v. 22. Πίστιν ἔχεις καὶ καὶ σωτὴν ἔχει. hoc est: ut Chrysost. μὴ δεικνύει, ἀλλ' ἀρκεῖται σοὶ τὸ συνεπὲς. vide ad l. 7. § 58.

Ὅχι καὶ καὶ καὶ] quod l. 3. § 8. dixit, ἐν ἐμφανέσει. Senec. ep. 43. tegant, non abscondant se parietes sui. Cic. offic. l. 3. Honestas enim bonis viris, non occulta, garuntur. Galen de affectib. curand. c. 5. Ἀνερχόμενοι οὐ καὶ ὅτι διαφανῆς τῆς οὐκ ἐκείνης: ἐξέτω τοῖς συνήθειον εἰσεῖναι πάντα καὶ καὶ ἢ ὅπως ἢ παρρησιασμένον. ita legend. pro eo

eo quod vulgati codices ἀνελεῖσθαι & ἔχει. confir-
mat auctoripie, q̄i sic paulō pōit. τῆς θυραῆς ἐν ἀνε-
λεῖσθαι σε διαπαιτῆς, ὡς ἐπὶ πρῶτον, ἔχειται, τῶς συνή-
θεισιν ἔσο χῆ' πάντα καλεῖν εἰσὶναι δὲ ἐν θα-
ρῆν, ὡς ἔσο ὅτ' εἰσόντων ἐντοκαῶς μὲν δὲ ὅτ'
μεγάλων ἀποστολῶν ἰσχυρῶς καταλημμένον. (ita
leg. pro eo, quod nullo sensu, sano saltem, καταλημ-
μένον legitur.) ὡς δ' ἄλλοι πάντες ἀπ' οὗ ἀρεκα-
λόντες εἰς τὴν ῥησιν, ἀπῶτα πενήτων φρά-
σιν καὶ πρῶτον, ἔσο τὸ χῆ' πᾶσι ἰδὶαν οὐκ ἰσχυ-
ρῶς. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν αἰδέμενοι τοῦ ἄλλου, ἀμαρ-
τῶντες πὶ φραζήσιν, μὲν αὐτοὺς ἐκ αἰδέσθαι
οὐ πᾶν αἰδέσθαι μέλιστα, ποιηδύμῳ τὸ φράσι,
— σαυτὸν δ' ἄλλοι αἰδέσθαι σαυτὸν.
vide ad l. 3. § 4.

Πότε γὰρ ἀπέβητε? Σοφάουσι] potest esse ex-
positulatio, qualem observavimus supra § 1. ego ta-
men πότε legere malim, & hīc, & in sequentibus
clausulis, quod semel immutatum deinceps immutari
necesse habuit. cum eō, inquit, processeris, atque isā
mentem pariter vīsamque tuam infisteris, tunc fru-
eris simplicitatēque gravitatēque &c. vide l. 12. §
28. ἄπλανε σθ ἤν.

§ 10. Ἀεθ' ἤτοι μὴν Σνεδου] Studia hominum, quibus sese efferunt, ac si magni aut eximii aliquid confecerint, elevar; cum vilissimorum animalculorum artibus, quibus illi prædas sibi comparere captant, conferendo.

Ἰππῶν] Ἰππῶν *genus retii*. Vet. lex H. Steph.
Sed sine exemplo. quod hinc licet petatur. Sed &
ex Oppiano ἀνδραπνῶν. l. 3. v. 81. qo loco reti-
um genera nominatim varia recensens, inter cetera
& horum meminit.

Τὸν τὰ μὲν ἀμφίβληπτον, τὰ δ' ἑξήκοι κατέον, ὅ
 τὰ γὰρ αὐμάτων, ἡδ' ὑποχαλ πεινῶν, ἡδ' παρῆναι.
 unde figuræ rotundæ fuisse videntur ὑποχαλ istæ:
 cuiusmodi sunt, qas nos appellamus purg-netes.

¶ *Alleg. Sapientia*] quibuscum tunc Romanis
cumprimis res fuit. Itaque in Marci vita mentio
fit Sarmatarum inter gentes cæteras à Marco debel-
latis. horum aliqui in excursionibus q̃i crudeliter de-
bellarent, aut ceperant, egregium facinus executores se
autumabant. Nec tacendum hic, q̃o & alluſerit
fortean Marcus, q̃od de Avidio Caſſio refert Vulu-
catius. *Cum exercitum duceret, & inſcio ipſo manus
auxiliaria, centurionibus ſuis autoribus, tria millia
Sarmatarum negligentius agentium in Danabii ripis
occidiſſent, & cum præda ingenti ad eum rediſſent,
ſperantibus centurionibus præmium, q̃od præparaṽ
manu tantum hoſtium, ſegnius agentibus tribuni
& ignorantibus, occidiſſent, rapi eos juſſit & in
crucem tolli, ſerviliſſe ſupplicio aſſici, q̃od exemplum
non extabat: dicens, evnire poſuiſſe, ut eſſent inſi-
dite, ac periret Romani imperii reverentia.*

Ουτοι γδ ε λεσαι] qinam isti qos latrones; di-
cit? num Sarmatae? sicut Pavli Festus; Cimbri isti

guā Gallicā laetones dicuntur. ad quem locum Scallig. Cimbrī Aspiciunt sanē & advenientes fuerunt. Sed non magis Cimbrī laetones significat. qām Iseurn piratam; Ambro. dissolutum ac voracem; Opicus, obscūrum; sed qia tales fuerunt ea nationes, de earum nomine vocamus, qī tales sunt. itā istic Xyl. nec secius de barbaris patriam suam incurantibus suosq; diripientibus, qos obigeo & laetones ait fures magis qām hostes dici potulat, Synesius epist.

10 132. τὰ χτὶ τοῦ ἀπολάττας τούτους ἀπειλὰ πολυ-
 παρῶμων. ὡς δὲ ἀξίον ἑλεῖν αὐτοῦ πολέμους,
 ἀλλὰ ληραί, ἢ λαποδύτας, ἢ τι τοῖσιν ὄνομα μ-
 προσηπόμενον, διὰ μὲν δὲ ἔρπονδρος ὀπφομεύ-
 νων υφείωνται, ἀλλὰ μόνος τοῦ καλῶς ἔχοντος ἀπο-
 σφάτῃσιν, ὡσπερ ἱερῆα, καὶ πειλίσσι. Verum vi-
 dendum, an non illos potius hoc titulo indigere,
 Marcus, qui Sarmatis captis, tanquam re pulcre stre-
 nuoque gettâ, semetiplos efferebant. ut transitis sic
 factus à numero ad numerum. quasi dicat, qid à la-
 20 tronibus etiam isti qui Sarmatas capiunt, magis quàm
 ipsi quæ capiunt Sarmata, distant? Qod Alexandro
 Scythæ apud Q. Curtium l. 7. c. 8. Tu, qui te glo-
 riaris ad latrones persequendos venire, omnium genti-
 um, quæ adisti, latro es. Aut qid à prædonibus vul-
 gariter sic habitis distant viri isti, prout ipsi se ha-
 beri volunt, militares? Notum est illud piratæ, qui
 Alexandro eidem quærenti, qo scelere impulsus, ma-
 re haberet infestum; Eodem, inquit, qo tu orbem ter-
 ra. Sed qia id ego exiguo navigio facio, latro vocor;
 30 qia tu magnâ classe, imperator. Cicer. de repub. l.
 3. Iavdante Nonio. & Avgust. de civit. Dei l. 4.
 c. 4. qui & subjiçit. Sanè remotâ iustitiâ, qid sunt
 regna, nisi magna latrocinia? unde Pythia, Adra-
 stum Sicyoniorum βασιλέα, Clisthenem verò λη-
 στήα dixit. Herodot. l. 5. & Dio Prus. orat. 2.
 Sed & Lucan. l. 10. Alexandrum felicem terra-
 rum prædonem appellat. Dêq̃ eodem Senec. de be-
 nefic. l. 1. c. 13. A pueritia latro, gentiûmq̃ va-
 stator. & quest. nat. l. 3. præfat. Quid potius la-
 40 tronum opera celebrare, quàm Philippi aut Alexandri la-
 trocinia?

Ἐὰν τὰ δόγματα ἐξέλθῃς] male divalut ista à superioribus Xyl. & Lugd. Editor. *Mentes*, inquit, *se militarium istorum species, praeonibus sup- pares facile deprehendes.* praez siquidem duntaxat inhiant utriq̃e.

§ II. *Kṛtsnu*] *acqiras*, non *acquirere*. est enim aoristi imperativi medii non infinitivi activi, uti interpretes Angl. opinatus, dictionis seriem duriores reddidit.

'Ουδὲν γὰρ ἔτι μαγαλοφροσύνης ποιητικὸν] vide
ad L. 3. 6 II.

Ἐδιδουαρὸν τὸ σῶμα] corpus exuit, sive à corpore subduxit se; is nimirum, qui consideratione istâ animum jugiter exercitatum probèq; subactum habuerit. neque enim à prioribus istâ dissociata oportuit.

tuit. vide Platonis locum insignem, q̃i huc spectat,
ex *Theateto*, ad l. 11. § 1.

Ἀνῆκαν ὅλον ἑαυτὸν] Vide ad l. 4. § 34. & infra, § 14. Eurip. Phœniss.

Ἄλλ' εἰς Θεὸν καὶ ταῦτ' ἀναστήσαντ' ἔχει.

Reiecta oportet ista ad numen omnia.

Senec. de orat. sap. c. 3. 2. Ego secundum naturam vivo, si totum me illi dedit. Annot. Lugd. ardua mavult, imperandi formulâ, sive monendi. frustra. cum enunciative ponantur & antegressa proxima, & sequentia itidem.

[*Οὐδ' αἱ νῦν βάλλεται*] Africanus apud Ciceron. l. 6. de reipub. in somnio: Neque sermonibus vulgi dederis te, nec in præmiis humanis spem posueris rerum tuarum. Suis te illecebris oportet ipsa virtus trahat ad verum decus, quid de te alii loquantur, ipsi videant. Bion Borysthenita inter cætera professus in virtute insignioris indicia, hoc cumprimis statuit, ubi quis eodem loco convicia hominum atque vota habet: sive ut ille loquebatur, *ἴταρ ἤναι λαιδερύτων ἔπος ἀκύν τις, ὡς λεγόντων,*

⁹Ω ξέρ', ἐπειδὴ ἔτι καὶ, ἔτι ἀπορῶ. φωνὰ ἰσχυρὰ,

⁵ Οὐδέ πε καί μέγα χαῖρε· θεοί γύ τοι ὄλβια δοῖεν.

Plut. de profect. Talis Cato, de qo Senec. de ira
l. 2. c. 32. M. Catonem in balneo in ore quidam per-
cussit imprudens: qis enim illi sciens faceret injuri-
am postea satisfacienti, Cato, Non memini, inquit,
percussum me. majore animo non agnovi, qam igno-
vissit. Idem, de constant. sap. c. 14. Phocion pa-
rier cum quidam uxorem ipsius contumeliose habu-
isset, post apud ipsum poenas commeritas metuens
sepe purgaret, ignarum se Phocionis conjugem fuisse,
'Αλλ' ἦγ' ἐμὴν γυναῖκα σὺ ἐδὲν περὶ τῶν
as vero mea, inquit, uxor nihil à te perpeffa est. alia
forsan fueris, qam tu iheris: nec mihi itaqe qd (a-
tisfacias, aut excuses te, opus est. Narrat ex Muso-
nio oras. qd discipulat philosophum an deat in iuri-
arum agere, Stob. tom. 2. tit. 19. qd idem, qomodo
inter concionandum conviciis impetentem nihil qic-
quam attenderit, apud Plut. legas licet, in praecep.
polis. Et infra ad l. 11. § 14. Archelaus itidem ab
obvio quidam aqua conspersus, cum ab amicis ad poe-
nas de homine lumendas instigaretur; 'Αλλ' ἐκ ἡμῶν,
ἀλλ' ἐκείνους κατέσκεψεν, ὃν ἰδὼν ἐμὲ γ'. Atqi
non me, inquit, consperxit, sed illum qam esse me esse
opinatus. Plut. in apophth. Socrates etiam discere
solebat, τοῖς κατωκοῖς δὲν ὀπίσθους ἑαυτὸν δίδουαι,
εἰ μὴ γὰρ τι πρὸς περὶ τῶν ἀξίων, διορθώσας γ'
οἱ δ' ἔτι ἐδὲν ποτὲς ἡμῶν. Expedire, ut Comick per-
stringendos sepe homines praebeant: siqu enim ver-
bo de nobis dixerint, corrigendi ansam dabunt: (qomo-
do Philippus demagogis Atheniensibus gratiam de-
bere se dicebat, τῶν κακοῦντων βέλτονα πειθεῖν
ἢ τοὺς λόγων καὶ τοὺς ἥθει· περὶ μᾶλλον γ', inquebat,
αὐτὸς ἄμα καὶ τοὺς λόγους, καὶ τοὺς ὅρους λευδοῦντας
ἐλέγχει, Plut. apophth.) fin falsi qd dixerint, nihil

ad nos pertinebit illud. Idemque dicenti, ὃ σοι λοιδορεῖται ὁ δῖνα; An non tibi iste conviciatur? respondit, ἔχι! ἐμοὶ γὰρ ὃ περὶ αὐτοῦ ταῦτα. Nequam tibi enim ista non competunt. Laërt. l. 2. Diogenes dicenti, Πολλοὶ σε καταβελῶσι· derident te multi, ὁ Diogenes. Ἐγὼ δ' ἵ ἐκαταβελῶμαι. At ego, inquit, non derideo. Alii etiam cuiusdam idem monenti; Κάκεινον πλὴν οἱ ὄνοι. ἀλλ' ἔτ' ἐκείνον οὗ ὄνοιν ἐπιγράφονται, ἔτε ἐγὼ καίνομαι. Et illos forsan derident asini; verum nec asinos advertunt isti, nec ego illos. Laërt. l. 6. Hoc est, quod de Hercule Epicus quidam apud Plutarch. de util. ex inimic.

'Ουδ' ἴσταν μύας εὐχερῶς ἐμπάλλετο μύθων.

Nec muscam quanti faciebat dicta maligna.

vel quod David potius, *Psal.* 38. v. 13. Ego vero
instar surdi fueram, quia nullus audit; instar muti, quia
nihil regerere possit. vide lib. 6. § 2.

Τὸ πᾶν ἀγαθόν] vide lib. 7. § 54. & l.

209. § 6.

ΦΙΛΕῖν τὸ τοῦ Σπονδαίου] vide l. 3. § 16.
& lib. 6. § 43. & *supr.* § 6. & *infra* §. 21. &
lib. 12. § 1.

'Eusēia ofáivēn] vide l. 8. § 59.

Ἐὐδαίμων παραινέσθαι ἑαυτὸν τῷ θεῷ.] Plato de legibus l. 4. à Plur. etiam laudatus adu. Colot. Ὁ μὲρ δὲ θεὸς ἀρχαῖός τε καὶ τελευτῶν καὶ μέσας ἡβήντων ἀπάντων ἔχων, ἐὐδαίμων φανίσκει, καὶ εὐσυνεπιπροσδιδόμῃ. τῷ δ' αὖτε εὐαίεσται δίκην ἡβήσπολιτι. αὐτῶν γὰρ θεὸν νόμον πημείρει. ἡς δ' ὁ μὲρ εὐδαίμονισιν μέλλων ἐκείνου, εὐαίεσται, &c. quem Platonis locum cum Marcus ob oculos habuit, cum hæc scriberet; tum & avtor libri de mundo, qui Aristotelis nomen præfert. eodem opus illud sum clavisti; quicque illum dictione Latinâ μεταφράζει καὶ παραφράζει, Apoleius.

§ 12. Τὸ ἱερὸν γένος, παρὸν ὁμοῖον τῷ
 Ἰσραὴλ.] Xylandri versionem etiam minus
 perspicuam immerito induxit Editor Lugd. cū
 40 loco ejus depravatissimam dederit. Interpres Angl.
 frustra in duo membra sententiam, continuari po-
 stulantem, dissecuit. Quid, inquit Marcus, est suspi-
 cione opus? live, cur tibi res aliqua suspecta sit, aut
 scrupulum animo ac trepidationem injeccerit, cū
 considerare liceat, vel praesto sit intueri, quid factu opus
 sit? hoc est enim παρὸν ὁμοῖον, ut ἐξδὸν ὁμοῖον, &
 similia. Senec. epist. 74. Non potest ququam beatus
 esse, qui huic se opinionis credidit, (externis subesse
 mali aliquid.) Non enim beatum est nisi quod intrepidi-
 50 dum, inter suspecta male vivitur.

Καὶ ἰδί σιωπᾶς, ἐνιδρώς ἀμετασπῆλι ταύτη
 χερσίν] Forſan legi debeat καὶ ἰδί σιωπᾶς ἐν-
 ιδρώς, ſublatâ diſtinctione, καὶ ἢ clarè perſequeri
 ἐνιδρώς, clarè, diſtinctè. Plato: ἵνα ἐνιδρώς ἐστιν
 ἰδιώτης, ὁ βελόμηναι. imò ἰδιώχρῆνιν, οὐλοῦνζον,
 παταγῆν. Hefych. de dialectica Laen. lib. 7. in
 260

Ζενον. Τότε ἀλλοῖς καὶ τὸ λεῖψος διαγνώσκεις
καὶ αὐτῆς, καὶ τὸ πιδανὸν τότε ἀμφιβολὸς λεγόμε-
νον διδκρινεῖται. Cicero. ad Atticum lib. 7. epist.
10. simul hoc didkrynῖσεις περὶ ἔλλημα. & epist. 3.
sed id philosophatere didkrynῖσιν, verum accedo
potius D. Bootio nihil mutanti, sed copulativā tan-
tūm interiectā, legenti, καὶ μὴ σωωρῆς, ἐμφορῆς
καὶ ἀμεταπειτῆ. γ. καὶ ita opponitur τὸ ἐμφορῆς, πρὸς
μετὰ σωωρῆς.

Ἀμεταπειτῆ ταῦτα χωρεῖν] vide lib. 8. § 5.

Ἐχθρὸν τὸ φαινομένη δικαίον] Epictet. l. 1.
c. 2. Ταῦτα εἶδε Πείσαν. Ἐλπίδι, καὶ ἰδὼν
ἐπίνοιον φαινομένης καὶ αὐτῆς. Οὐκ ἀσπαστῆς, ἵνα
μὴ εἰέλθῃ εἰς πλὴν συγκληπῆν, ἀπικρινάτο, ἐπὶ οὐ
δοτὶ μὴ εἶσθαι μετὰ συγκληπῆν. μέχρι δ' ἂν εἴ-
δῃ με εἰσέρχεται, ἀγνοεῖ, ἀλλ' εἰσέλθων, φησὶ, σιωπῶ-
ν, καὶ μὴ ἐξέρχεται, καὶ σιωπῶν. ἀλλὰ δὲ με ἐξε-
τάσας καμὲ εἰπὲν τὸ φαινόμενον δικαίον. ἀλλ'
ἐὰν εἴπῃς, ἀποκρινάσθαι. πότε ἔν σοι εἶπον, ὅτι ἀτά-
κτως εἰμι; καὶ οὐδὲν σὺν ποιήσεις, κατὰ τὸ ἐμὸν.
σὺν δὲν ἀποκρίναις ἐμὸν ἀποδανῆν μὴ τρέμοντα.
σὺν, φουδεύου. ἐμὸν, ἐξελθὼν μὴ λυτῶμενον.
vide l. 3. § 6, 7. & l. 4. § 12.

Ἀείρον καὶ καταπύχυνται τότε] optimum enim
est cum attingere scopum. Xyl. hoc est, ut id faci-
as, quod iustum & rectum est, quodcumque tibi inde ob-
veniret.

Ἦγε ἀπὸ πῶς ἀπὸ τότε ἔγω] Mutila hæc
suspiciatur Xyland. Editor Lugd. in versione pro-
fus refecuit. pro ἔγω D. Boot. legit ἐγὼ. ab hoc,
inquit, iusto scilicet. utique & quod aberrare, lapsus nomen
meretur, non autem ob iustè factum odium incur-
rere, aut molestum aliquid perpeti, aut etiam, quod mi-
nus quod conaris, effectum des, impediri. ego siquis id
exhiberet codex, ἀπὸ τῆς γὰρ ἀπὸ πῶς malim;
prout Marcus l. 4. § 43. ἀπὸ τῆς dixit.

Σχολαῖον π καὶ ἀμα ἐκκίνητον] hoc est, quod l.
7. § 69. Μὴτε σπουδαί, μὴτε παρὰ. M. Cas. ista
à superioribus divellit, atque erotematicè effert; ac-
si legeret, τὴ σχολαῖον τὴ καὶ ἐκκίνητον δὲ; viderint
alii. Ego nullus affentior.

Ἐκκίνητον] non, mobile; quod τὸ τῆς γνώμης
ἐκκίνητον, in plebe, Romanā cumprimis, Herodi-
ano lib. 7. notatum, designet; unde & mobile vul-
gus, Statio sylv. lib. 2. præm. 2. sed agile, ad id quod
est officium suum aggrediendum agendumque prom-
ptum ac proclive; quodque in eisdem persequendis
modo iusto debitorum moveatur. Stoici siquidem in
dictionibus istiusmodi ἐνέργειαν & ἐμφασιν quan-
dam, ultra usum communem quod vulgare, affecta-
bant. vide infra ad § 21.

Φαῖδρον ἀμα καὶ συνηκός] non qualis stulto-
rum risus, gem ejusmodi esse ait Solomon Eccles.
c. 7. v. 6. qualis est spinarum sub olla crepitus;

—Magno veluti cum flamma sonore
Vixga suggeritur costis undantis abenti.

ut Maro. Sen. lib. 7. sive ut Apul. in apolog. flam-
ma instar stipulæ accensæ, claro strepitu, largo ful-
gore, cito incremento; sed enim materia levi, cadu-
co incendio, nullis reliquiis: icon aptissima vitulati-
onis stolidorum, quæ illi, non gaudent, sed gestiunt,
ut Avg. de serm. Dom. in mont. l. 1. itaque risum
& lætitiā istiusmodi pro insaniam mera, Solomon
habet. ibid. c. 2. v. 3. tanquam ἐξενκός, non συ-
νηκός π. Senec. ep. 23. Animus debet esse alacer
& fidens, & super omnia erectus. Res severa est
verum gaudium. cetera hilaritates non implent po-
tius, sed frontem remittunt; leves sunt: nisi forte
tu illum iudicās gavissure, qui videt. vide ad l. 4. §
26. τῆς ἀνεκός.

Ὁ τὸ λόγῳ καὶ πᾶν ἐπὶ ἐμὸν.] Dei, nature,
rationis, dictamen ductumque sequi, pro eodem Stoicis
habetur. vide ad l. 3. § 16. & lib. 7. § 31. &
supr. § 11. & lib. 4. § 12. & l. 12. § 31. Plato
epist. 2. Νῦν δ' ἔμελλας ἔγω εἶμι, ἐμῶν τὸ παράχων
τὸ ἐμὸν λόγῳ ἐπὶ ἐμὸν.

§ 13. Ἐὰν ἑσὶ ἄλλῃ γένται] in aliorum sine
potestate. Xyl. potius, ab aliis fiant, cum ipse ne-
queas, vel necesse non habes. Epictet. lib. 1. c. 27.
ἀπαιτῶν, ἢ αὐτὸς ἀείδῃς σου φίλον, ἢ ἄλλῳ παρ-
εἶν ἀπορρίπτῃ τὸ ἀείδῃς σου. εἰ μὴ δύναμαι κα-
ταρτῶσαι π αὐτὸς, εἰ φρονήσω ἄλλῳ τὸ ποιῶσαι π
ἡμῶν.

Ὁυ δόσεις] quia alienæ vel mentes vel actiones
mihi sunt res mediæ. lib. 6. § 32. & lib. 8.
§ 55.

Οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς ἄλλων ἐπὶ αἰνῶς ἢ ἄλλῳ φου-
αῖσιν.] id est, ἐπὶ αἰνῶς. translatio ab egi-
pesita, cum in altum pedibus sublevis anterioribus,
& subā concussis, φουαῖσιν. Salmast. inde & κα-
ταφουαῖσιν. supr. l. 9. § 41. frustra autem in-
terpretes de eis intelligunt, quod alienis sermonibus &
lavidibus se jactant; ut alter, qui ἄλλῳ illud insu-
per habuit: vel qui aliorum lavidibus ac vituperiis
tantum tribuunt; ut alter, qui τὸ φουαῖσιν signi-
ficatum non attendit. quomodo enim quis eò possit
φουαῖσιν καὶ ἐπὶ αἰνῶς, quod ab aliis vituperio affi-
ciatur? non eos loquitur qui laudantur, vel vitupe-
rantur, aliorumque vel lavidibus elati animos sibi
sumunt, vel vituperiis percussis abjiciunt: sed eos,
qui alios lavidibus, aut vituperiis prosequuntur, idque
faciendo attolluntur, & efferunt se, ac si magni qui-
piam egissent. hæc enim est istorum opinio illa, de
qua Marcus l. 9. § 32.

Τοῖσιν καὶ ἐπὶ τῆς κλῆσης εἰσὶ] Hinc apud
Lucianum in Cataplo, Κλῆση, sive lectus, ad testi-
monium adversus Tyrannum dominum suum se-
rendum apud inferos accersitus, ἔγω καὶ τοι ταῦτα
εἰπὲν αἰσχρονομῶ. ταῦτα ἦν δ' ἐπ' ἐμὲ διαπερι-
τῶ. vide ad lib. 3. § 4. & lib. 11. § 18. ἐπὶ τῷ
κλινάει.

Ὅτι δ' ποιῶν] vide ad l. 6. § 59.

Ἄλλῳ

Ἄλλα τὸ πρῶτον αὐτὸ μέρεϊ] non corpore, tantum, sed animo etiam coguntur, qd aliorum favorem, famamve aucupantur, usq; ad conscientiam læsam, eis obseq; qibus placere ambiunt.

Ὅτι δὲ δὴν [Epictet. lib. 4. c. 9. ἔξεν ὅτιν ἐν ἀγορῇ τῶν ἀνθρώπων συχῆς δειλῆσαι ἐστὶ, καὶ γὰρ ἐν διαφάνει ὡς πάλιν, ἀπονοεῖται, καὶ ἀπολαύει. Synes. de insomn. Καθαρὸν τὸ μέγιστον μέρεος, ἢ βέλους, Sen. ep. 34. Pars magna bonitatis est, velle fieri bonum. & ep. 80. Quid tibi opus est, ut sis bonus? velle. Fabius inquit l. 12. c. 11. ut boni viri finis, voluntate maximè constat. Gregor. Naz. de sacr. bapt. ὁμιον τὸτο τῷ δειλῆσαι μόνον, τὸ ἀγαθόν, quoniam idem de theolog. 1. exagitat illos, οἱς ἀρκεῖ τὸ δειλῆσαι μόνον ὡς τὸ εἶναι σοφόν. Joan Chryso. in Matth. hom. 49. Ἀρκεῖ δειλῆσαι, καὶ τὸ πᾶν ἡνέκα. Liban. orat. 4. Βελήθητι μόνον, καὶ πάντα ἔλπει. vide ad l. 8. § 35.

§ 14. Τῇ πάντῃ διδόνῃ καὶ ἀπολαμβανούσῃ] qd de natura, qd & Stoæ Deus, de Deo, Job. c. 1. v. 21. Dominus dedit, Dominus abstulit.

Ἀπολαμβανούσῃ] Epictet. enchir. c. 10. Μὴ ποτε ἐπὶ μηδενὸς εἴσης, ὅτι ἀπολαύει αὐτῇ, ἀλλ' ὅτι ἀποδίδει. τὸ χρεῖον ἀερίδῃ; ἔκκεν καὶ τὸτο ἀποδίδῃ; ἀλλὰ καὶ οὗτος ὁ ἀποδίδωκε. τί δὲ σοι μέλει διὰ τίς σὺ οὐκ οὐδὲ ἀπῆλθες; Idemq; differt. l. 3. c. 16. Ἐπεὶ σύμπαστα εἰληφώς παρ' ἄλλου (τῷ Θεῷ δηλονότι), καὶ αὐτὸν σταυρῶν, ἀγαπήσεις, καὶ μέμνη δύναι, ἂν σὺ τὴν ἀφελήσῃς; ἐπὶ τῇ εἰληφῇ ταῦτα; χρευσθῇς. μή τις τίνος; μή τις ἂν ὁ χρεῖσται δὴν. Et l. 4. c. 1. Ἀπαίτησι τῷ θεῷ, ὃ δὲ δίδωκεν, ἐκ αἰδύσεως vitata scriptura. qd & Volfus videt; cui sic restituere vitium est: ἔκκεν ἐκ ἀποδοσέως; ἐκ αἰδύσεως. Verum interpolatione tam laciniosa, qz nec sensum admittit commodum, nec vitium tollit, nihil opus. literula immutata sufficere. leg. ἔχ ἡδύσῃ; Stoi- cus est Laconismus. non Deo, qd dederat, repetente oblectarist q. d. dans placere. repetens qidni placeat? vide eund. ad l. 2. § 3. vide & l. 12. § 26.

Δὲ δὲ δὴν] hoc est, qd Rufus apud Epictetum differt. l. 1. c. 1. ἀρκεῖς τὸ δειλῆσαι. vide ad l. 4. § 31, 34. & l. 5. § 25. & l. 7. § 57.

Ἀπολαβεῖ δὲ δὴν] Vide voces Demetrii Cynici magnanimas ex Senec. de provident. c. 5. ad l. 4. § 34. Epictet. l. 4. c. 10. Χάριν ἔχω, ὃν ἐδωκεν. ὁρῶσαν ἐχρησάμεν τοῖς σῶσι, ἀρκεῖ μοι. πάλιν αὐτὰ ἀπολαβεῖ, καὶ κατὰ τὸν εἶναι δὴν χάριν. τὸ δὲ ἢν πάντα οὐ μοι αὐτὰ δίδωκεν. vide l. 10. § 26. Senec. de tranquill. c. 11. Sapiens non mancipia tantum possessionesq; qd dignitates, sed corpus quoque suum et oculos et manus et quicquid est chariorem vitam facturum, seque ipsum inter precaria numerat; vivitque ut commodarius sibi, et reposcentibus sine tristitia redditurus. quædocunq; ergo reddere jubebitur, non queritur cum fortuna: sed dicitur Grati-

as ago, qd possedi, habuige. Idem. epist. 64. Fac qd aqritatem tuam deest. desine natura beneficium male interpretari. abstulisti; sed dedit. & ad Polyb. c. 29. Gaudere, qd talem habuisti; et usum fructum ejus, quamvis brevior voto tuo fuerit, boni consule. Item ad Marc. c. 12. Si magnas ex filio percipisti voluptates, oportet te, non de eo, qd detraxim est, geri; sed de eo gratias agere, qd collegisti. Nostri: Basil. Cesar. bamil. 5. Συγλυφόμενος ἐστὶ διαβολαί, ἢ ἐκ ἐπὶ τῷ χρεῖσταις δυσφορίας ἔχειν; ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐξ ἀρχῆς συναρπείᾳ χάριν ἔχειν τὸ συγκληρόσαν. Hieron. in Nepot. Nè dolcas qd talem amiseris; sed gaudens qd talem habueris. Idem in Paul. Non meremur, qd talem amissimus; sed gratias agimus, qd habuimus, imò habemus. Et ad Julian. Tῶν τῶν liberos, qos ipse dederas. recepit ancillam, quam mihi ob breve solatium commodaveras. non contristor, qd accepisti; sed ago gratias, qd dedisti. Bern. de Humbert. (scrm. 110. Tulisti quoniam tuus erat, nec pro nobis, qibus ille sublatus est, murmurandum: magis gratias agendum, qd tam diu concessus est nobis. Et in Cass. conc. 26. Etsi dolemus ablatum, non obliviscimur tamen, qd datus fuit; et gratias agimus, qd habere illum meruimus. Verissime Gregor. Rom. in Job. l. 2. c. 42. Tunc vcrè offendimus, qd accepta rectè tenuimus, cum aqanimiter ad momentum sublata toleramus.

Ὅτι κατὰ τὸ ἀσυνώριστον, ἀλλὰ περὶ τῶν μόνον καὶ ἐνέων.] De morte pariter l. 9. § 3. Ità Apost. ad Philip. c. 2. v. 17. Χαίρων καὶ συγχαίρων αὐτίθμαι, & ad Cor. ep. 2. c. 12. v. 15. Ἡδύτα δὲ πανήσου, καὶ ἐνδύτα πανηθίσου. Tertull. de patient. c. 2. Nobis exercenda patientia auctoritatem non affectio humana carina æqanimitatis supore formata, sed viva ac celestis disciplina divina dispositio delectat. Cyprian. de eadem: Apparet non esse illic veram patientiam, ubi sit insolens affectata libertatis audacia, et exerta ac seminudi pectoris inveteranda jactantia.

§ 15. Ζῶσον ὡς ἐὰν ὅρας] vide infra § 22, 23. & l. 8. § 45.

Ὡς ἐὰν πόλεος τῷ χρεῖσται] vide ad l. 2. § 16. & l. 4. § 34.

Ἀνθρώπων ἀλνδυνόν] qd enim secus qam oportet, degit, qdvis potius qam homo est. Vide supra ad § 8. & l. 5. § 11. Stilpo, cum turba ad ipsum contempandum conflueret, dicenti cuidam, θαυμάζεις σὺ ὡς ἀνείωρ, tanqam feram quendam, & Stilpo, admirantur te. Ὅτι μὲν, ἀλλ' ὡς ἀνθρώπων ἀλνδυνόν. Neqam verò, inquit, sed ut hominem verum. Laert. l. 2. Flacc. arto. -- Fiet homo. -- Demonacti Proteus cum diceret, ἢ κυνῶν, regefit ille, ἐκ ἀνθρώπων, non vivit hominem.

Κρεῖττον γὰρ ἢ ἔπος [ἦν] vide ad l. 9. § 2.

§ 16. Μὴκεῖ δὲ δὲ διαλέγεται] forsitan δὲ. Senec. ep. 16. Philosophia non in verbis, sed in re-

bus est. & ep. 10. Illud terogo atque horro, ut philosophiam in praeordia ima demittas, & experimentam tui profectus capias, non oratione, nec scripto, sed animi firmitate, & cupiditatum diminutione. verba rebus proba. facere docet Philosophia, non dicere: & hoc exigit ut ad legem suam quisque vivat, ut verbis opera concordent, ne orationi vita dissentiat. Et ep. 108. Sic ista tractemus, ut quae fuerunt verba, sint opera: ut voces mox in rem transferantur. & ep. 24. Hac in animo voluta, quae saepe audisti, saepe dixisti: sed an verè audieris, an verè dixeris, effectum proba. hoc enim turpissimum est, quod nobis obijci solet, verba non philosophia, non opera tractare. hoc est, philosophos esse videtur tūc agere, ut Epictetus apud Gellium l. 17. c. 10. homines scilicet ignavi operā, & philosophiā sententiā. quos odisse se profitebatur Pacuvius. cuius verba in eam sententiam Macedo quidam Philolophus praeceptorum omnium foribus scribenda censebat. nihil enim fieri posse indignius, neque intolerantius, quam quod homines ignavi ac desidiosi, ornati barbā & pallio, mores & emolumenta philosophia in lingua verbosiorumque artes converterent, & vitia facundissimè accusarent, intercutibus ipsi vitiis madentes. Refert Gellius l. 13. c. 8. Ita (inter alia quae inde profuxerunt in vitam mala) quae philosophia fuit, facta philologia est. Senec. ep. 108. & de vita semper disputatur, nunquam vivitur. Idem epist. Vitium istud in Stoicis suis, ut familiare nimis, notat idem Epictet. dissert. l. 3. c. 7. Ἄλλα λέγουσιν, inquit, ἄλλα ποιοῦσιν. λέγουσιν τὰ καλὰ ποιοῦσιν τὰ αἰσχρὰ. ἀνυμνασθῆναι περὶ τὸν λόγον μακρὰν χρόνον ἡμεῖς τούτοις ἀ λέγουσιν, ἐφ' οἷς ὡς εἶδότες αὐτὰ ἐπαινεῖμεθα. Idem l. 2. c. 9. & c. 10. Τοιγαρὶν μέχρι κορυαίων περὶ κόπιδον· ἔξω δ' αὐτῶν, καὶ τὸ ἐλάττωον. eundem vide si ejusmodi homunculos fusilissimè simul ac acerrimè exagitantem, enchir. c. 51. & dissert. l. 3. c. 26. imò passim eodem instantem. siquidem invektivam istam singulis ferè subjectis fecit intercalarem. Quid & elegantissimā usus imagine idem enchir. c. 44. Μνησθῆναι σαυτὴν εἴπης φιλόσοφον· μὴδὲ λάλει τὸ πολλὸν ἐν ἰδιώτῃ περὶ τῶν θεωρημάτων. μήτ' ἂν οὐκ ἐν ἰδιώτῃ, εὐδὸς ἐξέμεσαι, ὃ ἐκ ἐπιταγῆς. ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ βλάστα, ἢ χόρτον φέρειν τοῖς πέμψουσιν ἐπιτεμνέται, πῶτον ἔραρον· ἀλλὰ τίς νομὴν ἑωπιεύσας, ἔειπεν ἔξω φέρει καὶ γάλα. καὶ σὺ τίνων, μή ταχὺς ῥήματα τοῖς ἰδιώταις ἐπιτεμνέουσιν, ἀλλ' αὖτ' αὐτῶν περὶ δέντων τὰ ἔργα. Senec. epist. 108. Omnia quae dicunt, quae turbā audiente jactant, aliena sunt. quomodo probare possint sua esse, monstrabo. faciant quae dixerint. qd & epist. 117. claudit vocibus illis profectus indicium proferentibus clarissimum, Si fecero omne quod disco. live uti Lipsius ex MS^m vestigiis. si vixero. Praeclare Gregor. Naz. orat. 14. Οὐ γὰρ ὁ ἐν λόγῳ σφραγισμένος, αὐτὸς ἐμοὶ σφραγισμένος.

ὅτι γὰρ ὁ ἀποφύγων ἔχει, ψυχὴν δὲ ἀσθενὴ καὶ ἀτακτομένην· ἀλλ' ὅτις ὁλίγα μὲν ἀρετῇ ἐθέλει, πολλὰ δὲ δις ἐνδραγεῖ παραλείπει, καὶ τὸ σβίπτον τὴν λόγῳ διὰ τὸ βίον περιτίθεται. Verum quod Aristot. ethic. l. 2. c. 4. Ὅι πολλοὶ τὸ τοιοῦτον ἐπελήθον· ὅτι καὶ τὸν λόγον καταλείποντες, οἷον φιλοσοφῆν, καὶ ὅτις ἐπὶ τῶν ἀποφύγων ὁμοίον τι ποιοῦντες τοῖς κήρυκσιν, οἱ τῶν ἰατρῶν ἀλλοιοὶ μὲν ὁπιαῖοι, ποιοῦσι δ' ἐν τῇ περὶ τῶν ἀποφύγων ὡς ἂν ἐν τῇ ἐκείνοις ἐν ἑαυτοῖς τὸ σῶμα, ἔτω δὲ καταλείποντες, ὅτις ἐπὶ τῶν ψυχῶν, ἔτω φιλοσοφῆντες. Itaque verè Demosthenes: Ὅς ἀπὸ τοῦ λόγου, ἂν ἀπὸ τῶν περὶ βλάστα, μάταιον τι καὶ κενὸν φαίνεται. Praeclare siquidem Basil. Caesar. orat. 24. & ex eodem Simeon Cancellar. orat. 1. Ὅ μὲν γὰρ τῶν ἀρχαίων ἐν τῇ περὶ τοῖς ἀλλοις φιλοσοφίαν ἔρση βλάστα, οἱ δὲ πᾶσι τὴν ψυχὴν ἀλλοιοῦσιν.

ἔπειτα τὸ καὶ λαμβανέας μὲν ἐπαινεῖται τῶν ἀρετῶν εἰς τὸ μέσον, καὶ μακρὰς ὑπερβαίνει τῶν ἀρετῶν ἰδίᾳ· ἢ τὸ πᾶν περὶ τῆς σωφροσύνης, καὶ τὸ πλεονέχον περὶ τῆς δικαιοσύνης, τοῖς ἐκείνοις φαίνεται ἂν ἔστω, τοῖς δὲ πᾶσι ὁπιαῖοι καταλείποντες τὰ δόγματα, οἱ αἱ βασιλεῖς πολλὰ καὶ διωκόμενοι εἰσερχομένη, ὅτι βασιλεῖς ὄντες, ἐν τῇ μὲν τῶν ἀρετῶν ἐλάττωον τὸ παραλείπειν.

§ 17. Ὅ μὲν περὶ ὅσων, καὶ χερμαῖς] quod de terra l. 4. § 3. στυμν. de pelago. l. 6. § 36. σαγών. sunt autem καὶ χερμαῖδες ficum granula. pro quo καὶ χερμαῖδες apud Svidam vitiose habetur.

Ὅ μὲν περὶ χερμόν, τρυπάνη περιστροφῇ tanquam pistilli circumvolutio. M. Cal. & sane ὡς τῶν περιστροφῇ, live περιστροφῇ. i. e. pistilli circumvolutio, proverbialiter usurpatur, à Platone philosopho in Theaet. Platone comic. in Adonid. & Philem. in Heroib. ὅτι τῇ τῶν αὐτῶν πολεόντων, καὶ μὴδὲν παραμένοντων. uti Hefsch. Svid. Xenodot. Apoll. Verum τρυπάνη περιστροφῇ. i. e. cerebra vertigo, live circumversio, ut Xyl. Marco istic de spatio temporis brevissimo: quemadmodum, ἵππ' ὁφθαλμοῦ οὐκ ἵσταται, ut Beza, potius quam ἵσταται. ut vulg. Apostolo ad Cor. ep. 2. c. 15. v. 51. quod pertinet illud poetæ nescio cuius apud Svidam,

Τρυπάνη δ' ἐν δύναντα, καὶ ὡκύνετα τίρεται. citius enim cerebra circumvertitur, quam animadver-ti ferè potest.

§ 18. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων] De singulis rebus indaga. Xyl. Obiecto cuique animum adverte. Cal. non improbo. potest tamen, rerum praesentium unamquamque considerare, &c. τὰ ὑποκειμένα, praesentia. Vide l. 8. § 22.

Ἐκαστον πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἂν ὁρῶμεν] vide l. 4. § 48. & l. 9. § 21. Quae nata sunt, ea omnia decessuri sunt. Cassius Hemina annal. l. 2. i. e. ὡς ὁρῶμεν, defungi, mori, non decrescere, ut Nonnius explicat. Senec. ep. 99. Cui nasci contingit, restat mori. Ter-tull.

tull. de Carn. Christi. c. 6. Mutuum debitum est inter se navitati, cum mortalitate. forma moriendi, causa nascendi est. non enim mori solet, nisi quod nascitur, id autem moritur, quod et nascitur: Idem. de resur. c. 12. Dies moritur in noctem, et tenebris usqueque sepelitur: et tamen rursus cum suo cultu, cum decet, cum sole, eadem et integra, et tota, universo orbi reuiuiscit, inseruiens mortem suam, noctemq; rescindens sepulturam suam, tenebras; haeres sibi existens, donec et nox reuiuiscat, cum suo et illa suggestu. Et latius progressus Petrus Ravennas in symbol. serm. 99. crede homo, de morte resurgere te posse, cum tibi totum quod in rebus est, sic quotidie resurgat. Sol occidit et resurgit: Dies sepelitur et redit. Menses, anni, tempora, fructus, semina, cum transeunt, ipsa moriuntur; cum redeunt, sua ipsa morte reuiuiscunt. Ita quod Tertull. ibid. Totus hic ordo reuolubilis rerum, testatio est resurrectionis mortuorum.

§ 19. Οἱοί εἰσι· ἐδιδότεις, καθεύδοντες, ὀχεύοντες, ὑπακύντες.] Hæc enim et summis cum imis quibuscque communis sunt; et conditionis mortalis ac caducæ cumpromis nos admonent. Notum est, Menecratem medicum, qui Jovis sibi nomen adsciverat, Philippus Macedo quomodo exceperit, eduliorum loco appositis thure cum acerba. Narrat Ælian. var. hist. l. 12. c. 57. Qin & Alexander ex duabus præcipue rebus, τὸ θυτὸν καὶ φθαρτὸν, sive mortalitatem suam, agnoscere se professus est, καὶ τὸ καθεύδεν καὶ τὸ σπασσάδεν, somno nimirum ac coitu. Plur. in Alex. & de adulat. et in sympos. l. 8. c. 1. Antigonus itidem major, cum Hermodotus quidam ipsum in carmine per adulationem solus (non Jovis, ut Erasim. apophth. l. 4.) filium, Deinde indignatus, ἐταῖρά μοι σπασσέν ὁ λαοῦ τοιοῦτος, At verò, inquit, latent ista prorsum cum, qui masculam mihi porrigit. Plur. in apophth. & de Isid. et Osirid.

¶ Erga divos ἀνδρομέμφοι, καὶ γαυρόμφοι.] Quanto se cum fastu offerant, ac si ne homines quidem aut mortali semine creti sint; ubi gloriantur, indignantur, interminantur etc. vide ad l. 6. § 28. illud ἀνδρομέμφοι mihi suspicandum habetur. ἀνδρομέμφοι certe alibi legisse non memini. Xyl. alibi imperare, vertit. ut sit hominibus leges ac jura præscribere. Cas. exultare. ita quid is legerit, hanc satis liqet. nisi forsan ἀνδρὸν μὲν, τὸν γένεσεν, grandescens; quod de stirpibus usurpatur. forsan ἀνδρομέμφοι idem quod ἀνδραλογεῖν fuerit, quod de delectu militari usurpatur; vel etiam quod κρατομεῖν, quod de viscerationibus, sive de carnibus viritum distributis adhibetur. in istis autem non sine fastu gerere se solent, qui eas exhibent. vide l. 9. § 34. ὅτι δῖοι.

¶ Ἐλάδου πόσις.] quod illis inservire et obsequi necesse fuit, idque ὁ δῖος, hanc ita dulcem; quod

possent dignitatis honorisque gradum illum, in quo tanto cum supercilio se gerunt, adsequi. vide l. 8. § 3. Epictet. l. 3. c. 26. ἐγὼ μὲν εἰδὲ τὴν θεότητα, εἰ δὲ ἐπὶ τὴν ἀνθρώπου φύσιν, τὸς ὀρεῖται αὐτὸν καὶ τὸ δαλὲς καταρραγῆματ' ἀναγκάζων. διδοὺ γὰρ πᾶσι θεῶν αὐτοῦ ὡς ἀπὸ τοῦ, καὶ πεπολαμένον. quod tamen loco ego πεπολαμένον malim. scilicet ut Clavdian. in Eutrop. l. 1.

Asperius nihil est humili, cum surgit in altum;

— nec bellua terrior ulla est;

Quam servi rabies in libera colla frementis.

Rustius Vibius apud M. Senecam controvers. 9.

Divite novitio nihil est insolentius. &

Pedisseja honoris est novi arrogantia. Salvian. epist. 2.

Ἄσπερος ὁ τραχὺς, ὅτι ἀνὴρ κατὰ.

Æschyl. Prometheus. præ cæteris verò.

Ἀσπερὸς ὅτι ἐντυχὸν μαχηρία.

Comicus, apud Dion. Cocci. l. 60. Quod & Isidor. Pelus. ubi adduxerat. l. 2. ep. 297. qui ἐντυχὸν habet, pro eo quod ἐντυχὸν Dio, subjungit; καὶ τὸ ἐντυχέστιον παρὰ τὴν ἀρίστην, ἀφ' ἧς τὰ κακάς φερεῖν τοῖς ἀνθρώποις γίνεται. Avr. Victor. in Dioclet. Quantum ingenium est, comptum habeo, humilimos quoque maxime, ubi alta accesserint, superbiatque ambitione immodosos esse. Agur sapiens Ebræus v. 20. Tria sunt, sub quibus commoveatur terra: imò quatuor sunt, quæ a ferro non potest. servus, cum regnat; stultus, cum satur est; exosa, cum maritatur; ancilla, cum heræ suæ hæres evaserit. siquidem, ut Solon,

Τίχτη τοι κόρος ὕβριν, ὅτ' ἀνὴρ πλὺς ὄλεος ἐπιτῇ.

E nimis opibus petulantia nascitur ingens.

Sive ut Theognis; (quod Homero tamen tribuit Schol. ad illud Pindari Olym. 13. ὕβριν κόρη μνηστέρων.)

Τίχτη τοι κόρος ὕβριν, ὅτ' ἀνὴρ κακῶς ὄλεος ἐπιτῇ. Idemque,

Πόλλυς πε κόρος ἀνδρῶν ἀπώλεσιν ἀρραγόντας.

Γράναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐδάδ' παρῇ.

Nascitur ex nimis opibus petulantia stultis.

Nec parcos satias evertit mentis egenos.

Difficile est, adsum cum bona, posse modum.

Aristot. apud Stob. tom. 2. tit. 3. πικτε γὰρ ἀπὸ φθορῆς, ἢ περικομίας, κόρος μὲν ὕβριν, ἀπὸ τῆς δόξης ὅτι κατ' ἐξουσίαν ἀποία. Philistus apud Clem. Strom. l. 6. εἰσάδει γὰρ μάλα οἱ παρὰ θεῶν ἀπεριόριστος ἡ κρατομένη εἰς ὕβριν τρεπνῆς. quod illum Clem. à Thucydide mutuarum asserit, qui dixerit; Εἰσάδει ὅτι πολλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων, δις ἀνὴρ μάλα καὶ δι' ἐλαχίστην ἀπεριόριστον ἐν περικομίας εἰσάδει, εἰς ὕβριν τρεπνῆς. locus est in Cleonh orat. l. 2. ubi tamen legitur, εἰσάδει ὅτι τῶν πλεονῶν, αἱς ἀνδρῶν, &c. Quod respexit tamen & Isidor. Pel. l. 2. ep. 296. εἰσάδει γὰρ ἀνθρώπων, οἱς ἀδίκῃς μέλιντα ἐν περικομίας ἐπιπνέει, εἰς ὕβριν χαρῆν. de Largio Macedone.

cedone qid Plin. hinc. l. 3. ep. 14. vide ad l. 6.
§ 38. vide & qz de Gallo Casare Ammian. lib.
14. initio.

Δι' δια] περιγυρόμενα, scil. ut l. 6. § 59. ob qz
adipiscenda, live, qz mercede.

Καὶ μὴ ὀλίγον, ὡς τοῖσιν ὅσονται. Legend.
ὁποῖος ὅσονται. vide Psal. 82. v. 6, 7. Elai. c. 14.
v. 9, 10. & Ezech. c. 32. v. 18, 30. Verum qod
Maro e. N. l. 10.

Nescia mens hominum fatis fortisque futura,
Nec servare modum rebus sublata secundis.

Sosiphanes apud Stob. tom. 2. tit. 22.

Ἄν δ' εὐτυχίητε, μὴδὲν ὄντες, εὐδαίμων
ἴσ' ἔργον φρονέετε· τὸν δ' κρείσσον
Ἄδην παρέστω· ἔχ' ὅρατε πλησίον.
Si fauerit fortuna, cum suis nihil,
Caelo levatis capita; nec de proximo
Respicitis ortum, regna qz in reges habet. Grot.

Plutarch. de Isid. & Osir. Ἐι δὲ πῦες ἐξαιρέθην
τῶν μεγάλων, ὡς φασὶν οἱ Πλάτων, ἀμα
νέστην καὶ ἀγνοία φλογέμενοι τῶν ψυχῶν, μὴ
ἔβριαι ἐξέζωον θῆαν ἰπποκυμνίας, καὶ τῶν ἰδρύ-
σεων, βραχὺν ἠνδρῶν ἢ δόξα χρόνον· εἴτα κενό-
τα καὶ ἀλαζονείας μὴ ἀσθενείας καὶ παρανομίας πορ-
φύροντες.

Ὁκύμοροι καὶ ποιοὶ δίκην ἀρθέντες ἀπ' ἁλῶν
καὶ τῶν ὁσίων ἀγῶνιμοι δραπέται, οἳ ἱερῶν καὶ οἳ
βρωμῶν ἀποπαδόντες, ἔδον ἀλλ' ἢ τὰ μνηστῆρα
καὶ τὸν παῖρα ἔχουσιν. vid. lib. 6. § 24. & infr. ad
§ 31.

§ 20. Συμζέρεαι ἐκάσῳ, ὃ φέρει ἐκάσῳ ἢ οἳ δ-
λων φύσις.] Præclara gnome. de qz vide amplius
ad l. 2. § 3. & l. 3. § 4. & l. 4. § 13, 29. & l. 7.
§ 27. Apollon Tyan. cp. 66. εἰ τῆξίς ἐστ' οἳ
ὄντων, ἐστ' ὅ, καὶ διδὸς ὁπισταί τῆς, ὃ δίκαιος
ἢ βελήσεται τὰ ἀγαθὰ· παρὸν κινῶν καὶ κατὰ
τῆξιν ἠγῆσται ὅ τὰ μνῆρα συμζέρεαι. ubi ta-
men pro ἀγαθὰ malim ἀγαπῆτα, qz ipsi sunt cordi.
Siquidem vir bonus τὰ ἑαυτοῦ ἐκ τῶν συγκαλωθ-
μένων ἀγαθὰ ἔδ' ἰππεύει, ut Marcus noster l. 3. § 4.

Καὶ τότε συμφέρεαι, ὅτε ἐκείνη φέρει] vide ad l.
4. § 23. τὸ εὐκαίρον. Avg. in Psal. 145. v. 15.
Prorsus, tanquam agrotum reviciens medicus, & qod
opus est, hoc dat; & quando opus est, tunc dat.

§ 21. Ἐρᾷ μὴ οὐκ ἐρε γαῖα] Euripidis versus
sunt ab Aristotele laudati, cithic. Nicom. l. 8. c. 1.
Eudem. l. 7. c. 1. & magn. l. 2. c. 11. ab Athen.
dipnosoph. l. 13. à Stob. tom. 1. l. 1. tit. 12. apud
qos duos novissimos integri habentur.

Ἐρᾷ μὴ οὐκ ἐρε γαῖα, ὅτ' ἀνέχον πῶσον
Ἀκαρπῶν αὐχμῶν, τοσούτῳ ἐνδεδῶς ἔχει.
Ἐρᾷ δ' ὁ σπυρδὶς ἔργον ἀπληρόμενον.
Ὁμῆρῳ ποιεῖν εἰς γαῖαν ἀφροδίτης ὕπο.
Ὅταν δ' ὑμῶν χυθῇν εἰς ταυτὴν δύο,
Τίλῃσιν ἡμῶν πάντα, καὶ κατὰ γένος ἄμα.
Ὅδον βεῖτενον ζῆτι καὶ δαίμονι γυναι.

Cerne, amat ut imbrem terra, cum sterili solum
Squalore lueas poscit humectas opes.
Rursum amat & ether ipse, Venerisque impetu
Fatos madoris explet in terram sinus.

Quæ federata mutuis amplexibus,
Quod ubique rerum est proferunt, ac nutriunt.
Hinc vita visque seculis mortalibus. Grot.

Eis autem gemina adducit etiam Athenæus ex Æ-
schyli Danaïdibus ista:

Ἐρᾷ μὴ ἀγνὸς ἔργον πῶσον καὶ θόνα·
Ἐρῶς δ' γαῖαν λαμβάνει γάμον καὶ χεῖρ·
Ὁμῆρῳ δ' αὖτ' εὐνοῦνται ἔργον πῶσον
ἔκαστος γαῖαν ἢ τὴν τιμῆται βροτῶν
Μήλων τε βόσκας καὶ βίον ἀνθρώπων.
Διδοῦναι δὲ ὅτ' ὅσα ἐκ νοτίου καὶ γάμον
Τέλειος ἐστ' οἳ δ' ἐγὼ παρακαλῶ.

Penetrare terram purus ille aether cupit;

Cupit vicissim terra conjugio frui.

Ab amante caelo defluens terram simul

Fecundas imber: illa mortali parit

Cereale generi germen, & pastus gregum;

Maturitatem dat suam arboribus quoque

Mador maritus. caussa at his cunctis ego. Grot.

Proinde cum apud plures ista reperiantur, Plutar-
chus in amatoria, non poetæ huic vel illi, sed poetæ
tribuit. Ἐρᾷ οἱ ποιεῖται λόγος καὶ γῆς ἔργον ἡ-
λιον δ' οὐρανόν, ἔργον οἱ φυσικὰ, καὶ συγγενῶς καὶ
κεῖται καὶ γυνὴ δ' ἀνθρώπων κτερεῶν καὶ ζώων καὶ φυ-
τῶν, καὶ ἀναγκάσιον ἀπολέει ποτὲ καὶ ἀβελήναι παν-
τάπασι, ὅταν ἂν θεῶν ἔργον ἢ ἡμεῖς τὰ δὲ τῶν
ἡλίου ἀπολέει, καὶ καλοῦνται πῶσον καὶ δόξα καὶ
ἐκείδαν ἀγῶν καὶ κίνησι; ita enim per interroga-
tionem si proferantur novissima illa, Xylandri abe-
risco nihil opus erit. Indè Maronis illa Georg. l. 2.

Vere tument terra, & genitalia semina poscunt;
Tum Pater omnipotens fecundis imbribus aether.
Conjugis in gremium lata descendit, & omnes
Magnus alit magno commixtus corpore fetus.

Et Statii Sylv. l. 1. in epithalam.

—Ipsam in connubia terra

Aethera, cum pluvius rarefcent nubila, solvo.

Sic rerum series mundiqz reversionitur atas.

Adjicias licet & Lucretii illa l. 1.

Postremo percunt imbræ, ubi eos pater aether

In gremium matris terræ præcipitavit.

At nitida surgunt fruges, ramisqz virescunt

Arboribus; crescent ipsæ, satiqz gravantur.

Hinc alius porro nostrum genus atqz scitatum.

Quin & Scythæ τῶν γυναικῶν τὴν διδῶν
de potu festivo, suo more Anacreon, ode 19.

Ἡ γυνὴ ἀλάστω πίνει
Πίνει δ' ἀνδρὶ αὐτῶν
Πίνει δαλῶσα δ' αὐγῶν.
Ὁ δ' ἡλῶν δαλῶσα
Τὴν δ' ἡλῶν οὐλῶν.

Fecunda

*Facunda terra potat
Hanc arborésq; potant:
Et potat agor avas:
Phœbiúsque potat agor:
Ipsámque Luna Phœbium.*

*Οπ σοι συνεῶ] Epictet. l. 2. c. 16. τέλμυσον, ἀναβλάσας σπερς τὸν θῆν, εἰπέν, δι γὰρ μοι λατρεῖν εἰς τὸν θεόν· ὁμογενέμονός σοι· εἰδὲν παρ' ἐμὲ σοι δύνανται. Et l. 4. c. 7. σπερκαί-
σονται δάκρυθ, καὶ ἀπόλυθ· ἐλπίθ· συνορμῶν, σωροζέμεαι, ἀπλῶς συνβίβω. ita enim lego, qod vulgò ἐρήμωαι tantum langvide legitur, ut dictio-
ni vis constet sua. Sen. ep. 96. Non parco Deo, sed assentior. ex animo illum, non quia necesse est. segor. vide ad l. 4. § 33. & sup. § 1.

*Οπ φιλεῖ τὸτο γινέσθ] à vulgari sermonis usu argumentatur, argutius pavlò Marcus, ut alibi, l. 5. § 8. in verbis συμελαινεν & φέρον, ita istic in verbo φιλεῖ· qod ἀντὶ τῷ περνεῖν αἰνῶν εἰσθῆναι usurpaturz qomodo & Latinis amat, pro soletz qod à Græcis tractum monuisse videtur Fabius, inistit. l. 9. c. 3. Qonqam diversum est pavlò Salustianum illud, qod ibi Fabius adduxit; *Vulgus amat fieri.* sicut & ejusdem illud, in *Fugurib.* *Qe ira fieri amat.* & ibid. rursus; *ca qe secundè se amant.* In istis enim sensus est, *qe amant*, i. e. *qe cupiunt & quibus delectantur*, vel, *qe libenter admittunt.* Saltem Syntaxis diversa est. neq; enim, *ira fieri solet*, vel, *vulgus fieri solet*; sed *per iram*; &, *vulgò*, vel *à vulgò*, dixeris. qod viris magnis non est animad-
versum. Cæteram sic Flaccus *carm.* l. 3. ode 16.

*Autum per medios ire satellites
Ex perumpere amat sacra potentius
Illi fulmineo—*

Attimiani dist. l. 16. ut in rebus amat fieri dubiis. Et l. 17. ut rebus fieri amat dubiis & turbatis. qomodo Herodot. l. 8. Οἷα φιλεῖν γινέσθ ἐν πολέμῳ. & Plato polit. lib. 5. Οἷα δὲ ἐν πολέμῳ οἰεῖται. & Polyb. lib. 6. Ο δὲ φιλεῖ γινέσθ. Qin & τὸ ἀγῶν pari modo usurparum invenias. Ità enim Herodian. lib. 1. Εἰς γὰρ τὸ βάρβαρον καὶ ἐπὶ ταῖς πυχότοις ἀπορραῖς βάσας κινεῖται. Tacit. annal. l. 4. ut ferè amat posterior adulatio. Apul. florid. 3. Qod genus in comedia fieri amat.

§ 22. [Ητιν ἐπαυδα] Aut in eo vitæ genere manes, cui jam es assuetus; aut institutum mutas, qod nisi velis ipse non cogeris; aut ē vita discedis, munere defunctus· in his avtem omnibus nihil est qd zgrè te habears. Geminā ferè argumentatione uctur ad Lucilium suum Seneca epist. 42. Hoc perituum est. nempe adventitium est. iam facile sine esso vires, qam vixisti. Si diu illud habuisti, perdis postqam satiatus es. Si non diu, perdis anteqam assuescas.

Kai ἡδὴ εἰδὼς] Notum est Pythagoræ moni-
tium illud: εἰ μὴ βίον τὸν ἀείρον. ἡδὼν δ' αὖτὸν

ἢ συνήθεια ποιῶσι. Referunt Galen. *de affect. cur.* c. 6. Stob. tom. 2. tit. 29. Anton. Meliss. l. 2. c. 80. Plut. in *præcept. salubr.* & de exil. qd idcirco lib. de profect. hoc insigne facit δόγμα σκενοπῆς, τὸ μνηστὶ σκεπάζον, μὴδ' ὀρδον ἀγας, ἀλλὰ βελί-
αν καὶ λείαν καὶ δὲ ἐμπνείας ἦ] τὴν τῆς ἀρετῆς ὁδόν, ὅς ἐκλεπτανοῦσθαι τῇ ἀσκήσει. Qod Hieron. an Paulin. ad Celant. *Astorum nobis & insuavem virtutum viam nimia facit vitiorum consuetudo; qe si in alteram partem transferatur, invenitur semita justitia levī.* Qonqam Plur. idem in tract. de tranquill. qasi Pythagoricum illud corrigens: ἐχ τὸ συνήθεια ποιῆ τὸν ἐλαφῆς τὸν ἀείρον βίον ἡδὼν, ἀς πς εἶπαι· ἀλλὰ τὸ φρονεῖν ἅμα τὸν αὐτὸν βίον ποιῆ καὶ ἀείρον καὶ ἡδὼν. Nec diffitendum tamen, multum conducere assuetudinem, ad vitæ, qæcunque ea tandem fuerit, molestias allevandas. Plur. de audient. Τὸν ἐγγραμμῶδον εἰς τὰς πολιτείας, καὶ ἡδὴ ἀναδεδυκὸν καὶ ἔντοι καμυδῇ πολλὰ μέμφοται καὶ δυσκολαίνουσι τῇ μεταβολῇ δι δ' ἐκ ματῆκων συντοφῶν καὶ συνήθους ὅττες εἴναι νόμον, ἢ χαλεπῶς σκεπδίζονται τὰ ἐπιβάλλοντα καὶ στέρχον. & ibid. Ἐν γεγραμμοῖς, καὶ ἀπὸ λυγρῶν καὶ παλαιῶν, αἱ σπερς μακρότης ἀρχαὶ πολλῷ ἐχουσι θόρυβον, καὶ πόνον, καὶ ἀσέβειαν· εἴτα σπερνόντι καὶ μικρόν, ἄσπερ σπερς ἀνθρώπων, συνήθεια πολλὰ καὶ γνῶσις ἐγγραμμῶδον, πάντα φιλα καὶ χειροδῶν καὶ βέλτα λέ-
γον τὴν καὶ σπερπῶν παρῶν. Aristoteles rhet. l. 1. c. 10. Ἐστὶ δ' καὶ τὸ συνήθες, καὶ τὸ ἔδωτον, καὶ τὰς ἡδὼν· πολλὰ καὶ καὶ τῇ φύσει καὶ ἡδὼν, ὅττες ἐπὶ δῶτον, ἡδὼν ποιῶν. Jo. Chrysost. in epist. 2. ad Tim. orat. 6. Μεγαλὴ γὰρ καὶ ἐκ τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ ἐκ τοῖς κακοῖς, τῆς συνήθειας ἡ πνευμένη. ἢ συνήθεια ποῖν λατρεῖν, αὐτῆς ἐλπίδος ἡμῶν. vide & qæ sequuntur. Nalo. Artis. l. 3.

*Fac tibi consuefcat, nihil assuetudine majus.
Et, Qod malè fieri assuesce, ferè bene, multa vetustas lenit.—*

Ainob. lib. 2. Fiet familiaris, & more in naturam versa consuetudo. Cicer. in *Lælio.* Magna vis est vetustatis & consuetudinis. nemo est, si nulla res impediatur, qd non eo, qo conservet, qo libentius utatur, qam intrastato & novo. nec modo in hoc qod est animal, sed in eis etiam qæ sunt inanimata consuetudo valet, cum locis etiam ipfis montosis delectemur & sylvestribus, in quibus diutius commorati sumus. Sic veteres inquilinos indulgentia loci & consuetudo etiam inter injurias desinet. Senec. epist. 70. Plinius minor l. 6. epist. 2. Mihi & gratiora sunt bona (domestica,) qd perseverant; & levi-
ora incommoda, qd assuevi. Inde illud Campanorum apud Livium l. 23. Notissimum qodqæ malum maxime esse tolerabile. Et Philoctetes Euripideus, referente Dione Prus. orat. 53.

Kai τὴν πολὴν ἡδὴν τὸν γέγονε λαίρνοσ μοι
Νόσος· κατ' ἀρχὰς δ' ἡδὴ καὶ ἀνέκτισ ἦν.

De vi doloris jam remissi tempore
Morbus, qui initio fuerat intolerabilis.

Plat. Trinum. 1. 2.

Habeas, ut nascitur: nota mala res, optima est.

Nam ego nunc si ignotum capiam, quid agam nesciā.

De Christi Domini jugo veterum nescio quis.

Grave dum tollis, suave cum tuleris.

Εξω ζωαται] Vitæ genus mætas: ē privato
in publicum proditis: negotiis te immiscetes. allusit
forsan ad proverbium, quod à Zenodoto refertur.
Ανδρὲς Λύδῳ περὶ γράματα ἐν ἡν, ἀλλ' αὐτὸς ἐξελ-
θεὶς ἐπὶ στατό.

Ἀπαιτεῖτοργους] Vitam hanc læteturpiam πᾶσι
esse vult. quomodo Paulus ἀπορεῖται in concione ad
Antiochenas apud Lucam. Act. c. 13. v. 36. Δα-
σίδ' ὡς γὰρ ἰσθὶ ἡμεῖς ἀπορεῖτοργους, τῇ τῷ θεῷ
βουλῇ ἐκπομπῇ. Cicero de senect. dum sumus in his
inclusi compagibus corporis, munere quodam necessita-
tis ἑρ' gravi opere persungimur. Inde, vitæ mæta-
ra, & defunctos mortuos, dicimus, utpote qui vitæ
officia jam compleverint. Servius ad æn. lib. 6.

Pulcrè autem & ad Marci mentem Apostolus apud
Lucam. Act. c. 20. v. 24. Ἀλλ' ὁ δυνὸς λόγος πο-
τεῖμαι, ἐδὲ ἐγὼ τῷ ψυχῷ μου πρὶμα ἑμαυτῷ, ὡς
τελευτῶσι τὸν δρόμον μου καὶ χάρις, καὶ τῷ διακο-
νῆαι τοὺς ἐλαβόντες παρὰ τοῦ κυρίου. quasi dicat, cur non
habens vitam penam, ubi cursum absolvierim, mi-
serisq; ac ministerium à Christo Domino assignatum
executus planè fuerim. Φακονίας dixit, quod Marcus
læteturpias. ἀπολετeturγιῶται (quod alibi habet temerè
reperias) munere defunctum esse: ut ἀποβιῶσαι, vi-
tam obisse: & ab eodem jam liberum & immu-
nem fieri: quod Joannes in Apocal. c. 14. v. 13.
dixit, ἐπὶ τοῦ κύριου ἀποπαύσονται.

§ 23. Ὅτι τοῦτο ἐκείνο ἐ ἀγὼς ἐστὶ] hoc esse
agrum. Xyl. hoc vel illud esse. Cal. f. τοῦτο [ὅ]
ἐκείνο, tale quid, tale illud. nihil à loco alio distare,
animi tranquillitatem quod attinet. vide l. 4. § 3.

Πάντα ὅσα ἐνδεῖται τ' αὐτῷ τὸς ἐν ἀρχῇ τοῦ
θεοῦ] Vide supr. § 15. Sed & ad l. 4. § 3. ἀνα-
χαρίστως αὐτοῖς ἐκπύων. & l. 8. § 45. Epictet. l. 3.
c. 22. Ὅτι γὰρ ἀνὰ πᾶσι, ἐκεῖ ἡμεῖς, ἐκεῖ νεκροί,
ἐκεῖ ἄνθρωποι, ἐκείνη πῆλη, ἐκεῖ οὐρανὸς, ἐκεῖ θεὸς οὐρανῶν.

Τὰ τῷ Πλάτῳ] Ex Theoretico laudata etiam
à Theodoro thetæpente. l. 1. & l. 12.

Ζητῶν ἐν ὅροις ἀπειθαυκῶς] Ζητῶν καὶ ἀπει-
θαυκῶς ἀπὸ ἀρετῆς, ἐδὲ ἡ πῶς ἐστὶν νομίζων τὸν τοῦ
θεοῦ ἀναγκαῖον ἡνδρὸς οὐκ ὅτι ἐν ὅροις τῷ τοῦ
εἰσεβληκῶς. Plar. de sapientè sermo est, Philoso-
phiz studiis prorsus dedito, qui non secus in urbe
conversatur, quàm si in monte aliquo ab hominum
commercio se junctus ageret, murisque civitatis, per-
inde ac cavæ alicujus septo pastor rusticus, inclu-
sus teneretur. Theodoretus cum Marco ἀπειθαυκῶς
legit. Sed Platonis mentem secutus cepit, cum
opinaretur Platonem hoc voluisse, verum Philoso-

phum ἐν ὅροις οὐκ ἀπειθαυκῶς οὐκ ὅτι ἐν τῷ
οὐλο aliquo, sive stabulo in monte sibi exarato esse ha-
bitaturum: quod Plato nullus hinc dicit.

Καὶ βάλλειν βλήματα] ista quod pertineant, ego
planè sum nescius. Xyl. & balere. quasi βλήματα
& βλήματα legeris. quod fundo, quove sensu, nul-
lus video. Añox. Lugd. proprie, inquit, est jacere
jacula. Sed jacula istic quid faciant, nullus idem nos
docet. M. Cal. legentibus adfigit; & περὶ βλήματι
legisse videtur; & problemata tibi
proponere ista, quidnam est mihi nunc mea, &c.
verum D. Salmas. expungenda censet; utpote quæ
nec sensum ullum efficiant, nec in melius reformari
possint. Vixit autem Medicorum princeps τοῖς ἀν-
θρώποις ἐλπίων.

§ 24. Τὸ ἐστὶ μοι τὸ ἡγεμονικόν μου] Epictet.
lib. 1. c. 26. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ φιλοσοφῆν, αἰσθη-
σις τοῦ ἰδίου ἡγεμονικοῦ, ποῖς ἐστὶν. Vide l. 12. § 33.

Μὴν ἀπολυτὸν καὶ ἀποσπαστικὸν κατανάει] Vide
ad l. 4. § 29. & l. 8. § 34.

Μὴν ἀποσπαστικὸν] à metallis translatus, quæ
ubi liquefacta jam, assidue fuerint rei alicui, in unum
idemque cum ea corpus coalescere videntur. Ità Epictet.
l. 1. c. 3. Τὸ τέτοιο ἀποσπαστικὸν; vide ad l. 12. § 19.

Ὅτι τῶν συντηρητικῶν] Plato Phædon. B.
ἐστὶν ἡδονὴ καὶ λύπη, ἀπορῆ ἡδονῶν ὅλως, ἀπορ-
ηλὸς τῷ ψυχῷ ὅτι τὸ σῶμα, καὶ ἀπορ-
ηλὸς, καὶ ποῖς συντηρητικῶν, ἀλλ' αὐτῶν ταῦτα ἀπο-
στῆναι, ἀλλ' ἂν καὶ τὸ σῶμα ὅτι; quædam negat
passim Marcus corpus decessit quædam pronuntiare.
vide lib. 7. § 14, 16, 33. & lib. 8. § 25, 37.

Καὶ ἀναπαυκῶς τῷ σαρκοῦ] jta lib. 7.
§ 57. ἡ φύσις ἔχει τὸν συντηρητικὸν καὶ ἀπορ-
ηλὸν. & l. 5. § 26. καὶ συντηρητικῶν.

§ 25. Κλειῶν καὶ ἐν νόμοις] Paviatiana Plutarchus.
filius, quærenti quæ legum præcarum nullam obviare
apud suos liceret, respondit: ἐπὶ τοῖς νόμοις ἐστὶν ἀν-
δρῶν, ἐπὶ τοῖς ἀνδράσι ἐστὶν νόμων κλειῶν καὶ δόξαι.
Plutarchus item Crcelo percontanti; ἡ ἀρχὴ μὴ
ἐστὶν respondit, ἡ τὸ πᾶσι ἐστὶν. leges designans,
quæ codicibus insculpebantur. Inde Chilonis mo-
nitionem; Νόμοις κλειῶν. Lært. l. 1. quod Spar-
tæis religiosissimum semper fuerat. Archidamæus
Zervxidani filius, sciscitanti quænam Spartæ rerum
potirentur, ἐν νόμοις, inquit; καὶ τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ
νόμοις. Agellius in epist. ad suos à bello ipsam re-
vocantes, quod cum bene succedere videretur, ἀπὸ
quidem, reliquit: tamen; ἡ ἀρχὴ καὶ ἐν ἐμῶν ἀρ-
χῶν, ἀλλὰ τὰ πᾶσι, καὶ τοῖς ἀρχαῖοις καὶ τοῖς
ἀρχῶν ἀρχῆς ἀλλὰ δόξαι καὶ δόξαι, ὅτι καὶ ἀρχαῖα
καὶ ἐν νόμοις καὶ ἐπὶ νόμοις, ἡ δόξα ἐστὶν ἀλλὰ ἐν πᾶσι
ἀρχαῖς ἐστὶν. Demaratus, quærenti, quæ patriâ cu-
laret, cum rex ibi fuisset, ἐπὶ ἀρχαῖς, inquit, αὐ-
τῆς ἐν νόμοις ἐστὶν. Plut. in præcept. polit. Δεῖ γὰρ
ἐν ἀρχῇ τοῦ βασιλέως φίλον εἶναι τὸν καὶ συντηρητικόν,
ὡς πᾶσι Περικλῆς εἶπεν, ἀλλ' ἀρχῇ πάντες νόμοι
δύνανται.

Αναλ. Verum legem universi sine auctoritate Marcus hic vult, de qua l. 2. § 16. & l. 4 § 10. de qua & Dionysius major dixit, τοὺς μὲν τῆς πόλεως νόμους διναλῶ, τοὺς δὲ τῆς φύσεως καὶ φύσεως βιολογῶ. & Aristot. nomine, de mund. c. 6. Νόμοι οὖν ἡμῶν ἰσοκλήεις, ὁ δὲ δὲ, ὁ δὲ μίας ἀποδοχῆς διδωσθῶσι, ἢ μεταδιδόναι κρείττων δὲ, ἴσους, καὶ βέλους τε, ὅς ἐν κύρσειον ἀναγκασμῶν. & Philo de bon. hom. libers. Νόμοι δὲ ἀλλήλων, ὁ ὁρδὸς λόγος, ἐχ' ὡς τοὺς δῖους ἢ τοὺς δῖον. Τῶν δὲ φθαρτῶν ἐν χειρὶ τοῦ ἡγέτου ἀλλήλων ἀλλήλοις, ἀλλ' ὡς ἀθανάτου φύσεως ἀφάρτου ἐν ἀθανάτου διατάξει τυπωθείς. Clemens denique Strom. lib. 1. ἐν τῷ πῶτον κυριότατον ἔσται ἐν νόμοις καὶ λόγοις τὴν κύριον περιεχομένην. vide & l. 11. § 1.

Ὁ παρὰ τοῦ ἡγέτου. Itā l. 4 § 29. οὐδὲ. l. 11. § 9. λεπτοτάτης. vide sis apud Platonem Socratis disceptationem cum Critone fugam iudicantem.

Ἄμα καὶ ὁ λυγρὸς. At dolorem aliquis concipit, &c. Xyl. imò simul, vel similiter, havi minus in qoq, qd dolet, contristatur, &c.

Ὁ βέλεται π. propter aliquid eorum quod factum est, vel fit, vel fiet secundum voluntatem eius, qui universum gubernat. Xyl. ut legisset videatur, ἐπὶ βέλεται π. γερνῶν. Xyl. veltigia premit Calv. bonus. Verum dictionis sic recondunt series interpretationem istam nulla videtur admittere, nisi trajectionem duram satis constituamus; ut illud ὁ βέλεται π., vel ἐπὶ βέλεται, sensu saltem, subijciatur verbis illis, ὡς τὸ πᾶντα διοικῶν. Negativa forsan particula intercidit; ut rescribendum sit ὁ [μὴ] βέλεται π. γερνῶν &c. qd contristatur, irascitur, vel metuit, qd prae voluntatem suam aliquid factum sit, fiat, vel futurum sit, live, qd qdquam, qd ipse nolit, factum sit, fiat, vel futurum sit, ex eis quae ab eo qui universa disponit constituta sunt. viderint alii.

Ὅς ἐστὶ νόμος φύσιν ὅσα ἐξέρχονται ἐκ αὐτοῦ. vide l. 7. § 32. πάντα νομοῖ. Plut. de atomis. ὁ νόμος λέγειται ἔσται ὡς τὸ πᾶντα διοικῶν, ἢ τὸ πᾶν ἀλλήλων ἐξέρχεται. vide l. 8. § 67.

Ὅσα ἐξέρχονται ἐκ αὐτοῦ] live, τὸ ἐκ αὐτοῦ, ut l. 7. § 7. quae cuique conveniunt, & ad unumquemque pertinent. Arist. polit. l. 1. c. 13. Διὶ μὲν μετρίων πάντα, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τρέπον, ἀλλ' ὅσον ἐξέρχεται ὡς τὸ αὐτὸ ἔργον. διὰ τὸν μὲν ἀρχὴν τελευτῶν ἔχειν διὰ ἀδικίαν ἀρετῶν. ἥ δ' αὖ ἐν ἐξέρχεται, ὅσον ἐκ αὐτοῦ. quantum ipsi convenit, vel ad ipsos pertinet. & l. 2. c. 3. Ἄκουσα δὲ ἐπιμαρτυρίας τὸ πλείων κοινόν. ἥ δ' ἰδίαν μάλα εὐεργετῶν ἥ δ' ἰδίαν ἥ δ' ὅσον ἐξέρχεται ἐκ αὐτοῦ. quantum ad unumquemque attinet. & l. 7. c. 1. Ἐξέρχεται τῆς συνημῆτος ἐκ αὐτοῦ τοῦτον, ὅσον ἔχει ἀρετῆς καὶ ἀρετῆς, καὶ τὸ πλείων καὶ ταύτης. tantum uniusque felicitatis contingit, quantum

virtutis & prudentiae. Basil. Cal. ep. 157. ad Diad. ὡς ὅλας ἐκ αὐτοῦ ἡμῶν διαβέβαιον ἀνθρώπων, ἥ δὲ περὶ γυναικῶν ἀποδοχῆς. si rebus ipsis misis personas perscringere nobis convenit. Avic. l. 2. Maccab. c. 9. v. 24. τὰς ἐκ αὐτοῦ τὰς διουσίας περὶ αἵματι. convenientes ad sacrificia sumptus. Jun. pertinentes. Leo. Jud. & Vazabl. Porphy. de abstinent. l. 4. Καὶ ὡς τὸν τοῦτον ἀνθρώπου μαρτυρίαν, ὡς καὶ πᾶν ἐκ αὐτοῦ ἡγεῖται ἀποδοχῆς. nemo ita insanuerit, ut non existimet ad unumquemque pertinere, bonum esse libenter velle. Malim itaque cum Xyl. quod suum est. quam cum Cal. quae unicuique conveniunt.

§ 26. Σπέρμα. Semen pro genitura virili dicitur. quam ad seminem tamen distinguit Aristot. de gener. animal. l. 1. c. 18. Ἰσθὲ μὲν τὸ καὶ τὸ ἡμῶντος καλεῖται σπέρμα, ὅσα συνδυάζονται πύκτα, τὸ σπέρμα ἔχει ἀρχὴν φύσεως. σπέρμα δὲ, τὸ ἐκ ἀποτρίτων τὰς ἀρχὰς ἔχει ἥ συνδυάζονται. verum distinctionem hanc nec usus communis observat, nec sacrae paginae scriptores. vide Genes. c. 38. v. 9. & Levit. c. 15. v. 16. vide l. 12. § 34.

Εἰς μὴτρυν ἀφ' ἑστέρας. Perinde de semine in terram misso Christus Dominus. Marc. c. 4. v. 26. ὡς ἐάν τις σπέρμα τὸν σπέρμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ, καὶ ἐγείρῃται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπέρμα βλαστῇ, καὶ μακύνῃται, ὡς καὶ διδόν αὐτὸς. αὐτομάτως δὲ ἡ γῆ ἐκπορεύεται, σπέρμα γάρ τινος, εἴτα σπέρμα, εἴτα πάλιν σπέρμα ἐκ τῆς γῆς. live ut Apostolus, ad Cor. ep. 1. c. 15. v. 38. ὁ σπέρμα, ὁ τὸ σπέρμα τὸ ἡμῶντος σπέρμα, ὡς καὶ γυνὴν καὶ σπέρμα. ὁ δὲ σπέρμα τὸ διδόν σπέρμα, καὶ ὡς ἡ δὴ σπέρμα, καὶ ὡς σπέρμα τὸ ἰδίον σπέρμα. De homine pariter dictum sit. Ego te, inquit, formavi in utero. Jerem. c. 1. v. 5. Manus quaedam auctoris tui in utero hominem formantem adverte. Ambros. in Luc. l. 1. c. 6. Si primum hominem fecit ex pulvere, omnes homines fabricantur ex semine. Avgust. adv. Jul. lib. 3. c. 17. & de nupt. & concupisc. l. 2. c. 13. Idemque de verbo, Ap. conc. 11. qui primo creavit hominem sine homine, modo creat hominem ex homine. Itā David, Psal. 119. v. 73. Manus tua fecerunt & formaverunt me. & Psal. 139. 13-16 Tu obtegebas me in utero matris meae: massam meam vidisti oculi tui: & in libro tuo descripta erant membra omnia mea, quae de die in diem artificiorum confecta fabricabantur. cum nulla prius existerent. Job item, c. 10. v. 8-12. Manus tua figurantur & fecerunt me; sicut argillam, efformasti me; sicut lac, sedisti me; tanquam caseum coagulasti me; cute & carne induisti me; ossibus & nervis contexusisti me; Mater illa pia filius suis. Maccab. bist. l. 2. c. 7. v. 22. Nescio ipsa, quomodo in utero meo compaerueris: neque enim ego spiritum vitamque largita sum vobis, neque primariam ejusque informationem ego coaptavi; sed condi-

αὐτοὶ πάντες ἐν Συρακούσαις ὁμοία τέτοισι ἰπυσι-
μορ. *Patienter hoc ferendum est: forsitan enim Sy-
racus, cum Syracusis ageremus, in gradu dignitatis ali-
cujus constituitur, aliquid sale fecimus.* Narrant Plur.
in Dion. & Val. Max. lib. 4. c. 1. nisi quod ille
Πτολεμαῖον vocat, quem iste Theodorum. Plut. de
utilit. ex inimicis. Ὁ Πλάτων ὁπλίς ἐκφυγεῖν
ἀνδρῶν παρὰ γὰρ αὐτοῦ, περὶ αὐτὸν ἀπὸν εἰδὼς
λέγειν, μή ποί ἄρ' ἔγὼ τοῖς τῷ & de audiend.
Τὸ τῷ Πλάτων & ἐκφυγεῖν ἀπὸ περὶ αὐτὸν ἐπὶ
ἡμῶν ἀμαρτανόντων ἀπορρίπτει, ἡ ποί ἄρ' ἔγὼ τοῖς
τῷ & Meminit & ejusdem idem, in monit. salubr.
& de irac. cohibend. quod Flaccus sic, satyr. 4.

—Hoc quidam non bellus: numquid ego illi

Imprudens olim faciam simile? hac ego mecum
Compressis agito labris.—

Idemque sat. 3. —gid tu?
Nullane habes vitiatum alia, baud fortasse minora.
Et mox;

—denique te ipsum

Concute, numquid tibi vitiorum insuperis olim
Natura, aut etiam consuetudo mala.

Epictet. lib. 4. c. 4. Προσέχω τοῖς ἀνδράσι τίνα
φασί, τίνα μιν ἔναι, ἢ κακῶς, ἢ δ' ἵνα ἔχω ἀ-
ρεῖν ἢ κατὰ γὰρ. ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν ἐπιστρώω, εἰ
τ' αὐτὰ καὶ ἀμαρτανῶν. πῶς ἔν παύσονται, τῶς
ἔγὼ ἡμῶντων νῦν δ' ἐκείν, καὶ τίς τῷ δῖῳ.
Vix Christianum magis dici poterat. Gemina certe
sunt novissima ista Apostoli illis, de Romanis, ad
ipsum epist. c. 6. v. 17. forsitan avtem legendum,
ἀμαρτανῶν, ὅπως ἔν παύσονται. qo modo, sive ut, id
ulterius facere desistam. vide & ad lib. 7. § 26.
& lib. 11. § 18.

Ὁτι βιάσται & lib. 8. § 14. ἀναλίσκω.
Ita Clemens Strom. l. 1. Στήγειν αὖ τῆς ἀλυσίας,
ἢ κλαπντες, ἢ ρητὰ δίντες, ἢ βιάδιντες. Et
mox: βιάσται πολλὰς ἰδῶν τι καὶ ἀλυσῶν,
φιλονεικία τε αὖ καὶ θυμῷ. & rursus: Ἀλλ' ἵκεν
αὐτὰς ἡ σφοδρὴ, ἢ μόνον ρητὰ δύναι, ἀλυσῶν
πολλὰς, βιάδινται ἢ ἰδῶν. Apud Gale-
num, de affect. dignosc. & corrigend. c. 4. Ὡς τῷ
καταρῶν θυμῷ βιάδεις ἐπεχέει. vide l. 7. § 62.
& 63.

§ 31. Σατύρατα ἰδὼν Σωκράτην, παντάλῃ ἢ
Εὐρυκλῆ, ἢ Τυφῶν] Confuse nimis ista. Xyl.
reddidit. distinctius Cas. falsus tamen, opinor,
uerge, quod Socraticum pro nomine proprio habeat,
cū sit sectæ denominativum, & ad Satyrenem an
Satyrionem potius, quod magis suspicor, referatur.

Καὶ Εὐφρατίῳ ἰδὼν] Euphrates philosophus
Ægyptius, quem laudat Plinius min. lib. 1. ep. 10.
Commemorat, nec sine laude, & Epictet. enchir. c.
35. & dissert. lib. 2. c. 15. & l. 4. c. 8. & Evnap.
in vitat. proæm. vide ad lib. 7. § 57. perstringere
tamen videtur Philostrat. in vit. Apollon. lib. 5.
c. 11. & lib. 6. c. 7. De morte hujus ita

Dio. lib. 69. Ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ καὶ Εὐφρατίῳ ὁ
φιλόσοφος ἀπέθανεν ἐν Αἰγύπτῳ, ὁπότε ἦν πρὸς αὐτὸν
καὶ τῷ Ἀδριανῷ κόνειον, καὶ διὰ τὸ γῆρας, καὶ διὰ τὴν
νόσον, πέην. ubi frustra Leunclav. poscit legi Εὐ-
φράδης: cū Euphratis nomen agnoscat præter
suprà memoratos, etiam Evseb. in Chron. q. Stoi-
cum fuisse tradit; & Sidon. lib. 4. epist. 3. q. Aëro-
nomiz etiam peritiam tribuit.

Εὐρυκλῶνα] Eutychio Proculo Siccensi, Gram-
matico usum Marcum, monet Capitolinus. Verūm
Eutychio iste, quem hic Marcus, an is existat, ambi-
go; cū inflexione levi discrepent nomina, Euty-
chius & Eutychio; eod magis, qia Grammaticum
cum Philosopho componi, hæv fatis congruum vi-
deatur.

Σιλβανόν] Sylvanum. is fortè fuerit quem & Σιλ-
βανόν Svidas. Σιλβανός, φιλόσοφος, ὃς ὁπότεν μὲν
ἦν τὰ ἄλλα καὶ ἱερεῖς, ἀπέχετο ὃ τὰ ἡδὴ καὶ ὁπ-
πῶν.

Καὶ Ἀλκυοντα] deest ἰδὼν (quod Xyl. in frav-
dem induxit) vel librarii culpā deperditum; vel
ἐκ τῶ κοινῷ supplendum. Alciphronis philosophi
Magneſii meminit Svidas. sub ejus nomine epistolæ
quædam, quæ sophistam magis quam philosophum sa-
piunt, ab Aldo aliisque sunt editæ.

Τροφαιοφόν] Trophæoborus iste quis extiterit,
ariolari non possum. sed nec nomen ipsum alibi le-
gisse memini.

Καὶ Ξενοφῶντα ἰδὼν] apparet hinc τὸ ἰδὼν,
considerandi, non conspiciendi, significatum istic ob-
tinere; cū Xenophon, q. seculis aliquot Marcum
anteceſſerat, inter cæteros contemplandus propo-
natur.

Κεῖνονα] Crito Socratis familiaris amicus; ut
patet ex Platonis dialogo. Sed & Xenophontis;
quod liquet ex epistola ad eundem Xenophontem; unde
excerpta quædam habemus apud Stob. tom. 2.
tit. 83.

Σείνορον] fortè Σείνορον potius, ut lib. v. § 14;
Severus Philosophus Marco cum primis charus. de
qo ad locum illum diximus.

Πῦ ἔν ἐκείνῳ; ἢ ἐκείνῳ] nusquam aut
ubicunque. Xyl. nusquam aut ubilibet. Cas. verūm
leg. distinctim, ὅτι δὴ; nusquam, aut ubi tandem
sic lib. 7. § 57. Νῦν ἔν ἐκείνῳ ποί; ὅδοις.

Καπνόν] Itā l. 12. § 27, 33. quod lib. 2. § 17.
σῶς. Empedocles apud Plut. de 1st. & Opf.
& Sext. Empir. adv. logic. lib. 1. c. 2.

Παύρον ἢ Καπνὸν βία μέρῳ ἀπὸ φασίας,
ἡμῶντος, καπνὸς δὴ καὶ ἀπὸ φασίας, ἀπὸ φασίας.
versus prior hæv fatis integer videtur. H. Step-
hanus, Παύρον ἢ ὥς αὖτε, legendum avtum. Her-
vet. Π. ἢ ὥς αὖτε. ego Π. δ' ἐν ὥς αὖτε, utriq. præ-
tulerim. Hoc idem in sacra pagina, Psal. 37. v.
20. Ὅς ἢ ἐχθρὸς τῷ Κεῖνῳ, ἡμῶν τῷ ἀπὸ φασίας
αὐτῷ καὶ ὁφθαλμοῖς, ἐκλεπόντες ὥς καπνὸς ἐστίν.

λιπορ. Interpres Græcus sic extulit. qo tamen in loco veritas Hebraica sic potius habet: Improbi peribunt; et inimici Dei, tanquam agnorum, sive arictum, adeps, consumentur, et in sumum abibunt. allusione factâ ad victimarum immolatarum rationem. de quibus Il. a. v. 317.

Κρίων δ' ἔειπεν Ἰαν ἑλισσομένη ὀπί κεινῷ.
Ibid. Ps. 102. v. 3. ἐξέλιπον, ὥσπερ κεινός, αἱ ἡμέραι μου. Jacob. epist. c. 4. v. 14. Ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; αἰτίαι γὰρ ὄντι, ἢ ὥσπερ ὀλίγον φαινομένην, ἐπιπλά τῇ καὶ ἀφανίζουμένην.

—τὴν γὰρ δὲ π, ἥτις κεινός,
"Ὡς το ποτεργα — Iliad. J. v. 100.
Senec. Troad. chor. 2.

Hec omnes petimus fata: nec ampliùs,
Furatos saperis qui teiguit lacus,
Uigam est. ut calidis fumus ab ignibus.
Vane scit spatium per breve sordidum;
Ut nubes, gravidas quas modo vidimus,
Arctoi borea disjicit impetu:
Sic hic qo regimur, spiritus effluet.
Post mortem nihil est: ipsaq; mors nihil.
Kai τὸ μὲν δὲ] Evripides (Meleagro, opinor)
apud Stob. tom. 2. tit. 122.

Τὸς ζῶντας ἐν δ' ἄν' ἑλθόντων τῆς ἀνὴρ
τῇ καὶ οὐκ αὖτὸ μὲν δὲ εἰς ἑδὲν ῥάπει
Viventibus te impende: nam qui est mortuus,
Humus est et umbra: nil quod erat in nil abit. Grot.
unde refingenda suspicor qae apud eundem ex eodem, sed vitata, puto, tit. 98. sic exhibentur:
Τὸς ζῶντας ἐν δ' ἄν' κατ' ἀνὰ τὸν ἑδὲν ἀνὴρ.
τῇ καὶ οὐκ αὖτὸ μὲν δὲ εἰς ἑδὲν βλάπτει.
Esti nōdum ab interpretibus hæc aliò trahi.
Sophoc. Ajax.

Ὅρα γὰρ ἡμᾶς ἑδὲν ὄντας ἄλλο πάλω
"Εἰδὼν, ὅστις ζῶν, ἢ κέρω οὐκ αὖτ.
Nam video nil nos esse mortales, nisi
Imaginosa somnia, aut umbram levem. Grot.
Evripid. Medea.

Τὰ θνητὰ δ' ἐν νῷ αὐτῶν ἡγ' ἡμᾶς οὐκ αὖτ.
Humana nil nisi umbram ego nōram prius.

B nostris quidam:
Bulla est omnis homo, flos, vapor, umbra; nihil.

Hoc est quod Ebraei. **וְהָאֵלֹהִים וְהַבְּרִיָּה** & **וְהַבְּרִיָּה** vanitas
& falsitas, sive mendacium. Psal. 39. v. 6. & Ps.
62. v. 9:

Σὺ ἐν ἐσ τίνι] tu autem in qo tempore es? Xyl.
ut ῥέον subintelligatur. qm brevis es avit vide
ad I. 4. § 33.

"Ὅταν ἔλθω καὶ ὑποδίσω φόνους;] Plut. de
tranquill. "Ἄλλ' ὥσπερ ἐν μικρῇ βαρεῖς φόνους
ἔχει, ἐν τῇ χαίματι φόνους καὶ ἀφ' ὧν γένετα
μικροὶ καὶ τῇ χαίματι, ὥς ὁ δάκρυα
διὰ τὸν ὄφθαλμον καὶ ὑποδίσω, ἄλλ' ὁ παῖς ῥέον καὶ
μυγγυνοὶ ὥς τὸ οὐκ ὄν. ὁπότε μὲν δὲ ἐστὶ καὶ ἔτι

φασμάτων ἀντιστοιχίας ἔχοντων, ὡς δὲ τοῖς ἐπὶ τοῖς
ἐξ ἀδύμων, ἐδ' ἀπαρροῦν, ἀλλ' ὥσπερ ἀμεινικὸς,
ἀμεινικὸς αὖτὸ τοῖς χρεῖσιν τὰ χρεῖσιν, καὶ τὰ
φάσμα τοῖς ῥέονσι ἐμεινικὸς ἀντιστοιχίας, ἐμεινικὸς
τὸ ὅτι βίη μίμη ποιεῖν καὶ οὐκ αὐτοῖς. Hoc est
quod Marcus hic ἔλθω καὶ ὑποδίσω, materiam sub-
jectam hæc facere, in qo se exercent, & artis suæ
specimen dæc exeatque.

Γυμνάσια] vide ad lib. 6. § 10. & infra
10 § 33. Crevia apud Evripidem Iones
Περὶ τὴν ἀγῶνα πῶμα δ' ἀρετῆς;
"Οὐ πόσις μὲν πῶμα δ' ἀρετῆς γένετα;
Σπύρμα δ' οὐκ αὖτὸν, σπύρμα πῶμα δ'
Φρόνι δ' ἐλπίδες, ἀς διαδίδω
Χρήματα καλῶς, ἐν ἐδωδωδω
Virtutis stadium qale patet mibi?
Vir nonne ipse mibi proditor exitit?
Expulsa adibus (beu) orbæq; liberis;
Vana spes etiam, qas bene ponere

50 Cū valde curiam, non datur exegi.
Joan. Chrysol. in Ast. orat. 15. "Ἐὰν σοι πάλα-
ρα καὶ γυμνάσιον ἢ γυνή. πῶς γὰρ ἐν ἀποκν,
γυμνάσια μὲν ἀναδίδωσι ἑδὲν κέρως ἔχοντα, ἐν δὲ
ἀλλόθεν τὸ σῶμα, γυμνάσια δ' μὴ ποιεῖν οὐκ αὖτ.
καὶ ὥς ἔτι ἀγῶνα σπύρμα ἡμῶν παρέχοντα; E-
ripides. l. 3. c. 24. "Ἐπὶ τέτοις ὁ δέος με νῦν μὲν
ἐσταύδα ἀρεῖ, νῦν δ' ἐκεῖ πῶμα, πάντα δέκνυται
πῶς ἀνθρώπων, δίδω ἀρχῆς, νοσῶντα, ἐς ἴσως
πῶμα, ἐν δὲ δόξω μὲν εἰσέρχεται, ἐν μὲν μὴ γὰρ
30 νοῦτο πῶς ἢ μὲν τὸν δέον ἔτι ὑπερῶν αὐτῶν;
ἐν δ' ἀμεινικὸς ὥς καὶ ἐδὲν μικροτάτων πνὸς ἀμει-
νικὸς ἀλλὰ γυμνάσιον, καὶ μάρτυρας ὥς τὸ ἀλλος
ῥέον. vide ad lib. 6. § 42.

Μίχρη ἐξοικειώσας σάντ] Senec. de ira. lib.
2. c. 13. Nihil est tam difficile, et arduum, quod non
humana mens vincat, et in familiaritatem perducas.

"Ὡς ἐρῶν μὲν δὲ σῶμα καὶ πάντα ἐξοικειοῖ] Ba-
dem imago, infra § 35. τὸ σῶμα καὶ σῶμα δὲ
οὐ τῶτο, in animantibus quibusdam ad miraculum
40 usque stupendum observarunt auctores celeberrimi.
utpote in sturnis, coturnicibus, cervis, capreis.
Aristotel. de plantis lib. 1. c. 5. "Ὁ ὑπόκν-
αμ, καὶ ὁ ἐλλόκορ ἀνθρώποις μὲν δολιχέρον,
πρὸς τῶν ὀρνέων. Sext. Empir. Pyrrhon. hypoth.
lib. 1. c. 14. § 1. Τὸ γὰρ κῶνον παλαιὸν τὸν ὀρ-
νέων καὶ ὁ ὑπόκναμ τὰς ἑσ., αἱ δὲ καίρωσι καὶ
σκαμνόμενοι ἐδίσσω. ὥσπερ ἐλαφ. τὰ ἐσβόλα
ζῶα, καὶ αἱ χαλιδόνες καὶ δαλιδόνες. Alex. Aphro-
dis. problem. prafat. ὀρνέων τε σπύρμα τὸν ἐλλό-
κορον, τοῖς ἀνθρώποις δολιχέρον ὄντα. ἴσως ἢ
50 τὸ κῶνον. Basil. in hexam. orat. 5. Τὸ μὲν κῶνον
ἴσως βόσκοντα, δὲ τῶν κατὰ σῶμα τῶν σῶμα
πῶν ἐν τῇ δολιχέτι βλάδω ὑποδιδέσκαοντες. ἐλ-
λόκοις ἢ ὀρνέων ὅτι πρὸς, ἰδὸντι κῶνον πῶν
βλάδω ὑποδιδέσκοντων. qae eadem apud Eustathium
Aniioch. in Hexam. leguntur. utq; ab utro accepe-

rit, alii viderint. Ambros. *hexam.* l. 3. c. 9. sic reddit. Sturni vescuntur conio: nec fraudi est eis quoniam qualitate sui corporis venenum succi letalis evadunt. Helleborum autem plerique loquuntur escam esse & alimoniam coturnicium, eod quod naturali quodam temperamento sui corporis vim pabuli nocens evitant. denique, cervis cibus venenum est. Plin. *hist. nat. lib.* 10. c. 23. coturnicibus veratri semen gravissimum cibus. & c. 72. Caprea & coturnices venenis pinguescunt, placidissima animalia. Luctet. de rer. nat. 10 lib. 4.

Tantaeque in his rebus distantia differentiæ est, ut quod aliis cibus est, aliis fiat acere venenum; Sic etenim nobis veratrum est acere venenum; At capreis adipis & coturnicibus avget.

Et l. 5. Quippe videre licet, pinguescere saepe cicuta Barbigeras pecudes, homini quæ est acere venenum.

Tum struthio ferrum, ossa, saxa, quidlibet ferè, comedit, concoquit, conficit. Plin. *lib.* 10. c. 1. concogendi sine delectu devorata mira natura. Alex.

Aptrod. *prohæ. præfat.* Σαρδανάπηλα & ἰδιόπτη πρὶν εἶδαναι πίπει. Elian. de *animal.* l. 14. c. 7.

Αἰδῶς ὑπερτίσσει ἢ ἐπιδίδει, ἐν τῷ ἐχθρῷ φιλάττει, καὶ πέπει τῷ χερόν. Qin & de hominibus ac gentibus etiam nonnullis, prioribus illis gemina prodidere. Sext. *Empir. Pyrrhon. hyp.* l. 1. c. 14. § 2.

Ἀλλὰ καὶ Αἰδιόπων οἱ ἀντιπρὸς τῆς Μαρῆς παρὰ τὴν Ὑδραῖον ποταμὸν οἰκόντες, σκορπίους καὶ ὄφεις, καὶ τὰ παρὰ πλάγια ἀκινδύνως ἐδίδοσαν. Refert &

Idem *ibidem* de Rufino quodam Chalcidense, ὅτι ἐλπίδα ὡς πρὸ σωτηρίας περιεφόρετο καὶ ἐπίσταν.

de annu quâdam Attica qz καὶ ἐν τῇ περικνήνῃ ὀλέως ἀκινδύνως. de Lyfide, qz μικρῶν πτόστερος ἀλύπτως ἐλάμβανεν.

Ὡς τὸ λαμβάνειν πῦρ] Vide ad l. 4. § 1.

§ 32. Μηνδὶ ἐξέσω ὠπτιν ἀλαδιδοντι φεισὶ] Festive Aristippus oratori, qui in judicio cavissimam ipsius egerat, postquam jam obtinuerat, interroganti quid Socrates illi profuisset, respondit, τῷ περὶ λόγους, ὅς ἐστις ὑπὲρ ἐμῶ, ἀλαδεις ἔδ]. Lact. l. 2.

sed & Findarus cuidam, qui quod gratiam sibi ab eo deberi innuerat, se aiebat ubique locorum apud cunctos illum collaudare, regessit, eidem se se prædicationis gratiam referre; faciendo nempe ut vera loquatur. Καρὸν σοὶ χρεὶν ἀποδιδόναι. ποῖα γὰρ σὲ ἀλυσθῆναι. Plur. de laud. propria.

Ἀλλὰ ἰδὲν] D. Christus suis, *Matth.* c. 5. v. 11. Μακάριοι ἐστε, ὅταν ἐνεδίωκον ὑμᾶς, καὶ ἐίπωσι πᾶν πνεῦμα ῥήμα καὶ ὑμῶν, ἰδὲν ὡς ἡμεῖς, &c. neque enim, si ἀλυσθῶντες. Cato orat. de Coss. suo, apud Charis. *lib.* 2. Ei rei do operam, ut mihi falsò male dicatur. vide Philipp. *Maced.* qid de se, *supr.* ad § 11.

Ὡς τίτων π φεισὶ σὺ ὑπολήλπται] Ergò & in mente, non in lingua tantum, mendacium est.

Πάν. ὃ τῷ ἐν ὅτι σὺ.] Flavi. *Trinum.* l. 2.

M. Omnes bonos bonasque accurate addocet, Suspicionem & culpam, ut ab se segregent.

C. Non potest utrumque fieri. M. Appropriari. C. Rogas? Nò admittam culpam. ego meo sum promus pectori: Suspicio est in pectore alieno sita.

Lipl. *Cens.* 1. ep. 77. Quis sim, in me situm est: quæ audiam, in vano est vulgo. Erasm. *epist.* Innocentiam præstare possum: quid homines de me loquantur, non possum. vide l. 11. § 14.

Τὶς ὁ καλῶν] Vid l. 2. § 9. & l. 3. § 12. & l. 8. § 32.

Κρίνον μακάριον ζῆν] Vide *supr.* ad § 8. Τὶ ἐν ἐπὶ ζῆν διλες, τοῖς τε ὡν; Epictet. l. 3. c. 26.

Οὐδὲ γὰρ αἰσεί λόγος] Neque enim patitur ratio te nisi talem. Xyl. neque enim rationi consentaneum est, ut vivas, qz talis non sis. Cal. ad verbum, neque enim poscit, postulat, exigit ratio, (ut vivas, scilicet) nò hujusmodi sit. Sic Plato *Phileb.* Διὶ μὲν ἀεὶ τὸ σῶμα πικρὸν ἢ πικρὸν, ἢ τὸ τοῖσιν πᾶσιν, ἢ ἀμὲν ὁ λόγος αἰσεί. Ratio non poscit, vel non patitur etiam. B-

ridet. *lib.* 1. c. 29. Μᾶλλον τὸν αἰσεί; αἰσεί δὲ ὁ λόγος αἰσεί σῶμαί με τὸ σῶμαί; ὅπως ἢ μὴ αἰσεί, λαβὲς αὐτῷ. Quisqz ipse perperit; quædam me corpusculo huic conversari ratio exegerit. Nò autem hoc ratio non exegerit amplius, tollite illud sultis à me. vide ad l. 4. § 24.

§ 33. Τὶ ἐστὶ τὸ ἐν ταῦταις τῆς ὕλης] vide ad l. 9. § 27. & *supr.* § 11, 12, 31. & l. 12. § 1.

Οὐ περιεργάζων πάσῃ σέσω] Ità l. 9. § 26. δολαφία τανόντων.

Ἀπὸ λαμπρῶν γὰρ δὲ ὑπολαμβάνων] Ità *lib.* 8. § 26. ἐπερὶ σὺν. & l. 11. § 16. χρεὶν. & l. 3. § 6. ὑπολαμπν. Psal. 112. v. 1. Beatus vir qz dentem timet, delectatur in præceptis ejus. exegendis, scilicet. D. Christus; Mihi cibus ex potus est, voluntatem paternam exequi. Joan. c. 4. v. 34. & Job c. 23. v. 12. Non recessi à mandatis ejus: verba oris illius demerso meo prætulì. Scitum, triumque est Laco-

nis illud, qz interrogatus, τί παρέχει πικρὰ γάρων, qidnam institutione puerorum suà præstaret; respon-

dit, τὰ κἀγὼ τοῖς παισὶν ἡδὲα ποῖω. Facio ut honesta illis juvenunda fiant. Plur. *virt. docer.* sive, ut idem, de *virt. mor.* ὅτι παύσει τὸν παῖδα τοῖς κα-

λοῖς ἡδὲα, καὶ ἀχρεὺς τοῖς αἰσείοις; facturum se, ut honestis delectentur, turpia verò exosa habeant.

ἢ μὴ ζῶν ἔστιν, ἢ δὲ καλῶν, qz nihil majus meliusve, sive præstantius: inquit ille. Liban. *orat.* 111. de Antiochenis suis, ἡδὲα, ἢ μὴ χρεὶν, τὸ τῆς δι-

κῆρας περιεργάζων τιθέντων. τῶν μὲν ἀπαπαρῶν ὅς πῶν ἢ δὲ καλῶν, τὸ δὲ ἐπ' αὐτῶν μὴ εἶναι ἀχα-

ρίσαντες.

Πάστα γὰρ ὃ ἐστὶ] Vide ad *lib.* 5. § 16. & *lib.* 12. § 1. Senec. *epist.* 28. Quid tam turbidum fieri potest quàm forum? ibi quoque licet quicquid vivere, si necesse sit.

Τὸ δὲ ἐν καλῶν] Vide l. 8. § 57, 60.

Ὅσα.

hinc, quod de Tantalō Pindarus, *Olymp.* od. 1. Ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπὸ ψαί μίγας ὄλεον ἔκ τεύχεσσιν· κάρφ δ' ἔλεν ἄγας ὑπὲρ ὀπλον.

'Οφθαλμός δὲ] oculus est. i. e. infra oculi,
vel sicut oculus. Sic Flaccus l. 1. epist. 2.

—qi reſtè vivendi prerogae boram,

Rusticus exultans, dum defluit amnis. --

i. e. instar rustici expectantis. & in arte:

Nec verbum verbo curabit reddere, fidus

Interpres.— i. e. instar fidi interpretis.

§ 36. Ἀναπνδισὸν μὲν ποταπὸν τῆτον τιμὴν
 πωλεσθῆναι] forsan ἀναπνδισμὸν ποτα. respicitur
 aliqando vel ut scripturæ receptæ nec literarum
 mutatis, ἀναπνδισμὸν, respicitur. qia fegitur
 ἡμῶν. nē τὸ μὲν illud sit superfluum. Festivè An-
 nibal, referente Plutarcho, τὸν μὲν φέδριον, οὐ πω-
 λεσθῆναι, φεδρεῖον τὸν δ. Μάρκελλον, οὐ κατα-
 νεῖσθαι. ὑφ' ὃ μὲν δὲ καλῶταξ καχὸν τὴ ποιητ' ὑφ'
 ὃ δ. πέταλον. Vide notulam suprà l. § 9. De

Henrico f. Imp. Lambertus Schafnaburg. I: (He-
rimalanus Archiep. Colon.) ubi se in sua recepit;
Rex tamen severissimo padagogo liberatus, statim in
omnia flagitiorum genera precipitem se dedit. De
Arveliano Vopiscus: Senatus mortem ejus graviter
tulit; gravius tamen Populus Romanus, qui vulgo di-
cebat: Arvelianum padagorum esse Senatum.

[Ἦσαν καὶ ἀγαπᾶσκει ἡμῶν] Ἀποκ[ρ. Σολομ.
 1. 2. v. 14, 15. Ἐγὼ οὖν ἡμῖν οἷς ἐπέλεχεν ὁπο-
 ῶν καὶ καταπύματα τοῖς ἔσθραι ἡμῶν· βαρεῖς ὅταν ἡ-
 καὶ καταπύωμεν, ὅτι ἀνόμενοι· τοῖς ἄλλοις οὐ
 βίβει· αὐτῶν. Iddor. Pel. l. 3. ep. 50. Ἐλέχον τῷ
 βασιλεὺς ἐκ τῶν οὐκείων πολιτείαι ἡγνύνται. & l. 4.
 ep. 220. ἐλέχον ἡγνύνται οὗ σῶν κακίας τὰς οὗ
 πύλας ἀρετάς. Isaacqod idem l. 3. ep. 221. Παντὶ
 ἀνθρώπῳ οὐ δέεται περὶ οὗ γαίλων μυστήτων. Di-
 onys. Prut. σκατ 72. Οὐ διώκονται ἡδοναὶ ὅραν τῶν
 ἀπολλομένων γῆμα ὑφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπὶ
 ἑαυτοῦ παρὰ τὰς ἀσμένους λογίζονται, ἀλλὰ φερεκρίαν
 οὐκ ἀπολλομένων. ἀπολλομένων οὐκ ἀπολλομένων οὐκ

ἡμῶν ἐχθρῶν, καὶ παροξυνοῦντες ἑαυτοὺς ἐν ἐπι-
 στήμῃ τοῖς ἀλλοῖς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ ἀμαρτανῶν,
 ὡς καὶ περὶ τοῦτο. Cyprian. epist. ad Donat. Malos q̄s-
 q̄s non imitatur, offendit. & castigare videtur, q̄-
 si-
 tunc diffentit. Lactant. instit. l. 5. c. 9. Petron.
 ut. Non dubid ita est. Si q̄ vitiorum omnium
 inimicus rectum iter vite insistere capis, primum
 propter morum diversitatem adiuu habet. q̄s enim
 potest probare diversa? deinde q̄ solas extruere divi-
 tias cūant, nihil volunt inter homines melius credi,
 q̄m qd ipsi tenent.

'Εκ τούτου βίε ἀπέρχεται] vide ad l. 9. § 3.

Mn̄ *ἡσυχία* ⊙] Non *avulsam* vitæ. Senec.
epist. 30.

De Augusto
Sueton. l. 2. c. 99. Sortitus est exitum facilem, &c.

galem semper optaverat. nam ferè quos audisset cū
ac nullo cruciatu defunctum quēpiam, sibi et suæ cu-
rasuorū similem (hoc enim et verbo ui solebat)
precabatur. Sortitus exitum facilem. hoc est, cu-
rasuorū. cui contrarius est τὸ δυσάρατον, quod
est apud Hippocratem, ut declarat Galenus, τὸ βε-
σνός ἢ εὐὸς δυν, ὁσπῶν, & τὸ λεγόμενον
apud autorem gastrionum sub nomine Aghanati ad
Antiochum. Calabr. ad Suet.

10 Ἐυκόλων τὸ ψυχραῖον ἐπὶ τῷ σώματι· ὁ ἔξω λεί-
πει· Ἰακ. 1. 9. § 3. τὸ ψυχραῖον τοῦ εὐλύτρου τέτυ-
κεται.

Συνθεσις ἡ ἀπορίων] Itā Epicharmus ad l. 7.
§ 50. Συνθεσις. Terrull. de resurrect. c. 14. totum porro hominem ex utriusque substantiae concretionem parere. vide l. 7. § 67.

Ἀλλὰ νῦν θάμνηται] *vide* l. 8, § 18 *Carneades moribundus*; Ἡ συνηγορία φύσις καὶ διαλύσει. *Laert.* l. 1.

20 'Οὐ μὲν ἀνδραγάδις Θ] qod prius ἀπαυαίς Θ.
vide l. 3. 5 5.

§ 37. ΟΥΛΟ. τὸτο ἐν τῇ πρᾶ. φέρει] vide ad
L. 2. § 16. & L. 11. § 21. Καὶ τοι. ad Pers. seq. 3.
scopus est qui pectitur; sagittae et tela sunt actiones ut-
rae. Philo Jud. de consus. lingu. ΠΑΝΤΩ ἢ δὲ αὐτῶν
ἀναγὰς αὐτῶν ἀπομὴν ἀπὸ δεικνύσθαι, ἐν τῷ τῷ
αὐτῶν βίβλιν, ταῖς τοῦ βίου πράξεσι ἀναδούσαι ἀ-
νομοι.

Σταυρὸν ἁγίων ἑστᾶτε J de Socrate Episcop.
39 4. 2. c. 1. εἰσὶν ἅπαντες οὗτοι ἑστᾶτε. Itā Sophon.
2. v. 1. Excusite vos, excusite vos, inquam. live ut
R. Camius explicat, Inquire in vosmetipsos, tum
in alios. Jerem. Thren. c. 3. v. 40. Scrutemur &
excusiamus vias nostras. Paulus ad Cor. ep. 2. c. 13.
v. 5. Εἰσὶν πρὸς ἑαυτοὺς δοκιμαζέσθαι. &
ep. 1. c. 11. v. 28. Δοκιμαζέσθαι ἑαυτοὺς
ἐαυτοὺς. & ad Gal. c. 6. v. 6. Τὸ ἑαυτοὺς
δοκιμαζέσθαι ἑαυτοὺς. Gregor. Naz. in Iamb.

40 *Σαυτὸν δ' ἐποτρυν μέγιστον, ἢ τὰ ἑστῶτα πείθει.*
Τὸ μὲν αὐτὸς κεκοιμήσθαι, τὸ δ' οἱ πείθει.
 Gregor. Rom. in Job. l. 14. c. 15. *Ordo erectionis*
in bono, ut primum contra nos, tum contra alios eri-
gamur. Sen. ep. 66. *Me prius scrutor; deinde hunc*
mundum. Spectat huc Heracliti illud, qđ interroga-
 tus, qđ ageret, respondit, *ἐδὲν ἑαυτοῦ ἐμυρίσθην*
meipsum exquirebam i. e. excoiebam. Refert Plu-
 tarch. adv. Colot. & Julian de cynism. orat. 1.
 Lært. etiam l. 9. sed gem philosophi mentem non
 affecit, docet Calavb. in not. Cæterum hoc
 10 *illo cum pavidis.* Persius sat. 4.

Ut nemo in sciscitentat descendere, nemo?

Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

§ 38. Tò *νολεγασαῦν* ὄτιν ἐκείνῳ] de vocabulo isto vide sis *ad l. 2. § 2. & l. 7. § 3. If. Causab.* *ad illud Pers. sat. 5. v. 129.*

-- sed si intus & in jecore agro

• Nascuntur domini-- &c.

της ψυχῆς ἐδὲν ἐδέρη τιμωτάρον. vide l. 3. § 9. & l. 5. § 21.

§ 25. "Ὁφείδοντες ἡ νόμος] siquidem lex exigit, ut ad ipsius normam exigantur omnia. Vide ad l. 10.

\$ 2. Ἐν τῇ κτ' ὑπερὶ γέφυρας] Monet,
omnia quæ nos abducunt, tanquam res momenti ali-
cuius, membratim quasi divulsa considerare; & de
singulis partibus querere, quid sit quod in eis æstimati-
one dignum ostendatur. Siquidem quod Tiberius
dicere solebat, Omnia eadem habere, quæ totum. Suet.
l. 3. c. 34. nec quicquam in toto esse, quod in partibus,
quibus totum illud constat, non existit. Vide l. 3. §
11. & l. 9. § 36. & l. 10. § 18. pariterque ratio-
ne Alcibiadem in concionem prodire trepidantem
ad multitudinis contemptum animavit Socrates, se-
orfum singulorum consideratione proposuit. An tu,
inquit, sutorum illum, Micylum putas, veteres? an scru-
tatorium istum? an pellicionem illum? an coriarium is-
tum? neganti, vix, inquit, ἐ δὲ μὴ οὐδ' Ἀδύλατον.
ἐκ τούτων ἡδερσσαι; εἰ δ' οὐ καὶ τὰς ἑκάστης ἀλλοίωσι-
ναι, καὶ ἀποστρέφειν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Αἱρε-
ται istis confectus populus Atheniensibus? singulos au-
tem si parvi pendis, cur non et confectos nibili faci-
as? Narrat Elian. l. 2. c. 1. Eodem spectat ad
illud ejusdem, in eos qui vulgi scientia & sententia ad-
ministrerent, probarenturque Ὁμοίων ὅτι ἐπὶ πλεονε-
κειᾷ μόνον ἐν πολιτείᾳ, τὸν ἐκ τοῦ πολέμου
ἀναγών, οὐ δὲ διανοίας, ἀποδείχεται. perinde eos facere,
acsi quis cum nummum unum tanquam adulterinum re-
jiceret, eorundem plane acervum integrum tanquam
probum ac legitimum admitteret. Laert. l. 2.

§ 3. Ἡ ἔπαυσις, ἐὰν ᾖ ἀπολυθῆναι ἢ ἂν οὐ
σώματι (τοῦ σώματος, ἢ ἐπαύσεως, ἐὰν ᾖ ὁ δῶν, ἀντι-
τελ., ἢ ἔπαυσις, ἐὰν ᾖ, ἢ ἂν ἀπ. ut ἐπαύσετο ad
ἀπολυθῆναι saltē, vel etiam ad ἡμ. ἀπολυθῆναι,
referatur. qd̄ promissū, sive paratū est, si oporteat,
statim discedere, ὥς ἐς corpus ἐπιγράφοι. ἀπολυ-
θῆναι discedere Polyb. l. 6. κ. λαλῶν τὸ ἀπολυ-
θῆναι, αἰδῆς ἀπολυθῆναι, discēsserunt. Lucas Act.
c. 28. v. 29. ἀσώματοι ὅς ὄντες πρὸς ἀλλήλους
ἀπολυθῆναι, discēsserunt. in dē ἀπολυσις, discēssus.
unde πεισινάχ πλὴ ἀπολυσις, discēssione factus,
Polyb. eidem non semel, l. 4. qd̄ & de morte ulu-
parur, perinde ac ἀπολυθῆναι hic Marco. apud La-
ert. l. 1 Lycō in testamento, κ. πλὴ ἐμὴν ἀπό-
λυσιν. post decessum meum. Heraclit. ad Amphid.
epist. l. 1. Τόχα κ. ψυχὴ κατέδραττο ἀπολυθῆναι ὡς
ἡδὴ πρὶν ἐκ τῆς δεσποτικῆς τάτης κ. σφοδρῆς
τῆς σώματι (τοῦ σώματος) ἐκπύτικος, ἀναμνησκόμενος τὰ πά-
τρια χαίρει, ὥς τιν κατέδραττο σφοδρῶς ῥέον
σώμα τῆς ζωῆς τούτου, facit huc & Ptoleoniensis fenis ve-
rendi illud, Lucæ evang. c. 2. v. 39. Κύριε, νῦν
ἀπολύεις τὸν δούλόν σου. Domino, dimitte nunc ser-
vum tuum, sive discendi da copiam servo tuo. Pre-
clare Clement. Strom. l. 4. Τί γὰρ κ. ἀδυναμία οὐκ ὡς

πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ, διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν πρὸς τὸν
 κύριον· εἰδ' ὅτι φρονούμεν, ὅτι οὐκ οἴσμεθα πῶς
 τὸ ἀπορρίψαι τίς τυχέας ἀποδημίας ἀπαρνησάμενος.
 ἀποδημίας dicit. i. e. profectio nem, five migratio-
 nem; quod ἀπολυσιν prius dixerat. nec alio sensu τὸ
 ἀναλῦσαι, & ἀναλύεσθαι, ἢ ἀνάλυσις etiam, de obi-
 tu usurpatur. Epiſtet. l. 1. c. 9. Ὅταν ὁ θεὸς
 ἀπολύσῃ ὑμᾶς τῆς ἀσπρασιος ταύτης, τότε ἀνα-
 λυέσθε πρὸς αὐτόν. τινα ad istam migrate. Paul.
 ad Philipp. c. 1. v. 23. Τὴν ἐπιθυμίαν ἔχον εἰς τὸ
 ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι. quod ad Cor. ep. 2.
 c. 5. v. 8. dixerat, ἐπιθυμῶ μᾶλλον, ἐπιθυμῶσαι
 ἐκ τῶ σκότους, καὶ ἐπιθυμῶσαι πρὸς τὸν κύριον.
 Idem ad Tim. ep. 2. c. 4. v. 6. Ὁ καιρὸς τῆς ἡμῶν
 ἀναλύσεως ἐγγύς. Inſtat tempus migrationis meae.
 Photius de Paphlagonia in biblioth. cod. 118. ἀνάλυσε
 πρὸς ὃν ἐτάδην θεόν. & de Meletio Greg. Nyſſ.
 Ὁ πρὸς Χριστὸν ἀνάλυσις migratio ad Christum.
 vide ad l. 2. § 11. & l. 3. § 5. & l. 5. § 29. &
 l. 7. § 56, 69. & l. 8. § 47.

Ἦτοι οὐδὲν αἰνῶν] vide ad l. 7. § 33.
κατὰ ἰδίαν παρατίθεν] Id. l. 8. § 48. κατὰ
αἰδίαν παρατίθενται. παρατίθειν, πύλεσαι ἑρ-
μηνεύειν. Suid. Εἰσαίθε vocabuli usus fre-
quentissimus. Verùm illuc pro *obstinacitate*, prout
et Xyl. optimè venit, singulariter à Marco usur-
patur.

[*De iis Xristianis*] *obstinacionem* meram iudicio
inanem in perpeſſionibus ſuis, (*Chriſtiane* Marcus
affingit; quemadmodum eiſdem, ſed *Gallæorum* no-
mine deſignatis, *amentiam* (quod & Plinius exor-
dandus) *animique obſtinacionem uſu folo acquiſitam*.
Epiſtetus l. 4. c. 7. videndus *ad l.* 8. §. 45. cum
tamen nulli hominum validioribus rationum mo-
mentis ducti, aut firmioribus dogmatum fundamen-
tis niſi, ad mortem ſtrenue ac intrepidè excipien-
dam ſe accingant. Verùm Marci in fidei noſtræ
rationibus ac fundamentis inſectitz iſta fuerint con-
donanda. q̃ nec ſolus etiam hunc errorem erravit,
ſed cum ſuis pleriq̃ communem, ac ſolemne habuit.
Plinius Min. l. 10. ad Trajan. ep. 97. mirari
Chriſtianis crimine omni (quantum quaſitione etiam
per tormenta habitâ indagare poterat) immunes
proſus pronunciet; tamen, non dubitandum, inquit,
qualecunq̃ eſſet quod facerentur, perversicam certè et
inſanabilem obſtinacionem debere puniri. ſuerunt
mei ſimilis amentia, &c. Quod laudans Tertullianus
apolog. c. 2. Plinius, inquit, Secundus, cum provin-
ciam regeret, de Chriſtianis quid ageret Trajanum
Imperatorem conſultui, allegans, pravor obſtinatio-
nem non ſacrificandi, nihil aliud de ſacramentis Iho-
rum comperiſſe, &c. Ità cum nihil aliud, Chriſtianis
quod objicere poterant, haberent, obſtinacionem &
amentiam objiciebant. Hinc illa apud Tertull. de
ſpectac. c. x. Sunt qui exiſtiment Chriſtianum, expe-
ditum morti genus, ad hanc obſtinacionem abdicatione
volupta-

qo loco ad duplicem τῆς τραγωδίας notationem respectum habuit; vel ἅπλῃ τῆς τραγῳδίας, vel ἅπλῃ τῇ τραγῳδία. de qo videri possunt, Athen. dipnosoph. l. 2. Eustath. ad Odyss. 5. Serv. ad Virgil. eclog. 3. Autor lib. de comæd. & trag. &c. Quāquam de tragædia primatu ac principatu ambigere licet: si tragædia vocabulum strictius sumatur, qatenus ea comædia opponitur. Etenim ab origine commune utriusque nomen id fuerat. Ista. Casaubon. de satyr. poes. l. 1. c. 1. Constat sanè primū temporibus ignorantum fuisse discrimen inter tragædian & comædiam; cum quidem communi nomine omnes ejus generis δραματικὰ μυήσεις vocarentur τραγωδία sive τραγωδία. Athen. l. 2. Ἀπὸ μέθης κ' ἡ τ' κωμωδίας κ' ἡ τῆς τραγωδίας εὐρεσις ἐστὶν ἡ γὰρ τ' Ἀπικῆς εὐρεσις, κ' ἡ τ' αὐτὴν τὸν τῆς τραγῳδίας κωμῳδία εὐρεσις, κ' ἡ τ' κωμωδία τὸ αὐτὸν ἐκλήθη κ' κωμωδία. Idem: τραγωδία τὸ παλαιὸν ἦν ὄνομα κοινὸν κ' ὡς τῶν κωμωδίων ὕστερον ἢ τὸ μὲν κοινὸν ὄνομα ἔχον ἡ τραγωδία, ἡ δ' κωμωδία ἴδιον. Hæc ille. Sanè à salibus illis agrestibus & Fescenninis inconditis, à quibus dramaticæ actiones illæ initium sumpserunt, ad levitatem comicam, qām ad tragicam gravitatem proclivior multo deflexio fuit. vide Aristot. poetic. lib. 1. c. 4. Ideo & apud Plur. ille Sympos. l. 7. c. 8. à mensis epulisque tragædiam amandari, ὡς ἐπὶ πάντι συμποσίῳ, ἀλλὰ στυγερόν βοῶνται. Neq̃ verò Straboni magis crediderim geogr. l. 1. asserenti, τῶν κωμωδίων λαβεῖν τὴν οὐρανὴν ἅπλῃ τῆς τραγωδίας; τὰ καὶ αὐτῶν ὅπως ἐκαστοῦ καὶ τοῦ λογιζομένου καὶ καλῶν ὡς ἐκαστοῦ, orationem meteo vincant solutā antiquiorem stauerint; atq̃ inde λόγον ποιῶν, sive hunc sermonem pedestrem dictum, ὡς τὸν ἅπλῃ πρὸς ἐκαστὸν κ' ὁρχισαμένον εἰς τὸν δαίμονα. Siquidem, ut rectè Aristides orat. in Satap. Κατὰ φύσιν γὰρ μᾶλλον ἐστὶ ἀνθρώπων πικρὸν λόγος ἡ δὲ πικρὸς γὰρ κ' βασιλεῖν, δῖμα, μᾶλλον, ἢ ὁρχισαμένων ὁρχισαμένων. qem & ulterius vide sis, delirium istud ibidem resuante. Jul. Scalig. poetic. l. 1. c. 5. Tragædiam esse rem antiquam, constat ex historia. non tamen, qod tradunt, tragædiam comædia vetustiorē. nam & res lata in cantionibus qesita prius; & prius nuptia qām interitus; & potationes, qām sobrietates; & comitanti sermo, qām ampullatus; & pastoralis vita qām regia.

Ἡ πομπὴ τῆς συμπελομένης] Insigniter locum hunc illustrant Timocles illa ex Bacchanalia agentibus, ab Athenæo dipnosoph. l. 6. adducta, à Stobæo collect. tom. 2. tit. 125. repetita:

Ἄνθρωποι ἐστὶ ζῶον ἐπιπονοὺς οὐκ οὐκ, καὶ πολλὰ λυγρὰ ὁ βίος ἐν αὐτοῖς φέρεται. Πραγμοσύνη ἐν ποσειδῶν ἀνδραγαθὸς ταῦτα: ὁ γὰρ τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,

Πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαραγῶν τῶν πᾶσι, μετ' ἡδονῆς ἀπλάθει, παύσασθαι δεῖμα. Τὰς δὲ τραγωδίας ὡς ἐστὶν εἰ βέλεις σκάσαι, ὡς ἀρῶντι πόντοι: ὅν μὲν γὰρ πόντος Πτωχότερον αὐτῶν ἐκλαμαθὼν τὸν Τήλεφον. Γενόμεον, ὅτι τὴν πύλιν ἔχον φέρεται. Ὁ νοστὴν τε μαρινῶς Ἀλκμαίων ἐσκεῖται. Ὁρῶντα πρὸς εἰς φινεῖται τυφλοῖ. Τέτληκε τῶν πᾶσι, ἢ Νιδὸν ἰακέρια. Χαλὸς τίς ἐστι; τὴν φιλακτῆται ὁρῶ. Γόνον πρὸς ἀτυχέι; ἐκτίμασθαι τὴν Οἰτιά. Ἀπῶντα γὰρ τὰ μείζον ἢ πῶντα πρὸς ἀτυχίαν ἀλλοις γονόν ἐκτίμασθαι, τὰς αὐτὲς αὐτῶν συμφορὰς ἵππον εἶναι. Adverte sodes, num quid ex usu loquer: Misericum suapte naturæ animal est homo, Et vita qanta qanta est scætes incommodis: Lenimenta ideo curis & solatia. Sibi ipsa reperit, namq̃ mens proprii mali Oblita, alienis dum se mulcet miseris, Doctrinam pariter cum voluptate imbibit. Primam Tragædos, si placet, considera, Qam pulchra dent documenta. nam q̃ pauper est, Ubi pauperiorem se cognovit Telephum, Ibi paupertatem fert suam patiens. Lymfatur aliquis? Alcmæonem conspiciat. Oculis laborans cæcos Phinidas videt. Maturum effert aliis? Nidbe lugentem leuat. Dolet hic se claudum? sed Philodæm videt. Miser in senectæ est inuenerit Oeneum. Ita q̃q̃, dum evenisse majores suis Olim aliis calamitates secum cogitat, Animo aqiore fert fortuna injuria. Grot. Liban. itidem orat. 19. ὁ ἀνθρώπος πᾶσι τῶν μάλιστα πᾶσι δαίνονται. τὸ τὸ πᾶσι ἢ ἂν ἐνέχοι, πῶντα τῶν ὁρῶν (leg. ὁρῶν ἐν) ὁρῶντα πᾶσι πᾶσι κινεῖται, κ' δυνάμει σφαπτομένη ἀπὸ ἱερῶν ὡς τὰς τὰς κ' πᾶσι ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῶν μῶν, πᾶσι μάλιστα, πᾶσι ἐπὶ τῶν ἱερῶν; qo loco, & τὸ πᾶσι τραγωδοποιῶν ἐστὶν, κοινὸς πᾶσι δῖμος διδασκαλίας, nuncupat. Eodem nomine historiam commendari solitam, monet Polybius in operis ingressu: ἐναργεστάτην κ' μόνην διδασκαλὴν ὁρῶντα, τὴν δυνάμει τῶν τῶν ματαβολῶν ἡμῶν ὑποφύειν, τὴν πᾶσι ἀλλοτρίαν ἀντιπαρατίθενται ὑποφύειν. Hinc Choricius rhetor Gorenensis in orat. epitaph. Procop. Gaz. à Casaub. ad Polyb. laudatus. Ἰδιότης μὲν ὁρῶντα ἐν τῶν πᾶσι ὁ γόνος. ὁ δὲ δὴ μάλιστα ἐλθόν, κ' δὴ γόνος γόνος ἀκωμάτων, μὴ μοι τοιαύτην διαπραγματεύειν ἀναγκαῖον. δὲ γὰρ τῶν ἱατρῶν τὴν γόνος τὴν λογιζομένην φάρμακα ὡς ἐκαστοῦ, ἢ τὴν πᾶσι μὴν ἐν λόγῳ διαπραγματεύειν: τὴν γόνος τῶν πᾶσι καλῶν ἐκμαρτυροῦντας τῶν πᾶσι ἢ γὰρ τὸν γόνος ἀντιπαρατίθενται, ἀλλ' ὅπως εἶμαι τῶν πᾶσι ἀντιπαρατίθενται ἀντιπαρατίθενται, κ' τῶν πᾶσι συμβαίνει.

συμῶνται καὶ οὗτοι ἀνδράσι παροῦσιν
 ἡμῶν, ἢ πικρῶτα παῖδων, τὴν ἀναφύεσθαι, ὥτως
 ὁσοῦντο ῥᾶον. Siquidem, ut Cicero. ad familiar. l. 9.
 ep. 16. Est consolatio pervulgata illa quidem maxi-
 me, quam semper in ore atque in animo habere debe-
 mus; homines nos ut esse meminerimus, eā lege na-
 tos, ut omnibus talis fortuna proposta sit vita nostras;
 neque esse recusandum, quod minus eā, quā nati sumus,
 conditione utamur; neque tam graviter eos casus fe-
 ramus, quos nullo consilio vitare possumus; eorumque
 aliorum memoria repetendā, nihil accidisse nobis no-
 vi cogitemus. Levat enim dolorem communis quasi le-
 gis humanam conditionis recordatio. Ibid. l. 6. ep.
 6. In quam mentem Libani. orat. 19. βύλει μαθεῖν,
 ὅπως τοῖς ἄλλοις ὡς ἡμεῖς βίωσιν, ὡς ἡμεῖς ἀνέστη-
 κεν, ὡς ἡμεῖς κατέστημεν; λαβὼν ἀνθρώπων ἐστέρησιν
 φιλοτάτων, ἢ χρημάτων, ἢ ἀντιβουλῶν, ἢ πα-
 πημάτων, ἀγὼς οὗτος τὸ δῆταρον δειξὼν αὐτῷ
 δ' ὅρμητις παλαῖστας βασιλείας καθήκοντας, καὶ κα-
 ραίει. Hoc argumento Hippoclem suum in libero-
 rum obitu solatur Crantor, & ex Crantore Apol-
 lonium suum Plutarchus: ὅτι καὶ οὗτοι ἀνθρώπων ἔσιν
 ἀνθρώπων, ἀλλὰ πάντες τ' αὐτοὶ πεπρωμένοι. Hoc
 Nicophontem ille apud Phileonem in Corinthia.

Εἰ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰδὼς καὶ
 ἄλλοις ἐξῆς αὐτῶν, Νικοφῶν, αὐτὸν ἐξῆς.
 Si mala novisses, quae alios implicitos tenent,
 Libens haberis, Nicophont, quae nunc habes. Grot.
 Egeriam Virbium apud Nasonem metam. l. 15.

— Similes aliorum respice casus,

Mitius ista ferēs. — vide ad l. 7. § 5. § 8.

Εἰ τῆς μετ' ὅσον οὐκ ἔστιν] A Neoptolemo Tra-
 gico sumptum, qui interrogantibus, quid ab Aeschyl-
 o, Sophocle, Euripide prolatum admiraretur, re-
 spondit istorum nihil, sed quod ipse ἐπὶ μετ' ὅσον
 οὐκ ἔστιν in scena majore vidisset; Philippum, cum
 pridie, dum Cleopatrae filiae suae nuptias magnifice
 celebrat, Deus tertius decimus dictus esset, in thea-
 tro postridie jugulatum ac projectum. Refert Stob.
 tom. 2. tit. 95. Hoc autem eo magis in mente atque
 admiratione habere Tragicus is poterat, quod Phi-
 lippi fatum hoc, tanquam vaticinandi spiritu corre-
 ptus, dum Persas, adversus quos Rex expeditionem
 tunc moliebatur, perstringit, futuri tamen igna-
 rus ipse, carmine isto, quod istuc inseratur sanè di-
 gnissimo, quodammodo praedicere visus est. πε-
 ρεῖται γὰρ αὐτῷ ὁ ἄριστος ὁ ἡγεμὼν, καὶ μετὰ τὸν
 ἀρσένων περὶ τὴν βίωσιν τεκμαίρεται, ὅς δ' ἐμ-
 φράζει τὰς αἰτίας καὶ τὰς ἐργασίας, ἀπὸ
 δ' ἀπὸ τῶν περὶ τὴν μάχην ἀπαρτίζονται ἐλ-
 πίδαί, δαπάνη, πολέμου καὶ αἵματος. historiam nar-
 rat Diodor. Sic. l. 16. extremo. ubi δαπάνης male
 pro δαπάνῃ legitur. Uterque & Neoptolemum, &
 Marcus noster, mundum hunc scenam majorem
 dixit; mimo seu fabula vitam hanc assimilavit. Ita

Græcis παροισαδὺς, Μίμῳ δὲ βίῳ dicitur. Plato
 Phileb. Μῦθος ὁ τοῦ λόγου ἡμῶν ἐστὶν ὁμοίωσις
 τῆς καὶ ἐν πραγμασίαις, καὶ τοῖς δόγμασι μῦθος, ἀλ-
 λά καὶ τῇ τῇ βίῳ ὁμοίωσις πραγμασία καὶ κομι-
 δία, λυσιπείρας ὁμοίωσις αἶμα καὶ ἐνθυμῶν. Palladas in
 antholog. l. 1. c. 13.

Σκηνὴ πᾶσι δὲ βίῳ, καὶ παύσει· ἢ μάστιγος παύσει,
 τὴν ἀποδὸν μεταβίβει, ἢ εἴς τας ὁδοὺς.

Scena est hæc vita & mimus: vel ludere discas,
 Posthabitis curis, vel cruciari miser.

Senec. de tranquill. c. 15. emendante Pinciano. Ni-
 hil magnum, nihil severum, nè serium quidem ex tan-
 to apparatu. Singula, propter quæ læti ac tristes su-
 mus, sibi quisque proponat, & scias verum esse quod
 Bion dixit, omnia hominum negotia similia mimis
 esse. Petron. in satyr.

Græc agit in scena mimum. pater ille vocatur,
 Filius hic, nomen divitis alle tenet.

Mox ubi videnda in clausis pagina paries,
 Vera redit facies, distimulata peris.

Quæ ex Petronio ubi laudaverat Joan. Sarisberi-
 ensis, polieratic. lib. 3. c. 7. Subjungit ipse c. 8. &
 quidem eleganti utitur similitudine; quia fere quicquid
 in turba profana multitudinis agitur, comædia quæ
 rei gesta similis est. Militia, inquit, est ultra hominis
 super terram. (Job. 6. 7. v. 1.) at si nostra tem-
 pora prophetici spiritus concepisset, diceretur egregiè,
 quia comædia est vita hominis super terram. ubi quisque
 sui oblitus, personam exprimit alienam. Et mox:

Fere totus mundus ex Arbitri nostri sententia mi-
 mum videtur implere, ad comædiam suam quodam-
 modo respiciens; & quod deterius est, eo usque comæ-
 dia sua insistent, ut in se, cum opus fuerit, redire
 non possint. In eo tamen vita hominum tragædia quæ
 comædia videtur esse similior, quod omnium fere tri-
 stis est exitus, dum extrema gaudii lætus occupat.
 aut si nomen comædiae gratiosius est, non duco. con-
 sentionis funem, dum constet inter nos, quod fere to-
 tus mundus, juxta Petronium, exerceat histrioniam.

Hujus itaque tam immensa, tam mirabilis & inenar-
 rabilis tragædia vel comædia theatrum, quo peragi
 possit, ei mirabiliter coagatur. tanta est æra ejus,
 quantus & orbis. difficillimum est, ut quisquam vel ad-
 mittatur exclusus, vel emittatur inclusus, dum car-
 nis gerit luteum indumentum. Ubi tamen, quod obi-
 ter adnotem, frustra sunt, qui quasi refellas Petroni-
 anas inter Arbitri fragmenta extrudunt, & obtu-
 dunt nobis ista, Totus fere mundus numerum (ita
 illi legunt) implet: & Fere totus mundus exer-
 cet histrionem. neque enim Petronii ista sunt, sed
 Sarisberienensis ex Petronii carmine sensus istos eli-
 cientis. Lipsius item ipse, de constant. lib. 1. c. 8.
 Mundus universus exerceat histrioniam, ait Arbitr.
 certe hic. Cavius Bavdius, de induc. Belg. lib. 2.
 Totum orbis terrarum exerceat histrioniam, ait face-
 tus quidam scriptor. certe nusquam magis scena &
 populo

vide Plutarch. de leg. Poet. & Hug. Grotii prolegom. ad dista Poet. Stobæana.

Ἐν δ' ἡμετέριον] Vide ad l. 7. § 41.

Τὸς περὶ γυμ.] Ibid. § 38.

Βίη διεκρίν] Ibid. § 40.

Μετὰ τὴν τραγῳδίαν ἡ ἀρχαία κωμῳδία περὶ γυμ.] Flaccus art. poet.

Succesit verus his comædia, non sine multis laude.

Παυδαγωγικὴν παρρησίαν ἔχουσα] Fabius, lib. 10. c. 1. Antiqua illa comædia, secundissimæ libertatis, infestandis vitiis præcipua. & l. 12. c. 2. Liberrimum genus hominum Comici veteres.

— Sed in vitium libera excidit & vim dignam lege regi. — Flaccus arte.

qem & vide epist. 1. l. 2. Vis illius ideam habes a Jul. Scalig. poetic. l. 3. c. 97. veteris comædiæ argumenta omnia falsa, festiva, mordacia, maledicta; quocumque verbo pronunciato, illico capiatur occasio ad aliquid subfannandum.

Δὲ αὐτὴς τῆς εὐδυσπένουσις] dum non obliq̃, sed disertâ, directâ, exentâ oratione usa, homines palam perstringat.

Μετὰ ταῦτα τίς ἡ μέση κωμῳδία; καὶ λοιπὸν ἡ νέα] De media comædia, q̃a choro duntaxat amoto, q̃i libertati, an licentiæ potius, mordaci ac maledicæ præcipue attributus fuerat, à veteri, q̃am proximè est secuta, distabat maximè: unde Flaccus,

— lex est accepta, chorûsq̃

Turpiter obtruncit, sublato jure nocendi. deq̃ nova, q̃a huic successit eadẽmq̃ multo castigatior extitit, videri poterit Jul. Scaliger poetic. l. 1. c. 7.

Ἡ κατ' ἀρίστον ἐν τῷ ἐκ μιμήσεως φιλοτεχνίῳ περὶ γυμ.] Vitiosa scriptura non animadversa, interpretationem portenta q̃dam hoc loco procudit. præcedentia illa, τίς ἡ μέση, (q̃am lectionem editio utraq̃ agnoscit, sed interpres never expressit) & οὗτος ἡ ποίησις, satis monere poterant, continuandam esse sententiæ seriem ac tenorem ad illud usq̃ ἀνέστην, q̃o ea clauditur. Verum obturbabat ἡ illud, q̃od spiritu tantum mutato, vel adscito, si ἡ extuleris, tam proclivis deinceps futura sunt omnia, q̃am est imber ipse cūm pluit. Post ista, inquit, q̃a nam media fueris comædia, & nova q̃o sine introducta sit; q̃a paulatim ad mimicum artificium deflexit, consideres. nam & istic nihil etiam deprebendi posse nemo nescit. Julius Scaliger poet. lib. 1. c. 10. Sublato choro, introducti q̃i modos facerent, q̃od omnia gesticulatione imitarentur, Mimici nominati. tantum potuit aptior atq̃ expressior actio, ut generis nomen, q̃od erat poetæ universæ, ipse soli sibi vendicaret. hoc in lusu cūm postea q̃dam impensius populo placuissent, avsi sunt seorsim suis auspiciis q̃am commoverant expectationem sustinere, atq̃e in eo

laudem q̃arere, & artificis propterea nomen ventilare. Hos Latini Mimos vocant ex Publio & Laberio, q̃i in eo genere excellere: & planipedes ob eam causam, q̃od coluburno tragici, socco autem comædii pedes inducunt; ipsi autem nudis pedibus agebant. Hujus definitio proportionem habet cum comædia, q̃e ipsius parens existit, cui inter actus apponi cūm esset solita, ex ea extractâ atq̃e assertâ servitate, justum sibi poema fecere. Est igitur Mimus, poema quodvis genus actionis imitans, ita ut ridiculum faciat. Cicero tamen Ethologos cūm vocat à moribus q̃os exprimerent, ridiculi rationem non admisit. Sinto igitur duo genera, q̃a etiam vicatim & oppositam per universam Galliam mirificis artificibus circumferuntur, Morale & Ridiculum. Horatius negat esse pulcra poemata, nam & veri Mimi proprium est, q̃adam sordida ut affecerit. hæc ille. Salmas. ad solin. ubi Mimos peculiariter sic dictos à fabulis comædiâ scilicet & tragiciâ determinat (q̃o modo & Mimos à comicis fabulis & tragicis historiis distingvit Lactant. l. 6. c. 20.) ad hunc locum respiciens, Mimos, inquit, in locum comædiæ successissa scribit Marcus. & sanè q̃as hodie agunt, & vocant Itali comædias, Mimi sunt & Planipedes verius q̃am comædiæ. personas tantum habent ex comædia. Apul. florid. 1. Cumprimis hoc spectandum, q̃id in theatro deprehendas. nam si Mimus est, riseris; si sunireps, timueris; si comædia, faveris; si Philosophus, didiceris. Mimi ergo ridiculi habent altitum q̃od rideas. sed & q̃od discas, exhibent: q̃od Marcus mox monuit. Neq̃e verò ego cum illustrissimo viro ethologum & ridiculum Mimi genera duo confluerim, sed pro affectionibus Mimi duabus habuerim: cūm ridiculum in Mimis perpetuum fuerit. q̃od & Horatius ipso illo, qem is attigit, loco subindicat, ferm. lib. 1. sat. 10. q̃i ubi dixerat,

Et Laberi mimos, ut pulcra poemata miter.

Sublunx.

40 Ergo non satis est risu diducere rictum Auditoris. —

q̃od est Mimorum scilicet. unde & Arbitræ partes ridendas Mimis tribuit. Q̃in nec id Cicero ipse siliuit: cujus hæc sunt, de oratore l. 2. verba, Atq̃e ita est totum hoc ipso genere ridiculum, ut acutissimè tractandum sit. Mimorum est enim ethologorum, si nimia est imitatio, sicut obscenitas. Hinc est q̃od Nalo, trist. l. 2. dixit,

— imitantes turpis Mimas.

50 Et, Mimos obscena jocantes. Cæterum aliud est ab eo. q̃od Marcus hic, illud Maximi Tyrii orat. 21. Ἡ μὲν παλαιὰ μῆσα, ἡγεῖται πῶς ἂν καὶ ἀνδρῶν, γυναικῶν ἐργάται καὶ δούλων συνιστάμενοι, ἀπὸ ἀμύτης καὶ ἀπορίας κακονομῶσι, δόματα φέροντες αὐτοπόδια μετασπασσάμενοι ἢ ἢ λυγρὰ ἐν τέχνῳ ἀπορῶντες χῆρες ἐν οἴκῳ καὶ δούλοις.

πρὸς, ἀρξά τῆς ἀπὲς πολιτείας αὐτοῖς πλημμελεί-
ας ἔχοντες. Malo tamen ascribitur, quod uterque dixit.
Illud tantum adicere liceat posse apud nostrum con-
junctim legi, τὴν ἐκμμήσας φιλοτεχνίαν nam
ἐκ ἐκμμήσεως dici solet, quod actione mimica re-
praesentatur.

Διγερτα ὁ ἰσὸς τῶν πρὸς ἡμᾶς ἰστορία] Itā Se-
 nec. epist. 8. Quid multa poeta dicunt, qd à Philo-
 sophis aut dicta sunt, aut dicenda? non attingam tra-
 gicos, aut togatos nostras; habent enim hæc quæ aliquid
 feveritatis, & sunt inter comedias & tragedias me-
 diæ: quantum disertissimorum versuum inter Mimos
 jacet? qd multa Publii non exalceatis, sed cothur-
 natis dicenda sunt? & de tranquill. c. 11. Publius
 tragicis comicisque vehementior ingenii, quoties mimis
 incipias, & verba ad summam cavcam spectantia
 reliquit, multa habet cothurno, non tantum sparsiis,
 fortiora.

*Προς τινά ποτέ ? gemnam finem respicit ? Xyl.
Ad gem alium scopum , qam̄ gem diximus ? Cal. ut
προς τινά [ἄλλου] legisse videatur. mihi non erote-
maticè , sed enunciativè efferri videtur , & sententia
prior continuari ; considera gem finem totum hoc
senecium institutum aspicat.*

§ 7. Τὸ μὴ εἶναι ἀνάγκη βίαιον ἑκείνου.] De qonam vitæ genere loquatur hoc loco Marcus, havd latelliget. forſan & nullum certum vitæ inſtitutum designatum volebat, ſed hoc monitum duntaxat, ſtarum præſentem, quicunq; tandem is exiſtat, eſſe cuiq; ad Philoſophiæ vel ſtudium vel exercitium eidem maxime idoneum.

§ 8. [Ὁν διωκόμεν ὡς τῷ ὅλῳ φυτῷ ἀποκλι-
θεῖν] Ramus à ramo cui adnascitur avulsus, à to-
to plantæ corpore divellitur, ità q̃ à Christi corpo-
re divellitur, nec caput ipsum tenet, ut Apost. lo-
quitur ad Col. c. 2. v. 19. Non potest concordiam ha-
bere cum Christo, q̃ discordare voluerit cum Christia-
no. Avg. de verb. Dom. conc. 57.

Ἐν Ἀφρώπῃ © ὃ ἱαυτὸν χαλεῖ· Itā l. 4. § 29.
 Ὁ πῶι ἱβίαι ψυχῶι παροῖ· ὦν. & l. 8. § 34.
 Παροῖ· ὦν ἱαυτὸν. & Judas Apost. cp. v. 19. Ὁι
 παροῖ· ὦν ἱαυτὸν. de qibus Avtor ad Hebr.
 s. 10. v. 39. Ἡμεῖς ὃ ἐκ ὁμῶν παροῖ· ὦν
 πῶι· ὦν. alioqui τίς χαλεῖ· ὦν. ad Rom. c.
 8. v. 35. ὃ πῶι πῶι· ὦν, ibid. v. 39.

Ἐξίστη γὰρ πάλην ἡμῖν συμφυῖαι.] Vide ad 1.8.
 § 34.

Καὶ πάλιν τῷ ὅλῳ συμπληρωτικοῖς γίνεταί] D.
Jun. συμπληρωτικὸς manuli. utrumvis constare po-
terit. Epicur. εἰρή. ad Menae. Τὸ σωθεῖσθαι ἐν ταῖς
ἐπαιδαῖς καὶ ὁ παινετλίστι διατάται, ὑμῖν αἵ δὲ συμ-
πληρωτὸν. Marcus ipse l. 9. § 23. "Ὡς οὖν αὐτὸς
ἐν παλαιοῦς συγγραμμάτων συμπληρωτικὸς εἰ" ὅταν
καὶ πᾶσα πρᾶξις ἐν συμπληρωτικῇ ἔστω ζωῆς
πολιτικῆς.

Δυσίγνωστον καὶ ὁμοπαροξισμὸν] vocabulum hoc

posteriorius more Stoicō commentarum, parum frequens & durioris analogiz. Illustrat autem locum hunc Plutarchi illud de frat. dilect. Μεγάλοι μὲν τῶν αἰτίων μεγάλης διαλύσεως ὕμνοιαν ἢ φιλίαν. ὅ-
τιν ἐν δὲ ῥαδίᾳ αὐτοῖς ἐνδύχεται διαλύσεως ἀν-
τις γὰρ τὰ συμπανήσια, καὶ χαλᾶς τὸ ἐχέοντες,
ἐνδύχεται πάλιν διδύμῳ καὶ σωμειδεῖν συμφυ-
εῖς ἢ σώματος ῥαδίῃ ἢ χαρίδι, ἔργον ἐστὶν
κλήσιν ὑπεῖν καὶ συμφυσὶν ἕως αἱ μὲν ὑπὸ
χρείας συμμημῶς φίλῃ, καὶ ἀποψῶσιν ἐν χαλε-
πῶς αὖτις ἀναλαμβάνουσιν. ἀδελφοὶ δὲ τὰ χρε-
ύσιν ἐκπύουτες ἐπὶ ῥαδίας σωμύχεται· καὶ
σωμειδωσι, ῥυπαρὸν καὶ ὑποτίον ὑλῶ αἱ διαλύσεις
ἐφελκοῖ· quod Medius Sycophanta dicere solebar,
καὶ στεγανὴν τὸ ἔλκος, ἢ ἐλὴ μύκη, etiamfi
vulnus coierit, manet tamen cicatrix, quasi vestigium
quoddam vulneris etiam jam coaliti. ἐχ ὁμοῦ ὁ
κλάσθαι, inquit Marcus istuc. Quod autem de fra-
tribus ac cognatis Plut. idem de omnibus in univer-
sum hominibus Marcus; quia συγγενὲς πάν τὸ λο-
γικόν. l. 3. § 4. & infr. § 9.

Ὁμοθυμαδὸν δὲ καὶ ὁμοθυμαδὸν Ν. 7 Non possum Xylandro illic assentiri, q̄i verbis illis, ὅτι λέγουσιν αἱ φυτὸς, omisiss, reddidit; *Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.* sed nec Calavbono, q̄i contrā q̄am editor etiam Lugd. clavfulam hanc ab antegressis divulsam, periochæ insequenti præfixit. Rusticorum dictum vulgare, sed depravatum, opinor. q̄id enim ὁμοθυμαδὸν fuerit ad plantas translaturum? nam de hominibus, prout Marcus ipse l. 9 § 3, usurpatum, q̄id velit, q̄is nescit? D. Boet. suspicatur posse ὁμοθυμῶν, vel ὁμοιοπαθῶν legi, ut sit, *simul fruticari, sed non simul crescere, vel similiter affici.* D. Salmat. ὁμοθυμαδὸν mavult. Ramus, inquit, q̄i corpore suæ arboris avulsus aut recisus, ut inſeratur in aliam, nunquam unum corpus facit cum illa arbore cui inſeritur, quamvis partem facias fruticis, & simul cum eo frutice. In re ferē desperata tentemur & nos aliquid; etiamſi Hippocrates in arte veteri, *ὅτι αἱ ἀντικείναι ἢ ἐν ἀεζυμῶναι.* Ego nihil scripturna vulgatam propius comminisci possum, q̄am ὁμοθυμαδὸν, ut sit, *pariter fruticari, sed non configurari;* non figuram speciemq̄e eandem cum ramis reliquis obtinere. siquidem inſutorum cum stirpe reliq̄a coalitio non sine cicatrice fieri solet. τὸ ὁμοθυμαδὸν eādē analogiā, q̄ā τὸ ὁμοθυμαδὸν dictum; eādē sententiā, q̄ā ὁμοιογενῶν, Aristoteli *problem. l. 2. q. 5.* Si q̄is probabilius aliquid asserre poterit; ei ego lubens concesserim.

§ 9. 'Eusamitis xiphioides' & 'xiphioides' vide ad l. 5. § 18. & l. 6. § 10.

Πραότης. vide ad l. 9. § 11. 42.

Kai ὅτι ἦτο ἀνιένς τὸ χαλεπαίνεν] ita infra
§ 18. ἔχῃ τὸ συμμύσῳ ἀνδραχόν.

Διποτάκη] & δ' εραπί]. L 10, § 25.

§ 10. 'Ours

§ 10. Οὐκ ἐστὶ χεῖρων ἐδμήα φύσις τέχνης.] Arte siquidem nulla natura vincitur. Aristot. ethic. lib. 2. c. 11. Οὐδὲν γὰρ φύσις ὄντων ἄλλως ἐδμήται ὅς ὁ λῆθος φύσις ἔχοντα φερέμεθα, ἢ ἐδμήσιν ἄνω φέρεται, ἢ δ' ἂν μυελὸς αὐτὸν ἐδμήσῃ πρὸς ἄνω ῥίπλον. ἢ δὲ τὸ πῦρ ἔχοντα ἢ δ' ἄλλο ἢ δὲν γὰρ ἄλλως περυσνύτων, ἄλλως ἂν ἐδμήσιν Senec. epist. 11. Rerum naturam sapientia sub imperio non habet. quacunq; attribuit conditio nascendi, & corporis temperatura, cum multum disq; se animus composuerit, habebunt. scil.

—cultura natura potentior omni.

Quam licet expellat furca tamen usq; recurret. uti Flaccus l. 1. ep. 10. utpote q̄ sit fixa, & mutari nescia. Juvenal. sat. 13. Proinde, Repugnante naturā, qualibet cedit industria. Cassiodor. l. 4. ep. 38. Nec fortior ergo ars naturā, nec prastantior etiam; cum illa sit Creatoris opus, ista creaturæ.

Αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμῶνται.] Theophr. de causis plant. l. 2. c. 25. ἡ τέχνη μιμῶται τὴν φύσιν. & Aphrodisi. problem. l. 1. q. 90. Sen. ep. 65. Omnis ars imitatio est naturæ. sed & iactans medicum, τῆς φύσεως ἀντιπρὸς τὴν ἢ μιμῶνται, natura ministrum ac imitatore dicit Hippocrates, teste Galeno de dogm. Hip. & Plat. l. 9. c. 8.

Τὸν κρεττόντων ἔτιοντα τὰ χεῖρω.] vide l. 5. § 16. & l. 7. § 55.

Ἐνδὼν μὲν γένεσις δικαιοσύνης.] Hoc enim jus fasq; exigere videtur, ut prastantioribus deteriora inserviant. Καὶ δίκαιον, ἢ δὲ τὸ μὲν ἀρχαῖον, τὸ δ' ἀρχαῖον, ἢ περὶ φύσιν ἀρχαῖον. Aristot. polit. l. 1. c. 4. qem vise prolixius istud ibidem disceptantem. sed & ad l. 7. § 55.

Ἀπὸ τῆς ταύτης αἱ λογικαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται.] Polus Pythagoricus de justis. apud Stob. tom. 2. tit. 9. Δοκεῖ μοι τὴν δικαιοσύνην ματρία τὴν ἢ πᾶσαν ἢ ἄλλαν ἀρετὴν περιελατῆν. ἀπὸ γὰρ ταύτης ἔτι σωφροσύνη, ἔτι ἀνδρεία, ἔτι φρονίμωσι δίδοντι ἦδ. Julian. Imp. orat in Constant. 21. etiam pietatis matrem vult esse justitiam. Ἐστὶ γὰρ ὁσιότης τῆς δικαιοσύνης ἔκγονον. Jamblych. ep. ad Anatol. Τὴν δικαιοσύνην, αὐτὸ τὸ γὰρ ὅλον ἀρετῆς τέλος, ἢ δ' ὁ σωφροσύνη αὐτῆς συμπαινεῖ, ἢ δ' ἢ πᾶσαι ἀρεταὶ ἀλλήλῃ δίδωσι τὸν πᾶσαν λόγον. παλαιὸν λόγον illum exhibet nobis Aristot. de justitia ethic. Nj. com. l. 5. c. 1. Ἡ δικαιοσύνη ἀρετὴ μὲν ἐστὶν τελεία, ἀλλ' ἔχ' ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον, ἢ δὲ τὸ πολλὰς ἀρετῶν κρατῆς ἢ ἀρετῶν ἢ δικαιοσύνη, ἢ δ' ἔστιν ἑταίρος, ἢ δ' ἔστιν ὅτι δαυμαστός, ἢ περιμαλζόμενος φάρμακον.

Ἐν δ' δικαιοσύνη συνήδδω παρ' ἀρετῆς ἐστὶν. ἢ τελεία μάλιστα ἀρετὴ, ὅτι ὅσον αὐτῇ ἢ πρὸς ἕτερον δίδωται τῇ ἀρετῇ. γὰρ δὲ, ἀλλ' ἢ μὲν ἔστιν αὐτῇ. Qod ipsum & alia ratione adfirmat ethic. magn. l. 1. c. 34. & Eudem. l. 4. c. 1. Δοκεῖ δ' δικαιοσύνη τελεία τῆς ἀρετῆς ἔστιν. εἰ γὰρ

δικαία μὲν ἐστὶν ἢ ὁ νόμος, καὶ δὲ πᾶσι πᾶσι ἢ μὲν τὰ ἢ πᾶσι ἀρετῆς πρὸς ἕτερον ὁ δὲ πᾶσι ἢ νόμος δίκαιος ἑμμενών, τελείος ἀρετῆς ἢ ὅσον ὁ δίκαιος ἢ ἡ δικαιοσύνη, τελεία πρὸς ἀρετῇ ἐστὶν. q̄ locus in mendo non uno cubare videtur. Legendumq; opinor. Ὁ δὲ νόμος τὰ ἢ πᾶσι καὶ δὲ πρὸς ἕτερον καὶ δὲ πρὸς ἕτερον, neq; enim lex ipsa facit, sed facere jubet. cum novissima illa sic restituenda videntur. Ὅσον τελείος ἀρετῆς ἢ δίκαιος, ἢ ἡ δικαιοσύνη τελεία πρὸς ἀρετῇ ἐστὶν. Vide infra ad § 20.

Ἐὰν ἦτοι διασπόμεθα πρὸς τὰ μέλα.] Si vel rebus iis nimium tribuamus. Xyl. Si vel mentes & affectus in istis figamus. Caf. ne ver vocabali vim satis expressit. Verto, si ad ista temere auxilios feramur. vide ad l. 9. § 27.

Ἐνταύθα τὸν ἢ πρὸς τὸν καὶ μάλιστα καὶ.] vide l. 3. § 9. & l. 5. § 10.

§ 11. Οὐκ ἔρχεται ὅτι σὺ τὰ πρὸς τὰ.] vide ad l. 4. § 3, 39. & l. 9. § 15.

Καὶ τὴν ἀρετὴν ἢ ἢ ista post ἔρχη inserenda avtumo: q̄ dictionis series felicius ac facilius fluat. Vide infra § 16.

Οὐτὶ δίκαιον, ἢ πρὸς τὸν ὁ δὲ πρὸς.] nec prosequens, nec fugiens videbitur. i. e. nec prolegetis amplius, nec fugies.

§ 12. Σφῶρα ψυχῆς αὐτῆς.] vide ad l. 8. § 48. & ad l. 12. § 3.

Μὴτε ἐκλείνεται ὅτι π, μὴτε ἔσται σωφροσύνη.] Membrum alterum omisit Xyl. neq; ad aliquid se extendit, neq; se contrahit. Caf. verum τὸ σωφροσύνην nullam, opinor, in eo significato reperitur, & alio aliud planè sonat. nec ad exteriora prominet, nec cum eĩntius concurrat, sive consentit. q̄ modo Philo dixit, de vita Mos. l. 2. Σωφροσύνη τῆς πρὸς τὸν ὁ δὲ πρὸς nomina rebus concurrentia & consensantes. & Plut. in Fabio, Σωφροσύνη ἢ αὐτῆς λογίων πρὸς τὰς ψυχὰς ἢ τὰς πρὸς τὸν ὁ δὲ πρὸς cum rebus concurrisse. Et Cicer. Tuscul. l. 1. concurrant omnes plebei philosophi ut sit istic τὸ σωφροσύνη, idem q̄ τὸ σωφροσύνη. l. 5. § 26. cum exterioribus sive sensibus. sive rerum specie & pompa concurrere & consentire. vide l. 2. § 12. & l. 6. § 13. & l. 7. § 56. extremā.

Μὴτε συνήδδω.] neq; subsidit. Caf. q̄d est ὁρίζαν potius, q̄m q̄m & συνήδδω eo sensu q̄dandoq; sumitur. Itā enim Lucian ver. hist. l. 2. μάλιστα ὁρίζαν τὸ πνέμαλος ἢ συνήδδω νοστος, languente ac subsidente vento. q̄m admodum Propert. dixit eleg. 8. subsidere ventos. malim tamen cum Xyl. contrahit se, vel, si hoc mavis, consideat ac comprimitur. q̄m modo συνήδδω ἢ συνήδδω conjunxit Philo de mund. immort. ad l. 4. § 46. adductus. & Galenus, Budæo referente, τὸ συνήδδω ἢ πρὸς ἀναπαύειν. i. e. proferre com-pressos aserere, dixit. & Aphrodisi. probl. l. 2. q. 2. ἢ

jactus in carcerem triginta jussu tyrannorum, venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic in poculo eiecit, ut id resonaret, qd sonitu reddito, ridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critia; qd in eum fuit terribimus. Graci enim in convivio solent nominare, cui poculum tradituri sint. (habes, Cicerone clarissime exponente, quid sit in φιλοπνία.) Iuste vir egregius ex-nemo spiritu, verere ei, qd venenim praeberat, mortem est auguratus, qd brevi consecuta est. Seci-us pavlo Xenophon reculit Hellenic. l. 2. το λυ-πόδρον (τὸ κώνειον) ἀποκταλέσκειν εἰς τὴν Κε-νήα τὴν τὴν ἐν τῷ ποταμῷ. fallus invenim Erasimus apophth. l. 6. var. mist. dist. 238. qd Aeliani rela-tionem hist. var. l. 9. c. 21. dum negligentis per-curret, Theramenem ē triginta tyrannis fuisse rarus est. Sed ut ad Phocionem redeamus. novissimum hujus illud, opinor, respexit Marcus; eo magis qia subjicit, εἰ γὰρ μὴ συνεποικίετο. sicut & infr. § 18. εἰς γὰρ γινώσκον ἢ καὶ μὴ συνεπεί. ambigua est enim illa Phocionis dictio: potestque etiam παραπονεῖν satis aculeatum & mordacem continere, Atheniensem populum ejusmodi poculis amicos suos excipien-tem, & indicitis ejusmodi suam erga illos benevolen-tiam obsequantem notantis. quomodo Theopompus hist. l. 38. de Clearcho Heracleotarum tyranno, ὅς τοις πλεῖστοις ἐδίδου καὶ τὸν πνῖν, qd cicutā pro-priam qd plurimum sustulerat, 'Επειδὴ ἐν πάσῃς ἐργασίᾳ πλεὺ τὸ παραῖμα καὶ ταύτῃσι εὐλογοῖται, ὃ συνεπνῆται ἐπὶ οὐρανῷ, ὅτιν παραγίνετο πᾶσι. Athen. diplom. l. 1. Ludis pariter Libanius emaculan-dus obiter, declamat. 11. ubi parastus, fratre ad vi-tam philosophicam deficiente, vitæ perzelus, Δότι μοι, inquit, συνεπνῆται εὐλογοῖται ἢ τὴν χη. leg. Δότι μοι, συνεπνῆται φιλοποῖται τὴν τὴν χη. concede mihi, ut liceat fortuna benevolentia poculum propinare. hoc est, ut cicutam bibere licitum sit, qd me vitā eximem. vide ad l. 10. § 11. De Phocione verò prae-clarum ac disertum habetur Val. Maximi elogi-um, qd suspicionem istam, qm Marci verba susci-tare possint, ab eodem amolitur. l. 3. c. 8. Placidi & misericordes, & liberales, omniqz suavitate tem-perati mores Phocionis, qd optime profecto consensus omnium bonitatis cognominis decorandos censuit. itaqz constantia, qd naturā rigidior videbatur, lenis ē mansueto pectore fluxit.

Ἔω γὰρ δὲ τοιαῦτα ἔ] qd Plantes Psal. 51. v. 6. in praecordiis. Apost. ad Rom. c. 2. v. 28. ἐν τῷ φρεσίν, ἀλλ' ἐν τῷ καρδίᾳ. contrā qm hypocritis solenne est, qd μῦθων πειρίας & pa-tientiae externam gerunt, cum διδάσκω utriusqz internam nullam habeant. Idem ad Timoth. ep. 2. c. 3. v. 5.

Καὶ ἐν δὲ τῷ βίῳ πᾶσι] Intus oportet istiusmo-di esse, ubi Deus ipse, quis sis, videt; qd non speci-em externam, sed cordis habitum innotetur. Hist. Reg. l. 1. c. 16. v. 7. ὁ δὲ ἐν ἀγνοίᾳ δὴ πᾶσι

ταῦ ἐν δὲ διδάσκον καὶ φῶν, εἰτε δὴ ψυχῇ μάλ-λον ἢ σώματι αἰσθάνετο παρούς. Plut. de tard. num. vinctis. Hoc est, qd in pagina sacra toties oc-currat, ἐν τῷ φρεσίν. Ad qd Luca evang. c. 1. v. 6. de Zacharia sacerdote ac conjuge illius usur-parum, Ambrosi. Multi hominibus justī videntur; pauci Deo. aliter enim hominibus, & aliter Deo; hominibus secundum faciem & speciem externam; Deo secundum veritatem & virtutem internam. E-pist. l. 2. c. 13. Θέλοντες ἀρετὰς αὐτῶν ποτε σε-αὐτῶν θέλοντες καλὸς φαῖναι τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι οὐκ ἐστὶν καλὰς μὴ καλὰς οὐκ αὐτῶν γενέσθαι, καὶ μετὰ τῷ θεῷ.

Τὴ γὰρ σοι κακόν, εἰ αὐτὸς νῦν περὶ τὸ ἐν τῇ φῶσιν σε ἀνέστη] τὸ ἐν illud forsan inducendum fuerit. assentior avtem M. Calabono περὶς legen-ti. qd tibi inde mali accedit, si qd natura tua est consentaneum ipse facit?

Τὴ δὲ ἄλλαν φῶσιν εὐχαίρει] vide l. 4. § 23.

Τεταγμένῃ] ὡς τὸ γινέσθαι δὲ ὅτι δὴ τὸ καὶ-νὸν συνεπεί] duriuscula syntaxis, qm interpretes vix affectu videntur. eo destinatus, ut communi uti-litati inservias. Xyl. designatus esse qd & quomo-do postulabis commune bonum. Cal. ut orationem defectam opinatus videatur. Verum non hoc est qd Marcus voluit. homo, inquit, ad hoc compositus est aptus, ut id fiat, quocumqz tandem modo, qd in commune expedit. nā τὸ πᾶσι καὶ τεταγμένῃ u-surpat creberrime & Marcus & Epictetus. aliter tamen pavlo Cal. ὁ μακροχρόνιος ad Pers. sat. 3. v. 72. qd τεταγμένῃ] hic vult esse qd Persio locu-tus. idem γινέσθαι legit pro γινέσθαι. Verum id sen-sum nihil mutat.

§ 14. Ἀλλήλων καταβροχύντες] notat diver-sa & inconstantia hominum ingenia, qd se invi-cem modò despiciunt, modò suspiciunt; modò sibi invicem arrogantissime imperant, modò rursus abjectissime interserviunt. vide ad lib. 4v § 32.

Ἀρεσκύνοντες] ἀρεσκύνειν qd sit vide ad l. 1. § 5.

Τακαλαλίνονται] hoc est Svidā interpreta, ὑποβιβάζω ὑποβιβάζω inferioris confidunt, accumbunt. metaphora ab eis qd ad mensam aliis priorem ac su-periorem locum concedunt. Subjungit Svidas ex-avtore incerto: Κληθεὶς εἰς ἐστῆσαν ὑποκατακλίνε-ται πάντων κατωθεσυνθείς, ὡς πᾶς ἐπὶ τῷ ἡλια-εῖ. & Plato poll. l. 1. ὑποκατακλίνεσθαι ἀνδράσι, uel Marcus istuc, significatu laxiore dixit, ἐν τῷ τῷ ἀλλήλοις, pro sibi invicem concedere, ut ipse ibidem se explicat, vel submittere se potius, si Marci mentem attendamus.

§ 15. Ἀντὶ ἐαυτοῦ] res ipsa indicabit. Xyl. ad verbum, ibi apparebit. ubi scil. ad rem ipsam ventum fuerit. qd Architecton Atheniensis, ὡς ἐστὶν εἰρηκται, ἐν τῷ ποταμῷ. & Euripid.

ἔχει οὐ τὸ μὴ τὰ πρῶτα ἀνθρώπων ἔχει
φανῶν. —

Hec, quod res ipse vocem neutquam obtinent.

Plut. in *præcept. polit.* vel quid si autē istic pro autē
tōsi, hoc est, illico, confestim sumatur? affectus
istiusmodi statim se proder. Verum subito animum
suspicio, fuisse, autē οὐκ ἔστιν illud ipsum appare-
bit; citra sermonem ullum se proder. quod & sequen-
tia confirmare videntur. Allusum videtur ad pro-
verbium, quod σωτήριος ἔστι ἀλλοτρίως (in adagiis
nimirum usu communi tritis solenne hoc) esse
solet, 'Αὐτὸ δειξέ. atque ita Plato in *Theæto* de-
prehenditur extulisse: Et ex Platone Aristænetus
(si auctoris nomen id, quod M. Mercerus ambigit)
lib. 1. *epist.* 4. cæterum Aristophanes in *Lysistræ*
ta integrum exhibuit,

Τὴν τὴν τὰ χ' αὐτὸ δειξέ.

Atque hoc est quod Svidas voluit, ubi dixit, 'Αὐτὸ
δειξέ. παροιμία. ἐλλείπει τὸ ἔργον. deest, supple-
da scil. vox ἔργον. nam quod *Μανθασ* in *dissert.*
critic. ἔργον censet apud Svidam eō loci idem esse,
quod est *Hefychio* in *præfat.* ἑξ ὁδοῦ. qo loco *Di-*
ogenianum ait τὰς πάλαιας παροιμίας ἡλῶς
& αὐτὸς ἑξ ὁδοῦ τὴν δεικνύσαν. à Svidæ mente
dubio procul quā longissimè aberravit. Idem for-
san & cum Svida voluit *Hefychius*, ubi αὐτὸ δειξέ
dixit esse παροιμία ἔξ τῶ ὁδοῦ ἐκφράζει
παροιμίαν qæ sine epilogo, sive extrema parte sui
enunciatur. quāquam nescius non sum, posse epilogi
nomine subiectam sive adiectam orationem ali-
quam intelligi, qæ paræmiz rationem explicatio-
nēque continet. Verum τὸ ἔργον apud Svidam
pro *hypothesi* sumi, nemo quisquam opinor, xxi
ὁλοκαρπῶς μόνον ἔκρινον, (ut cum *Marco* nostro
loqar) *Μανθασ* concesserit.

Ἐπὶ τῷ μὲν πρῶτῳ γὰρ ἔχει οὐδὲ σω-
ματικῶς πλὴν τῆς ψυχῆς διακρίναι δι' αὐτῶ. ut
Galen. loquitur hortator. c. 2. Frons hominis tristi-
tia, hilaritatis, clementia, severitatis index. *Plin.*
lib. 11. c. 37. *Cicero* Antonio inter eas ad *Asi-*
cum lib. 14. *epist.* 15. Quid mecum per literas agi
nam ob causam mallet coram egisses. non enim
solum ex oratione, sed etiam ex vultu, & oculis, &
fronē (ut aiunt) meum erga te amorem perspicere
potuisses. *Achilles* an *Neoptolemus* *Ennianus* à *Gel-*
lio lib. 19. cap. 8. laudatus, *Es ingenio natus sum*
amicitiam atque inimicitiam in fronte (sive, in fron-
tem, ut *Nonius*) promptam gero. vide l. 1. § 14.
& l. 7. § 60.

Τοῦτον ἔχει οὐδὲ ἐν τοῖς ὁμμασιν ἔχει] Itā
continuatim exhibet *Lugd.* nam *Bal.* post ἔχει
comma interserit. interpretes qī legerint, aut quid se-
cuti fuerint, hanc est facile conjectu, forsan ὁμοῖον
ἔχει, οὐδὲ ἐν τ. δ. ὁ. qomodo se habeat, statim in
oculis extat. vel, τοῦτον ἔχει, οὐδὲ, &c. itā se ha-
bet in oculis extat statim. forsan attem, τοῦτον

ἔχει, sive ἔξ, οὐδὲ &c. ratem esse, sive, sic af-
fectum esse, in oculis se statim prodit.

— in vultu pignora mentis habet.

ut *Naso* *art.* l. 2. & apud *Æschylum* *Clytemne-*
stræ *Agamemnon*, sed specie falsā deceptus,

Ἐν γὰρ φρονέοντος ὁμμα οὐ κενόροποι,

Nam prodit oculus esse te affectum probet.

oculi enim sunt animi indices. *Cicer.* de *orat.* per-
fect. ut imago est animi vultus, sic indices oculi.
Idemque de *leg.* lib. 1. Natura speciem itā forma-
vit oris, ut in ea penitus reconditis mores effingeret.
nam & oculi nimis arguti, quemadmodum animi af-
fecti simus, loquuntur. & is, qī appellatur vultus, qī
nullo in animante esse præter dominem potest, indi-
cat mores. *Ambros.* *hexam.* lib. 6. c. 9. Imago qæ-
dam animi loquitur in vultu. *Eynap.* in *Maximo.*
Τὰς ὁφθαλμοῦ τῆς ψυχῆς διακρίναι τὰ ὁμματα
unde & quidam oculos animi portas quidam dixere.
Adamantius *physiognom.* lib. 1. c. 1. ὁσπερ διὰ πυ-
λῶν τέτων ἡ ψυχὴ διακρίνεται. Alii fenestras per
qas mens non prospicit tantum, sed se prodit quoque.
& per qas motus atque affectus animi translucent
quodammodo. *Lactant.* de *episc.* Dei c. 8. Mens
est qæ per oculos ea, qæ sunt opposita transpiciat, qæ
per fenestras lucente vitro aut speculā lapide ob-
ductas. Et idcirco mens & voluntas ex oculis sæpe
gignoscitur. & c. 9. Mens oculis tanquam fenestris
uititur. & *Salvian.* de *providen.* l. 3. c. 7. Sciens
fenestras quodammodo esse nostrarum mentium lumen
oculorum. *Senec.* de *benefic.* lib. 2. c. 2. Qī tam
paratē fecit, non est dubium qin libenter faciat.
itaque latus facit, & induit sibi animi sui vultum.
atque hoc est φανερὸν εἶναι ἀλλότῳ ut *Marcus*
l. 7. § 31.

Ὡς δὲ ἔγασεν ἐν τῷ βλεψματι] *Tibull.* l. 1.
eleg. 9.

Non ego celari possum, quid nutus amanti,

Quæve serans mihi lenia verba sono.

Quod spectant & illa *Æschyli* in *Toxosid.* apud *Pla-*
tarch. de *profect.* indic. & in *amator.* & apud *An-*
tigon. mirab. narrat. 127. restituyente *Salmasio* in
Solin.

Ἄλλω μὲν ἀγνοῖς παρθένοις γαμψῶν
ἄλκων ἀντίπῃν βλεψμάτων ῥάπει βολή.
Νέαι γαμψοὶ δ' ἔμμε μὴ λαθὼν φέρον
Ὀφθαλμοῖς, ὅστις ἀνδρὸς ἡ γυναικὸς
ἔχει ὅ τῶν θυμῶν ἐκπογνώμονα.

Ritu puellis nuptiali expertibus
Immotus oculus in terram desigitur.
Nec me puella lumina exardentia
Fallant, experta siqæ jam fueris virum.
Animus mihi ista discernendi gnarus est.

Nec sefellerrunt, qī amorem dixere non magis quā
vinum aut ignem posse celari. *Antiphanes* apud *A-*
thenæum l. 2.

--κρύψαι, φειδία,

* Απαύλα τῆς δουλίας ἀνὸς δούλῳ,
* Οἶόν τι πόνον, εἰς ἑσπέρῃ τ' ἐμπροσθεν
* Ἀμφοτέρω μὲν δὲ πρὸς τὴν βλαμμένην,
* Καὶ τὴν λόγον τ' αὐτὴν τὸν ἀρνηθῆναι
* Μάλιστα ταῦτα ἱστοροῦντες πολλοὶς ποιεῖν.

[ubi nihil opus cum Calavbono in scario penultimo pro τ' αὐτὸν, ταῦδ' rescribere.]

--celare, Phidia,

Præter duo aliqui reliqua possit omnia,

Amore capta si sis, aut sit ebrius,

Oculis ab ipsis etenim utrunque proditur,

Itémque verbis; ut negare q̄i volumus,

Illa evidenter arguant mendacii. H. Steph.

Cui affine est, q̄od Petr. Victorius var. lect. l. 1. 18.

c. 23. pervulgatum esse apud suos vocem, Amorem

insimulque celari non posse. de igne idem Naso epist.

12. ubi Medea Jaconi amorem suum exprobat;

Perfide, sensisti. q̄is enim bene celes amorem?

Eminet indicio prodita flamma suo.

Et Helenæ Paris epist. 14.

Sed male dissimulo. q̄is enim celaverit ignem,

Lamine q̄i semper proditur ipse suos?

Et ibid.

Quæ licet & possum luctor celare furorem:

Sed tamen apparet dissimulatus amor.

Statius Achill. lib. 1.

Nec lætes brevifusus amor; sed fax vibrata medullis,

In vultus atque ora redit, lucémque genarum

Tingit.--

Γεγονατα] Vide ad lib. 5. § 28.

Ἐπιπόδους ἢ ἀποδότους] Affectio simplici-

tatis, q̄is q̄is simplex aliis videri studet, sive pro simplici se venditat. Dionys. Halic. in art. Ὁ γὰρ ἔγκος ἔχον τὸ ἐξ ἐπιπόδους ἀπαι, ἀποδότους.

Gregor. Naz. epist. 16. ad Evseb. Ὁ οὐκ ἴσως μοι τὸ πυχνόν. ἢ γὰρ φιλεῖ συγγινώδῃ φαντασίᾳ τὴν ἁλῆθειαν. Synes. de regno. Itaque Tatianus adv.

Græc. c. 46. ait scriptis propheticis fidem habuisse, ὅτι τὴν λέξιν τὸν ἀποδοῦν, ἢ τὴν ἐπιπόδων τὸ ἀνεπιπό-

δόν, ἢ τὴν πᾶσι ποιοῦσαν τὸ ἐκκατάλητον. &c.

Σκαλῶν ἔστι] obturbat istud σκαλῶν. Σκαλῶν Polluci lib. 10. c. 38. ex Sophocle, ensis nomen barbarum; Thracum scilicet. peculiaris: quod ex Hefychio discimus. Verum id istis quid velit, nullus assequor. Xyl. σκαλῶν, q̄omodo Plur. ὄδον σκαλῶν vocat. venitque, insidia testis. Sed & alicubi Epiphanius, μὲν δὲ ὄδον, ἀλλ' ἂν πάντα σκαλῶν ἄν ἔστιν nihil, sed obliqua cunctis. D. Boet. vult

σκαλῶν, scilicet, sinistra. M. Calavb. nullo modo laudabilis. ita quid legerit, incertum est. Verum clarissimus Salmast. Omnino, inquit, rescribendum;

σκαλῶν ἔστι. Proverbium est Græcum, σκαλῶν ἔστι λαν ἔστι. (Habes apud Suidam, & Apostolium proverb. 1801.) Latini hoc nomen etiam suum usu fecerunt. unde apud Sueton. Otho. c.

12. Scambus, & male pedatur. Rem nimirum ipsam acu tetigit. nec q̄esit ulterius opus. Σκαλῶν, διαπραμμένη. Svid. q̄id si locum hunc Marci ob oculos habuit?

Οὐδὲν ἔστιν ἄλλοιον λυκοφιλίας] λυκοφιλία quid sit, nescium se fateatur Xyl. Explicabit ex Ælio Dionysio Eustathius ad Il. x'. ex Menandro Dionysius. Λυκοφιλίας, ἀντὶ τῆς ἁσπίδος, ἁσπίδος, suspecte subdole. Menander,

10 Λυκοφίλοι μοι εἰσιν αἱ δολοχαῖ.

Suspecta pax hæc, tanquam amicitia est lupi. Gror.

Explicabit Plato, in epist. 2. ad Dionysium datæ:

Ἄλλα ταῦτα μοι, inquit, ταύτην ἡμετέρα πλὴν ἐμὴν

ἢ πλὴν λυκοφιλίας ἢ ἀκοινοφιλίας διὰ τὸ ἀπεργά-

σασθαι. Hæc autem sic gesta, tuam mecum amicitiam

lupinam diremit, nosque tuā culpā dissociabiles red-

didit. Et Platonem imitatus, Cornelius Episc. Ro-

manus, epist. ad Fabium Antioch. apud Evsebium

lib. 6. c. 43. de Novato. ἔστι οἱ ἄνδρες καταρ-

κατὶς αὐτῶν, ἢ καταφωροῦσθαι τὴν ἐν αὐτῷ πα-

ρῶν τὴν ἢ παλινδοχίαν, τὰς τὴν ἐμπορίας ἢ

ἰσοδοχίαν, ἢ πλὴν ἀκοινοφιλίας αὐτῶν ἢ λυκοφιλίας.

Viri isti illum observantes, & deprehensā bo-

minis astutiā & versutiā, perjurisq̄ & mendaciis, affectu dissociabili, & lupinā, sive veteratoriā,

amicitiā. Λυκοφιλίας ἢ ἀκοινοφιλίας coniunctis,

quemadmodum & Plato, cujus codices hinc corrigendi:

& pro ἀκοινοφιλίας, q̄od est κόμματος οὐκ

λε, legendum ἀκοινοφιλίας, q̄a voce usus est &

30 Aristoteles polit. lib. 2. c. 3. Alluditur hoc vocabuli ad apologum de induciis sive foederibus; q̄z

cum ovibus lupi aliquando inire volebant, canibus

gregis custodibus ofsidum loco sibi traditis, quorum

loco scilicet. carulos suos ipsi darent, q̄d liberius deinceps

grassarentur in greges. Eum Samiis narrasse

primo Æsopum, cum is a Cræso posceretur, avtor

est Max. Planudes in vit. Ἀἰσώπ. rectissime denovo

Atheniensibus Demosthenem, cum ab Alexandro

(non ut Svidas, ab Antigato) ipse cum oratoribus

40 aliis deposceretur, reserit Plutarchus in Demosth.

eundem παραφροσύνης extulit exhibuitq̄ Libani-

us in progymnasm. fab. 1. pro eo autem q̄od λυκο-

φιλίας Marcus, ἀποδοτικῶν φίλων dixit Leo Imperator

sapientissimus dictus in oraculis suis.

Ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν τὴν φίλων,

Καὶ μικροδύμους χαλεπῶς τὴν φρίκα,

ὡς ἀπὸ τοῦ ἀγῶνι καὶ πάλιν πρὸς ἐχθρῶν.

Vulpinā amicam mente simulans subdole,

Patienter ingenium cobibens, ut frano insinuat;

Sicut senex valde & canus sapienti.

50 vide Joan. Rutgerf. var. lect. l. 5. c. 8.

§ 16. Κάλλεα ἢ (ἢ) ἢ δαλῶν. est enim

novi argumenti exordium.

Ἐν ἑνὶ αὐτῶν δὲ τῶν δεικνύμενων] vide su-

pra § 2. & l. 3. § 11.

Οὐδὲ αὐτῶν ἁπλῶς ἢ αὐτῶν ἡμῶν ἡμῶν

πρὸς]

γαλῶν, διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀδύναμιν ἀνέγ-
κει τὸν τῆ σωματικῆς φύσεως καὶ τῆ ψυχικῆς πλ-
μῆ διαφύλακα, τῶν τῆς φύσεως καὶ κατεστῆναι κατὰ τὴν
καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλαν φωνῆς τῆς ἀδελφότητος (ὡς
δυσφύλακα τὴν χρὴ φύσεως ἔργον ἀληθινότητος νο-
μίσαν παρ' οὗς ὁμολογούμεναι τὴν ἐκφυγῆναι οὐ-
ρεῖται ἡ φύσις. λέγει δὲ ταύτης, κατὰ τὴν ἀλε-
κτρυνά, καὶ τῶν τοῦ περὶ τὴν φύσιν. Videtur autem
Marcus hic ob mentem habuisse Epicteti illa, dis-
sect. l. 3. c. 1. Σὺ ἔν τῆς αἰσθητικῆς μέγα ὄν
εἶπεν, ὅτι εἰς εἶμα, ὃ δὲ μέγα ἀνθρώπων ἔ-
στι δὲ λῶνται τὸ πῦρ βεβῆλον τοῦ μὲν ἀνθρώπου
αὐτοῦ. ἀν δ' οὐ ταύτης περὶ τὴν ἀνθρώπου λῶν
αὐτοῦ, ἀν οὐ δὲ, οὐ δὲ τῆς αἰσθητικῆς, ἐν
παρὶ γὰρ φύσις τῆς ἐξαιρετικῆς, ἐν βούλῃ, ἐν κυ-
σιν, ἐν μέγα, ἐν ἰσχύϊ. καὶ δὲ λέγει τὸ ἐξ-
αίρετον, Σὺ ἔν τῆς αἰσθητικῆς, ἐρεῖ οὐ φανῶν
λαβὼν, ἡμῶς εἶμα τοῦτον, καὶ ἐν ἡμῶς πορφυ-
ρῶν μὴ μὲν εἶμα ὁμοῖον ἐν τοῖς ἀλλοῖς ἢ τῆ φύσεως
μήμου, ὅτι καὶ διαφύλακα παρὶ τοῦ ἀλλοῦ ἐποίη-
σι. Idem l. 1. c. 2. Σὺ εἰπὼν ἡμῶς μέγα τῆς αἰ-
σθητικῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν φύσιν τῆς αἰσθητικῆς
εἶναι, πῶς ἀν ὁμοῖον ἢ τοῖς ἀλλοῖς ἀνθρώποις;
ἀν δὲ ἡ κατὰ τὴν φύσιν τῆς ἀλλας κατὰ τὴν φύ-
σιν ἔχον ἐξαιρετικῆς. ἡμῶς πορφυρῶν ἐν βούλῃ,
τὸ ὅλῳ ἐκείνῳ, καὶ εἰπὼν, καὶ τοῖς ἀλλοῖς αἰσθη-
τικῆς εἰσπαρῆς φανῶν καὶ κατὰ τὴν φύσιν καὶ λέγει,
ὅτι ἐξομοιωμένη τοῖς πολλοῖς, καὶ πῶς ἐν πορφυ-
ρῶν εἶμα, qem locum eo lubentius adduxi, qd ab
interpunctione laborantem, quod interpreti imposuit,
restituerem. Et paulo post ibid. 'Ο ταῦτες, λέ-
οις ἐκλεῖται, μὴ αἰσθητικῆς τῆς αὐτῆς
παρὶ τῆς, καὶ περὶ τῆς αὐτῆς αὐτῆς τῆς
αἰσθητικῆς.

Ἐν μὴ ἀπομοι, εἴς τῆς καὶ τὰ ὅλα διοικῶσα] vi-
de l. 9. § 39. & l. 10. § 6.

Τὰ χεῖρνα αἰσθητικῆς κατὰ τὴν φύσιν] vide supra
§ 10. & l. 5. § 37.

Ὅποιοι πῶς εἶναι] vide l. 3. § 4. & l. 10.
§ 13.

Ὅτις ἀνάγκας διοικῶν] vide l. 8. § 14.

Μετὰ οὐκ οὐκ] qod l. 9. § 34. ὅση ὁμοῖον.
qanqam hic malim prudentia opinione, qam fa-
stum vertere: qanqam & ista fastu sufflat. Vide ad
ibid. 2. § 19.

Ἀκούεις] vide l. 7. § 62. Πάσις ἀκούεις ἀ-
μαρτάνει, dogma Stoicum. Epictet. l. 1. c. 18.
nec horum duntaxat, sed sapientum omnium si
Platoni credimus; sic enim is in Protagor. Ἐγὼ
γὰρ ἀκούει οὐκ οὐκ, ὅση αἰσθητικῆς τῆς αὐτῆς ἀν-
θρώπων ἡγεῖται, καὶ ἀνθρώπων ἡγεῖται ἐξομοιω-
μένη, καὶ αἰσθητικῆς τῆς αὐτῆς κατὰ τὴν φύσιν καὶ λέγει,
ἀλλ' ἐν ἰσχύϊ, ὅτι πῶς οὐκ οὐκ τὰ αἰσθητικῆς καὶ τὰ
κατὰ τὴν φύσιν, ἀκούεις πῶς. qd & idem in Hipp.
maj. Κατὰ δὲ γὰρ πῶς πῶς πῶς ἢ ἀνθρώπων
πάντες ἀνθρώποι, ἀκούεις ἐν πῶς καὶ ἐξο-
μοιωμένη τῆς ἀκούεις.

Ἀκούεις καὶ ἀκούεις] Itaque hoc utroq; no-
mine (si verum istud) venia ac misericordia di-
gniores; vi l. 2. § 13. Ὅς πολλὰ δοκεῖ συγγνώμῃ
εἶναι, ἐάν μὴ εἰδῶς τις ἀδικήσῃ, ἢ ἀδικῶν, ἢ
ἀλλοῦ τι κακὸν ποιήσῃ καὶ οἱ νόμοι δὲ πῶς πῶς
κατεπύρεται εἰς τοῖς ἐκείνῳ κατὰ τὴν φύσιν καὶ
ἀδικῶν, ἢ τοῖς ἀκούεις. Plato Hipp. & De-
mofth. adv. Midiam. Ὅς πῶς τῆς ἀδικῶν νόμοι
πάντες, ἀν μὴ ἐκείνῳ βλάβῃ, ἀπὸ τῆς ἀν-
θρώπων τῆς βλάβῃ καλῶνται ἐκτείνῃ ὁ μὴ γὰρ
παρὶ τῆς βλάβῃ, ἀν μὴ ἐκείνῳ, ἀν δ' ἐκείνῳ,
ἀντ' ἀκούει, ἔταξεν ὁ νόμος. οἱ γὰρ φονεῖ, καὶ
μὴ ἐν ἀκούεις ἀκούεις, ἀντ' ἀκούει καὶ ἀκούει
καὶ ἀκούει τῆς ἀκούεις, ἀντ' ἀκούει, ἀντ' ἀκούει
καὶ ἀκούει, ἀντ' ἀκούει καὶ ἀκούει πολλὰς ἐξο-
μοῖας.

Ἀκούεις τῆς ἀκούεις] Ex Platone. Vide
l. 7. § 63.

Ἀντὶς πολλὰ ἀμαρτάνει] Hoc est qd primo
loco cogitandum proposuit Antonius Epicureus in
scripto suo περὶ τῆς τοῖς ἀκούεις πῶς ἀκούεις
cujus meminit Galenus de affectib. dignoscend. ex
curand. c. 1. ὅτι καὶ αὐτοῖς πολλὰ παρὶ τῆς
τοῖς ἀκούεις ἀκούεις. Senec. de ira l. 1. c. 14.
Cogitet, qam multa contra bonum morem facias, qam
multa ex his qe egis, veniam desiderent. jam irascetur
etiam sibi. nunquam enim aequa iudex aliam de sua,
aliam de aliena causa sententiam fert. nemo invenit-
ur, q se possit absolvere: ex innocentem qisq se di-
cit inficiens testem, non conscientiam. Aeschylus
apud Stob. tom. 2. tit. 3.

Ἀμαρτάνει π καὶ σοφὸς σοφώτερος.

Peccat aliquando, sapiente ex q plus sapit.

Et ad Marcus propius accedens Jacob. ep. c. 3. v. 1.
Πολλὰ γὰρ πῶς ἀκούεις. In multis offendimus
omnes. Ad qem locum Beda noster; Non dixit of-
fendimus, sed offendimus, inquit ex in multis, prami-
sit; omnes, subjunxit. Et Avg. epist. 29. Nō in
40 uno, sed in multis; nec qsdam, sed omnes dicit. Vide
ad l. 7. § 26.

Καὶ ἀλλοῦ τῶν αἰσθητικῆς] qod l. 7. § 79. Ἐν δὲ
τῆς αἰσθητικῆς αἰσθητικῆς. qomodo in parcmia
dicitur, ἀλλοῦ καὶ ἡγεῖται. αἰσθητικῆς, sive, alter, iste
Hercules est. i. e. alter ejusmodi qalis Hercules de
Titorno usurpatum Aelian. l. 12. c. 22. qd facit
Platonis illud adductum supra ad l. 10. § 30 for-
tean tamen, ἀλλοῦ legendum. αἰσθητικῆς, sive αἰσθη-
τικῆς, ipse paria peccas. ἀλλοῦ π ὁμοῖον. l. 7. § 26.
παρὶ τῆς π. l. 10. § 30.

Vitia habes alia, etiam haud forsasse minora.

Flaccus sat. 3.

Ἀλλὰ τῶν αἰσθητικῆς πῶς] Malim, ἔ-
χει. atq; ita reddidit interpres uterq. habes do-
gmata gemina ut l. 7. § 26. vel affectus pariter
vitiosos. & paria itaq; nō aliud obstitet, puta sup-
plicii

plicii vel opprobrii formido, admitteres, vel admittere aliquando poteris. quod Apostolus innuit, ad Gal. c. 6. v. 1. verbis illis, *καὶ τὸν σκωπῶν, μὴ καὶ σὺ περὶ αὐτοῦ*. Aristot. de rhetor. ad Alex. c. 37. *ἐπὶ τῇ τε καὶ δίκῃ καὶ συμφορῇ ὅτιν συγχαμῶν ἔχει. τὴν δὲ ἀμαρτάνειν κοινὸν πάντων ἀνθρώπων*. καὶ ἔστι: διένει, ἐπὶ πάντων αὐτῶν συνήμωτον. Optime Plin. min. l. 6. ep. 22. *Optimum & emendatissimum existimo, qui ceteris ita ignoscit, tanquam ipse quotidie peccet; ita peccatis abstinet, tanquam nemini ignoscet.*

Διὰ δουλῶν] scil. quod Naso amor. l. 1. eleg. 4. Siqua metu dempto casta est, ea denique casta est:

Quia non potuit—(metu nimirum coercita)

—non facit, illa facit. Itaque Plautus stich. 1, 2. Ubi facillime spectatur mulier quàm ingenio est bonor

* Cùm, A- * Cui malefaciendi est potestas, quæ, nē cidal. faciat id, temperat.

Vacas enim abstinentia testimonium, cūm licentia 20 eripitur. Tertull. advers. Marc. l. 1. c. 29. & ut Flaccus l. 1. ep. 17.

Oderunt peccare (etiam) mali formidine pena. ὁσων ἐπὶ πλῆρης φόβου καὶ ἡ γὰρ, [* γὰρ ἐπερ perper. vulg.] ἔστι ἡδονὰν ἀπορρηγνύσθαι, καὶ ὡς τὴν δυνάμειν πνυτῆς. Plut. de virt. moral.

—tolle periculum,

Item vage profiliet francis natura remotis.

Flacc. l. 2. sat. 7.

* H δὲ οικονομία] vide l. 12. c. 4. apud Stob. tom. 30 2. sit. 9. Philiscus, an Philemon. tribuit illi Grotii editio; huic Gelsneri: huic item Anton. Meliss. l. 1. c. 13. & Maxim. c. 5.

Ἄνθρωπος δὲ καὶ ὅτιν, ἔχῃ δὲ μὴ ἀδικῶν, Ἄλλ' ὅτιν ἀδικεῖν δύναται καὶ βλάσται. Οὐδ' ὅτιν τὰ μικρὰ καμῶνται ἀπὸ τῆς, Ἄλλ' ὅτιν τὰ μεγάλα καρτερῇ καὶ καμῶνται, Ἐχῇ δύναμιν καὶ κρατεῖν ἀξίως. Οὐδ' ὅτιν ταῦτα πάντα διαπρῶν μόνον, Ἄλλ' ὅτιν ἀδικεῖν γινώσκων τ' ἔχων οὐκ εἶναι δύνανται, καὶ ὅτιν εἰ δύναι.

Non justum, omnis abstinentis injuria est, sed qui nocere cūm potest, tum abstinet: Nec qui recusat parva, sed qui maximis Tentatum, animi robur invictum gerit. Nec quisque ista quolibet prastat modis, sed qui dolose nescim fuci, integrā Probitate, justum esse, non credi, studet.

Grot. Alluſt ad Aeschylī illud in Theb.

Ὅτιν δὲ δύνανται δύνανται, ἀλλ' ὅτιν εἰδέναι. vide l. 8. § 1.

Πολλὰ καὶ ὅτιν οικονομία γίνεται] Multa, inquit, per dispensationem quādam fiunt. Non divinam quidem eam, de qua Xylander intellexisse videtur; cūm vertit, Quādam enim facto fiunt. siquidem non quādam, sed omnia in universum, facto fieri, ita-

tuebant Stoici. sed humanam, prout & Anglus recte cepit. in quem eundem sensum Epictetus pariter L. 3. c. 14. ἔστιν ὁμοιοπαθῶν, τὰ μὲν ὡς ἀνθρώπων, τὰ δὲ καὶ ὡς θεῶν, τὰ δὲ καὶ ὡς ἀνθρώπων, τὰ δὲ καὶ ὡς θεῶν, τὰ δὲ καὶ ὡς ἀνθρώπων, τὰ δὲ καὶ ὡς θεῶν. qd de loco videri poterit Hieron. Volſius in Annot. Membrium illud quod attinet, quod hic Marcus attingit: καὶ ὅτιν οικονομία fieri aliquid dicitur, cūm aliud quidpiam specie tenus geritur, quā quod vel intenditur, vel revera subest. Indē sit, ut quādam mali speciem prae se ferant, quæ tamen, cūm alio fine, aliāque ratione peragantur, quā primo aspectu videri possit, culpā omni priorius carere censentur. Οἰκονομία istiusmodi fuit, quod copiz Israeliticæ, quasi formidine percussæ ad Ajenſium incursum in fugam sese dabant, quod ab urbe sua istos longius electarent. Jos. hist. c. 8. v. 15. vide Origen. adv. Cels. l. 1. ad l. 3. § 4. quod Jehu rex Israelis, Baalis colendi cupidum simulabat sese, cūm ejusdem cultores comprehendendi & pessundandi consilia apud se coqueret. Reg. hist. l. 4. c. 10. v. 19. quod Solomon de infante dissecando sententiam tulit. Reg. l. 3. c. 3. v. 25. cui non absimile Clavdii imperatoris illud, qui semine filium suum non agnoscentis, matrimonium juvenis indixit. Sveron. l. 5. c. 15. quod Carolus magnus patrem & filium maleficii reos habitos, cūm fontem alterum, alterum insontem esse compertum haberet, utroque duci jussit, quod alter se prodendo alterum liberaret. And. Ifern. de feud. quod Archimandrita quidam Aegyptius, qui quod monachum juvenem a libidinis flammis, quibus ustulari se conquestus est, liberaret, subornavit qui conviciis hominem infestaretur, & post injuriam illatam, innocentem insuper apud sese deferret. Hieron. ad Rustic. quod Davus Terentianus Mysin cum puerulo in viam provoluturum se minatur. Andr. 4. 5. Nec desunt ex antiquis, qui patriarcharum piorumque aliorum lapsus in sacris literis proditos, hoc œconomia prætecto eant excusatum. Origenes stromat. l. 40 6. quod Jacobi mendacium excusat Elavum sese profitentis. Genes. c. 27. v. 19. post adducta Platonis illa ex polit. l. 3. τὰ ὅτιν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, ἀνθρώποις καὶ θεοῖς, ὡς ἐν ἐαυτοῖς ἰδόν. Considerandum est, inquit, quomodo Philosophus cavere dixerit, Deo indecens & inutile esse mendacium, hominibus non interdum inutile, & quod nē per dispensationem quidem (hoc est, καὶ ὅτιν οικονομία, & ita prorsus Orig. scripserat) putandum sit Deus aliquando mentiri. quod homini tamen per dispensationem quādam licere concedit, allatis exemplis Judith c. 11. v. 2. Holofernz mentitæ; Ester c. 5. v. 8. Hamanem convivam poscentis; ubi nulla tamen mendacii vestigia comparent. Quod autem Plato, ἐν ἐαυτοῖς εἶδεν, Clemens Alex. ἐν θεοῖς εἶδεν, dicit sic enim iste, strom. lib. 7. de Gnostico agens, ἀληθῆς τε φρονεῖ ἀμα καὶ ἀληθῆς ἐστὶν πάλιν εἰ μὴ ποτε

ἐν διαγωγῇ μέρει, καὶ διὰ τὸν ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς
ταῖς ἐν συνείδει ἡ καμνόντων, ἰδίως, ἢ ἰδι-
ως ἐπὶ καὶ τοῦ σφαιρῶ. non tam, inquit, mentie-
tur, quā mendacium dicit, ut subtilitatem petiti
distingueret solens. Eodem trahit Origenes operis
dicti lib. 10. ejusdemque economiæ, sive dispensa-
tionis, speciem vult esse disceptationem, vel incre-
pationem potius, illam, quā adversus Petrum Paulus
Antiochiæ usum se proficitur, ad Galat. c. 2. v. 11.
eundemque secutus, cum Joan. Chrysostom. in Gal.
expof. ἡ μάχης ἢ τὰ ῥήματα, ἀλλὰ διανομίας. ei
ἃ οὗτος ἐμάχητο, καὶ ἐν ἐπὶ ἡ μάχης ἀλλή-
λοις ἐπαίμουν. σφῶρα ἃ ἐν αὐτῷ ἐκαστοῦ
συν. τὴν ἢ λυσταίαν ἢ ἢ ἐπὶ τοῦ πατρὸς μάχης
tum & Hieron. in comment. Novā bellator, inquit,
usus est arte pugnandi, ut dispensationem Petri, quā
Judæos salvari cupiebat, novā ipse conditionis dis-
pensatione corrigeret, et resistere ei in faciem, non
arguere propositum, sed quasi in publico contradicens.
quod & rabulis forensibus Apostolos comparat, qui pari
ratione, omittis sepe negotiis in propria contumeli-
as vertuntur, et joculari se invicem dente mordent,
ut populum circumstantem fallant, et apud reos pro-
varicationis suspensionem effugiant. Idemque ad Au-
gust. ep. 1. Bene uterque finxit, nec tamen defendi-
mus officiosum mendacium; sed ostendimus bene-
ficiam dispensationem. Verum Apostolum à nota hac uber-
rimè vindicat Augustinus epist. ad Hieron. ea de
re scriptā. & in lib. de mendac. qui tamen & ipse
ibidem Jacobi dictum, quod Elavum esse se affirma-
bat, vult mendacium videri, non esse, & dispensati-
onis ratione non ab simili excusat. διανομίας revera
rationem habuit, eodemque refert, qui & συμπεφο-
ρῶν appellat, Clemens dictus, Timothei circum-
cisionem à Paulo procuratam, Act. c. 16. v. 3.
cum tamen πεπρωμένον χειροτονίαν ἵδεν ἀφαιέν
prædicaret, Rom. c. 2. v. 28. Galat. c. 5. v. 6. &
c. 6. v. 15. συμπεφορῶν Ἰουδαίων. sed & quod
de se Apostolus idem ad Cor. ep. 1. c. 9. v. 19. 22.
Ἐλευθεροῦμαι ἃ ὅν ἐν πάτρων, πῶς ἐμαυτὸν ἐδύ-
λωσα, ἢ καὶ πλείονας καρδίας, καὶ ἐν ῥήματι τοῖς
Ἰουδαίοις, ὡς Ἰουδαῖος, ἢ καὶ Ἰουδαῖος καρδίας τοῖς
Ἰσραὴλ, ὡς Ἰσραὴλ, ἢ καὶ Ἰσραὴλ καρδίας τοῖς
ἀνθρώποις, ὡς ἀνθρώπος, καὶ ὅν ἀνθρώ-
πος, ἀλλ' ἐν ἐμοί. Χειρῶν, ἢ καὶ καρδίας ἀνθρώ-
πων ἐν ῥήματι τοῖς ἀδελφοῖς ὡς ἀδελφῆς, ἢ καὶ ἀδελ-
φῆς καρδίας τοῖς πᾶσι γένεσι τῶ παύλα, ἢ καὶ
πάντας πᾶσι οἰσιν. Nec illud minus, quod Chry-
sippus habet in lib. de rhetoric. referente Plut. de
contradiç. Stoic. c. 1. ὅτι ἡγορούσαν καὶ πολυ-
τάλως τὸν σφῶν, ὡς καὶ τὸ πᾶσι ὄντι ἀγαθῷ
καὶ τῷ δέξῃ καὶ τῷ ὑγιαίν. cum tamen ipse secus
omnino censet. Quod Epictet. enchir. c. 16. de homi-
ne in mollitia luctuque agentis ob infortunium
aliquid, quod eidem obtigerit, μέχρι ὥστε λόγα μα-
κάρι συμπεφορῶν αὐτοῦ, καὶ ὅτι πᾶσι συνει-

συνδῆμι. περὶ τὸν ἑαυτοῦ, καὶ ἢ ὅτι συνει-
συνδῆμι. quem vide & ad l. 8. § 27. Idem & Senec.
epist. 5. Intus omnia dissimilia sunt: frons nostra po-
pulo conveniat. & ep. 103. Non abhorreat à publi-
cis moribus; nec hoc agat, ut quicquid non facit, damna-
re videatur. qui & idem, Lactantio insit. l. 3. c. 15.
referente, unde dispensationis hujusce usum Stoicis
frequentem satis familiarēque fuisse liquet. Facit,
inquit, sapiens, et quā non probabit, ut etiam ad ma-
jora transitum inveniat: nec relinquit bonos mores,
sed tempore se aptabit: ut quibus alii utuntur in glo-
riam aut voluptatem, utatur agenda rei causā. &
ut quālate pateat, auctoribus illis, dispensatio ista
videatur; Omnia, inquit, quā luxuriosi faciunt, quāque
imperitii, facit et sapiens, sed non eodem modo,
eademque proposito. Horum itaque exemplo dogmatē;
Fabiū insit. l. 12. c. 1. cavilarum minus hone-
starum defensionem in oratoribus excusat. Nē hoc
quidem, inquit, est nudum intuentium, qualem cavillam
vir bonus, sed etiam gare, et quā mente defendat.
ac primum concedant mihi omnes oportet, quod Stoico-
rum quoque aspernari consuevit, facturum aliquando
virum bonum, ut mendacium dicat. et quidem non-
nunquam levioribus causis; ut in pueris aegrotantibus
militatis eorum gratiā multa fingimus; multa non
facturi promittimus; nedum si ab homine occidendo
grassator averteendus sit, aut hostis pro salute patriæ
fallendus, ut hoc, quod aliis in servis quoque reprehen-
dendum est, sit aliis in ipso sapiente laudandum. qui
& concludit, licere quandoque uti arte dicendi, bonā
quidem, sed quā malis artibus simillima sit. Certe
quod mendacium quandoque diciturum virum bonum
sapientēque ex Stoicorum sententia, affirmavit, id
dilectē Stobæus tom. 1. l. 2. tit. 4. § 8. λέγουσι
καὶ ἰδίως τὸν σφῶν. — τὸ σφῶν ἰδίως πο-
τὶ συγχέοντες τὰ καὶ αὐτὸν καὶ πολλὰς πράξεις,
καὶ πράξεις καὶ ἀνθρώπων, καὶ καὶ τὴν τὸν συμ-
πεφορῶν περὶ τὸν σφῶν, καὶ καὶ ἄλλας διανομίας τῶ
βίῳ πολλὰς. Vide ad l. 4. § 49. Plura istiusmodi
adjici poterant: sed ista suffecerint ad Marci men-
tem explicandam. vide & l. 4. § 19.

Πολλὰ δὲ περὶ τὸν καὶ De alienis factis
non est temerè pronuntiandum. Gregor. Naz. περὶ
εὐταξίας. Πολλὰ δὲ φαίνεται καὶ παθεῖν ὅτιν ἄλλα
ἐκταξίαντα διατάσσεται.

Ἀρεταῖς ὁ ἀνθρώπῃ βίῳ] punitio minus.
Senec. ep. 49. vide l. 5. § 24.

Ματ' ὅλῃον πάντες ἐξαναδύμῃ] quod l. 7. §
21. κατ' ὅλῃον ἀμρότῃον περὶ τῆς. vide l. 4.
§ 3. & 48. ἐκτίτῃον. In eandem ferè cum Mar-
co sententiam Euripid. Supplic.

— ὁ ταλαίπερος βροτῶν,

Τί κατὰ λόγους, καὶ κατ' ἄλλων ὅπως

Τίδῃς; πᾶσι δ' ἄλλα λήσαντες πόνον,

Ἀπὸ φυλάσσει, ἡσυχίᾳ μὲν πούχον

Σιωπῇ καὶ χεῖμα τῷ βίῳ τῶν ὅτιν καὶ κατὰ

C c

En

"Οι μοι, τὸ αὐτὸ νοσήντι θυμῷδε κακόν"

Hec, fateor, huic q̄ agrosat irasci, malum est.

Senec. de constant. sap. c. 13. Qū phrenetico medicus irascitur: q̄s febricitans, & frigida prohibita maledicta in malam partem accipit? hunc affectum adversus omnes habet sapiens; q̄m adversus egros suos medicus: q̄orum nec obsœna, si remedio egent, contrariare, nec reliquias & effusa intueri dedignatur, nec per furorem savientium excipere convicia. scit sapiens, omnes hos, q̄ rogati purpuratq̄ incidunt, valentes coloratq̄que, malè sanos esset q̄os non aliter videt, q̄am egros intemperantes. Itaq̄ ne succenses quidem, si q̄id in morbo petulantius ausi sunt adversus medicum. vide Aug. ad lib. 7. § 22.

Μελαδιδάσκω] vide lib. 5. § 20. & lib. 9. § 11. Δείξον τῷ παύλῳ κ̄ ὅλῃ, πῶς ἀφίσταται ἵψ̄ ἀμαρτημάτων. Epictet. l. 1. c. 18.

Εὐχολῶν] Vacans huic rei. Xyl. imò, placide, imperturbate se habens. Epictet. lib. 3. c. 2. Εὐχολῶν, ἡσυχίας ἀγω. & c. 9. εὐχολῶν ἢ σεμνῶν. τὰ μὲν ἢ διάνοια. Marcus ipse lib. 4. § 19. εὐχολῶτερος κ̄ ἀταραχύτερος ἔσται. vide & lib. 12. § 2.

Πρὸς ἄλλο περιέλαβον] πρὸς σωματικῶν. lib. 2. § 1.

Οὐ μὴ βλαβῶ] vide lib. 2. § 1. & lib. 10. § 33.

Σὺ ὃ βλάπτῃ] vide l. 9 § 4.

Εὐαχρῶς] efficaciter Cal. aperte. Xyl. ap̄d, scitè, dextèrè, affabèr, malim. Lucian. ὑποδάλλον τῷ δακτύλῳ εὐαφῶς. scitè digitos subficere. tractum à praxi Chirurgica; in q̄a multum refert, q̄a manu vulnera colligenda, vel ossa restituenda, tractentur. Pindat. Pyth. 4. Χρὰ μαλακῶν χεῖρῶν περὶ βλάλλοντα πρῶμαι ἑλκεῖ ἀμυνομένην. Ab eadem arte tractum est, & Apostoli illud ad Galat. c. 6. v. 1. ubi de fratre in peccatum prolapsio, καταρτίζετε τὸν τοῦτον ἐν πεινῇ καὶ ταπεινότητι. est enim τὸ καταρτίζειν (q̄d & Beza & Strigelius adnotarunt) membrum luxatum reconcinnare, sive, loco suo reponere, & adaptando rursum componere. & καταρτισμὸς, μεταγωγὴ ἵψ̄ ὅσῳ ἐκ τῆς παρὰ φύσιν πύκν̄ς εἰς τὴν χρεῖαν φύσιν. Galen. respexit eodem & Plutarch. in Catone minore, ubi Catoni Stasylium juvenem nimis servidum & præcipitem, Apollinidi Stoico ac Demetrio Peripatetico curandum tradenti hæc verba tribuit: Τμήτερον ἔργον ὀδύνην τὸτον μαλακῶσαι, κ̄ καταρτίσαι πρὸς τὸ ευμενέειν. Siquidem, ut Gregor. in pastore lib. 2. c. 6. Sarpinugem deterritus frangitur, cùm fractura incavetè colligitur, ita gravius q̄ scissuram sentiat, si hanc immoderatius ligamenta cōstringent. & q̄d Rad. Ardens, orat. Dom. post Trin. 6. Mansueti correctio peccatores emendat, intemperantes etiam emendandos perturbat. Certè, q̄d Seneca de clement. l. 1. c. 17. Nullum animal est morosus, nullum majori arte tractandum, q̄am homo.

Οὐδὲ μάλιστα αὐτὸ ποιῶν, ἵδ' ὅσα σωματικὰ λαστῶ] Porphy. de abstinent. ab animal. lib. 3. Τὰ ὃ σωματικὰ λαστῶ ὅπως παρὶ τὸ δίκαιον τὸ πρὸς ἀλλήλα, πρὸς ἀνθρώποις, ὅτε αὐτὸ μυμηθῶν ἐκείνῳ, ὅτε ὃ κ̄ μιμηθῶν, κ̄ ἵψ̄ ὁμιλῶν.

Μὴτε ὀνειδιστῶς] vide lib. 1. § 10. De Euphrate Philosopho, Plin. min. lib. 1. ep. 10. Insestant visia, non homines. nec castigat errantes, sed emendat. Senec. de clement. lib. 1. c. 17. Agas princeps curam, non tantam salutis, sed & honestatis. Et Augustin. epist. 159. Sic succense iniquitati, ut consilere memineris humanitati. vide & lib. 5. § 22. & supr. § 13.

Ἀδύκτων τῷ ψυχῇ] atq̄ ita ne cor morderetur. Xyl. citra sermonis asperitatem. Cal. δάμνω τῷ ψυχῷ, τῷ καρδίᾳ, τὸν θυμὸν, dicunt Graeci, q̄d morderè & pungere cor alicui, id est, angere, dīvexare, cruciare, Latini. & δάμνωδ' τὸν θυμὸν, ἢ τῷ καρδίᾳ, corde morderi. i. e. angē, cruciari. Syncl. de regno. "Οι ὃ ἔτιος δεῖα ἀστυφῶς ἔχουσιν, ὅτε, ἵδ' ὅσῳ αὐτοῖς ἀποχρησθῶν, εἰ πρὸς εὐχρηστοῖς μὴ πάντα ἐκ πάντων ἐπινοῶν τὰ βασιλείας κ̄ βασιλίας, ἀλλ' ἐπὶ παροῖσι, κ̄ λυποῖσιν ἀνατρίνονται, κ̄ ἀπειλοῖσι δὴ ἑαδὲ τῷ καρδίᾳ, ἐκ ἐκ χεῖρ̄ μόνον, ἀλλὰ κ̄ μίσῳ, ἢ ἀπὸ ἀπολήσει. Idemq̄ de caluitie, μίσῳ αὐτῷ δὲ δόγματι τῷ καρδίᾳ. Liban. orat. de pact. ἢ δὲ δόγματι ἀπὸ πρῶτον πρὸς τῷ καρδίᾳ, εἰ ὃ χυδῶς μαδῶντις, οἰμῶν ἐπὶ τῇ γέννησι. Aristoph. Αἰδωτά.

Ὅσα δὲ δόγματα τῷ ἑαυτοῦ καρδίᾳ.

Et in Nubib. — ἔμῳς ὃ τὸν θυμὸν δακνόν. Indè θυμοδακτῶς, q̄d cor morderet. Julian. orat. 2. Ποταπὸν ὃ χεῖμα λοιδορεῖ; ὡς θυμοδακτῶς ἀληθῶς, κ̄ ἀμύνησιν ψυχῇ μάλλον, ἢ σιδήρεος χεῖρας. Sed & δάμνω & δάμνωδ' & morderè, ac morderi, iidem simpliciter dicunt. Evrip. Thest.

Μὴ μοι νεαρὸν σπασμὸν μάλλον δάκω.

Plus de Stoic. contradiç. c. 9. Καὶ τοι πικρὸς ἐκ τῆς γνῆς τίττω κ̄ Πλάτωνα κ̄ τὸν ἄλλῳ τῷ χρυσοῖσι δάκωσι. Cic. ad Attic. lib. 13. ep. 12. Valde me momorderans epistola tua: eadem tamen sanaverunt. Flacc. l. 1. ep. 16.

— Morderat opprobriis falsis

Terent. eunuch. 3. 2.

— Par pari referto, q̄d cum morderat.

Silion. lib. 5. ep. 8. vel pupugisse versu gemello, vel mordisse disticho. q̄i & ibidem, piperatam satundiam, pro mordaci dixit. & lib. 8. ep. 11. epigrammata piperata. 1. e. mordacia, ut exponit ipse, q̄z melleis opponit: Hieronymum imitatus, q̄i in epist. ad Evitoch. ut te aliquid & piperis morderat. sed & acetum mordax, eadem mente Pers. sat. 1. Indè δάκνω δόξω, morderat oratio. Plutarch. de amic. & adul. λόγῳ δάκνω κ̄ παρρησία κ̄ δόξα. ἵδ' ὅσα κ̄ δάκνω. Item δόγμα, δόξω, δόξω. Idem sympos. lib. 2. c. 1. Δόγμα πρὸς αὐτῷ.

τῶ σκόμματι. & μοχ: τὰ σκόμματα μάλλον δι-
κνύει, καὶ δὲ τὰ παρηγορητικὰ βέλεια, πλείονα
χρῆνον ἐμβόλια, καὶ λυπεῖ τὸν σκαρδάντα. ita
enim rescribendum pro eo quod μέλη sensu nullo co-
dices exhibent. Idem de amic. c. adul. ἐλέγχω καὶ
λόγῳ δυνάμει ἐμποῶν καὶ μετανοῶν. & in Lycurg.
Αἱ δὲ πεινῶν καὶ σκαμμάτων δύνει, ἔδν ἀμ-
βλυτέρει ἤν μὲν σπείνις νειστημάτων. Alia, nec
pauca, suppeditabit Hadr. Junius cent. 2. adag. 58.
Inde ἀνκτῶ, morsu immuni; q; oratione, sive
sermone ejusmodi mordaci perstrictus non est. Ev-
nar. in Liban. ἔδεις ἤν συλλεγμένων Λεσβίων, καὶ
συνοσίαις ἀξιοδίντων ἀπῆλθεν ἀνκτῶ. nemo
omnium q; Libanii alleci & in familiaritatem ac-
cepti fuerunt, abiit a morsu immuni. ita legunt
veruntque, cum Hadr. Junius, tum & Fed. Mo-
rellius. sed vera lectio, ἀνκτῶ, non ἀνκτῶ.
segetia firmant. ἀλλὰ τῶν ἡδὲ ἐνδὺς δίδος πρὸς
ἡν ἄγνωστο &c. sed sciam, qd esset indole, diagnosce-
batur. Verum inde ἀνκτῶς apud Plur. in Pomp.
ubi Flora narrasse dicitur, ὅς ἐκ τῷ ἐκείνῳ σωμα-
καταπαιγνύμενος ἀνκτῶς ἐπελθεῖν. nunquam quivisse
se a Pompeji consuetudine sine morsu aliquo discede-
re. h. e. ut non aculeum quasi aliquem in animo
residuum perentificeret. quomodo Periclis dictio ita
avdientium animos affectu perhibetur ὅς τὸ κί-
στρον ἐγκυαλυσέν, ut Eypolis Tribubus. Cate-
rum hoc loco ego, qid ἀνκτῶς τῇ ψυχῇ velit,
non satis assequor. malim ἀνκτῶ τῇ ψυχῇ. nec de
reprehensi, sed de reprehendentis animo acceperim.
ita vel redarguat, vel admonet, ut animi injuriæ
illatz apprehensione attracti & exulcerati indicium
præ se ferat. hoc est enim quod postea de succensente
dicit, πύρονται, vulneratus est, vulnus accepit. Quo-
quam potest & ἀνκτῶ τῇ ψυχῇ exponi, animo non
mordaci. quomodo Diolcoridi l. i. c. 28. ἐλαίον ἀν-
κτῶν dicitur, i. e. quod non mordet, ut Plin. l. 23.
c. 4. & Plutarch. de adulas. τίλῃ δὲ συνῆλθε τοῖς ἡδ-
ναῖς, καὶ τὸ σπῆδος χάριν, ἀκρίστον αἰεὶ καὶ ἀνκτῶν
ἐμύλλαν ὑπονοῖν. ἀνκτῶν ἐμύλλαν dicit, qz nihil
mordax habeat. verum prius illud arridet magis.

Μὴδ' ὅς ἐν ὄφλῃ] neve otio abusi videar. Xyl.
forsan, qia prius ἐν ὄφλῃ dixerat. Ego simpliciter
malim, tanquam in schola, hoc est, vel ὡς παιδαγωγ-
ός πρὸς, paedagogi ejusdem causâ fieri assolent orati-
uncula. hoc est enim quod sequitur, μὴδ' ἵνα ἄλ-
λοι πειρασὶς θαυμάσιος. & supra § 13. ὅς ὀπ-
ιδευώμενος. vide ad l. i. § 16. σχολαστικός. quasi
exercitationis causâ. Caf. Ambros. offic. lib. 3. c.
16. objurgat, non jactantia studio, sed affectu cha-
ritatis. quod Marcus hic οὐλοῦσθαι. Talia autem,
qalia Marcus hic notat, Seneca scripta Cajus Ca-

sar esse volebat. cum commissiones metas esse dice-
ret, referente Svetonio, l. 4. c. 53. i. e. λόγος περὶ
τὰς ὀπιδείξεις καὶ ἀγῶνας γυμνασμάτων, ut ex Ho-
crate in eum locum clariss. Calavb. vel etiam αὐτο-
λεξεί, ἀγωνισμάτων. uti idem ex Thucyd. l. 1. &
Aristot. Poet. c. 9. sed & Polybio; cujus avreum
dictum dignissimumque quod ubique, non ibi tantum,
legatur (ejusdem habes ὅς μακρότερον elogium)
illud l. 3. ἐ codicibus Polybianis a vitio typpothe-
tarum incuriâ contracto sic repurgatum. Ἰστέος δὲ
ἐν ὄφλῃ πρὸς τὸ διὰ τί, καὶ πῶς, καὶ τίνῃ χάριν
ἐπείχων, καὶ τὸ περὶ χάριν πότρεα εὐλογοῦν ἐκ τῶ
τῶν, καὶ τὸ καταλειπόμενον αὐτῶν, ἀγῶνισμα μὲν,
μύθημα δὲ ἵστανται. Quod Plinius l. 7. epist. 17.
Historia non ostentationi, sed fidei veritatisque com-
ponitur. Nec multo secius Fabius, l. 10. c. 1. in
viri clarissimi commentariis fœdè depravatus To-
mum opus historia, non ad injusitum rei pugnantie
presentem, sed ad memoriam posteritatis & ingenti
fama componitur.

Ἄλλ' ἦτοι περὶ ἄνθρωπον] quod Christus Marth.
c. 28. v. 15. ὁ πῦρ, καὶ ἑλεγχον αὐτὸν μετὰ τοῦ σε
καὶ αὐτὸ μόνον. Socrates in mensa cum familiaria
quendam vehementius paulo increpauisset, Plato, ἐκ
ἀμεινον ἢ ἰδία ταῦτα λελέχθαι, ἄνθρωπον, inqir,
hæc privatis dicta, præstiterat? cui ille vicissim,
Σὺ δὲ ἐκ ἀμεινον ἀνθρώπων, ἰδία περὶ ἐμοὶ ταῦ-
τα εἰπὼν, Ἄνθρωπον & a te mihi privatis hoc dictum
præstiterat? deesse autem videtur disjunctionis mem-
brum alterum, si recepta lectio admittatur, vel se-
litem convenias, vel uti solas advertas, (aut ejusmodi
gippiam) etiam si plures adstiterint, sed ut cum solo
ita loqui debes. Xyl. acsi esset, ἀλλ' ὅς περὶ μόνον,
sive, ἀλλ' ἔτοις ὅς περὶ μόνον. disjunctivæ certè
rationem nullam habuit: sed nec Caf. q; venit, sed
ita semper uti solas consuevit. ἀλλ' αἰεὶ τοι. quod mihi
valde comprobatur. Optimè Plur. de amic. c. a-
dul. Δεῖ δὲ, ὅς νοσημάτων ἐκ ἐνσταντῶν, τῆς ἀ-
μύθειας τίλῃ νειστησὶν καὶ ἀποκάλυψιν ἀπορήτων ἱδ-
κα, καὶ μὴ παρηγορητικῶν, μὴδ' ὀπιδευτικῶν, μὴδ'
μαρτυρῶν καὶ διαταῖς σωματικῶν καὶ ἰδὲ φιλικῶν, ἀλλὰ
σοφιστικῶν, ἀλλοτρίων ἐνδομυμῆν ἐν ὄφλῃ, καλ-
λωπὸς ὀφείδον περὶ τὸν παρὸντα, αἰετὶ δὲ χειρὸς
γῆρας ἐν τοῖς διαιτητοῖς ἰατροῖς περὶ ἐν ὄφλῃ
ἐλαί.

Ὡς παρὰ τῶν Μουσῶν] qia pro numero Musæ-
rum, monita sunt. vide Plur. Sympos. l. 9. c. 14.
de numero Musarum.

Ἀρξάει ποτὶ ἄνθρωπον] humanitatem cola-
mus, dum inter homines sumus. Senec. de ira l. 3.
c. 43. videl. 7. § 22. & l. 10. § 8.

Τὸ καλῶν] quod l. 4. § 31. μήτε πύρονται,
μήτε δύνει. De Antonio Niceph. Callist. l. 8.
c. 40. Πάσι δ' ἐν κατὰ τοῦτον αὐτῶν παρὶχων,
ἐπιμέλετο μήτ' ἀγῶν καὶ κάλας ἱδὲ δεικνῆν, μήτε
περὶ τὸν ἐξ ἀγῶν τὸ διὰ πάντων ἡμαρτῶν, καὶ
ἱδ.

δὲν ἀν καλῶς πείθεσθαι. Idior. Pel. l. 3. epist. 121.
 "Ὅτι δὲ δὲ μὴ ἢ βαρὺ κομῶν φθέρει καὶ ῥάδιον
 πῶς ἢ μόνον τυχεῖν, μικρὸν δὲν ἔχει" ἔτω καὶ πι-
 el τὰ παρηγορητικὰ καὶ μὴ, λογιστὸν δὲ μὴ γὰρ ἔ-
 ἔω ἀφελήσῃ, ἀλλὰ τὰ ὑβρίσῃ γίνονται μόνον· οἱ
 γὰρ τοὺς καλῶς, καὶ τὰ μὴ σεβόντα ἐγκόμια ὑ-
 φάινει· οἱ δὲ μέγας ἀέλω γράφοι, ἔτε ὑβρι-
 ζουσιν, ἔτε διαπύουσιν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν τῇ παρρη-
 σίᾳ πλὴν αἰδοῦ καὶ τῇ ἐπισημοσύνῃ πλὴν σεβόμεναι,
 ἔτω ἐπὶ τὸ ἱατρικὸν τοῦ αὐτοῦ ἀγνοῦντας ἐ-
 χόντων.

Τὸ φῶλον καὶ ἡμερον, αἰσῶν ἀνθρωπικῶτερον, ἔ-
 τω καὶ ἀρρενικώτερον] Nalso, art. l. 3.

Candida pax homines, trux decet ira seras.
 & trist. l. 3. eleg. 5.

Quo q̄q̄ est maior, magis est placabilis iras;
 Et faciles motus mens generosa capis.

"Ὅτι πρὸς τὴν ἡλικίαν ἀδινεῖς, ἔτω καὶ ἡ ὀργὴ] Iram
 dolorēque copulat. ἡ γὰρ ὀργὴ καὶ λύπης· καὶ ὁ ὀρ-
 γισμὸς καὶ πᾶς λύπηται. Aristot. rhet. l. 2. c. 4.
 Utinamque fatis imbecillitatis indicium. Itā & Se-
 nec. de ira l. 1. c. 16. tantum abest à magnitudine
 animi ira, quantum à fortitudine audacia, à fiducia
 insolentia, ab austeritate tristitia, à severitate cru-
 delitas. mihi videtur veteris ἔρ infelicitis animi im-
 becillitatis sibi conscii, saepe indolescere. ut exulce-
 rata & agra corpora ad istius levissimos gemitus itā
 muliebre maxime & puerile vitium est. at incidit
 & in viros. nam viri quoque puerilia ad muliebria in-
 genia sunt. &, de vit. beat. c. 3. omnis ex infirmi-
 tate feritas est. Menander apud Stob. tom. 2. tit. 30.

Τὸ δ' ἐξ ὀδυμῶν τῆτο καὶ λίαν πικρὸν,
 Δέημι δὲν εὐδὲς πᾶσι μικρὸν ὑλάει.
 Irasque prompta amarulentique indoles
 Indicium infirmi peioris cunctis facis.
 Musonius apud Stob. Μικρὸν ὑλὸν γὰρ τὸ ἀνα-
 λείν καὶ ἐμπέπειν καὶ πρὸς τὸ τοιούτων, Juvenal. sat.
 13. — minui

Semper & infirmi est animi exiguae volūptas,
 Ultio. continuo sic collige, quod vindictā
 Nemo magis gaudet quam femina. —

Ammianus bist. l. 27. c. 6. Iram deficiunt esse ul-
 cius animi, nasci ex mentis mollitie consuetudine, id as-
 serente argumento probabili, quod iracundiores sunt
 incolumibus languidi, & famina maribus, & iu-
 venilibus senes, & felicibus erumnosi. Aristot. rhetor.
 l. 2. c. 2. Κομῶντες, παρρησιαί, ἐρωδίες, διαφύλλες,
 ὁλως ἐπιθυμῶντες, καὶ μὴ ὑποδύοντες, ἐργάτοι εἰσι καὶ
 εὐπαρρημοντοί Plut. de ira. c. 10. ὅτι γὰρ οἱ δὲ καὶ με-
 γάλους δὲν ἐν σαρπὶ πλεονεξίᾳ πᾶσι, ἔτω ἐν ταῖς
 μαλακωτάταις ὑλάει καὶ ὁ πόθος τὸ * λυπῶσαι * [λυ-
 πῶσαι] ἐπὶ πόθος ἐκφέρει μὴ ὅσα θυμὸν ἀπὸ μείζονος
 ἀδινείας. διδ. καὶ γυναικὸς ἀνδρῶν ὀργισσόμεναι, καὶ
 ποσὺν ὑπερβόωντων, καὶ χροῖτες ἀμαλῶντων, καὶ
 κακῶς περὶ πόθος εὐπαρρημοντοί. ἔτω ἐν τῇ λυπῶ-
 σῃ μάλιστα τῆς λύπης καὶ πάθος ἐπὶ σαρπὶ μά-

λιστα δὲ ἀδινεῖαν ὁ θυμὸς, ὅτι νδύειν, ὅτι πρὸς εἰ-
 πῃ, τῆς λύπης ὁλοκῆς, ἀλλὰ ἐπιπύμασι καὶ ἀπὸ
 σμασιν ἐν ταῖς ἀμυληταῖς ὁρμαῖς σφοδρότερον ἐξ-
 νισταμῶν. quod autem dicit ὅτι πρὸς εἰπῃ, Platonem
 tangit, qui sicut Plutarch. idem, de virt. mor. refert,
 τὸν πρὸς τῆς λύπης τὸν θυμὸν σεβόμενον.

Ἀδινεῖς] τὸ γὰρ ἀδινεῖς εὐπαρρημοντοί. Theophr.
 de caus. plant. l. 4. c. 6. non ἀπαρρημοντοί, ut codi-
 ces vulgati, etiam Heinsii editio, exhibent. sic
 enim ipse lib. eodem c. 13. τὰ γὰρ ἀδινεῖς εὐπαρ-
 ρημοντοί [αἱ] εὐπαρρημοντοί. & rursus c. 14. τὸ ἀδινεῖς
 παρρημοντοί.

Ἀμυλῶντες γὰρ τῆτο καὶ ἐν σαρπὶ πλεονεξίᾳ] Uterque
 vulnus accepit & herbam porrexit. Xyl. optimē. sive,
 manus dedit, & visus est uterque, & qui irascitur, &
 qui dolet. Dio Prus. orat. 16. Ἀλλὰ διαβολὰς ἰσχυ-
 ρῆς δὲ καὶ καλῆς, μάλιστα μὲν ἀπὸ τῆς καὶ πρὸς μὲν
 εἰκόνης· εἰ γὰρ καὶ πρὸς τῆς, μὲν δὲ καὶ τῇ τυχόν-
 τῃ πρηνεστέροις. ubi in membro posteriori, de-
 sectus subesse videtur, & supplendus hoc modis, εἰ γὰρ
 [μὴ,] καὶ γὰρ ἢ &c. negativa iterata librarium vel
 oscitantem, vel festinantem fecellit. Liban. in vita
 sua: ἐπὶ τῇ καὶ αὐτὸν δὲ καὶ τῇ τυχόντῃ καὶ σαρπὶ
 μὲν. ἔτω ἐν ἐπὶ τῇ τυχόντῃ.

Παρὰ τῇ μνηστῆρ] à duce sive praefide Musarum.
 quia decimum addiderat. at quis iste Marco Mu-
 sarum ductor? M. Casar. Herculem vult. Hercu-
 lem certe Evmenius in oratione de scholis instau-
 randis, Musagetes, hoc est, comitem ducemque Mu-
 sarum esse, accepisse ait Fulvium illum nobiliorem;
 qui adem Herculis Musarum in circo Flaminio ex pe-
 cunia Censoria fecit, cum in Gracia esset imperator.
 Qin & Sueton. l. 2. c. 29. Ἐδὲν Herculis Musarum
 à Marcio Philippo sub Augusto extructa me-
 minit. Nam quod Hercules & Musarum, legebatur,
 H. Casar. bonis, codicum veterum fidem securus,
 copulativam sustulit. namque Plut. in quest. Rom.
 communem fuisse aram quandam Herculis ac Musarum
 apud Romanos, est auctor, instituta cavillat, ex
 40 Juba traditione, fuisse, quod Evandrum literas Her-
 cules docuisset. Ceterum Evmenius idem, Hercu-
 lem Musarum tutorem potius & defensorem, quam
 ductorem & praecentorem habitum invenit, cum sub-
 jicit, Camenarum signa novem sub tutela nominis
 fortissimi ab eodem Fulvio consecrata, quod mutua ope-
 ris praemissaeque juxta ornataque significaret, Musarum
 quietem defensione Herculis, & virtutem Herculis vo-
 ce Musarum. De hoc Herculis Musarum, an Herculis
 Musarumque templo, Nalso art. l. 3.

Nec rubor est misisse palam: venire videmus
 Herculem ante oculos virginumque chorum.
 & Fastor. l. 6. extremo.

Dicite Pierides, quis vos addixerit isti,

Cui dedit invicta viro noverca manus.

Sic ego, sic Clito: chari monumenta Philippi
 Afficere, unde trahit Martia casta genus. &c.

Ἀρεταὶ αὐτῆς φύσει] ista enim omnia sunt humanitati, adeoque humanæ ipsi naturæ repugnantia.

Καὶ ἀλείπει καὶ τότε τὴν αὐτῷ χάριν] itaque lapidatam vivit. ut *supr.* § 9. certe enim stationem suam deserit, cum spiritibus illis desertoribus, Judæ, v. 6. q̄i non per omnia divinæ sponte se subicit voluntati. vide *lib.* 10. § 25.

Περὶ ἐστὶν αὐτῷ καὶ θεοσιβέναι κατεσθιάσαι] non ad justitiam magis, inquit, q̄am ad pietatem conditus est homo; imò ad istam etiam multo magis. vide Pavlum apud Luc. in *Act.* c. 17. v. 26, 27.

Τὴν κοινοφανείαν] κοινοφανεία (sicut *lib.* 1. § 16. κοινονομοσύνη) vocabulum, quod havi temere alibi reperias, affectionem illam designans propriè, q̄a q̄is est κοινοφανεία, ut Aristot. *ethic.* *lib.* 4. c. 1. sive ἐμμετρίδι καὶ κοινότητι, ut Pavl. *ad Tim. ep.* 1. c. 6. v. 58. Communicare ac largiri sua proclivis. Verum Marco istic passivitatē significatū magis obtinet, affectumq̄e cum denotat, q̄o promptus q̄is est ad communem factorum legem subeundam, eaq̄e omnia æquo animo perpetuenda, q̄z ad universi rationes conducere videbuntur. vide *supr.* § 13.

Προσβύτις καὶ ἀρετοπεργαμύτων] antiquior, inquit, justitia ipsa est pietas & θεοσιβέναι. vide *lib.* 30. quomodo ergo antiquissima omnium justitia, ex q̄a reliq̄z virtutes universæ procedunt? *supr.* § 10. Verum ibi justitiam latiori sensu accepit, promittit eam virtutem designat, q̄a suum cuiq̄e, sive Deo, sive homini, tribuitur; istic strictiore, q̄a homini quod est suum elargitur, & pietati, q̄z erga Deum est, ἀποδοσθέν. utriusq̄e vocabuli hujus usus & significatis creberrima in sacris etiam codicibus occurrunt exempla. Vide *ad lib.* 22. § 2.

§ 21. Ὡς, καὶ εἰς, καὶ ὁ αὐτὸς ὅτιν αἰετὶ τῷ βίῳ σκοπὸς] Calaub. *ad Petr.* *sat.* 3. v. 60.

Est aliquid quod tendit?

ἔχει πρὸς τοὺς αἰετὶ τῷ βίῳ σκοπὸν, finis ille ultimus est scopus ad quem tota vitā collineandum singula vero actiones instar sagittarum sunt, q̄as eodem jacimus. Philo de sacrific. Cajus & Abel. Σκοπὸν αὐτὸν τὸ κεφάλαιον, βίβλιν δὲ εἰσὶν ἡ καταστάσις. id intellige sequentia Perfiti verba;

— & in quod diriguntur.

Ἀπὸ τῶν τῶν singula facta & dicta sagittæ assimilaveris q̄am arcui. Virgil. in culice

— hic mittis, & omnes

Dirigit hic sensus, —

Vide *ad lib.* 2. § 16. & *lib.* 10. § 37. Collinandi autem verbum, q̄o est usus ille, rei de q̄a agitur, eximie competere videtur. oportet enim omnes vitæ totius actiones in fine unico ultimò concurrere, quemadmodum lineæ undiq̄e à circuli peripheria profectæ in centro desinunt ac conve-

niunt universæ. Marcus alter, Bremia, non Imperator, ἐν τῇ συμβολῇ, ἕνα σκοπὸν ἐρεῖλαι καὶ ἔχειν ἐν παντὶ κατὰ τὴν καὶ περὶ ματι. Mirum interim quod Chrysippum Plutarchus asserit, plures fines sive scopos statuisse. quāquam, prout codices exhibent, Plutarchi hoc ipsius, non Chrysippi videatur. locum, quod restituiam, aliis repetam. sic itaq̄e legitur, de commun. notion. c. 20, & 21. Καὶ γὰρ ἄλλαν ἔνεκα τὴν αἰετὶ τῷ ἀνδρὶ ἐπιστολογίαν εἰς οὐκ ἴσότητος, πάντων ἀπὸ τῶν ἀρετῶν καὶ ἀδολφῶν οὐκείων αἰετὶ καὶ ἀδολφῶν ἀποδόντων παρὰ τὴν ἐννοίαν. ἐστὶ δὲ τὰν καὶ σκοπὸς ἀρετῶν τῷ βίῳ, καὶ μὴ πάντων ὅσα περὶ αὐτῶν ἐστὶν πρὸς τὴν ἀναφορὴν ubi pro ἀποδόντων legendum, vel ἀποδόντων, nulli aut rei aut dogmati suo an alieno parentem; vel cum Turnebo ἀποδόντων, à rebus omnibus dogmatibusq̄e, cum suis, tum alienis, dissensionem, sive dissidentem. tum periodi consummata regula ibidem figenda, ut illa παρὰ τὴν ἐννοίαν δὲ, novam periochen ordiantur. alioq̄i quod tanquam absurdum & à notione communi alienum notat, & Chrysippo appingit Plutarchus, Plutarchus ipse dixerit.

Οὗτος εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δὲ ὅλα τῷ βίῳ ἔδωκεν] Senec. *epist.* 20. Vitium est hac vitæ diversitas, & signum vacillantis animi, ac nondum habitis tenorem suum. Etiamnum dicam unde sit ista inconstantia, & dissimilitudo rerum consiliorumq̄e. nemo proponit sibi quid velit; nec si proposuit, pœ severat in eo, sed transilit; nec tantum mutat, sed redit, & in ea q̄a deseruit & damnavit, revolvitur.

Τὸν σκοπὸν δὲ τὸν κοινοφανείαν] vide *lib.* 5. § 8, 16. & *lib.* 9. § 23.

Ἀεὶ ὁ αὐτὸς] vide *ad lib.* 1. § 8, 16. Τὸ αἰετὸν. & *infr.* § 17. Elizabethæ nostræ, piz ac beatæ beandæq̄e æternum memoriz, notum est nobile ac tantā dignissimum heroinæ elogium, Semper eadem.

§ 22. Τὸν μὴ, τὸν ὁρενδὸν καὶ τὸν κατοικίδιον] Fabulam Æsopicam de mure urbano ad agrestem aliquando excurrente, & illo vicissim in urbem divertente, habes ab Horatio festivissime descriptam, *serm.* 1. 2. *sat.* 6.

Καὶ τὴν ἰστορίαν] Allusit eodem & *lib.* 7. § 3. μινδίων ἐπὶ ἀποδόντων διαδρομῶν.

§ 23. Τὰ καὶ πολλὰ δόγματα λαμίας, πινδίων δόματα] Socrates certe apud Platonem in Critone multis ostendit, τὰ καὶ πολλὰ δόματα, esse nihili faciendā. Idem in Phædone, pleròq̄e τὸν δάνατον ποσειδῶν, ὅσων δὲ πῶδες τὰ μαρμαρίνη. & Epictetus eodem, opinor, respiciens, *disser.* *lib.* 2. c. 1. Οὐ γὰρ δάνατον, ἢ πινδίων ποσειδῶν, ἀλλὰ τὸ ποσειδῶν πινδίων ἢ δάνατον. — εἰς μὴ ἐν [ἢ] αἰετὶ μὴ τὸν δάνατον, τὴν ἐν μὴ αἰετὶ τὸ καὶ αὐτὸ δόγμα, τὴν ἀντιπαράστασιν, καὶ τὸ ἀποδείξαι, καὶ ἀποδορῶν. Ταῦτα δὲ ὁ Σωκράτης κα-

λαὸς πῶν μορμολύκεια ἐκάλει· ὥς γὰρ τοῖς παι-
δίοις τὰ περιωπεία φαίνεται θανά, καὶ φοβερά· δι'
ἀπειρίας, τοῦτ' ἐν π καὶ ἡμῖς πάροτρως περὶ τὰ
πράγματα, δι' ἑδὲν ἄλλο, ἢ ὁσπερ καὶ τὰ παι-
δία φέρεται μορμολύκειας· ἢ γὰρ ὅτι παιδὸν
ἀγνοία, ἀμαθία. θάνατος ἢ ὅτι μορμολύκειον.
Socrates itaque non plebis dogmata laetis larvisque
conferebat, sed idiotas eorumque dogmata puerilibus,
externa ista, quae illos terrere solent, larvis. Episte-
tus ipse pariter lib. 3. c. 21. ὅταν ἂν τις διὰ τῶ-
ν αὐτῶν ἐκφοβῆ, λέγει αὐτῷ, ὅτι παῖς, ἔστιν τὰ
παιδία· ἐκείνοις τὰ περιωπεία φοβερά, ὅτιν' ἐγὼ
δ' ἵδω, ὅτι ὁράματα ἔστιν, ὡς δὲν ἔχει.
vide ad l. 2. § 12.

§ 24. Λακεδαιμόνιοι τοῖς μὲν ἔξοις ἐν ταῖς
διαίταις ὑπὸ τῇ σκιά τῶν βέλτρων.] Scilicet pere-
grinis adventisque indulgebant ea Spartani, quae con-
cessa nolebant suis. Ideo, cum Chii quidam Spar-
tae aliquando agentes, dum à cena redeunt ebria-
ti, in Ephorio vomuissent, & in Ephorum sellis
etiam ventris onus deposuissent, comperto non cives
suos, sed Chios contumeliose illius avtores extitisse,
praconis ministerio publico denunciabant, τοῖς Χί-
οις ἐπιτάσσειν ἀσφαλῆναι. Chios sese, ut lasciviant,
permittere. Plut. in apoph. Lacon. Ceterum Aelian.
lib. 2. c. 15. pro Chii Clazomenios habet, &
sellas fuligine tinctas refert, edictumque ab Epho-
ris in haec verba; ἐξίστω Κλαζομενίους ἀρχαίων.
Clazomeniis licitum esto indecore se gerere. Adve-
nis itidem, qui ad ludos solennes spectandi gratia
Spartam convenierat, in umbra sedes collocabant;
quod suis quos ad duritiam omnem sustinendam ex-
ercitatos volebant, nequaquam permittebant. Verum
istud ævi inferioris fuisse videtur. siquidem primis
reipublice illius temporibus advenas minime ad-
mississe videtur. Plut. in insti. Lacon. Σερμαστ-
αὶ δ' εἰσπύρηντο, (de Lycurgo sermo habetur)
ὅπως οἱ παρεσθόντες μὴ διδασκαλοὶ καὶ πνέ-
ταις πάλαιος Σπάρτης. de Lacedemoniis interim
Tertull. apologet. c. 6. primos eos penulam ludis ex-
egitasse, ne vel hyeme voluptas impudica (quae in
teatris scilicet exercebatur) frigeret. Quod tamen riden-
do dixisse Tertullianum contendit Rigaltius.

§ 25. Τὸ Περδικκὰ δ' Σωκράτης.] De So-
crate Laert. l. 2. Τὸ φερόμενον δ' καὶ Ἀρχελαὸς τῷ
Μακεδόνι, καὶ Σκόπῳ τῷ Κερωνίῳ, καὶ Ευρυλόχῳ
τῷ Λακωνίῳ, μήτε χρήματα ποσούμενοι αὐ-
τοῖς, μήτε παρ' αὐτῶν ἀπαιτῶν. De Perdic-
ca nihil. Imò, quod de Perdicca Marcus, de Ar-
chelao Seneca, de benef. l. 5. c. 6. Archelaus rex
Socratem rogavit, ut ad se veniret: dixisse Socratem
traditur, Nolle se ad eum venire, à quo acciperet be-
neficia, cum reddere illi paria non posset. Verum
subjicit Seneca: Primum in istius potestate erat non
accipere, deinde ipse dare beneficium prior incipio-
bat. Veniebat enim rogatus, & id dabat quod utique

ille non erat Socrati redditurus. Etiamnum Arche-
laus daturus erat aurum & argentum; recepturus
contemptum auri & argenti. non poterat ergo Ar-
chelao referre Socrates gratiam? & quid tandem erat
accepturus, quantum dabat? &c.

§ 26. Ἐν τοῖς τ' Ἐφεσίων χειρῶν.] Quam
ista Ephesia scripta? aut litera etiam Ephesia? nam
Magicos nescio quos characteres, & vocabula barbara
sub hoc titulo etiam proverbio celebrata, discimus
ex Diogeniano in paramiarum collectaneis; Hesy-
chio; Svidā; Eustath. ad Iliad. π. Clemente Alex.
qi & Strom. l. 6. recenset & explicat: & lib. 1. ad
Dactylos Ideos avtores & inventores refert. Verum
nihil illis videtur cum praeceptis istiusmodi, quae ad
mores componendos spectant, commune fuisse. for-
san Marcus scripserat ἐν τοῖς τ' Ἐφεσίων, sive
τῷ Ἐπικύρῳ χειρῶν. Indè enim istiusmodi ali-
quid Seneca, uti mox videbitur, adducit. Et Epicu-
rum supra laudaverat Marcus ipse l. 9. § 41.

Σωκράτης Σπάρτης ἀπὸ τῶν παλαιῶν πρὸς τὸν
ἀρετῇ χρονομήτων.] Senec. epist. 11. Aliquis vir
bonus nobis eligendus esto, ac semper ante oculos ha-
bendus, ut sic tanquam illo spectante vivamus, &
omnia tanquam illo vidente faciamus. Hoc Epicurus
praecepit: custodem nobis & pedagogum dedit: nec
immerito magna pars peccatorum tollitur si peccaturis
testis assistat. aliquem habeat animus, quem ureatur,
cujus auctoritate etiam secretum suum sanctius so-
ciat. O felicem illum, qui non affectus tantum, sed
etiam cogitatus emendat! O felicem, qui sic aliquem
vereri potest, ut ad memoriam quoque ejus se componat
atque ordinet! qui sic aliquem vereri potest, citò erit
verendus. Elige igitur Catonem. si hic videtur tibi
nimis rigidus, elige remissioris animi virum, Lelium.
elige eum, cujus tibi placuit & vita & oratio: &
ipsius animum ante te ferens, & vultum illum sem-
per tibi ostende vel custodem, vel exemplum. opus est,
inquam, aliquo ad quem mores nostri se ipsi exigant.
nisi ad regulam, prava non corriges. Idem ep. 25.
Sic fac, inquit Epicurus, omnia, tanquam spectet Epi-
curus. Prodest sine dubio custodem sibi impositum, &
habere quem respicias, quem interesse cogitationibus
tuis iudices. hoc quidem longè magnificentius est, si
vivere, tanquam sub alicujus boni viri, ac semper prae-
sentis, oculis. sed ego etiam hoc contentus sum, ut
sic facias quacunque facis tanquam spectet aliquis. omnia
nobis mala solitudo persuadet. cum jam proscueris
tantum, ut sit tibi etiam tui reverentia, licebit dimitti-
tas pedagogum. Interim te aliquorum auctoritate
custodi. aut Cato ille sit aut Lelius, aut cujus inter-
ventu perditum quoque homines vitia supprimerent, dum
te efficit eum coram quo peccare non audeas. cum hoc
effeceris, & aliqua comperis apud te tui esse dignatio-
nem, incipiam tibi te permittere. Idem. epist. 102. Scias
magnum virorum, non minus praesentia esse utilem
memoriam. Gemina habet his Theodoric. d. 3.

extremæ, incertum, an paritati, tribuentem, de Telave nescio qo retulisse Æschinem, auctor est apud Athen. l. 9, Masurius in dialogo, cui id nominis indidit, ἰσαπὶς φορητοὶ καὶ ἡμῶν ἡμιστοβολίης κτλ. τὰς τελευτὰς μακρόν, κτλ. ἢ ἐξωσιμῶν. comodo de Socrate Marcus istuc.

Kal ὁ ἑῷαν ὁ Σωκράτης τοῖς ἐταίροις ἀνέ-
δυσεν] Socrati nimirum solenne fuit, festivo aliquo
commento eludere, qas alii zgrē ferebant, uxoris
sue in se admittas provocatites & protervias. Ejus-
modi enim fuerat, qod qzerenti qomodo Xanthippe
rixas & convicia sustinere posset, Kal οὐ μὲν χηρὸν
βοῶντων ἀνέχῃ qomodo tu, inquit, asferunt tuorum
βτερις: illōqze subijcitur, ac illi mihi ova pul-
lōqze parvius, regessit Socrates, οὐ ἡμῖν κίβητος.
Lact. l. 2. ubi cur gallinas Erasmus pro asferibus
substituerit, nescio. Nec abssimile, qod Euthydemo,
qem ad cōnam domum secum duxerat, indignanti,
qod illa per bilis æstium, post contumeliose dicta
non paves, mentem tandem evertisset, Πλεῖστον δὲ
ὁ ἀπορίων ὄρεσι περ ἐκείλῳ ταντὸ ὄντο ἐπείνουν·
ἡμῖν δὲ ἔκ ἡγανακτήσασθαι. Αἰσπετα, inquit, παρερ,
cūm apud te essentus, gallina qadam τυπολεῖς. idem
ipsum feceratis nec nos id molestē ferebamus. Habet
Plut. de irac. cohib. qz & geminum ferē qiddam de
Pittaco refert, lib. de tranquill. ejuldem avtem κομ-
μακτ. qippiam videtur fuisse, & qod istā occasi-
one protulerat. Socratem certē à Xanthippe pessimē
ac propacissimē habitum, moderatē ac æqumimiter
omnia tulisse, docent nos avtores havi pacci. Synes.
in Dione, ut ceteros taceam, Ἀυτὴ μὲν γὰρ ὁ Ζαν-
θίππη, σεύ τῆς ὀλερωείας, ὡς ἐχρητο Σωκράτης
ἀλλ' ὁδὲν ἐδωλυσεν Σωκράτης συνδυμῶνδς ἐν
καταστροφῇ μὲν.

§ 29. 'Εν τῷ ῥήματι. καὶ ἀναγνωσκόντων] Hieron. ad Paulin. de stud. sacr. liter. Tacce de grammaticis, rhetoricis, philosophis, geometris, dialecticis, musicis, astronomis, astrologis, medicis; ad minores artes veniam, quæ non tam lingua, quam manus administrantur: agricola, camentarii, fabri, metallorum lignorumque cafores, lanarii quoque et fullones, et ceteri qui variam suppellectilem et vilis opera fabricantur, absque doctore non possunt esse quod capiunt. Gregor. Naz. ad Episcopos, 150. Ταῦτα γὰρ οὐ δέσιν, διδασκάντες περὶ τῶν ἱερῶν μαθησάντες, καὶ ὅτι τὰ δόξα καὶ πηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ἀλλ' ὅτι ἄλλο τι ἔστι μικρόν καὶ οὐ μακρὸς ἀξίωσι. Idem in Apologet. 1. ἀλλ' ὅτι ἔξωθεν πικρὰ τῶν τοῖς πολλοῖς τὰ δόξα φιλοσοφούντων, ὅτι τὸ ἀρχὴν ἀναλαμβάνειν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου, ὅτι ἐξωστὴν νομομοιχεύειν τῆς φιλοσοφίας δεῖται, καὶ ῥέοντες εἰς ὄρεσις, ὡς καὶ ὅτι πᾶσι τῶν ἐκδημιωμένων τὸ ἀπετρατίσθαι, καὶ ἀπετρατὶ χαλὰς τὸ ἀνέμειν πηρήσασθαι τὸ πεσώδηται τὸ ἀνέμειν. εἰ γὰρ βέλαι, τραπέζῃ σφραγίσθαι τὰ ταξιστάσια, καὶ ταξιστάσια χαλὰς, τὸ τραπέζῃ σφραγίσθαι τὰ καὶ πηλίκαι πᾶσι τῶν ἀναγνωσκόντων ἐγγεγραμμέναι. Quid autem

de navis hâc dixit plenius exposuit oras. in Bafil.
ἐπιπὰν ὃ τὸν νηϊτῶν νόμον ἐς τὴν καὶ πάλιν παρ-
τησεν ἐγχερίδας τὴν αὐτὴν καθ' ἑαυτήν, καὶ οὕτως ἐπὶ
τῇ περὶ ἀναζήτησιν, καὶ περὶ τοῦ τὴν ἡμετέραν,
ἐστὶν ὅτι τῆς εὐκαρίας καθίζει, καὶ τὴν πολλὴν τυ-
φίδιόν δάλασαν, καὶ τὴν τῆς ἀέρας διόσει-
quam imaginem ab Aristophaneis in *Equis*. illis
mutatam censet Muret. var. lect. l. 18. c. 16. (qæ
tamen Comici incerti in *excerpsi* suis ex parte
Grotius exhibet)

Ἐρέτω χεῖνά τε ἔτα γινώξω, πρὶν παθεῖν αἰσὶς
ὀπχειρῆν·

Καὶ τὸ ἐπιβῆναι ἀποσταῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους
διαβῆναι

Καὶ τα κλέβοντες αὐτὸν αὐτὰς.

god de militibus, hanc multum abludit ab eo god
Evpolis in *Amick*;

Οὐκ ἐσωφρένησαι, ὁ πρεσβύτε, τὴν κατάρα σου
Τήνδε λαμβάνων ἄφρων, πρὶν καὶ μαθεῖν τὴν ἱπ-
πικὴν.

Huc pertinere & Antisthenis illud, qui Atheniensibus consuluit, *ἢ οὐκ ἴσμεν ἡμῶν*. quod nec Ambrosius Laërtii interpres, nec Erasmus in *apophthegmatum collectione* rite cepit. cum ille vertit, *afinos ut equos deligerent*; iste reddidit, *afinos aequos ad agriculturam deligerent*: cum potius dicendum esset, *ut afinos equos fieri decernerent*. i. e.ophilumate, sive decreto sancirent, ut asini fiant equi: quod cum illi *ἄλογον*, absurdum, & rationi contrari-

um esse dicere; regessit, Ἀλλὰ μὲν καὶ παρὰ τοὺς
 γίνονται παρ' ἡμῶν, καὶ δὲν μαδόντες, πόνον ὃ
 χρεῖσθονδίντες. Atque imperatores vestro solo suffra-
 gio fiunt, qui artis imperatoriae nihil quicquam didicerunt.
 q. d. tam decreto vestro possunt ex affinis equi, quàm
 ex imperitis hominibus imperatores fieri, verum
 non magis illi suffragiis suis id si sciscerent, efficere
 quibant ut imperatores homines istiusmodi existe-
 rent, etiam si imperatoris nomen eis decorarent, quàm
 perficere poterant, aut ut affinis eque, aut ut finia
 leo fieret, quod Gregor. Rom. 1. in regest. l. 1. ep. 5.
 esse serenissimus Dominus imperator fieri finiam le-
 onem iussit. Quod quidem provisione illius vocari potest,
 fieri autem leo non potest. Itaque scilicet Gregor. Naz.
 orat. à reditu, gem et Gregor. iube alter forsan lega-
 tas, τὸ γὰρ παρὰ τοὺς ἐν βασιλείᾳ γὰρ τοὺς ἀξιό-
 στω λόγους τὸ ἐν γράμμασι καὶ πρὸς γράμμασι, ὅταν
 καὶ πάλιν ἀποδίδωμαι τὸ ἐν γράμμασι, καὶ πάλιν
 αἰσθάνω λόγους τὸ πάλιν ἀποδίδωμαι. Poterat & pro
 finia canem dixisse; cùm, ut Epiphan. etiam har.
 97. 5-6. κατὰ κοινὸν ὄνομα λέων βαρὺ infregens
 inditur.

*Οὐ παρ' ὅλους ἀρξενος ἀπὸν ἀρχὴς] Nihil hoc
 axiomare apud omnes omne genus avtores tritius.
 Solen apud Lært. l. 1. & Stob. rom. 2. tit. 46.
 *Αρχε, ἀρχὸν μὲν ἀρχαῖος ἀρχαῖος γὰρ μὲν
 νῦν; ἀρχαῖος ἀρχαῖος. Et Clitarchus apud Anton.
 metiss.

meliss. l. 2. c. 1. Ἀρχεὺς μὴ μαδῶν, ἀρχεὺν μὴ
ὀπιχείρει. Isocrat. in Nicod. Ἐὰν ἀρχεὺς μαδῶσι
πολλῶ μᾶλλον ἀρχεὺν διωήσονται. De se Tul-
lius rex apud Dionysium Halicarn. l. 4. Πει-
ράσσομαι ποῖσιν φανερὸν ὅτι καὶ ἀρχεὺν ὀπίσκει
καλῶς, καὶ ἀρχεὺς σωρῆνας διώκει. Plato de
legib. l. 6. Δεῖ δὴ πάντ' ἀνδρα διανοεῖσθαι περὶ
ἀπάντων ἀνθρώπων, ὡς ὁ μὴ θαλάσσης καὶ ἂν
θεοῦ γένοιτο ἄξιος ἐπαινεῖν καὶ θαλαπῆχ' αὖτε
τῶ θαλάσσης θαλάσσης μᾶ, ὅς ἢ τῶ θαλάσσης ἀρῆαι.
Aristot. polit. l. 3. c. 4. Διὸ καὶ λέγεται τὸ κα-
λῶς, ὡς ἐκ ἐστὶν ἐν ἀρχῇ καὶ ἀρχεὺν. & ex
eodem Joan. Climach. ad Pastor. Οὐκ ἐστὶν ἐν
ἀρχῇ, ἐὰν μὴ ἀρχεὺν. Idem ibid. l. 7. c. 14.
Τὸν τι γὰρ μέλλοντα κηρύσσει ἀρχεὺν, ἀρχεὺν δὲ φε-
ρεῖ δειν' ἄνθρωπον. Senec. de ira l. 2. a. 15. Nemo re-
gere potest, qui non & regi. Itaque de Agesilao Plut.
hoc illi profuisse ad rem in imperio bene gerendam,
τὸ ἐλθεῖν ὀπίσθ' ἀρχεὺν, καὶ ἀπαίδευσεν τὸ ἀρ-
χεύειν. Joseph. antiq. Πάντες οὖν ἀρχεὺς καλῶς
ἐμαρτυροῦνται, καὶ ἀρχεὺν ἔσονται, παρελθόντες εἰς
ἐξουσίαν. Philo Jud. Ὁ μαδῶν ἀρχεὺς, καὶ ἀρχεὺν
ἐκείνους μαδῶντες ἐλθὲν γὰρ εἰ πάσης γῆς καὶ θαλάσ-
σης τὸ κρεῖττον ἀνάστατο πρὸς ἀρχεὺν ἂν εἴη περὶ
ἀλλήλων, εἰ μὴ μᾶλλον καὶ σωφροσύνην τὸ ἀρ-
χεύειν. Utrumque exhibet Maxim. collect. c. 46.
Cicer. de legib. l. 3. Qui bene imperat, paruerit
aliquando necesse est: ut qui modeste parer, videtur,
qui aliquid imperet, dignum esse. Isidor. Pelus. l.
5. ep. 455. Οὐδὲν ἔτι ποιεῖ νομίμως ἀρχεὺν, ὡς
τὸ νομίμως ἡρχεσθαι. Ὁ γὰρ ἀγαθὸς ἐν ἐκκλησίαις,
ἀγαθὸς ἐστὶ καὶ ἐν ἡγεμονίᾳ οἱ δ' ἐν τῇ ἰδιω-
σίᾳ, καὶ πρωτοκαλίει σεύχεσθαι, καὶ περὶ τὸ ἀρ-
χεύειν ἀνεπαίδητοι, ὅτι καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνεπαίδη-
τοί εἰσι. quam sententiam claram satisfaciē, & concin-
nē conceptam, interpretes foedissime ut multas alias
eiusdem auctoris, depravavit. Vide eundem & epist.
225. & 275. Ab alia mente, nec vera tamen cer-
tāve minūs, Plut. ad princip. inercud. Δεῖ γὰρ, ὡς περ
ὁ κανὼν, αὐτὸς ἀσφαλὲς ἡγεμονίᾳ καὶ ἀδύνατον,
ἕως ἀποδιδῶναι τὰ λοιπὰ τῇ σοφίᾳ αὐτὸν ἐφαρ-
μογῇ καὶ παραδόξῳ σωφροσύνης, παραπλοῖας
τὸν ἀρχεὺν. περὶ αὐτὸν ἀρχὴν κληρονομίαν ἐν
ἐαυτῷ, καὶ κατὰ δυνάμιν τῷ ἡγεμονίᾳ, καὶ κατὰ
ἐκείνους τὸ ἥθος, ἕως συναρμύνην τὸ ἡγε-
μονίᾳ ἕτε γὰρ πρῶτον ἐστὶν ὁρᾶν, ἕτε διδάσκειν
ἀγνοῦντος, ἕτε κοσμεῖν ἀκοσμήσθαι, ἢ τῇ ἡγε-
μονίᾳ, ἢ ἀρχῇ, ἢ ἀρχεὺν. ubi non possum
probare quod Hen. Stephan. pro ὁρᾶν vult ἡγεμονίᾳ
substitui: quem tamen M. Bernard. sequitur var. lect.
l. 3. c. 17. hoc autem sit, ut Plato polit. l. 9. Ὁ-
ταν εὐνοῖ τις ἐν ἀρχῇ, ἄλλαν ὀπιχείρησιν ἀρ-
χεὺν. Neque enim exercitum continere potest impera-
tor, (aut populum princeps) qui se ipse non continet.
Cicer. ad Quint. frat. Tunc incipit aliis imperare,
cum ipse improbiissime dominis, dedecori & turpitudi-

ni servitute desierit. Idem parad. 5. vide l. 1. § 15,
16. & l. 2. § 2.

Πολλῶ μᾶλλον ἐν τῷ βίῳ] siquidem, Ars est
artium regimen vitae. Joan Gerson de recidiv. vide
supra ad § 5.

§ 30. Δύλ' ὁ πύρκαυς] Iambus est πύρκαυς,
à Philone adductus in lib. de libert. viri boni. Ὁ-
διν, inquit, καὶ τὰ πρὶα μέτρα φιλοσόφος ἐκείν' α
φασιν εἰρηάζει.

Οὐ γὰρ μετεῖναι ἐπὶ νόμων δόλοις ἐστὶν καὶ πάλιν
Δύλ' ὁ πύρκαυς, ἢ μετεῖναι σοὶ λόγῳ.

tria dixerat, sed ubinam tertium? nusquam compararet.
legas, me auctore, τὰ τελευτὰ, non πρὶα μέτρα.
Quod autem praefixa cavali superioriibus annexit
ista M. Cas. quasi ab ortus nativi ratione argumen-
tum duxerit Marcus; ideo scilicet disciplinā cuique ad
virtutem opus esse, quia servus quisque natus sit, hoc est,
sensibus brutisque affectibus addictus, cognitione av-
tem solidā, ratione rectā destitutus; probare non
possum. Primum siquidem Stoicis istud havā placeret,
vitia à natura, sive ingenta, esse; non magis quam
virtutes. Tum non omnes in universum mortales,
sed servos solos spectare quod à poeta hic dicitur, ex
Philone liquet: & servos quidem ἀργυρομήνους τε καὶ
αἰχμαλώτους, περὶ ac vernas οἰκοφύλους. Itaque τὸ
πύρκαυς, hoc loco, non natum esse significare vi-
detur, sed eodem sumi sensu, quo in eodem ferè ar-
gumento, ab Evripide in Hecuba, ubi dixit;

Ἄν δέ τοι δούλον οἱ κακὸν πύρκαυς αἰεῖ;
& à Theognide in illis;

Οὐποτε δούλει καρδίᾳ δουτεῖα πύρκαυς;

Ἄλλ' αἰεὶ σκολιῇ, καὶ αὐχένα λοδὸν ἔχει.

Δύλ' ὁ πύρκαυς, i. e. δουλ' ὁ εἰς servum est. Ubi nec
spernendum planè duxerim Caroli filii conjecturam,
qui inter ista describendum animadvertit ipse, in pri-
ore versiculo vocabulum idem hoc forsitan reponen-
dum, ut legatur,

Οὐ γὰρ μετεῖναι ἐπὶ νόμων δόλοις ἐστὶν.

Οὐκ ἐστὶν μετεῖναι, ἀντὶ τῷ, ἢ μετεῖναι, ἢ μετεῖναι
ἐκ ἐστὶν.

quomodo Evnenus apud Aristot. eth. Eudem. l. 2. c. 7.

Πάν γὰρ ἀναγκαῖον ἀρχεῖν ἀντιμετρεῖν ἐστὶν.

Ingratum est quicquid necessarium est.

Et apud Herodotum l. 7. Thessali; ἰδεμεν γὰρ ἀ-
δυνατοῖς ἀνάσσειν χρεῖται ἐστὶν. Nunquam impotentiā
potior est necessitas. Evripid. Orest.

M. Ἀπαιρὲς θυγῆτος ἐσθλῶν. O. Ψδδδδ
ἐστὶν.

M. Ἀλλὰ κλειρὲς μοῦ θυγατρὸς; O. Οὐ γὰρ
δύλ' ἐστὶν.

Idem valet εἶρος & εἰς. Denique λόγ' ὁ ἰστικ ratio-
nem non significat, quasi de servis dicatur, quod Hom.
Odyss. p. v. 322. & ex Homero Plato de leg. l. 6. &
Athen. diplom. l. 6.

Ἡμῶν γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποδοῦναι ἑαυτοῖς Ζεὺς
Ἀνδρῶν ἐστὶν ἂν μιν καὶ δούλον ἡμῶν ἔλθοι.

Ad Librum XII.

§ 1.

ὁ δὲ διὰ πεισίου ἔχρη ἐλθεῖν]
διὰ πεισίου, possibac, Casavb.
per circuitus temporum, Xyl.
Malim, per ambages, πεισίου.
Flaccus lib. 1. epist. 11.

*Strenua nos exercet inertia: navibus atque
Quadrigis petimus bene vivere. quod petis, hic est,
Est Ulubris; animus si te non deficit aquas.*

Senec. ep. 28. Non peregrinarius, sed erras, & ageris, ac locum ex loco mutas; cum illud quod quæris, bene vivere, omni loco positum sit. Idemque ep. 31. Quomodo, inquit, istud pervenitur? non per Peninum Graiumve montem, nec per desertam Candaviæ nec Syries tibi, nec Scylla, nec Charybdis, adeunda sunt; quæ tamen omnia transisti procuratunacula pretio. tutum iter est, jucundum est, ad quod natura te instruxit. Licet ad Philosophiam etiam sine viatico pervenire. Idem. ep. 17 vide Mosem, Deut. c. 30. v. 11. — 14. & ex Mose Pavlum, ad Rom. c. 10. v. 6, 8. Non est itaque necesse, quod ille apud Clem. Strom. l. 5.

Πολλὰ πλανήθηαι διζήμενον ἡμῶρα ἐδιδόν
vel εὐδαίμονα etiam. vide ad l. 11. & 16. & l. 5. § 16. & l. 10. § 33.

Τὸ μέλλον ἐπιτρέψῃς τῇ σπουδαίᾳ] Idem suos monet Dom. Christus, Matth. c. 6. v. 34. Μὴ μεμενίσθητε εἰς τὴν ἡμέραν. vide l. 4. § 33, 34. & l. 7. § 8. & l. 10. § 11.

Τὸ παρὸν μόνον ἀπὸ δυνάμεις] vide l. 3. § 12. & l. 6. § 2. & l. 8. § 44. Pindar. Pyth. od. 3. τὸν δ' ἀμφοτέρῃ ἀεὶ φρεσὶ δάμω' ἀσκήσω, κατ' ἑμὴν στερεπτόν μαχανάν. & ibid. 8. πρὸς ποδὸς γὰρ ἀρείον αἰεὶ χεῖμα πάν' φροῦν' ὃ τὸ παρακλινέμενον. idem Nem. 3. Μὴ πίνω πολλοπραγμόνῃ τὸ μέλλον· ἀλλὰ τὸ παρὸν ἀπὸς τὸ χρῆσιμον διατίθει. τί γὰρ ὄρεσθ' ἐν τῷ σπουδαίῳ τὴν γυνῶσιν; εἰ μὴ ἀγαθὸν ἔσαι τὸ ἐσόμενον, ἥξει καὶ μὴ σπουδῆς εἰς τὸ λυγρόν, τί σοι τὸ κέρδιον σπουδαπυδῶς τῇ λύπῃ. Basil. Cæsar. in Esai. & apud Simeon. Logoth. orat. 21. vide l. 7. § 7.

Πρὸς οὐρανὸν καὶ δικαιούνην] Itaque Zacharias Luc. c. 1. v. 35. ἐν οὐρανῷ καὶ δικαιοσύνη. & Pavlus ad Ephes. c. 4. v. 34. ἐν δικαιοσύνῃ καὶ οὐρανοῦ. quæ altera Deum spectat, altera hominem. cum tamen δικαιοσύνη laxius sumpta quandoque utramque comprehendat. ut Matth. c. 5. v. 20. & c. 6. v. 33. & Luc. c. 1. v. 6. vide ad l. 11. § 10, & 20.

Ἰνα φιλήσῃ τὸ σπουδαίμενον] vide l. 3. § 15. & l. 10. § 11, 20.

Σοὶ γὰρ αὐτὸ ἢ εὐσὺς ἔρρεει] Vide ad l. 3. § 4. συνεφέρεται τε καὶ συνεισφέρει. & l. 5. § 8.

Χαλὶς πειλοχὸς] Sigidem, ut Æschyl. armor. judic. à Stobæo tom. 2. tit. 11. lavdatus;

Ἀπλῆ γὰρ ἐστὶ τῆς ἀληθείας ἔστι.
Simplicia verba veritas simplex amat. Grot.
Et Evripid. Phœniss.

Ἀπλὸς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔστι,
Κ' ὁ ποιητὴν δειτ' ἂν διχ' ἐρμηνευμάτων;
Ἐχει γὰρ αὐτὰ καὶ ἐν' ὁ δ' ἀπλὸς λόγος
Νοσῶν ἐν αὐτῷ, φαρμάκων δειτ' αὐτῷ σφοδρῶν.
Simplex est infusata veri oratio est;
Nil indiget res aqua sermonum ambitu,
Manifesta per se causa sed juris sui
Vitio laborans, gratis à verbis opem. Grot.

Julian. Imp. orat. 7. Λέγεται γὰρ ὅτι Ἐπειπὶς καλῶς,

Ἀπλὸς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔστι.
συναρραφίαι γὰρ οἷον τὸν ψευδὴ καὶ ἀδικον δειδῶς.
& Theodoret. therap. l. 1.

Ἀληθὲς ἀπλὸς ὁ τραχὺς λόγος ἐκείνῳ
— ὁ δ' ἀδικὸς λόγος

Νοσῶν ἐν αὐτῷ, φαρμάκων δειτ' αὐτῷ σφοδρῶν.
Basil. Cæsar. orat. 14. & Simeon Cancellar. orat. 1. Ὁ μὲν γὰρ ἀληθὲς λόγος, καὶ ἀπὸ ὁμῶς διανοίας σφαιρῶν, ἀπλὸς ἐστὶ καὶ μονότροπος. ὁ δ' ἀδικὸς καὶ ἑντεχνῶς, πολλὴ τὸ ἐπιπλοκὸν καὶ ἐγκατάσκευον ἔχων, μυρία κατὰ σχήματα τίθεται, καὶ σφραγίζεται σφοδρῶς ἀμυνόμενος. ὅταν γὰρ ἄλλως μὲν φούσται ἔχῃ τὰ ἀράγματα, ἄλλως δ' οἱ λόγοι περὶ αὐτῶν ἀναπτέωσι, σφοδρῶς τῆς βῆτι, μάλλον δ' διασπορῇ, καὶ τὸ λόγος περὶ τῶ ἀληθείαν γινώσκῃ καὶ ὁ ἀλλῶς μὲν φανόμενος, ἄλλος δ' ὅν κατ' ἀλήθειαν σφοδρῶς κέχρη) λόγων, ἀπατῶν τὸν συνόντα, ὡς καὶ τὰ κύνες λαγῶν καὶ ἀλώπεκες, ἵτερον δεικνύοντες, καὶ ἑτέρον πτερόντες.

Πεπετραμμένῃ σοι σαρκὶς] altilis massa, vel molis carne. Casl. ita se vacabit. nisi forte intentionis vim habere censetur. circumdata tibi carnis. Xyl. ut πεπετραμμένῃ legisse videatur. Il'a scriptura si retineatur, malim vertere concretæ & coagmentatæ circum te carnis. liquidem τὸ πτερόν grammatici volunt aliquando significare τὸ πτερόν. & inde Hesych. Πτεροειδὲς, πεπετραμμένον. habetur illud ε. v. 477. ubi de nive, quæ scutis adhærebat, congelatâ,

— αὐτὰρ ἔπειτα χεῖν γένητ' ἥντε πάχυν, ὦρυχεν, καὶ σαρκίᾳ πεπετραμμένῃ κρύσταλλῳ.
Sed & Ilia. ε. v. 903. de lacte in caseum coaguli vi concrecente, (πέχυν,

ὅς δ' ἐτ' ὅπως γάλα λεῖκον ἐπεγόμενος συνέ-
Τρενόν, μάλα δ' ὄγκῳ πεπετραμμένῃ κινδύοντι.
Eam enim scripturam Herodianus restituit, & Evstathius approbat; & tum ad rem ipsam, unde imaginem eam mutuatam est poeta, tum & ad quam transtulit & accommodavit, vulneris scilicet. celerissimam coalitionem & curationem magis quadat, quam

ἀετρίετο illud, quod prius legebatur. accedit, quod & προσαις inde deducta ἐπὶ τοῦ, de casco, & pro casco usurpatur, quod docent & Herodianus ab Eustathio adductus, & ex Antiphane atque Aristophane aliisque Athenæus lib. 10. & l. 14. Firmant insuper apud Marcum explicationem istam, cum quod Jobus etiam c. 10. v. 10. de humani corporis in uero compositione agens, ad λέξις in casum coagulatione similitudinem adhibuit, ad id negotii illustrandum: vide ad l. 10. § 26. tum quod Marcus ipse l. 7. § 68. quo loco hoc eodem vocabulo nititur; sed εὐρεῖα appellat quod ἰστίς σαρκίδιον. Ceterum, si quis, quia ἀετρίετο istud merè poeticum videtur, ad scripturam alteram illam potius inclinare voluerit, redditum malim, quæ circa mutationibus obnoxia est, carnis. ut sit τὸ τετραμῦρον, τὸ ἐν ταῖς τρεπταῖς συνεχὸν ὄν. quod corpori cum primis competit. vide l. 7. § 15.

Ὅταν γὰρ τὸ πάρον] videris id quod patitur. vide ad l. 11. § 13. sic l. 7. § 14. ὡμῆ. & § 16. μεμιάτω, λεγῶν. & l. 8. § 28. σπορῶν. & § 40. ὡμῆ. & § 40. ὡμῆ. & § 40. ὡμῆ.

Τὸ πάρον] id quod patitur. corpusculum vult, τὸ σαρκίδιον. verum Cleanthes, referente Gregorio Nyss. de anima, etiam animam unā cum corpore pati contendit. Συμπαθεῖ, inquit, ἢ ψυχὴ τὸ σώματι νοσῶν καὶ τελευτῶν, καὶ τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ. sed ψυχῆ nomine τὸ πνεύματιον intelligit, quod τὰ τὴν ψυχὴν distinguit Marcus inf. § 3.

Τὸ ἐν σοὶ θεὸν πνέοντα] vide lib. 5. § 21. & inf. § 18. 26. Cicero offic. l. 3. Mentis nihil homini dedit Deus ipse divinitus. Aristox. de gener. animal. l. 2. c. 3. Λέγεται ὅτι τὸν νῦν μόνον διακρίνεται ἐκείνη, καὶ θεὸν ὅτι μόνον. Generalius Heraclit. ad Amphid. ep. 1. θεὸν πνέοντα ἢ ψυχῇ.

Καὶ τὸ μὴ παύσασθαι ποτὲ εἶναι φοβηθῆς] transpositis vocalibus leg. καὶ μὴ τὸ π. est autem monitum preclarum. Nè timeas, nè quando vivere desinas; sed illud metuas, nè dum de die in diem differas, fiat ut rectè vivere nunquam incipias. hoc est, malè vivere magis, quàm mori formides. Ἄλλ' ἡμεῖς παιδικὸν πᾶν φοβούμεθα φόβον, θάνατον μὲν δειδιδότες, αἰσχροῦ δὲ καὶ μὴ δειδιδότες. καὶ γὰρ τὰ παιδία τὰ μικρὰ, φοβασθέντα μὲν δειδιδότες, πῦρ δὲ δειδιδότες ἀλλ' ἴαν βασανίζοντα τὴν παρὰ λυχνίαν λύχνον ἔχοντες, ἀσφαλείᾳ τὴν χεῖρα ἐπαρήσονται τῇ λυχνίᾳ καὶ τῇ φλόγι καὶ τὸ μὲν ἐκκαταρῶντον φοβήσονται φοβασθέντες τὸ δ' ἀληθινὸν φόβον ὃ δειδιδότες, τὸ πῦρ. ἔτω δὲ καὶ ἡμεῖς, θάνατον μὲν δειδιδότες, φόβον δὲ φοβασθέντες ἐκκαταρῶντον αἰσχροῦ δὲ καὶ μὴ δειδιδότες, φόβον δὲ ἀληθινὸν φόβον, καὶ πῦρ δὲ δικλὴν κατεπίδωκε τὸ σωθῆναι. Joan. Chrysost. de vit. sev. tom. 6. orat. 43. quibus gemina habet & Isidor. Pelus. l. 2. ep. 357.

Ἄξιον τὸ ἡνιόχευτον κόσμον] dignum mundo quod te genuit, i. e. Deo. vid. l. 4. § 23.

Τὸ γὰρ καὶ ἡνιόχευτον.

Aratus in Phenom. à Pavlo laudatus Aët. c. 17. vers. 28.

Αὐδὲ, ὁππότε, contemnere opes, & te quoque dignum Finge Deo. —

Nemo alius est Deo dignus quàm qui opes contempsit. Sen. epist. 18. quàm qui mortem quoque. Marcus hic. Idemque epist. 31. subfiliare ad cælum ex angulo licet: cœurge modò & te quoque dignum finge Deo. Huc phrales illæ in sacro codice frequentes: de eis qui Christo quicquid anteponunt, propinquos, parentes, victum, vitam; καὶ ἐστὶν μὲν ἀξίον. Math. c. 10. v. 37, 38. de iis, qui se à seculi sui inquinamentis intaminatos custodierint, ἀπειπαθήσονται μετ' ἐμὲ ἐν λευκαῖς ὅτι ἀξίον εἶσι. Αἰός. c. 3. v. 4. & de vita instituenda monita Apostolica; ἀξίον τὸ θεῷ, καὶ τὸ κνέειν καὶ τῇ κλήσει, ἀπειπαθήσονται. ad Thess. epist. 1. c. 2. v. 12. Col. c. 1. v. 10. Eph. c. 4. v. 1. & ἀξίον τὸ εὐαγγελίῳ Χριστοῦ πελαγεῖν. ad Philip. c. 1. v. 27. Agapetus parrhes. § 3. Ὁ εὐαγγέλιον γνῶναι, γινώσκοντες θεόν ὅς ἐστιν ὁ θεός, ὁμοιωθῆναι θεῷ ὁμοιωθῆναι. ὁ θεός, ὁ ἀξίον ἡμεῖς καὶ θεῷ ἀξίον ὅτι γινώσκοντες θεόν, ὁ μὲν ἀνάξιον περὶ θεόν θεῷ, ἀλλὰ φερόντων μὲν τὰ αὐτὰ λαλῶν ὁ ἀφ' ὧν ποῶν ὁ ἀλλὰ. ubi in colo tertio vitium subesse videtur scribendumque, quod membra sibi invicem nexu gemino cohaerant; ὁμοιωθεὶς ὁ θεός, ἀξίον θεῷ ἡμεῖς.

Παύση εἶναι ὅν τῆς πατερίδος] vide ad l. 4. § 29. & l. 8. § 14, 15.

Τῆς πατερίδος] i. e. mundi. vide ad l. 4. § 44. πῶς καὶ πατρί.

Καὶ κρεμάσθαι ἐκ τοῦ καὶ τῆς] quod Plato in Epitaph. dixit; καὶ καὶ ἐκ ἄλλοις αἰωρεῖται. nec suspensa alicuius aut bono casu aut contrario, pendere ex alio evenit cogitur. Cicero Tusc. l. 5. Galen. in horti. c. 2. ἐξ ἐλπίδων ὀχρῶν, eodem serè sensu dixit.

§ 2. Ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡνιόχευτον] inde καρδονογῶν dictus Petro Aët. c. 15. v. 8. & παρὰ καρδονογῶν ibid. c. 1. v. 24. ὅτι μονότατος διὰ τὴν καρδίαν πάντων ἀνθρώπων. ut Solomon rex. Histor. Reg. l. 3. c. 8. v. 39. Idemque in Proverb. c. 15. v. 11. Ἀδὴς καὶ ἀπάθεια παρὰ παρὰ κνέειν πῶς ἔχει καὶ αἱ καρδίαι ὅτι ἀνθρώπων; Solus itaque perfectè novit quid sit in homine, videns in eo & quod in se ipse non videt. Bern. in Psal. 90. conc. 15. Sed ἐμπροσθέντα Αποθ. ad Hebr. c. 4. v. 12. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τὸ θεῷ, καὶ ἐκρηγῆς, καὶ πῶς τὸν πᾶσαν μαχαιρῶν δίσκον, καὶ διπλῶς ἀγχι μετὰ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἀρῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κρηκῶν ἐκδυμῶν καὶ ἐνοίων καρδίαι. καὶ ἐκ ἐπὶ κλίσις ἀγρῆς ἐνώπιον αὐτῶν. πᾶσα ὅτι γινώσκοντες καὶ τετραχλυσίᾳ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, αἰσθῶν ὅτι ἡμῶν ὁ λόγος. Ad quem locum Schol. Πᾶσα γινώσκοντες αὐτῶν.

αὐτῶν καὶ ἐν τῷ σερραλύνματι ἢ σεσωπείρ πρὸς
ἐαυτὸν ὑποκλίνουσα δύναται ἥν ὀφθαλμῶν κείνων.
τετραχλιδωρὰ ὅ, ἀπὸ μελαφοδὸς ἥν σεσεβάτων
ἥν ἐκ τῆς τετραχλιδωρῆς καὶ γαρυμμοῦρων τῆς
δοξῆς. quibus gemina ferè Jo. Chrysost. habet.
Tractum, inquit ab ovibus, qurum, pelle detractâ,
corpora nudantur. qd facit lepidissimus ille de lepo-
re insigniter macilento jocus, apud Alian. rustic.
ἐρίστ. 11. ἐπεὶ γὰρ ἐδύρη, καὶ τὸ δέρμα ἀποδύσας,
φανερὸς τιμικαῖα ἐγένετο μάλλον ὅ (ὅ γὰρ ὁρῶς
λέγω) ἀσπῆς δεῖ νῦν ἐπὶ πῶλον. verum ampliùs
aliquid insinuare videntur verba illa Apostoli. Est
enim proculdubio in tota illa dictione allegoria di-
sertissima à lanionum sive victimariorum ritu du-
cta, à quibus animalia immolanda τετραχλιδωρὰ, di-
cuntur, cum non solum à collo suspensâ excoriantur,
sed per dorsi spinam etiam resupinata finduntur, ut
tota foris & intus oculis pateant; uti optimè Beza-
qd pertinet, qd Varin. Favorin. habet, τετραχλιδωρὰ
ἐν, τὸ διχοτομεῖν. ἢ γὰρ τὸ διὰ τῆς ῥάχews ἡ-
ξεν. vide ampliùs ad l. 1. § 3. & l. 11. § 13.

Kαὶ φλοιὸν] corticem nomine non externa tan-
tùm, puta vestem, pompam, reliquum vitæ appa-
ratum, sed & corpus ipsum, καὶ τὰ χρεάδια, (uti mox
loquitur) & hæc præcipuè comprehendit. Varo pa-
riter in Tishono; sic inicitata matura anima corpore-
um corticem faciliè relinquit. Qin & corticem Ni-
cander tam de hominis cute, qàm & de angvis exu-
vio, usurpavit. sic enim in Alexiphar. v. 302. de
Mariya,

— φοῖς & φλόα Νύσσο γυῖον.

& in Theriac. v. 355.

Ἐξὸς γεγελέων μὲν ἀπὸ φλόον ἐρπετὰ βάνει.
& v. 392.

Ἐντ' ἀπ' ἡλίου φεῖ φλόον ἄψα βάνει.
vide infr. § 8.

Τῶν ἐξ ἑαυτῶ ἐκ ταῦτα ἐρρυκτότων καὶ ἀπο-
χετομῶν] Animam scil. mentem saltem, διὸ
ἀπὸρροῖαν πνεῦμα opinabantur Stoici. Vide ad lib. 2.
§ 1. Cicero Tusc. lib. 4. Humanus animus decer-
ptus ex mente divina. Et hanc igitur magis attendit
& intueretur potius qàm corpus, qd est istius interdu-
mentum tantum & involucrem. Plut. de tradit.
vindictâ. divin. 'Αλλ' ὁ θεὸς ἔτε ἀγνοεῖ δὴ περ
ἐκείνη διδάσκει, ἀπὸ δὴ ψυχῆς μάλλον ἢ σώματος
αἰδανέας περικέει. &c. & Samueli Deus ipse, Rf-
gum histor. l. 1. c. 16. v. 8. Non specio, qd spe-
ciare solet homo. homo enim speciat qd est ob ocu-
los: sed Deus speciat qd est in animo. γυμνὴν ὁ-
σώδην τὴν ψυχὴν βλέπων, ut Clemens Strom.
l. 6. sive, αὐτῇ τῇ ψυχῇ, αὐτῇ τὴν ψυχὴν γυ-
μνὴν, γυμνὸς αὐτὸς θεωρῶν uti Plato in Gorgia.

Τὸν πάλιν ἀπειρασίδην στὰντὸν φαιρῆσιν]
qd scil. μεμεικῆς, καὶ περὶ αὐτῆς περὶ πολλά. ut Mar-
thæ Jesus Luc. c. 10. v. 41. Videt l. 2. § 7. & l.
6. § 22. & l. 9. § 31. Interpres never commo-

dè satis reddidisse videretur. De Diogene, Julian. de
cynism. orat. 1. Τὸς ὅ ἐκ τῆ σώματος ἐμπίπτον-
ται τῇ ψυχῇ δορυδῆς, δια πολλῆς ἡμᾶς ἀναλ-
κῆς τῇ τὸ φρικεμῶν αὐτὸς χάειν παλινεργ-
μονεῖν, ἐδὲ ἐν μέρει σεσεβίτο.

Ὁ γὰρ μὴ τὰ περικείμενα χρεάδια ὄντων, ἢ περὶ
ἐδῆτα, καὶ οἰκίαν, καὶ δόξαν, καὶ τὴν τοιαύτην πε-
ρεσολὴν καὶ σκωλὴν διώκοντα, ἀρροῖσται ὅ, Lo-
cus vitianus: qemq; Lugdunensis editor corruptit
ampliùs, ἀρροῖσται, exhibendo. prout in Basilien-
si concipitur, contrarium planè auctoris menti sensum
nobis representat: eum scil. qd circumjectum sibi cor-
pus non intuetur, vestitum, domicilium, ceteraq; ad
corporis usum spectantia respiciendo, molestiam nego-
tiumq; sibi comparaturum. At Marci mens aliorum
abit. eum nimirum qd corporis curam non habet ista
multò minùs moraturum. Cäs. ἡ πῶρος legisse vi-
detur, atq; ἢ illud disjunctivæ loco habuisse. vertit
enim; siquidem qd nec corpus suum, nec vestitum suum,
nec ejusmodi adminicula ulla respicit, multum quietis
otioq; cum procurare sibi necesse est. Οἰκίαν καὶ δόξαν,
prorsus omisit. istam avtem interpretationem si ad-
miserimus, pro ἀρροῖσται, legendum erit, ἐν ἀρ-
ροῖσται. qd l. 4. § 19. ἐν ἀρροῖσται ἔσται dixit.
tum ἐκ τῆ καὶ ἐν posteriori membro μὴ subintel-
legendum, qasi μὴ διὰ τοῦτο diceretur. Ità Psal.
9. v. 18. Non enim oblivioni in aeternum tradetur
egenus; expectatio pauperum in perpetuum peritura
est. pro, neque expectatio pauperum in perpetuum peri-
tura est. & Pindar. Pyth. 10. Ναυὸς δ', ἔτε πεδὸς
ἰών. i. e. nec navi, nec pedes iter faciens. At Xyl.
eroticè legat, ἡ πῶρος — ἀρροῖσται, Qi enim
non afficit carnem circumjectam, isne occupetur, in
veste, domo gloriæq; reliquis exterioribus, ac qasi ta-
bernaculo contemplando? forsitan μὴ πῶρος qd vel
negandi vel interrogandi vim habeat. nevtquam oc-
cupabitur: vel, nuncubi occupabitur: i. e. negotium
faceret sibi. Vide Epictetum l. 3. c. 2. & 9. ad l.
11. § 18. Qi idem & qd Marcus isle vult, scitâ

40 satis imagine nobis depinxit, l. 3. c. 26. dum cor-
pus a seculo, reliqua vitæ instrumenta a seculo hujus instru-
ctui confert. Όλον, inquit, τὸ σῶμα ἔσται ἔχον σε
δῆ, ὡς ὄντα ἐν ὁσπερ γυμνὸν ὅ, ὅσον ἀνδρὶ ὄντι
ἢ, ὅ, ὅσον ἀνδρὶ δίδωται ἀνδρὶ ἀγαθῆς ἢ, κα-
πῶτος ὁπλοῦσται, ἀφ' ἡ, μὴ ἀντίτινε, μὴ δὲ γυ-
μνῆς. ὅσον ὅ, περὶ τὸ σῶμα ἔσται ἔχον σε δῆ,
ὅσον τὴν ἀπολείπει, ὅσον τὴν ἀλλὰ, ὅσον τὸ σῶμα
ἐνέχει. παραδοῦσται, ὅσον ἐκείνῳ ὄντα ἢ,
τὰλλα γίνεται χαλινάδια τοῦ ὄντα, σαρματά,
50 ὁσπερ σαρματά, καὶ δῶ, ὅσον. ἀφ' ἡ κακίαν. ὁσπερ
δῶσται καὶ ἐυκολότερον ἢ τὸ ὄντα ἐν.

Τὰ περικείμενα χρεάδια] videt l. 10. § 1. 38.
& infrâ § 3. sed & Julian. suprâ Ambros. Hexam.
l. 6. c. 6. Non igitur caro tu es. caro enim amictus
est anima. & Varro Andabatis, citante Priciano,
l. 6. sed quidvis potius, ὁ homo, qàm caruncula.

Τὴν τοιαύτην περὶ αὐτῶν] περὶ αὐτῶν nomine comprehendit, quicquid exterius nos circumdat, sive munimenti, sive ornamenti nomine; metaphorā ab amictu ductā. Itā Herodian. l. 1. "Ουτε τῶν γυνεὺ μακροῦς διαδοχῶς εὐπαγρίδας, ἔτι τῶν πλείων περὶ αὐτῶν λαμψέως. Xenophon. aenopom. Τὰ μὲν ἐμὰ ἱκανά εἶναι ἐμὸν παρέχειν τὰ ἐμὸν ἀρκούντα; εἰς ὃ ἂν τὸν ῥῆμα ὃ οὐ πειθίζονται, καὶ τὴν αὐτὴν λέξιν, ἢ εἰ τοῖς ὅσα νυνὶ κἀκίηται προσ-
 10 γίνονται αὐτοῖς, ἢ ὅς ἂν ἱκανά μοι δοκῇ εἶναι. Procop. Gothic. l. 4. Τὸς γὰρ διωκταῖς περὶ ἐκκλησίαν μετὰ αὐτοῦ, καὶ βουλήν πῶς ἔχῃ ὅσα κλίσιν ἀπαρ-
 15 ρεῖται πολέμου τὰ περὶ αὐτῶν ἱκανῶς ἴσμεν.

καὶ οὐκ αὐτῶν] tabernaculum. Xyl. scenam, ma-
 10 lium. Basil. in hexam. orat. 5. "Ο δὲ αὐτῶν περὶ αὐ-
 15 τῶν ἐπὶ χρημάτων πεποιθὼς καὶ πλείους ἀπὸ αὐτῶν
 20 καλῶν δορυφορέων φίλων προσποιούμενος τὴν αὐ-
 25 τῶν χάριν διδοῦντα πλείους συγγενεῖς καὶ ταί-
 30 πους καὶ ἐγγιστάτους ἑαυτοῦ ἐκτετακέντων μυ-
 35 ερίων, οὗς τε ἐπὶ σπῶν καὶ ἐπὶ κατ' ἄλλας χρεῖας
 40 αὐτῶν προσεβόλουν, ἔς ἃς ἐσθίων, καὶ πάλιν ἐ-
 45 παύων ἐπιστρέφοντες ἐπὶ ἐσθίων ἐπὶ ἐπὶ συγ-
 50 γένειοι. ἀπὸ αὐτῶν τῶν πλείων καὶ τὴν πολιτικὴν π-
 55 νη διωκόμενος, ἢ καὶ πᾶς ἐν βασιλείᾳ πρὸς ἐσθίων
 60 ἐπιμένειν ἢ στρατιωτῶν ἡγεμονίαν τὴν κίρυκα
 65 μέγα βιώντα ἀπὸ αὐτῶν τῶν βασιλέων ἐνδὲν καὶ
 70 ἐξὸν βασιλείᾳ καὶ ἀπὸ αὐτῶν τοῖς ἀρχιερεῶς ἐμ-
 75 βάλλουσι; τὰς πληγὰς, τὰς δημοσίας, τὰς ἀπα-
 80 γοράς, τὰ δημοτικὰ, ἐξ ὧν ἀρροῖται ὁ πρὸς
 85 ἐπὶ ἀποχέουσι ἀπὸ αὐτῶν ὅς ἐστι. καὶ πᾶς ὅστις
 90 μὴ τοῦτο, ἢ πρὸς αὐτῶν, ἢ πρὸς αὐτῶν, ἢ ἀπὸ αὐ-
 95 τῶν ἀνάγκη ἐξ ἀνθρώπων ἀπάγεται τὸν ἀν-
 100 θρώπων οὐχ ἔχει, πᾶσαν τὴν κατ' αὐτῶν οὐκ αὐτῶν
 105 ἐξ αὐτῶν ἀπογινώσκουσι. Habes liberaliter delineatam
 110 scenam illam, de qua Marcus istic. Sed & Senec.
 115 ad Marc. c. 10. Quicquid est hoc, quod circa nos
 120 ex adventitio fulget, liberi, honores, opes, ampla atria,
 125 ex exclusorum clientium turba referta vestibula, cla-
 130 ra, nobilis, aut formosa conjux, cateraque ex incerta
 135 ex mobilis forte pendens; alieni commodatigē ap-
 140 paratus sunt. nihil horum dono datur collatitium, ex
 145 ad dominos redituris, instrumentis scena adornatur.
 150 Idemque de beneficiis, l. 6. c. 31. Ingentia super se
 155 ex suos regna fręguimus, nec intellexerunt in illa sce-
 160 na, ex vanis ex citō diffluentibus bonis resurgente, ex
 165 eo tempore ipsos nihil non adversi expectare debuisse,
 170 ex quo nihil veri audire posuerunt. Vide l. 11. § 6.
 175 scena pro apparatus. Synes. de regno. Τὴν αὐτῶν τὴν
 180 βασιλικὴν σκηνὰν οὐκ αὐτῶν καὶ ἀπὸ αὐτῶν. De corpore
 185 Simocat. epist. 25. "Ουτως ἐλπίσκει τὸν φιλόσοφον
 190 τὸ ἀντικεῖν ταῖς περικλυτοῖς. quod & αὐτῶν ἐπὶ γιν-
 195 ον, Paul. Apost. ad Cor. ep. 2. c. 5. v. 1. & οὐκ αὐτῶν
 200 μα, Petr. ep. 2. c. 1. v. 13.

§ 3. Τὴν αὐτῶν ἐξ ὧν σωθήσεται] Vide l. 2.
 § 2. & l. 3. § 16.

Τάλλα μὲν καὶ οὐκ ἐπιμελῆς εἶναι, οὐ καὶ μὴ

καὶ τὰ ἐπιμελῆς. hoc est quod eleganter Synes. ep.
 11. πᾶν ὁμολογεῖται εὐνοίᾳ, ὅταν ἀποσώσεται
 τὸ κατ' αὐτῶν εἶναι. neque enim corporis, aut ani-
 15 mę etiam, quā rationis est expert, cura omnis abjici-
 enda est. Vide l. 10. § 2. Crates Cynic. epist. 3.
 Μελέτω ἑμὴν τῆς ψυχῆς; καὶ ὅτι σωματικῶς, ἐστὶν ἀ-
 νάγκη ἐπὶ αὐτῶν, μὴ δὲ ὅταν. Ex Platon. polit.
 1. 3. Clem. Strom. l. 4. "Επιμελῆς σωματικῶς εἶναι
 20 ψυχῆς ἐνικῶς ἀρμονίας, δι' ἣν βιώντες εἶναι, καὶ ἐρῶς
 25 εἶναι. & mox de externis illis: τίτων ἂν ἀνδεκτι-
 30 ον, ἢ δὲ αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ σῶμα. ἢ ὅτι τὸ σῶ-
 35 μα ἐπὶ ἐπιμελῆς διὰ τὴν ψυχὴν γίνεται, ἐφ' ἣν
 40 ἡ ἀνάγκη. Gregor. t. idem Nyssen. de anim. χρεῖας
 45 καὶ τῇ ψυχῇ τῆς ἐπιμελῆς τὴν σῶμα, ἢ κα-
 50 τατήσιν αὐτῶν ὅρασαν ἐπιμελῆς εἶναι. Et Ter-
 tull. de anim. c. 38. Certe domus animę caro est, ex
 55 inquilinus carnis animę: desiderabis itaque inquilinus ex
 60 causa ex necessitate huius nominis profuturam domui,
 65 toto inquilinatus sui tempore; non ut ipse substruen-
 70 dus, nec ut ipse loricandus, nec ut ipse iibicinandus,
 75 sed tantummodo continendus: quia non aliter contineri
 80 possit quam domo fultā. Senec. ep. 92. de viro bono:
 85 Corporis quę, velut oneris necessarii, non amator, sed
 90 procurator est: nec se illi, cui impositus est, subicit.

Τὸ ὅτι τῶν μόνον κρείων ἐστὶν] vide l. 8. § 56.
 & l. 10. § 38. Ambros. hexam. l. 6. c. 7. Aliud
 10 enim sumus nos; alia sunt nostra; alia quę circa nos
 15 sunt. nos sumus, hoc est anima ex mens. nostra sunt
 20 corporis membra ex sensus ejus. circa nos pecunia est,
 25 servi sunt, ex vita istius apparatus.

"Ο ἐπὶ χάριτος καὶ διαίτης] lege d. 6. & mox,
 30 pro ὅσα ἄλλα, ὅσα ἄλλοι. pro ταῖς αἰσθήσεσιν, ταῖς αἰσθήσεσιν
 35 nihil mutavit editor Lugd. cum ex Xylandrī versi-
 40 one tamen satis advertere potuisset.

Τὴν περικλυτὴν οὐκ αὐτῶν] ut supra § 2. &
 45 l. 10. § 1.

Τὴν σωματικὴν περικλυτὴν] vide l. 2. § 2. & l. 5.
 § 4. & l. 6. § 15.

Ἡ ἐξ ὧν περικλυτὴ εἶναι] vide l. 4. § 43.

& l. 2. § 14. ἀνακλυτὴ εἶναι. ad vertiginem inter-
 40 im illam respexisse videtur, quā raptari videntur cor-
 45 pora celestia, a quibus pendunt inferiora ista.

Καταμετρίαν τὴν νοσῶσαν διώκοντα ἀνδρῶν] defi-
 50 derari videtur copula [καὶ] ἀνδρῶν. Itā de Do-
 55 mino Christo, quem Christianis imitandum pro-
 60 ponit Clemens Alexand. pedag. l. 1. c. 2. ἀνδρῶν
 65 εἰς τὸ παντὶ ἀνδρῶν πᾶσι.

Ἐφ' αὐτῆς εἶναι] i. e. αὐτῆς ἀρκούντων, seipsā
 70 contentam; quod felicitatem suam attinet. Πάντα
 75 ἔχωμαι παρ' αὐτῆς τὰ εἰς τὸν βίον χρεῖσμα. l.
 80 4. § 23. non ut sibi soli vivat. necesse est enim ut
 85 vivat ex alteri qui vult sibi. Senec. epist. 48. & τὸ
 90 ἀποκρίνεται νούσαν non damnat Marcus. Vide l.
 95 8. § 48. & l. 9. § 6. & l. 10. § 1. & l. 11.
 100 § 1.

Τὰ προσρητιμολογία ἐν ἀποκαταστάσει] quę ei (men-
 105

ti scilicet) consensu quodam naturæ adherent. Xyl. quicquid per sympathiam ei possit adherere. Cal. ut *προσπάθεια* idem hic sit, quod *συμπάθεια*, de qua l. 5. § 26. Verum nec *συμπάθεια* illa excuti prorsus queat, ut ibi ostensum est; & aliud quiddam sonat in *προσπάθεια*, affectionem nimirum eam, quæ rei alicui additæ sumus, eamque quodammodo deperimus. hoc est enim tunc *προσπάθειν*. Itaque Basil. Cæsar. apud Eustath. Sebast. in *æsteticis*. *Ανδρῶν δὲ ἥ ἡ δεισιμασύνη τῆς προσπαθείας, τῆς βίης, τὴν γὰρ ἀληθινὴν ἀκολουθεῖν μέλλοντα τῷ θεῷ*. Id Dionys. Areopag. citante Budæo; "Οσοι γὰρ ἐκ θερίονται τῆς γυναικὸς *προσπάθειν*. Idemque epist. 10. ἐπειδὴ ἀληθείας ὄντες ἔρασαν, τῆς προσπαθείας ἀναχωρεῖσι ἥ ὑλικῶν ἀγγελωσθενῶς ἐν μίᾳ ἀνδρῶν πολυτρώμοι σὺν ἀπαθείᾳ πάσῃ. Synes. Dionis. Καὶ ἥτα ἥ ἀρετὴ ὡναυτοῦ ἀν τῆς, τὸ ἀπικλῆσθαι τῆς ὑλικῆς προσπαθείας. Obiter asteriscum tollo minus necessarium ex Socratis historia editionis *Stoerphaniæ*, lib. 1. c. 10. πολλὰ παρελήθεισιν, ἢ περὶ πάθος τίς πον, ἢ προσπαθῆναι γινώσκοντες. lege meo periculo, defectus notæ furcillatæ, *προσπαθόντες πον*. Cicero ad *Attic.* l. 2. ep. 19. se nimum tunc *καλῶ προσπαθόντα* proficetur. Isidor. *Pelusi.* l. 1. ep. 3 10. *Προσπάθεια* ἢ ἐκ ἐξυποκρίναι ἐν τῇ πάθει ὅταν ἐχθρὰ. Affectus additæ cæcitus, adversus planè cæcus est. Eustath. ad *Il.* β'. *Ἐν δαυὶ ἀνδρῶν ἐν ὑποκρίναι ὡς ἐμπλὺ παρὰ τῆς, ὡς [ὁ δὲ f.] προσπαθῶν πᾶσι ἐχθρῶν*. Epictetus etiam l. 3. c. 24. ad l. 11. § 31. adductus: "Οταν πνὶ προσπαθῇς, ὡς ὡς ἡ ἀναφαιρέτων. Idemque l. 2. c. 16. ad lib. 10. § 27. repræsentatus; *περὶ μόνον τὸν θεὸν ἀποβλέποντα, ἐκείνῳ μόνῳ προσπαθόντα*. Restituenta Athenagoræ eadem vox de resur. mort. in *sine*. Κανὼν πολλοὶ ἥ ἀνδρῶν ἡμᾶς ἑτέρων καὶ σφοδρότερον πῆς τῆς προσπαθόντες, (perperam vulgati, *προσπαθῶν*.) ἀσχυρὶ τίτῃ διατελλῶν. Clement. Alex. *strom.* lib. 1. Μὴ προσπαθεῖν νικῶν, μὴ ὀδῶν δυνάμει, μὴ ἡδονῇ ἐπαίρειν. Idemque l. 7. explicans illa D. Christi, *Lucæ evang.* c. 14. v. 26. *Εάν μὴ μισήσῃτε τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, προσπαθῆναι καὶ τὴν ἰδίαν ψυχὴν. τὰς τε γὰρ, inquit, προσπαθῶντας τὰς σαρκίνας, πολλὰ τῆς ἡδονῆς τὸ εἶσθαι ἐχέουσιν, μεμύσηται. &c. q. 1. & lib. 2. de affectibus istiusmodi, *Προσπαθῶντες τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, τὴν γὰρ μὴ ἀπολείποντες καὶ ἀποσυνεῖν* ἐαυτὴν ἥ παθῶν. quod lib. 4. vocat *ἀπεσπαθῶν* βίην. Et rursus *ἀποσπαθῶν* ἀπολείπειν. Vide ad l. 2. § 3. Itaque Synes. de *insomn. ἰσχυρῶς συγκαταδύσιν, καὶ προσπαθείας* conjungit. videtur γὰρ ὡς ἀπαθείας διακρίματα εἶναι τὰ θεῶν ἀλλὰ ἡμεῖς μὴ αὐτοκταδύσιν τε καὶ προσπαθείας ἀποσυνεῖν καὶ ἐχθρῶν. ubi vides etiam opponi sibi invicem τὴν προσπαθείαν καὶ τὴν ἀποσυνεῖν. quemadmodum Evagrius, *τὴν προσπαθείαν καὶ τὴν ἀποσυνεῖν*, *hyst. Eccl.* lib. 1. c. 15. ὡς καὶ παρὰ χρισ-*

τιαν *θαυμαδύσαι, ἥ μὴ προσπαθεία, ἢ ἀνπαθεία* κρινόντων τὰ ὀράματα. i. c. vertente Joanne Christophoro, quod *neq. amor, nec odio ducti, &c.* De Synesio loquitur, q. 1. & idem epist. 57. ἐκ δυνάτον ἢν ἀγγέλῳ συνανανδρῶν δύναιτο μὴδὲν ἀπολαύσαι τῆς ὕλης κακῶν εἰς προσπαθείας. quod mox explicans. *Ἀλλ' ἐστὶν ἀφροσύνα δυνάμειος, ὁμολῶντα τοῖς χεῖρεσι μὴδὲν τρέπον τὸν δυνάμειος*. Et rursus: τὸ προσπαθεῖν δὲ ἐστὶ τὸ θεινόν. ita τὸ προσπαθόντα est, *παθῶντες καὶ προσπαθεῖν*. prout & Marcus lib. 5. § 1. ὅταν προσπαθῶσιν, συγκατατείνον τῶν κατ' αὐτὰς ἐργῶν. Nec illud prætereundum quod Plutarch. prout in *Pompejo*, τοῖς μετ' ἐρατοῖς προσπαθῶντες ita in *amator*. idem τοῖς ἐρατοῖς προσπαθῶντα, pro additum esse ἐπ' affectu adhaerescere dixit. Sunt itaque τὰ προσπαθῶντα ἐκ προσπαθείας ἐκ, quibus ex affectu: propensione vitia animi adhaerescit. Epictet. lib. 3. c. 28. *Μὴ τὴν προσπαθῶντα οὐ καὶ τὴν, μὴ προσπαθῶντα, μὴ ὀδῶνται οὐ δυνάμειος*. Q. 1. & affectus iplos, τὰ παθῶν, προσπαθῶντα nuncupare, Basilidæ ejusque affectis solenne fuisse, docet Clemens *strom.* lib. 2. adducto ex *Isidoro* καὶ προσπαθῶντα *luxus* insigni testimonio; quod ad Marci mentem illustrandam eadem non parum conduxerit. Q. 1. & (ut H. Stephani Thelavro avctarium leviusculum saltem contri buamus) τὸ προσπαθῶντα gemino ferè sensu usurpavit Galenus de *Hipp.* & *Plat.* placit. lib. 4. c. 10. Cæterum neque τὸ ἀπὸ τῆς προσπαθείας ταῦτα, de quibus Marcus hic, in vitio habetur; istud enim à natura est: verum τὸ προσπαθῶντα προσπαθῶντα. Itaque de Diogene Epictetus lib. 3. c. 26. Πάντα εὐλута εἶχε, πάντα μόνον προσπαθῶντα. non & προσπαθῶντα: quod supra dixerat. vide l. 3. § 5. & lib. 4. § 44. & l. 8. § 30. Adjici possunt his Porphyrii illa, de *abstinent.* lib. 1. *Ἀ μὴ ἐκ τῆς ἀπαιτίας προειληφάμεν εὐπαι, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν περὶ αὐτὰ προσπαθείας*. Et mox: *καὶ ἥ ἐργῶν ἀποσυνεῖν καὶ τῆς περὶ αὐτὰ προσπαθείας, καὶ πάθος* τὴν γὰρ ἐκ τῆς ἐργῶν ἀφαιρέτων, τὰς αἰτίας, ἀπὸ ὧν καὶ τὰ ἐργῶν, προσπαθῶντα. ubi vides τὴν προσπαθείαν etiam ἀπὸ τῶν πάθους distingvi. Ponantur ergo distinctionis casus, tanquam gradus quidam, quibus ἀπὸ τῆς ἀπαθείας in partem legiorem fiat declinatio, τὸ πάθος, πάθος, προσπαθεία. Est itaque ἀπὸ πάθος integra & absoluta ab omni affectione vitiosa immunitas; quod pro summo bono habebant Stoici. προσπαθεία *levissima* ab hac declinatio, & affectus vitiosi quasi præludium quoddam. πάθος affectus vitiosus, sive morbus ipse. Hieron. in *Math.* c. 5. v. 18. Inter πάθος & προσπαθείαν. i. e. inter passionem & propensionem, hoc interest; quod passio reputatur in vitium, propassio licet vitii culpam habeat, non tenetur in crimine. Ergo q. 1. viderit mulierem, & anima ejus fuerit titillata, hic propassio percussus est. Si vero consen-

serit, & de cogitatione affectum fecerit, de propassio-
ne transiit ad passionem. ἀποπαύσθαι denique ubi
morbus invaluerit, & affectus radices adeo alias
egetit, ut nec ex animo evelli facile queat, nec avelli
à re desiderata, cui ἀετιμωδία quodammodo vi-
detur.

Καὶ χεῖρα τὰ ἐπικείμενα] q̄a ultra sunt. q̄d su-
pra dixerat, οὐκ ὡς μέλλοντα ταχέως σι. Flac-
cus, *carm. l. 1. ole. 16.*

Latus in praesens animus, q̄d ultra est

Oderit curare. vide l. 6. § 32 & l. 7. § 7.

Τὰ ἐπικείμενα ἢ τὰ παρωχικότερα] Senec. *epist. 78.*
circumcidenda ergo duo sunt, & futuri timor &
veteris incommodi memoria. hoc ad me jam non per-
tinet; illud nondum.

Οἷος ὁ Ἐμπεδοκλῆς] σφῶρες κυκλοτερὲς πο-
τὴν ἀριστεῖν γαίαν] Ad versum quendam, q̄m Em-
pedoclis esse vult, alludit. ut & ante non semel l. 8,
§ 44. & lib. 11. § 12. Eum Parmenidæ videtur
tribuere Stob. *tom. 1. l. 1. tit. 18.* Stobæanorum
exceptor Grotius saltem. Sub cuius nomine ista
apud hunc representantur:

Ἀλλ' ὅς ἐστι πάντοθεν ἰσὺς ἑὸν, καὶ πάμπαν ἀσείρων,
Σφῶρες κυκλοτερὲς, μῦθους ἀριτεῖναι χαίρων.
posteriorem versum & ibi, & apud Marcum, istic
foedissime depravatum nemo non viderit, medelam
Grotius conatus est, rescribendo, (p̄ov.

Σφαίρες κυκλοτερὲς μῦθους ἀριτεῖναι χαί-
ρων. Verum hæc à scripturæ veteris vestigiis longiuscu-
lè abieciunt. Salmasius feliciter refinxisse videtur
in exercit. *Plinian. ad Marci codices propius sic*
accedens:

Σφαίρες κυκλοτερὲς δὴν ἀριτεῖναι γαίαν.
Tò σφῶρες autem vocabulum cum non alibi, nisi in
Marci istis bis, legatur, q̄ngam possit, inquit Salma-
sius, dici σφαίρες & σφῶρες, ut σφῆρες & σφῆρες
possit & σφαίρες pro σφαιρίων, rotundus ut sphaera.
hæc tamen si minus placuerint, forsitan non dispi-
cebit, q̄d aliquando mihi venit in mentem scriben-
dam, Σφαῖρ' ὡς κυκλοτερὲς, &c. sic Ἄλων ὡς, apud
poetam & alia multa. ex illo, Σφαῖρ' ὡς, inepti li-
brarii fecerunt Σφαῖρες. idem igitur valet ac κυκλο-
τερὲς ὡς σφαῖρες. Mihi verò istud perplacet. Sic
de Ezrino q̄m alluisse Marcum diximus l. 7. § 28.
Eustathius Antioch. (si is saltem) in *hæcæmōr.*
ὡς σφαῖρες ὅτι τὸ σῶματι, καὶ ὡς τὰς ὅτιν αὐτῷ
ὀλοκλήτως. ὡς σφαῖρες dixit, q̄d σφαιρῶνδον Cle-
mentis *strom. l. 5.* ὁσπερ ὁι ἐγγύοι σφαιρῶνδον εἰδόμε-
νοι. hæc autem scripturam si admiserimus, in illis
δὴ οὗ ὁ Ἐμπεδοκλῆς subintelligendum erit λό-
γος. q̄alem orbem sive mundum describit Empedo-
cles; & Parmenides itidem uti est supra indicatum.
De viro bono patiter Avlonius *idyll. 16.*

Securus, mundi instar habens, teres atq̄e rotundus,
Externa ne q̄d labis per lavia fidat.

Horatium imitatus; q̄d de sapiente dixit; *serm.*
lib. 2. sat. 7.

In seipso totus teres atq̄e rotundus.

Vide l. 8. § 48. Cæterum Viri cl. primum illud
ipse omnino admittendum existimaverim, q̄ia apud
Eustathium Homeri *εἰς Ὀδυσσεύς* ad *odys. ζ. σφαῖ-
ραν* Ἐμπεδοκλῆων reperio in ulu communi olim
frequentem extitisse. Παρὰ τὴν σφαῖραν, inquit, ἢ
παρωχικότερον ὁ Ἐμπεδοκλῆς σφῶρες, &c. q̄d &
Arati Scholiastes confirmat, q̄i istud tamen Hesiodo
tribuit, dum σφῶραν huic τὴν σφαῖραν dictam ait,
10 sicut Homero *ἑσπερον ἢ ἑσπεραν.* idem pro eo q̄d
κονῆ Marci codex, & δὴν Salmasius, μωτὴν exhi-
bet, & μωτὴ. Verum ista q̄ia alibi latius excussi-
mus, actum hic agere ulterius nolumus.

Μόρον τε (ἦν ὁ Ζῆς) vide lib. 2. § 14 & in-
frà § 26. Senec. *epist. 101.* si vita nostra non pro-
minebit, si in se colligetur.

§ 4. Πολλὰς ἐθαύματα] Eis maxime placere
& approbare nos studemus, q̄s imprimis diligimus
ac suspicimus. mirum igitur Marco, nec immerito,
videtur, homines, cum semetiplos maxime dili-
gant, aliis potius q̄am sibi metipsis approbatos se
velle.

Ἐαυτὸν ὡς βέλτερος μάλιν πίντων φιλεῖ] Evri-
pides *Cressbouse* à Schol. ad ejusdem *Medeam* lav-
datus:

Ἐαῖο γὰρ πικρὸν ὅσῃ πάντες βεβή-
φιλον μάλιν ἐμαυτὸν, ἐκ ἀλογόμοι.

Mihi hoc, q̄d cunctis instum est mortalibus
Amare seipsum maxime, non me pudet.

30 Siq̄idem, q̄i φίλων legunt, q̄d codices vulgò exhi-
bent, sensum corrumpunt prius; q̄d nec Grotius
advertit, cum vertit,

Minimum, inter omnes, q̄s amo, noceo mihi.

— τίς γὰρ ἐδὲλος ἔχ' αὐτῷ φίλος;

— namq̄e q̄s bonus neq̄am sibi?

Sophocl. *Oedip. Colon.*

Οὐδ' ἐστὶν ἐλπίς, ὅτις ἔχ' αὐτὸν φίλιν.

Nemo est, amicus ipse q̄i non sit sibi.

Et Evrip. *Med.*

40 Τίς δ' ἔχ' ἀπὸ τῆς ἀπὸ μινώσκεν τὸς;

Ὀς πῶς τίς αὐτὸν ἦν πῶς μάλιν φίλος;

Quis istud nempe non novit mortalium,

Diligere sese ceteris plus q̄m libet?

φίλοι δ' αὐτῷ πῶς ὅτις ἐλπίς ἐλπίς.

Nec q̄sq̄am charior alteri q̄m ipse est sibi.

Τὴν δ' αὐτῷ ἀπὸ αὐτῷ ἑαυτῷ ἐν ἐλπίδι
λόγῳ τίθεται] Nam q̄to cuiq̄e eadem hon-
curs secreti, q̄a palam multis famam, conscienti-
am pauci verentur. Plin. *min. l. 3. ep. 20.* Hinc
& illa *Pelagii* ad *Demetrium* q̄rela. Non cogitamus
q̄id ipsi simus, sed q̄id alteris esse videmur. unde eò
perducta res est, ut neglecta veritate meriti, de sola
opinione curemus, q̄i testimonium vitæ nostræ, non à
conscientia nostra, sed à fama petimus. Nec dissim-
ilis Bernardi gerimonia, de gradibus humil. & su-
perb. *part. 2. gr. 6.* Qui de omni alia re plus sibi
credit,

credit; q̄m aliū 3 de se solo plūs aliū credit, q̄m sibi. Adversus morem morbumque malum hunc, salutare monitum ab Apostolo habemus, ad Galat. c. 6. v. 4. τὸ ὅ ἐργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος· καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καλὸν ἔχει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἄλλον. De se Cicero, verē, necne, ipse viderit, ad Attic. l. 12. ep. 27. Mea mihi conscientia pluris est, q̄m omnium sermo.

Ο μὴ ἀμαρτὴν γενέσθαι ἐξοίσται Vide ad lib. 3-§ 4.

Τὰς πλείους μάλλον αἰδόμεθα contra nimirum monitum illud Pythagoricum in *aur. carn.*

— Πάντων ὃ μάλισ' αἰδοῖτο πάντων.

Tu plūs q̄m cunctos alios te discere vereri.

cui consonat Democriticum illud monitum, q̄d supra cum aliis ejusdem notæ attulimus ad l. 2. § 6. vide & ad l. 11. § 26. & l. 10. § 9.

§ 5. Ἐπειδὴν ἀπὸ ἀποθανώσιν, μικρὴν αὖτις ἡμῶν] Itā de animæ statu post mortem incertus fluctuat passim Marcus. de corporis resurrectione multo magis ascensionem cohibuitur. q̄d, nihil est itaq̄ mirum, si ὄργανα ἔσιν nec παρὰ ὄρα, tantum, sed, παρὰ ὄρα etiam, Stoicis Atheniensibus esse visum, prædicante Pavlo, *Act.* c. 17. v. 18, 19. Nos melius edocti, eā bonitate prædictum notimus esse Deum nostrum, universi conditorum, ut nolit servorum suorum, q̄ fidele ipsi obsequium in hac vita præstiterint, vel animas, vel corpora in morte profus intercidere, sed præmiis futuris utrumque reservari.

Ἐν δὲ δίκῃ σου] καὶ δίκῃ σου, sacra attestatur Scriptura. *Εὐαγγ. δίκῃ σου παρὰ Θεοῦ* Apostol. ad *Thess.* epist. 2. c. 1. v. 6. & δίκῃ σου σου ἑσθλῶν ἀποδοῦναι ὁ δίκῃ σου κερτῆς. ad *Tim.* ep. 2. c. 4. v. 8. & ἡ δὲ δίκῃ σου ὁ Θεὸς ἐπλάσθη τὰ ἔργα ὡς ἡμεῖς, καὶ τὸ ὡς τῆς ἀνάγκης. ad *Hebr.* c. 6. v. 10. Nec tamen hinc sequitur, q̄d Pontificii statuunt, hominum opera bona dignitatis suæ ratione vitam æternam, gloriāque cœlestem itā promereri, ut Deus injustus futurus sit nisi eam illis rependat. prout Rhemens. nostri annot. in *Luc.* c. 21. v. 35. ad *Thess.* ep. 2. c. 1. v. 5. & *Hebr.* c. 6. v. 10. Ut omittam enim τὸ ἐξῆς, q̄d illi tantopere urgent, aliud planè sonare, prout nōrunt q̄ linguam Græcam vel primoribus tantum labiis degustarunt. Rectè Durand. in *sent.* l. 2. dist. 27. q. 2. Meritum de condigno strictè & propriè sumptum, videlicet pro actione voluntaria, propter q̄m operanti debetur merces ex justitia sic, q̄d si non reddatur, ille ad q̄m pertinet reddere, injustè facit, & est simpliciter & propriè injustus, non est hominis ad Deum. q̄d ille cum multis argumentis confirmasset, concludit tandem, sentire & dicere oppositum esse temerarium seu blasphemum. Q̄d si q̄d, inquit, pro bonis operibus nostris datur vel redditur, potius & principalit̄ est ex liberalitate Dei dantis, q̄m ex

merito nostri operis. Etsi dicatur, q̄d quovis Deus non constituitur nobis debitor ex aliquo nostro opere, constituitur tamen debitor ex sua promissione: sciendum est, q̄a q̄d redditur ex promissione præcedente, non redditur ex merito operis de condigno, sed solum vel principaliter ex promisso. Unde patet responsio ad id q̄d justum esse dicitur. Siquidem ut pie pariter ac præclare Bernard. de grat. & lib. arb. *Justum* apud Deum est ut reddat q̄d debet; debet autem q̄d

pollicitus est. promissum quidem ex misericordia, sed ex justitia jam præstandum. justè enim & ex debito requiritur, quodcumque vel gratis promittitur. Et Belarm. ipse de penit. l. 3. c. 4. explicans Joannis verba illa ex *epist.* 1. c. 1. v. 9. *πιστὶς ὅτι καὶ δίκῃ*. Verba illa, inquit, fidelis est & justus, referuntur ad promissionem divinam. ideo enim Deus justus & fidelis dicitur, q̄a stat promissis, nec fidem fallit. q̄d & de justitie. l. 5. c. 15. confirmat ex illis Nehem. c. 9. v. 8. verbis, *Implisti verba tua, quoniam justus es.* Siquidem veritas sive veracitas pars est justitie. ut ex *Cicer. de invent.* Thom. Aquin. *sum. part. 2. 2a q. 109. art. 3.* Denique potest aliquid iusto atq̄ æquo consentaneum esse, q̄a justitie nullā ratione repugnat, q̄d tamen nihil injusti, si non fiat, inducat. justum fuit q̄d Solomon rex à Shimeio mandati violati de Hierosolymis continendo se, pœnas exegit. *Regum hist.* l. 3. c. 2. v. 46. quibus tamen remissis, nihil injusti admisisset. justum & æquum, q̄d Abiatharo læsæ majestatis reo, patris causā vitam condonavit. *ibid.* v. 26. quem tamen si sustulisset, adversus justitiam nihil peccasset.

Ἦν ἂν καὶ δυνατὸν] τί ἀπὸς κελνεταί, εἰ ὁ Θεὸς τεκνὸς ἐγγεγενῆς Paulus, *Act.* c. 26. v. 8. Athenagoras de resurrectione, ἡ δὲ ἀδυνατον, ἡ δὲ ἀδυνατον. ἀλλ' ἔτι ἀδυνατον, ἔτι ἀδυνατον. εἰ ἀδυνατον, ἡ ἐκ τῆς μὲν γένεσιν τὸ ὁμοσύνου, ἡ ἐκ τῆς ἀδυνατον ἀρκύου μὴ ἔχειν ὡς τὸ πῶσαι τὸ ἐγγενεσθῆναι ἀλλ' ἔτι ἀγνοεῖν πὸν θεὸν δυνατὸν καὶ πῶσαι ἀδυνατον, ὡς ἐκ ἀρκύου ὡς πῶσαι ὡς μᾶλλον ἀνάστασιν, δεικνυσιν ἡ τῶτων αὐτῶν γένεσι. ἐκ ἀδυνατον ἀρκύου. ἀλλὰ μὲν ἐκ ἀδυνατον. εἰ δὲ ἀδυνατον, ἡ ὡς ἀδυνατον, ἡ ὡς ἀνάστασιν. ἀλλ' ἐκ ἀδυνατον. δίκῃ σου τὸ συναμφότερον, πῶσαι φωνῆς καὶ σωματὸς ἀνθρώπων πάντων γίνεσθαι ὡς πῶσαι γυνώσκων ἀποδοῦναι, πῶσαι τὸ ἐπὶ τῶταις δίκῃ σου μὲν, ἡ πῶσαι. ἔτι ἀνάστασιν. εἰ δὲ τὸ χεῖρον ἐκ ἀνάστασιν, τῶταις, τὸ φαρτὶν πῶσαι σῶμα, καὶ παρὰ τῶταις πῶσαι μᾶλλον τὸ κρείσσον ἐκ ἀνάστασιν, ὡς ἐκ ἀνάστασιν καὶ ἀπὸ τῶταις. ὡς δὲ καὶ δυνατὸν, καὶ δυνατὸν, καὶ δίκῃ σου, καὶ ἀρκύου, ἡ δὲ δυνατὸν σωματὸν ἀνάστασιν. verum de mente sola sagagit Marcus; de corpore nihil sollicitus, q̄d nec se, nec suum, nec sui quicquam à quocumq̄ censeri volebant Stoici.

Ἐκ ὃς μὴ ὡς ἔχει] Æquior certe erga nūmen divinum Marcus, licet Ethnicus, q̄i nihil ini-

iusti aut iniqui Deo vult imputari, etiam si viros bonos in morte prorsus intercidere pateretur, quā Papicolæ, qui Deum iniustitiz diserte et γομνῇ καταλῆ, quod aiunt, inculcatum eunt, nisi ipsis ob labores misellos in hac vita decurtatissima exantlatos, tantam probabiliter plenissimeque commercitis, pramia æterna retribuat.

Πιστεύω σὺ ἐπὶ μὴ δέσσει] Idem hoc, cum illo à Marco cumprimis lavdato, l. 11. § 6. ἐχει λόγον καὶ τὸ π.

Δικαιολογῆ πρὸς τὸν θεόν] Hoc est quod Apost. ad Rom. c. 9. v. 10. Μενύργει, ὃ ἀνθρώπου, οὐ τίς ἐστι, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; vult [πρὸς ἀνθρώπων τὸν θεόν (i. e. ὑπὲρ τῷ θεῷ) ἀπολογισθῆς, cum Epicteto l. 2. c. 16. πρὸς μὲν δὲ δικαιολογῆς πρὸς τὸν θεόν. Itā pii prisci, etiam si conturbabantur nonnunquam, cum bonis hic male esse, malis bene, animadverterent; illud tamen pro certo ac immoto statuunt fundamentum; *Attamen Deus corde rectis bonus est.* Psal. 73. v. 1. & Tu certe, Domine, iustus es. Jerem. c. 12. v. 1. & Apost. ad Rom. c. 9. v. 14. Τί ἐν ἐρώδῃ, μὴ ἀδικία πρὸς τὸν θεόν; μὴ γένοιτο. & ibid. c. 3. v. 4, 5. Μὴ ἀδικῶς ὁ θεός; μὴ γένοιτο. γινώσκω ὅ ὁ θεὸς ἀληθὴς, πᾶς δὲ ἀνθρώπος ὁδῶν, καὶ δὲ γέγραπται, ὅπως ἀνθρώπου ἐστὶν ἐν τοῖς ἀβροῖς σὺ, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνῳ σὺ. ex Psal. 51. v. 4. vide infra § 12.

Οὐκ ἂν δὲ ἔγωγε διελθόμενα τοῖς δούλοις] non auderes itā cum eis disserere. Cal. malim; non itā dissereres, & de xpo iustis; cum eis ageres, nisi optimos iustissimosque esse præsumeres.

§ 6. Ἐδίδες καὶ ὅτι ἀπογνώσκεις] qid est enim quod usus & industria non possit? Horum spectant tot poetarum illustrium monita. Menandri, apud Stob. tom. 2. tit. 29

— πάντα γὰρ

ταῖς ἐπιτελείαις καταπονέται σφραγυαλά.

— rerum omnium

Nihil est quod non conficiat assiduum labor.

Alexandridis,

Τὸ σωματικὸν ἔργον, παντὶς ἐνέσκει τέλος.

Ubique finem assequitur continuus labor.

Philemonis,

Ἐκ τῷ φιλοπονεῖν γίγνεται, ὧν θέλεις, κρατεῖν.

Datur laboris cupido quidvis assequi.

Antiphanis,

Τῆς ἐπιμελείας δόξα πάντα γίγνεται.

Labori assiduo, nihil est quod non cesserit.

Sophoclis Oedip. rege. à Plut. lavdatum de fortuna.

& à Clement. Strom. lib. 5.

— πάν δὲ τὸ ζῆτιώμενον

ἄλωτον ἐκφύζει ὃ τ' ἀμειβορο.

— quicquid queritur,

Spes deprehendi est. omne neglectum perit.

& huic vicinum inserti alicuius;

Ἄλωτα γίγνεται ἐπιμελεία καὶ πόνο

ἄλπειτα.

Laboriose diligentia assequi

Nihil est negatum.

& ad Marci verba proximè, Menandri in moroso,

— ἰδενός καὶ πρὸς μαλῶ,

Τὸν εὐ. πονῶν δ' ὅλας ἀπογνώσκει ποτε.

— quæ laborum non piget,

Nihil arbitrari se debet insperabile.

Socrates Alcibiadi miranti, qui posset Xanthippen tam rixolam sustinere, & intolerandam esse dictanti,

10 Ἄλλ' ἐργαίε σωματικῶς καὶ ἀσχετῶς προχίλιας ἀκρίαν σωματικῶς. At ego, inquit, asvetus ei sum; nec me magis offendis, quā rora stridor aquæ educantis eos qui assidue audiunt. Nec filieri dignum hic Æschyli illud, à Plut. de legend. poet. & de perfect. indic. à Stob. tom. 2. tit. 29. & tit. 117. à Cæli Rhodig. antiq. l. 3. c. 7. Lil. Gyrard. de poet. l. 6. Erasmi apoph. l. 6. relatum: qui dum in Isthmiis pugilum certamen spectabat, cum altero eorum frontem percussio, corona tota exclamaret; Ioni Chio, qui proximè affidebat, 20 latus fodiens, Ὁρᾷς, ὅς ἡ ἐκαστος ἔστι; ὁ πᾶσι γὰρ σωματικῶς οἱ ὃ ἀπογνώσκει βοῶσιν. Vide, inquit, quanta sit vis exercitationis? istus ipse filius: spectatores verò vociferantur. ubi roræ malui, latus fodiens, Flaccum imitatur, epist. 7. verteres; quā, autem vellicans, cum Paul. Leopardo; qui emend. l. 2. c. 21. c. 22. Stobæum hic emaculat, Cælium, Lillium, Erasimum castigat. De Cyro Xenophon lib. 1.

Οὐκ ἀπογνώσκεις ὅτι τὸ πᾶν, εἰς τὸ μὴ ποιῆν ἂν ἡπώτω ἄλλ' ἐκλυσιέτω, εἰς τὸ περᾶν αὐτῶν ἀμεινον ποιεῖν. Verum Marco gemina prorsus Plut. de tranquill. Δεῖ μὲν δὲ ἀπογνώσκειν, μὲν δὲ ἀπείπειν, ἀλλὰ δαμνολογία καὶ ἐπιμελὴς καὶ σωματικῶς σῶμα, σωματικῶς λαμβάνειν αὐτὸ καὶ καλὴ νόσον, ἐν τοῖς ἐλάσσονας πρὸς τὰ μέγιστα, μὴ φθονῆν, μὲν δὲ ἀπογνώσκει τῆς ψυχῆς τὴν ἐπιμελῆσαν αὐτῇ, μὲν δὲ διαδεδομένη τὰ κατὰ τὴν ἐξουσίαν διδρασκόντων. ἀνὰ γὰρ ἐμπροσθὶ καὶ μαλακίας ἀγόμενον ἢ πρὸς τὸ ῥᾶπον αἰετὶ διατρέχον, καὶ πρὸς τὸ ἡδύστον ἐκ τῆς ἀβυλῆτος ἀναχωρεῖν γλυκυδύμια τῆς ψυχῆς. ἢ δὲ καὶ νόσον, καὶ πόνον, καὶ σωματικῶς μελετῶσα καλῶς ὑφίσταται, καὶ σωματικῶς ὡς τὸ λογισμὸν πρὸς ἑαυτὸν, ἐν ᾧ πολὺ τὸ καλὸν ἀσπόμενον καὶ δάκνον καὶ σαδρὸν ἐν τοῖς δοκίμοις καλεῖται καὶ φασκεῖται. Diogenes denique referente Laërtio, l. 6. Διπλὴν ἔλεγον τὴν τὴν ἀσκησιν ἢ καὶ ψυχικῶν, τὴν δὲ σωματικῶν. ταύτην καὶ ἂν ἐν γυμνασίᾳ σωματικῶς γινώσκων καλῶς, σωματικῶς πρὸς τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα παρέχονται. παρὰ τὴν δὲ περικύματα τὴν ῥᾶδιν ἀπὸ τῆς γυμνασίας ἐν τῇ ἀρετῇ καλῶς ἔχοντες ὅταν τε γὰρ ὅτε τῆς τέχνης, τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἀλλας, ἢ τὴν πυχῶν οὐκ ἐκλεῖται τὴν τέχνην ἀπὸ τῆς μελέτης πεποιμένης. τὴν τε αὐτῆς καὶ τὴν ἀδελφῆς, ὅσον ἐκφορεῖται ἐκ τῆς ἰδίας πνύσει τῇ σωματικῇ. καὶ αἱ γὰρ, εἰ μετὰ τὴν τὴν ἀσκησιν καὶ ἐν τῇ ψυχῇ, ἢ ἐν ἀναγκαῖς καὶ ἀτελῆς

ἀπειλὰς ἐμώχθουν. ἔδραν γὰρ μὴ ἐλθεῖ τὸ παρῶν
ἐν τῷ βίῳ χρεὶς ἀσκήσεως καλορθεύει. δυνάμει
ᾧ ταῦτ' αὖ πάν ἐκνήκευ. Vide ad l. 3. § 6.
Senec. ep. 50. Nihil est, quod non expugnet pertinax
operta, & intentia ac diligens cura: robora in rectum
quavis flexa, revocabis, curvatas trabes calor expli-
cat; & aliter natæ in id finguntur, quod usus noscer ex-
igit. quæto facilius animus accipit formam, flexibilis &
omni humore obsequenti? & ep. 80. de athletis agens.
Illum maxime revolvit mecum, si corpus perducas exerci-
tatione ad hanc patientiam potest, quæ & pugnos pariter
& calces non unius hominis ferat, quæ solem ardentissim-
um in serventissimo pulvere sustinens aliquis, & san-
guine suo madens, diem ducat: quæto facilius animus
corroborari possit, ut fortuna ictus invictus excipiat,
ut projectus & conculcatus exurgat? Idem de ira l.
2. c. 12. Nihil est tam difficile & arduum, quod non
humana mens vincat, & in familiaritatem perducit
assidua meditatio: nullique sunt tam feri & juri juris
affectus, ut non disciplina perdomentur. Mox, ubi
varia hujus rei exempla protuleras; Mille sunt alia,
in quibus pernicia impedimentum omne transcendit,
ostenditque nihil esse difficile, cujus sibi ipsa mens pati-
entiam indiceret.

[Ἡ χεὶρ ἡ ἀειστέρα] Τὴν δεξιὰν τῆς ἀειστερᾶς
 φύσει κρείττονα εἶναι, multis locis inculcat, multisque
 rationibus contendit Aristoteles de partib. animal. l.
 3. c. 4. & l. 4. c. 8. de animal. incesf. c. 4. e-
 thic. Nicom. l. 5. c. 7. & Eudem. l. 4. c. 5. & in
 problem. l. 21. q. 12, 13, 19, 31. Idem
 tamen, καὶ περὶ, inquit, ἐνδεχεται πάντας ἀμφιδι-
 εῖναι ἡμῶν. 'Εἰ γὰρ πάντες τῆς ἀειστερᾶς μαλετώ-
 νων ἀπὸ βέλτερος, ἡδυνώμεθα ἀν' ἀμφιδιέειν, ἀλλὰ
 φύσει γὰρ ἀειστέρα ἐστὶ καὶ τὰ δεξιὰ ἐδὲν ἦσαν φύ-
 σιν βελτίω ἐστὶ τῇ ἀειστέρῳ, καὶν πάντα ποιῶμεν
 τῇ ἀειστέρῳ, καὶ τὰ δεξιὰ. Vult omnino dex-
 tra naturā fortiora ac validiora sinistris esse. At Pla-
 to, (sem et hoc nomine is notat, poliz. l. 2. c. 10.)
 de legib. l. 7. hoc tanquam delirium exagitat, 'Ὡς
 ἀρα τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀειστέρα διαφέρνται ἐδ' ἡ
 μῶν φύσει τοῖς τοῖς χειρὶς ἐστὶς καὶ τῇ περὶ
 εἰσων. τὰ καὶ χεῖρες. god & refutare conatur pri-
 mo membrorum reliquorum exemplo, ἐπεὶ πάρε
 σθαι πῶδας τε καὶ τὰ κτήνη τῇ μάλων ἐδὲν διαφέ-
 ρνται εἰς τοὺς πόνους φαίνεται. god idem de oculis
 ambiguisse dici poterat; & nutrimentum matrumque ma-
 xime inscitia ususque pravus adscribit. Τὰ δὲ καὶ
 χεῖρες * ἀνοία [* ἀνοία alii] τερῶν καὶ μητέ-
 ρων οὗ χωλοὶ μάχνηται ἐκείνων. τῆς εὐπίας γὰρ
 ἐκείνων τῇ μάλων ὁσὸν ἰσθροπόνησι, αὐτοὶ δὲ
 τὰ * ἦν [* εἶν forlan] διαφέρει αὐτὰ πτωπύ-
 καμεν, ἐκ ὁσῶν χρωσμοί. Dein rejicit etiam ope-
 rum quorundam instantiis: ἐν ὅποις μὲν γὰρ τῇ ἔργων
 μὴ μέγα διαφέρει, λύρα μὲν ἐκ ἀειστέρῳ χρωμα-
 νον, πλῆλιν γὰρ ἐκ δεξιᾶ, παρῶμα ἐδὲν, καὶ ὅσα
 τοιαῦτα. τῆς δὲ παραδείμασι χρωσμων, καὶ εἰς

ἀλλὰ, καὶ, ὅθεν, ἔτω ἡμεῖς ἡμεῖς ἀπολαύ. Si quidem
 in qot qibisqz operibus utra utamur. nihil referi, si-
 cut inter hyram tangendam, hyram finistrā, plectrum
 dextrā, an ē converso teneamus, nullius momenti res
 est. aliqz ejusdem rationis, quicunqz animadverterit, is
 his exemplis edoctus, ni ad alia etiam negotia, ubi opor-
 tebit utraqz pariter citra discrimen usus fuerit, is sano
 certe parum distabit. qz verba idē lubentior verto,
 cūm qia Serranus itā reddidit, ut sensum auctoris
 havd clarē satis expresserit; tum ut locum ab inter-
 punctione prius laborantem restituam explicemqz.
 demum. ratiocinator à ritu gentium qarundam.
 * Ἐπειδὴ γὰρ ταῦτα ὁ πρὸ Σκεψάν νομός, ὅτι ἐν ἀ-
 εισεργῇ μὴ τόσον ἀσάφειαν, ἐν δὲ ξειρῇ γ' οἰσὼν
 ἀεσιγάρμῳ μόνον· ἀλλ' ὁμοίως ἐκείνους ἐπ'
 αἰμόρτοις ἡμεῖς· qibus accenseri possunt &
 Benjamiæ illi funditores αἰμοφιδέσι, infigam in eo.
 genere artificio præditi. Judic. c. 20. v. 16.

Διὰ τὸ ἀνέστιον] ita Plato suprā, διὰ τὰ ἥθη,
20 vel ἔθνη, porius.

Τὸ χαλινὸν ἐρραυρίζουσιν ἢ ἢ δεξιά κρατῇ].
Necq̃ hoc Plator penitus tacuit. Πάμπολλα δ' ἐπε-
ρα πᾶστα παεραιζόμεθα ἐν ἡνιοχίᾳ. τί οὐκ
ἔχ' ἐν ἐπείρῃ· ἐν δισι μαθεῖν δισαπῇ, ὅτι παρ' αὐ-
τὸν καὶ σὺν δὲ αὐτὸν οἱ δεῖναι· δεξιῶν ἀδενέστερα
κλινάμεθα ὀφθαλμοί.

Tῦτο δὲ εἰρησῶ.] Itaque Plato, διαφέρει ἡ πῆ-
 πολυ μαδῶν καὶ μαδῶν; ὅ, ὃ γυμνασίου
 καὶ γυμνασίου. Multum interest inter eum, qui
 30 utrāque *maza* uti didicerit, *asueveritque*, & eum qui al-
 terutri tantum. quod & à re *asbhetica*, & à *militari*,
 mox comprobatur. Ideo avtem usus obtinuit, ut ad
 frenum sinistra adhibeatur, quò dextra vel virgæ, quæ
 equus regitur, vel armis, quæ gestanda ac utenda fuerint,
 puta enī hastæ exerendis, exercendisque immunis
 relinqatur. Xenophon. *de re equestri*. Ὁ ἰππεὺς τῇ
 αὐτῇ αὐτοῦ ἀγῆν τὴν ἵππον, τῇ δὲ δεξιᾷ τὸ δῆρ
 ἔχει. quāquam posset & alia assignari ratio, cur fren-
 um fortius sinistra teneatur, si verum foret, quod So-
 40 linus habet, *polyhist. c. 1. Parti dextræ habilior*
ascribitur motus, laeva firmitas major. Verum in
 hoc Solinus rejicit meritò Cl. Salmasius. quon-
 iam si in exercitationum thesaurō illo ποδύμα-
 σείτω.

§ 7. Ὁποῖον δὲ καὶ ἀλλοφθύναι ὑπὸ τῆ θανά-
του] qalem ipse se velit à morte deprehendi. Vide
l. 6. § 30. ad finem. Éstque hæc lectio satis commo-
da. non celabo tamen suspicionem meam; legi posse
non minus commodè καταλειθύναι, qalem te à
morte relinqui oporteat; siue necesse sit, & quod ani-
mum, & quod corpus attiner. siquidem qales nos,
quod corporis statum, mors deprehensura sit, ὥς
ἐφ' ἡμῶν ἐκ εἶναι, ut eum Stoicis loquamur.

The *Reginella* is *Reginella* vide ad l. 2. § 17. & l. 4. § 26. & l. 5. § 24.

Τὴν ἀξίαν] vide ad l. 4. § 3. 50.

§ 8. *Τυμὰ ἢ οὐλοῶν*] vide lib. 3. § 11. & supr. § 2. Mar. Casimirus Lyric. 1. 3. od. 12. Si primum vacuum vellet corticem. *Rebus, Fusce, velis, caetera diffuunt, Verna more nivis, q̄a modò nubium Leni tabuit balium.*

Τίς ὁ ταυτὸ ἀρχαῖος ἀπὸ] Foran [πῶς πᾶς] πῆ, vel [ὅτι πᾶς] πῆ. q̄a sequitur, πῶς ἔδωκε ἄλλω ἐμποδίζεταί. (de q̄o vide l. 5. § 34.) hoc est, q̄od ille apud Plur. de tranquill.

Ὅπως ἔμοι ἦν ἄλλῃ ἐπὶ πῶς, ἄλλ' ἐν αὐτοῖς. ita enim legimus, non ἄλλων. vide lib. 7. § 16.

§ 9. *Παχυρραπασή, ἐν μονομάχῳ*] pugili; sive pancratiasta, non gladiatori. q̄ia alter armis nativis ἔχει, ὡς ἐν τῇ lib. 10. § 38. alter depugnat adscititiis. itaq̄e alter gladium si deposuerit, statim occiditur; alter manum praeferre semper habet; nec quicquam amplius, nisi ut dextrè utatur, est opus.

Αἰὲ ἔχει] De virtute pariter Amisthenes. *Ὅσων ἀναρρίπτων, ἀρετῇ.* Laert. l. 6. et q̄od de baculo Aristot. de motu animal. c. 8. idem de enee, vel alio quovis telo, dici potest. *Γίνεται ὡς ἀρραπῆλον μίση, ἢ βακτηρία.* vide lib. 11. § 36. sed & Cleanthus placetum ibid. lib. 7. in Zenon. *διαπαντὸς ἔχοντες τὴν ἀρετὴν ἀναρρίπτειν* q̄od ἔστι ἢ πᾶσι τοῖς τῇ ψυχῇ ἔχοντες ὅσην τελείαν ὁ κορυφαῖος.

§ 10. *Ταῦτα τὰ περὶ γυμνάσια*] leg. πῶτα αὐτὰ τὰ περὶ γυμνάσια. q̄alia sint ipsa per se nuda. ut supr. § 8. & l. 8. § 11.

Διαρρίψαι] de distributione ista, vide lib. 2. § 11. & l. 4. § 21.

§ 11. *Ἡλικίω ἐξουσίαν*] Vide lib. 7. § 53; 54.

§ 12. *Τὸ ἐξῆς τῇ φύσει μὴτε θεοῖς μὴτε ἰσχυροῖς*] id illud D. Boet. vult esse casus primi. ut sic τὸ ἐξῆς τῇ φύσει, clavuscula, superioribus periocham istam annexens, sensumq̄e hunc exhibeat; *Q̄od ex rei natura ad ea q̄a supra posita sunt consequitur.* At interpres uterq̄e in casu q̄anto accepit. *Q̄od ad naturam consequitur.* Xyl. *Quicquid in serie ac sequela eventuum naturalium ordinaria contingit.* Cal. Ego malim, quicquid contingit natura consentaneum, de eo nec Dei culpandi nec homines. hoc est, nulla de re. *πᾶντα γὰρ ἔστι πᾶσι τοῖς ὅλοις φύσει.* τὸ ἐξῆς τῇ φύσει, sicut lib. 7. § 54. *τὸ ἐξῆς τῇ κατὰ φύσιν.* Idem q̄od lib. 2. § 9. *τὸ ἀνθρώπων τῇ φύσει.* Syntaxis autem est, q̄alis apud Gregor. Naz. in Basil. *Τὸ τὸτο ἐν ἐπαινετῇ μάλλον, ἢ μὴ ἐπαινετῇ;* vide supr. § 1.

Ἀκοντες] Vide lib. 11. § 18. confid. 3. *Δεῖ δ' ὅς ἐν κακοῦργῳ ἄκων, συγγνωμὴν ἔχειν.* Hippias apud Platon.

Οὐδὲν μὴ μὴ ἐπαινετῇ] Epictet. lib. 3. c. 26. *Ὅν δὲ μὴ ἐπαινετῇ ἔστιν, ἐγκρατεῖν ἔστιν, ἀνδρείου δ' ἢ τῇ διοικήσει ἢ ὅλῳ.* ita enim legend. non *ἀνδρείου*. Et ibid. c. 10. *Μὴ δὲν μὴ ἐπαινετῇ, μὴ*

ἀνδραγαθῶν. Idemq̄e enchir. c. 5. *Ἀπὸ δὲ τῆ ἐξουσίας τῶν ἄλλοις ἐγκρατεῖν, ἐφ' οἷς αὐτοῖς πρὸς τὴν κακίαν, ἢ κατὰ φύσιν πᾶσι δὲ τῶν, τὸ ταυτὸ. πᾶσι δὲ τῶν, τὸ μὴτ' ἄλλοις, μὴδ' αὐτοῖς.*

§ 13. *Πῶς γέλοιον*] Plaut. Trucul. 2. 1.

Ventii seferota vicissim: Studium est, q̄i id admiretur.

Ξένον] Vide lib. 4. § 29. & lib. 8. § 15.

Antisthenes apud Laert. lib. 6. *τὸ σοφὸν ξένον ἔστιν, ὅς ἐστιν ἀπὸ.* locus mendii manifestus, in q̄o tollendo frustra operam posuerunt viri magni. Ambros. Camald. *novum* q̄asi *χρῆμα* legerit. q̄idam, ὡς *ἀξίως*. q̄od Henr. Stephan. non probat. *ἀπὸ* tolerari posse putat; sed suspectum tamen habet. If. Calaub. q̄id si *ἀπὸ* legatur? ut sapienti nihil deesse velit. verum hoc, ut aliquid videatur, non satisfacere tamen ipse proficitur. hanc infeliciores istis saltem forsan futura est conjectura nostra, si *ἀπὸ* ἀπερὶ δὲ κινῶν rescribamus. conjunxit hæc certe Marcus noster supr. § 1. *Ξένον ὡς τῆς παλαιοῦς* 10 *ἢ ταυτὸς, ὡς ἀπερὶ δὲ κινῶν, τὰ κατὰ φύσιν γινώσκοντα.*

§ 14. *Ἦτοι ἀνάγκη ἐμμετρίαν ἀπαρχατοῦ τῆς, ἢ περὶ τοῦ ἰσχυροῦ*] Cal. aut fatum, (id est vel necessitas absoluta, & decretum inevitabile, vel placabile flexibileq̄e providentia.) aut confusio fortuita &c. ut videatur legisse, ἢ περὶ ἐμμετρίας, [ἢ] ἀνάγκη [ἢ] ἀπ. τ. &c. At Xyl. aut necessitas fatalis, atq̄e ordo inevitabilis, ut [ἢ] alterum tantum insertum voluerit, cui accedo potius, q̄am 30 q̄am malim ἀπαρχατοῦ inviolabilem, q̄am inevitabilem reddere. Certe fato τὸ ἰσχυρὸν nullo modo convenit. Maro *En* l. 6.

Define fata Deum flecti sperare precando.

ad q̄em locum Servius: locutus est secundum Epicuroscos q̄i dicunt;

Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira!

Est Lucretii lib. 1. q̄anquam & Stoicos adadjicere poterat, & hoc magis, q̄ia fata illi nulla agnoscebant.

§ 15. *Φυρμὸς ἐμμετρίος*] confusio inanis. Xyl. confusio merè fortuita. Cal. sive temeraria. *φυρμὸς ἐμμετρίος, confusio temeritatis;* q̄o vocabulo usus est Marcus & lib. 2. § 13. *ἀπὸ τῆς ἐμμετρίας, temeraria, fortuita.* Lugd. edit. *φυρμὸς ἀνέμετος* pro q̄o Annot. ἀνέμετος substituit; vertitq̄e confusio durissima. Hecych. certe, *ἀνέμετος, δονῆτοι. καὶ γὰρ δὲ μετρίαν γένεσθαι.* ex Hesiodi *op. l. 1. v. 433.*

Δαζνῆς δ' ἢ πλεονῆς ἀνέμετος ἰσοβόνης.

Verum τὸ ἀνέμετος ἰστέον magis locum habet, q̄am 50 *ἢ καὶ*, aut etiam *δεῖναι* ἢ *ἰστέον*, vermiculi illi scilicet a quibus vocabulum id desumptum est. *confusio* nimirum dura planè, q̄am corrodere cossi nequeunt. Ego siquid mutandum (q̄od nihil est necesse) videretur, *ἐμμετρία* malle. q̄od optime convenit cum eo q̄od sequitur, *ἀπερὶ δὲ κινῶν* siquidem, q̄z rectore carent, temere feruntur.

Ἀπερσάνθη ἰδ' ἐστ', *χρὲς τὴ περσάν*, sive
 ἀπημένω ἰδ' *uri ipse sc mox explicat. Helych.*
 ἀπερσάτ' αὐτός, ὁ μὴ ἔχων *περσάν* πνός. *cui pe-*
mo praest; vel etiam, qz nulli. utrovis enim modo
fumi possunt Helychii verba. verum istic ἀπερσά-
ματος passivè sumitur; qomodo eidem ἀπερσάτ-
την est ἀφύλακτον, ἀνεπαύκων, cui curator ὧ in-
pector nullus est.

[Εἰ ποὺ ἀποφασίζεις ἀνέχων] Senec. epist. 16.
 Quid mihi prodest philosophia, si fatum est? quid
 prodest, si Deus rector est? quid prodest, si casta impe-
 rat? nam & mutari certa non possunt: & nihil
 præparari potest adversus incerta, si aut consilium
 meum Deus occupavit, decrevitque quid facerem, aut
 consilio meo nil fortuna permittit. Quicquid est ex
 his, vel si omnia hæc sunt, philosophandum est. five
 nos inexorabili lege fata stringunt, five arbitri
 Deus universi cuncta disponit, five casus res humanas
 sine ordine impellit & jactat, philosophia nos tueri
 debet. hæc abortiabitur, ut Deo libenter parcamus,
 ut fortune contumaciter resistamus: hæc docebit, ut
 Deum sequar. feras calum.

A² 100. αὐτὸν πίνεν τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ βουδαίας]
vide supr. ad § 1. & l. 9. § 28.

'Ασπλιζέ] gratum habet, gratulare tibi. Cal.
contentus esto. Xyl, sat habes. vide l. 5. § 9. ἀσ-
πλιζέειν εἰς τὸ πλεονεξεῖν.

Kαὶ ὁμοίᾳ σὲ ὁ καὶ ὁὖν] Melius saniusque
consilium, quā Marcus hic, suggerit nobis Augu-
stinus de divers. serm. 19. Transeunt omnia cum 30
diebus; noli tu transire cum illis. est qd te teneas,
ut non transcas. res humana tanquam fluvius decur-
rit, tene te ad lignum nē erabaris. qd me teneo?
verbo Dei, qd manet in aeternum. Petr. epist. 1. c.
1. v. 23, 25. & ibid. serm. 24. Vis comprehendere
verbum manens? noli seqi flumen carnis. qis com-
prehendat verbum manens, nisi q in tpo manet?
Idemq de verb. Apost. 4. In Deo ssem pone. si
posueris ssem in tpo Spiritu, qd homo es, (qd Marcus
hic monet) iterum Spiritus tuus in carnem rela- 40
bitur, qia non dedisti cum illi ā qd suspendatur. ut
contineas te, noli remanere in te, transcendere te; in
illo te pone, q fecit te.

§ 15. Τὸ μὲν τῷ λύχνῳ φῶς] collatio gemina
Christi illi, Matth. c. 6. v. 22, 23.

§ 16. "Ὅτι ἡμαρτε] forsan, ὅτι ἡμαρτέ τις. ut
 τις exscriptori minus cawto exciderit, dum in τί,
 sed proximè faciebatur oculum intrandit.

τί δαὶ ᾔδιδας, ἐν τῷτῳ ἁμάρτημα; Vide l. 11.

§ 18. *considerat. 5.*

• 'Εἰ ὃ ἡμᾶρτιν] etiam si peccārit quis, poenitentiam satisfactionis iustæ loco haberi postulat. videl. 1. § 7. Arrian. de gest. Alex. l. 7. Μὴν γὰρ ἔμαρτι γε δοκεῖ ἰσᾶς ἀμαρτίας ὁμολογοῦν τε ἀποκατανοῖν, α. ὃ δὴλον ἐστὶ ἐπ' αὐτῇ μάλιστα γινώσκοντα. ὡς τοῖς παλαιοῖς π. ἀρεῖαι, ἢ πάντῃ χα-

λεπτά τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ θεσπὺς αὐτὰ
 συγχωρεῖν, ὅτι ἔκαλλ' ἐβλεπον. Petron. satyr. Sa-
 vi quoq; implacabilisque domini crudelitatem suam
 impediunt, quando pœnitentia fugitivos reduxit; &
 dedititit hostibus parcimus.

κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτὸν.] quod Galen. de affect.
 corrig. c. 4. κατὰ γὰρ αὐτὸν. vide lib. 8. § 10.
 Juvenal sat. 13.

*Exemplo quodcunque malo committitur, ipsi
Difficilius auctori. prima est hæc ultio, quod se
Fudice, nemo nocens absolvitur. --.*

Plur. de sanit. confertur. Ὁ γὰρ ἐν τοῖς τοῖς ἀνα-
γομῶν δὲ αἱματίνων τῶν ψυχῶν. Et de trans-
gib.

'Η σωσιέτις, ὅτι σωσίσις δὲν' εἰρησμένος, (ex Euripid. Orest. i. e. τὸ σωσιέτις, ut Stob. explicat tom. 2. tit. 24.) οὗ ἕκτος ἐς σαρπύ, τῇ λυγρῇ πλὴν καταμύλων, αἰματώσαν δὲ κ' ὑνάσαν μαλαίεται. Senec. de ira lib. 3. c. 26. Maxima est facie injuriæ ratio, scilicet: nec quisq. gravius afficitur, qm̄ q. ad supplicium penitentia traditur. Nulla major ratio nequitiæ est, qm̄ qd̄ sibi displicet. Idem epist. 42. Est autem δρῦντες κ' χαλαρῦντες de arboribus proprie dictum, ὅτι δρῦν λατρεῖται δρῦν, ut Grammatici volunt, quibus cortex dilacerando destrahitur. nam qd̄ Etymologus addit, de hominibus vicissim gratiā, cum glandibus primò vescerentur, ad mutuam usq. sui dilacerationem secum invicem depugnantibus, qd̄ verbo originem dederit, merum est nugamentum. Inde ad homines traductum & ἐπὶ θρήν pluraliū usurpatum. ὅπως τις ἑαυτὸν κατὰ τὴν ἐπὶ θρήν. Hesych. De athletis usurpavit Marcus l. 6. § 19. & Apollonius ibi relatus, de hastā vulnerato, Homer. Il. α'. v. 324.

—πρυμνὸν ὃ βραχίονα διὰ τοῦ ἀγκυλῆ
Δρύψ' ἀπὸ μυῶνων. —

de navfravgo ad scopulum alliso, *odyll. e'. v. 426.*

"Εἰς" ἀπὸ ῥιπῆς τε δι' ὑμῶν.

de aquilis, sese invicem, an eos, quorum ora involave-
rant incertum, lacerantibus; *odys.* β'. v. 453.

de mulieribus luctu & mœrore correptis, Hesiod.
in scut. Herc. v. 243.*

—καὶ δ' ἐδύπλωντο παφλαῖς.

de Hecuba Euripides;

—δρύνεται τε παρὰν,

Δίαιμον ὄνυχα περὶ πόλιν ἀσφραγμοῖς.

--dilanidatqe genas,

Unguentum cruentum lacerationibus adhibens.

Et in epigram. anthol. --χαλαδρύλασα παρθιάς.

Indè, ἀμφοτέρωθεν ἄλοχα, sine γυνή. 11. β'.v.700

cui --ἀμφὶ δρυσοὶ εἰσι παρειαί. Il. λ'. υ. 393.

Utrisque lacerata, five lamiata, genas. ut Maro & En.

l. 12r. Et roseas laniata genas.

अज्ञान-

Καλασπύλων itaq; τὴν ἐμὴν ἐστ, qd Silius
bell. Pun. l. 8. Ora manu lacerans. --
Et Nalo met. am. l. 11.

Ora, comam, vestem lacerans. ---

qz omnia in luctu fieri assolent. sed nec in prœni-
tentia remoror, ubi acrius is urget, minus. Sic
enim de Alexandro. post Clitum interfectum, Cur-
tius l. 8. c. 2. Janiare deinde os unguibus. havi in-
eptè ergo Marcus pariter ait habere se, si pœnitue-
rit, ac si id fecisset, qd per doloris vim à pœnitentia
abortam; fieri etiam non raro solet.

Τὴν μὴ θέλοντι τὴν σὺν κλῦ ὅπῃ ἐν τοῖς σόκοις
εἶναι. Ità l. 4. § 6. θάλει τὴν σὺν κλῦ ὅπῃ μὴ
εἶναι. Ad Marci mentem Senec. de ira l. 2. c. 10.
Non irascitur sapiens peccantibus. qare? qia scit ne-
minem sapientem nasci, sed fieri. scit pœcissimos
omni ævo sapientes evadere. qia conditionem huma-
næ naturæ perfectam habet: nemo autem natura sa-
nus irascitur. qid enim si mirari velit, non in sylve-
stribus dumis poma pendere? qid si miretur, spine-
ta sentesq; non uili aliqâ fruge compleri? nemo
irascitur, ubi vitijum natura defendit. Illud ve-
rò ἐν σόκοις suspectum forsan alicui esse possit,
tanquam ab interpolatoris culpsipiam manu, non
à Marco ipso extiterit. cùm non tam in fru-
ctu ficus ὅπως iste, qàm in frondibus & stirpe
ipsâ deprehendatur. Synes. de provident. 2. Καὶ
τῆς σὺκκῆς ὁρμήν γλυκύτατον μὲν τὸν καρπὸν
φύλλα δὲ καὶ ἐλατὸν καὶ ῥιζαν καὶ τρέμον, ἀπειρία
ὁπωδέσσεσθ. Plutarch. item sympos. l. 5. c. 9. Γλυ-
κύς ὅπως καρπὸς ἀπὸ δένδρου εὐτετα πικροτάτου. τῆς
γὰρ σὺκκῆς τὸ ἔσθλον ὁπωδέες ὄντι. ὅτε καὶ ὁρμῶν ἰσχυ-
ρὸν εὐδιδόναι δριμύτατον καρπὸν, καὶ ἀκαυθίστου δὲ τὴν
ἐκ τῆς τρέφης κοιλίας ῥυθμικωτάτῃ παρέχειν ὥσθ
δριμύτη. verum nec fructus quoq; lacteo isto hu-
more, anteqam maturitatem conseqatur, immunis
est; qem ideo pomi infantium vocat Plinius. l. 15.
c. 19. Idemq; ibid. c. 28. succus lacteus in capite
ficus, in corpore non item. & l. 23. c. 7. Exprimitur
ante maturitatem pomi. Plutarch. ipse ibid. lib. 6.
a. 10. πὲρ οὗτιν ἀπάντων ὁπωδέσσεσθ. ὅτε καὶ τὸ
σῶλον αὐτῶ καὶ τὸ ἔσθλον, καὶ τὸ ἔργον ἀναπληρῶσαι.
leg. καὶ τὸ φλοῖον, vel καὶ τὸ ἔργον ἀναπληρῶσαι.

Ἡ τὰ βρέον καυθμυεῖται. Senec. de ira. l.
2. c. 9. Si irasceris juvenibus senibusq; qd pec-
cant; irascere infantibus, qd peccaturi sunt. Nam
qis irascitur pueris, quorum ætas nondum novit rerum
discrimina? major est excusatio, et justior hominem
esse qàm puerum. qd autem de infantium vagitu
Marcus, idem de gruum clangore Liban. orat. 12.
Ὡς περ ἐκ ἀν ἐκείνου γέγονος διὰ τὴν κατὰ γῆν
ἔπος ἐπὶ ἐκείνου [διὰ τὴν αἰσιν καὶ τὴν ὕβριν.]

Τί γὰρ πάθῃ? qd lib. 10. § 30. τί γὰρ ποιήσει;
qid enim faciat? Lucian. ad eum qd dixerat, Pro-
methæus es. τί γὰρ παθόμεν; ἐμμενέτιον γὰρ εἶς ἀπὸ
ὑμετέρων. qid enim faciam? &c. Idemq; in spe-

culantib. τί γὰρ ἀν πάθος πῆ, ὅποτε φίλῳ ἀνὴρ
βιδέοιτο; qid enim faciat qis, ubi vir amicus urse-
rit? Laco apud Ælianum l. 9. c. 27. qd lacrymas
mitteret, reprehendenti, τί πάθος; καὶ γὰρ αὐτῷ
τῶτε. ἡ εὐνοῖα δὲ με βῆ. Joan. Chrysost. in 2. ep.
Cor. orat. 1. Καὶ τί πάθος, ὅτι ἠρωτεύει καμῶς ἐ
παρῆσι νῦν; Qid faciam, cùm martyrii jam tempus
non sit? Galen. method. l. 10. τί ἀν ἐν τῆς πάθους
σπῆς ἀνθρώπου μήτε ἐργῶ μήτε λόγῳ πειδύναται
δυναμίνους; Terent. Heautontim. 4. 1.

Qid cum illis agēs, qd neq; jus, neq; bonum asq;
æquum sciunt?

Ἐν ἐν γρηγορῶς & si igitur trux es. Xyl. imò, si
acer ipse validusq; es.

§ 17. Ἐν μὴ κατὰ δῆλον? vide ad l. 3. § 6, 7.
sed & Epictet. dissert. l. 1. c. 2.

Ἡ γὰρ ὁρμή σου ἐστ ἐν τῷ πᾶν αἰετῶν. Senten-
tia defecta. Cas. Tencas semper propositum tuum ab
omni necessitate ac coactione liberum. ac si scribere-
tur. ἡ ὁρμή σου ἀέκλαστος ἐστ. At Xyl. hæc sequen-
tibus conglutinat. Tui animi motus ita sint compo-
siti, ut omnia circumspicias. mihi nec illud placet,
nec, qd censcam sentiamq; probabile aliquid im-
præsentiarum occurrit. forsan ἡ γὰρ ὁρμή σου ἐστ
ἐν [ταῖς] πάντῃ. etenim conatus tuus ad ista,
τὸ κατὰ δῆλον scil. καὶ τὸ ἀνδρῆς, omnino tendas. ut τὸ
αἰετῶν ab sequentia pertineat. vel etiam si ἀέκλα-
στος illud admittere libuerit; ἡ ὁρμή σου ἀέκλαστος
ἐν τῷ πᾶν. imperis enim, siue conatus tuus non sit co-
actioni aut vi ulla ex parte obnoxius, qd minus ab
eis abstinere te possis; vel qz officio tuo adversan-
tur, agendis, vel qz veritati repugnant, dicendis.
vide l. 10. § 33.

§ 18. Τὸ τὴν φαντασίαν σου ποιῶν? qd se ob-
jicit tibi. Calabri: qd cogitationem tuam commo-
vet. Xyl. imò, qd phantasiam tibi afficit. ut lib. 3.
§ 11.

Ἀναπληρῶσαι διαπύρῃ. vide supr. § 8. 10.

§ 19. Κρεῖττον τι καὶ δαμονιώτερον? τὸ ἐν σοι
δύλον. supr. § 1. & l. 11. § 19. τὸ ἐν σοι δυνάστη
μέγῳ. vide Julian. infrà ad § 26. Epictet. l. 1.
c. 3. τί γὰρ εἶμι; ταλαίπωρον ἀνθρώπου καὶ τὸ
δύσῃνδον με σαρκίδα. ἀλλ' ἔχεις τι καὶ κρείων ἢ
σαρκιδίον. τί ἐν ἀφῆσι ἐμῶν, τούτοις σαρκιδίον
καὶ leg. πρεστέτης. de qa voce vide Synes. epist.
57. suprà ad § 3. & Marcum l. 10. § 24.

Τὸν ῥαγεσσωσύντον τε? vide ad l. 2. § 2. &
l. 10. § 38. Clemens Strom. l. 4. Διὸ γὰρ κρείων ἢ
τὸν κρείων τῆς ἐκείνου γλώσσῃς μὴ νευρῶσας
μῶν, ἀλλ' ὅσον δίκην ὀργάνων, ἀπορμῆς ἰσως μῶ-
νον παρὰ τῆς ἐξωθεν αἰτίας λαμβάνοντα.

Τί μοι νῦν ὄντι ἡ δάνοια? vide l. 5. § 11. &
l. 10 § 24.

§ 20. Τὸ μὴ εἰκῆ? vide l. 2. § 16. & infrà § 24.

Ἐπὶ τὸ κινεῖσθαι? vide l. 5. § 16. & l. 7.
§ 55. & l. 8. § 34. & l. 11. § 21.

§ 21. Μετ' ἃ πολὺ] vide l. 9. § 28. 32. & l. 11. § 18. *confider.* 6.

Ἰνα ἔτερε ἐρεῖς ἰνίπται] vide l. 7. § 23. 25. & infra § 23. Avgust. *confess.* l. 4. c. 11. ecce illa discedunt, ut alia succedant, & omnibus suis partibus conficit infima universitas.

§ 22. Πάντα ἢ ὑπόληψις] vide ad l. 2. § 15. & l. 3. § 9.

Καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι] ἐφ' ἡμῶν ὑπόληψις. Epictet. *enchir.* c. 1.

Ὅτε καὶ λαντὶ τῷ ἄκρῳ] ἄκρῳ χέμπλειν, quod Plut. in *collat.* ἐστὶν ὡς ἀγὰρ. Ἐπρωπείον χέμπλειν. promontorium praescruebi. nos dicimus, to double the cape. solent autem prominentia loca istiusmodi plūs aliis esse undis infesta, ventis exposita, procellis obnoxia, eoque nomine magis periculosa: inde proverbium de Malco, sive Maleis Laconico promontorio,

Μαλέας ὃ χέμψας, ὀπλάθῃ ἤ' οἶκαδ'. Maleas legens, quae sunt domi obliviscere. *Evstath.* ad *odys.* γ'. Ulysses *Odys.* l. v. 80.

Ἄλλα με κύμα ῥόος τε πᾶν γὰρ ἔμπλοισι Μάλεων καὶ βορέης ἀπὼν τε. —

Et Nestor de eodem *ibid.* γ'. v. 288. juxta Maleam navigantes habuisse se *συγερῶν ὁδῶν*.

— λῆγον τ' ἀνέμων ἀσπιδᾶ. —

Κύμαλα τε τερφόμενα, πελάγια, ἴσα ὄρεσσιν. Liban. *orat.* 31. inter cetera navis molestia, & πῆ-
τερον πρὸς ἐλπιόμην, πῆ ἢν δὲ χέμψας ὄρ-
μα πύγειν. & *orat.* 3. & ταυτὶ συνέβαινε, ὅτε
ἐπὶ τῷ πρὸς ὁδῶν, ἐπειδὴ ἡ θάλασσα παικίλοις
ἐλαυνούσῃ πνεύμασιν εἰς σωτήριαν ἐγείρηται κυ-
μάτων· οὗκ ἔστι πρὶν καθαρῶς τὸ πρῶτον κύμα
πῆ πρὸς πρὸς ὁδῶν βαλῆται, τὸ δεύτερον ἐγκατα-
λαμβάνει, & τὸ τρίτον αὐδῆς· & ὅτε διατλεῖ
μυγνόμενον, εἰς ἀν λήξῃ τὰ πνεύματα.

Γαλλῶν] Ἰτα l. 5. § 2. ἐν πάσῃ γαλλῶν. & l. 8. § 25. αἰθρίας & γαλλῶν. galem thimi statum delineat. Plut. de *virt. mor.* verbis illis Homericis ex *Odys.* l. v. 391.

Δὴ τίτ' ἐπεὶ ἀνέμος μὲν ἐπαύσατο· ἢ ὃ γα-
λλῶν

Ἐπλετο νημεῖ· κοίμισε ὃ κύμαλα δάμων. *Hodé* quae alludens *Sextus adu. ethnic.* c. 5. Ἐυδαί-
μων ὅστις ὁ ἀταρξῆχος διεσῆγων, & ὡς ἐλεγεν ὁ
Τίμων, ἐν πονύρῳ & γαλληνοῦσι καθέσθαι.

— πᾶσι γ' ἐπεὶ γὰρ γαλλῶν.

Τὸν δ' ὡς ἐν ὁρῶσ' ἐν νημεῖσι γαλλήνης. vide ad l. 2. § 4.

Σταθερῶς πάντα] vide ad l. 6. § 10. Lucian. 50
in *Scythia extremo.* ἢ γ' τὰ ὑπάρχει, ὅσα πάντα,
& πᾶσι θεῶν, & λευκῶν ἢ θάλασσα, & ὁ λι-
μὲν πολλοῖον.

Καὶ κόλπος ἀπύμων] quod Dio *Prus.* *orat.* 74. ἀκλυ-
σον λιμένα. qal is Maronianus ille dixit, *Θεῶν.* l. 1.

— ubi omnis ab alto

Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos. ex poeta autem aliquo traducta haec, M. Cal. nec frustra, opinor, avtumat, etiam βίον ἀκύμονα dixit Plut. in *Galba.* & ἴστων & ἀκύμωντον τῆς Ἰου-
χῆς διέδδον, Synes. alicubi, Idémque de regn. αἰθῆς ἀκύμονα διέδδον.

§ 23. Μία ὃ ἥπσον ἐνέργεια] idem planè argu-
mentum habetur. l. 9. § 21.

Τὸν δ' ὡς ἐν ὁρῶσ' ἐν νημεῖσι] sic
l. 6. § 49. ἀρῶεσται. hoc est, quod Solomon *Ecclef.*

c. 3. v. 1. תָּנִי מִן לְבַיְתִּי τοῖς πᾶσιν ὁ χεῖνος,

& καὶ ἐν παντὶ πρὸς γματ. ubi rectè τῷ tem-
pus determinatum, sive, praestitutum, ex *Esl.* c. 9. v. 26, 31. *Ezræ* c. 10. v. 14. & *Nchem.* *cap.* 10. v. 34. reddit *Piscatoris* & exponit, prout & Jun-
prior, determinatum à Deo. est locus ille à plerisque aliter, sed perperam, accipitur. hoc est etiam, quod

Job c. 7. v. 1. שְׁנוֹנָה אֲנִי tempus praefinitum

est homini super terram. ita enim malim cum Pagni-
no & Mercero, quàm, cum vulgare auctore, militi-
am, vertere. atque ita etiam *ibid.* c. 14. v. 14. Jun-
nius & Tremel. verterunt, ubi de vita humana u-
surpatur. nec de versione ambigere patitur Job ipse.
qic. 14. v. 5. *Pracisi* sunt dies ejus, terminos sive
limites illius statuisse, quos transgredi non datur. Ja-
son *Siracid.* *cap.* 18. v. 8. praefinitum cuique est
obdormiendi tempus. Inde & Aeschylus illud apud
Plut. de Homero.

Ἄλλ' ὅτι πολλὰ πρᾶματ' ἐν σέρποις λαβὼν,
Θνήσκει τις, εἰ μὴ τέρμα συντρέχη βίη.
Οὐτ' ἐν σέρπῃ τις ἡδύος παρ' ἐστῆρ,
Φεύγει τι μάλλον τὸν περὶ γαλῶν μόρεσθ.
Non tota seque pectus intra acceperit,
Moriatur, avi fata nisi dent terminum:
Nec si lavem quae servet, assiduus foco,
Effugiet horam, Parca quàm decreverit. *Grot.*

Et Phalaris *epist.* 147. Ἰδοὺ γ', ὡς μὲνδεὶς περὶ γνο-
κισθήσει τὸν φάλαριν ἐξ ὧ τῆς ἰδίας μοίρας, ἢν ἀπὸ
νεότητος ἐχρῆτο καὶ ἑαυτῶν· forsan καθεμυρμένῳ.
atque ita interpret, definitum ὃ constituitur. Solon.
item apud Stob. *tom.* 2. *tit.* 9.

— τὰ δ' ὡς μοῖσμα πάντων
Οὐτε πῶς οἰωνὸς ῥύσεται, ὅθ' ἐρεῖ,
Οὐθ' οἱ Παῖων πλὴν φαρμάκῃ ἐργον ἔχοντες
Ἰατρῶν, & τοῖς ὅδῃν ἐπὶ τῷ τέλει.
Πολλοὶ δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μείζα γίγνῃ ἄλγος
Κῆρ δὲ πῶς ῥύσεται ἡμᾶς φάρμακῃ δῖος.
Τὸν δ' ὡς κακῶς ῥύσεται πρὸς γαλῶν ἀπὸ λείας τε,
Ἀλὰ μὲν ὃ χροῖον, αἰετὰ τίθῃσ' ὀνῆ.
Μοῖρα δὲ πῶς ὅντωσι κακὸν εἶρει, ἢδ' ὃ ἐδλῶν.
Δῶκε δ' ἀρκεῖα θάδῃ γίγνεται αἰδανώτων.

— fato quacunq; manet fors,
Non haec avertit victima; sed res aures;

Nec q̄ Paonias agris mortalibus herbas
sape erraturam ferre laborat opem.

Sape dolor tenuis morbos produxit accerbos,
Tollere q̄os nullis sit medicaminibus:

Sape diu saevo iactatum corporis aestu,
Constitit sanum reddidit una manus.

Sic fuso fors lata venit, contraria fuso:
Nec vitare datur, q̄ placere Deū. Grot.

Inde Propertio l. 3. eleg. 3. mortis dies parca, hoc
est, πικρὸν ἔσθ' ἔστιν, ut recte Scaliger. vide ad l. 2. § 4. 10
& ad l. 4. § 13. & ad l. 8. § 20. & infr. § 36.

Πότε μὲν καὶ ἡ ἰσὶα] Datur hinc conciliatio
dictorum illorum, q̄ aduersari superioribus videri
poterant: homines violentiæ deditos, non dimidiatur
dies suos; hoc est, nē dimidium quidem dierum su-
orum exacturos esse, Psal. 55. v. 23. q̄dam etiam
desungi בְּלֵא יוֹמָן Job. c. 15. v. 32. hoc est,
ἐν ἑκ ἡμέραις. Sept. in die non sua. Varabl. &
Pagn. & בְּלֵא עַתָּה Job. c. 22. v. 16. i. e. ἀ-
ώγης, Sept. ante tempus suum. Vulg. siquidem si na-
turæ propriæ rationem habemus,

Nota pars moritur tempore fasit

Sen. Herc. Oct. 2. 2. q̄ia, pauci ad senectutem per-
ueniunt. Cic. de sen. pauci cum vitæ terminum
assequuntur, q̄m constitutionis nativæ virtute pote-
rant, si finitri nihil intervenisset. verum, si natura
communis, uti Marcus loquitur, hoc est, numinis di-
vini dispositionem ac dispensationem spectamus, ne-
mo nisi suo die moritur. Sen. ep. 69. etiam q̄ im-
maturus maximè obiisse videtur,

tulit suum, -- metâsq̄ dati pervenit ad ævi.

Idem ad Marc. c. 20. ex Æn. l. 10. Itaq̄ non
fuit necesse, ut Servius q̄d Virgiliana duo illa con-
ciliaret, Æn. l. 10. -- Stat sua cuiq̄ dies. --
& de Didone l. 4.

-- nec fato, merita nec morte peribat,

Sed misera ante diemz --

ad illud confugeret, poetas secundum Scellâ varias
loq̄is illud ex Stoicorum, hoc ex Epicureorum senten-
tiâ protulisse. Videmus enim, Marco auctore, u-
trumq̄ etiam Stoicorum placitis esse satis consen-
taneum. alia Servii conciliatio videri poterit ad l. 4.
q̄am q̄ia prolixior est, nec ad nostri mentem, o-
mitto.

Νεαρὲς αἰὶ] vide supr. § 21. & l. 7. § 25.

Καλὸν ὃ δὲ πᾶν καὶ ὥραϊον] vide l. 4. § 23. &
l. 10. § 20.

Οὐδὲ ἀλγεῶν] vide l. 2. § 11. & l. 4. § 3. &
l. 8. § 1.

Συμφέρον καὶ συμφερέμενον] vide l. 2 § 11. &
l. 3. § 4. συμφερέμενον] συμφέρει. verto avtem
istic, conducens, & congruum. συμφέρει] conveni-
re, congruum esse. Liban. orat. 11. Θαῦμα τίνα
ἔπλεον ὅτι τῆς αὐτῆς βασιλείας περὶ πλείονος καὶ
ἢ περὶ πλείονος τῶ συμφέρει τῶ μὲν ὃ δὲ τῷ θεῷ
θεὸς συμφέρει τῷ ὃ δὲ ξίαν δὲ θεὸς μάλα σέως

δίδωκε. aliud sub eodem regno miraculum contigit,
priori geminum, nec geminum tamen. in hoc enim
convenit, q̄d circa Deos fiebat: in hoc discrepat,
q̄d in Deis peregrinis istuc translatus: cum prius
nimium in patriis relictis exhibeatur. at Fed.
Morellius hic, ut alibi sæpenumero, non dormita-
vit, sed altum dormivit, cum vertit, Regi enim cir-
ca Deos, ad cultum confert hospitium: huic autem est,
q̄d peregrinarum migratione distet.

Θεοφοβῶντος ὁ Θεοφύλακτος καὶ τὰ αὐτὰ θεῶν] ista
cum sequentibus Xyl. venire neglexit; vitiata suspi-
catus, an de sensu ambiguus, incertum. Θεοφοβῶντος
quemadmodum & ἀβόλητος in seq̄iorem partem su-
mitur hanc rarò, pro arreptio, sive lymphatico.
itaq̄ apud Plut. Adulator, q̄d eum cui se accom-
modat, θεοδιδύμων ἀβόλη, superstitionibus constri-
ctum, hac etiam in parte superare videatur, Θεοφύ-
λακτος, sive arreptitium se simulat. ut τὸ θεοφύλακτος,
sit etiam τὸ θεοδιδύμων excessus, aut affectus
saltem illo vehementior. Verum à Marco accipi-
tur in meliorem partem, pro eo, q̄i numini ferendum
agendum se totum permisit. nec aliter ferè à Phi-
lone Judæo, & Dionysio illo, q̄i Arcopagitæ titu-
lum præfert, usurpatur. est avtem tralatio ab eis
desumpta, q̄i instinctu q̄dam divino agitantur, cu-
jusmodi vates sunt, καὶ οἱ ἑνδεοί. ita de Æschine
Philostratus: τὸ θεῖον λέγειν, ἔπει μὲν ἐπεχαι-
ρῶν παρὰ τοὺς αὐτοὺς ἀπ' Αἰσχίνου δ' ἡρῶντος, θεο-
φοβῶντος ὁ μὲν αὐτοχαιδέως, ὁ δὲ οἱ τὸν θεὸν
σπῶν ἀναπύοντες. Inde Θεοφύλακτος de Scopa Cal-
listratus in imagin. 2. Οὐ ποινὴς ὃ καὶ λογιῶν
μὲν πῶντοι τέχνην ὅτι γὰρ ἡμεῖς οὐ θεῶν θε-
ασμῶν παύομεν ἀλλὰ καὶ ἑστ' ἀμυγῶν αἱ χεῖ-
ρες θεοφῶν τοῦ μὲν ἀφ' ὧν ἀποδοῦναι, καὶ το-
ῦ καὶ μὲν μανίας προσφύονται τὰ πεινυμῶν. ὃ δὲ
δὴ Σκόπας ἀφ' ὧν καὶ πῶς ὁπποῖα κινηθεῖς, eis
τῶν τῶ ἀρχαῖος ἀμυγῶν τῶν θεοφύλακτος ἐ-
φῆκε. Θεοφύλακτος perinde Marco, q̄i non linguam
tantum, sed & manum mentemq̄ suam ad nutum
numinis divini per omnia prorsus ita contradidit
regendam dirigendamq̄, ut nihil aliud agat, dicat,
cupiat, cogitet, q̄am q̄d Deo ipsi visum fuerit. In-
de Clementi Strom. l. 7. Θεὸς ἀεὶ ὁ γνωστὸς
καὶ ἡδὴ ἀγῶς θεοφῶν καὶ θεοφύλακτος.

Ὁ Θεοφύλακτος καὶ τὰ αὐτὰ τῶ θεῷ] q̄i viâ eā-
dem q̄a Deus fertur. i. q̄i Deo consentit, convenit.
Epiphani. l. 1. tom. 3. hæret. 38. τὰ μὲν καὶ τὰ
αὐτὰ Θεοφύλακτος, τὰ ὃ δὲ ἀνταρῶντος. partim cum
illis convenientem, partim ab eis discrepantem.

Ἐπὶ τὰ αὐτὰ τῷ γράμμι Θεοφύλακτος] q̄d Epiphani.
l. 2. c. 16. Deum ipsum alloquendo, ὁμογλωσσῶν
ον. vide l. 10. § 21.

§ 24. Ὡς δὲ ἡ δίκη αὐτῇ ἐπέστη] neq̄id aliter
q̄am justitia aq̄itâq̄ exigit. Calavb. minus plene.
melius Xyl. neq̄id scius q̄am justitia ipsa egisset.
formula diserta, & ἀνεκδοκῶν π. insinuans.

Οὐτὸ

* Οὗτε ὅτι ἐν μιᾷ μεμῆται] vide l. 8. § 17.
 * Ὅτιον ἔχοντος ἀπὸ σπέρματος] *Latc unum.*
 quolibet à privatione fuerit. Xyl. ut idem sit τὸ
 σπέρμα, quod ἡ σπέρματος, cuius exemplum frustra q̄ro.
 Cal. cuiusmodi corpora nostra fiat adhuc rudia &
 imperfecta. unde quid legerit havi satis liqet. ego
 ἀσπέρμα] omnino legendum censeo. vel, si cui id
 minus arridet, ἀσπέρμα]. quod propius accedit ad
 scripturam priorem, & apud Nicandrum reperitur
 (si pro semine ibi sumi, quod quidam censent, com-
 pertum haberetur) vel ἀσπέρμα] etiam, siue ἀσπέρ-
 μα τῶστος (ut τὸ λυγρότερον respondeat ἢ ἀσπέρμα-
 τῶστος) q̄z aetium ipsum seminanti designant. sensus
 patet; idemque est, quodcumque ex istis legere libuerit,
 quod Tertull. ex feminis sp̄atione dixit, *apologes.* c.
 9. Nec silentio prætereundum videtur, quod Plut.
 nos docet de commun. notit. c. 31. Stoicis auctoribus,
 q̄i in notationibus plūs satis ineptire solebant, τὸ
 ἰδὼ ἀσπέρμα τῶν ἐπὶ μίχρον ὄντων ἐν πολλῷ ἀσπέρ-
 ματι ἀνομιᾶς τῶν ὅτι φύσιν ἐμύνησιν ἔσαν, &
 ἀσπέρμα ὅτι τὸ αὐτὸ ἀνομιᾶς ἔσαν, & λυγρότων
 ἀδύνατον & ἀσπέρμα. q̄o loco miror ego, quid Lipsium
 impulerit, ut pro ἐμύνησιν ἐς φύσιν legi volu-
 erit, & in spiritibus & inflationibus, verterit. Stoic.
 physiolog. l. 3. c. 6. cum locus sincerus sit, lenis-
 que proclivis satis. Semen ideo dictum, quod in eo quasi con-
 spiratione & colligatione quadam in exiguum molem
 v̄i virtutisque multum compingatur; naturam vero,
 quod ejus ope operāge, quasi insufflatione quadam, v̄i vir-
 tutisque illius exciteretur, diffundatur, & ex potentia in
 aetium producat & prodeat. verum hoc ἐν παρέρ-
 γῳ. A semine, inquit Marcus, siue seminatione, usque
 ad animationem. ἀσπέρμα itaque siue ἀσπέρμα τῶστος (id
 si scripserat) idem est hic Marco, quod ἀσπέρμα]
 καὶ λαβὼν Apostolo, ad Hebr. c. 11. v. 11. Vide ad
 l. 4. § 36. & l. 10. § 26.

Μέχρ' ὑγρότης] quod in ipso partu fieri avu-
 mabant Stoici. q̄i & factum ad partum usque animal
 esse negabant, sed utero muliebri, tanquam plantam
 telluri, adfixum, vel potius tanquam arbori fructum,
 agnatum, veluti partem ejusdem, ab eo cūmq̄ eo
 nutriri censebant. Plut. de placit. philos. l. 1. c. 15.
 * Οἱ Στωικοὶ μέγας ὅτι αὐτὸ τῆς γαστρός, ὃ ζῶον.
 (contra planē q̄am Plato, ibid.) ἀσπέρμα τὸ τῶν κατ-
 αὐτῶν, μέγρ' ὅτι φύσιν ὄντας, πεπαιγμένους ἀπορρίπτει,
 ἔτι & τὸ ἐμύνησιν. Idemq̄ de Stoic. contradiçt. c.
 38. de Chrysippo locutus; τὸ βρέξθ' ἐν τῇ γασ-
 τρὶ φύσιν περὶ τῆς γαστρός, καὶ δὲ φύσιν ὅταν ὅ
 τυχθῇ λυγρότων. ἄλλο τὸ ἀσπέρμα & γερμίνων, τὸ
 πνέσμα * καὶ λαβὼν [* καὶ λαβὼν Salmast. ad
 Epist. & simpl.] & γερμίνων ζῶον. ὅθεν ἐν τῷ
 τέρπῳ τῶν λυγρῶν ἀνομιᾶς παρὰ τῶν φύσιν.
 Et Philo eodēmodi recipiens, lib. de insomn. Γερμίνων
 ὁδὸν ὁδὸν, ἢ ἔξωθεν εἰσέρχεται; ἢ ἄλλο τὸ πνέ-
 σμα ἀσπέρμα ἢ ἐν τέρπῳ ἐν ἡμῶν φύσιν, ὅθεν
 ὁδὸν, ἐν γαλῶν πνέσματος. ὅθεν λυγρῶν

ὅθεν τὸ κραταιότερον σπέρμα, δὴ τὸ & παρὰ τὴν
 φύσιν ἀνομιᾶς δὴ τὸ λυγρῶν. Vide ad l. 6. § 16.
 Tertull. de anim. c. 25. Sunt q̄i præsumunt, non in
 utero concipi animam, nec cum carnis figuratione com-
 pingi atq̄e produci; sed & effuso jam partu, nondum
 vivo infanti extrinsecus imprimi. Catcrum semen ex
 concubitu, muliebribus locis sequestratum, compingue-
 scere in solam substantiam carnis; eam editam, & de
 uteri fornace fumanter, & calore solutam, ut ferrum
 ignitum, & ibidem frigida immersum, ita aeris ri-
 gore percussam, & vim animale rapere, & vocalem
 sonum reddere. hæc Stoici cum Enchiridemo. Addit
 idem ex medicis idem sensisse Hicetium, & naturæ
 & artis suæ prævariatorem. Sed & Platonem alicui-
 bi dixisse. Perinde animam extraneam aliās, & ex-
 torrem uteri, primā adspiratione nascentis infantis
 adduci, sicut expiratione novissimā educi. incertum
 tamen, an ex sententia fixerit, (ita legit Rigalt)
 an ex alterius persona id protulerit. Absurda lanē
 20 sententia q̄z pluribus refutetur, indigna. Itaque
 Septimius dogmatis istius patronos, παρὰ φύσιν τῆς
 & à sensu communi distitum, in eo affectasse, con-
 tendit; sed quod à mulierculis quibusvis possit refelli.
 Pudit, inquit, opinor, illos hoc statuere quod femina
 agnoscerent. at quanto robrior exitus à seminis ro-
 vinci, q̄am probari? Lactant. de opific. c. 17. Ani-
 ma non est (quod Varro dixerat) a rore conceptus; q̄ia
 multo prius gignitur anima, q̄am concipi aer possit.
 non enim post partum insinuat in corpus, ut quibus-
 30 dam philosophis (Stoicis scilicet) videtur, sed post con-
 ceptum protinus, cū factum in utero necessitas divi-
 na formavit. Verum varias nostrorum hac de re sen-
 tentias videas licet apud Hieron. adv. Ruffin. apolog.
 2. Ruffin. in apolog. Pamphili nom. pro Origen-
 vide & l. 2. § 2.

* Ἀνὰ μετέωρον ἐξαρτῆς] vide l. 7. § 49. &
 l. 9. § 28. nam de sursum elato animo, Xyl. fru-
 strā hæc accepit.

τῶν πλουτέριων, ὅτι] quod l. 7. § 48. τὸ
 40 συμμίσγῃ

Ὅσον τὸ πλεονέκον ἐναερίων & ἐναερίων] scilicet.
 universas mundi totius regiones ætheriam, aeriam,
 aquatilem, terrestrem, incolis suis refertas censebant,
 cū Stoici, tum & Platonici. Alcinoüs, de doct̄rin.
 Platon. 'Εστὶ γὰρ & ἄλλαι δαίμονες, ὅς & καλοῖν αὐ-
 τὰς ἡμετέρας δαίμονες, καὶ ἔχοντες ὅτι στοιχείων, οἱ
 μὲν οὐρανῷ, οἱ δὲ ἀέρι, ἐν τῇ γῇ, & πνεύ-
 ματι, & ὕδατι, ὅς μιν καλεῖται μετέωρα λυγρῶν
 αἰσθησιμῶν ὅτι, μιν δὲ ὅντις χρεῖται ὁ δῖος ἀνθρώπος.
 50 Apul. de deo Socrat. Quid igitur? tanta ἡ αἰς,
 ab humillimis Luna anfractibus usque ad summum O-
 lympi verticem interjacet, vacabitis animalibus suis
 atq̄e erit ista natura pars mortua ac debilis? & nē
 volucres cogites, q̄i aerem pervolvunt. ipsa enim, in-
 quit, aves, si sedulo advertas, terrestre animal, non æ-
 reum, rectius perhibeantur: est enim semper illis omnis
 . viam

tull. de patiē. c. 7. Et quod nostrum videtur, alienum est. nihil enim nostrum, quia Dei omnia, cuius ipsi quoque nos. Expressit nimirum pavidis, quod pluribus Rex David, Paralip. lib. 1. c. 29. v. 11, -16. vide l. 5. § 33. & l. 10. § 14. Praclare etiam Euripid. Phœniss.

Οὐτοι τὰ χρεῖατ' ἰδία κέντρουται βροτοί.

Τὰ δὲ θεῶν δ' ἐχόντες ἀπολαύμεθα.

Οὐτοι δ' ἡμεῖς αὐτ' ἀπολαύμεθα πάλιν.

Non possidemus propria mortales bona

Sed ius Deorum, nostra dispensatio est

Et commodata, cum valunt, repetunt Dei. Grot. Pulcre in eandem sententiam & Senec. ad Marc.

c. 10. Quicquid est hoc quod circa nos ex adventitio fulget, liberi, honores, opes, ampla atria, & exclusorum clientium turba vestibula, clara, nobilis, aut formosa conjux, ceteraque ex incerta mobilique sorte pendentia, alieni commodatæque apparatus sunt. nihil eorum dono datur. collatitii, & ad dominos reditura scena adornatur. Alia ex his primo die, alia secundando referentur: pauca usque ad finem perseverabunt. ususfructus noster est; cuius tempus ille arbitri muneris sui temperat. nos oportet in promptu habere, quæ in incertum diem data sunt, & appellatos, sine querela reddere. pessimi est debitoris, creditori facere convitium. omnes ergo nostros, & quos superstities lege nascendi optamus, & quos præcedere iustissimum ipsorum votum est, sic amare debemus, tanquam nihil nobis de perpetuitate, imò nihil de diuturnitate eorum promissum sit. sæpe admonendus est animus, anct ut recessura, imò tanquam recedentia, quicquid à fortuna datum est, tanquam ex templo abiturum possidet. cum illa à dispensatoris officio ducta collatio eum in scripturis sacris tum in exoticis etiam est frequentissima. Siquidem quod spectat parabola illa, aut τὸ δικονόμος τῆς ἀσθενίας, Lucæ c. 16. v. 1, 9. Petri monitum illud, ep. 1. c. 4. v. 10. ἵνα οἱ κατὰ ἐλπίδα χρεώματα, eis εἰσπῶν αὐτὸ διακονήσιν, ὡς ἡμεῖς δικονόμοι ποικίλης χρεώματος θεῶν. Indè Marcus Eremit. de leg. spirit. § 158. Πάν ἀγαθὸν παρὰ κυρίου δικονομικῶς ἐπιζητῶν & ἐκ φλογος αὐτοῦ, εἰσὶν ἀγαθὰ δὲ διακονοί. Indè Hieroni Pindar. Ψαλ. 1. Πόλεων ὅσων τομίας. Ex Alex. Severus Imper. dispensatorem publicum se proficiebatur. Lamprid.

Ἐκείνῳ ἐκάλουν] ἰδ. lib. 6. § 36. πάντα ἐκείνῳ ὀφείλου. vide l. 4. § 23. & l. 10. § 14.

Πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ, ad Cor. ep. 2. c. 5. v. 18. Ἀπὸ αὐτοῦ. David Paral. l. 1. c. 29. v. 14.

Πάνδ' ἡμεῖς] sup. § 8. 22.

Τὸ παρὰ μόνον] Vide lib. 2. § 14. & sup.

§ 3.

§ 27. Πῶ νῦν τὰ πάντα ἐκείνα] Vide l. 3. § 3. & l. 4. § 3. & l. 6. § 47. & 59. & l. 10. § 31.

Καπνὸς & ἀνός] Allusum ad ritum corpora defunctorum cremandi, vide ad l. 4. § 48.

Μῦθος] cinis & sermo. Xyl. fabula, malim Pers. sat. 5. v. 132.

--cinis, & manes, & fabula fier.

quod mutuatum illum vult, Cl. Calavb. ab Horat. carm. l. 1. ode. 6.

Sum te premat nox, fabulaeque manes.

Verum ibi, fabula manes, sunt manes fabulosi, live manes, quia fabulae mera sunt. quomodo Juvenal. sat. 2. v. 149. Esse aliquot manes,--

10 Nec pueri credunt.--

Joan. Chrysost. in Matth. erat. 17. de mortuis ἔστιν ὁρῶ πάλιν ὅτι, & οὐκ ἐστὶν, & ἀεὶ ὄντων. πάντα τα ἐκείνα γὰρ πάντα ἐκείνα μῦθος. πάντα ὄντα & οὐκ ὄντα, & διήγημα. Philon. & γεωγ. Itaque Gregor. Naz. adv. Arian. Ἐγὼ σὺ ἐρίμῃ τοῖς πάρεσ μεγάλωστρον, ἢ τοῖς μῦθοις. ad eos qui de majoribus suis gloriabantur.

Ἡ ὅτι μῦθος] Vide lib. 4. § 33. & lib. 8. § 25.

20 φάσιν Κατυλίνος ἐπ' ἀρχῇ] Q. Fabius Caecilius sub Adriano Consul reperitur in Fastis ad annum U. C. 883. quoniam in Graecis à Scaligero editis, non Κατυλίνος sed Κατυλίνος. Catullinus non Caecilius is dicitur.

Λύσιος Λύπος] Lucius Lupus. Xyl. & Cal. ut sic legendum, Λύσιος. Xyl. Lucius Lupus in hortis obiit. ἐν κήποις. at Cal. Lucius Lupus & Stertinius Baia. nec necessarium est istuc illud, obiit. Ceterum lectionem receptam asserit Ila. Cal. ad

30 Spartiani Hadrian. (ubi mentio Lusii cuiusdam Senatus iussu, vel Hadriani etiam, ut Dio vult, in itinere occisi) sed ita, ut de Lusio Lupo isto parum sibi liquet proficere.

Στερτίνιος ἐν Βαίαις] Stertinius, qui per Tiberis tempora sub Germanico copias duxit, meminit Tacitus annal. lib. 2. verum utram is sit quem Marcus vellet, aut quid is Baia, mihi plane incomperitum. Stertinius item Philosophus Stoicus Horatii temporibus sub Augusto floruit. meminit huius Flaccus l. 2. ep. 12. --an Stertini delires acumen. & serm. lib. 2. sat. 3. sapientum ostium, ludibundus appellat. verum nec istum istuc designatum crediderim.

Τίβρετ' ἐν Καπρίαις] Καπρία potius, Caprea insula, trium millium fere ab extremitate Stertini promontorii distans. Tacit. Anna. lib. 4. Tiberii principis arce nobilis; Plin. hist. nat. lib. 3. c. 6. qui ed secesserat, quod libidinis suis indulgeret liberius. unde & palam ac vulgo ab insula illius nomine Capreius dicebatur. Sveton. l. 3. c. 42, 43. ita enim malim, quam Caprinum, vel Caprinum; quorum alterum saltem pro Caprineo positum vult Calavb.

50 Οὐβλιος Ρόφος] Russi Helvii, qui miles gregarius cum esset, praefatus civicam sub Tiberio meruit, meminit Tacit. Annal. lib. 3. Petii etiam Russi,

ut nihil pertinuit ad nos ante ortum, sic nihil post mortem pertinebit. in qo qid potest esse mali, cum mors nec ad vivos pertineat, nec ad mortuos? alteri nulli sunt, alteros non attingit. Senec. ep. 70. plus à se qisq; exigit, si videris hanc rem etiam à contemptissimis posse contemni. & epist. 4. Difficile est, ingit, animum perducere ad contemptum animæ. non vides, qm ex frivolis cavissis contemptum? alius ante amicæ foris laqueo pendit, alius se præcipitavit à tecto, nē dominum stomachantem diutius audiret; alius nē reduceretur è fuga, ferrum adgit in viscera. non putas virtutem hoc effecturam, qd efficit nimis formido?

§ 35. Τὸ εὐχαρεῖν μόνον ἀγαθόν] Pindar. Pyth. 9. — ὁ καμὸς πάντες ἔχει κερωδὲν. Gregor. Naz. ad Eunom. orat. 1. Καμὸς τὸ πάντι πᾶσι γαματι, ὡς Σολομῶντι καμὸι δοκεῖ. καὶ τὸ χαλὸν, μὴ χαλὸν, ὅταν μὴ χαλῶς γήνηται, ὥσπερ ἀνθὸς ἐν χειμῶνι πανταλῶς ἀσθεν, καὶ γυναιξὶ νόστος ἀνδρείου, ἢ γυναικὶ ἀνδράσι, καὶ πίνουσι γαμμερία, καὶ σπέντω δάκρυον. Callistratus in tabul. explicat. imag. 6. ὁραῖον πάν τὸ εὐχαρεῖν καὶ μόνος καλὸς ἀνθρώπος ὁ καμὸς. ἅπαν δὲ ἀπὸν-θηκὸς ἔξω τῆς καμῆς φύσεως. Verum Marcus istuc τὸ εὐχαρεῖν accipit eo sensu, qo & Solomnem locurum monuimus, supra ad § 23. vide l. 4 § 23. Plur. ad Apollon. τίω γὰρ εὐχαρεῖται μάλλον ἢ τίω εὐνοεῖται πάντα καὶ χαροῦντο σπρωτίζουσι.

Τὸ πλεῖον καὶ λόγον ὁρδὸν παρῆστι] vide ad l. 3. § 7, 8. & l. 8. § 32. & l. 11. § 1.

Τὸν κόσμον θεωρεῖται πλεόνει ἢ ἐλάσσιν ἡρώων] vide Menandrum in suppositio ad l. 2. § 14.

§ 36. Ἐπολιτῶν ἐν τῇ μαζῇ ταύτῃ πόλει] vide ad l. 3. § 11. & l. 6. § 42.

Τὸ γὰρ καὶ τὸ νόμος ἴσον ἐκείνῳ] vide lib. 7. § 31. & l. 8. § 5, 6. & l. 10. § 6.

Ἀποτίμῃσιν σε, ὡς τύραννος, ὡς δὲ δικαστὴς ἀδικος] Emitte te, inquit, ex hac vita, non tyrannus, aut iudex iniquus alij, uti occidat te ille, addicat iste, sed per illum istumve, natura, sive Deus ipse, qd in vitam te prior miserat. Hoc est quod Job. c. 1. v. 21. Dominus dedit, Dominus tulit. cum junctis oporis Chaldaei Sabæiq; servos trucidassent, armenta & jumenta abegissent, Diabolus etiam liberos ædium ruinā oppressisset. Non dixit, Dominus dedit, Diabolus abstulit. sed Dominus dedit, Dominus abstulit. qia nihil abstulisset Diabolus nisi permisset Dominus. noluit etiam gloriam diabolo dare, ut aliquid posuisset tollere, qd Dominus non permisset auferre. Avg. in Psalm. 31. & 90. & in serm. solenn. 241. non tentatori tribuit, sed auctori. Gregor. Rom. in Job. l. 18. c. 1. non abstulerat diabolus, qd nocendi habuit voluntatem; sed Dominus, qd dederat potestatem. Hugo Victorin. an quis alius, sub Avg. nom. de patient. cap. 13. vide lib. 8. § 20, 23.

Ὅσον εἰ καμῶν ἀπολύει τῆς σκηνῆς] Vitam dramati confert, & istuc, & alibi. l. 10. § 27. & l. 11. § 6. Epictet. enchir. c. 17. Μέμνησο, ὅτι ὑποκρίτης εἰ δρᾶματι, οὐκ ἂν δὴν ὁ διδασκαλὸς ἂν βεβῆ, βεβῆθ' ἂν μακρὸν, μακρὸν ἂν πτωχὸν ὑποκρίναι δὲ σὺ δὴν, ἴσα καὶ τὸν εὐνοῦς ὑποκρίναι ἂν χαλὸν, ἂν ἀρχαῖα, ἂν ἰδιώτην σὺν γὰρ τούτῳ, ὅτι, τὸ δίδειν ὑποκρίναι σπρωτίζον καλῶς ἐκλήσας δὲ αὐτὸ, ἄλλω. quibus paria habet & differt. l. 4. c. 7. Sed & Aristot. Chius apud Laert. l. 7. in Zenon. ἡ δὲ μὲν τὸ ἀγαθὸν ὑποκρίναι τὴν σφόν, ὡς ἀντὶ θεοῖσι, αὐτὴ Ἀγαμέμνωνος σπρωτίζον ἀναλάσσει, ἐκείτην ὑποκρίναι περὶ σπρωτίζον. Contra planē qm Philippus Macedo, qem post insignem de Atheniensibus partam victoriam, victorum captivis cum per ebrietatem contumeliosius illuderet, liberā voce Demades verbis istis increpuit; Βασίλευ, τῆς πύχης σοι περὶ θεοῖσι σπρωτίζον Ἀγαμέμνων, αὐτὸς ἐκ αἰσῶν σπρωτίζον ἔργα θεοῖσι τὸς Diodor. Sic. l. 16. c. 44. Teles item Pythagoricus lib. περὶ αὐταρκείας, (pro qo perperam apud Lxl. Bisciolam borar. subsecut. l. 1. c. 1. ἀναρχίας habetur.) à Stobæo tom. 2. tit. 5. laudatus. Δεῖ ὥσπερ τὴν ἀγαθὴν ὑποκρίναι, ὅτι, ἂν ὁ ποιητὴς περὶ σπρωτίζον, τὸτο ἀγαθὸν καλῶς ἔτω καὶ τὴν ἀγαθὴν ἀνδρα, ὅτι, ἂν περὶ τὴν πύχην καὶ γὰρ αὐτὴν, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ πεινῆται, ὅτι μὴ σπρωτίζον, ὅτι ὑπερσπρωτίζον περὶ σπρωτίζον καὶ ὅτι μὴ λαπλῶς, ὅτι ὅ αὐτὴ μὴ ἐν βέλῳ δέπνερσιν ὡν, τὸ σπρωτίζον σπρωτίζον. εἰ γὰρ μὴ, ἀναρχοῦσι τὴν πύχην. Idemq; in lib. περὶ σπρωτίζον apud eund. ibid. tit. 105. ἢ πύχην, ὥσπερ πεινῆται περὶ σπρωτίζον, παντοδαπὰ ποιῶν σπρωτίζον, σπρωτίζον, σπρωτίζον, ἀδελφὸν, εἰ γὰρ τὴν ἀγαθὴν ἀνδρα, πᾶν ἐπὶ αὐτῇ σπρωτίζον, καλῶς ἀγνοῖται. Ibidem. tit. 1. Musonius opinor: ὥσπερ ἀγαθὸς ὑποκρίτης, εὖ καὶ τὴν σπρωτίζον, εὖ καὶ τὰ μέγα, εὖ καὶ τὴν καλαστορίαν ἔτω καὶ ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ εὖ καὶ τὰ σπρωτίζον τὸ βίον, εὖ καὶ τὰ μέγα, εὖ καὶ τὴν τελευτήν. & tit. 92. ex Arriani proterptico, Socrates Archelaos: Ἐἰ γὰρ μὴ ἱκανὰ τὰ ὅσα ἡμεῖς, ἀλλ' ἐγὼ τέτυκτο ἱκανός, καὶ ἔτω καλῶς ἐμὸς. ἢ ὅχι ὅρας, ὅτι ἐκ εὐνοῦς τρεῖς ἑνὲν, δὲ ὁ Πῶλος τὴν τύραννον Οἰδίπῳ ὑποκρίναιτο, ὡς ἐπὶ Κολωνῷ ἀνὴρ καὶ πτωχὸς εἶτα χερῶν Πῶλος ὁ θύνατο ἀνὴρ φανέται, ὡς μὴ πᾶν τὸ σπρωτίζον ἐκ τῆς δαμνίας σπρωτίζον ὑποκρίναι καλῶς; ὡς δὲ τὸν Ὀδυσσεῖα μιμνήσκται, ὡς καὶ ἐν τοῖς βίαισι ἑνὲν μείον διασπρωτίζον, ἢ ἐν τῇ εὐχὴ χαλῶν τῇ σπρωτίζον; Syncl. de provident. l. 1. ὁ ἄπας γὰρ εἰς ἀρετῆς ὕλην. κατὰ τὸ δὲ ἐπὶ σκηνῆς ὁρῶμεν τὸ σπρωτίζον ὑποκρίναι, ὅς καλῶς ἐξήσκηται τὴν σκηνῇ, οἷοις ὑποκρίναι, πάντα Κερῶντα καὶ τὸν Τήλεφον καὶ ἑνὲν τ' αὐτοῦ ὅτι βαλὼν διοίσει, περὶ τὸ μέγα καὶ χαλὸν ἐμῶνται, καὶ κατὰ λαβεῖν καὶ τὸ μέγα τὸ δαῖμα; ἀλλὰ καὶ τὴν δαῖμα, καὶ τὴν

τιὸν Νεσσιναν ὅτι τῆς αὐτῆς ἐπαθείζεται μοστικῆς
 καὶ ὅτι, πρὶν ἀφιστάσθαι, τὸ κελεύει αὐτὸν
 ὁ χορηγὸς τῶν δρᾶματ' ἀπαυτῆ· ἔτι μὲν δεῖς καὶ
 πύρι ἀφιστάσθαι, ὡς περὶ προσωπίδα, τὸν βίος ἐν
 τῷ μεγάλῳ τῷ κόσμῳ δρᾶματ' καὶ ἐν τῷ π μᾶλλον
 ἔπειτα ἐπὶ βίῳ βελτίων ἢ χεῖρον ζητῆται ὅτι, ὡς
 ἔκαστος βίεται. δύναται ὅτι ἀπαυτῆ ἀπαυτῆ καὶ
 κελεύει διακρίνει, καὶ τὸν πύριον, καὶ τὸν μόνον
 χρόνον ἀποκρίνεται· διοίσταται ὅτι ἐν τῷ προσω-
 πίδῳ· ἐπει καὶ ὁ προσωπίδος γὰρ οὐκ ἀν γένουσι, τὸ
 μὲν φανερὸν, τὸ δ' αἰρετόν· καὶ γὰρ ἐν τῷ τῆς θεᾶς
 εὐσεβείᾳ, στεφανώται τε καὶ κηρύσσεται, καὶ ἐν τῷ
 τῷ βασιλεὺς ἀρμυνοῦν, κλέσσεται, καὶ σκεῖται.
 Dio denique Prul. oras. 38. ad Nicomedienfer, "Ἡδὴ
 ποτὶ δέας ματλάσεται, μᾶλλον ὅτι μονοναχὸς καὶ
 ἐκείνῳ ἡμεῖς παῖδι. ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ὑμῶν ἀν-
 δρῶν· ὅτι δουρὶ βασιλεὺς, ἢ πύριον, ἢ δεῖς καὶ
 τοὺς πάντα ταῦτα κελεύεται· καὶ ἐκ ὁνόματι μόνον
 ἔχει δέαν, ἀλλὰ καὶ προσωπίδα, καὶ σολᾶς, καὶ κλεῦ-
 νοι πολλά ὡς ἐκείνοι· τῷ δ' ποιήματα συντελεσθῶσι,
 τὸς, ἀπασιν τὸ μὲν ὄντως. Vide amplius ad l. 4.
 § 1. videatur & Aristides in Eteon. ad l. 6. § 46.
 Petron. item aliosque ad l. 11. § 6. Verum illi de
 agendi modo maxime, Marcus de termino præci-
 pue hic agit.

Οὐκ εἶπον τὰ πάντα] Alludit ad actuum in
 dramatibus numerum, de quo, Flaccus in art.

Neve minor, neq. sit quinto productior actu.

Fabula, q. posci vult, & spectata reponi.

Nam quod Donatus, personam eandem negat plus
 quingies prodire in proscenium: refutat id Jul. Sca-
 lig. poet. l. 1. c. 9.

Ἐν μὲν τοῖς πρὶν τὰ πρὶν ἔλον τὸ δρᾶμα]
 vide l. 3. § 8. & l. 11. § 1. Senec. epist. 77. Eam
 viam ingressi sumus, qm peragere non est necesse.
 iter imperfectum erit, si in media parte, aut citra pe-
 ritum locum steteris. vita non est imperfecta, si bo-
 nesta est. Ubicunq. desines, si bene desinis, tota est.
 & ibid. non finitur officiorum certus numerus, qm
 debeas implere.

Τὸ γὰρ τέλειον ἐκείνῳ δειχέει] quod supr. § 23.

καὶ ἐν τῷ δέον ἀδιδουσι. Ita Job. c. 14. v. 4. χρόνον
 ἔδου, ὃν καὶ μὴ ἔσθ' ὅπως melius reddidissent. nam

Hebr. יָצַח idem hoc loco valet quod יָצַח

de mari usurpatum, P'sal. 104. v. 9. terminos, limi-
 tes descriptos. Scil. quod Senec. ad Marc. c. 10. Tem-
 pus ille arbitrer muneris sui temperat.

Ὁ τότε μὲν τῆς συγκρίσεως] Hoc est, quod So-
 lomon Eccles. c. 3. v. 2. Tam nascendi, qm do-
 nascendi tempus, cuique esse a Deo praestitutum. vide
 supr. § 23.

Σὺ δ' ἀνάγκη ἀμφοτέρων] Non es, inqur,
 mortis tux arbitrer magis, qm ortus tui suc-
 ras. David, P'salm. 31. v. 16. יָדָי עֲתִידִי

In manu tua sunt tempora mea. & P'sal. 68. v. 20

Domini Dei מָוֶת לְמִוְתְּךָ mortis sunt ex-

itus, nec potest quisquam aut sibi ipsi, aut alteri, citra
 ipsius permissionem ac voluntatem, vitam eripere.

Potest interim tamen mortis, vel sibi, vel alteri con-
 scire homo ipse hanc ἀνάγκη. i. e. infons esse.
 quod nec Marcus ipse distinebitur.

Ὁ πολλὸν ἔλας] vide l. 2. § 3.

Ἀμδι ἔν ἔλας] imò non semper ἔλας, hoc

est, propitius, placatus. placidus sanè semper in se.

Deus, qia immotus, & immutabilis; non quoad il-

los tamèn semper, qm hinc abripit, propitius. ne-

cesse est ergò, dum hic vivunt, sibi conciliant ipsum

mortales, si in morte propitium experiri voluerint.

neque enim ἔλας ipse i. e. placidus latiusq. defungi

poterit, nisi q. Deum sibi ἔλας i. e. propitium, qia

in Christo suo reconciliatum, habuerit. γὰρ ἐν

ἐπιστηνίτῳ μοι (ut Marci nostri verbis utar, ex

l. 6. § 30.) ὅτις ἡ τελευτῶν ἀγαθὴ. mibi itaq.

sic affecto, idq. mibi probè conscio, superveniat hora

novissima: hora, inquam, illa decretoria, (ut Ser. eoa

vocat epist. 102) qm senio jam confectus ferè,

cum Jobo, cap. 14. vers. 14. quotidie expecto.

Et tu, Domine Jesu, ὁ Ἀμδι, voto servuli tui,

inutilis licet, Amen tuum subicere nò dedi-

gn eris.

FINIS.

*In Commentario admissa & omissa momenti alicujus nonnulla
 " (qæ etiam alicui fortasse levissima viderentur)
 restitui ac suppleri sic poterunt.*

Pag. 10 col. 2 lin. 17 Bayfius

p. 22 c. 1. l. 11. qid nī

p. 24 c. 2 l. 25 Agapetus

p. 26 c. 1 l. 3 lib. 67

c. 2 l. 5 imperum

p. 34 c. 2. l. 9 aditus

p. 43 c. 2. lin. ult. l. 5 §

p. 53 c. 2. l. 38 οὐκ ἔστιν ὁρίσασθαι

p. 57 c. 1 l. 9 נָשִׁי

p. 67 c. 1 l. 19 ἀντιστοιχίζω

p. 73 c. 1 l. 40 ἔσται

p. 77 c. 1 l. 36 respexisse

p. 82 c. 1 l. 4 ἔσται

p. 83 c. 1 l. 26 Sentia

p. 90 c. 1 l. 43 celestine

p. 92 c. 2 l. 24 vaniloquia

p. 96 c. 2 l. 15 Hugo

p. 101 c. 2 l. 44 aliorum

p. 115 c. 1 l. 36 præposita

p. 116 c. 2 l. 31 Calav.

p. 118 c. 2 l. 16 absint

p. 122 c. 2 l. 10 sollicitudinem

p. 128 c. 1 l. 20 ἐξείκει

p. 129 c. 2 l. 36 ut in

p. 147 c. 2 l. 7 ἐκείνη

p. 150 c. 2 l. 33 τὸ δὲ καὶ

p. 152 c. 1 l. 3 Antonium

p. 156 c. 1 l. 46 malleum

l. 48 emend.

p. 159 c. 1 l. 43 est in rebus

p. 164 c. 2 l. 40 Pythagore

p. 171 c. 2 l. 22 nemine

p. 175 c. 1 l. 11 Et cum

p. 187 c. 2 l. 15 Is lib.

ib. l. 52 καὶ

p. 192 c. 2 l. 1 designaret

ibid. verito

p. 193 c. 1 l. 44 non ē

p. 196 c. 1 l. 1 συμφορῇ

p. 199 c. 1 l. 25 ἀποβαλεῖν

l. 41 ἐλάσσειν

p. 203 c. 2 l. 33 βαδίζειν καὶ ἀν

p. 205 c. 2 l. 32 ἀφ

p. 211 c. 2 l. 33 τίμωμαι

p. 212 c. 2 l. 15 qī istud ?

p. 214 c. 1 l. 2 epigr.

p. 215 c. 1 l. 21 resedisse

p. 220 c. 1 l. 5 4. § 20

p. 226 c. 2 l. 25 ἐστὶν & ἐστίν

p. 230 c. 1 l. 4 ἄρα ἔστι

p. 234 c. 1 l. 31 Grat.

p. 238 c. 1 l. 31 novè dictum

p. 252 c. 1 l. 46 posteris

p. 253 c. 2 l. 37 Neco-

p. 256 c. 2 l. 50 Infantes

p. 263 c. 1 l. 24 de pace 1.

p. 284 c. 2 l. 38- σπονδὴν δόντων

p. 285 c. 1 l. 2 ἐπισκοπῆται

p. 286 c. 2 l. 13 existit

p. 296 c. 1 l. 40 familie

p. 300 c. 1 l. 32 καὶ

p. 307 c. 2 l. 40 in feb

p. 308 c. 2 l. 30 quidem

p. 309 c. 1 l. 7 scripserant

l. 8 -σε lib. 1.

c. 2 l. 18 ἐπεὶ

p. 310 c. 1 l. 9 in versione

l. 32 loqor

p. 313 c. 1 l. 49 ipse

p. 317 c. 1 l. 32 Iren.

p. 325 c. 1 l. 4 Atqi

p. 326 c. 2 l. 30 Portus

p. 328 c. 2 l. 31 378

p. 331 c. 2 l. 17 dixerat

p. 333 c. 1 l. 14 l. 7. §

c. 2. l. 32 τοῖς τοῖς

l. 36 periocha 18

p. 336 c. 1 l. 5 Apostolius

4. 22 Abarum regi Pr

p. 337 c. 2 l. 16 august.

p. 339 c. 2 l. 19 Sublannans

p. 344 c. 2 l. 18 ὁ δὲ

p. 345 c. 1 l. 5 variis

p. 346 c. 1 l. 30 afficiant

p. 352 c. 2 l. 55 Marci mens gen

p. 356 c. 1 l. 43 ac concl.

c. 2 l. 54 Euripid. Troad

p. 364 c. 1 l. 50 ac Vulgarem

p. 367 c. 2 l. 24 compertum

p. 372 c. 2 l. 24 Psellusque

p. 377 c. 1 l. 31 ἐπὶ

p. 381 c. 1 l. 40 ἰσως

p. 384 c. 1 l. 46 philosophos

p. 390 c. 1 l. 52 admissos

p. 395 c. 1 l. 37 eximam

p. 396 c. 1 l. 14 Jof. Mercerus

l. 22 ἰσως

p. 397 c. 1 l. 55 Apostolium

p. 400 c. 1 l. 43 tunc

p. 423 c. 1 l. 21 affectionem

In calce Prælogii, lege Rotherithensi.

**Syllabus Lectorum Scriptura Sacra, q̄a in Commentariis isto vel
explicantur, vel illustrantur.**

Genesis.

Cap. 1 vers. 2 pag. 151 col. 2 lin. 41
v. 11 p. 300 c. 1 l. 31 v. 26, 27
p. 119 c. 1 l. 8 p. 360 c. 1 l. 51
C. 2 v. 7 p. 289 c. 1 l. 46 p.
382 c. 1 l. 10 p. 383 c. 2 l. 7
v. 24. p. 185 c. 1 l. 24. C. 3
v. 19 p. 222 c. 1 l. 18 v. 21
p. 351 c. 1 l. 42 v. 22 p. 148
c. 1 l. 6 C. 4 v. 9 p. 97 c. 1 l. 2
C. 5 v. 24. p. 211 c. 1 l. 31
C. 9 v. 4. p. 227 c. 2 l. 23
C. 11 v. 4 p. 148 c. 1 l. 6
C. 15 v. 2 p. 306 c. 2 l. 44
C. 17 v. 13 p. 35 c. 1 l. 13
C. 20 v. 6 p. 42 c. 2 l. 26 C.
27 v. 19 p. 400 c. 2 l. 41
C. 31 v. 2, 5 p. 355 c. 2 l. 31
C. 38 v. 9 p. 371 c. 2 l. 21
C. 42 v. 4 p. 148 c. 1 l. 7
C. 47 v. 9 p. 78 c. 1 l. 14
C. 49 v. 11 p. 224 c. 2 l. 2
C. 50 v. 2 p. 175. c. 1 l. 55

Exodus.

Cap. 1 vers. 5 pag. 214 col. 2 lin. 19
C. 4. v. 10 p. 352 c. 2 l. 38
C. 20 v. 10 p. 104 c. 2 l. 32
C. 34 v. 10 p. 104 c. 2 l. 35

Leviti.

Cap. 15 vers. 16 pag. 371 col. 2 l. 22
C. 17 v. 11, 14 p. 227 c. 2 l. 23
C. 19 v. 2 p. 360 c. 1 l. 38

Num.

Cap. 16 vers. 3, 7 p. 178 col. 2 l. 39
C. 23 v. 10 p. 242 c. 2 l. 47

Deut.

Cap. 2 vers. 27 pag. 137 col. 2 lin. 10
C. 5 v. 8 p. 104 c. 2 l. 40 v. 52
p. 137 c. 2 l. 10 C. 6 v. 5 p.
157 c. 1 l. 14 v. 13 p. 48 c. 1
l. 8. C. 10 v. 4 p. 123 c. 1 l. 53
C. 12 v. 8 p. 254 c. 1 l. 38
C. 17 v. 11 p. 98 c. 2 l. 25 v.
11, 20 p. 137 c. 2 l. 11 C. 19
v. 6 p. 353 c. 2 l. 32 C. 22 v.
1 p. 349 c. 1 l. 9 C. 28 v. 4.
p. 384 c. 1 l. 1 v. 14 p. 137 c. 2

l. 11 G. 29 v. 19 p. 322 c. 2 l.
54 C. 30 v. 11 p. 417 c. 1 l. 18
C. 32 v. 14 p. 224 c. 2 l. 3 C. 33
v. 5, 29 p. 341 c. 1 l. 18, 19

Josh.

Cap. 1 vers. 7 pag. 137 col. 2 lin. 12
C. 8 v. 15 p. 400 c. 2 l. 17 C. 23
v. 6 p. 137 c. 2 l. 12 C. 24 v. 14,
15 p. 254 c. 1 l. 18 p. 263 c. 2
l. 54

Judic.

Cap. 7 vers. 2 pag. 348 col. 1 lin. 31
C. 11 v. 35, 37 p. 306 c. 2 l. 45

Regum

Lib. 1 Cap. 2 v. 19 p. 311 c. 2 l. 49
C. 3 v. 13 p. 311 c. 2 l. 50 v. 17
p. 161 c. 1 l. 12 C. 6 v. 12 p. 137*
c. 2 l. 12 C. 10 v. 11 p. 352 c. 2
l. 32 C. 16 v. 7 p. 395 c. 1 l. 56
p. 419 c. 1 l. 47 C. 25 v. 31, 33
p. 45 c. 2 l. 52

Lib. 2 Cap. 2 v. 19, 21 p. 137 col. 2
l. 13 C. 3 v. 36 p. 27 c. 2 l. 11
C. 10 v. 12 p. 161 c. 1 l. 14 C.
13 v. 15 p. 33 c. 2 l. 46 C. 15
v. 26 p. 156 c. 2 l. 54 C. 16 v. 12
p. 114 c. 1 l. 44 p. 210 c. 1 l. 20
p. 233 c. 2 l. 5

Lib. 3 Cap. 1 v. 6 pag. 311 c. 2 l. 50
C. 3 v. 25 p. 400 c. 2 l. 22 C. 4
v. 5 p. 22 c. 2 l. 29 C. 8 v. 39
p. 418 c. 2 l. 3 C. 12 v. 9 p. 296
c. 1 l. 28 v. 24 p. 114 c. 1 l. 33
C. 19 v. 4 p. 201 c. 1 l. 37

Lib. 4 Cap. 5 v. 13 p. 154 c. 2 l. 41
C. 8 v. 13 p. 360 c. 2 l. 13 C. 10
v. 19 p. 400 c. 2 l. 21 C. 13 v. 5
p. 352 c. 1 l. 35 C. 22 v. 2 p.
137 c. 2 l. 14

Annal.

Lib. 1 Cap. 11 ver. 2 p. 352 c. 2 l. 34
C. 29 v. 11, 16 p. 433 c. 1 l. 4
v. 14 ibid. l. 43

Lib. 2 Cap. 1 vers. 11 p. 157 c. 2 l. 26

C. 19 v. 3 p. 329 c. 1 l. 33 C. 34
v. 2 p. 137 c. 2 l. 14

Esdra.

Cap. 7 vers. 27 pag. 45 col. 1 lin. 55

Nehem.

Cap. 2 vers. 12 pag. 45 col. 2 lin. 1
C. 7 v. 5 ibid.

Ester.

Cap. 1 vers. 5 pag. 329 col. 1 lin. 32
C. 5 v. 8 p. 400 c. 1 l. 51

Job.

Cap. 1 vers. 21 pag. 114 col. 1 lin. 37
p. 304 c. 2 l. 7 p. 365 c. 1 l. 20 p.
438 c. 1 l. 41 C. 2 v. 10 p. 114
c. 1 l. 41 C. 3 v. 18 p. 319 c. 2
l. 46 C. 6 v. 15, 20 p. 317 c. 2
l. 20 C. 7 v. 1 p. 57 c. 1 l. 9 p. 77
c. 2 l. 44 p. 429 c. 2 l. 20 C. 10
v. 4 p. 322 c. 2 l. 34 p. 439 c. 2
l. 1 v. 5 p. 429 c. 2 l. 26 v. 5, 14
p. 57 c. 1 l. 10, 11 v. 8, 12 p. 371
c. 2 l. 49 v. 9 p. 289 c. 1 l. 47
C. 15 v. 21 p. 242 c. 1 l. 25 v. 32
p. 430 c. 1 l. 17 v. 33 p. 180 c. 1
l. 36 C. 22 v. 16 p. 430 c. 2 l. 19
C. 23 v. 12, 13 p. 305 c. 1 l. 435
p. 377 c. 2 l. 36 C. 24 v. 13, 17
p. 105 c. 2 l. 42 C. 28 v. 28 p.
240 c. 1 l. 29 C. 30 v. 23. p. 251
c. 2 l. 44 C. 38 v. 25, 26, 34, 37.
p. 191 c. 1 l. 48

Psalms.

Psal. 1 vers. 3 pag. 331 col. 1 lin. 32
Psal. 8 v. 1, 3 p. 302 c. 1 l. 23 Psal. 12
v. 1 Psal. 14 v. 2 p. 300 c. 1 l. 48
Psal. 16 v. 12 p. 254 c. 1 l. 39 Psal.
18 v. 20 p. 341 c. 2 l. 50 v. 32,
35 p. 254 c. 1 l. 39 v. 39, 40 p.
304 c. 2 l. 7 v. 44, 46 p. 341 c. 1
l. 8 Psal. 19 v. 1, 2, 6 p. 302 c. 1 l.
4 Psal. 22 v. 15 p. 222 c. 1 l. 20 Psal.
37 v. 5 p. 321 c. 1 l. 12 v. 9 p. 341
c. 2 l. 52 v. 16 p. 439 c. 2 l. 14
Psal. 34 v. 1 p. 221 c. 2 l. 50 Psal. 36
v. 3 p. 189 c. 1 l. 54 Psal. 37 v. 5
p. 156 c. 2 l. 56 v. 10 p. 297 c. 1
l. 10 v. 20 p. 220 c. 2 l. 24 Psal. 38
v. 13

v.13,14 p.233 c.1 l.4 v.13 p.363 c.2 l.16 Pl.39 v.6 p.159 c.1 l.47 p.376 c.1 l.45 v.9 p.114 c.1 l.46 Pl.41 v.4,10 p.347 c.2 l.56 Pl.44 v.1,8 p.304 c.2 l.8 Pl.49 v.11,14 p.307 c.1 l.32 v.12,20 p.302 c.1 l.34,52 c.2 l.45 v.18 p.283 c.2 l.5 Pl.50 v.16,17 p.359 c.2 l.56 Pl.51 v.4 p.424 c.1 l.37 v.5 p.322 c.2 l.34 v.10 p.219 c.1 l.43 Pl.55 v.6,7 p.181 c.1 l.35 v.22 p.157 c.1 l.1 v.23 p.430 c.1 l.16 Pl.57 v.4 p.181 c.1 l.35 Pl.58 v.3 p.322 c.2 l.34 Pl.62 v.9 p.376 c.1 l.45 v.12 p.227 c.1 l.32 l.65 v.10,12 p.191 c.1 l.56 Pl.66 v.3 p.341 c.1 l.14 v.10 p.378 c.1 l.37 Pl.68 v.20 p.439 c.2 l.15 Pl.73 v.1 p.424 c.1 l.20 v.3 p.322 c.1 l.55 Pl.74 v.16,17 p.300 c.1 l.24 Pl.77 v.1,2 p.254 c.1 l.39 Pl.78 v.36,37 p.359 c.2 l.47 Pl.81 v.16 p.341 c.1 l.16 Pl.82 v.6,7 p.235 c.2 l.38 p.368 c.2 l.7 Pl.87 v.3 p.447 c.1 l.27 Pl.90 v.1 p.337 c.1 l.56 v.2 ibid. l.55 Pl.100 v.5 p.337 c.2 l.1 Pl.103 v.17 p.357 c.1 l.55 Pl.104 v.9 p.439 c.2 l.4 v.19 p.300 c.1 l.25 Pl.109 v.18,19 p.49 c.1 l.7 Pl.112 v.1 p.305 c.1 l.34 p.377 c.2 l.33 v.7 p.222 c.2 l.14 Pl.116 v.1 p.253 c.2 l.53 Pl.118 v.23 p.114 c.1 l.31 Pl.119 v.18 p.117 c.2 l.43 v.6,7 p.378 c.1 l.35 v.71 ibid. v.73 p.371 c.2 l.43 v.75 p.133 c.1 l.37 v.139 p.133 c.1 l.36 v.142 p.322 c.1 l.13 v.176 p.349 c.1 l.53 Pl.120 v.5,6 p.181 c.1 l.35 Pl.127 v.5 p.56 c.2 l.22 Pl.132 v.11 p.384 c.1 l.2 Pl.139 v.5 p.119 c.1 l.9 v.13,16 p.371 c.2 l.44 v.14 p.372 c.1 l.55 v.15 p.372 c.2 l.54 Pl.140 v.3 p.202 c.1 l.55 v.9 p.56 c.2 l.24 Pl.144 v.4 p.159 c.2 l.47 Pl.145 v.15 p.368 c.1 l.42 v.17 p.133 c.1 l.39 p.411 c.2 l.51 Pl.146 v.4 p.222 c.1 l.22 Pl.147 v.4 p.252 c.2 l.46 v.20 p.104 c.2 l.37,2

Parcem.

Cap.1 vers.7 pag.240 col.1 lin.28 v.22 p.189 c.1 l.53 C.4 v.22 p.284 c.1 l.9 v.25,27 p.137 c.2 l.11 C.6 v.6,7 p.183 c.1 l.23 C.9 v.10 p.240 c.1 l.27 C.10 v.1 p.273 c.1 l.34 C.11 v.17 p.387 c.2 l.19 C.13 v.1 p.154 c.2 l.27 C.14 v.15 p.169 c.1 l.34 p.360 c.1 l.17 v.21 p.321 c.1 l.29 v.31 p.321 c.2 l.26 C.15 v.11 p.418 c.2 l.44 v.20 p.275 c.1 l.34 C.16 v.3 p.157 c.1 l.3 v.32 p.26 c.2 l.6 C.17 v.5 p.321 c.2 l.27 v.21 p.273 c.1 l.43 C.18 v.10 p.315 c.2 l.33 C.19 v.11 p.233 c.2 l.7 C.23 v.5 p.227 c.1 l.27 v.15,16 p.275 c.1 l.30 C.24 v.24 p.56 c.2 l.17 C.25 v.22 p.221 c.2 l.23 C.26 v.19 p.134 c.1 l.24 C.27 v.11 p.273 c.1 l.30 C.30 v.16 p.121 c.2 l.30 v.20 p.367 c.2 l.27 v.27 p.183 c.1 l.44

Ecclef.

Cap.1 vers.2 pag.159 col.1 lin.36 v.4 p.379 c.1 l.48 v.9 p.257 c.1 l.56 v.11 p.78 c.1 l.43 v.13 p.60 c.2 l.52 C.2 v.2 p.61 c.2 l.23 v.3 p.364 c.2 l.8 v.17 p.61 c.2 l.24 C.3 v.2 p.419 c.2 l.11 v.1 p.439 c.2 l.9 C.4 v.4 p.220 c.1 l.1 v.9 p.296 c.1 l.22 C.7 v.6 p.363 c.1 l.53 v.21 p.233 c.1 l.56 v.26 p.61 c.2 l.36 C.9 v.2 p.86 c.1 l.29 p.297 c.1 l.46 v.11 p.46 c.2 l.50 C.10 v.14 p.112 c.2 l.39 C.11 v.1,3 p.331 c.1 l.28 v.5 p.372 c.2 l.55 C.12 v.7 p.51 c.1 l.48 p.136 c.1 l.14 p.222 c.1 l.19 v.8 p.159 c.1 l.36 v.13 p.294 c.2 l.33

Elaj.

Cap.1 vers.11,16 p.359 col.2 l.47 v.25 p.378 c.1 l.38 C.2 v.22 p.227 c.2 l.27 C.6 v.9,10 p.21 c.1 l.34 p.147 c.2 l.52 C.10 v.5,7 p.246 c.1 l.45 v.5,19 p.308 c.1 l.42 v.6,11 p.246 c.2 l.22 C.14 v.9,10 p.368 c.1 l.7 C.30 v.21 p.137 c.2 l.15

C.33 v.22 p.133 c.2 l.44 C.35 v.6 p.306 c.1 l.20 C.39 v.8 p.96 c.1 l.16 C.40 v.15 p.242 c.1 l.42 C.42 v.18,19 p.71 c.1 l.35 C.44 v.5 p.394 c.1 l.25 v.6 p.248 c.1 l.7 C.45 v.7 p.114 c.1 l.23 p.219 c.1 l.37 C.46 v.8 p.129 c.1 l.8 C.48 v.8 p.322 c.2 l.35 v.10 p.378 c.1 l.38 C.49 v.4 p.314 c.1 l.16 C.53 v.6 p.349 c.1 l.55 C.56 v.10 p.202 c.1 l.50 C.58 v.13 p.305 c.1 l.34 C.64 v.8 p.289 c.2 l.28 C.66 v.24 p.319 c.2 l.6

Jerem.

Cap.1 vers.5 pag.371 col.2 lin.36 C.2 v.14 p.35 c.2 l.9 C.4 v.14 p.148 c.2 l.16 v.22 p.191 c.1 l.47 C.5 v.8 p.202 c.1 l.34,51 C.7 v.9,10,22,29 p.359 c.2 l.48 C.9 v.23 p.181 c.1 l.36 p.300 c.1 l.49 C.10 v.10 p.322 c.1 l.11 C.12 v.1 p.133 c.1 l.41 p.414 c.1 l.21 v.12 p.322 c.1 l.55 C.13 v.17 p.314 c.2 l.17 C.23 v.23 p.299 c.2 l.56 v.24 p.165 c.1 l.30 p.317 c.2 l.39 C.31 v.35,36,38 C.33 v.20,23 p.410 c.1 l.46 C.44 v.17 p.169 c.1 l.2

Thren.

Cap.3 vers.33 pag.312 col.1 lin.5 v.37,38 p.114 c.1 l.26 p.300 c.2 l.10 v.40 p.371 c.2 l.33

Ezek.

Cap.18 vers.11,13 p.104 c.2 l.15 C.10 v.39 p.359 c.2 l.49 C.32 v.18 p.368 c.1 l.8

Dan.

Cap.7 vers.15 pag.326 c.1 lin.45 C.11 v.35 p.378 c.1 l.39

Hosk.

Cap.1 vers.6 pag.320 col.2 lin.7

Amos.

Cap.3 vers.6 pag.114 col.1 lin.29 p.219 c.1 l.38

Jom.
Cap.4 vers.3,2 pag.201 col.1 l.39
Mic.

Cap.3 vers.3 pag.316 col.2 lin.16
C.4 v.11,13 p.308 c.1 l.50
C.7 v.1 p.300 c.1 l.49

Habbak.
Cap.2 vers.5 pag.344 col.2 lin.19

Zephan.
Cap.1 vers.12 pag.344 col.2 lin.21
C.2 v.1 p.381 c.2 l.30

Zacar.
Cap.10 vers.1 pag.191 c.1 lin.49

Malac.
Cap.3 vers.3 pag.378 col.1 lin.39

Marth.
Cap.3 vers.7 pag.202 col.1 lin.3
C.4 v.10 p.48 c.1 l.5 C.5 v.
11 p.377 c.1 l.47 v.20 p.417
c.1 l.46 v.28 p.88 c.1 l.41 v.

44,45 p.317 c.1 l.2,44 p.267
c.2 l.21 v.45 p.291 c.2 l.24
v.48 p.360 c.1 l.37 C.6 v.2,5
p.178 c.2 l.27 p.339 c.1 l.1
v.2 p.190 c.1 l.36 v.6 p.190
c.1 l.1 v.10 p.161 c.1 l.24 v.
16 p.268 c.2 l.44 v.22,23
p.427 c.1 l.26 C.7 v.12 p.230
c.2 l.32 v.15,20 p.331 c.1 l.
29,33 v.16 p.360 c.2 l.2, v.26
p.300 v.1 l.23 v.27 p.233 c.1
l.22 C.10 v.29,30 p.220 c.1
l.3 p.256 c.1 l.45 p.272 c.1 l.
38 p.300 c.2 l.31 v.37,38 p.
418 c.2 l.13 C.11 v.30 p.405
c.2 l.44 C.12 v.33,35 p.331
c.1 l.30 v.34 p.148 c.2 l.22
v.36 ibid. l.15 v.43 p.61 c.1
l.1 C.13 v.13,15 p.71 c.1 l.
34 v.13 p.147 c.2 l.49 v.32
p.172 c.2 l.50 C.15 v.14 p.
71 c.1 l.35 p.154 c.1 l.33
v.19 p.148 c.2 l.23 C.16 v.
4 p.61 c.1 l.3 v.17 p.143
c.2 l.47 v.26 p.381 c.2
l.53 C.18 v.7 p.348 c.2
l.38 v.15 p.212 c.2 l.5 p.404
c.2 l.22 C.19 v.5 p.185 c.1
l.24 v.17 p.63 c.2 l.15 v.22
p.313 c.2 l.44 v.28 p.385 c.2
l.27 C.20 v.26,27 p.257 c.1

l.5 C.21 v.29 p.161 c.1 l.20
C.22 v.37 p.157 c.1 l.20 v.45
p.289 c.2 l.36 C.23 v.23,25,
27 p.339 c.1 l.1 C.25 v.9 p.
148 c.1 l.7 C.26 v.24 p.320
c.1 l.22 v.39 p.161 c.1 l.27
C.27 v.50 p.186 c.2 l.27 p.
228 c.1 l.23

Marc.
Cap.3 vers.21 pag.398 col.1 lin.48
C.4 v.26 p.371 c.2 l.24 v.31,
32 p.372 c.2 l.50 C.7 v.33 p.
125 c.1 l.29 C.8 v.36 p.385
c.2 l.54 C.9 v.21 p.7 c.1 l.47
v.44 p.319 c.2 l.6 C.10 v.43,
44 p.357 c.1 l.6 C.11 v.13
p.331 c.1 l.33 C.12 v.30
p.157 c.1 l.19 C.14 v.36 p.
161 c.1 l.27 v.41 p.178 c.2 l.
34 C.15 v.37,39 p.186 c.2
l.26 p.228 c.1 l.25 C.16 v.
19 p.136 c.1 l.4 v.20 p.347
c.1 l.28

Luc.
Cap.1 vers.3 pag.188 col.2 lin.50
v.6 p.417 c.1 l.47 v.42 p.384
c.1 l.3 v.75 p.417 c.1 l.42 C.
2 v.29 p.386 c.1 l.53 C.4
v.2 p.61 c.1 l.6 C.6 v.24 p.178
c.2 l.28 v.34,35 p.189 c.2 l.47,
48 p.291 c.1 l.31 p.317 c.1 l.
9 v.36 p.360 c.1 l.32 v.44 p.
300 c.1 l.38 v.46 p.359 c.2 l.44
C.7 v.25 p.44 c.1 l.5 C.9 v.
31 p.63 c.1 l.47 v.51 p.236 c.
1 l.7 C.10 v.27 p.157 c.1 l.19
v.29,37 p.97 c.1 l.16 v.41 p.
419 c.1 l.55 C.11 v.2 p.161
c.1 l.24 C.12 v.17 p.203 c.1
l.53 C.15 v.21 p.161 c.1 l.20
C.17 v.3,4 p.11 c.1 l.33
v.3 p.263 c.2 l.43 v.18
p.329 c.1 l.35 C.20 v.19 p.61
c.1 l.9 C.21 v.16,18 p.48 c.2
l.40,45 v.34 p.283 c.2 l.43 v.
35 p.423 c.1 l.41 C.22 v.20 p.
92 c.1 l.28 v.40 p.291 c.2 l.56
C.23 v.30 p.319 c.2 l.15 v.36
p.186 c.2 l.26 v.46 p.228 c.1
l.25 C.24 v.18 p.154 c.1 l.5

Joan.
Cap.1 vers.9 pag.394 col.1 lin.20
v.14 p.92 c.1 l.34 v.18 p.143 c.
2 l.48 p.435 c.2 l.6 C.3 v.20
F f 2

p.107 c.2 l.13 C.4 v.14 p.317
c.1 l.28 p.377 c.2 l.35 v.36 p.
383 c.2 l.38 C.6 v.60 p.231 c.
1 l.1 p.380 c.1 l.5 C.7 v.17 p.
357 c.1 l.3 C.9 v.34,40 p.71
c.1 l.35 C.12 v.40 p.71 c.1 l.36
C.13 v.1 p.63 c.1 l.45 v.34 p.
321 c.1 l.28 C.14 v.9 p.436 c.
1 l.11 C.15 v.18 p.154 c.1 l.
11 C.16 v.12 p.380 c.2 l.8 v.
33 p.154 c.1 l.11 C.17 v.17 p.
322 c.1 l.18 C.19 v.10 p.170
c.1 l.48 v.30 p.228 c.1 l.24 v.
39 p.175 c.1 l.55 C.21 v.19 p.
195 c.2 l.7

Act.
Cap.1 vers.1,2,22 pag.136 col.1 l.5
v.34 p.154 c.1 l.40 v.24 p.438
c.2 l.41 C.2 v.12 p.357 c.1 l.
9 v.23 p.273 c.1 l.40 p.308 c.
1 l.51 v.25 p.1 c.1 l.25 C.3 v.
14,18 p.308 c.1 l.51 v.21 p.385
c.2 l.26 C.4 v.13 p.17 c.1 l.49
v.28 p.273 c.1 l.40 C.5 v.39
p.148 c.1 l.8 p.329 l.39 v.41 p.
284 c.2 l.52 C.7 v.14 p.214 c.
2 l.22 v.35 p.283 c.1 l.44 v.39
p.148 c.1 l.8 v.42 p.61 c.1 l.12
v.54 p.297 c.1 l.2 C.13 v.36
p.370 c.1 l.15 v.50 p.2 c.1 l.42
C.14 v.10 p.136 c.2 l.8 v.14,
15 p.291 c.2 l.32 v.14 p.300
c.1 l.25 v.15 p.231 c.2 l.20 C.
15 v.8 p.418 c.2 l.40 C.16 v.
1 p.2 c.1 l.39 v.3 p.401 c.1
l.35 v.11 p.137 c.2 l.3 C.17
v.23 p.254 c.1 l.40 v.18,19 p.
385 c.2 l.34 p.423 c.1 l.24 v.
26 p.47 c.2 l.22 v.28 p.208 c.
1 l.6 p.211 c.1 l.36 p.418 c.2
l.1 C.20 v.23,24 p.353 c.1 l.
42 p.370 c.1 l.23 v.28 p.383 c.
2 l.44 v.35 p.46 c.1 l.12 C.21
v.1 p.137 c.2 l.3 v.13 p.253 c.
1 l.42 v.14 p.161 c.1 l.21 C.
25 v.23 p.8 c.1 l.45 C.26 v.8
p.423 c.2 l.33 C.27 v.27 p.
335 c.2 l.36 v.37 p.214 c.2 l.
24 C.28 v.46 p.136 c.2 l.14
v.18 p.119 c.2 l.44 v.25 p.386
c.1 l.40 v.26,27 p.71 c.1
l.45

Roman.
Cap.1 vers.20 pag.277 col.2 lin.41
p.435

p.435 c.2 l.56 C.2 v.9 p.341
c.2 l.56 v.17 p.156 c.2 l.47
v.19 p.134 c.1 l.35 v.28 p.
395 c.1 l.47 C.3 v.45 p.424
c.1 l.2 C.4 v.9 p.48 c.1 l.9
C.5 v.24 p.378 c.1 l.40 v.5
p.143 c.2 l.53 v.15 p.254 c.1
l.91 C.6 v.5 p.308 c.1 l.32
v.13 p.382 c.2 l.31 v.17 p.375
c.1 l.30 C.7 v.24 p.323 c.2
l.5 C.8 v.14,8 p.254 c.1 l.41
v.7 p.407 c.2 l.53 v.24 p.143
c.2 l.53 v.28 p.96 c.1 l.13 p.
246 c.1 l.2 v.29 p.360 c.1 l.
27 v.35,36 p.352 c.1 l.39 v.
36,39 p.392 c.1 l.44 C.9 v.
14 p.424 c.1 l.22 v.17,22 p.
308 c.1 l.52 v.20 p.424 c.1 l.
12 v.21 p.209 c.1 l.97 v.22 p.
308 c.1 l.52 C.10 v.6 p.417 c.1
l.19 C.11 v.20,23 p.308 c.1 l.
16 v.36 p.53 c.2 l.44 p.146 c.2 l.
53 C.12 v.5 p.264 c.1 l.15 v.16
p.32 c.1 l.52 v.19 p.104 c.1
l.24 v.80 p.221 c.1 l.24 v.21
p.236 c.2 l.52 p.402 c.1 l.27,
53 C.13 v.1 p.214 c.2 l.25
v.12 p.105 c.2 l.39 v.14 p.296
c.1 l.15 C.14 v.18 p.352 c.2
l.39 v.21 p.233 c.1 l.16 p.361
c.2 l.46 v.22 p.283 c.2 l.13

1 Corinth.

Cap.1 ver.14 pag.398 col.1 lin.54
v.15 p.446 c.1 l.10 v.18 p.298
c.1 l.55 C.2 v.10 p.143 c.2
l.49 C.3 v.8 p.314 c.1 l.35 v.
13 p.120 c.2 l.31 v.15 p.319 c.2
l.41 C.4 v.1 p.154 c.2 l.10 v.2
p.357 c.2 l.4 v.7 p.307 c.2 l.30
C.5 v.7,10 p.292 c.1 l.8 p.329
c.1 l.40 v.18 p.348 c.2 l.27
C.6 v.19 p.120 c.2 l.14 C.7
v.1 p.45 c.2 l.3 v.20,24 p.154
c.1 l.25 v.23 p.157 c.1 l.30
v.31 p.227 c.1 l.23 v.35 p.104
c.1 l.32 C.9 v.19,22 p.401
c.1 l.39 v.20 p.17 c.2 l.43 p.
292 c.2 l.29 C.10 v.6,7 p.
254 c.1 l.41 v.9,10 ibid. v.17
p.264 c.2 l.10 v.32,32 p.116
c.2 l.38 v.33 p.304 c.2 l.4
C.11 v.19 p.348 c.2 l.36 v.28
p.381 c.2 l.36 v.19 p.327 c.1
l.29 C.12 v.12 p.264 c.2 l.18
v.25 p.308 c.1 l.13 v.27 p.264

c.2 l.25 C.13 v.4 p.188 c.1
l.24 v.5 p.31 c.2 l.20 C.15
v.10 p.347 c.1 l.25 v.38 p.371
c.2 l.30 v.58 p.314 c.2 l.9 C.
16 v.13 p.128 c.1 l.10

2 Corinth.

Cap.2 ver.15 pag.314 col.2 lin.6
C.3 v.18 p.363 c.1 l.25 C.4
v.4 p.154 c.1 l.30 v.7 p.289
c.2 l.38 C.5 v.1 p.420 c.1 l.
53 v.4 p.351 c.1 l.24 v.6,8
p.78 c.1 l.31 p.386 c.2 l.12
v.12 p.4 c.1 l.36 v.18 p.53 c.
2 l.45 p.304 c.2 l.9 p.433 c.1
l.48 C.6 v.1 p.246 c.1 l.1
p.347 c.1 l.27 v.8 p.298 c.1
l.24 C.9 v.10 p.162 c.2 l.10
p.352 c.1 l.15 C.12 v.15 p.
365 c.2 l.31 C.13 v.5 p.381
c.2 l.34

Galat.

Cap.2 ver.11 pag.401 col.1 lin.9
v.14 p.137 c.2 l.1 v.20 p.
347 c.1 l.32 C.3 v.16 p.264
c.2 l.23 C.4 v.26 p.113
c.2 l.30 C.5 v.6 p.241 c.1 l.
41 v.22 p.331 c.1 l.29 C.6
v.1 p.154 c.2 l.14 p.403 c.2
l.37 v.4 p.381 c.2 l.37 v.9
p.292 c.1 l.47 v.10 p.97 c.1
l.13 p.137 c.1 l.41

Ephes.

Cap.1 ver.18 pag.117 col.2 l.45
p.154 c.1 l.29 C.2 v.10 p.219
c.1 l.43 v.12 p.430 c.2 l.54
C.4 v.1 p.418 c.2 l.18 v.4
p.264 c.2 l.14 v.14 p.13 c.1
l.28 v.17 p.13 c.1 l.4 v.18 p.
71 c.1 l.36 v.24 p.417 c.1 l.
43 v.26 p.45 c.2 l.54 v.27 p.
104 c.1 l.20 C.5 v.11 p.105
c.2 l.40 v.12,13 ibid. l.19 p.
119 c.2 l.44 v.14 p.258 c.1
l.52 v.16 p.150 c.1 l.9 v.34
p.185 c.1 l.25 v.31 p.1 c.1
l.26 C.6 v.11,12,13 p.77
c.2 l.47 p.185 c.1 l.5.

Philip.

Cap.1 v.12,13 pag.207 col.2 l.15
v.14 p.308 c.1 l.53 v.20 p.195
c.2 l.8 p.353 c.1 l.41 v.21
p.241 c.1 l.44 p.350 c.1
l.38 v.25 p.176 c.1 l.34 p.201

c.1 l.40 p.386 c.2 l.46 v.27
p.418 c.2 l.18 C.2 v.7 p.329
c.1 l.42 v.11 p.331 c.1 l.28
v.17 p.365 c.2 l.30 v.21 p.31
c.2 l.18 C.3 v.14 p.52 c.2 l.1
v.19,20 p.278 c.2 l.16 p.352
c.2 l.21 C.4 v.11 p.298 c.2
l.18 v.12 p.42 c.1 l.2 v.14
p.251 c.2 l.25 v.18 p.179 c.1
l.13 p.351 c.2 l.14 v.22 p.105
c.1 l.40

Colos.

Cap.1 ver.10 pag.418 col.2 l.18
C.2 v.19 p.392 c.1 l.36 C.3
v.12 p.278 c.2 l.16 v.16 p.92
c.1 l.39

1 Thessal.

Cap.2 ver.12 pag.418 col.2 lin.18
v.19 p.314 c.2 l.13 C.4 v.4
p.157 c.1 l.27 p.383 c.2 l.4
v.9 p.321 c.1 l.31 C.5 v.6 p.
34 c.2 l.42 v.6,7 p.105 c.2 l.
41 v.21 p.106 c.2 l.19

2 Thessal.

Cap.1 ver.5 pag.423 col.1 lin.42
v.6 ibid. l.43 C.2 v.4 p.104
c.2 l.10 C.3 v.11 p.292 c.1
l.48

1 Timoth.

Cap.2 ver.11 pag.192 col.1 lin.54
v.17 p.435 c.2 l.9 C.2 v.15
p.56 c.2 l.29 C.4 v.6 p.2 c.
1 l.40 p.189 c.1 l.4 v.7 p.92
c.2 l.29 v.10 p.1 c.2 l.14 v.
12 p.394 c.1 l.39 C.5 v.21
p.239 c.2 l.54 C.6 v.5 p.324
c.1 l.49 v.12 p.94 c.1 l.52
p.240 c.1 l.14 v.16 p.435 c.2
l.6 v.17 p.239 c.2 l.29 p.307
c.2 l.17 v.18 p.2 c.1 l.50 p.
408 c.1 l.19 v.19 p.153 c.1
l.34

2 Timoth.

Cap.1 ver.5 p.2 c.1 l.41 v.
6 p.258 c.1 l.20 C.2 v.16
p.2 c.2 l.8 v.23 ibid. l.29
v.25 p.147 c.2 l.41 p.407
c.2 l.52 v.26 p.243 c.1 l.32
C.3 v.5 p.338 c.2 l.55
p.395 c.1 l.51 v.10 p.189
c.1 l.5 v.15 p.2 c.1 l.41

p. 7 c. 1 l. 48 C. 4 v. 3 p. 380
c. 2 l. 10 v. 5 p. 34 c. 2 l. 42
v. 6 p. 386 c. 2 l. 12 v. 7 p. 94
c. 1 l. 54 p. 240 c. 1 l. 15 v.
8 p. 423 c. 1 l. 34

Titus

Cap. 2 ver. 15 p. 394 c. 1 l. 38
C. 3 v. 2 p. 348 c. 2 l. 50
v. 9 p. 92 c. 2 l. 11

Hebr.

Cap. 4 ver. 12, 13 p. 418 c. 1
l. 49 C. 5 v. 11, 12 p. 380
c. 2 l. 3 C. 6 v. 10 p. 423 c. 1
l. 36, 43 C. 9 v. 27 p. 319 c.
1 l. 53 C. 10 v. 34 p. 205 c. 1
l. 1 v. 39 p. 392 c. 1 l. 42
C. 11 v. 1 p. 143 c. 2 l. 54
v. 5 p. 329 c. 1 l. 46 v. 11 p.
162 c. 2 l. 25 p. 431 c. 1 l. 35
v. 13 p. 154 c. 1 l. 18 v. 35
-37 p. 253 c. 1 l. 40 C. 12 v.
4 p. 94 c. 1 l. 7 v. 5 p. 319
c. 2 l. 53 p. 432 c. 1 l. 36
v. 9-11 p. 195 c. 1 l. 1 p. 378
c. 1 l. 42 v. 22 p. 113 c. 2
l. 30 v. 32 p. 240 c. 1 l. 32
Cap. 13 ver. 17 p. 314 c. 2
l. 16

Jacob

Cap. 1 v. 2, 3 p. 378 c. 1 l. 40
v. 11 p. 268 c. 2 l. 23 v. 13
p. 64 c. 1 l. 1 p. 219 c. 2 l. 35

v. 14 p. 98 c. 2 l. 38 v. 18 p.
323 c. 1 l. 13 v. 25 p. 122
c. 2 l. 42 v. 27 p. 239 c. 2 l. 55
C. 2 v. 8 p. 133 c. 2 l. 45
C. 3 v. 1 p. 399 c. 2 l. 25 v.
12 p. 300 c. 1 l. 21 C. 4 v. 1
p. 77 c. 2 l. 48 C. 5 v. 17
p. 231 c. 2 l. 21 v. 19 p. 348
c. 2 l. 56

Petr.

C. 1 v. 16 p. 360 c. 1 l. 29 v.
18 p. 168 c. 2 l. 54 v. 23, 25
p. 427 c. 1 l. 34 C. 2 v. 5, 9
p. 93 c. 2 l. 37 v. 8 p. 233 c. 1
l. 17 v. 11 p. 77 c. 2 l. 47 p. 18
c. 1 l. 29 p. 154 c. 1 l. 19
v. 22 p. 329 c. 1 l. 48 v. 23
p. 236 c. 2 l. 50 v. 25 p. 349
c. 1 l. 56 C. 3 v. 13 p. 402 c.
1 l. 41 C. 4 v. 10 p. 433 c.
1 l. 18 v. 12 p. 154 c. 1 l. 7
p. 300 c. 1 l. 13 p. 378 c. 1 l. 40
v. 14 p. 195 c. 1 l. 9 v. 15
p. 61 c. 2 l. 42 C. 5 v. 7 p.
157 c. 1 l. 4

2 Petr.

C. 1 v. 4 p. 324 c. 1 l. 50 v. 9
p. 71 c. 1 l. 37 p. 154 c. 1 l.
31 v. 15 p. 63 c. 1 l. 48 v. 19
p. 143 c. 2 l. 45 C. 2 v. 13
p. 241 c. 1 l. 37 v. 14 p. 88
c. 1 l. 39 C. 3 v. 1 p. 56 c. 2
l. 42 v. 7, 10, 12 p. 89 c. 1 l. 46

1 Joan.

C. 1 v. 9 p. 423 c. 2 l. 14 C. 2
v. 17 p. 227 c. 1 l. 33 C. 3
v. 3 p. 360 c. 1 l. 30 v. 10
ibid. l. 31 C. 4 v. 2 p. 117
c. 1 l. 3 v. 12 p. 435 c. 2 l. 7
v. 21 p. 321 c. 1 l. 26 C. 5
v. 3 p. 305 c. 1 l. 33 v. 18 p.
239 c. 2 l. 56

2 Joan.

V. 2 p. 297 c. 2 l. 14 v. 8 p. 254
c. 1 l. 43

Jud.

V. 16 p. 157 c. 1 l. 42

Apoc.

C. 1 v. 5 p. 92 c. 1 l. 30 v. 6
p. 93 c. 2 l. 35 v. 17 p. 248 c.
1 l. 8 C. 2 v. 8 p. 248 c. 1 l. 8
C. 3 v. 4 p. 418 c. 2 l. 15 v.
12 p. 147 c. 1 l. 28 v. 17 p.
71 c. 1 l. 38 p. 154 c. 1 l. 37,
47 C. 5 v. 10 p. 93 c. 2 l. 35
C. 6 v. 16 p. 319 c. 2 l. 15
C. 12 v. 1 p. 336 c. 1 l. 53
v. 11 p. 277 c. 1 l. 24 C. 14
v. 5 p. 329 c. 1 l. 52 v. 13 p.
270 c. 1 l. 33 C. 16 v. 20 p.
329 c. 1 l. 53 C. 17 v. 21
p. 329 c. 1 l. 54 C. 19 v. 20
p. 319 c. 2 l. 4 C. 20 v. 6 p.
93 c. 2 l. 36 p. 258 c. 1 l. 55
v. 14 p. 319 c. 2 l. 2 C. 22 v.
13 p. 248 c. 1 l. 9

Syllabus Auctorum, quorum scripta obiter in hoc opere explicantur,
supplementur, emendantur.

Æ Lianus emend. pag. r31. col. 2. lin. 54

Æneas Garg. em. p. 172. c. 1. l. 37

Agapetus em. p. 408. c. 1. l. 27

Anaxigoras apud Laert. em. p. 125. c. 2. l. 50

Antonius Abbas em. p. 309. c. 1. l. 12

Apollon. Tyan. em. p. 368. c. 1. l. 37

Apulejus explic. p. 244. c. 1. l. 4

Aristoteles explic. p. 186. c. 2. l. 1. suppl. p. 129. c. 1. l. 12. p. 183. c. 1. l. 38. p. 250. c. 2. l. 6.

emend. p. 245. c. 2. l. 41. p. 250. c. 2. l. 4. p. 392. c. 2. l. 5.

p. 425. c. 2. l. 47, 50

Athenaeus expl. p. 156. c. 1. l. 45

Athenagoras em. p. 236. c. 1. l. 51. p. 421. c. 2. l. 26

Augustinus em. p. 277. c. 2. l. 47

Bio apud Laert. em. p. 124. c. 2. l. 25

Cicero em. p. 175. c. 1. l. 31. p. 374. c. 1. l. 15

Clemens Alexandr. expl. p. 83. c. 2. l. 2. p. 95. c. 2. l. 39. suppl. p. 13. c. 2. l. 48. emend. p. 2. c. 2. l. 49. p. 83. c. 2. l. 9. p. 168. c. 1. l. 6. p. 172. c. 1. l. 36. p. 229. c. 2. l. 27. p. 332. c. 2. l. 34

Cydominus suppl. p. 194. c. 2. l. 25

Dio Cass. expl. p. 173. c. 2. l. 47

Dio Prus. expl. p. 197. c. 1. l. 47. emend. p. 310. c. 1. l. 6. p. 338. c. 2. l. 14. p. 381. c. 1. l. 40. p. 405. c. 2. l. 20

Diodorus Sic. emen. p. 389. c. 1. l. 53

Diogenes Cyn. suppl. p. 345. c. 1. l. 31

Empedocles emend. p. 375. c. 2. l. 53. p. 423. c. 2. l. 33, 40

Ennius apud Gel. em. p. 147. c. 2. l. 22

Epicharmus apud Plut. em. p. 280. c. 1. l. 4. p. 281. c. 1. l. 16

Epictetus expl. p. 98. c. 1. l. 45. p. 121. c. 1. l. 6. p. 167. c. 1. l. 23. expl. & emend. p. 9. c. 1. l. 7. p. 293. c. 1. l. 36, 44. expl. & suppl. p. 318. c. 2. l. 14. emend. p. 8. c. 2. l. 51. p. 94. c. 1. l. 23. p. 100. c. 1. l. 5. p. 104. c. 1. l. 51.

p. 105. c. 1. l. 14. p. 196. c. 2. l. 44. p. 213. c. 1. l. 13. p. 216. c. 1. l. 34. p. 217. c. 1. l. 8, 12, 27. p. 233. c. 2. l. 26. p. 237. c. 1. l. 47. p. 277. c. 1. l. 13. p. 294. c. 1. l. 36. p. 304. c. 1. l. 38. p. 313. c. 2. l. 6. p. 315. c. 2. l. 50. p. 365. c. 1. l. 37. p. 367. c. 2. l. 7. p. 369. c. 1. l. 11. p. 375. c. 1. l. 30. p. 399. c. 1. l. 21. p. 408. c. 2. l. 54. p. 413. c. 2. l. 38. p. 426. c. 1. l. 54. p. 428. c. 2. l. 45

Epicurus apud Laert. emend. p. 33. c. 1. l. 20. p. 52. c. 2. l. 11

Epigrammatar. exp. p. 155. c. 1. l. 46

Epiphanius em. p. 155. c. 2. l. 34.

Evnapius em. p. 404. c. 1. l. 17

Euripides apud Plut. Gell. Grot. expl. & emend. p. 174. c. 2. l. 23, 52. apud Plut. Clem. Stob. em. p. 275. c. 1. l. 34. apud Clem. & Phil. em. p. 279. c. 2. l. 27, 31. em. & expl. p. 280. c. 2. l. 15. em. p. 376. c. 1. l. 31

Eustathius em. p. 275. c. 1. l. 16. p. 421. c. 1. l. 28.

Etymologus em. p. 127. c. 1. l. 25

Favorinus apud Stob. expl. p. 172. c. 2. l. 53

Fronsinus em. p. 259. c. 1. l. 14

Galenus em. p. 186. c. 2. l. 58. p. 361. c. 2. l. 56. p. 363. c. 1. l. 6

Gnomologus em. p. 309. c. 1. l. 5

Gregor. Naz. em. p. 324. c. 1. l. 30

Heracles em. p. 103. c. 1. l. 33

Hermes em. p. 385. c. 1. l. 10

Hesiodus expl. p. 123. c. 1. l. 3. em. p. 134. c. 1. l. 2, 53

Hesychius em. p. 268. c. 2. l. 14

Hierocles ap. Stob. em. p. 49. c. 2. l. 49

Hippocrates explic. p. 43. c. 1.

Homerus expl. p. 202. c. 1. l. 28

Horatius em. p. 189. c. 1. l. 48

Isagog. apud Athen. expl. p. 271. c. 1. l. 56

Iustinus em. p. 352. c. 1. l. 42

Juvenalis em. p. 308. c. 2. l. 5

Laetius expl. p. 112. c. 1. l. 23.

p. 197. c. 2. l. 1. em. & expl. p. 187. c. 2. l. 15. p. 197. c. 2. l. 17. 31. em. p. 199. c. 2. l. 31. p. 305. c. 1. l. 53. p. 343. c. 2. l. 31. p. 426. c. 2. l. 18

Libanius expl. p. 295. c. 2. l. 49. em. p. 388. c. 2. l. 36. p. 395. c. 1. l. 33

Lucianus em. & exp. p. 175. c. 2. l. 4. 35. em. p. 432. c. 1. l. 30

Manilius em. p. 211. c. 2. l. 23. p. 384. c. 2. l. 15, 24, 48

Maxim. Tyr. suppl. p. 287. c. 2. l. 37

Menander expl. p. 89. c. 1. l. 28. em. & exp. p. 74. c. 1. l. 9

Mimæctmus em. p. 379. c. 1. l. 16

Pacuvius apud Non. em. p. 56. c. 1. l. 49

Palaphantus em. p. 257. c. 2. l. 39

Pbilo suppl. p. 311. c. 2. l. 3. em. p. 130. c. 2. l. 9. p. 411. c. 2. l. 13

Plato em. p. 186. c. 2. l. 40. p. 307. c. 1. l. 23. p. 323. c. 2. l. 33. p. 416. c. 1. l. 43

Plinius expl. p. 238. c. 2. l. 38. suppl. p. 172. c. 1. l. 18. em. p. 74. c. 1. l. 12. p. 110. c. 1. l. 54

Plutarchus expl. p. 180. c. 1. l. 29. em. & exp. p. 103. c. 1. l. 20. em. p. 31. c. 1. l. 9. p. 103. c. 1. l. 41. p. 117. c. 1. l. 7. p. 199. c. 2. l. 50. p. 215. c. 2. l. 15. p. 222. c. 1. l. 28. p. 239. c. 1. l. 1. p. 248. c. 1. l. 11. p. 270. c. 2. l. 25. p. 298. c. 2. l. 44. p. 327. c. 2. l. 37. p. 355. c. 2. l. 18. p. 380. c. 2. l. 39. p. 404. c. 1. l. 2. p. 405. c. 1. l. 51. p. 406. c. 2. l. 33. p. 408. c. 2. l. 14. p. 431. c. 1. l. 50. p. 434. c. 2. l. 51.

Polybius expl. p. 236. c. 1. l. 26, 40. em. apud Suid. p. 239. c. 1. l. 33.

Porph. ap. Stob. em. p. 63. c. 1. l. 8. em. p. 226. c. 2. l. 15. p. 324. c. 2. l. 25

Procopius expl. p. 259. c. 1. l. 32. em. ibid. l. 37

Prudentius em. p. 87. c. 1. l. 50

Seneca phil. expl. p. 173. c. 2. l. 46. em. p. 22. c. 1. l. 8. p. 61. c. 1. l. 42. p. 93. c. 1. l. 48. p. 112. c. 1. l. 52. p. 134. c. 2. l. 35. p. 142. c. 2. l. 33. p. 168.

Seneca em. p. 175. c. 1. l. 31. p. 374. c. 1. l. 15

Clemens Alexandr. expl. p. 83. c. 2. l. 2. p. 95. c. 2. l. 39. suppl. p. 13. c. 2. l. 48. emend. p. 2. c. 2. l. 49. p. 83. c. 2. l. 9. p. 168. c. 1. l. 6. p. 172. c. 1. l. 36. p. 229. c. 2. l. 27. p. 332. c. 2. l. 34

Cydominus suppl. p. 194. c. 2. l. 25

Dio Cass. expl. p. 173. c. 2. l. 47

Dio Prus. expl. p. 197. c. 1. l. 47. emend. p. 310. c. 1. l. 6. p. 338. c. 2. l. 14. p. 381. c. 1. l. 40. p. 405. c. 2. l. 20

Diodorus Sic. emen. p. 389. c. 1. l. 53

Diogenes Cyn. suppl. p. 345. c. 1. l. 31

Empedocles emend. p. 375. c. 2. l. 53. p. 423. c. 2. l. 33, 40

Ennius apud Gel. em. p. 147. c. 2. l. 22

Epicharmus apud Plut. em. p. 280. c. 1. l. 4. p. 281. c. 1. l. 16

Epictetus expl. p. 98. c. 1. l. 45. p. 121. c. 1. l. 6. p. 167. c. 1. l. 23. expl. & emend. p. 9. c. 1. l. 7. p. 293. c. 1. l. 36, 44. expl. & suppl. p. 318. c. 2. l. 14. emend. p. 8. c. 2. l. 51. p. 94. c. 1. l. 23. p. 100. c. 1. l. 5. p. 104. c. 1. l. 51.

p. 105. c. 1. l. 14. p. 196. c. 2. l. 44. p. 213. c. 1. l. 13. p. 216. c. 1. l. 34. p. 217. c. 1. l. 8, 12, 27. p. 233. c. 2. l. 26. p. 237. c. 1. l. 47. p. 277. c. 1. l. 13. p. 294. c. 1. l. 36. p. 304. c. 1. l. 38. p. 313. c. 2. l. 6. p. 315. c. 2. l. 50. p. 365. c. 1. l. 37. p. 367. c. 2. l. 7. p. 369. c. 1. l. 11. p. 375. c. 1. l. 30. p. 399. c. 1. l. 21. p. 408. c. 2. l. 54. p. 413. c. 2. l. 38. p. 426. c. 1. l. 54. p. 428. c. 2. l. 45

Epicurus apud Laert. emend. p. 33. c. 1. l. 20. p. 52. c. 2. l. 11

Epigrammatar. exp. p. 155. c. 1. l. 46

Epiphanius em. p. 155. c. 2. l. 34.

Evnapius em. p. 404. c. 1. l. 17

Euripides apud Plut. Gell. Grot. expl. & emend. p. 174. c. 2. l. 23, 52. apud Plut. Clem. Stob. em. p. 275. c. 1. l. 34. apud Clem. & Phil. em. p. 279. c. 2. l. 27, 31. em. & expl. p. 280. c. 2. l. 15. em. p. 376. c. 1. l. 31

Eustathius em. p. 275. c. 1. l. 16. p. 421. c. 1. l. 28.

Etymologus em. p. 127. c. 1. l. 25

Favorinus apud Stob. expl. p. 172. c. 2. l. 53

p. 197. c. 2. l. 1. em. & expl. p. 187. c. 2. l. 15. p. 197. c. 2. l. 17. 31. em. p. 199. c. 2. l. 31. p. 305. c. 1. l. 53. p. 343. c. 2. l. 31. p. 426. c. 2. l. 18

Libanius expl. p. 295. c. 2. l. 49. em. p. 388. c. 2. l. 36. p. 395. c. 1. l. 33

Lucianus em. & exp. p. 175. c. 2. l. 4. 35. em. p. 432. c. 1. l. 30

Manilius em. p. 211. c. 2. l. 23. p. 384. c. 2. l. 15, 24, 48

Maxim. Tyr. suppl. p. 287. c. 2. l. 37

Menander expl. p. 89. c. 1. l. 28. em. & exp. p. 74. c. 1. l. 9

Mimæctmus em. p. 379. c. 1. l. 16

Pacuvius apud Non. em. p. 56. c. 1. l. 49

Palaphantus em. p. 257. c. 2. l. 39

Pbilo suppl. p. 311. c. 2. l. 3. em. p. 130. c. 2. l. 9. p. 411. c. 2. l. 13

Plato em. p. 186. c. 2. l. 40. p. 307. c. 1. l. 23. p. 323. c. 2. l. 33. p. 416. c. 1. l. 43

Plinius expl. p. 238. c. 2. l. 38. suppl. p. 172. c. 1. l. 18. em. p. 74. c. 1. l. 12. p. 110. c. 1. l. 54

Plutarchus expl. p. 180. c. 1. l. 29. em. & exp. p. 103. c. 1. l. 20. em. p. 31. c. 1. l. 9. p. 103. c. 1. l. 41. p. 117. c. 1. l. 7. p. 199. c. 2. l. 50. p. 215. c. 2. l. 15. p. 222. c. 1. l. 28. p. 239. c. 1. l. 1. p. 248. c. 1. l. 11. p. 270. c. 2. l. 25. p. 298. c. 2. l. 44. p. 327. c. 2. l. 37. p. 355. c. 2. l. 18. p. 380. c. 2. l. 39. p. 404. c. 1. l. 2. p. 405. c. 1. l. 51. p. 406. c. 2. l. 33. p. 408. c. 2. l. 14. p. 431. c. 1. l. 50. p. 434. c. 2. l. 51.

Polybius expl. p. 236. c. 1. l. 26, 40. em. apud Suid. p. 239. c. 1. l. 33.

Porph. ap. Stob. em. p. 63. c. 1. l. 8. em. p. 226. c. 2. l. 15. p. 324. c. 2. l. 25

Procopius expl. p. 259. c. 1. l. 32. em. ibid. l. 37

Prudentius em. p. 87. c. 1. l. 50

Seneca phil. expl. p. 173. c. 2. l. 46. em. p. 22. c. 1. l. 8. p. 61. c. 1. l. 42. p. 93. c. 1. l. 48. p. 112. c. 1. l. 52. p. 134. c. 2. l. 35. p. 142. c. 2. l. 33. p. 168.

Seneca em. p. 175. c. 1. l. 31. p. 374. c. 1. l. 15

Clemens Alexandr. expl. p. 83. c. 2. l. 2. p. 95. c. 2. l. 39. suppl. p. 13. c. 2. l. 48. emend. p. 2. c. 2. l. 49. p. 83. c. 2. l. 9. p. 168. c. 1. l. 6. p. 172. c. 1. l. 36. p. 229. c. 2. l. 27. p. 332. c. 2. l. 34

Cydominus suppl. p. 194. c. 2. l. 25

Dio Cass. expl. p. 173. c. 2. l. 47

Dio Prus. expl. p. 197. c. 1. l. 47. emend. p. 310. c. 1. l. 6. p. 338. c. 2. l. 14. p. 381. c. 1. l. 40. p. 405. c. 2. l. 20

Diodorus Sic. emen. p. 389. c. 1. l. 53

Diogenes Cyn. suppl. p. 345. c. 1. l. 31

Empedocles emend. p. 375. c. 2. l. 53. p. 423. c. 2. l. 33, 40

Ennius apud Gel. em. p. 147. c. 2. l. 22

Epicharmus apud Plut. em. p. 280. c. 1. l. 4. p. 281. c. 1. l. 16

Epictetus expl. p. 98. c. 1. l. 45. p. 121. c. 1. l. 6. p. 167. c. 1. l. 23. expl. & emend. p. 9. c. 1. l. 7. p. 293. c. 1. l. 36, 44. expl. & suppl. p. 318. c. 2. l. 14. emend. p. 8. c. 2. l. 51. p. 94. c. 1. l. 23. p. 100. c. 1. l. 5. p. 104. c. 1. l. 51.

p. 105. c. 1. l. 14. p. 196. c. 2. l. 44. p. 213. c. 1. l. 13. p. 216. c. 1. l. 34. p. 217. c. 1. l. 8, 12, 27. p. 233. c. 2. l. 26. p. 237. c. 1. l. 47. p. 277. c. 1. l. 13. p. 294. c. 1. l. 36. p. 304. c. 1. l. 38. p. 313. c. 2. l. 6. p. 315. c. 2. l. 50. p. 365. c. 1. l. 37. p. 367. c. 2. l. 7. p. 369. c. 1. l. 11. p. 375. c. 1. l. 30. p. 399. c. 1. l. 21. p. 408. c. 2. l. 54. p. 413. c. 2. l. 38. p. 426. c. 1. l. 54. p. 428. c. 2. l. 45

p. 168. c. 1. l. 37. p. 198. c. 2. l. 47.
p. 251. c. 1. l. 47. p. 358. c. 1. l. 1.
p. 366. c. 1. l. 55
Senec. trag. em. p. 52. c. 1. l. 3. p.
117. c. 1. l. 43
Sextus empir. expl. p. 103. c. 1. l. 7
Socrates hist. em. p. 421. c. 1. l. 22
Sophocles expl. p. 248. c. 2. l. 22. em.
p. 306. c. 1. l. 54. p. 358. c. 2. l. 5
Stobaeus em. p. 140. c. 2. l. 34. p. 207.
c. 2. l. 30. p. 298. c. 2. l. 31.

p. 313. c. 1. l. 16. p. 328. c. 1. l. 48
Suetonius em. p. 433. c. 2. l. 50
Suidas em. p. 12. c. 1. l. 15. p. 66.
c. 1. l. 9. p. 71. c. 2. l. 18. p. 366.
c. 2. l. 30. p. 414. c. 2. l. 10. 26
Synesius em. p. 277. c. 2. l. 9
Tacitus em. p. 175. c. 1. l. 54
Tatianus em. p. 141. c. 2. l. 42
Tertullianus expl. p. 174. c. 1. l. 21.
em. p. 170. c. 2. l. 48. p. 174. c. 2.

l. 31. p. 431. c. 2. l. 18
Themistius em. p. 242. c. 1. l. 56.
c. 2. l. 1. p. 318. c. 1. l. 21
Theophrastus em. p. 73. c. 1. l. 41.
p. 86. c. 1. l. 51. p. 405. c. 1. l. 7
Tragicus apud Clem. & Cyril. em.
p. 360. c. 1. l. 15. apud Porph.
& Cyril. Supp. ibid. l. 18
Varro apud Non. em. p. 85. c. 2.
l. 43. em. p. 261. c. 1. l. 1

Syllabus vocum Græcarum (Hebræis Latinisque paucis interfitis) quæ in hoc opere explicantur.

Α Γατῶν **גָּתָן** pag. 253 col.
2 lin. 33, 55
Αγχιπύρ p. 197 c. 1. l. 50
Αδακρεῖς Ops p. 186 c. 2. l. 51
ἀδύκη **אֲדֻכָּה** p. 404 c. 1. l. 10.
20.
ἀδύκλωτον p. 112 c. 1. l. 38
ἀδύκωρος p. 29 c. 1. l. 22
ἀδύκωρος p. 29 c. 1. l. 40 p. 30.
c. 1. l. 41
ἀδύκωρος p. 243 c. 1. l. 52
ἀδύκωρος p. 178 c. 1. l. 45
ἀδύκωρος p. 27 c. 2. l. 14
ἀδύκωρος p. 17 c. 2. l. 39
αἶα, γαῖα p. 222 c. 1. l. 16
αἶθρα p. 305 c. 2. l. 10
αἶψα p. 147 c. 1. l. 26
αἶψα ὅπως p. 58 c. 2. l. 46
αἶψα p. 180 c. 1. l. 5
αἶψα p. 147 c. 1. l. 48
αἰσχυρία p. 198 c. 1. l. 40
αἰσχυρία, αἰσχυρία infestabile p. 72
c. 1. l. 4 p. 112 c. 2. l. 55
αἰσχυρία p. 30 c. 2. l. 24
αἰσχυρία p. 5 c. 2. l. 49
αἰσχυρία p. 426 c. 2. l. 46
αἰσχυρία, αἰσχυρία p. 378 c. 1. l.
48, 55
αἰσχυρία p. 53 c. 1. l. 4 p. 98 c. 1.
l. 49
αἰσχυρία p. 76 c. 2. l. 41 & 52 p. 125
c. 1. l. 53
αἰσχυρία p. 319 c. 1. l. 4
αἰσχυρία p. 12 c. 2. l. 42
αἰσχυρία, αἰσχυρία p. 354 c. 1.
l. 15, 39
αἰσχυρία p. 24 c. 1. l. 15

αἰσχυρία p. 200 c. 2. l. 6
αἰσχυρία p. 28 c. 1. l. 2
αἰσχυρία p. 258 c. 1. l. 50
αἰσχυρία p. 258 c. 1. l. 15
αἰσχυρία p. 243 c. 1. l. 33
αἰσχυρία p. 11 c. 2. l. 9 p. 99 c.
2. l. 5
αἰσχυρία p. 176 c. 1. l. 33
αἰσχυρία p. 386 c. 2. l. 6
αἰσχυρία p. 136 c. 1.
l. 3, 5, 7, 11
αἰσχυρία p. 123 c. 1. l. 23,
29 p. 124 c. 2. l. 46
αἰσχυρία p. 243 c. 1. l. 27
αἰσχυρία p. 81 c. 2. l. 40
αἰσχυρία p. 99 c. 2. l. 4
αἰσχυρία p. 129 c. 1.
l. 89
αἰσχυρία p. 118 c. 2. l. 41
αἰσχυρία p. 367 c. 1. l. 48
αἰσχυρία p. 43 c. 1. l. 43
αἰσχυρία, αἰσχυρία p. 51 c. 1. l. 41.
αἰσχυρία p. 98 c. 2. l. 4 p. 102 c. 2.
l. 25
αἰσχυρία p. 25 c. 2. l. 6
αἰσχυρία p. 19 c. 1. l. 25 p. 27.
c. 2. l. 14
αἰσχυρία, αἰσχυρία p. 246 c. 1. l. 8, 9
αἰσχυρία p. 19 c. 2. l. 10
αἰσχυρία p. 407 c. 2. l. 50
αἰσχυρία p. 98 c. 2. l. 36
αἰσχυρία p. 280 c. 2. l. 36
αἰσχυρία p. 104 c. 2. l. 2
αἰσχυρία & αἰσχυρία p. 181 c.
1. l. 37 exanclare, exanclare
ibid. c. 2. l. 16
αἰσχυρία p. 337 c. 1. l. 23

αἰσχυρία p. 115 c. 1. l. 40
αἰσχυρία p. 423 c. 1. l. 23
αἰσχυρία p. 57 c. 1. l. 27
αἰσχυρία p. 88 c. 2. l. 34 p. 180
c. 1. l. 6 p. 190 c. 2. l. 7
αἰσχυρία p. 75 c. 1. l. 12
αἰσχυρία p. 188 c. 2. l. 30
αἰσχυρία p. 255 c. 1. l. 4 p. 357
c. 1. l. 23
αἰσχυρία p. 112 c. 1. l. 30
αἰσχυρία p. 12 c. 1. l. 25
αἰσχυρία p. 104 c. 1. l. 31
αἰσχυρία p. 178 c. 2. l. 22
αἰσχυρία ibid. l. 35
αἰσχυρία p. 6 c. 1. l. 30
αἰσχυρία p. 283 c. 1. l. 9
αἰσχυρία p. 238 c. 1. l. 32
αἰσχυρία p. 46 c. 2. l. 32
αἰσχυρία p. 238 c. 1. l. 4
αἰσχυρία p. 123 c. 2. l. 11
αἰσχυρία p. 238 c. 2. l. 4
αἰσχυρία p. 125 c. 1. l. 27
αἰσχυρία p. 102 c. 1. l. 41
αἰσχυρία p. 21 c. 2. l. 39
αἰσχυρία p. 370 c. 1. l. 14
αἰσχυρία, αἰσχυρία p. 385 c. 2.
l. 38, 42
αἰσχυρία p. 297 c. 1. l. 43
αἰσχυρία p. 52 c. 1. l. 40
αἰσχυρία p. 323 c. 1. l. 16
αἰσχυρία p. 6 c. 2. l. 17
αἰσχυρία p. 177 c. 2. l. 56 p.
178 c. 1. l. 3, 29
αἰσχυρία p. 104 c. 1. l. 37
αἰσχυρία p. 112 c. 1. l. 15, 28
αἰσχυρία p. 111 c. 2. l. 36
αἰσχυρία p. 427 c. 1. l. 1
αἰσχυρία

ἀντίδωξ p. 45 c. 2 l. 32
ἀρεσκία, ἀρεσκέειξ p. 187 c. 1
l. 46, 49
ἀρεσκία p. 188 c. 1 l. 6
ἀειδμοί p. 82 c. 2 l. 37 p. 83 c. 1
l. 10 p. 236 c. 2 l. 46
ἀιστολογία p. 9 c. 2 l. 48
ἀποργ p. 21 c. 1 l. 14
ἀργολ p. 21 c. 1 l. 52
ἀποργ p. 106 c. 2 l. 41
ἀπύημα p. 179 c. 1 l. 23
αὐθάδης p. 252 c. 2 l. 25
αὐθαδία p. 361 c. 2 l. 30
αὐθαδείδης p. 157 c. 2 l. 18
αὐταρκία p. 34 c. 1 l. 13
αὐταρκεια p. 114 c. 1 l. 8
αὐτὸ δέξει p. 346 c. 1 l. 12
αὐτοργ p. 4 c. 2 l. 14
ἀφ' ἑαυτῶ λήγων p. 406 c. 1 l. 50
αὐτοργ p. 326 c. 2 l. 20
αὐτοργ p. 34 c. 1 l. 3
αὐτοργ p. 19 c. 1 l. 25

Βάτλειξ p. 230 c. 2 l. 41 tingi
p. 131 c. 1 l. 7
βαρεῖν p. 309 c. 1 l. 33
βαρεῖξ p. 312 c. 2 l. 45
βαρεῖξ ibid. l. 42, 51
βαρεῖται Venia factio p. 3 c. 2
l. 51
βαρεῖν p. 339 c. 2 l. 44
βαρεῖν p. 380 c. 1 l. 17
βαρεῖν p. 288 c. 1 l. 33
βαρεῖξ, παρίκον p. 356 c. 2 l. 38

Γαλλίω p. 305 c. 2 l. 18
γάλλοι p. 129 c. 1 l. 29
γαυεύειν p. 29 c. 2 l. 42
γαυεύειξ p. 287 c. 2 l. 10
γαυεύει p. 179 c. 1 l. 54
γαυεύει, γαυεύειμα p. 158 c. 1
l. 48, 50
γαυεύει, lincea p. 137 c. 1 l. 46
γαυεύει, γαυεύειν p. 211 c. 2 l. 36
γαυεύει p. 376 c. 2 l. 9
γαυεύει p. 175 c. 2 l. 21

Δαίρεξ, terra p. 186 c. 2
l. 55 p. 187 c. 1 l. 1
δακνεν, δακνείξ p. 403 c. 2
l. 15, 35
δακνείξ p. 259 c. 1 l. 11
δακνείξ p. 19 c. 1 l. 26
δακνείξ p. 95 c. 1 l. 3
δακνείξ πλῆξ p. 323 c. 1 l. 26
δακνείξ, δακνείξ, δακνείξ p.

403 c. 2 l. 93, 95
δακνείξ p. 34 c. 2 l. 18
δακνείξ p. 124 a. 1 l. 4
δακνείξ p. 258 c. 2 l. 25
δακνείξ, δακνείξ, δακνείξ p. 81
c. 1 l. 51 33 p. 82 c. 1 l. 2
p. 228 c. 1 l. 31 p. 229 c. 2
l. 34
δακνείξ p. 83 c. 1 l. 45
δακνείξ p. 295 c. 2 l. 25
δακνείξ, δακνείξ p. 245 c. 2
l. 43, 47, 51 p. 393 c. 2 l. 15
p. 434 c. 1 l. 7
δακνείξ p. 45 c. 2 l. 3
δακνείξ p. 137 c. 2 l. 5
δακνείξ p. 362 c. 2 l. 55
δακνείξ p. 417 c. 1 l. 45
δακνείξ p. 287 c. 1 l. 6
δακνείξ, δακνείξ p. 427 c.
2 l. 24
δακνείξ & δακνείξ, δακνείξ p. 86
c. 1 l. 39, 42, 46
δακνείξ p. 381 c. 2 l. 5
δακνείξ p. 200 c. 1 l. 1
δακνείξ p. 130 c. 2 l. 18
δακνείξ p. 188 c. 2 l. 29
δακνείξ p. 216 c. 1 l. 54

Εγχεστικήξ p. 185 c. 1 l. 4
εγχεστικήξ p. 12 c. 2 l. 55
εγχεστικήξ p. 122 c. 2 l. 43
εγχεστικήξ, manuale p. 116 c. 2
l. 55
εγχεστικήξ, εγχεστικήξ p. 434
c. 2 l. 51, 53
εγχεστικήξ, & ad, pro do p. 1 c. 1 l.
24, 28, 39 p. 12 c. 2 l. 9
εγχεστικήξ p. 353 c. 2 l. 29
εγχεστικήξ, sero, series p. 353 c. 2 l. 41
εγχεστικήξ p. 339 c. 1 l. 50
εγχεστικήξ p. 220 c. 2 l. 19
εγχεστικήξ p. 303 c. 1 l. 34
εγχεστικήξ p. 382 c. 1 l. 5
εγχεστικήξ p. 124 c. 1 l. 51 p.
174 c. 1 l. 28
εγχεστικήξ p. 225 c. 1 l. 56 p. 226
c. 1 l. 16

εγχεστικήξ p. 217 c. 2 l. 7
εγχεστικήξ p. 326 c. 1 l. 1
εγχεστικήξ p. 30 c. 1 l. 47
εγχεστικήξ p. 359 c. 1 l. 17
εγχεστικήξ, -λα, rostra p. 218 c. 1 l. 9
εγχεστικήξ p. 19 c. 1 l. 1
εγχεστικήξ p. 66 c. 2 l. 55
εγχεστικήξ p. 189 c. 1 l. 50
εγχεστικήξ p. 282 c. 2 l. 4

εγχεστικήξ p. 374 c. 1 l. 7
εγχεστικήξ p. 407 c. 1 l. 8
εγχεστικήξ p. 2 c. 2 l. 39
εγχεστικήξ p. 42 c. 1 l. 8
εγχεστικήξ p. 337 c. 1 l. 4
εγχεστικήξ p. 7 c. 1 l. 27
εγχεστικήξ p. 12 c. 1 l. 33
εγχεστικήξ p. 58 c. 1 l. 39
εγχεστικήξ p. 145 c. 1 l. 13
εγχεστικήξ p. 140 c. 2 l. 20
εγχεστικήξ p. 212 c. 2 l. 41
εγχεστικήξ p. 298 c. 1 l. 49
εγχεστικήξ p. 225 c. 2 l. 54 p. 226 c. 2
l. 3, 8 c. 2 l. 8
εγχεστικήξ p. 360 c. 1 l. 14
εγχεστικήξ, εγχεστικήξ p. 155 c. 2 l. 50, 53
εγχεστικήξ p. 111 c. 2 l. 34
εγχεστικήξ p. 40 c. 1 l. 29
εγχεστικήξ p. 204 c. 1 l. 40
εγχεστικήξ p. 262 c. 1 l. 51
εγχεστικήξ, εγχεστικήξ p. 85
c. 2 l. 9 p. 244 c. 2 l. 31
εγχεστικήξ p. 157 c. 2 l. 48
εγχεστικήξ p. 38 c. 1 l. 38
εγχεστικήξ p. 268 c. 2 l. 9
εγχεστικήξ p. 274 c. 1 l. 50
εγχεστικήξ p. 43 c. 2 l. 50
εγχεστικήξ p. 51 c. 1 l. 40
εγχεστικήξ, εγχεστικήξ p. 39 c. 2 l. 50
p. 45 c. 1 l. 35
εγχεστικήξ p. 308 c. 1 l. 42
εγχεστικήξ p. 45 c. 1 l. 36
εγχεστικήξ p. 232 c. 2 l. 43
εγχεστικήξ p. 239 c. 2 l. 5
εγχεστικήξ, supercilium p. 86 c. 2
l. 45 p. 87 c. 1 l. 2
εγχεστικήξ p. 20 c. 1 l. 24
εγχεστικήξ p. 157 c. 2 l. 48
εγχεστικήξ p. 310 c. 1 l. 14
εγχεστικήξ p. 305 c. 2 l. 48
εγχεστικήξ p. 369 c. 1 l. 39
εγχεστικήξ p. 133 c. 2 l. 36
εγχεστικήξ p. 11 c. 1 l. 5, 15
εγχεστικήξ p. 17 c. 2 l. 41
εγχεστικήξ p. 403 c. 1 l. 29
εγχεστικήξ p. 266 c. 2 l. 16
εγχεστικήξ p. 18 c. 1 l. 28
εγχεστικήξ p. 241 c. 2 l. 39
εγχεστικήξ p. 9 c. 1 l. 39
εγχεστικήξ, εγχεστικήξ, εγχεστικήξ p.
320 c. 2 l. 14
εγχεστικήξ p. 116 c. 1 l. 43
εγχεστικήξ p. 231 c. 2 l. 4
εγχεστικήξ p. 137 c. 2 l. 3
εγχεστικήξ p. 438 c. 1 l. 25
εγχεστικήξ p. 27 c. 1 l. 14

εγχεστικήξ

ἐυλαΐα p. 100 c. 1 l. 14 p. 109
c. 2 l. 47

εὐμαδρεα p. 123 c. 1 l. 9

εὐμοιῖς p. 218 c. 2 l. 47 p. 219
c. 2 l. 4

εὐκαιροσσία p. 408 c. 1 l. 14

εὐταῖς, εὐτακῶς p. 115 c. 1 l. 1

εὐκαιρῶς p. 363 c. 2 l. 54

εὐοδεῖν, εὐοδία p. 230 c. 2 l. 15
p. 297 c. 2 l. 10

εὐδμυα p. 37 c. 1 l. 48

εὐπατεῖδαι p. 21 c. 1 l. 14

εὐπειθής p. 219 c. 1 l. 12

εὐπκτος p. 360 c. 1 l. 16

εὐρήθῃ p. 329 c. 1 l. 28

εὐρεῖ p. 59 c. 1 l. 20

εὐρεῖν p. 216 c. 1 l. 52

εὐρυχωρία p. 341 c. 2 l. 49

εὐσαδῆν p. 206 c. 2 l. 53 p. 222
c. 2 l. 21

εὐχαλία p. 137 c. 1 l. 7 εὐχάλω
p. 148 c. 2 l. 6

εὐχαλεῖν p. 403 c. 1 l. 18

εὐτακίᾳ p. 281 c. 2 l. 29

εὐτρεπῆς p. 299 c. 1 l. 12

ἐφήμερον p. 161 c. 2 l. 3 p. 332
c. 2 l. 1

ἐφήμερα, animalculum p. 161 c. 2
l. 8 planta p. 174 c. 1 l. 4 ve-
nena ibid. l. 53

ἐχέτω p. 178 c. 2 l. 39

ἐχθρὸς ἐστὶ p. 174 c. 2 l. 8

Ζητητικὸν p. 33 c. 2 l. 48 c. 2 l. 8

*H, πῆσι p. 197 c. 2 l. 40

ἡμερῶσι p. 162 c. 1 l. 3

ἡμῶν p. 155 c. 2 l. 30

Θέλειν παρῆλκον p. 336 c. 2 l. 51

θεωδὸς p. 59 c. 1 l. 39

θροφῶν, θροφεία p. 430 c. 2
l. 11, 30

θροφισμαχίῃ p. 359 c. 1 l. 8

θῆγεν p. 45 c. 2 l. 42

θυλακος p. 309 c. 2 l. 36

θύται p. 306 c. 2 l. 35

Ἰδῶται p. 17 c. 1 l. 47 p. 243
c. 2 l. 41

ἰδωτικὸν p. 122 c. 2 l. 18

ἰσόνου, ἰσονομία p. 23 c. 2
l. 9, 33

Καββαλικὸς p. 280 c. 2 l. 56
p. 181 c. 1 l. 28

καββαλῶν p. 16 c. 2 l. 37

κα, pro ἀλλὰ p. 60 c. 2 l. 56 p.
61 c. 1 l. 1

καλός p. 43 c. 1 l. 29

καλῶς p. 256 c. 1 l. 31

καλλοπῆν p. 434 c. 1 l. 56

καρπὸς p. 146 c. 2 l. 34 p. 241
c. 1 l. 11 p. 383 c. 2 l. 45

καταπόνησις p. 197 c. 1 l. 25

κατακρυφίαν p. 316 c. 2 l. 30

καλαμῶν p. 380 c. 1 l. 4

καλλήλων p. 192 c. 1 l. 35

κατακλιτικὸς δίδου p. 149 c. 2
l. 38

καλαλῶν p. 176 c. 1 l. 33

καταπάσασμα 197 c. 1 l. 15

καταρτίειν p. 403 c. 1 l. 39 κα-
ταρτισίς ibid. l. 42

καταφρόνημα, καταφρόνησις p. 357
c. 1 l. 53

καταφροσύνη, קאפּרוּנה p. 348
c. 1 l. 13, 30

κατατρίβειν p. 128 c. 2 l. 37
p. 157 c. 2 l. 37 p. 236 c. 1 l. 32

κατατρίβειν p. 27 c. 1 l. 32

καταρτίσας, καταρτίσας p. 204
c. 1 l. 35, 36

κακολασίου p. 110 c. 1 l. 34

κακοσυνία p. 258 c. 2 l. 3

καρχαμῶν p. 366 c. 2 l. 29

καρδμωκῶν p. 17 c. 1 l. 32

καρδμωσι p. 175 c. 1 l. 30

κοινοπομοσύνῃ p. 31 c. 2 l. 9
p. 32 c. 1 l. 20 (sensu comitu-
tis) ibid. l. 27

κολάζειν p. 110 c. 1 l. 48, 51, 52

κομψία p. 98 c. 2 l. 52 p. 182
c. 2 l. 4

κόσμη p. 183 c. 2 l. 24

κραίειν αὐτῶν p. 26 c. 1 l. 42

κρανομένη p. 316 c. 2 l. 6, 12

κρίμα p. 123 c. 2 l. 17, 20

κροκύρατον testiculum p. 51 c. 1 l. 17

Λελογισμῶν, confideratus p. 324
c. 2 l. 15

λοιπὸν p. 139 c. 1 l. 4, 8

λύθρον, λύθρον p. 51 c. 1 l. 2, 7

λυκορῆλια p. 397 c. 2 l. 5

λυσοδνικται p. 256 c. 1 l. 3

Μαγγανίμα p. 280 c. 2 l. 5

μακρὸν ἦνσι p. 359 c. 1 l. 48

μέλα p. 264 c. 2 l. 47, 50

μέμψεται p. 265 c. 2 l. 11

μέσος p. 264 c. 2 l. 48, 50

μελαχολῶν p. 252 c. 2 l. 39

μελαχολῶν p. 300 c. 2 l. 13

μετνομάζειν, transnominari p.
356 c. 1 l. 31

μετεκρίνει p. 226 c. 2 l. 30

μύρον, ἑλλεται p. 8 c. 1 l. 1

μύρον, μυρμύς p. 33 c. 1 l. 43, 45

μύς p. 339 c. 1 l. 54

μυζαίων p. 174 c. 2 l. 13 p. 225
c. 1 l. 56

Νάθειν p. 91 c. 1 l. 46

νικρὸν p. 248 c. 1 l. 10

νικῆα p. 334 c. 1 l. 41

νδερσασμα p. 53 c. 1 l. 48

νδερσασμα p. 260 c. 1 l. 9

νδερσασμα p. 237 c. 2 l. 22

νδερσασμα p. 53 c. 1 l. 20, 54
p. 118 c. 2 l. 39 p. 229 c. 2 l. 48

νδερσασμα p. 260 c. 1 l. 7

νδερσασμα p. 382 c. 1 l. 15

νθρον p. 34 c. 2 l. 41 νήπης ib.
l. 45

νδρμον p. 74 c. 1 l. 46

νυ καχθῆ p. 355 c. 2 l. 13

νυ καχθῆ ibid. l. 25

*Οδῶ p. 18 c. 2 l. 33

*Οικιστής, תבנית p. 35 c. 2 l. 8, 9

οικονομία p. 138 c. 1 l. 35 c. 2
l. 38 p. 182 c. 2 l. 29 p. 400
c. 2 l. 8

οικονομικός p. 187 c. 2 l. 33

οἰοῦμαι p. 17 c. 2 l. 25

οἰοῦμαι p. 200 c. 2 l. 37

οἰοῦμαι p. 200 c. 2 l. 37
c. 1 l. 37 p. 325 c. 1 l. 42

οἰοῦμαι p. 24 c. 1 l. 24

οἰοῦμαι p. 19 c. 2 l. 28

οἰοῦμαι p. 108 c. 1 l. 24

οἰοῦμαι p. 124 c. 1 l. 29

οἰοῦμαι p. 101 c. 2 l. 55 p. 258 c. 1
l. 28

οἰοῦμαι, οἰοῦμαι p. 6
c. 2 l. 35

οἰοῦμαι p. 294 c. 2 l. 7

οἰοῦμαι, vernaculus, verna p. 35
c. 2 l. 8, 17 vernilites ib. l. 41

οἰοῦμαι, frontis p. 87 c. 2 l. 39

οἰοῦμαι viderit p. 210 c. 1 l. 8 p.
311 c. 1 l. 1 p. 394 c. 1 l. 28

Πάρος, πάρος p. 287 c. 2 l. 42

παῖς p. 7 c. 1 l. 39 παιδῶν

ibid. l. 47

παιδογενία p. 385 c. 2 l. 5

G g

παλαι

παρμυλίδει, *Parmlarius* p. 4
 c. 1 l. 16 *Parma* ibid. l. 26
 c. 2 l. 40
 παρμυλῆς 278 c. 2 l. 25
 παρ. 72 *ullum, qicqam* p. 104
 c. 2 l. 24
 παρκαλῶνικόν p. 99 c. 1 l. 20
 παρκαλῶ p. 309 c. 2 l. 11
 παρκαλῶν p. 61 c. 2 l. 49 p.
 75 c. 1 l. 11 p. 88 c. 2 l. 37
 p. 189 c. 1 l. 6, 7
 παρκαλῶν p. 122 c. 2 l. 43
 παρκαλῶν p. 43 c. 2 l. 1
 παρκαλῶν p. 78 c. 1 l. 46
 p. 361 c. 1 l. 12
 παρκαλῶν p. 326 c. 2 l. 16
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 113
 c. 1 l. 28, 34
 παρκαλῶν p. 386 c. 2 l. 23
 παρκαλῶν p. 26 c. 2 l. 48
 παρκαλῶν p. 186 c. 1 l. 26
 παρκαλῶν p. 115 c. 2 l. 1
 παρκαλῶν p. 189 c. 1 l. 24
 p. 233 c. 1 l. 52
 παρκαλῶν p. 19 c. 2 l. 40
 παρκαλῶν p. 197 c. 1 l. 21
 παρκαλῶν p. 101 c. 2 l. 41, 44 p.
 254 c. 2 l. 23 p. 20 c. 1 l. 55
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 103 c. 1 l.
 36, 38
 παρκαλῶν p. 59 c. 2 l. 5
 παρκαλῶν p. 420 c. 1 l. 1
 παρκαλῶν p. 256 c. 2 l. 51
 παρκαλῶν p. 91 c. 2 l. 35
 παρκαλῶν p. 353 c. 1 l. 29
 παρκαλῶν p. 163 c. 1 l. 15 c. 2 l. 11
 παρκαλῶν p. 92 c. 2 l. 8
 παρκαλῶν p. 305 c. 2 l. 8
 παρκαλῶν p. 12 c. 1 l. 6
 παρκαλῶν p. 153 c. 2 l. 10, 30
 παρκαλῶν p. 267 c. 2 l. 2
 παρκαλῶν, παρκαλῶν, παρκαλῶν
 p. 21 c. 2 l. 17 p. 27 c. 1 l. 9
 p. 223 c. 2 l. 39 p. 331 c. 2
 l. 49
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 26 c. 1
 l. 55 p. 27 c. 1 l. 1
 παρκαλῶν, παρκαλῶν, παρκαλῶν p.
 188 c. 1 l. 21 c. 2
 παρκαλῶν p. 412 c. 2 l. 26
 παρκαλῶν p. 21 c. 1 l. 31
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 88 c. 2 l. 2
 παρκαλῶν p. 345 c. 1 l. 3
 παρκαλῶν p. 197 a. 1 l. 20
 παρκαλῶν p. 2 c. 2 l. 52 p. 3 c. 1
 l. 1

παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 186
 c. 2 l. 11
 παρκαλῶν p. 244 c. 2 l. 30
 παρκαλῶν p. 276 c. 2 l. 17
 παρκαλῶν p. 181 c. 2 l. 22 p. 213
 c. 2 l. 12
 παρκαλῶν p. 21 c. 2 l. 19, 44
 παρκαλῶν. *Prasina fascio* p. 3 c. 2
 l. 51
 παρκαλῶν, *producta, protoia* p.
 115 c. 1 l. 19 p. 121 c. 1 l. 14
 παρκαλῶν p. 92 c. 2 l. 7
 παρκαλῶν p. 296 c. 1 l. 13
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 42 c. 2
 l. 53 p. 112 c. 1 l. 1
 παρκαλῶν p. 58 c. 1 l. 51 ἔργον,
 ὄψις p. 207 c. 2 l. 21
 παρκαλῶν p. 73 c. 2 l. 1 p. 282 c. 1
 l. 14
 παρκαλῶν p. 335 c. 2 l. 7
 παρκαλῶν p. 421 c. 2 l. 27
 παρκαλῶν p. 287 c. 1 l. 9
 παρκαλῶν p. 315 c. 2 l. 53
 παρκαλῶν p. 250 c. 1 l. 28, 48
 παρκαλῶν p. 233 c. 1 l. 13
 παρκαλῶν p. 354 c. 1 l. 39
 παρκαλῶν, παρκαλῶν p. 186 c.
 1 l. 7 p. 421 c. 1 l. 6, 8 παρ
 καλῶν *distinguitur* ibid.
 c. 2 l. 42, 51
 παρκαλῶν p. 346 c. 1 l. 2
 παρκαλῶν p. 28 c. 1 l. 5
 παρκαλῶν p. 141 c. 2 l. 35,
 37
 παρκαλῶν p. 185 c. 1 l. 4
 παρκαλῶν p. 268 c. 2 l. 22
 παρκαλῶν p. 282 c. 1 l. 14
 παρκαλῶν p. 110 c. 2 l. 18
 Παρκαλῶν, *recentatum* p. 123
 c. 1 l. 49
 Παρκαλῶν, *rector* ibid. 42
 Παρκαλῶν, p. 61 c. 1 l. 53 p. 76 c. 2
 l. 11
 Παρκαλῶν, *καρρῶν* p. 61 c. 1
 l. 26 p. 145 c. 2 l. 19
 Παρκαλῶν p. 217 c. 2 l. 47
 Παρκαλῶν, *διαρκαλῶν, rumpi* p.
 295 c. 2 l. 26, 41
 Παρκαλῶν *momentum* p. 75 c. 2 l. 50
 Σεκῶν, *secutoria, secutor*
 p. 4 c. 2 l. 42
 Σεκῶν p. 341 c. 1 l. 42
 Σεκῶν, *ringi, renidere* p. 28 c. 1
 l. 10

Σεκῶν p. 402 c. 1 l. 30
 Σεκῶν p. 126 c. 2 l. 32
 Σεκῶν, & Σεκῶν *id est*
 p. 44 c. 1 l. 2
 Σεκῶν p. 260 c. 1 l. 7
 Σεκῶν p. 397 c. 1 l. 42
 Σεκῶν p. 397 c. 2 l. 2
 Σεκῶν p. 214 c. 2 l. 41
 Σεκῶν p. 7 c. 2 l. 12 *scimprodi*
 ut, ib. l. 26
 Σεκῶν p. 258 c. 2 l. 39
 Σεκῶν, *cilium, cilium* p. 87 c. 1 l. 44
 Σεκῶν p. 35 c. 1 l. 9 p. 338 c. 2
 l. 4
 Σεκῶν p. 50 c. 2 l. 13
 Σεκῶν p. 162 c. 1 l. 45 c. 2 l. 23
 p. 226 c. 2 l. 2 p. 371 c. 2
 l. 14
 Σεκῶν, *λόγος* p. 141 c. 1 l. 24
 Σεκῶν p. 241 c. 2 l. 45
 Σεκῶν p. 214 c. 2 l. 41
 Σεκῶν, Σεκῶν p. 266 c. 2 l. 28
 Σεκῶν p. 34 c. 1 l. 34
 Σεκῶν p. 341 c. 2 l. 55
 Σεκῶν p. 195 c. 2 l. 14 p. 248
 c. 2 l. 3 p. 253 c. 2 l. 31
 Σεκῶν p. 75 c. 2 l. 37
 Σεκῶν, *χειρῶν* p. 123 c. 1
 l. 48, 55
 Σεκῶν, *stola* p. 10 c. 1 l. 27 *stolon*
 ib. c. 2 l. 28
 Σεκῶν p. 22 c. 1 l. 51
 Σεκῶν, *σχιστόν* p. 16 c. 2
 l. 51 p. 17 c. 1 l. 2 p. 301 c.
 1 l. 37
 Σεκῶν p. 354 c. 1 l. 37
 Σεκῶν p. 28 c. 2 l. 1. 42
 Σεκῶν p. 161 c. 1 l. 47
 Σεκῶν p. 185 c. 1
 l. 23, 24
 Σεκῶν p. 353 c. 2 l. 41
 Σεκῶν p. 211 c. 1 l. 28
 Σεκῶν p. 192 c. 2 l. 42
 Σεκῶν p. 161 c. 1 l. 47
 Σεκῶν p. 195 c. 2 l. 10
 Σεκῶν, *καρρῶν* p. 351 c. 2
 l. 22
 Σεκῶν p. 430 c. 1 l. 52
 Σεκῶν p. 269 c. 1 l. 53
 Σεκῶν p. 191 c. 1 l. 4
 Σεκῶν, *καρρῶν*, *καρρῶν* p. 96
 c. 1 l. 23
 Σεκῶν p. 393 c. 2 l. 46
 Σεκῶν, & *διασεκῶν* p. 87
 c. 2 l. 24
 Σεκῶν p. 57 c. 1 l. 30
 Σεκῶν p. 161 c. 1 l. 47
 Σεκῶν

σωτηρίην p. 192 c. 1 l. 50
σωτηρικῶναι p. 285 c. 1 l. 13
סוּתָר ibid. l. 22

συνιγίζεν p. 393 c. 2 l. 31
σύμμα, Syria p. 10 c. 1 l. 33
συνοχῆς p. 215 c. 1 l. 46
σφύζεν, σφυγμός p. 276 c. 2 l. 17
p. 290 c. 2 l. 40

χρόσις p. 21 c. 2 l. 1 p. 305 c. 2 l. 7

ζῆμα p. 385 c. 1 l. 39
χολαστικός p. 36 c. 1 l. 16 c. 2 p. 37 c. 1 l. 1

σώματα p. 39 c. 2 l. 4 p. 214 c. 2 l. 18

τάτλις p. 395 c. 2 l. 28

τετήνω, τετήξομαι p. 72 c. 2 l. 51 p. 73 c. 1 l. 4

τίσας p. 174 c. 2 l. 50

τεφρῶς, cinerit p. 124 c. 2 l. 13

τόπον δίδουαι p. 104 c. 1 l. 20

τὸν θῆς σοι p. 267 c. 1 l. 4

τεσχυφείν p. 108 c. 1 l. 27 p. 212 c. 2 l. 33

τεσχυφία p. 388 c. 1 l. 1

τεσφεί, & πειπταίς p. 305 c. 2 l. 40 p. 306 c. 1 l. 8, 14

πραχλίζεις p. 419 c. 1 l. 15

πείρειν p. 417 c. 2 l. 38

πριγρῶν p. 182 c. 1 l. 12

προπή p. 110 c. 1 l. 28

πυρῶς p. 118 c. 1 l. 10 p. 229 c. 2 l. 35

πύρ p. 73 c. 2 l. 43 p. 77 c. 2 l. 18 p. 225 c. 2 l. 12

πύρη πυρ p. 46 c. 2 l. 46, 51
πῦρ, δια τὸ p. 85 c. 1 l. 29

ἴγρης λόγος p. 306 c. 1 l. 48

ἴης, ἴων, ἴην p. 191 c. 1 l. 26

ὑπάρχον p. 322 c. 1 l. 23

ὑπεξαίρεσις, excerpit p. 120 c. 2 l. 27

ὑπέρτασις, ὑπερτίειν p. 357 c. 2 l. 9, 10

ὑπερτενίς ibid. l. 18

ὑπερρεσέν, ὑπερραν p. 357 c. 1 l. 36, 42

ὑπιδίως p. 76 c. 2 l. 42

ὑποδύς p. 53 c. 2 l. 15

ὑποκαλίειν p. 395 c. 2 l. 45

ὑποκαλύπον p. 303 c. 2 l. 40

ὑποκρίνεις p. 345 c. 2 l. 31

ὑποκριτής p. 338 c. 2 l. 56

ὑπομνήσεις p. 45 c. 2 l. 3

ὑποσάθμην p. 344 c. 1 l. 21

ὑποχῆ p. 362 c. 1 l. 29

ὑπὸ p. 110 c. 2 l. 34

φαιδρὸν p. 34 c. 1 l. 23

φαντάζεις p. 8 c. 2 l. 12 p. 382 c. 2 l. 22

φαιλασία p. 8 c. 1 l. 44 p. 258 c. 1 l. 4

φαιλαστικός p. 8 c. 2 l. 8

φαιλαστοπλήκως p. 8 c. 1 l. 38

φαιλαστικός p. 118 c. 1 l. 10

φάρμακα p. 38 c. 1 l. 30 p. 197 c. 2 l. 16

φελώνη, penula p. 40 c. 2 l. 33, 38

φείρεται p. 345 c. 2 l. 16

φιλῶν p. 369 c. 1 l. 19

φιλάλῃς p. 22 c. 2 l. 53

φιλοδύχμων p. 23 c. 1 l. 23

φίλοιον p. 23 c. 2 l. 41

φιλοσοφείας p. 5 c. 2 l. 40

φιλοδοξίας p. 19 c. 1 l. 4

φιλοποσία p. 394 c. 2 l. 42

φιλόσοφος p. 19 c. 1 l. 34

φιλοφυχίαν p. 277 c. 1 l. 18

φρυάλλεις p. 364 c. 1 l. 32

φύαλα p. 74 c. 2 l. 3 vomica, iudeta l. 34

φύραμα p. 289 c. 1 l. 35

φύρας p. 97 c. 2 l. 39

φύσις p. 226 c. 1 l. 44

Χαριολίξας, χαριολισμός, carina-

ri p. 29 c. 2 l. 9, 22, 28, 49

χθῆς & ἀρῶν, χθῆς & σήμας

p. 355 c. 1 l. 20, 50

χθῆς p. 174 c. 2 l. 9

χθῶν p. 136 c. 2 l. 55

χθῶν δίδουαι p. 104 c. 1 l. 5

χθῶν p. 148 c. 2 l. 41

Ψῶσι p. 236 c. 2 l. 40

Ψῶσι p. 332 c. 2 l. 48

Ψῶσι p. 242 c. 1 l. 15

Ψυχῆ p. 214 c. 2 l. 15 p. 226 c. 1 l. 48 c. 2 l. 4

Ψυχολογίαν p. 381 c. 2 l. 7

Ἦες p. 43 c. 1 l. 12, 27 p. 51 c. 2 l. 56

ὠστικὸς p. 325 c. 1 l. 48

Syllabus rerum præcipuarum, quæ hoc scripto continentur.

Prior numerus paginam denotat, secundus
columnam, tertius lineam.

Abscessus inflat habet, quæ fatum, quæ fratrem aver-
satur pag. 34 col. 1 lin. 50 pag. 154 col. 1
lin. 55
Absentia, amissa, præterita requirere fatum 414
1 10, -2 40
Accommodatio commoda non vituperanda 17 2 41.
18 1 quantum expeditur ib. 2. quando & quomodo
deveniat ib.
Adulatio nec adhibenda, nec admittenda 34 2 32
Adulator galis 18 1 16. 2 1. vermiculis compar
90 1 9
Adversa invicem ad universi bonum conspirant 54
1 10.
Æqualitas æquitate paræ prima 23 2 17. hac qua-
doque nihil æquum ib. 20
Æter ambicus fata, animantia quæ variè afficiat 163
1. 16 2
Æstimationis iusta ratio in rerum usu habenda 21
2 1. 31 1 55. 2 3. 115 1 9. 158 1 7. 297
2 27. 352 1 41. 353 1 26
Ætatis flos, res lubrica 43 1 20
Ævum rapidè decurrens, secum omnia abripit, in
se absorbet 165 2 49. 167 2 56. 209 1 3.
2 1. 267 1 44. 278 1 34. 338 1 26. 341
2 4. 342 1 12, 23. 433 1 45. 434 1 19
Affectionibus naturalibus frustrà obstatimur 210
2 1
Affectus animus miserè distrabunt 53 1 30. 103
4 53. 2 1. 104 1 31. 381 2 13. 382 1 49.
428 2 47. vim faciant 299 2 31. ~~etiam in~~
trudunt 203 2 9a. 224 1 18. hic abripi non
oportet 92 2 36
Affectus tenerissimi, prudenter, sed difficulter, haberi
possunt 19 4 24
Alia aliis placent 313 1 33
Alienis intendens animus se negligit 61 2 40. 68
2 50. negotium frustrà facessit sibi 137 1 7, 10.
Alteratio est, quæ corruptionem dicimus 355 1 46.
415 1 14
Amat maximè se quisque 422 2 23
Amicitia nec temerè contrahenda, nec facilè dissol-
vende 38 2 5, 44
Amicorum absentium etiam ratio habenda 33 1 1
Amor celari non potest 356 1 50. amorem concil-
liat 25 2 5. 397 1 30
Ἀνὰ λήθην & σολοκισμῶν, in autoribus probatissi-
mis deprehensa 92 1 6. 174 2 4
Androgynum hominem conditum, fabula 129 1 1
Anima statim 51 1 41. 227 2 24. 228 1 20.
323 1 17. exhalatio à sanguine 51 1 43. 215

2 38. sanguis quæ ratione distat 52 1 20. de ea-
dem variaz veterum sententia 140 2 5. 141 2 56
Animus contumeliosè quibus modis se habeat 59 2
1, 7. 74 1 48. 93 2 50. de animi immortali-
tate quæ ambiguitate senserint philosophi plerique
68 1 50. 2 1. 90 2 3. 138 2 21. 140 1 1,
27. 2 1 20. 141 2 10, 49. 143 2 44. 215
2 38. 423 1 18. 424 1 10
Ansonius Pius Imp. galis 31 1 15. 40 1 20
Apum industria 183 2 3
Aquam pavent ἄνθρωποι 256 1 3
Araneæ indoles 183 1 44
Ars naturam imitatur 393 1 19
Ars hominis bonum esse 387 2 31. ea nisi discat-
ur, non habetur 412 2 8. in quibus consistat
415 2 18
Artem ut nôris quæ, discat oportet 411 1 35. 2 52.
quæ nôris, exerceat, & intra fines ejus se contineat
156 1 16, 28. c. 2 1. 248 1 15. 261 1 15
Artifex quisque artem suam diligit, & enixe affecta-
tur 184 2 28. 185 1 29. 186 1 20. adver-
sus quosvis tuetur 243 2 46. 244 1 1. imperi-
orum judicia non moratur 214 1 32
Artificia studiisq; inania reprehensa 5 2 50. 61 1
Astrorum contemplatio, quatenus usui 277 2 4. 410
1 32. quatenus inutilis 9 2 40.
Aulica vita, moris tales 205 1 30. 238 1 8. in-
ficere solent 230 2 40. 231 2 50. in aula sa-
men rectè vivere est 205 1 38. 298 2 3
Ἀντιπρὸς πρὸς & collaudata 4 2. 5 1
Auxilia non spernenda 261 2 9. 263 1 24. 269
1 26
Beatitudinem mens bona sola facit 266 2 16. citra
externa aut aliena ulla 65 1 15. 2 41. 79 2 3.
102 1 6, 32. 254 2 19, 27. 334 2 22. 419
2 53. 422 2 44. at Deum quæ excludant, impiet-
faciunt 65 1 40. 2 44. quod sine nec vitæ bonus,
nec mens bona 65 2 21. 347 1 15. 2 31. ad
eam via recta compendiosissima 180 1 28
Benefacere suvat 265 1 11. beneficienti ipsi pro-
dest ibid. 29. 292 1 41. -2 28. 387 2 18.
jugiter benefaciendo vitæ fruimur 436 2 5. be-
nefacientem malè audire regium 274 1 14
Beneficii dandi ratio gemina 189 1 29. 190 1 5.
191 1 23. minus proba 189 1 1. dextrè tam
accipiendi, quæ largiendi, ars est 15 1 7. 307
2 13
Beneficium nullum nisi gratuitum, quod in se definit
167 1 7. 349 2 37. 350 2 48
Benignitas, re habenda, non specie aut voce solâ 395
2 53.

2 33. 396 1 35. *benignitas & beneficentia*
divina nobis in exemplum data 291 2 28. 292
 1 1. 316 2 35. 317 1. 331 2 5. 335 1 27
Bona non sunt, q̃e bonos non faciunt 66 1 27. 202
 2 41. 294 2 41. q̃a nimis esse possunt 204 2
 34. 40. q̃a contemnere, *eorum damnā libenter*
sustinere, laudem habet 204 2 29. 34. 40
Bono malum vincere praclarum 402 1 43. 2 48
Bonum nihil, nisi honestum 47 2 6. 49 1 11. *nisi*
tempestivum 438 1 14
Bonus verē est, q̃i conditioni suae respondet 245 1
 31. q̃i intus talis 395 1 46. *sacerdos is & ser-*
vus Dei 93 2 30. 40. *athleta* 94 1 10. *pan-*
cratiasta 428 1 13. *aspera multa exercitii*
crusā, citra offensionem, subiurus 232 1. 233
 2 36. *virtute alit̃ ininictus* 94 2 12. *nec mu-*
tatus facilis 95 2 14. *rupis instar, immotus* 176 1
 46. 177 2 18. *mentis curam antiquissimam habet*
 225 2 41. 226 2 41. *hac bonā oblectatur* 312 2 27.
rectē facti contentus, letus, agit 102 1 40.
 135 2 3. 288 1 46. 292 1 25. 294 1 3.
 309 1 30. 39. 384 1 14. *Deo se probas* 394
 1 53. *sponsae obsequitur* 369 1 13. *huic regen-*
dum, agendum totum se dat, suade diffensanda
permittit unversa 103 2 14. 133 1 10. 153
 2 44. 156 2 49. 259 1 34. 161 1 46. 280
 2 35. 288 1 50. 430 2 21. *praesentibus, con-*
cessis, destinatis acquiescit 34 1 12. 53 2 4.
 57 2 47. 79 2 8. 95 2 56. 96 1 2. 120 1
 13. 253 1 37. 270 1 41. -271 1 37. 328 1
 1. 351 2 24. -352 1 14. *ut necessarii* 54 1 1.
 153 1 19. 159 2 19. *iusti* 133 1 27. *bonis*
 96 1 8. 248 1 24. *congruis* 145 2 24. 192
 2 10. 41. 245 1 28. *commodis* 146 2 30.
tempestivum ibid. 240. *divinitus dispensatis* 159
 2 38. 281 2 52. *rationi consentaneum* 276 1 9.
in eius rectē excipiendo ac exegendo virtutem
exercet suam 58 1 39. 115 1 47. 147 1 43.
 210 1 23. 220 1 13. 248 2 18. 274 2 7.
 348 2 40. 417 1 29. 422 1 7. *nec lege in-*
diget 100 2 56. 101 1 1. *nec teste* 101 1 53.
 286 1 53. 288 2 32. 340 1 14. *nec suramen-*
to 27 1 31. 100 2 5. 101 1 16. *nihil numen*
poscit, q̃d alios latere velit 107 2 45. *nihil*
clām agit, q̃d palām innotescere nolit 361 2 50.
 362 1. & solus, & cum aliis pariter se gerit
 108 1 38. *vitam, ut Deo consors, divinam agit*
 59 1 39. 211 1 28. 352 1 50. c. 2 40. 418
 1 45. 2 18. *aliorum de se iudicia, dicta, nihil*
moratur 363 1 12. 2 16. *sereno, placido, com-*
posito semper est animo 57 1 27. 101 2 18.
 429 1 37. 50. *nec numen incusas, nec domines*
 426 1 13. *de vita vel productiore vel contracti-*
ore nihil satagit 109 2 44. 110 2 51. 118 2 24.
mortem nec metuit, nec optat 108 2 15. *nihil*
parvulorum minusve fincerum in pectore fovet

110 2 18. 34. *malis est pedagogi instar* 381 1
 11. q̃ia v. talis censura est. ibid. 28.
Calamitas virtutis exerenda, exercenda, occasio 122
 1 11. 283 1 51. 287 2 18. 316 1 41. 332
 1 20. *rectē ferre, virtutis & felicitatis est* 177
 2 23. 55. 179 1 42
Calumnias vites averfandi 5 1 50. 52 1. *pedi-*
culis, vermiculis, viperis pares 89 2 55
Censura examen scdulum sequatur 33 1 48. 401 1
 1, 42
Circulus est rerum omnium 72 1 42. 2 1. *cujus*
particula sibi invicem innexa, 245 1 51. orbis
instar rotatur 335 2 48. 337 2 21
Civilitas in magnis laude digna 32 1 23. c. 2
 44 2 1, 21
Celum civitas, patria nostra 119 2 13. 130 1 41
Coactum nihil gratam 98 1 31. 341 1 6
Cogitatorum ratio habenda 2 2 9. 148 2 37. *Deo*
reddenda, q̃em non latent 2 2 18. *reos faciunt*
ibid. l. 4. animum tingunt 105 1 16 24. *facti-*
crimen habent 2 2 14. *afflictum, sermonum,*
actuum fontes, radices 148 2 18. 205 1 16.
vitanda vana 92 2 4. *recidenda non necessaria*
 148 2 11. *cogitantium nihil, q̃d proloqui pudeat.*
 92 2 38. 93 2 11
Comitas severitatis iuncta quantum valeat 18 2 20. 30
Comedia vetus, media, nova; q̃atenus utilis 391 1
 6, 36
Conatus etiam effectū destitutus, inanis non est 314
 1 8. c. 2 26
Conscientia sua cuique maxime verenda 62 2 10.
 92 1 34. *fama (cum paucis, 402 2 46) per-*
screnda 39 1 14. *huic q̃d consulas sustinenda*
infamia 186 1 20. 36. 220 1 4. 234 2 22.
 398 1 8. *hac contentum agere oportet* 135 2 45.
Constantia in bono tenenda 154 1 9. 265 2 52.
 297 1 19. *allud ea a pervicacia* 29 1 22.
 30 1 39. c. 2 3. 236 2 41. *hac nihil fadus,*
nocentius 133 1 12. 134 2 26.
Continentia sui, virtus eximia 26 1 42. 42 1 1.
Corpus, de luto effictum 289 1 49. *ex se calaver metum.*
 165 2 23. *terra & sanies* 91 2 45. *sacculus, utris,*
folliculus 309 2 36. 310 1 46. *anima amictus*
 305 2 8. *gale* 51 1 17. *vagina* 326 2 40. *vascu-*
lum 92 1 49. *gale* 383 2 8. *membra organa*
 282 2 29. *nullius pra anima praestantia* 50 2 3.
 51 2 56. *huic ergo inservire natum.* 91 2 14. 43.
banc q̃atenus afficiat 163 2 18.
Corporis habitus & gestus gravis & fixus 284 1
 25. *nec affectatus tamen ibid. 43. ut speculum*
mentis sit ibid. 2. 5. resistit non inpossibile
Deo 423 2 32
Cumlatio, & dilatio, in vita rise instrumenda dam-
nosa 55 2 15. 93 2 21. 117 1 43. 136 2
 38. 50. 137 1 3. 304 1 12. 351 1 1
Deus summe bonus 63 2 14. *ad q̃ nihil mali q̃i di-*
 catum

caus, quæ tamen corrigenda & puniendo aspera infligat 62 2 24. 64 1 3. mala ordinat, non facit 219 1 34, 46. natura prima 146 2 49. mens incorporea 164 2 41. corpus priscum quæ notatione dictus 165 1 18. visibilis, invisibilis quatenus 435 1 40. 436 1 14. unde innotescant 436 1 15. - 2 4. mundi quasi anima 145 2 16. 146 1 2. 164 2 55. omnia permeat 207 2 40. 317 2 40. 318 2 28. temperat 207 2 39. ubique adest, omnia intuens, 119 2 47. 120 1. nudas etiam mentes ipsas 418 2 39. 419 1 52. res humanas curat 64 1 16. 5. 2 1. singulorum etiam 65 1 1. 248 1 25. ab ipso, per ipsum, in ipso, ad ipsum omnia 146 2 41. 147 1 1. 144 2 14. ipsum providentia, ab initio designata, 149 1 5. dispensantur, 114 1 13. 229 1 1. 272 1 50. 273 1 48. 302 1 43. - 2 47. 433 1 46. eidemque inscribunt universa 245 2 55. 247 2 56. præ omnibus verendus 240 1 24. - 2 17. per omnia tam minoris, quam majoris momenti negotia, cogitandus, 221 2 25, 52. 222 1 1. & respiciendus 116 2 43. quocumque ducit, sequendus 112 1 44. 272 1 43. statio, quam ille assignaveris, tuenda, tenenda 277 1 1. ad omnia advocandus 234 2 44. 235 1 48. in omnibus agnoscendus 42 2 12. 46 2 42. 304 2 5. de omnibus celebrandus 221 2 27. 245 2 22. huic, quod salvi sumus, ut medico, gubernatori, auscultandum jugiter 255 1 14. - 2 1. hunc non admittentes, sibi, non ipsi, nocent 319 1 2. patiens est, ad penas tardus 312 1 4. malis & ingratis benignus 291 2 28. 316 2 35. 331 2 5. non adulationem, sed imitationem exigit 359 2 4. 360 1 56. injuste nihil agit 424 1 11.

Dispensatio galis licita 178 2 6. 182 2 19. 400 1 52. 401 2 41.

Documenta parva sufficient 58 2 54. 59 1. brevia & summaria 123 1 44, 48. in promptu modo sint 116 1 49. c. 2 18. 122 2 36. 133 2 36.

Dolor, longus, levis; gravis, brevis 273 2 28. 274 1 38.

Ellipsis frequens 147 2 40.

Emendatione opus habere se, non emendatur, quia non credit 7 1 43. nemo parit, quod jam nactum se putat 416 1 24.

Epistolæ tales esse debeant 10 2 45.

Error multiplex 263 1 2. 264 1 4. erroris admonitio, corrigere sit promptus 233 2 36. 234 2 21. 300 2 32. 306 2 19. errantem reducere conandum 348 2 55. 349 2 3. sed placide 403 1 14. 404 2 45. errata nec leviora negligenda 15 1 56. c. 2 1.

Examen sui, primitus, sedulum, jure prodest 370 2 16. 381 2 29. 437 2 16.

Exempla quantum profint 231 2 40. viva valcant 14 1 13.

Externa quæque bonis, malis pariter obveniunt 66 1 27. 200 2 41. Media ergo 66 1 54, &c. vilia 200 2 39. 304 2 12. 309 2 32, 34. caduca 66 2 38. 200 2 36. diurna, non diuturna 161 2 3. 174 1 36. c. 2 50. 332 2 1. ad avum retro, porro, angustissima 181 2 40. ut perituris utendum 414 2 44. tragica larva, scenica instructura citi demenda 66 2 33. 67 1 2. 225 2 3. 289 2 54. 303 1 29. 420 1 15. modestè habenda, placide lingenda 307 2 2, 30. in pretio habere, invidentiæ, injustitiæ, impicitia est radix 230 1 31, 33. 245 2 10. 322 1 53.

Fama, extra nos 254 2 18. alienum, non nostrum 292 2 29. inane quiddam 125 1 41. 159 1 34. c. 2 10. 229 2 55. 230 1 1. judicii expertus 76 2 51. 77 1 1. 125 1 33. inconstans 125 2 46. sectari stolidum 19 1 26. 135 2 50. 292 1 26. superstes, res nihili 113 1 10. quam angusta 126 1 19. evanida 78 1 40. 125 1 35. 132 2 15. 159 1 23. de ea sollicitum agere, quatenus futile 137 2 24. 138 1 3. 139. avuspantium iniquitas, vanitas 230 2 29.

Fatum quid 193 1 33. 195 2 20. 353 2 25. an philosophia studium inane faciat 427 1 9.

Festivitas quatenus aliberi queat 9 2 49. 10 1 98 2 43. 99 1.

Fides habita fidelem facit 25 2 1. 428 1 12, 23. fidem fallere nihil adigit 107 1 14.

Filius sapiens, parenti res lata 275 1 33.

Fluxa istius universæ, consistens nihil 75 2 54. 76 1. 77 1 6. 209 1 19, 23. 227 1 21. sumi instar evanida 72 2 17. his ergo affici sapientis non est 209 2 3. 220 2 36. sed quære, inter fluctuantia hæc, quod se contineat 427 1 28.

Fors incerta 76 2 37. fortuita divinitus diriguntur 53 2 20. fortunam fingit quisque sibi 218 2 46.

Frates dissidia non decent 50 1 48.

Frons animi index esse debet 25 2 13. 396 1 36.

Fructum nihil non fert, & suum quodque 331 1 37. his onusta speciosissima 86 2 9. fugientia gravissima ibid. 1.

Futuri ut nihil certum, 112 2 38. præagiri tamen multa possunt 279 1 42. frustra torquent 262 2 35. 308 1 56. 309 1 39. aut sollicitos habent 417 1 25.

Gloriam de spectra gloria vocari vanissimum 434 1 26. 435 1 39.

Gravitate affectatâ, fastuosâ, nihil gravius 16 2 22. 58 1 56. 341 1 42.

Homo corpore, animâ, mente constat 52 2 3. 118 1 5. 420 1 34. homines omnes cognati 47 2 17. 69 2 1. 267 2 40. 335 1 24. 432 1 46. semine celesti pariter oriundi 48 1 16. 130 1 28, 43, 48. 155 1 4. rationis ejusdem participes

pes 96 2 46. luce communi fruentes, aere spirantes 328 1 26, 28, corporis ejusdem membra 264 2 47, 50. ad opem mutuam nati 48 2 7. 49 2 7. 50 1 123. c. 2 25. qz sit omnibus praestanda 96 2 52. 97 1. 103 2 23. 123 1 29. 344 2 43. us in commune boni sint 53 1 10. 98 1 49. 133 1 50. 200 2 19. homo neminem odisse debet. 49 1 50. nec peccantes 267 2 13. sed mitis esse etiam immitibus 287 2 8. non ad osium natus est 182 1 47. nec ad voluptate n 183 1 4. sed ad opus 182 1 36. 183 2 49. 299 1 5. prout et alia universa. 302 1 6. hominis munus, Numen venerari, celebrare, homines juvare, servare 215 2 44. 240 2 20. 241 1 7. opus, celestia consensu 277 2 42. 278 1 9. 305 1 49. humanitatem colere 404 2 49. ars, bonum fieri 387 2 3. hac qz non praestat, nec hominis nomine dignus est. 182 1 50. 360 2 13, 15. 361 1 41. hominem enim internum, ceteris exutum, considerare oportet 342 2 48. 343 1. nec ab homine aliud, qam qod est hominis, exigitur 204 1 49. nihilge homini despondendum posse, qod homo potuit 189 1 10, 34. 230 2 42. 424 1 32. aut perferre, qod homo fertulit 206 1 12. 207 1 30. nec impotentia ignavia praecenda 187 2 6, 34. c. 2 1. 188 2 24. 189 1 20. 231 1 3. c. 2 54. cum voluntas in cassu est 51 2 30. nec affectui huic indulgendum 189 1 10. sed usu et industria contra pro viribus obtinendum ib. 34. homo animal ephemerum. 161 2 4. 262 1 20. anima cadaver gestans 165 2 23. ipse, et humana omnia, vanitas mera 77 2 34. 78 1 45. 294 2 1. bullarum instar 303 1 5. mortales natos 131 1 40. pacem invicem colere, non dissidia ferere, nedum iras et inimicitias immortales gerere decet 132 1 37. c. 2. 400 2 46. 402 1 9. divulsus a corpore, cui coaluerat, restitui potest 361 1 36, 46. Ictericis mel amarum 255 2 33. Ignis natura 121 2 19. principibus praelatus 44 1 19. Imaginativa vis qualis 118 1 10. 229 2 25. Imitatio dextra rerum ingratarum, grata 87 2 31. Impatentia malorum omnium mater 216 1 3. 287 1 21. Imperitii peritis ferendi 17 1 55. Imperceptibilia quibus omnia habeantur 198 1 40. 199 2 52. perceptu difficilia pleraque quibus ibid. 46. 200 2 35. Impius omnis injustus, mendax, lascivus, mollis 321. 1 21. 322 2 22. Impossibilia sectari, velle, insanum 205 2 17. 206 1 8. Ingenii recti amicitia anxia 25 2 10. Inimicorum laudes perniciosae 21 1 11.

Injuria fructus in laesi sensu 133 2 28. Injustitia, jus non exequi 327 2 2. Insani, stulti quique 415 2 55. Invidia amulationis proles 38 1 32. Ira ira non reponenda 236 1 40. 237 1 13. injuria plus laedit 402 1 15. vindicare iram, res virilis 405 1 12. Irasci an liceat 267 1 28, 34. rebus solidum 279 1 1. Justitia, virtutum omnium genetrix 393 2 34. ad superos hinc abiit 215 1 2. redisse quando habita ibid. 50 2. Justum est, bonis referendi bona 413 1 31. Labori assuescendum 331 2 21. Ledere quendam, nisi ipse se, nemo potest 48 2 22. Laus a bonis, non a quibusvis 97 1 19. c. 2 44. 98 1. aliena quid ad nos? 138 1 30. nihil ca melius sit 139 1 14. Lectio accurata prodest 11 1 42. varia distrahit 54 1 36. Leges certa obveniunt omnia 119 2 14. 429 2 9. Legi parendum 370 2 35. 371 1 19. Liberalitas profusione distat 281 1 8. Libido et voluptas non minus quam labor et dolor molestae 90 2 31. Librorum supellex citra usum rectum inutilis 117 2 19. Literatura professoribus salaria liberaliter assignanda 3 1 29. c. 2. Loco nullo non bene vivere licet 43 2 56. 44 1 1. 122 1 26. 205 1 47. 281 2 46. 313 1 1. 370 1 39. 417 1 1. Loto intempestiva, noxia 39 1 25. Magnates ἀσποβήτοι 21 1 14. 22 1 53. Mali semper fuerunt, semper erunt 257 1 24. mitigatione magis quam indignatione digni 69 2 4. 208 2 30. 252 1 8, 37, 50. faciant et sustinenda 207 1 39. Malum nihil nisi inhonestum 48 2 6. 49 1 10. habenti soli noxium 317 2 56. 318 1 38. nihil ergo laedis, qod verè bono non destituit 46 2 22. 49 1 4. 133 1 15. 162 2 41. malo abstinerere, ubi nil obstat, virtutis est; ex metu vero, non est, 400 1 1. Malum an volens quis 286 1 56. c. 2 53. se non diligit 184 2 5. malum quendam nemo, nec Deus fecerit 49 1 4. 63 2 9. Mare guttula 244 1 22. Mascra universi qualis 219 1 12. varias subinde formas induit 267 2 51. 268 1. Mediocritas in cunctis observanda 31 2 1. 33 2 40. 34 1 1. c. 2 41. 37 1 54. c. 2 5. 41 1 10. 44 2 50. 45 1 17. 241 2 43. 290 2 37. Mendacio sapiens quatenus immunis 178 1 45. c. 2 17.

Mens diuinitus derivata 48 1 42. 141 2 25. 211
 1 47. 414 1 24. hanc præter nostrum nihil 210
 1 10. est ipse quisque 265 2 18. 382 1 44. so-
 la est in homine æstimatione digna 228 1 28. 230
 1 43. principatum obtinens 120 1 26. 107 2
 30. 284 1 14. seruire corpori aut cupidini non
 debet 52 2 17. 79 1 5. hac Deum attingimus
 67 2 54. 68 1. 420 2 25. numinus seu demonis
 instar habet 65 1 30. 69 1 25. 79 1 44. 99 1
 44. 200 1 55. 207 2 46. 266 2 38. sans vita
 284 1 4. affectuum, dogmatum 305 2 26. hæc in-
 primis curanda, colenda 69 1 38. 78 1 43. 115
 2 52. 120 2 2. 207 2 42. 208 2 12. 230 1 43.
 300 1 16. pura seruanda 239 2 53. huic sanan-
 da æperum nihil non sustinendum 193 1 53. 195
 1 5. huic nihil præferendum 385 2 50. hanc
 contra nihil admittendum 104 1 52. 2 hanc po-
 tius quam vultum componere par est 278 2 18. huic
 nihil impervium 68 2 18. 384 1 29. 385 1 48.
 omnia permeat & perlustrat 278 1 15. 51. c. 2. l. 1
 vaga ne sit 61 1 24. c. 2 117 1 13. alia scru-
 tando saps se negligit 68 2 30. visis temerè ne
 concedat 210 2 42. 211 1 37. rectè semper
 fertur 230 2 1. nec impeditur 62 1 17. 207
 2 1. 216 2 21. 313 2 48. quia cum exceptione
 aggreditur 120 2 37. & obstantia quæ in rem
 suam vertit ibid. 1 36. 131 1 10. 20. c. 2 1 30.
 207 2 6. 316 1 41. motu leui aut aspero non af-
 ficitur 125 1 14. 210 1 33. invicta sit, ubi
 alik subducta, suâ se virtute involverit 271 1 38.
 c. 2 1 32. 211 1 22. c. 2 1 31. 393 2 27.
 420 2 31. 422 2 16. se inuictur, se pro libitu
 artat, se fruitor 383 1 23. c. 2 1 26. 35. 37.
 molestiam sola sibi facessit 426 1 7. mente bonâ
 nil melius 103 2 26. hujus morbi gravissimi 71
 1 28. cæcitas ibid. l. 34. 154 1 27. 324 1 10.
 penuria 156 1 56. de mentis sede sensa varia
 126 2 37. 128 2 34.
 Methodus recta plurimi in cunctis habenda 18 2 24
 Migratio fregens minus commoda 38 2 10
 Mimica quæ, nec inutilis ea 391 1 35. 392 1 2
 Minima non negligenda 34 1 24. 75 1 33. 104 2
 44. 106 1 51. 122 1 30. 34
 Mirari, philosophia initium 27 2 32
 Mirum sapienti nihil ibid. 16 56. c. 2 1 51. 57 1.
 355 1 26. q̃ miratur stultus est 426 2 5
 Misericordiam sapienti quatenus negent Stoici 69 2 40
 70 2 96
 Mores, candidi 153 1 6. nigri ibid. 22. præfracti
 ibid. 2 1 10. morosi ibid. l. 20. ferini, pecuini
 ibid. l. 54. 201 2 50. 202 2 53. pueriles 153
 2 55. 201 2 48. mulicbres ibid. l. 49
 Morositas, & in docente, & in discen- te, officit 15 1
 52. 57
 Mors non est malum 66 1 54. 333 1 26. sed malè
 mori 179 1 30. vitâ turpi melior 323 2 2.

314 1 10. natura opum 67 2 19. 79 2 46.
 99 2 51. 131 1 20. debitum 136 2 55. non
 timenda 67 2 23. nec crubescenda 131 1 43.
 nec contemnenda, id quatenus 324 1 56. c. 2 9 437
 2 31. nec fastuose, 325 2 41. nec fastidiosè, ib.
 42. nec negligenter, ib. 1 42. nec precipitanter,
 ibid. l. 17 48. nec rabide, 324 1 35. c. 2 10. nec
 jactanter, 365 2 28. nec discipulenter, 323 1 31.
 nec reluctanter, 373 2 34 sed consideratè, 324
 2 14. compositè, 110 2 20. facilè, 100 1 4. 109
 1 47. 381 1 51. placidè, 79 2 16. lubenter,
 260 2 20. quod parvi faciunt, 179 1 54. 180 1
 50. 222 2 40. decenter, 109 2 52. 110 1 21.
 gratulatoriè obsecunda, 176 1 38. expectanda 215
 2 33. 225 2 48. excipienda 55 1 34. 176 1
 34. admittenda 260 2 20. confiscanda 213
 1 43. quod quibus de causis permittent Stoici 83
 2 53. 85 1 19. 211 2 49. 213 2 20. 314
 2 26. 32. sed jure rejicitur & refellitur dogma
 istud 84 1 20. c. 2 1 50. ritè mori, res magna
 387 2 2. mori non posse, volenti miserum 319
 1 31. 320 2 9. mors migratio 63 1 19. 21.
 c. 2 1 34 2 32. 386 1 38 c. 2 reditu
 rei ad principium suum 136 1 11. compage dis-
 solutio 79 2 26. 381 2 17. resolutio in ele-
 menta prima 131 1 24. 186 1 12. 32. 279 2
 34. 280 1 18. 289 2 5. 435 1 29. in eodem
 statu ponere, quod retro fueramus, nonnullis (sed fal-
 sè) visum 142 2 32. 303 1 21. portus 90
 1 21. 213 2 16. requiem dat 90 2 12. 91 1.
 186 2 15. messis 275 1 54. 276 1 51. 415
 1 7. imperatores, magnates, medicos, mathematicos,
 philosophos, poetas, artifices, pariter tollit 88 2
 46. 89 1 2. 152 2 29. 158 2 38. 159 1.
 170 1 9. c. 2 1 4. 251 2 29. 252 2 54. 267
 2 15. 304 2 23. 305 1 29. 306 2 20. 307
 2 8. omnes agat 255 4 12. 256 1 46. hanc
 nemo ratione ullâ effugerit 222 1 35. 223 2 2.
 277 1 18. 35. mortis dilatio, res ferè nibili 169
 2 12. 23. 178 1 20. 22. 181 2 25. 357 2
 44. 359 2 1. mors verè nulla nonnullis 131 1 6.
 rerum omnium aliis 333 1 22. 26. c. 2 1 34.
 urbium etiam 172 2 11. ortus unius, mors alte-
 rius 167 1 5. c. 2 1 1. 274 1 50
 Multis immiscere se baud expedit 99 1 26. 147 1
 29. 280 1 39. superuacuis præsertim, minusque
 necessariis 148 1 9. 150 1
 Mundus quasi animal, 147 1 19. 249 1 50 c. 2 u-
 num quodammodo, 163 2 46. 164 1 2. corpore
 uno, animâ unâ præditus, constans, ibid. 2 10. 14
 licet, cinni instar, 278 2 25. ex natura sua dis-
 cordibus, 152 1 14. c. 2 278 2 48. 279 1
 40 scitè admodum compacto & concinnato 151
 c. 1, 2. cujus membra ad congenera sibi sponte se-
 runtur 436 2 38. 437 1 39. cum lubentia
 sibi inuicem inserviunt 368 2 45. 369 1 43.

cedant sibi in vicem in totius usum 406 2 3. 407
 2 37. homo solus ex omnibus hic officio suo deest
 ibid. 38 49. mundus civitatis quadam 75 1 45.
 113 1 43. 125 1 3. 130 1 32. 147 1 19.
 249 1 50. secna instar 388 1 32. 90 2 5.
 malis moribus frius 300 1 53. mutationibus ob-
 noxiis 129 2 39. 53. 132 1. 269 2 16.
 297 1 25. eisdemque consistens 54 2 5. 67 2
 48. 79 2 36. 161 1 31. 226 2 45. 227 1 5.
 267 1 39. 269 2 41. mundana omnia quam
 nihili 366 2 27. percutia & peritura 66 2 38.
 mundi conflagrationes 89 1 39. 204 1 2. 385
 1 48. c. 2 45.
 Nihil ex nihilo, in nihilum 150 1 51. c. 2 16, 22.
 203 2 7. 301 1 45. 343 2 12
 Non inibus qe gerimus, re respondendum 356 1 16.
 6. 2 29
 Norum insolensve nihil 72 1 33. c. 2 16. 154
 1 1. 166 1 48. 250 1 44. 257 1 23. 313
 2 27. sapientii fortitue 159 2 20. 205 2 14.
 290 2 11. stultis secis 167 2 52. 268 1 47
 Obsinatio mera Christiane immerito objecta 386
 1. 28. 387 1 54
 Occupationes fingere, ineptum 9 1 40. 21 1 51. 55
 Oculorum continentia 88 1 18
 Officia pro relationibus & personis praestanda 21 2 1.
 officii divini humanique ratio pariter in quibusq
 habenda 116 2 32. 117 1. 305 2 7. 50
 Opinio quantum valeat 73 1 30. c. 2 34. 111 2
 16. 130 1 26. 256 2 3. 38. 265 2 23. 353
 1 34. ea nos, non res ipsa, turbat 129 2 24. 29.
 133 1 51. 287 1 7. 313 2 6. 315 2 39.
 316 1 32
 Orbi quibus ministerii demoveantur 256 2 4. 257
 2 15
 Ostinatio vitanda, huiusque vanitas 8 2 21. 9 1 19.
 c. 2 10. 30 2 24. 38 2 13. 59 2 2. 283
 2 13.
 Otium, uti nescitis, negotio molestius 147 2 11.
 287 1 13. 40
 Parentum virtus ad eandem proli calcar 2 1 27.
 241 1 48. horum vestigia, citra examen, non in-
 sistendum 168 2 38. 169 2 11
 Parere prius quam imperare 411 2 52. 412 2 1
 Παρηγοία ferenda 6 2 45
 Parsimonia iusta, etiam in principe, probanda 39
 1 42. Vide Publica.
 Pater familias quare dicatur; qualis esse debeat 15 1
 41. 16 1 44
 Patria sapienti nulla non terra 313 2 25
 Pax subdola qualis 397 2 5
 Peccandi malis satietas nulla 322 2 49. 323 1
 Peccantes circa iracundiam aut asperitatem corrige-
 re conandum 212 1 8. c. 2 30. 237 1 18.
 c. 2 14. 304 1 52. 402 2 49. 403 1 14.
 Juvari & sustinendi 215 2 47. vel corrigendi

di, vel ferendi 320 2 12. peccanti nescitis, inviti,
 quatenus 399 1 46. c. 2 1. peccare nemo coege-
 rit 200 2 8. 318 2 17
 Peccata Stoicis paria 62 1 55. graviora, qe à li-
 bidine, quam qe ab ira. ibid. 2 4. altera placide
 sustinenda 47 1 12. nobis non obsunt 148 2
 55. 210 1 1. 272 1 24. 318 2 8
 Peccati abstinentia à procuracione divina 42 2 22.
 43 2 12. c. 2 32. 52
 Peritia verè bonum aut sapientem non facit, nec
 plurimi ex se habenda 14 2 9. 19 2 25. 30
 Perseverantia iugis in vita rectè instituenda 22 1 4.
 240 1 10
 Perinacia fastus, inscitia, stultitia proprium 30 1
 41. 47
 Philosophia studio. aetas nulla non incumbere debet
 52 1 44. c. 2 13. huic aliis missis vacandum.
 112 1 45. 292 1 9. 2 41. nec aliud quicquam
 praè principali hoc intendendum 115 1 54. se-
 nectia occupato praecipue 52 1 49. in actione ea,
 non in sermone consistit 365 2 55. 366 1 10.
 hanc professi plerique titulo, non re tales 37 1 22.
 293 1 6. 338 1 50. 339 1 51. 366 1 11.
 huius partes qe 299 2 2
 Philosophari licet, sine tunica, 255 1 7. sine li-
 bro c. 2 8. seminudo ibid. 30. sine comæatu
 156 1 41
 Phocionis indoles galis 394 2 9. 395 1 45
 Pietas iustitiae juncta 417 1 41. hac antiquior eti-
 am 408 1 26
 Platonis politia 340 1 51. c. 2 38
 Plausus nec aucupandus, nec importune exhibendus
 19 1 51
 Praeceptoribus quantum debeamus 22 1 6
 Praesentem imaginari, quem vercare, prodest 409 2
 20. 410 1 35
 Praestantioribus viliora concedere & inservire nata
 sunt & debent 205 2 30. 207 2 56
 Praestantissima quae eligenda, prosequenda, tenenda
 104 1 39. 106 1 52. c. 2
 Praeviaminus afficiunt 285 1 4
 Prece nil à Deo petendum, quod homines latere velis
 93 1 7. verè bona inprimis petenda 346 1 55.
 347 1 14. c. 2 31. preces liberaliter, simplici-
 ter concipienda 291 1 25. 50. 292 1 49. pre-
 cibus praxis pro viribus jungenda 346 2 7.
 347 1 14. c. 2 30
 Principia duo, caussa & materia 145 1 48. c. 2 5
 Progressus in bono perpetuus 104 2 44. quos facia-
 mus, observandum ibid. 40. modici non spernen-
 di, sed fovendi 340 2 39
 Proprium quicquam quatenus nemo habeat 432 2 54.
 433 1 45
 Publica privata, cum paucis, praefenda 31 1 9.
 32 1 15. publici sumus moderandi 32 2 18.
 34 1 45. 52 2 1. 38 2 37. 42

Recti semper accuratè, quasi ad lineam ductum, progrediendum 137 1 46, 53. c. 2 § 145 2 19.
 185 1 26, 49
Redendum properè, ubi deviasse senseris 196 1 9,
 13. 224 1 35. *relitus n̄ firmabit magis*
ibid. 19
Refusiones necessariae, sed modicè & sobriè habenda 150 1 20. c. 2 § 6. 184 1 1. c. 2 4
Regere q̄ q̄at alios, q̄ se non regit 450 1 39
Regibus philosophantibus beantur regna 24 1 30.
 25 1 54. *equis moti subditis parum instar* 15.
 2 21. *libera factis subisdem servitus* 23 2 45,
 24 1 14
Regnum ipsum servitus 295 2 26. 296 2 16
Religio citra superstitionem 243 2 21
Res ipse, formis & apparatu sepositis, percipienda
 128 2 45
Romana, gravitas, strenuitas 58 1 24, 36
Sapere se solum q̄ putat, desipit 31 1 9.
Sapientia gradus q̄s, lapsum moneri vult 133 2 45.
 135 1 50
Sceleratam avertantur 107 2 13. 108 1 4.
Secessus per se parum prodest 121 1 42. c. 2 46.
in se secedere profit 122 2 21, 48. 123 1 15,
secessus amœnus conscientia proba 122 2 38. *hor-*
ridus mala ibid. 52. 123 1 1
Semina accepta vis occulta effingit 371 2 14. 373
 1 33
Sciri ab actu non desistendum 237 2 28. 238 1 4
Sententia temerè non ferenda 241 1 9. *aliena*
meliori cedendum 30 2 40. 31 1. 242 1 44
Servi fors galis 412 2 6. 413 2 35. *servitia spo-*
ciola 39 2 11
Soboles sollicitè requisita, & ipsa decorsura 303 2 42
Socrates unde magnus 287 2 17. 288 2 3
Somnus, cum pecude nobis communis, actionem inter-
cipit 299 1 30
Somno, a. i. somnio simili plurium visa 162 1 48.
 c. 2. 1. *somniorum spectra mera sunt, q̄ nos*
perturbant 77 1 41. c. 2 16. 243 1 39.
 256 1 50
Sophista gales 8 1. 35 1 9, 20
Sors communis non recusanda 282 2 32. 283 1 39
Spes Christiana galis 143 2 55
Temerè nihil admittendum, agendum 98 2 4. 102
 2 24. 106 2 21. 123 1 30. 128 2 45.
 169 1 1. 216 2 35. 217 1 1. 260 2 41
Temperamentum probum animi, morum, motuum,
laude dignum 18 2 20, 30. 19 1 4. 27 2 56.
 31 1 55. c. 2 2
Tempus præsens, q̄ solo utimur, fruimur, sedulo ad-
vertendum, ritè disponendum 58 1 39. 115 1
 47. 147 1 41. *temporis opportunitas, res magni*
momenti 42 1 49
Terra tota ad universum puncti instar 126 1 8
Tragœdia q̄s usus 388 1 48. 391 1 31. *an co-*

modi antiquior 387 2 47. c. 2 47. 388 1 47
Tranquillitas bene agendo, non nihil agendo, acqui-
tur 148 1 40
Transitio à numero ad nuncrum 56 1 45. 154 2 4.
 254 2 35. *à persona ad personam ibid.* 36.
 300 1 10
Tyranni iidem aliis, aliis ser. i 157 1 39. c. 2 1.
fastuosissimi, q̄ à servitio emerferint 367 2 9.
tyrannorum hypocritis 20 1 55. c. 2 27. *invi-*
dentia ibid. c. 2 6. *tyrannum regemq̄ quantum*
interfit 20 1 55
Un: om̄i genera varia 164 1 12
Urbes integra quasi morte sublata & sepulcra 170 2.
 14. 174 1 23
Usus quantum valet 424 1 32. 425 2 24. *gravis*
primus levis, ingrata grata facit. 369 1 55
 370 1 7.
Utile nihil, nisi honestum 115 2 28. 298 2 41.
 299 1 14
Varietas juvat 250 1 55. 251 2 28
Velle sanari sufficit 318 1 40. 365 1 5.
Ventiam q̄cunq̄s admittant Stoici 28 2 27. *sec-*
cantibus haud difficulter habenda 11 1 30. 28
 1 43. c. 2 1. 270 1 19. *ab eis præsertim, q̄*
issi cū opus habent ibid. & 399 2 20. *invi-*
delinquentibus debet 98 1 33. 285 1 54.
 426 1 51. *agnatis q̄cunq̄s* 70 2 52. 71 1 24.
 426 2
Venter q̄m vorax 144 1 3. c. 2 30. 145 1 12.
Verbositas vitanda 99 1 32
Vernas una 263 1 38. 264 1 7. *res divina* 322
 1 5. *huius sermo simplex* 417 1 55. c. 2 32.
ei nemo volens destituitur 286 1 55. c. 2 55
Vernularum dicacitate delectantur domini 35 2 24.
 36 1
Vestis familiaris 260 1 43. *citra*
præsentiam in aula agere licet 43 1 2. 44 2 1
Vilissimario valetudini conducit; tenuis potior 2 2 39.
 5 1 30
Vindicta modus optimus 220 2 44. 221 2 20.
Vir verè q̄s 128 2 54. 129 2 23
Viribus majora non molienda 261 1 4.
Virtus sola in pretio habenda, & studiose assidenda
 103 2 26. 104 2 22. 159 2 15. 230 1 14
 252 2 55. 253 1 15. *sola permanens immota*
 103 2 41. *sola ad pastores, ad superiores transmis-*
it 78 1 46. 79 1 47. *recta semper servat* 230
 2 1. *viâ per se, utriusq̄ modis ardua, minus*
molestâ 198 1 9. *mascula* 58 1 24. 99 1 50
 128 2 44. *nisi gratias, nulla* 135 2 5. *ipsa fi-*
bi sufficit 271 2 27. *ipsa premium & premium*
est sibi 39 1 13. 296 1 30. 350 1 20. *vir-*
utes in aliis agnoscere & suspicere, candoris effi-
p. 153 c. 1. 20
Vita brevis p. 60 2 4. 136 1 21. 149 1 43. 183
 1 1. *incerta* 295 1 28. *puncti instar ad axam*
 209

209 2 40. 342 1 15. 36. c. 2 l. 33. praesens
 tantum vivitur. Et hoc punctum insecabile 71 1
 19. 72 1 6. 79 2 33. 112 2 6. 53. 149 2
 1. 422 1 4 fugit 57 2 14. 149 2 48. nec
 redit denuo 57 2 34. 59 2 20. 60 1 55. in-
 dies diminuitur 80 1 48. 81 1 52 85 1 19.
 c. 2 l. 8. peregrinatio 78 1 11. navigatio 85
 1 53. 90 1 19. militia 77 2 43. lucta 285
 1 4. molitibus referta 180 2 27. 181 1 40.
 cum dissidentibus transigenda 326 2 27. fa-
 bula 389 1 56. 390 1 3. in qua personam et
 terminum assignat choragus deus 438 1 37 439
 2 10; non quam longa, sed quam bene acta in-
 ter --- 51. propterea omnia debet esse consenta-
 nea 13 2 6. 18 1 48. 24 1 24. 32 2 47.
 41 1 42. 42 2 47. sibi, naturae, rationi, legi,
 numini consentanea, eadem 16 1 47. c. 2 l. 21.
 61 1 6. 97 1 36. 111 2 23. 115 1 51. 186
 1 51. 5. 197 2 4. 241 1 9. c. 2 l. 14. 264
 1 11. 437 1 30. utro scopum certum aliquis pro-
 pugnandus, ne vaga sit 74 2 17. 75-1 3. 16. 157
 2 27. 381 2 23. 408 1 37. c. 2 l. 48. fructus
 qui verus 241 1 11. praeterita ad examen revo-

canda 233 1 55. 234 2 10. probe acta in se-
 nocta, morte, solamen 142 2 43. 436 2 10.
 male, morte peior 418 1 40. vita spatium a deo
 praestitutum 57 1 7. 58 1. 429 2 20. 430 1
 44. eo contentus agere quisque debet 251 1 37. c. 2
 l. 29. dies ultimus jugiter cogitandus 58 2 25.
 63 1 5. 116 1 6. 271 2 41. tanquam ultimus
 quisque habendus 212 2 35. 272 1 1. 282 1 55.
 c. 2 l. 20. 190 2 32. 384 1 13. 385 1 33.
 qualem in eo deprehendi oporteat 243 1 4. vitae
 sarsitas 322 2 36
 Vitii contagia 324 1 12, 46, 49. inconstancia 98
 1 23. 317 1 19
 Vocabulum olim usitata, post obsoleta 158 1 37
 Voluptas bonum quare non sit 243 2 21. 299 1 16.
 310 2 15. inescat 191 2 24. aegre ac dolor
 differt, distrabit 90 2 31. cum pessimi vicium fru-
 untur 243 2 20
 Vultus inconstans, mutabile 125 1 46. 136 1 47.
 c. 2 35. iudicii expertus ibid. 1 53. huius cen-
 sura nihili habenda 135 2 8, 53. 332 2 20.
 335 1 5
 Vultus species affectata, genuina exterminat 268 2 40.

FINIS.

